

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау
министрлігіҚазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46
бұйрығыМинистерство здравоохранения Республики
Казахстан

Денсаулық сақтау саласындағы кәсіптік стандарттарды бекіту туралы

«Кәсіптік біліктілік туралы» Қазақстан Республикасының Заңның 5-бабының 5-тармақшаға сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Мыналар:

1) осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес «Акушерия және гинекология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

2) осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес «Авиациялық және ғарыштық медицина» кәсіптік стандарты;

3) осы бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес «Акушериялық іс» кәсіптік стандарты;

4) осы бұйрыққа 4-қосымшаға сәйкес «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

5) осы бұйрыққа 5-қосымшаға сәйкес «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

6) осы бұйрыққа 6-қосымшаға сәйкес «Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

7) осы бұйрыққа 7-қосымшаға сәйкес «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

8) осы бұйрыққа 8-қосымшаға сәйкес «Гематология (ересектер)» кәсіптік стандарты;

9) осы бұйрыққа 9-қосымшаға сәйкес «Дерматовенерология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

«ЗҚАИ» ШЖҚ РМК лауазымды тұлғаның ЭЦҚ мәліметі бар QR-код

ҚР НҚА ЭББ-гі нақты
құжатқа сілтеу QR-коды

10) осы бұйрыққа 10-қосымшаға сәйкес «Балалар хирургиясы» кәсіптік стандарты;

11) осы бұйрыққа 11-қосымшаға сәйкес «Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

12) осы бұйрыққа 12-қосымшаға сәйкес «Кардиология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

13) осы бұйрыққа 13-қосымшаға сәйкес «Кардиохирургия (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

14) осы бұйрыққа 14-қосымшаға сәйкес «Кинезиотерапия, Эрготерапия» кәсіптік стандарты;

15) осы бұйрыққа 15-қосымшаға сәйкес «Клиникалық диетология» кәсіптік стандарты;

16) осы бұйрыққа 16-қосымшаға сәйкес «Клиникалық зертханалық диагностика» кәсіптік стандарты;

17) осы бұйрыққа 17-қосымшаға сәйкес «Клиникалық психология» кәсіптік стандарты;

18) осы бұйрыққа 18-қосымшаға сәйкес «Клиникалық фармакология» кәсіптік стандарты;

19) осы бұйрыққа 19-қосымшаға сәйкес «Емдеу ісі» кәсіптік стандарты;

20) осы бұйрыққа 20-қосымшаға сәйкес «Төтенше жағдайлар мен апаттар медицинасы» кәсіптік стандарты;

21) осы бұйрыққа 21-қосымшаға сәйкес «Медициналық генетика» кәсіптік стандарты;

22) осы бұйрыққа 22-қосымшаға сәйкес «Медициналық оптика» кәсіптік стандарты;

23) осы бұйрыққа 23-қосымшаға сәйкес «Неврология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

24) осы бұйрыққа 24-қосымшаға сәйкес «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

25) осы бұйрыққа 25-қосымшаға сәйкес «Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар), Жедел жәрдем» кәсіптік стандарты;

26) осы бұйрыққа 26-қосымшаға сәйкес «Нефрология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

27) осы бұйрыққа 27-қосымшаға сәйкес «Нутрициология» кәсіптік стандарты;

28) осы бұйрыққа 28-қосымшаға сәйкес «Жалпы дәрілік практика, Отбасы медицинасы» кәсіптік стандарты;

29) осы бұйрыққа 29-қосымшаға сәйкес «Жалпы хирургия» кәсіптік стандарты;

30) осы бұйрыққа 30-қосымшаға сәйкес «Онкология (ересектер)» кәсіптік стандарты;

31) осы бұйрыққа 31-қосымшаға сәйкес «Онкология және гематология (балалар)» кәсіптік стандарты;

32) осы бұйрыққа 32-қосымшаға сәйкес «Оториноларингология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

33) осы бұйрыққа 33-қосымшаға сәйкес «Офтальмология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

34) осы бұйрыққа 34-қосымшаға сәйкес «Патологиялық анатомия» кәсіптік стандарты;

35) осы бұйрыққа 35-қосымшаға сәйкес «Педиатрия, Неонатология» кәсіптік стандарты;

36) осы бұйрыққа 36-қосымшаға сәйкес «Перфузиология» кәсіптік стандарты;

37) осы бұйрыққа 37-қосымшаға сәйкес «Пластикалық хирургия» кәсіптік стандарты;

38) осы бұйрыққа 38-қосымшаға сәйкес «Кәсіби патология» кәсіптік стандарты;

39) осы бұйрыққа 39-қосымшаға сәйкес «Психиатрия (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

-
- 40) осы бұйрыққа 40-қосымшаға сәйкес «Пульмонология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;
- 41) осы бұйрыққа 41-қосымшаға сәйкес «Радиология» кәсіптік стандарты;
- 42) осы бұйрыққа 42-қосымшаға сәйкес «Ревматология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;
- 43) осы бұйрыққа 43-қосымшаға сәйкес «Мейіргер ісі» кәсіптік стандарты;
- 44) осы бұйрыққа 44-қосымшаға сәйкес «Спорт медицинасы» кәсіптік стандарты;
- 45) осы бұйрыққа 45-қосымшаға сәйкес «Терапия» кәсіптік стандарты;
- 46) осы бұйрыққа 46-қосымшаға сәйкес «Токсикология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;
- 47) осы бұйрыққа 47-қосымшаға сәйкес «Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;
- 48) осы бұйрыққа 48-қосымшаға сәйкес «Дәстүрлі медицина» кәсіптік стандарты;
- 49) осы бұйрыққа 49-қосымшаға сәйкес «Трансфузиология» кәсіптік стандарты;
- 50) осы бұйрыққа 50-қосымшаға сәйкес «Урология және андрология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;
- 51) осы бұйрыққа 51-қосымшаға сәйкес «Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;
- 52) осы бұйрыққа 52-қосымшаға сәйкес «Фтизиатрия (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;
- 53) осы бұйрыққа 53-қосымшаға сәйкес «Функционалды диагностика» кәсіптік стандарты;
- 54) осы бұйрыққа 54-қосымшаға сәйкес «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;
- 55) осы бұйрыққа 55-қосымшаға сәйкес «Эндокринология (ересектер, балалар)» кәсіптік стандарты;

56) осы бұйрыққа 56-қосымшаға сәйкес «Ядролық медицина» кәсіптік стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Ғылым және адами ресурстар департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпшен:

1) осы бұйрық қабылданған күннен бастап күнтізбелік бес күн ішінде оның қазақ және орыс тілдеріндегі электрондық түрдегі көшірмелерін ресми жариялау және Қазақстан Республикасы Нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізу үшін Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрі

А. Ғиният

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасы

Еңбек және халықты әлеуметтік

Қорғау министрлігі

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
1-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Акушерия және гинекология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Акушерия және гинекология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101028

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында бедеулігі бар әйелдер мен ерлі-зайыптыларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды, оның ішінде профилактиканы, диагностиканы, емдеуді, оңалтуды, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптауды қоса алғанда, иеленуге және сәйкес келуге тиіс Дағдылар мен білімдер бөлігінде белгілейді Акушерлік және гинекология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптары. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Акушер-гинеколог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер акушер-гинеколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер акушер-гинеколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер акушер-гинеколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.1 Дәрігер онкологиялық гинеколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Дәрігер онкологиялық гинеколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Дәрігер онкологиялық гинеколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Дәрігер онкологиялық гинеколог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Акушер-гинеколог дәрігер»:	
Топтың коды:	2214-8
Қызмет атауының коды:	2214-8-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Акушер-гинеколог дәрігер

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер "біліктілігі" Акушерлік және гинекология " мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бедеулігі бар әйелдер мен ерлі-зайыптыларға білікті, мамандандырылған медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Жүктіліктен тыс әйелдерде, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен балалар мен жасөспірімдер қыздарында диагностика, емдеу, алдын алу және оңалту Акушерлік-гинекологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен әртүрлі генезді бедеулігі бар әйелдерге консультациялық-диагностикалық, емдеу-профилактикалық және оңалту көмегін жүргізу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Жүктіліктен тыс әйелдерде, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бала-	Дағды 1: Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды тексеру және емдеу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды, гинекологиялық науқастарды зерттеп-қарау жоспарын әзірлей білу (тәлімгердің қадағалауымен). Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде жиі кездесетін асқынулар анықталған кезде диагностика жүргізе алу және дифференциалды диагностикалау, диагностикалық зерттеулердің нәтиже- 	

лар мен жасөспірімдер қыздарында диагностика, емдеу, алдын алу және оңалту

лерін тағайындау және түсіндіру, АХЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

3. Әйел өмірінің әртүрлі жас кезеңдерінде жиі кездесетін гинекологиялық ауруларға диагностика жүргізу және дифференциалды диагностикалау қабілеті, оның ішінде диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау және түсіндіру, АХЖ-10-ға сәйкес ауру анықталған кезде диагнозды тұжырымдай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

4. Жүктілікке диагностика жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).

5. Жүктілік пен босануға қарсы көрсеткіштерді анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

6. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызудың көрсеткіштерін анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

7. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін іс-қағаздарын жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).

8. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдердегі, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздардағы аурудың негізгі белгілерін анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

9. Қазақстан Республикасының акушерия және гинекологиялық қызмет саласындағы заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы рәсімдей білу (тәлімгердің қадағалауымен).

10. Жүктілік кезінде және босанғаннан кейінгі кезеңде пациенттерді қарап-тексеруден өткізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).

11. Стетоскоп, қол доплер аппараты арқылы ұрықтың жүрек соғысын тыңдай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

12. Бимануальды қынаптық зерттеулер жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).

13. Сүт бездерін тексеру және пальпациялай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

14. Иштің шеңберін, жатыр түбінің биіктігін өлшей білу (тәлімгердің қадағалауымен).

15. Ұрықтың кардиотокографиясын жүргізу және бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

16. Жүктіліктің мерзімін анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

17. Жатыр мойнын айналарда қарап тексеруді білу (тәлімгердің қадағалауымен).

18. Бишоп шкаласы бойынша жатыр мойнының жетілу дәрежесін бағалауды білу (тәлімгердің қадағалауымен).

19. Пациенттің жағдайын бағалауды білу (тәлімгердің қадағалауымен).

20. Таннер бойынша сүт бездерінің және жыныстық түктенудің даму дәрежесін бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

21. Ұрықтың позициясын, түрін, қалпын және орналасқан бөлігін анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

22. Қынаптың жағындысын, вульваның қырындысы мен жатыр мойнының қырындысын алуды білу (тәлімгердің қадағалауымен).
23. Аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдай білу (тәлімгердің қадағалауымен):
 - 1) амниоскопия;
 - 2) гистеросальпингография;
 - 3) гистероскопия;
 - 4) кольпоскопия/ вагиноскопия/ вульвоскопия;
 - 5) жамбас мүшелерінің компьютерлік томографиясы, оның ішінде контрастпен;
 - 6) контрасты эхогистеросальпингоскопия;
 - 7) ұрықтың КТГ;
 - 8) жамбас мүшелерінің магнитті-резонанстық томографиясы, оның ішінде көктамыршілік контрастпен
 - 9) маммография;
 - 10) жамбас мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі;
 - 11) кұрсақ қуысы мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі;
 - 12) бүйрек және зәр шығару жолдарының ультрадыбыстық зерттеуі;
 - 13) ұрықтың және плацентаның ультрадыбыстық зерттеуі;
 - 14) ультрадыбыстық цервикометрия;
 - 15) жатыр плацентарлы қан ағымының доплерографиясы.
24. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды мамандандырылған мамандардың кеңесіне жіберу көрсеткіштерін анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
25. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға шұғыл медициналық көмек көрсетуге медициналық көрсеткіштерді анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
26. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға стационарда мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
27. Акушерлік пессарийді енгізу және шығара білу (тәлімгердің қадағалауымен)
28. Жатыр мойнының /вульваның/ қынаптың биопсиясын жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).
29. Эндометриялық биопсияны (трейн, раурел) жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).
30. Эндометрияның вакуумдық аспирациясын жүргізе білу (тәлімгердің бақылауымен).
31. Гистероскопияны жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).
32. Жатырды зондтауды жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).
33. Кольпоскопия/ вагиноскопия/ вульвоскопия жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).
34. Диагностика және емдеу хаттамаларына және акушерия-гинекологиялық көмек көрсету стандартына сәйкес жүктілік, босану,

босанғаннан кейінгі кезеңдегі, сонымен қатар бала және жасөспірім жастағы пациенттерді емдей білу (тәлімгердің қадағалауымен).

35. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

36. Емдеу жоспарын әзірлей білу (тәлімгердің қадағалауымен).

37. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және дәрілік емес терапияны тағайындау, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен)

38. Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі пациенттерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға клиникалық тамақтануды тағайындай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

39. Өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде инфекциялық аурулары бар пациенттерді тиісті мамандандырылған мамандарға уақытылы жібере білу (тәлімгердің қадағалауымен).

40. Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде, түсік түсіргеннен кейін, гинекологиялық аурулары бар пациенттерді операцияға дейінгі және операциядан кейінгі емдеу жоспарын жасай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

41. Медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, шұғыл нысанда жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде пациенттерге реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде, хирургиялық емдеуді қажет ететін жіті гинекологиялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсете білу (тәлімгердің қадағалауымен).

42. Пациенттерге жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде, жүктілікті тоқтатқаннан кейін, медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсыныстар негізінде, медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, медициналық манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен):

- 1) амниотомия;
- 2) жатырдың бимануальды компрессиясы;
- 3) ұрықтың вакуумды экстракциясы;
- 4) физиологиялық босануды жүргізу;
- 5) әйел жыныс мүшелерінің гематомасын ашу және эвакуациялау;
- 6) әйел жыныс мүшелерінің абсцессін дренаждау;
- 7) қынаптың, перинэяның және жатыр мойнының 1-2 дәрежелі жырттылуын тігу;
- 8) жатырды зондтау;
- 9) кесарь тілігі;
- 10) консервативті миомэктомия;
- 11) жатыр мойнын тігу және жатыр мойнынан тігістерді алу;
- 12) ішпердеішілік қан кетуді тоқтату;

- 13) нық дистокциясы кезінде көмек көрсету әдістері: Мак-Робертс маневрі, супрапубикалық қысым, техника;
 - 14) эпизиотомия/перинеотомия;
 - 15) жатыр мойны каналының кеңеюі;
 - 16) жатыр қуысы мен жатыр мойны каналын бөлек қырып тазалау;
 - 17) босанғаннан кейінгі жатырды қолмен тексеру;
 - 18) плацентаны қолмен ажырату және қағанақтың бөлінісі;
 - 19) фаллопий түтіктерін зарарсыздандыру лапаротомиясы;
 - 20) лапаротомиялық қосалқылары бар немесе онсыз толық гистерэктомияға (жатырдың экстирпациясы) немесе субтотальды гистерэктомияға (жатырдың ампутациясы) көмек көрсету;
 - 21) аналық без кистасын және параовариальды кистаны алып тастау.
43. Гинекологиялық аурулары бар пациенттерге медициналық манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындай білу (тәлімгердің қадағалауымен):
- 1) вагинальды тірек сақинасын (пессарий) енгізу, алу;
 - 2) жатыр ішілік спиральді енгізу және алып тастау;
 - 3) жатыр төмен түскенде жатырды түзету;
 - 4) әйел жыныс мүшелерінің гематомасын ашу және эвакуациялау;
 - 5) гистеросектоскопия;
 - 6) әйел жыныс мүшелерінің абсцессін дренаждау;
 - 7) қынаптың, перинэяның және жатыр мойнының жыртылуын тігу;
 - 8) жатырды зондтау;
 - 9) жүктілікті жасанды тоқтату (аборт), оның ішінде медициналық түсік түсіру;
 - 10) эндометриоз ошақтарын кесу;
 - 11) миомэктомиялық лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану;
 - 12) құрсақ ішілік қан кетуді тоқтату;
 - 13) жатырдың және қынаптың қабырғаларының пролапсы бар операцияларға көмек;
 - 14) қынаптың артқы тесіктерін пункциялау;
 - 15) жатыр ішілік бірігуді ажырату;
 - 16) әйел жыныс мүшелерінің бірігуін бөлу және кесу;
 - 17) қыздық перденің бөлінуі;
 - 18) кіші еріндердің синехиясын бөлу;
 - 19) жатыр мойны каналының кеңеюі;
 - 20) Жатыр қуысының және жатыр мойны каналының ЖДҚ (жеке диагностикалық қыру);
 - 21) аналық безді резекциялау немесе оофорэктомия, немесе сальпинго-оофорэктомия, лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану;
 - 22) сальпинэктомия немесе сальпингостомия лапаротомиясы немесе бейне эндоскопиялық энергияны қолдану (соның ішінде жатырдан тыс жүктілікте);
 - 23) лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану арқылы жатыр түтіктерін зарарсыздандыру;

24) қосымшалар лапаротомиясы бар немесе онсыз немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдана отырып, толық гистерэктомияға (жатырдың экстирпациясы) немесе субтотальды гистерэктомияға (жатырдың ампутациясы) көмек көрсету;

25) қынаптан бөтен денені алып тастау;

26) лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану арқылы аналық без кистасы мен параовариальды кистаны алып тастау;

27) лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану арқылы жатыр түтігінен ұрық жұмыртқасын алу;

28) әйел жыныс мүшелерінің полипін жою;

29) жатыр қабырғасының зақымдалуын тігу;

30) қуықтың зақымдалуын тігу;

31) аналық бездің жарылуы.

44. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлім (адам организмінің өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымы және (немесе) тыныс алуын тоқтату)) жағдайларда пациенттерге шұғыл медициналық көмек көрсете білу (тәлімгердің қадағалауымен).

45. Өмірге қауіп төнген жағдайда шұғыл көмек көрсете білу (тәлімгердің қадағалауымен).

46. Қолданыстағы күтім стандарттарына сәйкес жасына байланысты анатомиялық және функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, гинекологиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру әдістерін қолдана білу (тәлімгердің қадағалауымен):

1) дене салмағының индексін (бұдан

әрі - ДСИ) және стандартты ауытқуларды есептеуді қоса алғанда, антропометрияны жүргізу;

2) тері мен шырышты қабаттарды тексеру;

3) Таннер шкаласы бойынша жыныстық даму сатысын анықтау;

4) Прадер шкаласы бойынша сыртқы жыныс мүшелерінің вирилизациясын анықтау;

5) әйел жыныс мүшелерінің ауытқуларын анықтау;

6) тік ішек арқылы анасының қатысуымен қызды арнайы гинекологиялық тексеруден өткізу;

7) қынаптан бөтен денені алып тастау;

8) тазалық үшін тампон алу;

9) кәмелетке толмаған пациентке анонимді кеңес беру және контрацепция, шұғыл контрацепция, ұрпақты болу денсаулығы, ЖЖ-БИ мәселелері бойынша қызметтерді көрсету;

10) кәмелетке толмаған науқасқа медициналық және хирургиялық түсік, олардың артықшылықтары мен асқынулары бойынша анонимды кеңес беру;

11) ана мен қызға жеке интимдік гигиена негіздерін үйрету.

47. Балалардың (олардың заңды өкілдерінің) өмірі мен ауруы туралы шағымдарын, анамнез жинау және балалардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білу (тәлімгердің қадағалауымен).

Білімдер:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек пен қан тамырларының анатомиялық-функционалдық жағдайы қалыпты және жүрек-қан тамырлары ауруларында. 2. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының этиологиясы, патогенезі. Клиникалық көрінісі, жүрек-қан тамырлары патологиясындағы асқынулардың ерекшеліктері. 3. Жүрек-қан тамыр жүйесін Зерттеудің физикалық әдістері. 4. Жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдары. 5. Жүрек-қан тамырлары аурулары мен АХЖ-10 заманауи классификациясы. 6. Медициналық көрсеткіштер немесе қарсы көрсеткіштер, жүрек-тамыр жүйесі ауруларында зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу алгоритмі. 7. Жүрек-қан тамырлары ауруларын диагностикалау мен емдеудің интервенциялық және хирургиялық әдістеріне арналған медициналық көрсеткіштер немесе қарсы көрсеткіштер. 8. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың белгілері мен синдромдары, соның ішінде жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарда диагностикалық процедуралар кезінде мүмкін болатын ауыр және күтпеген. 9. Тиісті мамандардың жоспарлы және шұғыл консультацияларына көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Әйелдердің әртүрлі жас кезеңдерінде және жүктіліктің, босанудың және босанғаннан кейінгі кезеңнің асқынуларында оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әйелдердің әртүрлі жас кезеңдерінде және жүктіліктің, босанудың және босанғаннан кейінгі кезеңнің асқынуларында іс-шараларды психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары 2. Әйелдердің әртүрлі жас кезеңдерінде, сондай-ақ жүктілік және босанғаннан кейінгі кезеңде іс-шараларды кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акушер - гинекологтың клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу. 2. МСАК жағдайында пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шараларды білу. 3. Әйелдердің әртүрлі жас кезеңдерінде және босанғаннан кейінгі кезеңде оңалтуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Акушерлік-гинекологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Акушерлік-гинекологиялық патологияның алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі жастағы әйелдерде гинекологиялық аурулардың алдын алуды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. 2. Жүктіліктің, босанудың, босанғаннан кейінгі кезеңнің асқынуларының алдын алуды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. 3. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жоспарлау, жүргізу және талдау 4. Акушерлік-гинекологиялық патологиясы бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).

<p>қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>		<p>5. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)).</p> <p>6. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акушерлік-гинекологиялық патологияның алдын алу принциптері мен әдістері. 2. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтары. 3. Денсаулық мектебінің оқу бағдарламаларын дайындау принциптері мен әдістемелері. 4. Әйел өмірінің әртүрлі жас кезеңдерінде, сондай-ақ жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде әйелдердегі аурулардың алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акушерлік-гинекологиялық патологияның алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсеткіштерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Сотрудничество с другими специалистами и службами здравоохранения по вопросам диагностики, лечения, реабилитации, обеспечения комплексного подхода к профилактике распространения инфекций и формированию здорового образа жизни.</p>	<p>Дағды 2:</p> <p>Сотрудничество с другими специалистами и службами здравоохранения по вопросам диагностики, лечения, реабилитации, обеспечения комплексного подхода к профилактике распространения инфекций и формированию здорового образа жизни.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акушерлік және гинекология мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	

<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен әртүрлі генезді бедеулігі бар әйелдерге консультациялық-диагностикалық, емдеу-профилактикалық және оңалту көмегін жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда және АРТ клиникаларында бедеулік ерлі-зайыптыларды және/немесе жеке тұлғаларды тексеру және емдеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу және /немесе түсіндіре білу (тәлімгердің қадағалауымен): 1) тік ішек температурасын өлшеу немесе 2-3 етеккір циклі ішінде овуляция сынамасын жүргізу; 2) қандағы гормондарды ИФТ (имунноферменттік талдау) әдісімен анықтау: циклдің 21-23-ші күнінде тұрақты етеккірі бар әйелдерде прогестерон. ФҚГ, ЛГ әйелдерде олигоменорея/амеорея кез келген күні немесе гестагандар тудырған етеккірдің 2-4 -ші күні. Циклдің 4-7 күнінде гиперандрогенизмнің клиникалық белгілері бар әйелдерде тестостерон. Қалқанша безінің патологиясы бар әйелдерде ТТГ, Т4бс, Anti ТРО (тұрақты етеккірі бар әйелдерде циклдің 4-7-ші күні, олигоменорея/амеореясы бар әйелдерде кез келген күні); 3) онкоцитологияға жағынды (жатыр мойнының эктопиясы болған кезде); 4) кольпоскопия (жатыр мойнының эктопиясы болған кезде). 5) бас сүйегінің КТ немесе МРТ (гиперпролактемиямен, қандағы ФҚГ концентрациясы төмен);</p>

- 6) сүт безінің УДЗ (сүт бездерінде пальпация кезінде өзгерістер анықталса);
- 7) қалқанша безінің УДЗ (егер қалқанша безді пальпациялау кезінде өзгерістер анықталса);
- 8) циклдің 21-23 күндері тұрақты етеккірі бар әйелдерде сары дененің қызметін диагностикалау мақсатында кейіннен гистологиялық зерттеу жүргізе отырып, эндометрияның биопсиясы;
- 9) циклдің 6-8-ші күнінде гистероскопия (жатыр қуысының және эндометрияның патологиясына күдік болғанда);
2. Бедеулікті емдеудің хирургиялық әдістеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
3. Қосалқы репродуктивті технологиялар бойынша пациенттерді таңдау және тексере білу (тәлімгердің қадағалауымен):
 - 1) аналық бездің қорын бағалау;
 - 2) фолликулогенезді және эндометрияның дамуын бақылауды қоса, суперовуляцияны индукциялау;
 - 3) аналық без фолликулаларының пункциясы;
 - 4) ооциттерді ұрықтандыру және эмбриондарды in vitro (in vitro) өсіру;
 - 5) эмбриондарды жатыр қуысына орналастыру;
 - 6) ынталандырылған етеккір циклінің лютеальды фазасын қолдау.
4. Ынталандыру схемасын, енгізілген препараттарды, дозаны түзетуді және суперовуляцияны индукциялау хаттамасындағы өзгерістерді таңдай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
5. Ультрадыбыстық бақылау жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).
6. Гормоналды мониторинг жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).
7. Фолликулалардың жетілу дәрежесін анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
8. Аналық без фолликулаларын пункциялау және ооциттерді сора білу (тәлімгердің қадағалауымен).
9. Күйеуінің немесе донордың ұрығын дайындай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
10. Алынған ооциттердің сапасын бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
11. Эмбриондарды жатыр қуысына тасымалдауды жүзеге асыра білу (тәлімгердің қадағалауымен).
12. ЭКҰ кезінде мүмкін болатын асқынулардың алдын алу және дер кезінде түзетуді жүзеге асыра білуі (тәлімгердің қадағалауымен) мыналар болып табылады:
 - 1) аналық бездердің гиперстимуляция синдромы;
 - 2) суперовуляцияны қоздыратын және ынталандырылған етеккір циклінің лютеальды фазасын қолдайтын препараттарды енгізуге байланысты аллергиялық реакциялар;
 - 3) анестезияға арналған препараттарды енгізуге байланысты аллергиялық реакциялар;
 - 4) сыртқы және ішкі қан кетулер;
 - 5) әйел жыныс мүшелерінің жедел қабынуы немесе созылмалы қабынуының өршуі;

- 6) жатырдан тыс жүктілік;
- 7) көп ұрықты және гетеротопты жүктілік.
13. Эмбриондарды редукциялауды жүзеге асыра білу.
14. Эмбриондарға трансвагинальды қолжетімділікті қамтамасыз ете білу.
15. ҚРТ мәселелері бойынша ерлі-зайыптыларға консультациялық-диагностикалық көмек көрсете білу.
16. МӘМС жүйесінде ЭКҰ өткізуге құжаттама дайындай біл.
17. Суррогат ана болуға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білу.
18. Жасанды ұрықтандыруды жүргізе біл.

Білімдер:

1. Бедеуліктің жіктелуін және бедеулік ерлі-зайыптыларды тексеру алгоритмін білу
2. ҚРТ бағдарламасына дейін ерлі-зайыптылардың зерттеп қарау көлемін білуге сәйкес бедеуліктің жіктелуі және бедеу ерлі-зайыптыларды зерттеп қарау алгоритмін білуі.
3. ҚРТ бағдарламаларындағы ерлі-зайыптылар үшін емдеуді бастау шарттарын білуі.
4. Ерлі-зайыптылардағы бедеулікті диагностикалау және емдеу әдістерін білуі.
5. Эндокринді бедеулікте овуляцияны индукциялау қағидаттарын білуі.
6. ЭКҰ бағдарламасының тиімділігін арттырудың заманауи жолдарын білуі.
7. Бедеулік кезіндегі жатыр қуысының патологиясын хирургиялық түзету әдістерін білуі.
8. Аналық без қорын қалай сақтау кергін білуі.
9. Эмбриондарды имплантацияға дейінгі диагностика әдісінің мүмкіндіктерін білуі.
10. ҚРТ-дан кейінгі жүктілікті басқаруды білуі.
11. Бедеулік кезіндегі зерттеудің заманауи әдістерін білуі.
12. Жатыр патологиясында жүктілікке дайындық ерекшеліктерін білуі.
13. Эндометриозды және бедеулікті емдеуді білуі.
14. Овуляцияны ынталандыру тәсілдеріне бедеуліктің эндокринді факторының әсерін білуі.
15. Ерлердің бедеулігін емдеуді білуі.
16. Озық ҚРТ технологияларының мүмкіндіктерін білуі.
17. Эмбриондардың имплантацияға дейінгі генетикалық диагностикасын білуі.
18. Аналық бездер қорын сақтаудың заманауи әдістерін білуі.
19. ҚРТ әдістерін қолдану арқылы бедеулікті емдеуден кейінгі жүктілікті басқару қағидаттарын білуі.
20. Әйел бедеулігін емдеудің консервативті және хирургиялық әдістерін білуі.
21. ҚРТ қолдану көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін білуі.

		<p>22. Ынталандыру режимдерін, енгізілетін препараттарды, дозаны түзетуді және суперовуляцияны индукциялау хаттамасындағы өзгерістерді білу және таңдай білуі.</p> <p>23. Суррогат ана болуға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді білуі.</p> <p>24. ҚРТ қолданғаннан кейінгі жүктілік ағымының ерекшеліктерін білуі</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және максаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

		2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер акушер гинеколог	
	7	Дәрігер онкологиялық гинеколог	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер акушер-гинеколог»:			
Топтың коды:	2214-8		
Қызмет атауының коды:	2214-8-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер акушер-гинеколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер акушер-гинеколог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Беделулігі бар әйелдер мен ерлі-зайыптыларға білікті, мамандандырылған медициналық көмек көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктіліктен тыс әйелдерде, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде және балалар мен Жасөспірімдер жасындағы қыздарда Диагностика, емдеу, алдын алу және оңалту 2. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шығу тегі әртүрлі бедеу әйелдерге консультациялық, диагностикалық, емдеу, профилактикалық және оңалту көмегін көрсету 2. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Жүктіліктен тыс әйелдерде, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде және балалар мен Жасөспірімдер жасындағы қыздарда Диагностика, емдеу, алдын алу және оңалту</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Амбулаториялық жағдайда эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілерін анықтау үшін пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды, гинекологиялық науқастарды зерттеп-қарау жоспарын әзірлей білу. 2. Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде жиі кездесетін асқынулар анықталған кезде диагностика жүргізе алу және дифференциалды диагностикалау, диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау және түсіндіру, АХЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдай білу. 3. Әйел өмірінің әртүрлі жас кезеңдерінде жиі кездесетін гинекологиялық ауруларға диагностика жүргізу және дифференциалды диагностикалау қабілеті, оның ішінде диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау және түсіндіру, АХЖ-10-ға сәйкес ауру анықталған кезде диагнозды тұжырымдай білу. 4. Жүктілікке диагностика жүргізе білу. 5. Жүктілік пен босануға қарсы көрсетілімдерді анықтай білу. 6. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызудың көрсеткіштерін анықтай білу. 7. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін іс-қағаздарын жүргізе білу. 8. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдердегі, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздардағы аурудың негізгі белгілерін анықтай білу. 9. Қазақстан Республикасының акушерия және гинекологиялық қызмет саласындағы заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы рәсімдей білу. 10. Жүктілік кезінде және босанғаннан кейінгі кезеңде пациенттерді қарап тексеруден өткізе білу 11. Стетоскоп, қол доплер аппараты арқылы ұрықтың жүрек соғысын тыңдай білу. 12. Бимануальды қынаптық зерттеулер жүргізе білу. 13. Сүт бездерін тексеру және пальпациялауды білу. 14. Іштің шеңберін, жатыр түбінің биіктігін өлшей білу. 15. Ұрықтың кардиотокографиясын жүргізу және бағалай білу. 16. Жүктіліктің мерзімін анықтай білу.

17. Жатыр мойнын айналарда қарап тексеруді білу
18. Бишоп шкаласы бойынша жатыр мойнының жетілу дәрежесін бағалауды білу.
19. Пациенттің жағдайын бағалауды білу.
20. Таннер бойынша сүт бездерінің және жыныстық түктенудің даму дәрежесін бағалай білу.
21. Ұрықтың позициясын, түрін, қалпын және орналасқан бөлігін анықтай білу.
22. Қынаптың жағындысын, вульваның қырындысы мен жатыр мойнының қырындысын алуды білу.
23. Аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдай білу.
 - 1) амниоскопия;
 - 2) гистеросальпингография;
 - 3) гистероскопия;
 - 4) кольпоскопия/ вагиноскопия/ вульвоскопия;
 - 5) жамбас мүшелерінің компьютерлік томографиясы, оның ішінде контрастпен;
 - 6) контрастты эогистеросальпингоскопия;
 - 7) ұрықтың КТГ;
 - 8) жамбас мүшелерінің магнитті-резонанстық томографиясы, оның ішінде көктамыршілік контрастпен
 - 9) маммография;
 - 10) жамбас мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі;
 - 11) кұрсак қуысы мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі;
 - 12) бүйрек және зәр шығару жолдарының ультрадыбыстық зерттеуі;
 - 13) ұрықтың және плацентаның ультрадыбыстық зерттеуі;
 - 14) ультрадыбыстық цервикометрия;
 - 15) жатыр плацентарлы қан ағымының доплерографиясы.
24. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерді, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарды мамандандырылған мамандардың кеңесіне жіберу көрсеткіштерін анықтай білу.
25. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға шұғыл медициналық көмек көрсетуге медициналық көрсеткіштерді анықтай білу.
26. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға стационарда мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді анықтай білу.
27. Акушерлік пессарийді енгізу және шығара білу
28. Жатыр мойнының / вульваның / қынаптың биопсиясын жүргізе білу.
29. Эндометриялық биопсияны (трейн, раурел) жүргізе білу.
30. Эндометрияның вакуумдық аспирациясын жүргізе білу.
31. Гистероскопияны жүргізе білу.
32. Жатырды зондтауды жүргізе білу.

33. Кольпоскопия/вагиноскопия/вульвоскопия жүргізе білу.
34. Диагностика және емдеу хаттамаларына және акушерия-гинекологиялық көмек көрсету стандартына сәйкес жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі, сонымен қатар бала және жасөспірім жастағы пациенттерді емдей білу.
35. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білу.
36. Емдеу жоспарын әзірлей білу.
37. Жүктіліктен тыс, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі әйелдерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және дәрілік емес терапияны тағайындау, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу.
38. Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі пациенттерге, сондай-ақ балалық шақтағы және жасөспірім жастағы қыздарға клиникалық тамақтануды тағайындай білу.
39. Өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде инфекциялық аурулары бар пациенттерді тиісті мамандандырылған мамандарға уақытылы жібере білу.
40. Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде, түсік түсіргеннен кейін, гинекологиялық аурулары бар пациенттерді операцияға дейінгі және операциядан кейінгі емдеу жоспарын жасай білу.
41. Медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, шұғыл нысанда жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде пациенттерге реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде, хирургиялық емдеуді қажет ететін жіті гинекологиялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсете білу.
42. Пациенттерге жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде, жүктілікті тоқтатқаннан кейін, медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсыныстар негізінде, медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, медициналық манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және жүргізе білу:
- 1) амниотомия;
 - 2) жатырдың бимануальды компрессиясы;
 - 3) ұрықтың вакуумды экстракциясы;
 - 4) физиологиялық босануды жүргізу;
 - 5) әйел жыныс мүшелерінің гематомасын ашу және эвакуациялау;
 - 6) әйел жыныс мүшелерінің абсцессін дренаждау;
 - 7) қынаптың, перинэяның және жатыр мойнының 1-2 дәрежелі жыртылуын тігу;
 - 8) жатырды зондтау;
 - 9) кесарь тілігі;
 - 10) консервативті миомэктомия;
 - 11) жатыр мойнын тігу және жатыр мойнынан тігістерді алу;
 - 12) ішпердеішілік қан кетуді тоқтату;

- 13) иық дистокциясы кезінде көмек көрсету әдістері: Мак-Робертс маневрі, супрапубикалық қысым, техника;
 - 14) эпизиотомия/перинеотомия;
 - 15) жатыр мойны каналының кеңеюі;
 - 16) жатыр қуысы мен жатыр мойны каналын бөлек қырып тазалау;
 - 17) босанғаннан кейінгі жатырды қолмен тексеру;
 - 18) плацентаны қолмен ажырату және қағанақтың бөлінісі;
 - 19) фаллопий түтіктерін зарарсыздандыру лапаротомиясы;
 - 20) лапаротомиялық қосалқылары бар немесе онсыз толық гистерэктомияға (жатырдың экстирпациясы) немесе субтотальды гистерэктомияға (жатырдың ампутациясы) көмек көрсету;
 - 21) аналық без кистасын және параовариальды кистаны алып тастау.
43. Гинекологиялық аурулары бар пациенттерге медициналық манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындай білу:
- 1) вагинальды тірек сақинасын (пессарий) енгізу, алу;
 - 2) жатыр ішілік спиральді енгізу және алып тастау;
 - 3) жатыр төмен түскенде жатырды түзету;
 - 4) әйел жыныс мүшелерінің гематомасын ашу және эвакуациялау;
 - 5) гистеросектоскопия;
 - 6) әйел жыныс мүшелерінің абсцессін дренаждау;
 - 7) қынаптың, перинэяның және жатыр мойнының жыртылуын тігу;
 - 8) жатырды зондтау;
 - 9) жүктілікті жасанды тоқтату (аборт), оның ішінде медициналық түсік түсіру;
 - 10) эндометриоз ошақтарын кесу;
 - 11) миомэктомиялық лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану;
 - 12) құрсақ ішілік қан кетуді тоқтату;
 - 13) жатырдың және қынаптың қабырғаларының пролапсы бар операцияларға көмек;
 - 14) қынаптың артқы тесіктерін пункциялау;
 - 15) жатыр ішілік бірігуді ажырату;
 - 16) әйел жыныс мүшелерінің бірігуін бөлу және кесу;
 - 17) қыздық перденің бөлінуі;
 - 18) кіші еріндердің синехиясын бөлу;
 - 19) жатыр мойны каналының кеңеюі;
 - 20) Жатыр қуысының және жатыр мойны каналының ЖДК (жеке диагностикалық қыру);
 - 21) аналық безді резекциялау немесе оофорэктомия, немесе сальпинго-оофорэктомия, лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану;
 - 22) сальпинэктомия немесе сальпингостомия лапаротомиясы немесе бейне эндоскопиялық энергияны қолдану (соның ішінде жатырдан тыс жүктілікте);
 - 23) лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану арқылы жатыр түтіктерін зарарсыздандыру;

24) қосымшалар лапаротомиясы бар немесе онсыз немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдана отырып, толық гистерэктомияға (жатырдың экстирпациясы) немесе субтотальды гистерэктомияға (жатырдың ампутациясы) көмек көрсету;

25) қынаптан бөтен денені алып тастау;

26) лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану арқылы аналық без кистасы мен параовариялды кистаны алып тастау;

27) лапаротомия немесе бейне эндоскопиялық технологияларды қолдану арқылы жатыр түтігінен ұрық жұмыртқасын алу;

28) әйел жыныс мүшелерінің полипін жою;

29) жатыр қабырғасының зақымдалуын тігу;

30) қуықтың зақымдалуын тігу;

31) аналық бездің жарылуы.

44. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлім (адам организмнің өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымы және (немесе) тыныс алуын тоқтату)) жағдайларда пациенттерге шұғыл медициналық көмек көрсете білу.

45. Өмірге қауіп төнген жағдайда шұғыл көмек көрсете білу.

46. Қолданыстағы күтім стандарттарына сәйкес жасына байланысты анатомиялық және функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, гинекологиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру әдістерін қолдана білу:

1) дене салмағының индексін (бұдан әрі - ДСИ) және стандартты ауытқуларды есептеуді қоса алғанда, антропометрияны жүргізу;

2) тері мен шырышты қабаттарды тексеру;

3) Таннер шкаласы бойынша жыныстық даму сатысын анықтау;

4) Прадер шкаласы бойынша сыртқы жыныс мүшелерінің вирилизациясын анықтау;

5) әйел жыныс мүшелерінің ауытқуларын анықтау;

6) тік ішек арқылы анасының қатысуымен қызды арнайы гинекологиялық тексеруден өткізу;

7) қынаптан бөтен денені алып тастау;

8) тазалық үшін тампон алу;

9) кәмелетке толмаған пациентке анонимді кеңес беру және контрацепция, шұғыл контрацепция, ұрпақты болу денсаулығы, ЖЖ-БИ мәселелері бойынша қызметтерді көрсету;

10) кәмелетке толмаған науқасқа медициналық және хирургиялық түсік, олардың артықшылықтары мен асқынулары бойынша анонимды кеңес беру;

11) ана мен қызға жеке интимдік гигиена негіздерін үйрету.

Білімдер:

1. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимиялық және ересек жасты білу.

2. Өмірдің әртүрлі кезеңдеріндегі әйелдердегі негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білу.

3. Әйел өмірінің әртүрлі жас кезеңдеріндегі ең көп таралған аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу.

4. Әйел өмірінің әртүрлі жас кезеңдерінде стандартты сауалнама және физикалық тексеру схемасын білу.
5. Диагноз қою үшін әйел өмірінің әртүрлі жас кезеңдеріндегі тексеру әдістерін білу.
6. Дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білу қалыпты және әйелдерде жиі кездесетін патологияларөмірдің әртүрлі жас кезеңдерінде.
7. Адам ағзасының жас ерекшеліктерін және оның функционалды жүйелерін білу.
8. Жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.
11. Жүктіліктен тыс әйелдерде, жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңде және балалар мен Жасөспірімдер жасындағы қыздарда қолданылатын аспаптық, зертханалық және функционалды тексеру әдістерін білу.
12. Пациенттерді жүктілік кезеңінде, босанғаннан кейін және гинекологиялық аурулармен зертханалық және аспаптық бағыттауға арналған көрсеткіштерді білу.
13. Жүктілік кезінде, босанғаннан кейінгі кезеңде және гинекологиялық ауруларда пациенттерді тексеру, зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді білу.
14. Жүктілік кезінде, босанғаннан кейінгі кезеңде және гинекологиялық ауруларда пациенттерді бейінді дәрігерлерге консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді білу.
15. Акушерлік асқынулар мен гинекологиялық аурулардың дифференциалды диагностикасын білу.
16. Жүктілік, босану кезеңінде, босанғаннан кейінгі кезеңде және гинекологиялық ауруларда пациенттерге жедел медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін білу.
17. Гинекологиялық ауруларды емдеу әдістерін білу.
18. Көмекші репродуктивті технологияларды қоса алғанда, бедеулікті емдеу әдістерін білу.
19. Жүктілікті жасанды түрде тоқтату жолдарын білу.
20. Бедеулікті емдеу әдістерін, соның ішінде агт-ны білу.
21. Жүктілікті жасанды түрде тоқтату жолдарын білу.
22. Өздігінен және жедел босану принциптерін, медициналық көрсеткіштерді және өздігінен және жедел босануға қарсы көрсеткіштерді білу.
23. Жүктілікті, босануды және босанғаннан кейінгі кезеңді, оның ішінде соматикалық және жұқпалы аурулары бар пациенттерді басқару принциптерін білу.
24. Акушерлік асқынуларды, соның ішінде жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңдегі шұғыл жағдайларды емдеу әдістерін білу.
25. Жаңа туған нәрестелер мен әйелдерге реанимациялық көмек көрсетуді білу.
26. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды білу.
27. Клиникалық симптоматологияны және дифференциалды-диагностикалық белгілерді білу: жүректің тоқтауы, анафилактикалық

		шок, асфиксия, естен тану, коллапс, эпилепсиялық ұстама, қан кету, қан кету, ингаляция және бөгде денелерді жұту, гипогликемия, диабеттік кома, гипертониялық окриза.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Әйелдердің әртүрлі жас кезеңдерінде және жүктіліктің, босанудың және босанғаннан кейінгі кезеңнің асқынуларында гинекологиялық аурулардың алдын алуды ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әртүрлі жас кезеңдеріндегі әйелдердің гинекологиялық ауруларының профилактикасын ұйымдастыру және жүргізе білу. 2. Жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдегі асқынулардың профилактикасын ұйымдастыру және жүргізе білу. 3. Пациенттермен өнімді коммуникативті қарым-қатынас орнату және бұл дағдыны консультациялар кезінде қолдана білу. 4. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жоспарлау, жүргізу және талдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акушер-гинеколог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білуі. 2. Әйел өмірінің әртүрлі жас кезеңдерінде, сондай-ақ жүктілік, босану, босанғаннан кейінгі кезеңдерінде әйелдердегі әртүрлі аурулардың профилактикасына қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Әйелдердің әртүрлі жас кезеңдерінде және жүктіліктің, босанудың және босанғаннан кейінгі кезеңнің асқынуларында оңалту іс-шараларын ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әйелдердің әртүрлі жас кезеңдеріндегі оқиғаларды және жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңдегі асқынуларды психологиялық және физикалық сауықтыруды ұйымдастыра білу. 2. Әйелдердің әр түрлі жас кезеңдеріндегі, жүктілік және босанғаннан кейінгі кезеңде, сондай-ақ әйелдердің кәсіби, әлеуметтік-экономикалық сауықтыру шараларын ұйымдастыру бойынша кеңес бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акушер-гинеколог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білуі. 2. МСАК жағдайында пациенттерді оңалту шараларын білуі. 3. Әйелдердің әртүрлі жас кезеңдерінде және босанғаннан кейінгі кезеңде оңалтуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Шығу тегі әртүрлі бедеу әйелдерге консультациялық, диагностикалық, емдеу, профилактикалық және оңалту көмегін көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Бедеу ерлі-зайыптыларды және/немесе жеке тұлғаларды амбулаториялық негізде және ҚРТ клиникаларында тексеру және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу және /немесе түсіндіре білу:</p> <p>1) тік ішек температурасын өлшеу немесе 2-3 етеккір циклі ішінде овуляция сынамасын жүргізу;</p> <p>2) қандағы гормондарды ИФТ (имунноферменттік талдау) әдісімен анықтау: циклдің 21-23-ші күнінде тұрақты етеккірі бар әйелдерде прогестерон. ФКГ, ЛГ әйелдерде олигоменорея/аменорея кез келген күні немесе гестагандар тудырған етеккірдің 2-4 -ші күні. Циклдің 4-7 күнінде гиперандрогенизмнің клиникалық белгілері бар әйелдерде тестостерон. Қалқанша безінің патологиясы бар әйелдерде ТТГ, Т4бс, Anti ТРО (тұрақты етеккірі бар әйелдерде циклдің 4-7-ші күні, олигоменорея/аменореясы бар әйелдерде кез келген күні);</p> <p>3) онкоцитологияға жағынды (жатыр мойнының эктопиясы болған кезде);</p> <p>4) кольпоскопия (жатыр мойнының эктопиясы болған кезде);</p> <p>5) бас сүйегінің КТ немесе МРТ (гиперпролактемиямен, қандағы ФКГ концентрациясы төмен);</p> <p>6) сүт безінің УДЗ (сүт бездерінде пальпация кезінде өзгерістер анықталса);</p> <p>7) қалқанша безінің УДЗ (егер қалқанша безді пальпациялау кезінде өзгерістер анықталса);</p> <p>8) циклдің 21-23 күндері тұрақты етеккірі бар әйелдерде сары дененің қызметін диагностикалау мақсатында кейіннен гистологиялық зерттеу жүргізе отырып, эндометрияның биопсиясы;</p> <p>9) циклдің 6-8-ші күнінде гистероскопия (жатыр қуысының және эндометрияның патологиясына күдік болғанда);</p> <p>2. Бедеулікті емдеудің хирургиялық әдістеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтай білу.</p>

3. Қосалқы репродуктивті технологиялар бойынша пациенттерді таңдау және тексере білу:
 - 1) аналық бездің қорын бағалау;
 - 2) фолликулогенезді және эндометрияның дамуын бақылауды қоса, суперовуляцияны индукциялау;
 - 3) аналық без фолликулаларының пункциясы;
 - 4) ооциттерді ұрықтандыру және эмбриондарды in vitro (ин витро) өсіру;
 - 5) эмбриондарды жатыр қуысына орналастыру;
 - 6) ынталандырылған етеккір циклінің лютеальды фазасын қолдау.
4. Ынталандыру схемасын, енгізілген препараттарды, дозаны түзетуді және суперовуляцияны индукциялау хаттамасындағы өзгерістерді таңдай білу.
5. Ультрадыбыстық бақылау жүргізе білу.
6. Гормоналды мониторинг жүргізе білу.
7. Фолликулалардың жетілу дәрежесін анықтай білу.
8. Аналық без фолликулаларын пункциялау және ооциттерді сора білу.
9. Күйеуінің немесе донордың ұрығын дайындай білу.
10. Алынған ооциттердің сапасын бағалай білу.
11. Эмбриондарды жатыр қуысына тасымалдауды жүзеге асыра білу.
12. ЭКҰ кезінде мүмкін болатын асқынулардың алдын алу және дер кезінде түзетуді жүзеге асыра білуі мыналар болып табылады:
 - 1) аналық бездердің гиперстимуляция синдромы;
 - 2) суперовуляцияны қоздыратын және ынталандырылған етеккір циклінің лютеальды фазасын қолдайтын препараттарды енгізуге байланысты аллергиялық реакциялар;
 - 3) анестезияға арналған препараттарды енгізуге байланысты аллергиялық реакциялар;
 - 4) сыртқы және ішкі қан кетулер;
 - 5) әйел жыныс мүшелерінің жедел қабынуы немесе созылмалы қабынуының өршуі;
 - 6) жатырдан тыс жүктілік;
 - 7) көп ұрықты және гетеротопты жүктілік.
13. Эмбриондарды редукциялауды жүзеге асыра білу.
14. Эмбриондарға трансвагинальды қолжетімділікті қамтамасыз ете білу.
15. ҚРТ мәселелері бойынша ерлі-зайыптыларға консультациялық-диагностикалық көмек көрсете білу.
16. МӘМС жүйесінде ЭКҰ өткізуге құжаттама дайындай білу.
17. Имплантацияға дейінгі генетикалық диагностиканы жүргізу және интерпретациялауды білу.
18. Суррогат ана болуға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білу.
19. Жасанды ұрықтандыруды жүргізе білу.

Білімдер:

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент акушер-гинеколог	
	7	Дәрігер онкологиялық гинеколог	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер акушер-гинеколог»:			
Топтың коды:	2214-8		
Қызмет атауының коды:	2214-8-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер акушер-гинеколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер акушер-гинеколог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Беделі бар әйелдер мен ерлі-зайыптыларға білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Акушер-гинекологтарға, акушерлерге гинекологиялық ауруларды күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында әйелдің әр-	

		<p>түрлі жас кезеңдерінде және жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде әйелдерге консультациялық қызметтер көрсету</p>
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Арт бағдарламаларында күрделі емдеу және диагностикалық процедураларды жүргізу 2. Репродуктолог дәрігерлерге, акушер-гинекологтарға, акушерлерге бедеуліктің әртүрлі нысандарын күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету 3. Акушер-гинекологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 4. Акушер-гинекологтардың қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
<p>Еңбек функциясы 1: Акушер-гинекологтарға, акушерлерге гинекологиялық ауруларды күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында әйелдің әртүрлі жас кезеңдерінде және жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде әйелдерге консультациялық қызметтер көрсету</p>	<p>Дағды 1: Акушер-гинекологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында акушер-гинекологтар арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Акушер-гинеколог дәрігерлердің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Акушерлік және гинекология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Деректерді талдау және акушерлік практика негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту және гинекология. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және бүйрек ауруларының таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) акушерлік-гинекологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз акушер-гинекологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Акушерлік және гинекология мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Арт бағдарламаларында күрделі емдеу және диагностикалық процедураларды жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Арт бағдарламаларында күрделі емдеу және диагностикалық процедураларды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өткізу қабілеті: <ul style="list-style-type: none"> - жатырышлық синехияларды диссекциялау үшін хирургиялық гистерорезектоскопия, миомэктомия, полипэктомия; - - эндометриялық абляция; - - гаметалардың жатыр түтіктеріне ауысуы; - - зиготаны жатыр түтіктеріне тасымалдау; - - эмбриондар мен ооциттердің, сперматозоидтардың витрификациясы. - арт бағдарламаларында аналық без гиперстимуляциясының күрделі және ауыр түрлерін емдеу; - мұздатылған немесе еріген эмбриондарды тасымалдау циклі; - сперматозоидтарды, ооциттерді, эмбриондарды криоконсервациялау циклі; - эмбриондардың азаюы. 2. Имплантацияға дейінгі генетикалық диагностиканы жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арт бағдарламаларында емдеу және диагностикалық процедураларды орындау әдістемесі мен техникасын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Репродуктолог дәрігерлерге, акушер-гинекологтарға,</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Консультациялық қызметтер көрсету</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>акушерлерге бедеуліктің әртүрлі нысандарын күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету</p>	<p>1. Репродуктивті медицина мәселелерімен байланысты біліктілігі төмен репродуктолог дәрігерлердің, акушер-гинекологтардың, акушерлердің қызметіне ұйымдық-әдістемелік басшылық жасау дағдылары.</p> <p>2. Репродуктолог дәрігерлерге, акушер-гинекологтарға әйелдер мен муж бедеулігінің әртүрлі нысандарын, әйелдің әртүрлі жас кезеңдерінде гинекологиялық ауруларды кешенді диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық және емдік көмек көрсету дағдылары.</p> <p>3. "Акушерия және гинекология" мамандығы бойынша, оның ішінде репродуктивті медицина бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде зерттеу мен емдеудің арнайы әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу.</p> <p>4. Репродуктолог дәрігерлерге, акушер-гинекологтарға бедеулік асқынуларын кешенді диагностикалау және емдеу жағдайларында, оның ішінде арт бағдарламаларында, жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде консультациялық және емдік көмек көрсету дағдылары.</p> <p>5. Жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде бедеулігі бар әйелдер мен ерлі-зайыптыларды кешенді диагностикалау және емдеу жағдайларында репродуктолог дәрігерлерге, акушер-гинекологтарға консультациялық және емдік көмек көрсету дағдылары.</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау әдістері.</p> <p>2. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Акушер-гинекологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына акушер-гинекологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p>

		3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Акушер-гинекологтардың қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы."Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент акушер-гинеколог
	7	Дәрігер гинеколог онкологиялық
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер акушер-гинеколог»:		
Топтың коды:	2214-8	
Қызмет атауының коды:	2214-8-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер акушер-гинеколог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	

БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер акушер-гинеколог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Беделулігі бар әйелдер мен ерлі-зайыптыларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, акушерлік және гинекология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Акушерлік және гинекология" мамандығы бойынша медициналық қызметтің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Акушерлік және гинекология" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Акушерлік және гинекология" мамандығы бойынша медициналық қызметтің сапасын басқару.	Дағды 1: "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына акушер-гинекологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.1. "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.	

		<p>2. "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына акушер-гинекологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Акушерлік және гинекологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Акушерлік және гинекология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p>

		5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Акушерлік және гинекология" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа акушерлік-гинекологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа акушерлік-гинекологиялық көмекті қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде акушерлік-гинекологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа акушерлік-гинекологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
	Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.

		<p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Акушерлік және гинекология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. Акушерлік және гинекология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Акушерлік-гинекологиялық патологияның алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p>	

	Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент акушер-гинеколог	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Дәрігер онкологиялық гинеколог		
13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер онкологиялық гинеколог»:			
Топтың коды:	2214-8		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер онкологиялық гинеколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық гинекология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер" біліктілігі. СБШ 7.2 кіші деңгейінде "Акушерлік және гинекология" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	"Акушерлік және гинекология" мамандығы бойынша "онкологиялық гинекология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен әйелдердің ұрпақты болу органдарының ісіктері бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған онкогинекологиялық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жатыр мойны мен жатыр денесінің ісікке дейінгі ауруларын диагностикалау, емдеу.	

		<p>3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жатыр мойны обырын диагностикалау және емдеу</p> <p>4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жатыр денесінің қатерлі ісігін диагностикалау және емдеу</p> <p>5. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аналық без обырын диагностикалау және емдеу</p> <p>6. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін диагностикалау және емдеу</p> <p>7. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкогинекологиядағы шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған онкогинекологиялық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Анамнезді жинау, гинекологиялық тексеру жүргізу, папа тестін, материалды HPV тестілеуіне алу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Сауалнама, анамнезді зерттеу, денсаулық паспорты, зерттеуге жолдама арқылы пациенттің анамнезін жинау және аурулардың анамнездік ерекшеліктерін анықтау.</p> <p>2. Гинекологиялық тексеру жүргізу</p> <p>3. Медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық этика және деонтология</p> <p>2. Жатыр мойны обырының скринингі</p> <p>3. Патологиялық жағдайлардың белгілері, гинекологиялық тексеруді қажет ететін аурулар</p> <p>4. Денсаулық сақтау саласындағы НҚА</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кольпоскопия жүргізуге көрсеткіштерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кольпоскопияны қажет ететін патологиялық жағдайды бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қосымша зерттеулер кезінде тіркелген органдар мен жүйелердегі өзгерістердің патоморфологиялық, содан кейін анатомиялық сипаттамалары</p> <p>2. Органдар мен жүйелердегі, оның ішінде зертханалық көрсеткіштердегі патологиялық өзгерістер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Хирургиялық емдеу жүргізу мәселелері бойынша пациенттерді және олардың өкілдерін жедел емдеу жүргізуге ақпараттандырылған келісім ала отырып хабардар ету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жедел емдеу барысын түсіндіру, пациенттердің, олардың өкілдерінің сұрақтарына жауап беру</p> <p>2. Пациенттерден және олардың өкілдерінен жедел емдеу жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық этика және деонтология.</p> <p>2. Онкологиялық науқастарды операциядан кейінгі басқару.</p> <p>3. Операциядан кейінгі асқынулар.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Дағды 4:</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жедел емдеуден бас тарту негіздемесі</p>	

<p>Дәлелді бас тартуды медициналық картаға шығара отырып, тәуекелге / пайдаға қатысты тәуекел артқан кезде жедел емдеуден бас тартудың негіздемесі</p>	<p>2. Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Хирургиялық емдеуге қарсы көрсеткіштер.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p> <p>Әдістемені таңдау, анамнезді, клиникалық деректерді ескере отырып, диагностикалық зерттеу жоспарын құру, зерттеуді орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Әдістемені таңдау, анамнезді, клиникалық деректерді ескере отырып диагностикалық зерттеу жоспарын жасау, зерттеуді орындау</p> <p>1. Клиникалық тапсырмаға байланысты зерттеу жоспарын анықтау.</p> <p>2. Гинекологиялық тексеру, бимануальды зерттеу дағдыларын меңгеру</p> <p>3. Кольпоскопияның бақылауымен максатты биопсия алу арқылы кольпоскопия жасау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Визуалды тексеру және бимануальды зерттеу кезінде жатыр мойнының анатомиялық ерекшеліктері</p> <p>2. Ршм-АПВ дамуының этиологиялық факторы</p> <p>3. Цитологиялық зерттеу жүргізу үшін жатыр мойны мен жатыр мойны каналынан жағынды алу принциптері</p> <p>4. Пап бояуын қолдана отырып, жатыр мойны жағындыларын цитологиялық зерттеу негіздері</p> <p>5. ПТР әдісімен HPV ДНҚ зерттеуіне биологиялық материалды алу принциптері</p> <p>6. 3% сірке қышқылының әсерінен жатыр мойны тінінің өзгеру заңдылықтары және осы өзгерістерді түсіндіру</p> <p>7. Кольпоскопияны қажет ететін патологиялық жағдайлар</p> <p>8. Кольпоскопияның бақылауымен зерттеуге биопсиялық материал алу</p> <p>9. Кольпоскоптың техникалық мүмкіндіктері</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 6:</p> <p>Динамикалық бақылау жоспары туралы емдеуші дәрігерге қорытынды, ұсыныстар жасай отырып, зерттеу нәтижелерін түсіндіру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қорытынды жасау үшін алынған ақпараттың толықтығын бағалау</p> <p>2. Зерттеу нәтижелерін түсіндіру</p> <p>- ПАП тестінің деректері</p> <p>- HPV тестінің деректері</p> <p>- кольпоскопия</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Цитологиялық зерттеу арқылы жатыр мойнындағы қалыпты және патологиялық өзгерістердің заңдылықтары</p> <p>2. HPV тестілеу арқылы жатыр мойнындағы қалыпты және патологиялық өзгерістердің заңдылықтары</p> <p>3. Сірке қышқылының әсерінен жатыр мойны тінінің патологиялық өзгеруінің заңдылықтары мен механизмдері</p> <p>4. Биопсиялық материалды алу принциптері</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 7:</p> <p>Гинекологиялық зерттеу және кольпоскопия жүргізу кезінде персонал мен пациенттердің радиациялық қауіпсіздігі қағидаларын сақтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ережелерді, нормалар мен нормативтерді сақтау бойынша іс-шаралар өткізу. 2. Клиникалық көрсеткіштер бойынша зерттеулер жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гинекологиялық зерттеу негіздері, жатыр мойнынан материал алу, кольпоскопия 2. Гинекологиялық кабинетте қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 8:</p> <p>Жатыр мойнының қатерлі ісікке дейінгі патологиясын емдеудің тиімділігін бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдыңғы және кейінгі зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, талдау. 2. Анатомиялық жауап критерийлері бойынша емдеу нәтижелерін бағалау 3. Емдеудің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеу жүргізілгеннен кейін жатыр мойнының қатерлі ісікке дейінгі патологиясындағы өзгерістерді бағалау критерийлері
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жатыр мойны мен жатыр денесінің ісікке дейінгі ауруларын диагностикалау, емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жатыр мойнының қатерлі ісігі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аралас және кеңейтілген операциялық араласуларды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемде операциялар техникасын орындау дағдыларын меңгеру. 2. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласу әдістерін орындау дағдыларын меңгеру. 3. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында операциядан кейінгі асқынулар кезінде хирургиялық араласу техникасын орындау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аралас және кеңейтілген хирургиялық араласуды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемдегі операциялардың хирургиялық хаттамалары. 2. Онкопроцестің әртүрлі локализациясындағы циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласулардың хаттамалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жатыр денесінің ісікке дейінгі аурулары</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатерлі ісіктердің әртүрлі нозологиялық формаларында реконструктивті-қалпына келтіру хирургиялық араласуларын орындау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатерлі ісіктердің әртүрлі нозологиялық түрлеріндегі реконструктивті-қалпына келтіру хирургиялық араласуларының хаттамалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

Еңбек функциясы 3:

Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жатыр мойны обырын диагностика калау және емдеу

Дағды 1:

Эпидемиология. Патологиялық анатомия және метастаз. Клиникалық көрінісі, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. Жатыр мойны обырын емдеудің қазіргі әдістері ісіктің таралу сатысы мен морфологиялық дифференциация дәрежесіне байланысты

Машықтар:

1. Жатыр мойны обыры бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау.
2. Жатыр мойны қатерлі ісігі бар науқастардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.
3. Жатыр мойны қатерлі ісігі бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау
4. Айналарды тексеру және пациенттерді бимануальды тексеру.
5. Жатыр мойнының патологиялық жағдайларын анықтау
6. Кольпоскопия жүргізу, содан кейін цитологиялық жағынды және биопсия алу.
7. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету
8. Науқастарда жатыр мойны обырын диагностикалау әдістерін жоспарлау.
9. Қатерлі ісіктердің (бұдан әрі - TNM) сатыларының халықаралық жіктелуіне сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу, тұжырымдау, негіздеу және диагноз қою
10. Жатыр мойны онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аспаптық тексеруге және зертханалық зерттеулерге (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерге) жіберу.
11. Жатыр мойны онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, маман дәрігерлерге консультацияға жіберу.
12. Жатыр мойны обыры бар пациенттерді қарау, физикалық тексеру, аспаптық тексеру және зертханалық зерттеулер (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулер) нәтижелерін түсіндіру және талдау.
13. Жатыр мойны қатерлі ісігі бар науқастарда диагностикалық процедуралардан туындаған асқынулардың белгілері мен синдромдарын, сондай-ақ жанама әсерлер мен жағымсыз реакцияларды анықтау.
14. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес жатыр мойны обыры бар пациенттерді емдеу тактикасын таңдау.

Білімдер:

1. "Онкогинекология" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері мен тәртібі
2. РШМ бар пациенттерге алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмек стандарттары.
3. Ршм эпидемиологиясы, этиологиясы және патогенезі, оның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар.
4. Жатыр мойны обыры бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен өмір тарихын жинау әдістемесі.

		<p>5. Жатыр мойны обыры бар науқастарды гинекологиялық тексеру және физикалық тексеру әдістемесі.</p> <p>6. РШМ бар пациенттердің жағдайын бағалау, онкологиялық ауруларды диагностикалау үшін зертханалық және аспаптық тексерулер әдістері; Зертханалық және аспаптық тексерулер жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер, жатыр мойны онкологиялық аурулары бар пациенттерде олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары.</p> <p>7. Кейінгі цитологиялық және гистологиялық зерттеу мақсатында аспирациялық биопсия мен биопсияны орындау әдістері.</p> <p>8. Клиникалық ұсынымдар стандарттарын ескере отырып, пациенттерде РШМ диагностикалау әдістері.</p> <p>9. РШМ бар пациенттерді білікті және жоғары білікті емдеудегі клиникалық ұсыныстар</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жатыр денесінің қатерлі ісігін диагностикалау және емдеу</p>	<p>Дағды 1: Эпидемиология. Патологиялық анатомия және метастаз. Клиникалық көрінісі, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. Ісіктің таралу сатысы мен морфологиялық дифференциация дәрежесіне байланысты жатыр денесінің қатерлі ісігін емдеудің заманауи әдістері</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау. 2. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау 4. Айналарды тексеру және пациенттерді бимануальды тексеру. 5. Жатыр денесінің патологиялық жағдайларын анықтау 6. Гистероскопия, жатыр қуысының кюретажын жүргізу, содан кейін биопсия алу. 7. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету 8. Науқастарда жатыр денесінің қатерлі ісігін диагностикалау әдістерін жоспарлау. 9. Figo және TNM қатерлі ісік сатыларының халықаралық классификациясына сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу, тұжырымдау, негіздеу және диагноз қою 10. Жатыр денесінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аспаптық тексеруге және зертханалық зерттеулерге (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерге) жіберу. 11. Жатыр денесінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, маман дәрігерлерге консультацияға жіберу. 12. Жатыр денесінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді қарау, физикалық тексеру, аспаптық тексеру және зертханалық зерттеулер (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулер) нәтижелерін түсіндіру және талдау.

		<p>13. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарда диагностикалық процедуралардан туындаған асқынулардың белгілері мен синдромдарын, сондай-ақ жанама әсерлер мен жағымсыз реакцияларды анықтау.</p> <p>14. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес жатыр денесінің қатерлі ісігі бар пациенттерді емдеу тактикасын таңдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Онкогинекология" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері мен тәртібі Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарға алғашқы мамандандырылған медициналық-санитарлық көмек, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттары. Жатыр денесінің қатерлі ісігінің эпидемиологиясы, этиологиясы және патогенезі, соның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен өмір тарихын жинау әдістемесі. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарды гинекологиялық тексеру және физикалық тексеру әдістемесі. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар пациенттердің жағдайын бағалау, онкологиялық ауруларды диагностикалау үшін зертханалық және аспаптық тексерулердің әдістері; Зертханалық және аспаптық тексерулерді жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, жатыр денесінің онкологиялық аурулары бар пациенттерде олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары. Кейінгі цитологиялық және гистологиялық зерттеу мақсатында аспирациялық биопсия мен кюретажды, гистероскопияны орындау әдістері. Клиникалық нұсқаулық стандарттарын ескере отырып, пациенттерде жатыр денесінің қатерлі ісігін диагностикалау әдістері. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарды білікті және жоғары білікті емдеуге арналған клиникалық ұсыныстар.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Эпидемиология. Патологиялық анатомия және метастаз. Клиникалық көрінісі, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. Ісіктің таралу сатысы мен морфологиялық дифференциация дәрежесіне байланысты аналық без обырын емдеудің заманауи әдістері</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аналық без обыры бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) аналық без ЗН алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. Аналық без обыры бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау Айналарды тексеру және пациенттерді бимануальды тексеру. Аналық бездердің патологиялық жағдайларын анықтау Лапароцентезді жүргізу, содан кейін материалды цитологиялық зерттеуге алу. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету
<p>Еңбек функциясы 5: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аналық без обырын диагностикалау және емдеу</p>		

		<p>8. Науқастарда аналық без обырын диагностикалау әдістерін жоспарлау.</p> <p>9. Figo және TNM қатерлі ісік сатыларының халықаралық классификациясына сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу, тұжырымдау, негіздеу және диагноз қою</p> <p>10. Аналық без онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аспаптық тексеруге және зертханалық зерттеулерге (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерге) жіберу.</p> <p>11. Аналық бездің онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, маман дәрігерлерге консультацияға жіберу.</p> <p>12. Аналық без обыры бар науқастарды қарау, физикалық тексеру, аспаптық тексеру және зертханалық зерттеулер (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулер) нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>13. Аналық без обыры бар науқастарда диагностикалық процедуралардан туындаған асқынулардың белгілері мен синдромдарын, сондай-ақ жанама әсерлер мен жағымсыз реакцияларды анықтау</p> <p>14. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аналық без обыры бар пациенттерді емдеу тактикасын таңдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Онкогинекология" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері мен тәртібі</p> <p>2. Аналық без обыры бар науқастарға алғашқы мамандандырылған медициналық-санитарлық көмек, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттары.</p> <p>3. Аналық без обырының эпидемиологиясы, этиологиясы және патогенезі, соның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар туралы түсініктер.</p> <p>4. Аналық бездің қатерлі ісігі бар науқастарда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен өмір тарихын жинау әдістемесі.</p> <p>5. Аналық без қатерлі ісігі бар науқастарды гинекологиялық тексеру және физикалық тексеру әдістемесі.</p> <p>6. Аналық без обыры бар пациенттердің жағдайын бағалау, онкологиялық ауруларды диагностикалау үшін зертханалық және аспаптық тексерулердің әдістері; Зертханалық және аспаптық тексерулерді жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, жатыр денесінің онкологиялық аурулары бар пациенттерде олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары.</p> <p>7. Кейінгі цитологиялық зерттеу мақсатында лапароцентезді орындау әдістері.</p> <p>8. Клиникалық нұсқаулық стандарттарын ескере отырып, пациенттерде аналық без обырын диагностикалау әдістері.</p> <p>9. Аналық без обыры бар науқастарды білікті және жоғары білікті емдеуге арналған клиникалық ұсыныстар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Еңбек функциясы б:

Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін диагностикалау және емдеу

Дағды 1:

Эпидемиология. Патологиялық анатомия және метастаз. Клиникалық көрінісі, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. Ісіктің таралу сатысына және морфологиялық дифференциация дәрежесіне байланысты сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін емдеудің заманауи әдістері

Машықтар:

1. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау.
2. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.
3. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау.
4. Айналарды тексеру және пациенттерді бимануальды тексеру.
5. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігінің патологиялық жағдайларын анықтау.
6. Кольпоскопия жүргізу, содан кейін цитологиялық жағынды және биопсия алу.
7. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету
8. Науқастарда сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін диагностикалау әдістерін жоспарлау.
9. Қатерлі ісік сатыларының халықаралық жіктемесіне (TNM) сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу, тұжырымдау, негіздеу және диагноз қою
10. Аруға жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аспаптық тексеруге және зертханалық зерттеулерге (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерге) жіберу.
11. Сыртқы жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, маман дәрігерлерге консультацияға жіберу.
12. Сыртқы жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді қарау, физикалық тексеру, аспаптық тексеру және зертханалық зерттеулер (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулер) нәтижелерін түсіндіру және талдау.
13. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың белгілері мен синдромдарын, сондай-ақ жанама әсерлер мен жағымсыз реакцияларды анықтау.
14. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар пациенттерді емдеу тактикасын таңдау.

Білімдер:

1. "Онкогинекология" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері мен тәртібі
2. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарға алғашқы мамандандырылған медициналық-санитарлық көмек, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттары.

		<p>3. Клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылуларды коса алғанда, сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігінің эпидемиологиясы, этиологиясы және патогенезі туралы түсініктер.</p> <p>4. Сыртқы жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен өмір тарихын жинау әдістемесі.</p> <p>5. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарды гинекологиялық тексеру және физикалық тексеру әдістемесі.</p> <p>6. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар пациенттердің жағдайын бағалау, онкологиялық ауруларды диагностикалау үшін зертханалық және аспаптық тексерулердің әдістері; Зертханалық және аспаптық тексерулерді жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, сыртқы жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерде олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары.</p> <p>7. Кейінгі цитологиялық және гистологиялық зерттеу мақсатында жағынды-басып шығару және биопсия жасау әдістері.</p> <p>8. Клиникалық ұсыныстар стандарттарын ескере отырып, пациенттерде сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін диагностикалау әдістері.</p> <p>9. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарды білікті және жоғары білікті емдеуге арналған клиникалық ұсыныстар.</p>
<p>Еңбек функциясы 7: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкогинекологиядағы шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда онкологиялық науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірге қауіп төндіретін онкогинекологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары (Сафарды үш рет қабылдау, ЖЖЖ, тыныс алу жолдарын тазарту).</p> <p>3. Сананың бұзылу түрлері, олардың белгілері (саңырау, сопор, кома).</p> <p>5. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері</p> <p>6. Онкологиядағы шұғыл жағдайларда Этиология, патогенез, клиника, диагностика, медициналық көмек алгоритмі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жедел коронарлық синдром (тұрақсыз стенокардия, миокард инфарктісі) - Жұлынның қысылуы - Мидың ісінуі - Өкпе эмболиясы - Гиперкальциемия - Ісіктің ыдырау синдромы - Жоғарғы Вена кавасының қысылу синдромы - Өкпеден қан кету - Тыныс алу жолдарының жедел бітелуі - Кардиогендік шок - Гиповолемиялық шок - Анафилактикалық шок

		- Инфекциялық-уытты шок - Ми қан айналымының жедел бұзылуы - Кома (гипогликемиялық, кетоацидотикалық, гипотиреодты)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стреске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент акушер-гинеколог
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
	7	Дәрігер онкологиялық гинеколог
14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер онкологиялық гинеколог»:		
Топтың коды:	2214-8	

Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер онкологиялық гинеколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онкологиялық гинеколог" біліктілігі. "Акушерлік және гинекология" біліктілігі бойынша СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	"Акушерлік және гинекология" мамандығы шеңберінде "онкологиялық гинекология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әйелдердің ұрпақты болу органдарының ісіктері бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы 2. Жатыр мойны мен денесінің ісікке дейінгі ауруларын диагностикалау, емдеу 3. Жатыр мойны обырын диагностикалау және емдеу. 4. Жатыр денесінің қатерлі ісігін диагностикалау және емдеу 5. Аналық без обырын диагностикалау және емдеу 6. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін диагностикалау және емдеу 7. Онкогинекологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету 8. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Әйелдердің ұрпақты болу жүйесінің мүшелерін зерттеу үшін диагностикалық процедураларды жүргізу. 2. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы	Дағды 1: Анамнезді жинау, гинекологиялық тексеру жүргізу, пап тестін, материалды HPV тестілеуіне алу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Сауалнама, анамнезді зерттеу, денсаулық паспорты, зерттеуге жолдама арқылы пациенттің анамнезін жинау және аурулардың анамнездік ерекшеліктерін анықтау. 2. Гинекологиялық тексеру жүргізу 	

	<p>3. Медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық этика және деонтология 2. Жатыр мойны обырының скринингі 3. Патологиялық жағдайлардың белгілері, гинекологиялық тексеруді қажет ететін аурулар
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Кольпоскопия жүргізуге көрсеткіштерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кольпоскопияны қажет ететін патологиялық жағдайды бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қосымша зерттеулер кезінде тіркелген органдар мен жүйелердегі өзгерістердің патоморфологиялық, содан кейін анатомиялық сипаттамалары 2. Органдар мен жүйелердегі, оның ішінде зертханалық көрсеткіштердегі патологиялық өзгерістер
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Хирургиялық емдеу жүргізу мәселелері бойынша пациенттерді және олардың өкілдерін жедел емдеу жүргізуге ақпараттандырылған келісім ала отырып хабардар ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел емдеу барысын түсіндіру, пациенттердің, олардың өкілдерінің сұрақтарына жауап беру 2. Пациенттерден және олардың өкілдерінен жедел емдеу жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық этика және деонтология. 2. Онкологиялық науқастарды операциядан кейінгі басқару. 3. Операциядан кейінгі асқынулар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Медициналық картаға дәлелді бас тартуды енгізе отырып, тәуекел/пайдаға қатысты тәуекел артқан кезде жедел емдеуден бас тартудың негіздемесі 1. Хирургиялық емдеуден бас тарту негіздемесі 2. Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел емдеуден бас тарту негіздемесі 2. Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық емдеуге қарсы көрсеткіштер. 2. Денсаулық сақтау саласындағы құжаттарды реттейтін НҚА
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Әдістемені таңдау, анамнезді, клиникалық деректерді ескере отырып, диагностикалық зерттеу жоспарын құру, зерттеуді орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Әдістемені таңдау, анамнезді, клиникалық деректерді ескере отырып диагностикалық зерттеу жоспарын жасау, зерттеуді орындау</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық тапсырмаға байланысты зерттеу жоспарын анықтау. 2. Гинекологиялық тексеру, бимануальды зерттеу дағдыларын меңгеру 3. Кольпоскопияның бақылауымен мақсатты биопсия алу арқылы кольпоскопия жасау

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визуалды тексеру және бимануальды зерттеу кезінде жатыр мойнының анатомиялық ерекшеліктері 2. Ршм-АПВ дамуының этиологиялық факторы 3. Цитологиялық зерттеу жүргізу үшін жатыр мойны мен жатыр мойны каналынан жағынды алу принциптері 4. Пап бояуын қолдана отырып, жатыр мойны жағындыларын цитологиялық зерттеу негіздері 5. ПТР әдісімен HPV ДНК зерттеуіне биологиялық материалды алу принциптері 6. 3% сірке қышқылының әсерінен жатыр мойны тінінің өзгеру заңдылықтары және осы өзгерістерді түсіндіру 7. Кольпоскопияны қажет ететін патологиялық жағдайлар 8. Кольпоскопияның бақылауымен зерттеуге биопсиялық материал алу 9. Кольпоскоптың техникалық мүмкіндіктері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Динамикалық бақылау жоспары туралы емдеуші дәрігерге қорытынды, ұсыныстар жасай отырып, зерттеу нәтижелерін түсіндіру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қорытынды жасау үшін алынған ақпараттың толықтығын бағалау 2. Зерттеу нәтижелерін түсіндіру <ul style="list-style-type: none"> - ПАП тестінің деректері - HPV тестінің деректері - кольпоскопия <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Цитологиялық зерттеу арқылы жатыр мойнындағы қалыпты және патологиялық өзгерістердің заңдылықтары 2. HPV тестілеу арқылы жатыр мойнындағы қалыпты және патологиялық өзгерістердің заңдылықтары 3. Сірке қышқылының әсерінен жатыр мойны тінінің патологиялық өзгеруінің заңдылықтары мен механизмдері 4. Биопсиялық материалды алу принциптері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 7:</p> <p>Гинекологиялық зерттеу және кольпоскопия жүргізу кезінде персонал мен пациенттердің радиациялық қауіпсіздігі қағидаларын сақтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ережелерді, нормалар мен нормативтерді сақтау бойынша іс-шаралар өткізу. 2. Клиникалық көрсеткіштер бойынша зерттеулер жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Атом энергиясын пайдалану, радиациялық қауіпсіздік саласындағы НҚА және құжаттар 2. Гинекологиялық зерттеу негіздері, жатыр мойнынан материал алу, кольпоскопия 3. Гинекологиялық кабинетте қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 8:	Машықтар:

	<p>Жатыр мойнының қатерлі ісікке дейінгі патологиясын емдеудің тиімділігін бағалау</p>	<p>1. Алдыңғы және кейінгі зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, талдау.</p> <p>2. Анатомиялық жауап критерийлері бойынша емдеу нәтижелерін бағалау</p> <p>3. Емдеудің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Емдеу жүргізілгеннен кейін жатыр мойнының қатерлі ісікке дейінгі патологиясындағы өзгерістерді бағалау критерийлері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Жатыр мойны мен денесінің ісікке дейінгі ауруларын диагностикалау, емдеу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жатыр мойнының қатерлі ісігі</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аралас және кеңейтілген операциялық араласуларды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемде операциялар техникасын орындау дағдыларын меңгеру.</p> <p>2. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласу әдістерін орындау дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында операциядан кейінгі асқынулар кезінде хирургиялық араласу техникасын орындау дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Аралас және кеңейтілген хирургиялық араласуды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемдегі операциялардың хирургиялық хаттамалары.</p> <p>2. Онкопроцестің әртүрлі локализациясындағы циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласулардың хаттамалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жатыр денесінің ісікке дейінгі аурулары</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қатерлі ісіктердің әртүрлі нозологиялық формаларында реконструктивті-қалпына келтіру хирургиялық араласуларын орындау дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қатерлі ісіктердің әртүрлі нозологиялық түрлеріндегі реконструктивті-қалпына келтіру хирургиялық араласуларының хаттамалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Жатыр мойны обырын диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Эпидемиология. Патологиялық анатомия және метастаз. Клиникалық көрінісі, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. Жатыр мойны обырын емдеудің қазіргі әдістері ісіктің таралу сатысы мен морфологиялық дифференциация дәрежесіне байланысты</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жатыр мойны обыры бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау.</p> <p>2. Жатыр мойны қатерлі ісігі бар науқастардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.</p> <p>3. Жатыр мойны қатерлі ісігі бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау</p> <p>4. Айналарды тексеру және пациенттерді бимануальды тексеру.</p> <p>5. Жатыр мойнының патологиялық жағдайларын анықтау</p> <p>6. Кольпоскопия жүргізу, содан кейін цитологиялық жағынды және биопсия алу.</p>

7. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету

8. Науқастарда жатыр мойны обырын диагностикалау әдістерін жоспарлау.

9. Қатерлі ісіктердің (бұдан әрі - TNM) сатыларының халықаралық жіктемесіне сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу, тұжырымдау, негіздеу және диагноз қою

10. Жатыр мойны онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аспаптық тексеруге және зертханалық зерттеулерге (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерге) жіберу.

11. Жатыр мойны онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, маман дәрігерлерге консультацияға жіберу.

12. Жатыр мойны обыры бар пациенттерді қарау, физикалық тексеру, аспаптық тексеру және зертханалық зерттеулер (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулер) нәтижелерін түсіндіру және талдау.

13. Жатыр мойны қатерлі ісігі бар науқастарда диагностикалық процедуралардан туындаған асқынулардың белгілері мен синдромдарын, сондай-ақ жанама әсерлер мен жағымсыз реакцияларды анықтау.

14. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес жатыр мойны обыры бар пациенттерді емдеу тактикасын таңдау.

Білімдер:

1. "Онкогинекология" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері мен тәртібі

2. РШМ бар пациенттерге алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмек стандарттары.

3. Ршм эпидемиологиясы, этиологиясы және патогенезі, оның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар.

4. Жатыр мойны обыры бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен өмір тарихын жинау әдістемесі.

5. Жатыр мойны обыры бар науқастарды гинекологиялық тексеру және физикалық тексеру әдістемесі.

6. РШМ бар пациенттердің жағдайын бағалау, онкологиялық ауруларды диагностикалау үшін зертханалық және аспаптық тексерулер әдістері; Зертханалық және аспаптық тексерулер жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер, жатыр мойны онкологиялық аурулары бар пациенттерде олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары.

7. Кейінгі цитологиялық және гистологиялық зерттеу мақсатында аспирациялық биопсия мен биопсияны орындау әдістері.

8. Клиникалық ұсынымдар стандарттарын ескере отырып, пациенттерде РШМ диагностикалау әдістері.

		9. РШМ бар пациенттерді білікті және жоғары білікті емдеудегі клиникалық ұсыныстар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Жатыр денесінің қатерлі ісігін диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Эпидемиология. Патологиялық анатомия және метастаз. Клиникалық көрінісі, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. Ісіктің таралу сатысы мен морфологиялық дифференциация дәрежесіне байланысты жатыр денесінің қатерлі ісігін емдеудің заманауи әдістері	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Онкогинекология" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері мен тәртібі 2. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарға алғашқы мамандандырылған медициналық-санитарлық көмек, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттары. 3. Жатыр денесінің қатерлі ісігінің эпидемиологиясы, этиологиясы және патогенезі, соның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар. 4. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен өмір тарихын жинау әдістемесі. 5. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарды гинекологиялық тексеру және физикалық тексеру әдістемесі. 6. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар пациенттердің жағдайын бағалау, онкологиялық ауруларды диагностикалау үшін зертханалық және аспаптық тексерулердің әдістері; Зертханалық және аспаптық тексерулерді жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер, жатыр денесінің онкологиялық аурулары бар пациенттерде олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары. 7. Кейінгі цитологиялық және гистологиялық зерттеу мақсатында аспирациялық биопсия мен кюретажды, гистероскопияны орындау әдістері. 8. Клиникалық нұсқаулық стандарттарын ескере отырып, пациенттерде жатыр денесінің қатерлі ісігін диагностикалау әдістері. 9. Жатыр денесінің қатерлі ісігі бар науқастарды білікті және жоғары білікті емдеуге арналған клиникалық ұсыныстар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Аналық без обырын диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Эпидемиология. Патологиялық анатомия және метастаз. Клиникалық көрінісі, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. Ісіктің таралу сатысы мен морфологиялық дифференциация дәре-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналық без обыры бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау. 2. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) аналық без ЗН алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Аналық без обыры бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау

жесіне байланысты аналық
без обырын емдеудің заманауи
әдістері

4. Айналарды тексеру және пациенттерді бимануальды тексеру.
5. Аналық бездердің патологиялық жағдайларын анықтау
6. Лапароцентезді жүргізу, содан кейін материалды цитологиялық зерттеуге алу.
7. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету
8. Науқастарда аналық без обырын диагностикалау әдістерін жоспарлау.
9. Figo және TNM қатерлі ісік сатыларының халықаралық классификациясына сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу, тұжырымдау, негіздеу және диагноз қою
10. Аналық без онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аспаптық тексеруге және зертханалық зерттеулерге (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерге) жіберу.
11. Аналық бездің онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, маман дәрігерлерге консультацияға жіберу.
12. Аналық без обыры бар науқастарды қарау, физикалық тексеру, аспаптық тексеру және зертханалық зерттеулер (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулер) нәтижелерін түсіндіру және талдау.
13. Аналық без обыры бар науқастарда диагностикалық процедуралардан туындаған асқынулардың белгілері мен синдромдарын, сондай-ақ жанама әсерлер мен жағымсыз реакцияларды анықтау
14. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аналық без обыры бар пациенттерді емдеу тактикасын таңдау.

Білімдер:

1. "Онкогинекология" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері мен тәртібі
2. Аналық без обыры бар науқастарға алғашқы мамандандырылған медициналық-санитарлық көмек, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттары.
3. Аналық без обырының эпидемиологиясы, этиологиясы және патогенезі, соның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар туралы түсініктер.
4. Аналық бездің қатерлі ісігі бар науқастарда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен өмір тарихын жинау әдістемесі.
5. Аналық без қатерлі ісігі бар науқастарды гинекологиялық тексеру және физикалық тексеру әдістемесі.
6. Аналық без обыры бар пациенттердің жағдайын бағалау, онкологиялық ауруларды диагностикалау үшін зертханалық және аспаптық тексерулердің әдістері; Зертханалық және аспаптық тексерулерді жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, жатыр денесінің онкологиялық аурулары бар пациенттерде олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары.

		<p>7. Кейінгі цитологиялық зерттеу мақсатында лапароцентезді орындау әдістері.</p> <p>8. Клиникалық нұсқаулық стандарттарын ескере отырып, пациенттерде аналық без обырын диагностикалау әдістері.</p> <p>9. Аналық без обыры бар науқастарды білікті және жоғары білікті емдеуге арналған клиникалық ұсыныстар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін диагностикалау және емдеу</p>	<p>Дағды 1: Эпидемиология. Патологиялық анатомия және метастаз. Клиникалық көрінісі, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. Ісіктің таралу сатысына және морфологиялық дифференциация дәрежесіне байланысты сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін емдеудің заманауи әдістері</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау. Айналарды тексеру және пациенттерді бимануальды тексеру. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігінің патологиялық жағдайларын анықтау. Кольпоскопия жүргізу, содан кейін цитологиялық жағынды және биопсия алу. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету Науқастарда сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін диагностикалау әдістерін жоспарлау. Қатерлі ісік сатыларының халықаралық жіктелуіне (TNM) сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу, тұжырымдау, негіздеу және диагноз қою Аруға жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес аспаптық тексеруге және зертханалық зерттеулерге (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерге) жіберу. Сыртқы жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес, клиникалық ұсынымдар негізінде, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, маман дәрігерлерге консультацияға жіберу. Сыртқы жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерді қарау, физикалық тексеру, аспаптық тексеру және зертханалық зерттеулер (оның ішінде морфологиялық, иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулер) нәтижелерін түсіндіру және талдау. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың белгілері мен синдромдарын, сондай-ақ жанама әсерлер мен жағымсыз реакцияларды анықтау. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар пациенттерді емдеу тактикасын таңдау. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. "Онкогинекология" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері мен тәртібі 2. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарға алғашқы мамандандырылған медициналық-санитарлық көмек, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттары. 3. Клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылуларды қоса алғанда, сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігінің эпидемиологиясы, этиологиясы және патогенезі туралы түсініктер. 4. Сыртқы жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен өмір тарихын жинау әдістемесі. 5. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарды гинекологиялық тексеру және физикалық тексеру әдістемесі. 6. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар пациенттердің жағдайын бағалау, онкологиялық ауруларды диагностикалау үшін зертханалық және аспаптық тексерулердің әдістері; Зертханалық және аспаптық тексерулерді жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, сыртқы жыныс мүшелерінің онкологиялық аурулары бар пациенттерде олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары. 7. Кейінгі цитологиялық және гистологиялық зерттеу мақсатында жағынды-басып шығару және биопсия жасау әдістері. 8. Клиникалық ұсыныстар стандарттарын ескере отырып, пациенттерде сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігін диагностикалау әдістері. 9. Сыртқы жыныс мүшелерінің қатерлі ісігі бар науқастарды білікті және жоғары білікті емдеуге арналған клиникалық ұсыныстар.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 7: Онкогинекологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда онкологиялық науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірге қауіп төндіретін онкогинекологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету. 2. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары (Сафарды үш рет қабылдау, ЖЖЖ, тыныс алу жолдарын тазарту). 3. Сананың бұзылу түрлері, олардың белгілері (саңырау, сопор, кома). 5. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері 6. Онкологиядағы шұғыл жағдайларда Этиология, патогенез, клиника, диагностика, медициналық көмек алгоритмі: <ul style="list-style-type: none"> - Жедел коронарлық синдром (тұрақсыз стенокардия, миокард инфарктісі) - Жұлынның қысылуы - Мидың ісінуі - Өкпе эмболиясы - Гиперкальциемия - Ісіктің ыдырау синдромы - Жоғарғы Вена қавасының қысылу синдромы

		<ul style="list-style-type: none"> - Өкпеден қан кету - Тыныс алу жолдарының жедел бітелуі - Кардиогендік шок - Гиповолемиялық шок - Анафилактикалық шок - Инфекциялық-уытты шок - Ми қан айналымының жедел бұзылуы - Кома (гипогликемиялық, кетоацидотикалық, гипотиреозды)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 8: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Онкологиялық хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысанда-рын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы., 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Әйелдердің ұрпақты болу жүйесінің мүшелерін зерттеу үшін диагностикалық процедураларды жүргізу.	<p>Дағды 1: Диагностикалық кольпоскопия жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кольпоскопия үшін көрсеткіштерді анықтаңыз 1. Диагностикалық кольпоскопия жүргізу дағдыларын меңгеру. 2. Жатыр мойны ауруларының кольпоскопиялық белгілерін анықтаңыз және ажыратыңыз. 3. Кольпоскопиялық қорытынды жасаңыз

		<p>4. Әрі қарай кольпоскопиялық зерттеу және емдеу тактикасын анықтаңыз</p> <p>5. Кольпоскопиялық зерттеу кезінде мақсатты цитологиялық жағынды мен биопсияны жүргізу және алу дағдыларын меңгеру, нәтижелерді түсіндіре білу.</p> <p>6. Ілмекті полипэктомия дағдыларын меңгеру</p> <p>7. Кольпоскопиялық процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Кольпоскопия техникасы.</p> <p>2. Медициналық көрсеткіштер және кольпоскопиялық зерттеуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Пациенттерді кольпоскопиялық зерттеуге дайындау.</p> <p>4. Эндоскопиялық зерттеулер кезінде анестезияны жүргізу әдістемесі, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері.</p> <p>5. Эндоскопия кезінде диагноз қойылған аурулардың эндоскопиялық белгілері.</p> <p>6. Биопсия, көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер әдістемесі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностикалық және емдік гистероскопия жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Гистероскопия үшін көрсеткіштерді анықтаңыз</p> <p>2. Диагностикалық және емдік гистероскопия жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Жатырдың дене ауруларының гистероскопиялық белгілерін анықтаңыз және ажыратыңыз.</p> <p>4. Гистероскопиялық қорытынды жасау</p> <p>5. Әрі қарай гистероскопиялық зерттеу және емдеу тактикасын анықтаңыз</p> <p>6. Гистероскопиялық зерттеуде биопсия жүргізу дағдыларын меңгеру, нәтижелерді түсіндіре білу.</p> <p>7. Ілмекті полипэктомия дағдыларын меңгеру</p> <p>8. Гистероскопиялық процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Гистероскопия техникасы.</p> <p>2. Медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер дейін гистероскопиялық зерттеуге.</p> <p>3. Пациенттерді гистероскопиялық зерттеу әдісіне дайындау.</p> <p>4. Гистероскопиялық зерттеулер кезінде анестезияны жүргізу әдістері, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері.</p> <p>5. Гистероскопия кезінде диагноз қойылған аурулардың гистероскопиялық белгілері.</p> <p>6. Эндометриялық биопсияны жүргізу әдістері</p> <p>7. Қан кету кезіндегі диагностикалық және емдік манипуляциялар.</p> <p>8. Гистероскопиялық диагностика және қатерсіз субмукозальды ісіктерді басқару тактикасы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Диагностикалық лапароскопия жүргізу</p>	<ol style="list-style-type: none"> Лапароскопия үшін көрсеткіштерді анықтаңыз Диагностикалық лапароскопия жүргізу дағдыларын меңгеру. Лапароскопиялық қол жетімділікпен емдеу және диагностикалық манипуляциялар жүргізу туралы лапароскопия нәтижелерін түсіндіру негізінде шешім қабылдау Аналық бездің қатерлі ісігі кезінде диагностикалық лапароскопиялық операция жасау дағдыларын меңгеру Гинекологиялық қатерлі ісікке диагностикалық жалпы лапароскопиялық гистерэктомия жүргізу дағдыларын меңгеру Гинекологиялық қатерлі ісік кезінде лапароскопиялық жамбас және парааорталық лимфодиссекция жүргізу дағдыларын меңгеру Процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Лапароскопия техникасы. Медициналық көрсеткіштер және лапароскопиялық операцияға қарсы көрсеткіштер. Пациенттерді операция алдындағы дайындау. Лапароскопиялық операция кезінде анестезия әдістемесі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері. Лапароскопия кезінде диагноз қойылған аурулардың белгілері. Лапароскопиялық операцияларды жүргізу әдістері, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.

	4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент акушер гинеколог	
	7	Дәрігер акушер гинеколог	
	7	Тағылымдамашы онкологиялық гинеколог	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер онкологиялық гинеколог»:			
Топтың коды:	2214-8		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер онкологиялық гинеколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онкологиялық гинеколог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Әйелдердің ұрпақты болу органдарының ісіктері бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Онкогинекологияда күрделі хирургиялық манипуляциялар жүргізу 2. Онкологиялық гинекологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Онкологиялық гинекологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Онкологиялық гинекологтардың қызметіне жана әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Онкогинекологияда күрделі хирургиялық манипуляциялар жүргізу	Дағды 1: Онкогинекологиялық аурулар кезінде УДЗ бақылауымен емдік манипуляциялар жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ультрадыбыстық бақылаумен кисталарды, абсцестерді және жамбастағы сұйықтықтың жиналуын дренаждау дағдыларын меңгеру. 2. Ультрадыбыстық бақылаумен трепан - биопсия жасау дағдыларын меңгеру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ультрадыбыстық бақылаумен кіші жамбаста кисталарды, абсцестерді және сұйықтықтың жиналуын дренаждау әдістері. 2. Ультрадыбыстық бақылаудағы трепан биопсиясын жүргізу әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 2: Онкологиялық гинекологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Онкологиялық гинекологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) онкогинекологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз онкологиялық гинекологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Онкогинекология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Онкологиялық гинекологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контролировать объем и качество медицинских услуг, оказываемых в рамках специализации «Онкологическая гинекология». 2. Владеть навыками мониторинга показателей медицинской помощи в рамках специализации «Онкологическая гинекология». 3. Предоставлять консультативную помощь работникам органов внутренних дел, прокуратуры и суда, а также других государственных органов в вопросах качества оказания медицинской помощи и ведения медицинской документации в рамках специализации «Онкологическая гинекология». 4. Определять факторы риска и своевременно информировать руководство организации о возникающих системных проблемах в об-

		ласти качества медицинских услуг, оказываемых врачами онкологическими гинекологами.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Онкологиялық гинекологтардың қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент акушер-гинеколог
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
	7	Тағылымдамашы онкологиялық гинеколог

16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер онкологиялық гинеколог»:

Топтың коды:	2214-8		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер онкологиялық гинеколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онкологиялық гинеколог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әйелдердің ұрпақты болу органдарының ісіктері бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, онкологиялық гинекология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Онкологиялық гинекология" мамандануы шеңберінде медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Онкологиялық гинекология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Онкологиялық гинекология» мамандануы шеңберінде медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: «Онкологиялық гинекология» мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. «Онкологиялық гинекология» мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Онкологиялық гинекология» мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Онкологиялық гинекология» мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.	

		<p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және онкологиялық гинекологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Онкогинекологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Онкогинекология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

"Онкологиялық гинекология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	Халыққа онкогинекологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	<p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа онкогинекологиялық көмекті қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде онкогинекологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағды 2: Халыққа онкогинекологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. «Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» 2023 жылғы 31 наурыздағы</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	№ 53 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент акушер-гинеколог
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
	7	Тағылымдамашы онкологиялық гинеколог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

17. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

18. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 25 қарашадағы
№ 1 хаттама.

20. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 21 қараша

21. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24 хатты.

22. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

23. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
2-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Авиациялық және ғарыштық медицина»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және растау үшін негіз ретінде қолданылады мамандандыру және пайдаланушылардың кең ауқымы пайдалануға арналған:

1) қызметкерлер-саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін;

2) жұмыс берушілер-жұмыскерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау;

3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) сертификаттау және біліктілік беру бойынша-персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – белгілі бір мамандық бойынша сертификаты бар жоғары медициналық білімі бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, Медициналық және фармацевтикалық ғылым, Медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсету сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – науқастың белгілі бір ауруы немесе жағдайы кезінде профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсыныстар;

4) Консилиум – кем дегенде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын анықтау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Науқас – медициналық көмек көрсетуді талап ететін аурудың немесе жағдайдың болуына немесе болмауына қарамастан медициналық қызметтерді тұтынушы болып табылатын (болған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуын, аурулардың ерте сатысында дамуын болдырмауға және қазірдің өзінде дамыған асқынуларды, органдар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық Емес шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіби біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Стажировка – теориялық даярлық нәтижесінде алынған кәсіби білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыруға және практикада бекітуге, сондай-ақ жұмыстың ерекшелігін, одан әрі кәсіби қызмет үшін озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды және жас мамандарды кәсіптік бейімдеуде практикалық көмек

көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, білім, ғылым және практиканың үштұғырлығы негізінде қызметті жүзеге асыратын кемінде бес жыл өтілі бар медицина қызметкері;

12) Ақпараттандырылған келісім – медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің шешім қабылдау үшін маңызды барлық аспектілері туралы ақпарат алғаннан кейін адамның медициналық көмек алуға және (немесе) нақты зерттеуге қатысуға өзінің келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі. Ақпараттандырылған жазбаша келісім уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша ресімделеді.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Авиациялық және ғарыштық медицина

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101045

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт авиациялық персонал мен ғарышкерлерге медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі, авиациялық және ғарыштық медицина саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 2) 7.2 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 3) 7.3 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 4) 7.4 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2213-7		
Қызмет атауының коды:	2213-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер-тағылымдамашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Авиациялық және ғарыштық медицина" мамандануы бойынша сертификаттау курсында оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. "Ересектер, Балалар шұғыл медицинасы", "Жалпы хирургия", "Педиатрия", "Педиатрия (неонатология)", "Терапия", "терапия (жасөспірімдер терапиясы)" мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 2014 жылға дейін СБШ 7.2 кіші деңгейінде резидентурада оқусыз жоғары медициналық білімі бар қызметкерлер үшін кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информальды біліммен байланыс:	"Ересектер, Балалар шұғыл медицинасы"," жедел және шұғыл медициналық көмек"," Жалпы хирургия (торакальды хирургия, іш қуысы хирургиясы, трансплантология, колопроктология, онкологиялық хирургия, негізгі мамандық бейіні бойынша Ультрадыбыстық диагностика, негізгі мамандық бейіні бойынша эндоскопия) мамандықтары шеңберінде "авиациялық және ғарыштық медицина" мамандығы бойынша сертификаттау курсы	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	авиациялық персонал мен ғарышкерлерге медициналық қызметтер көрсету, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен авиациялық және ғарыштық медицина саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен авиация персоналы мен ғарышкерлерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шараларды, санитарлық-ағарту жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен авиация персоналы мен ғарышкерлерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Уәкілетті орган белгілеген тәртіппен, көлемде және мерзімдерде медициналық куәландырулар мен медициналық қарап-тексерулер жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау, авиация және космонавтикада қолданылатын нормативтік құқықтық актілерге сәйкес медициналық тексерулер (міндетті және қосымша) жүргізу. 2. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық куәландыруға (дәрігерлік-ұшу сараптамасына) уақтылы жіберу. 3. Созылмалы инфекциялық емес ауруларды, олардың даму қаупінің негізгі факторларын ерте анықтау мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерді диспансерлеуді (медициналық динамикалық байқауды) жүргізу. 4. Дәрігерлік-ұшу сараптамасымен кәсіптік қызметке жіберілген созылмалы инфекциялық емес аурулары анықталған авиация персоналы мен ғарышкерлерге диспансерлік бақылау жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, санитариялық қағидалар мен нормалар, авиация персоналы мен ғарышкерлердің денсаулығын қорғау және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін медициналық қамтамасыз ету жөніндегі авиация және космонавтика саласындағы заңнама. 2. Медициналық куәландыруды және дәрігерлік-ұшу сараптамасын, медициналық қарап-тексеруді, диспансерлеуді (медициналық динамикалық байқауды) жүргізу тәртібін регламенттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері мен өзге де құжаттары.

	<p>3. Нормативтік құқықтық актілерге және өзге де құжаттарға, оның ішінде авиация мен космонавтикада қолданылатын құжаттарға сәйкес инфекциялық емес аурулары бар авиация персоналы мен ғарышкерлерді диспансерлік (медициналық динамикалық) байқау қағидаттары.</p> <p>4. Қазақстан Республикасының медициналық көмек көрсету жөніндегі қолданыстағы заңнамасына, авиация персоналы мен ғарышкерлердің медициналық динамикалық байқауын регламенттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды ескере отырып, профилактикалық іс-шаралар.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Авиация персоналы мен ғарышкерлерге амбулаториялық жағдайда жоспарлы және шұғыл тәртіппен мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайлардың клиникалық белгілерін анықтаңыз. 2. Шұғыл тәртіппен медициналық көмек көрсету жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 3. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды, оның ішінде қан айналымы мен тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін анықтау. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің жай-күйін бағалауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеулер әдістерінің тізбесі, зерттеулер жүргізуге және нәтижелерді түсіндіруге негізгі медициналық көрсеткіштер. 2. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персонал мен ғарышкерлер қызметінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар: биіктік ауруы, ауа ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баротравмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессиялық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, сенсорлық есту қабілетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритактардың бұзылуы). 3. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация). 4. Қан айналымын және/немесе тыныс алуды кенеттен тоқтатудың клиникалық белгілері 5. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Диагноз қою мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерге тексеру жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихын және ауруларын жинау. 2. Авиация персоналы мен ғарышкерлерге толық физикалық тексеру жүргізу (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация). 3. Алдын ала диагнозды тұжырымдау және құрастыру авиация персоналы мен ғарышкерлерді зертханалық және аспаптық зерттеу жоспары. 4. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік-құқықтық актілердің талаптары-

на сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде зертханалық тексеруге жіберу.

5. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік-құқықтық актілердің талаптарына сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде аспаптық тексеруге жіберу.

6. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік-құқықтық актілердің талаптарына сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде маман дәрігерлерге консультацияға жіберу.

7. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде стационарлық жағдайларда немесе күндізгі стационар жағдайында мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін авиация персоналы мен ғарышкерлерді жіберу.

8. Аурулар мен жағдайларға, оның ішінде шұғыл жағдайларға дифференциалды диагностика жүргізу.

9. Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін ескере отырып диагноз қою (ICD-10).

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын нормативтік құқықтық актілер және өзге де құжаттар, авиация және космонавтика саласындағы заңнама, дәрігерлік-ұшу сараптамасын және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілер

2. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері.

3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық көмек стандарттары.

4. Дені сау адам ағзасының жұмыс істеу заңдылықтары және функционалдық жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; патологиялық процестерде адам ағзасының функционалдық жүйелерін реттеу ерекшеліктері.

5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің денсаулық жағдайын бағалауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, арнайы зерттеулер жүргізуге медициналық көрсеткіштер (тредмилде, велоэргометрде, ба-рокамерада, центрифугада және т.б.), олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары.

6. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының

		<p>ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персонал мен ғарышкерлер қызмегінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар (биіктік ауруы, ауа ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баротравмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессиялық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, сенсорлық есту қабілетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритактардың бұзылуы).</p> <p>7. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихы мен ауруларын жинау әдістемесі.</p> <p>8. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық жіктелуі (ICD-10).</p> <p>9. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді толық физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Авиация персоналы мен ғарышкерлерге емдеу тағайындау, оның тиімділігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, ауруды немесе жағдайды емдеу жоспарын әзірлеу. 2. Аурудың диагнозын, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып және медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды тағайындау. 3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурудың диагнозын, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, дәрілік емес емдеуді тағайындау. 4. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, емдік тамақтануды және өзге де емдеу әдістерін қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиациялық персонал мен ғарышкерлердің аурулары мен жағдайлары кезінде дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың заманауи әдістері. 2. Дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және емдік тамақтанудың әсер ету механизмі, медициналық көрсеткіштер және оларды қолдануға қарсы көрсеткіштер; оларды қолданудан туындаған асқынулар. 3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиация персоналы мен ғарышкерлердегі аурулар мен жай-күйлерді дәрілік емес емдеудің заманауи әдістері. 4. Дәрілік емес емдеудің әсер ету механизмі; медициналық көрсеткіштер және оны тағайындауға қарсы көрсеткіштер; оны қолданудан туындаған жанама әсерлер, асқынулар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 5:

Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық оңалтудың тиімділігін, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде жүргізу және бақылау

Машықтар:

1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және ауруларға, жарақат салдарына немесе ақауларға байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылу белгілерін анықтаңыз.
2. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, авиация персоналы мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық көрсеткіштерді айқындау.
3. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиация персоналы мен ғарышкерлерді медициналық оңалту іс-шараларын орындау.
4. Диагностиканы ескере отырып және медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, авиациялық персонал мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиациялық персоналға және медициналық оңалтуға мұқтаж ғарышкерлерге оңалту іс-шараларын жүргізу үшін дәрігер-мамандарды айқындау.
5. Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), авиациялық персоналды оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес медициналық оңалтуға мұқтаж авиация персоналы мен ғарышкерлерге, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде санаторий-курорттық емдеу тағайындалсын. ғарышкерлер.
6. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, авиациялық персонал мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды ескере отырып, оңалту іс-шараларының, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде орындалуын бақылау және тиімділігін және қауіпсіздігін бағалау.

Білімдер:

1. Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау тәртібі және авиация персоналы мен ғарышкерлердің еңбекке уақытша жарамсыздық белгілері.
2. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді дәрігерлік-ұшу сараптамасына, медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу тәртібі.
3. Ауруларға, жарақаттардың салдарына немесе ақауларға байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуының белгілері.
4. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді санаторий-курорттық емдеуге, дәрігерлік-ұшу сараптамасына, медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу кезінде медициналық құжаттарды ресімдеу және беру қағидалары.
5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар, авиациялық персонал мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне

		<p>сәйкес медициналық көмек көрсетудің клиникалық ұсынымдарына (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды ескере отырып, оларды жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер.</p> <p>6. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық оңалту кезеңі ретінде санаторий - курорттық емдеуді тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шараларды, санитарлық-ағарту жұмыстарын ұйымдастыру және жүргізу	Дағды 1: Салауатты өмір салтын қалыптастыруға, аурулардың алдын алуға, денсаулықты сақтау мен нығайтуға, адамдардың еңбекке қабілеттілігін арттыруға, олардың белсенді өмірін ұзартуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиациялық персонал мен ғарышкерлерде жұқпалы аурулардың иммунопрофилактикасын ұйымдастыру және жүргізу. 2. Аурулардың, оның ішінде әлеуметтік маңызы бар аурулардың алдын алу және ерте анықтау үшін қауіп факторларын ескере отырып, авиация персоналы мен ғарышкерлерге профилактикалық іс-шаралар тағайындалсын. 3. Дұрыс тамақтану, физикалық белсенділік, жаман әдеттерден бас тарту және психологиялық әл-ауқатты сақтауды қамтитын салауатты өмір салтын насихаттау дағдыларын меңгеру. 4. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, санитариялық қағидалар мен нормалар, авиация персоналы мен ғарышкерлердің денсаулығын қорғау жөніндегі авиация және космонавтика саласындағы заңнама және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін медициналық қамтамасыз ету. 2. Жұқпалы аурулардың спецификалық және спецификалық емес профилактикасын қолдану принциптері, Ұлттық профилактикалық егу күнтізбесі және эпидемиялық көрсеткіштер бойынша профилактикалық егу күнтізбесі. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 4. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 5. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату

		<p>5. Инвазивті және күрделі емдеу-диагностикалық процедураларды жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нарықта қолжетімді медициналық мақсаттағы құралдар мен бұйымдар, олардың қасиеттері, қолданылуы, тиімділігі, қолданылуы және шектеулері туралы білім. 2. Науқаспен тиімді қарым-қатынас принциптері. 3. Пациентті емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабардар етумен байланысты этикалық және құқықтық аспектілер, соның ішінде ақпараттандырылған келісім, құпиялылық, пациенттің автономиясын құрметтеу және заңнаманы сақтау принциптерін сақтау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен ынтымақтастық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Басқа мамандармен және қызметтермен тиімді қарым-қатынас жасау: өз ойлары мен идеяларын анық және түсінікті түрде білдіреді, белсенді тыңдайды, сұрақтар қояды, ақпарат алмасуға, кеңес беруге және алқалы шешім қабылдауға дайын екендігін көрсетеді. 2. Басқа мамандармен ынтымақтастыққа дайын болу, олардың пікірлері мен үлестерін құрметтеу, ортақ мақсатқа - пациентті сәтті емдеу мен оңалтуға ұмтылу. 3. Емдеудің әртүрлі аспектілерін ұйымдастыру және басқару, әртүрлі мамандармен және қызметтермен өзара әрекеттесу, емдеу жоспарының орындалуын бақылау және оңалту шараларын үйлестіру қабілетін көрсету. 4. Емдеу жоспарына өзгерістер мен түзетулер енгізу қажет болған жағдайда басқа мамандармен және қызметтермен ынтымақтастықта икемділік пен бейімділікті, жаңа жағдайларға бейімделуге және әріптестерімен бірлесіп оңтайлы шешімдер іздеуге дайындығын көрсету. 5. Әртүрлі мамандар мен қызметтер арасында келіспеушіліктер немесе көзқарастардағы айырмашылықтар туындаған кезде қақтығыстарды басқару дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері. 3. Қақтығыстарды басқару және мәселелерді шешу принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен құжаттама-ны жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық терминология. 2. Мамандық бейіні бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу ережесі. 3. Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелердегі жұмыс ережелері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және топтардың жұмысына қатысу. Көшбасшылық дағдыларды дамыту, жобаларды ұйымдастыру және басқару, алға қойылған мақсаттарға жету үшін бастама мен жауапкершілікті қабылдау. Кәсіби оқу іс-шараларына қатысуды, өзекті ғылыми әдебиеттерді оқуды, әріптестермен тәжірибе алмасуды және академиялық және ғылыми қызметке қатысуды қоса алғанда, кәсіби қызметте жетілдіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. Клиникалық токсикологиядағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі тандау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 358 бұйрығы "Авиациялық медициналық орталықты сертификаттау және оған сертификат беру қағидаларын, сондай-ақ авиациялық медициналық орталықтарға қойылатын сертификаттау талаптарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 358 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 8 тамызда № 15457 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері
	7	Авиациялық және ғарыштық медицина сарапшысы дәрігер
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері»:		
Топтың коды:	2213-7	
Қызмет атауының коды:	2213-7-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)	

біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Ересектер, Балалар шұғыл медицинасы", "жедел және шұғыл медициналық көмек", "Жалпы хирургия (торакальды хирургия, іш қуысы хирургиясы, трансплантология, колопроктология, онкологиялық хирургия, негізгі мамандық бейіні бойынша Ультрадыбыстық диагностика, негізгі мамандық бейіні бойынша эндоскопия) мамандықтары шеңберінде "авиациялық және ғарыштық медицина" мамандығы бойынша сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	авиациялық персонал мен ғарышкерлерге медициналық қызметтер көрсету, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен авиациялық және ғарыштық медицина саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авиация персоналы мен ғарышкерлерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету 2. Диагноз қою мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерге тексеру жүргізу 3. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерге емдеу тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау 4. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық оңалтудың тиімділігін, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде жүргізу және бақылау 5. Медициналық куәландыру және медициналық тексерулер жүргізу 6. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді салауатты өмір салтының және санитарлық-гигиеналық ағартудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Авиация персоналы мен ғарышкерлерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Жоспарлы немесе шұғыл тәртіппен мамандандырылған медициналық көмек көрсетуді талап ететін авиация персоналы мен ғарышкерлердің денсаулық жағдайын бағалау	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайлардың клиникалық белгілерін анықтаңыз. 2. Шұғыл медициналық көмек көрсету бойынша іс-шараларды орындау. 3. Шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды, соның ішінде қан айналымы мен тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін анықтау. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің жай-күйін бағалау үшін зертханалық және аспаптық зерттеулер әдістерінің тізбесі, зерттеулер жүргізу және нәтижелерді түсіндіруге негізгі медициналық көрсеткіштер

		<p>2. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персонал мен ғарышкерлер қызметінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар (биіктік ауруы, ауа ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баротравмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессиялық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, нейросенсорлық есту қабілетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритактардың бұзылуы))</p> <p>3. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>4. Қан айналымын және/немесе тыныс алуды кенеттен тоқтатудың клиникалық белгілері</p> <p>5. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Диагноз қою мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерге тексеру жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинау, толық физикалық тексеру жүргізу, алдын ала диагнозды тұжырымдау және авиация персоналы мен ғарышкерлерді зертханалық және аспаптық тексеру жоспарын жасау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихын және ауруларын жинау 2. Авиация персоналы мен ғарышкерлерге толық физикалық тексеру жүргізу (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) 3. Алдын ала диагнозды тұжырымдау және авиациялық персонал мен ғарышкерлерді зертханалық және аспаптық тексеру жоспарын жасау 4. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік - құқықтық актілердің талаптарына сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде зертханалық зерттеуге жіберу 5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық нормативтік-6 талаптарына сәйкес аспаптық тексеруге жіберу 6. авиация мен космонавтикада қолданылатын немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық айғақтар болған кезде қолданылатын құқықтық актілер 7. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік-құқықтық актілердің талаптарына сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде маман дәрігерлерге консультацияға жіберу 8. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде стационарлық жағдайларда немесе күндізгі стационар жағдайында мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін авиация персоналы мен ғарышкерлерді жіберу 9. Аурулардың/жағдайлардың, оның ішінде шұғыл аурулардың дифференциалды диагностикасын жүргізу

		<p>10. Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін ескере отырып диагноз қою (ICD-10)</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын нормативтік құқықтық актілер және өзге де құжаттар, авиация және космонавтика саласындағы заңнама, дәрігерлік-ұшу сараптамасын және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілер 2. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері 3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық көмек стандарттары 4. Дені сау адам ағзасының жұмыс істеу заңдылықтары және функционалдық жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; патологиялық процестерде адам ағзасының функционалдық жүйелерін реттеу ерекшеліктері 5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің денсаулық жағдайын бағалауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, арнайы зерттеулер жүргізуге медициналық көрсеткіштер (тредмилде, велоэргометрде, барокамерада, центрифугада және т. б.), олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары 6. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персонал мен ғарышкерлер қызметінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар (биіктік ауруы, ауа ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баротравмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессиялық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, сенсорлық есту қабілетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритактардың бұзылуы) 7. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихы мен ауруларын жинау әдістемесі 8. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық жіктелуі (ICD) 9. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді толық физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Авиациялық персонал мен ғарышкерлерге емдеу тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	Дағды 1: Диагнозды, жасты және клиникалық көріністі ескере отырып, ауруды немесе жағдайды емдеу жоспарын жасау	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, ауруды немесе жағдайды емдеу жоспарын әзірлеу 2. Аурудың диагнозын, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып және медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды тағайындау

		<p>3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурудың диагнозын, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, дәрілік емес емдеуді тағайындау</p> <p>4. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, емдік тамақтануды және өзге де емдеу әдістерін қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиациялық персонал мен ғарышкерлердің аурулары мен жағдайлары кезінде дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың заманауи әдістері.</p> <p>2. Дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және емдік тамақтанудың әсер ету механизмі, медициналық көрсеткіштер және оларды қолдануға қарсы көрсеткіштер; оларды қолданудан туындаған асқынулар</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиация персоналы мен ғарышкерлердегі аурулар мен жағдайларды дәрілік емес емдеудің заманауи әдістері</p> <p>4. Дәрілік емес емдеудің әсер ету механизмі; медициналық көрсеткіштер және оны тағайындауға қарсы көрсеткіштер; оны қолданудан туындаған жанама әсерлер, асқынулар</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық оңалтудың тиімділігін, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Авиация персоналы мен ғарышкерлерді медициналық оңалту, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және ауруларға, жарақат салдарына немесе ақауларға байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылу белгілерін анықтау</p> <p>2. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, авиациялық персонал мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық көрсеткіштерді айқындау</p> <p>3. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиация персоналы мен ғарышкерлерді медициналық оңалту іс-шараларын орындау</p> <p>4. Диагностиканы ескере отырып және медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, авиациялық персонал мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиациялық персоналға және медициналық оңалтуға мұқтаж ғарышкерлерге оңалту іс-шараларын жүргізу үшін дәрігер-мамандарды айқындау</p> <p>5. Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), авиациялық персоналды оңал-</p>

		<p>туды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес медициналық оңалтуға мұқтаж авиация персоналы мен ғарышкерлерге, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде санаторий-курорттық емдеу тағайындалсын. ғарышкерлер</p> <p>6. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды ескере отырып, оңалту іс-шараларының орындалуын бақылау және тиімділігі мен қауіпсіздігін, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде бағалау</p> <p>7. және авиациялық персонал мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау тәртібі және авиация персоналы мен ғарышкерлердің еңбекке уақытша жарамсыздық белгілері Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді дәрігерлік-ұшу сараптамасына, медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу тәртібі Ауруларға, жарақат салдарына немесе ақауларға байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуының белгілері Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді санаторий-курорттық емдеуге жіберу кезінде медициналық құжаттарды ресімдеу және беру қағидалары, дәрігерлік-ұшу сараптамасы, медициналық-әлеуметтік сараптама. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар, авиациялық персонал мен ғарышкерлерді оңалтуды реттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес медициналық көмек көрсетудің клиникалық ұсынымдарына (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды ескере отырып, оларды жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық оңалту кезеңі ретінде санаторий - курорттық емдеуді тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық куәландыру және медициналық тексерулер жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық куәландыруды және медициналық тексеруді ұйымдастыру және жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау, авиация және космонавтикада қолданылатын нормативтік құқықтық актілерге сәйкес медициналық қарап-тексерулер (міндетті және қосымша) жүргізу; авиация персоналы мен ғарышкерлерді медициналық куәландыруға (дәрігерлік-ұшу сараптамасына) уақтылы жіберу. Созылмалы инфекциялық емес ауруларды, олардың даму қаупінің негізгі факторларын ерте анықтау мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерді диспансерлеуді (медициналық динамикалық байқауды) жүргізу. Кәсіптік қызметтің дәрігерлік-ұшу сараптамасымен жіберілген созылмалы инфекциялық емес аурулары анықталған авиация персоналы мен ғарышкерлерге диспансерлік бақылау жүргізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медициналық куәландыру мен дәрігерлік-ұшу сараптамасын, медициналық тексерулерді, диспансерлеуді (медициналық динамикалық байқауды) жүргізу тәртібін регламенттейтін нормативтік құқықтық актілер мен өзге де құжаттар.

		<p>2. Нормативтік құқықтық актілерге және өзге де құжаттарға, оның ішінде авиация мен космонавтикада қолданылатын құжаттарға сәйкес инфекциялық емес аурулары бар авиация персоналы мен ғарышкерлерді диспансерлік (медициналық динамикалық) байқау қағидаттары.</p> <p>3. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, санитариялық қағидалар мен нормалар, авиация персоналы мен ғарышкерлердің денсаулығын қорғау және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін медициналық қамтамасыз ету жөніндегі авиация және космонавтика саласындағы заңнама.</p> <p>4. Авиация персоналы мен ғарышкерлердің медициналық динамикалық байқауын регламенттейтін медициналық көмек стандарттары мен нормативтік-құқықтық актілерді ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды ескере отырып, профилактикалық іс-шаралар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді салауатты өмір салтының және санитарлық-гигиеналық ағартудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізуді бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиациялық персонал мен ғарышкерлерде жұқпалы аурулардың иммунопрофилактикасын ұйымдастыру және жүргізу 2. Аурулардың, оның ішінде әлеуметтік маңызы бар аурулардың алдын алу және ерте анықтау үшін қауіп факторларын ескере отырып, авиация персоналы мен ғарышкерлерге профилактикалық іс-шаралар тағайындау 3. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 2. Жұқпалы аурулардың спецификалық және спецификалық емес профилактикасын қолдану принциптері, Ұлттық профилактикалық егу күнтізбесі және эпидемиялық көрсеткіштер бойынша профилактикалық егу күнтізбесі. 3. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, санитариялық қағидалар мен нормалар, авиация персоналы мен ғарышкерлердің денсаулығын қорғау жөніндегі авиация және космонавтика саласындағы заңнама және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін медициналық қамтамасыз ету. 4. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, авиация мен космонавтикада қолданылатын, халықаралық азаматтық авиация ұйымының-ИКАО (ICAO) құжаттарын және медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын құжаттарды реттейтін нормативтік – құқықтық актілер 5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің денсаулығын сипаттайтын сықаттанушылықтың, мүгедектіктің және өлімнің Медициналық-статистикалық көрсеткіштері, оларды есептеу және бағалау тәртібі 6. "Интернет" ақпараттық-талдау жүйелерінде және ақпараттық-телекоммуникациялық желісінде жұмыс істеу қағидалары

		<p>7. Амбулаториялық жағдайда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>8. "Авиациялық және ғарыштық медицина" бейіні бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардағы медицина қызметкерлерінің лауазымдық міндеттері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 358 бұйрығы "Авиациялық медициналық орталықты сертификаттау және оған сертификат беру қағидаларын, сондай-ақ авиациялық медициналық орталықтарға қойылатын сертификаттау талаптарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 358 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 8 тамызда № 15457 болып тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Авиациялық және ғарыштық медицинаның тағылымдамашы дәрігері	
	7	Авиациялық және ғарыштық медицина сарапшысы дәрігер	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігер»:			
Топтың коды:	2213-7		
Қызмет атауының коды:	2213-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Ересектер, Балалар шұғыл медицинасы", "жедел және шұғыл медициналық көмек", "Жалпы хирургия (кеуде хирургиясы, іш хирургиясы, трансплантология, колопроктология, онкологиялық хирургия, негізгі мамандық бейіні бойынша Ультрадыбыстық диагностика, негізгі мамандық бейіні бойынша эндоскопия "мамандықтары шеңберінде" авиациялық және ғарыштық медицина " мамандығы бойынша сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	авиациялық персонал мен ғарышкерлерге медициналық қызметтер көрсету, авиациялық және ғарыштық медицина саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Авиация персоналы мен ғарышкерлерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Диагноз қою мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерге тексеру жүргізу 2. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерге емдеу тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	
Еңбек функциясы 1: Авиация персоналы мен ғарышкерлерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Жоспарлы немесе шұғыл тәртіппен мамандандырылған медициналық көмек көрсетуді талап ететін авиация	Машықтар: 1. Шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайлардың клиникалық белгілерін анықтаңыз. 2. Шұғыл медициналық көмек көрсету бойынша іс-шараларды орындау.	

	<p>ция персоналы мен ғарышкерлердің денсаулық жағдайын бағалау</p>	<p>3. Шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды, соның ішінде қан айналымы мен тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін анықтау.</p> <p>4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің жай-күйін бағалау үшін зертханалық және аспаптық зерттеулер әдістерінің тізбесі, зерттеулер жүргізуге және нәтижелерді түсіндіруге негізгі медициналық көрсеткіштер</p> <p>2. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персонал мен ғарышкерлер қызметінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар (биіктік ауруы, ауа ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баротравмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессиялық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, нейросенсорлық есту қабілетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритактардың бұзылуы))</p> <p>3. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>4. Қан айналымын және/немесе тыныс алуды кенеттен тоқтатудың клиникалық белгілері</p> <p>5. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Авиациялық және ғарыштық медицина саласында көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз авиациялық және ғарыштық медицина дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге авиациялық және ғарыштық медицина мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Диагноз қою мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерге тексеру жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинау, толық физикалық тексеру жүргізу, алдын ала диагнозды тұжырымдау және авиация</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихын және ауруларын жинау</p> <p>2. Авиация персоналы мен ғарышкерлерге толық физикалық тексеру жүргізу (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p>

персоналы мен ғарышкерлерді зертханалық және аспаптық тексеру жоспарын жасау

3. Алдын ала диагнозды тұжырымдау және авиациялық персонал мен ғарышкерлерді зертханалық және аспаптық тексеру жоспарын жасау
4. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік - құқықтық актілердің талаптарына сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде зертханалық зерттеуге жіберу
5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық нормативтік-б талаптарына сәйкес аспаптық тексеруге жіберу
6. авиация мен космонавтикада қолданылатын немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық айғақтар болған кезде қолданылатын құқықтық актілер
7. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік-құқықтық актілердің талаптарына сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде маман дәрігерлерге консультацияға жіберу
8. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде стационарлық жағдайларда немесе күндізгі стационар жағдайында мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін авиация персоналы мен ғарышкерлерді жіберу
9. Аурулардың/жағдайлардың, оның ішінде шұғыл аурулардың дифференциалды диагностикасын жүргізу
10. Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін ескере отырып диагноз қою (ICD-10)

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын нормативтік құқықтық актілер және өзге де құжаттар, авиация және космонавтика саласындағы заңнама, дәрігерлік-ұшу сараптамасын және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілер
2. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері
3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық көмек стандарттары
4. Дені сау адам ағзасының жұмыс істеу заңдылықтары және функционалдық жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; патологиялық процестерде адам ағзасының функционалдық жүйелерін реттеу ерекшеліктері
5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің денсаулық жағдайын бағалауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, арнайы зерттеу

		<p>улер жүргізуге медициналық көрсеткіштер (тредмилде, велоэргометрде, ба-рокамерада, центрифугада және т. б.), олардың нәтижелерін түсіндіру қағи-далары</p> <p>6. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персо-нал мен ғарышкерлер қызметінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар (биіктік ауруы, ауа ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баро-травмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессия-лық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, сенсорлық есту қа-білетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритактардың бұзылуы)</p> <p>7. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихы мен ауруларын жинау әдістемесі</p> <p>8. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық жіктелуі (ICD)</p> <p>9. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді толық физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Авиациялық персо-нал мен ғарышкер-лерге емдеу тағай-ындау, оның тиім-ділігі мен қауіпсізді-гін бақылау</p>	<p>Дағды 1: Диагнозды, жасты және кли-никалық көріністі ескере отырып, ауруды немесе жағ-дайды емдеу жоспарын жа-сау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселе-лері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диа-гнозды, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, ауруды немесе жағдайды емдеу жоспарын әзірлеу 2. Аурудың диагнозын, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып және медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медицина-лық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мә-селелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды тағайындау 3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселе-лері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ау-рудың диагнозын, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, дәрілік емес емдеуді тағайындау 4. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, емдік тамақтануды және өзге де емдеу әдістерін қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін баға-лау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселе-лері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиациялық персонал мен ғарышкерлердің аурулары мен жағдайлары кезін-де дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақта-нуды қолданудың заманауи әдістері. 2. Дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және емдік та-мақтанудың әсер ету механизмі, медициналық көрсетілімдер және оларды қолдануға қарсы көрсетілімдер; оларды қолданудан туындаған асқынулар 3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселе-

		лері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиация персоналы мен ғарышкерлердегі аурулар мен жағдайларды дәрілік емес емдеудің заманауи әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 358 бұйрығы "Авиациялық медициналық орталықты сертификаттау және оған сертификат беру қағидаларын, сондай-ақ авиациялық медициналық орталықтарға қойылатын сертификаттау талаптарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 358 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 8 тамызда № 15457 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Авиациялық және ғарыштық медицинаның тағылымдамашы дәрігері
	7	Авиациялық және ғарыштық медицина сарапшысы дәрігер
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері»:		
Топтың коды:	2213-7	
Қызмет атауының коды:	2213-7-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау
		Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	

Формалды емес және информалды білім мен байланыс:	"Ересектер, Балалар шұғыл медицинасы"," жедел және шұғыл медициналық көмек"," Жалпы хирургия"," Педиатрия"," Педиатрия (неонатология)"," Терапия"," терапия (жасөспірімдер терапиясы) "мамандықтары шеңберінде"авиациялық және ғарыштық медицина" мамандығы бойынша сертификаттау курсы	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Авиациялық персонал мен ғарышкерлерге медициналық қызметтер көрсету, авиациялық және ғарыштық медицина саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Авиация персоналы мен ғарышкерлерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Диагноз қою мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерге тексеру жүргізу 2. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерге емдеу тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау
Еңбек функциясы 1: Авиация персоналы мен ғарышкерлерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Жоспарлы немесе шұғыл тәртіппен мамандандырылған медициналық көмек көрсетуді талап ететін авиация персоналы мен ғарышкерлердің денсаулық жағдайын бағалау	Машықтар: 1. Шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайлардың клиникалық белгілерін анықтаңыз. 2. Шұғыл медициналық көмек көрсету бойынша іс-шараларды орындау. 3. Шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды, соның ішінде қан айналымы мен тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін анықтау. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау Білімдер: 1. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің жай-күйін бағалау үшін зертханалық және аспаптық зерттеулер әдістерінің тізбесі, зерттеулер жүргізуге және нәтижелерді түсіндіруге негізгі медициналық көрсеткіштер 2. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персонал мен ғарышкерлер қызметінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар (биіктік ауруы, ауа ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баротравмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессиялық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, нейросенсорлық есту қабілетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритмдердің бұзылуы)) 3. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) 4. Қан айналымын және/немесе тыныс алуды кенеттен тоқтатудың клиникалық белгілері 5. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибенізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.

		<p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Авиациялық және ғарыштық медицинаның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>6. Авиациялық және ғарыштық медицина дәрігерінің тәжірибесіне жаңа жоғары технологиялық әдістерді енгізу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Ғарыштық және авиациялық медицина саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p> <p>7. Тамақтану жеткіліксіздігін диагностикалау мен емдеудің жаңа жоғары технологиялық әдістерін және оларды енгізу әдістемесін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Диагноз қою мақсатында авиация персоналы мен ғарышкерлерге тексеру жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинау, толық физикалық тексеру жүргізу, алдын ала диагнозды тұжырымдау және авиация персоналы мен ғарышкерлерді зертханалық және аспаптық тексеру жоспарын жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихын және ауруларын жинау</p> <p>2. Авиация персоналы мен ғарышкерлерге толық физикалық тексеру жүргізу (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>3. Алдын ала диагнозды тұжырымдау және авиациялық персонал мен ғарышкерлерді зертханалық және аспаптық тексеру жоспарын жасау</p> <p>4. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік - құқықтық актілердің талаптарына сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде зертханалық зерттеуге жіберу</p> <p>5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді медициналық нормативтік-6 талаптарына сәйкес аспаптық тексеруге жіберу</p> <p>6. авиация мен космонавтикада қолданылатын немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық айғақтар болған кезде қолданылатын құқықтық актілер</p> <p>7. Авиация персоналы мен ғарышкерлерді авиация мен космонавтикада қолданылатын медициналық нормативтік-құқықтық актілердің талаптарына сәйкес немесе медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде маман дәрігерлерге консультацияға жіберу</p> <p>8. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселе-</p>

		<p>лері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көрсетілімдер болған кезде стационарлық жағдайларда немесе күндізгі стационар жағдайында мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін авиация персоналы мен ғарышкерлерді жіберу</p> <p>9. Аурулардың/жағдайлардың, оның ішінде шұғыл аурулардың дифференциалды диагностикасын жүргізу</p> <p>10. Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін ескере отырып диагноз қою (ICD-10)</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын нормативтік құқықтық актілер және өзге де құжаттар, авиация және космонавтика саласындағы заңнама, дәрігерлік-ұшу сараптамасын және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілер 2. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері 3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық көмек стандарттары 4. Дені сау адам ағзасының жұмыс істеу заңдылықтары және функционалдық жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; патологиялық процестерде адам ағзасының функционалдық жүйелерін реттеу ерекшеліктері 5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің денсаулық жағдайын бағалауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, арнайы зерттеулер жүргізуге медициналық көрсеткіштер (тредмилде, велоэргометрде, барокамерада, центрифугада және т. б.), олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары 6. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персонал мен ғарышкерлер қызметінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар (биіктік ауруы, аяу ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баротравмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессиялық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, сенсорлық есту қабілетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритактардың бұзылуы) 7. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихы мен ауруларын жинау әдістемесі 8. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық жіктелуі (ICD) 9. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді толық физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Авиациялық персонал мен ғарышкерлерге медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.

	<p>хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын нормативтік құқықтық актілер және өзге де құжаттар, авиация және космонавтика саласындағы заңнама, дәрігерлік-ұшу сараптамасын және авиациялық және ғарыштық ұшулардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілер 2. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері 3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық көмек стандарттары 4. Дені сау адам ағзасының жұмыс істеу заңдылықтары және функционалдық жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; патологиялық процестерде адам ағзасының функционалдық жүйелерін реттеу ерекшеліктері 5. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің денсаулық жағдайын бағалауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, арнайы зерттеулер жүргізуге медициналық көрсеткіштер (тредмилде, велоэргометрде, барокамерада, центрифугада және т. б.), олардың нәтижелерін түсіндіру қағидалары 6. Этиологиясы, патогенезі және патоморфологиясы, клиникалық көрінісі, дифференциалды диагностикасы, ішкі ағзалар ауруларының ағымының ерекшеліктері, асқынулары мен нәтижелері, сондай-ақ авиациялық персонал мен ғарышкерлер қызметінің ерекше кәсіби жағдайларына байланысты аурулар (биіктік ауруы, ауа ауруы, Қозғалыс ауруларының ғарыштық түрі, ортаңғы құлақтың баротравмасы, параназальды мұрын қуыстарының баротравмасы, биіктік метеоризмі, бародонтальгия, биіктіктегі декомпрессиялық ауру, биіктіктегі бу-газ эмфиземасы, діріл ауруы, сенсорлық есту қабілетінің жоғалуы, десинхроноз (биологиялық ритактардың бұзылуы) 7. Авиациялық персонал мен ғарышкерлердің шағымдарын, өмір тарихы мен ауруларын жинау әдістемесі 8. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық жіктелуі (ICD) 9. Авиациялық персонал мен ғарышкерлерді толық физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Авиациялық персонал мен ғарышкерлерге емдеу тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Дағды 1: Диагнозды, жасты және клиникалық көріністі ескере отырып, ауруды немесе жағдайды емдеу жоспарын жазау</p>	<p>Машықтар: 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагнозды, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, ауруды немесе жағдайды емдеу жоспарын әзірлеу</p>

		<p>2. Аурудың диагнозын, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып және медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды тағайындау</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурудың диагнозын, жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, дәрілік емес емдеуді тағайындау</p> <p>4. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, емдік тамақтануды және өзге де емдеу әдістерін қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиациялық персонал мен ғарышкерлердің аурулары мен жағдайлары кезінде дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың заманауи әдістері.</p> <p>2. Дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және емдік тамақтанудың әсер ету механизмі, медициналық көрсеткіштер және оларды қолдануға қарсы көрсеткіштер; оларды қолданудан туындаған асқынулар</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес авиация персоналы мен ғарышкерлердегі аурулар мен жағдайларды дәрілік емес емдеудің заманауи әдістері</p> <p>4. Дәрілік емес емдеудің әсер ету механизмі; медициналық көрсеткіштер және оны тағайындауға қарсы көрсеткіштер; оны қолданудан туындаған жанама әсерлер, асқынулар</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында авиациялық және ғарыштық медицина саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Авиациялық және ғарыштық медицина саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	Машықтар:

	Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Жүрек-қан тамырлары ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 358 бұйрығы "Авиациялық медициналық орталықты сертификаттау және оған сертификат беру қағидаларын, сондай-ақ авиациялық медициналық орталықтарға қойылатын сертификаттау талаптарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2017 жылғы 16 маусымдағы № 358 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 8 тамызда № 15457 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Авиациялық және ғарыштық медицинаның тағылымдамашы дәрігері
	7	Авиациялық және ғарыштық медицина сарапшысы дәрігер

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 01
желтоқсандағы № 2 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24 хатты.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылғы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
3-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Акушериялық іс»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

4) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

5) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

6) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Акушериялық іс

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86102003

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.2 Перзентханалардың қызметі

7. Кәсіби стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт жүкті әйелдер мен гинекологиялық аурулары бар пациенттерге дәрігерге дейінгі медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, жүкті әйелдерді, босанған әйелдерді, гинекологиялық аурулары бар пациенттерді ұйымдастыру және емдеу шараларын орындай отырып, диспансерлеуді және патронаждауды жүргізу, дәрігерге дейінгі шұғыл акушерлік және гинекологиялық көмек көрсету, жаңа туған нәрестелерге шұғыл дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, акушерлік іс саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Акушер - 4 СБШ-нің деңгейі

2) Акушер - 4 СБШ-нің деңгейі

3) Акушер - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Акушер»:	
Топтың коды:	3222-0
Қызмет атауының коды:	3222-0-001

Кәсіптің атауы:	Акушер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) акушер (акушерка)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Акушерлік іс	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүкті әйелдерге және гинекологиялық аурулары бар пациенттерге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Босанғанға дейін, босану кезінде және одан кейін әйелге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету. 2. Босанған әйелдерге, босанған әйелдерге және жаңа туған нәрестелерге күтім жасау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету	
Еңбек функциясы 1: Босанғанға дейін, босану кезінде және одан кейін әйелге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: Функционалдық міндеттеріне сәйкес акушер-гинеколог дәрігерінің тағайындауларын орындау. медициналық көмекке жүгінген барлық жастағы топтардың әйелдеріне медициналық мейірбикелік тексеру жүргізу	Машықтар: 1. Медициналық көмекке жүгінген барлық жастағы топтағы әйелдерді дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу мүмкіндігі. 2. Анамнезді жинау және медициналық құжаттамадан ақпарат алу, жалпы физикалық тексеру, антропометрия жүргізу мүмкіндігі. 3. Жүктілікті диагностикалау, жамбас мөлшерін өлшеу, жатыр мойнын айналарда тексеру, бимануальды қынаптық зерттеу, іштің шеңберін, жатыр түбінің биіктігін, жатырдың тонусын анықтау, ұрықты пальпациялау, ұрықты стетоскоппен аускультациялау, ұрықтың орнын, ұсынылған бөлігін анықтау, жүктілік мерзімін анықтау. 4. Жүкті әйелдің, босанатын әйелдің, босанатын әйелдің және жаңа туған нәрестенің өміріне қауіп төндіретін жағдайды анықтай білу. 5. Жүкті әйелдер мен гинекологиялық науқастарға дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсете білу.	

6. Жүкті әйелдерді мамандардың профилактикалық тексерулеріне, баланың даму бұзылыстарының пренатальды (пренатальды) диагностикасына жібере білу.
7. Қалаусыз жүктілікті тоқтату туралы өтініш білдірген әйелге психологиялық және әлеуметтік қолдау көрсете білу, оны Мамандандырылған ұйымдарға көмекке жіберу.
8. Жүкті әйелдер мен отбасыларды босануға физикалық және психопрофилактикалық дайындауды жүргізу мүмкіндігі.
9. Жүкті әйелдердің жағдайын және жүктіліктің барысын динамикалық бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігі.
10. Перифериялық және/немесе орталық тамырлардың катетеризациясын қоса, веноздық қол жетімділікті қамтамасыз ету мүмкіндігі.
11. Стационар жағдайында дәрігерлік ұсынымдарға сәйкес тамақпен, оның ішінде диеталық тамақпен қамтамасыз ете білу
12. Босану кезіндегі асқынулардың тәуекел дәрежесін анықтау және жүкті әйелдердің жоспарлы босануы үшін онтайлы аурухананы таңдау мүмкіндігі.
13. Жүкті әйелдерде акушерлік асқынулар мен экстрагенитальды патологияны диагностикалау мүмкіндігі.
14. Жүкті әйелді, босанатын әйелді, босанатын әйелді және жаңа туған нәрестені дәрігерге, мамандандырылған медициналық ұйымдарға жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді белгілей білу.
15. Босану іс-әрекетін диагностикалау, босану кезінде акушерлік көмек көрсету мүмкіндігі .
16. Жаңа туған нәрестенің алғашқы дәретханасын өткізу қабілеті
17. Шұғыл Акушерлік және гинекологиялық көмек көрсете білу.
18. Жаңа туған нәрестелерге шұғыл дәрігерге дейінгі көмек көрсету мүмкіндігі.
19. Жаңа туған нәрестелердің гипотермиясының алдын-алу мүмкіндігі.
20. Баланы перзентханада кеудеге алғашқы жағуды және емшек сүтімен емізуді қолдауды жүзеге асыру мүмкіндігі.
21. Перзентханада босанатын әйелдер мен жаңа туған нәрестелердің бірге болуын ұйымдастыра білу, отбасы мүшелерінің әйел мен балаға еркін қол жеткізуін қамтамасыз ету.
22. Акушерлік патологиясы, экстрагенитальды патологиясы бар жүкті әйелдерді босандыру кезінде, шағын операциялар кезінде дәрігер-акушер-гинекологқа көмек көрсете білу.
23. Дәрігер-акушер-гинекологпен, неонатологпен өзара іс-қимыл жасай отырып, перзентхана мен жаңа туған нәрестенің жай-күйіне мониторинг жүргізу, тағайындаулар мен емдеу-диагностикалық рәсімдерді орындау мүмкіндігі.
24. Жаңа туған нәрестелерді өмірге қауіп төндіретін жағдайларда, жүктіліктің әртүрлі кезеңдерінде, дене салмағы өте төмен балаларда реанимация жүргізу мүмкіндігі.
25. Жаңа туған нәресте мен перзентхананың өмірлік функцияларын бақылауды және қолдауды қамтамасыз ету мүмкіндігі.
26. Перзентхананы үй жағдайына шығаруға немесе патология бейіні бойынша медициналық ұйымға ауыстыруға дайындай білу.

27. Босанғаннан кейінгі кезеңнің гигиенасы, қажетсіз жүктіліктің алдын алу, емшек сүтімен емізу бойынша ұсыныстар бере білу.

28. Тұрғылықты жері бойынша босанған әйелдер мен жаңа туған нәрестелерге диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі

Білімдер:

1. Акушердің кәсіби стандарты мен лауазымдық міндеттерін білу.
2. "Акушерлік іс", "Неонатология" бейіні бойынша медициналық көмек көрсету тәртібі мен стандарттарын білу.
3. Босандыру мекемелерінің санитарлық-эпидемияға қарсы режимін білу.
4. Ана мен бала денсаулығын қорғаудың негізгі қағидаттарын, жүкті және гинекологиялық науқастарды диспансерлік бақылау әдістерін білу.
5. Жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде әйелдерге медициналық көмек көрсетудің кезеңділігін білу.
6. Акушерлік теория мен практиканы білу.
7. Жүктіліктің физиологиялық ағымын білу.
8. Жүктілікті диагностикалау әдістерін білу.
9. Жүкті әйелдер мен отбасын босануға физикалық және психопрофилактикалық дайындаудың заманауи технологияларын білу.
10. Қалаусыз жүктілікті тоқтату туралы өтініш білдірген әйелдерді психологиялық, әлеуметтік қолдау тәртібін білу.
11. Экстрагенитальды аурулар және жүктілік барысының акушерлік асқынулары кезінде медициналық көмек көрсету тәртібін, емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.
12. Жүктіліктің жасанды үзілуіне байланысты медициналық көмек көрсету тәртібін білу.
13. Жүкті әйелді жоспарлы түрде босандыру үшін акушерлік стационарды таңдау критерийін білу.
14. Босанудың физиологиялық ағымындағы босану тактикасын білу.
15. Қиын босану кезінде босану тактикасын білу.
16. Акушерлік патологияны, профилактиканы, диагностиканы, емдеуді білу.
17. Қазіргі заманғы перинаталдық отбасылық-бағдарланған технологияларды білу (босануды демедиализациялау, серіктестік босану, ана мен баланың бірге болуы, емшекке ерте қолдану, емшек сүтімен емізудің басымдығы, гипотермияның алдын алу).
18. Босанғаннан кейінгі кезеңнің барысын, ықтимал асқынуларды, акушерка тактикасын білу.
19. Физиологиялық және патологиялық босанғаннан кейін перзентхана мен жаңа туған нәрестені шығару (ауыстыру) критерийлерін білу.
20. Жүкті әйелдер мен босанған әйелдерді операция алдындағы даярлау және операциядан кейінгі басқару қағидаттарын білу.
21. Акушерлік және гинекологиядағы медициналық оңалту негіздерін білу.
22. Акушерлік-гинекологиялық практикадағы рационалды тамақтану негіздерін және диеталық терапия принциптерін білу.

		23. Акушерлік бейіндегі медициналық ұйымдарда медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекцияларды, инфекциялық қауіпсіздік жүйесін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Босанған әйелдерге, босанған әйелдерге және жаңа туған нәрестелерге күтім жасау	Дағды 1: Әр түрлі жастағы әйелдермен салауатты өмір салтын насихаттау, емшек сүтімен емізудің алдын алу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің өмір салтына байланысты қауіп факторлары мен денсаулық мәселелерін анықтай білу. 2. Әйелдердің ана болуға деген көзқарасын, жүктілік пен бала туу қажеттілігін, отбасына жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру мүмкіндігі. 3. Әйелге емшек сүтімен емізудің пайдасын түсіндіре білу. 4. Халықты диспансерлеу бағдарламасының және өзге де скринингтік бағдарламалардың скринингі бойынша дәрігерге дейінгі тексеру және тексеру әдістемесін қолдана білу. 5. Гинекологиялық және онкологиялық аурулардың, сүт бездерінің патологиясының, жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың қауіп факторларын анықтай білу. 6. Алдын алуға болатын аурулардың ерте кезеңдерін анықтай білу. 7. Қыздарды декреттелген мерзімде профилактикалық тексеруден өткізу, Таннер бойынша жыныстық даму дәрежесін бағалау мүмкіндігі. 8. Әйелдерге, оның ішінде қыздарға және олардың заңды өкілдеріне интимдік гигиена, жыныстық жолмен берілетін инфекцияны жұқтыру қаупі, түсік түсірудің алдын алу және контрацепцияны таңдау мәселелері бойынша кеңес беру мүмкіндігі. 9. Репродуктивті денсаулықтың бұзылуын дикаментозды емес түзетудің емдеу-сауықтыру іс-шараларын жүргізу мүмкіндігі. 10. Жүкті әйелдер мен босанған әйелдерге патронаж жасай білу. 11. Жоғары Акушерлік және перинаталдық қауіпті жүкті әйелдерді анықтау мүмкіндігі. 12. Жүкті және бала емізетін аналарға медициналық-әлеуметтік патронаж жүргізу, әлеуметтік қорғау органдарымен өзара іс-қимыл жасау қабілеті. 13. Жеке және қоғамдық инфекциялық қауіпсіздікті қамтамасыз ете білу. 14. Инфекция ошағында окшаулау-шектеу іс-шараларын жүргізу мүмкіндігі. 15. Медициналық ұйымның емдеу-қорғау режимін сақтай білу. 16. Пациентке қатысты медициналық этика мен деонтологияны сақтай білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың және клиникалық нұсқаулықтардың НҚА талаптарын білу. 2. ҚР-да медициналық көмек көрсету жүйесін білу. 3. Қалада және ауылдық жерлерде "Акушерлік және гинекология" бейіні бойынша халыққа алғашқы медициналық-санитариялық көмек көрсету тәртібін білу. 4. Практикалық денсаулық сақтаудағы халыққа медициналық-санитарлық білім беру жүйесін білу.

		<p>5. Денсаулықты сақтау мен нығайтудағы және аурулардың алдын алуындағы салауатты өмір салтының рөлін білу.</p> <p>6. Ұрпақты болу денсаулығын сақтау және нығайту, отбасын жоспарлау, түсік түсірудің алдын алу мәселелері бойынша заманауи ақпараттық технологияларды, ұйымдастырушылық нысандар мен әдістерді білу.</p> <p>7. Акушердің кәсіби қызметінің түрі бойынша дәлелдемелердің жоғары деңгейі бар сайттар мен дерекқорларды білу.</p> <p>8. Халықтың декреттелген топтарын әмбебап, мақсатты және қосымша диспансерлеу бағдарламаларындағы акушердің рөлі мен функцияларын білу.</p> <p>9. Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторларын (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік сипаттағы) білу.</p> <p>10. Гинекологиялық және онкологиялық аурулардың, сүт бездерінің патологиясының, жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың, АИТВ-инфекциясының, оның ішінде АИТВ-инфекциясының анандан балаға берілуінің ерте кезеңдеріндегі алдын алуға болатын аурулардың белгілерін білу.</p> <p>11. Аурулардың медициналық профилактикасының түрлерін білу, әйелдерге, оның ішінде созылмалы аурулардан, функционалдық бұзылулардан, ұрпақты болу саласының өзге де бұзылуларынан зардап шегетін қыздарға арналған емдеу-сауықтыру іс-шаралары.</p> <p>12. Гинекологиялық аурулардың алдын алу, диагностикалау және емдеу мақсатында қыздарға алғашқы медициналық-санитарлық көмекті білу.</p> <p>13. Жүкті әйелдерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.</p> <p>14. Жоғары Акушерлік және перинаталдық қауіп топтарын білу.</p> <p>15. Жүктіліктің, босанудың және босанғаннан кейінгі кезеңнің асқынуының алғашқы белгілерін білу, пренатальды скрининг.</p> <p>17. Жүкті әйелдер мен бала емізетін аналар қатарындағы халықтың әлеуметтік қорғалмаған топтары үшін медициналық-әлеуметтік көмек жүйесін білу.</p> <p>18. Жұқпалы қауіпсіздік жүйесін білу.</p> <p>19. Акушерлік бейіндегі медициналық ұйымның санитарлық нормалары мен ережелерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) камтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) камтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүкті және құнарлы жастағы әйелдер топтарын (бұдан әрі – ЖФВ) автоматтандырылған жүргізу және жүкті және ЖФВ денсаулық жағдайының көрсеткіштерін мониторингілеу мақсатында "тіркелген халық тіркелімі" электрондық порталының "жүкті және құнарлы жастағы әйелдер тіркелімі" кіші жүйесіне деректерді енгізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Еңбек заңнамасын білу, 2. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу.</p>

		1. Медициналық құжаттаманы жүргізуге қойылатын талаптарды, акушерлердің электрондық құжат айналымын жүзеге асыру қызметінің түрі бойынша есепке алу және есептілік нысандарын білу	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тез және өз бетінше шешім қабылдай білу</p> <p>Көшбасшылық қасиеттер</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Ұйымдастырушылық қабілеттер</p> <p>Кәсіби міндеттерді орындаудағы дербестік және жауапкершілік</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы "Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
10. Кәсіптің карточкасы «Акушер»:			
Топтың коды:	3222-0		
Қызмет атауының коды:	3222-0-001		
Кәсіптің атауы:	Акушер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) акушер (акушерка)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Акушерлік іс	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүкті әйелдерге және гинекологиялық аурулары бар пациенттерге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Босанғанға дейін, босану кезінде және одан кейін әйелге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Босанғанға дейін, босану кезінде және одан кейін әйелге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Функционалдық міндеттеріне сәйкес акушер-гинеколог дәрігерінің тағайындауларын орындау. медициналық көмекке жүгінген барлық жастағы топтардың әйелдеріне медициналық мейірбикелік тексеру жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке жүгінген барлық жастағы топтағы әйелдерді дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу мүмкіндігі. 2. Анамнезді жинау және медициналық құжаттамадан ақпарат алу, жалпы физикалық тексеру, антропометрия жүргізу мүмкіндігі. 3. Жүктілікті диагностикалау, жамбас мөлшерін өлшеу, жатыр мойнын айналарда тексеру, бимануальды қынаптық зерттеу, іштің шеңберін, жатыр түбінің биіктігін, жатырдың тонусын анықтау, ұрықты пальпациялау, ұрықты стетоскоппен аускультациялау, ұрықтың орнын, ұсынылған бөлігін анықтау, жүктілік мерзімін анықтау. 4. Жүкті әйелдің, босанатын әйелдің, босанатын әйелдің және жаңа туған нәрестенің өміріне қауіп төндіретін жағдайды анықтай білу. 5. Жүкті әйелдер мен гинекологиялық науқастарға дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсете білу. 6. Жүкті әйелдерді мамандардың профилактикалық тексерулеріне, баланың даму бұзылыстарының пренатальды (пренатальды) диагностикасына жібере білу. 7. Қалаусыз жүктілікті тоқтату туралы өтініш білдірген әйелге психологиялық және әлеуметтік қолдау көрсете білу, оны Мамандандырылған ұйымдарға көмекке жіберу. 8. Жүкті әйелдер мен отбасыларды босануға физикалық және психопрофилактикалық дайындауды жүргізу мүмкіндігі. 9. Жүкті әйелдердің жағдайын және жүктіліктің барысын динамикалық бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігі. 10. Перифериялық және/немесе орталық тамырлардың катетеризациясын қоса, веноздық қол жетімділікті қамтамасыз ету мүмкіндігі. 11. Стационар жағдайында дәрігерлік ұсынымдарға сәйкес тамақпен, оның ішінде диеталық тамақпен қамтамасыз ете білу 12. Босану кезіндегі асқынулардың тәуекел дәрежесін анықтау және жүкті әйелдердің жоспарлы босануы үшін оңтайлы аурухананы таңдау мүмкіндігі. 13. Жүкті әйелдерде акушерлік асқынулар мен экстрагенитальды патологияны диагностикалау мүмкіндігі. 14. Жүкті әйелді, босанатын әйелді, босанатын әйелді және жаңа туған нәрестені дәрігерге, мамандандырылған медициналық ұйымдарға жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді белгілей білу. 15. Босану іс-әрекетін диагностикалау, босану кезінде акушерлік көмек көрсету мүмкіндігі . 16. Жаңа туған нәрестенің алғашқы дәретханасын өткізу қабілеті

17. Шұғыл Акушерлік және гинекологиялық көмек көрсете білу.
18. Жаңа туған нәрестелерге шұғыл дәрігерге дейінгі көмек көрсету мүмкіндігі.
19. Жаңа туған нәрестелердің гипотермиясының алдын-алу мүмкіндігі.
20. Баланы перзентханада кеудеге алғашқы жағуды және емшек сүтімен емізуді қолдауды жүзеге асыру мүмкіндігі.
21. Перзентханада босанатын әйелдер мен жаңа туған нәрестелердің бірге болуын ұйымдастыра білу, отбасы мүшелерінің әйел мен балаға еркін қол жеткізуін қамтамасыз ету.
22. Акушерлік патологиясы, экстрагенитальді патологиясы бар жүкті әйелдерді босандыру кезінде, шағын операциялар кезінде дәрігер-акушер-гинекологқа көмек көрсете білу.
23. Дәрігер-акушер-гинекологпен, неонатологпен өзара іс-қимыл жасай отырып, перзентхана мен жаңа туған нәрестенің жай-күйіне мониторинг жүргізу, тағайындаулар мен емдеу-диагностикалық рәсімдерді орындау мүмкіндігі.
24. Жаңа туған нәрестелерді өмірге қауіп төндіретін жағдайларда, жүктіліктің әртүрлі кезеңдерінде, дене салмағы өте төмен балаларда реанимация жүргізу мүмкіндігі.
25. Жаңа туған нәресте мен перзентхананың өмірлік функцияларын бақылауды және қолдауды қамтамасыз ету мүмкіндігі.
26. Перзентхананы үй жағдайына шығаруға немесе патология бейіні бойынша медициналық ұйымға ауыстыруға дайындай білу.
27. Босанғаннан кейінгі кезеңнің гигиенасы, қажетсіз жүктіліктің алдын алу, емшек сүтімен емізу бойынша ұсыныстар бере білу.
28. Тұрғылықты жері бойынша босанған әйелдер мен жаңа туған нәрестелерге диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі

Білімдер:

1. Акушердің кәсіби стандарты мен лауазымдық міндеттерін білу.
2. "Акушерлік іс", "Неонатология" бейіні бойынша медициналық көмек көрсету тәртібі мен стандарттарын білу.
3. Босандыру мекемелерінің санитарлық-эпидемияға қарсы режимін білу.
4. Ана мен бала денсаулығын қорғаудың негізгі қағидаттарын, жүкті және гинекологиялық науқастарды диспансерлік бақылау әдістерін білу
5. Жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде әйелдерге медициналық көмек көрсетудің кезеңділігін білу.
6. Акушерлік теория мен практиканы білу.
7. Жүктіліктің физиологиялық ағымын білу.
8. Жүктілікті диагностикалау әдістерін білу
9. Жүкті әйелдер мен отбасын босануға физикалық және психопрофилактикалық дайындаудың заманауи технологияларын білу.
10. Қалаусыз жүктілікті тоқтату туралы өтініш білдірген әйелдерді психологиялық, әлеуметтік қолдау тәртібін білу.
11. Экстрагенитальды аурулар және жүктілік барысының акушерлік асқынулары кезінде медициналық көмек көрсету тәртібін, емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.

		<p>12. Жүктіліктің жасанды үзілуіне байланысты медициналық көмек көрсету тәртібін білу</p> <p>13. Жүкті әйелді жоспарлы түрде босандыру үшін акушерлік стационарды таңдау критерийін білу.</p> <p>14. Босанудың физиологиялық ағымындағы босану тактикасын білу.</p> <p>15. Қиын босану кезінде босану тактикасын білу.</p> <p>16. Акушерлік патологияны, профилактиканы, диагностиканы, емдеуді білу.</p> <p>17. Қазіргі заманғы перинаталдық отбасылық-бағдарланған технологияларды білу (босануды демедиализациялау, серіктестік босану, ана мен баланың бірге болуы, емшекке ерте қолдану, емшек сүтімен емізудің басымдығы, гипотермияның алдын алу).</p> <p>18. Босанғаннан кейінгі кезеңнің барысын, ықтимал асқынуларды, акушерка тактикасын білу.</p> <p>19. Физиологиялық және патологиялық босанғаннан кейін перзентхана мен жаңа туған нәрестені шығару (ауыстыру) критерийлерін білу.</p> <p>20. Жүкті әйелдер мен босанған әйелдерді операция алдындағы даярлау және операциядан кейінгі басқару қағидаттарын білу.</p> <p>21. Акушерлік және гинекологиядағы медициналық оңалту негіздерін білу.</p> <p>22. Акушерлік-гинекологиялық практикадағы рационалды тамақтану негіздерін және диеталық терапия принциптерін білу</p> <p>23. Акушерлік бейіндегі медициналық ұйымдарда медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекцияларды, инфекциялық қауіпсіздік жүйесін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету	Дағды 1: Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүкті және құнарлы жастағы әйелдер топтарын (бұдан әрі – ЖФВ) автоматтандырылған жүргізу және жүкті және ЖФВ денсаулық жағдайының көрсеткіштерін мониторингілеу мақсатында "тіркелген халық тіркелімі" электрондық порталының "жүкті және құнарлы жастағы әйелдер тіркелімі" кіші жүйесіне деректерді енгізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Еңбек заңнамасын білу,</p> <p>2. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу.</p> <p>1. Медициналық құжаттаманы жүргізуге қойылатын талаптарды, акушерлердің электрондық құжат айналымын жүзеге асыру қызметінің түрі бойынша есепке алу және есептілік нысандарын білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тез және өз бетінше шешім қабылдай білу</p> <p>Көшбасшылық қасиеттер</p>	

	Командада жұмыс істей білу Ұйымдастырушылық қабілеттер Кәсіби міндеттерді орындаудағы дербестік және жауапкершілік Пациенттерге, оның туыстарына адамгершілік қатынас		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы "Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
11. Кәсіптің карточкасы «Акушер»:			
Топтың коды:	3222-0		
Қызмет атауының коды:	3222-0-001		
Кәсіптің атауы:	Акушер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) акушер (акушерка)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Акушерлік іс	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүкті әйелдерге және гинекологиялық аурулары бар пациенттерге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Босанғанға дейін, босану кезінде және одан кейін әйелге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: Функционалдық міндеттеріне сәйкес акушер-гинеколог дәрігерінің тағайында-	Машықтар:	

Босанғанға дейін, босану кезінде және одан кейін әйелге дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.

уларын орындау. медициналық көмекке жүгінген барлық жастағы топтардың әйелдеріне медициналық мейірбикелік тексеру жүргізу

1. Медициналық көмекке жүгінген барлық жастағы топтағы әйелдерді дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу мүмкіндігі.
2. Анамнезді жинау және медициналық құжаттамадан ақпарат алу, жалпы физикалық тексеру, антропометрия жүргізу мүмкіндігі.
3. Жүктілікті диагностикалау, жамбас мөлшерін өлшеу, жатыр мойнын айналарда тексеру, бимануальды қынаптық зерттеу, іштің шеңберін, жатыр түбінің биіктігін, жатырдың тонусын анықтау, ұрықты пальпациялау, ұрықты стетоскоппен аускультациялау, ұрықтың орнын, ұсынылған бөлігін анықтау, жүктілік мерзімін анықтау.
4. Жүкті әйелдің, босанатын әйелдің, босанатын әйелдің және жаңа туған нәрестенің өміріне қауіп төндіретін жағдайды анықтай білу.
5. Жүкті әйелдер мен гинекологиялық науқастарға дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсете білу.
6. Жүкті әйелдерді мамандардың профилактикалық тексерулеріне, баланың даму бұзылыстарының пренатальды (пренатальды) диагностикасына жібере білу.
7. Қалаусыз жүктілікті тоқтату туралы өтініш білдірген әйелге психологиялық және әлеуметтік қолдау көрсете білу, оны Мамандандырылған ұйымдарға көмекке жіберу.
8. Жүкті әйелдер мен отбасыларды босануға физикалық және психопрофилактикалық дайындауды жүргізу мүмкіндігі.
9. Жүкті әйелдердің жағдайын және жүктіліктің барысын динамикалық бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігі.
10. Перифериялық және/немесе орталық тамырлардың катетеризациясын қоса, веноздық қол жетімділікті қамтамасыз ету мүмкіндігі.
11. Стационар жағдайында дәрігерлік ұсынымдарға сәйкес тамақпен, оның ішінде диеталық тамақпен қамтамасыз ете білу
12. Босану кезіндегі асқынулардың тәуекел дәрежесін анықтау және жүкті әйелдердің жоспарлы босануы үшін оңтайлы аурухананы таңдау мүмкіндігі.
13. Жүкті әйелдерде акушерлік асқынулар мен экстрагенитальды патологияны диагностикалау мүмкіндігі.
14. Жүкті әйелді, босанатын әйелді, босанатын әйелді және жаңа туған нәрестені дәрігерге, мамандандырылған медициналық ұйымдарға жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді белгілей білу.
15. Босану іс-әрекетін диагностикалау, босану кезінде акушерлік көмек көрсету мүмкіндігі .
16. Жаңа туған нәрестенің алғашқы дәретханасын өткізу қабілеті
17. Шұғыл Акушерлік және гинекологиялық көмек көрсете білу.
18. Жаңа туған нәрестелерге шұғыл дәрігерге дейінгі көмек көрсету мүмкіндігі.
19. Жаңа туған нәрестелердің гипотермиясының алдын-алу мүмкіндігі.
20. Баланы перзентханада кеудеге алғашқы жағуды және емшек сүтімен емізуді қолдауды жүзеге асыру мүмкіндігі.

21. Перзентханада босанатын әйелдер мен жаңа туған нәрестелердің бірге болуын ұйымдастыра білу, отбасы мүшелерінің әйел мен балаға еркін қол жеткізуін қамтамасыз ету.
22. Акушерлік патологиясы, экстрагенитальді патологиясы бар жүкті әйелдерді босандыру кезінде, шағын операциялар кезінде дәрігер-акушер-гинекологқа көмек көрсете білу.
23. Дәрігер-акушер-гинекологпен, неонатологпен өзара іс-қимыл жасай отырып, перзентхана мен жаңа туған нәрестенің жай-күйіне мониторинг жүргізу, тағайындаулар мен емдеу-диагностикалық рәсімдерді орындау мүмкіндігі.
24. Жаңа туған нәрестелерді өмірге қауіп төндіретін жағдайларда, жүктіліктің әртүрлі кезеңдерінде, дене салмағы өте төмен балаларда реанимация жүргізу мүмкіндігі.
25. Жаңа туған нәресте мен перзентхананың өмірлік функцияларын бақылауды және қолдауды қамтамасыз ету мүмкіндігі.
26. Перзентхананы үй жағдайына шығаруға немесе патология бейіні бойынша медициналық ұйымға ауыстыруға дайындай білу.
27. Босанғаннан кейінгі кезеңнің гигиенасы, қажетсіз жүктіліктің алдын алу, емшек сүтімен емізу бойынша ұсыныстар бере білу.
28. Тұрғылықты жері бойынша босанған әйелдер мен жаңа туған нәрестелерге диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі

Білімдер:

1. Акушердің кәсіби стандарты мен лауазымдық міндеттерін білу.
2. "Акушерлік іс", "Неонатология" бейіні бойынша медициналық көмек көрсету тәртібі мен стандарттарын білу.
3. Босандыру мекемелерінің санитарлық-эпидемияға қарсы режимін білу.
4. Ана мен бала денсаулығын қорғаудың негізгі қағидаттарын, жүкті және гинекологиялық науқастарды диспансерлік бақылау әдістерін білу.
5. Жүктілік, босану және босанғаннан кейінгі кезеңде әйелдерге медициналық көмек көрсетудің кезеңділігін білу.
6. Акушерлік теория мен практиканы білу.
7. Жүктіліктің физиологиялық ағымын білу.
8. Жүктілікті диагностикалау әдістерін білу.
9. Жүкті әйелдер мен отбасын босануға физикалық және психопрофилактикалық дайындаудың заманауи технологияларын білу.
10. Қалаусыз жүктілікті тоқтату туралы өтініш білдірген әйелдерді психологиялық, әлеуметтік қолдау тәртібін білу.
11. Экстрагенитальды аурулар және жүктілік барысының акушерлік асқынулары кезінде медициналық көмек көрсету тәртібін, емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.
12. Жүктіліктің жасанды үзілуіне байланысты медициналық көмек көрсету тәртібін білу.
13. Жүкті әйелді жоспарлы түрде босандыру үшін акушерлік стационарды таңдау критерийін білу.
14. Босанудың физиологиялық ағымындағы босану тактикасын білу.
15. Қиын босану кезінде босану тактикасын білу.

		<p>16. Акушерлік патологияны, профилактиканы, диагностиканы, емдеуді білу.</p> <p>17. Қазіргі заманғы перинаталдық отбасылық-бағдарланған технологияларды білу (босануды демедиализациялау, серіктестік босану, ана мен баланың бірге болуы, емшекке ерте қолдану, емшек сүтімен емізудің басымдығы, гипотермияның алдын алу).</p> <p>18. Босанғаннан кейінгі кезеңнің барысын, ықтимал асқынуларды, акушерка тактикасын білу.</p> <p>19. Физиологиялық және патологиялық босанғаннан кейін перзентхана мен жаңа туған нәрестені шығару (ауыстыру) критерийлерін білу.</p> <p>20. Жүкті әйелдер мен босанған әйелдерді операция алдындағы даярлау және операциядан кейінгі басқару қағидаттарын білу.</p> <p>21. Акушерлік және гинекологиядағы медициналық оңалту негіздерін білу.</p> <p>22. Акушерлік-гинекологиялық практикадағы рационалды тамақтану негіздерін және диеталық терапия принциптерін білу</p> <p>23. Акушерлік бейіндегі медициналық ұйымдарда медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекцияларды, инфекциялық қауіпсіздік жүйесін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету	Дағды 1: Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүкті және құнарлы жастағы әйелдер топтарын (бұдан әрі – ЖФВ) автоматтандырылған жүргізу және жүкті және ЖФВ денсаулық жағдайының көрсеткіштерін мониторингілеу мақсатында "тіркелген халық тіркелімі" электрондық порталының "жүкті және құнарлы жастағы әйелдер тіркелімі" кіші жүйесіне деректерді енгізу мүмкіндігі.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Еңбек заңнамасын білу,</p> <p>2. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу.</p> <p>1. Медициналық құжаттаманы жүргізуге қойылатын талаптарды, акушерлердің электрондық құжат айналымын жүзеге асыру қызметінің түрі бойынша есепке алу және есептілік нысандарын білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тез және өз бетінше шешім қабылдай білу</p> <p>Көшбасшылық қасиеттер</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Ұйымдастырушылық қабілеттер</p> <p>Кәсіби міндеттерді орындаудағы дербестік және жауапкершілік</p> <p>Пациенттерге, оның туыстарына адамгершілік қатынас</p>	
		Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 26 тамыздағы № ҚР ДСМ-92 бұйрығы «Қазақстан Республикасында акушерлік-гинекологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 28 тамызда № 24131 болып тіркелді).

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Акушер-гинеколог дәрігер

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

12. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

13. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Қазақстан медициналық колледждер одағы» заңды тұлғалар бірлестігі

Басшы:

Рузденова Н.Б.,

Телефон нөмірі: +7 (707) 723 93 78

14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 25 қарашадағы №1 хаттама.

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 13 қараша.

16. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24 хатты.

17. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

18. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
4-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина

және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – комплекс медицинских и немедицинских мероприятий, направленных на предупреждение возникновения заболеваний, прогрессирования на ранних стадиях болезней и контролирование уже развившихся осложнений, повреждений органов и тканей.

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

- 1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы;
- 2) ББХСЖ – Білім берудің халықаралық стандарттық жіктелімі;
- 3) БТБА – Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы;
- 4) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-1) тармақшасына сәйкес, басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;
- 5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101006

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт Қазақстан Республикасында аллергиялық реакциялары мен аурулары, ағзаның патофизиологиялық көріністері бар пациенттерге аллергиялық және иммунологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласында пациенттерді диагностикалауды, емдеуді, профилактиканы және оңалтуды, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптауды, қажетті білім көлемін меңгеруде мамандар даярлауды қоса алғанда, сыртқы және ішкі факторларға қойылатын талаптарды белгілейді және практикалық дағдылар. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Аллерголог және иммунолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Аллерголог және иммунолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Аллерголог және иммунолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Аллерголог және иммунолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Аллерголог және иммунолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Аллерголог және иммунолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Аллерголог және иммунолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

Топтың коды:	2211-5		
Қызмет атауының коды:	2211-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Аллерголог және иммунолог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информация:	Қажет емес		

лы біліммен байланыс:	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Аллерголог және иммунолог резидент-дәрігер
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллергиялық аурулардың және (немесе) иммун тапшылығы жағдайларының профилактикасы, диагностикасы, лечение, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересек және бала жастағы пациенттерді медициналық оңалту
Еңбек функциялардың сипаттамасы	
Еңбек функцияларының тізбесі:	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p> <ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсету. Аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу. <p>Қосымша еңбек функциялары:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен	<p>Дағды 1: Аллергиялық ауруларды және иммун тапшылығы жағдайларын анықтау мақсатында пациенттерге (ересектер, балалар) тексеру жүргізу</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында науқасты бастапқы қарап тексеруді дағдылары. Аллергиялық және иммунологиялық анамнезді жинау және талдау дағдылары. Ересектер мен балалардағы аллергиялық аурулар ағымының клиникалық және физиологиялық ерекшеліктерін анықтай білуі. (тәлімгердің қадағалауымен). «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында науқасқа диагностикалық (зертханалық-аспаптық, иммунологиялық) зерттеулерді негізді түрде тағайындай білуі. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында емделушінің клиникасы мен жасын ескере отырып, диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін дұрыс түсіндіре білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) анамнез бен шағымдарды жинау. Науқастарды тексеру және физикалық тексеру. Пациент туралы мәліметтерді жинаудың реттілігі мен көлемі. Пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулардың барысының ерекшеліктерін анықтай отырып, аллергологиялық анамнезді жинау ерекшеліктері. Пациенттердегі клиникалық иммунология негіздері (ересектер, балалар). Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығының генетикалық аспектілері.

<p>дағалау-ымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсету</p>		<p>8. Пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулар мен иммунопатологиялық жағдайлардың этиологиялық факторлары, патогенетикалық механизмдері және клиникалық көріністері.</p> <p>9. Пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулар мен иммунопатологиялық жағдайларды диагностикалау әдістері.</p> <p>10. Ішкі аурулар пропедевтикасының негіздері.</p> <p>11. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларының этиологиялық факторлары мен ауырлығын анықтау үшін пациентті тексерудің принциптері мен әдістері.</p> <p>13. Аллергиялық патологиясы және иммун тапшылығы бар науқастарды тексеру кезінде медициналық көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, ықтимал жанама әсерлер мен асқынулар.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларының диагнозын анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында АХЖ-10-ға сәйкес диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдысы (тәлімгердің қадағалауымен). Ересектер мен балалардағы аллергиялық ауруларды және иммунопатологиялық жай-күйлерді диагностикалау, сараланған диагностика қоя білуі (тәлімгердің қадағалауымен). Аллергиялық аурулардың асқынуларын және иммунитет тапшылығы жай-күйін дер кезінде анықтауды, асқынулардың алдын алуды білуі (тәлімгердің қадағалауымен). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы аллергиялық аурулардың және иммунопатологиялық жағдайлардың клиникалық ағымының ерекшеліктерін, диагностикалық әдістерін, сараланған диагностикасын, асқынуларын АХЖ-10-ға сәйкес білу: аллергиялық пурпура, аллергиялық эозинофилия, қабақтың аллергиялық дерматозы, атопиялық конъюнктивит, тозаңдық аллергиялық ринит (өсімдік тозандарының әсерінен болған ринит, демікпелік шөп безгегі), өсімдіктер әсерінен болған, тағамдық аллергиялардан басқа аллергиялық жанаспалы дерматит, басқа да аллергиялық риниттер, аллергиялық ортаңғы құлақ отиті (жедел, созылмалы), жыл бойы болатын аллергиялық ринит, басқа да аллергиялық риниттер, ортаңғы құлақтың аллергиялық риниті (жедел, созылмалы, бронхылық демікпе (аллергиялық компоненті басым демікпе), аралас демікпе, астмалық мәртебе), экзогендік аллергиялық альвеолит, органикалық шаң-тозандардан болған гиперсенситивті пневмонит, эозинофилді гастрит немесе гастроэнтероколит, атопиялық дерматит, аллергиялық жанаспалы дерматит, есекжем (аллергиялық есекжем, төменгі және жоғарғы температура әсерінен пайда болған дерматит, холинэргиялық есекжем, күн есекжемі, күн дерматиті, ангионеврозологиялық ісік, аллергиялық артрит, аллергиялық түйіршікті ангиит, гиперсезімталды ангиит, диффузды фасциит, басқа рубрикаларда жіктелген гиперсезімталдық реакция кезіндегі артропатия, тағамдық аллергия (аллергиялық гастроэнтерит немесе колит, тағам өнімдерінің терімен жанасу әсерінен болатын аллергиялық жанаспалы дерматит, ішілген тағам әсерінен болған дерматит, тағамға патологиялық реакция әсерінен пайда болған анафилактикалық шок, тағамға патологиялық реакциялардың басқа да көріністері) дәрілік аллергия (дәрілік препараттар әсерінен болған жедел интерстициалдық өкпе бұзылыстары, дәрілік препараттардың теріге жанасуы әсерінен болған созылмалы интерстициалдық өкпе бұзылыстары, дәрілік препараттар әсерінен болған аллергиялық жанаспалы дерматит). Ішке қабылдаған дәрінің әсерінен туындаған дерматит, жайылып кеткен және бір жерге шоғырланған көп пішінді эритема, дәрі-дәрмектерге дәрілік фотоаллергиялық реакция. Дәрілік заттарға басқа да анафилактикалық шок, сарысулық аурулар (сарысуды енгізуге байланысты анафилактикалық шок, сарысудағы басқа реакциялар), вакцина препараттарына аллергиялық реакциялар, жәндіктердің және жарғаққанаттылардың шағуына аллергиялық реакциялар (улы емес жәндіктер мен буынаяқтылардың шағуы немесе тістеп алуы, сонымен қатар есекара, сары ара мен бал араның шағуы) анафилактикалық шок, басқа да аллергиялық нозологиялар және аурулардың халықаралық классификациясы 10-да белгіленбеген аллергиялық генезді аурулар ретінде қарау. Мысалы: блефарит, назофарингит, ларингит және тағы басқа. Иммундық жүйенің генетикалық ақауларына жататын аурулардың негіздерін білу: антидене өнімдерінің тапшылығы ақаулығы басым алғашқы иммундық тапшылықтар. Аралас біріншілік иммун тапшылықтары. Фагоцитоз ақауы бар біріншілік иммундық тапшылықтар. Комплемент жүйесінің біріншілік иммун тапшылықтары. Біріншілік иммун тапшылығының басқа түрлері. Қайталанған ммундық тапшылықтар.

	3. Ересектер мен балалардағы аллергиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін және иммун тапшылығы жай-күйін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: «Ересектер, балалар аллергиялогиясы және иммунологиясы» мамандығы бойынша алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету, ем тағайындау оның тиімділігін, қауіпсіздігін бақылау (клиникалық тәлімгердің қадағалауымен).	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсету аясында халықаралық клиникалық ұсынымдарға (GINA (джина), GOLD (голд), ARIA (ариа), тағы басқа) және аллергиялық ауруларды емдеу мен диагностикалаудың клиникалық хаттамаларына сәйкес аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылықты жай-күйдегі пациенттерге (ересектер, балалар) амбулаториялық ем жасай білуі (тәлімгердің қадағалауымен). 2. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша аурудың ағымын бақылауды, терапияның тиімділік критерийлерін анықтауды, клиникалық стандарттар шеңберінде емдеуге өзгерістер енгізуді білуі (тәлімгердің қадағалауымен). 3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар ересектер мен балаларға стационар, емхана, аллергиялогиялық кабинеттер, иммунологиялық зертханалар арасындағы сабақтастық қағидасы негізінде диспансерлік бақылау жүргізуе білуі (тәлімгердің қадағалауымен). 4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациентті (ересектер, балалар) шұғыл және жоспарлы госпиталдау көрсеткіштерін анықтай білуі (тәлімгердің қадағалауымен). 5. Аллергиялық аурулары бар науқастарға (ересектер, балалар) эллинациялық іс-шаралар жүргізу және ААИТ-ті жоспарлау білуі (тәлімгердің қадағалауымен). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергиялық аурулардың және иммунопатологиялық жай-күйлердің фармакотерапиясының негіздерін білуі. 2. Ересектер мен балалардағы аллергиялық аурулар мен иммунопатологиялық жай-күйлерді емдеуде дәрілік заттардың негізгі топтарының фармакодинамикасы мен фармакокинетикасын, оларды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, мүмкін болатын асқынулары мен жанама әсерлерді, олардың алдын алуды және түзетуді білуі. 3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы аурулары мен жай-күйлері бар пациенттерді дәрілік емес терапия және жаттығу терапиясы арқылы емдеу мен курорттық емдеу негіздерін білуі. 4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттердің рационалды тамақтануының және диеталық терапиясының негіздерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылықты	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергиялық аурулары бар науқастардың шұғыл жағдайларын дер кезінде диагностикалауды білуі (тәлімгердің қадағалауымен). 2. Жедел аллергиялық жай-күй кезінде шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету техникасы мен реблтация бөліміне жіберу дағдыларын меңгеру (қарқынды терапия): <ol style="list-style-type: none"> 1) бронх демікпесі; 2) демікпелік мәртебе; 3) анафилактикалық шок;

<p>жай-күйдегі пациенттердің өмірлеріне қауіп төнген кезде шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4) Квинке ісігі; 5) ангионевротикалық ісіну; 6) есекжем (ауыр ағымы (өтуі)); 7) дәрілік аллергия; 8) жедел токсикалық-аллергиялық реакциялар (булозды дерматит, экссудативті көп формалы эритема, Стивенс-Джонсон синдромы, Лайелл синдромы); 9) тағамдық аллергия, сарысу ауруы және тағы басқа; 10) ми қан айналымының жедел бұзылыстары; 11) бүйректің жедел жеткіліксіздігі; 12) бауыр жеткіліксіздігі; 13) бүйрек үсті безінің жедел жеткіліксіздігі; 14) гипертониялық криз; 15) тамырдың жедел жеткіліксіздігі, шок жағдайлары, коллапс, естен тану; 16) сол қарыншалық және оң жақ қарыншалық жедел жеткіліксіздік, өкпе ісінуі; 17) жүрек ырғағы мен өткізгіштігінің жедел бұзылыстары; 18) жедел тыныс жетіспеушілігі, тұншығу; 19) өкпе артериясының және басқа органдардың артерияларының тромбоэмболиясы; 20) абдоминальды синдром; 21) қан кету; 22) интоксикация; 23) жүрек тоқтауы; 24) кома (диабеттік, гипогликемиялық, гиперосмолярлық); 25) ауырсыну және геморрагиялық шок, токсикалық-конфекционды шок; 26) - психикалық бұзылулар.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергологиядағы шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жай-күйді білуі. 2. Жедел аллергиялық жай-күйдегі пациенттерге алғашқы медициналық көмек көрсету ережелерін білуі. 3. Шұғыл көмек көрсету ережелері мен техникаларын білуі. 4. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында стационардың мамандандырылған бөлімшелерінде науқастарды шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білуі. 5. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында науқасты стационардың реанимация бөлімшесіне шұғыл жатқызуды қамтамасыз етуі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар па-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге диспансеризация жүргізу. 2. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттердің денсаулық жағдайына динамикалық бақылау жүргізу, сондай-ақ осы байқаудың нәтижелері бойынша қажетті медициналық көмек көрсету. 3. Динамикалық бақылау нәтижелері бойынша аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылығы бар науқастарды басқару жоспарына түзетулер енгізу. 4. Аллергиялық аурулары және иммунопатологиялық жағдайлары бар пациенттерді (ересектер, балалар) алғашқы оңалту бойынша қызметтер көрсету.

	<p>циенттерді оңалту және диспансерлеу</p>	<p>5. "Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде пациентке және (немесе олардың заңды өкілдеріне аурудың дамуының ықтимал баламалары, емдеу әдісін таңдау және басқа да мәселелер бойынша консультациялық қызметтер көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылығы бар науқастарды (ересектер, балалар) диспансерлеу принциптері. Ересектер мен балалардағы аллергиялық аурулар мен иммунопатологиялық жағдайларды қалпына келтіру әдістері.
<p>Еңбек функциясы 2: Аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 1: Нысаналы және профилактикалық медициналық тексерулер (скринингтер) жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық жағдайлары бар пациенттерге арналған мақсатты және профилактикалық медициналық тексерулер бағдарламаларына қатысу, соның ішінде тексеру кестесін әзірлеу және пациенттердің мақсатты топтарын таңдау. Пациенттерді аллергиялық жағдайлардың болуына және аллергиялық реакциялардың даму қаупіне, соның ішінде тағамға, дәрі-дәрмектерге, тозаңға, Үй жануарларына және басқа аллергиягендерге аллергиялық реакцияларды анықтауға бағалау жүргізу. Пациенттерді аллергиялық жағдайларды басқару әдістері туралы ақпаратпен камтамасыз ету, аллергиялық реакциялардың алдын алуға үйретеді. Бағдарламалары бойынша оқыту жүргізу демікпе мектептер. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы аллергиялық аурулар мен иммунопатологиялық жағдайлардың алдын алу әдістері. Демікпе мектебінің оқу бағдарламаларын дайындау принциптері мен әдістемелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы аллергиялық аурулар мен иммунопатологиялық жағдайлардың алдын алу әдістері. Демікпе мектебінің оқу бағдарламаларын дайындау принциптері мен әдістемелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

қалыптастырудың алдын алу.	Дағды 3: Инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 2. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және лечение. 2. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру. 3. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.	Дағды 3:	Машықтар:
	Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.	<p>Дағдылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жетел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 3: Пациенттермен, олардың айналасындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс.</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен және /немесе оның заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен және мамандармен және мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне пациенттерге (ересектер, балалар) аллергиялық және иммунологиялық көмек мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.

	улық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы. «Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Өдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнның, әдіснаманы тандауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылмайды
Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:		<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы. «Қазақстан Республикасында аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіп:	СБШ -нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер аллергиялог және иммунолог (ересектер мен балалар)
	7	Дәрігер аллергиялог және иммунолог (ересектер)

термен байланыс:	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер»:			
Топтың коды:	2211-5		
Қызмет атауының коды:	2211-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Дәрігер аллерголог және иммунолог» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллергиялық аурулардың және (немесе) иммун тапшылығы жағдайларының алдын алу, диагностикасы, емдеу, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулардың аурулардың және иммун тапшылығы жағдайларының диагностикасы. 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеу 3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Халық арасында аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулардың аурулардың және иммун тапшылығы жағдайла-	<p>Дағды 1: Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы бар науқасты тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергологиялық және иммунологиялық анамнезге талдау жасау және түсіндіре алу дағдылары. 2. Ересектер мен балалардағы аллергиялық аурулар мен иммунологиялық жағдайлардың ағымындағы клиникалық-физиологиялық ерекшеліктерін анықтау дағдысы. 3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылық жай-күйі бар пациенттерді (ересектер мен балалар) тексерудің клиникалық әдістерін қолдануды және ауруға тән белгілері мен симптомдары анықтауды білуі. 4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылық жай-күйі бар пациенттерге (ересектер мен балалар) диагностикалық (зертханалық-аспаптық, иммунологиялық) зерттеулерді негізді түрде тағайындай алу дағдылары. 5. Арнайы аллергологиялық және иммунологиялық диагностиканың in vivo техникасын игеру дағдылары: терілік, терішілік сынамалар, прик-тестілер, Патч-тестілер, скарификациялық сынақтар, аппликациялық және провокациялық сынақтар. 6. Нақты аллергологиялық және иммунологиялық диагностикалық сынақтарды in vivo (ин виво) жүргізе білу: ингаляциялық, тіл асты, конъюнктивтік сынақтар. 7. in-vitro (ин - витро) диагностикалық әдістерін қолдану қажеттілігін анықтау дағдылары - ерте балалық шақ, сенсбилизацияның жоғары деңгейі, поливалентті сенсбилизация, аурудың рецидивті ағымы, пациенттерді тексерудің арнайы әдістері, уртикарлық дермографизм, жалған оң немесе жалған теріс тері сынамалары және тағы басқа

<p>рының диагно-стикасы.</p>	<p>8. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылық жай-күйі бар пациенттерді (ересектер мен балалар) тексеру нәтижелерін талдай, түсіндіре және бағалай білуі.</p> <p>9. Аллергиялық аурудың ықтимал себептерін анықтау, аурудың жалпы және ерекше белгілерін саралау білігі.</p> <p>9. Аллергиялық аурудың ықтимал себептерін анықтай, аурудың жалпы және ерекше белгілерін саралай білуі.</p> <p>10. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылық жай-күйі бар пациенттерге (ересектер мен балалар) жасалған диагностикалық шаралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың симптомдары мен синдромдарын анықтау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық патологиясы және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді тексерудің клиникалық, зертханалық, иммунологиялық әдістерін, оларды қолдануға қажетті көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>2. Арнайы аллергологиялық және иммунологиялық диагностиканың in vivo техникасын игеру дағдылары: терілік, тері ішілік сынақтар, прик-тестілер, Патч-тестілер, скарификациялық сынақтар, ингаляциялық, тіл асты, конъюнктивтік сынақтар.</p> <p>3. in vitro диагностикалық әдістерін қолдануға қажетті көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>4. Өртүрлі аллергиялық ауруларда және иммун тапшылығы жай-күйіне, сондай-ақ науқастың жасына байланысты in vivo және in vitro диагностикасы әдістері көрсеткіштерінің өзгеру ерекшеліктерін білуі.</p> <p>5. Аллергиялық аурулардың және иммун тапшылығы жай-күйінің дамуының мүмкін себептерін, әртүрлі аллергиялық және иммунологиялық жай-күйлердегі сараланған диагностиканың ерекшеліктерін білуі.</p> <p>6. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді диагностикалау нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың белгілерін білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Аурулардың және соған байланысты денсаулық проблемаларының қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктелімі (бұдан әрі – АХЖ) ескере отырып</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектер мен балалар аллергологиясы және иммунологиясы мамандығы бойынша медициналық қызметтердің бір бөлігі ретінде АХЖ-10-ға сәйкес диагностикалау дағдылары.</p> <p>2. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жай-күйін саралап диагностикалау дағдылары.</p> <p>3. Аллергиялық аурулармен және иммун тапшылығымен ауыратын пациенттердің (ересектер мен балалар) жағдайының ауырлығын бағалау дағдылары.</p> <p>4. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жай-күйі асқынуларын дер кезінде анықтау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы бар пациенттердің (ересектер мен балалар) клиникалық белгілерін, диагностикасын, сараланған диагностикасын, асқынуларын білуі.</p> <p>2. АХЖ-10-ға және онымен байланысты денсаулық проблемаларын білуі.</p>

	диагностикалау	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеу	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеуді тағайындау және жүргізу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге дәрілік емес және дәрі-дәрмекпен емдеуді тағайындау. Осы пациентте (ересектер, балалар) аллергиялық реакциялар тудыратын аллергияларды ескере отырып, қажетті емдеуді тағайындаңыз. Иммунитет тапшылығы бар пациенттерді (ересектер, балалар) басқару жоспарын жасау. Аллергопатологиясы және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (ересектер, балалар) басқару жоспарын жасау. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар пациенттерде қатар жүретін аурулар мен асқынуларды емдеудің фармако-терапиялық әдістерін қолдану. Жалпы факторларды, аурудың сипатын және пациенттің сенсбилизация спектрін ескере отырып, емдік тамақтануды тағайындаңыз. Asit үшін пациенттің емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз. Аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылығы бар науқастарды ауруханаға жатқызуға іріктеу және жолдау: <ol style="list-style-type: none"> ТМҚҚ және МӘМС бойынша күндізгі стационарға; ТМҚҚ және МӘМС бойынша стационарлық емдеуге. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттерге (ересектер, балалар) көмек көрсету үшін қажетті іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау. Амбулаториялық-емханалық мекемелерде және стационарда аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттерді (ересектер, балалар) басқару жоспарын жасау. Пациенттерге (ересектер, балалар) диспансерлік бақылау жүргізу және аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығының алдын алу. Пациенттерді аллергиялық аурулармен және иммун тапшылығы жағдайларымен іріктеуге, ГИБТ препараттарын жіберуге және енгізуге, алмастыру терапиясына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын дәрілік емес емдеу әдістері, медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын дәрі-дәрмекпен емдеу әдістері, дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, жанама әсерлері. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (ересектер, балалар) жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған медициналық көрсеткіштер. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге (ересектер, балалар) диеталық терапия, аллергияларды жою принциптері. <p>аллергологиялық немесе иммунологиялық стационардың немесе бөлімшенің жұмысын ұйымдастыру негіздері, алғашқы медициналық-санитарлық көмек деңгейіндегі аллергиялық немесе иммунологиялық кабинет.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

<p>Аллергиялық аурулары бар пациенттерге аллергия тән иммунотерапияны (АСИТ) тағайындау және жүргізу</p>	<ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы аллергиялық ауруларға ААИТ жүргізу үшін қажетті көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білуі. АИТ терапиясын жүргізудің схемасын және бақылау жоспарын құра білуі. Аллергенге арнайы иммунотерапия жасау үшін жеке аллергиялар дайындай білуі. Аллергенге арнайы иммунотерапия жасау кезінде аллергияларды енгізе білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Иммunosuppressивті және биологиялық терапия жасауға қажетті көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білуі. Аллергиялық аурулары бар науқастарға аллергияға спецификалық иммунотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылауды білуі. ААИТ-тің әсер ету механизмдерін білуі. ААИТ қолданудың медициналық көрсетілімдері мен медициналық қарсы көрсетілімдерін, өткізу әдістерін білуі. Аллергиялық аурулары бар пациенттерге ААИТ жасау нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың белгілерін білуі. Аллергияларды стандарттау жүйесін, АИТ жүргізу схемаларын білуі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылығы бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен реабилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Аллергиялық аурулары және</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.

	<p>иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196 /2020 бұйрығы «Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Халық арасында ал-</p>	<p>Дағды 1: Халық арасында ал-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық және иммундық жүйе аурулары бар пациенттерге алергендермен байланыстың алдын алу (гигиена ережелерін, өмір салтын, диетаны қоса), стрессті басқару стратегияларын үйретуді ұйымдастыру және жүзеге асыру.</p>

<p>да аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>лергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<ol style="list-style-type: none"> Бастапқы иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде инфекциялық асқынулардың алдын алуды жүргізу. Аллергиялық аурулар мен иммундық жүйенің аурулары туралы көпшілікке ақпараттық кампаниялар жүргізу Аллергиялық және иммун тапшылығы жағдайларын ерте анықтау бойынша Медициналық бағдарламаларды ұйымдастыру. Медициналық персоналды аллергиялық және иммун тапшылығы жағдайларын диагностикалау мен емдеуге үйрету.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын-алу принциптері мен ерекшеліктері. Ақпаратты бейімдеу және тыңдаушылардың жасына және қызығушылығына қарай оқытуға көзқарас. Ақпараттық және білім беру жұмысының әдістері мен құралдары (плакаттар, брошюралар, презентациялар, мультимедиялық материалдар). Аллергиялық аурулардың алдын алу әдістері. Медициналық этика принциптері және пациенттердің деректерінің құпиялылығы.
<p>Дағды 2: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде (ересектер, балалар) вакцинапрофилактика жүргізу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиясы және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар пациенттерге иммунопрофилактиканың жеке кестесін әзірлеу. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде вакцинапрофилактикаға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтау. Вакцинация жүргізу мүмкіндігін бағалау үшін аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттердің (ересектер, балалар) жағдайының ауырлығын бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде вакцинапрофилактика жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер. Аллергиясы және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар науқастарда тәуекелдерді бағалау және вакцинация стратегиясын әзірлеу. Вакцинацияның жанама әсерлері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы «Қазақстан Республикасында аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ -нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер аллерголог және иммунолог
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересек)
7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Аллерголог және иммунолог дәрігер»:		
Топтың коды:	2211-5	
Қызмет атауының коды:	2211-5-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Аллерголог және иммунолог дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	

<p>БТБА, БА және та- ғы бас- қа үлгі- лік бі- ліктілік сипатта- малары бойын- ша білік- тілік деңгейі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі:</p>	<p>Білім деңгейі: жоғары оқу ор- нынан кейінгі білім (маги- страту- ра, рези- денту- ра)</p>	<p>Мамандық: Денсаулық сақтау</p>	<p>Біліктілік: -</p>
<p>Жұмыс тәжіри- бесіне қойыла- тын та- лаптар:</p>	<p>«Дәрігер аллерголог және иммунолог» біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.</p>		
<p>Формал- ды емес және ин- форма- лы бі- ліммен байла- ныс:</p>	<p>СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)</p>		
<p>Кәсіптің басқа ықти- мал ата- улары:</p>			
<p>Қызмет- тің негізгі мақсаты:</p>	<p>Аллергиялық аурулары және/немесе иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету</p>		
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>			
<p>Еңбек функци- ялары- ның тіз- бесі:</p>	<p>Міндет- ті еңбек функци- ялары:</p>	<p>1. «Ересектер, балалар аллергологиясы және иммунологиясы» мамандығы бойынша ауыр және сирек аурулардың диагностикалық қызметтері мен емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.</p> <p>2. Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	

	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергологтар мен иммунологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: «Ересектер, балалар аллергиясы және иммунологиясы» мамандығы бойынша медициналық қызметтері мен емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.	Дағды 1: Ересектер, балалар аллергиясы және иммунологиясы мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иммундық жүйені зерттеудің негізгі зертханалық және клиникалық әдістерін қолдану дағдылары. 2. Аллергиялық аурулармен ауыратын және иммун тапшылығы бар (ересектер мен балалар) пациенттерге параклиникалық тексеру әдістерінің нәтижелерін талдап, дұрыс түсіндіре білуі. 3. Бронхомоторлы тестілер үшін ерітінділерді, простагландиндерді және басқа да аллергиялық медиаторларды дайындау дағдылары. 4. Сыртқы тыныс алу қызметін зерттей алу, бронхомоторлық сынақтар жүргізу, нәтижелерді бағалау дағдылары. 5. Ацетилхолинмен, гистаминмен бронхомоторлы сынақтар жүргізу дағдылары. 6. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммунитет тапшылығы бар пациенттерді тексеру әдістерін жүргізу, оның ішінде: <ol style="list-style-type: none"> 1) бронходилатациялық сынамамен спирография; 2) бронхопровокациялық сынаманың спирографиясы, 3) -эргоспирометрия. 7. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында аллергиялық аурулар мен сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 8. Аллергия және иммунология, олардың ішінде балалар аллергиясы мен иммунологиясы мамандықтары бойынша аллергиялық аурулар мен сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерге жасалған зертханалық-диагностика нәтижелерін талдай алу дағдылары. 9. Медициналық консилиумды ұйымдастыру дағдысы. 10. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауда консультациялары қорытындыларындағы ақпараттарды синтездей алу дағдысы. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергология және иммунологиядағы сирек кездесетін патологиялық жай-күйлердің эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын, диагностикасын білуі. 2. Аурудың ағымының этиологиясы мен ауырлығын анықтау үшін аллергиялық және иммунологияда пациентті арнайы тексерудің қағидаттары мен әдістерін білуі: бронходилатациялық сынамамен спирография, бронхопровокациялық сынамамен спирография, эргоспирометрия. 3. Кеңестік топтар мен медициналық консультация беруді ұйымдастыру тәртібін реттейтін стандарттарды, нормативтік құқықтық актілерді және басқа да құжаттарды білуі. 4. Аллергология және иммунология (соның ішінде балалар аллергиясы) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің соңғы бес жылда аллергиялог-иммунологиялық қоғамдастықта танылған нәтижелерінің негіздерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Аллергиялық және иммун-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді консервативті емдеу дағдылары. 2. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуде инвазивті манипуляцияларды қолдану дағдылары.

<p>дық жүйенің аурулары бар пациенттерді жоғары технологиялық медициналық қызметтер аясында емдеу</p>	<p>3. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйлері бар пациенттерге иммуносупрессивті препараттарды қолдана алу дағдылары.</p> <p>4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйлері бар пациенттерді гендік-инженерлік биологиялық терапияға таңдап алу және жіберу дағдылары.</p> <p>5. Генетикалық диагностика және ГБЖТ үшін иммундық тапшылық жай-күйіне күдікті пациенттерді іріктеу және жіберу білігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуді білуі.</p> <p>2. «Аллергология және иммунология (соның ішінде балар аллергиясы)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуге қатысты соңғы бес жылда аллергиялық-иммунологиялық қоғамдастықта танылған қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелерін білуі.</p> <p>3. ГБЖТ-ға иммуносупрессивті, алмастырушы, биологиялық терапия жасауға қажетті көрсетілімдерді, қарсы көрсетілімдерді білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттердегі мультиморбидті жай-күйлерді анықтау және емдеу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдік шараларға көрсетілімдер мен қарсы көрсетілдерді бағалау дағдылары.</p> <p>2. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында пациентті емдеудің оңтайлы әдісін таңдай алу дағдылары.</p> <p>3. «Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар аллергиясы)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдік шаралардан кейін пациенттің жағдайын динамикалық бақылау дағдылары.</p> <p>4. Ағымдағы терапияны дер кезінде түзете алу дағдылары.</p> <p>5. Аллергиялық аурулармен және иммунитет тапшылығымен ауыратын пациенттерге (ересектер мен балалар) шұғыл жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсетуді ұйымдастыра алу дағдылары.</p> <p>6. Емдеу барысында пайда болатын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары.</p> <p>7. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында жүргізілетін терапиялық шаралардан кейін пациенттерді оңалту дағдылары.</p> <p>8. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету аясында жүзеге асырылатын емдік шаралардан кейін пациенттерді ұзақ мерзімді бақылау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында аллергия және иммунологиядағы емдеу негіздері мен қағидаттарын білуі.</p> <p>2. Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдеудің негізгі әдістерін жүргізу әдістемесін білу, оның ішінде оларды арнайы, иммунотерапиямен (аллергендермен және препараттармен), вакциналаумен, иммуносупрессивті және иммундық препараттармен алмастыру терапиясын білуі.</p> <p>3. «Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында жүзеге асырылатын медициналық процедуралардың асқинуларын және олармен жұмыс істеу қағидаттарын білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Еңбек функциясы 2: Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында аллерголог дәрігерлер мен иммунология (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер, балалар) дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Аллергология және иммунология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапаның жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Аллергология және иммунология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдайды және аллергиялық және иммун тапшылығы ауруларының таралуын бақылау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Пациенттерге (ересектер, балалар) аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностика-</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамдан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз аллергологтарға және иммунологтарға консультациялық көмек көрсету. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Аллергология және иммунология мәселелері бойынша кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.

	лау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Аллергологтар мен иммунологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтаңыз және аллергологтар мен иммунологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Аллергологтар мен иммуно-	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.

логтардың (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағдыны тану мүмкіндігі:	2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері. Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы «Қазақстан Республикасында аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ -нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер аллерголог және иммунолог
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересек)
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Аллерголог және иммунолог дәрігер»:		
Топтың коды:	2211-5	
Қызмет атауының коды:	2211-5-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Аллерголог және иммунолог дәрігер	
	7	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	<p>Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)</p>	<p>Мамандық: Денсаулық сақтау</p>	<p>Біліктілік: -</p>
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Дәрігер алерголог және иммунолог» біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланысы:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллергиялық аурулары және/немесе иммунитет тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Аллергология және иммунология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің, жоғары технологиялық медициналық қызметтер тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету жаңа технологияларды практикаға енгізу Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергиялық аурулары және (немесе) иммунитет тапшылығы бар пациенттерді арнайы тексеру әдістерін жүргізу дағдылары: <ol style="list-style-type: none"> иммунограмма; иммундық ферменттік талдаулар; құрамдас аллергодиагностика. Арнайы иммунологиялық зерттеулер нәтижелерін талдау, түсіндіру және иммундық мәртебесін бағалау. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді (ересектер мен балалар) тексерудің аспаптық әдістерін талдау және түсіндіру дағдылары. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында аллергиялық аурулар мен сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдай білуі. Медициналық кеңес беруді ұйымдастыру дағдысы. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттар берген қорытындылардағы ақпаратты синтездей білуі.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аллергология және иммунологиядағы сирек кездесетін патологиялық жай-күйлердің эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын, диагностикасын білуі. Ауру ағымының этиологиясы мен ауырлығын анықтауда пациентті аллергия және иммунология бойынша арнайы тексерудің қағидаттары мен әдістерін білуі: <ol style="list-style-type: none"> иммунограмма. иммундық ферментті талдау. ағынды цитометрия. генетикалық диагностика. құрамдас аллергодиагностика. Аллергология және иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсетілімдерін білу. Стандарттарды білу: кенестік топтар мен дәрігерлік консилиумды ұйымдастыру тәртібін регламенттейтін НҚА-ны, бұйрықтармен басқа да құжаттарды білуі. Аллергология және иммунология (ересектер, балалар) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауға қатысты аллергиялог-иммунологиялық қоғамдастықта мойындалған соңғы бес жылдағы негізгі заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі және қолдана алу дағдысы.

		6. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге жасалатын клиникалық фармакология мен фармакотерапиясының ерекшеліктерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жай-күйде жоғары технологиялық көмек көрсету, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді ауыр және сирек патологиялық жай-күй кезінде емдеу жоспарын құра алу және жоғары медициналық технологияны қолдана алу дағдысы. 2. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді, дәрілік препараттармен, медициналық бұйымдармен емдеу тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білуі. 3. Орынбасушы иммунокоррекциялық, биологиялық иммунотерапияны жүргізу дағдысы. 4. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету бойынша операциялар тізбесіне сәйкес бронх термопластикасына пациенттерді таңдау мүмкіндігі. 4. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету бойынша операциялар тізбесіне сәйкес ГБЖТ-ға алғашқы иммун тапшылығы бар пациенттерді таңдай білуі. 5. Иммун тапшылығы бар пациенттерге көрсетілетін алмастырушы терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жасай білуі. 6. Жілік майын, бағана жасушаларын трансплантациялаудан кейін науқастарды иммундық түзету (коррекциялау) және вакцинациналау дағдылары. 7. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жай-күйлерге жасалған хирургиялық араласудың, терапиялық манипуляциялардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау дағдылары. 8. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жағдайлардағы операциядан кейінгі емдеу жоспарын әзірлеуге қатысып, қадағалап-қарау дағдылары. 9. Диагностикалық манипуляциялар, хирургиялық араласулар және терапевтік манипуляциялар нәтижесінде туындайтын күрделі және күтпеген жағдайларды, соның ішінде асқынулардың, жағымсыз реакциялардың алдын алу немесе жою дағдылары. 10. Хирургиялық ауру ағымының кезеңдерін бақылау, аурудың клиникалық көрінісінің ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иммун тапшылығы жай-күйлері, ықтимал асқынулары, жанама әсерлері, жағымсыз әсерлері, соның ішінде ауыр және күтпеген жай-күйлері бар пациенттерге алмастыру терапиясын қолданудың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі. 2. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету әдістері мен тәсілдерін білуі: алмастырушы және биологиялық иммунотерапия. 3. Алмастырушы және биологиялық иммунотерапия, бронхылық термопластика, ГБЖТ, ағзаларды трансплантациялау кезінде болатын жағымсыз реакциялар көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: «Аллергология және иммунология (ересектер)»	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.

<p>гия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>тер, балалар)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтаңыз және аллергологтар мен иммунологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша ісшараларды әзірлеу және өткізу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибенізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Аллергологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Аллергология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағды 1: «Аллергология және иммуно-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқалықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.

<p>«Аллергология және иммунология (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің, жоғары технологиялық медициналық қызметтер тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету және технологияларды практикаға енгізу</p>	<p>логия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша аллергия мен иммунология саласында диагностикалау мен емдеудің жаңа әдістерін енгізудің сапасын арттыру бойынша ісшаралар өткізу және даярлау.</p>	<p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде аллергиялогиялық және иммунологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа аллергиялогиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>

	хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында аллергиялогия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Аллергология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	сақтау-уды насихаттау	<p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Аллергологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы «Қазақстан Республикасында аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ -нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер аллерголог және иммунолог
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересек)
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2211-5	
Қызмет атауының коды:	2211-5-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер (ересектер)	
СБШ бойын-	7	

ша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересектер)» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің	Аллергиялық аурулардың және (немесе) иммун тапшылығы жағдайларының алдын алу, диагностикасы, емдеу, пациенттерді (ересектер) медициналық оңалту.		

негізгі мақсаты:		
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер) аллергиялық аурулардың аурулардың және иммун тапшылығы жағдайларының диагностикасы. 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеу 3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Халық арасында аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер) аллергиялық аурулардың аурулардың және иммун тапшылығы жағдайларының диагностикасы.	<p>Дағды 1: Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы бар науқасты тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде пациентті алғашқы тексеруді жүргізу. 2. Аллергологиялық және иммунологиялық анамнезді жинау және талдау әдістерін қолданыңыз. 3. Пациенттердегі (ересектердегі) аллергиялық аурулар мен иммунологиялық жағдайлар кезінде клиникалық және физиологиялық ерекшеліктерді анықтау. 4. Ауру туралы ақпарат алу, пациенттерді (ересектерді) тексерудің клиникалық әдістерін қолдану, аллергиялық аурулар мен иммунопатологияға тән белгілерді анықтау. 5. «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде пациентке диагностикалық (зертханалық-аспаптық, иммунологиялық) зерттеулер тағайындауды негіздеу. 6. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (ересектерді) тексерудің зертханалық әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 7. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (ересектерді) тексерудің иммунологиялық (аллерготесттерді қоса) әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 8. Аллергиялық аурудың ықтимал себептерін анықтаңыз: науқасты тексерудің объективті әдістерін қолданыңыз, аурудың жалпы және ерекше белгілерін анықтаңыз, әсіресе шұғыл көмек пен қарқынды терапияны қажет ететін жағдайларда. 9. In vivo (ин виво) және IN vitro (ин витро) арнайы аллергиялық және иммунологиялық диагностика жүргізу. 10. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы бар пациенттерді (ересектерді) диагностикалаудың иммунологиялық әдістерінің нәтижелерін бағалау. 11. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттерге (ересектерге) арнайы зерттеу әдістерін қолдану қажеттілігін анықтау. 12. Ерекше аллергиялық және иммунологиялық тексерудің нәтижелерін, оның ішінде жас ерекшеліктерін ескере отырып бағалау. 13. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы бар пациенттерді (ересектерді) диагностикалаудың иммунологиялық әдістерінің нәтижелерін бағалау. 14. Жою диеталары арқылы тағамдық аллергия диагнозын меңгеру. 15. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді тексеру: <ol style="list-style-type: none"> 1) аллергендермен және дәрі-дәрмектермен тері скарификациялық сынамаларын жүргізу; 2) тері ішілік және прик-тесттер аллергендермен және дәрі-дәрмектермен тесттер өткізу;

	<p>3) арандатушылық ауызша тест жүргізу.</p> <p>4) арандатушылық конъюнктивалық тест жүргізу;</p> <p>5) арандатушылық мұрын сынағын өткізу.</p> <p>6. "Аллергология және иммунология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде клиника мен пациенттің жасын ескере отырып, диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>7. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық патологиясы және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді тексерудің клиникалық, зертханалық, иммунологиялық әдістерін, оларды қолдануға қажетті көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білуі.</p> <p>2. Арнайы аллергиялық және иммунологиялық диагностиканың in vivo техникасын игеру дағдылары: терілік, тері ішілік сынамалар, прик-тестілер, Патч-тестілер, скарификациялық сынақтар, ингаляциялық, тіл асты, конъюнктивтік сынақтар.</p> <p>3. in vitro диагностикалық әдістерін қолдануға қажетті көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білуі.</p> <p>4. Өртүрлі аллергиялық ауруларда және иммун тапшылығы жай-күйіне, сондай-ақ науқастың жасына байланысты in vivo және in vitro диагностикасы әдістері көрсеткіштерінің өзгеру ерекшеліктерін білуі.</p> <p>5. Аллергиялық аурулардың және иммун тапшылығы жай-күйінің дамуының мүмкін себептерін, өртүрлі аллергиялық және иммунологиялық жай-күйлердегі сараланған диагностиканың ерекшеліктерін білуі.</p> <p>6. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді диагностикалау нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың белгілерін білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың және соған байланысты денсаулық проблемаларының қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктелімі (бұдан әрі – АХЖ) ескере отырып диагностикалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектер аллергиясы және иммунологиясы мамандығы бойынша медициналық қызметтердің бір бөлігі ретінде АХЖ-10-ға сәйкес диагностикалау дағдылары.</p> <p>2. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жай-күйін саралап диагностикалау дағдылары.</p> <p>3. Аллергиялық аурулармен және иммун тапшылығымен ауыратын пациенттердің (ересектер) жағдайының ауырлығын бағалау дағдылары.</p> <p>4. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жай-күйі асқынуларын дер кезінде анықтау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы бар пациенттердің (ересектер) клиникалық белгілерін, диагностикасын, сараланған диагностикасын, асқынуларын білуі.</p> <p>2. АХЖ-10-ға және онымен байланысты денсаулық проблемаларын білуі.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеу	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеуді тағайындау және жүргізу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге дәрілік емес және дәрі-дәрмекпен емдеуді тағайындау. 2. Осы пациентте (ересектер) аллергиялық реакциялар тудыратын аллергендерді ескере отырып, қажетті емдеуді тағайындаңыз. 3. Иммунитет тапшылығы бар пациенттерді (ересектер) басқару жоспарын жасау. 4. Аллергопатологиясы және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (ересектер) басқару жоспарын жасау. 5. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар пациенттерде қатар жүретін аурулар мен асқынуларды емдеудің фармако-терапиялық әдістерін қолдану. 6. Жалпы факторларды, аурудың сипатын және пациенттің сенсбилизация спектрін ескере отырып, емдік тамақтануды тағайындаңыз. 7. Asit үшін пациенттің емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз. 8. Аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылығы бар науқастарды ауруханаға жатқызуға іріктеу және жолдау: <ol style="list-style-type: none"> 1) ТМҚҚК және МӘМС бойынша күндізгі стационарға; 2)ТМҚҚК және МӘМС бойынша стационарлық емдеуге. 9. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттерге (ересектер) көмек көрсету үшін қажетті іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау. 10. Амбулаториялық-емханалық мекемелерде және стационарда аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттерді (ересектер) басқару жоспарын жасау. 11. Пациенттерге (ересектер) диспансерлік бақылау жүргізу және аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығының алдын алу. 12. Пациенттерді аллергиялық аурулармен және иммун тапшылығы жағдайларымен іріктеуге, ГИБТ препараттарын жіберуге және енгізуге, алмастыру терапиясына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын дәрілік емес емдеу әдістері. медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген. 2. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын дәрі-дәрмекпен емдеу әдістері. дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, жанама әсерлері. 3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (ересектер) жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған медициналық көрсеткіштер. 4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге (ересектер) диеталық терапия, аллергендерді жою принциптері. <p>аллергологиялық немесе иммунологиялық стационардың немесе бөлімшенің жұмысын ұйымдастыру негіздері. алғашқы медициналық-санитарлық көмек деңгейіндегі аллергологиялық немесе иммунологиялық кабинет.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:
Аллергиялық аурула-	1. Ересектердің аллергиялық ауруларға ААИТ жүргізу үшін қажетті көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білуі.	

<p>ры бар пациенттерге аллергия тән имунотерапияны (АСИТ) тағайындау және жүргізу</p>	<p>2. АИТ терапиясын жүргізудің схемасын және бақылау жоспарын құра білуі.</p> <p>3. Аллергенге арнайы имунотерапия жасау үшін жеке аллергиялар дайындай білуі.</p> <p>4. Аллергенге арнайы имунотерапия жасау кезінде аллергияларды енгізе білуі.</p> <hr/> <p>Білімдер:</p> <p>1. Иммуносупрессивті және биологиялық терапия жасауға қажетті көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>2. Аллергиялық аурулары бар науқастарға аллергияға спецификалық имунотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылауды білуі.</p> <p>3. АИТ-тің әсер ету механизмдерін білуі. АИТ қолданудың медициналық көрсеткіштері мен медициналық қарсы көрсеткіштерін, өткізу әдістерін білуі.</p> <p>4. Аллергиялық аурулары бар пациенттерге АИТ жасау нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың белгілерін білуі.</p> <p>5. Аллергияларды стандарттау жүйесін, АИТ жүргізу схемаларын білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Аллергиялық аурулары және имун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (ересектер) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және имун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін аллергиялық аурулары бар және имун тапшылығы бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және имунитет тапшылығы бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен реабилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <hr/> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және имун тапшылығы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Аллергиялық аурулары және имунитет тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Аллергиялық аурулары және имун тапшылығы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p>

	<p>жағдайлары бар пациенттерге (Ересектер) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196 /2020 бұйрығы «Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Халық арасында аллергиялық аурулар мен им-</p>	<p>Дағды 1: Халық арасында аллергиялық аурулар мен им-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық және иммундық жүйе аурулары бар пациенттерге аллергендермен байланыстың алдын алу (гигиена ережелерін, өмір салтын, диетаны қоса), стрессті басқару стратегияларын үйретуді ұйымдастыру және жүзеге асыру.</p> <p>2. Бастапқы иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде инфекциялық асқынулардың алдын алуды жүргізу.</p>

рулар мен им-мун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	мун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	<p>3. Аллергиялық аурулар мен иммундық жүйенің аурулары туралы көпшілікке ақпараттық кампаниялар жүргізу</p> <p>4. Аллергиялық және иммун тапшылығы жағдайларын ерте анықтау бойынша Медициналық бағдарламаларды ұйымдастыру.</p> <p>5. Медициналық персоналды аллергиялық және иммун тапшылығы жағдайларын диагностикалау мен емдеуге үйрету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын-алу принциптері мен ерекшеліктері.</p> <p>2. Ақпаратты бейімдеу және тыңдаушылардың жасына және қызығушылығына қарай оқытуға көзқарас.</p> <p>3. Ақпараттық және білім беру жұмысының әдістері мен құралдары (плакаттар, брошюралар, презентациялар, мультимедиялық материалдар).</p> <p>4. Аллергиялық аурулардың алдын алу әдістері.</p> <p>5. Медициналық этика принциптері және пациенттердің деректерінің құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде (ересектер) вакцинапрофилактика жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиясы және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар пациенттерге иммунопрофилактиканың жеке кестесін әзірлеу.</p> <p>2. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде вакцинапрофилактикаға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтау.</p> <p>3. Вакцинация жүргізу мүмкіндігін бағалау үшін аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттердің (ересектер) жағдайының ауырлығын бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде вакцинапрофилактика жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер.</p> <p>2. Аллергиясы және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар науқастарда тәуекелдерді бағалау және вакцинация стратегиясын әзірлеу.</p> <p>3. Вакцинацияның жанама әсерлері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 5: Медициналық құжатта	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқық-

<p>маны, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>тық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық апаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
<p>Жеке құзыреттерге</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет</p>	<p>Дағдыларын тану мүмкіндігі:</p>

қойылатын талаптар:	<p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы «Қазақстан Республикасында аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ -нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер алерголог және иммунолог
	7	Дәрігер алерголог және иммунолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер алерголог және иммунолог (балалар)
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Алерголог және иммунолог дәрігер (ересектер)»:		
Топтық коды:	2211-5	
Қызмет атауының коды:	2211-5-002	
Кәсіптің атауы:	7.3 Алерголог және иммунолог дәрігер (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересектер)» біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллергиялық аурулары және/немесе иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Ересектер аллергологиясы және иммунологиясы» мамандығы бойынша ауыр және сирек аурулардың диагностикалық қызметтері мен емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету. 2. Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Аллергологтар мен иммунологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: Ересектер аллерголог-	Машықтар: 1. Иммундық жүйені зерттеудің негізгі зертханалық және клиникалық әдістерін қолдану дағдылары. 2. Аллергиялық аурулармен ауыратын және иммун тапшылығы бар (ересектер) пациенттерге параклиникалық тексеру әдістерінің нәтижелерін талдап, дұрыс түсіндіре білуі.	

<p>«Ересектер аллергологиясы және иммунологиясы» мамандығы бойынша ауыр және сирек аурулардың диагностикалық қызметтері мен емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.</p>	<p>гиясы және иммунологиясы мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау.</p>	<p>3. Бронхомоторлы тестілер үшін ерітінділерді, простагландиндерді және басқа да аллергиялық медиаторларды дайындау дағдылары.</p> <p>4. Сыртқы тыныс алу қызметін зерттей алу, бронхомоторлық сынақтар жүргізу, нәтижелерді бағалау дағдылары.</p> <p>5. Ацетилхолинмен, гистаминмен бронхомоторлы сынақтар жүргізу дағдылары.</p> <p>6. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммунитет тапшылығы бар пациенттерді тексеру әдістерін жүргізу, оның ішінде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) бронходилатациялық сынамамен спирография; 2) бронхопровокациялық сынаmanın спирографиясы, 3) -эргоспирометрия. <p>7. Аллергология және иммунология (оның ішінде ересектер) «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында аллергиялық аурулар мен сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары.</p> <p>8. Аллергия және иммунология, олардың ішінде ересектер аллергиясы мен иммунологиясы мамандықтары бойынша аллергиялық аурулар мен сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерге жасалған зертханалық-диагностика нәтижелерін талдай алу дағдылары.</p> <p>9. Медициналық консилиумды ұйымдастыру дағдысы.</p> <p>10. Аллергология және иммунология (оның ішінде ересектер) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауда консультациялары қорытындыларындағы ақпараттарды синтездей алу дағдысы.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергология және иммунологиядағы сирек кездесетін патологиялық жай-күйлердің эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын, диагностикасын білуі. 2. Аурудың ағымының этиологиясы мен ауырлығын анықтау үшін аллергология және иммунологияда пациентті арнайы тексерудің қағидаттары мен әдістерін білуі: бронходилатациялық сынамамен спирография, бронхопровокациялық сынамамен спирография, эргоспирометрия. 3. Кеңестік топтар мен медициналық консультация беруді ұйымдастыру тәртібін реттейтін стандарттарды, нормативтік құқықтық актілерді және басқа да құжаттарды білуі. 4. Аллергология және иммунология (соның ішінде балар аллергологиясы) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің соңғы бес жылда аллерголог-иммунологиялық қоғамдастықта танылған нәтижелерінің негіздерін білуі.
<p>Дағды 2: Аллергиялық және иммундық жүйенің аурулары бар пациенттерді жоғары технологиялық медициналық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді консервативті емдеу дағдылары. 2. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуде инвазивті манипуляцияларды қолдану дағдылары. 3. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйлері бар пациенттерге иммуносупрессивті препараттарды қолдана алу дағдылары. 4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйлері бар пациенттерді гендік-инженерлік биологиялық терапияға таңдап алу және жіберу дағдылары. 5. Генетикалық диагностика және ГБТЖ үшін иммундық тапшылық жай-күйіне күдікті пациенттерді іріктеу және жіберу білігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуді білуі. 	

	қызметтер аясында емдеу	<p>2. «Аллергология және иммунология (соның ішінде балар аллергиясы)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуге қатысты соңғы бес жылда аллергиялық-иммунологиялық қоғамдастықта танылған қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелерін білуі.</p> <p>3. ГБЖТ-ға иммуносупрессивті, алмастырушы, биологиялық терапия жасауға қажетті көрсетілімдерді, қарсы көрсетілімдерді білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттердегі мультиморбидті жай-күйлерді анықтау және емдеу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергология және иммунология (оның ішінде ересектер) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдік шараларға көрсетілімдер мен қарсы көрсетілдерді бағалау дағдылары. 2. Аллергология және иммунология (оның ішінде ересектер) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында пациентті емдеудің оңтайлы әдісін таңдай алу дағдылары. 3. «Аллергология және иммунология (оның ішінде ересектер аллергиясы)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдік шаралардан кейін пациенттің жағдайын динамикалық бақылау дағдылары. 4. Ағымдағы терапияны дер кезінде түзете алу дағдылары. 5. Аллергиялық аурулармен және иммунитет тапшылығымен ауыратын пациенттерге (ересектер) шұғыл жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсетуді ұйымдастыра алу дағдылары. 6. Емдеу барысында пайда болатын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары. 7. Аллергология және иммунология (оның ішінде ересектер) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында жүргізілетін терапиялық шаралардан кейін пациенттерді оңалту дағдылары. 8. Аллергология және иммунология (оның ішінде ересектер) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету аясында жүзеге асырылатын емдік шаралардан кейін пациенттерді ұзақ мерзімді бақылау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында аллергия және иммунологиядағы емдеу негіздері мен қағидаттарын білуі. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдеудің негізгі әдістерін жүргізу әдістемесін білу, оның ішінде оларды арнайы, иммунотерапиямен (аллергендермен және препараттармен), вакциналаумен, иммуносупрессивті және иммундық препараттармен алмастыру терапиясын білуі. 3. «Аллергология және иммунология (оның ішінде ересектер)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында жүзеге асырылатын медициналық процедуралардың асқынуларын және олармен жұмыс істеу қағидаттарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер) қыз-	Дағды 1: Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер) қызме-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында аллергия дәрігерлер мен иммунология (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында аллергиялогтар мен иммунологтардың (ересектер) дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Аллергология және иммунология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.

<p>метін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>тін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапамының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Аллергология және иммунология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және аллергиялық және иммун тапшылығы ауруларының таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерге (ересектер) аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консуль-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамдан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз аллергиялогтарға және иммунологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге аллергиялогия және иммунология мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>

	<p>тациялық қызметтер көрсету.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Аллергологтар мен иммунологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтаңыз және аллергологтар мен иммунологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Аллергологтар мен иммунологтардың (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

және енгізу		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқар</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы. «Қазақстан Республикасында аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	врач-аллерголог и иммунолог-резидент
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Аллерголог-иммунолог дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2211-5	
Қызмет атауының коды:	2211-5-002	
Кәсіптің атауы:	7.4 Аллерголог-иммунолог дәрігер (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	

<p>БТБА, БА және та- ғы бас- қа үлгі- лік бі- ліктілік сипатта- малары бойын- ша білік- тілік деңгейі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі:</p>	<p>Білім деңгейі: жоғары оқу ор- нынан кейінгі білім (маги- страту- ра, рези- денту- ра)</p>	<p>Мамандық: Денсаулық сақтау</p>	<p>Біліктілік: -</p>
<p>Жұмыс тәжіри- бесіне қойыла- тын та- лаптар:</p>	<p>«Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересектер)» біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.</p>		
<p>Формал- ды емес және ин- форма- лы бі- ліммен байла- ныс:</p>	<p>СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)</p>		
<p>Кәсіптің басқа ықти- мал ата- улары:</p>			
<p>Қызмет- тің негізгі мақсаты:</p>	<p>Аллергиялық аурулары және/немесе иммунитет тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, аллергология және иммунология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.</p>		
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>			
<p>Еңбек функци- ялары- ның тіз- бесі:</p>	<p>Міндет- ті еңбек функци- ялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару 	

	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің, жоғары технологиялық медициналық қызметтер тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету жаңа технологияларды практикаға енгізу.</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>
Еңбек функциясы 1: «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммунитет тапшылығы бар пациенттерді арнайы тексеру әдістерін жүргізу дағдылары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) иммунограмма; 2) иммундық ферменттік талдаулар; 3) құрамдас аллергодиагностика. <p>2. Арнайы иммунологиялық зерттеулер нәтижелерін талдау, түсіндіру және иммундық мәртебесін бағалау.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді (ересектер) тексерудің аспаптық әдістерін талдау және түсіндіру дағдылары.</p> <p>4. «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында аллергиялық аурулар мен сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдай білуі.</p> <p>5. Медициналық кеңес беруді ұйымдастыру дағдысы.</p> <p>6. «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттар берген қорытындылардағы ақпаратты синтездей білуі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергология және иммунологиядағы сирек кездесетін патологиялық жай-күйлердің эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын, диагностикасын білуі.</p> <p>2. Ауру ағымының этиологиясы мен ауырлығын анықтауда пациентті аллергиялық және иммунология бойынша арнайы тексерудің қағидаттары мен әдістерін білуі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) иммунограмма. 2) иммундық ферментті талдау. 3) ағынды цитометрия. 4) генетикалық диагностика. 5) құрамдас аллергодиагностика. <p>3. Аллергология және иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсетілімдерін білу.</p> <p>4. Стандарттарды білу: кеңестік топтар мен дәрігерлік консилиумды ұйымдастыру тәртібін регламенттейтін НҚА-ны, бұйрықтармен басқа да құжаттарды білуі.</p> <p>5. Аллергология және иммунология (ересектер) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауға қатысты аллерголог-иммунологиялық қоғамдастықта мойындалған соңғы бес жылдағы негізгі заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі және қолдана алу дағдысы.</p> <p>6. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге жасалатын клиникалық фармакология мен фармакотерапиясының ерекшеліктерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Аллергиялық аурула-	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді ауыр және сирек патологиялық жай-күй кезінде емдеу жоспарын құра алу және жоғары медициналық технологияны қолдана алу дағдысы.</p>

	<p>ры және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жай-күйде жоғары технологиялық көмек көрсету, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>2. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді, дәрілік препараттармен, медициналық бұйымдармен емдеу тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білуі.</p> <p>3. Орынбасушы иммунокоррекциялық, биологиялық иммунотерапияны жүргізу дағдысы.</p> <p>4. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету бойынша операциялар тізбесіне сәйкес бронх термопластикасына пациенттерді таңдау мүмкіндігі.</p> <p>4. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету бойынша операциялар тізбесіне сәйкес ГБЖТ-ға алғашқы иммун тапшылығы бар пациенттерді таңдай білуі.</p> <p>5. Иммун тапшылығы бар пациенттерге көрсетілетін алмастырушы терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жасай білуі.</p> <p>6. Жілік майын, бағана жасушаларын трансплантациялаудан кейін науқастарды иммундық түзету (коррекциялау) және вакцинациналау дағдылары.</p> <p>7. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жай-күйлерге жасалған хирургиялық араласудың, терапиялық манипуляциялардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау дағдылары.</p> <p>8. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жағдайлардағы операциядан кейінгі емдеу жоспарын әзірлеуге қатысып, қадағалап-қарау дағдылары.</p> <p>9. Диагностикалық манипуляциялар, хирургиялық араласулар және терапевтік манипуляциялар нәтижесінде туындайтын күрделі және күтпеген жағдайларды, соның ішінде асқынулардың, жағымсыз реакциялардың алдын алу немесе жою дағдылары.</p> <p>10. Хирургиялық ауру ағымының кезеңдерін бақылау, аурудың клиникалық көрінісінің ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Иммун тапшылығы жай-күйлері, ықтимал асқынулары, жанама әсерлері, жағымсыз әсерлері, соның ішінде ауыр және күтпеген жай-күйлері бар пациенттерге алмастырушы терапиясын қолданудың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі.</p> <p>2. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету әдістері мен тәсілдерін білуі: алмастырушы және биологиялық иммунотерапия.</p> <p>3. Алмастырушы және биологиялық иммунотерапия, бронхылық термопластика, ГБЖТ, ағзаларды трансплантациялау кезінде болатын жағымсыз реакциялар көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмек-</p>	<p>Дағды 1: «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көле-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтаңыз және аллергологтар мен иммунологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p>

тің сапасын басқару	мі мен сапасына сараптама.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша ісшараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Аллергологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 3. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 4. Аллергология және иммунология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 5. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 6. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 7. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша	Дағды 1: «Аллергология және иммунология (ересектер)» мамандығы бойынша аллергия	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде аллергиялық және иммунологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.

<p>маман-данды-рылған медициналық көмектің, жоғары технологиялық медициналық қызметтер тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету жаңа технологияларды практикаға енгізу.</p>	<p>мен иммунология саласында диагностикалау мен емдеудің жаңа әдістерін енгізудің сапасын арттыру бойынша ісшаралар өткізу және даярлау.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында аллергиялогия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Аллергология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулықпен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Аллергологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы «Қазақстан Республикасында аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ -нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер аллерголог және иммунолог
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер (балалар)»:		
Топтың коды:	2211-5	
Қызмет атауының коды:	2211-5-003	
Кәсіптің атауы:	7.2 Аллерголог және иммунолог дәрігер (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	

<p>БТБА, БА және та- ғы бас- қа үлгі- лік бі- ліктілік сипатта- малары бойын- ша білік- тілік деңгейі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі:</p>	<p>Білім деңгейі: жоғары оқу ор- нынан кейінгі білім (маги- страту- ра, рези- денту- ра)</p>	<p>Мамандық: Денсаулық сақтау</p>	<p>Біліктілік: -</p>
<p>Жұмыс тәжіри- бесіне қойыла- тын та- лаптар:</p>	<p>«Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.</p>		
<p>Формал- ды емес және ин- форма- лы бі- ліммен байла- ныс:</p>	<p>Қажет емес</p>		
<p>Кәсіптің басқа ықти- мал ата- улары:</p>			
<p>Қызмет- тің негізгі мақсаты:</p>	<p>Аллергиялық аурулардың және (немесе) иммун тапшылығы жағдайларының алдын алу, диагностикасы, емдеу, пациенттерді (балалар) медициналық оңалту.</p>		
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>			
<p>Еңбек функци- ялары- ның тіз- бесі:</p>	<p>Міндет- ті еңбек функци- ялары:</p>	<p>1. Пациенттердегі (балалар) аллергиялық аурулардың аурулардың және иммун тапшылығы жағдайларының диагностикасы. 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеу</p>	

		<p>3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p> <p>4. Халық арасында аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқинуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p> <p>5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (балалар) аллергиялық аурулардың аурулардың және иммун тапшылығы жағдайларының диагностикасы.</p>	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p> <p>Дағды 1: Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы бар науқасты тексеру</p>	<p>1. Үздіксіз кәсіби даму</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергологиялық және иммунологиялық анамнезге талдау жасау және түсіндіре алу дағдылары. 2. Балалардағы аллергиялық аурулар мен иммунологиялық жағдайлардың ағымындағы клиникалық-физиологиялық ерекшеліктерін анықтау дағдысы. 3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылық жай-күйі бар пациенттерді (балалар) тексерудің клиникалық әдістерін қолдануды және ауруға тән белгілері мен симптомдары анықтауды білуі. 4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылық жай-күйі бар пациенттерге (балалар) диагностикалық (зертханалық-аспаптық, иммунологиялық) зерттеулерді негізді түрде тағайындай алу дағдылары. 5. Арнайы аллергологиялық және иммунологиялық диагностиканың in vivo техникасын игеру дағдылары: терілік, терішілік сынамалар, прик-тестілер, Патч-тестілер, скарификациялық сынақтар, аппликациялық және провокациялық сынақтар. 6. Нақты аллергологиялық және иммунологиялық диагностикалық сынақтарды in vivo (ин виво) жүргізе білу: ингаляциялық, тіл асты, конъюнктивтік сынақтар. 7. in-vitro (ин - vitro) диагностикалық әдістерін қолдану қажеттілігін анықтау дағдылары - ерте балалық шақ, сенсбилизацияның жоғары деңгейі, поливалентті сенсбилизация, аурудың рецидивті ағымы, пациенттерді тексерудің арнайы әдістері, уртикарлық дермографизм, жалған оң немесе жалған теріс тері сынамалары және тағы басқа 8. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылық жай-күйі бар пациенттерді (балалар) тексеру нәтижелерін талдай, түсіндіре және бағалай білуі. 9. Аллергиялық аурудың ықтимал себептерін анықтау, аурудың жалпы және ерекше белгілерін саралау білігі. 9. Аллергиялық аурудың ықтимал себептерін анықтай, аурудың жалпы және ерекше белгілерін саралай білуі. 10. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылық жай-күйі бар пациенттерге (балалар) жасалған диагностикалық шаралар нәтижесінде туындаған асқинулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың симптомдары мен синдромдарын анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергиялық патологиясы және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді тексерудің клиникалық, зертханалық, иммунологиялық әдістерін, оларды қолдануға қажетті көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білуі. 2. Арнайы аллергологиялық және иммунологиялық диагностиканың in vivo техникасын игеру дағдылары: терілік, тері ішілік сынамалар, прик-тестілер, Патч-тестілер, скарификациялық сынақтар, ингаляциялық, тіл асты, конъюнктивтік сынақтар. 3. in vitro диагностикалық әдістерін қолдануға қажетті көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білуі. 4. Әртүрлі аллергиялық ауруларда және иммун тапшылығы жай-күйіне, сондай-ақ науқастың жасына байланысты in vivo және in vitro диагностикасы әдістері көрсеткіштерінің өзгеру ерекшеліктерін білуі. 5. Аллергиялық аурулардың және иммун тапшылығы жай-күйінің дамуының мүмкін себептерін, әртүрлі аллергиялық және иммунологиялық жай-күйлердегі сараланған диагностиканың ерекшеліктерін білуі.

		6. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді диагностикалау нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың белгілерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Аурулардың және соған байланысты денсаулық проблемаларының қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесі (бұдан әрі – АХЖ) ескере отырып диагностикалау	Машықтар: 1. Балалар аллергиялогиясы және иммунологиясы мамандығы бойынша медициналық қызметтердің бір бөлігі ретінде АХЖ-10-ға сәйкес диагностикалау дағдылары. 2. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жай-күйін саралап диагностикалау дағдылары. 3. Аллергиялық аурулармен және иммун тапшылығымен ауыратын пациенттердің (балалар) жағдайының ауырлығын бағалау дағдылары. 4. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жай-күйі асқынуларын дер кезінде анықтау дағдылары.	
	Білімдер: 1. Аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы бар пациенттердің (балалар) клиникалық белгілерін, диагностикасын, сараланған диагностикасын, асқынуларын білуі. 2. АХЖ-10-ға және онымен байланысты денсаулық проблемаларын білу.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеуді тағайындау	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын емдеуді тағайындау	Машықтар: 1. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге дәрілік емес және дәрі-дәрмекпен емдеуді тағайындау. 2. Осы пациентте (балалар) аллергиялық реакциялар тудыратын аллергияларды ескере отырып, қажетті емдеуді тағайындаңыз. 3. Имунитет тапшылығы бар пациенттерді (балалар) басқару жоспарын жасау. 4. Аллергопатологиясы және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (балалар) басқару жоспарын жасау. 5. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар пациенттерде қатар жүретін аурулар мен асқынуларды емдеудің фармако-терапиялық әдістерін қолдану. 6. Жалпы факторларды, аурудың сипатын және пациенттің сенсбилизация спектрін ескере отырып, емдік тамақтануды тағайындаңыз. 7. Asit үшін пациенттің емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз. 8. Аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылығы бар науқастарды ауруханаға жатқызуға іріктеу және жолдау: 1) ТМҚКК және МӘМС бойынша күндізгі стационарға;

<p>мун тапшылығы жағдайларын емдеу</p>	<p>дау және жүргізу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>2)ТМККК және МӘМС бойынша стационарлық емдеуге.</p> <p>9. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттерге (балалар) көмек көрсету үшін қажетті іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау.</p> <p>10. Амбулаториялық-емханалық мекемелерде және стационарда аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттерді (балалар) басқару жоспарын жасау.</p> <p>11. Пациенттерге (балалар) диспансерлік бақылау жүргізу және аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығының алдын алу.</p> <p>12. Пациенттерді аллергиялық аурулармен және иммун тапшылығы жағдайларымен іріктеуге, ГИБТ препараттарын жіберуге және енгізуге, алмастыру терапиясына қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын дәрілік емес емдеу әдістері. медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген.</p> <p>2. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларын дәрі-дәрмекпен емдеу әдістері. дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, жанама әсерлері.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (балалар) жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге (балалар) диеталық терапия, аллергияларды жою принциптері.</p> <p>аллергологиялық немесе иммунологиялық стационардың немесе бөлімшенің жұмысын ұйымдастыру негіздері. алғашқы медициналық-санитарлық көмек деңгейіндегі аллергиялық немесе иммунологиялық кабинет.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Аллергиялық аурулары бар пациенттерге аллергия тән иммунотерапияны (АСИТ) тағайындау және жүргізу</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Балалардағы аллергиялық ауруларға ААИТ жүргізу үшін қажетті көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтай білуі.</p> <p>2. АИТ терапиясын жүргізудің схемасын және бақылау жоспарын құра білуі.</p> <p>3. Аллергенге арнайы иммунотерапия жасау үшін жеке аллергияларды дайындай білуі.</p> <p>4. Аллергенге арнайы иммунотерапия жасау кезінде аллергияларды енгізе білуі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Имуносупрессивті және биологиялық терапия жасауға қажетті көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>2. Аллергиялық аурулары бар науқастарға аллергияға спецификалық иммунотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылауды білуі.</p> <p>3. ААИТ-тің әсер ету механизмдерін білуі. ААИТ қолданудың медициналық көрсеткіштері мен медициналық қарсы көрсеткіштерін, өткізу әдістерін білуі.</p> <p>4. Аллергиялық аурулары бар пациенттерге ААИТ жасау нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың белгілерін білуі.</p> <p>5. Аллергияларды стандарттау жүйесін, АИТ жүргізу схемаларын білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Аллергиялық</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p>

<p>аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін аллергиялық аурулары бар және иммун тапшылығы бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы жағдайлары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге (балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде (балаларда) вакцинапрофилактика жүргізу.</p>	<p>1. Аллергиясы және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар пациенттерге иммунопрофилактиканың жеке кестесін әзірлеу.</p> <p>2. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде вакцинапрофилактикаға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтау.</p> <p>3. Вакцинация жүргізу мүмкіндігін бағалау үшін аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттердің (балалардың) жағдайының ауырлығын бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде вакцинапрофилактика жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер.</p> <p>2. Аллергиясы және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар науқастарда тәуекелдерді бағалау және вакцинация стратегиясын әзірлеу.</p> <p>3. Вакцинацияның жанама әсерлері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Аллергиялық аурулары және иммунитет тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196 /2020 бұйрығы «Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Халық арасында аллергиялық аурулары</p>	<p>Дағды 1: Халық арасында аллергиялық аурулары</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық және иммундық жүйе аурулары бар пациенттерге аллергиямен байланыстың алдын алу (гигиена ережелерін, өмір салтын, диетаны қоса), стрессті басқару стратегияларын үйретуді ұйымдастыру және жүзеге асыру.</p> <p>2. Бастапқы иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде инфекциялық асқынулардың алдын алуды жүргізу.</p>

лық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	рулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	<p>3. Аллергиялық аурулар мен иммундық жүйенің аурулары туралы көпшілікке ақпараттық кампаниялар жүргізу</p> <p>4. Аллергиялық және иммун тапшылығы жағдайларын ерте анықтау бойынша Медициналық бағдарламаларды ұйымдастыру.</p> <p>5. Медициналық персоналды аллергиялық және иммун тапшылығы жағдайларын диагностикалау мен емдеуге үйрету.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулар мен иммун тапшылығы жағдайлары мен олардың асқынуларының алдын-алу принциптері мен ерекшеліктері.</p> <p>2. Ақпаратты бейімдеу және тыңдаушылардың жасына және қызығушылығына қарай оқытуға көзқарас.</p> <p>3. Ақпараттық және білім беру жұмысының әдістері мен құралдары (плакаттар, брошюралар, презентациялар, мультимедиялық материалдар).</p> <p>4. Аллергиялық аурулардың алдын алу әдістері.</p> <p>5. Медициналық этика принциптері және пациенттердің деректерінің құпиялылығы.</p>
	Дағды 2: Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде (балалар) вакцинацияның жағдайларын бақылау және емдеу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиясы және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар пациенттерге иммунопрофилактиканың жеке кестесін әзірлеу.</p> <p>2. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде вакцинацияға қатысу және көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді анықтау.</p> <p>3. Вакцинация жүргізу мүмкіндігін бағалау үшін аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы бар пациенттердің (балалар) жағдайының ауырлығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерде вакцинация жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер.</p> <p>2. Аллергиясы және иммун тапшылығы аурулары мен жағдайлары бар науқастарда тәуекелдерді бағалау және вакцинация стратегиясын әзірлеу.</p> <p>3. Вакцинацияның жанама әсерлері.</p>
Еңбек функциясы 5:	Дағды 1: Облыстағы норма-	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p>

<p>Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>тивтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық ақпаратты талдау</p>	<p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы. «Қазақстан Республикасында аллергиялогиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ -нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер аллерголог және иммунолог
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересек)
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересек, балалар)
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Аллерголог және иммунолог дәрігер (балалар)»:		
Топтың коды:	2211-5	
Қызмет атауының коды:	2211-5-003	
Кәсіптің атауы:	7.3 Аллерголог және иммунолог дәрігер (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойын-	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

ша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)» біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллергиялық аурулары және/немесе иммун тапшылығы жағдайлары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Балалар аллергологиясы және иммунологиясы» мамандығы бойынша ауыр және сирек аурулардың диагностикалық қызметтері мен емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 2. Аллергологтар мен иммунологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Аллергологтар мен иммунологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Аллергологтар мен иммунологтардың (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: «Балалар аллергологиясы және	Дағды 1: Балалар аллергологиясы және	Машықтар: 1. Иммундық жүйені зерттеудің негізгі зертханалық және клиникалық әдістерін қолдану дағдылары. 2. Аллергиялық аурулармен ауыратын және иммун тапшылығы бар (балалар) пациенттерге параклиникалық тексеру әдістерінің нәтижелерін талдап, дұрыс түсіндіре білуі.	

<p>лергологиясы және иммунологиясы» мамандығы бойынша ауыр және сирек аурулардың диагностикалық қызметтері мен емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету</p>	<p>иммунологиясы мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау.</p>	<p>3. Бронхомоторлы тестілер үшін ерітінділерді, простагландиндерді және басқа да аллергиялық медиаторларды дайындау дағдылары.</p> <p>4. Сыртқы тыныс алу қызметін зерттей алу, бронхомоторлық сынақтар жүргізу, нәтижелерді бағалау дағдылары.</p> <p>5. Ацетилхолинмен, гистаминмен бронхомоторлы сынақтар жүргізу дағдылары.</p> <p>6. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммунитет тапшылығы бар пациенттерді тексеру әдістерін жүргізу, оның ішінде:</p> <p>1) бронходилатациялық сынамамен спирография;</p> <p>2) бронхопровокациялық сынаманың спирографиясы,</p> <p>3) эргоспирометрия.</p> <p>7. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында аллергиялық аурулар мен сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары.</p> <p>8. Аллергия және иммунология, олардың ішінде балалар аллергиясы мен иммунологиясы мамандықтары бойынша аллергиялық аурулар мен сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерге жасалған зертханалық-диагностика нәтижелерін талдай алу дағдылары.</p> <p>9. Медициналық консилиумды ұйымдастыру дағдысы.</p> <p>10. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауда консультациялары қорытындыларындағы ақпараттарды синтездей алу дағдысы.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергология және иммунологиядағы сирек кездесетін патологиялық жай-күйлердің эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын, диагностикасын білуі.</p> <p>2. Аурудың ағымының этиологиясы мен ауырлығын анықтау үшін аллергиялық және иммунологияда пациентті арнайы тексерудің қағидаттары мен әдістерін білуі: бронходилатациялық сынамамен спирография, бронхопровокациялық сынамамен спирография, эргоспирометрия.</p> <p>3. Кеңестік топтар мен медициналық консультация беруді ұйымдастыру тәртібін реттейтін стандарттарды, нормативтік құқықтық актілерді және басқа да құжаттарды білуі.</p> <p>4. Аллергология және иммунология (соның ішінде балалар аллергиясы) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің соңғы бес жылда аллергия-иммунологиялық қоғамдастықта танылған нәтижелерінің негіздерін білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Аллергиялық және иммундық жүйенің аурулары бар пациенттерді жоғары технологиялық медициналық</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді консервативті емдеу дағдылары.</p> <p>2. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуде инвазивті манипуляцияларды қолдану дағдылары.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйлері бар пациенттерге иммуносупрессивті препараттарды қолдана алу дағдылары.</p> <p>4. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйлері бар пациенттерді гендік-инженерлік биологиялық терапияға таңдап алу және жіберу дағдылары.</p> <p>5. Генетикалық диагностика және ГБТЖ үшін иммундық тапшылық жай-күйіне күдікті пациенттерді іріктеу және жіберу білігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергология мен иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуді білуі.</p>	

	қызметтер аясында емдеу	<p>2. «Аллергология және иммунология (соның ішінде балар аллергиясы)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді емдеуге қатысты соңғы бес жылда аллергиялық-иммунологиялық қоғамдастықта танылған қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелерін білуі.</p> <p>3. ГБЖТ-ға иммуносупрессивті, алмастырушы, биологиялық терапия жасауға қажетті көрсетілімдерді, қарсы көрсетілімдерді білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттердегі мультиморбидті жай-күйлерді анықтау және емдеу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдік шараларға көрсетілімдер мен қарсы көрсетілдерді бағалау дағдылары. 2. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында пациентті емдеудің оңтайлы әдісін таңдай алу дағдылары. 3. «Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар аллергиясы)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдік шаралардан кейін пациенттің жағдайын динамикалық бақылау дағдылары. 4. Ағымдағы терапияны дер кезінде түзете алу дағдылары. 5. Аллергиялық аурулармен және иммунитет тапшылығымен ауыратын пациенттерге (балалар) шұғыл жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсетуді ұйымдастыра алу дағдылары. 6. Емдеу барысында пайда болатын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары. 7. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында жүргізілетін терапиялық шаралардан кейін пациенттерді оңалту дағдылары. 8. Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар) мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету аясында жүзеге асырылатын емдік шаралардан кейін пациенттерді ұзақ мерзімді бақылау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында аллергия және иммунологиядағы емдеу негіздері мен қағидаттарын білуі. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдеудің негізгі әдістерін жүргізу әдістемесін білу, оның ішінде оларды арнайы, иммунотерапиямен (аллергендермен және препараттармен), вакциналаумен, иммуносупрессивті және иммундық препараттармен алмастыру терапиясын білуі. 3. «Аллергология және иммунология (оның ішінде балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында жүзеге асырылатын медициналық процедуралардың асқынуларын және олармен жұмыс істеу қағидаттарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Аллергологтар мен иммунологтардың (балалар) қызметін ұй-	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында аллергия дәрігерлер мен иммунология (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында аллергиялогтар мен иммунологтардың (балалар) дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Аллергология және иммунология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.

<p>тін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>ымдастыру және бақылау.</p>	<p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапамының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Аллергология және иммунология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және аллергиялық және иммун тапшылығы ауруларының таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерге (балалар) аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультация-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамдан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз аллергиялогтарға және иммунологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Аллергология және иммунология мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>

	лық қызметтер көрсету.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Аллергологтар мен иммунологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтаңыз және аллергологтар мен иммунологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 2: Аллергологтар мен иммунологтардың (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыны тану ұсынылады

дамыту және енгізу.		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы. «Қазақстан Республикасында алергологиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ -нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер алерголог және иммунолог
	7	Дәрігер алерголог және иммунолог (ересек)
7	Дәрігер алерголог және иммунолог (балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Алерголог-иммунолог дәрігер (балалар)»:		
Топтың коды:	2211-5	
Қызмет атауының коды:	2211-5-003	
Кәсіптің атауы:	7.4 Алерголог-иммунолог дәрігер (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	

<p>БТБА, БА және та- ғы бас- қа үлгі- лік бі- ліктілік сипатта- малары бойын- ша білік- тілік деңгейі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі:</p>	<p>Білім деңгейі: жоғары оқу ор- нынан кейінгі білім (маги- страту- ра, рези- денту- ра)</p>	<p>Мамандық: Денсаулық сақтау</p>	<p>Біліктілік: -</p>
<p>Жұмыс тәжіри- бесіне қойыла- тын та- лаптар:</p>	<p>«Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)» біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.</p>		
<p>Формал- ды емес және ин- форма- лы бі- ліммен байла- ныс:</p>	<p>СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)</p>		
<p>Кәсіптің басқа ықти- мал ата- улары:</p>			
<p>Қызмет- тің негізгі мақсаты:</p>	<p>Аллергиялық аурулары және/немесе иммунитет тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Аллергология және иммунология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.</p>		
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>			
<p>Еңбек функци- ялары- ның тіз- бесі:</p>	<p>Міндет- ті еңбек функци- ялары:</p>	<p>1. «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету 2. "Аллергология және иммунология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	

	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің, жоғары технологиялық медициналық қызметтер тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету жаңа технологияларды практикаға енгізу</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>
Еңбек функциясы 1: «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммунитет тапшылығы бар пациенттерді арнайы тексеру әдістерін жүргізу дағдылары:</p> <p>1) иммунограмма;</p> <p>2) иммундық ферменттік талдаулар;</p> <p>3) құрамдас аллергодиагностика.</p> <p>2. Арнайы иммунологиялық зерттеулер нәтижелерін талдау, түсіндіру және иммундық мәртебесін бағалау.</p> <p>3. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді (балалар) тексерудің аспаптық әдістерін талдау және түсіндіру дағдылары.</p> <p>4. «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында аллергиялық аурулар мен сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдай білуі.</p> <p>5. Медициналық кеңес беруді ұйымдастыру дағдысы.</p> <p>6. «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттар берген қорытындылардағы ақпаратты синтездей білуі.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Аллергология және иммунологиядағы сирек кездесетін патологиялық жай-күйлердің эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын, диагностикасын білуі.</p> <p>2. Ауру ағымының этиологиясы мен ауырлығын анықтауда пациентті аллергия және иммунология бойынша арнайы тексерудің қағидаттары мен әдістерін білуі:</p> <p>1) иммунограмма.</p> <p>2) иммундық ферментті талдау.</p> <p>3) ағынды цитометрия.</p> <p>4) генетикалық диагностика.</p> <p>5) құрамдас аллергодиагностика.</p> <p>3. Аллергология және иммунологияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсетілімдерін білу.</p> <p>4. Стандарттарды білу: кеңестік топтар мен дәрігерлік консилиумды ұйымдастыру тәртібін регламенттейтін НҚА-ны, бұйрықтармен басқа да құжаттарды білуі.</p> <p>5. Аллергология және иммунология (балалар) мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында сирек кездесетін патологиялық жай-күйлерді диагностикалауға қатысты аллерголог-иммунологиялық қоғамдастықта мойындалған соңғы бес жылдағы негізгі заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі және қолдана алу дағдысы.</p> <p>6. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге жасалатын клиникалық фармакология мен фармакотерапиясының ерекшеліктерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді ауыр және сирек патологиялық жай-күй кезінде емдеу жоспарын құра алу және жоғары медициналық технологияны қолдана алу дағдысы.</p>

	<p>ры және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жай-күйде жоғары технологиялық көмек көрсету, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>2. Аллергиялық аурулары және иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерді, дәрілік препараттармен, медициналық бұйымдармен емдеу тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білуі.</p> <p>3. Орынбасушы иммунокоррекциялық, биологиялық иммунотерапияны жүргізу дағдысы.</p> <p>4. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету бойынша операциялар тізбесіне сәйкес бронх термопластикасына пациенттерді таңдау мүмкіндігі.</p> <p>4. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету бойынша операциялар тізбесіне сәйкес ГБЖТ-ға алғашқы иммун тапшылығы бар пациенттерді таңдай білуі.</p> <p>5. Иммун тапшылығы бар пациенттерге көрсетілетін алмастырушы терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жасай білуі.</p> <p>6. Жілік майын, бағана жасушаларын трансплантациялаудан кейін науқастарды иммундық түзету (коррекциялау) және вакцинациналау дағдылары.</p> <p>7. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жай-күйлерге жасалған хирургиялық араласудың, терапиялық манипуляциялардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау дағдылары.</p> <p>8. Аллергиялық аурулары және (немесе) иммун тапшылығы жай-күйі бар пациенттерге ауыр және сирек патологиялық жағдайлардағы операциядан кейінгі емдеу жоспарын әзірлеуге қатысып, қадағалап-қарау дағдылары.</p> <p>9. Диагностикалық манипуляциялар, хирургиялық араласулар және терапевтік манипуляциялар нәтижесінде туындайтын күрделі және күтпеген жағдайларды, соның ішінде асқынулардың, жағымсыз реакциялардың алдын алу немесе жою дағдылары.</p> <p>10. Хирургиялық ауру ағымының кезеңдерін бақылау, аурудың клиникалық көрінісінің ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Иммун тапшылығы жай-күйлері, ықтимал асқынулары, жанама әсерлері, жағымсыз әсерлері, соның ішінде ауыр және күтпеген жай-күйлері бар пациенттерге алмастырушы терапиясын қолданудың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі.</p> <p>2. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету әдістері мен тәсілдерін білуі: алмастырушы және биологиялық иммунотерапия.</p> <p>3. Алмастырушы және биологиялық иммунотерапия, бронхылық термопластика, ГБЖТ, ағзаларды трансплантациялау кезінде болатын жағымсыз реакциялар көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Еңбек функциясы 2: «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек-</p>	<p>Дағды 1: «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көле-</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтаңыз және аллергиялогтар мен иммунологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлаңыз.</p> <p>Білімдер:</p>

тің сапасын басқару	мі мен сапасына сараптама.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша ісшараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Аллергологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Аллергология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы бойынша маманданды-	Дағды 1: «Аллергология және иммунология (балалар)» мамандығы бойынша аллергия мен иммунология са-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде аллергиялық және иммунологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.

<p>рылған медициналық көмектің, жоғары технологиялық медициналық қызметтер тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету жаңа технологияларды практикаға енгізу</p>	<p>ласында диагностикалау мен емдеудің жаңа әдістерін енгізудің сапасын арттыру бойынша ісшаралар өткізу және даярлау.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі. Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	Дағды 3:	Машықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Аллергологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Жеке құзыреттерге	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік және тәлімгерлік

қойылатын талаптар:	<p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы «Қазақстан Республикасында алергологиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер алерголог және иммунолог
	7	Дәрігер алерголог және иммунолог (ересек)
7	Дәрігер алерголог және иммунолог (ересек,балалар)	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

21. Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 25 қарашадағы № 1 хаттама.

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 13 қараша.

24. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24 хатты.

25. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

26. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
5-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Ангиохирургия (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері;

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ангиохирургия (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101016

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) ангиохирургиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Ангиохирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 2) 7.2 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 3) 7.3 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 4) 7.4 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 5) 7.2 Дәрігер-ангиохирург - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 6) 7.3 Дәрігер-ангиохирург - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 7) 7.4 Дәрігер-ангиохирург - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 8) 7.2 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 9) 7.3 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 10) 7.4 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:
--

Топтың коды:	2217-3		
Қызмет атауының коды:	2217-3-004		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аорта, қан және лимфа тамырлары аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда аорта, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету 2. Ангиохирургиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда аорта, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету	Дағды 1: Тамыр жүйесі патологиясы бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті қадағалап жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтай білу. 2. Клиникалық бақылаулар мен зерттеп қарау, анамнез, клиникалық, зертханалық және инструментальних исследований аспаптық құралдар зерттеулер деректері негізінде диагнозды қоя (растау) білу. 3. Емдеуді тағайындау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізе білу. (тәлімгердің қадағалауымен) 	

		<p>4. Пациентті емдеу әдістері мен тәсілдерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық құралдар мен бұйымдарды таңдау туралы мүмкіндігін хабардар ету.</p> <p>5. Пациентті күнделікті тексеруден өткізе білу. Тәлімгердің қадағалауымен пациенттің жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізіп, қосымша зерттеп қарау әдістерінің қажеттілігін анықтай алуы.</p> <p>6. Сәулелік диагностика тәсілдерін жүргізуге арналған аппаратураны (УДЗ, аппаратурасы, ангиографтар және тағы басқа) пайдалану дағдылары.</p> <p>7. УДЗ жүргізу қажеттілігін негіздей білу, пациентті диагностиканың сәулелік әдістерін (тамырларды дуплексті сканерлеу және тағы басқа) жүргізу үшін аппаратураны дайындай білу.</p> <p>8. Ангиографиялық зерттеудің қажеттілігін негіздей білу, пациентті және аппаратураны ангиографиялық зерттеуге дайындай білу.</p> <p>9. Тәлімгердің қадағалауымен ангиографиялық зерттеу жүргізу, зерттеу нәтижелерін түсіндіру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша әртүрлі патологиялық жағдайлардағы негізгі шағымдарды және оларға тән белгілерді білу. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларында анықталатын негізгі анамнестикалық белгілерді білу. Бұрынғы аурулардың жүрек-қан тамыр патологиясының ағымына тигізетін әсерін және ем болмаған кездегі олардың салдарын білу. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, биохимия туралы терең білу. Ішкі аурулар пропедевтикасын терең білу. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын және хирургиялық емдеу принциптерін білу. Қанның, зәрдің, сілекейдің, асқазан сөлінің, өтгің, қақырықтың, экссудаттың, транссудаттың зертханалық көрсеткіштерін, асқазан сөлін фракциялық зерттеуді, қалыпты және патологиялық жағдайларда скаптологиялық зерттеулерді білу. Мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде ангиохирургиядағы диагностика мен емдеудің негіздері мен қағидаттарын білу. Мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде диагностика мен емдеудің негізгі әдістерін жүргізу әдістемесін білу. Техникалық сипаттағы «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде жүзеге асырылатын медициналық процедуралардың асқынуларын және олармен күресу қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аорта, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар, аорта, қан және лимфа тамырлары ауруы диагнозы қойылған пациенттерді (ересектер, ба-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациентті алғашқы тексеру дағдылары. Қолқаның, қанның және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациентке диагностикалық зерттеулерді орынды тағайындау дағдылары.

<p>лалар) амбулаториялық қабылдау.</p>	<p>3. Қолқаның, қанның және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациенттің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін дұрыс түсіндіру, ультрадыбыстық зерттеу тәсілдерін жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Ангиохирургта диспансерлік есепте тұрғандардан қан тамырларының патологиясын анықтауда АХЖ-10 бойынша диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдылары .</p> <p>5. Тамырлар жүйесінде патологиялық процесс анықталған кезде оның функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары.</p> <p>6. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларының асқинуларын дер кезінде анықтай білу.</p> <p>7. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациентке амбулаториялық ем тағайындау дағдылары.</p> <p>8. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының созылмалы патологиясы бар пациенттерді клиникалық зерттеп – қарау дағдылары.</p> <p>9. Қан тамырлары патологиясы бар пациентті емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білу.</p> <p>10. Қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациентті жоспарлы емдеуге жатқызуға арналған құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>11. Емдеуге жатқызу бюросының порталын, науқастар тіркелімін толтыру дағдылары.</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқас туралы мәліметті жинаудың реттілігі мен көлемін білу. 2. Қан тамырлары ауруларымен ауыратын науқас психологиясының негіздері мен ерекшеліктерін білу. 3. Ангиологиядағы медициналық этика мен деонтологияның ерекшеліктерін білу. 4. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу. 5. Тамырлар жүйесінің құрылымы мен қызметін, бағалау тәсілдерін, клиникалық маңызын білу. 6. Ішкі аурулар пропедевтикасын білу. 7. Ангиохирургиядағы зерттеп қарау әдістерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 3: Тамыр жүйесі патологиясы бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін ангиохирургиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ангиохирургиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. 2. Тамыр жүйесінің патологиясынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Ангиохирургиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) тамырлы патологияның алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамыр жүйесі патологиясының алғашқы профилактикасына бағытталған іс-шараларға қатысу. 2. Тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). 3. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. 4. Кейіннен динамикалық бақылаумен балалардың нысаналы топтарын скринингтік профилактикалық медициналық тексеруге қатысу. 5. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 6. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамыр жүйесі патологиясының алдын алу принциптері. 2. Пациенттерде (ересектер, балалар) тамыр жүйесі патологиясының алдын алу әдістері. 5. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамыр жүйесі ауруларының алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз

		<p>инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емдеу және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқинулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ангиохирургия мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.

	<p>сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.</p> <p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.</p>

Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму		<p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p>	

	Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер мен балалар)	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер)	
7	Дәрігер ангиохирург (балалар)		
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-3		
Қызмет атауының коды:	2217-3-004		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ангиохирург (ересектер, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар, қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары диагнозы қойылған ангиохирургта диспансерлік есепте тұрған пациенттерді амбулаториялық қабылдау 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесін емдеуге жатқызу 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті қадағалап-қарау мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиялық жағдайлары жөнінде пациентті және оның өкілдерін хабардар ету 	

		<p>5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бойынша басқа дәрігерлерге консультациялық қызмет көрсету</p> <p>6. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспансерлік науқастар мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар, қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары диагнозы қойылған ангиохирургта диспансерлік есепте тұрған пациенттерді амбулаториялық қабылдау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар ересектер мен балаларды амбулаторлық деңгейде зерттеп-қарау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациентті алғашқы қарап -тексеруді жүргізу дағдылары</p> <p>2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациентті бастапқы қарап-тексеруді жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Ультрадыбыстық зерттеу тәсілдерін жүргізу дағдылары, қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациенттің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін дұрыс түсіндіре білу.</p> <p>4. Бейінді маманға немесе денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға анықталған инфекциялық аурулар туралы дер кезінде анықтау және ақпарат бере білу (шұғыл хабарлау, ауруханаға кеш жатқызу).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ішкі аурулар пропедевтикасын білу.</p> <p>2. Ангиохирургиядағы зерттеп- қарау әдістерін білу.</p> <p>3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының зақымдалуына тән негізгі симптомдар мен синдромдарды білу.</p> <p>4. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және емдеу қағидаттарын білу.</p> <p>5. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияны анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу.</p> <p>6. Жүкті әйелдердің патологиясын қадағалап-қараудың клиникалық хаттамаларын білу.</p> <p>7. Емдеуге жатқызу бюросы порталының жұмыс қағидаларын білу.</p> <p>8. Науқастар тіркелімінің жұмыс қағидаларын білу.</p> <p>9. Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық белгілерін білу (патологиялық жағдайлар тізбесі).</p> <p>10. Медициналық сараптама жүргізу тәртібін білу.</p> <p>11. Медициналық сараптама жүргізу кезінде медициналық қорытынды ресімдеу тәртібін, медициналық құжаттаманы ресімдеу тәртібін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Амбулаториялық деңгейде тамырлар жүйесінің патологиясы бар ересектер мен балаларға диагноз қоюды және емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қолқаның, қанның және лимфа тамырларының патологиясын анықтауда АХЖ-10 сәйкес диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдылары.</p> <p>2. Тамырлар жүйесінде патологиялық процесс анықталған кезде оның функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары.</p> <p>3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларының асқинуларын дер кезінде анықтай білу.</p> <p>4. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациентке амбулаториялық ем тағайындау дағдысы.</p>

		<p>5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының созылмалы патологиясы бар науқастарды диспансерге жатқызу дағдылары.</p> <p>6. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білу.</p> <p>7. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті жоспарлы емдеуге жатқызуға арналған құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>8. Емдеуге жатқызу бюросының порталын, науқастар тіркелімін толтыру дағдылары.</p> <p>9. Амбулаториялық қабылдаулар бойынша жылдық есептерді құрастыру дағдылары.</p> <p>10. Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздыққа медициналық сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>11. Пациентті медициналық-әлеуметтік комиссияға жіберу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>12. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясына медициналық қорытынды бере білу.</p> <p>13. Қолқа, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттердің дәрілік заттарға қажеттілігінің жылдық көлемін қалыптастыру дағдылары.</p> <p>14. Операциядан кейінгі кезеңдегі қауіптер мен алдағы асқынуларды дұрыс және дер кезінде анықтау, сондай-ақ пациентті және оның заңды өкілдерін хабардар ете білу.</p> <p>15. Ауыр, диагностикалық тұрғыдан түсініксіз пациенттердегі, қолқаның, қан және лимфа тамырларының сирек патологиялық жағдайлары туралы мүдделі тараптарды дер кезінде хабардар ете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және емдеу қағидастарын білу.</p> <p>2. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияларды анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу.</p> <p>3. Жүкті әйелдердің патологиясын қадағалап -қараудың клиникалық хаттамаларын білу.</p> <p>4. Емдеуге жатқызу бюросы порталының жұмыс қағидаларын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Еңбек функциясы 2: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесін емдеуге жатқызу</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Стационардың бейінді бөлімшелерінде шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштерін бағалау дағдылары.</p> <p>2. Стационардың бейінді бөлімшелерінде жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдылары.</p> <p>3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті күндізгі стационарда жоспарлы емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>4. Қан тамырларының патологиясы бар пациентті тәуліктік стационарда жоспарлы емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары.</p>

		<p>5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті стационарда шұғыл емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>6. Пациентке шұғыл білікті медициналық көмек көрсету дағдылары.</p> <p>7. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеуге жатқызу бюросы порталымен жұмыс істеу қағидаларын білу. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті күндізгі стационарда жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациентті тәуліктік стационарда жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті тәуліктік бойы стационарда шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 5. Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 6. Алғашқы медициналық көмек көрсету ережелерін білу. 7. Шұғыл білікті медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 8. Кезек күттірмейтін білікті көмек көрсету қағидаларын білу. 9. Шұғыл мамандандырылған ангиохирургиялық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 10. Кезек күттірмейтін мамандандырылған ангиохирургиялық көмек көрсету қағидаларын білу. 11. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті стационардың жансақтау және қарқынды терапия бөлімшесіне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті қадағалап-қарау мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Қан тамырлары жүйесінің патологиясы бар ересектер мен балаларға емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті физикалық зерттеп-қарау тәсілдерін қолдана отырып, алғашқы жүргізу дағдылары. 2. Диагностикалық зерттеулерді жүргізу дағдылары (қан тамырларын дуплексті сканерлеу, КТ-ангиографиясы және тағы басқа), сондай-ақ сәулелік диагностика тәсілдерінің мәліметтерін түсіндіре білу. 3. Қан айналым жүйесінің әртүрлі бассейндерінің аортографиясын, ангиографиясын, флебографиясын жүргізу дағдылары 4. Тамырлар патологиясын емдеу үшін хирургиялық араласудың оңтайлы әдісін анықтау дағдылары. 5. Мамандандырылған көмек көрсетуді және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсетуді қоса алғанда, тамыр патологиясы бар пациенттерді дәрі-дәрмекпен және хирургиялық емдеу дағдылары. 6. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша пациенттерді операциядан кейінгі қадағалап-қарау дағдылары.

		<p>7. Жетекшілік ететін бөлімшенің науқастарын күнделікті қарап-тексеруді жүргізу дағдысы.</p> <p>8. Науқастардың клиникалық-зертханалық көрсеткіштерін динамикалық бақылау және емдік шараларын жедел түзету дағдылары.</p> <p>9. Жүргізілген емдеу және диагностикалық шараларды жедел түзету дағдылары.</p> <p>10. Медициналық құжаттарды, оның ішінде электрондық құжаттарды ресімдеу және жүргізу дағдылары.</p> <p>11. Пациентті стационардан шығаруды жүргізу және ресімдеу дағдылары.</p> <p>12. Бейінді маманға немесе денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға анықталған инфекциялық аурулар (жедел хабарлау, емдеуге кеш жатқызу, ауруханаішілік инфекция, диагноздың өзгеруі) туралы дер кезінде анықтау және ақпарат бере білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде әртүрлі патологиялық жағдайлардағы негізгі шағымдарды және оларға тән белгілерді білу.</p> <p>2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының сирек кездесетін ауруларында анықталатын негізгі анамнестикалық белгілерді білу.</p> <p>3. Жүрек-қан тамыр патологиясының ағымына өткен және қатар жүретін аурулардың әсерін және ем болмаған кездегі олардың салдарын білу.</p> <p>4. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу.</p> <p>5. Ішкі аурулар пропедевтикасын білу.</p> <p>6. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және хирургиялық емдеу қағидаттарын білу.</p> <p>7. Қанның, зәрдің, сілекейдің, асқазан сөлінің, өттің, қақырықтың, эксудаттың, трансудаттың зертханалық көрсеткіштерін білу, асқазан сөлін фракциялық зерттеу, қалыпты және патологиялық жағдайларда копрологиялық зерттеу.</p> <p>8. Мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде ангиохирургиядағы емдеудің негіздері мен қағидаттарын білу.</p> <p>9. Мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде емдеудің негізгі тәсілдерін жүргізу техникасын білу.</p> <p>10. Техникалық сипаттағы «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде жүзеге асырылатын медициналық қағидаттарының асқынуларын және олармен күресу қағидаларын білу.</p> <p>11. Инфекциялық аурулардың ауруханаішілік инфекциялардың клиникалық көріністерін білу.</p> <p>12. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияларды анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиялық жағдайлары жөнінде пациентті және оның өкілдерін хабардар ету</p>	<p>Әртүрлі жағдайларда ересек және балалар пациенттермен және олардың отбасыларымен қарым-қатынас жасау;</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентке немесе оның заңды өкіліне қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының дамуының ықтимал баламалары туралы консультация беру дағдылары. 2. Пациентті немесе оның заңды өкілін профилактика, зерттеп-қарау, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау туралы хабардар ету, сондай-ақ ықтимал тәуекелдер мен асқынуларды түсіндіру дағдылары. 3. Инвазиялық және күрделі емдеу- диагностикалық және процедураларына ақпараттандырылған келісімді алу дағдылары. 4. Пациентті немесе оның заңды өкіліне қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларын сәтті диагностикалау және емдеу үшін сақтауға тиіс қағидаларды үйрету дағдылары. 5. Бұқаралық ақпарат құралдарында және интернет-ресурстарда медициналық этика талаптарына және пациенттердің құқықтарына сәйкес ақпарат бере білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 2. Медициналық этика және деонтология туралы білім. 3. Нозологияға және диагностика мен емдеу әдістеріне байланысты пациенттерге мамандандырылған ұсыныстарды білу. 4. "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде аурудың этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, барысын, сатыларын және ауруларды диагностикалауды білу. 5. Профильге сәйкес ауруларды кешенді емдеу әдістерін білу.
<p>Еңбек функциясы 5: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бойынша басқа дәрігерлерге консультациялық қызмет көрсету</p>	<p>Дағды 1: Басқа мамандық дәрігерлермен қарым-қатынас;</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде басқа мамандықтағы дәрігерлерге консультация беру дағдылары. 2. Пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жедел шаралар қабылдай білу. 3. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша дәрігерге дейінгі көмек және мейіргер ісі бойынша мамандарға консультация беру дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарда, клиникалық конференцияларда ұсынылған тактиканы көрсету дағдылары. 5. Жарияланымдарды ресімдеу дағдылары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас қағидаларын білу. 2. Дәрігерлік этика, деонтология және бағыныстылық ережелерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді хирургиялық эндоваскулярлық емдеудің негізгі тәсілдерін білу. 4. Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу. 5. Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған негізгі заманауи зерттеулердің әдістемесін білу.
<p>Еңбек функциясы 6:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспансерлік науқастар мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p>	<p>Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспансерлік науқастар мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту жұмыстары бойынша іс-шаралар ұйымдастыру</p>	<p>1.«Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитариялық-гигиеналық шаралар туралы нұсқама жүргізу дағдылары.</p> <p>2.Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары.</p> <p>3.Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының профилактикасын ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>4.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>5.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді психологиялық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>6.Қан тамырлары патологиясы бар пациенттерді кәсіптік, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша ұсынымдар беру дағдылары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясының бастапқы профилактикасын білу.</p> <p>2.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясының екінші профилактикасын білу.</p> <p>3.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттерді кәсіптік оңалтуды білу.</p> <p>4.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді кәсіптік оңалту шараларын білу.</p> <p>5.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттердің қоршаған ортаға және қоғамға бейімделу тәсілдерін білу.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p>

		3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент ангиохирург	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересек)	
	7	Дәрігер ангиохирург (балалар)	
	7	Дәрігер эпидемиолог	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-3		
Қызмет атауының коды:	2217-3-004		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ангиохирург (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аорта, қан және лимфа тамырлары аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық диагностикалау және емдеу. 2. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, диагностикалық қызметтер мен терапевтік шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 3. Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ангиохирург дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Қан тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауды жоспарлау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, қан тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды алдын ала диагностикалау, ультрадыбыстық зерттеудің күрделі сәулелік тәсілдерін (тамырларды дуплексті сканерлеу), қолқа мен шеткергі тамырларды ангиографиялық зерттеуді талдау дағдылары. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларда аспаптық диагностикалық әдістердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиум ұйымдастыру дағдылары. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайлардың диагностикасын білу. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда аспаптық зерттеу әдістеріне көрсеткіштерді білу. 4. Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары кезіндегі сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу тәсілдерін жоспарлау, таңдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды алдын-ала диагностикалау дағдылары. 2.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларға аспаптық диагностикалық әдістерді жүргізу және нәтижелерін талдау дағдылары. 3.Дәрігерлік консилиум ұйымдастыру дағдылары. 4.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу әдістерін білу. 2.Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған қан тамырлары ауруларындағы сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, диагностикалық қызметтер мен терапевтік шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	<p>Дағды 1:</p> <p>«Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда диагностикалық қызмет шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ағымдағы іс-шараларды түзету арқылы, жоғары технологиялық медициналық қызметтердің бөлігі шеңберінде диагностикалық процедураларға дейін, кезінде және одан кейін пациенттерді қарап- тексеру дағдылары. 2.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу тәсілдерін таңдау, жоспарлау дағдылары 3. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық шараларды, оның ішінде ультрадыбыстық диагностика және ангиографиялық зерттеулер жүргізу дағдылары. 4. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, жоғары технологиялық медициналық қызметтердің бөлігі ретінде диагноз қойылған пациенттерде байқалған мәселелерді шеше білу. 5.Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық, интервенциялық диагностика процестерін тіркеу, пациенттер тізілімін ресімдеу дағдылары. 6.Жылдық есеп беру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндоваскулярлық араласулар шеңберінде диагностикалық процедураларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу. 2.Ангиохирургиядағы диагностикалық шаралардың физиологиялық қағидаттарын білу.

		<p>3.Ангиохирургиядағы диагностикалық процедураларды жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>4.Ангиохирургиядағы диагностикалық процедураларға арналған медициналық аспаптар мен жабдықтардың жұмыс істеу қағидаттарын білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>«Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, терапиялық шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндоваскулярлық араласу шеңберінде терапиялық шараларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді бағалау дағдылары.</p> <p>2.«Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету, оның ішінде эндоваскулярлық араласу шеңберінде қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді емдеудің оңтайлы әдісін таңдай білу.</p> <p>3.«Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндоваскулярлық араласулар шеңберінде емдік шаралардан кейін пациенттің жағдайын динамикалық бақылау дағдылары.</p> <p>4.Ағымдағы терапияны дер кезінде түзете білу.</p> <p>5.Емдеу барысында пайда болатын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары.</p> <p>6.«Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндоваскулярлық араласулар шеңберінде жүргізіліп жатқан терапиялық шаралардан кейін пациенттерді оңалту дағдылары.</p>	
		<p>Білімдер:</p> <p>1.Жоғары технологиялық медициналық қызмет, оның ішінде эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, бөлігі ретінде ангиохирургияда емдеу негіздері мен қағидаттарын білу.</p> <p>2.Жоғары технологиялық медициналық қызмет, оның ішінде эндоваскулярлық араласу шеңберінде емдеудің негізгі тәсілдерін жүргізу техникасын білу.</p> <p>3.Техникалық сипаттағы «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету шеңберінде жүзеге асырылатын медициналық процедуралардың, оның ішінде эндоваскулярлық араласудың асқынуларын және олармен жұмыс істеу қағидаттарын білу.</p> <p>4.Жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде «Ангиохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласулар шеңберінде жүргізілген емдік іс-шаралардан кейін пациенттерді ұзақ мерзімді мониторингтеу принциптері мен әдістерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында Ангиохирург дәрігерлері (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қа-</p>

		<p>нағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Ангиохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Ангиохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және тамыр жүйесі патологиясының таралуын бақылау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағдары.</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) ангиохирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>		<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз Ангиохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Ангиохирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p>

		<p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Ангиохирург дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Ангиохирург дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Біліктілікті тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы. "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент ангиохирург	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер)	
	7	Дәрігер ангиохирург (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-3		
Қызмет атауының коды:	2217-3-004		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-ангиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ангиохирург (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аорта, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Ангиохирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер		

		дің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы даму ауытқулары мен тамыр жүйесінің аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ересектер мен балаларда қантамыр жүйесінің даму ауытқулары мен аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары. Денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналын ересектер мен балалардағы даму ауытқулары мен тамыр жүйесі аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету сапасы мәселелері бойынша оқыту дағдылары. Ересектер мен балалардағы қантамыр жүйесінің даму ауытқулары мен аурулары кезіндегі білікті, мамандандырылған, медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеуге қатысу, өңірлік бағдарламаларды және халықтың денсаулығын қорғау жөніндегі өзге де құжаттарды әзірлеуге және іске асыруға қатысу дағдылары. Емдеу-диагностикалық шаралардың стандарттарға сәйкестігі ретроспективті талдау жүргізу; қызметінің денсаулық сақтау ұйымдарында медициналық көмектің сапасын басқару бағдарламасын әзірлеу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Ангиохирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Ангиохирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу. <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде ангиохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары. <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.

	нұсқаулықтарды сараптау.	<p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Ангиохирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Ангиохирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p>	

		<p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Ангиохирургиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және мамандық бейіні бойынша дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p> <p>Стремление к качеству и безопасности</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы. "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент ангиохирург
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер)
	7	Дәрігер ангиохирург (балалар)
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-ангиохирург»:		
Топтың коды:	2217-3	
Қызмет атауының коды:	2217-3-005	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-ангиохирург	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ангиохирург (ересектер)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар, қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары диагнозы қойылған ангиохирургта диспансерлік есепте тұрған пациенттерді амбулаториялық қабылдау 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесін емдеуге жатқызу 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті қадағалап-қарау мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиялық жағдайлары жөнінде пациентті және оның өкілдерін хабардар ету 5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бойынша басқа дәрігерлерге консультациялық қызмет көрсету 6. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспансерлік науқастар мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар, қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары диагнозы қойылған ангиохирургта диспансерлік есепте тұрған пациенттерді амбулаториялық қабылдау	Дағды 1: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар ересектерді амбулаторлық деңгейде зерттеп-қарау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациентті алғашқы қарап -тексеруді жүргізу дағдылары 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациентті бастапқы қарап-тексеруді жүргізу дағдылары. 3. Ультрадыбыстық зерттеу тәсілдерін жүргізу дағдылары, қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациенттің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін дұрыс түсіндіре білу. 4. Бейінді маманға немесе денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға анықталған инфекциялық аурулар туралы дер кезінде анықтау және ақпарат бере білу (шұғыл хабарлау, ауруханаға кеш жатқызу). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі аурулар пропедевтикасын білу. 2. Ангиохирургиядағы зерттеп- қарау әдістерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының зақымдалуына тән негізгі симптомдар мен синдромдарды білу. 	

		<p>4. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және емдеу қағидаттарын білу.</p> <p>5. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияны анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу.</p> <p>6. Жүкті әйелдердің патологиясын қадағалап-қараудың клиникалық хаттамаларын білу.</p> <p>7. Емдеуге жатқызу бюросы порталының жұмыс қағидаларын білу.</p> <p>8. Науқастар тіркелімінің жұмыс қағидаларын білу.</p> <p>9. Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық белгілерін білу (патологиялық жағдайлар тізбесі).</p> <p>10. Медициналық сараптама жүргізу тәртібін білу.</p> <p>11. Медициналық сараптама жүргізу кезінде медициналық қорытынды ресімдеу тәртібін, медициналық құжаттаманы ресімдеу тәртібін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Амбулаториялық деңгейде тамырлар жүйесінің патологиясы бар ересектердегі диагноз қоюды және емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қолқаның, қанның және лимфа тамырларының патологиясын анықтауда АХЖ-10 сәйкес диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдылары.</p> <p>2. Тамырлар жүйесінде патологиялық процесс анықталған кезде оның функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары.</p> <p>3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларының асқинуларын дер кезінде анықтай білу.</p> <p>4. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациентке амбулаториялық ем тағайындау дағдысы.</p> <p>5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының созылмалы патологиясы бар науқастарды диспансерге жатқызу дағдылары.</p> <p>6. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білу.</p> <p>7. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті жоспарлы емдеуге жатқызуға арналған құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>8. Емдеуге жатқызу бюросының порталын, науқастар тіркелімін толтыру дағдылары.</p> <p>9. Амбулаториялық қабылдаулар бойынша жылдық есептерді құрастыру дағдылары.</p> <p>10. Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздыққа медициналық сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>11. Пациентті медициналық-әлеуметтік комиссияға жіберу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>12. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясына медициналық қорытынды бере білу.</p> <p>13. Қолқа, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттердің дәрілік заттарға қажеттілігінің жылдық көлемін қалыптастыру дағдылары.</p> <p>14. Операциядан кейінгі кезеңдегі қауіптер мен алдағы асқинуларды дұрыс және дер кезінде анықтау, сондай-ақ пациентті және оның заңды өкілдерін хабардар ете білу</p>

		<p>15. Ауыр, диагностикалық тұрғыдан түсініксіз пациенттердегі, қолқаның, қан және лимфа тамырларының сирек патологиялық жағдайлары туралы мүдделі тараптарды дер кезінде хабардар ете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және емдеу қағидаттарын білу. 2. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияларды анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу. 3. Жүкті әйелдердің патологиясын қадағалап -қараудың клиникалық хаттамаларын білу. 4. Емдеуге жатқызу бюросы порталының жұмыс қағидаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесін емдеуге жатқызу</p>	<p>Дағды 1: Қан тамырлар жүйесінің патологиясы бар пациенттерді емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационардың бейінді бөлімшелерінде шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштерін бағалау дағдылары. 2. Стационардың бейінді бөлімшелерінде жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдылары. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті күндізгі стационарда жоспарлы емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары. 4. Қан тамырларының патологиясы бар пациентті тәуліктік стационарда жоспарлы емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары. 5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті бейінді стационарда шұғыл емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары. 6. Пациентке шұғыл білікті медициналық көмек көрсету дағдылары. 7. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеуге жатқызу бюросы порталымен жұмыс істеу қағидаларын білу. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті күндізгі стационарда жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациентті тәуліктік стационарда жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті тәуліктік бойы стационарда шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 5. Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 6. Алғашқы медициналық көмек көрсету ережелерін білу. 7. Шұғыл білікті медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 8. Кезек күттірмейтін білікті көмек көрсету қағидаларын білу.

		<p>9. Шұғыл мамандандырылған ангиохирургиялық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу.</p> <p>10. Кезек күттірмейтін мамандандырылған ангиохирургиялық көмек көрсету қағидаларын білу.</p> <p>11. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті стационардың жансақтау және қарқынды терапия бөлімшесіне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті қадағалап-қарау мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Қан тамырлары жүйесінің патологиясы бар ересектерге емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті физикалық зерттеп-қарау тәсілдерін қолдана отырып, алғашқы жүргізу дағдылары. 2. Диагностикалық зерттеулерді жүргізу дағдылары (қан тамырларын дуплексті сканерлеу, КТ-ангиографиясы және тағы басқа), сондай-ақ сәулелік диагностика тәсілдерінің мәліметтерін түсіндіре білу. 3. Қан айналым жүйесінің әртүрлі бассейндерінің аортографиясын, ангиографиясын, флебографиясын жүргізу дағдылары 4. Тамырлар патологиясын емдеу үшін хирургиялық араласудың оңтайлы әдісін анықтау дағдылары. 5. Мамандандырылған көмек көрсетуді және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсетуді қоса алғанда, тамыр патологиясы бар пациенттерді дәрі-дәрмекпен және хирургиялық емдеу дағдылары. 6. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша пациенттерді операциядан кейінгі қадағалап-қарау дағдылары. 7. Жетекшілік ететін бөлімшенің науқастарын күнделікті қарап-тексеруді жүргізу дағдысы. 8. Науқастардың клиникалық-зертханалық көрсеткіштерін динамикалық бақылау және емдік шараларын жедел түзету дағдылары. 9. Жүргізілген емдеу және диагностикалық шараларды жедел түзету дағдылары. 10. Медициналық құжаттарды, оның ішінде электрондық құжаттарды ресімдеу және жүргізу дағдылары. 11. Пациентті стационардан шығаруды жүргізу және ресімдеу дағдылары. 12. Бейінді маманға немесе денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға анықталған инфекциялық аурулар (жедел хабарлау, емдеуге кеш жатқызу, ауруханаішілік инфекция, диагноздың өзгеруі) туралы дер кезінде анықтау және ақпарат бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы шеңберінде әртүрлі патологиялық жағдайлардағы негізгі шағымдарды және оларға тән белгілерді білу. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының сирек кездесетін ауруларында анықталатын негізгі анамнестикалық белгілерді білу. 3. Жүрек-қан тамыр патологиясының ағымына өткен және қатар жүретін аурулардың әсерін және ем болмаған кездегі олардың салдарын білу. 4. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу.

		<p>5. Ішкі аурулар пропедевтикасын білу.</p> <p>6.«Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және хирургиялық емдеу қағидаттарын білу.</p> <p>7.Қанның, зәрдің, сілекейдің, асқазан сөлінің, өттің, қақырықтың, экссудаттың, транссудаттың зертханалық көрсеткіштерін білу, асқазан сөлін фракциялық зерттеу, қалыпты және патологиялық жағдайларда копрологиялық зерттеу.</p> <p>8. Мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде ангиохирургиядағы емдеудің негіздері мен қағидаттарын білу.</p> <p>9. Мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде емдеудің негізгі тәсілдерін жүргізу техникасын білу.</p> <p>10. Техникалық сипаттағы «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде жүзеге асырылатын медициналық қағидаттарының асқынуларын және олармен күресу қағидаларын білу.</p> <p>11. Инфекциялық аурулардың ауруханаішілік инфекциялардың клиникалық көріністерін білу.</p> <p>12. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияларды анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиялық жағдайлары жөнінде пациентті және оның өкілдерін хабардар ету</p>	<p>Дағды 1: Әртүрлі жағдайларда ересек пациенттермен және олардың отбасыларымен қарым-қатынас жасау;</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентке немесе оның заңды өкіліне қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының дамуының ықтимал баламалары туралы консультация беру дағдылары. 2. Пациентті немесе оның заңды өкілін профилактика, зерттеп-қарау, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау туралы хабардар ету, сондай-ақ ықтимал тәуекелдер мен асқынуларды түсіндіру дағдылары. 3.Инвазиялық және күрделі емдеу- диагностикалық және процедураларына ақпараттандырылған келісімді алу дағдылары. 4. Пациентті немесе оның заңды өкіліне қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларын сәтті диагностикалау және емдеу үшін сақтауға тиіс қағидаларды үйрету дағдылары. 5.Бұқаралық ақпарат құралдарында және интернет-ресурстарда медициналық этика талаптарына және пациенттердің құқықтарына сәйкес ақпарат бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 2. Медициналық этика және деонтология туралы білім. 3. Нозологияға және диагностика мен емдеу әдістеріне байланысты пациенттерге мамандандырылған ұсыныстарды білу. 4. "Ангиохирургия (ересектер)"мамандығы шеңберінде аурудың этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, барысын, сатыларын және ауруларды диагностикалауды білу. 5. Профильге сәйкес ауруларды кешенді емдеу әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 5: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бойынша басқа дәрігерлерге консультациялық қызмет көрсету</p>	<p>Дағды 1: Басқа мамандық дәрігерлермен қарым-қатынас;</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.«Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы шеңберінде басқа мамандықтағы дәрігерлерге консультация беру дағдылары. 2. Пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жедел шаралар қабылдай білу. 3.«Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша дәрігерге дейінгі көмек және мейіргер ісі бойынша мамандарға консультация беру дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарда, клиникалық конференцияларда ұсынылған тактиканы көрсету дағдылары. 5. Жарияланымдарды ресімдеу дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Тиімді қарым-қатынас қағидаларын білу. 2.Дәрігерлік этика, деонтология және бағыныстылық ережелерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді хирургиялық эндоваскулярлық емдеудің негізгі тәсілдерін білу. 4.Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу. 5.Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған негізгі заманауи зерттеулердің әдістемесін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 6: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспансерлік науқастар мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспансерлік науқастар мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту жұмыстары бойынша іс-шаралар ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.«Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы шеңберінде сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитариялық-гигиеналық шаралар туралы нұсқама жүргізу дағдылары. 2.Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 3.Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының профилактикасын ұйымдастыру дағдылары. 4.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары. 5.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді психологиялық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары. 6.Қан тамырлары патологиясы бар пациенттерді кәсіптік, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша ұсынымдар беру дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясының бастапқы профилактикасын білу. 2.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясының екінші профилактикасын білу. 3.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттерді кәсіптік оңалтуды білу. 4.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді кәсіптік оңалту шараларын білу. 5.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттердің қоршаған ортаға және қоғамға бейімделу тәсілдерін білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы"Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент ангиохирург
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер,балалар)
	7	Дәрігер ангиохирург (балалар)

14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-ангиохирург»:

Топтың коды:	2217-3		
Қызмет атауының коды:	2217-3-005		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-ангиохирург		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ангиохирург (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аорта, қан және лимфа тамырлары аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық диагностикалау және емдеу. 2. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, диагностикалық қызметтер мен терапевтік шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 3. Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ангиохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Қан тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауды жоспарлау	Машықтар: 1. Зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, қан тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды алдын ала диагностикалау, ультрадыбыстық зерттеудің күрделі сәулелік тәсілдерін (тамырларды дуплексті сканерлеу), қолқа мен шеткергі тамырларды ангиографиялық зерттеуді талдау дағдылары. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларда аспаптық диагностикалық әдістердің нәтижелерін талдау дағдылары.	

		<p>3.Дәрігерлік консилиум ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>4.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайлардың диагностикасын білу.</p> <p>2.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу.</p> <p>3.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда аспаптық зерттеу әдістеріне көрсеткіштерді білу.</p> <p>4.Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары кезіндегі сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу тәсілдерін жоспарлау, таңдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды алдын-ала диагностикалау дағдылары.</p> <p>2.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларға аспаптық диагностикалық әдістерді жүргізу және нәтижелерін талдау дағдылары.</p> <p>3.Дәрігерлік консилиум ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>4.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу әдістерін білу.</p> <p>2.Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған қан тамырлары ауруларындағы сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, диагностикалық қызметтер мен терапевтік шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	Дағды 1: «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда диагностикалық қызмет шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	<p>Машықтар:</p> <p>1.Ағымдағы іс-шараларды түзету арқылы, жоғары технологиялық медициналық қызметтердің бөлігі шеңберінде диагностикалық процедураларға дейін, кезінде және одан кейін пациенттерді қарап тексеру дағдылары.</p> <p>2.Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу тәсілдерін таңдау, жоспарлау дағдылары</p>

	<p>лық қызметтерді жоспарлау</p>	<p>3. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша эндovasкулярлық араласуды қоса алғанда, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық шараларды, оның ішінде ультрандыбыстық диагностика және ангиографиялық зерттеулер жүргізу дағдылары.</p> <p>4. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша эндovasкулярлық араласуды қоса алғанда, жоғары технологиялық медициналық қызметтердің бөлігі ретінде диагноз қойылған пациенттерде байқалған мәселелерді шеше білу.</p> <p>5. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық, интервенциялық диагностика процестерін тіркеу, пациенттер тізілімін ресімдеу дағдылары.</p> <p>6. Жылдық есеп беру дағдылары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>«Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша эндovasкулярлық араласуды қоса алғанда, терапиялық шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндovasкулярлық араласу шеңберінде терапиялық шараларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді бағалау дағдылары.</p> <p>2. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету, оның ішінде эндovasкулярлық араласу шеңберінде қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді емдеудің онтайлы әдісін таңдай білу.</p> <p>3. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндovasкулярлық араласулар шеңберінде емдік шаралардан кейін пациенттің жағдайын динамикалық бақылау дағдылары.</p> <p>4. Ағымдағы терапияны дер кезінде түзете білу.</p> <p>5. Емдеу барысында пайда болатын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары.</p> <p>6. «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндovasкулярлық араласулар шеңберінде жүргізіліп жатқан терапиялық шаралардан кейін пациенттерді оңалту дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жоғары технологиялық медициналық қызмет, оның ішінде эндovasкулярлық араласуды қоса алғанда, бөлігі ретінде ангиохирургияда емдеу негіздері мен қағидаттарын білу.</p>

		<p>2. Жоғары технологиялық медициналық қызмет, оның ішінде эндоваскулярлық араласу шеңберінде емдеудің негізгі тәсілдерін жүргізу техникасын білу.</p> <p>3. Техникалық сипаттағы «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету шеңберінде жүзеге асырылатын медициналық процедуралардың, оның ішінде эндоваскулярлық араласудың асқынуларын және олармен жұмыс істеу қағидаттарын білу.</p> <p>4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде «Ангиохирургия (ересектер)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласулар шеңберінде жүргізілген емдік іс-шаралардан кейін пациенттерді ұзақ мерзімді мониторингтеу принциптері мен әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында Ангиохирург дәрігерлері (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Ангиохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Ангиохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және тамыр жүйесі патологиясының таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
		Біліктілікті тану ұсынылады

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) ангиохирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз Ангиохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Ангиохирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Ангиохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ангиохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Ангиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Ангиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ангиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Ангиохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.

		5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Ангиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби дамуға ұмтылу Сапаға ұмтылу
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы. "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент ангиохирург
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер, балалар)
	7	Дәрігер ангиохирург (балалар)
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-ангиохирург »:		
Топтың коды:	2217-3	
Қызмет атауының коды:	2217-3-005	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-ангиохирург	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	

<p>БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі:</p>	<p>Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)</p>	<p>Мамандық: Денсаулық сақтау</p>	<p>Біліктілік: -</p>
<p>Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:</p>	<p>"Дәрігер ангиохирург (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.</p>		
<p>Формалды емес және информативті біліммен байланыс:</p>	<p>СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)</p>		
<p>Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:</p>			
<p>Қызметтің негізгі мақсаты:</p>	<p>Аорта, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Ангиохирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.</p>		
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>			
<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. "Ангиохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<p>1. "Ангиохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	
<p>Еңбек функциясы 1: "Ангиохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: "Ангиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар: 1.Ересектердегі даму ауытқулары мен тамыр жүйесінің аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары. 2.Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша ересектер қантамыр жүйесінің даму ауытқулары мен аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары. 3. Денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналын ересектердегі даму ауытқулары мен тамыр жүйесі аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету сапасы мәселелері бойынша оқыту дағдылары. 4.Ересектердегі қантамыр жүйесінің даму ауытқулары мен аурулары кезіндегі білікті, мамандандырылған, медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеуге қа-</p>	

		<p>тысу, өңірлік бағдарламаларды және халықтың денсаулығын қорғау жөніндегі өзге де құжаттарды әзірлеуге және іске асыруға қатысу дағдылары.</p> <p>5.Емдеу-диагностикалық шаралардың стандарттарға сәйкестігі ретроспективті талдау жүргізу; қызметінің денсаулық сақтау ұйымдарында медициналық көмектің сапасын басқару бағдарламасын әзірлеу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Ангиохирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Ангиохирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Ангиохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша	Дағды 1: Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диа-	Машықтар:

<p>мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>гностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде ангиохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Ангиохирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Ангиохирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Ангиохирургиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және мамандық бейіні бойынша дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент ангиохирург	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер ангиохирург (балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-3		
Қызмет атауының коды:	2217-3-006		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ангиохирург (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар, қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары диагнозы қойылған ангиохирургта диспансерлік есепте тұрған пациенттерді амбулаториялық қабылдау 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесін емдеуге жатқызу 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті қадағалап-қарау мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиялық жағдайлары жөнінде пациентті және оның өкілдерін хабардар ету 5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бойынша басқа дәрігерлерге консультациялық қызмет көрсету 	

		6. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспансерлік науқастар мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар, қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары диагнозы қойылған ангиохирургта диспансерлік есепте тұрған пациенттерді амбулаториялық қабылдау	Дағды 1: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар балаларды амбулаторлық деңгейде зерттеп-қарау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациентті алғашқы қарап -тексеруді жүргізу дағдылары 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациентті бастапқы қарап-тексеруді жүргізу дағдылары. 3. Ультрадыбыстық зерттеу тәсілдерін жүргізу дағдылары, қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясына күдікті пациенттің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін дұрыс түсіндіре білу. 4. Бейінді маманға немесе денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға анықталған инфекциялық аурулар туралы дер кезінде анықтау және ақпарат бере білу (шұғыл хабарлау, ауруханаға кеш жатқызу). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі аурулар пропедевтикасын білу. 2. Ангиохирургиядағы зерттеп- қарау әдістерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының зақымдалуына тән негізгі симптомдар мен синдромдарды білу. 4. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және емдеу қағидаттарын білу. 5. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияны анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу. 6. Жүкті әйелдердің патологиясын қадағалап-қараудың клиникалық хаттамаларын білу. 7. Емдеуге жатқызу бюросы порталының жұмыс қағидаларын білу. 8. Науқастар тіркелімінің жұмыс қағидаларын білу. 9. Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық белгілерін білу (патологиялық жағдайлар тізбесі). 10. Медициналық сараптама жүргізу тәртібін білу. 11. Медициналық сараптама жүргізу кезінде медициналық қорытынды ресімдеу тәртібін, медициналық құжаттаманы ресімдеу тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Амбулаториялық деңгейде тамырлар жүйесінің патологиясы бар балаларға диагноз қоюды және емдеуді жоспарлау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қанның және лимфа тамырларының патологиясын анықтауда АХЖ-10 сәйкес диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдылары. 2. Тамырлар жүйесінде патологиялық процесс анықталған кезде оның функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларының асқинуларын дер кезінде анықтай білу. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациентке амбулаториялық ем тағайындау дағдысы. 5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының созылмалы патологиясы бар науқастарды диспансерге жатқызу дағдылары.

		<p>6. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білу.</p> <p>7. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті жоспарлы емдеуге жатқызуға арналған құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>8. Емдеуге жатқызу бюросының порталын, науқастар тіркелімін толтыру дағдылары.</p> <p>9.Амбулаториялық қабылдаулар бойынша жылдық есептерді құрастыру дағдылары.</p> <p>10.Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздыққа медициналық сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>11.Пациентті медициналық-әлеуметтік комиссияға жіберу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>12.Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясына медициналық қорытынды бере білу.</p> <p>13. Қолқа, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттердің дәрілік заттарға қажеттілігінің жылдық көлемін қалыптастыру дағдылары.</p> <p>14.Операциядан кейінгі кезеңдегі қауіптер мен алдағы асқынуларды дұрыс және дер кезінде анықтау, сондай-ақ пациентті және оның заңды өкілдерін хабардар ете білу</p> <p>15.Ауыр, диагностикалық тұрғыдан түсініксіз пациенттердегі, қолқаның, қан және лимфа тамырларының сирек патологиялық жағдайлары туралы мүдделі тараптарды дер кезінде хабардар ете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және емдеу қағидаттарын білу.</p> <p>2. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияларды анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу.</p> <p>3.Жүкті әйелдердің патологиясын қадағалап -қараудың клиникалық хаттамаларын білу.</p> <p>4. Емдеуге жатқызу бюросы порталының жұмыс қағидаларын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесін емдеуге жатқызу</p>	<p>Дағды 1: Қан тамырлар жүйесінің патологиясы бар пациенттерді емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Стационардың бейінді бөлімшелерінде шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштерін бағалау дағдылары.</p> <p>2.Стационардың бейінді бөлімшелерінде жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдылары.</p> <p>3.Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті күндізгі стационарда жоспарлы емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>4.Қан тамырларының патологиясы бар пациентті тәуліктік стационарда жоспарлы емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті бейінді стационарда шұғыл емдеуге жатқызуды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>6. Пациентке шұғыл білікті медициналық көмек көрсету дағдылары.</p>

		<p>7. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеуге жатқызу бюросы порталымен жұмыс істеу қағидаларын білу. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті күндізгі стационарда жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациентті тәуліктік стационарда жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті тәуліктік бойы стационарда шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 5. Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 6. Алғашқы медициналық көмек көрсету ережелерін білу. 7. Шұғыл білікті медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 8. Кезек күттірмейтін білікті көмек көрсету қағидаларын білу. 9. Шұғыл мамандандырылған ангиохирургиялық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 10. Кезек күттірмейтін мамандандырылған ангиохирургиялық көмек көрсету қағидаларын білу. 11. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті стационардың жансақтау және қарқынды терапия бөлімшесіне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті қадағалап-қарау мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Қан тамырлары жүйесінің патологиясы бар балаларға емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациентті физикалық зерттеп-қарау тәсілдерін қолдана отырып, алғашқы жүргізу дағдылары. 2. Диагностикалық зерттеулерді жүргізу дағдылары (қан тамырларын дуплексті сканерлеу, КТ-ангиографиясы және тағы басқа), сондай-ақ сәулелік диагностика тәсілдерінің мәліметтерін түсіндіре білу. 3. Қан айналым жүйесінің әртүрлі бассейндерінің аортографиясын, ангиографиясын, флебографиясын жүргізу дағдылары 4. Тамырлар патологиясын емдеу үшін хирургиялық араласудың оңтайлы әдісін анықтау дағдылары. 5. Мамандандырылған көмек көрсетуді және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсетуді қоса алғанда, тамыр патологиясы бар пациенттерді дәрі-дәрмекпен және хирургиялық емдеу дағдылары. 6. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша пациенттерді операциядан кейінгі қадағалап-қарау дағдылары. 7. Жетекшілік ететін бөлімшенің науқастарын күнделікті қарап-тексеруді жүргізу дағдысы. 8. Науқастардың клиникалық-зертханалық көрсеткіштерін динамикалық бақылау және емдік шараларын жедел түзету дағдылары.

		<p>9. Жүргізілген емдеу және диагностикалық шараларды жедел түзету дағдылары.</p> <p>10. Медициналық құжаттарды, оның ішінде электрондық құжаттарды ресімдеу және жүргізу дағдылары.</p> <p>11. Пациентті стационардан шығаруды жүргізу және ресімдеу дағдылары.</p> <p>12. Бейінді маманға немесе денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға анықталған инфекциялық аурулар (жедел хабарлау, емдеуге кеш жатқызу, ауруханаішілік инфекция, диагноздың өзгеруі) туралы дер кезінде анықтау және ақпарат бере білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы шеңберінде әртүрлі патологиялық жағдайлардағы негізгі шағымдарды және оларға тән белгілерді білу.</p> <p>2. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының сирек кездесетін ауруларында анықталатын негізгі анамнестикалық белгілерді білу.</p> <p>3. Жүрек-қан тамыр патологиясының ағымына өткен және қатар жүретін аурулардың әсерін және ем болмаған кездегі олардың салдарын білу.</p> <p>4. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу.</p> <p>5. Ішкі аурулар пропедевтикасын білу.</p> <p>6. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын және хирургиялық емдеу қағидаттарын білу.</p> <p>7. Қанның, зәрдің, сілекейдің, асқазан сөлінің, өттің, қақырықтың, экссудаттың, транссудаттың зертханалық көрсеткіштерін білу, асқазан сөлін фракциялық зерттеу, қалыпты және патологиялық жағдайларда копрологиялық зерттеу.</p> <p>8. Мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде ангиохирургиядағы емдеудің негіздері мен қағидаттарын білу.</p> <p>9. Мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде емдеудің негізгі тәсілдерін жүргізу техникасын білу.</p> <p>10. Техникалық сипаттағы «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек шеңберінде жүзеге асырылатын медициналық қағидаттарының асқынуларын және олармен күресу қағидаларын білу.</p> <p>11. Инфекциялық аурулардың ауруханаішілік инфекциялардың клиникалық көріністерін білу.</p> <p>12. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияларды анықтау, жедел хабарламаны жіберу кезінде НҚА талаптарына сәйкес іс-қимыл алгоритмін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиялық жағдайлары жөнінде пациентті және оның өкілдерін хабардар ету</p>	<p>Дағды 1: Әртүрлі жағдайларда балалар пациенттермен және олардың отбасыларымен қарым-қатынас жасау;</p>	<p>Машықтар: 1. Пациентке немесе оның заңды өкіліне қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының дамуының ықтимал баламалары туралы консультация беру дағдылары.</p>

		<p>2. Пациентті немесе оның заңды өкілін профилактика, зерттеп-қарау, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау туралы хабардар ету, сондай-ақ ықтимал тәуекелдер мен асқынуларды түсіндіру дағдылары.</p> <p>3. Инвазиялық және күрделі емдеу- диагностикалық және процедураларына ақпараттандырылған келісімді алу дағдылары.</p> <p>4. Пациентті немесе оның заңды өкіліне қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларын сәтті диагностикалау және емдеу үшін сақтауға тиіс қағидаларды үйрету дағдылары.</p> <p>5. Бұқаралық ақпарат құралдарында және интернет-ресурстарда медициналық этика талаптарына және пациенттердің құқықтарына сәйкес ақпарат бере білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу.</p> <p>2. Медициналық этика және деонтология туралы білім.</p> <p>3. Нозологияға және диагностика мен емдеу әдістеріне байланысты пациенттерге мамандандырылған ұсыныстарды білу.</p> <p>4. "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде аурудың этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, барысын, сатыларын және ауруларды диагностикалауды білу.</p> <p>5. Профильге сәйкес ауруларды кешенді емдеу әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бойынша басқа дәрігерлерге консультациялық қызмет көрсету	Дағды 1: Басқа мамандық дәрігерлермен қарым-қатынас;	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы шеңберінде басқа мамандықтағы дәрігерлерге консультация беру дағдылары.</p> <p>2. Пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жедел шаралар қабылдай білу.</p> <p>3. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша дәрігерге дейінгі көмек және мейіргер ісі бойынша мамандарға консультация беру дағдылары.</p> <p>4. Дәрігерлік консилиумдарда, клиникалық конференцияларда ұсынылған тактиканы көрсету дағдылары.</p> <p>5. Жарияланымдарды ресімдеу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тиімді қарым-қатынас қағидаларын білу.</p> <p>2. Дәрігерлік этика, деонтология және бағыныстылық ережелерін білу.</p> <p>3. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді хирургиялық эндоваскулярлық емдеудің негізгі тәсілдерін білу.</p> <p>4. Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.</p> <p>5. Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған негізгі заманауи зерттеулердің әдістемесін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспансерлік науқастар	Дағды 1: Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар диспан-	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы шеңберінде сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитариялық-гигиеналық шаралар туралы нұсқама жүргізу дағдылары.</p>

<p>мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p>	<p>серлік науқастар мен жалпы дені сау адамдарға профилактикалық және оңалту жұмыстары бойынша іс-шаралар ұйымдастыру</p>	<p>2. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Қолқа, қан және лимфа тамырлары ауруларының профилактикасын ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>4. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді психологиялық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>6. Қан тамырлары патологиясы бар пациенттерді кәсіптік, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша ұсынымдар беру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясының бастапқы профилактикасын білу.</p> <p>2. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясының екінші профилактикасын білу.</p> <p>3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттерді кәсіптік оңалтуды білу.</p> <p>4. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді кәсіптік оңалту шараларын білу.</p> <p>5. Қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттердің қоршаған ортаға және қоғамға бейімделу тәсілдерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент ангиохирург	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер)	
7	Дәрігер эпилептолог		
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-3		
Қызмет атауының коды:	2217-3-006		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ангиохирург (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:			

		Аорта, қан және лимфа тамырлары аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық диагностикалау және емдеу. 2. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, диагностикалық қызметтер мен терапевтік шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 3. Ангиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ангиохирург дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Ангиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Қолқа, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Қан тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауды жоспарлау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау, қан тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды алдын ала диагностикалау, ультрадыбыстық зерттеудің күрделі сәулелік тәсілдерін (тамырларды дуплексті сканерлеу), қолқа мен шеткергі тамырларды ангиографиялық зерттеуді талдау дағдылары. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларда аспаптық диагностикалық әдістердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиум ұйымдастыру дағдылары. 4. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайлардың диагностикасын білу. 2. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. 3. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауда аспаптық зерттеу әдістеріне көрсеткіштерді білу. 4. Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған қолқаның, қан және лимфа тамырларының аурулары кезіндегі сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауру-	Машықтар:

	<p>ларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу тәсілдерін жоспарлау, таңдау</p>	<p>және бәсекелес патологиялық жағдайларды алдын-ала диагностикалау дағдылары.</p> <p>2. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары аурулары кезінде сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларға аспаптық диагностикалық әдістерді жүргізу және нәтижелерін талдау дағдылары.</p> <p>3. Дәрігерлік консилиум ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>4. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу әдістерін білу.</p> <p>2. Соңғы бес жылда ангиохирургтер қауымдастығында танылған қан тамырлары ауруларындағы сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша эндovasкулярлық араласуды қоса алғанда, диагностикалық қызметтер мен терапевтік шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету</p>	<p>Дағды 1: «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша эндovasкулярлық араласуды қоса алғанда диагностикалық қызмет шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ағымдағы іс-шараларды түзету арқылы, жоғары технологиялық медициналық қызметтердің бөлігі шеңберінде диагностикалық процедураларға дейін, кезінде және одан кейін пациенттерді қарап- тексеру дағдылары.</p> <p>2. Қолқаның, қан және лимфа тамырлары ауруларында сирек кездесетін және бәсекелес патологиялық жағдайларды емдеу тәсілдерін таңдау, жоспарлау дағдылары</p> <p>3. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша эндovasкулярлық араласуды қоса алғанда, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық шараларды, оның ішінде ультрадыбыстық диагностика және ангиографиялық зерттеулер жүргізу дағдылары.</p> <p>4. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша эндovasкулярлық араласуды қоса алғанда, жоғары технологиялық медициналық қызметтердің бөлігі ретінде диагноз қойылған пациенттерде байқалған мәселелерді шеше білу.</p> <p>5. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық, интервенциялық диагностика процестерін тіркеу, пациенттер тізілімін ресімдеу дағдылары.</p> <p>6. Жылдық есеп беру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндovasкулярлық араласулар шеңберінде диагностикалық процедураларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>2. Ангиохирургиядағы диагностикалық шаралардың физиологиялық қағидаттарын білу.</p> <p>3. Ангиохирургиядағы диагностикалық процедураларды жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>4. Ангиохирургиядағы диагностикалық процедураларға арналған медициналық аспаптар мен жабдықтардың жұмыс істеу қағидаттарын білу.</p> <p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	
	<p>Дағды 2:</p> <p>«Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, терапиялық шаралар шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндоваскулярлық араласу шеңберінде терапиялық шараларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 2.«Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету, оның ішінде эндоваскулярлық араласу шеңберінде қолқаның, қан және лимфа тамырларының патологиясы бар пациенттерді емдеудің оңтайлы әдісін таңдай білу. 3.«Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндоваскулярлық араласулар шеңберінде емдік шаралардан кейін пациенттің жағдайын динамикалық бақылау дағдылары. 4.Ағымдағы терапияны дер кезінде түзете білу. 5.Емдеу барысында пайда болатын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары. 6.«Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде эндоваскулярлық араласулар шеңберінде жүргізіліп жатқан терапиялық шаралардан кейін пациенттерді оңалту дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Жоғары технологиялық медициналық қызмет, оның ішінде эндоваскулярлық араласуды қоса алғанда, бөлігі ретінде ангиохирургияда емдеу негіздері мен қағидаттарын білу. 2.Жоғары технологиялық медициналық қызмет, оның ішінде эндоваскулярлық араласу шеңберінде емдеудің негізгі тәсілдерін жүргізу техникасын білу. 3.Техникалық сипаттағы «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету шеңберінде жүзеге асырылатын медициналық процедуралардың, оның ішінде эндоваскулярлық араласудың асқынуларын және олармен жұмыс істеу қағидаттарын білу. 4.Жоғары технологиялық медициналық қызметтер, оның ішінде «Ангиохирургия (балалар)» мамандығы бойынша эндоваскулярлық араласулар шеңберінде жүргізілген емдік іс-шаралардан кейін пациенттерді ұзақ мерзімді мониторингтеу принциптері мен әдістерін білу.
<p>Еңбек функциясы 3: Ангиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Ангиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында Ангиохирург дәрігерлері (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Ангиохирург дәрігерлерінің (балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Ангиохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.

		<p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Ангиохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және тамыр жүйесі патологиясының таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) ангиохирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз Ангиохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Ангиохирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
		<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Ангиохирург дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Ангиохирург дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Ангиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	<p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы. "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент ангиохирург	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-3		
Қызмет атауының коды:	2217-3-006		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-ангиохирург (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ангиохирург (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аорта, қан және лимфа тамырлары патологиясы бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Ангиохирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	

	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>
Еңбек функциясы 1: "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Балалардағы даму ауытқулары мен тамыр жүйесінің аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша балаларда қантамыр жүйесінің даму ауытқулары мен аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналын балалардағы даму ауытқулары мен тамыр жүйесі аурулары кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету сапасы мәселелері бойынша оқыту дағдылары.</p> <p>4. Балалардағы қантамыр жүйесінің даму ауытқулары мен аурулары кезіндегі білікті, мамандандырылған, медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеуге қатысу, өңірлік бағдарламаларды және халықтың денсаулығын қорғау жөніндегі өзге де құжаттарды әзірлеуге және іске асыруға қатысу дағдылары.</p> <p>5. Емдеу-диагностикалық шаралардың стандарттарға сәйкестігі ретроспективті талдау жүргізу; қызметінің денсаулық сақтау ұйымдарында медициналық көмектің сапасын басқару бағдарламасын әзірлеу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгі-	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p>

	<p>зу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Ангиохирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын менгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Ангиохирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Ангиохирургия (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде ангиохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа ангиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Ангиохирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Ангиохирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.

		4. Ангиохирургиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және мамандық бейіні бойынша дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы. "Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент ангиохирург
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер, балалар)
	7	Дәрігер ангиохирург (ересектер)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 25 қарашадағы №1 хаттама,

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24 хатты.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
6-қосымша

**Кәсіптік стандарт: «Анестезиология және реаниматология (ересектердің,
балалардың)»**

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған: 1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін; 2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін; 3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін; 4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Анестезиология және реаниматология (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101041

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт маманның анестезиологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру және көрсету, ауырсыну синдромын емдеу, сыни жағдайларды диагностикалау, органның жеткіліксіздігі, қарқынды терапия, асқынулардың алдын алу, Анестезиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау жөніндегі кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді және реаниматология.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 2) 7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 3) 7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 4) 7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 5) 7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 6) 7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 7) 7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 8) 7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 9) 7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 10) 7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог»:			
Топтың коды:	2212-7		
Қызмет атауының коды:	2212-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер "біліктілігі резидентурада" Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар) " мамандығы бойынша оқу кезінде. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз ету, ауырсыну синдромын емдеу, ауыр жағдайларды диагностикалау, органның жеткіліксіздігі, қарқынды терапия, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен асқынулардың алдын алу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету Анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету</p>	<p>Пациенттерде (ересектер, балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезиологиялық құралдардың әртүрлі әдістерін жүргізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинаңыз және пациенттерді (ересектер, балалар) клиникалық тексеруден өткізіңіз. 2. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 3. Пациенттердегі (ересектер, балалар) хирургиялық араласудың жеделдігін ескере отырып, пациенттерді операция алдындағы тексеру көлемін анықтау. 4. ASA бойынша пациенттердің (ересектер, балалар) физикалық жағдайын бағалау. 5. Анестезиологиялық қамтамасыз етудің онтайлы түрін анықтау. 6. Операция алдындағы, операция ішілік және операциядан кейінгі кезеңдерде пациентті басқару стратегиясын анықтау 7. Анестезиолог-реаниматологтың жұмыс орнын дайындауды жүзеге асыру. 8. Интраоперациялық бақылау дағдыларын меңгеру. 9. Тыныс алу жолдарын (түтік, ларингеальды маска, трахея интубациясы) қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. 10. Бронхоскоп, коникотомия, трахеостомия көмегімен интубация - "қиын тыныс жолдарының" өтімділігін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. 11. Аймақтық анестезияны жүргізу дағдыларын меңгеру. 12. Веноздық қол жетімділікті қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру – перифериялық және Орталық тамырларды катетеризациялау. 13. Орталық тамырларды катетеризациялау кезінде және аймақтық анестезияға қол жеткізу кезінде ультрадыбысты қолдану дағдыларын меңгеру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жағдайына, операцияның жеделдігіне және оның көлеміне байланысты анестезиологиялық құралдардың әртүрлі түрлеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Негізгі ауруға, операция көлеміне және науқастың жағдайына байланысты пациентті анестезиологиялық жәрдемақыға дайындау ережелері. 3. Анестетиктердің фармакологиялық қасиеттері, оларды біріктіру мүмкіндіктері және жалпы және аймақтық анестезия кезіндегі дозалар. 4. Интраоперациялық инфузиялық және трансфузиялық терапияны жүргізу қағидалары 5. Бқтимал асқынулар, олардың алдын алу және емдеу әдістері. 6. Жалпы анестезиядан кейінгі ояту ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттердегі (ересектер, балалар) өмірге қауіп төндіретін және ауыр жағдайларда орган жеткіліксіздігінің диагностикасы.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде орган жеткіліксіздігінің болуын және ауырлығын анықтау. 2. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйелер мен мүшелердің физиологиясы және патофизиологиясы.

		<p>2. Өр түрлі жас кезеңдеріндегі ағзаның анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері.</p> <p>3. Органдар мен органдар жүйелерінің ауруларын диагностикалау әдістері, оларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Барлық кезеңдердегі сабақтастықты сақтай отырып, ауыр жағдайларда қарқынды синдромдық терапия</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Синдромдық емдеу жоспарын анықтаңыз және тағайындауларды қалыптастырыңыз. 2. Инфузиялық, трансфузиялық терапия, энтеральды және парентеральды тамақтану тактикасын анықтаңыз. 3. Ағзаның өмірлік маңызды функцияларын инвазивті емес және инвазивті бақылау дағдыларын меңгеру. 4. Өр түрлі әдістермен оттегі терапиясын жүргізіңіз. 5. Өкпені емдік инвазивті емес жасанды желдету / өкпені жасанды желдету дағдыларын меңгеру. 6. Диагностикалық және емдік бронхоскопия жүргізу дағдыларын меңгеру. 7. Экстракорпоралды детоксикация әдістерін жүргізу дағдыларын меңгеру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану жағдайының бұзылуын бағалау әдістері. 2. Жасына және жүкті әйелдерге байланысты органдар мен мүшелер жүйесінің ауруларының ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауырсынудың алдын алуға және емдеуге бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу, медициналық көмекке байланысты инфекциялар (хирургиялық аймақтың инфекциясы, катетер қан ағымының ассоциацияланған инфекциясы, катетер зәр шығару жүйесінің ассоциацияланған инфекциясы, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактті инфекциялар (В және С гепатиті, АИТВ)". 2. Үйде паллиативтік медициналық көмекке мұқтаж пациенттерде ауырсыну синдромының алдын алуға, емдеуге және жеңілдетуге қатысу. 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сактық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғанас құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Науқасты және (немесе) оның заңды өкілдерін ақпараттандырылған келісімді ала отырып, ұсынылатын диагностика, емдеу әдісі, ықтимал асқынулар туралы хабардар ету. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. 6. Науқасты және (немесе) оның жақын туыстарын немесе өзге де заңды өкілдерін анестезияның (ауырсынуды басудың) ұсынылатын түрі (әдісі), ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабардар ету. 7. Анестезияға және хирургиялық араласуға психологиялық дайындық үшін коммуникативті қарым-қатынас шеңберінде пациентпен байланыс орнату (дәрігер-пациент).

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне қарқынды терапия және шұғыл көмек, ағзаның бұзылған өмірлік маңызды функцияларын қалпына келтіру және қолдау мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің ролі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.</p> <p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер)
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог»:		
Топтың коды:	2212-7	
Қызмет атауының коды:	2212-7-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер, балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз ету, ауырсыну синдромын емдеу, ауыр жағдайларды диагностикалау, орган жеткіліксіздігі, қарқынды терапия, пациенттердің (ересектер, балалар) асқынуларының алдын алу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (ересектер, балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу. 2. Пациенттердің (ересектер, балалар) өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліксіздігінің диагностикасы 3. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) сыни жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия. 4. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу.	Дағды 1: Жоспарланған, шұғыл немесе кешіктірілген операция алдында науқастың жағдайын бағалау. Пациенттерде (ересектер, балалар) анестезияның оңтайлы әдісін таңдау	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинаңыз және пациенттерді (ересектер, балалар) клиникалық тексеруден өткізіңіз. 2. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 3. Пациенттердегі (ересектер, балалар) хирургиялық араласудың жеделдігін ескере отырып, пациенттерді операция алдындағы тексеру көлемін анықтау. 4. ASA бойынша пациенттердің (ересектер, балалар) физикалық жағдайын бағалау. 5. Анестезиологиялық қамтамасыз етудің оңтайлы түрін анықтаңыз. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> 1. Операцияның жеделдігіне байланысты операция алдындағы тексеру көлемі 2. Хирургияның әртүрлі салаларындағы анестезиологиялық жәрдемақы әдістері, әртүрлі жас топтарындағы, соның ішінде қатар жүретін аурулары мен патологиялық жағдайлары бар пациенттердегі анестезиологиялық жәрдемақының ерекшеліктері, 3. Науқастың жағдайына, операцияның жеделдігіне және оның көлеміне байланысты анестезияның әртүрлі түрлеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 	
	Дағды 2:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 2:	Машықтар:	

	<p>Пациенттерде (ересектер, балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анестезиялық-тыныс алу аппаратурасын тексеру және онымен жұмыс істеу. 2. Пациенттерде (ересектер, балалар) операция ішілік бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Пациенттерде (ересектер, балалар) тыныс алу жолдарының (түтік, ларингеальды маска, трахея интубациясы) өткізгіштігін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. 4. Бронхоскоп, коникотомия, трахеостомия көмегімен интубация - "қиын тыныс жолдарының" өтімділігін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. 5. Пациенттерде (ересектер, балалар) өңірлік анестезия жүргізу дағдыларын меңгеру. 6. Веноздық қолжетімділікті қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру-пациенттерде (ересектер, балалар) перифериялық және Орталық веналарды катетеризациялау. 7. Орталық тамырларды катетеризациялау кезінде және аймақтық анестезияға қол жеткізу кезінде ультрадыбыстық орынды қолдану дағдыларын меңгеру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анестетиктердің фармакологиялық қасиеттері, оларды біріктіру мүмкіндіктері және жалпы және аймақтық анестезия кезіндегі дозалар. 2. Интраоперациялық инфузиялық және трансфузиялық терапияны жүргізу қағидалары 3. Ықтимал асқынулар, олардың алдын алу және емдеу әдістері. 4. Жалпы анестезиядан кейінгі ояту ережелері.
<p>Еңбек функциясы 2: Пациенттердің (ересектер, балалар) өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліктілігінің диагностикасы</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердің (ересектер, балалар) өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліктілігінің диагностикасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде орган жеткіліктілігінің болуын және ауырлығын анықтау. 2. Алғашқы реанимацияны жүргізу дағдыларын меңгеру. 3. Пациенттерде (ересектер, балалар) жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру. 4. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне қарқынды терапия және шұғыл көмек мәселелері бойынша кеңес беру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі жүйелер мен органдардың физиологиясы және патофизиологиясы (ересектер, балалар). 2. Органдар мен органдар жүйелерінің ауруларын диагностикалау әдістері, оларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 3. Жүкті әйелдердегі физиология мен патологияның ерекшеліктері. 4. Жедел жаракаттың патологиялық физиологиясы, оның ішінде химиялық, термиялық, қан жоғалту, шок, коагулопатия, гипотермия, гипертермия, ауырсыну синдромдары, жедел тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, бүйрек, бауыр және көп мүше жеткіліктілігі
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 3: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) сыни жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) ауыр жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Синдромдық емдеу жоспарын анықтаңыз және тағайындауларды қалыптастырыңыз. 2. Пациенттерде (ересектер, балалар) инфузиялық, трансфузиялық терапия, энтеральды және парентеральды тамақтану тактикасын анықтау. 3. Пациенттерде (ересектер, балалар) ағзаның өмірлік маңызды функцияларын инвазивті емес және инвазивті бақылау дағдыларын меңгеру. 4. Пациенттерде (ересектер, балалар) оттегі терапиясының әртүрлі әдістерін жүргізу дағдыларын меңгеру. 5. Пациенттерде (ересектер, балалар) өкпені емдік инвазивті емес жасанды желдетуді/өкпені жасанды желдетуді жүргізу дағдыларын меңгеру. 6. Пациенттерде (ересектер, балалар) диагностикалық және емдік бронхоскопия жүргізу дағдыларын меңгеру. 7. Пациенттерде (ересектер, балалар) экстракорпоралды детоксикация әдістерін жүргізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) тамақтану жағдайының бұзылуын бағалау әдістері. 2. Жүкті әйелдердегі физиология мен патологияның ерекшеліктері. 3. Анестезиологиялық жәрдемақы, реанимация және қарқынды терапия асқынуларының пайда болу және даму ерекшеліктері, оларды диагностикалау және емдеу. 4. Өкпені жасанды желдету (бұдан әрі - ӨЖЖ) әр түрлі типтегі өкпені жасанды желдету аппараттарын, қолмен ӨЖЖ үшін тыныс алу жиынтықтарын пайдалана отырып, өкпені жасанды желдету (бұдан әрі-ӨЖЖ). 5. Вентиляторды режимдерде қолдану-көлемді бақылаумен, қысымды бақылаумен.
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).

		<p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби ұмтылыс	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Этикалық стандарттар</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер)	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог»:			
Топтың коды:	2212-7		
Қызмет атауының коды:	2212-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)		
	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз етуді, ауырсыну синдромын емдеуді, ауыр жағдайларды диагностикалауды, органның жеткіліксіздігін, қарқынды терапияны ұйымдастыру және көрсету, пациенттерде (ересектер, балалар) асқынулардың алдын алу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер және емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету</p> <p>2. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	
	Қосымша еңбек функциялары:		

		<p>1. Анестезиолог-реаниматологтар (ересектер, балалар) дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p> <p>2. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
<p>Еңбек функциясы 1: "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер және емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету</p>	<p>Дағды 1: Диагностика и лечение в рамках высокотехнологичных медицинских услуг по специальности "Анестезиология и реаниматология (взрослая, детская)»</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау. "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде ішкі ағзаларды диагностикалаудың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың тексеру нәтижелері мен консультацияларын ескере отырып қорытындылар қалыптастыру. "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде пациенттерді (ересектер, балалар) іріктеу, негіздеу және емдеуге жіберу "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және төлеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрінің 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелген). Соңғы бес жылда анестезиологтар мен реаниматологтар қауымдастығында танылған "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Анестезиолог-реаниматолог (ересектер мен балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында анестезиолог-реаниматологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.

		<p>3. Анестезиология және реаниматология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Анестезиология және реаниматология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз анестезиологтар мен реаниматологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Анестезиология және реаниматология мәселелері бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру..</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p>

		3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Анестезиолог-реаниматологтар (ересектер, балалар) дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анестезиолог-реаниматологтар (ересектер, балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 2: Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:		Қарым-қатынас

	<p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер)	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог»:			
Топтың коды:	2212-7		
Қызмет атауының коды:	2212-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)		
	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз етуді, ауырсыну синдромын емдеуді, ауыр жағдайларды диагностикалауды, органның жеткіліксіздігін, қарқынды терапияны ұйымдастыру және көрсету, пациенттерде (ересектер, балалар) асқынулардың алдын алу, Анестезиология және реанимато-		

	логия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Анестезиологтар мен реаниматологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.

		<p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Анестезиология және реаниматологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Анестезиология және реаниматология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Анестезиология және реаниматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде анестезиологиялық және реаниматологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (ересектер, балалар) этикалық стандарттары мен құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Халыққа анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиника-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p>

	лық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Ғылыми және клиникалық зерттеулерге қатысу. 2. Ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	Машықтар: 1. Бұқаралық ақпарат құралдарында медициналық білім мен халыққа білім беру үшін көпшілік алдында сөйлеу (сұхбат, Жарияланымдар). 2. Аймақтық немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды тәрбиелеуге бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.

		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер)	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-7		
Қызмет атауының коды:	2212-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересек)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз ету, ауырсыну синдромын емдеу, ауыр жағдайларды диагностикалау, орган жеткіліксіздігі, қарқынды терапия, пациенттердің (ересектер) асқынуларының алдын алу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (ересектер) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу. 2. Пациенттердің (ересектер) өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліксіздігінің диагностикасы 3. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер) сыни жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия. 4. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Пациенттерде (ересектер) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу.	Дағды 1: Жоспарланған, шұғыл немесе кешіктірілген операция алдында науқастың жағдайын бағалау. Пациенттерде (ересектер) анестезияның оңтайлы әдісін таңдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинаңыз және пациенттерді (ересектер) клиникалық тексеруден өткізіңіз. 2. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 3. Пациенттердегі (ересектер) хирургиялық араласудың жеделдігін ескере отырып, пациенттерді операция алдындағы тексеру көлемін анықтау. 4. ASA бойынша пациенттердің (ересектер) физикалық жағдайын бағалау. 5. Анестезиологиялық қамтамасыз етудің оңтайлы түрін анықтаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операцияның жеделдігіне байланысты операция алдындағы тексеру көлемі 2. Хирургияның әртүрлі салаларындағы анестезиологиялық жәрдемақы әдістері, әртүрлі жас топтарындағы, соның ішінде қатар жүретін аурулары мен патологиялық жағдайлары бар пациенттердегі анестезиологиялық жәрдемақының ерекшеліктері, 3. Науқастың жағдайына, операцияның жеделдігіне және оның көлеміне байланысты анестезияның әртүрлі түрлеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерде (ересектер) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анестезиялық-тыныс алу аппаратурасын тексеру және онымен жұмыс істеу. 2. Пациенттерде (ересектер) операция ішілік бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Пациенттерде (ересектер) тыныс алу жолдарының (түтік, ларингеальды маска, трахея интубациясы) өткізгіштігін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.

		<p>4. Бронхоскоп, коникотомия, трахеостомия көмегімен интубация - "қиын тыныс жолдарының" өтімділігін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Пациенттерде (ересектер) өңірлік анестезия жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>6. Веноздық қолжетімділікті қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру-пациенттерде (ересектер) перифериялық және Орталық веналарды катетеризациялау.</p> <p>7. Орталық тамырларды катетеризациялау кезінде және аймақтық анестезияға қол жеткізу кезінде ультрадыбыстық орынды қолдану дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Анестетиктердің фармакологиялық қасиеттері, оларды біріктіру мүмкіндіктері және жалпы және аймақтық анестезия кезіндегі дозалар.</p> <p>2. Интраоперациялық инфузиялық және трансфузиялық терапияны жүргізу қағидалары</p> <p>3. Ықтимал асқынулар, олардың алдын алу және емдеу әдістері.</p> <p>4. Жалпы анестезиядан кейінгі ояту ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Пациенттердің (ересектер) өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліксіздігінің диагностикасы</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердің (ересектер) өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліксіздігінің диагностикасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде орган жеткіліксіздігінің болуын және ауырлығын анықтау.</p> <p>2. Алғашқы реанимацияны жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Пациенттерде (ересектер) жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>4. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне қарқынды терапия және шұғыл көмек мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердегі жүйелер мен органдардың физиологиясы және патофизиологиясы (ересектер).</p> <p>2. Органдар мен органдар жүйелерінің ауруларын диагностикалау әдістері, оларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Жүкті әйелдердегі физиология мен патологияның ерекшеліктері.</p> <p>4. Жедел жарақаттың патологиялық физиологиясы, оның ішінде химиялық, термиялық, қан жоғалту, шок, коагулопатия, гипотермия, гипертермия, ауырсыну синдромдары, жедел тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, бүйрек, бауыр және көп мүше жеткіліксіздігі</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер) сыни жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер) ауыр жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Синдромдық емдеу жоспарын анықтаңыз және тағайындауларды қалыптастырыңыз.</p> <p>2. Пациенттерде (ересектер) инфузиялық, трансфузиялық терапия, энтеральды және парентеральды тамақтану тактикасын анықтау.</p>

		<p>3. Пациенттерде (ересектер) ағзаның өмірлік маңызды функцияларын инвазивті емес және инвазивті бақылау дағдыларын меңгеру.</p> <p>4. Пациенттерде (ересектер) оттегі терапиясының әртүрлі әдістерін жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Пациенттерде (ересектер) өкпені емдік инвазивті емес жасанды желдетуді/өкпені жасанды желдетуді жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>6. Пациенттерде (ересектер) диагностикалық және емдік бронхоскопия жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>7. Пациенттерде (ересектер) экстракорпоралды детоксикация әдістерін жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердегі (ересектер) тамақтану жағдайының бұзылуын бағалау әдістері.</p> <p>2. Жүкті әйелдердегі физиология мен патологияның ерекшеліктері.</p> <p>3. Анестезиологиялық жәрдемақы, реанимация және қарқынды терапия асқынуларының пайда болу және даму ерекшеліктері, оларды диагностикалау және емдеу.</p> <p>4. Өкпені жасанды желдету (бұдан әрі - ӨЖЖ) әр түрлі типтегі өкпені жасанды желдету аппараттарын, қолмен ӨЖЖ үшін тыныс алу жиынтықтарын пайдалана отырып, өкпені жасанды желдету (бұдан әрі-ӨЖЖ).</p> <p>5. Вентиляторды режимдерде қолдану-көлемді бақылаумен, қысымды бақылаумен.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР</p>

		<p>ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби ұмтылыс	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Этикалық стандарттар</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
	7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)		
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-7		
Қызмет атауының коды:	2212-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз етуді, ауырсыну синдромын емдеуді, ауыр жағдайларды диагностикалауды, органның жеткіліксіздігін, қарқынды терапияны ұйымдастыру және көрсету, пациенттерде (ересектер) асқинулардың алдын алу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер және емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 2. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Анестезиолог-реаниматологтар (ересектер) дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша диагностикалық қызмет-	Дағды 1: Диагностика и лечение в рамках высокотехно-	Машықтар: 1. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек	

<p>тер және емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету</p>	<p>логичных медицинских услуг по специальности "Анестезиология и реаниматология (взрослая, детская)»</p>	<p>патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау.</p> <p>2. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде ішкі ағзаларды диагностикалаудың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау.</p> <p>3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру.</p> <p>4. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың тексеру нәтижелері мен консультацияларын ескере отырып қорытындылар қалыптастыру.</p> <p>5. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде пациенттерді (ересектер) іріктеу, негіздеу және емдеуге жіберу</p> <p>6. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және төлеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелген).</p> <p>2. Соңғы бес жылда анестезиологтар мен реаниматологтар қауымдастығында танылған "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Анестезиолог-реаниматолог (ересектер) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында анестезиолог-реаниматологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Анестезиология және реаниматология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p>

		<p>7. Анестезиология және реаниматология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз анестезиологтар мен реаниматологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Анестезиология және реаниматология мәселелері бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Анестезиолог-реаниматологтар (ересектер) дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.

		<p>2. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анестезиолог-реаниматологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p>	

	Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
	7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-7		
Қызмет атауының коды:	2212-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз етуді, ауырсыну синдромын емдеуді, ауыр жағдайларды диагностикалауды, органның жеткіліксіздігін, қарқынды терапияны ұйымдастыру және көрсету, пациенттерде (ересектер) асқынулардың алдын алу, Анестезиология және реаниматология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	

<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>"Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>"Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Анестезиологтар мен реаниматологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Анестезиология және реаниматологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері

		<p>2. Анестезиология және реаниматология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Анестезиология және реаниматология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде анестезиологиялық және реаниматологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (ересектер) этикалық стандарттары мен құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	Білімдер:	<p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Оқытушылық қызметке қатысу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми және клиникалық зерттеулерге қатысу. 2. Ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бұқаралық ақпарат құралдарында медициналық білім мен халыққа білім беру үшін көпшілік алдында сөйлеу (сұхбат, Жарияланымдар). 2. Аймақтық немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды тәрбиелеуге бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p>	

	Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
	7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-7		
Қызмет атауының коды:	2212-7-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз ету, ауырсыну синдромын емдеу, ауыр жағдайларды диагностикалау, орган жеткіліксіздігі, қарқынды терапия, пациенттердің (балалар) асқынуларының алдын алу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Пациенттерде (балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу. 2. Пациенттердің (балалар) өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліксіздігінің диагностикасы	

		<p>3. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) сыни жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия.</p> <p>4. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1: Пациенттерде (балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Жоспарланған, шұғыл немесе кешіктірілген операция алдында науқастың жағдайын бағалау. Пациенттерде (балалар)анестезияның оңтайлы әдісін таңдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинаңыз және пациенттерді (балалар) клиникалық тексеруден өткізіңіз. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректерін түсіндіру. Пациенттердегі (балалар) хирургиялық араласудың жеделдігін ескере отырып, пациенттерді операция алдындағы тексеру көлемін анықтау. ASA бойынша пациенттердің (балалар) физикалық жағдайын бағалау. Анестезиологиялық қамтамасыз етудің оңтайлы түрін анықтаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Операцияның жеделдігіне байланысты операция алдындағы тексеру көлемі Хирургияның әртүрлі салаларындағы анестезиологиялық жәрдемақы әдістері, әртүрлі жас топтарындағы, соның ішінде қатар жүретін аурулары мен патологиялық жағдайлары бар пациенттердегі анестезиологиялық жәрдемақының ерекшеліктері, Науқастың жағдайына, операцияның жеделдігіне және оның көлеміне байланысты анестезияның әртүрлі түрлеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Пациенттерде (балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласулар кезінде анестезияның әртүрлі әдістерін жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Анестезиялық-тыныс алу аппаратурасын тексеру және онымен жұмыс істеу. Пациенттерде (балалар) операция ішілік бақылау дағдыларын меңгеру. Пациенттерде (балалар) тыныс алу жолдарының (түтік, ларинггеальды маска, трахея интубациясы) өткізгіштігін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. Бронхоскоп, коникотомия, трахеостомия көмегімен интубация - "қиын тыныс жолдарының" өтімділігін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. Пациенттерде (балалар) өңірлік анестезия жүргізу дағдыларын меңгеру. Веноздық қолжетімділікті қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру-пациенттерде (балалар) перифериялық және Орталық веналарды катетеризациялау. Орталық тамырларды катетеризациялау кезінде және аймақтық анестезияға қол жеткізу кезінде ультрадыбыстық орынды қолдану дағдыларын меңгеру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анестетиктердің фармакологиялық қасиеттері, оларды біріктіру мүмкіндіктері және жалпы және аймақтық анестезия кезіндегі дозалар. 2. Интраоперациялық инфузиялық және трансфузиялық терапияны жүргізу қағидалары 3. Ықтимал асқынулар, олардың алдын алу және емдеу әдістері. 4. Жалпы анестезиядан кейінгі ояту ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Пациенттердің (балалар)өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліксіздігінің диагностикасы</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттердің (балалар)өміріне қауіп төндіретін және ауыр жағдайлардағы орган жеткіліксіздігінің диагностикасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде орган жеткіліксіздігінің болуын және ауырлығын анықтау. 2. Алғашқы реанимацияны жүргізу дағдыларын меңгеру. 3. Пациенттерде (балалар) жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру. 4. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне қарқынды терапия және шұғыл көмек мәселелері бойынша кеңес беру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі жүйелер мен органдардың физиологиясы және патофизиологиясы (балалар). 2. Органдар мен органдар жүйелерінің ауруларын диагностикалау әдістері, оларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 3. Жүкті әйелдердегі физиология мен патологияның ерекшеліктері. 4. Жедел жаракаттың патологиялық физиологиясы, оның ішінде химиялық, термиялық, қан жоғалту, шок, коагулопатия, гипотермия, гипертермия, ауырсыну синдромдары, жедел тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, бүйрек, бауыр және көп мүше жеткіліксіздігі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) сыни жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттердегі (балалар) ауыр жағдайларға арналған қарқынды синдромдық терапия.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Синдромдық емдеу жоспарын анықтаңыз және тағайындауларды қалыптастырыңыз. 2. Пациенттерде (балалар) инфузиялық, трансфузиялық терапия, энтеральды және парентеральды тамақтану тактикасын анықтау. 3. Пациенттерде (балалар) ағзаның өмірлік маңызды функцияларын инвазивті емес және инвазивті бақылау дағдыларын меңгеру. 4. Пациенттерде (балалар) оттегі терапиясының әртүрлі әдістерін жүргізу дағдыларын меңгеру. 5. Пациенттерде (балалар) өкпені емдік инвазивті емес жасанды желдетуді/өкпені жасанды желдетуді жүргізу дағдыларын меңгеру. 6. Пациенттерде (балалар) диагностикалық және емдік бронхоскопия жүргізу дағдыларын меңгеру. 7. Пациенттерде (балалар) экстракорпоралды детоксикация әдістерін жүргізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (балалар) тамақтану жағдайының бұзылуын бағалау әдістері. 2. Жүкті әйелдердегі физиология мен патологияның ерекшеліктері. 3. Анестезиологиялық жәрдемақы, реанимация және қарқынды терапия асқинуларының пайда болу және даму ерекшеліктері, оларды диагностикалау және емдеу. 4. Өкпені жасанды желдету (бұдан әрі - ӨЖЖ) әр түрлі типтегі өкпені жасанды желдету аппараттарын, қолмен ӨЖЖ үшін тыныс алу жиынтықтарын пайдалана отырып, өкпені жасанды желдету (бұдан әрі-ӨЖЖ). 5. Вентиляторды режимдерде қолдану-көлемді бақылаумен, қысымды бақылаумен.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби ұмтылыс</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.

		<p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Этикалық стандарттар</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер)
7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша)»:		
Топтың коды:	2212-7	
Қызмет атауының коды:	2212-7-003	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша)	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз етуді, ауырсыну синдромын емдеуді, ауыр жағдайларды диагностикалауды, органның жеткіліксіздігін, қарқынды терапияны ұйымдастыру және көрсету, пациенттерде (балалар) асқынулардың алдын алу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер және емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 2. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Анестезиолог-реаниматологтар (балалар) дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер және емдеу іс-шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	Дағды 1: "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде Диагностика және емдеу	Машықтар: 1. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау. 2. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде ішкі ағзаларды диагностикалаудың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 4. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде Ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың тексеру нәтижелері мен консультацияларын ескере отырып қорытындылар қалыптастыру.	

		<p>5. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде пациенттерді (балалар) іріктеу, негіздеу және емдеуге жіберу</p> <p>6. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және төлеу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелген).</p> <p>2. Соңғы бес жылда анестезиологтар мен реаниматологтар қауымдастығында танылған "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Анестезиолог-реаниматолог (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында анестезиолог-реаниматологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Анестезиология және реаниматология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Анестезиология және реаниматология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p>

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз анестезиологтар мен реаниматологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Анестезиология және реаниматология мәселелері бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Анестезиолог-реаниматологтар (балалар) дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анестезиолог-реаниматологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Анестезиолог-реаниматолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер)
	7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша)»:		

Топтың коды:	2212-7		
Қызмет атауының коды:	2212-7-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Анестезиологиялық қамтамасыз етуді, ауырсыну синдромын емдеуді, ауыр жағдайларды диагностикалауды, органның жеткіліксіздігін, қарқынды терапияны ұйымдастыру және көрсету, пациенттерде (балалар) асқынулардың алдын алу, Анестезиология және реаниматология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болу және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.	

		<p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Анестезиологтар мен реаниматологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Анестезиология және реаниматологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Анестезиология және реаниматология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p>		

"Анестезиология және реаниматология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде анестезиологиялық және реаниматологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (балалар) этикалық стандарттары мен құқықтары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары. 	
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми және клиникалық зерттеулерге қатысу. 2. Ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бұқаралық ақпарат құралдарында медициналық білім мен халыққа білім беру үшін көпшілік алдында сөйлеу (сұхбат, Жарияланымдар). 2. Аймақтық немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды тәрбиелеуге бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Қазақстан Республикасында анестезиологиялық және реаниматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 26 сәуірдегі № 78 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 мамырда № 32409 болып тіркелген)</p>	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптер-мен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог
	7	Дәрігер анестезиолог және реаниматолог (ересектер)
	7	Резидент дәрігер анестезиолог және реаниматолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24 хатты.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
7-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Гастроэнтерология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Гастроэнтерология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101042

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның ас қорыту органдары ауруларының аурулары бар пациенттерге (ересектерге, балаларға) кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оналту, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Гастроэнтерология саласындағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 резидент (дәрігер мамандығы бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.1 Дәрігер гепатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.2 Дәрігер-гастроэнтеролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.2 Дәрігер гастроэнтеролог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Дәрігер гастроэнтеролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 12) 7.2 Дәрігер гепатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 13) 7.3 Дәрігер гепатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 14) 7.4 Дәрігер гепатолог - 7 СБШ-нің деңгейі

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 резидент (дәрігер мамандығы бойынша)»:			
Топтың коды:	2211-6		
Қызмет атауының коды:	2211-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 резидент (дәрігер мамандығы бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ас қорыту органдарының ауруларын диагностикалау 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып ас қорыту органдарының ауруларын емдеу 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ас қорыту ауруларының алдын алу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ас қорыту аурулары бар науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту 5. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 6. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының негізгі эндоскопиясы 2. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ас қорыту органдарының	Дағды 1:	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинаңыз және ересектер мен балаларға клиникалық тексеру жүргізіңіз. 	

<p>ауруларын диагностика-лау</p>	<p>Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ересектер мен балалардағы тамақтану жағдайын бағалау 3. Науқасты тексеру жоспарын жасаңыз. 4. Асқорыту органдарының аурулары бар пациентті басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберу үшін көрсеткіштерді анықтау. 5. Зертханалық, морфологиялық, бейнелеу зерттеулерінің (ультрадыбыстық, радиологиялық: рентгенологиялық, компьютерлік томография, магниттік резонанс және т.б.) және ас қорыту органдарының аурулары мен денсаулығының бұзылуы бар пациенттердің эндоскопиялық зерттеулерінің деректерін түсіндіру. 6. Дене сұйықтықтарын микробиологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау. 7. Асқазан-ішек манометриясының және өңештің РН метриясының нәтижелерін түсіндіріңіз. 8. Бауыр трансплантациясы алдында реципиентті тексеріңіз. 9. Биологиялық және иммуносупрессивті терапия жүргізер алдында науқасты тексеру. 10. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ету 11. Дағдылары жүргізу саусақ зерттеу тік ішектің. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларға гастроэнтерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру принциптерін білу. 2. Гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсету стандарттарын білу. 3. ҚР ДСМ клиникалық хаттамаларын, ересектер мен балалардағы ас қорыту органдарының ауруларын диагностикалау және емдеу бойынша халықаралық клиникалық ұсынымдарды білу. 4. Анатомия мен физиологияны, ас қорыту жүйесін білу. 5. Өр түрлі жастағы балалардың ас қорыту органдарының анатомиясы мен физиологиясының ерекшеліктері. 6. Этиологиясы мен қауіп факторларын, патологиялық физиологияны, патологиялық морфологияны және иммунопатологияны, клиниканы, ересектер мен балалардағы ас қорыту жүйесінің ауруларын диагностикалау әдістерін білу. 7. Тамақтану жағдайының бұзылуын бағалау әдістерін білу. 8. Жасына және жүкті әйелдерге байланысты ас қорыту органдарының ауруларының ерекшеліктерін білу. 9. Ас қорыту органдарының ауруларын диагностикалау әдістерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін білу.
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып ас қорыту органдарының ауруларын емдеу</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердің (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының ауруларын емдеуде дәрілік емес, дәрілік және арнайы емдеу әдістерін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз, интервенциялық емдеудің көрсеткіштерін анықтаңыз. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде ас қорыту органдарының аурулары бар науқастарды емдеуді жүргізу. 3. Ересектер мен балалардағы аурудың жалпы факторлары мен сипатын, соның ішінде жетім ауруларды ескере отырып, емдік тамақтануды тағайындаңыз.

		<p>4. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге (хирургиялық көрсетілімдерді қоса алғанда, шұғыл/жоспарлы емдеуге жатқызуға) іріктеу жүргізу және жіберу дағдылары.</p> <p>5. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін, оның ішінде бауыр трансплантациясына іріктеуге және жіберуге қатысу.</p> <p>6. Созылмалы вирустық гепатиттердің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін анықтау және вирусқа қарсы терапияны жүргізу.</p> <p>7. Көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу.</p> <p>8. Бауыр трансплантациясынан кейін науқасты емдеу және бақылау.</p> <p>9. Емдеудің тиімділігін бағалау және оны Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулер нәтижелерінің динамикалық өзгерістерін ескере отырып түзету.</p> <p>10. Емдік лапароцентезді орындау дағдылары</p> <p>11. Гастроэнтерология мен гепатологияда шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларда медициналық көмек көрсету.</p> <p>12. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>13. Медициналық көмек көрсетуге басымдық берініз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту органдарының ауруларын емдеу әдістерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдері мен асқынуларын білу.</p> <p>2. Ересектер мен балалардағы ас қорыту аурулары бар науқастардың диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдерін, олардың өзара әрекеттесуін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, жанама әсерлерін, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктерін білу.</p> <p>4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) динамикалық бақылауды жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Асқорыту органдарының созылмалы ауруларымен, соның ішінде бауыр трансплантациясын қоса алғанда, хирургиялық араласудан өткендермен динамикалық бақылау жүргізу.</p> <p>2. Ас қорыту органдарының ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын, оның ішінде педиатриялық бейіндегі пациенттерді ересек буынға беруді жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Асқорыту органдарының созылмалы аурулары бар, оның ішінде бауырдың ТП қоса алғанда, хирургиялық араласудан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптерін білу.</p> <p>2. Мониторинг мерзімдерін және емдеу тиімділігінің критерийлерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ас қорыту ауруларының алдын алу</p>	<p>Пациенттердің (ересектер, балалар)ас қорыту органдары ауруларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға, ас қорыту органдары ауруларының алдын алуға және канцеропревенциясына бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p> <p>2. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттер үшін "мектептің" жұмысын ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>3. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)).</p> <p>4. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту органдарының ауруларының алдын алу принциптерін білу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістерін білу.</p> <p>3. Дені сау адамның дұрыс тамақтану негіздерін білу.</p> <p>4. Балалар мен жасөспірімдердің денсаулығын қалыптастыруға әсер ететін қарапайым қауіп факторларын білу.</p> <p>5. Ас қорыту органдарының ауруларының канцеропревенциясы мәселелерін білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ас қорыту аурулары бар науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту</p>	<p>Дағды 1: Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау.</p> <p>2. Ас қорыту органдарының аурулары кезінде, оның ішінде хирургиялық араласудан кейін оңалту диагнозын, әлеуетін және оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссияның немесе көпсалалы команданың құрамына қатысу дағдылары.</p> <p>3. Асқорыту жүйесі аурулары бар пациенттерде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Оңалту стандарттарына сәйкес қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең), оның ішінде ас қорыту органдарына хирургиялық араласудан өткендерді жүргізу.</p> <p>5. Асқорыту аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту жүйесінің аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптерін білу.</p> <p>2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдерін білу.</p> <p>3. Ас қорыту аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламаларын білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру.</p>

<p>пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау.</p> <p>3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту.</p> <p>4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.</p> <p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК дәрігерлеріне және гастроэнтерология мәселелері бойынша сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 6:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылмайды</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының негізгі эндоскопиясы</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердің (ересектер, балалар) жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының диагностикалық, базалық емдік эндоскопиясын жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндоскопиялық зерттеулер жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау және оларды ұйымдастыру. 2. Диагностикалық эзофагогастроуденоскопия жүргізу дағдылары. 3. Диагностикалық ректоскопия және сигмоидоскопия жүргізу дағдылары. 4. Диагностикалық колоноскопия жүргізу дағдылары. 5. Капсулалық эндоскопия жасаңыз. 6. Аурулардың эндоскопиялық белгілерін анықтау және ажырату. 7. Эндоскопиялық қорытынды жасаңыз. 8. Өрі қарай эндоскопиялық зерттеу және емдеу тактикасын анықтаңыз. 9. Эндоскопиялық зерттеу кезінде биопсия жасау дағдылары. 10. Циклдік полипэктомиа дағдылары. 11. Эндоскопиялық гемостазды жүзеге асырыңыз. 12. Алып тастаңыз бөгде заттар асқазан-ішек жолдары. 13. Эндоскопиялық процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эзофагогастроуденоскопия, колоноскопия, ректосигмоидоскопия жүргізу техникасын білу.

		<p>2. Эндоскопиялық зерттеуге көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>3. Науқастарды эндоскопиялық зерттеу әдістеріне дайындауды білу.</p> <p>4. Эндоскопиялық зерттеулер, көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер кезінде анестезия жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>5. Эндоскопия кезінде диагноз қойылған аурулардың эндоскопиялық белгілерін білу.</p> <p>6. АІЖ биопсиясын жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>7. Капсулалық эндоскопияны жүргізу әдістемесін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін білу.</p> <p>8. Асқазан-ішектен қан кету кезіндегі диагностикалық және емдік манипуляцияларды білу.</p> <p>9. Эндоскопиялық диагностиканы және қатерсіз субмукозальды ісіктерді басқару тактикасын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.</p> <p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы тандауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы ал-</p>	

		ған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).	
		2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересектер)	
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)	
	7	Дәрігер гепатолог	
10. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер гепатолог»:			
Топтың коды:	2211-6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер гепатолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Тағылымдамашы дәрігер</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Гепатология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Гастроэнтерология", "Инфекция аурулар" мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі СБШ 7.2 кіші деңгейінде кемінде 5 жыл.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	"Гепатология" мамандануы "Гастроэнтерология", "Инфекция аурулар" мамандықтары бойынша сертификаттау курсы	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бауыр ауруларының диагностикасы 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, бауыр мен өт жолдарының ауруларын емдеу 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бауыр мен өт жолдарының ауруларының алдын алу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту 5. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бауыр трансплантациясына дейінгі және кейінгі пациенттерді басқару 6. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 7. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бауыр ауруларының диагностикасы	<p>Дағды 1: Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бауыр аурулары бар пациенттің шағымдарын, ауру тарихын, өмірін жинаңыз және клиникалық тексеруден өткізіңіз. 2. Бауыр мен өт жолдарының ауруларына тән белгілер мен синдромдарды анықтаңыз. 3. Пациентті тексеру жоспарын жасаңыз. 4. Зертханалық деректерді түсіндіру: Жалпы клиникалық және биохимиялық, вирусологиялық, генетикалық зерттеулер, гемостаз көрсеткіштері, темір мен мыс алмасу процестері. бауыр ісіктерінің аутоантиденелері мен маркерлерін анықтау. 5. Бауырды морфологиялық зерттеу деректерін түсіндіру. 6. Бауыр аурулары, өт жолдары және денсаулығының бұзылуы бар пациенттерді бейнелеу зерттеулерінің (ультрадыбыстық, радиологиялық: рентгенологиялық, компьютерлік томография, магниттік резонанс және т. б.) және эндоскопиялық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 7. Бауыр фиброзының инвазивті емес маркерлерін түсіндіріңіз. 8. Асциттік сұйықтықты зерттеу нәтижелерін бағалау. 9. Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациентті басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберу үшін көрсеткіштерді анықтау. 10. Вирусқа қарсы және иммуносупрессивті терапия жүргізер алдында пациентті тексеру.

	<p>11. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру принциптері мен стандарттарын білу.</p> <p>2. ҚР ДСМ клиникалық хаттамаларын, бауыр ауруларын диагностикалау және емдеу бойынша халықаралық клиникалық ұсынымдарды білу.</p> <p>3. Бауыр патологиясындағы анатомия, морфология, физиология және биохимия, патофизиология және патоморфология, соның ішінде сарғаю, цитоліз, бауыр жеткіліксіздігі, жедел және созылмалы гепатит, бауыр циррозы, метаболикалық бұзылулар, бауырдан тыс холестаз, холангит, бауырдың Тамырлы және уытты аурулары.</p> <p>4. Жасына және жүкті әйелдерге байланысты бауыр, өт жолдарының ауруларын диагностикалау және емдеу ерекшеліктерін білу.</p> <p>5. Бауыр ауруларын диагностикалау әдістерін, өт жолдарын, көрсеткіштерді, оларды жүргізуге қарсы көрсеткіштерді білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностикалық процедураларды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық лапароцентезді орындау дағдылары.</p> <p>2. Бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Бауыр эластографиясын жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Ультрадыбыстық бақылаумен бауыр биопсиясын жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық лапароцентез жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>2. Ультрадыбыстық физиканы, бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын жүргізу әдістерін білу. бауыр эластографиясы</p> <p>3. Аскорыту ауруларының ультрадыбыстық семиотикасын білу.</p> <p>4. Ультрадыбыстық және асқинулардың бақылаумен бауыр биопсиясының көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін, әдістерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Бауыр, өт жолдары ауруларының диагнозын анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бауыр мен өт жолдарының аурулары кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз.</p> <p>2. Бауыр мен өт жолдарының ауруларының ауырлығын бағалау.</p> <p>3. Бауыр ауруларының ауырлығы мен болжамын бағалау үшін шкаланы/индекстерді диагностикалауда қолданыңыз.</p> <p>4. Бауыр мен өт жолдарының аурулары кезіндегі тамақтану жағдайын бағалау.</p> <p>5. АХЖ - 10, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес бауыр мен өт жолдарының ауруларының алдын ала немесе клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу.</p> <p>6. Бауыр мен өт жолдарының туа біткен ақаулары мен ауытқуларын диагностикалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Өт жолдарының әртүрлі этиологиясы мен патологиясының жедел және созылмалы бауыр ауруларының диагностикалық критерийлерін білу.</p>

		<p>2.Бауыр мен өт жолдарының зақымдануының негізгі клиникалық-зертханалық синдромдарындағы дифференциалды-диагностикалық іздеу алгоритмдерін білу.</p> <p>3. Порталдық гипертензияның диагностикалық критерийлері мен даму себептерін білу</p> <p>Өңештің варикозды тамырларының эндоскопиялық критерийлерін білу.</p> <p>4. Асциттің себебін, патогенезін, дифференциалды диагнозын білу.</p> <p>5. Отқа төзімді асциттің диагностикалық критерийлерін білу.</p> <p>6. Асциттік сұйықтықты зерттеудің диагностикалық құндылығын, соның ішінде өздігінен бактериялық перитонит диагнозын білу.</p> <p>7. Түріне байланысты гепаторенальды синдромның дифференциалды диагнозы мен диагностикалық критерийлерін білу.</p> <p>8. Созылмалы бауыр ауруы бар пациенттерде бүйрек жеткіліксіздігінің болжамды мәнін білу.</p> <p>9. Бауыр энцефалопатиясының себептерін, дифференциалды диагностикасын, диагностикалық критерийлерін білу.</p> <p>10. Гепатопульмональды синдромның, бауыр гидротораксының диагностикалық критерийлерін білу.</p> <p>11. Білу қақпа және көкбауыр венасы тромбозының диагностикалық критерийлері.</p> <p>12. Бауырдың ісік зақымдануының дифференциалды диагнозы мен диагностикалық критерийлерін білу.</p> <p>13. Жүкті әйелдердегі бауыр мен өт жолдарының ауруларының диагностикалық критерийлерін білу.</p> <p>14.Бауыр мен өт жолдарының ауруларының жіктелуін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, бауыр мен өт жолдарының ауруларын емдеу</p>	<p>Дағды 1: Бауыр, өт жолдарының ауруларын емдеуді жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз. 2. Бауыр, өт жолдары аурулары бар пациенттерді күндізгі, тәулік бойы стационарға жатқызуға іріктеу жүргізу және жіберу. 3. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде бауыр, өт жолдары аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 4. Емдік тамақтануды тағайындаңыз, бауыр, өт жолдарының аурулары кезінде тамақтану жағдайын түзетіңіз. 5. Өңеш пен асқазанның варикозды тамырларын эндоскопиялық емдеу көрсеткіштерін анықтаңыз. 6. Гепацеллюлярлық карциноманы интервенциялық емдеуге көрсеткіштерді анықтаңыз. 7. Жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету үшін көрсеткіштерді анықтау. 8. Созылмалы вирустық гепатиттердің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін анықтау және вирусқа қарсы терапияны жүргізу. 9. Көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті терапия жүргізу. 10. Бауыр мен өт жолдарының патологиясымен жүкті әйелдерді басқару тактикасын анықтаңыз.

		<p>11. Жедел бауыр жеткіліксіздігі, созылмалы бауыр жеткіліксіздігі, өңештің варикозды тамырларынан қан кету және гепатологиядағы басқа да шұғыл жағдайлар кезінде қарқынды терапия жүргізу.</p> <p>12. Лапароцентезді емдеңіз.</p> <p>13. Емдеудің тиімділігін бағалау және оны түзету.</p> <p>14. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Бауыр ауруларын, өт жолдарын, көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және асқинуларды емдеу әдістерін білу.</p> <p>2.Емдік тамақтанудың ерекшеліктерін білу, бауыр, өт жолдары ауруларында нутритивтік жеткіліксіздікті түзету.</p> <p>3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдерін, олардың өзара әрекеттесуін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, жанама әсерлерін, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктерін білу.</p> <p>4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бауыр, өт жолдары аурулары бар пациенттерді динамикалық бақылауды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бауыр, өт жолдары аурулары бар, оның ішінде хирургиялық араласудан өткен пациенттерге динамикалық бақылау жүргізу.</p> <p>2. Бауыр, өт жолдарының ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бауыр және өт жолдары аурулары бар, оның ішінде хирургиялық араласудан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптерін білу.</p> <p>2. Мониторинг мерзімдерін және емдеу тиімділігінің критерийлерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бауыр мен өт жолдарының ауруларының алдын алу	<p>Дағды 1:</p> <p>Бауыр және өт жолдары ауруларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Салауатты өмір салтын қалыптастыруға, бауыр мен өт жолдарының ауруларының алдын алуға және канцеропревенциясына бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Бауыр мен өт жолдарының ауруларының алдын алу принциптерін білу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістерін білу.</p> <p>3. Бауыр және өт жолдары ауруларының канцеропревенциясы мәселелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бауыр және өт жолдары аурулары бар пациент-	<p>Дағды 1:</p> <p>Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау.</p>

<p>терді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту</p>	<p>жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>2.Бауыр және өт жолдары аурулары кезінде, оның ішінде хирургиялық араласудан кейін де оңалту диагнозын, әлеуетін және оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссия/ көпсалалы команда құрамына қатысу дағдылары.</p> <p>3.Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең), оның ішінде бауыр және өт жолдарының аурулары кезінде хирургиялық араласудан өткендерді жүргізу.</p> <p>5.Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту принциптерін білу.</p> <p>2.Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдерін білу.</p> <p>3.Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негізгі бағдарламаларын білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бауыр трансплантациясына дейінгі және кейінгі пациенттерді басқару</p>	<p>Дағды 1: Бауыр трансплантациясына дейін және кейін пациенттерді басқару</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бауыр трансплантациясын жүргізу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.</p> <p>2. Бауыр трансплантациясы үшін донорды таңдау және тексеру.</p> <p>3. Бауыр трансплантациясы алдында реципиентті тексеріңіз.</p> <p>4. Бауыр трансплантациясынан бас тарту дағдарысын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау.</p> <p>5. Бауырдың қайталанатын ауруларын диагностикалау және емдеу.</p> <p>6. Трансплантацияға дейін және одан кейінгі бауыр аурулары бар пациенттерге ұтымды фармакотерапияны анықтаңыз.</p> <p>7. Иммуносупрессивті терапияға мониторинг жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бауыр трансплантациясын жүргізуге арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>2. Бауыр трансплантациясы үшін донорды іріктеу критерийлері мен тексеру алгоритмін білу.</p> <p>3. Бауыр трансплантациясы алдында реципиентті тексеру алгоритмін білу.</p> <p>4. Бауыр трансплантациясынан кейін пациентті басқару алгоритмін білу.</p> <p>5. Бауыр трансплантациясынан бас тарту дағдарысының Клиникалық-зертханалық және морфологиялық критерийлерін білу.</p> <p>6. Бауыр трансплантациясынан кейінгі пациенттерге ерте және кеш асқынулардың диагностикалық критерийлерін білу.</p> <p>7. Бауыр трансплантациясынан кейінгі пациенттерде иммуносупрессивті және басқа ілеспе терапияның ерекшеліктерін, дәрілік препараттардың өзара әрекеттесуін білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 6:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>

<p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентке немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентті емдеу әдістерін және медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабардар етумен байланысты этикалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Пациенттің денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК дәрігерлеріне және гастроэнтерология мәселелері бойынша сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. 	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>	

<p>Еңбек функциясы 7: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.

		3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог	
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)	
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)	
7	Дәрігер гепатолог		
11. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-гастроэнтеролог»:			
Топтың коды:	2211-6		
Қызмет атауының коды:	2211-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-гастроэнтеролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы"</p> <p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гастроэнтеролог (ересек, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту органдарының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау, емдеу 2. Асқорыту органдарының аурулары бар науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту 3. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Халық арасында ас қорыту органдары ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 2. Жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының негізгі эндоскопиясы
Еңбек функциясы 1: Ас қорыту органдарының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау, емдеу	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық лапароцентезді орындау дағдылары. 2. Іш қуысы мүшелерінің УДЗ жүргізу дағдылары. 3. Бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын жүргізу дағдылары. 4. Бауыр эластографиясын жүргізу дағдылары. 5. Ультрадыбыстық бақылаумен бауыр биопсиясын жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық лапароцентез жүргізу әдістемесін білу. 2. Ультрадыбыстық физиканы, іш қуысы мүшелерін ультрадыбыстық зерттеу әдістерін, бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын білу. бауыр эластографиясы 3. Асқорыту ауруларының ультрадыбыстық семиотикасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерде (ересектерде, балаларда) ас қорыту органдарының ауруларының диагнозын белгілеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту жүйесінің аурулары кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 2. Балалардағы туа біткен және жүре пайда болған ас қорыту аурулары мен тамақтану бұзылыстары кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 3. Ересектер мен балалардағы ас қорыту жүйесінің ауруының ауырлығын бағалау. 4. Ересектер мен балалардағы тамақтану мәртебесін бағалау, соның ішінде тамақтану мәртебесінің өзгеру себептерін және соған байланысты физикалық дамудың бұзылуын анықтау. 5. Icd - 10, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес ас қорыту органдарының ауруларының алдын-ала/клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу. <p>Білімдер:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы ас қорыту органдары ауруларының диагностикалық критерийлерін білу 2. Ас қорыту органдарының ауруларында дифференциалды-диагностикалық іздеу алгоритмдерін білу 3. Ас қорыту органдарының ауруларының жіктелуін білу 4. Әр түрлі жастағы балалардағы тамақтанудың бұзылуының диагностикалық критерийлерін білу. 5. Ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздіктің жіктелуін білу 6. Созылмалы тамақтану бұзылыстарының жіктелуін, балалардағы гипотрофиялардың жіктелуін білу. 7. Балалардың жасына байланысты дене салмағын және бойын бағалау критерийлерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 3: Пациенттердегі (ересектер, балалар) ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін диагностикалау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту жүйесінің туа біткен, сирек және ауыр ауруларын диагностикалау. 2. Ас қорыту органдары ауруларының сирек және ауыр түрлерін диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды, көпсалалы командаларды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гастроэнтерологиялық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. 2. Ересектер мен балалардағы ас қорыту органдары ауруларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, сирек кездесетін және ауыр түрлерінің диагностикасын білу. 3. Ересектер мен балалардағы ас қорыту органдарының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін тексерудің зертханалық-аспаптық әдістерін тағайындауға көрсеткіштерді білу. 4. Ересектер мен балалардағы ас қорыту жүйесінің туа біткен, сирек және ауыр түрлерін диагностикалаудағы Халықаралық ұсыныстарды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
Дағды 4: Пациенттерде (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының ауруларын емдеуде дәрілік емес, дәрілік және арнайы емдеу әдістерін қолдану	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің емдеу жоспарын құру және негіздеу, интервенциялық емнің көрсеткіштерін анықтау. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде ас қорыту органдарының аурулары бар науқастарды емдеуді жүргізу. 3. Ересектер мен балалардағы аурудың жалпы факторлары мен сипатын, соның ішінде жетім ауруларды ескере отырып, емдік тамақтануды тағайындаңыз. 4. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге (хирургиялық көрсеткіштерді қоса алғанда, шұғыл/жоспарлы емдеуге жатқызуға) іріктеу жүргізу және жіберу дағдылары.

		<p>5. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін, оның ішінде бауыр трансплантациясына іріктеуге және жіберуге қатысу</p> <p>6. Созылмалы вирустық гепатиттердің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін анықтау және вирусқа қарсы терапияны жүргізу.</p> <p>7. Көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу.</p> <p>8. Бауыр трансплантациясынан кейін науқасты емдеу және бақылау.</p> <p>9. Емдеудің тиімділігін бағалау және Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулер нәтижелерінің динамикалық өзгерістерін ескере отырып түзету.</p> <p>10. Емдік лапароцентезді орындау дағдылары.</p> <p>11. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>12. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беріңіз.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту органдарының ауруларын емдеу әдістерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдері мен асқынуларын білу.</p> <p>2. Ересектер мен балалардағы ас қорыту аурулары бар науқастардың диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдерін, олардың өзара әрекеттесуін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, жанама әсерлерін, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктерін білу.</p> <p>4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.</p>	
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 5: Пациенттерде (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерінің сирек кездесетін ауруларын емдеуді жүргізу.</p> <p>2. Ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерінің сирек кездесетін ауруларының көпсалалы тәсілін пайдалана отырып, пациенттерді басқару дағдылары.</p> <p>3. Тамақтану жеткіліксіздігін, оның ішінде көпсалалы командалар құрамын түзету.</p> <p>4. Жаңа туған нәрестелерді қайта тамақтандыру синдромымен емдеу және алдын-алу, оның алдын-алу және емдеу.</p> <p>5. Ерекше топтағы балаларға ПВТ жүргізу (бүйрек функциясының бұзылуымен, бауыр, бүйрек және басқа органдарды трансплантациялауға дейін және кейін, иммуносупрессивті терапиядағы, дәнекер тінінің жүйелік аурулары және басқа да қатар жүретін жағдайлары бар балалар).</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Гастроэнтерологиялық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу.</p> <p>2. Ересектердегі ас қорыту жүйесінің сирек кездесетін және ауыр түрлерін емдеуді білу.</p> <p>3. Балалардағы туа біткен, ауыр және сирек кездесетін ас қорыту аурулары мен тамақтану бұзылыстарын емдеуді білу.</p> <p>4. Ересектер мен балалардағы ас қорыту жүйесінің сирек және ауыр түрлерін емдеудегі халықаралық ұсыныстарды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	<p>Дағды 6:</p> <p>Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) динамикалық бақылауды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқорыту органдарының созылмалы ауруларымен, соның ішінде бауыр трансплантациясын қоса алғанда, хирургиялық араласудан өткендермен динамикалық бақылау жүргізу. 2. Ас қорыту органдарының ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын, оның ішінде педиатриялық бейіндегі пациенттерді ересек буынға беруді жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқорыту органдарының созылмалы аурулары бар, оның ішінде бауырдың ТП қоса алғанда, хирургиялық араласудан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптерін білу. 2. Мониторинг мерзімдерін және емдеу тиімділігінің критерийлерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	<p>Дағды 7:</p> <p>Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ас қорыту органдарының аурулары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ас қорыту органдарының аурулары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Асқорыту органдарының аурулары бар науқастарды қалпына келтіру лече-	<p>Дағды 1:</p> <p>Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттер-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау.

<p>ние және медициналық оңалту</p>	<p>ді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>2. Ас қорыту органдарының аурулары кезінде, оның ішінде хирургиялық араласудан кейін оңалту диагнозын, әлеуетін және оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссия/ көпсалалы команда құрамына қатысу дағдылары.</p> <p>3. Асқорыту жүйесі аурулары бар пациенттерде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Оңалту стандарттарына сәйкес қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең), оның ішінде ас қорыту органдарына хирургиялық араласудан өткендерді жүргізу.</p> <p>5. Асқорыту аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту жүйесінің аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптерін білу.</p> <p>2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдерін білу.</p> <p>3. Ас қорыту аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламаларын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Ас қорыту органдарының ауруларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтімнің қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Халық арасында ас қорыту органдары аурулары-</p>	<p>Дағды 1: Халық арасында ас қорыту органдары аурулары-</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>ның және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>ның және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және ас қорыту органдары ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p> <p>2. Асқорыту органдары аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту органдарының ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p>

		<p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының негізгі эндоскопиясы</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар)асқазан-ішек жолдарының жоғарғы және төменгі бөлімдерінің диагностикалық, базалық емдік эндоскопиясын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндоскопиялық зерттеулер жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау және оларды ұйымдастыру. 2. Диагностикалық эзофагогастроуденоскопия жүргізу дағдылары. 3. Диагностикалық ректоскопия және сигмоидоскопия жүргізу дағдылары. 4. Диагностикалық колоноскопия жүргізу дағдылары. 5. Капсулалық эндоскопия жасаңыз. 6. Аурулардың эндоскопиялық белгілерін анықтау және ажырату. 7. Эндоскопиялық қорытынды жасаңыз. 8. Әрі қарай эндоскопиялық зерттеу және емдеу тактикасын анықтау 9. Эндоскопиялық зерттеу кезінде биопсия жасау дағдылары. 10. Циклдік полипэктомия дағдылары. 11. Эндоскопиялық гемостазды жүзеге асырыңыз. 12. Алып тастаңыз бөгде заттар асқазан-ішек жолдары. 13. Эндоскопиялық процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эзофагогастроуденоскопия, колоноскопия, ректосигмоидоскопия жүргізу техникасын білу. 2. Эндоскопиялық зерттеуге көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді білу. 3. Науқастарды эндоскопиялық зерттеу әдістеріне дайындауды білу. 4. Эндоскопиялық зерттеулер, көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер кезінде анестезия жүргізу әдістемесін білу.

		<p>5. Эндоскопия кезінде диагноз қойылған аурулардың эндоскопиялық белгілерін білу.</p> <p>6. АІЖ биопсиясын жүргізу әдістемесін білу</p> <p>7. Капсулалық эндоскопияны жүргізу әдістемесін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін білу.</p> <p>8. Асқазан-ішектен қан кету кезіндегі диагностикалық және емдік манипуляцияларды білу.</p> <p>9. Эндоскопиялық диагностиканы және қатерсіз субмукозальды ісіктерді басқару тактикасын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>қарым-қатынас</p> <p>Толеранттылық мпен құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)
	7	Дәрігер гепатолог
12. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер гастроэнтеролог (ересектер)»:		
Топтың коды:	2211-6	
Қызмет атауының коды:	2211-6-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер гастроэнтеролог (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Денсаулық сақтау
		Біліктілік: -

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гастроэнтеролог (ересектер)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту органдарының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау, емдеу 2. Асқорыту органдарының аурулары бар науқастарды қалпына келтіру емдеу және медициналық оңалту 3. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Халық арасында ас қорыту органдары ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 2. Жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының негізгі эндоскопиясы
Еңбек функциясы 1: Ас қорыту органдарының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау, емдеу	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық лапароскопизмді орындау дағдылары. 2. Іш қуысы мүшелерінің УДЗ жүргізу дағдылары. 3. Бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын жүргізу дағдылары. 4. Бауыр эластографиясын жүргізу дағдылары. 5. Ультрадыбыстық бақылаумен бауыр биопсиясын жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық лапароскопизмді жүргізу әдістемесін білу. 2. Ультрадыбыстық физиканы, іш қуысы мүшелерін ультрадыбыстық зерттеу әдістерін, бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын білу. бауыр эластографиясы 3. Асқорыту ауруларының ультрадыбыстық семиотикасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерде (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының ауруларының диагнозын белгілеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту жүйесінің аурулары кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 2. Балалардағы туа біткен және жүре пайда болған ас қорыту аурулары мен тамақтану бұзылыстары кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 3. Ересектер мен балалардағы ас қорыту жүйесінің ауруының ауырлығын бағалау.

		<p>4. Ересектер мен балалардағы тамақтану мәртебесін бағалау, соның ішінде тамақтану мәртебесінің өзгеру себептерін және соған байланысты физикалық дамудың бұзылуын анықтау.</p> <p>5. АХЖ - 10, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес ас қорыту органдарының ауруларының алдын-ала/клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы ас қорыту органдары ауруларының диагностикалық критерийлерін білу 2. Ас қорыту органдарының ауруларында дифференциалды-диагностикалық іздеу алгоритмдерін білу 3. Ас қорыту органдарының ауруларының жіктелуін білу 4. Әр түрлі жастағы балалардағы тамақтанудың бұзылуының диагностикалық критерийлерін білу. 5. Ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздіктің жіктелуін білу 6. Созылмалы тамақтану бұзылыстарының жіктелуін, балалардағы гипотрофиялардың жіктелуін білу. 7. Балалардың жасына байланысты дене салмағын және бойын бағалау критерийлерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Пациенттердегі (ересектер, балалар) ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін диагностикалау.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту жүйесінің туа біткен, сирек және ауыр ауруларын диагностикалау. 2. Ас қорыту органдары ауруларының сирек және ауыр түрлерін диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды, көпсалалы командаларды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гастроэнтерологиялық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. 2. Ересектер мен балалардағы ас қорыту органдары ауруларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, сирек кездесетін және ауыр түрлерінің диагностикасын білу. 3. Ересектер мен балалардағы ас қорыту органдарының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін тексерудің зертханалық-аспаптық әдістерін тағайындауға көрсеткіштерді білу. 4. Ересектер мен балалардағы ас қорыту жүйесінің туа біткен, сирек және ауыр түрлерін диагностикалаудағы Халықаралық ұсыныстарды білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Пациенттерде (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының ауруларын емдеуде дәрілік емес, дәрілік және арнайы емдеу әдістерін қолдану</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің емдеу жоспарын құру және негіздеу, интервенциялық емнің көрсеткіштерін анықтау. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде ас қорыту органдарының аурулары бар науқастарды емдеуді жүргізу.

		<p>3. Ересектер мен балалардағы аурудың жалпы факторлары мен сипатын, соның ішінде орфандық ауруларды ескере отырып, емдік тамақтануды тағайындаңыз.</p> <p>4. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге (хирургиялық көрсетілімдерді қоса алғанда, шұғыл/жоспарлы емдеуге жатқызуға) іріктеу жүргізу және жіберу дағдылары.</p> <p>5. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін, оның ішінде бауыр трансплантациясына іріктеуге және жіберуге қатысу</p> <p>6. Созылмалы вирустық гепатиттердің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін анықтау және вирусқа қарсы терапияны жүргізу.</p> <p>7. Көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу.</p> <p>8. Бауыр трансплантациясынан кейін науқасты емдеу және бақылау.</p> <p>9. Емдеудің тиімділігін бағалау және Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулер нәтижелерінің динамикалық өзгерістерін ескере отырып түзету.</p> <p>10. Емдік лапаросцентезді орындау дағдылары.</p> <p>11. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>12. Медициналық көмек көрсетуге басымдық берініз.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту органдарының ауруларын емдеу әдістерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдері мен асқынуларын білу.</p> <p>2. Ересектер мен балалардағы ас қорыту аурулары бар науқастардың диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдерін, олардың өзара әрекеттесуін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, жанама әсерлерін, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктерін білу.</p> <p>4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.</p>
<p>Дағды 5:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін емдеу</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерінің сирек кездесетін ауруларын емдеуді жүргізу.</p> <p>2. Ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерінің сирек кездесетін ауруларының көпсалалы тәсілін пайдалана отырып, пациенттерді басқару дағдылары.</p> <p>3. Тамақтану жеткіліксіздігін, оның ішінде көпсалалы командалар құрамын түзету.</p> <p>4. Жаңа туған нәрестелерді қайта тамақтандыру синдромымен емдеу және алдын-алу, оның алдын-алу және емдеу.</p> <p>5. Ерекше топтағы балаларға ПВТ жүргізу (бүйрек функциясының бұзылуымен, бауыр, бүйрек және басқа органдарды трансплантациялауға дейін және кейін, иммуносупрессивті терапиядағы, дәнекер тінінің жүйелік аурулары және басқа да қатар жүретін жағдайлары бар балалар).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Гастроэнтерологиялық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу.</p>

	<p>2. Ересектердегі ас қорыту жүйесінің сирек кездесетін және ауыр түрлерін емдеуді білу.</p> <p>3. Балалардағы туа біткен, ауыр және сирек кездесетін ас қорыту аурулары мен тамақтану бұзылыстарын емдеуді білу.</p> <p>4. Ересектер мен балалардағы ас қорыту жүйесінің сирек және ауыр түрлерін емдеудегі халықаралық ұсыныстарды білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) динамикалық бақылауды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқорыту органдарының созылмалы ауруларымен, соның ішінде бауыр трансплантациясын қоса алғанда, хирургиялық араласудан өткендермен динамикалық бақылау жүргізу. 2. Ас қорыту органдарының ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын, оның ішінде педиатриялық бейіндегі пациенттерді ересек буынға беруді жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқорыту органдарының созылмалы аурулары бар, оның ішінде бауырдың ТП қоса алғанда, хирургиялық араласудан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптерін білу. 2. Мониторинг мерзімдерін және емдеу тиімділігінің критерийлерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 7:</p> <p>Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ас қорыту органдарының аурулары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ас қорыту органдарының аурулары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Асқорыту органдарының аурулары бар науқастарды қалпына келтіру емдеу және медициналық оңалту</p>	<p>Дағды 1: Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау. 2. Ас қорыту органдарының аурулары кезінде, оның ішінде хирургиялық араласудан кейін оңалту диагнозын, әлеуетін және оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссия/ көпсалалы команда құрамына қатысу дағдылары. 3. Асқорыту жүйесі аурулары бар пациенттерде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 4. Оңалту стандарттарына сәйкес қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең), оның ішінде ас қорыту органдарына хирургиялық араласудан өткендерді жүргізу. 5. Асқорыту аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту жүйесінің аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптерін білу. 2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдерін білу. 3. Ас қорыту аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Ас қорыту органдарының ауруларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтімнің қажеттілігін анықтау. 3. Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Халық арасында ас қорыту органдары ауруларының және олардың асқинуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	Дағды 1: Халық арасында ас қорыту органдары ауруларының және олардың асқинуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	Машықтар: 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және ас қорыту органдары ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және өткізу. 2. Асқорыту органдары аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). Білімдер: 1. Ас қорыту органдарының ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талпауларына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының негізгі эндоскопиясы</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар)асқазан-ішек жолдарының жоғарғы және төменгі бөлімдерінің диагностикалық, базалық емдік эндоскопиясын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Эндоскопиялық зерттеулер жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау және оларды ұйымдастыру.</p> <p>2. Диагностикалық эзофагогастроуденоскопия жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Диагностикалық ректоскопия және сигмоидоскопия жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Диагностикалық колоноскопия жүргізу дағдылары.</p> <p>5. Капсулалық эндоскопия жасаңыз.</p> <p>6. Аурулардың эндоскопиялық белгілерін анықтау және ажырату.</p> <p>7. Эндоскопиялық қорытынды жасаңыз.</p> <p>8. Өрі қарай эндоскопиялық зерттеу және емдеу тактикасын анықтау</p> <p>9. Эндоскопиялық зерттеу кезінде биопсия жасау дағдылары.</p> <p>10. Циклдік полипэктомия дағдылары.</p> <p>11. Эндоскопиялық гемостазды жүзеге асырыңыз.</p> <p>12. Алып тастаңыз бөгде заттар асқазан-ішек жолдары.</p> <p>13. Эндоскопиялық процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Эзофагогастроуденоскопия, колоноскопия, ректосигмоидоскопия жүргізу техникасын білу.</p> <p>2. Эндоскопиялық зерттеуге көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>3. Науқастарды эндоскопиялық зерттеу әдістеріне дайындауды білу.</p>

		<p>4. Эндоскопиялық зерттеулер, көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер кезінде анестезия жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>5. Эндоскопия кезінде диагноз қойылған аурулардың эндоскопиялық белгілерін білу.</p> <p>6. АІЖ биопсиясын жүргізу әдістемесін білу</p> <p>7. Капсулалық эндоскопияны жүргізу әдістемесін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін білу.</p> <p>8. Асқазан-ішектен қан кету кезіндегі диагностикалық және емдік манипуляцияларды білу.</p> <p>9. Эндоскопиялық диагностиканы және қатерсіз субмукозальды ісіктерді басқару тактикасын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)
	7	Дәрігер гепатолог
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)»:		
Топтың коды:	2211-6	
Қызмет атауының коды:	2211-6-003	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту органдарының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау, емдеу 2. Асқорыту органдарының аурулары бар науқастарды қалпына келтіру емдеу және медициналық оңалту 3. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Халық арасында ас қорыту органдары ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 2. Жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының негізгі эндоскопиясы 	
Еңбек функциясы 1: Ас қорыту органдарының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау, емдеу	Дағды 1: Пациенттерде (балалар) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық лапароскопия орындау дағдылары. 2. Іш қуысы мүшелерінің УДЗ жүргізу дағдылары. 3. Бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын жүргізу дағдылары. 4. Бауыр эластографиясын жүргізу дағдылары. 5. Ультрадыбыстық бақылаумен бауыр биопсиясын жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық лапароскопия жүргізу әдістемесін білу. 2. Ультрадыбыстық физиканы, іш қуысы мүшелерін ультрадыбыстық зерттеу әдістерін, бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын білу. бауыр эластографиясы 3. Асқорыту ауруларының ультрадыбыстық семиотикасын білу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
	Дағды 2: Пациенттерде (балалар) ас қорыту органдарының ауруларының диагнозын белгілеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту жүйесінің аурулары кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 2. Балалардағы туа біткен және жүре пайда болған ас қорыту аурулары мен тамақтану бұзылыстары кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 3. Балалардағы ас қорыту жүйесінің ауруының ауырлығын бағалау. 	

		<p>4. Балалардағы тамақтану мәртебесін бағалау, соның ішінде тамақтану мәртебесінің өзгеру себептерін және олармен байланысты физикалық дамудың бұзылуын анықтау.</p> <p>5. АЖХ-10, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес ас қорыту органдарының ауруларының алдын-ала/клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы ас қорыту органдары ауруларының диагностикалық критерийлерін білу 2. Ас қорыту органдарының ауруларында дифференциалды-диагностикалық іздеу алгоритмдерін білу 3. Ас қорыту органдарының ауруларының жіктелуін білу 4. Әр түрлі жастағы балалардағы тамақтанудың бұзылуының диагностикалық критерийлерін білу. 5. Ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздіктің жіктелуін білу 6. Созылмалы тамақтану бұзылыстарының жіктелуін, балалардағы гипотрофиялардың жіктелуін білу. 7. Балалардың жасына байланысты дене салмағын және бойын бағалау критерийлерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Пациенттердегі (балалар) ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін диагностикалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ас қорыту жүйесінің туа біткен, сирек және ауыр ауруларын диагностикалау. 2. Ас қорыту органдары ауруларының сирек және ауыр түрлерін диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды, көпсалалы командаларды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гастроэнтерологиялық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. 2. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, балалардағы ас қорыту органдары ауруларының сирек және ауыр түрлерінің диагностикасын білу. 3. Балалардағы ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін тексерудің зертханалық-аспаптық әдістерін тағайындауға көрсеткіштерді білу. 4. Балалардағы ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін диагностикалаудағы Халықаралық ұсыныстарды білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Пациенттерде (балалар) ас қорыту органдарының ауруларын емдеуде дәрілік емес, дәрілік және арнайы емдеу әдістерін қолдану</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің емдеу жоспарын құру және негіздеу, интервенциялық емнің көрсеткіштерін анықтау. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде ас қорыту органдарының аурулары бар науқастарды емдеуді жүргізу. 3. Балалардағы аурудың жалпы факторлары мен сипатын, соның ішінде орфандық ауруларды ескере отырып, емдік тамақтануды тағайындаңыз.

		<p>4. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге (хирургиялық көрсетілімдерді қоса алғанда, шұғыл/жоспарлы емдеуге жатқызуға) іріктеу жүргізу және жіберу дағдылары.</p> <p>5. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін, оның ішінде бауыр трансплантациясына іріктеуге және жіберуге қатысу</p> <p>6. Созылмалы вирустық гепатиттердің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін анықтау және вирусқа қарсы терапияны жүргізу.</p> <p>7. Көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу.</p> <p>8. Бауыр трансплантациясынан кейін науқасты емдеу және бақылау.</p> <p>9. Емдеудің тиімділігін бағалау және Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулер нәтижелерінің динамикалық өзгерістерін ескере отырып түзету.</p> <p>10. Емдік лапароцентезді орындау дағдылары.</p> <p>11. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>12. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беріңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту органдарының ауруларын емдеу әдістерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдері мен асқынуларын білу.</p> <p>2. Балалардағы ас қорыту аурулары бар науқастардың диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдерін, олардың өзара әрекеттесуін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, жанама әсерлерін, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктерін білу.</p> <p>4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Пациенттерде (балалар) ас қорыту органдарының туа біткен, сирек және ауыр түрлерін емдеу</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерінің сирек кездесетін ауруларын емдеуді жүргізу.</p> <p>2. Ас қорыту органдары ауруларының туа біткен, сирек және ауыр түрлерінің сирек кездесетін ауруларының көпсалалы тәсілін пайдалана отырып, пациенттерді басқару дағдылары.</p> <p>3. Тамақтану жеткіліксіздігін, оның ішінде көпсалалы командалар құрамын түзету.</p> <p>4. Жаңа туған нәрестелерді қайта тамақтандыру синдромымен емдеу және алдын-алу, оның алдын-алу және емдеу.</p> <p>5. Ерекше топтағы балаларға ПВТ жүргізу (бүйрек функциясының бұзылуымен, бауыр, бүйрек және басқа органдарды трансплантациялауға дейін және кейін, иммуносупрессивті терапиядағы, дәнекер тінінің жүйелік аурулары және басқа да қатар жүретін жағдайлары бар балалар).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Гастроэнтерологиялық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу.</p> <p>2. Балалардағы туа біткен, ауыр және сирек кездесетін ас қорыту аурулары мен тамақтану бұзылыстарын емдеуді білу.</p>

		4. Балалардағы ас қорыту жүйесінің сирек және ауыр түрлерін емдеудегі халықаралық ұсыныстарды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 6: Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерді (балалар) динамикалық бақылауды жүзеге асыру		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқорыту органдарының созылмалы ауруларымен, соның ішінде бауыр трансплантациясын қоса алғанда, хирургиялық араласудан өткендермен динамикалық бақылау жүргізу. 2. Ас қорыту органдарының ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын, оның ішінде педиатриялық бейіндегі пациенттерді ересек буынға беруді жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқорыту органдарының созылмалы аурулары бар, оның ішінде бауырдың ТП қоса алғанда, хирургиялық араласудан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптерін білу. 2. Мониторинг мерзімдерін және емдеу тиімділігінің критерийлерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 7: Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ас қорыту органдарының аурулары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ас қорыту органдарының аурулары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Асқорыту органдарының аурулары бар науқастарды қалпына келтіру емдеу және медициналық оңалту</p>	<p>Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау.</p> <p>2. Ас қорыту органдарының аурулары кезінде, оның ішінде хирургиялық араласудан кейін оңалту диагнозын, әлеуетін және оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссия/ көпсалалы команда құрамына қатысу дағдылары.</p> <p>3. Асқорыту жүйесі аурулары бар пациенттерде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Оңалту стандарттарына сәйкес қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең), оның ішінде ас қорыту органдарына хирургиялық араласудан өткендерді жүргізу.</p> <p>5. Асқорыту аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту жүйесінің аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптерін білу.</p> <p>2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдерін білу.</p> <p>3. Ас қорыту аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламаларын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Ас қорыту органдарының ауруларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтімнің қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Асқорыту органдарының аурулары бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Халық арасында ас қорыту органдары ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>Халық арасында ас қорыту органдары ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және ас қорыту органдары ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p> <p>2. Асқорыту органдары аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ас қорыту органдарының ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p>

		<p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Жоғарғы және төменгі асқазан-ішек жолдарының негізгі эндоскопиясы</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерде (балалар) асқазан-ішек жолдарының жоғарғы және төменгі бөлімдерінің диагностикалық, базалық емдік эндоскопиясын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндоскопиялық зерттеулер жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау және оларды ұйымдастыру. 2. Диагностикалық эзофагогастроуденоскопия жүргізу дағдылары. 3. Диагностикалық ректоскопия және сигмоидоскопия жүргізу дағдылары. 4. Диагностикалық колоноскопия жүргізу дағдылары. 5. Капсулалық эндоскопия жасаңыз. 6. Аурулардың эндоскопиялық белгілерін анықтау және ажырату. 7. Эндоскопиялық қорытынды жасаңыз. 8. Әрі қарай эндоскопиялық зерттеу және емдеу тактикасын анықтау 9. Эндоскопиялық зерттеу кезінде биопсия жасау дағдылары. 10. Циклдік полипэктомия дағдылары. 11. Эндоскопиялық гемостазды жүзеге асырыңыз. 12. Алып тастаңыз бөгде заттар асқазан-ішек жолдары. 13. Эндоскопиялық процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эзофагогастроуденоскопия, колоноскопия, ректосигмоидоскопия жүргізу техникасын білу. 2. Эндоскопиялық зерттеуге көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді білу. 3. Науқастарды эндоскопиялық зерттеу әдістеріне дайындауды білу. 4. Эндоскопиялық зерттеулер, көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер кезінде анестезия жүргізу әдістемесін білу.

		<p>5. Эндоскопия кезінде диагноз қойылған аурулардың эндоскопиялық белгілерін білу.</p> <p>6. АІЖ биопсиясын жүргізу әдістемесін білу</p> <p>7. Капсулалық эндоскопияны жүргізу әдістемесін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін білу.</p> <p>8. Асқазан-ішектен қан кету кезіндегі диагностикалық және емдік манипуляцияларды білу.</p> <p>9. Эндоскопиялық диагностиканы және қатерсіз субмукозальды ісіктерді басқару тактикасын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)
	7	Дәрігер гепатолог
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог»:		
Топтың коды:	2211-6	
Қызмет атауының коды:	2211-6-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Денсаулық сақтау
		Біліктілік: -

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-гастроэнтеролог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 3. Гастроэнтерологияда күрделі емдік манипуляциялар жүргізу
Еңбек функциясы 1: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында гастроэнтерологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Гастроэнтерология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Гастроэнтерология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдай мен аурулардың таралуын бақылау. ас қорыту органдары.
		Білімдер:

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

Қосымша еңбек функциясы 3: Гастроэнтерологияда күрделі емдік манипуляциялар жүргізу	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының аурулары кезінде УДЗ бақылауымен емдік манипуляциялар жүргізу.	Машықтар: 1. УДЗ ас қорыту жүйесі мүшелерінің іш қуысында кисталарды, абсцестерді және сұйықтықтың жиналуын дренаждау дағдылары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. УДЗ ас қорыту жүйесі мүшелерінің іш қуысында кисталарды, абсцестерді және сұйықтықтың жиналуын дренаждау білу Шеберлікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект көшбасшылық Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (ересек)	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (балалар)	
	7	Дәрігер гепатолог	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог (ересектер)»:			
Топтың коды:	2211-6		
Қызмет атауының коды:	2211-6-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Дәрігер-гастроэнтеролог (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Гастроэнтерологтар (ересектер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 3. Гастроэнтерологияда күрделі емдік манипуляциялар жүргізу
Еңбек функциясы 1: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында гастроэнтерологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Гастроэнтерология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Гастроэнтерология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдай мен аурулардың таралуын бақылау. ас қорыту органдары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.

		<p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Гастроэнтерологтар (ересектер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Гастроэнтерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Гастроэнтерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гастроэнтерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және гастроэнтерологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Пациенттерде (ересектер) ас қорыту органда-</p>		<p>Дағды 1: Пациенттерде (ересектер) ас қорыту органда-</p>

Гастроэнтерологияда күрделі емдік манипуляциялар жүргізу	рының аурулары кезінде УДЗ бақылауымен емдік манипуляциялар жүргізу.	Білімдер: 1. УДЗ ас қорыту жүйесі мүшелерінің іш қуысында кисталарды, абсцестерді және сұйықтықтың жиналуын дренаждау әдісін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (ересек)	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (балалар)	
7	Дәрігер гепатолог		
16. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог (балалар)»:			
Топтың коды:	2211-6		
Қызмет атауының коды:	2211-6-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-гастроэнтеролог (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Дәрігер-гастроэнтеролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 3. Гастроэнтерологияда күрделі емдік манипуляциялар жүргізу
Еңбек функциясы 1: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында гастроэнтерологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Гастроэнтерология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Гастроэнтерология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдай мен аурулардың таралуын бақылау. ас қорыту органдары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Гастроэнтеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Гастроэнтерологияда күрделі емдік манипуляциялар жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының аурулары кезінде</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ультрадыбыстық бақылаумен ас қорыту жүйесі мүшелерінің іш қуысында кисталарды, абсцестерді және сұйықтықтың жиналуын дренаждау дағдылары. <p>Білімдер:</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

	де УДЗ бақылаумен емдік манипуляциялар жүргізу.	1. Ультрадыбыстық бақылаумен ас қорыту жүйесі мүшелерінің іш қуысында кисталарды, абсцестерді және сұйықтықтың жиналуын дренаждау әдісін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Профессиональная этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (ересек)	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (балалар)	
	7	Дәрігер гепатолог	
17. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог»:			
Топтың коды:	2211-6		
Қызмет атауының коды:	2211-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-гастроэнтеролог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Гастроэнтерология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Гастроэнтерологтар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгі-	Машықтар:

	<p>зу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Гастроэнтерологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Гастроэнтерология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Гастроэнтерологтар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Халыққа гастроэнтерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа гастроэнтерологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде гастроэнтерологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p> <p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Халыққа гастроэнтерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>
		<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаларды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Гастроэнтерология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Гастроэнтерология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсындық этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Ас қорыту органдарының ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлер- 	

		мен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік және тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)
	7	Дәрігер гепатолог
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог (ересектер)»:		
Топтың коды:	2211-6	
Қызмет атауының коды:	2211-6-002	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-гастроэнтеролог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Гастроэнтерология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Гастроэнтерологтар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Гастроэнтерологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Гастроэнтерология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Гастроэнтерологтар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа гастроэнтерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа гастроэнтерологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде гастроэнтерологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа гастроэнтерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын,</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.

	рын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	<p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Гастроэнтерология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Гастроэнтерология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсындық этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p>	

		<p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Ас қорыту органдарының ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)
		Дәрігер гепатолог
19. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог (балалар)»:		
Топтың коды:	2211-6	
Қызмет атауының коды:	2211-6-003	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-гастроэнтеролог (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы"	

	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-гастроэнтеролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ас қорыту органдарының аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Гастроэнтерология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Гастроэнтерологтар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гастроэнтерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және гастроэнтерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.	
		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).	

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Гастроэнтерологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Гастроэнтерология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Гастроэнтерологтар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа гастроэнтерологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде гастроэнтерологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа гастроэнтерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Формальды емес медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Гастроэнтерология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Гастроэнтерология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсындың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
		<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Ас қорыту органдарының ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер гепатолог
20. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер гепатолог»:		
Топтың коды:	2211-6	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер гепатолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гепатолог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	"Гепатология" мамандануы "Гастроэнтерология", "Инфекция аурулар" мамандықтары бойынша сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бауыр мен өт жолдарының ауруларын диагностикалау, емдеу, оның ішінде сирек және аралас формалар 2. Бауыр және өт жолдары аурулары бар науқастарды қалпына келтіру емдеу және медициналық оңалту 3. Бауыр және өт жолдарының аурулары кезінде медициналық сараптама жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 2. Үздіксіз кәсіби даму 3. Бауыр трансплантациясына дейін және кейін науқастарды басқару	
Еңбек функциясы 1: Бауыр мен өт жолдарының ауруларын диагностикалау, емдеу, оның ішінде сирек және аралас формалар	Дағды 1: Пациенттерде диагностикалық процедураларды жүргізу.	Машықтар: 1. Диагностикалық лапароскоптезді орындау дағдылары. 2. Бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын жүргізу дағдылары. 3. Бауыр эластографиясын жүргізу дағдылары. 4. Ультрадыбыстық бақылаумен бауыр биопсиясын жүргізу дағдылары.	
		Білімдер: 1. Диагностикалық лапароскоптез жүргізу әдістемесін білу. 2. Ультрадыбыстық физиканы, бауыр мен көкбауыр тамырларының доплерографиясын, бауыр эластографиясын білу. 3. Асқорыту ауруларының ультрадыбыстық семиотикасын білу. 4. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, ультрадыбыстық бақылаудағы бауыр биопсиясын жүргізу әдістемесін және асқинуларды білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
	Дағды 2:	Машықтар:	

<p>Бауыр және өт жолдары ауруларының диагнозын анықтау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бауыр мен өт жолдарының аурулары кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 2. Бауыр мен өт жолдарының ауруларындағы аурудың ауырлығын бағалау. 3. Бауыр ауруларының ауырлығы мен болжамын бағалау үшін диагностикада шкалаларды немесе индекстерді қолданыңыз. 4. Бауыр мен өт жолдарының аурулары кезіндегі тамақтану жағдайын бағалау. 5. АХЖ-10, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес бауыр мен өт жолдарының ауруларының алдын ала/клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу. 6. Бауыр мен өт жолдарының туа біткен ақаулары мен ауытқуларын диагностикалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өт жолдарының әртүрлі этиологиясы мен патологиясының жедел және созылмалы бауыр ауруларының диагностикалық критерийлерін білу. 2. Бауыр мен өт жолдарының зақымдануының негізгі клиникалық-зертханалық синдромдарындағы дифференциалды-диагностикалық іздеу алгоритмдерін білу. 3. Порталдық гипертензияның диагностикалық критерийлері мен даму себептерін білу. <p>Өңештің варикожды тамырларының эндоскопиялық критерийлерін білу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Асциттің себебін, патогенезін, дифференциалды диагнозын білу. 3. Отқа төзімді асциттің диагностикалық критерийлерін білу. 4. Асциттік сұйықтықты зерттеудің диагностикалық құндылығын, соның ішінде өздігінен бактериялық перитонит диагнозын білу. 5. Түріне байланысты гепаторенальды синдромның дифференциалды диагнозы мен диагностикалық критерийлерін білу. 6. Созылмалы бауыр ауруы бар науқастарда бүйрек жеткіліксіздігінің болжамды мәнін білу. 7. Бауыр энцефалопатиясының себептерін, дифференциалды диагностикасын, диагностикалық критерийлерін білу. 8. Гепатопульмональды синдромның, бауыр гидротораксының диагностикалық критерийлерін білу. 9. Білу қақпа және көкбауыр венасы тромбозының диагностикалық критерийлері. 10. Бауырдың ісік зақымдануының дифференциалды диагнозы мен диагностикалық критерийлерін білу. 11. Жүкті әйелдердегі бауыр мен өт жолдарының ауруларының диагностикалық критерийлерін білу. 12. Бауыр мен өт жолдарының ауруларының жіктелуін білу. 	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 3:</p> <p>Бауыр және өт жолдары ауруларының сирек және аралас түрлерін диагностикалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бауыр мен өт жолдарының ауруларының сирек кездесетін және аралас түрлерін, қатар жүретін жағдайларды диагностикалау. 2. Бауыр мен өт жолдарының ауруларының сирек және аралас түрлерін, қатар жүретін жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 	

		<p>3.Дәрігерлік консилиумдарды, көпсалалы командаларды ұйымдастыру дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1.НҚА талаптарын, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқаулықтарды білу.</p> <p>2.Гепатологиялық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу.</p> <p>3.Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, бауыр мен өт жолдары ауруларының сирек кездесетін және аралас түрлерін диагностикалауды, қатар жүретін жағдайларды білу.</p> <p>4.Бауыр мен өт жолдарының ауруларының сирек кездесетін және аралас түрлерін диагностикалаудағы Халықаралық ұсыныстарды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Бауыр, өт жолдарының ауруларын емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз, 2. Бауыр, өт жолдары аурулары бар пациенттерді күндізгі, тәулік бойы стационарға жатқызуға іріктеу жүргізу және жіберу. 3. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде бауыр, өт жолдары аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 4. Емдік тамақтануды тағайындаңыз, бауыр, өт жолдарының аурулары кезінде тамақтану жағдайын түзетіңіз. 5. Өңеш пен асқазанның варикозды тамырларын эндоскопиялық емдеу көрсеткіштерін анықтаңыз. 6. Гепацеллюлярлы карциноманы интервенциялық емдеуге көрсеткіштерді анықтаңыз. 7. Жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету үшін көрсеткіштерді анықтау. 8. Созылмалы вирустық гепатиттердің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін анықтау және вирусқа қарсы терапияны жүргізу. 9. Көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті терапия жүргізу. 10. Бауыр мен өт жолдарының патологиясымен жүкті әйелдерді басқару тактикасын анықтаңыз. 11. Жедел бауыр жеткіліксіздігі, созылмалы бауыр жеткіліксіздігі, өңештің варикозды тамырларынан қан кету және гепатологиядағы басқа да шұғыл жағдайлар кезінде қарқынды терапия жүргізу. 12. Лапароцентезді емдеңіз. 13. Емдеудің тиімділігін бағалау және оны түзету. 14. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Бауыр ауруларын, өт жолдарын, көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және асқынуларды емдеу әдістерін білу. 2.Емдік тамақтанудың ерекшеліктерін білу, бауыр, өт жолдары ауруларында нутритивтік жеткіліксіздікті түзету. 3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдерін, олардың өзара әрекеттесуін, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін, жанама әсерлерін, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктерін білу.

		4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 5: Бауыр мен өт жолдарының сирек және аралас ауруларын емдеу	Машықтар: 1. Бауыр мен өт жолдарының сирек кездесетін және аралас ауруларын және қатар жүретін ауруларды емдеу. 2. Бауыр мен өт жолдарының сирек кездесетін және аралас аурулары мен қатар жүретін жағдайлардың көпсалалы тәсілін қолдана отырып, пациенттерді басқару дағдылары. Білімдер: 1. Бауыр мен өт жолдарының сирек кездесетін және аралас ауруларын және қатар жүретін жағдайларды емдеу принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 6: Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді динамикалық бақылау.	Машықтар: 1. Бауыр, өт жолдары аурулары бар, оның ішінде хирургиялық араласудан өткен пациенттерге динамикалық бақылау жүргізу. 2. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру. Білімдер: 1. Бауыр және өт жолдары аурулары бар, оның ішінде хирургиялық араласудан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптерін білу. 2. Мониторинг мерзімдерін және емдеу тиімділігінің критерийлерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бауыр және өт жолдары аурулары бар науқастарды қалпына келтіру емдеу және медициналық оңалту	Дағды 1: Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру	Машықтар: 1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау. 2. Бауыр және өт жолдары аурулары кезінде, оның ішінде хирургиялық араласудан кейін де оңалту диагнозын, әлеуетін және оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссияның немесе көпсалалы команданың құрамына қатысу дағдылары. 3. Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 4. Қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең), оның ішінде бауыр және өт жолдарының аурулары кезінде хирургиялық араласудан өткендерді жүргізу. 5. Бауыр және өт жолдары аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. Білімдер: 1. Бауыр және өт жолдары аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптерін білу. 2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдерін білу. 3. Бауыр және өт жолдары аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:		

<p>Бауыр және өт жолдарының аурулары кезінде медициналық сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізуді жүзеге асыру және пациентті медициналық-әлеуметтік сараптамаға (МӘС) жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде пациентке отбасы мүшелеріне күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттердің тыныс-тіршілігінің тұрақты бұзылу белгілерін анықтау. 2. МӘС өту үшін дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін пациенттерге клиникалық-диагностикалық қорытынды ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>

		<p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Бауыр трансплантациясына дейін және кейін науқастарды басқару</p>	<p>Дағды 1: Бауыр трансплантациясына дейін және кейін науқастарды басқару</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бауыр трансплантациясын жүргізу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз. 2. Бауыр трансплантациясы үшін донорды таңдау және тексеру. 3. Бауыр трансплантациясы алдында реципиентті тексеріңіз. 4. Бауыр трансплантациясынан бас тарту дағдарысын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау. 5. Бауырдың қайталанатын ауруларын диагностикалау және емдеу. 6. Трансплантацияға дейін және одан кейінгі бауыр аурулары бар науқастарға ұтымды фармакотерапияны анықтаңыз. 7. Иммуносупрессивті терапияға мониторинг жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бауыр трансплантациясын жүргізуге арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.

		<p>2. Бауыр трансплантациясы үшін донорды іріктеу критерийлері мен тексеру алгоритмін білу.</p> <p>3. Бауыр трансплантациясы алдында реципиентті тексеру алгоритмін білу.</p> <p>4. Бауыр трансплантациясынан кейін пациентті басқару алгоритмін білу.</p> <p>5. Дағдарыстың Клиникалық-зертханалық және морфологиялық критерийлерін, бауыр трансплантатынан бас тартуды білу.</p> <p>6. Бауыр трансплантациясынан кейінгі науқастардағы ерте және кеш асқынулардың диагностикалық критерийлерін білу.</p> <p>7. Бауыр трансплантациясынан кейінгі пациенттерде иммуносупрессивті және басқа ілеспе терапияның ерекшеліктерін, дәрілік препараттардың өзара әрекеттесуін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)
	7	Дәрігер гепатолог
21. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер гепатолог»:		
Топтың коды:	2211-6	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер гепатолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гепатолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) ұйымдастыру, алдын алу, диагностикалау, емдеу, медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гепатологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Гепатологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Гепатолог дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу. 3. Гепатологияда күрделі емдік манипуляциялар жүргізу	
Еңбек функциясы 1: Гепатологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Гепатологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында гепатологтар арасында міндеттерді бөлу. 2. Гепатолог дәрігерлердің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Гепатология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Гепатология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдай мен аурулардың таралуын бақылау, ас қорыту органдары.	
			Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) гепатологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз гепатологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Гепатология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Гепатологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Гепатология"мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Гепатология"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гепатология"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және гепатологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Гепатолог дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Гепатологияда күрделі емдік манипуляциялар жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) ас қорыту органдарының аурулары кезінде УДЗ бақылауымен емдік манипуляциялар жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. УДЗ ас қорыту жүйесі мүшелерінің іш қуысында кисталарды, абсцестерді және сұйықтықтың жиналуын дренаждау дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. УДЗ ас қорыту жүйесі мүшелерінің іш қуысында кисталарды, абсцестерді және сұйықтықтың жиналуын дренаждау әдісін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог

	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (ересек)	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (балалар)	
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог (ересектер, балалар)	
22. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер гепатолог»:			
Топтың коды:	2211-6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер гепатолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гепатолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бауыр және өт жолдары аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, гепатология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Гепатология" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Гепатология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Гепатология" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Гепатология" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Гепатология" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Гепатология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.	

		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гепатология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және гепатологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Гастроэнтерологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Гастроэнтерология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

"Гепатология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	Халыққа гепатологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқалықтарды әзірлеу.	<p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа гепатологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде гепатологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа гепатологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқалықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы ғкәдемиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Формальды емес медициналық білім беру іс-шараларын (мастер-класс, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Гастроэнтерология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Гастроэнтерология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсындың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Ас қорыту органдарының ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Ментоорство және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32185 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент гастроэнтеролог
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересек)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (балалар)
	7	Дәрігер гастроэнтеролог (ересектер, балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

23. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

24. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

25. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

26. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

27. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

28. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

29. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46
бұйрыққа 8-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Гематология (ересектердің)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Гематология (ересектердің)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101050

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт он сегіз жасқа толған қан және гемопоэтический органдардың аурулары бар пациенттерге, соның ішінде лимфоидты, гемопоэтический және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін қоса алғанда, гематологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптауды белгілейді. ересек тұрғындарға гематологиялық көмек саласындағы құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер гематолог - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 2) 7.2 Дәрігер гематолог - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 3) 7.3 Дәрігер гематолог - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 4) 7.4 Дәрігер гематолог - 7 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер гематолог»:	
Топтың коды:	2211-7
Қызмет атауының коды:	2211-7-002
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер гематолог
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)

	резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Гематология (ересек)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін қоса алғанда, қан және гемопоэтикалық органдардың аурулары бар он сегіз жасқа толған пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектерде қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезінде мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу және тиімділігін бақылау. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектерде қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезінде мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету	Дағды 1: Патологияны анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің (олардың заңды өкілдерінің) шағымдарын, өмір тарихын жинау. 2. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Ересектерді тексеру әдістерін қолданыңыз, соның ішінде: теріні және шырышты қабықтарды тексеру, перкуссия және паренхималық органдарды, лимфа түйіндерін, тірек-қимыл аппаратын пальпациялау. 4. Пациенттердің анатомиялық-функционалдық жағдайын бағалау. 5. Науқастарда толық медициналық тарихты жинаңыз. 6. Патологияны анықтау үшін пациенттерге қажетті тексеруді тағайындаңыз. 7. Пациенттерді тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 	

		<p>8. Жедел мамандандырылған, медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттерде, оның ішінде медициналық ұйымнан тыс диагностикалық іс-шаралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының ересек тұрғындарына гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) өмір тарихы мен шағымдарын жинау, медициналық тарихты жинау, қан аурулары, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды тексеру әдістері. 5. Қан, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктері қалыпты және патологиямен. 6. Пациенттерді тексеру әдістері, Зертханалық және аспаптық тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 7. Медициналық көрсеткіштер және диагностиканың аспаптық және зертханалық әдістерін қолдануға қарсы көрсеткіштер.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің бекітілген клиникалық хаттамаларына және халықаралық стандарттар негізінде гематология саласындағы стандарттарға сәйкес аурулардың болжамдық тәуекелдерін ескере отырып, аурулардың халықаралық статистикалық жіктемесін (ХҚК), денсаулыққа байланысты проблемаларды ескере отырып диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ICD ескере отырып диагноз қойыңыз, дифференциалды диагностика әдістерін қолданыңыз. 2. Клиникалық диагноз қою үшін заманауи классификацияларды, белгілерді және синдромдарды қолданыңыз. 3. Дифференциалды диагностика жүргізу. 4. Қан, қан түзетін мүшелер ауруларының, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің асқынуларын анықтаңыз. 5. Шұғыл көмекті қажет ететін аурулар мен жағдайлардың дифференциалды диагностикасын жүргізу. 6. Қан, гемопоэтический органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды маман дәрігерлермен кеңесуге жіберіңіз. 7. Қанның, гемопоэтикалық органдардың, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің кәсіби ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау. 8. Халықаралық стандарттар бойынша болжамды тәуекелдерді диагностикалау және белгілеу. <p>Білімдер:</p>	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. ICD ескере отырып диагноз қою алгоритмі, дифференциалды диагностика әдістерін қолдану. 2. Жіктелуі, белгілері мен синдромдары, асқынулары. 3. Қан, қан түзуші органдар ауруларының этиологиясы, патогенезі, лимфодты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері. 4. Пациенттерді маман дәрігерлерге консультацияға жіберуге арналған көрсеткіштер. 5. Диагностика және дифференциалды диагностика әдістері. 6. Халықаралық стандарттар бойынша аурулардың болжамды тәуекелдерінің критерийлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Қан, гемопоэтикалық мүшелер аурулары, лимфодты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға емдеуді тағайындау, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфодты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезінде алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек, мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету 2. Стандартты, жоғары дозалы, рецидивке қарсы полихимиотерапия және ілеспе терапия жүргізу. 3. Химиопрепараттардың, фактор концентраттары препараттарының, нефакторинх моноклоналды антиденелердің, шунттаушы препараттардың қан ұю факторларының, антикоагулянттардың, антиромботикалық препараттардың (антиагреганттар, фибринолитиктер), фибринолиз ингибиторларының, өсу факторларының, иммуноглобулиндердің, ынталандырушы агенттердің, ілеспе терапияның, Бактерияға қарсы препараттардың, антимикотиктердің, вирусқа қарсы препараттардың дозаларын есептеу препараттар, ГКС, инфузиялық терапия және т. б. 4. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, дәрілік емес және (немесе) хирургиялық емдеуді таңдауды негіздеу. 5. Арнайы мақсатты, химиотерапия, иммунотерапия тағайындаңыз. 6. Мақсатты, химиотерапия, иммунотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 7. Дәрілік терапияның үйлесімділігін бағалау 8. Дәрілік препараттарды ұтымды дәрілік саясат қағидаттарына сәйкес тағайындау. 9 қатар жүретін аурулар мен асқынуларға терапия тағайындаңыз 10. Гемокомпонентті алмастыру терапиясын жүргізу. 11. Гемокомпонентті алмастыру терапиясының тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. 12. Гемопоэтикалық дің жасушаларын аллогенді, гаплоидентті және аутологиялық трансплантациялау үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.

13. Пациенттерді кейіннен сүйек кемігін және гемопоэтикалық дің жасушаларын трансплантациялай отырып, кондиционерлеу режимін жүргізуге дайындау.
14. Таңдаңыз жедел және созылмалы трансплантация реакциясының алдын алу режимі иесіне қарсы.
15. Трансплантаттың иесіне қарсы жедел және созылмалы реакциясы дамыған кезде иммуносупрессивті терапияны және басқа терапияны таңдаңыз.
16. Трансплантациядан кейінгі ерте және кеш кезеңде Реципиенттерді басқару.
17. Химиотерапия, сүйек кемігін трансплантациялау курстарын өткізгеннен кейін ауыр инфекциялық асқынулардың дамуы кезінде гемобласты бар пациенттерге қарқынды терапия жүргізу.
18. Реаниматолог дәрігерлермен бірлесіп гемодиализ, ультрафильтрация, плазмаферез, ӨЖЖ жүргізуге көрсеткіштерді айқындау
19. Клиникалық хаттамаларға сәйкес трансплантациядан кейінгі мониторинг жүргізу.
20. Дәрілік емес терапияның және (немесе) дәрілік препараттарды және (немесе) хирургиялық араласуды қолданудың оңтайлы реттілігін анықтау.
21. Қанның, қан түзуші органдардың ауруларына, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктеріне мониторинг жүргізу, ағымның ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету

Білімдер:

1. Айғақтар мен қарсы көрсеткіштер, нақты нысаналы, химио-, иммунотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістері.
2. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, гемокомпонентті алмастыру терапиясының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.
3. Гемопоэтикалық дің жасушаларын аллогенді, гаплоидентті және аутологиялық трансплантациялауға арналған медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
4. Пациенттерді кейіннен сүйек кемігін және гемопоэтикалық бағаналы жасушаларды трансплантациялай отырып, кондиционерлеу режимін жүргізуге дайындау.
5. Трансплантаттың иесіне қарсы жедел және созылмалы реакциясының алдын алу режимін таңдау.
6. Жедел және созылмалы трансплантация иесіне қарсы реакцияны дамытуда иммуносупрессивті терапияны таңдау.
7. Трансплантациядан кейінгі ерте және кеш кезеңде Реципиенттерді басқару.
8. Химиотерапия, сүйек кемігін трансплантациялау курстарын өткізгеннен кейін ауыр инфекциялық асқынулар дамыған кезде гемобласты бар пациенттерге қарқынды терапия.
9. Препараттардың жанама әсерлері, препараттардың жанама әсерлерінің алдын алу және емдеу.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге дәрілік препараттарды, дәрілік емес терапияны және медициналық бұйымдарды тағайындау, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрі-дәрмектерді тағайындаңыз. 2. Дәрілік емес терапияны және медициналық өнімдерді, соның ішінде эфферентологиялық емдеуді, сәулелік терапияны тағайындаңыз. 3. Дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гематологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету әдістері мен механизмдері, медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар. 2. Дәрілік емес терапия әдістері (соның ішінде эфферентологиялық көмек, сәулелік терапия), медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген. 3. Пациенттерге медициналық бұйымдарды іріктеу және (немесе) тағайындау әдістері, медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Қан аурулары, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқасқа манипуляциялар мен хирургиялық араласулар жасау. Жүргізілген манипуляциялар мен хирургиялық араласулардың нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа хирургиялық араласулар мен манипуляциялар үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз. 2. Науқастарды дайындау жоспарын әзірлеу операциялар мен манипуляциялар үшін. 3. Манипуляцияларды орындаңыз: <ul style="list-style-type: none"> - сүйек кемігін пункциялау; - сүйек кемігінің трепанобиопсиясын жүргізу; - бел пункциясын жүргізу (стандартталған жағдайларда); - перифериялық дің жасушаларын жинау; - миелоэксфузия жүргізу; - перифериялық дің жасушалары мен сүйек кемігін трансплантациялау. 4. Пациенттерді манипуляциялау және хирургиялық емдеу нәтижелерін бағалау. 5. Манипуляциядан болатын асқынулардың мониторингін жүргізу.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық емдеу мен манипуляцияларды жүргізу принциптері мен әдістері, оның ішінде медициналық көрсеткіштер, медициналық қарсы көрсеткіштер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.

		<p>2. Операцияға дейінгі дайындық және пациенттерді операциядан кейінгі басқару принциптері.</p> <p>3. Манипуляцияларды жүргізу ережелері мен әдістері:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сүйек кемігін пункциялау; - бел пункциясын жүргізу; - трепанобиопсия жүргізу; - перифериялық дің жасушалары мен сүйек кемігін жинау; - перифериялық дің жасушалары мен сүйек кемігін трансплантациялау. <p>4. Қан жүйесінің аурулары кезінде манипуляция жасау әдістері.</p> <p>5. Қан жүйесі ауруларында манипуляция жүргізгеннен кейінгі асқынуларды анықтау және алдын алу.</p> <p>6. Қан жүйесінің аурулары кезінде манипуляциялардан кейінгі асқынуларды емдеу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Қан, гемопоэтикалық мүшелер аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға емдік тамақтануды тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге емдік тамақтануды тағайындаңыз. 2. Теңдестірілген тамақтану бойынша ұсыныстар беріңіз. 3. Белгіленген емдік тамақтанудың тиімділігіне мониторинг жүргізу, қажет болған жағдайда түзету. 4. Қажет болса, мамандандырылған ұсыныстар алу және пациентке арналған жеке тамақтану жоспарын жасау үшін диетологпен кеңесіңіз <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан, гемопоэтический органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға емдік тамақтануды таңдау принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 7:</p> <p>Қан, гемопоэтикалық органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін гематологиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Қан, қан түзуші органдар ауруларынан, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінен туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда: ауырсыну синдромын, гипертермияны, геморрагиялық синдромды, ісік лизис синдромын және т. б. жеңілдету мақсатында пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.

		<p>5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Гематологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>2. Қан, қан түзуші органдар ауруларынан, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінен туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістері.</p> <p>3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 8:</p> <p>Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге паллиативтік медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан, гемопоэтический органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері үшін паллиативтік көмек тағайындау және көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу және тиімділігін бақылау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу мен диспансерлеуді ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан, гемопоэтикалық мүшелер ауруларының, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің пайда болуы мен өршуінің алдын алуы ұйымдастыру және жүргізу.</p> <p>2. Қанның, қан түзуші органдардың созылмалы аурулары, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері анықталған пациенттерге диспансерлік (динамикалық) бақылау жүргізу.</p> <p>3. Қан ауруларының, қан түзетін органдардың, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу әдістерін қолданудың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін анықтаңыз.</p> <p>4. Профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу медициналық көмекке байланысты инфекциялар (катетермен байланысты қан ағымының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)".</p> <p>5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының ересек тұрғындарына гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p>

		<p>2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.</p> <p>3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.</p> <p>4. Қан, гемопоэтический органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің пайда болуы мен дамуының алдын-алу принциптері мен ерекшеліктері.</p> <p>6. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезінде пациенттерді диспансерлік (динамикалық) бақылау тәртібі мен қағидаттары.</p> <p>7. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар</p> <p>8. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.</p> <p>9. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар</p> <p>10. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету.</p> <p>2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК дәрігерлеріне және гематология мәселелері бойынша сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.

		<p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әлауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әлауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)

		2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасының ересектерге гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-130 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 22 желтоқсанда № 25880 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер гематолог (ересек)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер гематолог»:			
Топтың коды:	2211-7		
Қызмет атауының коды:	2211-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер гематолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гематолог (ересек)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін қоса алғанда, қан және гемопоэтикалық органдардың аурулары бар он сегіз жасқа толған пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қанның, қан түзуші органдардың ауруларын, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою 2. Қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау 3. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу 4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету 5. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру 6. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және пациенттерді санитарлық-гигиеналық ағарту және оқыту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу. 7. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1: Қанның, қан түзуші органдардың ауруларын, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою</p>	<p>Дағды 1: Шағымдарды, өмір тарихын жинау, пациенттерге (олардың заңды өкілдеріне) қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар сауалнама жүргізу.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды тексеру, алынған мәліметтерді түсіндіру және талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) өмір тарихы мен шағымдарын жинау әдістемесі. <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар ересектерді тексеру әдістерін қолдану, оның ішінде: тері мен шырышты қабықтарды тексеру, паренхималық органдарды, лимфа түйіндерін, тірек-қимыл аппаратын перкуссиялау және пальпациялау. 2. Қан, қан түзетін мүшелер, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастардың анатомиялық-функционалдық жағдайын бағалау.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан аурулары, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды тексеру әдістемесі. 2. Қан, гемопоэтический органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты ересек тіндердің қатерлі ісіктері бар анатомиялық-Функционалды және жас ерекшеліктері қалыпты және патологиямен.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Диагностика мен емдеудің бекітілген клиникалық хаттамаларына және халықаралық стандарттар негізінде гематология саласында көмек көрсету стандарттарына сәйкес қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты аурулардың қатерлі ісіктері бар пациенттерді зертханалық және аспаптық тексеру көлемінің негіздемесі.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан, гемопоэтический органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарда толық медициналық тарихты жинау. 2. Зерттеудің негізгі және қосымша әдістерін қолдана отырып, қанның, қан түзуші органдардың патологиясын, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін анықтау мақсатында пациенттерді қажетті тексеруді тағайындау. 3. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан аурулары, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар ересектерді тексеру алгоритмі мен әдістері. 2. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау: <p>Жалпы клиникалық зерттеу, гемограмма, миелограмма, сүйек кемігін иммунофенотиптеу, цитогенетикалық зерттеу, цитохимиялық зерттеу, иммунохимиялық зерттеу, сүйек кемігін гистологиялық және иммуногистохимиялық зерттеу, биоптата лимфа түйіні, көкбауыр, ақуыздардың иммунофиксациясы қан және зәр сарысулары, реципиенттер мен әлеуетті донорлардың HLA-үйлесімділігін анықтау, трансплантаттың иесіне қарсы реакциясының болуына арнайы зерттеулер, донорлық химеризмді анықтау, ПЭТ /КТ, КТ, ЯМРТ нәтижелерін бағалау және т. б.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел мамандандырылған, медициналық көмек көрсетуді талап ететін, оның ішінде медициналық ұйымнан тыс, қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерде диагностикалық іс-шаралар нәтижесінде

		<p>туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қанның, гемопоэтикалық органдардың, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін диагностикалаудың аспаптық және зертханалық әдістерін қолданудың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 5:</p> <p>Диагностика мен емдеудің бекітілген клиникалық хаттамаларына және халықаралық стандарттар негізінде пульмонология саласында көмек көрсету стандарттарына сәйкес аурулардың болжамдық тәуекелдерін ескере отырып, аурулардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін (ХҚК) және денсаулыққа байланысты проблемаларды ескере отырып диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АЖХ ескере отырып диагноз қойыңыз, қан аурулары, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолданыңыз. 2. Клиникалық диагноз қою үшін қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің заманауи жіктемелерін, белгілері мен синдромдарын қолданыңыз. 3. Қан, гемопоэтический органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезіндегі этиология, патогенез және клиникалық деректер туралы білімді қолдана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу. 4. Қан, қан түзетін мүшелер ауруларының, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің асқынуларын анықтаңыз. 5. Шұғыл көмекті қажет ететін аурулар мен жағдайлардың дифференциалды диагностикасын жүргізу. 6. Қан, гемопоэтический органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды маман дәрігерлермен кеңсуге жіберіңіз. 7. Қанның, гемопоэтикалық органдардың, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің кәсіби ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау. 8. Халықаралық стандарттар бойынша болжамды тәуекелдерді диагностикалау және белгілеу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. АЖХ ескере отырып диагноз қою алгоритмі, қан аурулары, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Қан, қан түзуші органдар ауруларының этиологиясы, патогенезі, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері.

		<p>3. Қан, гемопоэтикалық органдар аурулары бар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды маман дәрігерлердің кеңесіне жіберуге арналған көрсеткіштер.</p> <p>4. Қанның, қан түзуші органдардың кәсіптік ауруларын, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін диагностикалау және дифференциалды диагностикалау әдістері.</p> <p>5. Халықаралық стандарттар бойынша аурулардың болжамды тәуекелдерінің критерийлері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру мен көрсетудің жалпы мәселелері</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шаралар жүргізу.</p> <p>2. Бекітілген Стандарттарға сәйкес "Гематология (ересектер)" бейіні бойынша ересектерге медициналық көмек көрсету тәртібін ұйымдастыру.</p> <p>3. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге жедел, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық айғақтар айқындалсын.</p> <p>4. Шұғыл және жоспарлы стационарлық медициналық көмек, стационарды алмастыратын көмек, амбулаториялық консультациялық-диагностикалық көмек (оның ішінде динамикалық бақылау үшін), қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге арналған паллиативтік көмек нысанында емдеуді ұйымдастыру үшін көрсеткіштерді айқындау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының ересек тұрғындарына гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 3. Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 4. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	<p>Дағды 1:</p> <p>Халықаралық стандарттар негізінде бекітілген диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына және пульмонология саласындағы көмек көрсету стандарттарына сәйкес аурулардың белгілері мен синдромдарын ескере отырып, қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байла-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Емдеу тактикасын әзірлеу, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар қан, гемопоэтикалық органдар аурулары бар науқастарға стандартты, жоғары дозалы, рецидивке қарсы химиотерапия және ілеспе терапия жүргізу.</p> <p>3. Химиопрепараттардың, фактор концентраты препараттарының, факторлық емес моноклоналды антиденелердің, шунттаушы препараттардың қан ұю факторларының, антикоагулянттардың, антитромботикалық препараттардың (антиагреганттар, фибринолитиктер), фибринолиз ингиби-</p>

нысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді емдеу жоспарын әзірлеу.

торларының, өсу факторларының, иммуноглобулиндердің, ынталандырушы агенттердің дозаларын есептеу.

3. Ілеспе терапияны, Бактерияға қарсы препараттарды, антимикотиктерді, вирусқа қарсы препараттарды, ГКС, инфузиялық терапияны және т. б. тағайындау көрсеткіштерін есептеу және анықтау.

4. Лимфоидты, гемопэтикалық және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар қан, қан түзуші органдар аурулары бар пациенттерді дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, дәрілік емес және (немесе) хирургиялық емдеуді таңдауды негіздеу.

5. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге арнайы мақсатты, химио-иммунотерапия тағайындау

6. Лимфоидты, гемопэтикалық және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар қан, қан түзуші органдар аурулары бар пациенттерде мақсатты, химио -, иммунотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

7. Дәрілік терапияның үйлесімділігін бағалау.

8. Дәрілік препараттарды ұтымды дәрілік саясат қағидаттарына сәйкес тағайындау.

9. Қатар жүретін аурулар мен асқынуларды емдеу үшін терапияны тағайындаңыз.

10. Қан, гемопэтикалық мүшелер аурулары, лимфоидты, гемопэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері үшін гемокомпонентті терапияны жүргізу.

11. Қан аурулары, гемопэтикалық органдар, лимфоидты, гемопэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезінде гемокомпонентті алмастыру терапиясының тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.

12. Қан аурулары, гемопэтикалық мүшелер, лимфоидты, гемопэтикалық және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарда гемопэтикалық дің жасушаларын аллогенді, гаплоидентті және аутологиялық трансплантациялау үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтау.

13. Пациенттерді кейіннен сүйек кемігін және гемопэтикалық бағаналы жасушаларды транспланттаумен (гемопэтикалық бағаналы жасушалар мен сүйек кемігін транспланттау жөніндегі қызметтерді іске асыратын мамандандырылған орталықтарда жұмыс істейтін дәрігерлер үшін) кондиционерлеу режимін жүргізуге дайындау.

14. Хостқа қарсы жедел және созылмалы трансплантация реакциясының алдын алу режимдерін таңдаңыз.

15. Клиникалық хаттамаларға сәйкес трансплантаттың иесіне қарсы жедел және созылмалы реакциясы дамыған кезде иммуносупрессивті және басқа терапияны таңдаңыз.

16. Трансплантациядан кейінгі ерте және кеш кезеңде Реципиенттерді басқарыңыз.

17. Гемопэтикалық дің жасушаларын трансплантациялау, трансплантатты жинау және сақтау процедурасын жүргізу. (гемопэтикалық дің жасушалары мен сүйек кемі-

		<p>гін трансплантациялау қызметтерін жүзеге асыратын мамандандырылған орталықтарда жұмыс істейтін дәрігерлер үшін).</p> <p>18. Химиотерапия, сүйек кемігін трансплантациялау курстарынан кейін ауыр инфекциялық асқынулар дамыған кезде гемобластозбен ауыратын науқастарға қарқынды терапия жүргізу.</p> <p>19. Реаниматолог дәрігерлермен бірлесіп гемодиализ, ультрафильтрация, плазмаферез, ОЖЖ жүргізуге көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>20. Клиникалық хаттамаларға сәйкес трансплантациядан кейінгі мониторинг жүргізу.</p> <p>21. Дәрілік емес терапияның (оның ішінде эфферентологиялық емдеу әдістері, сәулелік терапия және т.б.) және (немесе) лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар қан, гемопоэтикалық органдар аурулары бар пациентте дәрілік препараттарды және (немесе) хирургиялық араласуды қолданудың оңтайлы реттілігін анықтау.</p> <p>22. Қанның, қан түзуші органдардың ауруларына, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктеріне мониторинг жүргізу, терапияға жауаптарды бағалау, ағымның ерекшеліктеріне және алынған жауаптарға байланысты емдеу жоспарын түзету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының ересек тұрғындарына гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Халыққа трансфузиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты 3. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 4. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 5. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға арнайы мақсатты, химиотерапия, иммунотерапияның тиімділігін бағалау. 6. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезіндегі гемокомпонентті терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 7. Қан аурулары, гемопоэтикалық органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарда гемопоэтикалық дің жасушаларын аллогенді, гаплоидентті және аутологиялық трансплантациялауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 8. Препараттардың жанама әсерлері, препараттардың жанама әсерлерінің алдын алу және емдеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға), медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациентке манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындау

1. Қан, қан түзетін мүшелер аурулары, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқасқа хирургиялық араласулар мен манипуляциялар үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтау.
2. Қан, қан түзетін мүшелер аурулары, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу.
3. Манипуляцияларды орындаңыз:
 - сүйек кемігін тесу;
 - сүйек кемігінің трепанобиопсиясы;
 - перифериялық дің жасушаларын жинау*;
 - миелоэксфузия*;
 - перифериялық дің жасушалары мен сүйек кемігін трансплантациялау*.
4. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу.
5. Қосымша инвазиялық шараларды жүргізу:
 - белдік пункция**;
 - цитостатикалық препараттарды интратекальды енгізу**;

* бұл еңбек функциясы сүйек кемігін трансплантациялаумен айналысатын мамандандырылған орталықтарда жұмыс істейтін дәрігерлерге жүктелген.

** бұл дағды гематологта болуы керек, ол болмаған жағдайда реаниматолог немесе невропатолог шақырылуы мүмкін.

Білімдер:

1. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді хирургиялық емдеу және манипуляциялау принциптері мен әдістері, оның ішінде медициналық көрсетілімдерді, медициналық қарсы көрсетілімдерді, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды білу.
2. Қан, гемопоэтический органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару принциптері.
3. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттердің операциядан кейінгі асқынуларын операциядан кейінгі басқару, алдын алу немесе емдеу принциптері.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 3:

Машықтар:

<p>Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды тағайындау, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып</p>	<p>1. Қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға дәрілік препараттарды тағайындау, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың әсерін талдау.</p> <p>2. Қан аурулары, гемопоэтикалық органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарда дәрілік препараттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердегі қан, гемопоэтический органдар ауруларын, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін консервативті емдеу әдістері.</p> <p>2. Гематологияда қолданылатын дәрілік препараттардың әсер ету механизмдері, медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде қан аурулары, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарда ауыр және күтпеген реакциялар.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға сәйкес қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындау, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындаңыз.</p> <p>2. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерде дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезіндегі дәрілік емес терапия әдістері (оның ішінде эфферентологиялық көмек, сәулелік терапия).</p> <p>2. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге медициналық бұйымдарды іріктеу және (немесе) тағайындау әдістері.</p> <p>3. Медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5: Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою.</p>

<p>туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу әдістері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 6:</p> <p>Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге жүргізілген манипуляциялар мен хирургиялық араласулардың нәтижелерін бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Операциялар мен манипуляциялар үшін қан, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды манипуляциялау және хирургиялық емдеу нәтижелерін бағалау.</p> <p>2. Манипуляциядан болатын асқынулардың мониторингін жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан жүйесінің аурулары кезінде манипуляция жасау әдістері.</p> <p>2. Қан жүйесі ауруларында манипуляция жүргізгеннен кейінгі асқынуларды анықтау және алдын алу бойынша білім.</p> <p>3. Қан жүйесінің аурулары кезінде манипуляция жүргізгеннен кейінгі асқынуларды емдеу туралы білім.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 7:</p> <p>Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге емдік тамақтануды тағайындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан, гемопоэтикалық мүшелер аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға емдік тамақтану тағайындаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан, гемопоэтикалық органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарға емдік тамақтануды таңдау принциптері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 8:</p> <p>Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан, қан түзуші органдар ауруларынан, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінен туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда: ауырсыну синдромын, гипертермияны, геморрагиялық синдромды, ісік лизис синдромын және т. б. жеңілдету мақсатында пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан, қан түзуші органдар ауруларынан, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінен туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістері.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 9:</p> <p>Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге паллиативтік медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан, қан түзетін мүшелер, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері ауруларына паллиативтік көмек көрсету әдістері.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Паллиативтік медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты</p> <p>2. Қан, гемопоэтикалық органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері үшін паллиативтік көмек әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және қанның, қан түзуші органдардың ауруларына, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктеріне байланысты еңбекке қабілеттіліктің тұрақты төмендеу белгілерін анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету	<p>Дағды 1:</p> <p>Клиникалық өлім жағдайын қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын тоқтату (қан айналымы және (немесе) тыныс алу), шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>3. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Гематологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>2. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргі-	<p>Дағды 1:</p> <p>Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен абилитаци-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе</p>

<p>зу және бақылау, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру</p>	<p>ялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу</p>	<p>абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>3. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру стандарты.</p> <p>2. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттер мен мүгедектерде, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасында медициналық көрсеткіштер мен оңалту іс-шараларын жүргізуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Қан аурулары, қан түзуші органдар, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерді оңалту мақсатында, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде дәрілік препараттарды тағайындауға арналған медициналық айғақтар мен қарсы айғақтар.</p> <p>4. Қан, гемопоэтический органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық бұйымдарды тағайындауға арналған медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>5. Қан аурулары, қан түзетін органдар, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық оңалту негіздері.</p> <p>6. Қан, гемопоэтический органдар аурулары, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық оңалту әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 6: Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және пациенттерді санитарлық-гигиеналық ағарту және оқыту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу бойынша жұмыс жүргізу</p>	<p>Машықтар: 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру әдістерін әзірлеу және жүзеге асыру. 2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу мәселелері бойынша санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p>

	<p>3. Қан, гемопоэтикалық органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің пайда болуы мен дамуының алдын алу әдістерін енгізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Салауатты өмір салтының негіздері және оны қалыптастыру әдістері.</p> <p>2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>3. Қан, гемопоэтический органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің пайда болуы мен дамуының алдын-алу принциптері мен ерекшеліктері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Қанның, қан түзуші органдардың созылмалы аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттерге және мүгедектерге диспансерлік бақылау (динамикалық) жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қанның, қан түзуші органдардың созылмалы аурулары, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері анықталған пациенттерге диспансерлік (динамикалық) бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезінде пациенттерді диспансерлік (динамикалық) бақылау тәртібі.</p> <p>2. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері кезінде пациенттерді диспансерлік (динамикалық) бақылау тәртібі мен қағидаттары.</p> <p>3. Созылмалы қан аурулары, гемопоэтикалық органдар, лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктері мен мүгедектері бар науқастар арасындағы сауықтыру шараларының принциптері мен ерекшеліктері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес тәуекел факторларын ескере отырып, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, пациенттерге профилактикалық іс-шаралар жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан ауруларының, қан түзетін органдардың, лимфоидты, қан түзетін және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу әдістерін қолданудың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі және психотроптық</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші</p>

	<p>заттарды медициналық емес тұтыну-дың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қоса алғанда, салауатты өмір салты бағдарламаларын қалыптастыру</p>	<p>және онымен байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтыну бағдарламаларын қалыптастыру, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында қан ауруларының, қан түзуші органдардың, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерінің алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>3. Салауатты өмір салтының негіздері және оны қалыптастыру әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 7: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: НҚА талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақ-</p>

		стан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

	"Қазақстан Республикасының ересектерге гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-130 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 22 желтоқсанда № 25880 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер гематолог (ересек)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер гематолог»:			
Топтың коды:	2211-7		
Қызмет атауының коды:	2211-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер гематолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гематолог (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Лимфоидты, гемопоэтикалық және онымен байланысты тіндердің катерлі ісіктерін қоса алғанда, қан және гемопоэтикалық органдардың аурулары бар он сегіз жасқа толған пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гематолог дәрігерлердің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Гематологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Гематолог дәрігерлердің (ересектердің) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Гематолог дәрігерлердің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Гематолог дәрігерлердің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық, стационарды алмастыратын деңгейлерде халыққа медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 2. Гематолог дәрігерлердің медициналық көмек көрсетуі кезінде пациенттің бағытын үйлестіру және сабақтастықты қамтамасыз ету.	

		<p>3. Қан, қан түзуші органдар аурулары, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктері бар пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және шұғыл сипаттағы шараларды қабылдау.</p> <p>4. Амбулаториялық-емханалық, стационарды алмастыратын және стационарлық деңгейде халыққа гематологиялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау және болжау.</p> <p>5. Пациенттерге арналған шығын материалдарын, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен дәрілік заттарды бақылауды ұйымдастыру.</p> <p>6. Негізгі статистикалық деректер мен жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және жинақтау сапасын бақылау.</p> <p>7. Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға есептілікті уақтылы ұсынуды қамтамасыз ету.</p> <p>8. "Гематология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде зерттеу мен емдеудің арнайы әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберу туралы даулы мәселелер бойынша шешімдер қабылдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағида-даттары.</p> <p>7. Гематологиялық дәрігерлер қауымдастығында танылған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) гематологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Қан, қан түзуші органдардың ауруларын, лимфоидты, қан түзуші және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін кешенді диагностикалау мен емдеудің күрделі кли-</p>

		<p>никалық жағдайларында кәсіби тәжірибесі аз гематолог дәрігерлерге (ересектерге) консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Гематология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Гематологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Гематология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Гематология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гематология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және гематологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Гематолог дәрігерлердің (ересектердің) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Стрессті басқару Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасының ересектерге гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-130 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 22 желтоқсанда № 25880 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер гематолог (ересек)
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер гематолог»:		
Топтың коды:	2211-7	
Қызмет атауының коды:	2211-7-002	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер гематолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гематолог (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Лимфоидты, гемопоэтикалық және соған байланысты тіндердің қатерлі ісіктерін қоса алғанда, қан және гемопоэтикалық органдар ауруларымен он сегіз жасқа толған пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. ересек тұрғындарға гематологиялық көмек көрсету салалары. пациенттерге гематологиялық көмек көрсету және ұйымдастыру. талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Гематология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Гематология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Гематология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Гематология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:	1. "Гематология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Гематология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гематология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және гематологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.
		Білімдер:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы" Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет

		<p>министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Гематологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Гематология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Гематология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Ересектерге гематологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде ересек тұрғындарға гематологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде гематологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Ересектерге гематологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында гематология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>2. Гематология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Гематологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасының ересектерге гематологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-130 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 22 желтоқсанда № 25880 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер гематолог (ересек)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы № 2 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24 хатты.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46
бұйрыққа 9-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Дерматовенерология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады:

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Дерматовенерология (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101059

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында тері және венерологиялық аурулары бар пациенттерге дерматовенерологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, облыста қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау Дерматовенерология. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер дерматовенеролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер дерматовенеролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер дерматовенеролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер-дерматовенеролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Дәрігер дерматовенеролог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Дәрігер дерматовенеролог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Дәрігер-дерматовенеролог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Дәрігер дерматовенеролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Дәрігер дерматовенеролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Дәрігер-дерматовенеролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер дерматовенеролог»:	
Топтың коды:	2212-5

Қызмет атауының коды:	2212-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер дерматовенеролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен неврологиялық аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған дерматовенерологиялық көмек көрсету Дерматовенерологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	
Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандан-	Дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру.	<ol style="list-style-type: none"> Тері аурулары, оның қосымшалары және тері астындағы май тіндері бар әр түрлі жастағы науқастарды тексеру. Дифференциалды диагностикамен жергілікті күйді сипаттаңыз. Тері мен шырышты қабықтарды тексеру кезінде алынған деректерді бағалау. Науқастардың тері жағдайының ауырлығын анықтаңыз. 	

<p>дырылған дерматовенерологиялық көмек көрсету</p>		<p>5. Тері мен шырышты қабықтарды тексеру дағдылары (диаскопия, пальпация, тырнау, дермографизмді, бұлшықет-шаш рефлексін көбейту және бағалау).</p> <p>6. Ауырсыну, температура және тактильді сезімталдықты анықтаңыз.</p> <p>7. Кәмелетке толмағандарға, никольскийдің симптомына, псориаздық симптомдардың триадасына сынақ жүргізу.</p> <p>8. Кебнер құбылысын, Пospelов симптомын, Бенъе Мещерский симптомын, Унна симптомын, Брок симптомын, "бал ұясы" симптомын, Асбо – Гансен симптомын анықтау дағдылары.</p> <p>9. Бальцер сынамасын, Ядассон сынамасын жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі терінің және оның Қосымшаларының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерін білу.</p> <p>2. Тері және венерологиялық ауруларды зерттеу үшін қажетті көлемде жалпы теориялық пәндердің негіздерін білу.</p> <p>3. Тері ауруы және ЖЖБИ бар науқасты тексерудің алгоритмдері мен реттілігін білу.</p> <p>4. Тері процесінің жергілікті күйін сипаттау схемасын білу.</p> <p>5. Тері бөртпелерінің морфологиялық элементтерін білу (бастапқы және қайталама).</p> <p>6. Тері және венерологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы туралы заманауи түсініктерді білу.</p> <p>7. Клиниканың ерекшеліктерін және атипті және созылмалы қайталанатын тері ауруларының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>8. Жұқпалы тері аурулары мен жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың эпидемиологиясын білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттердегі (ересектер, балалар) заманауи аспаптық, зертханалық және функционалды зерттеу әдістерінің нәтижелерін тағайындау және түсіндіру.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Дерматовенерологиялық бейіндегі науқасты тексеру жоспарын әзірлеу.</p> <p>2. Ересектер мен балаларға арналған заманауи аспаптық, зертханалық және функционалды зерттеу әдістерін таңдаңыз.</p> <p>3. Дерматовенерологиядағы ересектер мен әртүрлі жастағы балаларды зерттеудің зертханалық, аспаптық және функционалды әдістерінің деректерін түсіндіру.</p> <p>4. Ағаш шамымен флуоресцентті диагностика жүргізу.</p> <p>5. Микроскопиялық және бактериологиялық зерттеу үшін уретрадан, қынаптан биологиялық материал алу.</p> <p>6. Терінің диагностикалық аллергиялық сынағын өткізіңіз.</p> <p>7. Гистологиялық зерттеу үшін биопсиялық материал алу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дерматовенерологияда қолданылатын клиникалық және функционалды зерттеу әдістерін, оларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді (микробиологиялық, серологиялық, иммунологиялық, морфологиялық (гистологиялық), аспаптық) білу.</p>

	<p>2. Дерматовенерологиялық бейіндегі аурулар кезіндегі жалпы клиникалық, биохимиялық, микроскопиялық, мәдени, цитологиялық, серологиялық, иммунологиялық және аспаптық зерттеу әдістеріндегі патогномоникалық және ықтимал өзгерістерді білу.</p> <p>3. Тері ауруларындағы патоморфологиялық және патогистологиялық өзгерістерді білу.</p> <p>4. Дерматовенерологиядағы инвазивті емес диагностикалық әдістерді білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Дерматовенерологиялық аурулары бар науқастарға (ересектер, балалар) диагноз қою және емдеуді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектер мен әр түрлі жастағы балаларда дерматовенерологиялық практикадағы негізгі белгілерді, синдромдарды анықтау дағдылары.</p> <p>2. Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың (ICD-10) қолданыстағы халықаралық статистикалық классификациясына сәйкес диагнозды белгілеу және негіздеу.</p> <p>3. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тері ауруларының қазіргі жіктелуін, этиологиясын және патогенезін білу.</p> <p>2. Жыныстық жолмен берілетін аурулардың қазіргі классификациясын, этиологиясын және патогенезін білу.</p> <p>3. Тері ауруларының клиникасын, диагностикасын және дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>4. Жыныстық жолмен берілетін аурулардың клиникасын, диагностикасын және дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалар үшін шұғыл және жоспарлы госпитализацияға көрсеткіштерді білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Науқастарда (ересектер, балалар) тері аурулары мен ЖЖБИ емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дерматологиялық және жыныстық жолмен берілетін аурулары бар ересектер мен әртүрлі жастағы балаларды емдеу жоспарын негіздеу.</p> <p>2. Дерматовенерологияда қолданылатын ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда дәрі-дәрмектерді қолдану ұтымды.</p> <p>3. Лосьондар, ылғалды кептіретін таңғыштар, дерматологиялық компресс, шайқалатын суспензиялар, жақпа, кремдер, пасталар, аэрозольдер, ұнтақтар, лактар, патчтарды қолдану дағдылары.</p> <p>4. Алып тастаңыз жыныс сүйелдері.</p> <p>5. Тырнақты консервативті түрде алып тастаңыз.</p> <p>6. Жұқпалы моллюсканы, папилломаларды, сүйелдерді алып тастаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дерматовенерологиялық тәжірибеде дәрілік препараттардың фармакотерапиясының негізгі принциптерін білу.</p> <p>2. Әртүрлі жас кезеңдерінде жалпы және жергілікті қолданылатын дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштерді білу.</p> <p>3. Әртүрлі жас кезеңдерінде жалпы және жергілікті қолданылатын дәрілік препараттарды тағайындауға қарсы көрсетілімдерді білу.</p>

	<p>4. Тері және жыныстық жолмен берілетін ауруларды жалпы емдеудің негізгі принциптерін білу.</p> <p>5. Жергілікті және сыртқы терапияның ерекшеліктерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Халыққа дерматокосметологиялық көмек.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Беткі қабықты жүргізіңіз. 2. Маскалардың әртүрлі түрлерін қолданыңыз (қатайту, сору, нәрлендіру, балшық, ағарту, кептіру, термоактивті, термодинамикалық, модельдеу). 3. Бет пен денеде физиотерапиялық косметологиялық процедураларды жүргізу (булану, дарсонвализация, ультрадыбыстық). 4. Теріні тазалаңыз (механикалық, вакуумдық). 5. Тері түрлерін анықтау дағдылары. 6. Хроно және фото қартаю белгілерін анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматологиялық науқаста тері мен шашты күтудің заманауи әдістерін білу. 2. Фицпатрик бойынша тері түрлерінің, фототиптердің жіктелуін білу. 3. Терінің күйі мен түрлерін анықтаудың аппараттық әдістерін білу. 4. Терінің қартаюының физиологиясын, терінің жасқа байланысты өзгерістерін білу. 5. Дерматокосметологиялық емдеуді қажет ететін жағдайлардың (фотодерматоздар, кератоздар, тері дистрофиясы, шаш аурулары, пигментацияның бұзылуы, май және тер бездерінің аурулары) патогенезінің қазіргі заманғы жіктелуін, этиологиясын білу. 6. Косметикалық күтімнің жалпы принциптерін білу. 7. Негізгі косметиканы, косметологиялық процедураларды, кәсіби косметиканы білу. 8. Физиотерапия және аппараттық косметология саласындағы білім. 9. Дерматокосметологиядағы психологиялық аспектілерді білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Дерматовенерологиялық көмек көрсететін ұйымдарда дерматоздарды, жұқпалы тері ауруларын және ЖЖБИ, оның ішінде пациенттерде (ересектер, балалар) урогенитальды инфекцияларды медициналық оңалту және динамикалық бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту мерзімдері мен түрлеріне байланысты пациенттерді оңалтуды жүргізу. 2. Әсер болмаған немесе асқынулар дамымаған жағдайда емдеу жоспарына қажетті түзетулер енгізіңіз. 3. Диспансерлік бақылауды ұйымдастыру және жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік терапияның ықтимал асқынуларын білу. 2. Ересектер мен балалардағы тері патологиясын оңалту шараларын және санаторий-курорттық емдеуді білу. 3. Венерологиялық және тері ауруларымен күресті ұйымдастыруда дерматовенеролог пен жалпы медициналық желі дәрігерлерінің бірлескен қызметінің принциптерін білу.

		<p>4. Диспансерлік топтармен жұмыс істеу принциптерін, диспансерлік тексеруді (келулерді), диспансерлік науқастарды тексерудің зертханалық әдістерінің көлемін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 7: Тері және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін дерматовенерологиядағы шұғыл жағдайларды тану (Квинке ісінуі, жедел есекжем, Лайелл синдромы, көп формалы экссудативті эритема, эритродерма). 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда (Квинке ісінуі, жедел есекжем, Лайелл синдромы, көп формалы экссудативті эритема, эритродерма) пациенттерді басқарудың негізгі белгілері мен тактикасын білу. 2. Тері және венерологиялық аурулардан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) тері және венерологиялық аурулардың алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тері және жыныстық жолмен берілетін аурулардың алдын алуға бағытталған іс-шараларға қатысу. 2. Тері және венерологиялық аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). 3. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының қатетері, зәр шығару жүйесінің қатетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)). 5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Дерматовенерологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>		

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Тері және жыныстық жолмен берілетін аурулардың алдын алу принциптері . 2. Тері және жыныстық жолмен берілетін аурулардың алдын алу әдістері. 3. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тері және жыныстық жолмен берілетін аурулардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілмедерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.

		<p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэлеметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға Дерматовенерология мәселелері бойынша кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберініз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер, балалар)
	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)
	7	Дәрігер дерматовенеролог (балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер дерматовенеролог»:		
Топтың коды:	2212-5	
Қызмет атауының коды:	2212-5-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер дерматовенеролог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер дерматовенеролог (ересек, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және жыныстық жолмен берілетін аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Консультациялық-диагностикалық деңгейде пациенттерге мамандандырылған дерматовенерологиялық көмек көрсету. 2. Тәулік бойы бақылауды қажет етпейтін дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерге стационарды алмастыратын дерматовенерологиялық көмек көрсету. 3. Стационарлық деңгейде дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған көмек көрсету. 4. Пациенттерге жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа дерматокосметологиялық көмек. 2. Дерматоскопиялық зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру. 3. Трихологиялық (трихоскопиялық) зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру. 4. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Консультациялық-диагностикалық деңгейде пациенттерге мамандандырылған дерматовенерологиялық көмек көрсету.	Дағды 1: Консультациялық-диагностикалық деңгейде дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру.	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жергілікті мәртебесін сипаттай отырып және дифференциалды диагностика жүргізе отырып, тері аурулары, оның қосымшалары және ПЖК бар әр түрлі жастағы пациенттерді тексеру (диаскопия, пальпация, қыру, дермографизмді, бұлшықет-шаш рефлексін көбейту және бағалау) дағдылары. 2. Ауырсыну, температура және тактильді сезімталдықты анықтау дағдылары. 3. Минор сынамасын, Никольский симптомын, псориаздық симптомдар триадасын жүргізу дағдылары. 4. Кебнер құбылысын, Пospelов симптомын, Бенъе Мещерский симптомын, Унна симптомын, Брок симптомын анықтау дағдылары. 5. Бальцер сынамасын, Ядассон сынамасын жүргізу дағдылары. 6. Тері мен шырышты қабықтарды тексеру кезінде алынған деректерді бағалау, пациенттердің тері жағдайының ауырлығын анықтау дағдылары.
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Терінің анатомиялық құрылымын, физиологиясын, патофизиологиясын және жас ерекшеліктерін білу.

	<p>2. Дерматовенерологиялық бейіндегі ауруға күдікті пациенттерді тексеру алгоритмін білу.</p> <p>3. Тері және венерологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы туралы заманауи түсініктерді білу.</p> <p>4. Жұқпалы тері аурулары мен жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың эпидемиологиясын білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерде (ересектер, балалар) диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматовенерологиялық практикадағы негізгі симптомдар мен синдромдардың әртүрлі жастағы пациенттерде жетекші клиникалық белгілер қағидаты бойынша біріктірілген анықтау дағдылары, алдын ала диагнозды белгілеу және негіздеу. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулер деректері негізінде диагнозды анықтау (растау) дағдылары. 3. Қолданыстағы АЖХ-10 ескере отырып диагноз қою дағдылары. 4. Дерматовенерологиядағы әртүрлі жастағы пациенттерді зерттеудің зертханалық, аспаптық немесе функционалдық әдістерін негізделген тағайындау дағдылары. 5. Дерматовенерологияда қолданылатын микроскопиялық, культуралық, цитологиялық, серологиялық, иммунологиялық және зерттеудің басқа түрлеріне биоматериал алу дағдылары. 6. Терінің саңырауқұлақ ауруларын люминесцентті диагностикалау дағдылары. 7. Диагностикалық тері аллергиялық сынамасын жүргізу дағдылары. 8. Гистологиялық зерттеу үшін биопсиялық материал алу. 9. Дерматовенерологиядағы ересектер мен әртүрлі жастағы балаларды зерттеудің зертханалық, аспаптық және функционалдық әдістерінің деректерін түсіндіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматовенерологияда қолданылатын клиникалық және функционалдық зерттеу әдістерін, оларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді (микробиологиялық, серологиялық, иммунологиялық, морфологиялық (гистологиялық), аспаптық) білу. 2. Дерматовенерологиялық бейіндегі аурулар кезіндегі жалпы клиникалық, биохимиялық, микроскопиялық, мәдени, цитологиялық, серологиялық, иммунологиялық және аспаптық зерттеу әдістеріндегі патогномоникалық және ықтимал өзгерістерді білу. 3. Тері ауруларындағы патоморфологиялық және дерматоскопиялық өзгерістерді білу. 4. Терінің және оның Қосымшаларының жағдайын диагностикалаудың инвазивті емес әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Консультациялық-диагностикалық деңгейде дерматовенерологиялық аурулары бар пациент-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емделушілердің дерматовенерологиялық бейініндегі науқастарды жалпы және жергілікті емдеу дағдылары емдеудің барлық кезеңдерінде одан әрі жүргізу тактикасын айқындай отырып және сабақтастықты сақтай отырып.

	<p>терді (ересектер, балалар) емдеу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Аурудың ауырлық дәрежесі өзгерген кезде аурудың алғашқы диагнозы бар науқастарға немесе созылмалы науқастарға барабар терапияны таңдау дағдылары. 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оналту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды ұйымдастыру немесе өз бетінше жүргізу. 4. Лосьондар, ылғалды кептіретін таңғыштар, дерматологиялық компресс, шайқалатын суспензиялар, жақпа, кремдер, пасталар, аэрозольдер, ұнтақтар, лактар, патчтарды қолдану дағдылары. 5. Жыныс мүшелерін алып тастау дағдылары. 6. Консервативті тырнақты кетіру дағдылары. 7. Жұқпалы моллюсканы, папилломаны, сүйелді жою дағдылары. 8. Өмірге қауіпті, оның ішінде жұқпалы аурулары бар науқасты тиісті мамандарға уақтылы жіберу. 9. Тері аурулары мен ЖЖБИ асқынуларының даму қаупін уақтылы анықтаңыз. 10. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 11. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматовенерологиялық тәжірибеде дәрілік препараттардың фармакотерапия принциптерін білу. 2. Өртүрлі жас кезеңдерінде жалпы және жергілікті қолданылатын дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу. 3. Тері және жыныстық жолмен берілетін ауруларды жалпы емдеудің негізгі принциптерін білу. 4. Жергілікті және сыртқы терапияның ерекшеліктерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: ЖЖБИ бар пациенттердің, оның ішінде урогенитальды трактінің емделуін бақылау, диспансерлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің емделуі туралы мәселені шешу кезінде ЖЖБИ-мен ауыратын науқастарға бақылау жүргізу. 2. ПИК-ті бақылаудың бірінші жылы ішінде 3 айда бір рет және диагноз қою кезінде пайдаланылған трепонемалық емес сынақтар қойыла отырып, кейінгі жылдары 6 айда 1 рет жүзеге асырылатын ерекше емдеу аяқталғаннан кейін жүргізу. 3. Емдеуге дейін РМП оң нәтижелері бар және серологиялық трепонемалық емес сынақтар теріс болғанға дейін ПИК-да болған мерездің ерте нысандары бар науқастарда ПИК жүргізу, содан кейін тағы алты-он екі ай ішінде. 4. Емдеу аяқталғаннан кейін клиникалық-зертханалық деректер негізінде гонореяның емделуін бақылауды жүргізу. 5. Емдеу аяқталғаннан кейін және 3 айдан кейін клиникалық және зертханалық көрсеткіштер негізінде урогенитальды тракт инфекцияларының емделуін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖЖБИ, оның ішінде урогенитальды трактпен емдеу нәтижелерін бақылау тәртібін, мерзімдерін және критерийлерін білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәулік бойы бақылауды қажет етпейтін дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерге стационарды алмастыратын дерматовенерологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>ТМККК шеңберінде жоспарлы тәртіппен пациенттерге (ересектер, балалар) стационарды алмастыратын көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Емдеуге жатқызу бюросының порталы арқылы ТМККК шеңберінде жоспарлы стационарды алмастыратын көмекті ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ТМККК шеңберінде жоспарлы стационарды алмастыратын көмекті ұйымдастыру жөніндегі талаптарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Дерматовенерологиялық пациенттерге (ересектер, балалар), қауіп факторлары бар адамдарға (байланыста болған адамдарға) профилактикалық, диагностикалық, емдеу және оңалту іс-шараларының кешенін жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бейінді стационарға дереу жатқызу мақсатында тәулік бойы бақылауды талап ететін пациенттің жағдайының нашарлауын уақтылы бағалау.</p> <p>2. Стационарды алмастыратын көмекті қажет етпейтін терапияны жалғастыру қажет болған жағдайда амбулаториялық емдеуге жіберу үшін пациенттің жағдайын жақсартуды бағалау.</p> <p>3. Науқастың күндізгі стационар картасын толтыру дағдылары.</p> <p>4. Стационарды алмастыратын көмек алған пациенттің статистикалық картасын толтыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дерматовенерологиялық бейіндегі аурулар ағымының клиникалық ерекшеліктерін, стационарды алмастыратын көмек көрсетуге арналған көрсеткіштерді білу, аурудың ауырлығына байланысты пациенттің жай-күйін бағалау, медициналық құжаттаманы жүргізу талаптары мен ережесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Стационарлық деңгейде дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) ауруханаға жатқызу және білікті, мамандандырылған көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәулік бойы медициналық бақылаумен мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін жоспарлы тәртіппен дерматовенерологиялық ұйымдарға немесе оның құрамында ауруханаға жатқызу бюросының порталы арқылы ТМККК шеңберінде стационарлық дерматовенерологиялық бөлімшесі бар медициналық ұйымдарға медициналық айғақтар болған кезде уақтылы емдеуге жатқызу дағдылары.</p> <p>2. Пациенттің денсаулық жағдайын анықтау, алдын ала диагнозды белгілеу және емдеу мен тексеру жоспарын айқындау мақсатында стационардың қабылдау бөлмесін дерматовенеролог дәрігердің келіп түскен сәттен бастап 10 минуттан кешіктірмей қарау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Көрсеткіштерді білу, тексеру, дерматовенерологиялық аурулары бар ересектер мен балаларға стационарлық медициналық көмек көрсету, медициналық құжаттаманы жүргізу тәртібі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Стационарлық деңгейде дерматологиялық және жыныстық жолмен бері-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагнозды верификациялау мақсатында пациентті Клиникалық-зертханалық және аспаптық тексеруді негізделген тағайындау дағдылары.</p>

<p>летін аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру және диагноз қою, емдеуді жоспарлау.</p>	<p>2. АЖХ-10 бойынша қорытынды диагноз қою дағдылары.</p> <p>3. Қолда бар нозологияға және клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеуді іріктеу және тағайындау дағдылары.</p> <p>4. Тексеруді кезекші медициналық персонал жүзеге асыратын демалыс және мереке күндерінен басқа диагностикалық және емдік манипуляцияларды түзету мақсатында (егер басқа кезеңділік көзделмесе) емдеуші дәрігердің күнделікті қарап-тексеру дағдылары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стационарлық деңгейде ересектер мен балалар жасындағы дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерде тексеру, клиникалық-зертханалық диагностика, АХЖ-10 сәйкес диагноз қою әдістерін, клиникалық хаттамаларды, медициналық құжаттаманы жүргізуді білу.</p> <p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Стационарлық деңгейде дерматологиялық және жыныстық жолмен берілетін аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) басқару және динамикалық бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационарлық науқастың медициналық картасын толтыру дағдылары. 2. Қажет болған жағдайда және аралас мамандардың уақтылы консультацияларының клиникалық хаттамаларына сәйкес ұйымдастыру дағдылары. 3. Науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу, науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығына негіздеме және еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылу белгілері бар адамдарға сараптама жүргізу мүмкіндігі. 4. Құжаттама ресімделген және науқасқа стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірме берілген пациенттерді шығару дағдылары. 5. Дәрігердің баланың денсаулығының жай-күйі туралы толық ақпарат беру және олардың ата-аналары немесе заңды өкілдері болмаған кезде көрсетілген көмек көрсету дағдылары. 6. Медициналық көрсетілімдер болған кезде мамандықтардың біліктілік сипаттамаларына сәйкес келетін басқа мамандықтардың дәрігерлерін емдеуге уақтылы тарту дағдылары. 7. Диагнозды және одан әрі емдеу және медициналық бақылау тактикасын нақтылау мақсатында медициналық көмек көрсету кезінде дерматовенерологиялық науқаста онкологиялық ауру анықталған (күдік) жағдайда онколог маманға уақтылы жіберілісін. 8. Емдеу амбулаториялық жағдайда жүргізілетін ЖЖБИ бар пациенттерді қоспағанда, клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеу жүргізу үшін дерматоға венерологиялық стационарлық бөлімшелерге жатқызуға жататын терінің және шырышты қабаттардың қайталама мерезімен пациенттерді емдеу дағдылары. 9. Висцеральды мерезбен ауыратын науқастарды арнайы емдеуді тағайындайтын дерматовенеролог дәрігермен бірге стационар жағдайында ілеспе және симптоматикалық терапияны – зақымданудың ауырлығын ескере отырып, дерматовенерологиялық немесе терапевтік емдеуді ұсынады. 10. Неврологиялық психиатриялық стационар жағдайында нейросифилистің клиникалық манифесттік формалары бар пациенттерде ерекше ем жүргізу.

		<p>11. КВД тәулік бойы болатын тері-венерологиялық бөлімшелер жағдайында нейросифилистің асимптоматикалық нысандары бар науқастарды ерекше емдеуді жүргізу.</p> <p>12. Тиісті мамандандырылған стационарлар жағдайында психикалық науқастарды, оның ішінде нашақорлықпен және созылмалы маскүнемдікпен ауыратын, негізгі психикалық ауруды бір мезгілде емдеуді қажет ететін, жіті инфекциялық аурулармен, туберкулезбен (бацилл бөлгіштер немесе негізгі туберкулез процесінің шиеленісуімен) ауыратын науқастарды венерологиялық аурумен бір мезгілде жұқтырған жағдайда дерматовенеролог дәрігердің ерекше лечение жүргізу.</p> <p>13. Тері және венерологиялық ауруларды тексеруді және емдеуді қажет ететін жүктіліктің 30 аптасына дейінгі жүкті әйелдерді емдеу дағдылары (егер бұл патология негізгі болса).</p> <p>14. Кәмелетке толмағандарды уақытша оқшаулау, бейімдеу, оналту орталығынан жеткізілетін кәмелетке толмағандарды және оларда дерматовенерологиялық ұйымның стационары жағдайында жыныстық жолмен берілетін ауру анықталған кезде белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды нақты емдеу дағдылары.</p> <p>15. Дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді жұмыс орны, оқу орны бойынша тері аурулары мен тері астындағы тіндердің арнайы кодымен көрсету үшін ЖЖБИ бар науқастарға берілетін еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарында және басқа да құжаттамада қорғау мақсатында диагноздарды шифрлау дағдылары АЖХ -10 көмегімен.</p> <p>16. Дерматовенерологиялық ауруы бар пациенттің немесе оның заңды өкілінің медициналық көмектен бас тартуы кезіндегі ықтимал асқынулар мен салдарларды көрсете отырып, стационарлық немесе амбулаториялық науқастың медициналық картасында жазбаларды ресімдеу дағдылары.</p> <p>17. Дерматовенерологиялық ауруы бар науқастар МО-да белгіленген күн тәртібін бұзған және (немесе) емдеу-диагностикалық процеске кедергілер жасаған, МО басшысының немесе оның медициналық бөлім жөніндегі орынбасарының шешімі бойынша тиісті медициналық көмек алуға басқа пациенттердің құқықтарына нұқсан келтірген жағдайда емдеу курсы аяқталғанға дейін (өмірге тікелей қауіп төнген кезде) пациенттерді стационардан шығару дағдылары стационарлық науқастың медициналық картасында және еңбекке уақытша жарамсыздық парағында белгі қойылады.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ересектер мен балалар жасындағы дерматовенерологиялық аурулары бар науқастарды стационарлық деңгейде жүргізу тәртібін білу.</p> <p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Пациенттерге жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Тексеру және диагноз қою, пациенттерге (ересектер, балалар) жалпы және шұғыл медициналық көмекті жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дифференциалды диагностика жүргізу дағдылары, клиникалық диагнозды негіздеу, пациенттерге, оның ішінде балаларға тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау, хаттамаларға сәйкес қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру, клиникалық хаттамаларға сәйкес барабар терапияны тағайындау.</p> <p>2. Денсаулық сақтау заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдеу; инфекциялық ауру анықталған кезде қажетті эпидемиология қарсы іс-шараларды жүргізу.</p>

		<p>3. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларды тексеру, пальпация, перкуссия және аускультация жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Қан импульсі мен қысымды өлшеу дағдылары.</p> <p>5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы өмірге қауіп төндіретін жағдайларда диагностика және алғашқы және шұғыл көмек көрсету дағдылары.</p> <p>6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда реанимациялық іс-шараларды ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жасау) жүргізу дағдылары.</p> <p>7. Миокард инфарктісі кезінде ЭКГ-ны оқу.</p> <p>8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда трахеотомия жасау.</p> <p>9. Сыртқы қан кетуді тоқтату.</p> <p>10. Жараны алғашқы емдеу және таңу дағдылары.</p> <p>11. Қан тобын анықтау.</p> <p>12. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда асқазанды шаю.</p> <p>13. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату.</p> <p>14. Естен тану кезінде көмек көрсету дағдылары.</p> <p>15. Аяқ-қолды иммобилизациялау дағдылары.</p> <p>16. Үстірт орналасқан бөгде заттарды жою дағдылары.</p> <p>17. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда пикфлоуметрия және нәтижелерді түсіндіру.</p> <p>18. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы спирометрия нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>19. Қан тобын, Rh факторын, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігі үлгісін анықтау.</p> <p>20. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда медициналық манипуляцияларды (инъекциялардың барлық түрлері, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, тазарту және сифон клизмалары және т.б.) жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жалпы және физикалық тексеру, Клиникалық-зертханалық, аспаптық диагностика, клиникалық диагнозды және дифференциалды диагнозды белгілеу әдістерін білу, клиникалық хаттамаларға сәйкес жалпы және шұғыл емдеу, ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда өмірге қауіп төндіретін жағдайларда алғашқы және шұғыл көмек көрсету және диагностикалау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Халыққа дерматокосметологиялық көмек.</p>	<p>Дағды 1: Сыртқы косметикалық құралдарды, манипуляцияларды және косметологиялық аппаратураны пайдалана отырып, ересектер мен балаларға дерматокосметологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Теріні тазарту (механикалық, вакуумдық, ультрадыбыстық). Маскалардың әртүрлі түрлерін қолданыңыз (қатайту, сору, нәрлендіру, балшық, ағарту, кептіру, термоактивті, термодинамикалық, модельдеу). Бет пен мойынға, иық белдеуіне косметикалық және пластикалық массаж, Жақаға емдік массаж жасау. Бет пен денеге физиотерапиялық косметологиялық процедураларды жүргізу. Бет терісін пиллинг, буландыру, д'арсанализациялау. Мезотерапияның әртүрлі әдістерін қолдану (наппаж, папула, эпидермис, нүктеден нүктеге, мезоперфузия), мезотерапияға арналған шығын материалдарын есептеу. Имплантанттарды енгізу арқылы бетті контурлау процедураларын жүргізу. А типті ботулинум токсинін енгізу рәсімдерін жүргізу. Шаштың түсуін диагностикалау, шаш пен бас терісін аппараттық, дәрі-дәрмекпен, хирургиялық емдеу, андрогенетикалық, ұя салатын, диффузды аллопецияны емдеу. Тері түрлерін анықтау дағдылары. Хроно және фото қартаю белгілерін анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дерматокосметологиядағы психологиялық аспектілерді білу. Қазіргі емдеу әдістерін білу, тері және оның қосымшалары ауруларын дерматокосметологиялық оңалту. Дерматологиялық науқаста тері мен шашты күтудің заманауи әдістерін білу.

		<p>3. Этиологияны, клиниканы, терапияның заманауи принциптерін, дерматокосметологиялық емдеуді қажет ететін жағдайларды (фотодерматоздар, кератоздар, тері дистрофиясы, шаш аурулары, пигментацияның бұзылуы, май және тер бездерінің аурулары) білу.</p> <p>4. Меланогенездің бұзылуын, кератинизация процестерін білу.</p> <p>5. Терінің жасқа байланысты өзгерістерін, тері түрлерін, қартаю физиологиясын және терінің Фото қартаюын білу.</p> <p>6. Семіздік, целлюлит, эстетикалық флебология мәселелерін білу.</p> <p>7. Заманауи косметика, косметикалық күтім принциптері мен процедураларын білу.</p> <p>8. Мезотерапия және бет контурын модельдеу үшін қолданылатын препараттарды, қартаюға қарсы терапияның негізгі принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>9. Теріні пилингпен күту принциптерін, беткі және орта пилингтің әртүрлі әдістерін, теріні пилингтен кейінгі күтімді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Дерматоскопиялық зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру.	<p>Дағды 1: Дерматоскопты қолдану арқылы тері және оның қосымшалары ауруларының инвазивті емес диагностикасы.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұқпалы және жұқпалы емес тері ауруларының дерматоскопиялық диагностикасын жүргізеді. Тері ісіктерінің диагностикасын жүргізу. Қиын (ерекше) локализация жағдайында ауруларды дерматоскопиялық тексеруді жүргізу. Дерматоскопиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру. Алынған дерматоскопиялық белгілерге сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу. Дерматоскопиялық зерттеу нәтижелерін ескере отырып, пациентті басқару және емдеу тактикасын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дерматоскопиялық зерттеу жүргізу техникасын, ережелері мен кезеңдерін білу. Терінің неоплазмаларына, инфекциялық және инфекциялық емес дерматоздарға тән негізгі критерийлерді (дерматоскопиялық белгілерді) білу. Арнайы салаларда процесті локализациялау кезінде дерматоскопиялық ерекшеліктерді білу. Әр түрлі дерматоздардың дерматоскопиялық көрінісінің жас ерекшеліктерін білу. Жұқпалы (жұқпалы) дерматоздарды диагностикалаудан кейін аппаратты өндеу әдістемесін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Трихологиялық (трихоскопиялық) зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру.	<p>Дағды 1: Шаш пен бас терісінің ауруларын диагностикалау, оның ішінде торако-скопиялық жабдықты қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шаш және бас терісі аурулары бар науқастарға психологиялық тексеру жүргізу. Бас терісі мен шаштың трихоскопиясын жасау. Трихологиялық және трихоскопиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру.

		<p>4. Трихологиялық немесе трихоскопиялық зерттеулердің деректеріне сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>6. Технологиялық немесе трихоскопиялық зерттеу нәтижелерін ескере отырып, пациентті басқару және емдеу тактикасын анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Трихологиялық немесе трихоскопиялық зерттеу жүргізу техникасын, ережелерін, кезеңдерін білу.</p> <p>2. Шаш пен бас терісінің ауруларына тән негізгі критерийлерді (трихоскопиялық белгілерді) білу.</p> <p>3. Әр түрлі дерматоздардың риноскопиялық көрінісінің жас ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p>	

	Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер дерматовенеролог	
	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)	
	7	Дәрігер дерматовенеролог (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер дерматовенеролог»:			
Топтың коды:	2212-5		
Қызмет атауының коды:	2212-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер дерматовенеролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер дерматовенеролог (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дерматовенерологиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дерматовенерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	

<p>Еңбек функциясы 1: Дерматовенерологиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары. 2. Атипті дерматоздар мен ЖЖБИ белгілерін анықтау дағдылары. 3. Пациенттердегі сирек және атипті патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 5. Пациенттерде дерматовенерологиялық бейіндегі аурулардың сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер: 1. Клиниканың ерекшеліктерін және атипті және созылмалы қайталанатын тері ауруларының дифференциалды диагностикасын білу. 2. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. 3. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді білу. 4. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1: Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында дерматовенерологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Дерматовенерология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Дерматовенерология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және эндокриндік аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p>

		<p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) дерматовенерологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз дерматовенерологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Дерматовенерология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дерматовенерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Дерматовенерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы жүйелік проблемалар туралы

		лы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер дерматовенеролог
	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)

	7	Дәрігер дерматовенеролог (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-дерматовенеролог»:			
Топтың коды:	2212-5		
Қызмет атауының коды:	2212-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-дерматовенеролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-дерматовенеролог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Дерматовенерология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына не болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көр-	

		<p>сету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Дерматовенерологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Дерматовенерологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Дерматовенерология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Дерматовенерология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа дерматовенерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа дерматовенерологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде дерматовенерологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа дерматовенерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында дерматовенерология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. Дерматовенерология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Дерматовенерологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p>	

	Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер дерматовенеролог	
	7	Дәрігер-дерматовенеролог (ересектер)	
	7	Дәрігер-дерматовенеролог (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-5		
Қызмет атауының коды:	2212-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және жыныстық жолмен берілетін аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Консультациялық-диагностикалық деңгейде пациенттерге мамандандырылған дерматовенерологиялық көмек көрсету. 2. Тәулік бойы бақылауды қажет етпейтін дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерге стационарды алмастыратын дерматовенерологиялық көмек көрсету. 3. Стационарлық деңгейде дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған көмек көрсету. 4. Пациенттерге жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету. 	

		5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа дерматокосметологиялық көмек. 2. Дерматоскопиялық зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру. 3. Трихологиялық (трихоскопиялық) зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру. 4. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Консультациялық-диагностикалық деңгейде пациенттерге мамандандырылған дерматовенерологиялық көмек көрсету.	<p>Дағды 1: Консультациялық-диагностикалық деңгейде дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерді (ересектер) тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жергілікті мәртебесін сипаттай отырып және дифференциалды диагностика жүргізе отырып, тері аурулары, оның қосымшалары және ПЖК бар әр түрлі жастағы пациенттерді тексеру (диаскопия, пальпация, қыру, дермографизмді, бұлшықет-шаш рефлексін көбейту және бағалау) дағдылары. 2. Ауырсыну, температура және тактильді сезімталдықты анықтау дағдылары. 3. Минор сынамасын, Никольский симптомын, псориаздық симптомдар триадасын жүргізу дағдылары. 4. Кебнер құбылысын, Пospelов симптомын, Бенъе Мещерский симптомын, Унна симптомын, Брок симптомын анықтау дағдылары. 5. Бальцер сынамасын, Ядассон сынамасын жүргізу дағдылары. 6. Тері мен шырышты қабықтарды тексеру кезінде алынған деректерді бағалау, пациенттердің тері жағдайының ауырлығын анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терінің анатомиялық құрылымын, физиологиясын, патофизиологиясын және жас ерекшеліктерін білу. 2. Дерматовенерологиялық бейіндегі ауруға күдікті пациенттерді тексеру алгоритмін білу. 3. Тері және венерологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы туралы заманауи түсініктерді білу. 4. Жұқпалы тері аурулары мен жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың эпидемиологиясын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерде (ересектер) диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматовенерологиялық практикадағы негізгі симптомдар мен синдромдардың әртүрлі жастағы пациенттерде жетекші клиникалық белгілер қағидаты бойынша біріктірілген анықтау дағдылары, алдын ала диагнозды белгілеу және негіздеу. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулер деректері негізінде диагнозды анықтау (растау) дағдылары. 3. Қолданыстағы АЖХ-10 ескере отырып диагноз қою дағдылары. 4. Дерматовенерологиядағы әртүрлі жастағы пациенттерді зерттеудің зертханалық, аспаптық немесе функционалдық әдістерін негізделген тағайындау дағдылары. 5. Дерматовенерологияда қолданылатын микроскопиялық, культуралық, цитологиялық, серологиялық, иммунологиялық және зерттеудің басқа түрлеріне биоматериал алу дағдылары.

		<p>6. Терінің саңырауқұлақ ауруларын люминесцентті диагностикалау дағдылары.</p> <p>7. Диагностикалық тері аллергиялық сынамасын жүргізу дағдылары.</p> <p>8. Гистологиялық зерттеу үшін биопсиялық материал алу.</p> <p>9. Дерматовенерологиядағы ересектер зерттеудің зертханалық, аспаптық және функционалдық әдістерінің деректерін түсіндіру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дерматовенерологияда қолданылатын клиникалық және функционалдық зерттеу әдістерін, оларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді (микробиологиялық, серологиялық, иммунологиялық, морфологиялық (гистологиялық), аспаптық) білу.</p> <p>2. Дерматовенерологиялық бейіндегі аурулар кезіндегі жалпы клиникалық, биохимиялық, микроскопиялық, мәдени, цитологиялық, серологиялық, иммунологиялық және аспаптық зерттеу әдістеріндегі патогномоникалық және ықтимал өзгерістерді білу.</p> <p>3. Тері ауруларындағы патоморфологиялық және дерматоскопиялық өзгерістерді білу.</p> <p>4. Терінің және оның Қосымшаларының жағдайын диагностикалаудың инвазивті емес әдістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Консультациялық-диагностикалық деңгейде дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерді (ересектер) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Емделушілердің дерматовенерологиялық бейініндегі науқастарды жалпы және жергілікті емдеу дағдылары емдеудің барлық кезеңдерінде одан әрі жүргізу тактикасын айқындай отырып және сабақтастықты сақтай отырып.</p> <p>2. Аурудың ауырлық дәрежесі өзгерген кезде аурудың алғашқы диагнозы бар науқастарға немесе созылмалы науқастарға барабар терапияны таңдау дағдылары.</p> <p>3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды ұйымдастыру немесе өз бетінше жүргізу.</p> <p>4. Лосьондар, ылғалды кептіретін таңғыштар, дерматологиялық компресс, шайқалатын суспензиялар, жақпа, кремдер, пасталар, аэрозольдер, ұнтақтар, лактар, патчтарды қолдану дағдылары.</p> <p>5. Жыныс мүшелерін алып тастау дағдылары.</p> <p>6. Консервативті тырнақты кетіру дағдылары.</p> <p>7. Жұқпалы моллюсканы, папилломаны, сүйелді жою дағдылары.</p> <p>8. Өмірге қауіпті, оның ішінде жұқпалы аурулары бар науқасты тиісті мамандарға уақтылы жіберу.</p> <p>9. Тері аурулары мен ЖЖБИ асқынуларының даму қаупін уақтылы анықтау.</p> <p>10. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау.</p> <p>11. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дерматовенерологиялық тәжірибеде дәрілік препараттардың фармакотерапия принциптерін білу.</p>

		<p>2. Өртүрлі жас кезеңдерінде жалпы және жергілікті қолданылатын дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>3. Тері және жыныстық жолмен берілетін ауруларды жалпы емдеудің негізгі принциптерін білу.</p> <p>4. Жергілікті және сыртқы терапияның ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>ЖЖБИ бар пациенттердің, оның ішінде урогенитальды трактінің емделуін бақылау, диспансерлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттің емделуі туралы мәселені шешу кезінде ЖЖБИ-мен ауыратын науқастарға бақылау жүргізу.</p> <p>2. ПИК-ті бақылаудың бірінші жылы ішінде 3 айда бір рет және диагноз қою кезінде пайдаланылған трепонемалық емес сынақтар қойыла отырып, кейінгі жылдары 6 айда 1 рет жүзеге асырылатын ерекше емдеу аяқталғаннан кейін жүргізу.</p> <p>3. Емдеуге дейін РМП оң нәтижелері бар және серологиялық трепонемалық емес сынақтар теріс болғанға дейін ПИК-да болған мерездің ерте нысандары бар науқастарда ПИК жүргізу, содан кейін тағы алты-он екі ай ішінде.</p> <p>4. Емдеу аяқталғаннан кейін клиникалық-зертханалық деректер негізінде гонореяның емделуін бақылауды жүргізу.</p> <p>5. Емдеу аяқталғаннан кейін және 3 айдан кейін клиникалық және зертханалық көрсеткіштер негізінде урогенитальды тракт инфекцияларының емделуін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ЖЖБИ, оның ішінде урогенитальды трактпен емдеу нәтижелерін бақылау тәртібін, мерзімдерін және критерийлерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәулік бойы бақылауды қажет етпейтін дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерге стационарды алмастыратын дерматовенерологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>ТМККК шеңберінде жоспарлы тәртіппен пациенттерге (ересектер) стационарды алмастыратын көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Емдеуге жатқызу бюросының порталы арқылы ТМККК шеңберінде жоспарлы стационарды алмастыратын көмекті ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ТМККК шеңберінде жоспарлы стационарды алмастыратын көмекті ұйымдастыру жөніндегі талаптарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Дерматовенерологиялық пациенттерге (ересектер), қауіп факторлары бар адамдарға (байланыста болған адамдарға) профилактикалық, диагностикалық, емдеу және оңалту іс-шараларының кешенін жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бейінді стационарға дереу жатқызу мақсатында тәулік бойы бақылауды талап ететін пациенттің жағдайының нашарлауын уақтылы бағалау.</p> <p>2. Стационарды алмастыратын көмекті қажет етпейтін терапияны жалғастыру қажет болған жағдайда амбулаториялық емдеуге жіберу үшін пациенттің жағдайын жақсартуды бағалау.</p> <p>3. Науқастың күндізгі стационар картасын толтыру дағдылары.</p> <p>4. Стационарды алмастыратын көмек алған пациенттің статистикалық картасын толтыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p>

		1. Дерматовенерологиялық бейіндегі аурулар ағымының клиникалық ерекшеліктерін, стационарды алмастыратын көмек көрсетуге арналған көрсеткіштерді білу, аурудың ауырлығына байланысты пациенттің жай-күйін бағалау, медициналық құжаттаманы жүргізу талаптары мен ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Стационарлық деңгейде дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған көмек көрсету.</p>	Дағды 1: Дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер) ауруханаға жатқызу және білікті, мамандандырылған көмек көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тәулік бойы медициналық бақылаумен мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін жоспарлы тәртіппен дерматовенерологиялық ұйымдарға немесе оның құрамында ауруханаға жатқызу бюросының порталы арқылы ТМККК шеңберінде стационарлық дерматовенерологиялық бөлімшесі бар медициналық ұйымдарға медициналық айғақтар болған кезде уақтылы емдеуге жатқызу дағдылары. Пациенттің денсаулық жағдайын анықтау, алдын ала диагнозды белгілеу және емдеу мен тексеру жоспарын айқындау мақсатында стационардың қабылдау бөлмесін дерматовенеролог дәрігердің келіп түскен сәттен бастап 10 минуттан кешіктірмей қарау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Көрсеткіштерді білу, тексеру, дерматовенерологиялық аурулары бар ересектер стационарлық медициналық көмек көрсету, медициналық құжаттаманы жүргізу тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Стационарлық деңгейде дерматологиялық және жыныстық жолмен берілетін аурулары бар пациенттерді (ересектер) тексеру және диагноз қою, емдеуді жоспарлау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагнозды верификациялау мақсатында пациентті Клиникалық-зертханалық және аспаптық тексеруді негізделген тағайындау дағдылары. АЖЖ-10 бойынша қорытынды диагноз қою дағдылары. Қолда бар нозологияға және клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеуді іріктеу және тағайындау дағдылары. Тексеруді кезекші медициналық персонал жүзеге асыратын демалыс және мереке күндерінен басқа диагностикалық және емдік манипуляцияларды түзету мақсатында (егер басқа кезеңділік көзделмесе) емдеуші дәрігердің күнделікті қарап-тексеру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стационарлық деңгейде ересектер жасындағы дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерде тексеру, клиникалық-зертханалық диагностика, АЖЖ-10 сәйкес диагноз қою әдістерін, клиникалық хаттамаларды, медициналық құжаттаманы жүргізуді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Стационарлық деңгейде дерматологиялық және жыныстық жолмен берілетін аурулары бар пациенттерді (ересектер) басқару және динамикалық бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стационарлық науқастың медициналық картасын толтыру дағдылары. Қажет болған жағдайда және аралас мамандардың уақтылы консультацияларының клиникалық хаттамаларына сәйкес ұйымдастыру дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

3. Науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу, науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығына негіздеме және еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылу белгілері бар адамдарға сараптама жүргізу мүмкіндігі.
4. Құжаттама ресімделген және науқасқа стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірме берілген пациенттерді шығару дағдылары.
5. Дәрігердің баланың денсаулығының жай-күйі туралы толық ақпарат беру және олардың ата-аналары немесе заңды өкілдері болмаған кезде көрсетілген көмек көрсету дағдылары.
6. Медициналық көрсетілімдер болған кезде мамандықтардың біліктілік сипаттамаларына сәйкес келетін басқа мамандықтардың дәрігерлерін емдеуге уақтылы тарту дағдылары.
7. Диагнозды және одан әрі емдеу және медициналық бақылау тактикасын нақтылау мақсатында медициналық көмек көрсету кезінде дерматовенерологиялық науқаста онкологиялық ауру анықталған (күдік) жағдайда онколог маманға уақтылы жіберілісін.
8. Емдеу амбулаториялық жағдайда жүргізілетін ЖЖБИ бар пациенттерді қоспағанда, клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеу жүргізу үшін дерматоға венерологиялық стационарлық бөлімшелерге жатқызуға жататын терінің және шырышты қабаттардың қайталама мерезімен пациенттерді емдеу дағдылары.
9. Висцеральды мерезбен ауыратын науқастарды арнайы емдеуді тағайындайтын дерматовенеролог дәрігермен бірге стационар жағдайында ілеспе және симптоматикалық терапияны – зақымданудың ауырлығын ескере отырып, дерматовенерологиялық немесе терапевтік емдеуді ұсынады.
10. Неврологиялық психиатриялық стационар жағдайында нейросифилистің клиникалық манифесттік формалары бар пациенттерде ерекше ем жүргізу.
11. КВД тәулік бойы болатын тері-венерологиялық бөлімшелер жағдайында нейросифилистің асимптоматикалық нысандары бар науқастарды ерекше емдеуді жүргізу.
12. Тиісті мамандандырылған стационарлар жағдайында психикалық науқастарды, оның ішінде нашақорлықпен және созылмалы маскүнемдікпен ауыратын, негізгі психикалық ауруды бір мезгілде емдеуді қажет ететін, жіті инфекциялық аурулармен, туберкулезбен (бацилл бөлгіштер немесе негізгі туберкулез процесінің шиеленісуімен) ауыратын науқастарды венерологиялық аурумен бір мезгілде жұқтырған жағдайда дерматовенеролог дәрігердің ерекше лечение жүргізу.
13. Тері және венерологиялық ауруларды тексеруді және емдеуді қажет ететін жүктіліктің 30 аптасына дейінгі жүкті әйелдерді емдеу дағдылары(егер бұл патология негізгі болса).
14. Кәмелетке толмағандарды уақытша оқшаулау, бейімдеу, оңалту орталығынан жеткізілетін кәмелетке толмағандарды және оларда дерматовенерологиялық ұйымның стационары жағдайында жыныстық жолмен берілетін ауру анықталған кезде белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды нақты емдеу дағдылары.
15. Дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді жұмыс орны, оқу орны бойынша тері аурулары мен тері астындағы тіндердің арнайы кодымен көрсету үшін ЖЖБИ бар науқастарға берілетін еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарында және басқа да құжаттамада қорғау мақсатында диагноздарды шифрлау дағдылары АЖХ -10 көмегімен.

		<p>16. Дерматовенерологиялық ауруы бар пациенттің немесе оның заңды өкілінің медициналық көмектен бас тартуы кезіндегі ықтимал асқынулар мен салдарларды көрсете отырып, стационарлық немесе амбулаториялық науқастың медициналық картасында жазбаларды ресімдеу дағдылары.</p> <p>17. Дерматовенерологиялық ауруы бар науқастар МО-да белгіленген күн тәртібін бұзған және (немесе) емдеу-диагностикалық процеске кедергілер жасаған, МО басшысының немесе оның медициналық бөлім жөніндегі орынбасарының шешімі бойынша тиісті медициналық көмек алуға басқа пациенттердің құқықтарына нұқсан келтірген жағдайда емдеу курсы аяқталғанға дейін (өмірге тікелей қауіп төнген кезде) пациенттерді стационардан шығару дағдылары стационарлық науқастың медициналық картасында және еңбекке уақытша жарамсыздық парағында белгі қойылады.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ересектер дерматовенерологиялық аурулары бар науқастарды стационарлық деңгейде жүргізу тәртібін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Пациенттерге жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Тексеру және диагноз қою, пациенттерге (ересектер) жалпы және шұғыл медициналық көмекті жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дифференциалды диагностика жүргізу дағдылары, клиникалық диагнозды негіздеу, пациенттерге тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау, хаттамаларға сәйкес қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру, клиникалық хаттамаларға сәйкес барабар терапияны тағайындау. 2. Денсаулық сақтау заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдеу; инфекциялық ауру анықталған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу. 3. Ересектер тексеру, пальпация, перкуссия және аускультация жүргізу дағдылары. 4. Қан импульсі мен қысымды өлшеу дағдылары. 5. Ересектер өмірге қауіп төндіретін жағдайларда диагностика және алғашқы және шұғыл көмек көрсету дағдылары. 6. Ересектер реанимациялық іс-шараларды ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жасау) жүргізу дағдылары. 7. Миокард инфарктісі кезінде ЭКГ-ны оқу. 8. Ересектер трахеотомия жасау. 9. Сыртқы қан кетуді тоқтату. 10. Жараны алғашқы емдеу және тану дағдылары. 11. Қан тобын анықтау. 12. Ересектер асқазанды шаю. 13. Ересектер гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату. 14. Естен тану кезінде көмек көрсету дағдылары. 15. Аяқ-қолды иммобилизациялау дағдылары. 16. Үстірт орналасқан бөгде заттарды жою дағдылары. 17. Ересектер пикфлоуметрия және нәтижелерді түсіндіру. 18. Ересектер спирометрия нәтижелерін түсіндіру.

		<p>19. Қан тобын, Rh факторын, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігі үлгісін анықтау.</p> <p>20. Ересектер медициналық манипуляцияларды (инъекциялардың барлық түрлері, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, тазарту және сифон клизмалары және т.б.) жүргізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Жалпы және физикалық тексеру, клиникалық-зертханалық, аспаптық диагностика, клиникалық диагнозды және дифференциалды диагнозды белгілеу әдістерін білу, клиникалық хаттамаларға сәйкес жалпы және шұғыл емдеу, ересектер өмірге қауіп төндіретін жағдайларда алғашқы және шұғыл көмек көрсету және диагностикалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Халыққа дерматокосметологиялық көмек.	<p>Дағды 1:</p> <p>Сыртқы косметикалық құралдарды, манипуляцияларды және косметологиялық аппаратураны</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Теріні тазарту (механикалық, вакуумдық, ультрадыбыстық).</p> <p>2. Маскалардың әртүрлі түрлерін қолданыңыз (катайту, сору, нәрлендіру, балшық, ағарту, кептіру, термоактивті, термодинамикалық, модельдеу).</p>

	<p>пайдалана отырып, ересектер дерматокосметологиялық көмек көрсету.</p>	<p>3. Бет пен мойынға, иық белдеуіне косметикалық және пластикалық массаж, Жақаға емдік массаж жасау.</p> <p>4. Бет пен денеге физиотерапиялық косметологиялық процедураларды жүргізу.</p> <p>5. Бет терісін пиллинг, буландыру, д ' арсанвализациялау.</p> <p>6. Мезотерапияның әртүрлі әдістерін қолданыңыз (наппаж, папула, эпидермис, нүктеден нүктеге, мезоперфузия), мезотерапияға арналған шығын материалдарын есептеу.</p> <p>7. Имплантанттарды енгізу арқылы бетті контурлау процедураларын жүргізу.</p> <p>8. А типті ботулинум токсинін енгізу рәсімдерін жүргізу.</p> <p>9. Шаштың түсуін диагностикалау, шаш пен бас терісін аппараттық, дәрі-дәрмекпен, хирургиялық емдеу, андрогенетикалық, ұя салатын, диффузды аллопецияны емдеу.</p> <p>10. Тері түрлерін анықтау дағдылары.</p> <p>11. Хроно және фото картаю белгілерін анықтау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дерматокосметологиядағы психологиялық аспектілерді білу.</p> <p>2. Қазіргі емдеу әдістерін білу.</p> <p>тері және оның қосымшалары ауруларын дерматокосметологиялық оңалту.</p> <p>2. Дерматологиялық науқаста тері мен шашты күтудің заманауи әдістерін білу.</p> <p>3. Этиологияны, клиниканы, терапияның заманауи принциптерін, дерматокосметологиялық емдеуді қажет ететін жағдайларды (фотодерматоздар, кератоздар, тері дистрофиясы, шаш аурулары, пигментацияның бұзылуы, май және тер бездерінің аурулары) білу.</p> <p>4. Меланогенездің бұзылуын, кератинизация процесстерін білу.</p> <p>5. Терінің жасқа байланысты өзгерістерін, тері түрлерін, картаю физиологиясын және терінің Фото картаюын білу.</p> <p>6.Семіздік, целлюлит, эстетикалық флебология мәселелерін білу.</p> <p>7. Заманауи косметика, косметикалық күтім принциптері мен процедураларын білу.</p> <p>8. Мезотерапия және бет контурын модельдеу үшін қолданылатын препараттарды, картаюға қарсы терапияның негізгі принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>9. Теріні пилингпен күту принциптерін, беткі және орта пилингтің әртүрлі әдістерін, теріні пилингтен кейінгі күтімді білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Дерматоскопиялық зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру.</p>	<p>Дағды 1: Дерматоскопты қолдану арқылы тері және оның қосымшалары ауруларының инвазивті емес диагностикасы.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұқпалы және жұқпалы емес тері ауруларының дерматоскопиялық диагностикасын жүргізеді.</p> <p>2. Тері ісіктерінің диагностикасын жүргізу.</p> <p>3. Қиын (ерекше) локализация жағдайында ауруларды дерматоскопиялық тексеруді жүргізу.</p> <p>4. Дерматоскопиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>5. Алынған дерматоскопиялық белгілерге сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу.</p>

		<p>6. Дерматоскопиялық зерттеу нәтижелерін ескере отырып, пациентті басқару және емдеу тактикасын анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматоскопиялық зерттеу жүргізу техникасын, ережелері мен кезеңдерін білу. 2. Терінің неоплазмаларына, инфекциялық және инфекциялық емес дерматоздарға тән негізгі критерийлерді (дерматоскопиялық белгілерді) білу. 3. Арнайы салаларда процесті локализациялау кезінде дерматоскопиялық ерекшеліктерді білу. 4. Әр түрлі дерматоздардың дерматоскопиялық көрінісінің жас ерекшеліктерін білу. 5. Жұқпалы (жұқпалы) дерматоздарды диагностикалаудан кейін аппаратты өңдеу әдістемесін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Трихологиялық (трихоскопиялық) зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру.	Дағды 1: Шаш пен бас терісінің ауруларын диагностикалау, оның ішінде торако-скопиялық жабдықты қолдану.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шаш және бас терісі аурулары бар науқастарға психологиялық тексеру жүргізу. 2. Бас терісі мен шаштың трихоскопиясын жасау. 3. Трихологиялық және трихоскопиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру. 4. Трихологиялық немесе трихоскопиялық зерттеулердің деректеріне сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу. 6. Технологиялық немесе трихоскопиялық зерттеу нәтижелерін ескере отырып, пациентті басқару және емдеу тактикасын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трихологиялық немесе трихоскопиялық зерттеу жүргізу техникасын, ережелерін, кезеңдерін білу. 2. Шаш пен бас терісінің ауруларына тән негізгі критерийлерді (трихоскопиялық белгілерді) білу. 3. Әр түрлі дерматоздардың риноскопиялық көрінісінің жас ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	резидент дәрігер дерматовенеролог	
	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер дерматовенеролог (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-5		
Қызмет атауының коды:	2212-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматовенерологиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматовенерологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 	
Еңбек функциясы 1: Дерматовенерологиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары. 2. Атипті дерматоздар мен ЖЖБИ белгілерін анықтау дағдылары. 3. Пациенттердегі сирек және атипті патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 5. Пациенттерде дерматовенерологиялық бейіндегі аурулардың сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиниканың ерекшеліктерін және атипті және созылмалы қайталанатын тері ауруларының дифференциалды диагностикасын білу. 2. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, ересектер сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. 3. Ересектер сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді білу. 4. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 2: Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында дерматовенерологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 	

	<p>Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Дерматовенерология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Дерматовенерология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және эндокриндік аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) дерматовенерологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз дерматовенерологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Дерматовенерология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p>

		<p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дерматовенерологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Дерматовенерологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 2: Дерматовенеролог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қарым-қатынас	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрестті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер дерматовенеролог	
	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер дерматовенеролог (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-дерматовенеролог (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-5		
Қызмет атауының коды:	2212-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-дерматовенеролог (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-дерматовенеролог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информмалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көр-		

		сету, Дерматовенерология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Дерматовенерологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.

		<p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Дерматовенерологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Дерматовенерология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Дерматовенерология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа дерматовенерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа дерматовенерологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде дерматовенерологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа дерматовенерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында дерматовенерология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Дерматовенерология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.

		<p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Дерматовенерологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер дерматовенеролог
	7	Дәрігер-дерматовенеролог (ересектер, балалар)
	7	Дәрігер-дерматовенеролог (балалар)
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер дерматовенеролог (балалар)»:		
Топтың коды:	2212-5	
Қызмет атауының коды:	2212-5-003	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер дерматовенеролог (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
		Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер дерматовенеролог (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және жыныстық жолмен берілетін аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Консультациялық-диагностикалық деңгейде пациенттерге мамандандырылған дерматовенерологиялық көмек көрсету. 2. Тәулік бойы бақылауды қажет етпейтін дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерге стационарды алмастыратын дерматовенерологиялық көмек көрсету. 3. Стационарлық деңгейде дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған көмек көрсету. 4. Пациенттерге жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа дерматокосметологиялық көмек. 2. Дерматоскопиялық зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру. 3. Трихологиялық (трихоскопиялық) зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру. 4. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Консультациялық-диагностикалық деңгейде пациенттерге мамандандырылған дерматовенерологиялық көмек көрсету.	Дағды 1: Консультациялық-диагностикалық деңгейде дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерді (балалар) тексеру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жергілікті мәртебесін сипаттай отырып және дифференциалды диагностика жүргізе отырып, тері аурулары, оның қосымшалары және ПЖК бар әр түрлі жастағы пациенттерді тексеру (диаскопия, пальпация, қыру, дермографизмді, бұлшықет-шаш рефлексін көбейту және бағалау) дағдылары. 2. Ауырсыну, температура және тактильді сезімталдықты анықтау дағдылары. 3. Минор сынамасын, Никольский симптомын, псориаздық симптомдар триадасын жүргізу дағдылары. 4. Кебнер құбылысын, Пospelов симптомын, Бенъе Мещерский симптомын, Унна симптомын, Брок симптомын анықтау дағдылары. 5. Бальцер сынамасын, Ядассон сынамасын жүргізу дағдылары. 6. Тері мен шырышты қабықтарды тексеру кезінде алынған деректерді бағалау, пациенттердің тері жағдайының ауырлығын анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терінің анатомиялық құрылымын, физиологиясын, патофизиологиясын және жас ерекшеліктерін білу. 2. Дерматовенерологиялық бейіндегі ауруға күдікті пациенттерді тексеру алгоритмін білу. 	

	<p>3. Тері және венерологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, дифференциалды диагностикасы туралы заманауи түсініктерді білу.</p> <p>4. Жұқпалы тері аурулары мен жыныстық жолмен берілетін инфекциялардың эпидемиологиясын білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерде (балалар) диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматовенерологиялық практикадағы негізгі симптомдар мен синдромдардың әртүрлі жастағы пациенттерде жетекші клиникалық белгілер қағидаты бойынша біріктірілген анықтау дағдылары, алдын ала диагнозды белгілеу және негіздеу. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулер деректері негізінде диагнозды анықтау (растау) дағдылары. 3. Қолданыстағы АЖХ -10 ескере отырып диагноз қою дағдылары. 4. Дерматовенерологиядағы әртүрлі жастағы пациенттерді зерттеудің зертханалық, аспаптық немесе функционалдық әдістерін негізделген тағайындау дағдылары. 5. Дерматовенерологияда қолданылатын микроскопиялық, культуралық, цитологиялық, серологиялық, иммунологиялық және зерттеудің басқа түрлеріне биоматериал алу дағдылары. 6. Терінің саңырауқұлақ ауруларын люминесцентті диагностикалау дағдылары. 7. Диагностикалық тері аллергиялық сынамасын жүргізу дағдылары. 8. Гистологиялық зерттеу үшін биопсиялық материал алу. 9. Дерматовенерологиядағы әртүрлі жастағы балаларды зерттеудің зертханалық, аспаптық және функционалдық әдістерінің деректерін түсіндіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматовенерологияда қолданылатын клиникалық және функционалдық зерттеу әдістерін, оларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді (микробиологиялық, серологиялық, иммунологиялық, морфологиялық (гистологиялық), аспаптық) білу. 2. Дерматовенерологиялық бейіндегі аурулар кезіндегі жалпы клиникалық, биохимиялық, микроскопиялық, мәдени, цитологиялық, серологиялық, иммунологиялық және аспаптық зерттеу әдістеріндегі патогномоникалық және ықтимал өзгерістерді білу. 3. Тері ауруларындағы патоморфологиялық және дерматоскопиялық өзгерістерді білу. 4. Терінің және оның Қосымшаларының жағдайын диагностикалаудың инвазивті емес әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Консультациялық-диагностикалық деңгейде дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерді (балалар) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емделушілердің дерматовенерологиялық бейініндегі науқастарды жалпы және жергілікті емдеу дағдылары емдеудің барлық кезеңдерінде одан әрі жүргізу тактикасын айқындай отырып және сабақтастықты сақтай отырып.

		<p>2. Аурудың ауырлық дәрежесі өзгерген кезде аурудың алғашқы диагнозы бар науқастарға немесе созылмалы науқастарға барабар терапияны таңдау дағдылары.</p> <p>3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды ұйымдастыру немесе өз бетінше жүргізу.</p> <p>4. Лосьондар, ылғалды кептіретін таңғыштар, дерматологиялық компресс, шайқалатын суспензиялар, жақпа, кремдер, пасталар, аэрозольдер, ұнтақтар, лактар, патчтарды қолдану дағдылары.</p> <p>5. Жыныс мүшелерін алып тастау дағдылары.</p> <p>6. Консервативті тырнақты кетіру дағдылары.</p> <p>7. Жұқпалы моллюсканы, папилломаны, сүйелді жою дағдылары.</p> <p>8. Өмірге қауіпті, оның ішінде жұқпалы аурулары бар науқасты тиісті мамандарға уақтылы жіберу.</p> <p>9. Тері аурулары мен ЖЖБИ асқынуларының даму қаупін уақтылы анықтаңыз.</p> <p>10. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау.</p> <p>11. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дерматовенерологиялық тәжірибеде дәрілік препараттардың фармакотерапия принциптерін білу.</p> <p>2. Өртүрлі жас кезеңдерінде жалпы және жергілікті қолданылатын дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>3. Тері және жыныстық жолмен берілетін ауруларды жалпы емдеудің негізгі принциптерін білу.</p> <p>4. Жергілікті және сыртқы терапияның ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>ЖЖБИ бар пациенттердің, оның ішінде урогенитальды трактінің емделуін бақылау, диспансерлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттің емделуі туралы мәселені шешу кезінде ЖЖБИ-мен ауыратын науқастарға бақылау жүргізу.</p> <p>2. ПИК-ті бақылаудың бірінші жылы ішінде 3 айда бір рет және диагноз қою кезінде пайдаланылған трепонемалық емес сынақтар қойыла отырып, кейінгі жылдары 6 айда 1 рет жүзеге асырылатын ерекше емдеу аяқталғаннан кейін жүргізу.</p> <p>3. Емдеуге дейін РМП оң нәтижелері бар және серологиялық трепонемалық емес сынақтар теріс болғанға дейін ПИК-да болған мерездің ерте нысандары бар науқастарда ПИК жүргізу, содан кейін тағы алты-он екі ай ішінде.</p> <p>4. Емдеу аяқталғаннан кейін клиникалық-зертханалық деректер негізінде гонореяның емделуін бақылауды жүргізу.</p> <p>5. Емдеу аяқталғаннан кейін және 3 айдан кейін клиникалық және зертханалық көрсеткіштер негізінде урогенитальды тракт инфекцияларының емделуін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ЖЖБИ, оның ішінде урогенитальды трактпен емдеу нәтижелерін бақылау тәртібін, мерзімдерін және критерийлерін білу.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәулік бойы бақылауды қажет етпейтін дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерге стационарды алмастыратын дерматовенерологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>ТМККК шеңберінде жоспарлы тәртіппен пациенттерге (балалар) стационарды алмастыратын көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Емдеуге жатқызу бюросының порталы арқылы ТМККК шеңберінде жоспарлы стационарды алмастыратын көмекті ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ТМККК шеңберінде жоспарлы стационарды алмастыратын көмекті ұйымдастыру жөніндегі талаптарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Дерматовенерологиялық пациенттерге (балалар), қауіп факторлары бар адамдарға (байланыста болған адамдарға) профилактикалық, диагностикалық, емдеу және оңалту іс-шараларының кешенін жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бейінді стационарға дереу жатқызу мақсатында тәулік бойы бақылауды талап ететін пациенттің жағдайының нашарлауын уақтылы бағалау.</p> <p>2. Стационарды алмастыратын көмекті қажет етпейтін терапияны жалғастыру қажет болған жағдайда амбулаториялық емдеуге жіберу үшін пациенттің жағдайын жақсартуды бағалау.</p> <p>3. Науқастың күндізгі стационар картасын толтыру дағдылары.</p> <p>4. Стационарды алмастыратын көмек алған пациенттің статистикалық картасын толтыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дерматовенерологиялық бейіндегі аурулар ағымының клиникалық ерекшеліктерін, стационарды алмастыратын көмек көрсетуге арналған көрсеткіштерді білу, аурудың ауырлығына байланысты пациенттің жай-күйін бағалау, медициналық құжаттаманы жүргізу талаптары мен ережесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Стационарлық деңгейде дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Дерматологиялық және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (балалар) ауруханаға жатқызу және білікті, мамандандырылған көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәулік бойы медициналық бақылаумен мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін жоспарлы тәртіппен дерматовенерологиялық ұйымдарға немесе оның құрамында ауруханаға жатқызу бюросының порталы арқылы ТМККК шеңберінде стационарлық дерматовенерологиялық бөлімшесі бар медициналық ұйымдарға медициналық айғақтар болған кезде уақтылы емдеуге жатқызу дағдылары.</p> <p>2. Пациенттің денсаулық жағдайын анықтау, алдын ала диагнозды белгілеу және емдеу мен тексеру жоспарын айқындау мақсатында стационардың қабылдау бөлмесін дерматовенеролог дәрігердің келіп түскен сәттен бастап 10 минуттан кешіктірмей қарау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Көрсеткіштерді білу, тексеру, дерматовенерологиялық аурулары бар балаларға стационарлық медициналық көмек көрсету, медициналық құжаттаманы жүргізу тәртібі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Стационарлық деңгейде дерматологиялық және жыныстық жолмен бері-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагнозды верификациялау мақсатында пациентті Клиникалық-зертханалық және аспаптық тексеруді негізделген тағайындау дағдылары.</p>

<p>летін аурулары бар пациенттерді (балалар) тексеру және диагноз қою, емдеуді жоспарлау.</p>	<p>2. АЖХ-10 бойынша қорытынды диагноз қою дағдылары.</p> <p>3. Қолда бар нозологияға және клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеуді іріктеу және тағайындау дағдылары.</p> <p>4. Тексеруді кезекші медициналық персонал жүзеге асыратын демалыс және мереке күндерінен басқа диагностикалық және емдік манипуляцияларды түзету мақсатында (егер басқа кезеңділік көзделмесе) емдеуші дәрігердің күнделікті қарап-тексеру дағдылары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стационарлық деңгейде балалар жасындағы дерматовенерологиялық аурулары бар пациенттерде тексеру, клиникалық-Зертханалық диагностика, АХЖ-10 сәйкес диагноз қою әдістерін, клиникалық хаттамаларды, медициналық құжаттаманы жүргізуді білу.</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Стационарлық деңгейде дерматологиялық және жыныстық жолмен берілетін аурулары бар пациенттерді (балалар) басқару және динамикалық бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационарлық науқастың медициналық картасын толтыру дағдылары. 2. Қажет болған жағдайда және аралас мамандардың уақтылы консультацияларының клиникалық хаттамаларына сәйкес ұйымдастыру дағдылары. 3. Науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу, науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығына негіздеме және еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылу белгілері бар адамдарға сараптама жүргізу мүмкіндігі. 4. Құжаттама ресімделген және науқасқа стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірме берілген пациенттерді шығару дағдылары. 5. Дәрігердің баланың денсаулығының жай-күйі туралы толық ақпарат беру және олардың ата-аналары немесе заңды өкілдері болмаған кезде көрсетілген көмек көрсету дағдылары. 6. Медициналық көрсетілімдер болған кезде мамандықтардың біліктілік сипаттамаларына сәйкес келетін басқа мамандықтардың дәрігерлерін емдеуге уақтылы тарту дағдылары. 7. Диагнозды және одан әрі емдеу және медициналық бақылау тактикасын нақтылау мақсатында медициналық көмек көрсету кезінде дерматовенерологиялық науқаста онкологиялық ауру анықталған (күдік) жағдайда онколог маманға уақтылы жіберілісін. 8. Емдеу амбулаториялық жағдайда жүргізілетін ЖЖБИ бар пациенттерді қоспағанда, клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеу жүргізу үшін дерматоға венерологиялық стационарлық бөлімшелерге жатқызуға жататын терінің және шырышты қабаттардың қайталама мерезімен пациенттерді емдеу дағдылары. 9. Висцеральды мерезбен ауыратын науқастарды арнайы емдеуді тағайындайтын дерматовенеролог дәрігермен бірге стационар жағдайында ілеспе және симптоматикалық терапияны – зақымданудың ауырлығын ескере отырып, дерматовенерологиялық немесе терапевтік емдеуді ұсынады. 10. Неврологиялық психиатриялық стационар жағдайында нейросифилистің клиникалық манифесттік формалары бар пациенттерде ерекше ем жүргізу.

		<p>11. КВД тәулік бойы болатын тері-венерологиялық бөлімшелер жағдайында нейросифилистің асимптоматикалық нысандары бар науқастарды ерекше емдеуді жүргізу.</p> <p>12. Тиісті мамандандырылған стационарлар жағдайында психикалық науқастарды, оның ішінде нашақорлықпен және созылмалы маскүнемдікпен ауыратын, негізгі психикалық ауруды бір мезгілде емдеуді қажет ететін, жіті инфекциялық аурулармен, туберкулезбен (бацилл бөлгіштер немесе негізгі туберкулез процесінің шиеленісуімен) ауыратын науқастарды венерологиялық аурумен бір мезгілде жұқтырған жағдайда дерматовенеролог дәрігердің ерекше лечение жүргізу.</p> <p>13. Тері және венерологиялық ауруларды тексеруді және емдеуді қажет ететін жүктіліктің 30 аптасына дейінгі жүкті әйелдерді емдеу дағдылары (егер бұл патология негізгі болса).</p> <p>14. Кәмелетке толмағандарды уақытша оқшаулау, бейімдеу, оналту орталығынан жеткізілетін кәмелетке толмағандарды және оларда дерматовенерологиялық ұйымның стационары жағдайында жыныстық жолмен берілетін ауру анықталған кезде белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдарды нақты емдеу дағдылары.</p> <p>15. Дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді жұмыс орны, оқу орны бойынша тері аурулары мен тері астындағы тіндердің арнайы кодымен көрсету үшін ЖЖБИ бар науқастарға берілетін еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарында және басқа да құжаттамада қорғау мақсатында диагноздарды шифрлау дағдылары АЖХ-10 көмегімен.</p> <p>16. Дерматовенерологиялық ауруы бар пациенттің немесе оның заңды өкілінің медициналық көмектен бас тартуы кезіндегі ықтимал асқынулар мен салдарларды көрсете отырып, стационарлық немесе амбулаториялық науқастың медициналық картасында жазбаларды ресімдеу дағдылары.</p> <p>17. Дерматовенерологиялық ауруы бар науқастар МО-да белгіленген күн тәртібін бұзған және (немесе) емдеу-диагностикалық процеске кедергілер жасаған, МО басшысының немесе оның медициналық бөлім жөніндегі орынбасарының шешімі бойынша тиісті медициналық көмек алуға басқа пациенттердің құқықтарына нұқсан келтірген жағдайда емдеу курсы аяқталғанға дейін (өмірге тікелей қауіп төнген кезде) пациенттерді стационардан шығару дағдылары стационарлық науқастың медициналық картасында және еңбекке уақытша жарамсыздық парағында белгі қойылады.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Балалар жасындағы дерматовенерологиялық аурулары бар науқастарды стационарлық деңгейде жүргізу тәртібін білу.</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Пациенттерге жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Тексеру және диагноз қою, пациенттерге (балалар) жалпы және шұғыл медициналық көмекті жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дифференциалды диагностика жүргізу дағдылары, клиникалық диагнозды негіздеу, пациенттерге, оның ішінде балаларға тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау, хаттамаларға сәйкес қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру, клиникалық хаттамаларға сәйкес барабар терапияны тағайындау.</p> <p>2. Денсаулық сақтау заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдеу; инфекциялық ауру анықталған кезде қажетті эпидемиология қарсы іс-шараларды жүргізу.</p>

		<p>3. Өртүрлі жастағы балаларды тексеру, пальпация, перкуссия және аускультация жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Қан импульсі мен қысымды өлшеу дағдылары.</p> <p>5. Өртүрлі жастағы өмірге қауіп төндіретін жағдайларда диагностика және алғашқы және шұғыл көмек көрсету дағдылары.</p> <p>6. Өртүрлі жастағы балаларда реанимациялық іс-шараларды ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жасау) жүргізу дағдылары.</p> <p>7. Миокард инфарктісі кезінде ЭКГ-ны оқу.</p> <p>8. Өртүрлі жастағы балаларда трахеотомия жасау.</p> <p>9. Сыртқы қан кетуді тоқтату.</p> <p>10. Жараны алғашқы емдеу және таңу дағдылары.</p> <p>11. Қан тобын анықтау.</p> <p>12. Өртүрлі жастағы балаларда асқазанды шаю.</p> <p>13. Өртүрлі жастағы балалардағы гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату.</p> <p>14. Естен тану кезінде көмек көрсету дағдылары.</p> <p>15. Аяқ-қолды иммобилизациялау дағдылары.</p> <p>16. Үстірт орналасқан бөгде заттарды жою дағдылары.</p> <p>17. Өртүрлі жастағы балаларда пикфлоуметрия және нәтижелерді түсіндіру.</p> <p>18. Өртүрлі жастағы балалардағы спирометрия нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>19. Қан тобын, Rh факторын, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігі үлгісін анықтау.</p> <p>20. Өртүрлі жастағы балаларда медициналық манипуляцияларды (инъекциялардың барлық түрлері, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, тазарту және сифон клизмалары және т.б.) жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жалпы және физикалық тексеру, клиникалық-зертханалық, аспаптық диагностика, клиникалық диагнозды және дифференциалды диагнозды белгілеу әдістерін білу, клиникалық хаттамаларға сәйкес жалпы және шұғыл емдеу, өртүрлі жастағы балаларда өмірге қауіп төндіретін жағдайларда алғашқы және шұғыл көмек көрсету және диагностикалау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Халыққа дерматокосметологиялық көмек.</p>	<p>Дағды 1: Сыртқы косметикалық құралдарды, манипуляцияларды және косметологиялық аппаратураны пайдалана отырып, балаларға дерматокосметологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теріні тазарту (механикалық, вакуумдық, ультрадыбыстық). 2. Маскалардың әртүрлі түрлерін қолданыңыз (қатайту, сору, нәрлендіру, балшық, ағарту, кептіру, термоактивті, термодинамикалық, модельдеу). 3. Бет пен мойынға, иық белдеуіне косметикалық және пластикалық массаж, Жақаға емдік массаж жасаңыз. 4. Бет пен денеге физиотерапиялық косметологиялық процедураларды жүргізу. 5. Бет терісін пиллинг, буландыру, д ' арсанвализациялау. 6. Мезотерапияның әртүрлі әдістерін қолданыңыз (наппаж, папула, эпидермис, нүктеден нүктеге, мезоперфузия), мезотерапияға арналған шығын материалдарын есептеу. 7. Имплантанттарды енгізу арқылы бетті контурлау процедураларын жүргізу. 8. А типті ботулинум токсинін енгізу рәсімдерін жүргізу. 9. Шаштың түсуін диагностикалау, шаш пен бас терісін аппараттық, дәрі-дәрмекпен, хирургиялық емдеу, андрогенетикалық, ұя салатын, диффузды аллопецияны емдеу. 10. Тері түрлерін анықтау дағдылары. 11. Хроно және фото картаю белгілерін анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматокосметологиядағы психологиялық аспектілерді білу. 2. Қазіргі емдеу әдістерін білу. <p>тері және оның қосымшалары ауруларын дерматокосметологиялық оңалту.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Дерматологиялық науқаста тері мен шашты күтудің заманауи әдістерін білу.

		<p>3. Этиологияны, клиниканы, терапияның заманауи принциптерін, дерматокосметологиялық емдеуді қажет ететін жағдайларды (фотодерматоздар, кератоздар, тері дистрофиясы, шаш аурулары, пигментацияның бұзылуы, май және тер бездерінің аурулары) білу.</p> <p>4. Меланогенездің бұзылуын, кератинизация процестерін білу.</p> <p>5. Терінің жасқа байланысты өзгерістерін, тері түрлерін, қартаю физиологиясын және терінің Фото қартаюын білу.</p> <p>6. Семіздік, целлюлит, эстетикалық флебология мәселелерін білу.</p> <p>7. Заманауи косметика, косметикалық күтім принциптері мен процедураларын білу.</p> <p>8. Мезотерапия және бет контурын модельдеу үшін қолданылатын препараттарды, қартаюға қарсы терапияның негізгі принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>9. Теріні пилингпен күту принциптерін, беткі және орта пилингтің әртүрлі әдістерін, теріні пилингтен кейінгі күтімді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Дерматоскопиялық зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру.	<p>Дағды 1: Дерматоскопты қолдану арқылы тері және оның қосымшалары ауруларының инвазивті емес диагностикасы.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы және жұқпалы емес тері ауруларының дерматоскопиялық диагностикасын жүргізеді. 2. Тері ісіктерінің диагностикасын жүргізу. 3. Қиын (ерекше) локализация жағдайында ауруларды дерматоскопиялық тексеруді жүргізу. 4. Дерматоскопиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру. 5. Алынған дерматоскопиялық белгілерге сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу. 6. Дерматоскопиялық зерттеу нәтижелерін ескере отырып, пациентті басқару және емдеу тактикасын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дерматоскопиялық зерттеу жүргізу техникасын, ережелері мен кезеңдерін білу. 2. Терінің неоплазмаларына, инфекциялық және инфекциялық емес дерматоздарға тән негізгі критерийлерді (дерматоскопиялық белгілерді) білу. 3. Арнайы салаларда процесті локализациялау кезінде дерматоскопиялық ерекшеліктерді білу. 4. Әр түрлі дерматоздардың дерматоскопиялық көрінісінің жас ерекшеліктерін білу. 5. Жұқпалы (жұқпалы) дерматоздарды диагностикалаудан кейін аппаратты өңдеу әдістемесін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Трихологиялық (трихоскопиялық) зерттеу және алынған нәтижелерді түсіндіру.	<p>Дағды 1: Шаш пен бас терісінің ауруларын диагностикалау, оның ішінде торако-скопиялық жабдықты қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шаш және бас терісі аурулары бар науқастарға психологиялық тексеру жүргізу. 2. Бас терісі мен шаштың трихоскопиясын жасау. 3. Трихологиялық және трихоскопиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру.

		<p>4. Трихологиялық немесе трихоскопиялық зерттеулердің деректеріне сәйкес дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>6. Технологиялық немесе трихоскопиялық зерттеу нәтижелерін ескере отырып, пациентті басқару және емдеу тактикасын анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Трихологиялық немесе трихоскопиялық зерттеу жүргізу техникасын, ережелерін, кезеңдерін білу.</p> <p>2. Шаш пен бас терісінің ауруларына тән негізгі критерийлерді (трихоскопиялық белгілерді) білу.</p> <p>3. Әр түрлі дерматоздардың риноскопиялық көрінісінің жас ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p>	

	Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	резидент дәрігер дерматовенеролог	
	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер, балалар)	
7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)		
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер дерматовенеролог (балалар)»:			
Топтың коды:	2212-5		
Қызмет атауының коды:	2212-5-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер дерматовенеролог (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер дерматовенеролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дерматовенерологиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Пациенттерге (балалар) дерматовенерологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дерматовенерологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	

		2. Дерматовенеролог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
<p>Еңбек функциясы 1: Дерматовенерологиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердегі (балалар) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары. Атипті дерматоздар мен ЖЖБИ белгілерін анықтау дағдылары. Пациенттердегі сирек және атипті патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. Пациенттерде дерматовенерологиялық бейіндегі аурулардың сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клиниканың ерекшеліктерін және атипті және созылмалы қайталанатын тері ауруларының дифференциалды диагностикасын білу. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. Балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді білу. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Пациенттерге (балалар) дерматовенерологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Дерматовенеролог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында дерматовенерологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында дерматовенеролог дәрігерлердің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Дерматовенерология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Дерматовенерология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдайды және эндокриндік аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) дерматовенерологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз дерматовенерологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Дерматовенерология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дерматовенерологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.

		<p>4. Дерматовенерологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Дерматовенеролог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер дерматовенеролог

	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер)	
	7	Дәрігер дерматовенеролог (ересектер, балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-дерматовенеролог (балалар)»:			
Топтың коды:	2212-5		
Қызмет атауының коды:	2212-5-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-дерматовенеролог (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-дерматовенеролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тері және венерологиялық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, дерматовенерология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және	

		<p>медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Дерматовенерологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Дерматовенерологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Дерматовенерология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Дерматовенерология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа дерматовенерологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар: 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа дерматовенерологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде дерматовенерологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа неврологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында дерматовенерология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. Дерматовенерология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Дерматовенерологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p>	

	Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 43 бұйрығы "Қазақстан Республикасында дерматовенерологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32114 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер дерматовенеролог
	7	Дәрігер-дерматовенеролог (ересектер)
	7	Дәрігер-дерматовенеролог (ересектер, балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 30 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жыл.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
10-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Балалар хирургиясы»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған: 1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін; 2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін; 3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін; 4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық

бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Балалар хирургиясы

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101044

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Денсаулық сақтау ұйымдарында амбулаториялық, стационарлық, стационарды алмастыратын жағдайларда туғаннан бастап 18 жасқа толғанға дейінгі балаларға медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті, асқынулардың алдын алу, қолда бар іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау саласындағы талаптарды белгілейді балаларға хирургиялық көмек саласындағы нормативтік құқықтық актілер.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер балалар хирургі - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер балалар хирургі - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер балалар хирургі - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер балалар хирургі - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.1 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Дәрігер неонаталды хирургі - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер балалар хирургі»:			
Топтың коды:	2217-7		
Қызмет атауының коды:	2217-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер балалар хирургі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Балалар хирургиясы" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен Денсаулық сақтау ұйымдарында амбулаториялық, стационарлық, стационарды алмастыратын жағдайларда туғаннан бастап 18 жасқа дейінгі хирургиялық аурулары бар балалардың профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен балаларға білікті, мамандандырылған хирургиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету 2. Балалардағы хирургиялық аурулардың профилактикасын жүргізу және тиімділігін бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен балаларға білікті, мамандандырылған хирургиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету	Дағды 1: Проведение медицинского осмотра и обследования детей в целях выявления врожденных пороков развития и хирургических заболеваний, установление диагноза	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар балалардағы шағымдарды, өмір тарихын және ауруларды жинау. 2. Хирургиялық аурулары бар балалардағы ағзалар мен дене жүйелерінің анатомиялық-функционалдық жағдайын бағалау. 3. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру дағдылары. 4. Хирургиялық аурулары бар балалардың емтихандары мен зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 5. Хирургиялық аурулары бар балалардың аспаптық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Халыққа медициналық санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шаралар көрсетуді ұйымдастыру.

		<p>5. Балалық шақтың анатомиялық-функционалды ерекшеліктері, эмбриогенез негіздері, туа біткен ақаулар мен хирургиялық аурулардың патофизиологиясы.</p> <p>6. Хирургиялық аурулары бар балалардағы клиникалық көріністердің, дифференциалды диагностиканың, ағымның ерекшеліктерінің, асқынулардың және аурудың нәтижелерінің белгілері.</p> <p>7. Шағымдарды жинау әдістері, балалар жасындағы хирургиялық аурулары бар балалардың өмір тарихы.</p> <p>8. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру әдістері.</p> <p>9. Хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, жағдайдың ауырлығын бағалау, зерттеу жүргізуге медициналық көрсеткіштер, хирургиялық аурулары бар балалардағы нәтижелерді түсіндіру ережелері.</p> <p>10. Балалардағы хирургиялық ауруларды клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері.</p> <p>11. Клиникалық хаттама стандарттарына сәйкес амбулатория мен стационар жағдайында туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларды диагностикалау және емдеу алгоритмдері.</p> <p>12. Дәрігерлерге маман жіберуді талап ететін балалардағы хирургиялық аурулар.</p> <p>13. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін балалардағы хирургиялық аурулар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету, хирургиялық аурулары бар балаларға ем тағайындау, оның тиімділігін, қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бастапқы медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне, емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу жоспарын әзірлеу. 2. Хирургиялық патологиясы бар балаларға хирургиялық араласулар, емдік манипуляциялар жасаңыз. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларды операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу дағдыларын меңгеру. 4. Хирургиялық ауруларды бақылау, хирургиялық аурудың ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету дағдыларын меңгеру. 5. Хирургиялық патологиясы бар балаларға хирургиялық араласу, емдік манипуляция дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Алғашқы медициналық көмек көрсету ережелеріне сәйкес хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу әдістері.

		<p>5. Хирургиялық аурулары бар балалардағы хирургиялық және емдік манипуляциялардың принциптері мен әдістері.</p> <p>6. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің алдын алу немесе жою жолдары.</p> <p>7. Хирургиялық аурулары бар балаларды операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару.</p> <p>8. Хирургиядағы асептикалық және антисептикалық талаптар.</p> <p>9. Хирургиялық аурулары бар балаларды анестезиялау әдістері.</p> <p>10. Медициналық жабдықтар мен хирургиялық мақсаттағы құралдар қауіпсіздігінің ережелері, қағидаттары және техникасы, тану кабинетінің жаратандырылуы.</p> <p>11. Шұғыл және жоспарлы операциялардың барысы мен кезеңдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда хирургиялық патологиясы бар балаларға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларды, соның ішінде клиникалық өлім жағдайын тану (шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін пациенттің ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымы және/немесе тыныс алу) тоқтату.</p> <p>2. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (баланың ағзасының өмірлік маңызды функциялары – қан айналымы және/немесе тыныс алу тоқтаған кезде) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>3. Негізгі жүрек-қан тамырлары реанимациясының шараларын орындаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p> <p>2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.</p> <p>3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.</p> <p>4. Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайлар.</p> <p>5. Науқасты стационардың бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштер.</p> <p>6. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне пациентті шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштер.</p> <p>7. Қан айналымын және/немесе тыныс алуды кенеттен тоқтатудың клиникалық белгілері.</p> <p>8. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Балалардағы хирургиялық аурулардың профилактикасын жүргізу және тиімділігін бақы-	Дағды 1: Балалардағы хирургиялық бейіндегі аурулардың, оның ішінде туа біткен ақаулардың алдын алу үшін профилактикалық іс-шараларды ұйымдасты-	<p>Машықтар:</p> <p>1. Профилактикалық медициналық тексерулерді (мектепке дейінгі балалар мекемелері, мектептер) ұйымдастыруға және өткізуге қатысу, қолданыстағы нормативтік құқықтық құжаттарға сәйкес диспансерлеуді жүргізу.</p>

<p>лау, микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>ру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p> <p>2. Балаларға қауіп факторларын (балалардағы хирургиялық бейіндегі іріңді-қабыну ауруларының, жарақаттанудың алдын алу), жәндіктердің шағу қаупімен, жұқпалы аурулардың қоздырғыштарымен жанасумен, сілекеймен, жануарлардың тырнауымен, уланумен байланысты сақтық шараларын ескере отырып, профилактикалық іс-шаралар тағайындау.</p> <p>3. Профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу</p> <p>медициналық көмекке байланысты инфекциялар (хирургиялық аймақтың инфекциясы, катетер қан ағымының ассоциацияланған инфекциясы, катетер зәр шығару жүйесінің ассоциацияланған инфекциясы, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиті, АИТВ)".</p> <p>4. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Профилактикалық медициналық тексерулерді жүргізу ережесі, көлемі және кезеңділігі. 3. Балалардағы хирургиялық профильдегі іріңді-қабыну ауруларының себептері, анатомиялық-топографиялық ерекшеліктері. 6. Балалардағы хирургиялық профильдегі іріңді-қабыну ауруларының алдын алу үшін гигиена принциптері, құралдары мен әдістері. 7. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 8. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 9. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 10. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулардың алдын алу және ерте диагностикалау мәселелері бойынша халықпен санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсеткіштерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 	

		<p>3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жетел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық салауаттылықты сақтауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық стандарттар және стандартты сақтық шаралары, тұрмыстық және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы хабарлау туралы заңды өкілдерге кеңес береді. 2. Баланың заңды өкілдеріне хирургиялық араласуды жүргізуге медициналық айғақтар туралы консультациялық қорытынды береді, хирургиялық араласудың жоспарланған көлемі туралы егжей-тегжейлі нұсқау береді. <p>Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер.

		<p>3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері.</p> <p>4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі.</p> <p>5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Балалар хирургиясы мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу.</p> <p>2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу.</p> <p>3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.</p> <p>4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.</p> <p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқалықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әді-</p>

		<p>лет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.

		<p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 15 мамырдағы № 81 бұйрығы "Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 мамырда № 32524 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер балалар хирургі
	7	Дәрігер неонаталды хирургі
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер балар хирургі»:		
Топтың коды:	2217-7	
Қызмет атауының коды:	2217-7-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер балар хирургі	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын,	

	денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Балалар хирургі дәрігері" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Денсаулық сақтау ұйымдарында амбулаториялық, стационарлық, стационарды алмастыратын жағдайларда хирургиялық аурулары бар туғаннан бастап 18 жасқа дейінгі балалардың профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда балалардағы туа біткен ақаулар мен хирургиялық аурулардың диагностикасы Амбулаториялық жағдайда "балалар хирургиясы" бейіні бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету. Стационарлық жағдайда балалардағы туа біткен ақаулар мен хирургиялық ауруларды емдеу Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалар жасындағы Пациенттерге арналған оңалту бағдарламаларын іске асыру, олардың тиімділігін бақылау Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалар жасындағы пациенттерде салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шаралар мен санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму Лапароскопиялық диагностика және емдеу 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда балалардағы туа біткен ақаулар мен хирургиялық аурулардың диагностикасы	Дағды 1: Хирургиялық ауруларды, оның ішінде туа біткен даму ақауларын анықтау мақсатында балаларды медициналық қарап-тексеру және тексеру жүргізу, амбулаториялық жағдайларда диагноз қою.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Хирургиялық аурулары бар балалардағы ағзалар мен дене жүйелерінің анатомиялық-функционалдық жағдайын бағалау Амбулаториялық жағдайда хирургиялық аурулар мен ақауларды анықтаңыз. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру әдістерін қолдану: <ul style="list-style-type: none"> - органдар мен жүйелерді визуалды зерттеу; - ауырсыну қарқындылығын бағалау; - кеуде қуысын, іш қуысын, сүйектерді, буындарды пальпациялау және перкуссиялау; - кеуде және іш қуысы мүшелерінің аускультациясы; - күйік бетінің ауданын анықтау; 	

		<p>- буындағы белсенді және пассивті қозғалыстардың көлемін анықтау;</p> <p>- буынның диагностикалық аспирациялық пункциясы;</p> <p>- қуықтың катетеризациясы.</p> <p>4. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және зертханалық зерттеу нәтижелерін, хирургиялық аурулары бар балаларды аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Балалық шақтың анатомиялық-функционалдық ерекшеліктері, эмбриогенез негіздері, туа біткен ақаулар мен хирургиялық аурулардың патофизиологиясы 4. Хирургиялық аурулары бар балалардағы клиникалық көріністердің белгілері, дифференциалды диагностика, ағымның ерекшеліктері, асқынулар мен нәтижелер 5. Шағымдарды жинау әдістері, балалар жасындағы хирургиялық аурулары бар балалардың өмір тарихы, хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру. 7. Жағдайдың ауырлығын бағалау үшін хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, зерттеу жүргізуге медициналық көрсеткіштер, хирургиялық аурулары бар балалардағы нәтижелерді түсіндіру ережелері. 8. Балалардағы хирургиялық ауруларды клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері 9. Амбулаториялық жағдайда туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларды диагностикалау және емдеу алгоритмі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Стационарлық жағдайда туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары мен ақаулары бар балаларды тексеру жоспарын жасаңыз. 2. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинауды жүзеге асыру 3. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалардағы ағзалар мен ағза жүйелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалау 4. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы клиникалық белгілер мен синдромдарды анықтаңыз 5. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау 6. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау

7. Хирургиялық патологиясы бар, оның ішінде сирек кездесетін хирургиялық аурулары бар балаларға басқа мамандықтардың дәрігерлерімен кеңесу көрсеткіштерін анықтау.

8. Хирургиялық патологиясы бар, оның ішінде сирек хирургиялық аурулары бар балаларға шұғыл медициналық / хирургиялық көмек көрсетуге көрсеткіштерді анықтау.

9. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеулердің көлемін жоспарлау және негіздеу.

10. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау:

- кеуде қуысының, іш қуысының және ретроперитонеальді кеңістіктің ультрадыбыстық зерттеуі

- құрсақ қуысы, ретроперитонеальді кеңістік мүшелерінің тамырларының ультрадыбыстық доплерографиясы

- кеуде қуысының, іш қуысының және ретроперитонеальді кеңістіктің рентгенографиясы (жалпы, көктамыршілік / ішілік контрастты қолдану)

- компьютерлік томография, оның ішінде кеуде, іш және ретроперитонеальді кеңістік мүшелерінің көктамыршілік / ішілік контрастын қолдану

- магнитті-резонансты бейнелеу

- радиоизотопты зерттеу

- зәр шығару жүйесінің, тоқ ішектің функционалдық зерттеулері

- эндоскопиялық люменішілік зерттеу (трахея, бронх, өңеш, асқазан, тоқ ішек)

- биопсия

11. Туа біткен даму кемістігі және хирургиялық аурулары бар балаларға жедел, оның ішінде жедел Мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау

12. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау

Білімдер:

1. Клиникалық көріністердің белгілері, дифференциалды диагностика, хирургиялық аурулары бар балалардағы аурулардың барысы, асқынулары мен нәтижелерінің ерекшеліктері

2. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалардағы (олардың заңды өкілдеріндегі) шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинау әдістері.

3. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды қарау және тексеру әдістері

4. Жағдайдың ауырлығын бағалау үшін хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, зерттеу жүргізуге медициналық көрсеткіштер.

		<p>5. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері</p> <p>6. Стационар жағдайында туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды диагностикалау және емдеу алгоритмдері.</p> <p>7. Асқынулардың белгілері мен синдромдары, жағымсыз реакциялар, соның ішінде туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы диагностикалық процедуралардан туындаған ауыр және күтпеген реакциялар.</p> <p>8. Медициналық көрсеткіштер және тексеру әдістеріне, балаларды емдеудің жедел әдістеріне қарсы көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Амбулаториялық жағдайда "балалар хирургиясы" бейіні бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету. Стационарлық жағдайда балалардағы туа біткен ақаулар мен хирургиялық ауруларды емдеу</p>	<p>Дағды 1: Алғашқы медициналық-санитариялық көмек көрсету, амбулаториялық жағдайда хирургиялық аурулары бар балаларға ем тағайындау, алғашқы медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне, амбулаториялық жағдайда емдеудің клиникалық хаттамаларының стандарттарына сәйкес. Тиімділік пен қауіпсіздікті бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу жоспарын әзірлеу 2. Хирургиялық аурулары бар балаларға дәрілік препараттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды, емдік тамақтануды тағайындау. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларда дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 4. Хирургиялық аурулары бар балаларды операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу. 5. Хирургиялық аурулардың мониторингін жүргізу, хирургиялық аурудың ағымының ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету. 6. Амбулатория жағдайында хирургиялық араласуларды, хирургиялық патологиясы бар балаларға емдік манипуляцияларды орындау: <ul style="list-style-type: none"> - жараларды алғашқы хирургиялық емдеу; - жұмсақ тіндерден бөгде заттарды алып тастау; - іріңді ошақтың пункциясы; - терінің тұтастығы бұзылған кезде таңғышты қолдану; - тері мен тері астындағы майдың іріңді ауруларына таңғыш салу; - бұлшықет ауруларына таңу; - сүйек сынған кезде иммобилизациялық таңғыш салу; - сүйек сынған кезде сплинт қолдану; - буындардың шығуы (сублюксациясы) кезінде иммобилизациялық таңғыш салу; - қан кету кезінде турникетті қолдану; - қан кетуді тоқтату, жараларды таңу және тампонада; - операциядан кейінгі жараларға таңғыш салу; - тері тігістерін салу және алу; - флегмондарды ашу және ағызу (абсцесс, фурункул, флегмондар, парапроктит); - аппликациялық, инфильтрациялық жергілікті анестезиялар; - қуықтың катетеризациясы;

		<ul style="list-style-type: none"> - бірлескен пункция; - гипс таңғыштарын қолдану; - барлық дәрежелі термиялық күйіктерді өңдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Амбулаториялық және стационарды алмастыратын жағдайларда балаларға балаларға хирургиялық көмек көрсету тәртібі. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу әдістері. 4. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер (ықтимал асқынулар, жанама әсерлер). 5. Амбулатория жағдайында хирургиялық аурулары бар балалардағы хирургиялық және емдік манипуляциялардың принциптері мен әдістері. 6. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің алдын алу немесе жою жолдары 7. Хирургиялық аурулары бар балаларды операциядан кейінгі басқару. 8. Амбулаториялық жағдайда хирургиялық аурулары бар балаларда ауырсынуды басу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Туа біткен даму ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларға мамандандырылған медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне, операциялық процедуралар стандарттарына, балаларға медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамалардың ұсынымдарына сәйкес емдеуді тағайындау. Стационарлық жағдайларда оның тиімділігін, қауіпсіздігін бақылау.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу жоспарын әзірлеу. 2. Хирургиялық аурулары бар балаларға дәрілік препараттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды, емдік тамақтануды тағайындау. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларда дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 4. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу. 5. Диагностикалық манипуляциялар, хирургиялық араласулар, емдік манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою. 6. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларға хирургиялық араласулар, емдік манипуляциялар жасау. 7. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларда хирургиялық араласудың, емдік манипуляциялардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 8. Балаларды хирургиялық араласуға, емдік манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу: <ul style="list-style-type: none"> - венесекция; - трахеотомия, трахеостомия; - плевра қуысының дренажы;

		<ul style="list-style-type: none"> - ашық пневматороксты тігу; - жоспарлы және қысылған шап, феморальды немесе кіндік грыжасы бар грыжа; - аппендэктомия; - Гастростома, энтеростома, колостомияны қолдану; - ішектің зақымдануы кезінде ішек жараларын тігу; - перитонит кезінде іш қуысын тазарту және дренаждау; - жінішке/ және тоқ ішектің бітелуін жою; - эпицистомия. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 2. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу әдістері. 3. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер (ықтимал асқынулар, жанама әсерлер). 4. Хирургиялық араласу принциптері мен әдістері, хирургиялық аурулары бар балалардағы емдік манипуляциялар; медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер; мүмкін асқынулар, жағымсыз реакциялар. 5. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің алдын алу немесе жою жолдары. 6. Хирургиялық аурулары бар балаларды операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару. 7. Хирургиялық аурулары бар балалардағы ауырсынуды басу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалар жасындағы Пациенттерге арналған оңалту бағдарламаларын іске асыру, олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне сәйкес хирургиялық аурулары бар балаларды медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау. Балаларға паллиативтік көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар балаларға медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Хирургиялық аурулары бар балаларды оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларды оңалту шараларына жіберу үшін медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. 4. Хирургиялық аурулары бар балаларды медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу. 5. Хирургиялық аурулары бар балаларды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 6. Паллиативтік медициналық көмек алатын хирургиялық аурулары бар балалардың жағдайының ауырлығын бағалау. 7. Хирургиялық аурулары бар балалардағы ауырсынуды бағалау шкалаларын қолдана отырып, ауырсыну синдромының қарқындылығы мен сипатын бағалау.

		<p>8. Хирургиялық аурулары бар балаларды халыққа паллиативтік медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарға жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық патологиясы бар балаларды медициналық оңалту негіздері. 2. Хирургиялық патологиясы бар балаларды медициналық оңалту әдістері. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларға оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Хирургиялық аурулары бар балалардың денесіне оңалту шараларының әсер ету механизмі. 5. Хирургиялық аурулары бар балаларды хирургиялық аурулары бар балаларға оңалту шараларын тағайындау үшін маман дәрігерлерге жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер. 6. Хирургиялық аурулары бар балаларды оңалту шараларынан туындаған асқынуларды, жанама әсерлерді жою немесе алдын алу жолдары. 7. Хирургиялық аурулары бар балаларға паллиативтік медициналық көмек көрсетуге арналған медициналық көрсеткіштер. 11. Хирургиялық аурулары бар балаларға паллиативтік медициналық көмек көрсету, қысым жараларының алдын алу және емдеу, контрактуралардың пайда болуы шеңберінде физиотерапия және емдік дене шынықтыру әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер. 12. Паллиативтік медициналық көмекті қажет ететін хирургиялық аурулары бар балаларды емдік тамақтандыру принциптері. 13. Паллиативтік медициналық көмек алатын хирургиялық аурулары бар балаларға медициналық-әлеуметтік сараптама ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалар жасындағы пациенттерде салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шаралар мен санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Қолданыстағы нормативтік құқықтық құжаттарға сәйкес хирургиялық бейіндегі аурулардың, оның ішінде балалардың туа біткен даму ақауларының алдын алу үшін халық арасында профилактикалық іс-шаралар, санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, хирургиялық аурулардың алдын алуды насихаттау. 2. Медициналық тексерулер жүргізу (мектепке дейінгі балалар мекемелері, мектептер). 3. Хирургиялық патологиясы бар балаларға диспансеризация жүргізу. 4. Қауіп факторларын ескере отырып, балаларға алдын алу шараларын тағайындау: <ul style="list-style-type: none"> - балалардағы хирургиялық бейіндегі іріңді-қабыну ауруларының алдын алу; - жарақаттанудың алдын алу; - жәндіктердің шағуымен, жұқпалы аурулардың қоздырғыштарымен, сілекеймен, жануарлардың тырнауымен, улану қаупімен байланысты сақтық шаралары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы хирургиялық профильдегі іріңді-қабыну ауруларының даму себептері. 2. Балалардағы хирургиялық профильдегі іріңді-қабыну ауруларының анатомиялық-топографиялық ерекшеліктері. 3. Балалардағы хирургиялық профильдегі іріңді-қабыну ауруларының алдын алу үшін гигиена принциптері, құралдары мен әдістері. 4. Балалардағы туа біткен ақаулардың қауіп факторлары. 5. Ата-аналарға медициналық-генетикалық кеңес берудің көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.

		<p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Лапароскопиялық диагностика және емдеу	<p>Дағды 1:</p> <p>Лапароскопиялық диагностика мен емдеуді меңгеру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Лапароскопиялық хирургия техникасын меңгеру.</p> <p>2. Лапароскопияда қолданылатын әртүрлі құралдарды басқарыңыз.</p> <p>3. Науқасқа операциядан кейінгі күтімді қамтамасыз етіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Лапароскопиялық хирургия техникасы.</p> <p>2. Медициналық көрсеткіштер және диагностикалық лапароскопияға қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Диагностикалық лапароскопияның кезеңдері.</p> <p>4. Лапароскопиялық операциядағы ықтимал асқынулар, асқынулардың алдын алу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p>	

	Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 15 мамырдағы № 81 бұйрығы "Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 мамырда № 32524 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер балалар хирургі	
	7	Дәрігер балалар хирургі, неонатальді	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер балалар хирургі»:			
Топтың коды:	2217-7		
Қызмет атауының коды:	2217-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер балалар хирургі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер балалар хирургі" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Денсаулық сақтау ұйымдарында амбулаториялық, стационарлық, стационарды алмастыратын жағдайларда хирургиялық аурулары бар туғаннан бастап 18 жасқа дейінгі балалардың профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оналтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Балалар хирургтарының қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Балалар хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Балалар хирургтары дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Балалар хирургтарының қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Балалар хирургтары дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында балалар хирургтарының дәрігерлері арасында міндеттерді бөлу.	

		<p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында балалар хирургтары дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Балалар хирургиясы саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Балалар хирургиясы саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және балалар жасындағы хирургиялық аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балаларға) хирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз балалар хирургтарына дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге балалар хирургиясы мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p>

		<p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Балалар хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Балалар хирургиясы" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Балалар хирургиясы" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "балалар хирургиясы" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтаңыз және балалар хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Балалар хирургтары дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p>

		1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 15 мамырдағы № 81 бұйрығы "Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 мамырда № 32524 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер балалар хирургі	
	7	Дәрігер балалар хирургі, неонатальді	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер балалар хирургі»:			
Топтың коды:	2217-7		
Қызмет атауының коды:	2217-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер балалар хирургі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер балалар хирургі" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Туғаннан бастап 18 жасқа толғанға дейін хирургиялық аурулары бар балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, балалар хирургиясы саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Балалар хирургиясы"мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Балалар хирургиясы"мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Балалар хирургиясы" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	<p>Дағды 1:</p> <p>"Балалар хирургиясы" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Балалар хирургиясы" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Балалар хирургиясы" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "балалар хирургиясы"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтаңыз және балалар хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.

		<p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Балалар хирургиясының медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Балалар хирургиясы саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Балалар хирургиясы" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Балаларға хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде балаларға хирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде балалар хирургиялық қызметін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Балаларға хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p>

		<p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында балалар хирургиясы саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Балалар хирургиясы саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	Машықтар:	

		<p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Балалардағы хирургиялық аурулардың алдын алу және емдеу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 15 мамырдағы № 81 бұйрығы "Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 мамырда № 32524 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер балалар хирургі
	7	Дәрігер неонаталды хирургі
13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді»:		
Топтың коды:	2217-7	
Қызмет атауының коды:	2217-7-002	
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын,	

	денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі. "Неонаталдық хирургия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Балалар хирургиясы" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі СБШ 7.2 кіші деңгейінде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Балалар хирургиясы" мамандығы шеңберінде "Неонаталдық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен хирургиялық патологиясы бар жаңа туған нәрестелердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда абдоминальды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен абдоминальды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда абдоминальды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету	Дағды 1: Іштің хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтаңыз. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау) 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу 4. Емделушіге емдеу әдістері мен тәсілдерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық мақсаттағы құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау 5. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 6. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 	

7. Емдеу-диагностикалық процедуралар дағдылары:

- 1) Эзофагогастродуоденофиброскопия;
- 2) Колонофиброскопия;
- 3) Холедохоскопия;
- 4) Оноскопия;
- 5) шырышты қабаттардан, серозды қабаттардан және іш қуысы мүшелерінен мақсатты биопсия;
- 6) бөгде денелерді асқазан-ішек жолының жоғарғы бөліктерінен және жуаннан алу;
- 7) эндоскопиялық зерттеу кезінде ішектер.
- 8) эзофагогастродуоденоскопия кезіндегі жергілікті гемостаз;
- 9) эндоскопиялық полипэктомия;
- 10) өңеш пен асқазаннан қатерсіз ісіктерді эндоскопиялық алып тастау;
- 11) ретроградтық холангио-панкреатоскопия;
- 12) ретроградтық папиллосфинктеротомия және вирсунготомия және түтіктерден тастарды алу;
- 13) ЧХГ;
- 14)тері арқылы-бауырдан тыс холедохостомия, өт жолдарын дренаждау;
- 15) Лапароскопия;
- 16) Лапароцентез.

8. Хирургиялық араласуды орындау дағдылары:

- 1) Аппендэктомия, ретроградтық аппендэктомия, аппендикулярлық абсцесс дренажы;
- 2) тұншықтырылған шап, феморальды, кіндік, операциядан кейінгі венральды грыжа кезіндегі грыжа операциялары;
- 3) бұзылған органдардың өміршеңдігін айқындау;
- 4) тіршілікке қабілетсіздігі кезінде сальниктің, аш ішектің резекциясы;
- 5) кіндік грыжалары, іштің ақ сызығының Грыжалары кезіндегі кіндік сақинасының пластикасы;
- 6) қиғаш және түзу шап жарықтары үшін операция әдісін таңдау.
- 7) феморальды грыжа кезіндегі операциялар;
- 8) шап каналының алдыңғы және артқы қабырғаларының бір сәттік пластикасы;
- 9) венральды грыжаның қайталануы кезіндегі операциялар (созылмайтын пластиктің тәсілдері);
- 10)диафрагманың өңеш саңылауының операциялары (фундопликация);
- 11) асқазанның тесілген жарасы мен ҚДП-ны тігу;
- 12) паллиативтік операциялар: гастротомиялар, ойық жарадағы қан кететін ыдысты тігу, ойық жараның тампонадалары, асқазан қабырғасын Р тәрізді тігістермен тігу;
- 13) жедел ішек өтімсіздігі кезіндегі операциялар, ішектің декомпрессиясын, аш ішектің интубациясын (назоинтестинальды және ретроградтық)жүргізу;

- 14) перитонит кезінде тактика және жедел емдеу;
- 15) кіші жамбас қуысының абсцессін, ішекаралық абсцессін ағызу;
- 16) бауыр, ұйқы безі, асқазан жараларын тігу;
- 17) Спленэктомия;
- 18) лапароскопиялық холецистэктомия, аппендэктомия;
- 19) асқазанның перфорациялық жарасы мен ҚДП-ны лапароскопиялық тігу;
- 20) аш ішектің резекциясы және ішекаралық анастомоздар;
- 21) іш хирургиясындағы аз инвазивті операциялар;
- 22) өңеш пен асқазанның варикозды тамырларының жыпылықтауы;
- 23) Бильрот 1 және Бильрот бойынша асқазанды резекциялау;
- 24) операция асқазанның субтотальды резекциясы, гастрэктомия;
- 25) пилоропластиканың әртүрлі тәсілдері;
- 26) асқазанның ойық жарасы және ҚДП кезіндегі Ваготомия;
- 27) энтеростомияны, колостомияны қолдану;
- 28) меккель дивертикуласындағы операциялар;
- 29) оң және сол жақ гемиколэктомия, тоқ ішектің көлденең резекциясы;
- 30) Хартман Операциясы;
- 31) Сигмопексия, сигмопликация;
- 32) Холецистэктомия, Холедохотомия, Холедохолитотомия;
- 33) Билиодигестивті анастомоздар (холедоходуоденоанастомоз, холедохоеюноанастомоз және т. б.);
- 34) ұйқы безінің кисталары кезіндегі операциялар;
- 35) Панкреатодуоденальды резекция.
- 36) Шалимов бойынша және жынысы бойынша панкреонекроз кезінде дренаждауды орындауға міндетті;
- 37) Перицистэктомия;
- 38) идеалды эхинококэктомия;
- 39) бауыр резекциясы.

Білімдер:

1. Медициналық, әлеуметтік, құқықтық көмекті, оның ішінде айыру орындарында, есірткі тұғынушыларға, АИТВ жұқтырған ПИН, ЖИТС, өтірікші науқастарға ұйымдастыру қағидаттары.
2. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу.
3. Негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасы мен емдеу принциптерін, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу.
4. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу.

		<p>5. Ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) жедел және созылмалы аппендицит; 2) ТКБ. Жедел және созылмалы холецистит; 3) жедел және созылмалы панкреатит; 4) асқазан мен он екі елі ішектің ойық жарасы (қан кетумен, енумен, перфорациямен асқынған); 5) жедел ішек өтімсіздігі; 6) грыжа; 7) мезентериялық қан айналымының жіті бұзылуы; 8) қан кетумен асқынған өңештің ВРВ; 9) эхинококк, бауыр альвиококк; 10) порталдық гипертензия.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Іштің хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іштің хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Іштің хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер. 3. Іштің хирургиялық патологиясы бар науқастарда физиотерапия және физиотерапия әдістерін қолдануға арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен абдоминальды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Іштің хирургиялық патологиясының алдын алуға, инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іштің хирургиялық патологиясының алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, адамның иммун тапшылығы вирусы). 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іштің хирургиялық патологиясының алдын алу әдістері. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және лечение. 3. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру.

		4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баланың заңды өкілдеріне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қысқартылған жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне неонаталдық хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.

		<p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p>

		<p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және максаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 15 мамырдағы № 81 бұйрығы "Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 мамырда № 32524 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер балалар хирургі
	7	Дәрігер неонаталды хирургі
14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер неонаталды хирургі»:		
Топтың коды:	2217-7	
Қызмет атауының коды:	2217-7-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер неонаталды хирургі	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекі-	

	ту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер неонаталды хирургі" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	"Балалар хирургиясы" мамандығы шеңберінде "Неонаталды хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Денсаулық сақтау ұйымдарында амбулаториялық, стационарлық, стационарды алмастыратын жағдайларда хирургиялық аурулары бар жаңа туған балалардың профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда балалардағы туа біткен ақаулар мен хирургиялық аурулардың диагностикасы Амбулаториялық жағдайда "балалар хирургиясы" бейіні бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету. Стационарлық жағдайда балалардағы туа біткен ақаулар мен хирургиялық ауруларды емдеу Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалар жасындағы Пациенттерге арналған оңалту бағдарламаларын іске асыру, олардың тиімділігін бақылау Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалар жасындағы пациенттерде салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шаралар мен санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму Лапароскопиялық диагностика және емдеу 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда балалардағы туа біткен ақаулар мен хирургиялық аурулардың диагностикасы	Дағды 1: Хирургиялық ауруларды, оның ішінде туа біткен даму ақауларын анықтау мақсатында балаларды медициналық қарап-тексеру және тексеру жүргізу, амбулаториялық жағдайларда диагноз қою.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Хирургиялық аурулары бар балалардағы ағзалар мен дене жүйелерінің анатомиялық-функционалдық жағдайын бағалау Амбулаториялық жағдайда хирургиялық аурулар мен ақауларды анықтаңыз. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру әдістерін қолдану: <ul style="list-style-type: none"> - органдар мен жүйелерді визуалды зерттеу; - ауырсыну қарқындылығын бағалау; - кеуде қуысын, іш қуысын, сүйектерді, буындарды пальпациялау және перкуссиялау; - кеуде және іш қуысы мүшелерінің аускультациясы; - күйік бетінің ауданын анықтау; 	

		<p>- буындағы белсенді және пассивті қозғалыстардың көлемін анықтау;</p> <p>- буынның диагностикалық аспирациялық пункциясы;</p> <p>- қуықтың катетеризациясы.</p> <p>4. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және зертханалық зерттеу нәтижелерін, хирургиялық аурулары бар балаларды аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Балалық шақтың анатомиялық-функционалдық ерекшеліктері, эмбриогенез негіздері, туа біткен ақаулар мен хирургиялық аурулардың патофизиологиясы 4. Хирургиялық аурулары бар балалардағы клиникалық көріністердің белгілері, дифференциалды диагностика, ағымның ерекшеліктері, асқынулар мен нәтижелер 5. Шағымдарды жинау әдістері, балалар жасындағы хирургиялық аурулары бар балалардың өмір тарихы, хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру. 7. Жағдайдың ауырлығын бағалау үшін хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, зерттеу жүргізуге медициналық көрсеткіштер, хирургиялық аурулары бар балалардағы нәтижелерді түсіндіру ережелері. 8. Балалардағы хирургиялық ауруларды клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері 9. Амбулаториялық жағдайда туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларды диагностикалау және емдеу алгоритмі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Стационарлық жағдайда туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары мен ақаулары бар балаларды тексеру жоспарын жасаңыз. 2. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларда (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинауды жүзеге асыру 3. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалардағы ағзалар мен ағза жүйелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалау 4. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы клиникалық белгілер мен синдромдарды анықтаңыз 5. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау 6. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау

7. Хирургиялық патологиясы бар, оның ішінде сирек кездесетін хирургиялық аурулары бар балаларға басқа мамандықтардың дәрігерлерімен кеңесу көрсеткіштерін анықтау.

8. Хирургиялық патологиясы бар, оның ішінде сирек хирургиялық аурулары бар балаларға шұғыл медициналық / хирургиялық көмек көрсетуге көрсеткіштерді анықтау.

9. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеулердің көлемін жоспарлау және негіздеу.

10. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау:

- кеуде қуысының, іш қуысының және ретроперитонеальді кеңістіктің ультрадыбыстық зерттеуі

- құрсақ қуысы, ретроперитонеальді кеңістік мүшелерінің тамырларының ультрадыбыстық доплерографиясы

- кеуде қуысының, іш қуысының және ретроперитонеальді кеңістіктің рентгенографиясы (жалпы, көктамыршілік / ішілік контрастты қолдану)

- компьютерлік томография, оның ішінде кеуде, іш және ретроперитонеальді кеңістік мүшелерінің көктамыршілік / ішілік контрастын қолдану

- магнитті-резонансты бейнелеу

- радиоизотопты зерттеу

- зәр шығару жүйесінің, тоқ ішектің функционалдық зерттеулері

- эндоскопиялық люменішілік зерттеу (трахея, бронх, өңеш, асқазан, тоқ ішек)

- биопсия

11. Туа біткен даму кемістігі және хирургиялық аурулары бар балаларға жедел, оның ішінде жедел Мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау

12. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау

Білімдер:

1. Клиникалық көріністердің белгілері, дифференциалды диагностика, хирургиялық аурулары бар балалардағы аурулардың барысы, асқынулары мен нәтижелерінің ерекшеліктері

2. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалардағы (олардың заңды өкілдеріндегі) шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинау әдістері.

3. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды қарау және тексеру әдістері

4. Жағдайдың ауырлығын бағалау үшін хирургиялық аурулары бар балалардағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, зерттеу жүргізуге медициналық көрсеткіштер.

		<p>5. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері</p> <p>6. Стационар жағдайында туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды диагностикалау және емдеу алгоритмдері.</p> <p>7. Асқынулардың белгілері мен синдромдары, жағымсыз реакциялар, соның ішінде туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балалардағы диагностикалық процедуралардан туындаған ауыр және күтпеген реакциялар.</p> <p>8. Медициналық көрсеткіштер және тексеру әдістеріне, балаларды емдеудің жедел әдістеріне қарсы көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Амбулаториялық жағдайда "балалар хирургиясы" бейіні бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету. Стационарлық жағдайда балалардағы туа біткен ақаулар мен хирургиялық ауруларды емдеу</p>	<p>Дағды 1: Алғашқы медициналық-санитариялық көмек көрсету, амбулаториялық жағдайда хирургиялық аурулары бар балаларға ем тағайындау, алғашқы медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне, амбулаториялық жағдайда емдеудің клиникалық хаттамаларының стандарттарына сәйкес. Тиімділік пен қауіпсіздікті бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу жоспарын әзірлеу 2. Хирургиялық аурулары бар балаларға дәрілік препараттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды, емдік тамақтануды тағайындау. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларда дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 4. Хирургиялық аурулары бар балаларды операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу. 5. Хирургиялық аурулардың мониторингін жүргізу, хирургиялық аурудың ағымының ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету. 6. Амбулатория жағдайында хирургиялық араласуларды, хирургиялық патологиясы бар балаларға емдік манипуляцияларды орындау: <ul style="list-style-type: none"> - жараларды алғашқы хирургиялық емдеу; - жұмсақ тіндерден бөгде заттарды алып тастау; - іріңді ошақтың пункциясы; - терінің тұтастығы бұзылған кезде таңғышты қолдану; - тері мен тері астындағы майдың іріңді ауруларына таңғыш салу; - бұлшықет ауруларына таңу; - сүйек сынған кезде иммобилизациялық таңғыш салу; - сүйек сынған кезде сплент қолдану; - буындардың шығуы (сублюксациясы) кезінде иммобилизациялық таңғыш салу; - қан кету кезінде турникетті қолдану; - қан кетуді тоқтату, жараларды таңу және тампонада; - операциядан кейінгі жараларға таңғыш салу; - тері тігістерін салу және алу; - флегмондарды ашу және ағызу (абсцесс, фурункул, флегмондар, парапроктит); - аппликациялық, инфильтрациялық жергілікті анестезиялар; - қуықтың катетеризациясы;

		<ul style="list-style-type: none"> - бірлескен пункция; - гипс таңғыштарын қолдану; - барлық дәрежелі термиялық күйіктерді өңдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Амбулаториялық және стационарды алмастыратын жағдайларда балаларға балаларға хирургиялық көмек көрсету тәртібі. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу әдістері. 4. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер (ықтимал асқынулар, жанама әсерлер). 5. Амбулатория жағдайында хирургиялық аурулары бар балалардағы хирургиялық және емдік манипуляциялардың принциптері мен әдістері. 6. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің алдын алу немесе жою жолдары 7. Хирургиялық аурулары бар балаларды операциядан кейінгі басқару. 8. Амбулаториялық жағдайда хирургиялық аурулары бар балаларда ауырсынуды басу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Туа біткен даму ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларға мамандандырылған медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне, операциялық процедуралар стандарттарына, балаларға медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамалардың ұсынымдарына сәйкес емдеуді тағайындау. Стационарлық жағдайларда оның тиімділігін, қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу жоспарын әзірлеу. 2. Хирургиялық аурулары бар балаларға дәрілік препараттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды, емдік тамақтануды тағайындау. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларда дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 4. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу. 5. Диагностикалық манипуляциялар, хирургиялық араласулар, емдік манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою. 6. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларға хирургиялық араласулар, емдік манипуляциялар жасау. 7. Туа біткен ақаулары мен хирургиялық аурулары бар балаларда хирургиялық араласудың, емдік манипуляциялардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 8. Балаларды хирургиялық араласуға, емдік манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу: <ul style="list-style-type: none"> - венесекция; - трахеотомия, трахеостомия; - плевра қуысының дренажы; 	

		<ul style="list-style-type: none"> - ашық пневматороксты тігу; - жоспарлы және қысылған шап, феморальды немесе кіндік грыжасы бар грыжа; - аппендэктомия; - Гастростома, энтеростома, колостомияны қолдану; - ішектің зақымдануы кезінде ішек жараларын тігу; - перитонит кезінде іш қуысын тазарту және дренаждау; - жінішке/ және тоқ ішектің бітелуін жою; - эпицистомия. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 2. Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балаларды емдеу әдістері. 3. Дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды және емдік тамақтануды тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер (ықтимал асқынулар, жанама әсерлер). 4. Хирургиялық араласу принциптері мен әдістері, хирургиялық аурулары бар балалардағы емдік манипуляциялар; медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер; мүмкін асқынулар, жағымсыз реакциялар. 5. Хирургиялық аурулары бар балаларды тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің алдын алу немесе жою жолдары. 6. Хирургиялық аурулары бар балаларды операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару. 7. Хирургиялық аурулары бар балалардағы ауырсынуды басу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалар жасындағы Пациенттерге арналған оңалту бағдарламаларын іске асыру, олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне сәйкес хирургиялық аурулары бар балаларды медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау. Балаларға паллиативтік көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар балаларға медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Хирургиялық аурулары бар балаларды оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларды оңалту шараларына жіберу үшін медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. 4. Хирургиялық аурулары бар балаларды медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу. 5. Хирургиялық аурулары бар балаларды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 6. Паллиативтік медициналық көмек алатын хирургиялық аурулары бар балалардың жағдайының ауырлығын бағалау. 7. Хирургиялық аурулары бар балалардағы ауырсынуды бағалау шкалаларын қолдана отырып, ауырсыну синдромының қарқындылығы мен сипатын бағалау.

		<p>8. Хирургиялық аурулары бар балаларды халыққа паллиативтік медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарға жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық патологиясы бар балаларды медициналық оңалту негіздері. 2. Хирургиялық патологиясы бар балаларды медициналық оңалту әдістері. 3. Хирургиялық аурулары бар балаларға оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Хирургиялық аурулары бар балалардың денесіне оңалту шараларының әсер ету механизмі. 5. Хирургиялық аурулары бар балаларды хирургиялық аурулары бар балаларға оңалту шараларын тағайындау үшін маман дәрігерлерге жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер. 6. Хирургиялық аурулары бар балаларды оңалту шараларынан туындаған асқынуларды, жанама әсерлерді жою немесе алдын алу жолдары. 7. Хирургиялық аурулары бар балаларға паллиативтік медициналық көмек көрсетуге арналған медициналық көрсеткіштер. 11. Хирургиялық аурулары бар балаларға паллиативтік медициналық көмек көрсету, қысым жараларының алдын алу және емдеу, контрактуралардың пайда болуы шеңберінде физиотерапия және емдік дене шынықтыру әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер. 12. Паллиативтік медициналық көмекті қажет ететін хирургиялық аурулары бар балаларды емдік тамақтандыру принциптері. 13. Паллиативтік медициналық көмек алатын хирургиялық аурулары бар балаларға медициналық-әлеуметтік сараптама ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Туа біткен ақаулары және хирургиялық аурулары бар балалар жасындағы пациенттерде салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шаралар мен санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Қолданыстағы нормативтік құқықтық құжаттарға сәйкес хирургиялық бейіндегі аурулардың, оның ішінде балалардың туа біткен даму ақауларының алдын алу үшін халық арасында профилактикалық іс-шаралар, санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, хирургиялық аурулардың алдын алуды насихаттау. 2. Медициналық тексерулер жүргізу (мектепке дейінгі балалар мекемелері, мектептер). 3. Хирургиялық патологиясы бар балаларға диспансеризация жүргізу. 4. Қауіп факторларын ескере отырып, балаларға алдын алу шараларын тағайындау: <ul style="list-style-type: none"> - балалардағы хирургиялық бейіндегі іріңді-қабыну ауруларының алдын алу; - жарақаттанудың алдын алу; - жәндіктердің шағуымен, жұқпалы аурулардың қоздырғыштарымен, сілекеймен, жануарлардың тырнауымен, улану қаупімен байланысты сақтық шаралары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы хирургиялық профильдегі іріңді-қабыну ауруларының даму себептері. 2. Балалардағы хирургиялық профильдегі іріңді-қабыну ауруларының анатомиялық-топографиялық ерекшеліктері. 3. Балалардағы хирургиялық профильдегі іріңді-қабыну ауруларының алдын алу үшін гигиена принциптері, құралдары мен әдістері. 4. Балалардағы туа біткен ақаулардың қауіп факторлары. 5. Ата-аналарға медициналық-генетикалық кеңес берудің көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1:</p> <p>Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.

		<p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Лапароскопиялық диагностика және емдеу	<p>Дағды 1:</p> <p>Лапароскопиялық диагностика мен емдеуді меңгеру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Лапароскопиялық хирургия техникасын меңгеру.</p> <p>2. Лапароскопияда қолданылатын әртүрлі құралдарды басқарыңыз.</p> <p>3. Науқасқа операциядан кейінгі күтімді қамтамасыз етіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Лапароскопиялық хирургия техникасы.</p> <p>2. Медициналық көрсеткіштер және диагностикалық лапароскопияға қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Диагностикалық лапароскопияның кезеңдері.</p> <p>4. Лапароскопиялық операциядағы ықтимал асқынулар, асқынулардың алдын алу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p>	

	Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 15 мамырдағы № 81 бұйрығы "Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 мамырда № 32524 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер балалар хирургі	
	7	Тағылымдамашы неонаталды хирургі	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді»:			
Топтың коды:	2217-7		
Қызмет атауының коды:	2217-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер балалар хирургі, неонатальді" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Хирургиялық аурулары бар жаңа туған балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Невропатологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Неврологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Невролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Невропатологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Невролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында невропатологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында нев-	

		<p>ропатолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Неврология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Неврология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және неврологиялық аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (Ересектер, Балалар) неврологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз невропатологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Неврология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беріңіз.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p>

		<p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Неврологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және невропатологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Невролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ведение учетно-отчетной медицинской документации</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 15 мамырдағы № 81 бұйрығы "Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 мамырда № 32524 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер балалар хирургі	
	7	Дәрігер балалар хирургі	
16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді»:			
Топтың коды:	2217-7		
Қызмет атауының коды:	2217-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер балалар хирургі, неонатальді		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер балалар хирургі, неонатальді" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Хирургиялық аурулары бар жаңа туған нәрестелерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекпен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, неонаталдық хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Неонаталдық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Неонаталдық хирургия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Неонаталдық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Неонаталдық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Неонаталдық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Неонаталдық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "неонаталдық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтаңыз және балалар хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлаңыз. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.

		<p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Жаңа технологиялардың неонаталдық хирургияның медициналық практикасына табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Неонатальдық хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Неонаталдық хирургия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Балаларға хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде балаларға хирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде балалар хирургиялық қызметін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Балаларға хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неонатальдық хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Неонатальдық хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p>	

		<p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Жаңа туған нәрестелердегі хирургиялық аурулардың алдын алу және емдеу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 15 мамырдағы № 81 бұйрығы "Республикасында балаларға хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 мамырда № 32524 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Тағлымдамашы неонаталды хирургі
	7	Дәрігер балалар хирургі

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

17. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

18. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

20. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

21. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

22. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

23. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46
бұйрыққа 11-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған: 1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін; 2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін; 3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін; 4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін. 8. Кәсіптік кіші топ:

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – уәкілетті орган) - Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы,

медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және

(немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101004

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды инфекциялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар), оның ішінде профилактиканы, диагностиканы, емдеуді, оңалтуды, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптаманы қоса алғанда, иеленуі және талаптарға сай болуы тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде қойылатын талаптарды белгілейді жұқпалы аурулар саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 инфекционист дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 инфекционист дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 инфекционист дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 инфекционист дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 инфекционист дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 инфекционист дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 14) 7.2 инфекционист дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 15) 7.3 инфекционист дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 16) 7.4 инфекционист дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша)»:	
Топтың коды:	2212-4
Қызмет атауының коды:	2212-4-001
Кәсіптің атауы:	7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша)
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
	7.1

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2215-9-001 Резидент дәрігер (мамандығы бойынша)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен инфекциялық аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған көмек көрсету Инфекция аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу - есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған көмек көрсету	Дағды 1: Ересектер және балалар жасындағы паценттерді инфекциялық бейінді тексеру (тәлімгердің бақылауымен).	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық ауруға күдікті пациентті алғашқы қарап-тексеру жүргізе білу. Инфекциялық науқастардан анамнез жинау. Инфекциялық ауруға күдікті пациентке КХ және НҚА-ға сәйкес диагностикалық зерттеулерді тағайындай білу (тәлімгердің бақылауымен). Инфекциялық ауруға күдікті пациенттің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін бағалай білу (тәлімгердің бақылауымен). Инфекциялық аурумен науқасты анықтау кезінде АХЖ 10 сәйкес диагнозды тұжырымдай білу (тәлімгердің бақылауымен). 	

		<p>6. Инфекциялық аурудың типтік және атиптік ағымын, аурудың жалпы және ерекше белгілерін анықтау алгоритмін, клиникалық синдромдардың ауырлығын бағалай білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>7. Инфекциялық аурудың жұғу дәрежесін бағалай білу.</p> <p>8. Төтенше жағдайдың ауырлығын, инфекциялық пациентті емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білу (тәлімгердің бақылауымен).</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, микробиологияны, биохимияны, балалардың ерекшеліктерін ескере отырып, клиникалық фармакологияны және иммунологияны білу.</p> <p>2. Эпидемиологияның этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, сараланған диагностика, синдромдық диагностикасын және инфекциялық ауруларды емдеу қағидаттарын білу.</p> <p>3. Ауруханаішілік инфекциялардың клиникалық көрінісін білу.</p> <p>4. «Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша пациентті зерттеп-қарау тексеру әдістерін білу.</p> <p>5. Инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияларды анықтау, шұғыл хабарламаны жіберу кезінде нормативтік-құқықтық актілердің талаптарына сәйкес іс-әрекет алгоритмін білу.</p> <p>6. Инфекциялық патологиясы бар жүкті әйелдерге арналған клиникалық хаттамаларды білу.</p> <p>7. Инфекциялық және паразиттік аурулардың пайда болуының ерте, жасырын түрлері мен қауіп факторларын диагностикалаудың негізгі әдістерін білу.</p> <p>8. АИТВ инфекциясының ерте, жасырын түрлерін және пайда болу қауіп факторларын диагностикалаудың негізгі әдістерін білу.</p> <p>9. Пациенттің психологиясын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Қазіргі заманғы аспаптық, зертханалық және функционалдық зерттеу әдістерін тағайындау және нәтижелерін түсіндіру (тәлімгердің бақылауымен).</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасты тексеру жоспарын құра білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>2. Ересектер мен балаларға арналған зерттеулер қазіргі заманғы аспаптық (ЭКГ, ЭхоКГ, КТ, МРТ, әртүрлі органдардың УДЗ, ПЭТ), зертханалық (ИФТ, ПТР, әртүрлі биоматериалдардың бактериологиялық дақылдары және тағы басқа) және функционалдық әдістерін таңдай білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>3. Инфекциялық бейінді әртүрлі жастағы ересектер мен балаларды зерттеудің зертханалық, аспаптық және функционалдық әдістерінің мәліметтерін түсіндіре білу қабілеті (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>4. Балалар мен ересектерге омыртқа пункциясы техникасын қолдана алу және ликворограмма нәтижелерін түсіндіре білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>5. Балалар мен ересектердің өміріне қауіп төндіретін жағдайларда: инфекциялық-токсикалық шок, гиповолемиялық шок, бауыр энцефалопатиясы, церебральды ісіну, тыныс алу жеткілік-</p>

		<p>сіздігі, ДТІҮ синдромы, кеңірдектің стенозы, бронх-обструктивті синдромы жағдайларында диагностикалау және шұғыл көмек көрсете білу қабілеті (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>6. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының «Балалар жасындағы ауруларды кешенді жүргізу» бағдарламасына сәйкес туғаннан 5 жасқа дейінгі балаларға күтім жасау тактикасын бағалау, жіктеу және анықтауға қабілетті болу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>7. Арнайы зерттеулер үшін инфекция аурумен науқастанушылардан патологиялық материалды (қан, зәр, құсу, асқазанды шаю, ұлтабарды тексеру, нәжіс, жұтқыншақ және мұрын шырыштары, конъюнктивальқ бөліністер, ойық жараның, лимфа түйіндерінің нүктелері) білу қабілеті.</p> <p>8. Қан препараттарын – жағынды және қою тамшыны дайындау және микроскопиямен қарау мүмкіндігі.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекционист тәжірибесінде қолданылатын клиникалық және функционалдық зерттеу әдістерін, оларды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу (микробиологиялық, серологиялық, иммунологиялық, морфологиялық), балалардың жас ерекшеліктеріне қарай зерттеу көрсеткіштерінің параметрлерін білуі.</p> <p>2. Инфекциялық аурулар кезіндегі жалпы клиникалық, биохимиялық, микроскопиялық, мәдени, цитологиялық, серологиялық, иммунологиялық және аспаптық зерттеу әдістерінің патогномиялық және мүмкін болатын өзгерістерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Инфекциялық аурулары бар ересектер мен балаларды емдеу (тәлімгердің бақылауымен).</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектер мен балаларды емдеу жоспарын негіздей білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>2. Инфекциялық ауру ағымының кезеңдерін анықтай білу.</p> <p>3. Алдын ала диагноз қоя білу, егжей-тегжейлі клиникалық диагнозды қалыптастыра білу.</p> <p>4. Төтенше жағдайдың түрі мен ауырлығын клиникалық анықтау, балалар мен ересектердің өміріне қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл көмек көрсету, науқасты инфекциялық аурумен стационарға жатқызу көрсеткіштерін анықтай білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>5. Инфекциялық ауруы бар науқасты пациентті емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдей алу.</p> <p>6. Асқазанды емдік шаюды жүргізе білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>7. Вентолинмен және пульмикортпен ингаляция жүргізе білу.</p> <p>8. Спецификалық иммуноглобулиндерді, сарысуларды (адами, гетерогенді) енгізуді жүзеге асыра алу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>9. Өртүрлі инфекциялы аурулары бар балалар мен ересектерге инфузиялық терапия тағайындап, жүргізе білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>10. Балалар мен ересектерге ауыз арқылы және тамырішілік әдістермен регидратациялық терапия тағайындау және жүргізе білу (тәлімгердің бақылауымен).</p>

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық практикадағы дәрілік заттардың фармакотерапиясының негізгі қағидаттарын білуі. Өртүрлі жас кезеңдерінде жалпы және жергілікті қолдануға арналған дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштерді білуі. Өртүрлі жас кезеңдерінде жалпы және жергілікті препараттарды тағайындауға қарсы көрсеткіштерді білуі. МСАК және стационар кезеңінде инфекциялық ауруларды емдеудің негізгі қағидаттарын, алгоритмдерін білуі. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда пациенттерді басқарудың негізгі симптомдары мен алгоритмдерін білуі: Квинке ісігі, жіті есекжем, Лайелл синдромы, көп түрлі экссудативті эритема, эритродермия.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Инфекциялық ауруы бар пациентті (ересектер, балалар) емдеуге жатқызу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық пациентке шұғыл білікті көмек көрсету. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне шұғыл госпитализациялау көрсеткіштеріне бағалау жүргізе білу. Инфекциялық пациенттерге арналған бейінді бөлімшесіне шұғыл емдеуге жатқызу көрсетілімдеріне бағалау жүргізе білу. Тәулік бойы стационарға инфекциялық науқастарды жоспарлы емдеуге жатқызуды жүзеге асыра білу (тәлімгердің бақылауымен). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тиімді қарым-қатынас қағидаларын білуі. Медициналық этика және деонтологияны білуі. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді (пациенттің және оның заңды өкілдерінің құқықтарына қатысты) білуі. «Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша аурудың этиологиясын, патогенезін, клиникасын, ағымын, аурудың кезеңдерін және аурулардың диагностикасын, пациенттерді басқару тактикасының жұмыс алгоритмдерін білуі. Инфекциялық аурулар бойынша клиникалық хаттамаларды білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Ересек және балалар жасындағы пациенттерді динамикалық байқау және диспансерлеу (тәлімгердің бақылауымен).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық пациенттерді оңалту және диспансерлеуді жүзеге асыра білу (тәлімгердің бақылауымен). Инфекциялық аурулардан кейінгі реконвалесценттерді диспансерлік бақылауды жүзеге асыра білу (тәлімгердің бақылауымен). Инфекциялық ауру ағымының кезеңдерін анықтай білу. Инфекциялық ауруы бар пациентті стационарға емдеуге жатқызу үшін көрсеткіштерін айқындай білу (тәлімгердің бақылауымен). Инфекциялық ауруы бар пациентті жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдей білу (тәлімгердің бақылауымен).

		<p>6. Емдеуге жатқызу бюросының порталын, инфекциялық ауруы бар пациенттердің тізілімін толтыра білу.</p> <p>7. Амбулаториялық қабылдаулар бойынша жылдық есеп жасай білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>8. Инфекциялық науқастар, АИТВ жұқтырған науқастар, ЖИТС және вирустық этиологиялы гепатитпен ауыратын науқастар үшін дәрілік заттарға қажеттіліктің жылдық көлемін қалыптастыра білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>9. Аса қауіпті инфекция, тұмау және ЖРВИ ауыр түрлері, диагностикалық түсініксіз инфекциялық ауруы бар науқастарды анықтау жағдайлары туралы мүдделі тараптарды уақтылы хабардар ете білу.</p> <p>10. Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздықты медициналық сараптамадан өткізе білу және медициналық құжаттарды дайындай білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>11. Науқасты медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу және медициналық құжаттарды рәсімдей алу.</p> <p>12. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясы үшін медициналық қорытынды бере білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>13. Тіркелген тұрғындар арасында АИТВ-инфекциясының ерте, жасырын нысандарын және қауіп факторларын анықтай білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>14. Иммунопрофилактика бойынша кеңес бере білу.</p> <p>15. Санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау өкілдерімен бірлесіп иммунопрофилактика жүргізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ересектер мен балалардағы инфекциялық ауруларды сауықтыру және санаториялық-курорттық емдеу шараларын білуі.</p> <p>2. Профилактикалық (скринингтік) зерттеулер үшін халықтың нысаналы топтарын қалыптастыру қағидаттарын және оларды жүзеге асыру әдістерін білу.</p> <p>3. Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық белгілерін білуі (патологиялық жағдайлар тізімі).</p> <p>4. Медициналық сараптама жүргізу тәртібін білуі.</p> <p>5. Мүгедектік тобын беру және оны алып тастау тәртібін білуі.</p> <p>6. Медициналық қорытынды рәсімдей отырып, медициналық сараптама кезінде медициналық құжаттаманы рәсімдеу тәртібін білуі.</p> <p>7. Медициналық статистика көрсеткіштерін есептеу әдістемесін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Инфекция аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) инфекция аурулардың алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар: 1. Инфекция аурулардың алғашқы алдын алуға бағытталған іс-шараларға қатысу. 2. Инфекция аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). 3. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу.</p>

және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.		<p>4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)".</p> <p>5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекция аурулардың алдын алу принциптері .</p> <p>2. Пациенттерде (ересектер, балалар) инфекция аурулардың алдын алу әдістері.</p> <p>5. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Инфекция аурулардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету.</p> <p>3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен паци-	Дағды 1:	Машықтар:

<p>енттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емдеу және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция аурулар мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу -есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы "Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер мен балалар)
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер)
	7	Инфекционист дәрігері (балалар)

10. Кәсіптің карточкасы «7.2 инфекционист дәрігер»:			
Топтың коды:	2212-4		
Қызмет атауының коды:	2212-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 инфекционист дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер инфекционист" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекция аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық деңгейде мамандандырылған инфекциялық көмек көрсету. Инфекциялық аурулары бар ересектерге стационарлық деңгейде мамандандырылған көмек көрсету. Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық деңгейде мамандандырылған инфекциялық көмек көрсету.	Дағды 1: Инфекциялық аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) амбулаториялық деңгейде тексеру.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық аурулары немесе жағдайлары бар пациенттердің шағымдарын, ауру тарихы мен аурулар анамнезін, эпидемиологиялық анамнезді жинауды жүзеге асыра білу. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес инфекциялық аурулары бар пациенттерге (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация) физикалық зерттеу жүргізу мүмкіндігі. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттерден алынған ақпаратты түсіндіре және талдай білу. 	

		<p>4. Инфекциялық аурулары бар пациенттердегі аурулар мен патологиялық жағдайлар кезінде ағзалар мен жүйелердің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыпты түрде бағалай білу.</p> <p>5. Инфекциялық аурулары ауыратын пациенттерді қарап - тексеру және зерттеп-қарау әдістерін қолдана білу.</p> <p>6. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>7. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.</p> <p>8. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>9. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің зертханалық зерттеулер көлемін негіздеу және жоспарлау.</p> <p>10. Инфекциялық аурулары және(немесе) жағдайлары бар пациенттердің зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>11. Балалар мен ересектердегі менингеальды белгілерді анықтаңыз.</p> <p>12. 5 жасқа дейінгі балалардағы қауіптің жалпы белгілерін анықтаңыз.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Заңды және нормативтік құжаттарды, сондай-ақ ересек тұрғындарға инфекциялық көмекті ұйымдастырудың жалпы қағида-дағдарын білуі.</p> <p>2. Инфекциялық аурулары бар пациенттердің шағымдарын, өмірі мен ауру анамнезін, эпидемиологиялық анамнезін жинай білуі.</p> <p>3. Инфекциялық бейіндегі ауруға күдікті пациенттерді қарап-тексеру алгоритмін білуі.</p> <p>4. Инфекциялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, сараланған диагностикасы туралы қазіргі заманғы ұғымдарды білуі.</p> <p>5. Инфекциялық аурулардың эпидемиологиясын білуі.</p> <p>6. Инфекциялық аурулар диагностикасының әдістерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Инфекциялық аурулары бар пациенттерде (ересектер, балалар) диагноз қою</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жетекші клиникалық белгілер қағидаты бойынша біріктірілген инфекциялық тәжірибеде ересектердегі негізгі белгілер мен синдромдарды анықтау дағдылары.</p> <p>2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулер деректері негізінде диагнозды анықтау (растау) дағдылары.</p> <p>3. АХЖ 10 ескере отырып, диагноз қоюды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>4. Ересек тұрғындарды амбулаториялық деңгейде зерттеудің зертханалық, аспаптық немесе функционалдық әдістерін негізделген тағайындау дағдылары.</p> <p>5. Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді зертханалық, аспаптық және аспаптық тексеру әдістерінің мәліметтерін түсіндіре білу.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық деңгейде қолданылатын клиникалық және функционалдық зерттеу әдістерін білуі (иммунологиялық, морфологиялық, гистологиялық және аспаптық). 2. Инфекциялық аурулар кезіндегі жалпы клиникалық, биохимиялық, микроскопиялық мәдени, серологиялық, иммунологиялық және аспаптық зерттеу әдістерінің патогномиялық және мүмкін болатын өзгерістерін білуі. 3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар мен клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою алгоритмін (негізгі, ілеспе және асқынулар) пайдалана отырып, инфекциялық бейіндегі аурулардың сараланған диагностикасын білуі. 4. Диагноз қою алгоритмін (негізгі, ілеспе және асқынулар) қолдана отырып, инфекциялық профильдегі аурулардың дифференциалды диагностикасын білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Амбулаториялық деңгейде инфекциялық аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дағдылар инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды емдеу жоспарын әзірлеу. 2. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін дәрілік препараттарды, дәрілік емес емдеуді қолдануды негіздеу. 3. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге дәрілік емес терапияны тағайындау. 4. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдік тамақ тағайындау. 5. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдеу-сауықтыру режимін тағайындау. 6. Жедел шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету (круп синдромы, бронхобструктивті синдром, конвульсиялық синдром, гипертермия).
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді емдеу әдістерін білу. 2. Инфекциялық аурулар және (немесе) жай-күйлер кезінде қолданылатын дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және емдік тамақтанудың әсер ету тетіктерін; тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерді; ықтимал асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды білу. 3. Инфекциялық ауруларды дәрілік емес емдеу әдістерін білу; медициналық көрсетілімдер және медициналық қарсы көрсетілімдер; ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар. 4. Инфекциялық аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдік тамақтануды тағайындауға арналған көрсеткіштерді білу.

		5. Жедел Төтенше жағдайлар кезінде алғашқы көмек көрсету дағдыларын білу: көмей стенозы, бронхобструктивті, гипертермиялық, конвульсиялық синдромдар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (ересектерге, балаларға) диспансерлік бақылау жүргізу, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын, медициналық сараптамаларды, медициналық тексерулерді, оның ішінде алдын ала және мерзімді тексерулерді, инфекциялық көмек көрсететін ұйымдарда аурулардың алдын алу шараларын беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыратын аумақтық органдарға инфекциялық, паразиттік, кәсіптік және басқа да аурулар, инфекциялық аурулар қоздырғыштарын алып жүру, улану, қолайсыз реакция (иммундау, шағу, сілекейлеу, жануарлардың тырнауы) жағдайы туралы шұғыл хабарламаны толтыру және жолдау дағдылары. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша КХ-ға, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, санитариялық-эпидемиологиялық қағидаларға сәйкес қауіп факторларын ескере отырып, профилактикалық іс-шаралар тағайындай білу. Инфекция ошағы кезінде эпидемияға қарсы іс-шараларды, оның ішінде аса қауіпті (карантиндік) инфекциялық аурулар анықталған кездегі карантиндік іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. Шектеу шараларын (карантин) енгізуге арналған медициналық көрсетілімдерді айқындау дағдылары. Инфекциялық аурулары бар пациенттермен байланыстағы адамдармен түсіндіру жұмыстарын жүргізу дағдылары. Инфекциялық аурулармен күресу бағдарламаларын әзірлеу және оны жүзеге асыру. Салауатты өмір салтын насихаттау, инфекциялық аурулардың профилактикасы дағдылары. Санитариялық-ағарту жұмыстарын және гигиеналық тәрбие беру жұмыстарын ұйымдастыру дағдылары, халықты инфекциялық аурулардың профилактикасының заманауи құралдары туралы ақпараттандыру. Халықпен және инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттермен профилактикалық жұмыстың тиімділігін бағалау дағдылары. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізе білу және еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүзеге асыратын медициналық ұйымның дәрігерлік комиссиясының құрамында жұмыс істей білу. Статистикалық есепті, есеп-қисап беруді және статистикалық мәліметтерге талдау жүргізе білу. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес инфекциялық аурулары бар пациенттерді және олардың салдарларынан оңалту, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде іс-шаралар жоспарын әзірлей білу. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар

		<p>және олардың салдары бар пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту іс-шараларын жүргізе білу.</p> <p>14. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға сәйкес инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторийлік-курорттық емдеу бойынша іс-шараларды тағайындау және жүргізу үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде маман дәрігерлерге жіберу үшін, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көрсетілімдерді айқындай білу.</p> <p>15. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының, оның ішінде мүгедектерді оңалту бағдарламасын іске асыру кезіндегі тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық есеп, есеп-қисап беру және статистикалық мәліметтерді талдау ерекшеліктерін білуі. 2. Инфекциялық немесе кәсіптік ауру кезінде шұғыл хабарламаны рәсімдеу және беру, төтенше жағдайдың туындауы туралы кезектен тыс хабарламаларды беруді білуі. 3. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білуі. 4. Инфекциялық немесе кәсіптік ауру анықталған кезде шұғыл хабарламаны рәсімдеу және жолдау, төтенше жағдайдың туындағаны туралы кезектен тыс хабарламаны ұсыну тәртібін білу. 5. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібін білу. 6. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білу. 7. Созылмалы жұқпалы аурулары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктерін білу. 8. Инфекциялық аурулардың арнайы профилактикасының ерекшеліктерін білуі. 9. Инфекциялық аурулардың вакциналық профилактикасы негіздерін білуі. 10. Профилактикалық екпелердің ұлттық күнтізбесін және эпидемиологиялық көрсеткіштер бойынша екпелер күнтізбесін білуі. 11. Инфекциялық ауруларға немесе жағдайларға және олардың салдарына байланысты ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу үшін медициналық көрсетілімдерді білу, медициналық құжаттаманы рәсімдеуге қойылатын талаптарды білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Инфекциялық аурулары бар ересектерге стационарлық	Дағды 1: Инфекциялық аурулары бар ересектерді емдеуге жатқызу	Машықтар:

денгейде мамандандырылған көмек көрсету.	және стационарлық деңгейде білікті, мамандандырылған көмек көрсету.	<p>1. Стационарлық медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсетілімдер болған кезде уақтылы емдеуге жатқызу дағдылары.</p> <p>2. Стационардың қабылдау бөлімшесінің инфекционист дәрігерінің пациенттің түскен кезінен бастап 10 минуттан кешіктірмей, пациенттің денсаулық жағдайын анықтау, алдын ала диагноз қою және емдеу мен тексеру жоспарын анықтау мақсатында қарау дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа стационарлық медициналық көмек көрсетуді, медициналық құжаттарды жүргізуді білуі.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманың ресімделуін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді зерттеп-тексеру, диагноз қою, стационарлық деңгейде емдеуді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Анамнез жинау және науқасты физикалық тексеру дағдылары.</p> <p>2. Диагнозды тексеру мақсатында науқастың клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулерін дәлелді тағайындау дағдылары.</p> <p>3. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық статистикалық жіктемесі АХЖ 10 бойынша қорытынды диагноз қою дағдылары.</p> <p>4. Қолданыстағы нозология және клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеуді таңдау және тағайындау дағдылары.</p> <p>5. Диагностикалық және емдік манипуляцияларды түзету мақсатында емдеуші дәрігердің күнделікті тексеру дағдылары.</p> <p>6. Диагностикалық және емдік мақсатта люмбальді пункция жасай білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3:	<p>Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді стационарлық деңгейде басқару және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стационарлық науқастың медициналық картасын толтыру дағдылары.</p> <p>2. Қажет болған жағдайда және аралас мамандардың уақтылы консультацияларының клиникалық хаттамаларына сәйкес ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>3. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізе білу, науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығын және еңбекке тұрақты жарамсыздық белгілері бар тұлғалардың сараптамасын негіздеу.</p>

		<p>4. Құжаттама ресімдеумен және науқасқа стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірме беруімен пациенттерді стационардан шығару дағдылары.</p> <p>5. Дәрігердің пациенттің денсаулық жағдайы туралы жан-жақты ақпарат беру дағдылары.</p> <p>6. Инфекциялық аурулар кезінде зерттеп-қарау және емдеуді қажет ететін жүктіліктің 30 аптасына дейінгі жүкті әйелдерді емдеу дағдылары.</p> <p>7. АИТВ-инфекциясы бар науқастарға АХЖ 10 сәйкес жұмыс орнында көрсету үшін берілген уақытша еңбекке жарамсыздық парақтарындағы және басқа құжаттамалардағы медициналық құпия мәліметтерді қорғау мақсатында диагноздарды шифрлау дағдылары.</p> <p>8. Инфекциялық аурулары бар науқас немесе оның заңды өкілі медициналық көмектен бас тартқан жағдайда мүмкін болатын асқынулар мен салдарларды көрсете отырып, стационарлық науқастың медициналық картасына жазбалар енгізу дағдылары.</p> <p>9. Пациенттерге стационарлық режимді бұзған және емдеу-диагностикалық процеске кедергілер тудырған, тиісті медициналық көмек алуға басқа пациенттердің құқықтарына нұқсан келтірген жағдайларда стационарлық науқастың медициналық картасында немесе еңбекке уақытша жарамсыздық парағында белгісі бар, МҰ басшысының шешімі бойынша емделу курсы аяқталғанға дейін (өмірге тікелей қауіп төнбеген кезде) пациенттерді стационардан шығару дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекциялық аурулары бар ересек науқастарды стационарлық деңгейде қадағалап қарау тәртібін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Пациенттерге (ересектер, балалар) жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсетуді тексеру және диагноз қою.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерді тексеру дағдылары.</p> <p>2. Сананы бағалау дағдылары (ересектер мен балалардағы Глазго шкаласы және 5 жасқа дейінгі балаларға арналған АГБО шкаласы).</p> <p>3. Ауыр және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды диагностикалау дағдылары: ЖКС (Жедел коронарлық синдром), анафилактикалық шок, тыныс алуды тоқтату, қан кету, көмей стенозы, бронхобструктивті синдром, конвульсиялық және гипертермиялық синдромдар, естен тану.</p> <p>4. Негізгі СЛР жүргізу.</p> <p>5. ОКС кезінде шұғыл көмек көрсету.</p> <p>6. Анафилактикалық шок кезінде көмек көрсету.</p> <p>7. Қан кетуді тоқтату дағдылары.</p> <p>8. Көмек көрсету: гипертермиялық синдром, гипертониялық криз, ауырсыну синдромы, бронхобструктивті синдром, көмей стенозы, конвульсиялық синдром.</p> <p>9. Әр түрлі жастағы пациенттерге тыныс алу жолдарының үстірт орналасқан бөгде денелерін жою дағдылары.</p> <p>10. Қан тобын, Rh факторын анықтаңыз, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігіне және биологиялық сынамаға сынақ жүргізу.</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>		

		<p>11. Медициналық манипуляцияларды жүргізу (инъекциялар, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, газарту клизмалары және басқалар).</p> <p>12. Ересектер мен әр түрлі жастағы балаларда пикфлоуметрия және нәтижелерді түсіндіру.</p> <p>13. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы спирометрия нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>14. Қан тобын, Rh факторын, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігі үлгісін анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесін білу.</p> <p>2. Пациенттерді физикалық тексеру әдістемесін білу (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация).</p> <p>3. Сананы бағалау шкаласын білу (Глазго, АГБО).</p> <p>4. 5 жасқа дейінгі балалардағы қауіптің жалпы белгілерін және шұғыл/басымдық белгілерін білу.</p> <p>5. Шұғыл жағдайлар клиникасын білу: ОКС, анафилактикалық шок, қан кету, тыныс алуды тоқтату, тыныс алу жолдарының бөтен денесі, көмей стенозы, обструктивті синдром, конвульсиялық синдром, сананың бұзылуы, тыныс алу жеткіліксіздігі, естен тану.</p> <p>6. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл көмек көрсету тактикасын (әдістемесін) білу:</p> <p>1) ОКС;</p> <p>2) анафилактикалық шок;</p> <p>3) негізгі CPR;</p> <p>4) бронхобструктивті синдромды тоқтату;</p> <p>5) көмей стенозын тоқтату және жай-күйін мониторингілеу (балаларда);</p> <p>6) конвульсиялық, гипертермиялық синдромды тоқтату.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p>

		<p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p>	

	<p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	инфекционист резидент-дәрігер	
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер)	
	7	Инфекционист дәрігері (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 инфекционист дәрігер»:			
Топтың коды:	2212-4		
Қызмет атауының коды:	2212-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 инфекционист дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Инфекционист дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инфекционист дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Инфекционист дәрігерлер (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Инфекционист дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Инфекционист дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Инфекционист дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балалардан (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды, эпидемиологиялық анамнезді жинай білу. 2. Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балалардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білу. 3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балаларды физикалық зерттеп-қарау (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация) өткізу дағдылары. 4. Инфекциялық аурулары бар балалардағы аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде ағзалар мен жүйелердің қалыпты анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалай білу. 5. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының «Бала жасындағы ауруларды кешенді басқару» бағдарламасы бойынша 5 жасқа дейінгі баланың жағдайын бағалай білу. 6. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балаларды қарау және тексеру нәтижелерін, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, қарап-тексере білу. 7. Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балаларды зертханалық және аспаптық зерттеулердің көлемін медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, негіздей және жоспарлай білу. 8. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес жұқпалы аурулары және (немесе) белгілері бар балаларды зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, түсіндіре және талдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жұқпалы аурулар дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге инфекция саласындағы мәселелер бойынша кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау. <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Инфекционист дәрігерлер (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына инфекционист дәрігерлер (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Инфекционист дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы."Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	инфекционист резидент-дәрігер
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер)
	7	Инфекционист дәрігері (балалар)
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 инфекционист дәрігер»:		
Топтың коды:	2212-4	
Қызмет атауының коды:	2212-4-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 инфекционист дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Инфекционист дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, инфекциология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эндокриндік аурулары бар Ересектер мен балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету 2. "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: Эндокриндік аурулары бар Ересектер мен балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету	Дағды 1: Инсулиндік сорғы терапиясы (РЕТЕ)	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> ЖТҚ үшін пациенттерді таңдау мүмкіндігі. Инсулин сорғысын бағдарламалау параметрлерін есептеу мүмкіндігі: <ol style="list-style-type: none"> инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; күнделікті базальды мөлшерлеме; сағаттық базальды мөлшерлеме; стандартты базальды режим; уақытша базальды режим; базальды профильдер; көмірсулардың қатынасы; сезімталдық факторы; гликемияның мақсатты мәндері; инсулин белсенділігінің уақыты. ХЕ есептеу мүмкіндігі, тағамдағы көмірсулардың граммы. Инсулин сорғысын бағдарламалау дағдылары: <ol style="list-style-type: none"> базальды режим; уақытша базальды режим; базальды профильдер; көмірсулардың қатынасы; сезімталдық факторы; 	

		<p>6) гликемияның мақсатты мәндері; 7) инсулин белсенділігінің уақыты; 8) болуос түрлері.</p> <p>5. Пациенттерді СИТ қолдану бойынша оқыту дағдылары</p> <p>6. Науқастарды нан бірліктерін, тағамдағы көмірсулардың граммдарын есептеуге үйрету дағдылары</p> <p>7. РІТ есептерін қалыптастыру және түсіндіру дағдылары.</p> <p>8. РІТ есептеріне негізделген РІТ сәйкесінше түзету мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Инсулин сорғысының параметрлерін есептеу үшін РІТ.ov пайдалану көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, артықшылықтарын білу:</p> <p>1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профилдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты; 11) болуос түрлері.</p> <p>2. РІТ есептері негізінде РІТ түзету принциптерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Үздіксіз глюкоза мониторингі</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. LMWH үшін науқастарды таңдау мүмкіндігі. 2. LMWH жүйесін орнату дағдылары. 3. Науқастарды LMWH қолдану бойынша оқыту мүмкіндігі. 4. NMG есептерін құру және түсіндіру дағдылары 5. LMWH есептері негізінде адекватты терапияны түзету мүмкіндігі</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. LMWH түрлерін білу. 2. LMWH көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін және пайдасын білу. 3. ҰМГ жүйесінің жұмыс істеуінің негізгі принциптерін білу. 4. LMWH жүйесінің құрамдас бөліктерін білу. 5. ҰМГ қолдану ережелерін білу. 6. NMG есептерін интерпретациялау ережелерін білу. 7. LMWH есептері негізінде терапияны адекватты түзету ережелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" маманды-	Дағды 1:	Машықтар:

<p>ғы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>"Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<ol style="list-style-type: none"> "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына инфекционист дәрігерлер (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Инфекологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері

		<p>2. Инфекология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Инфекциялық аурулар (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде жұқпалы аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде инфекциялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p>

Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет		<p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Инфекциология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Инфекциялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>	
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p>	

		2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	инфекционист резидент-дәрігер	
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер)	
	7	Инфекционист дәрігері (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 инфекционист дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-4		
Қызмет атауының коды:	2212-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 инфекционист дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер инфекционист (ересектер)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекция аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық деңгейде мамандандырылған инфекциялық көмек көрсету. 2. Инфекциялық аурулары бар ересектерге стационарлық деңгейде мамандандырылған көмек көрсету. 3. Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық деңгейде мамандандырылған инфекциялық көмек көрсету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар пациенттерді (ересектер) амбулаториялық деңгейде тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық аурулары немесе жағдайлары бар пациенттердің шағымдарын, ауру тарихы мен аурулар анамнезін, эпидемиологиялық анамнезді жинауды жүзеге асыра білу. 2. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес инфекциялық аурулары бар пациенттерге (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация) физикалық зерттеу жүргізу мүмкіндігі. 3. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттерден алынған ақпаратты түсіндіре және талдай білу. 4. Инфекциялық аурулары бар пациенттердегі аурулар мен патологиялық жағдайлар кезінде ағзалар мен жүйелердің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыпты түрде бағалай білу. 5. Инфекциялық аурулары ауыратын пациенттерді қарап - тексеру және зерттеп-қарау әдістерін қолдана білу. 6. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 7. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау. 8. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 9. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің зертханалық зерттеулер көлемін негіздеу және жоспарлау. 10. Инфекциялық аурулары және(немесе) жағдайлары бар пациенттердің зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 11. Ересектердегі менингеальды белгілерді анықтаңыз.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заңды және нормативтік құжаттарды, сондай-ақ ересек тұрғындарға инфекциялық көмекті ұйымдастырудың жалпы қағидаттарын білуі. 2. Инфекциялық аурулары бар пациенттердің шағымдарын, өмірі мен ауру анамнезін, эпидемиологиялық анамнезін жинай білуі.

	<p>3. Инфекциялық бейіндегі ауруға күдікті пациенттерді қарап-тексеру алгоритмін білуі.</p> <p>4. Инфекциялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, сараланған диагностикасы туралы қазіргі заманғы ұғымдарды білуі.</p> <p>5. Инфекциялық аурулардың эпидемиологиясын білуі.</p> <p>6. Инфекциялық аурулар диагностикасының әдістерін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар пациенттерде (ересектер) диагноз қою</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жетекші клиникалық белгілер қағидаты бойынша біріктірілген инфекциялық тәжірибеде ересектердегі негізгі белгілер мен синдромдарды анықтау дағдылары.</p> <p>2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулер деректері негізінде диагнозды анықтау (растау) дағдылары.</p> <p>3. АХЖ 10 ескере отырып, диагноз қоюды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>4. Ересек тұрғындарды амбулаториялық деңгейде зерттеудің зертханалық, аспаптық немесе функционалдық әдістерін негізделген тағайындау дағдылары.</p> <p>5. Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді зертханалық, аспаптық және аспаптық тексеру әдістерінің мәліметтерін түсіндіре білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Амбулаториялық деңгейде қолданылатын клиникалық және функционалдық зерттеу әдістерін білуі (иммунологиялық, морфологиялық, гистологиялық және аспаптық).</p> <p>2. Инфекциялық аурулар кезіндегі жалпы клиникалық, биохимиялық, микроскопиялық мәдени, серологиялық, иммунологиялық және аспаптық зерттеу әдістерінің патогномиялық және мүмкін болатын өзгерістерін білуі.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар мен клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою алгоритмін (негізгі, ілеспе және асқынулар) пайдалана отырып, инфекциялық бейіндегі аурулардың сараланған диагностикасын білуі.</p> <p>4. Диагноз қою алгоритмін (негізгі, ілеспе және асқынулар) қолдана отырып, инфекциялық профильдегі аурулардың дифференциалды диагностикасын білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Амбулаториялық деңгейде инфекциялық аурулары бар пациенттерді (ересектер) емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дағдылар инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды емдеу жоспарын әзірлеу.</p> <p>2. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін дәрілік препараттарды, дәрілік емес емдеуді қолдануды негіздеу.</p> <p>3. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге дәрілік емес терапияны тағайындау.</p> <p>4. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдік тамақ тағайындау.</p>

		<p>5. Инфекциялық аурулары және(немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдеу-сауықтыру режимін тағайындау.</p> <p>6. Жедел шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету (круп синдромы, бронхобструктивті синдром, конвульсиялық синдром, гипертермия).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекциялық аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді емдеу әдістерін білу.</p> <p>2. Инфекциялық аурулар және (немесе) жай-күйлер кезінде қолданылатын дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және емдік тамақтанудың әсер ету тетіктерін; тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерді; ықтимал асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды білу.</p> <p>3. Инфекциялық ауруларды дәрілік емес емдеу әдістерін білу; медициналық көрсетілімдер және медициналық қарсы көрсетілімдер; ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.</p> <p>4. Инфекциялық аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдік тамақтануды тағайындауға арналған көрсеткіштерді білу.</p> <p>5. Жедел Төтенше жағдайлар кезінде алғашқы көмек көрсету дағдыларын білу: көмей стенозы, бронхобструктивті, гипертермиялық, конвульсиялық синдромдар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (ересектерге) диспансерлік бақылау жүргізу, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын, медициналық сараптамаларды, медициналық тексерулерді, оның ішінде алдын ала және мерзімді тексерулерді, инфекциялық көмек көрсететін ұйымдарда аурулардың алдын алу шараларын беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыратын аумақтық органдарға инфекциялық, паразиттік, кәсіптік және басқа да аурулар, инфекциялық аурулар қоздырғыштарын алып жүру, улану, қолайсыз реакция (иммундау, шағу, сілекейлеу, жануарлардың тырнауы) жағдайы туралы шұғыл хабарламаны толтыру және жолдау дағдылары.</p> <p>2. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша КХ-ға, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, санитариялық-эпидемиологиялық қағидаларға сәйкес қауіп факторларын ескере отырып, профилактикалық іс-шаралар тағайындай білу.</p> <p>3. Инфекция ошағы кезінде эпидемияға қарсы іс-шараларды, оның ішінде аса қауіпті (карантиндік) инфекциялық аурулар анықталған кездегі карантиндік іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Шектеу шараларын (карантин) енгізуге арналған медициналық көрсетілімдерді айқындау дағдылары.</p> <p>5. Инфекциялық аурулары бар пациенттермен байланыстағы адамдармен түсіндіру жұмыстарын жүргізу дағдылары.</p> <p>6. Инфекциялық аурулармен күресу бағдарламаларын әзірлеу және оны жүзеге асыру.</p> <p>7. Салауатты өмір салтын насихаттау, инфекциялық аурулардың профилактикасы дағдылары.</p> <p>8. Санитариялық-ағарту жұмыстарын және гигиеналық тәрбие беру жұмыстарын ұйымдастыру дағдылары, халықты инфекци-</p>

ялық аурулардың профилактикасының заманауи құралдары туралы ақпараттандыру.

9. Халықпен және инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттермен профилактикалық жұмыстың тиімділігін бағалау дағдылары.

10. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізе білу және еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүзеге асыратын медициналық ұйымның дәрігерлік комиссиясының құрамында жұмыс істей білу.

11. Статистикалық есепті, есеп-қисап беруді және статистикалық мәліметтерге талдау жүргізе білу.

12. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес инфекциялық аурулары бар пациенттерді және олардың салдарларынан оңалту, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде іс-шаралар жоспарын әзірлей білу.

13. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар және олардың салдары бар пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту іс-шараларын жүргізе білу.

14. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға сәйкес инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторийлік-курорттық емдеу бойынша іс-шараларды тағайындау және жүргізу үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде маман дәрігерлерге жіберу үшін, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көрсетілімдерді айқындай білу.

15. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының, оның ішінде мүгедектерді оңалту бағдарламасын іске асыру кезіндегі тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу.

Білімдер:

1. Статистикалық есеп, есеп-қисап беру және статистикалық мәліметтерді талдау ерекшеліктерін білуі.

2. Инфекциялық немесе кәсіптік ауру кезінде шұғыл хабарламаны рәсімдеу және беру, төтенше жағдайдың туындауы туралы кезектен тыс хабарламаларды беруді білуі.

3. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білуі.

4. Инфекциялық немесе кәсіптік ауру анықталған кезде шұғыл хабарламаны рәсімдеу және жолдау, төтенше жағдайдың туындағаны туралы кезектен тыс хабарламаны ұсыну тәртібін білу.

5. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібін білу.

		<p>6. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білу.</p> <p>7. Созылмалы жұқпалы аурулары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>8. Инфекциялық аурулардың арнайы профилактикасының ерекшеліктерін білуі.</p> <p>9. Инфекциялық аурулардың вакциналық профилактикасы негіздерін білуі.</p> <p>10. Профилактикалық екпелердің ұлттық күнтізбесін және эпидемиологиялық көрсеткіштер бойынша екпелер күнтізбесін білуі.</p> <p>11. Инфекциялық ауруларға немесе жағдайларға және олардың салдарына байланысты ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-элеуметтік сараптамаға жіберу үшін медициналық көрсетілімдерді білу, медициналық құжаттаманы ресімдеуге қойылатын талаптарды білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Инфекциялық аурулары бар ересектерге стационарлық деңгейде мамандандырылған көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Инфекциялық аурулары бар ересектерді емдеуге жатқызу және стационарлық деңгейде білікті, мамандандырылған көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стационарлық медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсетілімдер болған кезде уақтылы емдеуге жатқызу дағдылары.</p> <p>2. Стационардың қабылдау бөлімшесінің инфекционист дәрігерінің пациенттің түскен кезінен бастап 10 минуттан кешіктірмей, пациенттің денсаулық жағдайын анықтау, алдын ала диагноз қою және емдеу мен тексеру жоспарын анықтау мақсатында қарау дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа стационарлық медициналық көмек көрсетуді, медициналық құжаттарды жүргізуді білуі.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманың ресімделуін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді зерттеп-тексеру, диагноз қою, стационарлық деңгейде емдеуді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Анамнез жинау және науқасты физикалық тексеру дағдылары.</p> <p>2. Диагнозды тексеру мақсатында науқастың клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулерін дәлелді тағайындау дағдылары.</p> <p>3. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық статистикалық жіктелісі АХЖ 10 бойынша қорытынды диагноз қою дағдылары.</p> <p>4. Қолданыстағы нозология және клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеуді таңдау және тағайындау дағдылары.</p> <p>5. Диагностикалық және емдік манипуляцияларды түзету мақсатында емдеуші дәрігердің күнделікті тексеру дағдылары.</p> <p>6. Диагностикалық және емдік мақсатта люмбальді пункция жасай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Анамнезді жинау және тексеру, клиникалық-зертханалық диагностика әдістерін білу. 2. АЖХ-10, клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою принциптерін білу. 3. Стационарлық деңгейде ересектер жасындағы инфекциялық аурулары бар пациенттерде медициналық құжаттаманы жүргізуді білу. 4. Белдік пункцияны жүргізу техникасын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді стационарлық деңгейде басқару және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационарлық науқастың медициналық картасын толтыру дағдылары. 2. Қажет болған жағдайда және аралас мамандардың уақтылы консультацияларының клиникалық хаттамаларына сәйкес ұйымдастыру дағдылары. 3. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізе білу, науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығын және еңбекке тұрақты жарамсыздық белгілері бар тұлғалардың сараптамасын негіздеу. 4. Құжаттама ресімдеумен және науқасқа стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірме беруімен пациенттерді стационардан шығару дағдылары. 5. Дәрігердің пациенттің денсаулық жағдайы туралы жан-жақты ақпарат беру дағдылары. 6. Инфекциялық аурулар кезінде зерттеп-қарау және емдеуді қажет ететін жүктіліктің 30 аптасына дейінгі жүкті әйелдерді емдеу дағдылары. 7. АИТВ-инфекциясы бар науқастарға АХЖ 10 сәйкес жұмыс орнында көрсету үшін берілген уақытша еңбекке жарамсыздық парақтарындағы және басқа құжаттамалардағы медициналық құпия мәліметтерді қорғау мақсатында диагноздарды шифрлау дағдылары. 8. Инфекциялық аурулары бар науқас немесе оның заңды өкілі медициналық көмектен бас тартқан жағдайда мүмкін болатын асқынулар мен салдарларды көрсете отырып, стационарлық науқастың медициналық картасына жазбалар енгізу дағдылары. 9. Пациенттерге стационарлық режимді бұзған және емдеу-диагностикалық процеске кедергілер тудырған, тиісті медициналық көмек алуға басқа пациенттердің құқықтарына нұқсан келтірген жағдайларда стационарлық науқастың медициналық картасында немесе еңбекке уақытша жарамсыздық парағында белгісі бар, МҰ басшысының шешімі бойынша емделу курсы аяқталғанға дейін (өмірге тікелей қауіп төнбеген кезде) пациенттерді стационардан шығару дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық аурулары бар ересек науқастарды стационарлық деңгейде қадағалап қарау тәртібін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа жалпы және	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) жалпы және шұғыл медициналық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді тексеру дағдылары. 2. Сананы бағалау дағдылары (ересектер Глазго шкаласы).

<p>шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>көмек көрсетуді тексеру және диагноз қою.</p>	<p>3. Ауыр және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды диагностикалау дағдылары: ЖКС (Жедел коронарлық синдром), анафилактикалық шок, тыныс алуды тоқтату, қан кету, көмей стенозы, бронхобструктивті синдром, конвульсиялық және гипертермиялық синдромдар, естен тану.</p> <p>4. Негізгі СЛР жүргізу.</p> <p>5. ОКС кезінде шұғыл көмек көрсету.</p> <p>6. Анафилактикалық шок кезінде көмек көрсету.</p> <p>7. Қан кетуді тоқтату дағдылары.</p> <p>8. Көмек көрсету: гипертермиялық синдром, гипертониялық криз, ауырсыну синдромы, бронхобструктивті синдром, көмей стенозы, конвульсиялық синдром.</p> <p>9. Әр түрлі жастағы пациенттерге тыныс алу жолдарының үстірт орналасқан бөгде денелерін жою дағдылары.</p> <p>10. Қан тобын, Rh факторын анықтаңыз, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігіне және биологиялық сынамаға сынақ жүргізу.</p> <p>11. Медициналық манипуляцияларды жүргізу (инъекциялар, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, газарту клизмалары және басқалар).</p> <p>12. Ересектер пикфлоуметрия және нәтижелерді түсіндіру.</p> <p>13. Ересектер спирометрия нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>14. Қан тобын, Rh факторын, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігі үлгісін анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесін білу.</p> <p>2. Пациенттерді физикалық тексеру әдістемесін білу (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация).</p> <p>3. Сананы бағалау шкаласын білу (Глазго, АГБО).</p> <p>4. Шұғыл жағдайлар клиникасын білу: ОКС, анафилактикалық шок, қан кету, тыныс алуды тоқтату, тыныс алу жолдарының бөтен денесі, көмей стенозы, обструктивті синдром, конвульсиялық синдром, сананың бұзылуы, тыныс алу жеткіліксіздігі, естен тану.</p> <p>5. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл көмек көрсету тактикасын (әдістемесін) білу:</p> <p>1) ОКС;</p> <p>2) анафилактикалық шок;</p> <p>3) негізгі CPR;</p> <p>4) бронхобструктивті синдромды тоқтату;</p> <p>5) конвульсиялық, гипертермиялық синдромды тоқтату.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар: 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p>

		<p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p>

		3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	инфекционист резидент-дәрігер	
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Инфекционист дәрігері (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 инфекционист дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-4		
Қызмет атауының коды:	2212-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 инфекционист дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Инфекционист дәрігері (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информаль біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инфекционист дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Инфекционист дәрігерлер (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Инфекционист дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Инфекционист дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Инфекционист дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар ересектердің (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды, эпидемиологиялық анамнезді жинай білу. Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар ересектердің (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білу. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар ересектерді физикалық зерттеп-қарау (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация) өткізу дағдылары. Инфекциялық аурулары бар ересектердегі аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде ағзалар мен жүйелердің қалыпты анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалай білу. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының «Бала жасындағы ауруларды кешенді басқару» бағдарламасы бойынша 5 жасқа дейінгі баланың жағдайын бағалай білу. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар ересектердегі қарау және тексеру нәтижелерін, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, қарап-тексере білу. Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар ересектерді зертханалық және аспаптық зерттеулердің көлемін медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, негіздей және жоспарлай білу. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес жұқпалы аурулары және (немесе) белгілері бар ересектерді зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, түсіндіре және талдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары

		<p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезіндегі асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жұқпалы аурулар дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге инфекция саласындағы мәселелер бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Инфекционист дәрігерлер (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына инфекционист дәрігерлер (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Инфекционист дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы "Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	инфекционист резидент-дәрігер
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер, балалар)
	7	Инфекционист дәрігері (балалар)
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 инфекционист дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2212-4	

Қызмет атауының коды:	2212-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 инфекционист дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Инфекционист дәрігері (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, инфекциология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эндокриндік аурулары бар Ересектер жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету 2. "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: Эндокриндік аурулары бар Ересектер жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету	Дағды 1: Инсулиндік сорғы терапиясы (РЕТЕ)	Машықтар: 1. ЖТҚ үшін пациенттерді таңдау мүмкіндігі. 2. Инсулин сорғысын бағдарламалау параметрлерін есептеу мүмкіндігі: 1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профилдер;	

		<p>7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты. 3. ХЕ есептеу мүмкіндігі, тағамдағы көмірсулардың граммы. 4. Инсулин сорғысын бағдарламалау дағдылары: 1) базальды режим; 2) уақытша базальды режим; 3) базальды профильдер; 4) көмірсулардың қатынасы; 5) сезімталдық факторы; 6) гликемияның мақсатты мәндері; 7) инсулин белсенділігінің уақыты; 8) болос түрлері. 5. Пациенттерді СИТ қолдану бойынша оқыту дағдылары 6. Науқастарды нан бірліктерін, тағамдағы көмірсулардың граммдарын есептеуге үйрету дағдылары 7. РІТ есептерін қалыптастыру және түсіндіру дағдылары. 8. РІТ есептеріне негізделген РІТ сәйкесінше түзету мүмкіндігі.</p>
		<p>Білімдер: 1. Инсулин сорғысының параметрлерін есептеу үшін РІТ.ov пайдалану көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, артықшылықтарын білу: 1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профильдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты; 11) болос түрлері. 2. РІТ есептері негізінде РІТ түзету принциптерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Үздіксіз глюкоза мониторингі	<p>Машықтар: 1. LMWH үшін науқастарды таңдау мүмкіндігі. 2. LMWH жүйесін орнату дағдылары. 3. Науқастарды LMWH қолдану бойынша оқыту мүмкіндігі. 4. NMG есептерін құру және түсіндіру дағдылары 5. LMWH есептері негізінде адекватты терапияны түзету мүмкіндігі</p> <p>Білімдер: 1. LMWH түрлерін білу.</p>

		<p>2. LMWH көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін және пайда-сын білу.</p> <p>3. ҰМГ жүйесінің жұмыс істеуінің негізгі принциптерін білу.</p> <p>4. LMWH жүйесінің құрамдас бөліктерін білу.</p> <p>5. ҰМГ қолдану ережелерін білу.</p> <p>6. NMG есептерін интерпретациялау ережелерін білу.</p> <p>7. LMWH есептері негізінде терапияны адекватты түзету ережелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Инфекциялық аурулар (ересектер,)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына инфекциялистік дәрігерлер (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі)</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p>

		<p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Инфекологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Инфекология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Инфекциялық аурулар (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде жұқпалы аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде инфекциялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p>

		<p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Инфекология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p>	

		<p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Инфекциялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы."Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Инфекционист резидент-дәрігер
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер,балалар)
	7	Инфекционист дәрігері (балалар)
22. Кәсіптің карточкасы «7.2 инфекционист дәрігер (балалар) »:		
Топтың коды:	2212-4	
Қызмет атауының коды:	2212-4-003	
Кәсіптің атауы:	7.2 инфекционист дәрігер (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

		Дәрігер (маман бейінді)	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер инфекционист (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекция аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық деңгейде мамандандырылған инфекциялық көмек көрсету. Инфекциялық аурулары бар балаларға стационарлық деңгейде мамандандырылған көмек көрсету. Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық деңгейде мамандандырылған инфекциялық көмек көрсету.	Дағды 1: Инфекциялық аурулары бар пациенттерді (балалар) амбулаториялық деңгейде тексеру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық аурулары немесе жағдайлары бар пациенттердің шағымдарын, ауру тарихы мен аурулар анамнезін, эпидемиологиялық анамнезді жинауды жүзеге асыра білу. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес инфекциялық аурулары бар пациенттерге (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация) физикалық зерттеу жүргізу мүмкіндігі. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттерден алынған ақпаратты түсіндіре және талдай білу. Инфекциялық аурулары бар пациенттердегі аурулар мен патологиялық жағдайлар кезінде ағзалар мен жүйелердің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыпты түрде бағалай білу. Инфекциялық аурулары ауыратын пациенттерді қарап - тексеру және зерттеп-қарау әдістерін қолдана білу. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің зертханалық зерттеулер көлемін негіздеу және жоспарлау. 	

		<p>10. Инфекциялық аурулары және(немесе) жағдайлары бар пациенттердің зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>11. Балалар менингеальды белгілерді анықтаңыз.</p> <p>12. 5 жасқа дейінгі балалардағы қауіптің жалпы белгілерін анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Заңды және нормативтік құжаттарды, сондай-ақ ересек тұрғындарға инфекциялық көмекті ұйымдастырудың жалпы қағида-даттарын білуі.</p> <p>2. Инфекциялық аурулары бар пациенттердің шағымдарын, өмірі мен ауру анамнезін, эпидемиологиялық анамнезін жинай білуі.</p> <p>3. Инфекциялық бейіндегі ауруға күдікті пациенттерді қарап-тексеру алгоритмін білуі.</p> <p>4. Инфекциялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы, сараланған диагностикасы туралы қазіргі заманғы ұғымдарды білуі.</p> <p>5. Инфекциялық аурулардың эпидемиологиясын білуі.</p> <p>6. Инфекциялық аурулар диагностикасының әдістерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар пациенттерде (балалар) диагноз қою</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жетекші клиникалық белгілер қағидаты бойынша біріктірілген инфекциялық тәжірибеде балалардағы негізгі белгілер мен синдромдарды анықтау дағдылары.</p> <p>2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулер деректері негізінде диагнозды анықтау (растау) дағдылары.</p> <p>3. АХЖ 10 ескере отырып, диагноз қоюды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>4. Ересек тұрғындарды амбулаториялық деңгейде зерттеудің зертханалық, аспаптық немесе функционалдық әдістерін негізделген тағайындау дағдылары.</p> <p>5. Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді зертханалық, аспаптық және аспаптық тексеру әдістерінің мәліметтерін түсіндіре білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Амбулаториялық деңгейде қолданылатын клиникалық және функционалдық зерттеу әдістерін білуі (иммунологиялық, морфологиялық, гистологиялық және аспаптық).</p> <p>2. Инфекциялық аурулар кезіндегі жалпы клиникалық, биохимиялық, микроскопиялық мәдени, серологиялық, иммунологиялық және аспаптық зерттеу әдістерінің патогномиялық және мүмкін болатын өзгерістерін білуі.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар мен клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою алгоритмін (негізгі, ілеспе және асқынулар) пайдалана отырып, инфекциялық бейіндегі аурулардың сараланған диагностикасын білуі.</p>

	4. Диагноз қою алгоритмін (негізгі, ілеспе және асқынулар) қолдана отырып, инфекциялық профильдегі аурулардың дифференциалды диагностикасын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Амбулаториялық деңгейде инфекциялық аурулары бар пациенттерді (балалар) емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дағдылар инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды емдеу жоспарын әзірлеу. 2. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін дәрілік препараттарды, дәрілік емес емдеуді қолдануды негіздеу. 3. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге дәрілік емес терапияны тағайындау. 4. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдік тамақ тағайындау. 5. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдеу-сауықтыру режимін тағайындау. 6. Жедел шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету (круп синдромы, бронхобструктивті синдром, конвульсиялық синдром, гипертермия). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді емдеу әдістерін білу. 2. Инфекциялық аурулар және (немесе) жай-күйлер кезінде қолданылатын дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және емдік тамақтанудың әсер ету тетіктерін; тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерді; ықтимал асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды білу. 3. Инфекциялық ауруларды дәрілік емес емдеу әдістерін білу; медициналық көрсетілімдер және медициналық қарсы көрсетілімдер; ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар. 4. Инфекциялық аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдік тамақтануды тағайындауға арналған көрсеткіштерді білу. 5. Жедел Төтенше жағдайлар кезінде алғашқы көмек көрсету дағдыларын білу: көмей стенозы, бронхобструктивті, гипертермиялық, конвульсиялық синдромдар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (балаларға) диспансерлік бақылау жүргізу, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын, медициналық сараптамаларды, медициналық тексерулерді, оның ішінде алдын ала және мерзімді тексерулерді, инфекциялық көмек көрсететін ұйымдарда аурулардың алдын алу шараларын беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыратын аумақтық органдарға инфекциялық, паразиттік, кәсіптік және басқа да аурулар, инфекциялық аурулар қоздырғыштарын алып жүру, улану, қолайсыз реакция (иммундау, шағу, сілекейлеу, жануарлардың тырнауы) жағдайы туралы шұғыл хабарламаны толтыру және жолдау дағдылары. 2. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша КХ-ға, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, санитариялық-эпидемиологиялық қағидаларға сәйкес қауіп факторларын ескере отырып, профилактикалық іс-шаралар тағайындай білу.

3. Инфекция ошағы кезінде эпидемияға қарсы іс-шараларды, оның ішінде аса қауіпті (карантиндік) инфекциялық аурулар анықталған кездегі карантиндік іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары.
4. Шектеу шараларын (карантин) енгізуге арналған медициналық көрсетілімдерді айқындау дағдылары.
5. Инфекциялық аурулары бар пациенттермен байланыстағы адамдармен түсіндіру жұмыстарын жүргізу дағдылары.
6. Инфекциялық аурулармен күресу бағдарламаларын әзірлеу және оны жүзеге асыру.
7. Салауатты өмір салтын насихаттау, инфекциялық аурулардың профилактикасы дағдылары.
8. Санитариялық-ағарту жұмыстарын және гигиеналық тәрбие беру жұмыстарын ұйымдастыру дағдылары, халықты инфекциялық аурулардың профилактикасының заманауи құралдары туралы ақпараттандыру.
9. Халықпен және инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттермен профилактикалық жұмыстың тиімділігін бағалау дағдылары.
10. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізе білу және еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүзеге асыратын медициналық ұйымның дәрігерлік комиссиясының құрамында жұмыс істей білу.
11. Статистикалық есепті, есеп-қисап беруді және статистикалық мәліметтерге талдау жүргізе білу.
12. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес инфекциялық аурулары бар пациенттерді және олардың салдарларынан оңалту, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде іс-шаралар жоспарын әзірлей білу.
13. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар және олардың салдары бар пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту іс-шараларын жүргізе білу.
14. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға сәйкес инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі бар және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторийлік-курорттық емдеу бойынша іс-шараларды тағайындау және жүргізу үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде маман дәрігерлерге жіберу үшін, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көрсетілімдерді айқындай білу.
15. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының, оның ішінде мүгедектерді оңалту бағдарламасын іске асыру кезіндегі тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу.

Білімдер:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық есеп, есеп-қисап беру және статистикалық мәліметтерді талдау ерекшеліктерін білуі. 2. Инфекциялық немесе кәсіптік ауру кезінде шұғыл хабарламаны рәсімдеу және беру, төтенше жағдайдың туындауы туралы кезектен тыс хабарламаларды беруді білуі. 3. Инфекциялық аурулары немесе белгілі бір жай-күйі және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білуі. 4. Инфекциялық немесе кәсіптік ауру анықталған кезде шұғыл хабарламаны рәсімдеу және жолдау, төтенше жағдайдың туындағаны туралы кезектен тыс хабарламаны ұсыну тәртібін білу. 5. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібін білу. 6. Инфекциялық аурулары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білу. 7. Созылмалы жұқпалы аурулары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктерін білу. 8. Инфекциялық аурулардың арнайы профилактикасының ерекшеліктерін білуі. 9. Инфекциялық аурулардың вакциналық профилактикасы негіздерін білуі. 10. Профилактикалық екпелердің ұлттық күнтізбесін және эпидемиологиялық көрсеткіштер бойынша екпелер күнтізбесін білуі. 11. Инфекциялық ауруларға немесе жағдайларға және олардың салдарына байланысты ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу үшін медициналық көрсетілімдерді білу, медициналық құжаттаманы рәсімдеуге қойылатын талаптарды білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Инфекциялық аурулары бар балаларға стационарлық деңгейде мамандандырылған көмек көрсету.	Дағды 1: Инфекциялық аурулары бар балаларға емдеуге жатқызу және стационарлық деңгейде білікті, мамандандырылған көмек көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационарлық медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсетілім болған кезде уақтылы емдеуге жатқызу дағдылары. 2. Стационардың қабылдау бөлімшесінің инфекционист дәрігерінің пациенттің түскен кезінен бастап 10 минуттан кешіктірмей, пациенттің денсаулық жағдайын анықтау, алдын ала диагноз қою және емдеу мен тексеру жоспарын анықтау мақсатында қарау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа стационарлық медициналық көмек көрсетуді, медициналық құжаттарды жүргізуді білуі. 2. Медициналық құжаттаманың рәсімделуін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді зерттеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анамнез жинау және науқасты физикалық тексеру дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>тексеру, диагноз қою, стационарлық деңгейде емдеуді жоспарлау.</p>	<p>2. Диагнозды тексеру мақсатында науқастың клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулерін дәлелді тағайындау дағдылары.</p> <p>3. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық статистикалық жіктемесі АХЖ 10 бойынша қорытынды диагноз қою дағдылары.</p> <p>4. Қолданыстағы нозология және клиникалық хаттамаларға сәйкес емдеуді таңдау және тағайындау дағдылары.</p> <p>5. Диагностикалық және емдік манипуляцияларды түзету мақсатында емдеуші дәрігердің күнделікті тексеру дағдылары.</p> <p>6. Диагностикалық және емдік мақсатта люмбальді пункция жасай білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Анамнезді жинау және тексеру, клиникалық-зертханалық диагностика әдістерін білу.</p> <p>2. АЖХ-10, клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою принциптерін білу.</p> <p>3. Стационарлық деңгейде балалар жасындағы инфекциялық аурулары бар пациенттерде медициналық құжаттаманы жүргізуді білу.</p> <p>4. Белдік пункцияны жүргізу техникасын білу</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Инфекциялық аурулары бар ересек пациенттерді стационарлық деңгейде басқару және бақылау.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Стационарлық науқастың медициналық картасын толтыру дағдылары.</p> <p>2. Қажет болған жағдайда және аралас мамандардың уақтылы консультацияларының клиникалық хаттамаларына сәйкес ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>3. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізе білу, науқастардың еңбекке уақытша жарамсыздығын және еңбекке тұрақты жарамсыздық белгілері бар тұлғалардың сараптамасын негіздеу.</p> <p>4. Құжаттама ресімдеумен және науқасқа стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірме беруімен пациенттерді стационардан шығару дағдылары.</p> <p>5. Дәрігердің пациенттің денсаулық жағдайы туралы жан-жақты ақпарат беру дағдылары.</p> <p>6. Инфекциялық аурулар кезінде зерттеп-қарау және емдеуді қажет ететін жүктіліктің 30 аптасына дейінгі жүкті әйелдерді емдеу дағдылары.</p> <p>7. АИТВ-инфекциясы бар науқастарға АХЖ 10 сәйкес жұмыс орнында көрсету үшін берілген уақытша еңбекке жарамсыздық парақтарындағы және басқа құжаттамалардағы медициналық құпия мәліметтерді қорғау мақсатында диагноздарды шифрлау дағдылары.</p> <p>8. Инфекциялық аурулары бар науқас немесе оның заңды өкілі медициналық көмектен бас тартқан жағдайда мүмкін болатын асқынулар мен салдарларды көрсете отырып, стационарлық науқастың медициналық картасына жазбалар енгізу дағдылары.</p> <p>9. Пациенттерге стационарлық режимді бұзған және емдеу-диагностикалық процеске кедергілер тудырған, тиісті медицина-</p>

		<p>лық көмек алуға басқа пациенттердің құқықтарына нұқсан келтірген жағдайларда стационарлық науқастың медициналық картасында немесе еңбекке уақытша жарамсыздық парағында белгісі бар, МҰ басшысының шешімі бойынша емделу курсы аяқталғанға дейін (өмірге тікелей қауіп төнбеген кезде) пациенттерді стационардан шығару дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекциялық аурулары бар ересек науқастарды стационарлық деңгейде қадағалап қарау тәртібін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Инфекциялық аурулары бар ересек халыққа жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерге (балалар) жалпы және шұғыл медициналық көмек көрсетуді тексеру және диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді тексеру дағдылары. 2. Сананы бағалау дағдылары (балалардағы Глазго шкаласы және 5 жасқа дейінгі балаларға арналған АГБО шкаласы). 3. Ауыр және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды диагностикалау дағдылары: ЖКС (Жедел коронарлық синдром), анафилактикалық шок, тыныс алуды тоқтату, қан кету, көмей стенозы, бронхобструктивті синдром, конвульсиялық және гипертермиялық синдромдар, естен тану. 4. Негізгі СЛР жүргізу. 5. ОКС кезінде шұғыл көмек көрсету. 6. Анафилактикалық шок кезінде көмек көрсету. 7. Қан кетуді тоқтату дағдылары. 8. Көмек көрсету: гипертермиялық синдром, гипертониялық криз, ауырсыну синдромы, бронхобструктивті синдром, көмей стенозы, конвульсиялық синдром. 9. Әр түрлі жастағы пациенттерге тыныс алу жолдарының үстірт орналасқан бөгде денелерін жою дағдылары. 10. Қан тобын, Rh факторын анықтаңыз, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігіне және биологиялық сынамаға сынақ жүргізу. 11. Медициналық манипуляцияларды жүргізу (инъекциялар, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, тазарту клизмалары және басқалар). 12. Әр түрлі жастағы балаларда пикфлоуметрия және нәтижелерді түсіндіру. 13. Әртүрлі жастағы балалардағы спирометрия нәтижелерін түсіндіру. 14. Қан тобын, Rh факторын, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігі үлгісін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесін білу. 2. Пациенттерді физикалық тексеру әдістемесін білу (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация). 3. Сананы бағалау шкаласын білу (Глазго, АГБО). 4. 5 жасқа дейінгі балалардағы қауіптің жалпы белгілерін және шұғыл/басымдық белгілерін білу. 5. Шұғыл жағдайлар клиникасын білу: ОКС, анафилактикалық шок, қан кету, тыныс алуды тоқтату, тыныс алу жолдарының

		<p>бөтен денесі, көмей стенозы, обструктивті синдром, конвульсиялық синдром, сананың бұзылуы, тыныс алу жеткіліксіздігі, естен тану.</p> <p>6. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл көмек көрсету тактикасын (әдістемесін) білу:</p> <p>1) ОКС;</p> <p>2) анафилактикалық шок;</p> <p>3) негізгі CPR;</p> <p>4) бронхобструктивті синдромды тоқтату;</p> <p>5) көмей стенозын тоқтату және жай-күйін мониторингілеу (балаларда);</p> <p>6) конвульсиялық, гипертермиялық синдромды тоқтату.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1:</p> <p>Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p>

		<p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы."Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	инфекционист резидент-дәрігер
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер, балалар)
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер)
23. Кәсіптің карточкасы «7.3 инфекционист дәрігер (балалар)»:		
Топтың коды:	2212-4	
Қызмет атауының коды:	2212-4-003	
Кәсіптің атауы:	7.3 инфекционист дәрігер (балалар)	
	7	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Инфекционист дәрігері (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инфекционист дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Инфекционист дәрігерлер (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Инфекционист дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Инфекционист дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Инфекционист дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балалардан (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды, эпидемиологиялық анамнезді жинай білу. 2. Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балалардан (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білу. 3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балаларды физикалық зерттеп-қарау (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация) өткізу дағдылары. 4. Инфекциялық аурулары бар балалардағы аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде ағзалар мен жүйелердің қалыпты анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалай білу. 5. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының «Бала жасындағы ауруларды кешенді басқару» бағдарламасы бойынша 5 жасқа дейінгі баланың жағдайын бағалай білу.	

		<p>6. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балаларды қарау және тексеру нәтижелерін, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, қарап-тексере білу.</p> <p>7. Инфекциялық аурулары және (немесе) белгілері бар балаларды зертханалық және аспаптық зерттеулердің көлемін медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, негіздей және жоспарлай білу.</p> <p>8. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларға сәйкес жұқпалы аурулары және (немесе) белгілері бар балаларды зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, түсіндіре және талдай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жұқпалы аурулар дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге инфекция саласындағы мәселелер бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.

		<p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Инфекционист дәрігерлер (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына инфекцияционист дәрігерлер (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Инфекционист дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қарым-қатынас	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы."Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	инфекционист резидент-дәрігер	
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер)	
24. Кәсіптің карточкасы «7.4 инфекционист дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2212-4		
Қызмет атауының коды:	2212-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 инфекционист дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Инфекционист дәрігері (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Инфекциялық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, инфекциология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік аурулары бар балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету 2. "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
<p>Еңбек функциясы 1: Эндокриндік аурулары бар балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету</p>	<p>Дағды 1: Инсулиндік сорғы терапиясы (РЕТЕ)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖТҚ үшін пациенттерді таңдау мүмкіндігі. Инсулин сорғысын бағдарламалау параметрлерін есептеу мүмкіндігі: <ol style="list-style-type: none"> 1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профилдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты. ХЕ есептеу мүмкіндігі, тағамдағы көмірсулардың граммы. Инсулин сорғысын бағдарламалау дағдылары: <ol style="list-style-type: none"> 1) базальды режим; 2) уақытша базальды режим; 3) базальды профилдер; 4) көмірсулардың қатынасы; 5) сезімталдық факторы; 6) гликемияның мақсатты мәндері; 7) инсулин белсенділігінің уақыты; 8) болос түрлері. Пациенттерді СИТ қолдану бойынша оқыту дағдылары Науқастарды нан бірліктерін, тағамдағы көмірсулардың граммдарын есептеуге үйрету дағдылары PIТ есептерін қалыптастыру және түсіндіру дағдылары. PIТ есептеріне негізделген PIТ сәйкесінше түзету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инсулин сорғысының параметрлерін есептеу үшін PIТ.ov пайдалану көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, артықшылықтарын білу: <ol style="list-style-type: none"> 1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме;

		<p>4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профильдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты; 11) болос түрлері.</p> <p>2. PIT есептері негізінде PIT түзету принциптерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Үздіксіз глюкоза мониторингі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LMWH үшін науқастарды таңдау мүмкіндігі. 2. LMWH жүйесін орнату дағдылары. 3. Науқастарды LMWH қолдану бойынша оқыту мүмкіндігі. 4. NMG есептерін құру және түсіндіру дағдылары 5. LMWH есептері негізінде адекватты терапияны түзету мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LMWH түрлерін білу. 2. LMWH көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін және пайдасын білу. 3. ҰМГ жүйесінің жұмыс істеуінің негізгі принциптерін білу. 4. LMWH жүйесінің құрамдас бөліктерін білу. 5. ҰМГ қолдану ережелерін білу. 6. NMG есептерін интерпретациялау ережелерін білу. 7. LMWH есептері негізінде терапияны адекватты түзету ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына инфекционист дәрігерлер (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Инфекологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Инфекология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Инфекциялық аурулар (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің ти-</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде жұқпалы аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p>

<p>імділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>		<p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде инфекциялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Инфекциология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
	<p>Білімдер:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Инфекциялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. 	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p>	

	Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 17 наурыздағы № 40 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32117 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	инфекционист резидент-дәрігер
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер, балалар)
	7	Инфекционист дәрігері (ересектер)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

25. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

26. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

27. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

28. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 13 қараша.

29. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

30. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

31. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46
бұйрыққа 12-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Кардиология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – уәкілетті орган) - Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және

фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Кардиология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101024

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) кардиологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. кардиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 дәрігер кардиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 дәрігер-кардиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 дәрігер-кардиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 дәрігер-кардиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 дәрігер-кардиолог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 дәрігер-кардиолог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 дәрігер-кардиолог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.2 дәрігер-кардиолог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.3 дәрігер-кардиолог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.4 дәрігер-кардиолог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 дәрігер кардиолог»:	
Топтың коды:	2211-3
Қызмет атауының коды:	2211-3-003
Кәсіптің атауы:	7.1 дәрігер кардиолог
	7

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жүрек-қан тамырлары ауруларының алдын алу, диагностикалау, емдеу, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған кардиологиялық көмек көрсету Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен кардиологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған кардиологиялық көмек көрсету	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Шағымдарды, өмір және ауру анамнезін жинау кезінде алынған ақпаратты талдау және алынған ақпаратты қарап - тексеру нәтижелерімен біріктіре білу. Бекітілген шкалалар мен тәуекелдерді бағалау құралдарын қолдана отырып, жүрек-қан тамырлары қаупін бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен). Дені сау және әртүрлі аурулары бар пациенттердің жүрек-қан тамыр жүйесіне ерекше назар аудара отырып, зерттелуші жағдайының клиникалық көрсеткіштерін анықтау және бақылай білу (тәлімгердің бақылауымен). 	

4. Маңызды клиникалық ақпаратты бөліп көрсете білу.
5. Анықталған кардиологиялық синдромдарды негіздеу және жазу, алдын ала диагнозды тұжырымдай білу (тәлімгердің қадағалауымен).
6. Қолданыстағы клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарды ескере отырып, жүрек-қан тамырлары патологиясы бар пациентті зерттеп-қараудың жоспарын құра білу (тәлімгердің қадағалауымен).
7. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.
8. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді жүргізуге қарсы көрсеткіштерді анықтау.
9. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері жөніндегі клиникалық хаттамаларға сәйкес жүрек-қан тамыр жүйесі тарапынан аурулары және (немесе) белгілері бар пациенттерді маман дәрігерлерге консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді айқындау.
10. Кардиохирургиялық және интервенциялық араласуларды жүргізу үшін көрсеткіштерді немесе қарсы көрсеткіштерді анықтау.
11. Науқасты диагностикалық зерттеуге дайындау.
12. Диагностикалық зерттеулерге дейін және одан кейін пациенттерді басқару тактикасын анықтаңыз.
13. Диагностикалық зерттеулер жүргізу кезінде асқинулардың клиникалық белгілерін анықтаңыз.
14. Кардиологияда қолданылатын зертханалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіріңіз.
15. Кардиологияда қолданылатын инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістердің нәтижелерін түсіндіріңіз.
16. Жетекші жүрек белгілері мен синдромдары бойынша дифференциалды диагноз қойыңыз.
17. 6. Жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдарын білу.
Жүрек-қан тамыр ауруларының қазіргі классификацияларын және АХЖ-10 білуі.
18. Ішкі аурулар, хирургия және гинекология клиникасында жетекші синдромдар бойынша дифференциалды диагноз қою.
19. Тиісті мамандардың консультативтік қорытындысын негіздеу және медициналық құжаттамада ресімдеу.

Білімдер:

1. Жүрек пен қан тамырларының анатомиялық-функционалдық жағдайы қалыпты және жүрек-қан тамырлары ауруларында.
2. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының этиологиясы, патогенезі. Клиникалық көрінісі, жүрек-қан тамырлары патологиясындағы асқинулардың ерекшеліктері.
3. Жүрек-қан тамыр жүйесін Зерттеудің физикалық әдістері.
4. Жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдары.
5. Жүрек-қан тамырлары аурулары мен АХЖ-10 заманауи классификациясы.
6. Медициналық көрсеткіштер немесе қарсы көрсеткіштер, жүрек-тамыр жүйесі ауруларында зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу алгоритмі.

		<p>7. Жүрек-қан тамырлары ауруларын диагностикалау мен емдеудің интервенциялық және хирургиялық әдістеріне арналған медициналық көрсеткіштер немесе қарсы көрсеткіштер.</p> <p>8. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың белгілері мен синдромдары, соның ішінде жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарда диагностикалық процедуралар кезінде мүмкін болатын ауыр және күтпеген.</p> <p>9. Тиісті мамандардың жоспарлы және шұғыл консультацияларына көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар)жүрек - қантамыр жүйесі ауруларын емдеуді қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген диагнозды, жасты, клиникалық көріністі ескере отырып, науқасты фармакологиялық емес емдеу жоспарын жасау. 2. Аурудың даму қаупі факторларын төмендету үшін дәрілік емес емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 3. Белгіленген диагнозды, жасты, клиникалық көріністі ескере отырып, диетаны тағайындау. 4. Белгіленген диагнозды, жасты, клиникалық көріністі ескере отырып, науқасты дәрі-дәрмекпен емдеу жоспарын жасау. 5. Дәрі-дәрмекпен емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау және түзету жүргізу. 6. Дәрілік заттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдау. 7. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. 8. Дәрілік препараттарды енгізу көлемі мен жылдамдығын, оның ішінде инфузomatты пайдалана отырып есептеуді орындау. 9. Жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарды емдеуді тағайындау және бақылау. 10. Интервенциялық және хирургиялық араласулар үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау, жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарды араласуға дайындау жоспарын әзірлеу. 11. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар науқастарды операциядан кейінгі басқарудың хирург-дәрігерлері әзірлеген жоспарын орындау. 12. Операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу және (немесе) емдеу. 13. Паллиативтік медициналық көмек көрсету кезінде ауырсынуды және басқа да ауыр симптомдарды емдеуді жүргізу. 14. Маман дәрігерлермен және өзге де медицина қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде паллиативтік медициналық көмек көрсетуге қатысу. 15. Медициналық көмек көрсету үшін жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді стационарларға немесе паллиативтік көмек көрсету үшін күндізгі стационар жағдайында жіберу үшін көрсеткіштерді айқындау.
	Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының дәрілік емес терапиясының принциптері мен әдістері, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Жүрек-қан тамырлары патологиясы бар науқастарды дәрі-дәрмекпен емдеу әдістері. 3. Жүрек-қан тамырлары патологиясы бар науқастарда дәрілік терапияның ықтимал асқынулары мен жанама әсерлері. 4. Жүрек-қан тамыр жүйесінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттер үшін дәрілік препараттарды, дәрілік емес терапияны, хирургиялық араласуды қолдану кезектілігі. 5. Фармакокинетика, фармакодинамика, фармакогенетика, көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштер, өзара әрекеттесулер, жанама әсерлер және жүрек-қан тамырлары препараттарының уыттылығы. 6. Жасына, пациенттің профиліне, қатар жүретін ауруларға, генетикалық фонға және этникалық тегіне байланысты препаратты немесе препараттардың комбинациясын жеке таңдау принциптері. 7. Кардиоваскулярлық емес препараттардың жүрек-қан тамырлары жанама әсерлері. 8. Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау үшін диагностикалық сынақтарды түсіндіру (зертханалық зерттеулер, ЭКГ, гемодинамикалық мониторинг, эхокардиография). 9. Жүрек-қан тамырлары патологиясының фармакотерапиясының негізі ретінде дәлелді медицинаның принциптері. 10. Кардиологияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсер ету механизмдері, тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 11. Ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, соның ішінде жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарда ауыр және күтпеген. 12. Дәрілік емес және фармакологиялық емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздік критерийлері. 13. Жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарды тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың алдын алу және жою әдістері. 14. Жүрек-қан тамырлары ауруларына интервенциялық және хирургиялық араласуға арналған медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 15. Жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарды операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару. 16. Кардиологиядағы ауырсынуды басудың принциптері мен әдістері. 17. Паллиативті медициналық көмек көрсету үшін жүрек-қан тамырлары аурулары бар науқастарды жіберуге арналған көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін кардиологиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналы-

		<p>мын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Кардиологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>2. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидадары мен әдістері.</p> <p>3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен кардиологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бастапқы профилактика үшін кардиоваскулярлық асқинулар мен өлім-жітімнің ұсынылған тәуекел шкалаларын қолданыңыз.</p> <p>2. Скринингтік кабинеттердің, жалпы практика дәрігерлерінің жұмысына қан айналымы жүйесі ауруларының даму қаупі топтарын анықтау мен қалыптастырудың қолданыстағы құралдарын енгізу.</p> <p>3. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі, коронарлық пациент мектебі).</p> <p>4. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу.</p> <p>5. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының қатетері, зәр шығару жүйесінің қатетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)).</p> <p>6. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Скринингті ұйымдастыру ережелері.</p> <p>2. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының алдын алу принциптері.</p> <p>3. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтары.</p> <p>4. Пациенттерде (ересектер, балалар) жүрек-қан тамырлары ауруларының алдын алу әдістері.</p> <p>5. Денсаулық мектебінің оқу бағдарламаларын дайындау принциптері мен әдістемелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілмедерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету.</p>

		<p>3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емдеу және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Кардиология мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберініз.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)

		4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. Білімдер: 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас	

	<p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер мен балалар)	
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер)	
7	Дәрігер кардиолог (балалар)		
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 дәрігер-кардиолог »:			
Топтың коды:	2211-3		
Қызмет атауының коды:	2211-3-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 дәрігер-кардиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:		

		<ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес ересектердегі амбулаториялық және стационарлық жағдайларда жүрек - қантамыр жүйесі ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету 2. Пациенттерде (ересектер, балалар) жүрек-қантамыр жүйесі ауруларын емдеуді қамтамасыз ету. 3. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Ересектер мен балалардағы жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының алғашқы және қайталама профилактикасын қамтамасыз ету. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес ересектердегі амбулаториялық және стационарлық жағдайларда жүрек - қантамыр жүйесі ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерге сұрақ қою және тексеру кезінде жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының белгілерін анықтау, жетекші кардиологиялық синдромдарды окшаулау және алдын ала диагнозды ресімдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдар мен өмір мен аурудың тарихын жинау кезінде алынған ақпаратты талдаңыз және алынған ақпаратты тексеру нәтижелерімен біріктіру. 2. Тәуекелдерді бағалау үшін бекітілген шкалалар мен құралдарды қолдана отырып, жүрек-қан тамырлары қаупін бағалау. 3. Дені сау және әртүрлі аурулары бар пациенттерде (ересектер, балалар) жүрек-қантамыр жүйесіне ерекше назар аударып, зерттеушінің жай-күйінің клиникалық көрсеткіштерін анықтау және мониторингтеу. 4. Маңызды клиникалық ақпаратты бөлектеу. 5. Анықталған жүрек синдромдарын негіздеу және жазу және алдын ала диагнозды тұжырымдау. 6. Қолданыстағы клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарды ескере отырып, жүрек-қан тамырлары патологиясы бар пациентті (ересектер, балалар) кешенді тексеру жоспарын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек пен қан тамырларының анатомиялық-функционалдық жағдайын қалыпты және жүрек-тамыр жүйесі ауруларында білу. 2. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының этиологиясы мен патогенезін білу. 3. Клиникалық көріністі, жүрек-қан тамырлары патологиясындағы асқынулардың ерекшеліктерін білу. 4. Жалпы аурулардағы жүрек-қантамыр жүйесінің ықтимал өзгерістерін білу. 5. Жүрек-қантамыр жүйесін Зерттеудің физикалық әдістерін білу. 6. Жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдарын білу. 7. Жүрек-қан тамырлары аурулары мен АХЖ-10 заманауи классификацияларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зертханалық және аспаптық диагностиканың тиісті әдістерін жүргізуді негіздей отырып, пациентті тексеруді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістердің көрсеткіштерін анықтау.

	<p>2. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді жүргізуге қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>3. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді түсіндіру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес зертханалық және аспаптық зерттеулерді білу. 2. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларында зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізудің көрсеткіштерін немесе қарсы көрсеткіштерін және алгоритмін білу. 3. Келісімге, ақпарат беруге және шектеулерге қатысты медициналық-құқықтық мәселелерді білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді мамандарға консультацияға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес жүрек-қантамыр жүйесі тарапынан аурулары және (немесе) симптомдары бар пациенттерді маман дәрігерлерге консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық және интервенциялық араласуларды жүргізу үшін көрсеткіштерді немесе қарсы көрсеткіштерді анықтау. 3. Дәрігер-мамандардың қорытындысын талдау және медициналық құжаттамаға, оның ішінде электрондық форматқа ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайлардың клиникалық көрінісін білу. 2. Жүрек-қан тамырлары ауруларын диагностикалау мен емдеудің интервенциялық және хирургиялық әдістеріне көрсеткіштерді немесе қарсы көрсеткіштерді білу. 3. Жүрек аурулары синдромдарын білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Обеспечение безопасности и мониторинга диагностических исследований</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты диагностикалық зерттеуге дайындау. 2. Диагностикалық зерттеулерге дейін және одан кейін пациенттерді басқару тактикасын анықтау. 3. Диагностикалық зерттеулер жүргізу кезінде асқынулардың клиникалық белгілерін анықтау. 4. Диагностикалық зерттеулер жүргізу кезінде асқынулардың дамуына көмек көрсету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде диагностикалық процедураларды жүргізу кезінде мүмкін болатын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын білу. 2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білу. 3. Қажет болған жағдайда пациентті қарқынды терапия және реанимация бөлімшесіне ауыстыру көрсеткіштері туралы білім.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 5: Зертханалық және аспаптық диагностика әдістерінің нәтижелерін түсіндіру</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Кардиологияда қолданылатын зертханалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. 2.Кардиологияда қолданылатын инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістердің нәтижелерін түсіндіре білу. 3.Диагностикалық әдістердің қорытындысын талдау және медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды форматты ресімдеуді білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Қалыпты және патологиялық жағдайларда зертханалық көрсеткіштерді білуі. 2.Зертханалық синдромдарды білуі. 3.Қалыпты және патологиялық жағдайларда аспаптық зерттеу әдістерінің көрсеткіштерін білуі. 4.Аспаптық зерттеу әдістерімен анықталған синдромдарды білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 6: Сараланған диагностика, қазіргі жіктелерге және АХЖ -10 сәйкес клиникалық диагностика</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Жетекші кардиологиялық симптомдар мен синдромдары бойынша сараланған диагноз қоюды білу . Жетекші кардиологиялық емес симптомдар мен синдромдары бойынша сараланған диагноз қоюды білу. 3.Клиникалық диагнозды негіздеу және қолданыстағы жіктелерге және АХЖ -10 сәйкес ресімдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ұқсас белгілері бар аурулардың диагностикалық критерийлерін және олардың айрықша белгілерін білуі. 2.Жүрек-тамыр жүйесінің синдромдары мен ауруларының диагностикалық критерийлерін білуі. 3.Жүрек-қан тамырлар аурулары мен заманауи АХЖ -10 классификацияларын білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 7: Басқа (кардиологиялық емес) аурулардың немесе жағдайлардың Алғашқы рет анықталған белгілері болған кезде тиісті мамандардың кеңесін қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Ішкі аурулар, хирургия және гинекология клиникасында жетекші синдром бойынша сараланған диагноз қоюды білу . 2.Медициналық құжаттамада тиісті мамандардың консультативтік қорытындысын негіздей және ресімдей білу. 3. Тиісті мамандықтағы дәрігерлердің консультативтік қорытындысын негіздеу және медициналық құжаттамаға ресімдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Аурулардың байланысты (кардиологиялық емес) белгілерін білу. 2.Кардиологиялық емес ауруларға байланысты кезек күттірмейтін жағдайлардың белгілерін білуі. 3. Тиісті мамандардың жоспарлы және шұғыл консультацияларына және (немесе) пациенттерді мамандандырылған стационарға жатқызу үшін көрсеткіштерді білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p>
Еңбек функциясы 2:		

<p>Пациенттерде (ересектер, балалар) жүрек-қантамыр жүйесі ауруларын емдеуді қамтамасыз ету.</p>	<p>Дәрілік емес емдеу әдістерін анықтау</p>	<p>1. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес пациентті дәрілік емес емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>2. Аурудың даму қаупі факторларын төмендету үшін дәрілік емес емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды білу.</p> <p>3. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес диетаны тағайындай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының дәрілік емес терапиясының принциптері мен әдістері, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Негізделген фармакологиялық емдеуді жеке таңдау, белгілі бір препаратты немесе препараттардың комбинациясын таңдау, ауруға, пациенттің жасына, ерекшеліктеріне, этникалық тегіне, жағдайдың төтенше жағдайына және тағы басқа байланысты енгізу жолдары.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және диагностика мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына, клиникалық ұсынымдарға сәйкес пациентті дәрі-дәрмекпен емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>2. Дәрі-дәрмекпен емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу.</p> <p>3. Пациенттің (ересектер, балалар) жеке ерекшеліктеріне байланысты емдеуді түзетуді білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүрек-қантамырлары патологиясы бар пациенттерді дәрі-дәрмекпен емдеу әдістерін білуі.</p> <p>2. Жүрек-қантамырлары патологиясы бар пациенттерде дәрілік терапияның ықтимал асқынулары мен жанама әсерлерін білуі.</p> <p>3. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары және/немесе дәрілік емес терапия, хирургиялық араласу жағдайлары бар пациенттерге дәрілік заттарды қолдану кезектілігін білуі.</p> <p>4. Жүрек-қан тамырлары препараттарының фармакокинетикасын, фармакодинамикасын, фармакогенетикасын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін, өзара әрекеттесулерін, жанама әсерлерін және уыттылығын білуі.</p> <p>5. Дәрілік затты немесе дәрілік заттар комбинациясын жасына, пациенттің профиліне, ілеспе ауруларына, генетикалық фонына және этникалық тегіне байланысты жеке таңдау принциптерін білуі.</p> <p>6. жүрек-қантамырлық емес препараттардың жүрек-қантамырлар жүйесіне тигізетін жанама әсерлерін білуі.</p> <p>7. Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау үшін диагностикалық сынақтардың (зертханалық зерттеулер, ЭКГ, гемодинамикалық бақылау, эхокардиография) түсіндірілуін білуі .</p> <p>8. Жүрек-қантамыр патологиясының фармакотерапиясының негізі ретінде дәлелді медицина принциптерін білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Фармакологиялық емнің жанама әсерлерін тану және оларды жою жолдарын анықтау.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрілік препараттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдай білу.</p>

		<p>2. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізе білу</p> <p>3. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды пайдалану қауіпсіздігіне мониторинг жүргізе білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1.Кардиологияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсер ету механизмдерін, тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>2 Кардиологиялық емес ауруларды емдеуде қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсер ету механизмдерін, тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер білуі.</p> <p>3.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде мүмкін болатын асқынулар мен жанама әсерлерді, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайларды білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Дәрілік емес және фармакологиялық емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау және мониторингілеу, қажет болған жағдайда уақтылы түзету жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрілік препараттарды енгізуде көлемі мен жылдамдығын, оның ішінде инфузomatты пайдалана отырып есептей білу.</p> <p>2.Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларымен ауыратын пациенттерге емдеуді тағайындау және бақылауды білу.</p> <p>3.Дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, оның ішінде ауыр және күтпеген әсерлердің алдын алуды және жоюды білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Дәрілік емес және фармакологиялық емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігінің критерийлерін білуі.</p> <p>2.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, оның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың алдын алу және жою жолдарын білуі.</p> <p>3. Клиникалық фармакологпен бірлесіп медициналық құжаттаманы (сары карталарды) ресімдеуді білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 5:</p> <p>Емдеудің интервенциялық және хирургиялық әдістеріне көрсеткіштерді айқындау және оларды жүргізу үшін тиісті маман-дарға жіберу, қажетті көрсеткіштерді мониторингтей отырып, операциядан кейінгі кезеңді бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Интервенциялық және хирургиялық араласулар үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау, жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді араласуға дайындау жоспарын әзірлеуді білу.</p> <p>2.Хирург-дәрігерлер әзірлеген жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді операциядан кейінгі емдеуді қадағалап -қарауды орындай білу .</p> <p>3.Операциядан кейінгі асқынулардың профилактикасын және (немесе) емдеуді жүргізе білу .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүрек-қантамыр аурулары кезіндегі интервенциялық және хирургиялық араласуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі .</p> <p>2. Жүрек-қантамыр аурулары кезіндегі интервенциялық және хирургиялық араласуға қарсы көрсеткіштерді білуі.</p>

		3. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттердә операция алдындағы даярлау және операциядан кейінгі қадағалап –қарауды білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 6: Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді паллиативтік емдеу көрсеткіштерін анықтау және оны жүзеге асыру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Паллиативтік көмек кезінде ауырсынуды және басқа да мазасыз белгілерді басқаруды білу . 2.Медициналық мамандармен және басқа медицина мамандарымен өзара әрекеттестікте паллиативтік көмек көрсетуге қатысуды білу . 3.Медициналық көмек көрсету үшін жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді стационарларға немесе паллиативтік көмек көрсету үшін күндізгі стационар жағдайында жіберу үшін көрсеткіштерді айқындай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Кардиологиядағы анестезияның принциптері мен әдістерін білуі. 2.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді паллиативтік көмекке жіберу көрсеткіштерін білуі. 3.Паллиативтік медициналық көмек көрсету тәртібін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 7: Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін кардиологиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. 2. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістері. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және кардиологиялық ауруларға байланысты адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 2. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.

		<p>3. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге немесе ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау бойынша еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары кезіндегі уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық критерийлері.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Ересектер мен балалардағы жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларының алғашқы және қайталама профилактикасын қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Алғашқы профилактика және қайталама профилактика үшін зерттелетін пациенттерде жүрек-қан тамырлары қауіп факторларын анықтау, оларды бақылау жөніндегі іс-шаралар жоспарын айқындау және бақылауды қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алғашқы профилактика үшін жүрек-қан тамырлық асқынулар мен өлім-жітім дамуының ұсынылатын қауіп шкалаларын қолдана білу.</p> <p>2. Скринингтік кабинеттердің, жалпы практика дәрігерлерінің жұмысына қан айналымы жүйесі ауруларының даму қауіп топтарын анықтау мен қалыптастырудың қолданыстағы құралдарын енгізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>3. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларының алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізе білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>4. Пациенттерге салауатты өмір салтын қалыптастыру, жүрек-тамыр жүйесі ауруларының алдын алу бойынша кеңес беру (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>5. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекі тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес қолданудың алдын алу және оған қарсы күрес жөніндегі бағдарламаларды әзірлеу және іске асыруды білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>6. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді профилактикалық шаралардың тиімділігін бақылау және бағалауды білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Елдегі және әлемдегі жүрек-қан тамырлары ауруларының эпидемиологиясын: аурушандық, таралу, өмір сүру және жүрек-қан тамыр аурулары мен өлім-жітімінің қауіп факторлары білуі.</p> <p>2. Жүрек-қан тамырлары ауруларының дамуының жергілікті қауіп факторларын білу.</p>

		<p>3.Жүрек-қантамыр аурулары мен өлім-жітім бойынша тәуекелді бағалау шкаласын білу.</p> <p>4.Негізгі қауіп факторларын және өмір салтын өзгертуді емдеу немесе алдын алу стратегияларын білуі.</p> <p>5.«Пациент комплаенсі» түсінігі және комплаенсті жақсарту әдістерін білуі.</p> <p>6.Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес (медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша диагностика және емдеу хаттамалары, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып) жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының алдын алу әдістерін қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>7.Профилактикалық іс-шаралардың сақталуын бақылау әдістерін білуі.</p> <p>8.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық тексеру және диспансерлік бақылау жүргізу тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілерді және басқа да құжаттарды білуі.</p> <p>9.Нормативтік құқықтық актілерге және басқа да құжаттарға сәйкес жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді диспансерлік бақылау принциптерін білуі.</p> <p>10.Жүрек-қантамыр жүйесінің созылмалы аурулары және (немесе) жағдайы анықталған пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.

		5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стреске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Открытость и готовность к обучению Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы."Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент кардиолог
	7	Дәрігер кардиолог (ересек)

	7	Дәрігер кардиолог (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 дәрігер-кардиолог»:			
Топтың коды:	2211-3		
Қызмет атауының коды:	2211-3-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 дәрігер-кардиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кардиолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кардиологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Кардиолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 3. Кардиологиядағы функционалды диагностика: жүктеме ЭКГ тест, кардиопульмональды тест, Холтер ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі. 4. Кардиологиядағы ультрадыбыстық диагностика: (эхокардиография, күйзеліс-эхокардиография, өңеш арқылы жүргізілетін эхокардиография, қан тамырларын зерттеу) 5. Ересектер мен балалардың пациенттердің кардиологиясындағы оңалту. 6. Кардиологиядағы радиологиялық диагностика (КТ, МРТ, ядролық әдістер). 7. Кардиологиядағы қарқынды терапия және реанимация	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Кардиолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Кардиолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында кардиологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында кардиолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Кардиология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Кардиология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және жүрек-қан тамырлары ауруларының таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) кардиологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз кардиологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Кардиология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Кардиологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Кардиологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Кардиолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Кардиологиядағы функционалды диагностика: жүктеме ЭКГ тест, кардиопульмональды тест, Холтер ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі.</p>	<p>Функционалды тест өткізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>1. Пациенттің клиникалық жағдайына сәйкес функционалды диагностика әдістерін таңдай білу.</p> <p>2. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пациентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>3. Жүрек-тамыр аурулары бар пациентті күтуде зерттеу нәтижелерін біріктіруді білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Нақты клиникалық жағдайға сәйкес жүрек-қан тамыр жүйесінің функционалды диагностикасының әдістерін білуі.</p> <p>2. Белгілі бір пациентке арналған стресс-тест техникасын білуі.</p> <p>3. Функционалды зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді және олардың болжамдық құндылығын білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жүрек-тамыр жүйесі қызметінің жағдайын бағалау үшін пациентті аспаптық зерттеулерге дайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық зерттеулерге көрсеткіштерді анықтай білу.</p> <p>2. Диагностикалық зерттеулерге қарсы көрсеткіштерді анықтай білу.</p> <p>3. Пациентті диагностикалық зерттеуге дайындай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Функционалды диагностика әдістерін жүргізу көрсеткіштерін білуі.</p> <p>2. Функционалды диагностика әдістерін енгізуге қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>3. Жабдық пен шығын материалдарының техникалық сипаттамаларын білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жүрек-қан тамырлары функционалды зерттеулерінің нәтижелерін орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. ЭКГ, ұзақ мерзімді амбулаториялық ЭКГ және АҚ мониторингін, кардиопульмональды тест жүргізу дағдыларын білу.</p> <p>2. Кардиологиядағы функционалды зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялауды білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Жүректің электрлік белсенділігінің пайда болу механизмдерін, өткізгіш жүйенің анатомиясы мен физиологиясын, қалыпты және патологиядағы жүректің құрылымы мен қызметін білуі.</p> <p>2. ЭКГ көрсеткіштерін, ЭКГ және АҚ ұзақ мерзімді амбулаториялық мониторингін, қалыпты жағдайдағы кардиопульмональды тестті білуі.</p> <p>3. ЭКГ көрсеткіштерін, ЭКГ және АҚ ұзақ мерзімді амбулаториялық мониторингін, патологиядағы кардиопульмональды тестті білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Жүргізілген көмек кезінде туындаған асқынуларды тану.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кардиологиядағы функционалды зерттеулер кезінде асқыну белгілерін анықтай білу.</p> <p>2. Асқынулардың дамуы кезінде шұғыл көмек көрсету дағдылары.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Функционалды зерттеулер кезінде мүмкін болатын асқынуларды білуі.</p>	

		2. Асқынулардың дамуы кезінде шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Кардиологиядағы ультрадыбыстық диагностика: (эхокардиография, күйзеліс-эхокардиография, өнеш арқылы жүргізілетін эхокардиография, қан тамырларын зерттеу)	Дағды 1: Жүрек және қан тамырларын ультрадыбыстық зерттеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.	Машықтар: 1. Пациенттің клиникалық жағдайына сәйкес ультрадыбыстық диагностика әдісін таңдай білу. 2. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пациентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу. 3. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пациентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін біріктіруді білу. Білімдер: 1. Белгілі бір клиникалық жағдайда қолданылатын жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларын ультрадыбыстық диагностикалау әдістерін білуі. 2. Белгілі бір пациентке арналған ультрадыбыстық стресс-тест техникасын білуі. 3. Ультрадыбыстық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді және олардың болжамды мәнін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациентті жүрек-қан тамыр жүйесі функциясының жай-күйін бағалаудың ультрадыбыстық зерттеулеріне дайындау.	Машықтар: 1. Диагностикалық зерттеулер жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтауды білу. 2. Диагностикалық зерттеулер жүргізу үшін қарсы көрсеткіштерді анықтауды білу. 3. Пациентті диагностикалық зерттеуге дайындауды білу. Білімдер: 1. Ультрадыбыстық диагностика әдістерін жүргізу көрсеткіштерін білуі. 2. Ультрадыбыстық диагностика әдістеріне қарсы көрсеткіштерді білуі. 3. Жабдық пен шығын материалдарының техникалық сипаттамаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Жүрек-қан тамырлары ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін орындау және түсіндіру.	Машықтар: 1. Трансторакальды, трансэзофагеальді және стресстік - эхокардиографияны, қан тамырларының УДЗ орындауды білу. 2. Кардиологияда ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу. Білімдер: 1. Қалыпты және патологиялық жағдайларда жүректің құрылысы мен қызметін білуі. 2. Қалыпты жағдайда жүрек және қан тамырларының ультрадыбыстық зерттеу көрсеткіштерін білуі. 3. Патологиядағы жүрек және қан тамырларының ультрадыбыстық зерттеу көрсеткіштерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: ерттеу барысында пайда болған асқынуларды тану	Машықтар: 1. Кардиологияда ультрадыбыстық зерттеу жүргізу кезінде асқыну белгілерін анықтай білу.	

	және шұғыл көмек көрсету.	2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсетуді білу. Білімдер: 1. Ультрадыбыстық зерттеу кезінде мүмкін болатын асқынуларды білуі. 2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 5: Ересектер мен балалардың пациенттердің кардиологиясындағы оңалту.	Дағды 1: Жүрек-қантамырлық қауіптерді бағалау және басқару.	Машықтар: 1. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациентті оңалту потенциалын бағалауды білу. 2. Тәуекел стратификациясын жүргізуді білу. 3. Стресс-тесттерді жүргізу және түсіндіруді білу Білімдер: 1. Реабилитацияның міндеттері мен кезеңдерін білуі. 2. Реабилитациялық потенциалдың классификациясын білуі. 3. Тәуекелді стратификациялау үшін қолданылатын сынақтарды, оларды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі. 4. Оңалту бағдарламасының құрамдас бөліктерін және оларды қолдану принциптерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациентке сәйкес оңалту және қайталама профилактика бағдарламасын әзірлеу, қажет болған жағдайда тиісті мамандардың консультациясын қамтамасыз ету.	Машықтар: 1. Оңалту әлеуеті мен жеке тәуекелге байланысты әрбір пациент үшін жеке оңалту бағдарламасын әзірлеуді білу. 2. Басқа мамандармен бірлесе отырып, пациенттың жағдайына сәйкес оңалту бағдарламаларын қолдана білу. Білімдер: 1. Жүрек-қантамыр ауруларының кешенді алдын алу әдістерін білуі. 2. Жеке оңалту бағдарламаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау және қажет болған жағдайда оларды түзету.	Машықтар: 1. Оңалту бағдарламаларының тиімділігін бақылау әдістерін қолдана білу. 2. Пациенттің қажеттіліктеріне сәйкес оңалту бағдарламасын түзетуді білу. Білімдер: 1. Оңалту бағдарламаларының тиімділігін бақылау әдістерін білуі. 2. Пациенттің қажеттілігіне сәйкес оңалту бағдарламасы мен түзету кезеңдерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 6: Кардиологиядағы радиологиялық диагностика (КТ, МРТ, ядролық әдістер).	Дағды 1: Жүректі рентгенологиялық бейнелеу әдісіне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.	Машықтар: 1. Жүректің рентгенологиялық бейнелеу әдістеріне көрсеткіштерді анықтай білу. 2. Жүректің рентгенологиялық бейнелеу әдістеріне қарсы көрсеткіштерді анықтай білу. Білімдер: 1. Кардиологиялық бейнелеу техникасының негізгі принциптерін және олардың әдістемесін білуі .

	2. Зерттеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Зерттеу жоспарын құру және оны жүзеге асыру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу жоспарын құра білу. 2. Зерттеу жүргізу дағдыларын білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу әдістемесін білуі. 2. Пациенттің жеке ерекшеліктеріне байланысты зерттеуді түзетуді білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Клиникалық контексте АХЖ сәйкес зерттеу қорытындысын ресімдеу немесе аурулардың немесе жағдайлардың болжамды дифференциалды-диагностикалық шеңберін баяндау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу нәтижелерін түсіндіру және біріктіруді білу. 2. Рентгенологияда, радиологияда және ядролық медицинада синдромдардың дифференциалды диагностикасын жүргізуді білу. 3. Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердегі нысандарға сәйкес медициналық құжаттаманы ресімдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыпты және патологиялық жағдайларда жүргізілетін зерттеулердің көрсеткіштерін білуі. 2. Клиникалық контексте көрсеткіштерді түсіндіруді білуі. 3. Жүргізіліп жатқан зерттеулерге қатысты қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерді білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Зерттеулердің қауіпсіздігін, оның ішінде радиациялық қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып қамтамасыз ету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Контрастты заттардың жанама әсерлерін анықтау және пациент пен қызметкерлерге әсер ету қаупін бағалауды білу. 2. Жүктемелік фармакологиялық стресс-тесттерді бақылауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иондаушы агенттердің жанама әсерлерін және пациент пен қызметкерлер үшін сәулелену қаупін білуі. 2. Ашық радиофармацевтикалық көздермен қауіпсіз жұмыс істеуді білуі. 3. Фармакологиялық стресс-тестілерді жүргізу кезінде қауіпсіздікті бақылауды білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 5: Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозасын есептеу және оны зерттеу хаттамасында тіркеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозаларын есептей білу. 2. Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердегі нысандарға сәйкес медициналық құжаттаманы ресімдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозаларын есептеуді білу. 2. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ережелерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 6:	Машықтар:

	<p>Зерттеулердің сандық және қатаң көшірмелерін жасау. Автоматтандырылған желілік жүйеде орындалған зерттеулерді мұрағаттау.</p>	<p>1. Қолданбалы бағдарламалармен жұмыс істей білу.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелермен және мұрағаттау жүйелерімен жұмыс істей білу.</p> <p>3. Рентгендік компьютерлік томография саласында жаңартуларды уақтылы енгізе білу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолданбалы бағдарламаларды білуі.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелер мен мұрағаттау жүйелерін білуі</p> <p>3. Рентгендік компьютерлік зерттеулер саласындағы жаңартуларды білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 7: Кардиологиядағы қарқынды терапия және реанимация</p>	<p>Дағды 1: Пациентердің реанимациясын және реанимациядан кейінгі алғашқы емдеуді қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Гемодинамикалық тұрақсыздығы бар пациенттің жағдайын анықтау, басқару және тұрақтандыру үшін құрылымдық тәсілді әзірлеуді білу.</p> <p>2. Шұғыл мониторинг және гемодинамикалық тұрақсыздық белгілерін уақтылы анықтау үшін жабдықты пайдалануды білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қиын жағдайлардың ерте маркерлерін білуі.</p> <p>2. Қиын жағдайлардың дамуы үшін тәуекел топтарын және қайтымды себептерді уақтылы түзетуші емдеу қажеттілігін білуі.</p> <p>3. Жетілдірілген жүрек-өкпе реанимациясының алгоритмдері мен көрсеткіштерін білуі.</p> <p>4. Бөлімшеден және жансақтау бөліміне және қарқынды терапияға ауыстыру критерийлері мен ережелерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика және емдеу, соның ішінде инвазивті, ауыр және ауыр жағдайдағы жүрек-қан тамырлары аурулары бар пациенттердегі деректерді бақылау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Артериялық, орталық веноздық және өкпе артерияларын катетеризациялау, гемодинамикалық көрсеткіштерді өлшеу және түсіндіруді білу.</p> <p>2. Тәуелсіз оператор ретінде жедел және пери-реанимацияны қоса, эхокардиографияны орындауды білу.</p> <p>3. Жедел трансвенозды, трансторакальды кардиостимуляция, перикардиоцентезді білу.</p> <p>4. Қан айналымының механикалық көмекші құрылғыларымен (ЭКМО, аортаішілік баллонды контрапульсатор және тағы басқа) қолдау жүргізуді білу.</p> <p>5. Респираторлық, метаболикалық, бүйректік қолдауды, асқазан-ішек жолын қолдауды инфекцияның, тромбоэмболиялық асқынулардың алдын алуды қамтамасыз ете білу.</p> <p>6. Трахеяны жедел интубациялауды білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жедел гемодинамикалық бұзылуларды диагностикалау әдістерін білуі.</p> <p>2. Көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді, асқынуларды, инвазивті емес және инвазивті гемодинамикалық мониторинг жүргізу көрсеткіштері мен әдістемелерін түсіндіруді білуі.</p>

		<p>3. Қан айналымының механикалық көмекші құрылғыларына және оларды пайдалану әдістеріне көрсеткіштерді (ЭКМО, IABP және тағы басқа) білуі.</p> <p>4. Артериялық және орталық веноздық қол жетімділіктің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын білуі</p> <p>5. Тыныс алуды қолдау, метаболизм және тағы басқа принциптері мен әдістерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Периоперативті күтімді қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық бақылау шараларын сақтау және сәйкесінше микробқа қарсы дәрілік терапияны жүргізуді білуі. Көлемдік, электролиттік, зат алмасу және гликемиялық бұзылыстарды бағалай білуі. Глазго кома шкаласының көмегімен неврологиялық функцияны бағалауды білуі. Ауырсынуды бағалау және бақылауды білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Хирургиялық араласудан және органның дисфункциясын ерте диагностикалаудан кейінгі өмірдің негізгі көрсеткіштерін қолдау принциптерін білу. Операциядан кейінгі кезеңде ауырсынуды бақылау және седация әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Терминалды пациенттерге тиісті күтімді қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Көмекші қан айналымы құрылғыларын (ЭКМО, IABP және тағы басқа) пайдалана отырып, өмірлік маңызды органдар мен жүйелердің жұмысына тиісті күтімді қамтамасыз етуді білу. Инфекциямен күресу шараларын сақтау және сәйкесінше микробқа қарсы дәрілік терапияны басқаруды білу. Волумикалық, электролиттік, метаболикалық және гликемиялық бұзылуларды бағалауды білу. Глазго кома шкаласы бойынша неврологиялық функцияны бағалауды білу. Ауырсыну синдромын бағалау және бақылауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қан айналымын қамтамасыз ететін құралдарды (ЭКМО, IABP және тағы басқа) пайдалана отырып, өмірлік маңызды белгілерді қолдау принциптерін білуі. Ауырсынуды бақылау және тыныштандыру әдістерін білуі. Микробқа қарсы терапияны тағайындау принциптерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p>	

	Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер кардиолог	
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер)	
	7	Дәрігер кардиолог (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 дәрігер-кардиолог»:			
Топтың коды:	2211-3		
Қызмет атауының коды:	2211-3-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 дәрігер-кардиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, кардиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық ме-	

		<p>дициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p> <p>3. Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар, механикалық қолдауды, жүрек трансплантациясын қажет ететін және осы операциялардан өткен пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмек көрсету</p> <p>4. Жүрек тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде (ересектер, балалар) диагностика мен емдеудің интервенциялық әдістерін жүргізу.</p> <p>5. Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациенттерге диагностика мен емдеудің интервенциялық электрофизиологиялық әдістерін жүргізу.</p>
Еңбек функциясы 1: "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Кардиологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p>

		<p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Кардиологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Кардиология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Кардиология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа кардиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа кардиологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде кардиологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Халыққа кардиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Жүрек-қан тамырлары ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;

		3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар, механикалық қолдауды, жүрек трансплантациясын қажет ететін және осы операциялардан өткен пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар науқастарға жоғары мамандандырылған көмек көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек жеткіліксіздігінің сирек себептерін, соның ішінде генетикалық, метаболикалық, уытты, жүктілікке байланысты, инфекциялық және инфильтративті себептерді анықтау. 2. Функционалдық зерттеу әдістерін, өкпе гипертензиясының қайтымдылығын, эндомиокардиальды биопсияны зерттеу дағдылары. 3. Жүрек жеткіліксіздігіндегі зертханалық және аспаптық зерттеулерді түсіндіру дағдылары. 4. Тәуелсіз оператор ретінде кеңейтілген эхокардиографияны жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек жеткіліксіздігіне әкелетін сирек кездесетін аурулардың клиникалық көріністерін білу. 2. Жүрек жеткіліксіздігіне әкелетін сирек кездесетін ауруларды диагностикалаудың зертханалық және аспаптық әдістерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Құрылғы жүрек жеткіліксіздігі терапиясы, құрылғыны имплантациялау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиісті құрылғыға пациенттерді таңдай білу. 2. Өртүрлі тәсілдермен құрылғыны қауіпсіз имплантациялау дағдылары. 3. Периоперативті антикоагулянттық терапияны басқару дағдылары. 4. Асқынулардың дамуында қадағалап - қарау тактикасын анықтай білу. 5. Құрылғыларды бағдарламалауды білу. 6. Құрылғылардың ақауларын және дұрыс емес бағдарламалауын диагностикалауды білу. 7. Перикардиоцентез, плевралық аспирация/кеуде қуысының дренажын жүргізуді білу. 8. Құрылғы терапиясының тиімділігін анықтау үшін эхокардиография дағдыларын білу. 9. Имплантацияланған (кардиовертер-дефибриллятор, ЖСТ,ЖСҚ және тағы басқа) құрылғылары бар пациенттерді қадағалап - қарау тактикасын анықтай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылғыны имплантациялау техникасын білу. 2. Құрылғылық(ерте, орта және ұзақ мерзімді) терапияның асқынуларын білу. 3. Функцияларды бағдарламалау, қашықтан бақылау, қолданылатын құрылғылардың әсер ету механизмін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Қан айналымын механикалық қолдау және жүрек трансплантациясы операциясынан өткен пациенттерді қадағалап -қарау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек трансплантациясына және қан айналымын механикалық қолдауға пациенттерді іріктеуді жүргізу біліктері. 2. Операциядан кейінгі асқынуларды басқару біліктері. 3. Жүрек трансплантациясынан кейін кешенді фармакологиялық, оның ішінде иммуносупрессивті терапияны жүргізу біліктері. 	

		<p>4. Жүрек биопсиясын орындау және интерпретациялау дағдылары.</p> <p>5. Көп салалы топтың бір бөлігі ретінде жұмыс істей білу және оны басқару дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансплантацияланған жүректің анатомиясы мен патофизиологиясын білуі. 2. Жетілдірілген жүрек жеткіліксіздігінің болжамдық маркерлерін және жүрек трансплантациясы мен қан айналымын механикалық қолдау перспективаларын білуі. 3. Қан айналымын механикалық қолдауға арналған құрылғылардың техникалық сипаттамаларын білуі 4. Жүрек трансплантациясының операциядан кейінгі және ұзақ мерзімді асқынуларын және қан айналымын механикалық қамтамасыз етуді білуі. 5. Трансплантациядан бас тарту белгілерін білуі. 6. Жүрек трансплантациясынан кейінгі операциядан кейінгі күтім және қан айналымын механикалық қолдау әдістерін білуі. 7. Жүрек трансплантациясынан кейін пациенттердің психологиялық бейімделу әдістерін және қан айналымын механикалық қолдауды білуі. 8. Пациенттерді араласудан кейінгі оңалту әдістерін білуі. 9. Кеш сатыдағы жүрек жеткіліксіздігіне паллиативтік көмек көрсету әдістерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 4:</p> <p>Жүрек тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде (ересектер, балалар) диагностика мен емдеудің интервенциялық әдістерін жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттің жеке сипаттамалары мен қарсы көрсеткіштеріне сәйкес дәлелді медицина принциптеріне және ағымдағы нұсқауларға негізделген тері астындағы коронарлық араласулар үшін пациенттерді таңдау.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Тері арқылы араласу процедураларын орындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу жоспарын құру үшін емтихан нәтижелерімен біріктіру және шағымдар мен медициналық тарихты зерттеу кезінде алынған ақпаратты талдау біліктері 2. Интервенциялық араласу үшін пациенттерді таңдау біліктері <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің қолданыстағы диагностика және емдеу хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес ересектерде тері арқылы араласу үшін айғақтар мен қарсы көрсеткіштерді білуі. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интервенциялық араласуларды жүргізу кезінде тамырларға қол жеткізудің тиісті әдісін қолдана білу. 2. Интервенциялық зерттеулер кезінде гемодинамикалық және оксиметриялық көрсеткіштерді бағалауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Флюроскопия, радиация физикасы, сәулелену, қауіпсіздік ережелері қағидаларын білуі. 2. Контрастты заттардың нефротоксикалық әсерін, олардың алдын-алу мен емдеуді білуі. 3. Катетеризация зертханасының жабдықтарын білуі. 4. Жүрек және қан тамырларының рентгенологиялық анатомиясын білуі. 5. Интервенциялық құрылғылардың сипаттамаларын білуі.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 3:</p> <p>Интервенциялық араласулар кезінде пациентті процедураға дейінгі дайындау, перипроцедуралық және процедурадан кейінгі қадағалап- қарау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу жоспарын анықтау және пациентті дайындай білуі. 2. Асқынулардың алдын алуды білуі. 3. Интервенциялық араласуларды жүргізу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтауды білуі.. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің қолданыстағы диагностикалық және емдеу хаттамаларына және халықаралық ұсыныстарға сәйкес ересектерге тері арқылы коронарлық араласуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі. 2. Жабдықтың техникалық сипаттамаларын және шығын материалдарын білуі. 3. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларымен ауыратын пациенттерге тардағы интервенциялық диагностикалық процедуралар нәтижесіндегі асқынуларды, жанама әсерлерді білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 4:</p> <p>Құрылғыны және оны қадағалап-қарау техникасын таңдауды, бастапқыда таңдалған тәсіл сәтсіз болған жағдайда балама стратегияны әзірлеуді және (немесе) асқынуды дамытуды қамтитын интервенциялық емдеудің оңтайлы стратегиясын таңдау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациент пен персоналдың қауіпсіздігі үшін сәулелену әсерін азайту және нефротоксикалық контрастты азайту үшін жабдықты пайдалануды оңтайландыруды білу. 2. Артериялық және веноздық жолдарды жүргізу және қан тоқтату дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интервенциялық процедураны орындау техникасын білуі. 2. Қалыпты және патологиялық жағдайларда коронарлық ангиография, вентрикулография, аортограмма, өкпе ангиограммасы және т.б көрсеткіштерін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1:</p> <p>Инвазивті электрофизиологиялық зерттеулер жүргізуге көрсеткіштерді анықтау, алынған нәтижелерді орындау және түсіндіру.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрофизиологиялық зерттеулерге пациенттерді таңдау және таңдауды білу. 2. Электрофизиологиялық зерттеулер жүргізу дағдысы. 3. Электрофизиологиялық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ритмнің бұзылуының, естен танудың және кенеттен өлімнің нақты механизмдерін білуі. 2. Электрофизиологиялық зерттеулерге арналған зертханалық жабдықтарды білуі. 3. Электрофизиологиялық араласудың асқынулары мен жанама әсерлерін білуі
<p>Қосымша еңбек функциясы 5:</p> <p>Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациенттерге диагностика мен емдеудің интервенциялық электрофизиологиялық әдістерін жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Ритмі бұзылған пациенттің басқару тактикасын анықтау үшін клиникалық контексте инвазивті элек-</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анықталған бұзушылықтарға байланысты стратегияны анықтай білу. 2. Электрофизиологиялық зерттеулер жүргізу дағдысы.

<p>трофизологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалау.</p>	<p>3. Электрофизиологиялық зерттеулердің тиімділігі, кемшіліктері, қауіптері мен артықшылықтары туралы пациентке толық ақпарат бере білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек ішілік құрылғыларды орнату тәсілін анықтайтын жүректің анатомиялық құрылымдарын білу. 2. Аритмия механизмдерін және оларды инвазивті жоюды білу. 3. Инвазивті диагностика мен аритмияны емдеуде әртүрлі навигациялық құрылғыларды қолдануды білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Ритмі бұзылған пациентті басқару тактикасын анықтау және имплантация процедурасын жүргізу үшін клиникалық контексте электрокардиостимуляторды имплантациялау нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрокардиостимуляторды имплантациялау үшін пациенттерді таңдауды білу 2. Қауіпсіз имплантация жасай білу. 3. Электрокардиостимуляторды орнатумен байланысты периперациалық асқынуларды анықтау және емдеуді білу. 4. Датчиктерді бағдарламалауды қоса алғанда, электрокардиостимуляторды сауатты бағдарламалауды қамтамасыз ету қабілеті. 5. Электрокардиостимулятордың ақауларын жою дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрокардиостимуляция принциптерін білу. 2. Электрокардиостимуляторларды имплантациялау бойынша халықаралық және Ұлттық ұсыныстарды білу. 3. Электрокардиостимуляторды қауіпсіз имплантациялау принциптерін білу, 4. Электрокардиостимуляторды имплантациялау кезіндегі асқынулар мен оларды жоюды білу 5. Ақпараттандырылған келісімге келісімге, ақпарат беруге қатысты құқықтық мәселелерді білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациентті басқару тактикасын анықтау және имплантация жүргізу үшін клиникалық контексте жүрек ресинресинхрондау терапиясы (ЖРТ) құрылғысын имплантациялау нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖРТ құрылғысын имплантациялау үшін пациенттерді іріктеуді жүргізуді білу. 2. Пациентке ЖРТ тиімділігі, кемшіліктері, қауіптері мен артықшылықтары туралы толық ақпарат бере білу. 3. ЖРТ құрылғысын имплантациялау дағдылары. 4. ЖРТ құрылғысын имплантациялауға байланысты проблемаларды анықтау, оларды жою шараларын анықтай білу. 5. Құрылғыларды дұрыс бағдарламалау және тиімділікті бақылаудың танылған әдістерін қолдануды білу. 6. Имплантацияланған құрылғының бағалау деректерін талдау және дұрыс пайдала білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ритм бұзылыстары бар пациенттерге ты басқару тактикасын анықтау үшін клиникалық контексте ресинхрондау құрылғысын имплантациялауды бағалау әдістерін білуі. 2. ЖРТ имплантациясы бойынша халықаралық және ұлттық ұсыныстарды білуі.

		<p>3. ЖРТ имплантациясындағы асқынуларды және оларды емдеу принциптерін білуі.</p> <p>4. Ақпараттандырылған келісімге қатысты медициналық-құқықтық мәселелерді білу және ЖРТ процедурасы туралы ақпарат беруі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 5:</p> <p>Ритмнің бұзылуы бар пациентті емдеу тактикасын анықтау және оны имплантациялау үшін кардиовертер-дефибрилляторимплантациялаудың (КДИ) клиникалық контексте нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. КДИ үшін пациенттерді таңдауды білу. 2. Пациент пен туыстарына процедураны, мүмкін болатын асқынуларды және өмір салтына әсерін түсіндіре білу. 3. Имплантация процедурасына дейін және оның барысында пациенттің анестезияға немесе седацияға деген қажеттілігін бағалай білу. 4. Құрылғыны имплантациялау және бағдарламалау процедурасын сауатты және қауіпсіз жүргізе білу. 5. КДИ бар пациенттерді үнемі бақылау, ақауларды анықтау және жоюды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефибриляция принциптерін білуі. 2. КДИ имплантациясы бойынша халықаралық және ұлттық ұсыныстарды білуі. 3. КДИ имплантациясы кезіндегі асқынуларды және оларды емдеу принциптерін білуі. 4. Ақпараттандырылған келісімге және КДИ процедурасы туралы ақпарат беруге байланысты медициналық-құқықтық мәселелерді білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы"Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент кардиолог
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер)
	7	Дәрігер кардиолог (балалар)
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 дәрігер-кардиолог (ересектер)»:		
Топтың коды:	2211-3	
Қызмет атауының коды:	2211-3-004	
Кәсіптің атауы:	7.2 дәрігер-кардиолог (ересектер)	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог (ересектер)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес ересектердегі амбулаториялық және стационарлық жағдайларда жүрек - қантамыр жүйесі ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету 2. Пациенттерде (ересектер) жүрек-қантамыр жүйесі ауруларын емдеуді қамтамасыз ету. 3. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Ересектер жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының алғашқы және қайталама профилактикасын қамтамасыз ету. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес ересектердегі амбулаториялық және стационарлық жағдайларда жүрек - қантамыр жүйесі ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету	Дағды 1: Пациенттерге сұрақ қою және тексеру кезінде жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының белгілерін анықтау, жетекші кардиологиялық синдромдарды оқшаулау және алдын ала диагнозды ресімдеу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдар мен өмір мен аурудың тарихын жинау кезінде алынған ақпаратты талдаңыз және алынған ақпаратты тексеру нәтижелерімен біріктіру. 2. Тәуекелдерді бағалау үшін бекітілген шкалалар мен құралдарды қолдана отырып, жүрек-қан тамырлары қаупін бағалау. 3. Дені сау және әртүрлі аурулары бар пациенттерде (ересектер) жүрек-қантамыр жүйесіне ерекше назар аудара отырып, зерттелушінің жай-күйінің клиникалық көрсеткіштерін анықтау және мониторингтеу. 4. Маңызды клиникалық ақпаратты бөлектеу. 	

		<p>5. Анықталған жүрек синдромдарын негіздеу және жазу және алдын ала диагнозды тұжырымдау.</p> <p>6. Қолданыстағы клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарды ескере отырып, жүрек-қан тамырлары патологиясы бар пациентті (ересектер) кешенді тексеру жоспарын жасау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек пен қан тамырларының анатомиялық-функционалдық жағдайын қалыпты және жүрек-тамыр жүйесі ауруларында білу. 2. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының этиологиясы мен патогенезін білу. 3. Клиникалық көріністі, жүрек-қан тамырлары патологиясындағы асқынулардың ерекшеліктерін білу. 4. Жалпы аурулардағы жүрек-қан тамыр жүйесінің ықтимал өзгерістерін білу. 5. Жүрек-қан тамыр жүйесін Зерттеудің физикалық әдістерін білу. 6. Жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдарын білу. 7. Жүрек-қан тамырлары аурулары мен АХЖ-10 заманауи классификацияларын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Зертханалық және аспаптық диагностиканың тиісті әдістерін жүргізуді негіздей отырып, пациентті тексеруді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістердің көрсеткіштерін анықтау. 2. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді жүргізуге қарсы көрсеткіштерді анықтау. 3. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді түсіндіру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістердің көрсеткіштерін анықтау. 2. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді жүргізуге қарсы көрсеткіштерді анықтау. 3. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді түсіндіру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді мамандарға консультацияға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес жүрек-қан тамыр жүйесі тарапынан аурулары және (немесе) симптомдары бар пациенттерді маман дәрігерлерге консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық және интервенциялық араласуларды жүргізу үшін көрсеткіштерді немесе қарсы көрсеткіштерді анықтау. 3. Дәрігер-мамандардың қорытындысын талдау және медициналық құжаттамаға, оның ішінде электрондық форматқа ресімдеу.
		<p>Білімдер:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайлардың клиникалық көрінісін білу. 2. Жүрек-қан тамырлары ауруларын диагностикалау мен емдеудің интервенциялық және хирургиялық әдістеріне көрсеткіштерді немесе қарсы көрсеткіштерді білу. 3. Жүрек аурулары синдромдарын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Обеспечение безопасности и мониторинга диагностических исследований</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты диагностикалық зерттеуге дайындау. 2. Диагностикалық зерттеулерге дейін және одан кейін пациенттерді басқару тактикасын анықтау. 3. Диагностикалық зерттеулер жүргізу кезінде асқынулардың клиникалық белгілерін анықтау. 4. Диагностикалық зерттеулер жүргізу кезінде асқынулардың дамуына көмек көрсету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қан тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде диагностикалық процедураларды жүргізу кезінде мүмкін болатын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын білу. 2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білу. 3. Қажет болған жағдайда пациентті қарқынды терапия және реанимация бөлімшесіне ауыстыру көрсеткіштері туралы білім.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Зертханалық және аспаптық диагностика әдістерінің нәтижелерін түсіндіру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологияда қолданылатын зертханалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. 2. Кардиологияда қолданылатын инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістердің нәтижелерін түсіндіре білу. 3. Диагностикалық әдістердің қорытындысын талдау және медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды форматты ресімдеуді білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыпты және патологиялық жағдайларда зертханалық көрсеткіштерді білуі. 2. Зертханалық синдромдарды білуі. 3. Қалыпты және патологиялық жағдайларда аспаптық зерттеу әдістерінің көрсеткіштерін білуі. 4. Аспаптық зерттеу әдістерімен анықталған синдромдарды білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Сараланған диагностика, қазіргі жіктелерге және АХЖ -10 сәйкес клиникалық диагностика</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жетекші кардиологиялық симптомдар мен синдромдары бойынша сараланған диагноз қоюды білу. 2. Жетекші кардиологиялық емес симптомдар мен синдромдары бойынша сараланған диагноз қоюды білу. 3. Клиникалық диагнозды негіздеу және қолданыстағы жіктелерге және АХЖ -10 сәйкес ресімдей білу. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Ұқсас белгілері бар аурулардың диагностикалық критерийлерін және олардың айрықша белгілерін білуі.</p> <p>2. Жүрек-тамыр жүйесінің синдромдары мен ауруларының диагностикалық критерийлерін білуі.</p> <p>3. Жүрек-қантамырлар аурулары мен заманауи АХЖ -10 классификацияларын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 7:</p> <p>Басқа (кардиологиялық емес) аурулардың немесе жағдайлардың Алғашқы рет анықталған белгілері болған кезде тиісті мамандардың кеңесін қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ішкі аурулар, хирургия және гинекология клиникасында жетекші синдром бойынша сараланған диагноз қоюды білу .</p> <p>2. Медициналық құжаттамада тиісті мамандардың консультативтік қорытындысын негіздей және ресімдей білу.</p> <p>3. Тиісті мамандықтағы дәрігерлердің консультативтік қорытындысын негіздеу және медициналық құжаттамаға ресімдей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аурулардың байланысты (кардиологиялық емес) белгілерін білу.</p> <p>2. Кардиологиялық емес ауруларға байланысты кезек күттірмейтін жағдайлардың белгілерін білуі.</p> <p>3. Тиісті мамандардың жоспарлы және шұғыл консультацияларына және (немесе) пациенттерді мамандандырылған стационарға жатқызу үшін көрсеткіштерді білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Пациенттерде (ересектер) жүрек-қантамыр жүйесі ауруларын емдеуді қамтамасыз ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Дәрілік емес емдеу әдістерін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес пациентті дәрілік емес емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>2. Аурудың даму қаупі факторларын төмендету үшін дәрілік емес емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды білу.</p> <p>3. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес диетаны тағайындай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының дәрілік емес терапиясының принциптері мен әдістері, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Негізделген фармакологиялық емдеуді жеке таңдау, белгілі бір препаратты немесе препараттардың комбинациясын таңдау, ауруға, пациенттің жасына, ерекшеліктеріне, этникалық тегіне, жағдайдың төтенше жағдайына және тағы басқа байланысты енгізу жолдары.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және диагностика мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына, клиникалық ұсынымдарға сәйкес пациентті дәрі-дәрмекпен емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>2. Дәрі-дәрмекпен емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу.</p> <p>3. Пациенттің (ересектер) жеке ерекшеліктеріне байланысты емдеуді түзетуді білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүрек-қантамырлары патологиясы бар пациенттерді дәрі-дәрмекпен емдеу әдістерін білуі.</p>

		<p>2.Жүрек-қантамырлары патологиясы бар пациенттерде дәрілік терапияның ықтимал асқынулары мен жанама әсерлерін білуі.</p> <p>3.Жүрек-тамыр жүйесі аурулары және/немесе дәрілік емес терапия, хирургиялық араласу жағдайлары бар пациенттерге дәрілік заттарды қолдану кезектілігін білуі.</p> <p>4.Жүрек-қан тамырлары препараттарының фармакокинетикасын, фармакодинамикасын, фармакогенетикасын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін, өзара әрекеттесулерін, жанама әсерлерін және уыттылығын білуі.</p> <p>5.Дәрілік затты немесе дәрілік заттар комбинациясын жасына, пациенттің профиліне, ілеспе ауруларына, генетикалық фонына және этникалық тегіне байланысты жеке таңдау принциптерін білуі.</p> <p>6.жүрек-қантамырлық емес препараттардың жүрек-қантамырлар жүйесіне тигізетін жанама әсерлерін білуі.</p> <p>7.Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау үшін диагностикалық сынақтардың (зертханалық зерттеулер, ЭКГ, гемодинамикалық бақылау, эхокардиография) түсіндірілуін білуі .</p> <p>8. Жүрек-қантамыр патологиясының фармакотерапиясының негізі ретінде дәлелді медицина принциптерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Фармакологиялық емнің жанама әсерлерін тану және оларды жою жолдарын анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Дәрілік препараттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдай білу.</p> <p>2. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізе білу</p> <p>3. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды пайдалану қауіпсіздігіне мониторинг жүргізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Кардиологияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсер ету механизмдерін, тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>2 Кардиологиялық емес ауруларды емдеуде қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсер ету механизмдерін, тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер білуі.</p> <p>3.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде мүмкін болатын асқынулар мен жанама әсерлерді, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайларды білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Дәрілік емес және фармакологиялық емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау және мониторингілеу, қажет болған жағдайда уақтылы түзету жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрілік препараттарды енгізуде көлемі мен жылдамдығын, оның ішінде инфузomatты пайдалана отырып есептей білу.</p> <p>2.Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларымен ауыратын пациенттерге емдеуді тағайындау және бақылауды білу.</p> <p>3.Дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, оның ішінде ауыр және күтпеген әсерлердің алдын алуды және жоюды білу.</p> <p>Білімдер:</p>

	<p>1.Дәрілік емес және фармакологиялық емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігінің критерийлерін білуі.</p> <p>2.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, оның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың алдын алу және жою жолдарын білуі.</p> <p>3. Клиникалық фармакологпен бірлесіп медициналық құжаттаманы (сары карталарды) ресімдеуді білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Емдеудің интервенциялық және хирургиялық әдістеріне көрсеткіштерді айқындау және оларды жүргізу үшін тиісті мамандарға жіберу, қажетті көрсеткіштерді мониторингтей отырып, операциядан кейінгі кезеңді бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Интервенциялық және хирургиялық араласулар үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау, жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді араласуға дайындау жоспарын әзірлеуді білу.</p> <p>2.Хирург-дәрігерлер әзірлеген жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді операциядан кейінгі емдеуді қадағалап -қарауды орындай білу .</p> <p>3.Операциядан кейінгі асқынулардың профилактикасын және (немесе) емдеуді жүргізе білу .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүрек-қантамыр аурулары кезіндегі интервенциялық және хирургиялық араласуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі .</p> <p>2. Жүрек-қантамыр аурулары кезіндегі интервенциялық және хирургиялық араласуға қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>3. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттердә операция алдындағы даярлау және операциядан кейінгі қадағалап –қарауды білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді паллиативтік емдеу көрсеткіштерін анықтау және оны жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Паллиативтік көмек кезінде ауырсынуды және басқа да мазасыз белгілерді басқаруды білу .</p> <p>2.Медициналық мамандармен және басқа медицина мамандарымен өзара әрекеттестікте паллиативтік көмек көрсетуге қатысуды білу .</p> <p>3.Медициналық көмек көрсету үшін жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді стационарларға немесе паллиативтік көмек көрсету үшін күндізгі стационар жағдайында жіберу үшін көрсеткіштерді айқындай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Кардиологиядағы анестезияның принциптері мен әдістерін білуі.</p> <p>2.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді паллиативтік көмекке жіберу көрсеткіштерін білуі.</p> <p>3.Паллиативтік медициналық көмек көрсету тәртібін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 7:</p> <p>Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін кардиологиядағы шұғыл жағдайларды тану</p>

		<p>3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Кардиологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>2. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістері.</p> <p>3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және кардиологиялық ауруларға байланысты адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>2. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>3. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге немесе ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау бойынша еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары кезіндегі уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық критерийлері.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Ересектер жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларының алғашқы және қайталама профилактикасын қамтамасыз ету.</p>	<p>Алғашқы профилактика және қайталама профилактика үшін зерттелетін пациенттерде жүрек-қан тамырлары қауіп факторларын анықтау, оларды бақылау жөніндегі іс-шаралар жоспарын айқындау және бақылауды қамтамасыз ету.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы профилактика үшін жүрек-қан тамырлық асқынулар мен өлім-жітім дамуының ұсынылатын қауіп шкалаларын қолдана білу. 2. Скринингтік кабинеттердің, жалпы практика дәрігерлерінің жұмысына қан айналымы жүйесі ауруларының даму қаупі топтарын анықтау мен қалыптастырудың қолданыстағы құралдарын енгізе білу (тәлімгердің қадағалауымен). 3. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларының алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізе білу (тәлімгердің бақылауымен). 4. Пациенттерге салауатты өмір салтын қалыптастыру, жүрек-тамыр жүйесі ауруларының алдын алу бойынша кеңес беру (тәлімгердің қадағалауымен). 5. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекі тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес қолданудың алдын алу және оған қарсы күрес жөніндегі бағдарламаларды әзірлеу және іске асыруды білу (тәлімгердің қадағалауымен). 6. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді профилактикалық шаралардың тиімділігін бақылау және бағалауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Елдегі және әлемдегі жүрек-қан тамырлары ауруларының эпидемиологиясын: аурушандық, таралу, өмір сүру және жүрек-қан тамыр аурулары мен өлім-жітімінің қауіп факторлары білуі. 2. Жүрек-қан тамырлары ауруларының дамуының жергілікті қауіп факторларын білу. 3. Жүрек-қан тамыр аурулары мен өлім-жітім бойынша тәуекелді бағалау шкаласын білу. 4. Негізгі қауіп факторларын және өмір салтын өзгертуді емдеу немесе алдын алу стратегияларын білуі. 5. «Пациент комплаенсі» түсінігі және комплаенсті жақсарту әдістерін білуі. 6. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес (медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша диагностика және емдеу хаттамалары, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып) жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларының алдын алу әдістерін қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі. 7. Профилактикалық іс-шаралардың сақталуын бақылау әдістерін білуі. 8. Жүрек-қан тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық тексеру және диспансерлік бақылау жүргізу тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілерді және басқа да құжаттарды білуі. 9. Нормативтік құқықтық актілерге және басқа да құжаттарға сәйкес жүрек-қан тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді диспансерлік бақылау принциптерін білуі. 10. Жүрек-қан тамыр жүйесінің созылмалы аурулары және (немесе) жағдайы анықталған пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білуі.
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттама-ны, медициналық-статисти-</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің та-</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p>

<p>калық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>лаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p>

		3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы."Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент кардиолог	
	7	Дәрігер кардиолог (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер кардиолог (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 дәрігер-кардиолог (ересектер)»:			
Топтың коды:	2211-3		
Қызмет атауының коды:	2211-3-004		
Кәсіптің атауы:	7.3 дәрігер-кардиолог (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оказание анестезиологического обеспечения, лечения болевого синдрома, диагностике критических состояний, органной недостаточности, интенсивной терапии, профилактике осложнений	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кардиолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведение экспертизы объема и качества медицинских услуг, оказываемых врачами кардиологами (взрослыми и детскими). 2. Кардиологиядағы функционалды диагностика: жүктеме ЭКГ тест, кардиопульмональды тест, Холтер ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі 3. Кардиологиядағы функционалды диагностика: жүктеме ЭКГ тест, кардиопульмональды тест, Холтер ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі. 4. Кардиологиядағы ультрадыбыстық диагностика: (эхокардиография, күйзеліс-эхокардиография, өнеш арқылы жүргізілетін эхокардиография, қан тамырларын зерттеу) 5. Ересектер пациенттердің кардиологиясындағы оңалту 6. Кардиологиядағы радиологиялық диагностика (КТ, МРТ, ядролық әдістер). 7. Кардиологиядағы қарқынды терапия және реанимация
Еңбек функциясы 1: Кардиолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Кардиолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында кардиологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында кардиолог дәрігерлердің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Кардиология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Кардиология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және жүрек-қан тамырлары ауруларының таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) кардиологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз кардиологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Кардиология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Проведение экспертизы объема и качества медицинских услуг, оказываемых врачами кардиологами (взрослыми и детскими).</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Кардиология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Кардиология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Кардиологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан

		<p>Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Кардиологиядағы функционалды диагностика: жүктеме ЭКГ тест, кардиопульмональды тест, Холтер ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Функционалдық тест өткізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттің клиникалық жағдайына сәйкес функционалды диагностика әдістерін таңдай білу.</p> <p>2. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пациентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>3. Жүрек-тамыр аурулары бар пациентті күтуде зерттеу нәтижелерін біріктіруді білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Нақты клиникалық жағдайға сәйкес жүрек-қан тамыр жүйесінің функционалды диагностикасының әдістерін білуі.</p> <p>2. Белгілі бір пациентке арналған стресс-тест техникасын білуі.</p> <p>3. Функционалдық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді және олардың болжамдық құндылығын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Кардиологиядағы функционалды диагностика: жүктеме ЭКГ тест, кардиопульмональды тест, Холтер ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Функционалдық тест өткізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттің клиникалық жағдайына сәйкес функционалды диагностика әдістерін таңдай білу.</p> <p>2. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пациентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>3. Жүрек-тамыр аурулары бар пациентті күтуде зерттеу нәтижелерін біріктіруді білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Нақты клиникалық жағдайға сәйкес жүрек-қан тамыр жүйесінің функционалды диагностикасының әдістерін білуі.</p> <p>2. Белгілі бір пациентке арналған стресс-тест техникасын білуі.</p> <p>3. Функционалдық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді және олардың болжамдық құндылығын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жүрек-тамыр жүйесі қызметінің жағдайын бағалау үшін пациентті аспаптық зерттеулерге дайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық зерттеулерге көрсеткіштерді анықтай білу.</p> <p>2. Диагностикалық зерттеулерге қарсы көрсеткіштерді анықтай білу.</p> <p>3. Пациентті диагностикалық зерттеуге дайындай білу.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Функционалдық диагностика әдістерін жүргізу көрсеткіштерін білуі.</p> <p>2. Функционалды диагностика әдістерін енгізуге қарсы көрсеткіштерді білуі.</p>	

		3. Жабдық пен шығын материалдарының техникалық сипаттамаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Жүрек-қан тамырлары функционалдық зерттеулерінің нәтижелерін орындау және түсіндіру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> ЭКГ, ұзақ мерзімді амбулаториялық ЭКГ және АҚ мониторингін, кардиопульмональды тест жүргізу дағдыларын білу. Кардиологиядағы функционалдық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүректің электрлік белсенділігінің пайда болу механизмдерін, өткізгіш жүйенің анатомиясы мен физиологиясын, қалыпты және патологиядағы жүректің құрылымы мен қызметін білуі. ЭКГ көрсеткіштерін, ЭКГ және АҚ ұзақ мерзімді амбулаториялық мониторингін, қалыпты жағдайдағы кардиопульмональды тестті білуі. ЭКГ көрсеткіштерін, ЭКГ және АҚ ұзақ мерзімді амбулаториялық мониторингін, патологиядағы кардиопульмональды тестті білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Жүргізілген көмек кезінде туындаған асқынуларды тану.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кардиологиядағы функционалдық зерттеулер кезінде асқыну белгілерін анықтай білу. Асқынулардың дамуы кезінде шұғыл көмек көрсету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Функционалдық зерттеулер кезінде мүмкін болатын асқынуларды білуі. Асқынулардың дамуы кезінде шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Кардиологиядағы ультрадыбыстық диагностика: (эхокардиография, күйзеліс-эхокардиография, өнеш арқылы жүргізілетін эхокардиография, қан тамырларын зерттеу)	Дағды 1: Жүрек және қан тамырларын ультрадыбыстық зерттеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Паценттің клиникалық жағдайына сәйкес ультрадыбыстық диагностика әдісін таңдай білу. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пацентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пацентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін біріктіруді білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда қолданылатын жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларын ультрадыбыстық диагностикалау әдістерін білуі. Белгілі бір пациентке арналған ультрадыбыстық стресс-тест техникасын білуі. Ультрадыбыстық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді және олардың болжамды мәнін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациентті жүрек-қан тамыр жүйесі функциясының жай-күйін бағалаудың ультрадыбыстық зерттеулеріне дайындау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагностикалық зерттеулер жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтауды білу. Диагностикалық зерттеулер жүргізу үшін қарсы көрсеткіштерді анықтауды білу. Пациентті диагностикалық зерттеуге дайындауды білу

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ультрадыбыстық диагностика әдістерін жүргізу көрсеткіштерін білуі. 2. Ультрадыбыстық диагностика әдістеріне қарсы көрсеткіштерді білуі. 3. Жабдық пен шығын материалдарының техникалық сипаттамаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жүрек-қан тамырлары ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансторакальды, трансэзофагеальді және стресстік - эхокардиографияны, қан тамырларының УДЗ орындауды білу. 2. Кардиологияда ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыпты және патологиялық жағдайларда жүректің құрылысы мен қызметін білуі. 2. Қалыпты жағдайда жүрек және қан тамырларының ультрадыбыстық зерттеу көрсеткіштерін білуі. 3. Патологиядағы жүрек және қан тамырларының ультрадыбыстық зерттеу көрсеткіштерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>ерттеу барысында пайда болған асқынуларды тану және шұғыл көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологияда ультрадыбыстық зерттеу жүргізу кезінде асқыну белгілерін анықтай білу. 2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсетуді білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ультрадыбыстық зерттеу кезінде мүмкін болатын асқынуларды білуі. 2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 5: Ересектер пациенттердің кардиологиясындағы оңалту	<p>Дағды 1:</p> <p>Жүрек-қан тамырлық қауіптерді бағалау және басқару.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациентті оңалту потенциалын бағалауды білу. 2. Тәуекел стратификациясын жүргізуді білу. 3. Стресс-тесттерді жүргізу және түсіндіруді білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реабилитацияның міндеттері мен кезеңдерін білуі. 2. Реабилитациялық потенциалдың классификациясын білуі. 3. Тәуекелді стратификациялау үшін қолданылатын сынақтарды, оларды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі. 4. Оңалту бағдарламасының құрамдас бөліктерін және оларды қолдану принциптерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациентке сәйкес оңалту және қайталама профилактика бағдарламасын әзір-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту әлеуеті мен жеке тәуекелге байланысты әрбір пациент үшін жеке оңалту бағдарламасын әзірлеуді білу.

	<p>леу, қажет болған жағдайда тиісті мамандардың консультациясын қамтамасыз ету.</p>	<p>2. Басқа мамандармен бірлесе отырып, пациенттың жағдайына сәйкес оңалту бағдарламаларын қолдана білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қантамыр ауруларының кешенді алдын алу әдістерін білуі. 2. Жеке оңалту бағдарламаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау және қажет болған жағдайда оларды түзету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту бағдарламаларының тиімділігін бақылау әдістерін қолдана білу. 2. Пациенттің қажеттіліктеріне сәйкес оңалту бағдарламасын түзетуді білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту бағдарламаларының тиімділігін бақылау әдістерін білуі. 2. Пациенттің қажеттілігіне сәйкес оңалту бағдарламасы мен түзету кезеңдерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 6:</p> <p>Кардиологиядағы радиологиялық диагностика (КТ, МРТ, ядролық әдістер).</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жүректі рентгенологиялық бейнелеу әдісіне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүректің рентгенологиялық бейнелеу әдістеріне көрсеткіштерді анықтай білу. 2. Жүректің рентгенологиялық бейнелеу әдістеріне қарсы көрсеткіштерді анықтай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүректің рентгенологиялық бейнелеу әдістеріне көрсеткіштерді анықтай білу. 2. Жүректің рентгенологиялық бейнелеу әдістеріне қарсы көрсеткіштерді анықтай білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу жоспарын құру және оны жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу жоспарын құра білу. 2. Зерттеу жүргізу дағдыларын білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу әдістемесін білуі. 2. Пациенттің жеке ерекшеліктеріне байланысты зерттеуді түзетуді білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Клиникалық контексте АХЖ сәйкес зерттеу қорытындысын ресімдеу немесе аурулардың немесе жағдайлардың болжамды дифференциалды-диагностикалық шеңберін баяндау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу нәтижелерін түсіндіру және біріктіруді білу. 2. Рентгенологияда, радиологияда және ядролық медицинада синдромдардың дифференциалды диагностикасын жүргізуді білу. 3. Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердегі нысандарға сәйкес медициналық құжаттаманы ресімдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыпты және патологиялық жағдайларда жүргізілетін зерттеулердің көрсеткіштерін білуі. 2. Клиникалық контексте көрсеткіштерді түсіндіруді білуі.

		3. Жүргізіліп жатқан зерттеулерге қатысты қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерді білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Зерттеулердің қауіпсіздігін, оның ішінде радиациялық қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып қамтамасыз ету.	Машықтар: 1. Контрастты заттардың жанама әсерлерін анықтау және пациент пен қызметкерлерге әсер ету қауіпін бағалауды білу. 2. Жүктемелік фармакологиялық стресс-тесттерді бақылауды білу. Білімдер: 1. Иондаушы агенттердің жанама әсерлерін және пациент пен қызметкерлер үшін сәулелену қауіпін білуі. 2. Ашық радиофармацевтикалық көздермен қауіпсіз жұмыс істеуді білуі. 3. Фармакологиялық стресс-тестілерді жүргізу кезінде қауіпсіздікті бақылауды білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 5: Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозасын есептеу және оны зерттеу хаттамасында тіркеу.	Машықтар: 1. Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозаларын есептей білу. 2. Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердегі нысандарға сәйкес медициналық құжаттаманы ресімдей білу. Білімдер: 1. Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозаларын есептеуді білуі. 2. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ережелерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 6: Зерттеулердің сандық және қатаң көшірмелерін жасау. Автоматтандырылған желілік жүйеде орындалған зерттеулерді мұрағаттау.	Машықтар: 1. Қолданбалы бағдарламалармен жұмыс істей білу. 2. Медициналық ақпараттық жүйелермен және мұрағаттау жүйелерімен жұмыс істей білу. 3. Рентгендік компьютерлік томография саласында жаңартуларды уақтылы енгізе білу Білімдер: 1. Қолданбалы бағдарламаларды білуі. 2. Медициналық ақпараттық жүйелер мен мұрағаттау жүйелерін білуі 3. Рентгендік компьютерлік зерттеулер саласындағы жаңартуларды білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 7: Кардиологиядағы қарқынды терапия және реанимация	Дағды 1: Пациентердің реанимациясын және реанимациядан кейінгі алғашқы емдеуді қамтамасыз ету.	Машықтар: 1. Гемодинамикалық тұрақсыздығы бар пациенттің жағдайын анықтау, басқару және тұрақтандыру үшін құрылымдық тәсілді әзірлеуді білу. 2. Шұғыл мониторинг және гемодинамикалық тұрақсыздық белгілерін уақтылы анықтау үшін жабдықты пайдалануды білу. Білімдер: 1. Қиын жағдайлардың ерте маркерлерін білуі. 2. Қиын жағдайлардың дамуы үшін тәуекел топтарын және қайтымды себептерді уақтылы түзетуші емдеу қажеттілігін білуі.

	<p>3. Жетілдірілген жүрек-өкпе реанимациясының алгоритмдері мен көрсеткіштерін білуі.</p> <p>4. Бөлімшеден және жансақтау бөліміне және қарқынды терапияға ауыстыру критерийлері мен ережелерін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика және емдеу, соның ішінде инвазивті, ауыр және ауыр жағдайдағы жүрек-қан тамырлары аурулары бар пациенттердегі деректерді бақылау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Артериялық, орталық веноздық және өкпе артерияларын катетеризациялау, гемодинамикалық көрсеткіштерді өлшеу және түсіндіруді білу. Тәуелсіз оператор ретінде жедел және пери-реанимацияны қоса, эхокардиографияны орындауды білу. Жедел трансвенозды, трансторакальды кардиостимуляция, перикардиоцентезді білу. Қан айналымының механикалық көмекші құрылғыларымен (ЭКМО, аортаішілік баллонды контрапульсатор және тағы басқа) қолдау жүргізуді білу. Респираторлық, метаболикалық, бүйректік қолдауды, асқазан-ішек жолын қолдауды инфекцияның, тромбоздың асқынулардың алдын алуды қамтамасыз ете білу. Трахеяны жедел интубациялауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жедел гемодинамикалық бұзылуларды диагностикалау әдістерін білуі. Көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді, асқынуларды, инвазивті емес және инвазивті гемодинамикалық мониторинг жүргізу көрсеткіштері мен әдістемелерін түсіндіруді білуі. Қан айналымының механикалық көмекші құрылғыларына және оларды пайдалану әдістеріне көрсеткіштерді (ЭКМО, ІАВР және тағы басқа) білуі. Артериялық және орталық веноздық қол жетімділіктің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын білуі Тыныс алуды қолдау, метаболизм және тағы басқа принциптері мен әдістерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Периоперативті күтімді қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық бақылау шараларын сақтау және сәйкесінше микробқа қарсы дәрілік терапияны жүргізуді білуі. Көлемдік, электролиттік, зат алмасу және гликемиялық бұзылыстарды бағалай білуі. Глазго кома шкаласының көмегімен неврологиялық функцияны бағалауды білуі. Ауырсынуды бағалау және бақылауды білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Хирургиялық араласудан және органның дисфункциясын ерте диагностикалаудан кейінгі өмірдің негізгі көрсеткіштерін қолдау принциптерін білу. Операциядан кейінгі кезеңде ауырсынуды бақылау және седация әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 4:</p> <p>Терминалды пациенттерге тиісті күтімді қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көмекші қан айналымы құрылғыларын (ЭКМО, ІАВР және тағы басқа) пайдалана отырып, өмірлік маңызды органдар мен жүйелердің жұмысына тиісті күтімді қамтамасыз етуді білу. 2. Инфекциямен күресу шараларын сақтау және сәйкесінше микробқа қарсы дәрілік терапияны басқаруды білу. 3. Волумикалық, электролиттік, метаболикалық және гликемиялық бұзылуларды бағалауды білу. 4. Глазго кома шкаласы бойынша неврологиялық функцияны бағалауды білу. 5. Ауырсыну синдромын бағалау және бақылауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымын қамтамасыз ететін құралдарды (ЭКМО, ІАВР және тағы басқа) пайдалана отырып, өмірлік маңызды белгілерді қолдау принциптерін білуі. 2. Ауырсынуды бақылау және тыныштандыру әдістерін білуі. 3. Микробқа қарсы терапияны тағайындау принциптерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы"Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент кардиолог
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер, балалар)
	7	Дәрігер кардиолог (балалар)
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 дәрігер-кардиолог (ересектер) »:		
Топтың коды:	2211-3	
Қызмет атауының коды:	2211-3-004	
Кәсіптің атауы:	7.4 дәрігер-кардиолог (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, кардиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Кардиология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Кардиология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет 3. Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар, механикалық қолдауды, жүрек трансплантациясын қажет ететін және осы операциялардан өткен пациенттерге (ересектер) медициналық көмек көрсету 4. Жүрек тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде (ересектер) диагностика мен емдеудің интервенциялық әдістерін жүргізу. 5. Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациенттерге диагностика мен емдеудің интервенциялық электрофизиологиялық әдістерін жүргізу.	
Еңбек функциясы 1: "Кардиология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Кардиология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Кардиология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Кардиология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.	

		<p>5. Кардиологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйренініз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Кардиологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Кардиология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Кардиология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа кардиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа кардиологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде кардиологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.

шешуді әдістемелік қамтамасыз ету		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа кардиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Жүрек-қан тамырлары ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар, механикалық қолдауды, жүрек трансплантациясын қажет ететін және осы операциялардан өткен пациенттерге (ересектер) медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар науқастарға жоғары мамандандырылған көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек жеткіліксіздігінің сирек себептерін, соның ішінде генетикалық, метаболикалық, уытты, жүктілікке байланысты, инфекциялық және инфилтративті себептерді анықтау. 2. Функционалдық зерттеу әдістерін, өкпе гипертензиясының қайтымдылығын, эндомиокардиальды биопсияны зерттеу дағдылары. 3. Жүрек жеткіліксіздігіндегі зертханалық және аспаптық зерттеулерді түсіндіру дағдылары. 4. Тәуелсіз оператор ретінде кеңейтілген эхокардиографияны жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек жеткіліксіздігіне әкелетін сирек кездесетін аурулардың клиникалық көріністерін білу. 2. Жүрек жеткіліксіздігіне әкелетін сирек кездесетін ауруларды диагностикалаудың зертханалық және аспаптық әдістерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Құрылғы жүрек жеткіліксіздігі терапиясы, құрылғыны имплантациялау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиісті құрылғыға пациенттерді таңдай білу. 2. Өртүрлі тәсілдермен құрылғыны қауіпсіз имплантациялау дағдылары. 3. Периоперативті антикоагулянттық терапияны басқару дағдылары.

		<p>4. Асқынулардың дамуында қадағалап - қарау тактикасын анықтай білу.</p> <p>5. Құрылғыларды бағдарламалауды білу.</p> <p>6. Құрылғылардың ақауларын және дұрыс емес бағдарламалауын диагностикалауды білу.</p> <p>7. Перикардиоцентез, плевралық аспирация/кеуде қуысының дренажын жүргізуді білу.</p> <p>8. Құрылғы терапиясының тиімділігін анықтау үшін эхокардиография дағдыларын білу.</p> <p>9. Имплантацияланған (кардиовертер-дефибриллятор, ЖСТ,ЖСК және тағы басқа) құрылғылары бар пациенттерді қадағалап - қарау тактикасын анықтай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Құрылғыны имплантациялау техникасын білу.</p> <p>2. Құрылғылық(ерте, орта және ұзақ мерзімді) терапияның асқынуларын білу.</p> <p>3. Функцияларды бағдарламалау, қашықтан бақылау, қолданылатын құрылғылардың әсер ету механизмін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Қан айналымын механикалық қолдау және жүрек трансплантациясы операциясынан өткен пациенттерді қадағалап -қарау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүрек трансплантациясына және қан айналымын механикалық қолдауға пациенттерді іріктеуді жүргізу біліктері.</p> <p>2. Операциядан кейінгі асқынуларды басқару біліктері.</p> <p>3. Жүрек трансплантациясынан кейін кешенді фармакологиялық, оның ішінде иммуносупрессивті терапияны жүргізу біліктері.</p> <p>4. Жүрек биопсиясын орындау және интерпретациялау дағдылары.</p> <p>5. Көп салалы топтың бір бөлігі ретінде жұмыс істей білу және оны басқару дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Трансплантацияланған жүректің анатомиясы мен патофизиологиясын білуі.</p> <p>2. Жетілдірілген жүрек жеткіліксіздігінің болжамдық маркерлерін және жүрек трансплантациясы мен қан айналымын механикалық қолдау перспективаларын білуі.</p> <p>3. Қан айналымын механикалық қолдауға арналған құрылғылардың техникалық сипаттамаларын білуі</p> <p>4. Жүрек трансплантациясының операциядан кейінгі және ұзақ мерзімді асқынуларын және қан айналымын механикалық қамтамасыз етуді білуі.</p> <p>5. Трансплантациядан бас тарту белгілерін білуі.</p> <p>6. Жүрек трансплантациясынан кейінгі операциядан кейінгі күтім және қан айналымын механикалық қолдау әдістерін білуі.</p> <p>7. Жүрек трансплантациясынан кейін пациенттердің психологиялық бейімделу әдістерін және қан айналымын механикалық қолдауды білуі.</p> <p>8. Пациенттерді араласудан кейінгі оңалту әдістерін білуі.</p> <p>9. Кеш сатыдағы жүрек жеткіліксіздігіне паллиативтік көмек көрсету әдістерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Қосымша еңбек функциясы 4:</p> <p>Жүрек тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде (ересектер) диагностика мен емдеудің интервенциялық әдістерін жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттің жеке сипаттамалары мен қарсы көрсеткіштеріне сәйкес дәлелді медицина принциптеріне және ағымдағы нұсқауларға негізделген тері астындағы коронарлық араласулар үшін пациенттерді таңдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу жоспарын құру үшін емтихан нәтижелерімен біріктіру және шағымдар мен медициналық тарихты зерттеу кезінде алынған ақпаратты талдау біліктері 2. Интервенциялық араласу үшін пациенттерді таңдау біліктері <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің қолданыстағы диагностика және емдеу хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес ересектерде тері арқылы араласу үшін айғақтар мен қарсы көрсеткіштерді білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Тері арқылы араласу процедураларын орындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интервенциялық араласуларды жүргізу кезінде тамырларға қол жеткізудің тиісті әдісін қолдана білу. 2. Интервенциялық зерттеулер кезінде гемодинамикалық және оксиметриялық көрсеткіштерді бағалауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Флюороскопия, радиация физикасы, сәулелену, қауіпсіздік ережелері қағидаларын білуі. 2. Контрастты заттардың нефротоксикалық әсерін, олардың алдын-алу мен емдеуді білуі. 3. Катетеризация зертханасының жабдықтарын білуі. 4. Жүрек және қан тамырларының рентгенологиялық анатомиясын білуі. 5. Интервенциялық құрылғылардың сипаттамаларын білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Интервенциялық араласулар кезінде пациентті процедураға дейінгі дайындау, перипроцедуралық және процедурадан кейінгі қадағалап- қарау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу жоспарын анықтау және пациентті дайындай білуі. 2. Асқынулардың алдын алуды білуі. 3. Интервенциялық араласуларды жүргізу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтауды білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің қолданыстағы диагностикалық және емдеу хаттамаларына және халықаралық ұсыныстарға сәйкес ересектерге тері арқылы коронарлық араласуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі. 2. Жабдықтың техникалық сипаттамаларын және шығын материалдарын білуі. 3. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларымен ауыратын пациенттерге тардағы интервенциялық диагностикалық процедуралар нәтижесіндегі асқынуларды, жанама әсерлерді білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Құрылғыны және оны қадағалап-қарау техникасын таңдауды, бастапқыда таңдалған тәсіл сәтсіз болған жағдайда балама стратегияны әзірлеуді және (неме-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациент пен персоналдың қауіпсіздігі үшін сәулелену әсерін азайту және нефротоксикалық контрастты азайту үшін жабдықты пайдалануды оңтайландыруды білу. 2. Артериялық және веноздық жолдарды жүргізу және қан тоқтату дағдылары.

	<p>се) асқынуды дамытуды қамтитын интервенциялық емдеудің оңтайлы стратегиясын таңдау.</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Интервенциялық процедураны орындау техникасын білуі. Қалыпты және патологиялық жағдайларда коронарлық ангиография, вентрикулография, аортограмма, өкпе ангиограммасы және т.б көрсеткіштерін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 5: Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациенттерге диагностика мен емдеудің интервенциялық электрофизиологиялық әдістерін жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Инвазивті электрофизиологиялық зерттеулер жүргізуге көрсеткіштерді анықтау, алынған нәтижелерді орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Электрофизиологиялық зерттеулерге пациенттерді таңдау және таңдауды білу. Электрофизиологиялық зерттеулер жүргізу дағдысы. Электрофизиологиялық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ритмнің бұзылуының, естен танудың және кенеттен өлімнің нақты механизмдерін білуі. Электрофизиологиялық зерттеулерге арналған зертханалық жабдықтарды білуі. Электрофизиологиялық араласудың асқинулары мен жанама әсерлерін білуі
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Ритмі бұзылған пациенттің басқару тактикасын анықтау үшін клиникалық контексте инвазивті электрофизиологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Анықталған бұзушылықтарға байланысты стратегияны анықтай білу. Электрофизиологиялық зерттеулер жүргізу дағдысы. Электрофизиологиялық зерттеулердің тиімділігі, кемшіліктері, қауіптері мен артықшылықтары туралы пациентке толық ақпарат бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүрек ішілік құрылғыларды орнату тәсілін анықтайтын жүректің анатомиялық құрылымдарын білу. Аритмия механизмдерін және оларды инвазивті жоюды білу. Инвазивті диагностика мен аритмияны емдеуде әртүрлі навигациялық құрылғыларды қолдануды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Ритмі бұзылған пациентті басқару тактикасын анықтау және имплантация процедурасын жүргізу үшін клиникалық контексте электрокардиостимуляторды имплантациялау нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Электрокардиостимуляторды имплантациялау үшін пациенттерді таңдауды білу Қауіпсіз имплантация жасай білу. Электрокардиостимуляторды орнатумен байланысты периперациалық асқинуларды анықтау және емдеуді білу. Датчиктерді бағдарламалауды қоса алғанда, электрокардиостимуляторды сауатты бағдарламалауды қамтамасыз ету қабілеті. Электрокардиостимулятордың ақауларын жою дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Электрокардиостимуляция принциптерін білу. Электрокардиостимуляторларды имплантациялау бойынша халықаралық және Ұлттық ұсыныстарды білу.

		<p>3. Электрокардиостимуляторды қауіпсіз имплантациялау принциптерін білу,</p> <p>4. Электрокардиостимуляторды имплантациялау кезіндегі асқынулар мен оларды жоюды білу</p> <p>5. Ақпараттандырылған келісімге келісімге, ақпарат беруге қатысты құқықтық мәселелерді білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациентті басқару тактикасын анықтау және имплантация жүргізу үшін клиникалық контексте жүрек ресинхрондау терапиясы (ЖРТ) құрылғысын имплантациялау нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖРТ құрылғысын имплантациялау үшін пациенттерді іріктеуді жүргізуді білу. 2. Пациентке ЖРТ тиімділігі, кемшіліктері, қауіптері мен артықшылықтары туралы толық ақпарат бере білу. 3. ЖРТ құрылғысын имплантациялау дағдылары. 4. ЖРТ құрылғысын имплантациялауға байланысты проблемаларды анықтау, оларды жою шараларын анықтай білу. 5. Құрылғыларды дұрыс бағдарламалау және тиімділікті бақылаудың танылған әдістерін қолдануды білу. 6. Имплантацияланған құрылғының бағалау деректерін талдау және дұрыс пайдала білу. 	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ритм бұзылыстары бар пациенттерге ты басқару тактикасын анықтау үшін клиникалық контексте ресинхрондау құрылғысын имплантациялауды бағалау әдістерін білуі. 2. ЖРТ имплантациясы бойынша халықаралық және ұлттық ұсыныстарды білуі. 3. ЖРТ имплантациясындағы асқынуларды және оларды емдеу принциптерін білуі. 4. Ақпараттандырылған келісімге қатысты медициналық-құқықтық мәселелерді білу және ЖРТ процедурасы туралы ақпарат беруі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Ритмнің бұзылуы бар пациентті емдеу тактикасын анықтау және оны имплантациялау үшін кардиовертер-дефибрилято-римплантациялаудың (КДИ) клиникалық контексте нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. КДИ үшін пациенттерді таңдауды білу. 2. Пациент пен туыстарына процедураны, мүмкін болатын асқынуларды және өмір салтына әсерін түсіндіре білу. 3. Имплантация процедурасына дейін және оның барысында пациенттің анестезияға немесе седацияға деген қажеттілігін бағалай білу. 4. Құрылғыны имплантациялау және бағдарламалау процедурасын сауатты және қауіпсіз жүргізе білу. 5. КДИ бар пациенттерді үнемі бақылау, ақауларды анықтау және жоюды білу. 	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефибриляция принциптерін білуі. 2. КДИ имплантациясы бойынша халықаралық және ұлттық ұсыныстарды білуі. 3. КДИ имплантациясы кезіндегі асқынуларды және оларды емдеу принциптерін білуі. 4. Ақпараттандырылған келісімге және КДИ процедурасы туралы ақпарат беруге байланысты медициналық-құқықтық мәселелерді білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент кардиолог	
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер кардиолог (балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.2 дәрігер-кардиолог (балалар)»:			
Топтың коды:	2211-3		
Қызмет атауының коды:	2211-3-005		
Кәсіптің атауы:	7.2 дәрігер-кардиолог (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес балалардағы амбулаториялық және стационарлық жағдайларда жүрек - қантамыр жүйесі ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету 2. Пациенттерде (балалар) жүрек-қантамыр жүйесі ауруларын емдеуді қамтамасыз ету. 3. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Балалардағы жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының алғашқы және қайталама профилактикасын қамтамасыз ету. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1: ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес балалардағы амбулаториялық және стационарлық жағдайларда жүрек - қантамыр жүйесі ауруларының диагностикасын қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерге сұрақ қою және тексеру кезінде жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының белгілерін анықтау, жетекші кардиологиялық синдромдарды оқшаулау және алдын ала диагнозды ресімдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдар мен өмір мен аурудың тарихын жинау кезінде алынған ақпаратты талдаңыз және алынған ақпаратты тексеру нәтижелерімен біріктіру. 2. Тәуекелдерді бағалау үшін бекітілген шкалалар мен құралдарды қолдана отырып, жүрек-қан тамырлары қаупін бағалау. 3. Дені сау және әртүрлі аурулары бар пациенттерде (балалар) жүрек-қантамыр жүйесіне ерекше назар аударып, зерттелушінің жай-күйінің клиникалық көрсеткіштерін анықтау және мониторингтеу. 4. Маңызды клиникалық ақпаратты бөлектеу. 5. Анықталған жүрек синдромдарын негіздеу және жазу және алдын ала диагнозды тұжырымдау. 6. Қолданыстағы клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарды ескере отырып, жүрек-қан тамырлары патологиясы бар пациентті (балалар) кешенді тексеру жоспарын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек пен қан тамырларының анатомиялық-функционалдық жағдайын қалыпты және жүрек-тамыр жүйесі ауруларында білу. 2. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының этиологиясы мен патогенезін білу. 3. Клиникалық көріністі, жүрек-қан тамырлары патологиясындағы асқынулардың ерекшеліктерін білу. 4. Жалпы аурулардағы жүрек-қантамыр жүйесінің ықтимал өзгерістерін білу. 5. Жүрек-қантамыр жүйесін Зерттеудің физикалық әдістерін білу. 6. Жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдарын білу. 7. Жүрек-қан тамырлары аурулары мен АХЖ-10 заманауи классификацияларын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Зертханалық және аспаптық диагностиканың тиісті әдістерін жүргізуді негіздей отырып, пациентті тексеруді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістердің көрсеткіштерін анықтау. 2. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді жүргізуге қарсы көрсеткіштерді анықтау.

	<p>3. Кардиологияда қолданылатын зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістерді түсіндіру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес зертханалық және аспаптық зерттеулерді білу. 2. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларында зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізудің көрсеткіштерін немесе қарсы көрсетілімдерін және алгоритмін білу. 3. Келісімге, ақпарат беруге және шектеулерге қатысты медициналық-құқықтық мәселелерді білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді мамандарға консультацияға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес жүрек-қантамыр жүйесі тарапынан аурулары және (немесе) симптомдары бар пациенттерді маман дәрігерлерге консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық және интервенциялық араласуларды жүргізу үшін көрсеткіштерді немесе қарсы көрсеткіштерді анықтау. 3. Дәрігер-мамандардың қорытындысын талдау және медициналық құжаттамаға, оның ішінде электрондық форматқа ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайлардың клиникалық көрінісін білу. 2. Жүрек-қан тамырлары ауруларын диагностикалау мен емдеудің интервенциялық және хирургиялық әдістеріне көрсеткіштерді немесе қарсы көрсеткіштерді білу. 3. Жүрек аурулары синдромдарын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Обеспечение безопасности и мониторинга диагностических исследований</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты диагностикалық зерттеуге дайындау. 2. Диагностикалық зерттеулерге дейін және одан кейін пациенттерді басқару тактикасын анықтау. 3. Диагностикалық зерттеулер жүргізу кезінде асқынулардың клиникалық белгілерін анықтау. 4. Диагностикалық зерттеулер жүргізу кезінде асқынулардың дамуына көмек көрсету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде диагностикалық процедураларды жүргізу кезінде мүмкін болатын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын білу. 2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білу. 3. Қажет болған жағдайда пациентті қарқынды терапия және реанимация бөлімшесіне ауыстыру көрсеткіштері туралы білім.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 5:	Машықтар:

	<p>Зертханалық және аспаптық диагностика әдістерінің нәтижелерін түсіндіру</p>	<p>1.Кардиологияда қолданылатын зертханалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>2.Кардиологияда қолданылатын инвазивті емес және инвазивті аспаптық диагностикалық әдістердің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>3.Диагностикалық әдістердің қорытындысын талдау және медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды форматты ресімдеуді білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Қалыпты және патологиялық жағдайларда зертханалық көрсеткіштерді білуі.</p> <p>2.Зертханалық синдромдарды білуі.</p> <p>3.Қалыпты және патологиялық жағдайларда аспаптық зерттеу әдістерінің көрсеткіштерін білуі.</p> <p>4.Аспаптық зерттеу әдістерімен анықталған синдромдарды білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 6: Сараланған диагностика, қазіргі жіктемелерге және АХЖ -10 сәйкес клиникалық диагностика</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Жетекші кардиологиялық симптомдар мен синдромдары бойынша сараланған диагноз қоюды білу .</p> <p>Жетекші кардиологиялық емес симптомдар мен синдромдары бойынша сараланған диагноз қоюды білу.</p> <p>3.Клиникалық диагнозды негіздеу және қолданыстағы жіктемелерге және АХЖ -10 сәйкес ресімдей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Ұқсас белгілері бар аурулардың диагностикалық критерийлерін және олардың айрықша белгілерін білуі.</p> <p>2.Жүрек-тамыр жүйесінің синдромдары мен ауруларының диагностикалық критерийлерін білуі.</p> <p>3.Жүрек-қантамырлар аурулары мен заманауи АХЖ -10 классификацияларын білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 7: Басқа (кардиологиялық емес) аурулардың немесе жағдайлардың Алғашқы рет анықталған белгілері болған кезде тиісті мамандардың кеңесін қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Ішкі аурулар, хирургия және гинекология клиникасында жетекші синдром бойынша сараланған диагноз қоюды білу .</p> <p>2.Медициналық құжаттамада тиісті мамандардың консультативтік қорытындысын негіздей және ресімдей білу.</p> <p>3. Тиісті мамандықтағы дәрігерлердің консультативтік қорытындысын негіздеу және медициналық құжаттамаға ресімдей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1 Аурулардың байланысты (кардиологиялық емес) белгілерін білу.</p> <p>2.Кардиологиялық емес ауруларға байланысты кезек күттірмейтін жағдайлардың белгілерін білуі.</p> <p>3. Тиісті мамандардың жоспарлы және шұғыл консультацияларына және (немесе) пациенттерді мамандандырылған стационарға жатқызу үшін көрсеткіштерді білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Пациенттерде (балалар) жүрек-қантамыр жүйесі ауру-</p>	<p>Дағды 1: Дәрілік емес емдеу әдістерін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық</p>

ларын емдеуді қамтамасыз ету.		<p>хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес пациентті дәрілік емес емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>2. Аурудың даму қаупі факторларын төмендету үшін дәрілік емес емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды білу.</p> <p>3. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және (немесе) халықаралық ұсынымдарға сәйкес диетаны тағайындай білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Негізделген фармакологиялық емдеуді жеке таңдау, белгілі бір препаратты немесе препараттардың комбинациясын таңдау, ауруға, пациенттің жасына, ерекшеліктеріне, этникалық тегіне, жағдайдың төтенше жағдайына және тағы басқа байланысты енгізу жолдары.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Белгіленген диагнозды, жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып және диагностика мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына, клиникалық ұсынымдарға сәйкес пациентті дәрі-дәрмекпен емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>2. Дәрі-дәрмекпен емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу.</p> <p>3. Пациенттің (балалар) жеке ерекшеліктеріне байланысты емдеуді түзетуді білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүрек-қан тамырлары патологиясы бар пациенттерді дәрі-дәрмекпен емдеу әдістерін білуі.</p> <p>2. Жүрек-қан тамырлары патологиясы бар пациенттерде дәрілік терапияның ықтимал асқынулары мен жанама әсерлерін білуі.</p> <p>3. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары және/немесе дәрілік емес терапия, хирургиялық араласу жағдайлары бар пациенттерге дәрілік заттарды қолдану кезектілігін білуі.</p> <p>4. Жүрек-қан тамырлары препараттарының фармакокинетикасын, фармакодинамикасын, фармакогенетикасын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін, өзара әрекеттесулерін, жанама әсерлерін және уыттылығын білуі.</p> <p>5. Дәрілік затты немесе дәрілік заттар комбинациясын жасына, пациенттің профиліне, ілеспе ауруларына, генетикалық фонына және этникалық тегіне байланысты жеке таңдау принциптерін білуі.</p> <p>6. жүрек-қан тамырлық емес препараттардың жүрек-қан тамырлар жүйесіне тигізетін жанама әсерлерін білуі.</p> <p>7. Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау үшін диагностикалық сынақтардың (зертханалық зерттеулер, ЭКГ, гемодинамикалық бақылау, эхокардиография) түсіндірілуін білуі .</p> <p>8. Жүрек-қан тамыр патологиясының фармакотерапиясының негізі ретінде дәлелді медицина принциптерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрілік препараттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдай білу.</p> <p>2. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізе білу</p>

	<p>3. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды пайдалану қауіпсіздігіне мониторинг жүргізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Кардиологияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсер ету механизмдерін, тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>2 Кардиологиялық емес ауруларды емдеуде қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсер ету механизмдерін, тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер білуі.</p> <p>3.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде мүмкін болатын асқынулар мен жанама әсерлерді, соның ішінде ауыр және күтпеген жағдайларды білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Дәрілік емес және фармакологиялық емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау және мониторингілеу, қажет болған жағдайда уақтылы түзету жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрілік препараттарды енгізуде көлемі мен жылдамдығын, оның ішінде инфузоматты пайдалана отырып есептей білу.</p> <p>2.Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларымен ауыратын пациенттерге емдеуді тағайындау және бақылауды білу.</p> <p>3.Дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, оның ішінде ауыр және күтпеген әсерлердің алдын алуды және жоюды білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1.Дәрілік емес және фармакологиялық емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігінің критерийлерін білуі.</p> <p>2.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, оның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлардың алдын алу және жою жолдарын білуі.</p> <p>3. Клиникалық фармакологпен бірлесіп медициналық құжаттаманы (сары карталарды) ресімдеуді білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Емдеудің интервенциялық және хирургиялық әдістеріне көрсеткіштерді айқындау және оларды жүргізу үшін тиісті мамандарға жіберу, қажетті көрсеткіштерді мониторингтей отырып, операциядан кейінгі кезеңді бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Интервенциялық және хирургиялық араласулар үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау, жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді араласуға дайындау жоспарын әзірледі білу.</p> <p>2.Хирург-дәрігерлер әзірлеген жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді операциядан кейінгі емдеуді қадағалап -қарауды орындай білу .</p> <p>3.Операциядан кейінгі асқынулардың профилактикасын және (немесе) емдеуді жүргізе білу .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүрек-қантамыр аурулары кезіндегі интервенциялық және хирургиялық араласуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі .</p> <p>2. Жүрек-қантамыр аурулары кезіндегі интервенциялық және хирургиялық араласуға қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>3. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттердә операция алдындағы даярлау және операциядан кейінгі қадағалап –қарауды білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 6:</p> <p>Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді паллиативтік емдеу көрсеткіштерін анықтау және оны жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Паллиативтік көмек кезінде ауырсынуды және басқа да мазасыз белгілерді басқаруды білу . 2.Медициналық мамандармен және басқа медицина мамандарымен өзара әрекеттестікте паллиативтік көмек көрсетуге қатысуды білу . 3.Медициналық көмек көрсету үшін жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді стационарларға немесе паллиативтік көмек көрсету үшін күндізгі стационар жағдайында жіберу үшін көрсеткіштерді айқындай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Кардиологиядағы анестезияның принциптері мен әдістерін білуі. 2.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді паллиативтік көмекке жіберу көрсеткіштерін білуі. 3.Паллиативтік медициналық көмек көрсету тәртібін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
	<p>Дағды 7:</p> <p>Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін кардиологиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. 2. Жүрек-қантамыр жүйесі ауруларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістері. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Еңбек функциясы 3: Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және кардиологиялық ауруларға байланысты адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 2. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 3. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.

		<p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін кардиологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Кардиологиялық аурулары бар пациенттерге немесе ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау бойынша еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары кезіндегі уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық критерийлері.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Балалардағы жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының алғашқы және қайталама профилактикасын қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: Алғашқы профилактика және қайталама профилактика үшін зерттелетін пациенттерде жүрек-қан тамырлары қауіп факторларын анықтау, оларды бақылау жөніндегі іс-шаралар жоспарын айқындау және бақылауды қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алғашқы профилактика үшін жүрек-қантамырлық асқынулар мен өлім-жітім дамуының ұсынылатын қауіп шкалаларын колдана білу.</p> <p>2. Скринингтік кабинеттердің, жалпы практика дәрігерлерінің жұмысына қан айналымы жүйесі ауруларының даму қауіп топтарын анықтау мен қалыптастырудың қолданыстағы құралдарын енгізе білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>3. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізе білу (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>4. Пациенттерге салауатты өмір салтын қалыптастыру, жүрек-тамыр жүйесі ауруларының алдын алу бойынша кеңес беру (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>5. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекі тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес қолданудың алдын алу және оған қарсы күрес жөніндегі бағдарламаларды әзірлеу және іске асыруды білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>6. Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді профилактикалық шаралардың тиімділігін бақылау және бағалауды білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Елдегі және әлемдегі жүрек-қан тамырлары ауруларының эпидемиологиясын: аурушандық, таралу, өмір сүру және жүрек-қантамыр аурулары мен өлім-жітімінің қауіп факторлары білуі.</p> <p>2. Жүрек-қан тамырлары ауруларының дамуының жергілікті қауіп факторларын білу.</p> <p>3. Жүрек-қантамыр аурулары мен өлім-жітім бойынша тәуекелді бағалау шкаласын білу.</p>

		<p>4.Негізгі қауіп факторларын және өмір салтын өзгертуді емдеу немесе алдын алу стратегияларын білуі.</p> <p>5.«Пациент комплаенсі» түсінігі және комплаенсті жақсарту әдістерін білуі.</p> <p>6.Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес (медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша диагностика және емдеу хаттамалары, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып) жүрек-қантамыр жүйесі ауруларының алдын алу әдістерін қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>7.Профилактикалық іс-шаралардың сақталуын бақылау әдістерін білуі.</p> <p>8.Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық тексеру және диспансерлік бақылау жүргізу тәртібін реттейтін нормативтік құқықтық актілерді және басқа да құжаттарды білуі.</p> <p>9.Нормативтік құқықтық актілерге және басқа да құжаттарға сәйкес жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді диспансерлік бақылау принциптерін білуі.</p> <p>10.Жүрек-қантамыр жүйесінің созылмалы аурулары және (немесе) жағдайы анықталған пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы."Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент кардиолог
	7	Дәрігер кардиолог (ересек)
7	Дәрігер кардиолог (ересек, балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.3 дәрігер-кардиолог (балалар) »:		

Топтың коды:	2211-3		
Қызмет атауының коды:	2211-3-005		
Кәсіптің атауы:	7.3 дәрігер-кардиолог (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кардиолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Кардиолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 3. Кардиологиядағы функционалды диагностика: жүктеме ЭКГ тест, кардиопульмональды тест, Холтер ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі. 4. Кардиологиядағы ультрадыбыстық диагностика: (эхокардиография, күйзеліс-эхокардиография, өнеш арқылы жүргізілетін эхокардиография, қан тамырларын зерттеу) 5. Балалар пациенттердің кардиологиясындағы оңалту. 6. Кардиологиядағы радиологиялық диагностика (КТ, МРТ, ядролық әдістер). 7. Кардиологиядағы қарқынды терапия және реанимация 	
Еңбек функциясы 1: Кардиолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Кардиолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында кардиологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.	

		<p>2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында кардиолог дәрігерлердің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Кардиология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Кардиология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және жүрек-қан тамырлары ауруларының таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) кардиологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз кардиологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Кардиология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p>

		<p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Кардиологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Кардиология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Кардиология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Кардиологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Кардиолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Кардиологиядағы функционалды диагностика: жүкте-</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттің клиникалық жағдайына сәйкес функционалды диагностика әдістерін таңдай білу.

ме ЭКГ тест, кардиопульмональды тест, Холтер ЭКГ мониторингі, қан қысымының тәуліктік мониторингі.	Функционалдық тест өткізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.	<p>2. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пациентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>3. Жүрек-тамыр аурулары бар пациентті күтуде зерттеу нәтижелерін біріктіруді білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Нақты клиникалық жағдайға сәйкес жүрек-қан тамыр жүйесінің функционалды диагностикасының әдістерін білуі.</p> <p>2. Белгілі бір пациентке арналған стресс-тест техникасын білуі.</p> <p>3. Функционалдық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді және олардың болжамдық құндылығын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жүрек-тамыр жүйесі қызметінің жағдайын бағалау үшін пациентті аспаптық зерттеулерге дайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық зерттеулерге көрсеткіштерді анықтай білу.</p> <p>2. Диагностикалық зерттеулерге қарсы көрсеткіштерді анықтай білу.</p> <p>3. Пациентті диагностикалық зерттеуге дайындай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Функционалдық диагностика әдістерін жүргізу көрсеткіштерін білуі.</p> <p>2. Функционалды диагностика әдістерін енгізуге қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>3. Жабдық пен шығын материалдарының техникалық сипаттамаларын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жүрек-қан тамырлары функционалдық зерттеулерінің нәтижелерін орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. ЭКГ, ұзақ мерзімді амбулаториялық ЭКГ және АҚ мониторингін, кардиопульмональды тест жүргізу дағдыларын білу.</p> <p>2. Кардиологиядағы функционалдық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялауды білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Жүректің электрлік белсенділігінің пайда болу механизмдерін, өткізгіш жүйенің анатомиясы мен физиологиясын, қалыпты және патологиядағы жүректің құрылымы мен қызметін білуі.</p> <p>2. ЭКГ көрсеткіштерін, ЭКГ және АҚ ұзақ мерзімді амбулаториялық мониторингін, қалыпты жағдайдағы кардиопульмональды тестті білуі.</p> <p>3. ЭКГ көрсеткіштерін, ЭКГ және АҚ ұзақ мерзімді амбулаториялық мониторингін, патологиядағы кардиопульмональды тестті білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Жүргізілген көмек кезінде туындаған асқынуларды тану.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кардиологиядағы функционалдық зерттеулер кезінде асқыну белгілерін анықтай білу.</p> <p>2. Асқынулардың дамуы кезінде шұғыл көмек көрсету дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Функционалдық зерттеулер кезінде мүмкін болатын асқынуларды білуі.</p> <p>2. Асқынулардың дамуы кезінде шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Қосымша еңбек функциясы 4:</p> <p>Кардиологиядағы ультрадыбыстық диагностика: (эхокардиография, күйзеліс-эхокардиография, өңеш арқылы жүргізілетін эхокардиография, қан тамырларын зерттеу)</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жүрек және қан тамырларын ультрадыбыстық зерттеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің клиникалық жағдайына сәйкес ультрадыбыстық диагностика әдісін таңдай білу. 2. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пациентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу. 3. Жүрек-қан тамырлары ауруы бар пациентке көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін біріктіруді білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі бір клиникалық жағдайда қолданылатын жүрек-қан тамыр жүйесі ауруларын ультрадыбыстық диагностикалау әдістерін білуі. 2. Белгілі бір пациентке арналған ультрадыбыстық стресс-тест техникасын білуі. 3. Ультрадыбыстық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруді және олардың болжамды мәнін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациентті жүрек-қан тамыр жүйесі функциясының жай-күйін бағалаудың ультрадыбыстық зерттеулеріне дайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық зерттеулер жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтауды білу. 2. Диагностикалық зерттеулер жүргізу үшін қарсы көрсеткіштерді анықтауды білу. 3. Пациентті диагностикалық зерттеуге дайындауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ультрадыбыстық диагностика әдістерін жүргізу көрсеткіштерін білуі. 2. Ультрадыбыстық диагностика әдістеріне қарсы көрсеткіштерді білуі. 3. Жабдық пен шығын материалдарының техникалық сипаттамаларын білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жүрек-қан тамырлары ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансторакальды, трансэзофагеальді және стресстік - эхокардиографияны, қан тамырларының УДЗ орындауды білу. 2. Кардиологияда ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін түсіндіре білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыпты және патологиялық жағдайларда жүректің құрылысы мен қызметін білуі. 2. Қалыпты жағдайда жүрек және қан тамырларының ультрадыбыстық зерттеу көрсеткіштерін білуі. 3. Патологиядағы жүрек және қан тамырларының ультрадыбыстық зерттеу көрсеткіштерін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>ерттеу барысында пайда болған асқынуларды тану және шұғыл көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиологияда ультрадыбыстық зерттеу жүргізу кезінде асқыну белгілерін анықтай білу. 2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсетуді білу. <p>Білімдер:</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

		<p>1. Ультрадыбыстық зерттеу кезінде мүмкін болатын асқынуларды білуі.</p> <p>2. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 5: Балалар пациенттердің кардиологиясындағы оңалту.</p>	<p>Дағды 1: Жүрек-қантамырлық қауіптерді бағалау және басқару.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүрек-тамыр жүйесі аурулары бар пациентті оңалту потенциалын бағалауды білу. Тәуекел стратификациясын жүргізуді білу. Стресс-тесттерді жүргізу және түсіндіруді білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Реабилитацияның міндеттері мен кезеңдерін білуі. Реабилитациялық потенциалдың классификациясын білуі. Тәуекелді стратификациялау үшін қолданылатын сынақтарды, оларды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі. Оңалту бағдарламасының құрамдас бөліктерін және оларды қолдану принциптерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Пациентке сәйкес оңалту және қайталама профилактика бағдарламасын әзірлеу, қажет болған жағдайда тиісті мамандардың консультациясын қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оңалту әлеуеті мен жеке тәуекелге байланысты әрбір пациент үшін жеке оңалту бағдарламасын әзірлеуді білу. Басқа мамандармен бірлесе отырып, пациенттың жағдайына сәйкес оңалту бағдарламаларын қолдана білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүрек-қантамыр ауруларының кешенді алдын алу әдістерін білуі. Жеке оңалту бағдарламаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3: Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау және қажет болған жағдайда оларды түзету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оңалту бағдарламаларының тиімділігін бақылау әдістерін қолдана білу. Пациенттің қажеттіліктеріне сәйкес оңалту бағдарламасын түзетуді білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оңалту бағдарламаларының тиімділігін бақылау әдістерін білуі. Пациенттің қажеттілігіне сәйкес оңалту бағдарламасы мен түзету кезеңдерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 6: Кардиологиядағы радиологиялық диагностика (КТ, МРТ, ядролық әдістер).</p>	<p>Дағды 1: Жүректі рентгенологиялық бейнелеу әдісіне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүректің рентгенологиялық бейнелеу әдістеріне көрсеткіштерді анықтай білу. Жүректің рентгенологиялық бейнелеу әдістеріне қарсы көрсеткіштерді анықтай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кардиологиялық бейнелеу техникасының негізгі принциптерін және олардың әдістемесін білуі . Зерттеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Дағды 2: Зерттеу жоспарын құру және оны жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар: 1. Зерттеу жоспарын құра білу. 2. Зерттеу жүргізу дағдыларын білу.</p> <p>Білімдер: 1. Зерттеу әдістемесін білуі. 2. Пациенттің жеке ерекшеліктеріне байланысты зерттеуді түзетуді білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Клиникалық контексте АХЖ сәйкес зерттеу қорытындысын ресімдеу немесе аурулардың немесе жағдайлардың болжамды дифференциалды-диагностикалық шеңберін баяндау.</p>	<p>Машықтар: 1. Зерттеу нәтижелерін түсіндіру және біріктіруді білу. 2. Рентгенологияда, радиологияда және ядролық медицинада синдромдардың дифференциалды диагностикасын жүргізуді білу. 3. Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердегі нысандарға сәйкес медициналық құжаттаманы ресімдей білу.</p> <p>Білімдер: 1. Қалыпты және патологиялық жағдайларда жүргізілетін зерттеулердің көрсеткіштерін білуі. 2. Клиникалық контексте көрсеткіштерді түсіндіруді білуі. 3. Жүргізіліп жатқан зерттеулерге қатысты қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерді білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Зерттеулердің қауіпсіздігін, оның ішінде радиациялық қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар: 1. Контрастты заттардың жанама әсерлерін анықтау және пациент пен қызметкерлерге әсер ету қаупін бағалауды білу. 2. Жүктемелік фармакологиялық стресс-тесттерді бақылауды білу.</p> <p>Білімдер: 1. Иондаушы агенттердің жанама әсерлерін және пациент пен қызметкерлер үшін сәулелену қаупін білуі. 2. Ашық радиофармацевтикалық көздермен қауіпсіз жұмыс істеуді білуі. 3. Фармакологиялық стресс-тестілерді жүргізу кезінде қауіпсіздікті бақылауды білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5: Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозасын есептеу және оны зерттеу хаттамасында тіркеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозаларын есептей білу. 2. Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердегі нысандарға сәйкес медициналық құжаттаманы ресімдей білу.</p> <p>Білімдер: 1. Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозаларын есептеуді білу. 2. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ережелерін білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 6: Зерттеулердің сандық және қатаң көшірмелерін жасау. Автоматтандырыл-</p>	<p>Машықтар: 1. Қолданбалы бағдарламалармен жұмыс істей білу. 2. Медициналық ақпараттық жүйелермен және мұрағаттау жүйелерімен жұмыс істей білу.</p>

	<p>ған желілік жүйеде орындалған зерттеулерді мұрағаттау.</p>	<p>3. Рентгендік компьютерлік томография саласында жаңартуларды уақтылы енгізе білу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданбалы бағдарламаларды білуі. 2. Медициналық ақпараттық жүйелер мен мұрағаттау жүйелерін білуі 3. Рентгендік компьютерлік зерттеулер саласындағы жаңартуларды білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 7: Кардиологиядағы қарқынды терапия және реанимация</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердің реанимациясын және реанимациядан кейінгі алғашқы емдеуді қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гемодинамикалық тұрақсыздығы бар пациенттің жағдайын анықтау, басқару және тұрақтандыру үшін құрылымдық тәсілді әзірлеуді білу. 2. Шұғыл мониторинг және гемодинамикалық тұрақсыздық белгілерін уақтылы анықтау үшін жабдықты пайдалануды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қиын жағдайлардың ерте маркерлерін білуі. 2. Қиын жағдайлардың дамуы үшін тәуекел топтарын және қайтымды себептерді уақтылы түзетуші емдеу қажеттілігін білуі. 3. Жетілдірілген жүрек-өкпе реанимациясының алгоритмдері мен көрсеткіштерін білуі. 4. Бөлімшеден және жансақтау бөліміне және қарқынды терапияға ауыстыру критерийлері мен ережелерін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика және емдеу, соның ішінде инвазивті, ауыр және ауыр жағдайдағы жүрек-қан тамырлары аурулары бар пациенттердегі деректерді бақылау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Артериялық, орталық веноздық және өкпе артерияларын катетеризациялау, гемодинамикалық көрсеткіштерді өлшеу және түсіндіруді білу. 2. Тәуелсіз оператор ретінде жедел және пери-реанимацияны қоса, эхокардиографияны орындауды білу. 3. Жедел трансвенозды, трансторакальды кардиостимуляция, перикардиоцентезді білу. 4. Қан айналымының механикалық көмекші құрылғыларымен (ЭКМО, аортаішілік баллонды контрапульсатор және тағы басқа) қолдау жүргізуді білу. 5. Респираторлық, метаболикалық, бүйректік қолдауды, асқазан-ішек жолын қолдауды инфекцияның, тромбоэмболиялық асқынулардың алдын алуды қамтамасыз ете білу. 6. Трахеяны жедел интубациялауды білу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел гемодинамикалық бұзылуларды диагностикалау әдістерін білуі. 2. Көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді, асқынуларды, инвазивті емес және инвазивті гемодинамикалық мониторинг жүргізу көрсеткіштері мен әдістемелерін түсіндіруді білуі. 3. Қан айналымының механикалық көмекші құрылғыларына және оларды пайдалану әдістеріне көрсеткіштерді (ЭКМО, ІАВР және тағы басқа) білуі. 4. Артериялық және орталық веноздық қол жетімділіктің көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын білуі

		5. Тыныс алуды қолдау, метаболизм және тағы басқа принциптері мен әдістерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Периоперативті күтімді қамтамасыз ету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық бақылау шараларын сақтау және сәйкесінше микробқа қарсы дәрілік терапияны жүргізуді білуі. 2. Көлемдік, электролиттік, зат алмасу және гликемиялық бұзылыстарды бағалай білуі. 3. Глазго кома шкаласының көмегімен неврологиялық функцияны бағалауды білуі. 4. Ауырсынуды бағалау және бақылауды білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық араласудан және органның дисфункциясын ерте диагностикалаудан кейінгі өмірдің негізгі көрсеткіштерін қолдау принциптерін білу. 2. Операциядан кейінгі кезеңде ауырсынуды бақылау және седация әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Терминалды пациенттерге тиісті күтімді қамтамасыз ету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көмекші қан айналымы құрылғыларын (ЭКМО, IABP және тағы басқа) пайдалана отырып, өмірлік маңызды органдар мен жүйелердің жұмысына тиісті күтімді қамтамасыз етуді білу. 2. Инфекциямен күресу шараларын сақтау және сәйкесінше микробқа қарсы дәрілік терапияны басқаруды білу. 3. Волумикалық, электролиттік, метаболикалық және гликемиялық бұзылуларды бағалауды білу. 4. Глазго кома шкаласы бойынша неврологиялық функцияны бағалауды білу. 5. Ауырсыну синдромын бағалау және бақылауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымын қамтамасыз ететін құралдарды (ЭКМО, IABP және тағы басқа) пайдалана отырып, өмірлік маңызды белгілерді қолдау принциптерін білуі. 2. Ауырсынуды бақылау және тыныштандыру әдістерін білуі. 3. Микробқа қарсы терапияны тағайындау принциптерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент кардиолог	
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер)	
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер, балалар)	
19. Кәсіптің карточкасы «7.4 дәрігер-кардиолог (балалар)»:			
Топтың коды:	2211-3		
Қызмет атауының коды:	2211-3-005		
Кәсіптің атауы:	7.4 дәрігер-кардиолог (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, кардиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Кардиология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Кардиология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	

		<p>3. Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар, механикалық қолдауды, жүрек трансплантациясын қажет ететін және осы операциялардан өткен пациенттерге (балалар) медициналық көмек көрсету</p> <p>4. Жүрек тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде (балалар) диагностика мен емдеудің интервенциялық әдістерін жүргізу.</p> <p>5. Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациенттерге диагностика мен емдеудің интервенциялық электрофизиологиялық әдістерін жүргізу.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: "Кардиология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: "Кардиология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Кардиология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Кардиология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Кардиологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басылымына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Кардиологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Кардиология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Кардиология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа кардиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа кардиологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде кардиологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа кардиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.

	<p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Жүрек-қан тамырлары ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 1:	Машықтар:

<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар, механикалық қолдауды, жүрек трансплантациясын қажет ететін және осы операциялардан өткен пациенттерге (балалар) медициналық көмек көрсету</p>	<p>Ауыр жүрек жеткіліксіздігі бар науқастарға жоғары мамандандырылған көмек көрсету</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек жеткіліксіздігінің сирек себептерін, соның ішінде генетикалық, метаболикалық, уытты, жүктілікке байланысты, инфекциялық және инфильтративті себептерді анықтау. 2. Функционалдық зерттеу әдістерін, өкпе гипертензиясының қайтымдылығын, эндомиокардиальды биопсияны зерттеу дағдылары. 3. Жүрек жеткіліксіздігіндегі зертханалық және аспаптық зерттеулерді түсіндіру дағдылары. 4. Тәуелсіз оператор ретінде кеңейтілген эхокардиографияны жүргізу дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек жеткіліксіздігіне әкелетін сирек кездесетін аурулардың клиникалық көріністерін білу. 2. Жүрек жеткіліксіздігіне әкелетін сирек кездесетін ауруларды диагностикалаудың зертханалық және аспаптық әдістерін білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Құрылғы жүрек жеткіліксіздігі терапиясы, құрылғыны имплантациялау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиісті құрылғыға пациенттерді таңдай білу. 2. Өртүрлі тәсілдермен құрылғыны қауіпсіз имплантациялау дағдылары. 3. Периоперативті антикоагулянттық терапияны басқару дағдылары. 4. Асқынулардың дамуында қадағалап - қарау тактикасын анықтай білу. 5. Құрылғыларды бағдарламалауды білу. 6. Құрылғылардың ақауларын және дұрыс емес бағдарламалауын диагностикалауды білу. 7. Перикардиоцентез, плевралық аспирация/кеуде қуысының дренажын жүргізуді білу. 8. Құрылғы терапиясының тиімділігін анықтау үшін эхокардиография дағдыларын білу. 9. Имплантацияланған (кардиовертер-дефибриллятор, ЖСТ,ЖСК және тағы басқа) құрылғылары бар пациенттерді қадағалап - қарау тактикасын анықтай білу.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылғыны имплантациялау техникасын білу. 2. Құрылғылық(ерте, орта және ұзақ мерзімді) терапияның асқынуларын білу. 3. Функцияларды бағдарламалау, қашықтан бақылау, қолданылатын құрылғылардың әсер ету механизмін білу. 	
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 3:</p> <p>Қан айналымын механикалық қолдау және жүрек трансплантациясы операциясынан өткен пациенттерді қадағалап -қарау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек трансплантациясына және қан айналымын механикалық қолдауға пациенттерді іріктеуді жүргізу біліктері. 2. Операциядан кейінгі асқынуларды басқару біліктері. 3. Жүрек трансплантациясынан кейін кешенді фармакологиялық, оның ішінде иммуносупрессивті терапияны жүргізу біліктері. 4. Жүрек биопсиясын орындау және интерпретациялау дағдылары. 5. Көп салалы топтың бір бөлігі ретінде жұмыс істей білу және оны басқару дағдылары. 	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансплантацияланған жүректің анатомиясы мен патофизиологиясын білуі. 2. Жетілдірілген жүрек жеткіліксіздігінің болжамдық маркерлерін және жүрек трансплантациясы мен қан айналымын механикалық қолдау перспективаларын білуі. 3. Қан айналымын механикалық қолдауға арналған құрылғылардың техникалық сипаттамаларын білуі 4. Жүрек трансплантациясының операциядан кейінгі және ұзақ мерзімді асқынуларын және қан айналымын механикалық қамтамасыз етуді білуі. 5. Трансплантациядан бас тарту белгілерін білуі. 6. Жүрек трансплантациясынан кейінгі операциядан кейінгі күтім және қан айналымын механикалық қолдау әдістерін білуі. 7. Жүрек трансплантациясынан кейін пациенттердің психологиялық бейімделу әдістерін және қан айналымын механикалық қолдауды білуі. 8. Пациенттерді араласудан кейінгі оңалту әдістерін білуі. 9. Кеш сатыдағы жүрек жеткіліксіздігіне паллиативтік көмек көрсету әдістерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 4:</p> <p>Жүрек тамыр жүйесі аурулары бар пациенттерде (балалар) диагностика мен емдеудің интервенциялық әдістерін жүргізу.</p>	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу жоспарын құру үшін емтихан нәтижелерімен біріктіру және шағымдар мен медициналық тарихты зерттеу кезінде алынған ақпаратты талдау біліктері 2. Интервенциялық араласу үшін пациенттерді таңдау біліктері
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің қолданыстағы диагностика және емдеу хаттамаларына және халықаралық ұсынымдарға сәйкес балаларға тері арқылы араласу үшін айғақтар мен қарсы көрсеткіштерді білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интервенциялық араласуларды жүргізу кезінде тамырларға қол жеткізудің тиісті әдісін қолдана білу. 2. Интервенциялық зерттеулер кезінде гемодинамикалық және оксиметриялық көрсеткіштерді бағалауды білу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Флюороскопия, радиация физикасы, сәулелену, қауіпсіздік ережелері қағидаларын білуі. 2. Контрастты заттардың нефротоксикалық әсерін, олардың алдын-алу мен емдеуді білуі. 3. Катетеризация зертханасының жабдықтарын білуі. 4. Жүрек және қан тамырларының рентгенологиялық анатомиясын білуі. 5. Интервенциялық құрылғылардың сипаттамаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	Машықтар:

	<p>Интервенциялық араласулар кезінде пациентті процедураға дейінгі дайындау, перипроцедуралық және процедурадан кейінгі қадағалап- қарау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу жоспарын анықтау және пациентті дайындай білуі. 2. Асқынулардың алдын алуды білуі. 3. Интервенциялық араласуларды жүргізу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтауды білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің қолданыстағы диагностикалық және емдеу хаттамаларына және халықаралық ұсыныстарға сәйкес балаларға тері арқылы коронарлық араласуға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білуі. 2. Жабдықтың техникалық сипаттамаларын және шығын материалдарын білуі. 3. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларымен ауыратын пациенттерге тардағы интервенциялық диагностикалық процедуралар нәтижесіндегі асқынуларды, жанама әсерлерді білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Құрылғыны және оны қадағалап-қарау техникасын таңдауды, бастапқыда таңдалған тәсіл сәтсіз болған жағдайда балама стратегияны әзірлеуді және (немесе) асқынуды дамытуды қамтитын интервенциялық емдеудің оңтайлы стратегиясын таңдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациент пен персоналдың қауіпсіздігі үшін сәулелену әсерін азайту және нефротоксикалық контрастты азайту үшін жабдықты пайдалануды оңтайландыруды білу. 2. Артериялық және веноздық жолдарды жүргізу және қан тоқтату дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интервенциялық процедураны орындау техникасын білуі. 2. Қалыпты және патологиялық жағдайларда коронарлық ангиография, вентрикулография, аортограмма, өкпе ангиограммасы және т.б көрсеткіштерін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 5:</p> <p>Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациенттерге диагностика мен емдеудің интервенциялық электрофизиологиялық әдістерін жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Инвазивті электрофизиологиялық зерттеулер жүргізуге көрсеткіштерді анықтау, алынған нәтижелерді орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрофизиологиялық зерттеулерге пациенттерді таңдау және таңдауды білу. 2. Электрофизиологиялық зерттеулер жүргізу дағдысы. 3. Электрофизиологиялық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялауды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ритмнің бұзылуының, естен танудың және кенеттен өлімнің нақты механизмдерін білуі. 2. Электрофизиологиялық зерттеулерге арналған зертханалық жабдықтарды білуі. 3. Электрофизиологиялық араласудың асқынулары мен жанама әсерлерін білуі
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Ритмі бұзылған пациенттің басқару тактикасын анықтау үшін клиникалық контексте инвазивті электрофизиологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анықталған бұзушылықтарға байланысты стратегияны анықтай білу. 2. Электрофизиологиялық зерттеулер жүргізу дағдысы. 3. Электрофизиологиялық зерттеулердің тиімділігі, кемшіліктері, қауіптері мен артықшылықтары туралы пациентке толық ақпарат бере білу.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек ішілік құрылғыларды орнату тәсілін анықтайтын жүректің анатомиялық құрылымдарын білу. 2. Аритмия механизмдерін және оларды инвазивті жоюды білу. 3. Инвазивті диагностика мен аритмияны емдеуде әртүрлі навигациялық құрылғыларды қолдануды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Ритмі бұзылған пациентті басқару тактикасын анықтау және имплантация процедурасын жүргізу үшін клиникалық контексте электрокардиостимуляторды имплантациялау нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрокардиостимуляторды имплантациялау үшін пациенттерді таңдауды білу 2. Қауіпсіз имплантация жасай білу. 3. Электрокардиостимуляторды орнатумен байланысты периперациялық асқынуларды анықтау және емдеуді білу. 4. Датчиктерді бағдарламалауды қоса алғанда, электрокардиостимуляторды сауатты бағдарламалауды қамтамасыз ету қабілеті. 5. Электрокардиостимулятордың ақауларын жою дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрокардиостимуляция принциптерін білу. 2. Электрокардиостимуляторларды имплантациялау бойынша халықаралық және Ұлттық ұсыныстарды білу. 3. Электрокардиостимуляторды қауіпсіз имплантациялау принциптерін білу, 4. Электрокардиостимуляторды имплантациялау кезіндегі асқынулар мен оларды жоюды білу 5. Ақпараттандырылған келісімге келісімге, ақпарат беруге қатысты құқықтық мәселелерді білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Ритмі мен өткізгіштігі бұзылған пациентті басқару тактикасын анықтау және имплантация жүргізу үшін клиникалық контексте жүрек ресинхрондау терапиясы (ЖРТ) құрылғысын имплантациялау нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖРТ құрылғысын имплантациялау үшін пациенттерді іріктеуді жүргізуді білу. 2. Пациентке ЖРТ тиімділігі, кемшіліктері, қауіптері мен артықшылықтары туралы толық ақпарат бере білу. 3. ЖРТ құрылғысын имплантациялау дағдылары. 4. ЖРТ құрылғысын имплантациялауға байланысты проблемаларды анықтау, оларды жою шараларын анықтай білу. 5. Құрылғыларды дұрыс бағдарламалау және тиімділікті бақылаудың танылған әдістерін қолдануды білу. 6. Имплантацияланған құрылғының бағалау деректерін талдау және дұрыс пайдала білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ритм бұзылыстары бар пациенттерге ты басқару тактикасын анықтау үшін клиникалық контексте ресинхрондау құрылғысын имплантациялауды бағалау әдістерін білуі. 2. ЖРТ имплантациясы бойынша халықаралық және ұлттық ұсыныстарды білуі. 3. ЖРТ имплантациясындағы асқынуларды және оларды емдеу принциптерін білуі.

		4. Ақпараттандырылған келісімге қатысты медициналық-құқықтық мәселелерді білу және ЖРТ процедурасы туралы ақпарат беруі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 5: Ритмнің бұзылуы бар пациентті емдеу тактикасын анықтау және оны имплантациялау үшін кардиовертер-дефибриляторимплантациялаудың (КДИ) клиникалық контексте нәтижелерін бағалау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. КДИ үшін пациенттерді таңдауды білу. 2. Пациент пен туыстарына процедураны, мүмкін болатын асқынуларды және өмір салтына әсерін түсіндіре білу. 3. Имплантация процедурасына дейін және оның барысында пациенттің анестезияға немесе седацияға деген қажеттілігін бағалай білу. 4. Құрылғыны имплантациялау және бағдарламалау процедурасын сауатты және қауіпсіз жүргізе білу. 5. КДИ бар пациенттерді үнемі бақылау, ақауларды анықтау және жоюды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дефибриляция принциптерін білуі. 2. КДИ имплантациясы бойынша халықаралық және ұлттық ұсыныстарды білуі. 3. КДИ имплантациясы кезіндегі асқынуларды және оларды емдеу принциптерін білуі. 4. Ақпараттандырылған келісімге және КДИ процедурасы туралы ақпарат беруге байланысты медициналық-құқықтық мәселелерді білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент кардиолог
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер)
	7	Дәрігер кардиолог (ересектер, балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

20. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

21. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 17 қараша.

«Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
13-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Кардиохирургия (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және растау үшін негіз ретінде қолданылады және денсаулық сақтау саласының мамандандырулары және пайдаланушылардың кең ауқымы пайдалануға арналған:

1) қызметкерлер-саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін;

2) жұмыс берушілер-жұмыскерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау;

3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) сертификаттау және біліктілік беру бойынша-персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

- 2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;
- 3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;
- 4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;
- 5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;
- 6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;
- 7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;
- 8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;
- 9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;
- 10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;
- 11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек

көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Кардиохирургия (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101023

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттерге кардиохирургиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды, оның ішінде профилактиканы, диагностиканы, емдеуді, оңалтуды, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптауды қоса алғанда, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде белгілейді. кардиохирургия салалары. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.2 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.3 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.4 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.2 Дәрігер-кардиохирург - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Дәрігер-кардиохирург - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Дәрігер-кардиохирург - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.2 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 12) 7.3 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 13) 7.4 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер "біліктілігі резидентурада" кардиохирургия (ересектер, балалар) " мамандығы бойынша оқу кезінде. Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда Диагностика, емдеу, оңалту іс-шараларын ұйымдастыру Кардиохирургиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	
Еңбек функциясы 1: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл	Дағды 1: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер, бала-	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинау және тіркеу. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтаңыз. 	

және жоспарлы нысандарда Диагностика, емдеу, оңалту іс-шараларын ұйымдастыру	лар) диагностикалау, емдеу	<ol style="list-style-type: none"> 3. Клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою үшін тексерулер тізімін анықтау. 4. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 5. Диагнозды клиника, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің деректері негізінде тұжырымдау. 6. Емдеу жоспарын жасаңыз (келісіңіз). 7. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту процедуралары мен іс-шараларын жүргізу. 8. Дәрі-дәрмектерді таңдау және тағайындау. 9. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 10. Бақылау емтихандары негізінде емдеу кезеңдерін және аурудың даму динамикасын бақылау және талдау. 11. Емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласуларды орындаңыз. 12. Жоспарды әзірлеу және күтілетін нәтижелерді анықтай отырып, хирургиялық араласу кезеңдерін дәлелдеу. 13. Ашық жүрек операцияларына көмек (бірінші және екінші көмекші ретінде).
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, Денсаулық сақтау ұйымдарының жұмысын білу. 2. Қан айналымы жүйесінің негізгі ауруларының этиологиясының, патогенезінің, клиникалық симптоматикасының негіздерін білу; жіктелуі, алдын алу әдістері, диагностикасы, емдеу принциптері, консервативті емдеу әдістерін білу, хирургиялық араласу түрлері. 3. Жүрек-қан тамырлары жүйесінің ең көп таралған аурулары мен жағдайларының диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу. 4. Диагностикалық және зертханалық зерттеулердің нормасы мен патологиясын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) бейіндегі пациенттерде оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қажетті оңалту рәсімдері мен іс-шараларын оңалтушының ұсынымына мониторинг жүргізу мүмкіндігі. 2. Өмір сапасын бағалау негізінде салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жас топтарының кардиохирургиялық бейіндегі пациенттерге іс-шаралар өткізу және ұсынымдар қалыптастыру мүмкіндігі. 3. Көп тәртіптік топтың құрамында әр түрлі жас топтарында жедел араласудан кейін салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша іс-шараларды жоспарлау мүмкіндігі. 4. Операцияға дейінгі және кейінгі кезеңде ССС туа біткен патологиясы бар балалардың ата - аналары мен қамқоршыларына өмір сапасын бағалау негізінде салауатты өмір салтын қалыптастыру жөнінде консультация жүргізу мүмкіндігі.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. 1 кезенді оңалту хаттамасын білу. 3. Халық денсаулығының статистикасын білу. 4. Денсаулық сақтау критерийлері мен көрсеткіштерін білу. 5. Өмір сапасын бағалау әдістерін білу. 6. Салауатты өмір салтын жоспарлау және ұйымдастыру әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін кардиохирургиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. 2. Кардиохирургиялық патологиядан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Кардиохирургиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) кардиохирургиялық патологияның алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмір сапасын бағалау негізінде салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жас топтарының кардиохирургиялық бейіндегі пациенттерге іс-шаралар жүргізу және ұсынымдар қалыптастыру. 2. Мультидисциплинарлық топ құрамында әр түрлі жас топтарында хирургиялық араласудан кейін салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша іс-шараларды жоспарлау. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кардиохирургиялық патологияның алдын алу принциптері. Пациенттерде (Ересектер, Балалар) кардиохирургиялық патологияның алдын алу әдістері. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын өткізу. медициналық көмекке байланысты.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. Операцияға дейінгі және кейінгі кезеңде ССС туа біткен патологиясы бар балалардың ата - аналары мен қамқоршыларына өмір сапасын бағалау негізінде салауатты өмір салтын қалыптастыру жөнінде консультация жүргізу. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру.

		<p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне комбустиология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция</p>	

	<p>Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер кардиохирург	
	7	Кардиохирург дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Кардиохирург дәрігері (ересектер)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиохирург (ересек, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу 2. Операция кезеңінде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлары бар пациенттерді жүргізу. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектер, балалар) қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 	

		<p>4. Пациенттерде (Ересектер, Балалар) кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту.</p> <p>5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1: Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдауды қолдану дағдылары.</p> <p>2. Кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдауды қолдану дағдылары.</p> <p>3. Дағдылар дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру.</p> <p>4. Емдеу жоспарын жасау үшін кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, кардиокардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу;</p> <p>2. Кардиокардиохирургиядағы патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу;</p> <p>3. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу;</p> <p>4. Дәлелді медициналық практика негізінде кардиохирургтер қауымдастығында танылған кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалауға, жүргізуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу;</p> <p>5. Жас кезеңдері бойынша организмнің физиологиясы мен метаболикалық процестерінің ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер, балалар) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерде (ересектер, балалар) операция алдындағы кезеңде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.</p> <p>2. Пациенттерде (Ересектер, Балалар) кардиохирургиялық практикада хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>3. Жас кезеңдерінің физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, пациенттердегі (Ересектер, Балалар) кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляциялар жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңде пациенттердің (ересектер, балалар) жай - күйін тұрақтандыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Кардиохирургиядағы пациенттердегі (ересектер, балалар) патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу.</p> <p>2. Дәлелді практика негізінде кардиохирургтер қауымдастығында танылған кардиохирургиядағы пациенттердің (ересектер, балалар) патологиялық жағдайларын басқаруға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p> <p>кардиохирургияда.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Операция кезеңінде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлары бар пациенттерді жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Стационар жағдайында кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді (ересектер, балалар) жедел емдеудің тиімділігін мониторингтеу үшін кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін жүргізу және талдау дағдылары. 2. Хирургиялық емдеудің нәтижесін болжау үшін операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін жүргізу және талдау дағдылары. 3. Кардиохирургияға тиімді хирургиялық араласу үшін дәрігерлік консилиумдар мен операциялық топтарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Кардиохирургиялық практикада пациенттердің (ересектер, балалар) патологиялық жағдайларын диагностикалау және жүргізу кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды кардиохирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 2. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін білу. 3. Дәлелді клиникалық практика негізінде кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды жедел емдеуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.
		<p>Білімдер:</p>

		<p>1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда кардиохирургиялық патологиямен ауыр жағдайларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда кардиохирургиялық патологиясы бар қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектер, балалар) қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Кардиохирургиялық патологияға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Пациенттерде (Ересектер, Балалар) кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту.</p>	<p>Дағды 1: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың жоспарын жасау, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы.)

		<p>тау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p>	

	Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент кардиохирург	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек)	
	7	Дәрігер кардиохирург (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиохирург (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу 2. Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кардиохирург дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	

<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүргізілетін іс-шараларды түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдердің алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді (ересектер, балалар) қарау дағдылары. 2. Кардиохирургиядағы жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық, диагностикалық процестерді ресімдеу, науқастар тіркелімін толтыру дағдылары. 4. Жылдық есеп беру дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдерге көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді білу. 2. Кардиохирургиядағы диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу. 3. Кардиохирургияда диагностикалық процедураларды жүргізу әдістемесін білу. 4. Кардиохирургиядағы диагностикалық процедураларға арналған медициналық құралдар мен мамандандырылған жабдықтардың жұмыс принциптерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) жүргізілетін емдеу әдістерін түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларына көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді бағалау дағдылары. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде пациентке емдеудің оңтайлы әдісін таңдау. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізгеннен кейін пациенттердің (ересектер, балалар) жай-күйін динамикалық бақылау дағдылары. 4. Жүргізілетін терапияны уактылы түзету. 5. Жүргізілетін емдеу процесінде туындайтын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары. 6. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу іс-шараларынан кейін пациенттерді (ересектер, балалар) оңалту дағдылары. 7. Мамандардың пәнаралық тобы шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде кардиохирургияда емдеудің негіздері мен принциптерін білу. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеудің негізгі әдістерін жүргізу техникасын білу. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу рәсімдерінің асқынуларын, техникалық сипатын және олармен күрес принциптерін білу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілген емдік іс-шаралардан кейін пациенттердің ұзақ мерзімді мониторингін білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында кардиохирург дәрігерлер (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Кардиохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Кардиохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдайды және кардиохирургиялық аурулардың таралуын бақылау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (Ересектер, Балалар) кардиохирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз кардиохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. Кардиохирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.

		<p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Кардиохирург дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Кардиохирург дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>

		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент кардиохирург	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек)	
	7	Дәрігер кардиохирург (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер кардиохирург (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Дәрігер кардиохирург (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, кардиохирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Кардиохирург дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы қауіп факторларын анықтау және ұйым басшылығын уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Кардиохирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Кардиохирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Кардиохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа кардиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа кардиохирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде кардиохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа кардиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.

	<p>клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында кардиохирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Кардиохирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Кардиохирургиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы."Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	кардиохирург резидент дәрігер
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек)
	7	Дәрігер кардиохирург (балалар)
15. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-кардиохирург»:		
Топтың коды:	2217-2	
Қызмет атауының коды:	2217-2-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-кардиохирург	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиохирург (ересек)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу 2. Операция кезеңінде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлары бар пациенттерді жүргізу. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектер) қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Пациенттерде (Ересектер) кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту. 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу	Дағды 1: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) тексеру	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдауды қолдану дағдылары. 2. Кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдауды қолдану дағдылары. 3. Дағдылар дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру. 4. Емдеу жоспарын жасау үшін кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, кардиокардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу; 2. Кардиокардиохирургиядағы патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу;

		<p>3. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу;</p> <p>4. Дәлелді медициналық практика негізінде кардиохирургтер қауымдастығында танылған кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалауға, жүргізуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу;</p> <p>5. Жас кезеңдері бойынша организмнің физиологиясы мен метаболикалық процестерінің ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерде (ересектер) операция алдындағы кезеңде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.</p> <p>2. Пациенттерде (Ересектер) кардиохирургиялық практикада хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>3. Жас кезеңдерінің физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, пациенттердегі (Ересектер) кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляциялар жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңде пациенттердің (ересектер) жай - күйін тұрақтандыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Кардиохирургиядағы пациенттердегі (ересектер) патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу.</p> <p>2. Дәлелді практика негізінде кардиохирургтер қауымдастығында танылған кардиохирургиядағы пациенттердің (ересектер) патологиялық жағдайларын басқаруға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p> <p>кардиохирургияда.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Операция кезеңінде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлары бар пациенттерді жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Стационар жағдайында кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерді (ересектер) жедел емдеудің тиімділігін мониторингтеу үшін кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін жүргізу және талдау дағдылары.</p> <p>2. Хирургиялық емдеудің нәтижесін болжау үшін операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін жүргізу және талдау дағдылары.</p> <p>3. Кардиохирургияға тиімді хирургиялық араласу үшін дәрігерлік консилиумдар мен операциялық топтарды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>4. Кардиохирургиялық практикада пациенттердің (ересектер) патологиялық жағдайларын диагностикалау және жүргізу кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды кардиохирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу.</p>

	<p>2. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін білу.</p> <p>3. Дәлелді клиникалық практика негізінде кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды жедел емдеуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (Ересектер) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда кардиохирургиялық патологиямен ауыр жағдайларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.

		<p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда кардиохирургиялық патологиясы бар қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектер) қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Кардиохирургиялық патологияға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Пациенттерде (Ересектер) кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың жоспарын жасау, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы"
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент кардиохирург	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер кардиохирург (балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-кардиохирург»:			
Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-кардиохирург		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиохирург (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету. 2. Кардиохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 3. Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер) жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу.	Машықтар: 1. Жүргізілетін іс-шараларды түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдердің алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді (ересектер) қарау дағдылары. 2. Кардиохирургиядағы жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық, диагностикалық процестерді ресімдеу, наукастар тіркелімін толтыру дағдылары. 4. Жылдық есеп беру дағдылары
		Білімдер: 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдерге көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді білу. 2. Кардиохирургиядағы диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу. 3. Кардиохирургияда диагностикалық процедураларды жүргізу әдістемесін білу. 4. Кардиохирургиядағы диагностикалық процедураларға арналған медициналық құралдар мен мамандандырылған жабдықтардың жұмыс принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерде (ересектер) жүргізілетін емдеу әдістерін түзете отырып, жоғары технологиялық	Машықтар: 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларына көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді бағалау дағдылары. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде пациентке емдеудің оңтайлы әдісін таңдау.

	<p>медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізу</p>	<p>3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізгеннен кейін пациенттердің (ересектер) жай-күйін динамикалық бақылау дағдылары.</p> <p>4. Жүргізілетін терапияны уақтылы түзету.</p> <p>5. Жүргізілетін емдеу процесінде туындайтын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары.</p> <p>6. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу іс-шараларынан кейін пациенттерді (ересектер) оңалту дағдылары.</p> <p>7. Мамандардың пәнаралық тобы шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде кардиохирургияда емдеудің негіздері мен принциптерін білу.</p> <p>2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеудің негізгі әдістерін жүргізу техникасын білу.</p> <p>3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу рәсімдерінің асқынуларын, техникалық сипатын және олармен күрес принциптерін білу.</p> <p>4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілген емдік іс-шаралардан кейін пациенттердің ұзақ мерзімді мониторингін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында кардиохирург дәрігерлер (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Кардиохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Кардиохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және кардиохирургиялық аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p>

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (Ересектер) кардиохирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз кардиохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Кардиохирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Кардиохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Кардиохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Кардиохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент кардиохирург
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек, балалар)
	7	Дәрігер кардиохирург (балалар)

18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-кардиохирург»:

Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-кардиохирург		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиохирург (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, кардиохирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын бақылау	Дағды 1: "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.	

		<p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Кардиохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы қауіп факторларын анықтау және ұйым басшылығын уақтылы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибенізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Кардиохирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Кардиохирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Кардиохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша	Дағды 1: Халыққа кардиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, ди-	Машықтар:

<p>мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>агностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа кардиохирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде кардиохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа кардиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында кардиохирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Кардиохирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өмірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Кардиохирургиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	кардиохирург резидент дәрігер	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересектер)	
19. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиохирург (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу 2. Операция кезеңінде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлары бар пациенттерді жүргізу. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (балалар) қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Пациенттерде (Балалар) кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	

<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (балалар) тексер</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдауды қолдану дағдылары. 2. Кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдауды қолдану дағдылары. 3. Дағдылар дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру. 4. Емдеу жоспарын жасау үшін кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, кардиокордиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу; 2. Кардиокордиохирургиядағы патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу; 3. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу; 4. Дәлелді медициналық практика негізінде кардиохирургтер қауымдастығында танылған кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды диагностикалауға, жүргізуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу; 5. Жас кезеңдері бойынша организмнің физиологиясы мен метаболикалық процестерінің ерекшеліктерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (балалар) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (балалар) операция алдындағы кезеңде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Пациенттерде (Балалар) кардиохирургиялық практикада хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Жас кезеңдерінің физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, пациенттердегі (Балалар) кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляциялар жүргізу дағдылары. 4. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңде пациенттердің (балалар) жай - күйін тұрақтандыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиядағы пациенттердегі (балалар) патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Дәлелді практика негізінде кардиохирургтер қауымдастығында танылған кардиохирургиядағы пациенттердің (балалар) патологиялық жағдайларын басқаруға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. <p>кардиохирургияда.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Операция кезеңінде кардиохирургиялық практикада патологиялық жағдайлары бар пациенттерді жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Стационар жағдайында кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (балалар) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді (балалар) жедел емдеудің тиімділігін мониторингтеу үшін кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін жүргізу және талдау дағдылары. 2. Хирургиялық емдеудің нәтижесін болжау үшін операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі кардиохирургиялық практикадағы патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін жүргізу және талдау дағдылары. 3. Кардиохирургияға тиімді хирургиялық араласу үшін дәрігерлік консилиумдар мен операциялық топтарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Кардиохирургиялық практикада пациенттердің (балалар) патологиялық жағдайларын диагностикалау және жүргізу кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездеу білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды кардиохирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 2. Кардиохирургиядағы патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін білу. 3. Дәлелді клиникалық практика негізінде кардиохирургиядағы патологиялық жағдайларды жедел емдеуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 	

	<p>терге (Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда кардиохирургиялық патологиямен ауыр жағдайларды анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда кардиохирургиялық патологиясы бар қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (балалар) қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Кардиохирургиялық патологияға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p>

		3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Пациенттерде (Балалар) кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту.	Дағды 1: Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың жоспарын жасау, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.	Машықтар: 1. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Кардиохирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.

		<p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

	7	Дәрігер резидент кардиохирург	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересектер)	
20. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиохирург (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кардиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету. 2. Кардиохирург дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 3. Кардиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Кардиохирургиялық практикада операцияға дейінгі және кейінгі кезеңдегі патологиялық жағдайларды диагностикалау және жүргізу	Дағды 1: Пациенттерде (балалар) жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу.	Машықтар: 1. Жүргізілетін іс-шараларды түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдердің алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді (балалар) қарау дағдылары. 2. Кардиохирургиядағы жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық, диагностикалық процестерді ресімдеу, наукастар тіркелімін толтыру дағдылары.	

		<p>4. Жылдық есеп беру дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдерге көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді білу. 2. Кардиохирургиядағы диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу. 3. Кардиохирургияда диагностикалық процедураларды жүргізу әдістемесін білу. 4. Кардиохирургиядағы диагностикалық процедураларға арналған медициналық құралдар мен мамандандырылған жабдықтардың жұмыс принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (балалар) жүргізілетін емдеу әдістерін түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларына көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді бағалау дағдылары. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде пациентке емдеудің оңтайлы әдісін таңдау. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізгеннен кейін пациенттердің (балалар) жай-күйін динамикалық бақылау дағдылары. 4. Жүргізілетін терапияны уактылы түзету. 5. Жүргізілетін емдеу процесінде туындайтын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары. 6. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу іс-шараларынан кейін пациенттерді (балалар) оңалту дағдылары. 7. Мамандардың пәнаралық тобы шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде кардиохирургияда емдеудің негіздері мен принциптерін білу. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеудің негізгі әдістерін жүргізу техникасын білу. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу рәсімдерінің асқынуларын, техникалық сипатын және олармен күрес принциптерін білу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілген емдік іс-шаралардан кейін пациенттердің ұзақ мерзімді мониторингін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Кардиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Кардиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уакытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында кардиохирург дәрігерлер (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.

		<p>2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында кардиохирург дәрігерлерінің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Кардиохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Кардиохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және кардиохирургиялық аурулардың таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерге (Балалар) кардиохирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз кардиохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Кардиохирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p>

		<p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Кардиохирург дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Кардиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Кардиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Кардиохирург дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Кардиохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент кардиохирург	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек)	
21. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2217-2		
Қызмет атауының коды:	2217-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер кардиохирург (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер кардиохирург (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кардиохирургиялық патологиясы бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету,		

	кардиохирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Кардиохирургия (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Кардиохирургия (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Кардиохирургия (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Кардиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Кардиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Кардиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "кардиохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Кардиохирург дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы қауіп факторларын анықтау және ұйым басшылығын уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.

		<p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Кардиохирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Кардиохирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Кардиохирургия (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа кардиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа кардиохирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде кардиохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа кардиохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p>

		2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында кардиохирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Кардиохирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		4. Кардиохирургиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2021 жылғы 31 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-139 бұйрығы."Қазақстан Республикасында кардиологиялық, интервенциялық кардиологиялық, интервенциялық аритмологиялық және кардиохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 6 қаңтарда № 26401 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	кардиохирург резидент дәрігер
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек, балалар)
	7	Дәрігер кардиохирург (ересек)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

22. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

23. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

24. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

25. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 17 қараша.

26. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

27. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

28. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа 14-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Кинезотерапия. Эрготерапия»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

4) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

5) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Кинезотерапия. Эрготерапия

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101034

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.3 Санаториялық-курорттық ұйымдардың қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге кинезотерапия мен эрготерапияны пайдалана отырып пациенттерге медициналық оңалту жүргізу. Зақымдалған органның не ағза жүйесінің бұзылған және (немесе) жоғалған функцияларын толық немесе ішінара қалпына келтіруге, жедел дамыған патологиялық процесті аяқтау немесе ағзадағы созылмалы патологиялық процестің шиеленісуі процесінде ағза функцияларын қолдауға, сондай-ақ функциялардың ықтимал бұзылуларының алдын алуға, ерте диагностикалауға және түзетуге бағытталған кинезотерапия мен эрготерапияны пайдалана отырып, медициналық сипаттағы іс-шараларды жүргізу зақымдалған органдардың не ағза жүйелерінің алдын алу және ықтимал мүгедектік дәрежесін төмендету, өмір сапасын жақсарту, науқастың жұмысын сақтау және оның қоғамға әлеуметтік интеграциясы.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Кинезиотерапевт - 6 СБШ-нің деңгейі

2) Эрготерапевт - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Кинезиотерапевт»:	
Топтың коды:	2269-9
Қызмет атауының коды:	-
Кәсіптің атауы:	Кинезиотерапевт

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізімінде № 21856 болып тіркелген) Қоғамдық денсаулық сақтау маманы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, магистратура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оңалту әлеуетін ескере отырып, тіршілік әрекеті шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге кинезиотерапияны ұйымдастыру және жүргізу, биомеханикалық бұзылыстарды түзету және жоғалған қозғалыс функцияларын қалпына келтіру, өтемақы тетіктерін жаттықтыру және ағзаның физикалық, әлеуметтік-тұрмыстық және өндірістік жүктемелерге бейімделуі, сондай-ақ ықтимал мүгедектіктің алдын алу және дәрежесін төмендету, өмір сүру сапасын жақсарту, жұмыс қабілеттілігін сақтау үшін пациент және оның қоғамға әлеуметтік интеграциясы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жаракаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектелулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу.</p> <p>2. Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жаракаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттерге кинезиотерапияны қолдана отырып, медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын (ИПМР) қалыптастыру және іске асыру, ИПМР шеңберінде іске асырылған оңалту іс-шараларының тиімділігін бағалау</p> <p>3. Әр түрлі клиникалық жағдайларда пациенттермен және олардың отбасы мүшелерімен, МДГ мүшелерімен байланыс</p> <p>4. Есепті-есепті медициналық құжаттаманы жүргізу және ЕДШ бөлімшесінің/кабинетінің қызметін ұйымдастыру, механотерапия, массаж және т. б.</p>	
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Тірек-қимыл аппаратының жаракаттары мен зақымдануларын кешенді емдеуде физиотерапиялық процедураларды жүргізу</p> <p>2. Шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Зерттеу әдістерін таңдау және пациенттің физикалық және психомоторлық жағдайын, ұтқырлық деңгейін, функциялары мен құрылымдарының бұзылуын, белсенділігі мен қатысуын жасына және жынысына, Медициналық және әлеуметтік оңалтуды көрсетудің қолданыстағы хаттамалары мен стандарттарына сәйкес бағалау жүргізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдарды жинау дағдылары және науқастың өмір сүру және өмір сүру жағдайлары, жаман әдеттер (темекі шегу, алкоголь, психотроптық құралдар және т.б.), кәсіби зияндар туралы ақпаратты егжей-тегжейлі көрсете отырып, өмір мен арудың толық тарихы. 2. Дағдылар қоршаған ортаны жеңілдететін факторлар мен кедергілерді, сондай-ақ бұзылған функцияларды қалпына келтіру үшін маңызды жеке факторларды анықтау. 3. Халықаралық оңалту шкалаларын негізді таңдау және пайдалану және олардың нәтижелерін түсіндіру дағдылары. 4. Пациентті қарау, мкФ сәйкес пациенттің функционалдық қабілеттерін кешенді бағалау дағдылары, оның ішінде: постуральды функцияларды зерттеу; дене қалпын (позасын) өзгерту мүмкіндігін зерттеу; дене қозғалысы мен жүру функциясын зерттеу; жоғарғы және төменгі аяқтардың қызметі мен құрылымын зерттеу; үйлестіруші функцияны зерттеу; қабылдау функциясын зерттеу; төзімділік функциясын зерттеу; нейрофизиологиялық параметрлерді зерттеу; өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын және қоршаған ортаның тіршілік әрекетіне әсерін зерттеу. 5. 0-ден 18 жасқа дейінгі балалардың физикалық және психомоторлық даму деңгейін бағалау дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулардың бейіні бойынша медициналық оңалту бойынша ҚР диагностикасы мен емдеудің стандарттары мен клиникалық хаттамаларын білу. 2. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектелуі бар ересектер мен балаларды анамнез жинау және физикалық тексеру ерекшеліктерін білу. 3. Балалардың физикалық және психомоторлық дамуын бағалау әдістерін білу. 4. Тіршілік пен денсаулықтың жұмыс істеуі мен шектелуінің халықаралық жіктемесін білу (ХКФ). 5. Тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін арнайы функционалдық сынамаларды, тесттер мен шкалаларды таңдау әдістемесі мен алгоритмін білу организм.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі ауруларда және (немесе) жағдайларда, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау дағдысы. 2. Дамудың ауытқулары мен деформацияларын, бұлшықет теңгерімсіздіктерін (тонус, күш), асимметрияны, физикалық шамадан тыс жүктеменің клиникалық белгілерін, аурулардың негізгі патологиялық белгілері мен синдромдарын анықтау, жұмыс істеудің халықаралық жіктелуін ескере отырып, оңалту болжамын анықтау үшін зерттеу нәтижелерін түсіндіру дағдылары.

		<p>3. Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған балалардың физикалық және психомоторлық дамуындағы ауытқуларды және одан кейінгі өмірлік шектеулерді анықтау дағдылары.</p> <p>4. Мультидисциплинарлық оңалту тобының жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар дәрігерлермен, мамандармен пациентке консультация берудің қолда бар деректерін, патологиясы бар және функциялары бұзылған пациенттерді қосымша зертханалық, аспаптық, функционалдық тексеру деректерін түсіндіру дағдылары, олар бойынша пациент қазіргі уақытта барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, емдік дене шынықтыруға жіберілді. пациенттің әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, тыныс-тіршілігінің бұзылу дәрежесі (белсенділік, қатысу, қоршаған орта факторларының әсері) және бекітілген көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерге сәйкес емдік дене шынықтыру тағайындау.</p> <p>5. Тіршілік әрекетінің шектеулерінің, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуының ауырлық дәрежесін анықтау дағдылары, жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Адам ағзасының функцияларын, құрылымдарын және тіршілік әрекетінің шектеулерін бұзудың сыныптары мен категорияларын білу.</p> <p>2. Халықаралық жұмыс классификациясына, тіршілік пен денсаулықты шектеуге сәйкес адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуының, тіршілік әрекетінің шектеулерінің ауырлық дәрежесін анықтау принциптерін білу.</p> <p>3. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі адам ағзасының даму, өзгеру және жұмыс істеу заңдылықтарын білу; адам ағзасының функционалдық жүйелерін нормада және патологиялық процестердің дамуында реттеу ерекшеліктері.</p> <p>4. Функцияның бұзылуының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, адам ағзасының құрылымын, тіршілік әрекетін, қалпына келтіру кезеңінің ерекшеліктерін, асқынударды және оңалту процесінің ықтимал нәтижелерін білу аурулар және (немесе) жағдайлар.</p> <p>5. Бағалау әдістерін білу, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын, жоғары психикалық функцияларды, психоэмоционалды жағдайды, гигиеналық дағдыларды, тұрмыстық дағдыларды және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілерін ICF бойынша жіктеу.</p> <p>6. Адам ағзасының функциялары, құрылымдары, тіршілік әрекеті бұзылған кезде зертханалық-диагностикалық көрсеткіштердің ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Мультидисциплинарлық топ мамандарымен бірлесіп, жұмыс істеу жай-күйін және тіршілік әрекетін шектеуді (ағзаның қызметі мен құрылымын,</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. ХКФ ескере отырып, жан-жақты тексеру деректері бойынша пациенттің бұзылған және сақталған функциялары мен құрылымдарының жай-күйі, оның тыныс-тіршілігінің жай-күйі туралы қорытынды жасау дағдысы.</p>

	<p>пациенттің белсенділігі мен қатысуын), жұмыс істеудің халықаралық сыныптамасы, тіршілік әрекеті мен денсаулықты шектеу негізінде қоршаған орта факторлары мен жеке факторлардың әсерін сипаттайтын оңалту диагнозын белгілеу</p>	<p>2. МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын қою алгоритмін қолдану дағдылары.</p> <p>3. МДМ басқа мамандарымен бірлесіп МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын зерттеу, тұжырымдау және негіздеу кезінде алынған деректерді жинақтау дағдылары.</p> <p>4. Оңалту әлеуетін және оның динамикадағы өзгерістерін анықтау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Оңалту диагнозын тұжырымдау әдістемесін білу.</p> <p>2. Оңалту әлеуеті ұғымын, оңалту әлеуетін анықтау әдістерін, оңалту әлеуеті факторларын білу, оңалту әлеуетін пайдалану.</p> <p>3. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының ұсынысы бойынша функциялардың бұзылу дәрежесін бағалаудағы функционалдық сыныптарды, функционалдық сыныптардың градациясын білу.</p> <p>4. Оңалтудың ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді мақсаттарын айқындау әдістемесін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жарاقاتтар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттерге кинезитерапияны қолдана отырып, медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын (ИПМР) қалыптастыру және іске асыру, ИПМР шеңберінде іске асырылған оңалту іс-шараларының тиімділігін бағалау</p>	<p>Дағды 1: Ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған және жасына қарамастан, аурулар және (немесе) жай-күйлер кезінде оңалту әлеуетін ескере отырып, тіршілік әрекетінің одан кейінгі шектеулері бар пациенттерге кинезитерапияны қолдана отырып, медициналық оңалту жоспарын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мақсаттар мен міндеттерді айқындау дағдылары, емдік дене шынықтыруды (кинезитерапия), гидрокинезитерапияны, механотерапияны, оның ішінде қолдануды негіздеу. оңалту диагнозы және (немесе) оңалту әлеуеті негізінде бір күнге, аптаға, пациенттің бүкіл болу кезеңіне және медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, ҚР диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына, медициналық оңалту бойынша медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша халықаралық ұсынымдарға сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып.</p> <p>2. Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты кинезитерапия бөлігіндегі оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету дағдысы.</p> <p>3. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке қолданылатын әсерлердің қарқындылығының қозғалыс режимін, жеке шекараларын анықтау дағдылары.</p> <p>4. Жеке медициналық оңалту бағдарламасын іске асыру бойынша кинезитерапиялық іс-шараларды жүргізуді шектейтін қауіп факторлары мен факторларды анықтау дағдылары.</p> <p>5. Медициналық оңалтуды көрсетудің қолданыстағы қағидаларына, ҚР диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына және/немесе медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық оңалту жөніндегі халықаралық ұсынымдарға сәйкес кинезитерапия, гидрокинезитерапия, механотерапия әдістері мен құралдарын тағайындау және таңдау, ЕДШ кешендерін жасау, емдік дене шынықтыру мен механотерапияның қауіпсіздігін бағалау дағдылары.</p> <p>6. Медициналық оңалтуды көрсетудің қолданыстағы қағидаларына, ҚР диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына және/немесе медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық оңалту жөніндегі халықаралық</p>

		<p>ұсынымдарға сәйкес қол техниктерін тағайындау және олардың қауіпсіздігін бағалау дағдылары.</p> <p>7. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапия), гидрокинезиотерапияны, механотерапияны, оның ішінде роботтандырылған, қолмен манипуляцияларды тағайындауға медициналық көрсетілімдерді және қарсы көрсетілімдерді айқындау дағдылары.</p> <p>8. Емдік паравертебральды, буын ішілік және буын маңы манипуляцияларын жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>9. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде тіршілік әрекеті шектелген, дене функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін кинезитерапияны, гидрокинезиотерапияны, механотерапияны, массажды қолдана отырып, оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. МкФ, бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды жағдай, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері туралы білім.</p> <p>2. Медициналық оңалтудың және кинезитерапияның жалпы негіздерін, медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын жүргізудің мақсаттары мен міндеттерін білу.</p> <p>3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, инфекциялық емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезіндегі пациенттерді медициналық оңалту және кинезитерапия негіздерін білу.</p> <p>4. Оңалту іс-шараларының, оның ішінде кинезитерапияның, гидрокинезиотерапияның, механотерапияның, қол техникасының мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, инфекциялық емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезіндегі пациенттердің денесіне әсер ету тетіктерін білу.</p> <p>5. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) құралдарын тағайындау принциптерін, әсер ету тетіктерін, медициналық көрсетілімдерді және тағайындауға қарсы көрсетілімдерді білу.</p> <p>6. Оңалту іс-шараларының аяқталу критерийлерін және адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және тыныс-тіршілігі шектелген пациенттерді кейінгі кезеңдерде медициналық оңалту бойынша көмек көрсету немесе оны аяқтау үшін маршруттау қағидаттарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттерге кинезитера-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде кинезитерапияны, гидрокинезиотерапияны, механотерапияны, оның ішінде роботтандырылған, қол техникасын қолдана отырып, дене функциялары мен құрылымдары бұзы-</p>

пияны қолдана отырып, медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру, ИПМР шеңберінде іске асырылған оңалту іс-шараларының тиімділігін бағалау

лған және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерге медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу дағдылары.

2. Медициналық оңалтуды көрсетудің қолданыстағы қағидаларына, ҚР диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына және/немесе медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық оңалту жөніндегі халықаралық ұсынымдарға сәйкес емдік дене шынықтыру мен механотерапияның тиімділігін мониторингтеу дағдылары.

3. Медициналық оңалтуды көрсетудің қолданыстағы қағидаларына, ҚР диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларына және/немесе медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық оңалту жөніндегі халықаралық ұсынымдарға сәйкес қол техникасының тиімділігін мониторингтеу дағдылары.

4. Кинезитерапия, механотерапия және қол техникасын жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың қайталама профилактикасын жүргізу немесе емдеу дағдылары.

Білімдер:

1. ҚР халқына медициналық оңалту, оның ішінде кинезитерапия көрсету тәртібі мен ережелерін білу. Пациенттерге медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар олардың дамуына байланысты жүргізілетін аурулар және (немесе) жай-күйлер бейіні бойынша медициналық көмек көрсетудің тәртібі мен қағидалары.

2. ҚР диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамаларын және медициналық оңалтуды көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды білу.

3. Кинезитерапия, механотерапия, қолмен манипуляция және әртүрлі аурулары немесе жағдайлары бар науқастарды медициналық оңалтудың басқа әдістерін білу.

4. Баланың өмірінің алғашқы үш жылындағы қозғалыстың функционалды жүйесінің онтогенезін білу.

5. Медициналық оңалтудағы, медициналық оңалту процесін басқарудағы көпсалалы жұмыс принциптерін білу.

6. Санаторлық-курорттық емдеу, климатотерапия, бальнеотерапия, пелоидотерапия әдістерін, курорттардың түрлерін, курорттық факторлардың жіктелуін білу;

медициналық көрсеткіштер және санаторий-курорттық емдеуге жіберуге қарсы көрсеткіштер.

7. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген, кинезитерапия кезінде немесе науқастарды аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде тексеру кезінде туындаған алдын алу немесе жою жолдарын білу.

8. Бөлімшелер, физиотерапия кабинеттері, ЕДШ залдары/кабинеттері (кинезиотерапия) персоналының еңбегін қорғау жөніндегі нұсқаулықтарды білу.

9. Буындар мен жұмсақ тіндердің зақымдануының ультрадыбыстық белгілерін білу.

		<p>10. Терапевтік паравертебральды, буын ішілік және периартикулярлық манипуляцияларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>11. Аскынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Әр түрлі клиникалық жағдайларда пациенттермен және олардың отбасы мүшелерімен, МДГ мүшелерімен байланыс</p>	Дағды 1: Пациентпен және оның туыстарымен эмпатия мен сенімге негізделген қарым-қатынас орнату	<p>Машықтар:</p> <p>1. Сұрау және тексеру жүргізу кезінде пациенттерге, олардың туыстарына мұқият және құрметпен қарау дағдылары.</p> <p>2. Пациенттердің әлеуметтік-экономикалық, этникалық, мәдени және діни ерекшеліктеріне қарамастан эмпатия мен құрметті көрсету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қарым-қатынас дағдыларының принциптерін білу.</p> <p>2. Этика және деонтология принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 4: Есепті-есепті медициналық құжаттаманы жүргізу және ЕДШ бөлімшесінің/кабинетінің қызметін ұйымдастыру, механотерапия, массаж және т. б.	Дағды 1: Медициналық есепке алу-есеп құжаттамасын ресімдеу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
	Дағды 2: ЕДШ бөлімшесінің/кабинетінің қызметін ұйымдастыру, механотерапия, массаж және т. б.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттердің қауіпсіздік қағидаларын, кинезитерапия, гидрокинезитерапия, механотерапия, массаж және т. б. өткізу орындарына ҚР санитариялық қағидалары мен нормаларының талаптарын сақтауды бақылау дағдылары.</p> <p>2. Кинезитерапия, механотерапия, гидрокинезитерапия, массаж және т. б. жүргізу кезінде СОП сақталуын бақылау дағдылары.</p> <p>3. Қарамағындағы орта және кіші медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру дағдылары.</p>

		<p>4. Медициналық персоналға лауазымдық нұсқаулықтардағы өзгерістер туралы ақпаратты жеткізе білу.</p> <p>5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін атқаруына бақылауды жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>6. Әртүрлі ведомстволық бағыныстағы медициналық ұйымдарда кинезитерапия, гидрокинезитерапия, механотерапия, массаж және т.б. бойынша іс-шараларды жүргізу кезінде пациенттің уақытын басқару дағдылары.</p> <p>7. Әртүрлі ведомстволық бағыныстағы медициналық ұйымдарда кинезитерапия, гидрокинезитерапия, механотерапия, массаж және т.б. бойынша іс-шараларды жүргізу кезінде ЕДШ нұсқаушысының, МАССАЖИСТТІҢ уақытты басқару дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР Еңбек кодексін білу. 2. Еңбекті қорғау талаптарын, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздерін, пациенттердің қауіпсіздік қағидағтарын, кинезитерапия, гидротерапия, механотерапия, массаж және т. б. жүргізу кезіндегі СОП-ны білу. 3. Кинезитерапия, гидротерапия, механотерапия, массаж және т. б. орындарға ҚР санитариялық ережелері мен нормаларының талаптарын білу. 4. "Физикалық медицина және оңалту" бейіні бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардағы медицина қызметкерлерінің лауазымдық міндеттерін білу. 5. Мобильділігі төмен пациенттерді оңалту кезінде қолжетімді ортаны ұйымдастыру жөніндегі талаптарды білу. 6. Медициналық менеджмент принциптерін білу. 7. Процестерді тиімді басқару принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен зақымдануларын кешенді емдеуде физиотерапиялық процедураларды жүргізу	<p>Дағды 1: Физиотерапиялық процедураларды жүргізуге көрсеткіштерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен зақымдануын кешенді емдеуде физикалық факторларды қолдану дағдылары. 2. Физиотерапия жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Физикалық факторлардың әсер ету механизмдерін, физикалық факторлардың дененің әртүрлі мүшелері мен жүйелерінің негізгі патологиялық процестері мен функцияларына әсерін білу. 2. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен зақымдануын кешенді емдеуде физикалық факторларды қолдану принциптерін білу. 3. Физиотерапиялық процедураларды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Физиотерапиялық процедураларды жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі бір аурулар кезінде физикалық факторларға әсер етудің тиісті әдістерін анықтау дағдылары.

		<p>2. Жарақаттардың ультрадыбыстық терапиясын жүргізу дағдылары</p> <p>және буын-байлам және жүйке-бұлшықет аппараттарының зақымдануы.</p> <p>3. Жарықпен емдеу, жылумен, электрмен емдеу дағдылары-, тірек - қимыл аппаратының жарақаттары мен зақымдануларын кешенді емдеудегі магниттік және криотерапия.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сауықтыру әсерінің тетіктерін білу</p> <p>физикалық факторлар (ультрадыбыстық, жылу, суық, Жарық) патологиялық процеске.</p> <p>2.Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен зақымдануын кешенді емдеуде физикалық факторларды (ультрадыбыстық, жылу, суық, жарық) қолдану әдістері мен әдістерін білу.</p> <p>3. Физиотерапиялық жабдықтармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Шұғыл медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Шұғыл медициналық көмек көрсетілетін жағдайларды анықтау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл медициналық көмек көрсетілетін жағдайларды анықтау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Шұғыл медициналық көмек көрсетілетін жағдайлардың тізбесін білу.</p> <p>2. Зақымдану және өмірге қауіп төндіретін жағдайлар кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету алгоритмін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Шұғыл медициналық көмек көрсету бойынша іс-шаралар өткізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алғашқы көмек көрсету бойынша іс-шаралар өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>2. Алғашқы көмек көрсетілетін жағдайлардың себептері, кезеңдері және клиникалық белгілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік, жүйелі ойлау, табандылық</p> <p>Қарым-қатынас, аналитикалық ойлау</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тез шешім қабылдай білу</p> <p>Көшбасшылық қасиеттер</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары</p> <p>Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және үздіксіз жетілдіру дағдылары</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы дербестік және жауапкершілік</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

	7	Дәрігер медициналық реабилитолог	
10. Кәсіптің карточкасы «Эрготерапевт»:			
Топтың коды:	2269-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Эрготерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Қоғамдық денсаулық сақтау маманы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, магистратура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оңалту әлеуетін ескере отырып, тіршілік әрекеті шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге кинезиотерапияны ұйымдастыру және жүргізу, биомеханикалық бұзылыстарды түзету және жоғалған қозғалыс функцияларын қалпына келтіру, өтемақы тетіктерін жаттықтыру және ағзаның физикалық, әлеуметтік-тұрмыстық және өндірістік жүктемелерге бейімделуі, сондай-ақ ықтимал мүгедектіктің алдын алу және дәрежесін төмендету, өмір сүру сапасын жақсарту, жұмыс қабілеттілігін сақтау үшін пациент және оның қоғамға әлеуметтік интеграциясы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Эрготерапия әдістерін қолдана отырып, медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу мақсатында дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттердің жай-күйін бағалауды (диагностикалауды) жүргізу</p> <p>2. Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттерге эрготерапия әдістерін қолдана отырып, медициналық оңалтудың жеке жоспарын (ИПМР) қалыптастыру және іске асыру, ИПМР шеңберінде іске асырылған оңалту іс-шараларының тиімділігін бағалау</p> <p>3. Жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан құрылымдары, функциялары бұзылған және белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттердің күнделікті қызметінің эргономикасы бойынша ұсынымдарды қоса алғанда, салауат-</p>	

		<p>ты өмір салтының, санитарлық-гигиеналық ағартудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалау және жүргізу</p> <p>4. Есепті-есепті медициналық құжаттаманы жүргізу және ЕДШ бөлімшесінің/кабинетінің қызметін ұйымдастыру, механотерапия, массаж және т. б.</p> <p>5. Әр түрлі клиникалық жағдайларда пациенттермен және олардың отбасы мүшелерімен, МДГ мүшелерімен байланыс</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Шұғыл медициналық көмек көрсету</p> <p>2. Адам ағзасының тіршілік әрекеті шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивтік технологияларды пайдалану</p>
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Эрготерапия әдістерін қолдана отырып, медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу мақсатында дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттердің жай-күйін бағалауды (диагностикалауды) жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеу әдістерін таңдау және пациенттің физикалық және психомоторлық жағдайын, функциялары мен құрылымдарының бұзылуын, белсенділігі мен қатысуын жасына және жынысына, Медициналық және әлеуметтік оңалтуды көрсетудің қолданыстағы хаттамалары мен стандарттарына сәйкес бағалау жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шағымдарды жинау дағдылары және науқастың өмір сүру және өмір сүру жағдайлары, жаман әдеттер (темекі шегу, алкоголь, психотроптық құралдар және т.б.), кәсіби зияндар туралы ақпаратты егжей-тегжейлі көрсете отырып, өмір мен аурудың толық тарихы.</p> <p>2. Дағдылар қоршаған органы жеңілдететін факторлар мен кедергілерді, сондай-ақ бұзылған функцияларды қалпына келтіру үшін маңызды жеке факторларды анықтау.</p> <p>3. Халықаралық оңалту шкалаларын негізді таңдау және пайдалану және олардың нәтижелерін түсіндіру дағдылары.</p> <p>4. Пациентті қарау, мкФ сәйкес пациенттің функционалдық қабілеттерін кешенді бағалау дағдылары, оның ішінде: поуральды функцияларды зерттеу; дене қалпын (позасын) өзгерту мүмкіндігін зерттеу; дене қозғалысы мен жүру функциясын зерттеу; жоғарғы және төменгі аяқтардың қызметі мен құрылымын зерттеу; үйлестіруші функцияны зерттеу; қабылдау функциясын зерттеу; төзімділік функциясын зерттеу; нейрофизиологиялық параметрлерді зерттеу; өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын және қоршаған ортаның тіршілік әрекетіне әсерін зерттеу.</p> <p>5. 0-ден 18 жасқа дейінгі балалардың физикалық және психомоторлық даму деңгейін бағалау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медицинадағы НҚА талаптарын, аурулардың бейіні бойынша медициналық оңалту бойынша ҚР диагностикасы мен емдеудің стандарттары мен клиникалық хаттамаларын білу.</p> <p>2. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектелуі бар ересектер мен балаларды анамнез жинау және физикалық тексеру ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Балалардың физикалық және психомоторлық дамуын бағалау әдістерін білу.</p> <p>4. Тіршілік пен денсаулықтың жұмыс істеуі мен шектелуінің халықаралық жіктелімін білу (ХКФ).</p> <p>5. Тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін арнайы функционалдық сына-</p>

	маларды, тесттер мен шкалаларды таңдау әдістемесі мен алгоритмін білу организм.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі ауруларда және (немесе) жағдайларда, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау дағдысы. 2. Ағзаның функционалдық бұзылыстары мен функционалдық резервтерінің деңгейін бағалау дағдылары; постуральды және қозғалыс функциялары; жоғары психикалық функциялар мен эмоционалдық саланың жай-күйі; тұрмыстық және кәсіптік дағдылардың бұзылуы; пациент үшін маңызды жеке және қоғамдық өмір оқиғаларына белсенділік пен қатысу шектеу; оңалту процесінің нәтижесіне әсер ететін қоршаған орта факторлары. 3. Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған балалардың физикалық және психомоторлық дамуындағы ауытқуларды және одан кейінгі өмірлік шектеулерді анықтау дағдылары. 4. Мультидисциплинарлық оңалту тобының жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар дәрігерлермен, мамандармен пациентке консультация берудің қолда бар деректерін, патологиясы бар және функциялары бұзылған пациенттерді қосымша зертханалық, аспаптық, функционалдық тексеру деректерін түсіндіру дағдылары, олар бойынша пациент қазіргі уақытта барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, емдік дене шынықтыруға жіберілді. пациенттің әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, тыныс-тіршілігінің бұзылу дәрежесі (белсенділік, қатысу, қоршаған орта факторларының әсері) және бекітілген көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерге сәйкес емдік дене шынықтыру тағайындау. 5. Эргономика тұжырымдамасы тұрғысынан қоршаған ортаны зерттеу дағдылары. 6. Тіршілік әрекетінің шектеулерінің, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуының ауырлық дәрежесін анықтау дағдылары, жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функцияларын, құрылымдарын және тіршілік әрекетінің шектеулерін бұзудың сыныптары мен категорияларын білу. 2. Халықаралық жұмыс классификациясына, тіршілік пен денсаулықты шектеуге сәйкес адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуының, тіршілік әрекетінің шектеулерінің ауырлық дәрежесін анықтау принциптерін білу. 3. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі адам ағзасының даму, өзгеру және жұмыс істеу заңдылықтарын білу; адам ағзасының функционалдық жүйелерін нормада және патологиялық процестердің дамуында реттеу ерекшеліктері.

<p>шараларының тиімділігін бағалау</p>	<p>(қолмен) сенсорлық ынталандыру, функционалдық ортездеу)</p>	<p>2. Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты кәсіптік терапия бөлігіндегі оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету дағдысы.</p> <p>3. Кәсіптік терапия әдістерін қолдана отырып, оңалту іс-шараларын жүргізуді шектейтін қауіп факторлары мен факторларды анықтау дағдылары.</p> <p>4. Кәсіптік терапияны тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>5. Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жаракаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттерге, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде эрготерапия әдістерін қолдана отырып, медициналық оңалтудың жеке жоспарын қалыптастыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. МКФ, бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды жағдай, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері туралы білім.</p> <p>2. Медициналық оңалтудың және кинезитерапияның жалпы негіздерін, медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын жүргізудің мақсаттары мен міндеттерін білу.</p> <p>3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, инфекциялық емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезіндегі пациенттерді медициналық оңалту және кинезитерапия негіздерін білу.</p> <p>4. Оңалту іс-шараларының, оның ішінде кинезитерапияның, гидрокинезитерапияның, механотерапияның, қол техникасының мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, инфекциялық емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезіндегі пациенттердің денесіне әсер ету тетіктерін білу.</p> <p>5. Емдік дене шынықтыру (кинезитерапия) құралдарын тағайындау принциптерін, әсер ету тетіктерін, медициналық көрсеткіштерді және тағайындауға қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>6. Оңалту іс-шараларының аяқталу критерийлерін және адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және тыныс-тіршілігі шектелген пациенттерді кейінгі кезеңдерде медициналық оңалту бойынша көмек көрсету немесе оны аяқтау үшін маршруттау қағидаттарын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Кәсіптік терапия әдістері мен құралдарын қолдана отырып, жұмыс орнын дайындау және медициналық оңалтудың жеке жоспарын іске асыру.</p>	<p>Машықтар: 1. Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жаракаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттерге эрготерапия әдістерін қолдана отырып, медициналық оңалтудың жеке жоспарын іске асыру дағдылары. 2. Жеке медициналық оңалту жоспары шеңберінде іске асырылған медициналық оңалту іс-шараларының тиімділігін бағалау дағдылары.</p>

3. Өртүрлі кәсіптік терапия құралдарын қолдану дағдылары: қоршаған орта факторларын (сәулет және жоспарлау, жабдықтар, тұрмыстық заттар, жиһаз және пациентпен өзара әрекеттесетін адамдар) кедергілер, өзіне-өзі қызмет көрсету, өнімді қызмет және демалыс саласындағы қызметті қолдау немесе ынталандыру тұрғысынан зерттеу.

4. Күнделікті өмір дағдыларын сақтау және жаттықтыру мақсатында қоршаған орта факторларын жеке өзгерту және бейімдеу дағдылары.

5. Күнделікті өмір дағдыларын үйрету дағдылары.

6. Медициналық оңалтудың жеке жоспарын іске асыру кезінде күнделікті өмір сүру дағдыларын оқыту процесінде аппараттық емес (қолмен) сенсорлық ынталандырудың әртүрлі әдістерін (тактильді, температуралық, проприоцептивтік, ольфакторлық, визуалды, аудиалдық, аралас және басқалар) пайдалану дағдылары.

7. Кәсіби терапия әдістерін қолдана отырып, оңалту шараларының оңтайлы жиынтығын анықтау дағдылары.

8. Медициналық оңалтудың барлық кезеңдерінде кәсіптік терапия әдістерін қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген әсерлердің алдын алуды жүзеге асыру дағдылары.

9. Медициналық оңалтудың жеке жоспарын іске асыру кезінде кәсіптік терапия әдістерін қолдану кезінде қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау талаптарын орындау дағдылары.

Білімдер:

1. ҚР-да медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібін білу.

2. Биомеханика, Эргономика, адам психологиясының негіздерін білу.

3. Кәсіптік терапия әдістері қолданылатын негізгі аурулардың және (немесе) жағдайлардың этиологиясын, патогенезін және клиникалық көріністерін білу.

4. Медициналық оңалту процесінде қолданылатын әсерлердің қозғалыс режимдерін, сенсорлық жүктемені, қарқындылығының жеке шекараларын білу.

5. Оңалту әлеуетін анықтау әдістерін, оңалту әлеуетінің факторларын, оңалту әлеуетін пайдалануды білу.

6. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының ұсынысы бойынша дене функцияларының бұзылу дәрежесін бағалаудағы функционалдық сыныптарды білу, функционалдық сыныптардың градациясы.

7. Кәсіптік терапия әдістерін қолдана отырып, медициналық оңалту шараларының тиімділік критерийлерін білу.

8. Жарақаттар, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолданылатын ортездеу және уақытша техникалық оңалту құралдарын таңдау әдістерін білу.

9. Күнделікті өмірді жеңілдету үшін ортездеу және жеке бейімделу құралдарын жасау технологиясын білу.

10. Аппараттық емес (қолмен) сенсорлық ынталандыру әдістерінің сипаттамасы мен әсер ету механизмін білу.

		<p>11. Негізгі Еңбек және тұрмыстық процестерді орындау кезінде ағзаға психофизиологиялық жүктеменің сипаттамасын білу.</p> <p>12. Өртүрлі жарақаттар, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде физикалық және сенсорлық жүктемені мөлшерлеу тәсілдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан құрылымдары, функциялары бұзылған және белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттердің күнделікті қызметінің эргономикасы бойынша ұсынымдарды қоса алғанда, салауатты өмір салтының, санитарлық-гигиеналық ағартудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бағалау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Күнделікті өмірдің эргономикасын оңтайландыру бағдарламаларын қоса алғанда, жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан құрылымдары, функциялары бұзылған және белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттердің салауатты өмір салты бағдарламаларын қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылымдары, функциялары бұзылған және жарақаттар, аурулар және (немесе) кәсіптік терапия әдістерін қолдана отырып, белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттер үшін профилактикалық және сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. 2. Адам денсаулығының жай-күйіне (денсаулық тобына) байланысты эргономиканы оңтайландыру, сондай-ақ денсаулықты сақтау үшін күнделікті өмірде эргономиканы әдістемелік қамтамасыз ету мен түзетуді жүзеге асыру бойынша ұсынымдар мен бағдарламалар жасау дағдылары. 3. Жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан құрылымдары, функциялары бұзылған және белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттерді, олардың заңды өкілдерін және күтімді жүзеге асыратын адамдарды сауықтыру тәсілдерінің әдістемелеріне және эрготерапия құралдарын өз бетінше қолдану әдістеріне оқыту дағдылары. 4. Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттер, сондай-ақ олардың заңды өкілдері мен күтуші тұлғалар арасында салауатты өмір салтын ілгерілету жөніндегі іс-шараларды жүргізу дағдылары. 5. Іске асырылған профилактикалық және сауықтыру іс-шараларының тиімділігін бағалау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профилактикалық және сауықтыру мақсатында кәсіптік терапия әдістерін қолдануды білу. 2. Тұрмыстық және еңбек процестерінің эргономикасының теориялық және практикалық негіздерін білу. 3. Күнделікті өмір дағдыларын үйрету кезінде дәрігерлік-педагогикалық Бақылау негіздерін, өзін-өзі Бақылау негіздерін білу. 4. Жалпы және арнайы гигиена негіздерін, салауатты өмір салтын, оны қалыптастыру әдістерін білу, бастапқы, қайталама және үшінші профилактиканың негіздері. 5. Алдын алу және сауықтыру мәселелері бойынша кеңес беру әдістемелерін, дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан белсенділігі шектелген пациенттердің профилактикасы мен сауықтыруы бойынша білім беру бағдарламаларын әдістемелік қамтамасыз етуді әзірлеу әдістемесін білу. 6. Дене функциялары мен құрылымдары бұзылған және жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан бел-

		сенділігі мен қатысуы шектелген пациенттер, сондай-ақ олардың заңды өкілдері арасында санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістерін білу. 7. Қажетті диагностикалық, оңалту аппараттарымен, аспаптармен, құрылғылармен, тренажерлармен, техникалық оңалту құралдарымен және техникалық күтім құралдарымен жұмыс істеу кезінде санитарлық-гигиеналық ережелер мен нормаларды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Есепті-есепті медициналық құжаттаманы жүргізу және ЕДШ бөлімшесінің/кабинетінің қызметін ұйымдастыру, механотерапия, массаж және т. б.	Дағды 1: Медициналық есепке алу-есеп құжаттамасын ресімдеу	Машықтар: 1. Медициналық есепке алу-есеп құжаттамасын ресімдеу дағдылары. 2. Паспорттық-демографиялық ақпаратты, медициналық мекемелердің қызметі мен құрылымы туралы мәліметтерді, статистикалық-басқарушылық ақпаратты, жоспарлы көрсеткіштерді жинау және талдау қабілеті. 4. Электрондық құжат нысанында медициналық есепке алу-есеп құжаттамасын толтыру дағдылары. 5. ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің ақпараттық жүйелері мен электрондық базаларын пайдалану дағдылары. Білімдер: 1. Қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес, оның ішінде электрондық құжат нысанында "медициналық оңалту" бейіні бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидаларын білу. 2. ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің Медициналық ақпараттық жүйелерінде және электрондық базаларында жұмыс істеу қағидаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Эрготерапия кабинетінің қызметін ұйымдастыру	Машықтар: 1. Пациенттердің қауіпсіздігі қағидаттарының, ҚР санитарлық ережелері мен нормаларының эрготерапия жүргізу орындарына қойылатын талаптарының сақталуын бақылау дағдылары. 2. Кәсіби терапияны жүргізу кезінде SOP сәйкестігін бақылау дағдылары. 3. Қарамағындағы орта және кіші медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру дағдылары. 4. Әртүрлі ведомстволық бағыныстағы медициналық ұйымдарда кәсіптік терапия бойынша іс-шараларды жүргізу кезінде пациенттің уақытын басқару дағдылары. Білімдер: 1. Еңбекті қорғау талаптарын, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздерін, пациенттердің қауіпсіздік қағидаттарын, кинезитерапия, гидротерапия, механотерапия, массаж және т. б. жүргізу кезіндегі СОП-ны білу. 2. Кинезитерапия, гидротерапия, механотерапия, массаж жүргізу орындарына ҚР санитариялық қағидалары мен нормаларының талаптарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

		<p>3. "Физикалық медицина және оңалту" бейіні бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардағы медицина қызметкерлерінің лауазымдық міндеттерін білу.</p> <p>4. Мобильділігі төмен пациенттерді оңалту кезінде қолжетімді ортаны ұйымдастыру жөніндегі талаптарды білу.</p> <p>5. Медициналық менеджмент принциптерін білу.</p> <p>6. Процестерді тиімді басқару принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5:</p> <p>Әр түрлі клиникалық жағдайларда пациенттермен және олардың отбасы мүшелерімен, МДГ мүшелерімен байланыс</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен және оның туыстарымен эмпатия мен сенімге негізделген қарым-қатынас орнату</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Сұрау және тексеру жүргізу кезінде пациенттерге, олардың туыстарына мұқият және құрметпен қарау дағдылары.</p> <p>2. Пациенттердің әлеуметтік-экономикалық, этникалық, мәдени және діни ерекшеліктеріне қарамастан эмпатия мен құрметті көрсету дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қарым-қатынас дағдыларының принциптерін білу.</p> <p>2. Этика және деонтология принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Шұғыл медициналық көмек көрсетілетін жағдайларды анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл медициналық көмек көрсетілетін жағдайларды анықтау</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Шұғыл медициналық көмек көрсетілетін жағдайлардың тізбесін білу.</p> <p>2. Зақымдану және өмірге қауіп төндіретін жағдайлар кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету алгоритмін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Шұғыл медициналық көмек көрсету бойынша іс-шаралар өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алғашқы көмек көрсету бойынша іс-шаралар өткізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>2. Алғашқы көмек көрсетілетін жағдайлардың себептері, кезеңдері және клиникалық белгілері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Адам ағзасының тіршілік әрекеті шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивтік технологияларды пайдалану</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Адам ағзасының тіршілік әрекеті шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивтік технологияларды тағайындау және пайдалану қажеттілігін талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Адам ағзасының тіршілік әрекеті, функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивтік технологияларды тағайындау қажеттілігін талдау дағдылары.</p> <p>2. Медициналық оңалтудың жеке жоспарын іске асыру кезінде күнделікті өмір дағдыларын оқыту процесінде функционалдық ортездеудің әртүрлі әдістерін пайдалану және оңалтудың техникалық құралдарын іріктеу және бейімдеу дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Оңалтудың техникалық құралдарын және пациенттер үшін ассистивтік технологияларды тағайындау қажеттілігін талдау әдістемесін білу</p>

		<p>тіршілік әрекетінің шектеулері, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы.</p> <p>2. Жарақаттар, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолданылатын протездеу және уақытша техникалық оңалту құралдарын таңдау әдістерін білу.</p> <p>3. Күнделікті өмірді жеңілдету үшін протездеу және жеке бейімделу құралдарын жасау технологиясын білу.</p> <p>4. Техникалық оңалту құралдарымен және техникалық күтім құралдарымен жұмыс істеу кезінде санитарлық-гигиеналық ережелер мен нормаларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттер мен олардың өкілдерін бейімдеу құрылғыларын, техникалық оңалту және күтім құралдарын пайдалануға үйрету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жарақаттар, аурулар және (немесе) жай-күйлер салдарынан құрылымдары, функциялары бұзылған және белсенділігі мен қатысуы шектелген пациенттерді, олардың заңды өкілдерін және күтімді жүзеге асыратын адамдарды бейімдеу құрылғыларын, техникалық оңалту құралдарын және күтім құралдарын пайдалануға оқыту дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Адаптивті құрылғыларды, техникалық оңалту құралдарын және күтім құралдарын пайдалануға үйрету бойынша пациенттермен және олардың өкілдерімен жұмыс істеу әдістемелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік, жүйелі ойлау, табандылық</p> <p>Қарым-қатынас, аналитикалық ойлау</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тез шешім қабылдай білу</p> <p>Көшбасшылық қасиеттер</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары</p> <p>Өз қызметін ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және үздіксіз жетілдіру дағдылары</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы дербестік және жауапкершілік</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы "Медициналық оңалту көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Кинезиотерапевт
	7	Дәрігер медициналық реабилитолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

11. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

12. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

13. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

15. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

16. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

17. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
15-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Клиникалық диетология»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және растау үшін негіз ретінде қолданылады мамандандыру және пайдаланушылардың кең ауқымы пайдалануға арналған:

1) қызметкерлер-саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін;

2) жұмыс берушілер-жұмыскерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау;

3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) сертификаттау және біліктілік беру бойынша-персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – белгілі бір мамандық бойынша сертификаты бар жоғары медициналық білімі бар медицина қызметкері

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, Медициналық және фармацевтикалық ғылым, Медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсету сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган

3) Клиникалық хаттама – науқастың белгілі бір ауруы немесе жағдайы кезінде профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсыныстар

4) Консилиум – кем дегенде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын анықтау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі

7) Науқас – медициналық көмек көрсетуді талап ететін аурудың немесе жағдайдың болуына немесе болмауына қарамастан медициналық қызметтерді тұтынушы болып табылатын (болған) жеке тұлға

8) Профилактика – аурулардың пайда болуын, аурулардың ерте сатысында дамуын болдырмауға және қазірдің өзінде дамыған асқынуларды, органдар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық Емес шаралар кешені

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіби біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі

10) Стажировка – теориялық даярлық нәтижесінде алынған кәсіби білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыруға және практикада бекітуге, сондай-ақ жұмыстың ерекшелігін, одан әрі кәсіби қызмет үшін озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды және жас мамандарды кәсіптік бейімдеуде практикалық көмек

көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, білім, ғылым және практиканың үштұғырлығы негізінде қызметті жүзеге асыратын кемінде бес жыл өтілі бар медицина қызметкері

12) Ақпараттандырылған келісім – медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің шешім қабылдау үшін маңызды барлық аспектілері туралы ақпарат алғаннан кейін адамның медициналық көмек алуға және (немесе) нақты зерттеуге қатысуға өзінің келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.
Ақпараттандырылған жазбаша келісім уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша ресімделеді

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Клиникалық диетология

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101021

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Ішкі ағзалардың әртүрлі аурулары және патологиялық жай-күйлері бар пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтанудың тиімділігін бақылау және сараптау; "клиникалық диетология" мамандану шеңберінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер-диетолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер диетолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер диетолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер диетолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер-диетолог»:			
Топтың коды:	2211-1		
Қызмет атауының коды:	2211-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер-диетолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Клиникалық диетология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер" біліктілігі. СБШ 7.2 кіші деңгейінде резидентурада оқымай 2014 жылға дейін жоғары медициналық білімі бар қызметкерлер үшін алдыңғы тәжірибе кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "клиникалық нутрициология" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2215-9-002 Тағылымдамашы дәрігер диетолог	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ішкі ағзалардың әртүрлі аурулары мен патологиялық жағдайлары бар пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде тағамдық мәртебені бағалау және тағамдық қолдау, тиімділікті бақылау және емдік тамақтану сараптамасы	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану мәртебесін бағалау 2. Ішкі ағзалардың аурулары және басқа да патологиялық жағдайлар кезінде пациентті нутритивтік қолдауды жүзеге асыру 3. Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтанудың тиімділігін бақылау және сараптау 4. Пациенттермен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау саласындағы мамандармен байланыс 5. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Тамақтану мәртебесін бағалау	<p>Дағды 1:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалардағы тамақтану мәртебесін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің (олардың заңды өкілдерінің) немесе пациентке күтім жасайтын адамдардың шағымдарын, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру мүмкіндігі. 2. Физикалық тексеру, антропометриялық өлшеулер жүргізу қабілеті (тәлімгердің қадағалауымен). 3. Калиперді, дененің компоненттік құрамын (биоимпедансометрия) зерттеуге арналған аппаратты қолдана білу (тәлімгердің қадағалауымен). 4. (Тәлімгердің қадағалауымен) коректік бағалаудың кешенді әдістерін (коректік индекстер, тағамдық тәуекел скринингі және т.б.) қолдана білу. 5. (Тәлімгердің қадағалауымен) созылмалы аурулардың дамуының алиментарлық тәуекелдеріне талдау жүргізе білу. 6. Алиментарлық аурулардың даму қаупі бар пациенттерді аспаптық тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздей білу (тәлімгердің қадағалауымен). 7. Алиментарлық-тәуелді аурулары бар немесе олардың даму қаупі бар пациенттерді маман-дәрігерлерге консультацияға жіберу қажеттілігін негіздей білу (тәлімгердің қадағалауымен) 8. Пациенттерді зертханалық зерттеу және аспаптық тексеру нәтижелерін түсіндіре және талдай білу (тәлімгердің қадағалауымен). 9. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ете білу (тәлімгердің қадағалауымен). 10. Нақты тамақтануды бағалаудың компьютерлік бағдарламаларын, тамақтану бұзылыстарын анықтау үшін диагностикалық тестілеуді, жеке емдік диеталарды есептеуді және т. б. қолдана білу (тәлімгердің қадағалауымен). 11. (Тәлімгердің қадағалауымен) тамақтану жеткіліксіздігінің, микро және макронутриенттер тапшылығының ауырлығын анықтау, жіктеу және бағалау қабілеті.

		<p>12. Ересектер мен балалардағы нутритивтік мәртебені бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен), оның ішінде нутритивтік мәртебенің өзгеру себептерін және соған байланысты дене дамуының бұзылуын белгілей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану мәртебесінің критерийлерін және оны бағалау әдістерін білу. 2. Ақуыз-энергетикалық / тамақтану жеткіліксіздігінің жіктелуін білу 3. Тамақтанудың бұзылуының диагностикалық критерийлерін білу; 4. Қоректік заттардың жетіспеушілігінің клиникалық және зертханалық белгілерін білу. 5. Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін (бұдан әрі - ХҚК) ескере отырып, пациенттерге арнайы немесе дербестендірілген емдік тамақтануды тағайындау үшін ауруларды дифференциалды диагностикалау әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Ішкі ағзалардың аурулары және басқа да патологиялық жағдайлар кезінде пациентті нутритивтік қолдауды жүзеге асыру</p>	<p>Дағды 1: Тәлімгердің қадағалауымен ішкі және басқа да патологиялық жағдайлар аурулары кезіндегі тамақтану жағдайын түзету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің тағамдық заттарына, оның ішінде қосымша тамақтануға деген жеке қажеттілігін анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен). 2. Ішкі ағзалардың аурулары және басқа да патологиялық жағдайлар кезінде нутритивтік жеткіліксіздікті түзете білу (тәлімгердің қадағалауымен). 3. Азық-түлік мәртебесін түзету және емдік рационға енгізу үшін өнімдерді, оның ішінде мамандандырылған өнімдерді, витаминді-минералды кешендерді іріктеу мен тағайындауды (тәлімгердің қадағалауымен) жүргізу мүмкіндігі. 4. Аурулардың жалпы факторлары мен сипатын ескере отырып, оның ішінде паллиативтік медициналық көмек көрсету кезінде емдік тамақтануды тағайындай білу (тәлімгердің қадағалауымен). 5. Емдік диеталар, стандартты, арнайы және жекелендірілген диеталардың жеті күндік мәзірін құра білу (тәлімгердің қадағалауымен). 6. Ішкі және басқа да патологиялық жағдайлардың жігі және созылмалы аурулары бар пациенттерде, оның ішінде паллиативтік медициналық көмек көрсету кезінде аурудың сатысына, фазасына (өршуіне, ремиссиясына) байланысты емдік тамақтанудың оңтайлы реттілігін анықтау мүмкіндігі (тәлімгердің қадағалауымен). 7. (Тәлімгердің қадағалауымен) қарқынды терапия және реанимация бөлімшелеріндегі пациенттерді қоректік қолдау жоспарын әзірлей білу. 8. (Тәлімгердің қадағалауымен) хирургиялық емдеу кезінде пациенттерді қоректік қолдау жоспарын жасай білу. 9. (Тәлімгердің қадағалауымен) пациенттерді операциядан кейінгі басқаруды нутритивті қолдау жоспарын әзірлеу, ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздіктің алдын алу және емдеуді жүргізу қабілеті. 10. Онкологиялық аурулары бар және паллиативтік көмекке мұқтаж пациенттерге қоректік қолдау көрсете білу (тәлімгердің қадағалауымен). 11. Салмақ жоғалту және / немесе анорексиямен ауыратын науқастарға қоректік қолдау көрсете білу (тәлімгердің қадағалауымен). 12. Семіздік кезінде қоректік қолдау көрсете білу (тәлімгердің қадағалауымен). 13. Ересектер мен орфандық аурулары бар балаларға емдік тамақтануды тағайындау мәселелері бойынша кеңес бере білу (тәлімгердің қадағалауымен).

		<p>14. (Тәлімгердің қадағалауымен) емдік тамақтану нәтижесінде туындаған асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды жою мүмкіндігі.</p> <p>15. Пациенттерді энтеральды тамақтанудағы тері астындағы эндоскопиялық гастростомия (ЧЭГ) үшін орындылық пен қауіп тұрғысынан бағалау мүмкіндігі (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>16. Чэг түтігін қауіпсіз енгізу және бақылауды бақылау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен).</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өр түрлі жастағы сау адамдардың дұрыс тамақтану негіздерін білу. 2. Негізгі азық-түлік топтарының тағамдық және биологиялық құндылығын білу. 3. Тамақтану нормаларын, диетаны жекелендірілген түзету принциптері мен әдістерін білу. 4. Емдік тамақтанудың принциптері мен әдістері, оның ішінде паллиативтік медициналық көмек көрсету кезінде. 5. Негізгі емдік және мамандандырылған диеталарды білу. 6. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ішкі ағзалардың аурулары және (немесе) басқа да патологиялық жағдайлары бар пациенттерді емдік тамақтандыру жоспарын білу. 7. Мальабсорбция мен анемияны емдеу әдістерін білу. 8. Семіздікті емдеу стратегиясын және оның асқынуларын білу. 9. Жасанды тамақтанудың барлық түрлерінің қауіптері мен асқынуларын және оларды азайту әдістерін білу. 10. Энтеральды және парентеральды тамақтанудың көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, оның асқынуларын білу. 11. Энтеральды және парентеральды тамақтанудың әртүрлі түрлерін және олардың әрқайсысын қолдануға арналған көрсеткіштерді білу. 12. Периоперативті тамақтану және сұйықтықты енгізу принциптерін білу. 13. Жасанды тамақтандыруды ұсынудың, тоқтатудың және тоқтата тұрудың этикалық және құқықтық салдарын білу. 14. Тері астындағы эндоскопиялық гастростомияның (ЧЭГ) энтеральды тамақтанудағы рөлін, чэг түтігін енгізудің артықшылықтары, кемшіліктері мен асқынуларын білу. 15. Чэг түтігін енгізудің этикалық негізі мен көрсеткіштерін білу. 16. Тиісті аймақтың анатомиясын және гастростомиялық түтіктің әртүрлі түрлерін білу. 17. Асқазан-ішек жолдарының резекциядан кейінгі бұзылыстарын білу. 18. Пациенттің әртүрлі аурулармен қарқынды терапияда тамақтану қажеттілігін (энергия, ақуыз, су, электролиттер, микроэлементтер және витаминдер) білу. 19. Тамақты байыту принциптерін және қол жетімді ауызша тағамдық қоспалардың түрлерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Емдік тамақтанудың тиімділігін бағалау	Машықтар: 1. Ішкі органдардың созылмалы аурулары және басқа да патологиялық жағдайлары бар, оның ішінде паллиативтік көмекке мұқтаж, хирургиялық ара-

		<p>ласудан өткен пациенттерге қоректік қолдауды мониторингілеу мүмкіндігі (тәлімгердің қадағалауымен);</p> <p>2. Емдік тамақтанудың және тамақ мәртебесінің бұзылуын түзетудің, алиментарлы-тәуелді аурулардың алдын алудың тиімділігін бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>3. Энтеральды және парентеральды тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ішкі ағзалардың созылмалы аурулары және басқа да патологиялық жағдайлары бар, оның ішінде паллиативтік көмекке мұқтаж хирургиялық араласулардан өткен пациенттерді динамикалық байқау қағидаттарын білу;</p> <p>2. Пациенттердің тағамдық мәртебесін бақылау әдістерін білу.</p> <p>3. Мониторинг мерзімдерін және қоректік қолдаудың тиімділік критерийлерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтанудың тиімділігін бақылау және сараптау</p>	<p>Дағды 1: Тәлімгердің қадағалауымен медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтануды ұйымдастыруды бақылауды жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтануды ұйымдастыруды бақылау (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>2. Медициналық ұйымда бар өнімдердің, оның ішінде емдік тамақтану нормаларына кіретін мамандандырылған өнімдердің: ақуыз композиттік құрғақ және витаминді-минералды кешендердің қоспаларын бақылау (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>3. Өнімдерді, оның ішінде мамандандырылған өнімдерді: ақуыз композиттік құрғақ және витаминді-минералды кешендердің қоспаларын сатып алу көлемін жоспарлауды бақылау (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде ауруды және (немесе) патологиялық жағдайды ескере отырып, пациенттерді емдік тамақтандыруды ұйымдастыру қағидаттары.</p> <p>2. Емдік тамақтануды ұйымдастыруды ұйымдастыру және бақылау принциптері.</p> <p>3. Өнімдерге, оның ішінде емдік тамақтану нормаларының құрамына кіретін мамандандырылған қажеттіліктердің көлемін бақылау әдістері: ақуыз композиттік құрғақ, витаминді-минералды кешендердің қоспалары.</p> <p>4. Өнімдерді, оның ішінде мамандандырылған тамақ өнімдерін сатып алу көлемін жоспарлауды бақылау әдістері: ақуыз композиттік құрғақ, витаминді-минералды кешендердің қоспалары.</p> <p>5. Аурулардың клиникалық-статистикалық топтарын ескере отырып, пациенттерге арналған емдік диеталар тізбесін айқындау</p> <p>6. Емдік тамақтану тағамдарының тізімін, стандартты, арнайы және жеке диеталардың жеті күндік мәзірін құру принциптері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерін-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тағайындалған диеталар мен емдік тамақтану кезеңділігінің сәйкестігіне медициналық құжаттаманың жүргізілуін бақылауды (тәлімгердің қадағалауымен) жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p>

	дегі емдік тамақтану сараптамасы	1. Тағайындалған диеталар мен емдік тамақтану кезеңділігіне сәйкес медициналық құжаттаманы ресімдеу ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Пациенттермен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау саласындағы мамандармен байланыс	Дағды 1: Пациентпен және оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен барынша сенімді қарым-қатынас орнату	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентпен немесе оның заңды өкілдерімен өзара түсіністік орнату мүмкіндігі 2. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, диеталықкениі және болжамы туралы кеңес беру дағдылары. 3. Пациенттердің және/немесе оның туыстарының/ заңды өкілдерінің ішкі ағзалардың аурулары және басқа да патологиялық жағдайлар кезіндегі емдік тамақтану принциптерін ұсынуы мен түсінуінің қолжетімділігін қамтамасыз ете білу. 4. Науқасты немесе оның заңды өкілін диеталық емдеу және өзін-өзі бақылау әдістері бойынша ұсыныстарды сақтауға үйрету мүмкіндігі. 5. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған жас топтарын ескере отырып, халық үшін сауықтыру және санитарлық-ағарту іс-шараларын жүргізу мүмкіндігі. 6. Пациенттер мен дені сау адамдарға салауатты өмір салты, дұрыс тамақтану, аурулардың алдын алу дағдылары бойынша кеңес беру мүмкіндігі. 7. Емдік және профилактикалық тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және ұсыну мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің және оның заңды өкілдерінің құқықтарына қатысты денсаулық сақтау саласындағы НҚА-ны білу. 2. Пациентпен немесе оның заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптерін білу. 3. Медициналық этика және деонтология негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Әріптестермен және денсаулық сақтау саласындағы басқа қызметкерлермен өзара әрекеттесу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтануды басқарудың нысаналы топтарын басқара білу (тәлімгердің қадағалауымен) және тамақтануды қолдау тобының клиникалық жетекшісі бола білу. 2. Тамақтануды қолдау тобында тиімді жұмыс істей білу және әртүрлі профильдегі әріптестермен тығыз жұмыс істеу. 3. Әріптестермен қарым-қатынастың деонтологиялық және этикалық принциптерін ұстана білу; 4. Мультидисциплинарлық топ жұмысына, консилиумдарға, айналма жолдарға қатысу дағдылары; 5. Жанжалды жағдайларға жол бермеу мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтануды қолдау тобының әр мүшесінің (дәрігер, медбике, диетолог және фармацевт) әртүрлі рөлдерін білу. 2. Әріптестермен және денсаулық сақтау саласындағы басқа қызметкерлермен қарым-қатынас принциптерін білу. 3. Конфликтология негіздерін білу. 4. Командалық жұмыс, уақытты басқару принциптерін білу.
		Шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Еңбек функциясы 5: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу	Дағды 1: Тәлімгердің қадағалауымен Медициналық-статистикалық деректерді талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау мүмкіндігі. 2. Халықтың денсаулығын бағалау үшін сықаттанушылықтың, өлімнің, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу дағдылары. Білімдер: 1. Медициналық статистика негіздерін білу; 2. Медициналық-статистикалық есептілікті ұсырудың регламенттейтін нысандарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзін өзі талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
		Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-302/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау және білім беру ұйымдарында тамақтану стандарттарын бекіту

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21857 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігері		
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер диетолог»:			
Топтың коды:	2211-1		
Қызмет атауының коды:	2211-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер диетолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Диетолог дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ішкі ағзалардың түрлі аурулары және патологиялық жай-күйлері бар пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтанудың тиімділігін бақылау және сараптау; "клиникалық нутрициология" мамандығы шеңберінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану мәртебесін бағалау 2. Ішкі ағзалардың аурулары және басқа да патологиялық жағдайлар кезінде пациентті нутритивтік қолдауды жүзеге асыру 3. Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтанудың тиімділігін бақылау және сараптау 4. Пациенттермен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау саласындағы мамандармен байланыс 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу 	

<p>Еңбек функциясы 1: Тамақтану мәртебесін бағалау</p>	<p>Дағды 1: Ересектер мен балалардағы тамақтану мәртебесін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің (олардың заңды өкілдерінің) немесе пациентке күтім жасайтын адамдардың шағымдарын, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру мүмкіндігі. 2. Физикалық тексеру, антропометриялық өлшеулер жүргізу мүмкіндігі. 3. Калиперді, дененің компоненттік құрамын (биоимпедансометрия) зерттеуге арналған аппаратты қолдана білу. 4. Нутрициялық бағалаудың кешенді әдістерін қолдана білу (нутрициялық индекстер, нутрициялық тәуекел скринингі және т.б.). 5. Созылмалы аурулардың алиментарлық тәуекелдеріне талдау жүргізу мүмкіндігі. 6. Алиментарлы аурулардың даму қаупі бар пациенттерді аспаптық тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздей білу. 7. Алиментарлы-тәуелді аурулары бар немесе олардың даму қаупі бар пациенттерді маман дәрігерлерге консультацияға жіберу қажеттілігін негіздей білу 8. Зертханалық зерттеу және пациенттерді аспаптық тексеру нәтижелерін түсіндіре және талдай білу. 9. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ете білу. 10. Тамақтанудың бұзылуын анықтау, жеке емдеу рационын есептеу және т. б. үшін нақты тамақтануды бағалаудың, диагностикалық тестілеудің компьютерлік бағдарламаларын қолдана білу. 11. Тамақтану жеткіліксіздігінің, микро және макронутриенттер тапшылығының ауырлығын анықтау, жіктеу және бағалау қабілеті. 12. Ересектер мен балалардағы нутритивтік мәртебені бағалай білу, оның ішінде нутритивтік мәртебенің өзгеру себептерін және соған байланысты дене дамуының бұзылуын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану мәртебесінің критерийлерін және оны бағалау әдістерін білу. 2. Ақуыз-энергетикалық / тамақтану жеткіліксіздігінің жіктелуін білу 3. Тамақтанудың бұзылуының диагностикалық критерийлерін білу; 4. Қоректік заттардың жетіспеушілігінің клиникалық және зертханалық белгілерін білу. 5. Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін (бұдан әрі - ХҚК) ескере отырып, пациенттерге арнайы немесе дербестендірілген емдік тамақтануды тағайындау үшін ауруларды дифференциалды диагностикалау әдістерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Ішкі ағзалардың аурулары және басқа да патологиялық жағдайлар кезінде пациентті нутритивтік қолдауды жүзеге асыру</p>	<p>Дағды 1: Ішкі және басқа да патологиялық жағдайлар ауруларындағы тамақтану жағдайын түзету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің тағамдық заттарына, оның ішінде қосымша тамақтануға жеке қажеттілігін анықтау мүмкіндігі. 2. Ішкі ағзалардың аурулары және басқа да патологиялық жағдайлар кезінде нутритивтік жеткіліксіздікті түзете білу. 3. Азық-түлік мәртебесін түзету және емдік рационға енгізу үшін өнімдерді, оның ішінде мамандандырылған өнімдерді, витаминді-минералды кешендерді іріктеу мен тағайындауды жүргізу мүмкіндігі.

4. Аурулардың жалпы факторлары мен сипатын ескере отырып, оның ішінде паллиативтік медициналық көмек көрсету кезінде емдік тамақтануды тағайындай білу.
5. Емдік диеталар, стандартты, арнайы және жеке диеталардың жеті күндік мәзірін құра білу.
6. Ішкі және басқа да патологиялық жағдайлардың жіті және созылмалы аурулары бар пациенттерде, оның ішінде паллиативтік медициналық көмек көрсету кезінде аурудың сатысына, фазасына (өршуіне, ремиссиясына) байланысты емдік тамақтанудың оңтайлы реттілігін анықтау мүмкіндігі.
7. Қарқынды терапия және реанимация бөлімшелеріндегі пациенттерді нутритивті қолдау жоспарын әзірлей білу.
8. Хирургиялық емдеу кезінде пациенттерді қоректік қолдау жоспарын жасай білу.
9. Пациенттерді операциядан кейінгі басқаруды қоректік қолдау жоспарын әзірлей білу, ақуыз-энергетикалық жеткіліксіздіктің алдын алу және емдеуді жүргізу.
10. Онкологиялық аурулары бар және паллиативтік көмекке мұқтаж пациенттерге қоректік қолдау көрсете білу.
11. Салмақ жоғалту және / немесе анорексиямен ауыратын науқастарға қоректік қолдау көрсету мүмкіндігі.
12. Семіздік кезінде қоректік қолдау көрсете білу.
13. Орфандық аурулары бар ересектер мен балаларға емдік тамақтануды тағайындау мәселелері бойынша кеңес бере білу.
14. Емдік тамақтану нәтижесінде туындаған асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды жою мүмкіндігі.
15. Энтеральды тамақтанудағы тері астындағы эндоскопиялық гастростомия (ЧЭГ) үшін орындылық пен қауіп тұрғысынан пациенттерді бағалау мүмкіндігі.
16. Чэг түтігін қауіпсіз енгізу және бақылауды бақылау мүмкіндігі.

Білімдер:

1. Өр түрлі жастағы сау адамдардың дұрыс тамақтану негіздерін білу.
2. Негізгі азық-түлік топтарының тағамдық және биологиялық құндылығын білу.
3. Тамақтану нормаларын, диетаны жекелендірілген түзету принциптері мен әдістерін білу.
4. Емдік тамақтанудың принциптері мен әдістері, оның ішінде паллиативтік медициналық көмек көрсету кезінде.
5. Негізгі емдік және мамандандырылған диеталарды білу.
6. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ішкі ағзалардың аурулары және (немесе) басқа да патологиялық жағдайлары бар пациенттерді емдік тамақтандыру жоспарын білу.
7. Мальабсорбция мен анемияны емдеу әдістерін білу.
8. Семіздікті емдеу стратегиясын және оның асқынуларын білу.
9. Жасанды тамақтанудың барлық түрлерінің қауіптері мен асқынуларын және оларды азайту әдістерін білу.
10. Энтеральды және парентеральды тамақтанудың көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, оның асқынуларын білу.

		<p>11. Энтеральды және парентеральды тамақтанудың әртүрлі түрлерін және олардың әрқайсысын қолдануға арналған көрсеткіштерді білу.</p> <p>12. Периоперативті тамақтану және сұйықтықты енгізу принциптерін білу.</p> <p>13. Жасанды тамақтандыруды ұсынудың, тоқтатудың және тоқтата тұрудың этикалық және құқықтық салдарын білу.</p> <p>14. Тері астындағы эндоскопиялық гастростомияның (ЧЭГ) энтеральды тамақтанудағы рөлін, чэг түтігін енгізудің артықшылықтары, кемшіліктері мен асқынуларын білу.</p> <p>15. Чэг түтігін енгізудің этикалық негізі мен көрсеткіштерін білу.</p> <p>16. Тиісті аймақтың анатомиясын және гастростомиялық түтіктің әртүрлі түрлерін білу.</p> <p>17. Асқазан-ішек жолдарының резекциядан кейінгі бұзылыстарын білу.</p> <p>18. Пациенттің әртүрлі аурулармен қарқынды терапияда тамақтану қажеттілігін (энергия, ақуыз, су, электролиттер, микроэлементтер және витаминдер) білу.</p> <p>19. Тамақты байыту принциптерін және қол жетімді ауызша тағамдық қоспалардың түрлерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Емдік тамақтанудың тиімділігін бағалау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ішкі ағзалардың созылмалы аурулары және басқа да патологиялық жағдайлары бар, оның ішінде паллиативтік көмекке мұқтаж, хирургиялық араласудан өткен пациенттерге қоректік қолдауды мониторингілеу мүмкіндігі;</p> <p>2. Емдік тамақтанудың тиімділігін бағалау және тамақ мәртебесінің бұзылуын түзету, алиментарлы-тәуелді аурулардың алдын алу.</p> <p>3. Энтеральды және парентеральды тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау мүмкіндігі.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ішкі ағзалардың созылмалы аурулары және басқа да патологиялық жағдайлары бар, оның ішінде паллиативтік көмекке мұқтаж хирургиялық араласулардан өткен пациенттерді динамикалық байқау қағидаттарын білу;</p> <p>2. Пациенттердің тағамдық мәртебесін бақылау әдістерін білу.</p> <p>3. Мониторинг мерзімдерін және қоректік қолдаудың тиімділік критерийлерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтанудың тиімділігін бақылау және сараптау	Дағды 1: Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтануды ұйымдастыруды бақылауды жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтануды ұйымдастыруды бақылау.</p> <p>2. Медициналық ұйымда бар өнімдердің, оның ішінде емдік тамақтану нормаларына кіретін мамандандырылған өнімдердің көлемін бақылау: ақуыз композиттік құрғақ және витаминді-минералды кешендердің қоспалары.</p> <p>3. Өнімдерді, оның ішінде мамандандырылған өнімдерді: ақуыз композиттік құрғақ және витаминді-минералды кешендердің қоспаларын сатып алу көлемін жоспарлауды бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде ауруды және (немесе) патологиялық жағдайды ескере отырып, пациенттерді емдік тамақтандыруды ұйымдастыру қағидаттары.</p>

		<p>2. Емдік тамақтануды ұйымдастыруды ұйымдастыру және бақылау принциптері.</p> <p>3. Өнімдерге, оның ішінде емдік тамақтану нормаларының құрамына кіретін мамандандырылған қажеттіліктердің көлемін бақылау әдістері: ақуыз композиттік құрғақ, витаминді-минералды кешендердің қоспалары.</p> <p>4. Өнімдерді, оның ішінде мамандандырылған тамақ өнімдерін сатып алу көлемін жоспарлауды бақылау әдістері: ақуыз композиттік құрғақ, витаминді-минералды кешендердің қоспалары.</p> <p>5. Аурулардың клиникалық-статистикалық топтарын ескере отырып, пациенттерге арналған емдік диеталар тізбесін айқындау</p> <p>6. Емдік тамақтану тағамдарының тізімін, стандартты, арнайы және жеке диеталардың жеті күндік мезірін құру принциптері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Медициналық ұйымдарда пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдеріндегі емдік тамақтану сараптамасы	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тағайындалған диеталардың сәйкестігіне және емдік тамақтану кезеңділігіне медициналық құжаттаманың жүргізілуін бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тағайындалған диеталардың сәйкестігіне және емдік тамақтану кезеңділігіне медициналық құжаттаманы ресімдеу ережесі</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Пациенттермен, оның айналасымен, Денсаулық сақтау саласындағы мамандармен байланыс	Дағды 1: Пациентпен және оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен барынша сенімді қарым-қатынас орнату	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациентпен немесе оның заңды өкілдерімен өзара түсіністік орнату мүмкіндігі</p> <p>2. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, диеталықкени және болжамы туралы кеңес беру дағдылары.</p> <p>3. Пациенттердің және/немесе оның туыстарының/ заңды өкілдерінің ішкі ағзалардың аурулары және басқа да патологиялық жағдайлар кезіндегі емдік тамақтану принциптерін ұсынуы мен түсінуінің қолжетімділігін қамтамасыз ете білу.</p> <p>4. Науқасты немесе оның заңды өкілін диеталық емдеу және өзін-өзі бақылау әдістері бойынша ұсыныстарды сақтауға үйрету мүмкіндігі.</p> <p>5. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған жас топтарын ескере отырып, халық үшін сауықтыру және санитарлық-ағарту іс-шараларын жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>6. Пациенттер мен дені сау адамдарға салауатты өмір салты, дұрыс тамақтану, аурулардың алдын алу дағдылары бойынша кеңес беру мүмкіндігі.</p> <p>7. Емдік және профилактикалық тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және ұсыну мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттің және оның заңды өкілдерінің құқықтарына қатысты денсаулық сақтау саласындағы НҚА-ны білу.</p> <p>2. Пациентпен немесе оның заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптерін білу.</p> <p>3. Медициналық этика және деонтология негіздерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 1:	Машықтар:

Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу	Медициналық-статистикалық деректерді талдау	1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау мүмкіндігі. 2. Халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың, өлімнің, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу дағдылары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Медициналық статистика негіздерін білу; 2. Медициналық-статистикалық есептілікті ұсынудың регламенттейтін нысандарын білу	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзін өзі талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-302/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау және білім беру ұйымдарында тамақтану стандарттарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21857 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігері		
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер диетолог»:			
Топтың коды:	2211-1		
Қызмет атауының коды:	2211-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер диетолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Диетолог дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ішкі ағзалардың түрлі аурулары және патологиялық жай-күйлері бар пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтанудың тиімділігін бақылау және сараптау; "клиникалық нутрициология" мамандығы шеңберінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Нутрициологиялық көмектің күрделі жағдайлары мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Клиникалық нутрициолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау 2. Клиникалық нутрициолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Нутрициологиялық көмектің күрделі жағдайлары мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету	Дағды 1: Дәрігерлерге нутрициологтарға және басқа да мамандарға тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клиникалық нутрициолог дәрігерлерге, сондай-ақ тамақтануды қолдауды жүзеге асыратын басқа да мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсете білу. Ересектер мен балалардағы ішкі ағзалардың аурулары және патологиялық жағдайлар кезінде күрделі нутрициологиялық көмек жағдайларында резидент дәрігерлерге/тағылымдамадан өтушілерге, нутрициолог дәрігерлерге, басқа да мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру мүмкіндігі. Нутрициологиялық көмектің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу. Тамақтануды басқарудың мақсатты топтарын басқара білу және тамақтануды қолдау тобының клиникалық жетекшісі болу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клиникалық нутрициолог дәрігерлерге ұйымдастырушылық-әдістемелік көмекті регламенттейтін құжаттарды білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерге (ересектер, балалар) кардиологиялық көмек көрсету кезіндегі асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз кардиологтарға консультациялық көмек көрсету. Кардиология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.

	және консультациялық қызметтер көрсету.	<p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Клиникалық нутрициолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау	Дағды 1: Клиникалық нутрициолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектер мен балаларға нутрициологиялық көмек көрсететін барлық деңгейдегі құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыра білу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәрігерлердің клиникалық нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру жөніндегі регламенттеуші құжаттарды білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 2: Клиникалық нутрициолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-302/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау және білім беру ұйымдарында тамақтану стандарттарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21857 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігері		
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер диетолог»:			
Топтың коды:	2211-1		
Қызмет атауының коды:	2211-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер диетолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Диетолог дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ішкі ағзалардың түрлі аурулары және патологиялық жай-күйлері бар пациенттерді емдеу, алдын алу және оңалту кезеңдерінде емдік тамақтанудың тиімділігін бақылау және сараптау; "клиникалық нутрициология" мамандығы шеңберінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ішкі ағзалардың аурулары мен патологиялық жағдайлары кезінде ересектер мен балаларға білікті мамандандырылған қоректік көмек көрсетуді әдістемелік қамтамасыз ету. Нутритивтік қолдауды жүзеге асыру үшін жаңа технологияларды енгізу	
		2. "Клиникалық нутрициология" мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және емдеуді, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау	
		1. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	

	Қосымша еңбек функциялары:	
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Ішкі ағзалардың аурулары мен патологиялық жағдайлары кезінде ересектер мен балаларға білікті мамандандырылған қоректік көмек көрсетуді әдістемелік қамтамасыз ету. Нутритивтік қолдауды жүзеге асыру үшін жаңа технологияларды енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Стандарттарды, диагностика және емдеу хаттамаларын, пациенттерді қоректік қолдау алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Клиникалық нутрициология" мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша "клиникалық нутрициология" мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары. "Клиникалық нутрициология" мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары. Мамандық бойынша стандарттарды, хаттамалар мен нұсқаулықтарды әзірлеу қабілеті. Клиникалық нутрициологияға жаңа технологияларды енгізу бойынша әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қолданбалы зерттеулер әдістемесін білу. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. Нутрициологияны дамытудың өзекті мәселелерін білу. "Клиникалық нутрициология" мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу. Жүйелік білім, клиникалық нутрициология саласындағы өзекті мәселелерді пайымдау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Клиникалық нутрициологтың практикасына нутрициологияның жаңа жоғары технологиялық әдістерін енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Гастроэнтерологиялық практикаға нутрициологияның жаңа жоғары технологиялық әдістерін енгізу мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тамақтану жеткіліксіздігін диагностикалау мен емдеудің жаңа жоғары технологиялық әдістерін және оларды енгізу әдістемесін білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>"Клиникалық нутрициология" мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және емдеуді, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>"Клиникалық нутрициология" мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Клиникалық нутрициология" мамандануы бойынша стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқаулықтарға сараптама жүргізу дағдылары. "Клиникалық нутрициология" мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық емдеу хаттамаларын, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды рецензиялау дағдылары. "Клиникалық нутрициология" мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру дағдылары.

		<p>4. Анықталған медициналық қателіктерді, олардың себеп-салдарлық байланыстарын, жағымсыз салдарын және олардың алдын алу мүмкіндіктерін талдау, формальды сипаттау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау әдістерін білу. 2. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға шолу жасау ережелерін білу. <p>Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру қағидаларын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа кардиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында кардиология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Кардиология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.

		<p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Жүрек-қан тамырлары ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-302/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау және білім беру ұйымдарында тамақтану стандарттарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21857 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт

7	Дәрігер педиатр
7	Дәрігер жалпы хирург
7	Дәрігер акушер-гинеколог
7	Жалпы тәжірибелік дәрігері

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі

"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 17 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
16-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Клиникалық лабораториялық диагностика»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Клиникалық лабораториялық диагностика

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86900056

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.9 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90.0 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Клиникалық зертханалық зерттеулер жүргізу, яғни болжамды патология кезінде зақымдануы мүмкін ағзалардың, тіндердің, дене жүйелерінің жай-күйі мен қызметін құрылымдық

немесе функционалдық түрде көрсететін эндогендік немесе экзогендік компоненттерін анықтау және өлшеу міндеті бар пациенттердің биоматериалдарының үлгілерінің құрамын зерделеу; Клиникалық зертханалық диагностиканы жүргізу кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау; Клиникалық зертханалық диагностиканы жүргізу кезінде зерттеудің токсикологиялық әдістері; жоғары медициналық емес білімі бар зертхана мамандарын даярлау. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Зертхана маманы - 6 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.1 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.2 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.3 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.4 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Зертхана маманы»:			
Топтың коды:	2269-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Зертхана маманы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен машықтар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасын және біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы. (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Биологиялық және сабақтас ғылымдар	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Біліктілігі "Зертханашы". Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		

Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 8 кредит (240 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	«Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу 2. Зертханалық зерттеулер жүргізу 3. Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын бақылауды жүзеге асыру
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Скринингтік онкоцитологиялық және цитологиялық зерттеулерді жүргізу кезінде «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында цитологиялық зерттеу әдістері 2. «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында химиялық-токсикологиялық зерттеу әдістері 3. Ұлттық және халықаралық стандарттар ISO 15189 "Медициналық зертханалар. Сапа мен құзыреттілікке қойылатын талаптар" 4. Зертханада биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздікті басқару жүйесін енгізу.
Еңбек функциясы 1: «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу	Дағды 1: Диагностикалық қызмет көрсету ережелері мен тәртібін сақтау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі 2. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі 3. Биологиялық материалдар мен қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу 4. Зертханалық жабдықты пайдалану ережелеріне сәйкес пайдалана білу 5. ICD 10 сәйкес ең қауіпсіз және тиімді зертханалық диагностика әдістерін таңдай отырып, жиі кездесетін аурулар бойынша зерттеулердің зертханалық мониторингінің жоспарын құру мүмкіндігі 6. Заманауи қашықтықтан білім беру технологияларын (білім беру порталы және вебинарлар) пайдалана білу 7. Съездерге, конгрестерге, конференцияларға, шеберлік сабақтарына қатысу
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық ережелерді білу 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары) 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін білу 4. Жабдықтарды, реактивтерді, шығын материалдарын жоспарлау, таңдау, алуды білу 5. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:		

<p>Зертханалық зерттеулер жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Зертханалық зерттеулер жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өзірленген ішкі құжаттарға (СОП және т.б.) сәйкес жалпы клиникалық зертханалық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі 2. Өзірленген ішкі құжаттарға сәйкес гематологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі (СОП және т.б.) 3. Өзірленген ішкі құжаттарға сәйкес биохимиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі (СОП және т.б.) 4. Жасалған ішкі құжаттарға сәйкес коагулологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі (СОП және т.б.) 5. Жасалған ішкі құжаттарға (СОП және т.б.) сәйкес иммунологиялық және иммуногематологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі 6. Өзірленген ішкі құжаттарға (СОП және т.б.) сәйкес биологиялық материалды микроскопиялық зерттеуді (вирусология, бактериология, молекулалық биология, микология, паразитология, иммуносерология, иммуногематология) жүргізе білу 7. Өзірленген ішкі құжаттарға (СОП және т.б.) сәйкес молекулярлық-генетикалық және молекулалық биологиялық зерттеулерді жүргізу мүмкіндігі. 8. Өзірленген ішкі құжаттарға (СОП және т.б.) сәйкес су-тұз алмасуы мен СБЖ зерттеулерін жүргізу мүмкіндігі 9. Төтенше жағдайларда зерттеу жүргізу қабілеті 10. Клиникалық зертханалық зерттеулерге есепке алу және есеп беру құжаттамасын құрастыра білу 11. Зертханалық процестің барлық кезеңдерінде клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және СМЖ-ға қатысу үшін СОП әзірлеу мүмкіндігі 12. Кәсіби қызметке қажетті ақпаратты іздеу мақсатында КИИС, сондай-ақ интернет-ресурстар және ақпараттық-телекоммуникациялық желілермен интеграцияланған ЖӨЖ-мен жұмыс істей білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары) 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу 5. Нормативтік талаптарды, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білу 6. Дәрігердің клиникалық тәжірибесіндегі дәлелді медицинаны білу 7. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу 8. Жиі кездесетін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу 9. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің АХЖ 10, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес патологиялық жағдайлардың көріністерін, белгілерін, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын бақылауды жүзеге асыру</p>	<p>Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын бақылауды жүзеге асыру</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалай білу 2. Зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу қабілеті <ol style="list-style-type: none"> 1) Леви-Дженнингс, Шеухарт және т.б. бақылау диаграммаларын құру 2) орташа арифметикалық шаманы, орташа квадраттық ауытқуды, вариация коэффициентін, салыстырмалы орын ауыстыруды есептеу; 3) аналитикалық жүйені валидациялауды және (немесе) верификацияны жүзеге асыру; 4) аналитикалық жүйені калибрлеуді және өлшемдердің метрологиялық қадағалануын жүзеге асыру; 5) өлшемдердің белгісіздігін есептеу; 6) өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталану мүмкіндігін бағалау 3. Сандық зертханалық зерттеу әдістерінің сапасын оперативті бақылауды жүргізу мүмкіндігі 4. Клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын қоса алғанда, сыртқы сапаны бағалауды ұйымдастыру, жүргізу және бағалау мүмкіндігі 5. Сапаны бақылаудың статистикалық емес нысандарын жүргізе білу 6. Сапаны бақылауда бұзушылықтарды жою бойынша түзету және алдын алу шараларын жүргізу мүмкіндігі 7. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары) 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу 5. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстар мен әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу 6. Эталондық интервалдар мен шектерді белгілеу ережелерін білу 7. Әдістердің аналитикалық сипаттамаларын білу 8. Зертханалық диагностикада сапаны аналитикалық бақылауды жүргізу алгоритмін білу
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Скринингтік онкоцитологиялық және цитологиялық зерттеулерді жүргізу кезінде «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында цитологиялық зерттеу әдістері</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Цитологиялық зерттеу әдістерін ұйымдастыру және жүзеге асыру</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі 2. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі 3. Биологиялық материалды және қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу. 4. Цитогенетикалық зерттеулер жүргізе білу 5. Цитологиялық зерттеудің әртүрлі әдістерін жүргізе білу

		<p>6. Сапа бақылауын жүргізу, цитологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау және интерпретациялау қабілеті</p> <p>7. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу 5. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстардың, әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу 6. Клиникалық зертханалық диагностика негіздерін білу 7. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін білу 8. Сынамаларды іріктеу (сапалы материал алу шарттары) және материалды зерттеуге дайындау принциптерін білу 9. Зертханалық сапаны бақылауды басқаруды білу 10. Тест нәтижелеріне әсер ететін факторларды білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>«Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясындағы химиялық-токсикологиялық зерттеу әдістері</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Дәрілік, есірткілік, психотроптық және басқа да улы заттарды зерттеудің химиялық-токсикологиялық әдістерін ұйымдастыру және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі 2. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі 3. Биологиялық материалды және қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу 4. Дәрілік, есірткілік, психотроптық және басқа да улы заттардың химиялық-токсикологиялық зерттеулерін жүргізе білу 5. Сапаны бақылауды, химиялық-токсикологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалауды және интерпретациялауды жүргізе білу 6. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары) 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу 5. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстардың, әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу

		<p>6. Сынамаларды іріктеу (сапалы материал алу шарттары) және материалды зерттеуге дайындау принциптерін білу</p> <p>7. Химиялық-токсикологиялық зерттеулер процесінде арнайы жабдықты қолдануды білу</p> <p>8. Зертханалық сапаны бақылауды басқаруды білу</p> <p>9. Тест нәтижелеріне әсер ететін факторларды білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Ұлттық және халықаралық стандарттар ISO 15189 "Медициналық зертханалар. Сапа мен құзыреттілікке қойылатын талаптар"</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ұлттық және халықаралық стандарттар ISO 15189 "Медициналық зертханалар. Сапа мен құзыреттілікке қойылатын талаптар"</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық процестердің технологиялық карталарын құру және процесті декомпозициялау 2. Зертханалық сынақтар мен қосалқы және көмекші процедуралар үшін стандартты операциялық процедураларды жазу және құрылымдау мүмкіндігі 3. Зертханалық процестердің көрсеткіштерін қалыптастыру, бағалау және бақылау мүмкіндігі 4. Аккредиттеу саласын анықтау мүмкіндігі 5. Аккредиттеу туралы өтінішті құрастыру және беру мүмкіндігі 6. Сапа менеджменті жүйесінің құжаттарын жаңарту мүмкіндігі 7. SWOT, PEST талдауларын жүргізе білу 8. Зертханалық аналитикалық жүйелерді тексеру мүмкіндігі 9. Процестерді жетілдіру, түзету және алдын алу шараларын әзірлеу мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары) 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу 5. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстардың, әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу 6. Сынамаларды іріктеу (сапалы материал алу шарттары) және материалды зерттеуге дайындау принциптерін білу 7. Химиялық-токсикологиялық зерттеулер процесінде арнайы жабдықты қолдануды білу 8. Зертханалық сапаны бақылауды басқаруды білу 9. Тест нәтижелеріне әсер ететін факторларды білу 10. Lean, Kaizen, 6 Sigma үнемді өндіріс негіздерін білу 11. 5 түбірлік себеп талдауын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 4:</p> <p>Зертханада биологиялық қауіпсіздік пен</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тиімді зертханалық биологиялық қауіпсіздік және биологиялық қауіп-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық биоқауіпсіздік бағдарламасын әзірлеу және басқару

<p>биоқауіпсіздікті басқару жүйесін енгізу.</p>	<p>сіздік саясатын (бағдарламасын) әзірлеу, енгізу, енгізу және мониторингілеу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Зертханада биологиялық тәуекелді бағалау және тәуекелді стратификациялау, тәуекелді талдау және биологиялық тәуекелдерді басқару стратегиясын жүргізу мүмкіндігі 3. Зертханалық жобалауды және техникалық қызмет көрсетуді орындау мүмкіндігі 4. Зертханада биоқауіпсіздік бағдарламасының ішкі және сыртқы аудитін ұйымдастыра білу 5. Тәуекелдерді биологиялық басқару зертханасында тәлімгер және тәлімгер болу қабілеті мен дағдысы 6. Зертханалық жағдайда биологиялық агенттермен қауіпсіз жұмыс істеуді ұйымдастыра білу 7. Биологиялық агенттерді сақтау, ластану және қалдықтарды кәдеге жарату процесін жобалау және ұйымдастыру қабілеті 8. Химиялық және зертханадағы токсикалық қауіптермен жұмыс істей алу 9. Бір рет қолданылатын қорғаныс жүйелерін пайдалануды жоспарлау және бақылау мүмкіндігі 10. Персоналдың қолының стерильділігін бақылау мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық ережелерді, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды білу 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары) 3. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының зертханалық биоқауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықтарын білу 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу 5. Биологиялық қауіпсіздік заңын білу 6. Сынамаларды іріктеу (сапалы материал алу шарттары) және материалды зерттеуге дайындау принциптерін білу 7. Биологиялық биологиялық қауіпсіздік кабинеттеріне техникалық қызмет көрсету және бағалау, бақылау және бағалау әдістері туралы білім 8. Зертханалық жағдайда биологиялық қауіптерді бағалау әдістерін білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас дағдылары Толеранттылық пен сыйластық Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзін-өзі талдау Ұйымдастырушылық дағдылар Ашықтық және оқуға деген құштарлық Сапаға деген міндеттеме</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>«Зертханалық диагностиканы ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-257/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 14 желтоқсанда тіркелді. , 2020 жылғы № 21768).</p>	
	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>7</p>	<p>Клиникалық зертханалық диагностика бойынша резидент дәрігер</p>

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері	
10. Кәсіптің карточкасы «7.1 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-2		
Қызмет атауының коды:	2216-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде «Дәрігер» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін бұрынғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық зертханалық зерттеулер жүргізу, яғни зақымдалуы мүмкін органдардың, тіндердің, дене жүйелерінің күйі мен белсенділігін құрылымдық немесе функционалды түрде көрсететін олардың эндогендік немесе экзогендік құрамдастарын анықтау және өлшеу міндетімен пациенттің биоматериалдарының үлгілерінің құрамын зерттеу тәлімгердің бақылауы мен қадағалауындағы күдікті патологияға байланысты		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және бақылауымен «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен Денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен медициналық құжаттар мен құжаттарды жүргізу 4. «Тәлімгердің бақылауы мен қадағалауындағы клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясындағы цитологиялық зерттеу әдістері.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және бақылауы-	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>мен «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу</p>	<p>Диагностикалық қызмет көрсету ережелері мен тәртібін сақтау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі. 2. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі. 3. Биологиялық материалдар мен қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу. 4. Зертханалық жабдықты пайдалану ережелеріне сәйкес пайдалана білу. 5. Зертханалық зерттеулер негізінде сынақ нәтижелерін интерпретациялау және аурудың ықтимал асқынуларын, қауіптерін және болжамын анықтау мүмкіндігі. 6. ICD 10 сәйкес ең қауіпсіз және тиімді зертханалық диагностика әдістерін таңдай отырып, жиі кездесетін аурулар бойынша зерттеулердің зертханалық мониторингінің жоспарын құру мүмкіндігі. 7. Ғылыми-практикалық конференцияларға, форумдарға, конгрестерге, шеберлік сабақтарына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы клиникалық зертханалық зерттеулер жүргізу. 2. Гематологиялық зерттеулер жүргізу. 3. Биохимиялық зерттеулер жүргізу. 4. Коагулологиялық зерттеулер жүргізу. 5. Иммунологиялық және изосерологиялық зерттеулер жүргізу. 6. Биологиялық материалды микроскопиялық зерттеу (вирусология, бактериология, молекулалық биология, микология, паразитология, иммуносерология, иммуногематология) жүргізу. 7. Молекулярлық-генетикалық және молекулалық биологиялық зерттеулер жүргізу. 8. Су-тұз алмасуын және СБС зерттеулерін жүргізу. 9. Төтенше жағдайларда зерттеу жүргізу. 10. Зертханалық нәтижелерді интерпретациялау және талдау. 11. Клиникалық зертханалық зерттеулерге есепке алу және есеп беру құжаттамасын дайындау. 12. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс. 	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу.

		<p>2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары).</p> <p>3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу.</p> <p>4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу.</p> <p>5. Нормативтік талаптарды, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білу.</p> <p>6. Дәрігердің клиникалық тәжірибесіндегі дәлелді медицинаны білу.</p> <p>7. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу.</p> <p>8. Жиі кездесетін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу.</p> <p>9. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің АХҚО 10, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес патологиялық жағдайлардың көріністерін, белгілерін, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалау.</p> <p>2. Зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Леви-Дженнингс, Шеухарт және т.б. бақылау диаграммаларын құра білу; - орташа арифметикалық шаманы, стандартты ауытқуды, вариация коэффициентін, салыстырмалы орын ауыстыруды есептей білу; - аналитикалық жүйені валидациялау және (немесе) тексеру мүмкіндігі; - аналитикалық жүйені калибрлеу мүмкіндігі және өлшемдердің метрологиялық қадағалануы; - өлшемнің белгісіздігін есептей білу. <p>3. Өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталану мүмкіндігін бағалау.</p> <p>4. Сандық зертханалық зерттеу әдістерінің сапасын жедел бақылауды жүргізу.</p> <p>5. Клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын қоса алғанда, сыртқы сапаны бағалауды ұйымдастыру, жүргізу және бағалау.</p> <p>6. Сапаны бақылаудың статистикалық емес нысандарын жүргізу.</p> <p>7. Сапаны бақылаудағы бұзушылықтарды жою бойынша түзету және алдын алу шараларын жүргізу.</p> <p>8. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу.</p> <p>2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары).</p> <p>3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу.</p> <p>4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу.</p>

		<p>5. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстар мен әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу.</p> <p>6. Эталондық интервалдар мен шектерді белгілеу ережелерін білу.</p> <p>7. Әдістердің аналитикалық сипаттамаларын білу.</p> <p>8. Зертханалық диагностикада сапаны аналитикалық бақылауды жүргізу алгоритмін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен Денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуын болдырмау және салауатты өмір салтын насихаттау бойынша кешенді тәсілді қамтамасыз ету бойынша ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық диагностика мәселелері бойынша медициналық ұйымның мамандандырылған бөлімшелерінің дәрігерлерімен кеңесу. 2. Пациенттерге толық көмек көрсету үшін басқа медициналық мамандармен және қызметтермен командада жұмыс жасаңыз. 3. Қажет болған жағдайда күтімнің үздіксіздігін және уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көп бейінді топтардың жұмысына, консультацияларға, клиникалық турларға қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, реабилитация мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық тәжірибенің технологиялары мен стандарттары. 3. Мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен медициналық құжаттар мен құжаттарды жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық тәжірибедегі есеп және құжаттама</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық құжаттаманы уәкілетті орган белгілеген нысандарға, түрлерге, көлемге, тәртіп пен мерзімдерге сәйкес жасау. 2. Қажет болған жағдайда медициналық құжаттарды ұйымдастырыңыз және жүргізу. 3. Дербес деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысты ережелер мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі міндетін атқарушы 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасы нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашадағы № 21579 тіркелген) 2. «Денсаулық сақтау саласындағы есептілік құжаттамасының нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 21879 тіркелген)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>3. «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептілікті ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № 21761 тіркелген)</p> <p>4. Электрондық есеп және құжаттама жүйелері</p> <p>5. Пациенттің медициналық ақпаратының құпиялылығы</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: «Тәлімгердің бақылауы мен қадағалауындағы клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясындағы цитологиялық зерттеу әдістері.</p>	<p>Дағды 1: Цитологиялық зерттеу әдістерін ұйымдастыру және жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау. Биологиялық материалды және қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыру. Цитогенетикалық зерттеулер жүргізу. Цитологиялық зерттеудің әртүрлі әдістерін жүргізу. Сапаны бақылауды, цитологиялық нәтижелерді бағалауды және интерпретациялауды жүргізу. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс (тәлімгердің бақылауымен). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстардың, әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу. Сынамаларды іріктеу (сапалы материал алу шарттары) және материалды зерттеуге дайындау принциптерін білу. Зертханалық сапаны бақылауды басқаруды білу. Тест нәтижелеріне әсер ететін факторларды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.

		<p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	«Зертханалық диагностиканы ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-257/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 14 желтоқсанда тіркелді. , 2020 жылғы № 21768).	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Зертхана маманы	
	7	Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері	
11. Кәсіптің карточкасы «7.2 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-2		
Қызмет атауының коды:	2216-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен машықтар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасын және біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы. (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Клиникалық зертханалық диагностика докторы» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін бұрынғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық зертханалық зерттеулер жүргізу, яғни зақымдалуы мүмкін органдардың, тіндердің, дене жүйелерінің күйі мен белсенділігін құрылымдық немесе функционалды түрде көрсететін олардың эндогендік немесе экзогендік құрамдастарын анықтау және өлшеу міндетімен күдікті патологияға байланысты пациенттің биоматериалдарының үлгілерінің құрамын зерттеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу 2. Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу 3. Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясындағы цитологиялық зерттеу әдістері 2. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу	Дағды 1: Диагностикалық қызмет көрсету ережелері мен тәртібін сақтау	Машықтар: 1. Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі. 2. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі. 3. Биологиялық материалдар мен қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу.	

		<p>4. Зертханалық жабдықты пайдалану ережелеріне сәйкес пайдалана білу.</p> <p>5. Зертханалық зерттеулер негізінде сынақ нәтижелерін интерпретациялау және аурудың ықтимал асқынуларын, қауіптерін және болжамын анықтау мүмкіндігі.</p> <p>6. ICD 10 сәйкес ең қауіпсіз және тиімді зертханалық диагностика әдістерін таңдай отырып, жиі кездесетін аурулар бойынша зерттеулердің зертханалық мониторингінің жоспарын құру мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. 4. Жабдықтарды, реагенттерді, шығын материалдарын жоспарлауды, таңдауды, алуды білу. 5. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу	Дағды 1: Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы клиникалық зертханалық зерттеулерді жүргізе білу. 2. Гематологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. 3. Биохимиялық зерттеулер жүргізе білу. 4. Коагулологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. 5. Иммунологиялық және изосерологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. 6. Биологиялық материалға микроскопиялық зерттеулер жүргізу қабілеті (вирусология, бактериология, молекулалық биология, микология, паразитология, иммуносерология, иммуногематология). 7. Молекулярлық-генетикалық және молекулалық биологиялық зерттеулерді жүргізе білу. 8. Су-тұз алмасуын және СБС зерттеулерін жүргізе білу. 9. Төтенше жағдайларда зерттеу жүргізу қабілеті. 10. Зертханалық нәтижелерді интерпретациялау және талдау қабілеті. 11. Клиникалық зертханалық зерттеулерге есепке алу және есеп беру құжаттамасын құрастыра білу. 12. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 1. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. 4. Нормативтік талаптарды, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білу.

		<p>5. Дәрігердің клиникалық тәжірибесіндегі дәлелді медицинаны білу.</p> <p>6. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу.</p> <p>7. Жиі кездесетін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу.</p> <p>8. ҚР ДСӘДМ 10 МКҚ, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес патологиялық жағдайлардың көріністерін, симптомдарын, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалай білу. Зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу қабілеті: <ol style="list-style-type: none"> 1) Леви-Дженнингс, Шеухарт және т.б. бақылау диаграммаларын құру мүмкіндігі; 2) орташа арифметикалық шаманы, орташа квадраттық ауытқуды, вариация коэффициентін, салыстырмалы орын ауыстыруды есептей білу; 3) аналитикалық жүйені валидациялау және (немесе) верификациялау мүмкіндігі; 4) аналитикалық жүйені калибрлеу мүмкіндігі және өлшемдердің метрологиялық қадағалануы; 5) өлшемнің белгісіздігін есептеу мүмкіндігі. Өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталану мүмкіндігін бағалау мүмкіндігі. Сандық зертханалық зерттеу әдістерінің сапасын оперативті бақылауды жүргізу мүмкіндігі. Клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын қоса алғанда, сыртқы сапаны бағалауды ұйымдастыру, жүргізу және бағалау мүмкіндігі. Сапаны бақылаудың статистикалық емес нысандарын жүргізе білу. Сапаны бақылаудағы бұзушылықтарды жою бойынша түзету және алдын алу шараларын жүргізу мүмкіндігі. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстар мен әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу. Эталондық интервалдар мен шектерді белгілеу ережелерін білу. Әдістердің аналитикалық сипаттамаларын білу.

		8. Зертханалық диагностикада сапаны аналитикалық бақылауды жүргізу алгоритмін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясындағы цитологиялық зерттеу әдістері	Дағды 1: Цитологиялық зерттеу әдістерін ұйымдастыру және жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі. Биологиялық материалды және қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу. Цитогенетикалық зерттеулер жүргізе білу. Цитологиялық зерттеудің әртүрлі әдістерін жүргізе білу. Сапа бақылауын жүргізу, цитологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау және интерпретациялау қабілеті. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстар мен әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу. Эталондық интервалдар мен шектерді белгілеу ережелерін білу. Әдістердің аналитикалық сипаттамаларын білу. Зертханалық диагностикада сапаны аналитикалық бақылауды жүргізу алгоритмін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқу іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Оқу және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау және әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіптік бірлестіктердің, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы No ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады

		<p>арқылы алған оқу нәтижелерін тану қағидаларын іске асыратын ұйымдар үшін (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21847 тіркелген)</p> <p>2. «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің біліктілігін үздіксіз арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет Министрлікте тіркелген) 2020 жылғы 22 желтоқсандағы No 21843)</p> <p>3. Кәсіби саладағы әріптестермен желі құру және қарым-қатынас жасау мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар, зерттеулер мен әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау</p> <p>Денсаулық сақтау ұйымының санитарлық-гигиеналық режимі және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігі нормаларын сақтау</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру қабілеті</p> <p>Кәсіби қызмет міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Қарым-қатынас дағдылары</p> <p>Жылдам шешім қабылдау қабілеті</p> <p>Топта жұмыс істеу дағдысы</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	«Зертханалық диагностиканы ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-257/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 14 желтоқсанда №21768 тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Зертхана маманы	
	7	Клиникалық зертханалық диагностика бойынша резидент дәрігер	
12. Кәсіптің карточкасы «7.3 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-2		
Қызмет атауының коды:	2216-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен машықтар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасын және біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы. (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)		
	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Клиникалық зертханалық диагностика докторы» біліктілігі. ОРК бойынша 7.2-деңгейдегі осы біліктілік бойынша бұрынғы жұмыс өтілі 5 жылдан кем емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.	
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін 7.3 ОРК қосалқы деңгейінде біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық зертханалық зерттеулер жүргізу, яғни зақымдалуы мүмкін органдардың, тіндердің, дене жүйелерінің күйі мен белсенділігін құрылымдық немесе функционалды түрде көрсететін олардың эндогендік немесе экзогендік құрамдастарын анықтау және өлшеу міндетімен пациенттің биоматериалдарының үлгілерінің құрамын зерттеу күдікті патологияға байланысты	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясындағы цитологиялық зерттеу әдістері Дәрілік, есірткілік, психотроптық және басқа да улы заттардың химиялық-токсикологиялық зерттеулері Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу	Дағды 1: Диагностикалық қызмет көрсету ережелері мен тәртібін сақтау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жалпы клиникалық зертханалық зерттеулерді жүргізе білу. Гематологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. Биохимиялық зерттеулер жүргізе білу. Коагулологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. Иммунологиялық және изосерологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. Биологиялық материалға микроскопиялық зерттеулер жүргізу қабілеті (вирусология, бактериология, молекулалық биология, микология, паразитология, иммуносерология, иммуногематология). Молекулярлық-генетикалық және молекулалық биологиялық зерттеулерді жүргізе білу. Су-тұз алмасуын және СБС зерттеулерін жүргізе білу. Төтенше жағдайларда зерттеу жүргізу қабілеті. Зертханалық нәтижелерді интерпретациялау және талдау қабілеті. Клиникалық зертханалық зерттеулерге есепке алу және есеп беру құжаттамасын құрастыра білу. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу.

		<p>4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу.</p> <p>5. Нормативтік талаптарды, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білу.</p> <p>6. Дәрігердің клиникалық тәжірибесіндегі дәлелді медицинаны білу.</p> <p>7. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу.</p> <p>8. Жиі кездесетін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу.</p> <p>9. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің АХҚО 10, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес патологиялық жағдайлардың көріністерін, белгілерін, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу	Дағды 1: Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жалпы клиникалық зертханалық зерттеулерді жүргізе білу. Гематологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. Биохимиялық зерттеулер жүргізе білу. Коагулологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. Имунологиялық және изосерологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. Биологиялық материалға микроскопиялық зерттеулер жүргізу қабілеті (вирусология, бактериология, молекулалық биология, микология, паразитология, иммуносерология, иммуногематология). Молекулярлық-генетикалық және молекулалық биологиялық зерттеулерді жүргізе білу. Су-тұз алмасуын және СБС зерттеулерін жүргізе білу. Төтенше жағдайларда зерттеу жүргізу қабілеті. Зертханалық нәтижелерді интерпретациялау және талдау қабілеті. Клиникалық зертханалық зерттеулерге есепке алу және есеп беру құжаттамасын құрастыра білу. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. Нормативтік талаптарды, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білу. Дәрігердің клиникалық тәжірибесіндегі дәлелді медицинаны білу. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу. Жиі кездесетін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу.

		9. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің АХҚО 10, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес патологиялық жағдайлардың көріністерін, белгілерін, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	Дағды 1: Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалай білу. 2. Зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу қабілеті: <ol style="list-style-type: none"> 1) Леви-Дженнингс, Шеухарт және т.б. бақылау диаграммаларын құру мүмкіндігі; 2) орташа арифметикалық шаманы, орташа квадраттық ауытқуды, вариация коэффициентін, салыстырмалы орын ауыстыруды есептей білу; 3) аналитикалық жүйені валидациялау және (немесе) верификациялау мүмкіндігі; 4) аналитикалық жүйені калибрлеу мүмкіндігі және өлшемдердің метрологиялық қадағалануы; 5) өлшемнің белгісіздігін есептеу мүмкіндігі. 3. Өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталану мүмкіндігін бағалау мүмкіндігі. 4. Сандық зертханалық зерттеу әдістерінің сапасын оперативті бақылауды жүргізу мүмкіндігі. 5. Клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын қоса алғанда, сыртқы сапаны бағалауды ұйымдастыру, жүргізу және бағалау мүмкіндігі. 6. Сапаны бақылаудың статистикалық емес нысандарын жүргізе білу. 7. Сапаны бақылаудағы бұзушылықтарды жою бойынша түзету және алдын алу шараларын жүргізу мүмкіндігі. 8. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. 4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. 5. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстар мен әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу. 6. Эталондық интервалдар мен шектерді белгілеу ережелерін білу. 7. Әдістердің аналитикалық сипаттамаларын білу. 8. Зертханалық диагностикада сапаны аналитикалық бақылауды жүргізу алгоритмін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
		Дағды 1:

<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>«Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясындағы цитологиялық зерттеу әдістері</p>	<p>Цитологиялық зерттеу әдістерін ұйымдастыру және жүзеге асыру</p>	<ol style="list-style-type: none"> Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі. Биологиялық материалды және қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу. Цитогенетикалық зерттеулер жүргізе білу. Цитологиялық зерттеудің әртүрлі әдістерін жүргізе білу. Сапа бақылауын жүргізу, цитологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау және интерпретациялау қабілеті. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстардың, әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу. Сынамаларды іріктеу (сапалы материал алу шарттары) және материалды зерттеуге дайындау принциптерін білу. Зертханалық сапаны бақылауды басқаруды білу. Тест нәтижелеріне әсер ететін факторларды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Дәрілік, есірткілік, психотроптық және басқа да улы заттардың химиялық-токсикологиялық зерттеулері</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>дәрілік, есірткілік, психотроптық және басқа да улы заттарды химиялық-токсикологиялық зерттеулер</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі. Биологиялық материалды және қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу. Дәрілік, есірткілік, психотроптық және басқа да улы заттардың химиялық-токсикологиялық зерттеулерін жүргізе білу. Сапаны бақылауды, химиялық-токсикологиялық зерттеулердің нәтижелерін бағалауды және интерпретациялауды жүргізе білу. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары).

		<p>3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу.</p> <p>4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу.</p> <p>5. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстардың, әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу.</p> <p>6. Сынамаларды іріктеу (сапалы материал алу шарттары) және материалды зерттеуге дайындау принциптерін білу.</p> <p>7. Зертханалық сапаны бақылауды басқаруды білу.</p> <p>8. Тест нәтижелеріне әсер ететін факторларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқу іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Оқу және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау және әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіптік бірлестіктердің, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану қағидаларын іске асыратын ұйымдар үшін (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21847 тіркелген) 2. «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің біліктілігін үздіксіз арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет Министрлікте тіркелген) 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21843) 3. Кәсіби саладағы әріптестермен желі құру және қарым-қатынас жасау мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар, зерттеулер мен әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау</p> <p>Денсаулық сақтау ұйымының санитарлық-гигиеналық режимі және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігі нормаларын сақтау</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру қабілеті</p> <p>Кәсіби қызмет міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Қарым-қатынас дағдылары</p> <p>Жылдам шешім қабылдау қабілеті</p> <p>Топта жұмыс істеу дағдысы</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	«Зертханалық диагностиканы ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-257/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 14 желтоқсанда №21768 тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Зертхана маманы	
	7	Клиникалық зертханалық диагностика бойынша резидент дәрігер	
13. Кәсіптің карточкасы «7.4 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-2		
Қызмет атауының коды:	2216-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Клиникалық зертханалық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен машықтар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасын және біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы. (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Клиникалық зертханалық диагностика докторы» біліктілігі. ОРК-да 7.3 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс өтілі 5 жылдан кем емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін ОРК 7.4 қосалқы деңгейінде біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде кемінде 4 кредит (120 сағат)) медициналық қызмет көрсету сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу туралы (анықтама).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық зертханалық зерттеулер жүргізу, яғни зақымдалуы мүмкін органдардың, тіндердің, дене жүйелерінің күйі мен белсенділігін құрылымдық немесе функционалды түрде көрсететін олардың эндогендік немесе экзогендік компоненттерін анықтау және өлшеу міндетімен пациенттің биоматериал үлгілерінің құрамын зерттеу. күдікті патологияға; клиникалық зертханалық диагностика кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу; цитологиялық, химиялық және токсикологиялық зерттеу әдістерін жүргізу; жоғары медициналық емес білімі бар зертхана мамандарын даярлау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу 2. Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу 3. Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Денсаулық сақтауды басқару 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>«Клиникалық зертханалық диагностика» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық іс-шараларды жүргізу</p>	<p>Диагностикалық қызмет көрсету ережелері мен тәртібін сақтау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекті қорғау талаптарына, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға және биологиялық қауіпсіздік пен биоқауіпсіздік ережелеріне сәйкес зертханалық зерттеулер жүргізу үшін жұмыс орнын ұйымдастыру мүмкіндігі. 2. Диагностикалық объектіні ұйымдастыру және дайындау мүмкіндігі. 3. Биологиялық материалдар мен қосалқы зерттеу материалдарын жинауды, өңдеуді, тасымалдауды, сақтауды және жоюды ұйымдастыра білу. 4. Зертханалық жабдықты пайдалану ережелеріне сәйкес пайдалана білу. 5. Зертханалық зерттеулер негізінде сынақ нәтижелерін интерпретациялау және аурудың ықтимал асқынуларын, қауіптерін және болжамын анықтау мүмкіндігі. 6. ICD 10 сәйкес ең қауіпсіз және тиімді зертханалық диагностика әдістерін таңдай отырып, жиі кездесетін аурулар бойынша зерттеулердің зертханалық мониторингінің жоспарын құру мүмкіндігі. 7. Заманауи қашықтықтан білім беру технологияларын (білім беру порталы және вебинарлар) пайдалана білу. 8. Съездерге, конгрестерге, конференцияларға, шеберлік сабақтарына қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу. 4. Жабдықтарды, реагенттерді, шығын материалдарын жоспарлауды, таңдауды, алуды білу. 5. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы клиникалық зертханалық зерттеулерді жүргізе білу. 2. Гематологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. 3. Биохимиялық зерттеулер жүргізе білу. 4. Коагулологиялық зерттеулер жүргізе білу. 5. Иммунологиялық және изосерологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. 6. Биологиялық материалға микроскопиялық зерттеулер жүргізу қабілеті (вирусология, бактериология, молекулалық биология, микология, паразитология, иммуносерология, иммуногематология). 7. Молекулярлық-генетикалық және молекулалық биологиялық зерттеулерді жүргізе білу. 8. Су-тұз алмасуын және СБС зерттеулерін жүргізе білу. 9. Төтенше жағдайларда зерттеу жүргізу қабілеті. 10. Зертханалық нәтижелерді интерпретациялау және талдау қабілеті. 11. Клиникалық зертханалық зерттеулерге есепке алу және есеп беру құжаттамасын құрастыра білу. 12. Зертханалық процестің барлық кезеңдерінде клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және СМЖ-ға қатысу үшін СОП әзірлеу мүмкіндігі.

		<p>13. Кәсіби қызметке қажетті ақпаратты іздеу мақсатында КИИС, сондай-ақ интернет-ресурстар және ақпараттық-телекоммуникациялық желілермен интеграцияланған ЖӨЖ-мен жұмыс істей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 1. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. 4. Нормативтік талаптарды, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білу. 5. Дәрігердің клиникалық тәжірибесіндегі дәлелді медицинаны білу. 6. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу. 7. Жиі кездесетін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу. 8. ҚР ДСӘДМ 10 МКҚ, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес патологиялық жағдайлардың көріністерін, симптомдарын, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	Дағды 1: Клиникалық зертханалық зерттеулердің сапасын қамтамасыз ету және бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу әдістерінің аналитикалық сенімділігін бағалай білу. 2. Зертханаішілік сапаны бақылауды ұйымдастыру және жүргізу қабілеті: <ol style="list-style-type: none"> 1) Леви-Дженнингс, Шеухарт және т.б. бақылау диаграммаларын құру мүмкіндігі; 2) орташа арифметикалық шаманы, орташа квадраттық ауытқуды, вариация коэффициентін, салыстырмалы орын ауыстыруды есептей білу; 3) аналитикалық жүйені валидациялау және (немесе) верификациялау мүмкіндігі; 4) аналитикалық жүйені калибрлеу мүмкіндігі және өлшемдердің метрологиялық қадағалануы; 5) өлшемнің белгісіздігін есептеу мүмкіндігі. 3. Өлшеу нәтижелерінің дәлдігі мен қайталану мүмкіндігін бағалау мүмкіндігі. 4. Сандық зертханалық зерттеу әдістерінің сапасын оперативті бақылауды жүргізу мүмкіндігі. 5. Клиникалық зертханалық зерттеулердің зертханааралық салыстырмалы сынақтарын қоса алғанда, сыртқы сапаны бағалауды ұйымдастыру, жүргізу және бағалау мүмкіндігі. 6. Сапаны бақылаудың статистикалық емес нысандарын жүргізе білу. 7. Сапаны бақылаудағы бұзушылықтарды жою бойынша түзету және алдын алу шараларын жүргізу мүмкіндігі. 8. Ақпараттық жүйелермен (медициналық, зертханалық) және интернет ресурстарымен жұмыс істей білу. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 1. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 2. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқару. 3. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу. 4. Нормативтік талаптарды, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білу. 5. Дәрігердің клиникалық тәжірибесіндегі дәлелді медицинаны білу. 6. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу. 7. Жиі кездесетін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу. 8. ҚР ДСӘДМ 10 МКҚ, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес патологиялық жағдайлардың көріністерін, симптомдарын, ауру синдромдарын, нозологиялық нысандарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Денсаулық сақтауды басқару	<p>Дағды 1:</p> <p>«Медициналық зертханадағы менеджмент» жұмысын ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамасына сәйкес зертханалық диагностикалық іс-шаралар көлемінің сәйкестігі мен дұрыстығына медициналық құжаттарды тексеруді жүргізу мүмкіндігі. 2. Ғылыми зерттеулерге тікелей материалдық шығындарды есептеу және есептеу мүмкіндігі. 3. Зертханалық зерттеу нәтижелерін интерпретациялау кезінде пациенттермен және клиницистермен қарым-қатынас дағдылары. 4. Лабораторияда аналитикалық, аналитикалық және постаналитикалық кезеңдердегі операциялық процестерді басқару дағдылары. 5. Көшбасшылық және тәлімгерлік дағдылары. 6. Стратегиялық жоспарлау дағдылары – ішкі және сыртқы органы талдау, свот және зиянкестерді талдау. 7. Дағдылар: зертханалық зерттеулерге үнемді талдау жасау. 8. Жанжалдарды шешу дағдылары және персоналды басқару дағдылары, артықшылықтарды қалыптастыру және персонал қызметін бағалау. 9. Жоспарлау дағдылары және зертханалардың штат бірліктерін есептеу. 10. Халықаралық құралдарды қолдану дағдылары: үнемді өндіріс, лабораториялар үшін кайдзен. 11. Зертханалық қызметтерді салыстыру және маркетингтік зерттеулер жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық қызметтердің қызметін реттейтін ұлттық және халықаралық нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Нормалар мен стандарттарды білу (ISO 9001, 15189, 17025, 17043, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің ұлттық аккредиттеу стандарттары). 3. Медициналық зертхананың сапа менеджменті жүйесін басқаруды білу.

		<p>4. Биоматериалдармен жұмыс істеу кезіндегі биоқауіпсіздік талаптарын білу.</p> <p>5. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсыныстардың, әдістемелік нұсқаулардың, клиникалық хаттамалар стандарттарының (клиникалық нұсқаулар) талаптарын білу.</p> <p>6. Сынамаларды іріктеу (сапалы материал алу шарттары) және материалды зерттеуге дайындау принциптерін білу.</p> <p>7. Зертханалық сапаны бақылауды басқаруды білу.</p> <p>8. Тест нәтижелеріне әсер ететін факторларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Педагогикалық іс-шараларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын өткізу (шеберлік сыныптар, семинарлар). 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Медициналық білім берудің білім беру бағдарламаларын, материалдарын және стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық зертханалық диагностика саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Клиникалық зертханалық диагностика саласындағы ғылыми жобаларды басқару. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Субъектілер қатысатын зерттеулерді жобалау мен жүргізуге, зерттеу нәтижелерін құжаттауға және ұсынуға арналған этикалық және ғылыми стандарт. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Статистикалық талдау әдістері және күрделі мәліметтерді интерпретациялау бойынша сарапшылық білімі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулықты сақтау және халық денсаулығын нығайту	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық білімді тарату және халықты мамандық бейіні бойынша оқыту мақсатында бұқаралық ақпарат құралдарында көпшілік алдында шығу (сұхбат, жарияланымдар).

		<p>2. Мамандық бейіні бойынша облыстық немесе республикалық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері бойынша комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған мемлекеттік бағдарлама бастамаларына қатысу.</p> <p>4. Клиникалық зертханалық диагностиканы дамыту бойынша бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа да мекемелермен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты нығайтудың принциптері.</p> <p>2. Халық денсаулығының негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау</p> <p>Денсаулық сақтау ұйымының санитарлық-гигиеналық режимі және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігі нормаларын сақтау</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру қабілеті</p> <p>Кәсіби қызмет міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Қарым-қатынас дағдылары</p> <p>Жылдам шешім қабылдау қабілеті</p> <p>Топта жұмыс істеу дағдысы</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	«Зертханалық диагностиканы ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-257/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 14 желтоқсанда №21768 тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Зертхана маманы
	7	Клиникалық зертханалық диагностика бойынша резидент дәрігер

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

14. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

15. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

18. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

19. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

20. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
17-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Клиникалық психология»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

4) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

5) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

6) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Клиникалық психология

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86900049

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.9 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90.0 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Қазақстан Республикасында медициналық-әлеуметтік көмек көрсету шеңберінде психологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету; «Клиникалық психология» мамандығы шеңберінде пациенттерді психологиялық диагностикалау, психологиялық кеңес беру, психикалық түзету, алдын алу және оңалту, медициналық-әлеуметтік қызмет көрсетудің психологиялық компонентінің көлемі мен сапасына сараптама жасау. Мамандардың біліктілік деңгейінің артуымен әрбір кейінгі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

2) 6.1 Психолог - 6 СБШ-нің деңгейі

3) 6.2 Психолог - 6 СБШ-нің деңгейі

4) 6.3 Психолог - 6 СБШ-нің деңгейі

5) 7.1 Психолог - 7 СБШ-нің деңгейі

6) 7.2 Психолог - 7 СБШ-нің деңгейі

7) 7.3 Психолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «6.1 Психолог»:	
Топ-тың коды:	2634-1
Қызмет	2634-1-004

атауы-ның коды:			
Кәсіптің атауы:	6.1 Психолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Медициналық психолог		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Педагогика және психология	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бакалавриатты 2023 жылға дейін бітірген және 2023 жылға дейін жұмысқа орналастырылған және қазіргі уақытта денсаулық сақтау жүйесінде психолог лауазымында жұмыс істейтін (медициналық ұйымда кемінде 5 жыл үздіксіз еңбек өтілі міндетті болған жағдайда) соңғы 5 жылда міндетті түрде біліктілігін арттыра отырып, кемінде 8 кредит "Психология", "Клиникалық психология" мамандықтары бойынша бакалавр/240 сағат немесе "Педагогика және психология" мамандығы бойынша Бакалавр, сондай-ақ 2023 жылға дейін бакалавриат пен мамандықты бітірген және 2023 жылға дейін жұмысқа орналастырылған және қазіргі уақытта денсаулық сақтау жүйесінде психолог лауазымында жұмыс істейтін (медициналық ұйымда кемінде 5 жыл үздіксіз еңбек өтілі міндетті болған жағдайда) соңғы 5 жылда міндетті түрде біліктілігін арттыра отырып, кемінде 8 кредит жұмыс істейтін адамдар үшін педагогикалық мамандықтар мен әлеуметтік бағыттағы мамандықтар/ 240 сағат немесе медициналық ұйымдарда психолог болып жұмыс істеу үшін көзделген қайта даярлаудың (бастапқы мамандандудың) болуы .		
Формалды емес және инфор-	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		

малы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасында медициналық-әлеуметтік көмек шеңберінде психологиялық көмек көрсету; тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттерді психологиялық диагностикалау, психологиялық кеңес беру, психокоррекциялау, алдын алу және оңалту.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық диагностика. 2. Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету. 3. Психопрофилактика. 4. Сараптамалық клиникалық-психологиялық зерттеу. 5. Есептік құжаттаманы жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена). 2. Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.
Еңбек функциясы 1: Психологиялық диагностика.	Дағды 1: Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмек көрсету шеңберінде психологиялық зерттеуді жоспарлау, іріктеу және іске асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқас туралы нозологиялық, синдромдық, әлеуметтік-демографиялық, этномәдени және жеке-психологиялық сипаттамаларды және басқа да анамнестикалық мәліметтерді ескере отырып, психологиялық зерттеуді жоспарлау; зерттеу мақсатына сәйкес келетін психодиагностикалық әдістер мен әдістерді таңдау. 2. Психикалық функцияларды, процестерді, күйлерді; интеллектті; эмоционалды-аффективті, құндылық-мотивациялық, ерікті салаларды; жеке қасиеттерді; психологиялық проблемаларды, психологиялық бейімделу деңгейі мен әдістерін, жеке ресурстарды; психодиагностикалық зерттеу мақсатына және этикалық-деонтологиялық нормаларға сәйкес тұлғаралық қатынастарды психологиялық зерттеуді жүргізу. 3. Психологиялық зерттеу нәтижелерін өңдеуді, сапалық және (немесе) сандық талдауды жүргізу; зерттеу нәтижелерін зерттеудің нақты мақсаты мен міндеттері контекстінде түсіндіру. 4. Психологиялық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібін, ережелерін ескере отырып, құрылымдық қорытынды жасау және ресімдеу. 5. Медициналық персоналды, пациентті (клиентті) және көрсетілетін қызметтердің басқа да тапсырыс берушілерін психологиялық қорытындыны пайдаланушының этикалық-деонтологиялық нормаларын, қажеттіліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, жүргізілген психологиялық диагностиканың нәтижелері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.

		<p>1. Жалпы психология, клиникалық психология, тұлға психологиясы, жас психологиясы, клиникалық психодиагностика, психологиялық кеңес берудің теориялық және әдіснамалық негіздері.</p> <p>2. Әр түрлі психикалық аурулардағы психикалық белсенділік пен тұлғаның бұзылуын психодиагностикалық синдромдық талдаудың теориялық негіздері мен принциптері.</p> <p>3. Пациенттің (клиенттің) психикалық денсаулығының жай-күйін және бейімделу мүмкіндіктерін клиникалық-психологиялық диагностикалау, оның психикалық қызметі мен жеке басының құрылымындағы сақталған және бұзылған буындарды бағалау әдістері мен әдістемелері, сондай-ақ психологиялық деректерді өңдеу әдістері мен принциптері.</p> <p>4. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлықтың бұзылуының қазіргі клиникалық классификациясы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық ұйымдарда стационар және МСАК , жеке психогигиена және психологиялық өзін-өзі реттеу деңгейінде білікті көмек көрсету шеңберінде психологиялық кеңес беру мен психологиялық түзетуді ұйымдастыру және жүргізу, тиімді күресу стратегияларын қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Психологиялық көмектің мақсаттарын анықтау үшін қажетті ақпаратты алу және талдау, пациенттердің белгілі бір топтарына нозологиялық, синдромдық және жеке психологиялық сипаттамаларды ескере отырып, жеке психологиялық кеңес беру бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>2. Аурулардың және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайлардың алдын алуға қатысты халықтың белгілі бір топтарына (мысалы, халықтың бір-екі санатына - балалар, жасөспірімдер, ересектер) клиникалық - психологиялық көмекті (психологиялық консультация беру, психологиялық түзету) жүзеге асыру.</p> <p>3. Емдеу, оңалту және дамыту, аурулардың және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайлардың алдын алу міндеттеріне байланысты халықтың белгілі бір топтарына (мысалы, таңдауға халықтың бір-екі санаты - балалар, жасөспірімдер, ересектер) орындалған клиникалық - психологиялық көмектің процесі мен нәтижелерін талдау және сипаттау, қорытынды мен ұсынымдарды тұжырымдау және ресімдеу олардың нәтижелері.</p> <p>4. Мамандардың мультидисциплинарлық бригадасының құрамында психологиялық көмекті жүзеге асыру, клиникалық психологтың құзыретіне жатқызылған клиникалық-психологиялық диагностика мәселелері бойынша мультидисциплинарлық бригада мамандарына кеңес беру.</p> <p>5. Физикалық және психикалық бұзылулардың психологиялық аспектілеріне байланысты мәселелер бойынша пациенттің және оның отбасы мүшелерінің (заңды өкілдерінің) проблемаларына психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету жүргізу, пациенттердің сәйкестігіне, тиімді қарым-қатынасқа ықпал ету.</p> <p>6. Клиенттерге/пациенттерге және олардың отбасы мүшелеріне тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау және жанашырлық таныту.</p> <p>7. Эмоционалды өзін-өзі реттеу дағдыларын меңгеру, рефлексия мен талдау жүргізу, психологиялық дағдыларыңыз бен дағдыларыңызды жетілдіру.</p> <p>8. Психологиялық көмектің барлық түрлерін көрсетудің этикалық және деонтологиялық принциптерін сақтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.</p> <p>2. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, психо-</p>

		<p>терапияның және психологиялық кеңес берудің, психикалық ауруларды психологиялық түзетудің, дезапатация жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының теориялық және әдіснамалық негіздері.</p> <p>3. Нозологиялық, синдромдық және жеке психологиялық сипаттамаларына, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасына байланысты клиникалық-психологиялық көмек көрсету ерекшеліктері.</p> <p>4. Дамудың, емдеудің, оңалтудың, жүйке-психикалық және психосоматикалық аурулардың, химиялық және химиялық емес тәуелділіктің, бейімделу жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының алдын алудың психологиялық факторлары.</p> <p>5. Когнитивті және жеке салада пайда болатын психологиялық асқынуларды, жағымсыз реакцияларды, ауытқуларды түзету ерекшеліктері, қауіп факторлары және әдістері.</p> <p>6. Психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, соның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда емдеу және оңалту процесі.</p> <p>4. Аурулар және (немесе) жағдайлар, оның ішінде дағдарыстық және төтенше жағдайлар кезіндегі емдеу және оңалту процесінің психологиялық аспектілері.</p> <p>5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлық бұзылыстарының клиникалық жіктелуі.</p> <p>6. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде психологиялық көмекті әзірлеу және іске асыру принциптері.</p> <p>7. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде клиникалық-психологиялық көмек көрсетуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>8 психологиялық кеңес берудің, психотерапияның және жеке, топтық және отбасылық нысандардағы клиникалық-психологиялық көмектің басқа түрлерінің классикалық және заманауи теорияларының негізгі бағыттарының жалпы, сондай-ақ нақты мақсаттары мен әдістері.</p> <p>9. Көпсалалы оңалту бригадасы жұмысының негізгі принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Психопрофилактика.	<p>Дағды 1:</p> <p>Бастапқы және қайталама психопрофилактика (аффективті бұзылуларды, созылмалы стресстік жағдайларды анықтау және түзету)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психопрофилактикалық іс-шараларды өткізу үшін халықтың негізгі қажеттіліктерін анықтау. 2. Қоршаған ортаның психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық ағарту жоспары мен бағдарламасын әзірлеу. 3. Психологиялық денсаулықтың бұзылуына әкелетін себептердің әсерін болдырмау үшін жеке және топтық форматта өзін-өзі бақылау/күресу стратегияларын жүргізу және оқыту дағдыларын меңгеру. 4. Халық арасында тренингтер өткізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықты заманауи психологиялық ағартудың пәнін, әсер ету әдістері мен міндеттерін білу (психогигиена). 2. Физикалық және психикалық бұзылулар мен аурулардың психопрофилактикасының деңгейлері мен әдістерін білу. 3. Әр түрлі жас топтарындағы психопрофилактиканың ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 4: Сараптама-талымдық клиникалық психологиялық зерттеу.</p>	<p>Дағды 1: Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты клиникалық-психологиялық зерттеудің әдістері мен әдістемелерін қолдану. 2. Сараптама түріне, оның іс жүргізу мәртебесіне, психикалық даму деңгейіне, жынысына, жасына, сараптама жасындағы адамның психикалық жай-күйіне, сараптамаға қатысты оның көзқарастарына байланысты сараптама жасындағы және зерттелетін адамдармен өзара іс-қимыл мен қарым-қатынастың әртүрлі стратегияларын қолдану. 3. ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес психологиялық сараптамалық зерттеу жүргізуге және сарапшы немесе маман мәртебесінде қорытынды жасау. 4. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешу үшін сараптамалық-психологиялық зерттеуді тағайындайтын органмен немесе Адаммен және аралас мамандықтардың сарапшыларымен өзара іс-қимыл жасау. 5. Сарапшы немесе маман мәртебесінде қорытынды тұжырымдау және қорытындыларды негіздеу. 6. Психологтың кәсіби этикасы қағидаттарына сәйкес нормативтік-құқықтық актілер, жауапкершілік пен құзыреттілік шекараларын түсіну негізінде сараптамалық шешімдер қабылдау. 7. Қажет болған жағдайда өзінің кәсіби құзыреті шеңберінде сот процесіне және тергеу іс-шараларына (жауап алу кезінде) қатысу. 8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізу рәсімдері мен әдістерін әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және оңтайландыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологтың қатысуымен сот сараптамаларын жүргізудің заңдық, жас, педагогикалық, дифференциалдық психологиясының негіздерін, теориясы мен әдіснамасын, қылмыстық және азаматтық процестегі сот сараптамаларының пәндік түрлерінің ерекшелігі мен заңды маңызын білу. 2. Міндеттер шеңберінде әскери-дәрігерлік, медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу және сараптамалық психологиялық қорытынды қалыптастыру қағидаларын білу. 3. Қылмыстық және азаматтық процестердегі психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және сот сараптамаларының басқа да түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық сараптамалық зерттеудің негізгі әдістері мен әдістемелері. 4. Қылмыстық және азаматтық процестердегі құқықтық маңызды қабілеттерді, психикалық қасиеттерді, процестерді, жағдайларды анықтаудың сот-психологиялық сараптамалық критерийлері 5. Сараптамалық қызметті жүргізу кезіндегі этикалық қағидаттар. 6. ҚР әртүрлі жүйелеріндегі сараптамалардың әртүрлі түрлерін реттеу бөлігіндегі іс жүргізу заңнамасы 7. Сарапшы (сарапшылар комиссиясы) және маман мәртебесіндегі қорытындының құқықтық салдары бөлігінде қылмыстық, азаматтық, отбасылық құқық, ҚР басқа да заңдары. 8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін
--	---	---

		шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізудің жаңа және инновациялық әдістері мен рәсімдерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Есептік құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Есептік құжаттаманы жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлімшенің жеке жұмысы мен қызметін жоспарлау, өз қызметінің көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 2. Белгіленген талаптарға сәйкес есептік-есептік құжаттаманы жүргізу. 3. Этика мен ақпараттық қауіпсіздікті сақтай отырып, ақпараттық медициналық жүйелерде құжаттаманы жүргізу. 4. Кәсіби қызмет мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 5. Кәсіби этиканы, ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық көмек көрсетудің ұйымдастырушылық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттарды білу. 2. Психологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын білу. 4. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 6. Іскерлік қарым-қатынас, іскерлік хат алмасу этикасы мен психологиясының негіздерін білу. 7. Электрондық құжат айналымын білу. 8. Мемлекеттік тілдің және ұлтаралық қатынас тілінің нормалары мен ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).	Дағды 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).

		<p>10. Ақпаратпен, желілік ресурстармен, ақпараттық жүйелермен және бағдарламалармен жұмыс істеудің заманауи технологияларын қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік саланың нақты органдары мен ұйымдары шешетін міндеттер. 2. Әлеуметтік қызмет көрсету тәртібі. 3. Тұлға психологиясы, психодиагностика. 4. Әлеуметтік психология, шағын топтардың психологиясы. 5. Тұрмыстық және отбасылық тәрбиенің ұлттық және аймақтық ерекшеліктері (халықтық дәстүрлер, этномәдени және конфессиялық білім беру ерекшеліктері). 6. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру. 7. Жастар қозғалысының заманауи бағыттары. 8. Адам өмірі мен қоршаған орта қауіпсіздігінің негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.	<p>Дағды 1: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суицидтік тәуекелді бағалау дағдыларын меңгеру, оған суицидтік ойлардың деңгейін, пациенттің жоспары мен ниетін және суицид қаупіне ықпал ететін басқа факторларды бағалау кіреді. 2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар пациенттерді түзетудің тиімді жоспарларын әзірлей және енгізе білу. Бұл когнитивті мінез-құлық терапиясы, диалектикалық мінез-құлық терапиясы және т. б. сияқты әртүрлі араласуларды қамтуы мүмкін. 3. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарға кешенді көмек көрсету үшін басқа медицина қызметкерлерімен, соның ішінде психиатрлармен, алғашқы медициналық көмек дәрігерлерімен және әлеуметтік қызметкерлермен ынтымақтасу. 4. Қажет болса, қауіпсіздікті қамтамасыз ету немесе шұғыл психиатриялық ауруханаға жатқызуды ұйымдастыру жоспарын жасау. 5. Пациенттер мен олардың отбасының суицидтік ойлары мен мінез-құлқын басқарудың дағдыларын, стрессті басқару әдістерін және басқа стратегияларын үйрету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суицидтік мінез-құлықтың себептерін, факторларын және қауіп дәрежелерін білу. 2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзету әдістемесін білу. 3. Қазақстан Республикасы халқының психикалық денсаулығы саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын білу. 4. Жедел суицид дағдарысы жағдайында дағдарысқа араласу әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау.</p> <p>Өзін-өзі бақылауды ұйымдастыра білу, жүзеге асыру және өз қызметін үздіксіз жетілдіру.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік.</p> <p>Эмпатия</p>	

	Қарым-қатынас Тиімділік (тез шешім қабылдау мүмкіндігі) Командада жұмыс істей білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Клиникалық психолог
11. Кәсіптің карточкасы «6.2 Психолог»:		
Топтың коды:	2634-1	
Қызмет атауының коды:	2634-1-004	
Кәсіптің атауы:	6.2 Психолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.2	
БТБА, БА, үлгілік білік:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

тілік си-патта-мала-ры бой-ынша білік-тілік дең-гейі:	Медициналық психолог		
Кәсіп-тік білім дең-гейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәреже-сі, ординатура)	Мамандық: Педагогика және психология	Біліктілік: -
Жұ-мыс тә-жіри-бесіне қойы-латын талап-тар:	Бакалавриатты 2023 жылға дейін бітірген және 2023 жылға дейін жұмысқа орналастырылған және қазіргі уақытта денсаулық сақтау жүйесінде психолог лауазымында (медициналық ұйымда кемінде 10 жыл үздіксіз еңбек өтілі міндетті болған жағдайда) соңғы 5 жылда міндетті түрде біліктілігін арттыра отырып, кемінде 8 кредит жұмыс істейтін "Психология", "Клиникалық психология" мамандықтары бойынша бакалавр/ 240 сағат және соңғы 10 жыл ішінде біліктілікті арттыру бойынша тиісті сағаттардың болуы, "Педагогика және психология" мамандығы бойынша психолог (кемінде 16 кредит/ 480 сағат) немесе бакалавр, сондай-ақ 2023 жылға дейін бакалавриат пен мамандықты бітірген және 2023 жылға дейін жұмысқа орналасқан адамдар үшін педагогикалық мамандықтар мен әлеуметтік бағыттағы мамандықтар бойынша психолог болып жұмыс істеу үшін көзделген, және қазіргі уақытта денсаулық сақтау жүйесінде психолог лауазымында (медициналық ұйымда кемінде 10 жыл үздіксіз еңбек өтілі міндетті болған жағдайда) және әрбір 5 жыл сайын кемінде 8 кредит/240 сағат міндетті түрде біліктілігін арттыра отырып және психолог болып жұмыс істеу үшін көзделген соңғы 10 жыл ішінде біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау бойынша тиісті сағаттардың болуы медициналық ұйымдарда (ДК кемінде 16 кредит/ 480 сағат немесе қайта даярлау /бастапқы мамандандыру).		
Фор-малды емес және инфор-малы білім-мен байла-ны:	Кәсіби қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 6.2 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіп-тің басқа ықти-мал атаула-ры:			
Қыз-меттің негізгі мақса-ты:	Қазақстан Республикасында медициналық-әлеуметтік көмек шеңберінде психологиялық көмек көрсету; тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттерді психологиялық диагностикалау, психологиялық кеңес беру, психокор-рекциялау, алдын алу және оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функ-цияла-рының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық диагностика. 2. Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету. 3. Психопрофилактика. 4. Сараптамалық клиникалық-психологиялық зерттеу. 	

		<p>5. Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру.</p> <p>6. Есептік құжаттаманы жүргізу.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).</p> <p>2. Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.</p> <p>3. Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.</p>
Еңбек функциясы 1: Психологиялық диагностика.	<p>Дағды 1: Психологиялық зерттеуді жоспарлау, таңдау және жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқас туралы нозологиялық, синдромдық, әлеуметтік-демографиялық, этномәдени және жеке-психологиялық сипаттамаларды және басқа да анамнестикалық мәліметтерді ескере отырып, психологиялық зерттеуді жоспарлау; зерттеу мақсатына сәйкес келетін психодиагностикалық әдістер мен әдістерді таңдау.</p> <p>2. Психикалық функцияларды, процестерді, күйлерді; интеллектті; эмоционалды-аффективті, құндылық-мотивациялық, ерікті салаларды; жеке қасиеттерді; психологиялық проблемаларды, психологиялық бейімделу деңгейі мен әдістерін, жеке ресурстарды; психодиагностикалық зерттеу мақсатына және этикалық-деонтологиялық нормаларға сәйкес тұлғааралық қатынастарды психологиялық зерттеуді жүргізу.</p> <p>3. Психологиялық зерттеу нәтижелерін өңдеуді, сапалық және (немесе) сандық талдауды жүргізу; зерттеу нәтижелерін зерттеудің нақты мақсаты мен міндеттері контекстінде түсіндіру.</p> <p>4. Психологиялық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібін, ережелерін ескере отырып, құрылымдық қорытынды жасау және ресімдеу.</p> <p>5. Медициналық персоналды, пациентті (клиентті) және көрсетілетін қызметтердің басқа да тапсырыс берушілерін психологиялық қорытындыны пайдаланушының этикалық-деонтологиялық нормаларын, қажеттіліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, жүргізілген психологиялық диагностиканың нәтижелері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.</p> <p>2. Жалпы психология, клиникалық психология, тұлға психологиясы, жас психологиясы, клиникалық психодиагностика, психологиялық кеңес берудің теориялық және әдіснамалық негіздері.</p> <p>3. Әр түрлі психикалық аурулардағы психикалық белсенділік пен тұлғаның бұзылуын психодиагностикалық синдромдық талдаудың теориялық негіздері мен принциптері.</p> <p>4. Пациенттің (клиенттің) психикалық денсаулығының жай-күйін және бейімделу мүмкіндіктерін клиникалық-психологиялық диагностикалау, оның психикалық қызметі мен жеке басының құрылымындағы сақталған және бұзылған буындарды бағалау әдістері мен әдістемелері, сондай-ақ психологиялық деректерді өңдеу әдістері мен принциптері.</p> <p>5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлықтың бұзылуының қазіргі клиникалық классификациясы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	<p>Дағды 1: Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмекті ұйымдастыру және жүргізу, әртүрлі жас топтарындағы психикалық және соматоформа-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Психологиялық көмектің мақсаттарын айқындау, психологиялық көмектің жеке және топтық бағдарламаларын әзірлеу және нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларды, сондай-ақ пациенттің (клиенттің)әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, жер-</p>

<p>Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету.</p>	<p>лық және психосоматикалық бұзылулардың пайда болуының психологиялық тетіктерімен байланысты психологиялық жай-күйді түзету</p>	<p>гілікті, облыстық, республикалық деңгейлерде халықтың әртүрлі топтарына психологиялық көмекті ұйымдастыру үшін қажетті ақпаратты алу және талдау.</p> <p>2. Психикалық денсаулық саласындағы жергілікті, облыстық, республикалық бағдарламалар шеңберінде ауруларды және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайларды емдеу, оңалту және дамыту, алдын алу міндеттеріне байланысты халықтың әртүрлі топтарына жеке және топтық форматтарда клиникалық-психологиялық көмекті (психологиялық консультация беру, психологиялық түзету) жүзеге асыру.</p> <p>3. Психикалық денсаулық саласындағы жергілікті, облыстық, республикалық бағдарламалар шеңберінде ауруларды және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайларды емдеу, оңалту және дамыту, алдын алу міндеттеріне байланысты орындалған клиникалық-психологиялық көмектің, оның ішінде бөлімше қызметкерлерінің (басқа психологтардың) халықтың әртүрлі топтарына жүргізген процесі мен нәтижелерін талдау және сипаттау.</p> <p>4. Мамандардың мультидисциплинарлық бригадасы құрамында психологиялық көмекті жүзеге асыру, мультидисциплинарлық бригада мамандарына клиникалық психологтың құзыретіне жатқызылған клиникалық-психологиялық диагностика және нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларын, сондай-ақ әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, пациенттерге клиникалық-психологиялық көмек көрсету мәселелері бойынша консультация беру.</p> <p>5. Науқастың және оның отбасы мүшелерінің (занды өкілдерінің) аурудың / емдеудің / стресстік жағдайдың психологиялық аспектілеріне; комплаенс мінез-құлқына, тиімді қарым-қатынасына және психологиялық ақпараттандырудың өзге де аспектілеріне байланысты мәселелер бойынша психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету, жергілікті, облыстық, республикалық деңгейде психологиялық көмек бағдарламаларын (консультация беру, психологиялық түзету) әзірлеу, бағалау және мониторингілеу.</p> <p>6. Клиенттерге/пациенттерге және олардың отбасы мүшелеріне тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау және жанашырлық таныту.</p> <p>7. Эмоционалды өзін-өзі реттеу дағдыларын меңгеру, рефлексия мен талдау жүргізу, психологиялық дағдыларыңыз бен дағдыларыңызды жетілдіру.</p> <p>8. Психологиялық көмектің барлық түрлерін көрсетудің этикалық және деонтологиялық принциптерін сақтау.</p> <p>9. Халықтың әртүрлі топтары үшін психологиялық көмек көрсету (психологиялық кеңес беру, психологиялық түзету) бағдарламаларын әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.</p> <p>2. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, психикалық ауруларды психологиялық түзетудің, дезапатация жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының теориялық және әдіснамалық негіздері.</p> <p>3. Нозологиялық, синдромдық және жеке психологиялық сипаттамаларына, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасына байланысты клиникалық-психологиялық көмек көрсету ерекшеліктері.</p>
--	---	---

		<p>4. Дамудың, емдеудің, оңалтудың, жүйке-психикалық және психосоматикалық аурулардың, химиялық және химиялық емес тәуелділіктің, бейімделу жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының алдын алудың психологиялық факторлары.</p> <p>5. Когнитивті және жеке салада пайда болатын психологиялық асқынуларды, жағымсыз реакцияларды, ауытқуларды түзету ерекшеліктері, қауіп факторлары және әдістері.</p> <p>6. Психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, соның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда емдеу және оңалту процесі.</p> <p>4. Аурулар және (немесе) жағдайлар, оның ішінде дағдарыстық және төтенше жағдайлар кезіндегі емдеу және оңалту процесінің психологиялық аспектілері.</p> <p>5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлық бұзылыстарының клиникалық жіктелуі.</p> <p>6. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде психологиялық көмекті әзірлеу және іске асыру принциптері.</p> <p>7. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде клиникалық-психологиялық көмек көрсетуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>8. Психологиялық кеңес берудің, психотерапияның және жеке, топтық және отбасылық нысандардағы клиникалық-психологиялық көмектің басқа түрлерінің классикалық және заманауи теорияларының негізгі бағыттарының жалпы, сондай-ақ нақты мақсаттары мен әдістері.</p> <p>9. Көпсалалы оңалту бригадасы жұмысының негізгі принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Психопрофилактика.	Дағды 1: Бастапқы, екінші және үшінші психопрофилактика.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психопрофилактикалық іс-шараларды өткізу үшін халықтың негізгі қажеттіліктерін анықтау. 2. Қоршаған ортаның психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық ағарту жоспары мен бағдарламасын әзірлеу. 3. Психосоматикалық, психикалық бұзылулар мен созылмалы стресстік жағдайлардың психопрофилактикасы (бастапқы, қайталама) мақсатында жеке және топтық форматта өзін-өзі игеру/ күресу стратегиясын жүргізу және оқыту дағдыларын меңгеру. 4. Халық пен медициналық персонал арасында тренингтер өткізу дағдысын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықты заманауи психологиялық ағартудың пәнін, әсер ету әдістері мен міндеттерін білу (психогигиена). 2. Физикалық және психикалық бұзылулар мен аурулардың психопрофилактикасының деңгейлері мен әдістерін білу. 3. Әр түрлі жас топтарындағы психопрофилактиканың ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4:	Дағды 1: Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-пси-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің мақсаттары

<p>Сараптама-лық клиникалық-психологиялық зерттеу.</p>	<p>психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу</p>	<p>мен міндеттеріне байланысты клиникалық-психологиялық зерттеудің әдістері мен әдістемелерін қолдану.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Сараптама түріне, оның іс жүргізу мәртебесіне, психикалық даму деңгейіне, жынысына, жасына, сараптама жасындағы адамның психикалық жай-күйіне, сараптамаға қатысты оның көзқарастарына байланысты сараптама жасындағы және зерттелетін адамдармен өзара іс-қимыл мен қарым-қатынастың әртүрлі стратегияларын қолдану. 3. ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес сарапшы немесе маман мәртебесінде психологиялық сараптамалық зерттеу жүргізу және қорытынды жасау. 4. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешу үшін сараптамалық-психологиялық зерттеуді тағайындайтын органмен немесе Адаммен және аралас мамандықтардың сарапшыларымен өзара іс-қимыл жасау. 5. Сарапшы немесе маман мәртебесінде қорытынды тұжырымдау және қорытындыларды негіздеу 6. Психологтың кәсіби этикасы қағидаттарына сәйкес нормативтік-құқықтық актілер, жауапкершілік пен құзыреттілік шекараларын түсіну негізінде сараптамалық шешімдер қабылдау. 7. Қажет болған жағдайда өзінің кәсіби құзыреті шеңберінде сот процесіне және тергеу іс-шараларына (жауап алу кезінде) қатысуға. 8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізу рәсімдері мен әдістерін әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және оңтайландыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологтың қатысуымен сот сараптамаларын жүргізудің заңдық, жас, педагогикалық, дифференциалдық психологиясының негіздерін, теориясы мен әдіснамасын, қылмыстық және азаматтық процестегі сот сараптамаларының пәндік түрлерінің ерекшелігі мен заңды маңызын білу. 2. Міндеттер шеңберінде әскери-дәрігерлік, медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу және сараптамалық психологиялық қорытынды қалыптастыру қағидаларын білу. 3. Қылмыстық және азаматтық процестердегі психологиялық-педагогикалық, әскери, сот-психологиялық-психиатриялық және сот сараптамаларының басқа да түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық сараптамалық зерттеудің негізгі әдістері мен әдістемелері. 4. Қылмыстық және азаматтық процестердегі құқықтық маңызды қабілеттерді, психикалық қасиеттерді, процестерді, жағдайларды анықтаудың сот-психологиялық сараптамалық критерийлері 5. Сараптамалық қызметті жүргізудегі этикалық қағидаттар. 6. ҚР түрлі жүйелеріндегі сараптамалардың әртүрлі түрлерін реттеу бөлігіндегі іс жүргізу заңнамасы. 7. Сарапшы (сарапшылар комиссиясы) және маман мәртебесіндегі қорытындының құқықтық салдары бөлігінде қылмыстық, азаматтық, отбасылық құқық, ҚР басқа да заңдары. 8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізудің жаңа және инновациялық әдістері мен рәсімдерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: Жоспарлы тәртіппен МСАК және стационарлар деңгейінде халықты психологиялық ағарту (психогигиена) жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өз жұмысын жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдау, жұмыс бағдарламаларын жасау, басқа мекемелермен (ұйымдармен) бірлесіп орындау кезінде бірлесіп орындаушылардың қызметін үйлестіру, алынған нәтижелерді қорытындылау. 2. Пациенттерді емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен ынтымақтастықты жүзеге асыру. 3. Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібінің, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасының ережелерін, санитарлық-эпидемиологиялық режимді сақтау. 4. Үздік мекемелердің озық тәжірибесін пайдалана отырып, еңбекті ғылыми ұйымдастыру элементтерін енгізу арқылы мамандардың еңбегін ұтымды ұйымдастыру. 5. Бөлімшенің барлық қызметкерлерінің ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтауын бақылау. 6. Қызметкерлерде кәсіби білім мен дағдыларды жетілдіруге деген ұмтылысты, алқалылықты, өзара көмекті, мінез-құлық этикасы нормаларын және медициналық деонтология қағидаттарын сақтауды дамыта отырып, бөлімше ұжымында ұйымдастыру-ағарту жұмыстарын жүргізу. 7. Психологиялық ғылым мен практиканың уақтылы жетістіктері деңгейінде пациенттерді уақтылы психодиагностикалық тексеруді және әлеуметтік сүйемелдеуді ұйымдастыру және қамтамасыз ету. 8. Медициналық қызметкерлермен психологиялық іс-шаралар өткізу (күйіп қалуды диагностикалау және түзету). 9. Кәсіби біліктілікті жүйелі түрде арттыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Психологиялық қызметті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 4. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, нейропсихологияның, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, клиникалық-психологиялық оңалту мен оңалтудың, психикалық аурулардың, дезапатация жағдайларының, мінез-құлық бұзылыстарының психологиялық түзету мен алдын алудың теориялық-әдіснамалық негіздерін білу. 5. Клиникалық-психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, оның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда клиникалық-психологиялық көмек көрсетілетін барлық негізгі проблемалық жағдайлар/жағдайлар неғұрлым толық ескерілетін емдеу және оңалту процесін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 6: Есептік құжаттаманы</p>	<p>Дағды 1: Есептік құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлімшенің жеке жұмысы мен қызметін жоспарлау, өз қызметінің көрсеткіштерін талдау. 2. Белгіленген талаптарға сәйкес есептік-есептік құжаттаманы жүргізу. 3. Ақпараттық медициналық жүйелерде құжаттаманы жүргізу. 4. Кәсіби қызмет мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау.

жүргізу.		<p>5. Кәсіби этиканы, ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық көмек көрсетудің ұйымдастырушылық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттарды білу. 2. Психологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын білу. 4. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 6. Іскерлік қарым-қатынас, іскерлік хат алмасу этикасы мен психологиясының негіздерін білу. 7. Электрондық құжат айналымын білу. 8. Мемлекеттік тілдің нормалары мен ережелерін және ұлтаралық қатынас тілін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).	Дағды 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық ағарту мәселелері бойынша халықтың, халыққа әлеуметтік қызмет көрсету мекемелерінің өтініштерін талдау. 2. Психологиялық қауіпсіздік пен қоршаған ортаның жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық білім беру жоспары мен бағдарламаларын әзірлеу. 3. Халықты психологиялық ағарту мақсатында ақпараттық материалдар жасау. 4. Азаматтардың психологиялық көмек алуға ынтасын арттыруға бағытталған іс-шараларды, жобалар мен бағдарламаларды ұйымдастыруды жүзеге асыру. 5. Халық арасында психологиялық ақпараттық-ағарту қызметін жүргізу. 6. Психологиялық білім берудің әртүрлі формалары мен әдістерін, соның ішінде белсенді әдістерді (ойындар, жаттығулар, тренингтер) қолдану. 7. Психологиялық білім берудегі коммуникативті, білім беру, этникалық, конфессиялық және басқа кедергілерді жеңу әдістерін қолдану. 8. Психологиялық білім беру және психологиялық қызмет көрсету мүмкіндіктері бойынша жұмыстың нәтижелілігін бағалау үшін құралдарды таңдау және әзірлеу. 9. Этикалық нормалар мен адам құқықтарын бұзбай психологиялық ағартудың тиімділігін бағалау. 10. Ақпаратпен, желілік ресурстармен, ақпараттық жүйелермен және бағдарламалармен жұмыс істеудің заманауи технологияларын қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік саланың нақты органдары мен ұйымдары шешетін міндеттер. 2. Әлеуметтік қызмет көрсету тәртібі. 3. Тұлға психологиясы, психодиагностика. 4. Әлеуметтік психология, шағын топтардың психологиясы. 5. Тұрмыстық және отбасылық тәрбиенің ұлттық және аймақтық ерекшеліктері (халықтық дәстүрлер, этномәдени және конфессиялық білім беру ерекшеліктері).

		<p>6. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру.</p> <p>7. Жастар қозғалысының заманауи бағыттары.</p> <p>8. Адам өмірі мен қоршаған орта қауіпсіздігінің негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.	Дағды 1: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Суицидтік тәуекелді бағалау дағдыларын меңгеру, оған суицидтік ойлардың деңгейін, пациенттің жоспары мен ниетін және суицид қаупіне ықпал ететін басқа факторларды бағалау кіреді. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзетудің тиімді жоспарларын әзірлеу және енгізу. Бұл когнитивті мінез-құлық терапиясы, диалектикалық мінез-құлық терапиясы немесе басқа дәлелді тәсілдер сияқты әртүрлі араласуларды қамтуы мүмкін. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарға кешенді көмек көрсету үшін басқа медицина қызметкерлерімен, соның ішінде психиатрлармен, алғашқы медициналық көмек дәрігерлерімен және әлеуметтік қызметкерлермен ынтымақтасу. Қажет болса, қауіпсіздікті қамтамасыз ету немесе шұғыл психиатриялық ауруханаға жатқызуды ұйымдастыру жоспарын жасау. Пациенттер мен олардың отбасының суицидтік ойлары мен мінез-құлқын басқарудың күресу дағдыларын, стрессті басқару әдістерін және басқа стратегияларын үйрету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тәуекел факторларын, сондай-ақ суицидтік мінез-құлықтың суицидтік тәуекел дәрежесін білу. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзету жоспарларын білу. Қазақстан Республикасы халқының психикалық денсаулығы саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын білу. Жедел суицид дағдарысы кезінде қажет болуы мүмкін дағдарысқа араласу әдістерін білу. Суицид қаупі бар науқастарды қолдау әдістері туралы білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.	Дағды 1: Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клиентпен / пациентпен және олардың отбасы мүшелерімен тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау. Стресстің себептерін анықтау үшін қажетті қысқаша сұхбат жүргізу. Науқасты тексеріп, жедел және созылмалы стресстің физиологиялық көріністерін анықтаңыз. Стресстегі адамға әсер ету мақсаттарын анықтау. Жеке эмоционалды өзін-өзі реттеу, рефлексия және стресстік жағдайларды талдау дағдыларын меңгеру. Пациенттердің эмоционалды және психологиялық қажеттіліктеріне жанашырлық, жанашырлық және сезімталдық таныту.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стресстің анықтамасы және жіктелуі. Стресс анатомиясы және физиологиясы. Дене деңгейінде және психоэмоционалды деңгейде стресстің көріністері. Стресс кезеңдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		5. Жедел стрессті жеңу әдістері. 6. Созылмалы психоэмоционалды стрессті жеңу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау.</p> <p>Өзін-өзі бақылауды ұйымдастыра білу, жүзеге асыру және өз қызметін үздіксіз жетілдіру.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік.</p> <p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тиімділік (тез шешім қабылдау мүмкіндігі)</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	
СБШ - нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Клиникалық психолог
12. Кәсіптің қарточкасы «6.3 Психолог»:		
Топтың коды:	2634-1	
Қызмет атауының коды:	2634-1-004	
Кәсіптің атауы:	6.3 Психолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Медициналық психолог		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Педагогика және психология	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Бакалавриатты 2023 жылға дейін бітірген және 2023 жылға дейін жұмысқа орналастырылған және қазіргі уақытта денсаулық сақтау жүйесінде психолог лауазымында (медициналық ұйымда кемінде 15 жыл үздіксіз еңбек өтілі міндетті болған жағдайда) соңғы 5 жылда міндетті түрде біліктілігін арттыра отырып, кемінде 8 кредит жұмыс істейтін "Психология", "Клиникалық психология" мамандықтары бойынша бакалавр/ 240 сағат және соңғы 15 жыл ішінде біліктілікті арттыру бойынша тиісті сағаттардың болуы, "Педагогика және психология" мамандығы бойынша психолог (кемінде 24 кредит/ 720 сағат) немесе бакалавр, сондай-ақ 2023 жылға дейін бакалавриат пен мамандықты бітірген және 2023 жылға дейін жұмысқа орналасқан адамдар үшін педагогикалық мамандықтар мен әлеуметтік бағыттағы мамандықтар бойынша психолог болып жұмыс істеу үшін көзделген, және қазіргі уақытта денсаулық сақтау жүйесінде психолог лауазымында (медициналық ұйымда кемінде 15 жыл үздіксіз еңбек өтілі міндетті болған жағдайда) және әрбір 5 жыл сайын кемінде 8 кредит/240 сағат міндетті түрде біліктілігін арттыра отырып және психолог болып жұмыс істеу үшін көзделген соңғы 15 жыл ішінде біліктілігін арттыру немесе қайта даярлау бойынша тиісті сағаттардың болуы медициналық ұйымдарда (ДК кемінде 24 кредит/ 720 сағат немесе қайта даярлау /бастапқы мамандандыру).		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 6.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықти:			

мал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасында медициналық-әлеуметтік көмек шеңберінде психологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету; психологиялық диагностика, психологиялық кеңес беру, психокоррекция, пациенттердің профилактикасы және оналту, "Психология"мамандануы шеңберінде медициналық-әлеуметтік көмектің психологиялық компонентінің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық диагностика. 2. Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету. 3. Психопрофилактика. 4. Сараптамалық клиникалық-психологиялық зерттеу. 5. Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру. 6. Есептік құжаттаманы жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена). 2. Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу. 3. Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.
Еңбек функциясы 1: Психологиялық диагностика.	<p>Дағды 1:</p> <p>Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмек көрсету шеңберінде психологиялық зерттеуді жоспарлау, іріктеу және іске асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқас туралы нозологиялық, синдромдық, әлеуметтік-демографиялық, этномәдени және жеке-психологиялық сипаттамаларды және басқа да анамнестикалық мәліметтерді ескере отырып, психологиялық зерттеуді жоспарлау; зерттеу мақсатына сәйкес келетін психодиагностикалық әдістер мен әдістер кешенін таңдау. 2. Процестерге, күйлерге; интеллектке; эмоционалды-аффективті, құндылық-мотивациялық, ерікті салаларға; жеке қасиеттерге; психологиялық проблемаларға, психологиялық бейімделу деңгейі мен әдістеріне, жеке ресурстарға; психодиагностикалық зерттеу мақсатына және этикалық-деонтологиялық нормаларға сәйкес тұлғааралық қатынастарға психологиялық зерттеу жүргізу. 3. Психологиялық зерттеу нәтижелерін өңдеуді, сапалық және (немесе) сандық талдауды жүргізу; зерттеу нәтижелерін зерттеудің нақты мақсаты мен міндеттері контекстінде түсіндіру. 4. Психологиялық көмек көрсетудің ережелерін, қолданыстағы тәртібін, клиникалық ұсынымдарды ескере отырып және психологиялық диагностика мен психологиялық көмекті жүзеге асыруға қатысты бөлігінде медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, оның негізінде құрылымдық қорытынды мен психологиялық ұсынымдарды жасау және ресімдеу. 5. Медициналық персоналды, пациентті (клиентті) және көрсетілетін қызметтердің басқа да тапсырыс берушілерін психологиялық қорытындыны пайдаланушының этикалық-деонтологиялық нормаларын, қажеттіліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, жүргізілген психологиялық диагностиканың нәтижелері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 6. Пациенттің нозологиялық, синдромдық, әлеуметтік-демографиялық, этномәдени және жеке-психологиялық сипаттамаларын, сондай-ақ психикалық денсаулық саласындағы өзекті міндеттерді ескере отырып, психологиялық диагностиканың рәсімдері мен әдістерін әзірлеу, аудару, бейімдеу және жетілдіру.
		Білімдер:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар. 2. Жалпы психология, клиникалық психология, тұлға психологиясы, жас психологиясы, клиникалық психодиагностика, психологиялық кеңес берудің теориялық және әдіснамалық негіздері. 3. Әр түрлі психикалық аурулардағы психикалық белсенділік пен тұлғаның бұзылуын психодиагностикалық синдромдық талдаудың теориялық негіздері мен принциптері. 4. Пациенттің (клиенттің) психикалық денсаулығының жай-күйін және бейімделу мүмкіндіктерін клиникалық-психологиялық диагностикалау, оның психикалық қызметі мен жеке басының құрылымындағы сақталған және бұзылған буындарды бағалау әдістері мен әдістемелері, сондай-ақ психологиялық деректерді өңдеу әдістері мен принциптері. 5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлықтың бұзылуының қазіргі клиникалық классификациясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету.</p>	<p>Дағды 1: Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмекті ұйымдастыру және жүргізу, әртүрлі жас топтарындағы психикалық және соматоформалық және психосоматикалық бұзылулардың пайда болуының психологиялық тетіктерімен байланысты психологиялық жай-күйді түзету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық көмектің мақсаттарын айқындау, психологиялық көмектің жеке және топтық бағдарламаларын әзірлеу және нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларды, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, жергілікті, облыстық, республикалық деңгейлерде халықтың әртүрлі топтарына психологиялық көмекті ұйымдастыру үшін қажетті ақпаратты алу және талдау. 2. Психикалық денсаулық саласындағы жергілікті, облыстық, республикалық бағдарламалар шеңберінде ауруларды және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайларды емдеу, оңалту және дамыту, алдын алу міндеттеріне байланысты халықтың әртүрлі топтарына жеке және топтық форматтарда клиникалық-психологиялық көмекті (психологиялық консультация беру, психологиялық түзету) жүзеге асыру. 3. Психикалық денсаулық саласындағы жергілікті, облыстық, республикалық бағдарламалар шеңберінде ауруларды және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайларды емдеу, оңалту және дамыту, алдын алу міндеттеріне байланысты орындалған клиникалық-психологиялық көмектің, оның ішінде бөлімше қызметкерлерінің (басқа психологтардың) халықтың әртүрлі топтарына жүргізген процесі мен нәтижелерін талдау және сипаттау. 4. Мамандардың мультидисциплинарлық бригадасы құрамында психологиялық көмекті жүзеге асыру, мультидисциплинарлық бригада мамандарына клиникалық психологтың құзыретіне жатқызылған клиникалық-психологиялық диагностика және нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларын, сондай-ақ әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, пациенттерге клиникалық-психологиялық көмек көрсету мәселелері бойынша консультация беру. 5. Науқастың және оның отбасы мүшелерінің (заңды өкілдерінің) аурудың / емдеудің / стресстік жағдайдың психологиялық аспектілеріне; комплаенс мінез-құлқына, тиімді қарым-қатынасына және психологиялық ақпараттандырудың өзге де аспектілеріне байланысты мәселелер бойынша психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету, жергілікті, облыстық, республикалық деңгейде психологиялық көмек бағдарламаларын (консультация беру, психологиялық түзету) әзірлеу, бағалау және мониторингілеу.

		<p>6. Клиенттерге/пациенттерге және олардың отбасы мүшелеріне тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау және жанашырлық таныту.</p> <p>7. Эмоционалды өзін-өзі реттеу дағдыларын меңгеру, рефлексия мен талдау жүргізу, психологиялық дағдыларыңыз бен дағдыларыңызды жетілдіру.</p> <p>8. Психологиялық көмектің барлық түрлерін көрсетудің этикалық және деонтологиялық принциптерін сақтау.</p> <p>9. Халықтың әртүрлі топтары үшін психологиялық көмек көрсету (психологиялық кеңес беру, психологиялық түзету) бағдарламаларын әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.</p> <p>2. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, психикалық ауруларды психологиялық түзетудің, дезапатация жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының теориялық және әдіснамалық негіздері.</p> <p>3. Нозологиялық, синдромдық және жеке психологиялық сипаттамаларына, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасына байланысты клиникалық-психологиялық көмек көрсету ерекшеліктері.</p> <p>4. Дамудың, емдеудің, оңалтудың, жүйке-психикалық және психосоматикалық аурулардың, химиялық және химиялық емес тәуелділіктің, бейімделу жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының алдын алудың психологиялық факторлары.</p> <p>5. Когнитивті және жеке салада пайда болатын психологиялық асқынуларды, жағымсыз реакцияларды, ауытқуларды түзету ерекшеліктері, қауіп факторлары және әдістері.</p> <p>6. Психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, соның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда емдеу және оңалту процесі.</p> <p>4. Аурулар және (немесе) жағдайлар, оның ішінде дағдарыстық және төтенше жағдайлар кезіндегі емдеу және оңалту процесінің психологиялық аспектілері.</p> <p>5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлық бұзылыстарының клиникалық жіктелуі.</p> <p>6. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде психологиялық көмекті әзірлеу және іске асыру принциптері.</p> <p>7. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде клиникалық-психологиялық көмек көрсетуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>8 психологиялық кеңес берудің, психотерапияның және жеке, топтық және отбасылық нысандардағы клиникалық-психологиялық көмектің басқа түрлерінің классикалық және заманауи теорияларының негізгі бағыттарының Жалпы, сондай-ақ нақты мақсаттары мен әдістері.</p> <p>9. Көпсалалы оңалту бригадасы жұмысының негізгі принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Еңбек функциясы 3: Психо-профи-лактика.</p>	<p>Бастапқы, екінші және үшінші психо-профи-лактика.</p>	<p>1. Психопрофилактикалық іс-шараларды өткізу үшін халықтың негізгі қажеттіліктерін анықтау.</p> <p>2. Қоршаған ортаның психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық ағарту жоспары мен бағдарламасын әзірлеу.</p> <p>3. Психосоматикалық, психикалық бұзылулар мен созылмалы стресстік жағдайлардың психопрофилактикасы (бастапқы, қайталама) мақсатында жеке және топтық форматта өзін-өзі игеру/ күресу стратегиясын жүргізу және оқыту дағдыларын меңгеру.</p> <p>4. Халық пен медициналық персонал арасында тренингтер өткізу дағдысын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халықты заманауи психологиялық ағартудың пәнін, әсер ету әдістері мен міндеттерін білу (психогигиена).</p> <p>2. Физикалық және психикалық бұзылулар мен аурулардың психопрофилактикасының деңгейлері мен әдістерін білу.</p> <p>3. Әр түрлі жас топтарындағы психопрофилактиканың ерекшеліктерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Сараптама-лық клиникалық-психологиялық зерттеу.</p>	<p>Дағды 1: Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты клиникалық-психологиялық зерттеудің әдістері мен әдістемелерін қолдану.</p> <p>2. Сараптама түріне, оның іс жүргізу мәртебесіне, психикалық даму деңгейіне, жынысына, жасына, сараптама жасындағы адамның психикалық жай-күйіне, сараптамаға қатысты оның көзқарастарына байланысты сараптама жасындағы және зерттелетін адамдармен өзара іс-қимыл мен қарым-қатынастың әртүрлі стратегияларын қолдану.</p> <p>3. ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес сарапшы немесе маман мәртебесінде психологиялық сараптамалық зерттеу жүргізу және қорытынды жасау.</p> <p>4. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешу үшін сараптамалық-психологиялық зерттеуді тағайындайтын органмен немесе адаммен және аралас мамандықтардың сарапшыларымен өзара іс-қимыл жасау.</p> <p>5. Сарапшы немесе маман мәртебесінде қорытынды тұжырымдау және қорытындыларды негіздеу.</p> <p>6. Психологтың кәсіби этикасы қағидаттарына сәйкес нормативтік-құқықтық актілер, жауапкершілік пен құзыреттілік шекараларын түсіну негізінде сараптамалық шешімдер қабылдау.</p> <p>7. Қажет болған жағдайда өзінің кәсіби құзыреті шеңберінде сот процесіне және тергеу іс-шараларына (жауап алу кезінде) қатысуға.</p> <p>8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізу рәсімдері мен әдістерін әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және оңтайландыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психологтың қатысуымен сот сараптамаларын жүргізудің заңдық, жас, педагогикалық, дифференциалдық психологиясының негіздерін, теориясы</p>

		<p>мен әдіснамасын, қылмыстық және азаматтық процестегі сот сараптамаларының пәндік түрлерінің ерекшелігі мен заңды маңызын білу.</p> <p>2. Міндеттер шеңберінде әскери-дәрігерлік, медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу және сараптамалық психологиялық қорытынды қалыптастыру қағидаларын білу.</p> <p>3. Қылмыстық және азаматтық процестердегі психологиялық-педагогикалық, әскери, сот-психологиялық-психиатриялық және сот сараптамаларының басқа да түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық сараптамалық зерттеудің негізгі әдістері мен әдістемелері.</p> <p>4. Қылмыстық және азаматтық процестердегі құқықтық маңызды қабілеттерді, психикалық қасиеттерді, процестерді, жағдайларды анықтаудың сот-психологиялық сараптамалық критерийлері.</p> <p>5. Сараптамалық қызметті жүргізудегі этикалық қағидаттар.</p> <p>6. ҚР түрлі жүйелеріндегі сараптамалардың әртүрлі түрлерін реттеу бөлігіндегі іс жүргізу заңнамасы.</p> <p>7. Сарапшы (сарапшылар комиссиясы) және маман мәртебесіндегі қорытындының құқықтық салдары бөлігінде қылмыстық, азаматтық, отбасылық құқық, ҚР басқа да заңдары.</p> <p>8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот-психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізудің жаңа және инновациялық әдістері мен рәсімдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5:</p> <p>Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру, басқарушылық және кадрлық шешімдерін қабылдау және халықтың психикалық денсаулығы саласында психологиялық бағдарламалар мен ұсынымдар әзірлеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өз жұмысын жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдау, жұмыс бағдарламаларын жасау, басқа мекемелермен (ұйымдармен) бірлесіп орындау кезінде бірлесіп орындаушылардың қызметін үйлестіру, алынған нәтижелерді қорытындылау.</p> <p>2. Пациенттерді емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен ынтымақтастықты жүзеге асыру.</p> <p>3. Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібінің, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасының ережелерін, санитарлық-эпидемиологиялық режимді сақтау.</p> <p>4. Үздік мекемелердің озық тәжірибесін пайдалана отырып, еңбекті ғылыми ұйымдастыру элементтерін енгізу арқылы мамандардың еңбегін ұтымды ұйымдастыру.</p> <p>5. Бөлімшенің барлық қызметкерлерінің ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтауын бақылау.</p> <p>6. Қызметкерлерде кәсіби білім мен дағдыларды жетілдіруге деген ұмтылысты, алқалылықты, өзара көмекті, мінез-құлық этикасы нормаларын және медициналық деонтология қағидаттарын сақтауды дамыта отырып, бөлімше ұжымында ұйымдастыру-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>7. Психологиялық ғылым мен практиканың уақтылы жетістіктері деңгейінде пациенттерді уақтылы психодиагностикалық тексеруді және әлеуметтік сүйемелдеуді ұйымдастыру және қамтамасыз ету.</p> <p>8. Медициналық қызметкерлермен психологиялық іс-шаралар өткізу (күйіп қалуды диагностикалау және түзету).</p> <p>9. Кәсіби біліктілікті жүйелі түрде арттыру.</p> <p>10. Сабақтар, клиникалық талдаулар (интервизиялар) және т. б. өткізу арқылы персоналдың біліктілігін арттыру бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>

		<p>11. Психодиагностика мен әлеуметтік сүйемелдеуде (қадағалауда) қиындықтар туғызатын барлық жағдайларға талдау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Психологиялық қызметті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 4. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, нейропсихологияның, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, клиникалық-психологиялық оңалту мен оңалтудың, психикалық аурулардың, дезадаптация жағдайларының, мінез-құлық бұзылыстарының психологиялық түзету мен алдын алудың теориялық-әдіснамалық негіздерін білу. 5. Клиникалық-психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, оның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда клиникалық-психологиялық көмек көрсетілетін барлық негізгі проблемалық жағдайлар/жағдайлар неғұрлым толық ескерілетін емдеу және оңалту процесін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Есептік құжаттаманы жүргізу.	<p>Дағды 1: Есептік құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлімшенің жеке жұмысы мен қызметін жоспарлау, өз қызметінің көрсеткіштерін талдау. 2. Белгіленген талаптарға сәйкес есептік-есептік құжаттаманы жүргізу. 3. Ақпараттық медициналық жүйелерде құжаттаманы жүргізу. 4. Кәсіби қызмет мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 5. Кәсіби этиканы, ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық көмек көрсетудің ұйымдастырушылық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттарды білу. 2. Психологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын білу. 4. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 6. Іскерлік қарым-қатынас, іскерлік хат алмасу этикасы мен психологиясының негіздерін білу, 7. Электрондық құжат айналымын білу 8. Мемлекеттік тілдің нормалары мен ережелерін және ұлтаралық қатынас тілін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек	<p>Дағды 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық ағарту мәселелері бойынша халықтың, халыққа әлеуметтік қызмет көрсету мекемелерінің өтініштерін талдау.

<p>функциясы 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).</p>		<p>2. Психологиялық қауіпсіздік пен қоршаған ортаның жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық білім беру жоспары мен бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>3. Халықты психологиялық ағарту мақсатында ақпараттық материалдар жасау.</p> <p>4. Азаматтардың психологиялық көмек алуға ынтасын арттыруға бағытталған іс-шараларды, жобалар мен бағдарламаларды ұйымдастыруды жүзеге асыру.</p> <p>5. Халық арасында психологиялық ақпараттық-ағарту қызметін жүргізу.</p> <p>6. Психологиялық білім берудің әртүрлі формалары мен әдістерін, соның ішінде белсенді әдістерді (ойындар, жаттығулар, тренингтер) қолдану.</p> <p>7. Психологиялық білім берудегі коммуникативті, білім беру, этникалық, конфессиялық және басқа кедергілерді жеңу әдістерін қолдану.</p> <p>8. Психологиялық білім беру және психологиялық қызмет көрсету мүмкіндіктері бойынша жұмыстың нәтижелілігін бағалау үшін құралдарды таңдау және әзірлеу.</p> <p>9. Этикалық нормалар мен адам құқықтарын бұзбай психологиялық ағартудың тиімділігін бағалау.</p> <p>10. Ақпаратпен, желілік ресурстармен, ақпараттық жүйелермен және бағдарламалармен жұмыс істеудің заманауи технологияларын қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Әлеуметтік саланың нақты органдары мен ұйымдары шешетін міндеттер.</p> <p>2. Әлеуметтік қызмет көрсету тәртібі.</p> <p>3. Тұлға психологиясы, психодиагностика.</p> <p>4. Әлеуметтік психология, шағын топтардың психологиясы.</p> <p>5. Тұрмыстық және отбасылық тәрбиенің ұлттық және аймақтық ерекшеліктері (халықтық дәстүрлер, этномәдени және конфессиялық білім беру ерекшеліктері).</p> <p>6. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру.</p> <p>7. Жастар қозғалысының заманауи бағыттары.</p> <p>8. Адам өмірі мен қоршаған орта қауіпсіздігінің негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Суицидтік тәуекелді бағалау дағдыларын меңгеру, оған суицидтік ойлардың деңгейін, пациенттің жоспары мен ниетін және суицид қаупіне ықпал ететін басқа факторларды бағалау кіреді.</p> <p>2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзетудің тиімді жоспарларын әзірлеу және енгізу. Бұл когнитивті мінез-құлық терапиясы, диалектикалық мінез-құлық терапиясы немесе басқа дәлелді тәсілдер сияқты әртүрлі араласуларды қамтуы мүмкін.</p> <p>3. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарға кешенді көмек көрсету үшін басқа медицина қызметкерлерімен, соның ішінде психиатрлармен, алғашқы медициналық көмек дәрігерлерімен және әлеуметтік қызметкерлермен ынтымақтасу.</p> <p>4. Қажет болса, қауіпсіздікті қамтамасыз ету немесе шұғыл психиатриялық ауруханаға жатқызуды ұйымдастыру жоспарын жасау.</p> <p>5. Пациенттер мен олардың отбасының суицидтік ойлары мен мінез-құлқын басқарудың күресу дағдыларын, стрессті басқару әдістерін және басқа стратегияларын үйрету.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәуекел факторларын, сондай-ақ суицидтік мінез-құлықтың суицидтік тәуекел дәрежесін білу. 2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзету жоспарларын білу. 3. Қазақстан Республикасы халқының психикалық денсаулығы саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын білу. 4. Жедел суицид дағдарысы кезінде қажет болуы мүмкін дағдарысқа араласу әдістерін білу. 5. Суицид қаупі бар науқастарды қолдау әдістері туралы білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Созылмалы стресстік жағдайлардың алынуы.	Дағды 1: Созылмалы стресстік жағдайлардың алынуы.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиентпен / пациентпен және олардың отбасы мүшелерімен тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау. 2. Стресстің себептерін анықтау үшін қажетті қысқаша сұхбат жүргізу. 3. Науқасты тексеріп, жедел және созылмалы стресстің физиологиялық көріністерін анықтау. 4. Стресстегі адамға әсер ету мақсаттарын анықтау. 5. Жеке эмоционалды өзін-өзі реттеу, рефлексия және стресстік жағдайларды талдау дағдыларын меңгеру. 6. Пациенттердің эмоционалды және психологиялық қажеттіліктеріне жанышырлық, жанашырлық және сезімталдық таныту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стресстің анықтамасы және жіктелуі. 2. Стресс анатомиясы және физиологиясы. 3. Дене деңгейінде және психоэмоционалды деңгейде стресстің көріністері. 4. Стресс кезеңдері. 5. Жедел стрессті жеңу әдістері. 6. Созылмалы психоэмоционалды стрессті жеңу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау.</p> <p>Өзін-өзі бақылауды ұйымдастыра білу, жүзеге асыру және өз қызметін үздіксіз жетілдіру.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік.</p> <p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тиімділік (тез шешім қабылдау мүмкіндігі)</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	

стан- дарт- тардың тізімі:		
СБШ - нің ішінде- гі басқа кәсіп- термен байла- ныс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Психолог
13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Психолог»:		
Топ- тың ко- ды:	2634-1	
Қыз- мет атауы- ның ко- ды:	2634-1-004	
Кәсіп- тің ата- уы:	7.1 Психолог	
СБШ бойын- ша білік- тілік дең- гейі:	7	
СБШ бойын- ша білік- тілік ішкі дең- гейі:	7.1	
БТБА, БА, үл- гілік білік- тілік си- патта- мала- ры бой- ынша білік- тілік дең- гейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Медициналық психолог</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	2023 жылдан бастап "Клиникалық психология" мамандығы бойынша магистр немесе "Клиникалық психология" таңдау компоненті бар "Медицина" мамандығы бойынша магистр. Психология, педагогика-психология, педагогика, қоғамдық денсаулық сақтау мамандықтары бойынша магистр 5 жылдан астам үздіксіз еңбек өтілі болған жағдайда 2023 жылға дейін медициналық ұйымдарға жұмысқа орналастырылған адамдар үшін.		
Формалды емес және информальды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасында медициналық-әлеуметтік көмек шеңберінде психологиялық көмек көрсету; психологиялық диагностика, психологиялық кеңес беру, психокоррекция, пациенттердің профилактикасы және оңалту, "Психология" мамандануы шеңберінде медициналық-әлеуметтік көмектің психологиялық компонентінің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық диагностика. 2. Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету. 3. Психопрофилактика. 4. Сараптамалық клиникалық-психологиялық зерттеу. 5. Есептік құжаттаманы жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена). 2. Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу. 	
Еңбек функциясы 1: Психологиялық диагностика.	Дағды 1: Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмек көрсету шеңберінде психологиялық зерттеуді жоспарлау, іріктеу және іске асыру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқас туралы нозологиялық, синдромдық, әлеуметтік-демографиялық, этномәдени және жеке-психологиялық сипаттамаларды және басқа да анамнестикалық мәліметтерді ескере отырып, психологиялық зерттеуді жоспарлау; зерттеу мақсатына сәйкес келетін психодиагностикалық әдістер мен әдістер кешенін таңдау. 2. Психикалық функциялар, процестер, күйлер; интеллект; эмоционалды-аффективті, құндылық-мотивациялық, ерікті салалар; жеке қасиеттер; психологиялық проблемалар, психологиялық бейімделу деңгейі мен әдістері, 	

		<p>жеке ресурстар; психодиагностикалық зерттеу мақсатына және этикалық-деонтологиялық нормаларға сәйкес тұлғааралық қатынастар бойынша психологиялық зерттеулер жүргізу.</p> <p>3. Психологиялық зерттеу нәтижелерін өңдеуді, сапалық және (немесе) сандық талдауды жүргізу; зерттеу нәтижелерін зерттеудің нақты мақсаты мен міндеттері контекстінде түсіндіру.</p> <p>4. Психологиялық көмек көрсетудің ережелерін, қолданыстағы тәртібін, клиникалық ұсынымдарды ескере отырып және психологиялық диагностика мен психологиялық көмекті жүзеге асыруға қатысты бөлігінде медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, оның негізінде құрылымдық қорытынды мен психологиялық ұсынымдарды жасау және ресімдеу.</p> <p>5. Медициналық персоналды, пациентті (клиентті) және көрсетілетін қызметтердің басқа да тапсырыс берушілерін психологиялық қорытындыны пайдаланушының этикалық-деонтологиялық нормаларын, қажеттіліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, жүргізілген психологиялық диагностиканың нәтижелері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.</p> <p>2. Жалпы психология, клиникалық психология, тұлға психологиясы, жас психологиясы, клиникалық психодиагностика, психологиялық кеңес берудің теориялық және әдіснамалық негіздері.</p> <p>3. Әр түрлі психикалық аурулардағы психикалық белсенділік пен тұлғаның бұзылуын психодиагностикалық синдромдық талдаудың теориялық негіздері мен принциптері.</p> <p>4. Пациенттің (клиенттің) психикалық денсаулығының жай-күйін және бейімделу мүмкіндіктерін клиникалық-психологиялық диагностикалау, оның психикалық қызметі мен жеке басының құрылымындағы сақталған және бұзылған буындарды бағалау әдістері мен әдістемелері, сондай-ақ психологиялық деректерді өңдеу әдістері мен принциптері.</p> <p>5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлықтың бұзылуының қазіргі клиникалық классификациясы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмекті ұйымдастыру және жүргізу, әртүрлі жас топтарындағы психикалық және соматоформалық және психосоматикалық бұзылулардың пайда болуының психологиялық тетіктерімен байланысты психологиялық жай-күйді түзету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Психологиялық көмектің мақсаттарын анықтау үшін қажетті ақпаратты алу және талдау, нозологиялық, синдромдық және жеке психологиялық сипаттамаларды, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, психологиялық көмектің жеке және топтық бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>2. Емдеу, оңалту және дамыту, аурулардың және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайлардың алдын алу міндеттеріне байланысты халықтың әртүрлі топтарына клиникалық-психологиялық көмекті (психологиялық консультация беру, психологиялық түзету) жүзеге асыру.</p> <p>3. Емдеу, оңалту және дамыту, аурулардың және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайлардың алдын алу міндеттеріне байланысты халықтың әртүрлі топтарына орындалған клиникалық-психологиялық көмектің процесі мен нәтижелерін талдау және сипаттау, олардың нәтижелері бойынша қорытындылар мен ұсынымдарды тұжырымдау және ресімдеу.</p> <p>4. Мамандардың мультидисциплинарлық бригадасы құрамында психологиялық көмекті жүзеге асыру, мультидисциплинарлық бригада маманда-</p>

рына клиникалық психологтың құзыретіне жатқызылған клиникалық-психологиялық диагностика және психологиялық кеңес беру, нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларын, сондай-ақ әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, пациенттерге психологиялық түзету мәселелері бойынша консультация беру.

5. Науқастың және оның отбасы мүшелерінің (занды өкілдерінің) аурудың /емдеудің/стресстік жағдайдың психологиялық аспектілеріне; комплаенс мінез-құлқына, тиімді қарым-қатынасына және психологиялық ақпараттандырудың өзге де аспектілеріне байланысты мәселелер бойынша психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету жүргізу.

6. Клиенттерге/пациенттерге және олардың отбасы мүшелеріне тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау және жанашырлық таныту.

7. Эмоционалды өзін-өзі реттеу дағдыларын меңгеру, рефлексия мен талдау жүргізу, психологиялық дағдыларды және біліктілікті жетілдіру.

8. Психологиялық көмектің барлық түрлерін көрсетудің этикалық және деонтологиялық принциптерін сақтау.

Білімдер:

1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.

2. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, психикалық ауруларды психологиялық түзетудің, бейімделу жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының теориялық және әдіснамалық негіздері.

3. Нозологиялық, синдромдық және жеке психологиялық сипаттамаларына, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасына байланысты клиникалық-психологиялық көмек көрсету ерекшеліктері.

4. Дамудың, емдеудің, оңалтудың, жүйке-психикалық және психосоматикалық аурулардың, химиялық және химиялық емес тәуелділіктің, бейімделу жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының алдын алудың психологиялық факторлары.

5. Когнитивті және жеке салада пайда болатын психологиялық асқынуларды, жағымсыз реакцияларды, ауытқуларды түзету ерекшеліктері, қауіп факторлары және әдістері.

6. Психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, соның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда емдеу және оңалту процесі.

7. Аурулар және (немесе) жағдайлар, оның ішінде дағдарыстық және төтенше жағдайлар кезіндегі емдеу және оңалту процесінің психологиялық аспектілері.

8. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлық бұзылыстарының клиникалық жіктелуі.

9. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде психологиялық көмекті әзірлеу және іске асыру принциптері.

10. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде клиникалық-психологиялық көмек көрсетуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.

11. Психологиялық кеңес берудің, психотерапияның және клиникалық-психологиялық көмектің басқа түрлерінің классикалық және заманауи теорияларының негізгі бағыттарының жалпы, сондай-ақ нақты мақсаттары мен әдістері жеке, топтық және отбасылық нысандарда.

		12. Көпсалалы оңалту бригадасы жұмысының негізгі принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Психопрофилактика.	Дағды 1: Бастапқы және қайталама психопрофилактика (аффективті бұзылуларды, созылмалы стресстік жағдайларды анықтау және түзету)	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психопрофилактикалық іс-шараларды өткізу үшін халықтың негізгі қажеттіліктерін анықтау. 2. Қоршаған ортаның психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық ағарту жоспары мен бағдарламасын әзірлеу. 3. Психосоматикалық, психикалық бұзылулар мен созылмалы стресстік жағдайлардың психопрофилактикасы (бастапқы, қайталама) мақсатында жеке және топтық форматта өзін-өзі игеру/ күресу стратегиясын жүргізу және оқыту дағдыларын меңгеру. 4. Халық пен медициналық персонал арасында тренингтер өткізу дағдысын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықты заманауи психологиялық ағартудың пәнін, әсер ету әдістері мен міндеттерін білу (психогигиена). 2. Физикалық және психикалық бұзылулар мен аурулардың психопрофилактикасының деңгейлері мен әдістерін білу. 3. Әр түрлі жас топтарындағы психопрофилактиканың ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Сараптама-лық клиникалық психологиялық зерттеу.	Дағды 1: Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты клиникалық-психологиялық зерттеудің әдістері мен әдістемелерін қолдану. 2. Сараптама түріне, оның іс жүргізу мәртебесіне, психикалық даму деңгейіне, жынысына, жасына, сараптама жасындағы адамның психикалық жай-күйіне, сараптамаға қатысты оның көзқарастарына байланысты сараптама жасындағы және зерттелетін адамдармен өзара іс-қимыл мен қарым-қатынастың әртүрлі стратегияларын қолдану. 3. ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес сарапшы немесе маман мәртебесінде психологиялық сараптамалық зерттеу жүргізу және қорытынды жасау. 4. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешу үшін сараптамалық-психологиялық зерттеуді тағайындайтын органмен немесе адаммен және аралас мамандықтардың сарапшыларымен өзара іс-қимыл жасау. 5. Сарапшы немесе маман мәртебесінде қорытынды тұжырымдау және қорытындыларды негіздеу. 6. Психологтың кәсіби этикасы қағидаттарына сәйкес нормативтік-құқықтық актілер, жауапкершілік пен құзыреттілік шекараларын түсіну негізінде сараптамалық шешімдер қабылдау. 7. Қажет болған жағдайда өзінің кәсіби құзыреті шеңберінде сот процесіне және тергеу іс-шараларына (жауап алу кезінде) қатысуға.

		<p>8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізу рәсімдері мен әдістерін әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және оңтайландыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологтың қатысуымен сот сараптамаларын жүргізудің заңдық, жас, педагогикалық, дифференциалдық психологиясының негіздерін, теориясы мен әдіснамасын, қылмыстық және азаматтық процестегі сот сараптамаларының пәндік түрлерінің ерекшелігі мен заңды маңызын білу. 2. Міндеттер шеңберінде әскери-дәрігерлік, медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу және сараптамалық психологиялық қорытынды қалыптастыру қағидаларын білу. 3. Қылмыстық және азаматтық процестердегі психологиялық-педагогикалық, әскери, сот-психологиялық-психиатриялық және сот сараптамаларының басқа да түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық сараптамалық зерттеудің негізгі әдістері мен әдістемелері. 4. Қылмыстық және азаматтық процестердегі құқықтық маңызды қабілеттерді, психикалық қасиеттерді, процестерді, жағдайларды анықтаудың сот-психологиялық сараптамалық критерийлері. 5. Сараптамалық қызметті жүргізудегі этикалық қағидаттар. 6. ҚР түрлі жүйелеріндегі сараптамалардың әртүрлі түрлерін реттеу бөлігіндегі іс жүргізу заңнамасы. 7. Сарапшы (сарапшылар комиссиясы) және маман мәртебесіндегі қорытындының құқықтық салдары бөлігінде қылмыстық, азаматтық, отбасылық құқық, ҚР басқа да заңдары. 8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізудің жаңа және инновациялық әдістері мен рәсімдерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Есептік құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Есептік құжаттаманы жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлімшенің жеке жұмысы мен қызметін жоспарлау, өз қызметінің көрсеткіштерін талдау. 2. Белгіленген талаптарға сәйкес есептік-есептік құжаттаманы жүргізу. 3. Ақпараттық медициналық жүйелерде құжаттаманы жүргізу. 4. Кәсіби қызмет мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 5. Кәсіби этиканы, ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық көмек көрсетудің ұйымдастырушылық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттарды білу. 2. Психологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын білу. 4. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 5. Іскерлік қарым-қатынас, іскерлік хат алмасу этикасы мен психологиясының негіздерін білу.

		<p>6. Электрондық құжат айналымын білу.</p> <p>7. Мемлекеттік тілдің және ұлтаралық қатынас тілінің нормалары мен ережелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).	<p>Дағды 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық ағарту мәселелері бойынша халықтың, халыққа әлеуметтік қызмет көрсету мекемелерінің өтініштерін талдау. 2. Психологиялық қауіпсіздік пен қоршаған ортаның жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық білім беру жоспары мен бағдарламаларын әзірлеу. 3. Халықты психологиялық ағарту мақсатында ақпараттық материалдар жасау. 4. Азаматтардың психологиялық көмек алуға ынтасын арттыруға бағытталған іс-шараларды, жобалар мен бағдарламаларды ұйымдастыруды жүзеге асыру. 5. Халық арасында психологиялық ақпараттық-ағарту қызметін жүргізу. 6. Психологиялық білім берудің әртүрлі формалары мен әдістерін, соның ішінде белсенді әдістерді (ойындар, жаттығулар, тренингтер) қолдану. 7. Психологиялық білім берудегі коммуникативті, білім беру, этникалық, конфессиялық және басқа кедергілерді жеңу әдістерін қолдану. 8. Психологиялық білім беру және психологиялық қызмет көрсету мүмкіндіктері бойынша жұмыстың нәтижелілігін бағалау үшін құралдарды таңдау және әзірлеу. 9. Этикалық нормалар мен адам құқықтарын бұзбай психологиялық ағартудың тиімділігін бағалау. 10. Ақпаратпен, желілік ресурстармен, ақпараттық жүйелермен және бағдарламалармен жұмыс істеудің заманауи технологияларын қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік саланың нақты органдары мен ұйымдары шешетін міндеттер. 2. Әлеуметтік қызмет көрсету тәртібі. 3. Тұлға психологиясы, психодиагностика. 4. Әлеуметтік психология, шағын топтардың психологиясы. 5. Тұрмыстық және отбасылық тәрбиенің ұлттық және аймақтық ерекшеліктері (халықтық дәстүрлер, этномәдени және конфессиялық білім беру ерекшеліктері). 6. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру. 7. Жастар қозғалысының заманауи бағыттары. 8. Адам өмірі мен қоршаған орта қауіпсіздігінің негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Суицидтік мінез-	<p>Дағды 1: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суицидтік тәуекелді бағалау дағдыларын меңгеру, оған суицидтік ойлардың деңгейін, пациенттің жоспары мен ниетін және суицид қаупіне ықпал ететін басқа факторларды бағалау кіреді. 2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзетудің тиімді жоспарларын әзірлеу және енгізу. Бұл когнитивті мінез-құлық терапиясы, диалектикалық мінез-құлық терапиясы немесе басқа дәлелді тәсілдер сияқты әртүрлі араласуларды қамтуы мүмкін.

<p>құлықтың алдын алу.</p>		<p>3. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарға кешенді көмек көрсету үшін басқа медицина қызметкерлерімен, соның ішінде психиатрлармен, алғашқы медициналық көмек дәрігерлерімен және әлеуметтік қызметкерлермен ынтымақтасу.</p> <p>4. Қажет болса, қауіпсіздікті қамтамасыз ету немесе шұғыл психиатриялық ауруханаға жатқызуды ұйымдастыру жоспарын жасау.</p> <p>5. Пациенттер мен олардың отбасының суицидтік ойлары мен мінез-құлқын басқарудың күресу дағдыларын, стрессті басқару әдістерін және басқа стратегияларын үйрету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тәуекел факторларын, сондай-ақ суицидтік мінез-құлықтың суицидтік тәуекел дәрежесін білу.</p> <p>2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзету жоспарларын білу.</p> <p>3. Қазақстан Республикасы халқының психикалық денсаулығы саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын білу.</p> <p>4. Жедел суицид дағдарысы кезінде қажет болуы мүмкін дағдарысқа араласу әдістерін білу.</p> <p>5. Суицид қаупі бар науқастарды қолдау әдістері туралы білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау.</p> <p>Өзін-өзі бақылауды ұйымдастыра білу, жүзеге асыру және өз қызметін үздіксіз жетілдіру.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік.</p> <p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тиімділік (тез шешім қабылдау мүмкіндігі)</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p>	
<p>СБШ - нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p> <p>6</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p> <p>Психолог</p>
<p>14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Психолог»:</p>		
<p> </p>		

Топтың коды:	2634-1		
Қызмет атауының коды:	2634-1-004		
Кәсіптің атауы:	7.2 Психолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Медициналық психолог		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	2023 жылдан бастап "Клиникалық психология" мамандығы бойынша магистр немесе "Клиникалық психология" таңдау компоненті бар "Медицина" мамандығы бойынша магистр. Психология, педагогика-психология, педагогика, қоғамдық денсаулық сақтау мамандықтары бойынша магистр 10 жылдан астам үздіксіз еңбек өтілі болған жағдайда 2023 жылға дейін медициналық ұйымдарға жұмысқа орналастырылған адамдар үшін.		
Формалды	Кәсіби қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.2 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		

емес және информативті біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасында медициналық-әлеуметтік көмек шеңберінде психологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету; психологиялық диагностика, психологиялық кеңес беру, психокоррекция, пациенттердің профилактикасы және оңалту, "Психология" мамандануы шеңберінде медициналық-әлеуметтік көмектің психологиялық компонентінің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық диагностика. 2. Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету. 3. Психопрофилактика. 4. Сараптамалық клиникалық-психологиялық зерттеу. 5. Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру. 6. Есептік құжаттаманы жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена). 2. Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу. 3. Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.
Еңбек функциясы 1: Психологиялық диагностика.	<p>Дағды 1: Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмек көрсету шеңберінде психологиялық зерттеуді жоспарлау, іріктеу және іске асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқас туралы нозологиялық, синдромдық, әлеуметтік-демографиялық, этномәдени және жеке-психологиялық сипаттамаларды және басқа да анамнестикалық мәліметтерді ескере отырып, психологиялық зерттеуді жоспарлау; зерттеу мақсатына сәйкес келетін психодиагностикалық әдістер мен әдістер кешенін таңдау. 2. Процестерге, күйлерге; интеллектке; эмоционалды-аффективті, құндылық-мотивациялық, ерікті салаларға; жеке қасиеттерге; психологиялық проблемаларға, психологиялық бейімделу деңгейі мен әдістеріне, жеке ресурстарға; психодиагностикалық зерттеу мақсатына және этикалық-деонтологиялық нормаларға сәйкес тұлғааралық қатынастарға психологиялық зерттеу жүргізу. 3. Психологиялық зерттеу нәтижелерін өңдеуді, сапалық және (немесе) сандық талдауды жүргізу; зерттеу нәтижелерін зерттеудің нақты мақсаты мен міндеттері контекстінде түсіндіру. 4. Психологиялық көмек көрсетудің ережелерін, қолданыстағы тәртібін, клиникалық ұсынымдарды ескере отырып және психологиялық диагностика мен психологиялық көмекті жүзеге асыруға қатысты бөлігінде медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, оның негізінде құрылымдық қорытынды мен психологиялық ұсынымдарды жасау және ресімдеу.

		<p>5. Медициналық персоналды, пациентті (клиентті) және көрсетілетін қызметтердің басқа да тапсырыс берушілерін психологиялық қорытындыны пайдаланушының этикалық-деонтологиялық нормаларын, қажеттіліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, жүргізілген психологиялық диагностиканың нәтижелері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар. 2. Жалпы психология, клиникалық психология, тұлға психологиясы, жас психологиясы, клиникалық психодиагностика, психологиялық кеңес берудің теориялық және әдіснамалық негіздері. 3. Әр түрлі психикалық аурулардағы психикалық белсенділік пен тұлғаның бұзылуын психодиагностикалық синдромдық талдаудың теориялық негіздері мен принциптері. 4. Пациенттің (клиенттің) психикалық денсаулығының жай-күйін және бейімделу мүмкіндіктерін клиникалық-психологиялық диагностикалау, оның психикалық қызметі мен жеке басының құрылымындағы сақталған және бұзылған буындарды бағалау әдістері мен әдістемелері, сондай-ақ психологиялық деректерді өңдеу әдістері мен принциптері. 5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлықтың бұзылуының қазіргі клиникалық классификациясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмекті ұйымдастыру және жүргізу, әртүрлі жас топтарындағы психикалық және соматоформалық және психосоматикалық бұзылулардың пайда болуының психологиялық тетіктерімен байланысты психологиялық жай-күйді түзету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық көмектің мақсаттарын айқындау, психологиялық көмектің жеке және топтық бағдарламаларын әзірлеу және нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларды, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, жергілікті, облыстық, республикалық деңгейлерде халықтың әртүрлі топтарына психологиялық көмекті ұйымдастыру үшін қажетті ақпаратты алу және талдау. 2. Психикалық денсаулық саласындағы жергілікті, облыстық, республикалық бағдарламалар шеңберінде ауруларды және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайларды емдеу, оңалту және дамыту, алдын алу міндеттеріне байланысты халықтың әртүрлі топтарына жеке және топтық форматтарда клиникалық-психологиялық көмекті (психологиялық консультация беру, психологиялық түзету) жүзеге асыру. 3. Психикалық денсаулық саласындағы жергілікті, облыстық, республикалық бағдарламалар шеңберінде ауруларды және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайларды емдеу, оңалту және дамыту, алдын алу міндеттеріне байланысты орындалған клиникалық-психологиялық көмектің, оның ішінде бөлімше қызметкерлерінің (басқа психологтардың) халықтың әртүрлі топтарына жүргізген процесі мен нәтижелерін талдау және сипаттау. 4. Мамандардың мультидисциплинарлық бригадасы құрамында психологиялық көмекті жүзеге асыру, мультидисциплинарлық бригада мамандарына клиникалық психологтың құзыретіне жатқызылған клиникалық-психологиялық диагностика және нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларын, сондай-ақ әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, пациенттерге клиникалық-психологиялық көмек көрсету мәселелері бойынша консультация беру. 5. Науқастың және оның отбасы мүшелерінің (заңды өкілдерінің) аурудың /емдеудің/стресстік жағдайдың психологиялық аспектілеріне; комплаенс

мінез-құлқына, тиімді қарым-қатынасына және психологиялық ақпараттандырудың өзге де аспектілеріне байланысты мәселелер бойынша психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету, жергілікті, облыстық, республикалық деңгейде психологиялық көмек бағдарламаларын (консультация беру, психологиялық түзету) әзірлеу, бағалау және мониторингілеу.

6. Клиенттерге/пациенттерге және олардың отбасы мүшелеріне тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау және жанашырлық таныту.

7. Эмоционалды өзін-өзі реттеу дағдыларын меңгеру, рефлексия мен талдау жүргізу, психологиялық дағдыларыңыз бен дағдыларыңызды жетілдіру.

8. Психологиялық көмектің барлық түрлерін көрсетудің этикалық және деонтологиялық принциптерін сақтау

9. Халықтың әртүрлі топтары үшін психологиялық көмек көрсету (психологиялық кеңес беру, психологиялық түзету) бағдарламаларын әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және жүзеге асыру.

Білімдер:

1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.

2. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, психикалық ауруларды психологиялық түзетудің, дезадаптация жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының теориялық және әдіснамалық негіздері.

3. Нозологиялық, синдромдық және жеке психологиялық сипаттамаларына, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасына байланысты клиникалық-психологиялық көмек көрсету ерекшеліктері.

4. Дамудың, емдеудің, оңалтудың, жүйке-психикалық және психосоматикалық аурулардың, химиялық және химиялық емес тәуелділіктің, бейімделу жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының алдын алудың психологиялық факторлары.

5. Когнитивті және жеке салада пайда болатын психологиялық асқынуларды, жағымсыз реакцияларды, ауытқуларды түзету ерекшеліктері, қауіп факторлары және әдістері.

6. Психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, соның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда емдеу және оңалту процесі.

4. Аурулар және (немесе) жағдайлар, оның ішінде дағдарыстық және төтенше жағдайлар кезіндегі емдеу және оңалту процесінің психологиялық аспектілері

5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлық бұзылыстарының клиникалық жіктелуі.

6. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде психологиялық көмекті әзірлеу және іске асыру принциптері.

7. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде клиникалық-психологиялық көмек көрсетуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.

8. Психологиялық кеңес берудің, психотерапияның және жеке, топтық және отбасылық нысандардағы клиникалық-психологиялық көмектің басқа түрлерінің классикалық және заманауи теорияларының негізгі бағыттарының Жалпы, сондай-ақ нақты мақсаттары мен әдістері.

		9. Көпсалалы оңалту бригадасы жұмысының негізгі принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Психопрофилактика.	Дағды 1: Бастапқы, екінші және үшінші психопрофилактика.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психопрофилактикалық іс-шараларды өткізу үшін халықтың негізгі қажеттіліктерін анықтау. 2. Қоршаған ортаның психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық ағарту жоспары мен бағдарламасын әзірлеу. 3. Психосоматикалық, психикалық бұзылулар мен созылмалы стресстік жағдайлардың психопрофилактикасы (бастапқы, қайталама) мақсатында жеке және топтық форматта өзін-өзі игеру/ күресу стратегиясын жүргізу және оқыту дағдыларын меңгеру. 4. Халық пен медициналық персонал арасында тренингтер өткізу дағдысын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықты заманауи психологиялық ағартудың пәнін, әсер ету әдістері мен міндеттерін білу (психогигиена). 2. Физикалық және психикалық бұзылулар мен аурулардың психопрофилактикасының деңгейлері мен әдістерін білу. 3. Әр түрлі жас топтарындағы психопрофилактиканың ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Сараптама-лық клиникалық психологиялық зерттеу.	Дағды 1: Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің мақсаттары мен міндеттеріне байланысты клиникалық-психологиялық зерттеудің әдістері мен әдістемелерін қолдану. 2. Сараптама түріне, оның іс жүргізу мәртебесіне, психикалық даму деңгейіне, жынысына, жасына, сараптама жасындағы адамның психикалық жай-күйіне, сараптамаға қатысты оның көзқарастарына байланысты сараптама жасындағы және зерттелетін адамдармен өзара іс-қимыл мен қарым-қатынастың әртүрлі стратегияларын қолдану. 3. ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес сарапшы немесе маман мәртебесінде психологиялық сараптамалық зерттеу жүргізу және қорытынды жасау. 4. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешу үшін сараптамалық-психологиялық зерттеуді тағайындайтын органмен немесе Адаммен және аралас мамандықтардың сарапшыларымен өзара іс-қимыл жасау. 5. Сарапшы немесе маман мәртебесінде қорытынды тұжырымдау және қорытындыларды негіздеу 6. Психологтың кәсіби этикасы қағидаттарына сәйкес нормативтік-құқықтық актілер, жауапкершілік пен құзыреттілік шекараларын түсіну негізінде сараптамалық шешімдер қабылдау. 7. Қажет болған жағдайда өзінің кәсіби құзыреті шеңберінде сот процесіне және тергеу іс-шараларына (жауап алу кезінде) қатысуға.

		<p>8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізу рәсімдері мен әдістерін әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және оңтайландыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологтың қатысуымен сот сараптамаларын жүргізудің заңдық, жас, педагогикалық, дифференциалдық психологиясының негіздерін, теориясы мен әдіснамасын, қылмыстық және азаматтық процестегі сот сараптамаларының пәндік түрлерінің ерекшелігі мен заңды маңызын білу. 2. Міндеттер шеңберінде әскери-дәрігерлік, медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу және сараптамалық психологиялық қорытынды қалыптастыру қағидаларын білу. 3. Қылмыстық және азаматтық процестердегі психологиялық-педагогикалық, әскери, сот-психологиялық-психиатриялық және сот сараптамаларының басқа да түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық сараптамалық зерттеудің негізгі әдістері мен әдістемелері. 4. Қылмыстық және азаматтық процестердегі құқықтық маңызды қабілеттерді, психикалық қасиеттерді, процестерді, жағдайларды анықтаудың сот-психологиялық сараптамалық критерийлері. 5. Сараптамалық қызметті жүргізудегі этикалық қағидалар. 6. ҚР түрлі жүйелеріндегі сараптамалардың әртүрлі түрлерін реттеу бөлігіндегі іс жүргізу заңнамасы. 7. Сарапшы (сарапшылар комиссиясы) және маман мәртебесіндегі қорытындының құқықтық салдары бөлігінде қылмыстық, азаматтық, отбасылық құқық, ҚР басқа да заңдары. 8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізудің жаңа және инновациялық әдістері мен рәсімдерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру, басқарушылық және кадрлық шешімдерін қабылдау және халықтың психикалық денсаулығы саласында психологиялық бағдарламалар мен ұсынымдар әзірлеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өз жұмысын жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдау, жұмыс бағдарламаларын жасау, басқа мекемелермен (ұйымдармен) бірлесіп орындау кезінде бірлесіп орындаушылардың қызметін үйлестіру, алынған нәтижелерді қорытындылау. 2. Пациенттерді емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен ынтымақтастықты жүзеге асыру. 3. Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібінің, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасының ережелерін, санитарлық-эпидемиологиялық режимді сақтау. 4. Үздік мекемелердің озық тәжірибесін пайдалана отырып, еңбекті ғылыми ұйымдастыру элементтерін енгізу арқылы мамандардың еңбегін ұтымды ұйымдастыру. 5. Бөлімшенің барлық қызметкерлерінің ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтауын бақылау. 6. Қызметкерлерде кәсіби білім мен дағдыларды жетілдіруге деген ұмтылысты, алқалылықты, өзара көмекті, мінез-құлық этикасы нормаларын және медициналық деонтология қағидаларын сақтауды дамыта отырып, бөлімше ұжымында ұйымдастыру-ағарту жұмыстарын жүргізу.

		<p>7. Психологиялық ғылым мен практиканың уақтылы жетістіктері деңгейінде пациенттерді уақтылы психодиагностикалық тексеруді және әлеуметтік сүйемелдеуді ұйымдастыру және қамтамасыз ету.</p> <p>8. Медициналық қызметкерлермен психологиялық іс-шаралар өткізу (күй-іп қалуды диагностикалау және түзету).</p> <p>9. Кәсіби біліктілікті жүйелі түрде арттыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу. 2. Психологиялық қызметті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 4. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, нейропсихологияның, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, клиникалық-психологиялық оңалту мен оңалтудың, психикалық аурулардың, дезапатация жағдайларының, мінез-құлық бұзылыстарының психологиялық түзету мен алдын алудың теориялық-әдіснамалық негіздерін білу. 5. Клиникалық-психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, оның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда клиникалық-психологиялық көмек көрсетілетін барлық негізгі проблемалық жағдайлар/жағдайлар неғұрлым толық ескерілетін емдеу және оңалту процесін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Есептік құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Есептік құжаттаманы жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлімшенің жеке жұмысы мен қызметін жоспарлау, өз қызметінің көрсеткіштерін талдау. 2. Белгіленген талаптарға сәйкес есептік-есептік құжаттаманы жүргізу. 3. Ақпараттық медициналық жүйелерде құжаттаманы жүргізу. 4. Кәсіби қызмет мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 5. Кәсіби этиканы, ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық көмек көрсетудің ұйымдастырушылық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттарды білу. 2. Психологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын білу. 4. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 6. Іскерлік қарым-қатынас, іскерлік хат алмасу этикасы мен психологиясының негіздерін білу, 7. Электрондық құжат айналымын білу. 8. Мемлекеттік тілдің нормалары мен ережелерін және ұлтаралық қатынас тілін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).</p>	<p>Дағды 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық ағарту мәселелері бойынша халықтың, халыққа әлеуметтік қызмет көрсету мекемелерінің өтініштерін талдау. 2. Психологиялық қауіпсіздік пен қоршаған ортаның жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық білім беру жоспары мен бағдарламаларын әзірлеу. 3. Халықты психологиялық ағарту мақсатында ақпараттық материалдар жасау. 4. Азаматтардың психологиялық көмек алуға ынтасын арттыруға бағытталған іс-шараларды, жобалар мен бағдарламаларды ұйымдастыруды жүзеге асыру. 5. Халық арасында психологиялық ақпараттық-ағарту қызметін жүргізу. 6. Психологиялық білім берудің әртүрлі формалары мен әдістерін, соның ішінде белсенді әдістерді (ойындар, жаттығулар, тренингтер) қолдану. 7. Психологиялық білім берудегі коммуникативті, білім беру, этникалық, конфессиялық және басқа кедергілерді жеңу әдістерін қолдану. 8. Психологиялық білім беру және психологиялық қызмет көрсету мүмкіндіктері бойынша жұмыстың нәтижелілігін бағалау үшін құралдарды таңдау және әзірлеу. 9. Этикалық нормалар мен адам құқықтарын бұзбай психологиялық ағартудың тиімділігін бағалау. 10. Ақпаратпен, желілік ресурстармен, ақпараттық жүйелермен және бағдарламалармен жұмыс істеудің заманауи технологияларын қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік саланың нақты органдары мен ұйымдары шешетін міндеттер. 2. Әлеуметтік қызмет көрсету тәртібі. 3. Тұлға психологиясы, психодиагностика. 4. Әлеуметтік психология, шағын топтардың психологиясы. 5. Тұрмыстық және отбасылық тәрбиенің ұлттық және аймақтық ерекшеліктері (халықтық дәстүрлер, этномәдени және конфессиялық білім беру ерекшеліктері). 6. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру. 7. Жастар қозғалысының заманауи бағыттары. 8. Адам өмірі мен қоршаған орта қауіпсіздігінің негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суицидтік тәуекелді бағалау дағдыларын меңгеру, оған суицидтік ойлардың деңгейін, пациенттің жоспары мен ниетін және суицид қаупіне ықпал ететін басқа факторларды бағалау кіреді. 2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзетудің тиімді жоспарларын әзірлеу және енгізу. Бұл когнитивті мінез-құлық терапиясы, диалектикалық мінез-құлық терапиясы немесе басқа дәлелді тәсілдер сияқты әртүрлі араласуларды қамтуы мүмкін. 3. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарға кешенді көмек көрсету үшін басқа медицина қызметкерлерімен, соның ішінде психиатрлармен, алғашқы медициналық көмек дәрігерлерімен және әлеуметтік қызметкерлермен ынтымақтасу.

		<p>4. Қажет болса, қауіпсіздікті қамтамасыз ету немесе шұғыл психиатриялық ауруханаға жатқызуды ұйымдастыру жоспарын жасау.</p> <p>5. Пациенттер мен олардың отбасының суицидтік ойлары мен мінез-құлқын басқарудың күресу дағдыларын, стрессті басқару әдістерін және басқа стратегияларын үйрету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Тәуекел факторларын, сондай-ақ суицидтік мінез-құлқтың суицидтік тәуекел дәрежесін білу.</p> <p>2. Суицидтік мінез-құлқын қауіп бар науқастарды түзету жоспарларын білу.</p> <p>3. Қазақстан Республикасы халқының психикалық денсаулығы саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын білу.</p> <p>4. Жедел суицид дағдарысы кезінде қажет болуы мүмкін дағдарысқа араласу әдістерін білу.</p> <p>5. Суицид қаупі бар науқастарды қолдау әдістері туралы білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.	<p>Дағды 1: Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Клиентпен / пациентпен және олардың отбасы мүшелерімен тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау.</p> <p>2. Стресстің себептерін анықтау үшін қажетті қысқаша сұхбат жүргізу.</p> <p>3. Науқасты тексеріп, жедел және созылмалы стресстің физиологиялық көріністерін анықтау.</p> <p>4. Стресстегі адамға әсер ету мақсаттарын анықтау.</p> <p>5. Жеке эмоционалды өзін-өзі реттеу, рефлексия және стресстік жағдайларды талдау дағдыларын меңгеру.</p> <p>6. Пациенттердің эмоционалды және психологиялық қажеттіліктеріне жанашырлық, жанашырлық және сезімталдық таныту.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау.</p> <p>Өзін-өзі бақылауды ұйымдастыра білу, жүзеге асыру және өз қызметін үздіксіз жетілдіру.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік.</p> <p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тиімділік (тез шешім қабылдау мүмкіндігі)</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p>	
Техникалық		

регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Психолог
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Психолог»:		
Топтың коды:	2634-1	
Қызмет атауының коды:	2634-1-004	
Кәсіптің атауы:	7.3 Психолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Медициналық психолог	

біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	2023 жылдан бастап "Клиникалық психология" мамандығы бойынша магистр немесе "Клиникалық психология" таңдау компоненті бар "Медицина" мамандығы бойынша магистр. Психология, педагогика-психология, педагогика, қоғамдық денсаулық сақтау мамандықтары бойынша магистр 10 жылдан астам үздіксіз еңбек өтілі болған жағдайда 2023 жылға дейін медициналық ұйымдарға жұмысқа орналастырылған адамдар үшін.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Медициналық ұйымдарда психолог болып жұмыс істеу үшін көзделген әрбір 5 жыл сайын кемінде 8 кредит/240 сағат біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасында медициналық-әлеуметтік көмек шеңберінде психологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету; психологиялық диагностика, психологиялық кеңес беру, психокоррекция, пациенттердің профилактикасы және оналту, "Психология" мамандануы шеңберінде медициналық-әлеуметтік көмектің психологиялық компонентінің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық диагностика. 2. Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету. 3. Психопрофилактика. 4. Сараптамалық клиникалық-психологиялық зерттеу. 5. Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру. 6. Есептік құжаттаманы жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена). 2. Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу. 3. Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу. 	
Еңбек функ-	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>циясы 1: Психо- логия- лық ди- агно- стика.</p>	<p>Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмек көрсету шеңберінде психологиялық зерттеуді жоспарлау, іріктеу және іске асыру</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқас туралы нозологиялық, синдромдық, әлеуметтік-демографиялық, этномәдени және жеке-психологиялық сипаттамаларды және басқа да анамнестикалық мәліметтерді ескере отырып, психологиялық зерттеуді жоспарлау; зерттеу мақсатына сәйкес келетін психодиагностикалық әдістер мен әдістер кешенін таңдау. 2. Процестерге, күйлерге; интеллектке; эмоционалды-аффективті, құндылық-мотивациялық, ерікті салаларға; жеке қасиеттерге; психологиялық проблемаларға, психологиялық бейімделу деңгейі мен әдістеріне, жеке ресурстарға; психодиагностикалық зерттеу мақсатына және этикалық-деонтологиялық нормаларға сәйкес тұлғааралық қатынастарға психологиялық зерттеу жүргізу. 3. Психологиялық зерттеу нәтижелерін өңдеуді, сапалық және (немесе) сандық талдауды жүргізу; зерттеу нәтижелерін зерттеудің нақты мақсаты мен міндеттері контекстінде түсіндіру. 4. Психологиялық көмек көрсетудің ережелерін, қолданыстағы тәртібін, клиникалық ұсынымдарды ескере отырып және психологиялық диагностика мен психологиялық көмекті жүзеге асыруға қатысты бөлігінде медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, оның негізінде құрылымдық қорытынды мен психологиялық ұсынымдарды жасау және ресімдеу. 5. Медициналық персоналды, пациентті (клиентті) және көрсетілетін қызметтердің басқа да тапсырыс берушілерін психологиялық қорытындыны пайдаланушының этикалық-деонтологиялық нормаларын, қажеттіліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып, жүргізілген психологиялық диагностиканың нәтижелері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 6. Пациенттің нозологиялық, синдромдық, әлеуметтік-демографиялық, этномәдени және жеке-психологиялық сипаттамаларын, сондай-ақ психикалық денсаулық саласындағы өзекті міндеттерді ескере отырып, психологиялық диагностиканың рәсімдері мен әдістерін әзірлеу, аудару, бейімдеу және жетілдіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар. 2. Жалпы психология, клиникалық психология, тұлға психологиясы, жас психологиясы, клиникалық психодиагностика, психологиялық кеңес берудің теориялық және әдіснамалық негіздері. 3. Әр түрлі психикалық аурулардағы психикалық белсенділік пен тұлғаның бұзылуын психодиагностикалық синдромдық талдаудың теориялық негіздері мен принциптері. 4. Пациенттің (клиенттің) психикалық денсаулығының жай-күйін және бейімделу мүмкіндіктерін клиникалық-психологиялық диагностикалау, оның психикалық қызметі мен жеке басының құрылымындағы сақталған және бұзылған буындарды бағалау әдістері мен әдістемелері, сондай-ақ психологиялық деректерді өңдеу әдістері мен принциптері. 5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлықтың бұзылуының қазіргі клиникалық классификациясы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1: Стационар және МСАК деңгейінде медициналық ұйымдарда білікті көмекті ұйымдастыру және жүргізу, әртүрлі жас топтарындағы психикалық және соматоформа-</p>	<p>Машықтар: 1. Психологиялық көмектің мақсаттарын айқындау, психологиялық көмектің жеке және топтық бағдарламаларын әзірлеу және нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларды, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, жер-</p>

<p>Психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету.</p>	<p>лық және психосоматикалық бұзылулардың пайда болуының психологиялық тетіктерімен байланысты психологиялық жай-күйді түзету</p>	<p>гілікті, облыстық, республикалық деңгейлерде халықтың әртүрлі топтарына психологиялық көмекті ұйымдастыру үшін қажетті ақпаратты алу және талдау.</p> <p>2. Психикалық денсаулық саласындағы жергілікті, облыстық, республикалық бағдарламалар шеңберінде ауруларды және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайларды емдеу, оңалту және дамыту, алдын алу міндеттеріне байланысты халықтың әртүрлі топтарына жеке және топтық форматтарда клиникалық-психологиялық көмекті (психологиялық консультация беру, психологиялық түзету) жүзеге асыру.</p> <p>3. Психикалық денсаулық саласындағы жергілікті, облыстық, республикалық бағдарламалар шеңберінде ауруларды және (немесе) денсаулыққа байланысты өзге де жағдайларды емдеу, оңалту және дамыту, алдын алу міндеттеріне байланысты орындалған клиникалық-психологиялық көмектің, оның ішінде бөлімше қызметкерлерінің (басқа психологтардың) халықтың әртүрлі топтарына жүргізген процесі мен нәтижелерін талдау және сипаттау.</p> <p>4. Мамандардың мультидисциплинарлық бригадасы құрамында психологиялық көмекті жүзеге асыру, мультидисциплинарлық бригада мамандарына клиникалық психологтың құзыретіне жатқызылған клиникалық-психологиялық диагностика және нозологиялық, синдромдық және жеке-психологиялық сипаттамаларын, сондай-ақ әлеуметтік ұстанымдары мен жасын ескере отырып, пациенттерге клиникалық-психологиялық көмек көрсету мәселелері бойынша консультация беру.</p> <p>5. Науқастың және оның отбасы мүшелерінің (заңды өкілдерінің) аурудың /емдеудің/стресстік жағдайдың психологиялық аспектілеріне; комплаенс мінез-құлқына, тиімді қарым-қатынасына және психологиялық ақпараттандырудың өзге де аспектілеріне байланысты мәселелер бойынша психологиялық кеңес беру және психологиялық түзету, жергілікті, облыстық, республикалық деңгейде психологиялық көмек бағдарламаларын (консультация беру, психологиялық түзету) әзірлеу, бағалау және мониторингілеу.</p> <p>6. Клиенттерге/пациенттерге және олардың отбасы мүшелеріне тиімді сенімді байланыс орнату және қолдау және жанашырлық таныту.</p> <p>7. Эмоционалды өзін-өзі реттеу дағдыларын меңгеру, рефлексия мен талдау жүргізу, психологиялық дағдыларыңыз бен дағдыларыңызды жетілдіру.</p> <p>8. Психологиялық көмектің барлық түрлерін көрсетудің этикалық және деонтологиялық принциптерін сақтау.</p> <p>9. Халықтың әртүрлі топтары үшін психологиялық көмек көрсету (психологиялық кеңес беру, психологиялық түзету) бағдарламаларын әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халыққа медициналық және психологиялық көмек көрсетудің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттар.</p> <p>2. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, психикалық ауруларды психологиялық түзетудің, дезапатация жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының теориялық және әдіснамалық негіздері.</p> <p>3. Нозологиялық, синдромдық және жеке психологиялық сипаттамаларына, сондай-ақ пациенттің (клиенттің) әлеуметтік ұстанымдары мен жасына байланысты клиникалық-психологиялық көмек көрсету ерекшеліктері.</p>
--	---	--

		<p>4. Дамудың, емдеудің, оңалтудың, жүйке-психикалық және психосоматикалық аурулардың, химиялық және химиялық емес тәуелділіктің, бейімделу жағдайларының, мінез-құлықтың бұзылуының алдын алудың психологиялық факторлары.</p> <p>5. Когнитивті және жеке салада пайда болатын психологиялық асқынуларды, жағымсыз реакцияларды, ауытқуларды түзету ерекшеліктері, қауіп факторлары және әдістері.</p> <p>6. Психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, соның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда емдеу және оңалту процесі.</p> <p>4. Аурулар және (немесе) жағдайлар, оның ішінде дағдарыстық және төтенше жағдайлар кезіндегі емдеу және оңалту процесінің психологиялық аспектілері.</p> <p>5. Психикалық аурулардың, психопатологиялық жағдайлардың, мінез-құлық бұзылыстарының клиникалық жіктелуі.</p> <p>6. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде психологиялық көмекті әзірлеу және іске асыру принциптері.</p> <p>7. Әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары кезінде клиникалық-психологиялық көмек көрсетуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>8. Психологиялық кеңес берудің, психотерапияның және жеке, топтық және отбасылық нысандардағы клиникалық-психологиялық көмектің басқа түрлерінің классикалық және заманауи теорияларының негізгі бағыттарының жалпы, сондай-ақ нақты мақсаттары мен әдістері.</p> <p>9. Көпсалалы оңалту бригадасы жұмысының негізгі принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Психопрофилактика.	<p>Дағды 1: Бастапқы, екінші және үшінші психопрофилактика.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психопрофилактикалық іс-шараларды өткізу үшін халықтың негізгі қажеттіліктерін анықтау. 2. Қоршаған ортаның психологиялық қауіпсіздігі мен жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық ағарту жоспары мен бағдарламасын әзірлеу. 3. Психосоматикалық, психикалық бұзылулар мен созылмалы стресстік жағдайлардың психопрофилактикасы (бастапқы, қайталама) мақсатында жеке және топтық форматта өзін-өзі игеру/ күресу стратегиясын жүргізу және оқыту дағдыларын меңгеру. 4. Халық пен медициналық персонал арасында тренингтер өткізу дағдысын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықты заманауи психологиялық ағартудың пәнін, әсер ету әдістері мен міндеттерін білу (психогигиена). 2. Физикалық және психикалық бұзылулар мен аурулардың психопрофилактикасының деңгейлері мен әдістерін білу. 3. Әр түрлі жас топтарындағы психопрофилактиканың ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4:	<p>Дағды 1: Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-пси-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің мақсаттары

<p>Сараптама-лық клиникалық-психологиялық зерттеу.</p>	<p>психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу</p>	<p>мен міндеттеріне байланысты клиникалық-психологиялық зерттеудің әдістері мен әдістемелерін қолдану.</p> <p>2. Сараптама түріне, оның іс жүргізу мәртебесіне, психикалық даму деңгейіне, жынысына, жасына, сараптама жасындағы адамның психикалық жай-күйіне, сараптамаға қатысты оның көзқарастарына байланысты сараптама жасындағы және зерттелетін адамдармен өзара іс-қимыл мен қарым-қатынастың әртүрлі стратегияларын қолдану.</p> <p>3. ҚР заңнамасының талаптарына сәйкес сарапшы немесе маман мәртебесінде психологиялық сараптамалық зерттеу жүргізу және қорытынды жасау.</p> <p>4. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешу үшін сараптамалық-психологиялық зерттеуді тағайындайтын органмен немесе Адаммен және аралас мамандықтардың сарапшыларымен өзара іс-қимыл жасау.</p> <p>5. Сарапшы немесе маман мәртебесінде қорытынды тұжырымдау және қорытындыларды негіздеу.</p> <p>6. Психологтың кәсіби этикасы қағидаттарына сәйкес нормативтік-құқықтық актілер, жауапкершілік пен құзыреттілік шекараларын түсіну негізінде сараптамалық шешімдер қабылдау.</p> <p>7. Қажет болған жағдайда өзінің кәсіби құзыреті шеңберінде сот процесіне және тергеу іс-шараларына (жауап алу кезінде) қатысу.</p> <p>8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізу рәсімдері мен әдістерін әзірлеу, жетілдіру, бейімдеу және оңтайландыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психологтың қатысуымен сот сараптамаларын жүргізудің заңдық, жас, педагогикалық, дифференциалдық психологиясының негіздерін, теориясы мен әдіснамасын, қылмыстық және азаматтық процестегі сот сараптамаларының пәндік түрлерінің ерекшелігі мен заңды маңызын білу.</p> <p>2. Міндеттер шеңберінде әскери-дәрігерлік, медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу және сараптамалық психологиялық қорытынды қалыптастыру қағидаларын білу.</p> <p>3. Қылмыстық және азаматтық процестердегі психологиялық-педагогикалық, әскери, сот-психологиялық-психиатриялық және сот сараптамаларының басқа да түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық сараптамалық зерттеудің негізгі әдістері мен әдістемелері.</p> <p>4. Қылмыстық және азаматтық процестердегі құқықтық маңызды қабілеттерді, психикалық қасиеттерді, процестерді, жағдайларды анықтаудың сот-психологиялық сараптамалық критерийлері.</p> <p>5. Сараптамалық қызметті жүргізудегі этикалық қағидаттар.</p> <p>6. ҚР түрлі жүйелеріндегі сараптамалардың әртүрлі түрлерін реттеу бөлігіндегі іс жүргізу заңнамасы.</p> <p>7. Сарапшы (сарапшылар комиссиясы) және маман мәртебесіндегі қорытындының құқықтық салдары бөлігінде қылмыстық, азаматтық, отбасылық құқық, ҚР басқа да заңдары.</p> <p>8. Дәрігерлік-еңбек, психологиялық-педагогикалық, әскери, сот психологиялық-психиатриялық және басқа да сараптама түрлерінің міндеттерін шешуге байланысты психологиялық зерттеу жүргізудің жаңа және инновациялық әдістері мен рәсімдерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық ұйымның психологиялық қызметінің қызметін ұйымдастыру, басқарушылық және кадрлық шешімдерін қабылдау және халықтың психикалық денсаулығы саласында психологиялық бағдарламалар мен ұсынымдар әзірлеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Өз жұмысын жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдау, жұмыс бағдарламаларын жасау, басқа мекемелермен (ұйымдармен) бірлесіп орындау кезінде бірлесіп орындаушылардың қызметін үйлестіру, алынған нәтижелерді қорытындылау. Пациенттерді емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен ынтымақтастықты жүзеге асыру. Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібінің, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасының ережелерін, санитарлық-эпидемиологиялық режимді сақтау. Үздік мекемелердің озық тәжірибесін пайдалана отырып, еңбекті ғылыми ұйымдастыру элементтерін енгізу арқылы мамандардың еңбегін ұтымды ұйымдастыру. Бөлімшенің барлық қызметкерлерінің ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтауын бақылау. Қызметкерлерде кәсіби білім мен дағдыларды жетілдіруге деген ұмтылысты, алқалылықты, өзара көмекті, мінез-құлық этикасы нормаларын және медициналық деонтология қағидаттарын сақтауды дамыта отырып, бөлімше ұжымында ұйымдастыру-ағарту жұмыстарын жүргізу. Психологиялық ғылым мен практиканың уақтылы жетістіктері деңгейінде пациенттерді уақтылы психодиагностикалық тексеруді және әлеуметтік сүйемелдеуді ұйымдастыру және қамтамасыз ету. Медициналық қызметкерлермен психологиялық іс-шаралар өткізу (күйіп қалуды диагностикалау және түзету). Кәсіби біліктілікті жүйелі түрде арттыру. Сабақтар, клиникалық талдаулар (интервизиялар) және т. б. өткізу арқылы персоналдың біліктілігін арттыру бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. Психодиагностика мен әлеуметтік сүйемелдеуде (қадағалауда) қиындықтар туғызатын барлық жағдайларға талдау жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу. Психологиялық қызметті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. Еңбек заңнамасын, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. Жалпы психологияның, клиникалық психологияның, тұлға психологиясының, жас психологиясының, клиникалық психодиагностиканың, нейропсихологияның, психотерапияның және психологиялық кеңес берудің, клиникалық-психологиялық оңалту мен оңалтудың, психикалық аурулардың, дезапатация жағдайларының, мінез-құлық бұзылыстарының психологиялық түзету мен алдын алудың теориялық-әдіснамалық негіздерін білу. Клиникалық-психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, әртүрлі аурулар, бейімделу жағдайлары, мінез-құлық бұзылыстары, оның ішінде дағдарыстық және экстремалды жағдайларда клиникалық-психологиялық көмек көрсетілетін барлық негізгі проблемалық жағдайлар/жағдайлар неғұрлым толық ескерілетін емдеу және оңалту процесін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 1: Есептік құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Еңбек функциясы 6: Есептік құжаттаманы жүргізу.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Бөлімшенің жеке жұмысы мен қызметін жоспарлау, өз қызметінің көрсеткіштерін талдау. 2. Белгіленген талаптарға сәйкес есептік-есептік құжаттаманы жүргізу. 3. Ақпараттық медициналық жүйелерде құжаттаманы жүргізу. 4. Кәсіби қызмет мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 5. Кәсіби этиканы, ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитарлық-гигиеналық нормаларды сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа психологиялық көмек көрсетудің ұйымдастырушылық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілер мен нормативтік құжаттарды білу. 2. Психологиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу. 3. Еңбек заңнамасын білу. 4. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу. 5. Іскерлік қарым-қатынас, іскерлік хат алмасу этикасы мен психологиясының негіздерін білу. 6. Электрондық құжат айналымын білу. 7. Мемлекеттік тілдің нормалары мен ережелерін және ұлтаралық қатынас тілін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).</p>	<p>Дағды 1: Халыққа психологиялық білім беру (психогигиена).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық ағарту мәселелері бойынша халықтың, халыққа әлеуметтік қызмет көрсету мекемелерінің өтініштерін талдау. 2. Психологиялық қауіпсіздік пен қоршаған ортаның жайлылығын бақылау нәтижелерін ескере отырып, психологиялық білім беру жоспары мен бағдарламаларын әзірлеу. 3. Халықты психологиялық ағарту мақсатында ақпараттық материалдар жасау. 4. Азаматтардың психологиялық көмек алуға ынтасын арттыруға бағытталған іс-шараларды, жобалар мен бағдарламаларды ұйымдастыруды жүзеге асыру. 5. Халық арасында психологиялық ақпараттық-ағарту қызметін жүргізу. 6. Психологиялық білім берудің әртүрлі формалары мен әдістерін, соның ішінде белсенді әдістерді (ойындар, жаттығулар, тренингтер) қолдану. 7. Психологиялық білім берудегі коммуникативті, білім беру, этникалық, конфессиялық және басқа кедергілерді жеңу әдістерін қолдану. 8. Психологиялық білім беру және психологиялық қызмет көрсету мүмкіндіктері бойынша жұмыстың нәтижелілігін бағалау үшін құралдарды таңдау және әзірлеу. 9. Этикалық нормалар мен адам құқықтарын бұзбай психологиялық ағартудың тиімділігін бағалау. 10. Ақпаратпен, желілік ресурстармен, ақпараттық жүйелермен және бағдарламалармен жұмыс істеудің заманауи технологияларын қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әлеуметтік саланың нақты органдары мен ұйымдары шешетін міндеттер.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Әлеуметтік қызмет көрсету тәртібі. 3. Тұлға психологиясы, психодиагностика. 4. Әлеуметтік психология, шағын топтардың психологиясы. 5. Тұрмыстық және отбасылық тәрбиенің ұлттық және аймақтық ерекшеліктері (халықтық дәстүрлер, этномәдени және конфессиялық білім беру ерекшеліктері). 6. Отбасы психологиясы, отбасылық кеңес беру. 7. Жастар қозғалысының заманауи бағыттары. 8. Адам өмірі мен қоршаған орта қауіпсіздігінің негіздеріу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.	Дағды 1: Суицидтік мінез-құлықтың алдын алу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суицидтік тәуекелді бағалау дағдыларын меңгеру, оған суицидтік ойлардың деңгейін, пациенттің жоспары мен ниетін және суицид қаупіне ықпал ететін басқа факторларды бағалау кіреді. 2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзетудің тиімді жоспарларын әзірлеу және енгізу. Бұл когнитивті мінез-құлық терапиясы, диалектикалық мінез-құлық терапиясы немесе басқа дәлелді тәсілдер сияқты әртүрлі араласуларды қамтуы мүмкін. 3. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарға кешенді көмек көрсету үшін басқа медицина қызметкерлерімен, соның ішінде психиатрлармен, алғашқы медициналық көмек дәрігерлерімен және әлеуметтік қызметкерлермен ынтымақтасу. 4. Қажет болса, қауіпсіздікті қамтамасыз ету немесе шұғыл психиатриялық ауруханаға жатқызуды ұйымдастыру жоспарын жасау. 5. Пациенттер мен олардың отбасының суицидтік ойлары мен мінез-құлықын басқарудың күресу дағдыларын, стрессті басқару әдістерін және басқа стратегияларын үйрету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәуекел факторларын, сондай-ақ суицидтік мінез-құлықтың суицидтік тәуекел дәрежесін білу. 2. Суицидтік мінез-құлық қаупі бар науқастарды түзету жоспарларын білу. 3. Қазақстан Республикасы халқының психикалық денсаулығы саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын білу. 4. Жедел суицид дағдарысы кезінде қажет болуы мүмкін дағдарысқа араласу әдістерін білу. 5. Суицид қаупі бар науқастарды қолдау әдістері туралы білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 3: Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.	Дағды 1: Созылмалы стресстік жағдайлардың алдын алу.

дын алу.	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау.</p> <p>Өзін-өзі бақылауды ұйымдастыра білу, жүзеге асыру және өз қызметін үздіксіз жетілдіру.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы жауапкершілік</p> <p>Стресске төзімділік.</p> <p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Тиімділік (тез шешім қабылдау мүмкіндігі)</p> <p>Командада жұмыс істей білу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p>	
СБШ - нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Психолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

10. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халықова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

11. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

12. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

13. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

14. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

15. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

16. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
18-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Клиникалық фармакология»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт Денсаулық сақтау кадрларын бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілігін растау, даярлау және мамандандыру үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы:

1) қызметкерлер – саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды жоспарлау және мансаптық ілгерілету үшін пайдалануға арналған;

2) жұмыс берушілер – қызметкерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, персоналды жалдау және аттестаттау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу үшін және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

7) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

8) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

9) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

10) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

11) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі.

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Клиникалық фармакология

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101011

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: "Клиникалық фармакология" кәсіптік стандарты (бұдан әрі-кәсіптік стандарт) "кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабына сәйкес әзірленді, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерін сертификаттауға және персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер клиникалық фармаколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер клиникалық фармаколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер клиникалық фармаколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер клиникалық фармаколог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер клиникалық фармаколог»:			
Топтың коды:	2213-6		
Қызмет атауының коды:	2213-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер клиникалық фармаколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) (бұдан әрі- № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы) Резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Клиникалық фармакология" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіптік қызметтің мазмұны мен сапасына, "клиникалық фармакология" мамандығы шеңберінде медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету жөніндегі мамандарға қойылатын біліктілік талаптарын айқындауға қойылатын бірыңғай талаптарды біріздендіру, белгілеу және қолдау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымдарда дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша медицина қызметкерлеріне консультациялық көмек көрсету. 2. Медициналық ұйымда Формулярлық жүйенің жұмыс істеуіне және оны қолдауға қатысу. 3. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды ұтымды және қауіпсіз пайдалану жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысу. 4. Диагностика, емдеу, оналту мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық. 5. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен құжаттаманы жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттер мен олардың заңды өкілдеріне тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша қабылдау және кеңес беру. 2. Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму.
Еңбек функциясы 1: Медициналық ұйымдарда дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша медицина қызметкерлеріне консультациялық көмек көрсету.	Дағды 1: Дәлелді медицина тұрғысынан дәрі - дәрмектерді қолдану бойынша дәрігерлерге кеңес беру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттар мен электрондық дәлелді медицина туралы сенімді дереккөздерден ақпарат іздеуді жүргізу. 2. Ғылыми жарияланымдарға, клиникалық зерттеулердің нәтижелеріне, клиникалық ұсынымдарға сыни талдау жүргізу. 3. Дәрігерлерге дәрі-дәрмектерді таңдау және ұтымды қолдану бойынша кеңес беру. 4. Дәрілік заттардың және олардың комбинацияларының қауіпсіздігі мен тиімділігін бағалаудың Клиникалық, зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми негізделген медициналық практика тұрғысынан ұтымды фармакотерапия принциптері. 2. Дәрілік заттардың анатомиялық-терапиялық-химиялық жіктелу принциптері. 3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, емдеудің клиникалық хаттамалары және медициналық ұйым қызметінің бейіні бойынша клиникалық ұсынымдар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
	Дағды 2: Дәрігерлерге дәрілік заттардың басқа дәрілік заттармен, биологиялық белсенді қоспалармен және тамақ өнімдерімен өзара әрекеттесуі бойынша кеңес беру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттарды ұтымды қолдану мәселелері бойынша дәрігерлерге кеңес беру; 2. Дәрілік заттардың фармацевтикалық, фармакокинетикалық және фармакодинамикалық өзара әрекеттесуін анықтау бойынша дәрігерлерге кеңес беру;

	<p>3. Дәрілік заттардың және олардың комбинацияларының қауіпсіздігі мен тиімділігін бағалаудың Клиникалық, зертханалық және аспаптық әдістерін түсіндіру.</p> <p>4. Пациенттерде дәрілік анамнезді жинауды жүргізу.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәрілік өзара әрекеттесу түрлері.</p> <p>2. Дәрілік заттардың бір-бірімен, басқа дәрілік заттармен, тамақ өнімдерімен, алкогольмен өзара әрекеттесу механизмдері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
<p>Дағды 3:</p> <p>Полипрагмазия және дәрілік заттарды негізсіз тағайындау жағдайларында дәрігерлерге кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Полипрагмазияны және дәрілік заттардың негізсіз тағайындалуын анықтау.</p> <p>2. Дәрілік заттарды, комбинацияларды және дозалау режимдерін олардың өзара әрекеттесуін және пациенттің клиникалық қажеттіліктерін ескере отырып таңдаңыз.</p> <p>3. Дәрігерлерге олардың өзара әрекеттесуін және пациенттің клиникалық қажеттіліктерін ескере отырып, дәрі-дәрмектерді, комбинацияларды және дозалау режимдерін таңдау бойынша кеңес беру.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми негізделген клиникалық практика тұрғысынан ұтымды фармакотерапия принциптері.</p> <p>2. Дәрілік заттардың анатомиялық-терапиялық-химиялық жіктелу принциптері.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, емдеудің клиникалық хаттамалары және медициналық ұйым қызметінің бейіні бойынша клиникалық ұсынымдар.</p> <p>4. Дәрілік заттарды жоғары қауіпті дәрілерге жатқызу принциптері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
<p>Дағды 4:</p> <p>Пациенттердің ерекше санаттарында дәрілік заттарды таңдау және мөлшерлеу режимі бойынша дәрігерлерге кеңес беру..</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жағымсыз реакциялардың белгілерін, белгілерін, болжамды себептерін және дәрілік заттарды, оның ішінде балаларда, егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде, бауыр және бүйрек функциялары бұзылған пациенттерде, жүктілік кезінде және емшек сүтімен емізу кезеңінде әйелдерде қолданудың тиімсіздігін анықтау.</p> <p>2. Пациенттердің ерекше топтарында дәрілік заттарды, олардың комбинациясын және дозалау режимдерін таңдау (жүкті әйелдер, көрсетілімдердің, қарсы көрсетілімдердің, гестация, лактация мерзімдерінің, ұрық пен Ана үшін пайда / қауіп арақатынасының, балалар және т.б. ескеріле отырып).</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердің ерекше санаттарындағы ғылыми негізделген клиникалық практика тұрғысынан ұтымды фармакотерапия принциптері.</p> <p>2. Балалардағы, егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердегі, бауыр немесе бүйрек функциялары бұзылған пациенттердегі, жүкті және бала емізетін әйелдердегі дәрілік заттар</p>

		дың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктері, соның ішінде дәрілік заттардың плацентарлы тосқауыл мен емшек сүті арқылы ену механизмдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
	Дағды 5: Дәрілік заттарды медициналық қолдану жөніндегі нұсқаулықта ("off label") сипатталмаған көрсеткіштер бойынша, сондай-ақ тиімділігі дәлелденбеген дәрілік заттарды тағайындау жағдайларын анықтау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттар туралы Ұлттық сенімді дереккөздерден ақпарат іздеуді жүргізу: ҰТО, ҚҰФ. 2. Дәрілік заттардың тағайындалуын дәрілік заттарды медициналық қолдану жөніндегі нұсқаулықта сипатталмаған көрсеткіштер бойынша анықтау ("off label"). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фармакокинетикасының, фармакодинамикасының, фармакологиялық топ ішіндегі дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігінің ерекшеліктері. 2. Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
	Дағды 6: Инфекцияға қарсы препараттарды ұтымды таңдау бойынша дәрігерлерге кеңес беру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымда инфекцияға қарсы препараттардың қолданылуын бағалауды жүргізу. 2. Микробиологиялық зерттеу нәтижелерін, инфекциялар қоздырғыштарының инфекцияға қарсы препараттарға төзімділігі туралы деректерді талдау және түсіндіру. 3. Инфекцияға қарсы дәрілік заттарды қолдану кезінде жағымсыз дәрілік реакцияларды бақылау (анамнезді жинау, қажетті зертханалық-аспаптық зерттеулерді тағайындау). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы, ересектердегі, егде жастағы және көрілік жастағы пациенттердегі, бауыр немесе бүйрек қызметі бұзылған пациенттердегі, жүкті және бала емізетін әйелдердегі инфекцияға қарсы препараттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктері. 2. Ғылыми негізделген медициналық практика тұрғысынан ұтымды антибиотикалық терапия принциптері (халықаралық нұсқаулықтар мен ұсыныстар). 3. Инфекцияға қарсы препараттарға инфекциялар қоздырғыштарының тұрақты нысандарының тұрақтылығы мен таралуына әсер ететін механизмдер мен факторлар туралы ұғымдар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 2: Медициналық ұйымда Форумдарлық жүйенің жұмыс істеуіне және оны қолдауға қатысу.	Дағды 1: Медициналық ұйымның дәрілік формулярларын қалыптастыруға қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымның бейініне сәйкес дәрілік формулярға дәрілік заттарды іріктеуді жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Форумдарлық жүйесінің жұмыс істеу қағидаттары. 2. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды тағайындау және ұтымды қолдану мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының НҚА. 3. Медициналық технологияларды бағалау принциптері.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық ұйымның дәрілік формулярына дәрілік заттарды қосу немесе алып тастау жөніндегі ұсыныстарға бағалау жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады.</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымда қолдануға ұсынылатын дәрілік заттардың тізбесін қалыптастыру бойынша ұсыныстарды талдау. 2. Дәрілік заттарды қолдану саласындағы медициналық технологияларды бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚҰФ-дәлелді база негізінде медициналық қолдануға арналған аса маңызды дәрілік заттардың тізбесі. 2. Азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік қолдау шараларын ұсыну мақсатында қалыптастырылатын медициналық қолдануға арналған дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың тізбесі. 3. Әр түрлі фармакологиялық топтардың фармакокинетикасының, фармакодинамикасының, дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігінің ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады.</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Медициналық ұйымда дәрілік заттарды ұтымды және қауіпсіз пайдалану жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Дәрілік заттардың тағайындалуына клиникалық-фармакологиялық сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі (Формулярлық) дәрілік заттарды тағайындау, диагностикалау мен емдеудің (медициналық көмек көрсету деңгейіне байланысты) бекітілген клиникалық хаттамалары (стандарттары) бойынша дәрілік терапияның сәйкестігін бағалау. 2. Негізгі ауру бойынша және науқастың ілеспе патологиясы мен физиологиялық жағдайын (жас, жүктілік және т.б.) ескере отырып, дәрі-дәрмектерді таңдауды бағалау. 3. Дәрілік заттарды дозалау және енгізу жолдарын таңдау режимін бағалау. 4. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін, ЖДР даму қаупін немесе болуын бағалау), полипрагмазия жағдайлары. 5. Клиникалық тиімділікті бағалау (дәрілік терапия мақсатына қол жеткізу) және қажетті клиникалық, зертханалық-аспаптық зерттеулер кешенін жүргізу негізінде дәрілік терапияға бақылау жүргізу. 6. Дәрілік қателіктерді анықтаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Әртүрлі аурулардың дамуының негізгі этиологиялық және патогенетикалық механизмдері. 3. Пациенттердің ерекше топтарында дәрілік заттарды қолдану ерекшеліктері. 4. Дозалау режимдері және дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі. 5. Дәрілік қателіктерді анықтау түрлері мен әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады.</p>
	<p>Дағды 2:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Медициналық ұйымда дәрілік заттарды қолданудың ұтымдылығын талдау.</p>	<p>1. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды тағайындау бөлігінде дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалауды жүргізу индикаторларын пайдалану.</p> <p>2. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін қолдану.</p> <p>3. Медициналық ұйымдарда ABC/ven дәрілік заттарға талдау жүргізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды ұтымды пайдаланды бағалау индикаторлары.</p> <p>2. Медициналық ұйымдарда ABC/ven дәрілік заттарға талдау жүргізу әдістемесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
	<p>Дағды 3:</p> <p>Фармакологиялық қадағалауды ұйымдастыруға қатысу және медициналық ұйымда дәрілік заттарды қолдану қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрі-дәрмектерді қолдану кезінде NPD белгілерін, белгілерін және болжамды себептерін анықтаңыз.</p> <p>2. Дәрілік терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау әдістерін (Клиникалық, зертханалық, аспаптық) анықтау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәрілік заттарды қолдану кезіндегі ҰҚД механизмдері мен жіктелуі.</p> <p>2. NPR анықтау әдістері және NPR-дің дәрілік заттармен себеп-салдарлық байланысы.</p> <p>3. NPR түзету.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 4: Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	<p>Дағды 1:</p> <p>ДЗТҚ мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу.</p> <p>2. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.</p> <p>3. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.</p> <p>4. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 5:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өндеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Қазақстан Республикасындағы тіл туралы" Қазақстан Республикасының Заңы.</p> <p>2. Қазақстан Республикасының клиникалық фармакологиясы бойынша медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p> <p>3. Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандары, оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтар.</p> <p>4. Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидалары</p> <p>5. Мамандық бейіні бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>6. Медициналық сақтандырудың принциптері мен түрлері.</p> <p>7. Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелердегі жұмыс ережелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттер мен олардың заңды өкілдеріне тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша қабылдау және кеңес беру.</p>	<p>Дағды 1: ДЗҰҚ мәселелері бойынша пациенттермен олардың заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге дәрілік затты ұтымды қолдану бойынша кеңес беру (дозалау режимі, дәрілік заттың өзара әрекеттесуі, тамақ қабылдаумен байланысы, ауру ағымының ерекшеліктері, аллергиялық анамнез).</p> <p>2. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту.</p> <p>3. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.</p> <p>4. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері.</p> <p>2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер.</p> <p>3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері.</p> <p>4. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру ережелері. 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және ұдайы оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	

	Инновация		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 19 сәуірдегі № 75 бұйрығы «Қазақстан Республикасында клиникалық фармакология бойынша медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 сәуірде № 32338 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер клиникалық фармаколог	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер клиникалық фармаколог»:			
Топтың коды:	2213-6		
Қызмет атауының коды:	2213-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер клиникалық фармаколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді). Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер клиникалық фармаколог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіптік қызметтің мазмұны мен сапасына, "клиникалық фармакология" мамандығы шеңберінде медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету жөніндегі мамандарға қойылатын біліктілік талаптарын айқындауға қойылатын бірыңғай талаптарды біріздендіру, белгілеу және қолдау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Медициналық ұйымдарда дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша медицина қызметкерлеріне консультациялық көмек көрсету. 2. Медициналық ұйымда Формулярлық жүйенің жұмыс істеуіне және оны қолдауға қатысу. 3. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды ұтымды және қауіпсіз пайдалану жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысу. 4. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Пациенттер мен олардың заңды өкілдеріне дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша қабылдау және кеңес беру. 2. Үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1:			

<p>Медициналық ұйымдарда дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша медицина қызметкерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Дәлелді медицина тұрғысынан дәрі - дәрмектерді қолдану бойынша дәрігерлерге кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттар мен электрондық дәлелді медицина туралы сенімді дереккөздерден ақпарат іздеуді жүргізу. 2. Ғылыми жарияланымдарға, клиникалық зерттеулердің нәтижелеріне, клиникалық ұсынымдарға сыни талдау жүргізу. 3. Дәрігерлерге дәрі-дәрмектерді таңдау және ұтымды қолдану бойынша кеңес беру. 4. Дәрілік заттардың және олардың комбинацияларының қауіпсіздігі мен тиімділігін бағалаудың Клиникалық, зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми негізделген медициналық практика тұрғысынан ұтымды фармакотерапия принциптері. 2. Дәрілік заттардың анатомиялық-терапиялық-химиялық жіктелу принциптері. 3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, емдеудің клиникалық хаттамалары және медициналық ұйым қызметінің бейіні бойынша клиникалық ұсынымдар.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады.</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Дәрігерлерге дәрілік заттардың басқа дәрілік заттармен, биологиялық белсенді қоспалармен және тамақ өнімдерімен өзара әрекеттесуі бойынша кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттарды ұтымды қолдану мәселелері бойынша дәрігерлерге кеңес беру; 2. Дәрілік заттардың фармацевтикалық, фармакокинетикалық және фармакодинамикалық өзара әрекеттесуін анықтау бойынша дәрігерлерге кеңес беру; 3. Дәрілік заттардың және олардың комбинацияларының қауіпсіздігі мен тиімділігін бағалаудың Клиникалық, зертханалық және аспаптық әдістерін түсіндіру. 4. Пациенттерде дәрілік анамнезді жинауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік өзара әрекеттесу түрлері. 2. Дәрілік заттардың бір-бірімен, басқа дәрілік заттармен, тамақ өнімдерімен, алкогольмен өзара әрекеттесу механизмдері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 3:</p> <p>Полипрагмазия және дәрілік заттарды негізсіз тағайындау жағдайларында дәрігерлерге кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Полипрагмазияны және дәрілік заттардың негізсіз тағайындалуын анықтау. 2. Дәрілік заттарды, комбинацияларды және дозалау режимдерін олардың өзара әрекеттесуін және пациенттің клиникалық қажеттіліктерін ескере отырып таңдаңыз. 3. Дәрігерлерге олардың өзара әрекеттесуін және пациенттің клиникалық қажеттіліктерін ескере отырып, дәрі-дәрмектерді, комбинацияларды және дозалау режимдерін таңдау бойынша кеңес беру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми негізделген клиникалық практика тұрғысынан ұтымды фармакотерапия принциптері. 2. Дәрілік заттардың анатомиялық-терапиялық-химиялық жіктелу принциптері. 	

	<p>3. Медициналық көмек көрсету тәртібі, емдеудің клиникалық хаттамалары және медициналық ұйым қызметінің бейіні бойынша клиникалық ұсынымдар.</p> <p>4. Дәрілік заттарды жоғары қауіпті дәрілерге жатқызу принциптері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Пациенттердің ерекше санаттарында дәрілік заттарды таңдау және мөлшерлеу режимі бойынша дәрігерлерге кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жағымсыз реакциялардың белгілерін, белгілерін, болжамды себептерін және дәрілік заттарды, оның ішінде балаларда, егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде, бауыр және бүйрек функциялары бұзылған пациенттерде, жүктілік кезінде және емшек сүтімен емізу кезеңінде әйелдерде қолданудың тиімсіздігін анықтау.</p> <p>2. Пациенттердің ерекше топтарында дәрілік заттарды, олардың комбинациясын және дозалау режимдерін таңдау (жүкті әйелдер, көрсетілімдердің, қарсы көрсетілімдердің, гестация, лактация мерзімдерінің, ұрық пен Ана үшін пайда / қауіп арақатынасының, балалар және т.б. ескеріле отырып).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердің ерекше санаттарындағы ғылыми негізделген клиникалық практика тұрғысынан ұтымды фармакотерапия принциптері.</p> <p>2. Балалардағы, егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердегі, бауыр немесе бүйрек функциялары бұзылған пациенттердегі, жүкті және бала емізетін әйелдердегі дәрілік заттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктері, соның ішінде дәрілік заттардың плацентарлы тосқауыл мен емшек сүті арқылы ену механизмдері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Дәрілік заттарды медициналық қолдану жөніндегі нұсқаулықта ("off label") сипатталмаған көрсеткіштер бойынша, сондай-ақ тиімділігі дәлелденбеген дәрілік заттарды тағайындау жағдайларын анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрілік заттар туралы Ұлттық сенімді дереккөздерден ақпарат іздеуді жүргізу: ҰТО, ҚҰФ.</p> <p>2. Дәрілік заттардың тағайындалуын дәрілік заттарды медициналық қолдану жөніндегі нұсқаулықта сипатталмаған көрсеткіштер бойынша анықтау ("off label").</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Фармакокинетикасының, фармакодинамикасының, фармакологиялық топ ішіндегі дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігінің ерекшеліктері.</p> <p>2. Дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Инфекцияға қарсы препараттарды ұтымды таңдау бойынша дәрігерлерге кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық ұйымда инфекцияға қарсы препараттардың қолданылуын бағалауды жүргізу.</p> <p>2. Микробиологиялық зерттеу нәтижелерін, инфекциялар қоздырғыштарының инфекцияға қарсы препараттарға төзімділігі туралы деректерді талдау және түсіндіру.</p> <p>3. Инфекцияға қарсы дәрілік заттарды қолдану кезінде жағымсыз дәрілік реакцияларды бақылау (анамнезді жинау, қажетті зертханалық-аспаптық зерттеулерді тағайындау).</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы, ересектердегі, егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердегі, бауыр немесе бүйрек қызметі бұзылған пациенттердегі, жүкті және бала емізетін әйелдердегі инфекцияға қарсы препараттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының ерекшеліктері. 2. Ғылыми негізделген медициналық практика тұрғысынан ұтымды антибиотикалық терапия принциптері (халықаралық нұсқаулықтар мен ұсыныстар). 3. Инфекцияға қарсы препараттарға инфекциялар қоздырғыштарының тұрақты нысандарының тұрақтылығы мен таралуына әсер ететін механизмдер мен факторлар туралы ұғымдар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
<p>Еңбек функциясы 2: Медициналық ұйымда Форумларлық жүйенің жұмыс істеуіне және оны қолдауға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық ұйымның дәрілік формулярын қалыптастыруға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымның бейініне сәйкес дәрілік формулярға дәрілік заттарды іріктеуді жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының Форумларлық жүйесінің жұмыс істеу қағидаттары. 2. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды тағайындау және ұтымды қолдану мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының НҚА. 3. Медициналық технологияларды бағалау принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Медициналық ұйымның дәрілік формулярына дәрілік заттарды қосу немесе алып тастау жөніндегі ұсыныстарға бағалау жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымда қолдануға ұсынылатын дәрілік заттардың тізбесін қалыптастыру бойынша ұсыныстарды талдау. 2. Дәрілік заттарды қолдану саласындағы медициналық технологияларды бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚҰФ-дәлелді база негізінде медициналық қолдануға арналған аса маңызды дәрілік заттардың тізбесі. 2. Азаматтардың жекелеген санаттарына әлеуметтік қолдау шараларын ұсыну мақсатында қалыптастырылатын медициналық қолдануға арналған дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың тізбесі. 3. Әр түрлі фармакологиялық топтардың фармакокинетикасының, фармакодинамикасының, дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігінің ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық ұйымда дәрілік заттарды ұтымды және қауіпсіз пайдалану жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Дәрілік заттардың тағайындалуына клиникалық-фармакологиялық сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі (Формулярлық) дәрілік заттарды тағайындау, диагностикалау мен емдеудің (медициналық көмек көрсету деңгейіне байланысты) бекітілген клиникалық хаттамалары (стандарттары) бойынша дәрілік терапияның сәйкестігін бағалау. 2. Негізгі ауру бойынша және науқастың ілеспе патологиясы мен физиологиялық жағдайын (жас, жүктілік және т.б.) ескере отырып, дәрі-дәрмектерді таңдауды бағалау.

		<p>3. Дәрілік заттарды дозалау және енгізу жолдарын таңдау режимін бағалау.</p> <p>4. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін, НЛР даму қаупін немесе болуын бағалау), полипрагмазия жағдайлары.</p> <p>5. Клиникалық тиімділікті бағалау (дәрілік терапия мақсатына қол жеткізу) және қажетті клиникалық, зертханалық-аспаптық зерттеулер кешенін жүргізу негізінде дәрілік терапияға бақылау жүргізу.</p> <p>6. Дәрілік қателіктерді анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.</p> <p>2. Өртүрлі аурулардың дамуының негізгі этиологиялық және патогенетикалық механизмдері.</p> <p>3. Пациенттердің ерекше топтарында дәрілік заттарды қолдану ерекшеліктері.</p> <p>4. Дозалау режимдері және дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі.</p> <p>5. Дәрілік қателіктерді анықтау түрлері мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық ұйымда дәрілік заттарды қолданудың ұтымдылығын талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды тағайындау бөлігінде дәрілік заттарды ұтымды пайдалануды бағалауды жүргізу индикаторларын пайдалану.</p> <p>2. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін қолдану.</p> <p>3. Медициналық ұйымдарда ABC/ven дәрілік заттарға талдау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Индикаторы оценки рационального использования лекарственных средств в медицинской организации.</p> <p>2. Методология проведения ABC/VEN анализа лекарственных средств в медицинских организациях.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Фармакологиялық қадағалауды ұйымдастыруға қатысу және медициналық ұйымда дәрілік заттарды қолдану қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрі-дәрмектерді қолдану кезінде NPD белгілерін, белгілерін және болжамды себептерін анықтаңыз.</p> <p>2. Дәрілік терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау әдістерін (Клиникалық, зертханалық, аспаптық) анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәрілік заттарды қолдану кезіндегі НПП механизмдері мен жіктелуі.</p> <p>2. NPR анықтау әдістері және NPR-дің дәрілік заттармен себеп-салдарлық байланысы.</p> <p>3. NPR түзету.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 4:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>ДЗҰП мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>1. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу.</p> <p>2. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.</p> <p>3. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.</p> <p>4. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттер мен олардың заңды өкілдеріне дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша қабылдау және кеңес беру.</p>	<p>Дағды 1: ДЗҰП мәселелері бойынша пациенттермен және олардың заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге дәрілік затты ұтымды қолдану бойынша кеңес беру (дозалау режимі, дәрілік заттың өзара әрекеттесуі, тамақ қабылдаумен байланысы, ауру ағымының ерекшеліктері, аллергиялық анамнез).</p> <p>2. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту.</p> <p>3. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.</p> <p>4. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері.</p> <p>2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер.</p> <p>3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері.</p> <p>4. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p>

		2. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.	
		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру ережелері. 2. Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидалары. 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады.	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 19 сәуірдегі № 75 бұйрығы «Қазақстан Республикасында клиникалық фармакология бойынша медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 сәуірде № 32338 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Клиникалық фармаколог дәрігер-резидент	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер клиникалық фармаколог»:			
Топтың коды:	2213-6		
Қызмет атауының коды:	2213-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер клиникалық фармаколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер клиникалық фармаколог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіптік қызметтің мазмұны мен сапасына, "клиникалық фармакология" мамандығы шеңберінде медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету жөніндегі мамандарға қойылатын біліктілік талаптарын айқындауға қойылатын бірыңғай талаптарды біріздендіру, белгілеу және қолдау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Дербестендірілген медицина тәсілдері негізінде консультациялық көмек көрсету. Медициналық ұйымда Формулярлық жүйенің жұмыс істеуін және сақталуын ұйымдастыру. Медицина қызметкерлерін дәрілік заттарды ұтымды және қауіпсіз пайдалануға үйрету.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Медициналық ұйымда клиникалық зерттеулер жүргізуге қатысу. Пациенттерге дәрі-дәрмектерді ұтымды пайдалану бойынша қабылдау және кеңес беру.
Еңбек функциясы 1: Дербестендірілген медицина тәсілдері негізінде консультациялық көмек көрсету.	Дағды 1: Емдік дәрілік мониторинг және фармакогенетикалық тестілеу жүргізу алгоритмдерін әзірлеу және енгізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Емдік дәрілік мониторинг және фармакогенетикалық тестілеу алгоритмдерін әзірлеу және қолдану. Емдік дәрілік мониторинг пен фармакогенетикалық тестілеудің бақылауымен қолданылуы тиіс дәрілік заттарды анықтау. Емдік дәрілік мониторинг және фармакогенетикалық тестілеу нәтижелерін кейіннен тиісті ұсыныстармен түсіндіру. Фармакогенетикалық тестілеу және емдік дәрілік мониторинг нәтижелері негізінде дәрілік терапияны түзетуді жүргізу (дозалау режимін өзгерту, дәрілік заттарды жою, ауыстыру). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәрілік заттардың генотипі мен фенотипі, фенкопиясы, фармакокинетикасы мен фармакодинамикасына әсер ететін генетикалық және генетикалық емес факторлар. Нуклеотидтік гендік полиморфизм туралы ұғымдар, дәрілік заттардың фармакокинетикасының немесе фармакодинамикасының өзгеруіне әкелетін гендердің мутациясы. Клиникалық фармакогенетика және фармакогеномика принциптері. Биологиялық материалды алу қағидаларын қоса алғанда, емдік дәрілік мониторинг және (немесе) фармакогенетикалық тестілеу жүргізудің көрсеткіштері мен алгоритмдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
	Дағды 2: Фармакогенетикалық тестілеуді және емдік дәрілік мониторингті	Машықтар:

	жүргізуге медициналық көрсеткіштер туралы дәрігер-мамандарды хабардар ету.	<p>2. Фармакогенетикалық тестілеу және емдік дәрілік мониторинг мәселелері бойынша өзекті ғылыми ақпаратты іздестіруді жүзеге асыру.</p> <p>3. Медицина қызметкерлерімен және денсаулық сақтау мамандарымен кәсіби қарым-қатынас және өзара іс-қимыл дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қарым-қатынас дағдыларының принциптері және кәсіби өзара әрекеттесу принциптері.</p> <p>2. Фармакогенетикалық тестілеуді қолданудың этикалық мәселелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Медициналық ұйымда Формулярлық жүйенің жұмыс істеуін және сақталуын ұйымдастыру.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық ұйымның дәрілік формулярларын қалыптастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық ұйымның бейініне сәйкес дәрілік формулярға дәрілік заттарды іріктеуді жүргізу.</p> <p>2. Медициналық ұйымда қолдануға ұсынылатын дәрілік заттардың тізбесін қалыптастыру бойынша ұсыныстарды талдау.</p> <p>3. Дәрілік заттарды қолдану саласындағы медициналық технологияларды бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасының Формулярлық жүйесінің жұмыс істеу қағидаттары</p> <p>2. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды тағайындау және ұтымды қолдану мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының НҚА.</p> <p>3. Медициналық технологияларды бағалау принциптері.</p> <p>4. Ұлттық клиникалық хаттамалар және халықаралық ұсыныстар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Фармакотерапияға сараптама жүргізу және дәрілік қателіктердің алдын алу және дәрілік заттарды пайдалануды оңтайландыру жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды қолданудың ұтымдылығын талдау.</p> <p>2. Жүйелік қателіктерді анықтаңыз, дәрілік заттарды қолданудың ұтымдылығын талдау нәтижелері туралы алынған мәліметтерді ұсыныңыз.</p> <p>3. Медицина қызметкерлерімен және денсаулық сақтау мамандарымен дәрілік терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігі мәселелері бойынша ынтымақтасу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицина әдістемесі.</p> <p>2. Ұлттық клиникалық хаттамалар және халықаралық ұсыныстар.</p> <p>3. Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану, оның ішінде анықтау, түзету және алдын алу принциптері дәрілік заттарды қолдану кезінде ҰҚД, дәрілік өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жоғары қауіпті дәрілік заттарды анықтау және іріктеу.</p>

	Жоғары қауіпті дәрілік заттардың және аналогты алмастырудың тізбелерін қалыптастыру.	2. Жоғары қауіпті дәрілік заттарды аналогтық ауыстыруды жүргізу. Білімдер: 1. ҚҰФ-дәлелді база негізінде медициналық қолдануға арналған аса маңызды дәрілік заттардың тізбесі. 2. Жоғары қауіпті дәрілік заттардың тізімі және оларды аналогтық ауыстыру. 3. Әр түрлі фармакологиялық топтардың фармакокинетикасының, фармакодинамикасының, дәрілік заттардың тиімділігі мен қауіпсіздігінің ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медицина қызметкерлерін дәрілік заттарды ұтымды және қауіпсіз пайдалануға үйрету.	Дағды 1: Дәрілік заттарды ұтымды пайдалану бойынша білім беру іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.	Машықтар: 1. Білім беру іс-шараларының бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. 2. Белсенді оқыту әдістерін қолдану, кері байланыс жүргізу. Білімдер: 1. Медицина қызметкерлерін белсенді оқытуды ынталандыратын әдістер: пікірталастар, сауалнамалар, тренингтер, симуляциялық технологиялар, интерактивті дәрістер, науқастарды клиникалық талдау және т. б..
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық ұйымда клиникалық зерттеулер жүргізуге қатысу.	Дағды 1: Клиникалық зерттеулер жүргізуге қатысу.	Машықтар: 1. Клиникалық зерттеулерді жүргізу және ұйымдастыру (менеджмент) дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Клиникалық зерттеулерді жобалау және басқару.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Пациенттерге дәрі-дәрмектерді ұтымды пайдалану бойынша қабылдау және кеңес беру.	Дағды 1: Пациенттерге дәрі-дәрмектерді ұтымды пайдалану бойынша қабылдау және кеңес беру.	Машықтар: 1. Дәрілік заттарды тағайындаудың/пайдаланудың ұтымдылығы тұрғысынан дәрілік мақсаттарға талдау жасау. 2. Пациенттерді қабылдау дағдыларын меңгеру. 3. ДЗТҚ бойынша пациенттерге кеңес беру дағдыларын меңгеру. 4. Қарым-қатынас дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Пациенттерді қабылдау және кеңес беру әдістері. 2. ДЗТҚ принциптері. 3. Ұлттық клиникалық хаттамалар және халықаралық ұсыныстар. 4. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және командалық жұмыс.	

	Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапалыққа ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 19 сәуірдегі № 75 бұйрығы «Қазақстан Республикасында клиникалық фармакология бойынша медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 сәуірде № 32338 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Клиникалық фармаколог дәрігер-резидент	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер клиникалық фармаколог»:			
Топтың коды:	2213-6		
Қызмет атауының коды:	2213-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер клиникалық фармаколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер клиникалық фармаколог" Ббіліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіптік қызметтің мазмұны мен сапасына, "клиникалық фармакология" мамандығы шеңберінде медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету жөніндегі мамандарға қойылатын біліктілік талаптарын айқындауға қойылатын бірыңғай талаптарды біріздендіру, белгілеу және қолдау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Медициналық ұйымда дәрілік заттарды ұтымды және қауіпсіз қолдануды әдіснамалық қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: Медициналық ұйымда дәрілік заттарды ұтымды	Дағды 1:	Машықтар:	

және қауіпсіз қолдануды әдіснамалық қамтамасыз ету.	Медициналық ұйымда дәрілік заттарды ұтымды қолдануды әдіснамалық қамтамасыз ету.	<ol style="list-style-type: none"> "Клиникалық фармакология" мамандығы шеңберінде фармакотерапия сапасы мәселелері бойынша медицина қызметкерлеріне әдіснамалық қолдау дағдыларын меңгеру. "Клиникалық фармакология" мамандығы шеңберінде фармакотерапия бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, нұсқаулықтарды, әдістемелік ұсынымдарды әзірлеу дағдыларын меңгеру. "Клиникалық фармакология" мамандығы шеңберінде медициналық практикаға жаңа технологияларды беру дағдыларын меңгеру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Клиникалық фармакологияның өзекті мәселелері. "Клиникалық фармакология" мамандығы шеңберіндегі қолданбалы зерттеулер әдістемесі. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсыныстар.
	Дағды 2: Дәрілік заттарды ұтымды қолдану мәселелері бойынша Медициналық ұйымның ақпараттық жүйелерін қолдауға қатысу.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Дәрілік заттарды ұтымды қолдану бөлігінде ақпараттық жүйені жетілдіру үшін ұсыныстар енгізу. Ақпараттық жүйенің ұсынылған деректерінен талдау жүргізу және есептер қалыптастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасындағы дәрілік заттардың НҚА және дәрілік заттар туралы ақпарат көздері. Дәрілік заттарды қолдану жөніндегі ақпараттық базалар.
Қосымша еңбек функциясы 1: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	<ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми және клиникалық зерттеулерге қатысу. Ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.

		5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар: 1. Медициналық білім мен халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Аймақтық немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды тәрбиелеуге бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік және тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стресті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапалыққа және қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 19 сәуірдегі № 75 бұйрығы «Қазақстан Республикасында клиникалық фармакология бойынша медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 сәуірде № 32338 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Клиникалық фармаколог дәрігер-резидент

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

10. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

11. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігінің оқу-әдістемелік кеңесінің "Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

12. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

13. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

14. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

15. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
19-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Емдеу ісі»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

4) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

5) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

6) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Емдеу ісі

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101010

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: "Емдеу дело"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде халыққа көмек көрсетуді іске асыруға және жетілдіруге бағытталған кәсіби қызмет. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Фельдшер - 4 СБШ-нің деңгейі

2) Фельдшер - 4 СБШ-нің деңгейі

3) Фельдшер - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Фельдшер»:			
Топтың коды:	3212-0		
Қызмет атауының коды:	3212-0-006		
Кәсіптің атауы:	Фельдшер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Фельдшер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Емдеу ісі	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Біліктілік деңгейіне сәйкес жіті аурулар мен жазатайым оқиғалар кезінде емдеу-профилактикалық және санитариялық-профилактикалық, жедел медициналық көмек көрсетуді жүзеге асыру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы көмек көрсетуді қажет ететін шұғыл жағдайларды анықтау 2. Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету 3. Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету 4. Науқасты алғашқы тексеруден өткізу 5. Жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету 6. Ең жиі кездесетін аурулардың типтік жағдайларын диагностикалау 7. Диагностикалық манипуляцияларды орындау 8. Тиісті емдеуді тағайындау, анықтамалық әдебиеттерді пайдалана отырып, дәрілік препараттарға рецепт жазып беру 9. Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтауды қамтамасыз ету
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету
Еңбек функциясы 1: Алғашқы көмек көрсетуді қажет ететін шұғыл жағдайларды анықтау	Дағды 1: Зардап шеккен адамның санасын бағалау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушінің сыртқы ынталандыруға реакциясын анықтау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Айқын сананың сипаттамаларын білу. 2. Саңырау күйдің сипаттамаларын білу. 3. Сопорозды жағдайдың сипаттамаларын білу. 4. Команың сипаттамаларын және оның дәрежесін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

<p>Дағды 2: Жәбірленушінің өмір белгілерін және клиникалық өлім белгілерін анықтау</p>	<p>Машықтар: 1. Жүрек соғуын анықтау дағдылары. 2. Жүрек соғу жиілігін анықтау дағдылары. 3. Тыныс алуды анықтау дағдылары. 4. Оқушылардың жарыққа реакциясын анықтау дағдылары</p> <p>Білімдер: 1. Өмір белгілерін білу. 2. Клиникалық өлім белгілерін білу. 3. Биологиялық өлімнің белгілерін білу</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Жәбірленушіні Үстірт тексеруді жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар: 1. Бірнеше минут ішінде өлімге әкелетін өмірге қауіп төндіретін жағдайлардың белгілерін анықтау дағдылары. 2. Көмек көрсету мағынасыз болған кезде биологиялық өлімнің белгілерін анықтау дағдылары</p> <p>Білімдер: 1. Клиникалық өлім белгілерін білу. 2. Кома белгілерін білу. 3. Сыртқы қан кету белгілерін білу. 4. Мойын мен кеуде қуысының ену белгілерін білу. 5. Өмірге сәйкес келмейтін зақымдану белгілерін білу. 6. Биологиялық өлімнің белгілерін білу</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Жәбірленушіні егжей-тегжейлі тексеруді жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар: 1. Жәбірленушіге сауалнама жүргізу дағдылары. 2. Зардап шеккен адамды "басынан аяғына дейін"Сұрау дағдылары. 3. Сүйектің (аяқ-қолдың, жамбастың, омыртқаның, кеуде қуысының) зақымдану ықтималдығын анықтау дағдылары. 4. Енетін жарақаттардың ықтималдығын анықтау дағдылары. 5. Жаралар мен абразияларды анықтау дағдылары. 6. Күйік пен аязды анықтау дағдылары.</p>

		<p>7. Ауыздан шыққан иісті анықтау дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сүйектің сыну белгілерін білу. 2. Енетін жаралардың белгілерін білу. 3. Күйік пен аяздың белгілерін білу. 4. Қан кету белгілерін білу (Сыртқы және ішкі). 5. Улану белгілерін білу. 6. Тұншығу белгілерін білу. 7. Электр жарақатының белгілерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 5:</p> <p>Шұғыл емдеуді қажет ететін синдромды/ ауруды анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігін анықтау дағдылары. 2. Жедел тыныс жетіспеушілігін анықтау дағдылары. 3. Жедел аллергиялық реакцияны анықтау дағдылары. 4. "Өткір ішті" анықтау дағдылары. 5. Жедел улануды (эндогендік және экзогендік) анықтау мүмкіндігі. 6. Ми қан айналымының жедел бұзылуын анықтау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігінің белгілерін білу. 2. Жедел тыныс жетіспеушілігінің белгілерін білу. 3. Жедел аллергиялық реакцияның белгілерін білу. 4. "Жедел іштің" белгілерін білу. 5. Жедел улану белгілерін білу (эндогендік және экзогендік). 6. Жедел ми а бұзылуының белгілерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Алғашқы медициналық көмек көрсету үшін жағдайдың қауіпсіздігін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқиға орнын тексеру/ жәбірленушіні анықтау дағдылары. 2. Қоршаған ортаның қауіпсіздік деңгейін бағалау дағдылары. 3. Жәбірленушіні қоршаған ортаның қауіпсіз аймағына жеткізу дағдылары.

		<p>4. Зардап шеккен адамға зиянды факторлардың әсерін жою дағдылары</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін қоршаған орта факторларын білу. 2. Жәбірленушіні жеткізу тәсілдерін білу. 3. Төтенше жағдайлар кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету үшін қауіпсіз аймақтың шарттарын білу. 4. Зардап шеккен адамға зиян келтіретін факторларды жою жолдарын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациентаенттік жағдай бейініне сәйкес пациенттің шұғыл жеткізілуін қамтамасыз ету немесе жедел және шұғыл медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін мамандарды шақыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті Епу-ға жеткізу және оның жолдағы жай-күйін бақылау дағдылары. 2. Ргентті күй профилін анықтау дағдылары. 3. Пациентке білікті көмек қажет мамандарды шақыру мүмкіндігі. 4. Білікті мамандарға пациент туралы ақпарат беру қабілеті <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушіні жеткізу тәсілдерін білу. 2. Науқастың жағдайын бақылаудың негізгі көрсеткіштерін білу. 3. Профильге байланыстыргентті күйлердің сипаттамаларын білу. 4. Медициналық қызмет көрсету бейініне сәйкес білікті медицина қызметкерлерінің функцияларын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Тыныс алу жолдарын қалпына келтіру және қолдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүзеге асыру дағдылары басын артқа лақтыру, төменгі жақ сүйегін ұзарту және ауызды ашу (Сафарды үш рет қабылдау). 2. Тыныс алу жолдарын бөгде заттардан тазарту дағдылары. 3. Тыныс алу жолдарын бөгде заттар мен сұйықтықтардан тазарту кезінде сорғышты қолдану мүмкіндігі. 4. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін сақтау қабілеті <p>Білімдер:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тыныс алу жолдарының бітелуінің себептерін білу. 2. Тыныс алу жолдарының бітелу белгілерін білу. 3. Сафарды үш рет қабылдау техникасын білу. 4. Тыныс алу жолдарын бөгде заттардан тазарту техникасын білу. 5. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін сақтау техникасын білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өкпені жасанды желдетуді жүргізу дағдылары (ауыздан мұрынға, ауыздан ауызға). 2. Жабық жанама жүрек массажын жасау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өкпені жасанды желдету техникасын білу. 2. Техниканы білу жүрекке жанама массаж жасау
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Сыртқы қан кетуді уақытша тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан кететін тамырды басу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату дағдылары. 2. Қысымды таңғышпен қан кетуді уақытша тоқтату дағдылары. 3. Тампонадамен қан кетуді уақытша тоқтату дағдылары. 4. Гемостатикалық турникетті қолдану арқылы қан кетуді уақытша тоқтату дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан кететін ыдысты басу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу. 2. Қысымды таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу. 3. Тампонада көмегімен қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу. 4. Гемостатикалық турникетті қолдану арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Дененің әртүрлі аймақтарының жарақаттары кезінде, соның ішінде кеуде қуысының жаралануы кезінде окклюзиялық (герметикалық) таңғыш салу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі локализациядағы жараларға асептикалық таңу дағдылары.

		<p>2. Іштің енетін жаралары мен іш қуысы мүшелерінің пролапсы кезінде асептикалық таңу дағдылары.</p> <p>3. Кеуде қуысының ену жарақаты кезінде окклюзиялық таңғыштарды (тығыздағыштарды) қолдану дағдылары.</p> <p>4. Таңу дағдылары және күйік кезінде салқындату.</p> <p>5. Зақымдану аймағын таңу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Асептикалық таңу техникасын білу.</p> <p>2. Іштің енетін жаралары мен пролапс кезінде асептикалық таңғыштарды қолдану техникасын білу</p> <p>3. іш қуысының мүшелері.</p> <p>4. Кеуде қуысының ену жарақаты кезінде окклюзиялық таңғыштарды (герметикалық) қолдану техникасын білу.</p> <p>5. Таңу техникасын білу және күйік кезінде салқындату.</p> <p>6. Десмургия негіздерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 7:</p> <p>Зақымдалған аяқ-қолды иммобилизациялауды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандандырылған шиналарды қолдану арқылы аяқ-қолды иммобилизациялау дағдылары.</p> <p>2. Қолда бар құралдармен аяқ-қолды иммобилизациялау дағдылары.</p> <p>3. Сау аяққа немесе қолды денеге байлау арқылы иммобилизация жасау дағдылары.</p> <p>4. Ашық сынықтарды иммобилизациялау дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Мамандандырылған шиналарды қолдану арқылы аяқ-қолды иммобилизациялау техникасын білу.</p> <p>2. Импровизацияланған құралдармен аяқ-қолды иммобилизациялау техникасын білу.</p> <p>3. Дені сау аяққа немесе қолды денеге байлау тәсілімен техниканы білу.</p> <p>4. Ашық сыну техникасын білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 8:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Асқазанды шаю дағдылары.</p>

<p>Қауіпті химиялық заттардың жәбірленушіге әсерін тоқтату жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру</p>	<p>2. Зақымдалған бетті зақымдайтын агенттерден тазарту дағдылары.</p> <p>3. Антидот енгізу мүмкіндігі</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Асқазанды жуу техникасын білу.</p> <p>2. Зақымдалған бетті зақымдайтын агенттерден тазарту техникасын білу.</p> <p>3. Антидоттардың әсер ету механизмін білу</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 9: Күйік және үсік кезінде алғашқы көмек көрсету іс-шараларын жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зақымдалған күйік бетін киімнен босату дағдылары.</p> <p>2. Күйік бетіне асептикалық таңу дағдылары.</p> <p>3. Зақымдалған күйік бетін салқындатуды қамтамасыз ету дағдылары.</p> <p>4. Аязды орау және біртіндеп жылыту дағдылары.</p> <p>5. Жәбірленушіні мол ішумен қамтамасыз ету дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік пен аязға алғашқы көмек туралы білім</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 10: Негізгі өмірлік маңызды көрсеткіштердің мониторингі және психологиялық қолдау көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан қысымын бақылау дағдылары.</p> <p>2. Жүрек соғу жиілігін немесе минутына жүрек соғу жиілігін бақылау дағдылары.</p> <p>3. Тыныс алу қозғалысының жиілігін бақылау дағдылары.</p> <p>4. Термометрияны бақылау дағдылары.</p> <p>5. Науқастың санасына мониторинг жүргізу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан қысымын өлшеу техникасын білу.</p> <p>2. Жүрек соғу жиілігін немесе минутына импульстік сокқылардың санын есептеу техникасын білу.</p> <p>3. Тыныс алу қозғалысының жиілігін есептеу техникасын білу.</p> <p>4. Термометрия техникасын білу.</p> <p>5. Науқастың санасын бақылау техникасын білу</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу дағдылары. 2. Барлық қажетті жазбаларды дұрыс рәсімдеу мүмкіндігі. 3. Дағдылар жазбалар мен олардың шығарылу уақыты туралы белгілердің түсінікті болуын қамтамасыз ету. 4. Дағдылар медициналық құжаттаманың стандартты нысандарының сақталуын қамтамасыз ету. 5. Денсаулық сақтау ұйымының тіркеушісіне және мұрағатына медициналық құжаттаманы уақтылы беру дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық құжат айналымын реттеу бойынша НҚА-ны білу. 2. Медициналық есепке алу-есеп құжаттамасының стандартты нысандарын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Электрондық медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дербес компьютерді қолдану дағдылары. 2. Электрондық медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу білігі. 3. Электрондық деректер базасына ақпаратты дұрыс және уақтылы енгізу мүмкіндігі. 4. Ақпараттық қауіпсіздіктің сақталуын қамтамасыз ете білу. 5. Электрондық медициналық құжаттаманың сақталуын қамтамасыз ете білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дербес компьютермен жұмыс істеу туралы негізгі мәліметтерді білу. 2. Негізгі компьютерлік бағдарламалардың қолданылуын білу. 3. Денсаулық сақтауды ақпараттандыру негіздерін білу. 4. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету негіздерін білу.

		<p>5. Электрондық және медициналық құжат айналымын реттеу бойынша НҚА-ны білу.</p> <p>6. Электрондық медициналық есепке алу-есеп құжаттамасының стандартты нысандарын білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Науқасты алғашқы тексеруден өткізу	Дағды 1: Науқас туралы жалпы ақпарат алу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттен ақпарат алу дағдылары. 2. Науқастарға сұрақ қою және науқастың психологиялық жағдайы мен ақыл-ойына қарамастан қажетті ақпарат алу дағдылары. 3. Тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу. 2. Науқас туралы мәліметтер жинаудың реттілігі мен көлемін білу. 3. Облыстағы науқастың психологиясын білу. 4. Медициналық этика мен деонтологияның ерекшеліктерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Науқастың шағымдарын анықтау және нақтылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа сауалнама жүргізу дағдылары. 2. Сұрақ қою арқылы науқастың негізгі шағымдарын анықтау дағдылары. 3. Сұрақ қою арқылы науқастың қосымша шағымдарын бөлу дағдылары. 4. Шағымды бағалау дағдылары: қарқындылығы, локализациясы, сәулеленуі, ұзақтығы, пайда болу себептері және осы патологиялық процестің белгілі бір факторларымен байланысы <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі аурулардың пропедевтикасының негіздерін білу. 2. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу.

	<p>3. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.</p> <p>4. Негізгі шағымдарды және олардың әртүрлі патологиялық жағдайлар мен ауруларға тән ерекшеліктерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 3: Науқастың ауру тарихы туралы мәліметтерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың сұрақ қою дағдылары. 2. Патологиялық процестің бастапқы көрінісі мен барысы туралы толық ақпарат алу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі аурулардың пропедевтикасының негіздерін білу. 2. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу. 3. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу. 4. Аурулар кезінде анықталатын негізгі анамnestикалық белгілерді білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 4: Науқастың өмір тарихы туралы мәліметтерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өткен аурулар туралы толық ақпарат алу дағдылары. 2. Аллергиялық реакциялар, тұқым қуалаушылық туралы толық ақпарат алу дағдылары. 3. Кәсіби зияндар, өмір салты туралы толық ақпарат алу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі аурулардың пропедевтикасының негіздерін білу. 2. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу. 3. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.

	4. Аурулар кезінде анықталатын негізгі анамнестикалық белгілерді білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 5: Науқастың жалпы жағдайын бағалау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Объективті тексеру жүргізу дағдылары. Объективті зерттеу әдістерін қолдану дағдылары. Ағзалар мен жүйелер ауруларының жалпы және ерекше белгілерін анықтау дағдылары. Науқастың жалпы жағдайын бағалау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ғылымның жалпы жағдайын бағалауы
Дағды 6: Пациентті объективті (физикалық) зерттеу жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқасты тексеру дағдылары. Науқастың санасын бағалау дағдылары. Науқастың жағдайын бағалау дағдылары. Науқастың дене бітімін бағалау дағдылары. Науқасты пальпациялау дағдылары. Науқасты перкуссиялау дағдылары. Науқасты аускультациялау дағдылары. Қан қысымын өлшеу дағдылары. Жүрек соғу жиілігін өлшеу дағдылары, PDD. Термометрияны жүргізу дағдылары. Дене салмағын, бойын, бетінің ауданын өлшеу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (кли-

	<p>никалық нұсқаулықтардың)стандарттарын білу</p> <p>2. Қалыпты және патологиялық анатомияның негіздерін білу.</p> <p>3. Қалыпты және патологиялық физиологияның негіздерін білу.</p> <p>4. Топографиялық анатомия негіздерін білу.</p> <p>5. Биохимия негіздерін білу.</p> <p>6. Пальпация техникасын білу</p> <p>7. Перкуссияның техникасы мен ережелерін білу</p> <p>8. Аускультация техникасы мен ережелерін білу</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 7:</p> <p>Алдын ала дифференциалды диагностика жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқастың қолда бар сауалнама деректерін саралау, талдау және жүйелеу дағдылары,</p> <p>2. Науқасты алғашқы тексеру дағдылары.</p> <p>3. Науқасты объективті зерттеу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың)стандарттарын білу</p> <p>2. Қалыпты және патологиялық анатомияның негіздерін білу.</p> <p>3. Қалыпты және патологиялық физиологияның негіздерін білу.</p> <p>4. Топографиялық анатомия негіздерін білу.</p> <p>5. Биохимия негіздерін білу.</p> <p>6. Ағзалар мен жүйелер ауруларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын және тән ерекшеліктерін білу (айрықша белгілері)</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 8:</p> <p>1. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың)стандарттарын білу 2.қалыпты және патологиялық анатомияның негіздерін білу. 3.Қалыпты және патологиялық физиологияның негіздерін білу. 4. топографиялық анатомия негіздерін білу. 5. Биохимия негіздерін білу. 6. ағзалар мен жүйелер ауруларының этиологиясын, патогенезін, клин</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Негізгі ауруды окшаулау дағдылары.</p> <p>2. Осы аурудың асқынуларының бар екендігін көрсететін деректерді талдау дағдылары.</p> <p>3. Ілеспе ауруды бөлу дағдылары.</p>

		<p>4. Диагнозды және ілеспе патологияны тұжырымдау дағдылары.</p> <p>5. Алдын ала диагнозды негіздеу дағдылары</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу</p> <p>2. Ағзалар мен жүйелер ауруларының жіктелуін, этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жедел коронарлық синдромға жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. Миокард инфарктісіне диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>3. Аритмия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>4. Өкпе ісінуіне диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>5. Инфекциялық эндокардит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>6. Терең тамыр тромбозына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>7. Өкпе эмболиясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>8. Қан қысымының жоғарылауы, дағдарыс кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>9. Аортаның қабыршақтайтын аневризмасын диагностикалау және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>10. Жедел перикардит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>11. Жүрек тампонадасына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел коронарлық синдром кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 2. Миокард инфарктісі кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 3. Аритмия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 4. Өкпе ісінуі кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 5. Инфекциялық эндокардит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 6. Терең тамыр тромбозының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. 7. Өкпе эмболиясы кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 8. Қан қысымының жоғарылауы, дағдарыс кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 9. Аорта аневризмасының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, жедел емдеу шараларының техникасын білу. 10. Жедел перикардит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 11. Жүрек тампонадасының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

Дағды 2:

Тыныс алу жүйесінің аурулары кезінде шұғыл жағдайларда жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету

Машықтар:

1. Жедел пневмония кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
2. Бронх демікпесінің шабуылына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.
3. Жедел тыныс жетіспеушілігі кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
4. Респираторлық дистресс-синдром кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
5. Пневмоторакс кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
6. Гемоптиз кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
7. Плевра эффузиясына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.
8. Ересектер мен балаларда тыныс алу жолдарының жіті обструкциясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу білігі

Білімдер:

1. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, жедел пневмония кезіндегі тактиканы білу.
2. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, бронх демікпесінің шабуылындағы тактиканы білу.
3. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, жедел тыныс жетіспеушілігі кезіндегі тактиканы білу.
4. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, респираторлық дистресс синдромындағы тактиканы білу.
5. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техника-

		<p>сын, пневмоторакс кезіндегі тактиканы білу.</p> <p>6. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, гемоптиз тактикасын білу.</p> <p>7. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, плевра эффузиясының тактикасын білу.</p> <p>8. Ересектер мен балалардағы тыныс алу жолдарының жедел обструкциясының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын, тактикасын білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Шок кезінде шұғыл жағдайларда жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиогенді шок кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 2. Гиповолемиялық шок кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 3. Анафилактикалық шок кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 4. Септикалық шок кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 5. Инфекциялық-уытты шок кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 6. Геморрагиялық шок кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 7. Травматикалық шок кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 8. Лактат-ацидоз кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кардиогендік шок кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 2. Гиповолемиялық шок кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиоло-

		<p>гиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>3. Анафилактикалық шок кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>4. Септикалық шок кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>5. Инфекциялық-уытты шок кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>6. Геморрагиялық шок кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>7. Травматикалық шок кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>8. Лактат-ацидоз кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Жұқпалы аурулар кезінде шұғыл жағдайларда жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қызба мен бөртпемен көрінетін жұқпалы аурулар кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. Менингококк инфекциясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. Вирустық геморрагиялық қызба кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. Жедел ішек инфекциясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету (ауызша регидратация жүргізу) диагностикасын жүргізу мүмкіндігі. Ауыр жіті респираторлық синдром кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.

		<p>6. Балалардағы фебрильді құрысулар кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>7. Ботулизмге диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>8. Сіреспе кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, қызба мен бөртпемен көрінетін жұқпалы аурулар кезіндегі шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.</p> <p>2. Менингококк инфекциясы кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>3. Вирустық геморрагиялық қызба кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>4. Жедел ішек инфекциясы кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу (ауызша регидратация жүргізу).</p> <p>5. Ауыр жіті респираторлық синдром кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу</p> <p>6. Балалардағы фебрильді құрысулар кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>7. Ботулизм кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>8. Сіреспе кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 5:	Машықтар:

	<p>АИТВ жұқтырған науқастарда шұғыл жағдайларда жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>1. АИТВ жұқтырған адамдарда шұғыл неврологиялық жағдайлар кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. АИТВ жұқтырған адамдарда жедел респираторлық жағдайлар кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. АИТВ-инфекциясының асқазан-ішек көріністеріне диагностика жүргізу және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. АИТВ-жұқтырғандардағы шұғыл неврологиялық жағдайлар кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>2. АИТВ-жұқтырғандардағы шұғыл респираторлық жағдайлар кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>3. АИТВ-инфекциясының асқазан-ішек көріністеріндегі этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 6: Бүйрек аурулары кезінде шұғыл жағдайларда жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жедел бүйрек жеткіліксіздігі кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. Анурия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Жедел интерстициальды нефритке диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>4. Рабдомиолиз кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>5. Гепаторенальды синдромға диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>6. Бүйрек коликіне диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p>

		<p>7. Гематурия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел бүйрек жеткіліксіздігі кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 2. Анурия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 3. Жедел интерстициальды нефрит кезінде этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. 4. Рабдомиолиз кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 5. Гепаторенальды синдром кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 6. Бүйрек коликінің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. 7. Гематурия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 7: Шұғыл неврологиялық жағдайларда жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комаға диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 2. Жедел менингит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 3. Жедел энцефалит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 4. Бас миының жарақаты кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 5. Интракраниальды қан кету кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.

		<p>6. Эпилепсиялық жағдайда жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>7. Инсульт кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>8. Миастениялық дағдарыс кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>9. Жұлынның қысылуына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Кома кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>2. Жедел менингит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>3. Жедел энцефалит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>4. Бас миының жарақаты кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>5. Интракраниальды қан кетудің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу әдістерін білу.</p> <p>6. Эпилепсиялық жағдайдағы шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>7. Инсульт кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>8. Миастениялық дағдарыс кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>9. Жұлынның қысылуындағы шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 8:</p> <p>Психиатриядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сананың жіті қараңғылануы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 2. Алкогольді асыра пайдалану кезінде абстиненция синдромына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 3. Суицид кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, сананың жедел қараңғылануындағы шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. 2. Алкогольді асыра пайдаланудан бас тарту синдромы кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 3. Суицид кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 9:</p> <p>Эндокринологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диабеттік кетоацидозға диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 2. Гипоосмолярлы кетоацидотикалық емес комаға диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 3. Гипогликемиялық комаға диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 4. Гипонатриемия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 5. Гипернатриемия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 6. Жедел гипокальциемия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 7. Гиперкальциемия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.

8. Гипофосфатемия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
9. Аддисониялық дағдарыс кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
10. Гипотиреодты комаға диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.
11. Тиреотоксикалық дағдарыс кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.

Білімдер:

1. Диабеттік кетоацидоздың этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.
2. Гипоосмолярлы кетоацидотикалық емес кома кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
3. Гипогликемиялық кома кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
4. Гипонатриемия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
5. Гипернатриемия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
6. Гипокальцемиа кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
7. Гиперкальцемиа кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
8. Гипофосфатемия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
9. Аддисониялық дағдарыс кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық

		<p>көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>10. Гипотиреодты кома кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>11. Тиреотоксикалық дағдарыс кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 10: Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқазан-ішек жолдарының Жоғарғы бөліктерінен жедел қан кету кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 2. Жедел гастроэнтерит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 3. Қанмен диареяға диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 4. Сарғаю кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 5. Өт тасты коликке диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 6. Жедел бауыр жеткіліксіздігі кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 7. Жедел панкреатит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқазан-ішек жолының жоғарғы бөлігінен жедел қан кету кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 2. Жедел гастроэнтерит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.

		<p>3. Қан диареясының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу әдістерін білу.</p> <p>4. Сарғаю кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>5. Өт тас коликінің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.</p> <p>6. Жедел бауыр жеткіліксіздігі кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>7. Жедел панкреатит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 11: Хирургиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өт тасты коликке диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 2. Жедел панкреатит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 3. Жедел холециститке диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 4. Жедел аппендицит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 5. Жедел ішек өтімсіздігі кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 6. Ішектің инвагинациясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 7. Мезентериялық қан тамырларының тромбозы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 8. Асқазанның ойық жара ауруы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету, асқынулар: перфорация, перфорация және т. б..

		<p>9. Грыжа қысылған кезде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өт тас коликінің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. 2. Жедел панкреатит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 3. Жедел холецистит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 4. Жедел аппендицит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 5. Жедел ішек өтімсіздігі кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 6. Ішек инвагинациясы кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 7. Тромбоз кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 8. Асқазан жарасының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, жедел емдеу шараларының техникасын, асқынұларын білу: тесу, перфорация және т. б. 9. Грыжа қысылған кезде этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 12: Гематологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Трансфузиялық реакциялар кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 2. ІЖС синдромы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 3. Жедел лейкопения кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 4. Гемофилия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансфузиялық реакциялар кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 2. Этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, Дик кезіндегі шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. 3. Жедел лейкопения кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 4. Гемофилия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 13: Ревматологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел моноартрит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 2. Жедел полиартрит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 3. ЕАВ кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 4. Васкулитке диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел моноартрит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.

		<p>2. Жедел полиартрит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>3. ЕАВ кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>4. Васкулитпен шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 14:</p> <p>Дерматологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тері дәрілік реакцияларында жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. Аутоиммунды буллездік аурулар кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. Жалпыланған пусулярлы псориазға диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. Уытты эпидермальды некролиз кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, терінің дәрілік реакцияларындағы шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. Аутоиммунды буллездік аурулар кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. Жалпыланған пусулярлы псориаздың этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. Уытты эпидермальды некролиз кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 15:		Машықтар:

Улану кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету

1. Дәрілік заттармен улану кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
2. Көміртегі тотығымен улану кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
3. Этанолмен жедел интоксикация кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
4. Есірткі құралдарымен улану кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
5. Цианидтермен улану кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
6. Химиялық және сілтілі заттармен улану кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
7. Фосфорорганикалық қосылыстармен улану кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
8. Саңырауқұлақтармен улану кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.

Білімдер:

1. Дәрілік заттармен улану кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
2. Көміртегі тотығымен улану кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
3. Этанолмен жедел улану кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
4. Есірткімен улану кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
5. Цианидтермен улану кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық

		<p>көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>6. Химиялық және сілтілі заттармен улану кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>7. Фосфорорганикалық қосылыстармен улану кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>8. Саңырауқұлақтармен улану кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 16: Қоршаған орта факторларының әсерінен туындаған шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жылу соққысы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 2. Гипотермия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 3. Тереңдікке батыруға байланысты жағдайларда жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 4. Электр тогының зақымдануы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 5. Жәндіктердің шағуына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 6. Жылан шағу кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жылу соққысының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу. 2. Гипотермия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу. 3. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, тереңдікке батыруға байланысты жағдайларда шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.

		<p>4. Электр тогының зақымдануы кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>5. Жәндіктердің шағуы кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>6. Жылан шағу кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 17: Акушерлік және гинекологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Босану кезінде диагностика жүргізу және жедел және шұғыл көмек көрсету (үйде, жолда босану). 2. Плацента превенциясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 3. Қалыпты орналасқан плацентаның мерзімінен бұрын бөлінуіне диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 4. Жатырдан тыс жүктілік кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 5. Гинекологиялық қан кету кезінде диагностика жүргізу және жедел және шұғыл көмек көрсету (қауіпті түсік, басталған түсік, "жүріп жатқан" түсік, толық емес түсік, толық түсік). 6. Аналық без апоплексиясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 7. Аналық без кистомасының аяқтарын бұрау кезінде диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 8. Пельвиоперитонитке диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 9. Преэклампсия, эклампсия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
		<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, босану кезіндегі тактиканы (үйде босану, жол жүру) білу. 2. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, плацента алдындағы тактиканы білу. 3. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, қалыпты орналасқан плацентаның мерзімінен бұрын бөліну тактикасын білу. 4. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, жатырдан тыс жүктілік кезіндегі тактиканы білу. 5. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, гинекологиялық қан кетулер кезіндегі тактиканы білу (Қауіпті түсік, басталған түсік, "жолда" түсік, толық емес түсік, толық түсік). 6. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, аналық без апоплексиясындағы тактиканы білу. 7. Этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын, аналық без кистомасының аяқтарының бұралу тактикасын білу. 8. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, пельвиоперитонит тактикасын білу. 9. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, преэклампсия, эклампсия кезіндегі тактиканы білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 18: Оториноларингологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар: 1. Мұрыннан қан кету кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p>

		<p>2. Лор органдарының жарақаты кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Жоғарғы тыныс жолдарының, құлақтың және өңештің бөгде денелеріне диагностика жүргізу және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>4. Көмейдің стенозына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>5. Өмірге қауіп төндіретін асқынулары бар Лор органдарының қабыну аурулары кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, мұрыннан қан кету тактикасын білу. 2. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, ЛОР мүшелерінің жарақаттану тактикасын білу. 3. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, жоғарғы тыныс жолдарының, құлақтың және өңештің бөгде денелеріндегі тактиканы білу. 4. Этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын, көмей стенозының тактикасын білу. 5. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, өмірге қауіп төндіретін асқынулары бар ЛОР мүшелерінің қабыну ауруларындағы тактиканы білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Ең жиі кездесетін аурулардың типтік жағдайларын диагностикалау	Дағды 1: Бекітілген учаскедегі статистикалық есептілік үшін Мониторинг	Машықтар: 1. Аурудың негізгі көрсеткіштерін анықтай білу. 2. Таралудың негізгі көрсеткіштерін анықтай білу. 3. Өлімнің негізгі көрсеткіштерін анықтай білу.

	<p>Білімдер:</p> <p>1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Аурудың негізгі белгілерін анықтау және түсіндіру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аурудың негізгі белгілерін анықтай білу.</p> <p>2. Оларды дифференциалды диагностика үшін қолдана білу</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.</p> <p>2. Аурудың патологиялық процестері мен ағымының заңдылықтарын, аурудың этиологиясы мен патогенезін, аурулардың клиникалық көрінісін білу</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттің алғашқы емтихан нәтижелерін түсіндіру: сұрақ қою, физикалық деректер</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациентті алғашқы тексеруді жүргізу дағдылары: сұрау, физикалық деректер: тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация.</p> <p>2. Пациенттің алғашқы тексеру нәтижелерін дұрыс түсіндіру дағдылары: сұрақ қою, физикалық деректер.</p> <p>3. Сараланған диагноз қою дағдылары.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.</p> <p>2. Аурудың патологиялық процестері мен ағымының заңдылықтарын, аурудың этиологиясы мен патогенезін, аурулардың клиникалық көрінісін білу.</p> <p>3. Пациентті алғашқы тексеру нәтижелерін түсіндіру әдістемесін білу: сұрау, физикалық деректер.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 4:	Машықтар:

	<p>Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, консультанттардың қорытындысын салыстыру және клиникалық диагноз қою</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандар мен сарапшылардың зертханалық-диагностикалық зерттеулері мен консультацияларын қолдану қажеттілігін анықтай білу. 2. Зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелеріне және консультанттардың қорытындыларына интеграцияланған талдау жүргізе білу. 3. Фельдшердің құзыреті шегінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін және консультанттардың қорытындыларын дұрыс түсіндіре білу. 4. Клиникалық диагнозды дұрыс қою мүмкіндігі.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу. 2. Фельдшердің құзыреті шегінде аурудың патологиялық процестері мен ағымының заңдылықтарын, аурудың этиологиясы мен патогенезін, аурулардың клиникалық көрінісін білу. 3. Осы нозологияда қажетті зертханалық-диагностикалық зерттеулер, мамандар мен сарапшылардың кенестері туралы білім. 4. Фельдшердің құзыреті шегінде дифференциалды диагноз қою және клиникалық диагноз қою әдістемесін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 5: Физиологиялық жүктілікті, босануды және босанғаннан кейінгі кезенді басқару</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сауалнама жүргізу мүмкіндігі. 2. Тексеру жүргізу мүмкіндігі. 3. Антропометрия, термометрия жүргізу қабілеті. 4. Жүкті әйелде пельвиометрия жүргізу мүмкіндігі. 5. Сыртқы акушерлік зерттеу әдістерімен ұрықтың жатырда орналасуын анықтау мүмкіндігі. 6. Жүкті әйелде іштің шеңберін және жатыр түбінің биіктігін өлшеу мүмкіндігі. 7. Ұрықтың жүрек соғысын тыңдай білу.

		<p>8. Босанған әйелдегі толғақтарды санау мүмкіндігі.</p> <p>9. Зерттеудің қосымша (зертханалық, аспаптық) әдістерінің нәтижелерін бағалай білу.</p> <p>10. Алдын ала акушерлік диагноз қою мүмкіндігі\ жүктілік мерзімі.</p> <p>11. 1, 2, 3 босану кезеңдерін басқара білу.</p> <p>12. Жүкті әйелдің\ босанатын әйелдің\ босанатын әйелдің, ұрықтың жай-күйіне мониторинг жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>13. Жаңа туған нәрестені алғашқы өңдеуді жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>14. Апгар шкаласы бойынша ұрықтың жағдайын бағалау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиниканы білу, жүктіліктің диагностикасы.</p> <p>2. Клиниканы білу, акушерлік-гинекологиялық аурулардың диагностикасы.</p> <p>3. Бала тууды орындау әдістемесін білу.</p> <p>4. Жаңа туған нәрестені бастапқы өңдеуді орындау әдістемесін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 7: Диагностикалық манипуляцияларды орындау	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентке зертханалық, аспаптық және аппараттық зерттеулерге дайындық тәсілдері мен тәртібін түсіндіру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге зертханалық, аспаптық және аппараттық зерттеулерге (қан, зәр анализі, іш қуысы мүшелерінің УДЗ, электрокардиография және т. б.) дайындық тәсілдері мен тәртібін түсіндіру дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зертханалық, аспаптық және аппараттық зерттеулерге дайындық әдістемесін білу (қан, зәр анализі, іш қуысы мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі, электрокардиография және т. б.)</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бактериологиялық зерттеулер үшін материалды іріктеуді жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зәрді, нәжісті және басқа да зерттеу материалдарын алу дағдылары.</p> <p>2. Бактериологиялық зерттеулер үшін құсу массаларын іріктеу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүргізу әдістемесін білу: зерттеу үшін зәрді алу және т.б. 2. Асқазанды зондпен жуу әдісін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Қан мен зәрді зерттеу (экспресс-әдістермен) жүргізу, нәтижелерді түсіндіру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан мен зәрді зерттеуді (экспресс-әдістермен) дұрыс жүргізе білу. 2. Ең жиі кездесетін аурулары бар науқастарда жалпы қан анализін және биохимиялық қан анализін дұрыс түсіндіру дағдылары. 3. Ең жиі кездесетін аурулары бар науқастардың зәрінің Жалпы клиникалық талдауын дұрыс түсіндіру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Экспресс-әдістермен қан мен зәрге қарапайым зертханалық зерттеулер жүргізу әдістемесін білу. 2. Қанның, зәрдің зертханалық көрсеткіштерін білу 3. Патологиядағы қанның, зәрдің зертханалық көрсеткіштерін білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Көзішілік қысымды, көру өткірлігін өлшеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көзішілік қысымды өлшеу мүмкіндігі 2. Көру өткірлігін өлшеу қабілеті <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көзішілік қысымды өлшеу әдістемесін білу, 2. Көру өткірлігін өлшеу әдістемесін білу 3. Нәтижелерді түсіндіруді білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Диагностикалық іс-шараларды жүргізу кезінде науқас үшін тәуекелді бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық іс-шараларды жүргізу кезінде науқас үшін тәуекелдерді анықтау мүмкіндігі. 2. Фельдшердің құзыреті шегінде диагностикалық зерттеулер жүргізу кезінде науқас үшін тәуекелдерді дұрыс бағалай білу. 3. Диагностиканың аспаптық әдістерін жүргізу кезінде науқастың жағдайы үшін тәуекел дәрежесін анықтай білу. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық зерттеулер жүргізудің көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, артықшылықтарын, қауіпсіздігін және тәуекелдерін білу. 2. Диагностиканың аспаптық әдістерін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, асқынуларын білу. 3. Медициналық қызмет көрсету сапасын сараптау бойынша НҚА-ны, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 8: Тиісті емдеуді тағайындау, анықтамалық әдебиеттерді пайдалана отырып, дәрілік препараттарға рецепт жазып беру	Дағды 1: Ең жиі кездесетін ауруларға тиісті емдеуді тағайындау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өз құзыреті шегінде жиі кездесетін аурулар кезінде тиісті емдеуді тағайындау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ең жиі кездесетін ауруларды емдеу стандарттары мен хаттамаларын білу. 2. Фармакология негіздерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Анықтамалық әдебиеттерді пайдалана отырып, дәрілік препараттарға рецепт жазып беру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өз құзыреті шегінде анықтамалық әдебиеттерді пайдалана отырып, дәрілік препараттарға рецепт жазу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік препараттарға рецептілерді ресімдеу әдістемесін білу. 2. Фармакология негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 9: Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтауды қамтамасыз ету	Дағды 1: Қорғаныс киімін пайдалану ережелерін сақтау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сыртқы келбетке қойылатын негізгі талаптарды сақтау дағдылары. 2. Арнайы медициналық киімдерді, аяқ киімдерді және бас киімдерді пайдалану дағдылары. 3. Маскаларды, қорғаныш көзілдіріктерді, қалқандарды қолдану дағдылары. 4. Медициналық қолғапты қолдану дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қорғаныш медициналық киімді пайдалану қағидаларын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Қолды әлеуметтік, гигиеналық және хирургиялық деңгейде өңдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механикалық әдіспен қолдың бетінен кір мен жартылай өтпелі микрофлораны кетіру дағдылары 2. Жартылай өтпелі микрофлораны (антисептикалық сабынмен) жою немесе өтпелі микрофлораны толығымен жою дағдылары (қосымша антисептикалық өңдеумен) 3. Қолдың стерильділігіне қол жеткізу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолды өңдеудің әлеуметтік, гигиеналық, хирургиялық деңгейлерінің мақсатын білу. 2. Қолды өңдеудің әлеуметтік, гигиеналық, хирургиялық деңгейлерінің көрсеткіштерін білу. 3. Қолды өңдеудің әлеуметтік, гигиеналық, хирургиялық деңгейлерін жабдықтауды білу. 4. Қолды өңдеудің әлеуметтік, гигиеналық, хирургиялық деңгейлерінің міндетті шарттарын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>ЕПҰ үй-жайларын гигиеналық тазалауды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы тазалауды жүргізу мүмкіндігі. 2. Ауа ортасын дезинфекциялау мүмкіндігі. 3. Палаталар мен басқа да үй-жайларды желдету мүмкіндігі. 4. Санитарлық тораптарды тазалауды жүргізу мүмкіндігі. 5. Ауа ортасының температурасын, ылғалдылығын, ластануын бақылау мүмкіндігі. 6. Епу қоқыстары мен қалдықтарын жинай білу. 7. Ас блогы мен буфет бөлімшелерін тазалай білу. 8. Асхана, ас үй және шыны ыдыстарды жуу мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы жинауды жүргізу схемасын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Стационардың киім-кешек режимін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Талаптарға сәйкес іш киіммен қамтамасыз ету мүмкіндігі.

		<ul style="list-style-type: none"> 2. Ластану кезінде іш киімді үнемі ауыстыру мүмкіндігі. 3. Лас кірді жинау мүмкіндігі. 4. Лас кірді уақытша сақтау мүмкіндігі. 5. Таза кірді сақтау мүмкіндігі. 6. Кір жуу қабілеті. 7. Таза іш киімді жеткізу мүмкіндігі
		<p>Білімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Стационардың киім-кешек режимін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 5:</p> <p>ЕПҰ-да ағымдағы және қорытынды дезинфекцияны қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Епу-да профилактикалық дезинфекциялау қабілеті. 2. Ағымдағы дезинфекция сапасын бақылауды жүргізу мүмкіндігі 3. Қорытынды дезинфекция сапасына бақылау жүргізу мүмкіндігі
		<p>Білімдер:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. ВБИ кезінде дезинфекция жүргізу схемасын білу. 2. Дезинфекция түрлерін білу. 3. Дезинфекция әдістерін білу. 4. Дезинфекция деңгейлерін білу. 5. Дезинфекциялау құралдарын білу. 6. Дезинфекциялау құралдары мен режимдерін білу. 7. Дезинфекциялау құралдарының жарамдылығын бақылау түрлерін білу. 8. Дезинфекциялау құралдарымен жұмыс істеу кезінде еңбек қауіпсіздігі ережелерін білу. 9. Дезинфекциялау құралдарымен улану кезіндегі алғашқы көмекті білу. 10. Дезинфекциялау құралдарын дайындау және сақтау техникасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялауды қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау рәсіміне дайындай білу. 2. Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау рәсімдерін орындай білу.

		<p>3. Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау рәсімдерін аяқтай білу.</p> <p>4. Екі рет сұрту тәсілімен пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялауды жүргізу мүмкіндігі</p>
	<p>Білімдер:</p>	<p>1. Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау процесін жаратандыруды білу.</p> <p>2. Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау процесінің міндетті шарттарын білу.</p> <p>3. Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау процесінің кезеңдерін білу.</p> <p>4. Пациенттерге күтім жасау заттарын дезинфекциялау процесіне қажетті құралдарды білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 7: Процедуралық кабинетте кәсіби инфекцияның алдын алуды қамтамасыз ету</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Парентеральді жолмен берілетін инфекциялардың, оның ішінде АИТВ-инфекциясының процедуралық кабинетінде кәсіптік инфекцияның алдын алуды қамтамасыз ете білу.</p> <p>2. Медициналық қолғаптардың жыртуы мен тесілуі кезінде жұқтыру ықтималдығын азайту үшін ұсыныстарды орындау мүмкіндігі.</p> <p>3. Алғашқы медициналық көмек қобдишасының болуын қамтамасыз ету мүмкіндігі.</p> <p>4. Қолданылған шприцтермен жұмыс істеу кезінде жарақат алған жағдайда шұғыл алдын алу шараларын жүзеге асыра білу</p>
	<p>Білімдер:</p>	<p>1. Процедуралық кабинетте жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 8: ЕПҚ қалдықтарын жинауды, сақтауды және жоюды қамтамасыз ету</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. А класындағы қалдықтарды (қауіпті емес қалдықтарды) жинау, сақтау және жою іскерлігі.</p> <p>2. Б класындағы қалдықтарды (қауіпті/ қауіпті қалдықтар) жинау, сақтау және жою іскерлігі.</p>

		<p>3. В класындағы қалдықтарды жинау, сақтау және жою мүмкіндігі (өте қауіпті қалдықтар).</p> <p>4. С класындағы қалдықтарды (құрамы бойынша өнеркәсіпке жақын қалдықтарды) жинау, сақтау және жою іскерлігі.</p> <p>5. Д класындағы қалдықтарды (радиоактивті қалдықтар) жинау, сақтау және жою іскерлігі</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Епу медициналық қалдықтарын жинау, сақтау, тасымалдау және кәдеге жарату жүйесін білу. 2. Медициналық қалдықтарды жинауға және сақтауға арналған полиэтилен пакетін пайдалану ережелерін білу. 3. Өткір бір реттік құралдарды жинауға арналған контейнер-сыйымдылықты пайдалану ережелерін білу. 4. Мақта, бинт және басқа да жылайтын шығын материалдарын жинауға арналған сыйымдылық-контейнерді пайдалану ережелерін білу. 5. Органикалық және микробиологиялық қалдықтарды жинауға арналған сыйымдылық-контейнерді пайдалану ережелерін білу. 6. Қалдықтарды сақтау және тасымалдау туралы білім. 7. Қалдықтарды кәдеге жарату туралы білім
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 9: Медициналық мақсаттағы бұйымдарды өңдеу және зарарсыздандыруды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық мақсаттағы бұйымдарды дезинфекциялауды жүзеге асыра білу. 2. Медициналық мақсаттағы құралдарды дезинфекциялауды жүзеге асыру мүмкіндігі. 3. Бір рет қолданылатын шприцтерді дезинфекциялауды жүзеге асыру мүмкіндігі. 4. Құралдарды зарарсыздандыру алдындағы тазалауды жүзеге асыру мүмкіндігі. 5. Аспаптарды аппараттық дезинфекциялауды және зарарсыздандыруды жүзеге асыра білу.

		<p>6. Зарарсыздандыру алдындағы тазалау сапасын бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>7. Стерилизацияны жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>8. Автоклавтауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>9. Стерильділікті бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>10. Зарарсыздандыру үшін тану материалын дайындауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>11. Таңғыш материалды зарарсыздандыру қораптарына салуды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>12. Стерильді үстелді жабу үшін мақсатты сәндеуді жүзеге асыру мүмкіндігі</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық мақсаттағы бұйымдарды дезинфекциялауды білу.</p> <p>2. Медициналық құралдарды дезинфекциялауды білу.</p> <p>3. Бір рет қолданылатын шприцтерді дезинфекциялау алгоритмін білу.</p> <p>4. Зарарсыздандыру алдындағы өңдеу үшін қолданылатын жуғыш заттарды білу</p> <p>5. Стерилизация ұғымын, зарарсыздандыру әдістері мен әдістерін білу.</p> <p>6. Автоклавтау ұғымын білу.</p> <p>7. Зарарсыздандыру режимдерін білу.</p> <p>8. Ауа стерилизаторларында (құрғақ өрт шкафтарында) жұмыс істеу тәртібін білу.</p> <p>9. Химиялық заттардың ерітінділерімен зарарсыздандыруды білу.</p> <p>10. Газбен зарарсыздандыруды білу.</p> <p>11. Стерилизацияны бақылау әдістерін білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 10: Ерекше стерильділік аймақтарында жұмыс нормаларын сақтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стерильді халат кию дағдылары.</p> <p>2. Стерильді колғап кию дағдылары.</p> <p>3. Стерильді үстелді жабу дағдылары.</p>

		4. Стерильді үстелмен жұмыс істеу үшін стерильді науаға дайындық дағдылары
		Білімдер: 1. Ерекше стерильділік аймақтарында жұмыс істеу ережелерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Денсаулық сақтау ұйымдарында еңбек қауіпсіздігі нормаларын қамтамасыз ету	Дағды 1: Денсаулыққа ықтимал қауіпті жабдықтармен және заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік нормаларын сақтау	Машықтар: 1. Электр жабдықтарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын ережелерін сақтай білу 2. Медициналық техникамен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтай білу. 3. Пышақпен кесетін медициналық құралдармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтай білу. 4. Радиоактивті сәуле шығаратын жабдықпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтай білу. 5. Денсаулыққа ықтимал қауіпті заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтай білу
		Білімдер: 1. Электр жабдықтарымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу. 2. Медициналық техникамен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу. 3. Пышақпен кесетін медициналық құралдармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу. 4. Радиоактивті сәуле шығаратын жабдықпен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу. 5. Денсаулыққа ықтимал қауіпті заттармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Өртке қарсы қауіпсіздік нормаларын сақтау	Машықтар: 1. Өртке қарсы қауіпсіздік ережелерін сақтай білу Білімдер: 1. Өрт қауіпсіздігі ережелерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Логикалық және сыни ойлау дағдылары, шешімдерді сендіру және дәлелдеу, өз ойларын ауызша және жазбаша түрде дұрыс және логикалық жобалау. Ұжымдарда жұмыс істей білу	

	<p>Ақпарат пен білімді жүйелеу қабілеті</p> <p>Ақпаратты талдау және синтездеу дағдылары</p> <p>Кәсіби қызметте өз бетінше шешім қабылдай білу</p> <p>Мінез-құлықтың ішкі мәдениетінің принциптерін сақтай білу</p> <p>Мінез-құлықтың сыртқы мәдениетінің принциптерін сақтай білу</p> <p>Медициналық этика және деонтология принциптерін сақтай білу</p> <p>Бағынуды сақтау қабілеті</p> <p>Денсаулық сақтау ұйымының беделінің сақталуын сақтай білу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет зертханашысы	
	4	Дәрігер-эпидемиолог көмекшісі	
	4	Дәрігер-эпидемиолог-энтмолог көмекшісі	
	4	Санитарлық дәрігердің көмекшісі	
4	Санитарлық фельдшер		
10. Кәсіптің карточкасы «Фельдшер»:			
Топтың коды:	3212-0		
Қызмет атауының коды:	3212-0-006		
Кәсіптің атауы:	Фельдшер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Фельдшер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Емдеу ісі	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Біліктілік деңгейіне сәйкес жігі аурулар мен жазатайым оқиғалар кезінде емдеу-профилактикалық және санитариялық-профилактикалық, жедел медициналық көмек көрсетуді жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
	Міндетті еңбек функциялары:		

Еңбек функцияларының тізбесі:		<ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы көмек көрсетуді қажет ететін шұғыл жағдайларды анықтау 2. Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету 2. Науқасты алғашқы тексеруден өткізу 3. Жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету 4. Ең жиі кездесетін аурулардың типтік жағдайларын диагностикалау
Еңбек функциясы 1: Алғашқы көмек көрсетуді қажет ететін шұғыл жағдайларды анықтау	<p>Дағды 1: Зардап шеккен адамның санасын бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушінің сыртқы ынталандыруға реакциясын анықтау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Айқын сананың сипаттамаларын білу. 2. Саңырау күйдің сипаттамаларын білу. 3. Сопорозды жағдайдың сипаттамаларын білу. 4. Команың сипаттамаларын және оның дәрежесін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Жәбірленушінің өмір белгілерін және клиникалық өлім белгілерін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек соғуын анықтау дағдылары. 2. Жүрек соғу жиілігін анықтау дағдылары. 3. Тыныс алуды анықтау дағдылары. 4. Оқушылардың жарыққа реакциясын анықтау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмір белгілерін білу. 2. Клиникалық өлім белгілерін білу. 3. Биологиялық өлімнің белгілерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3: Жәбірленушіні Үстірт тексеруді жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бірнеше минут ішінде өлімге әкелетін өмірге қауіп төндіретін жағдайлардың белгілерін анықтау дағдылары. 2. Көмек көрсету мағынасыз болған кезде биологиялық өлімнің белгілерін анықтау дағдылары

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық өлім белгілерін білу. 2. Кома белгілерін білу. 3. Сыртқы қан кету белгілерін білу. 4. Мойын мен кеуде қуысының ену белгілерін білу. 5. Өмірге сәйкес келмейтін зақымдану белгілерін білу. 6. Биологиялық өлімнің белгілерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Жәбірленушіні егжей-тегжейлі тексеруді жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушіге сауалнама жүргізу дағдылары. 2. Зардап шеккен адамды "басынан аяғына дейін"Сұрау дағдылары. 3. Сүйектің (аяқ-қолдың, жамбастың, омыртқаның, кеуде қуысының) зақымдану ықтималдығын анықтау дағдылары. 4. Енетін жарақаттардың ықтималдығын анықтау дағдылары. 5. Жаралар мен абразияларды анықтау дағдылары. 6. Күйік пен аязды анықтау дағдылары. 7. Ауыздан шыққан иісті анықтау дағдылары
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сүйектің сыну белгілерін білу. 2. Енетін жаралардың белгілерін білу. 3. Күйік пен аяздың белгілерін білу. 4. Қан кету белгілерін білу (Сыртқы және ішкі). 5. Улану белгілерін білу. 6. Тұншығу белгілерін білу. 7. Электр жарақатының белгілерін білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>1. Сүйектің сыну белгілерін білу. 2. Енетін жаралардың белгілерін білу. 3. Күйік пен аяздың белгілерін білу. 4. Қан кету белгілерін білу (Сыртқы және ішкі). 5. Улану белгілерін білу. 6. Тұншығу белгілерін білу. 7. Электр жарақатының белгілерін білу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігін анықтау дағдылары. 2. Жедел тыныс жетіспеушілігін анықтау дағдылары. 3. Жедел аллергиялық реакцияны анықтау дағдылары. 4. "Өткір ішті" анықтау дағдылары.

		<p>5. Жедел улануды (эндогендік және экзогендік) анықтау мүмкіндігі.</p> <p>6. Ми қан айналымының жедел бұзылуын анықтау дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігінің белгілерін білу. 2. Жедел тыныс жетіспеушілігінің белгілерін білу. 3. Жедел аллергиялық реакцияның белгілерін білу. 4. "Жедел іштің" белгілерін білу. 5. Жедел улану белгілерін білу (эндогендік және экзогендік). 6. Жедел цереброваскулярлық бұзылыстың белгілерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету	<p>Дағды 1:</p> <p>Алғашқы медициналық көмек көрсету үшін жағдайдың қауіпсіздігін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқиға орнын тексеру/ жәбірленушіні анықтау дағдылары. 2. Қоршаған ортаның қауіпсіздік деңгейін бағалау дағдылары. 3. Жәбірленушіні қоршаған ортаның қауіпсіз аймағына жеткізу дағдылары. 4. Зардап шеккен адамға зиянды факторлардың әсерін жою дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін қоршаған орта факторларын білу. 2. Жәбірленушіні жеткізу тәсілдерін білу. 3. Төтенше жағдайлар кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету үшін қауіпсіз аймақтың шарттарын білу. 4. Зардап шеккен адамға зиян келтіретін факторларды жою жолдарын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациентаенттік жағдай бейініне сәйкес пациенттің шұғыл жеткізілуін қамтамасыз ету немесе жедел және шұғыл медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін мамандарды шақыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті Епу-ға жеткізу және оның жолдағы жай-күйін бақылау дағдылары. 2. Ргентті күй профилін анықтау дағдылары. 3. Пациентке білікті көмек қажет мамандарды шақыру мүмкіндігі.

		<p>4. Білікті мамандарға пациент туралы ақпарат беру қабілеті</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушіні жеткізу тәсілдерін білу. 2. Науқастың жағдайын бақылаудың негізгі көрсеткіштерін білу. 3. Профильге байланыстыргентті күйлердің сипаттамаларын білу. 4. Медициналық қызмет көрсету бейініне сәйкес білікті медицина қызметкерлерінің функцияларын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық қызметтер көрсетудің құжаттамасын (оның ішінде электрондық) қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу дағдылары. 2. Барлық қажетті жазбаларды дұрыс рәсімдеу мүмкіндігі. 3. Дағдылар жазбалар мен олардың шығарылу уақыты туралы белгілердің түсінікті болуын қамтамасыз ету. 4. Дағдылар медициналық құжаттаманың стандартты нысандарының сақталуын қамтамасыз ету. 5. Денсаулық сақтау ұйымының тіркеушісіне және мұрағатына медициналық құжаттаманы уақтылы беру дағдылары
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық құжат айналымын реттеу бойынша НҚА-ны білу. 2. Медициналық есепке алу-есеп құжаттамасының стандартты нысандарын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Электрондық медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дербес компьютерді қолдану дағдылары. 2. Электрондық медициналық құжаттаманың стандартты нысандарын жүргізу білігі. 3. Электрондық деректер базасына ақпаратты дұрыс және уақтылы енгізу мүмкіндігі. 4. Ақпараттық қауіпсіздіктің сақталуын қамтамасыз ете білу.

		<p>5. Электрондық медициналық құжаттаманың сақталуын қамтамасыз ете білу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дербес компьютермен жұмыс істеу туралы негізгі мәліметтерді білу. 2. Негізгі компьютерлік бағдарламалардың қолданылуын білу. 3. Денсаулық сақтауды ақпараттандыру негіздерін білу. 4. Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету негіздерін білу. 5. Электрондық және медициналық құжат айналымын реттеу бойынша НҚА-ны білу. 6. Электрондық медициналық есепке алу-есеп құжаттамасының стандартты нысандарын білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 3: Жұмыс нәтижелерін талдау		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс тиімділігінің, сапасының, тиімділігінің көрсеткіштерін талдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кезекшіліктің салыстырмалылық белгісі. 2. Сачествa жұмысының мәні. 3. Кезекшілік әсерінің маңыздылығы. 4. Медициналық статистиканың белгісі. 5. Үнемді тиімділіктің белгісі. 6. Медициналық тиімділіктің белгісі. 7. Әлеуметтік тиімділіктің белгісі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		-
Дағды 4: Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды әзірлеу		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызметтің нәтижелілігін шектейтін проблемаларды анықтау мүмкіндігі. 2. Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды жоспарлау қабілеті. 3. Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды жүзеге асыру мүмкіндігі. 4. Қызмет нәтижелерін жетілдіретін іс-шараларды талдау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімділік көрсеткіштерін білу. 2. Сапа менеджментін білу. 3. Енгізуді ұйымдастыруды білу. 4. Жұмыс бейіні бойынша ғылымның заманауи жетістіктерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 5:</p> <p>Төмен тұрған медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төмен тұрған персоналға жұмыстағы кемшіліктерді немесе жұмыс тиімділігінің жеткіліксіздігін көрсету дағдылары. 2. Төмен тұрған персоналмен бірлесіп жұмыстағы кемшіліктерді жою тетіктерін әзірлеу және мінсіз және жоғары тиімді іс-қимылдар алгоритмдерінің немесе нұсқаулықтарының тиімділігін арттыру дағдылары. 3. Мінсіз және жоғары тиімді әрекеттердің мысалын қолдана отырып көрсету дағдылары. 4. Төмен тұрған персоналдың алгоритмдер мен нұсқаулықтарды орындауын бақылау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төмен тұрған персонал жұмысының мақсаттарын білу. 2. Төмен тұрған персоналдың міндеттерін білу. 3. Төмен тұрған персоналдың лауазымдық функцияларын білу. 4. Төмен тұрған персоналдың жұмысын реттейтін стандарттар мен НҚА-ны білу. 5. Персоналды басқару туралы білім. 6. Сапа менеджментін білу. 7. Операциялық менеджментті білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Дағды 6:</p> <p>Медициналық қызмет нәтижелерінің негізгі көрсеткіштерінің мониторингі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өз қызметінің тиімділігінің негізгі көрсеткіштерін анықтау мүмкіндігі. 2. Қызмет нәтижелеріне ай сайынғы мониторинг жүргізе білу. 3. Тиісті құрылымдарға ақпарат беру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнімділік көрсеткіштерін білу. 2. Сапа менеджментін білу. 3. Енгізуді ұйымдастыруды білу.

		4. Жұмыс бейіні бойынша ғылымның заманауи жетістіктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 7: Тәжірибеге жаңа әдістемелерді енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет бейіні бойынша халықаралық тәжірибені зерделеу қабілеті. 2. Қызмет саласындағы жаңа ғылыми жетістіктерді зерделеу қабілеті. 3. Тәжірибеге жаңа әдістемені енгізу мүмкіндігі. 4. Тәжірибеге жаңа әдістемені енгізу нәтижелерін талдау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет саласындағы заманауи жетістіктерді білу. 2. Қызмет саласындағы халықаралық тәжірибені білу. 3. Енгізу процесін реттейтін НҚА-ны білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 2: Науқасты алғашқы тексеруден өткізу	Дағды 1: Науқас туралы жалпы ақпарат алу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттен ақпарат алу дағдылары. 2. Науқастарға сұрақ қою және науқастың психологиялық жағдайы мен ақыл-ойына қарамастан қажетті ақпарат алу дағдылары. 3. Тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу. 2. Науқас туралы мәліметтер жинаудың реттілігі мен көлемін білу. 3. Облыстағы науқастың психологиясын білу. 4. Медициналық этика мен деонтологияның ерекшеліктерін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Науқастың шағымдарын анықтау және нақтылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа сауалнама жүргізу дағдылары. 2. Сұрақ қою арқылы науқастың негізгі шағымдарын анықтау дағдылары.

		<p>3. Сұрақ қою арқылы науқастың қосымша шағымдарын бөлу дағдылары.</p> <p>4. Шағымды бағалау дағдылары: қарқындылығы, локализациясы, сәулеленуі, ұзақтығы, пайда болу себептері және осы патологиялық процестің белгілі бір факторларымен байланысы</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ішкі аурулардың пропедевтикасының негіздерін білу.</p> <p>2. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу.</p> <p>3. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.</p> <p>4. Негізгі шағымдарды және олардың әртүрлі патологиялық жағдайлар мен ауруларға тән ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3: Науқастың ауру тарихы туралы мәліметтерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқастың сұрақ қою дағдылары.</p> <p>2. Патологиялық процестің бастапқы көрінісі мен барысы туралы толық ақпарат алу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ішкі аурулардың пропедевтикасының негіздерін білу.</p> <p>2. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу.</p> <p>3. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.</p> <p>4. Аурулар кезінде анықталатын негізгі анамnestикалық белгілерді білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 4: Науқастың өмір тарихы туралы мәліметтерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өткен аурулар туралы толық ақпарат алу дағдылары.</p> <p>2. Аллергиялық реакциялар, тұқым қуалаушылық туралы толық ақпарат алу дағдылары.</p>

		<p>3. Кәсіби зияндар, өмір салты туралы толық ақпарат алу дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ішкі аурулардың пропедевтикасының негіздерін білу. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу. Аурулар кезінде анықталатын негізгі анамнестикалық белгілерді білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5: Науқастың жалпы жағдайын бағалау</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Объективті тексеру жүргізу дағдылары. Объективті зерттеу әдістерін қолдану дағдылары. Ағзалар мен жүйелер ауруларының жалпы және ерекше белгілерін анықтау дағдылары. Науқастың жалпы жағдайын бағалау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 6: Пациентті объективті (физикалық) зерттеу жүргізу</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқасты тексеру дағдылары. Науқастың санасын бағалау дағдылары. Науқастың жағдайын бағалау дағдылары. Науқастың дене бітімін бағалау дағдылары. Науқасты пальпациялау дағдылары. Науқасты перкуссиялау дағдылары.

		<p>7. Науқасты аускультациялау дағдылары.</p> <p>8. Қан қысымын өлшеу дағдылары.</p> <p>9. Жүрек соғу жиілігін өлшеу дағдылары, PDD.</p> <p>10. Термометрияны жүргізу дағдылары.</p> <p>11. Дене салмағын, бойын, бетінің ауданын өлшеу дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу 2. Қалыпты және патологиялық анатомияның негіздерін білу. 3. Қалыпты және патологиялық физиологияның негіздерін білу. 4. Топографиялық анатомия негіздерін білу. 5. Биохимия негіздерін білу. 6. Пальпация техникасын білу 7. Перкуссияның техникасы мен ережелерін білу 8. Аускультация техникасы мен ережелерін білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 7: Алдын ала дифференциалды диагностика жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың қолда бар сауалнама деректерін саралау, талдау және жүйелеу дағдылары, 2. Науқасты алғашқы тексеру дағдылары. 3. Науқасты объективті зерттеу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу 2. Қалыпты және патологиялық анатомияның негіздерін білу. 3. Қалыпты және патологиялық физиологияның негіздерін білу. 4. Топографиялық анатомия негіздерін білу. 5. Биохимия негіздерін білу.

	6. Ағзалар мен жүйелер ауруларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын және тән ерекшеліктерін білу (айрықша белгілері)
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 8: Алдын ала диагнозды тұжырымдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Негізгі ауруды окшаулау дағдылары. Осы аурудың асқынуларының бар екендігін көрсететін деректерді талдау дағдылары. Ілеспе ауруды бөлу дағдылары. Диагнозды және ілеспе патологияны тұжырымдау дағдылары. Алдын ала диагнозды негіздеу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> НҚА талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу Ағзалар мен жүйелер ауруларының жіктелуін, этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 9: Кәсіби қызмет процесінде жеке әлеуетті арттыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби қызмет процесінде Өзін-өзі оқыту және дағдыларды бекіту қабілеті. Оқу-әдістемелік әдебиеттер бойынша мерзімді өзін-өзі оқыту қабілеті. Кәсіби оқыту іс-шараларына үнемі қатысу дағдылары. Кәсіби ақпарат алмасу іс-шараларына қатысу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби қызмет процесінде Өзін-өзі оқыту және жеке әлеуетті арттыру технологиясын білу. Кәсіби оқу-әдістемелік ақпарат көздерін білу. Ақпаратты игеру жолдарын білу. Кәсіби біліктілікті арттыру саласындағы НҚА және регламенттеуші құжаттарды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 10:	Машықтар:

	<p>Бөлімшенің әлеуетін арттыруға қатысу</p>	<p>1. Бөлімшені жетілдіру стратегиясын қалыптастыруға қатысу қабілеті.</p> <p>2. Тәжірибесі аз әріптестерге қатысты тәлімгерлік дағдылары.</p> <p>3. Бөлімшенің орта медициналық персоналына қатысты тәлімгерлік дағдылары.</p> <p>4. Кіші медициналық персоналға қатысты тәлімгерлік дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бөлімше қызметінің мақсаттарын, міндеттерін, функциялары мен нәтижелерін білу.</p> <p>2. Дәрігерлік консилиумдарды өткізу мақсаттарын білу.</p> <p>3. Консилиум қорытындысын ресімдеу ережелерін білу.</p> <p>4. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу.</p> <p>5. Медициналық этика және деонтология туралы білім.</p> <p>6. Өз құзыреті шегінде пациенттерге бейінді мамандандырылған ұсынымдарды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 11: Кәсіби ақпарат алмасу іс-шараларына қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби ақпарат алмасу іс-шараларында суреттерді, бейнематериалдарды, емдеу туралы деректерді көрсетумен және пациентті басқарудың одан әрі тактикасы туралы шешім қабылдаумен талқылауға қатысу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілердің талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.</p> <p>2. Пациентті диагностикалау мен емдеудің одан әрі тактикасы туралы мәселе шығара отырып, бөлімшедегі пациенттер туралы ақпаратпен презентациялар дайындауды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 12: Кәсіби тақырыпқа мақала жазу баспа немесе электронды кәсіби басылымдар</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жариялау үшін материалды таңдау мүмкіндігі.</p>

		<p>2. Жариялау үшін материалды статистикалық және аналитикалық өңдеу қабілеті.</p> <p>3. Басылымның мәтінін жаза білу.</p> <p>4. Жарияланымға түйіндеме жаза білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми және ғылыми-практикалық баспа немесе электрондық басылымдарға Жарияланымдар жазу ережелерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 13:</p> <p>Пациенттерге немесе оның заңды өкілдеріне науқас режимі бойынша нұсқама жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқастың қатаң төсек режимі бойынша нұсқама жүргізу дағдылары.</p> <p>2. Науқастың төсек режимі бойынша нұсқама жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Науқастың палаталық режимі бойынша нұсқама жүргізу дағдылары.</p> <p>4. Науқастың жалпы режимі бойынша нұсқама жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Науқастың қатаң төсек демалысының мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>2. Науқастың төсек демалысының мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Науқастың жалпы режимінің мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 14:</p> <p>Пациенттерге немесе оның заңды өкілдеріне науқастың диетасы бойынша нұсқама жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. №1 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. № 2 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. № 3 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>4. №4 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>5. №5 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>6. №6 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>7. №7 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>8. №8 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>9. №9 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p>

		<p>10. №10 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>11. №11 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>12. №12 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>13. №13 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>14. №14 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>15. №15 диета бойынша науқасқа нұсқама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. № 1 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>2. № 2 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. № 3 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>4. № 4 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>5. № 5 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>6. № 6 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>7. № 7 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>8. № 8 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>9. № 9 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>10. № 10 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>11. № 11 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>12. № 12 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>13. № 13 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>14. № 14 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>15. № 15 диетаның мақсаты мен ерекшеліктерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 15: Тәжірибесі аз әріптестерге қатысты тәлімгерлік жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бөлімшенің жаңа қызметкерлерін әлеуметтік психологиялық бейімдеуді қолдау мүмкіндігі.</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымының жаңа қызметкерлерін және тәжіри-</p>

		<p>бесі аз әріптестерін кәсіби бейімдеуді қолдау мүмкіндігі.</p> <p>3. Кәсіби дағдылар бойынша жеке әңгімелер мен консультациялар өткізудің коммуникативтік дағдылары.</p> <p>4. Жаңа қызметкерлер мен тәжірибесі аз әріптестердің білімі мен дағдылары бойынша емтихан өткізу кезінде және сынақ мерзімін мерзімінен бұрын аяқтау кезінде кәсіби бейімделу қағидаттарын сақтай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нормативтік құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларының стандарттарының (клиникалық нұсқаулықтардың) және лауазымдық нұсқаулықтардың талаптарын білу.</p> <p>2. Медициналық этика және деонтология туралы білім.</p> <p>3. Әріптестермен және пациенттермен қарым-қатынастың педагогикалық және психологиялық элементтерін білу.</p> <p>4. Кәсіби қызметпен байланысты мамандандырылған Білім.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
	<p>Дағды 16: Орта медициналық персоналға қатысты тәлімгерлік жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Орта медициналық персоналды лауазымдық нұсқаулықпен, қызмет стандарттарымен, жұмыс үшін қажетті нұсқаулық әдістемелік материалдармен және нормативтік құжаттармен таныстыру мүмкіндігі.</p> <p>2. Жеке әңгімелесу және кәсіби дағдылар бойынша кеңес беру дағдылары.</p> <p>3. Жұмыс кезінде этика және деонтология негіздерін оқыту дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нормативтік-құқықтық актілердің, әдістемелік ұсынымдардың, әдістемелік нұсқаулықтардың, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларының стандарттарының (клиникалық нұсқаулықтардың) және лауазымдық нұсқаулықтардың талаптарын білу.</p> <p>2. Медициналық этика және деонтология туралы білім.</p>

		<p>3. Өріптестермен және пациенттермен қарым-қатынастың педагогикалық және психологиялық элементтерін білу.</p> <p>4. Кәсіби қызметпен байланысты мамандандырылған Білім.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 17:</p> <p>Кіші медициналық персоналға қатысты тәлімгерлік жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кіші персоналға қатысты әлеуметтік психологиялық қолдау көрсете білу.</p> <p>2. Кіші персоналға қатысты кәсіби қолдау көрсете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нормативтік - құқықтық актілердің талаптарын, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларының стандарттарын (клиникалық нұсқаулықтарды) білу.</p> <p>2. Кіші персоналға қатысты әлеуметтік-психологиялық қолдау принциптерін білу.</p> <p>3. Кіші персоналға қатысты кәсіби қолдау принциптерін білу.</p> <p>4. Медициналық этика және деонтология туралы білім.</p> <p>5. Өріптестермен және пациенттермен қарым-қатынастың педагогикалық және психологиялық элементтерін білу.</p> <p>6. Кәсіби қызметпен байланысты мамандандырылған Білім.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кардиологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жедел коронарлық синдромға жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. Миокард инфарктісіне диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>3. Аритмия кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>4. Өкпе ісінуіне диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>5. Инфекциялық эндокардит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p>

6. Терең тамыр тромбозына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.
7. Өкпе эмболиясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
8. Қан қысымының жоғарылауы, дағдарыс кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
9. Аортаның қабыршақтайтын аневризмасын диагностикалау және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.
10. Жедел перикардит кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі.
11. Жүрек тампонадасына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі.

Білімдер:

1. Жедел коронарлық синдром кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
2. Миокард инфарктісі кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
3. Аритмия кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
4. Өкпе ісінуі кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
5. Инфекциялық эндокардит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.
6. Терең тамыр тромбозының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.
7. Өкпе эмболиясы кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.

		<p>8. Қан қысымының жоғарылауы, дағдарыс кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>9. Аорта аневризмасының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, жедел емдеу шараларының техникасын білу.</p> <p>10. Жедел перикардит кезіндегі шұғыл емдеу шараларының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, техникасын білу.</p> <p>11. Жүрек тампонадасының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Тыныс алу жүйесінің аурулары кезінде шұғыл жағдайларда жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел пневмония кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 2. Бронх демікпесінің шабуылына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 3. Жедел тыныс жетіспеушілігі кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 4. Респираторлық дистресс-синдром кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 5. Пневмоторакс кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 6. Гемоптиз кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу мүмкіндігі. 7. Плевра эффузиясына диагноз қою және жедел және шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. 8. Ересектер мен балаларда тыныс алу жолдарының жіті обструкциясы кезінде жедел және шұғыл көмек көрсету және диагностика жүргізу білігі
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техника-

		<p>сын, жедел пневмония кезіндегі тактиканы білу.</p> <p>2. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, бронх демікпесінің шабуылындағы тактиканы білу.</p> <p>3. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, жедел тыныс жетіспеушілігі кезіндегі тактиканы білу.</p> <p>4. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, респираторлық дистресс синдромындағы тактиканы білу.</p> <p>5. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, пневмоторакс кезіндегі тактиканы білу.</p> <p>6. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, гемоптиз тактикасын білу.</p> <p>7. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы, шұғыл емдеу шараларының техникасын, плевра эффузиясының тактикасын білу.</p> <p>8. Ересектер мен балалардағы тыныс алу жолдарының жедел обструкциясының этиологиясын, патогенезін, клиникалық көрінісін, диагностикасын, шұғыл емдеу шараларының техникасын, тактикасын білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 4: Ең жиі кездесетін аурулардың типтік жағдайларын диагностикалау</p>	<p>Дағды 1: Бекітілген учаскедегі статистикалық есептілік үшін Мониторинг</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурудың негізгі көрсеткіштерін анықтай білу. 2. Таралудың негізгі көрсеткіштерін анықтай білу. 3. Өлімнің негізгі көрсеткіштерін анықтай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурудың негізгі белгілерін анықтау және түсіндіру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аурудың негізгі белгілерін анықтай білу.</p> <p>2. Оларды дифференциалды диагностика үшін қолдана білу</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу.</p> <p>2. Аурудың патологиялық процестері мен ағымының заңдылықтарын, аурудың этиологиясы мен патогенезін, аурулардың клиникалық көрінісін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Логикалық және сыни ойлау дағдылары, шешімдерді сендіру және дәлелдеу, өз ойларын ауызша және жазбаша түрде дұрыс және логикалық жобалау.</p> <p>Ұжымдарда жұмыс істей білу</p> <p>Ақпарат пен білімді жүйелеу қабілеті</p> <p>Ақпаратты талдау және синтездеу дағдылары</p> <p>Кәсіби қызметте өз бетінше шешім қабылдай білу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет зертханашысы
	4	Дәрігер-эпидемиолог көмекшісі
	4	Дәрігер-эпидемиолог-энтмолог көмекшісі
	4	Санитарлық дәрігердің көмекшісі
4	Санитарлық фельдшер	
11. Кәсіптің карточкасы «Фельдшер»:		
Топтың коды:	3212-0	
Қызмет атауының коды:	3212-0-006	
Кәсіптің атауы:	Фельдшер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Фельдшер</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Емдеу ісі	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Біліктілік деңгейіне сәйкес жіті аурулар мен жазатайым оқиғалар кезінде емдеу-профилактикалық және санитариялық-профилактикалық, жедел медициналық көмек көрсетуді жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Алғашқы көмек көрсетуді қажет ететін шұғыл жағдайларды анықтау 2. Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Алғашқы көмек көрсетуді қажет ететін шұғыл жағдайларды анықтау	Дағды 1: Зардап шеккен адамның санасын бағалау	Машықтар: 1. Жәбірленушінің сыртқы ынталандыруға реакциясын анықтау дағдылары Білімдер: 1. Айқын сананың сипаттамаларын білу. 2. Саңырау күйдің сипаттамаларын білу. 3. Сопорозды жағдайдың сипаттамаларын білу. 4. Команың сипаттамаларын және оның дәрежесін білу	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
	Дағды 2: Жәбірленушінің өмір белгілерін және клиникалық өлім белгілерін анықтау	Машықтар: 1. Жүрек соғуын анықтау дағдылары. 2. Жүрек соғу жиілігін анықтау дағдылары. 3. Тыныс алуды анықтау дағдылары. 4. Оқушылардың жарыққа реакциясын анықтау дағдылары Білімдер: 1. Өмір белгілерін білу. 2. Клиникалық өлім белгілерін білу. 3. Биологиялық өлімнің белгілерін білу	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
	Дағды 3: Жәбірленушіні Үстірт тексеруді жүзеге асыру	Машықтар:	

		<p>1. Бірнеше минут ішінде өлімге әкелетін өмірге қауіп төндіретін жағдайлардың белгілерін анықтау дағдылары.</p> <p>2. Көмек көрсету мағынасыз болған кезде биологиялық өлімнің белгілерін анықтау дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиникалық өлім белгілерін білу.</p> <p>2. Кома белгілерін білу.</p> <p>3. Сыртқы қан кету белгілерін білу.</p> <p>4. Мойын мен кеуде қуысының ену белгілерін білу.</p> <p>5. Өмірге сәйкес келмейтін зақымдану белгілерін білу.</p> <p>6. Биологиялық өлімнің белгілерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Жәбірленушіні егжей-тегжейлі тексеруді жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жәбірленушіге сауалнама жүргізу дағдылары.</p> <p>2. Зардап шеккен адамды "басынан аяғына дейін"Сұрау дағдылары.</p> <p>3. Сүйектің (аяқ-қолдың, жамбастың, омыртқаның, кеуде қуысының) зақымдану ықтималдығын анықтау дағдылары.</p> <p>4. Енетін жарақаттардың ықтималдығын анықтау дағдылары.</p> <p>5. Жаралар мен абразияларды анықтау дағдылары.</p> <p>6. Күйік пен аязды анықтау дағдылары.</p> <p>7. Ауыздан шыққан иісті анықтау дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сүйектің сыну белгілерін білу.</p> <p>2. Енетін жаралардың белгілерін білу.</p> <p>3. Күйік пен аяздың белгілерін білу.</p> <p>4. Қан кету белгілерін білу (Сыртқы және ішкі).</p> <p>5. Улану белгілерін білу.</p> <p>6. Тұншығу белгілерін білу.</p> <p>7. Электр жарақатының белгілерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

Шұғыл жағдайларда алғашқы көмек көрсету	Алғашқы медициналық көмек көрсету үшін жағдайдың қауіпсіздігін қамтамасыз ету	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оқиға орнын тексеру/ жәбірленушіні анықтау дағдылары. 2. Қоршаған ортаның қауіпсіздік деңгейін бағалау дағдылары. 3. Жәбірленушіні қоршаған ортаның қауіпсіз аймағына жеткізу дағдылары. 4. Зардап шеккен адамға зиянды факторлардың әсерін жою дағдылары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адамдардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін қоршаған орта факторларын білу. 2. Жәбірленушіні жеткізу тәсілдерін білу. 3. Төтенше жағдайлар кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету үшін қауіпсіз аймақтың шарттарын білу. 4. Зардап шеккен адамға зиян келтіретін факторларды жою жолдарын білу
	Дағды 2: Пациентаенттік жағдай бейініне сәйкес пациенттің шұғыл жеткізілуін қамтамасыз ету немесе жедел және шұғыл медициналық көмекті қамтамасыз ету үшін мамандарды шақыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті Епу-ға жеткізу және оның жолдағы жай-күйін бақылау дағдылары. 2. Ргентті күй профилін анықтау дағдылары. 3. Пациентке білікті көмек қажет мамандарды шақыру мүмкіндігі. 4. Білікті мамандарға пациент туралы ақпарат беру қабілеті
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушіні жеткізу тәсілдерін білу. 2. Науқастың жағдайын бақылаудың негізгі көрсеткіштерін білу. 3. Профильге байланыстыргентті күйлердің сипаттамаларын білу. 4. Медициналық қызмет көрсету бейініне сәйкес білікті медицина қызметкерлерінің функцияларын білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Дағды 3: Иммунитетті нығайту бойынша іс-шаралар өткізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағзаны қатайтуды, дене шынықтыру және туризммен айналысуды, дұрыс тамақтануды, инфекция ошақтарын санациялауды қамтитын 	

		<p>аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дене шынықтыруды, дене шынықтыруды қамтитын аурулардың алдын алу туралы білім. Спорт және туризм, дұрыс тамақтану, инфекция ошақтарын санациялау</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 4:</p> <p>Туберкулезге қарсы жұмысты ұйымдастыру бойынша іс-шаралар өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Туберкулезге қарсы іс-шараларды басқару дағдылары.</p> <p>2. Туберкулезге қарсы диспансерлермен жұмыс істеу дағдылары.</p> <p>3. Науқастың маршрутын құру дағдылары.</p> <p>4. Диспансерлік топтастыру дағдылары.</p> <p>5. 18 жасқа дейінгі балалар мен жасөспірімдерді диспансерлік топтастыру дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. НҚА, әдістемелік ұсынымдар мен әдістемелік нұсқауларды, туберкулезге қарсы жұмысты ұйымдастыру бойынша фтизиатр – дәрігердің қызметін реттейтін клиникалық хаттамалардың (клиникалық нұсқаулықтардың) стандарттарын білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 5:</p> <p>Профилактикалық егулерді ұйымдастыру және жүргізу бойынша іс-шаралар өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бекітілген егу күнтізбесіне сәйкес ересек пациенттерге және өмірдің бірінші жылындағы балаларға профилактикалық егулерді ұйымдастыру дағдылары</p> <p>2. Егу іс-шараларын жүргізер алдында алдын ала қарау дағдылары</p> <p>3. Профилактикалық егулерді жүргізу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Профилактикалық егулер туралы білім: жүргізу күнтізбесі, орындау әдістемесі, қарсы көрсеткіштер, асқынұлар</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Логикалық және сыни ойлау дағдылары, шешімдерді сендіру және дәлелдеу, өз ойларын ауызша және жазбаша түрде дұрыс және логикалық жобалау.</p> <p>Ұжымдарда жұмыс істей білу</p>	

	Ақпарат пен білімді жүйелеу қабілеті Ақпаратты талдау және синтездеу дағдылары Кәсіби қызметте өз бетінше шешім қабылдай білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Кәсіби қызметте өз бетінше шешім қабылдай білу	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Санитарлық-эпидемиологиялық қызмет зертханашысы
	4	Дәрігер-эпидемиолог көмекшісі
	4	Дәрігер-эпидемиолог-энтмолог көмекшісі
	4	Санитарлық дәрігердің көмекшісі
	4	Санитарлық фельдшер

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

10. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

11. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Қазақстан медициналық колледждер одағы» заңды тұлғалар бірлестігі

Басшы: Рузденова Н.Б.

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

12. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

13. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

14. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

15. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

16. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
20-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Төтенше жағдайлар мен апаттар медицинасы»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Төтенше жағдайлар мен апаттар медицинасы

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86900009

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.9 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90.0 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт табиғи, техногендік және әлеуметтік сипаттағы төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмекті жоспарлау, ұйымдастыру және көрсету жөніндегі

маманның кәсіптік құзыреті саласындағы, төтенше жағдай режимін енгізу кезінде, облыста қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау кезіндегі талаптарды белгілейді Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер»:			
Топтың коды:	2213-8		
Қызмет атауының коды:	2213-8-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Төтенше жағдайлар мен апаттар медицинасы" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен төтенше жағдай режимін енгізу кезінде табиғи, техногендік және әлеуметтік сипаттағы төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмек көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл медициналық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алуға бағытталған санитарлық-эпидемияға қарсы және санитарлық-профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін жүргізу және бақылау. 3. Пациенттермен, олардың айналасындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс. 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Төтенше жағдай ошағында медициналық-тактикалық барлау, зардап шеккендерді медициналық сұрыптау, емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ауруханаға дейінгі кешенін жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдай ошағындағы медициналық-тактикалық жағдайды бағалау тәсілдерін басшылыққа алу. 2. Жәбірленушіні алғашқы тексеруден өткізіңіз. 3. Қарапайым клиникалық-аспаптық тексеру әдістерін пайдалана отырып, төтенше жағдайларда зардап шеккендерді медициналық сұрыптау тәсілдерін қолдану. 4. Зардап шеккен адамда зақымданудың басым белгілерін және негізделген диагностикалық зерттеулердің мақсатын анықтаңыз. 5. Жәбірленушінің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру. 6. Жәбірленушінің ағзаларының және (немесе) жүйелерінің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау. 7. Қысқа мерзімде зардап шеккендердің көпшілігіне тексеру және медициналық көмек көрсету. 8. Патологияның белгіленген және ықтимал белгілері негізінде зақымданудың дифференциалды диагностикасын жүргізу. 9. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыру. 10. Емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ауруханаға дейінгі кешенін жүргізу: жәбірленушінің жай-күйін және оның алған зақымдануларын тез, мүмкіндігінше дәл бағалау, сыртқы қан кетуді тоқтату, тыныс алу жолдары мен тыныс алу жолдарын қалпына келтіру, жүрек қызметін қалпына келтіру, шокқа қарсы іс-шаралар, сүйек сынықтарын иммобилизациялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 3. Клиникалық тәжірибедегі дәлелді медицина принциптері. 3. Апаттар эпидемиологиясының негіздері.

		<p>4. Апаттар медицинасындағы шұғыл терапия, педиатрия, шұғыл хирургия, шұғыл травматология, Анестезиология және реаниматология негіздері.</p> <p>5. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызмет ету принциптері.</p> <p>6. Төтенше жағдайлар кезінде халықты азаматтық қорғау және медициналық көмекті ұйымдастыру негіздері.</p> <p>7. Токсикология және радиобиология негіздері.</p> <p>8. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері.</p> <p>9. Әскери медицина негіздері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Төтенше жағдайда зардап шеккендерге төтенше жағдай аймағында дәрігерге дейінгі және мамандандырылған медициналық көмек элементтерін көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушіге алғашқы тексеру жүргізу. 2. Патологияның белгіленген белгілері негізінде зақымданудың бастапқы диагностикасын жүргізу, зардап шеккен адамның негізгі диагнозын белгілеу. 3. Жәбірленушінің негізгі зақымдану сипатын бағалау, қажетті диагностикалық зерттеулерді тағайындау. 4. Жәбірленушінің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру. 5. Жәбірленушінің ағзаларының және (немесе) жүйелерінің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау. 6. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүргізу. 7. Емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ауруханаға дейінгі кешенін жүргізу: жәбірленушінің жағдайын және оның алған зақымдануын тез, бірақ мүмкіндігінше дәл бағалау, сыртқы қан кетуді тоқтату, тыныс алу жолдары мен тыныс алу жолдарын қалпына келтіру, жүрек қызметін қалпына келтіру, шокқа қарсы іс-шаралар, сүйек сынықтарын иммобилизациялау. 8. Динамикалық бақылау жүргізу және патологиялық процестің асқынуларын уақтылы анықтау. 9. Жарақаттар; қан кетулер; жаралар; ұзақ ұсақтау синдромы; тыныс алудың бұзылуы (асфиксия); улану; термиялық зақымданулар және электротравма; жігі инфекциялық аурулар кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету. 10. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл медициналық көмек көрсету. 11. Зардап шеккендерге шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 3. Клиникалық тәжірибедегі дәлелді медицина принциптері. 3. Апаттар эпидемиологиясының негіздері.

		<p>4. Апаттар медицинасындағы шұғыл терапия, педиатрия, шұғыл хирургия, шұғыл травматология, Анестезиология және реаниматология негіздері.</p> <p>5. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызмет ету принциптері.</p> <p>6. Төтенше жағдайлар кезінде халықты азаматтық қорғау және медициналық көмекті ұйымдастыру негіздері.</p> <p>7. Токсикология және радиобиология негіздері.</p> <p>8. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері.</p> <p>9. Әскери медицина негіздері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Төтенше жағдай аймағынан зардап шеккендерді бейінді медициналық мекемелерге медициналық эвакуациялауды ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүргізу. 2. Динамикалық бақылау жүргізу және патологиялық процестің асқынуларын уақтылы анықтау. 3. Жәбірленушіні амбулаториялық емдеу және ауруханаға жатқызу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. 4. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін айқындау. 5. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне жәбірленушіні шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау. 6. Төтенше жағдай ошағында сұрыптау және эвакуациялық-көлік алаңын ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 7. Эвакуациялық белгілерді және зардап шеккендерді эвакуациялау кезектілігін анықтау. 8. Тасымалдау тәсілін, көлік түрін және эвакуация бағыты бойынша медициналық эвакуация кезеңін анықтау. 9. Жәбірленушіні мақсаты бойынша эвакуациялау үшін бейінді медициналық ұйымдарды айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 3. Клиникалық тәжірибедегі дәлелді медицина принциптері. 3. Апаттар эпидемиологиясының негіздері. 4. Апаттар медицинасындағы шұғыл терапия, педиатрия, шұғыл хирургия, шұғыл травматология, Анестезиология және реаниматология негіздері. 5. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызмет ету принциптері. 6. Төтенше жағдайлар кезінде халықты азаматтық қорғау және медициналық көмекті ұйымдастыру негіздері. 7. Токсикология және радиобиология негіздері. 8. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері.

	9. Әскери медицина негіздері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Төтенше жағдай аймағынан, төтенше жағдай режимі енгізілген аумақтан зардап шеккендерді (науқастарды) қабылдауды ұйымдастыру, Денсаулық сақтау ұйымдарында зардап шеккендерді (науқастарды) одан әрі медициналық көмек көрсету, емдеу және медициналық оналту</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Патологияның белгіленген және ықтимал белгілерінің жиынтығы негізінде зақымдануды диагностикалау дағдылары. 2. Зардап шеккен адамның диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін дұрыс түсіндіре білу. 3. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыру дағдылары. 4. ICD-10 сәйкес диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдылары. 5. Патологиялық процестің асқинуларын уақтылы анықтай білу. 6. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету дағдылары. 7. Жәбірленушіні амбулаториялық емдеу және ауруханаға жатқызу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. 8. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау дағдылары. 9. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне жәбірленушіні шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 10. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 11. Айғақтар мен бейін бойынша зардап шегушіні емдеуге жатқызу үшін бейінді медициналық ұйымдарды айқындай білу. 12. Инфекциялық науқастарды, ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы мүдделі тараптарды жедел хабардар ету мүмкіндігі.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымдарының номенклатурасы 2. Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты 3. Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты 4. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты 5. Клиникалық тәжірибедегі дәлелді медицина принциптері. 6. Апаттар медицинасындағы шұғыл терапия, педиатрия, шұғыл хирургия, шұғыл травматология, Анестезиология және реаниматология негіздері. 7. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызмет ету принциптері. 8. Токсикология және радиобиология негіздері. 9. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері. 10. Әскери медицина негіздері.
	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алуға бағытталған санитарлық-эпидемияға қарсы және санитарлық-профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін жүргізу және бақылау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауырсынудың алдын алуға және емдеуге бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу, медициналық көмекке байланысты инфекциялар (хирургиялық аймақтың инфекциясы, катетер қан ағымының ассоциацияланған инфекциясы, катетер зәр шығару жүйесінің ассоциацияланған инфекциясы, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиті, АИТВ)". 2. Үйде паллиативтік медициналық көмекке мұқтаж пациенттерде ауырсыну синдромының алдын алуға, емдеуге және жеңілдетуге қатысу. 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 2. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 3. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 4. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсеткіштерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас

		<p>тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық стандарттар және стандартты сақтық шаралары, тұрмыстық және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Пациенттермен, олардың айнала-сындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс.</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен және/немесе оның заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 2. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 3. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 4. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.

		<p>5. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оналту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәжілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.

		<p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p>	

	Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 31 шілдедегі № 139 бұйрығы "Төтенше жағдайлар, төтенше жағдай режимін енгізу кезінде халыққа медициналық көмек көрсету тәртібін, түрлері мен көлемін бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 тамызда № 33217 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер»:			
Топтың коды:	2213-8		
Қызмет атауының коды:	2213-8-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен төтенше жағдай режимін енгізу кезінде табиғи, техногендік және әлеуметтік сипаттағы төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету 2. Авариялық-құтқару және басқа да шұғыл қалпына келтіру жұмыстарын медициналық қамтамасыз ету 3. Жол-көлік оқиғаларынан зардап шеккен адамдарға жедел ден қою және уақтылы кешенді көмек көрсету 4. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл мамандан-	Дағды 1:	Машықтар:	

дырылған медициналық көмек көрсету	Төтенше жағдай ошағында медициналық-тактикалық барлау жүргізу, зардап шеккендерге медициналық сұрыптау жүргізу, емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ауруханаға дейінгі кешенін жүргізу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдай ошағындағы медициналық-тактикалық жағдайды бағалау. 2. Жәбірленушіні алғашқы тексеруден өткізіңіз. 3. Қарапайым клиникалық-аспаптық тексеру әдістерін пайдалана отырып, төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық сұрыптау жүргізу. 4. Зардап шеккен адамға диагностикалық зерттеулерді тағайындауды негіздеу. 5. Жәбірленушінің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру. 6. Патологиялық процестер анықталған кезде зардап шеккен ағзалардың және (немесе) дене жүйелерінің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау. 7. Бір мезгілде зардап шеккендердің көпшілігіне қысқа мерзімде тексеру және медициналық көмек көрсету. 8. Патологияның белгіленген және ықтимал белгілерінің жиынтығы негізінде зақымдануды диагностикалау дағдыларын меңгеру. 9. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде зардап шеккендерді тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыру. 10. Емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ауруханаға дейінгі кешенін жүргізу: жәбірленушінің жағдайын және оның алған зақымдануын тез, бірақ мүмкіндігінше дәл бағалау, сыртқы қан кетуді тоқтату, тыныс алу жолдары мен тыныс алу жолдарын қалпына келтіру, жүрек қызметін қалпына келтіру, шокқа қарсы іс-шаралар, сүйек сынықтарын иммобилизациялау. 11. Төтенше жағдай ошағында сұрыптау және эвакуациялық-көлік алаңын ұйымдастыру дағдыларын меңгеру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 3. Апаттардың эпидемиологиясы. 4. Жедел терапия және педиатрия негіздері. 5. Жедел хирургия негіздері. 6. Жедел травматология негіздері. 7. Апаттар медицинасындағы Анестезиология және реаниматология негіздері. 8. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызметінің негіздері. 9. Төтенше жағдайлар кезінде халықты азаматтық қорғау және медициналық көмекті ұйымдастыру негіздері. 10. Токсикология және радиобиология негіздері. 11. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері. 12. Әскери медицина негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушіні алғашқы тексеруден өткізіңіз.

Төтенше жағдайда зардап шеккендерге төтенше жағдай аймағында дәрігерге дейінгі және мамандандырылған медициналық көмек көрсету

2. Патологияның белгіленген және ықтимал белгілерінің жиынтығы негізінде зақымдануды диагностикалау.
3. Диагностикалық зерттеулердің мақсатын негіздеу.
4. Жәбірленушінің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру.
5. Патологиялық процестер анықталған кезде зардап шеккен ағзалардың және (немесе) дене жүйелерінің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау.
6. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде зардап шеккендерді тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыру.
7. Емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ауруханаға дейінгі кешенін жүргізу: жәбірленушінің жағдайын және оның алған зақымдануын тез, мүмкіндігінше дәл бағалау, сыртқы қан кетуді тоқтату, тыныс алу жолдары мен тыныс алу жолдарын қалпына келтіру, жүрек қызметін қалпына келтіру, шокқа қарсы іс-шаралар, сүйек сынықтарын иммобилизациялау.
8. ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдау.
9. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету.
10. Патологиялық процестің асқынуын уақтылы анықтаңыз.
11. Мыналар: жарақаттар; қан кетулер; жаралар; ұзақ ұсақтау синдромы; тыныс алудың бұзылуы (асфиксия); улану; термиялық зақымданулар және электротравма; жіті инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету.
12. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету.
13. Жәбірленушіні амбулаториялық емдеу және ауруханаға жатқызу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.
14. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау.
15. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне жәбірленушіні шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау.
16. Зардап шеккендерге медициналық көмектің түрлері мен көлемін олардың санына, зақымдану сипатына, төтенше жағдай ауқымына және медициналық көмек көрсету мүмкіндіктеріне қарай анықтау.
17. Бейінді мамандарға емдеу-диагностикалық іс-шараларды жүргізу және төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмек көлемін анықтау мәселелері бойынша консультациялық қызметтер көрсету.
18. Пациенттің ақпараттандырылған келісімін алуды, эвакуациялауды талап ететін медициналық көмек көрсету, емдеу-диагностикалық рәсімдерді жүргізу мәселелері бойынша зардап шеккендермен қарым-қатынас дағдыларын меңгеру.
19. Төтенше жағдай салдарын жоюдың басқа қатысушыларымен медициналық көмекті ұйымдастыру және зардап шеккендерді эвакуациялау мәселелері бойынша коммуникация дағдыларын меңгеру.

Білімдер:

1. Диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамалары.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина принциптері. 3. Апаттардың эпидемиологиясы. 4. Жедел терапия және педиатрия негіздері. 5. Жедел хирургия негіздері. 6. Жедел травматология негіздері. 7. Апаттар медицинасындағы Анастезиология және реаниматология негіздері. 8. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызметінің негіздері. 9. Төтенше жағдайлар кезінде халықты азаматтық қорғау және медициналық көмекті ұйымдастыру негіздері. 10. Токсикология және радиобиология негіздері. 11. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері. 12. Әскери медицина негіздері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 3:</p> <p>Төтенше жағдай аймағынан зардап шеккендерді бейінді медициналық мекемелерге медициналық эвакуациялауды ұйымдастыру</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде зардап шеккендерді тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыру. 2. Патологиялық процестің асқынуын уақтылы анықтаңыз. 3. Жәбірленушіні амбулаториялық емдеу және ауруханаға жатқызу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. 4. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау. 5. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне жәбірленушіні шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау. 6. Төтенше жағдай ошағында сұрыптау және эвакуациялық көлік алаңын ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 7. Эвакуациялық белгілерді және зардап шеккендерді эвакуациялау кезектілігін анықтау. 8. Тасымалдау тәсілін, көлік түрін және эвакуация бағыты бойынша медициналық эвакуация кезеңін анықтау. 9. Жәбірленушіні мақсаты бойынша эвакуациялау үшін бейінді медициналық ұйымдарды айқындау. 10. Мүдделі тараптарды инфекциялық науқастарды, ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы жедел хабардар ету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина принциптері. 3. Апаттардың эпидемиологиясы. 4. Жедел терапия және педиатрия негіздері. 5. Жедел хирургия негіздері. 6. Жедел травматология негіздері.

		<p>7. Апаттар медицинасындағы Анестезиология және реаниматология негіздері.</p> <p>8. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызметінің негіздері.</p> <p>9. Төтенше жағдайлар кезінде халықты азаматтық қорғау және медициналық көмекті ұйымдастыру негіздері.</p> <p>10. Токсикология және радиобиология негіздері.</p> <p>11. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері.</p> <p>12. Әскери медицина негіздері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 4:</p> <p>Төтенше жағдай аймағынан, төтенше жағдай режимі енгізілген аумақтан зардап шеккендерді (науқастарды) қабылдауды ұйымдастыру, Денсаулық сақтау ұйымдарында зардап шеккендерді (науқастарды) одан әрі медициналық көмек көрсету, емдеу және медициналық оңалту</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Патологияның белгіленген және ықтимал белгілерінің жиынтығы негізінде зақымдануды диагностикалау. 2. Жәбірленушінің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыру. 4. ICD-10 бойынша диагнозды тұжырымдау. 5. Патологиялық процестің асқынуын уақтылы анықтаңыз. 6. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету. 7. Жәбірленушіні амбулаториялық емдеу және ауруханаға жатқызу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерге бағалау жүргізу. 8. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін айқындау. 9. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне жәбірленушіні шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалауды жүргізу. 10. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерге бағалау жүргізу. 11. Көрсеткіштер мен бейін бойынша зардап шегушіні емдеуге жатқызу үшін бейінді медициналық ұйымдарды айқындау. 12. Мүдделі тараптарды инфекциялық науқастарды, ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы жедел хабардар ету. 	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздері. 2. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызметінің негіздері. 3. ҚР-да стационарлық көмек көрсету ережесі. 4. ТМККК қағидаттары. 5. ҚР-дағы халыққа стационарлық медициналық көмектің құрылымдары мен ұйымдары. 6. ҚР Денсаулық сақтау ұйымдарының номенклатурасы.
		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Еңбек функциясы 2: Авариялық-құтқару және басқа да шұғыл қалпына келтіру жұмыстарын медициналық қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Авариялық-құтқару және басқа да шұғыл қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу кезінде медициналық сүйемелдеу және шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жәбірленушіге алғашқы тексеру жүргізу. 2. Патологиялық процестер анықталған кезде зардап шеккен ағзалардың және (немесе) дене жүйелерінің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау. 3. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыру. 4. Емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ауруханаға дейінгі кешенін жүргізу: жәбірленушінің жағдайын және оның алған зақымдануын тез, бірақ мүмкіндігінше дәл бағалау, сыртқы қан кетуді тоқтату, тыныс алу жолдары мен тыныс алу жолдарын қалпына келтіру, жүрек қызметін қалпына келтіру, шокқа қарсы іс-шаралар, сүйек сынықтарын иммобилизациялау. 5. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету. 6. : Жарақаттар; қан кетулер; жаралар; ұзақ ұсақтау синдромы; тыныс алудың бұзылуы (асфиксия); улану; термиялық зақымданулар және электротравма; жіті инфекциялық аурулар кезінде медициналық көмек көрсету. 7. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету. 8. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау. 9. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне жәбірленушіні шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау. 10. Халықты және құтқарушыларды медициналық қорғау құралдарын пайдалану. 11. Жеке медициналық қорғау құралдарын қолдану. 12. Төтенше жағдай салдарын жоюға қатысушылармен коммуникация дағдыларын меңгеру. 13. Төтенше жағдай ошағында авариялық-құтқару және шұғыл қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу үшін тартылатын контингентті медициналық қамтамасыз етуді ұйымдастыру дағдыларын (өрт сөндіруді медициналық қамтамасыз ету дағдылары, минадан тазарту жөніндегі жұмыстар, радиациялық, химиялық, биологиялық аварияларды жою жөніндегі жұмыстар, құтқарушылар мен бейбіт тұрғындардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін авариялық-құтқару жұмыстарының басқа да түрлері) меңгеру 14. Төтенше жағдайларда халықты және құтқарушыларды медициналық-психологиялық қорғауды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық хаттамалар және клиникалық нұсқаулар. 2. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздері. 3. Апаттардың эпидемиологиясы. 4. Жедел терапия және педиатрия негіздері. 5. Жедел хирургиядағы негіздер.

		<p>6. Жедел травматология негіздері.</p> <p>7. Апаттар медицинасындағы Анестезиология және реаниматология негіздері.</p> <p>8. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызметінің негіздері.</p> <p>9. Төтенше жағдайлар кезінде халықты азаматтық қорғау және медициналық көмекті ұйымдастыру негіздері.</p> <p>10. Токсикология және радиобиология негіздері.</p> <p>11. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері.</p> <p>12. Әскери медицина негіздері.</p> <p>13. Төтенше жағдайларда халықты және құтқарушыларды медициналық қорғау негіздері.</p> <p>14. Төтенше жағдайларда халықты және құтқарушыларды қорғау қағидағтары мен тәсілдері.</p> <p>15. Төтенше жағдайларда халықты және құтқарушыларды медициналық қорғау жөніндегі негізгі іс-шаралар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Жол-көлік оқиғаларынан зардап шеккен адамдарға жедел ден қою және уақтылы кешенді көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: ЖКО орнында және медициналық ұйымға бару жолында алғашқы сағат ішінде дәрігерге дейінгі және мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖКО аймағындағы медициналық-тактикалық жағдайды бағалау. 2. Жәбірленушіні алғашқы тексеруден өткізіңіз. 3. Қарапайым клиникалық-аспаптық тексеру әдістерін пайдалана отырып, ЖКО орнында зардап шеккендерге медициналық сұрыптау жүргізу. 4. Зардап шеккен адамға диагностикалық зерттеулерді тағайындауды негіздеу. 5. Жәбірленушінің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру. 6. Патологиялық процестер анықталған кезде зардап шеккен ағзалардың және (немесе) дене жүйелерінің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау. 7. Қысқа мерзімде ЖКО-да зардап шеккендердің көпшілігіне тексеру және медициналық көмек көрсету. 8. Патологияның белгіленген және ықтимал белгілерінің жиынтығы негізінде зақымдануды диагностикалау. 9. Өмірлік көрсеткіштер бойынша, оның ішінде тасымалдау кезінде шұғыл іс-шараларды жүзеге асыру. 10. Емдеу-диагностикалық іс-шаралардың ауруханаға дейінгі кешенін жүргізу: жәбірленушінің жағдайын және оның алған зақымдануын тез, бірақ мүмкіндігінше дәл бағалау, сыртқы қан кетуді тоқтату, тыныс алу жолдары мен тыныс алу жолдарын қалпына келтіру, жүрек қызметін қалпына келтіру, шокқа қарсы іс-шаралар, сүйек сынықтарын иммобилизациялау. 11. Дәрігерге дейінгі шұғыл медициналық көмек көрсету. 12. Шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету. 13. ЖКО орнында сұрыптау және эвакуациялық-көлік алаңын ұйымдастыру дағдыларын меңгеру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайлар кезінде жедел жәрдемді ұйымдастыру және көрсету негіздері. 2. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздері. 3. Негіздері апаттар эпидемиологиясы. 4. Жедел терапия және педиатрия негіздері. 5. Жедел хирургия негіздері. 6. Жедел травматология негіздері. 7. Анестезиология және реаниматология негіздері. 8. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызметінің негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бейінді медициналық ұйымдарда ЖКО зардап шеккендерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Патологияның белгіленген және ықтимал белгілерінің жиынтығы негізінде зақымдануды диагностикалау. 2. Жәбірленушінің диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. ICD-10 бойынша диагнозды тұжырымдау. 4. Патологиялық процестің асқынуын уақтылы анықтаңыз. 5. Зардап шеккендерге шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету. 6. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау. 7. Стационардың реанимация және қарқынды терапия бөлімшесіне жәбірленушіні шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін бағалау. 8. Медициналық мекеменің бейінді бөлімшелеріне жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді бағалау. 9. Көрсетілімдер мен бейін бойынша зардап шегушіні емдеуге жатқызу үшін бейінді медициналық ұйымдарды айқындау. 10. Пациенттің ақпараттандырылған келісімін алуды талап ететін медициналық көмек көрсету, емдеу-диагностикалық рәсімдерді жүргізу мәселелері бойынша жәбірленушімен коммуникация дағдыларын меңгеру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздері. 2. Апаттар медицинасы қызметін ұйымдастыру және қызметінің негіздері. 3. ҚР-да стационарлық көмек көрсету ережесі. 4. ТМККК қағидаттары. 5. ҚР-дағы халыққа стационарлық медициналық көмектің құрылымдары мен ұйымдары. 6. ҚР Денсаулық сақтау ұйымдарының номенклатурасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4:		

<p>Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заннамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін

		тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 31 шілдедегі № 139 бұйрығы "Төтенше жағдайлар, төтенше жағдай режимін енгізу кезінде халыққа медициналық көмек көрсету тәртібін, түрлері мен көлемін бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 тамызда № 33217 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер»:			
Топтың коды:	2213-8		
Қызмет атауының коды:	2213-8-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Төтенше жағдай режимін енгізу кезінде табиғи, техногендік және әлеуметтік сипаттағы төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмекті жоспарлау, ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасының дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасының дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестеріне мониторингті ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқину жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Төтенше жағдайлар кезінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу, төтенше жағдай режимін енгізу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беріңіз. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасының дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы"мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасының дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 31 шілдедегі № 139 бұйрығы "Төтенше жағдайлар, төтенше жағдай режимін енгізу кезінде халыққа медициналық көмек көрсету тәртібін, түрлері мен көлемін бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 тамызда № 33217 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер»:		
Топтың коды:	2213-8	
Қызмет атауының коды:	2213-8-001	

Кәсіптің атауы:	7.4 Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Төтенше жағдай режимін енгізу кезінде табиғи, техногендік және әлеуметтік сипаттағы төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмекті жоспарлау, ұйымдастыру және көрсету, төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы" мамандығы бойынша медициналық көмек көрсетудің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.	

		<p>5. Тәуекел факторларын анықтау және төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасының дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>"Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы" мамандығы шеңберінде диагностика мен емдеудің сапасын жақсарту және жаңа әдістерін енгізу жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында құрылымдық бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасының медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Төтенше жағдайлар мен Апаттар медицинасы саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Төтенше жағдайлар және Апаттар медицинасы" мамандығы бойынша медициналық көмек	<p>Дағды 1:</p> <p>Төтенше жағдайлар кезінде халыққа медициналық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайлар кезінде халыққа медициналық көмек көрсету, дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау

көрсетудің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	көмек көрсету, төтенше жағдай режимін енгізу кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	негізінде төтенше жағдай режимін енгізу кезінде стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Төтенше жағдайлар кезінде халыққа медициналық көмек көрсету, төтенше жағдай режимін енгізу кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
	Білімдер: 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Максатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p>	

	Стрессі басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 31 шілдедегі № 139 бұйрығы "Төтенше жағдайлар, төтенше жағдай режимін енгізу кезінде халыққа медициналық көмек көрсету тәртібін, түрлері мен көлемін бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 2 тамызда № 33217 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент төтенше жағдайлар және апаттық дәрігер

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы: Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
21-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Медициналық генетика»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт Денсаулық сақтау кадрларын бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілігін растау, даярлау және мамандандыру үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы:

1) қызметкерлер – саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды жоспарлау және мансаптық ілгерілету үшін пайдалануға арналған;

2) жұмыс берушілер – қызметкерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, персоналды жалдау және аттестаттау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу үшін және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері.

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган.

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар.

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу.

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға.

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі.

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға.

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені.

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі.

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны.

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек

көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері.

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Медициналық генетика

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101027

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: «Медициналық генетика» кәсіптік стандарты (бұдан әрі – кәсіптік стандарт) «Кәсіптік біліктілік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленді, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерін сертификаттауға және персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешуге қойылатын талаптарды белгілейді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Медициналық генетик дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Медициналық генетик дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Медициналық генетик дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Медициналық генетик дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Медициналық генетик дәрігері»:			
Топтың коды:	2215-3		
Қызмет атауының коды:	2215-3-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Медициналық генетик дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Резидент –дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық генетика" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:			

	<p>Дені сау ұрпақты болжау, туа біткен ақаулары мен тұқым қуалайтын аурулары бар баланың тууы, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен тұқым қуалайтын және туа біткен патологияны диагностикалау және алдын алу мәселелері бойынша медициналық-генетикалық кеңес беру.</p>	
<p>Еңбек функциялардың сипаттамасы</p>		
<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ұрықтағы патологияны ерте диагностикалау және ауыр түзетілмеген туа біткен және тұқым қуалайтын аурулары бар балалардың туылуының алдын алу. Болашақ баланың денсаулығының болжамын анықтау. 2. Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологиясы бар балалар мен ересек пациенттерге медициналық-генетикалық кеңес беру және басқару .
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	
<p>Еңбек функциясы 1: Ұрықтағы патологияны ерте диагностикалау және ауыр түзетілмеген туа біткен және тұқым қуалайтын аурулары бар балалардың туылуының алдын алу. Болашақ баланың денсаулығының болжамын анықтау.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық-генетикалық кеңес беру, ұрықтағы генетикалық патологияны (тұқым қуалайтын, хромосомалық) және туа біткен ақауларды диагностикалау, тәлімгердің бақылауымен туылмаған баланың денсаулығының болжамын анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктілікті жоспарлайтын отбасыларға кешенді медициналық-генетикалық кеңес беру мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 2. Қауіп тобындағы жүкті әйелдерге кешенді медициналық-генетикалық кеңес беру мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 3. Тератологиялық кеңес беру қабілеті (тәлімгердің бақылауымен). 4. Пренаталдық , селективті, преимплантация нәтижелерін бағалау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен) скринингтік. 5. 1-ші және 2-ші триместрдегі жүкті әйелдерді ультрадыбыстық зерттеу деректерін бағалау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 6. Биохимиялық сарысу және ультрадыбыстық маркерлерге сәйкес тәуекел топтарын құру мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 7. пренаталдық диагностикаға жіберу мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 8. Цитогенетикалық, молекулалық цитогенетикалық (фиш) және молекулалық-генетикалық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен). 9. Тұқым қуалайтын немесе туа біткен патологияға күдік немесе диагноз қойылған жағдайда пациенттерге және олардың отбасыларына медициналық-генетикалық кеңес беру мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 10. Тұқым қуалайтын немесе туа біткен патологиясы бар отбасының тұқымын графикалық бейнелеуді және кейінгі талдауды жүзеге асыру мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 11. Ересектер мен балаларда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауда аспаптық зерттеу әдістерінің және зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен).

12. Хромосомалық, туа біткен және тұқым қуалайтын аурулардың қаупін есептеу қабілеті (тәлімгердің бақылауымен).
13. факторлы аурулардың қаупін есептеу мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен).
14. Тұқым қуалайтын және туа біткен патологияларды анықтауда АХЖ - 10 сәйкес диагнозды тұжырымдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен).
15. Генетикалық патологияның дифференциалды диагностикасын жүргізу қабілеті (тәлімгердің бақылауымен).
16. Тұқым қуалайтын аурулар мен туа біткен даму ақауларының, адам геномының ДНҚ тізбегінің қалыпты және патологиялық нұсқаларының іздестіру-диагностикалық бағдарламаларымен және мәліметтер базасымен (тәлімгердің бақылауымен) жұмыс істей білу.
17. Тұқым қуалайтын ауруларды тексеру процесінде белгілі бір симптомдық кешендерді бағалау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен).
18. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және бұл дағдыны консультациялар кезінде қолдану мүмкіндігі.
19. Ағымдағы және жылдық есептерді дайындау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен).

Білімдер:

1. Медициналық генетика саласындағы НҚА, нұсқаулықтар мен нұсқаулар, салалық стандарттар және клиникалық хаттамалар (клиникалық нұсқаулар) туралы білім
2. Пренатальды диагностика аспектілерін , адамның эмбрионға дейінгі және эмбриональды дамуының негіздерін білу.
3. Пренатальды және неонатальды скрининг принциптерін білу .
4. Пренаталдық диагностикадағы скринингтік бағдарламаларды білу.
5. Хромосомалық ауруларды пренатальды диагностикалау көрсеткіштерін білу.
6. Пренаталдық диагностикасының негізгі принциптерін білу .
7. Пренатальды диагностиканың арнайы әдістері мен жаңа тәсілдерін білу .
8. Пренатальды диагностикадағы этикалық мәселелерді білу .
9. Тұқым қуалайтын және хромосомалық патологияның периконцептуалды алдын алу мәселелерін білу.
10. Ұрықты бағалаудың негізгі әдістерін білу.
11. Пренатальды диагностикадағы генетикалық ауруларды диагностикалаудың заманауи әдістерін (цитогенетикалық, молекулалық цитогенетикалық, молекулалық генетикалық) білу.

	12. Адам тератологиясының негіздерін білу. 13. Тератологиялық кеңес беру принциптерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Болашақ ата-аналарға тәлімгердің бақылауымен науқас бала туу қаупі туралы ақпарат беру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Болашақ ата -аналарға зерттеу нәтижелерін және дені сау баланың туылуының болжамын түсіндіру мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 2. Тұқым қуалайтын патологияның алдын алу, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау туралы пациентке немесе оның заңды өкіліне хабарлау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 3. Тұқым қуалайтын патологияға инвазивті және медициналық диагностикалық процедураларды жүргізуге негізделген келісімді алу мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 4. Науқасты немесе оның заңды өкілін сақтау тұқым қуалайтын патологияны сәтті диагностикалау және емдеу үшін қажетті ережелерді үйрету қабілеті (тәлімгердің бақылауымен). 5. Науқастың тілдік, әлеуметтік, діни және мәдени ерекшеліктерін ескере отырып, ақпаратты қолжетімді түрде ұсыну қабілеті (тәлімгердің бақылауымен). 6. Отбасының, қамқоршылардың, достардың және көп салалы топ мүшелерінің баламалы және қарама-қайшы көзқарастарын басқару қабілеті (тәлімгердің бақылауымен). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пренатальды диагностика әдістерін , адамның эмбрионға дейінгі және эмбриональды дамуының негіздерін білу. 2. Пренатальды және неонатальды скрининг негіздерін білу. 3. Тұқым қуалайтын және хромосомалық патологияның периконцептуалды алдын алу әдістерін білу . 4. Геномдық браузерлер мен мәліметтер қорын білу. 5. Медициналық генетикадағы этикалық аспектілерді білу. 6. Медициналық-генетикалық кеңес беру принциптерін білу. 7. Тиімділік ережелерін білу байланыс. 8. Медициналық этиканы білу және деонтология. 9. Науқастарға арналған арнайы ұсыныстарды білу тұқым қуалайтын нозологияға және диагностикалық әдістерге байланысты және емдеу. 10. Денсаулық сақтау саласындағы заңнамалық актілердің талаптарын білу (пациенттің құқықтарына және оның заңды өкілдері). 11. Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы негізгі құқықтық актілерді білу ақпарат. 12. « Медициналық » мамандығы бойынша аурулардың этиологиясын , патогенезін, жіктелуін, клиника-

		лық көрінісін, диагностикасын және емдеу принциптерін білу. генетика».
		13. Сәйкес ауруларды емдеу әдістерін білу профиль.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологиясы бар балалар мен ересек пациенттерге медициналық-генетикалық кеңес беру және басқару .	Дағды 1: Тәлімгердің бақылауымен тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологиясы бар науқастарға медициналық-генетикалық кеңес беру және басқару.	Машықтар: 1. Туа біткен және тұқым қуалайтын патологиясы бар балаларға медициналық-генетикалық кеңес беруді (тәлімгердің бақылауымен) жүргізу мүмкіндігі. 2. Генетикалық патологиясы бар науқасқа фенотиптік зерттеу жүргізу мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 3. Тұқым қуалайтын немесе туа біткен патологиясы бар отбасының тектілігін графикалық бейнелеуді және кейіннен талдауды жүзеге асыру қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) . 4. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен даму ақаулары бар науқастарды биохимиялық, цитогенетикалық, молекулалық цитогенетикалық, молекулалық-генетикалық, геномдық әдістерге, тандемдік масс-спектрометрияға нақтылау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен) . 5. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен ақаулары бар науқастарды зертханалық және аспаптық зерттеулерге жіберу мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен) : ультрадыбыстық, электрофизиологиялық, рентгендік зерттеулер, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография және басқа әдістер; 6. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен ақаулары бар науқастарды зертханалық және аспаптық зерттеу нәтижелерін , биохимиялық, цитогенетикалық, молекулалық цитогенетикалық, молекулалық-генетикалық, геномдық диагностикалық әдістерді және талдау нәтижелерін түсіндіру және талдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) тандемдік масс-спектрометрия арқылы . 7. (тәлімгердің бақылауымен) ауру тарихын, өмірін өзекті, қысқа және қысқынды түрде жинақтап, талдай білу. 8. Тұқым қуалайтын және туа біткен патологияны анықтауда АХЖ-10 бойынша диагнозды тұжырымдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен). 9. Генетикалық патологияның дифференциалды диагностикасын жүргізу қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) . 10 . Тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалау үшін компьютерлік бағдарламаларды қолдана білу (тәлімгердің бақылауымен) . 11. Дисморфологиялық мәліметтер қорымен жұмыс істей білу (тәлімгердің бақылауымен) . 12 . Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) туа біткен және тұқым қуалайтын патологияның атластарын пайдалану.

13 . Тұқым қуалайтын ауруларды тексеру процесінде белгілі бір симптомдық кешендерді бағалау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен)

14 . Морфогенетикалық нұсқаларды (даму микроаномалиялары, дисембриогенез стигмалары) талдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) .

Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен даму ақаулары бар науқастарға патогенетикалық терапияның әртүрлі түрлеріне медициналық көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен) .

16. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен ақаулары бар науқастарға патогенетикалық ем тағайындау және оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен).

17. Тұқым қуалайтын зат алмасу аурулары кезінде диеталық терапияны есептеу қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) .

18. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) жиі кездесетін тұқым қуалайтын метаболикалық аурулардағы биохимиялық-генетикалық зерттеулердің мәліметтерін түсіндіру.

19. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) тұқым қуалайтын метаболикалық ауруларда диеталық терапияның тиімділігін бағалау.

20. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) тұқым қуалайтын патологияның әртүрлі түрлері үшін ағалар мен ұрпақтар үшін генетикалық тәуекелді есептеу

21. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологиясы бар науқастарға клиникалық тексеру жүргізу.

22 . Дағды (тәлімгердің бақылауымен) медициналық - әлеуметтік сараптама комиссиясына қорытынды жасау .

23. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) медициналық-генетикалық қорытынды жасаңыз.

24. Ағымдағы жұмыстар бойынша ағымдағы және жылдық есептерді құрастыра білу.

25. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) перинаталдық аурушандық пен генетикалық бұзылулардан болатын өлім көрсеткіштерін есептеу және талдау.

туа біткен ақаулары және (немесе) туа біткен аурулары бар науқастар туралы мәліметтер базасы

26. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен ақаулары бар науқастардың деректер қорын жүргізу мүмкіндігі.

Білімдер:

1. Медициналық генетика саласындағы НҚА, нұсқаулықтар мен нұсқаулар, салалық стандарттар және клиникалық хаттамалар (клиникалық нұсқаулықтар) туралы білім.

2. Іргелі генетиканың негіздерін білу.

3. Тұқым қуалайтын аурулардың классификациясын, клиникалық диагностикасын білу.
4. Синдромдық генетикалық ауруларды білу.
5. Генетикалық аурулардың фенотиптік көріністерін білу.
6. Моногенді тұқым қуалайтын ауруларды білу.
7. Тандем қайталауларының кеңеюінен болатын ауруларды білу.
8. Митохондриялық тұқымқуалаушылық және митохондриялық аурулардың негіздерін білу.
9. Хромосомалардың саны мен құрылымының бұзылуынан болатын клиникалық синдромдарды білу.
10. Тұқым қуалайтын зат алмасу аурулары (жіктелуі, диагностикасы, емі, жалпы принциптері), олигогендік ауруларды білу.
11. Ақыл-ой кемістігінің генетикалық себептерін білу (статикалық және прогрессивті).
12. Аутизм және аутизм спектрінің бұзылыстарындағы генетикалық үлесті білу.
13. Нейрогенетика негіздерін білу.
14. Жалпы генетикалық жүйке-бұлшықет ауруларының жіктелуі мен молекулалық негіздерін білу.
15. Психикалық аурулардың дамуына генетикалық үлес қосу мәселелерін білу.
16. Тұқым қуалайтын жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдарының клиникалық ерекшеліктерін білу.
17. Хондродисплазия және остеоартикулярлық жүйе ауруларының жіктелуі мен молекулалық негіздерін білу.
18. Ересек адамның кенеттен қайтыс болуының генетикалық себептерін білу.
19. Офтальмологиядағы генетикалық ауруларды білу.
20. Асқазан-ішек жолдары ауруларының дамуындағы генетикалық себептерді білу.
21. Эндокринологиядағы генетикалық аспектілерді білу.
22. Несеп-жыныс жүйесінің генетикасын білу.
23. Көп факторлы ауруларды білу.
24. Тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалаудың заманауи биохимиялық және молекулалық-генетикалық әдістерін білу.
25. Адам тератологиясының негіздерін, онтогенез кезеңдерін, эмбриональды дисморфогенездің белгілерін, адам ағзасының мүшелері мен бөліктерінің дамуындағы ауытқуларды білу.
26. Туа біткен ақаулар, тератогендік синдромдар туралы білім. Дисморфологиялық синдромдарды, олардың этиологиясын және патогенезін білу.

		<p>27. Адам ағзасының және оның функционалдық жүйелерінің жас ерекшеліктерін білу.</p> <p>28. Ересектер мен балалардағы қалыпты және генетикалық патология кезіндегі дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білу.</p> <p>29. Тұқым қуалайтын зат алмасу аурулары кезіндегі диеталық терапияның тиімділігін және есептеу принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Науқастарды тәлімгердің бақылауымен отбасында медициналық-генетикалық болжам және мүмкін болатын алдын алу әдістері туралы ақпараттандыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) пациентке немесе оның заңды өкіліне тұқым қуалайтын және патологияның алдын алу, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау туралы хабарлауға. 2. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) тұқым қуалайтын патологияға инвазиялық және емдеу-диагностикалық процедураларды жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу. 3. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) пациентке немесе оның заңды өкіліне тұқым қуалайтын патологияны сәтті диагностикалау және емдеу үшін қажетті ережелерді үйрету 4. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) пациенттің тілдік, әлеуметтік, діни және мәдени ерекшеліктерін ескере отырып, ақпаратты қолжетімді түрде ұсыну. 5. Шеберлік (тәлімгердің бақылауымен) отбасының, қамқоршылардың, достардың және көп салалы топ мүшелерінің балама және қарама-қайшы көзқарастарын басқару. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық генетика саласындағы НҚА, нұсқаулықтар мен нұсқаулар, салалық стандарттар және клиникалық хаттамалар (клиникалық нұсқаулар) туралы білім 2. Тұқым қуалайтын және хромосомалық патологияның периконцептуалды алдын алу мәселелерін білу. 3. Медициналық генетикадағы этика және деонтология мәселелерін білу. 4. Медициналық-генетикалық кеңес беру принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p>	

				Кәсіби дамуға ұмтылу			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 14 қыркүйектегі № 149 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-генетикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 қыркүйекте № 33421 болып тіркелді)			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:				СБШ-нің деңгейі:		Кәсіптің атауы:	
				7		Медициналық генетик дәрігері	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Медициналық генетик дәрігері»:							
Топтың коды:				2215-3			
Қызмет атауының коды:				2215-3-001			
Кәсіптің атауы:				7.2 Медициналық генетик дәрігері			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:				7			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:				7.2			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:				Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)			
Кәсіптік білім деңгейі:		Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)		Мамандық: Денсаулық сақтау		Біліктілік: -	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				"Медициналық генетика" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				қажет емес			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				Медициналық генетика			
Қызметтің негізгі мақсаты:				Дені сау ұрпақты болжау, туа біткен ақаулары мен тұқым қуалайтын аурулары бар баланың тууы, тұқым қуалайтын және туа біткен патологияны диагностикалау және алдын алу мәселелері бойынша медициналық-генетикалық кеңес беру.			
Еңбек функциялардың сипаттамасы							
Еңбек функцияларының тізбесі:				Міндетті еңбек функциялары:		1. Ұрықтағы патологияны ерте диагностикалау және ауыр түзетілмеген туа біткен және тұқым қуалайтын аурулары бар балалардың туылуының алдын алу. Дені сау баланың туылуына болжамды анықтау. 2. Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологиясы бар балалар мен ересек пациенттерге медициналық-генетикалық кеңес беру және басқару . 3. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге консультациялық қызмет көрсету.	
				Қосымша еңбек функциялары:			
Еңбек функциясы 1: Ұрықтағы патологияны ерте диагностикалау және ауыр түзетілмеген туа біткен және тұқым қуалайтын аурулары бар балалардың туылуының алдын				Дағды 1: Медициналық-генетикалық кеңес беру, ұрықтың генетикалық патологиясын (тұқым қуалайтын, хромосомалық) және		Машықтар: 1. Жүктілікті жоспарлайтын отбасыларға кешенді медициналық-генетикалық кеңес беру мүмкіндігі.	

<p>алу. Дені сау баланың туылуына болжамды анықтау.</p>	<p>туа біткен ақауларды диагностикалау, туылмаған баланың денсаулығының болжамын анықтау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Тәуекел тобындағы жүкті әйелдерге кешенді медициналық-генетикалық кеңес беру мүмкіндігі. 3. Тератологиялық кеңес беру мүмкіндігі. 4. Пренаталдық , селективті, преимплантация нәтижелерін бағалау мүмкіндігі скринингтік. 5. 1 және 2 триместрдегі жүкті әйелдерді ультрадыбыстық зерттеу деректерін бағалау мүмкіндігі. 6. Биохимиялық сарысу және ультрадыбыстық маркерлерге сәйкес тәуекел топтарын құру мүмкіндігі. 7. Жүкті әйелді инвазивті пренатальды диагностикаға жіберу мүмкіндігі. 8. Цитогенетикалық, молекулярлық цитогенетикалық және молекулалық-генетикалық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялау мүмкіндігі. 9. Тұқым қуалайтын немесе туа біткен патологияға күдік немесе диагноз қойылған жағдайда пациенттерге және олардың отбасыларына медициналық-генетикалық кеңес беру мүмкіндігі. 10. Тұқым қуалайтын немесе туа біткен патологиясы бар отбасының тегінің графикалық бейнесін және кейінгі талдауын жүзеге асыру мүмкіндігі. 11. Ересектер мен балаларда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауда аспаптық тексеру және зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін интерпретациялау мүмкіндігі. 12. Хромосомалық, туа біткен және тұқым қуалайтын аурулардың қаупін есептей білу. 13. Мультифакторлы аурулардағы қауіп-қатерді есептей білу . 14. Тұқым қуалайтын және туа біткен патологияларды анықтауда АХЖ 10 сәйкес диагнозды тұжырымдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен). 15. Генетикалық патологияның дифференциалды диагностикасын жүргізу қабілеті (тәлімгердің бақылауымен). 16. Істей білу тұқым қуалайтын аурулар мен туа біткен ақаулардың, адам геномының ДНК тізбегінің қалыпты және патологиялық нұсқаларының іздеу-диагностикалық бағдарламалары мен мәліметтер базасы . 17. Тұқым қуалайтын ауруларды тексеру процесінде спецификалық симптомдық кешендерді бағалау мүмкіндігі . 18. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және бұл дағдыны консультациялар кезінде қолдану мүмкіндігі. 19. Ағымдағы және жылдық есептерді дайындау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық генетика саласындағы НҚА, нұсқаулықтар мен нұсқаулар, салалық стандарттар және клиникалық хаттамалар (клиникалық нұсқаулар) туралы білім
---	---	--

		<p>2. Пренатальды диагностика аспектілерін , адамның эмбрионға дейінгі және эмбриональды дамуының негіздерін білу.</p> <p>3. Пренатальды және неонатальды скрининг принциптерін білу .</p> <p>4. Пренаталдық диагностикадағы скринингтік бағдарламаларды білу.</p> <p>5. Хромосомалық ауруларды пренатальды диагностикалау көрсеткіштерін білу.</p> <p>пренаталдық диагностикасының негізгі принциптерін білу .</p> <p>6. Пренатальды диагностиканың арнайы әдістері мен жаңа тәсілдерін білу .</p> <p>7. Пренатальды диагностикадағы этикалық мәселелерді білу .</p> <p>8. Тұқым қуалайтын және хромосомалық патологияның периконцептуалды алдын алу мәселелерін білу.</p> <p>9. Ұрықты бағалаудың негізгі әдістерін білу.</p> <p>10. Пренатальды диагностикадағы генетикалық ауруларды диагностикалаудың заманауи әдістерін (цитогенетикалық, молекулалық цитогенетикалық, молекулалық генетикалық) білу.</p> <p>11. Адам тератологиясының негіздерін білу.</p> <p>12. Тератологиялық кеңес беру принциптерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Болашақ ата-аналарға ауру бала туу қаупінің дәрежесі туралы ақпарат беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Болашақ ата -аналарға зерттеу нәтижелерін және дені сау баланың туылуының болжамын түсіндіре білу .</p> <p>2. Тұқым қуалайтын патологияның алдын алу, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау туралы пациентке немесе оның заңды өкіліне хабарлау мүмкіндігі.</p> <p>3. Тұқым қуалайтын патологияға инвазивті және медициналық диагностикалық процедураларды жүргізуге негізделген келісімді алу мүмкіндігі.</p> <p>4. Науқасты немесе оның заңды өкілін сақтау тұқым қуалайтын патологияны сәтті диагностикалау және емдеу үшін қажетті ережелерді үйрету мүмкіндігі.</p> <p>5. Науқастың тілдік, әлеуметтік, діни және мәдени ерекшеліктерін ескере отырып, ақпаратты қолжетімді түрде ұсыну мүмкіндігі.</p> <p>6. Отбасының, қамқоршылардың, достардың және көп салалы ұжым мүшелерінің балама және қарама-қайшы көзқарастарын басқару мүмкіндігі.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Пренатальды диагностика әдістерін , адамның эмбрионға дейінгі және эмбриональды дамуының негіздерін білу.</p> <p>2. Пренатальды және неонатальды скрининг негіздерін білу.</p>

		<p>Тұқым қуалайтын және хромосомалық патологияның периконцептуалды алдын алу әдістерін білу .</p> <p>4. Геномдық браузерлер мен мәліметтер қорын білу.</p> <p>5. Медициналық генетикадағы этикалық аспектілерді білу.</p> <p>6. Медициналық-генетикалық кеңес беру принциптерін білу.</p> <p>7. Тиімділік ережелерін білу байланыс.</p> <p>8. Медициналық этиканы білу және деонтология.</p> <p>9. Науқастарға арналған арнайы ұсыныстарды білу тұқым қуалайтын нозологияға және диагностикалық әдістерге байланысты және емдеу.</p> <p>10. Денсаулық сақтау саласындағы заңнамалық актілердің талаптарын білу (пациенттің құқықтарына және оның заңды өкілдері).</p> <p>11. Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы негізгі құқықтық актілерді білу ақпарат.</p> <p>12. « Медициналық » мамандығы бойынша аурулардың этиологиясын , патогенезін, жіктелуін, клиникалық көрінісін, диагностикасын және емдеу принциптерін білу. генетика».</p> <p>13. Сәйкес ауруларды емдеу әдістерін білу профиль.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологиясы бар балалар мен ересек пациенттерге медициналық-генетикалық кеңес беру және басқару .</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологиясы бар науқастарға медициналық-генетикалық кеңес беру және басқару.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Туа біткен және тұқым қуалайтын патологиясы бар балаларға медициналық-генетикалық кеңес беруді жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. Генетикалық патологиясы бар науқасқа фенотиптік зерттеу жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Тұқым қуалайтын немесе туа біткен патологиясы бар отбасының тектілігін графикалық бейнелеуді және кейінгі талдауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>4. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен даму ақаулары бар науқастарды диагнозды нақтылау үшін биохимиялық, цитогенетикалық, молекулалық цитогенетикалық, молекулалық-генетикалық, геномдық әдістерге, тандемдік масс-спектрометрияға жіберу мүмкіндігі.</p> <p>5. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен даму кемістігі бар пациенттерді зертханалық және аспаптық зерттеулерге: ультрадыбыстық, электрофизиологиялық, рентгенологиялық зерттеулерге, компьютерлік томографияға, магниттік-резонанстық томографияға және басқа әдістерді қолдана отырып зерттеуге жөнелте білу ісіне машықтану (тәлімгердің қадағалауымен) ;</p> <p>6. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен даму ақаулары бар науқастарды зертханалық және аспаптық зерттеу нәтижелерін , биохимиялық, цитогенетикалық, молекулалық цитогенетикалық, молекулалық-</p>

генетикалық, геномдық диагностикалық әдістерді және тандемдік масс-спектрометрия арқылы талдау нәтижелерін интерпретациялау және талдау қабілеті .

7. Ауру тарихын, өмірін өзекті, қысқа және қисынды түрде жинақтап, талдай білу.

8. Тұқым қуалайтын және туа біткен патологияны анықтауда АХЖ - 10 бойынша диагнозды тұжырымдау мүмкіндігі.

Генетикалық патологияның дифференциалды диагностикасын жүргізе білу .

10 . Тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалау үшін компьютерлік бағдарламаларды қолдана білу .

11. Дисморфологиялық мәліметтер қорымен жұмыс істей білу .

12 . Туа біткен және тұқым қуалайтын патологияның атластарын қолдана білу .

13 . Тұқым қуалайтын ауруларды тексеру процесінде спецификалық симптомдық кешендерді бағалау мүмкіндігі

14 . Морфогенетикалық нұсқаларды талдай білу (даму микроанаомалиялары, дисембриогенез стигмалары) .

15. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен даму ақаулары бар науқастарға патогенетикалық терапияның әртүрлі түрлеріне медициналық көрсеткіштерді анықтай білу .

16. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен даму ақаулары бар науқастарға патогенетикалық ем тағайындай білу және оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.

17. Тұқым қуалайтын зат алмасу ауруларының диеталық терапиясын есептей білу.

18. Жиі кездесетін тұқым қуалайтын зат алмасу аурулары кезіндегі биохимиялық-генетикалық зерттеулердің мәліметтерін түсіндіре білу.

19. Тұқым қуалайтын зат алмасу аурулары кезінде диеталық терапиясының тиімділігін бағалай білу.

20. Тұқым қуалайтын патологияның әртүрлі түрлерінде бауырлар мен ұрпақтар үшін генетикалық қауіпті есептей білу.

21. Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологиясы бар науқастарды клиникалық тексеруді жүргізу мүмкіндігі.

22 . Медициналық -әлеуметтік сараптама комиссиясына қорытынды жасау мүмкіндігі .

23. Медициналық-генетикалық қорытындыны құра білу.

24. Ағымдағы жұмыстар бойынша ағымдағы және жылдық есептерді құрастыра білу.

25. Генетикалық бұзылулардан болатын перинаталдық сырқаттанушылық пен өлім көрсеткіштерін есептеп, талдай білу.

26. Тұқым қуалайтын аурулары және туа біткен ақаулары бар науқастардың деректер қорын жүргізу мүмкіндігі.

Білімдер:

1. Медициналық генетика саласындағы НҚА, нұсқаулықтар мен нұсқаулар, салалық стандарттар және клиникалық хаттамалар (клиникалық нұсқаулықтар) туралы білім.
2. Іргелі генетиканың негіздерін білу.
3. Тұқым қуалайтын аурулардың классификациясын, клиникалық диагностикасын білу.
4. Синдромдық генетикалық ауруларды білу.
5. Генетикалық аурулардың фенотиптік көріністерін білу.
6. Моногенді тұқым қуалайтын ауруларды білу.
7. Тандем қайталауларының кеңеюінен болатын ауруларды білу.
8. Митохондриялық тұқымқуалаушылық және митохондриялық аурулардың негіздерін білу.
9. Хромосомалардың саны мен құрылымының бұзылуынан болатын клиникалық синдромдарды білу.
10. Тұқым қуалайтын зат алмасу аурулары (жіктелуі, диагностикасы, емі, жалпы принциптері), олигогендік ауруларды білу.
11. Ақыл-ой кемістігінің генетикалық себептерін білу (статикалық және прогрессивті).
12. Аутизм және аутизм спектрінің бұзылыстарындағы генетикалық үлесті білу.
13. Нейрогенетика негіздерін білу.
14. Жалпы генетикалық жүйке-бұлшықет ауруларының жіктелуі мен молекулалық негіздерін білу.
15. Психикалық аурулардың дамуына генетикалық үлес қосу мәселелерін білу.
16. Тұқым қуалайтын жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдарының клиникалық ерекшеліктерін білу.
17. Хондродисплазия және остеоартикулярлық жүйе ауруларының жіктелуі мен молекулалық негіздерін білу.
18. Ересек адамның кенеттен қайтыс болуының генетикалық себептерін білу.
19. Офтальмологиядағы генетикалық ауруларды білу.
20. Асқазан-ішек жолдары ауруларының дамуындағы генетикалық себептерді білу.
21. Эндокринологиядағы генетикалық аспектілерді білу.
22. Несеп-жыныс жүйесінің генетикасын білу.
23. Көп факторлы ауруларды білу.

		<p>24. Тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалаудың заманауи биохимиялық және молекулалық-генетикалық әдістерін білу.</p> <p>25. Адам тератологиясының негіздерін, онтогенез кезеңдерін, эмбриональды дисморфогенездің белгілерін, адам ағзасының мүшелері мен бөліктерінің дамуындағы ауытқуларды білу.</p> <p>26. Туа біткен ақаулар, тератогендік синдромдар туралы білім. Дисморфологиялық синдромдарды, олардың этиологиясын және патогенезін білу.</p> <p>27. Адам ағзасының және оның функционалдық жүйелерінің жас ерекшеліктерін білу.</p> <p>28. Ересектер мен балалардағы қалыпты және генетикалық патология кезіндегі дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білу.</p> <p>29. Тұқым қуалайтын зат алмасу аурулары кезіндегі диеталық терапияның тиімділігін және есептеу принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Науқастарды медициналық-генетикалық болжам және отбасындағы мүмкін болатын алдын алу әдістері туралы ақпараттандыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне тұқым қуалайтын және патологияның алдын алу, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау туралы хабарлау мүмкіндігі. 2. Тұқым қуалайтын патологияға инвазивті және медициналық диагностикалық процедураларды жүргізуге негізделген келісімді алу мүмкіндігі. 3. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне тұқым қуалайтын патологияны сәтті диагностикалау және емдеу үшін қажетті ережелерді үйрету мүмкіндігі. 4. Науқастың тілдік, әлеуметтік, діни және мәдени ерекшеліктерін ескере отырып, ақпаратты қолжетімді түрде ұсыну мүмкіндігі. 5. Отбасының, қамқоршылардың, достардың және көп салалы ұжым мүшелерінің балама және қарама-қайшы көзқарастарын басқару мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық генетика саласындағы НҚА, нұсқаулықтар мен нұсқаулар, салалық стандарттар және клиникалық хаттамалар (клиникалық нұсқаулар) туралы білім 2. Тұқым қуалайтын және хромосомалық патологияның периконцептуалды алдын алу мәселелерін білу. 3. Медициналық генетикадағы этика және деонтология мәселелерін білу. 4. Медициналық-генетикалық кеңес беру принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: «Медициналық генетика» мамандығы бойынша басқа мамандықтағы дәрігер-	Дағды 1: «Медициналық генетика» мамандығы бойынша басқа маман-	Машықтар:

лерге консультациялық қызмет көрсету.	дықтағы дәрігерлерге консультациялық қызмет көрсету.	<p>1. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру мүмкіндігі.</p> <p>2. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша дәрігерге дейінгі көмек көрсету және мейірбике ісі бойынша мамандарға кеңес беру мүмкіндігі.</p> <p>3. МСАК дәрігерлері арасында пренаталдық және неонатальды скрининг алгоритмдері бойынша түсіндірме жұмыстарын жүргізе білу.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Тиімді қарым-қатынас ережелері.</p> <p>2. Медициналық этика, деонтология және бағыну ережелері.</p> <p>3. Соңғы бес жылдағы генетиктер қауымында танылған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелері.</p>	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 14 қыркүйектегі № 149 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-генетикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 қыркүйекте № 33421 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Медициналық генетик резидент-дәрігері	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Медициналық генетик дәрігері»:			
Топтың коды:	2215-3		
Қызмет атауының коды:	2215-3-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Медициналық генетик дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық генетика" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дені сау ұрпақты болжау, туа біткен ақаулары мен тұқым қуалайтын аурулары бар баланың тууы, тұқым қуалайтын және туа біткен патологияны диагностикалау және алдын алу мәселелері бойынша медициналық-генетикалық кеңес беру.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сирек кездесетін хромосомалық синдромдар мен тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалау бойынша кешенді медициналық-генетикалық кеңес беру. 2. Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологияларды диагностикалау мен емдеуде жоғары технологиялық медициналық қызметтерді пайдалану. 3. Медициналық генетиктерге кеңес беру қызметін ұйымдастыру. 4. Медициналық генетиктердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық генетиктер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу..
Еңбек функциясы 1: Сирек кездесетін хромосомалық синдромдар мен тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалау бойынша кешенді медициналық-генетикалық кеңес беру.	Дағды 1: Сирек кездесетін хромосомалық синдромдарды диагностикалау үшін кешенді медициналық-генетикалық кеңес беру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тұқым қуалайтын патологияда синдромды диагностикалау дағдылары . 2. Сирек хромосомалық диагностикада цитогенетикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары синдромдар. 3. Молекулярлық цитогенетикалық зерттеулер жүргізу дағдысы . 4. Медициналық консультациялар құрамындағы жұмыс дағдылары , оның ішінде пренатальды кеңес. 5. Сирек кездесетін хромосомалық диагностикада консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездеу мүмкіндігі аурулар. 6. Генетикалық бұзылулардан болатын перинаталдық сырқаттанушылық пен өлім көрсеткіштерін есептеу және талдау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сирек кездесетін хромосомалардың эпидемиологиясын, этиологиясын, клиникасын, диагностикасын білу синдромдар. 2. Сирек тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалау үшін цитогенетикалық және молекулалық цитогенетикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу аурулар.

		<p>3. Консультативтік-кеңесші топтарды және медициналық ұйымдарды ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, құқықтық актілерді және басқа да құжаттарды білу кеңестер.</p> <p>4. Цитогенетикалық дәрігерлер қауымдастығында танылған сирек хромосомалық синдромдардың диагностикасына қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу . соңғы бес жыл.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалау бойынша кешенді медициналық-генетикалық кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дағдылар сирек тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалауда кешенді медициналық - генетикалық кеңес беру және зертханалық диагностикалық зерттеулер нәтижелерін талдау аурулар.</p> <p>2. Сирек тұқым қуалаушылықты аспаптық диагностикалау әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары аурулар.</p> <p>3. Хромосомалық аберрацияларды жүзеге асыру үшін тәуекел тобын қалыптастыру үшін микронуклеус сынағының нәтижелерін интерпретациялау мүмкіндігі .</p> <p>4. Нәтижелерді интерпретациялау қабілеті сирек моногендіктерге арналған молекулалық-генетикалық зерттеу аурулар.</p> <p>5. Медициналық консультацияларды ұйымдастыру дағдылары , оның ішінде пренатальды кеңес.</p> <p>6. Диагностикада консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездеу мүмкіндігі сирек тұқым қуалайтын аурулар.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Сирек тұқым қуалаушылықтың эпидемиологиясын, этиологиясын, клиникасын, диагностикасын білу аурулар.</p> <p>2. Сирек тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалауда зертханалық диагностикалық зерттеулерді және аспаптық әдістерді тағайындау көрсеткіштерін білу аурулар.</p> <p>3. Консультативтік-кеңесші топтарды және медициналық ұйымдарды ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, құқықтық актілерді және басқа да құжаттарды білу кеңестер.</p> <p>4. көпфакторлылықты жүзеге асыру үшін хромосомалық аберрациялардың мәндерін білу. патология адам.</p> <p>5. кейбір мутациялардың молекулалық негіздерін және клиникалық маңызын білу аурулар.</p> <p>6. Қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу соңғы бес жылда генетиктер қауымында танылған сирек тұқым қуалайтын аурулардың диагностикасына қатысты.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:		

<p>Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологияларды диагностикалау мен емдеуде жоғары технологиялық медициналық қызметтерді пайдалану.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тұқым қуалайтын, хромосомалық және туа біткен патологияларды диагностикалау және емдеу үшін жоғары технологиялық медициналық қызметтерді пайдалану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық молекулярлық-генетикалық әдістерді қолдана отырып, диагностикалық шараларға дейін, кезінде және одан кейін науқастарды тексеру дағдылары . оқиғалар. 2. Жоғары технологиялық молекулярлық-генетикалық әдістерді қолдану арқылы диагностикалық шараларды жүргізу дағдысы . 3. қабылдау қабілеті жоғары технологиялық молекулярлық-генетикалық әдістерді қолдану арқылы диагноз қойылған науқастарда байқалатын мәселелер . 4. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында емдік шараларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 5. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер аясында тұқым қуалайтын патологиясы бар науқасты емдеудің оңтайлы әдісін таңдау мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету аясында диагностикалық процедураларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу . 2. Жоғары технологиялық молекулярлық-генетикалық әдістерді білу. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету шеңберінде тұқым қуалайтын патологияны емдеудің негіздері мен принциптерін білу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету шеңберінде емдеудің негізгі әдістерін жүргізу әдістемесін білу. 5. Техникалық сипаттағы «Медициналық генетика» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету шеңберінде жүзеге асырылатын медициналық процедуралардың асқынуларын және олармен жұмыс істеу принциптерін білу. 6. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету шеңберінде жүргізілетін емдік шаралардан кейін науқастарды ұзақ мерзімді бақылау принциптерін білу.
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Медициналық генетиктерге кеңес беру қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық генетиктерге кеңес беру қызметтерін көрсету.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біліктілігі төмен медициналық генетиктердің қызметін ұйымдастырушылық және әдістемелік басқару дағдылары . 2. Диагностика және емдеу мәселелері бойынша генетикалық қауіп тобындағы жүкті әйелдерге немесе тұқым қуалайтын патологиясы бар отбасыларға медициналық- генетикалық кеңес берудің күрделі жағдайларында медициналық генетиктерге консультациялық көмек көрсету дағдылары .

		<p>3. « Медициналық генетика » мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету шеңберінде арнайы зерттеу және емдеу әдістерін қолдануды қажет ететін тұлғаларды қалалық, облыстық және республикалық маңызы бар мамандандырылған бөлімдерге жіберудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдау мүмкіндігі</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК ұйымдары мен медициналық генетиктерге арналған стандарттарды, құқықтық актілерді және басқа да нормативтік құжаттарды білу. 2. Медициналық генетика қоғамдастығында танылған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. 3. Генетикалық диагностиканы білу, тұқым қуалайтын және туа біткен патологияның синдромдық диагностикасы бойынша мәліметтер қорын білу. 4. Диагноз қою үшін балалар мен ересектерді зерттеудің молекулалық-генетикалық әдістерін білу. 5. Ересектер мен балалардағы қалыпты және генетикалық патологиялардағы дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білу. 6. Адам ағзасының және оның функционалдық жүйелерінің жас ерекшеліктерін білу. 7. Адам геномы, құрылымы және геномының өзгергіштігі туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық генетиктердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық генетиктердің қызметін ұйымдастыру және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационарлық деңгейде халыққа медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру дағдылары . 2. Медициналық генетиктердің медициналық көмек көрсетудегі сабақтастықты қамтамасыз ету және науқастың қозғалыс бағытын үйлестіру дағдылары . 3. Генетикалық аурулары, тұқым қуалайтын синдромдары бар науқастардың өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және шұғыл шараларды қабылдау мүмкіндігі. 4. Стационарлық деңгейде халыққа медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау және болжау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК ұйымдары мен медициналық генетиктерге арналған стандарттарды, құқықтық актілерді және басқа да нормативтік құжаттарды білу. 2. Медициналық генетика қоғамдастығында танылған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. 3. Адам геномы, геномның құрылымы мен өзгергіштігі туралы білім 4. Тұқым қуалайтын бейімділігі бар аурулардағы генетикалық нұсқалар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.

	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық генетиктердің қызметін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге арналған шығыс материалдарына, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен дәрі-дәрмектерге бақылауды ұйымдастыру мүмкіндігі. 2. Тізілім және жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және құрастыру сапасын бақылау дағдылары. 3. Есеп беру нысандары бойынша денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға уақтылы есеп беру дағдысы. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК ұйымдары мен медициналық генетиктер үшін стандарттарды, құқықтық актілерді және басқа да нормативтік құжаттарды білу). 2. Медициналық генетиктер қауымында танылған қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Медициналық генетиктер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу..</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық генетиктер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық генетиктер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау дағдылары. 2. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша медициналық көмектің негізгі көрсеткіштерін бақылау дағдылары . 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Медициналық генетика» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету дағдылары. 4. Медициналық генетиктер көрсететін медициналық қызметтерді көрсететін денсаулық сақтау субъектісінің бухгалтерлік және есеп беру құжаттамасын талдау мүмкіндігі. 5. Тәуекел факторларын анықтау және медициналық генетиктер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халық денсаулығын қорғау, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау саласындағы қоғамдық қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білу. 2. Қоғамдық денсаулық көрсеткіштерін білу. 3. Популяцияның аурушандығын білу, оны зерттеу және талдау әдістері. 4. Медициналық статистиканың қалыптасу принциптері мен негізгі көрсеткіштерін білу.

		<p>5. Денсаулық сақтау саласындағы лицензиялау, аттестациялау, сертификаттау негіздерін білу.</p> <p>6. Денсаулық сақтау саласындағы сараптаманың барлық түрлерін білу.</p> <p>7. Медициналық қызмет көрсету сапасына сараптамалық бағалау жүргізу және мемлекеттік бақылау негіздерін білу.</p> <p>8. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау негіздерін білу.</p> <p>9. Денсаулық сақтаудағы стандарттау негіздерін білу.</p> <p>10. Медициналық ұйымдарды аккредиттеу негіздерін білу.</p> <p>11. Аккредиттеу стандарттарын білу.</p> <p>12. Дәлелді медицинаның принциптерін білу.</p> <p>13. Негізгі медициналық қателерді білу.</p> <p>14. Емтихан мәселелері бойынша басқа органдармен және ұйымдармен өзара әрекеттесу ережелері мен принциптерін білу.</p> <p>15. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістемесін білу (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).</p> <p>16. Бағдарламалық жүйелердің деректері негізінде денсаулық сақтау ұйымдарының жұмыс сапасын сараптамалық бағалау тәртібін білу.</p> <p>17. Тәуелсіз сарапшының жұмысын ақпараттық қамтамасыз ету принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Признание навыка рекомендуется.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 14 қыркүйектегі № 149 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-генетикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 қыркүйекте № 33421 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Медициналық генетик резидент-дәрігері
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Медициналық генетик дәрігері»:		
Топтың коды:	2215-3	
Қызмет атауының коды:	2215-3-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Медициналық генетик дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық генетика" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дені сау ұрпақты болжау, туа біткен ақаулары және тұқым қуалайтын аурулары бар баланың тууы мәселелері бойынша медициналық-генетикалық кеңес беру; тұқым қуалайтын және туа біткен патологияны ұйымдастыру, диагностикалау және алдын алу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Медициналық генетика" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету және жаңа технологияларды тәжірибеге көшіруді қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау.	
Еңбек функциясы 1: "Медициналық генетика" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету және жаңа технологияларды тәжірибеге көшіруді қамтамасыз ету.	Дағды 1: "Медициналық генетика" мамандығы бойынша диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын арттыру бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыру.	Машықтар: 1. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын арттыру және қауіпсіздігін қамтамасыз ету шаралары туралы қызметкерлердің пікірлерін зерделеу және қызметкерлерді ақпараттандыру дағдылары . 2. Көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша «Медициналық генетика» мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсететін ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары . 3. «Медициналық генетика» мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмектің, жоғары технологиялық медициналық қызметтердің сапасы бойынша денсаулық сақтау ұйымының медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету дағдылары .	

		<p>4. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу, алынған ақпаратты сыни талдау және «Медициналық генетика» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсетуге арналған стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды, әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу мүмкіндігі, олардың кәсіби қызметінің нәтижелері.</p> <p>5. Жаңа технологияларды тәжірибеге көшіруді қамтамасыз ету дағдылары .</p> <p>6. Медициналық қызметтердің сапасын, тиімділігін және қауіпсіздігін арттыратын жаңа технологияларды іздеу дағдылары медициналық генетика саласы.</p> <p>7. Медицинада жоғары мамандандырылған технологияларды беру мүмкіндігі генетика.</p> <p>8. Тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалау мен емдеудің жаңа жоғары мамандандырылған әдістерін енгізуді тіркеу дағдылары аурулар.</p> <p>9. Тұқым қуалайтын ауруларды диагностикалау мен емдеудің жоғары мамандандырылған жаңа әдістерін енгізуді бақылау және бақылау дағдылары аурулар.</p> <p>10. Талдау және бағалау қабілеті медициналық генетика саласындағы медициналық қызметтердің сапасы, тиімділігі және қауіпсіздігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданбалы зерттеу әдістемесін білу. 2. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. 3. Медициналық генетика дамуының өзекті мәселелерін білу. 4. Медициналық генетика » мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқауларды әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен нұсқауларды білу . 5. Жүйелік білім, медициналық генетика саласындағы өзекті мәселелерді көру.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: «Медициналық генетика» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Сараптамалық қызметті жүзеге асыру.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама жүргізу дағдысы . 2. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды қарастыру дағдылары . 3. «Медициналық генетика» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама жүргізу әдістерін білу .</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды қарау ережелерін білу .</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқауларды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру ережелерін білу .</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 14 қыркүйектегі № 149 бұйрығы "Қазақстан Республикасында медициналық-генетикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 18 қыркүйекте № 33421 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Медициналық генетик резидент-дәрігері

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігінің
"Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің" Денсаулық сақтау " даярлау
бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы: Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 21 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46 бұйрыққа
22-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Медициналық оптика»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт Денсаулық сақтау кадрларын бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілігін растау, даярлау және мамандандыру үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы:

1) қызметкерлер – саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды жоспарлау және мансаптық ілгерілету үшін пайдалануға арналған;

2) жұмыс берушілер – қызметкерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, персоналды жалдау және аттестаттау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу үшін және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері.

2) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға.

3) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі.

4) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға.

5) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы.

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Медициналық оптика

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86900029

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.9 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90.0 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: «Медициналық оптика» кәсіптік стандарты (бұдан әрі – Кәсіптік стандарт) «Кәсіптік біліктіліктер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабымен сәйкес әзірленді, бұл кәсіптік стандарт білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерін сертификаттауға және персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 4.1 Оптикометрист - 4 СБШ-нің деңгейі
- 2) 4.2 Оптикометрист - 4 СБШ-нің деңгейі
- 3) 4.3 Оптикометрист - 4 СБШ-нің деңгейі
- 4) 4.1. Медициналық оптик - 4 СБШ-нің деңгейі
- 5) 4.2 Медициналық оптик - 4 СБШ-нің деңгейі
- 6) 4.3 Медициналық оптик - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «4.1 Оптикометрист»:			
Топтың коды:	3254-0		
Қызмет атауының коды:	3254-0-001		
Кәсіптің атауы:	4.1 Оптикометрист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Оптикометрист және Оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орга деңгейдегі маман)	Мамандық: Медициналық оптика	Біліктілік:

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Оптикометрист" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересек пациенттерге көздің көруін түзеуге арналған көзілдірік таңдау. 2. Халық арасында гигиеналық тәрбие мен салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу. 3. Медициналық, оның ішінде электрондық құжат формасындағы құжатнамаларды қадағалап-қарау.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазіргі заманғы оптикалық сән, көздің көруін түзететін және көзді күннен қорғайтын көзілдіріктердің көмегімен визуалды бейнені қалыптастыру және түзеу мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Кәсіпорынның маркетингтік қызметіне қатысу. 3. Қалыптастыру көзілдірігін жөндеу.
Еңбек функциясы 1: Ересек пациенттерге көздің көруін түзеуге арналған көзілдірік таңдау.	<p>Дағды 1:</p> <p>Ересек пациенттерге көздің көруін түзеуге арналған көзілдіріктің қарапайым түрін таңдау (алыстан көргіштік, жақыннан көргіштік және астигматизм диагностикасы).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың бетінің, басының антропометриялық параметрлерін өлшей білу. 2. Визометрияны жүргізе білу. 3. Клиникалық рефракцияны объективті және субъективті зерттеуді жүргізе білу. 4. Көздің рефракциясын анықтау кезінде аккомодацияны бақылауды жүзеге асыра білу. 5. Аккомодацияны зерттеуді жүргізе білу. 6. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеуді жүргізе білу. 7. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеуді жүргізе білу. 8. Тропия, фория, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденция зерттеулерін жүргізе білу. 9. Жетекші (доминантты) көздің болуын анықтай білу. 10. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалауды жүзеге асыра білу. 11. Түсті қабылдау мен контраст сезімталдығына зерттеу жүргізе білу.

		<p>12. Жарықты қабылдауға зерттеу жүргізе білу.</p> <p>13. Түзеу көзілдірігіне рецепт ресімдеу және бере білу.</p> <p>14. Көру өткірлігін анықтау үшін және сынама жиынтығының көмегімен көзілдірік таңдау үшін офтальмологиялық диагностикалық құрылғыларда жұмыс істей білу.</p> <p>15. Астигматизм кезінде аметропияның түрі мен дәрежесін анықтай білу.</p> <p>16. Науқастың түзеу көзілдірігіне төзімсіздігі туралы шағымдарын анықтау және жоя білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру қабілетін түзету үшін медициналық бұйымдарды таңдау кезінде нашар көретін пациентті тексеру алгоритмін білуі. 2. Көзілдірікті көруді түзету параметрлерін анықтау үшін медициналық бұйымдардың принциптері мен әдістемесін білуі. 3. Клиникалық рефракция және көру функцияларын зерттеу әдістерін білу. 4. Науқастың беті мен басының антропометриялық параметрлерін өлшеу әдістерін білуі. 5. Визометрия әдістерін білуі. 6. Көздің рефракциясын (сынуын) зерттеу кезінде аккомодацияны бақылау әдістерін білуі. 7. Аккомодацияны зерттеу әдістерін білу. 8. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу әдістерін білуі. 9. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеу әдістерін білуі. 10. Тропия, фория, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденция зерттеулерін жүргізе білуі. 11. Жетекші (доминантты) көзді анықтау әдістерін білуі. 12. Көз қарашығының енін, пішінін және жарыққа реакциясын анықтау әдістерін білуі. 13. Түсті сезіну және контраст сезімталдығын зерттеу әдістерін білуі. 14. Түзеу көзілдірігіне рецепт бланкісін толтыру ережелерін білуі. 15. Түзеу көзілдірігін пайдалану ережелерін білу. 16. Көзілдірік линзалары мен жабындарының қасиеттерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Халық арасында гигиеналық тәрбие мен салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу.	Дағды 1: Халық арасында гигиеналық тәрбие мен салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу.	Машықтар: 1. Халықты салмақ жоғалту, алкоголь мен темекіні тұтыну, есірткі және психотроптық заттарды

		<p>медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламалары туралы хабардар ете білу.</p> <p>2. Жасын, денсаулығының жай-күйін, кәсібін ескере отырып, медициналық тексерулердің әртүрлі түрлерін жүргізе білу.</p> <p>3. Профилактикалық тексеру жүргізе білу.</p> <p>4. Халықты диспансерлеуді жүргізе білу, диспансерлеудің скрининг-бағдарламасы бойынша халықты дәрігерге дейінгі қарап-тексеру және зерттеп-қарау тәртібін білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Салауатты өмір салты бағдарламаларын, соның ішінде салмақ жоғалтуға, алкоголь мен темекіні тұтынуды азайтуға, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алуға және онымен күресуге бағытталған бағдарламаларды білуі.</p> <p>2. Ересектерге алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру туралы ережелерді білуі.</p> <p>3. Ақпараттық технологияларды, халықты санитарлық оқытудың ұйымдастырушылық нысандарын, әдістері мен құралдарын білуі.</p> <p>4. Жеке және топтық профилактикалық кеңес беру ережелерін, жеке гигиена, дұрыс тамақтану, отбасын жоспарлау, салауатты өмір салты, денсаулыққа қауіп факторлары, адамның өмір салтына байланысты аурулар бойынша ұсыныстарды білуі.</p> <p>5. Салауатты өмір салты принциптерін, денсаулықты сақтау және нығайту негіздерін, денсаулықты сақтауға ықпал ететін факторларды, салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жұмыс формалары мен әдістерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Медициналық, оның ішінде электрондық құжат формасындағы құжатнамаларды қадағалап-қарау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Заңнамада белгіленген тәртіппен пациенттердің дербес деректерімен жұмыс істей білу.</p> <p>2. Қарамағындағы персоналдың лауазымдық міндеттерінің орындалуын бақылай білу.</p> <p>3. Медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат формасында медициналық және өзге де құжаттаманы ресімдей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердің дербес деректерін және дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді қорғау туралы заңнаманың негіздерін білуі.</p> <p>2. Медициналық қызметтің сапасы мен қауіпсіздігін ішкі бақылауды қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды білуі.</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық, оның ішінде электрондық құжат формасындағы құжатнамаларды қадағалап-қарау.</p>		

		3. Қарамағындағы қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Қазіргі заманғы оптикалық сән, көздің көруін түзететін және көзді күннен қорғайтын көзілдіріктердің көмегімен визуалды бейнені қалыптастыру және түзеу мәселелері бойынша кеңес беру.	Дағды 1: Қазіргі заманғы оптикалық сән, көздің көруін түзететін және көзді күннен қорғайтын көзілдіріктердің көмегімен визуалды бейнені қалыптастыру және түзеу мәселелері бойынша кеңес беру.	Машықтар: 1. Тапсырыс берушінің басының антропологиялық параметрлерін өлшей білу. 2. Тапсырыс берушінің бет пішіні мен бейініне сәйкес жиектемелердің (оправа) онтайлы нысанын анықтай білу.
		Білімдер: 1. Линзалар мен оптикалық жабындардың түрлерін білуі (фотохромды линзалар мен жабындар, линзалардың түсі мен күнгірттену дәрежесі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Қосымша еңбек функциясы 2: Кәсіпорынның маркетингтік қызметіне қатысу.	Дағды 1: Кәсіпорынның маркетингтік қызметіне қатысу.	Машықтар: 1. Көзілдіріктік оптика бұйымдарына өтінімдерді анықтай білу.
		Білімдер: 1. Медициналық ұйымдарда медициналық және өзге де құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат формаларын ресімдеу қағидалары мен тәртібін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Қосымша еңбек функциясы 3: Қалыптастыру көзілдірігін жөндеу.	Дағды 1: Қалыптастыру көзілдірігін жөндеу.	Машықтар: 1. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде тиісті құралдарды, құрылғыларды және шығын материалдарын қолдана білу. 2. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің жекелеген бөлшектерін ауыстыра білу. 3. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелеріндегі көзілдірік линзаларын ауыстыра білу. 4. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін түзете білу.
		Білімдер: 1. Қалыптастыру көзілдірігінің жақтауларын жөндеудің технологиялары мен әдістерін білуі. 2. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеуге арналған құрылғыларды, құрылғыларды, құралдарды және шығын материалдарын білуі. 3. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде орындалатын жұмыс түрлерін білуі. 4. Қолданылатын заманауи конструкциялар мен қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің бөлшектерін (құлақ арты ілгіші, мұрын тірек, сәндік төсемдер, жеке бекіту элементтері) білуі. 5. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Оптикометрист	
10. Кәсіптің карточкасы «4.2 Оптикометрист»:			
Топтың коды:	3254-0		
Қызмет атауының коды:	3254-0-001		
Кәсіптің атауы:	4.2 Оптикометрист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Оптикометрист және оптик</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Медициналық оптика	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Оптикометрист" біліктілігі. СБШ бойынша 4.1 кіші деңгейінде осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информермалы біліммен байланыс:	СБШ 4.2 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	<p>Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.</p>		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересек пациенттерге көздің көруін қалыптастыру көзілдіріктердің күрделі түрін таңдау (бифокальды және прогрессивті көзілдірік линзалары). 2. Ересектерге арналған сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды таңдау. 3. Көз ауруларының белгілерін анықтау. 4. Кәсіби қызметтегі жанжалды жағдайларды реттеу және шешу.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ересек пациенттерге көздің көруін қалыптастыру көзілдіріктердің күрделі түрін таңдау (бифокальды және прогрессивті көзілдірік линзалары).	<p>Дағды 1:</p> <p>Ересек пациенттерге көздің көруін қалыптастыру көзілдіріктердің күрделі түрін таңдау (бифокальды және прогрессивті көзілдірік линзалары).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшелерін зерттеу дағдылары. 2. Көру қабілетін түзеу үшін медициналық бұйымдарды таңдау кезінде нашар көретін пациентті тексеру дағдылары. 3. Көздің көруін көзілдіріктік түзету параметрлерін анықтау үшін медициналық бұйымдарды тағайындау дағдылары, жұмыс принципі мен әдістемесі. 4. Клиникалық рефракция және көру функцияларын зерттеу дағдылары. 5. Науқастың беті мен басының антропометриялық параметрлерін өлшеу дағдылары. 6. Изометриядағы дағдылар. 7. Көздің рефракциясын зерттеу кезінде аккомодацияны бақылау дағдылары. 8. Аккомодацияны зерттеу дағдылары. 9. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу дағдылары. 10. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенция икемділігін зерттеу дағдылары. 11. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденцияның зерттеу әдістерін білу дағдылары. 12. Жетекші (доминантты) көзді анықтау дағдылары. 13. Көз қарашығының енін, пішінін және жарыққа реакциясын анықтау дағдылары. 14. Түсті сезіну және контраст сезімталдығын зерттеу дағдылары. 15. Адидацияны анықтау дағдылары. 16. Бинокулярлық көруді оның бұзылуымен қалпына келтірудің консервативті әдістерінің дағдылары. 17. Қалыптастыру көзілдірігіне рецепт бланкісін толтыру дағдылары. 18. Нашар көретін пациенттер үшін көруді түзету құралдарына рецепт ресімдеу дағдылары.

		<p>19. Қалыптастыру көзілдірігін пайдалану дағдылары.</p> <p>20. Көру қабілеті нашар науқастар үшін көруді түзету құралдарын қолдану дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың бетінің, басының антропометриялық параметрлерін өлшеу әдісін білуі. 2. Визометрия әдісін жүргізе білуі. 3. Клиникалық рефракцияны объективті және субъективті зерттеу әдісін жүргізе білуі. 4. Көздің рефракциясын анықтау кезінде аккомодацияны бақылау әдісін білуі. 5. Аккомодацияның зерттеу әдісін жүргізе білуі. 6. Көздің конвергенциясы мен козғалғыштығын зерттеу әдісін білуі. 7. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеу әдістерін білуі. 8. Тропия, фория, кеңістікті көрудің, ретиналық корреспонденцияның зерттеу әдістерін білуі. 9. Жетекші (доминантты) көздің болуын анықтау әдістерін білуі. 10. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалау әдістерін білуі. 11. Түсті қабылдау мен контраст сезімталдығына зерттеу әдістерін білуі. 12. Түс сезімін зерттеу әдістерін білуі. 13. Центрлік қашықтықты, Вертекс қашықтығын, пантоскопиялық бұрышты анықтау әдістерін білуі. 14. Аддидацияны анықтау әдістерін білуі. 15. Бинокулярлық көруді оның бұзылуымен қалпына келтірудің консервативті әдістерін білуі. 16. Түзеу көзілдіріктеріне рецепт ресімдеу және беру ережелері мен тәртібін білуі. 17. Көру өткірлігін анықтау, сынақ жиынтығы мен фороптердің көмегімен көзілдірікті таңдау үшін офтальмологиялық диагностикалық құрылғыларда жұмыс істеу ережелерін білуі. 18. Астигматизм кезінде аметропияның түрі мен дәрежесін анықтау әдістерін білуі. 19. Пациенттің түзеу көзілдірігіне төзбеушілік туралы шағымдарын анықтау және жою әдістерін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Ересектерге арналған сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды таңдау.</p>	<p>Дағды 1: Көру функцияларын, табиғи жағдайда клиникалық рефракцияны (циклоплегиялық препараттарды қолданбай) және аккомодацияны зерттеу, қабықтың параметрлерін анықтау,</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визометрия өткізу дағдылары. 2. Клиникалық рефракцияны объективті және субъективті зерттеу дағдылары.

	<p>көз бетінің биомикроскопиясы, жұмсақ контактілі линзасы бар биомикроскопия.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Көздің рефракциясын анықтауда аккомодацияны бақылау дағдылары. 4. Аккомодацияны зерттеу дағдылары. 5. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу дағдылары. 6. Биноклярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеу дағдылары. 7. Жұмсақ контактілі линзаларда визометрия жүргізе білу. 8. Биомикроскопияны жүзеге асыру дағдылары. 9. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденцияның зерттеу дағдылары. 10. Жетекші (доминантты) көздің болуын анықтау дағдылары. 11. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалау дағдылары. 12. Контрастты сезімталдықты зерттеу дағдылары. 13. Жарыққа сезімін зерттеу дағдылары.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рефракцияны анықтаудың объективті және субъективті әдістерін білуі. 2. Клиникалық рефракциясын және көру функцияларын зерттеуге арналған тесттерді білуі. 3. Визометрия әдістерін білуі. 4. Көздің рефракциясын анықтауда аккомодацияны бақылау әдістерін білуі. 5. Аккомодацияны зерттеу әдістерін білуі. 6. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу әдістерін білуі. 7. Биноклярлық көруді, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеу әдістерін білуі. 8. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденцияның зерттеу әдістерін білуі. 9. Жетекші (доминантты) көзді анықтау әдістерін білуі. 10. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалау әдістерін білуі. 11. Аддидацияны анықтау әдістерін білуі. 12. Көздің алдыңғы бөлігінің биомикроскопиясының ережелері мен әдістерін білуі. 	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Контактілі линзаларды таңдау үшін қарсы көрсеткіштерді анықтау, жұмсақ контактілі линзаларды таңдау үшін анықталған қарсы</p>	<p>Машықтар: 1. Көру мүшелерін сыртқы тексеруді жүргізу дағдылары.</p>

<p>көрсеткіштері бар пациенттерді офтальмолог-дәрігерге жіберу.</p>	<p>2. Көздің алдыңғы сегментінің биомикроскопиясын жасау дағдылары.</p> <p>3. Жұмсақ контактілі линзаларды қолдануға рұқсат беру туралы шешім қабылдай білу.</p> <p>4. Пациенттерді офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберуді ресімдей білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Жұмсақ контактілі линзаларды қолданудан туындаған көздің патологиялық өзгерістерін анықтау, анықталған өзгерістері бар пациенттерді офтальмолог-дәрігерге жіберу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Көру мүшелерін сыртқы тексеруді жүргізу дағдылары.</p> <p>2. Көздің алдыңғы сегментінің биомикроскопиясын жасау дағдылары.</p> <p>3. Көру қабілетін контактілі түзетудің асқынуларының алдын алу мақсатында сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды пайдалану кезінде пациенттің шағымдарын анықтай білу.</p> <p>4. Көздің алдыңғы бөлігінің жағдайын бағалау және оның патологиялық өзгерістерінің белгілерін анықтау үшін витальді бояғыштарды қолдана білу.</p> <p>5. Пациенттерді офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберуді ресімдей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Көздің алдыңғы бөлігінің биомикроскопиясының ережелері мен әдістерін білуі.</p> <p>2. Бояу жағдайында көздің алдыңғы бөлігіне өмірлік маңызды бояғыштарды қолдану ережелерін білуі.</p> <p>3. Жұмсақ контактілі линзаларды қолдану нәтижесінде көздің мүмкін болатын патологиялық өзгерістерін білуі.</p> <p>4. Пациентті офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберу үшін құжаттаманы ресімдеу қағидаларын білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларын таңдау, сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларының параметрлерін анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Вертекс қашықтығын ескере отырып, сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзалардың рефракциялық мәнін есептей білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Өр түрлі жастағы науқастарға жұмсақ контактілі линзаларды таңдау ерекшеліктерін білуі.</p>

		<p>2. Жұмсақ контактілі линзаларды таңдау кезінде пациентті тексеру алгоритмін білуі.</p> <p>3. Жұмсақ контактілі линзаларды таңдауға арналған құрылғылардың жұмыс принципіні білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Дағды 5: Сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларға рецепт ресімдеу және беру.		<p>Машықтар:</p> <p>1. Сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларға рецепт бланкісін толтыра білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларға арналған рецепт бланкісін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Дағды 6: Пациенттерге (олардың заңды өкілдеріне) сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды және оларға күтім жасау құралдарын пайдалану қағидалары бойынша консультация беру.		<p>Машықтар:</p> <p>1. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды қолдану ережелері бойынша ұсыныстар бере білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Жұмсақ контактілі линзаларды өңдеу және дезинфекциялау ережелерін білуі.</p> <p>2. Контактілі линзаларды сақтау, дезинфекциялау, тазалау және шаю құралдарын білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Дағды 7: Пациенттерді (олардың заңды өкілдерін) сериялық өндірістегі жұмсақ контактілі линзаларды қолдануға және оларға күтім жасауға үйрету.		<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмсақ контактілі линзаларды таныстыра білу.</p> <p>2. Науқасты (оның заңды өкілін) жұмсақ контактілі линзаларды қолдануға және оларға күтім жасауға үйрете білу.</p> <p>3. Науқастың көзіне жұмсақ контактілі линзаларды киіп, шешіп көре білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Жұмсақ контактілі линзаларды таңдау ережелерін білуі.</p> <p>2. Жұмсақ контактілі линзаларды кию және алу ережелері мен тәсілдерін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Дағды 8: Қайта пайдалануға болатын сынамалық жұмсақ контактілі линзаларды және диагностикалық контактілі линзаларды есепке алу, дезинфекциялау және жарамдылық мерзімдерін бақылау.		<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық жұмсақ контактілі линзалардың жарамдылық мерзімдерін есепке алу және бақылай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық жұмсақ контактілі линзалардың жарамдылық мерзімін есепке алу мен бақылауды жүргізуді және қамтамасыз етуді білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 3: Көз ауруларының белгілерін анықтау.	Дағды 1: Көз ауруларының белгілерін анықтау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Көру мүшесі ауруларының негізгі белгілерін анықтай білу.</p>

		<p>2. Офтальмолог-дәрігерге рефракциялық бұзылулары бар ересектер мен балаларды тексеруде және визуалды дезадаптация белгілерінде көмек көрсете білу.</p> <p>3. Науқасты офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман дәрігерге консультацияға жібере білу.</p> <p>4. Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинай білу, пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Көру мүшелері мен оның бағынышты аппаратының аурулары мен зақымдануының негізгі белгілерін білуі.</p> <p>2. Пациентті тексеруге арналған диагностикалық офтальмологиялық жабдықта жұмыс істеудің мақсаттарын, принциптері мен әдістемелерін білуі.</p> <p>3. Амблиопия мен страбизмді, бинокулярлық көруді қалпына келтірудің аппараттық әдістерін білуі.</p> <p>4. Көруді зерттеу әдістері мен әдістерін білуі.</p> <p>5. Пациентті офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберу үшін құжаттаманы ресімдеу қағидаларын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Кәсіби қызметтегі жанжалды жағдайларды реттеу және шешу.</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби қызметтегі жанжалды жағдайларды реттеу және шешу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқастың қажеттіліктерін анықтай білу.</p> <p>2. Кәсіби қызметтегі жанжалды жағдайларды шеше білу.</p> <p>3. Науқаспен конструктивті қарым-қатынас орната білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жұмсақ контактілі линзаларға төзбеушілік себептерін жою жолдарын білуі.</p> <p>2. Түзеу көзілдіріктеріне төзбеушілік туралы пациенттердің шағымдарын анықтау және жоя білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	

	Инновация		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Медициналық оптик	
11. Кәсіптің карточкасы «4.3 Оптикометрист»:			
Топтың коды:	3254-0		
Қызмет атауының коды:	3254-0-001		
Кәсіптің атауы:	4.3 Оптикометрист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Оптикометрист және оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Медициналық оптика	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Оптикометрист" біліктілігі. СБШ бойынша 4.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информмалы біліммен байланыс:	Біліктілікті арттыру (5 жылда 1 рет кемінде 120 сағат). "Отбасылық медицина" мамандығы шеңберінде "медициналық оптика", "Оптометрист" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Медициналық оптика		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көру мүшелерінің жедел аурулары мен зақымдануларын анықтау (оның ішінде көздің конъюнктивасының бетінен бөгде денелерді алып тастау). 2. Көру қабілеті бұзылған ересек пациенттерге оңалту іс-шараларын жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көру мүшелерінің жедел аурулары мен зақымдануларын анықтау (оның ішінде	Дағды 1:	Машықтар: 1. Көру мүшелерін сыртқы тексеруді жүргізу дағдылары. 2. Көру өрісін анықтау дағдылары.	

көздің конъюнктивасының бетінен бөгде денелерді алып тастау).	Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинауды жүзеге асыру, пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.	3. Көзішілік қысымды өлшеу дағдылары. 4. «Офтальмология» бейінді бойынша медициналық көмек көрсету дағдылары. 5. Конъюнктивадан бөгде заттарды алып тастау дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Көру мүшелері мен оның бағынышты аппараттарының аурулары мен зақымдануының негізгі белгілерін білу.
	Дағды 2: Көру мүшелерінің зақымдануы мен едел аурулары кезінде дәрігерге дейінгі шұғыл көмек көрсету.	Машықтар: 1. Науқасты тексеруге арналған диагностикалық офтальмологиялық жабдықта жұмыс істеу дағдылары. 2. Көру мүшелерінің жедел аурулары мен зақымданулары кезінде жедел медициналық көмек көрсету дағдылары. 3. Көзге таңғыш байлау дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Көру мүшесінің анатомиясы мен физиологиясын, функцияларын зерттеу ерекшеліктерін білуі. 2. Көру мүшелерінің аурулары мен зақымдануларын білуі. 3. «Офтальмология» бейінді бойынша медициналық көмек көрсету тәртібін, медициналық көмек стандарттарын білуі.
Еңбек функциясы 2: Көру қабілеті бұзылған ересек пациенттерге оңалту іс-шараларын жүргізу.	Дағды 3: Пациентті офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман дәрігерге консультацияға және емдеуге жіберу.	Дағдыларын тану ұсынылады.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Машықтар: 1. Пациентті офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Пациенттерді офтальмолог-дәрігерге және (немесе) маман-дәрігерге консультацияға жіберуді ресімдеуді білу.
Еңбек функциясы 2: Көру қабілеті бұзылған ересек пациенттерге оңалту іс-шараларын жүргізу.	Дағды 1: Көру қабілеті нашар науқастарды көру қабілетінің төмендеуіне бейімдеу және көру қабілетінің төмендеуіне әлеуметтік бейімделу жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыру, оларды көру қабілеті нашар адамдарға көмек көрсету құралдарын пайдалануға үйрету.	Дағдыларын тану ұсынылады.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Машықтар: 1. Көру қабілеті бұзылған науқастармен қарым-қатынастың тиімді әдістерін қолдану дағдылары. 2. Отбасын тұрғын үй-жайды көру мүшелерінің аурулары бар адамның қажеттіліктеріне бейімдеуге үйрету дағдылары. 3. Пациентті оңалту құралдарын қолдануға үйрету дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібіне сәйкес диагнозды ескере отырып, пациентті

		<p>медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды, медициналық айғақтар мен оларды жүргізуге қарсы айғақтарды білуі.</p> <p>2. Пациенттің оңалту әлеуетін анықтау әдістерін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Көру қабілеті нашар пациенттерді оңалтудың техникалық құралдарын алу мүмкіндіктері және берілетін жеңілдіктер туралы хабардар ету.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру қабілеті бұзылған науқастармен қарым-қатынастың тиімді әдістерін қолдану дағдылары. 2. Пациентті оңалту құралдарын қолдануға үйрету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру қабілеті нашар болған кезде оңалтудың техникалық құралдарын алу үшін негіздер белгілей білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Дағды 3:</p> <p>Көру мүшелерінің аурулары кезінде еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылу сараптама-сы үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшелерінің ауруларына байланысты пациенттің күнделікті өмірінде тұрмыстық және (немесе) әлеуметтік дербестігін жоғалту дәрежесін айқындау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалту іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігіне бағалау жүргізуді білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Дағды 4:</p> <p>Медициналық оңалту іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігіне бағалау жүргізу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көз ауруы бойынша пациент пен мүгедекті, оның бағынышты аппаратын оңалтудың техникалық құралдарын пайдалануға үйрету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықаралық жұмыс классификациясын білуі. 2. Көру қабілеті нашарлаған кезде кәсіби медициналық оңалту және абилитация әдістерін білуі
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Дағды 5:</p> <p>Пациентті оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес рефракциялық бұзылулары бар ересектер мен балаларды медициналық оңалту және функционалдық емдеу бойынша офтальмолог-дәрігердің тағайындауларын орындау.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмолог-дәрігер әзірлеген оңалтудың және(немесе) функционалдық емдеудің жеке бағдарламаларына сәйкес рефракциялық бұзылулары бар ересектер мен балаларды медициналық оңалту және функционалдық емдеу әдістері мен құралдарын қолдану дағдылары. 2. Көру қабілеті нашар болған кезде кәсіби медициналық оңалту және абилитация дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалтудың жеке бағдарламаларын жасау, ресімдеу және іске асыру ережесін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас	

	<p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновации</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Оптикометрист	
12. Кәсіптің карточкасы «4.1. Медициналық оптик»:			
Топтық коды:	7320-3		
Қызмет атауының коды:	7320-3-010		
Кәсіптің атауы:	4.1. Медициналық оптик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Медициналық оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Медициналық оптика	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық оптик" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдіріктерін жөндеу. 2. Жеке (индивидуальный) қалыптастыру көзілдіріктерін жасау, 	

		<p>3. Қажетті құжаттаманы электрондық және жазбаша түрде ресімдеу.</p> <p>4. Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған технологиялық жабдыққа ағымдағы қызмет көрсету.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Техникалық, технологиялық және медициналық аспектілер тұрғысынан көруді түзету құралдарын таңдау және іске асыру кезінде пациентке консультациялық көмек көрсету.
Еңбек функциясы 1: Қалыптастыру көзілдіріктерін жөндеу.	<p>Дағды 1: Қалыптастыру көзілдіріктерінің ниң жиектемелерін жөндеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде тиісті құралдарды, құрылғыларды және шығын материалдарын қолдана білу. 2. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің жекелеген бөлшектерін ауыстыра білу. 3. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінде көзілдірік линзаларын ауыстыра білу. 4. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін түзете білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеудің технологиялары мен әдістерін білу. 2. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеуге арналған құрылғыларды, құрылғыларды, құралдарды және шығын материалдарын білуі. 3. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде орындалатын жұмыс түрлерін білуі. 4. Қолданылатын заманауи конструкциялар мен Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінің бөлшектерін (ілдірік (заушник), мұрын тірек (носовые упоры), сәндік төсемдер, жеке бекіту элементтері) білуі. 5. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Жеке (индивидуальный) қалыптастыру көзілдіріктерін жасау,	<p>Дағды 1: Жеке (индивидуальный) қалыптастыру көзілдіріктерін жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оптикалық бөлшектерді өңдеу бойынша дайындық жұмыстарын орындай білу. 2. Қалыптастыру көзілдірігін жасау үшін станоктарда жұмыс істей білу. 3. Барлық параметрлерді сактай отырып, дайындалған түзеу көзілдіріктерін құрастыра білу. 4. Диоптриметрді қолдана білу. 5. Рецепт бойынша Қалыптастыру көзілдіріктерінің сәйкестігін тексере білу. 6. Көру қабілетін түзетуге арналған рецептілерді оқи білу.

7. Қалыптастыру көзілдіріктерінің сапасын бақылау үшін аспаптар мен құрылғыларда жұмыс істей білу.

8. Тапсырыс берушінің басының антропометриялық параметрлеріне сәйкес түзеу көзілдіріктерін түзете білу.

Білімдер:

1. Көзілдірік линзаларын белгілеу технологиясын білуі.
2. Көзілдірік линзаларын өңдеу технологиясын білуі.
3. Көшірме жасауға арналған жабдықтың құрылғысын білуі.
4. Көзілдірік линзаларының шетін өңдеуге арналған жабдықтың құрылғысын білуі.
5. Көзілдірік линзаларын өңдеуге арналған жабдықта жұмыс істеу ережелері мен ерекшеліктерін білуі.
6. Көзілдірік линзаларын қайрау технологиясын білуі.
7. Көзілдірік линзаларын фасеттеу технологиясын білуі.
8. Көзілдірік линзаларын киіп сызық бойымен ойық кесіп шығу технологиясын білуі.
9. Көзілдірік линзаларында тесіктерді бұрғылау технологиясын білуі.
10. Қол машинасында көзілдірік линзаларын өңдеу технологиясын білуі.
11. Қалыптастыру көзілдірігін құрастыру технологиясын білуі.
12. Қалыптастыру көзілдірігін жинауға қойылатын талаптарды білуі.
13. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің әртүрлі түрлеріне көзілдірік линзаларын салу ережелері мен тәсілдерін білуі.
14. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің жарық саңылауы сәйкес келмеген кезде көзілдірік линзаларын сәйкестендіру тәсілдерін білуі.
15. Дайын түзеу көзілдірігін түзету тәсілдерін білуі.
16. Қалыптастыру көзілдірігін дайындауға арналған өлшеу құралын, аспаптар мен құрылғыларды жұмысқа дайындау тәртібін білуі.
17. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
18. Диоптриметрмен жұмыс істеу тәсілдерін білуі.
19. Қалыптастыру көзілдіріктерінің рефракциясының берілген шамаларын бақылау әдістерін білуі.
20. Көзілдірік линзаларының негізгі қималарының орнын анықтау әдістерін білуі.

		<p>21. Көзілдірік линзаларының оптикалық орталықтарының орнын анықтау әдістерін білуі.</p> <p>22. Қалыптастыру көзілдірігін түзетуді бақылау әдістерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Қажетті құжаттаманы электрондық және жазбаша түрде ресімдеу.</p>	<p>Дағды 1: Қажетті құжаттаманы электрондық және жазбаша түрде ресімдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заңнамада белгіленген тәртіппен пациенттердің дербес деректерімен жұмыс істей білу. 2. Қарамағындағы персоналдың лауазымдық міндеттерінің орындалуын бақылай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің дербес деректерін және дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді қорғау туралы заңнаманың негіздерін білуі. 2. Медициналық қызметтің сапасы мен қауіпсіздігін ішкі бақылауды қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды білуі. 3. Қарамағындағы қызметкерлердің лауазымдық міндеттерін білуі. 4. Медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық және өзге де құжаттаманы ресімдеу ережесі мен тәртібін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Еңбек функциясы 4: Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған технологиялық жабдыққа ағымдағы қызмет көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған технологиялық жабдыққа ағымдағы қызмет көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігін дайындауға арналған технологиялық жабдықты пайдалануға дайындау бойынша технологиялық жұмыстарды орындай білу. 2. Қалыптастыру көзілдіріктерін дайындау және бақылау үшін технологиялық жабдықтар мен аспаптардың үздіксіз пайдаланылуын қамтамасыз ете білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған жабдықтардың, құралдар мен құрылғылардың құрылымын білуі. 2. Қалыптастыру көзілдірігін жасауға арналған құралдармен және құрылғылармен жұмыс істеу технологиясын білуі. 3. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Техникалық, технологиялық және медициналық аспектілер тұрғысынан көруді түзету құралдарын таңдау және іске асыру кезінде пациент-</p>	<p>Дағды 1: Техникалық, технологиялық және медициналық аспектілер тұрғысынан көруді түзету құралдарын таңдау және іске асыру кезінде пациентке консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырыс берушінің басының антропологиялық параметрлерін өлшей білу. 2. Сатып алушының бет пішіні мен профиліне сәйкес жиектемелердің онтайлы формасын анықтай білу.

ке консультациялық көмек көрсету.	Білімдер:		
	1. Тапсырыс берушінің басының антропологиялық параметрлерін өлшеу әдістерін білу.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Оптикометрист	
13. Кәсіптің карточкасы «4.2 Медициналық оптик»:			
Топтың коды:	7320-3		
Қызмет атауының коды:	7320-3-010		
Кәсіптің атауы:	4.2 Медициналық оптик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Медициналық оптик</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Медициналық оптика	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық оптик" біліктілігі. СБШ бойынша 4.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ 4.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және ал-		

		ғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қалыптастыру көзілдірігін күрделі жөндеу. 2. Полимерлі көзілдірік линзаларын бояу. 3. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру.
Еңбек функциясы 1: Қалыптастыру көзілдірігін күрделі жөндеу.	Дағды 1: Қалыптастыру көзілдірігін күрделі жөндеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігін күрделі жөндеу көзілдірігі жиектемелерінің тұтастығын визуалды тексеру дағдылары. 2. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің толықтығын визуалды тексеру дағдылары. 3. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің құрылымындағы жасырын бұзылуларды анықтау дағдылары. 4. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемесін толық әзірлеу дағдылары. 5. Деформацияланған түзеу көзілдірігінің жиектеме элементтерін түзету дағдылары. 6. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің қалпына келмейтін элементтерін жою дағдылары. 7. Қалыптастыру көзілдірігінің ілдірік (құлақ артындағы икемді бөлігі) компенсаторының жұмысын тексеру дағдылары. 8. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектеме компенсаторының механизмін ауыстыру дағдылары. 9. Жаңа Қалыптастыру көзілдірігінің ілдірігін (құлақ артындағы икемді бөлігі) орнату дағдылары. 10. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемесіндегі топсалы қосылымды ауыстыру дағдылары. 11. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің бұрандалы қосылыстарындағы зақымдалған жіптерді түзету дағдылары. 12. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің бұрандалы қосылыстарында жаңа жіптерді кесу дағдылары. 13. Мұрын тіреулерін, тығындарын (втулка), бұрандаларын, бекіту элементтерін, түзету көзілдіріктерінің жиектемесін безендіру дағдылары. 14. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемесінің металл бөліктерін дәнекерлеу дағдылары. 15. Қалыптастыру көзілдірігінің металл жиектемелерінің жабындарын қалпына келтіру дағдылары.

		<p>16. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемесінің бекітпелерін орнату дағдылары.</p> <p>17. Қалыптастыру көзілдіргі жиектемесінің бұрандалы қосылыстарын өңдеу дағдылары.</p> <p>18. Бөлшектелген түрде ультрадыбыстық ваннада түзеу көзілдіргі жиектемесін тазалау дағдылары.</p> <p>19. Қалыптастыру көзілдіргі жиектемесіне нүктелі линзаларды орнату дағдылары.</p> <p>20. Қалыптастыру көзілдірігін сұрту дағдылары.</p> <p>21. Қалыптастыру көзілдірігін түзету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемесін жөндеудің технологиялары мен әдістерін білуі. 2. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеуге арналған құрылғыларды, құралдарды және шығын материалдарын білуі. 3. Қалыптастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жөндеу кезінде орындалатын жұмыс түрлерін білуі. 4. Қолданылатын заманауи конструкциялар мен Қалыптастыру көзілдірік жиектемелерінің бөлшектерін (ілдірік, мұрын тірек, сәндік төсемдер, жеке бекіту элементтерін) білуі. 5. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Полимерлі көзілдірік линзаларын бояу.	Дағды 1: Полимерлі көзілдірік линзаларын бояу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диффузды бояу әдісімен полимерлі көзілдірік линзаларын бояу дағдылары. 2. Көзілдірік линзаларын бояуға арналған ерітінділердің күйін бақылау және оларды уақтылы ауыстыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түрлі полимерлі материалдардан жасалған көзілдірік линзаларын бояудың технологиялық процесін білуі. 2. Көзілдірік линзаларын бояудың әртүрлі түрлеріндегі температуралық режимдерді білуі. 3. Көзілдірік линзаларын бояуға арналған ерітінділерді дайындау әдістері мен пропорцияларын білуі. 4. Көзілдірік линзаларын бояуға арналған бояу қондырғыларының жұмысына дайындық технологиясын, жұмысын және күнделікті қызмет көрсету тәртібін білуі. 5. Боялған көзілдірік линзаларының реңктерін жасау технологиясын білуі. 6. Еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын білуі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өзіне және зардап шегушіге қауіп төндіретін факторларды анықтай білу. 2. Зардап шегушіге қауіп төндіретін факторларды жоя білу. 3. Зардап шегушіні алып шығару (оның ішінде көліктен), жылжыту және тасымалдай білу. 4. Зардап шегушінің есінің болуын анықтай білу. 5. Қан айналымы мен тыныс алудың болуын анықтай білу. 6. Негізгі артерияларда импульстің болуын анықтай білу. 7. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін сақтау бойынша іс-шаралар өткізе білу. 8. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын жүргізе білу. 9. Жарақат, улану белгілерін және оның өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін басқа да жайкүйлерді анықтау мақсатында зардап шегушіні егжей-тегжейлі қарап-тексеру және аталған жайкүйлер анықталған жағдайда алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-шараларды жүргізе білу. 10. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз ете білу. 11. Артерияны саусақпен басу, буындағы аяқ-қолды максималды бүту, турникет (турникет) қолдану, қысымды таңу әдістерімен қан кетуді уақытша тоқтата білу. 12. Дененің әртүрлі аймақтарының жарақаттарына, соның ішінде кеуде қуысының жаралануына окклюзиялық (герметикалық) тана білу. 13. Көліктік иммобилизацияны жүзеге асыра білу. 14. Медициналық мақсаттағы бұйымдарды пайдалана отырып, мойын омыртқасын қолмен, импровизацияланған құралдармен бекіте білу. 15. Төмен температураның әсерінен үсік шалғанда және басқа да жағдайларда жылу оқшаулауды жүргізе білу. 16. Жарақаттар мен термиялық зақымданулар кезінде жергілікті салқындатуды қолдана білу. 17. Зардап шеккен адамға оңтайлы дене қалпын бере білу. 18. Зардап шеккен адамның жағдайын (сана, тыныс алу, қан айналымы) бақылау және психологиялық қолдау көрсете білу. 19. Зардап шегушіні қызметкерлері алғашқы медициналық көмек көрсетуге міндетті арнайы қызметгерге бере білу. <p>Білімдер:</p>

1. Алғашқы көмек көрсетілетін жағдайлардың тізбесін және алғашқы көмек көрсету іс-шараларының көлемін білуі.
2. Жазатайым оқиғалар мен төтенше жағдайлар кезінде қауіп төндіретін факторларды жою әдістерін білуі.
3. Төтенше жағдайлардың белгілерін білуі.
4. Алғашқы көмек көрсетуге арналған алғашқы көмек қобдишасының жиынтығын және оған кіретін медициналық мақсаттағы бұйымдарды пайдалану ережесін білуі.
5. Қолында, зембілінде, қалқанында және арнайы құралдарды қолдана отырып, зардап шеккендерді шығару, жылжыту және тасымалдау ережелері мен тәсілдерін білуі.
6. Ес денгейін анықтау әдістерін білуі, Глазго шкаласы.
7. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз ету әдістерін білуі.
8. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының белгілерін білуі.
9. Зардап шегушіні қарап-тексерудің бастапқы және қайталама алгоритмін білуі.
10. Ауа өткізгіштерді пайдалану ережелерін, жасанды тыныс алу үшін тыныс алу қапшықтары мен қалта маскаларын қолдану ережелерін білуі.
11. Сафарды үш рет қабылдау ережелерін білу. Геймлихті қабылдау алгоритмі. жәбірленушіні тұрақты бүйірлік күйде орналастыра білуі.
12. Жарақат алған кезде таңу ережелері мен тәсілдерін, соның ішінде окклюзиялық таңғышты білуі.
13. Қан кетуді уақытша тоқтату әдістерін білуі, гемостатикалық турникетті қолдану ережелері.
14. Көліктік иммобилизация қағидалары мен әдістерін. аутоиммобилизация қағидаларын. дененің әртүрлі бөліктері зақымданған кезде көлік шиналарын салу қағидаларын білуі.
15. Мойын омыртқасын иммобилизациялау ережелері мен әдістерін білуі. Шанц жағасын пайдалану алгоритмі.
16. Мұздату және гипотермия белгілерін білуі. суық жарақатқа көмек алгоритмдері. зардап шеккен адамды жылыту әдістері. жылу оқшаулау әдістері. құтқарушының көрпесін пайдалану ережелерін білуі.
17. Дененің әртүрлі бөліктеріне зақым келген кезде зардап шеккен адамның дене қалпының түрлерін білуі.

		<p>18. Термиялық күйік белгілерін білу. суықты жергілікті пайдалану ережелері. салқындатқыш пакеттерді, сұйықтықтар мен аэрозольдерді пайдалана білу.</p> <p>19. Зардап шеккендерге және басқаларға психологиялық көмек көрсету әдістерін білуі.</p> <p>20. Зардап шеккендердің жағдайын бақылау принциптерін білуі.</p> <p>21. Жедел жәрдем қызметімен және құтқару құралымдарымен өзара іс-қимыл ережелерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пішіндеу станогында болат және целлулоидты жолақтардан түзеу көзілдіріктерінің жиектемелеріне арналған қарапайым пішіндердің профильдерін жасай білу. 2. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінің жартылай жақтауларын құрастыра білу. 3. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінің жапырақшаларын тойтара білу. 4. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдірігінің жиектемелеріндегі бұрандаларды бұрай білу. 5. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдіріктерінің жиектемелерінің жиектеу бойынша дайындық жұмыстарын орындай білу. 6. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдіріктерінің жиектемелерін жасау үшін орау станогын баптау және реттей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру көзілдірігінің жиектемелерінің өлшемдерін белгілеу стандарттарын білуі. 2. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыруға қойылатын техникалық талаптарды білуі. 3. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін реттеу ережелерін білуі. 4. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерінің өлшемдік параметрлерін білуі. 5. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін дайындау кезінде қолданылатын жабдықты баптау тәсілдерін білуі. 6. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін құрастыру технологиясын білуі.

		<p>7. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерінің бетін өңдеудің дәлдігі мен жиілігі кластарын білуі.</p> <p>8. Қалыптастыру көзілдірігінің құлақ сыртындағы икемді бөліктерінің серпімді бөлігіне қойылатын техникалық талаптарды білуі.</p> <p>9. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін дайындауда қолданылатын материалдардың қасиеттерін білуі.</p> <p>10. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін жиектеу тәсілдерін білуі.</p> <p>11. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерімен жұмыс істеу кезінде бақылау-өлшеу жабдығының, құралдың мақсатын білуі.</p> <p>12. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерімен жұмыс істеу кезінде бақылау-өлшеу жабдығын, құрал-сайманды пайдалану қағидаларын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Оптикометрист
14. Кәсіптің карточкасы «4.3 Медициналық оптик»:		
Топтың коды:	7320-3	
Қызмет атауының коды:	7320-3-010	
Кәсіптің атауы:	4.3 Медициналық оптик	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

	Медициналық оптик		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Медициналық оптика	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық оптик" біліктілігі. СБШ бойынша 4.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Біліктілікті арттыру (5 жылда 1 рет кемінде 120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Медициналық оптика		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Оптометрия саласындағы халыққа көмекті іске асыруға бағытталған кәсіби қызмет (ересек тұрғындардың көру қабілетін түзету құралдарын іріктеу және іске асыру кезінде алғашқы дәрігерге дейінгі көмек көрсету, сондай – ақ көру қабілетін түзетудің жеке құралдарымен қамтамасыз ету) және алғашқы медициналық көмек мекемелерінде-стационарлардың амбулаториялық-емханалық бөлімшелерінде, емханаларда, медициналық-санитарлық-эпидемиологиялық орталықтарда медициналық процедуралар мен іс-шаралар кешенін жүзеге асыруды көздейді.- санитарлық бөлімдерде, оптикалық салондарда.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделілігі жоғары дәрежелі жеке қалыптастыру көзілдірігін жасау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ересек пациенттерге қарапайым көзілдірікті таңдай білу (жақыннан көргіштік, алыстан көргіштік, және астигматизм диагностикасы).	
Еңбек функциясы 1: Күрделілігі жоғары дәрежелі жеке қалыптастыру көзілдірігін жасау.	Дағды 1: Жиіктемелі қалыптастыру көзілдіріктеріне, көзілдірік линзаларымен және күрделілігі жоғары дәрежелі бекітпелеріне тапсырысты жинақтау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көруді түзетуге арналған рецептті оқу дағдылары. 2. Қаптамаға жазу арқылы көзілдірік линзаларының параметрлерін анықтау дағдылары. 3. Ілдірікте (құлақ артындағы икемді бөлігі) таңбалау бойынша қалыптастыру көзілдірік жиектемелерінің негізгі параметрлерін анықтау дағдылары. 4. Көзілдірік линзасының негізгі қисаюын және түзеу көзілдірігінің жиектемелерін өлшеу дағдылары. 5. Көзілдірік линзасының қалыңдығын жиік аймағы бойынша өлшеу дағдылары. 6. Қалыптастыру көзілдірігінің жиектемелерін ескере отырып, көзілдірік линзасын бекіту мүмкіндігін тексеру дағдылары. 7. Көзілдірік линзаларының және қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің техникалық және оптикалық сипаттамаларының рецепт талаптарына сәйкестігін тексеру дағдылары. 8. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерінің стандартты емес бекітпелерінің болуын тексеру дағдылары. 9. Қалыптастыру көзілдіріктеріне арналған жиектемелердің стандартты емес бекітпелерінің толықтығын тексеру дағдылары. 	

		<p>10. Асфералық көзілдірік линзаларын таңбалау дағдылары.</p> <p>11. Бифокальды көзілдірік линзаларын таңбалау дағдылары.</p> <p>12. Призмалық көзілдірік линзаларын таңбалау дағдылары.</p> <p>13. Прогрессивті көзілдірік линзаларын таңбалау дағдылары.</p> <p>14. Қалыптастыру көзілдіріктерін дайындау үшін жиектемелерді сканерлеу дағдылары.</p> <p>15. Қалыптастыру көзілдіріктерін дайындауға тапсырысқа сәйкес көзілдірік линзаларын децентрациялау дағдылары.</p> <p>16. Қалыптастыру көзілдірігінің таңдалған жақтауында прогрессивті, кеңселік, бифокальды көзілдірік линзаларын орнатуды тексеру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>. Аметропия түрлерін білуі.</p> <p>2. Көзілдірік линзаларының негізгі параметрлерін анықтау тәсілдерін білуі.</p> <p>3. Қалыптастыру көзілдірігі жиектемелерін таңбалауды білуі.</p> <p>4. Көзілдірік линзаларын таңбалауын білуі.</p> <p>5. Рецептті жеке қаптамада көрсетілген көзілдірік линзасындағы ақпаратпен сәйкестендіру үшін транспозиция техникасын білуі.</p> <p>6. Рецепт талаптарына және тапсырыс берушінің қалауына сәйкес көзілдірік линзасының қосымша оптикалық параметрлерін білуі.</p> <p>7. Прогрессивті көзілдірік линзаларының қасиеттерін және олардың ерекшеліктерін білуі.</p> <p>8. Прогрессивті көзілдірік линзаларын тағайындау туралы білуі.</p> <p>9. Прогрессивті конструкциядағы көзілдірік линзаларын дайындаудың технологиялық процесін білуі.</p> <p>10. Прогрессивті көзілдірік линзаларын таңбалаудың түрлері мен мақсаттарын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Ересек пациенттерге қарапайым көзілдірікті таңдай білу (жақыннан көргіштік, алыстан көргіштік, және астигматизм диагностикасы).</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ересек пациенттерге қарапайым көзілдірікті таңдай білу (жақыннан көргіштік, алыстан көргіштік, және астигматизм диагностикасы).</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқастың бетінің, басының антропометриялық параметрлерін өлшеу дағдысы.</p> <p>2. Визометрия әдісін жүргізе білу.</p> <p>3. Клиникалық рефракцияны объективті және субъективті зерттеуді жүргізе білу.</p> <p>4. Көздің рефракциясын анықтау кезінде аккомодацияны бақылауды жүзеге асыра білу.</p> <p>5. Аккомодацияның зерттеуді жүргізе білу.</p>

6. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеуді жүргізе білу.
7. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенцияның икемділігін зерттеуді жүргізе білу.
8. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденция бойынша зерттеу жүргізе білу.
9. Жетекші (доминантты) көздің болуын анықтай білу.
10. Көз қарашығының жарыққа реакциясын, енін, пішінін бағалай білу.
11. Түсті қабылдау мен контраст сезімталдығына зерттеу жүргізе білу.
12. Жарықты сезуге зерттеу жүргізе білу.
13. Түзеу көзілдірігінің рецептін құрастыру және бере білу.
14. Офтальмологиялық диагностикалық құрылғыларда жұмыс істей білу, көру өткірлігін анықтау, сынамалық жинақ арқылы көзілдірікті таңдай білу.
15. Аметропияның түрі мен дәрежесін, астигматизмнің болуын анықтай білу.
16. Түзеу көзілдіріктеріне төзбеушілік туралы пациенттердің шағымдарын анықтау және жоя білу.

Білімдер:

1. Көру мүшелерінің зерттеу әдістерін білуі.
2. Көру қабілетін түзету үшін медициналық бұйымдарды таңдау кезінде нашар көретін пациентті тексеру алгоритмін білу.
3. Көру қабілетін түзету параметрлерін анықтау үшін медициналық бұйымдардың мақсаты, принципі және жұмыс әдістемесін білуі.
4. Клиникалық рефракция және көру функцияларын әдістерін білуі.
5. Науқастың беті мен басының антропометриялық параметрлерін өлшеу әдістерін білуі.
6. Изометрия әдістерін білуі.
7. Көздің рефракциясын зерттеу кезінде аккомодацияны бақылау әдістерін білуі.
8. Аккомодацияны зерттеу әдістерін білуі.
9. Көздің конвергенциясы мен қозғалғыштығын зерттеу әдістерін білуі.
10. Бинокулярлық функцияларды, фузиялық резервтерді және вергенция икемділігін зерттеу әдістерін білуі.
11. Тропия, форияны зерттеу дағдылары, кеңістікті көру, ретиналық корреспонденция бойынша зерттеу әдістерін білуі.

		<p>12. Жетекші (доминантты) көзді анықтау әдістерін білуі.</p> <p>13. Көз қарашығының енін, пішінін және жарыққа реакциясын анықтау әдістерін білуі.</p> <p>14. Түсті сезіну және контраст сезімталдығын зерттеу әдістерін білуі.</p> <p>15. Қалыптастыру көзілдірігіне рецепт бланкісін толтыру әдістерін білуі.</p> <p>16. Қалыптастыру көзілдірігін қолдану ережелерін білуі.</p> <p>17. Көзілдірік линзалары мен жабындарының қасиеттерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Оптикометрист

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

16. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігінің
Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің " Денсаулық сақтау " даярлау
бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы: Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 21 қараша.

19. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
. 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

20. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

21. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46 бұйрыққа
23-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Неврология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру,

халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-1) тармақшасына сәйкес, басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Неврология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101040

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт неврология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасының профилактикасын, диагностикасын, емдеу, оңалтуды, сараптамасын қоса алғанда, жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерге Қазақстан Республикасында неврологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер невролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер-невролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер-невролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер-невролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Дәрігер невролог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Дәрігер-невролог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Дәрігер-невролог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Дәрігер-невролог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Дәрігер-невролог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Дәрігер-невролог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.3 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 12) 7.4 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 13) 7.3 Дәрігер эпилептолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 14) 7.4 Дәрігер эпилептолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 15) 7.2 Дәрігер эпилептолог - 7 СБШ-нің деңгейі

16) 7.1 Дәрігер эпилептолог - 7 СБШ-нің деңгейі

17) 7.2 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог - 7 СБШ-нің деңгейі

18) 7.1 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер невролог»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	2212-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер невролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен неврологиялық аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған неврологиялық көмек көрсету Неврологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 	

		4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған неврологиялық көмек көрсету	Дағды 1: Жүйке жүйесінің аурулары бар науқасты тексеру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шағымдарды жинау, ауру тарихы, өмірі, пациенттерді клиникалық тексеру (ересектер, балалар). Пациенттердегі (Ересектер, Балалар) неврологиялық жағдайды бағалау. Жүйке жүйесінің зақымдануының жергілікті деңгейін анықтаңыз. Науқасты тексеру жоспарын жасаңыз. Жүйке жүйесі аурулары бар пациентті басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберу үшін көрсеткіштерді анықтау. Жүйке жүйесі аурулары және денсаулығы бұзылған пациенттерде зертханалық, аспаптық, бейнелеу зерттеулерін (электроэнцефалограмма, электромиография, ультрадыбыстық, радиологиялық: рентгенологиялық, компьютерлік томография, магниттік резонанс және т.б.) жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау. Дене сұйықтықтарын микробиологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау (жұлын сұйықтығы, көрінетін шырышты қабаттар мен ауыз қуысын бактериологиялық зерттеу). Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары кезінде биологиялық және иммуносупрессивті терапия жүргізер алдында пациентті тексеру. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүйке жүйесінің анатомиясы және физиологиясы Әр түрлі жастағы балалардағы жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясының ерекшеліктері. Этиологиясы мен қауіп факторлары, патологиялық физиология, патологиялық морфология және иммунопатология, клиника, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларын диагностикалау әдістері. Диагностиканың заманауи шкалаларын қолдана отырып, неврологиялық жағдайдың бұзылуын объективті бағалау әдістері. Пациенттердің әртүрлі топтарындағы жүйке жүйесі ауруларының ерекшеліктері (балалар, ересектер, қарттар және жүкті әйелдер). Жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалау әдістері, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагностикалық белдік пункцияны орындау дағдылары. ЭЭГ жүргізу дағдылары. Брахиоцефалдық тамырлардың УДДГ жүргізу дағдылары.

<p>Пациенттерде (ересектер, балалар)диагностикалық рәсімдерді жүргізу</p>	<p>4. ЭНМГ өткізу дағдылары 5. Көз түбін тексеру дағдылары, периметрия.</p> <p>Білімдер: 1. Белдік пункция, брахиоцефалиялық тамырларды ультрадыбыстық зерттеу, ЭНМГ, ЭЭГ жүргізу әдістері. 2. Көз түбін және периметрияны тексеру әдісі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Пациенттерде (ересектер, балалар)жүйке жүйесі ауруларының диагнозын белгілеу</p>	<p>Машықтар: 1. Жүйке жүйесінің аурулары кезінде дифференциалды диагноз қою. 2. Балалардағы жүйке жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары кезінде дифференциалды диагноз қою. 3. Пациенттердегі (Ересектер, Балалар) неврологиялық жағдайды бағалау, жүйке жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау және осы өзгерістердің себептерін анықтау. 4. АХЖ, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес жүйке жүйесі ауруларының алдын ала немесе клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу.</p> <p>Білімдер: 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикалық критерийлері. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. 3. Жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану</p>	<p>Машықтар: 1. Науқасты емдеу жоспарын құру және негіздеу. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде,соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеу және жолдау жүргізу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу. 5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу. 6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, аспаптық және т.б. зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және оны түзету. 7. Шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларда медициналық көмек көрсету. 8. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p>

	<p>9. Медициналық көмек көрсетуге басымдық берініз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикалық критерийлері. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. 3. Жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) динамикалық бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің созылмалы ауруларымен динамикалық бақылау жүргізу. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің созылмалы аурулары бар, оның ішінде хирургиялық нейрохирургиялық араласулардан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптері. 2. Бақылау мерзімдері және емдеу тиімділігінің критерийлері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау. 2. Жүйке жүйесінің аурулары кезінде оңалту іс-шараларының оңалту диагнозын, әлеуетін және дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссияның немесе көпсалалы команданың құрамына қатысу. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 4. Клиникалық хаттамаларға сәйкес қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең) жүргізу. 5. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 7:</p> <p>Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттер</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуы) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.

	<p>ге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін неврологиядағы шұғыл жағдайларды тану</p> <p>3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Неврологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>2. Жүйке жүйесі ауруларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.</p> <p>3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Неврологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүйке жүйесі ауруларының алғашқы алдын алуға бағытталған іс-шараларға қатысу.</p> <p>2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (Инсульт мектебі және т.б.).</p> <p>3. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу.</p> <p>4. Кейіннен динамикалық бақылаумен балалардың нысаналы топтарын скринингтік профилактикалық медициналық тексеруге қатысу.</p> <p>5. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)".</p> <p>6. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Скринингті ұйымдастыру ережелері.</p> <p>2. Жүйке жүйесі ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері.</p> <p>3. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтары.</p> <p>4. Пациенттердегі (Ересектер, Балалар) неврологиялық аурулардың алдын алу әдістері.</p>

		5. Демікпе мектебінің оқу бағдарламаларын дайындау принциптері мен әдістемелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесі ауруларының алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсеткіштерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.

		<p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврология мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.

		<p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.

		<p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы."Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Невропатолог дәрігер (ересектер мен балалар)	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)	
	7	Невропатолог дәрігер (балалар)	
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
	7	Дәрігер эпилептолог	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-невролог»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	2212-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-невролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, пациенттерді медициналық оңалту (ересектер, балалар).		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу 3. Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу 4. Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау 5. Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту. 6. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері. 2. Үздіксіз кәсіби даму 	

<p>Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы</p>	<p>Дағды 1: Жүйке жүйесінің аурулары бар науқасты тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинауды жүзеге асыру және пациенттерге (ересектер, балалар) клиникалық тексеру жүргізу. Пациенттердегі (Ересектер, Балалар) неврологиялық жағдайды бағалау. Жүйке жүйесінің зақымдануының жергілікті деңгейін анықтаңыз. Науқасты тексеру жоспарын жасаңыз. Жүйке жүйесі аурулары бар пациентті басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберу үшін көрсеткіштерді анықтау. Жүйке жүйесі аурулары және денсаулығы бұзылған пациенттерде зертханалық, аспаптық, бейнелеу зерттеулерін (электроэнцефалограмма, электромиография, ультрадыбыстық, радиологиялық: рентгенологиялық, компьютерлік томография, магниттік резонанс және т.б.) жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау. Дене сұйықтықтарын микробиологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау (жұлын сұйықтығы, көрінетін шырышты қабаттар мен ауыз қуысын бактериологиялық зерттеу). Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары кезінде биологиялық және иммуносупрессивті терапия жүргізер алдында пациентті тексеру. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ету. Белдік пункция жасау дағдыларын меңгеру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясы, әртүрлі жас кезеңдеріндегі жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясының ерекшеліктері. Этиологиясы мен қауіп факторлары, патологиялық физиология, патологиялық морфология және иммунопатология, клиника, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларын диагностикалау әдістері. Неврологиялық жағдайдың бұзылуын бағалау әдістері. Жасына және жүкті әйелдерге байланысты жүйке жүйесі ауруларының ерекшеліктері. Жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалау әдістері: медициналық көрсеткіштер және қарсы көрсеткіштер
	<p>Дағды 2: Пациенттерде (ересектер, балалар) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Орындау дағдыларын меңгеру: - диагностикалық бел пункциясы; - ЭЭГ; - Брахицефалиялық тамырлардың УДДГ; - ЭНМГ. Көз түбін, периметрияны тексеру дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p>

		1. Белдік пункция, УДДГ, ЭНМГ, ЭЭГ жүргізу, көз түбін және периметрияны тексеру әдістемелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагнозын белгілеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінде дифференциалды диагноз қойыңыз. 2. Пациенттердегі (Ересектер, Балалар) неврологиялық жағдайды бағалау, жүйке жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау және осы өзгерістердің себептерін анықтау. 3. АХЖ, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес жүйке жүйесі ауруларының алдын ала немесе клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикалық критерийлері. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. 3. Жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде, соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеуді және жіберуді жүргізу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу. 5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу. 6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және түзету. 7. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 8. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беріңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің ауруларын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын емдеу әдістері. 2. Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттердің диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктері. 3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, жанама әсер-

	лері, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктері. 4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) динамикалық бақылауды жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің созылмалы ауруларымен динамикалық бақылау жүргізу. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің созылмалы аурулары бар, оның ішінде хирургиялық нейрохирургиялық араласулардан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптері. 2. Мониторлау мерзімдері және емдеу тиімділігінің критерийлері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Неврологиялық аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтаңыз. 2. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Неврологиялық аурулары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алу) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.

		<p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда неврологиялық аурулармен ауыр жағдайларды анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда неврологиялық аурулар кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Неврологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін неврологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Неврологиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы." Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және жүйке жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (Инсульт мектебі және т.б.). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесі ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Жүйке жүйесіндегі науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <p>Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6:</p> <p>Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулық-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>тарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері.	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері.	<p>Машықтар:</p> <p>Аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Өткізу дағдыларын меңгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЭЭГ. - Брахицефалиялық тамырлардың УДДГ. - ЭНМГ. <p>Аспаптық зерттеу әдістерінің қорытындылары бойынша аурулардың белгілерін анықтау және саралау.</p> <p>4. Аспаптық зерттеу әдістерінің қорытындысын тұжырымдау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ЭЭГ, брахицефалиялық тамырлардың УДЗ, ЭНМГ үшін жүргізу әдістемесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын бі-</p>

		<p>ліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы."Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер невропатолог
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)
	7	Невропатолог дәрігер (балалар)
	7	дәрігер клиникалық нейрофизиолог
	7	Дәрігер эпилептолог
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-невролог»:		
Топтың коды:	2212-6	
Қызмет атауының коды:	2212-6-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-невролог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Невропатологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Неврологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Невролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Невропатологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Невролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында невропатологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында невропатолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Неврология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Неврология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және неврологиялық аурулардың таралуын бақылау.	
		Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары	

		<p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) неврологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз невропатологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Неврология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беріңіз.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Неврологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және невропатологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің са-</p>

		<p>пасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Невролог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Врач резидент невролог

	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)	
	7	Невропатолог дәрігер (балалар)	
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
	7	Дәрігер эпилептолог	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-невролог»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	2212-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-невролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невролог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, неврология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.	

		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және невропатологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Неврологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Неврология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.

		<p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа неврологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа неврологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде неврологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа неврологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.

	<p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;

		3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)	
	7	Невропатолог дәрігер (балалар)	
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
7	Дәрігер эпилептолог		
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер невролог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	2212-6-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер невролог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невропатолог (ересек)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, пациенттерді медициналық оңалту (ересектер).	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы</p> <p>2. 1. Пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесі ауруларының диагностикалық критерийлері. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. 3. Жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі.</p> <p>3. Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу</p> <p>4. Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p> <p>5. Пациенттерде (ересектер) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту.</p> <p>6. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 1. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері.</p> <p>2. Үздіксіз кәсіби даму</p>
Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы	Дағды 1: Жүйке жүйесінің аурулары бар науқасты тексеру	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинауды жүзеге асыру және пациенттерге (ересектер) клиникалық тексеру жүргізу.</p> <p>2. Пациенттердегі (Ересектер) неврологиялық жағдайды бағалау.</p> <p>3. Жүйке жүйесінің зақымдануының жергілікті деңгейін анықтаңыз.</p> <p>4. Науқасты тексеру жоспарын жасаңыз.</p> <p>5. Жүйке жүйесі аурулары бар пациентті басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберу үшін көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>6. Жүйке жүйесі аурулары және денсаулығы бұзылған пациенттерде зертханалық, аспаптық, бейнелеу зерттеулерін (электроэнцефалограмма, электромиография, ультрадыбыстық, радиологиялық: рентгенологиялық, компьютерлік томография, магниттік резонанс және т.б.) жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>7. Дене сұйықтықтарын микробиологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау (жұлын сұйықтығы, көрінетін шырышты қабаттар мен ауыз қуысын бактериологиялық зерттеу).</p> <p>8. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары кезінде биологиялық және иммуносупрессивті терапия жүргізер алдында пациентті тексеру.</p> <p>9. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ету.</p> <p>10. Белдік пункция жасау дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясы, әртүрлі жас кезеңдеріндегі жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясының ерекшеліктері.</p> <p>2. Этиологиясы мен қауіп факторлары, патологиялық физиология, патологиялық морфология және иммунопатология, клиника, пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесі ауруларын диагностикалау әдістері.</p> <p>3. Неврологиялық жағдайдың бұзылуын бағалау әдістері.</p> <p>4. Жасына және жүкті әйелдерге байланысты жүйке жүйесі ауруларының ерекшеліктері.</p> <p>5. Жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалау әдістері: медициналық көрсеткіштер және қарсы көрсеткіштер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (ересектер) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Орындау дағдыларын меңгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - диагностикалық бел пункциясы; - ЭЭГ; - Брахицефалиялық тамырлардың УДДГ; - ЭНМГ. <p>2. Көз түбін, периметрияны тексеру дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Белдік пункция, УДДГ, ЭНМГ, ЭЭГ жүргізу, көз түбін және периметрияны тексеру әдістемелері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерде (ересектер) жүйке жүйесі ауруларының диагнозын белгілеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүйке жүйесінде дифференциалды диагноз қойыңыз.</p> <p>2. Пациенттердегі (Ересектер) неврологиялық жағдайды бағалау, жүйке жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау және осы өзгерістердің себептерін анықтау.</p> <p>3. АХЖ, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес жүйке жүйесі ауруларының алдын ала немесе клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесі ауруларының диагностикалық критерийлері.</p> <p>2. Жүйке жүйесінің ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері.</p> <p>3. Жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>1. Пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесі ауруларының диагностикалық критерийлері. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. 3. Жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз.</p> <p>2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде, соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу.</p>

		<p>3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеуді және жіберуді жүргізу.</p> <p>4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу.</p> <p>5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу.</p> <p>6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және түзету.</p> <p>7. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>8. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беріңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз.</p> <p>2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде, соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу.</p> <p>3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеуді және жіберуді жүргізу.</p> <p>4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу.</p> <p>5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу.</p> <p>6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және түзету.</p> <p>7. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>8. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беріңіз.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Пациенттерде (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану.</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер) динамикалық бақылауды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүйке жүйесінің созылмалы ауруларымен динамикалық бақылау жүргізу.</p> <p>2. Жүйке жүйесінің ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүйке жүйесінің созылмалы аурулары бар, оның ішінде хирургиялық нейрохирургиялық араласулардан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптері.</p>

	2. Мониторлау мерзімдері және емдеу тиімділігінің критерийлері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>1. Жүйке жүйесінің созылмалы аурулары бар, оның ішінде хирургиялық нейрохирургиялық араласулардан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптері. 2. Мониторлау мерзімдері және емдеу тиімділігінің критерийлері.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтаңыз. 2. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Неврологиялық аурулары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (Ересектер) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алу) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алу) тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда неврологиялық аурулармен ауыр жағдайларды анықтаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы.

		<p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда неврологиялық аурулар кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Неврологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-элеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-элеуметтік сараптамадан өту үшін неврологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Неврологиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-элеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-элеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және жүйке жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (Инсульт мектебі және т.б.). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесі ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Пациенттерде (ересектер) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту.	Дағды 1: Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру	Машықтар: 1. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Жүйке жүйесіндегі науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу. Білімдер: Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 1. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 1. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. Білімдер: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері.	Дағды 1: Тексерудің диагностикалық әдістерін жүргізу	Машықтар: Аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау. Өткізу дағдыларын меңгеру: - ЭЭГ. - Брахиоцефалиялық тамырлардың УДДГ.

		<p>- ЭНМГ.</p> <p>Аспаптық зерттеу әдістерінің қорытындылары бойынша аурулардың белгілерін анықтау және саралау.</p> <p>4. Аспаптық зерттеу әдістерінің қорытындысын тұжырымдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ЭЭГ, брахиоцефалиялық тамырлардың УДЗ, ЭНМГ үшін жүргізу әдістемесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p>	

	Кәсіби этика		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Невропатолог дәрігер (балалар)	
	7	дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
7	дәрігер клиникалық нейрофизиолог		
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-невролог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	2212-6-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-невролог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невропатолог (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Невропатологтардың (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Неврологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Невролог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Невропатологтардың (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Невролог дәрігерлердің (ересектер) қыз-	Машықтар:	

	<p>метін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында невропатологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында невропатолог дәрігерлердің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Неврология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Неврология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және неврологиялық аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерге (Ересектер) неврологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз невропатологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Неврология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беріңіз.

		<p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Неврологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неврология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және невропатологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Невролог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p>

		<p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>	
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Врач резидент невролог	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Невропатолог дәрігер (балалар)	
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
7	Дәрігер эпилептолог		
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-невролог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	2212-6-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-невролог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невролог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, неврология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Неврология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару "Неврология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Неврология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Неврология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Неврология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Неврология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Неврология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неврология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және невропатологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекі-

		<p>ту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Неврологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Неврология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Неврология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа неврологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа неврологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде неврологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Халыққа неврологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.		<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Неврология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа неврологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа неврологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде неврологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Халыққа неврологиялық көмек көрсету кезінде стандарттар		<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p>

	<p>ды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p>

		3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы."Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер невропатолог
	7	Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер невропатолог (балалар)
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог
	7	Дәрігер эпилептолог
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-невролог (балалар бойынша)»:		
Топтың коды:	2212-6	

Қызмет атауының коды:	2212-6-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-невролог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невропатолог (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, пациенттерді медициналық оңалту (балалар).		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы. 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу 3. Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу 4. Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау 5. Пациенттерде (балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту. 6. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері. 2. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы.	Дағды 1: Жүйке жүйесінің аурулары бар науқасты тексеру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдарды, ауру тарихын, өмірді жинауды жүзеге асыру және пациенттерге (балалар) клиникалық тексеру жүргізу. 2. Пациенттердегі (Балалар) неврологиялық жағдайды бағалау. 3. Жүйке жүйесінің зақымдануының жергілікті деңгейін анықтаңыз. 4. Науқасты тексеру жоспарын жасаңыз. 	

		<p>5. Жүйке жүйесі аурулары бар пациентті басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберу үшін көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>6. Жүйке жүйесі аурулары және денсаулығы бұзылған пациенттерде зертханалық, аспаптық, бейнелеу зерттеулерін (электроэнцефалограмма, электромиография, ультрадыбыстық, радиологиялық: рентгенологиялық, компьютерлік томография, магниттік резонанс және т.б.) жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>7. Дене сұйықтықтарын микробиологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау (жұлын сұйықтығы, көрінетін шырышты қабаттар мен ауыз қуысын бактериологиялық зерттеу).</p> <p>8. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары кезінде биологиялық және иммуносупрессивті терапия жүргізер алдында пациентті тексеру.</p> <p>9. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігі мен мониторингін қамтамасыз ету.</p> <p>10. Белдік пункция жасау дағдыларын меңгеру.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясы, әртүрлі жас кезеңдеріндегі жүйке жүйесінің анатомиясы мен физиологиясының ерекшеліктері.</p> <p>2. Этиологиясы мен қауіп факторлары, патологиялық физиология, патологиялық морфология және иммунопатология, клиника, пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесі ауруларын диагностикалау әдістері.</p> <p>3. Неврологиялық жағдайдың бұзылуын бағалау әдістері.</p> <p>4. Жасына және жүкті әйелдерге байланысты жүйке жүйесі ауруларының ерекшеліктері.</p> <p>5. Жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалау әдістері: медициналық көрсеткіштер және қарсы көрсеткіштер</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерде (балалар) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Орындау дағдыларын меңгеру: - диагностикалық бел пункциясы; - ЭЭГ; - Брахицефалиялық тамырлардың УДДГ; - ЭНМГ.</p> <p>2. Көз түбін, периметрияны тексеру дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белдік пункция, УДДГ, ЭНМГ, ЭЭГ жүргізу, көз түбін және периметрияны тексеру әдістемелері</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Пациенттерде (балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагнозын белгілеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жүйке жүйесінде дифференциалды диагноз қойыңыз.</p> <p>2. Пациенттердегі (Балалар) неврологиялық жағдайды бағалау, жүйке жүйесінің зақымдану белгілері мен синдромдарын анықтау және осы өзгерістердің себептерін анықтау.</p>

		<p>3. АХЖ, жалпы қабылданған жіктемелерге сәйкес жүйке жүйесі ауруларының алдын ала немесе клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесі ауруларының диагностикалық критерийлері. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. 3. Жүйке жүйесі ауруларының жіктелуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде, соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеуді және жіберуді жүргізу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу. 5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу. 6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және түзету. 7. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 8. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беріңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің ауруларын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын емдеу әдістері. 2. Пациенттерде (балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттердің диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктері. 3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, жанама әсерлері, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктері. 4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің созылмалы ауруларымен динамикалық бақылау жүргізу. 2. Жүйке жүйесінің ауруларын емдеуге мониторинг жүргізу.

<p>калық бақылауды жүзеге асыру</p>	<p>3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің созылмалы аурулары бар, оның ішінде хирургиялық нейрохирургиялық араласулардан өткен пациенттерді динамикалық бақылау принциптері. 2. Мониторлау мерзімдері және емдеу тиімділігінің критерийлері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Неврологиялық аурулары бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтаңыз. 2. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Неврологиялық аурулары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.

		<p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда неврологиялық аурулармен ауыр жағдайларды анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда неврологиялық аурулар кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Неврологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін неврологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Неврологиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы." Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау	Дағды 1: Халық арасында неврологиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және жүйке жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.

	<p>олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (Инсульт мектебі және т.б.).</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесі ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
<p>Еңбек функциясы 5: Пациенттерде (балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді қалпына келтіру лечение және медициналық оңалту.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Жүйке жүйесіндегі науқастарды қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <p>Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары. <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрілігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысан-

		<p>дарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын диагностикалаудың аспаптық әдістері.	Дағды 1: Тексерудің диагностикалық әдістерін жүргізу	<p>Машықтар:</p> <p>Аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу үшін көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Өткізу дағдыларын меңгеру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЭЭГ. - Брахицефалиялық тамырлардың УДДГ. - ЭНМГ. <p>Аспаптық зерттеу әдістерінің қорытындылары бойынша аурулардың белгілерін анықтау және саралау.</p> <p>4. Аспаптық зерттеу әдістерінің қорытындысын тұжырымдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ЭЭГ, брахицефалиялық тамырлардың УДЗ, ЭНМГ үшін жүргізу әдістемесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p>

		<p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы."Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер невропатолог (ересек)	
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
7	Дәрігер эпилептолог		
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-невролог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	2212-6-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-невролог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (маги-	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

	стратура, резиденту-ра)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невропатолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Невропатологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Неврологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Невролог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Невропатологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Невролог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында невропатологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында невропатолог дәрігерлердің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Неврология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Неврология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдайды және неврологиялық аурулардың таралуын бақылау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (Балалар) неврологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз невропатологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Неврология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беріңіз. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Неврологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Неврология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Неврология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неврология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және невропатологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Невролог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер невропатолог
	7	Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер невропатолог (ересек)

	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
	7	Дәрігер эпиптолог	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-невролог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	2212-6-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-невролог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер невролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, неврология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Неврология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Неврология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Неврология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Неврология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Неврология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неврология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олар-	

		<p>дың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және невропатологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибенізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Неврологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Неврология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:		

Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.

		3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс	

	<p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Невропатолог дәрігер (балалар)	
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
7	Дәрігер эпилептолог		
19. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Клиникалық нейрофизиолог дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалау.	

	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, терапияны, оның ішінде хирургиялық терапияны бақылау. 2. Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, қызмет көрсету сапасына сараптама жүргізу. 3. Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда электроэнцефалография (ЭЭГ) әдісін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. 2. Электроэнцефалография және алынған мәліметтерді түсіндіру дағдыларын меңгеру. 3. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау. 4. Электроэнцефалография (ЭЭГ) әдісін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру. 5. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің анатомиялық-функционалдық ерекшеліктері. 2. Кортикальды функцияларды оқшаулау (анализатор жүйесі). 3. Электроэнцефалографияның нейрофизиологиялық негіздері. 4. Ұйқы мен оянудың физиологиялық механизмдері. 5. Синхронды және синхронды емес ми жүйелері. 6. Негізгі ЭЭГ-әдістемелер, ЭЭГ-зерттеу жүргізуге көрсеткіштер. 6. ЭЭГ негізгі ритақтары. 7. Жасқа байланысты электрогенез. Мидың биоэлектрлік жүйесінің жетілуінің негізгі заңдылықтары. <p>ЭЭГ-ұйқы кезіндегі сурет. Балалық шақтағы ЭЭГ ұйқысының ерекшеліктері.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. ЭЭГ жүргізу техникасы. Артефактілер және оларды жою. Электроэнцефалограмманы визуалды талдау негіздері. Норма және патология ұғымы. 9. ЭЭГ бұзушылықтарының халықаралық классификациясы. ЭЭГ үлгілерінің локализациясын анықтау және оларды жүйелеу. 10. Өр түрлі аурулардағы ЭЭГ өзгерістері. Эпилептиформды белсенділік. Анықтамасы, жіктелуі. 11. ЭЭГ-дегі Фармако-индукцияланған өзгерістер. 12. Ұзақ ЭЭГ мониторингі: бейне-ЭЭГ мониторингі, амбулаториялық ЭЭГ (холтер-ЭЭГ). Алынған деректерді талдау және интерпретациялау принциптері.

	<p>13. Қазіргі нейрофизиологиялық зерттеулер-эпилепсияны диагностикалаудағы "алтын стандарт". Қазіргі компьютерлік цифрлық электроэнцефалографтар.</p> <p>14. Мидың өлімі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда электро-невромиография (ENMG) әдісін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Электроневромиографиялық зерттеу жүргізу және алынған деректерді интерпретациялау дағдыларын меңгеру. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау. Электроневромиография (ЭНМГ) әдісін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүйке-бұлшықет жүйесінің құрылымдық ұйымы. Қозғалтқыш бірлігі туралы түсінік. Әдіс ретінде электроневромиография ұғымы. ЭНМГ мәні мен физиологиялық негіздері, Өртүрлі ЭНМГ әдістерінің клиникалық маңызы. ЭНМГ перифериялық жүйке патологиясын диагностикалауда. Перифериялық нервтердің аксональды және демиелинизациялық зақымдануы туралы түсінік. ЭНМГ жүйке-бұлшықет синапсының патологиясын диагностикалауда. Жүйке-бұлшықет синапсының жұмыс істеу түсінігі мен принциптері. Ритақты ынталандыру алгоритмдерін жүргізу әдістемесі. Алынған нәтижелерді түсіндіру. Ине миографиясы. Әдістеменің нейрофизиологиялық негіздері. Ине миографиясын жүргізудің негізгі көрсеткіштері. Ине миографиясын жүргізу әдістемесі. Миограммаларды визуалды және клиникалық талдау. Алынған деректерді талдау және түсіндіру. Моторлы нейрондық патологиядағы ЭНМГ көрсеткіштерінің өзгеруі. Моторлы нейрондық патологиядағы ине миографиясының көрсеткіштерінің өзгеруі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда туындаған потенциалдарды (ТП) зерттеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. ТП зерттеу дағдыларын және алынған мәліметтерді түсіндіруді меңгеру.

		<p>3. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау.</p> <p>4. ТП зерттеу әдісін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру.</p> <p>5. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Неврологиялық тәжірибеде туындаған потенциалды зерттеу (ТП). ТП: анықтамасы, әдістің мәні, көрсеткіштері және қолдануға қарсы көрсеткіштері.</p> <p>2. ТП классификациясы. ТП интерпретациясы. ТП зерттеуге арналған аппаратура. ТП бөлумен байланысты артефактілер мен қателіктер.</p> <p>3. Визуалды индукцияланған потенциалдар (ВИП). Көру жүйесінің анатомиясының негіздері. Электроретинограмма. ВИП (ЖВИП) үшін ЖВИП. ЖВИП зерттеу нәтижелерін талдау. Клиникалық маңызды ауытқулардың критерийлері.</p> <p>4. Кері шахмат үлгісіндегі ВИП (ЖВИП). ПВИП зерттеу нәтижелерін талдау. ПВИП -дағы клиникалық маңызды ауытқулардың критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану.</p> <p>5. Есту ТП (ЕТП). Есту анализаторының анатомиясының негіздері. Ұзын жасырын есту ТП (ҰЕТП).</p> <p>6. Орташа жасырын акустикалық ТП (ОЖАТП). Акустикалық бағаналы ТП (АБТП). Нәтижелерді талдау, нормадан клиникалық маңызды ауытқуларды бағалау критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану.</p> <p>7. Соматосенсорлық ТП (ССТП).</p> <p>Соматосенсорлық анализатор анатомиясының негіздері.</p> <p>Жоғарғы аяқтарды ынталандыру кезінде қысқа жасырын ССТП.</p> <p>Төменгі аяқтарды ынталандыру кезінде қысқа жасырын ССТП.</p> <p>8. Нәтижелерді талдау, нормадан клиникалық маңызды ауытқуларды бағалау критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану.</p> <p>9. Эндогендік ТП.</p> <p>Танымдық VP, P300 әдісі, маңызды танылатын оқиғаларға VP бөлу. P300 нормативтік көрсеткіштері және әртүрлі факторлардың әсері. P300 зерттеу нәтижелерін талдау. P300 клиникалық маңызды ауытқу критерийлері. Клиникалық тәжірибеде P300 қолдану.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Жүйке жүйесінің зақымдануын диагно-</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау.</p> <p>2. Ұйқының бұзылуын зерттеу және алынған мәліметтерді түсіндіру дағдыларын меңгеру.</p>

	<p>стикалауда полисомнография әдісін қолдану.</p>	<p>3. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау.</p> <p>4. Полисомнография әдісін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру.</p> <p>5. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сомнология клиникалық пән ретінде. 2. Ұйқы ауруларының халықаралық жіктелуі (ҰАХЖ) және оның АХЖ-10 сәйкестігі. 3. Ұйқыдағы тыныс алудың бұзылуының негізгі түрлерінің жіктелуі. Бұзылуларды диагностикалау әдістері. 4. Ұйқының обструктивті апноэ: этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, жүрек-қан тамырлары және метаболикалық бұзылулармен байланысы. 5. Диагностика және бақылау әдістері. <p>Орталық ұйқы апноэ. Кәдімгі қорылдау.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Кардио-респираторлық мониторинг (КРМ) және ұйқының респираторлық мониторингі (РМ). Аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, зерттеу әдістемесі. 7. Ұйқыдағы тыныс алу бұзылыстарын анықтаудың негізгі әдістері: полисомнография. Зерттеу жүргізу үшін әдіс принциптері, көрсеткіштер. Аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету. 8. Науқасты зерттеуге дайындау. Алынған деректерді талдау және түсіндіру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, терапияны, оның ішінде хирургиялық терапияны бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, терапияны, оның ішінде хирургиялық терапияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. 2. Пациенттер терапиясының нейрофизиологиялық мониторингін жүргізу дағдыларын меңгеру. 3. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау. 4. Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру. 5. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эпилепсияға қарсы препараттарды қолдану арқылы емдеу кезінде ЭЭГ өзгерістерін талдау, сондай-ақ жүйке жүйесінің

		<p>эртүрлі аурулары мен жағдайларында хирургиялық дайындықты және кейінгі бақылауды қоса алғанда, хирургиялық емдеу.</p> <p>2. Жүйке жүйесінің эртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасындағы ЭНМГ өзгерістерін талдау.</p> <p>3. Жүйке жүйесінің эртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасындағы ТП өзгерістерін талдау.</p> <p>4. Жүйке жүйесінің эртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасында ұйқының кардио-респираторлық және респираторлық мониторингін жүргізудегі өзгерістерді талдау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Интраоперациялық нейрофизиологиялық мониторинг	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Пациенттерге операция ішілік мониторинг жүргізу дағдыларын меңгеру. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау. Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Пациенттерге операция ішілік мониторинг жүргізу дағдыларын меңгеру. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау. Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, қызмет көрсету сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Неврологтар мен клиникалық нейрофизиологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Неврологтар мен клиникалық нейрофизиологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. Мамандық шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне ма-

		<p>мандығы бойынша медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Неврологтар мен клиникалық нейрофизиологтар көрсететін медициналық қызметтерді ұсынатын денсаулық сақтау субъектісінің есептік және есеп беру құжаттамасына сараптама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және невропатологтар мен клиникалық нейрофизиологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы қоғамдық қатынастарды реттейтін ҚР Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. 2. Халық денсаулығының көрсеткіштері. 3. Халықтың аурушандығы, зерттеу және талдау әдістері. 4. Медициналық статистика. 5. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 6. Медициналық қызметтердің сапасын сараптамалық бағалау және мемлекеттік бақылау әдістері. 7. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау әдістері. 8. Денсаулық сақтаудағы стандарттау, медициналық ұйымдарды аккредиттеу мәселелері бойынша НҚА. 9. Дәлелді медицина негіздері.
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Ынтымақтастық және топтық жұмыс Ынтымақтастық және топтық жұмыс Ұйымдастыру дағдылары</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Кәсіби дамуға ұмтылу Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер невропатолог (ересек)	
	7	Дәрігер невропатолог (балалар)	
7	Дәрігер эпилептолог		
20. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Клиникалық нейрофизиолог дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, амбулаториялық және стационарлық жағдайларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, неврология және клиникалық нейрофизиология саласындағы біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:			

	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда пациенттерде (ересектер, балалар) клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, неврология және клиникалық нейрофизиология саласындағы мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жүзеге асыру кезінде медициналық көмектің сапасын басқару</p>
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<p>1. Неврология және клиникалық нейрофизиология саласындағы мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда пациенттерде (ересектер, балалар) клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, неврология және клиникалық нейрофизиология саласындағы мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жүзеге асыру кезінде медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы, "Клиникалық нейрофизиология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар: 1. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы, "клиникалық нейрофизиология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы, "клиникалық нейрофизиология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "неврология (ересектер, балалар)" мамандығы, "клиникалық нейрофизиология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдану кезінде медициналық қызметтер сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойын-</p>	<p>Машықтар: 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p>

	<p>ша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Неврологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Неврология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Неврология және клиникалық нейрофизиология саласындағы мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: "Ересектер, балалар неврологиясы" Мамандығы және "клиникалық нейрофизиология" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа неврологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде неврологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, "ересектер, балалар неврологиясы" Мамандығы және "клиникалық</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p>

	<p>нейрофизиология"мандығы бойынша алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы."Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер невропатолог
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)
	7	Невропатолог дәрігер (балалар)
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)
21. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер эпилептолог»:		
Топтың коды:	2212-6	
Қызмет атауының коды:	-	

Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер эпилептолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эпилептолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы білім мен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эпилепсиямен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эпилепсиялық және эпилепсиялық емес ұстамалар арасындағы дифференциалды диагноз қою, эпилепсияны емдеу тәсілдерін, оның ішінде фармакорезистентті емдеу тәсілдерін анықтау, қауіп факторларын ескере отырып, эпилепсиялық энцефалопатияларды ерте диагностикалау, пациенттерді дәрілік емес емдеу әдістеріне іріктеу мақсатында эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Эпилепсиямен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) қызмет көрсету сапасына сараптама жүргізу 2. Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Эпилепсиялық және эпилепсиялық емес ұстамалар арасындағы дифференциалды диагноз қою, эпилепсияны емдеу тәсілдерін, оның ішінде фармакорезистентті емдеу тәсілдерін анықтау, қауіп факторларын ескере отырып, эпилепсиялық энцефалопатияларды ерте диагностикалау, пациенттерді дәрілік емес емдеу әдістеріне іріктеу мақсатында эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.	Дағды 1: Эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Эпилепсиямен ауыратын науқасқа кеңес беру (эпилепсиялық ұстамалардың жіктелуіне сәйкес эпилепсиялық ұстамалардың семиологиясын жинау, оқшаулау және түсіндіру: фокальды/жалпыланған ұстама, ұстамалардың негізгі түрлері, эпилепсиялық синдромдар, пациенттердің әртүрлі топтарының фармакологиялық және фармакологиялық емес терапиясының сұрақтары, эпилепсия генетикасы). 2. Зерттеу алгоритмін таңдау дағдыларын меңгеру (соның ішінде аспаптық, зертханалық, генетикалық). 3. Созылмалы неврологиялық аурулары бар пациенттермен қарым-қатынас жасау, емдеуге бейімділікті қалыптастыру дағдыларын меңгеру.	
		Білімдер: 1. Эпилепсиямен ауыратын науқасқа кеңес беру ерекшеліктері (эпилепсиялық ұстамалардың жіктелуіне сәйкес эпилепсия-	

		лық ұстамалардың семиологиясын жинақтау, оқшаулау және интерпретациялау: фокальды/жалпыланған ұстама, ұстамалардың негізгі түрлері, эпилепсиялық синдромдар, пациенттердің әртүрлі топтарының фармакологиялық және фармакологиялық емес терапиясының мәселелері, эпилепсия генетикасы) өз құзыреті шегінде. 2. Зерттеу алгоритмі, оның ішінде аспаптық, зертханалық, генетикалық.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Емдеу жоспарын әзірлеу.		Машықтар: 1. Ұстамаға қарсы препаратты ұстама түріне, эпилепсиялық синдромға, пациенттердің жеке ерекшеліктерін, дәрі-дәрмектерге реакциясын және ықтимал жанама әсерлерін ескере отырып, жанама әсерлерді азайту стратегиясын таңдауға сәйкес таңдаңыз. 2. Пациенттердің топтарын ескере отырып, екінші/үшінші қатардағы препараттарды таңдауды ұсыныңыз. 3. Эпилепсиямен байланысты асқынуларды басқару (психиатриялық, әлеуметтік мәселелер). Білімдер: 1. Эпилепсияны емдеуге арналған негізгі фармакологиялық топтар, олардың әсер ету механизмі, дәрілік өзара әрекеттесуі, жанама әсерлері, мүмкін асқынулары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Негізгі шұғыл және қосалқы жағдайларды анықтау.		Машықтар: 1. Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету. 2. Негізгі қосалқы аурулары бар науқастарды қадағалаңыз. 3. Шұғыл және қосалқы жағдайларды басқару. Білімдер: 1. Эпилепсиямен ауыратын науқастардың әртүрлі топтарын диагностикалау және емдеу принциптері. 2. Сараптаманың негізгі мәселелері (медициналық, медициналық-әлеуметтік). 3. Пациенттермен және басқа топтармен және қауымдастықтармен жұмыс істеу әдістері. 4. Эпилепсия саласындағы халықаралық ұйымдармен өзара іс-қимыл.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Эпилепсиямен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) қызмет көрсету сапасына сараптама жүргізу	Дағды 1: Неврологиялық дәрігерлер эпилепсиямен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау	Машықтар: 1. Невропатологтар мен эпилептологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Эпилептология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне меди-

		<p>циналық көмек көрсету сапасы және "Эпилептология" мамандануы бойынша медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Неврологтар мен эпилептологтар көрсететін медициналық қызметтерді ұсынатын денсаулық сақтау субъектісінің есептік және есептік құжаттамасына сараптама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтаңыз және невропатологтар мен эпилептологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы қоғамдық қатынастарды реттейтін ҚР Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. 2. Халық денсаулығының көрсеткіштері. 3. Халықтың аурушандығы, зерттеу және талдау әдістері. 4. Медициналық статистика. 5. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 6. Медициналық қызметтердің сапасын сараптамалық бағалау және мемлекеттік бақылау әдістері. 7. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау әдістері. 8. Денсаулық сақтаудағы стандарттау, медициналық ұйымдарды аккредиттеу мәселелері бойынша НҚА. 9. Дәлелді медицина негіздері.
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару		
	Кәсіби этика		
	Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)	
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
22. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер эпилептолог»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер эпилептолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эпилептолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эпилепсиямен ауыратын пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, амбулаториялық және стационарлық жағдайларда неврология және эпилептология саласындағы дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда пациенттерде (ересектер, балалар) неврология және эпилептология саласындағы мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жүзеге асыру кезінде медициналық көмектің сапасын басқару	

	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Неврология және эпилептология саласындағы мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда пациенттерде (ересектер, балалар) неврология және эпилептология саласындағы мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді жүзеге асыру кезінде медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>"Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы, "Эпилептология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы, "Эпилептология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы, "Эпилептология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неврология (ересектер, балалар)" мамандығы, "Эпилептология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтаңыз және ұйым басшылығына эпилепсиядағы медициналық қызметтердің сапасында туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p>

		<p>5. Неврология және эпилептологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Неврология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Неврология және эпилептология саласындағы мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: "Ересектер, балалар неврологиясы" Мамандығы және "Эпилептология" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа неврологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде неврологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, "ересектер, балалар неврологиясы" Мамандығы және "Эпилептология" мамандығы бойынша алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		<p>Білімдер:</p>

		<p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).

		<p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер невропатолог
	7	Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер невропатолог (ересек)
	7	Дәрігер невропатолог (балалар)
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог
23. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер эпилептолог»:		
Топтың коды:	2212-6	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер эпилептолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының	

	номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эпилептолог" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Неврология (Ересектер, Балалар)", " Неврология (ересектер)", " неврология (балалар) "мамандықтары шеңберінде" Эпилептология " мамандығы бойынша сертификаттау курсы)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эпилепсиямен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эпилепсиялық және эпилепсиялық емес ұстамалар арасындағы дифференциалды диагноз қою, эпилепсияны емдеу тәсілдерін, оның ішінде фармакорезистентті емдеу тәсілдерін анықтау, қауіп факторларын ескере отырып, эпилепсиялық энцефалопатияларды ерте диагностикалау, пациенттерді дәрілік емес емдеу әдістеріне іріктеу мақсатында эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Эпилепсиялық және эпилепсиялық емес ұстамалар арасындағы дифференциалды диагноз қою, эпилепсияны емдеу тәсілдерін, оның ішінде фармакорезистентті емдеу тәсілдерін анықтау, қауіп факторларын ескере отырып, эпилепсиялық энцефалопатияларды ерте диагностикалау, пациенттерді дәрілік емес емдеу әдістеріне іріктеу мақсатында эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.	Дағды 1: Эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Эпилепсиямен ауыратын науқасқа кеңес беру (эпилепсиялық ұстамалардың жіктелуіне сәйкес эпилепсиялық ұстамалардың семиологиясын жинау, оқшаулау және интерпретациялау: фокальды/жалпыланған ұстама, ұстамалардың негізгі түрлері, эпилепсиялық синдромдар, пациенттердің әртүрлі топтарының фармакологиялық және фармакологиялық емес терапиясы, эпилепсия генетикасы) өз құзыреті шегінде. 2. Неврологиялық немесе медициналық практикада арнайы зерттеу және емдеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау. 3. Зерттеу алгоритмін таңдау дағдыларын меңгеру (соның ішінде аспаптық, зертханалық, генетикалық). 4. Созылмалы неврологиялық аурулары бар пациенттермен қарым-қатынас жасау, емдеуге бейімділікті қалыптастыру дағдыларын меңгеру.	
		Білімдер: 1. Эпилепсиямен ауыратын науқасқа кеңес беру ерекшеліктері (эпилепсиялық ұстамалардың жіктелуіне сәйкес эпилепсиялық ұстамалардың семиологиясын жинақтау, оқшаулау және интерпретациялау: фокальды/жалпыланған ұстама, ұстамалардың негізгі түрлері, эпилепсиялық синдромдар, пациенттердің әртүрлі топтарының фармакологиялық және фармакология-	

		лық емес терапиясының мәселелері, эпилепсия генетикасы) өз құзыреті шегінде. 2. Зерттеу алгоритмі, оның ішінде аспаптық, зертханалық, генетикалық.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: ЭЭГ-мониторинг әдістемесін меңгеру.		Машықтар: 1. ЭЭГ-мониторинг рәсімін, нейрофизиологиялық механизмдерді, әдіснаманы жүргізу дағдыларын меңгеру. 2. Балалар мен ересектердегі қалыпты және патологиядағы негізгі ЭЭГ үлгілерін сипаттау және түсіндіру. 3. Зерттеу түрін таңдау алгоритмдері, оның ұзақтығы, зерттеуді дайындау мәселелері.
		Білімдер: 1. ЭЭГ жас ерекшеліктері, ұйқы ЭЭГ, арандату әдісін таңдау. 2. Иктальды және интериктальды ЭЭГ ерекшеліктері
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Зерттеу нәтижелерін түсіндіру.		Машықтар: 1. ЭЭГ деректерін клиникалық интерпретациялау дағдыларын меңгеру (ЭЭГ негізгі үлгілері және басқа клиникалық жағдайларда). 2. Нейробейнелеудің негізгі әдістерінің (МРТ, КТ) деректерін клиникалық интерпретациялау дағдыларын меңгеру. 3. Қосымша зерттеу әдістерінің деректерін клиникалық интерпретациялау дағдыларын меңгеру.
		Білімдер: 1. ЭЭГ интерпретациясының нұсқалары (ЭЭГ негізгі үлгілері және басқа клиникалық жағдайларда). 2. Нейробейнелеудің негізгі әдістерін түсіндіру нұсқалары (МРТ, КТ). 3. Қосымша зерттеу әдістерін түсіндіру нұсқалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Емдеу жоспарын әзірлеу.		Машықтар: 1. Ұстама түріне, эпилепсиялық синдромға, жанама әсерлерді азайту стратегиясын таңдауға сәйкес антиконвульсантты препаратты таңдаңыз. 2. Пациенттердің топтарын ескере отырып, екінші/үшінші қатардағы препараттарды таңдауды ұсыныңыз.
		Білімдер: 1. Эпилепсияны емдеуге арналған негізгі фармакологиялық топтар, олардың әсер ету механизмі, дәрілік өзара әрекеттесуі, жанама әсерлері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1:	Машықтар:

	<p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы."Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>7</p>	<p>Резидент дәрігер невропатолог</p>
	<p>7</p>	<p>Невропатолог дәрігер (ересектер, балалар)</p>
	<p>7</p>	<p>Невропатолог дәрігер (ересектер)</p>
	<p>7</p>	<p>Невропатолог дәрігер (ересектер)</p>

	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
24. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер эпилептолог»:			
Топтың коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер эпилептолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер "біліктілігі" Эпилептология " мамандануы бойынша сертификаттау курсында оқу кезінде. "Неврология (ересектер, балалар)", "Неврология (ересектер)", "Неврология (балалар)" мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Неврология (Ересектер, Балалар)", " Неврология (ересектер)", " неврология (балалар) "мамандықтары шеңберінде" Эпилептология " мамандығы бойынша сертификаттау курсы)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эпилепсиямен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эпилепсиялық және эпилепсиялық емес ұстамалар арасындағы дифференциалды диагноз қою, эпилепсияны емдеу тәсілдерін, оның ішінде фармакорезистентті емдеу тәсілдерін анықтау, қауіп факторларын ескере отырып, эпилепсиялық энцефалопатияларды ерте диагностикалау, пациенттерді дәрілік емес емдеу әдістеріне іріктеу мақсатында эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: Эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Эпилепсиямен ауыратын науқасқа кеңес беру (эпилепсиялық ұстамалардың жіктелуіне сәйкес эпилепсиялық ұстамалардың семиологиясын жинау, оқшаулау және интерпретациялау: фокальды/жалпыланған ұстама, ұстамалардың негізгі түрлері, эпилепсиялық синдромдар, пациенттердің әртүрлі топтарының фармакологиялық және фармакологиялық емес терапиясы, эпилепсия генетикасы) өз құзыреті шегінде.	

<p>ріне іріктеу мақсатында эпилепсиямен ауыратын науқастарға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету.</p>	<p>2. Неврологиялық немесе медициналық практикада арнайы зерттеу және емдеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау.</p> <p>3. Зерттеу алгоритмін таңдау дағдыларын меңгеру (соның ішінде аспаптық, зертханалық, генетикалық).</p> <p>4. Созылмалы неврологиялық аурулары бар пациенттермен қарым-қатынас жасау, емдеуге бейімділікті қалыптастыру дағдыларын меңгеру.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: ЭЭГ-мониторинг әдістемесін меңгеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. ЭЭГ-мониторинг рәсімін, нейрофизиологиялық механизмдерді, әдіснаманы жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>2. Балалар мен ересектердегі қалыпты және патологиядағы негізгі ЭЭГ үлгілерін сипаттау және түсіндіру.</p> <p>3. Зерттеу түрін таңдау алгоритмдері, оның ұзақтығы, зерттеуді дайындау мәселелері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Зерттеу нәтижелерін түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. ЭЭГ деректерін клиникалық интерпретациялау дағдыларын меңгеру (ЭЭГ негізгі үлгілері және басқа клиникалық жағдайларда).</p> <p>2. Нейробейнелеудің негізгі әдістерінің (МРТ, КТ) деректерін клиникалық интерпретациялау дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Қосымша зерттеу әдістерінің деректерін клиникалық интерпретациялау дағдыларын меңгеру.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Емдеу жоспарын әзірлеу.</p>	<p>1. Ұстама түріне, эпилепсиялық синдромға, жанама әсерлерді азайту стратегиясын таңдауға сәйкес антиконвульсантты препаратты таңдаңыз.</p> <p>2. Пациенттердің топтарын ескере отырып, екінші/үшінші қатардағы препараттарды таңдауды ұсыныңыз.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Эпилепсияны емдеуге арналған негізгі фармакологиялық топтар, олардың әсер ету механизмі, дәрілік өзара әрекеттесуі, жанама әсерлері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>		

	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)	
	7	Невропатолог дәрігер (ересектер)	
	7	Дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
	7	врач-эпилептолог	
25. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог»:			
Топтың коды:	2212-6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Клиникалық нейрофизиолог дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Неврология (ересектер, балалар)", "Неврология (ересектер)", "Неврология (балалар)" мамандықтары шеңберінде "клиникалық нейрофизиология" мамандану бойынша сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, терапияны, оның ішінде хирургиялық терапияны бақылау. 2. Үздіксіз кәсіби даму	

Еңбек функциясы 1:

Амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалау.

Дағды 1:

Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда электроэнцефалография (ЭЭГ) әдісін қолдану.

Машықтар:

1. Жүйке жүйесінің анатомиялық-функционалдық ерекшеліктері.
2. Кортикальды функцияларды оқшаулау (анализатор жүйесі).
3. Электроэнцефалографияның нейрофизиологиялық негіздері.
4. Ұйқы мен оянудың физиологиялық механизмдері.
5. Синхронды және синхронды емес ми жүйелері.
6. Негізгі ЭЭГ-әдістемелер, ЭЭГ-зерттеу жүргізуге көрсеткіштер.
6. ЭЭГ негізгі ритактары.
7. Жасқа байланысты электрогенез. Мидың биоэлектрлік жүйесінің жетілуінің негізгі заңдылықтары.
ЭЭГ-ұйқы кезіндегі сурет. Балалық шақтағы ЭЭГ ұйқысының ерекшеліктері.
8. ЭЭГ жүргізу техникасы. Артефактілер және оларды жою. Электроэнцефалограмманы визуалды талдау негіздері. Норма және патология ұғымы.
9. ЭЭГ бұзушылықтарының халықаралық классификациясы. ЭЭГ үлгілерінің локализациясын анықтау және оларды жүйелеу.
10. Өр түрлі аурулардағы ЭЭГ өзгерістері. Эпилептиформды белсенділік. Анықтамасы, жіктелуі.
11. ЭЭГ-дегі Фармако-индукцияланған өзгерістер.
12. Ұзақ ЭЭГ мониторингі: бейне-ЭЭГ мониторингі, амбулаториялық ЭЭГ (холтер-ЭЭГ). Алынған деректерді талдау және интерпретациялау принциптері.
13. Қазіргі нейрофизиологиялық зерттеулер-эпилепсияны диагностикалаудағы "алтын стандарт". Қазіргі компьютерлік цифрлық электроэнцефалографтар.
14. Мидың өлімі.

Білімдер:

1. Жүйке жүйесінің анатомиялық-функционалдық ерекшеліктері.
2. Кортикальды функцияларды оқшаулау (анализатор жүйесі).
3. Электроэнцефалографияның нейрофизиологиялық негіздері.
4. Ұйқы мен оянудың физиологиялық механизмдері.
5. Синхронды және синхронды емес ми жүйелері.
6. Негізгі ЭЭГ-әдістемелер, ЭЭГ-зерттеу жүргізуге көрсеткіштер.
6. ЭЭГ негізгі ритактары.
7. Жасқа байланысты электрогенез. Мидың биоэлектрлік жүйесінің жетілуінің негізгі заңдылықтары.
ЭЭГ-ұйқы кезіндегі сурет. Балалық шақтағы ЭЭГ ұйқысының ерекшеліктері.
8. ЭЭГ жүргізу техникасы. Артефактілер және оларды жою. Электроэнцефалограмманы визуалды талдау негіздері. Норма және патология ұғымы.

	<p>9. ЭЭГ бұзушылықтарының халықаралық классификациясы. ЭЭГ үлгілерінің локализациясын анықтау және оларды жүйелеу.</p> <p>10. Әр түрлі аурулардағы ЭЭГ өзгерістері. Эпилептиформды белсенділік. Анықтамасы, жіктелуі.</p> <p>11. ЭЭГ-дегі Фармако-индукцияланған өзгерістер.</p> <p>12. Ұзақ ЭЭГ мониторингі: бейне-ЭЭГ мониторингі, амбулаториялық ЭЭГ (холтер-ЭЭГ). Алынған деректерді талдау және интерпретациялау принциптері.</p> <p>13. Қазіргі нейрофизиологиялық зерттеулер-эпилепсияны диагностикалаудағы "алтын стандарт". Қазіргі компьютерлік цифрлық электроэнцефалографтар.</p> <p>14. Мидың өлімі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда электроэнцефалография (ENMG) әдісін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Электроневромиографиялық зерттеу жүргізу және алынған деректерді интерпретациялау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жүйке-бұлшықет жүйесінің құрылымдық ұйымы. Қозғалтқыш бірлігі туралы түсінік. Әдіс ретінде электроневромиография ұғымы. ЭНМГ мәні мен физиологиялық негіздері, Әртүрлі ЭНМГ әдістерінің клиникалық маңызы. ЭНМГ перифериялық жүйке патологиясын диагностикалауда. Перифериялық нервтердің аксональды және демиелинизациялық зақымдануы туралы түсінік. ЭНМГ жүйке-бұлшықет синапсының патологиясын диагностикалауда. Жүйке-бұлшықет синапсының жұмыс істеу түсінігі мен принциптері. Ритақты ынталандыру алгоритмдерін жүргізу әдістемесі. Алынған нәтижелерді түсіндіру. Ине миографиясы. Әдістеменің нейрофизиологиялық негіздері. Ине миографиясын жүргізудің негізгі көрсеткіштері. Ине миографиясын жүргізу әдістемесі. Миограммаларды визуалды және клиникалық талдау. Алынған деректерді талдау және түсіндіру. Моторлы нейрондық патологиядағы ENMG көрсеткіштерінің өзгеруі. Моторлы нейрондық патологиядағы ине миографиясының көрсеткіштерінің өзгеруі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда туындаған потенциалдарды (VP) зерттеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. VP зерттеу дағдыларын және алынған мәліметтерді түсіндіруді меңгеру. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Неврологиялық тәжірибеде туындаған потенциалды зерттеу (VP). VP: анықтамасы, әдістің мәні, көрсеткіштері және қолдануға қарсы көрсеткіштері.</p> <p>2. VP классификациясы. VP интерпретациясы. VP зерттеуге арналған Аппаратура. VP бөлумен байланысты артефактілер мен қателіктер.</p> <p>3. Визуалды индукцияланған потенциалдар (BMD). Көру жүйесінің анатомиясының негіздері. Электрретинограмма. ЖРВИ (ЖРВИ) үшін ЖРВИ. ЖІӨ зерттеу нәтижелерін талдау. Клиникалық маңызды ауытқулардың критерийлері.</p> <p>4. Кері шахмат үлгісіндегі ЗВП (звп). PZZVP зерттеу нәтижелерін талдау. ПЗВП-дағы клиникалық маңызды ауытқулардың критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану.</p> <p>5. Есту VP (SVP). Есту анализаторының анатомиясының негіздері. Ұзын жасырын есту VP (DSVP).</p> <p>6. Орташа жасырын акустикалық VP (SAVP). Акустикалық бағаналы VP (ASVP). Нәтижелерді талдау, нормадан клиникалық маңызды ауытқуларды бағалау критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану.</p> <p>7. Somatosensor VP (SSVP).</p> <p>Соматосенсорлық анализатор анатомиясының негіздері.</p> <p>Жоғарғы аяқтарды ынталандыру кезінде қысқа жасырын SSVP.</p> <p>Төменгі аяқтарды ынталандыру кезінде қысқа жасырын SSVP.</p> <p>8. Нәтижелерді талдау, нормадан клиникалық маңызды ауытқуларды бағалау критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану.</p> <p>9. Эндогендік VP.</p> <p>Танымдық VP, P300 әдісі, маңызды танылатын оқиғаларға VP бөлу. P300 нормативтік көрсеткіштері және әртүрлі факторлардың әсері. P300 зерттеу нәтижелерін талдау. P300 клиникалық маңызды ауытқу критерийлері. Клиникалық тәжірибеде P300 қолдану.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда полисомнография әдісін қолдану.		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Ұйқының бұзылуын зерттеу және алынған мәліметтерді түсіндіру дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сомнология клиникалық пән ретінде. Ұйқы ауруларының халықаралық жіктелуі (ICSD) және оның ICD-10 сәйкестігі. Ұйқыдағы тыныс алудың бұзылуының негізгі түрлерінің жіктелуі. Бұзылуларды диагностикалау әдістері. Ұйқының обструктивті апноэ: этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, жүрек-қан тамырлары және метаболикалық бұзылулармен байланысы. Диагностика және бақылау әдістері.

		<p>Орталық ұйқы апноэі. Кәдімгі храп.</p> <p>6. Кардио-респираторлық мониторинг (КРМ) және ұйқының респираторлық мониторингі (РМ). Аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, зерттеу әдістемесі.</p> <p>7. Ұйқыдағы тыныс алу бұзылыстарын анықтаудың негізгі әдістері: полисомнография. Зерттеу жүргізу үшін әдіс принциптері, көрсеткіштер. Аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету.</p> <p>8. Науқасты зерттеуге дайындау. Алынған деректерді талдау және түсіндіру.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, терапияны, оның ішінде хирургиялық терапияны бақылау.</p>	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Пациенттер терапиясының нейрофизиологиялық мониторингін жүргізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эпилепсияға қарсы препараттарды қолдану арқылы емдеу кезінде ЭЭГ өзгерістерін талдау, сондай-ақ жүйке жүйесінің әртүрлі аурулары мен жағдайларында хирургиялық дайындықты және кейінгі бақылауды қоса алғанда, хирургиялық емдеу. Жүйке жүйесінің әртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасындағы ENMG өзгерістерін талдау. Жүйке жүйесінің әртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасындағы VP өзгерістерін талдау. Жүйке жүйесінің әртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасында ұйқының кардио-респираторлық және респираторлық мониторингін жүргізудегі өзгерістерді талдау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Пациенттерге операция ішілік мониторинг жүргізу дағдыларын меңгеру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Пациенттерге операция ішілік мониторинг жүргізу дағдыларын меңгеру. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолданудың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау. Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру.
	Интраоперациялық нейрофизиологиялық мониторинг	

		5. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер невропатолог	
	7	Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер невропатолог (ересек)	
	7	Дәрігер невропатолог (балалар)	
7	Дәрігер эпилептолог		
26. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог»:			
Топтың коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер клиникалық нейрофизиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Клиникалық нейрофизиология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "Дәрігер"біліктілігі. "Неврология (ересектер, балалар)", "Неврология (ересектер)", "Неврология (балалар)" мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Неврология (ересектер, балалар)", "Неврология (ересектер)", "Неврология (балалар)" мамандықтары шеңберінде "Клиникалық нейрофизиология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалау.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, терапияны, оның ішінде хирургиялық терапияны бақылау. 2. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек пациенттер мен	Дағды 1: Жүйке жүйесінің зақымдануын диагно-	Машықтар: 1. Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау.	

<p>балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалау.</p>	<p>стикалауда электроэнцефалография (ЭЭГ) әдісін қолдану.</p>	<p>2. Электроэнцефалография және алынған мәліметтерді түсіндіру дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің анатомиялық-функционалдық ерекшеліктері. 2. Кортикальды функцияларды оқшаулау (анализатор жүйесі). 3. Электроэнцефалографияның нейрофизиологиялық негіздері. 4. Ұйқы мен оянудың физиологиялық механизмдері. 5. Синхронды және синхронды емес ми жүйелері. 6. Негізгі ЭЭГ-әдістемелер, ЭЭГ-зерттеу жүргізуге көрсеткіштер. 6. ЭЭГ негізгі ритақтары. 7. Жасқа байланысты электрогенез. Мидың биоэлектрлік жүйесінің жетілуінің негізгі заңдылықтары. <p>ЭЭГ-ұйқы кезіндегі сурет. Балалық шақтағы ЭЭГ ұйқысының ерекшеліктері.</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. ЭЭГ жүргізу техникасы. Артефактілер және оларды жою. Электроэнцефалограмманы визуалды талдау негіздері. Норма және патология ұғымы. 9. ЭЭГ бұзушылықтарының халықаралық классификациясы. ЭЭГ үлгілерінің локализациясын анықтау және оларды жүйелеу. 10. Әр түрлі аурулардағы ЭЭГ өзгерістері. Эпилептиформды белсенділік. Анықтамасы, жіктелуі. 11. ЭЭГ-дегі Фармако-индукцияланған өзгерістер. 12. Ұзақ ЭЭГ мониторингі: бейне-ЭЭГ мониторингі, амбулаториялық ЭЭГ (холтер-ЭЭГ). Алынған деректерді талдау және интерпретациялау принциптері. 13. Қазіргі нейрофизиологиялық зерттеулер-эпилепсияны диагностикалаудағы "алтын стандарт". Қазіргі компьютерлік цифрлық электроэнцефалографтар. 14. Мидың өлімі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда электроэнцефалография (ENMG) әдісін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. 2. Электроневромиографиялық зерттеу жүргізу және алынған деректерді интерпретациялау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке-бұлшықет жүйесінің құрылымдық ұйымы. Қозғалтқыш бірлігі туралы түсінік. 2. Әдіс ретінде электроневромиография ұғымы. ЭНМГ мәні мен физиологиялық негіздері, Әртүрлі ЭНМГ әдістерінің клиникалық маңызы. 3. ЭНМГ перифериялық жүйке патологиясын диагностикалауда. Перифериялық нервтердің аксональды және демиелинизациялық зақымдануы туралы түсінік. 	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. 2. Электроневромиографиялық зерттеу жүргізу және алынған деректерді интерпретациялау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке-бұлшықет жүйесінің құрылымдық ұйымы. Қозғалтқыш бірлігі туралы түсінік. 2. Әдіс ретінде электроневромиография ұғымы. ЭНМГ мәні мен физиологиялық негіздері, Әртүрлі ЭНМГ әдістерінің клиникалық маңызы. 3. ЭНМГ перифериялық жүйке патологиясын диагностикалауда. Перифериялық нервтердің аксональды және демиелинизациялық зақымдануы туралы түсінік.

		<p>4. ЭНМГ жүйке-бұлшықет синапсының патологиясын диагностикалауда. Жүйке-бұлшықет синапсының жұмыс істеу түсінігі мен принциптері.</p> <p>5. Ритакты ынталандыру алгоритмдерін жүргізу әдістемесі. Алынған нәтижелерді түсіндіру.</p> <p>6. Ине миографиясы. Әдістеменің нейрофизиологиялық негіздері. Ине миографиясын жүргізудің негізгі көрсеткіштері.</p> <p>7. Ине миографиясын жүргізу әдістемесі. Миограммаларды визуалды және клиникалық талдау. Алынған деректерді талдау және түсіндіру.</p> <p>8. Моторлы нейрондық патологиядағы ENMG көрсеткіштерінің өзгеруі. Моторлы нейрондық патологиядағы ине миографиясының көрсеткіштерінің өзгеруі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда туындаған потенциалдарды (VP) зерттеу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. VP зерттеу дағдыларын және алынған мәліметтерді түсіндіруді меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Неврологиялық тәжірибеде туындаған потенциалды зерттеу (VP). VP: анықтамасы, әдістің мәні, көрсеткіштері және қолдануға қарсы көрсеткіштері. VP классификациясы. VP интерпретациясы. VP зерттеуге арналған Аппаратура. VP бөлумен байланысты артефактілер мен қателіктер. Визуалды индукцияланған потенциалдар (BMD). Көру жүйесінің анатомиясының негіздері. Электрретинограмма. ЖР-ВИ (ЖРВИ) үшін ЖРВИ. ЖІӨ зерттеу нәтижелерін талдау. Клиникалық маңызды ауытқулардың критерийлері. Кері шахмат үлгісіндегі ЗВП (звп). PZZVP зерттеу нәтижелерін талдау. ПЗВП-дағы клиникалық маңызды ауытқулардың критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану. Есту VP (SVP). Есту анализаторының анатомиясының негіздері. Ұзын жасырын есту VP (DSVP). Орташа жасырын акустикалық VP (SAVP). Акустикалық бағаналы VP (ASVP). Нәтижелерді талдау, нормадан клиникалық маңызды ауытқуларды бағалау критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану. Somatosensor VP (SSVP). <p>Соматосенсорлық анализатор анатомиясының негіздері.</p> <p>Жоғарғы аяқтарды ынталандыру кезінде қысқа жасырын SSVP.</p> <p>Төменгі аяқтарды ынталандыру кезінде қысқа жасырын SSVP.</p> <ol style="list-style-type: none"> Нәтижелерді талдау, нормадан клиникалық маңызды ауытқуларды бағалау критерийлері. Клиникалық тәжірибеде қолдану. Эндогендік VP. <p>Танымдық VP, P300 әдісі, маңызды танылатын оқиғаларға VP бөлу. P300 нормативтік көрсеткіштері және әртүрлі фактор-</p>

		лардың әсері. P300 зерттеу нәтижелерін талдау. P300 клиникалық маңызды ауытқу критерийлері. Клиникалық тәжірибеде P300 қолдану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Жүйке жүйесінің зақымдануын диагностикалауда полисомнография әдісін қолдану.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Ұйқының бұзылуын зерттеу және алынған мәліметтерді түсіндіру дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сомнология клиникалық пән ретінде. Ұйқы ауруларының халықаралық жіктелуі (ICSD) және оның ICD-10 сәйкестігі. Ұйқыдағы тыныс алудың бұзылуының негізгі түрлерінің жіктелуі. Бұзылуларды диагностикалау әдістері. Ұйқының обструктивті апноэ: этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі, жүрек-қан тамырлары және метаболикалық бұзылулармен байланысы. Диагностика және бақылау әдістері. <p>Орталық ұйқы апноэі. Кәдімгі храп.</p> <ol style="list-style-type: none"> Кардио-респираторлық мониторинг (KPM) және ұйқының респираторлық мониторингі (PM). Аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, зерттеу әдістемесі. Ұйқыдағы тыныс алу бұзылыстарын анықтаудың негізгі әдістері: полисомнография. Зерттеу жүргізу үшін әдіс принциптері, көрсеткіштер. Аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету. Науқасты зерттеуге дайындау. Алынған деректерді талдау және түсіндіру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек пациенттер мен балаларда клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, терапияны, оның ішінде хирургиялық терапияны бақылау.	Дағды 1: Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, терапияны, оның ішінде хирургиялық терапияны бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Пациенттер терапиясының нейрофизиологиялық мониторингін жүргізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эпилепсияға қарсы препараттарды қолдану арқылы емдеу кезінде ЭЭГ өзгерістерін талдау, сондай-ақ жүйке жүйесінің әртүрлі аурулары мен жағдайларында хирургиялық дайындықты және кейінгі бақылауды қоса алғанда, хирургиялық емдеу. Жүйке жүйесінің әртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасындағы ENMG өзгерістерін талдау. Жүйке жүйесінің әртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасындағы VP өзгерістерін талдау.

		4. Жүйке жүйесінің әртүрлі аурулары мен жағдайларын емдеу динамикасында ұйқының кардио-респираторлық және респираторлық мониторингін жүргізудегі өзгерістерді талдау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Интраоперациялық нейрофизиологиялық мониторинг	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Пациенттерге операция ішілік мониторинг жүргізу дағдыларын меңгеру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір клиникалық жағдайда клиникалық нейрофизиологияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалау. Пациенттерге операция ішілік мониторинг жүргізу дағдыларын меңгеру. Неврологиялық тәжірибеде арнайы зерттеу әдістерін қолдандың даулы мәселелері бойынша шешімдер қабылдау. Клиникалық нейрофизиология әдістерін қолдана отырып, ересектер мен балалардағы жүйке жүйесінің зақымдануын күрделі диагностикалау жағдайында резидент дәрігерлерге, невропатолог дәрігерлерге және басқа да бейінді мамандарға консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыру. Невропатологтарға және басқа да бейінді мамандарға ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Ынтымақтастық және топтық жұмыс Ынтымақтастық және топтық жұмыс Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Кәсіби дамуға ұмтылу Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы."Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер невропатолог
	7	Дәрігер невропатолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер невропатолог (ересек)
	7	Дәрігер невропатолог (балалар)
7	Дәрігер эпилептолог	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

28. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

29. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы: Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

30. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

31. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

32. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

33. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

34. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46 бұйрыққа
24-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Нейрохирургия (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандарт бағалау, аттестациялау, сертификаттау және біліктілікті растау, оқыту үшін негіз ретінде пайдаланылады және персоналдың мамандануы және пайдаланушылардың кең ауқымына арналған:

1) қызметкерлер – саладағы кәсіпке қойылатын талаптарды түсіну, олардың кәсіби дамуы мен мансаптық өсуін жоспарлау;

2) жұмыс берушілер – қолданылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, қызметкерлерге қойылатын міндеттерді әзірлеу, жұмысқа қабылдау критерийлерін қалыптастыру және персоналды аттестациялау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын дайындау;

3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар). аттестаттау және біліктілік беру үшін – персоналды аттестаттау бойынша бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығының мониторингі мен болжау критерийлері ретінде кәсіби стандартты пайдалану.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина

және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Нейрохирургия (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101017

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі Q

Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт орталық және перифериялық жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерге Қазақстан Республикасында нейрохирургиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау нейрохирургия саласында. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 дәрігер нейрохирург - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 дәрігер-нейрохирург - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 дәрігер-нейрохирург - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 дәрігер-нейрохирург - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 дәрігер-нейрохирург (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 дәрігер-нейрохирург (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 дәрігер-нейрохирург (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 дәрігер-нейрохирург (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 дәрігер-нейрохирург (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 дәрігер-нейрохирург (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 дәрігер нейрохирург»:	
Топтың коды:	2217-4
Қызмет атауының коды:	2217-4-001
Кәсіптің атауы:	7.1 дәрігер нейрохирург
	7

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информативті байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен орталық және перифериялық жүйке жүйесі аурулары бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары кезінде білікті және мамандандырылған нейрохирургиялық көмек көрсету 2. Нейрохирургиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары кезінде білікті және мамандандырылған нейрохирургиялық көмек көрсету	Дағды 1: Амбулаториялық және стационарлық деңгейде пациенттердегі (ересектер, балалар) орталық және перифериялық жүйке жүйесі ауруларының диагностикасы	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық және нейрохирургиялық патологияға баса назар аударып, анамнез алу және объективті тексеру, мәліметтерді талдау, неврологиялық жағдайды бағалау дағдылары. 2. Зерттеудің рентгендік әдістерін (КТ, МРТ) тағайындау көрсеткіштерін анықтау дағдылары. 3. Зерттеудің рентгендік әдістерінің нәтижелерін интерпретациялау дағдылары (КТ, МРТ). 4. Шұғыл және жоспарлы нейрохирургиялық көмек көрсетуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 5. Науқасты емдеу тактикасын анықтау, науқасты диагностикалау және емдеу жоспарын құру дағдысы. 	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілерді, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білу. 2. «Нейрохирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша клиникалық тәжірибедегі дәлелді медицинаны білу. 3. Қалыпты және патологиялық физиологияның қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын, балалық және ересек жастағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің биохимиясын білу. 4. Балалар мен ересектердегі негізгі клиникалық-зертханалық симптомдар мен синдромдарды білу . 5. Ересектер мен балалардағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жиі кездесетін ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын білу . 6. Ересек пациент пен баланы сұрау және физикалық тексерудің типтік схемасын, неврологиялық жағдайды бағалаудың типтік схемасын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Мамандандырылған нейрохирургиялық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсетуге қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен нейрохирургиялық операциялар кезінде науқасты позициялау және жатқызу дағдылары. 2. Нейронавигациялық жүйемен, операциялық микроскоппен, ангиографиялық қондырғымен жұмыс істеу дағдысы . 3. Тәлімгердің бақылауымен теріні, тері астындағы тіндерді тігу, алғашқы хирургиялық емдеуді жүргізу мүмкіндігі. 4. Краниотомия кезеңдерін орындау мүмкіндігі, тәлімгердің бақылауымен омыртқаның құрылымдарына қол жеткізу. 5. Тәлімгердің бақылауымен ұзаққа созылған матаны тігу мүмкіндігі. 6. Бас сүйегінің сынуы/сүйек ақауының пластикасы, тәлімгердің бақылауымен гемостаз кезінде нейрохирургиялық ем жүргізу мүмкіндігі. 7. Тәлімгердің бақылауымен белдік пункцияны орындау мүмкіндігі . 8. Тәлімгердің бақылауымен белдік дренажды орналастыру дағдылары . 9. Клиникалық тәлімгердің бақылауымен CSF фистуласының ревизиясын орындау мүмкіндігі 10. трефинационды тесікті салу мүмкіндігі . 11. Тәлімгердің бақылауымен бас сүйегінің остеопластикалық трепанациясын жүргізу мүмкіндігі. 12. Тәлімгердің бақылауымен супратенторлық аймақтардың бас сүйегінің резекциялық трепанациясын жүргізу мүмкіндігі. 13. Бифронтальді қолжетімділікті орындау мүмкіндігі . 14. Птерионалды қолжетімділікті орындау мүмкіндігі . 15. Трансназальды орындау мүмкіндігі тәлімгердің бақылауымен трансфеноидтық тәсіл . 16. Тәлімгердің бақылауымен жедел субдуральды гематоманы жою мүмкіндігі . 17. Тәлімгердің бақылауымен созылмалы субдуральды гематоманы жою мүмкіндігі . 18. Тәлімгердің бақылауымен эпидуральды гематоманы жою мүмкіндігі .

		<p>19. Тәлімгердің бақылауымен церебральды гематоманы жою дағдылары.</p> <p>20. Тәлімгердің жетекшілігімен бассүйекшілік қысымды бақылау жүйелерін имплантациялау дағдылары.</p> <p>21. Тәлімгердің бақылауымен мидың қарыншаларын дренаждау дағдылары.</p> <p>22. Тәлімгердің жетекшілігімен бас миының ісіктері (бастапқы, метастатикалық), аневризмалар, бас миының ақаулары, омыртқа мен жұлынның дегенеративті-дистрофиялық зақымдануы, гидроцефалия мен бас миының ісіктері кезіндегі маневрлік операцияларға көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Төтенше және элективті операциялар кезінде науқастарды операция алдындағы дайындау негіздерін, нейрохирургиялық араласулардың уақытын білу.</p> <p>2. Нейрохирургиялық процедуралардан немесе емдеуден кейінгі асқынуларды білу.</p> <p>3. Нейрохирургиялық патологияның патофизиологиясын білу, оның ішінде:</p> <p>1) ИКД мониторингі</p> <p>2) бас және омыртқа жарақаттары.</p> <p>3) интракраниальды көлемді түзілістер.</p> <p>4) жұлын дисрафизмі.</p> <p>4. Рентгенография, КТ, МРТ, миелография және ангиографияны тағайындау көрсеткіштерін білу.</p> <p>5. Нейрохирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін білу, оның ішінде: бассүйекшілік қан кетулер, жарақаттар, ісіктер, гидроцефалия және инфекция.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау.</p> <p>2. Оңалту диагнозын, әлеуетін және оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссияның немесе көпсалалы команданың құрамына қатысу.</p> <p>3. Пациенттерде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Клиникалық хаттамаларға сәйкес қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең) жүргізу.</p> <p>5. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <p>2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері.</p> <p>3. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p>
		Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	<p>Дағды 4:</p> <p>Нейрохирургиялық патологиясы бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін нейрохирургиядағы шұғыл жағдайларды тану Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Нейрохирургиядағы шұғыл жағдайлар, диагностикалық критерийлер, емдеу принциптері. Жүйке жүйесі ауруларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Нейрохирургиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттарының бастапқы профилактикасына бағытталған іс-шараларға қатысу. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемо-контактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттарының бастапқы және қайталама алдын алу принциптері. Пациенттерде (ересектер, балалар) орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттарының алдын алу әдістері. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесі ауруларының алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері.

		<p>4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі.</p> <p>5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврология мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақ-

		<p>стан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы ма-

		<p>мандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 28 ақпандағы № ҚР ДСМ-20 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында нейрохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 28 ақпанда № 26975 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересектер мен балалар)	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересектер)	
	7	Дәрігер нейрохирург (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 дәрігер-нейрохирург»:			
Топтың коды:	2217-4		
Қызмет атауының коды:	2217-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 дәрігер-нейрохирург		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информативті байланыс:	Қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу 3. Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	<p>Дағды 1: Жедел және жоспарлы нейрохирургиялық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық және нейрохирургиялық патологияға баса назар аударып, анамнез жинау және объективті тексеру, мәліметтерді талдау, сана деңгейін бағалау (неврологиялық статус) 2. Операция алдында пациенттермен және олардың туыстарымен ақпараттандырылған келісімді алу мүмкіндігі. 3. Нейрохирургиялық операциялар кезінде науқасты орналастыру және орналастыру мүмкіндігі 4. Нейронавигациялық жүйемен , операциялық микроскоппен, ангиографиялық қондырғымен жұмыс істей білу 5. Теріні, тері астындағы тіндерді тігу, біріншілік хирургиялық емдеуді жүргізу мүмкіндігі. 6. Тұрақты затты тігу мүмкіндігі 7. Бас сүйегінің сынықтарын нейрохирургиялық емдеуді/сүйек ақауының пластикасын, гемостазды орындау мүмкіндігі. 8. Белдік пункцияны орындау мүмкіндігі . 9. Белдік дренажды орнату мүмкіндігі . 10. Церебротинальды сұйықтық фистуласының аудитін жүргізу мүмкіндігі . 11. Трефинационды тесікті енгізуді жүзеге асыру мүмкіндігі . 12. Остеопластикалық трепанацияны орындау мүмкіндігі. 13. Бифронтальді қол жеткізуді жүргізу мүмкіндігі. 14. Птериональды қатынасты орындау мүмкіндігі. 15. Трансназальды жүргізу мүмкіндігі трансфеноидтық кіру. 16. субдуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі 17. Эпидуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі . 18. Церебральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі. 19. Интракраниальды қысымды бақылау жүйесін имплантациялау, вентрикулостомияны орындау мүмкіндігі .

20. субдуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі .
21. Бас сүйегінің негізінің, мидың артқы бассүйек шұңқырының ісіктерін жоюға көмектесу мүмкіндігі.
22. Мидың ортаңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу мүмкіндігі.
23. Мидың алдыңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу.
24. Мидың ішкі каротидті және базилярлы артерияларының аневризмаларын микрохирургиялық емдеуге көмектесу мүмкіндігі.
25. ақауларды , ми қыртысындағы ми тамырларының фистулаларын микрохирургиялық емдеуді орындау мүмкіндігі .
26. Артериовенозды ақауларды , ми тамырларының терең бөліктерінің фистулаларын микрохирургиялық емдеуге көмектесу мүмкіндігі
27. Аневризмаларды, артериовенозды ақауларды және мидың артериовенозды фистулаларын эндоваскулярлық емдеу дағдылары
28. Интракраниальды микроваскулярлы анастомоз жасау дағдылары
29. Үшкіл невралгияда радиожилілік термиялық деструкцияны орындау дағдылары
30. Селективті церебральды және жұлын ангиографиясын жүргізу мүмкіндігі
31. Вентрикулоперитонеостомия жасау мүмкіндігі
32. Мидың супратенториальды қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
33. Мидың супратенторлық бөліктерінің кавернозды ангиомаларын микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары.
34. Стереотактикалық ми биопсиясы дағдылары
35. Қозғалыс бұзылған жағдайда мидың терең бөліктеріне электродтарды стереотаксикалық имплантациялауға көмектесу мүмкіндігі
36. Бел омыртқасының грыжа аралық дискілерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
37. дисрафиясының операциялық дағдылары
38. Киари аномалиясындағы краниовертебральды қосылыс құрылымдарының декомпрессиялық дағдылары
39. Жұлынның қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау
40. Сирингомиелиялық кисталарды дренаждау дағдылары
41. Балалар мен ересектердегі бас сүйегінің ақауларын краниопластикалау дағдылары

Білімдер:

1. Нейрохирургия мамандығы бойынша клиникалық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. Нейрохирург дәрігер (ересектер, балалар)
2. Балалық және ересек жастағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын, қалыпты және патологиялық физиологиясын, биохимиясын білу .
3. Балалар мен ересектердегі негізгі клиникалық-зертханалық симптомдар мен синдромдарды білу .
4. Ересектер мен балалардағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жиі кездесетін ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын білу .

		<p>5. Ересек пациент пен баланы сұрау және физикалық тексерудің типтік схемасын білу . Неврологиялық жағдайды бағалаудың стандартты схемасы.</p> <p>6. Нейрохирургиялық процедуралардан немесе емдеуден кейінгі асқынуларды, алдын алу және бақылау шараларын білу</p> <p>7. Шұғыл және элективті операциялар кезінде пациенттерді операцияға дейінгі дайындық негіздерін, нейрохирургиялық араласулардың уақытын білу.</p> <p>8. Нейрохирургиялық патологияның патофизиологиясын білу, оның ішінде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ИКК мониторингі; 2) бас және омыртқа жарақаттары; 3) интракраниальды көлемді түзілістер; 4) жұлын дисрафизмі. <p>9. Рентгенография, КТ, МРТ, миелография және ангиографияны тағайындау көрсеткіштерін білу.</p> <p>10. Нейрохирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін білу, оның ішінде: бассүйекшілік қан кетулер, жарақаттар, ісіктер, гидроцефалия және инфекция.</p> <p>11. Нейрохирургиядағы шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу.</p> <p>12. БСМЖ ОМЖЗ бассүйекшілік қан кетулер, бассүйекшілік кеңістікті алып жатқан зақымданулар, даму ақаулары бар науқастарды емдеуде дәлелді медицина негізінде заманауи медициналық әдебиеттерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.

		<p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеу. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде, соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеуді және жіберуді жүргізу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу. 5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу. 6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және түзету. 7. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 8. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің ауруларын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын емдеу әдістері. 2. Пациенттерде (ересектер, балалар) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттердің диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктері. 3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, жанама әсерлері, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктері. 4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

		<p>3. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Неврологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін неврологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Неврологиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p>

	<p>жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p>

		3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер нейрохирург	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек)	
	7	Дәрігер нейрохирург (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 дәрігер-нейрохирург»:			
Топтың коды:	2217-4		
Қызмет атауының коды:	2217-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 дәрігер-нейрохирург		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау (ересектер мен балалар)
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Нейрохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	<p>Дағды 1:</p> <p>Жедел және жоспарлы нейрохирургиялық көмек көрсету (ересектер, балалар)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Неврологиялық және нейрохирургиялық патологияға баса назар аудару отырып, анамнез алу және объективті тексеру, мәліметтерді талдау, сана деңгейін (неврологиялық статус) бағалау дағдылары. Операция алдында пациенттермен және олардың туыстарымен ақпараттандырылған келісімді алу дағдылары. Нейрохирургиялық операциялар кезінде науқасты позициялау және жатқызу дағдылары. Нейронавигациялық жүйемен, операциялық микроскоппен, ангиографиялық қондырғымен жұмыс істеу дағдысы. Алғашқы хирургиялық өңдеу, теріні, тері астындағы тіндерді тігу дағдылары. Тұрақты затты тігу дағдылары. Бас сүйегінің сынықтарын/сүйек ақауының пластикасын, гемостазды нейрохирургиялық емдеу дағдылары. Белдік пункция дағдылары. Белдік дренажды орналастыру дағдылары. Ликер фистуласын қайта қарау дағдылары. Трефинационды саңылауды салу дағдылары. Остеопластикалық трепанация дағдылары. Дағдылар _ бифронтальді қол жеткізу. Қосымша қол жеткізу дағдылары. Трансназальды дағдылар трансфеноидтық кіру. Жедел субдуральды гематоманы жою дағдылары. Эпидуральды гематоманы жою. Церебральды гематоманы жою. Интракраниальды қысымды бақылау жүйесінің имплантация дағдылары, вентрикулостомия. Созылмалы субдуральды гематоманы жою дағдылары. Бас сүйегінің негізінің, мидың артқы бас сүйек шұңқырының ісіктерін жоюға көмектесетін дағдылар. Мидың ортаңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу Мидың алдыңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу

24. Мидың ішкі ұйқы және базилярлы артерияларының аневризмаларын микрохирургиялық емдеуде көмек көрсету дағдылары
25. ақауларды, ми қыртысындағы ми тамырларының фистулаларын микрохирургиялық емдеу дағдылары.
26. ақауларды, ми тамырларының терең бөліктерінің фистулаларын микрохирургиялық емдеуде көмек көрсету дағдылары
27. Аневризмаларды, артериовенозды ақауларды және мидың артериовенозды фистулаларын эндоваскулярлық емдеу дағдылары
28. Интракраниальды микроваскулярлы анастомоз жасау дағдылары
29. Үшкіл невралгияда радиожилілік термиялық деструкцияны орындау дағдылары
30. Селективті церебральды және жұлын ангиографиясын жүргізу дағдылары
31. Вентрикулоперитонеостомияны орындау дағдысы
32. Мидың супратенториальды катерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
33. Мидың супратенторлық бөліктерінің кавернозды ангиомаларын микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары.
34. Стереотактикалық ми биопсиясы дағдылары
35. Қозғалыс бұзылыстарында мидың терең бөліктеріне электродтарды стереотактикалық имплантациялауға көмек көрсету дағдылары
36. Бел омыртқасының грыжа аралық дискілерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
37. дисрафиясының операциялық дағдылары
38. Киари аномалиясындағы краниовертебральды қосылыс құрылымдарының декомпрессиялық дағдылары
39. Жұлынның катерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау
40. Синингомиелиялық кисталарды дренаждау дағдылары
41. Балалар мен ересектердегі бас сүйегінің ақауларын краниопластикалау дағдылары

Білімдер:

1. Ересектер және балалар нейрохирургиясы» мамандығы бойынша клиникалық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу.
2. Балалық және ересек жастағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын, қалыпты және патологиялық физиологиясын, биохимиясын білу .
3. Балалар мен ересектердегі негізгі клиникалық-зертханалық симптомдар мен синдромдарды білу .
4. Ересектер мен балалардағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жиі кездесетін ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын білу .
5. Ересек пациент пен баланы сұрау және физикалық тексерудің типтік схемасын білу . Неврологиялық жағдайды бағалаудың стандартты схемасы.
6. Нейрохирургиялық процедуралардан немесе емдеуден кейінгі асқинуларды, алдын алу және бақылау шараларын білу
7. Шұғыл және элективті операциялар кезінде пациенттерді операцияға дейінгі дайындық негіздерін, нейрохирургиялық араласулардың уақытын білу.

		<p>8. Нейрохирургиялық патологияның патофизиологиясын білу, оның ішінде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ИКҚ мониторингі; 2) бас және омыртқа жарақаттары; 3) интракраниальды көлемді түзілістер; 4) жұлын дисрафизмі. <p>9. Рентгенография, КТ, МРТ, миелография және ангиографияны тағайындау көрсеткіштерін білу.</p> <p>10. Нейрохирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін білу, оның ішінде: бассүйекшілік қан кетулер, жарақаттар, ісіктер, гидроцефалия және инфекция.</p> <p>11. Нейрохирургиядағы шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу.</p> <p>12. БСМЖ, ОМЖЗ, бассүйекшілік қан кетулер, бассүйекшілік кеңістікті алып жатқан зақымданулар, даму ақаулары бар науқастарды емдеуде дәлелді медицина негізінде заманауи медициналық әдебиеттерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау (ересектер мен балалар)</p>	<p>Дағды 1: Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру (ересектер мен балалар)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында нейрохирург дәрігерлер (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Нейрохирург дәрігерлерінің (ересектер, балалар) пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Нейрохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Нейрохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және нейрохирургиялық аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.

		<p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) нейрохирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз нейрохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. Неврология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беріңіз. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Нейрохирург дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	<p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы."Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер нейрохирург	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер нейрохирург (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 дәрігер-нейрохирург»:			
Топтың коды:	2217-4		
Қызмет атауының коды:	2217-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 дәрігер-нейрохирург		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, неврология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	

	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. "Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>
Еңбек функциясы 1: "Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Нейрохирург дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Нейрохирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Нейрохирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Нейрохирургия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде нейрохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	Білімдер:	<p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында нейрохирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Нейрохирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Нейрохирургиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары. 	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 28 ақпандағы № ҚР ДСМ-20 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында нейрохирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 28 ақпанда № 26975 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер нейрохирург	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек)	
	7	Дәрігер нейрохирург (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 дәрігер-нейрохирург (ересектер)»:			
Топтың коды:	2217-4		
Қызмет атауының коды:	2217-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 дәрігер-нейрохирург (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (ересек)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер) мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу 3. Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер) мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету</p>	<p>Дағды 1: Жедел және жоспарлы нейрохирургиялық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық және нейрохирургиялық патологияға баса назар аудары отырып, анамнез жинау және объективті тексеру, мәліметтерді талдау, сана деңгейін бағалау (неврологиялық статус) 2. Операция алдында пациенттермен және олардың туыстарымен ақпараттандырылған келісімді алу мүмкіндігі. 3. Нейрохирургиялық операциялар кезінде науқасты орналастыру және орналастыру мүмкіндігі 4. Нейронавигациялық жүйемен , операциялық микроскоппен, ангиографиялық қондырғымен жұмыс істей білу 5. Теріні, тері астындағы тіндерді тігу, біріншілік хирургиялық емдеуді жүргізу мүмкіндігі. 6. Тұрақты затты тігу мүмкіндігі 7. Бас сүйегінің сынықтарын нейрохирургиялық емдеуді/сүйек ақауының пластикасын, гемостазды орындау мүмкіндігі. 8. Белдік пункцияны орындау мүмкіндігі . 9. Белдік дренажды орнату мүмкіндігі . 10. Цереброспинальды сұйықтық фистуласының аудитін жүргізу мүмкіндігі . 11. Трефинационды тесікті енгізуді жүзеге асыру мүмкіндігі . 12. Остеопластикалық трепанацияны орындау мүмкіндігі. 13. Бифронтальді қол жеткізуді жүргізу мүмкіндігі. 14. Птерионалды қатынасты орындау мүмкіндігі. 15. Трансназальды жүргізу мүмкіндігі трансфеноидтық кіру. 16. субдуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі 17. Эпидуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі . 18. Церебральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі. 19. Интракраниальды қысымды бақылау жүйесін имплантациялау, вентрикулостомияны орындау мүмкіндігі . 20. субдуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі . 21. Бас сүйегінің негізінің, мидың артқы бассүйек шұңқырының ісіктерін жоюға көмектесу мүмкіндігі. 22. Мидың ортаңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу мүмкіндігі. 23. Мидың алдыңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу.

24. Мидың ішкі каротидті және базилярлы артерияларының аневризмаларын микрохирургиялық емдеуге көмектесу мүмкіндігі.
25. ақауларды , ми қыртысындағы ми тамырларының фистулаларын микрохирургиялық емдеуді орындау мүмкіндігі .
26. Артериовенозды ақауларды , ми тамырларының терең бөліктерінің фистулаларын микрохирургиялық емдеуге көмектесу мүмкіндігі
27. Аневризмаларды, артериовенозды ақауларды және мидың артериовенозды фистулаларын эндоваскулярлық емдеу дағдылары
28. Интракраниальды микроваскулярлы анастомоз жасау дағдылары
29. Үшкіл невралгияда радиожилілік термиялық деструкцияны орындау дағдылары
30. Селективті церебральды және жұлын ангиографиясын жүргізу мүмкіндігі
31. Вентрикулоперитонеостомия жасау мүмкіндігі
32. Мидың супратенториальды қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
33. Мидың супратенторлық бөліктерінің кавернозды ангиомаларын микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары.
34. Стереотактикалық ми биопсиясы дағдылары
35. Қозғалыс бұзылған жағдайда мидың терең бөліктеріне электродтарды стереотаксикалық имплантациялауға көмектесу мүмкіндігі
36. Бел омыртқасының грыжа аралық дискілерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
37. дисрафиясының операциялық дағдылары
38. Киари аномалиясындағы краниовертебральды қосылыс құрылымдарының декомпрессиялық дағдылары
39. Жұлынның қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау
40. Синингомиелиялық кисталарды дренаждау дағдылары
41. Ересектердегі бас сүйегінің ақауларын краниопластикалау дағдылары

Білімдер:

1. Нейрохирургия мамандығы бойынша клиникалық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. Нейрохирург дәрігер (ересектер)
2. Ересек жастағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын, қалыпты және патологиялық физиологиясын, биохимиясын білу .
3. Ересектердегі негізгі клиникалық-зертханалық симптомдар мен синдромдарды білу .
4. Ересектер орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жиі кездесетін ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын білу .
5. Ересек пациент пен баланы сұрау және физикалық тексерудің типтік схемасын білу . Неврологиялық жағдайды бағалаудың стандартты схемасы.
6. Нейрохирургиялық процедуралардан немесе емдеуден кейінгі асқинуларды, алдын алу және бақылау шараларын білу
7. Шұғыл және элективті операциялар кезінде пациенттерді операцияға дейінгі дайындық негіздерін, нейрохирургиялық араласулардың уақытын білу.

		<p>8. Нейрохирургиялық патологияның патофизиологиясын білу, оның ішінде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ИКҚ мониторингі; 2) бас және омыртқа жарақаттары; 3) интракраниальды көлемді түзілістер; 4) жұлын дисрафизмі. <p>9. Рентгенография, КТ, МРТ, миелография және ангиографияны тағайындау көрсеткіштерін білу.</p> <p>10. Нейрохирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін білу, оның ішінде: бассүйекішілік қан кетулер, жарақаттар, ісіктер, гидроцефалия және инфекция.</p> <p>11. Нейрохирургиядағы шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу.</p> <p>12. БСМЖ ОМЖЗ бассүйекішілік қан кетулер, бассүйекішілік кеңістікті алып жатқан зақымданулар, даму ақаулары бар науқастарды емдеуде дәлелді медицина негізінде заманауи медициналық әдебиеттерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (ересектер) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеу. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде, соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеуді және жіберуді жүргізу. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу. 5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу. 6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және түзету. 7. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 8. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйке жүйесінің ауруларын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын емдеу әдістері. 2. Пациенттерде (ересектер) жүйке жүйесі аурулары бар пациенттердің диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктері. 3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсетілімдері, жанама әсерлері, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктері. 4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштер.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді (ересектер) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.

		2. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Неврологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін неврологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Неврологиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ

		<p>оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	<p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер нейрохирург	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер нейрохирург (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 дәрігер-нейрохирург (ересектер)»:			
Топтың коды:	2217-4		
Қызмет атауының коды:	2217-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 дәрігер-нейрохирург (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (ересектер) мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	
		2. Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау (ересектер)	

	Қосымша еңбек функциялары:	1. Нейрохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Нейрохирургиялық аурулары мен жаракаттары бар пациенттерге (ересектер) мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жедел және жоспарлы нейрохирургиялық көмек көрсету (ересектер)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық және нейрохирургиялық патологияға баса назар аударып, анамнез алу және объективті тексеру, мәліметтерді талдау, сана деңгейін (неврологиялық статус) бағалау дағдылары. 2. Операция алдында пациенттермен және олардың туыстарымен ақпараттандырылған келісімді алу дағдылары. 3. Нейрохирургиялық операциялар кезінде науқасты позициялау және жатқызу дағдылары. 4. Нейронавигациялық жүйемен, операциялық микроскоппен, ангиографиялық қондырғымен жұмыс істеу дағдысы. 5. Алғашқы хирургиялық өңдеу, теріні, тері астындағы тіндерді тігу дағдылары. 6. Тұрақты затты тігу дағдылары. 7. Бас сүйегінің сынықтарын/сүйек ақауының пластикасын, гемостазды нейрохирургиялық емдеу дағдылары. 8. Белдік пункция дағдылары. 9. Белдік дренажды орналастыру дағдылары. 10. Ликер фистуласын қайта қарау дағдылары. 11. Трефинационды саңылауды салу дағдылары. 12. Остеопластикалық трепанация дағдылары. 13. Дағдылар _ бифронтальді қол жеткізу. 14. Қосымша қол жеткізу дағдылары. 15. Трансназальды дағдылар трансфеноидтық кіру. 16. Жедел субдуральды гематоманы жою дағдылары. 17. Эпидуральды гематоманы жою. 18. Церебральды гематоманы жою. 19. Интракраниальды қысымды бақылау жүйесінің имплантация дағдылары, вентрикулостомия. 20. Созылмалы субдуральды гематоманы жою дағдылары. 21. Бас сүйегінің негізінің, мидың артқы бас сүйек шұңқырының ісіктерін жоюға көмектесетін дағдылар. 22. Мидың ортаңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу 23. Мидың алдыңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу 24. Мидың ішкі ұйқы және базилярлы артерияларының аневризмаларын микрохирургиялық емдеуде көмек көрсету дағдылары 25. ақауларды, ми қыртысындағы ми тамырларының фистулаларын микрохирургиялық емдеу дағдылары. 26. ақауларды, ми тамырларының терең бөліктерінің фистулаларын микрохирургиялық емдеуде көмек көрсету дағдылары 27. Аневризмаларды, артериовенозды ақауларды және мидың артериовенозды фистулаларын эндоваскулярлық емдеу дағдылары 28. Интракраниальды микроваскулярлы анастомоз жасау дағдылары 29. Үшкіл невралгияда радиожилілік термиялық деструкцияны орындау дағдылары

30. Селективті церебральды және жұлын ангиографиясын жүргізу дағдылары
31. Вентрикулоперитонеостомияны орындау дағдысы
32. Мидың супратенториальды қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
33. Мидың супратенторлық бөліктерінің кавернозды ангиомаларын микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары.
34. Стереотактикалық ми биопсиясы дағдылары
35. Қозғалыс бұзылыстарында мидың терең бөліктеріне электродтарды стереотаксикалық имплантациялауға көмек көрсету дағдылары
36. Бел омыртқасының грыжа аралық дискілерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
37. дисрафиясының операциялық дағдылары
38. Киари аномалиясындағы краниовертебральды қосылыс құрылымдарының декомпрессиялық дағдылары
39. Жұлынның қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау
40. Сирингомиелиялық кисталарды дренаждау дағдылары
41. Ересектердегі бас сүйегінің ақауларын краниопластикалау дағдылары

Білімдер:

1. Ересектер нейрохирургиясы» мамандығы бойынша клиникалық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу.
2. Ересек жастағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын, қалыпты және патологиялық физиологиясын, биохимиясын білу .
3. Ересектердегі негізгі клиникалық-зертханалық симптомдар мен синдромдарды білу .
4. Ересектер орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жиі кездесетін ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын білу .
5. Ересек пациент пен баланы сұрау және физикалық тексерудің типтік схемасын білу . Неврологиялық жағдайды бағалаудың стандартты схемасы.
6. Нейрохирургиялық процедуралардан немесе емдеуден кейінгі асқынуларды, алдын алу және бақылау шараларын білу
7. Шұғыл және элективті операциялар кезінде пациенттерді операцияға дейінгі дайындық негіздерін, нейрохирургиялық араласулардың уақытын білу.
8. Нейрохирургиялық патологияның патофизиологиясын білу, оның ішінде:
 - 1) ИКҚ мониторингі;
 - 2) бас және омыртқа жаракаттары;
 - 3) интракраниальды көлемді түзілістер;
 - 4) жұлын дисрафизмі.
9. Рентгенография, КТ, МРТ, миелография және ангиографияны тағайындау көрсеткіштерін білу.
10. Нейрохирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін білу, оның ішінде: бассүйекшілік қан кетулер, жаракаттар, ісіктер, гидроцефалия және инфекция.

		<p>11. Нейрохирургиядағы шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу.</p> <p>12. БСМЖ, ОМЖЗ, бассүйекшілік қан кетулер, бассүйекшілік кеңістікті алып жатқан зақымданулар, даму ақаулары бар науқастарды емдеуде дәлелді медицина негізінде заманауи медициналық әдебиеттерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау (ересектер)</p>	<p>Дағды 1: Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру (ересектер)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын онтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында нейрохирург дәрігерлер (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Нейрохирург дәрігерлерінің (ересектер) пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Нейрохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Нейрохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және нейрохирургиялық аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерге (ересектер) нейрохирургиялық көмек көрсету кезіндегі	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.

	<p>асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз нейрохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Неврология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беріңіз.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Нейрохирург дәрігерлерінің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Стрессті басқару Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)</p>	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер нейрохирург	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек)	
	7	Дәрігер нейрохирург (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 дәрігер-нейрохирург (ересектер)»:			
Топтың коды:	2217-4		
Қызмет атауының коды:	2217-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 дәрігер-нейрохирург (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (ересектер,) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, неврология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Нейрохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Нейрохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Нейрохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Нейрохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық	Машықтар: 1. "Нейрохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Нейрохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.	

	<p>циналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нейрохирургия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Нейрохирург дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Нейрохирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Нейрохирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Нейрохирургия (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік камтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде нейрохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Максатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында нейрохирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Нейрохирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Нейрохирургиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару	

	Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер нейрохирург	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)	
7	Дәрігер нейрохирург (балалар)		
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 дәрігер-нейрохирург (балалар)»:			
Топтың коды:	2217-4		
Қызмет атауының коды:	2217-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 дәрігер-нейрохирург (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (балалар) мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	
		2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу	
		3. Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.	
		4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	
		1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	

	Қосымша еңбек функциялары:	
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (балалар) мамандандырылған медициналық көмек, жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жедел және жоспарлы нейрохирургиялық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Неврологиялық және нейрохирургиялық патологияға баса назар аударатын отырып, анамнез жинау және объективті тексеру, мәліметтерді талдау, сана деңгейін бағалау (неврологиялық статус) 2. Операция алдында пациенттермен және олардың туыстарымен ақпараттандырылған келісімді алу мүмкіндігі. 3. Нейрохирургиялық операциялар кезінде науқасты орналастыру және орналастыру мүмкіндігі 4. Нейронавигациялық жүйемен , операциялық микроскоппен, ангиографиялық қондырғымен жұмыс істей білу 5. Теріні, тері астындағы тіндерді тігу, біріншілік хирургиялық емдеуді жүргізу мүмкіндігі. 6. Тұрақты затты тігу мүмкіндігі 7. Бас сүйегінің сынықтарын нейрохирургиялық емдеуді/сүйек ақауының пластикасын, гемостазды орындау мүмкіндігі. 8. Белдік пункцияны орындау мүмкіндігі . 9. Белдік дренажды орнату мүмкіндігі . 10. Цереброспинальды сұйықтық фистуласының аудитін жүргізу мүмкіндігі . 11. Трефинационды тесікті енгізуді жүзеге асыру мүмкіндігі 12. Остеопластикалық трепанацияны орындау мүмкіндігі. 13. Бифронтальді қол жеткізуді жүргізу мүмкіндігі. 14. Птерионалды қатынасты орындау мүмкіндігі. 15. Трансназальды жүргізу мүмкіндігі транссфеноидтық кіру. 16. субдуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі 17. Эпидуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі . 18. Церебральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі. 19. Интракраниальды қысымды бақылау жүйесін имплантациялау, вентрикулостомияны орындау мүмкіндігі . 20. субдуральды гематоманы жоюды орындау мүмкіндігі . 21. Бас сүйегінің негізінің, мидың артқы бас сүйек шұңқырының ісіктерін жоюға көмектесу мүмкіндігі. 22. Мидың ортаңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу мүмкіндігі. 23. Мидың алдыңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу. 24. Мидың ішкі каротидті және базилярлы артерияларының аневризмаларын микрохирургиялық емдеуге көмектесу мүмкіндігі. 25. ақауларды , ми қыртысындағы ми тамырларының фистулаларын микрохирургиялық емдеуді орындау мүмкіндігі . 26. Артериовенозды ақауларды , ми тамырларының терең бөліктерінің фистулаларын микрохирургиялық емдеуге көмектесу мүмкіндігі 27. Аневризмаларды, артериовенозды ақауларды және мидың артериовенозды фистулаларын эндоваскулярлық емдеу дағдылары 28. Интракраниальды микроваскулярлы анастомоз жасау дағдылары

29. Үшкіл невралгияда радиожілік термиялық деструкцияны орындау дағдылары
30. Селективті церебральды және жұлын ангиографиясын жүргізу мүмкіндігі
31. Вентрикулоперитонеостомия жасау мүмкіндігі
32. Мидың супратенториальды қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
33. Мидың супратенторлық бөліктерінің кавернозды ангиомаларын микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары.
34. Стереотактикалық ми биопсиясы дағдылары
35. Қозғалыс бұзылған жағдайда мидың терең бөліктеріне электродтарды стереотаксикалық имплантациялауға көмектесу мүмкіндігі
36. Бел омыртқасының грыжа аралық дискілерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары
37. дисрафиясының операциялық дағдылары
38. Киари аномалиясындағы краниовертебральды қосылыс құрылымдарының декомпрессиялық дағдылары
39. Жұлынның қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау
40. Синингомиелиялық кисталарды дренаждау дағдылары
41. Балалардағы бас сүйегінің ақауларын краниопластикалау дағдылары

Білімдер:

1. Нейрохирургия мамандығы бойынша клиникалық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. Нейрохирург дәрігер (балалар)
2. Балалық жастағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын, қалыпты және патологиялық физиологиясын, биохимиясын білу .
3. Балалардағы негізгі клиникалық-зертханалық симптомдар мен синдромдарды білу .
4. Балалардағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жиі кездесетін ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын білу .
5. Балалардан сұрау және физикалық тексерудің типтік схемасын білу . Неврологиялық жағдайды бағалаудың стандартты схемасы.
6. Нейрохирургиялық процедуралардан немесе емдеуден кейінгі асқынуларды, алдын алу және бақылау шараларын білу
7. Шұғыл және элективті операциялар кезінде пациенттерді операцияға дейінгі дайындық негіздерін, нейрохирургиялық араласулардың уақытын білу.
8. Нейрохирургиялық патологияның патофизиологиясын білу, оның ішінде:
 - 1) ИКҚ мониторингі;
 - 2) бас және омыртқа жарақаттары;
 - 3) интракраниальды көлемді түзілістер;
 - 4) жұлын дисрафизмі.
9. Рентгенография, КТ, МРТ, миелография және ангиографияны тағайындау көрсеткіштерін білу.

		<p>10. Нейрохирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін білу, оның ішінде: бассүйекшілік қан кетулер, жарақаттар, ісіктер, гидроцефалия және инфекция.</p> <p>11. Нейрохирургиядағы шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу.</p> <p>12. БСМЖ ОМЖЗ бассүйекшілік қан кетулер, бассүйекшілік кеңістікті алып жатқан зақымданулар, даму ақаулары бар науқастарды емдеуде дәлелді медицина негізінде заманауи медициналық әдебиеттерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (балалар) диагностикалық рәсімдерді жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу	Дағды 1: Пациенттерде (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеуде дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдану.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеу. 2. Амбулаториялық және стационарлық кезеңдерде, соның ішінде жетім ауруларда жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді емдеуді жүргізу. 3. Жүйке жүйесі аурулары бар пациенттерді күндізгі стационарға жатқызуға, стационарлық емдеуге іріктеуді және жіберуді жүргізу.

		<p>4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жүйке жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерді іріктеуге және жіберуге қатысу.</p> <p>5. Жүйке жүйесінің аутоиммунды аурулары мен орфандық аурулар кезінде көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді анықтау және иммуносупрессивті және биологиялық терапияны жүргізу.</p> <p>6. Клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулердің нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып, емдеудің тиімділігін бағалау және түзету.</p> <p>7. Емдеу қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>8. Медициналық көмек көрсетуге басымдық беру</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүйке жүйесінің ауруларын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және асқынуларын емдеу әдістері.</p> <p>2. Пациенттерде (балалар)жүйке жүйесі аурулары бар пациенттердің диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктері.</p> <p>3. Дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсетілімдері, жанама әсерлері, дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктері.</p> <p>4. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>3. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің аурулары мен жарақаттары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p>

<p>Неврологиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.</p>		<p>2. Неврологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Неврологиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін неврологиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Неврологиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талпаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бе-</p>

		<p>кіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>		

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер нейрохирург	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер нейрохирург (ересектер)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 дәрігер-нейрохирург (балалар)»:			
Топтың коды:	2217-4		
Қызмет атауының коды:	2217-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 дәрігер-нейрохирург (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (балалар) мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 2. Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау (балалар)	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Нейрохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Нейрохирургиялық аурулары мен жарақаттары бар пациенттерге (балалар) мамандандырылған медициналық көмек және жоғары техноло-	Дағды 1: Жедел және жоспарлы нейрохирургиялық көмек көрсету (балалар)	Машықтар: 1. Неврологиялық және нейрохирургиялық патологияға баса назар аударып, анамнез алу және объективті тексеру, мәліметтерді талдау, сана деңгейін (неврологиялық статус) бағалау дағдылары.	

гиялық медициналық қыз-
меттер көрсету

2. Операция алдында пациенттермен және олардың туыстарымен ақпараттандырылған келісімді алу дағдылары.
3. Нейрохирургиялық операциялар кезінде науқасты позициялау және жатқызу дағдылары.
4. Нейронавигациялық жүйемен , операциялық микроскоппен, ангиографиялық қондырғымен жұмыс істеу дағдысы .
5. Алғашқы хирургиялық өңдеу, теріні, тері астындағы тіндерді тігу дағдылары.
6. Тұрақты затты тігу дағдылары.
7. Бас сүйегінің сынықтарын/сүйек ақауының пластикасын, гемостазды нейрохирургиялық емдеу дағдылары.
8. Белдік пункция дағдылары .
9. Белдік дренажды орналастыру дағдылары .
10. Ликер фистуласын қайта қарау дағдылары .
11. Трефинационды саңылауды салу дағдылары .
12. Остеопластикалық трепанация дағдылары.
13. Дағдылар _ бифронтальді қол жеткізу.
14. Қосымша қол жеткізу дағдылары .
15. Трансназальды дағдылар трансфеноидтық кіру.
16. Жедел субдуральды гематоманы жою дағдылары.
17. Эпидуральды гематоманы жою .
18. Церебральды гематоманы жою.
19. Интракраниальды қысымды бақылау жүйесінің имплантация дағдылары, вентрикулостомия .
20. Созылмалы субдуральды гематоманы жою дағдылары .
21. Бас сүйегінің негізінің, мидың артқы бассүйек шұңқырының ісіктерін жоюға көмектесетін дағдылар.
22. Мидың ортаңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу
23. Мидың алдыңғы ми артериясының аневризмаларын микрохирургиялық емдеу
24. Мидың ішкі ұйқы және базилярлы артерияларының аневризмаларын микрохирургиялық емдеуде көмек көрсету дағдылары
25. ақауларды, ми қыртысындағы ми тамырларының фистулаларын микрохирургиялық емдеу дағдылары.
26. ақауларды, ми тамырларының терең бөліктерінің фистулаларын микрохирургиялық емдеуде көмек көрсету дағдылары
27. Аневризмаларды, артериовенозды ақауларды және мидың артериовенозды фистулаларын эндоваскулярлық емдеу дағдылары
28. Интракраниальды микроваскулярлы анастомоз жасау дағдылары
29. Үшкіл невралгияда радиожилілік термиялық деструкцияны орындау дағдылары
30. Селективті церебральды және жұлын ангиографиясын жүргізу дағдылары
31. Вентрикулоперитонеостомияны орындау дағдысы
32. Мидың супратенториальды қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары

		<p>33. Мидың супратенторлық бөліктерінің кавернозды ангиомаларын микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары.</p> <p>34. Стереотактикалық ми биопсиясы дағдылары</p> <p>35. Қозғалыс бұзылыстарында мидың терең бөліктеріне электродтарды стереотаксикалық имплантациялауға көмек көрсету дағдылары</p> <p>36. Бел омыртқасының грыжа аралық дискілерін микрохирургиялық жолмен алып тастау дағдылары</p> <p>37. дисрафиясының операциялық дағдылары</p> <p>38. Киари аномалиясындағы краниовертебральды қосылыс құрылымдарының декомпрессиялық дағдылары</p> <p>39. Жұлынның қатерсіз ісіктерін микрохирургиялық жолмен алып тастау</p> <p>40. Сирингомиелиялық кисталарды дренаждау дағдылары</p> <p>41. Балалар бас сүйегінің ақауларын краниопластикалау дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар нейрохирургиясы» мамандығы бойынша клиникалық тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. 2. Балалық жастағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын, қалыпты және патологиялық физиологиясын, биохимиясын білу . 3. Балалардағы негізгі клиникалық-зертханалық симптомдар мен синдромдарды білу . 4. Балалардағы орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жиі кездесетін ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын білу . 5. Балалардағы сұрау және физикалық тексерудің типтік схемасын білу . Неврологиялық жағдайды бағалаудың стандартты схемасы. 6. Нейрохирургиялық процедуралардан немесе емдеуден кейінгі асқынуларды, алдын алу және бақылау шараларын білу 7. Шұғыл және элективті операциялар кезінде пациенттерді операцияға дейінгі дайындық негіздерін, нейрохирургиялық араласулардың уақытын білу. 8. Нейрохирургиялық патологияның патофизиологиясын білу, оның ішінде: <ol style="list-style-type: none"> 1) ИКК мониторингі; 2) бас және омыртқа жарақаттары; 3) интракраниальды көлемді түзілістер; 4) жұлын дисрафизмі. 9. Рентгенография, КТ, МРТ, миелография және ангиографияны тағайындау көрсеткіштерін білу. 10. Нейрохирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін білу, оның ішінде: бассүйекішілік қан кетулер, жарақаттар, ісіктер, гидроцефалия және инфекция. 11. Нейрохирургиядағы шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу. 12. БСМЖ, ОМЖЗ, бассүйекішілік қан кетулер, бассүйекішілік кеңістікті алып жатқан зақымданулар, даму ақаулары бар науқастарды емдеуде дәлелді медицина негізінде заманауи медициналық әдебиеттерді білу.
--	--	---

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау (балалар)</p>	<p>Дағды 1: Нейрохирургтардың қызметін ұйымдастыру (балалар)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында нейрохирург дәрігерлер (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Нейрохирург дәрігерлерінің (балалар) пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Нейрохирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Нейрохирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдайды және нейрохирургиялық аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Пациенттерге (балалар) нейрохирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз нейрохирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. Неврология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беріңіз. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Нейрохирург дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер нейрохирург
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек)
<p>18. Кәсіптің карточкасы «7.4 дәрігер-нейрохирург (балалар)»:</p>		
Топтың коды:	2217-4	
Қызмет атауының коды:	2217-4-003	
Кәсіптің атауы:	7.4 дәрігер-нейрохирург (балалар)	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нейрохирург (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Неврологиялық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, неврология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Нейрохирургия (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару 2. "Нейрохирургия (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Нейрохирургия (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Нейрохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Нейрохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Нейрохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нейрохирургия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.	

		<p>5. Нейрохирург дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: "Нейрохирургия (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде нейрохирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа нейрохирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.

		2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Стрессті басқару Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 19 қазандағы № 809 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында неврологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 20 қарашада № 12311 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер нейрохирург
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек, балалар)
	7	Дәрігер нейрохирург (ересек)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы: Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46 бұйрыққа
25-қосымша

**Кәсіптік стандарт: «Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар).
Жедел және кезек күттірмейтін медициналық көмек»**

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – физическое лицо, имеющее профессиональное медицинское образование и осуществляющее медицинскую деятельность;

6) Медициналық көмектің сапасы – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар). Жедел және кезек күттірмейтін медициналық көмек

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101047

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт маманның медициналық сұрыптауды, диагностиканы ұйымдастыру және жүргізу, шұғыл көмек көрсету, пациенттерді тасымалдау және госпитализациялау, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау, консультациялық көмек, Дағдылар мен білім саласындағы кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды белгілейді, олар шұғыл медицина және жедел жәрдем саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы керек. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Жедел жәрдем дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Жедел жәрдем дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Жедел жәрдем дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.2 Санитарлық авиация дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.3 Санитарлық авиация дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.4 Санитарлық авиация дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері»:	
Топтың коды:	2215-9
Қызмет атауының коды:	-
Кәсіптің атауы:	7.1 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) дәрігер резидент		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Кезек күттірмейтін медицина дәрігері (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектер мен балаларға жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектер мен балаларға жедел және шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету. 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдында алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектер мен балаларға жедел және шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.	Дағды 1: Пациенттердің (ересектер, балалар) жағдайының ауырлығына және жағдайдың төтенше жағдайына байланысты триаж жүйесі бойынша топтарға бөлу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Тексеру жүргізу, аурудың жалпы және ерекше белгілерін анықтау, дифференциалды диагностика. 2. Хаттамаларға сәйкес науқастарды тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау және нәтижелерді түсіндіру. 3. Науқастың жағдайының ауырлығына және жағдайдың төтенше жағдайына байланысты Тriage жүйесі бойынша топтарға бөлуді жүзеге асыру: - пациентті бірінші топқа (қызыл аймақ) анықтаған кезде ҚТП немесе операциялық бөлме жағдайында шұғыл медициналық көмек; 	

		<p>- екінші топтағы пациентті (сары аймақ) диагностикалық палатаға жатқызу;</p> <p>-үшінші топтағы пациентті (жасыл аймақ) қабылдау бөлімшесінің қарау кабинетіне жіберу, емдеу тактикасын одан әрі айқындай отырып, диагноз қойылғанға дейін емдеу-диагностикалық іс-шаралардың қажетті көлемін жүргізу.</p> <p>4. Физикалық, жыныстық және психологиялық зорлық-зомбылық белгілерін тану; зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға кеңес беру және медициналық көмек көрсету; Ішкі істер органдарын хабардар ету.</p>
	<p>Білімдер:</p>	<p>1. Ересектер мен балаларға жедел жәрдем жұмысын ұйымдастырудың жалпы мәселелері.</p> <p>2. Негізгі аурулардың клиникалық белгілері, диагностика әдістері.</p> <p>3. Апаттар кезінде халықты қорғау принциптері мен тәсілдері, инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар.</p> <p>4. Гендерлік зорлық-зомбылықтың түрлері мен белгілері, зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға кеңес беру және медициналық көмек көрсету принциптері мен ерекшеліктері; зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарды құқықтық қорғау, Әлеуметтік және психологиялық қолдау тетіктері мен шаралары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерді (ересектер, балалар) емдеуге жатқызу: жоспарлы тәртіппен-МСАК немесе басқа денсаулық сақтау ұйымы мамандарының жолдамасы бойынша, шұғыл көрсетілімдер бойынша тәулік бойы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. МСАК ұйымының тіркеліміне ауру жағдайы туралы хабарламалар жіберу және учаскелік дәрігерге сигнал парағын ресімдеу.</p> <p>2. МСАК жағдайында қарау, консультациялар, диагностикалық зерттеулер және одан әрі емдеу туралы ұсынымдар нәтижелерін көрсете отырып, пациентке оның қабылдау бөлімшесінде болғаны туралы қорытынды беру (стационарға жатқызу үшін айғақтар болмаған кезде).</p> <p>3. Балалар мен ересек жастағы пациенттерді шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау.</p>
	<p>Білімдер:</p>	<p>1. Ересектер мен балаларға жедел жәрдем жұмысын ұйымдастырудың жалпы мәселелері.</p> <p>2. Негізгі аурулардың клиникалық белгілері, диагностика әдістері.</p> <p>3. Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Стационарға түскен күні пациенттерді (ересектер, балалар) қарау, диагностикалық зерттеулер жүргізу, оған қажетті ем тағайындау, та-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Хаттамаларға сәйкес науқастарды тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау және олардың нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>2. Дифференциалды диагноз қойыңыз, алдын-ала диагнозды негіздеңіз.</p> <p>3. Қан қысымын және импульсті анықтауды өлшеңіз.</p>

	<p>ғайындалған емдеу-диагностикалық іс-шаралар туралы хабардар ету</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. ЭКГ-ны жазу және оқу. 5. Шұғыл көмек көрсету шеңберінде ЭХОКГ жүргізу және түсіндіру. 6. Пикфлоуметрия және нәтижелерді түсіндіру. 7. Спирометрия нәтижелерін түсіндіру. 8. Жүктілікті, жүкті әйелдердегі экстрагенитальды патологияны диагностикалау. 9. Жедел көмек көрсету жағдайында Ультрадыбыстық диагностика жүргізу. 10. Кеуде қуысының рентгенографиясының нәтижелерін, кеуде қуысының, іш қуысының және сүйектердің компьютерлік томографиясын түсіндіру. 11. Фиброгастродуоденоскопия нәтижелерін түсіндіру. 12. Дене температурасын өлшеу. 13. Нәтижелерді түсіндіре отырып, импульстік оксиметрияны жүргізу. 14. Қуықтың катетеризациясын жасау. 15. Диагностикалық зерттеулер үшін веноздық және капиллярлық қан алу. 16. Назогастралды түтікті орнату. 17. Ақушерлік және гинекологиядағы зорлық-зомбылық белгілерін бағалау. 18. Көзішілік қысымды өлшеу. 19. Дәрілік заттармен, тамақ өнімдерімен, органикалық және бейорганикалық заттармен улануды диагностикалау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар мен ересектердегі негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдар. 2. Ересектер мен балалардағы ең көп таралған ішкі ағзалар ауруларының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеу және оңалту принциптері. 3. Ересектер мен балалардағы ең көп таралған жұқпалы аурулар мен уланулардың клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеу принциптері және алдын алу. 4. Диагноз қою үшін балалар мен ересектер пациенттерін тексеру әдістері. 5. Дене сұйықтықтарын зертханалық зерттеу деректері қалыпты және ересектер мен балаларда жиі кездесетін патология мен улану кезінде. 6. Адам ағзасының және оның функционалды жүйелерінің жас ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Пациенттерде (ересектер, балалар) ауыр жағдайларда шұғыл көмек көрсету. Шұғыл медицина бөлімшесінің қызыл аймағының шұғыл жағдайы бар науқастар үшін реаниматология негіздерін практикада қолдану</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті әйелдерге, оның ішінде экстрагенитальды патология, преэклампсия, эклампсияға шұғыл көмек көрсету. 2. Негізгі және жетілдірілген BLS (негізгі өмірді қолдау) камтасыз ету. 3. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін негізгі және білікті қалпына келтіруді жүргізу.

4. Ауыз қуысы мен жұтқыншақ, мұрын-жұтқыншақ, коникотомия деңгейінде тыныс алу жолдарының өтімділігін жетілдірілген қалпына келтіруді қамтамасыз ету.

5. Практикалық дағдыларды меңгеру:

- Тыныс алу жолдарын механикалық әдіспен санациялау.
 - Белсенді оттегі терапиясы немесе тыныс алуды қолдау, соның ішінде респираторды қолдану.
 - Эндотрахеалды интубация.
 - Жүрек тоқтаған кезде инвазивті емес желдету немесе оттегімен механикалық желдету.
 - Науқастың тыныс алу функциясын бақылау.
 - Перифериялық тамырлар мен сыртқы мойын тамырларының кануляциясы.
 - Жергілікті анестезия.
 - Ине торакоцентезі арқылы кернеулі пневмотораксты декомпрессиялау.
 - Плевра пункциясы.
 - АНД қолдану арқылы Дефибриляция.
 - Кардиоверсия.
 - Сыртқы қан кетуді тоқтату.
 - Мұрын тампонадасы.
 - Құлақтан, тамақтан, мұрыннан бөгде заттарды алып тастау.
 - Асқазанды шаю.
 - Ауыртпалықсыз грыжаны түзету.
 - Сынықтарды, дислокацияларды және созылуларды иммобилизациялау.
 - Гипсті таңу.
 - Жараларды таңу.
 - Омыртқаның, оның ішінде мойын омыртқасының иммобилизациясы.
 - Абсцесс пен дренажды ашу.
 - Жұмсақ тіндердің зақымдануы мен жараларын емдеу.
 - Жараны емдеу және күту.
 - Жараға тігіс салу
 - Жарадан бөгде заттарды алып тастау.
 - Крикотиреотомия.
 - Офтальмологиялық процедуралар кезінде бөтен денені алып тастау.
6. Улану кезінде жедел жәрдем дағдыларын меңгеру.
7. Экстрагенитальды патология, презклампсия, эклампсия сияқты жүкті әйелдерге шұғыл көмек көрсету дағдыларын меңгеру.
8. Жүргізу қынаптық тексеру.
9. Асқынбаған босануды қабылдау.
10. Қынаптық босануды қабылдау.
11. Дәрілік заттардың белгілі бір тізімін тағайындау.
12. Пациенттерді Реанимациялау немесе өмірді жасанды түрде сақтау үшін клиникалық араласу дағдыларын меңгеру:

		<ul style="list-style-type: none"> - ACLS (жүректің тіршілігін қамтамасыз етудің кеңейтілген жүйесі). - PALS(педиатриялық өмірді қолдау). - ATLS (жарақат алған кезде өмірді қолдаудың кеңейтілген жүйесі). - BTLS (жарақат алған кездегі тіршілікті қамтамасыз етудің негізгі жүйесі). - ABLIS (күйікке арналған өмірді қолдаудың кеңейтілген жүйесі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы ауыр жағдайларда шұғыл көмек көрсету принциптері мен алгоритмдері. 2. Вакцинаның алдын алу ережелері. 3. Физиологиялық жүктілікті басқару принциптері мен алгоритмдері. 4. Адамның жалпы ауруларын емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздері.
	<p>Дағды 5:</p> <p>Шұғыл медицина бөлімшесінің сары аймағының шұғыл жағдайлары бар пациенттерге/зардап шеккендерге (ересектер, балалар) емдеуді тағайындау. Жасыл аймақтың шұғыл емес жағдайлары бар науқастарды/зардап шеккендерді емдеуді жүргізу, амбулаториялық емдеу бойынша ұсынымдар.</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауруларды емдеу мен алдын алудың заманауи әдістерін қолдану. 2. Тиісті терапияны тағайындаңыз, реанимациялық шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау. 3. Қажетті шұғыл көмек көрсету. 4. Қынаптық босануды қабылдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вакцинаның алдын алу ережелері. 2. Физиологиялық жүктілікті басқарудың принциптері мен әдістері. 3. Адамның жалпы ауруларын емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ). 2. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 2. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитария-

		<p>ялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.</p> <p>3. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.</p> <p>4. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу. алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету.</p> <p>2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Санитарлық стандарттар және стандартты сақтық шаралары, тұрмыстық және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік.</p> <p>2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.</p> <p>3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттермен (ересектер, балалар), олардың туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру.</p> <p>2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау.</p> <p>3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту.</p>

		<p>4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.</p> <p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК дәрігерлеріне және гастроэнтерология мәселелері бойынша сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау.

		<p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.</p> <p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
	Дағды 2:	Машықтар:

	Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	<p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 2 сәуірдегі № ҚР ДСМ -27 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 5 сәуірде № 22493 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Кезек күттірмейтін медицина дәрігері (ересектер мен балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері»:		
Топтың коды:	2215-9	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	7.2 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Кезек күттірмейтін медицина дәрігері" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде пациенттерге (ересектер, балалар) шұғыл медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жағдайының ауырлығына және жағдайдың төтенше жағдайына байланысты триаж жүйесі бойынша пациенттерді/зардап шеккендерді топтарға бөлу 2. Пациенттерді емдеуге жатқызу: жоспарлы тәртіппен-МСАК немесе басқа денсаулық сақтау ұйымы мамандарының жолдамасы бойынша, шұғыл көрсетілімдер бойынша тәулік бойы. 3. Науқасты стационарға түскен күні қарау, диагностикалық зерттеулер жүргізу, оған қажетті ем тағайындау және тағайындалған емдеу-диагностикалық іс-шаралар туралы хабардар ету. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Науқастың жағдайының ауырлығына және жағдайдың төтенше жағдайына байланысты триаж жүйесі бойынша пациенттерді/зардап шеккендерді топтарға бөлу	Дағды 1: Пациенттердің/зардап шеккендердің жағдайын бағалау (ересектер, балалар).	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Тексеру, аурудың жалпы және ерекше белгілерін анықтау, дифференциалды диагностика жүргізу. 2. Хаттамаларға және нәтижелерді түсіндіруге сәйкес пациенттерді тексерудің аспаптық және зертханалық әдістерін жүргізу. 3. Науқастың жағдайының ауырлығына және жағдайдың төтенше жағдайына байланысты триаж жүйесі бойынша топтарға бөлу: <ul style="list-style-type: none"> - пациентті бірінші топқа (қызыл аймақ) анықтау кезінде ПИТ немесе операциялық бөлме жағдайында шұғыл медициналық көмек; - екінші топтағы пациентті (сары аймақ) диагностикалық палатаға жатқызу; - үшінші топтағы пациентті (жасыл аймақ) қабылдау бөлімшесінің қарау кабинетіне жіберу, емдеу тактикасын одан әрі айқындай отырып, диагноз қойылғанға дейін емдеу-диагностикалық іс-шаралардың қажетті көлемін жүргізу. 	

		<p>4. Физикалық, жыныстық және психологиялық зорлық-зомбылық белгілерін тану; зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға кеңес беру және медициналық көмек көрсету; Ішкі істер органдарын хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Негізгі аурулардың клиникалық белгілері, алдын-алу, диагностика. Апаттар кезінде халықты қорғау принциптері мен тәсілдері, инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар. Гендерлік зорлық-зомбылықтың түрлері мен белгілері, зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға кеңес беру және медициналық көмек көрсету принциптері мен ерекшеліктері; зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға құқықтық қорғау, әлеуметтік және психологиялық қолдау тетіктері мен шаралары.
<p>Еңбек функциясы 2: Пациенттерді емдеуге жатқызу: жоспарлы тәртіппен-МСАК немесе басқа денсаулық сақтау ұйымы мамандарының жолдамасы бойынша, шұғыл көрсетілімдер бойынша тәулік бойы.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Санитариялық авиацияның мобильді бригадасы жеткізген пациенттерді (ересектер, балалар) денсаулық сақтау ұйымы басшылығының алдын ала хабарламасы бойынша бейінді бөлімшеге жатқызу.</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> МСАК ұйымының тіркеліміне ауру жағдайы туралы хабарламалар жіберу және учаскелік дәрігерге сигнал парағын ресімдеу. Емделушіге оның қабылдау бөлімшесінде болғаны туралы (стационарға жатқызу үшін көрсетілімдер болмаған кезде) тексеру, консультациялар, диагностикалық зерттеулер нәтижелері және МСАК жағдайында одан әрі емдеу туралы ұсынымдар көрсетіле отырып қорытынды беруге. Науқастарды шұғыл ауруханаға жатқызу көрсеткіштерін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жедел медициналық көмек және жедел медициналық көмек негіздері. Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері.
<p>Еңбек функциясы 3: Науқасты стационарға түскен күні қарау, диагностикалық зерттеулер жүргізу, оған қажетті ем тағайындау және тағайындалған емдеу-диагностикалық іс-шаралар туралы хабардар ету.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Ішкі аурулар клиникасында, жарاقاتтар, акушерлік-гинекологиялық және хирургиялық патология, психикалық аурулар кезінде пациенттердегі (ересектер, балалар) шұғыл жағдайларды диагностикалау. Қол жетімді жабдықты қолдана отырып, науқастың жағдайының маңызды параметрлерін анықтау.</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Хаттамаларға сәйкес науқастарды тексерудің аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау және олардың нәтижелерін түсіндіру. Дифференциалды диагностика жүргізу, алдын ала диагнозды негіздеу. Дағдыларды меңгеру: <ul style="list-style-type: none"> - қан қысымын өлшеу және импульсті анықтау; - ЭКГ жазбалары және оқу; - шұғыл көмек көрсету шеңберінде ЭХОКГ жүргізу және түсіндіру; - пикфлоуметрия жүргізу және нәтижелерді түсіндіру; - спирометрия нәтижелерін түсіндіру; - жүктіліктің диагностикасы, жүкті әйелдердегі экстрагениталды патология;

		<ul style="list-style-type: none"> - шұғыл көмек көрсету жағдайында ультрадыбыстық диагностика жүргізу; - ОГК, кеуде қуысының, іш қуысының және сүйектердің КТ рентгенографиясының нәтижелерін түсіндіру; - ФГДС нәтижелерін түсіндіру; - дене температурасын өлшеу; - нәтижелерді түсіндірумен импульстік оксиметрия жүргізу; - қуықтың катетеризациясы; - диагностикалық зерттеулер үшін веноздық және капиллярлық қан алу; - назогастралды түтік қондырғылары; - акушерлік және гинекологиядағы зорлық-зомбылық белгілерін бағалау; - көз қысымын өлшеу; - дәрілік заттармен, тамақ өнімдерімен, органикалық және бейорганикалық заттармен улану диагностикасы.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы шұғыл клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдар. 2. Ересектер мен балалардағы ішкі ағзалардың жиі кездесетін ауруларының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеу және оңалту принциптері. 3. Ересектер мен балаларда жиі кездесетін жұқпалы аурулардың клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеу және алдын алу принциптері. 4. Диагноз қою үшін ересек пациенттерді тексеру әдістері. 5. Дене сұйықтықтарының деректері қалыпты және ересектер мен балаларда жиі кездесетін патологиямен. 6. Адам ағзасының және оның функционалды жүйелерінің жас ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) ауыр жағдайларда шұғыл көмек көрсету. Шұғыл медицина бөлімшесінің қызыл аймағының шұғыл жағдайы бар науқастар үшін реаниматология негіздерін практикада қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті әйелдерге, оның ішінде экстрагенитальды патология, преэклампсия, эклампсияға шұғыл көмек көрсету. 2. Көмек көрсету стандарттарымен бірлесе отырып, негізгі және кеңейтілген BLS (негізгі өмірді қолдау) қамтамасыз ету. 3. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру дағдыларын меңгеру. 4. Дағдыларды меңгеру: <ul style="list-style-type: none"> - ауыз қуысы мен жұтқыншақ, мұрын жұтқыншақ, коникотомия деңгейінде тыныс алу жолдарының өтімділігін жетілдірілген қалпына келтіру; - тыныс алу жолдарынан шырышты механикалық жолмен сору; - белсенді оттегі терапиясы немесе тыныс алуды қолдау, оның ішінде респираторды қолдану; - эндотрахеалды интубацияны орындау және жүректің тоқтауы кезінде инвазивті емес желдетуді немесе оттегінің көмегімен негізгі және жетілдірілген әдістерді қолдана отырып, өкпені жасанды желдетуді жүргізу;

- науқастың тыныс алу функциясын бақылау;
 - перифериялық тамырлар мен сыртқы мойын тамырларының кануляциясы;
 - жергілікті анестезия;
 - ине торакоцентезімен кернеулі пневмотораксты декомпресси-
ялау;
 - плевра пункциясын жүргізу;
 - АНД қолдану арқылы дефибриляция жүргізу;
 - кардиоверсия жүргізу;
 - сыртқы қан кетуді тоқтату;
 - мұрын тампонадасын өткізу;
 - ЛОР мүшелерінің бөгде денелерін жою;
 - асқазанды жуу;
 - басылмаған жарықтар түзетулері;
 - сынықтарды, дислокацияларды және созылуларды иммоби-
лизациялауды жүргізу;
 - гипс қою;
 - жараларды тану;
 - омыртқаның иммобилизациясын жүргізу;
 - асқынбаған босануды қабылдау;
 - абсцесс ашу және дренаждау;
 - жұмсақ тіндердің зақымдануы мен жараларды емдеу;
 - жараны емдеу және күту;
 - жараларды тігу әдістері;
 - жарадан бөгде заттарды алып тастау;
 - крикотиреотомия жүргізу;
 - қынаптық тексеру жүргізу;
 - офтальмологиялық процедуралар кезінде бөтен денені алып
тастау;
 - жүкті әйелдерге, оның ішінде экстрагенитальды патология,
преэклампсия, эклампсия кезінде шұғыл көмек көрсету;
 - қынаптық босануды жүргізу;
 - улану кезінде шұғыл көмек көрсету;
 - шұғыл көмек көрсету үшін дәрілік препараттардың белгілі бір
тізімін тағайындау.
5. Стандартталған халықаралық нұсқаулықтарға сәйкес реани-
мациялық іс-шараларды өткізу дағдыларын меңгеру:
- ACLS (жүректің тіршілігін қамтамасыз етудің кеңейтілген
жүйесі).
 - PALS(педиатриялық өмірді қолдау).
 - ATLS (жарақат алған кезде өмірді қолдаудың кеңейтілген
жүйесі).
 - BTLS (жарақат алған кездегі тіршілікті қамтамасыз етудің
негізгі жүйесі).
 - ABLS (күйікке арналған өмірді қолдаудың кеңейтілген жүйе-
сі).

Білімдер:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы ауыр жағдайларда шұғыл көмек көрсету ережелері. 2. Вакцинаның алдын алу. 3. Физиологиялық жүктілікті басқару. 4. Адамның жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Шұғыл медицина бөлімшесінің сары аймағының шұғыл жағдайлары бар пациенттерге/зардап шеккендерге (ересектер, балалар) емдеуді тағайындау. Жасыл аймақтың шұғыл емес жағдайлары бар пациенттерді/зардап шеккендерді (ересектер, балалар) емдеуді жүргізу, амбулаториялық емдеу бойынша ұсынымдар.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хаттамаларға сәйкес шұғыл жағдайлар терапиясын тағайындау, реанимациялық іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау, қажетті шұғыл көмек көрсету. 2. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 4. Мүдделі тараптарды ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы уақтылы хабардар ету. 5. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне ауруларды дамытудың ықтимал баламалары, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы кеңес беру. 6. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау дағдыларын меңгеру. 7. Вагинальды босану дағдыларын меңгеру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауруларды диагностикалау және емдеу хаттамаларына сәйкес ересектер мен балаларда шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету қағидалары. 2. Вакцинопрофилактика жүргізу тәртібі. 3. Физиологиялық жүктілікті жүргізу тәртібі. 4. Адамның жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау...

		<p>тау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1: Кәсіби ұмтылыс</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Бейімделу және икемділік</p>	

	<p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және өзін-өзі ынталандыру</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Этикалық стандарттар</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 2 сәуірдегі № ҚР ДСМ -27 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 5 сәуірде № 22493 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Кезек күттірмейтін медицина резидент дәрігері	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Кезек күттірмейтін медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде пациенттерге (ересектер, балалар) шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шұғыл медицина дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:		

		<p>1. Шұғыл медицина дәрігерлері (ересектер, балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p> <p>2. Кезек күттірмейтін медицина дәрігерлерінің (ересектер, балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Шұғыл медицина дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл медицина дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында шұғыл медицина дәрігерлері (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Шұғыл медицина дәрігерлерінің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Шұғыл медицина саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Шұғыл медицина саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерге (ересектер, балалар) шұғыл медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.

	<p>мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз шұғыл медицина дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Шұғыл медицина мәселелері бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Шұғыл медицина дәрігерлері (ересектер, балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Кезек күттірмейтін медицина дәрігерлері (ересектер, балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

Кезек күттірмейтін медицина дәрігерлерінің (ересектер, балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Мамандандырылған саладағы жаңа ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 2 сәуірдегі № ҚР ДСМ -27 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 5 сәуірде № 22493 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Кезек күттірмейтін медицина дәрігері (ересектер мен балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Кезек күттірмейтін медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Кезек күттірмейтін медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде пациенттерге (ересектерге, балаларға) шұғыл медициналық көмек көрсету, шұғыл медицина саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және кезек күттірмейтін медицина дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.

		<p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Шұғыл медицинаның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері.</p> <p>2. Шұғыл медицина саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Кезек күттірмейтін медицина (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде шұғыл медицинаны дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p>

		2. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (ересектер, балалар) этикалық стандарттары мен құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	Машықтар: 1. Ғылыми және клиникалық зерттеулерге қатысу. 2. Ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		Білімдер:

		<ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бұқаралық ақпарат құралдарында медициналық білім мен халыққа білім беру үшін көпшілік алдында сөйлеу (сұхбат, жарияланымдар). Аймақтық немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды тәрбиелеуге бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 2 сәуірдегі № ҚР ДСМ -27 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 5 сәуірде № 22493 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Кезек күттірмейтін медицина резидент дәрігері
14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Жедел жәрдем дәрігері»:		
Топтың коды:	2215-9	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	7.2 Жедел жәрдем дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жедел жәрдем дәрігері" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге (ересектер, балалар) жедел медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 3 және одан да көп адам зардап шеккен төтенше жағдай кезінде ауруханаға дейінгі медициналық сұрыптауды жүзеге асыру. Шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсету. Дәрігерлік бригада құрамында бекітілген халыққа медициналық көмек көрсету. Пациентті жақын маңдағы көпсалалы стационардың жедел медицина бөлімшесіне тасымалдау. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: 3 және одан да көп адам зардап шеккен төтенше жағдай кезінде ауруханаға дейінгі медициналық сұрыптауды жүзеге асыру.	Дағды 1: Пациенттердің/зардап шеккендердің (ересектер, балалар) жағдайын бағалау.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Тексеру, аурудың жалпы және ерекше белгілерін анықтау, дифференциалды диагностика жүргізу. Хаттамаларға және нәтижелерді түсіндіруге сәйкес пациенттерді тексерудің аспаптық және зертханалық әдістерін жүргізу. Науқастың жағдайының ауырлығына және жағдайдың төтенше жағдайына байланысты триаж жүйесі бойынша топтарға бөлу: <ul style="list-style-type: none"> - пациентті бірінші топқа (қызыл аймақ) анықтау кезінде ПИТ немесе операциялық бөлме жағдайында шұғыл медициналық көмек; - екінші топтағы пациентті (сары аймақ) диагностикалық палатаға жатқызу; - үшінші топтағы пациентті (жасыл аймақ) қабылдау бөлімшесінің қарау кабинетіне жіберу, емдеу тактикасын одан әрі айқындай отырып, диагноз қойылғанға дейін емдеу-диагностикалық іс-шаралардың қажетті көлемін жүргізу. 	
			Білімдер:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі аурулардың клиникалық белгілері, алдын-алу, диагностика. 2. Апаттар кезінде халықты қорғау принциптері мен тәсілдері, инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсету. Дәрігерлік бригада құрамында бекітілген халыққа медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Диагноздың негіздемесі. Пациенттерді (ересектер, балалар) емдеу жоспарының негіздемесі және қойылған диагноз негізінде, емдеуге жатқызуға көрсетілімдер.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларды ерте диагностикалау, олардың алдын алу дағдылары. 3. Реанимациялық іс-шараларды жүргізу дағдылары ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алу, жүрекке жабық массаж жасау). 4. Трахеотомия жүргізу дағдылары. 5. Сыртқы қан кетуді тоқтату дағдылары. 6. Жараны алғашқы емдеу және тану дағдылары. 7. Тері астына, бұлшықет ішіне және көктамыр ішіне инъекция жүргізу дағдылары. 8. Асқазанды зондты және зондсыз жууды жүргізу дағдылары. 9. Гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату дағдылары. 10. Естен тану кезінде көмек көрсету дағдылары. 11. Аяқ-қолды иммобилизациялау дағдылары. Үстірт орналасқан бөгде затты алып тастау. 12. Дағдылар дифференциалды диагностика жүргізу, синдромдық диагнозды негіздеу, хаттамаларға сәйкес барабар терапияны тағайындау, реанимациялық іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау, қажетті шұғыл көмек көрсету. 13. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау. 15. Дағдыларды меңгеру: <ul style="list-style-type: none"> - қан қысымы мен импульсті өлшеу; - ЭКГ-ны алып тастау және оқу; - пикфлоуметрия жүргізу және нәтижелерді түсіндіру; - спирометрия нәтижелерін түсіндіру. 19. Медициналық манипуляциялар жүргізуді жүзеге асыру: <ul style="list-style-type: none"> - инъекцияның барлық түрлері; - қуықтың катетеризациясы; - асқазанды зондтау және шаю. 20. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда диагностиканы және алғашқы және шұғыл көмек көрсетуді жүзеге асыру: <ul style="list-style-type: none"> - кардиогендік шок; - бронхоспастикалық синдром; - пневмоторакс; - гипертониялық дағдарыс; - қарыншалық фибрилляция; - жүрек нарушенияғының бұзылуы; - ангиналық мәртебе;

		<ul style="list-style-type: none"> - инфекциялық-уытты шок; - өткір іш; - эклампсия; - коматозды жағдайлар: гипергликемиялық, гипогликемиялық, гиперосмолярлық; - жедел бүйрек жеткіліксіздігі; - бүйрек коликасы; - бауыр коликасы; - жедел бауыр жеткіліксіздігі; - жедел тамыр жеткіліксіздігі; - жедел тыныс жетіспеушілігі; - өкпе эмболиясы; - өкпеден қан кету; - улану; - BLS (Basic Life Support); - PHTLS (Prehospital Trauma Life Support); - ACLS (Advanced Cardiac Life Support); - PALS (Pediatric Advanced Life Support). <p>21. Диагностикалық және емдеу рәсімдерінің, құрал-саймандардың, аппаратуралардың дұрыс жүргізілуіне бақылау жүргізу.</p> <p>22. Өз мамандығы шеңберінде басқа бөлімшелердің дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық көмек және жедел медициналық көмек негіздері. 2. Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Пациентті жақын маңдағы көпсалалы стационардың жедел медицина бөлімшесіне тасымалдау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерді (ересектер, балалар) стационарға тасымалдау бойынша шешімдер қабылдау. МСАК ұйымына одан әрі жүгіну үшін медициналық ұсынымдар беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хаттамаларға сәйкес науқастарды тексерудің аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау және олардың нәтижелерін түсіндіру. 2. Дифференциалды диагностика жүргізу, алдын ала диагнозды негіздеу. 3. Дағдыларды меңгеру: <ul style="list-style-type: none"> - қан қысымын өлшеу және импульсті анықтау; - ЭКГ жазбалары және оқу; - шұғыл көмек көрсету шеңберінде ЭХОКГ жүргізу және түсіндіру; - пикфлоуметрия жүргізу және нәтижелерді түсіндіру; - спирометрия нәтижелерін түсіндіру; - жүктіліктің диагностикасы, жүкті әйелдердегі экстрагениталды патология; - шұғыл көмек көрсету жағдайында ультрадыбыстық диагностика жүргізу; - ОГК, кеуде қуысының, іш қуысының және сүйектердің КТ рентгенографиясының нәтижелерін түсіндіру;

		<ul style="list-style-type: none"> - ФГДС нәтижелерін түсіндіру; - дене температурасын өлшеу; - нәтижелерді түсіндірумен импульстік оксиметрия жүргізу; - қуықтың катетеризациясы; - диагностикалық зерттеулер үшін веноздық және капиллярлық қан алу; - назогастральды түтік қондырғылары; - акушерлік және гинекологиядағы зорлық-зомбылық белгілерін бағалау; - көз қысымын өлшеу; - дәрілік заттармен, тамақ өнімдерімен, органикалық және бей-органикалық заттармен улану диагностикасы.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы шұғыл клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдар. 2. Ересектер мен балалардағы ішкі ағзалардың жиі кездесетін ауруларының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеу және оңалту принциптері. 3. Ересектер мен балаларда жиі кездесетін жұқпалы аурулардың клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеу және алдын алу принциптері. 4. Диагноз қою үшін ересек пациенттерді тексеру әдістері. 5. Дене сұйықтықтарының деректері қалыпты және ересектер мен балаларда жиі кездесетін патологиямен. 6. Адам ағзасының және оның функционалды жүйелерінің жас ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) ауыр жағдайларда шұғыл көмек көрсету. Шұғыл медицина бөлімшесінің қызыл аймағының шұғыл жағдайы бар науқастар үшін реаниматология негіздерін практикада қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті әйелдерге, оның ішінде экстрагенитальды патология, преэклампсия, эклампсияға шұғыл көмек көрсету. 2. Көмек көрсету стандарттарымен бірлесе отырып, негізгі және кеңейтілген BLS (негізгі өмірді қолдау) камтамасыз ету. 3. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру дағдыларын меңгеру. 4. Дағдыларды меңгеру; <ul style="list-style-type: none"> - ауыз қуысы мен жұтқыншақ, назофаринс, коникотомия деңгейінде тыныс алу жолдарының өтімділігін жетілдірілген қалпына келтіру; - тыныс алу жолдарынан шырышты механикалық жолмен сору; - белсенді оттегі терапиясы немесе тыныс алуды қолдау, оның ішінде респираторды қолдану; - эндотрахеальды интубацияны орындау және жүректің тоқтауы кезінде инвазивті емес желдетуді немесе оттегінің көмегімен негізгі және жетілдірілген әдістерді қолдана отырып, өкпені жасанды желдетуді жүргізу; - науқастың тыныс алу функциясын бақылау; - перифериялық тамырлар мен сыртқы мойын тамырларының кануляциясы; - жергілікті анестезия;

- ине торакоцентезімен кернеулі пневмотораксты декомпресси-
ялау;
 - плевра пункциясын жүргізу;
 - АНД қолдану арқылы дефибриляция жүргізу;
 - кардиоверсия жүргізу;
 - сыртқы қан кетуді тоқтату;
 - мұрын тампонадасын өткізу;
 - ЛОР мүшелерінің бөгде денелерін жою;
 - асқазанды жуу;
 - басылмаған грыжаның түзетулері;
 - сынықтарды, дислокацияларды және созылуларды иммоби-
лизациялауды жүргізу;
 - гипс қабаттасуы;
 - жараларды таңу;
 - омыртқаның иммобилизациясын жүргізу;
 - асқынбаған босануды қабылдау;
 - абсцесс аутопсиясы және дренаж;
 - жұмсақ тіндердің зақымдануы мен жараларды емдеу;
 - жараны емдеу және күту;
 - жараларды тігу әдістері;
 - жарадан бөгде заттарды алып тастау;
 - крикотиреотомия жүргізу;
 - қынаптық тексеру жүргізу;
 - офтальмологиялық процедуралар кезінде бөтен денені алып
тастау;
 - жүкті әйелдерге, оның ішінде экстрагенитальды патология,
преэклампсия, эклампсия кезінде шұғыл көмек көрсету;
 - қынаптық босануды жүргізу;
 - улану кезінде шұғыл көмек көрсету.
 - шұғыл көмек көрсету үшін дәрілік препараттардың белгілі бір
тізімін тағайындау.
5. Стандартталған халықаралық нұсқаулықтарға сәйкес реани-
мациялық іс-шараларды өткізу дағдыларын меңгеру:
- ACLS (жүректің тіршілігін қамтамасыз етудің кеңейтілген
жүйесі).
 - PALS(педиатриялық өмірді қолдау).
 - ATLS (жарақат алған кезде өмірді қолдаудың кеңейтілген
жүйесі).
 - BTLS (жарақат алған кездегі тіршілікті қамтамасыз етудің
негізгі жүйесі).
 - ABLS (күйікке арналған өмірді қолдаудың кеңейтілген жүйе-
сі).

Білімдер:

1. Ересектер мен балалардағы ауыр жағдайларда шұғыл көмек
көрсету ережелері.
2. Вакцинаның алдын алу.
3. Физиологиялық жүктілікті басқару.

		4. Адамның жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл жағдайлары бар пациенттерге/заңдап шеккендерге (ересектер, балалар) тағайындау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хаттамаларға сәйкес шұғыл жағдайлар терапиясын тағайындау, реанимациялық іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау, қажетті шұғыл көмек көрсету. 2. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 4. Мүдделі тараптарды ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы уақтылы хабардар ету. 5. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне ауруларды дамытудың ықтимал баламалары, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы кеңес беру. 6. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауруларды диагностикалау және емдеу хаттамаларына сәйкес ересектер мен балаларда шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету қағидалары. 2. Вакцинопрофилактика жүргізу тәртібі. 3. Физиологиялық жүктілікті жүргізу тәртібі. 4. Адамның жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).

		<p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби ұмтылыс	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Бейімделу және икемділік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және өзін-өзі ынталандыру</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	

	Этикалық стандарттар		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жедел медициналық көмек көрсету, оның ішінде медициналық авиацияны тарта отырып, оның қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-225/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 2 желтоқсанда № 21713 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Санитарлық авиация дәрігері	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Жедел жәрдем дәрігері»:			
Топтың коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Жедел жәрдем дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жедел жәрдем дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге (ересектер, балалар) жедел медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің	

		<p>қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Жедел және шұғыл медициналық көмек саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Жедел және шұғыл медициналық көмек саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттер/зардап шеккендер (ересектер, балалар) көп болатын күрделі және төтенше жағдайларда медициналық сұрыптау мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Жаппай қабылдау кезінде науқастарды/зардап шеккендерді күрделі медициналық сұрыптау жағдайында басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жедел медициналық көмек көрсету, оның ішінде медициналық авиацияны тарта отырып, оның қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-225/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 2 желтоқсанда № 21713 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Санитарлық авиация дәрігері	
16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Жедел жәрдем дәрігері»:			
Топтың коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Жедел жәрдем дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жедел жәрдем дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге (ересектерге, балаларға) жедел медициналық көмек көрсету, жедел медициналық көмек саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сақталуы тиіс дағдылар, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.

		<p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Жедел және шұғыл медициналық көмектің медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері.</p> <p>2. Жедел және шұғыл медициналық көмек саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мандығы бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: Халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде жедел және шұғыл медициналық көмекті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (ересектер, балалар) этикалық стандарттары мен құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми және клиникалық зерттеулерге қатысу. 2. Ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бұқаралық ақпарат құралдарында медициналық білім мен халыққа білім беру үшін көпшілік алдында сөйлеу (сұхбат, жарияланымдар). 2. Аймақтық немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды тәрбиелеуге бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. <p>Білімдер:</p>

		1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жедел медициналық көмек көрсету, оның ішінде медициналық авиацияны тарта отырып, оның қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-225/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 2 желтоқсанда № 21713 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Санитарлық авиация дәрігері	
17. Кәсіптің карточкасы «7.2 Санитарлық авиация дәрігері»:			
Топтың коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.2 Санитарлық авиация дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Санитарлық авиация дәрігері" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Санитариялық авиацияны тарта отырып, пациенттерге (ересектер, балалар) жедел медициналық көмек көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты (тарды) тұрақты негізде тасымалдау кезінде диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес пациенттің (тердің) жай-күйін бағалауды және емдеуді жүргізу. Ағзаларды (ағзалардың бөліктерін) және тіндерді кейіннен трансплантациялау үшін тасымалдау. 2. Ауқымы ЖМК-тің көшпелі бригадаларына көліктің жер үсті және су түрлерімен медициналық эвакуациялауды жүзеге асыруға мүмкіндік бермейтін оқиғалар кезінде медициналық көмек көрсету. 3. Телемедицинаны пайдалана отырып консультация беру, кейіннен телеконсультация қорытындысын беру, пациентті (терді) тасымалдау, күндізгі консультация және (немесе) жергілікті жерде операция жасау. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Науқасты (тарды) тұрақты негізде тасымалдау кезінде диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес пациенттің (тердің) жай-күйін бағалауды және емдеуді жүргізу. Ағзаларды (ағзалардың бөліктерін) және тіндерді кейіннен трансплантациялау үшін тасымалдау.	<p>Дағды 1:</p> <p>Науқас/зардап шеккен адамның денсаулық жағдайын бағалау және білікті мамандарды тағайындаған жерге жеткізу не пациенттерді (терді) облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және Астананың медициналық ұйымдарына тасымалдау арқылы санитариялық авиация нысанында медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тексеру, аурудың жалпы және ерекше белгілерін анықтау, дифференциалды диагностика жүргізу. 2. Хаттамаларға және нәтижелерді түсіндіруге сәйкес пациенттерді тексерудің аспаптық және зертханалық әдістерін жүргізу. 3. Инфекциялық ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 4. Кейіннен тиісті медициналық ұйымға әуе арқылы транспланттау үшін ағзаларды (ағзалардың бөліктерін) және тіндерді тасымалдауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қабылдау бөлімшелерінде шұғыл медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Жедел медициналық көмек, оның ішінде медициналық авиацияны тарта отырып көрсету қағидалары. 3. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 4. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 5. Негізгі аурулардың клиникалық белгілері, алдын-алу, диагностика. 6. Апаттар кезінде халықты қорғау принциптері мен тәсілдері, инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Ауқымы ЖМК-тің көшпелі бригадаларына көліктің жер үсті және су	<p>Дағды 1:</p> <p>Қойылған диагноздың, қойылған диагноздың негізінде пациентті жүргізу жоспары мен тактикасы-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларды ерте диагностикалау, олардың алдын алу дағдылары.

түрлерімен медициналық эвакуациялауды жүзеге асыруға мүмкіндік бермейтін оқиғалар кезінде медициналық көмек көрсету.

ның негіздемесі, емдеуге жатқызуға арналған көрсеткіштер.

3. Реанимациялық іс-шараларды жүргізу дағдылары ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алу, жүрекке жабық массаж жасау).
4. Трахеотомия жүргізу дағдылары.
5. Сыртқы қан кетуді тоқтату дағдылары.
6. Жараны алғашқы емдеу және тану дағдылары.
7. Тері астына, бұлшықет ішіне және көктамыр ішіне инъекция жүргізу дағдылары.
8. Асқазанды зондты және зондсыз жууды жүргізу дағдылары.
9. Гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату дағдылары.
10. Естен тану кезінде көмек көрсету дағдылары.
11. Аяқ-қолды иммобилизациялау дағдылары. Үстірт орналасқан бөгде затты алып тастау.
12. Дағдылар дифференциалды диагностика жүргізу, синдромдық диагнозды негіздеу, хаттамаларға сәйкес барабар терапияны тағайындау, реанимациялық іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау, қажетті шұғыл көмек көрсету.
13. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау.
15. Дағдыларды меңгеру:
 - қан қысымы мен импульсті өлшеу;
 - ЭКГ-ны алып тастау және оқу.;
 - пикфлоуметрия жүргізу және нәтижелерді түсіндіру;
 - спирометрия нәтижелерін түсіндіру.
19. Медициналық манипуляциялар жүргізуді жүзеге асыру:
 - инъекцияның барлық түрлері;
 - қуықтың катетеризациясы;
 - асқазанды зондтау және шаю.
20. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда диагностиканы және алғашқы және шұғыл көмек көрсетуді жүзеге асыру:
 - кардиогендік шок;
 - бронхоспастикалық синдром;
 - пневмоторакс;
 - гипертониялық дағдарыс;
 - қарыншалық фибрилляция;
 - жүрек нарушенияғының бұзылуы;
 - ангиналық мәртебе;
 - инфекциялық-уытты шок;
 - өткір іш;
 - эклампсия;
 - коматозды жағдайлар: гипергликемиялық, гипогликемиялық, гиперосмолярлық;
 - жедел бүйрек жеткіліксіздігі;
 - бүйрек коликасы;
 - бауыр коликасы;
 - жедел бауыр жеткіліксіздігі;

		<ul style="list-style-type: none"> - жедел тамыр жеткіліксіздігі; - жедел тыныс жетіспеушілігі; - өкпе эмболиясы; - өкпеден қан кету; - улану; - BLS (Basic Life Support); - PHTLS (Prehospital Trauma Life Support); - ACLS (Advanced Cardiac Life Support); - PALS (Pediatric Advanced Life Support). <p>21. Диагностикалық және емдеу рәсімдерінің, құрал-саймандардың, аппаратуралардың дұрыс жүргізілуіне бақылау жүргізу.</p> <p>22. Өз мамандығы шеңберінде басқа бөлімшелердің дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы ауыр жағдайларда шұғыл көмек көрсету ережелері. 2. Ішкі аурулар клиникасында шұғыл жағдайларда (жүрек-қан тамырлары аурулары, тыныс алу жолдарының аурулары, іш қуысы органдары, эндокриндік аурулар, қан аурулары, аллергиялық аурулар), жарақаттар, акушерлік-гинекологиялық патология, психикалық аурулар кезінде диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздері. 3. Реаниматология негіздері: қан айналымының кенеттен тоқтауы, жедел тыныс алу жеткіліксіздігі, аллергиялық, коматоздық жағдайлар, гипотермия, суға бату, электротравма кезіндегі реанимацияның негізгі әдістері, 4. Ауруханаға дейінгі кезеңде қолданылатын жалпы анестезияның негіздері. 5. Жедел аурулар мен іш қуысы мүшелерінің, тірек-қимыл аппаратының, жүйке жүйесінің жарақаттары, құлақтың, тамақтың және мұрынның, көздің өткір аурулары мен жарақаттары, термиялық зақымданулар, жедел экзогендік уланулар, жұқпалы аурулар, жедел аурулар мен урологиядағы жарақаттар кезіндегі диагностика және шұғыл көмек негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1:</p> <p>Кейіннен телеконсультация қорытындысын бере отырып, телемедицинаны пайдалана отырып консультация жүргізу. Күндізгі консультация және (немесе) сол жерде операция жүргізу мақсатында білікті маманды (дарды) тасымалдауды (сонда/кері) жүргізу.</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хаттамаларға сәйкес науқастарды тексерудің аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау және олардың нәтижелерін түсіндіру. 2. Дифференциалды диагностика жүргізу, алдын ала диагнозды негіздеу. 3. Дағдыларды меңгеру: <ul style="list-style-type: none"> - қан қысымын өлшеу және импульсті анықтау; - ЭКГ жазбалары және оқу; - шұғыл көмек көрсету шеңберінде ЭХОКГ жүргізу және түсіндіру; - пикфлоуметрия жүргізу және нәтижелерді түсіндіру; - спирометрия нәтижелерін түсіндіру;
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Телемедицинаны пайдалана отырып консультация беру, кейіннен телеконсультация қорытындысын беру, пациентті (терді) тасымалдау, күндізгі консультация және (немесе) жергілікті жерде операция жасау.</p>		

		<ul style="list-style-type: none"> - жүктіліктің диагностикасы, жүкті әйелдердегі экстрагениталды патология; - шұғыл көмек көрсету жағдайында ультрадыбыстық диагностика жүргізу; - ОГК, кеуде қуысының, іш қуысының және сүйектердің КТ рентгенографиясының нәтижелерін түсіндіру; - ФГДС нәтижелерін түсіндіру; - дене температурасын өлшеу; - нәтижелерді түсіндірумен импульстік оксиметрия жүргізу; - қуықтың катетеризациясы; - диагностикалық зерттеулер үшін веноздық және капиллярлық қан алу; - назогастральды түтік қондырғылары; - акушерлік және гинекологиядағы зорлық-зомбылық белгілерін бағалау; - көз қысымын өлшеу; - дәрілік заттармен, тамақ өнімдерімен, органикалық және бейорганикалық заттармен улану диагностикасы.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы шұғыл клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдар. 2. Ересектер мен балалардағы ішкі ағзалардың жиі кездесетін ауруларының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеу және оңалту принциптері. 3. Ересектер мен балаларда жиі кездесетін жұқпалы аурулардың клиникалық көріністері, диагностикасы, емдеу және алдын алу принциптері. 4. Диагноз қою үшін ересек пациенттерді тексеру әдістері. 5. Дене сұйықтықтарының деректері қалыпты және ересектер мен балаларда жиі кездесетін патологиямен. 6. Адам ағзасының және оның функционалды жүйелерінің жас ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Ересектер мен балалардағы ауыр жағдайларда шұғыл көмек көрсету. Ауруханаға дейінгі кезеңде және стационарлық жағдайларда шұғыл жағдайлары бар науқастар үшін реаниматология негіздерін практикада қолдану.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті әйелдерге, оның ішінде экстрагенитальды патология, преэклампсия, эклампсияға шұғыл көмек көрсету. 2. Көмек көрсету стандарттарымен бірлесе отырып, негізгі және кеңейтілген BLS (негізгі өмірді қолдау) қамтамасыз ету. 3. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін қалпына келтіру дағдыларын меңгеру. 4. Дағдыларды меңгеру; <ul style="list-style-type: none"> - ауыз қуысы мен жұтқыншақ, назофаринс, коникотомия деңгейінде тыныс алу жолдарының өтімділігін жетілдірілген қалпына келтіру; - тыныс алу жолдарынан шырышты механикалық жолмен сору; - белсенді оттегі терапиясы немесе тыныс алуды қолдау, оның ішінде респираторды қолдану; - эндотрахеальды интубацияны орындау және жүректің тоқтауы кезінде инвазивті емес желдетуді немесе оттегінің көмегі-

мен негізгі және жетілдірілген әдістерді қолдана отырып, өкпе-
ні жасанды желдетуді жүргізу;

- науқастың тыныс алу функциясын бақылау;
- перифериялық тамырлар мен сыртқы мойын тамырларының кануляциясы;
- жергілікті анестезия;
- ине торакоцентезімен кернеулі пневмотораксты декомпресси-
ялау;
- плевра пункциясын жүргізу;
- АНД қолдану арқылы дефибриляция жүргізу;
- кардиоверсия жүргізу;
- сыртқы қан кетуді тоқтату;
- мұрын тампонадасын өткізу;
- ЛОР мүшелерінің бөгде денелерін жою;
- асқазанды жуу;
- басылмаған грыжаның түзетулері;
- сынықтарды, дислокацияларды және созылуларды иммоби-
лизациялауды жүргізу;
- гипс салу;
- жараларды таңу;
- омыртқаның иммобилизациясын жүргізу;
- асқынбаған босануды қабылдау;
- абсцесс аутопсиясы және дренаж;
- жұмсақ тіндердің зақымдануы мен жараларды емдеу;
- жараны емдеу және күту;
- жараларды тігу әдістері;
- жарадан бөгде заттарды алып тастау;
- крикотиреотомия жүргізу;
- қынаптық тексеру жүргізу;
- офтальмологиялық процедуралар кезінде бөтен денені алып
тастау;
- жүкті әйелдерге, оның ішінде экстрагенитальды патология,
преэклампсия, эклампсия кезінде шұғыл көмек көрсету;
- қынаптық босануды жүргізу;
- улану кезінде шұғыл көмек көрсету.

- шұғыл көмек көрсету үшін дәрілік препараттардың белгілі бір
тізімін тағайындау.

5. Стандартталған халықаралық нұсқаулықтарға сәйкес реани-
мациялық іс-шараларды өткізу дағдыларын меңгеру:

- ACLS (жүректің тіршілігін қамтамасыз етудің кеңейтілген
жүйесі).
- PALS(педиатриялық өмірді қолдау).
- ATLS (жарақат алған кезде өмірді қолдаудың кеңейтілген
жүйесі).
- BTLS (жарақат алған кездегі тіршілікті қамтамасыз етудің
негізгі жүйесі).

		<p>- ABL5 (күйікке арналған өмірді қолдаудың кеңейтілген жүйесі).</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы ауыр жағдайларда шұғыл көмек көрсету ережелері. 2. Вакцинаның алдын алу. 3. Физиологиялық жүктілікті басқару. 4. Адамның жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Ауруханаға дейінгі кезеңде және стационарлық деңгейде шұғыл науқастарға/зардап шеккен пациенттерге тағайындау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хаттамаларға сәйкес шұғыл жағдайлар терапиясын тағайындау, реанимациялық іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау, қажетті шұғыл көмек көрсету. 2. Емдеу, оналту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау. 4. Мүдделі тараптарды ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы уақтылы хабардар ету. 5. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне ауруларды дамытудың ықтимал баламалары, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы кеңес беру. 6. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауруларды диагностикалау және емдеу хаттамаларына сәйкес ересектер мен балаларда шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету қағидалары. 2. Вакцинопрофилактика жүргізу тәртібі. 3. Физиологиялық жүктілікті жүргізу тәртібі. 4. Адамның жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау

		<p>тау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби ұмтылыс.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Бейімделу және икемділік</p>	

	<p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және өзін-өзі ынталандыру</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Этикалық стандарттар</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жедел медициналық көмек көрсету, оның ішінде медициналық авиацияны тарта отырып, оның қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-225/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 2 желтоқсанда № 21713 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігері	
18. Кәсіптің карточкасы «7.3 Санитарлық авиация дәрігері»:			
Топтық коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Санитарлық авиация дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Санитарлық авиация дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Санитариялық авиацияны тарта отырып, пациенттерге (ересектер, балалар) жедел медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Санитарлық авиация дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Санитариялық авиация дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Санитарлық авиация дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	

<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Санитарлық авиация дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Санитарлық авиация дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында санитарлық авиация дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында санитарлық авиация дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Санитариялық авиация саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқину жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Санитарлық авиация саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Санитарлық авиация бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Санитариялық авиацияның құрылымдық бөлімшелерінің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттер/зардап шеккендер (ересектер, балалар) көп болатын күрделі және төтенше жағдайларда медициналық сұрыптау мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитариялық авиацияда кәсіби қызметке алғаш кіріскен дәрігерлерге, резидент дәрігерлерге, тағылымдамадан өтуші дәрігерлерге, тәлімгерлік етуді жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз санитарлық авиация дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Жаппай қабылдау кезінде науқастарды/зардап шеккендерді күрделі медициналық сұрыптау жағдайында басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.

		<p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Санитариялық авиация дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Санитариялық авиация дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығына қауіп факторларын айқындау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Санитарлық авиация дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.

		Білімдер: 1. Мамандандырылған саладағы жаңа ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жедел медициналық көмек көрсету, оның ішінде медициналық авиацияны тарта отырып, оның қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-225/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 2 желтоқсанда № 21713 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Жедел және шұғыл медициналық көмек дәрігері	
19. Кәсіптің карточкасы «7.4 Санитарлық авиация дәрігері»:			
Топтың коды:	2215-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Санитарлық авиация дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Санитарлық авиация дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге (ересектерге, балаларға) жедел медициналық көмек көрсету, санитариялық авиация саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Санитариялық авиация дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығына қауіп факторларын айқындау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар:

		<p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Санитарлық авиацияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері.</p> <p>2. Санитарлық авиация саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Жедел және шұғыл медициналық көмек" мамандығы бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде санитариялық авиацияны дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (ересектер, балалар) этикалық стандарттары мен құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p>

		<p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми және клиникалық зерттеулерге қатысу.</p> <p>2. Ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	Машықтар:	

		<p>1. Бұқаралық ақпарат құралдарында медициналық білім мен халыққа білім беру үшін көпшілік алдында сөйлеу (сұхбат, жарияланымдар).</p> <p>2. Аймақтық немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды тәрбиелеуге бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Жедел медициналық көмек көрсету, оның ішінде медициналық авиацияны тарта отырып, оның қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-225/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 2 желтоқсанда № 21713 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Санитарлық авиация дәрігері

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

20. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

21. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі

"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы: Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

24. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

25. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

26. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46 бұйрыққа
26-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Нефрология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілікті растау негізінде, кадрларды мамандандыру үшін кең ауқымда қолданылады;

1) қызметкерлер - саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін;

2) жұмыс берушілер - жұмыскерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасаушылар;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін. 8. Кәсіптік кіші топ:

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) - Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру,

халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Нефрология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101051

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында бүйрек аурулары бар, бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған пациенттерге нефрологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Нефрология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 2) 7.1 Дәрігер нефролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.2 Дәрігер нефролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.3 Дәрігер-нефролог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.4 Дәрігер-нефролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Дәрігер-нефролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.3 Дәрігер-нефролог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 13) 7.4 Дәрігер-нефролог (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 15) 7.2 дәрігер нефролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 17) 7.3 Дәрігер-нефролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 18) 7.4 Дәрігер-нефролог (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер нефролог»:	
Топтың коды:	2212-2
Қызмет атауының коды:	2212-2-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер нефролог
	7

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек аурулары бар, бүйрек қызметі бұзылған немесе бұзылмаған, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Балалар мен ересектерді амбулаториялық қабылдау және динамикалық бақылау. Тәлімгердің бақылауымен балалар мен ересек жастағы нефрологиялық науқастарды стационарда қадағалау. Нефрологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Балалар мен ересектерді амбулаториялық қабылдау және динамикалық бақылау. Тәлімгердің бақылауымен балалар мен ересек жастағы нефрологиялық науқастарды стационарда қадағалау.	Дағды 1: Тәлімгердің бақылауымен бүйрек функциясының бұзылуы бар немесе бүйрек аурулары бар науқастарды тексеру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерді тексеру жоспарын құру, ауруларды және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуын анықтау және диагноз қою мақсатында пациенттерге тексеру жүргізе білуі. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттердің (олардың заңды өкілдерінің) шағымдарын, анамнезін жинау дағдылары. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерді қарау, пальпациялау, перкуссиялау, аускультациялау дағдылары. 	

4. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерден алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білуі.
5. Зертханалық зерттеулердің көлемін жоспарлау дағдылары, оның ішінде аутоиммундық аурулардың маркерлерін анықтау, онкомаркерлер және т.б.
6. Аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған емделушілерде зертханалық нәтижелерді түсіндіру және талдау дағдылары.
7. Зәр анализін, тәуліктік протеинурияны, альбумин немесе креатинин арақатынасын түсіндіру дағдылары.
8. Қан мен зәрдің электролиттік құрамының бұзылуын түсіндіре білуі.
9. Қанның жан-жақты биохимиялық көрсеткіштерін түсіндіру дағдылары.
10. Тәлімгердің бақылауымен бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар науқастарда аспаптық зерттеулердің көлемін негіздеу және жоспарлау мүмкіндігі: ультрадыбыстық, бүйрек тамырларының ультрадыбыстық зерттеуі, РИР –радиоизотоптық ренография, нефроцинтиграфия, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, экскреторлық урография, цистоскопия және цистография, донор-реципиенттің HLA (ЭЧЭЛА) жүйесі бойынша тіндердің типтік талдауларын түсіндіре білуі.
11. Тәлімгердің бақылауымен ересектер мен балаларда бүйрек аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған науқастарды көру және функционалдық тексеру нәтижелерін талдай білуі.
12. Тәлімгердің бақылауымен иммуносупрессивті терапияны таңдау және түзету үшін бүйрек биопсиясының морфологиялық зерттеу нәтижесін түсіндіре білуі.
13. Дифференциалды диагностикамен ауыратын және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған пациенттерде клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтай білуі. Ересектер мен балаларда.
14. Тәлімгердің бақылауымен алдын ала диагнозды және соңғы клиникалық диагнозды қоя білуі.
15. Тәлімгердің бақылауымен клиникалық жіктеулер мен АХЖ 10 талаптарына сәйкес клиникалық диагнозды тұжырымдай білуі
16. Ересектер мен балаларда бүйректің шумақтық фильтрация жылдамдығын есептеу, бүйректің зақымдану сатысын анықтау дағдылары (Cockcroft Gault (коккрофт гаулт) формулаларын, MDRD (ЭМДИЭРДИ), СКD-EPI (СИКЕЙДИ-ЕПИ) және балаларда Шварц формуласын пайдаланып GFR (ДЖИЭФЭР) калькуляторын пайдалану дағдылары).
17. Жоғарғы және төменгі аяқ-қол белдеулеріндегі артериялық қысымын өлшеу дағдылары.
18. Тәлімгердің бақылауымен АКТМ нәтижесін түсіндіру, бақылауы қиын, қайталама артериялық гипертензияны диагностика қоя білуі.
19. Тәлімгердің қадағалауымен гломерулярлы және гломерулярлы емес гематурияны дифференциалды диагностика

қою үшін зәр шығару тұнбасының микроскопиясын жүргізе білуі.

20. Тәлімгер мен УДЗ маманының бақылауымен ересектер мен балаларда бүйрек пен қуықтың ультрадыбыстық зерттеуін жүргізе білуі.

21. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар науқастарда және трансплантталған донорлық бүйрек реципиенттерінде бүйрек тамырларының доплерографиялық ультрадыбыстық зерттеуін түсіндіре білуі.

22. Тәлімгердің бақылауымен жүкті немесе босанған әйелдерде бүйрек ауруына диагноз қоя білуі.

23. 23. Бүйректің генетикалық немесе тұқым қуалайтын аурулары бар балалардағы тубулопатияға диагноз қоя білуі.

24. Бүйрек ауруы және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған ересектер мен балалар пациенттерін әртүрлі профильдегі маман дәрігерлермен кеңесу үшін жіберу қажеттілігін негіздей білуі.

25. Тәлімгердің бақылауымен диагностикалық шаралар мен емдік іс-шаралардың көлемін анықтау, осы жағдайларды жеңілдету арқылы жедел және кеш трансплантаттан бас тарту дағдарыстарына диагноз қоя білуі.

26. Тәлімгердің бақылауымен диагностикалық манипуляциялар нәтижесінде ересектер мен балаларда пайда болған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың алдын алу немесе жоя білуі.

27. Тәлімгердің бақылауымен бүйрек аурулары бар және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған балалар мен ересек пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білуі.

28. Тәлімгердің бақылауымен ересектер мен балаларда БАТ (гемодиализ және перитонеальді диализ) таңдау көрсеткіштерін анықтай білуі.

29. Ересектер мен балалардағы донорлық бүйрек транспланттауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі.

30. Тәлімгердің бақылауымен қан тобы мен резус факторын анықтай білуі.

31. Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалардағы I және II кластар үшін HLA (ЭЧЭЛА) (негізгі гистосәйкестік кешені) тіндік типтеу нәтижелерін талдай білуі.

32. Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалардағы қан компоненттерін трансфузиялау көрсеткіштерін анықтай білуі.

33. Қан компоненттерімен трансфузия жүргізу және ересектер мен балаларда тәлімгердің қадағалауымен барлық талаптарды орындай білуі.

Білімдер:

1. «Ересектер және балалар нефрологиясы» бейіні бойынша халыққа медициналық көмек көрсету бойынша нормативтік-құқықтық актілерді, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық ұсыныстарды білуі.

2. «Ересектер және балалар нефрологиясы» бейіні бойынша ересектер мен балаларға медициналық көмек көрсету және ұйымдастыру стандартын білуі.
3. «Ересектер мен балалар нефрологиясы» бейіні бойынша халыққа медициналық көмек көрсету тәртібін білуі.
4. «Ересектер және балалар нефрологиясы» бейіні бойынша ересектерге медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық нұсқауларды (клиникалық хаттамаларды) білуі.
5. Ересектер мен балалардағы аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған науқастарды емдеудің клиникалық хаттамалары мен қазіргі заманғы әдістерін білуі.
6. Клиникалық фармакология мәселелерін білуі: бүйрек ауруларына препараттарды тағайындау, бастапқы және қайталама нефропатиялар, гломерулярлық аурулар, бүйрек зақымдануымен жүретін жүйелі және ревматикалық аурулар, бүйрек трансплантациясы, жүктілік және лактация кезіндегі, сондай-ақ егде жастағы адамдарда негізгі иммуносупрессивті терапия және оны түзету, нефрологияда қолданылатын препараттардың әсер ету механизмі.
7. Клиникалық нефрологиядағы дәлелді медицинаны білуі.
8. Бүйректің қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын, гистологиясын, бүйректің қалыпты және патологиялық физиологиясын білуі.
9. Балалар мен ересектер қанының негізгі биохимиялық көрсеткіштерін білуі.
10. Бүйректің жас ерекшеліктерін, ересектер мен балалардағы несеп-жыныс жүйесінің ерекшеліктерін және олардың функционалдық ерекшеліктерін білуі.
11. Балалар мен ересектердегі бүйрек ауруларының негізгі клиникалық белгілері мен синдромдарын білуі.
12. Ересектер мен балалардың ішкі ағзалары ауруларының этиологиясын, патогenezін, жіктелуін, клиникасын, диагностикасын білуі.
13. Ересектер мен балаларға сауалнама жүргізу және физикалық тексерудің стандартты схемасын білуі.
14. Диагноз қою үшін бүйрек ауруы бар балалар мен ересек пациенттерді тексеру әдістерін білуі
15. Ересектер мен балалардағы бүйректің қалыпты және патологиялық жағдайындағы негізгі биологиялық организмдердің зертханалық мәліметтерін білуі.
16. Нефрологиядағы функционалдық және клиникалық зерттеу әдістерін білуі.
17. Ересектер мен балалардағы бүйрек функциясының бұзылуы бар немесе бүйрек бұзылуы жоқ шұғыл және жоспарлы емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білуі.
18. Неонаталдық және гериатриялық нефрология негіздерін білуі.
19. Ересектер мен балалардағы генетикалық және жүйелік аурулардың бүйрекке әсерін білуі.
20. Ересектер мен балалардағы бүйрек зақымдануының иммунологиялық механизмдерін білуі.

		<p>21. Ересектер мен балалардағы бүйректің жұқпалы ауруларын білуі.</p> <p>22. Жүктілік кезіндегі және босанғаннан кейінгі кезеңдегі бүйрек ауруларының ерекшеліктерін білуі.</p> <p>23. Бүйрек анемиясының патогенезі мен түзету әдістерін білуі.</p> <p>24. Ересектер мен балалардағы бүйрек түзілістерін білуі.</p> <p>25. Ересектер мен балалардағы бүйрек трансплантациясының нефрологиялық аспектілерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Ересектер мен балалардағы бүйрек қызметі бұзылған немесе бүйрек ауруы бар пациенттерді басқару және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалық және ересек жастағы науқастарды басқару тактикасын анықтай білуі. 2. Тәлімгердің бақылауымен диспансерлік есепте тұрған ересектер мен бала жастағы пациенттерді басқара білуі. 3. Тәлімгердің бақылауымен балалар мен ересектердің динамикалық байқауын жүзеге асыра білуі. 4. Тәлімгердің қадағалауымен жүктілік барысын, босануға психопрофилактикалық дайындықты, босанғаннан кейінгі кезеңде және жүктілікті тоқтатқаннан кейін әйелдерді оңалту, бүйрек функциясы бұзылған немесе бүйрек ауруы бар әйелдерді бақылай білуі. 5. Тәлімгердің қадағалауымен бүйрек аурулары анықталған, диагностикалық тұрғыдан анық емес пациенттерді, орфандық аурулары туралы дер кезінде хабардар ете білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативтік құқықтық актілерді, стандарттарды, клиникалық хаттамаларды және клиникалық нұсқауларды білуі. 2. «Нефрология» бейіні бойынша ересектер мен балаларға медициналық көмек көрсету және ұйымдастыру стандартын білуі. 3. «Ересектер мен балалар нефрологиясы» бейіні бойынша халыққа медициналық көмек көрсету тәртібін білуі. 4. «Ересектер мен балалар нефрологиясы» бейіні бойынша ересектерге медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық нұсқауларды (клиникалық хаттамаларды) білуі. 5. Ересектер мен балалардағы бүйректің негізгі анатомиясы мен физиологиясын білуі. 6. Ересектер мен балалардағы бүйректің патологиялық анатомиясы мен патологиялық физиологиясының негіздерін білуі. 7. Нефрологиялық аурулардың этиологиясы мен патогенезін, патоморфологиясын, клиникасын, жіктелуін, дифференциалды диагностикасын, ағымы мен нәтижелерінің ерекшеліктерін және жас ерекшеліктерін, аурудың болжамын ескере отырып, олардың асқынуларын білуі. 8. Су-электролит алмасуының негіздерін, сілтілік-негіздік тепе-теңдікті, олардың бұзылуының ықтимал түрлерін және бүйрек функциясы бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттердің жас ерекшеліктеріндегі гомеостаз көрсеткіштері ескере отырып, ем қағидаттарын білуі.

		<p>9. Нефрологиядағы функционалдық және клиникалық зерттеу әдістерін білуі.</p> <p>10. Бүйрек зақымдануымен аутоиммунды аурулардың ағымдық ерекшеліктерін білуі.</p> <p>11. Трансплантацияланған бүйрек реципиенттерін қоса алғанда, ауру және (немесе) бүйрек функциясы бұзылған ересектер мен балаларда анамнез алу ерекшеліктерін білуі</p> <p>12. Бүйрек функциясы бұзылған және (немесе) аурулары бар ересектер мен балаларды тексеру алгоритмін білуі.</p> <p>13. Бүйрек функциясы бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерде аспаптық диагностика әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>14. Бүйрек функциясы бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерді емдеудің клиникалық хаттамаларын, қазіргі заманғы әдістерін білуі.</p> <p>15. Клиникалық фармакология мәселелерін: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындауды, бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлы ауруларда, бүйректің жүйелі және ревматикалық зақымдалған ауруларда, бүйрек трансплантантында, жүктілік және лактация кезінде, сондай-ақ егде жастағы адамдарда негізгі иммуносупрессивті терапияны, нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмін білуі.</p> <p>16. Клиникалық жалпы дәрігерлік практикада дәлелді медицинаны білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Ересектер мен балалардағы бүйрек қызметі бұзылған немесе бүйрек ауруы бар пациенттерді амбулаторлық емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалардағы бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған пациенттерге амбулаторлық ем тағайындай білуі.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалардағы гломерулярлы бүйрек аурулары бар пациенттерде, бүйрек биопсиясының нәтижелері болған кезде, патогенетикалық-гормондық терапияны түзету және жою мүмкіндігін білуі.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен балалар мен ересек жастағы бүйрек аурулары бар пациенттерде жүргізілген емдеу-диагностикалық әсерлердің тиімділігін бағалай білуі.</p> <p>4. Тәлімгердің қадағалауымен жүкті немесе босанған әйелдердегі бүйрек ауруларын анықтау және емдей білуі.</p> <p>5. Тәлімгердің қадағалауымен бүйрек функциясы бұзылған немесе бүйрек ауруы бар балалар мен ересек жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсете білуі.</p> <p>6. Тәлімгердің қадағалауымен емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасай білуі.</p> <p>7. Амбулаторлық қабылдауда алғашқы медициналық көмек көрсету дағдылары.</p> <p>8. Тәлімгердің қадағалауымен бүйрек аурулары және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуы бар пациенттерде, оның</p>

		<p>ішінде трансплантатталған бүйрек реципиенттерінде БСА, инфекциялық және инфекциялық емес асқынулардың профилактикасын білуі.</p> <p>9. Тәлімгердің қадағалауымен бүйрек аурулары бар және (немесе) бүйрек функциясы бұзылған ересектер мен балалардың, оның ішінде трансплантатталған бүйрек реципиенттерінің жай-күйіне динамикалық мониторинг жүргізе білуі.</p> <p>10. Тәлімгердің қадағалауымен бүйрек қызметінің бұзылулары және (немесе) аурулары бар пациенттерге, оның ішінде трансплантатталған бүйрек реципиенттеріне белсенді диспансерлей білуі.</p> <p>11. Тәлімгердің қадағалауымен созылмалы бүйрек ауруын ерте анықтау үшін скринингтік зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу, нефропротективті терапияны бастау үшін оның кезеңін анықтай білуі.</p> <p>12. Молекулярлы-генетикалық зерттеулерге бағыттау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиникалық фармакология мәселелерін: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындауды, бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлы ауруларда, бүйректің жүйелі және ревматикалық зақымдалған ауруларда, бүйрек трансплантантында, жүктілік және лактация кезінде, сондай-ақ егде жастағы адамдарда негізгі иммуносупрессивті терапияны, нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмін білуі.</p> <p>2.Клиникалық жалпы дәрігерлік практикада дәлелді медицинаны білуі.</p> <p>3. Ересектер мен балаларда жиі кездесетін бүйрек ауруларын емдеу және оңалту принциптерін білуі.</p> <p>4.Амбулаторлық сатыдағы шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білуі.</p> <p>5.Алғашқы медициналық көмек көрсету шараларын білуі.</p> <p>6. Бүйрек ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Мамандандырылған емдеу әдістерімен бүйрек алмастыру терапиясы (диализ), жедел бүйрек жеткіліксіздігі кезінде (бүйректің жедел зақымдануы), жас ерекшеліктерін ескере отырып, олардың тиімділігі мен пациенттердің қауіпсіздігін бақылау, созылмалы бүйрек жеткіліксіздігінің соңғы сатысы (бүйректің 5-ші сатысының созылмалы ауруы)</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен бүйрек функциясының бұзылулары және (немесе) аурулары бар ересектер мен балаларға бағдарламалық емдеу жоспарын БАТ әзірлеу білуі.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен көрсеткіштерді/қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі, уақтылы бастау және бүйрек алмастырушы терапия әдісін таңдау бойынша пациенттерге кеңес бере білуі.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен бүйрек қызметі бұзылған науқастардың клиникалық жағдайына негізделген БАТ қолжетімділігін бағалай білуі.</p> <p>4. Тәлімгердің қадағалауымен құрсақ қуысының қалыптасуы үшін уақытша (бұғана асты/жамбас катетер) перитонеальді диализдік катетерге күтім жасай білуі.</p> <p>5. Тәлімгердің қадағалауымен артериовенозды фистуланьы функционалды жағдайын бағалау білуі.</p>

6. Тәлімгердің қадағалауымен стационар және стационарды алмастыратын мекемелер жағдайында бүйрек функциясының жіті бұзылуы, БСА терминалдық сатысы бар пациенттерге бүйректі алмастыру терапиясын (гемодиализ, ПД, ұзартылған әдістер) жүргізе білуі.

7. Тәлімгердің қадағалауымен БЖЗ-мен ауыратын науқастарды емдеу жоспарын әзірлей білуі.

8. Тәлімгердің қадағалауымен БЖЗ және басқа да жіті айғақтары бар пациенттерге арналған БАТ анықтай білуі.

9. Тәлімгердің қадағалауымен БЖЗ терминальді сатысы бар пациенттердің ҚБТ жүргізудің кешенді жоспарын әзірлей білуі.

10. Тәлімгердің қадағалауымен БСА терминалдық сатысы бар пациенттердің бүйрегін трансплантаттау үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтай білуі.

11. Тәлімгердің қадағалауымен бүйрек трансплантаттаудан кейінгі асқынуларды ескере отырып, иммуносупрессивті терапия алатын пациенттерде иммуносупрессивті препараттардың конверсиясын байқай білуі.

12. Негізгі иммуносупрессанттардың шоғырлануын мониторингілей білуі.

13. Тәлімгердің қадағалауымен БАТ, олардың профилактикасы және емдеу кезінде болатын асқынуларды бағалай білуі.

1. Тәлімгердің қадағалауымен жүргізілетін БАТ сапасын бақылауды қамтамасыз ету үшін зертханалық және аспаптық зерттеулердің көлемін тағайындау және жоспарлай білуі.

2. Тәлімгердің қадағалауымен клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес БАТ алатын пациенттерге дәрілік препараттарды, емдік тамақтануды тағайындай білуі.

3. Тәлімгердің қадағалауымен БАТ алатын пациенттерді динамикалық бақылауды ұйымдастыру, антропометрия мониторингін, АҚ өлшеу, импульсті, дене температурасын өлшеу, диализге қол жеткізу функциясын бақылау, гидратация күйі немесе «құрғақ салмақ» шамасын верификациялау, диализ дозасын, диализдің тиімді уақытын және т. б білуі.

4. Тәлімгердің қадағалауымен БАТ жүргізу кезінде бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерде диализдің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білуі.

5. Тәлімгердің қадағалауымен БАТ жүргізу кезінде пациенттерде инфекциялық және инфекциялық емес асқынулардың профилактикасын білуі.

6. Тәлімгердің қадағалауымен диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, БАТ жүргізу кезінде дәрілік препараттарды қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың алдын алуды немесе жоюды үйрене білуі.

7. Тәлімгердің қадағалауымен плазмаферез жүргізу үшін көрсеткіштерді/қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі.

21. Тәлімгердің қадағалауымен пациенттерді олардың туыстарын немесе пациенттерге іс жүзінде күтім жасайтын

		<p>адамдарды артериовенозды фистулань жай-күйін бақылау және өзін-өзі бақылау әдістеріне үйрете білуі.</p> <p>22. Тәлімгердің қадағалауымен БАТ жүргізу үшін тамырлық жетімділік түрін анықтай білуі.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйректі алмастыру терапиясының әдістерін, медициналық көрсеткіштерді және ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакцияларды, тағайындауға қарсы көрсеткіштерді білуі. 2. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, диализ аппараттарының жұмыс принциптерін білуі. 3. Бүйрек алмастыру терапиясын алатын науқастарға медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық нұсқауларды (клиникалық хаттамаларды) білуі. 4. Бүйрек алмастыру терапиясы кезінде тромб түзілуінің алдын алу әдістерін білуі. 5. Бүйрек алмастыру терапиясын алатын науқастардағы инфекциялық және инфекциялық емес асқынулардың, жанама әсерлерінің алдын алу немесе жою жолдарын білуі. 6. Бүйрек алмастыру терапиясы кезінде асептика және антисептика талаптарын білуі. 7. Қан тамырларының анатомиясын, топографиялық анатомиясын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 5:</p> <p>Бүйрек аурулары бар пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін нефрологиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нефрологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. 2. Бүйрек ауруларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Нефрологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) нефрологиялық патологияның алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бастапқы профилактика үшін кардиоваскулярлық асқынулар мен өлім-жітімнің ұсынылған тәуекел шкалаларын қолданыңыз. 2. Скринингтік кабинеттердің, жалпы практика дәрігерлерінің жұмысына қан айналымы жүйесі ауруларының даму қаупі топтарын анықтау мен қалыптастырудың қолданыстағы құралдарын енгізу. 3. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі, коронарлық пациент мектебі). 4. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. 5. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының қатетері, зәр шығару жүйесінің қатетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)). 6. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скринингті ұйымдастыру ережелері. 2. Аурулардың алдын алу принциптері. 3. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтары. 4. Нефрологиялық патологияның алдын алу әдістері. 5. Денсаулық мектебінің оқу бағдарламаларын дайындау принциптері мен әдістемелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нефрологиялық патологияның алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел

		<p>этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. 6. Бүйрек ауруларына арналған диеталық терапия бойынша кеңес беру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға Нефрология мәселелері бойынша кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу.

	<p>салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу.</p> <p>3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.</p> <p>4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.</p> <p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің ролі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p>

		<p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әлауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

		2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы."Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер нефролог (ересектер мен балалар)	
	7	Дәрігер нефролог (ересектер)	
	7	Дәрігер нефролог (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер нефролог»:			
Топтың коды:	2212-2		
Қызмет атауының коды:	2212-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер нефролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Дағдыларын тану ұсынылады		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек аурулары бар, бүйрек қызметі бұзылған немесе бұзылмаған пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Бүйрек функциясы бұзылған немесе бүйрек аурулары бар ересектер мен балаларда, оның ішінде трансплантатталған бүйректі емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру. Бүйрек аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Бүйрек функциясы бұзылған немесе бүйрек аурулары бар ересектер мен балаларда, оның ішінде трансплантатталған бүйректі емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру.	Дағды 1: Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар ересектер мен балаларды диагностикалау және емдеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бүйрек ауруы мен бүйрек функциясының бұзылуын анықтау және диагноз қою мақсатында пациентті тексеру жоспарын әзірлеу, пациенттерді тексеру жүргізу дағдылары. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттердің (олардың заңды өкілдерінің) шағымдарын, анамнезін жинау дағдылары. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерді қарау, пальпациялау, перкуссиялау, аускультациялау дағдылары Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерден алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білуі. Зертханалық зерттеулердің көлемін жоспарлау дағдылары, оның ішінде аутоиммундық аурулардың маркерлерін анықтау, онкомаркерлер және т.б. дағдысы. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттердің зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау дағдылары. Зәр анализін, тәуліктік протеинурияны, альбумин немесе креатинин арақатынасын түсіндіру дағдылары Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар ересектер мен балаларда, пациенттерде аспаптық диагностика әдістерін қолдану дағдылары. Қан мен зәрдің электролиттік құрамының бұзылуын және СНЖ түсіндіру дағдысы. Қанның жан-жақты биохимиялық көрсеткіштерін түсіндіру дағдылары. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерде аспаптық зерттеулер көлемін негіздеу және жоспарлау дағдылары: ультрадыбыстық зерттеу, бүйрек тамырларының УДГ, радиоизотоптық анизиография, КТ нефросцинтиграфиясы, МРТ, экскреторлық урография, цистоскопия және цистография, донордың HLA (ЭЧЭЛА) жүйесі бойынша тіндерді типтеу талдауларын түсіндіру. Ересектер мен балаларда бүйрек аурулары бар және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған науқастарды көру және функционалдық әдістер арқылы тексеру нәтижелерін талдау дағдысы.

13. Иммуносупрессивті терапияны таңдау және түзету үшін бүйрек биопсиясы морфологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру дағдылары.

14. Ересектер мен балаларда дифференциалды диагностика жүргізе отырып, бүйрек функциясының бұзылулары және (немесе) аурулары бар пациенттерде клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау дағдылары.

15. Алдын ала және соңғы клиникалық диагноз қою дағдылары.

16. АХЖ 10 талаптарына және клиникалық жіктемелерге сәйкес клиникалық диагнозды тұжырымдау дағдысы.

17. Ересектер мен балаларда бүйректің гломерулярлық сүзу жылдамдығын есептеу, бүйректің зақымдану сатысын анықтау дағдылары (Cockcroft Gault (коккрофт гаулт) формулаларын, MDRD (ЭМДИЭРДИ), СКD-EPI (СИКЕЙДИ-ЕПИ) және балаларда Шварц формуласын пайдаланып GFR (ДЖИЭФЭР) калькуляторын пайдалану дағдылары.

18. Жоғарғы және төменгі аяқ-қол белдеулеріндегі артериялық қысымын өлшеу дағдылары.

19. АҚТМ нәтижесін түсіндіру, бақылауы қиын, қайталама артериялық гипертензияны диагностикалау дағдысы.

20. Тәлімгердің қадағалауымен гломерулярлы және гломерулярлы емес гематурияны дифференциалды диагностика қою үшін зәр шығару тұнбасының микроскопиясын жүргізе білуі.

21. УДЗ маманы мен клиникалық тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балаларда бүйрек пен қуықтың ультрадыбыстық зерттеуін жүргізе білуі.

22. Бүйрек аурулары және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуы бар пациенттерге және трансплантталған донорлық бүйрек реципиенттеріне бүйрек УДЗ-ны түсіндіру дағдылары.

23. Жүкті және босанған әйелдердегі бүйрек ауруларын диагностикалау дағдылары.

24. Бүйректің генетикалық немесе тұқым қуалайтын аурулары бар балалардағы тубулопатияға диагноз қою дағдылары.

25. Бүйрек ауруы бар және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған ересектер мен балалар пациенттерін әртүрлі профильдегі маман дәрігерлермен кеңесу үшін жіберу қажеттілігін негіздеу дағдысы.

26. Диагностикалық іс-шаралар мен емдеу іс-шараларының көлемін анықтай отырып, трансплантациядан бас тартудың өткір және кеш дағдарыстарын диагностикалау, осы жағдайларды жеңілдету дағдылары.

27. Диагностикалық манипуляциялар нәтижесінде ересектер және бала жастағы пациенттерде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың алдын алу немесе жоюды білуі.

28. Ересектер мен бала жастағы пациенттерді бүйрек аурулары мен (немесе) бүйрек функциясының бұзылуымен жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білуі.

29. Ересектер мен балаларда БАТ (гемодиализ және перитонеальді диализ ПД) таңдау көрсеткіштерін анықтау дағдылары.
30. Ересектер мен балалардағы донорлық бүйрек трансплантаттауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары.
31. Қан тобын және Rh факторы анықтау дағдылары.
32. Ересектер мен балалардағы I және II кластар үшін HLA (ЭЧЭЛА) бойынша (негізгі гистосәйкестік кешені) тіндерді типтеу нәтижелерін талдау дағдылары.
33. Ересектер мен балалардағы қан компоненттерін трансфузиялау үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары.
34. Қан компоненттерімен трансфузия жүргізу дағдылары және ересектер мен балаларда барлық талаптарды жүргізу

Білімдер:

1. Жүктілік кезіндегі және босанғаннан кейінгі бүйрек ауруларының ерекшеліктерін білу.
2. Атиальды анемияның патогенезі мен түзету әдістерін білу.
3. Ересектер мен балалардағы бүйрек түзілімдерін білу.
4. Ересектер мен балалардағы бүйрек трансплантациясының нефрологиялық аспектілерін білу.
5. Ересектер мен балалардағы бүйрек анатомиясы мен физиологиясының негіздерін білу.
6. Ересектер мен балалардағы бүйректің патологиялық анатомиясы мен патологиялық физиологиясының негіздерін білу.
7. Этиологиясы мен патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, жіктелуін, дифференциалды диагностикасын, нефрологиялық аурулардың барысы мен нәтижелерін және жас ерекшеліктерін ескере отырып, олардың асқинуларын, аурудың болжамын білу.
8. Су-электролит алмасуының негіздерін, сілтілік-негіздік тепе-теңдікті, олардың бұзылуының ықтимал түрлерін және бүйрек функциясы бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттердегі жас ерекшеліктерін ескере отырып, гомеостаз көрсеткіштерін білу.
9. Нефрологиядағы Функционалды және клиникалық зерттеу әдістерін білу.
10. Бүйректің зақымдануымен аутоиммунды аурулардың ерекшеліктерін білу.
11. Ересектер мен бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар балаларда, оның ішінде трансплантацияланған бүйрек реципиенттерінде анамнезді жинау ерекшеліктерін білу.
12. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар ересектер мен балаларды тексеру алгоритмін білу.
13. Ересектер мен балаларда бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерде аспаптық диагностика әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдерді және медициналық қарсы көрсетілімдерді білу.

14. Ересектер мен балалардағы дисметаболикалық нефропатиялардың ерекшеліктерін білу.
15. Ересектер мен балаларда бүйрек функциясының бұзылулары және (немесе) аурулары бар емделушілерде бүйрек биопсиясына медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
16. Неонаталдық және гериатриялық Нефрология негіздерін білу.
17. Генетикалық және жүйелік аурулардың бүйрекке әсерін білу.
18. Бүйректің зақымдануының иммунологиялық механизмдерін білу.
19. Бүйректің жұқпалы ауруларын білу
20. Жүктілік кезіндегі және босанғаннан кейінгі бүйрек ауруларының ерекшеліктерін білу.
21. Бүйрек ісігін білу.
22. Бүйрек трансплантациясының нефрологиялық аспектілерін білу
23. Нефрологиядағы дәлелді медицина принциптерін білу.
24. Ересектер мен балалардағы бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерді емдеудің клиникалық хаттамаларын, қазіргі заманғы әдістерін білу.
25. Клиникалық фармакология мәселелерін білу: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындау, негізгі иммуносупрессивті терапия және оны бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлық ауруларда, бүйректің зақымдануымен жүйелі және ревматикалық ауруларда, бүйрек трансплантациясында, жүктілік кезінде, емшек сүтімен, сондай-ақ егде жастағы адамдарда түзету. нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмі.
26. Клиникалық нефрологиядағы дәлелді медицина туралы білім.
27. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, бүйрек гистологиясын, бүйректің қалыпты және патологиялық физиологиясын білу.
28. Балалық және ересек жастағы қанның негізгі биохимиялық параметрлерін білу.
29. Ересектер мен балалардағы бүйректің, несеп-жыныс жүйесінің жас ерекшеліктерін және олардың функционалдық ерекшеліктерін білу.
30. Балалар мен ересектердегі бүйрек ауруларының негізгі клиникалық белгілері мен синдромдарын білу.
31. Ересектер мен балалардағы ішкі ағзалар ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу.
32. Ересектер мен балаларды стандартты сауалнама және физикалық тексеру схемасын білу.
33. Диагноз қою үшін бүйрек аурулары бар балалар мен ересектер пациенттерін тексеру әдістерін білу.
34. Ересектер мен балалардағы бүйрек патологиялары кезінде негізгі биологиялық организмдердің зертханалық деректерін білу.

		<p>35. Нефрологиядағы Функционалды және клиникалық зерттеу әдістерін білу.</p> <p>36. Ересектер мен балалардағы бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек ауруларымен жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.</p> <p>37. Неонатальды және гериатриялық Нефрология негіздерін білу.</p> <p>38. Ересектер мен балалардағы генетикалық және жүйелік аурулардың бүйрекке әсерін білу.</p> <p>39. Ересектер мен балалардағы бүйректің зақымдануының иммунологиялық механизмдерін білу.</p> <p>40. Ересектер мен балалардағы бүйректің жұқпалы ауруларын білу.</p> <p>41. Аурулардың халықаралық және отандық классификациясының негіздерін білу, еуропалық және американдық Нефрологтар қауымдастығының клиникалық ұсыныстары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Ересектер мен балаларда бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған пациенттерде профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы бүйрек ауруларын ерте диагностикалау мен емдеудің профилактикалық әдістерін қолдану дағдылары. 2. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар науқастар арасында санитарлық ағарту жұмыстарын жүргізу дағдылары. 3. Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес ересектер мен балалардағы аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған науқастарды медициналық тексеруді, клиникалық тексеруді, диспансерлік бақылауды жүргізу дағдылары. 4. Ауруларды және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуын, олардың дамуының негізгі қауіп факторларын ерте анықтау мақсатында халықты медициналық тексеруден өткізу дағдылары. 5. Ересектер мен балалардағы БСА сатысына байланысты емдік тамақтануды тағайындау дағдылары. 6. Ересектер мен балалардағы азот алмасуын жақсарту мақсатында төмен ақуызды диетада кетон аминқышқылдарын тағайындау дағдылары. 7. Бүйрек патологиясы бар науқастарда, ересектер мен балаларда қажетті оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу дағдылары. 8. Халықтың сауықтыру тәрбиесін ұйымдастыру және жүргізу, салауатты өмір салтын насихаттау дағдылары. 9. Бүйрек аурулары бар науқастарды, оның ішінде тасымалданатын бүйрек аурулары бар пациенттерді диспансерлік бақылау дағдылары. 10. Гломерулярлы және тасымалданған науқастарда негізгі иммуносупрессанттардың концентрациясын бақылау дағдылары.

11. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) ауыратын пациенттерде, оның ішінде тасымалданған реципиенттерде БСА, инфекциялық және инфекциялық емес асқынулардың алдын алу дағдылары.

12. Тасымалданған бүйрек реципиенттерін қоса алғанда, аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған ересектер мен балалардың жағдайын динамикалық бақылау дағдылары.

13. Бүйректің созылмалы ауруын (БСА) ерте анықтау үшін скринингтік зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу нефропротективті терапияны бастау үшін оның кезеңін анықтау дағдылары.

14. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шараларды, санағарту жұмыстарын жүргізу дағдылары.

15. Аурулардың және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуының алдын алу мәселелері бойынша маман дәрігерлермен ынтымақтастық дағдылары.

16. Атиальды анемияны емдеу және оны одан әрі түзету дағдылары.

17. Бүйрек ауруларының және (немесе) функциясының бұзылуының скринингін ұйымдастыру және жүргізу, оның ішінде бүйректің созылмалы аурулары анықталған пациенттердің және артериялық гипертониямен, кең таралған атеросклерозбен, дәнекер тінінің жүйелік ауруларымен, қант диабетімен, подаграмен, тұқым қуалайтын немесе генетикалық аурулармен ауыратын науқастардың туыстарын тексеру дағдылары.

18. Стационарларда және емханалық қызметте БСА бар пациенттер үшін оқыту, оның ішінде бүйрек трансплантатталған даярлау мақсатында «Нефролог мектебін» ұйымдастыру және өткізу, коморбидтік жай-күйлердің асқынуларының баптапқы және қайталама профилактикасын білуі.

Білімдер:

1. Денсаулық сақтау саласындағы, нефрология бейіні бойынша нормативтік құқықтық актілерді білуі.

2. Халық денсаулығының статистикасын білуі.

3. Нефрология саласындағы денсаулық сақтау критерийлері мен көрсеткіштерін білуі.

4. СӨС-ті білуі және насихаттау, темекі шегуден, алкогольден, диеталық қоспалардан бас тарта білуі.

5. Салауатты өмір салтының негіздерін, оны қалыптастыру әдістерін білуі.

6. Балалар (олардың ата-аналары мен заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында бүйрек функциясы бұзылуының және (немесе) бүйрек ауруларының профилактикасы бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістерін білуі.

7. Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған науқастарды медициналық куәландыру, медициналық тексеру, диспансерлік бақылау жүргізу тәртібін білуі.

		<p>8. Ересектер мен балаларда бүйрек функциясының бұзылуын және (немесе) ауруларын, олардың дамуының негізгі қауіп факторларын ерте анықтау мақсатында халықты диспансерлеуді жүзеге асыру қағидаттарын білуі</p> <p>9. Бүйрек ауруларына және (немесе) бұзылуына, оның ішінде созылмалы бүйрек аурулары бар науқастардың туыстарын тексеру және артериялық гипертониямен ауыратындар, кең таралған атеросклерозбен, дәнекер тінінің жүйелі ауруларымен, қант диабетімен, подаграмен, тұқым қуалайтын және генетикалық аурулар, бүйрек және зәр шығару жолдарының туа біткен ауытқуларына скринингті дұрыс ұйымдастыру және жүргізе білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Нефрологиялық аурулар бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлерімен консультациялық қызметтер көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нефрология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру дағдылары. 2. Нефрология саласындағы мәселелер бойынша дәрігерге дейінгі көмек және мейірбике мамандарына кеңес беру дағдылары. 3. БСА алгоритмі бойынша МСАК дәрігерлері арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарда, клиникалық конференцияларда ұсынылатын тактиканы таныстыру дағдылары. 5. Жарияланымдарды ресімдеу дағдылары. 6. Кәсіптік ақпарат алмасу алаңдарында өз бақылауларының материалдарын баяндай білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білуі. 2. Медициналық этика, деонтология және субординация (бағыну) ережелерін білуі. 3. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білуі. 4. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған негізгі қазіргі заманғы зерттеулердің әдіснамасын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Пациентті және оның өкілдерін бүйректің патологиялық жай-күйі бойынша хабардар ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек ауруларын дамытудың ықтимал баламалары бойынша пациентке немесе оның заңды өкіліне кеңес беру дағдылары. 2. Науқасты немесе оның заңды өкілін профилактика, тексеру, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары. 3. Инвазивті және күрделі емдеу-диагностикалық рәсімдерді жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу дағдылары. 4. Пациентті немесе оның заңды өкілін бүйрек ауруларын сәтті диагностикалау және емдеу үшін сақталуы қажет ережелерге үйрету дағдылары.

		<p>5. Дәрігерлік этика мен пациенттің құқықтарының талаптарына сәйкес БАҚ-та және интернет-ресурстарда ақпарат бере білуі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білуі. 2. Медициналық этика, деонтология және субординация (бағыну) ережелерін білуі. 3. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білуі. 4. Нозологияға және диагностика мен емдеу әдістеріне байланысты пациенттерге мамандандырылған ұсыныстарды білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бүйрек аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нефрологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 2. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 3. Бүйрек аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Бүйрек аурулары бар науқастарға немесе ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін еңбекке жарамсыздық парағын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы." Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Бүйрек аурулары кезіндегі уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық критерийлері. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.

	<p>талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p>

		<p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент нефролог	
	7	Дәрігер нефролог (ересектер)	
	7	Дәрігер нефролог (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-нефролог (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-2		
Қызмет атауының коды:	2212-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-нефролог (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Дәрігер нефролог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек патологиясымен байланысты аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар пациенттерді диагностикалау, емдеу, алдын алу және оңалту Невропатологтардың (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Нефрологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Нефролог дәрігерлердің (ересектердің) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар пациенттерді диагностикалау, емдеу, алдын алу және оңалту	Дағды 1: Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар пациенттердегі (ересектердегі), оның ішінде трансплантацияланған бүйрек реципиенттеріндегі шұғыл жағдайларды диагностикалау және емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің жағдайын бағалау дағдылары. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайларда, оның ішінде клиникалық өлімді (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын-қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) тану және шұғыл көмек көрсету дағдылары. Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану дағдылары Шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды, оның ішінде шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін қан айналымы мен тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін тану қабілеті. Электроимпульсиялық терапиямен (дефибрилляция) ұштастыра отырып, негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындай білу. Бүйрек аурулары және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуы бар адамдарға, оның ішінде ОПП, су-электролиттік бұзылулар кезінде, сондай-ақ бас тарту дағдарысы кезінде трансплантацияланған бүйрек реципиенттеріне өмірге қауіп төндіретін белгілері бар кенеттен аурулар мен жағдайлар кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету мүмкіндігі. Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдана білу. Қуықтың катетеризациясын жедел жағдайларда, қуықтың гипотония және атониясында жүргізу дағдылары. Гипертониялық дағдарыстар кезінде шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, сирек кездесетін бүйрек ауруларын диагностикалауды және емдеуді білу. 2. Сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. 3. Нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмін білу. 4. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу. 5. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерді емдеудің негізгі клиникалық хаттамаларын, қазіргі заманғы әдістерін білу. 6. Клиникалық фармакологияның негіздерін білу: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындау, негізгі иммуносупрессивті терапия және оны бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлы ауруларда, бүйректің зақымдануымен жүйелі және ревматикалық ауруларда, бүйрек трансплантациясында, жүктілік және лактация кезінде, сондай-ақ егде жастағы адамдарда түзету. 7. Медициналық сақтандыру негіздерін білу. 8. Клиникалық Жалпы дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттердің бүйрек ауруларының алдын алуды ұйымдастыру (ересектер)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын насихаттауды, ұтымды тамақтануды жүргізуді қоса алғанда, аурулардың алдын алуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитарлық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 3. Аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 4. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және кеңес беру кезінде осы дағдыларды қолдану дағдылары. 5. Нефропротективті терапияны жүргізу және тағайындау дағдылары. 6. Бүйрек ауруларына арналған диеталық терапия дағдылары. 7. Рифальды Генезис анемиясын емдеу және түзету дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын насихаттауды, ұтымды тамақтануды жүргізуді қоса алғанда, аурулардың алдын алуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитарлық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 3. Аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары.

		<p>4. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және кеңес беру кезінде осы дағдыларды қолдану дағдылары.</p> <p>5. Нефропротективті терапияны жүргізу және тағайындау дағдылары.</p> <p>6. Бүйрек ауруларына арналған диеталық терапия дағдылары.</p> <p>7. Рифальды Генезис анемиясын емдеу және түзету дағдылары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерді оңалту іс-шараларын ұйымдастыру (ересектер)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары. 3. Пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық фармакология мәселелерін білу: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындау, негізгі иммуносупрессивті терапия және оны бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлы ауруларда, бүйректің зақымдануымен жүйелі және ревматикалық ауруларда, бүйрек трансплантациясында, жүктілік және лактация кезінде, сондай-ақ егде жастағы адамдарда түзету. нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмі. 2. Клиникалық Жалпы дәрігерлік тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. 3. МСАК жағдайында пациенттерді кәсіби оңалту жөніндегі іс-шараларды білу. 4. Қоршаған ортаға және пациенттер қоғамына бейімделуді білу. 5. Пациенттерді оңалтуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Невропатологтардың (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	<p>Дағды 1:</p> <p>Невропатолог дәрігерлердің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында нефрологиялық дәрігерлер (ересектер) арасында жоспарларды әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында нефролог дәрігерлердің (ересектердің) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Нефрология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медици-

		<p>налық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫ-НЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Нефрология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және бүйрек ауруларының таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағида-тары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектерге) нефрологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз нефролог дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Нефрология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Нефрологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама</p>	<p>1. "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Нефрологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Нефролог дәрігерлердің (ересектердің) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы "Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер нефролог	
	7	Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер нефролог (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-нефролог»:			
Топтың коды:	2212-2		
Қызмет атауының коды:	2212-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-нефролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Нефрология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	

		2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>"Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>"Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Нефролог дәрігерлер (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нефрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Нефролог дәрігерлер (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.

		<p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Нефрологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Нефрология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Нефрология (ересектер, балалар)"мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа нефрологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа нефрологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде нефрологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа нефрологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p>

		<p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында нефрология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Нефрология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 3:	Машықтар:

	Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Нефрологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы "Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер нефролог
	7	Дәрігер нефролог (ересектер)
	7	Дәрігер нефролог (балалар)
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-нефролог»:		
Топтың коды:	2212-2	
Қызмет атауының коды:	2212-2-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-нефролог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нефролог (ересектер)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Дағдыларын тану ұсынылады		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек аурулары бар, бүйрек қызметі бұзылған немесе бұзылмаған пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Бүйрек функциясы бұзылған немесе бүйрек аурулары бар ересектер, оның ішінде трансплантталған бүйректі емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру. Бүйрек аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Бүйрек функциясы бұзылған немесе бүйрек аурулары бар ересектер, оның ішінде трансплантталған бүйректі емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру.	Дағды 1: Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар ересектер диагностикалау және емдеу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Бүйрек ауруы мен бүйрек функциясының бұзылуын анықтау және диагноз қою мақсатында пациентті тексеру жоспарын әзірлеу, пациенттерді тексеру жүргізу дағдылары. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттердің (олардың заңды өкілдерінің) шағымдарын, анамнезін жинау дағдылары. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерді қарау, пальпациялау, перкуссиялау, аускультациялау дағдылары Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерден алынған ақпаратты түсіндіру және талдай білуі. Зертханалық зерттеулердің көлемін жоспарлау дағдылары, оның ішінде аутоиммундық аурулардың маркерлерін анықтау, онкомаркерлер және т.б. дағдысы. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттердің зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау дағдылары. Зәр анализін, тәуліктік протеинурияны, альбумин немесе креатинин арақатынасын түсіндіру дағдылары Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар ересектер, пациенттерде аспаптық диагностика әдістерін қолдану дағдылары. 	

9. Қан мен зәрдің электролиттік құрамының бұзылуын және СНЖ түсіндіру дағдысы.

10. Қанның жан-жақты биохимиялық көрсеткіштерін түсіндіру дағдылары.

11. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерде аспаптық зерттеулер көлемін негіздеу және жоспарлау дағдылары: ультрадыбыстық зерттеу, бүйрек тамырларының УДГ, радиоизотоптық анизиография, КТ нефросцинтиграфиясы, МРТ, экскреторлық урография, цистоскопия және цистография, донордың HLA (ЭЧЭЛА) жүйесі бойынша тіндерді типтеу талдауларын түсіндіру.

12. Ересектер бүйрек аурулары бар және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған науқастарды көру және функционалдық әдістер арқылы тексеру нәтижелерін талдау дағдысы.

13. Иммуносупрессивті терапияны таңдау және түзету үшін бүйрек биопсиясы морфологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру дағдылары.

14. Ересектер дифференциалды диагностика жүргізе отырып, бүйрек функциясының бұзылулары және (немесе) аурулары бар пациенттерде клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау дағдылары.

15. Алдын ала және соңғы клиникалық диагноз қою дағдылары.

16. АХЖ 10 талаптарына және клиникалық жіктемелерге сәйкес клиникалық диагнозды тұжырымдау дағдысы.

17. Ересектер бүйректің гломерулярлық сүзу жылдамдығын есептеу, бүйректің зақымдану сатысын анықтау дағдылары (Cockcroft Gault (коккрофт гаулт) формулаларын, MDRD (ЭМДИЭРДИ), СКD-EP1 (СИКЕЙДИ-ЕПИ)).

18. Жоғарғы және төменгі аяқ-қол белдеулеріндегі артериялық қысымын өлшеу дағдылары.

19. АҚТМ нәтижесін түсіндіру, бақылауы қиын, қайталама артериялық гипертензияны диагностикалау дағдысы.

20. Тәлімгердің қадағалауымен гломерулярлы және гломерулярлы емес гематурияны дифференциалды диагностика қою үшін зәр шығару тұнбасының микроскопиясын жүргізе білуі.

21. УДЗ маманы мен клиникалық тәлімгердің қадағалауымен ересектер бүйрек пен қуықтың ультрадыбыстық зерттеуін жүргізе білуі.

22. Бүйрек аурулары және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуы бар пациенттерге және трансплантатталған донорлық бүйрек реципиенттеріне бүйрек УДЗ-ны түсіндіру дағдылары.

23. Жүкті және босанған әйелдердегі бүйрек ауруларын диагностикалау дағдылары.

24. Бүйректің генетикалық немесе тұқым қуалайтын аурулары тубулопатияға диагноз қою дағдылары.

25. Бүйрек ауруы бар және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған ересектер пациенттерін әртүрлі профильдегі маман дәрігерлермен кеңесу үшін жіберу қажеттілігін негіздеу дағдысы.

26. Диагностикалық іс-шаралар мен емдеу іс-шараларының көлемін анықтай отырып, трансплантациядан бас тартудың өткір және кеш дағдарыстарын диагностикалау, осы жағдайларды жеңілдету дағдылары.

27. Диагностикалық манипуляциялар нәтижесінде ересектер пациенттерде туындаған асқинулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың алдын алу немесе жоюды білуі.

28. Ересектер пациенттерді бүйрек аурулары мен (немесе) бүйрек функциясының бұзылуымен жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтай білуі.

29. Ересектер БАТ (гемодиализ және перитонеальді диализ ПД) таңдау көрсеткіштерін анықтау дағдылары.

30. Ересектер донорлық бүйрек трансплантаттауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары.

31. Қан тобын және Rh факторы анықтау дағдылары.

32. Ересектер I және II кластар үшін HLA (ЭЧЭЛА) бойынша (негізгі гистосәйкестік кешені) тіндерді типтеу нәтижелерін талдау дағдылары.

33. Ересектер қан компоненттерін трансфузиялау үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары.

34. Қан компоненттерімен трансфузия жүргізу дағдылары және ересектер барлық талаптарды жүргізу

Білімдер:

1. Жүктілік кезіндегі және босанғаннан кейінгі бүйрек ауруларының ерекшеліктерін білу.

2. Атиальды анемияның патогенезі мен түзету әдістерін білу.

3. Ересектер бүйрек түзілімдерін білу.

4. Ересектер бүйрек трансплантациясының нефрологиялық аспектілерін білу.

5. Ересектер бүйрек анатомиясы мен физиологиясының негіздерін білу.

6. Ересектер бүйректің патологиялық анатомиясы мен патологиялық физиологиясының негіздерін білу.

7. Этиологиясы мен патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, жіктелуін, дифференциалды диагностикасын, нефрологиялық аурулардың барысы мен нәтижелерін және жас ерекшеліктерін ескере отырып, олардың асқинуларын, аурудың болжамын білу.

8. Су-электродит алмасуының негіздерін, сілтілік-негіздік тепе-теңдікті, олардың бұзылуының ықтимал түрлерін және бүйрек функциясы бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттердегі жас ерекшеліктерін ескере отырып, гомеостаз көрсеткіштерін білуі.

9. Нефрологиядағы Функционалды және клиникалық зерттеу әдістерін білу.

10. Бүйректің зақымдануымен аутоиммунды аурулардың ерекшеліктерін білу.

11. Ересектер мен бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар, оның ішінде трансплантацияланған

бүйрек реципиенттерінде анамнезді жинау ерекшеліктерін білу.

12. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар ересектер тексеру алгоритмін білу.

13. Ересектер бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерде аспаптық диагностика әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдерді және медициналық қарсы көрсетілімдерді білу.

14. Ересектер дисметаболикалық нефропатиялардың ерекшеліктерін білу.

15. Ересектер бүйрек функциясының бұзылулары және (немесе) аурулары бар емделушілерде бүйрек биопсиясына медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.

16. Неонаталдық және гериатриялық Нефрология негіздерін білу.

17. Генетикалық және жүйелік аурулардың бүйрекке әсерін білу.

18. Бүйректің зақымдануының иммунологиялық механизмдерін білу.

19. Бүйректің жұқпалы ауруларын білу

20. Жүктілік кезіндегі және босанғаннан кейінгі бүйрек ауруларының ерекшеліктерін білу.

21. Бүйрек ісігін білу.

22. Бүйрек трансплантациясының нефрологиялық аспектілерін білу

23. Нефрологиядағы дәлелді медицина принциптерін білу.

24. Ересектер бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерді емдеудің клиникалық хаттамаларын, қазіргі заманғы әдістерін білу.

25. Клиникалық фармакология мәселелерін білу: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындау, негізгі имуносупрессивті терапия және оны бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлық ауруларда, бүйректің зақымдануымен жүйелі және ревматикалық ауруларда, бүйрек трансплантациясында, жүктілік кезінде, емшек сүтімен, сондай-ақ егде жастағы адамдарда түзету. нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмі.

26. Клиникалық нефрологиядағы дәлелді медицина туралы білім.

27. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, бүйрек гистологиясын, бүйректің қалыпты және патологиялық физиологиясын білу.

28. Ересек жастағы қанның негізгі биохимиялық параметрлерін білу.

29. Ересектер бүйректің, несеп-жыныс жүйесінің жас ерекшеліктерін және олардың функционалдық ерекшеліктерін білу.

30. Ересектердегі бүйрек ауруларының негізгі клиникалық белгілері мен синдромдарын білу.

31. Ересектер ішкі ағзалар ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу.

		<p>32. Ересектер стандартты сауалнама және физикалық тексеру схемасын білу.</p> <p>33. Диагноз қою үшін бүйрек аурулары бар ересектер пациенттерін тексеру әдістерін білу.</p> <p>34. Ересектер бүйрек патологиялары кезінде негізгі биологиялық организмдердің зертханалық деректерін білу.</p> <p>35. Нефрологиядағы Функционалды және клиникалық зерттеу әдістерін білу.</p> <p>36. Ересектер бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек ауруларымен жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.</p> <p>37. Гериатриялық нефрология негіздерін білу.</p> <p>38. Ересектер генетикалық және жүйелік аурулардың бүйрекке әсерін білу.</p> <p>39. Ересектер бүйректің зақымдануының иммунологиялық механизмдерін білу.</p> <p>40. Ересектер бүйректің жұқпалы ауруларын білу.</p> <p>41. Аурулардың халықаралық және отандық классификациясының негіздерін білу, еуропалық және американдық Нефрологтар қауымдастығының клиникалық ұсыныстары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Ересектер бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған пациенттерде профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер бүйрек ауруларын ерте диагностикалау мен емдеудің профилактикалық әдістерін қолдану дағдылары. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар науқастар арасында санитарлық ағарту жұмыстарын жүргізу дағдылары. Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес ересектер аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған науқастарды медициналық тексеруді, клиникалық тексеруді, диспансерлік бақылауды жүргізу дағдылары. Ауруларды және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуын, олардың дамуының негізгі қауіп факторларын ерте анықтау мақсатында халықты медициналық тексеруден өткізу дағдылары. Ересектер БСА сатысына байланысты емдік тамақтануды тағайындау дағдылары. Ересектер азот алмасуын жақсарту мақсатында төмен ақуызды диетада кетон аминқышқылдарын тағайындау дағдылары. Бүйрек патологиясы бар науқастарда, ересектер қажетті оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу дағдылары. Халықтың сауықтыру тәрбиесін ұйымдастыру және жүргізу, салауатты өмір салтын насихаттау дағдылары. Бүйрек аурулары бар науқастарды, оның ішінде тасымалданатын бүйрек аурулары бар пациенттерді диспансерлік бақылау дағдылары. Гломерулярлы және тасымалданған науқастарда негізгі иммуносупрессанттардың концентрациясын бақылау дағдылары.

11. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) ауыратын пациенттерде, оның ішінде тасымалданған реципиенттерде БСА, инфекциялық және инфекциялық емес асқынулардың алдын алу дағдылары.

12. Тасымалданған бүйрек реципиенттерін қоса алғанда, аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған ересектер жағдайын динамикалық бақылау дағдылары.

13. Бүйректің созылмалы ауруын (БСА) ерте анықтау үшін скринингтік зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу нефропротективті терапияны бастау үшін оның кезеңін анықтау дағдылары.

14. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шараларды, санағарту жұмыстарын жүргізу дағдылары.

15. Аурулардың және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуының алдын алу мәселелері бойынша маман дәрігерлермен ынтымақтастық дағдылары.

16. Атиальды анемияны емдеу және оны одан әрі түзету дағдылары.

17. Бүйрек ауруларының және (немесе) функциясының бұзылуының скринингін ұйымдастыру және жүргізу, оның ішінде бүйректің созылмалы аурулары анықталған пациенттердің және артериялық гипертониямен, кең таралған атеросклерозбен, дәнекер тінінің жүйелік ауруларымен, қант диабетімен, подаграмен, тұқым қуалайтын немесе генетикалық аурулармен ауыратын науқастардың туыстарын тексеру дағдылары.

18. Стационарларда және емханалық қызметте БСА бар пациенттер үшін оқыту, оның ішінде бүйрек трансплантатталған даярлау мақсатында «Нефролог мектебін» ұйымдастыру және өткізу, коморбидтік жай-күйлердің асқынуларының бастапқы және қайталама профилактикасын білуі.

Білімдер:

1. Денсаулық сақтау саласындағы, нефрология бейіні бойынша нормативтік құқықтық актілерді білуі.

2. Халық денсаулығының статистикасын білуі.

3. Нефрология саласындағы денсаулық сақтау критерийлері мен көрсеткіштерін білуі.

4. СӨС-ті білуі және насихаттау, темекі шегуден, алкогольден, диеталық қоспалардан бас тарта білуі.

5. Салауатты өмір салтының негіздерін, оны қалыптастыру әдістерін білуі.

6. Медицина қызметкерлері арасында бүйрек функциясы бұзылуының және (немесе) бүйрек ауруларының профилактикасы бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістерін білуі.

7. Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес аурулары және (немесе) бүйрек қызметі бұзылған науқастарды медициналық куәландыру, медициналық тексеру, диспансерлік бақылау жүргізу тәртібін білуі.

	<p>8. Ересектер бүйрек функциясының бұзылуын және (немесе) ауруларын, олардың дамуының негізгі қауіп факторларын ерте анықтау мақсатында халықты диспансерлеуді жүзеге асыру қағидаттарын білуі</p> <p>9. Бүйрек ауруларына және (немесе) бұзылуына, оның ішінде созылмалы бүйрек аурулары бар науқастардың туыстарын тексеру және артериялық гипертониямен ауыратындар, кең таралған атеросклерозбен, дәнекер тінінің жүйелі ауруларымен, қант диабетімен, подаграмен, тұқым қуалайтын және генетикалық аурулар, бүйрек және зәр шығару жолдарының туа біткен ауытқуларына скринингті дұрыс ұйымдастыру және жүргізе білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Нефрологиялық аурулар бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлерімен консультациялық қызметтер көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нефрология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру дағдылары. 2. Нефрология саласындағы мәселелер бойынша дәрігерге дейінгі көмек және мейірбике мамандарына кеңес беру дағдылары. 3. БСА алгоритмі бойынша МСАК дәрігерлері арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарда, клиникалық конференцияларда ұсынылатын тактиканы таныстыру дағдылары. 5. Жарияланымдарды ресімдеу дағдылары. 6. Кәсіптік ақпарат алмасу алаңдарында өз бақылауларының материалдарын баяндай білуі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білуі. 2. Медициналық этика, деонтология және субординация (бағыну) ережелерін білуі. 3. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білуі. 4. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған негізгі қазіргі заманғы зерттеулердің әдіснамасын білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Пациентті және оның өкілдерін бүйректің патологиялық жай-күйі бойынша хабардар ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек ауруларын дамытудың ықтимал пациентке немесе оның заңды өкіліне кеңес беру дағдылары. 2. Науқасты немесе оның заңды өкілін профилактика, тексеру, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары. 3. Инвазивті және күрделі емдеу-диагностикалық рәсімдерді жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу дағдылары. 4. Пациентті немесе оның заңды өкілін бүйрек ауруларын сәтті диагностикалау және емдеу үшін сақталуы қажет ережелерге үйрету дағдылары. 5. Дәрігерлік этика мен пациенттің құқықтарының талаптарына сәйкес БАҚ-та және интернет-ресурстарда ақпарат бере білуі.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білуі. 2. Медициналық этика, деонтология және субординация (бағыну) ережелерін білуі. 3. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білуі. 4. Нозологияға және диагностика мен емдеу әдістеріне байланысты пациенттерге мамандандырылған ұсыныстарды білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бүйрек аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптама-сы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нефрологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 2. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 3. Бүйрек аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Бүйрек аурулары бар науқастарға немесе ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін еңбекке жарамсыздық парағын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы." Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Бүйрек аурулары кезіндегі уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық критерийлері. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.

		<p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы</p>

		<p>ғы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық пен білім алуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер нефролог (ересектер)	
	7	Дәрігер нефролог (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-нефролог»:			
Топтың коды:	2212-2		
Қызмет атауының коды:	2212-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-нефролог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек патологиясымен байланысты аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне /отбасылық дәрігерлерге балалар мен ересектердегі эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету.</p> <p>2. Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Эндокринологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p> <p>2. Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
Еңбек функциясы 1: Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне /отбасылық дәрігерлерге балалар мен ересектердегі эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету.	Дағды 1: Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілерімен ересектерді, балаларды және жүкті әйелдерді тексеру мен емдеуді ұйымдастыру бойынша, оның ішінде қашықтан режимде консультациялық көмек көрсету.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жалпы медицинада, қарқынды терапия палатасында эндокринологтың консультациялық көмек көрсету дағдылары.</p> <p>2. Қатар жүретін патологиясы бар науқасты емдеуде ең тиімді және үнемді стратегияны таңдау мүмкіндігі.</p> <p>3. Медициналық ұйым деңгейінде эндокриндік патологиясы бар науқастарға көмек көрсету бойынша тиімді құрылым құру дағдылары.</p> <p>4. Біліктілігі төмен эндокринолог дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау дағдылары</p> <p>5. Балалар мен ересектердің эндокриндік ауруларын кешенді диагностикалау және емдеу жағдайларында мультидисциплинарлық топ құрамында эндокринолог дәрігерлерге және басқа да мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету дағдылары</p> <p>6. "Ересек, балалар эндокринологиясы" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде зерттеу мен емдеудің арнайы әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу.</p>

	4. Эндокринологиялық дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи рандомизацияланған клиникалық зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) эндокринологиялық көмек көрсету кезіндегі асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында эндокринологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Эндокринология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқину жағдайларын немесе санасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Эндокринология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдайды және эндокриндік аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағида-тары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Балалар мен ересек жастағы пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыра білу

	<p>Пациенттерді оңалту іс-шараларын ұйымдастыру (ересектер мен балалар)</p>	<p>2. Балалар мен ересек жастағы пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары.</p> <p>3. Балалар мен ересек жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында эндокринологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Эндокринология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе санасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Эндокринология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және эндокриндік аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) эндокринологиялық көмек көрсету кезіндегі асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз эндокринолог дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Эндокринология мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Эндокринологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңбе-

		<p>рінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Эндокринологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы" Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы "Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер нефролог	
	7	Дәрігер нефролог (ересек)	
	7	Дәрігер нефролог (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-нефролог (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-2		
Қызмет атауының коды:	2212-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-нефролог (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-нефролог (ересектер). СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Нефрология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Нефрология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Нефрология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетіле-	Машықтар:	

<p>"Нефрология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>тін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Нефролог дәрігерлер (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нефрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Нефролог дәрігерлер (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету. 	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 	

		<p>5. Нефрологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Нефрология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Нефрология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа нефрологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа нефрологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде нефрологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа нефрологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында нефрология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Нефрология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.

		<p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Нефрологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер нефролог
	7	Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)
	7	Дәрігер нефролог (балалар)
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 дәрігер нефролог (балалар)»:		
Топтың коды:	2212-2	
Қызмет атауының коды:	2212-2-003	
Кәсіптің атауы:	7.2 дәрігер нефролог (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
		Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нефролог (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Дағдыларын тану ұсынылады		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек аурулары бар, бүйрек қызметі бұзылған немесе бұзылмаған пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар пациенттерде, оның ішінде трансплантацияланған бүйректе диагностика, емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру. 2. Бүйрек аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.. 3. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар пациенттерде, оның ішінде трансплантацияланған бүйректе диагностика, емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру.	Дағды 1: Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар науқастарды (балаларды) диагностикалау және емдеу.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек функциясының бұзылуын және (немесе) бұзылуын анықтау және диагноз қою мақсатында пациентті тексеру жоспарын әзірлеу, пациенттерді тексеру жүргізу дағдылары. 2. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар пациенттерде(олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, анамнезді жинау дағдылары. 3. Бүйрек аурулары және(немесе) функциялары бұзылған пациенттерді қарау, пальпациялау, перкуссиялау, аускультациялау дағдылары. 4. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерден алынған ақпаратты түсіндіру және талдау дағдылары. 5. Зертханалық зерттеулер көлемін жоспарлау дағдылары, оның ішінде аутоиммунды аурулардың маркерлерін, ісік маркерлерін анықтау. 6. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар пациенттердің зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау дағдылары. 7. Зәр анализін, күнделікті протеинурияны түсіндіру дағдылары. альбумин немесе креатинин қатынасы. 8. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерде аспаптық диагностика әдістерін қолдану дағдылары. 9. Қос бұзылуын және қан мен зәрдің электролиттік құрамын түсіндіру дағдылары. 10. Қанның биохимиялық көрсеткіштерін түсіндіру дағдылары. 	

11. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерде аспаптық зерттеулер көлемін негіздеу және жоспарлау дағдылары: ультрадыбыстық зерттеу (бұдан әрі – УДЗ), бүйрек тамырларының УДГ, радиоизотоптық ангиография (бұдан әрі – РРГ), КТ нефросцинтиграфиясы, МРТ, экскреторлық урография, цистоскопия және цистография, HLA (эчелэй) жүйесі бойынша тіндерді типтеу талдауларын интерпретациялау) донор-реципиент.

12. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар пациенттерді тексерудің бейнелеу және функционалдык әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары.

13. Иммуносупрессивті терапияны таңдау және түзету үшін бүйрек биопсиясының морфологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру дағдылары.

14. Дифференциалды диагностика жүргізе отырып, бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерде клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау дағдылары.

15. Алдын ала диагноз қою және нақты клиникалық диагноз қою дағдылары.

16. Клиникалық жіктемелерге және ICD талаптарына сәйкес клиникалық диагнозды тұжырымдау дағдылары 10.

17. Бүйректің зақымдану сатысын анықтау үшін бүйректің шумақтық сүзілу жылдамдығын есептеу дағдылары (Кокрофт Голт формулалары бойынша GFR калькуляторын қолдану дағдылары, Mdrd (эмдиэрд), СКD-EPI (сикайди-эпий), және балалардағы Шварц формуласы.

18. Жоғарғы және төменгі аяқтардағы қан қысымын өлшеу дағдылары.

19. SMAD нәтижесін түсіндіру дағдылары, бақыланбайтын, қайталама артериялық гипертензияны диагностикалау.

20. Гломерулярлы және гломерулярлы емес гематурияны дифференциалды диагностикалау үшін зәр шығару тұнбасының микроскопиясын жасаңыз.

21. Науқастарға бүйрек пен қуықтың ультрадыбыстық зерттеуін ультрадыбыстық маманның бақылауымен жүргізіңіз.

22. Дағдылар бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар пациенттерге және трансплантацияланған донорлық бүйрек реципиенттеріне бүйрек УДГ-ны интерпретациялау.

23. Жасөспірімдердегі бүйрек ауруларын диагностикалау дағдылары.

24. Диагностика дағдылары генетикалық немесе тұқым қуалайтын бүйрек аурулары, балалардағы тубулопатиялар.

25. Бүйрек аурулары және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуы бар пациенттерді әртүрлі бейіндегі дәрігер-мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу дағдылары.

26. Диагностикалық іс-шаралар мен емдеу іс-шараларының көлемін анықтай отырып, трансплантациядан бас тартудың өткір және кеш дағдарыстарын диагностикалау, осы жағдайларды жеңілдету дағдылары.

27. Диагностикалық манипуляциялар нәтижесінде пациенттерде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың алдын алу немесе жою.
28. Аурулармен және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуымен ауыратын науқастарды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау.
29. ЗТТ (Гемодиализ және ПД) таңдау үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары.
30. Донорлық бүйрек трансплантациясының көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін анықтау дағдылары.
31. Қан тобын анықтау дағдылары және Rh факторы.
32. Талдау дағдылары I және II сыныптар бойынша HLA (echelay) (негізгі гистосәйкестік кешені) бойынша тіндерді теру нәтижелері.
33. Қан компоненттерін трансфузиялау үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары.
34. Қан компоненттерімен трансфузия жүргізу дағдылары және барлық талаптарды орындау.

Білімдер:

1. Аурулардың халықаралық және отандық классификациясының негіздерін білу, еуропалық және американдық Нефрологтар қауымдастығының клиникалық ұсыныстары.
2. Атиальды анемияның патогенезі мен түзету әдістерін білу.
3. Бүйрек түзілімдерін білу.
4. Бүйрек трансплантациясының нефрологиялық аспектілерін білу.
5. Бүйрек анатомиясы мен физиологиясының негіздерін білу.
6. Бүйректің патологиялық анатомиясы мен патологиялық физиологиясының негіздерін білу.
7. Этиологиясы мен патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, жіктелуін, дифференциалды диагностикасын, нефрологиялық аурулардың барысы мен нәтижелерін және жас ерекшеліктерін ескере отырып, олардың асқынуларын, аурудың болжамын білу.
8. Су-электролит алмасуының негіздерін, қышқыл-негіз балансын, олардың бұзылуының ықтимал түрлерін және бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттердегі терапия принциптерін білу. жас ерекшеліктерін ескере отырып, гомеостаз көрсеткіштері.
9. Нефрологиядағы Функционалды және клиникалық зерттеу әдістерін білу.
10. Бүйректің зақымдануымен аутоиммунды аурулардың ерекшеліктерін білу.
11. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар пациенттерде, оның ішінде трансплантацияланған бүйрек реципиенттерінде анамнезді жинау ерекшеліктерін білу.
12. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар пациенттерді тексеру алгоритмін білу.

13. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттерде аспаптық диагностика әдістерін қолдануға медициналық айғақтар мен медициналық қарсы айғақтарды білу.
14. Дисметаболикалық нефропатиялардың ерекшеліктерін білу.
15. Бүйрек функциясының бұзылулары және (немесе) бұзылулары бар емделушілерде бүйрек биопсиясына медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
16. Неонаталдық және гериатриялық Нефрология негіздерін білу.
17. Генетикалық және жүйелік аурулардың бүйрекке әсерін білу.
18. Бүйректің зақымдануының иммунологиялық механизмдерін білу.
19. Бүйректің жұқпалы ауруларын білу.
20. Нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмін білу..
21. Бүйрек ісігін білу.
22. Бүйрек трансплантациясының нефрологиялық аспектілерін білу
23. Нефрологиядағы дәлелді медицина принциптерін білу.
24. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерді емдеудің клиникалық хаттамаларын, қазіргі заманғы әдістерін білу.
25. Клиникалық фармакология мәселелерін білу: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындау, негізгі иммуносупрессивті терапия және оны бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлы ауруларда, бүйректің зақымдануымен жүйелі және ревматикалық ауруларда, бүйрек трансплантациясында, емшек сүтімен емдеу кезінде түзету.
26. Клиникалық нефрологиядағы дәлелді медицина туралы білім.
27. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, бүйрек гистологиясын, бүйректің қалыпты және патологиялық физиологиясын білу.
28. Қанның негізгі биохимиялық параметрлерін білу.
29. Пациенттердегі бүйректің, несеп-жыныс жүйесінің жас ерекшеліктерін және олардың функционалдық ерекшеліктерін білу.
30. Бүйрек ауруларының негізгі клиникалық белгілері мен синдромдарын білу.
31. Ішкі ағзалар ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу
32. Стандартты сауалнама және физикалық тексеру схемасын білу.
33. Диагноз қою үшін бүйрек ауруы бар науқастарды тексеру әдістерін білу.
34. Негізгі биологиялық организмдердің зертханалық деректерін қалыпты және бүйрек патологиясымен білу.

		<p>35. Нефрологиядағы Функционалды және клиникалық зерттеу әдістерін білу.</p> <p>36. Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек ауруларымен жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.</p> <p>37. Неонатальды Нефрология негіздерін білу.</p> <p>38. Генетикалық және жүйелік аурулардың бүйрекке әсерін білу.</p> <p>39. Бүйректің зақымдануының иммунологиялық механизмдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған пациенттерде (балаларда) профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек ауруларын ерте диагностикалау мен емдеудің профилактикалық әдістерін қолдану дағдылары. 2. Бүйрек қызметі бұзылған және (немесе) аурулары бар пациенттер арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу дағдылары. 3. Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерді медициналық қарап-тексеруді, диспансерлеуді, диспансерлік байқауды жүргізу дағдылары. 4. Бүйрек функциясының бұзылуын және (немесе) бұзылуын, олардың дамуының негізгі қауіп факторларын ерте анықтау мақсатында халықты диспансерлеуді жүзеге асыру дағдылары. 5. ҚҚСД сатысына байланысты емдік тамақтануды тағайындау дағдылары. 6. Азот алмасуын жақсарту мақсатында төмен ақуызды диетада кетон аминқышқылдарын тағайындау дағдылары. 7. Бүйрек патологиясы бар пациенттер арасында қажетті оңалту және профилактикалық рәсімдер мен іс-шараларды жүргізу дағдылары. 8. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау дағдылары. 9. Бүйрек аурулары бар пациенттерді, оның ішінде тасымалданған бүйректі диспансерлік бақылау дағдылары. 10. Гломерулярлы және трансплантацияланған науқастарда негізгі иммуносупрессанттардың концентрациясын бақылау дағдылары. 11. Бүйрек функциясының аурулары және (немесе) бұзылулары бар пациенттерде, оның ішінде трансплантацияланған бүйрек реципиенттерінде ҚҚСД, инфекциялық және инфекциялық емес асқынулардың алдын алуды жүзеге асыру дағдылары. 12. Бүйрек аурулары және (немесе) функциялары бұзылған пациенттердің, оның ішінде трансплантацияланған бүйрек реципиенттерінің жай-күйін динамикалық мониторингтеу дағдылары. 13. ҚҚСД ерте анықтау үшін скринингтік зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу және нефропротективті терапия жүргізуді бастау үшін оның кезеңін анықтау дағдылары.

		<p>14. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу дағдылары, сан-лю-мен жұмысы.</p> <p>15. Аурулардың және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуының алдын алу мәселелері бойынша маман дәрігерлермен ынтымақтастық дағдылары.</p> <p>16. Атиальды анемияны емдеу және оны одан әрі түзету дағдылары.</p> <p>17. Бүйрек ауруларының және (немесе) функциясының бұзылуының скринингін ұйымдастыру және жүргізу дағдылары, оның ішінде созылмалы бүйрек аурулары бар науқастардың және артериялық гипертониямен, кең таралған атеросклерозбен, дәнекер тінінің жүйелік ауруларымен, қант диабетімен, подаграмен, тұқым қуалайтын немесе генетикалық аурулармен ауыратын науқастардың туыстарын тексеру.</p> <p>18. ҚҚСД пациенттерін оқыту, ҚҚСД-ға дайындық, оның ішінде бүйрек трансплантациясына дайындық мақсатында стационарларда және емханалық қызметте ҚҚСД бар пациенттер үшін "Нефролог мектептерін" ұйымдастыру және өткізу, коморбидті жағдайлардың асқынуларының бастапқы және қайталама профилактикасы.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес тәуекел факторларын ескере отырып, пациенттердің профилактикалық іс-шараларын білу. 2. Халық денсаулығы статистикасын білу, 3. Нефрология саласындағы Денсаулық сақтау критерийлері мен көрсеткіштерін білу. 4. СӨС-ті білу және насихаттау, темекі шегуден, алкогольден, диеталық қоспалардан бас тарту. 5. Салауатты өмір салтының негіздерін, оны қалыптастыру әдістерін білу. 6. Бүйрек функциясының бұзылуының және (немесе) ауруларының алдын алу мәселелері бойынша пациенттер мен заңды өкілдердің, медицина қызметкерлерінің санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістерін білу. 7. Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерді медициналық қарап-тексеруді, диспансерлеуді, диспансерлік байқауды жүргізу тәртібін білу. 8. Бүйрек функциясының бұзылуын және (немесе) ауруларын, олардың дамуының негізгі қауіп факторларын ерте анықтау мақсатында халықты диспансерлеуді жүзеге асыру қағидаттарын білу. 9. Бүйрек ауруларының және (немесе) функциясының бұзылуының дұрыс ұйымдастырылуын және скринингін жүргізу, оның ішінде созылмалы бүйрек аурулары бар науқастардың және артериялық гипертониямен, жалпы атеросклерозбен, дәнекер тінінің жүйелі ауруларымен, қант диабетімен, подаграмен, тұқым қуалайтын немесе генетикалық аурулармен, бүйрек пен зәр шығару жолдарының туа біткен ауытқуларымен ауыратын науқастардың туыстарын тексеру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 3:</p> <p>Нефрологиялық аурулар бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлерімен консультациялық қызметтер көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нефрология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру дағдылары. 2. Нефрология саласындағы мәселелер бойынша дәрігерге дейінгі көмек және мейірбике specialistов мамандарына кеңес беру дағдылары. 3. ҚҚСД алгоритмі бойынша МСАК дәрігерлері арасында түсіндіру жұмыстарын жүргізу дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарда, клиникалық конференцияларда ұсынылатын тактиканы таныстыру дағдылары. 5. Жарияланымдарды ресімдеу дағдылары. 6. Кәсіби ақпарат алмасу алаңдарында өз бақылауларының материалдарын баяндай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 2. Медициналық этика, деонтология және бағыну ережелерін білу. 3. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. 4. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған негізгі заманауи зерттеулердің әдіснамасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Пациентті және оның өкілдерін бүйректің патологиялық жай-күйі бойынша хабардар ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек ауруларын дамытудың ықтимал баламалары бойынша пациентке немесе оның заңды өкіліне кеңес беру дағдылары. 2. Науқасты немесе оның заңды өкілін алдын алу, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары. 3. Инвазивті және күрделі емдеу-диагностикалық рәсімдерді жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу дағдылары. 4. Пациентті немесе оның заңды өкілін бүйрек ауруларын сәтті диагностикалау және емдеу үшін сақталуы қажет ережелерге үйрету дағдылары. 5. Дәрігерлік этика мен пациенттің құқықтарының талаптарына сәйкес БАҚ-та және интернет-ресурстарда ақпарат бере білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 2. Медициналық этика, деонтология және бағыну ережелерін білу. 3. Соңғы бес жылда нефрологтар қауымдастығында мойындалған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. 4. Нозологияға және диагностика мен емдеу әдістеріне байланысты пациенттерге мамандандырылған ұсыныстарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Бүйрек аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу..</p>	<p>Еңбекке жарамсыздық сараптама-сы</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нефрологиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 2. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 3. Бүйрек аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Бүйрек аурулары бар науқастарға немесе ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Бүйрек аурулары кезіндегі уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық критерийлері. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).

		<p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	<p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы "Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент нефролог	
	7	Дәрігер нефролог (ересек)	
	7	Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-нефролог (балалар)»:			
Топтың коды:	2212-2		
Қызмет атауының коды:	2212-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-нефролог (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нефролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек патологиясымен байланысты аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар пациенттерді диагностикалау, емдеу, алдын алу және оңалту</p> <p>2. Нефролог (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	
	Қосымша еңбек функциялары:		

		<p>1. Неврологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p> <p>2. Нефролог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Бүйрек функциясы бұзылған немесе бұзылмаған бүйрек аурулары бар пациенттерді диагностикалау, емдеу, алдын алу және оңалту</p>	<p>Дағды 1: Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) бұзылуы бар пациенттердегі (балалардағы), оның ішінде трансплантацияланған бүйрек реципиенттеріндегі шұғыл жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін пациенттердің жағдайын бағалау дағдылары. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайларда, оның ішінде клиникалық өлімді (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын-қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) тану және шұғыл көмек көрсету дағдылары. Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану дағдылары Шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды, оның ішінде шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін қан айналымы мен тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін тану қабілеті. Электроимпульсиялық терапиямен (дефибрилляция) ұштастыра отырып, негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындай білу. Бүйрек аурулары және (немесе) бүйрек функциясының бұзылуы бар адамдарға, оның ішінде ОПП, су-электролиттік бұзылулар кезінде, сондай-ақ бас тарту дағдарысы кезінде трансплантацияланған бүйрек реципиенттеріне өмірге қауіп төндіретін белгілері бар кенеттен аурулар мен жағдайлар кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету мүмкіндігі. Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдана білу. Қуықтың катетеризациясын жедел жағдайларда, қуықтың гипо - және атониясында жүргізу дағдылары. Гипертониялық дағдарыстар кезінде шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, сирек кездесетін бүйрек ауруларын диагностикалауды және емдеуді білу. Балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. Нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмін білу. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу. Бүйрек функциясының бұзылуы және (немесе) аурулары бар пациенттерді емдеудің негізгі клиникалық хаттамаларын, қазіргі заманғы әдістерін білу. Клиникалық фармакологияның негіздерін білу: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындау, негізгі иммуносупрессивті терапия және оны бастапқы және қайтала-

	<p>ма нефропатияларда, гломерулярлы ауруларда, бүйректің зақымдануымен жүйелі және ревматикалық ауруларда, бүйрек трансплантациясында, жүктілік және лактация кезінде, сондай-ақ егде жастағы адамдарда түзету.</p> <p>7. Медициналық сақтандыру негіздерін білу.</p> <p>8. Клиникалық Жалпы дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттердің бүйрек ауруларының алдын алуды ұйымдастыру (балалар)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын насихаттауды, ұтымды тамақтануды жүргізуді қоса алғанда, балалардағы аурулардың алдын алуды ұйымдастыру дағдылары. Балалардың аурушандығын төмендетуге бағытталған жалпы санитарлық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. Аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және кеңес беру кезінде осы дағдыларды қолдану дағдылары. Нефропротективті терапияны жүргізу және тағайындау дағдылары. Бүйрек ауруларына арналған диеталық терапия дағдылары. Рифальды Генезис анемиясын емдеу және түзету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клиникалық фармакологияның негіздерін білу: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындау, негізгі иммуносупрессивті терапия және оны бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлы ауруларда, бүйректің зақымдануымен жүйелі және ревматикалық ауруларда, бүйрек трансплантациясында, жүктілік және лактация кезінде, сондай-ақ егде жастағы адамдарда түзету. нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмі. Медициналық сақтандыру негіздерін білу. Клиникалық Жалпы дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу. Балалардағы сирек кездесетін бүйрек ауруларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын және лечение білу. Балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. Кеңесші топтар мен дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыруды реттейтін құжаттаманы білу. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерді оңалту іс-шараларын ұйымдастыру (балалар)</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары. 3. Пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық фармакология мәселелерін білу: бүйрек ауруларына арналған дәрі-дәрмектерді тағайындау, негізгі иммуносупрессивті терапия және оны бастапқы және қайталама нефропатияларда, гломерулярлы ауруларда, бүйректің зақымдануымен жүйелі және ревматикалық ауруларда, бүйрек трансплантациясында, жүктілік және лактация кезінде, сондай-ақ егде жастағы адамдарда түзету. нефрологияда қолданылатын дәрілік заттардың әсер ету механизмі. 2. Клиникалық Жалпы дәрігерлік тәжірибеде дәлелді медицинаны білу. 3. МСАК жағдайында пациенттерді кәсіби оңалту жөніндегі іс-шараларды білу. 4. Қоршаған ортаға және балалық шақтағы пациенттер қоғамына бейімделуді білу. 5. Балалық шақтағы пациенттерді оңалтуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Нефролог (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Невролог (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында нефрологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында нефролог дәрігерлердің (балалар дәрігерлерінің) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Нефрология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫ-НЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Нефрология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және бүйрек ауруларының таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағида-тары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балаларға) нефрологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз нефролог дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Нефрология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Неврологтар (балалар) көрсетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медицина-

		лық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Нефролог (балалар) дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы" Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Нефролог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы "Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелді)	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:		Кәсіптің атауы:	
	7.1		Резидент дәрігер нефролог	
	7		Дәрігер нефролог (ересек)	
	7		Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-нефролог (балалар)»:				
Топтың коды:	2212-2			
Қызмет атауының коды:	2212-2-003			
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-нефролог (балалар)			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер нефролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бүйрек аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Нефрология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Нефрология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару		
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Нефрология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет		
Еңбек функциясы 1: "Нефрология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.		

		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Нефролог дәрігерлер (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Нефрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Нефролог дәрігерлер (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Нефрологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p>

		<p>2. Нефрология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Нефрология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа нефрологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде нефрологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p>
	Оқытушылық қызметке қатысу	

<p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>		<p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p>

		2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 14 қазандағы № ҚР ДСМ-114 бұйрығы "Қазақстан Республикасында нефрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 17 қазанда № 30187 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер нефролог
	7	Дәрігер нефролог (ересектер, балалар)
	7	Дәрігер нефролог (ересектер)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы: Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

-
21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы № 2 хаттама.
 22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.
 23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.
 24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.
 25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46 бұйрыққа
27-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Нутрициология»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Нутрициология

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86900026

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.9 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

86.90.0 Денсаулық сақтау саласындағы өзге де қызмет

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Пациенттің / клиенттің /

халықтың өмір салты мен денсаулық мақсаттарын ескере отырып, тамақтану қажеттіліктеріне, тамақтану проблемаларын диагностикалауға, тамақтану саласындағы араласулардың тиімділігін тағайындауға және кейіннен мониторингтеуге және бағалауға, тамақтану бойынша жеке ұсыныстар беруге, пациентті әртүрлі аурулар мен басқа да патологиялық жағдайлар кезінде қоректік қолдауға және профилактикаға бағытталған тамақтану маманының кәсіби қызметі тамақтанудың бұзылуы. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Тамақтану жөніндегі маман - 6 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.1 Нутрициолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.2 Нутрициолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.3 Нутрициолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) Нутрициолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Тамақтану жөніндегі маман»:	
Топтың коды:	2269-9
Қызмет атауының коды:	-
Кәсіптің атауы:	Тамақтану жөніндегі маман
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Қоғамдық денсаулық сақтау маманы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Тамақтану жөніндегі маман" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Медициналық, жаратылыстану-ғылыми мамандықтар бойынша жоғары кәсіптік білім беру мамандықтары шеңберінде "Нутрициология" сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Клиенттің / халықтың өмір салты мен денсаулық мақсаттарын ескере отырып, тамақтану қажеттілігін бағалау, тамақтану проблемаларын диагностикалау, тамақтану саласындағы араласулардың тиімділігін бақылау және бағалау, тамақтану бойынша жеке ұсыныстар беру жөніндегі қызметті жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттің / халықтың тамақтануын бағалау 2. Тамақтану проблемаларын диагностикалау 3. Тамақтануға байланысты араласуды жоспарлау және жүзеге асыру 4. Тамақтануды бақылау және бағалау 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру негізінде қоғамдық денсаулықты нығайту 2. Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшылардың тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау 	
Еңбек функциясы 1: Клиенттің / халықтың тамақтануын бағалау	Дағды 1: Тамақтануға байланысты мәселелерді анықтау үшін нақты және өзекті деректер мен ақпаратты жинау және бағалау	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеке, медициналық, отбасылық және психоәлеуметтік / әлеуметтік тарихқа қатысты ағымдағы және өткен ақпаратты жинау мүмкіндігі. 2. Ағымдағы өткір және созылмалы аурулармен байланысты жеке, отбасылық және генетикалық факторларды (мысалы, қант диабеті, жүрек-қан тамырлары аурулары, неврологиялық бұзылулар, психикалық немесе мінезқұлық бұзылыстары, заттарды қолданудың бұзылуы), алдыңғы оқиғаларды (алдыңғы оқиғаларды), триггерлерді (оқиғаны тудырады) және медиаторларды (ықпал етеді реакциялар) денсаулық және ауру 3. Антропометриялық көрсеткіштерді (мысалы, бой, салмақ, дене салмағының индексі, бел және қол шеңбері) бағалау, анықтамалық мәліметтермен салыстыру, сондай-ақ жеке заңдылықтарды анықтау мүмкіндігі. 3. Зертханалық профильдерді бағалау мүмкіндігі (мысалы, қышқыл-негіз балансы, бүйрек қызметі, эндокриндік функция, қабыну реакциясы, витамин-минералды профиль, липидті профиль, метаболизм жылдамдығы. 4. Тамақтануға бағытталған физикалық тексерудің нәтижелерін (соның ішінде витаминдер / минералдардың жетіспеушілігі / уыттылығы, ісіну, бұлшықеттердің сарқылуы, тері астындағы майдың жоғалуы, дене құра- 	

		<p>мының өзгеруі, ауыз қуысының денсаулығы, тамақтану қабілеті [сору / жұту / тыныс алу) алу және бағалау мүмкіндігі.</p> <p>5. Тамақтану тарихын бағалай білу, оның ішінде бағалау:</p> <ul style="list-style-type: none"> * азық-түлік пен қоректік заттарды тұтыну, оның құрамы мен жеткіліктілігі, тамақтану және тамақтану режимі, тамақ аллергиясы мен төзімсіздік таптарына сәйкестігі; * тамақтану мен қоректік заттарды, соның ішінде қазіргі және бұрынғы диеталар мен диетаның құрамын, тағамның модификациясын реттеу; * диеталық қоспаларды, сондай-ақ функционалды тағамдарды пайдалану; * білім, сенім және көзқарас (мысалы, тамақтануға байланысты ұғымдарды түсіну, тамақтану / тамақтану / денсаулық туралы эмоциялар, сіздің денеңіз, тамақтану және / немесе салмақ туралы алаңдаушылық, тамақтану немесе денсаулыққа байланысты мінез-құлықты өзгертуге дайын болу және тамақтануға байланысты мақсаттарға жетуге әсер ететін әрекеттер); * қауіпсіз және пайдалы тамақ пен судың жеткілікті мөлшеріне қол жеткізуге әсер ететін факторлар; * физикалық белсенділік, когнитивтік қабілет және дамуға сәйкес тамақтануға байланысты тапсырмаларды орындау қабілеті (мысалы, өзін-өзі тамақтандыру және басқа күнделікті әрекеттер, сауда жасау, тамақ дайындау, емізу); * тамақтану мен денсаулыққа әсер ететін басқа факторлар(мысалы, мәдени, этникалық, діни факторлар, өмір салтына әсер ететін факторлар, денсаулықтың психоэмоционалдық және әлеуметтік детерминанттары). <p>6. Қоректік заттарға қажеттілікті және ұсынылған дене салмағын, дене салмағының индексін және қажетті өсу үлгілерін бағалау үшін анықтамалық деректер мен стандарттарды пайдалана білу.</p> <p>7. Физикалық белсенділікті, физикалық белсенділік тарихын және физикалық белсенділікті бағалай білу.</p> <p>8. Басқа тамақтану және диетология мамандары, тәжірибеші дәрігер (лар), пациент / клиент немесе персонал жинаған және / немесе құжаттаған деректерді тамақтану мен денсаулық жағдайына әсер ететін факторларға жинау және талдау мүмкіндігі.</p> <p>9. Тамақтанудың қоректік күйін бағалау үшін ықтимал проблемалық аймақтарды анықтау үшін жиналған деректерді пайдалану мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану физиологиясы мен биохимиясын білу. 2. Тағамның тағамдық және биологиялық құндылығын білу. 3. Халықтың жұқпалы емес ауруларының дамуындағы тамақтану проблемаларының рөлін білу. 4. Тамақтану тарихын жинау әдістерін білу. 5. Халықтың тамақтануын зерттеудің заманауи әдістерін білу. 6. Салауатты диетаны дайындаудың заманауи тәсілдерін білу. 7. Тамақтану және қоректік заттардың мазмұны, тағамның тағамдық және биологиялық құндылығы, қоректік заттардың қажеттіліктері, ұсынылған дене салмағы, дене салмағының индексі, даму заңдылықтары бойынша стандарттар мен анықтамалық мәліметтерді білу. 8. Витаминдер / минералдардың жетіспеушілігі / уыттылығы, ісіну, бұлшықеттердің сарқылуы, тері астындағы майдың жоғалуы, дене құрамының өзгеруі, ауыз қуысының денсаулығы, тамақтану қабілеті, тәбет белгілерін білу.
		<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Еңбек функциясы 2: Тамақтану проблемаларын диагностикалау	Дағды 1: Тамақтанудың нақты мәселелерін анықтау және белгілеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тамақтануды бағалау нәтижелеріне негізделген тамақтану проблемаларын диагностикалау және қолдау тұжырымдамаларын анықтау мүмкіндігі (мысалы, этиологиясы, белгілері мен белгілері). Тамақтану проблемаларына / диагноздарына олардың ауырлығын, қауіпсіздігін, клиенттің қажеттіліктері мен қалауын, этикалық ойларын, тамақтануға байланысты араласу / көмек жоспарының проблемаға әсер ету ықтималдығын ескере отырып басымдық беру мүмкіндігі. Стандартталған терминологияны және нақты, қысылған жазбаша мәлімдемелерді қолдана отырып, тамақтану диагнозын(ларын) құжаттай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тамақтануды диагностикалау әдістері мен құралдарын, пациенттің / клиенттің және / немесе қоғамдастықтың тамақтану мәселелерін дәл, нақты және қысқаша сипаттау принциптерін білу. Тамақтану диагнозын құжаттау тәртібін білу. Антиалиментарлы тамақтану факторларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тамақтануға байланысты араласуды жоспарлау және жүзеге асыру	Дағды 1: Тамақтануға байланысты нақты араласу стратегиясын анықтау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Көмек көрсету жоспарында тиісті араласуларды анықтау және басымдық беру қабілеті. Ең жақсы қол жетімді зерттеу деректері / нақты деректер және дәлелдерге, нұсқауларға және озық тәжірибелерге негізделген ақпарат негізінде араласуды / көмек көрсету жоспарын негіздей білу. Клиентпен / олардың мүдделерін білдіретін тұлғалармен / Халықпен, көмек көрсетуді қамтамасыз ететін тұлғалармен, кәсіпқойаралық командамен және денсаулық сақтау саласындағы басқа да мамандармен ынтымақтаса білу. Мақсаттарды, артықшылықтарды, көмек көрсету қажеттіліктерін және күтілетін нәтижелерді анықтау үшін клиентпен/ олардың мүдделерін білдіретін адамдармен / халықпен және қамқоршылармен жұмыс істей білу. Тамақтануға араласуды тағайындай білу және қол жеткізуге болатын тұтынушыға бағытталған өлшенетін мақсаттар қою. Қарқындылығын, ұзақтығын және кейінгі бақылауды қоса алғанда, көмек көрсету уақыты мен жиілігін анықтай білу. Араласуды сипаттау үшін стандартты терминологияны қолдана білу. Араласуды жүзеге асыру үшін қажетті ресурстар мен бағыттарды анықтай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Нутрициологияның қазіргі аспектілерін білу. Тамақтануға байланысты араласуларды, жеке араласуды таңдау критерийлері мен шарттарын білу. Тамақтануға байланысты араласуды сипаттайтын стандартты терминологияны білу. Мамандандырылған және функционалды тағамдарды білу. Ана мен баланың тамақтану ерекшеліктерін білу. Спорттық тамақтану туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	

		7. Қартаюға қарсы тамақтану туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Тамақтануға байланысты араласуды орындау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тамақтануға байланысты араласуды / көмек жоспарын бастау мүмкіндігі. Өріптестермен, кәсіпқойаралық командамен және денсаулық сақтау саласындағы басқа да мамандармен ынтымақтаса білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тамақтануға байланысты араласуларды, жеке араласуды таңдау критерийлері мен шарттарын білу. Тамақтануға байланысты араласуды сипаттайтын стандартты терминологияны білу. Тамақтануға байланысты араласуды жүзеге асыру үшін қажетті ресурстарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тамақтануды бақылау және бағалау	Дағды 1: Тамақтану диагнозына, мақсаттарға, артықшылықтарға және тамақтануға байланысты араласу стратегияларына тікелей байланысты көрсеткіштер мен нәтижелер деректерін қадағалау және бағалау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клиенттің / олардың мүдделерін білдіретін тұлғалардың / халықтың түсінуін және олардың тамақтануға байланысты араласу шараларын / көмек көрсету жоспарын сақтауын бағалауды жүргізу мүмкіндігі. Тамақтануға байланысты араласудың / көмек көрсету жоспарының нұсқауларға сәйкес орындалатынын анықтау мүмкіндігі. Тамақтануға байланысты көмектің өлшенетін нәтижелерінің стандартталған индикаторларын таңдай білу. Тамақтануға байланысты көмек көрсетудің ықтимал қажеттіліктеріне әсерін қоса алғанда, оң немесе теріс нәтижелерді анықтау мүмкіндігі. Мониторинг деректерін тамақтану жөніндегі нұсқамалармен және белгіленген мақсаттармен немесе эталондық стандарттармен салыстыра білу. Барлық араласулар сомасының пациенттің / клиенттің / халықтың денсаулығына қатысты жалпы нәтижелер мен мақсаттарға әсерін бағалау мүмкіндігі. Қиындықтар мен араласуларға байланысты прогресті немесе прогрестің болмау себептерін бағалау мүмкіндігі. Тамақтану араласуы / көмек жоспары клиенттің / халықтың мінез-құлқындағы немесе мәртебесіндегі қалаған өзгерісті қолдайтынын немесе әсер ететінін дәлелдеуді бағалау мүмкіндігі Пациентпен / клиентпен / Халықпен ынтымақтастықта тамақтану саласындағы араласу шараларын / көмек көрсету жоспарын түзету мүмкіндігі (қажет болған жағдайда) / олардың мүдделерін білдіретін тұлғалар / қамқоршы және кәсіпқойаралық топ. Зерттеу нәтижелері, заманауи тенденциялар, озық тәжірибелер және салыстырмалы стандарттар туралы мәліметтер негізінде араласу шараларын / көмек жоспарын жақсарту немесе түзету мүмкіндігі. Алиментарлы-тәуелді ауруларға мониторинг жүргізу мүмкіндігі. Алынған материалды статистикалық өңдеуді жүргізу, оны талдау және дұрыс шешім қабылдау, тамақтану мәселелері бойынша қорытынды жасау мүмкіндігі.

		<p>13. Халықтың денсаулығын жақсарту және нығайту жөніндегі санитарлық-сауықтыру іс-шараларының кешенді жоспарына ұсыныстар бере білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тамақтану араласуларына / көмек көрсетуге ықпал ететін немесе кедергі келтіретін факторларды білу. Тамақтану диагнозына, мақсаттарға, артықшылықтарға және тамақтануға байланысты араласу стратегияларына тікелей байланысты көрсеткіштер мен нәтижелер деректерін бағалау әдістерін білу. Тамақтану гигиенасы және нутрициология мәселелері бойынша директивалық және заңнамалық құжаттарды білу. Маман нутрициологтың жұмысын ұйымдастыру бойынша нұсқаулық-әдістемелік құжаттарды білу. Рационалды және емдік-профилактикалық тамақтанудың заманауи аспектілерін білу. Тамақтану уланудың алдын алу принциптері мен тергеу әдістемесін білу. Халықтың тамақтануын зерттеудің заманауи әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру негізінде қоғамдық денсаулықты нығайту</p>	<p>Дағды 1: Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мәдени дәстүрлер мен қолда бар ресурстарды ескере отырып, халық топтарындағы тамақтану қажеттіліктерін анықтай білу. Халық топтарындағы тамақтану әдеттерін, азық-түлік сатып алу әдістерін және азық-түлік ресурстарын бағалай білу, сондай-ақ тамақтану саласындағы практикалық қызметтерді жоспарлау кезінде тиісті нәтижелерді пайдалану. Анықталған тамақтану қажеттіліктері, мәдени дәстүрлер мен қолда бар ресурстар негізінде халық топтары үшін дұрыс тамақтану бағдарламаларын әзірлеу мүмкіндігі. Денсаулық сақтау ұйымдарымен, бағдарламаларымен және қызметтерімен өзара іс-қимыл жасай отырып, салауатты тамақтану бағдарламаларын іске асыруды үйлестіре білу. Жыныстық-жас және әлеуметтік-демографиялық топтарға сәйкес Азық-түлік себетін әзірлеу және қалыптастыру бойынша кеңес беру мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дұрыс тамақтанудың принциптері мен әдістерін білу Халықтың әртүрлі топтары үшін азық-түліктің тағамдық және биологиялық құндылығын білу. Қоғамдық тамақтануды басқарудың принциптері мен әдістерін білу. Халықты тамақтандыру мәселелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді, ұлттық басшылықтарды және тамақтану саласындағы стандарттарды білу. Балалардан қарттарға және науқастардан сау адамдарға дейінгі әртүрлі популяциялардың тамақтануының нақты мәселелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдардың нутритивтік мәртебесін бағалай білу, нутритивтік-метаболикалық қолдау көрсету.

<p>спортшылардың тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау</p>	<p>Спортшылардың тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Спортшының су, май және бұлшықет қатынасын анықтау үшін дене құрамын сынау мүмкіндігі. 3. Спортшы ағзасының метаболикалық тиімділігін анықтау үшін метаболизм жылдамдығын сынау және егер ол тым төмен болса, метаболикалық тиімділікті арттыру немесе тым жоғары болса, оны төмендету жоспарын жасау мүмкіндігі. 4. Дене түрін, жаттығу режимін, метаболизмді және спорттық мақсаттарды ескере отырып, спортшыларға арналған бағдарламалар мен жеке тамақтану жоспарларын жасай білу. 5. Жаттығуға, жаттығудан кейін қалпына келтіруге, ылғалдануға, жарыстарға, салмақты бақылауға және иммунитетке қойылатын талаптарды анықтай білу. 6. Спортшыларға спорттық тамақтану мәселелері бойынша кеңес беру және спортшыларға (сонымен қатар спортшылардың отбасыларына, дәрігерлерге және жаттықтырушыларға) жеке және командалық спорт түрлері мен жаттығулардың талаптарына негізделген нақты ұсыныстар беру мүмкіндігі. 7. Тамақтану бұзылыстары, қоспаларды дұрыс қабылдау туралы спортшыларға кеңес беру мүмкіндігі. 8. Азық-түлік аллергиясы, витаминдер мен минералдардың жетіспеушілігі сияқты тамақтану мәселелерін шеше білу. 9. Жарақаттанудан немесе аурудан зардап шегетін спортшыларға тамақтану бойынша ұсыныстар бере білу 10. Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу мақсатында дене шынықтырумен айналысатын адамдармен, спортшылармен, жаттықтырушылармен, нұсқаушылармен, Денсаулық сақтау мамандарымен тиімді қарым-қатынас жасай білу. 11. Денсаулықты нығайту саясатын жүзеге асыру үшін кәсіби командалар құрамында жұмыс істей білу. 12. Кәсіби қызметте халықаралық деректер базасын тиімді пайдалана білу, зерттеу тобының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық тамақтанудың негізгі тұжырымдамалары мен принциптерін білу. 2. Спорттық нутрициология бойынша нормативтік-құқықтық актілерді білу. 3. Әр түрлі спорт түрлерінде спортшыларды даярлау үшін спорттық тамақтану ерекшеліктерін білу. 4. Спортшылар мен фитнес-спортшылардың емдік-қалпына келтіру тамақтануын білу. 5. Эргогендік диетаны білу. 6. Спорттық тамақтану қоспаларын қолдану принциптері мен ерекшеліктерін білу. 7. Спортшылар ойын және жаттығу күндерінде тұтынуы керек өнімдер мен сұйықтықтардың дұрыс мөлшерін анықтаудың принциптері мен әдістерін білу. 8. Спортшылардың өнімділігі мен жалпы денсаулығын жақсарту үшін корктік заттардың өзгеру тенденцияларын білу. 9. Әр түрлі жаттығулар кезінде диетаны оңтайландыру үшін қолданылатын мамандандырылған тағамдарды білу. <p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
---	---	---

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Өз қызметінің тиімділігін жүйелі және ұдайы бағалай білу және ұдайы жақсартуды жүзеге асыру.</p> <p>Өзінің кәсіби қызметінде ақылға қонымды іскерлік және этикалық нормаларды сақтай білу</p> <p>Құзыреттілікті көрсете білу және қауіпсіз, сапалы тәжірибе мен қызметтерді қамтамасыз ету үшін жауапкершілікті өз мойнына алу</p> <p>Клиентке бағдарланған қауіпсіз және сапалы қызметтерді ұсыну кезінде үнемі білім, Дағдылар, тәжірибе және пайымдаулар алу мүмкіндігі.</p> <p>Әр түрлі аудиторияға бағытталған коммуникация әдістерін (мысалы, ауызша, баспа, жеке, топтық, визуалды, электронды және әлеуметтік желілер) қолдана білу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Тамақ өнімдерін тұтынуудың ғылыми негізделген физиологиялық нормаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 9 желтоқсандағы № 503 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 13 қаңтарда № 14674 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Нутрициолог
10. Кәсіптің карточкасы «7.1 Нутрициолог»:		
Топтың коды:	2269-9	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	7.1 Нутрициолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Қоғамдық денсаулық сақтау маманы</p>	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау
		Біліктілік:
		-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Нутрициолог" біліктілігі". Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	"Қоғамдық денсаулық", "Қоғамдық денсаулық сақтау", Медициналық-профилактикалық іс", "Гигиена-эпидемиология" мамандықтары шеңберінде "Нутрициология"сертификаттау курсы	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттің/клиенттің/халықтың өмір сүру салты мен денсаулығының мақсаттарын ескере отырып, олардың тамақтану қажеттіліктерін бағалау жөніндегі іс-шараларды жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау, тамақтану проблемаларын диагностикалау, мәселені шешу үшін жүргізілетін іс-шараларды тағайындау, оны әрі қарай бақылау және тиімділігін бағалау, тамақтану бойынша жеке ұсынымдар беру.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттің/ халықтың тамақтануын бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі) 2. Тамақтану мәселелерін диагностикалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)

		<p>3. Тамақтануға байланысты іс-шараларды жоспарлау және іске асыру (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)</p> <p>4. Тамақтануды бағалау және мониторинг жүргізу (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру арқылы қоғамдық денсаулықты нығайту (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)</p> <p>2. Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)</p>
Еңбек функциясы 1: Клиенттің/ халықтың тамақтануын бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)	Дағды 1: Тамақтанумен байланысты мәселелерді анықтау үшін нақты және өзекті деректер мен ақпаратты бағалау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Құрылымдық тұтастықтың (жасушалық, тірек-қимыл аппараты) ас қорыту, ассимиляция және микробиом/асқазан-ішек жолы; биотрансформация және экскреция; энергия метаболизмі (мысалы, жасушалық тыныс алу, митохондрия патия, семіздік); қорғау және сауығу (иммунитет, қабыну, инфекция); тамақтану статусының теңгерімсіздігіне байланысты симптомдарды немесе проблемаларды бағалай білу;</p> <p>2. Тамақтанудың жетіспеушілігімен/тапшылығымен және/немесе теңгерімсіздігімен байланысты (мысалы, минералдық статус, амин қышқылының профилі, тотығу күйзелісі мен антиоксиданттық статус, асқазан-ішек жолының жағдайы мен ас қорытуды талдау, гормондық көрсеткіштер, қабыну маркерлері және уытты жүктеме), бір нуклеотидті полиморфизмдер сияқты геномдық биомаркерлердің (мысалы, D дәруменінің рецепторы, метилентетрагидрофолат редуктаза) стандартты және функционалдық зертханалық мәліметтерін бағалау.</p> <p>3. Тамақтанумен байланысты биохимиялық үрдістерді, сондай-ақ функциялар мен дисфункциялардың жасушалық, молекулалық және физикалық аспектілерін бағалау әдістерін, диагностикалық тесттерін, іс әрекеттерін бағалай білу.</p> <p>4. Тағамдық метаболизмді жақсартуға қоректік заттар қажеттілігі мен өмір салтын қалыптастыруға ықпал ететін эпигенетикалық әсерлерді анықтау үшін нутригеномдық/генетикалық бағалау нәтижелерін бағалау.</p> <p>5. Денсаулық сақтау саласындағы басқа мамандарға жолдау арқылы одан әрі диагностикалық тексерулерді жүргізу қажеттілігін/әлеуетті пайдасын айқындау.</p> <p>6. Жеткіліксіз тамақтанудың және тамақтану әдеті бұзылыстарының клиникалық белгілерін (мысалы, бұлшық еттің әлсіреуі; шаш пен тырнақтың құрғауы, сынғыштығы немесе жұқаруы; саркопения және қахексия) анықтай білу.</p> <p>7. Клиенттің ұстанған өмір сүру салты мен диетасын (мысалы, жоғары нәруызды, веган/вегетариандық, макробиотиктер, аюрведа, тамақты шектеу емдәмдері, биотрансформация және жою [мысалы, детоксикация] схемалары/хаттамалары, ашығу, дене белсенділігі, ұйқы) бағалау;</p> <p>8. Клиенттің қосымша қосылған емдәмдік компоненттерді (мысалы, талшықты, май қышқылдарын, фитонутриенттерді, функционалдық тамақ ингредиенттерін, шайды, эликсирлерді, тұнбаларды, дәрілік эфир майларын) дұрыс пайдалануын бағалау.</p> <p>9. Қабыну метаболиттері (мысалы, простагландиндер, тромбосандар және лейкотриендер) сияқты қабынуды бақылау механизмдері мен иммунотуляторлардың (мысалы, D дәрумені) жеткіліктілігі мен орындылығын бағалау.</p> <p>10. Халықтың нақты топтарында жас көрсеткішін, әлеуетті шектеулерді (мысалы, спортшыларды, әскери қызметкер) ескере отырып, биологиялық белсенді қоспаларды (мысалы, N-ацетилцистеин, B тобы дәрумендері,</p>

		<p>майда еритін дәрумендер, бауырдың қызметін қолдау өнімдері) тиісті тұтыуды және оларды денсаулық жағдайын немесе ауруын түзету үшін пайдалануды бағалау.</p> <p>11. Биологиялық белсенді қоспалар мен дәрі-дәрмектерді қабылдаудың артықшылықтары мен жанама әсерлерін (мысалы, сұйықтықты байланыстыру, асқазан-ішек жолдарының бұзылыстары, аллергия) бағалау.</p> <p>12. Биологиялық белсенді қоспаларды мақсаттық пайдалануға қатысты зертханалық нәтижелерін бағалау;</p> <p>13. Мәдени, этникалық және өмір сүру салты факторларын ескеретін даму, функционалдық және психикалық статусын бағалаудың дәлелденген немесе жалпы қабылданған құралдарын пайдалана білу.</p> <p>14. Тамақтану статусына ұйқы мен циркадтық ырғақтың (мысалы, дене салмағы, гормондық реттелуі, иммундық күйі) әсерін бағалау.</p> <p>15. Тамақ өнімдеріндегі, сусындардағы, сондай-ақ тамаққа арналған орапқаптау материалдарындағы, тұрмыстық тазалау құралдарындағы түрлі контаминаттардың (мысалы, пестицидтер, фталаттар, ауыр металдар, патогенді коздырғыштар сияқты токсиндер) әсерін бағалау.</p> <p>16. Тамақтануға, қан биохимиясына және функционалдық зертханалық биомаркерлерге бағдарланған физикалық тексерудің негізінде тамақтану бойынша ұсынымдарды және олардың адам үшін салдарын бағалау.</p> <p>17. Физикалық белсенділікке байланысты зат алмасу қажеттіліктерін бағалау (мысалы, гидратацияны, қоректік заттардың жеткілікті түсуін және осы заттардың қажеттіліктеріне қабынудың/тотығу күйзелісінің әсерін бағалау).</p> <p>18. Жеке метаболизмдік функцияларға нутриенттердің, сұйықтықтардың, биологиялық белсенді қоспалардың, дене белсенділігінің және өмір сүру салтының сәйкестігін анықтау.</p> <p>19. Экзогенді токсиндердің, оның ішінде ауыр металдардың, тұрақты органикалық қосылыстардың (мысалы, инсектицидтер, пестицидтер, гербицидтер, фталаттар), электромагниттік өрістердің әсер ету қаупін анықтау.</p> <p>20. Тамақтануға байланысты жіті және созылмалы асқынулардың (мысалы, асқазан-ішек, зат алмасу, инфекциялық, тірек-қимыл аппараты, гормондық бұзылыстар, ұйқының бұзылуы) қаупін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тамақтану физиологиясы мен биохимиясы туралы жүйелі білім.</p> <p>2. Интегралдық және функционалдық медицинаның жүйелі білімі.</p> <p>3. Халықта аурулардың дамуында тамақтану проблемалары туралы жүйелі білімі.</p> <p>4. Халықтың тамақтануын зерттеудің заманауи әдістерін білу.</p> <p>5. Тамақтану саласындағы және қоректік заттардың мөлшері, өнімнің тағамдық және биологиялық құндылығы, қоректік заттардың қажеттілігі, ұсынылатын дене салмағы, дене салмағының индексі, даму модельдерінің стандарттары мен анықтамалық деректерін білу.</p> <p>6. Жеткіліксіз және/немесе үйлесімсіз тамақтанудың белгілерін, аурулар мен түрлі бұзылыстардың биомаркерлерін, метаболизмге әсер ететін құрылымдық тұтастық ауытқуларының және/немесе тамақтану әдеті бұзылыстарының клиникалық белгілерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Тамақтану мәселелерін диагностикалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)</p>	<p>Тамақтанудың нақты мәселелерін анықтау және таңбалау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану бұзылыстарының дифференциалды диагнозын тұжырымдауда нәтижелерді, қарама-қайшылықты жүйелі түрде салыстыра білу. 2. Медициналық жағдайлардың, сондай-ақ негізгі жүйелердің, жолдардың және негізгі клиникалық теңгерімсіздіктердің болуын анықтау. 3. Уақытша зорығу, өсу өзгерістері және тері серпімділігінің төмендеуі сияқты аномальды маңызды клиникалық көрсеткіштерді анықтай білу. 4. Тағам жақпаушылық және ұйқының бұзылуы сияқты күтпеген салдарды болжай білу. 5. Маңыздылығына байланысты тамақтану диагнозын саралауда биохимиялық даралықты, геномдық тестілеу деректерін және олардың қоректік заттардың мұқтаждығына әсерін білу. 6. Тамақтануға байланысты диагноз қоюда, биологиялық белсенді қоспалардың ингредиенттерін қолдану мен жүйелі биология саласындағы тәжірибе мен дәлелді деректерді пайдалана білу. 7. Маңыздылығына байланысты тамақтану диагнозын (дарын) саралаудың негізгі факторы ретінде клиенттің/жеке тұлғалардың тілектерін/мақсаттарын қарастырудың маңыздылығын түсіну. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтануды диагностикалау әдістері мен құралдарын, клиенттің және /немесе қоғамдастықтың тамақтану проблемаларын дәл, анық және қысқа сипаттау принциптерін білу. 2. Тамақтануға диагноз қоюды құжаттау тәртібін білу. 3. Тамақтанудың антиалиментарлық факторларын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тамақтануға байланысты іс-шараларды жоспарлау және іске асыру (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)</p>	<p>Дағды 1: Тамақтануға байланысты іс-шараның нақты стратегиясын таңдау және қолдану</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көмек көрсету бойынша болжанған нәтижелерге қол жеткізу үшін тиісті іс-шараларды жаңа емдеу әдістерін немесе дәстүрлі емес араласуды пайдалана отырып анықтау және басымдылыққа ие болу (мысалы, функционалдық, тағамдық және жүйелі зертханалық маркерлерді бағалау, тамақтану метаболизмін оңтайландыруды қолдау үшін омыртқа мен буындардың мамандандырылған емдеу әдістерін және (немесе) емдеу әдістерін алу үшін кәсіпаралық функционалдық мамандарға жіберу). 2. Тамақтануға қатысты ұсынымдар мен белгіленген нормалардан орынды және қауіпсіз ауытқуға болатынын анықтай білу. 3. Пациентпен/клиентпен, күтім жасаушы тұлғамен, сондай-ақ өзара кәсіби командамен ынтымақтастықта көмек көрсетуді ұйымдастыра білу. 4. Өзіне-өзі қызмет көрсету немесе мінез-құлықтағы кемшіліктерді жою стратегиясын, сондай-ақ бірлескен шешімдер қабылдау арқылы қалпына келтіру нұсқаларын анықтау. 5. Негізгі мәселенің этиологиясына баса назар аударатын және алдыңғы практика мен кәсіби тәжірибені басшылыққа алатын, анықталған басымдықтардың әрқайсысы бойынша нақты араласу мен мониторинг стратегиясын таңдай білу. 6. Қолданыстағы әдістемелік нұсқауларға сәйкес биологиялық белсенді қоспаларды қолдану мәселесін қарастыру (мысалы, ұсынылатын тамақтану рационы, қауіпсіздік, халықтың кейбір топтары [мысалы, спортшылар] үшін ережелер мен нұсқаулықтар). 7. Клиенттің қажеттілігі, бекітілген мақсаттар мен нәтижелердің негізінде зертханалық зерттеулер жүргізу, сонымен қатар ұйымның/бағдарламаның саясатын және/немесе ережелерін сипаттайтын диагностикалық сынақтар-

		<p>дың немесе шаралардың нәтижелерін қадағалау, оларды жүргізу жиілігі мен уақытын, сондай-ақ көрсетілетін араласудан күтілетін нәтиженің кезеңділігін анықтай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интегралдық және функционалдық медицинадағы түрлі пәндерді білу. 2. Тамақтануға байланысты іс-шараларды, жекелеген араласуларды іріктеу критерийлері мен шарттары туралы жүйелі білім. 3. Тамақтануға байланысты іс-шараларды сипаттау үшін стандартты терминологияның жүйелі білімі. 4. Тамақтануға байланысты іс-шараларды іске асыру үшін қажетті ресурстар туралы жүйелі білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тамақтануды бағалау және мониторинг жүргізу (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)</p>	<p>Дағды 1: Тамақтануға қатысты диагноздың, іс-шараның мақсаты мен стратегияларын, нақтамалау көрсеткіштері мен нәтижелерін бағалау және қадағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің/клиенттің тамақтану бағдарламасын/көмек көрсету жоспарын сақтауға қандай да бір кедергілердің болуын анықтау. 2. Клиенттің тамақтануға қатысты мақсаттарын, әлеуметтік, физикалық және экологиялық факторларын сипаттайтын және іс-шараларға қатысуды қолдайтын қажетті нәтижелерді қамтамасыз ету үшін құралдар мен әдістерді таңдай білу. 3. Ұсынылған тұтас тамақ өнімдеріне, функционалдық өнімдерге, биологиялық белсенді қоспаларға, гликемиялық индексі төмен тамақ өнімдеріне және (немесе) қабынуға қарсы тамақ өнімдеріне клиенттің физиологиялық реакциясын бағалау және бақылау. 4. Клиенттің мақсатқа жету үшін орынсыз әдістерді қолдануын (мысалы, дәрі-дәрмектер және/немесе қоспаларды *тәртіпсіз пайдалану/тәртіп сақтамау, тамақтанудан ерікті түрде бас тарту, түрлі шектеулер мен жеке наным-сенімдері) анықтау. 5. Геномдық тестілеу нәтижелерін, функционалдық зертханалық мәліметтерді тамақтану мақсатымен/тағайындалу көрсеткіштерімен немесе эталонды стандарттармен салыстыра білу. 6. Жиналған биомаркерлерге араласудың әсерін ескеру қабілеті (мысалы, зертханалық көрсеткіштер, дене құрамының өзгеруі, суреттер [мысалы, сүйек тығыздығы]). 7. Көмек көрсету жоспарының тиімділігіне қатысты прогресті бағалау үшін бірнеше ресурстарды (мысалы, зертханалық және басқа клиникалық мәліметтер, дене салмағының/дене құрамының өзгеруі, тиісті дәрі-дәрмектер/биологиялық белсенді қоспалар*) пайдалану. 8. Алғашқы клиникалық баланстағы өзгерістерді диагностикалық тесттер, белгілер және симптомдар арқылы қадағалай білу, араласуда стратегияны өзгерту қажеттілігін қадағалау. 9. Араласу барысында жүргізілетін іс-шаралардың келесі қадамдарын анықтау мақсатында, мониторинг мәліметтері мен іс-шаралардың нәтижелерін талдау үшін, өзара кәсіби топ құруға бастамашылық ету немесе тәжірибелі маман кеңесін ұйымдастыру. 10. Клиенттің қажеттіліктерін, жаңа/пайда болған жағдайларды (мысалы, аурудың қосарлануы мен асқынуы), сондай-ақ кез келген одан әрі функционалдық немесе басқа да тесттердің нәтижелерін қанағаттандыру үшін қажеттілігіне қарай стратегияларды өзгерте білу. 11. Қосымша интегралдық және функционалдық ресурстарды ұйымдастыра білу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тамақтануға қатысты іс-шаралардың/көмектің іске асырылу барысына ықпал ететін немесе кедергі келтіретін факторлар туралы жүйелі білімі. Тамақтануға қатысты диагноздың, іс-шараның мақсаты мен стратегияларын, нақтамалау көрсеткіштері мен нәтижелерін бағалау әдістері бойынша жүйелі білімі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру арқылы қоғамдық денсаулықты нығайту (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейі)</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Анықталған тамақтану қажеттіліктерін, мәдени дәстүрлерді және қолда бар ресурстарды ескере отырып, халықтың топтары үшін әзірленген салауатты тамақтану бағдарламаларының тиімділігін бағалау. Халықтың топтарында тамақтану проблемаларын анықтау, қысқа және ұзақ мерзімге мақсат қою, маңыздылығын айқындау, қолданыстағы әдістерді жоспарлау және жетістікті бағалау. Тамақтану бағдарламасының бюджетін құрастыра білу. Медициналық ұйымдардың, мектептердің қызметкерлері, отбасының мүшелері және басқа да тұлғалар үшін тамақтануы бойынша кеңестік қызмет көрсете білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Емдік тамақтанудың қағидалары мен әдістері туралы жүйелі білімі. Қоғамдық тамақтандыруды басқарудың қағидалары мен әдістері туралы жүйелі білімі. Халықтың тамақтануын реттейтін нормативті-құқықтық актілер, тамақтану саласындағы ұлттық нұсқаулықтар мен стандарттар туралы жүйелі білімі. Балалардан бастап егде жастағы адамдарға дейінгі және аурудан бастап дені сауларға дейінгі халықтың әртүрлі топтарының тамақтануының нақты проблемаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>ҚР территориясында таратылатын биологиялық белсенді қоспаларға мониторинг жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Биологиялық белсенді қоспаларға сәйкестендіруді жүргізе білу. ҚР территориясында таратылатын биологиялық белсенді қоспаларға бақылау жүргізе білу. Биологиялық белсенді қоспаларды қолдануы бойынша кеңес беру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Биологиялық белсенді қоспалардың қауіпсіздігі бойынша нормативтік құжаттаманы білу. Биологиялық белсенді қоспалардың қауіпсіздігіне қойылатын гигиеналық талаптарды білу. Тамаққа биологиялық белсенді қоспалардың айналымы қағидаларын білу. Биологиялық белсенді қоспаларды қолдану бойынша коммуникациялық әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3:	Машықтар:

	<p>Қартаюға қарсы тамақтану саласында кеңес беру.</p>	<p>1. Жас ұлғаюына қарай болатын өзгерістерге байланысты, аурулардың даму қаупінің дәрежесін бағалау.</p> <p>2. Қартаюға қарсы бағытта тағамдық қолдау көрсету.</p> <p>3. Жасушалардың қартаю тетігін ескеріп, тамақтануды қайта құрастыру жолымен организмде биохимиялық түзетуді жүргізу.</p> <p>4. Қартаюға қарсы бағыттағы биологиялық белсенді заттарды таңдап, іріктей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қартайған және жасы егде тартқан организмнің бейімделуі мен компенсаторлық мүмкіндіктерінің, зат алмасу ерекшеліктерін білу.</p> <p>2. Геродиетиканың негізгі қағидаларын білу.</p> <p>3. Тағамдық заттектің жетіспеушілігіне байланысты қартаю механизмдерін білу.</p> <p>4. Қартаю үрдісіне тағамның эпигенетикалық әсерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау (құзыреттің кеңейтілген деңгейі)</p>	<p>Дағды 1: Спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және қолдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қол жеткізілген спорттық нәтижелерді ескере отырып, спортшылардың тамақтану бағдарламаларының тиімділігін бағалау.</p> <p>2. Спортшылардың проблемаларын анықтау, қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді мақсаттар қою, басымдықтарды белгілеу, қолданылатын әдістерді жоспарлау және прогресті бағалау.</p> <p>3. Спорт командасының мүшелерін және спортшылардың отбасын спорттық тамақтануға үйрету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорттық тамақтанудың негізгі тұжырымдамасы мен қағидалары бойынша жүйелі білім.</p> <p>2. Спорттық тамақтануға арналған қоспаларды қолдану қағидалары мен ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Жарыс ойыны және жаттығу күндері спортшылар тұтынатын тамақ өнімдері мен сұйықтықтардың дұрыс мөлшерін анықтау принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>4. Спортшылардың жұмыс қабілеттілігін және жалпы денсаулығын жақсарту үшін, тағамдық заттекті тұтытудағы өзгерістер үрдісін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Өз қызметінің тиімділігін жүйелі және тұрақты бағалау мен үздіксіз жетілдіруді жүзеге асыру дағдылары.</p> <p>Кәсіби қызметте іскерлік және этикалық нормаларды сақтау дағдылары</p> <p>Қауіпсіз, сапалы тәжірибе мен қызмет көрсету үшін жауапкершілікті өз мойнына алу дағдысы.</p> <p>Клиенттерге бағдарланған қауіпсіз және сапалы қызмет көрсету кезінде білімді, дағдыны, тәжірибені және пайымдауды үздіксіз меңгеру дағдылары.</p> <p>Басқалармен қарым-қатынас жасау кезінде сыни ойлау мен туындаған мәселелерді шешу дағдыларын көрсетеді.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы тәуелсіздігі мен жауапкершілігі.</p> <p>Ұйымдастырушылық қабілеті.</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 9 желтоқсандағы № 503 бұйрығы "Тамақ өнімдерін тұтынудың ғылыми негізделген физиологиялық нормаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 13 қаңтарда № 14674 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Тамақтану жөніндегі маман	
11. Кәсіптің карточкасы «7.2 Нутрициолог»:			
Топтың коды:	2269-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.2 Нутрициолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Қоғамдық денсаулық сақтау маманы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Нутрициолог" Біліктілігі. СБШ бойынша 7.1 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттің / клиенттің / халықтың өмір салты мен денсаулық мақсаттарын ескере отырып, тамақтану қажеттілігін бағалау, тамақтану проблемаларын диагностикалау, тамақтану араласуларының тиімділігі мен мониторингі мен бағалауын жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау, тамақтану бойынша жеке ұсыныстар беру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттің / халықтың тамақтануын бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 2. Тамақтану проблемаларын диагностикалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 3. Тамақтануға байланысты араласуды жоспарлау және жүзеге асыру (кеңейтілген құзыреттілік деңгейімен) 4. Тамақтануды бақылау және бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 5. Нутрициологиялық көмек мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 6. Нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау 	
	Қосымша еңбек функциялары:		

		<p>1. Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру негізінде қоғамдық денсаулықты нығайту (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)</p> <p>2. Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Клиенттің / халықтың тамақтануын бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)</p>	<p>Дағды 1: Тамақтануға байланысты мәселелерді анықтау үшін нақты және өзекті деректер мен ақпаратты бағалауды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Құрылымдық тұтастықтың (жасушалық, бұлшықет-қаңқа) теңгерімсіздігімен байланысты белгілерді немесе проблемаларды бағалау мүмкіндігі; ас қорыту, ассимиляция және микробиома / асқазан-ішек жолдары; биотрансформация және жою; энергия алмасуы (мысалы, жасушалық тыныс алу, митохондрия патия, семіздік); қорғау және қалпына келтіру (иммунитет, қабыну, инфекция); тамақтану жағдайы.</p> <p>2. Тамақтанудың жеткіліксіздігімен, жетіспеушілігімен және / немесе теңгерімсіздігімен байланысты стандартты және функционалды зертханалық деректерді бағалау мүмкіндігі (мысалы, минералды күй, аминқышқылдарының профилі, тотығу стрессі және антиоксиданттық күй, асқазан-ішек жолдарының жағдайы және ас қорыту нәжісін талдау, гормоналды көрсеткіштер, қабыну маркерлері және токсикалық жүктеме), бір нуклеотидті полиморфизмдер сияқты геномдық биомаркерлер (мысалы, D дәрумені рецепторы, метилентетрагидрофолат редуктаза).</p> <p>3. Диагностикалық сынақтарды, процедураларды және биохимиялық процестерді, сондай-ақ тамақтануға байланысты функциялар мен дисфункциялардың жасушалық, молекулалық және физикалық аспектілерін бағалаудың басқа әдістерін бағалау мүмкіндігі.</p> <p>4. Тамақтану метаболизмін жақсарту үшін қоректік заттар мен өмір салтына ерекше қажеттіліктерге ықпал ететін эпигенетикалық әсерлерді анықтау үшін нутригеномиялық / генетикалық бағалау нәтижелерін бағалайды.</p> <p>5. Денсаулық сақтау саласындағы басқа мамандарға Жолдау арқылы одан әрі диагностикалық тексерулерді бастау қажеттілігін / ықтимал пайдасын анықтайды.</p> <p>6. Дұрыс тамақтанбаудың және тамақтанудың бұзылуының клиникалық белгілерін анықтай білу (мысалы: дистрофия, құрғақ, сынғыш немесе жұқарған шаш пен тырнақ; саркопения және кахексия).</p> <p>7. Клиенттің диетасы мен өмір салтын бағалай білу (мысалы, ақуызы жоғары, вегетариандық / вегетариандық, макробиотиктер, аюрведа, диетаны алып тастау, биотрансформация және жою [мысалы, детоксикация] схемалар / хаттамалар, ораза, физикалық белсенділік, ұйқы);</p> <p>8. Клиенттің қосылған диеталық компоненттерді (мысалы, талшықтар, май қышқылдары, фитонутриенттер, Функционалды тамақтану ингредиенттері, шай, эликсирлер, тұнбалар, емдік эфир майлары) дұрыс пайдалануын бағалау мүмкіндігі.</p> <p>9. Шеберлік эйкозаноидты метаболиттер (мысалы, простагландиндер, тромбоксандар және лейкотриендер) және иммуномодуляторлар (мысалы, D дәрумені) сияқты қабынуды бақылау механизмдерінің барабарлығы мен орындылығын бағалайды.</p> <p>10. Жас ерекшеліктерін, белгілі бір популяциялардағы ықтимал шектелулерді (мысалы, спортшылар, әскери қызметкерлер) және оларды денсаулық жағдайын немесе ауруды түзету үшін қолдануды ескере отырып, тағамдық қоспаларды (мысалы, N-ацетилцистеин, B дәрумендері, майда еритін витаминдер, бауырды қолдау өнімдері) дұрыс пайдалануды бағалау мүмкіндігі.</p>

		<p>11. Диеталық қоспалар мен дәрі-дәрмектердің тамақтануға байланысты артықшылықтары мен жанама әсерлерін бағалау мүмкіндігі (мысалы, сұйықтықтың сақталуы, асқазан-ішек жолдарының бұзылуы, аллергия).</p> <p>12. Биологиялық белсенді қоспаларды мақсатты пайдалануға қатысты зертханалық зерттеулердің нәтижелерін бағалай білу;</p> <p>13. Мәдени, этникалық және өмір салты факторларын ескеретін дамуды, функционалдық және психикалық мәртебені (мысалы, Карновский шкаласы және т.б.) бағалаудың дәлелденген немесе жалпы қабылданған құралдарын қолдана білу.</p> <p>14. Тамақтану күйіне әсер ету үшін ұйқы күйін және тәуліктікмақты бағалау мүмкіндігі (мысалы, салмақ, гормоналды реттеу, иммундық күй).</p> <p>15. Тамақ өнімдеріндегі, сусындардағы, сондай-ақ тамақ контейнерлеріндегі және тұрмыстық тазартқыштардағы (мысалы, пестицидтер, фталаттар, ауыр металдар, патогендер сияқты токсиндер) қоршаған ортаға әсерін бағалау мүмкіндігі.</p> <p>16. Тамақтану бойынша ұсыныстарды және оларды бағалай білу тамақтануға, қан биохимиясына және функционалды зертханалық биомаркерлерге бағытталған физикалық тексеруге негізделген адамның салдары.</p> <p>17. Физикалық белсенділікке байланысты метаболикалық қажеттіліктерді бағалай білу (мысалы, ылғалдану күйін, қоректік заттарды қабылдаудың жеткіліктілігін және қабыну / тотығу стрессінің қоректік заттарға әсерін бағалау).</p> <p>18. Азық-түліктің, сұйықтықтардың, диеталық қоспалардың, физикалық белсенділіктің және өмір салтының жеке метаболикалық функцияларға сәйкестігін анықтау мүмкіндігі.</p> <p>19. Ауыр металдарды, тұрақты органикалық қосылыстарды (мысалы, Инсектицидтер, пестицидтер, гербицидтер, фталаттар), электромагниттік өрістерді қоса алғанда, экзогендік токсиндердің әсер ету қаупін анықтау мүмкіндігі.</p> <p>20. Тамақтануға байланысты созылмалы және өткір асқынулардың қаупін бағалау мүмкіндігі (мысалы, асқазан-ішек, метаболикалық, инфекциялық, тірек-қимыл аппараты, гормоналды бұзылулар, ұйқының бұзылуы).</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану физиологиясы мен биохимиясы туралы жүйелік білім. 2. Интегративті және функционалды медицинаның жүйелік білімі. 3. Халық ауруларының дамуындағы тамақтану мәселелерін жүйелі түрде білу. 4. Халықтың тамақтануын зерттеудің заманауи әдістерін білу. 5. Тамақтану және қоректік заттардың мазмұны, тағамның тағамдық және биологиялық құндылығы, қоректік заттардың қажеттіліктері, ұсынылған дене салмағы, дене салмағының индексі, даму заңдылықтары бойынша стандарттар мен анықтамалық мәліметтерді білу. 6. Тамақтанудың жеткіліксіздігінің және / немесе теңгерімсіздігінің белгілерін және тамақтанудың бұзылуымен байланысты аурулар мен бұзылулардың биомаркерлерін, дұрыс тамақтанбаудың клиникалық белгілерін және / немесе метаболизмге әсер ететін құрылымдық тұтастықтың ауытқуларын, тамақтанудың бұзылуының клиникалық белгілерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Тамақтану проблемаларын диагностикалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)</p>	<p>Тамақтанудың нақты мәселелерін анықтау және белгілеу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтанудың дифференциалды диагнозын (ларын) тұжырымдау кезінде нәтижелерді жүйелі түрде салыстыру және түсіндіру мүмкіндігі. 2. Медициналық жағдайлардың, сондай-ақ олардың негізінде жатқан жүйелердің, жолдардың және негізгі клиникалық теңгерімсіздіктердің болуын анықтау мүмкіндігі. 3. Уақытша сарқылу, өсудің өзгеруі және терінің серпімділігінің төмендеуі сияқты патологиялық маңызды клиникалық көрсеткіштерді анықтай білу. 4. Азық-түлікке төзбеушілік және ұйқының бұзылуы сияқты күтпеген салдарды болжай білу. 5. Биохимиялық даралықты, геномдық тестілеу деректерін және тамақтану диагноздарын маңыздылық ретімен саралау кезінде қоректік заттардың қажеттілігіне әсерін ескеру мүмкіндігі. 6. Тамақтану диагнозын (ларын) саралау үшін жүйелік биология және биологиялық белсенді қоспалар ингредиенттерін қолдану саласындағы тәжірибе мен дәлелді деректерді пайдалана білу. 7. Клиенттің / олардың мүдделерін білдіретін адамдардың тілектерін / мақсаттарын есепке алудың маңыздылығын маңыздылығы бойынша тамақтану диагнозын (ларын) саралаудың негізгі факторы ретінде түсіну қабілеті. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтануды диагностикалау әдістері мен құралдарын, клиенттің және / немесе қоғамдастықтың тамақтану мәселелерін дәл, нақты және қысқаша сипаттау принциптерін білу. 2. Тамақтану диагнозын құжаттау тәртібін білу. 3. Антиалиментарлы тамақтану факторларын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тамақтануға байланысты араласуды жоспарлау және жүзеге асыру (кеңейтілген құзыреттілік деңгейімен)</p>	<p>Дағды 1: Тамақтануға байланысты нақты араласу стратегиясын таңдау және қолдану</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген нәтижелерге қол жеткізу үшін жаңа емдеу әдістерін немесе дәстүрлі емес араласуларды қолдана отырып, көмек көрсету жоспарындағы тиісті араласуларды анықтау және басымдық беру мүмкіндігі (мысалы, функционалды, тамақ және жүйелік зертханалық маркерлерді бағалау, омыртқа мен буындарды емдеудің және / немесе емдеудің мамандандырылған әдістерін алу үшін кәсіби функционалды мамандарға жолдама).тамақ метаболизмін оңтайландыру). 2. Белгіленген тамақтану стандарттары мен ұсыныстарынан қашан орынды және қауіпсіз ауытқу керектігін анықтай білу. 3. Пациентпен / клиентпен, қамқоршымен, сондай-ақ кәсіпқойаралық командамен ынтымақтастықта көмек көрсетуді ұйымдастыра білу. 4. Өзіне-өзі қызмет көрсетудегі немесе мінез-құлықтағы кемшіліктерді жою стратегияларын, сондай-ақ бірлескен шешім қабылдау арқылы қалпына келтіру нұсқаларын анықтай білу. 5. Негізгі мәселенің этиологиясына бағытталған және алдыңғы тәжірибе мен кәсіби тәжірибені басшылыққа алатын анықталған басымдықтардың әрқайсысы үшін нақты араласу және бақылау стратегияларын таңдау мүмкіндігі. 6. Қолданыстағы нұсқауларға сәйкес диеталық қоспаларды қолдануды қарастыра білу (мысалы, ұсынылған диета, қауіпсіздік, белгілі бір популяциялар үшін ережелер мен ережелер [мысалы, спортшылар]). 7. Диагностикалық сынақтардың немесе процедуралардың нәтижелерін, сондай-ақ клиенттің қажеттіліктеріне, белгіленген мақсаттар мен нәтиже-

		<p>лерге негізделген зертханалық сынақтарды, сондай-ақ қажет болған жағдайда ұйымның / бағдарламаның саясатын және / немесе ережелерін көрсететін күтілетін араласу реакциясын (ларын) жүргізу және бақылау үшін уақыт пен жиілікті анықтау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Интегративті және функционалды медицинадағы әртүрлі пәндерді білу. 2. Тамақтануға байланысты араласулар, жеке араласуды таңдау критерийлері мен шарттары туралы жүйелі білім. 3. Тамақтануға байланысты араласуды сипаттайтын стандартты терминологияның жүйелік білімі. 4. Тамақтануға байланысты араласуды жүзеге асыру үшін қажетті ресурстарды жүйелі түрде білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тамақтануды бақылау және бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)</p>	<p>Дағды 1: Тамақтану диагнозына, мақсаттарға, артықшылықтарға және тамақтануға байланысты араласу стратегияларына тікелей байланысты көрсеткіштер мен нәтижелер деректерін қадағалау және бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Түсіну үшін кедергілердің бар-жоғын және олардың пациенттің / клиенттің тамақтану бағдарламасын / күтім жоспарын орындауына әсер ететіндігін анықтай білу. 2. Клиенттің әлеуметтік, физикалық және экологиялық факторларын, тамақтану мақсаттарын көрсететін және араласуға қатысуды қолдайтын қажетті нәтижелерді қамтамасыз ету үшін құралдар мен әдістерді таңдау мүмкіндігі. 3. Клиенттің ұсынылған тұтас тағамдарға, функционалды тағамдарға, диеталық қоспаларға, гликемиялық индексі төмен тағамдарға және / немесе қабынуға қарсы тағамдарға физиологиялық реакциясын бақылау және бағалау мүмкіндігі. 4. Күтпеген салдарды азайту мүмкіндігі (мысалы, артық салмақ жоғалту жылдамдығы, қандағы қанттың өзгергіштігі) немесе клиенттің мақсатқа жетудің сәйкес емес әдістерін қолдануы (мысалы, дәрі-дәрмектер және / немесе диеталық қоспалар * тұрақсыз пайдалану / сақтамау, тамақтанудан өз еркімен бас тарту, шектеулер және жеке сенімдер). 5. Геномдық тестілеу нәтижелерін, функционалды зертханалық деректерді тамақтану мақсаттарымен / мақсаттарымен немесе анықтамалық стандарттармен салыстыру мүмкіндігі. 6. Жиналған биомаркерлерге араласудың әсерін ескеру мүмкіндігі (мысалы, зертханалық көрсеткіштер, дене құрамының өзгеруі, кескіндер [мысалы, сүйек тығыздығы]). 7. Күтім жоспарының тиімділігіне қатысты прогресті бағалау үшін бірнеше ресурстарды қолдана білу (мысалы, зертханалық және басқа клиникалық мәліметтер, дене салмағының / дене құрамының өзгеруі, тиісті дәрі-дәрмектер / тағамдық қоспалар*). 8. Араласу стратегияларындағы өзгерістердің қажеттілігін бақылау үшін диагностикалық сынақтар, белгілер мен белгілер арқылы негізгі клиникалық баланстағы өзгерістерді бақылау мүмкіндігі. 9. Интервенциялар үшін келесі қадамдарды анықтау үшін мониторинг деректері мен араласу нәтижелерін талдау үшін кәсіби топ құруды бастау немесе тәжірибешімен кеңесу мүмкіндігі. 10. Қажет болған жағдайда клиенттің қажеттіліктерін, жаңа / туындаған жағдайларды (мысалы, қатар жүретін аурулар мен асқынулар) және кез-келген функционалды немесе басқа сынақтардың нәтижелерін қанағаттандыру үшін араласу стратегияларын өзгерту мүмкіндігі.

		<p>11. Қосымша интегративті және функционалды ресурстарды ұйымдастыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тамақтану араласуларына / көмек көрсетуге ықпал ететін немесе кедергі келтіретін факторларды жүйелі түрде білу.</p> <p>2. Тамақтану диагнозына, мақсаттарға, артықшылықтарға және тамақтануға байланысты араласу стратегияларына тікелей байланысты көрсеткіштер мен нәтижелер деректерін бағалау әдістері туралы жүйелі білім.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Нутрициологиялық көмек мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)	Дағды 1: Нутрициолог пен денсаулық сақтаудың өзге де мамандарына тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету	<p>Машықтар:</p> <p>1. Нутрициолог пен денсаулық сақтаудың өзге де мамандарына ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсете білу.</p> <p>2. Ересектер мен балалардағы күрделі нутрициологиялық көмек жағдайларында нутрициолог пен денсаулық сақтаудың өзге де мамандарына консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыра білу.</p> <p>3. Нутрициологиялық көмектің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу.</p> <p>4. Тамақтануды басқарудың мақсатты топтарын басқара білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нутрициологтың ұйымдастырушылық-әдістемелік көмегін реттейтін құжаттарды білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Салауатты тамақтану саласында жеке нутрициологиялық консалтингті ұйымдастыру және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дұрыс тамақтану бойынша жеке кеңес беру мүмкіндігі.</p> <p>2. Food-коучинг дағдыларын қолдана білу.</p> <p>3. Тамақтану мәселелерінде мүдделі тұлғалардың жұмысын үйлестіре білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ДДҰ-ның тамақтануды, физикалық белсенділікті және денсаулықты оңтайландыру бойынша жаһандық стратегияларын білу.</p> <p>2. ХНИЗДІҢ алдын алуға бағытталған заманауи тамақтану тәсілдері мен диеталарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Тамақтану саласындағы медиа құрылымдармен (БАҚ) Интеграция және консалтинг.	<p>Машықтар:</p> <p>1. БАҚ өкілдеріне салауатты және қауіпсіз тамақтану мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсете білу.</p> <p>2. Тамақтану гигиенасы және нутрициология мәселелері бойынша БАҚ өкілдерімен кездесулер, консультациялар ұйымдастыру және өткізу қабілеті.</p> <p>3. Теле және радиоэфирлер үшін тамақтану бойынша өзекті тақырыптарды таңдауда көмек көрсете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулық сақтау және нутрициология саласындағы нормативтік-құқықтық актілерді білу.</p> <p>2. Салауатты өмір салты, дұрыс тамақтану принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

		<p>3. Тағамның тағамдық және биологиялық құндылығын білу.</p> <p>4. Азық-түлік өндірісінің инновациялық технологияларын білу және дұрыс тамақтану рационын таңдау.</p> <p>5. Тамақтану әдеттерін өзгертудің заманауи тәсілдерін білу.</p> <p>6. Тамақтану гигиенасы мен нутрициология бойынша өзекті мәселелерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектер мен балаларға нутрициологиялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелер мен мамандардың жұмысын ұйымдастыра білу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру жөніндегі регламенттеуші құжаттарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Нутрициологтардың қызметін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және жинақтау сапасын бақылау мүмкіндігі.</p> <p>2. Есепті нысандар бойынша денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға есептілікті уақтылы ұсыну дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нутрициологиялық көмек қызметін бақылау жөніндегі регламенттеуші құжаттарды білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру негізінде қоғамдық денсаулықты нығайту (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)</p>	<p>Дағды 1: Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Анықталған тамақтану қажеттіліктері, мәдени дәстүрлер мен қолда бар ресурстар негізінде халық топтары үшін салауатты тамақтану бағдарламаларының тиімділігін бағалай білу.</p> <p>2. Халық топтарындағы тамақтану проблемаларын анықтай білу, қысқа және ұзақ мерзімді мақсаттар қою, басымдықтарды белгілеу, қолданылатын әдістерді жоспарлау және прогресті бағалау.</p> <p>3. Сервистік бөлімде тамақтану бағдарламасының бюджетін құра білу.</p> <p>4. Медициналық ұйымдардың, отбасылардың, мектептердің және өзге де тұлғалардың персоналы үшін тамақтану бойынша консультациялық қызметтер көрсете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Емдік-профилактикалық тамақтану принциптері мен әдістерін жүйелі білу</p> <p>2. Қоғамдық тамақтануды басқару принциптері мен әдістері туралы жүйелі білім.</p> <p>3. Халықты тамақтандыру мәселелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді, ұлттық басшылықтарды және тамақтану саласындағы стандарттарды жүйелі түрде білу.</p> <p>4. Балалардан қарттарға және науқастардан сау адамдарға дейінгі әртүрлі популяциялардың тамақтануының нақты мәселелерін білу.</p>
		шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 2: ҚР аумағында сатылатын биологиялық белсенді қоспаларға мониторинг жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Биологиялық белсенді қоспаларды сәйкестендіру мүмкіндігі. 2. ҚР аумағында сатылатын тағамға биологиялық белсенді қоспаларды бақылауды жүргізу мүмкіндігі. 3. Биологиялық белсенді қоспаларды қолдану бойынша консалтингті жүзеге асыру мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тағамға биологиялық белсенді қоспалардың қауіпсіздігі жөніндегі нормативтік құжаттаманы білу. 2. Диеталық қоспалардың қауіпсіздігіне қойылатын гигиеналық талаптарды білу. 3. Диеталық қоспалардың тағамға айналу ережелерін білу. 4. Диеталық қоспаларды қолданудың коммуникациялық әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Қартаюға қарсы тамақтану бойынша кеңес беру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жасқа байланысты өзгерістермен байланысты аурулардың даму қаупінің дәрежесін бағалай білу. 2. Қартаюға қарсы бағытта қоректік қолдау көрсете білу. 3. Жасушалардың қартаю механизмін ескере отырып, тамақтануды қайта құру арқылы организмде биохимиялық түзету жүргізу мүмкіндігі. 4. Эйджингке қарсы бағыттағы биологиялық белсенді заттарды таңдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Метаболизмнің ерекшеліктерін, қартайған және қартайған кездегі ағзаның бейімделу және компенсаторлық мүмкіндіктерін білу. 2. Геродиетиканың негізгі принциптерін білу. 3. Қоректік заттардың жетіспеушілігімен байланысты қартаю механизмдерін білу. 4. Тағамның қартаю процестеріне эпигенетикалық әсерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қартаюға қарсы тамақтану бойынша кеңес беру.
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)	Дағды 1: Спортшылардың тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қол жеткізілген спорттық нәтижелерді ескере отырып, спортшылардың тамақтану бағдарламаларының тиімділігін бағалай білу. 2. Спортшылардың проблемаларын анықтай білу, қысқа және ұзақ мерзімді мақсаттар қою, басымдықтарды белгілеу, қолданылатын әдістерді жоспарлау және прогресті бағалау. 3. Спорт командасының мүшелерін және спортшылар отбасын спорттық тамақтану бойынша оқыта білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық тамақтанудың негізгі тұжырымдамалары мен принциптері туралы жүйелі білім. 2. Спорттық тамақтану қоспаларын қолдану принциптері мен ерекшеліктерін білу.

		3. Спортшылар ойын және жаттығу күндерінде тұтынуы керек өнімдер мен сұйықтықтардың дұрыс мөлшерін анықтаудың принциптері мен әдістерін білу.	
		4. Спортшылардың өнімділігі мен жалпы денсаулығын жақсарту үшін ко-ректік заттардың өзгеру тенденцияларын білу.	
	Дағдыны тану мүмкінді-гі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойы-латын талаптар:	<p>Өз қызметінің тиімділігін жүйелі және тұрақты бағалау дағдылары және үнемі жетілдіруді жүзеге асы-ру.</p> <p>Кәсіби қызметінде ақылға қонымды іскерлік және этикалық нормаларды сақтау дағдылары.</p> <p>Қауіпсіз, сапалы тәжірибе мен қызметтерді қамтамасыз ету үшін жауапкершілікті өз мойнына алу дағ-дылары</p> <p>Клиентке бағытталған қауіпсіз және сапалы қызметтерді ұсыну кезінде үнемі білім, Дағдылар, тәжіри-бе және пайымдау дағдылары.</p> <p>Шеберлік сыни ойлауды және басқалармен қарым-қатынас кезінде проблемаларды шешу дағдыларын көрсетеді.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы дербестік және жауапкершілік.</p> <p>Ұйымдастырушылық қабілеттер.</p>		
Техникалық регламент-тер мен ұлттық стандарт-тардың тізімі:	"Тамақ өнімдерін тұтынуудың ғылыми негізделген физиологиялық нормаларын бекіту туралы" Қазақ-стан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 9 желтоқсандағы № 503 бұйрығы (Қа-зақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 13 қаңтарда № 14674 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Тамақтану жөніндегі маман	
12. Кәсіптің карточкасы «7.3 Нутрициолог»:			
Топтың коды:	2269-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Нутрициолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік білікті-лік сипаттамалары бой-ынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту тура-лы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 бо-лып тіркелген)		
	Қоғамдық денсаулық сақтау маманы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистра-тура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қой-ылатын талаптар:	"Нутрициолог"Біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжі-рибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сerti-фикаты.		
Формалды емес және ин-формалы біліммен байла-ныс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттің / клиенттің / халықтың өмір салты мен денсаулық мақсаттарын ескере отырып, тамақтану қажеттілігін бағалау, тамақтану проблемаларын диагностикалау, тамақтану араласуларының тиімділігі мен мониторингі мен бағалауын жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау, тамақтану бойынша жеке ұсыныстар беру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттің / халықтың тамақтануын бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 2. Тамақтану проблемаларын диагностикалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 3. Тамақтануға байланысты араласуды жоспарлау және жүзеге асыру (кеңейтілген құзыреттілік деңгейімен) 4. Тамақтануды бақылау және бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 5. Нутрициологиялық көмек мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 6. Нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру негізінде қоғамдық денсаулықты нығайту (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен) 2. Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)
Еңбек функциясы 1: Клиенттің / халықтың тамақтануын бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)	<p>Дағды 1:</p> <p>Тамақтануға байланысты проблемаларды анықтау үшін нақты және өзекті деректер мен ақпаратты бағалауды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылымдық тұтастықтың (жасушалық, бұлшықет-қаңқа) теңгерімсіздігімен байланысты белгілерді немесе проблемаларды бағалау мүмкіндігі; ас қорыту, ассимиляция және микробиома / асқазан-ішек жолдары; биотрансформация және жою; энергия алмасуы (мысалы, жасушалық тыныс алу, митохондрия патия, семіздік); қорғау және қалпына келтіру (иммунитет, қабыну, инфекция); тамақтану жағдайы. 2. Тамақтанудың жеткіліксіздігімен, жетіспеушілігімен және / немесе теңгерімсіздігімен байланысты стандартты және функционалды зертханалық деректерді бағалау мүмкіндігі (мысалы, минералды күй, аминқышқылдарының профилі, тотығу стрессі және антиоксиданттық күй, асқазан-ішек жолдарының жағдайы және ас қорыту нәжісін талдау, гормоналды көрсеткіштер, қабыну маркерлері және токсикалық жүктеме), бір нуклеотидті полиморфизмдер сияқты геномдық биомаркерлер (мысалы, D дәрумені рецепторы, метилентетрагидрофолат редуктаза). 3. Диагностикалық сынақтарды, процедураларды және биохимиялық процестерді, сондай-ақ тамақтануға байланысты функциялар мен дисфункциялардың жасушалық, молекулалық және физикалық аспектілерін бағалаудың басқа әдістерін бағалау мүмкіндігі. 4. Тамақтану метаболизмін жақсарту үшін қоректік заттар мен өмір салтына ерекше қажеттіліктерге ықпал ететін эпигенетикалық әсерлерді анықтау үшін нутригеномиялық / генетикалық бағалау нәтижелерін бағалайды. 5. Денсаулық сақтау саласындағы басқа мамандарға Жолдау арқылы одан әрі диагностикалық тексерулерді бастау қажеттілігін / ықтимал пайдасын анықтайды. 6. Дұрыс тамақтанбаудың және тамақтанудың бұзылуының клиникалық белгілерін анықтай білу (мысалы: дистрофия, құрғақ, сынғыш немесе жұқарған шаш пен тырнақ; саркопения және кахексия). 7. Клиенттің диетасы мен өмір салтын бағалай білу (мысалы, ақуызы жоғары, вегетариандық / вегетариандық, макробактер, аюрведа, диетаны

алып тастау, биотрансформация және жою [мысалы, детоксикация] схемалар / хаттамалар, ораза, физикалық белсенділік, ұйқы);

8. Клиенттің қосылған диеталық компоненттерді (мысалы, талшықтар, май қышқылдары, фитонутриенттер, Функционалды тамақтану ингредиенттері, шай, эликсирлер, тұнбалар, емдік эфир майлары) дұрыс пайдалануын бағалау мүмкіндігі.

9. Шеберлік эйкозаноидты метаболиттер (мысалы, простагландиндер, тромбоксандар және лейкотриендер) және иммуномодуляторлар (мысалы, D дәрумені) сияқты қабынуды бақылау механизмдерінің барабарлығы мен орындылығын бағалайды.

10. Жас ерекшеліктерін, белгілі бір популяциялардағы ықтимал шектеулерді (мысалы, спортшылар, әскери қызметкерлер) және оларды денсаулық жағдайын немесе ауруды түзету үшін қолдануды ескере отырып, тағамдық қоспаларды (мысалы, N-ацетилцистеин, B дәрумендері, майда еритін витаминдер, бауырды қолдау өнімдері) дұрыс пайдалануды бағалау мүмкіндігі.

11. Диеталық қоспалар мен дәрі-дәрмектердің тамақтануға байланысты артықшылықтары мен жанама әсерлерін бағалау мүмкіндігі (мысалы, сұйықтықтың сақталуы, асқазан-ішек жолдарының бұзылуы, аллергия).

12. Биологиялық белсенді қоспаларды мақсатты пайдалануға қатысты зертханалық зерттеулердің нәтижелерін бағалай білу;

13. Мәдени, этникалық және өмір салты факторларын ескеретін дамуды, функционалдық және психикалық мәртебені (мысалы, Карновский шкаласы және т.б.) бағалаудың дәлелденген немесе жалпы қабылданған құралдарын қолдана білу.

14. Тамақтану күйіне әсер ету үшін ұйқы күйін және тәуліктікмақты бағалау мүмкіндігі (мысалы, салмақ, гормоналды реттеу, иммундық күй).

15. Тамақ өнімдеріндегі, сусындардағы, сондай-ақ тамақ контейнерлеріндегі және тұрмыстық тазартқыштардағы (мысалы, пестицидтер, фталаттар, ауыр металдар, патогендер сияқты токсиндер) қоршаған ортаға әсерін бағалау мүмкіндігі.

16. Тамақтану бойынша ұсыныстарды және оларды бағалай білу тамақтануға, қан биохимиясына және функционалды зертханалық биомаркерлерге бағытталған физикалық тексеруге негізделген адамның салдары.

17. Физикалық белсенділікке байланысты метаболкалық қажеттіліктерді бағалай білу (мысалы, ылғалдану күйін, қоректік заттарды қабылдаудың жеткіліктілігін және қабыну / тотығу стрессінің қоректік заттарға әсерін бағалау).

18. Азық-түліктің, сұйықтықтардың, диеталық қоспалардың, физикалық белсенділіктің және өмір салтының жеке метаболкалық функцияларға сәйкестігін анықтау мүмкіндігі.

19. Ауыр металдарды, тұрақты органикалық қосылыстарды (мысалы, Инсектицидтер, пестицидтер, гербицидтер, фталаттар), электромагниттік өрістерді қоса алғанда, экзогендік токсиндердің әсер ету қаупін анықтау мүмкіндігі.

20. Тамақтануға байланысты созылмалы және өткір асқинулардың қаупін бағалау мүмкіндігі (мысалы, асқазан-ішек, метаболкалық, инфекциялық, тірек-қимыл аппараты, гормоналды бұзылулар, ұйқының бұзылуы).

Білімдер:

1. Тамақтану физиологиясы мен биохимиясы туралы жүйелік білім.
2. Интегративті және функционалды медицинаның жүйелік білімі.

		<p>3. Халық ауруларының дамуындағы тамақтану мәселелерін жүйелі түрде білу.</p> <p>4. Халықтың тамақтануын зерттеудің заманауи әдістерін білу.</p> <p>5. Тамақтану және қоректік заттардың мазмұны, тағамның тағамдық және биологиялық құндылығы, қоректік заттардың қажеттіліктері, ұсынылған дене салмағы, дене салмағының индексі, даму заңдылықтары бойынша стандарттар мен анықтамалық мәліметтерді білу.</p> <p>6. Тамақтанудың жеткіліксіздігінің және / немесе теңгерімсіздігінің белгілерін және тамақтанудың бұзылуымен байланысты аурулар мен бұзылулардың биомаркерлерін, дұрыс тамақтанбаудың клиникалық белгілерін және / немесе метаболизмге әсер ететін құрылымдық тұтастықтың ауытқуларын, тамақтанудың бұзылуының клиникалық белгілерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тамақтану проблемаларын диагностикалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)	Дағды 1: Тамақтанудың нақты мәселелерін анықтау және белгілеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтанудың дифференциалды диагнозын (ларын) тұжырымдау кезінде нәтижелерді жүйелі түрде салыстыру және түсіндіру мүмкіндігі. 2. Медициналық жағдайлардың, сондай-ақ олардың негізінде жатқан жүйелердің, жолдардың және негізгі клиникалық теңгерімсіздіктердің болуын анықтау мүмкіндігі. 3. Уақытша сарқылу, өсудің өзгеруі және терінің серпімділігінің төмендеуі сияқты патологиялық маңызды клиникалық көрсеткіштерді анықтай білу. 4. Азық-түлікке төзбеушілік және ұйқының бұзылуы сияқты күтпеген салдарды болжай білу. 5. Биохимиялық даралықты, геномдық тестілеу деректерін және тамақтану диагноздарын маңыздылық ретімен саралау кезінде қоректік заттардың қажеттілігіне әсерін ескеру мүмкіндігі. 6. Тамақтану диагнозын (ларын) саралау үшін жүйелік биология және биологиялық белсенді қоспалар ингредиенттерін қолдану саласындағы тәжірибе мен дәлелді деректерді пайдалана білу. 7. Клиенттің / олардың мүдделерін білдіретін адамдардың тілектерін / мақсаттарын есепке алудың маңыздылығын маңыздылығы бойынша тамақтану диагнозын (ларын) саралаудың негізгі факторы ретінде түсіну қабілеті. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтануды диагностикалау әдістері мен құралдарын, клиенттің және / немесе қоғамдастықтың тамақтану мәселелерін дәл, нақты және қысқаша сипаттау принциптерін білу. 2. Тамақтану диагнозын құжаттау тәртібін білу. 3. Антиалиментарлы тамақтану факторларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тамақтануға байланысты араласуды жоспарлау және жүзеге асыру (кеңейтілген құзыреттілік деңгейімен)	Дағды 1: Тамақтануға байланысты нақты араласу стратегиясын таңдау және қолдану	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген нәтижелерге қол жеткізу үшін жаңа емдеу әдістерін немесе дәстүрлі емес араласуларды қолдана отырып, көмек көрсету жоспарындағы тиісті араласуларды анықтау және басымдық беру мүмкіндігі (мысалы, функционалды, тамақ және жүйелік зертханалық маркерлерді бағалау, омыртқа мен буындарды емдеудің және / немесе емдеудің мамандандырылған әдістерін алу үшін кәсіби функционалды мамандарға жолдама).тамақ метаболизмін оңтайландыру).

		<p>2. Белгіленген тамақтану стандарттары мен ұсыныстарынан қашан орынды және қауіпсіз ауытқу керектігін анықтай білу.</p> <p>3. Пациентпен / клиентпен, қамқоршымен, сондай-ақ кәсіпқойаралық командамен ынтымақтастықта көмек көрсетуді ұйымдастыра білу.</p> <p>4. Өзіне-өзі қызмет көрсетудегі немесе мінез-құлықтағы кемшіліктерді жою стратегияларын, сондай-ақ бірлескен шешім қабылдау арқылы қалпына келтіру нұсқаларын анықтай білу.</p> <p>5. Негізгі мәселенің этиологиясына бағытталған және алдыңғы тәжірибе мен кәсіби тәжірибені басшылыққа алатын анықталған басымдықтардың әрқайсысы үшін нақты араласу және бақылау стратегияларын таңдау мүмкіндігі.</p> <p>6. Қолданыстағы нұсқауларға сәйкес диеталық қоспаларды қолдануды қарастыра білу (мысалы, ұсынылған диета, қауіпсіздік, белгілі бір популяциялар үшін ережелер мен ережелер [мысалы, спортшылар]).</p> <p>7. Диагностикалық сынақтардың немесе процедуралардың нәтижелерін, сондай-ақ клиенттің қажеттіліктеріне, белгіленген мақсаттар мен нәтижелерге негізделген зертханалық сынақтарды, сондай-ақ қажет болған жағдайда ұйымның / бағдарламаның саясатын және / немесе ережелерін көрсететін күтілетін араласу реакциясын (лары) жүргізу және бақылау үшін уақыт пен жиілікті анықтау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Интегративті және функционалды медицинадағы әртүрлі пәндерді білу.</p> <p>2. Тамақтануға байланысты араласулар, жеке араласуды таңдау критерийлері мен шарттары туралы жүйелі білім.</p> <p>3. Тамақтануға байланысты араласуды сипаттайтын стандартты терминологияның жүйелік білімі.</p> <p>4. Тамақтануға байланысты араласуды жүзеге асыру үшін қажетті ресурстарды жүйелі түрде білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тамақтануды бақылау және бағалау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)	Дағды 1: Тамақтану диагнозына, мақсаттарға, артықшылықтарға және тамақтануға байланысты араласу стратегияларына тікелей байланысты көрсеткіштер мен нәтижелер деректерін қадағалау және бағалау	Машықтар: 1. Түсіну үшін кедергілердің бар-жоғын және олардың пациенттің / клиенттің тамақтану бағдарламасын / күтім жоспарын орындауына әсер ететіндігін анықтай білу. 2. Клиенттің әлеуметтік, физикалық және экологиялық факторларын, тамақтану мақсаттарын көрсететін және араласуға қатысуды қолдайтын қажетті нәтижелерді қамтамасыз ету үшін құралдар мен әдістерді таңдау мүмкіндігі. 3. Клиенттің ұсынылған тұтас тағамдарға, функционалды тағамдарға, диеталық қоспаларға, гликемиялық индексі төмен тағамдарға және / немесе қабынуға қарсы тағамдарға физиологиялық реакциясын бақылау және бағалау мүмкіндігі. 4. Күтпеген салдарды азайту мүмкіндігі (мысалы, артық салмақ жоғалту жылдамдығы, қандағы қанттың өзгергіштігі) немесе клиенттің мақсатқа жетудің сәйкес емес әдістерін қолдануы (мысалы, дәрі-дәрмектер және / немесе диеталық қоспалар * тұрақсыз пайдалану / сақтамау, тамақтанудан өз еркімен бас тарту, шектеулер және жеке сенімдер). 5. Геномдық тестілеу нәтижелерін, функционалды зертханалық деректерді тамақтану мақсаттарымен / мақсаттарымен немесе анықтамалық стандарттармен салыстыру мүмкіндігі.

		<p>6. Жиналған биомаркерлерге араласудың әсерін ескеру мүмкіндігі (мысалы, зертханалық көрсеткіштер, дене құрамының өзгеруі, кескіндер [мысалы, сүйек тығыздығы]).</p> <p>7. Күтім жоспарының тиімділігіне қатысты прогресті бағалау үшін бірнеше ресурстарды қолдана білу (мысалы, зертханалық және басқа клиникалық мәліметтер, дене салмағының / дене құрамының өзгеруі, тиісті дәрі-дәрмектер / тағамдық қоспалар*).</p> <p>8. Араласу стратегияларындағы өзгерістердің қажеттілігін бақылау үшін диагностикалық сынақтар, белгілер мен белгілер арқылы негізгі клиникалық баланстағы өзгерістерді бақылау мүмкіндігі.</p> <p>9. Интервенциялар үшін келесі қадамдарды анықтау үшін мониторинг деректері мен араласу нәтижелерін талдау үшін кәсіби топ құруды бастау немесе тәжірибешімен кеңесу мүмкіндігі.</p> <p>10. Қажет болған жағдайда клиенттің қажеттіліктерін, жаңа / туындаған жағдайларды (мысалы, қатар жүретін аурулар мен асқынулар) және кез-келген функционалды немесе басқа сынақтардың нәтижелерін қанағаттандыру үшін араласу стратегияларын өзгерту мүмкіндігі.</p> <p>11. Қосымша интегративті және функционалды ресурстарды ұйымдастыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тамақтану араласуларына / көмек көрсетуге ықпал ететін немесе кедергі келтіретін факторларды жүйелі түрде білу.</p> <p>2. Тамақтану диагнозына, мақсаттарға, артықшылықтарға және тамақтануға байланысты араласу стратегияларына тікелей байланысты көрсеткіштер мен нәтижелер деректерін бағалау әдістері туралы жүйелі білім.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Нутрициологиялық көмек мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)	<p>Дағды 1:</p> <p>Нутрициолог пен денсаулық сақтаудың өзге де мамандарына тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Нутрициолог пен денсаулық сақтаудың өзге де мамандарына ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсете білу.</p> <p>2. Ересектер мен балалардағы күрделі нутрициологиялық көмек жағдайларында нутрициолог пен денсаулық сақтаудың өзге де мамандарына консультациялық көмек пен тәлімгерлікті жүзеге асыра білу.</p> <p>3. Нутрициологиялық көмектің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу.</p> <p>4. Тамақтануды басқарудың мақсатты топтарын басқара білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нутрициологтың ұйымдастырушылық-әдістемелік көмегін реттейтін құжаттарды білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Салауатты тамақтану саласында жеке нутрициологиялық консалтингті ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дұрыс тамақтану бойынша жеке кеңес беру мүмкіндігі.</p> <p>2. Food-коучинг дағдыларын қолдана білу.</p> <p>3. Тамақтану мәселелерінде мүдделі тұлғалардың жұмысын үйлестіре білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ДДҰ-ның тамақтануды, физикалық белсенділікті және денсаулықты оңтайландыру бойынша жаһандық стратегияларын білу.</p>

		2. ХНИЗДІҢ алдын алуға бағытталған заманауи тамақтану тәсілдері мен диеталарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Тамақтану саласындағы медиа құрылымдармен (БАҚ) Интеграция және консалтинг.	Машықтар: 1. БАҚ өкілдеріне салауатты және қауіпсіз тамақтану мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсете білу. 2. Тамақтану гигиенасы және нутрициология мәселелері бойынша БАҚ өкілдерімен кездесулер, консультациялар ұйымдастыру және өткізу қабілеті. 3. Теле және радиоэфирлер үшін тамақтану бойынша өзекті тақырыптарды таңдауда көмек көрсете білу.
		Білімдер: 1. Денсаулық сақтау және нутрициология саласындағы нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Салауатты өмір салты, дұрыс тамақтану принциптерін білу. 3. Тағамның тағамдық және биологиялық құндылығын білу. 4. Азық-түлік өндірісінің инновациялық технологияларын білу және дұрыс тамақтану рационасын таңдау. 5. Тамақтану әдеттерін өзгертудің заманауи тәсілдерін білу. 6. Тамақтану гигиенасы мен нутрициология бойынша өзекті мәселелерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау	Дағды 1: Нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру	Машықтар: 1. Ересектер мен балаларға нутрициологиялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелер мен мамандардың жұмысын ұйымдастыра білу. Білімдер: 1. Нутрициологтардың қызметін ұйымдастыру жөніндегі регламенттеуші құжаттарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	Дағды 2: Нутрициологтардың қызметін бақылау	Машықтар: 1. Жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және жинақтау сапасын бақылау мүмкіндігі. 2. Есепті нысандар бойынша денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға есептілікті уақтылы ұсыну дағдылары. Білімдер: 1. Нутрициологиялық көмек қызметін бақылау жөніндегі регламенттеуші құжаттарды білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру негізінде	Дағды 1: Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру	Машықтар: 1. Анықталған тамақтану қажеттіліктері, мәдени дәстүрлер мен қолда бар ресурстар негізінде халық топтары үшін салауатты тамақтану бағдарламаларының тиімділігін бағалай білу.

<p>қоғамдық денсаулықты нығайту (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)</p>	<p>2. Халық топтарындағы тамақтану проблемаларын анықтай білу, қысқа және ұзақ мерзімді мақсаттар қою, басымдықтарды белгілеу, қолданылатын әдістерді жоспарлау және прогресті бағалау.</p> <p>3. Сервистік бөлімде тамақтану бағдарламасының бюджетін құра білу.</p> <p>4. Медициналық ұйымдардың, отбасылардың, мектептердің және өзге де тұлғалардың персоналы үшін тамақтану бойынша консультациялық қызметтер көрсете білу.</p>	
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Емдік-профилактикалық тамақтану принциптері мен әдістерін жүйелі білу</p> <p>2. Қоғамдық тамақтануды басқару принциптері мен әдістері туралы жүйелі білім.</p> <p>3. Халықты тамақтандыру мәселелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді, ұлттық басшылықтарды және тамақтану саласындағы стандарттарды жүйелі түрде білу.</p> <p>4. Балалардан қарттарға және науқастардан сау адамдарға дейінгі әртүрлі популяциялардың тамақтануының нақты мәселелерін білу.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: ҚР аумағында сатылатын биологиялық белсенді қоспаларға мониторинг жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Биологиялық белсенді қоспаларды сәйкестендіру мүмкіндігі.</p> <p>2. ҚР аумағында сатылатын тағамға биологиялық белсенді қоспаларды бақылауды жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Биологиялық белсенді қоспаларды қолдану бойынша консалтингті жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тағамға биологиялық белсенді қоспалардың қауіпсіздігі жөніндегі нормативтік құжаттаманы білу.</p> <p>2. Диеталық қоспалардың қауіпсіздігіне қойылатын гигиеналық талаптарды білу.</p> <p>3. Диеталық қоспалардың тағамға айналу ережелерін білу.</p> <p>4. Диеталық қоспаларды қолданудың коммуникациялық әдістерін білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 3: Қартаюға қарсы тамақтану бойынша кеңес беру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жасқа байланысты өзгерістермен байланысты аурулардың даму қаупінің дәрежесін бағалай білу.</p> <p>2. Қартаюға қарсы бағытта қоректік қолдау көрсете білу.</p> <p>3. Жасушалардың қартаю механизмін ескере отырып, тамақтануды қайта құру арқылы организмде биохимиялық түзету жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>4. Эйджингке қарсы бағыттағы биологиялық белсенді заттарды таңдай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Метаболизмнің ерекшеліктерін, қартайған және қартайған кездегі ағзаның бейімделу және компенсаторлық мүмкіндіктерін білу.</p> <p>2. Геродиетиканың негізгі принциптерін білу.</p> <p>3. Қоректік заттардың жетіспеушілігімен байланысты қартаю механизмдерін білу.</p> <p>4. Тағамның қартаю процестеріне эпигенетикалық әсерін білу.</p>	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау (құзыреттіліктің кеңейтілген деңгейімен)	Дағды 1: Спортшылардың тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау	Машықтар: 1. Қол жеткізілген спорттық нәтижелерді ескере отырып, спортшылардың тамақтану бағдарламаларының тиімділігін бағалай білу. 2. Спортшылардың проблемаларын анықтай білу, қысқа және ұзақ мерзімді мақсаттар қою, басымдықтарды белгілеу, қолданылатын әдістерді жоспарлау және прогресті бағалау. 3. Спорт командасының мүшелерін және спортшылар отбасын спорттық тамақтану бойынша оқыта білу. Білімдер: 1. Спорттық тамақтанудың негізгі тұжырымдамалары мен принциптері туралы жүйелі білім. 2. Спорттық тамақтану қоспаларын қолдану принциптері мен ерекшеліктерін білу. 3. Спортшылар ойын және жаттығу күндерінде тұтынуы керек өнімдер мен сұйықтықтардың дұрыс мөлшерін анықтаудың принциптері мен әдістерін білу. 4. Спортшылардың өнімділігі мен жалпы денсаулығын жақсарту үшін қоректік заттардың өзгеру тенденцияларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Өз қызметінің тиімділігін жүйелі және тұрақты бағалау дағдылары және үнемі жетілдіруді жүзеге асыру. Кәсіби қызметінде ақылға қонымды іскерлік және этикалық нормаларды сақтау дағдылары. Қауіпсіз, сапалы тәжірибе мен қызметтерді қамтамасыз ету үшін жауапкершілікті өз мойнына алу дағдылары Клиентке бағытталған қауіпсіз және сапалы қызметтерді ұсыну кезінде үнемі білім, Дағдылар, тәжірибе және пайымдау дағдылары. Шеберлік сыни ойлауды және басқалармен қарым-қатынас кезінде проблемаларды шешу дағдыларын көрсетеді. Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы дербестік және жауапкершілік. Ұйымдастырушылық қабілеттер.	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Тамақ өнімдерін тұтынуының ғылыми негізделген физиологиялық нормаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 9 желтоқсандағы № 503 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 13 қаңтарда № 14674 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Специалист по питанию
13. Кәсіптің карточкасы «Нутрициолог»:		
Топтың коды:	2269-9	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Нутрициолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту тура-	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	лы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Қоғамдық денсаулық сақтау маманы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Нутрициолог" Біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызмет көрсетудің сараптамалық деңгейі және клиенттің / халықтың өмір салты мен денсаулыққа қатысты мақсаттарын ескере отырып, тамақтануға деген қажеттілігін бағалау, тамақтану проблемаларын диагностикалау, тамақтану саласындағы араласулардың тиімділігі мен мониторингі және одан әрі бағалау мәселелерінде нутрициологтардың қызметін әдістемелік қамтамасыз ету. Нутрициологтардың қызметіне жаңа технологияларды енгізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тамақтану қажеттілігін бағалау, тамақтану проблемаларын диагностикалау, тағайындау, тамақтану саласындағы араласулардың тиімділігін бақылау және бағалау (сараптамалық құзыреттілік деңгейімен) 2. Тамақтану саласындағы тәжірибе мен қызметтердің қауіпсіздігі мен сапасын арттыруға ықпал ететін зерттеу нәтижелерін жүргізу және практикада қолдану	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру негізінде қоғамдық денсаулықты нығайту (құзыреттіліктің сараптамалық деңгейімен) 2. Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау (құзыреттіліктің сараптамалық деңгейімен)	
Еңбек функциясы 1: Тамақтану қажеттілігін бағалау, тамақтану проблемаларын диагностикалау, тағайындау, тамақтану саласындағы араласулардың тиімділігін бақылау және бағалау (сараптамалық құзыреттілік деңгейімен)	Дағды 1: Стандартты, дәстүрлі, интегративті және функционалдық медицинаны интеграциялау негізінде нутрициологиялық көмек көрсету.	Машықтар:	1. Тәжірибенің басқа салаларындағы нұсқауларды тану және енгізу негізінде тұтынушының/ халықтың тамақтану қажеттілігін бағалау дағдылары. 2. Тамақтану диагнозын (ларын) тұжырымдау кезінде тамақтану, биохимиялық деректер, диагностикалық сынақтар, клиникалық асқинулар және оларды кәсіби ортада және басқа медициналық қызмет көрсетушілермен кеңесу арқылы жою туралы күрделі ақпаратты біріктіру дағдылары. 3. Сарапшылардың дәлелдерін табу және пайдалану және әдебиеттерді, сондай-ақ дәлелді хаттамаларды толық түсіну дағдылары. 4. Басқа тәжірибешілер мен кәсіпқой аралық топ үшін ресурстық қолдау дағдылары.
		Білімдер:	1. Тамақтану физиологиясы мен биохимиясы туралы терең білім. 2. Жұқпалы емес аурулардың дамуындағы тамақтанудың ролін терең білу.
			Шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тамақтану саласындағы тәжірибе мен қызметтердің қауіпсіздігі мен сапасын арттыруға ықпал ететін зерттеу нәтижелерін жүргізу және практикада қолдану</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тамақтанудың жаңа білімдерін құру және (немесе) практикада қолдануға болатын ең жақсы зерттеулер / дәлелдер мен ақпараттарға шолу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәжірибені жақсарту үшін қатысу және / немесе зерттеу жүргізу мүмкіндігі. 2. Дәлелді тәжірибенің негізі ретінде қол жетімді ең жақсы зерттеулерді / деректер мен ақпаратты пайдалану және біріктіру мүмкіндігі. 3. Тамақтану саласындағы жаңа білім мен зерттеулерді дамытуға ықпал ету мүмкіндігі. 4. Нутрициологиялық практикаға жаңа технологияларды енгізе білу, зерттеу нәтижелерін альянстар немесе тамақтану саласындағы басқа кәсіпқойлармен және ұйымдармен ынтымақтастық арқылы практикада қолдана білу. 5. Шеберлік әр түрлі аудиториямен ағымдағы, фактілерге негізделген білім мен ақпаратпен бөліседі. 6. Ағымдағы білім мен дәлелдерге негізделген ақпаратты беру және қолдану мүмкіндігі. 7. Жарияланымдар мен презентациялардағы зерттеу нәтижелері негізінде нутрициологтар қызметінің өнімділігін арттыру бойынша ұсыныстар бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақтану саласындағы зерттеулердің дизайны мен әдістемесін білу. 2. Тамақтану саласындағы зерттеу / дәлелдеу нәтижелері мен ақпараттың практикада қолданылуын іздеу және бағалау әдістерін білу. 3. Жаңа білім мен ақпаратты беру әдістері мен құралдарын білу. 4. Нутрициологиялық практикадағы жаңа технологияларды және оларды енгізу әдіснамасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Азық-түлік қауіпсіздігін ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақ өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін реттейтін заңнамалық-нормативтік құжаттарды білу. 2. Азық-түлік қауіпсіздігін анықтаудың инновациялық әдістерін білу. 3. Тамақ өнімдерін өндіруде тамақ ингредиенттерінің қауіпсіздігін қолдануға қойылатын гигиеналық талаптарды білу. 4. Тамақ өнімдерінің сапасын бақылаудың қазіргі заманғы әлемдік және отандық жүйелерін білу. 5. Азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерінің ксенобиотиктермен ластануының қауіп факторларын білу 6. Тағамдық қоспаларды қолдануға қойылатын гигиеналық талаптарды білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тамақ өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін реттейтін заңнамалық-нормативтік құжаттарды білу. 2. Азық-түлік қауіпсіздігін анықтаудың инновациялық әдістерін білу. 3. Тамақ өнімдерін өндіруде тамақ ингредиенттерінің қауіпсіздігін қолдануға қойылатын гигиеналық талаптарды білу. 4. Тамақ өнімдерінің сапасын бақылаудың қазіргі заманғы әлемдік және отандық жүйелерін білу.

		<p>5. Азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерінің ксенобиотиктермен ластануының қауіп факторларын білу</p> <p>6. Тағамдық қоспаларды қолдануға қойылатын гигиеналық талаптарды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Мамандандырылған тамақ өнімдерінің жаңа түрлерінің рецептурасын әзірлеу және тағамның функционалдық қасиеттерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қоғамдық тамақтандыру кәсіпорындарында мамандандырылған бағыттағы өнімдердің жаңа түрлерінің рецептураларын әзірлеуде консультациялық көмек көрсете білу. 2. Жаңа азық-түлік өнімдерін әзірлеу үшін функционалды тағамдық ингредиенттерді пайдалану мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Азық-түліктің тағамдық және биологиялық құндылығы туралы жүйелі білім. 2. Мамандандырылған және функционалды тағамдар мен ингредиенттерді білу. 3. Мамандандырылған және функционалды тамақ өнімдерін әзірлеу принциптерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Салауатты тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру негізінде қоғамдық денсаулықты нығайту (құзыреттіліктің сараптамалық деңгейімен)</p>	<p>Дағды 1: Аймақтық немесе ұлттық деңгейде тамақтану саясатын қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аймақ деңгейінде немесе бүкіл ел бойынша дұрыс тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және басқару дағдылары. 2. Тамақтану саласындағы операциялық стандарттар мен саясаттарды тұжырымдай білу. 3. Аймақ/ел деңгейінде тамақтану саласындағы зерттеу қызметінің жоспарларын әзірлей білу және зерттеу нәтижелерін практикалық қолдану тұрғысынан түсіндіре білу. 4. Нұсқаулықтарды әзірлеуді, саясат пен рәсімдерді түсіндіруді, жоспарлар мен бағдарламаларды рецензиялауды, дұрыс тамақтану мәселелері бойынша кеңес беруді қоса алғанда, әртүрлі бейіндегі Денсаулық сақтау мамандарына әдістемелік көмек көрсете білу. 5. Өңір немесе ел деңгейінде салауатты тамақтану саласындағы бағдарламалар мен іс-шараларды іске асырудың тиімділігін бағалай білу. 6. Салауатты тамақтану бағдарламаларының қажеттіліктері мен мәселелерін анықтау және жақсартуларды ұсыну үшін тенденциялар мен ең жақсы тәжірибелерді үйрену мүмкіндігі. 7. Денсаулық сақтау әкімшілері, Денсаулық сақтау жүйесіндегі жобалар басшылары, мемлекеттік және жергілікті денсаулық сақтау органдарының, мемлекеттік басқару органдарының, кәсіптік бірлестіктердің лауазымды адамдары және өзге де стейкхолдерлер үшін салауатты тамақтану саласындағы бағдарламалар бойынша консультациялар мен әдістемелік қолдау көрсете білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қоғамдық тамақтануды басқарудың принциптері мен әдістерін терең білу. 2. Мақсатты топтардың мәдени, әлеуметтік және экономикалық сипаттамаларын, ресурстарын мен қажеттіліктерін және тамақтану принциптерін осы модельдерге бейімдеу әдістерін білу.

		<p>3. Халықты тамақтандыру мәселелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді, ұлттық басшылықтарды және тамақтану саласындағы стандарттарды білу.</p> <p>4. Балалардан қарттарға және науқастардан сау адамдарға дейінгі әртүрлі популяциялардың тамақтануының нақты мәселелерін білу.</p> <p>5. Мемлекеттік және жергілікті деңгейде қоғамдық денсаулық сақтауды басқару принциптерін білу.</p> <p>6. Нутрициологиядағы ең жаңа жетістіктерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздік спорттық нәтижелерге қол жеткізу үшін спортшыларды тамақтандыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау (құзыреттіліктің сараптамалық деңгейімен)	Дағды 1: Спортшылардың тамақтану бағдарламаларын әзірлеу және іске асыруды қолдау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Нұсқаулықтарды әзірледі, спорттық тамақтану жоспарлары мен бағдарламаларын сараптамалық бағалауды, спорттық тамақтану мәселелері бойынша кеңес беруді қоса алғанда, спорттық нутрициологқа әдістемелік көмек көрсете білу.</p> <p>2. Спорттық тамақтану бағдарламаларының қажеттіліктері мен мәселелерін анықтау және жақсартуларды ұсыну үшін тенденциялар мен ең жақсы тәжірибелерді үйрену мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорттық нутрициологияның негізгі тұжырымдамалары мен принциптерін терең білу.</p> <p>2. Халықты тамақтандыру мәселелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді, ұлттық басшылықтарды және тамақтану саласындағы стандарттарды білу.</p> <p>3. Нутрициологиядағы ең жаңа жетістіктерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Уақытты, қаржыны, жабдықты, шығын материалдарын, технологияларды, табиғи және адами ресурстарды стратегиялық басқару арқылы көшбасшылықты көрсете білу</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p> <p>Кәсіби қызметтің міндеттерін орындаудағы дербестік және жауапкершілік.</p> <p>Нутрициологтардың республикалық және (немесе) халықаралық кәсіптік медициналық ұйымдарына немесе аралас мамандықтар бойынша республикалық және (немесе) халықаралық кәсіптік медициналық ұйымдарға мүшелік.</p> <p>Семинарларға, мастер-кластарға, оқу модульдеріне қатысу (тыңдаушылар, баяндамалар), нутрициология және сабақтас мамандықтар бойынша конференция.</p> <p>Заманауи қашықтықтан білім беру технологияларын қолдана білу.</p> <p>Тез шешім қабылдай білу.</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Тамақ өнімдерін тұтынудың ғылыми негізделген физиологиялық нормаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 9 желтоқсандағы № 503 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 13 қаңтарда № 14674 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Тамақтану жөніндегі маман

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

14. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы: Халыкова М.Б., +7 (777) 941 7, m.khalykova@dsm.gov.kz

15. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Профилактикалық медицина академиясы" ҚБ

Басшы: "Профилактикалық медицина академиясы" ҚБ Президенті, Шарман
А.Т.

E-mail: asharman@academypm.org

Телефон нөмірі: +7 (777) 111 42 02

Орындаушылар:

«Нутрициология» кафедрасының доценті, Ушанская Е.Ю., +7 (701) 366 58
78, lenaushanski@mail.ru

Басшы: «Нутрициология» кафедрасының меңгерушісі Кайнарбаева М.С.

E-mail: kaynarbaeva.m@kaznmu.kz

Телефон нөмірі: +7 (777) 356 29 07

Орындаушылар:

«Ұлттық салауатты тамақтану орталығы» ҚБ қызметкері, Салханова А.Б.,
+7 (701) 888 55 80, asalkhanova@zdrav.kz

«Нутрициология» кафедрасының доценті, Кожаметова А.Б., +7 (777) 234
37 78, kafedra.nutrition@mail.ru

«Нутрициология» кафедрасының доценті, Бықыбаева С.А., +7 (702) 431 97
03, bykybaeva.s@kaznmu.kz

«Нутрициология» кафедрасының доценті, Беисбекова А.К., +7 (707) 203 78
23, beisbekova.a@kaznmu.kz

«Нутрициология» кафедрасының доценті, Бердығалиев А.Б., +7 (701) 357 03
02, berdygaliev.a@kaznmu.kz

«Нутрициология» кафедрасының доценті, Чуенбекова А.Б., +7 (701) 764 70
53, kafedra.nutrition@mail.ru

«Нутрициология» кафедрасының доценті, Хасенова Г.Х., +7 (707) 303 86 72,
kafedra.nutrition@mail.ru

«Нутрициология» кафедрасының лекторы, Ергешбаева Р.Б., +7 (778) 379 69
33, ergeshbaeva.r@kaznmu.kz

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 21 қараша.

18. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

19. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

20. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46 бұйрыққа
28-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Жалпы дәрігерлік практика/ Отбасылық медицина»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Жалпы дәрігерлік практика/ Отбасылық медицина

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101037

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт пациенттерді ұйымдастыру, диагностикалау, емдеу, профилактика және оңалту жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті, МСАК кезеңінде медициналық көмек көрсету кезінде қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Жалпы практика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 2) 7.2 Жалпы практика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 3) 7.3 Жалпы практика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 4) 7.1 Отбасылық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 5) 7.2 Отбасылық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 6) 7.3 Отбасылық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі;
- 7) 7.4 Отбасылық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі.

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Жалпы практика дәрігері»:	
Топтың коды:	2211-2
Қызмет атауының коды:	2211-2-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Жалпы практика дәрігері
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Учаскелік дәрігер және (немесе) жалпы практика дәрігері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы практика дәрігері" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Алғашқы медициналық-әлеуметтік көмек кезеңінде медициналық көмек көрсету кезінде пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бала және ересек жастағы пациенттерді амбулаториялық қабылдау, жүргізу және динамикалық бақылау, аурулардың алдын алу және ерте анықтау, уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздықты сараптау 2. Учаскелік жұмысты жүргізу 3. Шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету 4. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Бала және ересек жастағы пациенттерді амбулаториялық қабылдау, жүргізу және динамикалық бақылау, аурулардың алдын алу және ерте анықтау, уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздықты сараптау	Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға және медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес профилактикалық жұмыс.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын үйрету, денсаулық мәселелерінде халықтың сауаттылығын арттыру үшін ақпараттық материалдардың баспа немесе басқа түрлерін пайдалану 2. Вакциналар туралы хабардар ету, Ұлттық егу күнтізбесін, ҚР ДСМ бұйрықтарын және халықты иммундау жөніндегі жергілікті шешімдерді колдану 3. ҚР ДСМ бұйрықтарына сәйкес профилактикалық және скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету; скринингтік зерттеулерге жататын тіркелген тұрғындардың тізімін жасау. 4. Сайтта жүкті әйелдер мен балаларға патронаж жүргізу. 5. Бір жылға дейінгі балаларды профилактикалық тексеруді ұйымдастырыңыз. 6. Лактация, қосымша тамақтандыру бойынша кеңес беру және оқыту. 7. Отбасын жоспарлау, контрацепция мәселелері бойынша кеңес беру. 8. Фертильді жастағы әйелдер тобын қалыптастыру, фертильді жастағы әйелдерді гравидаралды дайындау, жүкті әйелдерді уақтылы ерте есепке алу бойынша жұмыс жүргізу. 9. Туберкулезге және неоплазмаға күдікті науқасты тексеру кезінде фтизио- және онкоастрия бойынша жұмыс жүргізу және диагностикалық алгоритм қағидағтарын сақтау. 	

		<p>10. Пациенттерді диспансерлік бақылау бойынша, оның ішінде ауруларды басқару бағдарламасы (АБЖ) бойынша жұмыс жүргізу, пациенттерді оқыту.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК-тағы СӨС кабинетінің, халыққа арналған мектептердің жұмыс принциптері. 2. Иммунопрофилактика, Ұлттық вакцинация күнтізбесі. Халыққа профилактикалық егулерді жүргізу бойынша санитариялық-эпидемиологиялық талаптар, егу кабинетіне қойылатын талаптар (міндетті жабдық), профилактикалық егулерді жүргізуге, есептік егу нысандарын жүргізуге ерікті ақпараттандырылған келісім немесе бас тарту алу. 3. Скринингке жататын адамдардың нысаналы топтарымен дәрігерге дейінгі кабинетте жұмыс істеу қағидаттары, скринингтік зерттеулердің қағидалары, көлемі мен кезеңділігі. 4. Жүкті әйелдер мен жас балаларға Патронажды ұйымдастыру және өткізу қағидаттары, ДДҰ бағдарламалары (патронаждың әмбебап және прогрессивті модельдері); 5. ДДҰ-ның IBDV бағдарламалары (балалар жасындағы ауруларды интеграцияланған басқару) 6. Отбасын жоспарлау кабинетінің жұмысын ұйымдастыру принциптері, контрацепция әдістері 7. Пациенттермен, тұрғындармен, әріптестермен қарым-қатынас ережелері 8. Онкологиялық ауруларды анықтау бойынша жұмыс принциптері. 9. Ауруларды басқару бағдарламасы (АБЖ).
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Ересектер мен балалардың жалпы ауруларын диагностикалау, амбулаториялық емдеу және басқару, пациенттерді динамикалық бақылау, клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық сараптамасы.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар мен ересектердің пациенттерін тексеру 2. Ересектер мен балалардың жиі кездесетін синдромдары мен ауруларын және олардың асқынуларын, соның ішінде диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтаған кезде ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды анықтау, диагностикалау және дифференциалды диагностикалау. 3. Дені сау баланы басқару дағдыларын меңгеру: денсаулық топтары, балалардың жүйке-психикалық дамуы. Ерте жасанды және аралас тамақтандыру: көрсеткіштер, бейімделген емшек сүтін алмастырғыштар, қосымша тамақ. 4. Жаңа туған нәрестелердің сарғаюы бар балаларды амбулаториялық емдеуді және бақылауды, жүктілікке дейін және жүктілік кезінде рахиттің алдын алуды, балада рахитті емдеуді жүргізу 5. Жоғарғы және төменгі тыныс жолдарының жіті респираторлық аурулары бар ересектер мен балаларды, оның ішінде бронх обструктивті синдромы, артериялық гипертония (АГ), гастроэзофагеальді рефлюкс (Герд), асқазан және 12-елі ішектің ойық жара ауруы (ЯБЖДПК), созылмалы гастрит, дуоденит, холециститпен амбулаториялық емдеуді және басқаруды жүргізу, панкреатит, функционалды гастроинтестинальды бауырдың алкогольсіз майлы ауруы, зәр шығару жолдарының инфекциясы (ЖЖЖИ), остеоартрит, реактивті артрит, темір -, В12, фолий тапшылығы анемиясы. 6. Жаңа туған кезеңнің іріңді-септикалық аурулары, бронх демікпесінің және ӨСОА-ның орташа ауыр және ауыр түрлері, қайталама және төзімді АГ, жүректің ритағы мен өткізгіштігінің бұзылуы, жүрек ақаулары, жүректің ишемиялық ауруы (АЖЖ), созылмалы жүрек жеткіліксіздігі (ЖЖЖ), миокардит, эндокардит бар тар маманмен бірге амбулаториялық емдеу және

пациенттерді басқаруды жүргізу, кардиомиопатиялар, бауыр, өт қабы, ұйқы безі, ішек, бүйрек аурулары, соның ішінде созылмалы бүйрек ауруы (ҚҚ-СД), дәнекер тінінің аурулары, кан мен гемопозитический органдардың аурулары, эндокриндік жүйе, тамактанудың бұзылуы және метаболизмнің бұзылуы, аллергиялық ринит, дерматит.

7. Тар мамандардың консультацияларына, пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді анықтау.

8. Балалар мен ересек жастағы пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттама ресімдеу.

9. Мүгедектік белгілерін анықтау және медициналық – әлеуметтік сараптамаға, педагогикалық – медициналық – психологиялық кеңес беруге (МӘС және ПМПК) жолдаманы толтыру.

10. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және консультациялар кезінде осы дағдыларды қолдану.

11. Еңбекке жарамсыздық парақтарын, рецепт жазуды ресімдеу.

12. Жұмысты ұйымдастыру, күтімнің сабақтастығы мен берілуі, емделу, оңалту, пациенттерді сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметгермен өзара іс-қимыл жасау.

13. Жүктілікті диагностикалау, жүктілік пен босануға қарсы көрсеткіштерді анықтау.

14. Ересектер мен балалардағы хирургиялық ауруларды, соның ішінде көзді, Лор мүшелерін, алғашқы медициналық көмек көрсетуді және тар маманға жолдаманы тану

15. Педикулездің, қышыманың амбулаториялық жағдайында диагностика мен емдеуді жүргізу; ересектер мен балалардағы басқа тері ауруларын тану, алғашқы көмек көрсету және тар маманға жолдау.

16. Ересектер мен балалардағы жұқпалы аурулардың: көмей стенозының жеңіл түрлерінің, ауа-тамшы инфекцияларының (қызылша, қызамық, желшешек, паротит инфекциясы, көкжөтел, коронавирус инфекциясы, скарлатина), жіті ішек инфекцияларының (ротавирустық, энтеровирустық) диагностикасы мен лечение амбулаториялық жағдайларда жүргізу; дифтерия, полиомиелит, сальмонеллез, тамақ токсико-инфекциясы, инфекциялық мононуклеоз, паразитоз, вирустық гепатит, менингококк инфекциясы, менингит, АИТВ-инфекциясы кезінде бейінді маманға, бейінді медициналық ұйымға Жолдау, алғашқы көмек көрсету және тану.

17. Туберкулездің амбулаториялық жағдайында диагностика мен емдеуді жүргізу: анықтау, диагностика алгоритмі, фтизиатрмен бірге бақылау.

18. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының амбулаториялық жағдайында диагностика мен емдеуді жүргізу: тану және бейінді маманға жолдау.

19. Жүйке жүйесінің ауруларын амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу: тану, шұғыл көмек көрсету және бейінді маманға жолдау

20. Онкологияның амбулаториялық жағдайында диагностика мен емдеуді жүргізу: бейінді маманды тану және жолдау, опиоидтарды тағайындау, онкологпен және басқа да тар мамандармен бірлесіп ауыр симптомдарды басу

Білімдер:

1. Ересектер мен балалардағы ішкі ағзалардың жиі кездесетін ауруларын емдеу және оңалту принциптері.
2. Клиникалық Жалпы дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина.
3. Балалар мен ересектердегі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдар.

		<p>4. Ересектер мен балалардағы ең көп таралған ішкі ағзалар ауруларының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы.</p> <p>5. Клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою үшін балалық және ересек жастағы пациенттерді тексеру әдістері</p> <p>6. Дене сұйықтықтарының зертханалық деректері қалыпты және ересектер мен балаларда жиі кездесетін патологияларда.</p> <p>7. Адам ағзасының және оның функционалды жүйелерінің жас ерекшеліктері.</p> <p>8. Тар мамандарға жіберу үшін жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштер</p> <p>9. Тиімді қарым-қатынас ережелері, медициналық этика және деонтология</p> <p>10. Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайлар.</p> <p>11. Уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық және МӘС-ке жолдама құжаттарының тізбесі</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Учаскелік жұмысты жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға және медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес учаскелік жұмысты ұйымдастыру және орындау жөніндегі ережелер мен талаптарды сақтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сайтта жұмысты ұйымдастыру, көмекті үйлестіру, бекітілген тұрғындармен жұмыс істеу, пациенттердің құқықтарын сақтау және олардың мүдделерін қорғау. 2. БМСК деңгейінде ақпараттық бағдарламаларда жұмыс істеу (КМИС, РПН, ЭРЕБ, ЭРЕБ, ДҚПН, РДБ, саны, РБиЖВ, НРС, ХПН, ПУЗ). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК ұйымының құрылымы мен жұмыс принциптері, учаскелік жұмыс, жалпы практика дәрігерінің лауазымдық міндеттері, операциялық рәсімдер стандарттары (СОП), МСАК ішкі индикаторлары 2. Дәрігердің құқықтары, пациенттің құқықтары 3. Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемінің (ТМККК) және міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінің (МӘМС) пакеттері мен тізбесі. 4. Тәуекел тобындағы пациенттерге / отбасыларға көмек көрсетуді ұйымдастыру принциптері. 5. ТЖ кезіндегі іс-қимыл алгоритмдері, қорғаншылық органдарымен, полициямен және басқа да денсаулық сақтау қызметтерімен өзара іс-қимыл.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің клиникалық хаттамалары мен стандарттарына сәйкес шұғыл және шұғыл нысанда медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 3. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> Шұғыл білікті көмек көрсету ережелері. Жалпы дәрігерлік практикадағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейре-

		<p>сми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Толеранттылық пен құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1) "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2) "Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы № ҚР ДСМ-90 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 24 тамызда № 24094 болып тіркелген).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Отбасылық медицина резиденті дәрігері
	7	Отбасылық медицина дәрігері
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Жалпы практика дәрігері»:		
Топтың коды:	2211-2	
Қызмет атауының коды:	2211-2-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Жалпы практика дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамала-	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын,	

ры бойынша біліктілік деңгейі:	денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Учаскелік дәрігер және (немесе) жалпы практика дәрігері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы практика дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.1 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Алғашқы медициналық-әлеуметтік көмек кезеңінде медициналық көмек көрсету кезінде пациенттерді (ересектер, балалар) ұйымдастыру, алдын алу, диагностикалау, емдеу, медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді, оның ішінде МСАК деңгейінде орфандық аурулары бар пациенттерді диагностикалау және жүргізу тактикасы 2. МСАК деңгейінде ересектер мен балаларда профилактикалық және оңалту іс-шараларын, скринингтік бағдарламаларды, динамикалық байқауды ұйымдастыру. 3. МСАК деңгейінде балалар мен ересектер арасында пациенттерге консультациялық қызметтер көрсету, ауруларды диагностикалау және емдеу 4. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК деңгейінде отбасылық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бағалау 2. Жалпы практика дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу 	
Еңбек функциясы 1: Пациенттерді, оның ішінде МСАК деңгейінде орфандық аурулары бар пациенттерді диагностикалау және жүргізу тактикасы	Дағды 1: Ересектер мен балалардағы МСАК деңгейіндегі аурулардың, оның ішінде орфандардың диагностикасы және оларды клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес жүргізу тактикасы.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК деңгейінде жиі кездесетін аурулардың ерте диагностикасын жүргізу 2. МСАК деңгейінде жиі кездесетін созылмалы аурулары бар пациенттерді басқару және емдеу тактикасын анықтау. 3. Ересектер мен балалардағы жетім ауруларды зерттеу жоспарын жасаңыз. 4. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауру мен асқынулар анықталған кезде ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ересектер мен балалардағы орфандық аурулардың асқынуларын қоса алғанда, ең көп таралған аурулардың диагностикасын және дифференциалды диагностикасын жүргізу. 5. Ересектер мен балаларды, оның ішінде орфандық аурулары бар балаларды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді айқындау. 6. Ересектер мен балаларды, оның ішінде орфандық аурулары бар балаларды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттама ресімдеу 7. ҚР заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдеу 8. Ересектер мен балалардағы ауруларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің және зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелеріне талдау жүргізу. 	

		<p>9. Ересектер мен балалардағы ауруларды, оның ішінде жетім ауруларды диагностикалау кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>10. Мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету үшін ересектер мен балаларда анықталған орфандық ауруларды стационарға жіберуге медициналық көрсеткіштерді айқындау</p> <p>11. Емдеу жоспарын жасаңыз</p> <p>12. Ересектер мен балалардағы ауруларды, оның ішінде орфандық ауруларды диагностикалау кезінде пациенттерге дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.</p> <p>13. Ересектер мен балалардағы жетім аурулары бар науқастарға емдік және диеталық тамақтануды тағайындаңыз.</p> <p>14. Пациенттердің, оның ішінде орфандық аурулары бар науқастардың бейінді мамандарына жолдама көрсеткіштерін анықтау.</p> <p>15. Көмек көрсетудің қолданыстағы стандарттарына сәйкес жас ерекшелік-анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, ересектер мен балалардағы ауруларды, оның ішінде орфандық ауруларды диагностикалау кезінде қарап-тексеру және тексеру жүргізу.</p> <p>16. Мамандардың консилиумдарын ұйымдастыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эпидемиология, қауіп факторлары, этиология, патогенез, патоморфология, клиникалық көрініс, диагностика, аурудың дифференциалды диагностикасы, оның ішінде ересектер мен балалардағы жетім аурулар 2. Ересектер мен балалардағы ауруларды, оның ішінде орфандық ауруларды диагностикалау кезінде аспаптық тексеру әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға медициналық көрсеткіштер. 3. Ауруларды, оның ішінде жетім ауруларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелері
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: МСАК деңгейінде ересектер мен балаларда профилактикалық және оңалту іс-шараларын, скринингтік бағдарламаларды, динамикалық байқауды ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: МСАК деңгейінде ересектер мен балалардың ауруларының профилактикасын және скринингтік бағдарламаларын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын, ұтымды тамақтануды насихаттауды қоса алғанда, ересектер мен балалардағы аурулардың алдын алуды ұйымдастыру 2. Ересектер мен балаларда сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған санитарлық-гигиеналық іс-шаралар бойынша нұсқама жүргізу. 3. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтарын бөліп көрсету 4. Скринингтік зерттеулер уақыты бойынша қозғалыс бағыты туралы халыққа түсіндіру 5. Скринингтік зерттеулердің нәтижелері туралы хабарлау кезінде пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату. 6. Скринингтік зерттеулер жүргізу үшін бейінді медициналық ұйымдармен сабақтастықты қамтамасыз ету. 7. Дәрігерге дейінгі кабинеттерде скринингтік бағдарламалардың орындалуына және құжаттаманың толтырылуына және МАЖ-ға деректерді енгізуге бақылау жүргізу. 8. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін ашып көрсету және одан кейінгі жүргізу тактикасы мен алдын алу шараларын анықтау

		<p>9. Скринингтік зерттеулер барысында анықталған созылмалы аурулары бар пациенттердің есебін және динамикалық бақылауды жүргізу.</p> <p>10. Скринингтік зерттеулердің соңғы кезеңінен кейін скринингтің аяқталуын негіздеу</p> <p>11. Учаскеде вакцинопрофилактика бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және іске асыру, оның нәтижелерін бағалау, иммундық жеткіліксіздіктің даму қаупі топтарын бөлу, балалар арасында тәуекел топтарын бөлу</p> <p>12. Ұлттық егу күнтізбесін қолданыңыз</p> <p>13. Вакцинопрофилактика жүргізуді бақылауды және профилактикалық әсер ету нәтижелерін бағалауды жүргізу.</p> <p>14. Бағдарламаларды таңдап, ұйымдасқан ұжымдарда және жеке тұлғаларда профилактикалық иммунокоррекция жүргізу, профилактикалық әсердің нәтижелерін бағалау.</p> <p>15. Вакцинаға жағымсыз реакция анықталған кезде ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл көмек көрсету</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы аурулардың бастапқы және қайталама алдын алу. МСАК жағдайындағы скринингтік бағдарламалар. Скринингтік зерттеулер жүргізу ережесі, көлемі және кезеңділігі. Скрининг барысында алынған зерттеулер нәтижелерінің көрсеткіштері Қазақстан Республикасының профилактикалық егулерінің ұлттық күнтізбесі Егу кабинетінің жұмыс ережесі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>МСАК жағдайында созылмалы аурулары бар ересектер мен балаларды динамикалық бақылауды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқастың динамикалық бақылау қажеттілігін анықтаңыз. Мультидисциплинарлық командаға кіретін мамандарды тарта отырып, денсаулық жағдайын жүйелі бақылауды, сондай-ақ осы байқаудың нәтижелері бойынша қажетті медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру ҚМЖ, бейінді мамандарды, зертханалық және аспаптық зерттеулерді тексеру тізбесін, көлемін, кезеңділігін, бақылау мерзімдерін, есептен шығару өлшемшарттарын айқындау. Аурудың өршуі мен өршу белгілерін анықтау, стационарды алмастыратын және (немесе) стационарлық емдеуге немесе оңалтуға жіберу көрсеткіштерін анықтау. Науқасты ауруларды басқару бағдарламасы (АБЖ) шеңберінде бақылау. АБЖ-ға қатысатын пациенттің бақылау картасын толтырыңыз. Балалар мен ересектер пациенттеріне психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзін-өзі басқару, дәрі-дәрмексіз және дәрі-дәрмекпен емдеу, балалар мен ересектердегі пациенттердің психокоррекциясы мәселелері бойынша кеңес беру. Балалық және ересек жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Созылмалы аурулары бар адамдарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру қағидалары, бақылау кезеңділігі мен мерзімдері, диагностикалық зерттеулердің міндетті минимумы мен еселігі

		<p>2. Созылмалы ауруы бар адамды динамикалық байқау есебіне қоюға арналған құжаттар тізбесі</p> <p>3. ТМККК шеңберінде алғашқы медициналық-санитариялық көмек ұйымдарында динамикалық байқауға жататын аурулардың тізбесі</p> <p>4. ТМККК шеңберінде және (немесе) МӘМС жүйесінде консультациялық-диагностикалық көмек деңгейінде бейінді мамандардың байқауына жататын созылмалы аурулардың тізбесі</p> <p>5. Ауруларды басқару бағдарламасы (АБЖ) және АБЖ-ға қатысатын пациенттерді іріктеу критерийлері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>МСАК жағдайында ересектер мен балаларды медициналық оңалтуды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оңалту дәрігерімен бірге амбулаториялық медициналық оңалтуды ұйымдастырудың тәртібін, мақсаттары мен міндеттерін анықтау. Пациенттің клиникалық жай-күйін, тәуекел факторларын және оңалту іс-шараларын жүргізуді шектейтін факторларды, психо-эмоционалдық саланың жай-күйін; тұрмыстық және кәсіптік дағдылардың бұзылуын; оңалту процесінің нәтижесіне әсер ететін белсенділікті шектеуді бағалау. Медициналық оңалтуды көрсету үшін пациентті жоспарлы емдеуге жатқызуға жіберу үшін емдеуге жатқызу бюросымен жұмыс істеу. Әр түрлі аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) МКФ критерийлері негізінде оңалту маршруттау шкаласын толтыру үшін МКФ критерий кодын анықтау. ШПМ сәйкес мдг мамандарының қатысуымен МКФ критерийлері негізінде нозологияға, пациенттің жағдайының ауырлығына және бсф бұзылуларына байланысты медициналық оңалту деңгейін анықтау Пациентке медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын толтыру Балалар мен ересектердегі пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру. Балалар мен ересектердегі пациенттерді кәсіби, Әлеуметтік оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру. Балалық және ересек жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> МКФ критерий кодын анықтау үшін халықаралық жұмыс классификациясы Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары мен тәртібі Негізгі ауру бойынша медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық қарсы көрсетілімдер Әр түрлі жас кезеңдеріндегі оңалтуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелері. Қоршаған ортада және балалар мен ересектер пациенттерінің қоғамында бейімделуді ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: МСАК деңгейінде балалар мен ересектер арасында пациенттерге консультациялық қызметтер көрсету, ау-	Дағды 1: Пациенттерге консультациялық қызметтер көрсету және МСАК деңгейінде ауруларды диагностикалау және емдеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жалпы практика дәрігерінің құзыреті шеңберінде халыққа акушерлік-гинекологиялық көмек көрсету. Физиологиялық жүктілікті жүргізу, пренатальды дайындықты жүргізу, преэклампсия мен эклампсияны диагностикалау

<p>руларды диагностикалау және емдеу</p>	<p>3. Экстрагенитальды патологиясы бар жүкті әйелдерді бақылау, 4. Жүктіліктің алдын алу және олардың себебін анықтау, 5. Жатыр мойны обырына онкоскрининг жүргізу. 6. Ұрпақты болу денсаулығын нығайту және отбасын жоспарлау бойынша іс-шаралар өткізу. 7. Жүктілікке Медициналық және әлеуметтік қарсы көрсеткіштерді анықтау 8. Құнарлы жастағы әйелдерді гравидаралды даярлауды жүргізу 9. Жүкті әйелдерді уақтылы ерте есепке алу бойынша жұмыс жүргізу 10. Жүкті әйелдерге шұғыл көмек көрсету және преэклампсия, эклампсия, ақушерлік қан кету, анафилактикалық шок үшін төсемдерді қолдану 11. Туберкулезге күдікті пациенттерді анықтау алгоритмі бойынша фтизионастрия бойынша жұмыс жүргізу 12. АИТВ/ЖИТС анықтау бойынша жұмыс жүргізу 13. Гендерлік зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарда шұғыл контрацепцияны, АИТВ мен ЖЖБИ-нің жанасудан кейінгі профилактикасын, сондай-ақ сіреспенің вакцинопрофилактикасын іріктеуді жүргізу 14. Гендерлік зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға және олардың отбасы мүшелеріне немесе жақын ортасына кеңес беру 15. Көрнекі локализация онкологиялық ауруларды анықтау алгоритмі бойынша жұмыс істеу. 16. Вакцинамен басқарылатын жұқпалы аурулармен жұмыс істеу. 17. Біліктілігі төмен отбасылық дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жүргізу. 18. Балалар мен ересектер ауруларын диагностикалау және емдеу қиын болған жағдайда әріптестерге/ЖПД және отбасылық дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 19. "Жалпы дәрігерлік практика" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде зерттеу мен емдеудің арнайы әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберу туралы даулы мәселелер бойынша шешімдер қабылдау .</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Отбасын жоспарлау принциптері және контрацепция әдістері. Физиологиялық жүктілікті, пренатальды дайындықты жүргізу. Преэклампсия мен эклампсияны диагностикалаудың алғашқы белгілері мен әдістері. Экстрагенитальды патологиясы бар жүкті әйелдерді динамикалық бақылау бойынша НҚА. Туберкулезге науқастарды анықтау алгоритмі. Көрнекі локализация онкологиялық ауруларды анықтау алгоритмі Вакцинамен басқарылатын жұқпалы аурулар. Гендерлік зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға және олардың отбасы мүшелеріне немесе жақын ортасына кеңес берудің принциптері мен ерекшеліктері.
<p>Еңбек функциясы 4:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу</p>	<p>Машықтар: 1. Науқастарды ауруларға, жарақаттар мен ақауларға байланысты тіршілік әрекетінің шектелуіне әкеп соқтыратын ағза функцияларының тұрақты бұ-</p>

<p>Медициналық-элеуметтік сараптама жүргізу</p>		<p>зылуын растайтын диагностикалық, емдік және оңалту іс-шараларының кешенін жүргізгеннен кейін МӘС-ке жіберу.</p> <ol style="list-style-type: none"> Тіршілік әрекетін шектеудің бұзылу дәрежесін анықтау МӘС-ке жолдама құжаттарын толтыру. Жеке оңалту бағдарламасын толтырыңыз <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерді МӘС-ке жіберу тәртібі. Медициналық-элеуметтік сараптама жүргізу қағидалары Дене функциясының бұзылуы және тіршілік әрекетінің шектеулері туралы түсініктер Проактивті сырттай медициналық-элеуметтік сараптама жүргізуге жолдама құжаттарын қалыптастыру. МӘС-ке жолдама құжаттарының тізбесі, уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық мәселелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: МСАК деңгейінде отбасылық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бағалау</p>	<p>Дағды 1: МСАК деңгейінде отбасылық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәрігерлік учаскедегі жұмысты ұйымдастыру және қызметті бағалауды жүргізу. Халыққа амбулаториялық-емханалық деңгейде медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің, оның ішінде стационарды алмастыратын көмектің жұмысын ұйымдастыру. МСАК деңгейінде отбасылық дәрігерлердің медициналық көмек көрсетуі кезінде пациенттің қозғалыс бағытын және сабақтастықты қамтамасыз етуді үйлестіру. МСАК деңгейінде өмірдің барлық жас кезеңдерінде аурулары бар пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және шұғыл сипаттағы шараларды қабылдау. МСАК деңгейінде халыққа медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау және болжау. Ақпараттық жүйелерде (МАЖ) және басқа сандық жүйелерде (телемедицина, смарт медицина) жұмыс істеу. НҚА сәйкес статистикалық есеп пен есептілікті, оның ішінде электрондық форматта, сондай-ақ статистикалық деректерді талдауды жүргізу. Еңбекке жарамсыздық парақтарын беру және ұзарту көрсеткіштерін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> МСАК деңгейінде отбасылық дәрігердің жұмысын ұйымдастыру. МСАК деңгейінде медициналық көмек көрсету сапасының индикаторлары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Жалпы практика дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Жалпы практика дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жалпы практика дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Жалпы дәрігерлік практика" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.

		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "жалпы дәрігерлік практика" мандығы бойынша медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және жалпы практика дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1) "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2) "Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы № ҚР ДСМ-90 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 24 тамызда № 24094 болып тіркелген).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Отбасылық медицина резиденті дәрігер
	7	Отбасылық медицина дәрігері
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Жалпы практика дәрігері»:		
Топтың коды:	2211-2	
Қызмет атауының коды:	2211-2-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Жалпы практика дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Учаскелік дәрігер және (немесе) жалпы практика дәрігері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы практика дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Алғашқы медициналық-әлеуметтік көмек кезеңінде медициналық көмек көрсету кезінде пациенттерді (ересектер, балалар) ұйымдастыру, алдын алу, диагностикалау, емдеу, медициналық оңалту, жалпы дәрігерлік практика саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Жалпы дәрігерлік практика"мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Жалпы дәрігерлік практика" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Жалпы дәрігерлік практика"мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Жалпы дәрігерлік практика"мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Жалпы дәрігерлік практика"мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Жалпы дәрігерлік практика"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "жалпы дәрігерлік практика"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және жалпы практика дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.	
		Білімдер:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Жалпы дәрігерлік практиканың медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Жалпы дәрігерлік практика саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Жалпы дәрігерлік практика" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>МСАК деңгейінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде МСАК деңгейінде халыққа медициналық көмекті қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде жалпы дәрігерлік практиканы дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.

		2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Стандартқа, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына, халыққа медициналық көмек көрсету кезіндегі алгоритмдер мен нұсқаулықтарға ПСМС деңгейінде сараптама жасау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профилактика мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында жалпы дәрігерлік практика саласында зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Жалпы дәрігерлік практика саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. МСАК деңгейінде аурудың алдын алу және сырқаттану саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара іс-қимыл жасау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1) "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2) "Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы № ҚР ДСМ-90 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 24 тамызда № 24094 болып тіркелген).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Отбасылық медицина резиденті дәрігер
	7	Отбасылық медицина дәрігері
12. Кәсіптің карточкасы «7.1 Отбасылық медицина дәрігері»:		
Топтың коды:	2211-2	
Қызмет атауының коды:	2211-2-002	

Кәсіптің атауы:	7.1 Отбасылық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Отбасылық медицина" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен МСАК деңгейінде отбасылар мен жеке тұлғалардың әртүрлі медициналық қажеттіліктерін қоса алғанда, барлық жастағы пациенттерге жан-жақты медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты сақтау мен нығайтудан, аурулардың алдын-алудан бастап, Жедел және созылмалы ауруларды емдеуге, оңалтуға, паллиативті көмекке және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен өмірдің соңына дейін күтімнің кең спектрін шешуді қамтитын адамға бағытталған үздіксіз күтімді қамтамасыз ету. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Денсаулықты сақтау мен нығайтудан, аурулардың алдын-алудан бастап, Жедел және созылмалы ауруларды емдеуге, оңалтуға, паллиативті көмекке және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен өмірдің соңына дейін күтімнің кең спектрін шешуді қамтитын адамға ба-	Дағды 1: Денсаулықты сақтау және нығайту, аурулардың алдын алу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Салауатты өмір салты, дұрыс тамақтану бойынша санитарлық ағарту, оқыту, кеңес беру жұмыстарын жүргізу. Балалар мен ересектерге иммундау, оның ішінде профилактикалық егулерге қарсы көрсетілімдер, вакцинацияның "қуып жететін" схемалары, вакцинацияларды жоспарлау, вакцинациядан кейінгі патронажға рұқсат беру және кеңес беру. Ұлттық егу күнтізбесін қолданыңыз. ҚР ДСМ бұйрықтарына сәйкес профилактикалық және скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету; скринингтік зерттеулерге жататын тіркелген тұрғындардың тізімін жасау: артериялық гипертонияны, жүректің ишемиялық ауруын, кант диабетін, глаукоманы, мінез-құлққа қауіп факторла- 	

ғытталған үздіксіз күтімді қамтамасыз ету.

рын, жатыр мойны обырын, сүт безі обырын, колоректальды обырды, В және С вирустық гепатиттерін ерте анықтауға, ҚР ДСМ немесе жергілікті органдар жаңа бағдарламаларды қосқан кезде басқа да.

5. Учаскедегі жүкті әйелдер мен балалардың патронажын үйлестіру (патронаждың әмбебап және прогрессивті модельдері): ұйымдастыру, бақылау, медбикелерді оқыту, кейс-менеджмент, учаскедегі патронаждың тиімділігін талдау.

6. Бір жылға дейінгі балаларды профилактикалық тексеруді ұйымдастырыңыз.

7. Емшек сүтімен, қосымша тамақтандыруға кеңес беру және үйрету.

8. Отбасын жоспарлау бойынша кеңес беру, контрацепция әдісін таңдауға, ақпараттық жүйелерде тіркеуге көмек көрсету немесе үйлестіру.

9. Фертильді жастағы әйелдер тобын қалыптастыру, фертильді жастағы әйелдерді гравидаралды дайындау, жүкті әйелдерді уақтылы ерте есепке алу бойынша жұмыс жүргізу.

10. Туберкулезге күдікті науқасты тексеру кезінде фтизионастрия бойынша жұмыс жүргізу және диагностикалық алгоритм қағидаттарын сақтау

11. АИТВ/ЖИТС анықтау.

12. Темекі шегуді азайту бойынша жұмыс жүргізу: емдік ағарту ("5А" алгоритмі және басқа стратегиялар), мінез-құлықты қолдау дәрі-дәрмек және психотерапия бойынша кеңес беру.

13. Психоактивті заттарға тәуелділікті анықтаңыз.

14. Гендерлік зорлық-зомбылыққа жол бермеу туралы, сондай-ақ зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарды құқықтық қорғаудың, әлеуметтік және психологиялық қолдаудың қолданыстағы тетіктері мен шаралары туралы хабардар ету.

Білімдер:

1. Отбасылық медицинаның принциптері.

2. Иммунопрофилактика, Ұлттық вакцинация күнтізбесі. Халыққа профилактикалық егулерді жүргізу бойынша санитариялық-эпидемиологиялық талаптар, егу кабинетіне қойылатын талаптар (міндетті жабдық), профилактикалық егулерді жүргізуге, есептік егу нысандарын жүргізуге ерікті ақпараттандырылған келісім немесе бас тарту алу.

3. Скринингке жататын адамдардың нысаналы топтарымен дәрігерге дейінгі кабинетте жұмыс істеу қағидаттары, скринингтік зерттеулердің қағидалары, көлемі мен кезеңділігі.

4. Жүкті әйелдер мен жас балаларға Патронажды ұйымдастыру және өткізу қағидаттары, ДДҰ бағдарламалары (патронаждың әмбебап және прогрессивті модельдері);

5. ДДҰ-ның IBDV бағдарламалары (балалар жасындағы ауруларды интеграцияланған басқару)

6. Отбасын жоспарлау кабинетінің жұмысын ұйымдастыру принциптері, контрацепция әдістері

7. Пациенттермен, тұрғындармен, әріптестермен қарым-қатынас ережелері

8. МСАК-тағы СӨС кабинетінің, халыққа арналған мектептердің жұмыс принциптері.

9. Онкологиялық ауруларды анықтау бойынша жұмыс принциптері.

10. Ауруларды басқару бағдарламасы (АБЖ).

11. МСАК-тағы СӨС кабинетінің, халыққа арналған мектептердің жұмыс принциптері.

12. Онкологиялық ауруларды анықтау бойынша жұмыс принциптері.

		<p>13. Гендерлік зорлық-зомбылықтың түрлері мен белгілері, қолданыстағы тетіктер мен құқықтық қорғау шаралары, зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарды әлеуметтік және психологиялық қолдау.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 2. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 4. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 2. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 3. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 4. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Диагностика, емдеу, шұғыл көмек, ересектер мен балалардың жалпы жіті және созылмалы ауруларын басқару, тар мамандарға жіберу және ауруханаға жатқызу көрсеткіштері, дифференциалды диагностика, клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсе-</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдарды, аурудың, өмірдің тарихын жинауды жүзеге асыру, ересектер мен балаларға клиникалық тексеру жүргізу, қажет болған жағдайда пациентті зертханалық-аспаптық тексеру жоспарын жасау және олардың нәтижелерін түсіндіру, пациентті басқа мамандықтардың дәрігерлеріне, стационарлық емдеуге және медициналық-психологиялық-әлеуметтік қызметтердің басқа түрлеріне, уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздыққа жіберу үшін көрсеткіштерді анықтау, МӘСК-ке жіберу үшін тыныс-тіршілікті шектеу және медициналық құжаттаманы ресімдеу, науқастың келесі жалпы аурулары мен жағдайлары үшін амбулаториялық емдеу жоспарын жасаңыз: - Ересектердегі ішкі аурулар (ЖРВИ және синусит, ауруханадан тыс пневмония, ӨСОА, астма, жөтел синдромы, өкпе тінінің қатаю синдромы; артерия-

ту стандарттарына сәйкес уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық сараптамасы.

лық гипертензия, АЖЖ, созылмалы жүрек жеткіліксіздігі, аритмия, миокардит, эндокардит; Функционалдық асқазан және ішек диспепсиясы, Герд және өңештің басқа аурулары, гастрит, ойық жара ауруы, панкреатит, холецистит, холецистэктомиядан кейінгі синдром, IBS, гепатиттер, цирроздар, бауырдың алкогольсіз майлы ауруы, ішек ауруларын диагностикалау алгоритмі; зәр шығару жолдарының инфекциясы, пиелонефрит, гломерулонефрит, созылмалы бүйрек ауруы; қант диабеті, қалқанша безінің функциясының бұзылуы, семіздік; буын синдромы, остеоартрит, ревматоидты артрит, жүйелі қызыл жегі; маусымдық полиноз; темір тапшылығы анемиясы,

- Балалар аурулары: ЖРВИ және синусит, бронх обструктивті синдром, пневмония, жөтел синдромы; маусымдық полиноз, аллергиялық ринит, вирустық миокардит, балалардағы қан ауруларын диагностикалау алгоритмі, анемиялық синдром, ерте және егде жастағы балалардағы асқазан-ішек жолдарының дисфункциясы, диспепсиялық және іш синдромы, іш қату; буын синдромы, васкулиттер, ДПС, артериялық гипертензия, ЖЖБИ, нефрологиядағы синдромдар (зәр шығару синдромы, ісіну, гипертензия, бүйрек жеткіліксіздігі), балалардағы қант диабеті, семіздік, қалқанша безінің функциясының бұзылуы, өсудің бұзылу синдромы, жыныстық жетілудің бұзылуы;

-Дені сау баланы тексеру, оның ішінде жаңа туған нәрестелердің физиологиялық рефлексдерін бағалау: бет аймағынан (супраорбитальды, іздеу (Кус-сма), сору, жұту, пробоскопиялық, аяқ-қолдардан (ұстағыш, рото-алақан-ауыз (Бабкин), Моро құшағы (стихиялы, I, II фаза), Бабинский), денеден (Галанта, Перес, Автоматты жүрісті қолдау рефлексі, Бауэрдің жорғалауы).

Конституцияның ауытқулары. Дені сау баланы басқару: денсаулық топтары, балалардың жүйке-психикалық дамуы. Балалардағы қанның зертханалық көрсеткіштері, өмірлік маңызды көрсеткіштер (ЖЖЖ, ЖЖЖ, ақ): жас нормалары. Ерте жасанды және аралас тамақтандыру: көрсеткіштер, бейімделген емшек сүтін алмастырғыштар. Жаңа туған кезеңнің іріңді-септикалық аурулары. Туа біткен ақаулар. Жаңа туылған нәрестелердің сарғаюы. Жүктілікке дейін және жүктілік кезінде, балада рахиттің алдын алу, рахитті емдеу. 2 айға дейінгі, 2 айдан 5 жасқа дейінгі балалар ауруларын кешенді басқару.

- Жасөспірімді, егде жастағы науқасты тексеру. Балаларға, қарттарға қатыгездік. Кешенді гериатриялық бағалау.

-Хирургиялық аурулар, соның ішінде көз, Лор мүшелері, ересектер мен балалардағы жарақаттар. Тік ішектің және перианальды аймақтың аурулары (анустың жарықтары, геморрой, анальды қышу). Ауырсыну, сүт бездерінің көлемді түзілуі, мастит. Қызыл ауырсыну синдромы. Патологиялық ұлғаю синдромы, қабақтың ауыруы. Көру қабілетінің кенеттен және біртіндеп төмендеу синдромы. Синусит, тонзиллит, отит. Есту қабілетінің жоғалуы. Терінің және оның Қосымшаларының іріңді аурулары. Варикозды тамырлар, тромбофлебиттер, эндартерит. Пятки шпорлары, вальгус деформациясы, остеохондропатиялар.

- Акушерлік және гинекология: отбасын жоспарлау. Жүктіліктің диагностикасы. Жүктілік мерзімін анықтау. Физиологиялық жүктілікті басқару. Босанғаннан кейінгі кезең. Пренатальды скрининг. Жүкті әйелдердің құсуы. Әйелдердегі экстрагенитальды аурулар. Іштің төменгі бөлігіндегі ауырсыну. Климактериялық кезең. Вагинальды разряд.

- Ересектер мен балалардағы тері аурулары: вирустық дерматоздар. Пиодерма. Дерматит. Қотыр. Педикулез. Псориаз. Жас жыланбалықтар. Пиодерма. Онихомикоз, қыналар, микроспория, трихофитоз. Терінің қышуы. Тері синдромы.

- Ересектер мен балалардағы жұқпалы аурулар: көмей стенозы. Ересектердегі балалардың ауа-тамшылы инфекциясы (қызылша, қызамық, желшешек, паротит инфекциясы, көкжөтел). Скарлатина. Дифтерия. Полиомиелит. Ин-

фекциялық мононуклеоз. Жедел ішек инфекциялары (ротавирустық, энтеровирустық, сальмонеллез, тағамдық токсикалық инфекциялар). Паразитоздар. Вирустық гепатиттер. Коронавирустық инфекция. Менингококк инфекциясы. Менингит. Саяхатшылардың диареясы. АИТВ-инфекциясы.

- Туберкулез: анықтау, диагностика алгоритмі, фтизиатрмен бірге бақылау

- Балалық және жасөспірімдік кезеңдегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстары, органикалық эмоционалды тұрақсыз (астениялық) бұзылыс, жеңіл депрессия, бейімделу бұзылысы, соматоформалық бұзылыс, деменция, аралас мазасыздық пен депрессиялық бұзылыс және фобиялық бұзылулар, дүрбелең шабуылдары. Теріс пайдалану беттік белсенді емес тәуелділіктер. Темекіні зиянды пайдалану.

- Жүйке жүйесінің аурулары. Бас ауруы. Бас айналу. Арқадағы ауырсыну. Нейропатиялар. Жедел цереброваскулярлық бұзылулардан кейін науқастарды басқару. Жоғары жүйке-рефлекторлық қозғыштық синдромы. Гипертензия-гидроцефалиялық синдром. БЦП. Эпилепсия.

- Онкология. Химио-және сәулелік терапия алатын пациенттерді емдеу және күту принциптері, шұғыл онкологиялық жағдайлар. Болжамды анықтау үшін диагностикалық құралдарды түсіну және пайдалану. Жүйелік терапия мен сәулелік терапияның асқынуларының алдын алу және емдеу, симптомдарды емдеу (анорексия, жүрек айну/құсу, енгіту, ауырсыну, шаршау, мазасыздық, делирий).

- Гендерлік зорлық-зомбылық: физикалық, жыныстық және психологиялық зорлық-зомбылық белгілерін тану; зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға кеңес беру және медициналық көмек көрсету; психологқа, әлеуметтік қызметкерге Жолдау, ішкі істер органдарын хабардар ету.

Келесі манипуляцияларға ие болыңыз:

- ЭКГ нәтижелерін жүргізу және түсіндіру
- Рентгенография нәтижелерін түсіндіру
- Спирометрия нәтижелерін жүргізу және түсіндіру
- Мұрын-жұтқыншақ жағындыларын алу
- Жергілікті анестезияны жүргізу
- Операциялық жарадан тігістерді алу
- Жараларды емдеу
- Жұмсақ таңғышты қолдану
- Түтікшелі сүйектердің, клавикуланың, омыртқаның сынуы кезіндегі көліктік иммобилизация
- Тік ішектің саусақ сынағы
- Отоскоптың көмегімен ЛОР мүшелерін тексеру
- Мұрыннан қан кетуді тоқтату (мұрынның алдыңғы тампонадасы)
- Сыбырлап және ауызекі сөйлеу арқылы есту қабілетін зерттеу
- Көру өткірлігін анықтау,
- Көзішілік қысымды өлшеу
- Көз түбін тексеру
- Үстірт орналасқан бөтен денеде қабықтың дәнекер тінін жансыздандыру
- Конъюнктивитке Диагностика және алғашқы көмек
- Ұрықтың жүрек соғуын тындау
- Бимануальды, қынаптық зерттеу
- Гинекологиялық айналармен тексеру
- Үш нүктеден соққылар алу

		<ul style="list-style-type: none"> - Онкоцитологияға жағынды алу - Жаңа туған нәрестенің алғашқы патронажы - Ересек пен баланы неврологиялық тексеру - Сүт безін пальпациялау - Өртүрлі аурулардағы зертханалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру - Теріні алғашқы тексеру - Психикалық жағдайды бағалау және психиатриялық анамнезді сұрау - Стомаларды күту, қысым жараларын емдеу - Қуықтың катетеризациясы - Оттегі концентраторын пайдалану - Жүрек-өкпе реанимациясы <p>Келесі жағдайларда шұғыл көмек көрсетіңіз:</p> <p>ПЭ, Жедел коронарлық синдром. Гипертониялық дағдарыстар. Жүректің жазнағы мен өткізгіштігінің өмірге қауіп төндіретін бұзылыстары. ҰМК. Естен тану. Бронх демікпесінің ұстамасы, астматикалық статус. Бронх обструкциясы. Колик (бауыр, бүйрек). Гипертермиялық синдром. Конвульсиялық синдром. Асфиксия, анафилактикалық шок, Синкопальды жағдайлар. Шоктар. Бауыр энцефалопатиясы, мидың ісінуі және ісінуі, гиповолемиялық (гидратациялық шок). Улану. Ес-түссіз науқас. Жатырдан қан кету. Үзіліс қауіпі. Преэклампсия. Жедел психоздар, делирий, сунцид. Есекжем. Квинке ісінуі. Жарақаттар. Қан кету. Іштің жедел хирургиялық аурулары. Офтальмологиядағы шұғыл жағдайлар команың оториноларингологиясындағы шұғыл жағдайлар.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа дәрігерге дейінгі, білікті және мамандандырылған медициналық көмек көрсету қағидағтары; созылмалы аурулардан зардап шегетін адамдарды динамикалық бақылауды жүзеге асыру; профилактика, диагностика, емдеу және оңалтудың жаңа технологияларын енгізу және қызметін жетілдіру. 2. Клиникалық Жалпы дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина. 3. Балалар мен ересектердегі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдар. 4. Ересектер мен балалардағы ең көп таралған ішкі ағзалар ауруларының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, диагностикасы және дифференциалды диагностикасы. 5. Клиникалық хаттамаларға сәйкес диагноз қою үшін балалар мен ересектер пациенттерін тексеру әдістері. 6. Дене сұйықтықтарының зертханалық деректері қалыпты және ересектер мен балаларда жиі кездесетін патологияларда. 7. Адам ағзасының және оның функционалды жүйелерінің жас ерекшеліктері. 8. Тар мамандарға жіберу үшін жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштер. 9. Тиімді қарым-қатынас ережелері, медициналық этика және деонтология. 10. Гендерлік зорлық-зомбылықтың түрлері мен белгілері, зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарға кеңес беру және медициналық көмек көрсету принциптері мен ерекшеліктері; зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарды құқықтық қорғау, Әлеуметтік және психологиялық қолдау тетіктері мен шаралары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 4:</p> <p>Оңалту, паллиативті көмек және өмірдің соңындағы күтім</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту, паллиативтік көмек көрсету үшін көрсеткіштерді анықтау. 2. Бейінді маманмен бірлесіп оңалту әлеуетін бағалау. 3. Ауырсынуды және аурудың басқа да ауыр көріністерін басудың дәрілік және дәрілік емес әдістерін қолданыңыз. 4. Пациентті немесе оның заңды өкілдерін дәрі-дәрмектердің атауын, тағайындауға арналған көрсеткіштерді, дозаны, сақтау шарттарын, жанама әсерлер анықталған кездегі әрекеттерді, дәрі-дәрмектерді қабылдау тәртібі мен режимін сақтауды қоса алғанда, жүргізілетін емдеу туралы хабардар ету. 5. Пациентті жүргізудің жеке жоспарын жасау және науқастың жай-күйіне, оның ішінде қашықтықтан медициналық қызметтерді қолдана отырып және /немесе бейінді маманмен бірлесіп мониторинг жүргізу. 6. Отбасы мүшелері мен қамқоршыларды үйде айықпас науқастарға мейірбикелік күтім жасау негіздеріне оқытуды жүргізу. 7. Созылмалы ауырсыну синдромын диагностикалау және жеңілдету. 8. Паллиативті көмек кезінде ауыр симптомдарды (құсу, диарея, қысым жарасы, икырық және т.б.) диагностикалау және емдеу. 9. Қайғылы жаңалықтарды хабарлаңыз.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту түрлері, оның ішінде тәулік бойы медициналық бақылау мен емдеуді көздемейтін амбулаториялық жағдайларда. 2. Амбулаториялық кардио, нейро, онко, ревмо оңалту, операциядан кейін, жарақаттар бойынша клиникалық ұсыныстар. 3. Паллиативтік көмек және өмірдің соңында күтім жасау қағидаттары мен технологиялары, МСАК деңгейінде ересектер мен балаларға паллиативтік көмек көрсету қағидаттары, өліп жатқан науқасқа көмек көрсетуде дәрігердің рөлі.
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедура-лар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері.

		<p>4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі.</p> <p>5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға отбасылық медицина мәселелері бойынша кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберініз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өндеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)

		<p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы ден-

		саулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1) "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2) "Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы № ҚР ДСМ-90 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 24 тамызда № 24094 болып тіркелген).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Отбасылық медицина резиденті дәрігер	
	7	Жалпы практика дәрігері	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Отбасылық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2211-2		
Қызмет атауының коды:	2211-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Отбасылық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Отбасылық медицина дәрігері" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	МСАК деңгейінде отбасылар мен жеке тұлғалардың әртүрлі медициналық қажеттіліктерін қоса алғанда, барлық жастағы пациенттерге жан-жақты медициналық көмек көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді, оның ішінде МСАК деңгейінде орфандық аурулары бар пациенттерді диагностикалау және жүргізу тактикасы 2. МСАК деңгейінде ересектер мен балаларда профилактикалық және оңалту іс-шараларын, скринингтік бағдарламаларды, динамикалық байқауды ұйымдастыру. 3. МСАК деңгейінде балалар мен ересектер арасында пациенттерге консультациялық қызметтер көрсету, ауруларды диагностикалау және емдеу 4. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 2. МСАК деңгейінде отбасылық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бағалау
Еңбек функциясы 1: Пациенттерді, оның ішінде МСАК деңгейінде орфандық аурулары бар пациенттерді диагностикалау және жүргізу тактикасы	<p>Дағды 1:</p> <p>Ересектер мен балалардағы МСАК деңгейіндегі аурулардың, оның ішінде орфандардың диагностикасы және оларды клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес жүргізу тактикасы.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК деңгейінде жиі кездесетін аурулардың ерте диагностикасын жүргізу 2. МСАК деңгейінде жиі кездесетін созылмалы аурулары бар пациенттерді басқару және емдеу тактикасын анықтау. 3. Ересектер мен балалардағы жетім ауруларды зерттеу жоспарын жасаңыз. 4. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауру мен асқынулар анықталған кезде ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ересектер мен балалардағы орфандық аурулардың асқынуларын қоса алғанда, ең көп таралған аурулардың диагностикасын және дифференциалды диагностикасын жүргізу. 5. Ересектер мен балаларды, оның ішінде орфандық аурулары бар балаларды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді айқындау. 6. Ересектер мен балаларды, оның ішінде орфандық аурулары бар балаларды жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттама ресімдеу 7. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдеу, 8. Ересектер мен балалардағы ауруларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің және зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелеріне талдау жүргізу. 9. Ересектер мен балалардағы ауруларды, оның ішінде жетім ауруларды диагностикалау кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 10. Мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету үшін ересектер мен балаларда анықталған орфандық ауруларды стационарға жіберуге медициналық көрсеткіштерді айқындау 11. Емдеу жоспарын жасаңыз

		<p>12. Ересектер мен балалардағы ауруларды, оның ішінде орфандық ауруларды диагностикалау кезінде пациенттерге дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.</p> <p>13. Ересектер мен балалардағы жетім аурулары бар науқастарға емдік және диеталық тамақтануды тағайындаңыз.</p> <p>9. Пациенттердің, оның ішінде орфандық аурулары бар науқастардың бейінді мамандарына жолдама көрсеткіштерін анықтау.</p> <p>10. Көмек көрсетудің қолданыстағы стандарттарына сәйкес жас ерекшелік-анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, ересектер мен балалардағы ауруларды, оның ішінде орфандық ауруларды диагностикалау кезінде қарап-тексеру және тексеру жүргізу</p> <p>11. Мамандардың консилиумдарын ұйымдастыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық Жалпы дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина. 2. Эпидемиология, қауіп факторлары, этиология, патогенез, патоморфология, клиникалық көрінісі, диагностикасы, ересектер мен балалардағы жетім ауруларды қоса алғанда, аурулардың дифференциалды диагностикасы 3. Ересектер мен балалардағы ауруларды, оның ішінде орфандық ауруларды диагностикалау кезінде аспаптық тексеру әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға медициналық көрсеткіштер. 4. Ауруларды, соның ішінде жетім ауруларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: МСАК деңгейінде ересектер мен балаларда профилактикалық және оналту іс-шараларын, скринингтік бағдарламаларды, динамикалық байқауды ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: МСАК деңгейінде ересектер мен балалардың ауруларының профилактикасын және скринингтік бағдарламаларын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын, ұтымды тамақтануды насихаттауды қоса алғанда, ересектер мен балалардағы аурулардың алдын алуды ұйымдастыру 2. Ересектер мен балаларда сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған санитарлық-гигиеналық іс-шаралар бойынша нұсқама жүргізу. 3. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтарын бөліп көрсету 4. Скринингтік зерттеулер уақыты бойынша қозғалыс бағыты туралы халыққа түсіндіру 5. Скринингтік зерттеулердің нәтижелері туралы хабарлау кезінде пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату. 6. Скринингтік зерттеулер жүргізу үшін бейінді медициналық ұйымдармен сабақтастықты қамтамасыз ету. 7. Дәрігерге дейінгі кабинеттерде скринингтік бағдарламалардың орындалуына және құжаттаманың толтырылуына және МАЖ-ға деректерді енгізуге бақылау жүргізу. 8. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін ашып көрсету және одан кейінгі жүргізу тактикасы мен алдын алу шараларын анықтау 9. Скринингтік зерттеулер барысында анықталған созылмалы аурулары бар пациенттердің есебін және динамикалық бақылауды жүргізу. 10. Скринингтік зерттеулердің соңғы кезеңінен кейін скринингтің аяқталуын негіздеу

		<p>11. Учаскеде вакцинопрофилактика бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және іске асыру, оның нәтижелерін бағалау, иммундық жеткіліксіздіктің даму қаупі топтарын бөлу, балалар арасында тәуекел топтарын бөлу</p> <p>12. Ұлттық егу күнтізбесін қолданыңыз</p> <p>13. Вакцинопрофилактика жүргізуді бақылауды және профилактикалық әсер ету нәтижелерін бағалауды жүргізу.</p> <p>14. Бағдарламаларды таңдап, ұйымдасқан ұжымдарда және жеке тұлғаларда профилактикалық иммунокоррекция жүргізу, профилактикалық әсердің нәтижелерін бағалау.</p> <p>15. Вакцинаға жағымсыз реакция анықталған кезде ауруханаға дейінгі кезеңде шұғыл көмек көрсету</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы аурулардың бастапқы және қайталама алдын алу. МСАК жағдайындағы скринингтік бағдарламалар. Скринингтік зерттеулер жүргізу ережесі, көлемі және кезеңділігі. Скрининг барысында алынған зерттеулер нәтижелерінің көрсеткіштері Қазақстан Республикасының профилактикалық егулерінің ұлттық күнтізбесі Егу кабинетінің жұмыс ережесі
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: МСАК жағдайында созылмалы аурулары бар ересектер мен балаларды динамикалық бақылауды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқастың динамикалық бақылау қажеттілігін анықтаңыз. Мультидисциплинарлық командаға кіретін мамандарды тарта отырып, денсаулық жағдайын жүйелі бақылауды, сондай-ақ осы байқаудың нәтижелері бойынша қажетті медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру ҚМЖ, бейінді мамандарды, зертханалық және аспаптық зерттеулерді тексеру тізбесін, көлемін, кезеңділігін, бақылау мерзімдерін, есептен шығару өлшемшарттарын айқындау. Аурудың өршуі мен өршу белгілерін анықтау, стационарды алмастыратын және (немесе) стационарлық емдеуге немесе оңалтуға жіберу көрсеткіштерін анықтау. Науқасты ауруларды басқару бағдарламасы (АБЖ) шеңберінде бақылау. АБЖ-ға қатысатын пациенттің бақылау картасын толтырыңыз. Балалар мен ересектер пациенттеріне психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзін-өзі басқару, дәрі-дәрмексіз және дәрі-дәрмекпен емдеу, балалар мен ересектердегі пациенттердің психокоррекциясы мәселелері бойынша кеңес беру. Балалық және ересек жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Созылмалы аурулары бар адамдарды динамикалық бақылау Созылмалы аурулары бар адамдарға медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру қағидалары, бақылау кезеңділігі мен мерзімдері, диагностикалық зерттеулердің міндетті минимумы мен еселігі Созылмалы ауруы бар адамды динамикалық байқау есебіне қоюға арналған құжаттар тізбесі

		<p>4. ТМККК шеңберінде алғашқы медициналық-санитариялық көмек ұйымдарында динамикалық байқауға жататын аурулардың тізбесі</p> <p>5. ТМККК шеңберінде және (немесе) МӘМС жүйесінде консультациялық-диагностикалық көмек деңгейінде бейінді мамандардың байқауына жататын созылмалы аурулардың тізбесі</p> <p>6. Ауруларды басқару бағдарламасы (АБЖ) және АБЖ-ға қатысатын пациенттерді іріктеу критерийлері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>МСАК жағдайында ересектер мен балаларды медициналық оңалтуды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту дәрігерімен бірге амбулаториялық медициналық оңалтуды ұйымдастырудың тәртібін, мақсаттары мен міндеттерін анықтау. 2. Пациенттің клиникалық жай-күйін, тәуекел факторларын және оңалту іс-шараларын жүргізуді шектейтін факторларды, психо-эмоционалдық саланың жай-күйін; тұрмыстық және кәсіптік дағдылардың бұзылуын; оңалту процесінің нәтижесіне әсер ететін белсенділікті шектеуді бағалау. 3. Медициналық оңалтуды көрсету үшін пациентті жоспарлы емдеуге жатқызуға жіберу үшін емдеуге жатқызу бюросымен жұмыс істеу. 4. Әр түрлі аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) МКФ критерийлері негізінде оңалту маршруттау шкаласын толтыру үшін МКФ критерий кодын анықтау. 5. ШРМ сәйкес мдг мамандарының қатысуымен МКФ критерийлері негізінде нозологияға, пациенттің жағдайының ауырлығына және бсф бұзылуларына байланысты медициналық оңалту деңгейін анықтау 6. Пациентке медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын толтыру 7. Балалар мен ересектердегі пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру. 8. Балалар мен ересектердегі пациенттерді кәсіби, Әлеуметтік оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру. 9. Балалық және ересек жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МКФ критерий кодын анықтау үшін халықаралық жұмыс классификациясы 2. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары мен тәртібі 3. Негізгі ауру бойынша медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық қарсы көрсетілімдер 4. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі оңалтуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелері. 5. Қоршаған ортада және балалар мен ересектер пациенттерінің қоғамында бейімделуді ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: МСАК деңгейінде балалар мен ересектер арасында пациенттерге консультациялық қызметтер көрсету, ауруларды диагностикалау және емдеу	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерге консультациялық қызметтер көрсету және МСАК деңгейінде ауруларды диагностикалау және емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы практика дәрігерінің құзыреті шеңберінде халыққа акушерлік-гинекологиялық көмек көрсету. 2. Физиологиялық жүктілікті жүргізу, пренатальды дайындықты жүргізу, преэклампсия мен эклампсияны диагностикалау 3. Экстрагенитальды патологиясы бар жүкті әйелдерді бақылау, 4. Жүктіліктің алдын алу және олардың себебін анықтау,

		<p>5. Жатыр мойны обырына онкоскрининг жүргізу.</p> <p>6. Ұрпақты болу денсаулығын нығайту және отбасын жоспарлау бойынша іс-шаралар өткізу.</p> <p>7. Жүктілікке Медициналық және әлеуметтік қарсы көрсеткіштерді анықтау</p> <p>8. Құнарлы жастағы әйелдерді гравидаралды даярлауды жүргізу</p> <p>9. Жүкті әйелдерді уақтылы ерте есепке алу бойынша жұмыс жүргізу</p> <p>10. Жүкті әйелдерге шұғыл көмек көрсету және преэклампсия, эклампсия, ақушерлік қан кету, анафилактикалық шок үшін төсемдерді қолдану</p> <p>11. Туберкулезге күдікті пациенттерді анықтау алгоритмі бойынша фтизионастрия бойынша жұмыс жүргізу</p> <p>12. АИТВ/ЖИТС анықтау бойынша жұмыс жүргізу</p> <p>13. Көрнекі локализация онкологиялық ауруларды анықтау алгоритмі бойынша жұмыс істеу.</p> <p>14. Вакцинамен басқарылатын жұқпалы аурулармен жұмыс істеу.</p> <p>15. Біліктілігі төмен отбасылық дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жүргізу.</p> <p>16. Балалар мен ересектер ауруларын диагностикалау және емдеу қиын болған жағдайда әріптестерге/ЖПД және отбасылық дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>17. "Отбасылық медицина"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде зерттеу мен емдеудің арнайы әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберу туралы даулы мәселелер бойынша шешімдер қабылдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Отбасын жоспарлау принциптері және контрацепция әдістері. Физиологиялық жүктілікті, пренатальды дайындықты жүргізу. Преэклампсия мен эклампсияны диагностикалаудың алғашқы белгілері мен әдістері. Экстрагенитальды патологиясы бар жүкті әйелдерді динамикалық бақылау бойынша НҚА. Туберкулезге науқастарды анықтау алгоритмі. Көрнекі локализация онкологиялық ауруларды анықтау алгоритмі Вакцинамен басқарылатын жұқпалы аурулар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу	Дағды 1: Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқастарды ауруларға, жарақаттар мен ақауларға байланысты тіршілік әрекетінің шектелуіне әкеп соқтыратын ағза функцияларының тұрақты бұзылуын растайтын диагностикалық, емдік және оңалту іс-шараларының кешенін жүргізгеннен кейін МӘС-ке жіберу. Тіршілік әрекетін шектеудің бұзылу дәрежесін анықтау МӘС-ке жолдама құжаттарын толтыру. Жеке оңалту бағдарламасын толтырыңыз <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерді МӘС-ке жіберуге арналған құжаттар. Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидалары Дене функциясының бұзылуы және тіршілік әрекетінің шектеулері туралы түсініктер

		4. Проактивті сырттай медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуге жолдама құжаттарын қалыптастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303

		<p>/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>МСАК деңгейінде отбасылық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бағалау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>МСАК деңгейінде отбасылық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігерлік учаскедегі жұмысты ұйымдастыру және қызметті бағалауды жүргізу. 2. Халыққа амбулаториялық-емханалық деңгейде медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің, оның ішінде стационарды алмастыратын көмектің жұмысын ұйымдастыру. 3. МСАК деңгейінде отбасылық дәрігерлердің медициналық көмек көрсетуі кезінде пациенттің қозғалыс бағытын және сабақтастықты қамтамасыз етуді үйлестіру. 4. МСАК деңгейінде өмірдің барлық жас кезеңдерінде аурулары бар пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және шұғыл сипаттағы шараларды қабылдау. 5. МСАК деңгейінде халыққа медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау және болжау. 6. Ақпараттық жүйелерде (МАЖ) және басқа сандық жүйелерде (телемедицина, смарт медицина) жұмыс істеу. 7. НҚА сәйкес статистикалық есеп пен есептілікті, оның ішінде электрондық форматта, сондай-ақ статистикалық деректерді талдауды жүргізу. 8. Еңбекке жарамсыздық парақтарын беру және ұзарту көрсеткіштерін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК деңгейінде отбасылық дәрігердің жұмысын ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>қарым-қатынас</p> <p>Толеранттылық пен құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
		<p>1) "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 на-</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	урыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген); 2) "Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы № ҚР ДСМ-90 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 24 тамызда № 24094 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Отбасылық медицина резиденті дәрігер	
	7	Жалпы практика дәрігері	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Отбасылық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2211-2		
Қызмет атауының коды:	2211-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Отбасылық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Отбасылық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	МСАК деңгейінде отбасылар мен жеке тұлғалардың әртүрлі медициналық қажеттіліктерін қоса алғанда, барлық жастағы пациенттерге жан-жақты медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру және ұсыну.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Отбасылық медицина дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Отбасылық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Отбасылық медицина дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Отбасылық медицина дәрігерлерінің қызме-	Дағды 1: Отбасылық медицина дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында отбасылық медицина дәрігерлері арасында тапсырмаларды бөлу.	

<p>тін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында отбасылық медицина дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Отбасылық медицина саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Отбасылық медицина саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық ахуалдың және халық сырқаттанушылығының таралуының мониторингі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: МСАК деңгейінде халыққа медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз отбасылық медицина дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге отбасылық медицина мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.

		3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Отбасылық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Отбасылық медицина"мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Отбасылық медицина"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "отбасылық медицина"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына отбасылық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 2: Отбасылық медицина дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс	

	<p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1) "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2) "Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы № ҚР ДСМ-90 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 24 тамызда № 24094 болып тіркелген).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Отбасылық медицина резиденті дәрігер	
	7	Жалпы практика дәрігері	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Отбасылық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2211-2		
Қызмет атауының коды:	2211-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Отбасылық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Отбасылық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	МСАК деңгейінде отбасылар мен жеке тұлғалардың әртүрлі медициналық қажеттіліктерін қоса алғанда, барлық жастағы пациенттерге жан-жақты медициналық көмек көрсету, отбасылық медицина саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Отбасылық медицина" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Отбасылық медицина" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Отбасылық медицина" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Отбасылық медицина" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Отбасылық медицина" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Отбасылық медицина" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "отбасылық медицина" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына отбасылық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Отбасылық медицинаның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Неврология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.

		<p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Отбасылық медицина" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>МСАК деңгейінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде МСАК деңгейінде халыққа медициналық көмекті қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. Республикалық және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде отбасылық медицинаны дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>МСАК деңгейінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында отбасылық медицина саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Отбасылық медицина саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптама-лық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптама-лық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Халықтың алдын алу және аурушандық саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара іс-қимыл. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас	<p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p>

	Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1) "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген); 2) "Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 24 тамыздағы № ҚР ДСМ-90 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 24 тамызда № 24094 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Отбасылық медицина резиденті дәрігер
	7	Жалпы практика дәрігері

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

16. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халықова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

17. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

20. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

21. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

22. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы № 46
бұйрыққа 29-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Жалпы хирургия»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Жалпы хирургия

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101043

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт жедел емдеу әдісін талап ететін жіті және созылмалы аурулары бар пациенттерге Қазақстан Республикасында хирургиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Жалпы хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Жалпы хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Жалпы хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Жалпы хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.1 Абдоминалды хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Абдоминалды хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Абдоминалды хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Абдоминалды хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.1 Торакалды хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.2 Торакалды хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.3 Торакалды хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 12) 7.4 Торакалды хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 13) 7.1 Колопроктолог хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 14) 7.2 Колопроктолог хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 15) 7.3 Колопроктолог хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 16) 7.4 Колопроктолог хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

17) 7.1 Бариятриялық және метабаликалық хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

18) 7.2 Бариятриялық және метабаликалық хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

19) 7.3 Бариятриялық және метабаликалық хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

20) 7.4 Бариятриялық және метабаликалық хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

22) 7.1 Онкологиялық хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

23) 7.2 Онкологиялық хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

24) 7.3 Онкологиялық хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

25) 7.4 Онкологиялық хирург дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Жалпы хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.1 Жалпы хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жедел емдеу әдісін қажет ететін жіті және созылмалы аурулары бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған хирургиялық көмек көрсету 2. Хирургиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу. 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған хирургиялық көмек көрсету	Дағды 1: Хирургиялық патологиясы бар пациенттерде диагностика, емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты басқару тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 6. Тәлімгердің қадағалауымен емдеу-диагностикалық рәсімдер мен хирургиялық араласу дағдылары: <ol style="list-style-type: none"> 1) таңу кезінде ірінді жаралар мен қуыстарды санаңиялау; 2) трофикалық жараларды жергілікті емдеу; 3) қайталама тігістер салу; 4) жараларды микробиологиялық және цитологиялық зерттеу үшін материал алу; 5) жұмсақ тіндердің іріндерін ашу; 6) тері астындағы және сіңір панарициясын ашу; 7) тырнақ пластинасын алып тастау; 8) тампондарды, іш қуысының дренаждарын орнату және жою; 9) үстірт орналасқан қатерсіз ісіктерді жою; 10) реанимациялық іс-шараларды жүргізу ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жүргізу сыртқы қан кетуді тоқтату. бастапқы жараны емдеу және таңу. қан тобын анықтау;

- 11) аяқ-қолдардың ампутациясы;
- 12) аппендэктомия;
- 13) жарықты кесіп алу, гернеопластика;
- 14) геморроидэктомия;
- 15) новокаиндік блокадалар (паравертебральды, вагосимпатикалық, паранефральды, қабырғааралық және т. б.);
- 16) жараларды бастапқы хирургиялық өңдеу;
- 17) плевра пункциясы және плевра қуысының дренажы;
- 18) ФГДС, биопсия алу;
- 19) сигмоидоскопия;
- 20) травматикалық және операциядан кейінгі жараларды хирургиялық өңдеу;
- 21) қалқанша безінің аурулары кезіндегі операция (субтоталды және жалпы тиреоидэктомия);
- 22) вентралды жарықтардың қайталануы кезіндегі операциялар (созылмайтын пластиктің тәсілдері);
- 23) диафрагманың өңеш саңылауының операциялары (фундопликация);
- 24) іштің қысылған сыртқы жарықтары кезіндегі операциялар;
- 25) асқазан жарасын тігу;
- 26) созылмалы парапроктит кезінде фистуланы кесу;
- 27) жіті парапроктит кезінде ашу және дренаждау;
- 28) жұмсақ тіндердің қатерсіз түзілуін жою;
- 29) ірі тамырлар зақымданған кезде қан кетуді уақытша тоқтату;
- 30) аппендэктомия операциясы;
- 31) ретроградтық аппендэктомия;
- 32) аппендикулярлық абсцесс дренажын орындау;
- 33) аппендикулярлық инфильтрат кезінде консервативті терапия жүргізу;
- 34) іш қуысын дренаждау техникасымен;
- 35) аш ішектің интубациясы (назоинтестиналды және ретроградтық);
- 36) асқазанның тесілген жарасын және ҚДП тігу;
- 37) жараны тігу;
- 38) паллиативтік операциялар: гастротомиялар, ойық жарадағы қан кететін ыдысты тігу, ойық жараның тампонадалары, асқазан қабырғасын II тәрізді тігістермен тігу;
- 39) тіршілікке қабілетсіздігі кезінде сальникті резекциялау;
- 40) өміршеңдік болмаған кезде аш ішектің резекциясы;
- 41) жедел ішек өтімсіздігі кезіндегі операция;
- 42) ішектің декомпрессиясын жүргізу;
- 43) жамбас қуысының абсцесін ағызу;
- 44) ішекаралық абсцестерді ағызу;
- 45) бауыр жараларын тігу;
- 46) ұйқы безінің жараларын тігу;
- 47) спленэктомия;
- 48) эзофагогастроуденофиброскопия;

- 49) колонофиброскопия;
- 50) холедохоскопия;
- 51) еюноскопия;
- 52) шырышты қабаттардан, серозды жабындардан және іш қуысы мүшелерінен нысаналы биопсия;
- 53) эндоскопиялық зерттеу кезінде асқазан-ішек жолдары мен тоқ ішектің жоғарғы бөліктерінен бөгде денелерді алу;
- 54) эзофагогастродуоденоскопия кезінде жергілікті гемостаз;
- 55) эндоскопиялық полипэктомия;
- 56) өңеш пен асқазаннан катерсіз ісіктерді эндоскопиялық алып тастау;
- 57) өңештің тыртықты және операциядан кейінгі тарылуының кеңеюі және бөлінуі;
- 58) папиллосфинктеротомия және вирсунготомия және арналардан тастарды алу;
- 59) қуат зондын орнату;
- 60) күйік кезінде өңешті ерте бугирлеу техникасы;
- 61) ойық жараны эндоскопиялық емдеу әдістері;
- 62) зертханалық аспаптық зерттеулердің деректерін түсіндіру;
- 63) лапароскопиялық холецистэктомия;
- 64) лапароскопиялық аппендэктомия;
- 65) асқазанның перфорациялық ойық жарасын және ҚДП-ны лапароскопиялық тігу;
- 66) перитонит кезінде тактика және жедел емдеу;
- 67) аш ішектің резекциясы және ішекаралық анастомоздар;
- 68) абдоминалдық хирургиясындағы аз инвазивті операциялар;
- 69) аппендэктомия операциясы;
- 70) өңеш пен асқазанның варикожды тамырларының жыпылықтауы;
- 71) Блэкмор зондын орнату;
- 72) шап, феморальды, кіндік, операциядан кейінгі вентралды жарық кезіндегі жарық операциялары;
- 73) бұзылған органдардың өміршендігін айқындау;
- 74) сальникті, жіңішке ішекті олардың қабілетсіздігі кезінде резекциялау;
- 75) кіндік жарықтары, іштің ақ сызығының жарықтары кезіндегі кіндік сақинасының пластикасы;
- 76) қиғаш және түзу шап жарығы кезінде операция әдісін таңдау;
- 77) жамбас жарығы кезіндегі операциялар;
- 78) шап каналының алдыңғы және артқы қабырғаларының бір сәттік пластикасы;
- 79) Бильрот 1 және Бильрот бойынша асқазанды резекциялау;
- 80) асқазанның субтотальды резекция операциясы, гастрэктомия;
- 81) пилоропластиканың әртүрлі тәсілдері;
- 82) асқазанның ойық жарасы және ҚДП кезіндегі ваготомия;
- 83) энтеростомияны қолдану;
- 84) Меккель дивертикуласындағы операциялар;
- 85) оң жақты гемиколэктомия;

- 86) сол жақ гемиколэктомия;
- 87) тоқ ішектің көлденең резекциясы;
- 88) Гартман операциясы;
- 89) сигмопексия, сигмопликация;
- 90) колостомияны қолдану;
- 91) тері арқылы бауырдан тыс холангиография;
- 92) холедохотомия, холедохолитотомия;
- 93) Билиодигестивті анастамоздар (холедоходуоденоанастомоз, холедохоеюноанастомоз және т. б.);
- 94) ұйқы безінің кисталары кезіндегі операциялар;
- 95) панкреатодуоденальды резекция;
- 96) холецистостомия;
- 97) Шалимов бойынша және Постолов бойынша панкреонекроз кезінде дренаждау;
- 98) сүт безін кесудің әртүрлі түрлерімен дренаждау;
- 99) Каншин бойынша сүт безінің абсцессін емдеу;
- 100) перицистэктомия;
- 101) идеалды эхинококэктомия;
- 102) тері арқылы-бауырдан тыс холедохостомия;
- 103) лапароцентез;
- 104) бауыр мен ұйқы безінің жараларын тігу;
- 105) қуыс мүшелердің жараларын тігу;
- 106) пневмо-және гидроторакс кезінде плевра қуысының пункциясы;
- 107) пневмо - және пиоторакс кезінде Бюлау жүйесін қолдану;
- 108) өкпе жарасын тігу;
- 109) жүрек жарасы мен перикардты тігу;
- 110) перикард пункциясы.

Білімдер:

1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу.
2. Негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасын мен емдеу принциптерін, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу.
3. Ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу:
 - 1) жедел аппендицит;
 - 2) жедел холецистит;
 - 3) жедел панкреатит;
 - 4) асқазан мен он екі елі ішектің жедел жарасы (қан кетумен, енумен, перфорациямен асқынған);
 - 5) жедел ішек өтімсіздігі;
 - 6) жарықтар;
 - 7) мезентериялық қан айналымының жіті бұзылуы;
 - 8) плеврит, гемо - және пневмоторакс;

	<p>9) қан кетумен асқынған өңештің ВРВ; 10) торакоабдоминальды жаралар; 11) диффузды уытты зоб; 12) медиастенит; 13) өкпе кисталары; 14) қайнау; 15) фурункулез; 16) карбункул; 17) қызылша; 18) панариция; 19) эризипилоид; 20) диабеттік аяқ; 21) үсік; 22) геморрой, парапроктит; 23) спецификалық емес ойық жаралы колит, Крон ауруы; 24) бауыр мен өкпенің эхинококктары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 2: Хирургиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау. 2. Оңалту диагнозын, әлеуетін және хирургиялық аурулар кезінде оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссияның немесе көпсалалы команданың құрамына қатысу. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастарда оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 4. Клиникалық хаттамаларға сәйкес қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды (бірінші кезең) жүргізу. 5. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 3: Хирургиялық аурулар кезінде пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жалпы хирургиядағы шұғыл жағдайларды тану. 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.

		<p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жалпы хирургиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер, емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>2. Хирургиялық аурулардан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.</p> <p>3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Хирургиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердің хирургиялық ауруларының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Хирургиялық аурулардың, кеуде және іш қуысы мүшелерінің жаракаттарының алдын алуға және ерте диагностикалауға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларға қатысу.</p> <p>2. Хирургиялық аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p> <p>3. Кейіннен динамикалық бақылаумен мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу.</p> <p>4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)).</p> <p>5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Хирургиялық аурулардың алдын алу принциптері.</p> <p>2. Пациенттердегі хирургиялық аурулардың алдын алу әдістері.</p> <p>3. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Хирургиялық аурулардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету.</p>

		<p>3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы хирургия мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244

		<p>/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Жалпы хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Жалпы хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (бейінді маман)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Хирургиялық емдеуді қажет ететін жедел және созылмалы аурулары бар науқастардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, медициналық оңалту.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық патология диагнозы қойылған және диспансерлік хирургта есепте тұрған науқастарды амбулаторлық емдеу 2. Хирургиялық патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне жатқызу. 3. Хирургиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. 4. Хирургиялық аурулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық патология диагнозы қойылған және диспансерлік хирургта есепте тұрған науқастарды амбулаторлық емдеу	Дағды 1: Амбулаториялық негізде хирургиялық патологиясы бар науқастарды тексеру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық патологияға күдікті науқасты бастапқы тексеруді жүргізу дағдысы. 2. Хирургиялық патологияға күдікті науқастың диагностикалық зерттеулерін негіздеу дағдылары. 3. Хирургиялық патологияға күдікті науқастың диагностикалық зерттеулерінің нәтижелерін дұрыс түсіндіре білу. 4. Хирургиялық патологияны анықтау кезінде ХАЖ-10 бойынша диагнозды дұрыс тұжырымдау дағдылары. 5. Оларда патологиялық процесс анықталған кезде органның немесе жүйенің функционалдық жеткіліксіздік деңгейін бағалау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациент туралы мәліметтер жинаудың реттілігі мен көлемін білу. 2. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, биохимияны білу. 3. Органдар мен жүйелердің құрылымы мен функцияларын, бағалау әдістерін, клиникалық маңыздылығын білу. 4. Науқасты тексеру әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Амбулаториялық деңгейде хирургиялық патологиясы бар науқастарда ауруларды диагностикалау, емдеу және алдын алу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық тәжірибеде асқынуларды уақтылы анықтау. 2. Хирургиялық патологиясы бар науқасты амбулаториялық емдеуді тағайындау дағдылары. 3. Хирургиялық патологиясы бар науқастарды диспансерлеу дағдылары. 4. Хирургиялық патологиясы бар науқасты ауруханаға жатқызу көрсеткіштерін анықтау. 5. Мүдделі тараптарды ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы уақтылы хабардар ету. 6. Анықталған жұқпалы аурулар (шұғыл хабарлама, кеш ауруханаға жатқызу) туралы бейінді маманға немесе денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға ақпаратты уақтылы анықтау және ұсыну.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиядағы негізгі клиникалық белгілер мен синдромдарды білу. 2. Этиологияны, патогенезді, жіктеуді, клиникалық көріністерді, диагностиканы және емдеу принциптерін білу. 3. Жүкті әйелдерді диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу. 4. Ауруханаға жатқызу бюросының порталын білу. 5. Пациенттер тізілімін білу. 6. Жұқпалы аурулардың, ауруханаішілік инфекцияның клиникалық көріністерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Хирургиялық патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне жатқызу.</p>	<p>Дағды 1: Хирургиялық патологиясы бар пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті күндізгі стационарға жоспарлы түрде жатқызуды жүзеге асыру дағдылары. 2. Пациентті тәулік бойы стационарға жоспарлы түрде жатқызуды жүзеге асыру дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеуге жатқызу бюросының порталымен жұмыс істеу қағидаларын білу. 2. Пациентті күндізгі стационарға жоспарлы жатқызуға көрсеткіштерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Хирургиялық аурулары бар пациенттерді динамикалық бақылауды жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу. 2. Хирургиялық аурулары бар науқастарды емдеуге мониторинг жүргізу. 3. Медициналық көмек көрсетудің стационарлық және амбулаториялық кезеңі арасындағы бақылау сабақтастығын жүзеге асыру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар пациенттерді, оның ішінде хирургиялық араласуды бастан өткергендерді динамикалық бақылау принциптері. 2. Емдеу тиімділігінің мониторингі мен критерийлерінің мерзімдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3: Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалту шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 	

		<p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Хирургиялық аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Хирургиялық аурулары бар науқастарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда хирургиялық аурулар кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда хирургиялық аурулар кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Хирургиялық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Хирургиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Хирургиялық аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін хирургиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.

		<p>5. Хирургиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Хирургиялық аурулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Хирургиялық аурулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Хирургиялық аурулардың, кеуде қуысы мен іш қуысы мүшелерінің жарақаттарының алдын алуға және ерте диагностикалауға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және хирургиялық аурулардың алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p> <p>3. Хирургиялық аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Хирургиялық аурулардың алдын алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p>

		<p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p>	

	<p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Дәрігер абдоминалды хирург	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариятриялық және метабаликалық хирург дәрігер	
7	Онкологиялық хирург дәрігер		
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Жалпы хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Жалпы хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жедел емдеу әдісін талап ететін жіті және созылмалы аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәулік бойы стационар жағдайында амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу.	

		<p>2. Диагностикалық және емдеу қызметтері шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.</p> <p>3. Жалпы хирург дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Жалпы хирургтар дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p> <p>2. Жалпы хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәулік бойы стационар жағдайында амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Амбулаториялық жағдайда сирек хирургиялық патологиясы бар пациенттерді тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары.</p> <p>3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургияда сирек кездесетін патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу.</p> <p>3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу.</p> <p>4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында танылған хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Амбулаториялық жағдайда сирек хирургиялық патологиясы бар науқастарды емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары.</p> <p>4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу.</p>

	<p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған хирургиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Стационар жағдайында сирек хирургиялық патологиясы бар пациенттерді тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайларда нәтижелерді талдау және жекелеген зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың нәтижелерін талдау және аспаптық әдістерін жүргізу дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиялық тәжірибеде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиядағы сирек патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикалауды білу. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізудің мақсаты мен техникасына көрсеткіштерді білу. 3. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық тексеру әдістерін жүргізу көрсеткіштері мен техникасын білу. 4. Кеңесші топтар мен дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, НҚА және басқа құжаттарды білу. 5. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында танылған хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Стационар жағдайында сирек хирургиялық патологиясы бар пациенттерді емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Тәулік бойғы стационар жағдайында хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургиядағы жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу.

		<p>2. Тәулік бойы стационар жағдайында хирургияда сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен техникасын білу.</p> <p>3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Диагностикалық және емдеу қызметтері шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Жүргізілетін түзетулермен жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүргізілетін іс-шараларды түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдердің алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді қарау дағдылары. 2. Хирургиядағы жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық, диагностикалық процестерді рәсімдеу, науқастар тіркелімін толтыру дағдылары. 4. Жылдық есеп беру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық рәсімдерге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу. 2. Хирургиядағы диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу. 3. Хирургияда диагностикалық процедураларды жүргізу әдістемесін білу. 4. Хирургиядағы диагностикалық процедураларға арналған медициналық құралдар мен жабдықтардың жұмыс принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Жүргізілетін емдеу әдістерін түзете отырып, жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізу, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларына көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде пациентке емдеудің оңтайлы әдісін таңдау. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеу іс-шараларын жүргізгеннен кейін пациенттің жай-күйін динамикалық бақылау дағдылары. 4. Жүргізілетін терапияны уақтылы түзету. 5. Жүргізілетін емдеу процесінде туындайтын патологиялық процестерді диагностикалау және емдеу дағдылары. 6. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу іс-шараларынан кейін пациенттерді оңалту дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде хирургиядағы емдеудің негіздері мен принциптерін білу. 2. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емдеудің негізгі әдістерін жүргізу техникасын білу. 3. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілетін емдеу рәсімдерінің асқынуларын, техникалық сипатын және олармен күрес принциптерін білу.

		4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде жүргізілген емдік іс-шаралардан кейін пациенттердің ұзақ мерзімді мониторингін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Жалпы хирург дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Жалпы хирург дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жалпы хирургтардың дәрігерлері арасында тапсырмаларды бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында жалпы хирург дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Жалпы хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Жалпы хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерге хирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерін-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жалпы хирургтардың дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.

	<p>де тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Жалпы хирургия мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Жалпы хирургтар дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына жалпы хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Жалпы хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p>

		3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.	
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Дәрігер бариатриялық және метаболикалық хирург	
7	Онкологиялық хирург дәрігер		
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Жалпы хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Жалпы хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жедел емдеу әдісін талап ететін жіті және созылмалы аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, жалпы хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына жалпы хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 	

		5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Жалпы хирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Жалпы хирургиядағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	Дағды 1: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде	

	<p>стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқалықтарды сараптау.</p>	<p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында жалпы хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Жалпы хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 3:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөл.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>7</p>	<p>Дәрігер резидент жалпы хирург</p>
	<p>7</p>	<p>Абдоминалды хирург дәрігер</p>
	<p>7</p>	<p>Торакалды хирург дәрігер</p>
		<p>Колопроктолог хирург дәрігер</p>
	<p>7</p>	<p>Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер</p>
<p>7</p>	<p>Онкологиялық хирург дәрігер</p>	
<p>13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Абдоминалды хирург дәрігер»:</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2217-1</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>2217-1-001</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>7.1 Абдоминалды хирург дәрігер</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>7</p>	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирургия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Абдоминалды хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету Тәлімгердің бақылауымен абдоминалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету	Дағды 1: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. Емделушіге емдеу әдістері мен тәсілдерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық мақсаттағы құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 	

6. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.
7. Емдеу-диагностикалық процедуралар дағдылары:
 - 1) Эзофагогастродуоденофиброскопия;
 - 2) Колонофиброскопия;
 - 3) Холедохоскопия;
 - 4) Еюноскопия;
 - 5) шырышты қабаттардан, серозды қабаттардан және іш қуысы мүшелерінен кездейтін биопсия;
 - 6) бөгде денелерді асқазан-ішек жолының жоғарғы бөліктерінен және жуаннан алу;
 - 7) эндоскопиялық зерттеу кезінде ішектер.
 - 8) эзофагогастродуоденоскопия кезіндегі жергілікті гемостаз;
 - 9) эндоскопиялық полипэктомия;
 - 10) өңеш пен асқазаннан қатерсіз ісіктерді эндоскопиялық алып тастау;
 - 11) ретроградтық холангио-панкреатоскопия;
 - 12) ретроградтық папиллосфинктеротомия және вирсунготомия және түтіктерден тастарды алу;
 - 13) ЧЧХГ;
 - 14)тері арқылы-бауырдан тыс холедохостомия, өт жолдарын дренаждау;
 - 15) лапароскопия;
 - 16) лапароцентез.
8. Хирургиялық араласуды орындау дағдылары:
 - 1) аппендэктомия, ретроградтық аппендэктомия, аппендикулярлық абсцесс дренажы;
 - 2) тұншықтырылған шап, феморальды, кіндік, операциядан кейінгі вентральды жарық кезіндегі жарықты кесіп алу операциялары;
 - 3) бұзылған органдардың өміршеңдігін айқындау;
 - 4) тіршілікке қабілетсіздігі кезінде сальниктің, аш ішектің резекциясы;
 - 5) кіндік жарықтары, іштің ақ сыығының жарықтары кезіндегі кіндік сақинасының пластикасы;
 - 6) қиғаш және түзу шап жарықтары үшін операция әдісін таңдау.
 - 7) феморальды жарық кезіндегі операциялар;
 - 8) шап каналының алдыңғы және артқы қабырғаларының бір сәттік пластикасы;
 - 9) вентральды жарықтың қайталануы кезіндегі операциялар (созылмайтын пластиктің тәсілдері);
 - 10)диафрагманың өңеш саңылауының операциялары (фундопликация);
 - 11) асқазанның тесілген жарасы мен ҚДП-ны тігу;
 - 12) паллиативтік операциялар: гастротомиялар, ойық жарадағы қанталаған тамырын тігу, жараның іш пердемен тампонадалары, асқазан қабырғасын II тәрізді тігістермен тігу;

- 13) жедел ішек өтімсіздігі кезіндегі операциялар, ішектің декомпрессиясын, аш ішектің интубациясын (назоинтестинальды және ретроградтық) жүргізу;
- 14) перитонит кезінде тактика және жедел емдеу;
- 15) кіші жамбас қуысының абсцессін, ішекаралық абсцессін дренаждау;
- 16) бауыр, ұйқы безі, асқазан жараларын тігу;
- 17) спленэктомия;
- 18) лапароскопиялық холецистэктомия, аппендэктомия;
- 19) асқазан мен он екі елі ішектің перфорациялық жарасын лапароскопиялық тігу;
- 20) аш ішектің резекциясы және ішекаралық анастомоздар;
- 21) іш хирургиясындағы аз инвазивті операциялар;
- 22) өңеш пен асқазанның варикозды тамырларының тігуі;
- 23) Бильрот I және Бильрот бойынша асқазанды резекциялау;
- 24) операция асқазанның субтотальды резекциясы, гастрэктомия;
- 25) пилоропластиканың әртүрлі тәсілдері;
- 26) асқазанның және он екі елі ішектің ойық жарасы кезіндегі ваготомия;
- 27) энтеростомияны, колостомияны қолдану;
- 28) Меккель дивертикуласындағы операциялар;
- 29) оң және сол жақ гемиколэктомия, тоқ ішектің көлденең резекциясы;
- 30) Гартман операциясы;
- 31) сигмопексия, сигмопликация;
- 32) холецистэктомия, холедохотомия, холедохолитотомия;
- 33) Билиодигестивті анастомоздар (холедоходуоденоанастомоз, холедохоеюноанастомоз және т. б.);
- 34) ұйқы безінің кисталары кезіндегі операциялар;
- 35) панкреатодуоденальды резекция.
- 36) Шалимов бойынша және Постолов бойынша панкреонекроз кезінде дренаждауды орындауға міндетті;
- 37) перицистэктомия;
- 38) идеалды эхинококэктомия;
- 39) бауыр резекциясы.

Білімдер:

1. Медициналық, әлеуметтік, құқықтық көмекті, оның ішінде айыру орындарында есірткі тұтынушыларға, АИТВ жұқтырған ИЕТ, ЖИТС, АИТВмен өмір сүретін науқастарға ұйымдастыру қағидаттары.
2. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу.
3. Негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасы мен емдеу принциптерін, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу.
4. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу.

		<p>5. Ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) жедел және созылмалы аппендицит; 2) ӨТА. Жедел және созылмалы холецистит; 3) жедел және созылмалы панкреатит; 4) асқазан мен он екі елі ішектің ойық жарасы (қан кетумен, енумен, перфорациямен асқынған); 5) жедел ішек өтімсіздігі; 6) жарықтар; 7) мезентериялық қан айналымының жіті бұзылуы; 8) қан кетумен асқынған ВВК; 9) эхинококк, бауыр альвиококк; 10) порталдық гипертензия.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерде физиотерапия және емдік дене шынықтыру әдістерін қолданудың медициналық көрсеткіштері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен абдоминалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Абдоминалды хирургиялық патологияның алдын алуға, инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясының алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, адамның иммун тапшылығы вирусы). 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абдоминалды хирургиялық патологияның алдын алу әдістері. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және емдеуі. 3. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру.

		4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне клиникалық токсикология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне абдоминалды хирургиясы мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәжілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 1:	Машықтар:

Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Абдоминалды хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	2217-1-001	

Кәсіптің атауы:	7.2 Абдоминалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Абдоминалды хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту. 2. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясымен профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму. 	
Еңбек функциясы 1: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Дағды 1: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Емделушіге емдеу әдістері мен тәсілдерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық мақсаттағы құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау. 5. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 	

6. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.
7. Емдеу-диагностикалық процедуралар дағдылары:
 - 1) Эзофагогастродуоденофиброскопия;
 - 2) Колонофиброскопия;
 - 3) Холедохоскопия;
 - 4) Еюноскопия;
 - 5) шырышты қабаттардан, серозды қабаттардан және іш қуысы мүшелерінен кездейтін биопсия;
 - 6) бөгде денелерді асқазан-ішек жолының жоғарғы бөліктерінен және жуаннан алу;
 - 7) эндоскопиялық зерттеу кезінде ішектер.
 - 8) эзофагогастродуоденоскопия кезіндегі жергілікті гемостаз;
 - 9) эндоскопиялық полипэктомия;
 - 10) өңеш пен асқазаннан қатерсіз ісіктерді эндоскопиялық алып тастау;
 - 11) ретроградтық холангио-панкреатоскопия;
 - 12) ретроградтық папиллосфинктеротомия және вирсунготомия және түтіктерден тастарды алу;
 - 13) ЧЧХГ;
 - 14)тері арқылы-бауырдан тыс холедохостомия, өт жолдарын дренаждау;
 - 15) лапароскопия;
 - 16) лапароцентез.
8. Хирургиялық араласуды орындау дағдылары:
 - 1) аппендэктомия, ретроградтық аппендэктомия, аппендикулярлық абсцесс дренажы;
 - 2) тұншықтырылған шап, феморальды, кіндік, операциядан кейінгі венральды жарық кезіндегі жарықты кесіп алу операциялары;
 - 3) бұзылған органдардың өміршеңдігін айқындау;
 - 4) тіршілікке қабілетсіздігі кезінде сальниктің, аш ішектің резекциясы;
 - 5) кіндік жарықтары, іштің ақ сыығының жарықтары кезіндегі кіндік сақинасының пластикасы;
 - 6) қиғаш және түзу шап жарықтары үшін операция әдісін таңдау.
 - 7) феморальды жарық кезіндегі операциялар;
 - 8) шап каналының алдыңғы және артқы қабырғаларының бір сәттік пластикасы;
 - 9) венральды жарықтың қайталануы кезіндегі операциялар (созылмайтын пластиктің тәсілдері);
 - 10) диафрагманың өңеш саңылауының операциялары (фундопликация);
 - 11) асқазанның тесілген жарасы мен ҚДП-ны тігу;
 - 12) паллиативтік операциялар: гастротомиялар, ойық жарадағы қанталаған тамырын тігу, жараның іш пердемен тамподалары, асқазан қабырғасын II тәрізді тігістермен тігу;

- 13) жедел ішек өтімсіздігі кезіндегі операциялар, ішектің декомпрессиясын, аш ішектің интубациясын (назоинтестинальды және ретроградтық) жүргізу;
- 14) перитонит кезінде тактика және жедел емдеу;
- 15) кіші жамбас қуысының абсцессін, ішекаралық абсцессін дренаждау;
- 16) бауыр, ұйқы безі, асқазан жараларын тігу;
- 17) спленэктомия;
- 18) лапароскопиялық холецистэктомия, аппендэктомия;
- 19) асқазан мен он екі елі ішектің перфорациялық жарасын лапароскопиялық тігу;
- 20) аш ішектің резекциясы және ішекаралық анастомоздар;
- 21) іш хирургиясындағы аз инвазивті операциялар;
- 22) өнеш пен асқазанның варикозды тамырларының тігуі;
- 23) Бильрот I және Бильрот бойынша асқазанды резекциялау;
- 24) операция асқазанның субтотальды резекциясы, гастрэктомия;
- 25) пилоропластиканың әртүрлі тәсілдері;
- 26) асқазанның және он екі елі ішектің ойық жарасы кезіндегі ваготомия;
- 27) энтеростомияны, колостомияны қолдану;
- 28) Меккель дивертикуласындағы операциялар;
- 29) оң және сол жақ гемиколэктомия, тоқ ішектің көлденең резекциясы;
- 30) Гартман операциясы;
- 31) сигмопексия, сигмопликация;
- 32) холецистэктомия, холедохотомия, холедохолитотомия;
- 33) Билиодигестивті анастомоздар (холедоходуоденоанастомоз, холедохоеюноанастомоз және т. б.);
- 34) ұйқы безінің кисталары кезіндегі операциялар;
- 35) панкреатодуоденальды резекция.
- 36) Шалимов бойынша және Постолов бойынша панкреонекроз кезінде дренаждауды орындауға міндетті;
- 37) перицистэктомия;
- 38) идеалды эхинококэктомия;
- 39) бауыр резекциясы.

Білімдер:

1. Медициналық, әлеуметтік, құқықтық көмекті, оның ішінде айыру орындарында есірткі тұтынушыларға, АИТВ жұқтырған ИЕТ, ЖИТС, АИТВмен өмір сүретін науқастарға ұйымдастыру қағидаттары.
2. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу.
3. Негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасы мен емдеу принциптерін, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу.
4. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу.

	<p>5. Ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) жедел және созылмалы аппендицит; 2) ӨТА. Жедел және созылмалы холецистит; 3) жедел және созылмалы панкреатит; 4) асқазан мен он екі елі ішектің ойық жарасы (қан кетумен, енумен, перфорациямен асқынған); 5) жедел ішек өтімсіздігі; 6) жарықтар; 7) мезентериялық қан айналымының жіті бұзылуы; 8) қан кетумен асқынған ВВК; 9) эхинококк, бауыр альвиококк; 10) порталдық гипертензия.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Хирургиялық патологиясы бар науқастарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда абдоминальды хирургиялық патологиямен ауыр жағдайларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда іштің хирургиялық патологиясы кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Абдоминальды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абдоминальды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.

		<p>2. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p> <p>3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <p>4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері.</p> <p>5. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Абдоминалды хирургиялық патологиясына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасының тұрақты бұзылу белгілерін анықтау. ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігі.</p> <p>3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін қажетті медициналық құжаттарды дайындау.</p> <p>5. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін іштің хирургиялық патологиясына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Абдоминалды хирургиялық патологиясымен профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Абдоминалды хирургиялық патологиясымен профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар алдын алу және ерте диагностикаға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және іштің хирургиялық патологиясымен алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 3. Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. (денсаулық мектебі). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абдоминалды хирургиялық патологиясымен алдын-алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>7</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p> <p>Дәрігер резидент жалпы хирург</p> <p>Жалпы хирург дәрігер</p> <p>Торакалды хирург дәрігер</p> <p>Колопроктолог хирург дәрігер</p> <p>Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер</p> <p>Онкологиялық хирург дәрігер</p>

15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Абдоминалды хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Абдоминалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу 2. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу. 3. Абдоминалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Абдоминалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Абдоминалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда абдоминалды хирургиядағы сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Амбулаториялық жағдайда абдоминалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Стационар жағдайында абдоминалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда жекелеген зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургияда сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың нәтижелерін талдау және аспаптық әдістерін жүргізу дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, диагностикалауды білу.</p> <p>2. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургияда сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін және жүргізу техникасын білу.</p> <p>3. Тәулік бойы стационар жағдайында абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу көрсеткіштері мен техникасын білу.</p> <p>4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Амбулаториялық жағдайда абдоминалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары.</p> <p>4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде абдоминалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған абдоминалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Абдоминалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Абдоминалды хирургтар дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тиімді жұмысты қамтамасыз ету және жұмыс уақытын оңтайландыру мақсатында абдоминалды хирург дәрігерлердің арасында тапсырмаларды бөлу және жоспарларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында абдоминалды хирург дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Абдоминалды хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p>

		<p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Абдоминалды хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге абдоминалды хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағлымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз абдоминалды хирург дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге абдоминалды хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Абдоминалды хирургтары көрсететін медициналық қыз-</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.

<p>меттердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>		<p>2. "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына абдоминалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Абдоминалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	

	Этикалық стандарттар		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер	
	Онкологиялық хирург дәрігер		
16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Абдоминалды хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Абдоминалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Абдоминалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, абдоминалды хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Абдоминалды хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Абдоминалды хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық	

		<p>қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: "Абдоминалды хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.</p>	<p>Дағды 1: "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Абдоминалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына абдоминалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Абдоминалды хирургия практикасына жаңа технологиялардың табысты трансферті қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері

		<p>2. Абдоминалды хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Абдоминалды хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p>

Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.		<p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында абдоминалды хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Абдоминалды хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>	
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
		Дағдыларын тану ұсынылмайды

	Дағдыны тану мүмкіндігі:		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер	
		Онкологиялық хирург дәрігер	
17. Кәсіптің карточкасы «7.1 Торакалды хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.1 Торакалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Торакалды хирургия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша "Торакалды хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен торакалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету	Дағды 1: Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 6. Кеуде қуысына емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы, олардың профилактикасы, диагностикасы және емдеу принциптері, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасы. 2. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 3. Торакалды хирургиясындағы ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

	<p>Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту.</p>	<p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер. 3. Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерде физиотерапия және емдік дене шынықтыру әдістерін қолданудың медициналық көрсеткіштері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен торакалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу</p>	<p>Дағды 1: Торакалды хирургиялық патологияның алдын алуға, инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Торакалды хирургиялық патологиясының алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық араласу аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетермен байланысты инфекциясы, зәр шығару жүйесінің катетермен байланысты инфекциясы, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, адамның иммун тапшылығы вирусы). 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Торакалды хирургиялық патологияның алдын алу әдістері. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және емі. 3. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, дін, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне торақалды хирургиясы мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.
		<p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау	

	Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (іш, кеуде, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер	
7	Онкологиялық хирург дәрігер		
18. Кәсіптің карточкасы «7.2 Торакалды хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Торакалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Абдоминалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша "Торакалды хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту. 2. Торакалды хирургиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.	

		<p>3. Халық арасында торакалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p> <p>4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.
<p>Еңбек функциясы 1: Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.</p>	<p>Дағды 1: Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. 4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 6. Кеуде қуысына емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы, олардың профилактикасы, диагностикасы және емдеу принциптері, хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасы. 2. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 3. Торакалды хирургиясындағы ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Хирургиялық патологиясы бар науқастарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.

		<p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда торакалды хирургиялық патологиясы кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда торакалды хирургиялық патологиясы кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оналту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оналту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оналту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 3. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оналту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оналту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оналтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оналтудың негіздері мен әдістері. 2. Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оналту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер. 3. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оналту принциптері. 4. Медициналық оналту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оналтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Торакалды хирургиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Хирургиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.

		<p>3. Хирургиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін хирургиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Торакалды хирургиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін торакалды хирургиялық патологиясына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Халық арасында торакалды хирургиялық аурулар мен олардың асқинуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Дағды 1: Халық арасында торакалды хирургиялық аурулар мен олардың асқинуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Торакалды хирургиялық патологиясымен алдын алуға және ерте диагностикалауға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және торакалды хирургиялық патологиясымен алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p> <p>3. Торакалды хирургиялық патологиясы бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. (денсаулық мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Торакалды хирургиялық патологиясымен алдын-алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия	

	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер	
	7		
	Онкологиялық хирург дәрігер		
19. Кәсіптің карточкасы «7.3 Торакалды хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Торакалды хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Торакалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:			

	Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу. Торакалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Торакалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Торакалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда торакалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауды, эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі білу. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық тексеру әдістеріне көрсеткіштерді білу. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда торакалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Стационар жағдайында торакалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда жекелеген зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургияда сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың нәтижелерін талдау және аспаптық әдістерін жүргізу дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 4. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, диагностикалауды білу. 2. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургияда сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін және жүргізу техникасын білу. 3. Тәулік бойы стационар жағдайында торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу көрсеткіштері мен техникасын білу. 4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда торакалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары. 4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде торакалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу. 3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған торакалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Торакалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1: Торакалды хирургтар дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді жұмысты қамтамасыз ету және жұмыс уақытын оңтайландыру мақсатында торакалды хирург дәрігерлердің арасында тапсырмаларды бөлу және жоспарларды әзірлеуге қатысу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында торакалды хирург дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Торакалды хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Торакалды хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге торакады хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз торакалды хирург дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге торакалды хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Торакалды хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына торакалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

Қосымша еңбек функциясы 2: Торакалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері. Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Рефлексия және интроспекция Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариятриялық и метаболикалық хирург дәрігер
7	Онкологиялық хирург дәрігер	
20. Кәсіптің карточкасы «7.4 Торакалды хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	2217-1-003	
Кәсіптің атауы:	7.4 Торакалды хирург дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік	

	сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Торакалды хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Торакалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, торакалды хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Торакалды хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Торакалды хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Торакалды хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Торакалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына торакалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.	
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)	

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету.</p> <p>3. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Торакалды хирургия практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Торакалды хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Торакалды хирургия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p>

		2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқалықтарды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқалықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқалықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>	
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер

	7	Дәрігер бариатриялық және метаболикалық хирург	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
21. Кәсіптің карточкасы «7.1 Колопроктолог хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-006		
Кәсіптің атауы:	7.1 Колопроктолог хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Колопроктология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Колопроктология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастардың профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен колоректалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу. 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттер-	Дағды 1: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). 	

<p>ге білікті және мамандандырылған көмек көрсету</p>		<p>3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу.</p> <p>4. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау.</p> <p>5. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.</p> <p>6. Колоректалды қуыста емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласу дағдылары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Колоректалды хирургиялық патологиямен науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарда физиотерапия және физиотерапия әдістерін қолдануға арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен колоректалды хирургиялық патологияның алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу.</p>	<p>Дағды 1: Колоректалды хирургиялық патологияның алдын алуға, инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Колоректалды хирургиялық патологияның алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу.</p> <p>2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық араласу аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетермен байланысты инфекциясы, зәр шығару жүйесінің катетермен байланысты инфекциясы, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтәктілі инфекциялар (В және С гепатиттері, адамның иммун тапшылығы вирусы).</p>

		<p>3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колоректалды хирургиялық патологияның алдын алу әдістері. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және емдеуі. 3. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне Колопроктология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.

		<p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p>

		<p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер
		Тағылымдамашы дәрігер онкологиялық хирург
22. Кәсіптің карточкасы «7.2 Колопроктолог хирург дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-1	
Қызмет атауының коды:	2217-1-006	
Кәсіптің атауы:	7.2 Колопроктолог хирург дәрігер	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Колопроктолог хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Колопроктология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту. Колоректалды хирургиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу. Халық арасында колоректалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму. 	
Еңбек функциясы 1: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Дағды 1: Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау). Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. Емдеу-диагностикалық процедуралар мен хирургиялық араласу дағдылары. 	

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Республикада хирургиялық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел шұғыл көмек жұмысын ұйымдастыруды білу. <p>хирургиялық клиникадағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасы, негізгі хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы, олардың профилактикасы, диагностикасы және емдеу принциптері.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Шұғыл жағдайларда, хирургиялық ауруларда, жарақаттарда диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 3. Колоректалды хирургиядағы ең көп таралған аурулар мен жағдайлардың диагностикалық белгілері мен емдеу әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Хирургиялық патологиясы бар науқастарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда колоректалды хирургиялық патологиясы кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда колоректалды хирургиялық патологиясы кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оналту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оналту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.

		<p>2. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>3. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p> <p>3. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <p>4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері.</p> <p>5. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Колоректалды хирургиялық аурулармен ауыратын науқастарға медициналық сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Колоректалды хирургиялық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Колоректалды хирургиялық аурулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін колоректалды хирургиялық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Колоректалды хирургиялық аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін колоректалды хирургиялық патологиясына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Халық арасында колоректалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халық арасында колоректалды хирургиялық аурулар мен олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Колоректалды хирургиялық патологиясымен алдын алуға және ерте диагностикалауға, мүгедектік пен олардан болатын өлім-жітімнің алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және колоректалды хирургиялық патологиясымен алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. Колоректалды хирургиялық патологиясы бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. (денсаулық мектебі).
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Колоректалды хирургиялық патологиясымен алдын-алу принциптері. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. Медициналық статистика негіздері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер

	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
23. Кәсіптің карточкасы «7.3 Колопроктолог хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-006		
Кәсіптің атауы:	7.3 Колопроктолог хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Колопроктолог хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу 2. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу. 3. Колоректалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Колоректалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Колоректалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда колоректалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.	Машықтар: 1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары.	

		<p>3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық практикада сирек патологиялық жағдайлар кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауды, эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі білу.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу.</p> <p>3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық тексеру әдістеріне көрсеткіштерді білу.</p> <p>4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Амбулаториялық жағдайда колоректалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары.</p> <p>4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Стационар жағдайында колоректалды хирургиялық сирек патологиясы бар пациенттерді тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда жекелеген зертханалық-диагностикалық зерттеулер жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары.</p> <p>2. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургияда сирек патологиялық жағдайларда диагностиканың нәтижелерін талдау және аспаптық әдістерін жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары.</p>

		<p>4. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың консультацияларының нәтижелері бойынша қорытынды ресімдеу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларда эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, клиникалық көріністі, диагностикалауды білу.</p> <p>2. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургияда сирек патологиялық жағдайлар кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін және жүргізу техникасын білу.</p> <p>3. Тәулік бойы стационар жағдайында колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу көрсеткіштері мен техникасын білу.</p> <p>4. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Амбулаториялық жағдайда колоректалды хирургиялық сирек патологиясы бар науқастарды емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>3. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде хирургиялық емдеу дағдылары.</p> <p>4. Амбулаториялық-емханалық деңгейде хирургиялық тәжірибеде сирек патологиялық жағдайларды емдеу үшін аз инвазивті манипуляцияларды жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеудің көрсеткіштерін, принциптерін білу.</p> <p>2. Амбулаториялық-емханалық деңгейде колоректалды хирургиядағы сирек патологиялық жағдайларды хирургиялық емдеудің көрсеткіштерін, принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>3. Соңғы бес жылда хирургтар қауымдастығында мойындалған колоректалды хирургиясындағы сирек патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Колоректалды хирург дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1: Колоректалды хирургтар дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тиімді жұмысты қамтамасыз ету және жұмыс уақытын оңтайландыру мақсатында колоректалды хирург дәрігерлердің арасында тапсырмаларды бөлу және жоспарларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында колоректалды хирург дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p>

		<p>3. Колоректалды хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Колоректалды хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге колоректалды хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз колоректалды хирург дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге колоректалды хирургия мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p>

		3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Колоректалды хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Колоректалды хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Колоректалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Колоректалды хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына колоректалды хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 2: Колоректалды хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p>	

	<p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық и метаболикалық хирург дәрігер	
	7		
	Онкологиялық хирург дәрігер		
24. Кәсіптің карточкасы «7.4 Колопроктолог хирург дәрігер»:			
Топтық коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	2217-1-006		
Кәсіптің атауы:	7.4 Колопроктолог хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Колопроктолог хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейінде осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Колоректалды хирургиялық патологиясы бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, колопроктология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің та-		

	лаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Колопроктология" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Колопроктология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Колопроктология" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Колопроктология" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Колопроктология" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Колопроктология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Колопроктология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Колопроктолог дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау және тәуекел факторларын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
		Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.

		<p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Колопроктологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері.</p> <p>2. Колоректалды хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Колопроктология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p>

		2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында колоректалды хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Колоректалды хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.	
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Дәрігер бариатриялық және метаболикалық хирург	
7	Онкологиялық хирург дәрігер		
25. Кәсіптің карточкасы «7.1 Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217 -6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.1 Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастардың алдын алу, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Диагностика, емдеу, профилактикалық, жедел бариатриялық және метаболикалық араласуларды және семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар пациенттерді оңалту іс-шараларын ұйымдастыру тәлімгердің бақылауы мен қадағалауы.</p> <p>2. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p> <p>3. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.</p>	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	
Еңбек функциясы 1: Диагностика, емдеу, профилактикалық, жедел бариатриялық және метаболикалық араласуларды және семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар пациенттерді оңалту іс-шараларын ұйымдастыру тәлімгердің бақылауы мен қадағалауы.	Дағды 1: Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастарды диагностикалау және емдеу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Семіздік және метаболикалық синдромы бар амбулаториялық және стационарлық науқастың анамнезін жинау және медициналық картасын ресімдеу дағдылары.</p> <p>2. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау дағдылары.</p> <p>3. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагностику белгілеу (растау).</p> <p>4. Операция алдындағы және хирургиялық емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік шараларды жүргізу.</p> <p>5. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау.</p> <p>6. Диагностикалық және емдеу процедураларының дұрыстығын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау.</p> <p>7. Морбидті семіздікті немесе метаболикалық бұзылуларды ерте диагностикалау үшін зерттеу нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>8. Операциялық блоктың негізгі хирургиялық жабдықтарын басқару және хирургиялық лапароскопиялық құралдармен және тігу аппараттарымен жұмыс істеу дағдыларына ие болу.</p> <p>9. Хирургиялық операцияларда, соның ішінде лапароскоппен операциялық бейнекамераны басқаратын көмекші ретінде көмек көрсету дағдылары.</p>	

		<p>10. Метаболикалық бұзылулары және семіздігі бар пациенттерге жедел жәрдем, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>11. Науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау.</p> <p>12. Диагностикалық манипуляцияның қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p> <p>13. Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасау.</p> <p>14. Науқастың жасын және ілеспе патологиясын ескере отырып, ауырсынуды басу әдісін анықтау.</p> <p>15. Жергілікті (апликациялық, инфильтрациялық, өткізгіш) анестезияны орындау.</p> <p>16. Семіздікке шалдыққан науқастарға мамандандырылған медициналық көмек көрсету бойынша алғашқы хирургиялық араласулар мен манипуляцияларды орындау:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) асқазан баллонын эндоскопиялық орнату; 2) эндобарьерді эндоскопиялық орнату; 3) асқазанды лапароскопиялық байлау; 4) асқазанның үлкен қисаюының лапароскопиялық гастропликациясы; 5) асқазанның лапароскопиялық бойлық (жең, ағызу) резекциясы. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семіздік диагностикасының негіздерін және онымен байланысты патологияларды білу. 2. Инсулинге төзімділік пен дисгликемия диагнозын білу. 3. Липидті спектрді және дислипидемияны диагностикалауды және кардиоваскулярлық қауіп дәрежесін анықтауды білу. 4. Метаболикалық синдромның басқа негізгі көріністерін бағалауды білу (гипертония, бауырдың алкогольсіз майлы ауруы, түнгі апноэ, бедеулік). 5. Бариатриялық және метаболикалық хирургияның операциядан кейінгі тиімділігін бағалау критерийлерін білу. 6. Шектеу және мальабсорбтивті бариатриялық және метаболикалық операцияларды жүргізудің принциптері мен негізгі кезеңдерін білу. 7. Бариатриялық және метаболикалық хирургияның негізгі түрлерін және мамандық бейіні бойынша операциядан кейінгі емдеу негіздерін білу. 8. Жұмыс принциптерін, хирургиялық лапароскопиялық жабдықтың негізгі модульдерін, бариатриялық хирургияға арналған құралдар мен қосалқы жабдықтарды тағайындауды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастардың профилактикасы мен медициналық оңалтуын ұйымдастыру.		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Медициналық оңалту іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

		<p>3. Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Медициналық көрсетілімдер және медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге қарсы көрсетілімдер. 3. Физиотерапия және физиотерапия әдістерін қолдануға арналған медициналық көрсеткіштер. 4. Алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емдеуі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне бариатриялық және метаболикалық хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.

		<p>4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.</p> <p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәжілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.

Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.	<p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>	
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Тағылымдамашы дәрігер бариатриялық и метаболикалық хирург
	7	Онкологиялық хирург дәрігер
26. Кәсіптің карточкасы «7.2 Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер»:		
Топтық коды:	2217-6	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	7.2 Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігер" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы бойынша "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2217-6-002 Бариатриялық және метаболикалық хирург		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар науқастардың профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту. 2. Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 3. Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму. 	
Еңбек функциясы 1: Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	Дағды 1: Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар науқастарды диагностикалау, емдеу, оңалту.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семіздік пен метаболикалық синдромды диагностикалау дағдылары. 2. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 3. Семіздікке шалдыққан науқастарды аспаптық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. ХАЖ ескере отырып диагноз қою алгоритмін қолдау, семіздіктен туындаған метаболикалық бұзылулары бар науқастарда дифференциалды диагностика әдістерін қолдау. 5. Семіздікке шалдыққан науқастарды зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау. 6. Семіздікке шалдыққан науқастарды зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 7. Семіздік, қант диабеті және басқа метаболикалық бұзылулары бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу. 	

		<p>8. Пациенттердің маман дәрігерлерінің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бариатриялық және метаболикалық хирургиядағы дәлелді медицинаны білу. 2. Семіздік және метаболикалық бұзылулардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу. 3. Аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. 4. Семіздікті және метаболикалық синдромды диагностикалауға, хирургиялық емдеуге қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Рестриктивті түріндегі бастапқы бариатриялық операцияларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық өнімдерді қолдану. 2. Метаболикалық бұзылулары және семіздігі бар пациенттерге жедел жәрдем, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. 4. Диагностикалық манипуляцияның қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 5. Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасау. 6. Хирургиялық араласулар, емдік манипуляциялар үшін медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. 7. Науқастың жасын және ілеспе патологиясын ескере отырып, анальгезия әдісін анықтау. 8. Жергілікті (апликациялық, инфильтрациялық, өткізгіш) анестезияны орындау. 9. Семіздікке шалдыққан науқастарға мамандандырылған медициналық көмек көрсету бойынша алғашқы хирургиялық араласулар мен манипуляцияларды орындау: <ol style="list-style-type: none"> 1) асқазан баллонын эндоскопиялық орнату; 2) эндобарьерді эндоскопиялық орнату; 3) асқазанды лапароскопиялық байлау; 4) асқазанның үлкен қисаюының лапароскопиялық гастропликациясы; 5) асқазанның лапароскопиялық бойлық (жең, ағызу) резекциясы. 10. Морбидті семіздік және метаболикалық бұзылулар кезінде ҚР-да рұқсат етілген барлық басқа бастапқы рестриктивті бариатриялық операцияларды орындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бариатриялық және метаболикалық хирургияның негізгі түрлерін және мамандық бейіні бойынша операциядан кейінгі емдеу негіздерін білу. 2. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу.

	<p>3. Қалыпты, топографиялық, патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, ересектердегі биохимия негіздерін білу.</p> <p>4. Ересектердегі негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білу.</p> <p>5. Семіздіктен туындаған ең көп таралған патологиялардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу.</p> <p>6. Стандартты білу сауалнама схемасы және ересек науқасты физикалық тексеру.</p> <p>7. Семіздік пен метаболикалық синдромы бар науқастарды тексеру, хирургиялық емдеу әдістерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын насихаттауды, ұтымды тамақтануды жүргізуді қоса алғанда, аурулардың алдын алуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Семіздікпен сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитариялық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 3. Аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 4. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және консультациялар кезінде осы дағдыларды қолдану. 5. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізу және талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операцияларға негізгі көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, сондай-ақ бейінді пациенттерді емдеу тактикасын білу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирургияның негізгі түрлерін және мамандық бейіні бойынша операциядан кейінгі емдеу негіздерін білу. 3. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу. 4. Қалыпты, топографиялық, патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, ересектердегі биохимия негіздерін білу. 5. Ересектердегі негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білу. 6. Семіздіктен туындаған ең көп таралған патологиялардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу. 7. Стандартты білу сауалнама схемасы және ересек науқасты физикалық тексеру. 8. Семіздік пен метаболикалық синдромы бар науқастарды тексеру әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Бариатриялық және метаболикалық операция-</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>лардан кейін оңалту шараларын ұйымдастыру.</p>	<p>1. Бариатриялық және метаболикалық операциялардан кейін пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>2. Бариатриялық және метаболикалық операциялардан кейін пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары.</p> <p>3. Ұсыныстарды жариялай отырып, бариатриялық және метаболикалық операциялардан кейін пациенттерді оңалтуға қатысты өз нәтижелерін және заманауи зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиникалық дәрігерлік практикадағы дәлелді медицина негіздерін білу.</p> <p>2. МСАК және ЖҚТБ жағдайында пациенттерді кәсіби оңалту жөніндегі іс-шараларды білу.</p> <p>3. Қоршаған ортада және пациенттер қоғамында жұмыс істейтін бейімделу принциптерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Семіздік және метаболикалық бұзылулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Семіздік пен метаболикалық бұзылуларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтімнің қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Семіз және метаболикалық бұзылулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін семіз және метаболикалық бұзылулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын рәсімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы рәсімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін семіздік пен метаболикалық бұзылуларға байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың</p>	<p>Дағды 1: Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың ал-</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау.</p>	<p>дын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау.</p>	<p>1. Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың, мүгедектіктің және олардан болатын өлімнің алдын алуға және ерте диагностикалауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және семіздік пен метаболикалық бұзылулармен алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p> <p>3. Семіздік пен метаболикалық бұзылулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Семіздік пен метаболикалық бұзылулардың алдын алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Хирургия саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p>

Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	<p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>	
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.).</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді.).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Жалпы хирург дәрігер
	7	Абдоминалды хирург дәрігер
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
7	Онкологиялық хирург дәрігер	
27. Кәсіптің карточкасы «7.3 Бариятриялық және метаболикалық хирург дәрігер»:		

Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305 /2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Метаболикалық бұзылулары бар семіздікпен ауыратын науқастарға білікті, мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін жедел бариатриялық және метаболикалық араласуларды, оңалту және профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күрделі бастапқы аралас (рестриктивті-мальабсорбтивті) және стандартты қайталама бариатриялық және метаболикалық араласуларды жүргізу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Бариатриялық және метаболикалық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Күрделі бастапқы аралас (рестриктивті-мальабсорбтивті) және стандартты қайталама бариатриялық және метаболикалық араласуларды жүргізу.	Дағды 1: Рестриктивті және асқазанды айналып өткеннен кейін біріктірілген бастапқы және стандартты қайталама (ревизиялық, конверсиялық және реверсиялық операцияларды) орындау.	Машықтар: 1. Дене салмағының индексі 60 кг/м2 дейінгі аса семіздікте бариатриялық операцияларды орындау дағдылары. 2. Асқазанды степлерсіз бір анастомозды шунттауды орындау дағдылары. 3. Билиопанкреатикалық шунттауды орындау дағдылары (Скопинаро, Хес-Марсе). 4. Операциядан кейінгі асқынуларды және(немесе) жүргізілген операциялардың тиімділігінің жеткіліксіздігін бағалау дағдылары. 5. Гастрошунттау кезінде таңу үшін кіші қарыншаға (өрмекшіге) силикон сақинасын (таңғыш) қоюды орындау мүмкіндігі.	

		<p>6. Асқазанның бойлық (ағызу) резекциясына ауыстыра отырып, асқазан жолағын алып тастау әдісін меңгеру.</p> <p>7. Асқазанның бойлық (жеңдік, ағызу) резекциясын лапароскопиялық жолмен Ру бойынша гастрощунттауға немесе шағын гастрощунттауға аудару мүмкіндігі.</p> <p>8. Лапароскопиялық жолмен мини-гастрощунтингті Ру бойынша гастрощунтингке ауыстыру мүмкіндігі.</p> <p>9. Жіңішке ішектің жалпы циклінің дистализациясымен (қысқаруымен) проксимальды гастрощунтингті аудару мүмкіндігі.</p> <p>10. SADI'S-ке асқазанның бойлық жең резекциясын қолмен бір анастомозды гастродуоденоанастомозбен лапароскопиялық аудару дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қайталанатын бариатриялық және метаболикалық операциялардың жіктелуін білу. 2. Тексеру операцияларын білу. 3. Конверсиялық операцияларды білу. 4. Кері операцияларды білу. 5. Қайта операциядан кейін операциядан кейінгі емдеу әдістерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Бариатриялық және метаболикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1: Бариатриялық және метаболикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді жұмысты қамтамасыз ету және жұмыс уақытын оңтайландыру мақсатында бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлердің арасында тапсырмаларды бөлу және жоспарларды әзірлеуге қатысу. 2. Бариатриялық және метаболикалық хирургтар дәрігерлерінің пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және үйлесімді және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және хирургиялық патологияның таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.

		<p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге бариатриялық және метаболикалық хирургиялық көмек көрсету кезіндегі асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге бариатриялық және метаболикалық хирургия мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Бариатриялық және метаболикалық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>

		<p>4. Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау және тәуекел факторларын анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
28. Кәсіптің карточкасы «7.4 Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-6		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Семіздік және метаболикалық патологиясы бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" маманда-	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>нуы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.</p>	<p>"Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<ol style="list-style-type: none"> "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. "Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандануы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Бариатриялық және метаболикалық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау және тәуекел факторларын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Бариатриялық және метаболикалық хирургия саласының медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. Бариатриялық және метаболикалық хирургиядағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 	

		<p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Бариатриялық және метаболикалық хирургия" мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p>

	<p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Бариатриялық және метаболикалық хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
30. Кәсіптің карточкасы «7.1 Онкологиялық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.1 Онкологиялық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Тағылымдамашы дәрігер</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық хирургия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. "Жалпы хирургия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Онкологиялық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкологиялық аурулары бар науқастардың профилактикасы, диагностикасы, хирургиялық емдеуі, медициналық оңалтуы.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкологиялық аурулары бар пациенттерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Анамнез жинау, медициналық тексеру жүргізу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Сауалнама, ауру тарихын зерттеу, денсаулық паспорты, зерттеуге жолдама арқылы пациенттің және оның өкілдерінің анамнезін жинау және аурулардың анамнездік ерекшеліктерін анықтау. Медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Ісіктердің морфологиялық иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық диагностикасының клиникалық маңызы ерекшеліктері. Онкологиялық аурулардың этиологиясы мен патогенезі, оның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар. Онкологиялық аурулары бар науқастарды молекулярлық диагностикалаудың заманауи әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Моноклоналды антиденелер мен басқа да мақсатты препараттарды қолданатын мақсатты молекулалық терапия принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностикалық зерттеу жүргізуге көрсеткіштерді анықтау	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Қосымша зерттеуді қажет ететін патологиялық жағдайды бағалау Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Қосымша зерттеулер кезінде тіркелген органдар мен жүйелердегі өзгерістердің патоморфологиялық, содан кейін анатомиялық сипаттамалары Органдар мен жүйелердегі, оның ішінде зертханалық көрсеткіштердегі патологиялық өзгерістер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Хирургиялық араласу алдында диагностикалық шараларды жүргізу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Операция алдында онкологиялық науқастарды тексеру жоспарын жасау. Науқасты жалпы тексеруден өткізіңіз. Онкоцитологияға жағынды алу дағдыларын меңгеру.

		<p>4. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт, қалқанша, простата, бауыр, жұмсақ тіндер, лимфа түйіндері және т.б. диагностикалық ине биопсиясын жасау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт, қалқанша, простата, бауыр, жұмсақ тіндер, лимфа түйіндері және т.б. диагностикалық пункциялық трепанобиопсияны орындау дағдыларын меңгеру.</p> <p>6. Диагностикалық торакоцентез, лапароцентез, саусақ ректалды тексеру дағдыларын меңгеру.</p> <p>7. Тіндердің инцизиялық және экзизиялық биопсиясын жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>8. Рентгенологиялық, эндоскопиялық және зертханалық зерттеу әдістерінің деректерін түсіндіру</p> <p>9. Биопсиялық материалды морфологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Әртүрлі локализациядағы қатерлі ісіктерді диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамалары.</p> <p>2. Онкологиядағы жалпы және арнайы зерттеу әдістері</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>Онкологиялық ауруларды хирургиялық емдеуді жүргізу</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Аралас және кеңейтілген операциялық араласуларды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемде операциялар техникасын орындау дағдыларын меңгеру.</p> <p>2. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласу әдістерін орындау дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында операциядан кейінгі асқынулар кезінде хирургиялық араласу техникасын орындау дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аралас және кеңейтілген хирургиялық араласуды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемдегі операциялардың хирургиялық хаттамалары.</p> <p>2. Онкопроцестің әртүрлі локализациясындағы циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласулардың хаттамалары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p> <p>Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда онкологиялық науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірге қауіп төндіретін Онкологиядағы шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары (Сафарды үш рет қабылдау, ЖЖЖ, тыныс алу жолдарын тазарту).</p> <p>3. Сананың бұзылу түрлері, олардың белгілері (саңырау, сопор, кома).</p> <p>5. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері</p>

		<p>6. Онкологиядағы шұғыл жағдайларда Этиология, патогенез, клиника, диагностика, медициналық көмек алгоритмі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жедел коронарлық синдром (тұрақсыз стенокардия, миокард инфарктісі) - Жұлынның қысылуы - Мидың ісінуі - Өкпе эмболиясы - Гиперкальциемия - Ісіктің ыдырау синдромы - Жоғарғы Вена кавасының қысылу синдромы - Өкпеден қан кету - Тыныс алу жолдарының жедел бітелуі - Кардиогендік шок - Гиповолемиялық шок - Анафилактикалық шок - Инфекциялық-уытты шок - Ми қан айналымының жедел бұзылуы - Кома (гипогликемиялық, кетоацидотикалық, гипотиреодты)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқинулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, дін, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэлеметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық</p>	<p>1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне онкологиялық хирургия мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу.</p> <p>3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.</p> <p>4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.</p> <p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы меди-</p>

		<p>циналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы.</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1) "Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген). 2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.</p>	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7	Бариатриялық және метаболикалық хирург дәрігер	
	7	Онкологиялық хирург дәрігер	
31. Кәсіптің карточкасы «7.2 Онкологиялық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.2 Онкологиялық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Жалпы хирург дәрігері" біліктілігі бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	"Жалпы хирургия" мамандығы шеңберінде "Онкологиялық хирургия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Онкологиялық аурулармен науқастардың профилактикасы, диагностикасы, хирургиялық лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Зерттеу нәтижелерін түсіндіре отырып диагностикалық зерттеулер жүргізу 2. Онкологиялық ауруларды хирургиялық емдеуді жүргізу 3. Химиотерапия процесіндегі қатерлі ісіктері бар пациенттерге медициналық сараптама жүргізу. 4. Онкологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

Зерттеу нәтижелерін түсіндіре отырып диагностикалық зерттеулер жүргізу	Анамнез жинау, медициналық тексеру жүргізу	<p>1. Сауалнама, ауру тарихын зерттеу, денсаулық паспорты, зерттеуге жолдама арқылы пациенттің және оның өкілдерінің анамнезін жинау және аурулардың анамнездік ерекшеліктерін анықтау.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ісіктердің морфологиялық иммуногистохимиялық, иммунологиялық, молекулалық-генетикалық диагностикасының клиникалық маңызы ерекшеліктері.</p> <p>2. Онкологиялық аурулардың этиологиясы мен патогенезі, оның ішінде клиникалық маңызды молекулалық-генетикалық бұзылулар.</p> <p>3. Онкологиялық аурулары бар науқастарды молекулярлық диагностикалаудың заманауи әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>4. Моноклоналды антиденелер мен басқа да мақсатты препараттарды қолданатын мақсатты молекулалық терапия принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностикалық зерттеу жүргізуге көрсеткіштерді анықтау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қосымша зерттеуді қажет ететін патологиялық жағдайды бағалау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қосымша зерттеулер кезінде тіркелген органдар мен жүйелердегі өзгерістердің патоморфологиялық, содан кейін анатомиялық сипаттамалары</p> <p>2. Органдар мен жүйелердегі, оның ішінде зертханалық көрсеткіштердегі патологиялық өзгерістер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Хирургиялық емдеу жүргізу мәселелері бойынша пациенттерді және олардың өкілдерін жедел емдеу жүргізуге ақпараттандырылған келісім ала отырып хабардар ету	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жедел емдеу барысын түсіндіру, пациенттердің, олардың өкілдерінің сұрақтарына жауап беру</p> <p>2. Пациенттерден және олардың өкілдерінен жедел емдеу жүргізуге ақпараттандырылған келісім алу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық этика және деонтология.</p> <p>2. Онкологиялық науқастарды операциядан кейінгі басқару.</p> <p>3. Операциядан кейінгі асқынулар.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Дәлелді бас тартуды медициналық картаға шығара отырып, тәуекелге / пайдаға қатысты тәуекел артқан кезде жедел емдеуден бас тартудың негіздемесі	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жедел емдеуден бас тарту негіздемесі</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық ақпараттық жүйелерді пайдалану дағдыларын меңгеру</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Хирургиялық емдеуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы құжаттарды реттейтін НҚА</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 5:</p> <p>Хирургиялық араласу алдында диагностикалық шараларды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операция алдында онкологиялық науқастарды тексеру жоспарын жасау. 2. Науқасты жалпы тексеруден өткізіңіз. 3. Онкоцитологияға жағынды алу дағдыларын меңгеру. 4. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт, қалқанша, простата, бауыр, жұмсақ тіндер, лимфа түйіндері және т.б. диагностикалық ине биопсиясын жасау дағдыларын меңгеру. 5. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт, қалқанша, простата, бауыр, жұмсақ тіндер, лимфа түйіндері және т.б. диагностикалық пункциялық трепанобиопсияны орындау дағдыларын меңгеру. 6. Диагностикалық торакоцентез, лапароцентез, саусақ ректалды тексеру дағдыларын меңгеру. 7. Тіндердің инцизиялық және экзизиялық биопсиясын жүргізу дағдыларын меңгеру. 8. Рентгенологиялық, эндоскопиялық және зертханалық зерттеу әдістерінің деректерін түсіндіру 9. Биопсиялық материалды морфологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әртүрлі локализациядағы қатерлі ісіктерді диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Онкологиядағы жалпы және арнайы зерттеу әдістері
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Онкологиялық ауруларды хирургиялық емдеуді жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында операцияларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аралас және кеңейтілген операциялық араласуларды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемде операциялар техникасын орындау дағдыларын меңгеру. 2. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласу әдістерін орындау дағдыларын меңгеру. 3. Онкопроцестің әртүрлі локализацияларында операциядан кейінгі асқынулар кезінде хирургиялық араласу техникасын орындау дағдыларын меңгеру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аралас және кеңейтілген хирургиялық араласуды қоса алғанда, онкопроцестің әртүрлі локализацияларында орындалатын радикалды көлемдегі операциялардың хирургиялық хаттамалары. 2. Онкопроцестің әртүрлі локализациясындағы циторедуктивті (паллиативті) және симптоматикалық хирургиялық араласулардың хаттамалары.
	<p>Дағды 2:</p> <p>Әртүрлі локализациядағы қатерлі ісіктері бар науқастарды баста-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатерлі ісіктердің әртүрлі нозологиялық формаларында реконструктивті-қалпына келтіру хирургиялық араласуларын орындау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p>

	пқы және кейінге қалдырылған хирургиялық оңалтуды жүргізу	1. Қатерлі ісіктердің әртүрлі нозологиялық түрлеріндегі реконструктивті-қалпына келтіру хирургиялық араласуларының хаттамалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Химиотерапия процесіндегі қатерлі ісіктері бар пациенттерге медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және пациентті медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде пациентке отбасы мүшелеріне күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және қатерлі ісіктері бар пациенттердің тыныс-тіршілігінің тұрақты бұзылу белгілерін анықтау. 2. Дәрігерлік-консультативтік комиссияның жұмысына қатысу. 3. МӘС өту үшін дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар қатерлі ісіктері бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін пациенттерге клиникалық-диагностикалық қорытынды ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін колоректальды хирургиялық патологияға байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 4: Онкологиядағы шұғыл жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда онкологиялық науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету

		<ul style="list-style-type: none"> - Ісіктің ыдырау синдромы - Жоғарғы Вена қавасының қысылу синдромы - Өкпеден қан кету - Тыныс алу жолдарының жедел бітелуі - Кардиогендік шок - Гиповолемиялық шок - Анафилактикалық шок - Инфекциялық-уытты шок - Ми қан айналымының жедел бұзылуы - Кома (гипогликемиялық, кетоацидотикалық, гипотиреодты)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.

		<p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1) "Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген). 2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург
	7	Дәрігер абдоминалды хирург
	7	Торакалды хирург дәрігер
	7	Колопроктолог хирург дәрігер
	7	Барияриялық және метаболикалық хирург дәрігер
	7	Онкологиялық хирург дәрігер

	7	Дәрігер жалпы хирург	
32. Кәсіптің карточкасы «7.3 Онкологиялық хирург дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Онкологиялық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305 /2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Онкологиялық аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған хирургиялық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Онкологияда күрделі хирургиялық араласулар жүргізу. 2. Онкологиялық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Онкологиялық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Онкологиялық хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Онкологияда күрделі хирургиялық араласулар жүргізу.	Дағды 1: Онкологиялық науқастарды емдеуде хирургиялық араласудың, химиотерапияның жоғары технологиялық әдістерін жүргізу.	Машықтар: 1. Видеоторакоскопиялық, эндовидеохирургиялық (лапароскопиялық), реконструктивті-пластикалық, интервенциялық (ТАХЭ, РЧА, ЧЧХС) операциялар жүргізу, НІРЕС - терапия жүргізу дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Видеоторакоскопиялық, эндовидеохирургиялық (лапароскопиялық), реконструктивті-пластикалық, интервенциялық (ТАХЭ, РЧА, ЧЧХС) операциялар жүргізу, НІРЕС - терапия жүргізу әдістемелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Онкологиялық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Онкологиялық хирургтар дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында онкологиялық хирургтар арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Онкологиялық хирург дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Онкологиялық хирургия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Онкологиялық хирургия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Онкологиялық хирургиялық патологияның эпидемиологиялық жағдайды және таралуын бақылау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
<p>Дағды 2: Пациенттерге онкологиялық хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз онкологиялық хирургтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Онкологиялық хирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Онкологиялық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және онкологиялық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Онкологиялық хирургтар дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
		Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессі басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1) "Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалды, торакалды, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген). 2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент жалпы хирург	
	7	Жалпы хирург дәрігер	
	7	Абдоминалды хирург дәрігер	
	7	Торакалды хирург дәрігер	
	7	Колопроктолог хирург дәрігер	
	7		
33. Кәсіптің карточкасы «7.4 Онкологиялық хирург дәрігер»:			
Топтық коды:	2217-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Онкологиялық хирург дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (бейінді маман)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Онкологиялық хирург дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейінде осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Онкологиялық хирургиялық патологиясы бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, онкологиялық хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Онкологиялық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Онкологиялық хирургия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Онкологиялық хирургия" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Онкологиялық хирургия" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Онкологиялық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау және тәуекел факторларын анықтау.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Онкологиялық хирургияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың сәтті трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Онкологиялық хирургия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Онкологиялық хирургия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа хирургиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде хирургиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа хирургиялық көмек көрсету кезінде</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.

	<p>стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқалықтарды сараптау.</p>	<p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқалықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқалықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Хирургия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Хирургиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>1) "Қазақстан Республикасында хирургиялық (абдоминалдық, торакалдық, колопроктологиялық) көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 20 наурыздағы № 41 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 20 наурызда № 32111 болып тіркелген). 2) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>7</p>	<p>Дәрігер резидент жалпы хирург</p>
	<p>7</p>	<p>Жалпы хирург дәрігер</p>
	<p>7</p>	<p>Абдоминалды хирург дәрігер</p>
	<p>7</p>	<p>Торакалды хирург дәрігер</p>
	<p>7</p>	<p>Колопроктолог хирург дәрігер</p>
	<p>7</p>	<p>Дәрігер бариатриялық және метаболикалық хирург</p>

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

34. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

35. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

36. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

37. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

38. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24

39. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

40. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
30-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Онкология (ересек)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицинский работник – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Качество медицинской помощи – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Онкология (ересек)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101008

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт он сегіз жасқа толған онкологиялық аурулармен ауыратын науқастарды ұйымдастыру, алдын алу, диагностикалау, емдеу, онкология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер-онколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер-онколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер-онколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.1 Дәрігер-маммолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Дәрігер-маммолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Дәрігер-маммолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Дәрігер-маммолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша)»:	
Топтың коды:	2211-7
Қызмет атауының коды:	2211-7-004
Кәсіптің атауы:	7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша)
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Онкология (ересек)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информативті байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2215-9-001 Резидент дәрігер (мамандығы бойынша)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және бақылауымен он сегіз жасқа толған онкологиялық науқастардың профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ісікпен ауыратын науқастарға мамандандырылған медициналық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкологиялық аурулардың алдын алу шараларын жүргізу және тиімділігін бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуына жол бермеу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен медициналық құжаттар мен құжаттарды жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ісікпен ауыратын науқастарға мамандандырылған медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Қатерлі ісікпен ауыратын науқастарды тексеру.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерден немесе олардың заңды өкілдерінен шағымдарды, өмір тарихы мен ауруын жинау. 2. Пациенттерден немесе олардың заңды өкілдерінен алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Науқасты тексеру жоспарын жасау. 4. МН бар науқасты басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберу көрсеткіштерін анықтау. 5. Клиникалық диагнозды қою үшін MDH немесе MDC қатысу. 6. Зертханалық, морфологиялық, иммуногистохимиялық, визуалды зерттеулердің (УДЗ, радиологиялық: рентген, компьютерлік томография, магнитті резонанс және т.б.) және эндоскопиялық зерттеулердің МН және денсаулығында проблемалары бар науқастардың мәліметтерін интерпретациялау. 7. Жасушаларды және биологиялық сұйықтықтарды цитологиялық зерттеу нәтижелерін бағалаңыз. 8. Ұлпаларды гистологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіріңіз. 	

		<p>9. Иммуногистохимиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіріңіз.</p> <p>10. Молекулярлық-генетикалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіріңіз.</p> <p>11. Көру локализациясы органдарын (тері, перифериялық лимфа түйіндері, сүт бездері, қалқанша безі, ауыз қуысы, сыртқы жыныс мүшелері, тік ішек) визуалды және колмен тексеруді жүргізу.</p> <p>12. Жағынды алу, пункция, кесу, кесу, трефиндік және экспресс-биопсия жасау дағдыларын меңгеру</p> <p>13. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігін және мониторингін қамтамасыз ету.</p> <p>14. Қатерлі ісікпен ауыратын науқастарды күндізгі стационарға жатқызу және стационарлық емдеу үшін таңдау және жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Ересектердегі ас қорыту, тыныс алу, жүйке, эндокриндік, несеп-жыныс жүйесінің және тірек-қимыл аппаратының анатомиясы мен физиологиясы. 5. Ересектердегі ас қорыту, тыныс алу, жүйке, эндокриндік, несеп-жыныс және тірек-қимыл аппаратының онкологиялық патологияларын дағы этиопатогенезі, патофизиологиясы, патоморфологиясы, генетикалық мутациялардың негізі, клиникалық белгілері. 6. Онкологиядағы радиациялық, эндоскопиялық, морфологиялық және зертханалық диагностиканың принциптері. 7. Жүкті әйелдердегі қатерлі ісік ағымының ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Қатерлі ісік патологиясы бар ересек науқастарға диагностикалық процедураларды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Онкоцитологияға жағындыларды алу. 2. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт безінің, қалқанша бездің, қуық асты безінің, бауырдың, жұмсақ тіндердің, лимфа түйіндерінің және т. б. диагностикалық жұқа ине биопсиясын жүргізу. 3. Ультрадыбыстық бақылаумен сүт безінің, қалқанша безінің, қуық асты безінің, бауырдың, жұмсақ тіндердің, лимфа түйіндерінің және т. б. диагностикалық пункциялық трепанобиопсияны орындау. 4. Диагностикалық торацентез, лапароцентез, тік ішекті сандық тексеру жүргізу. 5. Тіндердің кесілген және кесілген биопсияларын орындау дағдылары. 6. Рентгендік, эндоскопиялық және зертханалық зерттеу әдістерінен алынған мәліметтерді интерпретациялау 7. Биопсия материалын морфологиялық зерттеу нәтижелерін түсіндіру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары.

	<p>3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.</p> <p>4. Диагностикалық процедураларды орындау техникасы.</p> <p>5. Диагностикалық процедураларды тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>6. Диагностикалық процедуралардың мүмкін асқынулары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Қатерлі ісіктердің диагнозын қою	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ICD және жалпы қабылданған жіктеулерге сәйкес онкологиялық аурулардың алдын ала немесе клиникалық диагнозын белгілеу және негіздеу. 2. Қатерлі ісіктерді анықтау кезінде дифференциалды диагностика жүргізу. 3. Факультативті, облигациялық ісік алды ауруларға және онкологиялық патологияға дифференциалды диагностика жүргізу. 4. Карнофский шкаласы бойынша онкологиялық науқастардың жағдайының ауырлығын және халықаралық классификациялар бойынша (TNM, FIGO және т.б.) аурудың кезеңдерін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Облигатты ісік алды және онкологиялық аурулардың диагностикалық критерийлері. 5. Қатерлі ісіктерді дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. 6. Онкологиялық аурулардың халықаралық классификациясы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Ересек пациенттерде онкологияда хирургиялық, сәулелік және дәрілік, аралас және кешенді емдеу әдістерін қолдану	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көпсалалы бригадалардың: онколог, химиотерапия, рентгенолог жұмысын ескере отырып, науқасты емдеу жоспарын құру және негіздеу. 2. Пациенттер мен олардың өкілдерінен арнайы емдеуге ақпараттандырылған келісімді алу. 3. Қатерлі ісіктері бар науқастарды амбулаторлық және стационарлық кезеңде емдеу. 4. Аурудың сатысын, гистологиясын, иммуногистохимиясын, қатар жүретін ауруларды, науқастың жасын және басқа факторларды ескере отырып, әртүрлі локализациядағы қатерлі ісіктерге адьювантты және неоадьювантты химиотерапияны тағайындау және жүргізу. 5. Гистологияны, иммуногистохимияны, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін ескере отырып, әртүрлі локализациялық қатерлі ісіктері бар науқастарға мақсатты терапияны тағайындау және жүргізу. 6. Гистологияны, иммуногистохимияны, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін ескере отырып, әртүрлі локализациялық қатерлі ісіктері бар науқастарға гормондық терапияны тағайындаңыз.

		<p>7. Гистологияны, иммуногистохимияны, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін ескере отырып, әртүрлі локализациялық қатерлі ісіктері бар науқастарға иммунотерапияны тағайындаңыз.</p> <p>8. Диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес әртүрлі нозологиялардағы қатерлі ісіктері бар науқастарға хирургиялық емдеуді тағайындау және жүргізу, соның ішінде. - онкологиядағы реконструктивтік пластикалық хирургия.</p> <p>9. Қатерлі ісікпен ауыратын науқастарға паллиативтік және симптоматикалық терапияны қамтамасыз ету.</p> <p>10. Емнің тиімділігін бағалау және оны клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулер нәтижелерінің динамикалық өзгерістерін ескере отырып түзету.</p> <p>11. Онкологиядағы шұғыл және өмірге қауіпті жағдайларда медициналық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Диетотерапия принциптері, қатерлі ісіктері бар науқастардың диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктері. 5. Дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсетілімдері, жанама әсерлері, жас ерекшеліктеріне байланысты тағайындау ерекшеліктері. 6. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл госпитализацияға көрсеткіштер.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5: Қатерлі ісіктері бар науқастарды динамикалық бақылау</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арнайы (радикал) емнен өткен қатерлі ісіктері бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу. 2. Паллиативтік немесе симптоматикалық емге ұшыраған науқастарды паллиативтік көмек көрсету орталықтарына, хоспистерге жіберу 3. Медициналық көмектің стационарлық және амбулаторлық кезеңдері арасындағы бақылаудың үздіксіздігін жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Онкологиядағы клиникалық топтар, бір топтан екінші топқа ауысу принципі 2. Қатерлі ісіктері бар науқастарды динамикалық бақылау (диспансерлік тексеру).
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 6: Қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалту шаралары</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатерлі ісікпен ауыратын науқастарды оңалтудың түрлерін және оларды жүзеге асыру принциптерін анықтау. 2. Онкологиялық науқастарды медициналық оңалтудың мақсаттары мен кезеңдерін әзірлеу.

	<p>ларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру</p>	<p>3. Ауруханаға дейінгі, стационарлық және ауруханадан кейінгі кезеңде медициналық оңалтуды жүргізу.</p> <p>4. Қатерлі ісіктері бар науқастарға психологиялық-әлеуметтік реабилитацияны жүргізу.</p> <p>5. Қатерлі ісіктері бар науқастарды санаториялық-курорттық емдеумен қамтамасыз ету.</p> <p>6. Уақытша еңбекке жарамсыздық сараптамасын жүргізу және науқасты медициналық-әлеуметтік сараптамаға (МСБ) жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы анықтаған онкологиялық науқастарды оңалту түрлері (медициналық, кәсіптік, әлеуметтік).</p> <p>2. Медициналық реабилитацияның мақсаттары (қалпына келтіретін, қолдаушы, паллиативтік) және кезеңдері (дәрігерге дейінгі, стационар, ауруханадан кейінгі).</p> <p>3. Қатерлі ісіктері бар науқастарды әлеуметтік-психологиялық реабилитациялау аспектілері.</p> <p>4. Қатерлі ісікпен ауыратындарға арналған курорттық емдеу түрлерінің медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері.</p> <p>5. Қатерлі ісіктері бар науқастарға жаттығу терапиясы, протездеу, қалпына келтіру операциялары, дәрілік терапияның медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері.</p> <p>6. Медициналық тексерулер жүргізу және уақытша еңбекке жарамсыздық парақтарын беру тәртібін реттейтін құқықтық актілер.</p> <p>7. Ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар қатерлі ісіктері бар науқастарды МСБ өтуге жіберу үшін медициналық құжаттаманы дайындау тәртібі</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 7: Өміріне қауіпті жағдайлары бар онкологиялық науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірге қауіп төндіретін онкологиядағы төтенше жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясын орындау дағдыларына ие болу</p> <p>3. Трахеостомия дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары (Сафардың үш еселік дозасы, ЖПР, тыныс жолдарының клиренсі).</p> <p>2. Сана бұзылыстарының түрлері, олардың белгілері (таңқаларлық, ессіздік, кома)</p> <p>3. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері</p> <p>4. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, онкологиядағы шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жедел коронарлық синдром (тұрақсыз стенокардия, миокард инфарктісі) - Жұлынның қысылуы - Мидың ісінуі - өкпе эмболиясы - Гиперкальциемия - ісік коллапс синдромы

		<ul style="list-style-type: none"> - Жоғарғы қуыс венаның қысылуы синдромы - Өкпеден қан кету - тыныс алу жолдарының жедел обструкциясы - Кардиогенді шок - гиповолемиялық шок - анафилактикалық шок - инфекциялық-токсикалық шок - ми қан айналымының жедел бұзылуы - кома (гипогликемиялық, кетоацидоздық, гипотиреоз)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен онкологиялық аурулардың алдын алу шараларын жүргізу және тиімділігін бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуына жол бермеу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Онкологиялық аурулардың алдын алуды ұйымдастыру және жүзеге асыру. Инфекцияның алдын алу және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек және міндетті медициналық сақтандырудың мемлекеттік қоры шеңберінде профилактикалық скринингтік тексерулерге және қатерлі ісікке күдік туындаған жағдайда қатысу. 2. Қатерлі ісік алды және онкологиялық аурулардың алдын алу және ерте анықтау жөніндегі іс-шаралар кешеніне қатысу. 3. МН және мінез-құлық факторларын ерте анықтау үшін ересек халықтың мақсатты топтарын скринингтік зерттеулерге қатысу. 4. Науқасты динамикалық (диспансерлік) бақылау. 5. Алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу <p>медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялар (хирургиялық жердегі инфекциялар, катетермен байланысты қан ағымының инфекциялары, катетермен байланысты зәр шығару жүйесінің инфекциялары, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, қан арқылы берілетін инфекциялар (В және С гепатиті, АИТВ)."</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Микробқа қарсы төзімділіктің қалыптасуына жол бермей, инфекцияның алдын алу және бақылау іс-шараларына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың мақсатты топтары 3. Бастапқы медициналық-санитарлық көмек және консультативтік-диагностикалық көмек медициналық ұйымдарында онкологиялық аурулардың жоғары қаупі бар топтарға мониторинг жүргізу тәртібі. 4. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар 5. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитарлық-эпидемияға қарсы, санитарлық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 6. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы, санитарлық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру мен жүзеге асыруға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 7. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері.
		Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған тәрбиелік, тәрбиелік және насихаттық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатерлі ісікпен күресу мәселелері бойынша халық арасында ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында қауіпсіздік пен гигиенаны қамтамасыз ету бойынша санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар: тамақ, су, санитария, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ антибиотиктерді тиісті көрсетілімдерсіз қолданумен байланысты қауіптер туралы хабардар ету. 3. Пациенттерді және олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсыныстарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, пайдасы және ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабарлау. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық мәдениетті жақсарту үшін гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, инъекцияның қауіпсіз әдістері, қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу . 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және салауатты тамақтануды, дене шынықтырумен айналысудың маңыздылығын, зиянды әдеттерден бас тартуды, психологиялық салауаттылықты сақтауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық нормалар мен стандартты сақтық шаралары, үйдегі және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік. 2. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері. 3. Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы туралы, оның ішінде жағымсыз жаңалықтарды хабарлау туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне ұсынылған диагностика, емдеу әдісі, ақпараттандырылған келісімді ала отырып, ықтимал асқынулар туралы хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауларын, құндылықтарын және ақпарат деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе заңды өкіл негізделген шешім қабылдауы үшін ақпараттың анық және қолжетімді болуын қамтамасыз ететін процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациент пен дәрігер арасындағы ынтымақтастықты арттыру үшін пациенттерге эмпатия және қолдау көрсету.
		<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас жасау принциптері. 2. Науқасты емдеу әдістері мен медициналық бұйымдарды таңдау туралы ақпараттандыруға байланысты этикалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқас денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заң талаптарын сақтай отырып, негізделген келісімді алу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуын болдырмау және салауатты өмір салтын насихаттау бойынша кешенді тәсілді қамтамасыз ету бойынша ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектердегі онкологиялық мәселелер бойынша БМСК дәрігерлерінің және олармен байланысты мамандықтардың біліктілігін арттыруға кеңес беру және қатысу. 2. Пациенттерге толық көмек көрсету үшін басқа медициналық мамандармен және қызметтермен командада жұмыс жасау. 3. Қажет болған жағдайда күтімнің үздіксіздігін және уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көп бейінді топтардың жұмысына, консультацияларға, клиникалық турларға қатысу. 5. Жұқпалы аурулардың таралуын болдырмау, вакцинациялау және төтенше жағдайларға әрекет ету үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен бірлесіп жұмыс жасау. 6. Науқастарды одан әрі диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, реабилитация мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық тәжірибенің технологиялары мен стандарттары. 3. Мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен медициналық құжаттар мен құжаттарды жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық тәжірибедегі есеп және құжаттама</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық құжаттаманы уәкілетті орган белгілеген нысандарға, түрлерге, көлемге, тәртіп пен мерзімдерге сәйкес ресімдеу. 2. Қажет болған жағдайда медициналық құжаттарды ұйымдастырыңыз және жүргізу. 3. Дербес деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысты ережелер мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-

		<p>ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нұсандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы тандауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім

		<p>беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер онколог (ересек)	
	7	Дәрігер маммолог	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-онколог»:			
Топтың коды:	2211-7		
Қызмет атауының коды:	2211-7-004		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-онколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онколог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Талап етілмейді	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Он сегіз жастан асқан қатерлі ісікпен ауыратын науқастардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, медициналық оңалту.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қатерлі ісіктерді диагностикалау және емдеу 2. Қатерлі ісіктері бар науқастарды қалпына келтіретін емдеу және оңалту 3. Қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық тексеруден өткізу 4. Онкологиядағы шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету 5. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Қатерлі ісіктерді диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Диагностикалық процедураларды жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сүт безінің, бауырдың, ұйқы безінің, лимфа түйіндерінің ісіктеріне жұқа ине биопсиясын жүргізу дағдылары <p>Сүт безінің, өкпенің, бауырдың және қуық асты безінің ісіктеріне трепан биопсиясы жүргізу дағдылары.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Радиациялық диагностика әдістерін (рентген, КТ, МРТ, УДЗ, НМ әдістері) интерпретациялау дағдылары. <p>Эндоскопиялық диагностикалық әдістерді (бронхоскопия, эзофагогастроуденоскопия, колоноскопия, сигмоидоскопия, лапароскопия, торакоскопия, медиастиноскопия) түсіндіру дағдылары.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Тері зақымдануының кесінділік биопсиясын жүргізу дағдысы.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсеткіштер, қарсы көрсетілмдер, ісіктердің жұқа инелі биопсиясын жүргізу техникасы, ісіктердің трепанобиопсиясын жүргізу әдістері, рентгенография, КТ, МРТ, УДЗ, ядролық медицина әдістері. 2. Медициналық көрсеткіштер, бронхоскопияға, эзофагогастроуденоскопияға, колоноскопияға, сигмоидоскопияға, лапароскопияға, торакоскопияға, медиастиноскопияға қарсы көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Қатерлі ісіктердің диагнозын қою	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ICD, қатерлі ісіктерді диагностикалау және емдеу хаттамалары және жалпы қабылданған жіктеулерге сәйкес қатерлі ісіктердің алдын ала/клиникалық диагнозын орнату және негіздеу. 2. Қатерлі ісіктердің дифференциалды диагностикасын жүргізу. 3. Ересектердегі қатерлі ісіктің ауырлық дәрежесін бағалау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатерлі ісіктердің диагностикалық критерийлері.

		<p>2. Онкологиялық ауруларды дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері.</p> <p>3. Қатерлі ісіктердің жіктелуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Хирургиялық, сәулелік және дәрілік, аралас және кешенді емдеу әдістерін қолдану</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көпсалалы бригадалардың: онколог, химиотерапия, рентгенолог жұмысын ескере отырып, науқасты емдеу жоспарын құру және негіздеу 2. Қатерлі ісіктері бар науқастарды амбулаторлық және стационарлық кезеңде емдеу. 3. Аурудың сатысын, гистологиясын, иммуногистохимиясын, қатар жүретін ауруларды, науқастың жасын және басқа факторларды ескере отырып, әртүрлі локализациядағы қатерлі ісіктерге адьювантты және неоадьювантты химиотерапияны тағайындау және жүргізу. 4. Гистологияны, иммуногистохимияны, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін ескере отырып, әртүрлі локализациялық қатерлі ісіктері бар науқастарға мақсатты терапияны тағайындау және жүргізу. 5. Гистологияны, иммуногистохимияны, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін ескере отырып, әртүрлі локализациялық қатерлі ісіктері бар науқастарға гормондық терапияны тағайындаңыз. 5. Гистологияны, иммуногистохимияны, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін ескере отырып, әртүрлі локализациялық қатерлі ісіктері бар науқастарға иммунотерапияны тағайындаңыз. 6. Диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес әртүрлі нозологиялардағы қатерлі ісіктері бар науқастарға хирургиялық емдеуді тағайындау және жүргізу, соның ішінде. - онкологиядағы реконструктивтік пластикалық хирургия. 7. Қатерлі ісікпен ауыратын науқастарға паллиативтік және симптоматикалық терапияны қамтамасыз ету 8. Емнің тиімділігін бағалау және оны клиникалық, зертханалық, рентгенологиялық, морфологиялық және басқа зерттеулер нәтижелеріндегі динамикалық өзгерістерді ескере отырып түзету 9. Онкологиядағы шұғыл және өмірге қауіпті жағдайларда медициналық көмек көрсету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Диетотерапия принциптері, ересектердегі қатерлі ісіктері бар науқастардың диеталық, энтеральды және парентеральды тамақтану ерекшеліктері. 5. Дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, дәрілік заттардың әсер ету механизмдері, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, жанама әсерлері, жас ерекшеліктеріне байланысты тағайындау ерекшеліктері. 6. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл госпитализацияға медициналық көрсеткіштер. 7. Паллиативтік көмек қызметі мен хосписстердің жұмыс істеу принциптері.

		8. Онкологиядағы медициналық құжаттама.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 4: Қатерлі ісіктері бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Арнайы (радикал) емнен өткен қатерлі ісіктері бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу. 2. Паллиативтік немесе симптоматикалық емге ұшыраған науқастарды паллиативтік көмек көрсету орталықтарына, хоспистерге жіберу 3. Медициналық көмектің стационарлық және амбулаторлық кезеңдері арасындағы бақылаудың үздіксіздігін жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Онкологиядағы клиникалық топтар, бір топтан екінші топқа ауысу принципі. 2. Қатерлі ісіктері бар науқастарды динамикалық бақылау (диспансерлік тексеру).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Қатерлі ісіктері бар науқастарды қалпына келтіретін емдеу және оңалту	Дағды 1: Қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау, жоспар құру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қатерлі ісікпен ауыратын науқастарды оңалтудың түрлерін және оларды жүзеге асыру принциптерін анықтау 2. Онкологиялық науқастарды медициналық оңалтудың мақсаттары мен кезеңдерін әзірлеу. 3. Ауруханаға дейінгі, стационарлық және ауруханадан кейінгі кезеңде медициналық оңалтуды жүргізу. 4. Қатерлі ісіктері бар науқастарға психологиялық-әлеуметтік реабилитацияны жүргізу. 5. Қатерлі ісіктері бар науқастарды санаториялық-курорттық емдеумен қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы анықтаған онкологиялық науқастарды оңалту түрлері (медициналық, кәсіптік, әлеуметтік). 2. Медициналық реабилитацияның мақсаттары (қалпына келтіруші, қолдаушы, паллиативтік) және кезеңдері (ауруханаға дейінгі, стационар, ауруханадан кейінгі). 3. Қатерлі ісіктері бар науқастарды әлеуметтік-психологиялық реабилитациялау аспектілері. 4. Қатерлі ісікпен ауыратындарға арналған курорттық емдеу түрлерінің медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 4. Қатерлі ісіктері бар науқастарға жаттығу терапиясы, протездеу, реконструкциялық операциялар, дәрілік терапияның медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 5. Онкологиялық науқастармен қарым-қатынас жасаудағы этика және деонтология.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық тексеруден өткізу	Дағды 1: Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және науқасты	Машықтар:

	<p>медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу</p>	<p>1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде отбасы мүшелерінің науқасқа күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және қатерлі ісіктері бар науқастардың қызметінің тұрақты бұзылуының белгілерін анықтаңыз.</p> <p>2. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның жұмысына қатысу.</p> <p>3. Қатерлі ісіктері бар, дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды МСЖ өтуге жіберуге медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>4. Науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамаға клиникалық диагностикалық қорытынды жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. «Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылы 20 қарашада N 21660 болып тіркелді).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>3. Ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар қатерлі ісіктері бар науқастарды МСЖ өтуге жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Онкологиядағы шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Өміріне қауіпті жағдайлары бар онкологиялық науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірге қауіп төндіретін онкологиядағы төтенше жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясын орындау дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары (Сафардың үш еселік дозасы, ЖПР, тыныс жолдарының клиренсі).</p> <p>2. Сана бұзылыстарының түрлері, олардың белгілері (таңқаларлық, ессіздік, кома).</p> <p>3. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері</p> <p>4. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, онкологиядағы шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жедел коронарлық синдром (тұрақсыз стенокардия, миокард инфарктісі) - Жұлынның қысылуы - Мидың ісінуі - өкпе эмболиясы - Гиперкальциемия - ісік коллапс синдромы - Жоғарғы қуыс венаның қысылуы синдромы - Өкпеден қан кету - тыныс алу жолдарының жедел обструкциясы - Кардиогенді шок - гиповолемиялық шок

		<ul style="list-style-type: none"> - анафилактикалық шок - инфекциялық-токсикалық шок - ми қан айналымының жедел бұзылуы - кома (гипогликемиялық, кетоацидоздық, гипотиреоз)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім

		<p>беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер онколог
	7	Дәрігер маммолог
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-онколог»:		
Топтың коды:	2211-7	
Қызмет атауының коды:	2211-7-004	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-онколог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онколог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Онкологиялық аурулармен 18 жасқа толған пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Онкологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Онкологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Онкологтардың қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Онкологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Онкологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында онкологтар арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. 2. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында дәрігерлік практиканы ұйымдастырумен байланысты онкологтардың басқа мамандармен ынтымақтастығын үйлестіру. 3. Онкология саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. 7. Онкология саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және онкологиялық аурулардың таралуын бақылау.	
		Білімдер: 1. Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру.	

		<p>4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектерге) онкологиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу салаларында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету. 2. Кәсіби тәжірибесі аз онкологтарға күрделі клиникалық жағдайларда консультациялық көмек көрсету. 3. Онкология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу. 4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру. 5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану. 2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау. 3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Онкологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Қауіп факторларын анықтау және онкологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Онкологтардың қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер онколог
	7	Дәрігер маммолог
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-онколог»:		
Топтың коды:	2211-7	
Қызмет атауының коды:	2211-7-004	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-онколог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онколог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Онкологиялық аурулармен 18 жасқа толған пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, онкология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама	Машықтар: 1. «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және онкологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.	
		Білімдер:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптама-лық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
	Дағдыны тану мүмкінді-гі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге, балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. 3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізу. 4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу. 5. Онкологияның медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты енгізуді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Онкология саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкінді-гі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Онкология (ересектер)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, халыққа онкологиялық көмек көрсетудің алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде аллергологиялық және иммунологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Стандарттардың, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларының, халыққа онкологиялық көмек көрсету алгоритмдері мен нұсқауларының сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық нығайту мен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер онколог
	7	Дәрігер маммолог
13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер-маммолог»:		

Топтың коды:	2211-7		
Қызмет атауының коды:	2211-7-003		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер-маммолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Маммология мамандығы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер" біліктілігі. "Онкология (ересектер)" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Онкология (ересектер)" мамандығы шеңберінде "Маммология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Тағылымдамашы дәрігер маммолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен он сегіз жасқа толған, ісікке дейінгі аурулары, сүт (кеуде) бездерінің қатерсіз және қатерлі ісіктері бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Қатерлі ісік алды аурулары, сүт бездерінің (сүт бездерінің) қатерсіз және қатерлі ісіктері бар науқастарға тәлімгердің бақылауымен және бақылауымен білікті және мамандандырылған көмек көрсету Тәлімгердің бақылауымен сүт бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарды қалпына келтіретін емдеу және оңалту Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы 	
Еңбек функциясы 1: Қатерлі ісік алды аурулары, сүт бездерінің (сүт бездерінің) қатерсіз және қатерлі ісіктері бар науқастарға тәлімгердің бақылауымен және бақылауымен білікті және мамандандырылған көмек көрсету	Дағды 1: Диагностикалық процедураларды жүргізу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Сүт бездерін клиникалық тексеру (анамнез, тексеру, пальпация). Сүт безі қатерлі ісігінің қауіп тобын қалыптастыру бойынша скринингтік шараларды өткізу. Сүт безі және аймақтық лимфа түйіндерінің диагностикалық биопсиясын жүргізу дағдыларын меңгеру. Кейінгі цитологиялық зерттеу мақсатында саусақ іздері жағындыларын алу дағдыларын меңгеру. 	

		<p>5. Сәулелік диагностика әдістерін (УДЗ, маммография, томосинтез, МРТ, НМ әдістері) интерпретациялау дағдыларын меңгеру.</p> <p>6. Диагноз қою (растау) арқылы клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау дағдыларын меңгеру.</p> <p>7. Науқастарды медициналық мамандардың кеңесіне жіберу қажеттілігін негіздеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сүт бездері және аймақтық лимфа түйіндерінің диагностикалық биопсиясын жүргізудің медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері және әдістері.</p> <p>2. Рентгенологиялық диагностика әдістеріне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер (УДЗ, маммография, томосинтез, МРТ, НМ әдістері)</p> <p>3. Клиникалық хаттамаларға және халықаралық ұсыныстарға сәйкес маммологиялық ауруларды диагностикалау алгоритмдері, оның ішінде сүт безі обыры скринингі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Сүт безінің қатерлі ісік алды ауруларының және қатерлі ісіктерінің диагностикасын белгілеу</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Сүт бездерінің патологиясының дифференциалды диагностикасын жүргізу.</p> <p>2. Сүт бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарда ісік процесінің таралуын бағалаңыз.</p> <p>3. Сүт бездерінің (сүт бездерінің) қатерлі ісіктерінің алдын ала/клиникалық диагностикасын АХЖ, қатерлі ісіктерді диагностикалау және емдеу хаттамаларына, жалпы қабылданған жіктеулерге сәйкес белгілеу және негіздеу.</p> <p>4. Медициналық кеңестерге, МДМ-ға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ісіктің молекулалық-генетикалық ерекшеліктерін ескере отырып, сүт бездерінің (сүт бездерінің) қатерлі ісіктерінің диагностикалық критерийлері.</p> <p>2. Сүт бездерінің патологиясын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері.</p> <p>3. Сүт бездерінің ісік алды аурулары мен қатерлі ісіктерінің жіктелуі.</p> <p>4. Регламент, стандарттар, клиникалық хаттамалар және клиникалық нұсқаулар.</p> <p>5. Маммолог тәжірибесіндегі дәлелді медицинаның принциптері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Сүт бездерінің ісік алды ауруларын және қатерсіз ісіктерін емдеу</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Сүт бездерінің ісік алды ауруларын және бұзылыстарды емдеу.</p> <p>2. Сүт бездерінің ісік алды аурулары және қатерсіз ісіктері болған кезде патогенетикалық жүргізу.</p> <p>3. Сүт бездерінің ісік алды аурулары және ісік алды ісіктері бар науқастарда оңалту шараларын жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p>

	<p>2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары.</p> <p>3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.</p> <p>4. Маммологиялық науқастарды клиникалық тексеру принциптері.</p> <p>2. Клиникалық зерттеулер шжүргізу мерзімі және тексеру әдістері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Сүт бездерінің қатерлі ісіктерін емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Көпсалалы бригадалардың: онколог, онколог, химиотерапевт, рентгенолог жұмысын ескере отырып, науқасты емдеу жоспарын құру және негіздеу.</p> <p>2. Қатерлі ісіктері бар науқастарды амбулаторлық және стационарлық кезеңде емдеу.</p> <p>3. Аурудың сатысын, гистологиясын, иммуногистохимиясын, қатар жүретін ауруларды, науқастың жасын және басқа факторларды ескере отырып, әртүрлі локализациялық қатерлі ісіктерге ісікке қарсы дәрілік терапияны тағайындаңыз.</p> <p>4. Сүт безі обыры (жүрек айнуы мен құсу, цитопения, фебрильді нейтропения, шырышты қабыну, диарея, дерматологиялық уыттылық және т.</p> <p>5. Сүт безінің қатерлі ісіктері бар науқастарға диагностика мен емдеудің, оның ішінде реконструктивтік пластикалық хирургияның клиникалық хаттамаларына сәйкес хирургиялық араласулар жасау.</p> <p>1. 6. Сүт безі обыры бар науқастарда сәулелік терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>7. Сүт безі обыры бар науқастарға паллиативтік және симптоматикалық терапияны қамтамасыз ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сүт безінің қатерсіз, безгормональды аурулары мен қатерлі ісіктерін диагностикалау және емдеудің клиникалық хаттамалары.</p> <p>2. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p> <p>3. Дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, дәрілік заттардың әсер ету механизмі, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсетілімдері, жанама әсерлері, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктері.</p> <p>4. Сүт безі обырына хирургиялық араласуға, оның ішінде реконструктивтік пластикалық хирургияға арналған хирургиялық нұсқаулықтар.</p> <p>5. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл госпитализацияға көрсеткіштер.</p> <p>6. Паллиативтік көмек қызметі мен хоспистердің жұмыс принципі</p> <p>7. Онкологиядағы медициналық құжаттама</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Сүт бездерінің қатерлі ісік алды аурулары, қатерсіз және қатерлі ісік-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дигормональды аурулары, сүт (сүт) бездерінің қатерсіз және қатерлі ісіктері бар науқастарға динамикалық мониторинг жүргізу.</p> <p>2. Паллиативтік немесе симптоматикалық емге ұшыраған науқастарды паллиативтік көмек көрсету орталықтарына, хоспистерге жіберу</p>

	<p>тері бар науқастарға динамикалық мониторинг жүргізу.</p>	<p>3. Медициналық көмектің стационарлық және амбулаторлық кезеңдері арасындағы бақылаудың үздіксіздігін жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маммологиялық науқастарды медициналық тексеру және бақылау принциптері. 2. Онкологиядағы клиникалық топтар, бір топтан екінші топқа ауысу принципі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен сүт бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарды қалпына келтіретін емдеу және оңалту</p>	<p>Дағды 1: Сүт бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау жоспарын құру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту түрлерін және оларды жүзеге асыру принциптерін анықтау. 2. Медициналық реабилитацияның мақсаттары мен кезеңдерін әзірлеу. 3. Ауруханаға дейінгі, стационарлық және ауруханадан кейінгі кезеңде медициналық оңалтуды жүргізу. 4. Науқастарды психологиялық және әлеуметтік реабилитациялауды жүргізу. 5. Санаторлық-курорттық емдеуді қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы анықтаған онкологиялық науқастарды оңалту түрлері (медициналық, кәсіптік, әлеуметтік). 2. Медициналық реабилитацияның мақсаттары (қалпына келтіруші, қолдаушы, паллиативтік) және кезеңдері (ауруханаға дейінгі, стационар, ауруханадан кейінгі). 3. Қатерлі ісіктері бар науқастарды әлеуметтік-психологиялық реабилитациялау аспектілері. 4. Қатерлі ісікпен ауыратындарға арналған курорттық емдеу түрлерінің медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 5. Қатерлі ісіктері бар науқастарға жаттығу терапиясы, протездеу, қалпына келтіру операциялары, дәрілік терапияның медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 6. Онкологиялық науқастармен қарым-қатынас жасаудағы этика және деонтология.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
		<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне клиникалық токсикология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберініз.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәжілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық

		<p>сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу</p>	

	Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер онколог	
	7	Дәрігер онколог	
14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-маммолог»:			
Топтың коды:	2211-7		
Қызмет атауының коды:	2211-7-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-маммолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер маммолог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Он сегіз жасқа толған, ісікке дейінгі аурулары, сүт (кеуде) бездерінің қатерсіз және қатерлі ісіктері бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Сүт (кеуде) бездерінің ісік алды ауруларын, қатерсіз және қатерлі ісіктерін диагностикалау және емдеу Сүт (кеуде безі) бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарды қалпына келтіретін емдеу және реабилитациялау. Сүт (кеуде безі) бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық тексеруден өткізу. Сүт бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарға шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму 	

<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Сүт (кеуде) бездерінің ісік алды ауруларын, қатерсіз және қатерлі ісіктерін диагностикалау және емдеу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Диагностикалық процедураларды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сүт (кеуде) бездерін клиникалық тексеру (анамнез, тексеру, пальпация). Сүт безі қатерлі ісігінің қауіп тобын қалыптастыру бойынша скринингтік шараларды өткізу. Сүт (кеуде) және аймақтық лимфа түйіндерінің диагностикалық биопсиясын жүргізу дағдыларын меңгеру. Кейінгі цитологиялық зерттеу мақсатында саусақ іздері жағындыларын алу дағдыларын меңгеру. Сәулелік диагностика әдістерін (УДЗ, маммография, томосинтез, МРТ, НМ әдістері) интерпретациялау дағдыларын меңгеру. Диагноз қою (растау) арқылы клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау дағдыларын меңгеру. Науқастарды медициналық мамандардың кеңесіне жіберу қажеттілігін негізденіс. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сүт (кеуде) безі және аймақтық лимфа түйіндерінің диагностикалық биопсиясын жүргізудің медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері және әдістері. Рентгенологиялық диагностика әдістеріне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер (УДЗ, маммография, томосинтез, МРТ, НМ әдістері) Клиникалық хаттамаларға және халықаралық ұсыныстарға сәйкес маммологиялық ауруларды диагностикалау алгоритмдері, оның ішінде сүт безі обыры скринингі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Сүт безінің қатерлі ісік алды ауруларының және қатерлі ісіктерінің диагностикасын белгілеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Сүт (кеуде) бездерінің патологиясының дифференциалды диагностикасын жүргізу. Сүт (кеуде) бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарда ісік процесінің таралуын бағалау. Сүт бездерінің (кеуде бездерінің) қатерлі ісіктерінің алдын ала/клиникалық диагностикасын АХЖ, қатерлі ісіктерді диагностикалау және емдеу хаттамаларына, жалпы қабылданған жіктеулерге сәйкес белгілеу және негіздеу. Медициналық кеңестерге, МДМ-ға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ісіктің молекулалық-генетикалық ерекшеліктерін ескере отырып, сүт бездерінің (кеуде бездерінің) қатерлі ісіктерінің диагностикалық критерийлері. Сүт (кеуде) бездерінің патологиясын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері. Сүт (кеуде) бездерінің ісік алды аурулары мен қатерлі ісіктерінің жіктелуі. Регламент, стандарттар, клиникалық хаттамалар және клиникалық нұсқаулар. Маммолог тәжірибесіндегі дәлелді медицинаның принциптері.
	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	

<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	
<p>Дағды 3: Сүт (кеуде безі) бездерінің ісік алды ауруларын және қатерсіз ісіктерін емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дигормональды бұзылыстарды емдеу. 2. Сүт (кеуде) бездерінің ісік алды аурулары және қатерсіз ісіктері болған кезде патогенетикалық ем жүргізу. 3. Сүт (кеуде) бездерінің ісік алды аурулары және ісік алды ісіктері бар науқастарда оңалту шараларын жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Маммологиялық науқастарды клиникалық тексеру принциптері. 2. Клиникалық зерттеулер жүргізу мерзімі және тексеру әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Сүт бездерінің (кеуде бездерінің) қатерлі ісіктерін емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көпсалалы бригадалардың: онколог, онколог, химиотерапевт, рентгенолог жұмысын ескере отырып, науқасты емдеу жоспарын құру және негіздеу. 2. Қатерлі ісіктері бар науқастарды амбулаторлық және стационарлық кезеңде емдеу. 3. Аурудың сатысын, гистологиясын, иммуногистохимиясын, қатар жүретін ауруларды, науқастың жасын және басқа факторларды ескере отырып, әртүрлі локализациялық қатерлі ісіктерге ісікке қарсы дәрілік терапияны тағайындаңыз. 4. Сүт безі обыры (жүрек айнуы мен құсу, цитопения, фебрильді нейтропения, шырышты қабыну, диарея, дерматологиялық уыттылық және т. 5. Сүт безінің қатерлі ісіктері бар науқастарға диагностика мен емдеудің, оның ішінде реконструктивтік пластикалық хирургияның клиникалық хаттамаларына сәйкес хирургиялық араласулар жасау. 6. Сүт безі обыры бар науқастарда сәулелік терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 7. Сүт безі обыры бар науқастарға паллиативтік және симптоматикалық терапияны қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сүт безінің қатерсіз, безгормональды аурулары мен қатерлі ісіктерін диагностикалау және емдеудің клиникалық хаттамалары. 2. Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 3. Дәлелді медицина принциптерін ескере отырып, дәрілік заттардың әсер ету механизмі, олардың өзара әрекеттесуі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, жанама әсерлері, жасына байланысты тағайындау ерекшеліктері. 4. Сүт безі обырына хирургиялық араласуға, оның ішінде реконструктивтік пластикалық хирургияға арналған хирургиялық нұсқаулықтар.

		<p>5. Стационарлық емдеуге жоспарлы және шұғыл госпитализацияға көрсеткіштер.</p> <p>6. Паллиативтік көмек қызметі мен хоспистердің жұмыс принципі</p> <p>7. Онкологиядағы медициналық құжаттама</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 5:</p> <p>Сүт (кеуде) бездерінің қатерлі ісік алды аурулары, қатерсіз және қатерлі ісіктері бар науқастарға динамикалық мониторинг жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дигормональды аурулары, сүт (кеуде) бездерінің қатерсіз және қатерлі ісіктері бар науқастарға динамикалық мониторинг жүргізу. 2. Паллиативтік немесе симптоматикалық емге ұшыраған науқастарды паллиативтік көмек көрсету орталықтарына, хоспистерге жіберу 3. Медициналық көмектің стационарлық және амбулаторлық кезеңдері арасындағы бақылаудың үздіксіздігін жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маммологиялық науқастарды медициналық тексеру және бақылау принциптері. 2. Онкологиядағы клиникалық топтар, бір топтан екінші топқа ауысу принципі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Сүт (кеуде безі) бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарды қалпына келтіретін емдеу және реабилитациялау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Сүт (кеуде) бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау жоспарын құру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту түрлерін және оларды жүзеге асыру принциптерін анықтау. 2. Медициналық реабилитацияның мақсаттары мен кезеңдерін әзірлеу. 3. Ауруханаға дейінгі, стационарлық және ауруханадан кейінгі кезеңде медициналық оңалтуды жүргізу. 4. Науқастарды психологиялық және әлеуметтік реабилитациялауды жүргізу. 5. Санаторлық-курорттық емдеуді қамтамасыз ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы анықтаған онкологиялық науқастарды оңалту түрлері (медициналық, кәсіптік, әлеуметтік). 2. Медициналық реабилитацияның мақсаттары (қалпына келтіруші, қолдаушы, паллиативтік) және кезеңдері (ауруханаға дейінгі, стационар, ауруханадан кейінгі). 3. Қатерлі ісіктері бар науқастарды әлеуметтік-психологиялық реабилитациялау аспектілері. 4. Қатерлі ісікпен ауыратындарға арналған курорттық емдеу түрлерінің медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 5. Қатерлі ісіктері бар науқастарға жаттығу терапиясы, протездеу, қалпына келтіру операциялары, дәрілік терапияның медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 6. Онкологиялық науқастармен қарым-қатынас жасаудағы этика және деонтология.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Сүт (кеуде безі) бездерінің қатерлі ісіктері бар на-</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде отбасы мүшелерінің науқасқа күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және қатерлі

<p>уақтарды медициналық тексеруден өткізу.</p>	<p>жүргізу және науқасты медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу</p>	<p>ісіктері бар науқастардың қызметінің тұрақты бұзылуының белгілерін анықтау.</p> <p>2. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның жұмысына қатысу.</p> <p>3. Ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар қатерлі ісіктері бар науқастарды МСА-ға жіберуге медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>4. Науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамаға клиникалық диагностикалық қорытынды жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. «Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылы 20 қарашада N 21660 болып тіркелді).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>3. Ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар қатерлі ісіктері бар науқастарды МСЕ өтуге жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Сүт бездерінің қатерлі ісіктері бар науқастарға шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Өміріне қауіпті жағдайлары бар науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірге қауіп төндіретін онкологиядағы төтенше жағдайлар кезінде білікті медициналық көмек көрсету.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясын орындау дағдыларына ие болу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары (Сафардың үш еселік дозасы, ЖПР, тыныс жолдарының клиренсі).</p> <p>3. Сана бұзылыстарының түрлері, олардың белгілері (таңқаларлық, ессіздік, кома).</p> <p>5. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері</p> <p>6. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, онкологиядағы шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - жедел коронарлық синдром (тұрақсыз стенокардия, миокард инфарктісі) - Жұлынның қысылуы - Мидың ісінуі - өкпе эмболиясы - Гиперкальциемия - ісік коллапс синдромы - Жоғарғы қуыс венаның қысылуы синдромы - Өкпеден қан кету - тыныс алу жолдарының жедел обструкциясы - Кардиогенді шок - гиповолемиялық шок - анафилактикалық шок - инфекциялық-токсикалық шок - ми қан айналымының жедел бұзылуы

		- кома (гипогликемиялық, кетоацидоздық, гипотиреоз)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы ма-

		<p>мандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер онколог	
	7	Дәрігер онколог	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-маммолог»:			
Топтың коды:	2211-7		
Қызмет атауының коды:	2211-7-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-маммолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
		Денсаулық сақтау	-

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер маммолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Он сегіз жасқа толған, ісікке дейінгі аурулары, сүт (кеуде) бездерінің қатерсіз және қатерлі ісіктері бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру және көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Маммологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Маммологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Маммологтардың қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Маммологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Маммологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында маммологтар арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында маммологтардың медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Маммология саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. Маммология саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру. Сүт (кеуде) бездерінің ісік алды ауруларының, қатерсіз және қатерлі ісіктерінің эпидемиологиялық жағдайын және таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру.

		<p>4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Сүт (кеуде) бездерінің қатерлі ісік алды аурулары, қатерсіз және қатерлі ісіктері бар науқастарға көмек көрсету кезінде диагностика, емдеу және асқынулардың алдын алу саласында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету. 2. Кәсіби тәжірибесі аз маммологтарға күрделі клиникалық жағдайларда консультативтік көмек көрсету. 3. Маммология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлерінен кеңес алу. 4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру. 5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану. 2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау. 3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Маммологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Маммология» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Маммология» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Маммология» мамандығы шеңберінде медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету.» 4. Тәуекел факторларын анықтау және маммологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Маммологтардың қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер онколог
	7	Дәрігер онколог
16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-маммолог»:		
Топтың коды:	2211-7	
Қызмет атауының коды:	2211-7-003	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-маммолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер маммолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ісікке дейінгі аурулармен, сүт (кеуде) бездерінің қатерсіз және қатерлі ісіктерімен 18 жасқа толған пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, онкология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Маммология» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Маммология» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Маммология» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: «Маммология» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Машықтар: 1. «Маммология» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Маммология» мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Маммология» мамандығы шеңберінде медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және маммологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.	
		Білімдер:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптама-лық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
	Дағдыны тану мүмкінді-гі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге, балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. 3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізіңіз. 4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық сынақтарға қатысу.. 5. Маммологияның медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты енгізуді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Маммология саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкінді-гі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Маммология» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Қатерлі ісік алды аурулары, сүт (кеуде) бездерінің қатерсіз және қатерлі ісіктері бар халыққа көмек көрсету бойынша стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу. .</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде аллергологиялық және иммунологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Сүт (кеуде) бездерінің қатерлі ісік алды аурулары, қатерсіз және қатерлі ісіктері бар науқастарға халыққа көмек көрсету бойынша стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдері мен нұсқауларын сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулықты нығайту мен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер онколог
	7	Дәрігер онколог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

17. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

18. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

20. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

21. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

22. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

23. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
31-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Онкология және гематология (балалардың)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Онкология және гематология (балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101035

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт онкологиялық және гематологиялық патологиясы бар балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі, онкология және гематология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің (балалар стандарты) талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау саласындағы талаптарды белгілейді.).

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.4 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.3 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.2 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.1 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.4 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)»:	
Топтың коды:	2211-7
Қызмет атауының коды:	2211-7-001
Кәсіптің атауы:	7.4 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онколог және гематолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Туғаннан бастап онкологиялық және гематологиялық патологиясы бар 18 жасқа дейінгі балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, онкология және гематология (балалар) саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Онкологтар мен гематологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.	
		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).	

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Онкология және гематология (балалар) медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Онкология және гематология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер (балалар 0).</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Балаларға онкологиялық және гематологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде балаларға онкологиялық және гематологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде балалар онкологиялық және гематологиялық қызметін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p>

		2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Балаларға онкологиялық және гематологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында онкология және гематология (балалар) саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Онкология және гематология (балалар) саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Балалардағы онкологиялық және гематологиялық аурулардың алдын алу және онымен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер онколог және гематолог (балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.3 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)»:		
Топтың коды:	2211-7	

Қызмет атауының коды:	2211-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онколог және гематолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Туғаннан бастап онкологиялық және гематологиялық патологиясы бар 18 жасқа дейінгі балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Онкологтар мен гематологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Онкологтар мен гематологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Онкологтар мен гематологтардың (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Онкологтар мен гематологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Онкологтар мен гематологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында онкологтар мен гематологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында онкологтар мен гематологтардың (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Онкология және гематология (балалар) саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау.	

		<p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Онкология және гематология (балалар) саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Балалардағы эпидемиологиялық жағдайды және онкологиялық және гематологиялық аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Балаларға онкологиялық және гематологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағлымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз онкологтар мен гематологтарға (балалар) консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге онкология және гематология (балалар) мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Онкологтар мен гематологтар (балалар) көрсететін медицина-	Дағды 1:	Машықтар:

<p>лық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>1. "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Онкология және гематология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Онкологтар мен гематологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Онкологтар мен гематологтардың (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағдыларын тану мүмкіндігі:</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау</p>	<p>Дағдыларын тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер онколог және гематолог (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.2 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2211-7		
Қызмет атауының коды:	2211-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер онколог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Туғаннан бастап онкологиялық және гематологиялық патологиясы бар 18 жасқа дейінгі балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Онкологиялық және гематологиялық патологиясы бар балаларды амбулаториялық қабылдау, жүргізу және динамикалық бақылау</p> <p>2. Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балаларда диагностика, емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p> <p>3. Онкология және гематологиядағы (Балалар) шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	
		1. Үздіксіз кәсіби даму	

	Қосымша еңбек функциялары:	
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Онкологиялық және гематологиялық патологиясы бар балаларды амбулаториялық қабылдау, жүргізу және динамикалық бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Балалардағы онкологиялық және диагностикалық ауруларды тексеру және диагностикалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты тексеру жоспарын әзірлеу, науқас балаларды алғашқы тексеруден өткізу дағдылары. 2. Балалардағы ең көп таралған онкологиялық және гематологиялық ауруларды диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары, соның ішінде диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау және түсіндіру, ауру анықталған кезде ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдау. 3. Онда патологиялық процесс анықталған кезде органның функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары. <p>Балалардағы аурулардың асқынуын уақтылы анықтай білу.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Балалардағы анемияны диагностикалау дағдылары. 5. Балалардағы туа біткен онкологиялық және гематологиялық ауруларды анықтау мүмкіндігі. 6. Балалар жасындағы пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау мүмкіндігі. 7. Бала жастағы пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары. 8. Мүгедектік белгілерін анықтау және медициналық – әлеуметтік сараптамаға, педагогикалық – медициналық – психологиялық кеңес беруге (МӘС және ПМПК) жолдаманы толтыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттар мен клиникалық хаттамалар мен клиникалық нұсқаулықтардың талаптарын білу. 2. Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы дәлелді медицинаны білу. 3. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, балалар биохимиясын білу. 4. Балалардағы негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білу. 5. Балалардағы ең көп таралған онкологиялық және гематологиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу. 6. Науқас баланы сұраудың және физикалық тексерудің стандартты схемасын білу 7. Диагноз қою үшін онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балаларды тексеру әдістерін білу. 8. Дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білу қалыпты және балаларда жиі кездесетін патологияларда. 9. Адам ағзасының жас ерекшеліктерін және оның функционалды жүйелерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балалар жасындағы пациенттерді жүр-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқас балаларды басқару тактикасын анықтау дағдылары. 2. Диспансерлік есепте тұрған пациенттерді жүргізу дағдылары.

	<p>гізу және динамикалық бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. Балалар жасындағы ауруларды интеграцияланған басқару дағдылары (бұдан әрі – ИВБДВ). 4. Балалық шақтағы пациенттерді динамикалық бақылау дағдылары. 5. Мүдделі тараптарды ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы уақтылы хабардар ете білу. 6. Науқасқа және олардың ата-аналарына аурудың ауырлығы және оның ықтимал нәтижелері туралы кеңес беру дағдылары. 7. Науқасты және оның ата-анасын алдын алу, тексеру, емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары. 8. Науқасты және оның ата-анасын ауруларды сәтті диагностикалау, емдеу және алдын алу үшін сақталуы қажет ережелерге үйрету дағдылары. 9. Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар пациенттердің ата-аналарына балаларды тамақтандыру, қатайту, мектепке дейінгі мекемелерге, мектепке, иммунопрофилактикаға дайындау мәселелері бойынша кеңес беру дағдылары. 10. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және кеңес беру кезінде осы дағдыларды қолдану. 11. МСАК, стационар деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді толтыру дағдылары, дәрілік қамтамасыз етудің ақпараттық жүйесі порталында, қазақстандық ұлттық формуляр порталында, емдеуге жатқызу бюросы порталында жұмыс істеу дағдылары. 12. Есепті-есептік құжаттаманы, еңбекке жарамсыздық парақтарын толтыру, рецепт жазу дағдылары. 13. Амбулаториялық қабылдау бойынша жылдық есептілікті жасау дағдылары. 14. Басқа мамандардың, оның ішінде алғашқы медициналық көмек жүйесі жағдайында қызметін үйлестіре білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың және клиникалық нұсқаулықтардың талаптарын білу. 2. Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы дәлелді медицинаны білу. 3. Балалық шақтағы науқастардың психологиясын білу. 4. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 5. Медициналық этика мен деонтологияның ерекшеліктерін білу. 6. МСАК және стационар деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелермен жұмыс істеу қағидаларын білу.
	<p>Дағды 3: Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балаларды амбулаториялық емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалық шақтағы пациенттерге амбулаториялық ем тағайындау дағдылары. 2. Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балаларға иммунопрофилактика жүргізуге рұқсат беруді айқындау дағдылары. 3. Демеуші химиотерапияға арналған препараттардың дозаларын есептей білу, сондай-ақ бақылау зерттеулерін жүргізу.

		<p>4. Амбулаториялық жағдайда балалардағы гематологиялық аурулардың алдын алу және емдеуді жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>5. Балалар жасындағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары.</p> <p>6. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың және клиникалық нұсқаулықтардың талаптарын білу.</p> <p>2. Балалар онкологиясы мен гематологиясын білу.</p> <p>3. Балалардағы ең көп таралған онкологиялық және гематологиялық ауруларды емдеу және оңалту принциптерін білу.</p> <p>4. Вакцина профилактикасын білу.</p> <p>5. Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу.</p> <p>6. Алғашқы медициналық көмек көрсету ережелерін білу.</p> <p>7. Балалардағы жалпы онкогематологиялық аурулардың алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздерін білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балаларда диагностика, емдеу, профилактикалық және оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балалар жасындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасты жүргізу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау дағдылары.</p> <p>2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды белгілеу (растау) мүмкіндігі</p> <p>3. Емдеуді тағайындау және бақылау, қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық рәсімдер мен іс-шараларды жүргізу мүмкіндігі</p> <p>4. Емделушіге емдеу әдістері мен әдістерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық мақсаттағы құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау мүмкіндігі</p> <p>5. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау мүмкіндігі.</p> <p>6. Диагностикалық және емдеу процедураларының, құрал-саймандардың, аппаратуралардың дұрыс жүргізілуін бақылау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді білу.</p> <p>2. Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздерін білу.,</p> <p>3. Бейін бойынша қызметтерді ұйымдастырудың жалпы мәселелерін білу.</p> <p>4. Аурулардың халықаралық және отандық жіктелуінің негіздерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 2:</p> <p>Балаларда профилактикалық, оңалту және қолдау химиотерапиясын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қажетті оңалту және профилактикалық рәсімдер мен іс-шараларды жүргізе білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Онкология және гематологиядағы (балалар) оңалту және алдын алу рәсімдері мен іс-шараларын білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және өткізу және салауатты өмір салтын насихаттау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Онкология және гематологиядағы (Балалар) шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Өмірге қауіп төндіретін жағдайлар кезінде балалар жасындағы онкологиялық және гематологиялық пациенттерге шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірге қауіп төндіретін онкология мен гематологиядағы (балалар) шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету. 2. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары. 2. Сананың бұзылу түрлері, олардың белгілері (саңырау, сопор, кома). 3. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері 4. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, онкология және гематологиядағы (балалар) шұғыл медициналық көмек алгоритмі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)

		<p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.1 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2211-7		
Қызмет атауының коды:	2211-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер "біліктілігі резидентурада" Онкология және гематология (балалар) " мамандығы бойынша оқу кезінде. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен туғаннан бастап онкологиялық және гематологиялық патологиясы бар 18 жасқа дейінгі балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен балаларға білікті және мамандандырылған онкологиялық және гематологиялық көмек көрсету 2. Балаларға онкологиялық және гематологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Пациенттермен, олардың айналасындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс. 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен балаларға білікті және мамандандырылған онкологиялық және гематологиялық көмек көрсету</p>	<p>Балалардағы онкологиялық және диагностикалық ауруларды тексеру және диагностикалау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті тексеру жоспарын әзірлеу, алғашқы тексеруді жүргізу дағдылары. 2. Балалардағы ең көп таралған онкологиялық және гематологиялық ауруларды диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары, соның ішінде диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау және түсіндіру, ауру анықталған кезде ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдау. 3. Онда патологиялық процесс анықталған кезде органның функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары. 4. Балалардағы аурулардың асқынуын уақтылы анықтай білу. 5. Балалардағы анемияны диагностикалау дағдылары. 6. Балалардағы туа біткен онкологиялық және гематологиялық ауруларды анықтау мүмкіндігі. 7. Балалар жасындағы пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау мүмкіндігі. 8. Бала жастағы пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары. 9. Мүгедектік белгілерін анықтау және медициналық – әлеуметтік сараптамаға, педагогикалық – медициналық – психологиялық кеңес беруге (МӘС және ПМПК) жолдаманы толтыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттар мен клиникалық хаттамалар мен клиникалық нұсқаулықтардың талаптарын білу. 2. Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы дәлелді медицинаны білу. 3. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, қалыпты және патологиялық физиологияны, балалар биохимиясын білу. 4. Балалардағы негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білу. 5. Балалардағы ең көп таралған онкологиялық және гематологиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білу. 6. Науқас баланы сұраудың және физикалық тексерудің стандартты схемасын білу 7. Диагноз қою үшін онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балаларды тексеру әдістерін білу. 8. Дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білу қалыпты және балаларда жиі кездесетін патологияларда. 9. Адам ағзасының жас ерекшеліктерін және оның функционалды жүйелерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
	<p>Дағды 2: Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балалар жасындағы пациенттерді жүргізу және динамикалық бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқас балаларды басқару тактикасын анықтау дағдылары. 2. Диспансерлік есепте тұрған пациенттерді жүргізу дағдылары. 3. Балалар жасындағы ауруларды интеграцияланған басқару дағдылары (бұдан әрі – ИВБДВ). 4. Балалық шақтағы пациенттерді динамикалық бақылау дағдылары. <p>Білімдер:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың және клиникалық нұсқаулықтардың талаптарын білу. 2. Балалар онкологиясы мен гематологиясындағы дәлелді медицинаны білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балаларды амбулаториялық емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалық шақтағы пациенттерге амбулаториялық ем тағайындау дағдылары. 2. Онкологиялық және гематологиялық аурулары бар балаларға иммунопрофилактика жүргізуге рұқсат беруді айқындау дағдылары. 3. Демеуші химиотерапияға арналған препараттардың дозаларын есептей білу, сондай-ақ бақылау зерттеулерін жүргізу. 4. Амбулаториялық жағдайда балалардағы гематологиялық аурулардың алдын алу және емдеуді жүргізу мүмкіндігі. 5. Балалар жасындағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың және клиникалық нұсқаулықтардың талаптарын білу. 2. Балалар онкологиясы мен гематологиясын білу. 3. Балалардағы ең көп таралған онкологиялық және гематологиялық ауруларды емдеу және оңалту принциптерін білу. 4. Вакцина профилактикасын білу. 5. Балалардағы жалпы онкогематологиялық аурулардың алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Өмірге қауіп төндіретін жағдайлар кезінде балалар жасындағы онкологиялық және гематологиялық пациенттерге шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірге қауіп төндіретін онкология мен гематологиядағы (Балалар) шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету. 2. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету алгоритмдері, стандарттары, хаттамалары. 2. Сананың бұзылу түрлері, олардың белгілері (саңырау, сопор, кома). 3. Клиникалық өлімнің негізгі белгілері 4. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, онкология және гематологиядағы (Балалар) шұғыл медициналық көмек алгоритмі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Балаларда оңалту іс-шараларын және қолдау химиотерапиясын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеу аяқталғаннан кейін балалардың оңалту қажеттіліктерін бағалаңыз және оңалту жоспарларын жасаңыз. 2. Балалардағы химиотерапияның жанама әсерлерін басқару. <p>Білімдер:</p>

		1. Онкология және гематологиядағы (балалар) оналту рәсімдері мен іс-шараларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Балаларға онкологиялық және гематологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.	Дағды 1: Нысаналы және профилактикалық медициналық тексерулер (скринингтер) жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 2. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және лечение. 2. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру. 3. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Пациенттермен, олардың айналасындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен және/немесе оның заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мүдделі тараптарды ауыр, диагностикалық түсініксіз пациенттерді, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау жағдайлары туралы уақтылы хабардар ету. 2. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 3. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 4. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 5. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 6. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне балалардағы онкологиялық және гематологиялық патология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 	

		<p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Онколог және гематолог дәрігер (балалар бойынша)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
32-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Оториноларингология (ересектердің, балалардың)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Оториноларингология (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101032

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт Қазақстан Республикасында құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттерге оториноларингологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау Оториноларингология саласында. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Оториноларинголог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Оториноларинголог дәрігер»:	
Топтың коды:	2214-4
Қызмет атауының коды:	2214-4-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Оториноларинголог дәрігер

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Резидентурада "Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен оториноларингологиялық аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған оториноларингологиялық көмек көрсету Оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған оторинола-	Дағды 1: Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар наукастарды (ересектер мен балалар) диагностикалау, емдеу, алдын алу және оңалту	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар наукастарды тексеру. Алдын ала диагнозды тұжырымдау және құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар наукастарды зертханалық және аспаптық тексеру жоспарын жасау. 	

рингологиялық көмек көрсету

4. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеруге жіберу .
5. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеруге жіберу .
6. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді маман дәрігерлердің кеңесіне жіберу.
7. Қолданыстағы ХАЖ 10 ескере отырып диагноз қойыңыз.
8. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.
9. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру.
10. Тәлімгердің қадағалауымен құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.
11. Құлақтың, тамақтың, мұрынның анатомиялық-функционалдық жағдайын қалыпты, аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде бағалау.
12. Жасқа байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, құлақтың, тамақтың, мұрынның аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде зерттеу әдістерін қолдану.
13. Құлақты зерттеу:
 - 1) сау құлақты тексеру (жүрекшені, құлақ каналының сыртқы саңылауын, құлақ аймағын, құлақ каналының алдында тексеру және пальпациялау);
 - 2) отоскопия;
 - 3) есту түтігінің желдету функциясын зерттеу;
 - 4) сәулелік диагностика;
 - 5) есту анализаторын зерттеу.
 - 6) вестибулярлық анализатордың функцияларын зерттеу;
 - 7) бас айналуға тән шағымдарды жинау;
14. Тәлімгердің қадағалауымен мұрын және ММҚ зерттеу жүргізу мүмкіндігі:
 - 1) Сыртқы мұрынды және беттегі параназальды синустардың проекциялау орындарын тексеру;
 - 2) сыртқы мұрынды, фронтальды синустардың алдыңғы және төменгі қабырғаларын, тригеминальды нервтің бірінші тармақтарының шығу нүктелерін, жоғарғы жақ синустарының алдыңғы қабырғаларын, субмандибулярлық және мойын лимфа түйіндерін пальпациялау;
 - 3) алдыңғы және артқы риноскопия;
 - 4) мұрынның тыныс алу және иіс сезу функциялары;
 - 5) рентгенография;
 - 6) мұрын және параназальды синус эндомикроскопиясы.
15. Жұтқыншақты зерттеу әдістері:
 - 1) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 2) жұтқыншақ эндоскопиясы, ороскопия;
 - 3) мезофарингоскопия;

- 4) эпифарингоскопия (артқы риноскопия);
- 5) мұрын-жұтқыншақты саусақ зерттеу;
16. Көмейді зерттеу әдістері:
- 1) сыртқы тексеру және пальпация;
- 2) жанама ларингоскопия (гипофарингоскопия);
- 3) икемді эндоскоппен тікелей ларингоскопия (мұрын қуысын, мұрын-жұтқыншақ пен параназальды синустарды эндоскопиялық тексеру, құлақ эндоскопиясы, құлақ, тамақ, мұрын микроскопиясы, стробоскопия).
17. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
18. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді тексеру, аспаптық зерттеулер және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
19. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
20. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
21. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
22. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу.
23. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің маман дәрігерлерінің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
24. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
25. Пациенттерді тексеру кезінде медициналық бұйымдарды қолдану, диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.
26. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.
27. ЛОР мүшелерінің ауруларының асқинуын анықтаңыз.
28. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқинулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау.
29. ЛОР-аурулары бар пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.
30. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.

31. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге жедел, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.

32. Лор органдарының аурулары бар пациенттерде дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

33. ЛОР аурулары бар науқастарға дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.

34. ЛОР мүшелерінің патологиясы бар науқастарға амбулаториялық емдеуді әзірлеу және тағайындау.

35. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз, операцияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.

36. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар емделушілерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау.

37. Реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде шұғыл нысандағы пациенттерге, ЛОР-аурулары бар пациенттерге (тәлімгердің қадағалауымен) медициналық көмек көрсету.

38. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар науқастарға емдік манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және орындау.

39. ЛОР аурулары бар пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары (тәлімгердің қадағалауымен).

40. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары.

Білімдер:

1. ЛОР аурулары бар науқастарды тексеру алгоритмін білу.
2. Оториноларингологиядағы дәлелді медицина туралы білім.
3. Қалыпты, топографиялық анатомия, мұрын және параназальды синустың клиникалық анатомиясы, жұтқыншақ, көмей және трахеяның клиникалық анатомиясы, құлақтың клиникалық анатомиясы, бас және мойын тамырларының топографиясы, құлақ физиологиясы, мұрын қуысы және параназальды синус физиологиясы, жұтқыншақ физиологиясы, көмей физиологиясы.
4. Патологиялық жағдайларда ЛОР мүшелерін тексеру алгоритмін білу.
5. Лор мүшелерін зерттеуге арналған құралдар мен жабдықтарды білу.
6. Құлақты зерттеу әдістерін білу.
7. Мұрын және параназальды синус әдістерін білу.
8. Жұтқыншақты зерттеу әдістерін білу.
9. Көмейді, трахеяны және өңешті зерттеу әдістерін білу.
10. Лор мүшелерін зерттеудің қосымша әдістерін білу.
11. Лор патологиясының негізгі клиникалық және зертханалық белгілері мен синдромдарын білу.

12. Этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, жоғарғы тыныс жолдарының және құлақтың жиі кездесетін ауруларының диагностикасын білу.
13. ЛОР органдарын тексеру мен тексерудің стандартты схемасын білу.
14. Диагноз қою үшін ЛОР мүшелерін тексеру әдістерін білу.
15. Дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білу қалыпты және ЛОР мүшелерінің ең көп таралған патологиялары.
16. Жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.
17. Мұрын ауруларына хирургиялық ЛОР көмегін білу.
18. Параназальды синус ауруларына хирургиялық Лор көмегін білу. Хирургиялық ЛОР-жұтқыншақ ауруларына көмек.
19. Көмей ауруларына хирургиялық Лор көмегін білу.
20. Құлақ ауруларына хирургиялық ЛОР көмегін білу.
21. Ортаңғы құлақтың өткір және созылмалы ауруларындағы бас сүйектен тыс асқынуларды білу.
22. Риногенді интракраниальды асқынуларды білу.
23. Жоғарғы тыныс жолдарының және құлақтың ісіктерін білу.
24. ЛОР мүшелерінің қатерлі ісікке дейінгі жағдайларын білу.
25. Көмей мен трахеяның қатерсіз ісіктерін білу.
26. Көмей мен трахеяның қатерлі ісіктерін білу.
27. Мұрын мен параназальды синустың қатерсіз ісіктерін, мұрын мен параназальды синустың қатерлі ісіктерін, жұтқыншақтың қатерсіз ісіктерін білу.
28. Жұтқыншақтың қатерлі ісіктерін, құлақтың қатерсіз ісіктерін, құлақтың қатерлі ісіктерін, мойын ісіктерін білу.
29. ЛОР мүшелерінің жарақаттарын, бөгде денелерін және оториноларингологиядағы шұғыл көмекті білу және оларға шұғыл көмек көрсету.
30. Жарақаттарды, құлақтың бөгде денелерін, жарақаттарды, мұрынның бөгде денелерін, жарақаттарды, жұтқыншақтың бөгде денелерін, жарақаттарды, көмей мен өңештің бөгде денелерін білу.
31. ЛОР мүшелерінің жарақаттары мен бөгде денелеріндегі Анестезиология және реаниматология мәселелерін білу.
32. Ересектердегі ЛОР мүшелерінің даму ауытқулары мен жүре пайда болған ақауларын білу.
33. Мұрын мен параназальды синустың даму ауытқулары мен жүре пайда болған ақаулары туралы білім.
34. Даму ауытқулары мен жүре пайда болған құлақ ақаулары, даму ауытқулары, жұтқыншақ, көмей, трахея және өңештің жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары туралы білім.
35. Аудиология және сурдология негіздерін білу.
36. Дыбыстық анализаторды зерттеу әдістерін білу.

37. Вестибулярлық анализаторды, клиниканы, диагностиканы, есту мүшесінің зақымдануының әртүрлі формаларын дифференциалды диагностиканы, асқынуларды зерттеу әдістерін білу.
38. Есту қабілетін оңалту мәселелерін, аудиологиялық тексерудің ерекшеліктерін білу.
39. Жедел сенсорлық есту қабілетінің жоғалуын білу.
40. Есту қабілеті нашар және саңырау адамдарды басқару мәселелерін білу.
41. Фониатрияның жалпы мәселелерін, вокалды сөйлеуді акустикалық талдауды білу.
42. Дауыс аппаратын зерттеу әдістерін білу.
43. Фониатриядағы дауыстық аппарат, физио - және аэрозоль-терапий ауруларын білу.
44. Дауыс мамандарының еңбекке қабілеттілігін диспансерлік бақылау мен сараптаманы білу.
45. Кәсіби құлақ ауруларын білу.
46. Жоғарғы тыныс жолдарының кәсіби ауруларын, ЛОР мүшелерінің өндірістік жарақаттарын білу.
47. Лор органдарының өндірістік жаракаты кезіндегі еңбекке қабілеттілікті сараптау принциптерін білу.
48. Амбулаториялық-емханалық жағдайларда хирургиялық Лор-көмекті білу.
49. Амбулаториялық хирургия орталықтарының рөлін білу.
50. Микроорганизм мен микроорганизм арасындағы қатынастардың заңдылықтарын және жоғарғы тыныс жолдары мен құлақтың инфекциялық патологиясының дамуын білу.
51. Жоғарғы және төменгі тыныс жолдарының негізгі ауруларының морфологиясы мен патоморфологиясын білу.
52. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, жоғарғы тыныс жолдары мен құлақтың топографиялық және клиникалық анатомиясын білу.
53. ЛОР мүшелерінің физиологиясын, ағзаның функционалдық жүйелерінің өзара байланысын және оларды реттеу деңгейлерін білу.
54. ЛОР мүшелерінің патологиялық процестерінің (кабыну, инфекция, ісіктер) пайда болу себептерін, олардың даму механизмдерін және жас аспектісіндегі клиникалық көріністерін білу.
55. Жоғарғы тыныс жолдарының және құлақтың ісіктерін білу. ЛОР мүшелерінің қатерлі ісікке дейінгі жағдайлары.
56. Көмей мен трахеяның қатерсіз ісіктерін білу.
57. Көмей мен трахеяның қатерлі ісіктерін білу.
58. Мұрын мен параназальды синустың қатерсіз ісіктерін білу.
59. Мұрын мен параназальды синустың қатерлі ісіктерін білу.
60. Жұтқыншақтың қатерсіз ісіктерін, жұтқыншақтың қатерлі ісіктерін, құлақтың қатерсіз ісіктерін, құлақтың қатерлі ісіктерін, мойынның мүшесіз ісіктерін білу.
61. Лор ауруларының интерпретациясын білу.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Төтенше жағдайларда, құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге шұғыл және шұғыл нысанда медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердегі, оның ішінде төтенше жағдайларда шұғыл жағдайларды тану: <ul style="list-style-type: none"> - құлақтан, тамақтан, мұрыннан қан кетуді тоқтату; - жоғарғы тыныс жолдары (орофаринс, көмей) арқылы тыныс алудың өмірге қауіп төндіретін бұзылулары кезінде пациенттің тыныс алуын қалпына келтіру; - құлақтан, тамақтан, мұрыннан бөгде затты алып тастау; - құлақ, тамақ, мұрын жарақаттарына шұғыл көмек көрсету; - құлақтың, тамақтың, мұрынның күйіп қалуы мен үсік шабуына шұғыл көмек көрсету; -ірінді-қабыну процестерінде, оның ішінде құлақтың, тамақтың, мұрынның абсцесі, флегмондары кезінде шұғыл көмек көрсету; - құлақ, тамақ, мұрын ауруларының және (немесе) жағдайларының интракраниальды және орбиталық асқынуларының дамуы кезінде шұғыл көмек көрсету Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оториноларингологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. Құлақ, тамақ, мұрын ауруларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары.
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) құлақтың, тамақтың, мұрынның аурулары мен жағдайларының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Құлақ, тамақ, мұрын ауруларының алдын алуға бағытталған іс-шараларға қатысу. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары мен жағдайлары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізу-

<p>өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>		<p>ге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, катетер қан ағымының байланысты инфекциялары, катетер байланысты инфекциялар, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)".</p> <p>5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құлақ, тамақ, мұрын ауруларының алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен паци-</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>енттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды тандау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Отриноларингология мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.

		3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаныз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.

		<p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p>	

	Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Оториноларинголог дәрігер (ересектер мен балалар)	
	7	Оториноларинголог дәрігер (ересектер)	
	7	Оториноларинголог дәрігер (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Оториноларинголог дәрігер»:			
Топтың коды:	2214-4		
Қызмет атауының коды:	2214-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Оториноларинголог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар науқастарды стационарлық басқару және динамикалық бақылау. 2. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар науқастарды амбулаториялық емдеу. 3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар науқастарды стационарлық	Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері	Машықтар: 1. ЛОР мүшелерінің патологиясының толық медициналық тарихын жинаңыз.	

басқару және динамикалық бақылау.

бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру және жоғарғы тыныс жолдары мен құлақтың неғұрлым кең таралған ауруларын диагностикалау.

2. Науқасты тексеру жоспарын әзірлеу, ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді алғашқы тексеруден өткізу дағдылары.

3. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу.

4. Арнайы зерттеу әдістерінің қажеттілігін анықтаңыз.

5. Құлақты зерттеудің келесі әдістерін қолданыңыз:

1) сау құлақты тексеру;

2) құлаққапты, құлақ арнасының сыртқы саңылауын, құлақ аймағын, құлақ арнасының алдынан тексеру және пальпациялау;

3) отоскопия;

4) есту түтігінің желдету функциясын зерттеу;

5) бос жұтқыншақ сынағы;

6) Тойнби әдісі;

7) Вальсальва әдісі;

8) Политцердің тәсілі;

9) есту түтіктерін құлақ катетері арқылы үрлеу;

10) сәулелік диагностика әдістері;

11) Шюллер бойынша уақытша сүйектердің бүйірлік шолу рентгенографиясы;

12) Майер бойынша осьтік проекция;

13) Стенверс бойынша қиғаш проекция;

14) КТ;

15) МРТ;

16) есту анализаторын зерттеу;

17) сыбырлап және ауызекі сөйлеу арқылы қабылдау;

18) баптауыштармен есту қабілетін зерттеу;

19) Федериченің тәжірибесі;

20) Ринненің тәжірибесі;

21) Вебер тәжірибесі;

22) тональды шекті аудиометрия;

23) әуеден өткізу бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;

24) сүйек дыбыс өткізгіштігі бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;

25) шекті аудиометрия;

26) 8181-Люшер бойынша дыбыс күшінің дифференциалдық немесе айырмалық шегінің сынамасы-тест;

27) дыбыс деңгейін теңестіру сынағы (Э. Фаулер);

28) ПД анықтау тесті;

29) сөйлеу аудиометриясы;

30) акустикалық импедансометрия;

31) тимпанометрия;

32) акустикалық рефлексометрия;

33) вестибулярлық анализатордың функцияларын зерттеу;

34) бас айналуға тән шағымдарға шолу;

35) стихиялық нистагм;

36) қолдың ауытқуының тоникалық реакциялары;

- 37) көрсеткіштік сынағалар;
 - 38) саусақ-саусақ сынағы;
 - 39) Фишер-Водак сынағасы;
 - 40) ромберг позасындағы тұрақтылықты зерттеу;
 - 41) түзу сызықпен және қапталмен жүру;
 - 42) церебральды және вестибулярлық зақымдануды дифференциалды диагностикалау үшін адиадохокинезге сынама;
 - 43) мұрын және мұрын жанындағы қойнаулардың зерттеулері;
 - 44) сыртқы мұрынды және беттегі параназальды синустардың проекциялау орындарын тексеру;
 - 45) сыртқы мұрынды пальпациялау;
 - 46) маңдай қуысының алдыңғы және төменгі қабырғаларын пальпациялау;
 - 47) тригеминальды нервтің алғашқы тармақтарының шығу нүктесін пальпациялау;
 - 48) жоғарғы жақ сүйектерінің алдыңғы қабырғаларын пальпациялау;
 - 49) жақ асты және мойын лимфа түйіндерін пальпациялау;
 - 50) алдыңғы және артқы риноскопия;
 - 51) мұрынның тыныс алу және иіс сезу функцияларын зерттеу;
 - 52) рентгенография;
 - 53) мұрын және параназальды синус эндомикроскопиясы.
 - 54) жұтқыншақты зерттеу әдістемесі;
 - 55) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 56) жұтқыншақтың эндоскопиясы.
 - 57) ороскопия;
 - 58) мезофарингоскопия;
 - 59) эпифарингоскопия (артқы риноскопия);
 - 60) мұрын-жұтқыншақты саусақ зерттеу;
 - 61) көмейді зерттеу әдістемесі;
 - 62) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 63) жанама ларингоскопия (гипофарингоскопия);
 - 64) икемді эндоскоппен тікелей ларингоскопия.
6. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
7. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді тексеру, аспаптық зерттеу және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
8. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді аспаптық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау.
9. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересек және бала жастағы пациенттерді зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.

10. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересек және бала жастағы пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.

11. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу.

12. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересек және балалар жасындағы пациенттерді маман-дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.

13. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересек және бала жастағы пациенттерде клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау.

14. Пациенттерді тексеру кезінде медициналық бұйымдарды қолдану.

15. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.

16. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.

17. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын анықтау.

18. ЛОР аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.

19. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.

20. Лор органдарының аурулары бар пациенттерде дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

21. ЛОР аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерге дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.

22. ЛОР мүшелерінің патологиясы бар ересектер мен балалар пациенттеріне амбулаториялық емдеуді әзірлеу және тағайындау.

23. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз, операцияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.

24. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау.

25. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес шұғыл нысандағы пациенттерге – реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде, ЛОР-аурулары бар ересек және бала жастағы пациенттерге медициналық көмек көрсету.

26. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар ересектер мен балалар пациенттеріне емдік манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және орындау:

- 1) күйіктері, Лор-органдарының жарақаттары бар науқастарға оториноларингологиялық көмек; ·
- 2) тыныс алу жолдарының өтімділігін қалпына келтіру;
- 3) Лор-органдарынан қан кетуді тоқтату;
- 4) ЛОР-органдардың жараларын бастапқы хирургиялық өңдеу; ·
- 5) ЛОР-органдардың бөгде денелерін алып тастау;
- 6) есту және вестибулярлық паспорт жасау; ·
- 7) хирургиялық араласудан кейін анемизация, мұрын дәретханасы; ·
- 8) Проиц бойынша мұрын қуысын жуу,
- 9) вакуум-дренаж;
- 10) жоғарғы және маңдай қуыстарының пункциясы;
- 11) таңдай бадамша бездерінің лақундарын, оның ішінде мамандандырылған медициналық жабдықты пайдалана отырып шаю (бар болса);
- 12) дәрілік заты бар турунды енгізе отырып, құлақ дәретханасы;
- 13) Лор-органдардың бөгде денесін алып тастау;
- 14) Лор-органдардың қайнатпаларын, абсцессін ашу (асқынбаған);
- 15) Лор-органдардың новокаиндік блокадалары;
- 16) дәрілік препараттарды инстиляциялау (оның ішінде транстимпанальды енгізу, ішілік құю және басқалар);
- 17) асептикалық таңғышты қолдану;
- 18) есту түтігінің катетеризациясы;
- 19) бактериологиялық себуге және гистологиялық талдауға Лор-органдардың жағындысы мен материалын алу;
- 20) Лор-органдардың асқынбаған абсцессін ашу;
- 21) тимпаникалық мембрананың парацентезі және тимпаникалық қуысты айналып өту;
- 22) мұрын фурункулын ашу;
- 23) мұрын сүйектерінің репозициясы;
- 24) вазотомия;
- 25) конхотомия;
- 26) мұрын қуысының полипотомиясы;
- 27) мұрын қуысына жасалатын операциялар;
- 28) мирингопластика;
- 29) тимпанопластика;
- 30) паротит фистуласын кесу;
- 31) аденотомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
- 32) тонзиллотомия;
- 33) тонзиллэктомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
- 34) паратонзиллярлы абсцессті ашу;

		<p>35) трахеостомия.</p> <p>27. ЛОР аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары.</p> <p>28. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары.</p> <p>29. Стационарлық хирургиялық көмек көрсету дағдылары, операциялар жүргізу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) антромастодотомия; 2) құлаққа радикалды операция; 3) мұрын қуысына операция жасау; 4) мұрын жанындағы қойнаулардың сынуы кезіндегі операциялар; 5) мұрын қуысының полипотомиясы; 6) эндоскопиялық эндоназальды дакриоцисториностомия; 7) мирингопластика; 8) ішкі құлақты кесу, кесу және жою; 9) стапедопластика; 10) кохлеарлық имплантация; 11) паротит фистуласын кесу; 12) ЛОР-органдардың қатерсіз ісіктерін жою; 13) конхотомия; 14) көмей стенозы кезіндегі операциялар; 15) атрезия кезінде сыртқы және ішкі құлақтың пластикасы; 16) сыртқы есту жолының экзостозы кезіндегі операциялар; 17) хоаноластика; 18) увулоластика; 19) эзофагоскопия. <p>30. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ICD-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.</p> <p>31. Лор органдарының ауруларының асқинуын уақтылы анықтаңыз.</p> <p>32. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>33. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу. 2. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар пациенттер-</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар ересек және бала жастағы науқастарды басқару дағдылары.

	<p>ді (ересектер, балалар) басқару және динамикалық бақылау</p>	<p>2. Диспансерлік есепте тұрған ересек және бала жастағы пациенттерді жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді динамикалық бақылау дағдылары.</p> <p>4. Ересек және бала жастағы пациентті немесе оның заңды өкілін Лор-ағзалар ауруларының алдын алу, тексеру және емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары.</p> <p>5. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және консультациялар кезінде осы дағдыларды қолдану.</p> <p>6. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді толтыру дағдылары, дәрілік камтамасыз етудің ақпараттық жүйесінің порталында, қазақстандық ұлттық формуляр порталында жұмыс істеу дағдылары.</p> <p>7. Есепті-есептік құжаттаманы толтыру, рецепт жазу дағдылары.</p> <p>8. Амбулаториялық қабылдау бойынша жылдық есептілікті жасау дағдылары.</p> <p>9. Басқа мамандардың, оның ішінде МСАК жағдайында Алғашқы медициналық көмек жүйесі жағдайында қызметін үйлестіру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу.</p> <p>2. Аурулардың алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар науқастарды амбулаториялық емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) амбулаториялық емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. ЛОР мүшелерінің патологиясының толық медициналық тарихын жинаңыз.</p> <p>2. Науқасты тексеру жоспарын әзірлеу, ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді алғашқы тексеруден өткізу дағдылары.</p> <p>3. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу.</p> <p>4. Арнайы зерттеу әдістерінің қажеттілігін анықтаңыз.</p> <p>5. Құлақты зерттеудің келесі әдістерін қолданыңыз:</p> <p>1) сау құлақты тексеру;</p> <p>2) құлаққапты, құлақ арнасының сыртқы саңылауын, құлақ аймағын, құлақ арнасының алдынан тексеру және пальпациялау;</p> <p>3) отоскопия;</p> <p>4) есту түтігінің желдету функциясын зерттеу;</p> <p>5) бос жұтқыншақ сынағы;</p> <p>6) Тойнби әдісі;</p> <p>7) Вальсальва әдісі;</p> <p>8) Политцердің тәсілі;</p> <p>9) есту түтіктерін құлақ катетері арқылы үрлеу;</p> <p>10) сәулелік диагностика әдістері;</p>

- 11) Шюллер бойынша уақытша сүйектердің бүйірлік шолу рентгенографиясы;
- 12) Майер бойынша осьтік проекция;
- 13) Стенверс бойынша қиғаш проекция;
- 14) КТ;
- 15) МРТ;
- 16) есту анализаторын зерттеу;
- 17) сыбырлап және ауызекі сөйлеу арқылы қабылдау;
- 18) баптауыштармен есту қабілетін зерттеу;
- 19) Федериченің тәжірибесі;
- 20) Ринненің тәжірибесі;
- 21) Вебер тәжірибесі;
- 22) тональды шекті аудиометрия;
- 23) әуеден өткізу бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;
- 24) сүйек дыбыс өткізгіштігі бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;
- 25) шекті аудиометрия;
- 26) 8181-Люшер бойынша дыбыс күшінің дифференциалдық немесе айырмалық шегінің сынамасы-тест;
- 27) дыбыс деңгейін теңестіру сынағы (Э. Фаулер);
- 28) ПД анықтау тесті;
- 29) сөйлеу аудиометриясы;
- 30) акустикалық импедансометрия;
- 31) тимпанометрия;
- 32) акустикалық рефлексометрия;
- 33) вестибулярлық анализатордың функцияларын зерттеу;
- 34) бас айналуға тән шағымдарға шолу;
- 35) стихиялық нистагм;
- 36) қолдың ауытқуының тоникалық реакциялары;
- 37) көрсеткіштік сынамалар;
- 38) саусақ-саусақ сынағы;
- 39) Фишер-Водак сынамасы;
- 40) ромберг позасындағы тұрақтылықты зерттеу;
- 41) түзу сызықпен және қапталмен жүру;
- 42) церебральды және вестибулярлық зақымдануды дифференциалды диагностикалау үшін адиадохокинезге сынама;
- 43) мұрын және мұрын маңындағы қойнауларды зерттеулері;
- 44) сыртқы мұрынды және беттегі параназальды синустардың проекциялау орындарын тексеру;
- 45) сыртқы мұрынды пальпациялау;
- 46) маңдай қуысының алдыңғы және төменгі қабырғаларын пальпациялау;
- 47) тригеминальды нервтің алғашқы тармақтарының шығу нүктесін пальпациялау;
- 48) жоғарғы жақ сүйектерінің алдыңғы қабырғаларын пальпациялау;

- 49) жақ асты және мойын лимфа түйіндерін пальпациялау;
- 50) алдыңғы және артқы риноскопия;
- 51) мұрынның тыныс алу және иіс сезу функцияларын зерттеу;
- 52) рентгенография;
- 53) мұрын және параназальды синус эндомикроскопиясы.
- 54) жұтқыншақты зерттеу әдістемесі;
- 55) сыртқы тексеру және пальпация;
- 56) жұтқыншақтың эндоскопиясы.
- 57) ороскопия;
- 58) мезофарингоскопия;
- 59) эпифарингоскопия (артқы риноскопия);
- 60) мұрын-жұтқыншақты саусак зерттеу;
- 61) көмейді зерттеу әдістемесі;
- 62) сыртқы тексеру және пальпация;
- 63) жанама ларингоскопия (гипофарингоскопия);
- 64) икемді эндоскоппен тікелей ларингоскопия.
6. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
7. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді тексеру, аспаптық зерттеу және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
8. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді аспаптық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау.
9. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересек және бала жастағы пациенттерді зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
10. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересек және бала жастағы пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
11. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу.
12. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересек және балалар жасындағы пациенттерді маман-дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
13. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар ересек және бала жастағы пациенттерде клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау.
14. Пациенттерді тексеру кезінде медициналық бұйымдарды қолдану.
15. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.

16. Лор органдарының ауруларының асқинуын уактылы анықтаңыз.

17. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқинулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын анықтау.

18. ЛОР аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.

19. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.

20. Лор органдарының аурулары бар пациенттерде дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

21. ЛОР аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерге дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.

22. ЛОР мүшелерінің патологиясы бар ересектер мен балалар пациенттеріне амбулаториялық емдеуді әзірлеу және тағайындау.

23. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз, операцияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.

24. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау.

25. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес шұғыл нысандағы пациенттерге – реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде, ЛОР-аурулары бар ересек және бала жастағы пациенттерге медициналық көмек көрсету.

26. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар ересектер мен балалар пациенттеріне емдік манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және орындау:

1) күйіктері, Лор-органдарының жарақаттары бар науқастарға оториноларингологиялық көмек;

2) тыныс алу жолдарының өтімділігін қалпына келтіру;

3) Лор-органдарынан қан кетуді тоқтату;

4) ЛОР-органдардың жараларын бастапқы хирургиялық өңдеу;

5) ЛОР-органдардың бөгде денелерін алып тастау;

6) есту және вестибулярлық паспорт жасау;

7) хирургиялық араласудан кейін анемизация, мұрын дәретханасы;

8) Проиц бойынша мұрын қуысын жуу,

9) вакуум-дренаж;

10) жоғарғы және маңдай қуыстарының пункциясы;

- 11) таңдай бадамша бездерінің лакундарын, оның ішінде мамандандырылған медициналық жабдықты пайдалана отырып шаю (бар болса);
- 12) дәрілік затты бар турунды енгізе отырып, құлақ дәретханасы;
- 13) Лор-органдардың бөгде денесін алып тастау;
- 14) Лор-органдардың қайнатпаларын, абсцессін ашу (асқынбаған);
- 15) Лор-органдардың новокаиндік блокадалары;
- 16) дәрілік препараттарды инстилляциялау (оның ішінде транстимпанальды енгізу, ішілік құю және басқалар);
- 17) асептикалық таңғышты қолдану;
- 18) есту түтігінің катетеризациясы;
- 19) бактериологиялық себуге және гистологиялық талдауға Лор-органдардың жағындысы мен материалын алу;
- 20) Лор-органдардың асқынбаған абсцессін ашу;
- 21) тимпаникалық мембрананың парацентезі және тимпаникалық қуысты айналып өту;
- 22) мұрын фурункулын ашу;
- 23) мұрын сүйектерінің репозициясы;
- 24) вазотомия;
- 25) конхотомия;
- 26) мұрын қуысының полипотомиясы;
- 27) мұрын қуысына жасалатын операциялар;
- 28) мирингопластика;
- 29) тимпанопластика;
- 30) паротит фистуласын кесу;
- 31) аденотомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
- 32) тонзиллотомия;
- 33) тонзиллэктомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
- 34) паратонзиллярлы абсцесті ашу;
- 35) трахеостомия.
27. ЛОР аурулары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары.
28. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары.
29. Стационарлық хирургиялық көмек көрсету дағдылары, операциялар жүргізу:
 - 1) антростома;
 - 2) құлаққа радикалды операция;
 - 3) мұрын қуысына операция жасау;
 - 4) ММК сынықтары кезіндегі операциялар;
 - 5) мұрын қуысының полипотомиясы;
 - 6) эндоскопиялық эндоназалды дакриоцисториностомия;
 - 7) мирингопластика;
 - 8) ішкі құлақты кесу, кесу және жою;

		<p>9) стапедопластика;</p> <p>10) кохлеарлық имплантация;</p> <p>11) паротит фистуласын кесу;</p> <p>12) ЛОР-органдардың қатерсіз ісіктерін жою;</p> <p>13) конхотомия;</p> <p>14) көмей стенозы кезіндегі операциялар;</p> <p>15) атрезия кезінде сыртқы және ішкі құлақтың пластикасы;</p> <p>16) сыртқы есту жолының экзостозы кезіндегі операциялар;</p> <p>17) хоаноластика;</p> <p>18) увулоластика;</p> <p>19) эзофагоскопия.</p> <p>30. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.</p> <p>31. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.</p> <p>32. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>33. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу. 2. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттердегі (ересектер, балалар) ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау дағдылары. 2. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оториноларингологиядағы дәлелді медицина туралы білім. 2. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу. 3. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. 4. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент-дәрігер оториноларинголог
	7	Дәрігер-оториноларинголог (ересек)
	7	Дәрігер-оториноларинголог (балалар)
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Оториноларинголог дәрігер»:		
Топтың коды:	2214-4	
Қызмет атауының коды:	2214-4-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Оториноларинголог дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>резидент дәрігер</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Оториноларингологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында оториноларингологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында оториноларинголог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Оториноларингология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Оториноларингология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және оториноларингологиялық аурулардың таралуын бақылау.	
		Білімдер: Білім:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ын-таландыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) оториноларингологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз оториноларингологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Оториноларингология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Оториноларингологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.

		<p>4. Оториноларингологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент-дәрігер оториноларинголог

	7	Дәрігер оториноларинголог (ересек)	
	7	Дәрігер оториноларинголог (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Оториноларинголог дәрігер»:			
Топтың коды:	2214-4		
Қызмет атауының коды:	2214-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Оториноларинголог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, оториноларингология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Оториноларингологиялық аурулары бар ересектер мен балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: Оториноларингологиялық аурулары бар ересектер мен балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету	Дағды 1: "Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.	

		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Оториноларингология (ересектер, балалар)"мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Оториноларингологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p>
	<p>Білімдер:</p>	<p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Оториноларингологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Оториноларингология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p>

		<p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Оториноларингология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа оториноларингологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа оториноларингологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде оториноларингологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа оториноларингологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p>

	<p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жана әдістерін әзірлеу мақсатында оториноларингология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Оториноларингология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Оториноларингологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер оториноларинголог	
	7	Дәрігер оториноларинголог (ересек)	
	7	Дәрігер оториноларинголог (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Оториноларинголог дәрігер»:			
Топтың коды:	2214-4		
Қызмет атауының коды:	2214-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Оториноларинголог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттердің (ересектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
	Міндетті еңбек функциялары:		

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар науқастарды стационарлық басқару және динамикалық бақылау. 2. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар науқастарды амбулаториялық емдеу. 3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1: Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар науқастарды стационарлық басқару және динамикалық бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес пациенттерді (ересектерді) тексеру және жоғарғы тыныс жолдары мен құлақтың неғұрлым кең таралған ауруларын диагностикалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЛОР мүшелерінің патологиясының толық медициналық тарихын жинаңыз. 2. Науқасты тексеру жоспарын әзірлеу, пациенттерді алғашқы тексеруден өткізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу. 4. Арнайы зерттеу әдістерінің қажеттілігін анықтаңыз. 5. Құлақты зерттеудің келесі әдістерін қолданыңыз: <ol style="list-style-type: none"> 1) сау құлақты тексеру; 2) құлаққапты, құлақ арнасының сыртқы саңылауын, құлақ аймағын, құлақ арнасының алдынан тексеру және пальпациялау; 3) отоскопия; 4) есту түтігінің желдету функциясын зерттеу; 5) бос жұтқыншақ сынағы; 6) Тойнби әдісі; 7) Вальсальва әдісі; 8) Политцердің тәсілі; 9) есту түтіктерін құлақ катетері арқылы үрлеу; 10) сәулелік диагностика әдістері; 11) Шюллер бойынша уақытша сүйектердің бүйірлік шолу рентгенографиясы; 12) Майер бойынша осьтік проекция; 13) Стенверс бойынша қиғаш проекция; 14) КТ; 15) МРТ; 16) есту анализаторын зерттеу; 17) сыбырлап және ауызекі сөйлеу арқылы қабылдау; 18) баптауыштармен есту қабілетін зерттеу; 19) Федериченің тәжірибесі; 20) Ринненің тәжірибесі; 21) Вебер тәжірибесі; 22) тональды шекті аудиометрия; 23) әуеден өткізу бойынша шекті дыбыстық аудиометрия; 24) сүйек дыбыс өткізгіштігі бойынша шекті дыбыстық аудиометрия; 25) шекті аудиометрия; 26) 8181-Люшер бойынша дыбыс күшінің дифференциалдық немесе айырмалық шегінің сынамасы-тест; 27) дыбыс деңгейін теңестіру сынағы (Э. Фаулер);

- 28) ПД анықтау тесті;
 - 29) сөйлеу аудиометриясы;
 - 30) акустикалық импедансометрия;
 - 31) тимпанометрия;
 - 32) акустикалық рефлексометрия;
 - 33) вестибулярлық анализатордың функцияларын зерттеу;
 - 34) бас айналуға тән шағымдарға шолу;
 - 35) стихиялық нистагм;
 - 36) қолдың ауытқуының тоникалық реакциялары;
 - 37) көрсеткіштік сынамалар;
 - 38) саусақ-саусақ сынағы;
 - 39) Фишер-Водак сынамасы;
 - 40) ромберг позасындағы тұрақтылықты зерттеу;
 - 41) түзу сызықпен және қапталмен жүру;
 - 42) церебральды және вестибулярлық зақымдануды дифференциалды диагностикалау үшін адиадохокинезге сынама;
 - 43) мұрын және ММҚ зерттеулері;
 - 44) сыртқы мұрынды және беттегі параназальды синустардың проекциялау орындарын тексеру;
 - 45) сыртқы мұрынды пальпациялау;
 - 46) маңдай қуысының алдыңғы және төменгі қабырғаларын пальпациялау;
 - 47) тригеминальды нервтің алғашқы тармақтарының шығу нүктесін пальпациялау;
 - 48) жоғарғы жақ сүйектерінің алдыңғы қабырғаларын пальпациялау;
 - 49) жақ асты және мойын лимфа түйіндерін пальпациялау;
 - 50) алдыңғы және артқы риноскопия;
 - 51) мұрынның тыныс алу және иіс сезу функцияларын зерттеу;
 - 52) рентгенография;
 - 53) мұрын және параназальды синус эндомикроскопиясы.
 - 54) жұтқыншақты зерттеу әдістемесі;
 - 55) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 56) жұтқыншақтың эндоскопиясы.
 - 57) ороскопия;
 - 58) мезофарингоскопия;
 - 59) эпифарингоскопия (артқы риноскопия);
 - 60) мұрын-жұтқыншақты саусақ зерттеу;
 - 61) көмейді зерттеу әдістемесі;
 - 62) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 63) жанама ларингоскопия (гипофарингоскопия);
 - 64) икемді эндоскоппен тікелей ларингоскопия.
6. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.

7. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді тексеру, аспаптық зерттеулер және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
8. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
9. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
10. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
11. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу.
12. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің маман дәрігерлерінің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
13. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
14. Пациенттерді тексеру кезінде медициналық бұйымдарды қолдану.
15. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.
16. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.
17. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын анықтау.
18. ЛОР-аурулары бар пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.
19. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.
20. Лор органдарының аурулары бар пациенттерде дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.
21. ЛОР аурулары бар науқастарға дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.
22. ЛОР мүшелерінің патологиясы бар науқастарға амбулаториялық емдеуді әзірлеу және тағайындау.
23. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз, операцияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.
24. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар емделушілерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау.

25. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес шұғыл нысандағы пациенттерге – реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде, ЛОР-аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.

26. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар науқастарға емдік манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және орындау:

- 1) күйіктері, Лор-органдарының жаракаттары бар науқастарға оториноларингологиялық көмек;
- 2) тыныс алу жолдарының өтімділігін қалпына келтіру;
- 3) Лор-органдарынан қан кетуді тоқтату;
- 4) ЛОР-органдардың жараларын бастапқы хирургиялық өңдеу;
- 5) ЛОР-органдардың бөгде денелерін алып тастау;
- 6) есту және вестибулярлық паспорт жасау;
- 7) хирургиялық араласудан кейін анемизация, мұрын дәретханасы;
- 8) Проиц бойынша мұрын қуысын жуу,
- 9) вакуум-дренаж;
- 10) жоғарғы және маңдай қуыстарының пункциясы;
- 11) таңдай бадамша бездерінің лақундарын, оның ішінде мамандандырылған медициналық жабдықты пайдалана отырып шаю (бар болса);
- 12) дәрілік заты бар турунды енгізе отырып, құлақ дәретханасы;
- 13) Лор-органдардың бөгде денесін алып тастау;
- 14) Лор-органдардың қайнатпаларын, абсцессін ашу (асқынбаған);
- 15) Лор-органдардың новокаиндік блокадалары;
- 16) дәрілік препараттарды инстиляциялау (оның ішінде транстимпанальды енгізу, ішілік құю және басқалар);
- 17) асептикалық таңғышты қолдану;
- 18) есту түтігінің катетеризациясы;
- 19) бактериологиялық себуге және гистологиялық талдауға Лор-органдардың жағындысы мен материалын алу;
- 20) Лор-органдардың асқынбаған абсцессін ашу;
- 21) тимпаникалық мембрананың парацентезі және тимпаникалық қуысты айналып өту;
- 22) мұрын фурункулын ашу;
- 23) мұрын сүйектерінің репозициясы;
- 24) вазотомия;
- 25) конхотомия;
- 26) мұрын қуысының полипотомиясы;
- 27) мұрын қуысына жасалатын операциялар;
- 28) мирингопластика;
- 29) тимпанопластика;

- 30) паротит фистуласын кесу;
- 31) аденотомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
- 32) тонзиллотомия;
- 33) тонзиллэктомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
- 34) паратонзиллярлы абсцессті ашу;
- 35) трахеостомия.
27. ЛОР аурулары бар науқастарға паллиативтік көмек көрсету дағдылары.
28. Емдеу, оналту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары.
29. Стационарлық хирургиялық көмек көрсету дағдылары, операциялар жүргізу:
- 1) антромастодотомия;
 - 2) құлаққа радикалды операция;
 - 3) мұрын қуысына операция жасау;
 - 4) ММК сынықтары кезіндегі операциялар;
 - 5) мұрын қуысының полипотомиясы;
 - 6) эндоскопиялық эндоназальды дакриоцисториностомия;
 - 7) мирингопластика;
 - 8) ішкі құлақты кесу, кесу және жою;
 - 9) стапедопластика;
 - 10) кохлеарлық имплантация;
 - 11) паротит фистуласын кесу;
 - 12) ЛОР-органдардың қатерсіз ісіктерін жою;
 - 13) конхотомия;
 - 14) көмей стенозы кезіндегі операциялар;
 - 15) атрезия кезінде сыртқы және ішкі құлақтың пластикасы;
 - 16) сыртқы есту жолының экзостозы кезіндегі операциялар;
 - 17) хоанопластика;
 - 18) увулопластика;
 - 19) эзофагоскопия.
30. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.
31. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.
32. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.
33. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.

Білімдер:

1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу.

		2. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар пациенттерді (ересектерді) басқару және динамикалық бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар наукастарды басқару дағдылары. 2. Диспансерлік есепте тұрған пациенттерді жүргізу дағдылары. 3. Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар наукастарды динамикалық бақылау дағдылары. 4. Науқасты немесе оның заңды өкілін ЛОР органдарының ауруларының алдын алу, тексеру және емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары. 5. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және консультациялар кезінде осы дағдыларды қолдану. 6. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді толтыру дағдылары, дәрілік қамтамасыз етудің ақпараттық жүйесінің порталында, қазақстандық ұлттық формуляр порталында жұмыс істеу дағдылары. 7. Есепті-есептік құжаттаманы толтыру, рецепт жазу дағдылары. 8. Амбулаториялық қабылдау бойынша жылдық есептілікті жасау дағдылары. 9. Басқа мамандардың, оның ішінде МСАК жағдайында Алғашқы медициналық көмек жүйесі жағдайында қызметін үйлестіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу. 2. Аурулардың алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар наукастарды амбулаториялық емдеу.	Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар пациенттерді (ересектерді) амбулаториялық емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЛОР мүшелерінің патологиясының толық медициналық тарихын жинаңыз. 2. Науқасты тексеру жоспарын әзірлеу, пациенттерді алғашқы тексеруден өткізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу. 4. Арнайы зерттеу әдістерінің қажеттілігін анықтаңыз. 5. Құлақты зерттеудің келесі әдістерін қолданыңыз: <ol style="list-style-type: none"> 1) сау құлақты тексеру; 2) құлаққапты, құлақ арнасының сыртқы саңылауын, құлақ аймағын, құлақ арнасының алдынан тексеру және пальпациялау; 3) отоскопия; 4) есту түтігінің желдету функциясын зерттеу; 5) бос жұтқыншақ сынағы; 6) Тойнби әдісі; 7) Вальсальва әдісі;

- 8) Политцердің тәсілі;
- 9) есту түтіктерін құлақ катетері арқылы үрлеу;
- 10) сәулелік диагностика әдістері;
- 11) Шюллер бойынша уақытша сүйектердің бүйірлік шолу рентгенографиясы;
- 12) Майер бойынша осьтік проекция;
- 13) Стенверс бойынша қиғаш проекция;
- 14) КТ;
- 15) МРТ;
- 16) есту анализаторын зерттеу;
- 17) сыбырлап және ауызекі сөйлеу арқылы қабылдау;
- 18) баптауыштармен есту қабілетін зерттеу;
- 19) Федериченің тәжірибесі;
- 20) Ринненің тәжірибесі;
- 21) Вебер тәжірибесі;
- 22) тональды шекті аудиометрия;
- 23) әуеден өткізу бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;
- 24) сүйек дыбыс өткізгіштігі бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;
- 25) шекті аудиометрия;
- 26) 8181-Люшер бойынша дыбыс күшінің дифференциалдық немесе айырмалық шегінің сынамасы-тест;
- 27) дыбыс деңгейін теңестіру сынағы (Э. Фаулер);
- 28) ПД анықтау тесті;
- 29) сөйлеу аудиометриясы;
- 30) акустикалық импедансометрия;
- 31) тимпанометрия;
- 32) акустикалық рефлексометрия;
- 33) вестибулярлық анализатордың функцияларын зерттеу;
- 34) бас айналуға тән шағымдарға шолу;
- 35) стихиялық нистагм;
- 36) қолдың ауытқуының тоникалық реакциялары;
- 37) көрсеткіштік сынамалар;
- 38) саусақ-саусақ сынағы;
- 39) Фишер-Водак сынамасы;
- 40) ромберг позасындағы тұрақтылықты зерттеу;
- 41) түзу сызықпен және қапталмен жүру;
- 42) церебральды және вестибулярлық зақымдануды дифференциалды диагностикалау үшін адиадохокинезге сынама;
- 43) мұрын және ММҚ зерттеулері;
- 44) сыртқы мұрынды және беттегі параназальды синустардың проекциялау орындарын тексеру;
- 45) сыртқы мұрынды пальпациялау;
- 46) маңдай қуысының алдыңғы және төменгі қабырғаларын пальпациялау;

- 47) тригеминальды нервтің алғашқы тармақтарының шығу нүктесін пальпациялау;
 - 48) жоғарғы жақ сүйектерінің алдыңғы қабырғаларын пальпациялау;
 - 49) жақ асты және мойын лимфа түйіндерін пальпациялау;
 - 50) алдыңғы және артқы риноскопия;
 - 51) мұрынның тыныс алу және иіс сезу функцияларын зерттеу;
 - 52) рентгенография;
 - 53) мұрын және параназальды синус эндомикроскопиясы.
 - 54) жұтқыншақты зерттеу әдістемесі;
 - 55) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 56) жұтқыншақтың эндоскопиясы.
 - 57) ороскопия;
 - 58) мезофарингоскопия;
 - 59) эпифарингоскопия (артқы риноскопия);
 - 60) мұрын-жұтқыншақты саусақ зерттеу;
 - 61) көмейді зерттеу әдістемесі;
 - 62) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 63) жанама ларингоскопия (гипофарингоскопия);
 - 64) икемді эндоскоппен тікелей ларингоскопия.
6. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
7. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді тексеру, аспаптық зерттеулер және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
8. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
9. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
10. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
11. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу.
12. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің маман дәрігерлерінің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
13. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
14. Пациенттерді тексеру кезінде медициналық бұйымдарды қолдану.
15. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диа-

гнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.

16. Лор органдарының ауруларының асқынуын уактылы анықтаңыз.

17. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын анықтау.

18. ЛОР-аурулары бар пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.

19. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.

20. Лор органдарының аурулары бар пациенттерде дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

21. ЛОР аурулары бар науқастарға дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.

22. ЛОР мүшелерінің патологиясы бар науқастарға амбулаториялық емдеуді әзірлеу және тағайындау.

23. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз, операцияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.

24. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар емделушілерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау.

25. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес шұғыл нысандағы пациенттерге – реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде, ЛОР-аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.

26. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар науқастарға емдік манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және орындау:

- 1) күйіктері, Лор-органдарының жарақаттары бар науқастарға оториноларингологиялық көмек;
- 2) тыныс алу жолдарының өтімділігін қалпына келтіру;
- 3) Лор-органдарынан қан кетуді тоқтату;
- 4) ЛОР-органдардың жараларын бастапқы хирургиялық өңдеу;
- 5) ЛОР-органдардың бөгде денелерін алып тастау;
- 6) есту және вестибулярлық паспорт жасау;
- 7) хирургиялық араласудан кейін анемизация, мұрын дәретханасы;
- 8) Проиц бойынша мұрын қуысын жуу,
- 9) вакуум-дренаж;
- 10) жоғарғы және маңдай қуыстарының пункциясы;

- 11) таңдай бадамша бездерінің лакундарын, оның ішінде мамандандырылған медициналық жабдықты пайдалана отырып шаю (бар болса);
- 12) дәрілік заты бар турунды енгізе отырып, құлақ дәретханасы;
- 13) Лор-органдардың бөгде денесін алып тастау;
- 14) Лор-органдардың қайнатпаларын, абсцессін ашу (асқынбаған);
- 15) Лор-органдардың новокаиндік блокадалары;
- 16) дәрілік препараттарды инстилляциялау (оның ішінде транстимпанальды енгізу, ішілік құю және басқалар);
- 17) асептикалық таңғышты қолдану;
- 18) есту түтігінің катетеризациясы;
- 19) бактериологиялық себуге және гистологиялық талдауға Лор-органдардың жағындысы мен материалын алу;
- 20) Лор-органдардың асқынбаған абсцессін ашу;
- 21) тимпаникалық мембрананың парацентезі және тимпаникалық қуысты айналып өту;
- 22) мұрын фурункулын ашу;
- 23) мұрын сүйектерінің репозициясы;
- 24) вазотомия;
- 25) конхотомия;
- 26) мұрын қуысының полипотомиясы;
- 27) мұрын қуысына жасалатын операциялар;
- 28) мирингопластика;
- 29) тимпанопластика;
- 30) паротит фистуласын кесу;
- 31) аденотомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
- 32) тонзиллотомия;
- 33) тонзиллэктомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
- 34) паратонзиллярлы абсцесті ашу;
- 35) трахеостомия.
27. ЛОР аурулары бар науқастарға паллиативтік көмек көрсету дағдылары.
28. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары.
29. Стационарлық хирургиялық көмек көрсету дағдылары, операциялар жүргізу:
 - 1) антростомаидотомия;
 - 2) құлаққа радикалды операция;
 - 3) мұрын қуысына операция жасау;
 - 4) ММК сынықтары кезіндегі операциялар;
 - 5) мұрын қуысының полипотомиясы;
 - 6) эндоскопиялық эндоназальды дакриоцисториностомия;
 - 7) мирингопластика;
 - 8) ішкі құлақты кесу, кесу және жою;

		<p>9) стапедопластика; 10) кохлеарлық имплантация; 11) паротит фистуласын кесу; 12) ЛОР-органдардың қатерсіз ісіктерін жою; 13) конхотомия; 14) көмей стенозы кезіндегі операциялар; 15) атрезия кезінде сыртқы және ішкі құлақтың пластикасы; 16) сыртқы есту жолының экзостозы кезіндегі операциялар; 17) хоаноластика; 18) увулоластика; 19) эзофагоскопия.</p> <p>30. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.</p> <p>31. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.</p> <p>32. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>33. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу. 2. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттердегі ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау (ересектер).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау дағдылары. 2. Пациенттердегі ЛОР мүшелерінің сирек патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оториноларингологиядағы дәлелді медицина туралы білім. 2. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу. 3. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. 4. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер оториноларинголог
	7	Дәрігер оториноларинголог (ересек)
	7	Дәрігер оториноларинголог (балалар)
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Оториноларинголог дәрігер»:		
Топтың коды:	2214-4	
Қызмет атауының коды:	2214-4-002	
Кәсіптің атауы:	7.3 Оториноларинголог дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>резидент дәрігер</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Оториноларингологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектердің) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында оториноларингологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында оториноларинголог дәрігерлердің (ересектердің) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Оториноларингология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқину жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Оториноларингология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және оториноларингологиялық аурулардың таралуын бақылау.	
		Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.	

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) оториноларингологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз оториноларингологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Оториноларингология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Оториноларингологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және оториноларингологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Оториноларинголог дәрігерлердің (ересектердің) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер оториноларинголог
	7	Дәрігер оториноларинголог (ересек)
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Оториноларинголог дәрігер»:		
Топтың коды:	2214-4	

Қызмет атауының коды:	2214-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Оториноларинголог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, оториноларингология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Оториноларингология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олар-	

		<p>дың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және оториноларингологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибенізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Оториноларингологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Оториноларингология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

"Оториноларингология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Халыққа оториноларингологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	<p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа оториноларингологиялық көмекті қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде оториноларингологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа оториноларингологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p>

		3. Максатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Оториноларингология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Оториноларингологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау	

	<p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер оториноларинголог	
	7	Дәрігер Оториноларинголог (ересек)	
	7	Дәрігер оториноларинголог (балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Оториноларинголог дәрігер»:			
Топтың коды:	2214-4		
Қызмет атауының коды:	2214-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Оториноларинголог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информаль біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттердің (балалардың) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оналтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар науқастарды стационарлық басқару және динамикалық бақылау.</p> <p>2. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар науқастарды амбулаториялық емдеу.</p> <p>3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	

Еңбек функциясы 1:

Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар науқастарды стационарлық басқару және динамикалық бақылау.

Дағды 1:

Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес пациенттерді (ересектерді) тексеру және жоғарғы тыныс жолдары мен құлақтың неғұрлым кең таралған ауруларын диагностикалау

Машықтар:

1. ЛОР мүшелерінің патологиясының толық медициналық тарихын жинаңыз.
2. Науқасты тексеру жоспарын әзірлеу, пациенттерді алғашқы тексеруден өткізу дағдылары.
3. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу.
4. Арнайы зерттеу әдістерінің қажеттілігін анықтаңыз.
5. Құлақты зерттеудің келесі әдістерін қолданыңыз:
 - 1) сау құлақты тексеру;
 - 2) құлаққапты, құлақ арнасының сыртқы саңылауын, құлақ аймағын, құлақ арнасының алдынан тексеру және пальпациялау;
 - 3) отоскопия;
 - 4) есту түтігінің желдету функциясын зерттеу;
 - 5) бос жұтқыншақ сынағы;
 - 6) Тойнби әдісі;
 - 7) Вальсальва әдісі;
 - 8) Политцердің тәсілі;
 - 9) есту түтіктерін құлақ катетері арқылы үрлеу;
 - 10) сәулелік диагностика әдістері;
 - 11) Шюллер бойынша уақытша сүйектердің бүйірлік шолу рентгенографиясы;
 - 12) Майер бойынша осьтік проекция;
 - 13) Стенверс бойынша қиғаш проекция;
 - 14) КТ;
 - 15) МРТ;
 - 16) есту анализаторын зерттеу;
 - 17) сыбырлап және ауызекі сөйлеу арқылы қабылдау;
 - 18) баптауыштармен есту қабілетін зерттеу;
 - 19) Федериченің тәжірибесі;
 - 20) Ринненің тәжірибесі;
 - 21) Вебер тәжірибесі;
 - 22) тональды шекті аудиометрия;
 - 23) әуеден өткізу бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;
 - 24) сүйек дыбыс өткізгіштігі бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;
 - 25) шекті аудиометрия;
 - 26) 8181-Люшер бойынша дыбыс күшінің дифференциалдық немесе айырмалық шегінің сынамасы-тест;
 - 27) дыбыс деңгейін теңестіру сынағы (Э. Фаулер);
 - 28) ПД анықтау тесті;
 - 29) сөйлеу аудиометриясы;
 - 30) акустикалық импедансометрия;
 - 31) тимпанометрия;
 - 32) акустикалық рефлексометрия;
 - 33) вестибулярлық анализатордың функцияларын зерттеу;
 - 34) бас айналуға тән шағымдарға шолу;

- 35) стихиялық нистагм;
 - 36) қолдың ауытқуының тоникалық реакциялары;
 - 37) көрсеткіштік сынамалар;
 - 38) саусақ-саусақ сынағы;
 - 39) Фишер-Водак сынамасы;
 - 40) ромберг позасындағы тұрақтылықты зерттеу;
 - 41) түзу сызықпен және қапталмен жүру;
 - 42) церебральды және вестибулярлық зақымдануды дифференциалды диагностикалау үшін адиадохокинезге сынама;
 - 43) мұрын және ММҚ зерттеулері;
 - 44) сыртқы мұрынды және беттегі параназальды синустардың проекциялау орындарын тексеру;
 - 45) сыртқы мұрынды пальпациялау;
 - 46) маңдай қуысының алдыңғы және төменгі қабырғаларын пальпациялау;
 - 47) тригеминальды нервтің алғашқы тармақтарының шығу нүктесін пальпациялау;
 - 48) жоғарғы жақ сүйектерінің алдыңғы қабырғаларын пальпациялау;
 - 49) жақ асты және мойын лимфа түйіндерін пальпациялау;
 - 50) алдыңғы және артқы риноскопия;
 - 51) мұрынның тыныс алу және иіс сезу функцияларын зерттеу;
 - 52) рентгенография;
 - 53) мұрын және параназальды синус эндомикроскопиясы.
 - 54) жұтқыншақты зерттеу әдістемесі;
 - 55) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 56) жұтқыншақтың эндоскопиясы.
 - 57) ороскопия;
 - 58) мезофарингоскопия;
 - 59) эпифарингоскопия (артқы риноскопия);
 - 60) мұрын-жұтқыншақты саусақ зерттеу;
 - 61) көмейді зерттеу әдістемесі;
 - 62) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 63) жанама ларингоскопия (гипофарингоскопия);
 - 64) икемді эндоскоппен тікелей ларингоскопия.
6. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
7. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді тексеру, аспаптық зерттеулер және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
8. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
9. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.

10. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.

11. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу.

12. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің маман дәрігерлерінің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.

13. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.

14. Пациенттерді тексеру кезінде медициналық бұйымдарды қолдану.

15. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.

16. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.

17. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын анықтау.

18. ЛОР-аурулары бар пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.

19. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.

20. Лор органдарының аурулары бар пациенттерде дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

21. ЛОР аурулары бар науқастарға дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.

22. ЛОР мүшелерінің патологиясы бар науқастарға амбулаториялық емдеуді әзірлеу және тағайындау.

23. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз, операцияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.

24. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар емделушілерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау.

25. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес шұғыл нысандағы пациенттерге – реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде, ЛОР-аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.

26. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар науқастарға емдік манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және орындау:

- 1) күйіктері, Лор-органдарының жарақаттары бар науқастарға оториноларингологиялық көмек; ·
 - 2) тыныс алу жолдарының өтімділігін қалпына келтіру;
 - 3) Лор-органдарынан қан кетуді тоқтату;
 - 4) ЛОР-органдардың жараларын бастапқы хирургиялық өңдеу; ·
 - 5) ЛОР-органдардың бөгде денелерін алып тастау;
 - 6) есту және вестибулярлық паспорт жасау; ·
 - 7) хирургиялық араласудан кейін анемизация, мұрын дәретханасы; ·
 - 8) Проиц бойынша мұрын қуысын жуу,
 - 9) вакуум-дренаж;
 - 10) жоғарғы және маңдай қуыстарының пункциясы;
 - 11) таңдай бадамша бездерінің лакундарын, оның ішінде мамандандырылған медициналық жабдықты пайдалана отырып шаю (бар болса);
 - 12) дәрілік затты бар турунды енгізе отырып, құлақ дәретханасы;
 - 13) Лор-органдардың бөгде денесін алып тастау;
 - 14) Лор-органдардың қайнатпаларын, абсцессін ашу (асқынбаған);
 - 15) Лор-органдардың новокаиндік блокадалары;
 - 16) дәрілік препараттарды инстиляциялау (оның ішінде транстимпанальды енгізу, ішілік құю және басқалар);
 - 17) асептикалық таңғышты қолдану;
 - 18) есту түтігінің катетеризациясы;
 - 19) бактериологиялық себуге және гистологиялық талдауға Лор-органдардың жағындысы мен материалын алу;
 - 20) Лор-органдардың асқынбаған абсцессін ашу;
 - 21) тимпаникалық мембрананың парацентезі және тимпаникалық қуысты айналып өту;
 - 22) мұрын фурункулын ашу;
 - 23) мұрын сүйектерінің репозициясы;
 - 24) вазотомия;
 - 25) конхотомия;
 - 26) мұрын қуысының полипотомиясы;
 - 27) мұрын қуысына жасалатын операциялар;
 - 28) мирингопластика;
 - 29) тимпанопластика;
 - 30) паротит фистуласын кесу;
 - 31) аденотомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
 - 32) тонзиллотомия;
 - 33) тонзиллэктомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
 - 34) паратонзиллярлы абсцесті ашу;
 - 35) трахеостомия.
27. ЛОР аурулары бар науқастарға паллиативтік көмек көрсету дағдылары.

		<p>28. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары.</p> <p>29. Стационарлық хирургиялық көмек көрсету дағдылары, операциялар жүргізу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) антромастодотомия; 2) құлаққа радикалды операция; 3) мұрын қуысына операция жасау; 4) ММҚ сынықтары кезіндегі операциялар; 5) мұрын қуысының полипотомиясы; 6) эндоскопиялық эндоназальды дакриоцистиностомия; 7) мирингопластика; 8) ішкі құлақты кесу, кесу және жою; 9) стапедопластика; 10) кохлеарлық имплантация; 11) паротит фистуласын кесу; 12) ЛОР-органдардың қатерсіз ісіктерін жою; 13) конхотомия; 14) көмей стенозы кезіндегі операциялар; 15) атрезия кезінде сыртқы және ішкі құлақтың пластикасы; 16) сыртқы есту жолының экзостозы кезіндегі операциялар; 17) хоаноластика; 18) увулоластика; 19) эзофагоскопия. <p>30. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.</p> <p>31. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.</p> <p>32. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>33. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу. 2. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
Дағды 2: Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар пациенттерді (балаларды) басқару және динамикалық бақылау	Дағдыларын тану ұсынылады	Машықтар: 1. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар науқастарды басқару дағдылары. 2. Диспансерлік есепте тұрған пациенттерді жүргізу дағдылары. 3. Жоғарғы тыныс жолдары мен құлақ аурулары бар науқастарды динамикалық бақылау дағдылары.

		<p>4. Науқасты немесе оның заңды өкілін ЛОР органдарының ауруларының алдын алу, тексеру және емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары.</p> <p>5. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату және консультациялар кезінде осы дағдыларды қолдану.</p> <p>6. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді толтыру дағдылары, дәрілік қамтамасыз етудің ақпараттық жүйесінің порталында, қазақстандық ұлттық формуляр порталында жұмыс істеу дағдылары.</p> <p>7. Есепті-есептік құжаттаманы толтыру, рецепт жазу дағдылары.</p> <p>8. Амбулаториялық қабылдау бойынша жылдық есептілікті жасау дағдылары.</p> <p>9. Басқа мамандардың, оның ішінде МСАК жағдайында Алғашқы медициналық көмек жүйесі жағдайында қызметін үйлестіру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу.</p> <p>2. Аурулардың алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар науқастарды амбулаториялық емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес құлақ және жоғарғы тыныс жолдары аурулары бар пациенттерді (балаларды) амбулаториялық емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЛОР мүшелерінің патологиясының толық медициналық тарихын жинаңыз. 2. Науқасты тексеру жоспарын әзірлеу, пациенттерді алғашқы тексеруден өткізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы рәсімдеу. 4. Арнайы зерттеу әдістерінің қажеттілігін анықтаңыз. 5. Құлақты зерттеудің келесі әдістерін қолданыңыз: <ol style="list-style-type: none"> 1) сау құлақты тексеру; 2) құлаққапты, құлақ арнасының сыртқы саңылауын, құлақ аймағын, құлақ арнасының алдынан тексеру және пальпациялау; 3) отоскопия; 4) есту түтігінің желдету функциясын зерттеу; 5) бос жұтқыншақ сынағы; 6) Тойнби әдісі; 7) Вальсальва әдісі; 8) Политцердің тәсілі; 9) есту түтіктерін құлақ катетері арқылы үрлеу; 10) сәулелік диагностика әдістері; 11) Шюллер бойынша уақытша сүйектердің бүйірлік шолу рентгенографиясы; 12) Майер бойынша осьтік проекция; 13) Стенверс бойынша қиғаш проекция; 14) КТ; 15) МРТ; 16) есту анализаторын зерттеу;

- 17) сыбырлап және ауызекі сөйлеу арқылы қабылдау;
- 18) баптауыштармен есту қабілетін зерттеу;
- 19) Федериченің тәжірибесі;
- 20) Ринненің тәжірибесі;
- 21) Вебер тәжірибесі;
- 22) тональды шекті аудиометрия;
- 23) әуеден өткізу бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;
- 24) сүйек дыбыс өткізгіштігі бойынша шекті дыбыстық аудиометрия;
- 25) шекті аудиометрия;
- 26) 8181-Люшер бойынша дыбыс күшінің дифференциалдық немесе айырмалық шегінің сынамасы-тест;
- 27) дыбыс деңгейін теңестіру сынағы (Э. Фаулер);
- 28) ПД анықтау тесті;
- 29) сөйлеу аудиометриясы;
- 30) акустикалық импедансометрия;
- 31) тимпанометрия;
- 32) акустикалық рефлексометрия;
- 33) вестибулярлық анализатордың функцияларын зерттеу;
- 34) бас айналуға тән шағымдарға шолу;
- 35) стихиялық нистагм;
- 36) қолдың ауытқуының тоникалық реакциялары;
- 37) көрсеткіштік сынамалар;
- 38) саусақ-саусақ сынағы;
- 39) Фишер-Водак сынамасы;
- 40) ромберг позасындағы тұрақтылықты зерттеу;
- 41) түзу сызықпен және қапталмен жүру;
- 42) церебральды және вестибулярлық зақымдануды дифференциалды диагностикалау үшін адиадохокинезге сынама;
- 43) мұрын және ММҚ зерттеулері;
- 44) сыртқы мұрынды және беттегі параназальды синустардың проекциялау орындарын тексеру;
- 45) сыртқы мұрынды пальпациялау;
- 46) маңдай қуысының алдыңғы және төменгі қабырғаларын пальпациялау;
- 47) тригеминальды нервтің алғашқы тармақтарының шығу нүктесін пальпациялау;
- 48) жоғарғы жақ сүйектерінің алдыңғы қабырғаларын пальпациялау;
- 49) жақ асты және мойын лимфа түйіндерін пальпациялау;
- 50) алдыңғы және артқы риноскопия;
- 51) мұрынның тыныс алу және иіс сезу функцияларын зерттеу;
- 52) рентгенография;
- 53) мұрын және параназальды синус эндомикроскопиясы.
- 54) жұтқыншақты зерттеу әдістемесі;

- 55) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 56) жұтқыншақтың эндоскопиясы.
 - 57) ороскопия;
 - 58) мезофарингоскопия;
 - 59) эпифарингоскопия (артқы риноскопия);
 - 60) мұрын-жұтқыншақты саусак зерттеу;
 - 61) көмейді зерттеу әдістемесі;
 - 62) сыртқы тексеру және пальпация;
 - 63) жанама ларингоскопия (гипофарингоскопия);
 - 64) икемді эндоскоппен тікелей ларингоскопия.
6. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
7. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді тексеру, аспаптық зерттеулер және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
8. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
9. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру көлемін негіздеу және жоспарлау.
10. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
11. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу қажеттілігін негіздеу.
12. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің маман дәрігерлерінің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
13. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) аурулары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
14. Пациенттерді тексеру кезінде медициналық бұйымдарды қолдану.
15. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.
16. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.
17. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдарын анықтау.
18. ЛОР-аурулары бар пациенттерді жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.

19. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.
20. Лор органдарының аурулары бар пациенттерде дәрілік заттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.
21. ЛОР аурулары бар науқастарға дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау, бағалау.
22. ЛОР мүшелерінің патологиясы бар науқастарға амбулаториялық емдеуді әзірлеу және тағайындау.
23. Науқасты емдеу жоспарын жасаңыз, операцияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.
24. Құлақ және жоғарғы тыныс жолдарының аурулары бар емделушілерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалау.
25. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсынымдар негізінде медициналық көмек көрсету тәртібіне сәйкес шұғыл нысандағы пациенттерге – реанимация және қарқынды терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізуді талап ететін жағдайлар мен аурулар кезінде, ЛОР-аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.
26. Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар науқастарға емдік манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды тағайындау және орындау:
 - 1) күйіктері, Лор-органдарының жарақаттары бар науқастарға оториноларингологиялық көмек;
 - 2) тыныс алу жолдарының өтімділігін қалпына келтіру;
 - 3) Лор-органдарынан қан кетуді тоқтату;
 - 4) ЛОР-органдардың жараларын бастапқы хирургиялық өңдеу;
 - 5) ЛОР-органдардың бөгде денелерін алып тастау;
 - 6) есту және вестибулярлық паспорт жасау;
 - 7) хирургиялық араласудан кейін анемизация, мұрын дәретханасы;
 - 8) Проиц бойынша мұрын қуысын жуу,
 - 9) вакуум-дренаж;
 - 10) жоғарғы және маңдай қуыстарының пункциясы;
 - 11) таңдай бадамша бездерінің лакундарын, оның ішінде мамандандырылған медициналық жабдықты пайдалана отырып шаю (бар болса);
 - 12) дәрілік затты бар турунды енгізе отырып, құлақ дәретханасы;
 - 13) Лор-органдардың бөгде денесін алып тастау;
 - 14) Лор-органдардың қайнатпаларын, абсцессін ашу (асқынбаған);
 - 15) Лор-органдардың новокаиндік блокадалары;
 - 16) дәрілік препараттарды инстилляциялау (оның ішінде транстимпанальды енгізу, ішілік құю және басқалар);
 - 17) асептикалық таңғышты қолдану;
 - 18) есту түтігінің катетеризациясы;

- 19) бактериологиялық себуге және гистологиялық талдауға ЛОР-органдардың жағындысы мен материалын алу;
 - 20) ЛОР-органдардың асқынбаған абсцесін ашу;
 - 21) тимпаникалық мембрананың парацентезі және тимпаникалық қуысты айналып өту;
 - 22) мұрын фурункулын ашу;
 - 23) мұрын сүйектерінің репозициясы;
 - 24) вазотомия;
 - 25) конхотомия;
 - 26) мұрын қуысының полипотомиясы;
 - 27) мұрын қуысына жасалатын операциялар;
 - 28) мирингопластика;
 - 29) тимпанопластика;
 - 30) паротит фистуласын кесу;
 - 31) аденотомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
 - 32) тонзиллотомия;
 - 33) тонзиллэктомия (жергілікті және жалпы анестезиямен);
 - 34) паратонзиллярлы абсцессті ашу;
 - 35) трахеостомия.
27. ЛОР аурулары бар науқастарға паллиативтік көмек көрсету дағдылары.
28. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары.
29. Стационарлық хирургиялық көмек көрсету дағдылары, операциялар жүргізу:
- 1) антромастодотомия;
 - 2) құлаққа радикалды операция;
 - 3) мұрын қуысына операция жасау;
 - 4) ММҚ сынықтары кезіндегі операциялар;
 - 5) мұрын қуысының полипотомиясы;
 - 6) эндоскопиялық эндоназальды дакриоцисторинотомия;
 - 7) мирингопластика;
 - 8) ішкі құлақты кесу, кесу және жою;
 - 9) стапедопластика;
 - 10) кохлеарлық имплантация;
 - 11) паротит фистуласын кесу;
 - 12) ЛОР-органдардың қатерсіз ісіктерін жою;
 - 13) конхотомия;
 - 14) көмей стенозы кезіндегі операциялар;
 - 15) атрезия кезінде сыртқы және ішкі құлақтың пластикасы;
 - 16) сыртқы есту жолының экзостозы кезіндегі операциялар;
 - 17) хоанопластика;
 - 18) увулопластика;
 - 19) эзофагоскопия.

		<p>30. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде ХАЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, ЛОР мүшелерінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары.</p> <p>31. Лор органдарының ауруларының асқынуын уақтылы анықтаңыз.</p> <p>32. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>33. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және ПМПК-ға жолдаманы толтыру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оториноларинголог дәрігердің клиникалық тәжірибесінде дәлелді медицинаны білу. 2. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттердегі (ересектер, балалар) ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау дағдылары. 2. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оториноларингологиядағы дәлелді медицина туралы білім. 2. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу. 3. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындау көрсеткіштерін білу. 4. Ересектер мен балалардағы ЛОР мүшелерінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.

		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер оториноларинголог	
	7	Дәрігер оториноларинголог (ересек)	
	7	Дәрігер оториноларинголог (балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Оториноларинголог дәрігер»:			
Топтың коды:	2214-4		
Қызмет атауының коды:	2214-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Оториноларинголог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттерге (балаларға) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Оториноларинголог (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Оториноларингологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Оториноларинголог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Оториноларинголог (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Оториноларингологтар (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында оториноларингологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында оториноларингологтар (балалар) дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Оториноларингология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Оториноларингология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдайды және оториноларингологиялық аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынтылдандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Пациенттерге (балалар) оториноларингологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз оториноларингологтарға консультациялық көмек көрсету. Оториноларингология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Оториноларингологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Оториноларингология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Оториноларингология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Оториноларингология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Оториноларингологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Қосымша еңбек функциясы 2: Оториноларинголог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер оториноларинголог
	7	Дәрігер оториноларинголог (ересек)
	7	Дәрігер оториноларинголог (балалар)
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Оториноларинголог дәрігер»:		
Топтың коды:	2214-4	
Қызмет атауының коды:	2214-4-003	
Кәсіптің атауы:	7.4 Оториноларинголог дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Оториноларинголог дәрігер (ересек, балалар)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, тамақ, мұрын аурулары бар пациенттерге (балаларға) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, оториноларингология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Оториноларингология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Оториноларингология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Оториноларингология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Оториноларингология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Оториноларингология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Оториноларингология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Оториноларингология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Оториноларингологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.	
		Білімдер: 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.	

		<p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балаларға) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Оториноларингологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Оториноларингология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Оториноларингология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа оториноларингологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа оториноларингологиялық көмекті қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде оториноларингологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.

		2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа оториноларингологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сынаптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында оториноларингология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Оториноларингология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Оториноларингологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында оториноларингологиялық және сурдологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 12 маусымдағы № 115 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 14 маусымда № 32782 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер оториноларинголог
	7	Дәрігер оториноларинголог (ересек)
	7	Дәрігер оториноларинголог (балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

20. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

21. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

24. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

25. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

26. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
33-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Офтальмология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – медицинский работник с высшим медицинским образованием, имеющий сертификат по определенной специальности

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы;

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы;

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі;

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы;

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Офтальмология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101012

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт көз аурулары кезінде пациенттерге офтальмологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, Офтальмология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер офтальмолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер офтальмолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер-офтальмолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер-офтальмолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер офтальмолог»:	
Топтың коды:	2214-3
Қызмет атауының коды:	2214-3-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер офтальмолог
	7

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен көз аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған офтальмологиялық көмек көрсету Офтальмологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу -есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған офтальмологиялық көмек көрсету	Дағды 1: Пациенттерді тексеру (ересектер, балалар) және көздің жиі кездесетін ауруларын диагностикалау	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> Шағымдар мен анамнезді жинау. Көз патологиясының офтальмологиялық диагностикасын жүргізу. Көздің алдыңғы бөлігін, көз ортасын және көз түбін тексеру Емтихандар мен дәрі-дәрмектерді тағайындаңыз. Денсаулық сақтау заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдеу. Жұқпалы ауру анықталған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу.
		Білімдер:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шараларды білу. 2. Офтальмология мамандығы шеңберіндегі теориялық курстың негізгі ережелерін білу 3. Денсаулық сақтау мәселелерін шешудегі офтальмологиялық қызметтің рөлін білу. 4. Офтальмологиялық қызметтің қызметін реттейтін құжаттамада көрсетілген негізгі ережелерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Көру органының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) жүргізу және динамикалық бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеп-қараулар мен дәрілік препараттарды тағайындай білу. 3. Қабақ птеригиумы, халязионы, птозы, лагофтальмы сияқты амбулаториялық операцияларды жүргізе білу. 3. Офтальмологиялық пациенттердің жай-күйін мониторингілей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шараларды білу. 2. Офтальмология мамандығы шеңберіндегі теориялық курстың негізгі ережелерін білу 3. Денсаулық сақтау мәселелерін шешудегі офтальмологиялық қызметтің рөлін білу. 4. Офтальмологиялық қызметтің қызметін реттейтін құжаттамада көрсетілген негізгі ережелерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Көру органының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) жүргізу және динамикалық бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдар мен анамнезді жинай білу. 2. Көз патологиясының офтальмологиялық диагностикасын жүргізе білу. 3. Көздің алдыңғы, көз ортасының және көз түбінің тілігін зерттеп-қарауды жүргізе білу. 4. Зерттеп-қараулар мен дәрілік препараттарды тағайындай білу. 5. Офтальмологиялық пациенттердің жай-күйін мониторингілей білу. 6. Операция кезінде дәрігерлерге көмек көрсету, сондай-ақ өз бетінше операция жасай білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шараларды білу. 2. Офтальмология мамандығы шеңберіндегі теориялық курстың негізгі ережелерін білу 3. Денсаулық сақтау мәселелерін шешудегі офтальмологиялық қызметтің рөлін білу. 4. Офтальмологиялық қызметтің қызметін реттейтін құжаттамада көрсетілген негізгі ережелерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Офтальмологиялық көмек көрсету кезінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Пациенттерде (ересектер, балалар) көз ауруларының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (ересектер, балалар) көз ауруларының алдын алу. 2. Жүрек-қантамыр жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі, коронарлық пациент мектебі). 3. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)). 5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көз ауруларының алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. 	
<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 		

		3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емдеу және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қажетті жағдайлардағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК дәрігерлеріне және офтальмология мәселелері бойынша сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің ролі мен функциялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп алу - есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер мен балалар)
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер)

	7	Офтальмолог дәрігер (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер офтальмолог»:			
Топтың коды:	2214-3		
Қызмет атауының коды:	2214-3-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер офтальмолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (ересек, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көз аурулары бар пациенттерді амбулаториялық қабылдау, қадағалап-қарау және динамикалық байқау 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу 3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Көз аурулары бар пациенттерді амбулаториялық қабылдау, қадағалап-қарау және динамикалық байқау	Дағды 1: Пациенттерді (ересек, балалар) зерттеп-қарау және ең көп таралған көз ауруларын диагностикалау	Машықтар: 1. Көру мүшесінің патологиясы бар пациенттердің толық медициналық анамнезін жинай білу. 2. Науқастарды зерттеп-қарау жоспарын әзірлеу, пациенттерді алғашқы қарап-тексеруден өткізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы рәсімдей білу. 4. Арнайы зерттеу әдістерінің (зертханалық, рентгенологиялық, функционалдық және тығы басқа) қажеттілігін анықтай білу, олардың нәтижелерін түсіндіре білу. 5. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде АХЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, көру мүшесінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары.	

		<p>6. Көру мүшесі ауруларының асқынуларын уақтылы анықтай білу.</p> <p>7. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p> <p>8. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және МСӘК жолдаманы толтыру дағдылары.</p>
	<p>Білімдер:</p>	<p>1. Жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.</p> <p>2. Дәлелді медицина принциптерін білуі.</p> <p>3. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, көздің қалыпты және патологиялық физиологиясын жас аспектісінде білуі.</p> <p>4. Көз патологиясы бар пациенттерді тексеру алгоритмін білуі.</p> <p>5. Негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білуі.</p> <p>6. Көздің кең таралған ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білуі.</p> <p>7. Көз патологиясындағы стандартты сауалнама мен қарап-тексеру схемасын білуі.</p> <p>8. Диагноз қою үшін көру мүшесін зерттеп-қарау әдістерін білуі.</p> <p>9. Қалыпты жағдайдағы және көру мүшесінің жиі кездесетін патологиялары кезіндегі биологиялық дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білуі.</p> <p>10. Жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалап-қарау және динамикалық байқау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалап-қарау тактикасын анықтай білу.</p> <p>2. Диспансерлік есепте тұрған пациенттерді қадағалап-қарау дағдылары.</p> <p>3. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді динамикалық байқау дағдылары.</p> <p>4. Пациентті немесе оның заңды өкілін көру мүшесі ауруларының алдын алу, тексеру және емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары.</p> <p>5. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және консультация кезінде осы дағдыларды қолдана білу.</p> <p>6. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді толтыру дағдылары, дәрілік қамтамасыз етудің ақпараттық жүйесінің порталында, Қазақстандық ұлттық формуляр порталында жұмыс істеу дағдылары</p> <p>8. Есеп беру-есепке алу құжаттаманы толтыру, рецепт жазу дағдылары.</p> <p>9. Амбулаториялық қабылдау бойынша жылдық есептілікті жасау дағдылары.</p> <p>10. Басқа мамандардың қызметін, оның ішінде алғашқы медициналық көмек жүйесі жағдайында қызметін үйлестіре білу.</p>
	<p>Білімдер:</p>	<p>1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі.</p>

		<p>2. Көру мүшесінің патологиясы бар науқастардың психологиясын білуі.</p> <p>3. Пациенттермен тиімді қарым-қатынас қағидаларын білуі.</p> <p>4. Медициналық этика мен деонтологияның ерекшеліктерін білуі.</p> <p>5. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелермен жұмыс істеу қағидаларын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Көру органының аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) амбулаториялық емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшесі патологиясы бар пациенттерге амбулаториялық емдеу тағайындай білу. 2. Науқасты емдеу жоспарын құра білу, хирургиялық емдеуге/протездеуге көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білу. 3. Қабақ птеригиумы, халязионы, птозы, лагофтальмы сияқты амбулаториялық операцияларды жүргізе білу. 4. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалай білу. 5. Бала жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары. 6. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білу. 2. Көру органының ең көп таралған ауруларын емдеу және оңалту принциптерін білу. 3. Көру органы аурулары бар пациенттерге алғашқы медициналық көмек көрсету қағидаларын білу. 4. Көру органы аурулары бар амбулаториялық жағдайларда пациенттерге шұғыл, білікті көмек көрсету қағидаларын білу. 5. Пациенттердегі көру органының жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер, балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалап-қарау және динамикалық байқау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдей білу. 2. Шағымдар мен анамнезді жинай білу. 3. Көз патологиясының офтальмологиялық диагностикасын жүргізе білу. 4. Көздің алдыңғы тілігін, көз ортасын және көз түбін тексере білу. 5. Зерттеп-қараулар мен дәрілік препараттарды тағайындай білу. 6. Офтальмологиялық пациенттердің жай-күйін мониторингілей білу. 7. Өз бетінше катаракта, глаукома, ТҚЛК және т. б. сияқты операциялар жасай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шараларды білуі.

		<p>2. Офтальмология мамандығы шеңберіндегі теориялық курстың негізгі ережелерін білуі.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін шешудегі офтальмологиялық қызметтің рөлін білуі.</p> <p>4. Офтальмологиялық қызметтің қызметін регламенттеуші құжаттамада көрсетілген негізгі ережелерді білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент офтальмолог
	7	Офтальмолог дәрігер (ересек)
	7	Офтальмолог дәрігер (балалар)
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-офтальмолог»:		
Топтың коды:	2214-3	
Қызмет атауының коды:	2214-3-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-офтальмолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамала-	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар но-	

ры бойынша біліктілік деңгейі:	менклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды диагностикалау, көру мүшесі аурулары бар пациенттерде профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды емдеу, көру органдарының аурулары бар науқастарда оңалту шараларын ұйымдастыру Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Офтальмологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 	
Еңбек функциясы 1: Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды диагностикалау, көру мүшесі аурулары бар пациенттерде профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау дағдылары. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары.
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білуі. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білуі. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерде көру мүшесі ауруларының алдын алуды ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын насихаттау денсаулық орталықтарымен бірлесіп жүргізуді қоса алғанда, пациенттердің көру мүшесі ауруларының алдын алуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Ересек пациенттерде көру мүшесінің сырқаттанушылығын төмендетуге бағытталған жалпы санитариялық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 3. Аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 4. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және консультация кезінде осы дағдыларды қолдана білу. 5. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізе және талдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білу. 2. Пациенттердегі көру органы ауруларының алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды емдеу, көру органдарының аурулары бар науқастарда оңалту шараларын ұйымдастыру	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар)көру органының сирек патологиялық жағдайларын емдеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын емдеу дағдылары. 2. Көру мүшесінің сирек патологиясы бар пациенттің жай-күйін мониторингілеу кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің және динамикадағы зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Көру мүшесінің күрделі патологиясы бар пациенттің жай-күйін мониторингілеу кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің және динамикадағы зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі. 2. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білуі. 3. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек немесе күрделі іпатологиялық жағдайлары кезінде емдеу шараларын тағайындау көрсеткіштерін білуі. 4. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруларын оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.

	<p>Организация реабилитации редких или сложных заболеваний органа зрения у пациентов</p>	<p>2. Пациенттердегі көру мүшесінің күрделі немесе сирек аурулары кезінде өмір сүру сапасын арттыруға бағытталған оқыту іс-шараларын жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруы бар пациенттерге күтім жасау бойынша персоналға нұсқау беру дағдылары.</p> <p>4. Көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруы бар пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және консультация беру кезінде осы дағдыларды қолдана білу.</p> <p>5. Скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізе және талдай білу.</p> <p>6. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>7. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары.</p> <p>8. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі.</p> <p>2. Пациенттердегі көру мүшесі ауруларының алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.</p> <p>3. МСАК жағдайында пациенттерді кәсіби оңалту жөніндегі іс-шараларды білу.</p> <p>4. Ересек және балалар жасындағы пациенттердің қоршаған ортаға және қоғамға бейімделуін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1: Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында офтальмологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында офтальмолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Офтальмология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Офтальмология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және көз ауруларының таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) офтальмологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз офтальмологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Офтальмология мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Офтальмологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.

		<p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына офтальмологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.
Қосымша еңбек функциясы 2: Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Дәрігер резидент офтальмолог	
	7	Офтальмолог дәрігер (ересек)	
	7	Офтальмолог дәрігер (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-офтальмолог»:			
Топтың коды:	2214-3		
Қызмет атауының коды:	2214-3-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-офтальмолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информмалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Офтальмология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.	

		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына офтальмологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Офтальмологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Офтальмология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	Машықтар: 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде офтальмологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.

		<p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Офтальмология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Офтальмология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен көз жарақаттары мен ауруларының алдын алу және бақылау бойынша бірлескен күш-жігер үшін өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p>	

	<p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессі басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент офтальмолог	
	7	Офтальмолог дәрігер (ересек)	
	7	Офтальмолог дәрігер (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-3		
Қызмет атауының коды:	2214-3-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (ересек адам)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Көз аурулары бар пациенттерді амбулаториялық қабылдау, қадағалап-қарау және динамикалық байқау</p> <p>2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу</p> <p>3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	

<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Көз аурулары бар пациенттерді амбулаториялық қабылдау, қадағалап-қарау және динамикалық байқау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерді (ересек) зерттеп-қарау және ең көп таралған көз ауруларын диагностикалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшесінің патологиясы бар пациенттердің толық медициналық анамнезін жинай білу. 2. Науқастарды зерттеп-қарау жоспарын әзірлеу, пациенттерді алғашқы қарап-тексеруден өткізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы рәсімдей білу. 4. Арнайы зерттеу әдістерінің (зертханалық, рентгенологиялық, функционалдық және тығы басқа) қажеттілігін анықтай білу, олардың нәтижелерін түсіндіре білу. 5. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде АХЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, көру мүшесінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары. 6. Көру мүшесі ауруларының асқынуларын уақтылы анықтай білу. 7. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы ресімдеу дағдылары. 8. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және МСӘК жолдаманы толтыру дағдылары.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 2. Дәлелді медицина принциптерін білуі. 3. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, көздің қалыпты және патологиялық физиологиясын жас аспектісінде білуі. 4. Көз патологиясы бар пациенттерді тексеру алгоритмін білуі. 5. Негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білуі. 6. Көздің кең таралған ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білуі. 7. Көз патологиясындағы стандартты сауалнама мен қарап-тексеру схемасын білуі. 8. Диагноз қою үшін көру мүшесін зерттеп-қарау әдістерін білуі. 9. Қалыпты жағдайдағы және көру мүшесінің жиі кездесетін патологиялары кезіндегі биологиялық дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білуі. 10. Жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалап-қарау және динамикалық байқау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалап-қарау тактикасын анықтай білу. 2. Диспансерлік есепте тұрған пациенттерді қадағалап-қарау дағдылары. 3. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді динамикалық байқау дағдылары. 4. Пациентті немесе оның заңды өкілін көру мүшесі ауруларының алдын алу, тексеру және емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары. 5. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және консультация кезінде осы дағдыларды қолдана білу.

		<p>6. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді толтыру дағдылары, дәрілік қамтамасыз етудің ақпараттық жүйесінің порталында, Қазақстандық ұлттық формуляр порталында жұмыс істеу дағдылары</p> <p>8. Есеп беру-есепке алу құжаттаманы толтыру, рецепт жазу дағдылары.</p> <p>9. Амбулаториялық қабылдау бойынша жылдық есептілікті жасау дағдылары.</p> <p>10. Басқа мамандардың қызметін, оның ішінде алғашқы медициналық көмек жүйесі жағдайында қызметін үйлестіре білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі. 2. Көру мүшесінің патологиясы бар науқастардың психологиясын білуі. 3. Пациенттермен тиімді қарым-қатынас қағидаларын білуі. 4. Медициналық этика мен деонтологияның ерекшеліктерін білуі. 5. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелермен жұмыс істеу қағидаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Көру органының аурулары бар пациенттерді (ересектер) амбулаториялық емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшесі патологиясы бар пациенттерге амбулаториялық емдеу тағайындай білу. 2. Науқасты емдеу жоспарын құра білу, хирургиялық емдеуге/протездеуге көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білу. 3. Қабақ птеригиумы, халязионы, птозы, лагофтальмы сияқты амбулаториялық операцияларды жүргізе білу. 4. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалай білу. 5. Бала жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары. 6. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білу. 2. Көру органының ең көп таралған ауруларын емдеу және оңалту принциптерін білу. 3. Көру органы аурулары бар пациенттерге алғашқы медициналық көмек көрсету қағидаларын білу. 4. Көру органы аурулары бар амбулаториялық жағдайларда пациенттерге шұғыл, білікті көмек көрсету қағидаларын білу. 5. Пациенттердегі көру органының жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдей білу. 2. Шағымдар мен анамнезді жинай білу.

<p>Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (ересектер) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу</p>	<p>Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалап-қарау және динамикалық байқау.</p>	<p>3. Көз патологиясының офтальмологиялық диагностикасын жүргізе білу.</p> <p>4. Көздің алдыңғы тілігін, көз ортасын және көз түбін тексере білу</p> <p>5. Зерттеп-қараулар мен дәрілік препараттарды тағайындай білу.</p> <p>6. Офтальмологиялық пациенттердің жай-күйін мониторингілей білу.</p> <p>7. Өз бетінше катаракта, глаукома, ТҚЛК және т. б. сияқты операциялар жасай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шараларды білуі.</p> <p>2. Офтальмология мамандығы шеңберіндегі теориялық курстың негізгі ережелерін білуі.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін шешудегі офтальмологиялық қызметтің рөлін білуі.</p> <p>4. Офтальмологиялық қызметтің қызметін регламенттеуші құжаттамада көрсетілген негізгі ережелерді білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент офтальмолог
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Офтальмолог дәрігер (балалар)
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша)»:		

Топтың коды:	2214-3		
Қызмет атауының коды:	2214-3-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305 /2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (ересек адам)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Офтальмолог дәрігер (ересектер)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды диагностикалау, көру мүшесі аурулары бар пациенттерде профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру 2. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды емдеу, көру органдарының аурулары бар науқастарда оңалту шараларын ұйымдастыру 3. Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Офтальмологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды диагностикалау, көру мүшесі аурулары бар пациенттерде профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер) көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау	Машықтар:	1. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау дағдылары. 2. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары.
		Білімдер:	1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі.

		<p>2. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білуі.</p> <p>3. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білуі.</p> <p>4. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде көру мүшесі ауруларының алдын алуды ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын насихаттау денсаулық орталықтарымен бірлесіп жүргізуді қоса алғанда, пациенттердің көру мүшесі ауруларының алдын алуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Ересек пациенттерде көру мүшесінің сырқаттанушылығын төмендетуге бағытталған жалпы санитариялық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 3. Аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 4. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және консультация кезінде осы дағдыларды қолдана білу. 5. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізе және талдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білу. 2. Пациенттердегі көру органы ауруларының алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды емдеу, көру органдарының аурулары бар науқастарда оңалту шараларын ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттердегі (ересектер) көру органының сирек патологиялық жағдайларын емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын емдеу дағдылары. 2. Көру мүшесінің сирек патологиясы бар пациенттің жай-күйін мониторингілеу кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің және динамикадағы зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Көру мүшесінің күрделі патологиясы бар пациенттің жай-күйін мониторингілеу кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің және динамикадағы зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі. 2. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білуі.

		<p>3. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек немесе күрделі іпатологиялық жағдайлары кезінде емдеу шараларын тағайындау көрсеткіштерін білуі.</p> <p>4. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Организация реабилитации редких или сложных заболеваний органа зрения у пациентов</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруларын оңалтуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Пациенттердегі көру мүшесінің күрделі немесе сирек аурулары кезінде өмір сүру сапасын арттыруға бағытталған оқыту іс-шараларын жүргізу дағдылары. 3. Көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруы бар пациенттерге күтім жасау бойынша персоналға нұсқау беру дағдылары. 4. Көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруы бар пациенттермен өнімді қарым-қатынас орнату білу және консультация беру кезінде осы дағдыларды қолдана білу. 5. Скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізе және талдай білу. 6. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары. 7. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары. 8. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі. 2. Пациенттердегі көру мүшесі ауруларының алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі. 3. МСАК жағдайында пациенттерді кәсіби оңалту жөніндегі іс-шараларды білу. 4. Ересек жасындағы пациенттердің қоршаған ортаға және қоғамға бейімделуін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	<p>Дағды 1:</p> <p>Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында офтальмологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында офтальмолог дәрігерлердің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Офтальмология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.

		<p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Офтальмология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және көз ауруларының таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) офтальмологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз офтальмологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Офтальмология мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Офтальмологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар: 1. "Офтальмология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Офтальмология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Офтальмология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына офтальмологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Офтальмолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар: 1. Анализировать научные публикации, оценивать качество и достоверность их результатов 2. Изучать и внедрять новые методы диагностики и лечения в свою практику. 3. Участвовать в клинических испытаниях, оценке эффективности новых подходов в клинической практике.</p> <p>Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Біліктілікті тану ұсынылады</p>

	Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент офтальмолог	
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Офтальмолог дәрігер (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-3		
Қызмет атауының коды:	2214-3-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер офтальмолог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Офтальмология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		

		<p>1. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>
<p>Еңбек функциясы 1: "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына офтальмологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Офтальмологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Офтальмология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Офтальмология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде офтальмологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	

Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Офтальмология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Офтальмология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен көз жарақаттары мен ауруларының алдын алу және бақылау бойынша бірлескен күш-жігер үшін өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;

	3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент офтальмолог	
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Офтальмолог дәрігер (балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-3		
Қызмет атауының коды:	2214-3-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Көз аурулары бар пациенттерді амбулаториялық қабылдау, қадағалап-қарау және динамикалық байқау 2. Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу 3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
<p>Еңбек функциясы 1: Көз аурулары бар пациенттерді амбулаториялық қабылдау, қадағалап-қарау және динамикалық байқау</p>	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p> <p>Дағды 1: Пациенттерді (балалар) зерттеп-қарау және ең көп таралған көз ауруларын диагностикалау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшесінің патологиясы бар пациенттердің толық медициналық анамнезін жинай білу. 2. Науқастарды зерттеп-қарау жоспарын әзірлеу, пациенттерді алғашқы қарап-тексеруден өткізу дағдылары. 3. Медициналық құжаттаманы рәсімдей білу. 4. Арнайы зерттеу әдістерінің (зертханалық, рентгенологиялық, функционалдық және тығы басқа) қажеттілігін анықтай білу, олардың нәтижелерін түсіндіре білу. 5. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, ауруды анықтау кезінде АХЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, көру мүшесінің ең көп таралған ауруларын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары. 6. Көру мүшесі ауруларының асқынуларын уақтылы анықтай білу. 7. Пациенттерді жоспарлы емдеуге жатқызу үшін құжаттаманы рәсімдеу дағдылары. 8. Мүгедектік белгілерін анықтау және МӘС және МСӘК жолдаманы толтыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу. 2. Дәлелді медицина принциптерін білуі. 3. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомияны, көздің қалыпты және патологиялық физиологиясын жас аспектісінде білуі. 4. Көз патологиясы бар пациенттерді тексеру алгоритмін білуі. 5. Негізгі клиникалық және зертханалық белгілер мен синдромдарды білуі. 6. Көздің кең таралған ауруларының этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін, диагностикасын білуі. 7. Көз патологиясындағы стандартты сауалнама мен қарап-тексеру схемасын білуі. 8. Диагноз қою үшін көру мүшесін зерттеп-қарау әдістерін білуі. 9. Қалыпты жағдайдағы және көру мүшесінің жиі кездесетін патологиялары кезіндегі биологиялық дене сұйықтықтарының зертханалық мәліметтерін білуі. 10. Жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білуі. <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалау</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалап-қарау тактикасын анықтай білу.

<p>лап-қарау және динамикалық байқау.</p>	<p>2. Диспансерлік есепте тұрған пациенттерді қадағалап-қарау дағдылары.</p> <p>3. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді динамикалық байқау дағдылары.</p> <p>4. Пациентті немесе оның заңды өкілін көру мүшесі ауруларының алдын алу, тексеру және емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету дағдылары.</p> <p>5. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және консультация кезінде осы дағдыларды қолдана білу.</p> <p>6. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелерді толтыру дағдылары, дәрілік қамтамасыз етудің ақпараттық жүйесінің порталында, Қазақстандық ұлттық формуляр порталында жұмыс істеу дағдылары</p> <p>8. Есеп беру-есепке алу құжаттаманы толтыру, рецепт жазу дағдылары.</p> <p>9. Амбулаториялық қабылдау бойынша жылдық есептілікті жасау дағдылары.</p> <p>10. Басқа мамандардың қызметін, оның ішінде алғашқы медициналық көмек жүйесі жағдайында қызметін үйлестіре білу.</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі.</p> <p>2. Көру мүшесінің патологиясы бар науқастардың психологиясын білуі.</p> <p>3. Пациенттермен тиімді қарым-қатынас қағидаларын білуі.</p> <p>4. Медициналық этика мен деонтологияның ерекшеліктерін білуі.</p> <p>5. МСАК деңгейінде қолданылатын автоматтандырылған ақпараттық жүйелермен жұмыс істеу қағидаларын білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 3:</p> <p>Көру органының аурулары бар пациенттерді (балалар) амбулаториялық емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Көру мүшесі патологиясы бар пациенттерге амбулаториялық емдеу тағайындай білу.</p> <p>2. Науқасты емдеу жоспарын құра білу, хирургиялық емдеуге/протездеуге көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді анықтай білу.</p> <p>3. Қабақ птеригиумы, халязионы, птозы, лагофтальмы сияқты амбулаториялық операцияларды жүргізе білу.</p> <p>4. Көру мүшесі аурулары бар пациенттерге жүргізілген емдеу-диагностикалық іс-шаралардың тиімділігін бағалай білу.</p> <p>5. Бала жастағы пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары.</p> <p>6. Емдеу, оңалту, сақтандыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және қызметтермен өзара іс-қимыл жасау дағдылары</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білу.</p> <p>2. Көру органының ең көп таралған ауруларын емдеу және оңалту принциптерін білу.</p> <p>3. Көру органы аурулары бар пациенттерге алғашқы медициналық көмек көрсету қағидаларын білу.</p> <p>4. Көру органы аурулары бар амбулаториялық жағдайларда пациенттерге шұғыл, білікті көмек көрсету қағидаларын білу.</p>

		5. Пациенттердегі көру органының жалпы ауруларының алдын алу және емдеудің дәрілік және дәрілік емес әдістерінің теориялық негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Барлық кезеңдерде сабақтастықты сақтай отырып, пациенттердегі (балалар) жүйке жүйесінің ауруларын емдеу	Дағды 1: Көру мүшесі аурулары бар пациенттерді қадағалап-қарау және динамикалық байқау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау заңнамасында көзделген медициналық құжаттаманы ресімдей білу. 2. Шағымдар мен анамнезді жинай білу. 3. Көз патологиясының офтальмологиялық диагностикасын жүргізе білу. 4. Көздің алдыңғы тілігін, көз ортасын және көз түбін тексере білу 5. Зерттеп-қараулар мен дәрілік препараттарды тағайындай білу. 6. Офтальмологиялық пациенттердің жай-күйін мониторингілей білу. 7. Өз бетінше катаракта, глаукома, ТҚЛК және т. б. сияқты операциялар жасай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шараларды білуі. 2. Офтальмология мамандығы шеңберіндегі теориялық курстың негізгі ережелерін білуі. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін шешудегі офтальмологиялық қызметтің рөлін білуі. 4. Офтальмологиялық қызметтің қызметін регламенттеуші құжаттамада көрсетілген негізгі ережелерді білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент офтальмолог	
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-3		
Қызмет атауының коды:	2214-3-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды диагностикалау, көру мүшесі аурулары бар пациенттерде профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды емдеу, көру органдарының аурулары бар науқастарда оңалту шараларын ұйымдастыру Офтальмолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Офтальмологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Офтальмолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 	
Еңбек функциясы 1:			

Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды диагностикалау, көру мүшесі аурулары бар пациенттерде профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру	Дағды 1: Пациенттердегі (балалар) көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау	Машықтар: 1. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау дағдылары. 2. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. Білімдер: 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі. 2. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білуі. 3. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білуі. 4. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерде көру мүшесі ауруларының алдын алуды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Салауатты өмір салтын насихаттау денсаулық орталықтарымен бірлесіп жүргізуді қоса алғанда, пациенттердің көру мүшесі ауруларының алдын алуды ұйымдастыру дағдылары. 2. Балалар пациенттерде көру мүшесінің сырқаттанушылығын төмендетуге бағытталған жалпы санитариялық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 3. Аурулардың жеке профилактикасы бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 4. Пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және консультация кезінде осы дағдыларды қолдана білу. 5. МСАК жағдайында скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізе және талдай білу. Білімдер: 1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі. 2. Пациенттердегі көру органы ауруларының алдын алуға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды немесе күрделі жағдайларды емдеу, көру органдарының аурулары бар науқастарда оңалту шараларын ұйымдастыру	Дағды 1: Пациенттердегі (балалар) көру органының сирек патологиялық жағдайларын емдеу	Машықтар: 1. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын емдеу дағдылары. 2. Көру мүшесінің сирек патологиясы бар пациенттің жай-күйін мониторингілеу кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің және динамикадағы зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Көру мүшесінің күрделі патологиясы бар пациенттің жай-күйін мониторингілеу кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің және динамика-

		<p>дағы зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары.</p> <p>4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Офтальмологиядағы дәлелді медицинаны білуі.</p> <p>2. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларының эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білуі.</p> <p>3. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек немесе күрделі іпатологиялық жағдайлары кезінде емдеу шараларын тағайындау көрсеткіштерін білуі.</p> <p>4. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек кездесетін патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты заманауи зерттеулердің нәтижелерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Организация реабилитации редких или сложных заболеваний органа зрения у пациентов</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттердегі көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруларын оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>2. Пациенттердегі көру мүшесінің күрделі немесе сирек аурулары кезінде өмір сүру сапасын арттыруға бағытталған оқыту іс-шараларын жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруы бар пациенттерге күтім жасау бойынша персоналға нұсқау беру дағдылары.</p> <p>4. Көру мүшесінің сирек немесе күрделі ауруы бар пациенттермен өнімді қарым-қатынас орната білу және консультация беру кезінде осы дағдыларды қолдана білу.</p> <p>5. Скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізе және талдай білу.</p> <p>6. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерді психологиялық және физикалық оңалтуды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>7. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру бойынша кеңес беру дағдылары.</p> <p>8. Сирек немесе күрделі клиникалық жағдайы бар пациенттерге паллиативтік көмек көрсету дағдылары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында офтальмологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p>

<p>Офтальмолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Офтальмолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында офтальмолог дәрігерлердің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Офтальмология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Офтальмология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және көз ауруларының таралуын бақылау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағдары.
<p>Дағды 2: Пациенттерге (балалар) офтальмологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>		<p>Біліктілікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз офтальмологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Офтальмология мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Офтальмологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Офтальмология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Офтальмология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Офтальмология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына офтальмологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Біліктілікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Офтальмолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
		Біліктілікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрестті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент офтальмолог	
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-3		
Қызмет атауының коды:	2214-3-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер офтальмолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА және тағы басқа үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Офтальмолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Көз аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, Офтальмология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Офтальмология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Офтальмология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Офтальмология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Офтальмология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Офтальмология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Офтальмология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Офтальмология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына офтальмологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.

		<p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және еңгу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Офтальмологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Офтальмология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Офтальмология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде офтальмологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа офтальмологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Офтальмология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Офтальмология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		4. Қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен көз жарақаттары мен ауруларының алдын алу және бақылау бойынша бірлескен күш-жігер үшін өзара әрекеттесу.
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стресті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1023 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында офтальмологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылы 26 қаңтарда № 12923 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент офтальмолог
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Офтальмолог дәрігер (ересектер)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
34-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Патологиялық анатомия»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Патологиялық анатомия

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101048

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт аурудың диагнозын белгілеу және өлімнің себебі туралы деректерді алу, патологиялық анатомия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық-анатомиялық зерттеулер жүргізу жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Патологоанатом дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.4 Патологоанатом дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Патологоанатом дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.2 Патологоанатом дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.4 Патологоанатом дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.4 Патологоанатом дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Патологоанатом дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.3 Патологоанатом дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.2 Патологоанатом дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.2 Патологоанатом дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Патологоанатом дәрігер»:	
Топтың коды:	2216-4
Қызмет атауының коды:	2216-4-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Патологоанатом дәрігер
	7

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын анықтау және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен өлімнің себебі туралы мәліметтер алу мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық зерттеулер жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен немесе тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен патологиялық-анатомиялық ашу барысында алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагноз қою. 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен немесе тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен патологиялық-анатомиялық ашу барысында алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагноз қою.	Дағды 1: Биопсиялық және операциялық материалды патологиялық зерттеу арқылы ауруларды диагностикалау	Машықтар: 1. Операциялық және биопсиялық материалдың макро- және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 2. Күрделілігі I-II санатты операциялық материал бойынша морфологиялық диагностика жүргізу. 3. Операциялық және биопсиялық материалдың блок-препараттарына патологиялық-анатомиялық зерттеулер жүргізу. 6. Патологиялық зерттеу үшін операциялық материалды алу. 4. Аурудың диагнозын нақтылау үшін қажет болған жағдайда микропрепараттарды зерттеудің қосымша әдістерін тағайындау.	

		<p>5. Жұқпалы ауру анықталған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу.</p> <p>6. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмелерді зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысқан мамандардан түсініктеме алу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Жалпы және жеке патологиялық анатомияның теориялық курсы. 3. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 4. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 5. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері. 6. Онкологиялық материалды патоморфологиялық зерттеу принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Ағзалар мен тіндерді макроскопиялық және микроскопиялық зерттеумен қайтыс болған пациенттердің аутопсиясын жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы ауру анықталған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу. 3. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіру. 4. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздіктің категориясы мен себептерін көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау. 5. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру. 6. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 7. Бактериологиялық, вирусологиялық және биохимиялық зерттеулер үшін аутопсиялық материал алуды жүзеге асыру. 8. Патологиялық диагноздың құрылымында негізгі ауруды және оның асқынуларын, қатар жүретін ауруларды және өлімнің тікелей себебін ажырату. 9. Ересек адамның патологиялық аутопсиясын жүргізу. 10. Перинаталдық кезеңде қайтыс болғандарды патологиялық-анатомиялық ашуды жүргізу. 11. Қайтыс болған балаларды (1 жастан 15 жасқа дейін) патологиялық-анатомиялық ашуды жүргізу. 12. Ашу хаттамасын ресімдеу. 13. Клиникалық-патологиялық эпикризді ресімдеу.

		<p>14. Өлім туралы дәрігерлік куәліктерді, перинаталдық өлім туралы куәліктерді толтыру.</p> <p>15. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аутопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері. 2. Өлі туылғандар мен жаңа туған нәрестелерді, сондай-ақ салмағы аз тірі туылғандар мен өлі туылған ұрықтарды патологиялық зерттеудің ерекшеліктері. 3. Карантиндік инфекциялардан болатын өлім жағдайларын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу ерекшеліктері. 4. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды, клиникалық диагностика сапасын бағалау критерийлерін салыстыру және сәйкессіздік категорияларының принциптері. 5. Ятрогений санатының жіктелуі және бағалау принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Бактериологиялық, вирусологиялық және басқа да қосымша зерттеу әдістері үшін өлгендердің мәйіттерінен тіндердің үлгілерін алу және жіберу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы ауру анықталған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 2. Аурудың диагнозын нақтылау үшін қажет болған жағдайда қосымша зерттеу әдістерін тағайындау. 3. Қосымша зерттеу әдістері үшін материал алу. 4. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 5. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмелерді зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысқан дәрігер-мамандардан түсініктеме алу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар. 2. Жалпы және жеке патологиялық анатомияның теориялық курсының негізгі ережелері. 3. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 4. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Салмағы 500 грамнан аз жемістерге антропометриялық зерттеу жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антропометриялық зерттеу жүргізу. 2. Антропометриялық зерттеу нәтижелерін рәсімдеу. <p>Білімдер:</p>

		1. Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандарты.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу.	Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурудың диагнозын анықтау және өлімнің себебі туралы деректерді алу мақсатында медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне патологиялық-анатомиялық зерттеулер мәселелері бойынша кеңес беру (ересектер, балалар). 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғам-

		<p>дық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әлауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Патологоанатом дәрігер (ересектер мен балалар)	
	7	Патологоанатом дәрігер (ересектер)	
	7	Патологоанатом дәрігер (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.4 Патологоанатом дәрігер»:			
Топтың коды:	2216-4		
Қызмет атауының коды:	2216-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Патологоанатом дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын белгілеу және өлімнің себебі туралы деректерді алу, патологиялық анатомия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық-анатомиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		

		<p>1. "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>
Еңбек функциясы 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	<p>Дағды 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және патологоанатом дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу.</p>

		<p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Патологиялық анатомияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Патологиялық анатомия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Патологоанатомиялық диагностиканы көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде патологиялық диагностиканы қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде патологиялық-анатомиялық диагностика қызметін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Патологиялық-анатомиялық диагностиканы көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p>

		<p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында патологиялық анатомия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Патологиялық анатомия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3:	Машықтар:	

	Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарау және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Патологиялық анатомияны дамыту саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер патологоанатом
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Патологоанатом дәрігер»:		
Топтың коды:	2216-4	
Қызмет атауының коды:	2216-4-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Патологоанатом дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен білік-	

	тілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Арудың диагнозын анықтау және өлімнің себебі туралы мәліметтер алу мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу. 2. Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Патологоанатом дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу.	Дағды 1: Биопсиялық және операциялық материалды патологиялық зерттеу арқылы ауруларды диагностикалау.	Машықтар: 1. Күрделілігі I-III санаттағы операциялық материал бойынша морфологиялық диагностика жүргізу. 2. Қатерсіз ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу. 3. Күрделілігі III санаттағы қатерлі ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу. Білімдер: 1. Қатерсіз ісіктердің қазіргі классификациясы. 2. Қатерлі ісіктердің қазіргі классификациясы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 2: Биопсиялық және операциялық материалды зерттеу нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.	Машықтар: 1. Ісікке дейінгі процестерді және қатерлі ісікпен шекаралас морфологиялық өзгерістерді верификациялау. Білімдер: 1. Ісік алдындағы процестердің қазіргі жіктелуі және морфологиялық сипаттамалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 3:	Машықтар:	

	<p>Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>1. Даулы / күрделі диагноз кезінде аутопсиялық материалға патоморфологиялық зерттеу жүргізу.</p> <p>2. Патоморфологиялық зерттеу және клиникалық-анатомиялық салыстыру деректеріне талдау және интерпретация жүргізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Күрделілігі III-IV санаттағы операциялық-биопсиялық материалды патоморфологиялық зерттеу принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында патологоанатомдар дәрігерлері (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Патологиялық анатомия саласындағы диагностикалық процестердің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Патологиялық анатомия саласында қолданылатын диагностика әдістерінің тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқину жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және диагностика мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Патологиялық анатомия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. алуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағида-даттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Патологиялық-анатомиялық диагностика көрсету кезінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз патологоанатомдарға (ересектерге, балаларға) консультациялық көмек көрсету. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге патологиялық анатомия мәселелері бойынша кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау бойынша сараптамалық пікірлер, өз тәжірибесі мен білімі негізінде диагностика бойынша ұсыныстар беру. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Патологоанатом дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және патологоанатомдар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.

		<p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер патологоанатом
	7	Патологоанатом дәрігер (ересектер)
	7	Патологоанатом дәрігер (балалар)
12. Кәсіптің карточкасы «7.2 Патологоанатом дәрігер»:		
Топтың коды:	2216-4	
Қызмет атауының коды:	2216-4-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Патологоанатом дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын анықтау және өлімнің себебі туралы мәліметтер алу мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық зерттеулер жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу 2. Патологиялық аутопсия кезінде мәйіттің тіндеріндегі, мүшелеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау арқылы диагноз қою. 3. Өлімнің себебі және аурудың диагнозы туралы патологиялық қорытынды жасау. 4. Салмағы 500 грамнан аз ұрыққа антропометриялық зерттеу жүргізу. 5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу	Дағды 1: Биопсиялық және операциялық материалды патологиялық зерттеу арқылы ауруларды диагностикалау.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы ауру анықталған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу. 2. Операциялық және биопсиялық материалдың макро- және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 3. Күрделілігі I-II санатты операциялық материал бойынша морфологиялық диагностика жүргізу. 4. Қатерсіз мезенхималық ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу. 5. Операциялық және биопсиялық материалдың блок-препараттарын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу. 6. Патологиялық зерттеу үшін операциялық материалды алу. 7. Аурудың диагнозын нақтылау үшін микропрепараттарды зерттеудің қосымша әдістерін тағайындау. 	

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар. 3. Жалпы және жеке патологиялық анатомияның теориялық курсы. 4. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың негізгі морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 5. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 6. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері⁷
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Биопсиялық және операциялық материалды зерттеу нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық және биопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 2. Операциялық және биопсиялық материалдың блок-препараттарын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу. 3. Патологиялық зерттеу үшін операциялық материалды алу. 4. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмелерді зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысатын дәрігер-мамандардан түсініктеме алу. 5. Дәрігер-клинистің құзыреттерін ескере отырып, патологиялық-анатомиялық зерттеу нәтижелерін талқылау тактикасын әзірлеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтау органдары мен жекелеген медициналық ұйымдардың қызметін реттейтін денсаулық сақтау туралы заңнаманың және нормативтік құқықтық актілердің негіздері. 2. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 3. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 4. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері. 5. Онкологиялық материалды патоморфологиялық зерттеу принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделілігі I-II санатты биопсиялық (операциялық) материалды өмір бойы патологиялық-анатомиялық зерттеу материалдары бойынша консультация жүргізу.

		<p>2. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмелерді зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысатын дәрігер-мамандардан түсініктеме алу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p> <p>3. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері..</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Патологиялық аутопсия кезінде мәйіттің тіндеріндегі, мүшелеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау арқылы диагноз қою.</p>	<p>Дағды 1: Ағзалар мен тіндерді макроскопиялық және микроскопиялық зерттеумен қайтыс болған науқастарды ашуды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Инфекциялық ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу.</p> <p>2. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіру.</p> <p>3. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздік категориясын көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау.</p> <p>4. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру.</p> <p>5. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру.</p> <p>6. Бактериологиялық, вирусологиялық және биохимиялық зерттеулер үшін аутопсиялық материал алу дағдыларын меңгеру.</p> <p>7. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау дағдыларын меңгеру.</p> <p>8. Перинаталдық кезеңде қайтыс болған, қайтыс болған балаларды (1 жастан 15 жасқа дейін) патологиялық-анатомиялық ашу жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>9. Ашу хаттамасын ресімдеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>10. Клиникалық-патологиялық эпикризді ресімдеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>11. Дәрігерлік өлім туралы куәліктерді, перинаталдық өлім туралы куәліктерді толтыру дағдыларын меңгеру.</p> <p>12. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекция ошағындағы эпидемияға қарсы іс-шаралар.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p>

	<p>3. Аутопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері.</p> <p>4. Өлі туылғандар мен жаңа туған нәрестелерді, сондай-ақ салмағы аз тірі туылғандар мен өлі туылған ұрықтарды патологиялық зерттеудің ерекшеліктері.</p> <p>5. Карантиндік инфекциялардан болатын өлім жағдайларын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу ерекшеліктері.</p> <p>6. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды, клиникалық диагностика сапасын бағалау критерийлерін салыстыру және сәйкессіздік категорияларының принциптері.</p> <p>7. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Бактериологиялық, вирусологиялық және басқа да қосымша зерттеу әдістері үшін өлгендердің мәйіттерінен тіндердің үлгілерін алу және жіберу (қажет болған жағдайда).</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Инфекциялық ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу.</p> <p>2. Аурудың диагнозын нақтылау үшін қажет болған жағдайда қосымша зерттеу әдістерін тағайындау.</p> <p>3. Қосымша зерттеу әдістері үшін материал алу дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар.</p> <p>2. Карантиндік инфекциялардан болатын өлім жағдайларын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу ерекшеліктері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Аутопсия нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру.</p> <p>2. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмені зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысқан дәрігер-мамандардан түсініктеме алу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Клиникалық және патологиялық деректер мен диагноздарды салыстыру арқылы емдеуші дәрігерлермен бірлесіп диагностикалық және емдеу жұмыстарының сапасын талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіре білу.</p> <p>2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздік категориясын көрсете отырып, клини-</p>

		<p>калық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау.</p> <p>3. Ятrogenдік патология жағдайларын ятrogenияның категориясы мен себебін бөліп көрсете отырып верификациялау.</p> <p>4. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау.</p> <p>5. Ашу хаттамасын ресімдеу.</p> <p>6. Клиникалық-патологиялық эпикризді ресімдеу.</p> <p>7. Өлім туралы дәрігерлік куәліктерді, перинаталдық өлім туралы куәліктерді толтыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p> <p>2. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>3. Ятrogenия санатының жіктелуі және бағалау принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 5:</p> <p>Клиникалық және патологиялық диагноздардың, ятrogenдік патологияның, түсініксіз және диагностикалау қиын аурулардың, профилактикалық, хирургиялық, диагностикалық және терапевтік араласулар кезінде немесе одан кейін науқастардың өлімінің, жіті жұқпалы аурулардан болатын өлімнің алшақтық жағдайларын талқылау. кеш диагностика, клиникалық-патологиялық конференцияға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіре білу.</p> <p>2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздіктің категориясы мен себебін көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау.</p> <p>3. Ятrogenдік патология жағдайларын ятrogenияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру.</p> <p>4. Патологиялық диагноздың құрылымында негізгі ауруды және оның асқынуларын, қатар жүретін ауруларды және өлімнің тікелей себебін ажырату.</p> <p>5. Патологиялық зерттеулердің нәтижелерін клиникалық-анатомиялық конференцияларда баяндау.</p> <p>6. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру.</p> <p>7. Клиникалық-анатомиялық конференцияға баяндама (презентация) дайындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p>

		<p>3. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>4. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.</p> <p>5. Клиникалық-анатомиялық конференция, өлім-жітімді зерттеу жөніндегі комиссия және дәрігерлік-консультациялық комиссиялардың міндеттері мен функциялары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күрделілігі I санаттағы аутопсиялық материалды патологиялық-анатомиялық зерттеу материалдарына консультациялар жүргізу.</p> <p>2. Пациенттің медициналық құжаттамасын зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысқан дәрігер-мамандардан түсініктеме алу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Өлімнің себебі және аурудың диагнозы туралы патологиялық қорытынды жасау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Науқастың өлімінің себебі мен механизмін анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіру.</p> <p>2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстырыңыз, сәйкессіздіктің категориясы мен себебін көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау.</p> <p>3. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру.</p> <p>4. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру.</p> <p>5. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау.</p> <p>6. Патологиялық зерттеулердің нәтижелерін клиникалық-анатомиялық конференцияларда баяндау.</p> <p>7. Ашу хаттамасын ресімдеу.</p> <p>8. Клиникалық-патологиялық эпикризді рәсімдеу.</p> <p>9. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру.</p>
		<p>Білімдер:</p>

		<p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p> <p>3. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>4. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Салмағы 500 грамнан аз ұрыққа антропометриялық зерттеу жүргізу.	<p>Дағды 1: Антропометриялық зерттеу нәтижелерін ресімдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антропометриялық зерттеуді жүзеге асыру. 2. Антропометриялық зерттеу нәтижелерін ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтау органдары мен жекелеген медициналық ұйымдардың қызметін реттейтін денсаулық сақтау туралы заңнаманың және нормативтік құқықтық актілердің негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы

		<p>жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық аппаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер патологоанатом	
13. Кәсіптің карточкасы «7.4 Патологоанатом дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2216-4		
Қызмет атауының коды:	2216-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Патологоанатом дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын белгілеу және өлімнің себебі туралы деректерді алу, патологиялық анатомия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына не болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық-анатомиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.	

		<p>2. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себепсалдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және патологоанатом дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибенізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Патологиялық анатомияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p>

		<p>2. Патологиялық анатомия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде патологиялық диагностиканы қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде патологиялық-анатомиялық диагностика қызметін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында патологиялық анатомия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Патологиялық анатомия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 	

		4. Патологиялық анатомияны дамыту саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.	
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер патологоанатом	
14. Кәсіптің карточкасы «7.4 Патологоанатом дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2216-4		
Қызмет атауының коды:	2216-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Патологоанатом дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информативті байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын белгілеу және өлімнің себебі туралы деректерді алу, патологиялық анатомия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық-анатомиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және патологоанатом дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.

		5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балаларға) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Патологиялық анатомияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Патологиялық анатомия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Патологиялық анатомия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Патологоанатомиялық диагностиканы көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде патологиялық диагностиканы қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде патологиялық-анатомиялық диагностика қызметін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.

		2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Патологиялық-анатомиялық диагностиканы көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Максатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында патологиялық анатомия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Патологиялық анатомия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.

		5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	Мамшықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Патологиялық анатомияны дамыту саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер патологоанатом

15. Кәсіптің қарточкасы «7.3 Патологоанатом дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2216-4		
Қызмет атауының коды:	2216-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Патологоанатом дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын анықтау және өлімнің себебі туралы мәліметтер алу мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу. 2. Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Патологоанатом дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу.	Дағды 1: Биопсиялық және операциялық материалды патологиялық зерттеу арқылы ауруларды диагностикалау.	Машықтар:	1. Күрделілігі I-III санаттағы операциялық материал бойынша морфологиялық диагностика жүргізу. 2. Қатерсіз ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу. 3. Күрделілігі III санаттағы қатерлі ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу.
		Білімдер:	1. Қатерсіз ісіктердің қазіргі классификациясы. 2. Қатерлі ісіктердің қазіргі классификациясы.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Биопсиялық және операциялық материалды зерттеу нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар: 1. Ісікке дейінгі процестерді және қатерлі ісікпен шекаралас морфологиялық өзгерістерді верификациялау.</p> <p>Білімдер: 1. Ісік алдындағы процестердің қазіргі жіктелуі және морфологиялық сипаттамалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 3: Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар: 1. Даулы / күрделі диагноз кезінде аутопсиялық материалға патоморфологиялық зерттеу жүргізу. 2. Патоморфологиялық зерттеу және клиникалық-анатомиялық салыстыру деректеріне талдау және интерпретация жүргізу.</p> <p>Білімдер: 1. Күрделілігі III-IV санаттағы операциялық-биопсиялық материалды патоморфологиялық зерттеу принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында патологоанатомдар дәрігерлері (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Патологиялық анатомия саласындағы диагностикалық процестердің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Патологиялық анатомия саласында қолданылатын диагностика әдістерінің тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және диагностика мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Патологиялық анатомия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту алуын бақылау.</p> <p>Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p>

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағида-даттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Патологиялық-анатомиялық диагностика көрсету кезінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз патологоанатомдарға (ересектерге) консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге патологиялық анатомия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау бойынша сараптамалық пікірлер, өз тәжірибесі мен білімі негізінде диагностика бойынша ұсыныстар беру. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Патологоанатом дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және патологоанатомдар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Патологоанатом дәрігерлерінің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер патологоанатом
	7	Патологоанатом дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Патологоанатом дәрігер (балалар)

16. Кәсіптің карточкасы «7.3 Патологоанатом дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2216-4		
Қызмет атауының коды:	2216-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Патологоанатом дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын анықтау және өлімнің себебі туралы мәліметтер алу мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу. 2. Патологоанатом дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Патологоанатом дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Патологоанатом дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу.	Дағды 1: Биопсиялық және операциялық материалды патологиялық зерттеу арқылы ауруларды диагностикалау.	Машықтар:	1. Күрделілігі I-III санаттағы операциялық материал бойынша морфологиялық диагностика жүргізу. 2. Қатерсіз ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу. 3. Күрделілігі III санаттағы қатерлі ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу.
		Білімдер:	1. Қатерсіз ісіктердің қазіргі классификациясы. 2. Қатерлі ісіктердің қазіргі классификациясы.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Биопсиялық және операциялық материалды зерттеу нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.	Машықтар: 1. Ісікке дейінгі процестерді және қатерлі ісікпен шекаралас морфологиялық өзгерістерді верификациялау. Білімдер: 1. Ісік алдындағы процестердің қазіргі жіктелуі және морфологиялық сипаттамалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Даулы / күрделі диагноз кезінде аутопсиялық материалға патоморфологиялық зерттеу жүргізу. 2. Патоморфологиялық зерттеу және клиникалық-анатомиялық салыстыру деректеріне талдау және интерпретация жүргізу. Білімдер: 1. Күрделілігі III-IV санаттағы операциялық-биопсиялық материалды патоморфологиялық зерттеу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Патологоанатом дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Патологоанатом дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында патологоанатомдар дәрігерлері (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында патологоанатом дәрігерлерінің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Патологиялық анатомия саласындағы диагностикалық процестердің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Патологиялық анатомия саласында қолданылатын диагностика әдістерінің тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және диагностика мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Патологиялық анатомия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту алуын бақылау. Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағида-даттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Патологиялық-анатомиялық диагностика көрсету кезінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз патологоанатомдарға (балалар) консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге патологиялық анатомия мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау бойынша сараптамалық пікірлер, өз тәжірибесі мен білімі негізінде диагностика бойынша ұсыныстар беру.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Патологоанатом дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Патологиялық анатомия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және патологоанатомдар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Патологоанатом дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер патологоанатом
	7	Патологоанатом дәрігер (ересектер)
	7	Патологоанатом дәрігер (ересектер, балалар)

17. Кәсіптің карточкасы «7.2 Патологоанатом дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2216-4		
Қызмет атауының коды:	2216-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Патологоанатом дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер (ересектер)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын анықтау және өлімнің себебі туралы мәліметтер алу мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық зерттеулер жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу. Патологиялық аутопсия кезінде мәйіттің тіндеріндегі, мүшелеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау арқылы диагноз қою. Өлімнің себебі және аурудың диагнозы туралы патологиялық қорытынды жасау. Салмағы 500 грамнан аз ұрыққа антропометриялық зерттеу жүргізу. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу.	Дағды 1: Биопсиялық және операциялық материалды патологиялық зерттеу арқылы ауруларды диагностикалау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұқпалы ауру анықталған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу. Операциялық және биопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. Күрделілігі I-II санатты операциялық материал бойынша морфологиялық диагностика жүргізу. 	

<p>герістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу.</p>		<p>4. Қатерсіз мезенхималық ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу.</p> <p>5. Операциялық және биопсиялық материалдың блок-препараттарын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу.</p> <p>6. Патологиялық зерттеу үшін операциялық материалды алу.</p> <p>7. Аурудың диагнозын нақтылау үшін микропрепараттарды зерттеудің қосымша әдістерін тағайындау.</p>
	<p>Білімдер:</p>	<p>1. Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p> <p>2. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар.</p> <p>3. Жалпы және жеке патологиялық анатомияның теориялық курсы.</p> <p>4. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың негізгі морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>5. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p> <p>6. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Биопсиялық және операциялық материалды зерттеу нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Операциялық және биопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру.</p> <p>2. Операциялық және биопсиялық материалдың блок-препараттарын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу.</p> <p>3. Патологиялық зерттеу үшін операциялық материалды алу.</p> <p>4. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмелерді зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысатын дәрігер-мамандардан түсініктеме алу.</p> <p>5. Дәрігер-клиницистің құзыреттерін ескере отырып, патологиялық-анатомиялық зерттеу нәтижелерін талқылау тактикасын әзірлеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтау органдары мен жекелеген медициналық ұйымдардың қызметін реттейтін денсаулық сақтау туралы заңнаманың және нормативтік құқықтық актілердің негіздері.</p> <p>2. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>3. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p> <p>4. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері.</p>

		5. Онкологиялық материалды патоморфологиялық зерттеу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделілігі I-II санатты биопсиялық (операциялық) материалды өмір бойы патологиялық-анатомиялық зерттеу материалдары бойынша консультация жүргізу. 2. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмелерді зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысатын дәрігер-мамандардан түсініктеме алу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 3. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Патологиялық аутопсия кезінде мәйіттің тіндеріндегі, мүшелеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау арқылы диагноз қою.	Дағды 1: Ағзалар мен тіндерді макроскопиялық және микроскопиялық зерттеумен қайтыс болған науқастарды ашуды жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 2. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіру. 3. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздік категориясын көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау. 4. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру. 5. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 6. Бактериологиялық, вирусологиялық және биохимиялық зерттеулер үшін аутопсиялық материал алу дағдыларын меңгеру. 7. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау дағдыларын меңгеру. 8. Перинаталдық кезеңде қайтыс болған, қайтыс болған балаларды (1 жастан 15 жасқа дейін) патологиялық-анатомиялық ашу жүргізу дағдыларын меңгеру. 9. Ашу хаттамасын ресімдеу дағдыларын меңгеру. 10. Клиникалық-патологиялық эпикризді рәсімдеу дағдыларын меңгеру. 11. Дәрігерлік өлім туралы куәліктерді, перинаталдық өлім туралы куәліктерді толтыру дағдыларын меңгеру.

	<p>12. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекция ошағындағы эпидемияға қарсы іс-шаралар. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. Аутопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері. Өлі туылғандар мен жана туған нәрестелерді, сондай-ақ салмағы аз тірі туылғандар мен өлі туылған ұрықтарды патологиялық зерттеудің ерекшеліктері. Карантиндік инфекциялардан болатын өлім жағдайларын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу ерекшеліктері. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды, клиникалық диагностика сапасын бағалау критерийлерін салыстыру және сәйкессіздік категорияларының принциптері. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Бактериологиялық, вирусологиялық және басқа да қосымша зерттеу әдістері үшін өлгендердің мәйіттерінен тіндердің үлгілерін алу және жіберу (қажет болған жағдайда).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекциялық ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. Аурудың диагнозын нақтылау үшін қажет болған жағдайда қосымша зерттеу әдістерін тағайындау. Қосымша зерттеу әдістері үшін материал алу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар. Карантиндік инфекциялардан болатын өлім жағдайларын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу ерекшеліктері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Аутопсия нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмені зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысқан дәрігер-мамандардан түсініктеме алу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 4:</p> <p>Клиникалық және патологиялық деректер мен диагноздарды салыстыру арқылы емдеуші дәрігерлермен бірлесіп диагностикалық және емдеу жұмыстарының сапасын талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіре білу. 2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздік категориясын көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау. 3. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін бөліп көрсете отырып верификациялау. 4. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау. 5. Ашу хаттамасын ресімдеу. 6. Клиникалық-патологиялық эпикризді ресімдеу. 7. Өлім туралы дәрігерлік куәліктерді, перинаталдық өлім туралы куәліктерді толтыру.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 2. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері. 3. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері. 	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 5:</p> <p>Клиникалық және патологиялық диагноздардың, ятрогендік патологияның, түсініксіз және диагностикалау қиын аурулардың, профилактикалық, хирургиялық, диагностикалық және терапевтік араласулар кезінде немесе одан кейін науқастардың өлімінің, жіті жұқпалы аурулардан болатын өлімнің алшақтық жағдайларын талқылау. кеш диагностика, клиникалық-патологиялық конференцияға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіре білу. 2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздіктің категориясы мен себебін көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау. 3. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру. 4. Патологиялық диагноздың құрылымында негізгі ауруды және оның асқынуларын, қатар жүретін ауруларды және өлімнің тікелей себебін ажырату. 5. Патологиялық зерттеулердің нәтижелерін клиникалық-анатомиялық конференцияларда баяндау. 6. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру. 7. Клиникалық-анатомиялық конференцияға баяндама (презентация) дайындау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 3. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері. 4. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері. 5. Клиникалық-анатомиялық конференция, өлім-жітімді зерттеу жөніндегі комиссия және дәрігерлік-консультациялық комиссиялардың міндеттері мен функциялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделілігі I санаттағы аутопсиялық материалды патологиялық-анатомиялық зерттеу материалдарына консультациялар жүргізу. 2. Пациенттің медициналық құжаттамасын зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысқан дәрігер-мамандардан түсініктеме алу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Өлімнің себебі және аурудың диагнозы туралы патологиялық қорытынды жасау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Науқастың өлімінің себебі мен механизмін анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіру. 2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстырыңыз, сәйкессіздіктің категориясы мен себебін көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау. 3. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру. 4. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 5. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау. 6. Патологиялық зерттеулердің нәтижелерін клиникалық-анатомиялық конференцияларда баяндау.

		<p>7. Ашу хаттамасын ресімдеу.</p> <p>8. Клиникалық-патологиялық эпикризді ресімдеу.</p> <p>9. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p> <p>3. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>4. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Салмағы 500 грамнан аз ұрыққа антропометриялық зерттеу жүргізу.	Дағды 1: Антропометриялық зерттеу нәтижелерін ресімдеу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Антропометриялық зерттеуді жүзеге асыру.</p> <p>2. Антропометриялық зерттеу нәтижелерін ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтау органдары мен жекелеген медициналық ұйымдардың қызметін реттейтін денсаулық сақтау туралы заңнаманың және нормативтік құқықтық актілердің негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313</p>

		<p>/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер патологоанатом	
18. Кәсіптің карточкасы «7.2 Патологоанатом дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2216-4		
Қызмет атауының коды:	2216-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Патологоанатом дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Патологоанатом дәрігер (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аурудың диагнозын анықтау және өлімнің себебі туралы мәліметтер алу мақсатында өмір бойы және өлімнен кейінгі патологиялық зерттеулер жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу. 2. Патологиялық аутопсия кезінде мәйіттің тіндеріндегі, мүшелеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау арқылы диагноз қою. 3. Өлімнің себебі және аурудың диагнозы туралы патологиялық қорытынды жасау. 	

		<p>4. Салмағы 500 грамнан аз ұрыққа антропометриялық зерттеу жүргізу.</p> <p>5. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Хирургиялық операция және (немесе) биопсия (операциялық-биопсиялық материал) жолымен алынған пациенттердің ағзаларындағы (ағза фрагменттеріндегі), тіндеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау жолымен диагнозды белгілеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Биопсиялық және операциялық материалды патологиялық зерттеу арқылы ауруларды диагностикалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұқпалы ауру анықталған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу. Операциялық және биопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. Күрделілігі I-II санатты операциялық материал бойынша морфологиялық диагностика жүргізу. Қатерсіз мезенхималық ісіктерге морфологиялық диагностика жүргізу. Операциялық және биопсиялық материалдың блок-препараттарын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу. Патологиялық зерттеу үшін операциялық материалды алу. Аурудың диагнозын нақтылау үшін микропрепараттарды зерттеудің қосымша әдістерін тағайындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандарты. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар. Жалпы және жеке патологиялық анатомияның теориялық курсы. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың негізгі морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Биопсиялық және операциялық материалды зерттеу нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Операциялық және биопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. Операциялық және биопсиялық материалдың блок-препараттарын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу. Патологиялық зерттеу үшін операциялық материалды алу. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмелерді зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысатын дәрігер-мамандардан түсініктеме алу. Дәрігер-клинистің құзыреттерін ескере отырып, патологиялық-анатомиялық зерттеу нәтижелерін талқылау тактикасын әзірлеу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтау органдары мен жекелеген медициналық ұйымдардың қызметін реттейтін денсаулық сақтау туралы заңнаманың және нормативтік құқықтық актілердің негіздері. 2. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 3. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 4. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері. 5. Онкологиялық материалды патоморфологиялық зерттеу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күрделілігі I-II санатты биопсиялық (операциялық) материалды өмір бойы патологиялық-анатомиялық зерттеу материалдары бойынша консультация жүргізу. 2. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмелерді зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысатын дәрігер-мамандардан түсініктеме алу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 3. Биопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері..
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Патологиялық аутопсия кезінде мәйіттің тіндеріндегі, мүшелеріндегі және жасушаларындағы өзгерістер жиынтығын талдау арқылы диагноз қою.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ағзалар мен тіндерді макроскопиялық және микроскопиялық зерттеумен қайтыс болған науқастарды ашуды жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 2. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіру. 3. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздік категориясын көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау. 4. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру. 5. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 6. Бактериологиялық, вирусологиялық және биохимиялық зерттеулер үшін аутопсиялық материал алу дағдыларын меңгеру.

		<p>7. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау дағдыларын меңгеру.</p> <p>8. Перинаталдық кезеңде қайтыс болған, қайтыс болған балаларды (1 жастан 15 жасқа дейін) патологиялық-анатомиялық ашу жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>9. Ашу хаттамасын ресімдеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>10. Клиникалық-патологиялық эпикризді рәсімдеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>11. Дәрігерлік өлім туралы куәліктерді, перинаталдық өлім туралы куәліктерді толтыру дағдыларын меңгеру.</p> <p>12. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция ошағындағы эпидемияға қарсы іс-шаралар. 2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 3. Аутопсиялық материалды гистологиялық өңдеу және морфологиялық талдау принциптері. 4. Өлі туылғандар мен жаңа туған нәрестелерді, сондай-ақ салмағы аз тірі туылғандар мен өлі туылған ұрықтарды патологиялық зерттеудің ерекшеліктері. 5. Карантиндік инфекциялардан болатын өлім жағдайларын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу ерекшеліктері. 6. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды, клиникалық диагностика сапасын бағалау критерийлерін салыстыру және сәйкессіздік категорияларының принциптері. 7. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бактериологиялық, вирусологиялық және басқа да қосымша зерттеу әдістері үшін өлгендердің мәйіттерінен тіндердің үлгілерін алу және жіберу (қажет болған жағдайда).</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу. 2. Аурудың диагнозын нақтылау үшін қажет болған жағдайда қосымша зерттеу әдістерін тағайындау. 3. Қосымша зерттеу әдістері үшін материал алу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар. 2. Карантиндік инфекциялардан болатын өлім жағдайларын патологиялық-анатомиялық зерттеу жүргізу ерекшеліктері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Аутопсия нәтижелерін клиник-дәрігерлермен бірлесіп талқылау.</p>	<p>1. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру.</p> <p>2. Пациенттің медициналық құжаттамасынан үзінді көшірмені зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысқан дәрігер-мамандардан түсініктеме алу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>Клиникалық және патологиялық деректер мен диагноздарды салыстыру арқылы емдеуші дәрігерлермен бірлесіп диагностикалық және емдеу жұмыстарының сапасын талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіре білу.</p> <p>2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздік категориясын көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау.</p> <p>3. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін бөліп көрсете отырып верификациялау.</p> <p>4. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау.</p> <p>5. Ашу хаттамасын ресімдеу.</p> <p>6. Клиникалық-патологиялық эпикризді ресімдеу.</p> <p>7. Өлім туралы дәрігерлік куәліктерді, перинаталдық өлім туралы куәліктерді толтыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p> <p>2. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>3. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p> <p>Клиникалық және патологиялық диагноздардың, ятрогендік патологияның, түсініксіз және диагностикалау қиын аурулардың, профилактикалық, хирургиялық, диагностикалық және терапевтік араласулар кезінде немесе одан кейін на-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіре білу.</p>

	<p>уқастардың өлімінің, жіті жұқпалы аурулардан болатын өлімнің алшақтық жағдайларын талқылау. кеш диагностика, клиникалық-патологиялық конференцияға қатысу.</p>	<p>2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстыру, сәйкессіздіктің категориясы мен себебін көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау.</p> <p>3. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру.</p> <p>4. Патологиялық диагноздың құрылымында негізгі ауруды және оның асқынуларын, қатар жүретін ауруларды және өлімнің тікелей себебін ажырату.</p> <p>5. Патологиялық зерттеулердің нәтижелерін клиникалық-анатомиялық конференцияларда баяндау.</p> <p>6. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру.</p> <p>7. Клиникалық-анатомиялық конференцияға баяндама (презентация) дайындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p> <p>3. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері.</p> <p>4. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.</p> <p>5. Клиникалық-анатомиялық конференция, өлім-жітімді зерттеу жөніндегі комиссия және дәрігерлік-консультациялық комиссиялардың міндеттері мен функциялары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Патологиялық анатомия мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күрделілігі I санаттағы аутопсиялық материалды патологиялық-анатомиялық зерттеу материалдарына консультациялар жүргізу.</p> <p>2. Пациенттің медициналық құжаттамасын зерделеу, пациентті тексеруге және емдеуге қатысқан дәрігер-мамандардан түсініктеме алу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері.</p> <p>2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Өлімнің себебі және аурудың диагнозы туралы патологиялық қорытынды жасау.</p>	<p>Науқастың өлімінің себебі мен механизмін анықтау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Өлімнің тікелей себебін анықтай отырып, патологиялық-анатомиялық диагнозды құра отырып, зерттеу хаттамасын ресімдеу. Клиникалық-анатомиялық эпикриздегі танатогенезді түсіндіру. 2. Клиникалық және патологиялық диагноздарды салыстырыңыз, сәйкессіздіктің категориясы мен себебін көрсете отырып, клиникалық және патологиялық диагноздардың сәйкес келуін немесе сәйкессіздігін анықтау. 3. Ятрогендік патология жағдайларын ятрогенияның категориясы мен себебін анықтай отырып тексеру. 4. Аутопсиялық материалдың макро - және микроскопиялық сипаттамасын жүзеге асыру. 5. Негізгі аурудың патологиялық-анатомиялық диагнозының құрылымында және оның асқынуларында, қатар жүретін ауруларда және өлімнің тікелей себебінде оқшаулау. 6. Патологиялық зерттеулердің нәтижелерін клиникалық-анатомиялық конференцияларда баяндау. 7. Ашу хаттамасын ресімдеу. 8. Клиникалық-патологиялық эпикризді рәсімдеу. 9. Клиникалық және патологиялық диагнозды диагноздардың сәйкессіздігінің категориясы мен себебін анықтаумен салыстыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық маңызы бар патологиялық жағдайлар мен аурулардың морфологиялық көріністері, ұқсас патологиялық процестерді дифференциалды диагностикалау критерийлері. 2. Патологиялық диагноздың түрлері, құрылымы және құрылыс ережелері. 3. Клиникалық және патологиялық-анатомиялық диагноздарды салыстыру принциптері мен сәйкессіздік категориялары, клиникалық диагностиканың сапасын бағалау критерийлері. 4. Ятрогения санатының жіктелуі және бағалау принциптері.
<p>Еңбек функциясы 4: Салмағы 500 грамнан аз ұрыққа антропометриялық зерттеу жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Антропометриялық зерттеу нәтижелерін ресімдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антропометриялық зерттеуді жүзеге асыру. 2. Антропометриялық зерттеу нәтижелерін ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтау органдары мен жекелеген медициналық ұйымдардың қызметін реттейтін денсаулық сақтау туралы заңнаманың және нормативтік құқықтық актілердің негіздері.
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу,</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған</p>

		оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзіндік талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында патологиялық-анатомиялық диагностика көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 14 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-259/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 15 желтоқсанда № 21790 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер патологоанатом

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі

"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
35-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Педиатрия»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Педиатрия

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101038

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт бала жасындағы пациенттерді ұйымдастыру, диагностикалау, емдеу, алдын алу және оңалту жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті, педиатриялық көмек саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер педиатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер педиатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер педиатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер педиатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.1 Дәрігер неонатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Дәрігер неонатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Дәрігер неонатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Дәрігер неонатолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер педиатр»:	
Топтың коды:	2215-1
Қызмет атауының коды:	2215-1-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер педиатр
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Педиатрия" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информаль біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	"Педиатрия" мамандығы шеңберінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен балалардың денсаулығын сақтау және нығайту бойынша Медициналық қызметтер көрсету кезінде балалар жасындағы пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және тәлімгердің қадағалауымен балаларға білікті, мамандандырылған педиатриялық көмек көрсету 2. Жас топтары мен денсаулық жағдайы бойынша балаларға арналған профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және тәлімгердің қадағалауымен балаларға білікті, мамандандырылған педиатриялық көмек көрсету	<p>Дағды 1:</p> <p>Балалар мен жасөспірімдерге алғашқы тексеру және диагностикалық іс-шаралар жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарым-қатынас жасау, баладан, ата-анадан/заңды өкілдерден сұрау және қажетті мәліметтерді алу дағдыларын меңгеру 2. Ағзалар мен жүйелердің жай-күйін, баланың жалпы жай-күйін объективті тексеру және бағалау жүргізу. 3. Жас балалардағы қауіп белгілерін, органдар мен жүйелер ауруларының жалпы және ерекше белгілерін анықтаңыз 4. Балалардағы гендерлік зорлық-зомбылық белгілерін анықтаңыз 5. Физикалық жағдайдағы нормадан ауытқуларды немесе осы ауруды болжауға мүмкіндік беретін кез-келген белгілерді анықтаған объективті зерттеу деректерін талдаңыз. 6. Көрсетілімдер болған жағдайда балаларды бейінді мамандарға консультацияларға жіберу. 	

		<p>7. Бұрын жүргізілген зерттеулердің, басқа бейіндегі мамандардың консультацияларының деректерін талдау және жүйелеу.</p> <p>8. Балалардың жас-жыныс топтары бойынша зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>9. Физикалық күйдегі нормадан ауытқуларды немесе осы ауруды болжауға мүмкіндік беретін кез-келген белгілерді анықтаған объективті зерттеу деректерін талдаңыз.</p> <p>10. Аурудың сатысы мен формасын, фазасын, белсенділік дәрежесін, функционалдық бұзылулар дәрежесін көрсете отырып, диагнозды нақтылау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 3. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 4. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 5. Ұйымдастыру ережелері скрининг. 6. Бала туралы мәліметтерді жинаудың реттілігі мен көлемі, төлқұжат деректері, түскен күндері, диагноз қою, диагноздар (түскен кезде, клиникалық, ілеспе, асқинулар), аллергологиялық анамнез, эпидемиологиялық анамнез, тұқым қуалаушылық, байланысқан тұлғалар туралы деректер, ата-аналардың (қамқоршылардың) мекен-жайы, жұмыс орны, Балалар үшін-ұйымдасқан ұжымдарға бару; 7. Негізгі аурулардың клиникалық белгілері. 8. Ағзалар мен жүйелер ауруларының диагностикалық белгілері. 9. Пальпация, перкуссия, аускультация техникасы. 10. Ағзалар мен жүйелер ауруларының жіктелуі, этиологиясы, патогенезі, клиникалық симптоматикасы және олардың тән белгілері (айрықша белгілері). 11. Жедел госпитализацияны немесе қарқынды терапия әдістерін қолдануды қажет ететін жағдайлардың белгілері. 12. Балалардағы гендерлік зорлық-зомбылық белгілері 13. Ағзалар мен жүйелер ауруларының көрінісі кезіндегі клиникалық-зертханалық зерттеулердің деректері 14. Емдеу әдістерін таңдаудағы патогенетикалық, этиотропты, симптоматикалық тәсілдің негіздері. 15. Педиатриядағы клиникалық фармакология негіздері (дәрілік заттардың әсер ету механизмі, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдері, асқинулары). 16. Балалар үшін қауіпсіз орта принциптері. 17. Скринингтік зерттеулер жүргізу мерзімдері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Балаларға ем тағайындау және оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарға, ДДҰ-ның педиатрия нұсқауларына сәйкес пациенттерді басқару, диагностикалау және емдеу дағдыларын меңгеру. 2. Балалардың Жасын және аурудың клиникалық көрінісін ескере отырып, дәрі-дәрмек терапиясын тағайындаңыз. 3. Балалардың Жасын және аурудың клиникалық көрінісін ескере отырып, дәрілік емес терапияны тағайындаңыз.

		<p>4. Шұғыл жағдайларда балаларға қажетті медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Дәрілік заттардың әсерін олардың балалар ағзасына фармакологиялық әсерінің жиынтығы бойынша талдаңыз.</p> <p>6. Балалардағы дәрілік терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>7. Балалардағы дәрілік емес емдеу әдістерінің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>8. Балалардың Жасын және аурудың клиникалық көрінісін ескере отырып, диеталық тамақтануды тағайындаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Балалардағы негізгі соматикалық және жұқпалы аурулар мен патологиялық жағдайларды емдеу әдістері.</p> <p>2. Дәрілік препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмі, медициналық көрсеткіштер және оларды қолдануға қарсы көрсеткіштер, оларды қолданудан туындаған асқынулар.</p> <p>3. Балалардың жасына және ауруына байланысты емдік тамақтануды ұйымдастыру және жүзеге асыру.</p> <p>4. IVBDV принциптері.</p> <p>5. Балаларға реанимациялық шараларды орындау әдістемесі.</p> <p>6. Стационарлық және стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету кезінде қарқынды терапия мен реанимацияны ұйымдастыру және жүргізу қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Балаларға арналған жеке оңалту бағдарламаларының тиімділігін іске асыру және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Балалар мен жасөспірімдерде оңалту іс-шараларын ұйымдастыру</p> <p>2. Мүмкіндігі шектеулі балаларды оңалтудың жеке бағдарламаларын әзірлеуге және орындауға қатысу</p> <p>3. Балалардың жасына және денсаулық жағдайына сәйкес оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медицина қызметкерлері мен өзге де мамандарды айқындау.</p> <p>4. Балалардағы оңалту іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары</p> <p>2. Санаторий-курорттық емдеуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>3. Балаларды медициналық оңалту принциптері мен әдістері, соның ішінде физикалық терапия, сөйлеу терапиясы, кәсіптік терапия және басқа терапия түрлері.</p> <p>4. Оңалтудың жеке бағдарламаларын бағалау мен жоспарлауды қоса алғанда, оңалтудың әдістемелері мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Жас топтары мен денсаулық жағдайы бойынша балаларға арналған профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиена-	Дағды 1: Жас топтары мен денсаулық жағдайы бойынша балаларға профилактикалық іс-шаралар өткізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу шараларын ұйымдастырудың көлемі мен реттілігін анықтаңыз.</p> <p>2. Балалардағы жұқпалы аурулардың спецификалық және спецификалық емес алдын алу қағидаттарын, баланың жасын және оның денсаулық жағдайын ескере отырып, профилактикалық егулердің ұлттық күнтізбесін қолдану.</p> <p>3. Вакциналарды қолданудың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, вакциналарды қолданудың ықтимал реакциялары мен асқынуларын анықтау.</p> <p>4. Баланың денсаулық тобын, оның ішінде білім беру ұйымдарында дене шынықтырумен айналысу үшін белгілеу.</p>

лық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.

5. Созылмалы ауруларды анықтау, диспансерлік бақылау жоспарын жасау, сауықтыру іс-шараларының тиімділігіне мониторинг жүргізу
6. Балалардағы паллиативтік көмектің көрсеткіштерін анықтау
7. Патронаж қызметінің әмбебап-прогрессивті моделіне сәйкес профилактикалық медициналық тексерулерді жүзеге асыру, жаңа туған нәрестелер мен жас балаларға патронаждар мен белсенді баруларды ұйымдастыру.
8. Жаңа туған нәрестелер мен жас балаларға скрининг жүргізу.
9. Диспансерлік есепте тұрған созылмалы аурулары бар балаларға динамикалық бақылау жүргізу, емдеу және сауықтыру.
10. Әлеуметтік маңызы бар аурулардың, оның ішінде онкологиялық, гематологиялық, В және С гепатиттерінің, АИТВ-инфекциясының және Туберкулездің ерте нысандарын анықтау, сырқаттанушылықтың алдын алу және азайту жөніндегі іс-шараларды жүргізу.
11. Профилактикаға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу
медициналық көмекке байланысты инфекциялар (хирургиялық аймақтың инфекциясы, катетер қан ағымының ассоциацияланған инфекциясы, катетер зәр шығару жүйесінің ассоциацияланған инфекциясы, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиті, АИТВ)).
12. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.
13. Ата-аналарды гендерлік зорлық-зомбылыққа жол бермеу туралы, сондай-ақ зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарды құқықтық қорғаудың, әлеуметтік және психологиялық қолдаудың қолданыстағы тетіктері мен шаралары туралы хабардар ету

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.
2. Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.
3. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.
4. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
5. Балалардың регламенттелген профилактикалық және скринингтік тексерулерін жүргізу қағидалары.
6. Ерте жастағы балалардың дамуындағы бұзылуларды ерте анықтау принциптері.
7. Балалардың денсаулық жағдайын, денсаулық топтарын кешенді бағалау критерийлері.
8. Ұлттық профилактикалық егу күнтізбесі және эпидемиялық көрсеткіштер бойынша профилактикалық егу күнтізбесі.
9. Емшекпен емізу принциптері мен ережелері, емшек сүтінің құрамы.
10. Емшек сүтін алмастыратын қоспалардың түрлері мен құрамы, баланың жасына және жағдайына байланысты қолдану көрсеткіштері мен ережелері.
11. Баланың жасына және жағдайына байланысты қосымша тағамдарды енгізу ережелері, мерзімдері мен тәртібі.
12. Әмбебап прогрессивті патронаж моделінің негіздері.
13. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар
14. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шара-

		<p>ларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар..</p> <p>15. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемиологияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.</p> <p>16. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.</p> <p>17. Зорлық-зомбылықтан аман қалған адамдарды құқықтық қорғаудың, әлеуметтік және психологиялық қолдаудың тетіктері мен шаралары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ата-аналармен және отбасы мүшелерімен немесе заңды өкілдерімен дұрыс тамақтану, балалар ауруларының алдын алу және салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері бойынша ақпараттық жұмыс жүргізу. Емшекпен емізуді қолдау мәселелері бойынша кеңес беру. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсеткіштерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Санитарлық стандарттар және стандартты сақтық шаралары, тұрмыстық және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту.

		<p>4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.</p> <p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Педиатрия мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы арасуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бұйрығы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер педиатр
	7	Резидент дәрігер неонатолог
7	Дәрігер неонатолог	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер педиатр»:		
Топтың коды:	2215-1	
Қызмет атауының коды:	2215-1-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер педиатр	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер педиатр" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	"Педиатрия" мамандығы шеңберінде балалардың денсаулығын сақтау және нығайту бойынша Медициналық қызметтер көрсету кезінде балалар жасындағы пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение ,медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар мен жасөспірімдерге алғашқы тексеру және диагностикалық іс-шаралар жүргізу. Диагноз қою және емдеу манипуляцияларын жүргізу. 2. Регламенттелген профилактикалық іс-шараларды, оның ішінде созылмалы аурулар кезінде жүргізу. Балалар мен жасөспірімдерде оңалту іс-шараларын ұйымдастыру. 3. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Балалар мен жасөспірімдерге алғашқы тексеру және диагностикалық іс-шаралар жүргізу. Диагноз қою және емдеу манипуляцияларын жүргізу.	Дағды 1: Жалпы жағдайды бағалау, баланы тексеру, клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарға сәйкес емдеу шараларын жүргізу.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Баланың өмір тарихы туралы ақпарат алыңыз: жүктілік және босану, баланың туу кезіндегі және жаңа туған кездегі жағдайы, тамақтандыру, вакцинация. 2. Шағымдар, аурудың басталу мерзімі, бірінші және қайта жүгіну мерзімі, жүргізілген терапия туралы ақпарат алыңыз. 3. Емдеу жүргізуге ата-аналардың (заңды өкілдердің) және 15 жастан асқан балалардың ерікті ақпараттандырылған келісімін алу. 4. Баланың жағдайы мен әл-ауқатын бағалау, органдар мен жүйелерді тексеру және бағалау, балалардың физикалық, психомоторлық және когнитивті дамуының паспорттық жасына сәйкестігі, дене салмағы мен бойын, әр түрлі жастағы баланың дене салмағының индексін анықтау, баланың даму салалары бойынша бағалау. 5. Бұрын жүргізілген зерттеулердің, басқа бейіндегі мамандардың консультацияларының қолда бар деректерін талдау және жүйелеу 6. Балалық шақтағы науқастарды диагностикалау және емдеу дағдыларын меңгеру. 7. Баланың жасын, диагнозын және аурудың клиникалық көрінісін ескере отырып, оның аурулары мен жағдайларын емдеу жоспарын жасаңыз. 8. Балалардағы аурулар мен жағдайларды дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолданыңыз. 9. Балалардағы дәрілік және дәрілік емес терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 10. Баланың жасын, диагнозын және аурудың клиникалық көрінісін және жағдайын ескере отырып, емдік тамақтануды тағайындаңыз. 	

		<p>11. Балалар мен жасөспірімдерге шұғыл және шұғыл көмек көрсетуді қажет ететін аурулар мен жағдайлардың клиникалық көрінісін бағалау.</p> <p>12. Балаларды зертханалық және аспаптық тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздеу және олардың нәтижелерін жас топтары бойынша түсіндіру</p> <p>13. Пациентті жүргізу кезінде туындаған қиындықтарға байланысты консультациялар мен консилиумдар өткізуге қатысу, балаларды маман дәрігерлерге консультацияға жіберу қажеттілігі, балаларды емдеуге жатқызуға жіберу қажеттілігі мен уақтылығын негіздеу.</p> <p>14. Балалармен, олардың ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) және бала күтімін жүзеге асыратын адамдармен, оның ішінде дәрілік және дәрілік емес терапияны қолдану мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>15. Науқастың өміріне қауіп төндіретін айқын белгілері бар кенеттен өткір аурулар, жағдайлар, созылмалы аурулардың өршуі кезінде балалар мен жасөспірімдерге медициналық көмек көрсету дағдыларын меңгеру (тыныс алу және жүрек қызметін қалпына келтіру үшін іс-шаралар жүргізу).</p> <p>16. Науқастың өміріне қауіп төндіретін айқын белгілерсіз кенеттен өткір аурулар, жағдайлар, созылмалы аурулардың өршуі кезінде балаларға медициналық көмек көрсету.</p> <p>17. Балаларға паллиативтік медициналық көмек көрсету.</p> <p>18. Гендерлік зорлық-зомбылықтан аман қалған балаларға кеңес беру (әңгімелесу) және медициналық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 3. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 4. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 5. Балалардың анатомиялық-физиологиялық және жас-жыныстық ерекшеліктері 6. Балалардың ағзасының функционалды жүйелерін жас топтары бойынша реттеу және өзін-өзі реттеу ерекшеліктері қалыпты және патологиялық процестерде . 7. Балалардағы аурулар мен жағдайлардың этиологиясы мен патогенезі, баланың жасын және бастапқы денсаулық жағдайын ескере отырып, аурулар мен жағдайлардың клиникалық симптоматологиясы 8. Аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық жіктелуі. 9. Курорттық емдеудің тиімділігі, ұзақтығы және оның беріктігі. 10. Ерте жастағы балалардың дамуын бақылау принциптері (MRDRV) 11. Бала үшін қауіпсіз орта принциптері. 12. Этика және деонтология негіздері 13. Балаларға паллиативті медициналық көмек көрсетудің принциптері мен ережелері. 14. Зорлық-зомбылықтан аман қалған балаларға кеңес беру (әңгімелесу) және медициналық көмек көрсету принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Регламенттелген профилактикалық іс-ша-	Дағды 1:	Машықтар: 1. Балалардағы профилактикалық шаралардың көлемі мен реттілігін анықтаңыз.

<p>раларды, оның ішінде созылмалы аурулар кезінде жүргізу. Балалар мен жасөспірімдерде оңалту іс-шараларын ұйымдастыру.</p>	<p>Регламенттелген профилактикалық іс-шараларды, оның ішінде созылмалы аурулар кезінде жүргізу. Балалар мен жасөспірімдерде оңалту іс-шараларын ұйымдастыру.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ерте жастағы балалардың дамуына мониторинг жүргізу, балалардың психофизикалық және эмоционалдық дамуына скрининг жүргізу. 3. Балалардағы жұқпалы аурулардың иммунопрофилактикасын жүргізу. 4. Созылмалы ауруларды анықтау және баланың диспансерлік есебін жүргізу 5. Балалар мен жасөспірімдер, ата-аналар/заңды өкілдер мен тұрғындар арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу 6. Аналарға екі жасқа дейін емізудің пайдасы туралы кеңес беру, оның ішінде алғашқы 6 айда тек емшек сүтімен емізу және қосымша тағамдарды енгізу ережелері. 7. Ата-аналарға (заңды өкілдерге) және бала күтімін жүзеге асыратын адамдарға балалардың ұтымды теңгерімді тамақтануы ережелеріне кеңес беру. 8. Диспансерлік бақылау және емдеу-сауықтыру іс-шараларын ұзақ және жиі ауыратындарға, созылмалы аурулары бар балаларға, денсаулық жағдайындағы ауытқуларға және ерекше қажеттіліктері бар балаларға жүргізу. 9. Балаға оңтайлы физиотерапиялық емдеу әдісін тағайындаңыз, аурудың барысы үшін физикалық факторлардың тиімділігін бағалаңыз. 10. Оңалту кезеңін және мекемені (амбулаториялық, стационарлық, стационарды алмастыратын немесе санаторий-курорттық мекеме) анықтау 11. Санаторий-курорттық емдеу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.. 12. Пациенттің клиникалық ағымы мен оңалтуы, олардың жүргізілуін сіңіру туралы жақын шеңберді ақпараттандырудың коммуникативтік дағдыларын меңгеру. 13. Жаңа туған нәрестелерді , оның ішінде перинаталдық патологиясы бар шала туылған нәрестелерді катамнез кабинеттеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дене шынықтырумен және спортпен шұғылдануға, диспансерлеуден, диспансерлік бақылаудан, медициналық оңалтудан, медициналық көмек көрсетуден өтуге байланысты, оның ішінде білім беру ұйымдарында оқыту және тәрбиелеу кезеңінде кәмелетке толмағандарды медициналық қарап-тексерулерді, оның ішінде профилактикалық медициналық қарап-тексерулерді жүргізу тәртібі 2. Балалар денсаулығының статистикасы. 3. Диагнозды, функционалдық тексеру нәтижелерін, жыл ішінде өткен аурулардың еселігін ескере отырып, балаларды Денсаулық топтарына бөлу критерийлері 4. Әр түрлі жастағы балалардың жүйке-психикалық және физикалық дамуының ерекшеліктері мен заңдылықтары 5. Диагнозды және өткен ауруды ескере отырып, балаларды білім беру ұйымдарында (мектепке дейінгі және мектеп) дене шынықтырумен айналысу үшін денсаулық топтарына бөлу критерийлері. 6. Денсаулық тобын, баланың жасын, диагнозын ескере отырып, балалар арасындағы емдеу-сауықтыру іс-шаралары. 7. Денеге әсер ету нәтижелері, физиотерапиялық процедуралар әдістері, науқас баланы оңалту принциптері. 8. Санаторий-курорттық емдеуге арналған медициналық көрсеткіштер, олардың тиімділігі мен төзімділігі. 9. Әр түрлі жастағы балалар үшін ұтымды теңдестірілген тамақтану принциптері. 10. Баланың жасын, диагнозын ескере отырып, ұзақ және жиі ауыратын балалар мен созылмалы аурулары бар балаларды, мүгедек балаларды диспансерлік бақылау принциптері. 11. Балалардың, олардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің), бала күтімін жүзеге асыратын адамдардың арасында баланың жасын және денсаулық тобын ескере
---	--	--

		<p>отырып, салауатты өмір салты элементтерін қалыптастыру, оның ішінде дәрілік және дәрілік емес терапияны қолдану мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>12. Курабельді емес балаларды паллиативті емдеуге ауыстыруға арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>13. Мультидисциплинарлық тәсіл, күтім, курабельдік емес бала мен оның отбасын психологиялық қолдау принциптері.</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша жә-

		<p>не бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы "Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бұйрығы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер педиатр
	7	Резидент дәрігер неонатолог
7	Дәрігер неонатолог	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер педиатр»:		
Топтың коды:	2215-1	
Қызмет атауының коды:	2215-1-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер педиатр	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер педиатр" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	"Педиатрия" мамандығы шеңберінде балалардың денсаулығын сақтау және нығайту бойынша Медициналық қызметтер көрсету кезінде балалар жасындағы пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Педиатр дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Педиатр дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Педиатрлардың дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Педиатр дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Педиатр дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында педиатрлар арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында педиатр дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Педиатрия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Педиатрия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Эпидемиологиялық жағдайды және педиатриялық аурулардың таралуын бақылау. 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 	

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге педиатриялық көмек көрсету кезіндегі асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз педиатр дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. Педиатрия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Педиатр дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Педиатрия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Педиатрия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Педиатрия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және педиатр дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.

		4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 2: Педиатрлардың дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Ведение учетно-отчетной медицинской документации	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Стрессті басқару Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бұйрығы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер педиатр
	7	Резидент дәрігер неонатолог
7	Дәрігер неонатолог	
12. Кәсіптің қарточкасы «7.4 Дәрігер педиатр»:		
Топтың коды:	2215-1	
Қызмет атауының коды:	2215-1-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер педиатр	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер педиатр" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	"Педиатрия" мамандығы шеңберінде балалардың денсаулығын сақтау және нығайту бойынша Медициналық қызметтер көрсету кезінде балалар жасындағы пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру және көрсету, педиатрия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Педиатрия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Педиатрия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Педиатрия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Педиатрия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Педиатрия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Педиатрия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Педиатрия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және педиатр дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.	
		Білімдер:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Педиатрияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Педиатрия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Педиатрия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа педиатриялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа педиатриялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде педиатриялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
		Дағдыларын тану ұсынылмайды

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 2: Халыққа педиатриялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында педиатрия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Педиатрия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
		Дағдыларын тану ұсынылмайды

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Балалардағы аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында педиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № ҚР ДСМ -25 бұйрығы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 19 наурызда № 27182 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер педиатр
	7	Резидент дәрігер неонатолог
	7	Дәрігер неонатолог
13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер неонатолог»:		
Топтың коды:	2215-2	
Қызмет атауының коды:	2215-2-002	
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер неонатолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Неонатология" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информаль біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жаңа туған нәрестелердегі өмірге қауіп төндіретін жағдайларда ағзаның өмірлік маңызды функцияларын профилактикалауға, ерте диагностикалауға, емдеуге, қолдауға және қалпына келтіруге бағытталған неонаталдық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және тәлімгердің қадағалауымен балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмек көрсету 2. Жас топтары мен денсаулық жағдайы бойынша балаларға арналған профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Пациенттермен, олардың айналасындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс. 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және тәлімгердің қадағалауымен балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмек көрсету	<p>Дағды 1: Жаңа туған нәрестенің туған кездегі жалпы жағдайын бағалау. Перзентханада жаңа туған балаларға білікті алғашқы реанимациялық көмек көрсету (тұрақтандыру). Төтенше жағдайларды бағалау. Клиникалық-диагностикалық іс-шаралардың нәтижелерін түсіндіру. Емдеу шараларын өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баланың анасының денсаулығы, Жүктілік пен босанудың барысы мен нәтижелері туралы ақпарат жинаңыз. 3. Босану процесінде және бала туылғаннан кейін бірден пайда болуы мүмкін жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестеде патологияның даму қаупінің факторларын анықтаңыз. 4. Тірі туу белгілерін бағалау. 5. Дені сау және патологиясы бар нәрестенің жағдайын стандартты тексеру және бағалау. 6. Босану блогындағы жаңа туған нәрестенің жағдайын клиникалық тексеру және бағалау, оның ішінде Апгар шкаласы бойынша жағдайды бағалау; Сильверман және Даунс шкалалары бойынша тыныс алу бұзылыстарын бағалау; физикалық дамуды бағалау; жетілу дәрежесін бағалау (Баллард шкаласы), гестациялық жасты анықтау. 	

7. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес босану блогында жаңа туған балаларға алғашқы реанимациялық көмек, тұрақтандыру, респираторлық қолдау жүргізу.
8. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің жағдайын диагностикалауға және емдеуге арналған медициналық бұйымдарды пайдалануға дайындықты ұйымдастыру.
9. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі өмірге қауіп төндіретін жағдайларда ағзаның өмірлік маңызды функцияларын қолдауды және қалпына келтіруді жүргізу, оның ішінде: жаңа туған нәрестенің гестациялық жасына және дене салмағына байланысты жылу үнемдейтін технологияларды қолдану; жаңа туған нәрестенің дене салмағының тыныс алу жолдары; оттегі терапиясын жүргізу; респираторлық қолдау (CPAP, ӨЖЖ, ЖЖЖ), Lisa INSURE ("Түлкі" "инсури") әдістерімен беттік-белсенді затты енгізу, трахея интубациясын жүзеге асыру; кіндік венасын пункциялау және катетеризациялау; дәрілік препараттарды енгізу, жүрекке жанама массаж, терапевтік гипотермия жүргізу, гемодинамика параметрлеріне мониторинг жүргізу, термобақылау.
10. Кез келген ГВ-ның жаңа туған балаларына медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша ХҚК, клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) ескере отырып, алдын ала диагнозды тұжырымдау.
11. Диагностикалық манипуляцияларды жүргізу дағдыларын меңгеру: кіндік тамырынан қан алу; қан тобын және резус-факторды анықтау; жаңа туған нәрестеде импульстік оксиметрия мен ЭКГ жүргізу.
12. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес шұғыл нысанда медициналық көмек көрсетуді талап ететін жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі хирургиялық ауруларды диагностикалау.
13. Өмірдің алғашқы сағаттарында алынған жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі зертханалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру.
14. Жаңа туған нәрестені және шала туылған нәрестені оның жағдайына сәйкес перзентханадан тасымалдау дағдыларын меңгеру, оның ішінде: тасымалдау кезінде жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестенің дене температурасын ұстап тұруды жүзеге асыру; тасымалдау кезінде өмірлік маңызды органдар мен жүйелердің функцияларын мониторингілеу мен қолдауды жүзеге асыру.
15. Стандартты іс-шараларды жүргізу: К1 витаминін енгізу, бленорейаның алдын алу, неонатальды скрининг, вакцинация, емшек сүтімен емдеу.

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.
2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.
3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
4. Балалардың регламенттелген профилактикалық және скринингтік тексерулерін жүргізу қағидалары.
5. Антенатальды, перинаталдық және неонаталдық кезеңдерді сипаттайтын негізгі анықтамалар мен статистикалық ұғымдар.
6. Ұрықтың физиологиясы мен патологиясы, даму кезеңдері.
7. Тірі туылу белгілері.
8. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің жағдайын бағалау үшін (Апгар шкаласы) және клиникалық симптомдардың ауырлығын бағалауды стан-

		<p>дарттау үшін қолданылатын неонатологияда қабылданған формальды шкалалар, сынақтар.</p> <p>9. Жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестенің физикалық дамуын бағалау әдістері.</p> <p>10. Өмірдің алғашқы минуттары мен сағаттарында жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестенің бейімделу физиологиясы.</p> <p>11. Толық және шала туылған нәрестелердегі терморегуляцияның ерекшеліктері.</p> <p>12. Перзентханада жаңа туған нәрестеге реанимациялық көмек көрсету және тұрақтандыру әдістері, шала туылған нәрестеге реанимация көрсету ерекшеліктері.</p> <p>13. Медициналық көмекті қажет ететін жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі туу асфиксиясының клиникалық көрінісі және диагностикасы.</p> <p>14. Терапиялық гипотермияны жүргізудің медициналық процедурасының ХАТТА-МАСЫ.</p> <p>15. Хирургиялық емдеуді қажет ететін жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі жағдайлардың клиникалық көрінісі мен диагностикасы.</p> <p>16. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің жағдайын диагностикалауға және емдеуге арналған медициналық бұйымдарды жұмысқа дайындау және пайдалану принциптері.</p> <p>17. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің жағдайын диагностикалауға және емдеуге арналған медициналық бұйымдармен жұмыс істеу кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.</p> <p>18. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың эпидемиологиясы және алдын алу.</p> <p>19. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тасымалдау принциптері.</p> <p>20. Тыныс алуды қолдау әдістері.</p> <p>21. Беттік-белсенді затты енгізу әдістері.</p> <p>22. Емшекпен емізу принциптері.</p> <p>23. Ұлттық вакцинация күнтізбесі.</p> <p>24. ДДҰ және БҰҰ Балалар Қоры ұсынған тиімді перинаталдық және неонаталдық көмек принциптері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагноз қою мақсатында жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге медициналық тексеру жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Баланың анасының денсаулық жағдайы, алдыңғы жүктілік пен босанудың барысы мен нәтижелері, нақты жүктілік пен босанудың барысы, туылғаннан кейінгі баланың жағдайының динамикасы, баланың ауру тарихы туралы ақпарат жинау.</p> <p>2. Жаңа туған нәрестеге стандартты күтім жасаңыз.</p> <p>3. Жаңа туған нәрестені стандартты тексеруден өткізіңіз.</p> <p>4. Жаңа туған нәрестені неврологиялық тексеруден өткізіңіз.</p> <p>5. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес жаңа туған және шала туылған балаларға зертханалық және аспаптық зерттеулер тағайындау.</p> <p>6. Icd 10, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымстарды (емдеу хаттамаларын) ескере отырып, диагнозды тұжырымдау, алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.</p> <p>7. Жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестені клиникалық тексеру деректерін түсіндіру: жалпы жағдайды бағалау; өмірлік маңызды функцияларды бағалау; неврологиялық жағдайды бағалау; физикалық дамуды бағалау; жетілу</p>

дәрежесін бағалау; органдар мен жүйелердің анатомиялық-физиологиялық жағдайын бағалау; патологиялық жағдайлардың ауырлығын және өмірлік маңызды функциялардың бұзылуын бағалау.

8. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі зертханалық зерттеулер көлемін негіздеу және жоспарлау.

9. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі аспаптық зерттеулер көлемін негіздеу және жоспарлау.

10. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған балаларға медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, дәрігер-мамандардың консультацияларын жүргізуді негіздеу.

11. Маман дәрігерлердің жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тексеру нәтижелерін талдаңыз.

12. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерде неонатальды кезеңнің өтпелі жағдайларын анықтаңыз.

13. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерде клиникалық симптомдар мен синдромдарды, патологиялық жай-күйлер мен ауруларды (оның ішінде медициналық көрсетілімдер бойынша дәрігер-мамандарды тарта отырып) анықтау: қарқынды терапия мен реанимациялық іс-шараларды жүргізуді талап ететін өмірге қауіп төндіретін жай-күйлер; ағзалар мен жүйелердің туа біткен даму ақаулары; жүйке, тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, ас қорыту, несеп-жыныс, эндокриндік, иммундық, сүйек-буын, гемопоэтикалық және лимфа жүйелерінің, сондай-ақ терінің, оның Қосымшаларының, кіндік қалдықтарының, тері астындағы майдың, сезім мүшелерінің, құлақтың, тамақтың, мұрынның аурулары мен патологиялық жағдайлары; инфекциялық-қабыну аурулары; терморегуляцияның бұзылуы; тамақтану жағдайының бұзылуы; су және электролиттік бұзылулар; көмірсулар алмасуының бұзылуы; қанның қышқыл-негіз және газ күйінің бұзылуы; билирубин алмасуының бұзылуы; гемостаздың бұзылуы; генетикалық аурулар, оның ішінде тұқым қуалайтын және туа біткен метаболикалық бұзылулар; онкологиялық аурулар; хирургиялық емдеуді қажет ететін аурулар.

14. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің аурулары мен патологиялық жағдайларын дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану.

15. Диагнозды ICD 10, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсыныстарды (емдеу хаттамаларын) ескере отырып тұжырымдау.

Білімдер:

1. Балалардың регламенттелген профилактикалық және скринингтік тексерулерін жүргізу қағидалары.
2. Неонатальды, нәресте, ана өлімінің статистикасы.
3. Дамытушылық күтім тұжырымдамасы.
4. Тиімді перинаталдық күтім бағдарламасы.
5. Баланың анасының денсаулығы, Жүктілік және босану барысы, өмір тарихы және баланың ауру тарихы туралы ақпарат жинау әдісі.
6. Жаңа туған нәрестенің өтпелі (шекаралық) жай-күйі.

		<p>7. Жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестенің физикалық дамуын бағалау әдістері.</p> <p>8. Жаңа туған нәрестеге стандартты күтім.</p> <p>9. Жаңа туған нәрестені стандартты тексеру.</p> <p>10. Дамытушылық күтім тұжырымдамасы.</p> <p>11. ҚР Ұлттық вакцинация күнтізбесі.</p> <p>12. Жаңа туған нәрестеге аудиологиялық және офтальмологиялық скрининг жүргізу әдістемесі.</p> <p>13. Толық және шала туылған нәрестенің патологиялық жағдайлары мен ауруларының этиологиясы мен патогенезі.</p> <p>14. Маман дәрігерлердің кеңесін қажет ететін жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі аурулар мен патологиялық жағдайлар.</p> <p>15. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі қарқынды терапия мен реанимациялық көмекті қажет ететін жағдайлардың клиникалық көрінісі.</p> <p>16. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге хирургиялық емдеуді қажет ететін жағдайлардың клиникалық көрінісі.</p> <p>17. Неонатальды кезеңнің клиникалық фармакологиясы.</p> <p>18. Дәлелді медицина негіздері.</p> <p>19. Паллиативті көмек мәселелері.</p> <p>20. Неонатологиядағы ауырсынуды емдеу принциптері.</p> <p>21. Ауыр науқас баланы паллиативтік емдеуге ауыстыруға арналған көрсеткіштер, көпсалалы тәсіл, күтім, бала мен оның отбасын психологиялық қолдау принциптері</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тамақтандыруды, күтуді және емдеуді жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес жаңа туған нәрестелер мен шала туылған балаларға тамақ тағайындау.</p> <p>2. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, аурулары мен патологиялық жағдайлары бар жаңа туған нәрестелер мен шала туылған балаларға емдік тамақ тағайындау.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, жаңа туған нәрестелер мен шала туылған балаларды күту шарттары мен оларға күтім жасау әдістерін ұйымдастыру.</p> <p>4. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тамақтандырудың тиімділігін бағалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді емдеу жоспарын айқындау.</p> <p>6. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес жаңа туған және шала туылған балаларға дәрілік препараттарды тағайындау.</p> <p>7. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша</p>

		<p>клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес медициналық бұйымдарды қолдана отырып, жаңа туған нәрестелер мен шала туылған балаларға емдеу тағайындалсын.</p> <p>8. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>9. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге назогастральды және орогастральды зондтарды орнату дағдыларын меңгеру.</p> <p>10. емшек сүгімен емізу дағдыларын және балама емізу әдістерін меңгеру.</p> <p>11. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес жаңа туған нәрестелер мен шала туылған балаларды күту және күту, оның ішінде дамытушы әдістерді тағайындау және қолдану.</p> <p>12. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді емдеу жоспарын жасау.</p> <p>13. Медициналық көмек көрсетуге байланысты жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі инфекциялардың алдын алуды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тамақтандыру және емдік тамақтану принциптері.</p> <p>2. Неонатологиядағы емдеу-қорғау режимінің принциптері.</p> <p>3. Шала туылған нәрестелер мен аурулары мен патологиялық жағдайлары бар жаңа туған нәрестелерді күту және күту, оның ішінде дамыту әдістері туралы заманауи идеялар.</p> <p>4. Неонатологияда қолданылатын дәрілік препараттардың әсер ету механизмдері; медициналық көрсетілімдер және оларды тағайындауға медициналық қарсы көрсетілімдер; ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер.</p> <p>5. Неонатальды жастағы клиникалық фармакология.</p> <p>6. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге дәрі-дәрмектерді енгізу ерекшеліктері.</p> <p>7. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге арналған дәрілік емес терапияның принциптері мен әдістері (фототерапия, төсеу, жарақат алған кезде иммобилизация, терінің зақымдануы кезінде таңғыштар (патчтар, пленкалар), қалпына келтіру лечения; медициналық көрсеткіштер және медициналық қарсы көрсеткіштер; ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер.</p> <p>8. Инфекциялық бақылаудың принциптері мен әдістері.</p> <p>9. Медициналық көмекке байланысты жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі инфекциялардың алдын алу принциптері.</p> <p>10. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің жағдайын диагностикалауға және емдеуге арналған медициналық бұйымдармен жұмыс істеу кезіндегі еңбекті қорғау талаптары.</p> <p>11. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге реанимациялық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Жас топтары мен денсаулық жағдайы бойынша балаларға	Дағды 1: Жас топтары мен денсаулық жағдайы бойынша балаларға	Машықтар: 1. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің денсаулығын сақтау бойынша ағарту жұмыстарын жүргізу.

<p>арналған профилактикалық іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>профилактикалық іс-шаралар жүргізу, ата-аналар мен балалар арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу және олардың тиімділігін бақылау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің денсаулығын сақтау бойынша профилактикалық медициналық іс-шараларды жүргізу. 3. Баланың заңды өкілдерін және күтушілерді жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге физиологиялық күтім жасау және аурулардың алдын алу дағдыларына үйрету дағдыларын меңгеру. 4. Емшекпен емізуді қолдау бойынша іс-шаралар мен кеңестер өткізу. 5. Аналарға күтім жасау және тамақтандыру, гипотермияның алдын алу, аурулардың қауіптілік белгілері және вакцинацияның пайдасы туралы кеңес беру 6. Тұқым қуалайтын және туа біткен ауруларға неонаталдық скринингтерді ұйымдастыру және жүргізу. 7. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі жұқпалы аурулардың вакцинопрофилактикасын ұйымдастыру және жүргізу. 8. Неонатологиялық бейіндегі бөлімшелерде (дәрігер-эпидемиологпен бірлесіп) инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ата-аналармен және отбасы мүшелерімен немесе заңды өкілдерімен дұрыс тамақтану, балалар ауруларының алдын алу және салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері бойынша ақпараттық жұмыс жүргізу. 2. Емшекпен емізуді қолдау мәселелері бойынша кеңес беру. 3. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсеткіштерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 4. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 5. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 6. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 7. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. 	
<p>Білімдер:</p>		

		<ol style="list-style-type: none"> Ата-аналармен және отбасы мүшелерімен немесе заңды өкілдерімен дұрыс тамақтану, балалар ауруларының алдын алу және салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері бойынша ақпараттық жұмыс жүргізу. Емшекпен емізуді қолдау мәселелері бойынша кеңес беру. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсеткіштерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Пациенттермен, олардың айналасындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс.	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен және /немесе оның заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. Науқастың денсаулығының психосоциальды аспектілері. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңа туған нәрестелерге неонаталдық көмек көрсету мәселелері бойынша Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
		Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p>	

	<p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 52 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 Наурызда № 32214 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Резидент дәрігер педиатр	
7	Дәрігер неонатолог		
14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер неонатолог»:			
Топтың коды:	2215-2		
Қызмет атауының коды:	2215-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер неонатолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер неонатолог" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жаңа туған нәрестелердегі өмірге қауіп төндіретін жағдайларда алдын алуға, ерте диагностикалауға, емдеуге, ағзаның өмірлік маңызды функцияларын сақтауға және қалпына келтіруге бағытталған неонаталдық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кез келген гестациялық жастағы (ГВ) жаңа туған балаларға тексеру және медициналық тексеру жүргізу. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі аурулардың және (немесе) патологиялық жағдайлардың алдын алу, диагностикалау және емдеу. 2. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру, халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу 	

		3. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
Еңбек функциясы 1: Кез келген гестациялық жастағы (ГВ) жаңа туған балаларға тексеру және медициналық тексеру жүргізу. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі аурулардың және (немесе) патологиялық жағдайлардың алдын алу, диагностикалау және емдеу.	Қосымша еңбек функциялары: Дағды 1: Жаңа туған нәрестенің туған кездегі жалпы жағдайын бағалау. Босану блогында жаңа туған балаларға білікті алғашқы реанимациялық көмек көрсету (тұрақтандыру), медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес емдеу іс-шараларын жүргізу.	1. Үздіксіз кәсіби даму Машықтар: 1. Баланың анасының денсаулығы, Жүктілік пен босанудың барысы мен нәтижелері туралы ақпарат алыңыз. 2. Босану процесінде және бала туылғаннан кейін бірден пайда болуы мүмкін жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестеде патологияның даму қаупінің факторларын анықтаңыз. 3. Тірі туу белгілерін бағалау. 4. Дені сау және патологиясы бар нәрестенің жағдайын стандартты тексеру және бағалау. 5. Босану блогында жаңа туған нәрестені клиникалық тексеру және оның жағдайын бағалау дағдыларын меңгеру, оның ішінде: Апгар шкаласы бойынша жағдайды бағалау; Сильверман және Даунс шкаласы бойынша тыныс алу бұзылыстарын бағалау; физикалық дамуды бағалау; жетілу дәрежесін бағалау (Баллард шкаласы), гестациялық жасты анықтау. 6. Перзентханада жаңа туған нәрестелерге алғашқы реанимациялық көмек көрсету, тұрақтандыру, тыныс алуды қолдау дағдыларын меңгеру. 7. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің жағдайын диагностикалауға және емдеуге арналған медициналық бұйымдарды пайдалануға дайындықты ұйымдастыру. 8. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі өмірге қауіп төндіретін жағдайларда ағзаның өмірлік маңызды функцияларын сақтау және қалпына келтіру дағдыларын меңгеру: жаңа туған нәрестенің гестациялық жасына және дене салмағына байланысты жылу үнемдеу технологияларын қолдану; жоғарғы тыныс жолдарының өткізгіштігін қамтамасыз ету; оттегі терапиясын жүргізу; тыныс алуды қолдау (CPAP, ӨЖЖ, ЖЖЖЖ), Lisa INSURE әдістерімен беттік-белсенді затты енгізу, трахея интубациясы; кіндік тамырын тесу және катетеризациялау; дәрі-дәрмектерді енгізу, жүрекке жанама массаж, терапиялық гипотермия, гемодинамика параметрлерін бақылау, термиялық бақылау. 9. ICD ескере отырып, алдын ала диагнозды тұжырымдау. 10. Диагностикалық манипуляцияларды жүргізу дағдыларын меңгеру: кіндік тамырынан қан алу; қан тобын және резус-факторды анықтау; жаңа туған нәрестеде импульстік оксиметрия мен ЭКГ жүргізу. 11. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі хирургиялық ауруларды диагностикалау. 12. Өмірдің алғашқы сағаттарында алынған жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі зертханалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру. 13. Жаңа туған нәрестені және шала туылған нәрестені оның жағдайына сәйкес перзентханадан тасымалдауды жүзеге асыру дағдыларын меңгеру, оның ішінде: тасымалдау кезінде жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестенің дене температурасын ұстап тұруды жүзеге асыру; тасымалдау кезінде өмірлік маңызды органдар мен жүйелердің функцияларын мониторингілеу мен қолдауды жүзеге асыру. 14. Стандартты іс-шараларды жүргізу: К1 витаминін енгізу, бленореяның алдын алу, неонатальды скрининг, вакцинация, емшек сүтімен емдеу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Антенатальды, перинаталдық және неонаталдық кезеңдерді сипаттайтын анықтамалар мен статистикалық ұғымдар. 5. Ұрық дамуының физиологиясы мен патологиясы, даму кезеңдері. 6. Тірі туылу белгілері. 7. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің жағдайын бағалау үшін (Апгар шкаласы) және клиникалық симптомдардың ауырлығын бағалауды стандарттау үшін қолданылатын неонатологияда қабылданған формальды шкалалар, сынақтар. 8. Жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестенің физикалық дамуын бағалау әдістері. 9. Перзентханада жаңа туған нәрестеге реанимациялық көмек көрсету және тұрақтандыру әдістері, шала туылған нәрестеге реанимация көрсету ерекшеліктері. 10. Медициналық көмекті қажет ететін жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі туу асфиксиясының клиникалық көрінісі және диагностикасы. 11. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың эпидемиологиясы және алдын алу. 12. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тасымалдау принциптері. 13. Тыныс алуды қолдау әдістері. 14. Беттік-белсенді затты енгізу әдістері. 15. Емшекпен емізу принциптері. 16. Неонатальды скрининг. 17. Ұлттық вакцинация күнтізбесі. 18. Этика және деонтология негіздері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес диагноз қою мақсатында жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге медициналық тексеру жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баланың анасының денсаулық жағдайы, алдыңғы жүктілік пен босанудың барысы мен нәтижелері, нақты жүктілік пен босанудың барысы, туылғаннан кейінгі баланың жағдайының динамикасы, баланың ауру тарихы туралы ақпарат алыңыз. 2. Жаңа туған нәрестеге стандартты күтім жасаңыз. 3. Жаңа туған нәрестені стандартты тексеруден өткізіңіз. 4. Жаңа туған нәрестені неврологиялық тексеруден өткізіңіз. 5. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге зертханалық және аспаптық зерттеулер тағайындаңыз. 7. Жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестені клиникалық тексеру деректерін түсіндіру: жалпы жағдайды бағалау; өмірлік маңызды функцияларды бағалау; неврологиялық жағдайды бағалау; физикалық дамуды бағалау; жетілу дәрежесін бағалау; органдар мен жүйелердің анатомиялық-физиологиялық жағдайын бағалау; патологиялық жағдайлардың ауырлығын және өмірлік маңызды функциялардың бұзылуын бағалау. 8. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі зертханалық зерттеулердің көлемін негіздеу және жоспарлау. 9. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі аспаптық зерттеулердің көлемін негіздеу және жоспарлау.

		<p>10. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған балаларға дәрігер-мамандардың консультацияларын өткізуді негіздеу.</p> <p>11. Маман дәрігерлердің жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тексеру нәтижелерін талдаңыз.</p> <p>12. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерде неонатальды кезеңнің өтпелі жағдайларын анықтаңыз.</p> <p>13. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерде клиникалық симптомдар мен синдромдарды, патологиялық жай-күйлер мен ауруларды (оның ішінде медициналық көрсетілімдер бойынша дәрігер-мамандарды тарта отырып) анықтау: қарқынды терапия мен реанимациялық іс-шараларды жүргізуді талап ететін өмірге қауіп төндіретін жай-күйлер; ағзалар мен жүйелердің туа біткен даму ақаулары; жүйке, тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, ас қорыту, несеп-жыныс, эндокриндік, иммундық, сүйек-буын, гемопоэтикалық және лимфа жүйелерінің, сондай-ақ терінің, оның Қосымшаларының, кіндік қалдықтарының, тері астындағы майдың, сезім мүшелерінің, құлақтың, тамақтың, мұрынның аурулары мен патологиялық жағдайлары; инфекциялық-қабыну аурулары; терморегуляцияның бұзылуы; тамақтану жағдайының бұзылуы; су және электролиттік бұзылулар; көмірсулар алмасуының бұзылуы; қанның қышқыл-негіз және газ күйінің бұзылуы; билирубин алмасуының бұзылуы; гемостаздың бұзылуы; генетикалық аурулар, оның ішінде тұқым қуалайтын және туа біткен метаболикалық бұзылулар; онкологиялық аурулар; хирургиялық емдеуді қажет ететін аурулар.</p> <p>14. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің аурулары мен патологиялық жағдайларына дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>15. ICD, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсыныстарды (емдеу хаттамаларын) ескере отырып, диагнозды тұжырымдау, алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.</p> <p>16. Санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Толық және шала туылған нәрестенің патологиялық жағдайлары мен ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісі. 2. Неонатальды, нәресте, ана өлімінің статистикасы. 3. Дамытушылық күтім тұжырымдамасы. 4. Тиімді перинаталдық күтім бағдарламасы. 5. Баланың анасының денсаулығы, Жүктілік және босану барысы, өмір тарихы және баланың ауру тарихы туралы ақпарат жинау әдісі. 6. Жаңа туған нәрестенің өтпелі (шекаралық) жай-күйі. 7. Жаңа туған нәресте мен шала туылған нәрестенің физикалық дамуын бағалау әдістері. 8. ҚР Ұлттық вакцинация күнтізбесі. 9. Жаңа туған нәрестені аудиологиялық және офтальмологиялық скрининг әдістемесі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес жаңа туған нәресте</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге тамақ тағайындаңыз. 2. Аурулары бар және патологиялық жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге емдік тамақ тағайындаңыз. 3. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді күту және күту әдістерін ұйымдастыру. 4. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тамақтандырудың тиімділігін бағалау дағдыларын меңгеру.

	<p>стелер мен шала туылған балаларды тамақтандыруды, күтіп-бағуды және емдеуді жүргізу.</p>	<p>5. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді емдеу жоспарын анықтаңыз.</p> <p>6. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге дәрі тағайындаңыз.</p> <p>7. Медициналық өнімдерді қолдана отырып, жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге ем тағайындаңыз.</p> <p>8. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>9. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге назогастральды және орогастральды зондтарды орнату дағдыларын меңгеру.</p> <p>10. емшек сүтімен емізу дағдыларын, балама тамақтандыру әдістерін меңгеру.</p> <p>11. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге күтім жасау және күтім жасау, соның ішінде дамыту әдістерін тағайындау және қолдану.</p> <p>12. Медициналық көмек көрсетуге байланысты жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі инфекциялардың алдын алуды жүзеге асыру.</p> <p>13. Лактация бойынша жеке әңгімелер мен кеңестер өткізіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге реанимациялық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.</p> <p>2. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерді тамақтандыру және емдік тамақтану принциптері.</p> <p>3. Неонатологиядағы емдеу-қорғау режимінің принциптері.</p> <p>4. Неонатологияда қолданылатын дәрілік препараттардың әсер ету механизмдері; медициналық көрсетілімдер және оларды тағайындауға медициналық қарсы көрсетілімдер; ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер.</p> <p>5. Неонатальды жастағы клиникалық фармакология.</p> <p>6. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге дәрі-дәрмектерді енгізу ерекшеліктері.</p> <p>7. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерге арналған дәрілік емес терапияның принциптері мен әдістері (фототерапия, төсеу, жарақат алған кезде иммобилизация, терінің зақымдануы кезінде таңғыштар (патчтар, пленкалар), қалпына келтіру лечения; медициналық көрсеткіштер және медициналық қарсы көрсеткіштер; ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер.</p> <p>8. Инфекциялық бақылаудың принциптері мен әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру, халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру, халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердің денсаулығын сақтау бойынша ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>2. Профилактикалық медициналық жаңа туған нәрестелердің денсаулығын сақтау және шала туылған нәрестелер.</p> <p>3. Заңды оқыту дағдыларын меңгеру баланың және қамқоршылардың өкілдері жаңа туған нәрестелерге физиологиялық күтім жасау дағдыларына шала туылған нәрестелер мен аурулардың алдын алу.</p> <p>4. Қолдау бойынша іс-шаралар өткізу емшекпен емізу.</p> <p>5. Неонаталды ұйымдастыру және өткізу</p>

		<p>тұқым қуалайтын және туа біткен ауруларға скрининг.</p> <p>6. Ұйымдастыру және өткізу жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі жұқпалы аурулардың вакцинопрофилактикасы.</p> <p>7. Ұйымдастыру және өткізу неонатологиялық бейіндегі бөлімшелерде инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шаралар (дәрігер-эпидемиологпен бірлесіп).</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық қарап-тексерулерді, оның ішінде профилактикалық медициналық қарап-тексерулерді жүргізу тәртібі. 2. Толық мерзімді күтімнің физиологиялық және дамытушылық негіздері және шала туылған нәресте. 3. Неонаталдық скринингтерді жүргізу принциптері. 4. Жұқпалы аурулардың вакциналық профилактикасына медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелердегі аурулар. 5. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерде вакцинопрофилактика жүргізудегі асқынулар, олардың алдын алу және емдеу. 6. Неонатологиялық бейін бөлімшесінде инфекция ошағы пайда болған жағдайда эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу қағидаттары. 7. Жаңа туған нәрестелер мен шала туылған нәрестелерде медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.

		5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 52 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 Наурызда № 32214 болып тіркелген)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер педиатр
	7	Резидент дәрігер педиатр

	7	Резидент дәрігер неонатолог	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер неонатолог»:			
Топтың коды:	2215-2		
Қызмет атауының коды:	2215-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер неонатолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер неонатолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	"Неонатология"мамандығы шеңберінде балалардың денсаулығын сақтау және нығайту бойынша Медициналық қызметтер көрсету кезінде жаңа туған нәрестелерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Неонатологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Неонатологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Неонатолог дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Неонатологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Неонатологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында неонатологтар арасында жоспарларды әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Неонатолог дәрігерлердің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Неонатология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.	

		<p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Неонатология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Жаңа туған нәрестелердегі эпидемиологиялық жағдай мен аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жаңа туған нәрестелерге неонаталдық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз неонатологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Неонатология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Неонатологтар көрсететін медициналық	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Неонатология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Неонатология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p>

<p>қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неонатология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына неонатологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Неонатолог дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Ведение учетно-отчетной медицинской документации</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
	<p>"Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 52 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 Наурызда № 32214 болып тіркелген)</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Резидент дәрігер педиатр	
7	Резидент дәрігер неонатолог		
16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер неонатолог»:			
Топтың коды:	2215-2		
Қызмет атауының коды:	2215-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер неонатолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер неонатолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	"Педиатрия" мамандығы шеңберінде балалардың денсаулығын сақтау және нығайту бойынша Медициналық қызметтер көрсету кезінде балалар жасындағы пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру және көрсету, педиатрия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Неонатология" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Неонатология" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	

<p>Еңбек функциясы 1: "Неонатология" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: "Неонатология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Неонатология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Неонатология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Неонатология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына неонатологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Неврологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Неврология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Неонатология" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: Халыққа неонаталдық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа неонаталдық көмекті қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде неонаталдық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа неонаталдық көмек көрсету кезіндегі стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неонатология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>

		<p>2. Неонатология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында неонаталдық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 52 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 Наурызда № 32214 болып тіркелген)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер педиатр

7	Резидент дәрігер педиатр
7	Резидент дәрігер неонатолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

17. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы: Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

18. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

20. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

21. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

22. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

23. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
36-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Перфузиология»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Перфузиология

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101030

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт ашық жүрек пен қан тамырларына операциялар жасау кезінде жүрек-өкпе айналымын ұйымдастыру және жүргізу, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау, қажетті білім мен практикалық дағдыларды игеруде мамандарды даярлау бойынша маманның кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер-перфузиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер перфузиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер перфузиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер перфузиолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер-перфузиолог»:			
Топтың коды:	2214-6		
Қызмет атауының коды:	2214-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер-перфузиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Перфузиология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. СБШ 7.2 кіші деңгейінде "Ангиохирургия", "Кардиохирургия", "Анестезиология және реаниматология", "пульмонология" мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Ангиохирургия", "Кардиохирургия", "Анестезиология және реаниматология", "пульмонология"мамандықтары шеңберінде "Перфузиология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жүрек-өкпе айналымын қажет ететін ашық жүрек және қан тамырлары операциялары кезінде жүрек-өкпе айналымын жүргізу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жасанды қан айналымын жүргізу 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен Денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы
Еңбек функциясы 1: Жасанды қан айналымын жүргізу	Дағды 1: Жасанды қан айналымын жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі типтегі АИК құрастыру және дайындау оксигенаторлар. 2. ИҚ өткізу. 3. ИК параметрлерін есептеу (көлемдік жылдамдық перфузия, дене ауданы), каноля мөлшері, түтіктер. 4. Фармако-суық кардиоплегияны жүргізу. 5. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, биохимия. 2. Гемопоз, гемостаз жүйесінің анатомиясы және физиологиясы, тыныс алу, қан айналымы, зәр шығару. 3. ИҚ патофизиологиясы. 4. ИҚ жүргізу әдістемесі. 5. Кардиоплегия әдістері. 6. Қазіргі заманғы АИК құрылғысы, соның ішінде ТРУ.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен Денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу	Дағды 1: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.

		<p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің ролі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
		<p>Білімдер:</p>

		<p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер анестезиолог
	7	Дәрігер ангиохирург
	7	Дәрігер кардиохирург
		Дәрігер пульмонолог
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер перфузиолог»:		
Топтың коды:	2214-6	
Қызмет атауының коды:	2214-6-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер перфузиолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер перфузиолог" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификационный курс по специализации "Перфузиология" в рамках специальностей «Ангиохирургия», «Кардиохирургия», «Анестезиология и реаниматология», «Пульмонология»		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-өкпе айналымын қажет ететін ашық жүрекке және қан тамырларына операция жасау кезінде жүрек-өкпе айналымын жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жағдайын бағалау 2. Кеңес беру және ынтымақтастық 3. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы 	
Еңбек функциясы 1: Науқастың жағдайын бағалау	Дағды 1: Науқастың жағдайын бағалау	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жағдайын, оның ішінде физикалық және психоэмоционалды жағдайын, сондай-ақ олардың ауру тарихын бағалайды.
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, биохимия. 2. Гемопоз, гемостаз жүйесінің анатомиясы және физиологиясы, тыныс алу, қан айналымы, зәр шығару. 3. ИҚ патофизиологиясы. 4. ИҚ жүргізу әдістемесі. 5. Кардиоплегия әдістері. 6. Қазіргі заманғы АИК құрылғысы, соның ішінде ТРУ.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Инфузиялық терапияны тағайындау және жүргізу	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Перфузиялық терапия әдісін таңдайды. 2. Инфузиялық терапия жүргізу, 3. Перифериялық және Орталық тамырлар арқылы Сұйықтықтар мен дәрі-дәрмектерді бақылайды және инфузиялайды.
	Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, биохимия. 2. Гемопоз, гемостаз жүйесінің анатомиясы және физиологиясы, тыныс алу, қан айналымы, зәр шығару. 3. ИҚ патофизиологиясы. 4. ИҚ жүргізу әдістемесі. 5. Кардиоплегия әдістері. 6. Қазіргі заманғы АИК құрылғысы, соның ішінде ТРУ. 	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Перфузиялық терапияны бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Перфузиялық терапия кезінде науқастың жағдайын бақылайды. Олардың өмірлік маңызды белгілерін, соның ішінде қысымды, импульсті, тыныс алуды және қандағы оттегінің деңгейін бақылайды. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, биохимия. Гемопоз, гемостаз жүйесінің анатомиясы және физиологиясы, тыныс алу, қан айналымы, зәр шығару. ИҚ патофизиологиясы. ИҚ жүргізу әдістемесі. Кардиоплегия әдістері. Қазіргі заманғы АИК құрылғысы, соның ішінде ТРУ.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Перфузиялық терапия кезінде шұғыл шаралар туралы шешім қабылдау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқаста ықтимал асқынулар немесе шұғыл жағдайлар туындаған жағдайда шұғыл шаралар туралы шешім қабылдайды. Науқастың ықтимал асқынуларын немесе шұғыл жағдайларын дереу емдеу үшін әрекет етеді. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инфузиялық терапия кезінде мүмкін болатын асқынулар. Перфузиялық терапия кезінде мүмкін болатын асқынуларды диагностикалау және емдеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Кеңес беру және ынтымақтастық	Дағды 1: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Перфузиялық терапияға және оны қолдануға қатысты басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беріңіз. Науқасты емдеудің жақсы нәтижелеріне қол жеткізу үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс жасаңыз. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).

		3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер анестезиолог	
	7	Дәрігер ангиохирург	
	7	Дәрігер кардиохирург	
	7	Дәрігер пульмонолог	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер перфузиолог»:			
Топтың коды:	2214-6		
Қызмет атауының коды:	2214-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер перфузиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер перфузиолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		

Формалды емес және информалды біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-өкпе айналымын қажет ететін ашық жүрек және қан тамырлары операциялары кезінде жүрек-өкпе айналымын ұйымдастыру және жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Перфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Перфузиологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Перфузиолог дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Перфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Перфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында перфузиологтар арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында перфузиолог дәрігерлердің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Перфузиология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасың жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Деректерді талдау және перфузиология саласындағы тәжірибе негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Перфузиялық терапия жүргізу кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз перфузиологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге перфузиология мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Перфузиологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Перфузиология"мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Перфузиология"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Перфузиология"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Перфузиологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Перфузиолог дәрігерлердің қызметіне жаңа</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p>

әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.	
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер анестезиолог
	7	Дәрігер ангиохирург
	7	Дәрігер кардиохирург
	7	Дәрігер пульмонолог
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер перфузиолог»:		
Топтың коды:	2214-6	
Қызмет атауының коды:	2214-6-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер перфузиолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер перфузиолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүрек-өкпе айналымын қажет ететін ашық жүрек және қан тамырлары операциялары кезінде жүрек-өкпе айналымын ұйымдастыру және жүргізу., перфузиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі керек біліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Перфузиология" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Перфузиология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Перфузиология" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Перфузиология" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Перфузиология" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Перфузиология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Перфузиология" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Перфузиологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойын-	Машықтар:

	<p>ша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Перфузиологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Перфузиология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Перфузиология" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Перфузиялық терапияны жүргізу кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде пациенттерге перфузиялық терапия жүргізу кезінде стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде перфузиология қызметін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге перфузиялық терапия жүргізу кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p>

		2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында перфузиология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Перфузиология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Перфузиология саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 8 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-238/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 10 желтоқсанда № 21746 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер анестезиолог
	7	Дәрігер ангиохирург
	7	Дәрігер кардиохирург
	7	Дәрігер пульмонолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 21 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы:: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа
37-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Пластикалық хирургия»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Пластикалық хирургия

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101025

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт маманның кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды белгілейді, реконструктивті пластикалық хирургия әдістерімен жабындық және бағынысты тіндердің анатомиялық және/немесе) функционалдық ақауларын жою, жас ерекшеліктеріне байланысты өзгерістерді түзетуді, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптауды қоса алғанда, адам түрінің анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішінін және өзара байланысын өзгерту, іскерліктер, дағдылар бөлігінде және білім, Пластикалық хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы керек. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Пластикалық хирург-дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Пластикалық хирург-дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Пластикалық хирург-дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Пластикалық хирург-дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Пластикалық хирург-дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-6		
Қызмет атауының коды:	2217-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Пластикалық хирург-дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде «Дәрігер» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін бұрынғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2215-9-001 Дәрігер-резидент (мамандығы бойынша)	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен реконструкциялық пластикалық хирургиялық әдістерді қолдана отырып, ішкі және астыңғы тіндердің анатомиялық және/немесе функционалдық ақауларын жою, адам түрінің анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішіні мен өзара байланысын өзгерту, оның ішінде бақылаудағы жасқа байланысты өзгерістерді түзету бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен реконструкциялық пластикалық хирургиялық әдістерді қолдана отырып, ішкі және астыңғы тіндердің анатомиялық және/немесе функционалдық ақауларын жою, адам түрінің анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішіні мен өзара байланысын өзгерту, оның ішінде бақылаудағы жасқа байланысты өзгерістерді түзету бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p> <p>2. Туа біткен және жүре пайда болған ақаулар мен деформациялармен жүретін жарақаттардың, аурулардың және (немесе) жай-күйлердің алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуына жол бермеу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықты салауатты өмір салтын қалыптастыруды жүзеге асыру және олардың тиімділігін бақылау. тәлімгерді бақылау және қадағалау</p> <p>3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу</p> <p>4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1:	<p>Дағды 1:</p> <p>Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жағдайы бар науқастардағы жарақаттардың, туа біткен және жүре пайда болған ақаулардың және деформациялардың және (немесе) жағдайлардың диагностикасы.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерден немесе олардың заңды өкілдерінен шағымдарды, өмір тарихы мен ауруын жинау.</p> <p>2. Пациенттерден немесе олардың заңды өкілдерінен алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.</p> <p>3. Зақымданған, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайлары бар организмнің, оның жүйелерінің, қабық тіндерінің анатомиялық және функционалдық жай-күйін қалыпты түрде бағалау.</p> <p>4. Науқастарды тексеру және физикалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p>
Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен реконструкциялық пластикалық хирургиялық әдістерді қолдана отырып, ішкі және астыңғы тіндердің анатомиялық және/немесе функционалдық ақауларын жою, адам түрінің анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішіні мен өзара байланысын өзгерту, оның ішінде бақылаудағы жасқа байланысты өзгерістерді түзету бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсету		

5. Алдын ала диагнозды тұжырымдау, жағдайын және науқастарды тексеру алгоритмін анықтау.
6. Науқастарды зертханалық және аспаптық тексерулердің көлемін негіздеу және жоспарлау.
7. Науқастарды зертханалық және аспаптық зерттеу нәтижелерін интерпретациялау.
8. Науқастарды медициналық мамандардың кеңесіне жіберуді негіздеу және жоспарлау.
9. Медициналық мамандардың пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру.
10. АЖХ ескере отырып диагнозды орнату
11. Науқастарды тексеру кезінде диагностикалық шараларды жүргізу:
 - тіндердің биопсиясы: тері, тері астындағы май, бұлшықеттер, сүйектер, соның ішінде жергілікті қолданбалы анестезия кезінде;
 - жұмсақ тіндердің түзілістерінің диагностикалық пункциясы: гематома, абсцесс, киста, қабыну инфильтраты, оның ішінде жергілікті қолданбалы анестезия кезінде;
 - сүт бездерін ультрадыбыстық зерттеу;
 - жұмсақ тіндердің ультрадыбыстық зерттеуі
12. Пациенттерді қарау кезінде диагностикалық процедуралар үшін медициналық құралдарды пайдаланыңыз.
13. Диагностикалық процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.
14. Туа біткен және жүре пайда болған ақаулар мен деформациялар мен жағдайлардың белгілерін, синдромдарын, нозологиялық формалары мен топтарын анықтау, анықтау және талдау.
15. Науқастардағы диагностикалық шаралардың нәтижесінде пайда болған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген реакциялардың симптомдары мен синдромдарын анықтау.

Білімдер:

1. Халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелері.
2. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы, медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілер.
3. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары.
4. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
5. «Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету тәртібі.
6. Өмір тарихы мен шағымдарын жинау әдістемесі.
7. Тексеру және физикалық тексеру әдісі.
8. Зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері.

		<p>9. Классификациялар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зақымдану; - жаралардың түрлері, дене жарақаттары; - тыртықтар мен цикатриялық деформациялар; - беттік ақаулар мен деформациялар; - бас және мойын аймағындағы ақаулар мен деформациялар (туа біткен, жарақаттан кейінгі, жасқа байланысты, онкологиялық операциялардан кейінгі); - құлақтың ақаулары, ақаулары және деформациялары; - сүт бездерінің ақаулары мен деформациялары; - іштің алдыңғы қабырғасының ақаулары мен деформациялары; - ерлер мен әйелдердегі урогенитальды аймақтың ақаулары мен деформациялары; - аяқ-қолдардың туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары; - жоғарғы және төменгі аяқ-қолдардың травматикалық ампутациялары <p>10. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері, деформациялары және (немесе) жай-күйі бар науқастарда диагностикалық іс-шаралар нәтижесінде туындайтын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпегендердің симптомдары мен синдромдары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жағдайы бар науқастарға емдеуді тағайындау және жүргізу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау. 2. Науқасты емдеу жоспарын құрастыру. 3. Емдеуді, оның ішінде хирургиялық емдеуді, дәрілік емес емдеуді (физиотерапевтік әдістер, жаттығу терапиясы және терапияның басқа әдістері), дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды, тамақтану терапиясын тағайындау. 4. Медициналық көмектің тиімділігі мен қауіпсіздігін, оның ішінде хирургиялық емдеуді, дәрілік емес емдеуді (физиотерапевтік әдістер, емдік дене шынықтыру және терапияның басқа әдістері), дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және тамақтану терапиясын қолдануды бағалау. 5. Медициналық көмек көрсету нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың алдын алу және емдеу, оның ішінде хирургиялық емдеу, дәрілік емес емдеу (физиотерапевтік әдістер, жаттығу терапиясы және терапияның басқа әдістері), дәрілік препараттарды тағайындау, медициналық бұйымдар, медициналық тамақтану. 6. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайлары бар науқастардың жағдайын байқауды және бақылауды жүзеге асырады.

		<p>7. Емдеу әдістерін, оның ішінде хирургиялық емдеуді, дәрілік емес емдеуді (физиотерапевтік әдістер, емдік дене шынықтыру және терапияның басқа әдістері), дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды, тамақтану терапиясын тағайындау үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>8. Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және медициналық тамақтануды қолдану, дәрілік емес емдеу бойынша медициналық мамандардың ұсыныстарын орындау.</p> <p>9. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары бар науқастарды және (немесе) стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсетуге арналған жағдайларды жіберуге арналған медициналық көрсеткіштерді айқындайды.</p> <p>10. Операциядан кейінгі таңғыштарды орындау.</p> <p>11. Жергілікті жансыздандыруды орындау.</p> <p>12. Хирургиялық араласулардың нәтижелерін бағалау.</p> <p>13. Науқастарды операциядан кейінгі емдеу жоспарын құру.</p> <p>14. Науқастарға дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және диетотерапияны, дәрілік емес емдеуді қолдану.</p> <p>15. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациясы және (немесе) жағдайы бар науқастарға медициналық, оның ішінде хирургиялық араласуларды жүргізу кезінде дәрігерге көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды, хирургиялық емдеуді, дәрілік емес емдеуді (физиотерапевтік әдістер, емдік дене шынықтыру және терапияның басқа әдістері) емдеу принциптері, емдеу әдістері, әсер ету механизмі, медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. пластикалық хирургия.</p> <p>2. Медициналық көмек көрсету, оның ішінде хирургиялық емдеу, дәрілік емес емдеу (физиотерапевтік әдістер, емдік дене шынықтыру және басқа да терапия әдістері), дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды тағайындау кезінде мүмкін болатын асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде күтпеген реакциялар, жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жай-күйі бар науқастарға емдік тамақтану.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсету кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою жолдары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	Машықтар:

Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайы, олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтудың тиімділігін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың немесе оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыруды жүзеге асыру және бақылау

1. Науқастарды медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштерді анықтау.
2. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайы және олардың салдары бар науқастарды, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын немесе мүгедектерді оңалтуды жүзеге асыру кезінде медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу.
3. Медициналық оңалтуды және санаториялық-курорттық емдеуді ұйымдастыру рәсімдеріне сәйкес жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайы және олардың салдары бар науқастарды оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлейді.
4. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жай-күйі және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалту және санаториялық-курорттық емдеуді ұйымдастыру тәртібіне сәйкес медициналық оңалту іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін дәрігерлерге жіберуге арналған медициналық көрсеткіштерді айқындайды. емдеу.
5. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақулары мен деформациялары және (немесе) жағдайы және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.
6. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақулары мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың зардаптары бар науқастарды медициналық оңалту үшін қажетті техникалық оңалту құралдарын тағайындайды.
7. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайы және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтуды немесе оңалтуды ұйымдастыру бойынша жұмыстарды жүргізу.

Білімдер:

1. Науқастарды медициналық оңалтуды және санаториялық-курорттық емдеуді ұйымдастыру тәртібі.
2. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақулары мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың зардаптары бар науқастарды медициналық оңалту әдістері.
3. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтуға арналған медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.
4. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар науқастардың ағзасына оңалту шараларының әсер ету механизмі.

		<p>5. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жай-күйі және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін дәрігерлерге жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>6. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар науқастарды оңалту үшін қажетті оңалтудың техникалық құралдарын қолдануға медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, оларға күтім жасау әдістері.</p> <p>7. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жағдайы және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтудың немесе оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p> <p>8. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жай-күйлері және олардың зардаптары бар науқастарды оңалту шаралары нәтижесінде туындайтын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың алдын алу немесе жою әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық көмекті қажет ететін жағдайларды, оның ішінде қан айналымы мен тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін, шұғыл медициналық көмекті қажет ететін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларының (қан айналымы және/немесе тыныс алу) тоқтауы) жағдайында науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету. 3. Жедел медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік заттарды және медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын электрлік импульстік терапиямен (дефибрилляция) біріктіріп орындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды, өмір тарихын және ауру тарихын жинау әдістемесі. 2. Науқастарды физикалық тексеру әдістері (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация). 3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Туа біткен және жүре пайда болған ақаулар мен деформациялармен жүретін жарақаттардың, аурулар-</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жарақаттардың, аурулардың және (немесе) туа біткен және жүре пайда болған кемістіктер</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, клиникалық ұсыныстарға сәйкес қауіп фак-

<p>дың және (немесе) жай-күйлердің алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуына жол бермеу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықты салауатты өмір салтын қалыптастыруды жүзеге асыру және олардың тиімділігін бақылау, тәлімгерді бақылау және қадағалау</p>	<p>мен деформациялармен қатар жүретін жағдайлардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және жүзеге асыру. Инфекцияның алдын алу және бақылау.</p>	<p>торларын ескере отырып, науқастармен профилактикалық іс-шараларға қатысу.</p> <p>2. Медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық жердегі инфекциялар, катетермен байланысты қан ағымының инфекциялары, катетермен байланысты зәр шығару жүйесінің инфекциялары, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, қан арқылы берілетін инфекциялар (В және С гепатиті, АИТВ).</p> <p>3. Микробқа қарсы төзімділіктің қалыптасуына жол бермей, инфекцияның алдын алу және бақылау іс-шараларына қатысу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету тәртібі. 2. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар 3. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитарлық-эпидемияға қарсы, санитарлық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 4. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы, санитарлық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру мен жүзеге асыруға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 5. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері.
<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған тәрбиелік, тәрбиелік және насихаттық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жарақаттардың және аурулардың және (немесе) туа біткен және жүре пайда болған кемістіктер мен деформациялармен қатар жүретін жағдайлардың профилактикасы бойынша санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында қауіпсіздік пен гигиенаны қамтамасыз ету бойынша санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар: тамақ, су, санитария, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ антибиотиктерді тиісті көрсетілімдерсіз қолданумен байланысты қауіптер туралы хабардар ету. 3. Пациенттерді және олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсыныстарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, пайдасы және ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабарлау. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық мәдениетті жақсарту үшін гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сактық шаралары (қол гигиенасы, жөтел этикеті, жеке

		<p>қорғаныс құралдары, инъекцияның қауіпсіз әдістері, қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу .</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және салауатты тамақтануды, дене шынықтырумен айналысудың маңыздылығын, зиянды әдеттерден бас тартуды, психологиялық салауаттылықты сақтауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық нормалар мен стандартты сақтық шаралары, үйдегі және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік. 2. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері. 3. Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты принциптері. 	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен және/немесе оның заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Пластикалық хирургия мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Рес-

		<p>публикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпаратандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және максаттарға жету жауапкершілігі. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша жә-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

		не формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер пластикалық хирургі
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Пластикалық хирург-дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-6	
Қызмет атауының коды:	2217-6-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Пластикалық хирург-дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер пластикалық хирург" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жасқа байланысты өзгерістерді түзетуді қоса алғанда, адам түрінің анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішінін және қарым-қатынасын өзгерту, қалпына келтіру пластикалық хирургия әдістерін қолдана отырып, қабық және астыңғы тіндердің анатомиялық және /немесе функционалдық ақауларын жою үшін мамандандырылған медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Реконструкциялық, қалпына келтіретін және пластикалық хирургиялық әдістерді қолдана отырып, адам ағзасының анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішінін және өзара байланысын өзгерту, оның ішінде жасқа байланысты өзгерістерді түзету, сондай-ақ дененің анатомиялық және функционалдық ақауларына медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру 2. Ересектер мен балалардағы жарақаттардың, туа біткен және жүре пайда болған ақаулардың және деформациялардың және (немесе) әртүрлі локализациялық және этиологиялы жағдайлардың алдын алу 3. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету 4. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Реконструкциялық, қалпына келтіретін және пластикалық хирургиялық әдістерді қолдана отырып, адам ағзасының анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішінін және өзара байланысын өзгерту, оның ішінде жасқа байланысты өзгерістерді түзету, сондай-ақ дененің анатомиялық және функционалдық ақауларына медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру	Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсынымдарға (клиникалық ұсынымдарға) сәйкес жарақаттар, туа біткен және жүре пайда болған ақаулар мен деформациялар және (немесе) жарақаттар, туа біткен және жүре пайда болған ақаулар мен деформациялар және (немесе) жағдайлары бар ересектер мен балалардағы жағдайларды диагностикалау хаттамалар).	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) әртүрлі локализациясы мен этиологиясы бар науқастарды зертханалық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау. 2. Диагностикалық процедуралардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету. 3. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары (немесе) әртүрлі орналасуы мен этиологиясы бар науқастарды зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. Ересектер мен балалардағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау және хирургиялық емдеуде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау. 5. Медициналық кеңес беруді ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 6. АЖХ ескере отырып диагностикалық алгоритмді қолдану, жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) әртүрлі 	

		<p>орналасуы мен этиологиясы бар науқастарда дифференциалды диагностика әдістерін қолдану.</p> <p>7. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) әртүрлі локализациясы мен этиологиясы бар науқастарды медициналық мамандарға жіберу қажеттілігін негіздеу.</p> <p>8. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) әртүрлі орналасуы мен этиологиясы бар науқастарды медициналық мамандардың тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттар, клиникалық хаттамалар және клиникалық нұсқаулар. 2. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясы, этиологиясы, патогенезі, патоморфологиясы, клиникасы, диагностикасы. 4. Ересектер мен балалардағы сирек патологиялық жағдайларды диагностикалауда аспаптық зерттеу әдістерін, зертханалық диагностикалық зерттеулерді тағайындауға медициналық көрсеткіштер. 5. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау және хирургиялық емдеудегі заманауи зерттеулердің нәтижелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Ересектер мен балаларға медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, клиникалық ұсыныстарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес емдеу, профилактикалық, реконструкциялық, пластикалық және эстетикалық хирургиялық және оңалту шараларын ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) әртүрлі орналасуы мен этиологиясы бар науқастарға шұғыл, оның ішінде мамандандырылған шұғыл медициналық көмек көрсетуге арналған медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) әртүрлі локализациясы мен этиологиясы бар науқастарда диагностикалық шаралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың симптомдары мен синдромдарын анықтау. 3. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) әртүрлі орналасуы мен этиологиясы бар науқастарды емдеу жоспарын әзірлеу. 4. Хирургиялық араласулар мен медициналық процедуралардың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін анықтау. 5. Науқастың жасын және қатар жүретін патологиясын ескере отырып, ақауы/деформация аймағының (бас, мойын, дене және аяқ-қол) жарақаттары, аурулары және (немесе) жағдайы бар науқастарда ауырсынуды басу әдісін анықтаңыз.

6. Әртүрлі локализациядағы ақаулар мен деформациялар аймағында жергілікті (қолдану, инфльтрация, өткізгіштік) жансыздандыруды орындау.

7. Туа біткен кемістіктері мен әртүрлі локализациялық деформациялары бар науқастарға мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін хирургиялық араласулар мен манипуляцияларды орындау:

- шығыңқы құлақтарды хирургиялық түзету.
- макротияны хирургиялық түзету.
- жүрекшенің қосымша туберкулезін хирургиялық түзету.
- бүктелген құлақты хирургиялық түзету.
- қабақтың птозын хирургиялық түзету.
- синдактилияны хирургиялық түзету.
- полидактилияны хирургиялық түзету.
- эписпадияларды қалпына келтіру.
- гипоспадияларды қалпына келтіру.
- гемангиоманы хирургиялық емдеу.
- лимфангеоманы хирургиялық емдеу.
- гемангиоманың склерозды терапиясы.
- Польша синдромы үшін реконструкция.

8. Түрлі локализация мен этиологияның жүре пайда болған тін ақауларына/деформацияларына (травматикалық/жарақаттан кейінгі, күйіктен кейінгі, операциядан кейінгі, онкологиялық операциялардан кейін, созылмалы және күрделі жаралар нәтижесінде) орындаңыз:

- беттің зақымдалған жұмсақ тіндерін бастапқы қалпына келтіру.
- бет сүйегінің сынуы үшін бастапқы қалпына келтіру /репозиция.
- бет аймағындағы жергілікті тіндерді пайдалана отырып, тыртықтар мен цикатриялық деформацияларға пластикалық операция жасау.
- тамырдағы жергілікті тіндерді қолдану арқылы сыртқы мұрынды қалпына келтіру аяқ.
- бет сүйектерінің сынуын хирургиялық редукциялау.
- импланттарды қолдану арқылы беттің жоғарғы, ортаңғы және төменгі аймақтарының жарақаттан кейінгі ақаулары мен деформацияларына арналған контурлық пластикалық хирургия.
- бет нервінің зақымдалуына статикалық түзету
- қол аймағындағы жараларды біріншілік хирургиялық өңдеу.
- бос теріні қолға еркін егу.
- қол аймағындағы ақауларды, деформацияларды, тыртық контрактураларын жергілікті тіндермен/жергілікті қақпақтармен пластикалық хирургиялық араласу.

- қол аймағындағы ақаулар мен деформацияларға қашықтағы қақпақшаларды қолдану арқылы пластикалық операция жасау.
- иілгіш сіңірлерді реконструкциялау және/немесе протездеу.
- созылатын сіңірлерді реконструкциялау және/немесе протездеу.
- тенолиз.
- тенодез.
- сіңірді трансплантациялау.
- сынықтар мен дислокациялар үшін остеосинтез.
- дененің жұмсақ тіндерінің және аяқ-қолдардың жараларын біріншілік хирургиялық емдеу.
- еркін бөлінген тері аутоотрансплантациясы арқылы тері егу.
- толық қалыңдықтағы тері аутоотрансплантациясы арқылы тері егу.
- жергілікті клапандар арқылы тері егу (қарсы орналасқан үшбұрышты қақпақтар/айналмалы қақпақтар/кеңейтілген қақпақтар/Z-пластика/W-пластика/V-Y-пластика/педикул қақпақтары/интерполяцияланған қақпақтар/).
- алыстағы қақпақтарды пайдаланып тері егу.
- бөлінген аутоотрансплантаттарды ерте тангенциалды кесу және трансплантациялау.
- кешіктірілген хирургиялық тазарту және терінің бөлінген аутоотрансплантаттарын трансплантациялау.
- жергілікті тіндермен күйіктен кейінгі тыртықтарға пластикалық операция жасау/жергілікті қақпақтарды қолдану.
- алыстағы қақпақтары бар күйіктен кейінгі тыртықтарға пластикалық операция жасау.
- жеке май тінін трансплантациялау/липофилинг/липо-трансфер әдісін қолдана отырып, әртүрлі локализация мен этиологияның тыртықтары мен цикатриялық деформацияларын түзету.
- пластикалық хирургия/төсек жараларындағы жұмсақ тін ақауларын жабу/күрделі/созылмалы жаралар/жарылған тері аутоотрансплантатымен тыртық ақаулары.
- пластикалық хирургия/төсек жараларындағы жұмсақ тіндердің ақауларын жабу/күрделі/созылмалы жаралар/жергілікті тіндермен тыртық ақаулары/жергілікті қақпақшалармен.
- пластикалық хирургия/төсек жаралары/күрделі/созылмалы жаралар/алыс қақпақтары бар тыртық ақаулары үшін жұмсақ тін ақауларын жабу.
- бет нервінің зақымдануын статикалық түзету.
- бет нерві зақымданған кезде қабақтарды хирургиялық түзету.
- мастэктомиядан кейін сүт бездерін қалпына келтіру.

тіндердің кеңеюі және эндопротездері.

- эндопротездерді және BMS клапанын қолдану арқылы тері астындағы мастэктомиядан кейін сүт безін қалпына келтіру.

- емізік-ареолярлы кешеннің реконструкциясы.

- ұлпаларды кеңейткіштерді орналастыру.

- экспандерді алып тастағаннан кейін жұмсақ тіндердің ақауларын ауыстыру және қайта құру.

Терінің және тері астындағы тіндердің қатерсіз ісіктері үшін:

- терінің қатерсіз ісіктерін жою

- терінің қатерсіз ісіктерін кесу/электрокоагуляция /криохирургиялық алып тастау/лазерлік абляция.

- тері мен тері астындағы тіндердің қатерсіз ісіктерін тері егу арқылы кесу.

- жергілікті клапандарды қолдана отырып, жергілікті тіндерді қолданып, пластикалық хирургия арқылы қатерсіз тері ісігін кесу.

- алыстағы қақпақшаларды қолданып пластикалық операциямен қатерсіз тері ісігін кесу.

9. Бет пен дененің эстетикалық ақауларына орындаңыз:

- эндопротездерді/импланттарды пайдалана отырып, сүт бездерін үлкейту маммопластика/эндопротездеу.

- өз майлы тіндерді трансплантациялау/липофилинг көмегімен сүт бездерінің көлемі мен пішінін хирургиялық түзету.

- редукциялық маммопластика/редукциялық маммопластика.

- сүт бездерінің птозын/мастопексиясын хирургиялық түзету.

- жіп/лигатураны көтеру арқылы сүт бездерінің птозын аз инвазивті түзету.

- эндопротездерді қолданумен/эндопротездерді қолданбай/өзінің майлы тінін трансплантациялау әдісімен құбырлы сүт бездерін хирургиялық түзету.

- жоғарғы қабақтың эстетикалық пластикалық хирургиясы/жоғарғы блефаропластика.

- төменгі қабақтың эстетикалық пластикалық хирургиясы/төменгі блефаропластика.

- төменгі қабақтың эстетикалық пластикалық хирургиясы – майлы қапшықтарды қайта бөлу арқылы кеңейтілген.

- трансконъюнктивальды қолжетімділікті пайдалана отырып, төменгі қабақтың эстетикалық пластикалық хирургиясы.

- медиальды кантопластика.

- бүйірлік кантопластика.

- эктропионды жою.

- интропионды жою.

- төменгі блефаропластиканың асқынуларын спасерлерді қолдану арқылы хирургиялық түзету.
- жергілікті тіндердің көмегімен төменгі блефаропластиканың асқынуларын хирургиялық түзету.
- шығыс типті жоғарғы қабақтың хирургиялық коррекциясы/Еуропациализация верхнюю глазки.
- эпикантопластика.
- ашық қолжетімділік/бропексия көмегімен қас птозын хирургиялық түзету.
- жіп имплантаты арқылы қас птозын аз инвазивті хирургиялық түзету.
- ашық әдісті қолдану арқылы уақытша аймақтардағы птозды/жасқа байланысты өзгерістерді хирургиялық түзету.
- бейнекөмекпен/көмексіз мини-қолдану арқылы уақытша аймақтардағы птозды/жасқа байланысты өзгерістерді хирургиялық түзету.
- корональды тәсілді қолдана отырып, беттің жоғарғы бөлігінің жұмсақ тіндеріндегі птозды/жасқа байланысты өзгерістерді хирургиялық түзету.
- бейне көмегімен шағын тәсілдер арқылы беттің жоғарғы аймағының жұмсақ тіндеріндегі птозды/жасқа байланысты өзгерістерді хирургиялық түзету.
- ортаңғы беттің жұмсақ тіндеріндегі птозды/жасқа байланысты өзгерістерді уақытша, ауызішілік, субцилиарлы әдістермен хирургиялық түзету.
- жіп имплантаты арқылы ортаңғы беттің жұмсақ тіндеріндегі птоз/жасқа байланысты өзгерістерді аз инвазивті хирургиялық түзету.
- тері/ритидектомия аясында беттің төменгі аймағының жұмсақ тіндеріндегі (жақ мойын аймағы) жасқа байланысты өзгерістерді хирургиялық түзету.
- беткейлік бұлшықет-фасциальді жүйе (БМЖ) шеңберінде төменгі жақтың жұмсақ тіндеріндегі (жақ-жатыр мойны аймағы) жасқа байланысты өзгерістерді ТМФЖ мобилизациясын/пликациясынсыз хирургиялық түзету.
- жұмылдыру арқылы беткейлік бұлшықет-фасциалды жүйе шегінде беттің төменгі аймағының жұмсақ тіндеріндегі (жақ-мойын аймағы) жасқа байланысты өзгерістерді хирургиялық түзету.
- мойынның жұмсақ тіндеріндегі жасқа байланысты өзгерістерді хирургиялық түзету: бүйірлік платисмопластика. алдыңғы платисмопластика.
- жіпті импланттарды қолдану арқылы беттің төменгі аймағының жұмсақ тіндеріндегі жасқа байланысты өзгерістерді аз инвазивті хирургиялық түзету.
- щек майлы қабатының көлемін хирургиялық түзету /Бичат кесектерін резекциялау.
- бет импланттары бар контурлық пластикалық хирургия: гениопластика, орбитаның шеттеріне пластикалық хирургия, зигоматикалық аймақтарға пластикалық хи-

рургия, мұрын арқасына пластикалық хирургия, пири-
форма саңылауының шеттеріне пластикалық хирургия.

- жеке май тінін трансплантациялау/липофилинг/липо-
трансфер әдісімен беттің жұмсақ тіндерінің контурлық
ақауларын хирургиялық түзету.

- периоральды аймақты эстетикалық хирургиялық түзе-
ту: бұрыштық көтеру. жоғарғы еріннің хирургиялық
қысқаруы. қызыл шекараны түзету.

- абляциялық және абляциялық емес әдістерді қолдану
арқылы жасқа байланысты, контурлық және шрамдық
ақаулар мен деформацияларды лазерлік түзету.

- мұрынның шеміршекті бөлігінің біріншілік ринопла-
стикасы.

- мұрынның сүйек бөлігінің бастапқы ринопластикасы.

- мұрынның остеохондральды бөлігінің бастапқы рино-
пластикасы/мұрынның толық реконструкциясы/рино-
сепластика.

- сыртқы қол жеткізу арқылы мұрын канаттарын хирур-
гиялық түзету.

- мұрынның шеміршекті бөлігінің екіншілік ринопла-
стикасы.

- мұрынның сүйек бөлігінің қайталама ринопластикасы.

- мұрынның остеохондральды бөлігінің қайталама ри-
нопластикасы.

- импланттарды қолдану арқылы ершік тәрізді деформа-
циясы бар мұрын арқасының контурлық пластикалық
хирургиясы. сүйек пен шеміршек аутоотрансплантатта-
ры. аллогрансплантат.

- эстетикалық отоластика

- кіндік сақинасының транспозициясымен классикалық
/стандартты абдоминопластика

- кіші абдоминопластика/мини абдоминопластика.

- модификацияланған абдоминопластика

- эндоскопиялық көмекпен модификацияланған абдоми-
нопластика.

- липосакциямен абдоминопластика

- кіндік пластикасы.

- массивті салмақ жоғалту және бариатриялық хирурги-
ядан кейін дене контурын түзету: жоғарғы торсоласти-
ка.

- массивті салмақ жоғалту және бариатриялық хирурги-
ядан кейін дене контурын түзету: төменгі торсоласти-
ка.

- массивті салмақ жоғалту және бариатриялық хирурги-
ядан кейін дене контурын түзету: төменгі торсоласти-
ка.

- жоғарғы аяқ-қолдарда хирургиялық түзету/дермо-
лиластика/брахиопластика.

- жамбастың ішкі бөлігін хирургиялық түзету/дермо-
лиластика.

- хирургиялық түзету/бөксе аймағының дермолиластикасы/жоғарғы және төменгі глутеопластика.
- импланттарды пайдалана отырып, бөксе аймағын кеңейту глутеопластика/эндопростетика.
- жеке май тінін трансплантациялау/липофилинг/липо-трансфер әдісін қолдана отырып, бөксе аймағының көлемі мен пішінін хирургиялық түзету.
- жіп импланттарын қолдану арқылы бөксе аймағының контурын аз инвазивті хирургиялық түзету.
- импланттармен/круропластикамен аяқтың контурлық пластикалық хирургиясы.
- төменгі аяқтың контурлық ақауларын хирургиялық түзету/өзінің май тінін трансплантациялау/липофилинг /липотрансферді қолдану арқылы көлем мен пішінді түзету.
- импланттармен ішкі жамбастың контурлық пластикалық хирургиясы.
- липосакция/липоаспирация көмегімен дене контурын түзету.
- ұзарту кезінде кіші еріндерді хирургиялық түзету/интимдік пластикалық хирургия: шекті қысқарту. орталық сынаның қысқаруы.
- жергілікті тіндік пластикалық хирургияны қолдана отырып, жүре пайда болған деформацияларға (босанғаннан кейінгі, жарақаттан кейінгі, ятрогенді) екіншілік кіші еріндерді хирургиялық түзету.
- жасқа байланысты және дисгормональды өзгерістермен үлкен жыныс еріндерін хирургиялық түзету.
- вагинальды көлемді түзету: алдыңғы және артқы колпоррафия.
- гиалурон қышқылы негізіндегі толтырғыштарды қолдану арқылы жасқа байланысты және гормоналды емес өзгерістерге сыртқы жыныс мүшелерін аз инвазивті түзету.
- жеке май тінін трансплантациялау/липофилинг/липо-трансфер әдісін қолдана отырып, жасқа байланысты және гормоналды емес өзгерістерге сыртқы жыныс мүшелерін аз инвазивті түзету.
- жергілікті тіндердің/жергілікті қақпақтардың көмегімен тыртық ақаулары мен деформацияларды хирургиялық түзету.
- аутодермопластика көмегімен тыртық ақаулары мен деформацияларды хирургиялық түзету.
- тыртық ақаулары мен деформацияларды қашық қақпақтарды қолдану арқылы хирургиялық түзету.
- жеке майлы тіндерді трансплантациялау/липофилинг /липотрансфер арқылы тыртық ақаулары мен деформацияларын аз инвазивті хирургиялық түзету.
- татуировканы алып тастау/эксизиялау.
- серомалардың пункциясы, гематомалар.
- толтырғыштарды қолдана отырып, тері ақауларына аз инвазивті контурлық пластикалық хирургия.

		<p>- тыртықтардың, цикатриялық деформациялардың, жара ақауларының, бет пен дененің терісінің инъекциялық аутоплазмотерапиясы.</p> <p>10. Аурулы семіздікке бариатриялық хирургияның барлық түрін жасау.</p> <p>11. Медициналық құралдарды пайдалану.</p> <p>12. Медициналық куәландырудың, алдын ала және кезеңді медициналық тексерулердің нәтижелері бойынша әртүрлі локализацияның ақаулары мен деформациялары аймағында дисфункцияның болуы және (немесе) болмауы туралы медициналық қорытындылар беру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттар, клиникалық хаттамалар және клиникалық нұсқаулар. 2. Операцияларға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, мамандандырылған науқастарды емдеу тактикасы. 3. Мамандық профилі бойынша реконструктивтік, пластикалық, эстетикалық және бариатриялық хирургиялық араласу түрлері және операциядан кейінгі емдеу негіздері. 4. Қалыпты, топографиялық, патологиялық анатомия, қалыпты және патологиялық физиология, балалық және ересек шақ биохимиясы негіздері. 5. Балалар мен ересектердегі клиникалық-лабораториялық симптомдар мен синдромдар. 6. Ересектер мен балаларда жиі кездесетін туа біткен және жүре пайда болған аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көрінісі, диагностикасы. 7. Ересек пациент пен баланы әңгімелесу мен физикалық тексерудің типтік схемасы. 8. Мамандық профилі бойынша реконструктивтік, пластикалық, эстетикалық және бариатриялық хирургиялық араласу түрлері және операциядан кейінгі емдеу негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Ересектер мен балаларда жаракаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) әртүрлі орналасуы мен этиологиясы бар науқастарды оңалту іс-шараларын ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациясы және (немесе) әртүрлі локализациясы мен этиологиясы бар науқастарды медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу. 2. Балалар мен ересектердің психологиялық және физикалық реабилитациясын ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 3. Педиатриялық және ересек пациенттерді кәсіби, әлеуметтік-экономикалық оңалтуды ұйымдастыру мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) әртүрлі орналасуы мен этиологиясы бар науқастарды оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.

		<p>5. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) әртүрлі орналасуы мен этиологиясы бар науқастарды медициналық оңалту іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін мамандарға жіберуге медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. БМСК және үшінші сатыдағы медициналық мекемелердегі науқастарды кәсіби оңалту бойынша іс-шаралар. 2. Балалар мен ересектердің қоршаған ортаға және қоғамға бейімделу әдістері. 3. Педиатриялық және ересек пациенттерді оңалту бойынша заманауи зерттеулердің нәтижелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Ересектер мен балалардағы жарақаттардың, туа біткен және жүре пайда болған ақаулардың және деформациялардың және (немесе) әртүрлі локализациялық және этиологиялы жағдайлардың алдын алу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ересектер мен балалардағы жарақаттардың, туа біткен және жүре пайда болған ақаулар мен деформациялардың және (немесе) әртүрлі локализация мен этиологияның жағдайларының алдын алуды ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жарақаттардың, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктердің және деформациялардың және (немесе) әртүрлі локализациялық және этиологиялы жағдайлардың алдын алуды ұйымдастыру, оның ішінде сауықтыру орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын насихаттау және ұтымды шараларды жүргізу дағдыларын меңгеру; тамақтану 2. Ересектер мен балалардың аурушандығын төмендетуге бағытталған жалпы санитарлық-гигиеналық шаралар бойынша нұсқаулықтар жүргізу. 3. БМСК мекемелерінде скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізу және талдау. 4. Ересектер мен балалар ауруларының алдын алуды ұйымдастыру, оның ішінде сауықтыру орталықтарымен бірлесіп салауатты өмір салтын және ұтымды тамақтануды насихаттауды жүргізу дағдыларын меңгеру 5. Ересектер мен балалардың аурушандығын төмендетуге бағытталған жалпы санитарлық-гигиеналық шаралар бойынша нұсқаулықтар жүргізу. 6. БМСК мекемелерінде скринингтік бағдарламалардың нәтижелерін жүргізу және талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастарды медициналық оңалтуды және санаториялық-курорттық емдеуді ұйымдастыру тәртібі. 2. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың зардаптары бар науқастарды медициналық оңалту әдістері. 3. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтуға арналған медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.

		<p>4. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар науқастардың ағзасына оңалту шараларының әсер ету механизмі.</p> <p>5. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жай-күйі және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін дәрігерлерге жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>6. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жағдайлары және олардың салдары бар науқастарды оңалту үшін қажетті оңалтудың техникалық құралдарын қолдануға медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, оларға күтім жасау әдістері.</p> <p>7. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформациялары және (немесе) жағдайы және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтудың немесе оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p> <p>8. Жарақаттары, туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары және (немесе) жай-күйлері және олардың зардаптары бар науқастарды оңалту шаралары нәтижесінде туындайтын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың алдын алу немесе жою әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Өміріне қауіпті жағдайлары бар науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өміріне қауіп төндіретін шұғыл жағдайларда науқастарға білікті медициналық көмек көрсету. 2. Жүрек-өкпе реанимациясын орындау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды, өмір тарихын және ауру тарихын жинау әдістемесі. 2. Науқастарды физикалық тексеру әдістері (қарау, пальпация, перкуссия, аускультация). 3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кететген тоқтауының клиникалық белгілері. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.

		<p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)

		<p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия эмпатия, эмоционалды интеллект Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер пластикалық хирург
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Пластикалық хирург-дәрігер»:		
Топтың коды:	2217-6	
Қызмет атауының коды:	2217-6-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Пластикалық хирург-дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер пластикалық хирург" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Реконструкциялық пластикалық хирургия әдістерін пайдалана отырып, адам түрінің анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішінін және өзара қарым-қатынасын өзгерте отырып, жасына байланысты өзгерістерді түзетуді қолдана отырып, қабық пен астыңғы тіндердің анатомиялық және/немесе функционалдық ақауларын жою үшін мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау, хирургиялық емдеу, ересектер мен балалардағы туа біткен және жүре пайда болған аурулардың профилактикалық, реконструктивтік, пластикалық, эстетикалық, хирургиялық және оңалту шараларын ұйымдастыру және жүргізу. 2. Пластикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пластикалық хирургия дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Пластикалық хирургия дәрігерлерінің қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу. 	
Еңбек функциясы 1: Сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау, хирургиялық емдеу, ересектер мен балалардағы туа біткен және жүре пайда болған аурулардың профилактикалық, реконструктивтік, пластикалық, эстетикалық, хирургиялық және оңалту шараларын ұйымдастыру және жүргізу.	Дағды 1: Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау, хирургиялық емдеу.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін ауруларды диагностикалау, реконструкциялық, пластикалық және эстетикалық хирургиялық емдеу дағдылары. 2. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау және хирургиялық емдеуде аспаптық зерттеу әдістері мен зертханалық диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Медициналық кеңес беруді ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 	
		Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардың сирек кездесетін ауруларын реконструктивті, пластикалық және эстетикалық хирургиялық емдеу әдістері. 	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Пластикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Пластикалық хирургтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында пластикалық хирургтар арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. 	

		<p>2. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында пластикалық хирургтардың медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен ынтымақтастығын үйлестіру.</p> <p>3. Пластикалық хирургия саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Пластикалық хирургия саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызметтердің сапасын арттыру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру.</p> <p>4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>«Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтерді диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу саласында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету.</p> <p>2. Кәсіби тәжірибесі аз пластикалық хирургтарға күрделі клиникалық жағдайларда консультативтік көмек көрсету.</p> <p>3. Пластикалық хирургия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу.</p> <p>4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру.</p>

		<p>5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану. 2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау. 3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Пластикалық хирургия дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Пластикалық хирургия (ересек, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Пластикалық хирургия (ересек, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Пластикалық хирургия (ересек, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және пластикалық хирургия дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Пластикалық хирургия дәрігерлерінің қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен сенімділігін бағалау 2. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізіңіз.

		3. Клиникалық тәжірибедегі жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу.	
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрестті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент пластикалық хирург	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Пластикалық хирург-дәрігер»:			
Топтың коды:	2217-6		
Қызмет атауының коды:	2217-6-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Пластикалық хирург-дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер пластикалық хирург" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жасқа байланысты өзгерістерді түзетуді қоса алғанда, адам түрінің анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішінін және қарым-қатынасын өзгерту, қалпына келтіру пластикалық хирургия әдістерін пайдалана отырып, қабық және астыңғы тіндердің анатомиялық және/немесе функционалдық ақауларын жою бойынша мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету; пластикалық хирургия саласындағы қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес болуы тиіс дағдылар, дағдылар және білімдер тұрғысынан медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балаларға арналған күрделі реконструкциялық, пластикалық, эстетикалық, бариатриялық операцияларды, ВТМУ барлық түрлерін ұйымдастыру және орындау. «Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> «Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет 	
Еңбек функциясы 1: Ересектер мен балаларға арналған күрделі реконструкциялық, пластикалық, эстетикалық, бариатриялық операцияларды, ВТМУ барлық түрлерін ұйымдастыру және орындау.	Дағды 1: Ересектер мен балаларға арналған күрделі реконструкциялық, пластикалық, эстетикалық, бариатриялық операцияларға, ВТМУ барлық түрлеріне мамандандырылған медициналық көмек көрсету.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы анатомиялық және функционалдық ақауларға аса күрделі реконструкциялық, пластикалық, эстетикалық, бариатриялық операцияларды, ВТМУ барлық түрлерін көрсету дағдылары. Адам ағзасының анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішінін және қарым-қатынасын өзгерту, оның ішінде жасқа байланысты өзгерістерді, сондай-ақ аурушандық семіздік пен оның метаболизмнің теріс салдарын өзгерту. 	
		Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы реконструктивтік, пластикалық, эстетикалық, бариатриялық хирургия әдістері, ВТМУ барлық түрлері. Адам ағзасының анатомиялық құрылымдарының сыртқы түрін, пішінін және қарым-қатынасын өзгертуге арналған хирургиялық араласулар, оның ішінде жасқа байланысты өзгерістерді түзету, сонымен қатар ауру семіздік және оның метаболикалық теріс салдары. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>«Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>«Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Пластикалық хирургия (ересек, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Пластикалық хирургия (ересек, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Пластикалық хирургия (ересек, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және пластикалық хирургтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республиканың Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
<p>Дағды 2: Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге, балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. 3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізіңіз. 4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық сынақтарға қатысу.. 5. Пластикалық хирургияның медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды сәтті көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Пластикалық хирургия саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: «Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: «Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша диагностика мен емдеудің стандарттарын, клиникалық хаттамаларын, медициналық қызметтерді көрсету алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде «Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтерді көрсету саласында стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республикалық деңгейде пластикалық хирургия қызметін дамыту және жаңғырту бойынша нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен нұсқаулар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде диагностика мен емдеу тиімділігінің аудиті мен бағалауы, этикалық нормалар мен пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: «Пластикалық хирургия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша диагностика мен емдеудің стандарттарын, клиникалық хаттамаларын, медициналық қызметтерді көрсету алгоритмдері мен нұсқауларын сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындауын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері.

		2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профилактика мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында пластикалық хирургия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Пластикалық хирургия саласындағы ғылыми жобаларды басқару. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Субъектілер қатысатын зерттеулерді жобалау мен жүргізуге, зерттеу нәтижелерін құжаттандыруға және ұсынуға арналған этикалық және ғылыми стандарт. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Статистикалық талдау әдістері және күрделі мәліметтерді интерпретациялау бойынша сарапшылық білімі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулықты нығайту мен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.

		4. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрестті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер пластикалық хирург

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 21 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа
38-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Кәсіптік патология»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт Денсаулық сақтау кадрларын бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілігін растау, даярлау және мамандандыру үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы:

1) қызметкерлер – саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды жоспарлау және мансаптық ілгерілету үшін пайдалануға арналған;

2) жұмыс берушілер – қызметкерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, персоналды жалдау және аттестаттау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу үшін және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері.

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган.

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар.

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу.

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға.

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі.

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға.

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені.

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі.

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны.

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек

көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері.

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Кәсіптік патология

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101013

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: «Кәсіптік патология» кәсіптік стандарты (бұдан әрі – Кәсіптік стандарт) «Кәсіптік біліктілік туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленді, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерін сертификаттауға және персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешуге қойылатын талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Кәсіби патология дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Кәсіби патология дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Кәсіби патология дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Кәсіби патология дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Кәсіби патология дәрігері»:	
Топтың коды:	2212-3
Қызмет атауының коды:	2212-3-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Кәсіби патология дәрігері
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Еңбек медицинасы (Кәсіптік патология)" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі жоғары медициналық білім беру мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл).		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Еңбек медицинасы (кәсіптік патология)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіптер бойынша еңбек функцияларының жүйелі және құрылымдық сипаттамасын, қызметкерлердің біліміне, білігіне, дағдысына және жеке құзыретіне қойылатын тиісті талаптарды қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен міндетті медициналық қарап-тексерулерді жүргізу қағидаларына сәйкес зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін адамдарды алдын ала және мерзімдік медициналық тексеруді ұйымдастыруға және өткізуге қатысу . 2. Тәлімгердің қадағалауымен стационарлық жағдайда кәсіптік аурулары бар пациенттерді диагностикалау, емдеу және аурудың кәсіппен себеп-салдарлық байланысын сараптау. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің қадағалауымен міндетті медициналық қарап-тексерулерді жүргізу қағидаларына сәйкес зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін адамдарды алдын ала және мерзімдік медициналық тексеруді ұйымдастыруға және өткізуге қатысу .	Дағды 1: Жоспарлау зиянды және қауіпті жағдайларда жұмыс істейтін мерзімді медициналық тексерулер тәлімгерінің бақылауымен.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міндетті медициналық қарап-тексеру жүргізілетін зиянды өндірістік факторлардың, кәсіптердің тізбесіне сәйкес қолданыстағы зиянды өндірістік факторлардың ерекшелігін ескере отырып, зертханалық және басқа да зерттеулердің түрлері мен көлемдері айқындалған зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін адамдарды мерзімді медициналық қарап-тексеруді жүргізудің күнтізбелік жоспарын тәлімгердің қадағалауымен жасай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайында жұмыс істейтін медицина қызметкерлерін жүргізу ережелерін білуі. 2. Зиянды өндірістік факторларды, міндетті медициналық тексерулер жүргізілетін кәсіптерді және олардың жұмысшылардың ағзасына әсерін білуі. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 2: Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларындағы қызметкерлерді алдын ала және мерзімдік медициналық тексеруден өткізуге қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен қажетті кәсіп бойынша міндеттерді орындауға жарамдылығын айқындау, сондай-ақ жалпы және кәсіптік аурулардың алдын алу мақсатында зиянды және(немесе) қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмысқа орналасатын адамды алдын ала медициналық тексеруден өткізудің жеке жоспарын құра білу. 2. Уәкілетті орган бекіткен амбулаторлық емделушінің медициналық картасына міндетті мерзімді медициналық қуәландыру нәтижелерін енгізуге білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен бекітілген нысандар бойынша есепке алу-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізе білу. <p>Білімдер:</p>	

		<p>1. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін жұмыскерлерді медициналық тексеру кезінде талап етілетін есепке алу және есеп беру құжаттамасын білуі .</p> <p>2. Кәсіптік ауруларды диагностикалау әдістерін білуі.</p> <p>3. Кәсіптік аурулардың клиникалық-зертханалық симптомдары мен синдромдарын білуі.</p> <p>4. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмысқа жіберуге медициналық қарсы көрсеткіштерді білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Тәлімгердің қадағалауымен ауыр жұмыстарда, зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерді мерзімді медициналық тексеруден өткізу аяқталғаннан кейін нәтижелерді қорытындылау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық куәландыру нәтижелері бойынша одан әрі бақылау, емдеу және оңалту үшін диспансерлік топтар құра білу:</p> <p>1) D1 – сауықтыруды қажет етпейтін сау жұмыскерлер;</p> <p>2) D2 - әртүрлі органдар мен жүйелерде тұрақсыз функционалдық өзгерістері бар іс жүзінде сау жұмыскерлер;</p> <p>3) D3 – жалпы аурулардың бастапқы түрлерімен ауыратын жұмысшылар;</p> <p>4) D4 – кәсіп бойынша жұмысты жалғастыру үшін қарсы көрсетілім болып табылатын және болып табылмайтын жалпы аурулардың айқын нысандары бар қызметкерлер;</p> <p>5) D5 - зиянды өндірістік факторлардың ағзаға әсер ету белгілері бар қызметкерлер;</p> <p>6) D6 - кәсіптік ауру белгілері бар қызметкерлер.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен кәсіптік аурулардың және әлеуметтік маңызы бар аурулардың алдын алу бойынша-одан әрі бақылау, емдеу және оңалту бойынша ұсыныстар жасай білу.</p>	
		<p>Білімдер:</p> <p>Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмысқа жіберуге медициналық қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>2. Пациенттерді стационарға, санаторийге жіберу көрсеткіштерін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің қадағалауымен стационарлық жағдайда кәсіптік аурулары бар пациенттерді диагностикалау, емдеу және аурудың кәсіппен себепсалдарлық байланысын сараптау.	Дағды 1: Тәлімгердің қадағалауымен кәсіптік аурудың клиникалық диагнозын (оның орындалатын жұмыспен байланысы) пациенттің кәсіптік бағыты, еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасында, ауру тарихында, клиникалық деректерде, тексеру нәтижелерінде көрсетілген зиянды	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациентті тексеру, кәсіптік аурулары бар пайиентті алғашқы тексеруден өткізу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>2. Кәсіби маршрутты және кәсіби анамнезді құрастыру дағдылары.</p> <p>3. Кәсіптік аурудың диагнозын негіздей білуі.</p> <p>4. Физикалық факторлардың әсерінен, жеке мүшелер мен жүйелердің шамадан тыс жүктелуінен, аллергиялық, жұқпалы және онкологиялық кәсіптік аурулардан туындаған шаң-тозанды және химиялық этиологиялы ауруларды емдеу жоспарын құра білуі.</p> <p>5. Нәтижелерін интерпретациялауды білу: темір, церулоплазмин, бауыр-спецификалық фермент фруктозомонофосфатальдолаза, лактатдегидрогеназа, урокиназа, кальций, фосфор, фтор, қорғасын, мыс, сынап, хром, бериллий, марганец алмасу көрсеткіштерін анықтай отырып, қанның биохимиялық талдауы. коагулограмма. қанның газ құрамы және қанның қышқыл-негіз күйінің көрсеткіштері. липидтер алмасуының, гормондардың, медиаторлардың көрсеткіштері.</p> <p>Т және В-лимфоциттердің құрамын анықтау арқылы қанның иммунологиялық талдауы. иммуноглобулиндер, айналымдағы иммундық кешендер, лизоцим. пассивті гемагглютинация реакциясындағы спецификалық антиденелерді им-</p>

	<p>және қауіпті еңбек жағдайлары негізінде белгілеу.</p>	<p>мунологиялық анықтау, спецификалық лейкоциттердің агломерация реакциясы, лимфоциттердің миграциясын тежеу реакцияларында (РТМЛ), лимфоциттердің бласт трансформация реакциясында (РБТЛ), реакцияда лимфоциттердің сенсбилизациясын анықтау лимфоциттердің миграциясын тежеу (RTML), базофилдердің спецификалық зақымдану реакциясы (РСПБ), базофилдердің дегрануляция реакциялары. сарысудың уыттылық индексін анықтау. эритроциттердегі копропорфирин. эритроциттердегі протопорфиринді анықтау. метгемоглобинді анықтау. Эритроциттердегі Хайнц денелері. сульфгемоглобин, жалпы гемоглобин және оксигемоглобин. карбоксигемоглобин. зәрдегі аминолеулин қышқылы. зәрдегі копропорфирин, порфирин, өт пигменттері. сынап, қорғасын, бериллий, зәрдегі фтор, қан газдары. бактериологиялық, бактериоскопиялық және цитологиялық зерттеу үшін қақырықты, бронхтардың шаюын, плевра қуысының экссудаттарын талдау.</p> <p>6. Спирометрия, спирография, пикфлуметрия, импульстік оксиметрия, суық сынамалар, реактивті гиперемия, капилляроскопия, алгезиометрия, паллесте-зиометрия, динамометрия, ЭКГ нәтижелерін стандартты және қосымша қорғасындарда, электромиография мен электроневромиографияда, жоғарғы және төменгі аяқ-қол тамырларының реовазографиясында жүргізу және түсіндіруді білу.</p> <p>7. Қызметкердің еңбек қызметін растайтын құжаттарды, алдын ала және мерзімді медициналық тексерулердің мәліметтерін, қызметкердің ауру анамнезін, еңбек жағдайларының санитарлық-эпидемиологиялық сипаттамаларын талдауды білу.</p> <p>8. Стационарлық пациенттерді есепке алу және есеп беру құжаттамасын жүргізу дағдылары .</p> <p>9. Бағынысты орта және кіші медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыруды және бақылауды білу.</p> <p>10. Дәрігерлік этиканы, ішкі еңбек тәртібін, өрт қауіпсіздігі мен қауіпсіздік техникасын, санитарлық-эпидемиологиялық режимді сақтау.</p> <p>11. Өмірге қауіпті жағдайларда тәлімгердің бақылауымен медициналық көмек көрсету мүмкіндігі :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) бронхоспастикалық синдром; 2) жедел тыныс жетіспеушілігі; 3) инфекциялық-токсикалық шок; 4) өкпе эмболиясы; 5) жүрек ырғағының бұзылуы; 6) стенокардия статусы; 7) жедел жүрек-қантамыр жеткіліксіздігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіптік зиянды заттармен байланыста жұмыс істейтін адамдардағы аурулардың клиникалық көріністерінің сипаттамасын білуі. 2. Қазақстан Республикасында және Халықаралық еңбек ұйымында бекітілген кәсіптік аурулар мен уланулар тізбесін білуі. 3. Кәсіптік ауру туралы шешім қабылдағанда кәсіби тәжірибенің, анамнездің және санитарлық-гигиеналық сипаттамасының маңыздылығын білуі. 4. Кәсіптік аурулардың клиникалық хаттамаларын білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p>

Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы		<p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-106 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кәсіптік патология кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29912 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Кәсіби патология дәрігері
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Кәсіби патология дәрігері»:		
Топтық коды:	2212-3	
Қызмет атауының коды:	2212-3-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Кәсіби патология дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Кәсіби патология дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі жоғары медициналық білім беру мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Еңбек медицинасы (кәсіптік патология)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіптер бойынша еңбек функцияларының жүйелі және құрылымдық сипаттамасын, қызметкерлердің біліміне, білігіне, дағдысына және жеке құзыретіне қойылатын тиісті талаптарды қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Міндетті медициналық қарап-тексерулерді жүргізу қағидаларына сәйкес зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін адамдарды алдын ала және мерзімдік медициналық қарап-тексеруді ұйымдастыру және өткізу. зиянды өндірістік факторлардың, міндетті медициналық тексерулер жүргізілетін кәсіптердің тізбесі. ауыр жұмыстарда, еңбек жағдайлары зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұм</p> <p>2. Кәсіпорын қызметкерлерін клиникалық тексеру, кәсіптік аурумен ауыратын адамдарды медициналық тексеру және медициналық оңалту.</p> <p>3. Өндірісте кәсіптік аурулар мен улану жағдайларын тергеуге қатысу.</p> <p>4. Стационарлық жағдайда кәсіптік аурумен ауыратын пациенттерді диагностикалау, емдеу және аурудың кәсіппен себептік байланысын зерттеу..</p>	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	
Еңбек функциясы 1: Міндетті медициналық қарап-тексерулерді жүргізу қағидаларына сәйкес зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін адамдарды алдын ала және мерзімдік медициналық қарап-тексеруді ұйымдастыру және өткізу. зиянды өндірістік факторлардың, міндетті медициналық тексерулер жүргізілетін кәсіптердің тізбесі. ауыр жұмыстарда, еңбек жағдайлары зиянды (ерекше зиянды) және (немесе) қауіпті жұм	Дағды 1: Зиянды және қауіпті жағдайларда жұмыс істейтін қызметкерлерді мерзімді медициналық тексеруден өткізуді жоспарлау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қауіпті және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін адамдарды мерзімдік медициналық тексеруден өткізудің күнтізбелік жоспарын , міндетті мерзімдік медициналық тексеріп-қарауға жататын контингенттер тізімдерін алғаннан кейін кәсіпорынның (жұмыс берушінің) әкімшілігімен келісу және жасау дағдылары , онда міндетті медициналық тексерулер жүргізілетін зиянды өндірістік факторлардың, кәсіптердің тізбесіне сәйкес қолданыстағы зиянды өндірістік факторлардың ерекшеліктерін ескере отырып, зертханалық және басқа зерттеулердің түрлері мен көлемдері белгіленеді, бұл ретте міндетті медициналық тексеруден өту уақыты мен комиссия жұмысының мерзімдері көрсетіледі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайында жұмыс істейтін медицина қызметкерлерін жүргізу ережелерін білуі .</p> <p>2. Зиянды өндірістік факторларды, міндетті медициналық тексерулер жүргізілетін кәсіптерді және олардың жұмысшылар ағзасына әсерін білуі .</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 2:	Машықтар:	

<p>Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларындағы жұмыскерлерді алдын ала медициналық тексеруден өткізу.</p>	<p>1. Адамның қалаған кәсіп бойынша еңбек міндеттерін орындауға жарамдылығын анықтау мақсатында алдын алу мен жалпы және кәсіптік аурулардың алдын алу мақсатында медициналық тексеруден өтудің жеке жоспарын жасау мүмкіндігі.</p> <p>2. Уәкілетті орган бекіткен 025/у нысаны бойынша амбулаториялық Пациенттің медициналық картасын және 086/у медициналық анықтамасын жүргізу дағдысы.</p> <p>3. Уәкілетті орган бекіткен медициналық қарсы көрсетілімдер тізбесіне сәйкес және тұрғылықты жерінен медициналық құжаттаманы ескере отырып, алдын ала медициналық қарап-тексеру нәтижесі бойынша зиянды өндірістік факторлармен жұмыс істеуге жарамды деп танылған адамдарға 075/е нысаны бойынша медициналық анықтаманы ресімдеу және беру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін жұмыскерлерді медициналық тексеру кезінде талап етілетін есепке алу және есеп беру құжаттамасын білуі .</p> <p>2. Кәсіптік ауруларды диагностикалау әдістерін білуі.</p> <p>3. Кәсіптік аурулардың клиникалық-зертханалық симптомдары мен синдромдарын білу.</p> <p>4. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмысқа жіберуге медициналық қарсы көрсеткіштерді білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларындағы жұмыскерлерді мерзімді медициналық тексеруден өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>Бекітілген нысандар бойынша медициналық құжаттаманы есепке алу және есеп беруді жүргізу дағдысы.</p> <p>2. Бекітілген 025/у нысаны бойынша амбулаториялық Пациенттің медициналық картасына мерзімдік медициналық тексеру мәліметтерін енгізу дағдылары .</p> <p>3. Тұрғылықты жерінен медициналық құжаттаманы ескере отырып, уәкілетті орган бекіткен медициналық қарсы көрсетілімдер тізбесіне сәйкес мерзімді медициналық қарап-тексеруден өтетін әрбір қызметкердің кәсіби жарамдылығы туралы дәрігерлік комиссияның сараптамалық қорытындысын негіздей білу және оны қорытынды актіге енгізе білуі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Кәсіптік ауруларды диагностикалау әдістерін білуі.</p> <p>2. Кәсіптік аурулардың клиникалық-зертханалық белгілері мен синдромдарын білуі.</p> <p>3. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмысқа жіберуге медициналық қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>4. Пациенттерді стационарға жатқызу көрсеткіштерін білуі.</p> <p>5. Санаторлы-курорттық емделуге көрсеткіштерді білуі.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Ауыр жұмыстарда, зиянды (аса зиянды) және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкер-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық куәландыру нәтижелері бойынша одан әрі бақылау, емдеу және оңалту үшін диспансерлік топтар құру мүмкіндігі:</p> <p>1) D1 – сауықтыруды қажет етпейтін сау жұмыскерлер;</p> <p>2) D2 - әртүрлі органдар мен жүйелерде тұрақсыз функционалдық өзгерістері бар іс жүзінде сау жұмыскерлер;</p>

лерді мерзімді медициналық қарап-тексеруді жүргізу аяқталғаннан кейінгі нәтижелерді қорытындылау.

- 3) D3 – жалпы аурулардың бастапқы түрлерімен ауыратын жұмысшылар;
 - 4) D4 – мамандығы бойынша жұмысын жалғастыруға қарсы көрсетілім болып табылатын және жоқ жалпы ауруларының айқын түрлері бар қызметкерлер;
 - 5) D5 - зиянды өндірістік факторлардың ағзаға әсер ету белгілері бар қызметкерлер;
 - 6) D6 - кәсіптік ауру белгілері бар қызметкерлер.
2. Кәсіптік аурулардың және әлеуметтік маңызы бар аурулардың алдын алу бойынша – әрі қарай бақылау, емдеу және оңалту бойынша ұсыныстарды құрастыра білуі.
 3. Зиянды еңбек жағдайларында жұмыс істейтін адамдарды міндетті медициналық тексеруден өткізу қағидаларына 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша 5 да-нада қорытынды актілерді жасауды білу.
 4. Диагнозды және зиянды өндірістік факторларды көрсете отырып, ұсынылатын тұлғалардың аты-жөні көрсетілген актіге өтінішті толтыра білуі:
 - 1) басқа жұмысқа уақытша ауыстыру;
 - 2) басқа жұмысқа тұрақты ауыстыру;
 - 3) тұрғылықты жері бойынша медициналық ұйымда немесе кәсіпорынға қызмет көрсететін медициналық ұйымда диспансерлік бақылау;
 - 4) стационарлық емдеуге жіберу;
 - 5) аурудың кәсіппен және емдеумен байланысын тексеру мақсатында кәсіптік патология орталығына жіберу;
 - 6) курорттық емдеу,
 - 7) диеталық.
 5. Міндетті мерзімдік медициналық тексеруден өткеннен кейін күнтізбелік 30 күн ішінде халықтың санитариялық - эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелеріне (оның ішінде көлікте) қорытынды актілерді ұсыну дағдылары.
 6. Қорытынды актілерді қол қойылғаннан кейін ұйымның әкімшілігіне, кәсіподақ комитетіне, халықтың санитариялық - эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік орган департаментінің аумақтық бөлімшелеріне орындауға беру дағдылары (оның ішінде көлік) бақылау үшін жұмыс берушінің орналасқан жері бойынша аумақтық медициналық ұйымдарға және жұмысқа міндетті мерзімдік медициналық тексеруден өткен медициналық ұйымға жіберу дағдылары.
 7. Халықтың санитариялық - эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік орган ведомствосының аумақтық бөлімшелеріне (оның ішінде көлікте) өткізілген мерзімдік медициналық тексеріп-қарау туралы тоқсан сайынғы жиынтық есепті ұсыну дағдылары.

Білімдер:

1. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін медицина қызметкерлерін жүргізу ережелерін білуі.
2. Зиянды өндірістік факторларды, міндетті медициналық тексерулер жүргізілетін кәсіптерді және олардың жұмысшылардың ағзасына әсерін білуі.
3. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерді медициналық тексеруден өткізу кезінде талап етілетін есепке алу және есеп беру құжаттамасын білуі.
4. Кәсіптік ауруларды диагностикалау әдістерін білуі.
5. Кәсіптік аурулардың клиникалық-зертханалық белгілері мен синдромдарын білуі.
6. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмысқа жіберуге медициналық қарсы көрсеткіштерді білуі.

		7. Ауруханаға, санаторийге жіберу көрсеткіштерін білуі.
Еңбек функциясы 2: Кәсіпорын қызметкерлерін клиникалық тексеру, кәсіптік аурумен ауыратын адамдарды медициналық тексеру және медициналық оңалту.	Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Диспансерлік топтар қызметкерлерінің денсаулығын жақсарту және еңбекке оңалту, профилактикалық емдеу және диагностикалау шараларын жүргізу бойынша шараларды жүзеге асыру.	Дағдыларын тану ұсынылады. Машықтар: 1. Қызметкерлерді мерзімді медициналық тексеру нәтижелерін бақылауды білу. 2. Жұмыс берушілермен бірлесіп еңбек жағдайларын жақсарту бойынша халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік орган ведомствосының аумақтық бөлімшесімен (оның ішінде көлікте) келісілген мерзімді медициналық қарап-тексеру нәтижесінде анықталған пациенттерді сауықтыру жөніндегі жыл сайынғы іс-шаралар жоспарын әзірлеу дағдылары. 3. Құрылған диспансерлік бақылау топтарындағы адамдарды бағыттауды білу: 1) кәсіпте жұмысты жалғастыру үшін қарсы көрсетілім болып табылатын және болып табылмайтын жалпы аурулардың бастапқы және айқын нысандары бар қызметкерлерді одан әрі диспансерлік бақылау үшін кәсіпорынға немесе жұмыскерлердің тұрғылықты жері бойынша қызмет көрсететін медициналық ұйымдарға; 2) жалпы аурулардың айқын түрлері бар жұмыскерлердің емдеу-сауықтыру бейіндегі медициналық ұйымдарға оңалту бойынша кәсіп бойынша жұмысын жалғастыруға қарсы көрсетілім болып табылатын және жоқ, содан кейін оларға қатысты кәсіптік жарамдылығы сараптамасы жүргізіледі; 3) организмге зиянды өндірістік факторлардың әсер ету белгілері және кәсіптік аурулардың белгілері бар қызметкерлерді ауру мен кәсіптің байланысын орнату жөніндегі қызметті жүзеге асыратын медициналық ұйымға ; 4) мерзімді медициналық тексеру жүргізу кезінде немесе қызметкер кәсіптік патология орталығына белсенді жүгінген кезде анықталған кәсіптік аурулардың белгілері бар қызметкерді жіберу. 4. Міндетті мерзімдік медициналық тексерулердің нәтижелері бойынша қызметкерлерді медициналық куәландыру кезінде кезеңді оңалту қағидаттарын қамтамасыз ету дағдылары: 1) бірінші кезең: өнеркәсіптік кәсіпорындардағы сауықтыру пункттеріндегі, санаториялық-диспансердегі іс жүзінде дені сау жұмыскерлердің ауруларының алдын алу шаралары; 2) екінші кезең: «тәуекел тобындағы» адамдарды медициналық оңалту: жиі және ұзақ уақыт суық тиюмен ауыратындарды, әртүрлі функционалдық бұзылулары бар адамдарды, жалпы аурулардың бастапқы нысандарын, кәсіптік аурулардың клиникаға дейінгі белгілерін диспансерлік бақылауды ұйымдастыру және санаторий-курорттық сауықтыру кезеңін міндетті түрде қоса отырып, амбулаториялық және стационарлық жағдайларда тұрақты профилактикалық емдеуді ұйымдастыру; 3) үшінші кезең: кәсіптік аурулары бар пациенттерді, оның ішінде осы ауруларға байланысты мүгедектерді ауру мен кәсіптің байланысын орнату жөніндегі қызметті жүзеге асыратын медициналық ұйым, қызметтің осы түріне лицензиясы бар санаториялық-курорттық базаның сауықтыру-сауықтыру орындары жағдайында оңалту. Білімдер: 1. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін медицина қызметкерлерін жүргізу ережелерін білуі. 2. Зиянды өндірістік факторларды, міндетті медициналық тексерулер жүргізілетін кәсіптерді және олардың жұмысшылардың ағзасына әсерін білуі.

		<p>3. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерді медициналық тексеруден өткізу кезінде талап етілетін есепке алу және есеп беру құжаттамасын білуі.</p> <p>4. Кәсіптік ауруларды диагностикалау әдістерін білуі.</p> <p>5. Кәсіптік аурулардың клиникалық-зертханалық белгілері мен синдромдарын білуі.</p> <p>6. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайлары бар жұмысқа жіберуге медициналық қарсы көрсеткіштерді білуі.</p> <p>7. Ауруханаға, санаторийге жіберу көрсеткіштерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Өндірісте кәсіптік аурулар мен улану жағдайларын тергеуге қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Кәсіптік ауру немесе улану белгілері бар Пациентті ауру мен кәсіптің байланысын орнату жөніндегі қызметті жүзеге асыратын медициналық ұйымға тіркеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерді кәсіптік патологиялық орталықтарға жіберу үшін қажетті құжаттарды жинау дағдылары.</p> <p>3. Кәсіптік ауруға күдікті жұмыскерлерді қосымша медициналық тексеруге көрсеткіштерді анықтауды білу.</p> <p>4. Кейіннен кәсіптік патология орталығына жөнелту мақсатында Қазақстан Республикасы халқының санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік орган ведомствосының аумақтық бөлімшелеріне еңбек жағдайларының санитарлық-эпидемиологиялық сипаттамасына сауалнама құрастыру дағдысы.</p> <p>5. Қазақстан Республикасы халқының санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы мемлекеттік орган ведомствосының аумақтық бөлімшелері берген еңбек жағдайларының санитарлық-эпидемиологиялық сипаттамаларына талдау жасай білу.</p> <p>6. Қазақстан Республикасының халқына кәсіптік патология бойынша медициналық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымына еңбекке уақытша жарамсыздық туралы параққа белгі қоя отырып еңбекке уақытша жарамсыздықты тудырған созылмалы кәсіптік аурудың (уланудың) алдын ала диагнозын белгілеген медициналық ұйымның дәрігерлік-консультативтік комиссиясының қорытындысын ресімдей білу.</p> <p>7. Мерзімді медициналық тексеріп-қарау кезінде немесе белсенді түрде өтініш жасау барысында анықталған кәсіптік ауру белгілері бар қызметкерді ауру мен кәсіп арасындағы байланысты орнатумен айналысатын медициналық ұйымға жіберуді білу.</p> <p>8. Созылмалы кәсіптік ауруы (улануы) бар пациентке медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу үшін медициналық құжаттарды ресімдей білу.</p> <p>9. Жедел немесе созылмалы кәсіптік ауру жағдайларында жұмысқа байланысты іс бойынша қызмет бабындағы жазатайым оқиға туралы актіні әзірлеуге (даулы істер бойынша) қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Кәсіптік ауруларды зерттеу, тіркеу, есепке алу және хабарлау ережелерін білуі.</p> <p>2. Кәсіптік ауруларды диагностикалау әдістерін білуі.</p> <p>3. Кәсіптік аурулардың клиникалық-зертханалық симптомдары мен синдромдарын білуі.</p> <p>4. Аурудың кәсіппен байланысын белгілеу үшін қажетті құжаттар тізбесін білуі.</p> <p>5. Қазақстан Республикасы мен ХЕҰ кәсіптік аурулар мен уланулар тізбесін білуі.</p> <p>6. Өндірістегі гигиеналық реттеу негіздерін білуі.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Стационарлық жағдайда кәсіптік аурумен ауыратын пациенттерді диагностикалау, емдеу және аурудың кәсіппен себептік байланысын зерттеу..	Дағды 1: Пациенттің кәсіптік бағыты, еңбек жағдайларының санитарлық-эпидемиологиялық сипаттамасында, ауру анамнезінде, клиникалық деректерде, тексеру нәтижелерінде көрсетілген зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары негізінде кәсіптік аурудың клиникалық диагностикасын (оны орындайтын жұмыспен байланыстыру) белгілеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық хаттамаларды басшылыққа ала отырып, сауықтыру және сауықтыру шараларының кешенін ұйымдастыра білу. 2. Пациенттің еңбекке қабілеттілігін тексеру дағдылары. 3. Кәсіптік аурулармен ауыратын пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту бойынша ұсыныстар әзірлеуді білу. 4. Пациентті кәсіптік патология бойынша сараптама комиссиясына көрсету дағдысы. 5. Өзіне бағынысты орта және кіші медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыру және бақылау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фармакотерапияның принциптерін, қолдану көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білу: кәсіптік ауруларды емдеуде қолданылатын препараттар, жанама әсерлер. емдеудің дәрілік емес әдістерін білуі. (диетотерапия, физиотерапия). 2. Кәсіптік аурулар кезіндегі медициналық-әлеуметтік сараптаманың принциптерін білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:		<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p>

	<p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-106 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кәсіптік патология кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29912 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Кәсіби патологияның тағылымдамашы дәрігер	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Кәсіби патология дәрігері»:			
Топтың коды:	2212-3		
Қызмет атауының коды:	2212-3-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Кәсіби патология дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Кәсіби патология дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіптер бойынша еңбек функцияларының жүйелі және құрылымдық сипаттамасын, қызметкерлердің біліміне, білігіне, дағдысына және жеке құзыретіне қойылатын тиісті талаптарды қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерді алдын ала және мерзімдік медициналық тексеруден өткізетін дәрігерлік-медициналық комиссияның қызметін ұйымдастыру. 2. Стационарлық және стационарды алмастыратын деңгейде кәсіптік патологиялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кәсіптік патологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерді алдын ала және мерзімдік медициналық тексеруден өткізетін дәрігерлік-медициналық комиссияның қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерді алдын ала және мерзімдік медициналық тексеруден өткізу үшін дәрігерлік-медициналық комиссия құру, бекіту және оған басшылық ету.</p>	<p>1. Жұмыс істеп тұрған зиянды өндірістік факторлардың ерекшелігін ескере отырып, зиянды және(немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерге, медициналық тексеруден өтіп жатқан қызметкерлерге алдын ала және мерзімді медициналық тексерулер жүргізу үшін өз мамандығы шеңберінде кәсіби патология бойынша даярлықтан өткен терапевт, хирург, невропатолог, отоларинголог, окулист, дерматовенеролог, гинеколог, рентгенолог, функционалдық диагностика дәрігері, лаборант, қажет болған жағдайда – өз мамандығы бойынша кәсіптік патология бойынша оқудан өткен тіс дәрігері, кардиолог, аллерголог, эндокринолог, фтизиатр, гематологтан тұратын дәрігерлік-медициналық комиссияның құрамын анықтау дағдылары.</p> <p>2. Дәрігерлік-медициналық комиссия мүшелерінің зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін жұмыскерлерді алдын ала және мерзімдік медициналық тексерулер кезінде есепке алу-есептік құжаттаманы (уәкілетті орган бекіткен 025/у нысаны бойынша амбулаториялық Пациенттің медициналық картасы және 086/медициналық қорытынды) жүргізуін (тексерудің толықтығы, диагноздың негізділігі, диспансерлік топты анықтау, кәсіби жарамдылығын анықтау үшін) бақылау дағдылары.</p> <p>3. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлерді алдын ала және мерзімдік медициналық тексеруден өткізу жөніндегі дәрігерлік-медициналық комиссия мүшелерін алдын ала немесе медициналық тексеруден өтуге жататын қызметкерлердің кәсіптік қызметінің ерекшеліктерімен және еңбек жағдайларымен таныстыруды білу.</p> <p>4. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін жұмыскерлерді алдын ала және мерзімдік медициналық тексеруден өткізу үшін дәрігерлік-медициналық комиссия мүшелерін кәсіптік патология саласындағы жаңа нормативтік құқықтық актілермен толықтыру және олардың сақталуын бақылау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін жұмыскерлерді медициналық тексеруден өткізу ережелерін білуі.</p> <p>2. Зиянды өндірістік факторларды, міндетті медициналық тексерулер жүргізілетін кәсіптерді және олардың жұмысшылардың ағзасына әсерін білуі.</p> <p>3. Зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін жұмыскерлерді медициналық тексеруден өткізу кезінде қажетті құжаттаманың негізгі нысандарын білуі.</p> <p>4. Кәсіптік патология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерді білуі.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Стационарлық және стационарды алмастыратын деңгейде кәсіптік патологиялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Кәсіптік патология бөлімшесінің қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Стационарлық және стационарды алмастыратын деңгейлерде кәсіптік патологиялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>2. Пациенттің қозғалыс бағытын үйлестіру және медициналық көмек көрсету-де сабақтастықты қамтамасыз ету дағдылары.</p> <p>3. Кәсіптік аурулармен ауыратын пациенттерді өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және шұғыл шараларды қабылдауды білу.</p> <p>4. Сараптамалық кәсіптік патологиялық комиссияның қызметін ұйымдастыра білу.</p>

		<p>5. Стационарлық және стационарлық деңгейде кәсіптік патологиялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау және болжау дағдылары.</p> <p>6. Пациенттерге арналған шығыс материалдарын, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен дәрілік заттарды бақылауды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>7. Стационарлық пациенттердің электрондық тізілімін жүргізу сапасын бақылау дағдылары.</p> <p>8. Есеп беру нысандары бойынша денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға уақтылы есеп беру дағдысы.</p> <p>9. Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитарлық-гигиеналық режимінің нормаларын және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігін сақтау дағдысы.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стационарлық және стационарлық көмек көрсететін ұйымдар үшін стандарттарды, санитарлық ережелер мен нормаларды және басқа да нормативтік құжаттарды білуі.</p> <p>2. Кәсіптік патология саласындағы жоғары дәлелді базасы бар заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Кәсіптік патологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіптік патологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіптік патологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау дағдылары.</p> <p>2. «Кәсіптік патология» мамандығы бойынша медициналық көмектің негізгі көрсеткіштерін бақылау дағдылары .</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Кәсіптік патология» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету дағдылары.</p> <p>4. Құрылымдық бөлімшенің есепке алу және есеп беру құжаттамасын талдай білу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және кәсіптік патологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар етуді білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулық сақтау саласындағы қоғамдық қатынастарды, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасауды реттейтін Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білуі.</p> <p>2. Медициналық статистиканы білуі.</p> <p>3. Денсаулық сақтау саласындағы лицензиялау, аттестациялау, аккредиттеу, сертификаттау ережелерін білуі.</p> <p>4. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлерін білуі.</p> <p>5. Ішкі аудит ережелерін білу.</p> <p>6. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістемесін білуі (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас	

	<p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-106 бұйрығы "Қазақстан Республикасында кәсіптік патология кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29912 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Кәсіби патологияның тағылымдамашы дәрігер	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Кәсіби патология дәрігері»:			
Топтың коды:	2212-3		
Қызмет атауының коды:	2212-3-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Кәсіби патология дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Кәсіби патология дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кәсіптер бойынша еңбек функцияларының жүйелі және құрылымдық сипаттамасын, қызметкерлердің біліміне, білігіне, дағдысына және жеке құзыретіне қойылатын тиісті талаптарды қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кәсіптік патология саласындағы нормативтік құқықтық актілерді және ғылыми-техникалық және нормативтік құжаттарды әзірлеуге және жетілдіруге қатысу.	

		2. Жетекшілік ететін аймақтағы кәсіптік патология қызметінің тиімділігін арттыру бойынша іс-шараларды үйлестіру..
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Еңбек медицинасы (кәсіби патология)» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды сараптау. 2. Кәсіби патология қызметі саласында жаңа технологияларды ұйымдастыру және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Кәсіптік патология саласындағы нормативтік құқықтық актілерді және ғылыми-техникалық және нормативтік құжаттарды әзірлеуге және жетілдіруге қатысу.	Дағды 1: Кәсіптік аурулармен ауыратын пациенттерді диагностикалау және емдеу бойынша клиникалық хаттамаларды және «Еңбек медицинасы (кәсіптік патология)» мамандығы бойынша кәсіби стандарттарды әзірлеуге және жетілдіруге қатысу..	Машықтар: 1. Қазақстан Республикасының Конституциясын, «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексін, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы», «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» Қазақстан Республикасының заңдарын, кәсіптік аурулары бар пациенттердің клиникалық хаттамаларын және «Еңбек медицинасы» (Кәсіби патология) мамандығы бойынша кәсіптік стандарттарды әзірлеу және жетілдіру кезінде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді басшылыққа ала білу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексін, Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы», «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» заңдарын, денсаулық сақтау мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерді білуі. 2. Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасы және медициналық-әлеуметтік сараптама негіздерін білуі. 3. Аурулардың халықаралық және отандық жіктелуінің негіздерін білуі. 4. Медициналық сақтандыру негіздерін, халық денсаулығы статистикасын, денсаулық критерийлері мен көрсеткіштерін білуі. 5. Еңбек заңнамасын, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Жетекшілік ететін аймақтағы кәсіптік патология қызметінің тиімділігін арттыру бойынша іс-шараларды үйлестіру..	Дағды 1: Денсаулық сақтау ұйымдарына, кәсіптік аурулармен ауыратын пациенттерге және кәсіптік патологиялық аурулардың даму қаупі жоғары тұлғаларға кәсіптік патология (Еңбек медицинасы) мәселелері бойынша әдістемелік және консультативтік көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Медициналық көмектің барлық деңгейінде дәлелді тәжірибе негізінде кәсіптік аурулары бар пациенттерді емдеу жоспарының тиімділігін бағалау дағдылары. 2. Тәуекелдерді бағалау және медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасын жоғары деңгейде қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдану дағдылары. 3. Денсаулық сақтау ұйымдарының кәсіби патологиялық кабинеттерінің қызметін үйлестіру дағдылары. 4. Кәсіби жарамдылықтың күрделі және қарама-қайшы істеріне сараптаманы ұйымдастыру және жүргізу, сот органдарының талабы бойынша сараптама жұмыстарына қатысу дағдылары. 5. Аумақтық денсаулық сақтау ұйымдарын тарта отырып, жетекшілік ететін аймақта кәсіптік патологиясы бар пациенттерді медициналық оңалту мониторингін жүргізу дағдылары. 6. Кәсіптік патология кабинеті жұмысының көрсеткіштерін жүйелі талдау дағдылары, есепті нысандар бойынша аймақ бойынша кәсіптік сырқаттанушылық туралы ақпаратты тоқсан сайын және жыл сайын денсаулық сақтау басқармасының облыстық штаттан тыс кәсіптік патологияна және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің бас штаттан тыс кәсіптік патологияна ұсыну.

		<p>7. Жетекшілік ететіндердің жүргізілген мерзімдік медициналық тексерулердің қорытынды актілері бойынша есептерді жыл сайынғы талдау дағдылары.</p> <p>8. Бекітілген аумақтың медициналық ұйымдарының зиянды, ерекше зиянды және қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істейтін адамдарды медициналық тексеру сапасын бақылау дағдылары.</p> <p>9. Санэпидстанцияның санитарлық дәрігерлерімен бірлесіп, алдын ала және мерзімді тексерулердің нәтижелерін талдау және өндірістік аурушандық пен жарақаттануды төмендету бойынша қажетті емдік-профилактикалық шараларды әзірлеу дағдылары.</p> <p>10. Еңбек патологиясы (еңбек медицинасы), еңбек гигиенасы және медициналық экология мәселелері мен мәселелері бойынша конгресстерді, конференцияларды, симпозиумдарды және кеңестерді ұйымдастыруға және өткізуге қатысу дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіптік патологияның өзекті мәселелерін көру, жүйелі білімі. 2. Кәсіби қызмет саласындағы қолданбалы сипаттағы прогрессивті білімі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: «Еңбек медицинасы (кәсіби патология)» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Дағды 1: Сараптамалық қызметті жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Еңбек медицинасы (кәсіби патология)» мамандығы бойынша стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама жүргізу дағдылары . 2. «Еңбек медицинасы (кәсіби патология)» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды қарастыру дағдылары . 3. «Еңбек медицинасы (кәсіби патология)» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру дағдылары . <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама жүргізу әдістерін білуі . 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды қарау ережелерін білуі . 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқауларды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру ережелерін білуі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Кәсіби патология қызметі саласында жаңа технологияларды ұйымдастыру және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа технологияларды қолдану арқылы кәсіби патология дәрігерлердің жұмыс жағдайын ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңа технологияларды ақпараттық іздеу дағдысы. 2. Денсаулық сақтау технологияларының артықшылықтарын SWOT талдау дағдысы. 3. Денсаулық сақтау технологиясын бағалауды жүргізуді білуі. 4. Денсаулық сақтау технологияларын практикалық қолдану дәлелдерін табу дағдысы 5. Жаңа технологияларды қолдана отырып, дәрігер іс-әрекетіне процесстік көзқарасты ұйымдастыру дағдысы. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаны білуі.

		2. Денсаулық сақтау технологиясын бағалауды білуі. 3. Инновациялық техника мен технологияларды ұйымдастырудың ғылыми тәсілдерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Кәсіби патология дәрігерлерінің жұмысына жаңа технологияларды енгізу		Машықтар: 1. Технологияларды енгізу шарттарын талдау дағдылары 2. Медициналық ұйымдар үшін денсаулық сақтау технологияларын жаңарту дағдылары 3. Пәнаралық дағдылар. 4. Медициналық ұйымда денсаулық сақтау технологияларын енгізуді білу. Білімдер: 1. Денсаулық сақтауда технологияларды енгізу негіздерін білуі. 2. Денсаулық сақтауды басқарудағы процесстік тәсілді білуі. 3. Денсаулық сақтау технологияларын енгізудің ғылыми-әдістемелік тәсілдерін білуі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында кәсіптік патология кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29912 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Кәсіби патологияның тағылымдамашы дәрігер

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігінің
Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің «Денсаулық сақтау» даярлау
бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа
39-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Психиатрия (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт Денсаулық сақтау кадрларын бағалау, аттестаттау, сертификаттау және біліктілігін растау, даярлау және мамандандыру үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы:

1) қызметкерлер – саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды жоспарлау және мансаптық ілгерілету үшін пайдалануға арналған;

2) жұмыс берушілер – қызметкерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, персоналды жалдау және аттестаттау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу үшін және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері.

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган.

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар.

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу.

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға.

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі.

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға.

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені.

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі.

10) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері.

11) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Психиатрия (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101053

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті және мамандандырылған медициналық көмек көрсетуге, оның ішінде профилактиканы, диагностиканы, емдеуді, оңалтуды, психиатрия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама

жасауға қойылатын талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер психиатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.1 Дәрігер нарколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.1 Балалар психиатры дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.1 Дәрігер психотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.1 Дәрігер сексопатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Дәрігер психиатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.2 Дәрігер нарколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Балалар психиатр дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.2 Дәрігер психотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.3 Дәрігер-психиатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.3 Дәрігер нарколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 12) 7.3 Балалар психиатр дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 13) 7.3 Дәрігер психотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 14) 7.4 Дәрігер сексопатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 15) 7.4 Дәрігер психиатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 16) 7.4 Дәрігер нарколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 17) 7.4 Балалар психиатр дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 18) 7.4 Дәрігер психотерапевт ересектердің, балалардың - 7 СБШ-нің деңгейі
- 19) 7.2 Дәрігер сексопатолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 20) 7.3 Дәрігер сексопатолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-011		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер психиатр		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Психиатрия" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен психикалық және мінез-құлық бұзылыстары кезінде пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы жұмыстарын жүргізеді.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының диагностикасы. Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересек және бала жастағы пациенттерді емдеу. Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересектер мен бала жастағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағ-	Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жайкүйін бағалау, шағымдарды, анамнестикалық мәліметтерді жинау, пси-	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің қадағалауымен психиатриялық сұхбат жүргізе білу. Тәлімгердің қадағалауымен психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтай білу. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық мәртебені бағалау және сипаттай білу.

<p>дайда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының диагностикасы.</p>	<p>хопатологиялық, неврологиялық және физикалық тексеру жүргізу, қолда бар медициналық құжаттаманы зерделеу, қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындау.</p>	<p>4. Тәлімгердің қадағалауымен соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалай білу.</p> <p>5. Тәлімгердің қадағалауымен қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындай білу.</p> <p>6. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті тексеру жоспарын анықтай білу.</p> <p>7. Тәлімгердің қадағалауымен қажетті диагностикалық іс-шараларды жүргізе білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының белгілері мен синдромдарын, оның ішінде жас ерекшеліктері белгілеріне және бала жастағы синдромдарына арналған «спецификалық» белгілерді білу.</p> <p>2. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін (электроэнцефалография, реоэнцефалография, эхоэнцефалография, краниография, пневмоэнцефалография, ангиография, компьютерлік томография және тағы басқа), зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу.</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен алдын-ала нозологиялық диагноз қоя білу.</p> <p>4. Тәлімгердің қадағалауымен ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктемесінің өлшемшарттарына, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалай білу.</p> <p>5. Тәлімгердің қадағалауымен түпкілікті клиникалық диагнозды негіздей отырып, сараланған диагностика жүргізе білу.</p> <p>6. Тәлімгердің қадағалауымен медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдей білу.</p> <p>7. Тәлімгердің қадағалауымен диагноз қою (растау).</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу.</p> <p>2. Органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық ауытқулардың клиникасын, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>3. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>4. Шизофренияның, шизотиптік және сандырақ ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>5. Аффективті көңіл-күй ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>6. Стреске байланысты және соматоформалық ауытқулардың клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p>

		<p>7. Физиологиялық ауытқулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдарының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>8. Ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>9. Ақыл-ой кемістігінің клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>10. Психологиялық дамудың бұзылуының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу, әдетте балалар мен жасөспірім жаста басталатын мінез-құлық және эмоционалдық ауытқуларды білу.</p> <p>11. Аурулардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулық саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>12. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдеуді білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересек және бала жастағы пациенттерді емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен келесі психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын емдеуді тағайындау және бақылай білу: органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық ауытқулар, психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулар, шизофрения, шизотиптік және сандырақтық ауытқулар, көңіл-күйдің аффективті ауытқулары, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық ауытқулар, физиологиялық ауытқулармен байланысты мінез-құлықтық синдромдары және физикалық факторлар, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлықтық ауытқу, ақыл-ой кемістігі, психологиялық дамудың ауытқуы, әдетте балалар мен жасөспірім жаста басталатын мінез-құлықтық және эмоционалдық ауытқулар.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен пациенттің жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бала жастағы органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық ауытқулардың клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. Балалар мен жасөспірімдерде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулар. Шизофрения және жасөспірімдердің шизофрениясы, шизотиптік және сандырақтық ауытқулар. Балалар мен жасөспірімдерге тән көңіл-күйдің аффективті ауытқулары. Балалар мен жасөспірімдердегі невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық ауытқулар. ТЖ аймағындағы балалардағы (оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балалардағы) психикалық ауытқулардың ерекшеліктері. Балалар мен жасөспірімдердегі жыныстық идентификацияның ауытқулары. Әдетте балалар мен жасөспірім жаста басталатын эмоционалдық ауытқулар мен мінез-құлықтық ауытқулар. Балалардағы психологиялық (психикалық) дамудың ауытқуы. Ақыл-ой кемістігі, дамудың кешігуі. Бала жастағы физиологиялық ауытқулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлықтық синдромдар.</p> <p>2. Балалардың психикалық денсаулығын қорғау саласындағы аурулардың қолданыстағы халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>3. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді емдеудің қағида-даттары мен әдістерін білу.</p>

	<p>4. Психофармакотерапияның қағидаттары мен әдістерін білу.</p> <p>5. Психиатриялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу.</p> <p>6. Психотерапияның қағидаттары мен әдістерін және психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу.</p> <p>7. Клиникалық хаттамаларды білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Динамикалық байқау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің қадағалауымен емдеу процедураларының дұрыстығын қадағалай білу. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті емдеу тәсілдері мен әдістерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ете білу. Тәлімгердің қадағалауымен құрал-саймандар мен аппаратураның дұрыс жұмыс істеуін бақылай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді емдеудің қағидаттары мен әдістерін білу. Психофармакотерапияның қағидаттары мен әдістерін, оның ішінде бала жастағы қағидаттары мен әдістерін білу. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер, оларды тұтыну-дан болған асқынуларды білу. Клиникалық хаттамаларды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересек пациенттерге кезек күттірмейтін медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің қадағалауымен кезек күттірмейтін психиатриялық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды анықтай білу. Тәлімгердің қадағалауымен психиатриядағы келесі жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсете білу: эпилепсиялық мәртебе, фебрильді шизофрения, психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және катерлі нейролептикалық синдромдар), ауыр алкогольдік делирий, жедел дәрілік интоксикация, айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маниакальды күйлер, өмірлік агрессияның, атап айтқанда атипті, ступор күйі көрінісі. Тәлімгердің қадағалауымен балалар психиатриясындағы келесі жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсете білу: эпилепсиялық мәртебе, фебрильді шизофрения, психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және катерлі нейролептикалық синдромдар), жедел дәрілік интоксикация, айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маниакальды күйлер, гебоидофрения, суицидтік мінез-құлық, үзілген суицид әрекеті, ауто-және гетероагрессия, ступор жағдайы (кез келген этиология), ПБЗ қолданған кезде жедел интоксикация, оппозициялық дефицит ауытқуы, анаклитикалық депрессия, анорексия (кахектикалық кезең), соның ішінде нәресте жасындағы анорексия, жедел аффективті (психогендік) реакциялар. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психиатриядағы келесі жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістерін білу: эпилепсиялық мәртебе, фебрильді шизофрения, психо-

		<p>троптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және қатерлі нейролептикалық синдромдар). ауыр алкогольдік делирий. жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маниакальды күйлер. өмірлік агрессияның көрінісі, атап айтқанда атипті, ступор күйі.</p> <p>2. Клиникалық хаттамаларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен халық арасында психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар жүргізе білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халық арасындағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының бастапқы психопрофилактикасының қағидаттары мен әдістерін білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Екінші және үшінші психопрофилактика шеңберінде психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересек пациенттерді динамикалық байқауды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен аумақтық бекіту бойынша динамикалық байқау топтарындағы адамдарды динамикалық байқауды жүзеге асыра білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен кәметке толмаған пациенттердің заңды өкілдерін хабардар ете отырып, пациенттің ауруын, ауырлығын, ағымының түрін және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, профилактикалық іс-шараларды таңдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының , оның ішінде бала жастағы екінші және үшінші психопрофилактикасының қағидаттары мен әдістерін білу. 2. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді, оның ішінде бала жастағы пациенттерді динамикалық байқаудың қағидаттары мен ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересектер мен бала жастағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті жеке оңалту жоспарын жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсетілімдерді анықтай білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін таңдай білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен мүмкіндігі шектеулі балалардың ерекше білім беру қажеттіліктері үшін көрсетілімдерді анықтай білу, девиантты мінез-құлқы бар балаларға арналған арнайы білім беру ұйымдарына тіркеу, үйде/мектепте оқуға арналған көрсетілімдерді анықтау, тьютордың қажеттілігі, медициналық оңалту, медициналық-әлеуметтік оңалту шаралары, балаларға психологиялық-педагогикалық түзету қолдауын ұйымдастыру, МӨМ-ге жолдаманы негіздеу. 4. Тәлімгердің қадағалауымен медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдап, психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерге психологиялық-педагогикалық және түзету көмегіне бағыттай білу.

		<p>5. Тәлімгердің қадағалауымен қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Женілдетілген еңбек жағдайларына, санаториялық-курорттық емдеуге ауыстыру көрсетілімдерін білу. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. Арнайы білім беру бағдарламаларына, үйде оқытуға, тьютордың қажеттілігіне, девиантты мінез-құлқы бар балаларға арналған арнайы білім беру ұйымдарына жіберуге, МӘМ-ге арналған көрсетілімдерді білу. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді түзету, оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Дағды 2: Жоспарға сәйкес қажетті оңалту іс-шараларын жүргізу, олардың тиімділігін бақылау.		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті оңалту жоспарын әзірлей білу. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар адамдарды әлеуметтік-медициналық еңбек ұйымдарына (бөлімшелеріне) жіберуді ресімдей білу. клиникалық тәлімгердің жетекшілігімен пациенттің медициналық оңалту жоспарының орындалуын бақылау және оның тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті оңалту жоспарының алгоритмін білу. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы адамдарды психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар балаларға оңалту және түзету көмегінің барлық түрлеріне жіберу үшін көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білу. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар адамдарды әлеуметтік-медициналық еңбек ұйымдарына (бөлімшелеріне) жіберу үшін көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>үздіксіз кәсіби даму</p> <p>Клиентке бағдарлану</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер-нарколог	
	7	Балалар психиатр-дәрігері	
	7	Дәрігер психотерапевт	
7	Дәрігер сексопатолог		
10. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер нарколог»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-010		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер нарколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер "біліктілігі" Наркология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Психиатрия" мамандығы шеңберінде 7.2 кіші деңгейде алдыңғы жұмыс тәжірибесі 5 жылдан кем емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланысы:	"Психиатрия" мамандығы шеңберінде "Наркология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен заттарды қолданумен байланысты психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда пациенттерде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының диагностикасы. Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді емдеу. 	

		<p>3. Тәлімгердің қадағалауымен ересектер арасында психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу.</p> <p>4. Тәлімгердің қадағалауымен психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
<p>Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда пациенттерде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының диагностикасы.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жай-күйін бағалау, шағымдарды, анамнестикалық мәліметтерді жинау, психопатологиялық, анамнестикалық мәліметтерді жинау, психопатологиялық, неврологиялық және физикалық тексеру жүргізу, қолда бар медициналық құжаттаманы зерделеу, қосымша тексерулер тағайындау және бейінді мамандардың консультациялары.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен психиатриялық сұхбат жүргізу, есірткі анамнезін жинай білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтай білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық мәртебені бағалау және сипаттай алу. 4. Тәлімгердің қадағалауымен соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалай білу. 5. Тәлімгердің қадағалауымен қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындай білу. 6. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті тексеру жоспарын анықтай білу. 7. Тәлімгердің қадағалауымен қажетті диагностикалық іс-шараларды жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының белгілері мен синдромдарын білу. 2. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу. 3. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін (электроэнцефалография, реоэнцефалография, эхоэнцефалография, краниография, пневмоэнцефалография, ангиография, компьютерлік томография және тағы басқа), зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен алдын-ала нозологиялық диагноз қоя білу. 4. Тәлімгердің қадағалауымен ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің өлшемшарттарына, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалай білу. 5. Тәлімгердің қадағалауымен түпкілікті клиникалық диагнозды негіздей отырып, сараланған диагностика жүргізе білу. 6. Клиникалық тәлімгердің басшылығымен медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдей білу. 7. Тәлімгердің қадағалауымен диагноз қою (растау).
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу.

		<ol style="list-style-type: none"> 2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық ауытқулардың клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 3. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 4. Шизотиптік және сандырақтық ауытқулардың клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 5. Афективті көңіл-күй ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 6. Невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық ауытқулардың клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 7. Физиологиялық ауытқулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдарының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 8. Ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 9. Ақыл-ой кемістігінің клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 10. Балалар мен жасөспірімдерде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 11. 10-шы қайта қарау ауруларының халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулық саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. 12. Медициналық құжаттаманы ресімдеу, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдеу ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау .</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен алкогольді, опиоидтарды, каннабиноидтарды, кофеин мен ЖПЗ, галлюциногендер, темекі, ұшпалы еріткіштерді қоса алғандағы басқа да стимуляторларды қолданумен байланысты жедел интоксикация, тоқтату және тәуелділік синдромы кезіндегі, сондай-ақ есірткіні және басқа психикаға белсенді әсер ететін заттарды бірге тұтыну нәтижесіндегі емдеуді тағайындау және бақылау. 2. Тәлімгердің қадағалауымен алкогольді, опиоидтарды, каннабиноидтарды, кофеин мен ЖПЗ, галлюциногендер, темекі, ұшпалы еріткіштерді қоса алғандағы басқа да стимуляторларды тұтырудан болған жедел интоксикация, тоқтату және тәуелділік синдромы кезіндегі, сондай-ақ есірткіні және басқа психикаға белсенді әсер ететін заттарды бірге тұтыну нәтижесіндегі емдеуді тағайындау және бақылау. 3. Тәлімгердің қадағалауымен пациенттің жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді емдеудің қағидағтары мен әдістерін білу

	<p>2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының психофармакотерапиясының қағидаттары мен әдістерін білу</p> <p>3. Наркологиялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу.</p> <p>4. Психотерапияның қағидаттары мен әдістерін және психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу</p> <p>5. Клиникалық хаттамаларды білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Динамикалық байқау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің қадағалауымен емдеу процедураларының дұрыстығын бақылай білу. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті емдеу тәсілдері мен әдістерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ете білу. Тәлімгердің қадағалауымен құрал-саймандар мен аппаратураның дұрыс жұмыс істеуін бақылай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді емдеудің қағидаттары мен әдістерін білу Психофармакотерапияның қағидаттары мен әдістерін білу. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер, оларды тұтынудан болған асқынуларды білу. Клиникалық хаттамаларды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересек пациенттерге кезек күттірмейтін медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің қадағалауымен наркологиялық пациенттерге кезек күттірмейтін көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды анықтай білу Тәлімгердің қадағалауымен наркологиядағы келесі жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсете білу: жедел интоксикация, улану және психоактивті заттардың артық дозалануы, эпилептикалық мәртебе. психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және қатерлі нейролептикалық синдромдар). ауыр алкогольдік делирий. жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маниакальды күйлер. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Наркологиядағы келесі жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістерін білу: жедел интоксикация, улану және психоактивті заттардың артық дозалануы, эпилептикалық мәртебе. психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және қатерлі нейролептикалық синдромдар). ауыр алкогольдік делирий. жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маниакальды күйлер. Клиникалық хаттамаларды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.

Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің қадағалауымен ересектер арасында психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу.	Дағды 1: Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.	Машықтар: 1. Тәлімгердің қадағалауымен халық арасында психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар жүргізе білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Екінші және үшінші психопрофилактика шеңберінде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересек пациенттерге динамикалық байқауды ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Тәлімгердің қадағалауымен аумақтық бекіту бойынша динамикалық байқау топтарындағы адамдарды динамикалық байқауды жүзеге асыра білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен пациенттің ауруын, ауырлығын, ағымының түрін және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, профилактикалық шараларды тандай білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	Білімдер: 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының екінші және үшінші психопрофилактикасының қағидаттары мен әдістерін білу. 2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді динамикалық байқаудың қағидаттары мен ерекшеліктерін білу.
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің қадағалауымен психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті жеке оңалту жоспарын әзірлеу.	Машықтар: 1. Тәлімгердің қадағалауымен психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған. 2. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге медициналық-әлеуметтік және еңбекті оңалту әдістерін тандай білу 3. Тәлімгердің қадағалауымен қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Жоспарға сәйкес қажетті оңалту іс-шараларын жүргізу, олардың тиімділігін бақылау.	Машықтар: 1. Тәлімгердің қадағалауымен психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті оңалту жоспарын әзірлей білу.

		<p>2. Тәлімгердің қадағалауымен психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар адамдарды медициналық-әлеуметтік оңалтудан өтуге жіберуді ресімдей білу.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті медициналық-әлеуметтік оңалту жоспарының орындалуын бақылау және оның тиімділігін бағалай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті оңалту жоспарының алгоритмін білу</p> <p>2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар адамдарды медициналық-әлеуметтік оңалту бағдарламасына жіберу үшін көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>клиентке бағдарлану</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер психиатр
	7	Балалар психиатр дәрігері
	7	Дәрігер психотерапевт
		Дәрігер нарколог
11. Кәсіптің карточкасы «7.1 Балалар психиатры дәрігері»:		
Топтың коды:	2212-8	
Қызмет атауының коды:	2212-8-003	
Кәсіптің атауы:	7.1 Балалар психиатры дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары		

бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Балалар психиатриясы" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Психиатрия (ересектер)" мамандық бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі СБШ 7.2 кіші деңгейінде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Балалар психиатриясы" мамандығы "Ересектер психиатриясы" мамандығы бойынша "Балалар психиатрия" сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. АТәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының диагностикасы. 2. Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді емдеу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен балалар арасында психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу. 4. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: АТәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының диагностикасы.	Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жағдайын бағалау. Шағымдарды, анамnestикалық мәліметтерді жинау, клиникалық-психопатологиялық, неврологиялық және соматикалық тексеру әдістерін жүргізу. қолда бар медициналық құжаттаманы зерделеу.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен психиатриялық сұхбат (психиатриялық әңгіме) жүргізе білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен мәліметтер жинай білу (объективті және субъективті анамнез, катамнез), кәмететке толмаған адамның заңды өкілдерімен әңгімелесу жүргізу. 3. Балалар мен жасөспірімдерге тән клиникалық-психопатологиялық «жас ерекшеліктеріне тән» кешендерді оқшаулай білу. 4. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық мәртебені бағалау және сипаттай білу. 5. Тәлімгердің қадағалауымен соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалау және сипаттай білу. 6. Тәлімгердің қадағалауымен тәлімгердің бақылауымен бейінді мамандарға қосымша тексерулер мен консультациялар тағайындай білу. 7. Логопед және дефектолог, медициналық психолог, медициналық генетик қорытындысының мәнін түсіне білу. 8. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті тексеру жоспарын анықтай білу. 	

		<p>органикалық сараланған диагностикасын білу. балалар мен жасөспірімдерде психикаға белсенді әсер етегін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулар. шизофрения және жасөспірімдердің шизофрениясы, шизо-типтік және сандырақтық ауытқулар. балалар мен жасөспірімдерге тән көңіл-күйдің аффективті ауытқулары. балалар мен жасөспірімдердегі невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық ауытқулар. ТЖ аймағындағы балалардағы психикалық ауытқулардың ерекшеліктері (оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балаларда), балалар мен жасөспірімдердегі жыныстық сәйкестендіру ауытқулары. әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын эмоционалдық ауытқулар мен мінез-құлықтық ауытқулар. балалардағы психологиялық (психикалық) дамудың ауытқуы. ақыл-ой кемістігі, дамудың кешігуі. бала жастағы физиологиялық ауытқулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлықтық синдромдар.</p> <p>3. Балалардың психикалық денсаулығын қорғау саласындағы аурулардың қолданыстағы халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>4. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде білу.</p> <p>5. Балаларға мамандандырылған психиатриялық көмек көрсетуді ұйымдастыру үшін НҚА мен нұсқаулық хаттарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Аурудың клиникалық көрінісіне, бала жастағы пациенттің жеке (жас) ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау. Клиникалық тәлімгердің басшылығымен.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен бала жастағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларында емдеуді тағайындау және бақылау мүмкіндігі: органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық ауытқулар. заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулар. шизофренияның балалар түрі, жасөспірімдердегі шизофрения. шизотиптік және сандырақтық ауытқулар. балалар және жасөспірім жастағы аффективті көңіл-күйдің бұзылуы. патологиялық жыныстық жетілу дағдарысы, невротикалық, стресске байланысты және бала жастағыларға «тән» соматоформалық ауытқулар, психологиялық (психикалық даму) ауытқулары. әдетте бала және жасөспірім жастан басталатын эмоционалды және мінез-құлықтық ауытқулар. ақыл-ойдың артта қалуы. психикалық және сөйлеу дамуының кешігу нұсқалары. инфантилизм. балалардағы жыныстық идентификацияның бұзылуы.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен пациенттің жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізе білу.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті динамикалық бақылау, қолдау терапиясы және оңалту шаралары кезінде балалар психиатриялық қызметінің амбулаториялық және стационарлық буынының сабақтастығын ұйымдастыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психиатриялық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттер үшін емдеу қағидаттары мен әдістерін, дозаларды жеке тандауды білу.</p> <p>2. Балалар психофармакотерапиясының қағидаттары мен әдістерін білу.</p> <p>3. Бала жастағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларына көмек көрсетудің клиникалық хаттамалары мен стандарттарын білу.</p> <p>4. Балалардың психиатриялық практикасында қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдерін, бала жастағы қолданғанда ықтимал жанама әсерлерін білу.</p> <p>5. Психотерапияның қағидаттары мен әдістерін және балалар және жасөспірім жастағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу.</p>
		Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Динамикалық байқау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен динамикалық байқау кезеңінде емдеу процедураларының дұрыстығын бақылай білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен кәмелетке толмаған пациенттің заңды өкіліне емдеудің әдістері мен тәсілдерін, сондай-ақ комплаенс жасау мақсатында пайдаланылатын медициналық мақсаттағы құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлай білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен құрал-саймандар мен аппаратураның дұрыс жұмыс істеуін бақылай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді емдеудің қағидаттары мен әдістерін білу. 2. Бала жастағы психофармакотерапия, фармакогенетика қағидаттары мен әдістерін білу. 3. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер, оларды тұтыну-дан болған асқынуларды, балалар психиатриясындағы жеке терапия негіздерін білу. 4. Бала жастағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық хаттамаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Клиникалық тәлімгердің басшылығымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар балаларға кезек күттірмейтін медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен кезек күттірмейтін түрде психиатриялық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды анықтай білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен клиникалық хаттамаларға, балалар психиатриясындағы клиникалық нұсқаулықтарға сәйкес бірқатар психикалық жағдайларға кезек күттірмейтін көмек көрсете білу: эпилепсиялық мәртебе. фебрильді шизофрения. психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және қатерлі нейролептикалық синдромдар). жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маниакальды күйлер. гебоидофрения, суицидтік мінез-құлық, үзілген суицид әрекеті, ауто-және гетеро-агрессия, ступор жағдайы (кез келген этиология), ПБЗ қолданған кезде жедел интоксикация, оппозициялық дефицит ауытқулары. анаклитикалық депрессия. анорексия (кахектикалық кезең), соның ішінде нәрестелік анорексия, жедел аффективті (психогендік) реакциялар. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар психиатриясында кезек күттірмейтін көмек көрсетудің, ұйымдастырудың қағидаттары мен әдістерін білу: эпилепсиялық мәртебе. фебрильді шизофрения. психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және қатерлі нейролептикалық синдромдар). жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маниакальды күйлер. депрессиялық ауытқу, суицидтік мінез - құлықтың қалыптасу кезеңдері, ступор жағдайы, тамақтанудың бұзылуы-анорексия (оның ішінде нәрестелерде). 2. Бала жастағы психикалық ауытқуларға арналған клиникалық хаттамаларды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	Машықтар:

Тәлімгердің қадағалауымен балалар арасында психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу.	Клиникалық тәлімгердің басшылығымен бастапқы психопрофилактика, балалар арасында санитарлық-ағарту жұмыстары, кәмелетке толмағандардың заңды өкілдері бойынша іс-шаралар өткізу.	<p>1. Тәлімгердің қадағалауымен балалар арасында психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар жүргізе білу.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен балалар арасында санитарлық ағартуды және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе (кәмелетке толмағандардың заңды өкілдерімен, білім беру мекемелерінде қарым-қатынас жасау арқылы) білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Балалар мен кәмелетке толмағандардың заңды өкілдері арасындағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының бастапқы психопрофилактикасының қағидаттары мен әдістерін білу.</p> <p>2. Бала жастағылардың (заңды өкілдерінің) санитарлық ағартуын ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.</p> <p>3. Білім беру, әлеуметтік қызмет ұйымдарымен ведомствоаралық өзара іс-қимылды ұйымдастыру қағидаттарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Клиникалық тәлімгердің басшылығымен екінші және үшінші психопрофилактика шеңберінде психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді динамикалық байқауды ұйымдастыру.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен аумақтық бекіту бойынша Динамикалық байқау топтарындағы бала жастағы адамдарды динамикалық байқауды жүзеге асыра білу.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен ауруын, ауырлығын, ағымының түрін және бала жастағыпациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, профилактикалық іс-шараларды таңдау және жүргізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының екінші және үшінші психопрофилактикасының қағидаттары мен әдістерін білу.</p> <p>2. Қолдау терапиясының кезеңдерінде психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді динамикалық байқаудың қағидаттары мен ерекшеліктерін білу, ауруханаға жатқызу санының төмендеуі, ремиссия мерзімінің ұзаруы және ұстама аралық кезеңдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Клиникалық тәлімгердің басшылығымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациентке арналған жеке оңалту жоспарын әзірлеу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен мүмкіндігі шектеулі балалардың ерекше білім беру қажеттіліктері үшін көрсетілімдерді анықтай білу, девиантты мінез-құлқы бар балаларға арналған арнайы білім беру ұйымдарына тіркеу, үйде /мектепте оқуға арналған көрсетілімдерді анықтау, тьютордың қажеттілігі, медициналық оңалту, медициналық-әлеуметтік оңалту шаралары, балаларға психологиялық-педагогикалық түзету қолдауын ұйымдастыру, МӘМ-ге жолдаманы негіздеуді білу.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік оңалту әдістерін таңдай білу және психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерге психологиялық-педагогикалық және түзету көмегіне бағыттай білу.</p> <p>3.Тәлімгердің қадағалауымен қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Арнайы білім беру бағдарламаларына, үйде оқытуға, тьютордың қажеттілігіне, девиантты мінез-құлқы бар балаларға арналған арнайы білім беру ұйымдарына жіберуге, МӘМ-ге арналған көрсетілімдерді білу.</p> <p>2. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді түзету, оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу.</p>

		3. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар балаларға медициналық-әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық, түзету, оңалту көмегін көрсету саласындағы тиісті НҚА және өзге де регламенттеуші құжаттарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Жоспарға сәйкес қажетті оңалту іс-шараларын жүргізу, клиникалық тәлімгердің басшылығымен олардың тиімділігін бақылау.	Машықтар: 1. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациентті медициналық-әлеуметтік және медициналық оңалту жоспарын әзірлей білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы адамның оңалту және түзету іс-шараларына жолдамасын ресімдей білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен бала жастағы пациентті медициналық оңалту жоспарының орындалуын бақылау және оның тиімділігін бағалай білу.
		Білімдер: 1. Бақылау, оңалту, медициналық-әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық түзету алгоритмін, психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациентті білу. 2. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы адамдарды психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар балаларға оңалту және түзету көмегінің барлық түрлеріне жіберу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер нарколог
	7	Дәрігер психиатр
	7	Дәрігер психотерапевт
		Дәрігер сексопатолог
12. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер психотерапевт»:		
Топтың коды:	2212-8	
Қызмет атауының коды:	2212-8-012	

Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер психотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) дәрігер-тағылымдамашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Психотерапия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Психиатрия" мамандық бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі СБШ 7.2 кіші деңгейінде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Біліктілікті арттыру. Мәлімделген мамандық бойынша маман сертификаты.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез құлық бұзылыстарының диагностикасы. 2. Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді психотерапиялық емдеу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының алдын алу. 4. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда ересек және бала жастағы паци-	Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жай-күйін бағалау, шағымдарды, анамнестикалық мәліметтерді жинау, психопатологиялық, неврологиялық және физикалық тексеру жүргізу, қолда бар медициналық құ-	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен психотерапиялық сұхбат жүргізу мүмкіндігі. 2. Тәлімгердің қадағалауымен психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтай білу. 3. Тәлімгер ставниктің қадағалауымен психикалық мәртебені бағалау және сипаттау мүмкіндігі. 4. Тәлімгердің қадағалауымен соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалау мүмкіндігі. 	

<p>енттердегі психикалық және мінез құлық бұзылыстарының диагностикасы.</p>	<p>жаттаманы зерделеу, қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындау.</p>	<p>5. Тәлімгердің қадағалауымен қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындау мүмкіндігі.</p> <p>6. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті тексеру жоспарын анықтай білу.</p> <p>7. Тәлімгердің қадағалауымен қажетті диагностикалық іс-шараларды жүргізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының белгілері мен синдромдарын жас ерекшеліктеріне және балалық шақ синдромдарына дәл "спецификалық" білу.</p> <p>2. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін (электроэнцефалография, реоэнцефалография, эхоэнцефалография, краниография, пневмоэнцефалография, ангиография, компьютерлік томография және т.б.), зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу.</p> <p>4. Психотерапиядағы негізгі бағыттар мен әдіснаманы білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен алдын-ала нозологиялық диагноз қою мүмкіндігі.</p> <p>4. Тәлімгердің қадағалауымен ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің критерийлеріне, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау мүмкіндігі.</p> <p>5. Тәлімгердің қадағалауымен түпкілікті клиникалық диагнозды негіздей отырып, дифференциалды диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>6. Тәлімгердің қадағалауымен медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдей білу.</p> <p>7. Тәлімгердің қадағалауымен диагноз қою (растау) мүмкіндігі.</p> <p>8. Тәлімгердің қадағалауымен әртүрлі психикалық және мінез құлық бұзылыстарында психотерапиялық мақсаттарды анықтау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу.</p> <p>2. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>3. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, заттарды қолдану салдарынан психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>4. Клиникалық көріністі, этиология мен патогенезді, диагностикалық критерийлерді, шизофренияның дифференциалды диагностикасын, шизотиптік және сандырақтық бұзылуларды білу.</p> <p>5. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, аффективті көңіл-күй бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>6. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен алдын-ала нозологиялық диагноз қою мүмкіндігі.</p> <p>4. Тәлімгердің қадағалауымен ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің критерийлеріне, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау мүмкіндігі.</p> <p>5. Тәлімгердің қадағалауымен түпкілікті клиникалық диагнозды негіздей отырып, дифференциалды диагностика жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>6. Тәлімгердің қадағалауымен медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдей білу.</p> <p>7. Тәлімгердің қадағалауымен диагноз қою (растау) мүмкіндігі.</p> <p>8. Тәлімгердің қадағалауымен әртүрлі психикалық және мінез құлық бұзылыстарында психотерапиялық мақсаттарды анықтау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу.</p> <p>2. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>3. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, заттарды қолдану салдарынан психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>4. Клиникалық көріністі, этиология мен патогенезді, диагностикалық критерийлерді, шизофренияның дифференциалды диагностикасын, шизотиптік және сандырақтық бұзылуларды білу.</p> <p>5. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, аффективті көңіл-күй бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>6. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу.</p>

		<p>7. Физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдарының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық критерийлерін, дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>8. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>9. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ақыл-ой кемістігінің дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>10. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, психологиялық дамудың бұзылуының дифференциалды диагностикасын, әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын мінез-құлық және эмоционалдық бұзылуларды білу.</p> <p>11. 10-шы қайта қарау ауруларының халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулық саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>12. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде білу.</p> <p>13. Өртүрлі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарындағы психотерапиялық араласудың ерекшеліктерін білу.</p> <p>14. Клиникадағы психотерапия негіздерін білу;</p> <p>15. Психотерапия түрлерін білу;</p> <p>16. Рационалды психотерапияны білу, оны қолдану саласы;</p> <p>17. Топтық психотерапияның ерекшелігі мен формасын білу;</p> <p>18. Гипноздық күйге, гипноздық күйдің кезеңдеріне, олардың объективті және субъективті критерийлеріне кіріспе әдістерін білу;</p> <p>19. Балалар мен жасөспірімдер психотерапиясының жалпы принциптері мен ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің қадағалауымен амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді психотерапиялық емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен келесі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарында емдеуді тағайындау және бақылау мүмкіндігі: органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулар, заттарды қолдану салдарынан болатын психикалық және мінез-құлық бұзылыстары, шизофрения, шизотиптік және сандырақтық бұзылулар, көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар, физиологиялық бұзылулармен байланысты мінез-құлық синдромдары және физикалық факторлар, ересектердегі жетілген тұлғаның және мінез-құлықтың бұзылуы, ақыл-ой кемістігі, психологиялық дамудың бұзылуы, мінез-құлық және эмоционалдық бұзылулар, әдетте балалар мен жасөспірімдерде басталады.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық денсаулықтың әртүрлі бұзылуларында психотерапиялық мақсаттарды анықтау.</p> <p>4. Тәлімгердің қадағалауымен психотерапиялық араласу жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық дифференциалды диагностиканы, соның ішінде Балалық шақтың симптоматикалық, психикалық бұзылыстарын білу. балалар мен жасөспірімдерде психоактивті заттарды қолдануға байланысты психикалық және мінез-құлық бұзылыстары. шизофрения және жасөспірімдердің шизофрениясы, шизотип-</p>

		<p>тік және сандырақтық бұзылыстары. балалар мен жасөспірімдерге тән көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары. балалар мен жасөспірімдердегі невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар. ТЖ аймағындағы балалардағы психикалық бұзылулардың ерекшеліктері (оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балаларда). балалар мен жасөспірімдердегі жыныстық сәйкестендірудің бұзылуы. әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын эмоционалдық бұзылулар мен мінез-құлық бұзылыстары. балалардағы психологиялық (психикалық) дамудың бұзылуы. ақыл-ой кемістігі, дамудың кешігуі. балалық шақтағы физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдары.</p> <p>2. Балалардың психикалық денсаулығын қорғау саласындағы аурулардың қолданыстағы халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу</p> <p>3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>4. Психотерапия мен психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>5. Психиатриялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі класстарын, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу.</p> <p>6. Психотерапияның принциптері мен әдістерін және психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу.</p> <p>7. Клиникалық хаттамаларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
	<p>Дағды 2:</p> <p>Динамикалық бақылау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен психотерапиялық араласулардың дұрыстығын бақылау мүмкіндігі.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен пациентті емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>2. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін, оның ішінде балалық шақта білу.</p> <p>3. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды білу.</p> <p>4. Психотерапияның негізгі әдістерін білу</p> <p>5. Клиникалық хаттамаларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің қадағалауымен ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының алдын алу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау..</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен халық арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар жүргізе білу.</p> <p>2. Тәлімгердің қадағалауымен халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халық арасындағы психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқасты жеке оңалту жоспарын жасау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің қадағалауымен жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. 2. Тәлімгердің қадағалауымен психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттерге еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін таңдай білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдап, психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерге психологиялық-педагогикалық және түзету көмегіне бағыттай білу. 4. Тәлімгердің қадағалауымен қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді білу. 2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. 3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерді түзету, оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. 4. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер психиатр
	7	Балалар психиатр дәрігері
	7	Дәрігер нарколог
		Дәрігер сексопатолог
13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер сексопатолог»:		
Топтың коды:	2212-8	

Қызмет атауының коды:	2212-8-013		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер сексопатолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) дәрігер-тағылымдамашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Сексопатология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде. "Психиатрия" мамандық бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі СБШ 7.2 кіші деңгейінде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Психиатрия" мамандығы бойынша "Сексопатология" сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің басшылығымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда пациенттердегі жыныстық бұзылулардың диагностикасы. 2. Тәлімгердің басшылығымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда жыныстық бұзылулары бар науқастарды емдеу. 3. Тәлімгердің басшылығымен халық арасында жыныстық бұзылулардың алдын алу. 4. Тәлімгердің басшылығымен жыныстық бұзылулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалту. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің басшылығымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда пациенттердегі	Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматоневрологиялық жай-күйін бағалау, шағымдарды, анамнестикалық мәліметтерді жинау, сексологиялық тексеру жүргізу, бар медициналық құжаттаманы зерделеу, қосымша тексе-	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің басшылығымен сексологиялық тексеру жүргізу мүмкіндігі. 2. Тәлімгердің басшылығымен психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтай білу. 3. Тәлімгер станиктің басшылығымен психикалық мәртебені бағалау және сипаттау мүмкіндігі. 4. Тәлімгердің басшылығымен соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалау мүмкіндігі. 	

<p>жыныстық бұзылулардың диагностикасы.</p>	<p>рулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындау.</p>	<p>5. Тәлімгердің басшылығымен бейінді мамандардың қосымша тексерулері мен консультацияларын тағайындай білу.</p> <p>6. Тәлімгердің жетекшілігімен пациентті тексеру жоспарын анықтай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының белгілері мен синдромдарын білу.</p> <p>2. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Сексологиялық зерттеу әдісін білу.</p> <p>4. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін, зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Алынған нәтижелерді интерпретациялау, синдромдық және нозологиялық диагноздарды, оның ішінде жыныстық бұзылуды қою, қажетті медициналық құжаттарды ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің жетекшілігімен зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>2. Тәлімгердің жетекшілігімен психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу.</p> <p>3. Тәлімгердің жетекшілігімен жыныстық бұзылыстың алдын-ала нозологиялық диагнозын қазіргі АЖХ сәйкес қою мүмкіндігі.</p> <p>4. Тәлімгердің жетекшілігімен түпкілікті клиникалық диагнозды негіздей отырып, дифференциалды диагностика жүргізе білу.</p> <p>5. Тәлімгердің басшылығымен медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жыныстық бұзылулары бар науқастардағы психикалық жағдайдың синдромдық біліктілігін білу.</p> <p>2. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, психикалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын 10-шы қайта қарау ауруларының халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулықты қорғау саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>3. Өртүрлі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарындағы жыныстық бұзылулардың ерекшеліктерін білу.</p> <p>4. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде білу.</p> <p>5. Клиникадағы психотерапия негіздері мен түрлерін білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің басшылығымен амбулаториялық және стационарлық жағдайда жыныстық бұзылулары бар науқастарды емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің жетекшілігімен келесі жыныстық бұзылулармен емдеуді тағайындау және бақылау мүмкіндігі: жыныстық құмарлықтың болмауы немесе тершеңдігі, жыныстық реакцияның болмауы, оргазмдық дисфункция, ерте эякуляция, Бейорганикалық босанудың вагинизмі, Бейорганикалық сипаттағы диспареуния, жыныстық құмарлықтың жоғарылауы.</p> <p>2. Тәлімгердің басшылығымен науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Тәлімгердің басшылығымен жыныстық бұзылулар кезінде психотерапиялық мақсаттарды анықтау.</p>

		<p>4. Тәлімгердің басшылығымен дәрілік және психотерапиялық араласуды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, келесі жыныстық құрылымдардың дифференциалды диагностикасын білу: жыныстық құмарлықтың болмауы немесе жоғалуы, генетикалық реакцияның болмауы, орғазмдық дисфункция, ерте эякуляция, Бейорганикалық вагинизм, Бейорганикалық диспаруния, жыныстық құмарлықтың жоғарылауы. 2. Психикалық денсаулық саласындағы аурулардың қолданыстағы халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және басқа да регламенттелген құжаттарды білу 3. Жыныстық бұзылулары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. 4. Психотерапия мен психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін білу. 5. Психиатриялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу. 6. Психотерапияның принциптері мен әдістерін және жыныстық бұзылуларды емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
	<p>Дағды 2:</p> <p>Динамикалық бақылау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің жетекшілігімен психофармакологиялық және психотерапиялық араласудың дұрыстығын бақылау мүмкіндігі. 2. Тәлімгердің жетекшілігімен пациентті емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ете білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жыныстық бұзылулары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. 2. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін білу. 3. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды білу. 4. Психотерапияның негізгі әдістерін білу 5. Клиникалық хаттамаларды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің басшылығымен халық арасында жыныстық бұзылулардың алдын алу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары, салауатты өмір салтын насихаттау бойынша іс-шаралар өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің жетекшілігімен халық арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының, оның ішінде жыныстық бұзылулардың бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар өткізу қабілеті. 2. Тәлімгердің басшылығымен халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының, оның ішінде жыныстық бұзылулардың бастапқы психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің басшылығымен жыныстық бұзылулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Жыныстық бұзылулары бар науқасты жеке оңалту жоспарын жасау.	Машықтар: 1. Тәлімгердің жетекшілігімен жыныстық бұзылулары бар науқастарға медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдай білу. 2. Тәлімгердің басшылығымен қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Жыныстық бұзылулары бар науқастарды еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. 2. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер психиатр
	7	Балалар психиатр дәрігері
	7	Дәрігер психотерапевт
		Дәрігер нарколог
14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер психиатр»:		
Топтың коды:	2212-8	
Қызмет атауының коды:	2212-8-011	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер психиатр	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары		

бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер психиатр" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді емдеу. Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихатта. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту. Медициналық психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттерге қатысты куәландыру, медициналық сараптама. Суицидтік мінез-құлық кезінде психикалық денсаулық саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы.	Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жай-күйін бағалау, шағымдарды, анамнестикалық мәліметтерді жинау, психопатологиялық, неврологиялық және физикалық тексеру жүргізу, қолда бар медициналық құжаттаманы зерделеу, қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындау..	Мамандықтар: <ol style="list-style-type: none"> Психиатриялық сұхбат жүргізу мүмкіндігі. Психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтау мүмкіндігі. Психикалық мәртебені бағалау және сипаттау қабілеті. Соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалау мүмкіндігі. Бейінді мамандардың қосымша тексерулері мен консультацияларын тағайындау мүмкіндігі. Науқасты тексеру жоспарын анықтау мүмкіндігі. Қажетті диагностикалық шараларды жүргізу мүмкіндігі. 	
		Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының белгілері мен синдромдарын, оның ішінде жасына және балалық шақ синдромдарына арналған "спецификалық" белгілерді білу. 	

		<p>2. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін (электроэнцефалография, реоэнцефалография, эхоэнцефалография, краниография, пневмоэнцефалография, ангиография, компьютерлік томография және басқалар), зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. 2. Психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу. 3. Алдын ала нозологиялық диагноз қою мүмкіндігі. 4. ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің критерийлеріне, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау мүмкіндігі. 5. Соңғы клиникалық диагнозды негіздей отырып, дифференциалды диагностика жүргізу мүмкіндігі. 6. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдеу мүмкіндігі. 7. Диагнозды анықтау (растау) мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу. 2. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу. 3. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, заттарды қолдану салдарынан психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу. 4. Клиникалық көріністі, этиология мен патогенезді, диагностикалық критерийлерді, шизофренияның дифференциалды диагностикасын, шизотиптік және сандырақтық бұзылуларды білу. 5. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, аффективті көңіл-күй бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу. 6. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу. 7. Физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдарының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық критерийлерін, дифференциалды диагностикасын білу. 8. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу. 9. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ақыл-ой кемістігінің дифференциалды диагностикасын білу. 10. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, психологиялық дамудың бұзылуының дифференциалды диагностикасын, әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын мінез-құлық және эмоционалдық бұзылуларды білу.

		<p>11. 10-шы қайта қарау ауруларының халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулық саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>12. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Келесі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарында емдеуді тағайындау және бақылау мүмкіндігі: органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулар, заттарды қолдану салдарынан болатын психикалық және мінез-құлық бұзылыстары, шизофрения, шизотиптік және сандырақтық бұзылулар, көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар, физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдары, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлықтың бұзылуы, ақыл-ой кемістігі, психологиялық дамудың бұзылуы, мінез-құлық және эмоционалды бұзылулар, әдетте балалар мен жасөспірімдерде басталады. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық дифференциалды диагностиканы, соның ішінде Балалық шақтың симптоматикалық, психикалық бұзылыстарын білу. балалар мен жасөспірімдерде психоактивті заттарды қолдануға байланысты психикалық және мінез-құлық бұзылыстары. шизофрения және жасөспірімдердің шизофрениясы, шизотиптік және сандырақтық бұзылыстары. балалар мен жасөспірімдерге тән көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары. балалар мен жасөспірімдердегі невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар. ТЖ аймағындағы балалардағы психикалық бұзылулардың ерекшеліктері (оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балаларда). балалар мен жасөспірімдердегі жыныстық сәйкестендірудің бұзылуы, эмоционалды және мінез-құлық бұзылыстары әдетте балалық және жасөспірім кезінен басталады. балалардағы психологиялық (психикалық) дамудың бұзылуы. ақыл-ой кемістігі, дамудың кешігуі. балалық шақтағы физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдары. Балалардың психикалық денсаулығын қорғау саласындағы аурулардың қолданыстағы халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін білу. Психиатриялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу. Психотерапияның принциптері мен әдістерін және психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу. Клиникалық хаттамаларды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Емдеу процедураларының дұрыстығын бақылау мүмкіндігі. Емделушіге емдеу әдістері мен әдістерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау мүмкіндігі.

	<p>Динамикалық бақылау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>3. Құрал-саймандар мен аппаратураның дұрыс жұмыс істеуін бақылау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. 2. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін, соның ішінде балалық шақта білу. 3. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды білу. 4. Клиникалық хаттамаларды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек пациенттерге шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде психиатриялық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды анықтай білу. 2. Психиатриядағы келесі жағдайларда шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі: эпилепсиялық мәртебе. фебрильді шизофрения. психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және катерлі нейролептикалық синдромдар). ауыр алкогольдік делирий. жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маникальды күйлер. өмірлік агрессияның көрінісі, атап айтқанда атипті, ступор күйі. 3. Балалар психиатриясындағы келесі жағдайларда шұғыл көмек көрсету мүмкіндігі: эпилепсиялық мәртебе. фебрильді шизофрения. психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және катерлі нейролептикалық синдромдар). жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маникальды күйлер. гебоидофрения, суицидтік мінез-құлық, үзілген суицид, ауто-және гетероагрессия, ступор жағдайы (кез келген этиология), ПБЗ қолданған кезде жедел интоксикация, оппозициялық дефицит бұзылысы. анаклитикалық депрессия. анорексия (кахектикалық кезең), соның ішінде нәрестелік анорексия, жедел аффективті (психогендік) реакциялар. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халық арасындағы психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халық арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар өткізу қабілеті. 2. Халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халық арасындағы психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Екінші және үшінші психопрофилактика шеңберінде психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек пациенттерді динамикалық бақылауды ұйымдастыру.</p>	<p>1. Аумақтық бекіту бойынша динамикалық бақылау топтарындағы адамдарды динамикалық бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>2. Кәмелетке толмаған пациенттердің заңды өкілдерін хабардар ете отырып, науқастың ауруын, ауырлығын, ағымының түрін және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, профилактикалық іс-шараларды таңдай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының екінші және үшінші психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін, соның ішінде балалық шақта білу.</p> <p>2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды, соның ішінде балалық шақты динамикалық бақылаудың принциптері мен ерекшеліктерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.</p>	<p>Дағды 1: Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқасты жеке оңалту жоспарын жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі.</p> <p>2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттерге еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін таңдай білу.</p> <p>3. Мүмкіндігі шектеулі балалардың ерекше білім беру қажеттіліктері үшін айғақтарды анықтау, девиантты мінез-құлқы бар балаларға арналған арнайы білім беру ұйымдарына ресімдеу, үйде немесе мектеп ортасында оқуға арналған айғақтарды, тьютордың қажеттілігін, медициналық оңалту, медициналық-әлеуметтік оңалту шараларын айқындау, балаларға психологиялық-педагогикалық түзету қолдауын ұйымдастыру, МӘМ-ге жолдаманың негіздемесі.</p> <p>4. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерге медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдай білу және психологиялық-педагогикалық және түзету көмегіне бағыттай білу.</p> <p>5. Қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді білу.</p> <p>2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу.</p> <p>3. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>4. Арнайы білім беру бағдарламаларына, үйде оқытуға, тьютордың қажеттілігіне, девиантты мінез-құлқы бар балаларға арналған арнайы білім беру ұйымдарына жіберуге, МӘМ-ге арналған айғақтарды білу.</p> <p>5. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерді түзету, оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу.</p> <p>6. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Жоспарға сәйкес қажетті оңалту іс-шараларын жүргізу, олардың тиімділігін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқасты оңалту жоспарын жасау мүмкіндігі.</p> <p>2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар адамдарды әлеуметтік-медициналық еңбек ұйымдарына (бөлімшелеріне) жіберуді ресімдеу мүмкіндігі.</p>

		<p>3. Пациенттің медициналық оңалту жоспарының орындалуын бақылау және оның тиімділігін бағалау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқасты оңалту жоспарының алгоритмін білу.</p> <p>2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы адамдарды психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балаларға оңалту және түзету көмегінің барлық түрлеріне жіберу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді білу.</p> <p>3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар адамдарды әлеуметтік-медициналық еңбек ұйымдарына (бөлімшелеріне) жіберу үшін айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5:</p> <p>Медициналық психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттерге қатысты куәландыру, медициналық сараптама.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Психиатриялық куәландыруды жүргізу (оның ішінде еріксіз тәртіпте) болуы немесе психикалық және мінез-құлық белгілерінің болмауы бұзылулар.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл медициналық шараларды қажет ететін науқастың психикалық жағдайын дұрыс бағалай білу.</p> <p>2. Пациенттің немесе оның заңды өкілінің келісімінсіз психиатриялық куәландыру жүргізу үшін пациенттің ауыр психикалық бұзылуының (ауруының) болуын дұрыс анықтау мүмкіндігі.</p> <p>3. Науқастың өзіне және айналасындағыларға тікелей қауіп төндіретін психикалық жағдайын дұрыс бағалай білу, тиісті күтім болмаған кезде негізгі өмірлік қажеттіліктерді өз бетінше қанағаттандыра алмау. егер адам психикалық денсаулық саласында медициналық көмексіз қалса, психикалық жағдайының нашарлауы салдарынан оның денсаулығына елеулі зиян келеді.</p> <p>4. Психикалық денсаулық саласында медициналық көмек көрсету қажеттілігін дұрыс анықтай білу, қорғаншылық,</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттелетін адамда психикалық, мінез-құлық бұзылыстарын (ауруларын) анықтау мақсатында психиатриялық куәландыруды жүргізуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілерді білу</p> <p>2. Психиатриялық куәландыруды жүргізудің тәртібі мен негізгі қағидаттарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Психоактивті затты қолдану фактісін және мас болу жағдайын анықтау үшін медициналық куәландыру жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Субъектіні клиникалық тексеруден өткізу қабілеті.</p> <p>2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу және экспресс-тестілеу жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Токсикологиялық, ферментативті және наркологиялық сараптаманың басқа түрлерінің деректерін бағалау мүмкіндігі.</p> <p>4. Есеп-есеп құжаттамасын, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық куәландыруды жүргізуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілерді білу.</p> <p>2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу әдістерін білу.</p> <p>3. Биологиялық орталарды экспресс-тестілеуді жүргізу принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	Машықтар:

	<p>Медициналық-әлеуметтік, әскери-дәрігерлік, сот-психиатриялық, сот-наркологиялық сараптамаларды жүргізуге маман ретінде қатысу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға жолдаманы толтыра білу. 2. Сот-наркологиялық және сот-психиатриялық сараптама саласындағы адам мен халықтың денсаулық жағдайына психологиялық баға бере білу. 3. Оған медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануды жоққа шығармайтын пациенттің психикалық жай-күйін саралау қабілеті, 4. Куәнің немесе жәбірленушінің психикалық жай-күйін анықтау және қорытынды жасау қабілеті. 5. Талапкерлердің, жауапкерлердің психикалық жай-күйін анықтау және қорытынды жасау қабілеті. 6. Сырттай және өлімнен кейінгі сараптамаларды жүргізе білу 7. Сот және тергеу органдарының қызметкерлеріне сот психиатриясы, наркология мәселелері бойынша кеңес бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-әлеуметтік және әскери-дәрігерлік сараптама жүргізуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Сот-психиатриялық сараптамалық қызметтің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттейтін заңнамалық актілерді және нұсқаулық-нормативтік құжаттарды білу. 3. НҚА, "ҚР Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы Кодекс", "Қазақстан Республикасындағы сот-сараптама қызметі туралы заң" білімі. 4. ҚР-да белгіленген құқықтық нормаларға сәйкес сот-психиатриялық, сот-наркологиялық сараптамаларды тағайындау мен жүргізудің негізгі ұғымдарын білу, ұйымдастыру, тәртібі. 5. Сотталғандарды қарау, куәгерлер мен жәбірленушілерді қарау тәртібін білу. 6. Мәжбүрлеп емдеудің ұйымдастырылуы мен түрлерін білу. 7. Әлеуметтік қауіпті пациенттерді динамикалық бақылау тәртібін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады.</p>
<p>Еңбек функциясы б: Суицидтік мінез-құлық кезінде психикалық денсаулық саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: Суицидтік мінез-құлық кезінде психикалық денсаулық саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Учаскелік МСАК дәрігері суицидтік мінез-құлқы бар адамды анықтаған кезде қажетті іс-шараларды жүзеге асыра білу. 2. Суицид қаупін кезең-кезеңімен бағалау мүмкіндігі. 3. Суицидтік мінез-құлқы бар адамның психикалық жағдайын бағалауды жүргізу мүмкіндігі. 4. Өзіне-өзі қол жұмсау қаупі бар адамдардан анамнестикалық мәліметтерді жинай білу. 5. Суицидтің қауіп факторларын анықтай білу. 6. Бақылау және емдеу жоспарын құра білу, пациенттің қауіпсіздігін және қауіпсіз органы қамтамасыз ету. 7. Өзіне-өзі қол жұмсау қаупі бар адамдарды емдеуді жүргізу мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Учаскелік дәрігер суицидтік мінез-құлқы бар адамды анықтаған кезде іс-шаралар алгоритмін білу. 2. Суицид қаупін бағалау кезеңдерін білу. 3. Бағалау жүргізу қағидаларын білу өзіне-өзі қол жұмсау қаупі бар адамның психикалық жай-күйі. 4. Өзіне-өзі қол жұмсау қаупі бар адамнан анамнестикалық мәліметтерді жинау ерекшеліктерін білу.

		<p>5. Суицидтің бастапқы, қайталама және үшінші қауіп факторларын білу.</p> <p>6. Суицидке бейім қауіп факторларын білу.</p> <p>7. Суицидтен қорғау факторларын білу.</p> <p>8. Суицидтің ықтимал қауіп факторларын білу.</p> <p>9. Бақылау және емдеу жоспарын құру, пациенттің қауіпсіздігін және қауіпсіз ортаны қамтамасыз ету ерекшеліктерін білу.</p> <p>10. Стационарлық, стационарды алмастыратын және амбулаториялық жағдайларда өзіне-өзі қол жұмсау қаупі бар пациенттерді емдеуге арналған айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p> <p>11. Өзіне-өзі қол жұмсау қаупі бар адамды емдеу компоненттерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Динамикалық бақылау және емдеу жоспарын анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терапевтік Альянсты құру және қолдау мүмкіндігі. 2. Пациенттің және қауіпсіз ортаның қауіпсіздігін қамтамасыз ете білу 3. Емдеу жоспарының параметрлерін анықтай білу 4. Емдеуге деген ұмтылысты бағалау мүмкіндігі 5. Психикалық бұзылулар, дәрі-дәрмектер және олардың жанама әсерлері, суицидке бейімділік (суицидтік), психоэмоционалдық стресстің суицидті немесе психикалық бұзылулардың белгілерін қоздырудағы немесе күшейтудегі рөлінің маңыздылығы туралы оқытуды қамтитын психо білім беру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау және емдеу жоспарын анықтау параметрлерін білу. 2. Клиникалық хаттамаларға сәйкес өзіне-өзі қол жұмсау қаупі бар адамдарды емдеуге арналған фармакотерапияны білу. 3. Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық (ерікті, мәжбүрлеп) емдеуге арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу. 4. Психологиялық көмектің этикалық принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіп-	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

термен байланысы:	7	Дәрігер нарколог	
	7	Балалар психиатр дәрігері	
	7	Дәрігер психотерапевт	
	7	Дәрігер сексопатолог	
15. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер нарколог»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-010		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер нарколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-нарколог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Психиатрия" мамандығы шеңберінде "Наркология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайда пациенттерде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының диагностикасы . 2. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді емдеу . 3. Ересек тұрғындар арасында психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу. 4. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту. 5. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге қатысты куәландыру, медициналық сараптама жүргізу. 	

		6. Алкогольден мас күйінде (интоксикация) пациенттерге уақытша бейімдеу және детоксикация орталығында наркологиялық көмек көрсету.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайда пациенттерде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының диагностикасы .	Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жай-күйін бағалау, шағымдарды, анамнестикалық мәліметтерді жинау, психопатологиялық, неврологиялық және физикалық тексеру жүргізу, қолда бар медициналық құжаттаманы зерделеу, қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психиатриялық сұхбат жүргізу, есірткі анамнезін жинай білу. 2. Психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтай білу. 3. Психикалық мәртебені бағалау және сипаттай білу. 4. Соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалай білу. 5. Бейінді мамандардың қосымша тексерулері мен консультацияларын тағайындай білу. 6. Пациентті тексеру жоспарын анықтай білу. 7. Қажетті диагностикалық шараларды жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының белгілері мен синдромдарын білу. 2. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу. 3. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін (электроэнцефалография, реоэнцефалография, эхоэнцефалография, краниография, пневмоэнцефалография, ангиография, компьютерлік томография және тағы басқа), зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. 2. Психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу. 3. Алдын ала нозологиялық диагноз қоя білу. 4. ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің өлшемшарттарына, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау білу. 5. Түпкілікті клиникалық диагнозды негіздей отырып, сараланған диагностика жүргізе білу. 6. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдей білу. 7. Диагнозды анықтай (растай) білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу. 2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық ауытқулардың клиникалық көрінісін, этиологиясын және патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 3. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясын және патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу. 4. Шизофренияның, шизотиптік және сандырақтық ауытқулардың клиникалық көрінісін, этиологиясын және патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.

		<p>5. Аффективті көңіл-күй ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>6. Невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық ауытқулардың клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>7. Физиологиялық ауытқулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдарының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>8. Ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>9. Ақыл-ой кемістігінің клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>10. Балалар мен жасөспірімдерде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтыну-дан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын білу.</p> <p>11. АХЖ 10, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулық саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>12. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді емдеу .</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау .</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алкогольді, опиоидтарды, каннабиноидтарды, седативті немесе ұйықтататын дәрілерді, кокаинді, кофеин мен НПЗ, галлюциногендерді, темекіні, ұшпалы еріткіштерді қоса алғанда, басқа стимуляторларды тұтынумен байланысты жедел интоксикация, абстиненттік синдром және тәуелділік синдромы кезінде, сондай-ақ есірткіні бірге қолдану және басқа да психикаға белсенді әсер ететін заттарды қолдану нәтижесінде емдеуді тағайындау және бақылай білу.</p> <p>2. Балалар және жасөспірімдер жастағы алкогольді, опиоидтарды, каннабиноидтарды, седативті немесе ұйықтататын дәрілерді, кокаинді, кофеин мен НПЗ, галлюциногендерді, темекіні, ұшпалы еріткіштерді қоса алғанда, басқа стимуляторларды тұтынумен байланысты жедел интоксикация, абстиненттік синдром және тәуелділік синдромы кезінде, сондай-ақ есірткіні бірге қолдану және басқа да психикаға белсенді әсер ететін заттарды қолдану нәтижесінде емдеуді тағайындау және бақылай білу</p> <p>3. Пациенттің жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді, оның ішінде қолдаушы алмастыру терапиясын емдеудің қағидаттары мен әдістерін білу</p> <p>2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының психофармакотерапиясының, оның ішінде қолдаушы алмастырушы терапияның қағидаттары мен әдістерін білу</p> <p>3. Наркологиялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу</p> <p>4. Психотерапияның қағидаттары мен әдістерін және психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу</p>

		5. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Емдеу процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.	Машықтар: 1. Емдеу процедураларының дұрыстығын бақылай білу. 2. Пациентке емдеу тәсілдері мен әдістерін, сондай-ақ қолданылатын медициналық құралдар мен бұйымдарды таңдау мүмкіндігі туралы хабарлай білу. 3. Құрал-саймандар мен аппаратураның дұрыс жұмыс істеуін бақылай білу.	Білімдер: 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар, оның ішінде қолдаушы алмастырушы терапиядан өтіп жүрген пациенттерді емдеудің қағидаттары мен әдістерін білу 2. Психофармакотерапияның, оның ішінде қолдаушы алмастырушы терапияның қағидаттары мен әдістерін білу 3. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер, оларды тұтынудан болған асқынуларды білу. 4. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересек пациенттерге кезек күттірмейтін медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Наркологиялық пациенттерге кезек күттірмейтін көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды анықтай білу 2. Наркологиядағы келесі жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсете білу: жедел интоксикация, улану және психоактивті заттардың артық дозалануы, эпилептикалық мәртебе. психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және қатерлі нейролептикалық синдромдар). ауыр алкогольдік делирий. жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюциноздық-сандырақ және маниакальды күйлер.	Білімдер: 1. Наркологиядағы келесі жағдайларда кезек күттірмейтін көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістерін білу: жедел интоксикация, улану және психоактивті заттардың артық дозалануы, эпилептикалық мәртебе. психотроптық препараттарды қолданудың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және қатерлі нейролептикалық синдромдар). ауыр алкогольдік делирий. жедел дәрілік интоксикация. айқын агрессиямен галлюциноздық-сандырақ және маниакальды күйлер. 2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Ересек тұрғындар арасында психикаға белсенді әсер	Дағды 1: Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар	Машықтар: 1. Халық арасында психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар жүргізе білу.

ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу.	ралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.	2. Халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу. Білімдер: 1. Халық арасында психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының бастапқы психопрофилактикасының қағидаттары мен әдістерін білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Екінші және үшінші психопрофилактика шеңберінде психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар ересек пациенттерге динамикалық байқауды ұйымдастыру.	Машықтар: 1. Аумақтық бекіту бойынша динамикалық байқау топтарындағы адамдарды динамикалық байқауды жүзеге асыра білу. 2. Пациенттің ауруын, ауырлығын, ағымының түрін және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, профилактикалық шараларды таңдай білу. Білімдер: 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының екінші және үшінші психопрофилактикасының қағидаттары мен әдістерін білу 2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді динамикалық байқаудың қағидаттары мен ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті жеке оңалту жоспарын әзірлеу.	Машықтар: 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге медициналық-әлеуметтік және еңбекті оңалту әдістерін таңдай білу 3. Қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу. Білімдер: 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік және еңбекпен оңалту әдістерін білу 2. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Жоспарға сәйкес қажетті оңалту іс-шараларын жүргізу, олардың тиімділігін бақылау.	Машықтар: 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті оңалту жоспарын әзірлей білу 2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар адамдарды медициналық-әлеуметтік оңалтудан өтуге жіберуді ресімдей білу. 2. Пациентті медициналық-әлеуметтік оңалту жоспарының орындалуын бақылау және оның тиімділігін бағалай білу. Білімдер: 1. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациентті оңалту жоспарының алгоритмін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар адамдарды медициналық-әлеуметтік оңалту бағдарламасына жіберу үшін көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге қатысты куәландыру, медициналық сараптама жүргізу.	Дағды 1: Психоактивті затты қолдану фактісін және мас болу жағдайын анықтау үшін медициналық куәландыру жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сыналушыны клиникалық тексеруден өткізе білу. 2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу және экспресс-тестілеуді жүргізе білу. 3. Токсикологиялық, ферментативті және наркологиялық сараптаманың басқа түрлерінің деректерін бағалау білу. 4. Есеп беру-есептік құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық куәландыруды жүргізуді регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу әдістерін білу. 3. Биологиялық орталарды экспресс-тестілеуді жүргізу қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Сот-наркологиялық сараптама жүргізуге маман ретінде қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға жолдаманы толтыра білу. 2. Сот-наркологиялық және сот-психиатриялық сараптама саласындағы адам мен халықтың денсаулық жағдайына психологиялық баға бере білу. 3. Пациентке медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануды жоққа шығармайтын пациенттің психикалық жай-күйін саралай білу 4. Куәгердің немесе жәбірленушінің психикалық жай-күйін анықтау және қорытынды жасай білу. 5. Талапкерлердің, жауапкерлердің психикалық жай-күйін анықтау және қорытынды жасай білу. 6. Сырттай және өлімнен кейінгі сараптамаларды жүргізе білу 7. Сот және тергеу органдарының қызметкерлеріне сот психиатриясы, наркология мәселелері бойынша кеңес бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-әлеуметтік және әскери-дәрігерлік сараптама жүргізуді регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Сот-психиатриялық сараптамалық қызметтің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттеуші заңнамалық актілерді және нұсқаулық-нормативтік құжаттарды білу. 3. НҚА, «ҚР Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі», «Қазақстан Республикасындағы сот-сараптама қызметі туралы заңын» білу. 4. ҚР-да белгіленген құқықтық нормаларға сәйкес сот-психиатриялық, сот-наркологиялық сараптамаларды тағайындау мен жүргізудің негізгі ұғымдарын, ұйымдастырылуын, тәртібін білу. 5. Мәжбүрлеп емдеудің ұйымдастырылуы мен түрлерін білу. 6. Әлеуметтік қауіпті пациенттерді динамикалық байқау тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы б:</p> <p>Алкогольден мас күйінде (интоксикация) пациенттерге уақытша бейімдеу және детоксикация орталығында наркологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Алкогольден мас күйінде (интоксикация) пациенттерге уақытша бейімдеу және детоксикация орталығында наркологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сыналушыны клиникалық тексеруден өткізе білу. 2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу және экспресс-тестілеуді жүргізе білу. 3. Токсикологиялық, ферментативті және наркологиялық сараптаманың басқа түрлерінің деректерін бағалау білу. 4. Есепке алу-есептік құжаттаманы толтыра білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша бейімдеу және детоксикация орталығында медициналық куәландыруды жүргізуді және наркологиялық көмек көрсетуді регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу әдістерін білу. 3. Биологиялық орталарды экспресс-тестілеуді жүргізу қағидаттары н білу. 4. Пациенттерді Орталыққа орналастыру үшін көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер білу. 5. Пациенттерді Орталыққа орналастыру және оларды шығару ережелерін білу. 6. Клиникалық хаттамаларға сәйкес Орталықта пациенттерге наркологиялық көмек көрсету қағидаттарын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p> <p>7 Дәрігер психиатр</p> <p>7 Балалар психиатр дәрігері</p> <p>7 Дәрігер психотерапевт</p> <p>7 Дәрігер сексопатолог</p>
<p>16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Балалар психиатр дәрігері»:</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2212-8</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>2212-8-003</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>7.2 Балалар психиатр дәрігері</p>	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Балалар психиатр дәрігері" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информаль біліммен байланыс:	"Психиатрия" мамандығы шеңберінде "Балалар психиатриясы" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Мамандандырылған медициналық көмек көрсету және амбулаториялық және госпитальдық деңгейде психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді басқару. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді емдеу. Бала жастағылар арасында психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар балаларды медициналық-әлеуметтік оңалту. Бала жастағы медициналық куәландыру және сараптама жүргізу. Балалардың суицидтік мінез-құлқына медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру. Кәмелетке толмағандарға алкогольдік масандық (интоксикация) күйіндегі наркологиялық көмек көрсету. Балаларға психотерапиялық көмек көрсету. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мамандандырылған медициналық көмек көрсету және амбу-	Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жай-күйін бағалау, шағымдарды, объективті және	Машықтар: 1. Анықталған клиникалық-психопатологиялық кешендерді талдау, бағалау, сараланған диагностикалау және патопсихологиялық зерттеу қорытындыларын жүргізу және пациенттің психикалық күйінде көрсете білу.	

<p>латориялық және госпитальдық деңгейде психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді басқару.</p>	<p>субъективті анамнезді жинау, клиникалық-психопатологиялық, неврологиялық және физикалық тексеру жүргізу, қолда бар медициналық құжаттаманы зерделеу, қосымша тексерулер тағайындау.</p>	<p>2. Психологиялық/патопсихологиялық, логопедиялық, дефектологиялық диагностиканы ұйымдастыра білу.</p> <p>3. Пациентті тексеру жоспарын анықтай білу.</p> <p>4. Бала жастағы психикалық ауытқулардың күрделі жағдайларын диагностикалау, сараланған диагностикалау мәселелері бойынша консультациялық қызметтер көрсете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Мидың және басқа дене жүйелерінің функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін білу.</p> <p>2. Баланың психикалық және сөйлеу дамуының ауытқу белгілерін ерте анықтау әдістерін, сүйемелдеу алгоритмдерін, ерекше білім беру қажеттіліктері бар, оның ішінде мүмкіндіктері шектеулі балаларға арналған оңалту және түзету шараларын білу.</p> <p>3. Патопсихологиялық зерттеудің негізгі әдістерін білу және психологиялық-эксперименттік зерттеудің қорытындысын түсіндіру дағдылары.</p> <p>4. Қатар жүретін патологияны білу және пациентті тексеру жоспарын құру дағдылары.</p> <p>5. Балалар психиатриясындағы күрделі жағдайларға кеңес беру үшін соматикалық, неврологиялық ауытқулардағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1.Зертханалық, аспаптық, клиникалық-эксперименттік-психологиялық, логопедиялық зерттеулердің нәтижелерін талдай білу.</p> <p>2.Алынған деректерді түсіндіру негізінде қосымша зерттеулер тағайындай білу.</p> <p>3. Синдромдық және нозологиялық диагнозды негіздей білу.</p> <p>4. Ақпараттық жүйелерге деректерді енгізе отырып, медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Генетикалық патологиямен байланысты психикалық ауытқулардың, оның ішінде зат алмасудың тұқым қуалайтын ауруларының «аутизм масқаларының» клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық өлшемшарттарын, сараланған диагностикасын және т. б. білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Клиникалық хаттамаларға сәйкес бала жастағы жас кезеңдері мен дамудың дағдарыстық кезеңдерін, аурудың клиникалық көрінісін, жағдайдың ауырлығын ескере отырып емдеуді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Сирек кездесетін психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын емдеуді тағайындау және бақылай білу.</p> <p>2. Генетикалық патологиямен байланысты психикалық ауытқуларды диагностикалау және сараланған диагностикалау кезінде консультациялық және білікті көмек көрсете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Балалар психиатриясындағы жеке терапия негіздерін білу.</p> <p>2. Бала жастағы психофармакотерапия принциптерін білу.</p> <p>3. Комплаенсты сақтау үшін пациенттермен және олардың заңды өкілдерімен жұмыс істеу әдістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 2:</p> <p>Бала жастағы пациенттерді динамикалық байқау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жеке ерекшеліктері мен бала жастағы қолдану ерекшеліктерін ескере отырып, психофармакологиялық препараттарды тағайындай білу. 2. Клиникалық хаттамалармен жұмыс істеу дағдысы. 3. Психофармакотерапия процесінде комплаенсқа қол жеткізу және жағымсыз салдарларды азайту мақсатында емдеу процесін ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттардың комбинацияларын, олардың жағымсыз өзара әрекеттесуін, полипрагмазиядан аулақ болу шарттарын білу. 2. Бала жастағы антипсихотикалық препараттарды тағайындаудың, ауыстырудың және бас тартудың жалпы принциптері мен ережелерін білу. 3. Бала жастағы психофармакотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігіне әсер ететін негізгі факторларды білу. 4. Психофармакотерапия жүргізу кезінде бала жастағы коморбидтіліктің жоғары деңгейі (қатар жүретін аурулардың болуы) туралы білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерге кезек күттірмейтін медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар психиатриясындағы шұғыл жағдайлар кезінде кезек күттірмейтін көмек көрсету дағдылары: эпилепсиялық мәртебе. психотроптық препараттарды қолдандың жанама әсерлері мен асқынулары (нейролептикалық және қатерлі нейролептикалық синдромдар). жіті дәрілік интоксикация. ПБЗ қолдану кезінде жіті психотикалық бұзылуы. айқын агрессиямен галлюцинаторлық-сандырақ және маниакалды күйлер. суицидтік мінез-құлық (оның ішінде үзілген суицид). депрессиялық ауытқулар. гебоидофрения. оппозициялық қарсылық ауытқуы. ступор жағдайы. аутогетероагрессия. анорексия (оның ішінде нәрестелерде). жіті психогендік психоздар (аффективті реакциялар). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Кезек күттірмейтін медициналық көмек көрсету қағидаттары мен негіздерін білу. 2.Бала жастағы ургентті жағдайларының клиникалық-психопатологиялық ерекшеліктерін және олардың сараланған диагностикасын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Бала жастағылар арасында психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының алдын алу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Балалардың, ересек тұрғындардың заңды өкілдері арасында бастапқы психопрофилактика, санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы психопрофилактиканың барлық түрлері бойынша (мамандар мен кәметке толмағандардың заңды өкілдері үшін) консультациялық қызметтер көрсету бойынша оқыту семинарларын, шебер кластарын өткізу дағдылары. 2. Білім беру мекемелерінде бала жастағылар арасында бастапқы психопрофилактика әдістерін жүргізу дағдылары. 3. Шекаралық психикалық ауытқулардың, ерте жүктілік пен түсік жасатудың, қажетсіз жыныстық қатынастардың, Кәметке толмағандар арасындағы заңмен жанжалдың алдын алу кезіндегі ведомствоаралық өзара іс-қимыл дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардың психикалық денсаулығын сақтау саласындағы бағдарламаларды әзірлеуде мәдени, әлеуметтік-экономикалық, демографиялық, жас ерекшеліктерін білу. 2. Кәметке толмағандар арасында психопрофилактиканың барлық түрлері бойынша адекватты бағдарламаларды жасау үшін жас онтогенезінің ерекшеліктерін білу.

		3. «Бала – ата-ана», «бала – педагог» тағы басқажүйедегі құқықтық қатынастар туралы НҚА білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Екінші және үшінші психопрофилактика шеңберінде психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерді динамикалық байқауды ұйымдастыру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бала жастағылар арасында екінші және үшінші психопрофилактика әдістерін ұйымдастыруды меңгеру дағдылары. 2. Динамикалық байқауды ұйымдастыру, қайта емдеуге жатқызудың алдын алу және ремиссия кезеңдерін ұзарту дағдылары. 3. Балалардың психикалық денсаулығын сақтау жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру саласында қажетті НҚА, нұсқаулықтар мен өзге де регламенттеуші құжаттарды пайдалана және іздей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардың құқықтарын сақтай отырып, консультациялық және динамикалық байқауды ұйымдастыру кезінде нормативтік-құқықтық актілер мен нұсқаулық құжаттарды білу. 2. Мектептің профилактикалық бағдарламаларын құру және іске асыру дағдылары. Ерекше тәуекел топтарына арналған профилактикалық бағдарламалар – бала жастағы шақтың антисоциалды (кондуктивті), мазасыздық және депрессиялық ауытқулары. Антисоциалды мінез-құлықтың спецификалық профилактикасына арналған бағдарламалар және көңіл-күй ауытқуларының спецификалық профилактикасына арналған бағдарламалар. 3. Бағдарламаларға қолжетімділікті қамтамасыз ету, балалардың жеке әлеуетін дамыту және пайдалану дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар балаларды медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациентті жеке оңалту, түзету жоспарын құру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-әлеуметтік оңалту, психологиялық-педагогикалық түзету, МӨМ-де ресімдеу жоспарын әзірлеу кезінде білім беру ұйымдарымен, әлеуметтік қызметпен ведомствоаралық өзара іс-қимыл жасау дағдылары. 2. Жеке оңалту жоспарын құру дағдылары. 3. Білім беру және денсаулық сақтау жүйесінің түзету, оңалту шараларының қолда бар ресурстарын барынша пайдалану мақсатында кәметке толмағандардың заңды өкілдерімен жұмыс істей білу, оқыту кезінде ерекше мазмұндағы көрсетілмдерді және оқытудың арнайы бағдарламасын негіздей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖОЖ ұйымдастыру кезінде ресімдеу алгоритмін және ведомствоаралық өзара іс-қимылды білу. 2. Үйде оқытуға арналған көрсетілмдер тізбесі және арнайы білім беру бағдарламасы туралы нормативтік құжаттарды білу. 3. Үйде оқытуға арналған көрсетілмдер және арнайы білім беру бағдарламасы туралы ПМПК (ҚР Білім Министрлігі) үшін ДҚК-ге жолдаманы ресімдеуді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Жоспар бойынша қажетті оңалту шараларын жүргізу, олардың тиімділігін бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту әдістерін ұйымдастыру, балалардың психикалық денсаулығын сақтау үшін бағдарламаларды іске асыру дағдылары. 2. Балаларға психиатриялық көмек көрсетудің амбулаториялық және стационарлық буынының сабақтастығы қағидатын сақтай отырып, орындау тиімділігін ұйымдастыру және бақылау дағдылары.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту, медициналық-әлеуметтік және педагогикалық түзету бағдарламаларының мазмұнын және оларды орындау алгоритмін білу. 2. Балалардың психикалық денсаулығы бойынша іс-шараларды қамтамасыз ететін нормативтік құжаттарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5:</p> <p>Бала жастағы медициналық куәландыру және сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Психикаға белсенді әсер ететін затты қолдану фактісін және мас күйін анықтау үшін медициналық куәландыру жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәмелетке толмаған адамды оның заңды өкілінің қатысуымен клиникалық психопатологиялық және патопсихологиялық тексерудің негіздерін білу. 2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу және экспресс-тестілеу жүргізе білу. 3. Токсикологиялық, ферментативті және наркологиялық сараптаманың басқа түрлерінің деректерін бағалай білу. 4. Есепке алу-есеп беру құжаттамасын, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бала жастағы ПБЗ қолдану мәніне медициналық куәландыру жүргізуді регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу әдістерін білу. 3. Биологиялық орталарды экспресс-тестілеуді жүргізу принциптерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуге, бала жастағы адамдардың медициналық комиссиясының (тіркеу және шақыру), кәмелетке толмағандардың істері жөніндегі комиссияның жұмысына қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәмелетке толмаған тұлғаларды МӘС-ке жолдама беруді рәсімдей білу. 2. Кәмелетке толмағандар үшін МӘС-ке жолдама ресімдей білу. 3. Медициналық шақыру (тіркеу) комиссиясында жұмыс істей білу. 4. Кәмелетке толмағандар ісі жөніндегі комиссияда жұмыс істей білу. 5. Тіркеу және шақыру комиссиясын өткізу кезінде адамдарды медициналық куәландыру бойынша қорытынды жасай білу. МӘС, ДДК үшін ДҚК-ге жолдама бере білу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық куәландыру мен медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізуді регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Кәмелетке толмағандарға медициналық-әлеуметтік және әскери-дәрігерлік сараптама жүргізудің ұйымдастырушылық-құқықтық негіздерін регламенттеуші заңнамалық актілер мен нұсқаулық-нормативтік құжаттарды білу. 3. НҚА білуі: «Қазақстан Республикасының Конституциясы», «Қазақстан Республикасының халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы», Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесі туралы» Заңы Қазақстан Республикасының «Неке, ерлі-зайыптылық және отбасы туралы», «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу және балалардың қадағалаусыздығы мен панасыз қалуының алдын алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің «Медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы. «Дәрігерлік-консультациялық комиссияның қызметі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрығы. «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы. «Кәмелетке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссияның қызметі туралы үлгілік ережені бекіту туралы» Республика Үкіметінің Қаулысы.

		4. Негізгі ұғымдарды білу, кәметке толмағандар үшін ҚР НҚА-да белгіленген нормалармен медициналық-әлеуметтік және әскери-дәрігерлік сараптамаларды ұйымдастыру, тағайындау және жүргізу тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 6: Балалардың суицидтік мінез-құлқына медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру.	Дағды 1: Бала жастағы адамдарда суицидтік мінез-құлқы кезінде психикалық денсаулық саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК учаскелік дәрігері суицидтік мінез-құлқы бар бала жастағы тұлғаларды анықтаған кезде қажетті іс-шараларды жүзеге асыра білу. 2. Балалардың заңды өкілдеріне суицид жасау қаупі туралы түсіндіре білу. 3. Суицид жасау қаупін кезең-кезеңімен бағалай білу. 4. Суицидтік мінез-құлқы бар бала жастағы тұлғаның психикалық жағдайын бағалай білу. 5. Суицид жасау қаупі бар бала жастағы тұлғадан анамнездік ақпаратты жинай білу. 6. Бала жастағы тұлғаларда суицид жасаудың қауіп факторларын анықтай білу. 7. Бақылау және емдеу жоспарын құра білу, пациенттің қауіпсіздігін және қауіпсіз ортаны қамтамасыз ету, қайта суицидтік әрекет жасау (үзілген суицид әрекеті кезінде) қауіпін болдырмауды білу. 8. Суицид жасау қаупі бар бала жастағы тұлғаларды емдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК учаскелік дәрігері суицидтік мінез-құлқы бар тұлғаны анықтаған кезде іс-шаралар алгоритмін білу. 2. Бала жастағы суицид жасау қаупін бағалау кезеңдерін білу. 3. Балаларда суицид жасау қаупі бар психикалық жай-күйді бағалауды жүргізу қағидаларын білу. 4. Суицид жасау қаупі бар балаларда анамнестикалық мәліметтерді жинау ерекшеліктерін білу. 5. Даму жасын және дағдарыс кезеңін ескере отырып, суицидтің бастапқы, қайталама және үшінші қауіп факторларын білу. 6. Балалардағы суицид жасаудың бейімділік қауіп факторларын білу. 7. Балаларды суицид жасаудан қорғау факторларын білу. 8. Балалардың суицид жасау ықтимал қауіп факторларын білу. 9. Бақылау және емдеу жоспарын құру, бала жастағы пациенттің қауіпсіздігін және қауіпсіз ортаны қамтамасыз ету ерекшеліктерін білу. 10. Стационарлық, стационарды алмастыратын және амбулаториялық жағдайларда суицид жасау қаупі бар бала жастағы пациенттерді емдеуге арналған көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білу. 11. Суицид жасау қаупі бар бала жастағы тұлғаларды емдеудегі кешенді тәсілдің қағидағтарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Динамикалық байқау және емдеу жоспарын анықтау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәметке толмаған тұлғамен және оның заңды өкілімен терапевтік альянсты құра білу және қолдай білу. 2. Пациенттің және қауіпсіз ортаның қауіпсіздігін қамтамасыз ете білу. 3. Емдеу жоспарының параметрлерін анықтай білу. 4. Емдеуге деген ұмтылысты бағалай білу.

		<p>5. Психикалық, оның ішінде психикалық ауытқулар, дәрі-дәрмектер және олардың жанама әсерлері, суицидке бейімділік (суицидтік), бала жастағы суицидті немесе психикалық ауытқулардың белгілерін қоздыруда немесе күшейтуде психоәлеуметтік стресстің рөлінің маңыздылығы туралы білімді қамтитын білім беру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Байқау және емдеу жоспарын анықтау үшін клиникалық параметрлерді білу. 2. Хаттамаларға сәйкес суицид жасау қаупі бар бала жастағы тұлғаларды емдеуге арналған психофармакотерапияны білу. 3. Бала жастағы амбулаторлық, стационарлық және стационарды алмастырушы (ерікті, мәжбүрлі) емдеуге көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді білу. 4. Кәмелетке толмағандарға психологиялық, психотерапевтік көмек көрсетудің этикалық қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 7: Кәмелетке толмағандарға алкогольдік маңсаңдық (интоксикация) күйіндегі наркологиялық көмек көрсету.	<p>Дағды 1: Кәмелетке толмаған пациенттерге ПБЗ-дан маңсаңдық күйі (интоксикация) жағдайында наркологиялық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі нашакорлық синдромының белгілерін бөліп көрсете отырып, кәмелетке толмағандарға клиникалық психопатологиялық тексеру жүргізе білу. 2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу және экспресс-тестілеу жүргізе білу. 3. Кәмелетке толмағандарды токсикологиялық, ферментативті және басқа да наркологиялық зерттеулер түрлерінің мәліметтерін бағалай білу. 4. Есепке алу-есеп беру құжаттамасын толтыра білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәмелетке толмағандарға медициналық куәландыру және наркологиялық көмек көрсетуді жүргізуді регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Биологиялық ортаны зертханалық зерттеу әдістерін білу. 3. Биологиялық орталарды экспресс-тестілеуді жүргізу қағидаттарын білу. 4. Пациенттерді кәмелетке толмағандардың УБДО-на орналастыру үшін көрсетілімдер қарсы көрсетілімдерді білу. 5. Клиникалық хаттамаларға сәйкес кәмелетке толмаған пациенттерге наркологиялық көмек көрсету қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Еңбек функциясы 8: Балаларға психотерапиялық көмек көрсету.	<p>Дағды 1: Бала жастағы пациенттерді дәрілік емес емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің жасын ескере отырып, психикалық ауытқуларына сәйкес психотерапиялық араласуды жүзеге асыра білу. 2. Өмірлік қиын жағдайға тап болған (ТЖ аймағынан, жыныстық және физикалық зорлық-зомбылық құрбандары, қайғы-қасірет реакциясы) кәмелетке толмағандарға шұғыл психотерапиялық көмек көрсете білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бала жастағыларға бейімделген психотерапия әдістерін білу. 2. Балалардағы психикалық ауытқулардың ауырлығы мен ерекшелігіне байланысты жедел диагностика әдістерін (депрессиялық ауытқу, стресске жіті реакция және тағы басқа) және психотерапия әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
	Эмпатия Қарым-қатынас	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер психиатр	
	7	Дәрігер нарколог	
	7	Дәрігер психотерапевт	
7	Дәрігер сексопатолог		
17. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер психотерапевт»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-012		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер психотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер психотерапевт" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Психиатрия" мамандығы шеңберінде "Психотерапия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы. 2. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді психотерапиялық емдеу. 3. Ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының алдын алу. 4. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы.	Дағды 1: Оценка психического и соматического состояния пациента, сбор жалоб, анамнестических сведений, проведение психопатологического, неврологического и физического обследования, изучение имеющейся медицинской документации, назначение дополнительных обследований и консультаций профильных специалистов.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психотерапиялық сұхбат жүргізу мүмкіндігі. 2. Психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтау мүмкіндігі. 3. Психикалық мәртебені бағалау және сипаттау қабілеті. 4. Соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалау мүмкіндігі. 5. Бейінді мамандардың қосымша тексерулері мен консультацияларын тағайындау мүмкіндігі. 6. Науқасты тексеру жоспарын анықтау мүмкіндігі. 7. Қажетті диагностикалық шараларды жүргізу мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының белгілері мен синдромдарын, оның ішінде жасына және балалық шақ синдромдарына арналған "спецификалық" белгілерді білу. 2. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу. 3. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін (электроэнцефалография, реоэнцефалография, эхоэнцефалография, краниография, пневмоэнцефалография, ангиография, компьютерлік томография және т.б.), зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу. 4. Психотерапиядағы негізгі бағыттар мен әдіснаманы білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. 2. Психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу. 3. Алдын ала нозологиялық диагноз қою мүмкіндігі. 4. ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің критерийлеріне, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау мүмкіндігі.

5. Соңғы клиникалық диагнозды негіздей отырып, дифференциалды диагностика жүргізу мүмкіндігі.
6. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдеу мүмкіндігі.
7. Диагнозды анықтау (растау) мүмкіндігі.
8. Әр түрлі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарында психотерапиялық мақсаттарды анықтау мүмкіндігі

Білімдер:

1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу.
2. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу.
3. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, заттарды қолдану салдарынан психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.
4. Клиникалық көріністі, этиология мен патогенезді, диагностикалық критерийлерді, шизофренияның дифференциалды диагностикасын, шизотиптік және сандырақтық бұзылуларды білу.
5. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, аффективті көңіл-күй бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.
6. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу.
7. Физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдарының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық критерийлерін, дифференциалды диагностикасын білу.
8. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.
9. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ақыл-ой кемістігінің дифференциалды диагностикасын білу.
10. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, психологиялық дамудың бұзылуының дифференциалды диагностикасын, әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын мінез-құлық және эмоционалдық бұзылуларды білу.
11. 10-шы қайта қарау ауруларының халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулық саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.
12. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде білу.
13. Әртүрлі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарындағы психотерапиялық араласудың ерекшеліктерін білу.
14. Клиникадағы психотерапия негіздерін білу.
15. Психотерапия түрлерін білу.
16. Рационалды психотерапияны білу, оны қолдану саласы.
17. Топтық психотерапияның ерекшелігі мен формасын білу.
18. Гипноздық күйге, гипноздық күйдің кезеңдеріне, олардың объективті және субъективті критерийлеріне кіріспе әдістерін білу.

		19. Балалар мен жасөспірімдер психотерапиясының жалпы принциптері мен ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді психотерапиялық емдеу.	Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Келесі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарында емдеуді тағайындау және бақылау мүмкіндігі: органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулар, заттарды қолдану салдарынан болатын психикалық және мінез-құлық бұзылыстары, шизофрения, шизотиптік және сандырақтық бұзылулар, көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар, физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдары, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлықтың бұзылуы, ақыл-ой кемістігі, психологиялық дамудың бұзылуы, мінез-құлық және эмоционалдық бұзылулар, әдетте балалар мен жасөспірімдерде басталады. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу мүмкіндігі. Психикалық денсаулықтың әртүрлі бұзылуларында психотерапиялық мақсаттарды анықтау. Психотерапиялық араласу жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық дифференциалды диагностиканы, соның ішінде Балалық шақтың симптоматикалық, психикалық бұзылыстарын білу. Балалар мен жасөспірімдерде психоактивті заттарды қолдануға байланысты психикалық және мінез-құлық бұзылыстары. шизофрения және жасөспірімдердің шизофрениясы, шизотиптік және сандырақтық бұзылыстары. Балалар мен жасөспірімдерге тән көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары. балалар мен жасөспірімдердегі невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар. ТЖ аймағындағы балалардағы психикалық бұзылулардың ерекшеліктері (оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балаларда). балалар мен жасөспірімдердегі жыныстық сәйкестендірудің бұзылуы. Әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын эмоционалдық бұзылулар мен мінез-құлық бұзылыстары. балалардағы психологиялық (психикалық) дамудың бұзылуы. Ақыл-ой кемістігі, дамудың кешігуі. балалық шақтағы физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдары. Балалардың психикалық денсаулығын қорғау саласындағы аурулардың қолданыстағы халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. Психотерапия мен психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін білу. Психиатриялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу. Психотерапияның принциптері мен әдістерін және психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу. Клиникалық хаттамала.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психотерапиялық араласулардың дұрыстығын бақылау мүмкіндігі.

	Динамикалық бақылау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.	2. Емделушіге емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау мүмкіндігі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Психотерапиялық араласудың дұрыстығын бақылау мүмкіндігі. 2. Науқасты емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабардар ету мүмкіндігі.
Еңбек функциясы 3: Ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының алдын алу.	Дағды 1: Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.	Машықтар: 1. Халық арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар өткізу қабілеті. 2. Халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Халық арасындағы психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.
Еңбек функциясы 4: Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқасты жеке оңалту жоспарын жасау.	Машықтар: 1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. 2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттерге еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін таңдай білу. 3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерге медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдай білу және психологиялық-педагогикалық және түзету көмегіне бағыттай білу. 4. Қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді білу. 2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. 3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерді түзету, оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. 4. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер психиатр	
	7	Балалар психиатр дәрігері	
	7	Дәрігер нарколог	
7	Дәрігер сексопатолог		
18. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-психиатр»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-011		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-психиатр		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер психиатр" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информальы біліммен байланысы:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында психиатр дәрігерлерге консультациялық қызметтер көрсету. 2. «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру. 3. Психиатр дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.
Еңбек функциясы 1: Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында психиатр дәрігерлерге консультациялық қызметтер көрсету.	<p>Дағды 1: Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында психиатр дәрігердің консультациялық қызметтер көрсетуі.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біліктілігі төмен психиатр дәрігерлерінің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау, оларға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету дағдылары. 2. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау мен емдеудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу. 3. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау мен емдеудің әртүрлі аспектілері бойынша мамандар мен пациенттерді ақпараттық қамтамасыз етуді жүзеге асыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психиатрия саласындағы стандарттарды, НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. 2. Соңғы бес жылда психиатрлар қауымдастығы мойындаған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
Еңбек функциясы 2: «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру.	<p>Дағды 1: «Психиатрия ересектер» мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық пациенттердің мәліметтер базасын құру дағдылары. 2. Тізілім және жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және жинақтау сапасын бақылау дағдылары. 3. Пациенттің қозғалыс бағытын үйлестіру дағдылары және психиатриялық көмек көрсету кезінде сабақтастықты қамтамасыз ету. 4. Халыққа психиатриялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру дағдылары. 5. Психикалық аурулары мен ауытқулары бар пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және кезек күттірмейтін сипаттағы шараларды қабылдай білу. 6. Аймақ бойынша қажеттіліктер жиынтығын жоспарлау және болжау, психикалық науқастарға арналған шығын материалдарын, медициналық максаттағы бұйымдар мен дәрілік заттарды бақылауды ұйымдастыра білу. 7. Психикалық аурулары мен ауытқулары бар пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсетудің уақтылы басталуын бақылауды жүзеге асыра білу. 8. Есепті нысандар бойынша денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға есептілікті уақтылы ұсыну дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психиатрия бойынша біліктілікті арттыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру рәсімін білу. 2. Біліктілікті арттыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру бойынша НҚА-ны білу. <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 3: Психиатр дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Психиатр дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты жинау, сақтау және статистикалық өңдеу дағдылары 2. Есепке алу-есептік статистикалық нысандармен жұмыс істеу дағдылары. 3. Ағымдағы және жылдық есептерді құрастыру дағдылары. 4. Талдау және болжау дағдылары. 5. Өз жұмысын жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай білу. 6. Кәсіби қоғамдастық, қоғам және қоғам алдында өз ұстанымдарын дәлелді түрде білдіре білу. 7. Транспаренттілік пен құрмет негізінде пациенттермен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас орната білу. 8. Қиын, стандартты емес жағдайларда оңтайлы шешімдерді таба білу. 9. Басқарушылық және кәсіби мінсіздікті, адалдықты және жаңа идеялар шығаруға деген бейілділікті көрсете білу. 10. Басқарушылық шешімдер мен ұйым қызметінің нәтижелері үшін жауапкершілікті ала білу. 11. Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібі ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау дағдылары. 12. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссияларымен өзара іс-қимыл жасау дағдылары. 13. Халыққа қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізу дағдылары. 14. Пациенттердің проблемаларын (шағымдарын) сол жерде шеше білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты басқару негіздерін білу. 2. Медициналық статистиканы білу. 3. Менеджмент негіздерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>7</p>	<p>Дәрігер нарколог</p>
	<p>7</p>	<p>Балалар психиатры дәрігері</p>

	7	Дәрігер психотерапевт	
	7	Дәрігер сексопатолог	
19. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер нарколог»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-010		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер нарколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Нарколог дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Психиатр дәрігерлерге психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету. 2. «Наркология» мамандандыру шеңберінде жетілдіруді ұйымдастыру медициналық көмек көрсетуді жетілдіруді ұйымдастыру. 3. Нарколог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Психиатр дәрігерлерге психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұты-	Дағды 1: Психиатр дәрігердің консультациялық қызметтер көрсетуі күрделі жағдайларда психикалық және мінез-құлықтық ауытқу-	Машықтар: 1. Біліктілігі төмен нарколог дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау, оларға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету дағдылары. 2. Заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау мен емдеудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдау қабілеті.	

<p>нудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын күрделі диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>ларын диагностикалау және емдеу.</p>	<p>3. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау мен емдеудің әртүрлі аспектілері бойынша мамандар мен пациенттерді ақпараттық қамтамасыз етуді жүзеге асыру дағдылары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер: 1. Психиатрия және наркология саласындағы стандарттарды, НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. 2. Соңғы бес жыл ішінде психиатрлар мен нашакорлар қауымдастығы мойындаған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: «Наркология» мамандандыру шеңберінде жетілдіруді ұйымдастыру медициналық көмек көрсетуді жетілдіруді ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: «Наркология» мамандандыру шеңберінде медициналық көмек көрсетуді жетілдіруді ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар: 1. Наркологиялық науқастың дерек қорын құру дағдылары. 2. Тізілім және жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және құрастыру сапасын бақылау дағдылары. 3. Пациенттің қозғалыс бағытын үйлестіру және дәрілік емдеуді қамтамасыз етуде сабақтастықты қамтамасыз ету дағдылары. 4. Халықты наркологиялық емдеумен қамтамасыз ететін құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру дағдылары. 5. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтырудан болған психикалық ауруы және мінез-құлықтық ауытқуы бар пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған жағдайда жоспарлы және кезек күттірмейтін шараларды қабылдай алу. 6. Наркологиялық науқастарға арналған шығын материалдарын, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен дәрілік заттарды жоспарлай және болжай білу, аймақ бойынша қажеттіліктер жиынтығы, бақылауды ұйымдастыру. 7. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтынаудан болған психикалық аурулары және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсетудің уақтылы басталуын бақылауды жүзеге асыра білу. 8. Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға есептілік нысандары бойынша уақтылы есеп беру дағдылары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер: 1. Наркология бойынша біліктілікті арттыру бойынша іс-шараларды ұйымдастыру тәртібін білу. 2. Оқу іс-шараларын ұйымдастыру мәселелері бойынша НҚА білу.</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Нарколог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Нарколог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар: 1. Ақпаратты жинау, сақтау және статистикалық өңдеу дағдылары 2. Есепке алу мен есеп берудің статистикалық нысандарымен жұмыс істеу дағдысы. 3. Ағымдағы және жылдық есептерді құрастыру дағдысы. 4. Талдау және болжау дағдылары. 5. Өз жұмысын жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай білу. 6. Кәсіби қауымдастық, жұртшылық және әлеумет алдында өз ұстанымдарын орынды жеткізе білу. 7. Транспаренттілік және құрмет негізінде пациенттер мен әріптестермен тиімді қарым-қатынас және коммуникация құра білу. 8. Күрделі, стандартты емес жағдайларда оңтайлы шешімдерді таба білу.</p>

		<p>9. Басқарушылық және кәсіби шеберлікті, адалдықты және жаңа идеяларды өндіруге деген ұмтылысты көрсете білу.</p> <p>10. Қабылданған басқару шешімдері мен ұйым қызметінің нәтижелері үшін жауапкершілік алу білу.</p> <p>11. Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібі ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау дағдылары.</p> <p>12. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссияларымен өзара әрекеттесу дағдылары.</p> <p>13. Мемлекеттік қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізу дағдылары.</p> <p>14. Пациенттердің мәселелерін (шағымдарын) орнында шеше білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ақпаратты басқару негіздерін білу.</p> <p>2. Медициналық статистиканы білу.</p> <p>3. Менеджмент негіздерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер психиатр
	7	Балалар психиатр дәрігері
	7	Дәрігер психотерапевт
	7	Дәрігер сексопатолог
20. Кәсіптің карточкасы «7.3 Балалар психиатр дәрігері»:		
Топтың коды:	2212-8	
Қызмет атауының коды:	2212-8-003	
Кәсіптің атауы:	7.3 Балалар психиатр дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Балалар психиатры дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық және госпитальдық деңгейде психикалық аурудың ауыр және сирек түрлерімен ауыратын бала жастағы пациенттерді жоғары технологиялық медициналық қызметтермен қамтамасыз ету және басқару. 2. Балалардағы психикалық және сөйлеу дамуының ауытқу белгілерін ерте анықтау, оналту, түзету, инклюзиясы үшін ведомстваралық ынтымақтастықты ұйымдастыру және қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Психиатрия (балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру.	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және госпитальдық деңгейде психикалық аурудың ауыр және сирек түрлерімен ауыратын бала жастағы пациенттерді жоғары технологиялық медициналық қызметтермен қамтамасыз ету және басқару.	Дағды 1: Бала жастағы психикалық ауытқулардың ауыр (сирек) түрлерімен ауыратын пациенттің психикалық жағдайын бағалау.	Машықтар: 1. Ауыр (сирек) психикалық патология жағдайларында балалармен және олардың заңды өкілдерімен психиатриялық сұхбат (психиатриялық әңгіме) жүргізе білу. 2. Психикалық функциялардың дисонтогенезіне, сараланған тұрғыда балалардағы күрделі психикалық ауытқуларда жасқа байланысты дағдарыстарға және жас кезеңділігіне сәйкес клиникалық-психопатологиялық симптомдар мен синдромдарды анықтай, талдай, негіздей, хабарлай білу. 3. Бейінді мамандардың қосымша тексерулері мен консультацияларын тағайындау, клиникалық конференцияларды ұйымдастыру және өткізу қабілеті. 4. Жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ескере отырып, пациентті тексеру жоспарын және оны сүйемелдеуді анықтай білу. 5. Бала кәмелеттік жасқа толған кезде және ересек (психиатриялық) бөлімшеге ауысқан кезде диагнозды ауыстыруды (қажет болған жағдайда) негіздей білу. 6. Ерте жастағы ауытқудың психикалық даму белгілері бар балаға кеңес бере білу. 7. Жыныстық идентификация ауытқулары бар пациенттің психикалық жағдайына баға бере білу.	
		Білімдер:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық балалар психиатриясындағы жаңа ғылыми дәлелдер негізінде бал жастағыларға тән психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының белгілері мен синдромдарын білу. 2. Клиникалық балалар психиатриясындағы заманауи зерттеу әдістерін білу. 3. Жеке психикалық аурулар мен ауытқулардың жас аспектісіндегі динамикасын білу. 4. Ерте бала жастан бастап бұзылған психикалық даму белгілерін білу. 5. Жас аспектісіндегі жыныстық онтогенезді және дизонтогенезді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бала жастағы ауыр (сирек) психикалық ауытқулардың алынған нәтижелерін түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеудің заманауи зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу. 2. Диагностикалау және сараланған диагностика жүргізу, диагнозды қолданыстағы АХЖ 10 негізінде негіздей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық генетика, медициналық (клиникалық) психология, нейропсихиатрияны білу. 2. Психикалық ауытқулар мен ауруларды емдеудегі жаңа жетістіктерді, психофармакотерапияның жаңа препараттарын, жеке психиатрияны білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Балалардағы психикалық және сөйлеу дамуының ауытқу белгілерін ерте анықтау, оңалту, түзету, инклюзиясы үшін ведомстваралық ынтымақтастықты ұйымдастыру және қатысу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тұқым қуалайтын зат алмасу ауруларының, генетикалық патологияның, анықталмаған сипаттағы баланың психикалық дамуы тежелуінің белгілерін анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және сөйлеу дамуында проблемалары бар баланың бағытын белгілеу және ұйымдастыра білу. 2. Зат алмасуының бұзылуының, генетикалық патологияның, ақыл-ой кемістігінің, психикалық және сөйлеу дамуының тежелуінің және баланың дамуының тежелуін тудыратын басқа да ауытқулардың клиникалық белгілерін тани білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру және әлеуметтік қорғау мекемелерінде оған оңалту, түзету, оңалту көмегін көрсету үшін баланы сүйемелдеу алгоритмін білу. 2. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін, бала жастағы психикалық ауытқулардың жеке терапиясын білу. 3. Балалардағы неврологиялық ауытқулар, генетикалық және басқа себептер, психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары кезіндегі сараланған диагностика критерийлерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Динамикалық байқау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Динамикалық байқау кезеңінде пациенттерге кеңес беру кезінде емдеу процедураларының дұрыстығын талдау және бақылай, сабақтастық принципін сақтай білу. 2. Дәрілік патоморфоздың белгілерін, жүргізілетін асқинуларды (оның ішінде қолдаушы терапияны) анықтау және талдау және консультация жүргізу кезінде пациенттің емдеу жоспарына негізделген өзгерістер енгізе білу. 3. Мүмкіндігі шектеулі және ерекше білім беру қажеттіліктері бар пациенттің бағытын ұйымдастыра білу. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Тұқым қуалайтын зат алмасу ауруларының белгілерін, дизембриогенез стигмаларын және балалардағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының басқа себептерін анықтаған кезде баланы сүйемелдеу алгоритмін білу. 2. Тұқым қуалайтын зат алмасу аурулары, генетикалық патологиясы және тағы басқа бар балаларға медициналық және оңалту көмегін жүзеге асыратын медициналық ұйымдардың құрылымын білу. 3. Мүмкіндігі шектеулі және ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға білім беру және әлеуметтік көмек ұйымдарының құрылымын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Психиатрия (балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру.	<p>Дағды 1:</p> <p>«Психиатрия (балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бала жастағы психикалық науқастардың мәліметтер қорын құру дағдылары. 2. Тізілім және жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және құрастыру сапасын бақылау дағдылары. 3. Балаларға психиатриялық көмек көрсетуде пациенттің қозғалыс бағытын үйлестіру және сабақтастықты қамтамасыз ету дағдылары. 4. Халыққа психиатриялық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру дағдылары. 5. Психикалық аурулары мен ауытқулары бар пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және кезек күттірмейтін шараларды қабылдау мүмкіндігі. 6. Аймақ бойынша қажеттіліктер жиынтығын жоспарлау және болжау, психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттер үшін шығын материалдарын, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен дәрілік заттарды бақылауды ұйымдастыра білу. 7. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсетудің уақтылы басталуын бақылай білу. 8. Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға есептілік нысандары бойынша уақтылы есеп беру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Барлық деңгейдегі балалар тобына мамандандырылған психиатриялық көмекті ұйымдастыру құрылымын (амбулаториялық, стационарлық, оңалту) білу. 2. Түзету шаралары үшін баланың бағдарын әзірлеуге, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар, оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған инклюзивті ортаны құру үшін басқа бөлімшелердің нормативтік құқықтық актілерін білу. 3. Балалар психиатриясы бойынша біліктілікті арттыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру рәсімін білу. 4. Балалар психиатр дәрігерінің біліктілігін арттыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру бойынша НҚА білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>ПБЗ нәтижесінде/пайдаланусыз балалар халқының психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының бастапқы сырқаттанушылығының құрылымы мен себептерін талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар психиатриялық қызметі бойынша есептердің деректерін талдай білу. 2. Балалар психиатриялық қызметі туралы есептерді статистикалық/математикалық өңдеу дағдылары. 3. Сеніп тапсырылған психиатриялық балалар бөлімшесінің қызметі туралы есепті өз бетінше жасай білу. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар психиатриялық қызметінің жұмысын реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді білу. 2. Бала жастағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының аурулары туралы есеп беру және қазіргі халықаралық жіктеу принциптерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Дағды 3:</p> <p>Балалар психиатрларының қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты жинау, сақтау және статистикалық өңдеу дағдылары. 2. Есепке алу-есеп берудің статистикалық нысандарымен жұмыс дағдылары. 3. Ағымдағы және жылдық есептерді құрастыру дағдылары. 4. Талдау және болжау дағдылары. 5. Өз жұмысын жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай білу. 6. Кәсіби қауымдастық, жұртшылық және қоғам алдында өз ұстанымдарын дәлелді түрде білдіре білу. 7. Транспаренттілік пен құрмет негізінде пациенттермен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас орнату дағдылары. 8. Қиын, стандартты емес жағдайларда оңтайлы шешімдер таба білу. 9. Басқарушылық және кәсіби мінсіздікті, адалдықты және жаңа идеялар шығаруға деген адалдықты көрсете білу. 10. Басқарушылық шешімдер мен ұйым қызметінің нәтижелері үшін жауапкершілікті ала білу. 11. Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібі ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау дағдылары. 12. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссияларымен өзара іс-қимыл жасау дағдылары. 13. Халыққа қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізу дағдылары. 14. Науқастардың проблемаларын (шағымдарын) сол бойда шеше білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты басқару негіздерін білу. 2. Медициналық статистиканы білу. 3. Менеджмент негіздерін білу. 4. Конфликтология негіздерін білу. 	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер психиатр	
	7	Дәрігер нарколог	
	7	Дәрігер психотерапевт	
	7	Дәрігер сексопатолог	
21. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер психотерапевт»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-012		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер психотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер психотерапевт" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді психотерапиялық емдеу. 	

		<p>3. Ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының алдын алу.</p> <p>4. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.</p> <p>5. Психотерапевт дәрігерлеріне психикалық және мінез құлық бұзылыстарын диагностикалау және емдеу қиын жағдайларда консультациялық қызметтер көрсету.</p> <p>6. Психотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	
<p>Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жай-күйін бағалау, шағымдарды, анамнестикалық мәліметтерді жинау, психопатологиялық, неврологиялық және физикалық тексеру жүргізу, қолда бар медициналық құжаттаманы зерделеу, қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психотерапиялық сұхбат жүргізу мүмкіндігі. 2. Психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтау мүмкіндігі. 3. Психикалық мәртебені бағалау және сипаттау қабілеті. 4. Соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалау мүмкіндігі. 5. Бейінді мамандардың қосымша тексерулері мен консультацияларын тағайындау мүмкіндігі. 6. Науқасты тексеру жоспарын анықтау мүмкіндігі. 7. Қажетті диагностикалық шараларды жүргізу мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының белгілері мен синдромдарын, оның ішінде жасына және балалық шақ синдромдарына арналған "спецификалық" белгілерді білу. 2. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу. 3. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін (электроэнцефалография, реоэнцефалография, эхоэнцефалография, краниография, пневмоэнцефалография, ангиография, компьютерлік томография және т.б.), зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу. 4. Психотерапиядағы негізгі бағыттар мен әдіснаманы білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. 2. Психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу. 3. Алдын ала нозологиялық диагноз қою мүмкіндігі. 4. ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің критерийлеріне, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау мүмкіндігі. 5. Соңғы клиникалық диагнозды негіздей отырып, дифференциалды диагностика жүргізу мүмкіндігі. 6. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдеу мүмкіндігі. 7. Диагнозды анықтау (растау) мүмкіндігі. 8. Әр түрлі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарында психотерапиялық мақсаттарды анықтау мүмкіндігі.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу.

		<p>2. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>3. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, заттарды қолдану салдарынан психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>4. Клиникалық көріністі, этиология мен патогенезді, диагностикалық критерийлерді, шизофренияның дифференциалды диагностикасын, шизотиптік және сандырақтық бұзылуларды білу.</p> <p>5. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, аффективті көңіл-күй бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>6. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>7. Физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдарының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық критерийлерін, дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>8. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>9. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ақыл-ой кемістігінің дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>10. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, психологиялық дамудың бұзылуының дифференциалды диагностикасын, әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын мінез-құлық және эмоционалды бұзылуларды білу.</p> <p>11. 10-шы қайта қарау ауруларының халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулық саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>12. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде білу.</p> <p>13. Әртүрлі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарындағы психотерапиялық араласудың ерекшеліктерін білу.</p> <p>14. Клиникадағы психотерапия негіздерін білу.</p> <p>15. Психотерапия түрлерін білу.</p> <p>16. Рационалды психотерапияны білу, оны қолдану саласы.</p> <p>17. Топтық психотерапияның ерекшелігі мен формасын білу.</p> <p>18. Гипноздық күйге, гипноздық күйдің кезеңдеріне, олардың объективті және субъективті критерийлеріне кіріспе әдістерін білу.</p> <p>19. Балалар мен жасөспірімдер психотерапиясының жалпы принциптері мен ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мі-	Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке	Машықтар: 1. Келесі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарында емдеуді тағайындау және бақылау мүмкіндігі: органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулар, заттарды қолдану салдарынан болатын психикалық және мінез-құлық бұзылыстары, шизофрения, шизотиптік және сандырақтық бұзылулар, көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар, физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен бай-

<p>нез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді психотерапиялық емдеу.</p>	<p>ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау.</p>	<p>ланысты мінез-құлық синдромдары, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлықтың бұзылуы, ақыл-ой кемістігі, психологиялық дамудың бұзылуы, мінез-құлық және эмоционалдық бұзылулар, әдетте балалар мен жасөспірімдерде басталады.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу мүмкіндігі. 3. Психикалық денсаулықтың әртүрлі бұзылуларында психотерапиялық мақсаттарды анықтау 4. Психотерапиялық араласу жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық көрінісі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық дифференциалды диагностиканы, соның ішінде Балалық шақтың симптоматикалық, психикалық бұзылыстарын білу. Балалар мен жасөспірімдерде психоактивті заттарды қолдануға байланысты психикалық және мінез-құлық бұзылыстары. шизофрения және жасөспірімдердің шизофрениясы, шизотиптік және сандырақтық бұзылыстары. балалар мен жасөспірімдерге тән көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары. Балалар мен жасөспірімдердегі невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар. ТЖ аймағындағы балалардағы психикалық бұзылулардың ерекшеліктері (оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балаларда). балалар мен жасөспірімдердегі жыныстық сәйкестендірудің бұзылуы. Әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын эмоционалдық бұзылулар мен мінез-құлық бұзылыстары. балалардағы психологиялық (психикалық) дамудың бұзылуы. Ақыл-ой кемістігі, дамудың кешігуі. балалық шақтағы физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдары. 2. Балалардың психикалық денсаулығын қорғау саласындағы аурулардың қолданыстағы халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу 3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. 4. Психотерапия мен психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін білу. 5. Психиатриялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу. 6. Психотерапияның принциптері мен әдістерін және психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу. 7. Клиникалық хаттамаларды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады.</p>
	<p>Дағды 2: Динамикалық бақылау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психотерапиялық араласулардың дұрыстығын бақылау мүмкіндігі. 2. Емделушіге емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. 2. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін, оның ішінде балалық шақта білу. 3. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды білу. 4. Психотерапияның негізгі әдістерін білу 5. Клиникалық хаттамаларды білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының алдын алу.	Дағды 1: Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.	Машықтар: 1. Халық арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар өткізу қабілеті. 2. Халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу. Білімдер: 1. Халық арасындағы психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқасты жеке оңалту жоспарын жасау.	Машықтар: 1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. 2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттерге еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін таңдай білу. 3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерге медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдай білу және психологиялық-педагогикалық және түзету көмегіне бағыттай білу. 4. Қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу. Білімдер: 1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді білу. 2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. 3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерді түзету, оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. 4. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Психотерапевт дәрігерлеріне психикалық және мінез құлық бұзылыстарын диагностикалау және емдеу қиын жағдайларда консультациялық қызметтер көрсету.	Дағды 1: Психотерапевт дәрігерлерге консультациялық қызметтер көрсету күрделі жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау және емдеу.	Машықтар: 1. Біліктілігі төмен психотерапевт дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау, оларға консультациялық көмек көрсету дағдылары. 2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын психотерапиялық емдеудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдау мүмкіндігі. 3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау мен емдеудің әртүрлі аспектілері бойынша мамандар мен пациенттерді ақпараттық қамтамасыз етуді жүзеге асыру дағдылары. Білімдер: 1. Психиатрия және психотерапия саласындағы стандарттарды, ҮЕҰ және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		2. Соңғы бес жылда психотерапевт дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Еңбек функциясы б: Психотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Дағды 1: Психотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты жинау, сақтау және статистикалық өңдеу дағдылары 2. Есептік-есептік статистикалық нысандармен жұмыс істеу дағдылары. 3. Ағымдағы және жылдық есептерді құрастыру дағдылары. 4. Талдау және болжау дағдылары. 5. Өз жұмысын жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдау мүмкіндігі. 6. Кәсіби қоғамдастық, қоғам және қоғам алдында өз ұстанымдарын дәлелді түрде білдіре білу. 7. Транспаренттілік пен құрмет негізінде пациенттермен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас орнату дағдылары. 8. Қиын, стандартты емес жағдайларда оңтайлы шешімдерді таба білу. 9. Басқарушылық және кәсіби мінсіздікті, адалдықты және жаңа идеялар шығаруға деген адалдықты көрсете білу. 10. Басқарушылық шешімдер мен ұйым қызметінің нәтижелері үшін жауапкершілікті ала білу. 11. Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібі ережелерін, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау дағдылары. 12. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссияларымен өзара іс-қимыл жасау дағдылары. 13. Халыққа қызмет көрсетуде инновациялық технологияларды енгізу дағдылары. 14. Науқастардың проблемаларын (шағымдарын) сол жерде шеше білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ақпаратты басқару негіздерін білу. 2. Медициналық статистиканы білу. 3. Менеджмент негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)	

ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер психиатр	
	7	Дәрігер нарколог	
	7	Балалар психиатры дәрігері	
7	Дәрігер сексопатолог		
22. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер сексопатолог»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-013		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер сексопатолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер сексопатолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлқ бұзылыстарының диагностикасы. Пациенттердің терапиясы жыныстық бұзылулар. Халық арасында жыныстық бұзылулардың алдын алу. Жыныстық бұзылулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалту. Сексологиялық қызметтің жұмысын ұйымдастыру. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік және әдіснамалық 	

		қамтамасыз ету. Психиатриялық практикаға жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы.	Дағды 1: Бағалау психикалық, соматоневрологиялық мемлекеттер пациент, сексологиялық тексеру жүргізу. Бағалау психикалық, соматоневрологиялық мемлекеттер пациент, сексологиялық тексеру жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жыныстық бұзылуларды диагностикалау мақсатында психиатриялық сұхбат жүргізу және психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтау мүмкіндігі. 2. Ерлер мен әйелдердің сек-сологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, жыныстық бұзылулары бар пациенттердің жыныстық қызметін бағалау үшін сексологиялық тексеру жүргізу қабілеті. 3. Симптоматикалық жыныстық дисфункцияларды (урологтар, эндокринологтар, невропатологтар, гинекологтар және т.б.) дифференциалды диагностикалау мәселелері бойынша бейінді мамандарға қосымша тексерулер мен консультациялар тағайындай білу. 4. Пациентті тексеру жоспарын анықтау және зерттеудің арнайы әдістерін (зертханалық, функционалдық, патопсихологиялық, медициналық-генетикалық) тағайындау, нәтижелерді түсіндіре білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ерлер мен әйелдердің ұрпақты болу жүйесінің анатомиясы, физиологиясы және патологиясы, жыныстық саланы гормоналды қамтамасыз ету негіздерін білу. 2. АЖХ қолданыстағы классификациясына сәйкес жыныстық бұзылуларды диагностикалау критерийлерін білу. 3. Қосымша объективті зерттеу әдістерін қолдана отырып, жыныстық бұзылулары бар науқастарды қарау ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Сексологиялық анамнестикалық жинақ жыныстық бұзылулары бар пациенттердегі мәліметтер.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жыныстық дисфункциясы бар пациенттерде және олардың серіктестерінде ақпарат жинау әдістемесін қолдана білу. 2. Психосексуалдық даму кезеңдерін және оның бұзылуын анықтай білу. 3. Жыныстық дисфункцияларға, сондай-ақ функционалдық жыныстық дисфункциялардың психогенезіне әкелетін дененің басқа жүйелерінің ауруларын анықтау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі патологиялық процестердің этиологиясын, патофизиологиясын білу жыныстық салада, жіктеуде, клиникалық көріністе, диагностика принциптерінде, дифференциалды диагностикада, терапияда және жыныстық дисфункциялардың алдын алуда. 2. Жыныстық дисфункциялардың пайда болуының психогендік механизмдерін білу (невроздар, мінез-құлық пен тұлғаның бұзылуы және психо-жыныстық дамудың бұзылуы). 3. Жыныстық дисфункциясы бар пациенттерді клиникалық психопатологиялық тексеру әдістемесін білу. 4. Диагноз қою үшін жыныстық дисфункциясы бар науқастарды тексерудің этикалық принциптері мен ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	Машықтар:

	<p>Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды, соның ішінде жыныстық бұзылуларды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. 2. Психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу. 3. Қолданыстағы АЖХ сәйкес жыныстық бұзылыстың алдын-ала нозологиялық диагнозын қою мүмкіндігі. 4. ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің критерийлеріне, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау мүмкіндігі. 5. Соңғы клиникалық диагнозды негіздей отырып, дифференциалды диагностика жүргізу мүмкіндігі. 6. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдеу мүмкіндігі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психотерапияның негізгі әдістерін білу 2. Клиникалық хаттамаларды білу.
<p>Еңбек функциясы 2: Пациенттердің терапиясы жыныстық бұзылулар.</p>	<p>Дағды 1: Арнайы терапия жоспарын әзірлеу және құру клиникалық көріністі ескере отырып, жыныстық дисфункциялар, сексологиялық диагноз, соматикалық жағдай, жас, жеке ерекшеліктері мен серіктестік жағдайы.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеу жоспарын және жыныстық дисфункциясы бар науқасты басқару тактикасын негіздей білу. 2. Дифференциалды диагностика мәселелері бойынша басқа маман дәрігерлермен өзара іс-қимыл жасай білу және симптоматикалық жыныстық дисфункцияларды емдеу (урологтар, эндокринологтар, невропатологтар, гинекологтар және т.б.). 3. Жыныстық дисфункциясы бар науқастың жағдайының динамикасын ескере отырып, емдеуді бақылау және түзету мүмкіндігі. 4. Психотерапияны, сондай-ақ емдік дене шынықтыру, Физиотерапия, Рефлексотерапия, сексология саласындағы фитотерапия құралдарын тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу жыныстық дисфункциялар. 2. Дәрілік терапияны, медициналық бұйымдарды және жыныстық дисфункцияларды хирургиялық емдеуді қолданудың негізгі принциптерін білу. 3 жыныстық дисфункциясы бар пациенттерге емдеуді тағайындау мен жүргізудің, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылаудың этикалық қағидаттары мен ережелерін білу. 4. Жыныстық дисфункцияларды емдеуде қолданылатын негізгі психотерапиялық әдістерді білу. 5. Физиотерапия, Рефлексотерапия, диеталық терапия, физиотерапия, жыныстық дисфункцияны санаторий-курорттық емдеу негіздерін білу.
	<p>Дағды 2: Динамикалық бақылау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады.</p>
		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психофармакологиялық және психотерапиялық араласулардың дұрыстығын бақылау мүмкіндігі. 2. Емделушіге емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау мүмкіндігі <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. 2. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін, оның ішінде балалық шақта білу. 3. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды білу. 4. Психотерапияның негізгі әдістерін білу 5. Клиникалық хаттамаларды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Халық арасында жыныстық бұзылулардың алдын алу.	Дағды 1: Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халық арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының, оның ішінде жыныстық бұзылулардың бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар өткізу қабілеті. 2. Халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халық арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының, соның ішінде жыныстық бұзылулардың бастапқы психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін білу. 2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Жыныстық бұзылулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалту.	Дағды 1: Жыныстық бұзылулары бар науқасты жеке оңалту жоспарын жасау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жыныстық бұзылулары бар науқастарға медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдау мүмкіндігі. 2. Қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жыныстық бұзылулары бар науқастарды еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу. 2. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Сексологиялық қызметтің жұмысын ұйымдастыру.	Дағды 1: Жұмыс жоспарын және өз жұмысы туралы есепті жасау Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжаттаманы жүргізу түрінде.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Осы саладағы медициналық қызметтің сапасы мен қауіпсіздігін ішкі бақылауды қамтамасыз етуге қатысу. 2. Жұмыста жыныстық дисфункциясы бар пациенттің дербес деректерін және дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді пайдалана білу 3. Жұмыс жоспарын және өз жұмысы туралы есеп жасай білу. 4. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау қабілеті. 5. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін жыныстық дисфункциялармен сырқаттанушылықтың Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын Денсаулық сақтау саласындағы заңнамалық актілер, Нормативтік құқықтық актілер, азаматтарға тегін көрсетілетін мемлекеттік кепілдіктер бағдарламасы Қазақстан Республикасының тұрғындарына психикалық денсаулық саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. "Сексопатология" бейіні бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. 3. Ақпараттық жүйелерде және ақпараттық-телекоммуникациялық желіде жұмыс істеу қағидалары. 4. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізудің этикалық қағидағтары мен қағидалары, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медицина қызметкерлерінің қызметін ұйымдастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
<p>Еңбек функциясы 6: "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік және әдіснамалық қамтамасыз ету. Психиатриялық практикаға жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: Психикалық сырқаттанушылықты диагностикалаудың, емдеудің, диспансерлеудің және алдын алудың жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары. 2. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары. 3. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналына әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары. 4. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек бойынша әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары (стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды, әдістемелік әзірлемелер мен құралдарды әзірлеу). 5. Жаңа технологиялардың практикаға трансфертін қамтамасыз ету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданбалы зерттеулер әдістемесін білу. 2. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. 3. Балалар психиатриясын дамытудың өзекті мәселелерін білу. 4. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу. 5. Жүйелік білім, психиатрия саласындағы өзекті мәселелерді көру.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, ал-</p>	<p>Дағды 1: "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу дағдылары және есепті құжаттаманы қалыптастыру. 2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттерге медициналық қызмет көрсетудің жекелеген жағдайлары бойынша КМК сараптау дағдылары. 3. Медициналық көмектің сапасына сараптама жасау бойынша сараптама қорытындысын және өзге де құжаттарды қалыптастыру дағдылары.

<p>горитмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>		<p>4. Талдау дағдылары, анықталған медициналық қателіктерді, олардың себеп-салдарлық байланыстарын, жағымсыз салдарын және олардың алдын алу мүмкіндіктерін формальды сипаттау.</p> <p>5. Пациенттердің және(немесе) олардың заңды өкілдерінің және басқа да мүдделі тараптардың (ОМС қоры, СМО, пациенттердің құқықтарын қорғау жөніндегі қоғамдық ұйымдар және т.б.) мәселелері бойынша шағымдар мен шағымдарды талдау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу тәртібі мен ережесін білу.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру қағидаларын білу.</p> <p>3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау және емдеу мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларды білу.</p> <p>4. ММС, МҚҰ талаптарын, пациенттердің құқықтарын және ортақ жауапкершілікті білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p> <p>7.2</p> <p>7.1</p> <p>7.1</p> <p>7.1</p> <p>7.1</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>7.3</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p> <p>Психиатр дәрігер-резидент</p> <p>Нарколог дәрігер-тағылымдамашы</p> <p>Балалар психиатр дәрігер-тағылымдамашы</p> <p>Ересектер, балалар психотерапевт дәрігер-тағылымдамашы</p> <p>Психиатр дәрігер</p> <p>Психиатр дәрігер</p> <p>Балалар психиатр дәрігері</p> <p>Балалар психиатр дәрігері</p>
<p>23. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер психиатр»:</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2212-8</p>	
	<p>2212-8-011</p>	

Қызмет атауының коды:			
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер психиатр		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер психиатр" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Медициналық куәландыру және сараптама жүргізу. 2. «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік және әдіснамалық қамтамасыз ету. Психиатриялық практикаға жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	
Еңбек функциясы 1: Медициналық куәландыру және сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық-әлеуметтік, әскери-дәрігерлік, сот-психиатриялық, сот-наркологиялық сараптамаларды жүргізуге сарапшы ретінде қатысу.	Машықтар: 1. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға жолдаманы толтыра білу. 2. Әскери-психиатриялық сараптама жүргізу кезінде сараптамалық қорытынды жасай білу. 3. Сот-наркологиялық және сот-психиатриялық сараптама саласындағы адам мен халықтың денсаулық жағдайына психологиялық баға бере білу. 4. Күдіктіге, сотталушыға олардың есі дұрыс екендігіне күмән туындаған жағдайларда қорытынды жасай білу. 5. Пациентке медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануды жоққа шығармайтын пациенттің психикалық жай-күйін саралай білу 6. Куәгердің немесе жәбірленушінің психикалық жай-күйін анықтау және қорытынды жасай білу.	

		<p>7.Талапкерлердің, жауапкерлердің психикалық жай-күйін анықтау және қорытынды жасай білу.</p> <p>8. Сырттай және өлімнен кейінгі сараптамаларды жүргізе білу</p> <p>9. Медициналық мекемелерде, тергеу изоляторларында, сотта, тергеушінің кабинетінде СПС, СНС өткізе білу.</p> <p>10. Сот және тергеу органдарының қызметкерлеріне сот психиатриясы, наркология мәселелері бойынша кеңес бере білу.</p> <p>11. Сот наркологиясы және психиатрия бойынша есептер құра білу.</p> <p>12. Құқық бұзушылық жасаған пациенттерге қатысты сұрауларға жауап жасай білу).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық-әлеуметтік және әскери-дәрігерлік сараптама жүргізуді регламенттеуші нормативтік-құқықтық актілерді білу.</p> <p>2. Сот-психиатриялық сараптамалық қызметтің ұйымдық-құқықтық негіздерін регламенттеуші заңнамалық актілерді және нұсқаулық-нормативтік құжаттарды білу.</p> <p>3. НҚА, «ҚР Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексі», «Қазақстан Республикасындағы сот-сараптама қызметі туралы заңын» білу.</p> <p>4. ҚР-да белгіленген құқықтық нормаларға сәйкес сот-психиатриялық, сот-наркологиялық сараптамаларды тағайындау мен жүргізудің негізгі ұғымдарын, ұйымдастырылуын, тәртібін білу.</p> <p>5. Сот психиатриясы мен наркологиясының құқықтық мәселелерін, сарапшының құқықтары мен міндеттерін, сараптамалық қорытындыға қойылатын іс жүргізу талаптарын, соттылық пен сотталмаушылық туралы ұғымды, әрекетке қабілеттілік пен әрекетке қабілетсіздік туралы ұғымды, қорғанышылықты белгілеуді білу.</p> <p>6. Сотталғандарды қарау, куәгерлер мен жәбірленушілерді қарау тәртібін білу.</p> <p>7. Мәжбүрлеп емдеудің ұйымдастырылуы мен түрлерін білу.</p> <p>8. Әлеуметтік қауіпті пациенттерді динамикалық байқау тәртібін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік және әдіснамалық қамтамасыз ету. Психиатриялық практикаға жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.	Дағды 1: Психикалық сырқаттанушылықты диагностикалаудың, емдеудің, диспансерлеудің және алдын алудың жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары.</p> <p>2. «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары.</p> <p>3. «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналына әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары.</p> <p>4. «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек бойынша әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары (стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды, әдістемелік әзірлемелер мен құралдарды әзірлеу).</p> <p>5. Жаңа технологиялардың практикаға трансфертін қамтамасыз ету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолданбалы зерттеулер әдістемесін білу.</p> <p>2. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу.</p>

		<p>3. Балалар психиатриясын дамытудың өзекті мәселелерін білу.</p> <p>4. «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу.</p> <p>5. Жүйелік білім, психиатрия саласындағы өзекті мәселелерді көре білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Дағды 1: «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Психиатрия (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу және есепті құжаттаманы қалыптастыру дағдылары. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге медициналық қызмет көрсетудің жекелеген жағдайлары бойынша МҚС сараптау дағдылары. Медициналық көмектің сапасына сараптама жасау бойынша сараптама қорытындысын және өзге де құжаттарды қалыптастыру дағдылары. Талдау дағдылары, анықталған медициналық қателіктерді, олардың себеп-салдарлық байланыстарын, жағымсыз салдарын және олардың алдын алу мүмкіндіктерін формальды сипаттау. Пациенттердің және(немесе) олардың заңды өкілдерінің және басқа да мүдделі тараптардың (ММС, МСҰ қоры, пациенттердің құқықтарын қорғау жөніндегі қоғамдық ұйымдар және тағы басқа) мәселелері бойынша шағымдар мен шағымдарды талдау дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу тәртібі мен ережесін білу. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру қағидаларын білу. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау және емдеу мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларды білу. ММС, МСҰ талаптарын, пациенттердің құқықтарын және ортақ жауапкершілікті білу.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стан-		

дарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер нарколог	
	7	Балалар психиатр дәрігері	
	7	Дәрігер психотерапевт	
24. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер нарколог»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-010		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер нарколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	" Дәрігер нарколог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Медициналық тексерулер мен сараптамалар жүргізу. 2. «Наркология» мамандандыру бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік және әдіснамалық қамтамасыз ету. Наркологиялық практикаға жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Наркология» мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар: 1. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға жолдаманы толтыра білу.	

<p>Медициналық тексерулер мен сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Медициналық-әлеуметтік, әскери-дәрігерлік, сот-наркологиялық сараптамаларды жүргізуге сарапшы ретінде қатысу.</p>	<p>2. Әскери психиатриялық сараптама жүргізу кезінде сараптамалық қорытынды жасай білу.</p> <p>3. Сот-наркологиялық және сот-психиатриялық сараптама саласында адам мен халықтың денсаулық жағдайына психологиялық баға бере білу.</p> <p>4. Күдіктіге, сотталушыға олардың есі дұрыстығына күмән тудыратын жағдайларда қорытынды жасай білу.</p> <p>5. Пациенттің оған қарсы медициналық сипаттағы мәжбүрлеу шараларын қолдануды жоққа шығармайтын психикалық жағдайын квалификациялауды білу.</p> <p>6. Куәгердің немесе жәбірленушінің психикалық жағдайын анықтау және қорытынды жасай білу.</p> <p>7. Талапкерлердің, жауапкерлердің психикалық жағдайын анықтап, қорытынды жасай білу.</p> <p>8. Сырттай және өлгеннен кейінгі сараптамаларды жүргізе білу.</p> <p>9. Медициналық мекемелерде, тергеу изоляторларында, сотта, тергеушінің кабинетінде ӨҚБ, СНЭ жүргізе білу.</p> <p>10. Сот-психиатрия, наркология мәселелері бойынша сот және тергеу органдарының қызметкерлеріне кеңес бере білу.</p> <p>11. Сот-наркология және психиатрия бойынша есептерді жаза білу.</p> <p>12. Құқық бұзушылық жасаған пациенттерге қатысты сауалдарға жауап құра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық-әлеуметтік және әскери-дәрігерлік сараптама жүргізу тәртібін реттейтін нормативтік-құқықтық актілерді білу.</p> <p>2. Сот-психиатриялық сараптамалық қызметінің ұйымдық-құқықтық негіздерін реттейтін заңнамалық актілерді және нұсқаулық-нормативтік құжаттарды білу.</p> <p>3. НҚА, «ҚР Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы кодексті», «Қазақстан Республикасындағы сот-сараптама қызметі туралы заңды» білу.</p> <p>4. Қазақстан Республикасында белгіленген құқықтық нормаларға сәйкес сот-психиатриялық, сот-наркологиялық сараптамаларды тағайындау және жүргізудің негізгі ұғымдарын, ұйымдастыру, тәртібін білу.</p> <p>5. Сот-психиатриялық және наркологиялық сараптаманың құқықтық мәселелерін, сарапшының құқықтары мен міндеттерін, сарапшының қорытындысына қойылатын процессуалдық талаптарды, құзыреттілік және құзыреттіліктің жоқтығы түсінігін, әрекет қабілеттілігі мен әрекетке қабілетсіздігінің түсінігін, қорғаншылықты белгілеуді білу.</p> <p>6. Сотталғандарды, куәгерлер мен жәбірленушілерді қарап-тексеру тәртібін білу.</p> <p>7. Мәжбүрлеп емдеуді ұйымдастыру және түрлерін білу.</p> <p>8. Әлеуметтік қауіпті пациенттерді динамикалық байқау тәртібін білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: «Наркология» мамандандыру бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік жә-</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтыну-дан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының аурушандығын диагностика-лаудың, емдеудің, диспансерлеудің және алдын алудың жаңа әдістерін енгізу және са-</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. «Психиатрия (наркология)» мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын арттыру және қауіпсіздігін қамтамасыз ету шаралары туралы қызметкерлердің пікірлерін зерделеу және қызметкерлерді хабардар ету дағдылары.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша «Наркология» мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек көрсететін ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары.</p> <p>3. Наркологиялық мамандандыру шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек көрсетудің сапасы бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналына әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары.</p>

<p>не әдіснамалық қамтамасыз ету. Наркологиялық практикаға жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.</p>	<p>пасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p>	<p>4. «Наркология» мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек бойынша әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары (стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды, әдістемелік әзірлемелер мен құралдарды әзірлеу).</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданбалы зерттеу әдіснамасын білу. 2. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. 3. Психиатрия және наркология дамуының өзекті мәселелерін білу. 4. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және «Наркология» мамандануы бойынша нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу. 5. Жүйелік білім, психиатрия және наркология саласындағы өзекті проблемаларды көре білу.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: «Наркология» мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтыну-дан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының ауру-шаңдығын диагностика-лаудың, емдеудің, дис-пансерлеудің және ал-дын алудың жаңа әдістерін енгізу және са-пасын жақсарту бойын-ша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Наркология» мамандануы бойынша стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу және есепті құжаттаманы қалыптастыру дағдылары. 2. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтыну-дан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар пациенттерге медициналық қызмет көрсетудің жеке жағдайларында медициналық көмектің сапасын сараптау дағдылары. 3. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу бойынша сараптамалық қорытынды және басқа да құжаттарды қалыптастыру дағдылары. 4. Талдау дағдылары, анықталған дәрігерлік қателіктердің формалды сипаттамасы, олардың себеп-салдарлық байланыстары, жағымсыз салдары және олардың алдын алу мүмкіндіктері. 5. Пациенттердің және(немесе) олардың заңды өкілдерінің және басқа да мүдделі тараптардың (ММС қоры, МСҰ, пациенттердің құқықтарын қорғау жөніндегі қоғамдық ұйымдар және тағы басқа) МКС мәселелері бойынша шағымдар мен наразылықтарын талдау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу тәртібі мен қағидаларын білу. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру қағидаларын білу. 3. Психикаға белсенді әсер ететін заттарды тұтыну-дан болған психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларын диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу. 4. ММС, МСҰ талаптарын, пациенттердің құқықтарын және заңды өкілдердің ортақ жауапкершілігін білу.
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер психиатр	
	7	Балалар психиатр дәрігері	
	7	Дәрігер психотерапевт	
	7	Дәрігер сексопатолог	
25. Кәсіптің карточкасы «7.4 Балалар психиатр дәрігері»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Балалар психиатр дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Балалар психиатры дәрігері " біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланысы:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерге жоғары технологиялық қызметтерді көрсету.</p> <p>2. «Психиатрия (балалар)» мамандануы бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешудің әдістемелік және әдіснамалық қамтамасыз ету. Балалар психиатриялық тәжірибесіне жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.</p>
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<p>1. «Психиатрия (балалар)» мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды сараптау.</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерге жоғары технологиялық қызметтерді көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерге жоғары технологиялық қызметтерді көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерге жоғары технологиялық медициналық, диагностикалық, реабилитациялық көмек көрсету дағдылары.</p> <p>2. Бала жастағы дербестендірілген психофармакотерапияны қолдану дағдылары.</p> <p>3. Ремиссияға қол жеткізу, ремиссия мерзімін ұзарту, өмір сүру сапасын жақсарту, ерте мүгедектіктің алдын алу мақсатында қайта емдеуге жатқызуды қысқарту мақсатында бала жастағы пациенттерде психофармакотерапияны уақтылы түзету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары кезінде бала жастағы пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, НҚА, әдістемелік ұсынымдарды, нұсқаулық хаттарды және басқа құжаттарды білу. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар балаларды емдеу қағидаттары мен тактикасын, қатар жүретін ауруларды басқару тактикасын білу.</p> <p>2. Балалар психиатриясындағы қатар жүретін аурулардың себептері мен клиникалық критерийлерін білу.</p> <p>3. Медициналық генетика, эндокринология, нейропсихиатрия, медициналық (клиникалық) психология, логопедия және дефектология негіздерін білу.</p> <p>4. Психиатриялық практикада дәрілік препараттарды ұтымды, дербестендірілген қолдану қағидаттарын білу.</p> <p>5. Зат алмасудың тұқым қуалайтын аурулары, генетикалық патология және балалардағы психикалық және мінез-құлықтық ауытқуларының дамуына ықпал ететін басқа да этиологиялық факторлар мәселесі бойынша халықаралық және ұлттық ұсыныстарды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: «Психиатрия (балалар)» мамандануы бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешудің әдістемелік және әдіснамалық қамтамасыз ету. Балалар психиатриялық тәжірибесі:</p>	<p>Дағды 1: Психикалық сырқаттанушылықты диагностикалаудың, емдеудің, диспансерлеудің және алдын алудың жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Психиатрия (балалар)» мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын арттыру және қауіпсіздігін қамтамасыз ету шаралары туралы қызметкерлердің пікірлерін зерделеу және қызметкерлерді хабардар ету дағдылары.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша «Психиатрия (балалар)» мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары.</p> <p>3. «Психиатрия (балалар)» мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналына әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары.</p>

<p>не жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.</p>		<p>4. «Психиатрия (балалар)» мамандануы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек бойынша әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету (стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды, әдістемелік әзірлемелер мен құралдарды әзірлеу) дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданбалы зерттеулер әдіснамасын білу. 2. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. 3. Балалар психиатриясының дамуындағы өзекті мәселелерді білу. 4. «Психиатрия (балалар)» мамандануы бойынша алгоритмдер мен нұсқаулықтарды, стандарттарды, диагностика және емдеу хаттамаларын әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу. 5. Жүйелік білім, балалар психиатриясы саласындағы өзекті мәселелерді көру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: «Психиатрия (балалар)» мамандануы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Дағды 1: «Психиатрия (балалар)» мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика және емдеу хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Психиатрия (балалар)» мамандануы бойынша стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу дағдылары және есепті құжаттаманы қалыптастыру. 2. Психикалық және мінез-құлықтық ауытқулары бар бала жастағы пациенттерге медициналық қызмет көрсетудің жеке жағдайларында медициналық көмектің сапасын (МКС) сараптау дағдылары. 3. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу бойынша сараптамалық қорытынды және басқа да құжаттарды қалыптастыру дағдылары. 4. Талдау, анықталған медициналық қателіктердің формалды сипаттамасы, олардың себеп-салдарлық байланыстары, жағымсыз салдарлар және олардың алдын алу дағдылары. 5. Пациенттердің және(немесе) олардың заңды өкілдерінің және басқа да мүдделі тараптардың (ММС қоры, МСҰ, пациенттердің құқықтарын қорғау жөніндегі қоғамдық ұйымдар және тағы басқа) МКС мәселелері бойынша шағымдар мен наразылықтарды талдау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу тәртібі мен қағидасын білу. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру қағидаларын білу. 3. Бала жастағы пациенттердегі психиатриялық патологияны диагностикалау мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу. 4. ММС, МСҰ талаптарын, пациенттердің құқықтарын және балалардың заңды өкілдерінің ортақ жауапкершілігін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау</p>	

	Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу Инновация		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер психиатр	
	7	Дәрігер нарколог	
	7	Дәрігер психотерапевт	
	7	Дәрігер сексопатолог	
26. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер психотерапевт ересектердің, балалардың»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-012		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер психотерапевт ересектердің, балалардың		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер психотерапевт" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланысы:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлқ бұзылыстарының диагностикасы.		

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>		<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді психотерапиялық емдеу. Ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының алдын алу. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту. Супервизорлық консультациялар өткізу. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік және әдіснамалық қамтамасыз ету. Психиатриялық практикаға жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.
<p>Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ересек және бала жастағы пациенттердегі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының диагностикасы.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттің психикалық және соматикалық жай-күйін бағалау, шағымдарды, анамнестикалық мәліметтерді жинау, психопатологиялық, неврологиялық және физикалық тексеру жүргізу, қолда бар медициналық құжаттаманы зерделеу, қосымша тексерулер мен бейінді мамандардың консультацияларын тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психотерапиялық сұхбат жүргізу мүмкіндігі. Психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтау мүмкіндігі. Психикалық мәртебені бағалау және сипаттау қабілеті. Соматикалық және неврологиялық жағдайды бағалау мүмкіндігі. Бейінді мамандардың қосымша тексерулері мен консультацияларын тағайындау мүмкіндігі. Науқасты тексеру жоспарын анықтау мүмкіндігі. Қажетті диагностикалық шараларды жүргізу мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының белгілері мен синдромдарын, оның ішінде жасына және балалық шақ синдромдарына арналған "спецификалық" белгілерді білу. Психиатриялық сұхбаттасу, психикалық мәртебені сипаттау және бағалау ерекшеліктерін білу. Мидың функционалдық жағдайын зерттеудің аспаптық әдістерін (электроэнцефалография, реоэнцефалография, эхоэнцефалография, краниография, пневмоэнцефалография, ангиография, компьютерлік томография және т.б.), зерттеудің зертханалық және эксперименттік-психологиялық әдістерін білу. Психотерапиядағы негізгі бағыттар мен әдіснаманы білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Алынған нәтижелерді түсіндіру, синдромдық және нозологиялық диагноздарды қою, қажетті медициналық құжаттаманы ресімдеу, ақпараттық жүйелерге деректерді енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зертханалық, аспаптық және эксперименттік-психологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіре білу. Психикалық жағдайды синдромдық түрде анықтай білу. Алдын ала нозологиялық диагноз қою мүмкіндігі. ҚР аумағында қолданылатын аурулардың халықаралық жіктеуішінің критерийлеріне, клиникалық хаттамаларға сәйкес психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау мүмкіндігі. Соңғы клиникалық диагнозды негіздей отырып, дифференциалды диагностика жүргізу мүмкіндігі. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде ресімдеу мүмкіндігі. Диагнозды анықтау (растау) мүмкіндігі.

		<p>8. Өр түрлі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарында психотерапиялық мақсаттарды анықтау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық жағдайдың алдын-ала синдромдық біліктілігін білу. 2. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу. 3. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, заттарды қолдану салдарынан психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу. 4. Клиникалық көріністі, этиология мен патогенезді, диагностикалық критерийлерді, шизофренияның дифференциалды диагностикасын, шизотиптік және сандырақтық бұзылуларды білу. 5. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, аффективті көңіл-күй бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу. 6. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулардың дифференциалды диагностикасын білу. 7. Физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдарының клиникалық көрінісін, этиологиясы мен патогенезін, диагностикалық критерийлерін, дифференциалды диагностикасын білу. 8. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлық бұзылыстарының дифференциалды диагностикасын білу. 9. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, ақыл-ой кемістігінің дифференциалды диагностикасын білу. 10. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, психологиялық дамудың бұзылуының дифференциалды диагностикасын, әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын мінез-құлық және эмоционалдық бұзылуларды білу. 11. 10-шы қайта қарау ауруларының халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және психикалық денсаулық саласындағы басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. 12. Медициналық құжаттаманы ресімдеу ерекшеліктерін, оның ішінде ақпараттық жүйелерде білу. 13. Өртүрлі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарындағы психотерапиялық араласудың ерекшеліктерін білу. 14. Клиникадағы психотерапия негіздерін білу. 15. Психотерапия түрлерін білу. 16. Рационалды психотерапияны білу, оны қолдану саласы. 17. Топтық психотерапияның ерекшелігі мен формасын білу. 18. Гипноздық күйге, гипноздық күйдің кезеңдеріне, олардың объективті және субъективті критерийлеріне кіріспе әдістерін білу. 19. Балалар мен жасөспірімдер психотерапиясының жалпы принциптері мен ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересек және бала жастағы пациенттерді психотерапиялық емдеу.</p>	<p>Клиникалық хаттамаларға сәйкес аурудың клиникалық көрінісіне, пациенттің жеке ерекшеліктеріне, жағдайдың ауырлығына сәйкес емдеуді тағайындау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Келесі психикалық және мінез-құлық бұзылыстарында емдеуді тағайындау және бақылау мүмкіндігі: органикалық, оның ішінде симптоматикалық, психикалық бұзылулар, заттарды қолдану салдарынан болатын психикалық және мінез-құлық бұзылыстары, шизофрения, шизотиптік және сандырақтық бұзылулар, көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары, невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар, физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдары, ересектердегі жетілген тұлға мен мінез-құлықтың бұзылуы, ақыл-ой кемістігі, психологиялық дамудың бұзылуы, мінез-құлық және эмоционалды бұзылулар, әдетте балалар мен жасөспірімдерде басталады. 2. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу мүмкіндігі. 3. Психикалық денсаулықтың әртүрлі бұзылуларында психотерапиялық мақсаттарды анықтау. 4. Психотерапиялық араласу жүргізу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық көріністі, этиологияны және патогенезді, диагностикалық критерийлерді, органикалық дифференциалды диагностиканы, соның ішінде Балалық шақтың симптоматикалық, психикалық бұзылыстарын білу. балалар мен жасөспірімдерде психоактивті заттарды қолдануға байланысты психикалық және мінез-құлық бұзылыстары. шизофрения және жасөспірімдердің шизофрениасы, шизотиптік және сандырақтық бұзылыстары. балалар мен жасөспірімдерге тән көңіл-күйдің аффективті бұзылыстары. балалар мен жасөспірімдердегі невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар. ТЖ аймағындағы балалардағы психикалық бұзылулардың ерекшеліктері (оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балаларда). балалар мен жасөспірімдердегі жыныстық сәйкестендірудің бұзылуы. әдетте балалар мен жасөспірімдерден басталатын эмоционалды бұзылулар мен мінез-құлық бұзылыстары. балалардағы психологиялық (психикалық) дамудың бұзылуы. ақыл-ой кемістігі, дамудың кешігуі. балалық шақтағы физиологиялық бұзылулармен және физикалық факторлармен байланысты мінез-құлық синдромдары. 2. Балалардың психикалық денсаулығын қорғау саласындағы аурулардың қолданыстағы халықаралық жіктемесін, клиникалық хаттамаларды, нормативтік-құқықтық актілерді және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу 3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. 4. Психотерапия мен психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін білу. 5. Психиатриялық практикада қолданылатын дәрілік препараттардың негізгі кластарын, қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, ықтимал жанама әсерлерін білу. 6. Психотерапияның принциптері мен әдістерін және психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын емдеудің басқа дәрілік емес әдістерін білу. 7. Клиникалық хаттамаларды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Динамикалық бақылау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психотерапиялық араласулардың дұрыстығын бақылау мүмкіндігі. 2. Емделушіге емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. 2. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін, оның ішінде балалық шақта білу.

		<p>3. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды білу.</p> <p>4. Психотерапияның негізгі әдістерін білу.</p> <p>5. Клиникалық хаттамаларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Ересектер мен балалар арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының алдын алу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Алғашқы психопрофилактика, халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстары бойынша іс-шаралар өткізу, салауатты өмір салтын насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Халық арасында психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасы бойынша іс-шаралар өткізу қабілеті.</p> <p>2. Халыққа санитарлық білім беруді және салауатты өмір салтын насихаттауды ұйымдастыра және жүргізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Халық арасындағы психикалық және мінез-құлық бұзылыстарының бастапқы психопрофилактикасының принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>2. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау қағидаттарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар ересектер мен балалар жасындағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік оңалту.	<p>Дағды 1:</p> <p>Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқасты жеке оңалту жоспарын жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі.</p> <p>2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар пациенттерге еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін таңдай білу.</p> <p>3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерге медициналық-психологиялық, медициналық-әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдай білу және психологиялық-педагогикалық және түзету көмегіне бағыттай білу.</p> <p>4. Қажетті медициналық құжаттаманы, оның ішінде ақпараттық жүйелерде толтыра білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жеңілдетілген еңбек жағдайларына, санаторий-курорттық емдеуге көшуге көрсеткіштерді білу.</p> <p>2. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар науқастарды еңбекті оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу.</p> <p>3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстары бар балалар жасындағы пациенттерді түзету, оңалту және әлеуметтік бейімдеу әдістерін білу.</p> <p>4. Психикалық денсаулық саласындағы тиісті НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Супервизорлық консультациялар өткізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Супервизорлық консультациялар өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жеке жағдайды зерттеу және талдау психотерапевт-кеңесшінің кәсіби дамуы, тұжырымдау бақыланатын мәселелердің себептеріне қатысты гипотезалар және нелік ету кәсіби қолдаудың әдістері мен стратегиялары.</p> <p>Білімдер:</p>

		1. Психотерапиялық кеңес беруді қадағалаудың теориялық негіздерін және психотерапиялық бақылау моделін білу кеңес беру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік және әдіснамалық қамтамасыз ету. Психиатриялық практикаға жаңа технологиялардың трансфертін қамтамасыз ету.	Дағды 1: Психикалық сырқаттанушылықты диагностикалаудың, емдеудің, диспансерлеудің және алдын алудың жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналына әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек бойынша әдістемелік және әдіснамалық қолдау көрсету дағдылары (стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды, әдістемелік әзірлемелер мен құралдарды әзірлеу). Жаңа технологиялардың практикаға трансфертін қамтамасыз ету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қолданбалы зерттеулер әдістемесін білу. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. Балалар психиатриясын дамытудың өзекті мәселелерін білу. "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу. Жүйелік білім, психиатрия саласындағы өзекті мәселелерді көру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 1: "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Дағды 1: "Психиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.

		<p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытындыны қалыптастыру қағидаларын білу.</p> <p>3. Психикалық және мінез-құлық бұзылыстарын диагностикалау және емдеу мәселелері бойынша клиникалық хаттамаларды білу.</p> <p>4. ММС, МҚҰ талаптарын, пациенттердің құқықтарын және ортақ жауапкершілікті білу.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер психиатр	
	7	Дәрігер нарколог	
	7	Балалар психиатр дәрігері	
7	Дәрігер психотерапевт		
27. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер сексопатолог»:			
Топтың коды:	2212-8		
Қызмет атауының коды:	2212-8-013		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер сексопатолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Сексопатолог дәрігер" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	"Психиатрия" мамандығы шеңберінде "Сексопатология" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Жыныстық бұзылулардың диагностикасы. Жыныстық бұзылулары бар науқастарға арналған терапия. Жыныстық бұзылулары бар науқастарды оналту және алдын алу. Сексологиялық қызметтің жұмысын ұйымдастыру. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жыныстық бұзылулардың диагностикасы.	Дағды 1: Науқастың психикалық, соматоневрологиялық жағдайын бағалау, сексологиялық тексеру жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жыныстық бұзылуларды диагностикалау мақсатында психиатриялық сұхбат жүргізу және психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтау мүмкіндігі. Ерлер мен әйелдердің сексологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, жыныстық бұзылулары бар науқастардың жыныстық қызметін бағалау үшін сексологиялық тексеру жүргізу мүмкіндігі. Симптоматикалық жыныстық дисфункцияларды (урологтар, эндокринологтар, невропатологтар, гинекологтар және т.б.) дифференциалды диагностикалау мәселелері бойынша бейінді мамандарға қосымша тексерулер мен консультациялар тағайындай білу. Науқасты тексеру жоспарын анықтау мүмкіндігі. 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ерлер мен әйелдердің ұрпақты болу жүйесінің анатомиясы, физиологиясы және патологиясы, жыныстық саланы гормоналды қамтамасыз ету негіздерін білу. АЖХ-10 қолданыстағы классификациясына сәйкес жыныстық бұзылуларды диагностикалау критерийлерін білу. Қосымша объективті зерттеу әдістерін қолдана отырып, жыныстық бұзылулары бар науқастарды қарау ерекшеліктерін білу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 2: Сбор сексологических анамнестических сведений у пациентов с сексуальными расстройствами.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жыныстық дисфункциясы бар пациенттерде және олардың серіктестерінде ақпарат жинау әдістемесін қолдана білу. Психосексуалдық даму кезеңдерін және оның бұзылуын анықтай білу. Жыныстық дисфункцияларға, сондай-ақ функционалдық жыныстық дисфункциялардың психогенезіне әкелетін басқа дене жүйелерінің ауруларын анықтау мүмкіндігі. 	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Негізгі патологиялық процестердің этиологиясын, патофизиологиясын білу жыныстық дисфункциялардың жіктелуі, клиникалық көрінісі, диагностикалық принциптері, дифференциалды диагностикасы, терапиясы және алдын-алу. Жыныстық қалыптасу психогендік механизмдерін білу дисфункциялар (невродар, мінез-құлық пен тұлғаның бұзылуы және психосексуалдық дамудың бұзылуы). Жыныстық дисфункциясы бар пациенттерді клиникалық психопатологиялық тексеру әдістемесін білу. Пациенттерді тексерудің этикалық принциптері мен ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Жыныстық бұзылулары бар науқастарға арналған терапия.</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық көріністі, сексологиялық диагнозды, соматикалық жағдайды, жасты, жеке ерекшеліктерді және серіктестік жағдайды ескере отырып, нақты жыныстық дисфункцияларды емдеу жоспарын әзірлеу және құру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Емдеу жоспарын және жыныстық дисфункциясы бар науқасты басқару тактикасын негіздей білу. Симптоматикалық жыныстық дисфункцияларды дифференциалды диагностикалау және емдеу мәселелері бойынша басқа маман дәрігерлермен (урологтар, эндокринологтар, невропатологтар, гинекологтар және т.б.) өзара іс-қимыл жасай білу. Жыныстық дисфункциясы бар науқастың жағдайының динамикасын ескере отырып, емдеуді бақылау және түзету мүмкіндігі. Психотерапияны тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу жыныстық дисфункциялар. Дәрілік терапияны, медициналық бұйымдарды және жыныстық дисфункцияларды хирургиялық емдеуді қолданудың негізгі принциптерін білу. Жыныстық дисфункциясы бар пациенттерге емдеуді тағайындау мен жүргізудің, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылаудың этикалық принциптері мен ережелерін білу. Жыныстық дисфункцияларды емдеуде қолданылатын негізгі психотерапиялық әдістерді білу. Физиотерапия, Рефлексотерапия, диеталық терапия, физиотерапия, жыныстық дисфункцияны санаторий-курорттық емдеу негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады.
	<p>Дағды 2: Динамикалық бақылау процесінде емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Психофармакологиялық және психотерапиялық араласулардың дұрыстығын бақылау мүмкіндігі. Емделушіге емдеу әдістері мен әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жыныстық бұзылулары бар науқастарды емдеудің принциптері мен әдістерін білу. Психофармакотерапияның принциптері мен әдістерін білу. Психотроптық препараттардың негізгі топтарының әсер ету механизмін, оларды қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды білу. Психотерапияның негізгі әдістерін білу

		5. Клиникалық хаттамаларды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Жыныстық бұзылулары бар науқастарды оңалту және алдын алу.	Дағды 1: Жыныстық дисфункциясы бар нақты пациентке қатысты жыныстық дисфункциялар үшін медициналық оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Басқа мамандықтағы дәрігерлер мен клиникалық психологтарды медициналық оңалтуға тарту мүмкіндігі. Серіктесті (күйеуін, әйелін), ата-анасын және басқа туыстарын медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларға тарта білу. Науқастың жағдайын динамикалық бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігі. Жыныстық дисфункциялар кезінде медициналық оңалту барысында түрлі іс-шараларды (медициналық, медициналық-әлеуметтік, медициналық-психологиялық) қолдана білу. Медициналық оңалту бағдарламасын оңтайландыру мақсатында серіктестермен, туыстарымен нәтижелі байланыс орнату мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жыныстық дисфункциясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі принциптерін білу. Жыныстық дисфункциясы бар пациенттер үшін жеке медициналық оңалту бағдарламаларын іске асырудың және олардың тиімділігін бақылаудың этикалық принциптері мен ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Алдын алу шараларын жүргізу - жыныстық дисфункциялардың алдын алу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жыныстық қатынас кезінде жүйке-психикалық шиеленісті жою жолдарын үйрету. Жыныстық науқастарға отбасылық кеңес беру дисфункциялар, олардың туыстары. Халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу, жыныстық дисфункциялармен сырқаттанудың ықтимал қауіптері туралы хабардар ету. Денсаулық жағдайын, қауіп факторларының сипатын, адам психологиясын ескере отырып, профилактикалық шараларды таңдау. Жыныстық денсаулықты сақтау, салауатты өмір салтын насихаттау бағдарламаларын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Салауатты өмір салтының негізгі сипаттамалары, оны қалыптастыру әдістері. Жыныстық дисфункциясы бар науқастарды диспансерлік бақылаудың принциптері мен ерекшеліктері. Жыныстық дисфункциясы бар науқастар арасындағы санитарлық-ағарту жұмыстарының формалары мен әдістері. Жыныстық дисфункциялардың алдын алу бойынша іс-шараларды өткізудің және оның тиімділігін бақылаудың этикалық принциптері мен ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Сексологиялық қызметтің жұмысын ұйымдастыру.	Дағды 1: Жұмыс жоспарын және өз жұмысы туралы есепті жасау медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Осы саладағы медициналық қызметтің сапасы мен қауіпсіздігін ішкі бақылауды қамтамасыз етуге қатысу. Жұмыста жыныстық дисфункциясы бар пациенттің дербес деректерін және дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді пайдалана білу Жұмыс жоспарын және өз жұмысы туралы есеп жасай білу.

		<p>4. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау қабілеті.</p> <p>5. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін жыныстық дисфункциялармен сырқаттанушылықтың Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын Денсаулық сақтау саласындағы заңнамалық актілер, Нормативтік құқықтық актілер, азаматтарға тегін медициналық көмек көрсетудің мемлекеттік кепілдіктері бағдарламасы. Қазақстан Республикасы халқының психикалық денсаулығы саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p> <p>2. "Сексопатология" бейіні бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары</p> <p>3. Ақпараттық жүйелердегі және ақпараттық жүйелердегі жұмыс ережелері-телекоммуникациялық желі.</p> <p>4. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізудің этикалық қағидаттары мен қағидалары, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медицина қызметкерлерінің қызметін ұйымдастыру.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер психиатр
	7	Балалар психиатр дәрігері
	7	Дәрігер нарколог
		Балалар психиатр дәрігері
28. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер сексопатолог»:		
Топтың коды:	2212-8	
Қызмет атауының коды:	2212-8-013	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер сексопатолог	
	7	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Сексопатолог дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информаль біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дәлелді медицина қағидаттарына негізделген халықтың психикалық денсаулығын қорғау саласында білікті медициналық көмек көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жыныстық бұзылулардың диагностикасы. 2. Жыныстық бұзылулары бар науқастарға арналған терапия. 3. Жыныстық бұзылулары бар науқастарды оңалту және алдын алу. 4. Сексологиялық қызметтің жұмысын ұйымдастыру. 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жыныстық бұзылулардың диагностикасы.	Дағды 1: Науқастың психикалық, соматоневрологиялық жағдайын бағалау, сексологиялық тексеру жүргізу.	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жыныстық бұзылуларды диагностикалау мақсатында психиатриялық сұхбат жүргізу және психопатологиялық клиникалық көріністерді анықтау мүмкіндігі. 2. Ерлер мен әйелдердің сексологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, жыныстық бұзылулары бар науқастардың жыныстық қызметін бағалау үшін сексологиялық тексеру жүргізу мүмкіндігі. 3. Симптоматикалық жыныстық дисфункцияларды (урологтар, эндокринологтар, невропатологтар, гинекологтар және т.б.) дифференциалды диагностикалау мәселелері бойынша бейінді мамандарға қосымша тексерулер мен консультациялар тағайындай білу. 4. Науқасты тексеру жоспарын анықтау мүмкіндігі.
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ерлер мен әйелдердің ұрпақты болу жүйесінің анатомиясы, физиологиясы және патологиясы, жыныстық саланы гормоналды қамтамасыз ету негіздерін білу.

		<p>2. АХЖ қолданыстағы классификациясына сәйкес жыныстық бұзылуларды диагностикалау критерийлерін білу.</p> <p>3. Қосымша объективті зерттеу әдістерін қолдана отырып, жыныстық бұзылулары бар науқастарды қарау ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жыныстық бұзылулары бар пациенттерде сексологиялық анамнестикалық мәліметтерді жинау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жыныстық дисфункциясы бар пациенттерде және олардың серіктестерінде ақпарат жинау әдістемесін қолдана білу. 2. Психосексуалдық даму кезеңдерін және оның бұзылуын анықтай білу. 3. Жыныстық дисфункцияларға, сондай-ақ функционалдық жыныстық дисфункциялардың психогенезіне әкелетін басқа дене жүйелерінің ауруларын анықтау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі патологиялық процестердің этиологиясын, патофизиологиясын білу жыныстық дисфункциялардың жіктелуі, клиникалық көрінісі, диагностикалық принциптері, дифференциалды диагностикасы, терапиясы және алдын-алу. 2. Жыныстық қалыптасу психогендік механизмдерін білу дисфункциялар (невроздар, мінез-құлық пен тұлғаның бұзылуы және психосексуалдық дамудың бұзылуы) 3. Жыныстық дисфункциясы бар пациенттерді клиникалық психопатологиялық тексеру әдістемесін білу. 4. Пациенттерді тексерудің этикалық принциптері мен ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Жыныстық бұзылулары бар науқастарға арналған терапия.	<p>Дағды 1:</p> <p>Клиникалық көріністі, сексологиялық диагнозды, соматикалық жағдайды, жасты, жеке ерекшеліктерді және серіктестік жағдайды ескере отырып, нақты жыныстық дисфункцияларды емдеу жоспарын әзірлеу және құру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеу жоспарын және жыныстық дисфункциясы бар науқасты басқару тактикасын негіздей білу. 2. Симптоматикалық жыныстық дисфункцияларды дифференциалды диагностикалау және емдеу мәселелері бойынша басқа маман дәрігерлермен (урологтар, эндокринологтар, невропатологтар, гинекологтар және т.б.) өзара іс-қимыл жасай білу. 3. Жыныстық дисфункциясы бар науқастың жағдайының динамикасын ескере отырып, емдеуді бақылау және түзету мүмкіндігі. 4. Психотерапияны тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын білу жыныстық дисфункциялар. 2. Дәрілік терапияны, медициналық бұйымдарды және жыныстық дисфункцияларды хирургиялық емдеуді қолданудың негізгі принциптерін білу. 3. Жыныстық дисфункциясы бар пациенттерге емдеуді тағайындау мен жүргізудің, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылаудың этикалық принциптері мен ережелерін білу. 4. Жыныстық дисфункцияларды емдеуде қолданылатын негізгі психотерапиялық әдістерді білу. 5. Физиотерапия, Рефлексотерапия, диеталық терапия, физиотерапия, жыныстық дисфункцияны санаторий-курорттық емдеу негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 3: Жыныстық бұзылулары бар науқастарды оңалту және алдын алу.</p>	<p>Дағды 1: Жыныстық дисфункциясы бар нақты пациентке қатысты жыныстық дисфункциялар үшін медициналық оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Басқа мамандықтағы дәрігерлер мен клиникалық психологтарды медициналық оңалтуға тарту мүмкіндігі. Серіктесті (күйеуін, әйелін), ата-анасын және басқа туыстарын медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларға тарта білу. Науқастың жағдайын динамикалық бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігі. Жыныстық дисфункциялар кезінде медициналық оңалту барысында түрлі іс-шараларды (медициналық, медициналық-әлеуметтік, медициналық-психологиялық) қолдана білу. Медициналық оңалту бағдарламасын оңтайландыру мақсатында серіктестермен, туыстарымен нәтижелі байланыс орнату мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жыныстық дисфункциясы бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі принциптерін білу. Жыныстық дисфункциясы бар пациенттер үшін жеке медициналық оңалту бағдарламаларын іске асырудың және олардың тиімділігін бақылаудың этикалық принциптері мен ережелерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Алдын алу шараларын жүргізу - жыныстық дисфункциялардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жыныстық қатынас кезінде жүйке-психикалық шиеленісті жою жолдарын үйрету. Жыныстық науқастарға отбасылық кеңес беру дисфункциялар, олардың туыстары. Халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу, жыныстық дисфункциялармен сырқаттанудың ықтимал қауіптері туралы хабардар ету. Денсаулық жағдайын, қауіп факторларының сипатын, адам психологиясын ескере отырып, профилактикалық шараларды таңдау. Жыныстық денсаулықты сақтау, салауатты өмір салтын насихаттау бағдарламаларын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Салауатты өмір салтының негізгі сипаттамалары, оны қалыптастыру әдістері. Жыныстық дисфункциясы бар науқастарды диспансерлік бақылаудың принциптері мен ерекшеліктері. Жыныстық дисфункциясы бар науқастар арасындағы санитарлық-ағарту жұмыстарының формалары мен әдістері. Жыныстық дисфункциялардың алдын алу бойынша іс-шараларды өткізудің және оның тиімділігін бақылаудың этикалық принциптері мен ережелер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Сексологиялық қызметтің жұмысын ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: Жұмыс жоспарын және өз жұмысы туралы есепті жасау медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Осы саладағы медициналық қызметтің сапасы мен қауіпсіздігін ішкі бақылауды қамтамасыз етуге қатысу. Жұмыста жыныстық дисфункциясы бар пациенттің дербес деректерін және дәрігерлік құпияны құрайтын мәліметтерді пайдалана білу. Жұмыс жоспарын және өз жұмысы туралы есеп жасай білу. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау қабілеті.

		<p>5. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін жыныстық дисфункциялармен сырқаттанушылықтың Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің қызметін айқындайтын Денсаулық сақтау саласындағы заңнамалық актілер, Нормативтік құқықтық актілер, азаматтарға тегін медициналық көмек көрсетудің мемлекеттік кепілдіктері бағдарламасы. Қазақстан Республикасы халқының психикалық денсаулығы саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p> <p>2. "Сексопатология" бейіні бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары</p> <p>3. Ақпараттық жүйелердегі және ақпараттық жүйелердегі жұмыс ережелері-телекоммуникациялық желі.</p> <p>4. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізудің этикалық қағида-тары мен қағидалары, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медицина қызметкерлерінің қызметін ұйымдастыру.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Инновация</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 24 қаңтардағы № 12 бұйрығы "Он жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен жастардың репродуктивтік және психикалық денсаулықты сақтау бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 25 қаңтарда № 31762 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер психиатр
	7	Дәрігер нарколог
	7	Балалар психиатр дәрігері
	7	Дәрігер психотерапевт

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

29. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

30. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігінің
Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің " Денсаулық сақтау " даярлау
бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

31. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

32. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

33. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

34. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

35. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа
40-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Пульмонология (ересектердің, балалардың)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Пульмонология (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101058

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт пациенттерді ұйымдастыру, алдын алу, ерте диагностикалау, емдеу, медициналық оңалту, пульмонология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Пульмонолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Пульмонолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Пульмонолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Пульмонолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Пульмонолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Пульмонолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Пульмонолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Пульмонолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Пульмонолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Пульмонолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Пульмонолог дәрігер»:	
Топтың коды:	2211-8
Қызмет атауының коды:	2211-8-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Пульмонолог дәрігер
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
	7.1

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі резидентурада "Пульмонология дәрігер (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша оқу кезінде. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Резидент дәрігер пульмонолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бронх-өкпе патологиясы бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарға білікті және мамандандырылған медициналық көмек көрсету. 2. Бронх-өкпе ауруларының профилактикасын жүргізу және оның тиімділігін бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу, санитарлық-гигиеналық ағарту және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу. 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму. 2. Тәлімгердің бақылауындағы ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс. 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен бронхо-пульмоналды патологиясы бар науқастарға білікті және мамандандырылған медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: Пациенттердегі бронх-өкпе ауруларының диагностикасы (ересектер, балалар).	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың (немесе оның заңды өкілінің) шағымдарын, ауру тарихын, өмір тарихын жинау. 2. Пациенттен (немесе оның заңды өкілінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Науқасты физикалық тексеруден өткізіңіз (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) және оның нәтижелерін түсіндіру. 4. Науқасты зертханалық және аспаптық тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздеу. 5. Диагностикалық манипуляциялар жүргізу және алынған нәтижелерді түсіндіру: - пикфлоуметрия; 	

		<p>- спирометрия, оның ішінде бронхолитикалық және бронхты арандату сынақтары;</p> <p>- темекі шегу мәртебесін бағалау;</p> <p>-6 минуттық жаяу жүру, импульстік оксиметрия, қан газдарын анықтау сынағын пайдалана отырып, кешенді клиникалық-функционалдық тексеру нәтижелері бойынша тыныс алу жеткіліксіздігінің дәрежесін бағалау;</p> <p>- бронх демікпесі, ӨСОА және басқа бронх-өкпе аурулары кезіндегі ауырлық дәрежесін және бақылауды бағалау.</p> <p>6. Пульмонологиялық көмек көрсету стандартына сәйкес пациенттерді тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>7. Қосымша патологиясы бар пациентті бейінді мамандарға консультацияға жіберуді негіздеу.</p> <p>8. Аурудың ауырлығын және (немесе) науқастың жағдайын бағалау.</p> <p>9. Диагностды халықаралық ұсыныстарды, соның ішінде ХАЖ ескере отырып белгілеу.</p> <p>10. Дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>11. Жедел жәрдем, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>12. Стационарлық және стационарды алмастыратын жағдайларда мамандандырылған емдеу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 3. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету тәртібі. 4. Амбулаториялық жағдайда мамандандырылған медициналық көмек көрсету ережесі. 5. Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 6. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 7. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 8. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 9. Шағымдарды жинау әдістері, ауру тарихы, науқастың өмір тарихы, физикалық тексеру. 10. Зертханалық және аспаптық диагностика әдістеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 11. Аурулардың клиникалық көрінісі. 12. Диагностика теориясы мен әдістемесі, құрылымы, клиникалық диагнозды құрудың негізгі принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2:		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жасын және ілеспе патологияның болуын ескере отырып, пациентті емдеу жоспарын жасау және негіздеу.

<p>Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға (ересектер, балалар) емдеуді тағайындау.</p>	<p>2. Бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарды дәрілік емес емдеу және емдік тамақтандыруды тағайындау.</p> <p>3. Аурудың клиникалық көрінісін және оның даму қаупінің факторларын ескере отырып, дәрі-дәрмектерді тағайындау.</p> <p>4. Дәрілік заттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдау.</p> <p>5. Тыныс алу жеткіліксіздігі бар пациенттерге тыныс алуды қолдаудың инвазивті емес әдістерінің көрсеткіштерін анықтау, режимін таңдау және мониторинг жүргізу.</p> <p>6. Тағайындалған емнің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға тыныс алуды қолдау әдістерін тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Қолданылатын дәрілік препараттардың жағымсыз құбылыстары және олардың алдын алу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарда медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>2. Пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>3. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарында оңалтушылармен бірлесіп пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p> <p>4. Пациенттерде оңалту іс-шараларын жүргізудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қалпына келтіру лечения және медициналық оңалту ережелері.</p> <p>2. Қалпына келтіру және медициналық оңалту әдістері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық жағдайын, еңбек сипаты мен жағдайларын, әлеуметтік факторларды бағалау негізінде уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін белгілеу.</p> <p>2. Еңбекке уақытша жарамсыздық мерзімдерін анықтау.</p> <p>3. Еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру.</p> <p>4. Дәрігерге кезекті бару күнін белгілеп, оны алғашқы медициналық құжаттамада жазып алу.</p> <p>5. Пациентті ДҚК-ға кеңес беру және медициналық-әлеуметтік сараптамаға уақтылы жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидалары.</p>

		2. Еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 5: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) шұғыл медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Шұғыл медициналық көмекті қажет ететін жағдайларды тану. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға, соның ішінде төтенше жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету. Білімдер: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға шұғыл медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бронх-өкпе ауруларының профилактикасын жүргізу және оның тиімділігін бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу, санитарлық-гигиеналық ағарту және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру.	Дағды 1: Бронх-өкпе ауруларының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.	Машықтар: 1. Бронх-өкпе ауруларының алдын алуға, халықтың барлық жас топтарындағы бронх-өкпе ауруларынан болатын сырқаттанушылықты, мүгедектікті, өлімді азайтуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Үйде бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарға паллиативті медициналық көмек көрсетуге қатысу. 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 3. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 4. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 5. Бронхопульмоналды аурулардың алдын алу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Бронх-өкпе ауруларының алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.	Машықтар: 1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена бойынша қауіпсіздік пен гигиенаны қамтамасыз ету үшін санитарлық талаптар, ережелер мен ұсыныстар туралы хабардар ету. 2. Пациенттер мен қамқоршыларды оқыту үшін "тыныс алу мектептерін" ұйымдастыруға қатысу. 3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.

		<p>4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету.</p> <p>5. Салауатты өмір салтын насихаттау, дене белсенділігінің маңыздылығы, жаман әдеттерден бас тарту, психологиялық салауаттылықты сақтау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Санитарлық стандарттар және стандартты сақтық шаралары, тұрмыстық және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік.</p> <p>2. Бронхопультмоналды аурулардың алдын алу әдістері.</p> <p>3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру.</p> <p>2. Науқасты және (немесе) оның заңды өкілдерін диагностиканың, емдеудің ұсынылған түрі/әдісі, ықтимал асқинулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабардар ету.</p> <p>3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту.</p> <p>4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру.</p> <p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері.</p> <p>2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер.</p> <p>3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері.</p> <p>4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі.</p> <p>5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, бронх-өкпе ауруларының алдын алуға кешенді тәсілді қамтамасыз ету және салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу.</p> <p>2. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.</p> <p>3. Көпсалалы топтардың жұмысына, консилиумдарға, клиникалық айналымдарға қатысу.</p> <p>4. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p>

		<p>5. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Есептік-есептік медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.).</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауындағы ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.</p> <p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау. схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық статистиканы талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тыныс алу органдары ауруларының бағыты бойынша медициналық статистикалық көрсеткіштерді талдау.</p> <p>2. Мамандандырылған көмек көрсететін ұйымның жұмысын талдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулық сақтау статистикасының әдістері, Деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p>	

	<p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер мен балалар)	
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер)	
	7	Пульмонолог дәрігер (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Пульмонолог дәрігер»:			
Топтың коды:	2211-8		
Қызмет атауының коды:	2211-8-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Пульмонолог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронх-өкпе патологиясы бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Бронхопульмоналды ауруларды анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою.</p> <p>2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	

		<p>3. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу.</p> <p>4. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту мен диспансерлеудің тиімділігін бақылау және жүргізу.</p> <p>5. Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p> <p>6. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Үздіксіз кәсіби даму.</p> <p>2. Ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс.</p>
Еңбек функциясы 1: Бронхопульмоналды ауруларды анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою.	<p>Дағды 1: Бронх-өкпе ауруларын анықтау, жағдайын анықтау, пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқастың (немесе оның заңды өкілінің) шағымдарын, ауру тарихын, өмір тарихын жинау.</p> <p>2. Пациенттен (немесе оның заңды өкілінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.</p> <p>3. Науқасты физикалық тексеруден өткізу (тексеру, перкуссия, пальпация, аускультация).</p> <p>4. Науқастың объективті жағдайын бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.</p> <p>2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.</p> <p>3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.</p> <p>4. Бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарды тексеру әдісі.</p> <p>5. Ересектер мен балалардағы бронхопульмоналды аурулардың анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктері, әдетте және патологиямен.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Бекітілген диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына және халықаралық нұсқалықтарға сәйкес бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасты зертханалық және аспаптық тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздеу.</p> <p>2. Тыныс алу жүйесінің кешенді функционалды сараптамасын жүргізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пикфлоуметрия; - спирометрия, оның ішінде бронхолитикалық және бронхты арандату сынақтары; - темекі шегу мәртебесін бағалау; -6 минуттық жаяу жүру, импульстік оксиметрия, қан газдарын анықтау сынағын пайдалана отырып, кешенді клиникалық-функционалдық тексеру нәтижелері бойынша тыныс алу жеткіліксіздігінің дәрежесін бағалау; - бронх демікпесі, ӨСОА және басқа бронх-өкпе аурулары кезіндегі ауырлық дәрежесін және бақылауды бағалау. <p>3. Ұйқыдағы тыныс алудың бұзылуын анықтау үшін көрсеткіштерді анықтаңыз.</p>

		<p>4. Пульмонологиялық көмек көрсету стандартына сәйкес пациенттерді тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Бронхопульмоналды ауруларды анықтауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері. 5. Бронхопульмоналды патологиядағы әртүрлі зерттеу түрлеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Науқастарға (ересектер, балалар) бронх-өкпе ауруларының диагнозын тұжырымдау және болжамын анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиология, патогенез және клиникалық көрініс туралы білімді қолдана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу. 2. Қазіргі классификацияларды ескере отырып диагноз қою. 3. Бронхопульмоналды аурулардың асқынуын анықтау және ілеспе диагнозды тұжырымдау. 4. Шұғыл көмекті қажет ететін жағдайларға диагностика жүргізу. 5. Коморбидті патологиясы бар пациенттерді бейінді мамандарға консультацияға жіберу. 6. Тыныс алу органдарының кәсіптік ауруларының қауіп факторлары мен белгілерін анықтау. 7. Бронхопульмоналды аурулардың болжамды қауіпін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронх-өкпе ауруларының этиологиясы, патогенезі. 2. ХАЖ ескере отырып диагноз қою алгоритмі, бронхопульмоналды аурулары бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 3. Коморбидті патологиясы бар пациенттерді бейінді мамандарға консультацияға жіберуге арналған көрсеткіштер. 4. Бронхопульмоналды ауруларды диагностикалау және дифференциалды диагностикалау әдістері. 5. Халықаралық стандарттар бойынша бронхопульмоналды аурулардың болжамды тәуекелдерінің критерийлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.	Дағды 1: Бекітілген клиникалық диагностика және емдеу хаттамаларына және халықаралық нұсқаулықтарға сәйкес бронх-өкпе аурулары бар паци-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жасын және ілеспе патологияның болуын ескере отырып, пациентті емдеу жоспарын жасау және негіздеу. 2. Бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарды дәрілік емес емдеу және емдік тамақтандыруды тағайындау. 3. Аурудың клиникалық көрінісін және оның даму қаупінің факторларын ескере отырып, дәрі-дәрмектерді тағайындау. 4. Дәрілік заттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдау.

	<p>енттерге (ересектер, балалар) емдеуді тағайындау.</p>	<p>5. Тыныс алу жеткіліксіздігі бар пациенттерге тыныс алуды қолдаудың инвазивті емес әдістерінің көрсеткіштерін анықтау, режимін таңдау және мониторинг жүргізу.</p> <p>6. Тағайындалған емнің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға тыныс алуды қолдау әдістерін тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 3. Қолданылатын дәрілік препараттардың жағымсыз құбылыстары және олардың алдын алу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерде (ересектер, балалар) дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының, диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуларының алдын алу және жою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының алдын алу немесе жою. 2. Диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуын болдырмау немесе жою. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарда дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының алдын алу және емдеу әдістері. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарда диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуларының алдын алу және емдеу әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға, соның ішінде төтенше жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға жедел медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) паллиативтік медициналық көмек көрсетуге қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға паллиативті көмек жоспарын құру. 2. МСАК медициналық персоналын бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге паллиативтік көмек көрсету әдістеріне оқыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Паллиативтік медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Бронхопульмоналды ауруларға арналған паллиативті көмек әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу.	Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулар кезінде уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық белгілерін анықтау. 2. Бронхопульмоналды аурулар кезінде уақытша еңбекке жарамсыздықты белгілеу. 3. Бронхопульмоналды аурулар кезінде тұрақты мүгедектікті анықтау үшін эпикриз жасау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронх-өкпе аурулары кезінде еңбекке уақытша жарамсыздық кезінде сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. 2. Бронх-өкпе аурулары кезінде тұрақты еңбекке жарамсыздық кезінде сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.
Еңбек функциясы 4: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту мен диспансерлеудің тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық оңалту бойынша іс-шаралар жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарында оңалтушылармен бірлесіп пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 4. Пациенттерде оңалту іс-шараларын жүргізудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қалпына келтіру емі және медициналық оңалту ережелері. 2. Қалпына келтіру және медициналық оңалту әдістері.
	Дағды 2: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) есепке алу және динамикалық бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастардың есебін жүргізу. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарды есепке алу және динамикалық бақылау ережелері.
Еңбек функциясы 5: Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын насихаттау бойынша жұмыс жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронх-өкпе ауруларының алдын алуға, халықтың барлық жас топтарындағы бронх-өкпе ауруларынан болатын сырқаттанушылықты, мүгедектікті, өлімді азайтуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Пациенттер мен оларға күтім жасайтын адамдарды оқыту мақсатында "тыныс алу мектептерін" ұйымдастыруға қатысу. 3. Халық арасында салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p>

		<p>1. Салауатты өмір салтының негіздері және оны қалыптастыру әдістері.</p> <p>2. Бронх-өкпе ауруларының алдын алу мәселелері бойынша пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>3. Бронхопульмоналды аурулардың пайда болуы мен дамуының алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	<p>Дағды 1: Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдау бойынша есеп жасау. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму.	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша

		<p>және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс.</p>	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Медициналық статистикалық деректерді талдау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тыныс алу органдары ауруларының бағыты бойынша медициналық статистикалық көрсеткіштерді талдау. 2. Мамандандырылған көмек көрсететін ұйымның жұмысын талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау статистикасының әдістері, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Толеранттылық пен құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	<p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер пульмонолог	
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер)	
	7	Пульмонолог дәрігер (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Пульмонолог дәрігер»:			
Топтың коды:	2211-8		
Қызмет атауының коды:	2211-8-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Пульмонолог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронх-өкпе патологиясы бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Пульмонологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Пульмонологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Пульмонолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	

<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Пульмонологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пульмонологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында пульмонологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Пульмонолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Пульмонология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде ересектер мен балаларға медициналық көмектің асқину жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Ересектер мен балаларға көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. Пульмонология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Бронхопульмоналды аурулардың эпидемиологиялық жағдайы мен таралуын бақылау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) пульмонологиялық көмек көрсету кезіндегі асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз пульмонологтарға консультациялық көмек көрсету. Күрделі клиникалық жағдайларда басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.

		<p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Пульмонологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және пульмонологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Пульмонолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент пульмонолог	
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер)	
	7	Пульмонолог дәрігер (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Пульмонолог дәрігер»:			
Топтың коды:	2211-8		
Қызмет атауының коды:	2211-8-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Пульмонолог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (бейінді маман)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронх-өкпе патологиясы бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, пульмонология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және пульмонологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Пульмонологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Пульмонология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Пульмонология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа пульмонологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа пульмонологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде пульмонологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа пульмонологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хатта-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.

	<p>маларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында пульмонология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Пульмонология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p>

		<p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Пульмонологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер пульмонолог
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер)
	7	Пульмонолог дәрігер (балалар)
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Пульмонолог дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2211-8	
Қызмет атауының коды:	2211-8-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Пульмонолог дәрігер (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)	

	Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (ересектер)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронхопульмоналды патологиясы бар науқастардың (ересектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Бронхопульмоналды ауруларды анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту мен диспансерлеудің тиімділігін бақылау және жүргізу. Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму. Ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс. 	
Еңбек функциясы 1: Бронхопульмоналды ауруларды анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою.	Дағды 1: Бронх-өкпе ауруларын анықтау, жағдайын анықтау, пациенттерді (ересектер) тексеру.	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> Науқастың (немесе оның заңды өкілінің) шағымдарын, ауру тарихын, өмір тарихын жинау. Пациенттен (немесе оның заңды өкілінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. Науқасты физикалық тексеруден өткізу (тексеру, перкуссия, пальпация, аускультация). Науқастың объективті жағдайын бағалау.
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. Бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарды тексеру әдісі. Ересектердегі бронхопульмоналды аурулардың анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктері, әдетте және патологиямен.
		Дағдыларын тану ұсынылады	

<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Бекітілген диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына және халықаралық нұсқалықтарға сәйкес бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер) зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты зертханалық және аспаптық тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздеу. 2. Тыныс алу жүйесінің кешенді функционалды сараптамасын жүргізу: <ul style="list-style-type: none"> - пикфлоуметрия; - спирометрия, оның ішінде бронхолитикалық және бронхты арандату сынақтары; - темекі шегу мәртебесін бағалау; 3. 6 минуттық жаяу жүру, импульстік оксиметрия, қан газдарын анықтау сынағын пайдалана отырып, кешенді клиникалық-функционалды тексеру нәтижелері бойынша тыныс алу жеткіліксіздігінің дәрежесін бағалау; 4. Бронх демікпесі, ӨСОА және басқа бронх-өкпе аурулары кезіндегі ауырлық дәрежесін және бақылауды бағалау. 5. Ұйқыдағы тыныс алудың бұзылуын анықтау үшін көрсеткіштерді анықтаңыз. 6. Пульмонологиялық көмек көрсету стандартына сәйкес пациенттерді тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Бронхопульмоналды ауруларды анықтауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері. 5. Бронхопульмоналды патологиядағы әртүрлі зерттеу түрлеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Науқастарға (ересектер) бронх-өкпе ауруларының диагнозын тұжырымдау және болжамын анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиология, патогенез және клиникалық көрініс туралы білімді қолдана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу. 2. Қазіргі классификацияларды ескере отырып диагноз қою. 3. Бронхопульмоналды аурулардың асқынуын анықтау және ілеспе диагнозды тұжырымдау. 4. Шұғыл көмекті қажет ететін жағдайларға диагностика жүргізу. 5. Коморбидті патологиясы бар пациенттерді бейінді мамандарға консультацияға жіберу. 6. Тыныс алу органдарының кәсіптік ауруларының қауіп факторлары мен белгілерін анықтау. 7. Бронхопульмоналды аурулардың болжамды қауіпін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронх-өкпе ауруларының этиологиясы, патогенезі.

		<p>2. ХАЖ ескере отырып диагноз қою алгоритмі, бронхопульмоналды аурулары бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану.</p> <p>3. Коморбидті патологиясы бар пациенттерді бейінді мамандарға консультацияға жіберуге арналған көрсеткіштер.</p> <p>4. Бронхопульмоналды ауруларды диагностикалау және дифференциалды диагностикалау әдістері.</p> <p>5. Халықаралық стандарттар бойынша бронхопульмоналды аурулардың болжамды тәуекелдерінің критерийлері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.	<p>Дағды 1:</p> <p>Бекітілген клиникалық диагностика және емдеу хаттамаларына және халықаралық нұсқаулықтарға сәйкес бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер) емдеуді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жасын және ілеспе патологияның болуын ескере отырып, пациентті емдеу жоспарын жасау және негіздеу. 2. Бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарды дәрілік емес емдеу және емдік тамақтандыруды тағайындау. 3. Аурудың клиникалық көрінісін және оның даму қаупінің факторларын ескере отырып, дәрі-дәрмектерді тағайындау. 4. Дәрілік заттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдау. 5. Тыныс алу жеткіліксіздігі бар пациенттерге тыныс алуды қолдаудың инвазивті емес әдістерінің көрсеткіштерін анықтау, режимін таңдау және мониторинг жүргізу. 6. Тағайындалған емнің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға тыныс алуды қолдау әдістерін тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 3. Қолданылатын дәрілік препараттардың жағымсыз құбылыстары және олардың алдын алу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерде (ересектер, балалар) дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының, диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуларының алдын алу және жою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының алдын алу немесе жою. 2. Диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуын болдырмау немесе жою. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарда дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының алдын алу және емдеу әдістері. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарда диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуларының алдын алу және емдеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	Машықтар:

	Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер) шұғыл медициналық көмек көрсету.	1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға, соның ішінде төтенше жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету. Білімдер: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға жедел медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер) паллиативтік медициналық көмек көрсетуге қатысу.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға паллиативті көмек жоспарын құру. 2. МСАК медициналық персоналын бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге паллиативтік көмек көрсету әдістеріне оқыту. Білімдер: 1. Паллиативтік медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Бронхопульмоналды ауруларға арналған паллиативті көмек әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулар кезінде уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық белгілерін анықтау. 2. Бронхопульмоналды аурулар кезінде уақытша еңбекке жарамсыздықты белгілеу. 3. Бронхопульмоналды аурулар кезінде тұрақты мүгедектікті анықтау үшін эпикриз жасау. Білімдер: 1. Бронх-өкпе аурулары кезінде еңбекке уақытша жарамсыздық кезінде сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. 2. Бронх-өкпе аурулары кезінде тұрақты еңбекке жарамсыздық кезінде сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту мен диспансерлеудің тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер) медициналық оңалту бойынша іс-шаралар жүргізу.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарында оңалтушылармен бірлесіп пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 4. Пациенттерде оңалту іс-шараларын жүргізудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. Білімдер: 1. Қалпына келтіру емі және медициналық оңалту ережелері. 2. Қалпына келтіру және медициналық оңалту әдістері.
		Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 2: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) есепке алу және динамикалық бақылау.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастардың есебін жүргізу. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу. Білімдер: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарды есепке алу және динамикалық бақылау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын насихаттау бойынша жұмыс жүргізу.	Машықтар: 1. Бронх-өкпе ауруларының алдын алуға, халықтың барлық жас топтарындағы бронх-өкпе ауруларынан болатын сырқаттанушылықты, мүгедектікті, өлімді азайтуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Пациенттер мен оларға күтім жасайтын адамдарды оқыту мақсатында "тыныс алу мектептерін" ұйымдастыруға қатысу. 3. Халық арасында салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу. Білімдер: 1. Салауатты өмір салтының негіздері және оны қалыптастыру әдістері. 2. Бронх-өкпе ауруларының алдын алу мәселелері бойынша пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 3. Бронхопульмоналды аурулардың пайда болуы мен дамуының алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдау бойынша есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы

		<p>(Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс.	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Медициналық статистикалық деректерді талдау.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тыныс алу органдары ауруларының бағыты бойынша медициналық статистикалық көрсеткіштерді талдау.</p> <p>2. Мамандандырылған көмек көрсететін ұйымның жұмысын талдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулық сақтау статистикасының әдістері, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер пульмонолог
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Пульмонолог дәрігер (балалар)
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Пульмонолог дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2211-8	
Қызмет атауының коды:	2211-8-002	
Кәсіптің атауы:	7.3 Пульмонолог дәрігер (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

	Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронх-өкпе патологиясы бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Пульмонологтардың (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Пульмонологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Пульмонолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Пульмонологтардың (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Пульмонологтардың (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында пульмонологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Пульмонолог дәрігерлердің (ересектер) пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Пульмонология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде ересектер мен балаларға медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Ересектерге көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. 7. Пульмонология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Бронхопульмоналды аурулардың эпидемиологиялық жағдайы мен таралуын бақылау.	
		Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.	

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) пульмонологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз пульмонологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Күрделі клиникалық жағдайларда басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Пульмонологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Пульмонология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Пульмонология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Пульмонология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және пульмонологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Пульмонолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент пульмонолог
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Пульмонолог дәрігер (балалар)

15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Пульмонолог дәрігер (ересектер)»:

Топтың коды:	2211-8		
Қызмет атауының коды:	2211-8-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Пульмонолог дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронх-өкпе патологиясы бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, пульмонология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Пульмонология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Пульмонология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Пульмонология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Пульмонология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Пульмонология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Пульмонология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Пульмонология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.	

		<p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және пульмонологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Пульмонологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері.</p> <p>2. Пульмонология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Пульмонология (ересектер)" мамандығы бойынша	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа пульмонологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды,</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа пульмонологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде пульмонологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа пульмонологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>

	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында пульмонология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Пульмонология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Пульмонологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стресті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер пульмонолог	
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)	
7	Пульмонолог дәрігер (балалар)		
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Пульмонолог дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2211-8		
Қызмет атауының коды:	2211-8-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Пульмонолог дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронх-өкпе патологиясы бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бронхопульмоналды ауруларды анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 3. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу. 4. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту мен диспансерлеудің тиімділігін бақылау және жүргізу. 5. Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу. 6. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
		1. Үздіксіз кәсіби даму.	

	Қосымша еңбек функциялары:	2. Ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс.
Еңбек функциясы 1: Бронхопульмоналды ауруларды анықтау мақсатында пациенттерді тексеру, диагноз қою.	<p>Дағды 1:</p> <p>Бронх-өкпе ауруларын анықтау, жағдайын анықтау, пациенттерді (балалар) тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың (немесе оның заңды өкілінің) шағымдарын, ауру тарихын, өмір тарихын жинау. 2. Пациенттен (немесе оның заңды өкілінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Науқасты физикалық тексеруден өткізу (тексеру, перкуссия, пальпация, аускультация). 4. Науқастың объективті жағдайын бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарды тексеру әдісі. 5. Балалардағы бронхопульмоналды аурулардың анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктері, әдетте және патологиямен.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бекітілген диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына және халықаралық нұсқаулықтарға сәйкес бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (балалар) зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты зертханалық және аспаптық тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздеу. 2. Тыныс алу жүйесінің кешенді функционалды сараптамасын жүргізу: <ul style="list-style-type: none"> - пикфлоуметрия; - спирометрия, оның ішінде бронхолитикалық және бронхты арандату сынақтары; - темекі шегу мәртебесін бағалау; 3. Ұйқыдағы тыныс алудың бұзылуын анықтау үшін көрсеткіштерді анықтаңыз. 4. Пульмонологиялық көмек көрсету стандартына сәйкес пациенттерді тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Бронхопульмоналды ауруларды анықтауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері.

		5. Бронхопульмоналды патологиядағы әртүрлі зерттеу түрлеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Науқастарға (балалар) бронх-өкпе ауруларының диагнозын тұжырымдау және болжамын анықтау.	Машықтар: 1. Этиология, патогенез және клиникалық көрініс туралы білімді қолдана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу. 2. Қазіргі классификацияларды ескере отырып диагноз қою. 3. Бронхопульмоналды аурулардың асқынуын анықтау және ілеспе диагнозды тұжырымдау. 4. Шұғыл көмекті қажет ететін жағдайларға диагностика жүргізу. 5. Коморбидті патологиясы бар пациенттерді бейінді мамандарға консультацияға жіберу. 6. Тыныс алу органдарының кәсіптік ауруларының қауіп факторлары мен белгілерін анықтау. 7. Бронхопульмоналды аурулардың болжамды қауіпін анықтау.	
	Білімдер: 1. Бронх-өкпе ауруларының этиологиясы, патогенезі. 2. ХАЖ ескере отырып диагноз қою алгоритмі, бронхопульмоналды аурулары бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 3. Коморбидті патологиясы бар пациенттерді бейінді мамандарға консультацияға жіберуге арналған көрсеткіштер. 4. Бронхопульмоналды ауруларды диагностикалау және дифференциалды диагностикалау әдістері. 5. Халықаралық стандарттар бойынша бронхопульмоналды аурулардың болжамды тәуекелдерінің критерийлері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.	Дағды 1: Бекітілген клиникалық диагностика және емдеу хаттамаларына және халықаралық нұсқаулықтарға сәйкес бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) емдеуді тағайындау.	Машықтар: 1. Науқастың жасын және ілеспе патологияның болуын ескере отырып, пациентті емдеу жоспарын жасау және негіздеу. 2. Бронхопульмоналды патологиясы бар науқастарды дәрілік емес емдеу және емдік тамақтандыруды тағайындау. 3. Аурудың клиникалық көрінісін және оның даму қаупінің факторларын ескере отырып, дәрі-дәрмектерді тағайындау. 4. Дәрілік заттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдау. 5. Тыныс алу жеткіліксіздігі бар пациенттерге тыныс алуды қолдаудың инвазивті емес әдістерінің көрсеткіштерін анықтау, режимін таңдау және мониторинг жүргізу. 6. Тағайындалған емнің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.
		Білімдер: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға дәрілік препараттарды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға тыныс алуды қолдау әдістерін тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 3. Қолданылатын дәрілік препараттардың жағымсыз құбылыстары және олардың алдын алу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерде (балалар) дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының, диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуларының алдын алу және жою.	Машықтар: 1. Дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының алдын алу немесе жою. 2. Диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуын болдырмау немесе жою. Білімдер: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарда дәрілік және дәрілік емес терапияның жағымсыз құбылыстарының алдын алу және емдеу әдістері. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарда диагностикалық және емдік манипуляциялардың асқынуларының алдын алу және емдеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (балалар) шұғыл медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға, соның ішінде төтенше жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету. Білімдер: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға жедел медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 4: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (балалар) паллиативтік медициналық көмек көрсетуге қатысу.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға паллиативті көмек жоспарын құру. 2. МСАК медициналық персоналын бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге паллиативтік көмек көрсету әдістеріне оқыту. Білімдер: 1. Паллиативтік медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Бронхопульмоналды ауруларға арналған паллиативті көмек әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулар кезінде уақытша және тұрақты еңбекке жарамсыздық белгілерін анықтау. 2. Бронхопульмоналды аурулар кезінде уақытша еңбекке жарамсыздықты белгілеу. 3. Бронхопульмоналды аурулар кезінде тұрақты мүгедектікті анықтау үшін эпикриз жасау. Білімдер: 1. Бронх-өкпе аурулары кезінде еңбекке уақытша жарамсыздық кезінде сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. 2. Бронх-өкпе аурулары кезінде тұрақты еңбекке жарамсыздық кезінде сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту мен диспансерлеудің тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге (балалар) медициналық оңалту бойынша іс-шаралар жүргізу.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға медициналық оңалту шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. 2. Пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 3. Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерге көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарында оңалтушылармен бірлесіп пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу. 4. Пациенттерде оңалту іс-шараларын жүргізудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. Білімдер: 1. Қалпына келтіру емі және медициналық оңалту ережелері. 2. Қалпына келтіру және медициналық оңалту әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Бронх-өкпе аурулары бар пациенттерді (балалар) есепке алу және динамикалық бақылау.	Машықтар: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастардың есебін жүргізу. 2. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу. Білімдер: 1. Бронхопульмоналды аурулары бар науқастарды есепке алу және динамикалық бақылау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Бронх-өкпе ауруларының алдын алу, салауатты өмір салтын насихаттау бойынша жұмыс жүргізу.	Машықтар: 1. Бронх-өкпе ауруларының алдын алуға, халықтың барлық жас топтарындағы бронх-өкпе ауруларынан болатын сырқаттанушылықты, мүгедектікті, өлімді азайтуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу. 2. Пациенттер мен оларға күтім жасайтын адамдарды оқыту мақсатында "тыныс алу мектептерін" ұйымдастыруға қатысу. 3. Халық арасында салауатты өмір салтын насихаттауға қатысу. Білімдер: 1. Салауатты өмір салтының негіздері және оны қалыптастыру әдістері. 2. Бронх-өкпе ауруларының алдын алу мәселелері бойынша пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 3. Бронхопульмоналды аурулардың пайда болуы мен дамуының алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1:	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдау бойынша есеп жасау.

	<p>Медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау.</p>	<p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Қосымша еңбек функциясы 2: Ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс.	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Медициналық статистикалық деректерді талдау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тыныс алу органдары ауруларының бағыты бойынша медициналық статистикалық көрсеткіштерді талдау. 2. Мамандандырылған көмек көрсететін ұйымның жұмысын талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау статистикасының әдістері, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Резидент дәрігер пульмонолог	
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Пульмонолог дәрігер (балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Пульмонолог дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2211-8		
Қызмет атауының коды:	2211-8-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Пульмонолог дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронх-өкпе патологиясы бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Пульмонологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Пульмонологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Пульмонолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Пульмонологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Пульмонологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында пульмонологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Пульмонолог дәрігерлердің (балалар) пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Пульмонология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.	

		<p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде ересектер мен балаларға медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Балаларға көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Пульмонология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Бронхопульмоналды аурулардың эпидемиологиялық жағдайы мен таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) пульмонологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз пульмонологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Күрделі клиникалық жағдайларда басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Пульмонологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Пульмонология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Пульмонология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Пульмонология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және пульмонологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Пульмонолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Бінтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	<p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент пульмонолог	
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер)	
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Пульмонолог дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2211-8		
Қызмет атауының коды:	2211-8-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Пульмонолог дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Пульмонолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бронх-өкпе патологиясы бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, пульмонология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Пульмонология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	

	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. "Пульмонология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>
Еңбек функциясы 1: "Пульмонология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Пульмонология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Пульмонология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Пульмонология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Пульмонология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және пульмонологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Пульмонологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Пульмонология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Пульмонология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа пульмонологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа пульмонологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде пульмонологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа пульмонологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары. 	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында пульмонология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Пульмонология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>	
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Пульмонологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>	
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында пульмонологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 23 желтоқсандағы № 993 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2016 жылғы 22 қаңтарда № 12916 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер пульмонолог
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер)
	7	Пульмонолог дәрігер (ересектер, балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 30 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа
41-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Радиология»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Радиология

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101020

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт адам денсаулығын тиімді емдеу және түзету үшін ересектер мен балалар органдары мен жүйелерінің ауруларын (рентгенология, Ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магниттік-резонанстық томография, ядролық медицина) ұйымдастыру және радиологиялық диагностикалау, іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды белгілейді, радиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы керек. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер-радиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер-радиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер-радиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер-радиолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер-радиолог»:	
Топтың коды:	2213-3
Қызмет атауының коды:	2213-3-002
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер-радиолог
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Радиология" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2215-9-001 Резидент дәрігер (мамандығы бойынша)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен адам денсаулығын тиімді емдеу және түзету үшін ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелері ауруларының радиологиялық диагностикасы (рентгенология, Ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магниттік-резонанстық томография, ядролық медицина)		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен білікті және мамандандырылған медициналық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен профилактикалық (скринингтік) зерттеулерді, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру жөніндегі іс-шараларды жүргізу және тиімділігін бақылау. 3. Пациенттермен, олардың айналасындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс. 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен білікті және мамандандырылған медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Ересектер мен балаларға арналған адам ағзасының мүшелері мен жүйелеріне рентгенологиялық зерттеулер жүргізу (радиология, ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, ядролық медицина).	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық тапсырмаға сәйкес рентгенологиялық зерттеу әдістерін таңдау. 2. Диагностикалық радиациялық, аспаптық және басқа да түрлерін пайдалана отырып, қосымша және нақтылау зерттеулерін жүргізу көрсеткіштері мен орындылығын анықтау және негіздеу. 3. Пациентке диагностикалық тексеру жүргізу тәртібін түсіндіріңіз және емделушіден медициналық араласуға, оның ішінде электрондық құжат нысанында хабардар етілген ерікті келісімін алу. 4. Рентгенологиялық зерттеулерді әр түрлі құрылғылардың көмегімен орындау. 5. Ұсыныс беру және сұрау арқылы науқастың рентгенологиялық зерттеуге дайындығын бақылау. 6. Орындалатын зерттеуге физикалық және техникалық шарттарды таңдау. 7. Ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелеріне клиникалық мәселені шешуге жеткілікті көлемде рентгенологиялық зерттеулер жүргізу. 8. Арнайы диагностикалық мәселені шешу үшін пациентті рентгендік зерттеу (соның ішінде компьютерлік томография және магнитті-резонанстық томография) кезінде орналастыру. 9. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде алынған кескіндерді кейінгі өңдеуді, соның ішінде көп жазықтықты қайта құруды орындау және максималды қарқындылық проекцияларын қолдану. 10. Суреттерді талдау кезінде өлшемдерді орындаңыз. 11. Ақпараттық қағаз көшірмелерін алу үшін кескіндерді орналастыру. 12. Мұрағаттану және аурухана желісінде жұмыс істеу үшін автоматтандырылған жүйелерді қолдану. 13. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде пайда болатын артефактілер мен бұрмалануларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иондаушы сәулеленудің физикасы және радиобиологиясы. 2. Рентгенологиялық бейнелерді алу әдістері. 3. Рентгенологиялық бейнені қалыптастыру заңдылықтары. 4. СПЕКТ томографтарының, ПЭТ томографтарының конструкциялық принциптері, түрлері және сипаттамалары. 5. Сцинтиграфия, бірфотонды-эмиссиялық компьютерлік томография, позитронды-эмиссиялық томография кезінде суретті алу негіздері. 6. Радиодиагностикалық аппараттар мен кешендер. 7. Бейне алудың физикалық және технологиялық негіздері. Кескінді қайта құру және кейінгі өңдеу опциялары. 8. Сандық медициналық бейнелеу технологиясы. 9. Ақпараттық технологиялар және радиологиялық ақпаратты қашықтықтан беру принциптері. 10. Адам ағзасының жеке мүшелері мен жүйелерін радиациялық бейнелеу құралдары. 12. Радионуклидтік сынауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 13. Радионуклидтік зерттеулердің физикалық және техникалық негіздері, оның ішінде әртүрлі органдар мен жүйелердің сцинтиграфиясы, СПЕКТ, PET.

	<p>14. Радиологиялық зерттеулердің қауіпсіздік мәселелері.</p> <p>15. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде функционалдық, соның ішінде фармакологиялық сынақтарды жүргізу әдістері.</p> <p>16. Балалардағы рентгенологиялық зерттеулердің ерекшеліктері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Ересектер мен балалардың рентгенологиялық зерттеулерінің (радиология, ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, ядролық медицина) нәтижелерін интерпретациялау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен), сондай-ақ медициналық құжаттардан алынған ауру және (немесе) жай-күй туралы ақпаратты түсіндіру және талдау. 2. Рентгенологиялық зерттеу кезінде алынған нәтижелерді интерпретациялау және талдау, АХЖ сәйкес, күдікті аурудың нақты белгілері мен рентгенологиялық симптомдары мен синдромдарын анықтау, күдікті ауруларды анықтау. 3. Зерттеу деректерін бұрын орындалған диагностикалық зерттеулердің және басқа да клиникалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерімен салыстыру. 4. Басқа медициналық ұйымдарда жүргізілген рентгенологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 5. Алынған суретпен салыстырғанда бұрын жүргізілген рентгенологиялық зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау және талдау, патологиялық процестің динамикасын бағалау. 6. Ағзалар мен дене жүйелерінің рентгенологиялық зерттеулерін түсіндіру, талдау және жазу. 7. Ересектер мен балаларда жүргізілген рентгенологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, талдау және жазу. 8. Стандарттарды ескере отырып, медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсыныстарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес науқасты одан әрі рентгенологиялық тексерудің жоспарын жасау және емдеуші дәрігерге ұсыну. медициналық көмек көрсету. 9. Рентгенологиялық зерттеулер нәтижелері мен басқа диагностикалық әдістерден алынған мәліметтер, клиникалық және патологиялық диагноздар арасындағы сәйкессіздіктердің себептерін анықтау және талдау. 10. Рентгенологиялық зерттеудің қорытындысын АХЖ сәйкес патологиялық процестің нозологиялық формасын тұжырымдау немесе ұсынылған дифференциалды диагностикалық қатардың мәлімдемесін жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелерінің рентгенологиялық анатомиясы қалыпты 2. Сәулелену белгілері мен синдромдары 3. Мүшелер мен жүйелердің патологиялық жағдайларының радиациялық семиотикасы 4. Рентгенологиялық зерттеу хаттамасын дайындау стандарттары 5. Адам ағзасының мүшелері мен жүйелері ауруларының негізгі рентгенологиялық белгілері мен синдромдары. 6. Ағзалар мен жүйелер ауруларының патогномониялық клиникалық-рентгенологиялық белгілері мен синдромдары. 7. Рентгенологиялық симптомдар мен синдромдардың дифференциалды диагностикалық диапазоны.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Радиологиялық зерттеулер кезінде ра-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық ережелер мен радиациялық қауіпсіздік нормаларын сақтау 2. Ауруларды диагностикалау және алдын алу үшін алынған радиологиялық кескіннің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін анағұрлым оңтайлы радиологиялық әдісті пайдалана отырып, радиологиялық зерттеу әдістерінің тәуекелдерін бағалау.

	<p>диация-лық қауіпсіздік талаптарын қамтамасыз ету және сақтау</p>	<p>3. Рентгенологиялық зерттеу жүргізуден бас тартуды негіздеу, тәуекел (пайда) коэффициенті асып кеткен жағдайда емдеуші дәрігерге хабарлау және медициналық құжаттамаға дәлелді бас тартуды жазу.</p> <p>4. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозасын есептеңіз және оны зерттеу хаттамасына жазу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иондаушы сәулеленудің қасиеттері 2. Қазақстан Республикасының санитарлық ережелері және радиациялық қауіпсіздік нормалары 3. Пациенттер мен персоналды радиациялық қорғау әдістері мен құралдары
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Рентгенологиялық тексерулер кезінде, клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін қоса алғанда, шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлімді (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымы және (немесе) тыныс алу) тоқтату) жағдайларда пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік заттарды және медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын орындау. 5. Анафилактикалық шок кезінде білікті медициналық көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде асқинулар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі мен ережелері 2. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде контрастты препараттарды енгізу кезіндегі асқинулардың клиникалық белгілері. 3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 4. Рентгенологияда контрастты заттарды қолдану кезіндегі жағымсыз әсерлердің алдын алу. 5. Анафилактикалық шок кезінде медициналық көмек көрсету алгоритмі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен профилактикалық (скринингтік) зерттеулерді, санитар-</p>	<p>Дағды 1: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған скринингтік зерттеулерді,</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профилактикалық (скринингтік) зерттеулерге қатысу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында қауіпсіздік пен гигиенаны қамтамасыз ету бойынша санитарлық талаптар, ережелер мен ұсыныстар туралы хабарлау: тамақ, су, санитарлық жағдай, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена. 3. Пациенттерді және олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсыныстарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, пайдасы және ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабарлау. 5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық мәдениетті жақсарту үшін гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, жетел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, инъекцияның қауіпсіз әдістері, қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу . 6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және салауатты тамақтануды, дене шынықтырумен айналысудың маңыздылығын, зиянды әдеттерден бас тартуды, психологиялық салауаттылықты сақтауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p>

лық-гигиена-лық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру жөніндегі іс-шараларды жүргізу және тиімділігін бақылау.	улерді, ағарту, ағарту және насихаттау жұмыстарын ұйымдастыру және өткізу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Профилактикалық (скринингтік) зерттеулерді ұйымдастырудың принциптері мен тәртібі 2. Аурулардың бастапқы белгілері, сондай-ақ зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсер етуі, кәсіптік аурулардың даму қаупі топтарын қалыптастыру әдістері. 3. Санитарлық нормалар мен стандартты сақтық шаралары, үйдегі және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік. 4. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері. 5. Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Пациенттермен, олардың айналасындағылармен, медицина қызметкерлерімен байланыс.	Дағды 1: Пациентпен және /немесе оның заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға жә-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне пациенттерге (ересектер, балалар) аллергиялық және иммунологиялық көмек мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.

	<p>не салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша ең-	Дағды 1: Зерттеулер мен	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.

бек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	ғылыми жобаларға қатысу	<p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2015 жылғы 27 наурыздағы № 259 бұйрығы "Иондаушы сәулелендіру көздерімен жұмыс істеу, медициналық рентген-радиологиялық процедуралар жүргізу кезінде, сондай-ақ табиғи және техногендік радиациялық аяға байланысты азаматтар алған жеке сәуле мөлшерлерін бақылау және есепке алу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 5 мамырда № 10943 тіркелді).	

стан- дарттар- дың тізі- мі:			
СБШ - нің ішіндегі басқа кәсіп- термен байла- ныс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер радиолог	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-радиолог»:			
Топтың коды:	2213-3		
Қызмет атауы- ның ко- ды:	2213-3-002		
Кәсіп- тің ата- уы:	7.2 Дәрігер-радиолог		
СБШ бойын- ша білік- тілік деңгейі:	7		
СБШ бойын- ша білік- тілік іш- кі дең- гейі:	7.2		
БТБА, БА, үл- гілік білік- тілік си- паттама- лары бойын- ша білік- тілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Радиолог резидент дәрігер		
Кәсіп- тік білім деңгейі:	Білім дең- гейі: жоғары оқу орны- нан кейін- гі білім (магистра-	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

	тура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Радиолог» біліктілігі. ОРК-да 7.3 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс өтілі 5 жылдан кем емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Адам денсаулығын тиімді емдеу және түзету үшін ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелерінің ауруларын радиологиялық диагностикалау (радиология, ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, ядролық медицина)	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу (радиология, ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, ядролық медицина), ересектер мен балаларда олардың нәтижелерін түсіндіру. 2. Рентгенологиялық тексерулер кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету 3. Профилактикалық радиологиялық (скринингтік) зерттеулер мен медициналық тексерулерді ұйымдастыру және жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Рентгенологиялық зерттеулер жүргізу (радиология, ультрадыбыстық диа-	<p>Дағды 1:</p> <p>Ересектер мен балаларға арналған адам ағзасының мүшелері мен жүйелеріне рентгенологиялық зерттеулер жүр-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық тапсырмаға сәйкес рентгенологиялық зерттеу әдістерін таңдау. 2. Диагностиканың радиациялық, аспаптық және басқа да түрлерін пайдалана отырып, қосымша және нақтылау зерттеулерін жүргізу көрсеткіштері мен орындылығын анықтау және негіздеу. 3. Пациентке диагностикалық тексеру жүргізу тәртібін түсіндіріңіз және емделушіден медициналық арасуға, оның ішінде электрондық құжат нысанында хабардар етілген ерікті келісімін алу. 4. Рентгенологиялық зерттеулерді әр түрлі құрылғылардың көмегімен орындау. 5. Ұсыныс беру және сұрау арқылы науқастың рентгенологиялық зерттеуге дайындығын бақылау. 6. Орындалатын зерттеуге физикалық және техникалық шарттарды таңдау. 7. Клиникалық мәселені шешу үшін жеткілікті көлемде ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелеріне рентгенологиялық зерттеулер жүргізу, оның ішінде – өкпенің, бауырдың, көкбауырдың, қаңқаның полипозициялық скинтиграфиясы – мидың, жүректің, бауырдың, бүйректің динамикалық скинтиграфиясы.

<p>гностика, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, ядролық медицина), ересектер мен балаларда олардың нәтижелерін түсіндіру.</p>	<p>гізу (радиология, ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, ядролық медицина).</p>	<p>, асқазан-ішек жолдары, өт шығару жүйесі, артериялар, веналар және лимфа тамырлары - мидың, жүректің, өкпенің, бауырдың, бүйректің, асқазан-ішек жолдарының, өт шығару жүйесінің, қалқанша безінің, паратироид бездерін қоса алғанда, бір фотонды эмиссиялық компьютерлік томография (SPECT) эмиссиялық томография (ПЭТ) ағзалар мен жүйелер - ЭКГ-мен синхрондалған жүректің SPECT - SPECT, ісік-тропикалық радиофармацевтикалық препараттармен ПЭТ - ауызша және көктамыршілік контрастты қолдану әдістері - радиологиялық функционалдық зерттеулер.</p> <p>8. Арнайы диагностикалық мәселені шешу үшін пациентті рентгендік зерттеу (соның ішінде компьютерлік томография және магнитті-резонанстық томография) кезінде орналастыру.</p> <p>9. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде алынған кескіндерді кейінгі өңдеуді, соның ішінде көп жазықтықты қайта құруды орындаңыз және максималды қарқындылық проекцияларын қолдану.</p> <p>10. Суреттерді талдау кезінде өлшемдерді орындау.</p> <p>11. Ақпараттық қағаз көшірмелерін алу үшін кескіндерді орналастыру.</p> <p>12. Мұрағаттану және аурухана желісінде жұмыс істеу үшін автоматтандырылған жүйелерді қолдану.</p> <p>13. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде пайда болатын артефактілер мен бұрмалануларды анықтау.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Иондаушы сәулеленудің физикасы және радиобиологиясы. 2. Рентгенологиялық бейнелерді алу әдістері. 3. Рентгенологиялық бейнені қалыптастыру заңдылықтары. 4. SPECT томографтарының, ПЭТ томографтарының конструкциялық принциптері, түрлері және сипаттамалары. 5. Сцинтиграфия, бірфотонды-эмиссиялық компьютерлік томография, позитронды-эмиссиялық томография кезінде суретті алу негіздері. 6. Радиодиагностикалық аппараттар мен кешендер. 7. Бейне алудың физикалық және технологиялық негіздері. Кескінді қайта құру және кейінгі өңдеу опциялары. 8. Сандық медициналық бейнелеу технологиясы. 9. Ақпараттық технологиялар және радиологиялық ақпаратты қашықтықтан беру принциптері. 10. Адам ағзасының жеке мүшелері мен жүйелерін радиациялық бейнелеу құралдары. 12. Радионуклидтік сынауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 13. Радионуклидтік зерттеулердің физикалық және техникалық негіздері, оның ішінде әртүрлі органдар мен жүйелердің сцинтиграфиясы, SPECT, PET. 14. Радиологиялық зерттеулердің қауіпсіздік мәселелері. 15. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде функционалдық, соның ішінде фармакологиялық сынақтарды жүргізу әдістері. 16. Балалардағы рентгенологиялық зерттеулердің ерекшеліктері.
<p>Дағды 2: Ересектер мен балалардың рентгенологиялық зерттеулерінің (радиология, ультрадыбыстық</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен), сондай-ақ медициналық құжаттардан алынған ауру және (немесе) жай-күй туралы ақпаратты түсіндіру және талдау. 2. Рентгенологиялық зерттеу кезінде алынған нәтижелерді интерпретациялау және талдау, АХЖ сәйкес, күдікті аурудың нақты белгілері мен рентгенологиялық симптомдары мен синдромдарын анықтау, күдікті ауруларды анықтау. 3. Зерттеу деректерін бұрын орындалған диагностикалық зерттеулердің және басқа да клиникалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерімен салыстыру. 4. Басқа медициналық ұйымдарда жүргізілген рентгенологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау.

<p>диагностика, компьютерлік томография, магнитті-резонансты томография, ядролық медицина) нәтижелерін интерпретациялау.</p>	<p>5. Алынған суретпен салыстырғанда бұрын жүргізілген рентгенологиялық зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау және талдау, патологиялық процестің динамикасын бағалау.</p> <p>6. Ағзаның ағзалары мен жүйелерінің рентгенологиялық зерттеулерін түсіндіру, талдау және тіркеу: - кеуде қуысының және ортастинаның мүшелерін, оның ішінде: - өкпенің жазық және томографиялық рентгенологиялық зерттеулерін, - өкпе қан айналымының тамырлы қабатын, - ортастиналық мүшелерді; ас қорыту жүйесінің органдары, оның ішінде: - сілекей бездері, - өңеш, - асқазан, - өт жолдары, - ішектер, - холецистография, - бауырдың планарлы және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері; - көкбауырдың планарлы және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері; - бас пен мойынның ұйқы безі, оның ішінде - мидың планарлы және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері, - эндокриндік жүйенің мұрын-лакримальды жолдарын зерттеу, оның ішінде - қалқанша және қалқанша маңы бездерінің планарлы және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері - планарлы және томографиялық рентгенологиялық зерттеулер бүйрек үсті бездері - сүт (сүт) бездерінің ұйқы безінің жазық және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері, оның ішінде - сүт бездерінің жазық және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері - лимфа жүйесінің "сентинел" лимфа түйінінің жазық және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері, оның ішінде : - лимфангиография - жұмсақ тіндердің және терінің күзетші лимфа түйіндерінің скинтиграфиясы : - жұмсақ тіндердің скинтиграфиясы - жүрек пен өкпе қан айналымының тері меланомасын зерттеу үшін күзетші лимфа түйіндерінің скинтиграфиясы, оның ішінде: - жүректің жазық және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері, - жазық және сүйектер мен буындардың ЭКГ-мен синхрондалған СПЕКТ вентрикулографиясы, оның ішінде - «бүкіл дене» режимінде сүйек скинтиграфиясы - қаңқаның әртүрлі бөліктерінің жазық және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері - зәр шығару жүйесінің үш фазалы остеосквинтиграфиясы, оның ішінде - жазық және томография бүйректің рентгенологиялық зерттеулері - динамикалық бүйрек сквинтиграфиясы - бүйректің статикалық сквинтиграфиясы - радионуклидті цистография; жамбас мүшелері, оның ішінде: - жатыр түтіктерінің сквинтиграфиясы - жамбас мүшелерінің жазық және томографиялық рентгенологиялық зерттеулері.</p> <p>7. Ересектер мен балаларда жүргізілген рентгенологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, талдау және жазу.</p> <p>8. Стандарттарды ескере отырып, медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсыныстарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес науқасты одан әрі рентгенологиялық тексерудің жоспарын жасау және емдеуші дәрігерге ұсыну. медициналық көмек көрсету.</p> <p>9. Рентгенологиялық зерттеулер нәтижелері мен басқа диагностикалық әдістерден алынған мәліметтер, клиникалық және патологиялық диагноздар арасындағы сәйкессіздіктердің себептерін анықтау және талдау.</p> <p>10. Рентгенологиялық зерттеулер бойынша қашықтан телемедицина консультацияларын жүргізу.</p> <p>11. Рентгенологиялық зерттеудің қорытындысын АХЖ сәйкес патологиялық процестің нозологиялық нысанын тұжырымдау немесе ұсынылған дифференциалды диагностикалық қатардың мәлімдемесін жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелерінің рентгенологиялық анатомиясы қалыпты Сәулелену белгілері мен синдромдары Мүшелер мен жүйелердің патологиялық жағдайларының радиациялық семиотикасы Рентгенологиялық зерттеу хаттамасын дайындау стандарттары Адам ағзасының мүшелері мен жүйелері ауруларының негізгі рентгенологиялық белгілері мен синдромдары. Ағзалар мен жүйелер ауруларының патогномониялық клиникалық-рентгенологиялық белгілері мен синдромдары. Рентгенологиялық симптомдар мен синдромдардың дифференциалды диагностикалық диапазоны.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Радиологиялық зерттеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Санитарлық ережелер мен радиациялық қауіпсіздік нормаларын сақтау

	<p>улер кезінде радиациялық қауіпсіздік талаптарын қамтамасыз ету және сақтау</p>	<p>2. Ауруларды диагностикалау және алдын алу үшін алынған радиологиялық кескіннің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін анағұрлым оңтайлы радиологиялық әдісті пайдалана отырып, радиологиялық зерттеу әдістерінің тәуекелдерін бағалау.</p> <p>3. Рентгенологиялық зерттеу жүргізуден бас тартуды негіздеу, тәуекел (пайда) коэффициенті асып кеткен жағдайда емдеуші дәрігерге хабарлау және медициналық құжаттамаға дәлелді бас тартуды жазу.</p> <p>4. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде пациент алған рентген сәулесінің дозасын есептеңіз және оны зерттеу хаттамасына жазу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иондаушы сәулеленудің қасиеттері 2. Қазақстан Республикасының санитарлық ережелері және радиациялық қауіпсіздік нормалары 3. Пациенттер мен персоналды радиациялық қорғау әдістері мен құралдары
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Рентгенологиялық тексерулер кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Рентгенологиялық тексерулер кезінде, клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес шұғыл медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін қоса алғанда, шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлімді (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымы және (немесе) тыныс алу) тоқтату) жағдайларда пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік заттарды және медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын орындау. 5. Анафилактикалық шок кезінде білікті медициналық көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде асқинулар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі мен ережелері 2. Рентгенологиялық зерттеулер кезінде контрастты препараттарды енгізу кезіндегі асқинулардың клиникалық белгілері. 3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 4. Рентгенологияда контрастты заттарды қолдану кезіндегі жағымсыз әсерлердің алдын алу. 5. Анафилактикалық шок кезінде медициналық көмек көрсету алгоритмі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Профилактикалық радиологиялық (скринингтік) зерттеулер мен медицина-</p>	<p>Дағды 1: Нормативтік құқықтық актілерге сәйкес профилактикалық радиологиялық (скринингтік) зерттеулерді, медицина-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профилактикалық (скринингтік) зерттеулердің бөлігі ретінде радиологиялық зерттеулер жүргізу. 2. Рентгенологиялық зерттеулердің нәтижелерін талдау және интерпретациялау, оларды уақыт бойынша салыстыру. 3. Пациенттің зерттеу кезінде алған рентгендік сәулелену дозасын зерттеу хаттамасына тіркей отырып, рентгенологиялық зерттеудің қорытындысын жасау. 4. Қосымша зерттеулерге медициналық көрсеткіштерді анықтау. 5. Жұқпалы немесе әлеуметтік маңызы бар аурудың рентгенологиялық суреті анықталған кезде шұғыл хабарламаны ресімдеу. 6. Зерттеу нәтижелерін мұрағаттаудың автоматтандырылған жүйесін пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профилактикалық (скринингтік) зерттеулерді ұйымдастырудың принциптері мен тәртібі

лық тексерулерді ұйымдастыру және жүргізу.	лық тексерулерді ұйымдастыру және жүргізу	<p>2. Аурулардың бастапқы белгілері, сондай-ақ зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсер етуі, кәсіптік аурулардың даму қаупі топтарын қалыптастыру әдістері.</p> <p>3. Рентгендік зерттеу нәтижелерін жинау мен сақтаудың автоматтандырылған жүйелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1:</p> <p>Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидала-

		рын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 12 қарашадағы № ҚР ДСМ-112 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына онкологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 15 қарашада № 25167 болып тіркелді.	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер онколог
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-радиолог»:		
Топтың коды:	2213-3	
Қызмет атауының коды:	2213-3-002	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-радиолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер радиолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқаықтмал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Адам денсаулығын тиімді емдеу және түзету үшін ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелерінің ауруларын (рентгенология, Ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магнитті-резонанстық томография, ядролық медицина) ұйымдастыру және радиологиялық диагностикалау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Рентгенологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Оконологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Рентгенологтардың қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу. Рентгенологтардың қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Рентгенологтардың қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Рентгенологтардың қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында рентгенологтар арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында дәрігерлік практиканы ұйымдастырумен байланысты рентгенологтардың басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Ағзалар мен жүйелер ауруларын рентгенологиялық диагностикалау процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру. Рентгенологиялық диагностиканың қолданылатын әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқину немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және радиологиялық диагностика нәтижелерін талдау. Рентгенология саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Рентгенологиялық диагностика мәселелері бойынша тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету. Кәсіби тәжірибесі аз рентгенологтарға күрделі клиникалық жағдайларда консультативтік көмек көрсету. Рентгенология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу. Клиникалық жағдайды бағалау бойынша сараптамалық қорытынды беру, тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, рентгенологиялық диагностика бойынша ұсыныстар беру. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану. 2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау. 3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Оқонологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Рентгенология» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Рентгенология» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Рентгенология» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және радиологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164 /2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Рентгенологтардың қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу. Рентгенологтардың қыз-	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

метінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2015 жылғы 27 наурыздағы № 259 бұйрығы "Иондаушы сәулелендіру көздерімен жұмыс істеу, медициналық рентген-радиологиялық процедуралар жүргізу кезінде, сондай-ақ табиғи және техногендік радиациялық аяға байланысты азаматтар алған жеке сәуле мөлшерлерін бақылау және есепке алу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 5 мамырда № 10943 тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер радиолог
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-радиолог»:		
Топтың коды:	2213-3	
Қызмет атауының коды:	2213-3-002	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-радиолог	
СБШ бойынша білік:	7	

тілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер радиолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ересектер мен балалар органдары мен жүйелерінің ауруларын ұйымдастыру және радиологиялық диагностикалау (рентгенология, Ультрадыбыстық диагностика, компьютерлік томография, магниттік-резонанстық томография, ядролық медицина), радиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Рентгенология» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Рентгенология» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: «Рентгенология» мамандығы бойынша медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Рентгенология» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. «Рентгенология» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Рентгенология» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және радиологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы No ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектерге, балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. Рентгенологиялық диагностиканың жаңа әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізу. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу. Рентгенологияның медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды сәтті көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Радиология саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру.

		<p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>«Рентгенология» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Рентгенологиялық диагностиканың стандарттарын, клиникалық хаттамаларын, алгоритмдерін және нұсқауларын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде радиологиялық диагностика саласында стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқауларды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. Республикалық деңгейде радиологиялық диагностикалық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Рентгенологиялық диагностика бойынша стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау сала-</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p>

сын-дағы Академиялық қызмет		<ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жаңа әдістерді әзірлеу мақсатында радиология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Радиология саласындағы ғылыми жобаларды басқару. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Субъектілер қатысатын зерттеулерді жобалау мен жүргізуге, зерттеу нәтижелерін құжаттандыруға және ұсынуға арналған этикалық және ғылыми стандарт. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Статистикалық талдау әдістері және күрделі мәліметтерді интерпретациялау бойынша сарапшылық білімі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулықты нығайту мен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стресті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p>	

	Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2015 жылғы 27 наурыздағы № 259 бұйрығы "Иондаушы сәулелендіру көздерімен жұмыс істеу, медициналық рентген-радиологиялық процедуралар жүргізу кезінде, сондай-ақ табиғи және техногендік радиациялық аяға байланысты азаматтар алған жеке сәуле мөлшерлерін бақылау және есепке алу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 5 мамырда № 10943 тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер радиолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: S.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 17 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа
42-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Ревматология (ересектердің, балалардың)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ревматология (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101057

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт ревматология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде профилактиканы, диагностиканы, емдеуді, оналтуды, медициналық көрсетілетін қызметтердің көлемі мен сапасын сараптауды қоса алғанда, ревматикалық аурулары бар пациенттерге Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер ревматолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер ревматолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер ревматолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер ревматолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер ревматолог»:	
Топтың коды:	2211-4
Қызмет атауының коды:	2211-4-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер ревматолог
	7

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Ревматология (ересектер, балалар) мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информативті байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған ревматологиялық көмек көрсету Ревматологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму. 	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: Ревматикалық ауруға күдікті, ревматикалық ауруы бар науқастарды амбулаториялық қабылдау. Ревматикалық аурулардың диагностикасы	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Шағымдарды жинау және аурудың толық тарихы және ақпаратты егжей-тегжейлі өмір сүру дағдылары. Физикалық тексеруді, сүйек-буын жүйесін тексеруді жүргізу және бағалау дағдылары. Ревматикалық аурулардың белсенділігін бағалау мүмкіндігі (тәлімгердің қадағалауымен) (das28, basdai, Sledai-2К индекстері). Ревматикалық ауруы бар немесе күдікті науқасқа диагностикалық зерттеулерді негізделген тағайындау. Ревматикалық ауруларды аспаптық диагностикалаудың зертханалық, иммунологиялық, иммуногенетикалық, рентгенологиялық және 	

		<p>басқа әдістерінің (буындардың ультрадыбыстық, буындарды магниттік-резонанстық зерттеу, компьютерлік томография, денситометрия) нәтижелерін түсіндіру (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>6. Ревматикалық ауру анықталған кезде ХАЖ-10 және қазіргі жіктеу критерийлеріне сәйкес диагнозды тұжырымдау (растау).</p> <p>7. Белгілі бір араласуды, соның ішінде хирургиялық араласуды қажет ететін аурулардың асқынуларын уақтылы анықтау.</p> <p>8. Диагностикалық және емдік буыншілік және периартикулярлық манипуляцияларды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Сүйек-буын жүйесі мен дәнекер тінінің анатомиясы мен қызметін білу.</p> <p>2. Этиологияны, патоморфологияның патогенезін, жіктелуін, ревматологиядағы негізгі белгілер мен синдромдарды, сондай-ақ асқынуларды білу.</p> <p>3. Сүйек-буын жүйесін (буын индекстері, буынның функционалдық қабілетін анықтау), сондай-ақ басқа жүйелерді (жүрек-қан тамырлары, тыныс алу органдары, шығару) бағалаудың объективті әдістерін білу.</p> <p>4. Ревматикалық ауруларды аспаптық диагностикалаудың зертханалық, иммунологиялық, иммуногенетикалық, рентгенологиялық және басқа әдістерін (буындардың ультрадыбыстық, буындарды магниттік-резонанстық зерттеу, артроскопияның компьютерлік томографиясы) жүргізуге көрсеткіштерді білу.</p> <p>5. Цитологиялық (пункция), гистологиялық (биопсия) зерттеу жүргізуге көрсеткіштерді білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Ревматикалық ауруға күдікті, ревматикалық ауруы бар науқастарды амбулаториялық қабылдау. Ревматикалық ауруларды емдеу</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Амбулаториялық кезеңде ревматикалық ауруларды емдеудің қауіпсіздігі мен тиімділігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>2. Ревматикалық ауру терапиясының асқынуы, сондай-ақ аурудың көрінісі болған жағдайда пациенттерді бейінді мамандарға уақтылы жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиникалық фармакология негіздерін білу</p> <p>2. Ревматикалық ауруларды емдеу принциптерін білу, ревматологияда қолданылатын препараттардың негізгі топтары, үйлесімділікті ескере отырып.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Ревматикалық аурулары бар науқастарға шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ревматологиядағы шұғыл жағдайларды тану.</p> <p>3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын</p>

		<p>және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ревматологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>2. Ревматикалық аурулардан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері.</p> <p>3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>Тәулік бойы стационар жағдайында ревматикалық аурулары бар пациенттерге стационарлық медициналық көмек көрсету.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Ревматикалық аурулардағы негізгі белгілер мен синдромдарды анықтау дағдылары.</p> <p>2. Бекітілген клиникалық хаттамаларға сәйкес терапияны тандау және тағайындау.</p> <p>3. Бөлімшенің жетекшілік ететін пациенттеріне күнделікті тексерулер жүргізу.</p> <p>4. Ревматикалық аурулар терапиясының белсенділігі мен тиімділігін бағалаудың қазіргі заманғы халықаралық индекстерін диагностикалау, пайдалану дағдылары (бірлескен шот, DAS28, BASDAI, Sledai-2K индекстері).</p> <p>5. Халықаралық индекстерді қолдана отырып жүргізілген емдеу-диагностикалық әсерлердің тиімділігін бағалау.</p> <p>6. Пациенттердің Клиникалық-зертханалық көрсеткіштеріне динамикалық бақылау жүргізу және дәрілік заттардың жанама әсерлерін болдырмау мақсатында емдеу шараларын жедел түзету.</p> <p>7. Ревматикалық аурулары бар пациенттерді қазіргі заманғы фармакотерапия әдістерін – негізгі қабынуға қарсы препараттарды және гендік-инженерлік биологиялық препараттарды (көктамыр ішіне инфузиялар, тері астына инъекциялар) қолдана отырып емдеуді жүргізу.</p> <p>8. Диагностикалық және емдік мақсатта буындардың пункциясын жүргізу (эвакуациялау, дәрілік препараттарды енгізу).</p> <p>9.. Қан тобын анықтау дағдылары, Rh факторы, донор мен реципиенттің қан үйлесімділігі сынамалары.</p> <p>10. Биологиялық сынамаларды, жеке трансфузияға дейінгі сынамаларды жүргізу.</p> <p>11. Гемокомпонентті және инфузиялық-трансфузиялық терапияны жүргізу.</p> <p>12. Ревматологиялық пациенттерді, соның ішінде буындарға хирургиялық араласуды қоса алғанда, оңалтудың госпитальдық кезеңін жүзеге асыру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ревматологиялық пациенттерді, соның ішінде буындарға хирургиялық араласуды қоса алғанда, оңалтудың госпитальдық кезеңінің принциптерін білу.</p>

		<p>2. Жағдайдың ауырлығын ескере отырып, ревматикалық ауруы бар науқаста шағымдар мен анамнезді жинау ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Ревматикалық ауруларды диагностикалаудың зертханалық, иммунологиялық, иммуногенетикалық, аспаптық (инвазивті емес және инвазивті) әдістерін жүргізуге көрсеткіштерді білу.</p> <p>4. Жұқпалы аурулардың, ауруханаішілік инфекцияның клиникалық көріністерін білу.</p> <p>5. НҚА талаптарына сәйкес инфекциялық аурулар мен ауруханаішілік инфекцияны анықтау, шұғыл хабарлама беру кезіндегі іс-қимыл алгоритмін білу.</p> <p>6. Ревматикалық ауруларды емдеу принциптерін білу</p> <p>7. Шұғыл медициналық көмекті, оның ішінде "ересек Ревматология" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті қажет ететін патологиялық жағдайларды білу.</p> <p>8. Алғашқы медициналық көмек көрсету қағидаларын білу.</p> <p>9. Шұғыл білікті көмек көрсету ережелерін білу.</p> <p>10. Ересектерге "Ревматология" мамандығы шеңберінде шұғыл мамандандырылған медициналық көмек көрсету қағидаларын білу.</p> <p>11. Ревматикалық аурулардың зертханалық және аспаптық диагностикасын; басқа аурулармен дифференциалды диагностиканы білу.</p> <p>12. Пульс-терапияға, плазмаферезге, гемосорбцияға, буындардың пункциясына көрсеткіштерді білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 5: Ревматикалық ауруы бар, оның ішінде амбулаториялық жағдайда гендік-инженерлік биологиялық терапия алатын пациентті жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарға динамикалық бақылау жүргізу мүмкіндігі (тәлімгердің қадағалауымен). 2. Ревматикалық аурулары бар пациенттер үшін дәрілік заттарға қажеттіліктің жылдық көлемін қалыптастыру қабілеті (тәлімгердің қадағалауымен). 3. Оңалту іс-шараларына және санаторий-курорттық емдеуге жіберу үшін науқастарды іріктеу дағдылары. 4. Ревматикалық аурулары бар науқастардың мектептерін ұйымдастыру және олардың жұмысына қатысу дағдылары. 5. Ревматикалық аурулардың барысын болжай білу (тәлімгердің қадағалауымен). 6. Ревматикалық аурулардың асқынуларының алдын алу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарды белсенді бақылау және емдеу принциптері мен әдістерін білу. 2. Ревматикалық ауруларды емдеудің дәрілік емес әдістерінің принциптері мен әдістерін білу. 	
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 6: Ревматикалық аурулардағы терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ревматикалық ауруларды (стероидты емес қабынуға қарсы, цитостатикалық, глюкокортикостероидты, аминохинолинді туындылармен, гендік-инженерлік 	

	<p>биологиялық препараттармен, бактерияға қарсы препараттармен, антикоагулянттармен және антиагреганттармен және т.б.) емдеу қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу мүмкіндігі (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>2. Тар мамандарға кеңес беру үшін айғақтарды анықтай білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ревматикалық ауруларды емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылаудың негізгі параметрлерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 7:</p> <p>Ревматикалық аурулары бар пациенттерді медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету үшін іріктеу және жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ревматикалық ауруы бар пациентті тәулік бойы стационардың бейінді бөлімшелеріне жатқызуға, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету үшін (гендік инженерлік терапия, экстракорпоралдық терапия, буындарды эндопротездеу, артроскопия) шұғыл және жоспарлы көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Мүдделі тараптарды ауыр, диагностикалық түсініксіз және сирек кездесетін патологиялық ревматикалық жағдайлар анықталған жағдайлар туралы уақтылы хабардар ету хирургиялық емдеу.</p> <p>3. Науқасты күндізгі стационарға жоспарлы түрде жатқызуды жүзеге асыру.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Пациентті стационардың бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін білу.</p> <p>2. Пациентті күндізгі стационарға жоспарлы жатқызуға көрсеткіштерді білу.</p> <p>3. Пациентті тәулік бойы стационарға жатқызуға, оның ішінде жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету үшін көрсеткіштерді білу.</p> <p>4. Госпитализация бюросының порталын пайдалану ережелерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 8:</p> <p>Ревматикалық ауруы бар жүкті әйелді басқару.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ревматикалық аурулары бар жүкті әйелдерді басқара білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>2. Ревматикалық аурулары бар жүкті әйелдерді жүктіліктің ревматикалық аурудың ағымы мен нәтижесіне, керісінше, ревматикалық аурудың жүктіліктің барысы мен нәтижесіне әсері туралы хабардар ету мүмкіндігі (тәлімгердің қадағалауымен).</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ревматикалық аурулармен ауыратын жүкті әйелдерді диагностикалау, емдеу және бақылау ерекшеліктерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 9:</p> <p>Гендік-инженерлік биологиялық терапияға жоспарлы дайындық.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ревматикалық ауруы бар науқастың гендік-инженерлік биологиялық терапиясының көрсеткіштерін негіздеу.</p> <p>2. Гендік-инженерлік биологиялық терапияны жүргізу.</p>
	<p>Білімдер:</p>

	<p>1. Гендік-инженерлік биологиялық терапияны тағайындау үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>2. Гендік-инженерлік биологиялық терапияны жүргізу алдында тексерулер тізбесін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 10:</p> <p>Буындар мен омыртқаның функционалды жеткіліксіздігін және ревматикалық аурудың болжамын бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ревматикалық ауру кезінде буындар мен омыртқаның функционалды жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары.</p> <p>2. Еңбекке уақытша жарамсыздыққа (жұмысқа немесе оқуға) сараптама жүргізуге көрсеткіштерді айқындай білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>3. Ревматикалық аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға уақтылы жібере білу (тәлімгердің қадағалауымен).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Патологиялық жай-күйлер тізбесін және еңбекке уақытша жарамсыздық белгілерін білу.</p> <p>2. Медициналық сараптама жүргізу тәртібін білу.</p> <p>3. Медициналық сараптама жүргізу кезінде медициналық құжаттаманы ресімдеу тәртібі мен қағидаларын білу.</p> <p>4. Ревматикалық ауруы бар пациенттердің мүгедектік белгілері болған кезде медициналық-әлеуметтік сараптамаға жолдамаларды ресімдеу қағидағдары мен қағидаларын білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 11:</p> <p>Балалар ревматологиясы саласында медициналық көмек көрсету. Ревматологиялық ауруларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Баланың даму сатысы мен өсуін ескере отырып, баланың және оның ата-анасының немесе қамқоршысының ревматологиялық анамнезін жинау дағдылары.</p> <p>2. Ревматикалық ауруларға күдікті баланы клиникалық тексеруден өткізу дағдылары.</p> <p>3. Ревматизмге немесе тірек-қимыл аппаратының бұзылуына күдікті баланы клиникалық тексеруден өткізу қабілеті (тәлімгердің қадағалауымен); кем дегенде рgals-ті жеке буындар үшін негізгі емтихан ретінде қолдануды қосу.</p> <p>4. Бүйрек, өкпе, орталық жүйке жүйесі, жүрек, қан тамырлары, көз, тері, бұлшықеттер, сүйектер мен буындардың клиникалық ерекшеліктері мен функцияларын бағалай білу (тәлімгердің қадағалауымен); қажет болған жағдайда бұл басқа мамандармен ынтымақтастыққа болады.</p> <p>5. Белгілі бір аурулар бойынша функционалдық ұпайларды пайдалана білу (тәлімгердің қадағалауымен): CMAS және MMT8 әдісін меңгеру, нәтиже айнымалылары, ауру және зақымдану белсенділігінің көрсеткіштері (индекстер – das және das28, JADAS 10, JADAS 27, JADAS 71, CDAI. DAS28, BASDAI, Slena/Sledai және т.б.).</p> <p>6. EAB бар пациенттердің ОЖЖ нейropsychикалық бағалауын жүргізу дағдылары.</p> <p>7. Клиникалық тәлімгердің жетекшілігімен зертханалық, соның ішінде иммунологиялық, молекулалық-генетикалық әдістерді (Sanger немесе NGS толық экзомдық (WES) реттілік) сирек кездесетін ауруларды (аутоинфламациялық және сирек синдромдар) түсіндіре білу.</p>

8. Техникалық дағдыларды қолдана білу (тәлімгердің қадағалауымен): клиникалық тәлімгердің қадағалауымен тізе, тобық, білек және шын-тақ буындары мен сіңір қабықтарына аспирация және инъекция.

9. Клиникалық тәлімгердің жетекшілігімен ревматикалық ауруларды (буындардың ультрадыбыстық, буындардың магниттік-резонанстық зерттеуі, компьютерлік томография, денситометрия, капиллярскопия, дерматоскопия және т. б.) аспаптық диагностикалаудың рентгенологиялық және басқа әдістерінің нәтижелерін дұрыс түсіндіре білу (тәлімгердің қадағалауымен).

10. Клиникалық тәлімгердің қадағалауымен балалар ревматологиясы пациенттерінде иммуномодуляциялық терапияны қолдана білу (тәлімгердің қадағалауымен) келесі емдеу әдістерін анықтайды:

- 1) Антицитокиндік терапия.
- 2) В жасушаларының ингибиторлары.
- 3) кальциневрин ингибиторлары.
- 4) цитотоксикалық агенттер.
- 5) БМАП.
- 6) глюкокортикостероидтар.
- 7) Т жасушаларын ынталандыру ингибиторлары.
- 8) жасушаішілік сигнал беру жолының ингибиторлары.
- 9) иммуноглобулинотерапия.
- 10) плазмалық терапия және аферездік терапия.

11. Иммуномодуляциялық терапияны тағайындауға және (немесе) қарсы көрсетілімдерге байланысты зертханалық нәтижелерді немесе деректерді түсіндіре білу (тәлімгердің қадағалауымен).

Білімдер:

1. Аутоиммунды аурудың патогенезін, иммунологиялық төзімділік механизмдерін (адаптивті иммунитет) білу.
2. Туа біткен реакцияны реттеуге қатысатын гендердің мутацияларынан туындаған аутоинфламациялық аурулардың патогенезін білу.
3. Қабыну процесінде туа біткен және бейімделгіш иммунитеттің рөлін қоса алғанда, иммундық аурулардағы тіндердің зақымдану механизмдерін білу.
4. Диагностиканың, емдеудің және басқарудың принциптері мен әдістерін білу: ювенильді идиопатиялық артрит, жүйелі қызыл жегі, ювенильді дерматомиозит, жүйелі және локализацияланған склеродерма, васкулит, аутоинфламациялық синдром және дәнекер тіннің басқа да сирек кездесетін жүйелік аурулары, халықаралық стандарттарға сәйкес.
5. Ревматикалық ауруы бар балалар мен жасөспірімдерге қолданылатын дәрілік заттардың фармакологиясын білу.
6. NSAID, ауруды өзгертетін ревматизмге қарсы препараттар, буын ішілік, көктамыршілік және пероральді кортикостероидтар, гастропротекторлық препараттар, иммуносупрессанттар және цитотоксикалық препараттар, биологиялық агенттер, өсуді ынталандыратын препараттар, остеопорозды емдеуге арналған препараттар және, атап айтқанда, оларды балаларда қолдану үшін дәлелді негіз туралы білім.
7. Балалардың ауырсынуын бақылау үшін қолданылатын бірқатар дәрілердің фармакологиясын білу.
8. Балалардағы ауыр процедуралар кезінде седативтердің көрсеткіштері мен қауіптерін білу.

		<p>9. Ревматикалық аурулар туралы терапевтік білімді кеңейтудегі клиникалық сынақтардың рөлін білу.</p> <p>10. Балалар мен жасөспірімдердегі созылмалы қабыну ауруларын емдеуде аутологиялық дiң жасушаларын трансплантациялаудың артықшылықтарын, қауіптерін және көрсеткіштерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 12:</p> <p>Ревматикалық аурумен ауыратын балалардың өмір сүру сапасын бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық ауруы бар баланың физикалық жағдайын бағалау және сандық анықтау мүмкіндігі (тәлімгердің бақылауымен). 2. Балалардағы ауырсынуды бағалай білу (тәлімгердің бақылауымен) және ауырсынуды жоюдың тиісті құралдары туралы білімді көрсету. 3. Арнайы ауруды бағалау немесе жалпы бағалау арқылы денсаулыққа байланысты өмір сапасын бағалай білу (тәлімгердің бақылауымен). 4. Тиісті бағалау құралдарын қолдана отырып, денсаулыққа байланысты фитнесі бағалай білу (тәлімгердің бақылауымен). 5. Отбасылық өзара әрекеттесуді және олардың клиникалық симптомдар мен белгілерге әсерін бағалай білу (тәлімгердің бақылауымен). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық критерийлерін денсаулық топтарын және бағалау және сандық өлшеу элементтерін білу. 2. Әр түрлі медициналық аурулары бар балалардағы ауырсынуды бағалау, ауырсынуды басқару әдістерін, ДДҰ-ның тұрақты ауырсынуды фармакологиялық емдеу бойынша ұсыныстарын білу (ДДҰ, 2012). 3. Мүгедектік немесе күйзеліс шкаласын, әл-ауқат шкаласын білу . 4. Отбасылық қатынастар психологиясын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Ревматологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) ревматикалық аурулардың алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулардың алғашқы алдын алу бойынша іс-шараларды өткізу дағдылары. 2. Ревматикалық аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). 3. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. 4. Кейіннен динамикалық бақылаумен балалардың нысаналы топтарын скринингтік профилактикалық медициналық тексеруге қатысу. 5. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (медициналық араласу аймағындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 6. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скринингті ұйымдастыру ережелері. 2. Ревматикалық аурулардың алдын алу принциптері.

		<p>3. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтары.</p> <p>4. Пациенттердегі ревматикалық аурулардың алдын алу әдістері (ересектер, балалар).</p> <p>5. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ревматикалық аурулардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру.

		<p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэлеметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматология мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер мен балалар)
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер)
	7	Дәрігер ревматолог (балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер ревматолог»:		
Топтың коды:	2211-4	
Қызмет атауының коды:	2211-4-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер ревматолог	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)	
	Дәрігер (бейінді маман)	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ревматолог дәрігер (ересектер, балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулары бар науқастарды амбулаториялық және госпиталдық деңгейде басқару. Ревматикалық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық және госпиталдық деңгейде ревматикалық аурулары бар пациенттерді басқару шеңберінде консультациялық көмек көрсету Үздіксіз кәсіби даму. 	
Еңбек функциясы 1: Мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулары бар науқастарды амбулаториялық және госпиталдық деңгейде басқару.	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер мен балалардағы) ревматикалық аурулардың диагностикасы.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Ревматикалық патологияны диагностикалау дағдылары. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайлар кезіндегі зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жағдайларында диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. Жекелеген органдар мен жүйелердің зақымдануын ескере отырып, пациенттердегі ревматологиялық процестің барысын бағалауды жүргізу. 	
		Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, диагностиканы, клиникалық көріністі, ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларындағы ықтимал асқынуларды білу. Ревматикалық ауруларды диагностикалаудың заманауи әдістерін білу. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жай-күйін диагностикалау үшін зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайлар кезіндегі зертханалық-диагностикалық зерттеулердің көрсеткіштерін білу. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жай-күйін диагностикалау үшін тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу. 	

	6. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жағдайларында диагностиканың аспаптық әдістерінің көрсеткіштерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Дағды 2: Пациенттердің (ересектер мен балалардың) ревматикалық ауруларын емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ревматикалық аурулары бар науқастарды емдеу әдісін пациенттің жасын, жағдайын және патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерді ескере отырып, сондай-ақ әлеуметтік факторларды ескере отырып, негізделген таңдау дағдылары. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайларды консервативті емдеу, дәрілік терапияны таңдау, пациенттің жасын, жеке төзімділігін, патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерін ескере отырып дозаны таңдау дағдылары. Инвазивті манипуляцияларды қолдана отырып, ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын емдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Науқастың жасын, жеке төзімділігін, басқа дәрілік заттармен өзара әрекеттесуін ескере отырып, амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер мен балаларды) емдеу принциптерін, әдістерін және жүргізу тактикасын білу. Пациенттердегі (ересектер мен балалардағы) ревматологиялық ауруларды емдеудің қазіргі заманғы әдістерін пациенттің жасын, жай-күйін және патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерді ескере отырып, сондай-ақ әлеуметтік факторларды ескере отырып білу. Ересектер мен балалардағы ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын емдеудің консервативті әдістерін білу. Дәрілік терапияны таңдау әдістерін, пациенттің жасын, жеке төзімділігін, патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерін ескере отырып дозаны білу. Ересектер мен балалардағы ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын инвазивті терапия әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Дағды 3: Ревматологиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектер, балалар) алдын алу және ерте оңалту.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ревматикалық аурулары бар науқастарға профилактикалық көмекті ұйымдастыру дағдылары). Ревматикалық аурулардың асқынуының алдын алу дағдылары. Ревматикалық аурулары бар науқастарды диспансерлік бақылау дағдылары. Ревматологиялық бейіндегі аурулары бар пациенттерді ерте медициналық оңалтуды ұйымдастыру. Ревматологиялық бейіндегі науқастарды әлеуметтік оңалтуды ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ревматикалық аурулардың алдын алу әдістерін білу. Ревматикалық аурулардың асқынуының алдын алу әдістерін білу. Диспансерлік бақылау тәртібін, оның ішінде ревматикалық аурулары бар мүгедектерді білу.

		4. Ревматологиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер мен балаларды) медициналық және әлеуметтік оңалту негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ревматикалық аурулар кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Ревматикалық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке жарамсыздық сараптамасы.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Ревматикалық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Ревматикалық аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін ревматикалық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Ревматикалық аурулары бар науқастарға мүгедектік парағын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Жеке медициналық кітапшаларды беру, есепке алу және жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық

		<p>сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 18 қарашада № 21652 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Ревматикалық ауруларға және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және госпитальдық деңгейде ревматикалық аурулары бар пациенттерді басқару шеңберінде консультациялық көмек көрсету	Дағды 1: Пациенттерге (ересектер, балалар) консультациялық қызметтер көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігерлік консилиумдарды, оның ішінде аралас мамандықтар мен кәсіптердің мамандарын шақыра отырып ұйымдастыру дағдылары. 2. Ревматикалық ауруларды диагностикалау, емдеу тактикасы және алдын алу әдісін таңдау мәселелері бойынша пациенттерге және/немесе олардың заңды өкілдеріне консультациялық қызметтер көрсету дағдылары.

		<p>3. "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде дәрігерге дейінгі көмек және мейіргер мамандарына консультациялық қызметтер көрсету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жасөспірім пациенттерді басқарудағы сабақтастықты қамтамасыз ету принциптерін білу. 2. Қатар жүретін патологиясы, асқынулары және негізгі ревматоидты процестің ауыр, күрделі ағымы бар ревматикалық аурулары бар пациенттерді (ересектер мен балаларды) басқару ерекшеліктерін білу. 3. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер мен балаларды) көршілес мамандарға: нефрологтарға, офтальмологтарға, дерматологтарға, неврологтарға консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді білу. 4. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер мен балаларды) сабақтас мамандарға консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді білу. 5. Ревматикалық патологиясы бар жасөспірім пациенттерді басқару және оларды ересек ревматологқа беру кезінде сабақтастықты қамтамасыз ету принциптерін білу. 6. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерге (ересектер мен балаларға) дәрігерге дейінгі және мейіргерлік көмек көрсету негіздерін білу.
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дфғдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Толлеранттылық пен құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер ревматолог	
	7	Ревматолог дәрігер (ересектер)	
	7	Ревматолог дәрігер (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер ревматолог»:			
Топтың коды:	2211-4		
Қызмет атауының коды:	2211-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер ревматолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ревматолог дәрігер (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулардың ауыр және сирек кездесетін түрлерімен ауыратын науқастарды басқару. Ревматикалық патологиясы бар науқастарды оңалту. Ревматолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Ревматологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Ревматолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жана әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулардың ауыр және сирек кездесетін түрлерімен ауыратын науқастарды басқару.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ревматологиялық патологияның сирек және ауыр түрлерімен науқастарды (ересектер, балалар) басқару.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ревматикалық патологияның сирек, күрделі және күрделі түрлерін диагностикалау дағдылары. Ревматологиялық процестің белсенділігін бағалау дағдылары. Емделушілерге, оның ішінде ревматикалық патологияның сирек, ауыр және асқынған түрлерінде емдеу және жоғары мамандандырылған көмек көрсету дағдылары. Диагностикалық және емдік максатта көрсеткіштерді анықтау және бірлескен пункцияны орындау дағдылары. Ревматикалық патологиядағы ауырсынуды бағалау және басқару дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы ревматикалық патологияның сирек, ауыр және күрделі түрлерін диагностикалау әдістерін білу. Ересектер мен балалардағы ревматикалық патологияның сирек кездесетін түрлерінің клиникалық көрінісін білу. Ересектер мен балалардағы ревматикалық патологияның асқынуларының клиникалық көрінісін білу. Ересектер мен балалардағы ревматикалық патологияның сирек, ауыр және күрделі түрлерін емдеу әдістерін білу. Буындарды пункциялау үшін көрсеткіштерді білу. Бірлескен пункцияны орындау техникасын білу. Ересектер мен балалардағы ревматикалық патологиядағы ауырсынуды бағалау және басқару әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Ревматикалық патологиясы бар науқастарды оңалту.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер, балалар) оңалту.</p>

		<p>1. Ревматологиялық процестің ересектер мен балалар өмірінің физикалық және психологиялық аспектілеріне әсерін білу.</p> <p>2. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер мен балаларды) медициналық және әлеуметтік оңалту принциптері мен әдістерін білу.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Ревматолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында ревматологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Ревматолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Ревматология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Ревматология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және ревматикалық аурулардың таралуын бақылау.</p>	
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
		Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p>

	<p>кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз ревматологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Ревматология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Ревматологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына ревматологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p>

Ревматолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады		
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер ревматолог	
	7	Ревматолог дәрігер (ересектер)	
7	Ревматолог дәрігер (балалар)		
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер ревматолог»:			
Топтың коды:	2211-4		
Қызмет атауының коды:	2211-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер ревматолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
		Денсаулық сақтау	-

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ревматолог (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информермалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, ревматология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматологиялық бейіндегі пациенттерге жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету. 2. "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: Ревматологиялық бейіндегі пациенттерге жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.	Дағды 1: Ревматикалық патологиясы бар пациенттерге (ересектер, балалар) жоғары технологиялық қызметтер көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарға жоғары технологиялық емдеу-диагностикалық көмек көрсету дағдылары. 2. Ревматикалық ауруларды емдеуде ЖЖБИ қолдану дағдылары. 3. Ревматикалық ауру ағымының ерекшеліктерін ескере отырып, ЖБИ тағайындау үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 4. Ревматикалық аурудың ремиссиясына немесе минималды белсенділігіне қол жеткізу, рентгенологиялық прогрессияны бәсеңдету немесе алдын алу, пациенттердің өмір сүру ұзақтығын арттыру және сапасын жақсарту, сондай-ақ қатар жүретін аурулардың даму қаупін азайту мақсатында терапияны уақтылы түзету дағдылары. 5. Балалар мен жасөспірімдердегі ревматикалық аурулардың стандартты терапиясына отқа төзімді аутологиялық дң жасушаларын трансплантациялау үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 6. PUVA үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖБИ алатын ревматикалық аурулары бар пациенттерді (ересектер мен балаларды), оның ішінде жағымсыз құбылыстар туындаған кезде емдеу принциптерін және оларды басқару тактикасын білу. 2. Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (ересектер мен балаларға) ЖЖБИ тағайындау үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.

		<p>3. Ревматологиялық практикада коморбидтік жағдайлардың даму себептерін, коморбидтік жағдайлардың түрлерін, олардың алдын алуды білу.</p> <p>4. Ревматологиялық практикада дәрілік препараттарды ұтымды қолдану принциптерін білу.</p> <p>5. Коморбидті жағдайлар мәселесі бойынша халықаралық және Ұлттық ұсыныстарды білу.</p> <p>6. Ревматикалық ревматикалық ауруларды емдеуде аутологиялық дін жасушаларын трансплантациялаудың артықшылықтарын, қауіптерін және көрсеткіштерін білу.</p> <p>7. Отқа төзімді сирек ревматикалық ауруларды емдеудегі PUVA терапиясының артықшылықтарын, қауіптерін және көрсеткіштерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына ревматологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын арттыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.

		<p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Ревматологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері.</p> <p>2. Ревматология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Ревматология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа ревматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа ревматологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде ревматологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа ревматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p>

		<p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында ревматология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Ревматология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.

		<p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Ревматологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент ревматолог
	7	Дәрігер ревматолог (ересек)
	7	Дәрігер ревматолог (балалар)
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша)»:		
Топтың коды:	2211-4	
Қызмет атауының коды:	2211-4-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
		Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ревматолог дәрігер (ересектер)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулары бар науқастарды амбулаториялық және госпитальдық деңгейде басқару. Ревматикалық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық және госпитальдық деңгейде ревматикалық аурулары бар пациенттерді басқару шеңберінде консультациялық көмек көрсету Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулары бар науқастарды амбулаториялық және госпитальдық деңгейде басқару.	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер) ревматикалық аурулардың диагностикасы	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ревматикалық патологияны диагностикалау дағдылары. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайлар кезіндегі зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жағдайларында диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. Жекелеген органдар мен жүйелердің зақымдануын ескере отырып, пациенттердегі ревматологиялық процестің барысын бағалауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, диагностиканы, клиникалық көріністі, ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларындағы ықтимал асқынуларды білу. Ревматологиялық ауруларды диагностикалаудың заманауи әдістерін білу. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жай-күйін диагностикалау үшін зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайлар кезіндегі зертханалық-диагностикалық зерттеулердің көрсеткіштерін білу. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жай-күйін диагностикалау үшін тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жағдайларында диагностиканың аспаптық әдістерінің көрсеткіштерін білу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	

<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттердің (ересектер) ревматикалық ауруларын емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарды емдеу әдісін пациенттің жасын, жағдайын және патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерді ескере отырып, сондай-ақ әлеуметтік факторларды ескере отырып, негізделген таңдау дағдылары. 2. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайларды консервативті емдеу, дәрілік терапияны таңдау, пациенттің жасын, жеке төзімділігін, патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерін ескере отырып дозаны таңдау дағдылары. 3. Инвазивті манипуляцияларды қолдана отырып, ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын емдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жасын, жеке төзімділігін, басқа дәрілік заттармен өзара әрекеттесуін ескере отырып, амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) емдеу принциптерін, әдістерін және жүргізу тактикасын білу . 2. Пациенттердегі (ересектер) ревматологиялық ауруларды емдеудің қазіргі заманғы әдістерін пациенттің жасын, жай-күйін және патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерді ескере отырып, сондай-ақ әлеуметтік факторларды ескере отырып білу. 3. Ересектер ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын емдеудің консервативті әдістерін білу. 4. Дәрілік терапияны таңдау әдістерін, пациенттің жасын, жеке төзімділігін, патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерін ескере отырып дозаны білу. 5. Ересектер ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын инвазивті терапия әдістерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Ревматологиялық патологиясы бар пациенттердің (ересектер) алдын алу және ерте оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарға профилактикалық көмекті ұйымдастыру дағдылары). 2. Ревматикалық аурулардың асқынуының алдын алу дағдылары. 3. Ревматикалық аурулары бар науқастарды диспансерлік бақылау дағдылары. 4. Ревматологиялық бейіндегі аурулары бар пациенттерді ерте медициналық оңалтуды ұйымдастыру. 5. Ревматологиялық бейіндегі науқастарды әлеуметтік оңалтуды ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулардың алдын алу әдістерін білу. 2. Ревматикалық аурулардың асқынуының алдын алу әдістерін білу. 3. Диспансерлік бақылау тәртібін, оның ішінде ревматикалық аурулары бар мүгедектерді білу. 4. Ревматологиялық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) медициналық және әлеуметтік оңалту негіздерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (ересектер) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ревматикалық аурулар кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
<p>Еңбек функциясы 2: Ревматикалық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Ревматикалық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Ревматикалық аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін ревматикалық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Ревматикалық аурулары бар науқастарға мүгедектік парағын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Жеке медициналық кітапшаларды беру, есепке алу және жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 18 қарашада № 21652 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.

		3. Ревматикалық ауруларға және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және госпитальдық деңгейде ревматикалық аурулары бар пациенттерді басқару шеңберінде консультациялық көмек көрсету	Дағды 1: Пациенттерге (ересектер) консультациялық қызметтер көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігерлік консилиумдарды, оның ішінде аралас мамандықтар мен кәсіптердің мамандарын шақыра отырып ұйымдастыру дағдылары. 2. Ревматикалық ауруларды диагностикалау, емдеу тактикасы және алдын алу әдісін таңдау мәселелері бойынша пациенттерге және/немесе олардың заңды өкілдеріне консультациялық қызметтер көрсету дағдылары. 3. "Ревматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде дәрігерге дейінгі көмек және мейіргер мамандарына консультациялық қызметтер көрсету дағдылары. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жасөспірім пациенттерді басқарудағы сабақтастықты қамтамасыз ету принциптерін білу. 2. Қатар жүретін патологиясы, асқынулары және негізгі ревматоидты процестің ауыр, күрделі ағымы бар ревматикалық аурулары бар пациенттерді (ересектер) басқару ерекшеліктерін білу. 3. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) көршілес мамандарға: нефрологтарға, офтальмологтарға, дерматологтарға, неврологтарға консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді білу. 4. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) сабақтас мамандарға консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді білу. 5. Ревматикалық патологиясы бар жасөспірім пациенттерді басқару және оларды ересек ревматологқа беру кезінде сабақтастықты қамтамасыз ету принциптерін білу. 6. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерге (ересектер) дәрігерге дейінгі және мейірбикелік көмек көрсету негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p>	

	<p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент ревматолог	
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер ревматолог (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2211-4		
Қызмет атауының коды:	2211-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ревматолог дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің терендетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулардың ауыр және сирек кездесетін түрлерімен ауыратын науқастарды басқару. 2. Ревматикалық патологиясы бар науқастарды оңалту 3. Ревматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету. 	

	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Ревматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
<p>Еңбек функциясы 1: Жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулардың ауыр және сирек кездесетін түрлерімен ауыратын науқастарды басқару.</p>	<p>Дағды 1: Ревматологиялық патологияның сирек және ауыр түрлерімен науқастарды (ересектер) басқару.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық патологияның сирек, күрделі және күрделі түрлерін диагностикалау дағдылары. 2. Ревматологиялық процестің белсенділігін бағалау дағдылары. 3. Емделушілерге, оның ішінде ревматикалық патологияның сирек, ауыр және асқынған түрлерінде емдеу және жоғары мамандандырылған көмек көрсету дағдылары. 4. Диагностикалық және емдік мақсатта көрсеткіштерді анықтау және бірлескен пункцияны орындау дағдылары. 5. Ревматикалық патологиядағы ауырсынуды бағалау және басқару дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер ревматикалық патологияның сирек, ауыр және күрделі түрлерін диагностикалау әдістерін білу. 2. Ересектер ревматикалық патологияның сирек кездесетін түрлерінің клиникалық көрінісін білу. 3. Ересектер ревматикалық патологияның асқынуларының клиникалық көрінісін білу. 4. Ересектер ревматикалық патологияның сирек, ауыр және күрделі түрлерін емдеу әдістерін білу. 5. Буындарды пункциялау үшін көрсеткіштерді білу. 6. Бірлескен пункцияны орындау техникасын білу. 7. Ересектер ревматикалық патологиядағы ауырсынуды бағалау және басқару әдістерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Ревматикалық патологиясы бар науқастарды оңалту</p>	<p>Дағды 1: Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) оңалту</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационар жағдайында және амбулаториялық деңгейде ревматикалық патологиясы бар пациенттерді ерте медициналық оңалту дағдылары. 2. Ревматологиялық процестің өмірдің физикалық және психологиялық аспектілеріне әсерін бағалау. 3. Қабыну белгілерін бақылау, құрылымдық зақымданудың дамуын болдырмау, ревматологиялық аурулардың ауыр түрлерімен ауыратын науқастардың қызметі мен әлеуметтік белсенділігін сақтау дағдылары. 4. Ревматикалық патологиясы бар науқастарды ерте Медициналық және әлеуметтік оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматологиялық процестің ересектер өмірінің физикалық және психологиялық аспектілеріне әсерін білу. 2. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (ересектер) медициналық және әлеуметтік оңалту принциптері мен әдістерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
Еңбек функциясы 3:		

<p>Ревматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ревматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында ревматологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Ревматолог дәрігерлердің (ересектер) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Ревматология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Ревматология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және ревматикалық аурулардың таралуын бақылау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) ревматологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз ревматологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Ревматология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.

		<p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Ревматологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Ревматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Ревматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ревматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына ревматологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Ревматолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.

		2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент ревматолог	
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер ревматолог (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша)»:			
Топтың коды:	2211-4		
Қызмет атауының коды:	2211-4-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер ревматолог (ересектер бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ревматолог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, ревматология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматологиялық бейіндегі пациенттерге жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету. 2. "Ревматология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Ревматология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: Ревматологиялық бейіндегі пациенттерге жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Ревматикалық патологиясы бар пациенттерге (ересектер) жоғары технологиялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарға жоғары технологиялық емдеу-диагностикалық көмек көрсету дағдылары. 2. Ревматикалық ауруларды емдеуде ЖЖБИ қолдану дағдылары. 3. Ревматикалық ауру ағымының ерекшеліктерін ескере отырып, ЖБИ тағайындау үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 4. Ревматикалық аурудың ремиссиясына немесе минималды белсенділігіне қол жеткізу, рентгенологиялық прогрессияны бәсеңдету немесе алдын алу, пациенттердің өмір сүру ұзақтығын арттыру және сапасын жақсарту, сондай-ақ қатар жүретін аурулардың даму қаупін азайту мақсатында терапияны уақтылы түзету дағдылары. 5. Ревматикалық аурулардың стандартты терапиясына отқа төзімді аутологиялық дін жасушаларын трансплантациялау үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 6. PUVA үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖБИ алатын ревматикалық аурулары бар пациенттерді (ересектер), оның ішінде жағымсыз құбылыстар туындаған кезде емдеу принциптерін және оларды басқару тактикасын білу. 2. Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (ересектер) ЖЖБИ тағайындау үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу. 3. Ревматологиялық практикада коморбидтік жағдайлардың даму себептерін, коморбидтік жағдайлардың түрлерін, олардың алдын алуды білу. 4. Ревматологиялық практикада дәрілік препараттарды ұтымды қолдану принциптерін білу. 5. Коморбидті жағдайлар мәселесі бойынша халықаралық және Ұлттық ұсыныстарды білу. 6. Ревматикалық ревматикалық ауруларды емдеуде аутологиялық дін жасушаларын трансплантациялаудың артықшылықтарын, қауіптерін және көрсеткіштерін білу.

		7.Отқа төзімді сирек ревматикалық ауруларды емдеудегі PUVA терапиясының артықшылықтарын, қауіптерін және көрсеткіштерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Ревматология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Ревматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Ревматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Ревматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ревматология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына ревматологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын арттыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Ревматологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Ревматология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Ревматология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа ревматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа ревматологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде ревматологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа ревматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында ревматология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Ревматология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Ревматологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары. 	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент ревматолог	
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер)	
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер, балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2211-4		
Қызмет атауының коды:	2211-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ревматолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информаль біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулары бар науқастарды амбулаториялық және госпитальдық деңгейде басқару. 2. Ревматикалық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу. 3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Амбулаториялық және госпитальдық деңгейде ревматикалық аурулары бар пациенттерді басқару шеңберінде консультациялық көмек көрсету 2. Үздіксіз кәсіби даму.
<p>Еңбек функциясы 1: Мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулары бар науқастарды амбулаториялық және госпитальдық деңгейде басқару.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттердегі (балалар) ревматикалық аурулардың диагностикасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық патологияны диагностикалау дағдылары. 2. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайлар кезіндегі зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау дағдылары. 3. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жағдайларында диагностиканың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау дағдылары. 4. Жекелеген органдар мен жүйелердің зақымдануын ескере отырып, пациенттердегі ревматологиялық процестің барысын бағалауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эпидемиологияны, этиологияны, патогенезді, патоморфологияны, диагностиканы, клиникалық көріністі, ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларындағы ықтимал асқынуларды білу. 2. Ревматологиялық ауруларды диагностикалаудың заманауи әдістерін білу. 3. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жай-күйін диагностикалау үшін зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу. 4. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайлар кезіндегі зертханалық-диагностикалық зерттеулердің көрсеткіштерін білу. 5. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жай-күйін диагностикалау үшін тексерудің аспаптық әдістеріне көрсеткіштерді білу. 6. Ревматологиялық бейіннің патологиялық жағдайларында диагностиканың аспаптық әдістерінің көрсеткіштерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттердің (балалар) ревматикалық ауруларын емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарды емдеу әдісін пациенттің жасын, жағдайын және патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерді ескере отырып, сондай-ақ әлеуметтік факторларды ескере отырып, негізделген таңдау дағдылары. 2. Ревматологиялық бейіндегі патологиялық жағдайларды консервативті емдеу, дәрілік терапияны таңдау, пациенттің жасын, жеке төзімділігін, патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерін ескере отырып дозаны таңдау дағдылары. 3. Инвазивті манипуляцияларды қолдана отырып, ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын емдеу. <p>Білімдер:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың жасын, жеке төзімділігін, басқа дәрілік заттармен өзара әрекеттесуін ескере отырып, амбулаториялық және стационарлық жағдайларда ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (балалар) емдеу принциптерін, әдістерін және жүргізу тактикасын білу. 2. Пациенттердегі (балалар) ревматологиялық ауруларды емдеудің қазіргі заманғы әдістерін пациенттің жасын, жай-күйін және патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерді ескере отырып, сондай-ақ әлеуметтік факторларды ескере отырып білу. 3. Балалар ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын емдеудің консервативті әдістерін білу. 4. Дәрілік терапияны таңдау әдістерін, пациенттің жасын, жеке төзімділігін, патологиялық процестің ауырлығын, тәуекелдерін ескере отырып дозаны білу. 5. Балалардағы ревматологиялық профильдің патологиялық жағдайларын инвазивті терапия әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Ревматологиялық патологиясы бар пациенттердің (балалар) алдын алу және ерте оналту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарға профилактикалық көмекті ұйымдастыру дағдылары). 2. Ревматикалық аурулардың асқынуының алдын алу дағдылары. 3. Ревматикалық аурулары бар науқастарды диспансерлік бақылау дағдылары. 4. Ревматологиялық бейіндегі аурулары бар пациенттерді ерте медициналық оналтуды ұйымдастыру. 5. Ревматологиялық бейіндегі науқастарды әлеуметтік оналтуды ұйымдастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулардың алдын алу әдістерін білу. 2. Ревматикалық аурулардың асқынуының алдын алу әдістерін білу. 3. Диспансерлік бақылау тәртібін, оның ішінде ревматикалық аурулары бар мүгедектерді білу. 4. Ревматологиялық патологиясы бар пациенттерді (балалар) медициналық және әлеуметтік оналту негіздерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.

		<p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда ревматикалық аурулар кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 2. Жүрек-өкпе реанимациясы. 3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда аллергиялық аурулар және иммун тапшылығы жағдайлары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
<p>Еңбек функциясы 2: Ревматикалық аурулары бар пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Ревматикалық ауруларға байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Ревматикалық аурулары бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін ревматикалық аурулары бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Ревматикалық аурулары бар науқастарға мүгедектік парағын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Жеке медициналық кітапшаларды беру, есепке алу және жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 18 қарашада № 21652 болып тіркелген). 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Ревматикалық ауруларға және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.

	<p>статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Амбулаториялық және госпиталдық деңгейде ревматикалық аурулары бар пациенттерді басқару шеңберінде консультациялық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерге (балалар) консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрігерлік консилиумдарды, оның ішінде аралас мамандықтар мен кәсіптердің мамандарын шақыра отырып ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>2. Ревматикалық ауруларды диагностикалау, емдеу тактикасы және алдын алу әдісін таңдау мәселелері бойынша пациенттерге және/немесе олардың заңды өкілдеріне консультациялық қызметтер көрсету дағдылары.</p> <p>3. "Ревматология (балалар)" мамандығы шеңберінде дәрігерге дейінгі көмек және мейіргер мамандарына консультациялық қызметтер көрсету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жасөспірім пациенттерді басқарудағы сабақтастықты қамтамасыз ету принциптерін білу.</p> <p>2. Қатар жүретін патологиясы, асқынулары және негізгі ревматоидты процестің ауыр, күрделі ағымы бар ревматикалық аурулары бар пациенттерді (балалар) басқару ерекшеліктерін білу.</p> <p>3. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (балалар) көршілес мамандарға: нефрологтарға, офтальмологтарға, дерматологтарға, неврологтарға консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді білу.</p> <p>4. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (балалар) сабақтас мамандарға консультацияға жіберу үшін көрсеткіштерді білу.</p> <p>5. Ревматикалық патологиясы бар жасөспірім пациенттерді басқару және оларды ересек ревматологқа беру кезінде сабақтастықты қамтамасыз ету принциптерін білу.</p> <p>6. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерге (балалар) дәрігерге дейінгі және мейіркелік көмек көрсету негіздерін білу.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент ревматолог
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер, балалар)
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер)

17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2211-4		
Қызмет атауының коды:	2211-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ревматолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулардың ауыр және сирек кездесетін түрлерімен ауыратын науқастарды басқару. 2. Ревматикалық патологиясы бар науқастарды оңалту 3. Ревматолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ревматологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Ревматолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету және ревматикалық аурулардың ауыр және сирек кездесетін түрлерімен ауыратын науқастарды басқару.	Дағды 1: Ревматологиялық патологияның сирек және ауыр түрлерімен науқастарды (балалар) басқару.	Машықтар: 1. Ревматикалық патологияның сирек, күрделі және күрделі түрлерін диагностикалау дағдылары. 2. Ревматологиялық процестің белсенділігін бағалау дағдылары. 3. Емделушілерге, оның ішінде ревматикалық патологияның сирек, ауыр және асқынған түрлерінде емдеу және жоғары мамандандырылған көмек көрсету дағдылары. 4. Диагностикалық және емдік мақсатта көрсеткіштерді анықтау және бірлескен пункцияны орындау дағдылары. 5. Ревматикалық патологиядағы ауырсынуды бағалау және басқару дағдылары.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар ревматикалық патологияның сирек, ауыр және күрделі түрлерін диагностикалау әдістерін білу. 2. Балалар ревматикалық патологияның сирек кездесетін түрлерінің клиникалық көрінісін білу. 3. Балалар ревматикалық патологияның асқынуларының клиникалық көрінісін білу. 4. Балалар ревматикалық патологияның сирек, ауыр және күрделі түрлерін емдеу әдістерін білу. 5. Буындарды пункциялау үшін көрсеткіштерді білу. 6. Бірлескен пункцияны орындау техникасын білу. 7. Балалар ревматикалық патологиядағы ауырсынуды бағалау және басқару әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Ревматикалық патологиясы бар науқастарды оңалту	<p>Дағды 1:</p> <p>Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (балалар) оңалту</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационар жағдайында және амбулаториялық деңгейде ревматикалық патологиясы бар пациенттерді ерте медициналық оңалту дағдылары. 2. Ревматологиялық процестің өмірдің физикалық және психологиялық аспектілеріне әсерін бағалау. 3. Қабыну белгілерін бақылау, құрылымдық зақымданудың дамуын болдырмау, ревматологиялық аурулардың ауыр түрлерімен ауыратын науқастардың қызметі мен әлеуметтік белсенділігін сақтау дағдылары. 4. Ревматикалық патологиясы бар науқастарды ерте Медициналық және әлеуметтік оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматологиялық процестің балалар өмірінің физикалық және психологиялық аспектілеріне әсерін білу. 2. Ревматикалық патологиясы бар пациенттерді (балалар) медициналық және әлеуметтік оңалту принциптері мен әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Ревматолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Ревматолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында ревматологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Ревматолог дәрігерлердің (балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Ревматология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.

		<p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Ревматология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және ревматикалық аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) ревматологиялық көмек көрсету кезіндегі асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз ревматологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Ревматология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Ревматологтар (балалар) көрсететін медициналық қыз-	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Ревматология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p>

<p>меттердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>		<p>2. "Ревматология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ревматология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына ревматологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Ревматолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p>	

	Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент ревматолог	
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер ревматолог (ересектер)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2211-4		
Қызмет атауының коды:	2211-4-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер ревматолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер ревматолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, ревматология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ревматологиялық бейіндегі пациенттерге жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету. 2. "Ревматология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Ревматология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	

<p>Еңбек функциясы 1: Ревматологиялық бейіндегі пациенттерге жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Ревматикалық патологиясы бар пациенттерге (балалар) жоғары технологиялық қызметтер көрсету.</p>	<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ревматикалық аурулары бар науқастарға жоғары технологиялық емдеу-диагностикалық көмек көрсету дағдылары. 2. Ревматикалық ауруларды емдеуде ЖЖБИ колдану дағдылары. 3. Ревматикалық ауру ағымының ерекшеліктерін ескере отырып, ЖБИ тағайындау үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 4. Ревматикалық аурудың ремиссиясына немесе минималды белсенділігіне қол жеткізу, рентгенологиялық прогрессияны бәсеңдету немесе алдын алу, пациенттердің өмір сүру ұзақтығын арттыру және сапасын жақсарту, сондай-ақ қатар жүретін аурулардың даму қаупін азайту мақсатында терапияны уақтылы түзету дағдылары. 5. Балалар мен жасөспірімдердегі ревматикалық аурулардың стандартты терапиясына отқа төзімді аутологиялық дiң жасушаларын трансплантациялау үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары. 6. PUVA үшін көрсеткіштерді анықтау дағдылары. <p>Бiлiмдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЖБИ алатын ревматикалық аурулары бар пациенттерді (балалар), оның ішінде жағымсыз құбылыстар туындаған кезде емдеу принциптерін және оларды басқару тактикасын білу. 2. Ревматикалық аурулары бар пациенттерге (балалар) ЖЖБИ тағайындау үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу. 3. Ревматологиялық практикада коморбидтік жағдайлардың даму себептерін, коморбидтік жағдайлардың түрлерін, олардың алдын алуды білу. 4. Ревматологиялық практикада дәрілік препараттарды ұтымды қолдану принциптерін білу. 5. Коморбидті жағдайлар мәселесі бойынша халықаралық және Ұлттық ұсыныстарды білу. 6. Ревматикалық ревматикалық ауруларды емдеуде аутологиялық дiң жасушаларын трансплантациялаудың артықшылықтарын, қауіптерін және көрсеткіштерін білу. 7. Отқа төзімді сирек ревматикалық ауруларды емдеудегі PUVA терапиясының артықшылықтарын, қауіптерін және көрсеткіштерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: "Ревматология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.</p>	<p>Дағды 1: "Ревматология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Ревматология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Ревматология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Ревматология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.

		<p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына ревматологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын арттыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Ревматологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Ревматология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Ревматология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен са-	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа ревматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа ревматологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде ревматологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік

пасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа ревматологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында ревматология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Ревматология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Ревматологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында ревматологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 45 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 29 наурызда № 32147 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

7	Дәрігер резидент ревматолог
7	Дәрігер ревматолог (ересектер)
7	Дәрігер ревматолог (ересектер, балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 30 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа 43-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Мейіргер ісі»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

4) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

5) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға

6) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

7) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Мейіргер ісі

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101031

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: "Мейіргер ісі" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде халыққа көмек көрсетуді іске асыруға және жетілдіруге бағытталған кәсіби қызмет. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Мейірбике / мейіргер - 3 СБШ-нің деңгейі

2) Медициналық массажист - 3 СБШ-нің деңгейі

3) 4.1 Мейіргер (жалпы бейін) - 4 СБШ-нің деңгейі

4) 4.2 Мейіргер / аға мейіргер - 4 СБШ-нің деңгейі

5) 4.3 Мейіргер (жалпы бейін) - 4 СБШ-нің деңгейі

6) 5.1 Кеңейтілген практика аға мейіргері - 5 СБШ-нің деңгейі

7) 5.2 Кеңейтілген практика аға мейіргері - 5 СБШ-нің деңгейі

8) 5.3 Кеңейтілген практика аға мейіргері. - 5 СБШ-нің деңгейі

9) 6.1 Мейіргер (жоғары біліктілікті) - 6 СБШ-нің деңгейі

10) 6.2 Мейіргер (жоғары біліктілікті) - 6 СБШ-нің деңгейі

11) 6.3 Мейіргер (жоғары біліктілікті) - 6 СБШ-нің деңгейі

9. Кәсіптің карточкасы «Мейірбике / мейіргер»:

Топтың коды:	3221-0		
Қызмет атауының коды:	3221-0-005		
Кәсіптің атауы:	Мейірбике / мейіргер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	3.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Кіші мейіргер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Мейіргер ісі	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Кіші мейірбике" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі өндірістік процеске / қызмет көрсетуге қатысу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қауіпсіз аурухана ортасын сақтау 2. өзін-өзі күту мүмкіндігі шектеулі науқастарға күтім жасау 3. Қарапайым физиотерапиялық процедураларды жүргізу 4. Науқасты дайындау және зертханалық зерттеулер үшін биологиялық материал алу 5. Пациенттің деректерін тіркеу 	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Қауіпсіз аурухана ортасын сақтау	Дағды 1: Пациенттер үшін қауіпсіз ортаны қамтамасыз ету	Машықтар:	1. Пациенттер мен қызметкерлер үшін қауіпсіз ортаны қамтамасыз етіңіз
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілер 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары 4. Медициналық қалдықтармен жұмыс істеу кезінде жеке және қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қағидалары мен нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	

	Дағды 2: Дезинфекциялық іс-шаралар жүргізу	Машықтар: 1. Дезинфекциялық іс-шаралар жүргізу. 2. Құрал-саймандарды, таңу құралдарын және науқастарға күтім жасау заттарын зарарсыздандыруды жүзеге асыру, дезинфекциялық іс-шараларды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. Профиліне қарай емдеу-профилактикалық ұйымдардың санитариялық-эпидемияға қарсы режимі 2. Медициналық ұйымдағы пациенттер мен медициналық персоналдың инфекциялық бақылау, инфекциялық қауіпсіздігі жүйесі 3. Дезинфекция түрлері, әдістері, деңгейлері, құралдары және режимдері 4. Аса қауіпті инфекциялар кезінде объектілерді дезинфекциялау режимдері. 5. Дезинфекциялау құралдарының жарамдылығын бақылау түрлері 6. Дезинфекциялауға арналған жабдыққа қойылатын талаптар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Бөлімшенің санитариялық-эпидемиологиялық режимінің қағидаларын сақтау	Машықтар: 1. Бөлімшенің санитариялық-эпидемиологиялық режимі қағидаларын сақтау дағдылары
	Білімдер: 1. Дезинфекциялау құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі еңбек қауіпсіздігі қағидалары 2. Дезинфекциялау құралдарымен улану кезіндегі алғашқы көмек принциптері	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 2: өзін-өзі күту мүмкіндігі шектеулі науқастарға күтім жасау	Дағды 1: Науқасты тамақтандыру	Машықтар: 1. Науқасты тамақтандыру дағдылары
		Білімдер: 1. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары 2. Операциялық процедуралар стандарттары 3. Саладағы нормативтер 4. Пациенттер мен қызметкерлерге психологиялық жайлылықты қамтамасыз ету әдістері, әдістері, құралдары және технологиясы 5. Науқастарды тамақтандыруды жүргізу қағидалары мен әдістемелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Өзін-өзі күту жеткіліксіздігі бар науқастың жеке гигиенасын қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Өзін-өзі күту жеткіліксіздігі бар науқастың жеке гигиенасын қамтамасыз ету дағдылары 2. Төсек және іш киімді ауыстыру дағдылары 3. Емдеу-алдын алу ұйымында және үйде науқастарға базалық күтім жасау, оның ішінде жеке гигиенаны қамтамасыз ету, іш киімдер мен төсек-орындарды ауыстыру, өзін-өзі күту мүмкіндігі шектеулі пациентті тамақтандыру, науқастың жағдайын бақылау және бағалау. 4. Мейірбикеге мейірбике күтімі бойынша іс-шараларды жүзеге асыруда жалпы тәжірибелік мейірбикеге көмек көрсету.
	Білімдер: 1. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары	

	<p>2. Операциялық процедуралар стандарттары</p> <p>3. Саладағы нормативтер</p> <p>4. Пациенттер мен қызметкерлерге психологиялық жайлылықты қамтамасыз ету әдістері, әдістері, құралдары және технологиясы</p> <p>5. Жеке күтім әдістері</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 3: Пациенттерді тасымалдау, алып жүру және жылжыту	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасты төсекке жатқызу дағдылары.</p> <p>2. Пациенттерді тасымалдау, алып жүру және жылжыту дағдылары</p> <p>3. Пациенттерді тасымалдауды, сүйемелдеуді және орнын ауыстыруды қамтамасыз ету дағдылары.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары</p> <p>2. Операциялық процедуралар стандарттары</p> <p>3. Саладағы нормативтер</p> <p>4. Пациенттер мен қызметкерлерге психологиялық жайлылықты қамтамасыз ету әдістері, әдістері, құралдары және технологиясы</p> <p>5. Пациенттердің қозғалыс белсенділігі режимдерінің түрлері</p> <p>6. Науқастың төсектегі жағдайының түрлері</p> <p>7. Пациенттердің қозғалыс белсенділігі режимдерінің түрлері</p> <p>8. Пациенттерді тасымалдау, сүйемелдеу және жылжыту әдістері</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 4: Пациенттердің физиологиялық жөнелтілімдерін гигиеналық қамтамасыз ету	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттердің физиологиялық жөнелтілімдерін гигиеналық қамтамасыз ету дағдылары мен дағдылары</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.</p> <p>2. Операциялық процедуралар стандарттары.</p> <p>3. Саладағы нормативтер.</p> <p>4. Пациенттер мен қызметкерлерге психологиялық жайлылықты қамтамасыз ету әдістері, әдістері, құралдары және технологиясы.</p> <p>5. Әр түрлі клизмаларды қою әдістері.</p> <p>6. Пациенттерді физиологиялық жөнелту кезінде жәрдемақы көрсету және күтім жасау әдістері</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 5: Өзіне-өзі қызмет көрсету тапшылығы бар науқасқа күтім жасау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өзіне-өзі қызмет көрсету тапшылығы бар науқасқа күтім жасау дағдылары</p> <p>2. Емдеу-алдын алу ұйымында және үйде науқастарға базалық күтім жасау, оның ішінде жеке гигиенаны қамтамасыз ету, іш киімдер мен төсек-орындарды ауыстыру, өзін-өзі күту мүмкіндігі шектеулі пациентті тамақтандыру, науқастың жағдайын бақылау және бағалау.</p> <p>3. Мейірбикеге мейірбике күтімі бойынша іс-шараларды жүзеге асыруда жалпы тәжірибелік мейірбикеге көмек көрсету.</p>
	<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> өзіне-өзі қызмет көрсету тапшылығы бар науқасқа күтім жасау дағдылары Емдеу-алдын алу ұйымында және үйде пациенттерге негізгі күтім жасау, оның ішінде жеке гигиенаны қамтамасыз ету, іш киімдер мен төсек-орындарды ауыстыру, өзін-өзі күту мүмкіндігі шектеулі пациентті тамақтандыру, пациенттің жағдайын бақылау және бағалау. мейірбикелік іс-шараларды жүзеге асыруда жалпы практика медбикесіне көмек көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Қарапайым физиотерапиялық процедураларды жүргізу	Дағды 1: Қарапайым физиотерапиялық процедураларды жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Көрсеткіштер бойынша қарапайым физиотерапиялық процедуралардың әртүрлі әдістерін жүргізу мүмкіндігі Қарапайым физиотерапия әдістерін қолдану кезінде пациентті бақылау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Операциялық процедуралар стандарттары Саладағы нормативтер Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары Қарапайым физиотерапиялық процедураларды жүргізу ережелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 4: Науқасты дайындау және зертханалық зерттеулер үшін биологиялық материал алу	Дағды 1: Пациентті зертханалық зерттеулер үшін материал алуға дайындау
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Науқасты дайындау және зертханалық зерттеулер үшін биологиялық материал алу	Дағды 2: Зертханалық зерттеулерге арналған материал жинау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дене сұйықтықтарын жинауға арналған контейнер дайындау мүмкіндігі. Дене сұйықтығын дұрыс сақтау мен тасымалдауды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Операциялық процедуралар стандарттары. Саладағы нормативтер. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. Зерттеуге биологиялық материалды жинау әдістері. Бір реттік контейнерлерді, арнайы шыны ыдыстарды дайындау. Медициналық қалдықтармен жұмыс істеу кезінде жеке және қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 5: Пациенттің деректерін тіркеу	Дағды 1: Пациенттің деректерін тіркеу

		<p>Антропометриялық өлшеулер жүргізу және пациенттердің деректерін тіркеу.</p> <p>Есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тіркеу құжаттамасының негізгі нысандары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Медициналық ұйымдардағы емдеу-қорғау және санитариялық-эпидемиологиялық режимге қойылатын талаптар Өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Массаж жасау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы массаж жасау дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Массаждың адам ағзасына әсер ету механизмі. 2. Жалпы массаж жасауға арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудағы еңбек қауіпсіздігі нормаларының дағдылары.</p> <p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p> <p>Орындаушылық, командада жұмыс істей білу, коммуникабельділік, жұмыс нәтижесі үшін жауапкершілік</p> <p>Кәсіби қызмет саласындағы әртүрлі типтік практикалық міндеттерді шешу;</p> <p>Жұмыстарды орындау нәтижелеріне және нормативтік құжаттар мен құжаттама талаптарының орындалуына жауап бере білу</p> <p>Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген); 2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген). 3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген). 	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	
	4	

		Жалпы практиканың медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық) учаскелік (учаскелік) және (немесе) медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық)	
	4	Медбике (ағасы) медициналық (медициналық) (мамандандырылған (мамандандырылған))	
	5	Кеңейтілген практиканың медбикесі / ағасы	
	6	Жоғары білікті медбике / ағасы	
10. Кәсіптің карточкасы «Медициналық массажист»:			
Топтың коды:	3221-0		
Қызмет атауының коды:	3221-0-001		
Кәсіптің атауы:	Медициналық массажист		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Медициналық массажист		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Мейіргер ісі	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Медициналық массажист" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі өндірістік процеске / қызмет көрсетуге қатысу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жалпы және емдік массаж жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жалпы және емдік массаж жүргізу	Дағды 1: Жалпы және емдік массаж жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам денесінің жеке аймақтарына классикалық массаж жасаңыз. 2. Органдар мен жүйелердің әртүрлі аурулары бар ересектер мен балаларға емдік массаж жасаңыз. 3. Органдар мен жүйелердің әртүрлі ауруларында массаждың арнайы түрлерін (сегменттік – рефлекторлық, нүктелік) орындау. 4. Спорттық массаж, өзін-өзі массаж жасау. 5. Әр түрлі құрылғыларды қолдана отырып массаж жасаңыз 	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Массаж терапевтіне қойылатын кәсіби талаптар. 2. Массажист пен пациентке қойылатын гигиеналық талаптар. 3. Массаж жасауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Массаждың әсер ету механизмі. 5. Массаж процедурасы мен курсының ұзақтығы мен жиілігі. 6. Адам аймақтарының топографиялық-анатомиялық ерекшеліктері. 7. Ересектер мен балалардағы ішкі ағзалар мен жүйелер ауруларының негізгі синдромдары. 8. Дұрыс орындалмаған кездегі асқынулар массаж. 9. Мейірбике области және денсаулық сақтауды ұйымдастыру принциптері туралы негізгі білім. 10. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді, еңбек заңнамасын, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастыруда еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастыруда еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау дағдылары. медициналық қызметтер көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды қосу.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастыруда еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау дағдылары. медициналық қызмет көрсету үдерістерін құжаттауды қосу (оның ішінде электрондық).</p> <p>Орындаушылық, командада жұмыс істей білу, коммуникабельділік, жұмыс нәтижесі үшін жауапкершілік</p> <p>Кәсіби қызмет саласындағы әртүрлі типтік практикалық міндеттерді шешу;</p> <p>Жұмыстарды орындау нәтижелеріне және нормативтік құжаттар мен құжаттама талаптарының орындалуына жауап бере білу</p> <p>Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген); 2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген). 3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген). 	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Медициналық Массажист
	4	Жалпы практиканың медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық) учаскелік (учаскелік) және (немесе) медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық)

	4	Медбике (ағасы) медициналық (медициналық) (мамандандырылған (мамандандырылған))	
	5	Кеңейтілген практиканың медбикесі / ағасы	
	6	Жоғары білікті медбике / ағасы	
11. Кәсіптің карточкасы «4.1 Мейіргер (жалпы бейін)»:			
Топтың коды:	3221-0		
Қызмет атауының коды:	3221-0-004		
Кәсіптің атауы:	4.1 Мейіргер (жалпы бейін)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жоғары білікті медбике / ағасы Кіші мейіргер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Мейіргер ісі	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы практика мейіргері" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі өндірістік процеске / қызмет көрсетуге қатысу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу іс-шараларын жүргізу 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру 3. Қауіпсіз аурухана ортасын сақтау, дезинфекциялау, зарарсыздандыру 4. Пациентті зертханалық зерттеу әдістеріне дайындау 5. Веноздық қан алу және катетерді күту 6. Пациентті аспаптық зерттеу әдістеріне дайындау 7. Дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану 8. Мейіргер ғылым бакалаврының немесе дәрігердің бақылауымен мейіргерлік процесс шеңберінде мейіргерлік күтімді жүзеге асыру 9. Оксигенотерапия 10. Зондтық манипуляциялар 11. Зерттеудің арнайы және жалпы әдістерін жүргізу 12. Психиатрия, онкологиядағы мамандандырылған көмек 13. Медициналық-әлеуметтік патронаж 	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Алдын алу іс-шараларын жүргізу	Дағды 1: Диспансерлеуді жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диспансерлеуді жүргізу дағдылары. 2. Пациенттерді диспансерлеуді және патронаждауды ұйымдастыру мәселелерінде жалпы практика дәрігеріне және кеңейтілген практика медбикесіне көмек көрсету, өз құзыреті шегінде емдеу-профилактикалық ұйымда және үйде (патронажда) науқастарға күтім жасауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диспансерлеуді жүргізу принциптері мен әдістері. 2. Операциялық процедуралар стандарттары. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Кәсіби қызмет саласындағы теориялық және практикалық білімнің кең ауқымы. 5. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді, денсаулық сақтауды ұйымдастырудың негізгі қағидаттарын, еңбек заңнамасын, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Ұлттық егу күнтізбесі шеңберінде иммундау жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұлттық егу күнтізбесі шеңберіндегі иммундау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы НҚА. 2. Операциялық процедуралар стандарттары. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Скринингтік зерттеулер жүргізу, халықтың нысаналы топтарына мониторинг жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дұрыс тамақтануды насихаттау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Дұрыс тамақтануды насихаттау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 2: Салауатты өмір салтын қалыптастыру	Дағды 1: Дұрыс тамақтануды насихаттау.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады

<p>Дағды 2: Алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Темекі шегудің, алкоголизмнің және нашақорлықтың алдын алу және шектеу дағдылары. 2. Темір тапшылығы жағдайларының алдын алу дағдылары. 3. Жұқпалы емес аурулардың, оның ішінде кәсіптік және жарақаттанудың алдын алу дағдылары. 4. Йод тапшылығы жағдайларының алдын алу дағдылары. 5. Психоактивті заттарға тәуелділіктің алдын алу мүмкіндігі. 6. Әлеуметтік маңызы бар жұқпалы аурулардың алдын алуды жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Аурулардың алдын алу, салауатты өмір салтын насихаттау негіздері. 5. Жұқпалы емес аурулардың, оның ішінде кәсіптік және жарақаттанудың бастапқы, қайталама, үшінші профилактикасы. 6. Психоактивті заттарға тәуелді жұмыс әдістері. 7. Темір тапшылығы, йод тапшылығы жағдайларының бастапқы, қайталама, үшінші профилактикасы. 8. Жұқпалы аурулардың бастапқы, қайталама, үшінші профилактикасы. 9. Әлеуметтік маңызы бар жұқпалы аурулардың алдын алу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Кеңес беру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. баланың сау дамуы мәселелері бойынша кеңес беру дағдылары. 2. Репродуктивті денсаулық мәселелері бойынша кеңес бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Даму мақсатында бала күтімі бойынша кеңес беру әдістері 5. Репродуктивті денсаулық мәселелері бойынша кеңес беру әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Физикалық белсенділікті сақтауға көмектесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Физикалық белсенділікті қолдау дағдылары. Спорт, дене шынықтыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Гиподинамияның алдын алу әдістері, салауатты өмір салтын, спорт пен дене шынықтыруды насихаттау.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық мектептерінде" пациенттерді басқару қабілеті.

	"Денсаулық мектептерінде" пациенттерді басқару	Білімдер: 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Қауіпсіз аурухана ортасын сақтау, дезинфекциялау, зарарсыздандыру	Дағды 1: Қол гигиенасы	Машықтар: 1. Қол гигиенасы дағдылары (түрлері, деңгейлері, кезеңдері). Білімдер: 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 1. Саладағы Норматив. 2. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 3. Асептика және антисептика ережелері. 4. Тері микрофлорасы, түрлері. 5. Қолды деконтаминациялау деңгейлері. 6. Қазіргі антисептиктер. 7. Барлық деңгейдегі қолды өңдеу алгоритмдері. 8. Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейінің мақсаттары. 9. Қолды өңдеудің хирургиялық деңгейіне арналған жабдық.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Дезинфекциялау құралдарымен жұмыс	Машықтар: 1. Дезинфекциялау құралдарымен жұмыс істеу дағдылары. 2. Медициналық мақсаттағы бұйымдар мен науқастарды күту заттарын дезинфекциялау дағдылары. Білімдер: 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы Норматив. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Дезинфекция түрлері, әдістері, деңгейлері. 5. Дезинфекциялау құралдары мен режимдері. 6. Аса қауіпті инфекциялар кезінде объектілерді дезинфекциялау режимдері. 7. Дезинфекциялау құралдарының жарамдылығын бақылау түрлері. 8. Дезинфекциялауға арналған жабдыққа қойылатын талаптар. 9. Дезинфекциялау құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі еңбек қауіпсіздігі ережелері. 10. Дезинфекциялау құралдарымен улану кезіндегі алғашқы көмек
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Медициналық мақсаттағы бұйымдарды зарарсыздандыру алдындағы тазалау, зарарсыздандыру.	Машықтар: 1. Медициналық мақсаттағы бұйымдарды зарарсыздандыру алдындағы тазалау, зарарсыздандыру дағдылары. Білімдер: 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы Норматив. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

		<p>4. Профиліне байланысты емдеу-профилактикалық мекемелердің санитарлық-эпидемиология қарсы режимі.</p> <p>5. Медициналық ұйымдағы пациенттер мен медициналық персоналдың инфекциялық бақылау, инфекциялық қауіпсіздік жүйесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Пациентті зертханалық зерттеу әдістеріне дайындау	Дағды 1: Пациенттерге нұсқама беру	<p>Машықтар:</p> <p>Пациентке зәрді, нәжісті, қақырықты жинау бойынша нұсқау беру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Талдау үшін зәрді жинау әдістері. 5. Талдау үшін қақырықты жинау әдістері. 6. Талдау үшін нәжісті жинау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Зертханалық зерттеулер жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зәрдегі глюкозаны сынақ жолағымен анықтау дағдылары. 2. Экспресс диагностика әдісімен глюкозаны анықтау дағдылары. 3. Сынақ жолағымен билирубинді анықтау дағдылары. 4. Жұтқыншақ пен мұрыннан жағынды алу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Зәрдегі глюкозаны сынақ жолағымен анықтау әдістері. 5. Жедел диагностика арқылы глюкозаны анықтау әдістері. 6. Зәрдегі билирубинді сынақ жолағымен анықтау әдістері. 7. Жұтқыншақ пен мұрын жағындысын алу әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Веноздық қан алу және катетерді күту	Дағды 1: Веноздық қан алу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вакуумдық жүйе арқылы веноздық қан алу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: веноздық катетерге күтім жасау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перифериялық веноздық (ПВК) және Орталық веноздық (ЦВК) катетерлерге күтім жасау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциялық процедуралар стандарттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

		<p>2. Саладағы нормативтер.</p> <p>3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Пациентті аспаптық зерттеу әдістеріне дайындау	Дағды 1: Пациентті аспаптық зерттеу әдістеріне дайындау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациентті ХМЭКГ, СМАД, РТ, КТ, МРТ, УДЗ, көктамыршілік урография, бронхографияға дайындау дағдылары.</p> <p>2. Пациентті іш және жамбас мүшелерін аспаптық зерттеуге дайындау дағдылары.</p> <p>3. Пациентті эндоскопиялық зерттеу әдістеріне дайындау дағдылары.</p> <p>4. Пациентті плевра, стернальды, абдоминальды, жұлын пункциясын жүргізуге дайындау дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Операциялық процедуралар стандарттары.</p> <p>2. Саладағы нормативтер.</p> <p>3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.</p> <p>4. Пациентті зерттеуге дайындау әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 7: Дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану	Дағды 1: ДЗ мен ММБ қолдану	<p>Машықтар:</p> <p>1. Per os, парентеральді, ректалды, қынаптық, ингаляциялық дәрілік заттарды қолдану дағдылары.</p> <p>2. Көзге, құлаққа тамшылатып тамызу, төменгі қабақтың артына көз майын жағу дағдылары.</p> <p>3. Дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды пайдалану дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Операциялық процедуралар стандарттары.</p> <p>2. Саладағы нормативтер.</p> <p>3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: ДЗ және ММБ сақтау, есепке алу және есептен шығару	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрілік препараттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды дұрыс сақтауды, есепке алуды және есептен шығаруды қамтамасыз ету дағдылары.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Операциялық процедуралар стандарттары.</p> <p>2. Саладағы нормативтер.</p> <p>3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.</p> <p>4. Құрамында есірткі, психотроптық заттар мен прекурсорлар бар, бақылауға жататын дәрілік заттарды сақтау және есепке алу қағидалары.</p> <p>5. Дәрілік препараттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды есепке алу және есептен шығару</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 8: Мейіргер ғылым бакалаврының немесе	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мейіргер ісі бакалавры тағайындаған күтім жоспарына сәйкес мейіргер күтімін жүзеге асыру дағдылары.</p>

дәрігердің бақылау-ымен мейіргерлік процесс шеңберінде мейіргерлік күтімді жүзеге асыру	Мейіргерлік күтімді жүзеге асыру	<p>4. Пациенттер мен оның туыстарын емдік диетамен таныстыру мүмкіндігі.</p> <p>5. Ауырсынуды басу, жүрек айнуы мен құсуға көмектесу дағдылары.</p> <p>6. Қысым жарасының алдын алу және емдеу дағдылары.</p> <p>7. Клизмалар мен газ құбырларын қою дағдылары.</p> <p>8. Колостомия, Илеостома, цистостома, Гастростома, трахеостома, назогастральды зонда күтім жасау, постуральды дренажды жүргізу дағдылары.</p> <p>9. Дренаждық позицияны құру дағдылары, позициялық дренаж.</p> <p>10. Физиотерапияның негізгі түрлерін жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Операциялық процедуралар стандарттары.</p> <p>2. Саладағы нормативтер.</p> <p>3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.</p> <p>4. Қысым жарасының пайда болу қаупі факторлары.</p> <p>5. Қысымның пайда болуы мүмкін жерлер.</p> <p>6. Қысым жарасының пайда болу кезеңдері. Кезең анықтамасын бағалау</p> <p>7. Физиотерапиялық процедуралардың негізгі түрлерін жүргізу ережелері.</p> <p>8. Өзін-өзі күту жеткіліксіздігі бар науқастың жеке гигиенасын қамтамасыз ету әдістері.</p> <p>9. Емдік тамақтанудың негізгі принциптері.</p> <p>10. Тамақтану режимі және ұйымдастыру.</p> <p>11. Пациенттерді тамақтандыру ережелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 9: Оксигенотерапия	Дағды 1: оксигенотерапиясын жүргізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Оттегі концентраторынан ылғалданған оттегін беру дағдылары.</p> <p>2. Мұрын каноюлары арқылы оттегін беру мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Операциялық процедуралар стандарттары.</p> <p>2. Саладағы нормативтер.</p> <p>3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 10: Зондтық манипуляциялар	Дағды 1: Зондтық манипуляцияларды жүргізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Асқазанды шаю дағдылары.</p> <p>2. Пациентті дуоденальды зондтауға дайындау дағдылары.</p> <p>3. Қуықты жуу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Операциялық процедуралар стандарттары.</p> <p>2. Саладағы нормативтер.</p> <p>3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 11:	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Антропометрияны жүргізу дағдылары.</p> <p>2. Пациенттің функционалдық жағдайын бағалау дағдылары.</p>

Зерттеудің арнайы және жалпы әдістерін жүргізу	Зерттеудің арнайы және жалпы әдістерін жүргізу	3. Пикфлоуметрияны, экспресс-глюкометрді, спирометрияны, қуықты катетеризациялауды, көзішілік қысымды өлшеуді жүргізу қабілеті. Білімдер: 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 4. Антропометрия әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 12: Психиатрия, онкологиядағы мамандандырылған көмек	Дағды 1: Психиатрияда мамандандырылған мейіргерлік көмек жүргізу	Машықтар: 1. Психикалық жағдайды зерттеудің жедел әдісін жүргізу дағдылары. 2. Пациентті психомоторлы қозу күйінде бекіту дағдылары. 3. Пациенттің психикалық жағдайын анықтау дағдылары. Білімдер: 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Онкологияда мамандандырылған мейіргерлік көмек жүргізу	Машықтар: 1. Онкологиялық пациенттерге күтім жасау дағдылары. Білімдер: 1. Операциялық процедуралар стандарттары. 2. Саладағы нормативтер. 3. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 1. Онкология негіздері. 2. Паллиативті көмек негіздері. 3. Онкологиялық пациенттермен қарым-қатынас ерекшеліктері. 4. Онкологиялық пациена жалпы күтім жасау ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 13: Медициналық-әлеуметтік патронаж	Дағды 1: Жүкті әйелдерге, босанған әйелдерге және жаңа туған нәрестелерге патронаж жүргізу	Машықтар: 1. Лактация бойынша кеңес беру дағдылары. 2. Бір жасқа дейінгі балаларды күту дағдылары. 3. Пренатальды патронаж дағдылары. Білімдер: 1. Саладағы нормативтер. 2. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары. 3. Емшекпен емізу принциптері 4."Жас ана мектебі" жұмысының негізгі принциптері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары. Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары.	

	<p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастыруда еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p> <p>Орындаушылық, командада жұмыс істей білу, коммуникабельділік, жұмыс нәтижесі үшін жауапкершілік</p> <p>Кәсіби қызмет саласындағы әртүрлі типтік практикалық міндеттерді шешу;</p> <p>Жұмыстарды орындау нәтижелеріне және нормативтік құжаттар мен құжаттама талаптарының орындалуына жауап бере білу</p> <p>Медициналық әдепті, ішкі еңбек тәртібі, өртке қарсы қауіпсіздік және қауіпсіздік техникасы қағидаларын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген).</p> <p>3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Медициналық Массажист	
	4	Учаскелік мейіргер және (немесе) жалпы практика мейіргері.	
	4	Мейіргер (мамандандырылған).	
	5	Кеңейтілген практика аға мейіргері.	
	6	Жоғары білікті аға мейіргері	
12. Кәсіптің карточкасы «4.2 Мейіргер / аға мейіргер»:			
Топтың коды:	3221-0		
Қызмет атауының коды:	3221-0-004		
Кәсіптің атауы:	4.2 Мейіргер / аға мейіргер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Жалпы практика мейіргері</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
		Мейіргер ісі	

	ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы практика мейіргері" біліктілігі. СБШ бойынша 4.1 кіші деңгейінде осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі өндірістік процеске / қызмет көрсетуге қатысу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Медициналық статистика деректерін тіркеу және енгізу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Медициналық статистика деректерін тіркеу және енгізу	Дағды 1: Есептік-есептік құжаттаманы енгізу және жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медбикелердің статистикалық есепке алу-есеп құжаттамасын дұрыс жүргізуін өз бетінше жүргізу және бақылау дағдылары. ААЖ тіркелімін енгізу дағдылары-қант диабеті, гепатит, бүйрек. ААЖ-емханаға скринингтер бойынша деректерді енгізу дағдылары. ӘСВ-ге деректерді енгізуді, RPN және app порталдарын меңгеруді білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Саладағы нормативтер. Қызметті сапалы орындау алгоритмдері мен нұсқаулары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастыруда еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p> <p>Орындаушылық, командада жұмыс істей білу, коммуникабельділік, жұмыс нәтижесі үшін жауапкершілік</p> <p>Кәсіби қызмет саласындағы әртүрлі типтік практикалық міндеттерді шешу;</p> <p>Жұмыстарды орындау нәтижелеріне және нормативтік құжаттар мен құжаттама талаптарының орындалуына жауап бере білу</p> <p>Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау</p> <p>Өзінің кәсіби қызметі саласында, әр түрлі күрделілік деңгейінде негізгі технологиялық процесті жүргізуді қамтамасыз ету.</p> <p>Орындаушылық, командада жұмыс істей білу, коммуникабельділік, өз бетінше шешім қабылдай білу, ақпаратпен жұмыс істей білу, жұмыс нәтижесі үшін жауапкершілік</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген).</p> <p>3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Медициналық Массажист	
	4	Жалпы практиканың медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық) учаскелік (учаскелік) және (немесе) медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық)	
	4	Медбике (ағасы) медициналық (медициналық) (мамандандырылған (мамандандырылған))	
	5	Кеңейтілген практиканың медбикесі / ағасы	
	6	Жоғары білікті медбике / ағасы	
13. Кәсіптің карточкасы «4.3 Мейіргер (жалпы бейін)»:			
Топтың коды:	3221-0		
Қызмет атауының коды:	3221-0-004		
Кәсіптің атауы:	4.3 Мейіргер (жалпы бейін)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	4.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Әпкесі (ағасы) кіші (кіші) медициналық (медициналық).		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Мейіргер ісі	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Жалпы практика мейіргері" бойынша біліктілігі. СБШ бойынша 4.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі өндірістік процеске / қызмет көрсетуге қатысу		

Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мейіргерлік практика студенттері мен мамандарына тәлімгерлік етуді жүзеге асыру
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Мейіргерлік практика студенттері мен мамандарына тәлімгерлік етуді жүзеге асыру	Дағды 1: Пациенттерге, кіші медициналық персоналға және студенттерге тәлімгерлік ету және колдау көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге тәлімгерлік және консультациялық-ақпараттық қолдауды жүзеге асыру мүмкіндігі 2. Кіші медициналық персоналға тәлімгерлікті және консультациялық-ақпараттық қолдауды жүзеге асыра білу 3. Клиникалық базада студентті қолдау және бейімдеу дағдылары 4. Студенттерге негізгі практикалық дағдыларды игеруге жәрдемдесу мүмкіндігі 5. Студенттің клиникалық оқытуындағы прогресті талдау және бағалау қабілеті 6. Студенттердің клиникалық практикасын бағалауды жүргізу қабілеті
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық практикадағы тәлімгерлік 2. Клиникалық практика 3. Клиникалық практикадағы тәлімгер, тьютор, студенттің рөлі 4. Білім беру бағдарламасының құрылымы 5. Клиникалық практикадағы Оқыту нәтижелері 6. Тәжірибеден өтуге арналған клиникалық базалар 7. Клиникалық тәжірибеде бағалау
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастыруда еңбек қауіпсіздігі нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p> <p>Орындаушылық, командада жұмыс істей білу, коммуникабельділік, жұмыс нәтижесі үшін жауапкершілік</p> <p>Кәсіби қызмет саласындағы әртүрлі типтік практикалық міндеттерді шешу;</p> <p>Жұмыстарды орындау нәтижелеріне және нормативтік құжаттар мен құжаттама талаптарының орындалуына жауап бере білу</p> <p>Медициналық этиканы, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын, өртке қарсы қауіпсіздік пен қауіпсіздік техникасын, санитариялық-эпидемиологиялық режимді сақтау</p> <p>Өзінің кәсіби қызметі саласында, әр түрлі күрделілік деңгейінде негізгі технологиялық процесті жүргізуді қамтамасыз ету.</p> <p>Орындаушылық, командада жұмыс істей білу, коммуникабельділік, өз бетінше шешім қабылдай білу, ақпаратпен жұмыс істей білу, жұмыс нәтижесі үшін жауапкершілік</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);	

	<p>2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген).</p> <p>3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Медициналық Массажист
	4	Жалпы практиканың медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық) учаскелік (учаскелік) және (немесе) медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық)
	4	Медбике (ағасы) медициналық (медициналық) (мамандандырылған (мамандандырылған))
	5	Кеңейтілген практиканың медбикесі / ағасы
	6	Жоғары білікті медбике / ағасы
14. Кәсіптің карточкасы «5.1 Кеңейтілген практика аға мейіргері»:		
Топтың коды:	3221-0	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	5.1 Кеңейтілген практика аға мейіргері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	5.1	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Кеңейтілген практика аға мейіргері	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
	орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мейіргер ісі
Біліктілік:		
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Мейірбике ісінің қолданбалы бакалавры" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	негізгі өндіріс/ қызмет көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
	1. Мейіргерлік процестің тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау	

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 2. Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу және пациенттерге патронаж жүргізу 3. Пациентті және/немесе отбасын оқыту 4. Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу үшін іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау 5. Терапия мен хирургияда мейіргерлік күтім көрсету 6. Акушерлік-гинекология және педиатриядағы мейірбикелік процесті ұйымдастыру 7. Төтенше жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсету 8. Психиатрия мен наркологиядағы мейірбикелік процесті ұйымдастыру. 9. Мамандандырылған оналту (қалпына келтіру) және паллиативтік мейірбикелік күтім
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Мейіргерлік процестің тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау	Дағды 1: Мейіргер диагнозын тұжырымдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті тексеру дағдылары. 2. Пациенттің проблемасын анықтау дағдылары және мейіргерлік диагнозды тұжырымдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мейіргер процесінің максаттарын, міндеттерін, кезеңдерін білу. 2. Ішкі аурулардың пропедевтикасын білу. 3. Органдар мен жүйелер ауруларының белгілері мен синдромдарын және олардың даму механизмін білу. 4. Пациенттің бар және ықтимал проблемаларын анықтау және белгілеу туралы білім. 5. Мейіргерлік диагноздың дәрігерлік диагноздан айырмашылығын білу. 6. Кәсіби қызмет саласындағы фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктерді жүйелі түрде білу және түсіну; кәсіби қызмет саласындағы зерттеу әдістерін білу және түсіну. 7. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді, денсаулық сақтауды ұйымдастырудың негізгі қағидаттарын, еңбек заңнамасын, еңбекті қорғау ережелері мен нормаларын, қауіпсіздік техникасын, өндірістік санитарияны және өртке қарсы қауіпсіздікті білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Мейіргерлік көмекті жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мейіргерлік күтімді жоспарлау дағдылары. 2. Мейіргерлік араласу жоспарын жүзеге асыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мейіргерлік көмекті жоспарлау іс-әрекеттерін, критерийлерін, шарттарын білу. 2. Қажетті жеке іс-шаралар жоспарын білу. 3. Пациентті күту және бақылау жөніндегі іс-шараларды білу 4. Жоспарланған шараларды іске асыру түрлерін білу (тәуелді, тәуелсіз, өзара тәуелді)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Мейіргерлік көмекті жоспарлау іс-әрекет-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мейіргер процесінің тиімділігін бағалай білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мейіргер процесінің тиімділігін бағалау критерийлері

	<p>терін, критерийлерін, шарттарын білу.</p> <p>2. Қажетті жеке іс-шаралар жоспарын білу.</p> <p>3. Пациентті күту және бақылау жөніндегі іс-шараларды білу</p> <p>4. Жоспарланған шараларды іске асыру түрлерін білу (тәуелді, тәуелсіз, өзара тәуелді)</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу және пациенттерге патронаж жүргізу	Дағды 1: Дәрігерлік амбулаториялық қабылдауды жүргізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Негізгі әлеуметтік маңызы бар аурулар (ЖҚА, қант диабеті, бронх демікпесі және басқалар) кезінде дәрігерлік амбулаториялық қабылдауды жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аурудың белгілері және олардың даму механизмі.</p> <p>2. Әлеуметтік маңызы бар аурулар (ЖҚА, қант диабеті, бронх демікпесі және басқалар) кезінде дәрігерлік амбулаториялық қабылдауды жүргізу қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерге патронаж жүргізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қарттарды күту дағдылары.</p> <p>2. Туберкулезбен ауыратын науқастарды патронаждау дағдылары.</p> <p>3. Диспансерлік науқастарды патронаждау дағдылары.</p> <p>4. Онкологиялық науқасты патронаждау дағдылары.</p> <p>5. Жүкті әйелді күту дағдылары.</p> <p>6. Пренатальды (антенатальды) патронаж дағдылары.</p> <p>7. Жаңа туған нәрестелер мен бір жасқа дейінгі балаларды патронаждау дағдылары</p> <p>8. Психикалық ауытқулары бар науқасты күту дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Патронаж түрлері мен формалары.</p> <p>2. Жүкті әйелдерге патронаж жүргізу ережелері мен тәртібі.</p> <p>3. Жүктіліктің, босанудың және босанғаннан кейінгі кезеңнің қолайлы нәтижесіне қол жеткізуге бағытталған іс-шаралар.</p> <p>4. Пренатальды (антенатальды) Патронажды жүргізу ережелері мен тәртібі.</p> <p>5. Бір жасқа дейінгі балаларды емізу және тамақтандыру принциптері.</p> <p>6. Ананы нәресте үшін күнделікті манипуляцияларды дұрыс орындауға үйрету ережелері.</p> <p>7. Жүкті әйелдерге патронаж жүргізу ережелері мен тәртібі.</p>

		<p>8. Лактацияның бұзылуымен күресу шаралары (гипогаляция).</p> <p>9. Қатаю элементтері бар массаж және гимнастика ережелері мен әдістері.</p> <p>10. Ақыл-ой еңбегінің гигиенасы.</p> <p>11. Психикалық ауытқулары бар науқасты патронаждау ережесі мен тәртібі.</p> <p>12. Онкологиялық науқастың патронажын жүргізу қағидалары мен тәртібі.</p> <p>13. Онкологиялық науқастарға күтім жасаудың жалпы принциптері.</p> <p>14. Қатерлі ісіктердің алдын алу.</p> <p>15. Туберкулезбен ауыратын науқастарға патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі.</p> <p>16. Диспансерлік науқастарға патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі.</p> <p>17. Қарттарға патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Пациентті және /немесе отбасын оқыту	Дағды 1: Пациентті және /немесе отбасын оқыту	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттің және/немесе олардың отбасы мүшелерінің оқу қажеттіліктерін бағалау дағдылары.</p> <p>2. Оқыту мақсатын қою, оқытуды жоспарлау, оның сапасы мен тиімділігін бағалау қабілеті.</p> <p>3. Пациенттерді/клиенттерді/отбасыларды оқытуға және басқаруға арналған көптеген әдістер мен технологияларды меңгеру дағдылары.</p> <p>4. Клиент/пациент/отбасылар үшін ақпараттық және оқыту материалдарын әзірлеу дағдылары.</p> <p>5. Өмір сапасын бағалау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Психологиялық-педагогикалық ғылымның негіздері.</p> <p>2. Пациенттерді және/немесе отбасын оқытудың мақсаттары, міндеттері, теориялары мен әдістері.</p> <p>3. Пациенттің функционалдығын арттыру үшін пациенттерді және/немесе отбасын күтім процедураларына үйретудің жалпы ережелері мен талаптары.</p> <p>4. Науқастың функционалдығын сақтау әдістері.</p> <p>5. "Өмір сапасы" ұғымы.</p> <p>6. Науқас пен отбасын оңалту әдістеріне үйрету.</p> <p>7. Науқас пен отбасын ауруды басқаруға үйрету.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу үшін іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау	Дағды 1: Денсаулықты нығайту жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау	<p>Машықтар:</p> <p>1. МСАК деңгейінде денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу үшін мінез-құлық стратегияларын, жеке және топтық кеңес беруді қолдану дағдылары.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру және аурулардың алдын алу дағдылары.</p> <p>3. Үйде емделушілерге/отбасыларға тәуелсіз мейірбикелік күтім жасау және ауруларды басқару дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Отбасылық медицинаның негізгі принциптері.</p> <p>2. Жалпы практика мейірбикесінің жұмысына қойылатын негізгі талаптар.</p> <p>3. Денсаулық сақтау құрылымындағы МСАК рөлі туралы түсінік.</p> <p>4. Ауруларды басқару бағдарламалары (АББ)</p> <p>5. Отбасы денсаулығын қорғау және нығайтудың негізгі бағдарламалары.</p>

		<p>6. Отбасын бастапқы скринингтің принциптері мен әдістемесі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Валеология негіздері. 2. Санология негіздері. 3. Демография негіздері. 4. Халықтың физикалық даму көрсеткіштері. 5. Сырқаттанушылық, жарақаттану, мүгедектік көрсеткіштері. 6. Аурулардың алғашқы алдын-алу негіздері. 7. Денсаулықтың негізгі факторлары. 8. Рационалды тамақтану принциптері. 9. Денсаулықты нығайту және аурудың алдын алу тұжырымдамасы. 10. Денсаулықты нығайту үшін профилактикалық бағдарламаларды ұйымдастыру принциптері. 11. Профилактикалық қызметті реттейтін нормативтік құжаттар. 12. Денсаулықты нығайту үшін қолданылатын әдістер мен технологиялар. 13. МСАК деңгейінде қолданылатын мінез-құлық стратегиялары 14. Отбасындағы зорлық-зомбылық және балаларға қатысты зорлық-зомбылық қаупі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Аурулардың алдын алу бойынша іс-шараларды ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инфекциялық және паразиттік аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды сақтай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Инфекция", "инфекциялық процесс", "инфекциялық ауру" ұғымдарының анықтамасы. 2. Микро және макроорганизмдердің өзара әрекеттесу ерекшеліктері. 3. Жұқпалы аурулардың ерекшеліктері. 4. Эпидемиялық процестің белгілері. 5. Жұқпалы және паразиттік аурулардың берілу механизмі, жолдары және факторлары. 6. Дезинфекция жүргізу ережелері мен әдістемесі. 7. Жұқпалы және паразиттік аурулар топтарының сипаттамасы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Терапия мен хирургияда мейіргерлік күтім көрсету	Дағды 1: Терапия мен хирургияда мейіргерлік күтімді жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронх-өкпе жүйесі ауруларының синдромдарына Мейіргерлік көмек көрсету дағдылары. 2. Жүрек-тамыр жүйесі ауруларының негізгі синдромдарына мейіргерлік көмек көрсету дағдылары. 3. Асқазан-ішек жолдарының аурулары синдромдарына мейіргерлік көмек көрсету дағдылары. 4. Бауыр және өт жолдары ауруларының синдромдарына мейіргерлік көмек көрсету дағдылары. 5. Бүйрек және зәр шығару жүйесі ауруларының синдромдарына мейіргерлік көмек көрсету дағдылары. 6. Жүйке және эндокриндік жүйе ауруларының синдромдарына Мейіргерлік көмек көрсету дағдылары. 7. Гемопозитический жүйе ауруларының синдромдарына мейіргерлік көмек көрсету дағдылары.

		<p>8. Тірек-қимыл аппараты ауруларының синдромдары кезінде Мейіргерлік көмек көрсету дағдылары.</p> <p>9. Терапиялық науқастарға диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі".</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бронх-өкпе жүйесі ауруларының синдромдарын диагностикалау және емдеу принциптері. 2. Бронх-өкпе жүйесі ауруларының асқынуларына шұғыл көмек. 3. Клиникалық курс, жүрек-қан тамырлары ауруларының синдромдарын диагностикалау және емдеу принциптері. 4. Жедел жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігінің асқынуларына шұғыл көмек. 5. Клиникалық курс, асқазан-ішек жолдарының синдромдарын диагностикалау және емдеу принциптері. 6. Асқазан-ішек жолдарының ауруларының асқынуларына шұғыл көмек. 7. Бауыр және өт жолдарының синдромдарын диагностикалау және емдеу принциптері. 8. Бауыр мен өт жолдарының ауруларының асқынуларына шұғыл көмек. 9. Клиникалық курс, бүйрек және зәр шығару жүйесі ауруларының синдромдарын диагностикалау және емдеу принциптері. 10. Бүйрек және зәр шығару жүйесі ауруларының асқынуларына шұғыл көмек. 11. Клиникалық курс, жүйке және эндокриндік жүйе ауруларының синдромдарын диагностикалау және емдеу принциптері. 12. Жүйке және эндокриндік жүйе ауруларының асқынуларына шұғыл көмек. 13. Клиникалық курс, гемопоэтический жүйе ауруларының синдромдарын диагностикалау және емдеу принциптері. 14. Гемопоэтический жүйе ауруларының асқынуларына шұғыл көмек. 15. Ревматологиялық аурулардағы синдромдардың клиникалық ағымы, диагностикасы және емдеу принциптері. 16. Ревматологиялық аурулардың асқынуларына шұғыл көмек. 17. Д1 тобына жататын жіті ауруларды бастан өткерген пациенттердің санаттары. 18. Д3 тобына жататын туа біткен, генетикалық аурулардан және даму ақауларынан зардап шегетін пациенттердің санаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Хирургияда мейіргерлік күтімді жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операция алдындағы кезеңде мейіргерлік процесті сақтау дағдылары. 2. Операциялық кезеңдегі мейіргерлік процесті сақтау дағдылары. 3. Операциядан кейінгі кезеңде мейіргерлік процесті сақтау дағдылары. 4. Хирургиялық тәжірибеде ауырсынуды сезінетін пациенттерге мейіргерлік күтім жаसाу дағдылары. 5. Операциядан кейінгі асқынуларға мейіргерлік күтім көрсету және олардың алдын алу мүмкіндігі. 6. Хирургиядағы синдромдарға мейіргерлік көмек көрсету мүмкіндігі. 7. Хирургиялық пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Операциядан кейінгі науқастың мейіргерлік күтімі ережелері. 2. Пациентті және оның отбасы мүшелерін операциядан кейінгі күтімге үйрету ережелері. 3. Симпатикалық және парасимпатикалық жүйке жүйесінің физиологиясы.

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Ауырсынуға әсер ететін факторлар. 5. Ауырсынуды локализация бойынша жіктеу. 6. Операциядан кейінгі ауырсынуды емдеу принциптері. 7. Операциядан кейінгі асқынулардың қауіп факторлары және олардың алдын алу. 8. Клиникалық курс, диагностика, объективті тексеру, қосымша зерттеу әдістері және хирургиядағы синдромдарды емдеу принциптері. 9. Хирургиялық пациенттерді диспансерлік бақылаудың негізгі мақсаттары мен міндеттері. 10. Д2 тобына жататын созылмалы аурулармен ауыратын пациенттердің санаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Акушерлік-гинекология және педиатриядағы мейірбикелік процесті ұйымдастыру	Дағды 1: Акушерлік-гинекологияда мейірбикелік күтімді ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акушерлік және гинекологиядағы мейірбикелік процесті ұйымдастыру дағдылары. 2. Жүкті және гинекологиялық науқастарға профилактикалық көмек пен диспансерлік бақылауды ұйымдастыру дағдылары. 3. Акушерлік және гинекологияда тексерудің негізгі әдістерін жүргізу дағдылары. 4. Акушерлік және гинекологиядағы жедел және шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсету дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктіліктің физиологиялық ағымы және патологиясы бар жүктіліктің ерекшеліктері. 2. Гинекологиялық науқастардың клиникалық көрінісі, диагностикасы және емдеу принциптері. 3. Акушерлік-гинекологиядағы мейірбикелік процесс. 4. Медициналық-генетикалық кеңес берудің көрсеткіштері. 5. Отбасын жоспарлаудың принциптері мен кезеңдері. 6. Контрацепцияның заманауи әдістері. 7. Жүкті және гинекологиялық науқастарға диспансерлеуді және профилактикалық көмекті ұйымдастыру принциптері. 8. Акушерлік және гинекологиядағы жедел және шұғыл жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсету принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Педиатрияда мейірбикелік күтімді ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гериатриядағы мейірбикелік процесті ұйымдастыру дағдылары. 2. Гериатриялық науқастарды оңалту дағдылары. 3. Гериатриялық науқастарды оқыту және басқару дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қартаю және белсенді ұзақ өмір сүру теориялары мен тұжырымдамалары. 2. Гериатриялық синдромдар. 3. Гериатриялық науқастарды оңалту принциптері. 4. Геронтологиялық науқастарда мейірбикелік процесті ұйымдастыру принциптері. 5. Гериатриялық практиканың жағдайы мен қажеттіліктерін бағалау, пациенттің қауіпсіздігі. 6. Геронтологиялық науқастардың денсаулығы мен әл-ауқатын сақтауға отбасының қатысуы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

Еңбек функциясы 7: Төтенше жағдайларда дәрігерге дейінгі көмек көрсету	Дағды 1: Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейірбикелік және дәрігерге дейінгі көмек көрсету	Машықтар: 1. Төтенше жағдайларда кәсіби командада жұмыс істеу дағдылары. 2. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейірбикелік және дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсете білу. Білімдер: 1. Апаттардың жіктелуі. 2. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру принциптері. 3. Медициналық сұрыптау принциптері. 4. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда мейірбикелік және дәрігерге дейінгі медициналық көмек көрсету тактикасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 8: Психиатрия мен наркологиядағы мейірбикелік процессті ұйымдастыру.	Дағды 1: Психиатрия мен наркологияда мейірбикелік күтімді ұйымдастыру	Машықтар: 1. Психиатрия мен наркологиядағы мейірбикелік процессті ұйымдастыру дағдылары. 2. Психиатрия мен наркологиядағы шұғыл жағдайларда мамандандырылған мейірбикелік көмек көрсете білу. Білімдер: 1. Жалпы психопатология және жеке психиатрия негіздері. 2. Психиатриялық көмекті ұйымдастыру принциптері, психиатрияның құқықтық аспектілері. 3. Психикалық ауытқулары бар науқастарды бақылау және күту ерекшеліктері. 4. Психиатриядағы мейірбикелік процесс. 5. Психомоторлық қозу, пациенттің агрессивті немесе суицидтік мінез-құлқы жағдайында дәрігерге дейінгі көмек көрсетудің ерекшеліктері. 6. Наркологиядағы мейірбикелік процесс. 7. Психиатрия және наркологиядағы туыстарымен жұмыс істеу ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 9: Мамандандырылған оңалту (қалпына келтіру) және паллиативтік мейірбикелік күтім	Дағды 1: Оңалту (қалпына келтіру күтімін) ұйымдастыру және жүзеге асыру	Машықтар: 1. Медициналық оңалтуда мейіргерлік күтімді ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. Білімдер: 1. Медициналық оңалту негіздері. 2. Оңалтуда мейірбикелік көмекті ұйымдастыру принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Паллиативтік күтімді ұйымдастыру және жүзеге асыру	Машықтар: 1. Паллиативтік көмекке мұқтаж пациенттердің қажеттіліктерін анықтай білу. 2. Инкурабельді науқастарға паллиативтік көмек көрсету дағдылары. 3. Өліп жатқан (терминалды) пациенттерге мамандандырылған мейірбикелік көмек көрсету дағдылары". Білімдер: 1. Хоспис қызметінің негізгі принциптері және хоспис қызметінің философиясы. 2. Паллиативтік көмекке мұқтаж науқастардың негізгі белгілері, проблемалары және қажеттіліктері. 3. Пациенттерге паллиативті күтімнің негізгі принциптері.

		<p>4. Онкологиялық науқастың психологиясының ерекшеліктері.</p> <p>5. Ісіктің орналасуына байланысты ауырсынудың себептері және клиникалық көріністері.</p> <p>6. Ауырсынуды бақылау принциптері.</p> <p>7. Паллиативті көмек кезінде ауырсынуды басқаруға арналған негізгі дәрі-дәрмектер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p> <p>Кәсіби мәселелерді шешу үшін теориялық және практикалық білімді қолдану;</p> <p>Жүйелі ойлау, табандылық, жұмысты уақтылы орындау.</p> <p>Кәсіби қызмет саласындағы әртүрлі типтік практикалық міндеттерді шешу;</p> <p>Кәсіби ақпаратты өз бетінше іздеу, талдау және бағалау</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген).</p> <p>3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Медициналық Массажист
	4	Жалпы практиканың медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық) учаскелік (учаскелік) және (немесе) медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық)
	4	Медбике (ағасы) медициналық (медициналық) (мамандандырылған (мамандандырылған))
	5	Жалпы практиканың медбикесі / ағасы
	6	Жоғары білікті медбике / ағасы
15. Кәсіптің карточкасы «5.2 Кеңейтілген практика аға мейіргері»:		
Топтың коды:	3221-0	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	5.2 Кеңейтілген практика аға мейіргері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	
	5.2	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Кеңейтілген практика аға мейіргері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Мейіргер ісі	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Мейірбике ісінің қолданбалы бакалавры" біліктілігі. СБШ бойынша 5.1 кіші деңгейінде осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 5.2 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	негізгі өндіріс/ қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мейіргерлік практика студенттері мен мамандарына тәлімгерлік етуді жүзеге асыру 2. Дәлелді мейірбикелік тәжірибені дамыту	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мейіргерлік практика студенттері мен мамандарына тәлімгерлік етуді жүзеге асыру	Дағды 1: Пациенттерге, кіші медициналық қызметкерлерге және студенттерге тәлімгерлік ету	Машықтар:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге тәлімгерлік және консультациялық-ақпараттық қолдау көрсете білу. 2. Кіші медициналық персоналға тәлімгерлік және консультациялық-ақпараттық қолдауды жүзеге асыру мүмкіндігі. 3. Клиникалық базада студентті қолдау және бейімдеу дағдылары. 4. Студенттерге негізгі практикалық дағдыларды игеруге көмектесу мүмкіндігі. 5. Студенттің клиникалық оқытуындағы прогресті талдау және бағалау мүмкіндігі. 6. Студенттердің клиникалық практикасын (күнделікті, аралық, соңғы) бағалай білу. 	
	Білімдер:		
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық тәжірибеде тәлімгерлік. 2. Клиникалық практика. 3. Клиникалық практикадағы тәлімгер, тьютор, студенттің рөлі. 4. Білім беру бағдарламасының құрылымы. 5. Клиникалық практикадағы Оқыту нәтижелері. 6. Тәжірибеден өтуге арналған клиникалық базалар. 7. Клиникалық тәжірибеде бағалау. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 2:			

Дәлелді мейірбикелік тәжірибені дамыту	Дағды 1: Медициналық ақпаратты сыни тұрғыдан талдаңыз	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Интернеттен және электронды мәліметтер базасынан ақпарат іздеу дағдылары. Медициналық ақпаратты сыни талдау дағдылары. Мейірбике ісіндегі клиникалық зерттеулердің әдіснамалық сапасын бағалау дағдылары. Ғылыми дәлелдерді мейірбикелік практикада қолдана білу. Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін таныстыруды дайындау қабілеті. Қабылданған шешім негізінде жүзеге асырылған мейіргерлік араласудың нәтижелерін бағалау дағдылары. Орта медициналық қызметкерлерді оқытуда дәлелді медицина принциптерін қолдану дағдылары. Мейірбике материал үшін дәлелді материалды сыни тұрғыдан бағалау және талдау мүмкіндігі. Пациенттерге күтім жасау нәтижелерін іске асыру үшін дәлелді мейірбикелік практиканың заманауи сенімді көздерін сыни тұрғыдан бағалау және пайдалану мүмкіндігі. Оқу дағдылары және студенттерді ғылыми қызметке тарту. Клиникалық мейірбикелік практиканы дамыту үшін стандарттар мен нұсқаулықтарды әзірлеуде дәлелді ақпаратты қолдана білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді мейірбике ісіндегі зерттеу түрлері. Клиникалық нұсқаулықтар және мейірбикелік практика стандарттары. Дәлелді медицинадағы сапалық және сандық зерттеу әдістері. Биостатистика. Дәлелді үшін ғылыми әдебиеттерді іздеу әдістемесі тәжірибе. Сенімді көздер мен ресурстар. Электрондық мәліметтер базасы. MEDLINE және басқа іздеу құралдары. Кохран Кітапханасы. Кохран ынтымақтастығы. Дәлелді мейірбикелік практиканы енгізу кезеңдері. Дәлелді мейірбикелік практиканы дамыту әдістері мен жолдары. Дәлелді мейірбикелік практикадағы этика мәселелері. Ғылыми зерттеулердегі пациенттердің рөлі мен құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p>
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<ol style="list-style-type: none"> "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген); "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген). 	

	3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Медициналық Массажист	
	4	Жалпы практиканың медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық) учаскелік (учаскелік) және (немесе) медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық)	
	4	Медбике (ағасы) медициналық (медициналық) (мамандандырылған (мамандандырылған))	
	5	Жалпы практиканың медбикесі / ағасы	
	6	Жоғары білікті медбике / ағасы	
16. Кәсіптің карточкасы «5.3 Кеңейтілген практика аға мейіргері.»:			
Топтың коды:	3221-0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	5.3 Кеңейтілген практика аға мейіргері.		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	5.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Кеңейтілген практика аға мейіргері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мейіргер ісі	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Мейірбике ісінің қолданбалы бакалавры" біліктілігі. СБШ бойынша 5.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 5.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	негізгі өндіріс/ қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жоғары мамандандырылған диагностикалық және емдеу шараларын жүргізу кезінде дәрігерге көмек көрсету 2. Мейіргерлік көмек көрсету сапасын жақсарту мәселелеріндегі көшбасшылық	

	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жоғары мамандандырылған диагностикалық және емдеу шараларын жүргізу кезінде дәрігерге көмек көрсету	Дағды 1: Дәрігерге көмек	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық жабдықтарды мамандандырылған сақтауды, есепке алуды және есептен шығаруды қамтамасыз ету дағдылары. 2. Науқастарды күрделі диагностикалық зерттеулерге арнайы дайындау дағдылары. 3. Медициналық ұйымда қан препараттарын, оның компоненттері мен қан алмастырғыштарын сақтауды қамтамасыз ету дағдылары. 4. Жоғары технологиялық мамандандырылған манипуляцияларды көрсете және жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық жабдықтарды мамандандырылған сақтау, есепке алу және есептен шығару саласындағы нормативтік құжаттар. 2. Дәрілік заттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен медициналық жабдықтарды мамандандырылған сақтау, есепке алу және есептен шығару қағидалары мен нұсқаулықтары. 3. Медициналық ұйымдарда қан препараттарын, оның компоненттері мен қан алмастырғыштарын сақтау саласындағы нормативтік құжаттар. 4. Медициналық ұйымда қан препараттарын, оның компоненттері мен қан алмастырғыштарын сақтау ережелері мен нұсқаулары. 5. Науқастарды күрделі диагностикалық зерттеулерге арнайы дайындау ережелері. 6. Күрделі диагностикалық зерттеулер алдында науқастарды дайындау технологиясы. 7. Жоғары технологиялық мамандандырылған манипуляцияларды жүргізу технологиясы. 8. Күрделі мамандандырылған манипуляцияларды орындау әдістемесінің сипаттамасы. 9. Жоғары технологиялық мамандандырылған манипуляциялар әдістемесін орындау сапасын бағалау және бақылау параметрлері. 10. Жоғары технологиялық мамандандырылған манипуляцияларға жататын аурулардың тізбесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 2: Мейіргерлік көмек көрсету сапасын жақсарту мәселелеріндегі көшбасшылық	Дағды 1: Медициналық көмектің сапасын жақсарту мәселелерінде көшбасшылық таныту
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары.</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p> <p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген).</p> <p>3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Медициналық Массажист	
	4	Жалпы практиканың медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық) учаскелік (учаскелік) және (немесе) медбикесі (ағасы) медициналық (медициналық)	
	4	Медбике (ағасы) медициналық (медициналық) (мамандандырылған (мамандандырылған))	
	5	Жалпы практиканың медбикесі / ағасы	
	6	Жоғары білікті медбике / ағасы	
17. Кәсіптің карточкасы «6.1 Мейіргер (жоғары біліктілікті)»:			
Топтың коды:	2220-0		
Қызмет атауының коды:	2220-0-001		
Кәсіптің атауы:	6.1 Мейіргер (жоғары біліктілікті)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Аға мейіргер</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесі-не қойылатын талаптар:	Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	негізгі өндіріс/ қызмет көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі жастағы адамдарда медицинаның мамандандырылған салаларында мейігерлік процестің тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау 2. Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу және пациенттерге патронаж жүргізу. 3. Пациентті және/немесе отбасын оқыту. 4. Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу үшін іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Әр түрлі жастағы адамдарда медицинаның мамандандырылған салаларында мейігерлік процестің тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау	<p>Дағды 1: Мейігер процесінің тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті тексеру дағдылары. 2. Пациенттің проблемасын анықтау және мейірикелік диагнозды тұжырымдау дағдылары. 3. Мейігерлік күтімді жоспарлау дағдылары. 4. Мейігерлік араласу жоспарын жүзеге асыру дағдылары. 5. Мейігер процесінің тиімділігін бағалау мүмкіндігі. 6. Мейігерлік тексеруді жүзеге асыру, мейігерлік диагноз қою, пациентке мейігерлік іс-шаралар жоспарын құру, мейігерлердің орта білімнен кейінгі және техникалық және кәсіптік білім беру деңгейіндегі мейігерлік іс-шараларды жүзеге асыруын бақылау, жалпы практикада, терапияда, хирургияда, акушерлік және гинекологияда, психиатрияда, гериатрияда, оңалтуда, паллиативті күтімде және басқа да мамандандырылған салаларда мейірикелік іс-шаралар жоспарының тиімділігін бағалау бастапқы-медициналық - санитарлық және стационарлық деңгейде денсаулық сақтау. 7. Өз құзыреті шегінде неғұрлым кең таралған инфекциялық емес аурулары және жіті респираторлық вирустық инфекциялары бар пациенттерді жеке қабылдауды жүзеге асыру. 8. Пациентті/отбасын жалпы күтім процедуралары мен ауруды басқаруға үйретуді ұйымдастырыңыз, тиімділігін бақылаңыз және бақылаңыз. 9. Жүкті әйелдерге, босанғаннан кейінгі әйелдерге, бір жасқа дейінгі балаларға, диспансерлік пациенттер мен қарттарға патронаж жасау. 10. Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу жөніндегі қызметті ұйымдастыру, орта білімнен кейінгі және техникалық және кәсіптік білім беру деңгейіндегі мейігерлердің алдын алу іс-шараларының іске асырылуын бақылау, іс-шаралардың тиімділігі мен нәтижелілігін бағалау. 11. Дәрілік заттарды, қан препараттарын және қан алмастырғыштарды есепке алуды және сақтауды қамтамасыз ету. 12. Емдеу-алдын алу мекемесінде есептік-есептік мейігерлік құжаттаманы жүргізуді қамтамасыз ету.

		<p>13. Азаматтарға алғашқы медициналық көмек, оның ішінде төтенше жағдайларда дәрігерге дейінгі және паллиативтік медициналық көмек көрсету.</p> <p>14. Қауіпсіз аурухана ортасын ұйымдастыруды және инфекциялық бақылауды қамтамасыз ету.</p> <p>15. Дәлелді мейіргерлік нұсқаулықтар мен хаттамаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>16. Мейіргерлердің, дәрігерлердің және басқа да денсаулық сақтау қызметкерлерінің кәсіби аралық жұмысын ұйымдастыруға қатысады.</p> <p>17. Мейіргер ісінде сапаны жақсарту бойынша ұйымдастыру саясаты мен қызметін әзірлеуге қатысу.</p> <p>18. Электрондық денсаулық сақтау жағдайында мейіргерлік құжаттаманы ұйымдастыруды бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мейіргер процесінің мақсаттарын, міндеттерін, кезеңдерін білу. 2. Ішкі аурулардың пропедевтикасын білу. 3. Органдар мен жүйелер ауруларының белгілері мен синдромдарын және олардың даму механизмін білу . 4. Пациенттің бар және ықтимал проблемаларын анықтау және белгілеу туралы білім. 5. Мейіргерлік диагноздың дәрігерлік диагноздан айырмашылығын білу. 6. Мейіргерлік көмекті жоспарлау іс-әрекеттерін, критерийлерін, шарттарын білу. 7. Қажетті жеке іс-шаралар жоспарын білу. 8. Пациентті күту және бақылау бойынша іс-шараларды білу. 9. Жоспарланған шараларды іске асыру түрлерін білу (тәуелді, тәуелсіз, өзара тәуелді). 10. Кәсіби қызмет саласындағы фактілерді, құбылыстарды, теорияларды және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктерді жүйелі түрде білу және түсіну; кәсіби қызмет саласындағы зерттеу әдістерін білу және түсіну. 11. Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілерді, денсаулық сақтауды ұйымдастырудың негізгі қағидаттарын, еңбек заңнамасын, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелері мен нормаларын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу және пациенттерге патронаж жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Негізгі әлеуметтік маңызы бар аурулар (ЖҚА, қант диабеті, бронх демікпесі және басқалар) кезінде дәрігерлік амбулаториялық қабылдауды жүргізу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурудың белгілері және олардың даму механизмі. 2. Аурудың белгілері және олардың даму механизмі. 3. Әлеуметтік маңызы бар аурулар (ЖҚА, қант диабеті, бронх демікпесі және басқалар) кезінде дәрігерлік амбулаториялық қабылдауды жүргізу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге патронаж жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қарттарды күту дағдылары. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастарды патронаждау дағдылары. 3. Диспансерлік науқастарды патронаждау дағдылары. 4. Онкологиялық науқасты патронаждау дағдылары. 5. Жүкті әйелді күту дағдылары.

		<p>6. Пренатальды (антенатальды) патронаж дағдылары.</p> <p>7. Жаңа туған нәрестелер мен бір жасқа дейінгі балаларды патронаждау дағдылары</p> <p>8. Психикалық ауытқулары бар науқасты күту дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Патронаж түрлері мен формалары. 2. Жүкті әйелдерге патронаж жүргізу ережелері мен тәртібі. 3. Жүктіліктің, босанудың және босанғаннан кейінгі кезеңнің қолайлы нәтижесіне қол жеткізуге бағытталған іс-шаралар. 4. Пренатальды (антенатальды) Патронажды жүргізу ережелері мен тәртібі. 5. Бір жасқа дейінгі балаларды емізу және тамақтандыру принциптері. 6. Ананы нәресте үшін күнделікті манипуляцияларды дұрыс орындауға үйрету ережелері. 7. Жүкті әйелдерге патронаж жүргізу ережелері мен тәртібі. 8. Лактацияның бұзылуымен күресу шаралары (гипогалактия). 9. Қатаю элементтері бар массаж және гимнастика ережелері мен әдістері. 10. Ақыл-ой еңбегінің гигиенасы. 11. Психикалық ауытқулары бар науқасты патронаждау ережесі мен тәртібі. 12. Онкологиялық науқастың патронажын жүргізу қағидалары мен тәртібі. 13. Онкологиялық науқастарға күтім жасаудың жалпы принциптері. 14. Қатерлі ісіктердің алдын алу. 15. Туберкулезбен ауыратын науқастарға патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі. 16. Диспансерлік науқастарға патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі. 17. Қарттарға патронаж жүргізу қағидалары мен тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Пациентті және /немесе отбасын оқыту.	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентті және /немесе отбасын оқытуды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің және/немесе олардың отбасы мүшелерінің оқу қажеттіліктерін бағалау дағдылары. 2. Оқыту мақсатын қою, оқытуды жоспарлау, оның сапасы мен тиімділігін бағалау қабілеті. 3. Пациенттерді/клиенттерді/отбасыларды оқытуға және басқаруға арналған көптеген әдістер мен технологияларды менгеру дағдылары. 4. Клиент/пациент/отбасылар үшін ақпараттық және оқыту материалдарын әзірлеу дағдылары. 5. Өмір сапасын бағалау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологиялық-педагогикалық ғылымның негіздері. 2. Пациенттерді және/немесе отбасын оқытудың мақсаттары, міндеттері, теориялары мен әдістері. 3. Пациенттің функционалдығын арттыру үшін пациенттерді және/немесе отбасын күтім процедураларына үйретудің жалпы ережелері мен талаптары. 4. Пациенттің функционалдығын сақтау әдістері. 5. "Өмір сапасы" ұғымы. 6. Пациент пен отбасын оңалту әдістеріне үйрету. 7. Пациент пен отбасын ауруды басқаруға үйрету.
		Шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Еңбек функциясы 4: Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу үшін іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау.</p>	<p>Дағды 1: Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, өткізу және бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МСАК деңгейінде денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу үшін мінез-құлық стратегияларын, жеке және топтық кеңес беруді қолдану дағдылары. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру және аурулардың алдын алу дағдылары. 3. Жұқпалы және паразиттік аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды сақтай білу. 4. Үйде емделушілерге/отбасыларға тәуелсіз мейірбикелік күтім жасау және ауруларды басқару дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Отбасылық медицинаның негізгі принциптері. 2. Тіркелген медбикенің жұмысына қойылатын негізгі талаптар 3. Денсаулық сақтау құрылымындағы МСАК рөлі туралы түсінік. 4. Ауруларды басқару бағдарламалары (іш қуысы) 5. Отбасы денсаулығын қорғау және нығайтудың негізгі бағдарламалары. 6. Отбасын бастапқы скринингтің принциптері мен әдістемесі. 7. Валеология негіздері. 8. Санология негіздері. 9. Демография негіздері. 10. Халықтың физикалық даму көрсеткіштері. 11. Сырқаттанушылық, жарақаттану, мүгедектік көрсеткіштері. 12. Аурулардың алғашқы алдын-алу негіздері. 13. Денсаулықтың негізгі факторлары. 14. Рационалды тамақтану принциптері. 15. "Инфекция", "инфекциялық процесс", "инфекциялық ауру" ұғымдарының анықтамасы. 16. Микро және макроорганизмдердің өзара әрекеттесу ерекшеліктері. 17. Жұқпалы аурулардың ерекшеліктері. 18. Эпидемиялық процестің белгілері. 19. Жұқпалы және паразиттік аурулардың берілу механизмі, жолдары және факторлары. 20. Дезинфекция жүргізу ережелері мен әдістемесі. 21. Жұқпалы және паразиттік аурулар топтарының сипаттамасы 22. Денсаулықты нығайту және аурудың алдын алу тұжырымдамасы. 23. Денсаулықты нығайту үшін профилактикалық бағдарламаларды ұйымдастыру принциптері 24. Профилактикалық қызметті реттейтін нормативтік құжаттар 25. Денсаулықты нығайту үшін қолданылатын әдістер мен технологиялар. 26. МСАК деңгейінде қолданылатын мінез-құлық стратегиялары 27. Отбасындағы зорлық-зомбылық және балаларға қатысты зорлық-зомбылық қаупі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>		<p>құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары. Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары. Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары.</p>

	<p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі.</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p> <p>Жүйелі ойлау, табандылық, жұмысты уақтылы орындау. Жұмыс жағдайларын өз бетінше талдауды қажет ететін әртүрлі типтік практикалық мәселелерді шешу</p> <p>Кәсіби ақпаратты өз бетінше іздеу, талдау және бағалау.</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген).</p> <p>3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Медициналық массажист	
	4	Учаскелік мейіргер және (немесе) жалпы практика мейіргері.	
	4	Мейіргер (мамандандырылған)	
	5	Кеңейтілген практика аға мейіргері	
	6	Жоғары білікті аға мейіргері	
18. Кәсіптің карточкасы «6.2 Мейіргер (жоғары біліктілікті) »:			
Топтың коды:	2220-0		
Қызмет атауының коды:	2220-0-001		
Кәсіптің атауы:	6.2 Мейіргер (жоғары біліктілікті)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Аға мейіргер</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	СБШ бойынша 6.1 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл.		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	негізгі өндіріс/ қызмет көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұйымдастырушылық және басқарушылық мейіргерлік қызметті жүзеге асыру. 2. Мейіргерлік практика студенттері мен мамандарына тәлімгерлік етуді жүзеге асыру
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ұйымдастырушылық және басқарушылық мейіргерлік қызметті жүзеге асыру.	Дағды 1: Ұйымдастырушылық және басқарушылық мейіргерлік қызметті жүзеге асыру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мейіргер персоналының еңбегін ұтымды ұйымдастыруды қамтамасыз ету және жалпы басшылық ету дағдылары. 2. Қақтығыстарды басқару әдістерін тиімді пайдалану дағдылары. 3. Персоналды тиімді басқару дағдылары. 4. Кәсіби команданың жұмысын дамыту дағдылары. 5. Мейіргер персоналының медициналық құжаттаманы жүргізу сапасын бақылауды жүзеге асыру дағдылары. 6. Мейіргер іс мамандарының біліктілігін арттырудың перспективалық және ағымдағы жоспарларын әзірлеу мүмкіндігі. 7. Мейіргер іс мамандарының кәсіби қызметін бағалауды жоспарлау, мониторингтеу дағдылары. 8. Мейіргерлік қызметтерді дамытуға жәрдемдесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР нормативтік-құқықтық актілері. 2. Емдеу-профилактикалық ұйымдардағы басқару процесін реттейтін менеджменттің негізгі терминдері мен ұғымдары. 3. Стратегиялық басқару және жоспарлау. 4. Басқару шешімдерін қабылдауға әсер ететін әдістер, принциптер, басқару функциялары және факторлар. 5. Медициналық ұйымның операциялық құрылымы және басшылығы. 6. Басқару мен басқарудың функциялары, негізгі түсініктері мен теориялары. 7. Медициналық ұйымдардағы басқару қақтығыстары. Стресстің табиғаты мен себептері. Стрессті басқару. 8. Басшының әлеуметтік жауапкершілігі. 9. Кадрларды бағалау және даярлау. Денсаулық сақтау жүйесіндегі басқарудағы кадрлар мәселесі. 10. Денсаулық сақтаудағы Экономика және басқару. 11. Мейіргерлік қызметті ұйымдастыру. 12. Басқару теориясы. 13. Мейіргер ісіндегі Менеджмент. 14. Денсаулық сақтаудағы статистикалық есеп. 15. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 16. Стандарттау, аккредиттеу, лицензиялау, сертификаттау.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Мейіргерлік практика студенттері мен мамандарына тәлімгерлік етуді жүзеге асыру	Дағды 1: Мейіргерлік практикасының студенттері мен мамандарына тәлімгерлік ету	<p>Машықтар:</p> <p>1. Негізгі әлеуметтік маңызы бар аурулар (ЖҚА, қант диабеті, бронх демікпесі және басқалар)кезінде дәрігерлік амбулаториялық қабылдауды жүргізу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиникалық практикадағы тәлімгерлік</p> <p>2. Клиникалық практика</p> <p>3. Клиникалық практикадағы тәлімгер, тьютор, студенттің рөлі</p> <p>4. Білім беру бағдарламасының құрылымы</p> <p>5. Клиникалық практикадағы Оқыту нәтижелері</p> <p>6. Тәжірибеден өтуге арналған клиникалық базалар</p> <p>7. Клиникалық тәжірибеде бағалау</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Құқықтық және регламенттеуші құжаттардың нормаларын сақтау дағдылары</p> <p>Этика, деонтология және бағыну ережелерін сақтау дағдылары..</p> <p>Денсаулық сақтауды ұйымдастырудың санитариялық-гигиеналық режимінің және қоршаған ортаның эпидемиологиялық қауіпсіздігінің нормаларын сақтау дағдылары</p> <p>Медициналық қызмет көрсетудің (оның ішінде электрондық) процестерін құжаттауды жүзеге асыру мүмкіндігі</p> <p>Ұйымдастыру, өзін-өзі бақылау және өз қызметін үздіксіз жетілдіру дағдылары.</p> <p>Жүйелі ойлау, табандылық, жұмысты уақтылы орындау. Жұмыс жағдайларын өз бетінше талдауды қажет ететін әртүрлі типтік практикалық мәселелерді шешу</p> <p>Кәсіби ақпаратты өз бетінше іздеу, талдау және бағалау</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген).</p> <p>3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Медициналық массажист
	4	Учаскелік мейіргер және (немесе) жалпы практика мейіргері
	4	Мейіргер (мамандандырылған)
	5	Жалпы практика аға мейіргері
	6	Кеңейтілген практика аға мейіргері.
19. Кәсіптің карточкасы «6.3 Мейіргер (жоғары біліктілікті) »:		
Топтың коды:	2220-0	
	2220-0-001	

Қызмет атауының коды:			
Кәсіптің атауы:	6.3 Мейіргер (жоғары біліктілікті)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	6.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Аға мейіргер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	СБШ бойынша 6.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	негізгі өндіріс/ қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Дәлелді мейірбике практикасы мен мейірбике ғылымын дамыту 2. Мейіргер ісіндегі көшбасшылық және басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Дәлелді мейірбике практикасы мен мейірбике ғылымын дамыту	Дағды 1: Мейіргерлік процестің тиімділігін ұйымдастыру, жүзеге асыру және бағалау	Машықтар: 1. Интернеттен және электронды мәліметтер базасынан ақпарат іздеу дағдылары. 2. Медициналық ақпаратты сыни талдау дағдылары. 3. Мейіргер ісіндегі клиникалық зерттеулердің әдіснамалық сапасын бағалау дағдылары. 4. Ғылыми дәлелдерді мейірбикелік практикада қолдана білу. 5. Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін таныстыруды дайындау қабілеті. 6. Қабылданған шешім негізінде жүзеге асырылған мейіргерлік араласудың нәтижелерін бағалау дағдылары. 7. Орта медициналық қызметкерлерді оқытуда дәлелді медицина принциптерін қолдану дағдылары. 8. Мейіргер материал үшін дәлелді материалды сыни тұрғыдан бағалау және талдау мүмкіндігі. 9. Пациенттерге күтім жасау нәтижелерін іске асыру үшін дәлелді мейірбикелік практиканың заманауи сенімді көздерін сыни тұрғыдан бағалау және пайдалану мүмкіндігі.	

		<p>10. Оқу дағдылары және студенттерді ғылыми қызметке тарту.</p> <p>11. Клиникалық мейіргерлік практиканы дамыту үшін стандарттар мен нұсқаулықтарды әзірлеуде дәлелді ақпаратты қолдана білу.</p> <p>Ұйымдардың зерттеу қызметін ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>13. Ғылыми жобалар портфелін басқару дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді мейіргер ісіндегі зерттеу түрлері. 2. Мейіргер областы саласындағы зерттеулерді дамыту 3. Клиникалық нұсқаулықтар және мейіргерлік практика стандарттары. 4. Дәлелді медицинадағы сапалық және сандық зерттеу әдістері. 5. Биостатистика. 6. Дәлелді тәжірибе үшін ғылыми әдебиеттерді іздеу әдістемесі. Сенімді көздер мен ресурстар. 7. Электрондық мәліметтер базасы. MEDLINE және басқа іздеу құралдары. Кохран Кітапханасы. Кохран ынтымақтастығы. 8. Дәлелді мейіргерлік практиканы енгізу кезеңдері. 9. Дәлелді мейіргерлік практиканы дамыту әдістері мен жолдары. 10. Дәлелді мейіргерлік практикадағы этика мәселелері. 11. Ғылыми зерттеулердегі пациенттердің рөлі мен құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Мейіргер ісіндегі көшбасшылық және басқару	<p>Дағды 1:</p> <p>Дәрігерге дейінгі амбулаториялық қабылдауды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Персоналды басқару бойынша мақсатты және жан-жақты қызмет үшін жауапкершілікті алу дағдылары. 2. Жұмыс жағдайында жеке пациенттердің, отбасылардың және топ топтарының мүдделері үшін оңтайлы шешімдер қабылдау үшін мәселелерді талдай білу. 3. Басқарушылық шешімдерді талдау және қабылдау қабілеті. 4. Мейіргер іс саласындағы медициналық ұйымның стратегиялық жоспарын іске асыру мүмкіндігі. 5. Жанжалды жағдайларды шешуде теориялық білімді қолдана білу. 6. Бөлімше және медициналық ұйым деңгейінде мейіргерлік процесті жоспарлау және ұйымдастыру дағдылары. 7. Мейіргерлік күтімнің сапасын жақсарту үшін мейірбикелік персоналды басқару және көшбасшылық дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көшбасшы" және "көшбасшылық" ұғымдары. 2. Көшбасшылық стильдері. 3. Көшбасшылардың түрлері. 4. Көшбасшылықтың негізгі теориялары. 5. Ұжымдағы әлеуметтік-психологиялық ахуал. 6. Топтық жұмыс формасының артықшылықтары. 7. Корпоративтік мәдениет: корпоративтік мәдениеттердің нормалары мен құндылықтары. 8. Мейіргер ісіндегі мотивация. Мотивацияның негізгі теориялары. 9. Командада жұмыс істеу. Табысты команданың атрибуттары.
		Шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Көшбасшы" және "көшбасшылық" ұғымдары</p> <p>Көшбасшылық стильдері.</p> <p>Көшбасшылардың түрлері.</p> <p>Көшбасшылықтың негізгі теориялары.</p> <p>Ұжымдағы әлеуметтік-психологиялық ахуал.</p> <p>Топтық жұмыс формасының артықшылықтары.</p> <p>Корпоративтік мәдениет: корпоративтік мәдениеттердің нормалары мен құндылықтары.</p> <p>Мейіргер ісіндегі мотивация. Мотивацияның негізгі теориялары.</p> <p>Командада жұмыс істеу. Табысты команданың атрибуттары.</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. "Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелген);</p> <p>2. "Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР - ДСМ-27 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 Наурызда № 27218 болып тіркелген).</p> <p>3. "Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелген).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Медициналық массажист
	4	Учаскелік мейіргер және (немесе) жалпы практик
	4	Мейіргер (мамандандырылған).
	5	жалпы практика аға мейіргері
	6	Кеңейтілген практика аға мейіргері.

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

20. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

21. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Қазақстан медициналық колледждер одағы» заңды тұлғалар бірлестігі

Басшы:

Рузденова Н.Б.

Телефон нөмірі: +7 (707) 723 93 78

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

23. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

24. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

25. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

26. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа 44-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Спорттық медицина»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және растау үшін негіз ретінде қолданылады мамандандыру және пайдаланушылардың кең ауқымы пайдалануға арналған:

1) қызметкерлер-саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін;

2) жұмыс берушілер-жұмыскерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау;

3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) сертификаттау және біліктілік беру бойынша-персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – белгілі бір мамандық бойынша сертификаты бар жоғары медициналық білімі бар медицина қызметкері

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, Медициналық және фармацевтикалық

ғылым, Медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек)көрсету сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган

3) Клиникалық хаттама – науқастың белгілі бір ауруы немесе жағдайы кезінде профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсыныстар

4) Консилиум – кем дегенде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын анықтау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі

7) Науқас – медициналық көмек көрсетуді талап ететін аурудың немесе жағдайдың болуына немесе болмауына қарамастан медициналық қызметтерді тұтынушы болып табылатын (болған) жеке тұлға

8) Алдын алу – аурулардың пайда болуын, аурулардың ерте сатысында дамуын болдырмауға және қазірдің өзінде дамыған асқынуларды, органдар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық Емес шаралар кешені

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіби біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі

10) Стажировка – теориялық даярлық нәтижесінде алынған кәсіби білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыруға және практикада бекітуге, сондай-ақ жұмыстың ерекшелігін, одан әрі кәсіби қызмет үшін озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды және жас мамандарды кәсіптік бейімдеуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, білім, ғылым және практиканың үштұғырлығы

негізінде қызметті жүзеге асыратын кемінде бес жыл өтілі бар медицина қызметкері

12) Ақпараттандырылған келісім – медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің шешім қабылдау үшін маңызды барлық аспектілері туралы ақпарат алғаннан кейін адамның медициналық көмек алуға және (немесе) нақты зерттеуге қатысуға өзінің келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

Ақпараттандырылған жазбаша келісім уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша ресімделеді

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Спорттық медицина

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101014

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт спортшылар мен дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдарды медициналық-биологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі саласындағы талаптарды белгілейді, дене шынықтырумен және спортпен шұғылданумен байланысты аурулар мен зақымданулар кезінде профилактиканы жүзеге асыру және білікті, мамандандырылған, медициналық көмек көрсету, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау, қажетті мамандарды игеруде мамандар даярлау білім мен практикалық дағдылардың көлемі. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей мыналарды білдіреді: выполнение функций предыдущего уровня и расширение их в соответствии с новыми компетенциями.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Спорттық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Спорттық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.3 Спорттық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.4 Спорттық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Спорттық медицина дәрігері»:	
Топтың коды:	2213-4
Қызмет атауының коды:	2213-4-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Спорттық медицина дәрігері
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік си-

	паттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер-тағылымдамашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Спорттық медицина" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Спорттық медицина" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Спортшылар мен дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдарды медициналық-биологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен дене шынықтырумен және спортпен шұғылданумен байланысты аурулар мен зақымданулар кезінде профилактиканы жүзеге асыру және білікті, мамандандырылған, медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<p>1. Бұқаралық дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдардың, оның ішінде физикалық және психикалық мүмкіндіктері шектеулі адамдардың денсаулық жағдайына жүйелі бақылауды, медициналық тексерулерді, диспансерлік бақылауды, жас және жыныстық ерекшеліктерін ескере отырып, дәрігерлік-педагогикалық бақылауларды ұйымдастыру және жүзеге асыру</p> <p>2. Спортпен шұғылданудан туындаған аурулардың, жарақаттардың алдын алу және емдеу, тәлімгердің қадағалауымен медициналық оңалту</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен спорттық іс-шараларды өткізу кезінде спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдарға медициналық көмек көрсету және ұйымдастыру</p> <p>4. Медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасын жүргізу</p>	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Бұқаралық дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдардың, оның ішінде физикалық және психикалық мүмкіндіктері шектеулі адамдардың денсаулық жағдайына жүйелі бақылауды, медициналық тексерулерді, диспансерлік бақылауды, жас және жыныстық ерекшеліктерін ескере отырып, дәрігерлік-педагогикалық бақылауларды ұйымдастыру және жүзеге асыру	Дағды 1: Алдын ала және мерзімдік медициналық қарап-тексерулер (тереңдетілген медициналық зерттеп-қарау, жарыс алдындағы, кезеңдік медициналық қарап-тексеру және ағымдағы медициналық байқаулар)жүргізуді ұйымдастыру	Машықтар: 1. Есептілікті қалыптастыра отырып, алынған нәтижелерді талдай отырып, денсаулық жағдайы, функционалдық жай-күйін бақылау зерттеулері туралы мәліметтерді енгізе отырып, дене шынықтыру және спортшының медициналық құжаттамасын, дәрігерлік-бақылау картасын ресімдей білу. 2. Клиникалық тәлімгердің басшылығымен жеке клиникалық тексеру, антропометриялық тексеру, функционалдық және зертханалық тексеру, қосымша тексерулер, дәрігер-мамандардың қорытындысы бойынша интегративті қорытынды жасай білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен жаттықтырушылар Кеңесімен келісілген спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдардың аттас тізімі бойынша спорттық даярлық кезеңіне байланысты медициналық тексерулер жүргізудің жыл сайынғы жоспары мен кестесін құра білу.	

	<p>4. Тәлімгердің қадағалауымен өзіне бағынысты орта және кіші медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыра және бақылай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулық сақтау туралы заңнаманың және Нормативтік-құқықтық актілердің, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы спорттық медицина, дене шынықтыру және спорт жөніндегі негіздерін білу.</p> <p>2. Медициналық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, спорттық және сауықтыру, медициналық мекемелердің, жедел жәрдем қызметінің, медициналық оңалту орталықтарының жұмысын ұйымдастыруды білу.</p> <p>3. Спорт түрін, спорттық даярлық кезеңін ескере отырып, медициналық тексерулер (тереңдетілген медициналық тексеру, жарыс алдындағы, кезеңдік, ағымдағы) жүргізу кезінде тар мамандардың зерттеулер мен консультациялардың кезеңділігін, көлемін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Тәлімгердің қадағалауымен мүгедек спортшыларды жіктеуді жүргізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мүгедек спортшыларды жіктеуге дайындық жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. Мүгедек спортшыларды тәлімгердің қадағалауымен тестілеу үшін имитациялық спорттық жарыс іс-қимылдарын жасай білу.</p> <p>3. Мүгедек спортшыны тестілеуді өткізу және оның нәтижелерін тәлімгердің қадағалауымен талдау мүмкіндігі.</p> <p>4. Мүгедек спортшыны тәлімгердің қадағалауымен тестілеу бойынша хаттама ресімдей білу.</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен жіктеу туралы есеп жасай білу.</p> <p>5. Электрондық ақпараттық ресурстармен жұмыс істей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Мүгедек спортшыларды жіктеуді жүргізу қағидаларын білу.</p> <p>2. Жіктеуді жүргізу тәртібін білу.</p> <p>3. Функционалдық мүмкіндіктерге және физикалық деректерге байланысты сыныптарды (жіктеу категорияларын) білу.</p> <p>4. Мүгедек спортшыны бағалаудың халықаралық стандарттарын және наразылықтар мен апелляциялар бойынша халықаралық стандарттарды білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Дене шынықтырумен және спортпен шұғылдануға рұқсат	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық классификациясын қолдана білу.</p> <p>3. Тәлімгердің қадағалауымен дене шынықтыру және спортпен шұғылдану, жаттығу іс-шараларына және спорттық жарыстарға қатысу, жоспарлы медициналық тексерулерден, жарақаттар мен аурулардан кейін медициналық қорытынды (рұқсат) ресімдеу мүмкіндігі.</p>

	<p>4. Тәлімгердің қадағалауымен дене шынықтыру сабақтарына арналған топтарға бөлу және жасын, денсаулық жағдайын және дене белсенділігінің ерекшелігін ескере отырып сабаққа жіберу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық медицина және дене шынықтыру бойынша ҚР НҚА білімі. 2. Дене шынықтыру және спортпен шұғылдануға кедергі келтіретін жағдайлар мен аурулардың тізбесін білу. 3. Денсаулық топтарын калыптастыру принциптерін білу. 4. Өткен аурулар мен жарақаттардан кейін дене шынықтыру және спортпен шұғылдануға рұқсат беру мерзімдерін білу. 5. Біліктілік санатына сәйкес мүгедек спортшыларды жаттығуға жіберу үшін нозологиялар тізбесін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен спорттық дайындықтың бастапқы кезеңінде спорттық мамандандыруды таңдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Морфологиялық (соматометрия), функционалдық (физиометрия) соматоскопиялық деректерді пайдалана отырып, жынысы мен жасын ескере отырып, физикалық дамуды бағалау қабілеті. 2. Физикалық дамуды бағалау үшін центильді кестелермен, формулалармен жұмыс істей білу. 3. Клиникалық тәлімгердің қадағалауымен спорт түрін таңдау үшін деректерді талдай білу және генетикалық зерттеулердің нәтижелері бойынша ұсыныстар жасай білу. 4. Биологиялық жасты анықтау үшін әдістерді таңдау және қолдану мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорт түрлерінің жіктелуін білу. 2. Дене дамуын бағалауды білу. 3. Спортқа генетикалық бейімділікті білу. 4. Біліктілік санатына сәйкес мүгедек спортшыларды жаттығуға жіберу үшін нозологиялар тізбесін білу. 5. Балалар мен жасөспірімдерді әртүрлі спорт түрлеріне іріктеудің жас нормативтерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдардың денсаулық жағдайын жүйелі бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық зерттеу әдістерінің нәтижелерін қолдана білу. 2. Жеке жас ерекшеліктерін ескере отырып, топтар бойынша заманауи диагностикалық технологиялардың нәтижелерін түсіндіре және талдай білу. 3. Спорт түріне және жаттығу процесінің кезеңіне байланысты жаттығу процесінде және тыныштықта клиникалық тәлімгердің басшылығымен функционалдық тестілеуді өткізу қабілеті. 4. Тәлімгердің қадағалауымен өткізу қабілеті <p>қолданыстағы зертханалық жабдықта қан мен зәрді биохимиялық зерттеу (сүт қышқылын, қан глюкозасын және т.б. анықтау).</p>

		<p>5. ЭКГ, кардиоинтервалографияны жазу және декодтау мүмкіндігі.</p> <p>6. Тәлімгердің қадағалауымен спорт түріне және дайындық кезеңіне байланысты жалпы және арнайы демалыста (велозергометрия, тредмил тесті, спироэргометрия және т.б.) және жаттығу процесінде физикалық өнімділікті анықтау мүмкіндігі.</p> <p>7. Тәлімгердің қадағалауымен таразы анализаторларында дененің композициялық құрамын анықтау және түсіндіру мүмкіндігі.</p> <p>8. Функционалды күйді қашықтан басқару үшін цифрлық технологияларды қолдана білу.</p> <p>9. Тәлімгердің қадағалауымен оқу процесін түзету бойынша ұсыныстар жасай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Оқу процесінің кезеңдерін білу.</p> <p>2. Дене шынықтыру және спортпен шұғыл және кейінге қалдырылған өзгерістерді: қанның, зәрдің, қан газдарының жалпы және биохимиялық талдауының, тыныс алу көлемінің, жүрек-қан тамырлары, жүйке және тірек-қимыл жүйесінің параметрлерінің, дене құрамының, базальды метаболизмнің өзгерістерін білу.</p> <p>3. Оқу процесінде және тыныштықта функционалды тестілеу принциптерін білу.</p> <p>4. Ағзаның органдары мен жүйелерін тексерудің аспаптық әдістерін білу.</p> <p>5. Функционалдық жағдайды қашықтықтан бақылаудың цифрлық технологияларын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Спортпен шұғылданудан туындаған аурулардың, жарақаттардың алдын алу және емдеу, тәлімгердің қадағалауымен медициналық оңалту</p>	<p>Дағды 1: Тәлімгердің қадағалауымен шамадан тыс жұмыс пен шамадан тыс жаттығулардың алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Клиникалық тәлімгердің қадағалауымен заманауи цифрлық технологияларды пайдалана отырып, спорт түріне байланысты "дала жағдайында" функционалдық тестілеуді жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. Алынған талдаулар мен функционалдық зерттеулер деректеріндегі өзгерістерді бағалау мүмкіндігі.</p> <p>3. Функционалдық және зертханалық зерттеу қорытындылары бойынша тәлімгердің қадағалауымен интегративті қорытынды жасай білу және қажет болған жағдайда оқу жоспарын түзету бойынша ұсыныстар бере білу.</p> <p>4. Клиникалық тәлімгердің қадағалауымен өткен аурулар мен жарақаттардан кейін оңалтудың жеке жоспарын жасауға қатысу және оның орындалуын бақылау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорт түріне сәйкес функционалдық тестілеу әдістемелерін білу.</p> <p>2. "Дала жағдайында" функционалдық тестілеу әдістерін білу.</p> <p>3. Қанның, зәрдің, қан газдарының, тыныс алу көлемдерінің, жүрек-қан тамырлары, жүйке және тірек-қимыл жүйесінің параметрлерінің, дене құрамының, спорт түрлеріне, спорттық дайындық кезеңдеріне байланысты базальды метаболизмнің жалпы және биохимиялық талдауының өзгеру ерекшеліктерін білу.</p>

	4. Өткен аурулар мен жарақаттардан кейін оңалту принциптері мен әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Спорттық өнімділікті арттыру тәлімгердің қадағалауымен жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық тәлімгердің қадағалауымен медициналық-биологиялық қамтамасыз етудің жылдық жоспарын құра білу. 2. Тәлімгердің қадағалауымен дайындықтың әрбір кезеңіне тереңдетілген медициналық қарап-тексеру нәтижелерін, спорт түрін, жасын, жынысын ескере отырып, дәрілік заттарға, диеталық қоспаларға, спорттық тамақтану өнімдері мен сусындарға, диагностикалық жабдыққа арналған шығын материалдарына, медициналық мақсаттағы бұйымдарға қажеттілікті есептей білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен спортшылардың өнімділігін арттыру және жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру үшін физикалық факторларды қолдана білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Спорттағы допингке қарсы күрес туралы халықаралық конвенцияны ратификациялау туралы" Заңды білу. 2. Дүниежүзілік допингке қарсы WADA кодексін білу. 3. ВАДА тыйым салынған әдістер мен заттардың тізімін білу 4. Оқу процесінің кезеңділігін білу. 5. Энергиямен қамтамасыз ету жолына байланысты спорт түрлерінің ерекшеліктерін білу. 6. Жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру және өнімділікті арттыру әдістері мен құралдарын білу. 7. Өнімділікті арттыру және жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру үшін қолданылатын дәрілік препараттардың, диеталық қоспалардың, спорттық тамақтану өнімдері мен сусындарының жіктелуін білу. 8. Спортшылардың өнімділігін арттыру және жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру үшін физикалық факторларды, оларды қолдану әдістері мен әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Спортшылардың жаттығу және демалыс режимін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқу-жаттығу жиындары мен спорттық жарыстар өткізілетін орындардың санитарлық-гигиеналық жағдайларын бақылауды жүзеге асыра білу. 2. Спортшыны өзін-өзі бақылау күнделігін, оның ішінде электронды журнал жүргізуді үйрете білу. 3. Спортшының өзін-өзі бақылау күнделігін бақылау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқу-жаттығу жиындары мен жарыстар кезінде спорт объектілері мен спортшылардың тұратын жерлеріне қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды білу. 2. Спортшының өзін-өзі бақылау күнделігін жүргізу принциптерін білу, оның ішінде электронды. 3. Оқу процесінің кезеңділігін білу.
	Дағдыларын тану ұсынылады

Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Дағды 4:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен спортшылардың тамақтануын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқу-жаттығу жиындары мен жарыстар кезінде спортшылардың тамақтану объектілерінің санитарлық-гигиеналық жағдайларын бақылауды жүзеге асыру. 2. Өнімдер мен дайын тағамдардың органолептикалық қасиеттерін анықтай білу. 3. Тәлімгердің қадағалауымен спорт түрін, спорттық шеберлік деңгейін, қоршаған орта факторларын, жаттығу немесе жарыс қызметінің кезеңін ескере отырып, диетологтың ұсынымдары бойынша дене шынықтыру қабілетін арттыру мақсатында тамақтануды, ішу режимін сақтауды ұйымдастыра білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқу-жаттығу жиыны мен жарыстар кезінде спортшылардың тамақтану объектілеріне қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды білу. 2. Рационалды тамақтану негіздерін білу. 3. Антропометриялық деректерді, дене құрамын, спорт түрін, салмақ категориясын, спорттық шеберлік деңгейін, қоршаған орта факторларын, жаттығу немесе бәсекелестік белсенділік кезеңін ескере отырып, калориялардағы тәуліктік энергия шығынын, 1 адамға шаққандағы өнімнің орташа нормасын, граммен есептеу принциптерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен дәрілік препараттарды, диеталық қоспаларды, спорттық тамақтану өнімдері мен сусындарын қабылдауды бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спортшының тағайындалған фармакологиялық препараттарды, диеталық қоспаларды, спорттық тамақтану өнімдері мен сусындарын қабылдауды бақылау дағдылары. 2. Тәлімгердің қадағалауымен оларды қабылдаудың тиімділігін бағалау дағдылары. 3. Халықаралық стандарттарға сәйкес спортта тыйым салынған субстанцияны және/немесе тыйым салынған әдісті терапевтік пайдалануға сұрау салуды ресімдеуде спортшының клиникалық тәлімгерінің қадағалауымен жәрдемдесу қабілеті. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Спорттағы допингке қарсы күрес туралы халықаралық конвенцияны ратификациялау туралы" Заңды білу. 2. Дүниежүзілік допингке қарсы WADA кодексін білу. 3. ВАДА тыйым салынған әдістері мен заттарының тізімін білу. 4. Жұмыс қабілеттілігін арттыру және жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру үшін қолданылатын дәрілік препараттардың, диеталық қоспалардың, спорттық тамақтану өнімдерінің жіктелуін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен спортпен шұғылданудан туын-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дифференциалды диагностика жүргізу, клиникалық диагнозды негіздеу, науқастарға, оның ішінде балаларға тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау, хаттамаларға

	<p>даған жарақаттар мен ауруларды емдеу</p>	<p>сәйкес қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру, емдеу хаттамаларына сәйкес барабар терапияны тағайындау.</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұқпалы ауруды анықтаған кезде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізе білу. Ересектер мен балаларда реанимациялық іс-шараларды өткізу қабілеті. Тәлімгердің қадағалауымен кинезиология, таспа, кинезиотерапия әдістерін, бандаждарды, ортездерді және т. б. қолдана білу. Тәлімгердің қадағалауымен жиі кездесетін жарақаттар мен ауруларды емдеуде физикалық факторларды қолдана білу. Емдік және спорттық массажды, емдік дене шынықтыруды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау және Массажист пен емдік дене шынықтыру нұсқаушысының жұмысын бақылау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық классификациясын білу. Спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдардағы негізгі терапевтік, хирургиялық, травматологиялық, неврологиялық және басқа да аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасын мен емдеу принциптерін, шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу. Ішкі және балалар аурулары клиникасында фармакотерапияның негіздерін, дәрі-дәрмектерді қолданудан туындаған асқынуларды, оларды түзету әдісін білу. Шұғыл жағдайлар, жарақаттар кезінде диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. Реаниматология негіздерін білу: қан айналымының кенеттен тоқтауы, жедел тыныс алу жеткіліксіздігі, аллергиялық, коматоздық жағдайлар, гипотермия, суға бату, электротравма кезіндегі реанимацияның негізгі әдістері. Жиі кездесетін жарақаттар мен ауруларды емдеуде физикалық факторларды, оларды қолдану әдістері мен әдістерін білу. Емдік, спорттық массаж, емдік дене шынықтыру негіздерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің қадағалауымен спорттық іс-шараларды өткізу кезінде спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдарға медициналық көмек көрсету және ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1: Тәлімгердің қадағалауымен спорттық және спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізу кезінде медициналық қамтамасыз ету және медициналық көмек көрсету кезеңдерін ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын ала кезеңде тәлімгердің қадағалауымен: - медициналық бригадалардың санын, дәрілік препараттарға, медициналық мақсаттағы бұйымдарға, диагностикалық және реанимациялық жабдықтарға қажеттілікті айқындай білу; - спорттық жарыстар өткізілетін орындардан зардап шеккендерді спорттық объектінің медициналық пунктіне эвакуациялау жолдары; - санитарлық автокөліктің саны мен түрі. Тәлімгердің қадағалауымен медициналық ұйымға зардап шеккендерді эвакуациялау бойынша жедел медициналық көмектің көшпелі бригадаларымен іс-қимыл, сондай-ақ төтенше жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл дағдылары.

		<p>3. Спорттық жарыстарды өткізуге кедергі келтіретін жағдайлар туындаған жағдайда тікелей медициналық қамтамасыз ету кезіндегі іскерліктер тәлімгердің қадағалауымен жарыстарды ұйымдастырушыларға, бас төрешілер алқасына және спортшылар өкілдеріне тиісті ақпарат бере алады.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыстарға қатысушылардың санына, жарыстар деңгейіне, спорт түріне, спорттық жарыстарды өткізу ерекшелігіне, спорттық жарыстарды өткізу шарттарына, медициналық айғақтар бойынша болжанатын өтініштер санына байланысты медициналық бригадаларды қалыптастыру қағидаттарын білу. 2. Спорттық іс-шараларды медициналық қамтамасыз ету кезеңдерін білу. 3. Зардап шеккендерді медициналық ұйымға Эвакуациялау жолдарын білу. 4. Төтенше жағдайлар кезіндегі іс-қимыл алгоритмін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Спорт түрін ескере отырып, спорттық іс-шараларға жіберу туралы медициналық қорытындыны ресімдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген нормативтік талаптарға сәйкес іс-шараларға қатысушылардың жіберілуін (медициналық қорытындылардың бар-жоғын тексеру) анықтау мүмкіндігі. 2. Спорт түрін ескере отырып, спорттық іс-шараларға жіберу үшін көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді айқындау дағдылары. 3. Спорттық іс-шараларға жіберу туралы медициналық қорытындыны ресімдей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спортшылар мен жаттықтырушыларға спорттық іс-шараларды өткізу кезінде, қарқынды дене күш-жігерінен, спортшылардағы аурулар мен жарақаттардан кейін қалпына келтіру іс-шаралары кезеңінде медициналық қамтамасыз ету және медициналық көмек көрсету қағидаларын білу. 2. Спорт түрлерінің ережелерін (олар бойынша жарыстар өткізіледі), оларды орындау нормаларын, талаптары мен шарттарын білу. 3. Спорт түрлері бойынша халықаралық федерациялар қабылдаған халықаралық спорттық жарыстарды өткізудің медициналық аспектілерін, ережелерін, ережелері мен регламенттерін білу. 4. Спорттық іс-шараларға жіберу туралы медициналық қорытындыны ресімдеу қағидаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Спорттық іс-шараларды өткізу кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын ала кезеңде тәлімгердің қадағалауымен спорт объектісінің медициналық пунктіне спорттық жарыстар өткізілетін орындардан зардап шеккендерді эвакуациялау жолдарын анықтай білу.

		<p>2. Дүниежүзілік допингке қарсы кодексінің талаптарын ескере отырып, бекітілген клиникалық хаттамалар мен жарыс қағидалары бойынша медициналық көмек, оның ішінде реанимациялық іс-шаралар көрсете білу.</p> <p>3. Жарақат, улану және сыртқы себептерге әсер етудің басқа да салдары туралы есеп беру дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсетудің клиникалық хаттамаларын білу.</p> <p>2. Дүниежүзілік допингке қарсы WADA кодексін білу.</p> <p>3. ВАДА тыйым салынған әдістері мен заттарының тізімін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасын жүргізу	Дағды 1: Медициналық есепке алу-есеп құжаттамасын ресімдеу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тәлімгердің қадағалауымен медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасын ресімдеу іскерлігі</p> <p>2. Клиникалық тәлімгердің басшылығымен есеп-есеп құжаттамасының әртүрлі нысандарын толтыру дағдылары.</p> <p>3. Паспорттық-демографиялық ақпаратты, медициналық мекемелердің қызметі мен құрылымы туралы мәліметтерді, статистикалық-басқарушылық ақпаратты, жоспарлы көрсеткіштерді жинау және талдау мүмкіндігі.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Спорттық медицина және дене шынықтыру бойынша ҚР НҚА білімі.</p> <p>2. Медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасын жүргізудің негізгі қағидаларын білу.</p> <p>3. Медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасының негізгі нысандарын білу.</p> <p>4. Медициналық есепке алу-есеп құжаттамасын жүргізуге қойылатын талаптарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының</p>

		<p>Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасының дене шынықтыру мен спорт саласын дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 251 қаулысы		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Спорттық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2213-4		
Қызмет атауының коды:	2213-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Спорттық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Спорттық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі жоғары медициналық білім беру мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Спорттық медицина" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Спортшылар мен дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдарды медициналық-биологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру, дене шынықтырумен және спортпен шұғылданумен байланысты аурулар мен зақымданулар кезінде профилактиканы жүзеге асыру және білікті, мамандандырылған, медициналық көмек көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бұқаралық дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдардың, оның ішінде физикалық және психикалық мүмкіндіктері шектеулі адамдардың денсаулық жағдайына жүйелі бақылауды, медициналық тексерулерді, диспансерлік бақылауды, жас және жыныстық ерекшеліктерін ескере отырып, дәрігерлік-педагогикалық бақылауларды ұйымдастыру және жүзеге асыру 2. Спортпен шұғылданудан туындаған аурулардың, жарақаттардың алдын алу және емдеу, медициналық оңалту 3. Спорттық іс-шараларды өткізу кезінде спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдарға медициналық көмек көрсету және ұйымдастыру 4. Медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасын жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппаратының жағдайын ультрадыбыстық диагностикалау 2. Спортшылардың жарақаттары мен зақымдануларын кешенді емдеуде физиотерапиялық процедураларды жүргізу 3. Спортшылардың жарақаттары мен зақымдануларын кешенді емдеуде физиотерапиялық процедураларды жүргізу 4. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: Алдын ала және мерзімдік медициналық қарап-тексерулер (тереңдетілген медициналық зерттеп-қарау, жарыс алдындағы, кезеңдік медициналық қарап-тексеру және ағымдағы медициналық байқаулар)жүргізуді ұйымдастыру	Машықтар:
		Білімдер:
Бұқаралық дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдардың, оның ішінде физикалық және психикалық мүмкіндіктері шектеулі адамдардың денсаулық жағдайына жүйелі бақылауды, медициналық тексерулерді, диспансерлік бақылауды, жас және жыныстық ерекшеліктерін ескере отырып, дәрігерлік-педагогикалық бақылауларды ұйымдастыру және жүзеге асыру		<ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық жағдайы туралы мәліметтерді енгізе отырып, дене шынықтыру және спортшының медициналық құжаттамасын, дәрігерлік-бақылау картасын, функционалдық жай-күйін бақылау зерттеулерін ресімдеу, есептілікті қалыптастыра отырып алынған нәтижелерді талдау дағдылары. 2. Жеке клиникалық тексерудің, антропометриялық тексерудің, функционалдық және зертханалық тексерудің, қосымша тексерулердің, дәрігер-мамандардың қорытындысы бойынша интегративті қорытынды жасау дағдылары. 3. Жаттықтырушылар Кеңесімен келісілген спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдардың атаулы тізімі бойынша спорттық даярлық кезеңіне байланысты медициналық тексерулерді жүргізудің жыл сайынғы жоспары мен кестесін жасау дағдылары. 4. Өзіне бағынысты орта және кіші медициналық персоналдың жұмысын ұйымдастыру және бақылау дағдылары.

	<p>1. Денсаулық сақтау туралы заңнаманың және Нормативтік-құқықтық актілердің, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы спорттық медицина, дене шынықтыру және спорт жөніндегі негіздерін білу.</p> <p>2. Медициналық көмекті ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, ауруханалық-емханалық мекемелердің жұмысын, спорттық және сауықтыру, медициналық мекемелердің, жедел жәрдем қызметінің, медициналық оңалту орталықтарының жұмысын ұйымдастыруды білу.</p> <p>3. Спорт түрін, спорттық даярлық кезеңін ескере отырып, медициналық тексерулер (тереңдетілген медициналық тексеру, жарыс алдындағы, кезеңдік, ағымдағы) жүргізу кезінде тар мамандардың зерттеулер мен консультациялардың кезеңділігін, көлемін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Мүгедек спортшыларды жіктеуді жүргізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жіктеуге дайындықты жүргізу мүмкіндігі: спорт түрі бойынша жіктеуішті бекіту; мүгедек спортшы туралы ақпаратты жинау, сақтау; мүгедек спортшының физикалық деректері мен функционалдық мүмкіндіктерін зерделеу; мүгедек спортшының оған мәртебе бере отырып, сыныптамадан өту қажеттілігін белгілеу; мүгедек спортшының тестілеуден өту күнін, уақытын айқындау және бұл туралы мүгедек спортшыға дейін хабарлау жарыс басталды.</p> <p>2. Мүгедек спортшыны тестілеу мүмкіндігі.</p> <p>3. Тестілеу нәтижелерін тестілеу хаттамасымен рәсімдей білу.</p> <p>4. Тестілеу нәтижелері бойынша мүгедек спортшының сыныбын анықтай білу.</p> <p>5. Мүгедек спортшының жіктелуі туралы есепті құрастыру білігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жіктеуді жүргізу қағидаларын білу мүгедек спортшылар</p> <p>2. Функционалдық мүмкіндіктерге және физикалық деректерге байланысты сыныптарды (жіктеу категорияларын) білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Дене шынықтырумен және спортпен шұғылдануға рұқсат	<p>Машықтар:</p> <p>1. Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу дағдылары.</p> <p>2. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық жіктелуін қолдану дағдылары.</p> <p>3. Дене шынықтыру және спортпен шұғылдану, жаттығу іс-шараларына және спорттық жарыстарға қатысу үшін медициналық қорытындыны (рұқсатты) ресімдеу дағдылары.</p> <p>4. Дене шынықтыру сабақтарына арналған топтарға бөлу дағдылары және жасын, денсаулық жағдайын және дене белсенділігінің ерекшелігін ескере отырып сабаққа жіберу.</p> <p>5. Мүгедек спортшының жіктеу санатын анықтау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорттық медицина және дене шынықтыру бойынша ҚР НҚА білімі.</p>

	<p>2. Дене шынықтыру және спортпен шұғылдануға кедергі келтіретін жағдайлар мен аурулардың тізімі.</p> <p>3. Денсаулық топтарын қалыптастыру принциптерін білу.</p> <p>4. Өткен аурулар мен жарақаттардан кейін дене шынықтыру және спортпен шұғылдануға рұқсат беру мерзімдерін білу.</p> <p>5. Біліктілік санатына сәйкес мүгедек спортшыларды жаттығуға жіберу үшін нозологиялар тізбесін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Спорттық дайындықтың бастапқы кезеңінде спорттық мамандандыруды таңдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Морфологиялық (соматометрия), функционалдық (физиометрия) соматоскопиялық деректерді пайдалана отырып, жынысы мен жасын ескере отырып, физикалық дамуды бағалау дағдылары. 2. Физикалық дамуды бағалауға арналған центильді кестелермен, формулалармен жұмыс істеу дағдылары. 3. Деректерді талдай білу және спорт түрін таңдау үшін генетикалық зерттеулердің нәтижелері бойынша ұсыныстар жасай білу. 4. Биологиялық жасты анықтау әдістерін таңдау және қолдану дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім спорт түрлерінің жіктелуі. 2. Білім физикалық дамуды бағалау. 3. Спорттың генетикалық бейімділігін білу. 4. Біліктілік санатына сәйкес мүгедек спортшыларды жаттығуға жіберу үшін нозологиялар тізбесін білу. 5. Іріктеудің жас нормативтерін білу. балалар мен жасөспірімдер әртүрлі спорт түрлері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Спортшылар мен дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдардың денсаулық жағдайын жүйелі бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зертханалық зерттеу әдістерінің нәтижелерін пайдалану дағдылары. 2. Жеке жас ерекшеліктерін ескере отырып, топтар бойынша заманауи диагностикалық технологиялардың нәтижелерін түсіндіру және талдау дағдылары. 3. Спорт түріне және жаттығу процесінің кезеңіне байланысты жаттығу процесінде және тыныштықта функционалдық тестілеу жүргізу дағдылары. 4. Қан мен зәрді автоматты биохимиялық және клиникалық анализаторларда қан мен зәрді биохимиялық және клиникалық зерттеуді орындау мүмкіндігі. 5. Электрокардиография мен кардиоинтервалографияны тіркеу және интерпретациялау дағдылары. 6. Физикалық өнімділікті анықтау дағдылары – жалпы және арнайы демалу кезінде (велозргометрия, тредмил тесті, спироэргометрия және т.б.) және жаттығу процесінде, спорт түріне және дайындық кезеңіне байланысты. 7. Таразы анализаторларындағы дененің композициялық құрамын анықтау және түсіндіру дағдылары.

		<p>8. Функционалды күйді қашықтан басқару үшін цифрлық технологияларды қолдана білу.</p> <p>9. Оқу процесін түзету бойынша ұсыныстар жасай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқу процесінің кезеңдерін білу. 2. Дене шынықтыру және спортпен шұғыл және кейінге қалдырылған өзгерістер: қанның, зәрдің, қан газдарының жалпы және биохимиялық талдауының, тыныс алу көлемінің, жүрек-қан тамырлары, жүйке және тірек-қимыл жүйесінің параметрлерінің, дене құрамының, базальды метаболизмнің өзгеруі. 3. Оқу процесінде және тыныштықта функционалды тестілеу принциптерін білу. 4. Ағзаның мүшелері мен жүйелерін зерттеудің аспаптық әдістерін білу. 5. Функционалдық жай-күйін қашықтан басқарудың цифрлық технологияларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Спортпен шұғылданудан туындаған аурулардың, жарақаттардың алдын алу және емдеу, медициналық оңалту</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Шамадан тыс жұмыс пен шамадан тыс жаттығулардың алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазіргі заманғы цифрлық технологияларды пайдалана отырып, спорт түріне байланысты "жарты шар жағдайында" функционалдық тестілеуді өткізу қабілеті. 2. Алынған талдаулар мен функционалдық зерттеулер деректеріндегі өзгерістерді бағалау дағдылары. 3. Функционалдық және зертханалық зерттеу қорытындылары бойынша интегративті қорытынды жасай білу және қажет болған жағдайда оқу жоспарын түзету бойынша ұсыныстар бере білу. 4. Өткен аурулар мен жарақаттардан кейін бейінді мамандармен жеке оңалту жоспарын құра білу және оның орындалуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорт түріне сәйкес функционалдық тестілеу әдістерін білу. 2. Қанның, зәрдің, қан газдарының, тыныс алу көлемдерінің, жүрек-қан тамырлары, жүйке және тірек-қимыл жүйесінің параметрлерінің, дене құрамының, спорт түрлеріне, спорттық дайындық кезеңіне байланысты базальды метаболизмнің жалпы және биохимиялық талдауының өзгеру ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Спорттық өнімділікті арттыру жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-биологиялық қамтамасыз етудің жылдық жоспарын құра білу, дайындықтың әрбір кезеңіне терендетілген медициналық қарап-тексеру нәтижелерін, спорт түрін, жасын, жынысын ескере отырып, дәрілік заттарға, диеталық қоспаларға, спорттық тамақтану өнімдері мен сусындарына, диагностикалық жабдыққа шығын материалдарына, медициналық мақсаттағы бұйымдарға қажеттілікті есептей білу. 2. Спортшылардың өнімділігін арттыру және жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру үшін физикалық факторларды қолдана білу.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Спорттағы допингке қарсы күрес туралы халықаралық конвенцияны ратификациялау туралы" Заңды білу. Дүниежүзілік допингке қарсы WADA кодексін білу. ВАДА тыйым салынған әдістері мен заттарының тізімін білу. Оқу процесінің кезеңділігін білу. Энергиямен қамтамасыз ету жолына байланысты спорт түрлерінің ерекшеліктерін білу. Жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру және өнімділікті арттыру әдістері мен құралдарын білу. Өнімділікті арттыру және жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру үшін қолданылатын дәрілік препараттардың, диеталық қоспалардың, спорттық тамақтану өнімдері мен сусындарының жіктелуін білу. Спортшылардың өнімділігін арттыру және жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру үшін физикалық факторларды, оларды қолдану әдістері мен әдістерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Спортшылардың жаттығу және демалыс режимін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оқу-жаттығу жиындары мен спорттық жарыстарды өткізу орындарының санитариялық-гигиеналық жағдайларын бақылау дағдылары Спортшыны өзін-өзі бақылау күнделігін, оның ішінде электронды журнал жүргізуді үйрете білу Спортшының өзін-өзі бақылау күнделігін мониторингілеу дағдылары, оның ішінде электрондық <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оқу-жаттығу жиындары мен жарыстар кезінде спорт объектілері мен спортшылардың тұратын жерлеріне қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды білу. Спортшының өзін-өзі бақылау күнделігін жүргізу принциптерін білу, оның ішінде электронды. Оқу процесінің кезеңділігін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Спортшылардың тамақтануын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Оқу-жаттығу жиындары мен жарыстар кезінде спортшылардың тамақтану объектілерінің санитариялық-гигиеналық жағдайларын бақылауды жүзеге асыру дағдылары. Өнімдер мен дайын тағамдардың органолептикалық қасиеттерін анықтау дағдылары. Спорт түрін, спорттық шеберлік деңгейін, қоршаған орта факторларын, жаттығу немесе жарыс қызметінің кезеңін ескере отырып, диетологтың ұсынымдары бойынша дене шынықтыру қабілетін арттыру мақсатында тамақтануды, ішу режимін сақтауды ұйымдастыра білу. <p>Білімдер:</p>

	<p>1. Оқу-жаттығу жиыны мен жарыстар кезінде спортшылардың тамақтану объектілеріне қойылатын санитарлық-гигиеналық талаптарды білу.</p> <p>2. Рационалды тамақтану негіздерін білу.</p> <p>3. Антропометриялық деректерді, дене құрамын, спорт түрін, салмақ категориясын, спорттық шеберлік деңгейін, қоршаған орта факторларын, жаттығу немесе бәсекелестік белсенділік кезеңін ескере отырып, калориялардағы тәуліктік энергия шығынын, 1 адамға шаққандағы өнімнің орташа нормасын, граммен есептеу принциптерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Дәрілік препараттарды, диеталық қоспаларды, спорттық тамақтану өнімдері мен сусындарын қабылдауды бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Спортшының тағайындалған фармакологиялық препараттарды, диеталық қоспаларды, спорттық тамақтану өнімдері мен сусындарын қабылдауды мониторингілеу дағдылары және оларды қабылдаудың тиімділігін бағалау.</p> <p>2. Спортшыға халықаралық стандарттарға сәйкес спортта тыйым салынған субстанцияны және/немесе тыйым салынған әдісті терапевтік пайдалануға сұрау салуды ресімдеуге жәрдемдесу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Спорттағы допингке қарсы күрес туралы халықаралық конвенцияны ратификациялау туралы" Заңды білу.</p> <p>2. Дүниежүзілік допингке қарсы WADA кодексін білу.</p> <p>3. ВАДА тыйым салынған әдістері мен субстанцияларының тізімін білу</p> <p>4. Жұмыс қабілеттілігін арттыру және жүктемеден кейінгі қалпына келтіруді оңтайландыру үшін қолданылатын дәрілік препараттардың, диеталық қоспалардың, спорттық тамақтану өнімдерінің жіктелуін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Спортпен байланысты жарақаттар мен ауруларды емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дифференциалды диагностика жүргізу, клиникалық диагнозды негіздеу, науқастарға, оның ішінде балаларға тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау дағдылары, хаттамаларға сәйкес, қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру клиникалық хаттамаларға сәйкес барабар терапияны тағайындау.</p> <p>2. Жұқпалы ауруды анықтау кезінде қажетті эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу дағдылары.</p> <p>3. Ересектер мен балаларда реанимациялық іс-шараларды өткізу дағдылары</p> <p>4. Кинезиология, таспа, кинезио-таспа әдістерін қолдана білу, бандаждарды, ортездерді және т. б. қолдану.</p> <p>5. Жиі кездесетін жарақаттар мен ауруларды емдеуде физикалық факторларды қолдану мүмкіндігі.</p>

		<p>6. Емдік және спорттық массажды, емдік дене шынықтыруды тағайындауға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау және Массажист пен емдік дене шынықтыру нұсқаушысының жұмысын бақылау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық жіктелуін білу 2. Спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдардағы негізгі емдік, хирургиялық, травматологиялық, неврологиялық және басқа да аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматологиясын, олардың профилактикасын, диагностикасы мен емдеу принциптерін, шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын білу. 3. Ішкі және балалар аурулары клиникасында фармакотерапияның негіздерін, дәрі-дәрмектерді қолданудан туындаған асқынуларды, оларды түзету әдістерін білу. 4. Шұғыл жағдайлар, жарақаттар кезінде диагностика және шұғыл көмек көрсету негіздерін білу. 5. Реаниматология негіздерін білу: қан айналымының кенеттен тоқтауы, жедел тыныс алу жеткіліксіздігі, аллергиялық, коматоздық жағдайлар, гипотермия, суға бату, электротравма кезіндегі реанимацияның негізгі әдістері. 6. Жиі кездесетін жарақаттар мен ауруларды емдеуде физикалық факторларды, оларды қолдану әдістері мен әдістерін білу. 7. Емдік, спорттық массаж, емдік дене шынықтыру негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Спорттық іс-шараларды өткізу кезінде спортшылар мен дене шынықтырумен айналысатын адамдарға медициналық көмек көрсету және ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1: Спорттық және спорттық-бұқаралық іс-шараларды өткізу кезінде медициналық қамтамасыз ету және медициналық көмек көрсету кезеңдерін ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын ала кезеңде анықтау мүмкіндігі: <ul style="list-style-type: none"> - медициналық бригадалардың саны, дәрілік препараттарға, медициналық мақсаттағы бұйымдарға, диагностикалық және реанимациялық жабдықтарға қажеттілік; - спорттық жарыстар өткізілетін орындардан зардап шеккендерді спорттық объектінің медициналық пунктіне эвакуациялау жолдары; - санитарлық автокөліктің саны мен түрі; - зардап шеккендерді медициналық ұйымға эвакуациялау бойынша жедел медициналық көмектің көшпелі бригадаларымен іс-қимылдарды, сондай-ақ төтенше жағдайлар туындаған кездегі іс-қимылдарды пысықтау. 2. Тікелей медициналық қамтамасыз ету кезеңінде, спорттық жарыстарды өткізуге кедергі келтіретін жағдайлар туындаған жағдайларда жарыстарды ұйымдастырушыларға, бас төрешілер алқасына және спортшылар өкілдеріне тиісті ақпарат бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спорттық жарыстарға қатысушылардың санына, жарыстар деңгейіне, спорт түріне, спорттық жарыстарды өткізу ерекшелігіне, спорттық жарыстарды өткізу шарттарына, медициналық айғақтар бойынша болжанатын өтініштер санына байланысты медициналық бригадаларды қалыптастыру қағидаттарын білу.

		<p>2. Спорттық іс-шараларды медициналық қамтамасыз ету кезеңдерін, эвакуация жолдарын білу.</p> <p>3. Допинг-бақылау рәсімін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Спорт түрін ескере отырып, спорттық іс-шараларға жіберу туралы медициналық қорытындыны ресімдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Белгіленген нормативтік талаптарға сәйкес іс-шараларға қатысушылардың жіберілуін (медициналық қорытындылардың болуын тексеру) анықтау мүмкіндігі</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорт түрлерін (олар бойынша жарыстар өткізіледі), оларды орындау нормаларын, талаптары мен шарттарын білу.</p> <p>2. Спорт түрлері бойынша халықаралық федерациялар қабылдаған халықаралық спорттық жарыстарды өткізудің медициналық аспектілерін, ережелерін, ережелері мен регламенттерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Спорттық іс-шараларды өткізу кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дүниежүзілік допингке қарсы кодексінің талаптарын ескере отырып, бекітілген клиникалық хаттамалар мен жарыс қағидалары бойынша медициналық көмек көрсету дағдылары, оның ішінде реанимациялық іс-шаралар</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсетудің клиникалық хаттамаларын білу.</p> <p>2. Дүниежүзілік допингке қарсы WADA кодексін білу.</p> <p>3. ВАДА тыйым салынған әдістері мен субстанцияларының тізімін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Медициналық есепке алу-есеп беру құжаттамасын жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық есепке алу-есеп құжаттамасын ресімдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық есепке алу-есептік құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжаттаманы ресімдеу дағдылары</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Спорттық медицина және дене шынықтыру бойынша ҚР НҚА білімі</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жағдайын ультрадыбыстық диагностикалау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ультрадыбыстық көрсеткіштерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Спортшының тірек-қимыл аппаратының жағдайын диагностикалаудың ең тиімді және ақпараттық әдістерін таңдау дағдылары.</p> <p>2. Ультрадыбыстық зерттеу жүргізуге көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ультрадыбыстық тербелістердің адамға физикалық негіздері мен биологиялық әсерін білу.</p> <p>2. Ультрадыбыстық зерттеу жүргізуге көрсеткіштерді білу.</p>
		Дағдыларын тану ұсынылады
		Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Спортшылардың жарақаттары мен зақымдануларын кешенді емдеуде физиотерапиялық процедураларды жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Физиотерапиялық процедураларды жүргізуге көрсеткіштерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спортшылардың жарақаттары мен жарақаттарын кешенді емдеуде физикалық факторларды қолдану дағдылары. 2. Физиотерапия жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Физикалық факторлардың әсер ету механизмдерін, физикалық факторлардың дененің әртүрлі мүшелері мен жүйелерінің негізгі патологиялық процестері мен функцияларына әсерін білу. 2. Спортшыларды оңалту және өнімділікті қалпына келтіру үшін физикалық факторларды қолдану принциптерін білу. 3. Физиотерапиялық процедураларды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Физиотерапиялық процедураларды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгілі бір аурулар кезінде физикалық факторларға әсер етудің тиісті әдістерін анықтау дағдылары. 2. Буын-байлам және жүйке-бұлшықет аппараттарының жарақаттары мен зақымдануларына ультрадыбыстық терапия жүргізу дағдылары. 3. Спортшылардағы жарақаттарды, зақымдануларды және өзге де патологиялық процестерді емдеуде жарықпен емдеу, жылу, электр, магниттік және криотерапия жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Патологиялық процеске физикалық факторлардың (ультрадыбыстық, жылу, суық, жарық) сауықтыру әсерінің механизмдерін білу. 2. Спортшылардың жарақаттары мен жарақаттарын кешенді емдеуде физикалық факторларды (ультрадыбыстық, жылу, суық, жарық) қолдану әдістері мен әдістерін білу. 3. Физиотерапиялық жабдықтармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3:</p> <p>Спортшылардың жарақаттары мен зақымдануларын кешенді емдеуде физиотерапиялық процедураларды жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Физиотерапиялық процедураларды жүргізуге көрсеткіштерді анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолдану дағдылары спортшылардың жарақаттары мен зақымдануын кешенді емдеудегі физикалық факторлар. 2. Физиотерапия жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Физикалық факторлардың әсер ету механизмдерін, физикалық факторлардың дененің әртүрлі мүшелері мен жүйелерінің негізгі патологиялық процестері мен функцияларына әсерін білу. 2. Спортшыларды оңалту және өнімділікті қалпына келтіру үшін физикалық факторларды қолдану принциптерін білу.

		3. Физиотерапиялық процедураларды қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Физиотерапиялық процедураларды жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белгілі бір аурулар кезінде физикалық факторларға әсер етудің тиісті әдістерін анықтау дағдылары. Буын-байлам және жүйке-бұлшықет аппараттарының жарақаттары мен зақымдануларына ультрадыбыстық терапия жүргізу дағдылары. Спортшылардағы жарақаттарды, зақымдануларды және өзге де патологиялық процестерді емдеуде жарықпен емдеу, жылу, электр, магниттік және криотерапия жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Патологиялық процеске физикалық факторлардың (ультрадыбыстық, жылу, суық, жарық) сауықтыру әсерінің механизмдерін білу. Спортшылардың жарақаттары мен жарақаттарын кешенді емдеуде физикалық факторларды (ультрадыбыстық, жылу, суық, жарық) қолдану әдістері мен әдістерін білу. Физиотерапиялық жабдықтармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.

		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стреске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасының дене шынықтыру мен спорт саласын дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 251 қаулысы		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
13. Кәсіптің карточкасы «7.3 Спорттық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2213-4		
Қызмет атауының коды:	2213-4-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Спорттық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Спорттық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Спортшылар мен дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдарды медициналық-биологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру, дене шынықтырумен және спортпен шұғылданумен байланысты аурулар мен зақымданулар кезінде профилактиканы жүзеге асыру және білікті, мамандандырылған, медициналық көмек көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Спорттық медицина дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Спорттық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Спорттық медицина дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.)
Еңбек функциясы 1: Спорттық медицина дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Спорттық медицина дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында спорттық медицина дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында спорттық медицина дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Спорттық медицина саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. Спорттық медицина саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Спорттық медицина саласында көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз спорттық медицина дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге спорттық медицина мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Спорттық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Спорттық медицина" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Спорттық медицина" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Спорттық медицина" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына спорттық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
		Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Қосымша еңбек функциясы 2: Спорттық медицина дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.)	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасының дене шынықтыру мен спорт саласын дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 251 қаулысы	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Спорттық медицинада тағылымдамадан өткен дәрігер
	7	Спорттық медицина дәрігері
	7	Спорттық медицина дәрігері
	7	Врач акушер-гинеколог
	7	Жалпы тәжірибелік дәрігер
14. Кәсіптің карточкасы «7.4 Спорттық медицина дәрігері»:		
Топтың коды:	2213-4	
Қызмет атауының коды:	2213-4-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Спорттық медицина дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің	

	2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Спорттық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Спортшылар мен дене шынықтырумен және спортпен шұғылданатын адамдарды медициналық-биологиялық қамтамасыз етуді ұйымдастыру, дене шынықтырумен және спортпен шұғылданумен байланысты аурулар мен зақымданулар кезінде профилактиканы жүзеге асыру және білікті, мамандандырылған, медициналық көмек көрсету, "Спорттық медицина" мамандығы шеңберінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Спорттық медицина" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару, циологической помощи взрослому и детскому населению при заболеваниях внутренних органов и патологических состояниях. Внедрение новых технологий для осуществления нутритивной поддержки 2. "Спорттық медицина" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Спорттық медицина" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару, циологической помощи взрослому и детскому населению при заболеваниях внутренних органов и патологических состояниях. Внедрение новых технологий для осуществления нутритивной поддержки	Дағды 1: Разработка стандартов, протоколов диагностики и лечения, алгоритмов и инструкций по нутритивной поддержке пациентов	Машықтар: 1. "Спорттық медицина" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Спорттық медицина" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Спорттық медицина" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына спорттық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.	
		Білімдер:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді құрылымдық бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді құрылымдық бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Спорттық медицинаның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. 6. Спорттық медицина практикасына жаңа әдістерді енгізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Спорттық медицина саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Спорттық медицина"мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Спорттық медицина саласында көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Спорттық медицина саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде спорттық медицинаны дамыту және жаңғырту жөніндегі норма-

	мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	тивтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Спорттық медицина саласындағы көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау .	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыншылары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында кардиология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Кардиология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.

		<p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу. рование и управление бюджетами исследовательских проектов.</p> <p>3. Экспертное знание методов статистического анализа и интерпретации сложных данных.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Жүрек-қан тамырлары ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасының дене шынықтыру мен спорт саласын дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 251 қаулысы	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

16. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

19. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

20. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

21. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа 45-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Терапия»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Терапия

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101054

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт терапевтік бейін бойынша ауруларды ұйымдастыру, алдын алу, диагностикалау және емдеу жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі, терапия және гериатрия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау саласындағы талаптарды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер терапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер терапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер терапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер терапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.1 Дәрігер гериатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) Мамандық бойынша резидент дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Дәрігер гериатр - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Дәрігер гериатр - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер терапевт»:	
Топтың коды:	2211-1
Қызмет атауының коды:	2211-1-002
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер терапевт
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
	резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Резидентурада "Терапия" мамандығы бойынша оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен терапевтік бейіндегі аурулары бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен терапевтік бейіндегі аурулардың алдын алу, диагностикалау және емдеу бойынша білікті медициналық көмек көрсету 2. Терапевтік бейіндегі аурулардың профилактикасын жүргізу және оның тиімділігін бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен терапевтік бейіндегі аурулардың алдын алу, диагностикалау және емдеу бойынша білікті медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Терапевтік бейіндегі аурулар мен жағдайлардың диагностикасы	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың (немесе оның заңды өкілінің) шағымдарын, ауру тарихын, өмір тарихын жинау. 2. Ауруы және (немесе) жағдайы бар пациенттен (немесе оның заңды өкілінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Науқасты физикалық тексеруден өткізіңіз (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) және оның нәтижелерін түсіндіріңіз. 4. Пациенттің зертханалық, аспаптық тексерулерінің қажеттілігі мен көлемін негіздеу. 5. Диагностикалық манипуляциялар жүргізу және алынған нәтижелерді түсіндіру: - перифериялық артериялардағы қан қысымын өлшеу; - қандағы глюкоза деңгейін зерттеу - қан қысымын тәуліктік бақылау - импульстік оксиметрия-спирограммаларды оқу-тобық-нық индексын анықтау - ортостатикалық сынама жүргізу - спирография, 	

		<p>- пикфлоуметрияны жүргізу, - спирометрия және спирография нәтижелерін түсіндіру (диагностиканың бұл әдістері пульмонология бөліміндегі клиникалық хаттамалардағы диагностиканың аспаптық әдістерінде көрсетілген, онда пневмотахометрияны жүргізуге нұсқау жоқ, біз бұл терминді ауыстыруды ұсынамыз), - электрокардиограмманы алу және декодтау.</p> <p>6. Пациенттерді зертханалық және аспаптық тексеру нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>7. Қарсы көрсетілімдерді ескере отырып, медициналық көрсетілімдер болған кезде науқасты аурумен және (немесе) жай-күйімен маман дәрігерлерге жіберуді негіздеу.</p> <p>8. Маман дәрігерлерден алынған қорытындыларды түсіндіру</p> <p>9. Аурудың ауырлығын және (немесе) науқастың жағдайын бағалау.</p> <p>10. ICD ескере отырып диагноз қойыңыз</p> <p>11. Дифференциалды диагностика жүргізу</p> <p>12. Жедел жәрдем, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау</p> <p>13. Стационарлық жағдайларда немесе мамандандырылған медициналық көмек көрсететін стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету үшін пациентті жіберудің медициналық көрсеткіштерін айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету тәртібі. 3. Амбулаториялық жағдайда мамандандырылған медициналық көмек көрсету ережесі. 4. Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 5. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 6. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 7. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 8. Шағымдарды жинау әдістемесі, ауру тарихы, науқастың өмір тарихы, физикалық тексеру. 9. Зертханалық және аспаптық диагностика әдістеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 10. Аурулардың клиникалық көрінісі 11. Диагностика теориясы мен әдістемесі, құрылымы, клиникалық диагнозды құрудың негізгі принциптері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Терапевтік бейіндегі аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдеуді тағайындау</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагнозды, науқастың жасын, клиникалық көрінісін ескере отырып, пациенттің емдеу жоспарын жасаңыз және негіздеңіз. 2. Аурудың клиникалық көрінісін және (немесе) жай-күйін және оның даму қаупі факторларын ескере отырып, дәрілік препараттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды тағайындау.

	<p>3. Диагнозды, жасты және клиникалық көріністі ескере отырып, науқасқа дәрілік емес емдеу мен емдік тамақтануды тағайындаңыз.</p> <p>4. Дәрілік заттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдау.</p> <p>5. Дәрілік емес терапияның, емдік тамақтанудың, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>6. Науқасты емдеу тактикасын таңдауда қиындықтар туындаған кезде, сондай-ақ аурудың және (немесе) жағдайдың асқынған ағымы кезінде стационар жағдайында немесе күндізгі стационар жағдайында, медициналық көрсетілімдер болған кезде мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін жіберуге.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шағымдарды жинау әдістемесі, ауру тарихы, науқастың өмір тарихы, физикалық тексеру. 2. Дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды тағайындау әдістері, тағайындауға медициналық көрсетілімдер (және қарсы көрсетілімдер), әсер ету механизмі, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар. 3. Дәрілік емес терапия әдістері, емдік тамақтану.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Терапевтік бейіндегі Пациенттерге арналған жеке оңалту бағдарламаларының тиімділігін іске асыру және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оңалту іс-шараларын ұйымдастыру. 2. Мүмкіндігі шектеулі пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын әзірлеуге және орындауға қатысу 3. Пациенттердің жасына және денсаулық жағдайына сәйкес оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медицина қызметкерлері мен өзге де мамандарды айқындау. 4. Пациенттерде оңалту іс-шараларын жүргізудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары. 2. Санаторий-курорттық емдеуге арналған медициналық көрсеткіштер. 3. Физикалық терапияны, сөйлеу терапиясын, кәсіптік терапияны және терапияның басқа түрлерін қоса алғанда, медициналық оңалту принциптері мен әдістері. 4. Оңалтудың жеке бағдарламаларын бағалау мен жоспарлауды қоса алғанда, оңалтудың әдістемелері мен әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық жағдайын, еңбек сипаты мен жағдайларын, әлеуметтік факторларды бағалау негізінде уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін белгілеу. 2. Еңбекке уақытша жарамсыздық мерзімдерін анықтау. 3. Еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру. 4. Дәрігерге кезекті бару күнін белгілеп, оны алғашқы медициналық құжаттамада жазып алыңыз. 5. Пациентті ДҚК және медициналық-әлеуметтік сараптамаға кеңес беру үшін уақтылы жібереді. <p>Білімдер:</p>
	<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидалары. 2. Еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру тәртібі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 5: Пациенттерге шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсету		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды, оның ішінде қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін тану. 2. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату)кезінде пациенттерге медициналық көмек көрсету 3. Шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемінің тізбесі. 2. Терапиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. 3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Терапевтік бейіндегі аурулардың профилактикасын жүргізу және оның тиімділігін бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.	Дағды 1: Терапевтік бейіндегі аурулардың алдын алуға, инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терапевтік бейіндегі аурулардың, медициналық көмекке байланысты инфекциялардың (хирургия саласының инфекциялары, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері ассоциацияланған инфекциялары, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ) профилактикасына бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу". 2. Профилактикалық (скринингтік) зерттеулер жүргізуге қатысу. 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 2. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 3. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 4. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі.

		5. Қактығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оналту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терапевтік бейіндегі аурулар мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оналту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)

		<p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы

		денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер гериатр
	7	Тағылымдамашы дәрігер гериатр
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер терапевт»:		
Топтың коды:	2211-1	
Қызмет атауының коды:	2211-1-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер терапевт	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)	

	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер терапевт" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Терапевтік бейіндегі аурулары бар пациенттердің профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Терапевтік бейіндегі ауруларды және (немесе) жай-күйлерді диагностикалау. 2. Терапевтік бейіндегі аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдеуді тағайындау және оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау 3. Терапевтік бейіндегі пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру 4. Терапевтік бейіндегі аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу 5. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту бойынша іс-шаралар өткізу 6. Шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету 7. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Терапевтік бейіндегі ауруларды және (немесе) жай-күйлерді диагностикалау.	Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға және медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес терапевтік бейіндегі ауруларды және (немесе) жай-күйлерді диагностикалау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаста (және/немесе оның заңды өкілінде) аурумен және (немесе) терапевтік бейіннің жай-күйімен шағымдарды, өмір тарихын, ауру тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Пациенттен (және/немесе оның заңды өкілінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Науқасты физикалық тексеруден өткізіңіз. 4. Пациенттерді физикалық тексеру нәтижелерін түсіндіру (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация және басқа әдістер). 5. Диагностикалық іс-шаралар көлемінің, мазмұнының және реттілігінің кезектілігін анықтау. 6. Науқасты зертханалық, аспаптық тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздеу. 7. Диагностикалық манипуляциялар жүргізу және алынған нәтижелерді түсіндіру: <p>- перифериялық артериялардағы қан қысымын өлшеу;</p>	

- қандағы глюкоза деңгейін зерттеу 26 тәуліктік қан қысымын бақылау (SMAD)

- импульстік оксиметрия
- спирограммаларды оқу
- тобық-иық индексін анықтау
- ортостатикалық сынама жүргізу
- пикфлуометрияны жүргізу,
- спирометрия нәтижелерін түсіндіру

(диагностиканың бұл әдістері пульмонология бөліміндегі клиникалық хаттамалардағы диагностиканың аспаптық әдістерінде көрсетілген, онда пневмотахометрияны жүргізуге нұсқау жоқ, біз бұл терминді ауыстыруды ұсынамыз),

- жағындыларды, цитологиялық, бактериялық зерттеуге арналған материалды дайындау; плевралық пункция-электрокардиограмманы алу және декодтау.

8. Пациенттерді зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру.

9. Пациенттерді аспаптық тексеру нәтижелерін түсіндіру.

10. Науқасты аурумен және (немесе) терапевтік бейіннің жай-күйімен қарсы көрсетілімдерді ескере отырып, медициналық көрсетілімдер болған кезде маман дәрігерлерге жіберуді негіздеу, маман дәрігерлерден алынған қорытындыларды түсіндіру.

11. Аурудың ауырлығын және (немесе) науқастың жағдайын бағалау.

12. ICD ескере отырып диагноз қойыңыз.

13. АЖХ ескере отырып, диагноз қою алгоритмін (негізгі, ілеспе және асқинулар) қолдана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу.

14. Жедел жәрдем, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.

15. Терапевтік бейін бойынша мамандандырылған медициналық көмек көрсететін стационарлық жағдайларда немесе күндізгі стационар жағдайында медициналық көмек көрсету үшін пациентті жіберудің медициналық көрсеткіштерін айқындау.

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасында алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.
2. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету тәртібі.
3. Амбулаториялық жағдайда мамандандырылған медициналық көмек көрсету ережесі.
4. Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты.
5. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты.
6. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.
7. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
8. Шағымдарды жинау әдістемесі, ауру тарихы, науқастың өмір тарихы, физикалық тексеру.
9. Зертханалық және аспаптық диагностика әдістеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
10. Аурулардың клиникалық көрінісі

		11. Диагностика теориясы мен әдістемесі, құрылымы, клиникалық диагнозды құрудың негізгі принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Терапевтік бейіндегі аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдеуді тағайындау және оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	Дағды 1: Емдік бейіндегі аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдеуді тағайындау және клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагнозды, пациенттің жасын, аурудың клиникалық көрінісін және (немесе) жай-күйін ескере отырып, ауруы және (немесе) терапевтік бейіндегі жай-күйі бар пациентті емдеу жоспарын жасау және негіздеу. 2. Клиникалық көріністі және оның даму қаупінің факторларын ескере отырып, дәрілік препараттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды тағайындау. 3. Диагнозды, жасты және клиникалық көріністі ескере отырып, науқасқа дәрілік емес емдеу мен емдік тамақтануды тағайындаңыз. 4. Пациенттегі дәрілік заттардың фармакологиялық әсері мен өзара әрекеттесуін талдау. 5. Пациентте дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 6. Пациенттегі дәрілік емес терапияның, емдік тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 7. Стационар жағдайында немесе күндізгі стационар жағдайында, медициналық көрсетілімдер болған кезде мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін терапевтік бейіндегі ауруы және (немесе) жай-күйі бар пациентті жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Терапевтік бейіндегі аурулардың және (немесе) жағдайлардың клиникалық көрінісі. 2. Клиникалық көріністің ерекшеліктері, егде жастағы, Кәрілік жастағы және жүкті әйелдердегі аурулардың және (немесе) жағдайлардың барысы мен асқынулары. 3. Ересек тұрғындардағы, оның ішінде кәсіптік аурулардағы жүйелер бойынша нозологиялық нысандардың тізбесі. 4. Дәрілік препараттарды тағайындау әдістері, медициналық бұйымдарды қолдануға медициналық көрсеткіштер (және қарсы көрсеткіштер). 5. Дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың әсер ету механизмі, медициналық көрсетілімдер және тағайындауға медициналық қарсы көрсетілімдер; ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар. 6. Дәрілік емес терапия әдістері, пациенттің емдік тамақтануы. 7. Паллиативтік медициналық көмек көрсету тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Терапевтік бейіндегі пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру	Дағды 1: Терапевтік бейіндегі пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде клиникалық хаттамаларға және медициналық	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын жүргізу үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық айғақтар мен медициналық қарсы айғақтар айқындалсын. 2. Терапевтік бейіндегі аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.

	<p>көмек көрсету стандарттарына сәйкес Мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру</p>	<p>3. Аурулармен және (немесе) терапевтік бейіндегі жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде қатысуға.</p> <p>4. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>5. Диагнозды ескере отырып, медициналық оңалту іс-шараларын ұйымдастыруға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Терапевтік бейіні бойынша аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту негіздері.</p> <p>2. Пациенттерді медициналық оңалту әдістері.</p> <p>3. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу жөніндегі іс-шараларды, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>4. Оңалту шаралары мен санаторий-курорттық емдеудің пациенттердің денесіне әсер ету механизмі.</p> <p>5. Терапевтік бейіндегі аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Терапевтік бейіндегі аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға және медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, отбасы мүшесінің терапевтік бейіндегі аурулары бар пациентке күтім жасау қажеттілігін, пациенттердің тыныс-тіршілігінің тұрақты бұзылу белгілерін анықтау.</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына және күтім бойынша медициналық сараптама жүргізу, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын беру тәртібі.</p> <p>2. Еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын беру тәртібі, оның ішінде электрондық түрде.</p> <p>3. Медициналық әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>4. Терапевтік бейіндегі ауруларға және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту бойынша іс-шаралар өткізу</p>	<p>Дағды 1: Клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес салауатты өмір салтының алдын алу және қа-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұқпалы аурулардың нақты және спецификалық емес профилактикасын жүргізу.</p> <p>2. Шектеу іс-шараларын (карантин) енгізуге медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>3. Дәрігерге маманға жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтаңыз.</p>

	<p>лыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды жүргізу</p>	<p>4. Инфекция ошағы пайда болған жағдайда санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шаралар жүргізу.</p> <p>5. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі және психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу, дене белсенділігін оңтайландыру, ұтымды тамақтану, дене салмағының индексін қалыптастыру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шараларды өткізу қағидалары.</p> <p>2. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу, физикалық белсенділікті оңтайландыру, ұтымды тамақтану, дене салмағының индексін қалыптастыру бағдарламаларын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>3. Жұқпалы аурулардың спецификалық және спецификалық емес профилактикасын қолдану принциптері.</p> <p>4. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (алдын ала) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері</p>
<p>Еңбек функциясы 6: Шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Медициналық көмек көрсетудің клиникалық хаттамалары мен стандарттарына сәйкес шұғыл және шұғыл нысанда медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағдыларын тану мүмкіндігі:</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды, оның ішінде шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін қан айналымын және (немесе) тыныс алуды кенеттен тоқтатудың клиникалық белгілерін тану</p> <p>2. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату)кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p> <p>3. Пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі.</p> <p>2. Пациенттерді физикалық тексеру әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация және басқа әдістер).</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
<p>Еңбек функциясы 7: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медицина-</p>	<p>Дағдыларын тану мүмкіндігі:</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p>

	<p>лық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>

		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>қарым-қатынас</p> <p>Толеранттылық пен құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер гериатр	
	7	Тағылымдамашы дәрігер гериатр	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер терапевт»:			
Топтың коды:	2211-1		
Қызмет атауының коды:	2211-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер терапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
		Денсаулық сақтау	-

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер терапевт" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Терапевтік бейіндегі аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Терапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Терапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Терапевт дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Терапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Терапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында терапевт дәрігерлер арасында тапсырмаларды бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында терапевт дәрігерлердің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Терапия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Деректерді талдау және терапия практикасы негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және терапевтік бейіндегі аурулардың таралуын бақылау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектерге) терапевтік көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз терапевт дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге терапия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Терапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Терапия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Терапия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Терапия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына терапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.

		4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Терапевт дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Стрессті басқару Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер терапевт
	7	Дәрігер гериатр
	7	Тағылымдамашы дәрігер гериатр
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер терапевт»:		

Топтың коды:	2211-1		
Қызмет атауының коды:	2211-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер терапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер терапевт" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Терапевтік бейіндегі аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, терапия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Терапия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Терапия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Терапия" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Терапия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Терапия" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Терапия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Терапия" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.	

		<p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына терапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеніңе диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Терапияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Терапия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Терапия" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа терапевтік көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа терапевтік көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде терапевтік қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа терапевтік көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында терапия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. Терапия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Терапиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді). 	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер гериатр	
7	Тағылымдамашы дәрігер гериатр		
13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер гериатр»:			
Топтың коды:	2213-5		
Қызмет атауының коды:	2213-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер гериатр		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Гериатрия" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі "Терапия" мамандығы бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	"Терапия" мамандығы бойынша "Гериатрия"мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен геронтологиялық профилі бар науқастарды диагностикалау, емдеу, алдын алу және оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен геронтологиялық бейіндегі аурулардың алдын алу, диагностикалау және емдеу бойынша білікті медициналық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ерте және патологиялық қартаюдың алдын алуға және ұзақ өмір сүруді қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға, микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен геронтологиялық бейіндегі аурулардың алдын алу, диагно-	Дағды 1: Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде, оның ішінде ерте қартаю	Машықтар: 1. Білікті және басқа да медициналық көмек түрлерін көрсету. 2. Гериатриялық синдромдар және даму қаупі және (немесе) дамыған Кәрілік астения болған кезде мамандандырылған гериатриялық көмек көрсету үшін пациенттерді іріктеуді жүргізу.	

<p>стикалау және емдеу бойынша білікті медициналық көмек көрсету</p>	<p>белгілері бар адамдарда аурулар кезінде консультациялық-диагностикалық көмек және функционалдық мәртебесін анықтау.</p>	<p>3. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде науқасты объективті қарап-тексеру жүргізу дағдылары аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың (бұдан әрі - ХҚК) қолданыстағы халықаралық статистикалық сыныптамасын ескере отырып, диагнозды белгілейді.</p> <p>4. Жан-жақты гериатриялық бағалау жүргізу.</p> <p>5. Барлық амбулаториялық науқастардың құлауына немесе құлау қорқынышына жыл сайынғы бағалау жүргізу.</p> <p>6. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердегі психо-мінез-құлық мәртебесінің бұзылуын анықтау және медициналық көрсеткіштер болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді түзету және емдеу үшін маман дәрігерлерге жіберу.</p> <p>7. Гериатриялық синдромдар мен ауруларды және (немесе) жағдайларды адам ағзасының мүшелері мен жүйелерінің жасына байланысты өзгерістерін ескере отырып анықтаңыз.</p> <p>8. Клиникалық синдромдар бойынша адам ағзасының ішкі органдары мен жүйелерінің ауруларын диагностикалауды жүзеге асыру және аурулардың және (немесе) жағдайлардың дифференциалды диагностикасын жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету тәртібі. 3. Амбулаториялық жағдайда мамандандырылған медициналық көмек көрсету ережесі. 4. Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 5. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 6. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 7. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 8. Ерте қартаю белгілері бар егде жастағы топтардағы пациенттер мен адамдарға еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері, <p>3. Бейін бойынша қызметтерді, егде жастағы топтардағы пациенттерді және ерте қартаю белгілері бар адамдарды ұйымдастырудың жалпы мәселелері.</p> <p>4. Гериатрия негіздері, гериатриялық синдромдармен және аурулармен ауыратын науқастарды диагностикалау және бақылау</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Диагноз қою және функционалдық мәртебесін анықтау мақсатында егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде, оның ішінде төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсетуді талап ететін егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің жағдайын бағалауды жүргізу. 2. Гериатриялық пациенттерді зертханалық зерттеуге, аспаптық зерттеуге, медициналық көрсеткіштер бойынша маман дәрігерлермен кеңесуге жіберу. 3. Пациентті кешенді гериатриялық бағалауды жүргізу (пациенттің физикалық жағдайын, функционалдық жағдайын, психикалық денсаулығын және әлеуметтік-экономикалық жағдайын бағалау. 	

4. Гериатриялық синдромдар мен ауруларды және (немесе) жағдайларды адам ағзасының мүшелері мен жүйелерінің жасына байланысты өзгерістерін ескере отырып анықтаңыз.
5. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің жай-күйінің динамикасын бағалау.
6. ICD және ICD ескере отырып диагноз қойыңыз.
7. Гериатриялық пациенттерде жүйке, иммундық, эндокриндік, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері және қан тарапынан аурулардың және (немесе) патологиялық жағдайлардың негізгі клиникалық көріністерін, оның ішінде ауыр және (немесе) өмірге қауіп төндіретін асқинуларды тудыруы мүмкін инфекциялық және онкологиялық көріністерді анықтау.
8. Ауыр және (немесе) өмірге қауіп төндіретін асқинуларды тудыруы мүмкін қан айналымын және (немесе) тыныс алуды кенеттен тоқтату белгілерін тану.
9. Әр түрлі аурулар мен патологиялық жағдайларда адам ағзасының органдары мен жүйелерінің жұмыс істеу заңдылықтарын белгілеу, ICD және ICD ескере отырып диагноз қою.
10. Егде жастағы және қарт пациенттерден (қамқоршылардан) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.
11. Зертханалық және аспаптық зерттеулерден алынған мәліметтерді түсіндіріңіз.
12. Клиникалық синдромдар бойынша адам ағзасының ішкі органдары мен жүйелерінің ауруларын диагностикалауды жүзеге асыру.
13. Науқастың физикалық жағдайын, функционалдық жағдайын, психикалық денсаулығын және әлеуметтік-экономикалық жағдайын бағалауды қоса алғанда, пациентті кешенді гериатриялық бағалауды жүзеге асыру.
14. Гериатриялық науқастардың денсаулық жағдайына сыртқы орта мен әлеуметтік-тұрмыстық орта факторларының әсерін бағалау.
15. Гериатриялық науқастарда еңбек қызметіне, тұрмыстық белсенділікке, өзіне-өзі қызмет көрсетуге және басқалардан тәуелсіздікке қабілеттілігін анықтау.
16. Егде жастағы және кәрілік жастағы науқастарда психо-мінез-құлық мәртебесінің бұзылуын анықтаңыз және қажет болған жағдайда түзету және емдеу үшін маман дәрігерлерге жіберіңіз.
17. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың дифференциалды диагностикасын жүргізу.
18. Өткізу дағдыларын меңгеру:
 - электрокардиография.
 - экспресс-әдістермен зертханалық диагностика, оның ішінде қан глюкозасын (глюкометр), тропонинді талдау.
 - қан қысымын өлшеу.
 - қан қысымының тәуліктік мониторингін (СМАД) түсіндіру және жүргізу.
 - қан қысымын интерпретациялау және үйде бақылау (DMAD).
 - импульстік оксиметрия.
 - спирометрия.
 - пикфлоуметрия.
 - отоскопия.
 - көру өткірлігін бағалау.
 - аудиометрия.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қартаю мен ұзақ өмір сүрудің демографиялық, әлеуметтік-гигиеналық, медициналық-әлеуметтанулық, әлеуметтік-психологиялық мәселелері. 2. Функционалды жүйелер теориясы тұрғысынан дененің жұмыс істеу заңдылықтары мен денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері, сондай-ақ гериятриялық науқастардағы патологиялық процестердегі функционалды жүйелерді реттеу ерекшеліктері. 3. Гериятриялық науқастар мен күтушілерде шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі. 4. Денсаулықты бағалауға арналған зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері, медициналық көрсеткіштер, нәтижелерді түсіндіру. 5. Кешенді гериятриялық бағалауды жүргізу әдістемесі. 6. Ауруларды және (немесе) жағдайларды дифференциалды диагностикалау үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде, оның ішінде ерте қартаю белгілері бар адамдарда аурулар мен геронтологиялық жағдайларды емдеу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді әлеуметтік-психологиялық бейімдеу жоспарын қоса алғанда, профилактикалық, емдік және оңалту іс-шараларын жүргізудің жеке жоспарын қалыптастыру. 2. Егде жастағы топтардағы пациенттерді және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдарды емдеуді тағайындау және бақылау. 3. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтау. 4. Қажетті диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен емдеуді бақылау шараларын ұйымдастыру немесе өз бетінше жүргізу. 5. Фармакотерапияны гериятриялық тәжірибеде қолданыңыз. 7. Дәрілік емес терапияны, оның ішінде физиотерапияны, емдік тамақтануды, емдік дене шынықтыруды, психотерапияны, еңбек терапиясын аурудың функционалдық мәртебесін, жасын, диагнозын және клиникалық көрінісін, медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (клиникалық хаттамаларға) сәйкес адам ағзасының органдары мен жүйелері функциясының бұзылуының болуын ескере отырып тағайындау көмек. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды тағайындау әдістері, тағайындауға медициналық көрсетілімдер (және қарсы көрсетілімдер), әсер ету механизмі, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар. 2. Дәрілік емес терапия әдістері, емдік тамақтану. 3. Гериятриялық науқастардағы синдромдар мен ауруларды емдеу принциптері. 4. Charlson индексі – мультиморбидтілік және ко-морбидтілік жағдайында болжам және емдеу. 5. ХНИЗДІ ұтымды емдеу принциптері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4:	Машықтар:

	<p>Мамандандырылған гериатриялық және геронтологиялық медициналық оңалтуды көрсетуді жоспарлау және ұйымдастыру</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Егде жастағы топтардағы және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдардың медициналық-әлеуметтік оңалтуын және өмір сүру сапасын жақсартуды жүргізу. 2. медициналық-әлеуметтік оңалтудың тиімділігін және егде жастағы топтардағы адамдардың және сапа индикаторларына сәйкес ағзаның мерзімінен бұрын қартаю белгілері бар адамдардың өмір сүру сапасын жүргізу және мониторингілеу. 3. егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің тыныс-тіршілігінің шектелуіне әкеп соқтыратын адам ағзасының ағзалары мен жүйелерінің функционалдық бұзылыстарын айқындауға, маман дәрігерлерге жіберуге, анықталған бұзушылықтарды жою жөнінде ұсыныстар жасауға. 4. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде оңалту іс-шараларының жоспарын жасау, оңалту әлеуетін және оңалту болжамын бағалау. 5. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен медициналық қарсы айғақтарды айқындау. 6. Оңалту іс-шараларын жүргізу үшін дәрігер-мамандарды анықтау. 7. Курорттық емдеуді тағайындаңыз. 8. Стационар жағдайында, үйде және МСАК кезеңінде қоршаған ортаны пациенттің функционалдық мүмкіндіктеріне бейімдейтін геронтологиялық оңалту әдістері мен құралдарын пайдалану. 9. Егде жастағы топтардағы адамдарға әлеуметтік-психологиялық бейімделуге, оңалту құралдарын, оңалту техникасы мен құралдарын пайдалану қағидаларына, пациенттерге күтім жасау дағдыларына оқытуды жүзеге асыруға жәрдемдесу. 10. Медициналық оңалту шараларының орындалуын бағалау. 11. Қоршаған ортаны пациенттердің функционалдық мүмкіндіктеріне және (немесе) пациенттердің қоршаған ортаға функционалдық мүмкіндіктеріне бейімдейтін, оның ішінде қозғалыс, протездеу және ортездеу құралдарын пайдалану, сенсорлық тапшылықтарды түзету арқылы іріктелген құралдар мен әдістердің дұрыстығын бақылау. 12. Медициналық көмектің орындалуын бақылау және тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санаторий-курорттық емдеуге арналған медициналық көрсеткіштер. 2. Физикалық терапияны, сөйлеу терапиясын, кәсіптік терапияны және терапияның басқа түрлерін қоса алғанда, медициналық оңалту принциптері мен әдістері. 3. Оңалтудың жеке бағдарламаларын бағалау мен жоспарлауды қоса алғанда, оңалтудың әдістемелері мен әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 5: Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функционалдық және когнитивтік мәртебесі бұзылған гериатриялық пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 2. Жеке тұлғаның еңбекке жарамсыздығын тану және оны ауру кезеңінде еңбек міндеттерін орындаудан уақытша босату мақсатында оның еңбекке жарамсыздығына сараптама жүргізу.

		<p>3. Функционалдық және когнитивтік мәртебесі бұзылған егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидалары.</p> <p>2. Еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру тәртібі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 6: Пациенттерге шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсету		<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды, оның ішінде қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін тану.</p> <p>2. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату)кезінде пациенттерге медициналық көмек көрсету</p> <p>3. Шұғыл және шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемінің тізбесі.</p> <p>2. Гериатриядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясы.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ерте және патологиялық қартаюдың алдын алуға және ұзақ өмір сүруді қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға, микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Ерте және патологиялық қартаюдың алдын алуға және ұзақ өмір сүруді қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру.	<p>Машықтар:</p> <p>1. Түрлі органдар мен жүйелердің жасқа байланысты патологиясының алдын алуға, аурушандықты, мүгедектікті, аурулардан болатын өлімді азайтуға, егде жастағы топтардағы және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдардың өмір сүру ұзақтығын арттыруға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруды жүргізу.</p> <p>2. Белсенді ұзақ өмір сүру, денсаулықты нығайту және профилактикалық медициналық көмек, паллиативтік көмек бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және мониторинг жүргізу, сондай-ақ жергілікті әлеуметтік қолдау жүйесін тарту мүмкіндігі.</p> <p>3. Ерте қартаюдың алдын алу, Белсенді ұзақ өмір сүруді ұзарту, өмір сүру сапасын арттыру, әртүрлі аурулардың асқынуларының бастапқы және қайталама алдын алу үшін "белсенді ұзақ өмір сүру мектебінің" жұмысын ұйымдастыру және мониторинг жүргізу.</p> <p>4. Халыққа көмек көрсету және ерте және патологиялық қартаюдың алдын алуға және ұзақ өмір сүруді қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға бағытталған іс-шараларды әзірлеу.</p>

		<p>5. Егде жастағы және қарт адамдарда гериатриялық синдромдар мен аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу және ерте диагностикалау және салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>6. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде гериатриялық синдромдардың және аурулардың және (немесе) жағдайлардың, оның ішінде құлау мен сыну қаупі жоғары пациенттердің алдын алу жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p> <p>7. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді сыртқы орта факторларының және әлеуметтік-тұрмыстық ортаның егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің денсаулық жағдайына әсері және (немесе) оларды түзету туралы хабардар ету.</p> <p>8. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде салауатты өмір салты бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі және психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын жасау.</p> <p>9. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде гериатриялық синдромдардың және аурулардың және (немесе) жағдайлардың, оның ішінде құлау мен сыну қаупі жоғары пациенттердің алдын алу жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p> <p>7. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді (камқоршыларды) сыртқы орта және әлеуметтік-тұрмыстық орта факторларының егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің денсаулық жағдайына әсері және (немесе) оларды түзету туралы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Белсенді ұзақ өмір сүру, денсаулықты нығайту және профилактикалық медициналық көмек, паллиативтік көмек, сондай-ақ жергілікті әлеуметтік қолдау жүйесі туралы білім. 3. Егде жастағы және қарт науқастардағы әлеуметтік гигиена принциптері. 4. Санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 2. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 2. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.

		3. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар 4. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 23 маусымдағы № ҚР ДСМ - 55 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 7 шілдеде № 23329 болып тіркелген).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Дәрігер терапевт	
	7	Резидент дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер гериатр	
14. Кәсіптің карточкасы «Мамандық бойынша резидент дәрігер»:			
Топтың коды:	2213-5		
Қызмет атауының коды:	2213-5-001		
Кәсіптің атауы:	Мамандық бойынша резидент дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гериатр" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	"Терапия" мамандығы бойынша "Гериатрия" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен геронтологиялық профилі бар науқастарды диагностикалау, емдеу, алдын алу және оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Гериатрия" мамандығы бойынша егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге, оның ішінде амбулаториялық-емханалық деңгейде, оның ішінде стационарды алмастыратын деңгейде ерте қартаю белгілері бар адамдарға мамандандырылған көмек көрсету. Егде жастағы топтардағы пациенттерге, оның ішінде "Гериатрия" мамандығы бойынша стационарлық (жоғары техникалық-логикалық) медициналық көмекті қоспағанда) ерте қартаю белгілері бар адамдарға мамандандырылған (гериатриялық және геронтологиялық) көмекті ұйымдастыру және көрсету. Мамандандырылған медициналық оңалтуды, мамандандырылған психологиялық және психотерапиялық көмекті және мамандандырылған социологиялық және психологиялық көмек пен оңалтуды оңалтуды, мамандандырылған социологиялық және психологиялық көмек пен оңалтуды (гериатриялық және геронтологиялық) ұйымдастыру және көрсету. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу Ерте және патологиялық қартаюдың алдын алуға және халықтың ұзақ өмір сүруін және салауатты өмір салтын қалыптастыруды және санитарлық- 	

		<p>гигиеналық ағартуды қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға бағытталған іс-шаралар өткізу</p> <p>6. Шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p> <p>7. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>"Гериятрия" мамандығы бойынша егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге, оның ішінде амбулаториялық-емханалық деңгейде, оның ішінде стационарды алмастыратын деңгейде ерте қартаю белгілері бар адамдарға мамандандырылған көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ауру кезіндегі консультациялық-диагностикалық көмек және егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде, оның ішінде клиникалық хаттамаларға және медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес ерте қартаю белгілері бар адамдарда функционалдық мәртебесін анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білікті және басқа да медициналық көмек түрлерін көрсету. 2. Гериятриялық синдромдар және даму қаупі және (немесе) дамыған Кәрілік астения болған кезде мамандандырылған гериятриялық көмек көрсету үшін пациенттерді іріктеуді жүргізу. 3. Қызмет көрсету аумағында тұратын егде жастағы топтардағы адамдардың медициналық-әлеуметтік жағдайына жыл сайынғы мониторинг (гериятриялық бағалау) жүргізу – олардың жас құрылымын, денсаулық жағдайын, әлеуметтік және психологиялық мәртебесін ескере отырып, олардың қозғалу және өзіне-өзі қызмет ету қабілетін жоғалту тұрғысынан, сондай-ақ моральдық мәртебесін, когнитивтік тапшылық дәрежесін және мазасыздық-депрессиялық синдромды бағалау, тағамның қолжетімділігін және тамақтану мәртебесінің жай-күйін бағалау, мотор функциясы мен бұлшықет күшінің күйін, жүрісін, өмір сапасын анықтау, мальнутриция синдромы және басқалары өзіне-өзі қызмет көрсету жағдайын бағалауға мүмкіндік беретін сауалнамалар мен таразыларды қолдана отырып. 4. Науқасты объективті тексеру дағдылары. 5. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулер деректері негізінде АХЖ және пациенттің денсаулығына байланысты проблемаларды ескере отырып диагноз қою. 6. Жан-жақты гериятриялық бағалау жүргізу. 7. Барлық амбулаториялық науқастардың құлауына немесе құлау қорқынышына жыл сайынғы бағалау жүргізу. 8. Диагностикалық және емдеу процедураларының сапасын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. 9. "Гериятрия"мамандығы бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 10. Егде жастағы және кәрілік жастағы (праксис, гноз, сөйлеу, жазу, оқу, санау, кеңістік пен уақыттағы бағдарлау, есте сақтау, ойлау) пациенттердегі когнитивтік мәртебені анықтай отырып, когнитивтік функцияларды бағалауды жүргізу. 11. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердегі психо-мінез-құлық мәртебесінің бұзылуын анықтау және медициналық көрсетілімдер болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді түзету және емдеу үшін маман дәрігерлерге жіберу. 12. Гериятриялық синдромдар мен ауруларды және (немесе) жағдайларды адам ағзасының мүшелері мен жүйелерінің жасына байланысты өзгерістерін ескере отырып анықтаңыз. 13. Веноздық тромбоземболиялық асқынулардың, қысым жарасының дамуының және жанаспалы дерматиттің қауіп факторларын анықтаңыз. 14. Егде жастағы адамдарда ішек пен қуық дисфункциясын анықтау, бағалау және емдеуді бастау.

		<p>15. Клиникалық синдромдар бойынша адам ағзасының ішкі органдары мен жүйелерінің ауруларын диагностикалауды жүзеге асыру және аурулардың және (немесе) жағдайлардың дифференциалды диагностикасын жүргізу.</p> <p>16. Пациентті басқару тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау</p> <p>17. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің еңбек қызметіне, тұрмыстық белсенділікке, өзіне-өзі қызмет көрсетуге және басқалардан тәуелсіздікке қабілеттілігін анықтау.</p> <p>18. Қауіпсіздік қаупі жоғары егде жастағы адамдардың санатын анықтау, соның ішінде қауіпті көлік жүргізу немесе егде жастағы адамдарға қатыгездік / немқұрайлылық, бағалау жоспарын әзірлеу және түзету шараларын қабылдау.</p> <p>19. Егде жастағы топтардың пациенттеріне мультидисциплинарлық тәсілді ұйымдастыру, мақсатты топтардың профилактикалық тексерулеріне қатысу және муж денсаулығы және отбасылық ұзақ өмір сүру орталығының аралас мамандықтарының дәрігерлерімен бірлесіп емдеу-диагностикалық іс-шараларды өткізу.</p> <p>21. Егде жастағы топтардағы пациенттерді келесі негізгі бағыттар бойынша есепке алуды және диспансерлеуді ұйымдастыру: жүректің ишемиялық ауруы, жүрек және қан тамырларының созылмалы аурулары, артериялық гипертензия, Альцгеймер ауруы және кәрілік деменция, егде жастағы және кәрілік жастағы остеопороз, II типті қант диабеті және оның асқинулары, асқазан-ішек жолдарының созылмалы аурулары, Кәрілікпен байланысты сезім органдарының аурулары. қартаю, инконтиненция (зәр шығару проблемалары), оның ішінде онкологиялық аурулардың даму қаупі жоғары факторы және басқа да аурулар, егде жастағы топтардағы адамдарға тән.</p> <p>22. Мейірбикемен бірлесіп пациенттің денсаулығына жылына кемінде 1 рет (90 жастан асқан пациенттерге – жылына кемінде 2 рет), оның ішінде үйде гериатриялық бағалау жүргізу.</p> <p>23. Жіті патологиясы бар немесе созылмалы аурулардың өршуі бар науқастарды стационарлық емдеуге, қажет болған жағдайда тәулік бойы медициналық бақылауға жолдама ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсету тәртібі. 3. Амбулаториялық жағдайда мамандандырылған медициналық көмек көрсету ережесі. 4. Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 5. Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандарты. 6. Урологиялық және андрологиялық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың қызметі туралы ереже. 7. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 8. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 9. Бейін бойынша қызметтерді, егде жастағы топтардағы пациенттерді және ерте қартаю белгілері бар адамдарды ұйымдастырудың жалпы мәселелері. 10. Гериатрия негіздері, гериатриялық синдромдары мен аурулары бар науқастарды диагностикалау және бақылау.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Шеберлікті тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде, оның ішінде ерте қартаю белгілері бар адамдарда аурулар мен геронтологиялық жағдайларды емдеу және клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жай-күйлер болған кезде, оның ішінде полипрагмазияны еңсеру жөніндегі шараларды қоса отырып, профилактикалық, емдік және оңалту іс-шараларын жүргізудің жеке жоспарын, сондай-ақ егде және кәрілік жастағы пациенттерді әлеуметтік-психологиялық бейімдеу жоспарын қалыптастыру. 2. Егде жастағы топтардағы пациенттерді және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдарды емдеуді тағайындау және бақылау. 3. Науқастың жағдайына байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу және қосымша тексеру әдістерінің қажеттілігін анықтайды. 6. Гериатриялық тәжірибеде фармакотерапияны тағайындаңыз. 7. Егде жастағы емделушілерде скринингтік сынақтар мен химиопрофилактикаға арналған стандартты ұсыныстарды өмір сүру ұзақтығын, функционалдық мәртебесін, пациенттің қалауын және медициналық көмек көрсету мақсаттарын ескере отырып жекелендіріңіз. 8. Амбулаториялық кезеңде әр түрлі патологиясы бар және ерте қартаю белгілері бар егде жастағы топтардағы адамдар үшін дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарға өтінімдер жасау. 11. Функционалдық мәртебесін, жасын, диагнозын және аурудың клиникалық көрінісін, адам ағзасының органдары мен жүйелері функциясының бұзылуының болуын ескере отырып, дәрілік препараттарды, оның ішінде есірткі және психотроптық дәрілік препараттарды тағайындау. 12. Функционалдық мәртебесін, жасын, диагнозын және аурудың клиникалық көрінісін, адам ағзасының органдары мен жүйелерінің функциясының бұзылуының болуын ескере отырып, дәрілік емес терапияны, оның ішінде физиотерапияны, емдік тамақтануды, емдік дене шынықтыруды, психотерапияны, еңбек терапиясын тағайындау. 13. Медициналық көрсеткіштер бойынша тыныс алу жеткіліксіздігі бар егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге инвазивті емес респираторлық қолдауды тағайындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағзаның құрылымы мен қызметі қалыпты және жасқа байланысты өзгерістермен, соның ішінде адам ауруларының табиғи тарихымен, ағзаның қорғаныс механизмдерімен, аурудың көріністерімен және егде жастағы топтардағы ауруларға реакциямен. 2. Қартаюдың биохимиялық, молекулалық, жасушалық, генетикалық және психоәлеуметтік теориялары. 3. Қартаюға байланысты анатомиялық, гистологиялық және физиологиялық өзгерістер. 4. Қалыпты қартаюмен және аурудың жас процестерімен байланысты Патология. 5. Егде жастағы пациенттердегі аурулардың атипті (спецификалық емес) көріністері 6. Егде жастағы топтарға тән синдромдар мен ауруларды емдеу принциптері. Charlson индексін білу-мультиморбидтілік және қатар жүріс-тұрыс жағдайында болжам және емдеу. 7. Егде жастағы топтардағы пациенттердегі қыналарды және басқа ауруларды ұтымды емдеу принциптері. 8. Егде жастағы пациенттердегі емдеу тиімділігінің көрсеткіштері. 9. Егде жастағы науқастарда жиі тағайындалатын дәрілердің Фармакодинамикасы және фармакокинетикасы.
--	---	---

		<p>10. Емдеу міндеттемесі және егде жастағы адамдарда ұстануға әсер ететін факторлар.</p> <p>11. Егде жастағы адамдарда нашакорлықты, шамадан тыс қолдануды (соның ішінде дәрі-дәрмектерді дұрыс қолданбауды) және полипрагмазияны анықтау және емдеу.</p> <p>12. Дәрілік препараттардың, оның ішінде есірткі және психотроптық дәрілік препараттардың функционалдық мәртебесін, жасын, диагнозын және аурудың клиникалық көрінісін, адам ағзасының органдары мен жүйелері функциясының бұзылуының болуын, оларды қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды ескере отырып әсер ету механизмі</p> <p>13. Дәрілік препараттарды, оның ішінде есірткі және психотроптық дәрілік препараттарды қолдануды бақылау әдістері.</p> <p>14. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердегі ауруларды және (немесе) жағдайларды дәрілік емес емдеу әдістері.</p> <p>15. Дәрілік емес терапияның әсер ету механизмі, медициналық көрсеткіштер және оны тағайындауға қарсы көрсеткіштер. жанама әсерлер, оны қолданудан туындаған асқынулар</p> <p>16. Жасына, сондай-ақ ауруына және (немесе) жағдайына байланысты емдік тамақтану негіздері</p> <p>17. Гериатриядағы негізгі сенсорлық бұзылуларды түзету әдістері</p> <p>18. Стационарлық нысанда әлеуметтік қызметтер көрсету үшін әлеуметтік қызмет көрсетуді ұйымдастыруға егде жастағы және кәрі жастағы пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Өзіне-өзі қызмет көрсету қабілетін жоғалтқан пациенттерге күтім жасау және олардың өмірін ұйымдастыру мәселелері бойынша пациенттердің туыстарына кеңес беру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің туыстарына күтім жасау және өзіне-өзі қызмет көрсету қабілетін жоғалтқан пациенттердің өмірін ұйымдастыру мәселелері бойынша кеңес беру мүмкіндігі. 2. Мультиморбидтілік пен зерттеу деректерінің жоқтығын ескере отырып, егде жастағы және өте қарт адамдарға күтім жасау дағдылары. 3. Паллиативтік көмекті ұйымдастыру және өмірдің соңына күтім жасау дағдылары: <ul style="list-style-type: none"> - ауыр созылмалы ауруы бар науқастарда ауырсынуды, мазасыздықты, депрессияны, ауырсынбайтын белгілерді (ентігу, жүрек айну, құсу, шаршау) белгілі бір уақыт аралығында бағалайды және күтім мақсаттарына сәйкестігі емдеуді тағайындайды. - өмірі шектеулі немесе ауыр созылмалы ауруы бар пациенттерде пациентпен, оның отбасымен және күтім тобымен - күтімнің мақсаттары мен жайлы емдеу шарттарын анықтайды. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа гериатриялық көмектің негіздерін білу. 2. Дәлелді медицина принциптерін білу және мультиморбидтілік пен зерттеу деректерінің жоқтығын ескере отырып, егде жастағы және өте қарт адамдарға күтім жасау бойынша әдістемелік ұсыныстарды пайдалану. 3. Паллиативтік көмек пен өмірдің соңына күтім жасаудың негіздерін білу және ұйымдастыру. 4. Паллиативтік медициналық көмек көрсету үшін егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді жіберу үшін медициналық айғақтарды білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Егде жастағы топтардағы пациенттерге, оның ішінде "Гериятрия"мамандығы бойынша стационарлық (жоғары техникалық-логикалық) медициналық көмекті қоспағанда) ерте картаю белгілері бар адамдарға мамандандырылған(гериятриялық және геронтологиялық) көмекті ұйымдастыру және көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес диагноз қою және функционалдық мәртебесін анықтау мақсатында егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге тексеру жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде, оның ішінде төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсетуді талап ететін егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің жағдайын бағалауды жүргізу. 2. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді зертханалық зерттеуге, аспаптық зерттеуге, медициналық көрсетілімдер бойынша маман дәрігерлермен кеңесуге жіберу. 3. Пациентті кешенді гериятриялық бағалауды, атап айтқанда пациенттің физикалық жағдайын, функционалдық жағдайын, психикалық денсаулығын және әлеуметтік-экономикалық жағдайын бағалауды жүргізу. 4. Егде жастағы және кәрілік жастағы (праксис, гноз, сөйлеу, жазу, оқу, санау, кеңістік пен уақыттағы бағдарлау, есте сақтау, ойлау) пациенттердегі когнитивтік мәртебені анықтай отырып, когнитивтік функцияларды бағалауды жүргізу. 5. Гериятриялық синдромдар мен ауруларды және (немесе) жағдайларды адам ағзасының мүшелері мен жүйелерінің жасына байланысты өзгерістерін ескере отырып анықтаңыз. 6. Гериятриялық наукастарда веноздық тромбоздың асқынулардың, қысымның жарасы мен жанаспалы дерматиттің, құлаудың, делирийдің даму қаупінің факторларын анықтау. 7. Гериятриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің жай-күйінің динамикасын бағалау. 8. Медициналық өнімдерді қолданыңыз. 9. ICD ескере отырып диагноз қойыңыз. 10. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде гериятриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жай-күйлер болған кезде жүйке, иммундық, эндокриндік, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері және қан тарапынан аурулардың және (немесе) патологиялық жай-күйлердің негізгі клиникалық көріністерін, оның ішінде ауыр және (немесе) қауіп төндіретін ауруларды туғызуға қабілетті инфекциялық және онкологиялық ауруларды анықтау өмірдегі асқынулар. 11. Ауыр және (немесе) өмірге қауіп төндіретін асқынуларды тудыруы мүмкін қан айналымын және (немесе) тыныс алуды кенеттен тоқтату белгілерін тану. 12. Гериятриялық пациенттер мен күтушілерден алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 13. Зертханалық және аспаптық зерттеулерден алынған мәліметтерді түсіндіріңіз. 14. Клиникалық синдромдар бойынша адам ағзасының ішкі органдары мен жүйелерінің ауруларын диагностикалауды жүзеге асыру 15. Науқастың физикалық жағдайын, функционалдық жағдайын, психикалық денсаулығын және әлеуметтік-экономикалық жағдайын бағалауды қоса алғанда, пациентті кешенді гериятриялық бағалауды жүзеге асыру. 16. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің денсаулық жағдайына сыртқы орта мен әлеуметтік-тұрмыстық орта факторларының әсерін бағалау. 17. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің еңбек қызметіне, тұрмыстық белсенділікке, өзіне-өзі қызмет көрсетуге және басқалардан тәуелсіздікке қабілеттілігін анықтау.

18. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердегі негізгі сенсорлық бұзылуларды анықтаңыз және қажет болған жағдайда егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді түзету және емдеу үшін маман дәрігерлерге жіберіңіз.

19. Гериатриялық науқастарда психо-мінез-құлық мәртебесінің бұзылуын анықтаңыз және қажет болған жағдайда оларды түзету және емдеу үшін маман дәрігерлерге жіберіңіз

20. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың дифференциалды диагностикасын жүргізу

21. Өткізу дағдыларын меңгеру:

- электрокардиография;

-экспресс-әдістерді зертханалық диагностикалау, оның ішінде қан глюкозасын (глюкометр), тропонинді талдау.

- қан қысымын өлшеу;

- СМАД;

- ДМАД;

- импульстік оксиметрия;

- спирометрия;

- пикфлоуметрия;

- отоскопия;

- көру өткірлігін бағалау;

- аудиометрия.

22. Егде жастағы адамдарда жиі кездесетін гериатриялық синдромдар мен ауруларға диагноз қою және гериатриялық бағалау жүргізу.

23. Гериатриялық синдромдар және даму қаупі және (немесе) дамыған Кәрілік астения болған кезде мамандандырылған гериатриялық көмек көрсету үшін егде жастағы топтардың ішінен пациенттерді іріктеуді жүргізу.

24. Жасқа байланысты өзгерістерді ескере отырып, науқастың денсаулық жағдайына клиникалық бағалау жүргізу, күнделікті өмірдің белсенділік деңгейін бағалау үшін Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымы ұсынған Бартел шкаласы (индексі) (Barthel ADL Index) бойынша науқастың жағдайын бағалауға интегралдық тәсіл қағидатын қолдану.

25. Пациенттің өзіне-өзі қызмет көрсету қабілетін жоғалту дәрежесін анықтау және сауалнамаларды, сондай-ақ Бартел шкаласын қолдана отырып, медициналық-әлеуметтік болжамды құрайды.

Білімдер:

1. Геронтологиялық бейіндегі аурулардың және (немесе) жағдайлардың клиникалық көрінісі.

2. Клиникалық көріністің ерекшеліктері, егде жастағы, Кәрілік жастағы және жүкті әйелдердегі аурулардың және (немесе) жағдайлардың барысы мен асқынулары.

3. Ересек тұрғындардағы, оның ішінде кәсіптік аурулардағы жүйелер бойынша нозологиялық нысандардың тізбесі.

4. Дәрілік препараттарды тағайындау әдістері, медициналық бұйымдарды қолдануға медициналық көрсеткіштер (және қарсы көрсеткіштер).

5. Дәрілік препараттардың, медициналық бұйымдардың әсер ету механизмі, медициналық көрсеткіштер және тағайындауға медициналық қарсы көрсеткіштер; ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.

6. Дәрілік емес терапия әдістері, пациенттің емдік тамақтануы.

	7. Паллиативтік медициналық көмек көрсету тәртібі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Егде жастағы және егде жастағы пациенттерге емдеуді тағайындау, клиникалық хаттамалар мен медициналы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жай-күйлер болған кезде, оның ішінде полипрагмазияны еңсеру жөніндегі шараларды қоса отырып, профилактикалық, емдік және оңалту іс-шараларын жүргізудің жеке жоспарын, сондай-ақ егде және кәрілік жастағы пациенттерде әлеуметтік-психологиялық бейімдеу жоспарын жасау. 2. Оттегі терапиясын тағайындауды және жүргізуді қоса алғанда, инвазивті емес респираторлық қолдауды тағайындаудың медициналық көрсеткіштерін анықтау. 3. Функционалдық мәртебесін, жасын, диагнозын және аурудың клиникалық көрінісін, адам ағзасының органдары мен жүйелері функциясының бұзылуының болуын ескере отырып, дәрілік препараттарды, оның ішінде есірткі және психотроптық дәрілік препараттарды қолдану. 4. Гериатриялық синдромдар және паллиативтік медициналық көмек көрсетуге мұқтаж аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде, маман дәрігерлермен және өзге де медицина қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасаған кезде егде жастағы және қарт жастағы пациенттерге медициналық көмек көрсету. 5. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде аурудың ауыр симптомдарының қарқындылығын және тағайындалған дәрілік препараттарды қабылдауды бақылауды жүзеге асыру. 6. Фармакологиялық өзара әрекеттесулерді, коморбидті патологияны және пациенттің жасын, адам ағзасының мүшелері мен жүйелері функциясының бұзылуының болуын ескере отырып, дәрілік заттардың әсер ету механизмін талдау. 7. Маман дәрігерлермен және өзге де медицина қызметкерлерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде паллиативтік медициналық көмек көрсету кезінде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттер үшін ауыр және ауыр симптомдарды, оның ішінде жүрек айнуын, құсуды, қахексияны емдеуді жүзеге асыру. 8. Дәрілік, физиотерапиялық және басқа емдеу әдістерін қолдана отырып, емдеу-профилактикалық, оңалту іс-шараларының кешенін жүргізу. 9. Емдеуді тағайындаңыз және оның гериатриялық синдромдар мен аурулардағы тиімділігін бақылаңыз. 10. Бағалау құлау қаупі, қозғалмайтындық, қысым жарасы, дәрі-дәрмектерді ауызша қабылдаудың жеткіліктілігі, ауырсыну, зәр шығарудың жаңа ұстамауы, іш қату және ауруханаға жатқызылған Медициналық және хирургиялық қызметтерді алатын науқастарда дәрі-дәрмектерді дұрыс тағайындамау, оларды үнемі қабылдау кезінде, сондай-ақ тиісті түзету шараларын тағайындайды. 11. Тұрақты қуық катетері бар ауруханаға жатқызылған науқастарды басқаруды ұйымдастырыңыз. 12. Қозудың қайтымды себептерін бағалау (мысалы, тітіркендіргіш кабельдерді қолдану (монитор сымдарын, қан қысымын өлшейтін манжетті, импульстік оксиметрді, көктамыршілік сызықтарды және қуық үшін тері ішілік катетерлерді қоса), ауырсынудың болуы, алкогольді тоқтату, сандырақ, қоршаған шу) гериатриялық науқастарға физикалық немесе медициналық шектеулерді қолданар алдында немесе қалпына келтірмес бұрын

13. Қосымша кадрлар, қоршаған ортаның өзгеруі және отбасы мүшелерінің болуы сияқты шектеулерге балама нұсқаларды қарастырыңыз.

14. Ауруханадан шығаруды жоспарлау кезінде басқа медициналық қызмет көрсетушілермен бірлесіп жұмыс істеу (мысалы, әлеуметтік жұмыс, жағдайларды басқару, мейірбике., физиотерапия) тиісті қызметтерді ұсыну: клиникалық қажеттіліктер, пациенттердің және олардың отбасыларының жеке құндылықтары мен әлеуметтік және қаржылық ресурстары (мысалы, болашақ контекстіндегі белгілер мен функционалдық мақсаттар, күтім директивалары, отбасылық жағдайлар және қаржылық ресурстар). пациенттің қоғамдастық деңгейіндегі қызметтерге құқығы (мысалы, үйде күтім жасау, күндізгі күтім, үйде күтім жасау, қарттар үйі, оңалту немесе хоспис).

15. Білікті мейірбикелік күтімі бар немесе кеңейтілген күтімі бар аурухана мен мекемелер арасында қозғалу кезінде мыналарға көз жеткізіңіз: ауруханаға ауыстырылған кезде қызмет көрсету тобында аударманы қажет ететін өткір оқиғалар, берілу мақсаттары, ауру тарихы, дәрі-дәрмек, аллергия, бастапқы когнитивті және функционалдық жағдай, алдын ала күтім жоспары және жауапты РСР туралы нақты ақпарат бар; ауруханадан ауыстыру кезінде: аурухана курсының жазбаша түйіндемесі аяқталып, пациентке және / немесе отбасы мүшелеріне, сондай-ақ бағалау мен басқаруды, клиникалық жағдайды, дәрі-дәрмектерді шығаруды, ағымдағы когнитивті функцияны дәл және қысқаша баяндайтын қабылдаушы медицина қызметкерлеріне берілуі керек. функционалдық жағдай, алдын ала нұсқаулар, медициналық көмек көрсету жоспары, жоспарланған немесе қажетті бақылау аурухана дәрігерінің бақылауы және байланыс ақпараты.

16. Стационарлық кезеңде әртүрлі патологиясы бар және ерте қартаю белгілері бар егде жастағы топтардағы адамдар үшін дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдарға өтінімдер жасау.

Білімдер:

1. Егде жастағы және кәрілік жастағы аурулардың және (немесе) жағдайлардың ағымының ерекшеліктері.

3. Дәрілік препараттардың, оның ішінде есірткі және психотроптық дәрілік препараттардың функционалдық мәртебесін, жасын, диагнозын және аурудың клиникалық көрінісін, адам ағзасының органдары мен жүйелері функциясының бұзылуының болуын, оларды қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерді, оларды қолданудан туындаған асқынуларды ескере отырып әсер ету тетіктері.

4. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердегі аурулар мен жағдайларды дәрілік емес емдеу әдістері.

5. Жасына және ауруына байланысты емдік тамақтану негіздері.

6. Ауруларды және (немесе) жағдайларды және гериатриялық синдромдарды емдеуде Кәрілік астения болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді энтеральді тамақтандыру принциптері.

7. Гериатриядағы негізгі сенсорлық бұзылуларды түзету әдістері.

8. Гериатриялық пациенттерді стационарлық нысанда әлеуметтік қызмет көрсету үшін әлеуметтік қызмет көрсету ұйымына жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.

9. Паллиативті медициналық көмек көрсету үшін гериатриялық науқастарды жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.

10. Егде жастағы адамдарда жиі кездесетін гериатриялық синдромдарды емдеу принциптері мен алдын алу стратегиялары, соның ішінде:

* Созылмалы ауырсыну;

* Деменция және сандырақ;

		<ul style="list-style-type: none"> * Қарт адамдарға қатыгездік: физикалық, психологиялық, қаржылық және жыныстық; * Құлау қаупі және қозғалыстың бұзылуы; * Есту және көру қабілетінің бұзылуы; * Дұрыс тамақтанбау және саркопения; * Қысым жаралары; * Зәр мен нәжісті ұстамау; -Жүрек-қан тамырлары аурулары (соның ішінде жүрек жеткіліксіздігі және гипертония); * Цереброваскулярлық аурулар және инсульт; * Өкпенің созылмалы обструктивті ауруы және пневмония; * депрессия; * Қант диабеті; * Сұйықтық балансының бұзылуы; * Остеопороз; * Бүйрек жеткіліксіздігі. <p>11. Егде жастағы топтардағы пациенттердің этикалық және құқықтық мәселелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Өзіне-өзі қызмет көрсету қабілетін жоғалтқан пациенттерге күтім жасау және олардың өмірін ұйымдастыру мәселелері бойынша пациенттердің туыстарына кеңес беру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің туыстарына күтім жасау және өзіне-өзі қызмет көрсету қабілетін жоғалтқан пациенттердің өмірін ұйымдастыру мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді, олардың туыстары мен қамқоршыларын күтім дағдыларына, оның ішінде мультиморбидтілікті және зерттеу деректерінің жоқтығын ескере отырып оқытуды жүзеге асыру. 3. Паллиативтік көмек пен өмірдің соңына күтім жасау дағдыларын меңгеру: <ul style="list-style-type: none"> - ауыр созылмалы ауруы бар науқастарда ауырсынуды, мазасыздықты, депрессияны, ауырсынбайтын белгілерді (ентігу, жүрек айну, құсу, шаршау) белгілі бір уақыт аралығында бағалайды және күтім мақсаттарына сәйкестігі емдеуді тағайындайды. - өмірі шектеулі немесе ауыр созылмалы ауруы бар пациенттерде пациентпен, оның отбасымен және күтім тобымен - күтімнің мақсаттары мен жайлы емдеу шарттарын анықтайды. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа гериатриялық көмек негіздері. 2. Дәлелді медицина принциптері және мультиморбидтілік пен зерттеу деректерінің жоқтығын ескере отырып, Қарттар мен өте қарт адамдарға күтім жасау бойынша әдістемелік ұсыныстарды қолдану. 3. Паллиативтік көмек пен өмірдің соңына күтім жасаудың негіздері мен ұйымдастырылуы. 4. Паллиативтік медициналық көмек көрсету үшін егде жастағы және егде жастағы пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	Машықтар:

Мамандандырылған медициналық оңалтуды, мамандандырылған психологиялық және психотерапиялық көмекті және мамандандырылған социологиялық және психологиялық көмекпен оңалтуды оңалтуды, мамандандырылған социологиялық және психологиялық көмекпен оңалтуды (гериатриялық және геронтологиялық) ұйымдастыру және көрсету.

Клиникалық хаттамалар мен медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес мамандандырылған медициналық оңалтуды (гериатриялық және геронтологиялық) ұйымдастыру және көрсету және тиімділігін бақылау

1. Егде жастағы топтардағы және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдарда медициналық-әлеуметтік оңалтуды жүргізу.
2. Сапа индикаторларына сәйкес егде жастағы топтағы адамдардың және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдардың медициналық-әлеуметтік оңалту тиімділігі мен өмір сүру сапасына мониторинг жүргізу.
3. Гериатриялық науқастарда тіршілік әрекетінің шектелуіне әкелетін адам ағзасының мүшелері мен жүйелерінің функционалдық бұзылыстарын анықтау, маман дәрігерлерге жіберу, анықталған бұзылуларды жою бойынша ұсыныстар жасау.
4. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде оңалту іс-шараларының жоспарын жасау, оңалту әлеуетін және оңалту болжамын бағалау.
5. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау.
6. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге оңалту іс-шараларын жүргізу үшін маман дәрігерлерді айқындау.
7. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге санаторий-курорттық ем тағайындау.
8. Стационар жағдайында, үйде және МСАК кезеңінде қарт және кәрілік жастағы пациенттің функционалдық мүмкіндіктеріне қоршаған ортаны бейімдейтін геронтологиялық оңалту әдістері мен құралдарын пайдалану.
9. Егде жастағы топтардағы адамдарға әлеуметтік-психологиялық бейімделуге, оңалту құралдарын, оңалту техникасы мен құралдарын пайдалану қағидаларына, пациенттерге күтім жасау дағдыларына оқытуды жүзеге асыруға жәрдемдесу.
10. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде медициналық оңалту іс-шараларының орындалуын бағалау.
11. Қоршаған ортаны пациенттердің функционалдық мүмкіндіктеріне және (немесе) пациенттердің қоршаған ортаға функционалдық мүмкіндіктеріне бейімдейтін, оның ішінде қозғалыс, протездеу және ортездеу құралдарын пайдалану, сенсорлық тапшылықтарды түзету арқылы іріктелген құралдар мен әдістердің дұрыстығын бақылау.
12. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді медициналық оңалтудың орындалуын бақылау және тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

Білімдер:

1. Геронтологиялық бейіні бойынша аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту негіздері.
2. Пациенттерді медициналық оңалту әдістері.
3. Егде жастағы топтардағы және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдардың өмір сүру сапасын жақсарту және медициналық-әлеуметтік оңалтуды ұйымдастыру және негіздері.
4. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың сипаты мен мазмұны.

		<p>5. Гериатриялық синдромдар мен аурулар және (немесе) жағдайлар болған кезде егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер.</p> <p>6. Аурудың және (немесе) жай-күйдің функционалдық мәртебесіне, диагнозына және клиникалық көріністеріне сәйкес медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге қатысатын дәрігер-мамандардың тізбесі.</p> <p>7. Медициналық оңалту тиімділігінің индикаторлары</p> <p>8. Медициналық оңалту кезеңдерінің сабақтастығын ұйымдастыру.</p> <p>9. Пациенттердің функционалдық мүмкіндіктеріне және (немесе) пациенттердің қоршаған ортаға функционалдық мүмкіндіктеріне, оның ішінде қозғалыс, протездеу және ортездеу құралдарын пайдалану, сенсорлық тапшылықтарды түзету арқылы қоршаған ортаны бейімдейтін құралдар мен әдістер.</p> <p>10. Оңалту шараларын тоқтатуға арналған көрсеткіштер және паллиативтік емдеу әдістеріне ауыстыру.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Мамандандырылған психологиялық және психотерапиялық көмек пен оңалтуды (гериатриялық және геронтологиялық) ұйымдастыру және көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ретінде кеңес беру батыр психолог немесе батыр психотерапевт стационар жағдайында, үйде және МСАК кезеңінде.</p> <p>2. Егде жастағы топтардағы адамдарға әлеуметтік-психологиялық бейімделуге, оңалту құралдарын, оңалту техникасы мен құрылғыларын пайдалану қағидаларына, гериатриялық пациенттерге күтім жасау дағдыларына оқытуды жүзеге асыруға жәрдемдесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Егде жастағы топтардағы пациенттерге және ерте қартаю белгілері бар адамдарға психологиялық және психотерапиялық көмек көрсетудің диагностикасы мен әдістерінің негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Мамандандырылған социологиялық және психологиялық көмек пен оңалтуды (гериатриялық және геронтологиялық) ұйымдастыру және көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стационар жағдайында, үйде және МСАК кезеңінде егде жастағы топтардың пациенттеріне социологиялық (әлеуметтік) және психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру және көрсету.</p> <p>2. Егде жастағы топтардағы адамдарға әлеуметтік-психологиялық бейімделуге, оңалту құралдарын, оңалту техникасы мен құралдарын пайдалану қағидаларына, пациенттерге күтім жасау дағдыларына оқытуды жүзеге асыруға жәрдемдесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Егде жастағы топтарға немесе ерте қартаю құбылыстары бар адамдарға әлеуметтанулық (Әлеуметтік) және психологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру және негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Клиникалық хаттамаларға және медициналық көмек көрсету стандарттары-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Функционалдық және когнитивтік мәртебесі бұзылған егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p>

	<p>на сәйкес ДКК құрамында егде және кәрілік жастағы пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу.</p>	<p>2. Жеке тұлғаның еңбекке жарамсыздығын тану және оны ауру кезеңінде еңбек міндеттерін орындаудан уақытша босату мақсатында Еңбекке уақытша жарамсыздығына сараптама жүргізу.</p> <p>3. Функционалдық және когнитивтік мәртебесі бұзылған егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>4. Еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз.</p> <p>5. Функционалдық және когнитивтік мәртебесінің бұзылуының болуына және (немесе) болмауына қатысты бөлігінде медициналық сараптамалардың нәтижелері бойынша медициналық қорығындылар тұжырымдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидалары.</p> <p>2. Еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру тәртібі.</p> <p>3. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге қатысты медициналық сараптаманың негіздері мен ерекшеліктері.</p> <p>4. Функционалдық және когнитивтік мәртебесі бұзылған егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберуге арналған медициналық айғақтар.</p> <p>5. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациентке күтім жасау қажеттілігін анықтау және күтушіге еңбекке жарамсыздық парағын беру.</p> <p>6. Функционалдық және когнитивтік мәртебесі бұзылған егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>7. Дайындық, функционалдық және когнитивтік мәртебесі бұзылған егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу үшін медициналық құжаттама</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Ерте және патологиялық қартаюдың алдын алуға және халықтың ұзақ өмір сүруін және салауатты өмір салтын қалыптастыруды және санитарлық-гигиеналық ағартуды қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға бағытталған іс-шаралар өткізу</p>	<p>Дағды 1: Ерте және патологиялық қартаюдың алдын алуға және ұзақ өмір сүруді қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Түрлі органдар мен жүйелердің жасқа байланысты патологиясының алдын алуға, аурушандықты, мүгедектікті, аурулардан болатын өлімді азайтуға, егде жастағы топтардағы және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдардың өмір сүру ұзақтығын арттыруға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруды жүргізу.</p> <p>2. Белсенді ұзақ өмір сүру, денсаулықты нығайту және профилактикалық медициналық көмек, паллиативтік көмек бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және мониторинг жүргізу, сондай-ақ жергілікті әлеуметтік қолдау жүйесін тарту мүмкіндігі.</p> <p>3. Ерте қартаюдың алдын алу, Белсенді ұзақ өмір сүруді ұзарту, өмір сүру сапасын арттыру, әртүрлі аурулардың асқынуларының бастапқы және қайталама алдын алу үшін "белсенді ұзақ өмір сүру мектебінің" жұмысын ұйымдастыру және мониторинг жүргізу.</p> <p>4. Халыққа көмек көрсету және ерте және патологиялық қартаюдың алдын алуға және ұзақ өмір сүруді қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға бағытталған іс-шараларды әзірлеу.</p> <p>5. Егде жастағы және қарт адамдарда гериятриялық синдромдар мен аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу және ерте диагностикалау және салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p>

		<p>6. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде гериатриялық синдромдардың және аурулардың және (немесе) жағдайлардың, оның ішінде құлау мен сыну қаупі жоғары пациенттердің алдын алу жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p> <p>7. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді сыртқы орта факторларының және әлеуметтік-тұрмыстық ортаның егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің денсаулық жағдайына әсері және (немесе) оларды түзету туралы хабардар ету.</p> <p>8. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде салауатты өмір салты бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі және психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын жасау.</p> <p>9. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерде гериатриялық синдромдардың және аурулардың және (немесе) жағдайлардың, оның ішінде құлау мен сыну қаупі жоғары пациенттердің алдын алу жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p> <p>7. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерді (қамқоршыларды) сыртқы орта және әлеуметтік-тұрмыстық орта факторларының егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттердің денсаулық жағдайына әсері және (немесе) оларды түзету туралы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Белсенді ұзақ өмір сүру, денсаулықты нығайту және профилактикалық медициналық көмек, паллиативтік көмек, сондай-ақ жергілікті әлеуметтік қолдау жүйесі туралы білім. 3. Егде жастағы және қарт науқастардағы әлеуметтік гигиена принциптері. 4. Санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Профилактикалық тексерулер жүргізу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және насихаттау, ұтымды және дұрыс тамақтану бойынша ұсыныстар беру, диспансерлеу және кейіннен динамикалық бақылау</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа санитарлық білім беруді ұйымдастыру және жүргізу және салауатты өмір салтын насихаттау. 2. Белсенді ұзақ өмір сүру, денсаулықты нығайту және профилактикалық медициналық көмек, паллиативтік көмек, сондай-ақ жергілікті әлеуметтік қолдау жүйесі бойынша мониторинг пен іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу. 3. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі және психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу, дене белсенділігін оңтайландыру, ұтымды тамақтану, дене салмағының индексін қалыпқа келтіру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу, физикалық белсенділікті оңтайландыру, ұтымды тамақтану, дене салмағының индексін қалыпқа келтіру бағдарламаларын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 2. Белсенді ұзақ өмір сүру, денсаулықты нығайту және профилактикалық медициналық көмек, паллиативтік көмек, сондай-ақ жергілікті әлеуметтік қолдау жүйесі туралы білім.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Клиникалық хаттамаларға және медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкес гериатриялық практикада шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларды, оның ішінде клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды), егде жастағы топтардағы пациенттерге және ағзаның ерте қартаю белгілері бар адамдарға шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды тану. 2. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін жағдайларды бағалау. 3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату)кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету 3. Жүрек-өкпе реанимациясы бойынша іс-шараларды орындау. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Гериатр практикасында шұғыл жағдайларда диагностика және шұғыл медициналық көмек көрсету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гериатр практикасында шұғыл жағдайларда Диагностика және шұғыл медициналық көмек көрсету. 2. Егде жастағы және кәрі жастағы пациенттерде (қамқоршыларда) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістері. 3. Физикалық зерттеу әдістері (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация). 4. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 5. Жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу ережесі. 6. Егде жастағы және кәрілік жастағы пациенттерге жедел медициналық көмек көрсету үшін медициналық айғақтар және стационар жағдайында медициналық көмек көрсету үшін жолдамалар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 7: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау

		<p>2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген).</p> <p>3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген).</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>қарым-қатынас</p> <p>Толеранттылық пен құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p>	

	Ашықтық және оқуға дайын болу		
	Ашықтық және оқуға дайын болу		
	Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 23 маусымдағы № ҚР ДСМ - 55 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 7 шілдеде № 23329 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Резидент дәрігер терапевт	
	7	Тағылымдамашы дәрігер гериатр	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер гериатр»:			
Топтың коды:	2213-5		
Қызмет атауының коды:	2213-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер гериатр		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гериатр" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Геронтологиялық бейіндегі аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Гериатр дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Гериатрлар дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Гериатр дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Гериатр дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Гериатр дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында гериатриялық дәрігерлер арасында тапсырмаларды бөлу. 2. Гериатр дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Гериатрия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Гериатрия және геронтология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және геронтологиялық бейіндегі аурулардың таралуын мониторингтеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Пациенттерге гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз гериатриялық дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге гериатрия және геронтология мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p>	

		<p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Гериатрлар дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Гериатрия"мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Гериатрия"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гериатрия"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және гериатрлар дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Гериатр дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас	эмпатия, эмоционалды интеллект

	<p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 23 маусымдағы № ҚР ДСМ - 55 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 7 шілдеде № 23329 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	дәрігер терапевт	
	7	Резидент дәрігер терапевт	
	7	Тағылымдамашы дәрігер гериатр	
16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер гериатр»:			
Топтың коды:	2213-5		
Қызмет атауының коды:	2213-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер гериатр		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер гериатр" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Геронтологиялық бейіндегі аурулары бар пациенттерге білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, гериатрия		

		және геронтология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Гериатрия"мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Гериатрия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Гериатрия"мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Гериатрия"мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Гериатрия"мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Гериатрия"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Гериатрия"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және гериатрлар дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибенізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Гериатрия мен геронтологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Гериатрия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Гериатрия" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде гериатриялық және геронтологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары. 	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.

Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Оқытушылық қызметке қатысу	<p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында гериатрия және геронтология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Гериатрия және геронтология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Гериатриялық және геронтологиялық бейіндегі аурулардың алдын алу және олармен күресу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара іс-қимыл.</p>	
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>"Қазақстан Республикасында гериатриялық және геронтологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 23 маусымдағы № ҚР ДСМ - 55 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2021 жылғы 7 шілдеде № 23329 болып тіркелген).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Резидент дәрігер терапевт
	7	Тағылымдамашы дәрігер гериатр

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

17. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

18. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

19. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

20. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

21. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

22. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

23. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа 46-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Токсикология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру,

халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-1) тармақшасына сәйкес, басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Токсикология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101019

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында жіті және созылмалы уланулары бар пациенттерге токсикологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды, оның ішінде пациенттерді диагностикалауды, емдеуді, профилактиканы және оңалтуды, медициналық көрсетілетін қызметтердің көлемі мен сапасына сараптаманы, қажетті білім мен практикалық дағдыларды меңгеруде мамандарды даярлауды белгілейді. Мамандардың біліктілік деңгейі жоғарылаған сайын әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдегі функцияларды орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер-токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 19) 7.4 Дәрігер-токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 28) 7.2 Дәрігер-токсиколог (ересек) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 29) 7.3 Дәрігер-токсиколог (ересек) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 31) 7.4 Дәрігер-токсиколог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 32) 7.2 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 33) 7.3 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 34) 7.4 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 36) 7.3 Дәрігер-токсиколог (ересек) - 7 СБШ-нің деңгейі

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:

Топтың коды:	2214-7		
Қызмет атауының коды:	2214-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Токсикология (ересектер, балалар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" Біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жіті уланған науқастардың (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған токсикологиялық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен пациенттерде (ересектер, балалар) уланудың алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту бойынша іс-шаралар өткізу контроль эффективности профилактических мероприятий при оказании анестезиологической и реаниматологической помощи, предупреждение формирования противомикробной устойчивости, санитарно-гигиеническому прос 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1: Науқастардағы жіті улануды диагностикалау (ересектер, балалар).	Машықтар: 1. Уланған науқастарда (олардың заңды өкілдерінде) анамнез және шағымдар жинау. 2. Уланған науқастарды тексеру және физикалық тексеру.	

<p>ымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған токсикологиялық көмек көрсету</p>	<p>3. Уланған пациенттерді (ересектер, балалар) алғашқы тексеру және тексеру жоспарын әзірлеу және жүргізу.</p> <p>4. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, аурулардың халықаралық жіктемесіне сәйкес диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, пациенттерде (ересектер, балалар) жиі кездесетін улануларды диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Орган жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау.</p> <p>6. Пациенттердегі (ересектер, балалар) негізгі аурудың асқынуларын уақтылы анықтау.</p> <p>7. Пациенттерді (ересектер, балалар) жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау.</p> <p>8. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды анықтау (растау).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Анестезиологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты және Білім:</p> <p>1. Науқастардағы жіті улануды диагностикалау алгоритмдері (ересектер, балалар).</p> <p>2. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көріністері, пациенттердегі жіті уланудың диагностикасы (ересектер, балалар).</p> <p>3. Пациенттерге (ересектер, балалар) арнайы сауалнама және физикалық тексеру схемалары.</p> <p>4. Диагноз қою үшін пациенттерді (ересектер, балалар) тексерудің жалпы клиникалық және токсикологиялық әдістері.</p> <p>5. Ағзаның биологиялық сұйықтықтарының зертханалық деректері қалыпты және пациенттерде (ересектер, балалар) жиі улану кезінде.</p> <p>6. Ауруханаға жатқызу көрсеткіштері..</p> <p>7. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.</p> <p>8. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсынымдар.</p> <p>9. Пациенттің жағдайына, операцияның жеделдігіне және оның көлеміне байланысты анестезиологиялық құралдардың әртүрлі түрлеріне көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>10. Негізгі ауруға, операция көлеміне және науқастың жағдайына байланысты пациентті анестезиологиялық жәрдемкемеге дайындау ережелері.</p> <p>11. Анестетиктердің фармакологиялық қасиеттері, оларды біріктіру мүмкіндіктері және жалпы және аймақтық анестезия кезіндегі дозалар.</p> <p>12. Интраоперациялық инфузиялық және трансфузиялық терапияны жүргізу қағидалары</p> <p>13. Ықтимал асқынулар, олардың алдын алу және емдеу әдістері.</p> <p>14. Жалпы анестезиядан кейінгі ояту ережелері.</p> <p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
--	---

<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		
<p>Дағды 2: Жіті уланулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тағайындау және емдеу, оның тиімділігін бақылау</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасты емдеу тактикасын, оны тексеру жоспарын анықтау. 2. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды анықтау (растау) 3. Емдеуді тағайындау және бақылау, диагностикалық, емдік, оңалту және профилактикалық процедуралар мен іс-шараларды жүргізу 4. Пациенттердің (ересектер, балалар) жағдайын динамикалық бақылау және мониторинг жүргізу. 5. Интракорпоральды және/немесе экстракорпоральды детоксикация әдістеріне көрсеткіштерді анықтаңыз. 6. Интракорпоральды (мәжбүрлі диурез, перитонеальді диализ) және/немесе экстракорпоральды детоксикация (плазма алмасу, бүйректі алмастыратын үздіксіз терапия) жүргізу. 7. Пациенттің жағдайына және қосымша тексеру әдістерінің негіздемесіне байланысты емдеу жоспарына өзгерістер енгізу. 8. Диагностикалық және емдеу процедураларын, құрал-саймандарды, аппаратураларды пайдалануды бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. 2. Токсикологиялық қызметті ұйымдастырудың жалпы мәселелері. 3. Науқастардағы жедел улануды емдеу алгоритмдері (ересектер, балалар). 4. Антидоттар тізімі. 5. Токсиколог тұрғысынан балалар ағзасының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. 6. Балалар токсикологиясының ерекшеліктері
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Жіті уланулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Жіті улануы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жітіуланған науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне клиникалық токсикология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу.

		<p>4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу.</p> <p>5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу.</p> <p>6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Токсиколог дәрігер (ересектер мен балалар)
	7	Токсиколог дәрігер (ересек)
	7	Токсиколог дәрігер (балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:		
Топтың коды:	2214-7	

Қызмет атауының коды:	2214-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Токсикология (ересектер, балалар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (ересек, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі улануды диагностикалау (ересектер, балалар) 2. Науқастардағы жіті улануды емдеу (ересектер, балалар). 3. Уланған пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу 4. Төтенше жағдайларда химиялық этиологияда мамандандырылған медициналық көмек көрсету 5. Уланудың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 6. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі улануды диагностикалау (ересектер, балалар)	Дағды 1: Жағдайды бағалау, жедел уланулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) анамнезді, шағымдарды жинауды жүзеге асыру. 2. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру. 4. Зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру. 5. Жасқа байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін қолдану: 	

		<p>- физикалық тексеру;</p> <p>- Глазго шкаласы бойынша сананың бұзылуының тереңдігін бағалау;</p> <p>- интракраниальды гипертензия белгілерін бағалау;</p> <p>- гипертониялық-дислокациялық синдромның белгілерін бағалау;</p> <p>- дегидратация дәрежесін бағалау;</p> <p>- электрокардиографиялық деректерді декодтау, сипаттау және түсіндіру;</p> <p>- перифериялық артериялардағы қан қысымын өлшеу;</p> <p>- импульстік оксиметрия;</p> <p>- ағзаның өмірлік маңызды функцияларын мониторингілейтін көлік аппараттарының көмегімен электрокардиограмма, қан қысымы, жүрек соғу жиілігі, импульстік оксиметрия, температура көрсеткіштері бойынша пациенттің жай-күйіне мониторинг жүргізу;</p> <p>- қандағы глюкоза деңгейін зерттеу</p> <p>6. Белгісіз затпен жедел улану кезінде зерттеу кешенін қолданыңыз.</p> <p>7. Жіті химиялық уланудың патологиялық белгілері мен синдромдарын және олардың барысын қиындататын ауруларды және (немесе) жағдайларды анықтаңыз.</p> <p>8. Жіті химиялық уланудың негізгі нозологиялық нысандары мен пациенттердегі (ересектер, балалар) өзге де аурулар және (немесе) жай-күйлер арасында дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>9. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық статистикалық жіктелуін ескере отырып диагноз қойыңыз.</p> <p>10. Консилиумдар мен консультацияларды, оның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалана отырып ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>11. Стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсету үшін жіті уланулары бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жіті уланған науқастарда өмір тарихы мен шағымдарды жинау әдісі.</p> <p>2. Клиникалық, химиялық-токсикологиялық, клиникалық-биохимиялық зертханалық, аспаптық және функционалдық диагностиканың принциптері мен негізгі әдістері</p> <p>3. Жіті уланудың клиникалық, функционалдық және зертханалық белгілері</p> <p>4. Жүйке, эндокриндік, тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, зәр шығару, ас қорыту жүйелерінің калыпты және патологиялық физиологиясы, су-электролит балансы, қышқыл-негіз күйі, қан жүйесі, химиялық гомеостаздың кооперативтік қызметі, оның ішінде жас аспектісі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2:		Машықтар:

	<p>Пациенттерде (ересектер, балалар) созылмалы интоксикацияны анықтау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) анамнезді, шағымдарды жинауды жүзеге асыру. 2. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Науқастарды тексеру. 4. Зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру. 5. Жасқа байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін қолдану. 6. Консилиумдар мен консультацияларды, оның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалана отырып ұйымдастыру және өткізу. 7. Стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсету үшін созылмалы интоксикациясы бар науқастарды жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттер (ересектер, балалар) үшін қоршаған ортада, тамақ өнімдерінде және басқа қауіп көздерінде улы заттардың таралуы 2. Токсикокинетика және токсикодинамика негіздері. 3. Балалардағы физиология мен метаболизмнің ерекшеліктері. 4. Әртүрлі заттармен созылмалы интоксикацияның клиникалық белгілері мен белгілері. 5. Диагностиканың зертханалық әдістері, созылмалы интоксикациямен байланысты көрсеткіштер. 6. Диагностиканың аспаптық әдістері (рентгенография, магнитті-резонанстық томография немесе ультрадыбыстық диагностика), интоксикациядан туындаған органдар мен тіңдердің өзгеруі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Науқастардағы жіті улануды емдеу (ересектер, балалар).</p>	<p>Дағды 1: Жіті уланулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тағайындау және емдеу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жіті химиялық уланулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасаңыз. 2. Детоксикация терапиясының әдістерін тағайындаудың медициналық көрсеткіштерін анықтау 3. Детоксикация терапиясының әдістерін қолдануға дайындық жүргізу, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау 4. Магистральды тамырларды пункциялау және катетеризациялау, жүйке діндері мен плексустарын блоктау (оның ішінде ультрадыбыстық нұсқаулықпен), трахеостомия (томия), коникотомия, трахея интубациясы, трахеобронхиалды ағашты санациялау. 5. Детоксикация терапиясының тиімділігі мен қауіпсіздігін жүргізу және бағалау 6. Дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін жүргізу және бағалау

7. Адам ағзасының метаболикалық күйі мен микробиотасының күйін бағалау
8. Алдын ала және пробиотикалық препараттардың, энтеральды, парентеральды және аралас емдік тамақтанудың көмегімен микробиотаның метаболикалық күйі мен күйін түзетуге медициналық көрсеткіштерді анықтау
9. Детоксикация терапиясы әдістерін қолдану және гомеостазды түзету мақсатында инфузиялық терапия үшін магистральдық және (немесе) перифериялық тамырларға қажетті қолжетімділікті қамтамасыз ету
10. Гипербариялық оттегімен қанықтыру сеанстарының медициналық көрсеткіштерін анықтау, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау
11. Жіті химиялық уланудан туындаған асқынулардың дамуын анықтауға және алдын алуға бағытталған іс-шараларды жүргізу
12. Адам ағзасының клиникалық, гемодинамикалық волемикалық, метаболикалық, биохимиялық, электрокардиографиялық, электроэнцефалографиялық көрсеткіштерінің деректерін талдау және түзету.
13. Қанның ұюы мен қан ұюына қарсы жүйелерінің, соның ішінде таратылған тамырішілік қан ұюының бұзылуын түзету.
14. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің, медициналық ұйымдардың дәрігерлеріне клиникалық токсикология мәселелері бойынша кеңес беру.

Білімдер:

1. Адам ағзасының анатомиялық-физиологиялық және жас ерекшеліктері, жүкті әйелдердің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері.
2. Асқынуларды клиникалық, химиялық-токсикологиялық, спецификалық және спецификалық емес биохимиялық, функционалдық және аспаптық диагностикалау әдістері.
3. Дәрілік препараттардың, оның ішінде антидоттардың фармакокинетикасы және Фармакодинамикасы.
4. Жіті химиялық уланулары бар пациенттерді емдеу үшін қолданылатын дәрілік препараттардың, оның ішінде антидоттардың, медициналық бұйымдардың, емдік тамақтанудың әсер ету механизмі; оларды тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.
5. Адам ағзасының детоксикация терапиясының әдістерін қолдануға, оның ішінде жіті уланудың жекелеген түрлеріне және олардың асқынуларына медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.
6. Жіті улану кезінде экстракорпоральды емдеу әдістерін, гипербариялық оксигенацияны қолдануға медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.
7. Детоксикация терапиясы, реанимация және қарқынды терапия асқынуларының пайда болу және даму ерекшеліктері, оларды диагностикалау және емдеу.

	<p>8. Адам ағзасының метаболикалық мәртебесінің бұзылуын диагностикалау әдістері және оны түзету әдістері.</p> <p>9. Медициналық ұйымнан тыс, амбулаториялық және стационарлық қатар жүретін аурулар мен патологиялық жағдайлар кезінде детоксикациялық терапия әдістерін қолдану ерекшеліктері, жас аспектісінде қолдану ерекшеліктері.</p> <p>10. Дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды қолдануды талап ететін жедел уланудың клиникалық көріністері мен патофизиологиялық механизмдері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Жіті химиялық уланулары бар науқастардың жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды және медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды және медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне бағалау жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жедел улану кезінде ауыр жағдайларды анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жіті уланумен ауыратын науқастарда ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жіті улану кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Жіті уланулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p> <p>2. Науқастың жағдайын және клиникалық жағдайын бағалау және олардың нәтижелерін түсіндіру үшін медициналық оңалту кезеңінде жедел уланған науқастарды тексеру әдістерін қолданыңыз.</p>

		<p>3. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>4. Жіті улануы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>5. Жіті уланған науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жіті уланған науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Жіті уланумен ауыратын науқастарда физиотерапия және физиотерапия әдістерін қолдануға арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Уланған пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша уланудың болуы немесе болмауы мәселесі бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және уланудан туындаған адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Уланған науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланған пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Уланған науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы" Жеке медициналық кітапшаларды беру, есепке алу және жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 18 қарашада № 21652 болып тіркелді)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Төтенше жағдайларда химиялық этиологияда мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<p>Медициналық сұрыптау, көмек көрсету, пациенттерді эвакуациялау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында, террористік актілер мен әскери қақтығыстар кезінде мамандандырылған медициналық көмек бригадасының құрамында жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. 2. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жіті химиялық уланулары бар пациенттерді медициналық сұрыптауды жүргізу. 3. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жіті химиялық уланулары бар науқастарға медициналық көмек көрсету. 4. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жіті химиялық уланулары бар пациенттерді мамандандырылған медициналық ұйымдарға эвакуациялауға дайындық жүргізу. 5. Жедел медициналық жәрдемнің шұғыл консультациялық бригадаларының құрамында халыққа медициналық көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайлардың, террористік актілердің және әскери қақтығыстардың жіктелуі, жалпы сипаттамасы, оларға әсер ететін факторлар, санитарлық шығындардың мөлшері мен құрылымы 2. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жіті химиялық уланулары бар пациенттерді медициналық сұрыптауды ұйымдастыру және принциптері 3. Табиғи және техногендік төтенше жағдайлардың, террористік актілердің және әскери қақтығыстардың медициналық-санитариялық салдарын жою кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру негіздері мен тәртібі 4. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында медициналық эвакуацияны ұйымдастыру принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Уланудың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Уланудың алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттер мен жалпы жұртшылыққа арналған ақпараттық науқандарды әзірлеу және өткізу, уланудың алдын алу шаралары туралы халықты хабардар ету. 2. Клиникалық токсикология бойынша дәрігерлерді, медбикелерді және фармацевтерді қоса алғанда, медицина қызметкерлеріне арналған білім беру бағдарламалары мен тренингтерін жоспарлау және өткізу. 3. Профилактикалық іс-шаралардың орындалуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уланудың пайда болуының немесе өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері. 2. Ақпаратты бейімдеу және тыңдаушылардың жасына және кызығушылығына қарай оқытуға көзқарас. 3. Ақпараттық және білім беру жұмысының әдістері мен құралдары (плакаттар, брошюралар, презентациялар, мультимедиялық материалдар). 4. Уланудың алдын алу әдістері, соның ішінде химиялық зертханалардағы, тұрмыстық ортадағы қауіпсіздік ережелері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Тағылымдамашы дәрігер
	7	Токсиколог дәрігер (ересек)
	7	Токсиколог дәрігер (балалар)
11. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:		
Топтың коды:	2214-7	
Қызмет атауының коды:	2214-7-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-токсиколог (ересектер бойынша және балалар бойынша)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымда-	

	рының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Токсикология (ересектер, балалар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	7.4 деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, клиникалық токсикология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету 2. "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Уланған пациенттерге (ересектер, балалар) ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	Машықтар: 1. Уланған пациенттерге (ересектер, балалар) арнайы тексеру әдістерін жүргізу. 2. Арнайы зерттеу әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 3. Уланған пациенттерді (ересектер, балалар) тексерудің аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 4. "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 5. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 6. "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу.	
		Білімдер:	

		<p>1. Эпидемиология, этиология, патогенез, патоморфология, клиникалық көрініс, клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикасы.</p> <p>2. Аурудың этиологиясы мен ауырлығын анықтау үшін клиникалық токсикологиядағы пациенттерді (ересектер, балалар) арнайы тексерудің принциптері мен әдістері.</p> <p>3. Клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>4. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы "Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және ақы төлеу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелді)</p> <p>5. Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: уланумен, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Улану, жоғары технологиялық медициналық көмекті қолдану және пайдалану бар пациенттерде (ересектер, балалар) ауыр және сирек патологиялық жағдайларда емдеу жоспарын әзірлеу.</p> <p>2. Уланған пациенттерде (ересектер, балалар) дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>3. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін пациенттерді (ересектер, балалар) іріктеу.</p> <p>4. Уланған пациенттерде (ересектер, балалар) терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>5. Уланған пациенттердің (ересектер, балалар) ауыр және сирек патологиялық жағдайларында терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>6. Диагностикалық манипуляциялар мен емдеу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Улануы бар пациенттерге (ересектер, балалар) мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің медициналық көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдері, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.</p> <p>2. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету бойынша әдістер мен техникалар,</p>
		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>"Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>"Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық кателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және токсикологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..

		<p>5. Клиникалық токсикологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Клиникалық токсикология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Токсикология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа токсикологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа токсикологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде токсикологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (ересектер, балалар) этикалық стандарттары мен құқықтары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Халыққа токсикологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сынаптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында клиникалық токсикология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Клиникалық токсикология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарттары. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).

		<p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Уланудың алдын алу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Тағылымдамашы токсиколог дәрігер
	7	Токсиколог дәрігер (ересек)
12. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-токсиколог (ересек)»:		
Топтың коды:	2214-7	
Қызмет атауының коды:	2214-7-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-токсиколог (ересек)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Токсикология (ересектер)</p>	
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:
		Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (ересектер)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттердің (ересектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі улануды диагностикалау (ересектер) 2. Науқастардағы жіті улануды емдеу (ересектер). 3. Уланған пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу 4. Төтенше жағдайларда химиялық этиологияда мамандандырылған медициналық көмек көрсету 5. Халық арасында уланудың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу 6. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Пациенттердегі улануды диагностикалау (ересектер)	<p>Дағды 1:</p> <p>Жағдайды бағалау, жіті уланулары бар пациенттерді (ересектер) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) анамнезді, шағымдарды жинауды жүзеге асыру. 2. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Пациенттерді (ересектер) тексеру. 4. Зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру. 5. Жасқа байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін қолдану: <ul style="list-style-type: none"> - физикалық тексеру; - Глазго шкаласы бойынша сананың бұзылуының тереңдігін бағалау; - интракраниальды гипертензия белгілерін бағалау; - гипертониялық-дислокациялық синдромның белгілерін бағалау; - дегидратация дәрежесін бағалау; - электрокардиографиялық деректерді декодтау, сипаттау және түсіндіру; - перифериялық артериялардағы қан қысымын өлшеу; - импульстік оксиметрия; 	

		<p>- ағзаның өмірлік маңызды функцияларын мониторингілейтін көлік аппараттарының көмегімен электрокардиограмма, қан қысымы, жүрек соғу жиілігі, импульстік оксиметрия, температура көрсеткіштері бойынша пациенттің жай-күйіне мониторинг жүргізу;</p> <p>- қандағы глюкоза деңгейін зерттеу</p> <p>6. Белгісіз затпен жіті улану кезінде зерттеу кешенін қолданыңыз.</p> <p>7. Жіті химиялық уланудың патологиялық белгілері мен синдромдарын және олардың барысын қиындататын ауруларды және (немесе) жағдайларды анықтаңыз.</p> <p>8. Жіті химиялық уланудың негізгі нозологиялық нысандары мен пациенттердегі (ересектер) өзге де аурулар және (немесе) жай-күйлер арасында дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>9. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық статистикалық жіктелуін ескере отырып диагноз қойыңыз.</p> <p>10. Консилиумдар мен консультацияларды, оның ішінде аппараттық технологияларды пайдалана отырып ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>11. Стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсету үшін жіті уланулары бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жіті уланған науқастарда өмір тарихы мен шағымдарды жинау әдісі.</p> <p>2. Клиникалық, химиялық-токсикологиялық, клиникалық-биохимиялық зертханалық, аспаптық және функционалдық диагностиканың принциптері мен негізгі әдістері</p> <p>3. Жіті уланудың клиникалық, функционалдық және зертханалық белгілері</p> <p>4. Жүйке, эндокриндік, тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, зәр шығару, ас қорыту жүйелерінің қалыпты және патологиялық физиологиясы, су-электролит балансы, қышқыл-негіз күйі, қан жүйесі, химиялық гомеостаздың кооперативтік қызметі, оның ішінде жас аспектісі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерде (ересектер) созылмалы интоксикацияны анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) анамнезді, шағымдарды жинауды жүзеге асыру.</p> <p>2. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.</p> <p>3. Науқастарды тексеру.</p> <p>4. Зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>5. Жасқа байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін қолдану.</p>

		<p>6. Консилиумдар мен консультацияларды, оның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалана отырып ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>7. Стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсету үшін созылмалы интоксикациясы бар науқастарды жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттер (ересектер) үшін қоршаған ортада, тамақ өнімдерінде және басқа қауіп көздерінде улы заттардың таралуы 2. Токсикокинетика және токсикодинамика негіздері. 3. Балалардағы физиология мен метаболизмнің ерекшеліктері. 4. Әртүрлі заттармен созылмалы интоксикацияның клиникалық белгілері мен белгілері. 5. Диагностиканың зертханалық әдістері, созылмалы интоксикациямен байланысты көрсеткіштер. 6. Диагностиканың аспаптық әдістері (рентгенография, магнитті-резонанстық томография немесе ультрадыбыстық диагностика), интоксикациядан туындаған органдар мен тіндердің өзгеруі.
<p>Еңбек функциясы 2: Науқастардағы жіті улануды емдеу (ересектер).</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Жіті уланулары бар пациенттерді (ересектер) тағайындау және емдеу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жіті химиялық уланулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасаңыз. 2. Детоксикация терапиясының әдістерін тағайындаудың медициналық көрсеткіштерін анықтау 3. Детоксикация терапиясының әдістерін қолдануға дайындық жүргізу, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау 4. Магистральды тамырларды пункциялау және катетеризациялау, жүйке діндері мен плексустарын блоктау (оның ішінде ультрадыбыстық нұсқаулықпен), трахеостомия (томия), коникотомия, трахея интубациясы, трахеобронхиалды ағашты санациялау. 5. Детоксикация терапиясының тиімділігі мен қауіпсіздігін жүргізу және бағалау 6. Дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін жүргізу және бағалау 7. Адам ағзасының метаболикалық күйі мен микробиотасының күйін бағалау 8. Алдын ала және пробиотикалық препараттардың, энтеральды, парентеральды және аралас емдік тамақтанудың көмегімен микробиотаның метаболикалық күйі мен күйін түзетуге медициналық көрсеткіштерді анықтау 9. Детоксикация терапиясы әдістерін қолдану және гомеостазды түзету мақсатында инфузиялық терапия үшін магистральдық және (немесе) перифериялық тамырларға қажетті қолжетімділікті қамтамасыз ету 10. Гипербариялық оттегімен қанықтыру сеанстарының медициналық көрсеткіштерін анықтау, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау

		<p>11. Жіті химиялық уланудан туындаған асқынулардың дамуын анықтауға және алдын алуға бағытталған іс-шараларды жүргізу</p> <p>12. Адам ағзасының клиникалық, гемодинамикалық волемиялық, метаболикалық, биохимиялық, электрокардиографиялық, электроэнцефалографиялық көрсеткіштерінің деректерін талдау және түзету.</p> <p>13. Қанның ұюы мен қан ұюына қарсы жүйелерінің, соның ішінде таратылған тамыршілік қан ұюының бұзылуын түзету.</p> <p>14. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің, медициналық ұйымдардың дәрігерлеріне клиникалық токсикология мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Адам ағзасының анатомиялық-физиологиялық және жас ерекшеліктері, жүкті әйелдердің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері.</p> <p>2. Асқынуларды клиникалық, химиялық-токсикологиялық, спецификалық және спецификалық емес биохимиялық, функционалдық және аспаптық диагностикалау әдістері.</p> <p>3. Дәрілік препараттардың, оның ішінде антидоттардың фармакокинетикасы және Фармакодинамикасы.</p> <p>4. Жіті химиялық уланулары бар пациенттерді емдеу үшін қолданылатын дәрілік препараттардың, оның ішінде антидоттардың, медициналық бұйымдардың, емдік тамақтанудың әсер ету механизмі; оларды тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.</p> <p>5. Адам ағзасының детоксикация терапиясының әдістерін қолдануға, оның ішінде жіті уланудың жекелеген түрлеріне және олардың асқынуларына медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>6. Жіті улану кезінде экстракорпоральды емдеу әдістерін, гипербариялық оксигенацияны қолдануға медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>7. Детоксикация терапиясы, реанимация және қарқынды терапия асқынуларының пайда болу және даму ерекшеліктері, оларды диагностикалау және емдеу.</p> <p>8. Адам ағзасының метаболикалық мәртебесінің бұзылуын диагностикалау әдістері және оны түзету әдістері.</p> <p>9. Медициналық ұйымнан тыс, амбулаториялық және стационарлық қатар жүретін аурулар мен патологиялық жағдайлар кезінде детоксикациялық терапия әдістерін қолдану ерекшеліктері, жас аспектісінде қолдану ерекшеліктері.</p> <p>10. Дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды қолдануды талап ететін жедел уланудың клиникалық көріністері мен патофизиологиялық механизмдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды таныу.</p> <p>2. Жіті химиялық уланулары бар науқастардың жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды және медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды және медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне бағалау жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жедел улану кезінде ауыр жағдайларды анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері.</p> <p>2. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>3. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жіті уланумен ауыратын науқастарда ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>4. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жіті улану кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жіті уланулары бар пациенттерді (ересктер) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p> <p>2. Науқастың жағдайын және клиникалық жағдайын бағалау және олардың нәтижелерін түсіндіру үшін медициналық оңалту кезеңінде жедел уланған науқастарды тексеру әдістерін қолданыңыз.</p> <p>3. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>4. Жіті улануы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>5. Жіті уланған науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жіті уланған науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p>

		<p>2. Жігі уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p> <p>3. Жігі уланумен ауыратын науқастарда физиотерапия және физиотерапия әдістерін қолдануға арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Уланған пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша уланудың болуы немесе болмауы мәселесі бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және уланудан туындаған адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Уланған науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланған пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Уланған науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы" Жеке медициналық кітапшаларды беру, есепке алу және жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 18 қарашада № 21652 болып тіркелді) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Төтенше жағдайларда химиялық этиологияда мамандандырылған медициналық көмек көрсету	<p>Дағды 1: Медициналық сұрыптау, көмек көрсету, пациенттерді эвакуациялау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында, террористік актілер мен әскери қақтығыстар кезінде мамандандырылған медициналық көмек бригадасының құрамында жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. 2. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жігі химиялық уланулары бар пациенттерді медициналық сұрыптауды жүргізу. 3. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жігі химиялық уланулары бар науқастарға медициналық көмек көрсету. 4. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жігі химиялық уланулары бар пациенттерді мамандандырылған медициналық ұйымдарға эвакуациялауға дайындық жүргізу.

		<p>5. Жедел медициналық жәрдемнің шұғыл консультациялық бригадаларының құрамында халыққа медициналық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайлардың, террористік актілердің және әскери қақтығыстардың жіктелуі, жалпы сипаттамасы, оларға әсер ететін факторлар, санитарлық шығындардың мөлшері мен құрылымы 2. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жіті химиялық уланулары бар пациенттерді медициналық сұрыптауды ұйымдастыру және принциптері 3. Табиғи және техногендік төтенше жағдайлардың, террористік актілердің және әскери қақтығыстардың медициналық-санитариялық салдарын жою кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру негіздері мен тәртібі 4. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында медициналық эвакуацияны ұйымдастыру принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Халық арасында уланудың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>Дағды 1: Жұртшылық үшін білім беру іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы жұртшылық үшін ақпараттық кампанияларды әзірлеу және өткізу, Халықты уланудың алдын алу шаралары туралы хабардар ету. 2. Әр түрлі жас топтары мен әлеуметтік-мәдени орталар үшін білім беру дәрістерін, семинарлар мен іс-шараларды ұйымдастыру. 3. Жариялау және тарату үшін білім беру материалдарын, брошюраларды, плакаттарды және онлайн ресурстарды жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқу материалдары мен бағдарламаларын әзірлеу. 2. Ақпаратты бейімдеу және тыңдаушылардың жасына және қызығушылығына қарай оқытуға көзқарас. 3. Ақпараттық және білім беру жұмысының әдістері мен құралдары (плакаттар, брошюралар, презентациялар, мультимедиялық материалдар). 4. Уланудың алдын алу әдістері, соның ішінде химиялық зертханалардағы, тұрмыстық ортадағы қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.

		<p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму"</p>

		<p>му нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Тағылымдамашы токсиколог дәрігер	
	7	Токсиколог дәрігер (ересектер,балалар)	
	7	Токсиколог дәрігер (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-токсиколог (ересек)»:			
Топтың коды:	2214-7		
Қызмет атауының коды:	2214-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-токсиколог (ересек)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Токсикология (ересектер)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл.		

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	7.3 деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттерге (ересектерге) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикалық қызметтері мен емдеу шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Токсикологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикалық қызметтері мен емдеу шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	Дағды 1: "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Уланған пациенттерді (ересектер) тексерудің параклиникалық әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде ішкі ағзаларды диагностикалаудың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың тексеру нәтижелері мен консультацияларын ескере отырып қорытындылар қалыптастыру.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эпидемиология, этиология, патогенез, патоморфология, клиникалық көрініс, клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикасы. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы "Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және ақы төлеу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелді) Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Уланудың ауыр және сирек жағдайлары бар пациенттердің (ересектер) жоғары технологиялық медициналық қызметтері шеңберінде емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық токсикологияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеу. 2. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емделушілерді (ересектер) іріктеу және емдеуге жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеу. 2. Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында токсикологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында токсиколог дәрігерлердің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Клиникалық токсикология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Клиникалық токсикология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Халық арасындағы улану саласындағы эпидемиологиялық жағдайды талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Токсикологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және токсикологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p>

		1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p> <p>Этические стандарты</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Тағылымдамашы токсиколог дәрігер	
	7	Токсиколог дәрігер (ересектер,балалар)	
	7	Токсиколог дәрігер (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-токсиколог»:			
Топтың коды:	2214-7		
Қызмет атауының коды:	2214-7-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-токсиколог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Токсикология (ересектер)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	7.4 деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттерге (ересектер) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, клиникалық токсикология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету	<p>Дағды 1:</p> <p>Уланған пациенттерге (ересектер) ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Уланған пациенттерге (ересектер) арнайы тексеру әдістерін жүргізу. Арнайы зерттеу әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. Уланған пациенттерді (ересектер) тексерудің аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау және түсіндіру. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эпидемиология, этиология, патогенез, патоморфология, клиникалық көрініс, клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикасы. Арудың этиологиясы мен ауырлығын анықтау үшін клиникалық токсикологиядағы пациенттерді (ересектер) арнайы тексерудің принциптері мен әдістері. Клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы "Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және ақы төлеу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелді)

		5. Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: уланумен, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Улану, жоғары технологиялық медициналық көмекті қолдану және пайдалану бар пациенттерде (ересектер) ауыр және сирек патологиялық жағдайларда емдеу жоспарын әзірлеу. 2. Уланған пациенттерде (ересектер) дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 3. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін пациенттерді (ересектер) іріктеу. 4. Уланған пациенттерде (ересектер) терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. 5. Уланған пациенттердің (ересектер) ауыр және сирек патологиялық жағдайларында терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 6. Диагностикалық манипуляциялар мен емдеу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Улануы бар пациенттерге (ересектер) мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің медициналық көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдері, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар. 2. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету бойынша әдістер мен техникалар,
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себепсалдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.

		<p>5. Тәуекел факторларын анықтау және токсикологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Клиникалық токсикологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Клиникалық токсикология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

"Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Халыққа токсикологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	<ol style="list-style-type: none"> Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа токсикологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде токсикологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (ересектер, балалар) этикалық стандарттары мен құқықтары.
	Дағды 2: Халыққа токсикологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.

		<p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында клиникалық токсикология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Клиникалық токсикология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылмайды
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Уланудың алдын алу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас	эмпатия, эмоционалды интеллект

	<p>Тәлімгерлік</p> <p>Бінтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Тағылымдамашы токсиколог дәрігер	
	7	Токсиколог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Токсиколог дәрігер (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-7		
Қызмет атауының коды:	2214-7-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Токсиколог дәрігер (балалар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (ересектер,балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттау курсы		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі улануды диагностикалау (балалар) 2. Науқастардағы жіті улануды емдеу (балалар). 3. Уланған пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу 	

		<p>4. Төтенше жағдайларда химиялық этиологияда мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p> <p>5. Халық арасында уланудың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p> <p>6. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Пациенттердегі улануды диагностикалау (балалар)</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жағдайды бағалау, жедел уланулары бар пациенттерді (балалар) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) анамнезді, шағымдарды жинауды жүзеге асыру.</p> <p>2. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау.</p> <p>3. Пациенттерді (балалар) тексеру.</p> <p>4. Зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>5. Жасқа байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін қолдану:</p> <ul style="list-style-type: none"> - физикалық тексеру; - Глазго шкаласы бойынша сананың бұзылуының тереңдігін бағалау; - интракраниальды гипертензия белгілерін бағалау; - гипертониялық-дислокациялық синдромның белгілерін бағалау; - дегидратация дәрежесін бағалау; - электрокардиографиялық деректерді декодтау, сипаттау және түсіндіру; - перифериялық артериялардағы қан қысымын өлшеу; - импульстік оксиметрия; - ағзаның өмірлік маңызды функцияларын мониторингілейтін көлік аппараттарының көмегімен электрокардиограмма, қан қысымы, жүрек соғу жиілігі, импульстік оксиметрия, температура көрсеткіштері бойынша пациенттің жай-күйіне мониторинг жүргізу; - қандағы глюкоза деңгейін зерттеу <p>6. Белгісіз затпен жедел улану кезінде зерттеу кешенін қолданыңыз.</p> <p>7. Жіті химиялық уланудың патологиялық белгілері мен синдромдарын және олардың барысын қиындататын ауруларды және (немесе) жағдайларды анықтаңыз.</p> <p>8. Жіті химиялық уланудың негізгі нозологиялық нысандары мен пациенттердегі (балалар) өзге де аурулар және (немесе) жай-күйлер арасында дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>9. Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың халықаралық статистикалық жіктелуін ескере отырып диагноз қойыңыз.</p>

		<p>10. Консилиумдар мен консультацияларды, оның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалана отырып ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>11. Стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсету үшін жіті уланулары бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жіті уланған науқастарда өмір тарихы мен шағымдарды жинау әдісі. 2. Клиникалық, химиялық-токсикологиялық, клиникалық-биохимиялық зертханалық, аспаптық және функционалдық диагностиканың принциптері мен негізгі әдістері 3. Жіті уланудың клиникалық, функционалдық және зертханалық белгілері 4. Жүйке, эндокриндік, тыныс алу, жүрек-қан тамырлары, зәр шығару, ас қорыту жүйелерінің қалыпты және патологиялық физиологиясы, су-электролит балансы, қышқыл-негіз күйі, қан жүйесі, химиялық гомеостаздың кооперативтік қызметі, оның ішінде жас аспектісі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерде (балалар) созылмалы интоксикацияны анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) анамнезді, шағымдарды жинауды жүзеге асыру. 2. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 3. Науқастарды тексеру. 4. Зертханалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру. 5. Жасқа байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін қолдану. 6. Консилиумдар мен консультацияларды, оның ішінде ақпараттық технологияларды пайдалана отырып ұйымдастыру және өткізу. 7. Стационарлық жағдайда медициналық көмек көрсету үшін созылмалы интоксикациясы бар науқастарды жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттер (балалар) үшін қоршаған ортада, тамақ өнімдерінде және басқа қауіп көздерінде улы заттардың таралуы 2. Токсикокинетика және токсикодинамика негіздері. 3. Балалардағы физиология мен метаболизмнің ерекшеліктері. 4. Әртүрлі заттармен созылмалы интоксикацияның клиникалық белгілері мен белгілері. 5. Диагностиканың зертханалық әдістері, созылмалы интоксикациямен байланысты көрсеткіштер. 6. Диагностиканың аспаптық әдістері (рентгенография, магнитті-резонанстық томография немесе ультрадыбыстық диа-

		гностика), интоксикациядан туындаған органдар мен тіндердің өзгеруі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Науқастардағы жіті улануды емдеу (балалар).	Дағды 1: Жіті уланулары бар пациенттерді (балалар) тағайындау және емдеу, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жіті химиялық уланулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасаңыз. Детоксикация терапиясының әдістерін тағайындаудың медициналық көрсеткіштерін анықтау Детоксикация терапиясының әдістерін қолдануға дайындық жүргізу, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау Магистральды тамырларды пункциялау және катетеризациялау, жүйке діндері мен плексустарын блоктау (оның ішінде ультрадыбыстық нұсқаулықпен), трахеостомия (томия), коникотомия, трахея интубациясы, трахеобронхиалды ағашты санациялау. Детоксикация терапиясының тиімділігі мен қауіпсіздігін жүргізу және бағалау Дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін жүргізу және бағалау Адам ағзасының метаболикалық күйі мен микробиотасының күйін бағалау Алдын ала және пробиотикалық препараттардың, энтеральды, парентеральды және аралас емдік тамақтанудың көмегімен микробиотаның метаболикалық күйі мен күйін түзетуге медициналық көрсеткіштерді анықтау Детоксикация терапиясы әдістерін қолдану және гомеостазды түзету мақсатында инфузиялық терапия үшін магистральдық және (немесе) перифериялық тамырларға қажетті қолжетімділікті қамтамасыз ету Гипербариялық оттегімен қанықтыру сеанстарының медициналық көрсеткіштерін анықтау, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау Жіті химиялық уланудан туындаған асқынулардың дамуын анықтауға және алдын алуға бағытталған іс-шараларды жүргізу Адам ағзасының клиникалық, гемодинамикалық волемикалық, метаболикалық, биохимиялық, электрокардиографиялық, электроэнцефалографиялық көрсеткіштерінің деректерін талдау және түзету. Қанның ұюы мен қан ұюына қарсы жүйелерінің, соның ішінде таратылған тамыршілік қан ұюының бұзылуын түзету. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің, медициналық ұйымдардың дәрігерлеріне клиникалық токсикология мәселелері бойынша кеңес беру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Адам ағзасының анатомиялық-физиологиялық және жас ерекшеліктері, жүкті әйелдердің анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері.

		<p>2. Асқынуларды клиникалық, химиялық-токсикологиялық, спецификалық және спецификалық емес биохимиялық, функционалдық және аспаптық диагностикалау әдістері.</p> <p>3. Дәрілік препараттардың, оның ішінде антидоттардың фармакокинетикасы және Фармакодинамикасы.</p> <p>4. Жіті химиялық уланулары бар пациенттерді емдеу үшін қолданылатын дәрілік препараттардың, оның ішінде антидоттардың, медициналық бұйымдардың, емдік тамақтанудың әсер ету механизмі; оларды тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.</p> <p>5. Адам ағзасының детоксикация терапиясының әдістерін қолдануға, оның ішінде жіті уланудың жекелеген түрлеріне және олардың асқынуларына медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>6. Жіті улану кезінде экстракорпоральды емдеу әдістерін, гипербариялық оксигенацияны қолдануға медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>7. Детоксикация терапиясы, реанимация және қарқынды терапия асқынуларының пайда болу және даму ерекшеліктері, оларды диагностикалау және емдеу.</p> <p>8. Адам ағзасының метаболикалық мәртебесінің бұзылуын диагностикалау әдістері және оны түзету әдістері.</p> <p>9. Медициналық ұйымнан тыс, амбулаториялық және стационарлық қатар жүретін аурулар мен патологиялық жағдайлар кезінде детоксикациялық терапия әдістерін қолдану ерекшеліктері, жас аспектісінде қолдану ерекшеліктері.</p> <p>10. Дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды қолдануды талап ететін жедел уланудың клиникалық көріністері мен патофизиологиялық механизмдері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Жіті химиялық уланулары бар науқастардың жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды және медициналық бұйымдарды қолдану.</p>

		<p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды және медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне бағалау жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жедел улану кезінде ауыр жағдайларды анықтаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды таныу. 2. Жіті химиялық уланулары бар науқастардың жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды және медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттарды, оның ішінде антидоттарды және медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне бағалау жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жедел улану кезінде ауыр жағдайларды анықтаңыз.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Жіті уланулары бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалтудың тиімділігін жоспарлау және бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 2. Науқастың жағдайын және клиникалық жағдайын бағалау және олардың нәтижелерін түсіндіру үшін медициналық оңалту кезеңінде жедел уланған науқастарды тексеру әдістерін қолданыңыз. 3. Жіті уланулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 4. Жіті улануы бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 5. Жіті уланған науқастарды медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жіті уланған науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.

		<p>2. Жігі уланулары бар пациенттерді медициналық оналту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p> <p>3. Жігі уланумен ауыратын науқастарда физиотерапия және физиотерапия әдістерін қолдануға арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Уланған пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша уланудың болуы немесе болмауы мәселесі бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және уланудан туындаған адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Уланған науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланған пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Уланған науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасаңыз
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы" Жеке медициналық кітапшаларды беру, есепке алу және жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 18 қарашада № 21652 болып тіркелді) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Төтенше жағдайларда химиялық этиологияда мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Медициналық сұрыптау, көмек көрсету, пациенттерді эвакуациялау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында, террористік актілер мен әскери қақтығыстар кезінде мамандандырылған медициналық көмек бригадасының құрамында жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. 2. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жігі химиялық уланулары бар пациенттерді медициналық сұрыптауды жүргізу. 3. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жігі химиялық уланулары бар науқастарға медициналық көмек көрсету. 4. Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жігі химиялық уланулары бар пациенттерді мамандандырылған медициналық ұйымдарға эвакуациялауға дайындық жүргізу.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:

		<p>5. Жедел медициналық жәрдемнің шұғыл консультациялық бригадаларының құрамында халыққа медициналық көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Төтенше жағдайлардың, террористік актілердің және әскери қақтығыстардың жіктелуі, жалпы сипаттамасы, оларға әсер ететін факторлар, санитарлық шығындардың мөлшері мен құрылымы Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында жіті химиялық уланулары бар пациенттерді медициналық сұрыптауды ұйымдастыру және принциптері Табиғи және техногендік төтенше жағдайлардың, террористік актілердің және әскери қақтығыстардың медициналық-санитариялық салдарын жою кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру негіздері мен тәртібі Химиялық этиологияның төтенше жағдайларында медициналық эвакуацияны ұйымдастыру принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Халық арасында уланудың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>Дағды 1: Жұртшылық үшін білім беру іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттер мен жалпы жұртшылыққа арналған ақпараттық науқандарды әзірлеу және өткізу, уланудың алдын алу шаралары туралы халықты хабардар ету. Клиникалық токсикология бойынша дәрігерлерді, медбикелерді және фармацевтерді қоса алғанда, медицина қызметкерлеріне арналған білім беру бағдарламалары мен тренингтерін жоспарлау және өткізу. Профилактикалық іс-шаралардың орындалуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Уланудың пайда болуының немесе өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері. Ақпаратты бейімдеу және тыңдаушылардың жасына және қызығушылығына қарай оқытуға көзқарас. Ақпараттық және білім беру жұмысының әдістері мен құралдары (плакаттар, брошюралар, презентациялар, мультимедиялық материалдар). Уланудың алдын алу әдістері, соның ішінде химиялық зертханалардағы, тұрмыстық ортадағы қауіпсіздік ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.

		<p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму"</p>

		<p>му нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Тағылымдамашы токсиколог дәрігер	
	7	Токсиколог дәрігер (ересек)	
	7	Токсиколог дәрігер (ересектер, балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-7		
Қызмет атауының коды:	2214-7-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Токсикология (ересектер, балалар)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл		

Формалды емес және информалы білім-мен байланыс:	7.3 деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттерге (балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикалық қызметтері мен емдеу шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету Токсиколог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Токсикологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Токсиколог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жана әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикалық қызметтері мен емдеу шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	Дағды 1: "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Уланған пациенттерді (балалар) тексерудің параклиникалық әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде ішкі ағзаларды диагностикалаудың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың тексеру нәтижелері мен консультацияларын ескере отырып қорытындылар қалыптастыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эпидемиология, этиология, патогенез, патоморфология, клиникалық көрініс, клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикасы. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы"Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және ақы төлеу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелді) Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Уланудың ауыр және сирек жағдайлары бар пациенттердің (балалар) жоғары технологиялық медициналық қызметтері шеңберінде емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық токсикологияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеу. 2. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емделушілерді (балалар) іріктеу және емдеуге жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеу. 2. Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Токсиколог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Токсиколог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында токсикологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында токсиколог дәрігерлердің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Клиникалық токсикология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Клиникалық токсикология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Халық арасындағы улану саласындағы эпидемиологиялық жағдайды талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында токсикологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында токсиколог дәрігерлердің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.

		<p>3. Клиникалық токсикология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Клиникалық токсикология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Халық арасындағы улану саласындағы эпидемиологиялық жағдайды талдау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) токсикологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз токсикологтарға консультациялық көмек көрсету. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге токсикология мәселелері бойынша кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Токсикологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Токсикология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Токсикология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.

		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Токсикология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және токсикологтар (мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Токсиколог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Тағылымдамашы токсиколог дәрігер	
	7	Токсиколог дәрігер (ересек)	
	7	Токсиколог дәрігер (балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-7		
Қызмет атауының коды:	2214-7-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-токсиколог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Токсиколог дәрігер (балалар)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	7.4 деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттерге (балалар) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, клиникалық токсикология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету 2. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>"Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша пациенттерге жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету</p>	<p>Уланған пациенттерге (балалар) ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды анықтау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уланған пациенттерге (балалар) арнайы тексеру әдістерін жүргізу. 2. Арнайы зерттеу әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 3. Уланған пациенттерді (балалар) тексерудің аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 4. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 5. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 6. "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездей білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эпидемиология, этиология, патогенез, патоморфология, клиникалық көрініс, клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикасы. 2. Аурудың этиологиясы мен ауырлығын анықтау үшін клиникалық токсикологиядағы пациенттерді (балалар) арнайы тексерудің принциптері мен әдістері. 3. Клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулерді тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы "Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және ақы төлеу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелді) 5. Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.
<p>Дағды 2: Уланумен, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Улану, жоғары технологиялық медициналық көмекті қолдану және пайдалану бар пациенттерде (балалар) ауыр және сирек патологиялық жағдайларда емдеу жоспарын әзірлеу. 2. Уланған пациенттерде (балалар) дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 3. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету үшін пациенттерді (балалар) іріктеу. 4. Уланған пациенттерде (балалар) терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.

		<p>5. Уланған пациенттердің (балалар) ауыр және сирек патологиялық жағдайларында терапияның тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>6. Диагностикалық манипуляциялар мен емдеу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жағымсыз реакциялардың, соның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Улануы бар пациенттерге (балалар) мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері, ықтимал асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар.</p> <p>2. Мамандандырылған және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету бойынша әдістер мен техникалар,</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>"Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>"Токсикология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Токсикология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Токсикология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Токсикология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық кателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және токсикологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
		Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Клиникалық токсикологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Клиникалық токсикология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Токсикология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа токсикологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа токсикологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде токсикологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Диагностика мен емдеудің аудиті мен тиімділігін бағалауды қоса алғанда, медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, пациенттердің (балалар) этикалық стандарттары мен құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа токсикологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылмайды</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында клиникалық токсикология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Клиникалық токсикология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Уланудың алдын алу саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Тағылымдамашы токсиколог дәрігер
	7	Токсиколог дәрігер (ересек)

	7	Токсиколог дәрігер (ересектер, балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-токсиколог (ересек)»:			
Топтың коды:	2214-7		
Қызмет атауының коды:	2214-7-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-токсиколог (ересек)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Токсикология (ересектер)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Токсиколог дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	7.3 деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Уланған пациенттерге (ересектерге) мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикалық қызметтері мен емдеу шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету 2. Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Токсикологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикалық қызметтері мен емдеу шаралары шеңберінде жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсету	Дағды 1: "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау.	Машықтар: 1. Уланған пациенттерді (ересектер) тексерудің параклиникалық әдістерінің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 2. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін талдау. 7. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде ауыр және сирек патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде ішкі ағзаларды диагностикалаудың аспаптық әдістерінің нәтижелерін талдау.	

		<p>8. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру.</p> <p>9. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде мамандардың тексеру нәтижелері мен консультацияларын ескере отырып қорытындылар қалыптастыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Эпидемиология, этиология, патогенез, патоморфология, клиникалық көрініс, клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың диагностикасы.</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 1 ақпандағы № ҚР ДСМ-12 бұйрығы "Қашықтықтан медициналық қызметтерді ұйымдастыру, ұсыну және ақы төлеу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 3 ақпанда № 22151 болып тіркелді)</p> <p>3. Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Уланудың ауыр және сирек жағдайлары бар пациенттердің (ересектер) жоғары технологиялық медициналық қызметтері шеңберінде емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Клиникалық токсикологияда сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеу.</p> <p>2. "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтер шеңберінде емделушілерді (ересектер) іріктеу және емдеуге жіберу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиникалық токсикологиядағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеу.</p> <p>2. Соңғы бес жылда токсикологтар қауымдастығында танылған "Токсикология (ересектер)" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды емдеуге қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің нәтижелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында токсикологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында токсиколог дәрігерлердің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Клиникалық токсикология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p>

		<p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Клиникалық токсикология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Халық арасындағы улану саласындағы эпидемиологиялық жағдайды талдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Токсикологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Токсикология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және токсикологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Ме-</p>

		<p>дициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Қосымша еңбек функциясы 2: Токсиколог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p> <p>Этические стандарты</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы "Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Тағылымдамашы токсиколог дәрігер
	7	Токсиколог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Токсиколог дәрігер (балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа 46-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Травматология-ортопедия (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Травматология-ортопедия (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101022

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымдануы, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары кезіндегі пациенттерге травматологиялық және ортопедиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, іскерліктер, дағдылар бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау және білім, Травматология және ортопедия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы керек. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер травматолог-ортопед - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер травматолог-ортопед - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер травматолог-ортопед - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер травматолог-ортопед - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Дәрігер травматолог-ортопед (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Дәрігер-травматолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.1 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.2 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

12) 7.3 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

13) 7.4 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

14) 7.2 Дәрігер-комбустиолог - 7 СБШ-нің деңгейі

15) 7.3 Дәрігер-комбустиолог - 7 СБШ-нің деңгейі

16) 7.4 Дәрігер-комбустиолог - 7 СБШ-нің деңгейі

17) 7.2 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

18) 7.3 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

19) 7.4 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

20) 7.3 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

21) 7.4 Дәрігер травматолог-ортопед (балалар бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер травматолог-ортопед»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер травматолог-ортопед		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Осы біліктілік бойынша жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымданулары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары кезінде пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған травматологиялық көмек көрсету Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтын қалыптастыру, жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шараларды жүргізу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған травматологиялық көмек көрсету	<p>Дағды 1:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаты, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тірек-қимыл аппараты жарақаты және тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттер мен балалардың ата-аналарының толық медициналық тарихын жинау. Тірек-қимыл аппаратының жарақаты және тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерге физикалық тексеру жүргізу. Цитологиялық, бактериологиялық, Биохимиялық, Иммунологиялық зерттеулер үшін биоматериал алу. Тірек-қимыл аппаратының жұмсақ тіндерінің зақымдануы мен күйіктерін диагностикалау. Буындардың дислокациясын диагностикалау. Сүйектің сынуын диагностикалау. Тірек-қимыл аппаратының біріктірілген зақымдануын диагностикалау. Тірек-қимыл аппаратының біріктірілген зақымдануын диагностикалау. Политравманы диагностикалау. Туа біткен және жүре пайда болған ортопедиялық ауруларды диагностикалау. Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. Тірек-қимыл аппаратының жиі кездесетін жарақаттарын, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда

		<p>болған ауруларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары, ауру анықталған кезде АХЖ-10 сәйкес диагнозды тұжырымдау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппаратының жарақаты және тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) анамнезін жинау ерекшеліктерін білу. 2. Тірек-қимыл аппаратының жарақаты және тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеру алгоритмін білу. 3. Мойынның, омыртқа бағанының, иық белдеуі мен иықтың, білектің, қолдың, жамбастың, жамбастың, төменгі аяқтың, аяқтың қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын және олардың қанмен қамтамасыз ету, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білу. 4. Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының негізгі белгілері мен синдромдарын, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған ауруларын білу. 5. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) негізгі клиникалық зертханалық зерттеуді білу. 6. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) зерттеудің аспаптық әдістерінің негізгі түрлерін білу. 7. Онкологиялық сергектік принципін білу. 8. Тірек-қимыл аппаратының ең көп таралған жарақаттарының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаты және тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерге (балалар) диагноз қою және емдеуді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) диагнозын тұжырымдау және құжаттамасын ресімдеу 2. Жасы мен клиникалық көрінісін ескере отырып, тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) емдеу жоспарын әзірлеу. 3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді (Ересектер, Балалар) шұғыл және жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді анықтау. 4. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары бар, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерде (ересектер, балалар) асқинуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде күтпеген жерден диагностикалық рәсімдер нәтижесінде пайда болған реакцияларды уақтылы анықтау. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған ауруларының клиникалық көрінісін білу 2. АХЖ- 10 туралы білім, әсіресе XIII, XIX тараулар. 3. Травматология мен ортопедияда қолданылатын медициналық мақсаттағы бұйымдарды білу. 4. Тірек-қимыл аппаратының әртүрлі жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары кезінде оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары және тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйікке шалдыққан пациенттердің препаратты, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін және оның зардаптарын бағалау дағдылары. 2. Күйікке комбустиологиялық араласу кезінде анестезия әдісін және препаратты таңдай білу . 3. Жергілікті анестезияны, соның ішінде УДЗ бақылау жасаумен өткізгіштік анестезияны орындай білу. 4. УДЗ бақылау жасаумен эпицистостомияны қолдана білу . 5. Күйікке шалдыққан пациенттерге медициналық манипуляцияларды, хирургиялық араласуды және оның салдарын орындай білу. 6. Күйік және оның салдары бар пациенттерге протездік-ортопедиялық бұйымдарды тағайындау және таңдау дағдылары (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугор, брейс , протез және тағы басқа). 7. Ауруды және пациенттердің жағдайын бақылау жасау, курстың ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету дағдылары. 8. Аурухананың мамандандырылған бөлімшелерінде шұғыл емге жатқызу көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 9. Комбустиологиядағы патологиялық процестің барысын болжау білу . 10. Комбустиологиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары . 11. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугор, брейс, протез және тағы басқа). 12. Гипс бояуын қолдану білу. 13. Буынның дислокациясын түзетіңіз. 14. Ультрадыбыстық бақылаумен бірлескен пункция жасаңыз. 15. Жараны алғашқы хирургиялық емдеуді орындаңыз. 16. Науқасты тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен аурулары кезінде хирургиялық араласуға дайындау. 17. Фрагменттерді тұрақтандыру үшін сыртқы бекіту құрылғыларын қолданыңыз.

		<p>18. Экстремедулярлық және интрамедулярлық остеосинтездерді жүргізу.</p> <p>19. Сүйекті компрессиялық-дистракциялық остеосинтезді жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданыстағы клиникалық нұсқауларға (хаттамалар) сәйкес күйікпен ауыратын пациенттердің препаратын, медициналық мақсаттағы бұйымдарын және медициналық тамақтануын және оның салдарын білуі. 2. Жергілікті анестезия әдістерін, соның ішінде УДЗ нұсқауларды білуі. 3. Күйік жарақаттары кезіндегі мамандандырылған медициналық көмек стандарттарына білуі. 4. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану принциптері мен кезеңдерін білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугор, брейс , протез және тағы басқа). 5. Гипс жасау және қолдану принциптерін білу. 6. Буындардың дислокациясының принциптері мен кезеңдерін білу. 7. Жараларды алғашқы хирургиялық өңдеудің принциптері мен реттілігін білу. 8. Ультрадыбыстық бақылаудағы бірлескен пункция техникасын білу. 9. Фрагменттерді тұрақтандыру негіздерін білу. 10. Сынықтарды жабық және ашық орналастыру техникасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу, күйікпен ауыратын пациенттерге хирургиялық араласу және оның салдары нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасыжәне/немесе емдеу .</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасын және жоюын білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу және хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасы және емдеуі туралы білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 5:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау. 2. Жарақаттар, тірек-қимыл жүйесі аурулары кезінде оңалту іс-шараларының оңалту диагнозын, әлеуетін және дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссияның немесе көпсалалы команданың құрамына қатысу.

		<p>3. Жарақаттар, тірек-қимыл жүйесі аурулары кезінде пациенттерде (ересектер, балалар) оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу (бірінші кезең).</p> <p>5. Жарақаттар, тірек-қимыл жүйесі аурулары кезінде пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Амбулаториялық деңгейде тірек-қимыл аппаратының жарақаттары және тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту қағидаттары.</p> <p>2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері.</p> <p>3. Амбулаториялық деңгейде тірек-қимыл аппаратының жарақаттары және тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды б:</p> <p>Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары кезінде пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін травматология мен ортопедиядағы шұғыл жағдайларды тану</p> <p>3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Травматология мен ортопедиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер, емдеу және алдын алу принциптері.</p> <p>2. Жарақаттар, тірек-қимыл жүйесі аурулары кезінде туындаған шұғыл жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің принциптері мен әдістері., оның ішінде төтенше жағдайларда.</p> <p>3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 7:</p> <p>Созылмалы аурулары бар және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары бар пациенттерге (ересектер, балалар) диспансерлік бақылау жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Созылмалы аурулары және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары анықталған пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Созылмалы аурулары бар және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары бар пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтын қалыптастыру, жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алғашқы алдын алуға бағытталған іс-шараларға қатысу. Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі). Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)). Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу принциптері. Пациенттерде (ересектер, балалар) жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу әдістері. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.

		<p>5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Травматология және ортопедия мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313

		<p>/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сынни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды

		<p>формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер травматолог-ортопед»:		
Топтың коды:	2214-1	
Қызмет атауының коды:	2214-1-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер травматолог-ортопед	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматолог-ортопед дәрігері (ересек, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының диагностикасы 2. Ересектер мен балалардағы тірек-қимыл аппаратының жарақаттарын, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын емдеу. 3. Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы. 4. Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 5. Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету 6. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Ересектер мен балалардағы тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының диагностикасы	Дағды 1: Тірек-қимыл аппаратының зақымдануы, тірек-қимыл аппаратының аурулары бар пациенттерді тексеру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттер мен балалардың аналарының толық ауру тарихын жинау білу. 2. Пациенттердің амбулаториялық картасын құрастыра білу. 3. Стационарлық пациенттердің медициналық картасын жасай білу. 4. Тірек-қимыл аппаратының жарақаты және тірек-қимыл аппаратының аурулары бар пациенттердің физикалық тексеруін жүргізе білу . 5. Цитологиялық, бактериологиялық, биохимиялық, иммунологиялық зерттеулерге биоматериал ала білу. 6. Тірек-қимыл аппаратының жұмсақ тіндерінің жарақаттары мен күйіктерін диагностикалау білу. 	

		<p>7. Буын дислокациясын диагностикалай білу.</p> <p>8. Сүйек сынықтарын диагностикалай білу.</p> <p>9. Тірек-қимыл аппаратының аралас жарақаттарын диагностикалай білу.</p> <p>10. Тірек-қимыл аппаратының аралас жарақаттарын диагностикалай білу.</p> <p>11. Полижарақатты диагностикалай білу .</p> <p>12. Туа біткен және жүре пайда болған ортопедиялық ауруларды диагностикалай білу.</p> <p>13. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>14. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>15. Тірек-қимыл аппаратының жиі кездесетін жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары, ауру анықталған кезде АХЖ-10 бойынша диагнозды тұжырымдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты ауруларымен ауыратын пациенттердің анамнезін жинау ерекшеліктерін білуі.</p> <p>2. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерді тексеру алгоритмін білуі.</p> <p>3. Мойынның, жұлынның, жауырын белдеуі мен жауырынның, білектің, қолдың, жамбастың, санның, төменгі аяқтың, табанның қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын және олардың қанмен қамтамасыз етілуін, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білуі .</p> <p>4. Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдануының, туа біткен және жүре пайда болған ауруларының негізгі белгілері мен синдромдарын білуі .</p> <p>5. Тірек-қозғалыс аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларымен ауыратын пациенттердің негізгі клиникалық және зертханалық зерттеулерін білуі .</p> <p>6. Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдануы, туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді тексерудің аспаптық әдістерінің негізгі түрлерін білуі .</p> <p>7. Онкологиялық сергектік принципін білуі.</p> <p>8. Жиі кездесетін жарақаттарының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған аурулары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің диагнозын дұрыс тұжырымдау және құжаттама-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің диагнозын дұрыс тұжырымдау және құжаттамасын ресімдеу қабілетін білу.</p>

	<p>сын рәсімдеу қабілетін білу. 2. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамалар) сәйкес жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары ба</p>	<p>2. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамалар) сәйкес жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді кезек күттірмейтін және жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді анықтай білу.</p> <p>4. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары бар, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерде асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде күтпеген жерден диагностикалық рәсімдер нәтижесінде пайда болған реакцияларды уактылы анықтай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының клиникалық көрінісін білуі.</p> <p>2. Аурулардың халықаралық жіктемесі білу.</p> <p>3. Травматология және ортопедияда қолданылатын медициналық құрылғыларды білуі.</p> <p>4. Жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған аурулары кезіндегі оңалту шараларының медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі .</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Ересектер мен балалардағы тірек-қимыл аппаратының жарақаттарын, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын емдеу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерді емдеу</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Тірек-қозғалыс аппараты аурулары бар пациенттерде медициналық қолданыстағы дәрілік препаратты, бұйымдарды және клиникалық тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу .</p> <p>2. Травматологиялық араласу кезінде анестезия әдісін және препаратты таңдай білу.</p> <p>3. Жергілікті анестезияны, соның ішінде УДЗ бақылауымен өткізгіштік анестезияны орындай білу.</p> <p>4. УДЗ бақылауымен эпицистостомияны қолдана білу.</p> <p>5. Тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерге медициналық манипуляциялар, хирургиялық араласулар жасай білу.</p> <p>6. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппараты аурулары (гипс, шарф, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугор, брейс, протез және тағы басқа) пациенттерге иммобилизациялаушы, протездік-ортопедиялық бұйымдарды тағайындап және таңдай білу.</p> <p>7. Ауруды және пациенттің жағдайын мониторинг білу, курстың ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзете білу.</p> <p>8. Аурухананың бейінді бөлімшелерінде шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерді бағалау дағдылары.</p>

		<p>9. Травматология және ортопедиядағы патологиялық процестің ағымын болжай білу.</p> <p>10. Травматология-ортопедиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.</p> <p>11. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс , протез және тағы басқа).</p> <p>12. Гипс бояуын қолдану білу.</p> <p>13. Бөлінген буынды түзету білу.</p> <p>14. УДЗ бақылауымен бірлескен пункцияны орындау білу.</p> <p>15. Жараны алғашқы хирургиялық өңдеуді жүргізу білу.</p> <p>16. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен аурулары кезінде пациентті хирургиялық араласуға дайындау білу.</p> <p>17. Фрагменттерді тұрақтандыру үшін сыртқы бекіту құрылғыларын қолдану білу.</p> <p>18. Экстремедуллярлық және интрамедуллярлық остео-синтезді орындау білу.</p> <p>19. Сүйекаралық компрессиялық-дистракциялық остео-синтезді орындау білу .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамаларға) сәйкес тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттердің дәрілік препараттарын, медициналық мақсаттағы бұйымдарын және емдік тамақтануын білуі.</p> <p>2. Жергілікті анестезияны, оның ішінде УДЗ бақылауымен жүргізу әдістемелерін білу.</p> <p>3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымданулары және тірек-қимыл жүйесі аурулары кезіндегі мамандандырылған медициналық көмектің стандарттарын білуі.</p> <p>4. Иммобилизациялық таңғышты қолдану принциптері мен кезеңдерін білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс, протез және).</p> <p>5. Гипстік таңғыш жасау және қолдану принциптерін білуі.</p> <p>6. Буындардың шығу принциптері мен кезеңдерін білуі.</p> <p>7. Жараларды алғашқы хирургиялық өңдеудің принциптері мен реттілігін білуі.</p> <p>8. УДЗ бақылаумен буын пункциясы техникасын білуі.</p> <p>9. Сынықтарды тұрақтандыру негіздерін білуі.</p> <p>10. Сынықтарды жабық және ашық репозициялау техникасын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Тірек-қимыл аппараты зақымданған пациенттерге хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулар-	Машықтар: 1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық препараттарды қолдану, дәрілік емес емдеу, хирургиялық ара-

<p>дың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасы және/немесе емдеу жүйесі және тірек-қимыл аппаратының аурулары.</p>	<p>ласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген реакциялардың профилактикасын және жоюын білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу және хирургиялық араласу нәтижесінде пайда болған күтпеген реакциялардың профилактикасы мен емдеуін білуі.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді жарақаттары бар пациенттерде (ересектер, балалар), тірек-қимыл жүйесі ауруларымен оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер және медициналық қарсы көрсетілімдер. 3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымдануы, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту принциптері. 4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымдануы, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.

		<p>2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуы тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жарақаттар, тірек-қимыл аппаратының аурулары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жүректің тоқтап қалуының клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>2. Анафилактикалық шоктың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>3. Асфиксияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>4. Естен танудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>5. Коллапстың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>6. Эпилепсиялық ұстаманың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>7. Церебральды қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>8. Қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>9. Бөтен денелерді ингаляциялау мен жұтудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>10. Гипогликемияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>11. Диабеттік команың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>12. Гипертониялық криздің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>13. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>14. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>15. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жарақаттар, тірек-қимыл жүйесі аурулары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тірек-қимыл жүйесі ауруларына, медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық айғақтарды айқындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Тірек-қимыл жүйесі ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігіне байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін анықтау. 3. Тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Тірек-қимыл жүйесінің жарақаттары мен аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін улаңдан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер. 4. Күйік жарақаттарына және олардың медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту салдарына байланысты дене функцияларының бұзылуына шалдыққан науқастарды емдеу және оңалту мерзімдерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 2. Тірек-қимыл жүйесі (денсаулық мектебі) жарақаттары, аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу принциптері. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Созылмалы аурулары бар және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары бар пациенттерге (ересектер, балалар) диспансерлік бақылау жүргізу.	Машықтар: 1. Созылмалы аурулары және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары анықталған пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі. Білімдер: 1. Созылмалы аурулары бар және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары бар пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету	Дағды 1: Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету	Машықтар: 1. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету бойынша емдеу-эвакуациялық іс-шараларды жүргізу. 2. Медициналық жағдайға байланысты төтенше жағдайларды жою кезінде зардап шеккендерге көрсетілетін медициналық көмектің түрі мен көлемін анықтау. 3. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге қарапайым медициналық процедураларды жүргізу. 4. Төтенше жағдайларда халықты, пациенттерді, медициналық персоналды және медициналық мүлікті зақымдайтын факторлардан қорғаудың заманауи тәсілдері мен құралдарын қолдану. 5. Табиғи және антропогендік апаттардың әсер ететін факторларынан қорғау әдістерін таңдаңыз. 6. Қазіргі заманғы жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз: улы химикаттардан, биологиялық агенттерден, радиоактивті заттардан жеке қорғанудың медициналық құралдары. 7. Апаттар құрылымдары мен мекемелерінің құрамында санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу Білімдер: 1. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету бойынша емдеу-эвакуациялық іс-шаралардың негіздерін білу. 2. Төтенше жағдайларды жою кезінде зардап шеккендерге медициналық көмектің негіздерін білу. 3. Төтенше жағдайларда халықты зақымдайтын факторлардан қорғау түрлері мен құралдарын білу. 4. Табиғи және антропогендік апаттардың әсер ететін факторларынан қорғау жолдарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.

		<p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283</p>

		/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер)	
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
	11. Кәсіптің қарточкасы «7.3 Дәрігер травматолог-ортопед»:		
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер травматолог-ортопед		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматолог-ортопед дәрігері (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Ортопедиялық травматологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Травматолог ортопед дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 	
Еңбек функциясы 1: Травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Травматологиялық бейіндегі пациенттердегі (ересектер, балалар) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары. 2. Тірек-қимыл аппараты ауруларының атипті ағымының белгілерін анықтау дағдылары 3. Ересектер мен балалардағы сирек және атипті патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары 5. Ересектер мен балалардағы травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі аурулардың сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындай білу. 	
		Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиниканың ерекшеліктерін және тірек-қимыл аппаратының атипті және созылмалы қайталанатын ауруларының дифференциалды диагностикасын білу. 2. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу 3. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді білу. 	

		4. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Ортопедиялық травматологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Ортопедиялық травматологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында ортопедиялық травматологтардың (ересектер, балалар) дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында ортопедиялық травматолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Травматология және ортопедия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. Травматология және ортопедия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. Травматология және ортопедия саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және патологияның таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынтылдандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз ортопедиялық травматологтарға консультациялық көмек көрсету. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Травматология және ортопедия мәселелері бойынша кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.

		<p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Травматолог ортопед дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)
		Комбустиолог дәрігер (балалар)
<p>12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер травматолог-ортопед»:</p>		
Топтың коды:	2214-1	

Қызмет атауының коды:	2214-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер травматолог-ортопед		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматолог-ортопед дәрігері (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымданулары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау Травматология және ортопедия саласындағы актілер.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік орган-	

		<p>дардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Травматологтар мен ортопедтер (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Травматология мен ортопедияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Травматология және ортопедия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.

		5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде травматологиялық және ортопедиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.

	<p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Травматология және ортопедия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Травматология және ортопедия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және мамандық бейіні бойынша дәрігерлердің рөлі.

		3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
	13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:		
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматолог-ортопед дәрігері (ересек)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектердегі тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының диагностикасы 2. Ересектердегі тірек-қимыл аппаратының жарақаттарын, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын емде 3. Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы. 4. Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 5. Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету 6. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Ересектердегі тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының диагностикасы	<p>Дағды 1:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының зақымдануы, тірек-қимыл аппаратының аурулары бар пациенттерді тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттердің толық ауру тарихын жинау білу. 2. Пациенттердің амбулаториялық картасын құрастыра білу. 3. Стационарлық пациенттердің медициналық картасын жасай білу. 4. Тірек-қимыл аппаратының жарақаты және тірек-қимыл аппаратының аурулары бар пациенттердің физикалық тексеруін жүргізе білу . 5. Цитологиялық, бактериологиялық, биохимиялық, иммунологиялық зерттеулерге биоматериал ала білу. 6. Тірек-қимыл аппаратының жұмсақ тіндерінің жарақаттары мен күйіктерін диагностикалау білу. 7. Буын дислокациясын диагностикалай білу. 8. Сүйек сынықтарын диагностикалай білу. 9. Тірек-қимыл аппаратының аралас жарақаттарын диагностикалай білу. 10. Тірек-қимыл аппаратының аралас жарақаттарын диагностикалай білу. 11. Полижарақатты диагностикалай білу .

		<p>12. Туа біткен және жүре пайда болған ортопедиялық ауруларды диагностикалау білу.</p> <p>13. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>14. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>15. Тірек-қимыл аппаратының жиі кездесетін жарақаттарын, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары, ауру анықталған кезде АХЖ-10 бойынша диагнозды тұжырымдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты ауруларымен ауыратын пациенттердің анамнезін жинау ерекшеліктерін білуі.</p> <p>2. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерді тексеру алгоритмін білуі.</p> <p>3. Мойынның, жұлынның, жауырын белдеуі мен жауырынның, білектің, қолдың, жамбастың, санның, төменгі аяқтың, табанның қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын және олардың қанмен қамтамасыз етілуін, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білуі .</p> <p>4. Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдануының, туа біткен және жүре пайда болған ауруларының негізгі белгілері мен синдромдарын білуі .</p> <p>5. Тірек-қозғалыс аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларымен ауыратын пациенттердің негізгі клиникалық және зертханалық зерттеулерін білуі .</p> <p>6. Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдануы, туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді тексерудің аспаптық әдістерінің негізгі түрлерін білуі .</p> <p>7. Онкологиялық сергектік принципін білуі.</p> <p>8. Жиі кездесетін жарақаттарының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған аурулары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің диагнозын дұрыс тұжырымдау және құжаттамасын ресімдеу қабілетін білу. 2. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамалар) сәйкес жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары ба</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің диагнозын дұрыс тұжырымдау және құжаттамасын ресімдеу қабілетін білу.</p> <p>2. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамалар) сәйкес жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді кезек күттірмейтін және жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді анықтай білу.</p>

		<p>4. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары бар, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерде асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде күтпеген жерден диагностикалық рәсімдер нәтижесінде пайда болған реакцияларды уақтылы анықтай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының клиникалық көрінісін білуі. 2. Аурулардың халықаралық жіктемесі білу. 3. Травматология және ортопедияда қолданылатын медициналық құрылғыларды білуі. 4. Жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған аурулары кезіндегі оңалту шараларының медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі .
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Ересектердегі тірек-қимыл аппаратының жарақаттарын, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын емде</p>	<p>Дағды 1: Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерді емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қозғалыс аппараты аурулары бар пациенттерде медициналық қолданыстағы дәрілік препаратты, бұйымдарды және клиникалық тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу . 2. Травматологиялық араласу кезінде анестезия әдісін және препаратты таңдай білу. 3. Жергілікті анестезияны, соның ішінде УДЗ бақылауымен өткізгіштік анестезияны орындай білу. 4. УДЗ бақылауымен эпицистостомияны қолдана білу. 5. Тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерге медициналық манипуляциялар, хирургиялық араласулар жасай білу. 6. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппараты аурулары (гипс, шарф, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс, протез және тағы басқа) пациенттерге иммобилизациялаушы, протездік-ортопедиялық бұйымдарды тағайындап және таңдай білу. 7. Ауруды және пациенттің жағдайын мониторинг білу, курстың ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзете білу. 8. Аурухананың бейінді бөлімшелерінде шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 9. Травматология және ортопедиядағы патологиялық процестің ағымын болжай білу. 10. Травматология-ортопедиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары. 11. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс , протез және тағы басқа). 12. Гипс бояуын қолдану білу. 13. Бөлінген буынды түзету білу.

		<p>14. УДЗ бақылауымен бірлескен пункцияны орындау білу.</p> <p>15. Жараны алғашқы хирургиялық өңдеуді жүргізу білу.</p> <p>16. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен аурулары кезінде пациентті хирургиялық араласуға дайындау білу.</p> <p>17. Фрагменттерді тұрақтандыру үшін сыртқы бекіту құрылғыларын қолдану білу.</p> <p>18. Экстремедуллярлық және интрамедуллярлық остео-синтезді орындау білу.</p> <p>19. Сүйекаралық компрессиялық-дистракциялық остео-синтезді орындау білу .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамаларға) сәйкес тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттердің дәрілік препараттарын, медициналық мақсаттағы бұйымдарын және емдік тамақтануын білуі.</p> <p>2. Жергілікті анестезияны, оның ішінде УДЗ бақылауымен жүргізу әдістемелерін білу.</p> <p>3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымданулары және тірек-қимыл жүйесі аурулары кезіндегі мамандандырылған медициналық көмектің стандарттарын білуі.</p> <p>4. Иммобилизациялық таңғышты қолдану принциптері мен кезеңдерін білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс, протез және).</p> <p>5. Гипстік таңғыш жасау және қолдану принциптерін білуі.</p> <p>6. Буындардың шығу принциптері мен кезеңдерін білуі.</p> <p>7. Жараларды алғашқы хирургиялық өңдеудің принциптері мен реттілігін білуі.</p> <p>8. УДЗ бақылаумен буын пункциясы техникасын білуі.</p> <p>9. Сынықтарды тұрақтандыру негіздерін білуі.</p> <p>10. Сынықтарды жабық және ашық репозициялау техникасын білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Тірек-қимыл аппараты зақымданған пациенттерге хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасы және/немесе емдеу жүйесі және тірек-қимыл аппаратының аурулары.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық препараттарды қолдану, дәрілік емес емдеу, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген реакциялардың профилактикасын және жоюын білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу және хирургиялық араласу нәтижесінде пайда болған күтпеген реакциялардың профилактикасы мен емдеуін білуі.</p>

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді жарақаттары бар пациенттерде (ересектер), тірек-қимыл жүйесі ауруларымен оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 2. Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 3. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу. 5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер және медициналық қарсы көрсетілімдер. 3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымдануы, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту принциптері. 4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 5. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымдануы, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерге (Ересектер) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.

		<p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жарақаттар, тірек-қимыл аппаратының аурулары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүректің тоқтап қалуының клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу. 2. Анафилактикалық шоктың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 3. Асфиксияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 4. Естен танудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 5. Коллапстың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 6. Эпилепсиялық ұстаманың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 7. Церебральды қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 8. Қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 9. Бөтен денелерді ингаляциялау мен жұтудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 10. Гипогликемияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 11. Диабеттік команың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 12. Гипертониялық криздің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 13. Жүрек-өкпе реанимациясы. 14. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері. 15. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жарақаттар, тірек-қимыл жүйесі аурулары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тірек-қимыл жүйесі ауруларына, медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық айғақтарды айқындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Тірек-қимыл жүйесі ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігіне байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін анықтау. 3. Тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функциялары-

		<p>ның тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін тірек-қимыл жүйесінің ауруларына , жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Тірек-қимыл жүйесінің жарақаттары мен аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы."Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уландан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>4. Күйік жарақаттарына және олардың медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту салдарына байланысты дене функцияларының бұзылуына шалдыққан науқастарды емдеу және оңалту мерзімдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p> <p>2. Тірек-қимыл жүйесі (денсаулық мектебі) жарақаттары, аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Созылмалы аурулары және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары анықталған пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Созылмалы аурулары бар және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары бар пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 5: Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету бойынша емдеу-эвакуациялық іс-шараларды жүргізу. 2. Медициналық жағдайға байланысты төтенше жағдайларды жою кезінде зардап шеккендерге көрсетілетін медициналық көмектің түрі мен көлемін анықтау. 3. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге қарапайым медициналық процедураларды жүргізу. 4. Төтенше жағдайларда халықты, пациенттерді, медициналық персоналды және медициналық мүлікті зақымдайтын факторлардан қорғаудың заманауи тәсілдері мен құралдарын қолдану. 5. Табиғи және антропогендік апаттардың әсер ететін факторларынан қорғау әдістерін таңдаңыз. 6. Қазіргі заманғы жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз: улы химикаттардан, биологиялық агенттерден, радиоактивті заттардан жеке қорғанудың медициналық құралдары. 7. Апаттар құрылымдары мен мекемелерінің құрамында санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету бойынша емдеу-эвакуациялық іс-шаралардың негіздерін білу. 2. Төтенше жағдайларды жою кезінде зардап шеккендерге медициналық көмектің негіздерін білу. 3. Төтенше жағдайларда халықты зақымдайтын факторлардан қорғау түрлері мен құралдарын білу. 4. Табиғи және антропогендік апаттардың әсер ететін факторларынан қорғау жолдарын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нұсқаларын, сондай-ақ оларды тол-

		<p>тыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер, балалар)	
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
7	Комбустиолог дәрігер (балалар)		
15. Кәсіптің карточкасы « 7.4 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымданулары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау Травматология және ортопедия саласындағы актілер.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Травматология және ортопедия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Травматология және ортопедия (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Травматология және ортопедия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Травматология және ортопедия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Травматология және ортопедия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Травматология және ортопедия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. "Травматология және ортопедия (ересектер)" мамандығы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себепсалдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Травматологтар мен ортопедтер (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Травматология мен ортопедияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Травматология және ортопедия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Травматология және ортопедия (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде травматологиялық және ортопедиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сақтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Травматология және ортопедия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Травматология және ортопедия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		<p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)

	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер травматолог-ортопед (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер травматолог-ортопед (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының диагностикасы 2. Балалардағы тірек-қимыл аппаратының жарақаттарын, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын емдеу. 3. Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы. 4. Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 	

		<p>5. Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p> <p>6. Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1:</p> <p>Балалардағы тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының диагностикасы</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының зақымдануы, тірек-қимыл аппаратының аурулары бар пациенттерді тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттер мен балалардың аналарының толық ауру тарихын жинау білу. 2. Пациенттердің амбулаториялық картасын құрастыра білу. 3. Стационарлық пациенттердің медициналық картасын жасай білу. 4. Тірек-қимыл аппаратының жарақаты және тірек-қимыл аппаратының аурулары бар пациенттердің физикалық тексеруін жүргізе білу . 5. Цитологиялық, бактериологиялық, биохимиялық, иммунологиялық зерттеулерге биоматериал ала білу. 6. Тірек-қимыл аппаратының жұмсақ тіндерінің жарақаттары мен күйіктерін диагностикалау білу. 7. Буын дислокациясын диагностикалау білу. 8. Сүйек сынықтарын диагностикалау білу. 9. Тірек-қимыл аппаратының аралас жарақаттарын диагностикалау білу. 10. Тірек-қимыл аппаратының аралас жарақаттарын диагностикалау білу. 11. Полижарақатты диагностикалау білу . 12. Туа біткен және жүре пайда болған ортопедиялық ауруларды диагностикалау білу. 13. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу. 14. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу. 15. Тірек-қимыл аппаратының жиі кездесетін жарақаттарын, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары, ауру анықталған кезде АХЖ-10 бойынша диагнозды тұжырымдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты ауруларымен ауыратын пациенттердің анамнезін жинау ерекшеліктерін білуі. 2. Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерді тексеру алгоритмін білуі. 3. Мойынның, жұлынның, жауырын белдеуі мен жауырынның, білектің, қолдың, жамбастың, санның, төменгі аяқтың, табанның қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын және олардың қанмен қамтамасыз

		<p>етілуін, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білуі .</p> <p>4. Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдануының, туа біткен және жүре пайда болған ауруларының негізгі белгілері мен синдромдарын білуі .</p> <p>5. Тірек-қозғалыс аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларымен ауыратын пациенттердің негізгі клиникалық және зертханалық зерттеулерін білуі .</p> <p>6. Тірек-қозғалыс аппаратының зақымдануы, туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді тексерудің аспаптық әдістерінің негізгі түрлерін білуі .</p> <p>7. Онкологиялық сергектік принципін білуі.</p> <p>8. Жиі кездесетін жарақаттарының этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған аурулары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің диагнозын дұрыс тұжырымдау және құжаттамасын ресімдеу қабілетін білу. 2. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамалар) сәйкес жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары ба</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттердің диагнозын дұрыс тұжырымдау және құжаттамасын ресімдеу қабілетін білу.</p> <p>2. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамалар) сәйкес жасын және клиникалық көрінісін ескере отырып, тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді емдеу жоспарын әзірлей білу.</p> <p>3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді кезек күттірмейтін және жоспарлы емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді анықтай білу.</p> <p>4. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары бар, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерде асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде күтпеген жерден диагностикалық рәсімдер нәтижесінде пайда болған реакцияларды уақтылы анықтай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларының клиникалық көрінісін білуі.</p> <p>2. Аурулардың халықаралық жіктемесі білу.</p> <p>3. Травматология және ортопедияда қолданылатын медициналық құрылғыларды білуіі.</p> <p>4. Жарақаттары, тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған аурулары кезіндегі оңалту шараларының медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштерін білуі .</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Балалардағы тірек-қимыл аппаратының жарақаттарын,	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тірек-қозғалыс аппараты аурулары бар пациенттерде медициналық қолданыстағы дәрілік препаратты, бұйым-</p>

тірек-қимыл аппаратының туа біткен және жүре пайда болған ауруларын емдеу.

Тірек-қимыл аппараты зақымданған және тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерді емдеу

дарды және клиникалық тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу .

2. Травматологиялық араласу кезінде анестезия әдісін және препаратты таңдай білу.

3. Жергілікті анестезияны, соның ішінде УДЗ бақылауымен өткізгіштік анестезияны орындай білу.

4. УДЗ бақылауымен эпицистостомияны қолдана білу.

5. Тірек-қимыл аппараты аурулары бар пациенттерге медициналық манипуляциялар, хирургиялық араласулар жасай білу.

6. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл аппараты аурулары (гипс, шарф, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугор, брейс, протез және тағы басқа) пациенттерге иммобилизациялаушы, протездік-ортопедиялық бұйымдарды тағайындап және таңдай білу.

7. Ауруды және пациенттің жағдайын мониторинг білу, курстың ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзете білу.

8. Аурухананың бейінді бөлімшелерінде шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерді бағалау дағдылары.

9. Травматология және ортопедиядағы патологиялық процестің ағымын болжай білу.

10. Травматология-ортопедиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.

11. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугор, брейс , протез және тағы басқа).

12. Гипс бояуын қолдану білу.

13. Бөлінген буынды түзету білу.

14. УДЗ бақылауымен бірлескен пункцияны орындау білу.

15. Жараны алғашқы хирургиялық өңдеуді жүргізу білу.

16. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары мен аурулары кезінде пациентті хирургиялық араласуға дайындау білу.

17. Фрагменттерді тұрақтандыру үшін сыртқы бекіту құрылғыларын қолдану білу.

18. Экстремедулярлық және интрамедулярлық остеоинтезді орындау білу.

19. Сүйекаралық компрессиялық-дистракциялық остеоинтезді орындау білу .

Білімдер:

1. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамаларға) сәйкес тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттердің дәрілік препараттарын, медициналық мақсаттағы бұйымдарын және емдік тамақтануын білуі.

2. Жергілікті анестезияны, оның ішінде УДЗ бақылауымен жүргізу әдістемелерін білу.

3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымданулары және тірек-қимыл жүйесі аурулары кезіндегі

	<p>мамандандырылған медициналық көмектің стандарттарын білуі.</p> <p>4. Имобилизациялық таңғышты қолдану принциптері мен кезеңдерін білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс, протез және).</p> <p>5. Гипстік таңғыш жасау және қолдану принциптерін білуі.</p> <p>6. Буындардың шығу принциптері мен кезеңдерін білуі.</p> <p>7. Жараларды алғашқы хирургиялық өңдеудің принциптері мен реттілігін білуі.</p> <p>8. УДЗ бақылаумен буын пункциясы техникасын білуі.</p> <p>9. Сынықтарды тұрақтандыру негіздерін білуі.</p> <p>10. Сынықтарды жабық және ашық репозициялау техникасын білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Тірек-қимыл аппараты зақымданған пациенттерге хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасы және/немесе емдеу жүйесі және тірек-қимыл аппаратының аурулары.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық препараттарды қолдану, дәрілік емес емдеу, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген реакциялардың профилактикасын және жоюын білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу және хирургиялық араласу нәтижесінде пайда болған күтпеген реакциялардың профилактикасы мен емдеуін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді жарақаттары бар пациенттерде (балалар), тірек-қимыл жүйесі ауруларымен оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>3. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тірек-қимыл жүйесі жарақаттары, аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p>

		<p>2. Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық көрсетілімдер және медициналық қарсы көрсетілімдер.</p> <p>3. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымдануы, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді медициналық оңалту принциптері.</p> <p>4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері.</p> <p>5. Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымдануы, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерді медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Жарақат алған, тірек-қимыл жүйесі аурулары бар пациенттерге (Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуы тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жарақаттар, тірек-қимыл аппаратының аурулары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүректің тоқтап қалуының клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу. 2. Анафилактикалық шоктың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 3. Асфиксияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 4. Естен танудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 5. Коллапстың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 6. Эпилепсиялық ұстаманың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.

		<p>7. Церебральды қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>8. Қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>9. Бөтен денелерді ингаляциялау мен жұтудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>10. Гипогликемияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>11. Диабеттік команың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>12. Гипертониялық криздің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>13. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>14. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>15. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда жарақаттар, тірек-қимыл жүйесі аурулары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Тірек-қимыл жүйесі ауруларына, медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық айғақтарды айқындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Тірек-қимыл жүйесі ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігіне байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін анықтау. 3. Тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін тірек-қимыл жүйесінің ауруларына, жарақаттар мен күйіктердің салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Тірек-қимыл жүйесінің жарақаттары мен аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы."Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.

		<p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уландан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>4. Күйік жарақаттарына және олардың медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту салдарына байланысты дене функцияларының бұзылуына шалдыққан науқастарды емдеу және оңалту мерзімдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тірек-қимыл аппараты жарақаттарының, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған ауруларының және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және жарақаттардың, тірек-қимыл жүйесі ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p> <p>2. Тірек-қимыл жүйесі (денсаулық мектебі) жарақаттары, аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Созылмалы аурулары бар және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары бар пациенттерге (балалар) диспансерлік бақылау жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Созылмалы аурулары және тірек-қимыл жүйесі жарақаттарының салдары анықталған пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу мүмкіндігі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5:</p> <p>Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету бойынша емдеу-эвакуациялық іс-шараларды жүргізу.</p> <p>2. Медициналық жағдайға байланысты төтенше жағдайларды жою кезінде зардап шеккендерге көрсетілетін медициналық көмектің түрі мен көлемін анықтау.</p> <p>3. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге қарапайым медициналық процедураларды жүргізу.</p> <p>4. Төтенше жағдайларда халықты, пациенттерді, медициналық персоналды және медициналық мүлікті зақымдатын факторлардан қорғаудың заманауи тәсілдері мен құралдарын қолдану.</p> <p>5. Табиғи және антропогендік апаттардың әсер ететін факторларынан қорғау әдістерін тандаңыз.</p> <p>6. Қазіргі заманғы жеке қорғаныс құралдарын қолданыңыз: улы химикаттардан, биологиялық агенттерден, радиоактивті заттардан жеке қорғанудың медициналық құралдары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>7. Апаттар құрылымдары мен мекемелерінің құрамында санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету бойынша емдеу-эвакуациялық іс-шаралардың негіздерін білу. 2. Төтенше жағдайларды жою кезінде зардап шеккендерге медициналық көмектің негіздерін білу. 3. Төтенше жағдайларда халықты зақымдайтын факторлардан қорғау түрлері мен құралдарын білу. 4. Табиғи және антропогендік апаттардың әсер ететін факторларынан қорғау жолдарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, Медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер, балалар)

	7	Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-травматолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-травматолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Ортопедиялық травматологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Травматолог-ортопед дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Травматолог ортопед дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Травматологиялық бейіндегі пациенттердегі (балалар) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Машықтар: 1. Балалардағы орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары. 2. Тірек-қимыл аппараты ауруларының атипті ағымының белгілерін анықтау дағдылары	

		<p>3. Балалардағы сирек және атипті патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары.</p> <p>4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары</p> <p>5. Балалардағы травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі аурулардың сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиниканың ерекшеліктерін және тірек-қимыл аппаратының атипті және созылмалы қайталанатын ауруларының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>2. Балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу</p> <p>3. Балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>4. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Ортопедиялық травматологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Ортопедиялық травматологтардың (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында ортопедиялық травматологтардың (балалар) дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында ортопедиялық травматолог дәрігерлердің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Травматология және ортопедия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Травматология және ортопедия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p>

		<p>8. Травматология және ортопедия саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және патологияның таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз ортопедиялық травматологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге травматология және ортопедия мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Травматолог-ортопед дәрігерлері (балалар) көрсететін ме-	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Травматология және ортопедия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.

<p>дициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>		<p>2. "Травматология және ортопедия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. "Травматология және ортопедия (балалар)" мамандығы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Травматолог-ортопед дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Травматолог ортопед дәрігерлерінің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары</p>	

	Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-004		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Комбустиология"мамандануы бойынша сертификаттау курсында оқу кезінде. "Травматология-ортопедия (ересектер, балалар)", "Травматология-ортопедия (ересектер)", "Травматология-ортопедия (балалар)", "Жалпы хирургия", "Урология (ересектер, балалар)", "Травматология (ересектер, балалар)", "Ангиохирургия (ересектер, балалар)". СБШ 7.2 кіші деңгейінде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Травматология-ортопедия (ересектер, балалар)", "Травматология-ортопедия (ересектер)", "Травматология-ортопедия (балалар)", "Жалпы хирургия", "Урология (ересектер, балалар)", "Травматология (ересектер, балалар)", "Ангиохирургия (ересектер, балалар)"мамандықтары шеңберінде "Комбустиология (ересектер, балалар)"мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен күйік зақымдануы және олардың салдары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
	Міндетті еңбек функциялары:		

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда күйік зақымданған және олардың салдары бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен пациенттерде (ересектер, балалар) күйік жарақаттарының алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту жөніндегі іс-шараларды жүргізу 3. Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы
<p>Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда күйік зақымданған және олардың салдары бар пациенттерге білікті және мамандандырылған көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Науқастарды (ересектер, балалар) күйіктермен және олардың салдарымен тексеру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) анамнез бен шағымдарды жинау. 2. Науқастарды тексеру және физикалық тексеру. 3. Пациенттерді (ересектер, балалар) алғашқы тексеру және тексеру жоспарын әзірлеу және жүргізу. 4. Диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындау мен түсіндіруді, диагнозды тұжырымдауды қоса алғанда, пациенттердегі (ересектер, балалар) күйік зақымдануларын диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдыларын меңгеру. аурулардың халықаралық классификациясына сәйкес. 5. Орган жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау. 6. Пациенттердегі (ересектер, балалар) негізгі аурудың асқынуларын уақтылы анықтау. 7. Пациенттерді (ересектер, балалар) жоспарлы және шұғыл емдеуге жатқызу көрсеткіштерін анықтау. 8. Клиникалық бақылаулар мен тексеру, анамнез жинау, Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеулердің деректері негізінде диагнозды анықтау (растау). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйік зақымдануларының клиникалық көрінісін және олардың салдарын білу. 2. АЖХ - 10 туралы білім . 3. Қолданылатын медициналық мақсаттағы бұйымдарды білу комбустиология. 4. Күйіктер және олардың салдары кезінде оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Күйік зақымданулары және олардың салдары бар пациенттерді (ересектер, балалар) тағайындау және емдеу, оның тиімділігін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйіктері және олардың салдары бар пациенттерде дәрілік препараттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.

		<p>2. Күйіктер мен олардың салдары үшін манипуляция мен операция кезінде анальгезия әдісі мен препаратты таңдаңыз.</p> <p>3. Жергілікті анестезия жасаңыз.</p> <p>4. Күйік зақымданулары және олардың салдары бар пациенттерге емдік манипуляцияларды, хирургиялық араласуларды орындау</p> <p>5. Пациенттерге күйік және олардың салдары (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс, протез және т.б.) кезінде протездік-ортопедиялық бұйымдарды тағайындау және іріктеу.</p> <p>6. Науқастың ауруы мен жағдайына мониторинг жүргізу, ағымның ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету.</p> <p>7. Стационардың бейінді бөлімшелеріне шұғыл емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді бағалау дағдылары.</p> <p>8. Комбустиологиядағы патологиялық процестің барысын болжау.</p> <p>9. Имобилизациялық таңғышты (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс, протез және басқалар) жағыңыз.</p> <p>10. Гипс таңғышын жағыңыз.</p> <p>11. Ультрадыбыстық бақылаумен бірлескен пункция жасаңыз.</p> <p>12. Жараны алғашқы хирургиялық емдеуді орындаңыз.</p> <p>13. Науқасты күйіктер мен олардың салдары үшін хирургиялық араласуға дайындаңыз.</p> <p>14. Аяқ-қолды бекіту үшін сыртқы бекіту аппараттарын қолданыңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (хаттамаларға) сәйкес күйіктері және олардың салдары бар пациенттердің дәрілік препараттарын, медициналық мақсаттағы бұйымдарын және емдік тамақтануын білу</p> <p>2. Жергілікті анестезияны жүргізу әдістерін білу.</p> <p>3. Күйік кезіндегі мамандандырылған медициналық көмек стандарттарын және олардың салдарын білу.</p> <p>4. Имобилизациялық таңғышты қолдану принциптері мен кезеңдерін білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс, протез және т.б.).</p> <p>5. Гипс жасау және қолдану принциптерін білу.</p> <p>6. Жараларды алғашқы хирургиялық өңдеудің принциптері мен реттілігін білу.</p> <p>7. Ультрадыбыстық бақылаудағы бірлескен пункция техникасын білу.</p> <p>8. Фрагменттерді сыртқы бекіту негіздерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p>

	<p>Күйік зақымданулары және олардың салдары бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту</p>	<p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу шараларын тағайындау және жүргізу үшін пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйік зақымдануы және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Күйік зақымданған және олардың зардаптары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен медициналық қарсы айғақтар. 3. Күйік зақымдануы және олардың салдары бар пациенттерде физиотерапия және емдік дене шынықтыру әдістерін қолданудың медициналық көрсеткіштері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен пациенттерде (ересектер, балалар) күйік жарақаттарының алдын алу, салауатты өмір салтын қалыптастыру және санитарлық-гигиеналық ағарту және пациенттерді оқыту жөніндегі іс-шараларды жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған пациенттерде (ересектер, балалар) күйік жарақаттарының профилактикалық іс-шараларын жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халық арасында күйік жарақаттарының алдын алуға бағытталған іс-шараларды өткізуге қатысу. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, адамның иммун тапшылығы вирусы). 3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйік жарақаттарының алдын алу әдістері. 2. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың клиникалық белгілері, диагностикасы және лечение. 3. Микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастыру. 4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алу әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілмедерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау,

		<p>оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиена-сы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар.</p> <p>2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.</p> <p>3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру.</p> <p>2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау.</p> <p>3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту.</p> <p>4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.</p> <p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері.</p> <p>2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер.</p> <p>3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері.</p> <p>4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі.</p> <p>5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел медициналық жәрдем станцияларының (қосалқы станцияларының), медициналық авиация бөлімшелерінің дәрігерлеріне комбустиология мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберініз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен есептік-есептілік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік

		<p>құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Дәрігердің үздіксіз кәсіби дамуы	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
	"Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік Тіркеу тізілімінде № 264888 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	резидент дәрігер травматолог-ортопед	
	7	травматолог-ортопед дәрігері (ересек, балалар)	
	7	травматолог-ортопед дәрігері (ересек)	
	7	травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	комбустиолог дәрігер (ересек, балалар)	
	7	комбустиолог дәрігер (ересек)	
7	комбустиолог дәрігер (балалар)		
19. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-004		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (ересек, балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	"Травматология-ортопедия (ересектер, балалар)", "Травматология-ортопедия (ересектер)", "Травматология-ортопедия (балалар)", "Жалпы хирургия", "Урология (ересектер, балалар)", "Травматология (ересектер, балалар)", "Ангиохирургия (ересектер, балалар)" мамандықтары шеңберінде "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік зақымданулары және олардың салдары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы күйік жарақаттарының диагностикасы және оның салдары 2. Күйік зақымдануларын және олардың салдарын емдеу 3. Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы. 	

		<p>4. Күйік жарақаттары мен олардың зардаптарының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.</p> <p>5. Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p> <p>6. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Ересектер мен балалардағы күйік жарақаттарының диагностикасы және оның салдары	<p>Дағды 1: Күйік шалған пациенттерді және оның салдары зерттеп-қарау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйікке шалдыққан пациенттер мен балалардың ата-аналарының анамнезін және оның салдарын толық жинай білу. 2. Пациенттің амбулаториялық картасын құрастыра білу. 3. Пациент картасын құрастыра білу. 4. Күйік және оның салдары бар пациенттерді физикалық зерттеп-қарай білу. 5. Бактериологиялық зерттеуге биоматериал ала білу. 6. Жұмсақ тіндердің күйіктерін диагностикалай білу. 7. Біріктірілген жарақаттарды диагностикалай білу. 8. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу. 9. Күйікті және оның жиі кездесетін жарақаттармен салдарын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары, ауру анықталған кезде АХЖ -10 бойынша диагнозды тұжырымдау. 10. Комбустиологиядағы сирек патологиялық жағдайларды зерттеу дағдылары . <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйікпен ауыратын пациенттердің анамнезін жинау ерекшеліктерін және оның салдарын білуі. 2. Күйікке шалдыққан пациенттерді тексеру алгоритмін және оның салдарын білуі. 3. Мойынның, жұлынның, жауырын белдеуі мен жауырынның, білектің, қолдың, жамбастың, санның, төменгі аяқтың, табанның қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын және олардың қанмен қамтамасыз етілуін, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білуі. 4. Негізгі белгілері мен синдромдарын және оның салдарын білуі. 5. Күйікпен ауыратын пациенттердің негізгі клиникалық-зертханалық зерттеулерін және оның салдарын білуі. 6. Күйікпен ауыратын пациенттерді тексерудің аспаптық әдістерінің негізгі түрлерін және оның зардаптарын білуі. 7. Күйіктердің этиологиясын, патогенезін, жіктелуін және оның салдарын білуі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Күйікпен ауыратын пациенттерді диагностикалау және емдеуді жоспарлау және оның салдары.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Диагнозды дұрыс тұжырымдау және күйік және оның салдары бар пациенттердің құжаттамасын жасай білу. 2. Қолданыстағы клиникалық нұсқауларға (хаттамалар) сәйкес жасы мен клиникалық көрінісін ескере отырып, күйік және оның салдары бар пациенттерді емдеу жоспарын құра білу. 3. Күйікпен ауыратын пациенттерді шұғыл және жоспарлы емге жатқызу көрсеткіштерін және оның зардаптарын анықтай білу. 4. Күйік және оның салдары бар пациенттерді диагностикалық процедуралар нәтижесінде күтпеген жерден пайда болған асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды уақтылы анықтай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйік жарақаттарының клиникалық көрінісін және олардың салдарын білу. 2. АХЖ- 10 туралы білім. 3. Комбустиологияда қолданылатын медициналық мақсаттағы бұйымдарды білу. 4. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары кезінде оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Күйік зақымдануларын және олардың салдарын емдеу</p>	<p>Дағды 1: Күйікпен ауыратын пациенттерді емдеу және оның салдары.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйікке шалдыққан пациенттерді препаратты, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін және оның зардаптарын бағалау дағдылары. 2. Күйікке комбустиологиялық араласу кезінде анестезия әдісін және препаратты таңдай білу. 3. Жергілікті анестезияны, соның ішінде УДЗ бақылау жасаумен өткізгіштік анестезияны орындай білу. 4. Күйікке шалдыққан пациенттерге медициналық манипуляцияларды, хирургиялық араласуды және оның салдарын орындай білу. 5. Күйік және оның салдары бар пациенттерге протездік-ортопедиялық бұйымдарды тағайындау және таңдау дағдылары (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугор, брейс, протез және тағы басқа). 6. Ауруды және пациенттің жағдайын бақылау жасау, курстың ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету дағдылары. 7. Аурухананың мамандандырылған бөлімшелерінде шұғыл емге жатқызуға көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 8. Комбустиологиядағы патологиялық процестің барысын болжай білу. 9. Комбустиологиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары.

		<p>10. Имобилизациялаушы таңғышты қолдану білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс , протез және тағы басқа).</p> <p>11. Жараны алғашқы хирургиялық өңдеуді жүргізе білу.</p> <p>12. Пациентті күйікке және оның зардаптарына хирургиялық араласуға дайындай білу.</p> <p>13. Аяқ-қолды бекіту үшін сыртқы бекіту құрылғыларын қолдана білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қолданыстағы клиникалық нұсқауларға (хаттамалар) сәйкес күйік шалған пациенттердің препаратын, медициналық мақсаттағы бұйымдарын және медициналық тамактануын және оның салдарын білуі.</p> <p>2. Жергілікті анестезия әдістерін, соның ішінде УДЗ нұсқауларды білуі.</p> <p>3. Имобилизациялаушы таңғышты қолдану принциптері мен кезеңдерін білуі (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс , протез және тағы басқа).</p> <p>4. Гипс құймаларын жасау және қолдану принциптерін білуі.</p> <p>5. Жараларды алғашқы хирургиялық өңдеудің принциптері мен реттілігін білуі.</p> <p>6. Сыртқы аяқ-қолды бекіту принциптерін білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және(немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу, пациенттердегі (ересектер, балалар) күйік жарақаттары және олардың зардаптары кезіндегі хирургиялық араласулардың алдын алу және (немесе) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасын және жоюын білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу және хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасы және емдеуі туралы білуі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді (ересектер, балалар) оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>3. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p>

		<p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <p>4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері.</p> <p>5. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (Ересектер, Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау.</p> <p>3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау.</p> <p>4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу.</p> <p>7. Күйік жарақаттары мен олардың салдары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Жүректің тоқтап қалуының клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>2. Анафилактикалық шоктың клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>3. Асфиксияның клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>4. Естен танудың клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу.</p>

		<p>5. Коллапстың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>6. Эпилепсиялық ұстаманың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>7. Церебральды қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>8. Қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>9. Бөтен денелерді ингаляциялау мен жұтудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>10. Гипогликемияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>11. Диабеттік команың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>12. Гипертониялық криздің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>13. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>14. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>15. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда күйік жарақаттары және олардың салдары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Күйік жарақаттарына және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Күйік жарақаттарына және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау, медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін.</p> <p>5. Күйіктері және олардың салдары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p>

		<p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уландан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>4. Күйік жарақаттарына және олардың медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту салдарына байланысты дене функцияларының бұзылуына шалдыққан науқастарды емдеу және оңалту мерзімдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Күйік жарақаттары мен олардың зардаптарының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, күйік жарақаттарының алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және күйік жарақаттарының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p> <p>2. Күйік жарақаты бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттарының алдын алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (ересектер, балалар) диспансерлік бақылау жүргізу..</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу қабілеті.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету үшін медициналық және эвакуациялық шараларды орындай білу.</p> <p>2. Медициналық жағдайға байланысты төтенше жағдайларда зардап шеккендерге көрсетілетін медициналық көмектің түрі мен көлемін анықтай білу.</p> <p>3. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге қарапайым медициналық шараларды орындай білу.</p> <p>4. Төтенше жағдайларда халықты, пациенттерді, медицина қызметкерлерін және медициналық мүлікті зақымдаушы факторлардан қорғаудың қазіргі заманғы әдістері мен құралдарын қолдана білу.</p> <p>5. Табиғи және антропогендік апаттардың зақымдаушы факторларынан қорғану жолдарын таңдай білу.</p> <p>6. Қазіргі заманғы жеке қорғаныс құралдарын пайдалана білу: улы химикаттардан, биологиялық заттардан, радиоактивті заттардан медициналық жеке қорғаныс құралдарын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>7. Апаттар құрылымдары мен мекемелерінің құрамында санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізе білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету бойынша медициналық және эвакуациялық шаралардың негіздерін білуі. 2. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмек көрсету негіздерін білуі. 3. Төтенше жағдайларда халықты зақымдаушы факторлардан қорғаудың түрлері мен құралдарын білуі. 4. Табиғи және антропогендік апаттардың зақымдаушы факторларынан қорғану жолдарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нұсқаларын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нұсқаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер)

	7	Дәрігер травматолог-ортопед (балалар)	
	7	дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
	7	Дәрігер стажер комбустиолог	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
20. Кәсіптің карточкасы « 7.3 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-004		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күйіктері және олардың салдары бар науқастарда сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Ортопедиялық травматологтардың (ересектер, балалар) және комбустиолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Травматологтар ортопедтер (ересектер мен балалар), комбустиологтар (ересектер, балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Травматолог-ортопед дәрігерлерінің (ересектер, балалар), комбустиолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Күйіктері және олардың салдары бар науқастарда сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Күйіктері және олардың салдары бар пациенттердегі (ересектер, балалар) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары. 2. Күйік ауруларының атипті ағымының белгілерін анықтау дағдылары. 3. Пациенттердің (ересектер, балалар) сирек және атипті патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 5. Пациенттердің (ересектер, балалар) күйік ауруларының сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиниканың ерекшеліктерін және тірек-қимыл аппаратының атипті және созылмалы қайталанатын ауруларының дифференциалды диагностикасын білу. 2. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу 3. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді білу. 4. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу.
<p>Еңбек функциясы 2: Ортопедиялық травматологтардың (ересектер, балалар) және комбустиолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Ортопедиялық травматологтардың (ересектер, балалар) және комбустиолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында комбустиологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Үйлесімді және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында комбустиолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Комбустиология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

		<p>7. Комбустиология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және күйіктердің таралуын және олардың салдарын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) комбустиологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз комбустиологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Комбустиология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Травматологтар ортопедтер (ересектер мен балалар), ком-	Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:

<p>бустиологтар (ересектер, балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>		<p>1. "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы шеңберінде ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер мен балалар), комбустиолог дәрігерлері (ересектер, балалар) комбустиологиялық көмек көрсету кезінде көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Травматолог-ортопед дәрігерлерінің (ересектер, балалар), комбустиолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйру және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық</p>	

	<p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
	Дәрігер стажер комбустиолог		
21. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-004		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-комбустиолог (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандау бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік зақымданған және олардың салдары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымда-		

		стыру және көрсету, комбустиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы шеңберінде ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер мен балалар), комбустиолог дәрігерлері (ересектер, балалар) комбустиология саласында көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Комбустиологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Комбустиология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Комбустиология (ересектер, балалар)" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа комбустиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа комбустиологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде комбустиологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа комбустиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диа-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.

	<p>гностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Комбустиология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p>

		3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарау және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен күйік жаракаттарының алдын алу және бақылау және олардың салдары бойынша бірлескен күш-жігер үшін өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және мамандық бейіні бойынша дәрігерлердің рөлі. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)
7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	

22. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-комбустиолог»:

Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-005		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-комбустиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (ересек)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	"Травматология-ортопедия (ересектер, балалар)", "Травматология-ортопедия (ересектер)", "Травматология-ортопедия (балалар)", "Жалпы хирургия", "Урология (ересектер, балалар)", "Травматология (ересектер, балалар)", "Ангиохирургия (ересектер, балалар)".		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік зақымданулары және олардың салдары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Күйік зақымдануларының диагностикасы және олардың салдары 2. Күйік зақымдануларын және олардың салдарын емдеу 3. Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы. 4. Күйік жарақаттары мен олардың зардаптарының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау. 5. Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету 6. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Күйік зақымдануларының диагностикасы және олардың салдары	Дағды 1: Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді (ересектерді) тексеру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің және/немесе олардың заңды өкілдерінің толық медициналық тарихын жинаңыз. 2. Пациенттің амбулаториялық картасын құрастыра білу. 3. Пациент картасын құрастыра білу. 	

		<p>4. Күйік және оның салдары бар пациенттерді физикалық зерттеп-қарай білу.</p> <p>5. Бактериологиялық зерттеуге биоматериал ала білу.</p> <p>6. Жұмсақ тіндердің күйіктерін диагностикалай білу.</p> <p>7. Біріктірілген жарақаттарды диагностикалай білу.</p> <p>8. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>9. Күйікті және оның жиі кездесетін жарақаттармен салдарын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары, ауру анықталған кезде АХЖ -10 бойынша диагностикады тұжырымдау.</p> <p>10. Комбустиологиядағы сирек патологиялық жағдайларды зерттеу дағдылары .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйікпен ауыратын пациенттердің анамнезін жинау ерекшеліктерін және оның салдарын білуі.</p> <p>2. Күйікке шалдыққан пациенттерді тексеру алгоритмін және оның салдарын білуі.</p> <p>3. Мойынның, жұлынның, жауырын белдеуі мен жауырынның, білектің, қолдың, жамбастың, санның, төменгі аяқтың, табанның қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын және олардың қанмен қамтамасыз етілуін, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білуі.</p> <p>4. Негізгі белгілері мен синдромдарын және оның салдарын білуі.</p> <p>5. Күйікпен ауыратын пациенттердің негізгі клиникалық-зертханалық зерттеулерін және оның салдарын білуі.</p> <p>6. Күйікпен ауыратын пациенттерді тексерудің аспаптық әдістерінің негізгі түрлерін және оның зардаптарын білуі.</p> <p>7. Күйіктердің этиологиясын, патогенезін, жіктелуін және оның салдарын білуі</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Күйікпен ауыратын пациенттерді диагностикалау және емдеуді жоспарлау және оның салдары.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностика дұрыс тұжырымдау және күйік және оның салдары бар пациенттердің құжаттамасын жасай білу.</p> <p>2. Қолданыстағы клиникалық нұсқауларға (хаттамалар) сәйкес жасы мен клиникалық көрінісін ескере отырып , күйік және оның салдары бар пациенттерді емдеу жоспарын құра білу .</p> <p>3. Күйікпен ауыратын пациенттерді шұғыл және жоспарлы емге жатқызу көрсеткіштерін және оның зардаптарын анықтай білу.</p> <p>4. Күйік және оның салдары бар пациенттерді диагностикалық процедуралар нәтижесінде күтпеген жерден пайда болған асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды уақтылы анықтай білу .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттарының клиникалық көрінісін және олардың салдарын білу.</p>

		<p>2. АХЖ- 10 туралы білім.</p> <p>3. Комбустиологияда қолданылатын медициналық мақсаттағы бұйымдарды білу.</p> <p>4. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары кезінде оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Күйік зақымдануларын және олардың салдарын емдеу	<p>Дағды 1:</p> <p>Күйікпен ауыратын пациенттерді емдеу және оның салдары.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйікке шалдыққан пациенттерді препаратты, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін және оның зардаптарын бағалау дағдылары. 2. Күйікке комбустиологиялық араласу кезінде анестезия әдісін және препаратты таңдай білу . 3. Жергілікті анестезияны, соның ішінде УДЗ бақылау жасаумен өткізгіштік анестезияны орындай білу. 4. Күйікке шалдыққан пациенттерге медициналық манипуляцияларды, хирургиялық араласуды және оның салдарын орындай білу. 5. Күйік және оның салдары бар пациенттерге протездік-ортопедиялық бұйымдарды тағайындау және таңдау дағдылары (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугтор, брейс, протез және тағы басқа). 6. Ауруды және пациенттің жағдайын бақылау жасау, курстың ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету дағдылары . 7. Аурухананың мамандандырылған бөлімшелерінде шұғыл емге жатқызуға көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 8. Комбустиологиядағы патологиялық процестің барысын болжай білу . 9. Комбустиологиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары . 10. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугтор, брейс , протез және тағы басқа). 11. Жараны алғашқы хирургиялық өндеуді жүргізе білу. 12. Пациентті күйікке және оның зардаптарына хирургиялық араласуға дайындай білу. 13. Аяқ-қолды бекіту үшін сыртқы бекіту құрылғыларын қолдана білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданыстағы клиникалық нұсқауларға (хаттамалар) сәйкес күйік шалған пациенттердің препаратын, медициналық мақсаттағы бұйымдарын және медициналық тамақтануын және оның салдарын білуі. 2. Жергілікті анестезия әдістерін, соның ішінде УДЗ нұсқауларды білуі. 3. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану принциптері мен кезеңдерін білуі (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, тугтор, брейс , протез және тағы басқа).

	<p>4. Гипс құймаларын жасау және қолдану принциптерін білуі.</p> <p>5. Жараларды алғашқы хирургиялық өңдеудің принциптері мен реттілігін білуі.</p> <p>6. Сыртқы аяқ-қолды бекіту принциптерін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және(немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу, пациенттердегі (ересектер) күйік жарақаттары және олардың зардаптары кезіндегі хирургиялық араласулардың алдын алу және (немесе) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасын және жоюын білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу және хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасы және емдеуі туралы білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді (ересектер) оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>3. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар наукастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар наукастарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері.</p> <p>2. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен медициналық қарсы көрсеткіштер.</p> <p>3. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар наукастарды медициналық оңалту принциптері.</p> <p>4. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері.</p>

	5. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар науқастарды медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (Ересектер) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Күйік жарақаттары мен олардың салдары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүректің тоқтап қалуының клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу. 2. Анафилактикалық шоктың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 3. Асфиксияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 4. Естен танудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 5. Коллапстың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 6. Эпилепсиялық ұстаманың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 7. Церебральды қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 8. Қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 9. Бөтен денелерді ингаляциялау мен жұтудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 10. Гипогликемияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 11. Диабеттік команың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.

		<p>12. Гипертониялық криздің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу.</p> <p>13. Жүрек-өкпе реанимациясы.</p> <p>14. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>15. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда күйік жарақаттары және олардың салдары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Күйік жарақаттарына және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылуы белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Күйік жарақаттарына және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау, медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін.</p> <p>5. Күйіктері және олардың салдары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уландан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>4. Күйік жарақаттарына және олардың медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту салдарына байланысты дене функцияларының бұзылуына шалдыққан науқастарды емдеу және оңалту мерзімдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Күйік жарақаттары мен олардың зардаптарының алдын алуға бағытталған іс-шара-</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, күйік жарақаттарының алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p>

ларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.		<p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және күйік жарақаттарының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p> <p>2. Күйік жарақаты бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттарының алдын алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (ересектер) диспансерлік бақылау жүргізу..</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу қабілеті.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету	Дағды 1:	<p>Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>
		<p>Машықтар:</p> <p>1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету үшін медициналық және эвакуациялық шараларды орындай білу.</p> <p>2. Медициналық жағдайға байланысты төтенше жағдайларда зардап шеккендерге көрсетілетін медициналық көмектің түрі мен көлемін анықтай білу.</p> <p>3. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге қарапайым медициналық шараларды орындай білу.</p> <p>4. Төтенше жағдайларда халықты, пациенттерді, медицина қызметкерлерін және медициналық мүлкті зақымдаушы факторлардан қорғаудың қазіргі заманғы әдістері мен құралдарын қолдана білу.</p> <p>5. Табиғи және антропогендік апаттардың зақымдаушы факторларынан қорғану жолдарын таңдай білу.</p> <p>6. Қазіргі заманғы жеке қорғаныс құралдарын пайдалана білу: улы химикаттардан, биологиялық заттардан, радиоактивті заттардан медициналық жеке қорғаныс құралдарын білуі.</p> <p>7. Апаттар құрылымдары мен мекемелерінің құрамында санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізе білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету бойынша медициналық және эвакуациялық шаралардың негіздерін білуі.</p> <p>2. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмек көрсету негіздерін білуі.</p> <p>3. Төтенше жағдайларда халықты зақымдаушы факторлардан қорғаудың түрлері мен құралдарын білуі.</p>

		4. Табиғи және антропогендік апаттардың зақымдаушы факторларынан қорғану жолдарын білуі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175 /2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244 /2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу

		<p>/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер)	
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (балалар)	
	7	Дәрігер стажер комбустиолог	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
		7	Врач комбустиолог (детский)
23. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-комбустиолог»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-005		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-комбустиолог		

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Күйіктері және олардың салдары бар науқастарда сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Ортопедиялық травматологтардың (ересектер) және комбустиолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Травматологтар ортопедтер (ересектер), комбустиологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Травматолог-ортопед дәрігерлерінің (ересектер), комбустиолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Күйіктері және олардың салдары бар науқастарда сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Күйіктері және олардың салдары бар пациенттердегі (ересектер) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Машықтар: 1. Пациенттердегі (ересектер) орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары. 2. Күйік ауруларының атипті ағымының белгілерін анықтау дағдылары. 3. Пациенттердің (ересектер) сирек және атипті патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 5. Пациенттердің (ересектер) күйік ауруларының сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындау мүмкіндігі.	
		Білімдер:	

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиниканың ерекшеліктерін және тірек-қимыл аппаратының атипті және созылмалы қайталанатын ауруларының дифференциалды диагностикасын білу. 2. Ересектердегі сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу 3. Ересектердегі сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді білу. 4. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Ортопедиялық травматологтардың (ересектер) және комбустиолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Ортопедиялық травматологтардың (ересектер) және комбустиолог дәрігерлердің (ересектер) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында комбустиологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Үйлесімді және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында комбустиолог дәрігерлердің (ересектер) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Комбустиология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Комбустиология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және күйіктердің таралуын және олардың салдарын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.

		<p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) комбустиологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз комбустиологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Комбустиология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз комбустиологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Комбустиология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Травматологтар ортопедтер (ересектер), комбустиологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Травматологтар ортопедтер (ересектер), комбустиологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Комбустиология (ересектер)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Комбустиология (ересектер)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. "Комбустиология (ересектер)" мамандануы шеңберінде ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.

		<p>4. Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер), комбустиолог дәрігерлері (ересектер) комбустиологиялық көмек көрсету кезінде көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Травматолог-ортопед дәрігерлерінің (ересектер), комбустиолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйру және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
	7	Врач комбустиолог (детский)	
32. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-комбустиолог»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-005		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-комбустиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандау бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік зақымданған және олардың салдары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, комбустиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Комбустиология (ересектер)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Комбустиология (ересектер)" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі	

		<p>мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p> <p>2. 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
Еңбек функциясы 1: "Комбустиология (ересектер)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	<p>Дағды 1:</p> <p>"Комбустиология (ересектер)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Комбустиология (ересектер)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Комбустиология (ересектер)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. "Комбустиология (ересектер)" мамандануы шеңберінде ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер) комбустиолог дәрігерлері (ересектер) комбустиология саласында көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p>

	<p>публикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптама-лық бағалау.</p>	<p>3. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Комбустиологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Комбустиология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Комбустиология (ересектер)" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа комбустиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа комбустиологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде комбустиологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа комбустиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p>

		4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Комбустиология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.
		Білімдер: 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3:	Машықтар:	

	Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарау және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары. 	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	Дағдыларын тану ұсынылады	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
		7	Врач комбустиолог (детский)
24. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-006		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша)		

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	"Травматология-ортопедия (ересектер, балалар)", "Травматология-ортопедия (ересектер)", "Травматология-ортопедия (балалар)", "Жалпы хирургия", "Урология (ересектер, балалар)", "Травматология (ересектер, балалар)", "Ангиохирургия (ересектер, балалар)".		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік зақымданулары және олардың салдары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеу, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы күйік жарақаттарының диагностикасы және оның салдары 2. Күйік зақымдануларын және олардың салдарын емдеу 3. Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы. 4. Күйік жарақаттары мен олардың зардаптарының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау. 5. Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету 6. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Балалардағы күйік жарақаттарының диагностикасы және оның салдары	Дағды 1: Күйік шалған пациенттерді және оның салдары зерттеп-қарау	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйікке шалдыққан пациенттер мен балалардың аналарының анамнезін және оның салдарын толық жинай білу. 2. Пациенттің амбулаториялық картасын құрастыра білу. 3. Пациент картасын құрастыра білу. 4. Күйік және оның салдары бар пациенттерді физикалық зерттеп-қарай білу. 5. Бактериологиялық зерттеуге биоматериал ала білу. 6. Жұмсақ тіндердің күйіктерін диагностикалай білу. 	

		<p>7. Біріктірілген жарақаттарды диагностикалай білу.</p> <p>8. Клиникалық, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіре білу.</p> <p>9. Күйікті және оның жиі кездесетін жарақаттармен салдарын диагностикалау және сараланған диагностикалау дағдылары, ауру анықталған кезде АХЖ -10 бойынша диагнозды тұжырымдау.</p> <p>10. Комбустиологиядағы сирек патологиялық жағдайларды зерттеу дағдылары .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйікпен ауыратын пациенттердің анамнезін жинау ерекшеліктерін және оның салдарын білуі.</p> <p>2. Күйікке шалдыққан пациенттерді тексеру алгоритмін және оның салдарын білуі.</p> <p>3. Мойынның, жұлынның, жауырын белдеуі мен жауырынның, білектің, қолдың, жамбастың, санның, төменгі аяқтың, табанның қалыпты, топографиялық және патологиялық анатомиясын және олардың қанмен қамтамасыз етілуін, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білуі.</p> <p>4. Негізгі белгілері мен синдромдарын және оның салдарын білуі.</p> <p>5. Күйікпен ауыратын пациенттердің негізгі клиникалық-зертханалық зерттеулерін және оның салдарын білуі.</p> <p>6. Күйікпен ауыратын пациенттерді тексерудің аспаптық әдістерінің негізгі түрлерін және оның зардаптарын білуі.</p> <p>7. Күйіктердің этиологиясын, патогенезін, жіктелуін және оның салдарын білуі</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Күйікпен ауыратын пациенттерді диагностикалау және емдеуді жоспарлау және оның салдары.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагнозды дұрыс тұжырымдау және күйік және оның салдары бар пациенттердің құжаттамасын жасай білу.</p> <p>2. Қолданыстағы клиникалық нұсқауларға (хаттамалар) сәйкес жасы мен клиникалық көрінісін ескере отырып , күйік және оның салдары бар пациенттерді емдеу жоспарын құра білу .</p> <p>3. Күйікпен ауыратын пациенттерді шұғыл және жоспарлы емге жатқызу көрсеткіштерін және оның зардаптарын анықтай білу.</p> <p>4. Күйік және оның салдары бар пациенттерді диагностикалық процедуралар нәтижесінде күтпеген жерден пайда болған асқынуларды, жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды уақтылы анықтай білу .</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттарының клиникалық көрінісін және олардың салдарын білу.</p> <p>2. АХЖ- 10 туралы білім.</p> <p>3. Комбустиологияда қолданылатын медициналық мақсаттағы бұйымдарды білу.</p>

		4. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары кезінде оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Күйік зақымдануларын және олардың салдарын емдеу	Дағды 1: Күйікпен ауыратын пациенттерді емдеу және оның салдары.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Күйікке шалдыққан пациенттерді препаратты, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін және оның зардаптарын бағалау дағдылары. 2. Күйікке комбустиологиялық араласу кезінде анестезия әдісін және препаратты таңдай білу. 3. Жергілікті анестезияны, соның ішінде УДЗ бақылау жасаумен өткізгіштік анестезияны орындай білу. 4. Күйікке шалдыққан пациенттерге медициналық манипуляцияларды, хирургиялық араласуды және оның салдарын орындай білу. 5. Күйік және оның салдары бар пациенттерге протездік-ортопедиялық бұйымдарды тағайындау және таңдау дағдылары (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс, протез және тағы басқа). 6. Ауруды және пациенттің жағдайын бақылау жасау, курстың ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету дағдылары . 7. Аурухананың мамандандырылған бөлімшелерінде шұғыл емге жатқызуға көрсеткіштерді бағалау дағдылары. 8. Комбустиологиядағы патологиялық процестің барысын болжай білу . 9. Комбустиологиядағы сирек патологиялық жағдайларды консервативті емдеу дағдылары . 10. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану білу (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс , протез және тағы басқа). 11. Жараны алғашқы хирургиялық өңдеуді жүргізе білу. 12. Пациентті күйікке және оның зардаптарына хирургиялық араласуға дайындай білу. 13. Аяқ-қолды бекіту үшін сыртқы бекіту құрылғыларын қолдана білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қолданыстағы клиникалық нұсқауларға (хаттамалар) сәйкес күйік шалған пациенттердің препаратын, медициналық мақсаттағы бұйымдарын және медициналық тамақтануын және оның салдарын білуі. 2. Жергілікті анестезия әдістерін, соның ішінде УДЗ нұсқауларды білуі. 3. Иммобилизациялаушы таңғышты қолдану принциптері мен кезеңдерін білуі (орамал, корсет, ортопедиялық аяқ киім, татор, брейс , протез және тағы басқа). 4. Гипс құймаларын жасау және қолдану принциптерін білуі.

	<p>5. Жараларды алғашқы хирургиялық өңдеудің принциптері мен реттілігін білуі.</p> <p>6. Сыртқы аяқ-қолды бекіту принциптерін білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және(немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу, пациенттердегі (балалар) күйік жарақаттары және олардың зардаптары кезіндегі хирургиялық араласулардың алдын алу және (немесе) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу, хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасын және жоюын білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, препаратты және (немесе) медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану, дәрілік емес емдеу және хирургиялық араласу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде күтпеген жағдайлардың профилактикасы және емдеуі туралы білуі.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді (балалар) оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>3. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерді медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалту және санаторий-курорттық емдеу іс-шараларын тағайындау және жүргізу үшін күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>3. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар науқастарды оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>4. Мүгедектігі бар адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын әзірлеу.</p> <p>5. Медициналық оңалтудың тиімділігін бақылауды жүргізу.</p>

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (Балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Пациенттердің жағдайының себебі мен ауырлығын бағалау және пациенттерді осы жағдайдан шығару үшін қажетті шараларды қабылдау. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының шараларын орындау. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдандудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалауды жүргізу. 7. Күйік жарақаттары мен олардың салдары кезіндегі ауыр жағдайларды анықтау.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүректің тоқтап қалуының клиникалық белгілері мен дифференциалды-диагностикалық белгілерін білу. 2. Анафилактикалық шоктың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 3. Асфиксияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 4. Естен танудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 5. Коллапстың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 6. Эпилепсиялық ұстаманың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 7. Церебральды қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 8. Қан кетудің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 9. Бөтен денелерді ингаляциялау мен жұтудың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 10. Гипогликемияның клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 11. Диабеттік команың клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 12. Гипертониялық криздің клиникалық белгілері мен дифференциалды диагностикалық белгілерін білу. 13. Жүрек-өкпе реанимациясы.

		<p>14. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда пациенттердегі ауыр жағдайларды анықтау әдістері.</p> <p>15. Медициналық ұйымнан тыс жағдайларда күйік жарақаттары және олардың салдары кезіндегі қарқынды терапия және реанимация әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Пациенттерге қатысты медициналық сараптама жүргізу күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Күйік жарақаттарына және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасы функциясының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Күйік жарақаттарынан және олардың зардаптарынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Күйік жарақаттарына және олардың салдарына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін. 5. Күйіктері және олардың салдары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уландан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер. 4. Күйік жарақаттарына және олардың медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту салдарына байланысты дене функцияларының бұзылуына шалдыққан науқастарды емдеу және оңалту мерзімдерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Күйік жарақаттары мен олардың зардаптарының алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру, жүргізу және олардың тиімділігін бақылау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, күйік жарақаттарының алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және күйік жарақаттарының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және өткізу.

		<p>2. Күйік жарақаты бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттарының алдын алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (балалар) диспансерлік бақылау жүргізу..</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың зардаптары бар пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу қабілеті.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5:</p> <p>Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Төтенше жағдайлар, эпидемиялар кезінде, жаппай зақымдану ошақтарында халыққа медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету үшін медициналық және эвакуациялық шараларды орындай білу.</p> <p>2. Медициналық жағдайға байланысты төтенше жағдайларда зардап шеккендерге көрсетілетін медициналық көмектің түрі мен көлемін анықтай білу.</p> <p>3. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге қарапайым медициналық шараларды орындай білу.</p> <p>4. Төтенше жағдайларда халықты, пациенттерді, медицина қызметкерлерін және медициналық мүлікті зақымдаушы факторлардан қорғаудың қазіргі заманғы әдістері мен құралдарын қолдана білу.</p> <p>5. Табиғи және антропогендік апаттардың зақымдаушы факторларынан қорғану жолдарын таңдай білу.</p> <p>6. Қазіргі заманғы жеке қорғаныс құралдарын пайдалана білу: улы химикаттардан, биологиялық заттардан, радиоактивті заттардан медициналық жеке қорғаныс құралдарын білуі.</p> <p>7. Апаттар құрылымдары мен мекемелерінің құрамында санитарлық-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды жүргізе білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Төтенше жағдайларда медициналық көмек көрсету бойынша медициналық және эвакуациялық шаралардың негіздерін білуі.</p> <p>2. Төтенше жағдайларда зардап шеккендерге медициналық көмек көрсету негіздерін білуі.</p> <p>3. Төтенше жағдайларда халықты зақымдаушы факторлардан қорғаудың түрлері мен құралдарын білуі.</p> <p>4. Табиғи және антропогендік апаттардың зақымдаушы факторларынан қорғану жолдарын білуі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p>

		3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы."Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер)	
	7	Дәрігер травматолог-ортопед (балалар)	
	7	дәрігер клиникалық нейрофизиолог	
	7	Дәрігер стажер комбустиолог	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер, балалар)	
7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)		
25. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-006		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік жарақаттары және олардың салдары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Күйіктері және олардың салдары бар науқастарда сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Ортопедиялық травматологтардың (балалар) және комбустиолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Травматологтар ортопедтер (балалар), комбустиологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Травматолог-ортопед дәрігерлерінің (балалар), комбустиолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жана әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Күйіктері және олардың салдары бар науқастарда сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Күйіктері және олардың салдары бар пациенттердегі (балалар) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (балалар) орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары. 2. Күйік ауруларының атипті ағымының белгілерін анықтау дағдылары. 3. Пациенттердің (балалар) сирек және атипті патологиялық жағдайларын диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары. 4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. 5. Пациенттердің (балалар) күйік ауруларының сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиниканың ерекшеліктерін және тірек-қимыл аппаратының атипті және созылмалы қайталанатын ауруларының дифференциалды диагностикасын білу. 2. Балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу 3. Балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсетілімдерді білу. 4. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Ортопедиялық травматологтардың (балалар) және комбустиолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Ортопедиялық травматологтардың (балалар) және комбустиолог дәрігерлердің (балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында комбустиологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Үйлесімді және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында комбустиолог дәрігерлердің (балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Комбустиология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Комбустиология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және күйіктердің таралуын және олардың салдарын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2: Пациенттерге (балалар) комбустиологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз комбустиологтарға консультациялық көмек көрсету.

		<p>3. Комбустиология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Травматологтар ортопедтер (балалар), комбустиологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Комбустиология (балалар)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Комбустиология (балалар)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. "Комбустиология (балалар)" мамандануы шеңберінде ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Травматолог-ортопед дәрігерлері (балалар), комбустиолог дәрігерлері (балалар) комбустиологиялық көмек көрсету кезінде көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

Қосымша еңбек функциясы 2: Травматолог-ортопед дәрігерлерінің (балалар), комбустиолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйру және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)
7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
26. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша)»:		
Топтың коды:	2214-1	
Қызмет атауының коды:	2214-1-006	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-комбустиолог (балалар бойынша)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар но-	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	менклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер комбустиолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандау бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Күйік зақымданған және олардың салдары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, комбустиология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Комбустиология (балалар)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Комбустиология (балалар)" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Комбустиология (балалар)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Комбустиология (балалар)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Комбустиология (балалар)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Комбустиология (балалар)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. "Комбустиология (балалар)" мамандануы шеңберінде ішкі істер, прокуратура және сот органдарының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Травматолог-ортопед дәрігерлері (балалар), комбустиолог дәрігерлері (балалар) комбустиология саласында көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Комбустиологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Комбустиология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Комбустиология (балалар)" мамандануы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қыз-	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа комбустиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа комбустиологиялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.

меттердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.		2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде комбустиологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа комбустиологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Комбустиология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарау және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен күйік жарақаттарының алдын алу және бақылау және олардың салдары бойынша бірлескен күш-жігер үшін өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және мамандық бейіні бойынша дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p>	

	Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
27. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер травматолог-ортопед (ересектер бойынша және балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Травматолог-ортопед дәрігері (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу. 2. Ортопедиялық травматологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	

	Қосымша еңбек функциялары:	<p>1. Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p> <p>2. Травматолог ортопед дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>
Еңбек функциясы 1: Травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі пациенттердегі сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.	<p>Дағды 1: Травматологиялық бейіндегі пациенттердегі (ересектер, балалар) сирек және атипті жағдайларды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектер мен балалардағы орфандық синдромдар мен ауруларды диагностикалау дағдылары.</p> <p>2. Тірек-қимыл аппараты ауруларының атипті ағымының белгілерін анықтау дағдылары</p> <p>3. Ересектер мен балалардағы сирек және атипті патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде зертханалық-диагностикалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру дағдылары.</p> <p>4. Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары</p> <p>5. Ересектер мен балалардағы травматологиялық және ортопедиялық бейіндегі аурулардың сирек және атипті түрлері анықталған кезде емдеуді тағайындай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Клиниканың ерекшеліктерін және тірек-қимыл аппаратының атипті және созылмалы қайталанатын ауруларының дифференциалды диагностикасын білу.</p> <p>2. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайлардың эпидемиологиясын, этиологиясын, патогенезін, патоморфологиясын, клиникалық көрінісін, диагностикасын білу</p> <p>3. Ересектер мен балалардағы сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде аспаптық зерттеу әдістерінің, зертханалық-диагностикалық зерттеулердің нәтижелерін тағайындауға және түсіндіруге көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді білу.</p> <p>4. Мемлекеттік және халықаралық алгоритмдерге сәйкес аурулардың сирек және атипті түрлерін емдеудің заманауи әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Ортопедиялық травматологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	<p>Дағды 1: Ортопедиялық травматологтардың (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында ортопедиялық травматологтардың (ересектер, балалар) дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында ортопедиялық травматолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Травматология және ортопедия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p>

		<p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Травматология және ортопедия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Травматология және ортопедия саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және патологияның таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз ортопедиялық травматологтарға консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Травматология және ортопедия мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p>

		<p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Травматолог-ортопед дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Травматолог ортопед дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>

		1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)	
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)	
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)	
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	
28. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер травматолог-ортопед (балалар бойынша)»:			
Топтың коды:	2214-1		
Қызмет атауының коды:	2214-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер травматолог-ортопед (балалар бойынша)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Травматолог-ортопед дәрігері (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тірек-қимыл аппаратының жарақаттары, күйік зақымданулары, тірек-қимыл жүйесінің туа біткен және жүре пайда болған аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау Травматология және ортопедия саласындағы актілер.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Травматологтар мен ортопедтер (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу"

		қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	Машықтар: 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. 5. Травматология мен ортопедияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. Білімдер: 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Травматология және ортопедия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Травматология және ортопедия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Дағды 1: Халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	Машықтар: 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде травматологиялық және ортопедиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Травматология және ортопедия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>2. Травматология және ортопедия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен тірек-қимыл аппаратының жаракаттары мен ауруларының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және мамандық бейіні бойынша дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 6 қаңтардағы № ҚР ДСМ-1 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында травматологиялық және ортопедиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 13 қаңтарда № 26488 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер резидент травматолог-ортопед
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (ересектер)
	7	Травматолог-ортопед дәрігері (балалар)
	7	Комбустиолог дәрігер (ересектер)
	7	Комбустиолог дәрігер (балалар)
7	Комбустиолог дәрігер (балалар)	Комбустиолог дәрігер (балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

29. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

30. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.,

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

31. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

32. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 17 қараша.

33. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

34. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

35. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрықа 48-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Дәстүрлі медицина»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және растау үшін негіз ретінде қолданылады мамандандыру және пайдаланушылардың кең ауқымы пайдалануға арналған:

1) қызметкерлер-саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін;

2) жұмыс берушілер-жұмыскерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау;

3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) сертификаттау және біліктілік беру бойынша-персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – белгілі бір мамандық бойынша сертификаты бар жоғары медициналық білімі бар медицина қызметкері

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, Медициналық және фармацевтикалық

ғылым, Медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек)көрсету сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган

3) Клиникалық хаттама – науқастың белгілі бір ауруы немесе жағдайы кезінде профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсыныстар

4) Консилиум – кем дегенде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын анықтау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі

7) Науқас – медициналық көмек көрсетуді талап ететін аурудың немесе жағдайдың болуына немесе болмауына қарамастан медициналық қызметтерді тұтынушы болып табылатын (болған) жеке тұлға

8) Алдын алу – аурулардың пайда болуын, аурулардың ерте сатысында дамуын болдырмауға және қазірдің өзінде дамыған асқынуларды, органдар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық Емес шаралар кешені

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіби біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі

10) Стажировка – теориялық даярлық нәтижесінде алынған кәсіби білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыруға және практикада бекітуге, сондай-ақ жұмыстың ерекшелігін, одан әрі кәсіби қызмет үшін озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды және жас мамандарды кәсіптік бейімдеуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, білім, ғылым және практиканың үштұғырлығы

негізінде қызметті жүзеге асыратын кемінде бес жыл өтілі бар медицина қызметкері

12) Ақпараттандырылған келісім – медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің шешім қабылдау үшін маңызды барлық аспектілері туралы ақпарат алғаннан кейін адамның медициналық көмек алуға және (немесе) нақты зерттеуге қатысуға өзінің келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

Ақпараттандырылған жазбаша келісім уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша ресімделеді

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Дәстүрлі медицина

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101055

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: "Дәстүрлі медицина" мамандығы бойынша Дәстүрлі медицина әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер рефлексотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер-рефлексотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер-рефлексотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер-рефлексотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.1 Мануалды терапевт дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.2 Мануалды терапевт дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Мануалды терапевт дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.4 Мануалды терапевт дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.1 Су-джок терапевт дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.2 Су-джок терапевт дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 11) 7.3 Су-джок терапевт дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 12) 7.4 Су-джок терапевт дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 13) 7.1 Дәрігер гомеопат - 7 СБШ-нің деңгейі
- 14) 7.2 Дәрігер-гомеопат - 7 СБШ-нің деңгейі
- 15) 7.3 Дәрігер-гомеопат - 7 СБШ-нің деңгейі
- 16) 7.4 Дәрігер-гомеопат - 7 СБШ-нің деңгейі
- 17) 7.1 Дәрігер гирудотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 18) 7.2 Дәрігер-гирудотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 19) 7.3 Дәрігер-гирудотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 20) 7.4 Дәрігер-гирудотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі
- 21) 7.1 Дәрігер фитотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі

22) 7.2 Дәрігер-фитотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі

23) 7.3 Дәрігер-фитотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі

24) 7.4 Дәрігер-фитотерапевт - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер рефлексотерапевт»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-006		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер рефлексотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер-тағылымдамашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандығы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кінші деңгейде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту үшін халықтық медицинаның тәсілдерін, әдістемелерін, сауықтыру техникасы мен табиғи емдік құралдарын пайдалана отырып, профилактикалық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен Рефлексотерапия тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Науқасқа тағайындау және емдеу. Тәлімгердің қадағалауымен науқастың жағдайын динамикалық бақылау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен мүгедектерді оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде рефлексотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау 	

		4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру. 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен Ре-флексотерапия тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу	Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындау	Машықтар: 1. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттен (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды, анамнезді жинауды жүзеге асыру мүмкіндігі. 2. Тексеруді тағайындау және емдеу туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-10 сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларды қарап, анықтай білу. 3. Науқасқа зертханалық және диагностикалық тексерулерді тағайындау көлемін негіздей білу. 4. Пациенттің зертханалық және диагностикалық тексерулерінің нәтижелерін түсіндіре және талдай білу. 5. Науқасқа дәстүрлі медицина әдістерімен диагноз қою мүмкіндігі. 6. Клиникалық тәлімгер дәрігердің басшылығымен дәстүрлі медицина саласында профилактикалық, емдік және оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын жүргізілген тексерулерді талдай білу және алдын ала диагнозды тұжырымдай білу. 7. Науқасты дәстүрлі медицинаны емдеуге дайындау мүмкіндігі.
		Білімдер: 1. Шағымдарды жинау әдістемесін, науқастың (олардың заңды өкілдерінің) аурулары және (немесе) жағдайлары бар өмір тарихын білу. 2. Адам ағзасының мүшелері мен жүйелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін білу. 3. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін аурулардың және (немесе) ішкі ағзалардың жай-күйінің негізгі клиникалық көріністерін білу, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау. 4. Науқасты медициналық тексеру және тексеру әдістемесін білу. 5. Пациенттің денсаулық жағдайы мен патологияның дамуы кезіндегі зертханалық және аспаптық көрсеткіштерін білу. 6. Дәстүрлі медицинаның іргелі білімінің негіздерін білу. 7. Дәстүрлі медицина бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыру тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Науқасқа тағайындау және емдеу. Тәлімгердің қадағалауымен науқастың жағдайын динамикалық бақылау	Дағды 1: Науқасты емдеу және бақылау	Машықтар: 1. Дәстүрлі медицинада емдеу әдісін негіздеу және таңдау мүмкіндігі. 2. Дәстүрлі медицина бойынша медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне сәйкес аурулары бар пациентке емдеу бағдарламасын әзірлеу мүмкіндігі.

		<p>3. Дәстүрлі медицина бойынша өткен мамандандыруға (қайта даярлауға) сәйкес Дәстүрлі медицина әдістерінің бірімен емдеуді жүргізу және дайындық кезінде компонент бойынша әдісті таңдау мүмкіндігі.</p> <p>4. Науқастың жағдайының ерекшеліктеріне байланысты емдеу жоспарын түзету мүмкіндігі.</p> <p>5. Дәстүрлі медицина әдісінің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалай білу.</p> <p>6. Науқасқа шұғыл медициналық көмек көрсету мүмкіндігі.</p> <p>7. Науқастың жағдайын бағалау және емдеу процесінде науқасты динамикалық бақылау мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ҚР НҚА Денсаулық сақтау (медициналық көмек, дәстүрлі медицина және оңалту, денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы (есептік) медициналық құжаттамасы) саласындағы білімі.</p> <p>2. Дәстүрлі медицинаның негізгі негіздерін білу.</p> <p>3. Дайындық кезінде таңдалған компонентке сәйкес дәстүрлі медицинаның бір әдісін білу.</p> <p>4. Дәстүрлі медицина әдістерінің әсер ету механизмін, көрсеткіштерін және қарсы көрсеткіштерін білу.</p> <p>5. Дәстүрлі медицина құралдарының, жабдықтарының, дәрілік заттардың сапасын анықтауды білу.</p> <p>6. Дәстүрлі медицина әдістерін жүргізу процесінде асқинулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың алдын алу немесе жою бойынша шұғыл медициналық көмек әдістерін білу.</p> <p>7. Пациенттермен, олардың туыстарымен және медициналық қызметкерлермен қарым-қатынас дағдыларының негіздерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен мүгедектерді оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде рефлексотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Науқастарға аурулардың алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі және психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру мүмкіндігі.</p> <p>3. Халықты сауықтыру бойынша дәстүрлі медицинаның сауықтыру техникасын жүргізу және енгізу мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу негіздерін білу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі және психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын білу.</p> <p>3. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша НҚА-ны білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салау-</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>атты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p> <p>2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері.</p> <p>3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері.</p> <p>6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1: Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру.</p> <p>3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану.</p> <p>5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Рефлексотерапия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі.</p> <p>3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету</p>	<p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде)шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі</p> <p>2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері</p> <p>4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет</p>	

	<p>Бінтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-рефлексотерапевт»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-006		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-рефлексотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	<p>"Дәстүрлі терапия дәрігері (рефлексолог)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі жоғары медициналық білім беру мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.</p>		
	<p>Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.</p>		

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Рефлексотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рефлексотерапияны тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде рефлексотерапияны тағайындау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде рефлексотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау 4. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу 5. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру 6. Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Рефлексотерапияны тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу	<p>Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес рефлексотерапияны тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, пациент рефлексотерапияға жіберілген аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Рефлексотерапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, аурулардың синдромдарын, АХЖ-10 сәйкес нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты проблемаларды анықтаңыз. 3. Науқас рефлексологияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. Науқас рефлексологияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау. 5. Науқас рефлексологияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау. 6. Науқас рефлексологияға жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау. 7. Науқас рефлексологияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау

		<p>9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.</p> <p>10. Рефлексотерапияны тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданып аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау</p> <p>11. Акупунктуралық нүктелердің функционалдық жай-күйін бағалау әдісімен Накатан, Фоль, Акабан бойынша компьютерлік рефлексодиагностиканы, импульс бойынша диагностиканы, тіл бойынша, іш бойынша диагностиканы жүргізу.</p> <p>12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта рефлексотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау. 2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша. 3. Пациент рефлексотерапияға жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары. 4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі. 5. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде рефлексотерапияны тағайындау</p>	<p>Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мультидисциплинарлық оңалту бригадасының маман дәрігерлерімен, кәсіптік (медициналық емес) білім беру мамандарымен пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді, аурудың және (немесе) жай-күйдің салдарынан ағзаның әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, пациенттің тыныс-тіршілігінің (белсенділігінің, қатысуының, қоршаған орта факторларының ықпалының) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 2. Рефлексотерапияны қолдану жоспарын жасаңыз. 3. Рефлексотерапияны қолдану мақсатын тұжырымдау. 4. Рефлексотерапияны қолдану міндеттерін тұжырымдау. 5. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде рефлексотерапияны қолдануды негіздеу. 6. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде рефлексотерапияны қолдану кезектілігін анықтау. 7. Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін рефлексотерапияны тағайындаңыз.

8. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін рефлексотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.
9. Рефлексотерапияны қолдану үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.
10. Пациенттердің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, пациенттің ағзасының ағымы мен жеке реакциясының ерекшеліктеріне қарай Рефлексотерапия жоспарын түзету.
11. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде Рефлексотерапия (акупунктура) бойынша қолдану жоспарын әзірлеу.
12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде Рефлексотерапия (акупунктура) жүргізу.
13. Диагностикалық дағдылар: акупунктура, лингво, импульстік және аурикулярлық.
14. Рефлексотерапия әдісін қолданыңыз: корпоративті, аурикулярлық, бас сүйек, су-джок.
15. Акупунктуралық рефлексотерапияны, беттік ұзартылған рефлексотерапияны, терморефлексотерапияны, вакуумдық рефлексотерапияны, лазерлік рефлексотерапияны, электрорефлексотерапияны, магниторефлексотерапияны, Жарық рефлексотерапияны, дәрілік акупунктуралық рефлексотерапияны қолдану.
16. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі Рефлексотерапия (акупунктура) жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.
17. Рефлексотерапия (акупунктура) процесінде дәрілік заттар мен дәстүрлі медицинаның медициналық бұйымдарын қолдану.
18. Пациенттің жағдайын бағалау және рефлексотерапияны (акупунктураны) емдеу процесінде пациентті динамикалық бақылау жүргізу.

Білімдер:

1. Дәстүрлі қытай медицинасының негізгі іргелі теориясының негіздері.
2. Орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жалпы физиологиясының, патофизиологиясының негіздері.
3. Мериандар мен коллатералдар, акупунктура нүктелері, акупунктура және басқа ынталандыру әдістері, сондай-ақ диагностика және тексеру, синдромдарды саралау, терапевтік әдістердің ерекшеліктері, жалпы аурулардың алдын алу және емдеу туралы білім.
4. Рефлексотерапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
5. Рефлексотерапияның негізгі әдістері: жылыту және каутеризация, беттік рефлексотерапия, микроглорефлексотерапия, акупрессура, механикалық, электромагниттік, дәрілік және аралас пунктуралар.
6. Рефлексотерапияның негізгі әдістерінің әсер ету механизмдері.
7. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (алдын ала) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері.
8. Қолданылатын Рефлексотерапия әдістерінің әсерін күшейту, жинақтау және сөндіру принциптері, медициналық оңалту процесінде әртүрлі араласулар және (немесе) ынталандырулар жүргізудің қауіпсіздік қағидаттары.
9. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде рефлексотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Рефлексотерапияны қолдана отырып, іс-шаралар жоспарын құру және іске асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде Рефлексотерапия жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде рефлексотерапияны қолдану жоспарын әзірлеу. 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде Рефлексотерапия бойынша іс-шаралар жүргізу. 4. Рефлексотерапия процесінде дәрі-дәрмектер мен медициналық өнімдерді қолданыңыз. 5. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялау бағдарламасын іске асыру кезінде Рефлексотерапия жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. 4. Рефлексотерапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері. 5. Рефлексотерапияны қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Рефлексотерапияның шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің рефлексотерапиясының негіздері. 8. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, инфекциялық емес аурулар, қатар жүретін аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі пациенттерді рефлексотерапиялау әдістері. 9. Рефлексотерапияның мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде пациенттердің денесіне әсер ету механизмі. 10. Рефлексотерапияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар. 11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді Рефлексотерапия жөніндегі іс-шараларды тағайындау үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар. 12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде рефлексотерапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері. 13. Меридиандық тропизмді білу және 80 жалпы акупунктура нүктелерінің орналасуы, сондай-ақ маңызды акупунктура нүктелерінің көрсеткіштері мен акупунктура әдістері.

		<p>14. Клиникалық қытай медицинасында жиі кездесетін ауруларды саралау себептері, механизмдері және синдромдары туралы білім (кем дегенде 100 ауру мен синдром).</p> <p>15. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, қауіпсіз клиникалық практика ережелері туралы білу.</p> <p>16. Қасиеттер мен әрекеттер, функциялар, көрсеткіштер, қолдану, комбинациялар мен мөлшерлеу, сондай-ақ 80 жалпы рецепт формуласының сақтық шаралары туралы білу, тағы 40 жалпы формуланың құрамын, қолданылуын, функциясын, көрсеткіштері мен сипаттамаларын түсіну.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу	Дағды 1: салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері. 6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру	Дағды 1: Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру. 3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сызқаттанушылықтың мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану. 5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Рефлексотерапия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері Базальдық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).

		<p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-рефлексотерапевт»:		
Топтың коды:	2230-0	
Қызмет атауының коды:	2230-0-006	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-рефлексотерапевт	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:		

	Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305 /2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (рефлексолог)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Рефлексотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету. 2. Рефлексотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Рефлексотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Рефлексотерапевт дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: Рефлексотерапияны пайдалана отырып, ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге тексеру жүргізу, емдеу дайындау және жүргізу.	Машықтар: 1. Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. 2. Зертханалық және аспаптық тексерудің тағайындалу көлемін анықтау және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. 3. Дәстүрлі медицина саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды анықтау. 4. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, асқынуларды анықтау және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдау және жүргізу. 5. Дәстүрлі медицина (Рефлексотерапия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын әзірлеу және пациенттерге терапия жүргізу.	
		Білімдер: 1. Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің ауырлығын бағалау және аурудың дифференциациясы.	

		<p>2. Дәстүрлі медицинаның негізгі негіздері.</p> <p>3. Дәстүрлі медицина (Рефлексотерапия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын құру және жүзеге асыру әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Рефлексотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Рефлексотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында Рефлексотерапевт дәрігерлер арасында міндеттерді бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында Рефлексотерапевт дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Рефлексотерапия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Рефлексотерапия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. ионной медицине. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерге медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз аллергологтарға және иммунологтарға консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Аллергология және иммунология мәселелері бойынша кеңес беру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

		<p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Рефлексотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына Рефлексотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Рефлексотерапевт дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p>

		1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-рефлексотерапевт»:		
Топтың коды:	2230-0	
Қызмет атауының коды:	2230-0-006	
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-рефлексотерапевт	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)	

	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (рефлексолог)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланысы:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Рефлексотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту және дәстүрлі медицина саласында сараптама жүргізу бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыруға және көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек көрсету. 2. "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Рефлексотерапияны қолдана отырып мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек көрсету.	Дағды 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарға консультациялық көмек.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін ауыр аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. Зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау көлемін негіздеу және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. Дәстүрлі медицина (Рефлексотерапия) саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды негіздеу. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдауды анықтау. Рефлексотерапияны қолдана отырып, бағдарламаларды әзірлеу және пациенттерді емдеу. 	
			<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің жағдайын бағалау және ауруды саралау. Дәстүрлі медицинаның әдістері мен әдістері (Рефлексотерапия). Пациенттермен және медицина қызметкерлерімен қарым-қатынас дағдыларының негіздері.
		Признание навыка рекомендуется	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Еңбек функциясы 2: "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына Рефлексотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (рефлексотерапия)" мамандануы шеңберінде пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Рефлексотерапияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Рефлексология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.

		<p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Рефлексотерапияны қолдана отырып мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p>

		<p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында аллергия және иммун тапшылығы саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Аллергология және иммунология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынуының этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Аллергия мен иммун тапшылығының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p>	

	Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
13. Кәсіптің карточкасы «7.1 Мануалды терапевт дәрігер»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Мануалды терапевт дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер-тағылымдамашы</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандығы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (қолмен терапия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:			

		Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту үшін халықтық медицинаның тәсілдерін, әдістемелерін, сауықтыру техникасы мен табиғи емдік құралдарын пайдалана отырып, профилактикалық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен қолмен терапия тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде мануальді терапияны тағайындау 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде қолмен терапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру. 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен қолмен терапия тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу	Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес мануальді терапияны тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта ілеспе барлық ауруларды ескере отырып, пациент мануальді терапияға жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. АХЖ-10 сәйкес аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, нозологиялық формаларды және мануальді терапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін денсаулыққа байланысты мәселелерді анықтаңыз. 3. Науқас мануальді терапияға жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. Пациентмануальді диагностикалауға және мануальді терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау. 5. Пациент мануальді диагностикалауға және қолмен емдеуге бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау. 6. Науқас қолмен диагностикалауға және мануальді терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау. 7. Науқас мануальді диагностикалауға және мануальді терапиямен емдеуге бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау

9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
10. Негізгі және ілеспе диагноздарды, мануалді терапиясын тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданатын аурудың сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау.
11. Мануалды диагностика және терапия әдістерін, арнайы емдік гимнастиканы, ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оңалтуда заманауи әдістерді қолдану.
12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта мануалді терапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.
13. Омыртқаны зерттеудің арнайы әдістерін меңгеру:
- омыртқаның с(1) көлденең өсіндісін серіппелеу, омыртқаның с(2) зерттеп-қарау, омыртқаның с(6)-С(7) өсінділерін анықтау;
 - Атлант-окципитальды артикуляциядағы пассивті бүйірлік, алдыңғы және артқы көлбеулерді анықтау;
 - с(1) - С(2) сегментіндегі, ортаңғы және төменгі мойын омыртқасындағы пассивті бүйірлік көлбеулерді анықтау;
 - ортаңғы және төменгі мойын омыртқасындағы пассивті бүйірлік, вентро-дорсальды қозғалыстар мен ротацияны анықтау;
 - кеуде омыртқасындағы тыныс алу толқыны мен Киблер қатпарларын анықтау;
 - кеуде омыртқалары мен қабырға-омыртқа буындарының көлденең процестерінің проекциясында серіппе;
 - кеуде бөлігіндегі корпустың пассивті алдыңғы, артқы және бүйірлік қисаюын тексеру;
 - кеуде омыртқасындағы пассивті айналу тексеру;
 - қабырғалардың және жатыр мойны-кеуде өтпесінің пассивті қозғалыстығын тексеру;
 - бел омыртқасындағы паравертебральды серіппе;
 - әр түрлі модификациядағы бел омыртқасындағы пассивті алдыңғы, артқы және бүйірлік қисаюды тексеру;
 - торако-белдік өтуді тексеру;
 - жамбастың қолмен патологиясының белгілерін зерттеу: "қашу" құбылысы, Стодарт, Меннель, Патрик сынақтары;
 - сакроилиак буындары мен сакральды байлам жүйесін зерттеу әдістері;
 - мойын, кеуде және бел омыртқасының, жамбастың, кеуде қуысының, іш қабырғасының, иық және жамбас белдеуі мен аяқ-қолдардың бұлшықеттері мен пальпацияланатын, Үстірт байламдық жүйелерін тексеру;
 - ауызша (жоғарғы мойын омыртқалары денелерінің алдыңғы бетін пальпациялау үшін) және ректалды қолмен зерттеу әдістері;
 - балалардағы қолмен диагностиканың ерекшеліктері;
 - функционалдық және контрастты рентгенологиялық зерттеу әдістері;
 - электрофизиологиялық зерттеу әдістері.

Білімдер:

1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайла-

		<p>рының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша.</p> <p>3. Пациент мануалді терапияға жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары.</p> <p>4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.</p> <p>5. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау әдістемесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде мануальді терапияны тағайындау</p>	<p>Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тірек-қимыл аппаратында биомеханикалық бұзылулары бар науқастарды емдеуде мануалді терапия тактикасын анықтау. 2. Тірек-қимыл аппаратында биомеханикалық бұзылуларды мануалды терапиямен түзету. 3. Науқаста мануалды терапиямен түзетудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. 4. "Мануалды терапия"бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсету үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды анықтау. 5. Емдеу схемасын негіздеу (тірек-қимыл аппаратындағы биомеханикалық бұзылуларды қолмен түзету жоспары мен тактикасы) 6. Науқастың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қолмен терапия жүргізу. 7. Қолмен терапияны дәстүрлі медицинаның басқа дәрілік емес әдістерімен біріктірініз. 8. Жағымсыз әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, соның ішінде қолмен терапия жүргізу кезінде пациенттерде пайда болған ауыр және күтпеген реакцияларды түзету. 9. Науқастың жағдайын бағалау және емдеу процесінде науқасты динамикалық бақылау. 10. Ересектер мен балалардағы омыртқа және буын аурулары бар науқастардың неврологиялық және ортопедиялық симптомдарының, рентгенологиялық және электрофизиологиялық зерттеулерінің динамикасын бағалау. 11. Омыртқаның, сакрумның, жамбастың, қабырға мен төс сүйегінің, буындардың статикалық деформацияларын анықтау әдістерін меңгеру. 12. Буындардың қозғалыс көлемі мен қозғалғыштығын анықтау әдістерін меңгеру. 13. Омыртқаның, кеуде қуысының, иық пен жамбас белдеуі мен аяқ-қолдардың мотор сегменттеріндегі белсенді және пассивті қозғалыстарды зерттеу әдістерін меңгеру. 14. Омыртқа мен аяқ-қол тіндеріндегі күш кернеулерін анықтау әдістерін меңгеру. 15. Қолмен әсер етудің арнайы әдістерін меңгеру:

- омыртқа мен тірек-қимыл аппаратының сегменттеріне қолмен әсер ету, соның ішінде:
- мойын омыртқасындағы тартқыш жұмылдырудың әртүрлі түрлері;
- мойын омыртқасының сегменттерін айналмалы, вентро-дорсальды және бүйір-бүйірлік жұмылдыру;
- мойын-кеуде өткеліндегі иілу және экстензорлық жұмылдыру әдістері, мойын омыртқасындағы спецификалық емес айналмалы манипуляциялар;
- кеуде омыртқасының әртүрлі деңгейлеріндегі мойын мен мойын-кеуде өтуінің нақты сегменттеріндегі ерекше, сараланған манипуляциялық әдістердің әртүрлі түрлері;
- омыртқаның жоғарғы, ортаңғы және төменгі кеуде бөліктеріндегі флексиялық, экстензиялық және латерофлексиялық жұмылдыру әдістерінің әртүрлі түрлері;
- I-III қабырға сегменттері мен иық пышақтарына арналған жұмылдыру техникасы;
- кеуде және бел-кеуде өтпелеріндегі айналмалы манипуляциялар;
- бел омыртқасындағы әртүрлі модификациялардың тарту әсері;
- бел омыртқасындағы флексиялық, латерофлексиялық және экстензиялық жұмылдыру;
- омыртқаның жоғарғы және төменгі бел сегменттеріндегі тарту манипуляциясы;
- бел омыртқасындағы флексиялық және экстензиялық манипуляциялар;
- кранио-каудальды, вентро-дорсальды және дорзовентральды бағыттарда сакроилиак буындарын жұмылдыру;
- сакроилиак буындарындағы манипуляция нұсқалары;
- сакральды байлам кешендерін жұмылдыру;
- сакрококцикалық артикуляциядағы манипуляция;
- омыртқа мен тірек-қимыл аппаратының әртүрлі бөліктеріндегі бұлшықеттердің постизометриялық релаксациясы;
- қолмен медицинаның висцеральды, лимфа және кранио-киелі әдістерінің негізгі түрлері;
- босату технологияларының элементтері;
- новокаин және дәрілік блокадалардың әртүрлі түрлері;
- тері арқылы және ашық фасцио-және лигаментотомиялар;
- жұлын, буын және жұмсақ тоқыма пункциялары;
- протездік аппараттарды, корсеттер мен белдіктерді іріктеу;
- Шанц жағасын қабаттастыру;
- басқарылатын дәрігерлік тарту техникасы;
- акупунктуралық және рефлексогендік әдістердің элементтері.

Білімдер:

1. ҚР Денсаулық сақтау саласындағы НҚА (медициналық көмек, дәстүрлі медицина және оңалту, денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы (есептік) медициналық құжаттамасы).
2. Мануалды терапияның негізгі негіздері.
3. Мануалды терапияны жүргізуге абсолютті және салыстырмалы қарсы көрсеткіштер.
4. Мануалды терапия әдістері мен әдістері.
5. Постизометриялық релаксация принциптері (PIR).

		<p>6. Қолмен диагностика немесе қолмен терапия жүргізу кезінде пациенттерде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және (немесе) түзету тәсілдері.</p> <p>7. Пациенттерді мануалды терапиямен емдеуге арналған бағдарламаларды құрастыру әдістері.</p> <p>8. Мануалды терапияның қолданылатын әдістерінің әсерін күшейту, жинақтау және жою принциптері, медициналық оңалту процесінде әртүрлі араласулар және (немесе) ынталандырулар жүргізудің қауіпсіздік принциптері.</p> <p>9. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде қолмен терапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Мануалды терапияны қолдана отырып, іс-шаралар жоспарын құру және іске асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде қолмен терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде қолмен терапияны қолдану жоспарын әзірлеу. 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде қолмен терапия бойынша іс-шаралар жүргізу. 4. Мануалды терапия процесінде дәрі-дәрмектер мен медициналық өнімдерді қолданыңыз. 5. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде қолмен терапия жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. 4. Мануалды терапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері. 5. Мануалды терапияны қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Қолмен терапияның шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі пациенттерді қолмен емдеу негіздері. 8. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, инфекциялық емес аурулар, қатар жүретін аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі пациенттерді қолмен емдеу әдістері. 9. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі ауру-

		<p>лар кезінде пациенттердің денесіне қолмен терапияның әсер ету механизмі.</p> <p>10. Мануалды терапияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар.</p> <p>11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді қолмен терапия жөніндегі іс-шараларды тағайындау үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар.</p> <p>12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен терапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштер. 2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері. 6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.	Дағды 1: Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру. 3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.

		<p>4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану.</p> <p>5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. "Мануалды терапия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі.</p> <p>3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.</p>
Қосымша еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі</p> <p>2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері</p> <p>4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған</p>

		<p>оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	
14. Кәсіптің карточкасы «7.2 Мануалды терапевт дәрігері»:		
Топтың коды:	2230-0	
Қызмет атауының коды:	2230-0-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Мануалды терапевт дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
	7.2	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі терапия дәрігері (хиропратор)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі жоғары медициналық білім беру мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мануалды терапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мануалды терапияны тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде мануалды терапияны тағайындау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде қолмен терапияны қолдану тиімділігін бақылау және жүргізу 4. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу 5. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру 6. Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Мануалды терапияны тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу	Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындау	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық айғақтар мен медициналық қарсы айғақтарға сәйкес мануалды терапияны тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта ілеспе барлық ауруларды ескере отырып, пациент қолмен терапияға жіберілген аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. АХЖ-10 сәйкес аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, нозологиялық формаларды және мануалды терапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін денсаулыққа байланысты мәселелерді анықтаңыз. 	

		<p>3. Науқас мануалды терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>4. Пациент мануалды терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау.</p> <p>5. Пациент мануалды терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>6. Пациент мануалды терапияға жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау.</p> <p>7. Пациент мануалды терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау</p> <p>9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.</p> <p>10. Негізгі және ілеспе диагноздарды, қол терапиясын тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданатын аурудың сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау</p> <p>11. Мануалды диагностика жүргізу.</p> <p>12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, қолмен диагностиканы қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша.</p> <p>3. Пациент мануалды терапияға жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары.</p> <p>4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.</p> <p>5. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау әдістемесі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде мануалды терапияны тағайындау</p>	<p>Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тірек-қимыл аппаратында биомеханикалық бұзылулары бар науқастарды емдеуде мануалды терапия тактикасын анықтау.</p> <p>2. Тірек-қимыл аппаратында биомеханикалық бұзылуларды мануалды терапиямен түзету.</p>

3. Науқаста қолмен түзетудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.
4. "Мануалды терапия"бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсету үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды анықтау.
5. Емдеу схемасын негіздеу (тірек-қимыл аппаратындағы биомеханикалық бұзылуларды қолмен түзету жоспары мен тактикасы)
6. Науқастың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, мануалды терапияны жүргізу.
7. Мануалды терапияны дәстүрлі медицинаның басқа дәрілік емес әдістерімен біріктірініз.
8. Жағымсыз әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, соның ішінде қолмен терапия жүргізу кезінде пациенттерде пайда болған ауыр және күтпеген реакцияларды түзету.
9. Науқастың жағдайын бағалау және емдеу процесінде науқасты динамикалық бақылау.
10. Ересектер мен балалардағы омыртқа және буын аурулары бар науқастардың неврологиялық және ортопедиялық симптомдарының, рентгенологиялық және электрофизиологиялық зерттеулерінің динамикасын бағалау.
11. Омыртқаның, сакрумның, жамбастың, қабырға мен төс сүйегінің, буындардың статикалық деформацияларын анықтау әдістерін меңгеру.
12. Буындардың қозғалыс көлемі мен қозғалғыштығын анықтау әдістерін меңгеру.
13. Омыртқаның, кеуде қуысының, иық пен жамбас белдеуі мен аяқ-қолдардың мотор сегменттеріндегі белсенді және пассивті қозғалыстарды зерттеу әдістерін меңгеру.
14. Омыртқа мен аяқ-қол тіндеріндегі күш кернеулерін анықтау әдістерін меңгеру.
15. Қолмен әсер етудің арнайы әдістерін меңгеру:
 - омыртқа мен тірек-қимыл аппаратының сегменттеріне қолмен әсер ету, соның ішінде:
 - мойын омыртқасындағы тартқыш жұмылдырудың әртүрлі түрлері;
 - мойын омыртқасының сегменттерін айналмалы, вентро-дорсальды және бүйір-бүйірлік жұмылдыру;
 - мойын-кеуде өткеліндегі иілу және экстензорлық жұмылдыру әдістері, мойын омыртқасындағы спецификалық емес айналмалы манипуляциялар;
 - кеуде омыртқасының әртүрлі деңгейлеріндегі мойын мен мойын-кеуде өтуінің нақты сегменттеріндегі ерекше, сараланған манипуляциялық әдістердің әртүрлі түрлері;
 - омыртқаның жоғарғы, ортаңғы және төменгі кеуде бөліктеріндегі флексиялық, экстензиялық және латерофлексиялық жұмылдыру әдістерінің әртүрлі түрлері;
 - I-III қабырға сегменттері мен иық пышақтарына арналған жұмылдыру техникасы;
 - кеуде және бел-кеуде өтпелеріндегі айналмалы манипуляциялар;
 - бел омыртқасындағы әртүрлі модификациялардың тарту әсері;
 - бел омыртқасындағы флексиялық, латерофлексиялық және экстензиялық жұмылдыру;
 - омыртқаның жоғарғы және төменгі бел сегменттеріндегі тарту манипуляциясы;
 - бел омыртқасындағы флексиялық және экстензиялық манипуляциялар;

		<ul style="list-style-type: none"> - кранио-каудальды, вентро-дорсальды және дорзовентральды бағыттарда сакроилиак буындарын жұмылдыру; - сакроилиак буындарындағы манипуляция нұсқалары; - сакральды байлам кешендерін жұмылдыру; - сакрококцикалық артикуляциядағы манипуляция; - омыртка мен тірек-қимыл аппаратының әртүрлі бөліктеріндегі бұлшықеттердің постизометриялық релаксациясы; - қолмен медицинаның висцеральды, лимфа және кранио-киелі әдістерінің негізгі түрлері; - босату технологияларының элементтері; - новокаиин және дәрілік блокадалардың әртүрлі түрлері; - тері арқылы және ашық фасцио-және лигаментотомиялар; - жұлын, буын және жұмсақ тоқыма пункциялары; - протездік аппараттарды, корсеттер мен белдіктерді іріктеу; - Шанц жағасын қабаттастыру; - басқарылатын дәрігерлік тарту техникасы; - акупунктуралық және рефлексогендік әдістердің элементтері. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мануалды терапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Мануалды терапияның негізгі негіздері. 3. Мануалды терапияны жүргізуге абсолютті және салыстырмалы қарсы көрсеткіштер. 4. Мануалды терапия әдістері мен әдістері. 5. Постизометриялық релаксация принциптері (PIR). 6. Мануалды терапияны диагностика немесе қолмен терапия жүргізу кезінде пациенттерде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және (немесе) түзету тәсілдері. 7. Пациенттерді мануалды терапиямен емдеуге арналған бағдарламаларды құрастыру әдістері. 8. Мануалды терапияның қолданылатын әдістерінің әсерін күшейту, жинақтау және жою принциптері, медициналық оңалту процесінде әртүрлі араласулар және (немесе) ынталандырулар жүргізудің қауіпсіздік принциптері. 9. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту мен оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде қолмен терапияны қолдану тиімділігін бақылау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Мануалды терапияны қолдана отырып, іс-шаралар жоспарын құру және іске асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде қолмен терапия жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде қолмен терапияны қолдану жоспарын әзірлеу.

		<p>3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде қолмен терапия бойынша іс-шаралар жүргізу.</p> <p>4. Мануалды терапия процесінде дәрі-дәрмектер мен медициналық өнімдерді қолданыңыз.</p> <p>5. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде мүгедектерді оңалту немесе реабилитациялау бағдарламасын іске асыру кезінде қолмен терапия жөніндегі іс-шаралардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. 4. Мануалды терапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері. 5. Мануалды терапияны қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Мануалды терапияның шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі пациенттерді қолмен емдеу негіздері. 8. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, инфекциялық емес аурулар, қатар жүретін аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі пациенттерді қолмен емдеу әдістері. 9. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде пациенттердің денесіне қолмен терапияның әсер ету механизмі. 10. Мануалды терапияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар. 11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді қолмен терапия жөніндегі іс-шараларды тағайындау үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар. 12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен терапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері. 6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1: Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру. 3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану. 5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Қолмен терапия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. 2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі. 3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 6: Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.

		<p>3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде)шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі 2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) 3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері 4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p>	

	Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
15. Кәсіптің карточкасы « 7.3 Мануалды терапевт дәрігері»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Мануалды терапевт дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (мануалды терапевт)"біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мануалды терапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (мануалды терапевт дәрігері)"мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету. Мануалды терапевт дәрігерлер қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Мануалды терапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу Мануалды терапевт дәрігерлер қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу. 	
Еңбек функциясы 1: "Дәстүрлі медицина (мануалды терапевт дәрігері)"мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: Мануалды диагностика мен терапияны пайдалана отырып, ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге тексеру жүргізу, емдеу дайындау және жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. Зертханалық және аспаптық тексерудің тағайындалу көлемін анықтау және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. Дәстүрлі медицина саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды анықтау. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, асқынуларды анықтау және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдау және жүргізу. Дәстүрлі медицина (мануалды диагностика және терапия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын әзірлеу және пациенттерге терапия жүргізу. 	
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің ауырлығын бағалау және аурудың дифференциациясы. Дәстүрлі медицинаның негізгі негіздері. Дәстүрлі медицина әдістерін (мануалды диагностика және терапия) қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын құру және жүзеге асыру әдістері.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Мануалды терапевт дәрігерлер қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік	Дағды 1: Мануалды терапевт дәрігерлер қызметін ұйымдастыру және бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында хиропракторлар арасында міндеттерді бөлу. Мануалды терапия дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Мануалды терапия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 	

		<p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Мануалды терапия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз хиропраторларға консультациялық көмек көрсету. 3. Қолмен терапия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Мануалды терапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p>	<p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>1. "Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина мануалды терапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және хиропракторлар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Мануалды терапевт дәрігерлер қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p>	

	Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
16. Кәсіптің карточкасы «7.4 Мануалды терапевт дәрігері»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Мануалды терапевт дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (мануалды терапевт)"біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қолмен терапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыруға және көрсетуге және дәстүрлі медицина саласында сараптама жүргізуге бағытталған кәсіби қызмет.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. "Дәстүрлі медицина" бейіні бойынша медициналық көмек көрсету. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге емдеу жүргізу</p> <p>2. "Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<p>1. Қолмен терапия бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>
<p>Еңбек функциясы 1: "Дәстүрлі медицина" бейіні бойынша медициналық көмек көрсету. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге емдеу жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарға консультациялық көмек.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін ауыр аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз.</p> <p>2. Зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау көлемін негіздеу және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>3. Дәстүрлі медицина (қолмен диагностика және қолмен терапия) саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды негіздеу.</p> <p>4. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдауды анықтау.</p> <p>5. Мануалды терапияны қолдана отырып, бағдарламаларды әзірлеу және пациенттерді емдеу.</p> <p>6. Кейбір қолмен әдістерді қолдану кезінде асқынуларды емдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің жағдайын бағалау және ауруды саралау.</p> <p>2. Дәстүрлі медицинаның әдістері мен әдістері (қолмен диагностика және қолмен терапия).</p> <p>3. Мануалды терапия қызметінде асқынулар болған кезде омыртқа және буын аурулары бар науқастарды эвакуациялау кезеңдері.</p> <p>4. Пациенттермен және медицина қызметкерлерімен қарым-қатынас дағдыларының негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: "Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: "Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p>

		<p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және хиропракторлар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>6. Омыртқа және аяқ-қол буындарының аурулары және сабақтас патологиясы бар науқастарды диагностикалау және емдеу сапасына сараптама жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (қолмен терапия)" мамандануы шеңберінде пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Хиропрактиканың медициналық практикасына жаңа технологиялардың сәтті трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Мануалды диагностика және қолмен терапия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

Қолмен терапия бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	<p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде медициналық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында аллергия және иммун тапшылығы саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Аллергология және иммунология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Аллергия мен иммун тапшылығының алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 7 июня 2023 года № 109 «Об утверждении стандарта организации оказания токсикологической помощи в Республике Казахстан» (зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 8 июня 2023 года № 32735)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	"Дәстүрлі медицина (мануалды терапия)" мамандығы бойынша тағылымдамадан өтуші дәрігер	
	7	Мануалды терапевт дәрігері	
	7	Мануалды терапевт дәрігері	
	7	Врач акушер-гинеколог	
7	Врач общей практики		
17. Кәсіптің карточкасы «7.1 Су-джок терапевт дәрігер»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-002		
Кәсіптің атауы:	7.1 Су-джок терапевт дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер-тағылымдамашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина (су-джок терапия)" мамандығы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен су-джок терапиясы әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен су-джок терапиясын тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ауруларға және (немесе) жағдайларға арналған Су-джок терапиясын тағайындау 3. Су-джок терапиясын аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау 	

		<p>4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<p>1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p> <p>2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p> <p>3. Үздіксіз кәсіби даму</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен су-джок терапиясын тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге тексеру жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес су-джок терапиясын тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, пациент су-джок терапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Су-джок терапиясын тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста АХЖ-10 сәйкес патологиялық жағдайларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты мәселелерді анықтаңыз. 3. Науқас су-джок терапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті тексеру және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. Науқас су-джок терапиясына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау. 5. Науқас су-джок терапиясына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау. 6. Науқас су-джок терапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау. 7. Науқас су-джок терапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау 9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз. 10. Су-джок терапиясын тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданып аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау. 11. Су-джок терапиясын, арнайы емдік гимнастиканы, ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оңалтуда заманауи әдістерді қолдану. 12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта су-джок терапиясын қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.

		<p>13. Су-джок терапиясының арнайы әдістерін меңгеру (магнитотерапия, тұқым терапиясы, моксотерапия, ауриколотерапия, жарықпен емдеу, акупрессура, акупунктура, хромопрессура).</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау. 2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша. 3. Пациент су-джок терапиясына жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары. 4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі. 5. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және диагностикалық тестілеу әдістемесі (алақандағы "проблемалық" аймақтарды анықтау, аяқтағы диагностиканы нақтылау).
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ауруларға және (немесе) жағдайларға арналған Су-джок терапиясын тағайындау</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мультидисциплинарлық оңалту бригадасының маман дәрігерлерімен, кәсіптік (медициналық емес) білім беру мамандарымен пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді, аурудың және (немесе) жайкүйдің салдарынан ағзаның әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, пациенттің тыныс-тіршілігінің (белсенділігінің, қатысуының, қоршаған орта факторларының ықпалының) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 2. Су-джок терапиясын қолдану жоспарын жасаңыз. 3. Су-джок терапиясын қолдану мақсатын тұжырымдау. 4. Су-джок терапиясын қолдану міндеттерін тұжырымдау. 5. Ауруларда және (немесе) жағдайларда су-джок терапиясын қолдануды негіздеу. 6. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде су-джок терапиясын қолдану кезектілігін анықтау. 7. Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін су-джок терапиясын тағайындаңыз. 8. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін су-джок терапиясын қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. 9. Су-джок терапиясын қолдану үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз. 10. Пациенттердің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, пациенттің ағзасының ағымы мен жеке реакциясының ерекшеліктеріне қарай су-джок терапия жоспарын түзету.

		<p>11. Ересектер мен балалардағы аурулары мен жағдайлары бар науқастарды қурациялау процесінде су-джок симптоматикасының динамикасын бағалау.</p> <p>12. Су-джок терапиясының арнайы әдістерін меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Су-джок терапиясының көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. Су-джок терапиясының негізгі әдістері. Су-джок терапиясының негізгі әдістерінің әсер ету механизмдері. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (алдын ала) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері. Су-джок терапиясының қолданылатын әдістерінің әсерін күшейту, жинақтау және сөндіру принциптері, медициналық оңалту процесінде әртүрлі араласулар және (немесе) ынталандырулар жүргізудің қауіпсіздік қағидағтары. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері. Алақандағы ("Су") және аяқтағы ("Джок") адам ағзаларының проекциялық аймақтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Су-джок терапиясын аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Су-джок терапиясын қолдана отырып, іс-шаралар жоспарын құру және жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде су-джок терапиясының іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде су-джок терапиясын қолдану жоспарын әзірлеу. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде су-джок терапия іс-шараларын жүргізу. Су-джок терапиясы процесінде дәрі-дәрмектер мен медициналық өнімдерді қолданыңыз. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде су-джок терапия іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. Су-джок терапиясының әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері. Су-джок терапиясының әдістері мен принциптерінің жіктелуі. Су-джок терапиясының шарттары мен ерекшеліктері.

		<p>7. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің су-джок терапиясының негіздері.</p> <p>8. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерді Су-джок терапиясының әдістері.</p> <p>9. Су-джок терапиясының мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі пациенттердің денесіне әсер ету механизмі.</p> <p>10. Су-джок терапиясында қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар.</p> <p>11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді су-джок терапиясы іс-шараларын тағайындау үшін, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар.</p> <p>12. Ауруларда және (немесе) жағдайларда су-джок терапиясын қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері. 6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз.

<p>Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру.</p> <p>3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сықаттанушылықтың мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану.</p> <p>5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. "Су-джок терапиясы" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі.</p> <p>3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі</p> <p>2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері</p> <p>4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p>

		<p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
		Жалпы тәжірибелік дәрігер
18. Кәсіптің карточкасы «7.2 Су-джок терапевт дәрігер »:		
Топтың коды:	2230-0	
Қызмет атауының коды:	2230-0-002	

Кәсіптің атауы:	7.2 Су-джок терапевт дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (су-джок терапевт)" біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Су-джок терапиясы әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Су-джок терапиясын тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Ауруларға және (немесе) жағдайларға арналған Су-джок терапиясын тағайындау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде су-джок терапиясын қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау. 4. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру. 2. Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Су-джок терапиясын тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу	Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес су-джок терапиясын тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, пациент су-джок терапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Су-джок терапиясын тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста АХЖ-10 сәйкес патологиялық жағдай- 	

ларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты мәселелерді анықтаңыз.

3. Науқас су-джок терапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті тексеру және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.

4. Науқас су-джок терапиясына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау.

5. Науқас су-джок терапиясына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау.

6. Науқас су-джок терапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау.

7. Науқас су-джок терапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау.

8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау

9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.

10. Су-джок терапиясын тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданып аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау.

11. Су-джок терапиясын, арнайы емдік гимнастиканы, ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оңалтуда заманауи әдістерді қолдану.

12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта су-джок терапиясын қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.

13. Су-джок терапиясының арнайы әдістерін меңгеру (магнитотерапия, тұқым терапиясы, моксотерапия, ауриколотерапия, жарықпен емдеу, акупрессура, акупунктура, хромопрессура).

Білімдер:

1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау.

2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша.

3. Пациент су-джок терапиясына жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары.

4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.

		<p>5. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді қарау және диагностикалық тестілеу әдістемесі (алақандағы "проблемалық" аймақтарды анықтау, аяқтағы диагностиканы нақтылау).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Ауруларға және (немесе) жағдайларға арналған Су-джок терапиясын тағайындау</p>	<p>Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мультидисциплинарлық оңалту бригадасының маман дәрігерлерімен, кәсіптік (медициналық емес) білім беру мамандарымен пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді, аурудың және (немесе) жай-күйдің салдарынан ағзаның әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, пациенттің тыныс-тіршілігінің (белсенділігінің, қатысуының, қоршаған орта факторларының ықпалының) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 2. Су-джок терапиясын қолдану жоспарын жасаңыз. 3. Су-джок терапиясын қолдану мақсатын тұжырымдау. 4. Су-джок терапиясын қолдану міндеттерін тұжырымдау. 5. Ауруларда және (немесе) жағдайларда су-джок терапиясын қолдануды негіздеу. 6. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде су-джок терапиясын қолдану кезектілігін анықтау. 7. Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін су-джок терапиясын тағайындаңыз. 8. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін су-джок терапиясын қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. 9. Су-джок терапиясын қолдану үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз. 10. Пациенттердің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, пациенттің ағзасының ағымы мен жеке реакциясының ерекшеліктеріне қарай су-джок терапия жоспарын түзету. 11. Ересектер мен балалардағы аурулары мен жағдайлары бар науқастарды курациялау процесінде су-джок симптоматикасының динамикасын бағалау. 12. Су-джок терапиясының арнайы әдістерін меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Су-джок терапиясының көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 2. Су-джок терапиясының негізгі әдістері. 3. Су-джок терапиясының негізгі әдістерінің әсер ету механизмдері. 4. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (алдын ала) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері. 5. Су-джок терапиясының қолданылатын әдістерінің әсерін күшейту, жинақтау және сөндіру принциптері, медициналық оңалту процесінде әртүрлі араласулар және (немесе) ынталандырулар жүргізудің қауіпсіздік қағида-даттары. 6. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.

		7. Алақандағы ("Су") және аяқтағы ("Джок") адам ағзаларының проекциялық аймақтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде су-джок терапиясын қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау.	Дағды 1: Су-джок терапиясын қолдана отырып, іс-шаралар жоспарын құру және жүзеге асыру.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде су-джок терапиясының іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде су-джок терапиясын қолдану жоспарын әзірлеу. 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде су-джок терапия іс-шараларын жүргізу. 4. Су-джок терапиясы процесінде дәрі-дәрмектер мен медициналық өнімдерді қолданыңыз. 5. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалту бағдарламасын немесе пациенттерді іске асыру кезінде су-джок терапия іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. 4. Су-джок терапиясының әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері. 5. Су-джок терапиясының әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Су-джок терапиясының шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің су-джок терапиясының негіздері. 8. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерді Су-джок терапиясының әдістері. 9. Су-джок терапиясының мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі пациенттердің денесіне әсер ету механизмі. 10. Су-джок терапиясында қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар. 11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді су-джок терапиясы іс-шараларын тағайындау үшін, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар. 12. Ауруларда және (немесе) жағдайларда су-джок терапиясын қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.
		Шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері. 6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру. 3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану. 5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Су-джок терапиясы" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. 2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі. 3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.
		Шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Қосымша еңбек функциясы 2: Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде)шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
19. Кәсіптің карточкасы «7.3 Су-джок терапевт дәрігер»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Су-джок терапевт дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305 /2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (су-джок терапевт)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Су-джок терапиясы әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы)"мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету. Су-джок терапевттерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Су-джок дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Су-джок терапевт дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: "Дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы)"мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: Су-джок терапиясын қолдана отырып, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарды тексеру, емдеу және емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. Зертханалық және аспаптық тексерудің тағайындалу көлемін анықтау және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. Дәстүрлі медицина саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды анықтау. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, асқынуларды анықтау және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдау және жүргізу. Дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын әзірлеу және пациенттерге терапия жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің ауырлығын бағалау және аурудың дифференциациясы. Дәстүрлі медицинаның негізгі негіздері. Дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын құру және жүзеге асыру әдістері.
Еңбек функциясы 2: Су-джок терапевттерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Су-джок терапевттерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында су-джок дәрігерлері арасында жоспарларды әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында су-джок терапевттерінің ме-

		<p>дициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Су-джок терапиясы саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Су-джок терапиясындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балаларға) аллергиялық және иммунологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>		<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз терапевттерге су-джок дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Су-джок терапиясы бойынша кеңес беріңіз.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Су-джок дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (су-джоктерапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына су-джок дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Су-джок терапевт дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p>	

	<p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
	7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	
20. Кәсіптің карточкасы «7.4 Су-джок терапевт дәрігер»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Су-джок терапевт дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	<p>"Дәстүрлі медицина дәрігері (су-джок терапевт)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.</p>		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	<p>СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).</p>		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Су-джок терапиясы әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыруға және көрсетуге және дәстүрлі медицина саласында сараптама жүргізуге бағытталған кәсіби қызмет.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек көрсету. 2. "Дәстүрлі медицина (су-джок терапия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Су-джок терапиясы бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек көрсету.	Дағды 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарға консультациялық көмек.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін ауыр аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. 2. Зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау көлемін негіздеу және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. 3. Дәстүрлі медицина (Су-джок диагностикасы және су-джок терапиясы) саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды негіздеу. 4. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдауды анықтау. 5. Су-джок терапиясын қолдана отырып, бағдарламаларды әзірлеу және пациенттерді емдеу. 6. Кейбір су-джок техниктерін қолдану кезінде асқынуларды емдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің жағдайын бағалау және ауруды саралау. 2. Дәстүрлі медицинаның әдістері мен әдістері (Су-джок диагностикасы ису-Джок терапиясы). 3. Су-джок терапия қызметінде асқынулар туындаған кезде омыртқа және буын аурулары бар науқастарды эвакуациялау кезеңдері. 4. Пациенттермен және медицина қызметкерлерімен қарым-қатынас дағдыларының негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 2: "Дәстүрлі медицина (су-джок терапия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Дәстүрлі медицина (су-джок терапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі

мен сапасына сараптама		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы)"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына су-джок дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>6. Омыртқа және аяқ-қол буындарының аурулары және сабақтас патологиясы бар пациенттерді диагностикалау және емдеу сапасына сараптама жүргізу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (су-джок терапиясы)"мамандануы шеңберінде пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибенің диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Су-джок терапиясының медициналық практикасына жаңа технологиялардың сәтті трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Су-джок диагностикасы мен су-джок терапиясындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Су-джок терапиясы бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде медициналық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Признание навыка рекомендуется
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында су-джок терапиясы саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Су-джок терапиясының ғылыми жобаларын басқарыңыз. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Дәстүрлі медицина (Су-джок терапиясы) саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
21. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер гомеопат»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-005		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер гомеопат		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер-тағылымдамашы</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандығы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен гомеопатия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:		

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен гомеопатия тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ауруларға және (немесе) жағдайларға арналған гомеопатиялық терапияны тағайындау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру. 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен гомеопатия тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге тексеру жүргізу	Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес гомеопатияны тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, науқас гомеопатияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Гомеопатиялық терапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, АХЖ-10 сәйкес нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты мәселелерді анықтаңыз. 3. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті тексеру және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау. 5. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау. 6. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау. 7. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау 9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз. 10. Гомеопатиялық терапияны тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданатын аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау.

		<p>11. Гомеопатиялық терапия, арнайы емдік гимнастика әдістерін, ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оңалтуда заманауи әдістерді қолдану.</p> <p>12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта гомеопатиялық терапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.</p> <p>13. Гомеопатиялық терапияның арнайы әдістерін меңгеру (дәрі-дәрмекті таңдау, потенциалдау, препаратты қабылдау).</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау. 2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша. 3. Пациент гомеопатиялық терапияға жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары. 4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ауруларға және (немесе) жағдайларға арналған гомеопатиялық терапияны тағайындау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа кәсіби мамандандырылған гомеопатиялық сауалнама мен емтихан өткізіңіз. 2. Науқаста гомеопатия бойынша Конституция түрін анықтау. 3. Науқасқа гомеопатиялық дәрі-дәрмектерді негіздеу және тағайындау. 4. Науқасқа тағайындау үшін гомеопатиялық препараттардың қауіпсіздігі мен тиімділігін анықтаңыз. 5. Гомеопатия бойынша медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне сәйкес аурулары бар науқасты емдеу бағдарламасын әзірлеу. 6. Гомеопатия бойынша пациентке жеке рецептілерді таңдау және құрастыру. 7. Науқастың ауруы мен жағдайына байланысты гомеопатия препараттарының емдік әсерін анықтаңыз. 8. Науқасқа гомеопатиялық препараттардың дозасын сеанс үшін, емдеу курсы үшін таңдап, пациенттің жағдайының ерекшеліктерінен олардың дозасын да түзетіңіз. 9. Гомеопатияға қарсы дәрі-дәрмектерді дайындаңыз немесе сатып алыңыз. 10. Гомеопатиялық препараттардың сапасын және олардың сақталуын анықтаңыз. 11. Гомеопатиямен емдеу процесінде пациенттің жағдайын бағалау және пациентті динамикалық бақылау. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Гомеопатиялық терапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Гомеопатияның негізгі негіздері, гомеопатиялық сауалнама әдістемесі және пациентті тексеру. 3. Гомеопатиялық препараттардың жалпы сипаттамалары мен емдік қасиеттері. 4. Гомеопатиялық дәрі-дәрмектерді қолдану режимдерінің түрлері және олардың әсер ету деңгейі. 5. Философия тұрғысынан "Д. И. Менделеевтің периодтық жүйесін" талдау гомеопатиялар. 6. Шөп медицинасы мен табиғи дәрілік заттардың іргелі негіздері. 7. Гомеопатияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, қауіпсіздігі және тиімділігі. 8. Науқасқа гомеопатиялық препараттардың дозаларын таңдау әдістері. 9. Гомеопатия дәрілік препараттарының сапасын айқындау тәртібі және олардың сақтау мерзімі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Гомеопатиялық терапияны қолдана отырып, іс-шаралар жоспарын құру және жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапия іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапияны қолдану жоспарын әзірлеу. 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапия іс-шараларын жүргізу. 4. Гомеопатиялық терапия процесінде дәрі-дәрмектер мен медициналық өнімдерді қолданыңыз. 5. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапия іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. гомеопатиялық 4. Гомеопатиялық терапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері. 5. Гомеопатиялық терапияны қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Гомеопатиялық терапияның шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерге гомеопатиялық терапия негіздері.

		<p>8. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерге гомеопатиялық терапия әдістері.</p> <p>9. Гомеопатиялық терапияның мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің денесіне әсер ету механизмі.</p> <p>10. Гомеопатияда қолданылатын дәрілік заттар мен медициналық бұйымдар.</p> <p>11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді гомеопатия іс-шараларын тағайындау үшін, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар.</p> <p>12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде гомеопатиялық терапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері. 6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру.

<p>гізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p>		<p>3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану.</p> <p>5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Гомеопатия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі.</p> <p>3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі</p> <p>2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері</p> <p>4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және</p>

		<p>бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
		Жалпы тәжірибелік дәрігер
22. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-гомеопат»:		
Топтың коды:	2230-0	
Қызмет атауының коды:	2230-0-005	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-гомеопат	
	7	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (гомеопат)" біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гомеопатия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гомеопатиялық терапияны тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін гомеопатиялық терапияны тағайындау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау. 4. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру. 2. Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Гомеопатиялық терапияны тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге тексеру жүргізу	Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес гомеопатиялық терапияны тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, науқас гомеопатиялық емдеуге жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 	

2. Гомеопатиялық терапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, ауру синдромдарын, АХЖ-10 сәйкес нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты мәселелерді анықтаңыз.
3. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті тексеру және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
4. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау.
5. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау.
6. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау.
7. Науқас гомеопатиялық терапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау
9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
10. Гомеопатиялық терапияны тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданатын аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау.
11. Гомеопатиялық терапия, арнайы емдік гимнастика әдістерін, ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оңалтуда заманауи әдістерді қолдану.
12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта гомеопатиялық терапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.
13. Гомеопатиялық терапияның арнайы әдістерін меңгеру (дәрілік затты таңдау, потенциалдау, дәрілік затты қабылдау).

Білімдер:

1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау.
2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша.
3. Пациент гомеопатияға жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары.
4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.
5. Дәрілік заттарды сұйылту және потенциалдау процесі.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Признание навыка рекомендуется
Еңбек функциясы 2: Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін гомеопатиялық терапияны тағайындау	Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа кәсіби мамандандырылған гомеопатиялық сауалнама мен емтихан өткізіңіз. 2. Науқаста гомеопатия бойынша Конституция түрін анықтау. 3. Науқасқа гомеопатиялық дәрі-дәрмектерді негіздеу және тағайындау. 4. Науқасқа тағайындау үшін гомеопатиялық препараттардың қауіпсіздігі мен тиімділігін анықтаңыз. 5. Гомеопатия бойынша медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы ережелері мен тәртібіне сәйкес аурулары бар науқасты емдеу бағдарламасын әзірлеу. 6. Гомеопатия бойынша пациентке жеке рецептілерді таңдау және құрастыру. 7. Науқастың ауруы мен жағдайына байланысты гомеопатия препараттарының емдік әсерін анықтаңыз. 8. Науқасқа гомеопатиялық препараттардың дозасын сеанс үшін, емдеу курсы үшін таңдап, пациенттің жағдайының ерекшеліктерінен олардың дозасын да түзетіңіз. 9. Гомеопатияға қарсы дәрі-дәрмектерді дайындаңыз немесе сатып алыңыз. 10. Гомеопатиялық препараттардың сапасын және олардың сақталуын анықтаңыз. 11. Гомеопатиямен емдеу процесінде пациенттің жағдайын бағалау және пациентті динамикалық бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гомеопатиялық терапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Гомеопатияның негізгі негіздері, гомеопатиялық сауалнама әдістемесі және пациентті тексеру. 3. Гомеопатиялық препараттардың жалпы сипаттамалары мен емдік қасиеттері. 4. Гомеопатиялық дәрі-дәрмектерді қолдану режимдерінің түрлері және олардың әсер ету деңгейі. 5. Философия тұрғысынан "Д. И. Менделеевтің периодтық жүйесін" талдау гомеопатиялар. 6. Шөп медицинасы мен табиғи дәрілік заттардың іргелі негіздері. 7. Гомеопатияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, қауіпсіздігі және тиімділігі. 8. Науқасқа гомеопатиялық препараттардың дозаларын таңдау әдістері. 9. Гомеопатия дәрілік препараттарының сапасын айқындау тәртібі және олардың сақтау мерзімі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Признание навыка рекомендуется
Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске	Дағды 1: Гомеопатиялық терапияны қолдана оты-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапия іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын.

<p>асыру кезінде гомеопатиялық терапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау.</p>	<p>рып, іс-шаралар жоспарын құру және жүзеге асыру.</p>	<p>2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапияны қолдану жоспарын әзірлеу.</p> <p>3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапия іс-шараларын жүргізу.</p> <p>4. Гомеопатиялық терапия процесінде дәрі-дәрмектер мен медициналық өнімдерді қолданыңыз.</p> <p>5. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде гомеопатиялық терапия іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. 4. Гомеопатиялық терапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері. 5. Гомеопатиялық терапияны қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Гомеопатиялық терапияның шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерге гомеопатиялық терапия негіздері. 8. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерге гомеопатиялық терапия әдістері. 9. Гомеопатиялық терапияның мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің денесіне әсер ету механизмі. 10. Гомеопатиялық терапияда қолданылатын дәрілік заттар мен медициналық бұйымдар. 11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді гомеопатиялық терапия іс-шараларын тағайындау үшін, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар. 12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде гомеопатиялық терапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.
<p>Еңбек функциясы 4: Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады Машықтар: 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p>

<p>жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу</p>		<p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p> <p>2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері.</p> <p>3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері.</p> <p>6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру.</p> <p>3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сықаттанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану.</p> <p>5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Гомеопатия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі.</p> <p>3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.</p> <p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Признание навыка рекомендуется</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациент-</p>	<p>Машықтар:</p>

Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.	тердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.	<p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде)шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі</p> <p>2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері</p> <p>4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Признание навыка рекомендуется
Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Признание навыка рекомендуется
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет	

	<p>Бінтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
23. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-гомеопат»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-005		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-гомеопат		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305 /2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (гомеопат)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гомеопатия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина" бейіні бойынша медициналық көмек көрсету. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге емдеу жүргізу Гомеопатиялық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Гомеопат дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. Гомеопатиялық дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: "Дәстүрлі медицина" бейіні бойынша медициналық көмек көрсету. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге емдеу жүргізу	Дағды 1: Гомеопатияны қолдана отырып, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарға тексеру жүргізу, оларды дайындау және емдеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. Зертханалық және аспаптық тексерудің тағайындалу көлемін анықтау және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. Дәстүрлі медицина саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды анықтау. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, асқынуларды анықтау және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдау және жүргізу. Дәстүрлі медицина (гомеопатия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын әзірлеу және пациенттерге терапия жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің ауырлығын бағалау және аурудың дифференциациясы. Дәстүрлі медицинаның негізгі негіздері. Дәстүрлі медицина (гомеопатия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын құру және жүзеге асыру әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Еңбек функциясы 2: Гомеопатиялық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Гомеопатиялық дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау.

	<p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе САПАСЫНЫҢ жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Гомеопатия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағтары.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз гомеопатиялық дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге гомеопатия мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	<p>Дағды 1:</p> <p>Машықтар:</p>

<p>Гомеопат дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>1. "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және гомеопатиялық дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Гомеопатиялық дәрігерлердің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p>	

	Кәсіби этика		
	Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
24. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-гомеопат»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-005		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-гомеопат		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (гомеопат)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гомеопатия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оналту және дәстүрлі медицина саласында сараптама жүргізу бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыруға және көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет.		

Еңбек функциялардың сипаттамасы

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>	<p>Міндетті еңбек функциялары:</p>	<p>1. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек жүргізу 2. "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<p>1. Гомеопатия бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарға консультациялық көмек.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін ауыр аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз.</p> <p>2. Зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау көлемін негіздеу және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>3. Дәстүрлі медицина (гомеопатия) саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды негіздеу.</p> <p>4. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдауды анықтау.</p> <p>5. Гомеопатияны қолдана отырып, бағдарламаларды әзірлеу және пациенттерді емдеу.</p> <p>6. Гомеопатияны қолдану кезінде асқынуларды емдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің жағдайын бағалау және ауруды саралау.</p> <p>2. Дәстүрлі медицинаның әдістері мен әдістері (гомеопатия).</p> <p>3. Гомеопатия қызметінде асқынулар болған кезде омыртқа және буын аурулары бар науқастарды эвакуациялау кезеңдері.</p> <p>4. Пациенттермен және медицина қызметкерлерімен қарым-қатынас дағдыларының негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p>

		<p>5. Тәуекел факторларын анықтау және гомеопатиялық дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>6. Омыртқа және аяқ-кол буындарының аурулары және сабақтас патологиясы бар пациенттерді диагностикалау және емдеу сапасына сараптама жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (гомеопатия)" мамандануы шеңберінде пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Гомеопатияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың сәтті трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Гомеопатия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Гомеопатия бойынша медициналық көмектің тиімділі-	Дағды 1: Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамала-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.

гі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	рын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде медициналық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында аллергия және иммун тапшылығы саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Аллергология және иммунология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

		<p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсыну-дың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Дәстүрлі медицина (гомеопатия) саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету</p>

	стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).		
	3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
25. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер гирудотерапевт»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-004		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер гирудотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер-тағылымдамашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандығы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен гирудотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен гирудотерапия тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде гирудотерапияны тағайындау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттерді оңалтудың жеке бағдар- 	

		<p>ламаларын іске асыру кезінде гирудотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау</p> <p>4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<p>1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p> <p>2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p> <p>3. Үздіксіз кәсіби даму</p>
<p>Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен гирудотерапия тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге тексеру жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес гирудотерапияны тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта ілеспе барлық ауруларды ескере отырып, пациент гирудотерапияға жіберілген аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Гирудотерапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, аурулардың синдромдарын, АХЖ-10 сәйкес нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты проблемаларды анықтаңыз. 3. Науқас гирудотерапияға жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. Науқас гирудотерапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау. 5. Науқас хирудотерапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау. 6. Науқас хирудотерапияға жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау. 7. Науқас хирудотерапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау 9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз. 10. Хирудотерапияны тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданауын аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау. 11. Ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оналтуда гирудотерапия, арнайы емдік гимнастика әдістерін, заманауи әдістерді қолдану. 12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта хирудотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау. 13. Хирудотерапияның арнайы әдістерін меңгеру (сүліктерді қолдану, кейінгі күтім, емдеудің тиімділігін бақылау). <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау. 2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша. 3. Пациент гирудотерапияға жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары. 4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде гирудотерапияны тағайындау</p>	<p>Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мультидисциплинарлық оңалту бригадасының маман дәрігерлерімен, кәсіптік (медициналық емес) білім беру мамандарымен пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді, аурудың және (немесе) жайкүйдің салдарынан ағзаның әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, пациенттің тыныс-тіршілігінің (белсенділігінің, қатысуының, қоршаған орта факторларының ықпалының) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 2. Гирудотерапияны қолдану жоспарын жасаңыз. 3. Гирудотерапияны қолдану мақсатын тұжырымдау. 4. Гирудотерапияны қолдану міндеттерін тұжырымдау. 5. Гирудотерапия (классикалық гирудотерапия, гирудорефлексотерапия, гирудофармакотерапия) бойынша емдеу әдістерін негіздеу және анықтау. 6. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін хирудотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. 7. Хирудотерапияны қолдану үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз. 8. Пациенттердің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, пациенттің ағзасының ағымы мен жеке реакциясының ерекшеліктеріне қарай хирудотерапия жоспарын түзету. 9. Ересектер мен балалардағы аурулары мен жағдайлары бар науқастарды курациялау процесінде симптомдардың динамикасын бағалау. 10. Медициналық сүлікті қою техникасын меңгеру және хирудотерапиядан кейін тану жүргізу. 11. Науқастың ауруы мен жағдайына байланысты сүліктердің орналасуы мен аймағын анықтаңыз. 12. Сеанс үшін, емдеу курсы үшін пациентке сүліктердің дозасын таңдаңыз және пациенттің жағдайының ерекшеліктерінен сүліктердің дозасын түзетіңіз. 13. Емделушіге емдеу сеансы мен жоғалту уақыты бойынша сүліктердің әсер ету ұзақтығын анықтаңыз қан мөлшері. 14. Гирудотерапияны емдеу процесінде пациенттің жағдайын бағалау және пациентті динамикалық бақылау.

		<p>15. Сүліктердің сапасы мен түрін анықтаңыз оларды сақтау және күту.</p> <p>16. Қолданылған сүліктерді санитарлық ережелер мен нормаларға сәйкес тастаңыз.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гирудотерапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Гирудотерапияның негізгі әдістері. 3. Гирудотерапияның негізгі әдістерінің әсер ету механизмдері. 4. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (алдын ала) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері. 5. Қолданылатын гирудотерапия әдістерінің әсерін күшейту, жинақтау және сөндіру принциптері, медициналық оңалту процесінде әртүрлі араласулар және (немесе) ынталандырулар жүргізудің қауіпсіздік қағидаттары. 6. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері. 7. Гирудотерапияның әсер ету механизмі, емдік қасиеттері, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері. 8. Науқасқа сүліктер қою аймақтарын таңдау. 9. Науқасқа сүліктердің дозаларын таңдау әдістері. 10. Сүліктерді қою әдістері және хирудотерапиядан кейінгі десмургия негіздері. 11. Сүліктерді сақтау және сүліктердің, олардан алынған дәрілік заттардың сапасын айқындау қағидалары. 12. Сүліктермен емдеудің қауіпсіздігі мен тиімділігі принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде гирудотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1: Гирудотерапияны қолдану арқылы іс-шаралар жоспарын құру және іске асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гирудотерапия іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гирудотерапияны қолдану жоспарын әзірлеу. 3. Гирудотерапия (классикалық гирудотерапия, гирудорефлексотерапия, гирудофармакотерапия) бойынша емдеу әдістерін негіздеу және анықтау. 4. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде гирудотерапия іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі.

		<p>4. Гирудотерапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсетілімдері.</p> <p>5. Гирудотерапияны қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі.</p> <p>6. Гирудотерапияның шарттары мен ерекшеліктері.</p> <p>7. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің гирудотерапиясының негіздері.</p> <p>8. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерді хирудотерапиялау әдістері.</p> <p>9. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде пациенттердің денесіне хирудотерапияның әсер ету механизмі.</p> <p>10. Гирудотерапияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар.</p> <p>11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді гирудотерапия іс-шараларын тағайындау үшін, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар.</p> <p>12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде гирудотерапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер.</p> <p>2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері.</p> <p>3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері.</p>

		6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.	Дағды 1: Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.	Машықтар: 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру. 3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырақтанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану. 5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.
		Білімдер: 1. "Хирудотерапия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. 2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі. 3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.
		Білімдер: 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі 2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация) 3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері 4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	Машықтар:

Үздіксіз кәсіби даму	Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	Шеберлікті тану ұсынылады
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр

	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
	7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	
26. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-гиродотерапевт»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-004		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-гиродотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (гиродотерапевт)"біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (гиродотерапия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гиродотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гиродотерапияны тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде гиродотерапияны тағайындау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде гиродотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау. 4. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру. 2. Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Гиродотерапияны тағайындау мақсатында аурулары	Дағды 1:	Машықтар:	

және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу

Науқасты тексеру және емдеуге дайындық.

1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес гирудотерапияны тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта ілеспе барлық ауруларды ескере отырып, пациент гирудотерапияға жіберілген аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру.
2. Гирудотерапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, аурулардың синдромдарын, АХЖ-10 сәйкес нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты проблемаларды анықтаңыз.
3. Науқас гирудотерапияға жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
4. Науқас гирудотерапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау.
5. Науқас гирудотерапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау.
6. Науқас гирудотерапияға жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау.
7. Науқас гирудотерапияға бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау.
8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау
9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
10. Гирудотерапияны тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданып аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау.
11. Ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оңалтуда гирудотерапия, арнайы емдік гимнастика әдістерін, заманауи әдістерді қолдану.
12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта гирудотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.
13. Гирудотерапияның арнайы әдістерін меңгеру (сүліктерді қолдану, кейінгі күтім, емдеудің тиімділігін бақылау).

Білімдер:

1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау.
2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша.
3. Пациент гирудотерапияға жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары.

		<p>4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде гирудотерапияны тағайындау</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мультидисциплинарлық оңалту бригадасының маман дәрігерлерімен, кәсіптік (медициналық емес) білім беру мамандарымен пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді, аурудың және (немесе) жайкүйдің салдарынан ағзаның әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, пациенттің тыныс-тіршілігінің (белсенділігінің, қатысуының, қоршаған орта факторларының ықпалының) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін түсіндіру. 2. Гирудотерапияны қолдану жоспарын жасаңыз. 3. Гирудотерапияны қолдану мақсатын тұжырымдау. 4. Гирудотерапияны қолдану міндеттерін тұжырымдау. 5. Гирудотерапия (классикалық гирудотерапия, гирудорефлексотерапия, гирудофармакотерапия) бойынша емдеу әдістерін негіздеу және анықтау. 6. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін гирудотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. 7. Гирудотерапияны қолдану үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз. 8. Пациенттердің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, пациенттің ағзасының ағымы мен жеке реакциясының ерекшеліктеріне қарай гирудотерапия жоспарын түзету. 9. Ересектер мен балалардағы аурулары мен жағдайлары бар науқастарды курациялау процесінде симптомдардың динамикасын бағалау. 10. Медициналық сүлікті қою техникасын меңгеру және гирудотерапиядан кейін таңу жүргізу. 11. Науқастың ауруы мен жағдайына байланысты сүліктердің орналасуы мен аймағын анықтаңыз. 12. Сеанс үшін, емдеу курсы үшін пациентке сүліктердің дозасын таңдаңыз және пациенттің жағдайының ерекшеліктерінен сүліктердің дозасын түзетіңіз. 13. Емделушіге емдеу сеансы мен жоғалту уақыты бойынша сүліктердің әсер ету ұзақтығын анықтаңыз қан мөлшері. 14. Гирудотерапияны емдеу процесінде пациенттің жағдайын бағалау және пациентті динамикалық бақылау. 15. Сүліктердің сапасы мен түрін анықтаңыз оларды сақтау және күту. 16. Қолданылған сүліктерді санитарлық ережелер мен нормаларға сәйкес тастаңыз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гирудотерапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Гирудотерапияның негізгі әдістері. 3. Гирудотерапияның негізгі әдістерінің әсер ету механизмдері. 4. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (алдын ала) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері.

		<p>5. Қолданылатын гирудотерапия әдістерінің әсерін күшейту, жинақтау және сөндіру принциптері, медициналық оңалту процесінде әртүрлі араласулар және (немесе) ынталандырулар жүргізудің қауіпсіздік қағидағары.</p> <p>6. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p> <p>7. Гирудотерапияның әсер ету механизмі, емдік қасиеттері, көрсеткіштері және қарсы көрсеткіштері.</p> <p>8. Науқасқа сүліктер қою аймақтарын таңдау.</p> <p>9. Науқасқа сүліктердің дозаларын таңдау әдістері.</p> <p>10. Сүліктерді қою әдістері және гирудотерапиядан кейінгі десмургия негіздері.</p> <p>11. Сүліктерді сақтау және сүліктердің, олардан алынған дәрілік заттардың сапасын айқындау қағидалары.</p> <p>12. Сүліктермен емдеудің қауіпсіздігі мен тиімділігі принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде гирудотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Гирудотерапияны қолдану арқылы іс-шаралар жоспарын құру және іске асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гирудотерапия іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гирудотерапияны қолдану жоспарын әзірлеу. 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде гирудотерапия іс-шараларын жүргізу. 4. Гирудотерапия процесінде дәрі-дәрмектер мен медициналық өнімдерді қолданыңыз. 5. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде пациенттерді оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде гирудотерапия іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. 4. Гирудотерапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсетілімдері. 5. Гирудотерапияны қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Гирудотерапияның шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің гирудотерапиясының негіздері.

		<p>8. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерді гирудотерапиялау әдістері.</p> <p>9. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде пациенттердің денесіне гирудотерапияның әсер ету механизмі.</p> <p>10. Гирудотерапияда қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар.</p> <p>11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді гирудотерапия іс-шараларын тағайындау үшін, оның ішінде пациенттерді оналтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар.</p> <p>12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде гирудотерапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүр-</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру.

<p>гізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p>		<p>3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану.</p> <p>5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Гирудотерапия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі.</p> <p>3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі</p> <p>2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері</p> <p>4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және</p>

		<p>бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
	7	Жалпы тәжірибелік дәрігер
27. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-гиродотерапевт»:		
Топтың коды:	2230-0	
Қызмет атауының коды:	2230-0-004	
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-гиродотерапевт	
	7	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (гирудотерапевт)"біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гирудотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)"мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету. 2. Гирудотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Гирудотерапевт дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Гирудотерапевт дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)"мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.	Дағды 1: Гирудотерапияны пайдалана отырып, ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге тексеру жүргізу, емдеу дайындау және жүргізу.	Машықтар: 1. Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. 2. Зертханалық және аспаптық тексерудің тағайындалу көлемін анықтау және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. 3. Дәстүрлі медицина саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды анықтау. 4. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, асқынуларды анықтау және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдау және жүргізу.	

		<p>5. Дәстүрлі медицина (гирудотерапия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын әзірлеу және пациенттерге терапия жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің ауырлығын бағалау және аурудың дифференциациясы. 2. Дәстүрлі медицинаның негізгі негіздері. 3. Дәстүрлі медицина (гирудотерапия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын құру және жүзеге асыру әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Гирудотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	<p>Дағды 1:</p> <p>Гирудотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында гирудотерапевт дәрігерлер арасында міндеттерді бөлу. 2. Келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында гирудотерапевт дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Гирудотерапия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасыз жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Гирудотерапия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидағтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.

	<p>және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз хируротерапевт дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Гирудотерапия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Гирудотерапевт дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына хируротерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p>

Гирудотерапевт дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.		2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.	
		3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.	
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында токсикологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 109 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32735 болып тіркелген)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	"Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)"мамандығы бойынша тағылымдамдан өтуші дәрігер	
	7	Дәрігер-гирудотерапевт	
	7	Дәрігер-гирудотерапевт	
	7	Врач акушер-гинеколог	
		7	
		Врач общей практики	
28. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-гирудотерапевт»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-004		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-гирудотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305 /2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (гирудотерапевт)"біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Гирудотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту және дәстүрлі медицина саласында сараптама жүргізу бойынша медициналық көмекті ұйымдастыруға және көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек көрсету. 2. "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гирудотерапия бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет 	
Еңбек функциясы 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек көрсету.	Дағды 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарға консультациялық көмек	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін ауыр аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. 2. Зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау көлемін негіздеу және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. 3. Дәстүрлі медицина (гирудотерапия) саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды негіздеу. 4. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдауды анықтау. 5. Гирудотерапияны қолдана отырып, бағдарламаларды әзірлеу және пациенттерді емдеу. 6. Гирудотерапияны қолдану кезінде асқынуларды емдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің жағдайын бағалау және ауруды саралау. 2. Дәстүрлі медицинаның әдістері мен әдістері (хирудотерапия). 3. Гирудотерапия қызметінде асқынулар туындаған кезде омыртқа және буын аурулары бар науқастарды эвакуациялау кезеңдері. 4. Пациенттермен және медицина қызметкерлерімен қарым-қатынас дағдыларының негіздері. 	
			Шеберлікті тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
Еңбек функциясы 2: "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: Экспертиза объема и качества медицинских, оказываемых в рамках специализации «Традиционная медицина (гирудотерапия)»	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына гирудотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. Омыртқа және аяқ-қол буындарының аурулары және сабақтас патологиясы бар пациенттерді диагностикалау және емдеу сапасына сараптама жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Признание навыка рекомендуется
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (гирудотерапия)" мамандануы шеңберінде пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.. Гирудотерапияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері

		<p>2. Гирудотерапия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Гирудотерапия бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде медициналық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сынаптары, семинарлар) өткізу.</p>

		<p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында гирудотерапия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Гирудотерапия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Дәстүрлі медицина (гирудотерапия) саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік және тәлімгерлік	

	<p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
29. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер фитотерапевт»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-007		
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер фитотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 21 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-305 /2020 «Об утверждении номенклатуры специальностей и специализаций в области здравоохранения, номенклатуры и квалификационных характеристик должностей работников здравоохранения» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 21856)</p> <p>Дәрігер-тағылымдамашы</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина (шөп медицинасы)" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен фитотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шөп медицинасын тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде шөп медицинасын тағайындау 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде фитотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қадағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру. 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шөп медицинасын тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу	<p>Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа кәсіби мамандандырылған фитотерапиялық сауалнама және тексеру жүргізу. 2. Фитотерапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, аурулардың синдромдарын, АХЖ-10 сәйкес нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты проблемаларды анықтаңыз. 3. Науқас фитотерапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 4. Науқас фитотерапиясына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау. 5. Науқас фитотерапиясына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау. 6. Науқас фитотерапиясына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау. 7. Науқас фитотерапиясына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау. 8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау 9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз. 10. Фитотерапияны тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданатын аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау.

		<p>11. Ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оналтуда фитотерапия әдістерін, арнайы әдістерді қолдану.</p> <p>12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта шөп медицинасын қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.</p> <p>13. Фитотерапияның арнайы әдістерін меңгеру (өсімдіктер мен шөптерді таңдау, өсімдік өнімдерін қабылдау, емдеудің тиімділігін бақылау).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ауыр асқинуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау.</p> <p>2. Медициналық оналтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша.</p> <p>3. Пациент шөп медицинасына жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары.</p> <p>4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде шөп медицинасын тағайындау</p>	<p>Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мультидисциплинарлық оңалту бригадасының маман дәрігерлерімен, кәсіптік (медициналық емес) білім беру мамандарымен пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді, аурудың және (немесе) жайкүйдің салдарынан ағзаның әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, пациенттің тыныс-тіршілігінің (белсенділігінің, қатысуының, қоршаған орта факторларының ықпалының) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін түсіндіру.</p> <p>2. Шөп медицинасын қолдану жоспарын жасаңыз.</p> <p>3. Шөп медицинасын қолдану мақсатын тұжырымдау.</p> <p>4. Шөп медицинасын қолдану міндеттерін тұжырымдау.</p> <p>5. Ауруларда және (немесе) жағдайларда шөп медицинасын қолдануды негіздеу.</p> <p>6. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде фитотерапияны қолдану кезектілігін анықтау.</p> <p>7. Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін шөп дәрілерін тағайындаңыз.</p> <p>8. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін фитотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>9. Шөп медицинасын қолдану үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз.</p> <p>10. Пациенттердің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, пациенттің ағзасының ағымының ерекшеліктеріне және жеке реакциясына қарай фитотерапия жоспарын түзету.</p> <p>11. Ересектер мен балалардағы аурулары мен жағдайлары бар науқастарды курациялау процесінде симптомдардың динамикасын бағалау.</p>

		<p>12. Шөп медицинасының арнайы әдістерін меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шөп медицинасына көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Фитотерапиялық сауалнама және пациентті тексеру әдістемесі. 3. Шөп медицинасы мен табиғи шыққан дәрілік заттардың іргелі негіздерін білу. 4. Дәрілік шөптердің жалпы сипаттамалары мен емдік қасиеттерін білу. 5. Фитотерапиясының дәрілік заттардың жіктелуін және шөп медицинасының улы өсімдіктерінің жіктелуін білу. 6. Дәрілік шөптерді қолдану схемаларының түрлерін және олардың әсер ету деңгейлерін білу. 7. Пациентке шөптік дәрі-дәрмектердің дозаларын таңдау әдісін білу. 8. Дәрілік шөптердің әсер ету механизмін, көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, қауіпсіздігі мен тиімділігін білу. 9. Шөптік дәрі-дәрмектерді дайындау әдістері мен технологиясын білу. 10. Шөптік дәрі-дәрмектердің сапасын анықтау тәртібін және оларды сақтау мерзімдерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде фитотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Фитотерапиясын қолдана отырып, іс-шаралар жоспарын құру және іске асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде фитотерапия іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде жеке оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде фитотерапияны қолдану жоспарын әзірлеу. 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде фитотерапия іс-шараларын жүргізу. 4. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде фитотерапия іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. 4. Фитотерапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсетілімдері. 5. Фитотерапияны қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Фитотерапияны медицинасының шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің шөп медицинасының негіздері. 8. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерді фитотерапиялау әдістері.

		<p>9. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде пациенттердің денесіне фитотерапияның әсер ету механизмі.</p> <p>10. Фитотерапияны қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар.</p> <p>11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді фитотерапия іс-шараларын тағайындау үшін, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар.</p> <p>12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде фитотерапиясы қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері. 5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері. 6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, тәлімгердің бақылауындағы және қа-</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру. 3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.

<p>дағалауындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p>		<p>4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану.</p> <p>5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Фитотерапия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары.</p> <p>2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі.</p> <p>3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану.</p> <p>2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау.</p> <p>3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p> <p>4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>11. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі</p> <p>2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)</p> <p>3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері</p> <p>4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған</p>

		<p>оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін-өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	
30. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-фитотерапевт»:		
Топтың коды:	2230-0	
Қызмет атауының коды:	2230-0-007	
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-фитотерапевт	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
	7.2	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (фитотерапевт)" біліктілігі. Жоғары медициналық білімі бар мамандықтар бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі 7.2 кіші деңгейде кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Фитотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша медициналық көмек көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шөп медицинасын тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу. 2. Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін шөп медицинасын тағайындау. 3. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде фитотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау. 4. Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру. 2. Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету. 3. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Шөп медицинасын тағайындау мақсатында аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге тексеру жүргізу.	Дағды 1: Науқасты тексеру және емдеуге дайындық.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерге сәйкес фитотерапияны тағайындау және жүргізу үшін қазіргі уақытта барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, пациент фитотерапияға жіберілген аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Фитотерапияны тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар науқаста патологиялық жағдайларды, симптомдарды, аурулардың синдромдарын, АХЖ-10 сәйкес нозологиялық формаларды және денсаулыққа байланысты проблемаларды анықтаңыз. 3. Науқас шөп медицинасына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті қарау және тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 	

		<p>4. Науқас шөп медицинасына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті аспаптық зерттеу көлемін негіздеу және жоспарлау.</p> <p>5. Науқас шөп медицинасына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің аспаптық зерттеу нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>6. Науқас шөп медицинасына жіберілген аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің көлемін негіздеу және жоспарлау.</p> <p>7. Науқас шөп медицинасына бағытталған аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациентті зертханалық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>8. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды маман дәрігерлердің тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау</p> <p>9. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.</p> <p>10. Фитотерапияны тағайындау мүмкіндігі туралы шешім қабылданатын аурудың негізгі және ілеспе диагноздарын, сатысы мен ерекшеліктерін растайтын жүргізілген зерттеулер туралы ақпаратты түсіндіру және талдау.</p> <p>11. Ересектер мен балалар жасындағы науқастарды диагностикалауда, емдеуде және оңалтуда фитотерапия әдістерін, арнайы әдістерді қолдану.</p> <p>12. Пациенттің жеке ерекшеліктерін ескере отырып, диагностикалық мақсатта шөп медицинасын қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау әдістерін (Клиникалық, зертханалық және аспаптық) таңдау және талдау.</p> <p>13. Фитотерапияның арнайы әдістерін меңгеру (өсімдіктер мен шөптерді таңдау, өсімдік өнімдерін қабылдау, емдеудің тиімділігін бақылау).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ауыр асқынуларға әкелетін және (немесе) өмірге қауіп төндіретін жүйке, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйелері мен қан жүйелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының негізгі клиникалық көріністері, олардың алдын алу мақсатында пациентті басқару тактикасын айқындау.</p> <p>2. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі; медициналық көмек көрсету тәртібі, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары), медициналық оңалту бойынша.</p> <p>3. Пациент шөп медицинасына жіберілген аурулар және (немесе) жағдайлар кезіндегі алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмектің, мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмектің стандарттары.</p> <p>4. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинау әдістемесі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін шөп медицинасын тағайындау.</p>	<p>Дағды 1: Емдеу жүргізу, науқастың жағдайын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мультидисциплинарлық оңалту бригадасының маман дәрігерлерімен, кәсіптік (медициналық емес) білім беру мамандарымен пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді, аурудың және (немесе) жайкүйдің салдарынан ағзаның әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, пациенттің тыныс-тіршілігінің (белсенділігінің, қатысуының, қоршаған</p>

		<p>орта факторларының ықпалының) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін түсіндіру.</p> <ol style="list-style-type: none"> Шөп медицинасын қолдану жоспарын жасаңыз. Шөп медицинасын қолдану мақсатын тұжырымдау. Шөп медицинасын қолдану міндеттерін тұжырымдау. Ауруларда және (немесе) жағдайларда шөп медицинасын қолдануды негіздеу. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде фитотерапияны қолдану кезектілігін анықтау. Аурулар және (немесе) жағдайлар үшін шөп дәрілерін тағайындаңыз. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер үшін фитотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу. Шөп медицинасын қолдану үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз. Пациенттердің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, пациенттің ағзасының ағымының ерекшеліктеріне және жеке реакциясына қарай фитотерапия жоспарын түзету. Ересектер мен балалардағы аурулары мен жағдайлары бар науқастарды курациялау процесінде симптомдардың динамикасын бағалау. Шөп медицинасының арнайы әдістерін меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шөп медицинасына көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Шөп медицинасының негізгі әдістері. Фитотерапияның негізгі әдістерінің әсер ету механизмдері. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (алдын ала) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелері. Қолданылатын фитотерапия әдістерінің әсерін күшейту, жинақтау және жою принциптері, медициналық оңалту процесінде әртүрлі араласулар және (немесе) ынталандырулар жүргізудің қауіпсіздік принциптері. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде фитотерапияны қолдану тиімділігін жүргізу және бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Шөп медицинасын қолдана отырып, іс-шаралар жоспарын құру және іске асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде фитотерапия іс-шараларын жүргізу үшін медициналық көрсеткіштер айқындалсын. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде жеке оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде фитотерапияны қолдану жоспарын әзірлеу. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде фитотерапия іс-шараларын жүргізу. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде оңалту бағдарламасын іске асыру кезінде фитотерапия іс-шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібі. 2. Санаторлық-курорттық емдеу бойынша көмек көрсету тәртібі. 3. Мүгедектіктің себебі болып табылатын аурулар, инфекциялық емес аурулар және ілеспе аурулар, перинаталдық кезең проблемаларымен байланысты патологиялық жағдайлар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі. 4. Фитотерапияның әсер ету механизмі, көрсеткіштері және қарсы көрсетілімдері. 5. Шөп медицинасын қолдану әдістері мен принциптерінің жіктелуі. 6. Шөп медицинасының шарттары мен ерекшеліктері. 7. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттердің шөп медицинасының негіздері. 8. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезіндегі пациенттерді фмиртерапиялау әдістері. 9. Мүгедектіктің, инфекциялық емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың және (немесе) жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде пациенттердің денесіне фитотерапияның әсер ету механизмі. 10. Шөп медицинасында қолданылатын дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдар. 11. Аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді фитотерапия іс-шараларын тағайындау үшін, оның ішінде пациенттерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригадалардың мамандарына жіберу үшін медициналық айғақтар. 12. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде шөп медицинасын қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Салауатты өмір салтының алдын алу және қалыптастыру және халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру, аурулар мен мүгедектіктің алдын алу бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бағдарламаларын, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі құралдары мен психотроптық заттарды медициналық емес тұтынудың алдын алу және оған қарсы күрес бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер. 2. Созылмалы аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттер арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктері. 3. Салауатты өмір салты элементтерін, оның ішінде алкоголь мен темекіні тұтынуды азайту, есірткі мен психотроптық заттарды медицина-

		<p>лық емес тұтынудың алдын алу және онымен күресу бағдарламаларын қалыптастыру жөніндегі санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>4. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында аурулардың және (немесе) жағдайлардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістері.</p> <p>5. Салауатты өмір салтының негіздері, оны қалыптастыру әдістері.</p> <p>6. Аурулардың және (немесе) жағдайлардың пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Медициналық-статистикалық ақпаратқа талдау жүргізу, медициналық құжаттаманы жүргізу, қарамағындағы медициналық персоналдың қызметін ұйымдастыру.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жұмыс жоспарын және сіздің жұмысыңыз туралы есеп жасау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс жоспарын және жұмысыңыз туралы есеп жасаңыз. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық құжат нысанында толтыру. 3. Тіркелген халықтың денсаулығын бағалау үшін сырқаттанушылықтың, мүгедектіктің Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Медициналық ақпараттық жүйелерді және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісін пайдалану. 5. Қарамағындағы медициналық персоналдың лауазымдық міндеттерін орындауын бақылауды жүзеге асыру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Фитотерапия" мамандануы бойынша медициналық көмек көрсететін медициналық ұйымдарда, оның ішінде электрондық құжат нысанында медициналық құжаттаманы ресімдеу қағидалары. 2. Медициналық ақпараттық жүйелердегі және "Интернет" ақпараттық-телекоммуникациялық желісіндегі жұмыс ережесі. 3. Еңбекті қорғау талаптары, жеке қауіпсіздік және конфликтология негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Шұғыл түрде пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін пациенттердің жағдайын бағалау, медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, пациенттің өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 3. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін жағдайлар, оның ішінде клиникалық өлім (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдар мен анамнезді жинау әдістемесі 2. Пациенттерді физикалық зерттеу әдістемесі (тексеру, пальпация, перкуссия, аускультация)

		3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері 4. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Стремление к профессиональному совершенствованию	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзін-өзі талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).

	3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
31. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-фитотерапевт»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-007		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-фитотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (фитотерапевт)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Фитотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оңалту бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)"мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету. 2. Фитотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Фитотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Фитотерапевт дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>"Дәстүрлі медицина (фитотерапия)" мамандануы шеңберінде ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Фитотерапияны пайдалана отырып, ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге тексеру жүргізу, оларды дайындау және емдеу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз. 2. Зертханалық және аспаптық тексерудің тағайындалу көлемін анықтау және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау. 3. Дәстүрлі медицина саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды анықтау. 4. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, асқынуларды анықтау және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдау және жүргізу. 5. Дәстүрлі медицина (фитотерапия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын әзірлеу және пациенттерге терапия жүргізу.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің ауырлығын бағалау және аурудың дифференциациясы. 2. Дәстүрлі медицинаның негізгі негіздері. 3. Дәстүрлі медицина (фитотерапия) әдістерін қолдана отырып, емдеу бағдарламаларын құру және жүзеге асыру әдістері. 	<p>Признание навыка рекомендуется</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Фитотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1: Фитотерапевт дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында фитотерапевт дәрігерлер арасында тапсырмаларды бөлу. 2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында фитотерапевт дәрігерлердің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Фитотерапия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасың жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Фитотерапия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз фитотерапевт дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге шөп медицинасы мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Фитотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)" мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (фитотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына фитотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республика-

		сы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Фитотерапевт дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	Машықтар: 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
	7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	
32. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-фитотерапевт»:			
Топтың коды:	2230-0		
Қызмет атауының коды:	2230-0-007		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-фитотерапевт		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәстүрлі медицина дәрігері (фитотерапевт)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Фитотерапия әдістерімен аурулардың алдын алу, диагностикалау, емдеу және оналту және дәстүрлі медицина саласында сараптама жүргізу бойынша Медициналық көмекті ұйымдастыруға және көрсетуге бағытталған кәсіби қызмет.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек көрсету. 2. "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)"мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Фитотерапия бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар пациенттерге консультациялық көмек көрсету.	Дағды 1: Ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарға консультациялық көмек.	Машықтар: 1. Тексеруді және емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау үшін ауыр аурулары мен жағдайлары бар пациенттің патологиялық жағдайларын, симптомдарын, аурулардың синдромдарын, АХЖ-ге сәйкес нозологиялық формаларын және денсаулыққа байланысты проблемаларын тексеріп, анықтаңыз.	

		<p>2. Зертханалық және аспаптық тексеруді тағайындау көлемін негіздеу және дәстүрлі медицина әдістерімен зертханалық және аспаптық тексерудің және пациенттің жағдайын диагностикалаудың нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>3. Дәстүрлі медицина (фитотерапия) саласында емдік, диагностикалық, оңалту көмегін жүзеге асыруға негіз болатын дифференциалды диагностика жүргізу арқылы алдын ала және түпкілікті диагнозды негіздеу.</p> <p>4. Науқастың жағдайының ауырлығын бағалау және медициналық көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді және дәстүрлі медицинада, ауыр жағдайлары мен аурулары бар науқастарда емдеу әдістерін таңдауды анықтау.</p> <p>5. Фитотерапияны қолдана отырып, бағдарламаларды әзірлеу және пациенттерді емдеу.</p> <p>6. Шөп медицинасын қолдану кезінде асқынуларды емдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттерді тексеру және тексеру әдістері, пациенттің жағдайын бағалау және ауруды саралау.</p> <p>2. Дәстүрлі медицина (фитотерапия) әдістері мен әдістері.</p> <p>3. Фитотерапия қызметінде асқынулар туындаған кезде омыртқа және буын аурулары бар науқастарды эвакуациялау кезеңдері.</p> <p>4. Пациенттермен және медицина қызметкерлерімен қарым-қатынас дағдыларының негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)"мамандануы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)"мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)"мамандануы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)" мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "дәстүрлі медицина (фитотерапия)"мамандануы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына фитотерапевт дәрігерлер көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p>

		5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Дәстүрлі медицина (фитотерапия)" мамандануы шеңберінде пациенттерге медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Фитотерапияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Фитотерапия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Фитотерапия бойынша медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде медициналық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагно-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.

	<p>стика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында фитотерапия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Фитотерапия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Дәстүрлі медицина (фитотерапия) саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>7</p>	<p>Дәрігер терапевт</p>
	<p>7</p>	<p>Дәрігер педиатр</p>
	<p>7</p>	<p>Дәрігер жалпы хирург</p>
	<p>7</p>	<p>Дәрігер акушер-гинеколог</p>
<p>7</p>	<p>Жалпы тәжірибелік дәрігер</p>	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

33. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

34. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігінің
Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінің " Денсаулық сақтау " даярлау
бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

35. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

36. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

37. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

38. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

39. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа 49-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Трансфузиология»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және растау үшін негіз ретінде қолданылады мамандандыру және пайдаланушылардың кең ауқымы пайдалануға арналған:

1) қызметкерлер-саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін;

2) жұмыс берушілер-жұмыскерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау;

3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) сертификаттау және біліктілік беру бойынша-персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – белгілі бір мамандық бойынша сертификаты бар жоғары медициналық білімі бар медицина қызметкері

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, Медициналық және фармацевтикалық

ғылым, Медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек)көрсету сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган

3) Клиникалық хаттама – науқастың белгілі бір ауруы немесе жағдайы кезінде профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсыныстар

4) Консилиум – кем дегенде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын анықтау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі

7) Науқас – медициналық көмек көрсетуді талап ететін аурудың немесе жағдайдың болуына немесе болмауына қарамастан медициналық қызметтерді тұтынушы болып табылатын (болған) жеке тұлға

8) Алдын алу – аурулардың пайда болуын, аурулардың ерте сатысында дамуын болдырмауға және қазірдің өзінде дамыған асқынуларды, органдар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық Емес шаралар кешені

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіби біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі

10) Стажировка – теориялық даярлық нәтижесінде алынған кәсіби білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыруға және практикада бекітуге, сондай-ақ жұмыстың ерекшелігін, одан әрі кәсіби қызмет үшін озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды және жас мамандарды кәсіптік бейімдеуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, білім, ғылым және практиканың үштұғырлығы

негізінде қызметті жүзеге асыратын кемінде бес жыл өтілі бар медицина қызметкері

12) Ақпараттандырылған келісім – медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің шешім қабылдау үшін маңызды барлық аспектілері туралы ақпарат алғаннан кейін адамның медициналық көмек алуға және (немесе) нақты зерттеуге қатысуға өзінің келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

Ақпараттандырылған жазбаша келісім уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша ресімделеді

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Трансфузиология

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101005

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт аллогендік және аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу, қан компоненттерін клиникалық қолдану, трансфузиологиялық көмек көрсету кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау, трансфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау, трансфузиологиялық көмек мәселелері бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету, трансфузиологиялық көмек көрсету мәселелері бойынша- "Трансфузиология" мамандануы шеңберінде әдістемелік жұмыс және зерттеулер жүргізу, НҚА жобаларын, стандарттарды, ережелерді, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, Денсаулық сақтау саласындағы нұсқаулықтарды әзірлеуге қатысу, "Трансфузиология" мамандануы бойынша мамандар даярлау. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Дәрігер трансфузиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Дәрігер-трансфузиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Дәрігер-трансфузиолог - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Дәрігер-трансфузиолог - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Дәрігер трансфузиолог»:	
Топтың коды:	2214-5
Қызмет атауының коды:	2214-5-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Дәрігер трансфузиолог
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер-тағылымдамашы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Трансфузиология" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер"біліктілігі. СБШ 7.2 кіші деңгейінде резидентурада оқымай 2014 жылға дейін жоғары медициналық білімі бар қызметкерлер үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Трансфузиология" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллогендік және аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу, қан компоненттерін клиникалық қолдану, трансфузиологиялық көмек көрсету кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау, трансфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау, трансфузиологиялық көмек мәселелері бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне консультаци-ялық қызметтер көрсету, мамандандыру шеңберінде ұйымдастыру-әдістемелік жұмыс және зерттеулер жүргізу "Трансфузиология" тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аллогендік донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен трансфузиялық терапия нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аллогендік донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету	Дағды 1: Донорлық кадрларды басқару	Машықтар:	1. Қан қызметіндегі донорлық ресурстарды жоспарлау мүмкіндігі. 2. Қан қызметі АБЖ-да жұмыс істеу дағдылары. 3. Халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу, қауіпсіз қан донорлығын және салауатты өмір салтының негіздерін насихаттау дағдылары. 4. Донорлыққа қан тарту бойынша халық арасында үгіт-насихат жұмысының дағдылары.
		Білімдер:	1. Денсаулық сақтау саласындағы және қан қызметі саласындағы НҚА, оның ішінде Қазақстан Республикасында қан қызметі мен трансфузиологиялық көмекті ұйымдастыру негіздерін, қан мен оның компоненттерін донорлықты ұйымдастыру қағидаттарын, Қан донорларын, оның компоненттерін іріктеуге қойылатын талаптарды білу.

	<p>2. Қан қызметіндегі донорлық ресурстарды жоспарлаудың негіздері мен әдістерін білу.</p> <p>3. Донорлардың құқықтарын, міндеттері мен жеңілдіктерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Донация алдында донорларды медициналық куәландыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сенімді әңгімелесу дағдылары. 2. Қанның және оның компоненттерінің әлеуетті донорларын қабылдау және медициналық тексеруден өткізу дағдылары, аурулардың анықталған белгілері, Салауатты өмір салты, диета бойынша кеңес беру. 3. Қан мен оның компоненттерін донациялаудың түрі мен көлемін анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Донорлыққа қарсы көрсетілім болып табылатын негізгі аурулардың клиникалық белгілерін білу. 2. Қан донорлығынан уақытша және тұрақты ауытқу критерийлерін білу. 3. Дені сау адамдағы зертханалық көрсеткіштердің нормалары мен ауытқуларын білу. 4. Пропедевтика негіздерін және донордың соматикалық денсаулығын физикалық бағалауды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Қанды және оның компоненттерін дайындау, оның ішінде аппараттық әдістерді пайдалана отырып, дайындалған Қанды қайта өңдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асептика мен антисептика талаптарын сақтай отырып, венепункция жасай білу. 2. Донацияға байланысты қолайсыз реакция пайда болған кезде донордың жағдайын бағалау мүмкіндігі. 3. Субсидиялауға байланысты жағымсыз реакциялар туындаған кезде медициналық көмек көрсете білу. 4. Төтенше жағдайларда әрекет ету дағдылары (биоматериалдың төгілуі). 5. Электрондық және қағаз құжаттарын жүргізу дағдылары. 6. Стационарлық және көшпелі жағдайларда толық донорлық қан алу дағдылары. 7. Операторлық қызмет көрсетуді жүзеге асыра білу, аппараттарды қанның Плазмалық және жасушалық компоненттерін алу рәсіміне дайындау. 8. Донорлық қанның жасушалық және плазмалық компоненттерін дайындау дағдылары. 9. Қан мен қан компоненттері үшін лейкоциттік сүзгілерді қолдану мүмкіндігі. 10. Қан компоненттерінде патогендерді инактивациялау процедураларын жүргізу мүмкіндігі. 11. Донорлық қан компоненттерін сәулелендіру рәсімдерін жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан түзудің заманауи схемасын, қан жасушаларының функционалдық ерекшеліктерін білу. 2. Қан мен оның компоненттерін алу, өңдеу, криоконсервілеу принциптері мен әдістерін білу. 3. Донорлық қан компоненттерінің иммунологиялық және инфекциялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптерін білу. 4. Қазіргі трансфузиялық органдардың сипаттамаларын білу.

		<p>5. Қан мен оның компоненттерін донациялау процесінде және одан кейін туындайтын субсидиялауға байланысты ықтимал жағымсыз реакцияларды білу.</p> <p>6. Компоненттер мен препараттарды дайындаудың техникалық регламенттерін білу.</p> <p>7. Компоненттердің сапасын бақылау әдістерін білу.</p> <p>8. Қан компоненттерін арнайы өңдеу әдістерінің теориялық негіздерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Дайындалған қан мен оның компоненттерін өндірістік бақылау, жою, компоненттердің сапасын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Донорлық қандағы гемотрансмиссивті инфекциялардың маркерлерін диагностикалауды және нәтижелерді түсіндіруді ұйымдастыра білу. 2. Донорлық қанды иммуногематологиялық зерттеуді ұйымдастыра және жүргізе білу. 3. Дайындалған қан мен оның компоненттерін жоюды ұйымдастыра және жүргізе білу. 4. Дайындау кезінде қан өнімдерінің сапасын және сыртқы орта жағдайларын бақылауды ұйымдастыра және жүргізе білу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан қызметіндегі трансфузиялық векторлық инфекциялардың маркерлерін заманауи диагностикалау әдістерін білу. 2. Адамның қан топтарын диагностикалаудың заманауи қолмен, жартылай автоматтандырылған және автоматтандырылған әдістерін білу. 3. Донорлық қан компоненттерін өндіру кезінде сапаны басқарудың қолданбалы әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 5:</p> <p>Дайын өнімді сақтау және сату</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрондық және қағаз құжат айналымы кезінде медициналық қолдануға дайын өнімнің есебін ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. 2. Компоненттерді клиникалық пайдалану мәселелері бойынша қан өнімдерін тұтынушыларға консультациялық, әдістемелік және практикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан өнімдерін сақтау және тасымалдау кезінде суық тізбекті сақтау принциптерін, сақтау шарттары мен мерзімдерін және қан компоненттерін тасымалдауды білу. 2. Медициналық ұйымдардың қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін қан компоненттерін жоспарлау негіздерін білу. 3. Қан компоненттерін тасымалдау кезінде логистика негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен трансфузиялық терапия нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Қан мен оның компоненттеріне қажеттілікті жоспарлау, стационарлық және / немесе амбулаториялық - емханалық жағдайларда олардың қорларын басқару</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационар профилине байланысты және қан компоненттерін пайдалану мониторингі мен үрдістерін ескере отырып, тәулік/ апта/айға қан компоненттеріне қажеттілікті жоспарлау дағдылары. 2. Аллогенді қанды және оның компоненттерін есепке алуды, сақтауды, беруді, тасымалдауды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қанның және оның компоненттерінің клиникалық қолданылуын бақылау негізінде қан компоненттерінің қажеттіліктерін жоспарлау негіздерін білу. 2. Қан қызметі және денсаулық сақтау саласындағы НҚА білімі.

	3. Қан компоненттерінің сипаттамаларын білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) жұмысын ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Персоналды басқару және бөлімшеде жұмысты ұйымдастыру дағдылары. 2. Қызметті құжаттау дағдылары (бөлімше туралы ережені, лауазымдық нұсқаулықтарды, стандартты операциялық рәсімдерді және т.б. әзірлеу). 3. Қан өнімдерін сақтау және тасымалдау үшін суық тізбек жағдайларын ұйымдастыру дағдылары. 4. Трансфузияларды сүйемелдеу кезінде зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. 5. Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) қызметіне талдау жүргізе білу. 6. Трансфузиологиялық көмек аудитін жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) жұмысын ұйымдастыру тәртібіне НҚА талаптарын және қан компоненттерін тасымалдау, сақтау, пайдалану кезінде суық тізбекті сақтау шарттарын білу. 2. Қан үнемдеу технологияларының әдістерін және трансфузиялық терапияның баламаларын білу. 3. Трансфузиялардың Бәсекелестік және перспективалық мониторингінің негізгі қағидаттарын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Трансфузияларды сүйемелдеу кезінде зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу, оның ішінде АВО, Резус және басқа да қан топтарын, тұрақты және тұрақты емес эритроциттерге қарсы алло - және ауто-антиденелерді зерттеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автоматтандырылған немесе едендік автоматтандырылған жабдықта серологиялық әдістермен, сондай-ақ қолмен әдістермен зертханалық иммуногематологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. 2. Зертханалық серологиялық иммуногематологиялық зерттеулердің нәтижелерін, оның ішінде алло - немесе ауто-иммунизациясы бар пациенттерде түсіндіре білу. 3. Қан топтарының биологиялық ерекшеліктері бар пациенттерде және ауто немесе алло-сенсбилизацияланған пациенттерде құрамында эритроциттері бар ортаны жеке іріктеу үшін көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. 4. Қан топтарының биологиялық ерекшеліктері бар пациенттерде және ауто немесе алло-сенсбилизацияланған пациенттерде трансфузиялық ортаны таңдау бойынша ұсыныстар бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иммуногематология негіздерін, оның ішінде қан топтары жүйелерінің физиологиясын білу: АВО, Резус, адамның басқа қан топтары. 2. Қан топтарын диагностикалаудың серологиялық әдістерін білу. 3. Иммуногематологиялық зертханалық зерттеулер жүргізу кезінде сапаны зертханаішілік Бақылау негіздерін білу. 4. Трансфузиядан кейінгі иммунологиялық қақтығыстардың пайда болуының патофизиологиялық механизмдерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Трансфузиялық терапияны қажет ететін жағдайларды диагностикалау, оның ішінде педиатрия мен неонатологияда	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құзыреті шегінде ересек және/немесе бала жастағы пациенттермен, олардың отбасы мүшелерімен, қамқоршыларымен қарым-қатынас дағдылары. 2. Трансфузиялық анамнезді жинай білу, пациенттің трансфузиялық терапияға ақпараттандырылған келісін алу рәсімдерін жүргізу.

		<p>3. Зертханалық зерттеулердің нәтижелерін, қан айналымы жүйелерінің, гемостаздың, тыныс алудың, қан жүйесі органдарының функционалдық жай-күйін түсіндіру дағдылары.</p> <p>4. Трансфузиялық немесе альтернативті терапия тактикасын таңдау, трансфузиялық терапияның тиімділігін бағалау мүмкіндігі.</p> <p>5. НҚА талаптарын ескере отырып, қанның донорлық компоненттерін қолдануды негіздей білу.</p> <p>6. Өртүрлі патологиялық жағдайларда, оның ішінде педиатрия мен неонатологияда трансфузиялық ортаның қажетті көлемін есептей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан, эритроциттер, лейкоциттер физиологиясының, HLA антигендер жүйесінің, оның ішінде педиатрия мен неонатологияның негіздерін білу</p> <p>2. Гемостаз факторларының және/немесе қанның жасушалық компоненттерінің жетіспеушілігін тудыратын патологиялық жағдайларды білу</p> <p>3. Қан айналымы жүйелерінің, гемостаздың, тыныс алудың, қан жүйесі мүшелерінің функционалдық жай-күйін диагностикалау принциптерін білу</p> <p>4. Баламалы трансфузиялық терапия әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 5:</p> <p>Қан мен оның компоненттерін, оның ішінде педиатрия мен неонатологияда трансфузия жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттің трансфузияға дейінгі дайындығын жүргізу дағдылары.</p> <p>2. Трансфузиялық ортаны қолдануға дайындау дағдылары.</p> <p>3. Веноздық қол жетімділікті қамтамасыз ету мүмкіндігі.</p> <p>4. Құю алдында биологиялық сынама жүргізу дағдылары.</p> <p>5. Трансфузиялық орталарды құю дағдылары.</p> <p>6. Трансфузиядағы жағымсыз реакция белгілерін тану дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Гемопоз, гемостаз, тыныс алу және қан айналымы жүйесінің анатомиясы мен физиологиясын білу.</p> <p>2. Су-тұз балансының физиологиясын, қышқыл-негіз күйін және оттегінің тасымалдануын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Трансфузиялардың қолайсыз салдары туындаған кезде диагностикалық және емдеу іс - шараларын ұйымдастыру және жүргізу, себептерін тексеру, алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Трансфузияның жағымсыз салдарының белгілері мен ықтимал себептерін анықтау дағдылары.</p> <p>2. Трансфузияның қолайсыз салдарына қатысты емдеу және алдын алу іс-шараларын ұйымдастыра және жүргізе білу.</p> <p>3. Трансфузиядан кейін жағымсыз салдары бар жағдайларды тергеу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қан құюдың және оның компоненттерінің жағымсыз салдарын диагностикалау мен емдеудің нұсқаулықтарын білу.</p> <p>2. Трансфузиядан кейінгі асқынулардың пайда болуының патофизиологиялық механизмдерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ауто-	<p>Дағды 1:</p> <p>Аутологиялық донорды қабылдауды, есепке алуды және медициналық тексе-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аутологиялық донорды қабылдау, есепке алу және медициналық тексеруден өткізу дағдылары.</p> <p>2. Аутологиялық донорға қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі.</p>

<p>логиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету</p>	<p>руді ұйымдастыру және жүргізу</p>	<p>3. Қан мен оның компоненттерін аутологиялық донациялау көлемін есептей білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қанның аутологиялық компоненттерін алу, дайындау және оларды сақтау принциптері мен әдістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Қанның аутологиялық компоненттерін дайындау және оларды өңдеу (өңдеу)</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Авто-донорлық қан алу үшін жүйені/ әдісті, консервациялау әдісін таңдау дағдылары.</p> <p>2. Операция алдындағы аутодонорлық қан мен оның компоненттерін дайындауды жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Автоматтандырылған жүйелерді қолдана отырып, интраоперациялық, оның ішінде реинфузия әдісімен аутоқанды дайындауды жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>4. Аутологиялық қан мен оның компоненттерін донациялаудың қолайсыз салдары туындаған кезде алғашқы көмек көрсету дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аутодонорлық қанды дайындау кезіндегі сыртқы орта жағдайларын білу.</p> <p>2. Донорлық қан мен консервілеу ерітінділерін алуға арналған жүйелердің сипаттамаларын білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Қанның аутологиялық компоненттерін есепке алуды, сақтауды, трансфузияға дайындауды ұйымдастыру, пайдаланылмаған трансфузиялық ортаны кәдеге жарату.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қанның аутологиялық компоненттерін есепке алуды, сақтауды, трансфузиялауға дайындауды, пайдаланылмаған трансфузиялық орталарды кәдеге жаратуды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Суық тізбекті сақтау тәртібін және қан өнімдерін сақтау шарттарын білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 21 маусымдағы № ҚР ДСМ-55 бұйрығы "Халыққа трансфузиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 23 маусымда № 28571 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер-трансфузиолог	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Дәрігер-трансфузиолог»:			
Топтың коды:	2214-5		
Қызмет атауының коды:	2214-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Дәрігер-трансфузиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Трансфузиолог дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Трансфузиология" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллогендік және аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу, қан компоненттерін клиникалық қолдану, трансфузиологиялық көмек көрсету кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау, трансфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және		

		бақылау, трансфузиологиялық көмек мәселелері бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету, мамандандыру шеңберінде ұйымдастыру-әдістемелік жұмыс және зерттеулер жүргізу "Трансфузиология", НҚА жобаларын, стандарттарды, ережелерді, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді әзірлеуге қатысу, Денсаулық сақтау саласындағы нұсқаулықтар, "Трансфузиология" мамандануы бойынша мамандар даярлау. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аллогенді донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету 2. Трансфузиялық терапия нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету 3. Аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Аллогенді донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету	Дағды 1: Донорлық кадрларды басқару	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан қызметіндегі донорлық ресурстарды жоспарлау мүмкіндігі. 2. Қан қызметі АБЖ-да жұмыс істеу дағдылары. 3. Халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу, қауіпсіз қан донорлығын және салауатты өмір салтының негіздерін насихаттау дағдылары. 4. Қан донорлығына тарту бойынша халық арасында үгіт-насихат жұмысының дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы және қан қызметі саласындағы НҚА, оның ішінде Қазақстан Республикасында қан қызметі мен трансфузиологиялық көмекті ұйымдастыру негіздерін, қан мен оның компоненттерін донорлықты ұйымдастыру қағидаттарын, Қан донорларын, оның компоненттерін іріктеуге қойылатын талаптарды білу. 2. Қан қызметіндегі донорлық ресурстарды жоспарлаудың негіздері мен әдістерін білу. 3. Донорлардың құқықтарын, міндеттері мен жеңілдіктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Донация алдында донорларды медициналық куәландыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сенімді әңгімелесу дағдылары. 2. Қанның және оның компоненттерінің әлеуетті донорларын қабылдау және медициналық тексеруден өткізу дағдылары, аурулардың анықталған белгілері, Салауатты өмір салты, диета бойынша кеңес беру. 3. Қан мен оның компоненттерін донациялаудың түрі мен көлемін анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Донорлыққа қарсы көрсетілім болып табылатын негізгі аурулардың клиникалық белгілерін білу. 2. Қан донорлығынан уақытша және тұрақты ауытқу критерийлерін білу. 3. Дені сау адамдағы зертханалық көрсеткіштердің нормалары мен ауытқуларын білу. 4. Пропедевтика негіздерін және донордың соматикалық денсаулығын физикалық бағалауды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3:	Машықтар:	

<p>Қанды және оның компоненттерін дайындау, оның ішінде аппараттық әдістерді пайдалана отырып, дайындалған Қанды қайта өңдеу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Асептика мен антисептика талаптарын сақтай отырып, венепункция жасай білу. 2. Донацияға байланысты қолайсыз реакция пайда болған кезде донордың жағдайын бағалау мүмкіндігі. 3. Субсидиялауға байланысты жағымсыз реакциялар туындаған кезде медициналық көмек көрсете білу. 4. Төтенше жағдайларда әрекет ету дағдылары (биоматериалдың төгілуі). 5. Электрондық және қағаз құжаттарын жүргізу дағдылары. 6. Стационарлық және көшпелі жағдайларда толық донорлық қан алу дағдылары. 7. Операторлық қызмет көрсетуді жүзеге асыра білу, аппараттарды қанның Плазмалық және жасушалық компоненттерін алу рәсіміне дайындау. 8. Донорлық қанның жасушалық және плазмалық компоненттерін дайындау дағдылары. 9. Қан мен қан компоненттері үшін лейкоциттік сүзгілерді қолдану мүмкіндігі. 10. Қан компоненттерінде патогендерді инактивациялау процедураларын жүргізу мүмкіндігі. 11. Донорлық қан компоненттерін сәулелендіру рәсімдерін жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан түзудің заманауи схемасын, қан жасушаларының функционалдық ерекшеліктерін білу. 2. Қан мен оның компоненттерін алу, өңдеу, криоконсервілеу принциптері мен әдістерін білу. 3. Донорлық қан компоненттерінің иммунологиялық және инфекциялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптерін білу. 4. Қазіргі трансфузиялық оргалардың сипаттамаларын білу. 5. Қан мен оның компоненттерін донациялау процесінде және одан кейін туындайтын субсидиялауға байланысты ықтимал жағымсыз реакцияларды білу. 6. Компоненттер мен препараттарды дайындаудың техникалық регламенттерін білу. 7. Компоненттердің сапасын бақылау әдістерін білу. 8. Қан компоненттерін арнайы өңдеу әдістерінің теориялық негіздерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Дайындалған қан мен оның компоненттерін өндірістік бақылау, жою, қан компоненттерінің сапасын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Донорлық қандағы гемотрансмиссивті инфекциялардың маркерлерін диагностикалауды және нәтижелерді түсіндіруді ұйымдастыра білу. 2. Донорлық қанды иммуногематологиялық зерттеуді ұйымдастыра және жүргізе білу. 3. Дайындалған қан мен оның компоненттерін жоюды ұйымдастыра және жүргізе білу. 4. Өнімді дайындау және дайындау кезінде қан өнімдерінің сапасын және сыртқы орта жағдайларын бақылауды ұйымдастыра және жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан қызметіндегі трансфузиялық векторлық инфекциялардың маркерлерін заманауи диагностикалау әдістерін білу. 2. Адамның қан топтарын диагностикалаудың заманауи қолмен, жартылай автоматтандырылған және автоматтандырылған әдістерін білу. 3. Донорлық қан компоненттерін өндіру кезінде сапаны басқарудың қолданбалы әдістерін білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 5: Дайын өнімді сақтау және сату	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Электрондық және қағаз құжат айналымы кезінде медициналық қолдануға дайын өнімнің есебін ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. 2. Компоненттерді клиникалық пайдалану мәселелері бойынша қан өнімдерін тұтынушыларға консультациялық, әдістемелік және практикалық көмек көрсетуді ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан өнімдерін сақтау және тасымалдау кезінде суық тізбекті сақтау принциптерін, сақтау шарттары мен мерзімдерін және қан компоненттерін тасымалдауды білу. 2. Медициналық ұйымдардың қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін қан компоненттерін жоспарлау негіздерін білу. 3. Қан компоненттерін тасымалдау кезінде логистика негіздерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Трансфузиялық терапия нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету	Дағды 1: Қан мен оның компоненттеріне қажеттілікті жоспарлау, стационарлық және / немесе амбулаториялық - емханалық жағдайларда олардың қорларын басқару	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стационар профилине байланысты және қан компоненттерін пайдалану мониторингі мен үрдістерін ескере отырып, тәулік/ апта/айға қан компоненттеріне қажеттілікті жоспарлау дағдылары. 2. Аллогенді қанды және оның компоненттерін есепке алуды, сақтауды, беруді, тасымалдауды ұйымдастыру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қанның және оның компоненттерінің клиникалық қолданылуын бақылау негізінде қан компоненттерінің қажеттіліктерін жоспарлау негіздерін білу. 2. Қан қызметі және денсаулық сақтау саласындағы НҚА білімі. 3. Қан компоненттерінің сипаттамаларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) жұмысын ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Персоналды басқару және бөлімшеде жұмысты ұйымдастыру дағдылары. 2. Қызметті құжаттау дағдылары (бөлімше туралы ережені, лауазымдық нұсқаулықтарды, стандартты операциялық рәсімдерді және т.б. әзірлеу). 3. Қан өнімдерін сақтау және тасымалдау үшін суық тізбек жағдайларын ұйымдастыру дағдылары. 4. Трансфузияларды сүйемелдеу кезінде зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. 5. Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) қызметіне талдау жүргізе білу. 6. Трансфузиологиялық көмек аудитін жүргізе білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) жұмысын ұйымдастыру тәртібіне НҚА талаптарын және қан компоненттерін тасымалдау, сақтау, пайдалану кезінде суық тізбекті сақтау шарттарын білу. 2. Қан үнемдеу технологияларының әдістерін және трансфузиялық терапияның баламаларын білу. 3. Трансфузиялардың Бәсекелестік және перспективалық мониторингінің негізгі қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3:	Машықтар:

<p>Трансфузияларды сүйемелдеу кезінде зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу, оның ішінде АВО, Резус және басқа да қан топтарын, тұрақты және тұрақты емес эритроциттерге қарсы алло - және ауто-антиденелерді зерттеу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Автоматтандырылған немесе едендік автоматтандырылған жабдықта серологиялық әдістермен, сондай-ақ қолмен әдістермен зертханалық иммуногематологиялық зерттеулер жүргізу мүмкіндігі. 2. Зертханалық серологиялық иммуногематологиялық зерттеулердің нәтижелерін, оның ішінде алло - немесе ауто-иммунизациясы бар пациенттерде түсіндіре білу. 3. Қан топтарының биологиялық ерекшеліктері бар пациенттерде және ауто немесе алло-сенсбилизацияланған пациенттерде құрамында эритроциттері бар органы жеке іріктеу үшін көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі. 4. Қан топтарының биологиялық ерекшеліктері бар пациенттерде және ауто немесе алло-сенсбилизацияланған пациенттерде трансфузиялық ортаны таңдау бойынша ұсыныстар бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Иммуногематология негіздерін, оның ішінде қан топтары жүйелерінің физиологиясын білу: АВО, Резус, адамның басқа қан топтары. 2. Қан топтарын диагностикалаудың серологиялық әдістерін білу. 3. Иммуногематологиялық зертханалық зерттеулер жүргізу кезінде сапаны зертханаішілік Бақылау негіздерін білу. 4. Трансфузиядан кейінгі иммунологиялық қақтығыстардың пайда болуының патофизиологиялық механизмдерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Трансфузиялық терапияны қажет ететін жағдайларды диагностикалау, оның ішінде педиатрия мен неонатологияда</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құзыреті шегінде ересек және/немесе бала жастағы пациенттермен, олардың отбасы мүшелерімен, қамқоршыларымен қарым-қатынас дағдылары. 2. Трансфузиялық анамнезді жинай білу, пациенттің трансфузиялық терапияға ақпараттандырылған келісін алу рәсімдерін жүргізу. 3. Зертханалық зерттеулердің нәтижелерін, қан айналымы жүйелерінің, гемостаздың, тыныс алудың, қан жүйесі органдарының функционалдық жай-күйін түсіндіру дағдылары. 4. Трансфузиялық немесе альтернативті терапия тактикасын таңдау, трансфузиялық терапияның тиімділігін бағалау мүмкіндігі. 5. НҚА талаптарын ескере отырып, қанның донорлық компоненттерін қолдануды негіздей білу. 6. Өртүрлі патологиялық жағдайларда, оның ішінде педиатрия мен неонатологияда трансфузиялық ортаның қажетті көлемін есептей білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан, эритроциттер, лейкоциттер физиологиясының, HLA антигендер жүйесінің, оның ішінде педиатрия мен неонатологияның негіздерін білу 2. Гемостаз факторларының және/немесе қанның жасушалық компоненттерінің жетіспеушілігін тудыратын патологиялық жағдайларды білу 3. Қан айналымы жүйелерінің, гемостаздың, тыныс алудың, қан жүйесі мүшелерінің функционалдық жай-күйін диагностикалау принциптерін білу 4. Баламалы трансфузиялық терапия әдістерін білу.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5: Қан мен оның компоненттерін, оның ішінде педиатрия мен неонатологияда трансфузия жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттің трансфузияға дейінгі дайындығын жүргізу дағдылары. 2. Трансфузиялық ортаны қолдануға дайындау дағдылары. 3. Веноздық қол жетімділікті қамтамасыз ету мүмкіндігі. 4. Құю алдында биологиялық сынама жүргізу дағдылары.

		<p>5. Трансфузиялық орталарды құю дағдылары.</p> <p>6. Трансфузиядағы жағымсыз реакция белгілерін тану дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Гемопоз, гемостаз, тыныс алу және қан айналымы жүйесінің анатомиясы мен физиологиясын білу.</p> <p>2. Су-тұз балансының физиологиясын, қышқыл-негіз күйін және оттегінің тасымалдануын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Трансфузиялардың қолайсыз салдары туындаған кезде диагностикалық және емдеу іс-шараларын ұйымдастыру және жүргізу, себептерін тексеру, алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Трансфузияның жағымсыз салдарының белгілері мен ықтимал себептерін анықтау дағдылары.</p> <p>2. Трансфузияның қолайсыз салдарына қатысты емдеу және алдын алу іс-шараларын ұйымдастыра және жүргізе білу.</p> <p>3. Трансфузиядан кейін жағымсыз салдары бар жағдайларды тергеу дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қан құюдың және оның компоненттерінің жағымсыз салдарын диагностикалау мен емдеудің нұсқаулықтарын білу.</p> <p>2. Трансфузиядан кейінгі асқынулардың пайда болуының патофизиологиялық механизмдерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау нысанында трансфузиологиялық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Аутологиялық донорды қабылдауды, есепке алуды және медициналық тексеруді ұйымдастыру және жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аутологиялық донорды қабылдау, есепке алу және медициналық тексеруден өткізу дағдылары.</p> <p>2. Аутологиялық донорға қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі.</p> <p>3. Қан мен оның компоненттерін аутологиялық донорға алу көлемін есептей білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қанның аутологиялық компоненттерін алу, дайындау және оларды сақтау принциптері мен әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Қанның аутологиялық компоненттерін дайындау және оларды өңдеу (өңдеу)</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. АВТО-донорлық қан алу үшін жүйені/ әдісті, консервациялау әдісін таңдау дағдылары.</p> <p>2. Операция алдындағы аутодонорлық қан мен оның компоненттерін дайындауды жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>3. Автоматтандырылған жүйелерді қолдана отырып, интраоперациялық, оның ішінде реинфузия әдісімен аутоқанды дайындауды жүргізу мүмкіндігі.</p> <p>4. Аутологиялық қан мен оның компоненттерін донорға алу қолдайсыз салдары туындаған кезде алғашқы көмек көрсету дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Аутодонорлық қанды дайындау кезіндегі сыртқы орта жағдайларын білу.</p> <p>2. Донорлық қан мен консервілеу ерітінділерін алуға арналған жүйелердің сипаттамаларын білу</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Дағды 3:	Қанның аутологиялық компоненттерін есепке	Машықтар:

	алуды, сақтауды, трансфузияға дайындауды ұйымдастыру, пайдаланылмаған трансфузиялық ортаны кәдеге жарату.	1. Қанның аутологиялық компоненттерін есепке алуды, сақтауды, трансфузиялауға дайындауды, пайдаланылмаған трансфузиялық орталарды кәдеге жаратуды ұйымдастыру және жүргізу дағдылары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Суық тізбекті сақтау тәртібін және қан өнімдерін сақтау шарттарын білу Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген). 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және өзін өзі талдау Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 21 маусымдағы № ҚР ДСМ-55 бұйрығы "Халыққа трансфузиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 23 маусымда № 28571 болып тіркелді).	
	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер тағылымдамашы-трансфузиолог

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:			
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Дәрігер-трансфузиолог»:			
Топтың коды:	2214-5		
Қызмет атауының коды:	2214-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Дәрігер-трансфузиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Трансфузиолог дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллогендік және аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу, қан компоненттерін клиникалық қолдану, трансфузиологиялық көмек көрсету кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау, трансфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру және бақылау, трансфузиологиялық көмек мәселелері бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету, мамандандыру шеңберінде ұйымдастыру-әдістемелік жұмыс және зерттеулер жүргізу "Трансфузиология", НҚА жобаларын, стандарттарды, ережелерді, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді әзірлеуге қатысу, Денсаулық сақтау саласындағы нұсқаулықтар, "Трансфузиология" мамандануы бойынша мамандар даярлау. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Трансфузиологиялық көмек көрсету мәселелері бойынша консультациялық қызметтер	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Трансфузиялық көмек көрсету кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау 2. Трансфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Трансфузиологиялық көмек көрсету мәселелері бойынша консультациялық қызметтер</p>	<p>Трансфузиологиялық көмек мәселелері бойынша кеңес беру</p>	<p>1. Трансфузиологиялық көмек көрсету кезінде біліктілігі төмен трансфузиолог дәрігерлердің және басқа мамандықтағы дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау дағдылары.</p> <p>2. Балалар мен ересек жастағы пациенттерге медициналық көмек көрсету кезінде трансфузиологиялық көмек мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету дағдылары.</p> <p>3. Өз құзыреті шегінде және/немесе пәнаралық деңгейде күрделі клиникалық жағдайларда трансфузиялық терапия мәселелері бойынша шешім қабылдай білу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулық сақтау саласындағы стандарттарды, хаттамаларды, НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу.</p> <p>2. Клиникалық Трансфузиология саласындағы дәлелді медицина принциптерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Трансфузиялық көмек көрсету кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау</p>	<p>Дағды 1: Трансфузиялық көмек көрсету кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Трансфузиология" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Трансфузиология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Трансфузиология" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына трансфузиологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Трансфузиолог дәрігерлердің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p>

		2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 21 маусымдағы № ҚР ДСМ-55 бұйрығы "Халыққа трансфузиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 23 маусымда № 28571 болып тіркелді).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер-тағылымдамашы-трансфузиолог	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Дәрігер-трансфузиолог»:			
Топтың коды:	2214-5		
Қызмет атауының коды:	2214-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Дәрігер-трансфузиолог		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Трансфузиолог дәрігер" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің бейіндік мамандануы шеңберінде "Трансфузиология" мамандануы бойынша сертификаттау курсы.		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аллогендік және аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу, қан компоненттерін клиникалық қолдану, трансфузиялық көмек көрсету кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау, трансфузиялық көмек мәселелері бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету, мамандандыру шеңберінде ұйымдастыру-әдістемелік жұмыс және зерттеулер жүргізу "Трансфузиология" тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аллогендік донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу нысанында трансфузиялық көмек көрсету 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау нысанында трансфузиялық көмек көрсету
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен трансфузиялық терапия нысанында трансфузиялық көмек көрсету
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аллогендік донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау және өткізу нысанында трансфузиялық көмек көрсету	Дағды 1: Донорлық кадрларды басқару	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан қызметіндегі донорлық ресурстарды жоспарлау. 2. Қан қызметі АБЖ-да жұмыс істеу дағдылары. 3. Халық арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу, қауіпсіз қан донорлығын және салауатты өмір салтының негіздерін насихаттау дағдылары. 4. Донорлыққа қан тарту бойынша халық арасында үгіт-насихат жұмысының дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында қан қызметі мен трансфузиялық көмекті ұйымдастыру негіздерін, қан мен оның компоненттерін донорлықты ұйымдастыру қағидаттарын, Қан донорларын, оның компоненттерін іріктеуге қойылатын талаптарды білу. 2. Қан қызметіндегі донорлық ресурстарды жоспарлаудың негіздері мен әдістерін білу. 3. Донорлардың құқықтарын, міндеттері мен жеңілдіктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Донация алдында донорларды медициналық куәландыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сенімді әңгімелесу дағдылары. 2. Қанның және оның компоненттерінің әлеуетті донорларын қабылдау және медициналық тексеруден өткізу дағдылары, аурулардың анықталған белгілері, Салауатты өмір салты, диета бойынша кеңес беру. 3. Қан мен оның компоненттерін донациялаудың түрі мен көлемін анықтау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Донорлыққа қарсы көрсетілім болып табылатын негізгі аурулардың клиникалық белгілерін білу. 2. Қан донорлығынан уақытша және тұрақты ауытқу критерийлерін білу. 3. Дені сау адамдағы зертханалық көрсеткіштердің нормалары мен ауытқуларын білу. 4. Пропедевтика негіздерін және донордың соматикалық денсаулығын физикалық бағалауды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен аутологиялық донорлық қан мен оның компоненттерін дайындау, өңдеу, сақтау нысанында трансфузиялық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Аутологиялық донорды қабылдауды, есепке алуды және медициналық тексеруді ұйымдастыру және жүргізу</p>	<p>Машықтар: 1. Аутологиялық донорды қабылдау, есепке алу және медициналық тексеруден өткізу дағдылары. 2. Аутологиялық донорға қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз. 3. Қан мен оның компоненттерінің аутологиялық донордың көлемін есептеңіз.</p> <p>Білімдер: 1. Қанның аутологиялық компоненттерін алу, дайындау және оларды сақтау принциптері мен әдістерін білу.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен трансфузиялық терапия нысанында трансфузиялық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Қан мен оның компоненттеріне қажеттілікті жоспарлау, стационарлық және / немесе амбулаториялық - емханалық жағдайларда олардың қорларын басқару</p>	<p>Машықтар: 1. Стационар профиліне байланысты және қан компоненттерін пайдалану мониторингі мен үрдістерін ескере отырып, тәулік/ апта/айға қан компоненттеріне қажеттілікті жоспарлау дағдылары. 2. Аллогенді қанды және оның компоненттерін есепке алуды, сақтауды, беруді, тасымалдауды ұйымдастыру дағдылары.</p> <p>Білімдер: 1. Қанның және оның компоненттерінің клиникалық қолданылуын бақылау негізінде қан компоненттерінің қажеттіліктерін жоспарлау негіздерін білу. 2. Қан қызметі және денсаулық сақтау саласындағы нормативтерді білу. 3. Қан компоненттерінің сипаттамаларын білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) жұмысын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар: 1. Персоналды басқару және бөлімшеде жұмысты ұйымдастыру дағдылары. 2. Қызметті құжаттау дағдылары (бөлімше туралы ережені, лауазымдық нұсқаулықтарды, стандартты операциялық рәсімдерді және т.б. әзірлеу). 3. Қан өнімдерін сақтау және тасымалдау үшін суық тізбек жағдайларын ұйымдастыру дағдылары. 4. Трансфузияларды сүйемелдеу кезінде зертханалық зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу дағдылары. 5. Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) қызметіне талдау жүргізу. 6. Трансфузиялық көмек аудитін жүргізу.</p> <p>Білімдер: 1. Трансфузиология кабинетінің (бөлімшесінің) жұмысын ұйымдастыру тәртібінің талаптарын және қан компоненттерін тасымалдау, сақтау, пайдалану кезінде суық тізбекті сақтау шарттарын білу. 2. Қан үнемдеу технологияларының әдістерін және трансфузиялық терапияның баламаларын білу. 3. Трансфузиялардың Бәсекелестік және перспективалық мониторингінің негізгі қағидаттарын білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік және тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау</p>	

	<p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 21 маусымдағы № ҚР ДСМ-55 бұйрығы "Халыққа трансфузиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 23 маусымда № 28571 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер тағылымдамашы-трансфузиолог

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы №1 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 13 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша..

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
50-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Урология және андрология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Урология және андрология (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101052

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт Қазақстан Республикасында зәр шығару және еркек жыныс жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерге урологиялық және андрологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, оның ішінде профилактика, диагностика, емдеу, оңалту, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. урология және андрология саласындағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Уролог және андролог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Уролог және андролог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Уролог және андролог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Уролог және андролог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Уролог және андролог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Уролог және андролог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Уролог және андролог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Уролог және андролог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Уролог және андролог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Уролог және андролог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Уролог және андролог дәрігер»:	
Топтың коды:	2214-2
Қызмет атауының коды:	2214-2-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Уролог және андролог дәрігер

уымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған урологиялық және андрологиялық көмек көрсету

салы: тексеру және перкуссия, бүйрек пальпациясы. тексеру және перкуссия, қуықты пальпациялау. ерлер жыныс мүшелерін тексеру және пальпациялау. трансректальды саусақ сынағы, бимануальды қынаптық зерттеу.

4. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыпты, науқастардағы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау.

5. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.

6. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды тексеру әдістерін қолдану, мысалы: ұма ағзаның диафаноскопиясы. зәр шығару және жыныс мүшелеріне арналған функционалдық сынамалар, ерлер мен әйелдердегі қуықтың катетеризациясы, қуық асты безінің массажы (емдік-диагностикалық).

7. Урогенитальды патологиясы бар науқастарда толық медициналық тарихты жинау.

8. Зерттеудің негізгі және қосымша әдістерін қолдана отырып, несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің патологиясын анықтау мақсатында пациенттерді тексеру.

9. Науқастарда даму ауытқуларын, несеп-жыныс жүйесінің патологиясын анықтау.

10. Бүйрек, зәр шығару жолдары және (немесе) ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексерудің нәтижелерін түсіндіру және талдау (бүйректің, қуықтың, уретраның және ер адамның жыныс мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі, шолу және экскреторлық урография, төмендеу цистографиясы, ретроградтық уретроцистография, тікелей және бүйірлік проекциялардағы цистография, микциондық цистоуретрография, антеграднаяпиелоуретерография, ретроградтық уретеропиелография, фистулография, контрастты магнитті-резонансты бейнелеу, жергілікті компьютерлік томография, болуы контрастты компьютерлік томография, несеп-жыныс мүшелерін зерттеудің рентгендік контрастты тамырлы әдістері. бүйректің радиоизотоптық зерттеулері, урофлуметрия).

11. Жедел мамандандырылған, медициналық көмек көрсетуді талап ететін, оның ішінде медициналық ұйымнан тыс бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар пациенттерде диагностикалық іс-шаралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау.

12. ХАЖ ескере отырып диагноз қою, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану.

13. Клиникалық диагноз қою үшін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының қазіргі классификацияларын, белгілері мен синдромдарын қолдану.

14. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде этиология, патогенез және клиникалық деректер туралы білімді қолдана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу.

15. Жедел хирургиялық, урологиялық аурулардың, сондай-ақ шұғыл көмекті қажет ететін басқа жүйелердің дифференциалды диагностикасын жүргізу.

16. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісктерін диагностикалау және дифференциалды диагностикалау.

17. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің өзгерістерімен қатар жүретін және пациенттерді тиісті маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайларда диагностика және дифференциалды диагностика жүргізу.

18. Пациенттерде бүйректің, зәр шығару жолдарының кәсіптік ауруларының диагностикасын және дифференциалды диагностикасын жүргізу.

19. Зертханалық, аспаптық тексеру, дәрігер-мамандардың бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациентті қарау әдістерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау.

Білімдер:

1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (ересектерде, балаларда) (олардың заңды өкілдерінде) өмір тарихы мен шағымдарды жинау әдістемесін білу.

2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) қарау әдістемесін білу.

3. Балалар мен ересектердегі бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін білу қалыпты және патологияда.

4. Пациенттерді (ересектерді, балаларды) зертханалық тексеру нәтижелерін қалыпты және бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде білу.

5. Ересектер мен балалардағы патологиялық жағдайларды анықтау үшін несеп-жыныс мүшелерін тексеру алгоритмі мен әдістерін білу.

6. Ересектер мен балалардағы несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің топографиялық анатомиясын, қанмен қамтамасыз ету, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білу.

7. Несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің эмбриологиясын, эмбриогенездің негізгі бұзылыстарын білу.

8. Ересектер мен балалардағы несеп-жыныс жүйесінің дамуындағы ауытқулар клиникасын білу.

9. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде диагностиканың аспаптық және зертханалық әдістерін қолдануға медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.

10. ХАЖ 10 ескере отырып диагноз қою алгоритмін білу, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану.

11. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының қазіргі заманғы жіктелуін, белгілері мен синдромдарын білу.

12. Пациенттердегі бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының этиологиясын, патогенезін білу.

13. Шұғыл көмекті қажет ететін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жағдайларын білу.

14. Пациенттердегі бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктерінің этиологиясын, патогенезін және диагностикасын білу.

		<p>15. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері тарапынан өзгерістермен бірге жүретін және пациенттерді тиісті маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін өзге де органдар мен жүйелердің ауруларын және (немесе) жай-күйін білу.</p> <p>16. Пациенттердегі бүйректің, зәр шығару жолдарының кәсіби ауруларын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге, балаларға) емдеуді тағайындау, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын көрсету. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) емдеу тактикасын әзірлеу. 3. Біріктірілген және (немесе) біріктірілген емдеуді қажет етпейтін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу. 4. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, дәрілік емес және (немесе) хирургиялық емдеуді таңдауды негіздеу. 5. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (ересектерде, балаларда) дәрілік емес терапияның және (немесе) дәрілік препараттарды қолданудың және (немесе) хирургиялық араласудың оңтайлы реттілігін айқындау. 6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне мониторинг жүргізу, ағымның ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету. 7. Бүйректен, зәр шығару жолындағы және ерлер жыныс мүшелеріндегі операциялар мен манипуляциялар үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтау. 8. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді (ересектерге, балаларға) хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу. 9. Урологиялық манипуляцияларды орындау: еркекке, әйелге (соның ішінде балаларға) уретральды катетерді әртүрлі бекіту әдістерімен орнату. металл катетермен ер адамның қуық катетеризациясы. қатты және икемді уретроцистоскоппен уретроцистоскопия. несеппағар катетерін/стенітті орнату. қуықтың бөгде денелерін, соның ішінде несеппағардың стент-катетерін алып тастау. меатотомия. парафимозды түзету. уретраны бугирлеу. уретраның бөгде денелерін жою. троакарлық цистостомияны орнату. цистостомиялық дренажды ауыстыру. жараға тігіс салу, тігістерді алу. жараны алғашқы хирургиялық емдеу. қуық инстиляциясы. жергілікті анестезияны жүргізу. 10. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде хирургиялық араласуды орындау (іріңді-қабыну аурулары кезінде – аутопсия, абсцесс ағызу. эпицистостоманы орнату. жараны алғашқы хирургиялық емдеу).

11. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (оның ішінде неоплазмалары бар) және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың алдын алуды немесе емдеуді жүргізу.

12. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге, балаларға) дәрілік препараттарды тағайындау, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсерін талдау.

13. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (ересектерде, балаларда) дәрілік препараттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.

14. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындау.

15. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (ересектерде, балаларда) дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.

16. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою.

17. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу.

18. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) операциядан кейінгі емдеу жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеуді жүргізу.

19. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне мониторинг жүргізу, аурудың ағымының ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету.

20. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдік тамақтануды тағайындау (тәлімгердің қадағалауымен) білу.

Білімдер:

1. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) операцияға дейінгі даярлау және операциядан кейінгі басқару қағидаттарын білу.

2. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне және медициналық көмек стандарттарына, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ауруларды және (немесе) жағдайларды, оның ішінде бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезіндегі манипуляцияларды және жедел емдеу әдістерін білу.

4. Операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу принциптерін білу.

5. Пациенттердегі бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жағдайларын консервативті емдеу әдістерін білу.

		<p>6. Урологияда қолданылатын дәрілік препараттардың әсер ету механизмдерін, медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (ересектерде, балаларда) ауыр және күтпеген реакцияларды білу.</p> <p>7. Бүйрек зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі дәрілік емес терапия әдістерін білу.</p> <p>8. Медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген.</p> <p>9. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары мен жай-күйі бар пациенттерге медициналық бұйымдарды іріктеу және (немесе) тағайындау әдістерін білу.</p> <p>10. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу әдістерін білу.</p> <p>11. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) операцияға дейінгі даярлау және операциядан кейінгі басқару қағидаттарын білу.</p> <p>12. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдік тамақтануды таңдау қағидаттарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде пациенттерге (ересектер, балалар) шұғыл және шұғыл нысанда медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларынан және (немесе) жағдайларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда: бүйрек шаншуының жедел шабуылын тоқтату мақсатында. ерлердегі бүйрек, зәр шығару жолдары мен жыныс мүшелерінің жарақаттарымен. макрогематурия кезінде. анурия кезінде. ерлердегі бүйректің, зәр шығару жолдарының және жыныс мүшелерінің жедел қабыну ауруларында. жедел зәр шығару кезінде. приапизм кезінде пациенттерге (ересектерге, балаларға) шұғыл түрде медициналық көмек көрсете білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларынан және (немесе) жағдайларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Аурулары және(немесе) жағдайлары бар пациенттерге, сондай-ақ бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде паллиативтік медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және(немесе) жағдайлары, сондай-ақ ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістерін көрсете білу.</p> <p>Білімдер:</p>

		1. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және(немесе) жағдайлары, сондай-ақ ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 5: Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде пациенттерді(ересектер, балалар) медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралардың жоспарын жасау, тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды жүргізу үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды айқындау. 2. Оңалту диагнозын, әлеуетін және оңалту іс-шараларының дербестендірілген кешенін белгілеу мақсатында пәнаралық комиссияның немесе көпсалалы команданың құрамына қатысу. 3. Оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 4. Қалпына келтіру лечение және медициналық оңалтуды жүргізу. 5. Медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары мен жағдайлары бар науқастарды медициналық оңалту принциптері. 2. Медициналық оңалту әдістерінің әсер ету механизмдері. 3. Науқастарды аурулар және(немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде медициналық оңалтудың негізгі бағдарламалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 6: Аурулар және(немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде пациенттерге шұғыл және шұғыл нысанда медициналық көмек көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін урология мен андрологиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Урология мен андрологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. 2. Аурулардан және(немесе) жағдайлардан туындаған шұғыл жағдайларда, сондай-ақ бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістері, оның ішінде төтенше жағдайларда. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Урологиялық және андрологиялық көмек көрсету кезінде	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары мен жағдайларының алдын алуға бағытталған іс-шараларға қатысу.

<p>профилактикалық іс-шараларды жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>мүшелерінің аурулары мен жай-күйінің алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары мен жағдайлары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру (денсаулық мектебі).</p> <p>3. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу.</p> <p>4. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ).</p> <p>5. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Скринингті ұйымдастыру ережелері.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының бастапқы және қайталама алдын-алу принциптері.</p> <p>3. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтары.</p> <p>4. Пациенттердегі (ересектер, балалар) бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулардың алдын алу әдістері.</p> <p>5. Денсаулық мектебінің оқыту бағдарламаларын дайындау принциптері мен жүргізу әдістемелері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету.</p> <p>3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар.</p> <p>2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.</p> <p>3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қажетті жағдайлардағы өзара әрекеттесу принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Урология және андрология мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер мен балалар)
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер)
	7	Уролог және андролог дәрігер (балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Уролог және андролог дәрігер »:		
Топтың коды:	2214-2	
Қызмет атауының коды:	2214-2-001	
Кәсіптің атауы:	7.2 Уролог және андролог дәрігер	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
	7.2	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер уролог және андролог (ересек, балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жай-күйін анықтау мақсатында пациенттерге тексеру жүргізу, диагноз қою. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне байланысты дене функциялары тұрақты бұзылған пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру Салауатты өмір салты мен санитарлық-гигиеналық ағарту мен пациенттерді оқытудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жай-күйін анық-	Дағды 1: Шағымдарды, өмір тарихын жинау, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар)	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 	

<p>тау мақсатында пациенттерге тексеру жүргізу, диагноз қою.</p>	<p>(олардың заңды өкілдеріне) сауалнама жүргізу.</p>	<p>Білімдер: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) өмір тарихы мен шағымдарды жинау әдістемесін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектер, балалар) қарау, алынған мәліметтерді түсіндіру және талдау.</p>	<p>Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар ересектер мен балаларды тексеру әдістерін қолдану, мысалы: тексеру және перкуссия, бүйрек пальпациясы. Тексеру және перкуссия, қуықты пальпациялау. Ерлер жыныс мүшелерін тексеру және пальпациялау. Трансректальды саусақ сынағы. Бимануальды қынаптық зерттеу. 2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалпын, науқастардағы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау.</p>
		<p>Білімдер: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) қарау әдістемесін білу. 2. Балалар мен ересектердегі бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары қалыпты және патология кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, стандарттарды ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектер, балалар) зертханалық және аспаптық тексеру көлемін алдын ала диагнозды тұжырымдау және негіздеу.</p>	<p>Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды тексеру әдістерін қолданыңыз, мысалы: ұма ағзасының диафаноскопиясы. зәр шығару және жыныс мүшелеріне арналған функционалдық сынамалар, соның ішінде әйелдерде зәрді ұстамау кезіндегі жөтел сынамасы, Вальсальва сынамасы. қатаң және икемді фиброцистоскоппен бақылау уретроцистоскопиясы. ерлер мен әйелдердегі қуықтың катетеризациясы. дәрілік препараттармен сынамаларды орындау. ультрадыбыстық бақылаумен автоматты биопсия құрылғысымен қуық асты безінің, бүйректің биопсия әдістері. қуық асты безінің массажды (емдік-диагностикалық), аталық бездің биопсиясы. несеп-жыныс жүйесін рентгенологиялық зерттеу кезінде контрастты затты енгізу. ерлер мен әйелдердегі несеп-жыныс жүйесінің мүшелерін ультрадыбыстық зерттеу. 3. Урогенитальды патологиясы бар науқастарда толық медициналық тарихты жинаңыз. 4. Зерттеудің негізгі және қосымша әдістерін қолдана отырып, несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің патологиясын анықтау мақсатында ересектер мен балаларды тексеру. 5. Науқастарда даму ауытқуларын, несеп-жыныс жүйесінің патологиясын анықтау. 6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексерудің нәтижелерін (бүйректің, қуықтың, уретраның және ерлер жыныс мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі) түсіндіру және талдау. шолу және экскре-</p>

		<p>торлық урография, төмендейтін цистография, ретроградтық уретроцистография, тікелей және бүйірлік проекциялардағы цистография. микционная-цистоуретрография. антеграднаяпиелоуретерография, ретроградтық уретеро-пиелография. фистулография. контрастты магнитті-резонансты бейнелеу. жергілікті компьютерлік томография, болысты контрастты компьютерлік томография. несеп-жыныс мүшелерін зерттеудің рентгендік контрастты тамырлы әдістері. бүйректің радиоизотоптық зерттеулері, урофлуметрия).</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді (ересектерді, балаларды) зертханалық тексеру нәтижелерін қалыпты және бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде білу. 2. Ересектер мен балалардағы патологиялық жағдайларды анықтау үшін несеп-жыныс мүшелерін тексеру алгоритмі мен әдістерін білу. 3. Ересектер мен балалардағы несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің топографиялық анатомиясын, қанмен қамтамасыз ету, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білу. 4. Несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің эмбриологиясын, эмбриогенездің негізгі бұзылыстарын білу. 5. Ересектер мен балалардағы несеп-жыныс жүйесінің дамуындағы ауытқулар клиникасын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел мамандандырылған, медициналық көмек көрсетуді талап ететін, оның ішінде медициналық ұйымнан тыс бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар пациенттерде диагностикалық іс-шаралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде диагностиканың аспаптық және зертханалық әдістерін қолдануға медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 5: Қолданыстағы ХАЖ 10 және денсаулыққа байланысты проблемаларды ескере отырып диагноз қою</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ХАЖ 10 ескере отырып диагноз қою, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Клиникалық диагноз қою үшін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының қазіргі классификацияларын, белгілері мен синдромдарын қолдану. 3. Пациенттердегі бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде этиология, патогенез және клиникалық деректер туралы білімді пайдалана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу. 4. Жедел хирургиялық, урологиялық аурулардың, сондай-ақ шұғыл көмекті қажет ететін басқа жүйелердің дифференциалды диагностикасын жүргізу. 5. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісктерін диагностикалау және дифференциалды диагностикалау.

		<p>6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің өзгерістерімен қатар жүретін және пациенттерді тиісті маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайларда диагностика және дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>7. Пациенттерде бүйректің, зәр шығару жолдарының кәсіптік ауруларының диагностикасын және дифференциалды диагностикасын жүргізу.</p> <p>8. Зертханалық, аспаптық тексеру, дәрігер-мамандардың бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациентті қарау әдістерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ХАЖ 10 ескере отырып диагноз қою алгоритмін білу, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектер, балалар) дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының қазіргі заманғы жіктелуін, белгілері мен синдромдарын білу. 3. Пациенттердегі (ересектердегі, балалардағы) бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының этиологиясын, патогенезін білу. 4. Шұғыл көмекті қажет ететін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жағдайларын білу. 5. Пациенттердегі (ересектер, балалар) бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктерінің этиологиясын, патогенезін және диагностикасын білу. 6. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері тарапынан өзгерістермен бірге жүретін және пациенттерді тиісті маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін өзге де органдар мен жүйелердің ауруларын және (немесе) жай-күйін білу. 7. Пациенттердегі бүйректің, зәр шығару жолдарының кәсіби ауруларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру мен көрсетудің жалпы мәселелері</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шаралар жүргізу. 2. "Урология" бейіні бойынша ересектер мен балаларға медициналық көмек көрсету тәртібін ұйымдастыру. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге, балаларға) жедел, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық айғақтар айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелерін білу. 2. "Урология және андрология (ересектер, балалар)" бейіні бойынша ересектер мен балаларға медициналық көмек көрсету тәртібін білу.

		3. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек көрсету стандарттарын, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету стандарттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау	Дағды 1: Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, симптомдар мен синдромдарды ескере отырып, бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектер, балалар) емдеу жоспарын әзірлеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын көрсету. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (немесе) жағдайлары бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу. 3. Біріктірілген және (немесе) біріктірілген емдеуді қажет етпейтін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу. 4. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) дәрі-дәрмексіз және (немесе) хирургиялық емдеуге арналған дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды таңдауды негіздеу. 5. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациентте дәрілік емес терапияның және (немесе) дәрілік препараттарды қолданудың және (немесе) хирургиялық араласудың оңтайлы реттілігін айқындау. 6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне мониторинг жүргізу, ағымның ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек стандарттарын, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын білу. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ісіктері бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу. 4. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде ересектер мен балаларға медициналық көмек көрсету тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	Дағды 2: Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйректегі, зәр шығару жолындағы және ерлер жыныс мүшелеріндегі операциялар мен манипуляциялар үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтау. 2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу. 3. Урологиялық манипуляцияларды орындау: еркекке, әйелге (соның ішінде балаларға) уретральды катетерді әртүрлі бекіту әдістерімен орнату. ме-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады

мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындау

талл катетермен ер адамның қуық катетеризациясы. қатты және икемді уретроцистоскоппен уретроцистоскопия. несеппағар катетерін/стентті орнату. қуықтың бөгде денелерін, соның ішінде несеппағардың стент-катетерін алып тастау. меатотомия. парафимозды түзету. уретраны бугирлеу, уретраның бөгде денелерін алып тастау. троакарлық цистостомияны орнату. ультрадыбыстық (рентген) бақылаумен перкутанды нефростомияны орнату. цистостомиялық, нефростомиялық дренаждарды ауыстыру. бүйрек кистасының пункциясы және оның ультрадыбыстық бақылаудағы аспирациясы. жараға тігіс салу, тігістерді алу. жараны алғашқы хирургиялық емдеу. қуық инстиляциясы. жергілікті анестезияны жүргізу. бүйрек, қуық, простата (ТРУЗИ көмегімен трансректальды немесе трансперинальды), жыныс мүшесі, аталық без, несеп жолдары ісіктерінде биопсия жасау.

3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (ірінді-қабыну аурулары, несеп тас ауруы, даму ауытқулары, жарақаттар, қан кетулер және басқалар үшін), оның ішінде ісіктер, ашық немесе лапароскопиялық қол жетімділік кезінде хирургиялық араласуларды орындау. емдеу хаттамаларына сәйкес эндоскопиялық операциялар.

4. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (оның ішінде ісіктері бар) және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) операциядан кейінгі емдеу жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың профилактикасын немесе емдеу жүргізу.

Білімдер:

1. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге (ересектерге, балаларға), сондай-ақ бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктерімен, оның ішінде медициналық көрсетілімдермен, медициналық қарсы көрсетілімдермен, ықтимал асқынулармен және жанама әсерлермен, жағымсыз реакциялармен, оның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлармен жедел емдеу және манипуляция жүргізу принциптері мен әдістерін білу.

2. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) операцияға дейінгі даярлау және операциядан кейінгі басқару қағидаттарын білу.

3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне және медициналық көмек стандарттарына, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ауруларды және (немесе) жағдайларды, оның ішінде бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезіндегі манипуляцияларды және жедел емдеу әдістерін білу.

4. Операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу принциптерін білу.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Дағдыны тану ұсынылады

Дағды 3:

Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша медициналық, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар паци-

Машықтар:

1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге, балаларға) дәрілік препараттарды тағайындау, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсерін талдау.

2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде дәрілік препараттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.

Білімдер:

<p>енттерге (ересектер, балалар) дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды тағайындау. олардың тиімділігін бағалау</p>	<p>1. Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, пациенттердегі бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйін консервативті емдеу әдістерін білу.</p> <p>2. Урологияда қолданылатын дәрілік препараттардың әсер ету механизмдерін, медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде ауыр және күтпеген реакцияларды білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар) дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындау, олардың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындау.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары, медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар кезіндегі дәрілік емес терапия әдістерін білу.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары мен жай-күйі бар пациенттерге медициналық бұйымдарды іріктеу және (немесе) тағайындау әдістерін, медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерді, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p> <p>Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және пациенттердегі (ересектер, балалар) хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу әдістерін білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 6:</p> <p>Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (неме-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу.</p>

	се) жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар) жүргізілген манипуляциялар мен хирургиялық араласулардың нәтижелерін бағалау	<p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу.</p> <p>3. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне мониторинг жүргізу, аурудың ағымының ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	<p>Дағды 7:</p> <p>Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар) емдік тамақтануды тағайындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдік тамақ тағайындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдік тамақтануды таңдау қағидаттарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	<p>Дағды 8:</p> <p>Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде пациенттерге (ересектер, балалар) шұғыл және шұғыл нысанда медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларынан және (немесе) жай-күйінен туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда: бүйректің түйреп ауыруын тоқтату мақсатында пациенттерге шұғыл нысанда медициналық көмек көрсету. ерлердегі бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жарақаттары кезінде. макрогематурия кезінде. анурия кезінде. ерлер бүйрегінің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің жедел қабыну ауруларында. зәр шығарудың жедел жүрмеуі кезінде, приапизм кезінде.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларынан және (немесе) жағдайларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	<p>Дағды 9:</p> <p>Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге (ересектер, балалар), сондай-ақ бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде паллиативтік медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аурулар және(немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістерін көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары, сондай-ақ ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағза-</p>

<p>күйіне байланысты дене функциялары тұрақты бұзылған пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>сының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.)</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру</p>	<p>Дағды 1: Медициналық оңалтуды ұйымдастырудың қолданыстағы тәртібіне сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге, балаларға) медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық айғақтар мен медициналық қарсы айғақтарды</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Науқастарда және бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар мүгедектерде оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын білу.</p> <p>2. Бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар пациенттерді оңалту мақсатында, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде дәрілік препараттарды тағайындау үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық бұйымдарды тағайындау үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттер-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p>

	<p>ді (ересектер, балалар) медициналық оңалту бойынша, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде іс-шаралар жүргізу</p>	<p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту бойынша, оның ішінде мүгедектігі бар адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде іс-шаралар жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білу.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту әдістерін білу.</p> <p>3 Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 5: Салауатты өмір салты мен санитарлық-гигиеналық ағарту мен пациенттерді оқытудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің профилактикасы бойынша жұмыс жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру әдістерін әзірлеу және жүзеге асыру.</p> <p>2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің пайда болуы мен өршуінің алдын алу әдістерін енгізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Салауатты өмір салтының негіздерін және оны қалыптастыру әдістерін білу.</p> <p>2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында бүйрек ауруларының және (немесе) бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйінің алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістерін білу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар) және мүгедектерге диспансерлік бақылау жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі анықталған пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілерді және өзге де құжаттарды білу.</p> <p>2. Нормативтік құқықтық актілерге және өзге де құжаттарға сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде пациенттерді диспансерлік бақылау қағидаттарын білу.</p> <p>3. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі анықталған пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.</p>

		4. Созылмалы аурулары бар және (немесе) бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері мен мүгедек адамдар арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
	Дағды 3: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес қауіп факторларын ескере отырып, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, пациенттерге (ересектер, балалар) профилактикалық іс-шаралар жүргізу	Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер айқындау. Білімдер: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу әдістерін қолдануға медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	Машықтар: 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыны тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыны тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>
	<p>7</p>	<p>Резидент дәрігер уролог және андролог</p>
	<p>7</p>	<p>Уролог және андролог дәрігер (ересектер)</p>
<p>7</p>	<p>Уролог және андролог дәрігер (балалар)</p>	
<p>11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Уролог және андролог дәрігер»:</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2214-2</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>2214-2-001</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>7.3 Уролог және андролог дәрігер</p>	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-уролог және андролог (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және еркек жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары ауыр науқастарды диагностикалау және емдеу. Емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 2. Уролог және андролог дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Уролог-андрологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Уролог-андролог (ересектер мен балалар) дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 3. Урологиялық практикада эндоскопиялық әдістермен диагностика және емдеу жүргізу. 4. Ерлер жыныстық репродуктивті функцияны және аурулары бар науқастарды емдеу және диагностика жүргізу 5. Зәр шығару және жүйелерінің ісіктері бар науқастарды диагностикалау және емдеу 6. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезбен ауыратын науқастарға диагностика және емдеу жүргізу 7. Зәр шығару бұзылыстары және жүйке жүйесінің жұмысының бұзылуынан туындаған жыныстық проблемалары бар науқастарға диагностика және емдеу жүргізу.	
Еңбек функциясы 1: Бүйрек, зәр шығару жолдары және еркек жыныс мүшеле-	Дағды 1: Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес бүйрек, зәр	Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде жоғары мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету.	

<p>рінің аурулары және (немесе) жағдайлары ауыр науқастарды диагностикалау және емдеу. Емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>шығару жолдарының және-овых жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар) емдеу жоспарын әзірлеу</p>	<p>2. Біріктірілген және (немесе) біріктірілген емдеуді қажет ететін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын білу.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ісіктері бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>ЖТМҚ бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектер, балалар) күрделі манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күрделі хирургиялық араласуларды (несеп-жыныс жүйесінің мүшелеріне реконструктивті-пластикалық операциялар, ЖТМҚ бойынша операциялар және т.б.) орындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ЖТМҚ бойынша хирургиялық емдеу әдістерін, несеп-жыныс жүйесі органдарында реконструктивті-пластикалық операцияларды білу.</p> <p>2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде үлкен тәжірибені талап ететін манипуляциялар мен хирургиялық емдеу әдістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Уролог және андролог дәрігерлерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Уролог және андролог (ересектер мен балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында уролог-андрологтардың (ересектер, балалар) дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен уролог-андролог дәрігерлерінің (ересектер, балалар) бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Урология және андрология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Урология және андрология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Урология және андрология саласындағы эпидемиологиялық жағдай мен патологияның таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p>

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) урологиялық және андрологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз уролог-андролог дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Урология және андрология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Уролог-андрологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Уролог-андрологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптама-лық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдісте-рі, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Уролог-андролог (ересектер мен балалар) дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Урологиялық практикада эндоскопиялық әдістермен диагностика және емдеу жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектер, балалар) қарау, алынған мәліметтерді түсіндіру және талдау, диагностика мен емдеудің эндоскопиялық әдістерін тағайындау. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде эндоскопия әдістерін қолдану, мысалы: уретроскопия, цистоскопия, уретероскопия, уретеронефроскопия.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыптау, науқастардағы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің аурулары үшін эндоскопиялық әдістерді қолдана отырып тактика мен емдеуді әзірлеу және емдеу әдісін таңдауды негіздеу.</p> <p>4. Урологиялық манипуляцияларды орындау: қатты және икемді уретроцистоскоппен уретроцистоскопия. несеппағар катетерін немесе стентті орнату. бөгде заттарды, соның ішінде несеппағардың стент-катетерін алып тастау. уретраны бугирлеу. уретраның бөгде денелерін жою. уретерореноскопия, зәр шығару жолдарының жоғарғы және төменгі бөліктерінен биопсия алу, ультрадыбыстық (рентген) бақылаумен перкутанды нефростомияны орнату.</p> <p>5. Емдеу хаттамаларына сәйкес (уролития, жарақат, қан кету кезінде) зәр шығару жолдарының аурулары кезінде эндоурологиялық хирургиялық араласуды орынданыз. уретрогидронефроздың себептерін жою, инфравезикалық обструкция кезінде - қуық мойнының склерозы, уретраның стриктурасы, ҚАБҚГ және т. б.)</p> <p>6. Мамандандырылған медициналық көмек көрсетуді талап ететін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде емдеу-диагностикалық іс-шаралар, эндоскопиялық араласулар нәтижесінде туындаған асқинулардың, оның ішінде ауыр және күтпеген асқинулардың белгілері мен синдромдарын анықтау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
		<p>Білімдер:</p>

		<p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді, балаларды) караудың эндоскопиялық әдістерінің әдістемесін білу.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін қалыпты және патологияда білу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу.</p> <p>4. Зәр шығару жүйесі органдарының ауруларын және (немесе) жай-күйін эндоскопиялық жедел емдеудің манипуляциялары мен әдістерін білу.</p> <p>5. Медициналық айғақтар мен қарсы көрсетілімдерді, аспаптық эндоскопиялық араласуларды пайдалану кезінде, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде ықтимал асқынуларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Ерлер жыныстық репродуктивті функцияны және аурулары бар науқастарды емдеу және диагностика жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Ерлер жыныс мүшелерінің дамудың бұзылуына, қабыну ауруларына, жарақаттарына, фертильді, репродуктивті, эндокриндік функцияларының бұзылуына байланысты аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жағдайын қалыпты және пациенттердегі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау.</p> <p>2. Ерлер бедеулігі проблемаларын диагностикалау және емдеу (эякуляциялық, жыныстық, эндокриндік бұзылулар, жыныс мүшелерінің қабыну процесі, иммунологиялық факторлар, анатомиялық, хромосомалық бұзылулар және т.б.).</p> <p>3. Эректильді дисфункциясы бар науқастарды диагностикалау және емдеу.</p> <p>4. Гипогонадизммен, жыныс мүшелерінің дамуының бұзылуымен ауыратын науқастарды диагностикалау және түзету.</p> <p>5. Егде жастағы және кәрілік жастағы ер адамдарда несеп-жыныс функциясының бұзылуына, ерлердің қартаюы, проблемаларына байланысты диагностикалау және емдеу.</p> <p>6. Ерлер семіздігін түзету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Балалар мен ересектердегі ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін білу қалыпты және патологияда.</p> <p>2. Ерлер жыныс мүшелерін емдеудің физиологиясын, принциптері мен тактикасын, сперматогенез процесін, сперматогенез процесінің бұзылу себептерін және жыныс жолдарының патенттілігін білу.</p> <p>3. Эректильді дисфункцияны түзетудің себептері мен әдістерін білу.</p> <p>4. Гипогонадизммен, балалардағы жыныс мүшелерінің дамуының бұзылуымен ауыратын науқастарды емдеудің себептерін, принциптері мен тактикасын білу.</p> <p>5. Егде жастағы және кәрілік жастағы ер адамдарда несеп-жыныс функциясының бұзылуының себептері мен түзету әдістерін, ерлердің қартаю мәселелерін білу.</p> <p>6. Ерлердегі семіздікке байланысты проблемалардың себептерін, диагностикасын және емдеу әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 5:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды диагностикалау және емдеу</p>	<p>Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі мүшелерінің ісіктері бар пациенттерді (ересектер, балалар) диагностикалау және емдеу</p>	<p>1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды диагностикалау және емдеу.</p> <p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды біріктірілген немесе кешенді емдеу (дәрілік, хирургиялық, радиологиялық емдеу) нұсқаларының тактикасын анықтау, стратегиясын және кезектілігін әзірлеу.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің, соның ішінде мүшелерінің ісіктері кезінде ЖТМҚ манипуляциялар (мысалы, биопсия) және операциялар жүргізу.</p> <p>4. Диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің неоплазмаларында диагностика мен емдеудің стандарттарын немесе хаттамаларын білу.</p> <p>2. Несеп-жыныс жүйесі органдарының ісіктері бар науқастарды консервативті, жедел және сәулелік емдеу әдістемесі мен принциптерін, аралас немесе кешенді емдеу (дәрілік, хирургиялық, радиологиялық емдеу) нұсқаларының тактикасын және кезектілігін білу.</p> <p>3. Манипуляция техникасын (мысалы, биопсия) және зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің, соның ішінде мүшелерінің ісіктері кезіндегі ЖТМҚ операцияларды білу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының онкопатологиясымен есепте тұрған науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 6: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезбен ауыратын науқастарға диагностика және емдеу жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі мүшелерінің туберкулезімен ауыратын науқастарды (ересектер, балалар) диагностикалау және емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезімен ауыратын науқастарды диагностикалау және емдеу.</p> <p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезі бар науқастарды біріктірілген емдеу (дәрілік, хирургиялық емдеу) стратегиясын әзірлеу, тактикасын анықтау.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі мүшелерінің туберкулезіне манипуляциялар мен операциялар жүргізу.</p> <p>4. Диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезін диагностикалау және емдеу стандарттарын немесе хаттамаларын білу.</p> <p>2. Несеп-жыныс жүйесі органдарының туберкулезімен ауыратын науқастарды консервативті, жедел емдеу әдістемесі мен принциптерін, аралас емдеу нұсқаларының (дәрілік, хирургиялық) тактикасын және кезектілігін білу.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезі кезіндегі манипуляциялар мен операциялардың техникасын білу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының туберкулезімен есепте тұрған науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 7: Зәр шығару бұзылыстары және жүйке жүйесінің жұмысының бұзылуы</p>	<p>Дағды 1: Нейрогендік сипаттағы несеп-жыныс функциясының бұзылуы бар пациенттерді (ересектер, балалар) диагностикалау және емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Нейрогендік сипаттағы зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің қызметі бұзылған науқастарға диагностика жүргізу.</p> <p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің нейрогендік дисфункциясы бар науқастарда тактиканы анықтау, түзету жүргізу, емдеу стратегиясын әзірлеу.</p>

<p>нан туындаған жыныстық проблемалары бар науқастарға диагностика және емдеу жүргізу.</p>		<p>3. Неврологиялық бұзылуларға байланысты зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің зақымдануы кезінде манипуляциялар мен операцияларды жүргізу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының неврологиялық бұзылулары бар науқастарға диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нейрогендік сипаттағы зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің қызметі бұзылған науқастарды диагностикалау әдістерін білу.</p> <p>2 Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің нейрогендік дисфункциясы бар науқастарды емдеу әдістері мен тактикасын білу.</p> <p>3. Неврологиялық бұзылуларға байланысты зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің зақымдануы кезінде жүргізілетін манипуляциялар мен операцияларды білу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының неврологиялық бұзылулары бар науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген)</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p> <p>7.1</p> <p>7</p> <p>7</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p> <p>Дәрігер резидент уролог және андролог</p> <p>Уролог және андролог дәрігер (ересектер)</p> <p>Уролог және андролог дәрігер (балалар)</p>
<p>12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Уролог және андролог дәрігер»:</p>		
<p>Топтың коды:</p>	<p>2214-2</p>	
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>2214-2-001</p>	
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>7.4 Уролог және андролог дәрігер</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>7</p>	
<p>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</p>	<p>7.4</p>	
<p>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипатта-</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, ден-</p>	

малары бойынша біліктілік деңгейі:	саулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер уролог және андролог (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру және көрсету, урология және андрология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар және білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:	
		1. "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және уролог-андрологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.	
		Білімдер:	

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістемі, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету.</p> <p>3. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау..</p> <p>5. Урология және андрологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Урология және андрология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа урология және андрологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа урология және андрологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде урология және андрологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p>

		2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа урология және андрологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында урология және андрология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Урология және андрология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Урология және андрологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер уролог және андролог
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер)
	7	Уролог және андролог дәрігер (балалар)
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Уролог және андролог дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2214-2	
Қызмет атауының коды:	2214-2-002	
Кәсіптің атауы:	7.2 Уролог және андролог дәрігер (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер уролог-андролог (ерсек)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің аурулары бар пациенттердің (ерсектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жай-күйін анықтау мақсатында пациенттерге тексеру жүргізу, диагноз қою 2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне байланысты дене функциялары тұрақты бұзылған пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру. 5. Салауатты өмір салты мен санитарлық-гигиеналық ағарту мен пациенттерді оқытудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу. 6. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму. 	
Еңбек функциясы 1: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жай-күйін анық-	Дағды 1: Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттердің (ерсектерге) (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды,	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 	

тау мақсатында пациенттерге тексеру жүргізу, диагноз қою	өмір тарихын жинау, сауалнама жүргізу	Білімдер: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) өмір тарихы мен шағымдарды жинау әдістемесін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) қарау, алынған мәліметтерді түсіндіру және талдау	Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды тексеру әдістерін қолдану, мысалы: тексеру және перкуссия, бүйрек пальпациясы. тексеру және перкуссия, қуықты пальпациялау. ерлер жыныс мүшелерін тексеру және пальпациялау. трансректальды саусақ сынағы. бимануальды қынаптық зерттеу. 2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыпты, науқастардағы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау.
		Білімдер: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) қарау әдістемесін білу. 2. Қалыпты және патологиясы бар науқастарда бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, стандарттарды ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) зертханалық және аспаптық тексерудің алдын ала диагнозын тұжырымдау және көлемін негіздеу.	Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды тексеру әдістерін қолдану, мысалы: ұма ағзасының диафаноскопиясы. зәр шығару және ерлер жыныс мүшелеріне арналған функционалдық сынамалар, соның ішінде әйелдерде зәрді ұстамау кезіндегі жөтел сынамасы, Вальсальва сынамасы. қатаң және икемді фиброцистоскоппен бақылау уретроцистоскопиясы. ерлер мен әйелдердегі қуықтың катетеризациясы. дәрілік препараттармен сынамаларды орындау. ультрадыбыстық бақылаумен автоматты биопсия құрылғысымен қуық асты безінің, бүйректің биопсия әдістері. қуық асты безінің массажды (емдік-диагностикалық), аталық бездің биопсиясы. несеп-жыныс жүйесін рентгенологиялық зерттеу кезінде контрастты затты енгізу. ерлер мен әйелдердегі несеп-жыныс жүйесінің мүшелерін ультрадыбыстық зерттеу. 3. Урогенитальды патологиясы бар науқастарда толық медициналық тарихты жинау. 4. Зерттеудің негізгі және қосымша әдістерін қолдана отырып, несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің патологиясын анықтау мақсатында пациенттерді тексеру. 5. Науқастарда даму ауытқуларын, несеп-жыныс жүйесінің патологиясын анықтау. 6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексерудің нәтижелерін (бүйректің, қуықтың, уретраның және ерлер жыныс мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі) түсіндіру және талдау. шолу және экскреторлық урография, төмендейтін цистография, ретроградтық уретроцистография, тікелей және бүйірлік проекциялардағы цистография. микциялық	

		<p>цистоуретрография. антеградтық пиелоуретерография, ретроградтық уретеропиелография. фистулография. контрастты магнитті-резонансты бейнелеу. жергілікті компьютерлік томография, болості контрастты компьютерлік томография. несеп-жыныс мүшелерін зерттеудің рентгендік контрастты тамырлы әдістері. бүйректің радиоизотоптық зерттеулері, урофлуметрия).</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді (ересектерді) зертханалық тексеру нәтижелерін қалыпты және бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде білу. 2. Пациенттердегі патологиялық жағдайларды анықтау үшін несеп-жыныс мүшелерін тексеру алгоритмі мен әдістерін білу. 3. Несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің топографиялық анатомиясын, пациенттердегі қанмен қамтамасыз ету, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білу. 4. Несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің эмбриологиясын, эмбриогенездің негізгі бұзылыстарын білу. 5. Пациенттердегі несеп-жыныс жүйесінің дамуындағы ауытқулар клиникасын білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел мамандандырылған, медициналық көмек көрсетуді талап ететін, оның ішінде медициналық ұйымнан тыс бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар пациенттерде диагностикалық іс-шаралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде диагностиканың аспаптық және зертханалық әдістерін қолдануға медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 5: Қолданыстағы ХАЖ 10 және денсаулыққа байланысты проблемаларды ескере отырып диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ХАЖ 10 ескере отырып диагноз қою, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Клиникалық диагноз қою үшін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының қазіргі классификацияларын, белгілері мен синдромдарын қолдану. 3. Пациенттердегі бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде этиология, патогенез және клиникалық деректер туралы білімді пайдалана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу. 4. Жедел хирургиялық, урологиялық аурулардың, сондай-ақ шұғыл көмекті қажет ететін басқа жүйелердің дифференциалды диагностикасын жүргізу. 5. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісктерін диагностикалау және дифференциалды диагностикалау.

		<p>6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің өзгерістерімен қатар жүретін және пациенттерді тиісті маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайларда диагностика және дифференциалды диагностика жүргізу.</p> <p>7. Пациенттерде бүйректің, зәр шығару жолдарының кәсіптік ауруларының диагностикасын және дифференциалды диагностикасын жүргізу.</p> <p>8. Зертханалық, аспаптық тексеру, дәрігер-мамандардың бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациентті қарау әдістерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ХАЖ 10 ескере отырып диагноз қою алгоритмін білу, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының қазіргі заманғы жіктелуін, белгілері мен синдромдарын білу. 3. Пациенттердегі (ересектердегі) бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының этиологиясын, патогенезін білу. 4. Шұғыл көмекті қажет ететін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жағдайларын білу. 5. Пациенттердегі (ересектердегі) бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктерінің этиологиясын, патогенезін және диагностикасын білу. 6. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері тарапынан өзгерістермен бірге жүретін және пациенттерді тиісті маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін өзге де органдар мен жүйелердің ауруларын және (немесе) жай-күйін білу. 7. Пациенттердегі бүйректің, зәр шығару жолдарының кәсіби ауруларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру мен көрсетудің жалпы мәселелері</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шаралар жүргізу. 2. Урологиялық бейіндегі пациенттерге медициналық көмек көрсету тәртібін ұйымдастыру. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) жедел, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық айғақтар айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелерін білу. 2. "Урология және андрология (ересектер)" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсету тәртібін білу.

		<p>3. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек көрсету стандарттарын, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету стандарттарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, симптомдар мен синдромдарды ескере отырып, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) емдеу жоспарын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын көрсету. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (немесе) жағдайлары бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу. 3. Біріктірілген және (немесе) біріктірілген емдеуді қажет етпейтін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу. 4. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, дәрілік емес және (немесе) хирургиялық емдеуді таңдауды негіздеу. 5. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациентте дәрілік емес терапияның және (немесе) дәрілік препараттарды қолданудың және (немесе) хирургиялық араласудың оңтайлы реттілігін айқындау. 6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне мониторинг жүргізу, ағымның ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек стандарттарын, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын білу. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ісіктері бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу. 4. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде пациенттерге медициналық көмек көрсету тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйректегі, зәр шығару жолындағы және ерлер жыныс мүшелеріндегі операциялар мен манипуляциялар үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтау. 2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу. 3. Урологиялық манипуляцияларды орындау: еркекке, әйелге уретралды катетерді әртүрлі бекіту әдістерімен орнату. металл катетермен ер адам-

мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындау

ның қуық катетеризациясы. қатты және икемді уретроцистоскоппен уретроцистоскопия. несеппағар катетерін/стенгті орнату. қуықтың бөгде денелерін, соның ішінде несеппағардың стент-катетерін алып тастау. меатотомия. парафимозды түзету. уретраны бугирлеу, уретраның бөгде денелерін алып тастау. троакарлық цистостомияны орнату. ультрадыбыстық (рентген) бақылаумен перкутанды нефростомияны орнату. цистостомиялық, нефростомиялық дренаждарды ауыстыру. бүйрек кистасының пункциясы және оның ультрадыбыстық бақылаудағы аспирациясы. жараға тігіс салу, тігістерді алу. жараны алғашқы хирургиялық емдеу. қуық инстиляциясы. жергілікті анестезияны жүргізу. бүйрек, қуық, аталық без (trusi көмегімен трансректальды немесе трансперинальды), жыныстық мүше, аталық без, уретрия ісіктерінде биопсия жасау.

3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (ірінді-қабыну аурулары, уролития, даму ауытқулары, жарақаттар, қан кетулер және басқалар үшін), оның ішінде ісіктер, ашық немесе лапароскопиялық қол жетімділік кезінде хирургиялық араласуларды орындау. емдеу хаттамаларына сәйкес эндоскопиялық операциялар.

4. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (оның ішінде ісіктері бар) және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) операциядан кейінгі емдеу жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу.

Білімдер:

1. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге (ересектерге), сондай-ақ бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің неоплазмаларымен, оның ішінде медициналық көрсетілімдермен, медициналық қарсы көрсетілімдермен, ықтимал асқынулармен және жанама әсерлермен, жағымсыз реакциялармен, оның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлармен жедел емдеу және манипуляция жүргізу принциптері мен әдістерін білу.

2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару принциптерін білу.

3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне және медициналық көмек стандарттарына, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ауруларды және (немесе) жағдайларды, оның ішінде бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезіндегі манипуляцияларды және жедел емдеу әдістерін білу.

4. Операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу принциптерін білу.

Дағдыны тану мүмкіндігі:

Дағдыларын тану ұсынылады

Дағды 3:

Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша медициналық, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар паци-

Машықтар:

1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) дәрілік препараттарды тағайындау, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсерін талдау.

2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде дәрілік препараттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.

Білімдер:

1. Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, пациенттер-

<p>енттерге (ересектерге) дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды тағайындау. олардың тиім</p>	<p>дегі бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жай-күйін консервативті емдеу әдістерін білу.</p> <p>2. Урологияда қолданылатын дәрілік препараттардың әсер ету механизмдерін, медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде ауыр және күтпеген реакцияларды білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындау. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындау.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары, медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар кезіндегі дәрілік емес терапия әдістерін білу.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары мен жай-күйі бар пациенттерге медициналық бұйымдарды іріктеу және (немесе) тағайындау әдістерін, медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерді, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p> <p>Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және пациенттердегі (ересектер, балалар) хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу әдістерін білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 6:</p> <p>Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) жүргізілген манипуляциялар мен хирургия</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу.</p>

	<p>ылық араласулардың нәтижелерін бағалау.</p>	<p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу.</p> <p>3. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне мониторинг жүргізу, аурудың ағымының ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 7:</p> <p>Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) емдік тамақтануды тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдік тамақ тағайындау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдік тамақтануды таңдау қағидаттарын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 8:</p> <p>Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде пациенттерге (ересектерге) шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларынан және (немесе) жағдайларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда: бүйрек коликінің жедел шабуылын тоқтату мақсатында. ерлердегі бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жарақаттарымен. макрогематурия кезінде. анурия кезінде. ерлердегі бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің жедел қабыну ауруларында. зәр шығарудың жедел тежелуімен, приапизммен пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларынан және (немесе) жағдайларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 9:</p> <p>Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге (ересектерге), сондай-ақ бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде паллиативтік медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістерін көрсету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары, сондай-ақ ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағза-</p>

<p>күйіне байланысты дене функциялары тұрақты бұзылған пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p>	<p>сының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>5. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының бұзылуы бар пациенттерді емдеу және оңалту мерзімдерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық оңалтуды ұйымдастырудың қолданыстағы тәртібіне сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық айғақтар мен медициналық қарсы айғақтарды айқындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Науқастарда және бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар мүгедектерде оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын білу.</p> <p>2. Бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар пациенттерді оңалту мақсатында, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде дәрілік препараттарды тағайындау үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық бұйымдарды тағайындау үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді), оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту бойынша, оның ішінде мүгедектігі бар адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде іс-шаралар жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білу.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту әдістерін білу.</p> <p>3. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 5: Салауатты өмір салты мен санитарлық-гигиеналық ағарту мен пациенттерді оқытудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Салауатты өмір салтын насихаттау, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің профилактикасы бойынша жұмыс жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру әдістерін әзірлеу және жүзеге асыру.</p> <p>2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің пайда болуы мен өршуінің алдын алу әдістерін енгізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Салауатты өмір салтының негіздерін және оны қалыптастыру әдістерін білу.</p> <p>2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында бүйрек ауруларының және (немесе) бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйінің алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістерін білу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) және мүгедектерге диспансерлік бақылау жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі анықталған пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілерді және өзге де құжаттарды білу.</p> <p>2. Нормативтік құқықтық актілерге және өзге де құжаттарға сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде пациенттерді диспансерлік бақылау қағидаттарын білу.</p>

		<p>3. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі анықталған пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді диспансерлік бақылау тәртібін білу.</p> <p>4. Созылмалы аурулары бар және (немесе) бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері мен мүгедек адамдар арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес тәуекел факторларын ескере отырып, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, пациенттерге (ересектерге) профилактикалық іс-шаралар жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер айқындау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу әдістерін қолдануға медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 6: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толықтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер уролог және андролог
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер)
7	Уролог және андролог дәрігер (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Уролог және андролог дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2214-2	

Қызмет атауының коды:	2214-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Уролог және андролог дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер-уролог және андролог (ересек)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі аурулары бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары ауыр науқастарды диагностикалау және емдеу. Емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 2. Уролог-андролог дәрігерлерінің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уролог-андрологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Уролог-андролог (ересектер) дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу. 3. Урологиялық практикада эндоскопиялық әдістермен диагностика және емдеу жүргізу. 4. Ерлер жыныстық және репродуктивті функциясының аурулары бар науқастарға диагностика жүргізу және емдеу. 5. Зәр шығару және оямай жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды диагностикалау және емдеу. 6. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезбен ауыратын науқастарға диагностика және емдеу жүргізу 7. Зәр шығару бұзылыстары және жүйке жүйесінің жұмысының бұзылуынан туындаған жыныстық проблемалары бар науқастарға диагностика және емдеу жүргізу. 	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары ауыр науқастарды диагностикалау және емдеу. Емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) емдеу жоспарын әзірлеу.</p>	<p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде жоғары мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету.</p> <p>2. Біріктірілген және (немесе) біріктірілген емдеуді қажет ететін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын білу.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ісіктері бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу.</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>ЖТМҚ бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) күрделі манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Күрделі хирургиялық араласуларды (несеп-жыныс жүйесінің мүшелеріне реконструктивті-пластикалық операциялар, ЖТМҚ бойынша операциялар және т.б.) орындау.).</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. ЖТМҚ бойынша хирургиялық емдеу әдістерін, несеп-жыныс жүйесі органдарында реконструктивті-пластикалық операцияларды білу.</p> <p>2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде үлкен тәжірибені талап ететін манипуляциялар мен хирургиялық емдеу әдістерін білу.</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Уролог-андролог дәрігерлерінің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Уролог-андролог (ересектер) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында уролог-андролог дәрігерлері (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен уролог-андролог дәрігерлерінің (ересектердің) бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Урология және андрология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Урология және андрология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Урология және андрология саласындағы эпидемиологиялық жағдай мен патологияның таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.</p>

		<p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектерге) урологиялық және андрологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз уролог-андролог дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Урология және андрология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Уролог-андрологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтаңыз және уролог-андрологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p>

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Уролог-андролог (ересектер) дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Урологиялық практикада эндоскопиялық әдістермен диагностика және емдеу жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) қарау, алынған мәліметтерді түсіндіру және талдау, диагностика мен емдеудің эндоскопиялық әдістерін тағайындау. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерде эндоскопия әдістерін қолдану, мысалы: уретроскопия, цистоскопия, уретероскопия, уретеронефроскопия.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыптау, науқастардағы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің аурулары үшін эндоскопиялық әдістерді қолдана отырып тактика мен емдеуді әзірлеу және емдеу әдісін таңдауды негіздеу.</p> <p>4. Урологиялық манипуляцияларды орындау: қатты және икемді уретроцистоскоппен уретроцистоскопия. несеппағар катетерін немесе стентті орнату. бөгде заттарды, соның ішінде несеппағардың стент-катетерін алып тастау. уретраны бугирлеу. уретраның бөгде денелерін жою. уретерореноскопия, зәр шығару жолдарының жоғарғы және төменгі бөліктерінен биопсия алу, ультрадыбыстық (рентген) бақылаумен перкутанды нефростомияны орнату.</p> <p>5. Емдеу хаттамаларына сәйкес (уролития, жарақат, қан кету кезінде) зәр шығару жолдарының аурулары кезінде эндоурологиялық хирургиялық араласуды орындау. уретрогидронефроздың себептерін жою, инфравезикалық обструкция кезінде - қуық мойнының склерозы, уретраның стриктурасы, ҚАБҚГ және т. б.)</p> <p>6. Мамандандырылған медициналық көмек көрсетуді талап ететін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде емдеу-диагностикалық іс-шаралар, эндоскопиялық араласулар нәтижесінде туындаған асқинулардың, оның ішінде ауыр және күтпеген асқинулардың белгілері мен синдромдарын анықтау.</p>
		Білімдер:

		<p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) тексерудің эндоскопиялық әдістерінің әдістемесін білу.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін қалыпты және патологияда білу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу.</p> <p>4. Зәр шығару жүйесі органдарының ауруларын және (немесе) жай-күйін эндоскопиялық жедел емдеудің манипуляциялары мен әдістерін білу.</p> <p>5. Медициналық айғақтар мен қарсы көрсетілімдерді, аспаптық эндоскопиялық араласуларды пайдалану кезінде, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде ықтимал асқынуларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 4: Ерлер жыныстық және репродуктивті функциясының аурулары бар науқастарға диагностика жүргізу және емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Ерлер жыныс мүшелерінің дамудың бұзылуынан, қабыну ауруларынан, жаракаттардан туындаған аурулармен, ерлердің құнарлылығының, репродуктивті, эндокриндік функцияларының бұзылуымен науқастарды (ересектер) диагностикалау және емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жағдайын қалыпты және пациенттердегі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау. Ерлер бедеулігі проблемаларын диагностикалау және емдеу (эякуляциялық, жыныстық, эндокриндік бұзылулар, жыныс мүшелерінің қабыну процесі, иммунологиялық факторлар, анатомиялық, хромосомалық бұзылулар және т.б.). Эрекtilьді дисфункциясы бар науқастарды диагностикалау және емдеу. Гипогонадизммен, жыныс мүшелерінің дамуының бұзылуымен ауыратын науқастарды диагностикалау және түзету. Егде жастағы және кәрілік жастағы ер адамдарда несеп-жыныс функциясының бұзылуына, ерлердің қартаю проблемаларына байланысты диагностикалау және емдеу. Ерлер семіздігін түзету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін қалыпты және патологияда білу. Ерлер жыныс мүшелерін емдеудің физиологиясын, принциптері мен тактикасын, сперматогенез процесін, сперматогенез процесінің бұзылу себептерін және жыныс жолдарының өтуін білу. Эрекtilьді дисфункцияны түзетудің себептері мен әдістерін білу. Егде жастағы және кәрілік жастағы ер адамдарда несеп-жыныс функциясының бұзылуының себептері мен түзету әдістерін, ерлердің қартаю мәселелерін білу. Ерлердегі семіздікке байланысты проблемалардың себептерін, диагностикасын және емдеу әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 5: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды диагностикалау және емдеу.

<p>науқастарды диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар пациенттерді (ересектерді) диагностикалау және емдеу.</p>	<p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды біріктірілген немесе кешенді емдеу (дәрілік, хирургиялық, радиологиялық емдеу) нұсқаларының тактикасын анықтау, стратегиясын және кезектілігін әзірлеу.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің, соның ішінде мүшелерінің ісіктері кезінде ЖТМҚ манипуляциялар (мысалы, биопсия) және операциялар жүргізу.</p> <p>4. Диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің неоплазмаларында диагностика мен емдеудің стандарттарын немесе хаттамаларын білу.</p> <p>2. Несеп-жыныс жүйесі органдарының ісіктері бар науқастарды консервативті, жедел және сәулелік емдеу әдістемесі мен принциптерін, аралас немесе кешенді емдеу (дәрілік, хирургиялық, радиологиялық емдеу) нұсқаларының тактикасын және кезектілігін білу.</p> <p>3. Манипуляция техникасын (мысалы, биопсия) және зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің, соның ішінде мүшелерінің ісіктері кезіндегі ЖТМҚ операцияларды білу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының онкопатологиясымен есепте тұрған науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 6: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезбен ауыратын науқастарға диагностика және емдеу жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезімен ауыратын науқастарды (ересектерді) диагностикалау және емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезімен ауыратын науқастарды диагностикалау және емдеу.</p> <p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезі бар науқастарды біріктірілген емдеу (дәрілік, хирургиялық емдеу) стратегиясын әзірлеу, тактикасын анықтау.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі мүшелерінің туберкулезіне манипуляциялар мен операциялар жүргізу.</p> <p>4. Диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезін диагностикалау және емдеу стандарттарын немесе хаттамаларын білу.</p> <p>2. Несеп-жыныс жүйесі органдарының туберкулезімен ауыратын науқастарды консервативті, жедел емдеу әдістемесі мен принциптерін, аралас емдеу нұсқаларының (дәрілік, хирургиялық) тактикасын және кезектілігін білу.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезі кезіндегі манипуляциялар мен операциялардың техникасын білу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының туберкулезімен есепте тұрған науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 7: Зәр шығару бұзылыстары және жүйке жүйесінің жұмысының бұзылуынан туындаған жыныстық проблема-</p>	<p>Дағды 1: Нейрогендік сипаттағы несеп-жыныс функциясының бұзылуы бар пациенттерді (ересектерді) диагностикалау және емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Нейрогендік сипаттағы зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің қызметі бұзылған науқастарға диагностика жүргізу.</p> <p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің нейрогендік дисфункциясы бар науқастарда тактиканы анықтау, түзету жүргізу, емдеу стратегиясын әзірлеу.</p>

лары бар науқастарға диагностика және емдеу жүргізу.	3. Неврологиялық бұзылуларға байланысты зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің зақымдануы кезінде манипуляциялар мен операцияларды жүргізу.	
	4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының неврологиялық бұзылулары бар науқастарға диспансерлік бақылау жүргізу.	
	Білімдер:	
	1. Нейрогендік сипаттағы зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің қызметі бұзылған науқастарды диагностикалау әдістерін білу.	
	2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің нейрогендік дисфункциясы бар науқастарды емдеу әдістері мен тактикасын білу.	
	3. Неврологиялық бұзылуларға байланысты зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің зақымдануы кезінде жүргізілетін манипуляциялар мен операцияларды білу.	
	4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының неврологиялық бұзылулары бар науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стресті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент уролог және андролог
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересек, балалар)
7	Уролог және андролог дәрігер (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Уролог және андролог дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2214-2	
Қызмет атауының коды:	2214-2-002	
Кәсіптің атауы:	7.4 Уролог және андролог дәрігер (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипатта-	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, ден-	

малары бойынша біліктілік деңгейі:	саулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер уролог және андролог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру және көрсету, урология және андрология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар және білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Урология және андрология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар:	1. "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Урология және андрология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және уролог-андрологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.
		Білімдер:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.

		<p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптама-лық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдісте-рі, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және са-пасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткі-зу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын да-мыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлім-шелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету. 3. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгі-зу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсіл-дердің тиімділігін бағалау. 5. Урология және андрологияның медициналық практикасына жаңа техно-логиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Урология және андрология саласындағы өзекті технологиялар мен зерт-теулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішін-де олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медицина-лық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өза-ра әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Урология және ан-дрология (ересек-тер, балалар)" ма-мандығы бойынша мамандандырылған медициналық кө-мектің және жоға-ры технологиялық медициналық қыз-меттердің тиімділі-гі мен сапасы мәсе-лелерін шешуді әді-стемелік қамтама-сыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа урология және анд-рологиялық көмек көрсету ке-зінде стандарттарды, диагно-стика мен емдеудің клиника-лық хаттамаларын, алго-ритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа урология және андрологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістеме-лік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде урология және андрологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі норматив-тік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламалар-ды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттама-ларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Халыққа урология және андрологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында урология және андрология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Урология және андрология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 3:	Машықтар:

	Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	<ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Урология және андрологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент уролог және андролог
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Уролог және андролог дәрігер (балалар)
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Уролог және андролог дәрігер (балалар)»:		
Топтың коды:	2214-2	
Қызмет атауының коды:	2214-2-003	
Кәсіптің атауы:	7.2 Уролог және андролог дәрігер (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипатта:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, ден-	

малары бойынша біліктілік деңгейі:	саулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер уролог-андролог (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жай-күйін анықтау мақсатында пациенттерге тексеру жүргізу, диагноз қою 2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне байланысты дене функциялары тұрақты бұзылған пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу. 4. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру. 5. Салауатты өмір салты мен санитарлық-гигиеналық ағарту мен пациенттерді оқытудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу. 6. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жай-күйін анықтау мақсатында пациенттерге тексеру жүргізу, диагноз қою	Дағды 1: Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттердің (балалар) (олардың заңды өкілдерінен) шағымдарды, өмір тарихын жинау, сауалнама жүргізу	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) шағымдарды, өмір тарихын жинауды жүзеге асыру. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен) алынған ақпаратты түсіндіру және талдау. 	Білімдер: <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (олардың заңды өкілдерінде) өмір тарихы мен шағымдарды жинау әдістемесін білу.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балалар) қарау, алынған мәліметтерді түсіндіру және талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды тексеру әдістерін қолдану, мысалы: тексеру және перкуссия, бүйрек пальпациясы. тексеру және перкуссия, қуықты пальпациялау. ерлер жыныс мүшелерін тексеру және пальпациялау. трансректальды саусақ сынағы. бимануальды қынаптық зерттеу. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыпты, науқастардағы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балалар) қарау әдістемесін білу. Қалыпты және патологиясы бар науқастарда бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, стандарттарды ескере отырып, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балалар) зертханалық және аспаптық тексерудің алдын ала диагнозын тұжырымдау және көлемін негіздеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді зертханалық тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды тексеру әдістерін қолдану, мысалы: ұма ағзасының диафаноскопиясы. зәр шығару және ерлер жыныс мүшелеріне арналған функционалдық сынамалар, соның ішінде әйелдерде зәрді ұстамау кезіндегі жөтел сынамасы, Вальсальва сынамасы. қатаң және икемді фиброцистоскоппен бақылау уретроцистоскопиясы. ерлер мен әйелдердегі қуықтың катетеризациясы. дәрілік препараттармен сынамаларды орындау. ультрадыбыстық бақылаумен автоматты биопсия құрылғысымен қуық асты безінің, бүйректің биопсия әдістері. қуық асты безінің массажи (емдік-диагностикалық), аталық бездің биопсиясы. несеп-жыныс жүйесін рентгенологиялық зерттеу кезінде контрастты затты енгізу. ерлер мен әйелдердегі несеп-жыныс жүйесінің мүшелерін ультрадыбыстық зерттеу. Урогенитальды патологиясы бар науқастарда толық медициналық тарихты жинау. Зерттеудің негізгі және қосымша әдістерін қолдана отырып, несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің патологиясын анықтау мақсатында пациенттерді тексеру. Науқастарда даму ауытқуларын, несеп-жыныс жүйесінің патологиясын анықтау. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді аспаптық тексерудің нәтижелерін (бүйректің, қуықтың, уретраның және ерлер жыныс мүшелерінің ультрадыбыстық зерттеуі) түсіндіру және талдау. шолу және экскреторлық урография, төмендейтін цистография, ретроградтық уретроцистография, тікелей және бүйірлік проекциялардағы цистография. микциялық цистоуретрография. антеградтық пиелоуретрография, ретроградтық уретропиелография. фистулография. контрастты магнитті-резонансты бейнелеу. жергілікті компьютерлік томография, болості контрастты компьютерлік томография. несеп-жыныс мүшелерін зерттеудің рентгендік контрастты тамырлы әдістері. бүйректің радиоизотоптық зерттеулері, урофлуметрия).

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерді (балалар) зертханалық тексеру нәтижелерін қалыпты және бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде білу. 2. Пациенттердегі патологиялық жағдайларды анықтау үшін несеп-жыныс мүшелерін тексеру алгоритмі мен әдістерін білу. 3. Несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің топографиялық анатомиясын, пациенттердегі қанмен қамтамасыз ету, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктерін білу. 4. Несеп-жыныс жүйесі мүшелерінің эмбриологиясын, эмбриогенездің негізгі бұзылыстарын білу. 5. Пациенттердегі несеп-жыныс жүйесінің дамуындағы ауытқулар клиникасын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жедел мамандандырылған, медициналық көмек көрсетуді талап ететін, оның ішінде медициналық ұйымнан тыс бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар пациенттерде диагностикалық іс-шаралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде диагностиканың аспаптық және зертханалық әдістерін қолдануға медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Қолданыстағы ХАЖ 10 және денсаулыққа байланысты проблемаларды ескере отырып диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ХАЖ 10 ескере отырып диагноз қою, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар науқастарды дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Клиникалық диагноз қою үшін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының қазіргі классификацияларын, белгілері мен синдромдарын қолдану. 3. Пациенттердегі бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары кезінде этиология, патогенез және клиникалық деректер туралы білімді пайдалана отырып, дифференциалды диагностика жүргізу. 4. Жедел хирургиялық, урологиялық аурулардың, сондай-ақ шұғыл көмекті қажет ететін басқа жүйелердің дифференциалды диагностикасын жүргізу. 5. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісктерін диагностикалау және дифференциалды диагностикалау. 6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің өзгерістерімен қатар жүретін және пациенттерді тиісті маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайларда диагностика және дифференциалды диагностика жүргізу. 7. Пациенттерде бүйректің, зәр шығару жолдарының кәсіптік ауруларының диагностикасын және дифференциалды диагностикасын жүргізу. 8. Зертханалық, аспаптық тексеру, дәрігер-мамандардың бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациентті қарау әдістерінің нәтижелерін түсіндіру және талдау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ХАЖ 10 ескере отырып диагноз қою алгоритмін білу, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балалар) дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының қазіргі заманғы жіктелуін, белгілері мен синдромдарын білу. 3. Пациенттердегі (балалар) бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ауруларының және (немесе) жағдайларының этиологиясын, патогенезін білу. 4. Шұғыл көмекті қажет ететін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жағдайларын білу. 5. Пациенттердегі (балалар) бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктерінің этиологиясын, патогенезін және диагностикасын білу. 6. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері тарапынан өзгерістермен бірге жүретін және пациенттерді тиісті маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін өзге де органдар мен жүйелердің ауруларын және (немесе) жай-күйін білу. 7. Пациенттердегі бүйректің, зәр шығару жолдарының кәсіби ауруларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру мен көрсетудің жалпы мәселелері</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шаралар жүргізу. 2. Урологиялық бейіндегі балаларға медициналық көмек көрсету тәртібін ұйымдастыру. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балаларға) жедел, оның ішінде жедел мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін медициналық айғақтар айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұқпалы аурулардың пайда болуы мен таралуының алдын алу мақсатында санитариялық-эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шараларды ұйымдастыру мәселелерін білу. 2. "Урология және андрология (балалар)" бейіні бойынша пациенттерге медициналық көмек көрсету тәртібін білу. 3. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек көрсету стандарттарын, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге мамандандырылған медициналық көмек көрсету стандарттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар паци-	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық кө-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын көрсету. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (немесе) жағдайлары бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу.

<p>енттерге емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>мек стандарттарын ескере отырып, симптомдар мен синдромдарды ескере отырып, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді) емдеу жоспарын әзірлеу.</p>	<p>3. Біріктірілген және (немесе) біріктірілген емдеуді қажет етпейтін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері бар пациенттерді емдеу тактикасын әзірлеу.</p> <p>4. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балалар) дәрілік препараттарды, медициналық бұйымдарды, дәрілік емес және (немесе) хирургиялық емдеуді таңдауды негіздеу.</p> <p>5. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациентте дәрілік емес терапияның және (немесе) дәрілік препараттарды қолданудың және (немесе) хирургиялық араласудың оңтайлы реттілігін айқындау.</p> <p>6. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне мониторинг жүргізу, ағымның ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Алғашқы мамандандырылған медициналық-санитариялық көмек стандарттарын, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі мамандандырылған жоғары технологиялық медициналық көмек стандарттарын білу.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ісіктері бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу.</p> <p>4. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде балалға медициналық көмек көрсету тәртібін білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балалар) манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректегі, зәр шығару жолындағы және ерлер жыныс мүшелеріндегі операциялар мен манипуляциялар үшін медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу.</p> <p>3. Урологиялық манипуляцияларды орындау: еркекке, әйелге уретральды катетерді әртүрлі бекіту әдістерімен орнату. металл катетермен ер адамның қуық катетеризациясы. қатты және икемді уретроцистоскоппен уретроцистоскопия. несепағар катетерін/стентті орнату. қуықтың бөгде денелерін, соның ішінде несепағардың стент-катетерін алып тастау. меатотомия. парафимозды түзету. уретраны бугирлеу, уретраның бөгде денелерін алып тастау. троакарлық цистостомияны орнату. ультрадыбыстық (рентген) бақылаумен перкутанды нефростомияны орнату. цистостомиялық, нефростомиялық дренаждарды ауыстыру. бүйрек кистасының пункциясы және оның ультрадыбыстық бақылаудағы аспирациясы. жараға тігіс салу, тігістерді алу. жараны алғашқы хирургиялық емдеу. қуық инстилляциясы. жергілікті анестезияны жүргізу. бүйрек, қуық, аталық без (trusi көмегімен трансректальды немесе трансперинальды), жыныстық мүше, аталық без, уретрия ісіктерінде биопсия жасау.</p> <p>3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (іріңді-қабыну аурулары, уролития, даму ауытқулары, жарақаттар, қан ке-</p>	

		<p>тулер және басқалар үшін), оның ішінде ісіктер, ашық немесе лапароскопиялық қол жетімділік кезінде хирургиялық араласуларды орындау. емдеу хаттамаларына сәйкес эндоскопиялық операциялар.</p> <p>4. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары (оның ішінде ісіктері бар) және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балалар) операциядан кейінгі емдеу жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге (балалар), сондай-ақ бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің неоплазмаларымен, оның ішінде медициналық көрсетілімдермен, медициналық қарсы көрсетілімдермен, ықтимал асқынулармен және жанама әсерлермен, жағымсыз реакциялармен, оның ішінде ауыр және күтпеген жағдайлармен жедел емдеу және манипуляция жүргізу принциптері мен әдістерін білу.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балалар) операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару принциптерін білу.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне және медициналық көмек стандарттарына, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ауруларды және (немесе) жағдайларды, оның ішінде бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезіндегі манипуляцияларды және жедел емдеу әдістерін білу.</p> <p>4. Операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу принциптерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша медициналық, клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балалар) дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды тағайындау олардың тиім</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балалар) дәрілік препараттарды тағайындау, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдардың әсерін талдау.</p> <p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде дәрілік препараттарды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына), медициналық көмек көрсету тәртібіне, медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, пациенттердегі бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларын және (немесе) жай-күйін консервативті емдеу әдістерін білу.</p> <p>2. Урологияда қолданылатын дәрілік препараттардың әсер ету механизмдерін, медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде ауыр және күтпеген реакцияларды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындау.</p>

<p>(немесе) жай-күйі бар пациенттерге дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды тағайындау. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p>	<p>2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде дәрілік емес терапия мен медициналық бұйымдарды пайдаланудың тиімділігі мен қауіпсіздігіне мониторинг жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары, медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдер, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар кезіндегі дәрілік емес терапия әдістерін білу.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары мен жай-күйі бар пациенттерге медициналық бұйымдарды іріктеу және (немесе) тағайындау әдістерін, медициналық көрсетілімдер мен медициналық қарсы көрсетілімдерді, ықтимал асқынулар мен жанама әсерлерді, жағымсыз реакцияларды, оның ішінде ауыр және күтпеген реакцияларды білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p> <p>Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және пациенттердегі (ересектер, балалар) хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, дәрілік препараттарды және (немесе) медициналық бұйымдарды қолдану, дәрілік емес терапия және хирургиялық араласулар мен манипуляциялар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу әдістерін білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 6:</p> <p>Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балалар) жүргізілген манипуляциялар мен хирургиялық араласулардың нәтижелерін бағалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді хирургиялық араласулар мен манипуляцияларға дайындау жоспарын әзірлеу.</p> <p>2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерді операциядан кейінгі басқару жоспарын әзірлеу, операциядан кейінгі асқынулардың алдын алу немесе емдеу.</p> <p>3. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне мониторинг жүргізу, аурудың ағымының ерекшеліктеріне қарай емдеу жоспарын түзету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді операцияға дейінгі дайындау және операциядан кейінгі басқару принциптерін білу.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 7:</p> <p>Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүше-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге емдік тамақ тағайындау.</p>

	лерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балаларға) емдік тамақтануды тағайындау.	Білімдер: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге емдік тамақтануды таңдау қағидаттарын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 8: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде пациенттерге (балаларға) шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларынан және (немесе) жағдайларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда: бүйрек шаншуының жедел шабуылын тоқтату мақсатында. ерлердегі бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жарақаттарымен. макрогематурия кезінде. анурия кезінде. ерлердегі бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің жедел қабыну ауруларында. зәр шығарудың жедел тежелуімен, приапизммен пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. Білімдер: 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларынан және (немесе) жағдайларынан туындаған шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 9: Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге (балаларға), сондай-ақ бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде паллиативтік медициналық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістерін көрсету. Білімдер: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары, сондай-ақ ісіктері кезінде паллиативтік көмек көрсету әдістерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына және (немесе) жай-күйіне байланысты дене функциялары тұрақты бұзылған пациенттерге қатысты медициналық сараптамалар жүргізу.	Дағды 1: Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді анықтау.	Машықтар: 1. Медициналық сараптама нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар тұжырымдау. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін және адам ағзасының тұрақты бұзылу белгілерін және ауру отбасы мүшелеріне күтім жасау үшін аурухана парағын беру кезінде күтім жасау қажеттілігін анықтау. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу. 4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерге қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 5. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары бар науқастарға еңбекке жарамсыздық парағын жасау. Білімдер: 1. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақ немесе анықтама беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 18 қарашадағы № ҚР ДСМ-198/2020 бұйрығы (Қазақстан

		<p>Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелген).</p> <p>2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.</p> <p>4. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің ауруларына байланысты дене функцияларының бұзылуы бар пациенттерді емдеу және оңалту мерзімдерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігін жүргізу және бақылау, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық оңалтуды ұйымдастырудың қолданыстағы тәртібіне сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (ересектерге) медициналық оңалту іс-шараларын жүргізу үшін, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалтудың немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық айғақтар мен медициналық қарсы айғақтарды айқындау.</p>	<p>Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу үшін, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық көрсеткіштерді айқындау.</p> <p>Білімдер: 1. Наукастарда және бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар мүгедектерде оңалту іс-шараларын жүргізуге медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын білу. 2. Бүйрек аурулары және (немесе) зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйі бар пациенттерді оңалту мақсатында, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде дәрілік препараттарды тағайындау үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық бұйымдарды тағайындау үшін медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (ересектерді), оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту мен абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді, оның ішінде мүгедек адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде медициналық оңалту жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту бойынша, оның ішінде мүгедектігі бар адамдарды оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде іс-шаралар жүргізу.</p> <p>Білімдер: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту негіздерін білу. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді медициналық оңалту әдістерін білу.</p>

		3. Медициналық оңалтуды ұйымдастыру тәртібін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: Салауатты өмір салты мен санитарлық-гигиеналық ағарту мен пациенттерді оқытудың алдын алу және қалыптастыру жөніндегі іс-шаралардың тиімділігін бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Салауатты өмір салтын насихаттау, бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің профилактикасы бойынша жұмыс жүргізу.	Машықтар: 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыру әдістерін әзірлеу және жүзеге асыру. 2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің пайда болуы мен өршуінің алдын алу әдістерін енгізу. Білімдер: 1. Салауатты өмір салтының негіздерін және оны қалыптастыру әдістерін білу. 2. Пациенттер (олардың заңды өкілдері), медицина қызметкерлері арасында бүйрек ауруларының және (немесе) бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің жай-күйінің алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмысының нысандары мен әдістерін білу. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің пайда болуы мен өршуінің алдын алу принциптері мен ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балалар) және мүгедектерге диспансерлік бақылау жүргізу.	Машықтар: 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі анықталған пациенттерге диспансерлік бақылау жүргізу. Білімдер: 1. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде пациенттерді диспансерлік бақылау тәртібін регламенттейтін нормативтік-құқықтық актілерді және өзге де құжаттарды білу. 2. Нормативтік құқықтық актілерге және өзге де құжаттарға сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде пациенттерді диспансерлік бақылау қағидаттарын білу. 3. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің созылмалы аурулары және (немесе) жай-күйі анықталған пациенттерді, оның ішінде мүгедектерді диспансерлік бақылау тәртібін білу. 4. Созылмалы аурулары бар және (немесе) бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері мен мүгедек адамдар арасындағы сауықтыру іс-шараларының принциптері мен ерекшеліктерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес тәуекел факторларын ескере отырып,	Машықтар: 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер айқындау. Білімдер:	

	<p>медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, пациенттерге (балалар) профилактикалық іс-шаралар жүргізу.</p>	<p>1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ауруларының және (немесе) жай-күйінің алдын алу әдістерін қолдануға медициналық айғақтар мен қарсы айғақтарды білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы б: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру ар-

		<p>қылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер уролог және андролог	
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер, балалар)	
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Уролог және андролог дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2214-2		
Қызмет атауының коды:	2214-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Уролог және андролог дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	
Жұмыс тәжірибе-сіне қойылатын та-лаптар:	"Дәрігер-уролог және андролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы бі-ліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ық-тимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған ме-дициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияла-рының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары ауыр науқастарды диагностикалау және емдеу. Емдеудің тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 2. Уролог-андролог дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақы-лау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функцияла-ры:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уролог-андрологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Уролог-андролог (балалар) дәрігерлерінің қызметіне жана әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу. 3. Урологиялық практикада эндоскопиялық әдістермен диагностика және емдеу жүргізу. 4. Ерлер жыныстық және репродуктивті функциясының аурулары бар нау-қастарға диагностика жүргізу және емдеу. 5. Зәр шығару және оявой жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды диа-гностикалау және емдеу. 6. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезбен ауыратын на-уқастарға диагностика және емдеу жүргізу 7. Зәр шығару бұзылыстары және жүйке жүйесінің жұмысының бұзылуы-нан туындаған жыныстық проблемалары бар науқастарға диагностика және емдеу жүргізу.
Еңбек функциясы 1: Бүйрек, зәр шығару жолдары және ер-лер жыныс мүшеле-рінің аурулары және (немесе) жағ-дайлары ауыр нау-қастарды диагно-стикалау және ем-деу. Емдеудің тиім-ділігі мен қауіпсіз-дігін бақылау.	Дағды 1: Қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттама-ларына) сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдарының және ер-лер жыныс мүшелерінің ауру-лары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балалар) емдеу жоспарын әзірлеу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде жоғары мамандандырылған, жоғары технологиялық медициналық көмек көрсету. 2. Біріктірілген және (немесе) біріктірілген емдеуді қажет ететін бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері бар пациент-терді емдеу тактикасын әзірлеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі мамандандырылған жоғары техно-логиялық медициналық көмек стандарттарын білу. 2. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелері ісіктері бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиника-лық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>ЖТМҚ бойынша қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге (балалар) күрделі манипуляциялар мен хирургиялық араласуларды орындау</p>	<p>1. Күрделі хирургиялық араласуларды (несеп-жыныс жүйесінің мүшелеріне реконструктивті-пластикалық операциялар, ЖТМҚ бойынша операциялар және т.б.) орындау.).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. ЖТМҚ бойынша хирургиялық емдеу әдістерін, несеп-жыныс жүйесі органдарында реконструктивті-пластикалық операцияларды білу.</p> <p>2. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, оның ішінде бүйрек, зәр шығару жолдары мен ерлер жыныс мүшелерінің ісіктері кезінде үлкен тәжірибені талап ететін манипуляциялар мен хирургиялық емдеу әдістерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Уролог-андролог дәрігерлерінің (балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Дағды 1: Уролог-андролог (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында уролог-андролог дәрігерлері (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу.</p> <p>2. Пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен уролог-андролог дәрігерлерінің (балалар) бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Урология және андрология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқын уақыт жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Урология және андрология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Урология және андрология саласындағы эпидемиологиялық жағдай мен патологияның таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттерге (балалар) урологиялық және андрологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностика-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p>

	<p>лау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз уролог-андролог дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Урология және андрология саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқинуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Уролог-андрологтар (балалар) көрсетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Урология және андрология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Урология және андрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. "Урология және андрология (балалар)" мамандығы шеңберінде ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмек көрсету сапасы және медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтаңыз және уролог-андрологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Уролог-андролог (балалар) дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 3: Урологиялық практикада эндоскопиялық әдістермен диагностика және емдеу жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балалар) қарау, алынған мәліметтерді түсіндіру және талдау, диагностика мен емдеудің эндоскопиялық әдістерін тағайындау. Диагностикалық манипуляциялардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уретроскопия, цистоскопия, уретероскопия, уретеронефроскопия сияқты бүйрек, зәр шығару жолдары және муж жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары бар балаларда эндоскопия әдістерін қолдану. 2. Бүйректің, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыпты, пациенттердегі (балалардағы) аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде бағалау. 3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің аурулары үшін эндоскопиялық әдістерді қолдана отырып тактика мен емдеуді әзірлеу және емдеу әдісін таңдауды негіздеу. 4. Урологиялық манипуляцияларды орындау: қатты және икемді уретроцистоскоппен уретроцистоскопия, несеппағар катетерін немесе стентті орнату, бөгде заттарды, соның ішінде несеппағардың стент-катетерін алып тастау, уретраны бугирлеу, уретраның бөгде денелерін жою, уретерореноскопия, зәр шығару жолдарының жоғарғы және төменгі бөліктерінен биопсия алу, ультрадыбыстық (рентген) бакылаумен перкутанды нефростомияны орнату. 5. Емдеу хаттамаларына сәйкес (уролития, жарақат, қан кету кезінде) зәр шығару жолдарының аурулары кезінде эндоурологиялық хирургиялық араласуды орындануыз, уретерогидронефроздың себептерін жою, инфравезиялық обструкция кезінде – қуық мойнының склерозы, уретраның стриктурасы, ҚАБҚГ және т.б.). 6. Мамандандырылған медициналық көмек көрсетуді талап ететін бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерде (балаларда) емдеу-диагностикалық іс-шаралар, эндоскопиялық араласулар нәтижесінде туындаған асқынулардың, оның ішінде ауыр және күтпеген асқынулардың белгілері мен синдромдарын анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді (балаларды) қараудың эндоскопиялық әдістерінің әдістемесін білу. 2. Балалардағы бүйрек, зәр шығару жолдары және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін білу қалыпты және патологияда. 3. Бүйрек, зәр шығару жолдарының және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерге медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарды (емдеу хаттамаларын) білу. 4. Медициналық көмек көрсетудің қолданыстағы тәртібіне және медициналық көмек стандарттарына, медициналық көмек көрсету мәселелері бойынша клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес зәр шығару жүйесі органдарының ауруларын және (немесе) жай-күйін эндоскопиялық жедел емдеудің манипуляциялары мен әдістерін білу. 5. Медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді, аспаптық эндоскопиялық араласуларды пайдалану кезінде, бүйрек, зәр шығару жолдары

		және ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезінде ықтимал асқынуларды білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 4: Ерлер жыныстық және репродуктивті функциясының аурулары бар науқастарға диагностика жүргізу және емдеу.	Дағды 1: Ерлер жыныс мүшелерінің дамудың бұзылуынан, қабыну ауруларынан, жаракаттардан туындаған аурулармен, ерлердің құнарлылығының, репродуктивті, эндокриндік функцияларының бұзылуымен науқастарды (балаларды) диагностикалау және емдеу	Машықтар: 1. Ерлер жыныс мүшелерінің анатомиялық-функционалдық жай-күйін қалыптасты және пациенттердегі (балалардағы) аурулар және (немесе) жай-күйлер кезінде бағалау. 2. Гипогонадизммен (эндокриндік бұзылулар), жыныс мүшелерінің дамуының бұзылуымен (ауытқулар, хромосомалық бұзылулар), балалардағы жыныс мүшелерінің қабыну процесімен ауыратын науқастарды диагностикалау және түзету. Білімдер: 1. Балалардағы ерлер жыныс мүшелерінің аурулары және (немесе) жағдайлары кезіндегі анатомиялық-функционалдық және жас ерекшеліктерін білу қалыпты және патологияда. 2. Гипогонадизммен (сонымен қатар басқа эндокриндік бұзылулармен), балалардағы жыныс мүшелерінің даму бұзылыстарымен және қабыну процесімен ауыратын науқастарды емдеудің себептерін, принциптерін мен тактикасын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 5: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар пациенттерді (балаларды) диагностикалау және емдеу.	Машықтар: 1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды диагностикалау және емдеу. 2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің ісіктері бар науқастарды біріктірілген немесе кешенді емдеу (дәрілік, хирургиялық, радиологиялық емдеу) нұсқаларының тактикасын анықтау, стратегиясын және кезектілігін әзірлеу. 3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің, соның ішінде мүшелерінің ісіктері кезінде ЖТМҚ манипуляциялар (мысалы, биопсия) және операциялар жүргізу. 4. Диспансерлік бақылау жүргізу. Білімдер: 1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің неоплазмаларында диагностика мен емдеудің стандарттарын немесе хаттамаларын білу. 2. Несеп-жыныс жүйесі органдарының ісіктері бар науқастарды консервативті, жедел және сәулелік емдеу әдістемесі мен принциптерін, аралас немесе кешенді емдеу (дәрілік, хирургиялық, радиологиялық емдеу) нұсқаларының тактикасын және кезектілігін білу. 3. Манипуляция техникасын (мысалы, биопсия) және зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің, соның ішінде мүшелерінің ісіктері кезіндегі ЖТМҚ операцияларды білу. 4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының онкопатологиясымен есепте тұрған науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 6: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезбен ауыратын науқастарды диагностикалау және емдеу.	Дағды 1: Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезімен ауыратын науқастарды (балаларды) диагностикалау және емдеу	Машықтар: 1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезімен ауыратын науқастарды диагностикалау және емдеу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады

<p>қастарға диагностика және емдеу жүргізу</p>		<p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезі бар науқастарды біріктірілген емдеу (дәрілік, хирургиялық емдеу) стратегиясын әзірлеу, тактикасын анықтау.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі мүшелерінің туберкулезіне манипуляциялар мен операциялар жүргізу.</p> <p>4. Диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесінің туберкулезін диагностикалау және емдеу стандарттарын немесе хаттамаларын білу.</p> <p>2. Несеп-жыныс жүйесі органдарының туберкулезімен ауыратын науқастарды консервативті, жедел емдеу әдістемесі мен принциптерін, аралас емдеу нұсқаларының (дәрілік, хирургиялық) тактикасын және кезектілігін білу.</p> <p>3. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің туберкулезі кезіндегі манипуляциялар мен операциялардың техникасын білу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының туберкулезімен есепте тұрған науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 7:</p> <p>Зәр шығару бұзылыстары және жүйке жүйесінің жұмысының бұзылуынан туындаған жыныстық проблемалары бар науқастарға диагностика және емдеу жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Нейрогендік сипаттағы несеп-жыныс функциясының бұзылуы бар пациенттерді (балаларды) диагностикалау және емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Нейрогендік сипаттағы зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің қызметі бұзылған науқастарға диагностика жүргізу.</p> <p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің нейрогендік дисфункциясы бар науқастарда тактиканы анықтау, түзету жүргізу, емдеу стратегиясын әзірлеу.</p> <p>3. Неврологиялық бұзылуларға байланысты зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің зақымдануы кезінде манипуляциялар мен операцияларды жүргізу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының неврологиялық бұзылулары бар науқастарға диспансерлік бақылау жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Нейрогендік сипаттағы зәр шығару және ерлер жыныстық жүйелерінің қызметі бұзылған науқастарды диагностикалау әдістерін білу.</p> <p>2. Зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің нейрогендік дисфункциясы бар науқастарды емдеу әдістері мен тактикасын білу.</p> <p>3. Неврологиялық бұзылуларға байланысты зәр шығару және ерлер жыныс жүйелерінің зақымдануы кезінде жүргізілетін манипуляциялар мен операцияларды білу.</p> <p>4. Несеп-жыныс жүйесі органдарының неврологиялық бұзылулары бар науқастарды диспансерлік бақылау әдістемесін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессі басқару</p>	

	Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару		
	Кәсіби этика		
	Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Дәрігер резидент уролог және андролог	
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересек, балалар)	
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересек)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Уролог және андролог дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2214-2		
Қызмет атауының коды:	2214-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Уролог және андролог дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер уролог және андролог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зәр шығару және ерлер жыныс жүйесі органдарының аурулары бар пациенттерге (балаларға) білікті, мамандандырылған медициналық көмек және жоғары технологиялық медициналық қызметтер көрсетуді ұйымдастыру және көрсету, урология және андрология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына не болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, дағдылар және білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Урология және андрология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Урология және андрология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медицина-	

		лық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет
Еңбек функциясы 1: "Урология және андрология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Урология және андрология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Урология және андрология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Урология және андрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Урология және андрология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Тәуекел факторларын анықтау және уролог-андрологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (балаларға) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. Тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. Урология және андрологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Урология және андрология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.

		<p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Урология және андрология (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа урология және андрология көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа урология және андрологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде урология және андрологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа урология және андрологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p>

		<p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында урология және андрология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Урология және андрология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Урология және андрологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p>	

	Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Қазақстан Республикасында урологиялық және андрологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 18 мамырдағы № 83 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 22 мамырда № 32541 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Дәрігер резидент уролог және андролог
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Уролог және андролог дәрігер (ересектер)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
«Денсаулық сақтау» даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
51-қосымша

**Кәсіптік стандарт: «Физикалық медицина және реабилитация (ересектердің,
балалардың)»**

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек

көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері.

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Физикалық медицина және реабилитация (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101036

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт пациенттерге, негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, бөлігіндегі медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау Дағдылар мен білім, олар физикалық медицина және оңалту саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы керек. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Физикалық медицина және оңалту дәргері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Физикалық медицина және оңалту дәргері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Физикалық медицина және оңалту дәргері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Физикалық медицина және оңалту дәргері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Физикалық медицина және оңалту дәргері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі

8) 7.2 Физикалық медицина және оңалту дәргері (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

9) 7.3 Физикалық медицина және оңалту дәргері (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

10) 7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Физикалық медицина және оңалту дәргері»:			
Топтың коды:	2213-2		
Қызмет атауының коды:	2213-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Физикалық медицина және оңалту дәргері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Физикалық медицина және оңалту дәргері (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Резидент дәрігер медициналық реабилитолог		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, өмірлік белсенділігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге тәлімгердің бақылауы мен қадағалауымен медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектер мен балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.	

		<p>2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен негізгі ауруды емдеу, микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу шеңберінде асқынулардың алдын алу және функционалды қалпына келтіруді жеделдету тиімділігін жүргізу және бақылау.</p> <p>3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу.</p> <p>4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.</p>
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.
<p>Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектер мен балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі ауруларда және (немесе) жағдайларда, сондай-ақ науқастарда (ересектер, балалар) жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жаракаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды, әлеуметтік және кәсіби тарихты егжей-тегжейлі ақпаратпен жинау. Пациенттердің тері, тері астындағы тіндердің, бұлшықеттердің, қалқанша безінің, жүректің, өкпенің, бауырдың, ұйқы безінің, бүйректің, сүйек жүйесінің, перифериялық тамырлардың жай-күйін тексеру және бағалау дағдыларын меңгеру. Оргалық және перифериялық жүйке жүйесін зерттеу дағдыларын меңгеру: сана деңгейін бағалау; бас сүйек нервтерінің қызметін бағалау, нистагмды, вестибулярлық және вестибулярлық емес бас айналуы бағалау; магистраль мен аяқ-қол бұлшықеттерінің Күшін бағалау; ерікті қозғалыстарды зерттеу, қозғалыстардың көлемі мен күшін бағалау; бұлшықет тонусының бұзылуын анықтау; терең және үстірт рефлексдерді тудыру және бағалау; патологиялық пирамидалық рефлексдерді тудыру; сезімталдықты зерттеу; Жүйке, тамыр, сегменттік, жұлын, өткізгіш (жұлын немесе церебральды) және кортикальды сезімталдық бұзылыстарын анықтау; жүйке діңдері мен тамырларының кернеу белгілерін анықтау; қозғалыстарды үйлестіруді бағалау; үйлестіруші сынамалардың орындауын бағалау; жүруді бағалау; тыныштықтағы тепе-теңдікті зерттеу; атаксияның негізгі белгілерін анықтау; жоғары кортикальды функцияларды бағалау; вегетативті бұзылуларды, бұзылуларды анықтау терморегуляция, терлеу, трофикалық бұзылулар, жамбас функциясының бұзылуы. Шағымдарды, өмір тарихын және ауруды жинау кезінде алынған ақпаратты талдаңыз және алынған ақпаратты тексеру нәтижелерімен біріктіру. Өмірлік шектеулері, дене функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтау. Тіршілік әрекетінің шектеулерінің, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуының, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулерінің айқындылық дәрежесін айқындау, пациенттің физикалық және психомоторлық дамуындағы және (немесе) жай-күйіндегі ауытқуларды анықтау. Пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау. МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын қою алгоритмін қолдану, тіршілік әрекеті шектелген, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану. Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу және тіршілік

		<p>әрекеті шектеулері, бұзылулары бар пациенттерді зертханалық, аспаптық және клиникалық тексеру жоспарын жасау, ағзаның функциялары мен құрылымдары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 2. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектелуі бар ересектер мен балаларды анамнез жинау және физикалық тексеру ерекшеліктері. 3. Этиологиясы, патогенезі, функциясының бұзылуының клиникалық көрінісі, адам ағзасының құрылымы, тіршілік әрекеті, дифференциалды диагностика, қалпына келтіру кезеңінің ерекшеліктері, асқынулар және аурулар мен (немесе) жағдайлар кезіндегі оңалту процесінің мүмкін нәтижелері. 4. Клиникалық көрінісі, ағымының ерекшеліктері, негізгі және мүгедектіктің даму себебі болып табылатын негізгі аурулары бар пациенттерде ілеспе аурулар. 5. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген, тыныс-тіршілігінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерде диагностикалық және оңалту рәсімдерінің нәтижесінде туындаған симптомдары мен синдромдары, әртүрлі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде. 6. Тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін арнайы функционалдық сынамаларды, тесттер мен шкалаларды таңдау әдістері мен алгоритмі. 7. Адам ағзасының функцияларын, құрылымдарын бұзудың және тіршілік әрекетін шектеудің сыныптары мен категориялары. 8. Тіршілік әрекетінің шектеулерінің ауырлығын, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының жұмыс істеу классификациясымен бұзылуын, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулерін анықтау принциптері. 9. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі сау адам ағзасының дамуы мен жұмыс істеу заңдылықтары және функционалды жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; адам ағзасының функционалды жүйелерін қалыпты және патологиялық процестердің дамуымен реттеу ерекшеліктері. 10. Оңалту диагнозын тұжырымдау және оңалту әлеуетін анықтау әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларды тану ұсынылады
Дағды 2: Зертханалық және аспаптық диагностиканың тиісті әдістерін жүргізу негіздемесімен пациенттерді (ересектер, балалар) тексеруді жоспарлау.		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа диагностикалық зерттеулерді тағайындау орынды. 2. Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. Диагностиканың зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық әдістерін жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

		<p>4. Функционалды диагностика әдістерін таңдау науқастың клиникалық жағдайына сәйкес, өмірлік шектеулері бар және ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы.</p> <p>5. Функционалдық сынақтарды өткізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді негіздеу.</p> <p>6. Ағзаның қызметі мен функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттердің тірек-қимыл жүйесінің жағдайын бағалаудың тиімді және ақпараттық әдістерін таңдау.</p> <p>7. Ультрадыбыстық зерттеу жүргізуге көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен тіршілік әрекетінің бұзылуының клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері 5. Медициналық көрсеткіштер/ қарсы көрсеткіштер және зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу алгоритмі. 6. Белгілі бір клиникалық жағдайға сәйкес жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, жүйке-бұлшықет жүйелерін функционалды диагностикалау әдістері. 7. Ультрадыбыстық тербелістердің адамға физикалық негіздері және биологиялық әсері. 8. Функционалдық сынақтарды, жүктемелік ЭКГ тестілеуді (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмональды тестті, жүйке жүйесін зерттеудің электродиагностикалық әдісін, ультрадыбысты жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерді (ересектер, балалар) адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жаракаттардан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар мамандарға консультацияға жіберу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді дәрігер-мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 2. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттердің көпсалалы оңалту тобын жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 3. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерге консультация беру кезінде алынған деректерді, дәрігер-мамандарды, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарды (логопедтер, медициналық психологтар, әлеуметтік жұмыс жөніндегі мамандар) көпсалалы оңалту тобын түсіндіру және талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі өмірлік шектеулері бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайлардың клиникалық көрінісі.

<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4:</p> <p>Жасына қарамастан, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде оңалту әлеуетін ескере отырып, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және тіршілік әрекетінің шектелуі бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жоспарын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ХКФ ескере отырып, жан-жақты тексеру деректері бойынша пациенттің бұзылған және сақталған функциялары мен құрылымдарының жай-күйі, оның тіршілік әрекетінің жай-күйі туралы қорытынды жасау. 2. Оңалту әлеуетін анықтау, ХКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау. 3. Оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде оңалту мақсаттары мен міндеттерін бір күнге, бір аптаға, пациенттің бүкіл болу кезеңіне ХКФ ескере отырып тұжырымдау және негіздеу. 4. Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету. 5. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 6. Ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды және одан кейінгі тыныс-тіршілігінің шектеулерін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. МКФ, бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының жіктелуі, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері. 5. Тұжырымдама, анықтау әдісі, факторлар, оңалту әлеуетін пайдалану. 6. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының ұсынысы бойынша функциялардың бұзылу дәрежесін бағалаудағы функционалдық сыныптар, функционалдық сыныптардың градациясы. 7. Медициналық оңалтудың негіздері, медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын жүргізудің мақсаттары мен міндеттері. 8. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту негіздері. 9. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың, патологиялық жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде пациенттердің денесіне оңалту іс-шараларының әсер ету тетіктері. 	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ХКФ ескере отырып, жан-жақты тексеру деректері бойынша пациенттің бұзылған және сақталған функциялары мен құрылымдарының жай-күйі, оның тіршілік әрекетінің жай-күйі туралы қорытынды жасау. 2. Оңалту әлеуетін анықтау, ХКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау. 3. Оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде оңалту мақсаттары мен міндеттерін бір күнге, бір аптаға, пациенттің бүкіл болу кезеңіне ХКФ ескере отырып тұжырымдау және негіздеу. 4. Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету. 5. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 6. Ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды және одан кейінгі тыныс-тіршілігінің шектеулерін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. МКФ, бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының жіктелуі, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері. 5. Тұжырымдама, анықтау әдісі, факторлар, оңалту әлеуетін пайдалану. 6. Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының ұсынысы бойынша функциялардың бұзылу дәрежесін бағалаудағы функционалдық сыныптар, функционалдық сыныптардың градациясы. 7. Медициналық оңалтудың негіздері, медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын жүргізудің мақсаттары мен міндеттері. 8. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту негіздері. 9. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, қатар жүретін аурулардың, патологиялық жағдайлардың себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде пациенттердің денесіне оңалту іс-шараларының әсер ету тетіктері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 5:</p> <p>Медициналық оңалтудың жекелеген нысандары мен әдістерін пайдалануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді еске-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке қолданылатын әсерлердің қарқындылығының қозғалыс режимін, жеке шекараларын анықтау. 	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке қолданылатын әсерлердің қарқындылығының қозғалыс режимін, жеке шекараларын анықтау.

ре отырып, медициналық оңалтудың міндеттерін шешуге және мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын қалыптастыру.

2. Жеке медициналық оңалту бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шараларды шектейтін қауіп факторлары мен факторларды анықтау.
3. Адам ағзасының бұзылған функциялары мен құрылымдарын, әртүрлі аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің тыныс-тіршілігінің шектеулерін түзету мақсатында дәрілік препараттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау.
4. Медициналық оңалту процесінде физиотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау.
5. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау.
6. Медициналық оңалту нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың қайталама профилактикасын немесе лечение жүргізу.
7. Оңалту әлеуеті мен оңалту мақсаттарына сәйкес пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жалғастыру үшін медициналық оңалту бойынша көмек көрсетудің тиісті кезеңдерінің медициналық ұйымдарына жіберу.
8. Медициналық көрсеткіштерді және емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындауға қарсы көрсеткіштерді анықтау.
9. Мақсаттар мен міндеттерді анықтау, физиотерапияны қолдану ретін негіздеу және анықтау.
10. Емдік физикалық факторларды тағайындау (физиотерапия), әдістер мен әдістерді таңдау, физиотерапия жүргізу.
11. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, физиотерапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу.
12. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапия), қолмен манипуляцияны тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.
13. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде адам ағзасының қалыпты анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалау.
14. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында жасына байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді қарап-тексеруді және қарап-тексеруді жүргізу, қарап-тексеру деректерін түсіндіру және талдау.
16. Патологиясы және функциялары бұзылған пациенттерді қосымша зертханалық, аспаптық, функционалдық тексерудің қолда бар деректерін түсіндіру, олар бойынша пациент емдік дене шынықтыруға жіберілген, қазіргі уақытта ілеспе барлық ауруларды ескере отырып, бекітілген көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерге сәйкес осы пациентке емдік дене шынықтыруды тағайындау және жүргізу үшін.
17. Мақсаттар мен міндеттерді анықтаңыз, емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапия) қолдануды негіздеу.
18. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) тағайындау, ЕДШ кешендерін құру, пациенттерге ЕДШ (кинезиотерапия) жүргізу.
19. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу және емдеу.

20. Мақсаттар мен міндеттерді анықтаңыз, қолмен манипуляцияларды қолдануды негіздеу.
21. Қолмен манипуляциялар жүргізу: жамбас, аяқ-қол және омыртқа буындарының дисфункциясын түзету, аяқ-қол буындарының жұмылдыру әдістері, нейромобилизация әдістері, миофасциялық әдістер, акупунктура ("құрғақ ине" әдісі).
22. Пациенттердің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, физиотерапия, емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жоспарын емделуші ағзасының емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) әсеріне ағымының ерекшеліктеріне және жеке реакциясына қарай түзету және қозғалысты оңалту жүргізу.
23. Функционалдық сынақтарды жүргізу.
24. Емдік паравертебральды, буын ішілік және буын маңы манипуляцияларын жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

Білімдер:

1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары.
2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.
3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
4. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, перинаталдық кезеңнің проблемаларының себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде функциялардың, белсенділіктің және қатысудың бұзылу ерекшеліктері.
5. Өмірдің алғашқы үш жылындағы қозғалыстың функционалды жүйесінің онтогенезі, өмірдің алғашқы үш жылындағы баланың танымдық және сөйлеу функцияларының дамуы.
6. Бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері.
7. Оңалту іс-шараларын аяқтау критерийлері және адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және тыныс-тіршілігі шектелген пациенттерді медициналық оңалту бойынша келесі кезеңдерде көмек көрсету немесе оны аяқтау үшін маршруттау қағидалары.
9. Пациенттерге медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде мүмкін болатын асқинулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдары.
10. Өмір сүру шектеулері, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивті технологияларды тағайындау қажеттілігін талдау әдістері.
11. Қоршаған ортаны талдау әдістері (үйде, пәтерде, жұмыс орнында, медициналық ұйымда) тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастар.
12. Қоршаған ортаны талдау әдістері (үйде, пәтерде, жұмыс орнында, медициналық ұйымда) тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастар.
13. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі аурулар немесе жағдайлар кезінде емдік физикалық факторларды (электро -, магниттік -, жарық -, механикалық -, гидро -, термотерапия) және санаторий-курорттық емдеуді (климат -, бальнео -, пелоидотерапия) қолдану әдістері.

		<p>14. Қолданылатын емдік физикалық факторлардың (физиотерапияның) аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің денесіне, оның ішінде әртүрлі жас кезеңдерінде әсер ету механизмі.</p> <p>15. Санаторлық-курорттық емдеу, климаттық терапия, бальнеотерапия, пелоидотерапия әдістері, курорттардың түрлері, курорттық факторлардың жіктелуі; медициналық көрсеткіштер және санаторлық-курорттық емдеуге жолдамаға қарсы көрсеткіштер.</p> <p>16. Қолданылатын емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) әсерін күшейту, жинақтау және жою принциптері, медициналық оңалту процесінде медициналық араласуды жүргізу қауіпсіздігі қағидаттары.</p> <p>17. Әртүрлі аурулары немесе жағдайлары бар емделушілерге қолданылатын физиотерапия құралдары мен әдістері.</p> <p>18. Физиотерапия (кинезиотерапия) қолданылатын аурулардың патогенезі және саногенезі.</p> <p>19. Медициналық дене шынықтырудың (кинезиотерапияның) адам ағзасына көмек көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде әсер ету механизмі.</p> <p>20. Қолмен манипуляциялау құралдарын тағайындау принциптері, әсер ету механизмдері, медициналық көрсеткіштер және тағайындауға қарсы көрсеткіштер.</p> <p>21. Әртүрлі аурулары немесе жағдайлары бар емделушілерге қолданылатын қолмен манипуляциялау құралдары мен әдістері.</p> <p>22. Қолмен манипуляциялар қолданылатын аурулардың патогенезі және саногенезі.</p> <p>23. Көмек көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде адам ағзасына қолмен терапияның әсер ету механизмі.</p> <p>24. Қолмен манипуляциялау құралдарын тағайындау принциптері, әсер ету механизмдері, медициналық көрсеткіштер және тағайындауға қарсы көрсеткіштер.</p> <p>25. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді тексеру немесе емдеу кезінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе жою тәсілдері.</p> <p>26. Сүйек-буын жүйесін бағалау әдістері (буын индекстері, буынның функционалдық қабілетін анықтау және т. б.).</p> <p>27. Буындар мен жұмсақ тіндердің зақымдануының ультрадыбыстық белгілері.</p> <p>28. Емдік паравертебральды, буын ішілік және периартикулярлық манипуляцияларды жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>29. Функционалдық сынақтарды өткізу әдістемелері.</p> <p>30. Жүктемелік ЭЖГ тестілеуді (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмональды тест жүргізу әдістемелері.</p> <p>31. Ультрадыбыстық тербелістердің адамға физикалық негіздері және биологиялық әсері.</p> <p>32. Ультрадыбыстық зерттеу жүргізуге көрсеткіштер.</p> <p>33. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен	Дағды 1:	Машықтар:

<p>негізгі ауруды емдеу, микробқа қарсы тұрақтылықтың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу шеңберінде асқынулардың алдын алу және функционалдық қалпына келтіруді жеделдету тиімділігін жүргізу және бақылау.</p>	<p>Инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған медициналық оңалтуды жүргізу кезінде профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу.</p>	<p>1. Негізгі ауруды, медициналық көмекке байланысты инфекцияларды емдеу шеңберінде асқынулардың алдын алуға және функционалдық қалпына келтіруді жеделдетуге бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық араласу саласының инфекциялары, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері ассоциацияланған инфекциялары, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)".</p> <p>2. Үйде паллиативтік медициналық көмекке мұқтаж пациенттерде ауырсыну синдромының алдын алуға, емдеуге және жеңілдетуге қатысу.</p> <p>3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары.</p> <p>2. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.</p> <p>4. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.</p> <p>5. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.</p>
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету.</p> <p>2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Санитарлық стандарттар және стандартты сақтық шаралары, тұрмыстық және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік.</p>

		<p>2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.</p> <p>3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дене медицинасы және оңалту мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және сабақтас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары.</p> <p>2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	<p>Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау.</p> <p>3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.</p> <p>4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.).</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.).</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	<p>Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.</p> <p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p>

		5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.
		Білімдер: 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. 2. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. 3. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.). 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және құрмет Ынтымақтастық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)

	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Физикалық медицина және оңалту дәрігері »:			
Топтың коды:	2213-2		
Қызмет атауының коды:	2213-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Физикалық медицина және оңалту дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген). Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерде созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу. 2. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді медициналық оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және адам ағзасының тыныс-тіршілігінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, профилактикасын жүргізу және бақылау жөніндегі іс-шараларды тағайындау 3. Физикалық медицина мен оңалтудағы функционалды диагностика. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1: Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары:	Дағды 1:	Машықтар:	

ның бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу.

Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі ауруларда және (немесе) жағдайларда, сондай-ақ науқастарда (ересектер, балалар) жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау.

1. Шағымдарды жинауды және өмір мен аурудың толық тарихын, ақпаратты егжей-тегжейлі көрсете отырып, әлеуметтік және кәсіби тарихты жүзеге асыру.
2. Пациенттерді физикалық тексеруден өткізу және бағалау.
3. Шағымдарды, өмір тарихын және ауруды жинау кезінде алынған ақпаратты талдаңыз және алынған ақпаратты тексеру нәтижелерімен біріктіріңіз.
4. Өмірлік шектеулері, дене функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
5. Адам ағзасының тіршілік әрекетінің шектеулерінің, функциялары мен құрылымдарының жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес бұзылу дәрежесін анықтау, науқастың физикалық және психомоторлық дамуындағы және (немесе) жай-күйіндегі ауытқуларды анықтау.
6. Пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
7. МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын қою алгоритмін қолдану, тіршілік әрекеті шектелген, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану.
8. Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу, тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді зертханалық, аспаптық және клиникалық тексеру жоспарын жасау.

Білімдер:

1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары.
2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.
3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
4. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектелуі бар ересектер мен балаларды анамнез жинау және физикалық тексеру ерекшеліктері.
3. Этиологиясы, патогенезі, функциясының бұзылуының клиникалық көрінісі, адам ағзасының құрылымы, тіршілік әрекеті, дифференциалды диагностика, қалпына келтіру кезеңінің ерекшеліктері, асқынулар және оңалту процесінің мүмкін нәтижелері аурулар және (немесе) жағдайлар.
4. Мүгедектіктің даму себебі болып табылатын негізгі аурулары бар пациенттердегі клиникалық көрінісі, ағымының ерекшеліктері, негізгі және қатар жүретін аурулардың асқынулары.
5. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген, тыныс-тіршілігінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерде диагностикалық және оңалту рәсімдерінің нәтижесінде туындаған симптомдары мен синдромдары, әртүрлі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде.
6. Тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін арнайы функционалдық сынамаларды, тесттер мен шкалаларды таңдау әдістері мен алгоритмі.
7. Адам ағзасының функцияларын, құрылымдарын бұзудың және тіршілік әрекетін шектеудің сыныптары мен категориялары.

	<p>8. Тіршілік әрекетінің шектеулерінің, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес бұзылуының ауырлық дәрежесін анықтау принциптері.</p> <p>9. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі сау адам ағзасының дамуы мен жұмыс істеу заңдылықтары және функционалды жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; адам ағзасының функционалды жүйелерін қалыпты және патологиялық процестердің дамуымен реттеу ерекшеліктері.</p> <p>10. Оңалту диагнозын тұжырымдау әдістері және оңалту әлеуеті.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Зертханалық және аспаптық диагностиканың тиісті әдістерін жүргізу негіздемесімен пациенттерді (ересектер, балалар) тексеруді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа диагностикалық зерттеулерді тағайындау. 2. Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. Диагностиканың зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық әдістерін жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және/немесе халықаралық ұсынымдарға сәйкес зертханалық және аспаптық зерттеулер. 2. Адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен тіршілік әрекетінің бұзылуының клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері. 3. Медициналық көрсеткіштер/қарсы көрсеткіштер және зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу алгоритмі. 4. Ақпараттандырылған келісімге, ақпарат беруге және шектеулерге қатысты медициналық-құқықтық мәселелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерді (ересектер, балалар) адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жаракаттардан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар мамандарға консультацияға жіберу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді дәрігер-мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 2. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттердің көпсалалы оңалту тобын жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 3. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерге консультация беру кезінде алынған деректерді, дәрігер-мамандарды, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарды (логопедтер, медициналық психологтар, әлеуметтік жұмыс жөніндегі мамандар) көпсалалы оңалту тобын түсіндіру және талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі өмірлік шектеулері бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайлардың клиникалық көрінісі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	

<p>Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді медициналық оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және адам ағзасының тыныс-тіршілігінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, профилактикасын жүргізу және бақылау жөніндегі іс-шараларды тағайындау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жасына қарамастан, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде оңалту әлеуетін ескере отырып, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалту жоспарын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді дәрігер-мамандар, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандар көпсалалы оңалту тобының, зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін пациенттің әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, тыныс-тіршілігінің (белсенділігі, қатысуы, қатысуы) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында түсіндіру қоршаған орта факторларының әсері). 2. ХКФ ескере отырып, жан-жақты тексеру деректері бойынша пациенттің бұзылған және сақталған функциялары мен құрылымдарының жай-күйі, оның тіршілік әрекетінің жай-күйі туралы қорытынды жасау. 3. Оңалту әлеуетін анықтау, ХКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау. 4. Оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде оңалту мақсаттары мен міндеттерін бір күнге, бір аптаға, пациенттің бүкіл болу кезеңіне ХКФ ескере отырып тұжырымдау және негіздеу. 5. Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету. 6. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 7. Ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды және одан кейінгі тыныс-тіршілігінің шектеулерін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде жүргізу. 8. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды тағайындау және жүргізу үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригада мамандарына жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МКФ, бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері. 2. Оңалту әлеуеті ұғымдары, оңалту әлеуетін анықтау әдістері, оңалту әлеуетінің факторлары, оңалту әлеуетін пайдалану. 3. ДДҰ ұсынысы бойынша функциялардың бұзылу дәрежесін бағалаудағы функционалдық сыныптар, функционалдық сыныптардың градациясы. 4. Медициналық оңалтудың негіздері, медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын жүргізудің мақсаттары мен міндеттері. 5. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту негіздері. 6. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, қатар жүретін инфекциялық емес аурулар кезінде пациенттердің денесіне оңалту іс-шараларының әсер ету тетіктері аурулар, патологиялық жағдайлар. <p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
--	--	---

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық оңалтудың жекелеген нысандары мен әдістерін қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді ескере отырып, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың міндеттерін шешуге және мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын қалыптастыру, физиотерапияны және қозғалысты оңалту әдістерін (ЕДШ/кинезиотерапия) тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке қолданылатын әсерлердің қарқындылығының қозғалыс режимін, жеке шекараларын анықтау. 2. Медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шараларды жүргізуді шектейтін қауіп факторлары мен факторларды айқындау. 3. Адам ағзасының бұзылған функциялары мен құрылымдарын, әртүрлі аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің тыныс-тіршілігінің шектеулерін түзету мақсатында дәрілік препараттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 4. Медициналық оңалту процесінде физиотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 5. Емдік дене шынықтырудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 6. Қолмен техниканың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 7. Медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың қайталама профилактикасын немесе лечение жүргізу. 8. Оңалту әлеуеті мен оңалту мақсаттарына сәйкес пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жалғастыру үшін медициналық оңалту бойынша көмек көрсетудің тиісті кезеңдерінің медициналық ұйымдарына жіберу. 9. Медициналық көрсеткіштерді және емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындауға қарсы көрсеткіштерді анықтау. 10. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде физиотерапияны қолданудың мақсаттары мен міндеттерін, реттілігін анықтау. 11. Емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындау, әдіс пен әдістемені таңдау және аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге физиотерапия жүргізу мүмкіндігі. 12. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, физиотерапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе емдеу жүргізу. 13. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапия) тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді айқындау. 14. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде адам ағзасының қалыпты анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалау. 15. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында жасына байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін пайдалану, тексеру нәтижесінде алынған деректерді түсіндіру және талдау.

16. Көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерге сәйкес осы пациентке емдік дене шынықтыруды тағайындау және жүргізу үшін осы сәтте барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, пациент емдік дене шынықтыруға бағытталған патологиясы мен функциялары бұзылған пациенттерді қосымша зертханалық, аспаптық, функционалды тексеру деректерін түсіндіру.
17. Мақсаттар мен міндеттерді айқындау, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) қолдануды негіздеу.
18. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия), ЕДШ кешендерін құрастыру және аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге ЕДШ (кинезиотерапия) жүргізу қабілетін тағайындау.
19. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың профилактикасын немесе лечение жүргізу.
20. Қолмен манипуляцияларды тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.
21. Адам ағзасының анатомиялық-функционалды жай-күйін қолмен манипуляцияларды тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жай-күйлер кезінде нормада бағалау.
22. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды қарау және тексеру әдістерін қолмен манипуляция тағайындау мақсатында жас ерекшеліктерін ескере отырып пайдалану, тексеру нәтижесінде алынған деректерді түсіндіру және талдау.
23. Мақсаттар мен міндеттерді анықтау, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен манипуляцияны қолдануды негіздеу.
24. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге қолмен манипуляция тағайындау.
25. Пациенттердің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, физиотерапия, емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жоспарын түзету, физиотерапиялық емдеуге және қозғалысты оңалтуды жүргізуге пациенттің ағзасының жеке реакциясы мен ағымының ерекшеліктеріне қарай қолмен манипуляциялау.
25. Функционалды сынақтарды жүргізу.
26. Паравертебральды, артикулярлы және периартикулярлы манипуляцияларды жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

Білімдер:

1. Әр түрлі аурулары немесе жағдайлары бар науқастарды медициналық оңалту әдістері.
2. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, перинаталдық кезеннің проблемаларының себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде функциялардың, белсенділіктің және қатысудың бұзылу ерекшеліктері.
3. Өмірдің алғашқы үш жылындағы қозғалыстың функционалды жүйесінің онтогенезі, өмірдің алғашқы үш жылындағы баланың танымдық және сөйлеу функцияларының дамуы.
4. Бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері.

		<p>5. Оңалту іс-шараларын аяқтау критерийлері және адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен шектеулері бұзылған пациенттерді бағыттау қағидаттары кейінгі кезеңдерде медициналық оңалту бойынша көмек көрсету немесе оны аяқтау үшін тыныс-тіршілікті қамтамасыз етуге арналған.</p> <p>6. Медициналық оңалтудағы, медициналық оңалту процесін басқарудағы көпсалалы жұмыс принциптері.</p> <p>7. Пациенттерге медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде мүмкін болатын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдары.</p> <p>8. Өмір сүру шектеулері, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивті технологияларды тағайындау қажеттілігін талдау әдістері.</p> <p>9. Қоршаған органы талдау әдістері (үйде, пәтерде, жұмыс орнында, медициналық ұйымда) тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастар.</p> <p>10. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі аурулар немесе жағдайлар кезінде емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) (электро -, магниттік -, жарық -, механикалық -, гидро -, термотерапия) және санаторий-курорттық емдеудің (Климаттық -, бальнео -, пелоидотерапия) әдістері.</p> <p>11. Емдік физикалық факторлардың (физиотерапияның) аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің денесіне, оның ішінде әртүрлі жас кезеңдерінде әсер ету механизмі.</p> <p>12. Курорттық емдеу әдістері, климаттық терапия, бальнеотерапия, пелоидотерапия, курорттардың түрлері, курорттық факторлардың жіктелуі. медициналық көрсеткіштер және санаторий-курорттық емдеуге жіберуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>13. Қолданылатын емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) әсерін күшейту, жинақтау және жою принциптері, медициналық оңалту процесінде медициналық араласуды жүргізу қауіпсіздігі қағидаттары.</p> <p>14. Әртүрлі аурулары немесе жағдайлары бар емделушілерге қолданылатын физиотерапия құралдары мен әдістері.</p> <p>15. Физиотерапия (кинезиотерапия), қолмен манипуляциялар қолданылатын аурулардың патогенезі және саногенезі.</p> <p>16. Медициналық дене шынықтыру (кинезиотерапия), адам ағзасына көмек көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен манипуляциялардың әсер ету механизмі.</p> <p>17. Сүйек-буын жүйесін бағалаудың объективті әдістері (буын индекстері, буынның функционалдық қабілетін анықтау және т. б.)</p> <p>18. Медициналық көрсеткіштер және емдік параверттебральды, буын ішілік және периартикулярлық манипуляцияларды жүргізуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>19. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдері</p> <p>20. Функционалдық сынақтарды өткізу әдістемелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Физикалық медицина мен оңалтудағы функционалды диагностика.	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) функционалдық	Машықтар:

	<p>сынақтар жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функционалды диагностика әдістерін таңдау науқастың клиникалық жағдайына сәйкес, өмірлік шектеулері бар және ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы. 2. Функционалдық сынақтарды өткізуді негіздеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, жүйке-бұлшықет жүйелерін функционалды диагностикалау әдістері. 2. Медициналық көрсеткіштер және функционалдық сынақтарды жүргізуге қарсы көрсеткіштер. 3. ЭКГ жүктемелік тестілеуді (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмоналды тест жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттердегі (ересектер, балалар) функционалдық зерттеулердің нәтижелерін орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЭКГ, жүктеме ЭКГ тестін (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмоналды тестті орындау дағдыларын меңгеру. 2. Жүктеме ЭКГ тестінің нәтижелерін талдау (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) және тестті тоқтату критерийлерін анықтау. 3. Пикфлоуметрия, оксигеметрия нәтижелерін орындау және түсіндіру дағдыларын меңгеру. 4. ENMG нәтижелерін орындау және түсіндіру дағдыларын меңгеру. 5. Пациенттерге медициналық оңалту бойынша медициналық көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіру және біріктіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЭКГ, кардиопульмоналды тест көрсеткіштері қалыпты және патологияда. 2. Стресс-тест, жүктеме ЭКГ тестін өткізуге арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, нақты пациентке арналған стресс-тест әдістері. 3. Өткізу әдістемелері, нормативтік көрсеткіштер, жүктеме ЭКГ тестінің нәтижелерін талдау (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия). 4. ЭКГ жүктеме сынағының жабдықтары мен хаттамалары. 5. Өткізу әдістемесі, нормативтік көрсеткіштер, пикфлоуметрия, оксигеметрия нәтижелерін талдау. 6. Функционалды зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, олардың болжамды мәні. 7. Пациенттердегі өкпе функциясының бұзылуын диагностикалаудың негізгі әдістері. 8. Клиникалық симптомдар мен синдромдар, тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін түрлерін функционалды диагностикалау әдістері. 9. Тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін түрлерінде обструктивті, рестриктивті және аралас типтегі сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштері. 10. Жүйке жүйесінің клиникалық физиологиясы мен биофизикасының теориялық негіздері. 11. Диагностикалық критерийлер әртүрлі жас топтарының нормалары және жүйке жүйесінің ауруларындағы патологиялар.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).

		<p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту	
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)	
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Физикалық медицина және оңалту дәрігері »:			
Топтың коды:	2213-2		
Қызмет атауының коды:	2213-2-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Физикалық медицина және оңалту дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (бейінді маман)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге, негізгі ауруды емдеуде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында физикалық медицина және оңалту дәрігерлері арасында міндеттерді бөлу. 2. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Физикалық медицина және оңалту саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Физикалық медицина және оңалту саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.

		<p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық оңалту мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз физикалық медицина және оңалту дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге физикалық медицина және оңалту мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Мамандандырылған саладағы жаңа ағымдағы тенденциялар мен инновациялар және диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Өділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)
<p>12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері »:</p>		
Топтың коды:	2213-2	
Қызмет атауының коды:	2213-2-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге, негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ жіті жай-күйлерден, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жай-күйлер кезінде, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу, иеленуге тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде медициналық көрсетілетін қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау және физикалық медицина және оңалту саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес келу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.	

		<p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Физикалық медицина мен оңалтудың медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Физикалық медицина және оңалту саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)"мамандығы бойынша мамандандырыл-</p>	<p>Дағды 1: Медициналық оңалту кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде медициналық оңалту кезінде стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде медициналық оңалту көрсету кезінде даму және жаңғырту жөніндегі нормативтік

ған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету	клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.	құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Медициналық оңалту кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.	Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. Білімдер: 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.	Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	Машықтар: 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында физикалық медицина және оңалту саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Физикалық медицина және оңалту саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсындың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Физикалық медицина мен оңалту саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту

	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)	
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)»:			
Топтың коды:	2213-2		
Қызмет атауының коды:	2213-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген). Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ жігі жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерде созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу. 2. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді медициналық оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және адам ағзасының тыныс-тіршілігінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, профилактикасын жүргізу және бақылау жөніндегі іс-шараларды тағайындау 3. Физикалық медицина мен оңалтудағы функционалды диагностика. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарاقاتтардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу.

Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайларда, сондай-ақ науқастарда (ересектер, балалар) жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарاقاتтардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау.

1. Шағымдарды жинауды және өмір мен аурудың толық тарихын, ақпаратты егжей-тегжейлі көрсете отырып, әлеуметтік және кәсіби тарихты жүзеге асыру.
2. Пациенттерді физикалық тексеруден өткізу және бағалау.
3. Шағымдарды, өмір тарихын және ауруды жинау кезінде алынған ақпаратты талдаңыз және алынған ақпаратты тексеру нәтижелерімен біріктіріңіз.
4. Өмірлік шектеулері, дене функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
5. Адам ағзасының тіршілік әрекетінің шектеулерінің, функциялары мен құрылымдарының жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес бұзылу дәрежесін анықтау, науқастың физикалық және психомоторлық дамуындағы және (немесе) жай-күйіндегі ауытқуларды анықтау.
6. Пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
7. МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын қою алгоритмін қолдану, тіршілік әрекеті шектелген, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану.
8. Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу, тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді зертханалық, аспаптық және клиникалық тексеру жоспарын жасау.

Білімдер:

1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары.
2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.
3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
4. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарاقاتтардан кейін тіршілік әрекетінің шектелуі бар ересектер мен балаларды анамнез жинау және физикалық тексеру ерекшеліктері.
3. Этиологиясы, патогенезі, функциясының бұзылуының клиникалық көрінісі, адам ағзасының құрылымы, тіршілік әрекеті, дифференциалды диагностика, қалпына келтіру кезеңінің ерекшеліктері, асқынулар және оңалту процесінің мүмкін нәтижелері аурулар және (немесе) жағдайлар.
4. Мүгедектіктің даму себебі болып табылатын негізгі аурулары бар пациенттердегі клиникалық көрінісі, ағымының ерекшеліктері, негізгі және қатар жүретін аурулардың асқынулары.
5. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген, тыныс-тіршілігінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерде диагностикалық және оңалту рәсімдерінің нәтижесінде туындаған симптомдары мен синдромдары, әртүрлі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде.
6. Тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін арнайы функционалдық сынамаларды, тесттер мен шкалаларды таңдау әдістері мен алгоритмі.
7. Адам ағзасының функцияларын, құрылымдарын бұзудың және тіршілік әрекетін шектеудің сыныптары мен категориялары.

	<p>8. Тіршілік әрекетінің шектеулерінің, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес бұзылуының ауырлық дәрежесін анықтау принциптері.</p> <p>9. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі сау адам ағзасының дамуы мен жұмыс істеу заңдылықтары және функционалды жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; адам ағзасының функционалды жүйелерін қалыпты және патологиялық процестердің дамуымен реттеу ерекшеліктері.</p> <p>10. Оңалту диагнозын тұжырымдау әдістері және оңалту әлеуеті.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Зертханалық және аспаптық диагностиканың тиісті әдістерін жүргізу негіздемесімен пациенттерді (ересектер) тексеруді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа диагностикалық зерттеулерді тағайындау. 2. Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. Диагностиканың зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық әдістерін жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және/немесе халықаралық ұсынымдарға сәйкес зертханалық және аспаптық зерттеулер. 2. Адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен тіршілік әрекетінің бұзылуының клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері. 3. Медициналық көрсеткіштер/қарсы көрсеткіштер және зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу алгоритмі. 4. Ақпараттандырылған келісімге, ақпарат беруге және шектеулерге қатысты медициналық-құқықтық мәселелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерді (ересектер) адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар мамандарға консультацияға жіберу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді дәрігер-мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 2. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттердің көпсалалы оңалту тобын жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 3. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерге консультация беру кезінде алынған деректерді, дәрігер-мамандарды, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарды (логопедтер, медициналық психологтар, әлеуметтік жұмыс жөніндегі мамандар) көпсалалы оңалту тобын түсіндіру және талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі өмірлік шектеулері бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайлардың клиникалық көрінісі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	

<p>Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді медициналық оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және адам ағзасының тыныс-тіршілігінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, профилактикасын жүргізу және бақылау жөніндегі іс-шараларды тағайындау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жасына қарамастан, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде оңалту әлеуетін ескере отырып, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді (ересектер) медициналық оңалту жоспарын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді дәрігер-мамандар, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандар көпсалалы оңалту тобының, зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін пациенттің әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, тыныс-тіршілігінің (белсенділігі, қатысуы, қатысуы) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында түсіндіру қоршаған орта факторларының әсері). 2. ХКФ ескере отырып, жан-жақты тексеру деректері бойынша пациенттің бұзылған және сақталған функциялары мен құрылымдарының жай-күйі, оның тіршілік әрекетінің жай-күйі туралы қорытынды жасау. 3. Оңалту әлеуетін анықтау, ХКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау. 4. Оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде оңалту мақсаттары мен міндеттерін бір күнге, бір аптаға, пациенттің бүкіл болу кезеңіне ХКФ ескере отырып тұжырымдау және негіздеу. 5. Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету. 6. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 7. Ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды және одан кейінгі тыныс-тіршілігінің шектеулерін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде жүргізу. 8. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды тағайындау және жүргізу үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригада мамандарына жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МКФ, бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері. 2. Оңалту әлеуеті ұғымдары, оңалту әлеуетін анықтау әдістері, оңалту әлеуетінің факторлары, оңалту әлеуетін пайдалану. 3. ДДҰ ұсынысы бойынша функциялардың бұзылу дәрежесін бағалаудағы функционалдық сыныптар, функционалдық сыныптардың градациясы. 4. Медициналық оңалтудың негіздері, медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын жүргізудің мақсаттары мен міндеттері. 5. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту негіздері. 6. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, қатар жүретін инфекциялық емес аурулар кезінде пациенттердің денесіне оңалту іс-шараларының әсер ету тетіктері аурулар, патологиялық жағдайлар. <p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
--	---	---

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық оңалтудың жекелеген нысандары мен әдістерін қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді ескере отырып, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың міндеттерін шешуге және мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын қалыптастыру, физиотерапияны және қозғалысты оңалту әдістерін (ЕДШ/кинезиотерапия) тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке қолданылатын әсерлердің қарқындылығының қозғалыс режимін, жеке шекараларын анықтау. 2. Медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шараларды жүргізуді шектейтін қауіп факторлары мен факторларды айқындау. 3. Адам ағзасының бұзылған функциялары мен құрылымдарын, әртүрлі аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің тыныс-тіршілігінің шектеулерін түзету мақсатында дәрілік препараттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 4. Медициналық оңалту процесінде физиотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 5. Емдік дене шынықтырудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 6. Қолмен техниканың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 7. Медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың қайталама профилактикасын немесе лечения жүргізу. 8. Оңалту әлеуеті мен оңалту мақсаттарына сәйкес пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жалғастыру үшін медициналық оңалту бойынша көмек көрсетудің тиісті кезеңдерінің медициналық ұйымдарына жіберу. 9. Медициналық көрсеткіштерді және емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындауға қарсы көрсеткіштерді анықтау. 10. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде физиотерапияны қолданудың мақсаттары мен міндеттерін, реттілігін анықтау. 11. Емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындау, әдіс пен әдістемені таңдау және аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге физиотерапия жүргізу мүмкіндігі. 12. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, физиотерапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе емдеу жүргізу. 13. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапия) тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді айқындау. 14. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде адам ағзасының қалыпты анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалау. 15. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында жасына байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін пайдалану, тексеру нәтижесінде алынған деректерді түсіндіру және талдау.

16. Көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерге сәйкес осы пациентке емдік дене шынықтыруды тағайындау және жүргізу үшін осы сәтте барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, пациент емдік дене шынықтыруға бағытталған патологиясы мен функциялары бұзылған пациенттерді қосымша зертханалық, аспаптық, функционалды тексеру деректерін түсіндіру.
17. Мақсаттар мен міндеттерді айқындау, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) қолдануды негіздеу.
18. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия), ЕДШ кешендерін құрастыру және аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге ЕДШ (кинезиотерапия) жүргізу қабілетін тағайындау.
19. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың профилактикасын немесе лечение жүргізу.
20. Қолмен манипуляцияларды тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.
21. Адам ағзасының анатомиялық-функционалды жай-күйін қолмен манипуляцияларды тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жай-күйлер кезінде нормада бағалау.
22. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды қарау және тексеру әдістерін қолмен манипуляция тағайындау мақсатында жас ерекшеліктерін ескере отырып пайдалану, тексеру нәтижесінде алынған деректерді түсіндіру және талдау.
23. Мақсаттар мен міндеттерді анықтау, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен манипуляцияны қолдануды негіздеу.
24. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге қолмен манипуляция тағайындау.
25. Пациенттердің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, физиотерапия, емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жоспарын түзету, физиотерапиялық емдеуге және қозғалысты оңалтуды жүргізуге пациенттің ағзасының жеке реакциясы мен ағымының ерекшеліктеріне қарай қолмен манипуляциялау.
25. Функционалды сынақтарды жүргізу.
26. Паравертебральды, артикулярлы және периартикулярлы манипуляцияларды жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

Білімдер:

1. Әр түрлі аурулары немесе жағдайлары бар науқастарды медициналық оңалту әдістері.
2. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, перинаталдық кезеннің проблемаларының себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде функциялардың, белсенділіктің және қатысудың бұзылу ерекшеліктері.
3. Өмірдің алғашқы үш жылындағы қозғалыстың функционалды жүйесінің онтогенезі, өмірдің алғашқы үш жылындағы баланың танымдық және сөйлеу функцияларының дамуы.
4. Бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері.

		<p>5. Оңалту іс-шараларын аяқтау критерийлері және адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен шектеулері бұзылған пациенттерді бағыттау қағидаттары кейінгі кезеңдерде медициналық оңалту бойынша көмек көрсету немесе оны аяқтау үшін тыныс-тіршілікті қамтамасыз етуге арналған.</p> <p>6. Медициналық оңалтудағы, медициналық оңалту процесін басқарудағы көпсалалы жұмыс принциптері.</p> <p>7. Пациенттерге медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде мүмкін болатын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдары.</p> <p>8. Өмір сүру шектеулері, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивті технологияларды тағайындау қажеттілігін талдау әдістері.</p> <p>9. Қоршаған органы талдау әдістері (үйде, пәтерде, жұмыс орнында, медициналық ұйымда) тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастар.</p> <p>10. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі аурулар немесе жағдайлар кезінде емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) (электро -, магниттік -, жарық -, механикалық -, гидро -, термотерапия) және санаторий-курорттық емдеудің (Климаттық -, бальнео -, пелоидотерапия) әдістері.</p> <p>11. Емдік физикалық факторлардың (физиотерапияның) аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің денесіне, оның ішінде әртүрлі жас кезеңдерінде әсер ету механизмі.</p> <p>12. Курорттық емдеу әдістері, климаттық терапия, бальнеотерапия, пелоидотерапия, курорттардың түрлері, курорттық факторлардың жіктелуі. медициналық көрсеткіштер және санаторий-курорттық емдеуге жіберуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>13. Қолданылатын емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) әсерін күшейту, жинақтау және жою принциптері, медициналық оңалту процесінде медициналық араласуды жүргізу қауіпсіздігі қағидаттары.</p> <p>14. Әртүрлі аурулары немесе жағдайлары бар емделушілерге қолданылатын физиотерапия құралдары мен әдістері.</p> <p>15. Физиотерапия (кинезиотерапия), қолмен манипуляциялар қолданылатын аурулардың патогенезі және саногенезі.</p> <p>16. Медициналық дене шынықтыру (кинезиотерапия), адам ағзасына көмек көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен манипуляциялардың әсер ету механизмі.</p> <p>17. Сүйек-буын жүйесін бағалаудың объективті әдістері (буын индекстері, буынның функционалдық қабілетін анықтау және т. б.)</p> <p>18. Медициналық көрсеткіштер және емдік параверттебральды, буын ішілік және периартикулярлық манипуляцияларды жүргізуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>19. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдері</p> <p>20. Функционалдық сынақтарды өткізу әдістемелері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Физикалық медицина мен оңалтудағы функционалды диагностика.	Дағды 1: Пациенттерде (ересектер) функционалдық сы-	Машықтар:

	<p>нақтар жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функционалды диагностика әдістерін таңдау науқастың клиникалық жағдайына сәйкес, өмірлік шектеулері бар және ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы. 2. Функционалдық сынақтарды өткізуді негіздеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, жүйке-бұлшықет жүйелерін функционалды диагностикалау әдістері. 2. Медициналық көрсеткіштер және функционалдық сынақтарды жүргізуге қарсы көрсеткіштер. 3. ЭКГ жүктемелік тестілеуді (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмоналды тест жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттердегі (ересектер) функционалдық зерттеулердің нәтижелерін орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЭКГ, жүктеме ЭКГ тестін (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмоналды тестті орындау дағдыларын меңгеру. 2. Жүктеме ЭКГ тестінің нәтижелерін талдау (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) және тестті тоқтату критерийлерін анықтау. 3. Пикфлуометрия, оксигеметрия нәтижелерін орындау және түсіндіру дағдыларын меңгеру. 4. ENMG нәтижелерін орындау және түсіндіру дағдыларын меңгеру. 5. Пациенттерге медициналық оңалту бойынша медициналық көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіру және біріктіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЭКГ, кардиопульмоналды тест көрсеткіштері қалыпты және патологияда. 2. Стресс-тест, жүктеме ЭКГ тестін өткізуге арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, нақты пациентке арналған стресс-тест әдістері. 3. Өткізу әдістемелері, нормативтік көрсеткіштер, жүктеме ЭКГ тестінің нәтижелерін талдау (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия). 4. ЭКГ жүктеме сынағының жабдықтары мен хаттамалары. 5. Өткізу әдістемесі, нормативтік көрсеткіштер, пикфлуометрия, оксигеметрия нәтижелерін талдау. 6. Функционалды зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, олардың болжамды мәні. 7. Пациенттердегі өкпе функциясының бұзылуын диагностикалаудың негізгі әдістері. 8. Клиникалық симптомдар мен синдромдар, тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін түрлерін функционалды диагностикалау әдістері. 9. Тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін түрлерінде обструктивті, рестриктивті және аралас типтегі сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштері. 10. Жүйке жүйесінің клиникалық физиологиясы мен биофизикасының теориялық негіздері. 11. Диагностикалық критерийлер әртүрлі жас топтарының нормалары және жүйке жүйесінің ауруларындағы патологиялар.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).

		<p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту	
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)	
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Физикалық медицина және оңалту дәргері (ересектер)»:			
Топтың коды:	2213-2		
Қызмет атауының коды:	2213-2-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Физикалық медицина және оңалту дәргері (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (бейінді маман)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге, негізгі ауруды емдеуде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында физикалық медицина және оңалту дәрігерлері арасында міндеттерді бөлу. 2. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Физикалық медицина және оңалту саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Физикалық медицина және оңалту саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.

		<p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық оңалту мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз физикалық медицина және оңалту дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге физикалық медицина және оңалту мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Физикалық медицина және оңалту (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)

		<p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Мамандандырылған саладағы жаңа ағымдағы тенденциялар мен инновациялар және диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Өділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).</p>	
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)
<p>15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері (ересектер)»:</p>		
Топтың коды:	2213-2	
Қызмет атауының коды:	2213-2-002	
Кәсіптің атауы:	7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері (ересектер)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге, негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ жіті жай-күйлерден, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жай-күйлер кезінде, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу, иеленуге тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде медициналық көрсетілетін қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау және физикалық медицина және оңалту саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес келу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Физикалық медицина және оңалту (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Физикалық медицина және оңалту (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Физикалық медицина және оңалту (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Физикалық медицина және оңалту (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтер-	

		<p>дің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Физикалық медицина мен оңалтудың медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Физикалық медицина және оңалту саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Физикалық медицина және оңалту (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің</p>	<p>Дағды 1: Медициналық оңалту кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде медициналық оңалту кезінде стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде медициналық оңалту көрсету кезінде даму және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.

<p>тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық оңалту кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында физикалық медицина және оңалту саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. Физикалық медицина және оңалту саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.

		<p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсындың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Физикалық медицина мен оңалту саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөл.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)

	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)»:			
Топтың коды:	2213-2		
Қызмет атауының коды:	2213-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерде созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу. 2. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді медициналық оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және адам ағзасының тыныс-тіршілігінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, профилактикасын жүргізу және бақылау жөніндегі іс-шараларды тағайындау 3. Физикалық медицина мен оңалтудағы функционалды диагностика. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму.	
Еңбек функциясы 1: Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары-	Дағды 1:	Машықтар:	

ның бұзылуын және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау мақсатында диагностикалық іс-шараларды жүргізу.

Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуын және одан кейінгі ауруларда және (немесе) жағдайларда, сондай-ақ науқастарда (ересектер, балалар) жедел жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектеулерін анықтау.

1. Шағымдарды жинауды және өмір мен аурудың толық тарихын, ақпаратты егжей-тегжейлі көрсете отырып, әлеуметтік және кәсіби тарихты жүзеге асыру.
2. Пациенттерді физикалық тексеруден өткізу және бағалау.
3. Шағымдарды, өмір тарихын және ауруды жинау кезінде алынған ақпаратты талдаңыз және алынған ақпаратты тексеру нәтижелерімен біріктіріңіз.
4. Өмірлік шектеулері, дене функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастарда клиникалық симптомдар мен синдромдарды анықтаңыз.
5. Адам ағзасының тіршілік әрекетінің шектеулерінің, функциялары мен құрылымдарының жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес бұзылу дәрежесін анықтау, науқастың физикалық және психомоторлық дамуындағы және (немесе) жай-күйіндегі ауытқуларды анықтау.
6. Пациенттерді тексеру нәтижелерін түсіндіру және талдау.
7. МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын қою алгоритмін қолдану, тіршілік әрекеті шектелген, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді дифференциалды диагностикалау әдістерін қолдану.
8. Тексеру кезінде алынған деректерді қорытындылау, МКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау және негіздеу, тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерді зертханалық, аспаптық және клиникалық тексеру жоспарын жасау.

Білімдер:

1. Медициналық оңалтуды көрсету қағидалары.
2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.
3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
4. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ өткір жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін тіршілік әрекетінің шектелуі бар ересектер мен балаларды анамнез жинау және физикалық тексеру ерекшеліктері.
3. Этиологиясы, патогенезі, функциясының бұзылуының клиникалық көрінісі, адам ағзасының құрылымы, тіршілік әрекеті, дифференциалды диагностика, қалпына келтіру кезеңінің ерекшеліктері, асқынулар және оңалту процесінің мүмкін нәтижелері аурулар және (немесе) жағдайлар.
4. Мүгедектіктің даму себебі болып табылатын негізгі аурулары бар пациенттердегі клиникалық көрінісі, ағымының ерекшеліктері, негізгі және қатар жүретін аурулардың асқынулары.
5. Асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген, тыныс-тіршілігінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттерде диагностикалық және оңалту рәсімдерінің нәтижесінде туындаған симптомдары мен синдромдары, әртүрлі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде.
6. Тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін арнайы функционалдық сынамаларды, тесттер мен шкалаларды таңдау әдістері мен алгоритмі.
7. Адам ағзасының функцияларын, құрылымдарын бұзудың және тіршілік әрекетін шектеудің сыныптары мен категориялары.

		<p>8. Тіршілік әрекетінің шектеулерінің, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының жұмысының халықаралық жіктелуіне, тіршілік әрекеті мен денсаулығының шектеулеріне сәйкес бұзылуының ауырлық дәрежесін анықтау принциптері.</p> <p>9. Әр түрлі жас кезеңдеріндегі сау адам ағзасының дамуы мен жұмыс істеу заңдылықтары және функционалды жүйелер теориясы тұрғысынан денсаулықты қамтамасыз ету механизмдері; адам ағзасының функционалды жүйелерін қалыпты және патологиялық процестердің дамуымен реттеу ерекшеліктері.</p> <p>10. Оңалту диагнозын тұжырымдау әдістері және оңалту әлеуеті.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Зертханалық және аспаптық диагностиканың тиісті әдістерін жүргізу негіздемесімен пациенттерді (балалар) тексеруді жоспарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа диагностикалық зерттеулерді тағайындау. 2. Клиникалық-зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. Диагностиканың зертханалық, инвазивті емес және инвазивті аспаптық әдістерін жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ҚР диагностикасы мен емдеудің қолданыстағы клиникалық хаттамаларына және/немесе халықаралық ұсынымдарға сәйкес зертханалық және аспаптық зерттеулер. 2. Адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен тіршілік әрекетінің бұзылуының клиникалық және параклиникалық диагностикалау әдістері. 3. Медициналық көрсеткіштер/қарсы көрсеткіштер және зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін жүргізу алгоритмі. 4. Ақпараттандырылған келісімге, ақпарат беруге және шектеулерге қатысты медициналық-құқықтық мәселелер. 	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерді (балалар) адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар мамандарға консультацияға жіберу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді дәрігер-мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 2. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттердің көпсалалы оңалту тобын жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарға консультацияға жіберу қажеттілігін негіздеу. 3. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерге консультация беру кезінде алынған деректерді, дәрігер-мамандарды, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандарды (логопедтер, медициналық психологтар, әлеуметтік жұмыс жөніндегі мамандар) көпсалалы оңалту тобын түсіндіру және талдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі өмірлік шектеулері бар науқастарды маман дәрігерлерге жіберуді талап ететін жағдайлардың клиникалық көрінісі. 	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:		

<p>Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді медициналық оңалту немесе абилитациялаудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде адам ағзасының функциялары, құрылымдары бұзылған және адам ағзасының тыныс-тіршілігінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалтудың тиімділігі мен қауіпсіздігін, профилактикасын жүргізу және бақылау жөніндегі іс-шараларды тағайындау</p>	<p>Дағды 1: Жасына қарамастан, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде оңалту әлеуетін ескере отырып, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді (балалар) медициналық оңалту жоспарын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке консультация беру кезінде алынған деректерді дәрігер-мамандар, жоғары кәсіптік (медициналық емес) білімі бар мамандар көпсалалы оңалту тобының, зертханалық, аспаптық және клиникалық зерттеулердің деректерін пациенттің әртүрлі функцияларының, құрылымдарының, тыныс-тіршілігінің (белсенділігі, қатысуы, қатысуы) бұзылу дәрежесі туралы түсінік алу мақсатында түсіндіру қоршаған орта факторларының әсері). 2. ХКФ ескере отырып, жан-жақты тексеру деректері бойынша пациенттің бұзылған және сақталған функциялары мен құрылымдарының жай-күйі, оның тіршілік әрекетінің жай-күйі туралы қорытынды жасау. 3. Оңалту әлеуетін анықтау, ХКФ ескере отырып, оңалту диагнозын тұжырымдау. 4. Оңалту диагнозы мен оңалту әлеуеті негізінде оңалту мақсаттары мен міндеттерін бір күнге, бір аптаға, пациенттің бүкіл болу кезеңіне ХКФ ескере отырып тұжырымдау және негіздеу. 5. Оңалту көмегін көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі медициналық оңалту нәтижесіне байланысты оңалту мақсаттары мен міндеттерін түзету. 6. Оңалту әлеуетін ескере отырып, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде тіршілік әрекеті шектелген, ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттер үшін оңалту іс-шараларының жоспарын әзірлеу. 7. Ағзаның функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды және одан кейінгі тыныс-тіршілігінің шектеулерін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде жүргізу. 8. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдары бұзылған және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды тағайындау және жүргізу үшін, оның ішінде мүгедектерді оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру кезінде мультидисциплинарлық бригада мамандарына жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МКФ, бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері. 2. Оңалту әлеуеті ұғымдары, оңалту әлеуетін анықтау әдістері, оңалту әлеуетінің факторлары, оңалту әлеуетін пайдалану. 3. ДДҰ ұсынысы бойынша функциялардың бұзылу дәрежесін бағалаудағы функционалдық сыныптар, функционалдық сыныптардың градациясы. 4. Медициналық оңалтудың негіздері, медициналық оңалтудың әртүрлі кезеңдерінде оңалту іс-шараларын жүргізудің мақсаттары мен міндеттері. 5. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, жұқпалы емес аурулар, қатар жүретін аурулар, патологиялық жағдайлар кезінде пациенттерді медициналық оңалту негіздері. 6. Мүгедектіктің себебі болып табылатын негізгі аурулар, қатар жүретін инфекциялық емес аурулар кезінде пациенттердің денесіне оңалту іс-шараларының әсер ету тетіктері аурулар, патологиялық жағдайлар.
		<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>

<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	
<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық оңалтудың жекелеген нысандары мен әдістерін қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсетілімдерді ескере отырып, пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық оңалтудың міндеттерін шешуге және мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын қалыптастыру, физиотерапияны және қозғалысты оңалту әдістерін (ЕДШ/кинезиотерапия) тағайындау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы және одан кейінгі тіршілік әрекетінің шектеулері бар пациентке қолданылатын әсерлердің қарқындылығының қозғалыс режимін, жеке шекараларын анықтау. 2. Медициналық оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шараларды жүргізуді шектейтін қауіп факторлары мен факторларды айқындау. 3. Адам ағзасының бұзылған функциялары мен құрылымдарын, әртүрлі аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттің тыныс-тіршілігінің шектеулерін түзету мақсатында дәрілік препараттарды, медициналық мақсаттағы бұйымдарды және емдік тамақтануды қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 4. Медициналық оңалту процесінде физиотерапияны қолданудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 5. Емдік дене шынықтырудың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 6. Қолмен техниканың тиімділігі мен қауіпсіздігін тағайындау және бағалау. 7. Медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың қайталама профилактикасын немесе лечения жүргізу. 8. Оңалту әлеуеті мен оңалту мақсаттарына сәйкес пациенттерді медициналық оңалту жөніндегі іс-шараларды жалғастыру үшін медициналық оңалту бойынша көмек көрсетудің тиісті кезеңдерінің медициналық ұйымдарына жіберу. 9. Медициналық көрсеткіштерді және емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындауға қарсы көрсеткіштерді анықтау. 10. Аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде физиотерапияны қолданудың мақсаттары мен міндеттерін, реттілігін анықтау. 11. Емдік физикалық факторларды (физиотерапия) тағайындау, әдіс пен әдістемені таңдау және аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге физиотерапия жүргізу мүмкіндігі. 12. Диагностикалық немесе емдік манипуляциялар, физиотерапияны қолдану нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың алдын алу немесе емдеу жүргізу. 13. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапия) тағайындауға медициналық көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді айқындау. 14. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жағдайлар кезінде адам ағзасының қалыпты анатомиялық-функционалдық жай-күйін бағалау. 15. Емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) тағайындау мақсатында жасына байланысты анатомиялық-функционалдық ерекшеліктерін ескере отырып, аурулары және (немесе) жай-күйі бар пациенттерді қарау және тексеру әдістерін пайдалану, тексеру нәтижесінде алынған деректерді түсіндіру және талдау.

16. Көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерге сәйкес осы пациентке емдік дене шынықтыруды тағайындау және жүргізу үшін осы сәтте барлық ілеспе ауруларды ескере отырып, пациент емдік дене шынықтыруға бағытталған патологиясы мен функциялары бұзылған пациенттерді қосымша зертханалық, аспаптық, функционалды тексеру деректерін түсіндіру.
17. Мақсаттар мен міндеттерді айқындау, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде емдік дене шынықтыруды (кинезиотерапияны) қолдануды негіздеу.
18. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия), ЕДШ кешендерін құрастыру және аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге ЕДШ (кинезиотерапия) жүргізу қабілетін тағайындау.
19. Емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жүргізу нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың профилактикасын немесе лечение жүргізу.
20. Қолмен манипуляцияларды тағайындауға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.
21. Адам ағзасының анатомиялық-функционалды жай-күйін қолмен манипуляцияларды тағайындау мақсатында пациенттердегі аурулар және (немесе) патологиялық жай-күйлер кезінде нормада бағалау.
22. Аурулармен және (немесе) жағдайлармен ауыратын науқастарды қарау және тексеру әдістерін қолмен манипуляция тағайындау мақсатында жас ерекшеліктерін ескере отырып пайдалану, тексеру нәтижесінде алынған деректерді түсіндіру және талдау.
23. Мақсаттар мен міндеттерді анықтау, аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен манипуляцияны қолдануды негіздеу.
24. Аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттерге қолмен манипуляция тағайындау.
25. Пациенттердің аурулары және (немесе) жай-күйі кезінде зертханалық диагностиканың симптомдары мен нәтижелеріне мониторинг жүргізу, физиотерапия, емдік дене шынықтыру (кинезиотерапия) жоспарын түзету, физиотерапиялық емдеуге және қозғалысты оңалтуды жүргізуге пациенттің ағзасының жеке реакциясы мен ағымының ерекшеліктеріне қарай қолмен манипуляциялау.
25. Функционалды сынақтарды жүргізу.
26. Паравертебральды, артикулярлы және периартикулярлы манипуляцияларды жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.

Білімдер:

1. Әр түрлі аурулары немесе жағдайлары бар науқастарды медициналық оңалту әдістері.
2. Мүгедектіктің, жұқпалы емес аурулардың, перинаталдық кезеннің проблемаларының себебі болып табылатын негізгі аурулар кезінде функциялардың, белсенділіктің және қатысудың бұзылу ерекшеліктері.
3. Өмірдің алғашқы үш жылындағы қозғалыстың функционалды жүйесінің онтогенезі, өмірдің алғашқы үш жылындағы баланың танымдық және сөйлеу функцияларының дамуы.
4. Бағалау әдістері, мотор функцияларының бұзылуының нұсқаларын жіктеу, жоғары психикалық функциялар, психоэмоционалды күй, сөйлеу, жазу, гигиеналық дағдылар, тұрмыстық дағдылар және адам ағзасының жұмысының басқа аспектілері.

		<p>5. Оңалту іс-шараларын аяқтау критерийлері және адам ағзасының функциялары, құрылымдары мен шектеулері бұзылған пациенттерді бағыттау қағидаттары кейінгі кезеңдерде медициналық оңалту бойынша көмек көрсету немесе оны аяқтау үшін тыныс-тіршілікті қамтамасыз етуге арналған.</p> <p>6. Медициналық оңалтудағы, медициналық оңалту процесін басқарудағы көпсалалы жұмыс принциптері.</p> <p>7. Пациенттерге медициналық оңалту жүргізу нәтижесінде мүмкін болатын асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген симптомдары мен синдромдары.</p> <p>8. Өмір сүру шектеулері, адам ағзасының функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар пациенттер үшін оңалтудың техникалық құралдары мен ассистивті технологияларды тағайындау қажеттілігін талдау әдістері.</p> <p>9. Қоршаған органы талдау әдістері (үйде, пәтерде, жұмыс орнында, медициналық ұйымда) тіршілік әрекетінің шектеулері, ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы бар науқастар.</p> <p>10. Жас ерекшеліктерін ескере отырып, әртүрлі аурулар немесе жағдайлар кезінде емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) (электро -, магниттік -, жарық -, механикалық -, гидро -, термотерапия) және санаторий-курорттық емдеудің (Климаттық -, бальнео -, пелоидотерапия) әдістері.</p> <p>11. Емдік физикалық факторлардың (физиотерапияның) аурулары және (немесе) жағдайлары бар пациенттердің денесіне, оның ішінде әртүрлі жас кезеңдерінде әсер ету механизмі.</p> <p>12. Курорттық емдеу әдістері, климаттық терапия, бальнеотерапия, пелоидотерапия, курорттардың түрлері, курорттық факторлардың жіктелуі. медициналық көрсеткіштер және санаторий-курорттық емдеуге жіберуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>13. Қолданылатын емдік физикалық факторлардың (физиотерапия) әсерін күшейту, жинақтау және жою принциптері, медициналық оңалту процесінде медициналық араласуды жүргізу қауіпсіздігі қағидаттары.</p> <p>14. Әртүрлі аурулары немесе жағдайлары бар емделушілерге қолданылатын физиотерапия құралдары мен әдістері.</p> <p>15. Физиотерапия (кинезиотерапия), қолмен манипуляциялар қолданылатын аурулардың патогенезі және саногенезі.</p> <p>16. Медициналық дене шынықтыру (кинезиотерапия), адам ағзасына көмек көрсетудің әртүрлі кезеңдеріндегі аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде қолмен манипуляциялардың әсер ету механизмі.</p> <p>17. Сүйек-буын жүйесін бағалаудың объективті әдістері (буын индекстері, буынның функционалдық қабілетін анықтау және т. б.)</p> <p>18. Медициналық көрсеткіштер және емдік параверттебральды, буын ішілік және периартикулярлық манипуляцияларды жүргізуге қарсы көрсеткіштер.</p> <p>19. Асқынулардың дамуына шұғыл көмек көрсету алгоритмдері</p> <p>20. Функционалдық сынақтарды өткізу әдістемелері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Физикалық медицина мен оңалтудағы функционалды диагностика.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерде (балалар) функционалдық сынақ-</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>тар жүргізуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функционалды диагностика әдістерін таңдау науқастың клиникалық жағдайына сәйкес, өмірлік шектеулері бар және ағзаның функциялары мен құрылымдарының бұзылуы. 2. Функционалдық сынақтарды өткізуді негіздеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, жүйке-бұлшықет жүйелерін функционалды диагностикалау әдістері. 2. Медициналық көрсеткіштер және функционалдық сынақтарды жүргізуге қарсы көрсеткіштер. 3. ЭКГ жүктемелік тестілеуді (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмоналды тест жүргізуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Пациенттердегі (балалар) функционалдық зерттеулердің нәтижелерін орындау және түсіндіру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЭКГ, жүктеме ЭКГ тестін (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия), кардиопульмоналды тестті орындау дағдыларын меңгеру. 2. Жүктеме ЭКГ тестінің нәтижелерін талдау (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) және тестті тоқтату критерийлерін анықтау. 3. Пикфлуометрия, оксигемометрия нәтижелерін орындау және түсіндіру дағдыларын меңгеру. 4. ENMG нәтижелерін орындау және түсіндіру дағдыларын меңгеру. 5. Пациенттерге медициналық оңалту бойынша медициналық көмек көрсету кезінде зерттеу нәтижелерін түсіндіру және біріктіру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ЭКГ, кардиопульмоналды тест көрсеткіштері қалыпты және патологияда. 2. Стресс-тест, жүктеме ЭКГ тестін өткізуге арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, нақты пациентке арналған стресс-тест әдістері. 3. Өткізу әдістемелері, нормативтік көрсеткіштер, жүктеме ЭКГ тестінің нәтижелерін талдау (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия). 4. ЭКГ жүктеме сынағының жабдықтары мен хаттамалары. 5. Өткізу әдістемесі, нормативтік көрсеткіштер, пикфлуометрия, оксигемометрия нәтижелерін талдау. 6. Функционалды зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, олардың болжамды мәні. 7. Пациенттердегі өкпе функциясының бұзылуын диагностикалаудың негізгі әдістері. 8. Клиникалық симптомдар мен синдромдар, тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін түрлерін функционалды диагностикалау әдістері. 9. Тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін түрлерінде обструктивті, рестриктивті және аралас типтегі сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштері. 10. Жүйке жүйесінің клиникалық физиологиясы мен биофизикасының теориялық негіздері. 11. Диагностикалық критерийлер әртүрлі жас топтарының нормалары және жүйке жүйесінің ауруларындағы патологиялар.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>

<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелген). 2. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелген). 3. "Алғашқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелген). 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму.</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).

		<p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзіндік талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту	
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)	
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)»:			
Топтың коды:	2213-2		
Қызмет атауының коды:	2213-2-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (бейінді маман)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге, негізгі ауруды емдеуде, сондай-ақ жіті жағдайлардан, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жағдайлар кезінде, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоспарларды әзірлеуге қатысу және жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында физикалық медицина және оңалту дәрігерлері арасында міндеттерді бөлу. 2. Физикалық медицина және оңалту дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Физикалық медицина және оңалту саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Физикалық медицина және оңалту саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.

		<p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық оңалту мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен дәрігерлердің, резидент дәрігерлердің, тағылымдамашы дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз физикалық медицина және оңалту дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге физикалық медицина және оңалту мәселелері бойынша кеңес беру. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.

		<p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сарапта-малық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдісте-рі, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкінді-гі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функция-сы 2:</p> <p>Физикалық медицина және оңалту дәрігерлері-нің қызметіне жаңа әді-стер мен технологиялар-ды дамыту және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен техно-логияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсіл-дердің тиімділігін бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкінді-гі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Мамандандырылған саладағы жаңа ағымдағы тенденциялар мен инно-вациялар және диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқық-тық аспектілері.</p>
Жеке құзыреттерге қойы-латын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламент-тер мен ұлттық стандарт-тардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әді-лет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер, балалар)
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері (балалар)»:		
Топтың коды:	2213-2	
Қызмет атауының коды:	2213-2-003	
Кәсіптің атауы:	7.4 Физикалық медицина және оңалту дәргері (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
	7.4	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Физикалық медицина және оңалту дәрігері (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Пациенттерге, негізгі ауруды емдеу кезінде, сондай-ақ жіті жай-күйлерден, хирургиялық араласулардан және жарақаттардан кейін, созылмалы аурулар және (немесе) жай-күйлер кезінде, тыныс-тіршілігі шектелген, функциялары мен құрылымдары бұзылған пациенттерге медициналық оңалтуды ұйымдастыру және жүргізу, иеленуге тиіс іскерліктер, дағдылар мен білімдер бөлігінде медициналық көрсетілетін қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау және физикалық медицина және оңалту саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес келу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ұйым басшылығына физикалық медицина және оңалту дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтер-	

		<p>дің сапасы саласындағы туындайтын жүйелік проблемалар туралы уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Физикалық медицина мен оңалтудың медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Физикалық медицина және оңалту саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Физикалық медицина және оңалту (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық оңалту кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде медициналық оңалту кезінде стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде медициналық оңалту көрсету кезінде даму және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.

<p>тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Медициналық оңалту кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында физикалық медицина және оңалту саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. Физикалық медицина және оңалту саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.

		<p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсындың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар).</p> <p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Физикалық медицина мен оңалту саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөл.</p> <p>3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Медициналық оңалтуды көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 сәуірдегі № 65 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2023 жылғы 10 сәуірде № 32263 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер физикалық медицина және оңалту
	7	Физикалық медицина және оңалту дәрігері (ересектер)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б. +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
52-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Фтизиатрия (ересектердің, балалардың)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Фтизиатрия (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101046

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт амбулаториялық-емханалық және стационарлық жағдайларда тыныс алу органдары мен өкпеден тыс нысандардың туберкулезі кезінде білікті, мамандандырылған медициналық көмекті, жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау саласындағы талаптарды белгілейді. Фтизиатрия саласындағы актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Фтизиатр-дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Фтизиатр-дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Фтизиатр-дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Фтизиатр-дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 Фтизиатр-дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 Фтизиатр-дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 Фтизиатр-дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 Фтизиатр-дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 Фтизиатр-дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 Фтизиатр-дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

Топтың коды:	2213-1		
Қызмет атауының коды:	2213-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Фтизиатр-дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде "Дәрігер" біліктілігі. Осы біліктілік бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен амбулаториялық-емханалық және стационарлық жағдайларда тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектер мен балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету. 2. Тәлімгердің бақылауы мен бақылауында туберкулез кезінде алдын алу іс-шараларының тиімділігін бақылау және жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың пайда болуының алдын алу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру. 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу. 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму. 	
Еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен ересектер мен балаларға білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.	Дағды 1: Пациенттердегі (ересектер, балалар) өкпе және өкпеден тыс туберкулездің диагностикасы.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен ауыратын науқастарда, туберкулезбен ауыру қаупі жоғары адамдарда ақпарат (шағымдар, анамнез) жинау әдістемесіне сәйкес шағымдарды, өмір тарихы мен ауруларды жинау. 2. Науқасты толық тексеруден, пальпациядан, перкуссиядан және аускультациядан өткізу. 	

3. Манту сынағасы бойынша туберкулез скринингіне балалардың тәуекел тобын қалыптастыру.
4. Туберкулин-диагностика, АТР техникасын орындау, олардың нәтижелерін түсіндіру.
5. Туберкулинге инфекциялық және вакцинадан кейінгі аллергияны ажыратыңыз, иммунодиагностика нәтижелерін талдау.
6. Тыныс алу органдарының туберкулезіне күдік туындаған кезде диагностикалық алгоритмді қолдану.
7. Пациенттердің микробиологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерінің қажеттілігі мен көлемін негіздеу, нәтижелерді талдау және түсіндіру.
8. Пациенттерді сәулелік тексерудің қажеттілігі мен көлемін негіздеу, туберкулезге күдікті, туберкулез ауруының қауіпі жоғары пациенттерді сәулелік тексеруге жіберу, сәулелік және аспаптық тексерудің нәтижелерін талдау және түсіндіру.
9. Алдын ала диагноз қою үшін зертханалық және сәулелік зерттеулердің нәтижелерін салыстырыңыз.
10. Туберкулезбен немесе БЦЖ вакцинациясының асқынуларымен ауыратын науқастарды маман дәрігерлермен кеңесуге жіберу қажеттілігін негіздеу, алынған нәтижелерді түсіндіру.

Білімдер:

1. Қазақстан Республикасының туберкулезі кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.
2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары.
3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар.
4. Туберкулездің этиологиясы, патогенезі, таралу жолдары.
5. Ересектер мен балалардағы өкпе және өкпеден тыс туберкулездің алғашқы белгілері.
3. Пациент туралы мәліметтерді жинаудың реттілігі, көлемі.
4. Туберкулезді анықтау әдістері, туберкулездің алдын-алу тиімділігі.
5. Туберкулез скринингіне балалар арасындағы туберкулез бойынша тәуекел топтары.
6. Тыныс алу органдарының туберкулезі және туберкулездің өкпеден тыс түрлері кезіндегі иммундық жүйенің жағдайы.
7. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, туберкулинодиагностика жүргізу әдістемесі мен нәтижелері, АТР.
8. Туберкулезбен немесе күдікпен ауыратын науқастарда қақырықты, МБТ-ға кез келген басқа патологиялық материалды жинау әдістемесі.
9. Көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, тыныс алу органдарының туберкулезінің негізгі түрлерінің және туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің клиникалық және рентгенологиялық семиотикасы.
10. Қалыпты физиология, патологиялық физиология, патологиялық анатомия, ішкі және балалар ауруларының пропедевтикасы негіздері.

	11. Бронхопульмональды жүйе ауруларының диагностикасы.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Химиотерапия режимдерін таңдау және тағайындау. 2. Туберкулезбен ауыратын науқасқа қарқынды және қолдау кезеңінде бақыланытын емдеуді ұйымдастыру және жүзеге асыру. 3. Пациенттің жағдайына байланысты емдеуді түзету және қосымша тексеру әдістерін анықтау мақсатында ЦВКК-да клиникалық-зертханалық және рентгенологиялық деректерді ұсыну. 4. Этиологиялық емдеуге ұйғалған реакциялардың алдын алу мақсатында туберкулезбен ауыратын науқастарды симптоматикалық құралдармен басқару тактикасын анықтау. 5. Пациенттің жеке ерекшеліктерін және ілеспе патологияны ескере отырып, патогенетикалық құралдарды қолдану. 6. Хирургиялық араласудан кейін науқастарды симптоматикалық емдеуді жүргізу. 7. Туберкулезге күдікті, туберкулезбен ауыратын немесе БЦЖ вакцинациясының асқынулары бар пациенттерде диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. 8. Препараттарға жағымсыз реакциялары және жағымсыз реакциялары бар, оның ішінде пациенттерде диагностикалық және емдік процедуралар нәтижесінде пайда болған ауыр және күтпеген реакциялары бар пациенттерге шұғыл көмек көрсету. 9. Ересектердегі, балалардағы және жасөспірімдердегі салмаққа сәйкес ПТП дозаларын есептеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен және қатар жүретін аурулармен ауыратын басқа бронх – өкпе ауруларымен: АИТВ-инфекциясымен, қант диабетімен, жүрек-тамыр жүйесі, бауыр және өт жолдарының, асқазан-ішек жолдарының ауруларымен ауыратын науқастарды басқару тактикасы. 2. Туберкулезге және басқа бронх-өкпе ауруларына арналған витаминдік, детоксикация, физиотерапия, диеталық терапия және басқа патогенетикалық терапия әдістері. 3. Туберкулезге арналған витаминді, дезинтоксикация, физиотерапия, диетотерапия және басқа патогенетикалық терапия әдістерін қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Пациенттің салмағына және химиотерапия режиміне байланысты ересектер мен балаларға арналған химиотерапиямен емдеуге арналған дозалар. 5. Туберкулезбен ауыратын науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулар, жанама әсерлер, жағымсыз реакциялар, соның ішінде ауыр және күтпеген симптомдар мен синдромдар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 3:</p> <p>Шұғыл түрде туберкулезбен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Әр түрлі жастағы науқастарда өмірге қауіп төндіретін жағдайларда диагноз қою және алғашқы және шұғыл көмек көрсету. 2. Әртүрлі жастағы пациенттерде реанимациялық іс-шараларды ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жасау) жүргізу. 3. Әр түрлі жастағы науқастарда трахеотомия жасау. 4. Сыртқы қан кетуді тоқтату. 5. Жараны бастапқы емдеу және таңғышты қолдану. 6. Қан тобын анықтау. 7. Әр түрлі жастағы науқастарда асқазанды түтіксіз жуу дағдыларын меңгеру. 8. Әр түрлі жастағы балалардағы гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату. 9. Естен тану кезінде көмек көрсету. 10. Аяқ-қолды иммобилизациялау. 11. Жақын орналасқан бөгде заттарды алу. 12. Әр түрлі жастағы науқастарда медициналық манипуляцияларды (инъекцияның барлық түрлері, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, тазарту және сифон клизмалары және басқалар) жүргізу. 13. Шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тыныс алу органдарының туберкулезінің асқынулары және ересектер мен балалардағы олардың алдын алу шаралары. 2. Ересектер мен балалардағы қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері. 3. Ересектер мен балаларға арналған негізгі жүрек-өкпе реанимациясы. 7. Халыққа жедел жәрдем жұмысын ұйымдастыру тәртібі. 4. Ересектер мен балалардағы туберкулездің клиникалық көріністері мен ағымының ерекшеліктері. 5. Туберкулез ағымының ерекшеліктері АИТВ-инфекциясымен, сондай-ақ қатар жүретін аурулар аясында.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауы мен бақылауында туберкулез кезінде алдын алу іс-шараларының тиімділігін бақылау және жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықтың пайда болуының алдын алу, сани-</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Туберкулез кезінде инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургия саласындағы инфекциялар, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ). 2. Үйде паллиативтік медициналық көмекке мұқтаж пациенттерде ауырсыну синдромының алдын алуға, емдеуге және жеңілдетуге қатысу.

<p>тарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыру.</p>		<p>3. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының туберкулезі кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 3. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 4. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу бойынша санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 5. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім беру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсетілімдерсіз антибиотиктерді қолданумен байланысты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету. 2. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету. 3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету. 4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (кол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу. 5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Санитарлық стандарттар және стандартты сақтық шаралары, тұрмыстық және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3:</p>	<p>Дағды 1:</p>	<p>Машықтар:</p>

<p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу.</p>	<p>Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіру. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Дағды 2: Инфекциялардың таралуын болдырмауға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету, диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық. Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар мен ересектердегі туберкулезді ерте анықтау бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 	

		3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу.	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастыру және сақтау. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму.	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. 2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. 4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.

		<p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.</p> <p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p> <p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p>	

	Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер мен балалар)	
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер)	
7	Фтизиатр дәрігер (балалар)		
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Фтизиатр-дәрігер»:			
Топтың коды:	2213-1		
Қызмет атауының коды:	2213-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Фтизиатр-дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатр дәрігер (ересектер, балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланысы:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Амбулаториялық-емханалық және стационарлық жағдайларда тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің диагностикасы. 2. Емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 3. Туберкулез кезінде диспансерлік бақылау. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1:			

<p>Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің диагностикасы.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) тыныс алу органдарының туберкулезін және өкпеден тыс нысандарын ерте анықтау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің клиникалық нысандары бар пациентті тексеру. 2. Туберкулездің ауыр және асқынған түрлерімен (менингитпен, деструкциямен және бактериялардың бөлінуімен) науқасты тексеру. 3. Науқасты ауыр жағдайда тексеру. 4. Туберкулезбен ауыратын науқастың зерттеу нәтижелерін тағайындау және түсіндіру. 5. Қақырықты талдау нәтижелерін әртүрлі әдістермен өз бетінше түсіндіру. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастарды қарау, жаппай тексеру (өкпе флюорографиясы, туберкулин диагностикасы) кезінде және тәуекел топтарында анықтау. 7. Аурудың негізгі белгілерін анықтау. 8. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек мекемелерінде туберкулезді диагностикалау алгоритмін жүргізу, диагнозды верификациялау.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттердегі (ересектер, балалар) тыныс алу органдарының туберкулезін және туберкулездің өкпеден тыс түрлерін рентгендік зерттеу және аспаптық әдістер жүргізу арқылы диагностикалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алынған деректерді талдау және интерпретациялау арқылы шолу рентгенографиясын, томографияны, зардап шеккен органдардың бүйірлік суреттерін және бейнелеу хаттамаларын қолдану дағдыларын меңгеру. 2. Диагноз қою, дифференциалды диагностика жүргізу және туберкулезбен ауыратын науқастарға барабар ем тағайындау мақсатында сәулелік және аспаптық тексерудің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 3. Ересектер мен балаларда ТВС ерте анықтау мәселелері бойынша жалпы практика және басқа мамандықтар дәрігерлеріне кеңес беру және біліктілігін арттыру. 4. Пациентті алғашқы тексерудің нәтижелерін, пациентті органдар мен жүйелер бойынша объективті тексеруді және туберкулезге тән белгілерді, соның ішінде физикалық деректерді анықтауды түсіндіру. 5. Дифференциалды диагноз қою. 6. Пациенттердің микробиологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерінің қажеттілігі мен көлемін негіздеу және алынған нәтижелерді түсіндіру.

7. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезге күдікті пациенттен, туберкулезбен ауыратын науқастардан бөлінген патологиялық материалды жалпы клиникалық талдаулардың, микроскопиялық және микробиологиялық зерттеудің, молекулалық генетикалық тексерудің нәтижелерін талдау және түсіндіру.

8. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастардың ВАСТЕК, G-xpert, Hain-test, ПТР, ИФА әдісімен микробиологиялық зерттеулер жүргізу қажеттілігін негіздеу.

9. Өкпенің түбірі, бүйірлік рентген сәулелері арқылы КТ, МРТ, Томограмманы оқу дағдыларын меңгеру.

10. Диагнозды тексеру үшін диагностикалық манипуляциялар жүргізу (плевра және жұлын пункциясы, лимфа түйінінің биопсиясы, буын ішілік сұйықтық, зерттеу үшін жұтқыншақ пен мұрынның шырышты қабығынан жағынды алу).

11. Эндоскопияны, плевра қуысының пункциясын қолдану қажеттілігін негіздеу.

12. Эндоскопия нәтижелерін (фибробронхоскопия, торакоскопия, медиастиноскопия), плевра қуысының пункциясының нәтижелерін түсіндіру.

13. Тыныс алу бұзылыстарының сапалық және сандық сипаттамасы үшін трансбронхиалды биопсияны, аспирациялық, трансторакальды ине биопсиясын, қысылған биопсияны, ашық биопсияны, перифериялық лимфа түйіндерінің пункциялық биопсиясын, спирографияны, плетизмографияны, газдарды және қанның қышқыл-негіздік күйін қолдану қажеттілігін негіздеу.

Білімдер:

1. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастарды рентгенологиялық тексеру әдістемесі.

2. Тыныс алу органдарының туберкулезінің негізгі түрлерінің және туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің клиникалық және рентгендік семиотикасы.

3. Науқастың рентгенологиялық зерттеуіне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.

4. Туберкулез қоздырғышының биологиялық қасиеттері, оларды анықтау, өсіру және дәрілік сезімталдықты анықтау әдістері.

5. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастарды молекулалық-генетикалық тексеру әдістері.

6. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастардың ПТР, ИФА әдістері.

7. Эндоскопия әдісі.

8. Диагнозды верификациялау мақсатында диагностикалық манипуляциялар жүргізу әдістері (плевра және жұлын пункциясы, лимфа түйінінің биопсиясы, буын ішілік сұйықтық, зерттеу үшін жұтқыншақ пен мұрынның шырышты қабығынан жағынды алу).

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 3:</p> <p>Балаларда туберкулин диагностикасын жүргізу арқылы тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезін диагностикалау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Манту туберкулин сынамасының, ОТР нәтижелерін түсіндіру. 2. БЦЖ вакцинациясының нәтижелерін түсіндіру. 3. Туберкулинге инфекциялық және вакцинадан кейінгі аллергияны ажырату. 4. Туберкулин диагностикасын қолдану қажеттілігін анықтау, АТР көрсеткіштері, IGRA-тесттер (T-SPOT TB /Quantiferon-TB Gold). 5. Диагностикалық және эпидемиологиялық деректерді алу үшін тәуекел топтарында (көбінесе балалар) туберкулин диагностикасын қолдану. 6. Туберкулин диагностикасын, АТР, IGRA сынақтарын орындаңыз және олардың нәтижелерін түсіндіру. 7. АТР иммунодиагностикасының нәтижелерін талдау және түсіндіру, IGRA-тесттер. 8. ПТР, ИФА қолдануды негіздеу. 9. Инфекциялық және вакцинациядан кейінгі аллергияны ажырату. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тыныс алу органдарының туберкулезі және туберкулездің өкпеден тыс түрлері кезіндегі иммундық жүйенің жағдайы. 2. Туберкулинодиагностика, АТР, igra-тесттерді жүргізу әдістері мен нәтижелері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 4:</p> <p>Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін (бұдан әрі - ХАЖ) ескере отырып, пациенттерде (ересектер, балалар) диагноз қою.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі ауруға байланысты науқастың жағдайының ауырлығын бағалау. 2. Туберкулез диагнозын қолданыстағы клиникалық классификацияға сәйкес белгілеу. 3. Аурудың кезеңдерін анықтау. 4. Зақымдалған жүйенің немесе органның функционалдық жеткіліксіздігін бағалау. 5. Асқынуларды анықтау. 6. Ілеспе патологиялық процестерді анықтау. 7. Диагностды және ілеспе патологияны тұжырымдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көрінісі, диагностика принциптері, тыныс алу органдарының туберкулезі мен туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің асқынуларының дифференциалды диагностикасы. 2. Клиникалық көріністің ерекшеліктері, диагностика әдістері туберкулез туберкулезінің өкпе формаларын енгізді: остеоартикулярлық, урогенитальды, іш қуысы, туберкулез перифериялық лимфа түйіндерінің, ми қабықтары мен орталық жүйке жүйесінің, көздің, терінің туберкулезі.
Еңбек функциясы 2:	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды (ересектер, балалар) емдеу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің клиникалық нысандары бар пациентті емдеуді жүргізу. 2. Туберкулездің ауыр және асқынған түрлерімен (менингитпен, деструкциямен және бактериялардың бөлінуімен) науқасты емдеу. 3. Науқасты ауыр жағдайда емдеу. 4. Химиотерапияның тиімділігін бақылау және емдеу нәтижелерін бағалау. 5. Химиотерапия әдісін қолдана отырып, дәріге төзімді туберкулез терапиясын жүргізу. 6. Бауырдың жедел және созылмалы аурулары және бүйрек функциясының жеткіліксіздігі бар науқастар үшін ДДҰ ұсынған балама химиотерапия режимдерін таңдау. 7. Патогеннің дәрілік сезімталдығын және пациенттің жеке ерекшеліктерін, бар коморбидтік жағдайларды, жүктілікті және туберкулез ағымының жалпы заңдылықтарын ескере отырып емдеу тактикасын негіздеу. 8. Бақылау жалпы клиникалық зерттеулер, қақырық және клиникалық-рентгенологиялық зерттеу нәтижелері бойынша емдеудің тиімділігін бағалау. 9. ДДҰ ұсынымдарына және Қазақстан Республикасының Ұлттық хаттамаларына сәйкес емдеу нәтижелерін айқындау және тіркеу. 10. Туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге бейімділігін және емдеуді мерзімінен бұрын тоқтату қаупін бағалау. 11. Дәрі-дәрмектерді қабылдауда үзілістері бар науқастар үшін ДДҰ ұсынған емдеу бағдарламаларын таңдау. 12. Қақырықты бақылау бактериоскопиялық зерттеу нәтижелеріне және аурудың динамикасына байланысты пациенттерді қайта тіркеу. 13. Емдік мақсатта плевра және жұлын пункциясын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулездің дәріге төзімді түрлерінің химиотерапиясы. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге міндеттемені қамтамасыз ету әдістері. 3. Туберкулезбен күресудің кеңейтілген тұжырымдамасы. 4. Туберкулезге қарсы препараттар, олардың әсер ету механизмі. 5. Туберкулезбен ауыратын, қатар жүретін аурулармен ауыратын науқастарды: АИТВ – инфекциясы, қант диабеті, жүрек-қан тамырлары жүйесі, бауыр және өт жолдарының аурулары, Асқазан-ішек жолдары, алкоголизм, нашақорлықпен емдеу тактикасы. 6. Диагностика, нашақорлықты емдеу, ПИН-дағы АИТВ /ЖИТС, басқа да осал топтар, АИТВ жұқтырған ПИН-терді оңалту. 7. Агв терапиясының, ОЗТ, есірткіні қолданудан болатын зиянды азайту бағдарламаларының принциптері. 8. АИТВ жұқтырған ПИН, ЖТВ-да АРВ терапиясын, ЖТҚ жүргізуге бейімділікті қалыптастыру.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Дағды 2:</p> <p>Стационарлық жағдайда пациенттерде (ересектер, балалар) тыныс алу органдарының туберкулезіне және туберкулездің өкпеден тыс түрлеріне патогенетикалық терапия жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологиялық емдеуге уытты реакциялардың алдын алу мақсатында туберкулезбен ауыратын науқасты симптоматикалық құралдармен жүргізу тактикасын анықтау. 2. Пациенттің жеке ерекшеліктерін және ілеспе патологияны ескере отырып, патогенетикалық құралдарды іс жүзінде қолдануды өз бетінше жүзеге асыру. 3. Хирургиялық араласудан кейін науқастарды симптоматикалық емдеуді өзіңіз жүргізу. 4. Көрсеткіштер бойынша коллапсотерапия жүргізу (жасанды пневмоторакс, пневмоперитонеум). 5. Белгілі бір процесті қалпына келтіру үшін диеталық терапия мен физиотерапияны қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен және қатар жүретін аурулармен ауыратын басқа бронх – өкпе ауруларымен: АИТВ-инфекциясымен, қант диабетімен, жүрек-тамыр жүйесі, бауыр және өт жолдарының, асқазан-ішек жолдарының ауруларымен ауыратын науқастарды басқару тактикасы. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастарды хирургиялық емдеуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, хирургиялық операциялардың түрлері. 3. Туберкулезге арналған витаминді, дезинтоксикация, физиотерапия, диетотерапия және басқа патогенетикалық терапия әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Коллапсотерапия әдісі (жасанды пневмоторакс, пневмоперитонеум). 5. Белгілі бір процесті қалпына келтіру үшін диеталық терапия және физиотерапия.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерде (ересектер, балалар) диагностикалық және емдік процедуралар нәтижесінде туындаған препараттарға жағымсыз реакциялар және жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар пайда болған кезде медициналық көмек.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезге күдікті, туберкулезбен ауыратын науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. 2. Қосымша емдеу әдістерін қолдануды, зерттеудің аспаптық әдістерін жүргізуді, маман дәрігерге консультацияға жіберуді немесе басқа бейінді стационарға ауыстыруды негіздеу. 3. Науқастың салмағына сәйкес ПТПП дозаларын есептеу. 4. Дәрілік терапияның ықтимал қауіптерін бағалау. 5. Жағымсыз әсерлердің алдын алуға бағытталған іс-шаралар жоспарын, түзету терапиясын және бақылау зертханалық және аспаптық зерттеулер жоспарын жасау. 6. Диагностиканың қосымша әдістерін жүргізу қажеттілігін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезге қарсы препараттардың әсер ету механизмі, жанама әсерлері, олардың алдын алу және жою шаралары.

		<p>2. Науқастың салмағына және химиотерапия режиміне байланысты ересектерге арналған химиотерапия дозалары.</p> <p>3. Туберкулезбен ауыратын науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдары.</p> <p>4. Туберкулезді емдеу әдістері, дәрілік терапияның ықтимал асқынулары.</p> <p>5. Бақылау зертханалық және аспаптық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштер.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Туберкулезбен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды анықтау бойынша негізгі диагностикалық іс-шараларды жүргізу, симптомдар мен синдромдарға диагностикалық біліктілік беру. 2. Ауруханалық кезеңде өкпеден қан кету, өздігінен пневмоторакс, гипо және гипергликемиялық кома, тромбоземболия кезінде шұғыл көмек көрсету. 3. Реанимациялық іс-шараларды жүргізу ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жасау). 4. Миокард инфарктісі кезінде ЭКГ оқу. 5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда трахеотомия жасау. 6. Сыртқы қан кетуді тоқтату. 7. Жараны бастапқы емдеу және таңғышты қолдану. 8. Қан тобын анықтау. 9. Ересектерде және әртүрлі жастағы балаларда асқазанды зондсыз жууды жүзеге асыру. 10. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату. 11. Естен тану кезінде көмек көрсету. 12. Аяқ-қолды иммобилизациялау. 13. Жою Үстірт орналасқан бөгде заттар. 14. Әртүрлі жастағы ересектерде медициналық манипуляцияларды (инъекциялардың барлық түрлері, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, тазарту және сифон клизмалары және т.б.) жүргізу. 15. Клиникалық көріністерді анықтау және өкпеден қан кету, гемопиз, өздігінен пневмоторакс кезінде мамандандырылған көмек көрсету.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулездің асқынуы және олардың алдын алу шаралары. 2. Қан айналымының және/немесе тыныс алудың кенеттен тоқтауының, өздігінен пневмоторакстың, өкпеден қан кету-

		<p>дің және тыныс алу органдарының туберкулезінің басқа асқынуларының, туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің клиникалық белгілері мен синдромдары.</p> <p>3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары.</p> <p>4. Туберкулез ағымының ерекшеліктері АИТВ-инфекциясымен, сондай-ақ қатар жүретін аурулар аясында.</p> <p>5. Туберкулездің асқынуы кезінде, жағымсыз реакциялар пайда болған кезде, оның ішінде диагностикалық және емдік процедуралар нәтижесінде пайда болған ауыр және күтпеген жағдайларда шұғыл көмек көрсетуді ұйымдастыру және жүргізу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Туберкулез кезінде диспансерлік бақылау.	<p>Дағды 1:</p> <p>Амбулаториялық кезеңде туберкулезбен ауыратын науқастардың (ересектер, балалар) алдын алу, диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фтизиопульмонологиялық ұйымдарда диспансерлеуді ұйымдастыру және жүргізу. 2. Есепке алу топтарын анықтау, тіркеуді, есепке алуды және контингентті бақылауды жүргізу. 3. Туберкулез инфекциясы ошақтарында жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. 4. Науқаспен, оның туыстарымен, әріптестерімен және басқа қызметкерлермен сенімді қарым-қатынас орнату үшін қарым-қатынас дағдыларын меңгеру. 5. Туберкулезді инфекциялық бақылауды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 6. Туберкулезбен ауыратын және байланысқан адамдар арасында туберкулез бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 7. Туберкулезбен ауырған адамдарды жұмысқа, оқуға жіберу дағдыларын меңгеру. 8. Негізгі эпидемиологиялық көрсеткіштерді есептеу және туберкулез бойынша эпидемиологиялық жағдайға талдау жүргізу дағдыларын меңгеру. 9. Ересектер мен балалар тұрғындарын тексеруді жүзеге асыру. 10. Ересектерде, балаларда әлеуметтік және медициналық бағыттағы іс-шаралар өткізу. 11. Балаларда санитарлық профилактика дағдыларын меңгеру. 12. Ағымдағы және қорытынды дезинфекциялау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диспансерлік есепке алу және бақылау топтары. 2. Туберкулез бойынша тәуекел топтары. 3. Туберкулез инфекциясының ошағындағы гигиена. 4. Туберкулезбен ауыратын науқастар пайдаланған заттарды дезинфекциялау. 5. Медициналық қызметті жүзеге асыратын ұйымдарға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 6. Жұқпалы ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды (ересектер, балалар), туберкулезден кейінгі қалдық өзгерістері бар адамдарды, клиникалық емделген туберкулезбен ауыратын науқастарды, оның ішінде мүгедекті оңалтудың немесе оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен ауыратын мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. 2. Медициналық оңалту жоспарының орындалуын, оның ішінде туберкулезбен ауыратын мүгедекті оңалту немесе оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыруды бақылауды жүзеге асыру. 3. Науқастың өзгерген өмірлік жағдайларға байланысты қайта даярлау, оқыту, қайта даярлау мүмкіндігін анықтау. 4. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға және туберкулезге шалдығу қаупі жоғары адамдарға дәрілік емес емдеу және емдік тамақтану тағайындау. 5. Дәрілік препараттарды қолданудың, дәрілік емес емдеу мен емдік тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау және медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарда медициналық оңалтудың жанама әсерлерін түзетуді жүзеге асыру. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастардың әлеуметтік бейімделу деңгейі мен өмір сүру сапасын бағалау. 7. Медициналық оңалту іс-шараларын тағайындау және жүргізу, оның ішінде мүгедекті оңалту немесе оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру үшін туберкулезбен ауыратын науқастарды маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 8. Туберкулезбен ауыратын науқастарды медициналық оңалтудың физикалық, әлеуметтік-психологиялық әдістерін қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты бақылаудағы адамдарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастар мен туберкулезге күдікпен байланысты бақылаудағы адамдар үшін медициналық көрсеткіштер мен оңалту іс-шараларын жүргізуге қарсы көрсеткіштер. 3. Фтизиатриялық науқастарды әлеуметтік-экономикалық оңалту жөніндегі іс-шаралар. 4. Дені сау адамдар мен әр түрлі жастағы бронхопульмональды патологиясы бар адамдардың ұтымды тамақтану негіздері, диеталық терапия принциптері. 5. Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастардың денесіне оңалту шараларының әсер ету механизмі. 7. Фтизиатриялық науқастарды әлеуметтік-экономикалық оңалту жөніндегі іс-шаралар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3:	Машықтар:

Медициналық тексерулер, медициналық куәландырулар және медициналық сараптамалар жүргізу.

1. Мемлекеттік медициналық-әлеуметтік сараптама мекемелерінде медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу үшін қажетті медициналық құжаттаманы дайындау.
2. Мүгедектік тобын беру немесе одан бас тарту туралы сараптамалық қорытындыны қалыптастыруға қатысу.
3. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезбен ауырған адамдардың еңбекке қабілеттілігі туралы мәселені шешу кезінде еңбекке жарамсыздық парақтарын беру.
4. Туберкулезді анықтау мақсатында халықты профилактикалық медициналық тексеруден өткізуде алғашқы медициналық-санитарлық көмектің медициналық ұйымдарына ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету дағдыларын меңгеру.
5. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдардың медициналық-әлеуметтік бейімделу сипатын және өмір сүру сапасын бағалау.
6. Туберкулезді анықтау мақсатында азаматтарды профилактикалық медициналық тексеруден өткізу үшін қажетті тексерулер кешенін анықтау.
7. Науқастың жағдайын оның белсенділігін шектеуге қатысты бағалау. Мүгедектік тобын анықтау.
8. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезден кейін қалдық өзгерістері бар адамдардың кәсіптік қызмет түрлерін жүзеге асыруына медициналық шектеулердің болуын айқындау.
9. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдардың медициналық-әлеуметтік бейімделу сипатын және өмір сүру сапасын бағалау.
10. Азаматтың айналасындағыларға қауіп төндіретін және шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың уақытша тұруына рұқсат беруден бас тарту не оның күшін жою үшін негіз болып табылатын жұқпалы аурулардың болуы немесе болмауы туралы немесе Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхат немесе патент немесе жұмысқа орналасу туралы медициналық куәландыру нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар шығару.

Білімдер:

1. Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері.
2. Қазақстан Республикасындағы медициналық-әлеуметтік сараптама.
3. ДДҰ анықтамаларына сәйкес туберкулезбен және басқа бронх-өкпе ауруларымен ауыратын науқастарды емдеу нәтижелері.
4. Медициналық көрсеткіштер және туберкулезбен ауыратын науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу тәртібі, медициналық құжаттаманы ресімдеуге қойылатын талаптар.
5. Еңбекке жарамсыздық парақтарын беру тәртібі.
6. Туберкулезді және басқа бронх-өкпе ауруларын емдеу критерийлері.

		<p>7. Ауыр жұмыстарда және еңбек жағдайлары зиянды және (немесе) қауіпті жұмыстарда істейтін қызметкерлерді міндетті алдын ала (жұмысқа түскен кезде) және мерзімді медициналық қарап-тексерулерді (қарап-тексерулерді) жүргізу тәртібі.</p> <p>8. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және клиникалық емделген туберкулездің қалдық өзгерістері бар адамдардың кәсіби қызметін жүзеге асыруға медициналық шектеулер.</p> <p>9. Міндетті алдын ала және мерзімді медициналық тексерулер (тексерулер) жүргізілетін зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың тізбесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Аса қауіпті жұқпалы ауру күдіктенген немесе анықталған кезде шұғыл хабарлау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аса қауіпті инфекцияға күдік немесе ауру туралы шұғыл хабарлаудың үлгілік схемасына сәйкес іс-шараларды жүргізу.

		<p>2. Аса қауіпті инфекцияларды оқшаулау және тарату бойынша іс-шаралар жүргізу. 24 сағат ішінде аса қауіпті аурудың анықталғаны туралы хабарлай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аса қауіпті инфекцияға күдік немесе ауру туралы шұғыл хабарлаудың үлгілік схемасы.</p> <p>2. Аса қауіпті инфекцияны анықтау кезіндегі іс-қимыл алгоритмі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p>	

	Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер фтизиатр	
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер)	
	7	Фтизиатр дәрігер (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Фтизиатр-дәрігер»:			
Топтың коды:	2213-1		
Қызмет атауының коды:	2213-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Фтизиатр-дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатр дәрігер (ересек, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Амбулаториялық-емханалық және стационарлық жағдайларда тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Фтизиатр дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Фтизиатрлар дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Фтизиатр дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Фтизиатр дәрігерлердің (ересектер мен ба-	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>лалар) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.</p>	<p>Фтизиатр дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында фтизиатрлар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Фтизиатр дәрігерлерінің (ересектер, балалар) пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру және келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Фтизиатрия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Фтизиатрия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдай мен туберкулездің таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Туберкулезбен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз фтизиатрларға консультациялық көмек көрсету. 3. Фтизиатрия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.

		<p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Фтизиатрлар дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Фтизиатрлар дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Фтизиатр дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p>

<p>әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>		<p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>	
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).</p>		
<p>СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:</p>	<p>СБШ-нің деңгейі:</p>	<p>Кәсіптің атауы:</p>	
	<p>7</p>	<p>Резидент дәрігер фтизиатр</p>	
	<p>7</p>	<p>Фтизиатр дәрігер (ересектер)</p>	
	<p>7</p>	<p>Фтизиатр дәрігер (балалар)</p>	
<p>12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Фтизиатр-дәрігер»:</p>			
<p>Топтың коды:</p>	<p>2213-1</p>		
<p>Қызмет атауының коды:</p>	<p>2213-1-001</p>		
<p>Кәсіптің атауы:</p>	<p>7.4 Фтизиатр-дәрігер</p>		
<p>СБШ бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>7</p>		
<p>СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:</p>	<p>7.4</p>		
<p>БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:</p>	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (бейінді маман)</p>		
<p>Кәсіптік білім деңгейі:</p>	<p>Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)</p>	<p>Мамандық: Денсаулық сақтау</p>	<p>Біліктілік: -</p>

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатр дәрігер (ересектер, балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, фтизиатрия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. Фтизиатрлар дәрігерлері (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.

		<p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Фтизиатрияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Фтизиатрия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Фтизиатрия (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.	<p>Дағды 1:</p> <p>Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде туберкулез кезінде халыққа көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде фтизиатриялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында фтизиатрия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Фтизиатрия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтиже-

		лерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Туберкулездің алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стресті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер фтизиатр
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер)
7	Фтизиатр дәрігер (балалар)	
13. Кәсіптің қарточкасы «7.2 Фтизиатр-дәрігер (ересектер)»:		
Топтың коды:	2213-1	

Қызмет атауының коды:	2213-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Фтизиатр-дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатр дәрігер (ересектер)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Амбулаториялық-емханалық және стационарлық жағдайларда тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттердің (ересектердің) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің диагностикасы. 2. Емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 3. Туберкулез кезінде диспансерлік бақылау. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу. 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің диагностикасы.	Дағды 1: Пациенттерде (ересектерде) тыныс алу органдарының туберкулезін және өкпеден тыс формаларын ерте анықтау.	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> 1. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің клиникалық нысандары бар пациентті тексеру. 2. Туберкулездің ауыр және асқынған түрлерімен (менингитпен, деструкциямен және бактериялардың бөлінуімен) науқасты тексеру. 3. Науқасты ауыр жағдайда тексеру. 4. Туберкулезбен ауыратын науқастың зерттеу нәтижелерін тағайындау және түсіндіру. 5. Қақырықты талдау нәтижелерін әртүрлі әдістермен өз бетінше түсіндіру. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастарды қарау, жаппай тексеру (өкпе флюорографиясы, туберкулин диагностикасы) кезінде және тәуекел топтарында анықтау. 7. Аурудың негізгі белгілерін анықтау. 	

		<p>8. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек мекемелерінде туберкулезді диагностикалау алгоритмін жүргізу, диагнозды верификациялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының туберкулезі кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің ерте және кеш белгілері. 5. Туберкулезді анықтау әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Рентгендік зерттеулер мен аспаптық әдістерді жүргізу арқылы пациенттердегі (ересектер) тыныс алу органдарының туберкулезін және туберкулездің өкпеден тыс түрлерін диагностикалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алынған деректерді талдау және интерпретациялау арқылы шолу рентгенографиясын, томографияны, зардап шеккен органдардың бүйірлік суреттерін және бейнелеу хаттамаларын қолдану дағдыларын меңгеру. 2. Диагноз қою, дифференциалды диагностика жүргізу және туберкулезбен ауыратын науқастарға барабар ем тағайындау мақсатында сәулелік және аспаптық тексерудің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 3. Ересектердегі ТВС-ны ерте анықтау мәселелері бойынша жалпы практика дәрігерлеріне және басқа мамандықтарға кеңес беру және біліктілігін арттыру. 4. Пациентті алғашқы тексерудің нәтижелерін, пациентті органдар мен жүйелер бойынша объективті тексеруді және туберкулезге тән белгілерді, соның ішінде физикалық деректерді анықтауды түсіндіру. 5. Дифференциалды диагноз қою. 6. Пациенттердің микробиологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерінің қажеттілігі мен көлемін негіздеу және алынған нәтижелерді түсіндіру. 7. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезге күдікті пациенттен, туберкулезбен ауыратын науқастардан бөлінген патологиялық материалды Жалпы клиникалық талдаулардың, микроскопиялық және микробиологиялық зерттеудің, молекулалық генетикалық тексерудің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 8. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастардың ВАСТЕК, G-хpert, Hain-test, ПТР, ИФА әдісімен микробиологиялық зерттеулер жүргізу қажеттілігін негіздеу. 9. Өкпенің түбірі, бүйірлік рентген сәулелері арқылы КТ, МРТ, Томограмманы оқу дағдыларын меңгеру. 10. Диагнозды тексеру үшін диагностикалық манипуляциялар жүргізу (плевра және жұлын пункциясы, лимфа түйінінің биопсиясы, буын ішілік сұйықтық, зерттеу үшін жұтқыншақ пен мұрынның шырышты қабығынан жағынды алу). 11. Эндоскопияны, плевра қуысының пункциясын қолдану қажеттілігін негіздеу.

		<p>12. Эндоскопия нәтижелерін (фибробронхоскопия, торако-скопия, медиастиноскопия), плевра қуысының пункциясының нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>13. Тыныс алу бұзылыстарының сапалық және сандық сипаттамасы үшін трансбронхиалды биопсияны, аспирациялық, трансторакальды ине биопсиясын, қысылған биопсияны, ашық биопсияны, перифериялық лимфа түйіндерінің пункциялық биопсиясын, спирографияны, плетизмографияны, газдарды және қанның қышқыл-негіздік күйін қолдану қажеттілігін негіздеу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастарды рентгенологиялық тексеру әдістемесі. 2. Тыныс алу органдарының туберкулезінің негізгі түрлерінің және туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің клиникалық және рентгендік семиотикасы. 3. Науқастың рентгенологиялық зерттеуіне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Туберкулез қоздырғышының биологиялық қасиеттері, оларды анықтау, өсіру және дәрілік сезімталдықты анықтау әдістері. 5. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастарды молекулярлық-генетикалық тексеру әдістері. 6. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастардың ПТР, ИФА әдістері. 7. Эндоскопия әдісі. 8. Диагностды верификациялау мақсатында диагностикалық манипуляциялар жүргізу әдістері (плевра және жұлын пункциясы, лимфа түйінінің биопсиясы, буын ішілік сұйықтық, зерттеу үшін жұтқыншақ пен мұрынның шырышты қабығынан жағынды алу).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін (бұдан әрі - ХАЖ) ескере отырып, пациенттерде (ересектерде) диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі ауруға байланысты науқастың жағдайының ауырлығын бағалау. 2. Туберкулез диагнозын қолданыстағы клиникалық классификацияға сәйкес белгілеу. 3. Аурудың кезеңдерін анықтау. 4. Зақымдалған жүйенің немесе органның функционалдық жеткіліксіздігін бағалау. 5. Асқынуларды анықтау. 6. Ілеспе патологиялық процестерді анықтау. 7. Диагностды және ілеспе патологияны тұжырымдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көрінісі, диагностика принциптері, тыныс алу органдарының туберкулезі мен туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің асқынуларының дифференциалды диагностикасы.

		<p>2. Клиникалық көріністің ерекшеліктері, диагностика әдістері туберкулез туберкулезінің өкпе формаларын енгізді: остео-артикулярлық, урогенитальды, іш қуысы, туберкулез перифериялық лимфа түйіндерінің, ми қабықтары мен орталық жүйке жүйесінің, көздің, терінің туберкулезі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.</p>	<p>Дағды 1: Туберкулезбен ауыратын науқастарды (ересектерді) емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің клиникалық нысандары бар пациентті емдеуді жүргізу. 2. Туберкулездің ауыр және асқынған түрлерімен (менингитпен, деструкциямен және бактериялардың бөлінуімен) науқасты емдеу. 3. Науқасты ауыр жағдайда емдеу. 4. Химиотерапияның тиімділігін бақылау және емдеу нәтижелерін бағалау. 5. Химиотерапия әдісін қолдана отырып, дәріге төзімді туберкулез терапиясын жүргізу. 6. Бауырдың жедел және созылмалы аурулары және бүйрек функциясының жеткіліксіздігі бар науқастар үшін ДДҰ ұсынған балама химиотерапия режимдерін таңдау. 7. Патогеннің дәрілік сезімталдығын және пациенттің жеке ерекшеліктерін, бар коморбидтік жағдайларды, жүктілікті және туберкулез ағымының жалпы заңдылықтарын ескере отырып емдеу тактикасын негіздеу. 8. Бақылау Жалпы клиникалық зерттеулер, қақырық және клиникалық-рентгенологиялық зерттеу нәтижелері бойынша емдеудің тиімділігін бағалау. 9. ДДҰ ұсынымдарына және Қазақстан Республикасының Ұлттық хаттамаларына сәйкес емдеу нәтижелерін айқындау және тіркеу. 10. Туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге бейімділігін және емдеуді мерзімінен бұрын тоқтату қаупін бағалау. 11. Дәрі-дәрмектерді қабылдауда үзілістері бар науқастар үшін ДДҰ ұсынған емдеу бағдарламаларын таңдау. 12. Қақырықты бақылау бактериоскопиялық зерттеу нәтижелеріне және аурудың динамикасына байланысты пациенттерді қайта тіркеу. 13. Емдік максатта плевра және жұлын пункциясын жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулездің дәріге төзімді түрлерінің химиотерапиясы. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге міндеттемені қамтамасыз ету әдістері. 3. Туберкулезбен күресудің кеңейтілген тұжырымдамасы. 4. Туберкулезге қарсы препараттар, олардың әсер ету механизмі. 5. Туберкулезбен ауыратын, қатар жүретін аурулармен ауыратын науқастарды: АИТВ – инфекциясы, қант диабеті, жүрек-қан тамырлары жүйесі, бауыр және өт жолдарының аурулары, Асқазан-ішек жолдары, алкоголизм, нашақорлықпен емдеу тактикасы.

	<p>6. Диагностика, нашакорлықты емдеу, ПИН-дағы АИТВ /ЖИТС, басқа да осал топтар, АИТВ жұқтырған ПИН-терді оңалту.</p> <p>7. Агв терапиясының, ОЗТ, есірткіні қолданудан болатын зиянды азайту бағдарламаларының принциптері.</p> <p>8. АИТВ жұқтырған ПИН, ЖТВ-да АРВ терапиясын, ЖТҚ жүргізуге бейілділікті қалыптастыру.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Стационарлық жағдайда пациенттерде (ересектерде) тыныс алу органдарының туберкулезіне және туберкулездің өкпеден тыс түрлеріне патогенетикалық терапия жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологиялық емдеуге уытты реакциялардың алдын алу мақсатында туберкулезбен ауыратын науқасты симптоматикалық құралдармен жүргізу тактикасын анықтау. 2. Пациенттің жеке ерекшеліктерін және ілеспе патологияны ескере отырып, патогенетикалық құралдарды іс жүзінде қолдануды өз бетінше жүзеге асыру. 3. Хирургиялық араласудан кейін науқастарды симптоматикалық емдеуді өзіңіз жүргізу. 4. Көрсеткіштер бойынша коллапсотерапия жүргізу (жасанды пневмоторакс, пневмоперитонеум). 5. Белгілі бір процесті қалпына келтіру үшін диеталық терапия мен физиотерапияны қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен және қатар жүретін аурулармен ауыратын басқа бронх – өкпе ауруларымен: АИТВ-инфекциясымен, қант диабетімен, жүрек-тамыр жүйесі, бауыр және өт жолдарының, асқазан-ішек жолдарының ауруларымен ауыратын науқастарды басқару тактикасы. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастарды хирургиялық емдеуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, хирургиялық операциялардың түрлері. 3. Туберкулезге арналған витаминді, дезинтоксикация, физиотерапия, диетотерапия және басқа патогенетикалық терапия әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Коллапсотерапия әдісі (жасанды пневмоторакс, пневмоперитонеум). 5. Белгілі бір процесті қалпына келтіру үшін диеталық терапия және физиотерапия.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерде (ересектерде) диагностикалық және емдік процедуралар нәтижесінде туындаған препараттарға жағымсыз реакциялар және жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар пайда болған кезде медициналық көмек.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезге күдікті, туберкулезбен ауыратын науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. 2. Қосымша емдеу әдістерін қолдануды, зерттеудің аспаптық әдістерін жүргізуді, маман дәрігерге консультацияға жіберуді немесе басқа бейінді стационарға ауыстыруды негіздеу. 3. Науқастың салмағына сәйкес ПТП дозаларын есептеу. 4. Дәрілік терапияның ықтимал қауіптерін бағалау.

		<p>5. Жағымсыз әсерлердің алдын алуға бағытталған іс-шаралар жоспарын, түзету терапиясын және бақылау зертханалық және аспаптық зерттеулер жоспарын жасау.</p> <p>6. Диагностиканың қосымша әдістерін жүргізу қажеттілігін анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезге қарсы препараттардың әсер ету механизмі, жанама әсерлері, олардың алдын алу және жою шаралары. 2. Науқастың салмағына және химиотерапия режиміне байланысты ересектерге арналған химиотерапия дозалары. 3. Туберкулезбен ауыратын науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдары. 4. Туберкулезді емдеу әдістері, дәрілік терапияның ықтимал асқынулары. 5. Бақылау зертханалық және аспаптық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарға (ересектерге) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды анықтау бойынша негізгі диагностикалық іс-шараларды жүргізу, симптомдар мен синдромдарға диагностикалық біліктілік беру. 2. Ауруханалық кезеңде өкпеден қан кету, өздігінен пневмоторакс, гипо және гипергликемиялық кома, тромбозмболия кезінде шұғыл көмек көрсету. 3. Реанимациялық іс-шараларды жүргізу ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жасау). 4. Миокард инфарктісі кезінде ЭКГ оқу. 5. Әр түрлі жастағы ересектерде трахеотомия жасау. 6. Сыртқы қан кетуді тоқтату. 7. Жараны бастапқы емдеу және таңғышты қолдану. 8. Қан тобын анықтау. 9. Әр түрлі жастағы ересектерде асқазанды зондсыз жууды жүзеге асыру. 10. Әр түрлі жастағы ересектердегі гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату. 11. Естен тану кезінде көмек көрсету. 12. Аяқ-қолды иммобилизациялау. 13. Беткей орналасқан бөгде заттарды алу. 14. Әртүрлі жастағы ересектерде медициналық манипуляцияларды (инъекциялардың барлық түрлері, қуықтың катетеризациясы, асқазанды зондтау және шаю, тазарту және сифон клизмалары және т.б.) жүргізу. 15. Клиникалық көріністерді анықтау және өкпеден қан кету, гемопиз, өздігінен пневмоторакс кезінде мамандандырылған көмек көрсету. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулездің асқынуы және олардың алдын алу шаралары. 2. Қан айналымының және/немесе тыныс алудың кенеттен тоқтауының, өздігінен пневмоторакстың, өкпеден қан кетудің және тыныс алу органдарының туберкулезінің басқа асқынуларының, туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің клиникалық белгілері мен синдромдары. 3. Базальқ жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары. 4. Туберкулез ағымының ерекшеліктері АИТВ-инфекциясымен, сондай-ақ қатар жүретін аурулар аясында. 5. Туберкулездің асқынуы кезінде, жағымсыз реакциялар пайда болған кезде, оның ішінде диагностикалық және емдік процедуралар нәтижесінде пайда болған ауыр және күтпеген жағдайларда шұғыл көмек көрсетуді ұйымдастыру және жүргізу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Туберкулез кезінде диспансерлік бақылау.	<p>Дағды 1: Туберкулезбен ауыратын науқастардың (ересектер және) амбулаториялық кезеңде алдын алу, диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фтизиопульмонологиялық ұйымдарда диспансерлеуді ұйымдастыру және жүргізу. 2. Есепке алу топтарын анықтау, тіркеуді, есепке алуды және контингентті бақылауды жүргізу. 3. Туберкулез инфекциясы ошақтарында жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. 4. Науқаспен, оның туыстарымен, әріптестерімен және басқа қызметкерлермен сенімді қарым-қатынас орнату үшін қарым-қатынас дағдыларын меңгеру. 5. Туберкулезді инфекциялық бақылауды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 6. Туберкулезбен ауыратын және байланысқан адамдар арасында туберкулез бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 7. Туберкулезбен ауырған адамдарды жұмысқа, оқуға жіберу дағдыларын меңгеру. 8. Негізгі эпидемиологиялық көрсеткіштерді есептеу және туберкулез бойынша эпидемиологиялық жағдайға талдау жүргізу дағдыларын меңгеру. 9. Ересек тұрғындарды тексеруді жүзеге асыру. 10. Ересектерде Әлеуметтік және медициналық бағыттағы іс-шаралар өткізу. 11. Ағымдағы және қорытынды дезинфекциялау дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диспансерлік есепке алу және бақылау топтары. 2. Туберкулез бойынша тәуекел топтары. 3. Туберкулез инфекциясының ошағындағы гигиена. 4. Туберкулезбен ауыратын науқастар пайдаланған заттарды дезинфекциялау. 5. Медициналық қызметті жүзеге асыратын ұйымдарға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.

	6. Жұқпалы ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды (ересектер), туберкулезден кейінгі қалдық өзгерістері бар адамдарды, клиникалық емделген туберкулезбен ауыратын науқастарды, оның ішінде мүгедекті оңалтудың немесе оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен ауыратын мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. 2. Медициналық оңалту жоспарының орындалуын, оның ішінде туберкулезбен ауыратын мүгедекті оңалту немесе оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыруды бақылауды жүзеге асыру. 3. Науқастың өзгерген өмірлік жағдайларға байланысты қайта даярлау, оқыту, қайта даярлау мүмкіндігін анықтау. 4. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға және туберкулезге шалдығу қаупі жоғары адамдарға дәрілік емес емдеу және емдік тамақтану тағайындау. 5. Дәрілік препараттарды қолданудың, дәрілік емес емдеу мен емдік тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау және медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарда медициналық оңалтудың жанама әсерлерін түзетуді жүзеге асыру. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастардың әлеуметтік бейімделу деңгейі мен өмір сүру сапасын бағалау. 7. Медициналық оңалту іс-шараларын тағайындау және жүргізу, оның ішінде мүгедекті оңалту немесе оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру үшін туберкулезбен ауыратын науқастарды маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 8. Туберкулезбен ауыратын науқастарды медициналық оңалтудың физикалық, әлеуметтік-психологиялық әдістерін қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты бақылаудағы адамдарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастар мен туберкулезге күдікпен байланысты бақылаудағы адамдар үшін медициналық көрсеткіштер мен оңалту іс-шараларын жүргізуге қарсы көрсеткіштер. 3. Фтизиатриялық науқастарды әлеуметтік-экономикалық оңалту жөніндегі іс-шаралар. 4. Дені сау адамдар мен әр түрлі жастағы бронхопульмональды патологиясы бар адамдардың ұтымды тамақтану негіздері, диеталық терапия принциптері. 5. Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастардың денесіне оңалту шараларының әсер ету механизмі. 7. Фтизиатриялық науқастарды әлеуметтік-экономикалық оңалту жөніндегі іс-шаралар.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Медициналық тексерулер, медициналық куәландырулар және медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мемлекеттік медициналық-әлеуметтік сараптама мекемелерінде медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу үшін қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 2. Мүгедектік тобын беру немесе одан бас тарту туралы сараптамалық қорытындыны қалыптастыруға қатысу. 3. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезбен ауырған адамдардың еңбекке қабілеттілігі туралы мәселені шешу кезінде еңбекке жарамсыздық парақтарын беру. 4. Туберкулезді анықтау мақсатында халықты профилактикалық медициналық тексеруден өткізуде алғашқы медициналық-санитарлық көмектің медициналық ұйымдарына ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету дағдыларын меңгеру. 5. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдардың медициналық-әлеуметтік бейімделу сипатын және өмір сүру сапасын бағалау. 6. Туберкулезді анықтау мақсатында азаматтарды профилактикалық медициналық тексеруден өткізу үшін қажетті тексерулер кешенін анықтау. 7. Науқастың жағдайын оның белсенділігін шектеуге қатысты бағалау. Мүгедектік тобын анықтау. 8. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезден кейін қалдық өзгерістері бар адамдардың кәсіптік қызмет түрлерін жүзеге асыруына медициналық шектеулердің болуын айқындау. 9. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдардың медициналық-әлеуметтік бейімделу сипатын және өмір сүру сапасын бағалау. 10. Азаматтың айналасындағыларға қауіп төндіретін және шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың уақытша тұруына рұқсат беруден бас тарту не оның күшін жою үшін негіз болып табылатын жұқпалы аурулардың болуы немесе болмауы туралы немесе Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхат немесе патент немесе жұмысқа орналасу туралы медициналық куәландыру нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар шығару.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. 2. Қазақстан Республикасындағы медициналық-әлеуметтік сараптама. 3. ДДҰ анықтамаларына сәйкес туберкулезбен және басқа бронх-өкпе ауруларымен ауыратын науқастарды емдеу нәтижелері. 4. Медициналық көрсеткіштер және туберкулезбен ауыратын науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу тәртібі, медициналық құжаттаманы ресімдеуге қойылатын талаптар.

		<p>5. Еңбекке жарамсыздық парақтарын беру тәртібі.</p> <p>6. Туберкулезді және басқа бронх-өкпе ауруларын емдеу критерийлері.</p> <p>7. Ауыр жұмыстарда және еңбек жағдайлары зиянды және (немесе) қауіпті жұмыстарда істейтін қызметкерлерді міндетті алдын ала (жұмысқа түскен кезде) және мерзімді медициналық қарап-тексерулерді (қарап-тексерулерді) жүргізу тәртібі.</p> <p>8. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және клиникалық емделген туберкулездің қалдық өзгерістері бар адамдардың кәсіби қызметін жүзеге асыруға медициналық шектеулер.</p> <p>9. Міндетті алдын ала және мерзімді медициналық тексерулер (тексерулер) жүргізілетін зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың тізбесі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	Машықтар:

	<p>Аса қауіпті жұқпалы ауру күдіктенген немесе анықталған кезде шұғыл хабарлау.</p>	<p>1. Аса қауіпті инфекцияға күдік немесе ауру туралы шұғыл хабарлаудың үлгілік схемасына сәйкес іс-шараларды жүргізу.</p> <p>2. Аса қауіпті инфекцияларды оқшаулау және тарату бойынша іс-шаралар жүргізу. 24 сағат ішінде аса қауіпті аурудың анықталғаны туралы хабарлай білу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Аса қауіпті инфекцияға күдік немесе ауру туралы шұғыл хабарлаудың үлгілік схемасы.</p> <p>2. Аса қауіпті инфекцияны анықтау кезіндегі іс-қимыл алгоритмі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p>	

	Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер фтизиатр	
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер, балалар)	
7	Фтизиатр дәрігер (балалар)		
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 Фтизиатр-дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2213-1		
Қызмет атауының коды:	2213-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Фтизиатр-дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатр дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Амбулаториялық-емханалық және стационарлық жағдайларда тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Фтизиатрлардың (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Фтизиатрлар дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Фтизиатрлар (ересектер) дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Фтизиатрлардың (ересектердің) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Фтизиатрлар (ересектер) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында фтизиатрлар (ересектер) дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Фтизиатрлардың (ересектердің) дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Фтизиатрия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Фтизиатрия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдай мен туберкулездің таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Туберкулезбен ауыратын науқастарға (ересектерге) медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз фтизиатрларға консультациялық көмек көрсету. 3. Фтизиатрия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру.

		<p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Фтизиатрлар дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Фтизиатр дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Фтизиатрлар (ересектер) дәрігерлерінің қыз-	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау.</p> <p>2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу.</p>

метіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.		
	Білімдер: 1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Стрессті басқару Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланысы:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер фтизиатр	
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер, балалар)	
7	Фтизиатр дәрігер (балалар)		
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 Фтизиатр-дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2213-1		
Қызмет атауының коды:	2213-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Фтизиатр-дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

	"Фтизиатр дәрігер (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының терендетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттерге (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, фтизиатрия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.
Еңбек функциясы 1: "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық кателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Фтизиатрлар дәрігерлері (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.

		<p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Фтизиатрияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Фтизиатрия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Фтизиатрия (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде туберкулез кезінде халыққа көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде фтизиатриялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.

	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында фтизиатрия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Фтизиатрия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтиже-

		лерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	Машықтар: 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Туберкулездің алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. Білімдер: 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стресті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер фтизиатр
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер, балалар)
	7	Фтизиатр дәрігер (балалар)
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 Фтизиатр-дәрігер (балалар)»:		
Топтың коды:	2213-1	

Қызмет атауының коды:	2213-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Фтизиатр-дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатр дәрігер (балалар)" біліктілігі. Осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру.		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Амбулаториялық-емханалық және стационарлық жағдайларда тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттердің (балалардың) профилактикасы, диагностикасы, емдеуі, медициналық оңалтуы.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің диагностикасы. 2. Емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау. 3. Туберкулез кезінде диспансерлік бақылау. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1: Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің диагностикасы.	Дағды 1: Пациенттерде (балаларда) тыныс алу органдарының туберкулезін және өкпеден тыс формаларын ерте анықтау.	Машықтар: 1. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің клиникалық нысандары бар пациентті тексеру. 2. Туберкулездің ауыр және асқынған түрлерімен (менингитпен, деструкциямен және бактериялардың бөлінуімен) науқасты тексеру. 3. Науқасты ауыр жағдайда тексеру. 4. Туберкулезбен ауыратын науқастың зерттеу нәтижелерін тағайындау және түсіндіру. 5. Қақырықты талдау нәтижелерін әртүрлі әдістермен өз бетінше түсіндіру. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастарды қарау, жаппай тексеру (өкпе флюорографиясы, туберкулин диагностикасы) кезінде және тәуекел топтарында анықтау. 7. Аурудың негізгі белгілерін анықтау.	

		<p>8. Алғашқы медициналық-санитарлық көмек мекемелерінде туберкулезді диагностикалау алгоритмін жүргізу, диагнозды верификациялау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының туберкулезі кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеудің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің ерте және кеш белгілері. 5. Туберкулезді анықтау әдістері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Рентгендік зерттеулер мен аспаптық әдістерді жүргізу арқылы пациенттердегі (балаларда) тыныс алу органдарының туберкулезін және туберкулездің өкпеден тыс түрлерін диагностикалау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алынған деректерді талдау және интерпретациялау арқылы шолу рентгенографиясын, томографияны, зардап шеккен органдардың бүйірлік суреттерін және бейнелеу хаттамаларын қолдану дағдыларын меңгеру. 2. Диагноз қою, дифференциалды диагностика жүргізу және туберкулезбен ауыратын науқастарға барабар ем тағайындау мақсатында сәулелік және аспаптық тексерудің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 3. Ересектердегі ТВС-ны ерте анықтау мәселелері бойынша жалпы практика дәрігерлеріне және басқа мамандықтарға кеңес беру және біліктілігін арттыру. 4. Пациентті алғашқы тексерудің нәтижелерін, пациентті органдар мен жүйелер бойынша объективті тексеруді және туберкулезге тән белгілерді, соның ішінде физикалық деректерді анықтауды түсіндіру. 5. Дифференциалды диагноз қою. 6. Пациенттердің микробиологиялық, молекулалық-генетикалық зерттеулерінің қажеттілігі мен көлемін негіздеу және алынған нәтижелерді түсіндіру. 7. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезге күдікті пациенттен, туберкулезбен ауыратын науқастардан бөлінген патологиялық материалды Жалпы клиникалық талдаулардың, микроскопиялық және микробиологиялық зерттеудің, молекулалық генетикалық тексерудің нәтижелерін талдау және түсіндіру. 8. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастардың ВАСТЕК, G-хpert, Hain-test, ПТР, ИФА әдісімен микробиологиялық зерттеулер жүргізу қажеттілігін негіздеу. 9. Өкпенің түбірі, бүйірлік рентген сәулелері арқылы КТ, МРТ, Томограмманы оқу дағдыларын меңгеру. 10. Диагнозды тексеру үшін диагностикалық манипуляциялар жүргізу (плевра және жұлын пункциясы, лимфа түйінінің биопсиясы, буын ішілік сұйықтық, зерттеу үшін жұтқыншақ пен мұрынның шырышты қабығынан жағынды алу). 11. Эндоскопияны, плевра қуысының пункциясын қолдану қажеттілігін негіздеу.

		<p>12. Эндоскопия нәтижелерін (фибробронхоскопия, торако-скопия, медиастиноскопия), плевра қуысының пункциясының нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>13. Тыныс алу бұзылыстарының сапалық және сандық сипаттамасы үшін трансбронхиалды биопсияны, аспирациялық, трансторакальды ине биопсиясын, қысылған биопсияны, ашық биопсияны, перифериялық лимфа түйіндерінің пункциялық биопсиясын, спирографияны, плетизмографияны, газдарды және қанның қышқыл-негіздік күйін қолдану қажеттілігін негіздеу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастарды рентгенологиялық тексеру әдістемесі. 2. Тыныс алу органдарының туберкулезінің негізгі түрлерінің және туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің клиникалық және рентгендік семиотикасы. 3. Науқастың рентгенологиялық зерттеуіне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 4. Туберкулез қоздырғышының биологиялық қасиеттері, оларды анықтау, өсіру және дәрілік сезімталдықты анықтау әдістері. 5. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастарды молекулярлық-генетикалық тексеру әдістері. 6. Тыныс алу органдарының туберкулезімен және туберкулездің өкпеден тыс түрлерімен ауыратын науқастардың ПТР, ИФА әдістері. 7. Эндоскопия әдісі. 8. Диагнозды верификациялау мақсатында диагностикалық манипуляциялар жүргізу әдістері (плевра және жұлын пункциясы, лимфа түйінінің биопсиясы, буын ішілік сұйықтық, зерттеу үшін жұтқыншақ пен мұрынның шырышты қабығынан жағынды алу).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін (бұдан әрі - ХАЖ) ескере отырып, пациенттерде (балаларда) диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Негізгі ауруға байланысты науқастың жағдайының ауырлығын бағалау. 2. Туберкулез диагнозын қолданыстағы клиникалық классификацияға сәйкес белгілеу. 3. Аурудың кезеңдерін анықтау. 4. Зақымдалған жүйенің немесе органның функционалдық жеткіліксіздігін бағалау. 5. Асқынуларды анықтау. 6. Ілеспе патологиялық процестерді анықтау. 7. Диагнозды және ілеспе патологияны тұжырымдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көрінісі, диагностика принциптері, тыныс алу органдарының туберкулезі мен туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің асқынуларының дифференциалды диагностикасы.

		2. Клиникалық көріністің ерекшеліктері, диагностика әдістері туберкулез туберкулезінің өкпе формаларын енгізді: остеоартикулярлық, урогенитальды, іш қуысы, туберкулез перифериялық лимфа түйіндерінің, ми қабықтары мен орталық жүйке жүйесінің, көздің, терінің туберкулезі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктемесін (бұдан әрі - ХАЖ) ескере отырып, пациенттерде (балаларда) диагноз қою.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Негізгі ауруға байланысты науқастың жағдайының ауырлығын бағалау. Туберкулез диагнозын қолданыстағы клиникалық классификацияға сәйкес белгілеу. Аурудың кезеңдерін анықтау. Зақымдалған жүйенің немесе органның функционалдық жеткіліксіздігін бағалау. Асқынуларды анықтау. Ілеспе патологиялық процестерді анықтау. Диагнозды және ілеспе патологияны тұжырымдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Этиологиясы, патогенезі, жіктелуі, клиникалық көрінісі, диагностика принциптері, тыныс алу органдарының туберкулезі мен туберкулездің өкпеден тыс түрлерінің асқынуларының дифференциалды диагностикасы. Клиникалық көріністің ерекшеліктері, диагностика әдістері туберкулез туберкулезінің өкпе формаларын енгізді: остеоартикулярлық, урогенитальды, іш қуысы, туберкулез перифериялық лимфа түйіндерінің, ми қабықтары мен орталық жүйке жүйесінің, көздің, терінің туберкулезі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Емдеуді тағайындау, оның тиімділігі мен қауіпсіздігін бақылау.	<p>Дағды 1:</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды (балаларды) емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Өкпе және өкпеден тыс туберкулездің клиникалық нысандары бар пациентті емдеуді жүргізу. Туберкулездің ауыр және асқынған түрлерімен (менингитпен, деструкциямен және бактериялардың бөлінуімен) науқасты емдеу. Науқасты ауыр жағдайда емдеу. Химиотерапияның тиімділігін бақылау және емдеу нәтижелерін бағалау. Химиотерапия әдісін қолдана отырып, дәріге төзімді туберкулез терапиясын жүргізу. Бауырдың жедел және созылмалы аурулары және бүйрек функциясының жеткіліксіздігі бар науқастар үшін ДДҰ ұсынған балама химиотерапия режимдерін таңдау. Патогеннің дәрілік сезімталдығын және пациенттің жеке ерекшеліктерін, бар коморбидтік жағдайларды, жүктілікті және туберкулез ағымының жалпы заңдылықтарын ескере отырып емдеу тактикасын негіздеу. Бақылау Жалпы клиникалық зерттеулер, қақырық және клиникалық-рентгенологиялық зерттеу нәтижелері бойынша емдеудің тиімділігін бағалау.

		<p>9. ДДҰ ұсынымдарына және Қазақстан Республикасының Ұлттық хаттамаларына сәйкес емдеу нәтижелерін айқындау және тіркеу.</p> <p>10. Туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге бейімділігін және емдеуді мерзімінен бұрын тоқтату қаупін бағалау.</p> <p>11. Дәрі-дәрмектерді қабылдауда үзілістері бар науқастар үшін ДДҰ ұсынған емдеу бағдарламаларын таңдау.</p> <p>12. Қақырықты бақылау бактериоскопиялық зерттеу нәтижелеріне және аурудың динамикасына байланысты пациенттерді қайта тіркеу.</p> <p>13. Емдік мақсатта плевра және жұлын пункциясын жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулездің дәріге төзімді түрлерінің химиотерапиясы. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге міндеттемені қамтамасыз ету әдістері. 3. Туберкулезбен күресудің кеңейтілген тұжырымдамасы. 4. Туберкулезге қарсы препараттар, олардың әсер ету механизмі. 5. Туберкулезбен ауыратын, қатар жүретін аурулармен ауыратын науқастарды: АИТВ – инфекциясы, қант диабеті, жүрек-қан тамырлары жүйесі, бауыр және өт жолдарының аурулары, Асқазан-ішек жолдары, алкоголизм, нашақорлықпен емдеу тактикасы. 6. Диагностика, нашақорлықты емдеу, ПИН-дағы АИТВ /ЖИТС, басқа да осал топтар, АИТВ жұқтырған ПИН-терді оңалту. 7. Агв терапиясының, ОЗТ, есірткіні қолданудан болатын зиянды азайту бағдарламаларының принциптері. 8. АИТВ жұқтырған ПИН, ЖТВ-да АРВ терапиясын, ЖТҚ жүргізуге бейімділікті қалыптастыру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Стационарлық жағдайда пациенттерде (балаларда) тыныс алу органдарының туберкулезіне және туберкулездің өкпеден тыс түрлеріне патогенетикалық терапия жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Этиологиялық емдеуге уытты реакциялардың алдын алу мақсатында туберкулезбен ауыратын науқасты симптоматикалық құралдармен жүргізу тактикасын анықтау. 2. Пациенттің жеке ерекшеліктерін және ілеспе патологияны ескере отырып, патогенетикалық құралдарды іс жүзінде қолдануды өз бетінше жүзеге асыру. 3. Хирургиялық араласудан кейін науқастарды симптоматикалық емдеуді өзіңіз жүргізу. 4. Көрсеткіштер бойынша коллапсотерапия жүргізу (жасанды пневмоторакс, пневмоперитонеум). 5. Белгілі бір процесті қалпына келтіру үшін диеталық терапия мен физиотерапияны қолдану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен және қатар жүретін аурулармен ауыратын басқа бронх – өкпе ауруларымен: АИТВ-инфекциясымен, қант диабетімен, жүрек-тамыр жүйесі, бауыр және өт жолдарының, асқазан-ішек жолдарының ауруларымен ауыратын науқастарды басқару тактикасы.

	<p>2. Туберкулезбен ауыратын науқастарды хирургиялық емдеуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, хирургиялық операциялардың түрлері.</p> <p>3. Туберкулезге арналған витаминді, дезинтоксикация, физиотерапия, диетотерапия және басқа патогенетикалық терапия әдістерін қолдануға медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>4. Коллапсотерапия әдісі (жасанды пневмоторакс, пневмоперитонеум).</p> <p>5. Белгілі бір процесті қалпына келтіру үшін диеталық терапия және физиотерапия.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Пациенттерде (балаларда) диагностикалық және емдік процедуралар нәтижесінде туындаған препараттарға жағымсыз реакциялар және жағымсыз реакциялар, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялар пайда болған кезде медициналық көмек.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезге күдікті, туберкулезбен ауыратын науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдарын анықтау. 2. Қосымша емдеу әдістерін қолдануды, зерттеудің аспаптық әдістерін жүргізуді, маман дәрігерге консультацияға жіберуді немесе басқа бейінді стационарға ауыстыруды негіздеу. 3. Науқастың салмағына сәйкес ПТП дозаларын есептеу. 4. Дәрілік терапияның ықтимал қауіптерін бағалау. 5. Жағымсыз әсерлердің алдын алуға бағытталған іс-шаралар жоспарын, түзету терапиясын және бақылау зертханалық және аспаптық зерттеулер жоспарын жасау. 6. Диагностиканың қосымша әдістерін жүргізу қажеттілігін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезге қарсы препараттардың әсер ету механизмі, жанама әсерлері, олардың алдын алу және жою шаралары. 2. Бақылау зертханалық және аспаптық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштер. 3. Туберкулезбен ауыратын науқастарда диагностикалық процедуралар нәтижесінде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың, оның ішінде ауыр және күтпеген реакциялардың белгілері мен синдромдары. 4. Туберкулезді емдеу әдістері, дәрілік терапияның ықтимал асқынулары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарға (балаларға) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларды анықтау бойынша негізгі диагностикалық іс-шараларды жүргізу, симптомдар мен синдромдарға диагностикалық біліктілік беру. 2. Ауруханалық кезеңде өкпеден қан кету, өздігінен пневмоторакс, гипо және гипергликемиялық кома, тромбозбен кезінде шұғыл көмек көрсету. 3. Реанимациялық іс-шараларды жүргізу ("ауыздан ауызға" және "ауыздан мұрынға" жасанды тыныс алуды жүргізу, жүрекке жабық массаж жасау).

		<ol style="list-style-type: none"> 4. Миокард инфарктісі кезінде ЭКГ оқу. 5. Әр түрлі жастағы балаларда трахеотомия жасау. 6. Сыртқы қан кетуді тоқтату. 7. Жараны бастапқы емдеу және таңғышты қолдану. 8. Қан тобын анықтау. 9. Әр түрлі жастағы балаларда асқазанды түтіксіз шаю. 10. Әр түрлі жастағы балалардағы гипертониялық дағдарысты, ауырсыну синдромын, обструктивті синдромды тоқтату. 11. Естен тану кезінде көмек көрсету. 12. Аяқ-қолды иммобилизациялау. 13. Беткей орналасқан бөгде заттарды алу. 14. Клиникалық көріністерді анықтау және өкпеден қан кету, гемоптиз, өздігінен пневмоторакс кезінде мамандандырылған көмек көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Туберкулез кезінде диспансерлік бақылау.	<p>Дағды 1:</p> <p>Амбулаториялық кезеңде туберкулезбен ауыратын науқастарды (балаларды) алдын алу, диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фтизиопульмонологиялық ұйымдарда диспансерлеуді ұйымдастыру және жүргізу. 2. Есепке алу топтарын анықтау, тіркеуді, есепке алуды және контингентті бақылауды жүргізу. 3. Туберкулез инфекциясы ошақтарында жұмыс істеу дағдыларын меңгеру. 4. Науқаспен, оның туыстарымен, әріптестерімен және басқа қызметкерлермен сенімді қарым-қатынас орнату үшін қарым-қатынас дағдыларын меңгеру. 5. Туберкулезді инфекциялық бақылауды ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 6. Туберкулезбен ауыратын және байланысқан адамдар арасында туберкулез бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 7. Туберкулезбен ауырған адамдарды жұмысқа, оқуға жіберу дағдыларын меңгеру.

		<p>8. Негізгі эпидемиологиялық көрсеткіштерді есептеу және туберкулез бойынша эпидемиологиялық жағдайға талдау жүргізу дағдыларын меңгеру.</p> <p>9. Балалар тұрғындарын тексеруді жүзеге асыру.</p> <p>10. Балаларда әлеуметтік және медициналық бағыттағы іс-шаралар өткізу.</p> <p>11. Балаларда санитарлық профилактика дағдыларын меңгеру.</p> <p>12. Ағымдағы және қорытынды дезинфекциялау дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диспансерлік есепке алу және бақылау топтары. 2. Туберкулез бойынша тәуекел топтары. 3. Туберкулез инфекциясының ошағындағы гигиена. 4. Туберкулезбен ауыратын науқастар пайдаланған заттарды дезинфекциялау. 5. Медициналық қызметті жүзеге асыратын ұйымдарға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар. 6. Жұқпалы ауру анықталған кезде эпидемияға қарсы іс-шаралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды (балаларды), туберкулезден кейінгі қалдық өзгерістері бар адамдарды, клиникалық емделген туберкулезбен ауыратын науқастарды, оның ішінде мүгедекті оңалтудың немесе оңалтудың жеке бағдарламаларын іске асыру кезінде оңалту.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен ауыратын мүгедекті оңалтудың жеке бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру. 2. Медициналық оңалту жоспарының орындалуын, оның ішінде туберкулезбен ауыратын мүгедекті оңалту немесе оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыруды бақылауды жүзеге асыру. 3. Науқастың өзгерген өмірлік жағдайларға байланысты қайта даярлау, оқыту, қайта даярлау мүмкіндігін анықтау. 4. Медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға және туберкулезге шалдығу қаупі жоғары адамдарға дәрілік емес емдеу және емдік тамақтану тағайындалсын. 5. Дәрілік препараттарды қолданудың, дәрілік емес емдеу мен емдік тамақтанудың тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау және медициналық көмек стандарттарын ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарда медициналық оңалтудың жанама әсерлерін түзетуді жүзеге асыру. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастардың әлеуметтік бейімделу деңгейі мен өмір сүру сапасын бағалау. 7. Медициналық оңалту іс-шараларын тағайындау және жүргізу, оның ішінде мүгедекті оңалту немесе оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру үшін туберкулезбен ауыратын науқастарды маман дәрігерлерге жіберу үшін медициналық көрсеткіштерді айқындау. 8. Туберкулезбен ауыратын науқастарды медициналық оңалтудың физикалық, әлеуметтік-психологиялық әдістерін қолдану. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты бақылаудағы адамдарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 2. Туберкулезбен ауыратын науқастар мен туберкулезге күдікпен байланысты бақылаудағы адамдар үшін медициналық көрсеткіштер мен оңалту іс-шараларын жүргізуге қарсы көрсеткіштер. 3. Фтизиатриялық науқастарды әлеуметтік-экономикалық оңалту жөніндегі іс-шаралар. 4. Дені сау адамдар мен әр түрлі жастағы бронхопульмональды патологиясы бар адамдардың ұтымды тамақтану негіздері, диеталық терапия принциптері. 5. Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдарды медициналық оңалтудың негіздері мен әдістері. 6. Туберкулезбен ауыратын науқастардың денесіне оңалту шараларының әсер ету механизмі. 7. Фтизиатриялық науқастарды әлеуметтік-экономикалық оңалту жөніндегі іс-шаралар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Медициналық тексерулер, медициналық куәландырулар және медициналық сараптамалар жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мемлекеттік медициналық-әлеуметтік сараптама мекемелерінде медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу үшін қажетті медициналық құжаттаманы дайындау. 2. Мүгедектік тобын беру немесе одан бас тарту туралы сараптамалық қорытындыны қалыптастыруға қатысу. 3. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезбен ауырған адамдардың еңбекке қабілеттілігі туралы мәселені шешу кезінде еңбекке жарамсыздық парақтарын беру. 4. Туберкулезді анықтау мақсатында халықты профилактикалық медициналық тексеруден өткізуде алғашқы медициналық-санитарлық көмектің медициналық ұйымдарына ұйымдастырушылық-әдістемелік көмек көрсету дағдыларын меңгеру. 5. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдардың медициналық-әлеуметтік бейімделу сипатын және өмір сүру сапасын бағалау. 6. Туберкулезді анықтау мақсатында азаматтарды профилактикалық медициналық тексеруден өткізу үшін қажетті тексерулер кешенін анықтау. 7. Науқастың жағдайын оның белсенділігін шектеуге қатысты бағалау. Мүгедектік тобын анықтау. 8. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезден кейін қалдық өзгерістері бар адамдардың кәсіптік қызмет түрлерін жүзеге асыруына медициналық шектеулердің болуын айқындау. 9. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдардың медициналық-әлеуметтік бейімделу сипатын және өмір сүру сапасын бағалау.

		<p>10. Азаматтың айналасындағыларға қауіп төндіретін және шетел азаматтары мен азаматтығы жоқ адамдардың уақытша тұруына рұқсат беруден бас тарту не оның күшін жою үшін негіз болып табылатын жұқпалы аурулардың болуы немесе болмауы туралы немесе Қазақстан Республикасында тұруға ықтиярхат немесе патент немесе жұмысқа орналасу туралы медициналық куәландыру нәтижелері бойынша медициналық қорытындылар шығару.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасының және медициналық-әлеуметтік сараптаманың негіздері. Қазақстан Республикасындағы медициналық-әлеуметтік сараптама. ДДҰ анықтамаларына сәйкес туберкулезбен және басқа бронх-өкпе ауруларымен ауыратын науқастарды емдеу нәтижелері. Медициналық көрсеткіштер және туберкулезбен ауыратын науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу тәртібі, медициналық құжаттаманы ресімдеуге қойылатын талаптар. Еңбекке жарамсыздық парақтарын беру тәртібі. Туберкулезді және басқа бронх-өкпе ауруларын емдеу критерийлері. Ауыр жұмыстарда және еңбек жағдайлары зиянды және (немесе) қауіпті жұмыстарда істейтін қызметкерлерді міндетті алдын ала (жұмысқа түскен кезде) және мерзімді медициналық қарап-тексерулерді (қарап-тексерулерді) жүргізу тәртібі. Туберкулезбен ауыратын науқастардың және клиникалық емделген туберкулездің қалдық өзгерістері бар адамдардың кәсіби қызметін жүзеге асыруға медициналық шектеулер. Міндетті алдын ала және мерзімді медициналық тексерулер (тексерулер) жүргізілетін зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың тізбесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу.</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұс-

		<p>қаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аса қауіпті жұқпалы ауру күдіктенген немесе анықталған кезде шұғыл хабарлау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Аса қауіпті инфекцияға күдік немесе ауру туралы шұғыл хабарлаудың үлгілік схемасына сәйкес іс-шараларды жүргізу.</p> <p>2. Аса қауіпті инфекцияларды оқшаулау және тарату бойынша іс-шаралар жүргізу. 24 сағат ішінде аса қауіпті аурудың анықталғаны туралы хабарлай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Аса қауіпті инфекцияға күдік немесе ауру туралы шұғыл хабарлаудың үлгілік схемасы.</p> <p>2. Аса қауіпті инфекцияны анықтау кезіндегі іс-қимыл алгоритмі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары.</p> <p>2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу.</p> <p>3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p>

		<p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді)</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер фтизиатр	
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер)	
	7	Фтизиатр дәрігер (балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 Фтизиатр-дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2213-1		
Қызмет атауының коды:	2213-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Фтизиатр-дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (бейінді маман)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатр дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіптік қызметтің тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ 7.3 (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде) кіші деңгейінің біліктілігін арттыру.	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Амбулаториялық-емханалық және стационарлық жағдайларда тыныс алу органдарының және өкпеден тыс нысандардың туберкулезі бар пациенттерге (балаларға) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Фтизиатрлардың (балалардың) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Фтизиатрлар дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Фтизиатрлар (балалар) дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Фтизиатрлардың (балалардың) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	Дағды 1: Фтизиатрлар (балалар) дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында фтизиатрлар (балалар) дәрігерлері арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Фтизиатрлардың (балалардың) дәрігерлерінің келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Фтизиатрия саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе сапасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Фтизиатрия саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдай мен туберкулездің таралуын бақылау.
		Білімдер: 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары. 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарға (балаларға) медициналық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз фтизиатрларға консультациялық көмек көрсету. 3. Фтизиатрия саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Фтизиатрлар дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингілеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Фтизиатр дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелген). 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Фтизиатрлар (балалар) дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау. 2. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар мен жаңа инновациялар, диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер фтизиатр
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер)
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер, балалар)
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 Фтизиатр-дәрігер (балалар)»:		

Топтың коды:	2213-1		
Қызмет атауының коды:	2213-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 Фтизиатр-дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305 /2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (бейінді маман)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Фтизиатр дәрігер (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің инновациялық, озық технологияларының тереңдетілген мәселелеріне сәйкес келетін СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат).		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тыныс алу органдары мен өкпеден тыс нысандардағы туберкулезбен ауыратын пациенттерге (балаларға) білікті, мамандандырылған медициналық көмек пен жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, фтизиатрия саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.	
Еңбек функциясы 1: "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару.	Дағды 1: "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық көмектің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.	

		<p>4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу.</p> <p>5. Фтизиатрлар дәрігерлері (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйымның басшылығын анықтау және уақтылы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын жақсарту бойынша іс-шараларды әзірлеу және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық қолдау көрсету. 3. Өз тәжірибеге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйрену және енгізу. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Фтизиатрияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері. 2. Фтизиатрия саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Фтизиатрия (балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету.</p>	<p>Дағды 1: Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелдерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде туберкулез кезінде халыққа көмек көрсетуді қамтамасыз ету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтар мен әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде фтизиатриялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. Стандарттарды, хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет.</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар және т.б.) өткізу. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.

		3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында фтизиатрия саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Фтизиатрия саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өмірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Туберкулездің алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі. 3. Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау	

	<p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	"Туберкулез кезінде халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-107 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2022 жылғы 30 қыркүйекте № 29917 болып тіркелген).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер фтизиатр
	7	Фтизиатр дәрігер (ересектер)
7	Фтизиатр дәрігер (ересектер, балалар)	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 29 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
53-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Функционалды диагностика»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіби стандарт біліктілікті, дайындықты бағалау, аттестаттау, сертификаттау және растау үшін негіз ретінде қолданылады мамандандыру және пайдаланушылардың кең ауқымы пайдалануға арналған:

1) қызметкерлер-саладағы мамандыққа қойылатын талаптарды түсіну, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлау үшін;

2) жұмыс берушілер-жұмыскерлерге қойылатын пайдаланылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеу, жалдау кезінде өлшемшарттарды қалыптастыру үшін кадрларды аттестаттау, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, ілгерілету және ротациялау бағдарламаларын жасау;

3) қызметті жүзеге асыратын ұйымдар (органдар) сертификаттау және біліктілік беру бойынша-персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеу және сәйкестік деңгейі бойынша қызметкерлердің біліктілік критерийлерін әзірлеу үшін;

4) мемлекеттік органдар – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін өлшемшарттар ретінде кәсіби стандартты пайдалану үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – белгілі бір мамандық бойынша сертификаты бар жоғары медициналық білімі бар медицина қызметкері

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын қорғау, Медициналық және фармацевтикалық ғылым, Медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсету сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган

3) Клиникалық хаттама – науқастың белгілі бір ауруы немесе жағдайы кезінде профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсыныстар

4) Консилиум – кем дегенде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын анықтау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі

7) Науқас – медициналық көмек көрсетуді талап ететін аурудың немесе жағдайдың болуына немесе болмауына қарамастан медициналық қызметтерді тұтынушы болып табылатын (болған) жеке тұлға

8) Профилактика – аурулардың пайда болуын, аурулардың ерте сатысында дамуын болдырмауға және қазірдің өзінде дамыған асқынуларды, органдар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық Емес шаралар кешені

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіби біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі

10) Стажировка – теориялық даярлық нәтижесінде алынған кәсіби білімді, іскерлікті және дағдыларды қалыптастыруға және практикада бекітуге, сондай-ақ жұмыстың ерекшелігін, одан әрі кәсіби қызмет үшін озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларды және жас мамандарды кәсіптік бейімдеуде практикалық көмек

көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, білім, ғылым және практиканың үштұғырлығы негізінде қызметті жүзеге асыратын кемінде бес жыл өтілі бар медицина қызметкері

12) Ақпараттандырылған келісім – медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің шешім қабылдау үшін маңызды барлық аспектілері туралы ақпарат алғаннан кейін адамның медициналық көмек алуға және (немесе) нақты зерттеуге қатысуға өзінің келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.
Ақпараттандырылған жазбаша келісім уәкілетті орган бекіткен нысан бойынша ресімделеді

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Функционалды диагностика

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101039

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Диагностиканың қазіргі заманғы жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып, органдар мен жүйелердің функционалдық жай-күйін бағалай отырып, білікті диагностикалық іс-шаралар көрсету, сондай-ақ функционалдық диагностиканы жүргізу кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу; Функционалдық диагностика саласында, оның ішінде осы салада ғылыми зерттеулер жүргізу үшін мамандар даярлауды жүзеге асыру. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы функциялардың орындалуын білдіреді

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Функционалдық диагностика тағылымдамадан өтуші дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Функционалдық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Функционалдық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Функционалдық диагностика дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Функционалдық диагностика тағылымдамадан өтуші дәрігер»:			
Топтың коды:	2216-1		
Қызмет атауының коды:	2216-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.1 Функционалдық диагностика тағылымдамадан өтуші дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Тағылымдамашы дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Функционалдық диагностика" мамандануы бойынша сертификаттау курсына оқу кезінде "дәрігер" біліктілігі. СБШ 7.2 кіші деңгейінде резидентурада оқымай 2014 жылға дейін жоғары медициналық білімі бар қызметкерлер үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.	
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен диагностиканың заманауи жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып органдар мен жүйелердің функционалдық жай күйін бағалай отырып білікті диагностикалық іс шаралар көрсету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету Функционалдық диагностика мәселелері бойынша басқа мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету Диспансерлік науқастар мен дені сау адамдарда профилактикалық және оңалту іс-шараларын жүргізу кезінде "функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық қызметтерді қолдануды қайта ұйымдастыру Функционалдық диагностика әдістері бойынша пациент пен оның өкілдерін хабардар ету
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру	<p>Дағды 1:</p> <p>Жүрек-қантамыр жүйесінің функционалдық жағдайын бағалау үшін диагностикалық шараларды жүзеге асыру. Функционалдық диагностика әдістерінің техникалық бөлігін орындайды; Функционалдық диагностика дәрігерінің басшылығымен</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерде жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын диагностикалаудың негізгі тәсілдерін, оның ішінде ерте, жасырын нысандарды орындау іскерлігі Балалардағы аурулардың жиі кездесетін және ерте формаларында функционалды диагностика әдістерін орындау дағдылары. Егде жастағы және кәрілік жастағы аурулардың жиі кездесетін және ерте формаларында функционалды диагностика әдістерін орындау дағдылары. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы электрокардиографиялық зерттеудің нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау іскерлігі. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынағаларды жүргізу дағдылары мен нормативтік көрсеткіштері. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ өзгерістерін диагностикалау дағдылары: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т. б. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін диагностикалау дағдылары: АЖЖ, жүрек аневризması, аорта аневризması және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т. б.

		<p>8. Перифериялық тамырлардың УДДГ дағдылары және перифериялық тамырлардың жағдайын бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүрек-қан тамырлары функциясының бұзылуын диагностикалаудың негізгі әдістерін, соның ішінде пациенттердегі ерте, жасырын формаларды білу. 2. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. 3. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. 4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы дене жүктемесі бар электрокардиографиялық сынамаларды (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу. 6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамаларды жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ деректерінің өзгеруін білу: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т. б. 8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингін жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу 9. Ересектер мен балалардағы в, М және доплерлік режимдердегі трансторакальды эхокардиографияны орындау әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу. 10. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін білу: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т. б. 11. Перифериялық қан тамырларының УДГ орындалуын білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бронхопульмональды жүйенің функционалдық жағдайын бағалау үшін диагностикалық шараларды жүзеге асыру</p> <p>Функционалдық диагностика әдістерінің техникалық бөлігін орындайды; Функционалдық диагностика дәрігерінің басшылығымен көрсетілген әдістер бойынша қорытынды береді</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда компьютерлік спирография жүргізу дағдылары. 2. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда бронх обструкциясының қайтымдылығына фармакологиялық және жүктемелік сынамаларды жүргізу іскерлігі. 3. Бронхолитикалық және бронх арандатушылық құралдармен компьютерлік спирография жүргізу дағдылары. 4. Пикфлоуметрияны жүргізу дағдылары. 5. Плевра қуыстарына ультрадыбыстық зерттеу жүргізу дағдылары. 6. Обструктивті және рестриктивті және аралас типтегі сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштерін анықтау дағдылары.

		<p>7. ӨСОА, бронх демікпесі және басқа аурулар кезіндегі көрсеткіштерді анықтау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностиканың негізгі әдістерін, соның ішінде пациенттердегі өкпе жүйесінің ерте, жасырын формалары мен функцияларының бұзылуын білу 2. Негізгі клиникалық симптомдар мен синдромдарды және тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін және ерте формаларын функционалды диагностикалау әдістерін білу. 3. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. 4. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу . 5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда компьютерлік спирографияны жүргізу принциптерін, нормативтік көрсеткіштерін білу. 6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы бронх обструкциясының қайтымдылығына фармакологиялық және жүктемелік сынамаларды жүргізу қағидаттарын білу 7. Обструктивті, рестриктивті және аралас типтер бойынша сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштерінің өзгеруін білу 8. ӨСОА, бронх демікпесі және басқа аурулардағы сыртқы тыныс алу функциясының өзгеруін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Орталық жүйке жүйесінің функционалдык жай-күйін бағалау үшін диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру</p> <p>Функционалдык диагностика әдістерінің техникалық бөлігін орындайды; Функционалдык диагностика дәрігерінің басшылығымен көрсетілген әдістер бойынша қорытынды береді</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық жүйке жүйесінің патологиясы бар ересектер мен балаларда толық медициналық тарихты жинау мүмкіндігі. 2. Хаттамаларға сәйкес науқастарға, оның ішінде балаларға дифференциалды диагностика жүргізу, клиникалық диагнозды негіздеу, тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау дағдылары; 3 денсаулық сақтау жөніндегі заңнамада көзделген медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары; 4. Күнделікті электроэнцефалографияны жүргізу дағдылары; 5. Эхоэнцефалографияны жүргізу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық жүйке жүйесінің патологиясы бар ересектер мен балалардың анамнезін жинау ерекшеліктерін білу. 2. Ересектер мен балалардағы патологиялық жағдайларда орталық жүйке жүйесін тексеру алгоритмін білу 3. Ересектер мен балалардағы анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктерді, қанмен қамтамасыз етуді, мидың иннервациясын білу. 4. Мидың эмбриогенезі және эмбриогенездің бұзылуы туралы білім. 5. Ересектер мен балалардағы мидың дамуындағы ауытқулар клиникасын білу. 6. ЭЭГ тіркеу кезінде артефактілерді анықтау және жою туралы білім. 7. Этиопатогенезді, клиникалық көріністерді, орталық жүйке жүйесінің ең көп таралған ауруларының қазіргі заманғы жіктелуін білу.

		<p>8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы әдеттегі электроэнцефалографияның принциптерін, ережелерін және нормативтік көрсеткіштерін білу.</p> <p>9. Ересектер мен балалардағы әртүрлі патологиялық жағдайлардағы күнделікті ЭЭГ көрсеткіштерінің өзгеруін білу.</p> <p>10. Балалар мен ересектердегі эхоэнцефалографияны жүргізу принциптері мен нормативтік көрсеткіштерін білу.</p> <p>11. Әр түрлі патологиялық жағдайларда балалар мен ересектердегі эхоэнцефалография көрсеткіштерінің өзгеруін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету</p>	<p>Дағды 1: Шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 шұғыл жағдайларды диагностикалау және дифференциалды диагностикалау дағдылары. 2. Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсете білу. 3. Жүрек-өкпе реанимациясының дағдылары. 4. Пациенттерді тар мамандарға уақтылы жіберу дағдылары. 5. Белгіленген тәртіппен пациенттерді стационарға уақтылы жатқызу дағдылары. 6. Шұғыл жағдайларда білікті медициналық көмек көрсету іскерлігі: 7. Сафарды үш рет қабылдау техникасының дағдылары. 8. Тыныс алу жолдарын бөгде денелерден тазарту техникасының дағдылары. 9. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін сақтау техникасының дағдылары. 10 өкпені жасанды желдету техникасының дағдылары. 11. Жүрекке жанама массаж жасау техникасын меңгеру. 12. Қан кететін ыдысты басу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасының іскерлігі. 13. Қысымды таңғышты қолдану арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасының дағдылары. 14. Гемостатикалық турникетті қолдану арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу. 15. Шұғыл емдеу іс-шараларының дағдылары: <ul style="list-style-type: none"> - Жедел коронарлық синдром; - миокард инфарктісі; - аритмия; - өкпе ісінуі; - инфекциялық эндокардит; - терең тамыр тромбозы; - өкпе эмболиясы; - гипертониялық дағдарыстар; - қолқаның қабыршақтайтын аневризмасы; - жедел перикардит; - жүрек тампонадасы; - жедел пневмония; - бронх демікпесінің ұстамасы; - жедел тыныс жетіспеушілігі;

- респираторлық дистресс синдромы;
- пневмоторакс;
- гемоптиз;
- тыныс алу жолдарының жедел обструкциясы;
- кардиогенді шок;
- гиповолемиялық шок;
- анафилактикалық шок;
- септикалық шок;
- уытты шок;
- лактат-ацидоз;
- ауыр жедел респираторлық синдром;
- кома;
- интракраниальды қан кету;
- эпилепсиялық статус;
- инсульт;
- гипоосмолярлы кетоацидотикалық емес кома;
- гипогликемиялық кома;
- Аддисониялық дағдарыс;
- гипотиреоидты кома.

Білімдер:

1. Денсаулық сақтау саласындағы НҚА талаптарын, әдістемелік нұсқаулар мен ұсынымдарды, клиникалық хаттамалар мен нұсқаулықтарды, стандарттарды білу.
2. ЭхоКГ, ХМ, СМАД бойынша американдық, еуропалық мамандар қоғамының ұсыныстарын білу.
3. Патологиялық процестердің этиологиясын, патогенезін, клиникалық көріністерін білу.
4. Клиникалық фармакологияны білу.
5. Айқын сананың негізгі белгілерін білу.
6. Саңырау күйдің негізгі белгілерін білу.
7. Сопорозды жағдайдың негізгі белгілерін білу.
8. Команың негізгі белгілерін және оның дәрежесін білу.
9. Өмірдің негізгі белгілерін білу.
10. Клиникалық өлімнің негізгі белгілерін білу.
11. Биологиялық өлімнің негізгі белгілерін білу.
12. Жедел жүрек-қан тамырлары жеткіліксіздігінің белгілерін білу.
13. Жедел тыныс жетіспеушілігінің белгілерін білу
14. Жедел аллергиялық реакцияның белгілерін білу.
15. Білім және "жедел іштің" белгілері
16. Жедел цереброваскулярлық бұзылыстың белгілерін білу.
17. Сафарды үш рет қабылдау техникасын білу.
18. Тыныс алу жолдарын бөгде заттардан тазарту техникасын білу.
19. Тыныс алу жолдарының өткізгіштігін сақтау техникасын білу.
20. Өкпені жасанды желдету техникасын білу.
21. Жүрекке жанама массаж жасау техникасын білу.

		<p>22. Қан кететін ыдысты басу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу.</p> <p>23. Қысымды таңу арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу.</p> <p>24. Гемостатикалық турникетті қолдану арқылы қан кетуді уақытша тоқтату техникасын білу.</p> <p>25. Этиологияны, патогенезді, клиникалық көріністі, диагностиканы білу,</p> <p>жедел емдеу шараларының әдістері: -Жедел коронарлық синдром;</p> <ul style="list-style-type: none"> - миокард инфарктісі; - аритмия; - өкпе ісінуі; - инфекциялық эндокардит; - терең тамыр тромбозы; - өкпе эмболиясы; - гипертониялық дағдарыстар; - қолқаның қабыршақтайтын аневризмасы; - жедел перикардит; - жүрек тампонадасы; - жедел пневмония; - бронх демікпесінің ұстамасы; - жедел тыныс жетіспеушілігі; <p>респираторлық дистресс синдромы;</p> <ul style="list-style-type: none"> -пневмоторакс; - гемоптиз; - тыныс алу жолдарының жедел обструкциясы; - кардиогенді шок; - гиповолемиялық шок; - анафилактикалық шок; -септикалық шок; - уытты шок; -лактат-ацидоз; - ауыр жедел респираторлық синдром; - кома; -интракраниальды қан кету; - эпилепсиялық статус; - инсульт; - гипоосмолярлы кетоацидотикалық емес кома; - гипогликемиялық кома; - Аддисониялық дағдарыс; - гипотиреодты кома
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Функционалдық диагностика мәселелері бойынша басқа мамандықтар-	Дағды 1: Функционалдық диагностика мәселелері бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлерге кеңес беру	Машықтар: 1. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде басқа мамандықтардың дәрігерлеріне кеңес бере білу. 2. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде дәрігерге дейінгі көмек және мейірбике специалистов мамандарына кеңес бере білу.

<p>дың дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету</p>		<p>3. Дәрігерлік консилиумдарда, клиникалық конференцияларда ұсынылатын тактиканы таныстыру дағдылары.</p> <p>4. Жарияланымдарды ресімдеу дағдылары.</p> <p>5. Кәсіби ақпараттық алмасу алаңдарында өз бақылауларының материалдарын баяндай білу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу 2. Медициналық этика, деонтология және субординация ережелерін білу 3. Соңғы 5 жылда Функционалдық диагностика дәрігерлері қауымдастығында танылған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу 4. Соңғы 5 жылда Функционалдық диагностика дәрігерлері қауымдастығында танылған негізгі заманауи зерттеулердің әдіснамасын білу 5. Авторлық құқық саласындағы НҚА-ны білу
<p>Еңбек функциясы 4: Диспансерлік науқастар мен дені сау адамдарда профилактикалық және оңалту іс-шараларын жүргізу кезінде "функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық қызметтерді қолдануды қайта ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1: Жалпы диспансерлік науқастар мен дені сау адамдарда профилактикалық және оңалту іс-шараларын жүргізу кезінде "функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық қызметтерді қолдануды ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған жалпы санитарлық-гигиеналық іс-шараларды өткізу бойынша нұсқама жүргізу дағдылары. 2. Диспансерлік науқастардың "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу кезінде диагностикалық қызметтерді жүргізу дағдылары. 3. Дені сау халыққа " Функционалдық диагностика " мамандығы шеңберінде профилактикалық іс-шараларды жүргізу кезінде диагностикалық қызметтерді жүргізу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде профилактика бойынша стандарттарды, НҚА және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. 2. Соңғы бес жылда Функционалдық диагностика дәрігерлері қауымдастығында танылған ағзаның патологиялық жағдайларын диагностикалауға қатысты қазіргі заманғы зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу
<p>Еңбек функциясы 5: Функционалдық диагностика әдістері бойынша пациент пен оның өкілдерін хабардар ету</p>	<p>Дағды 1: Функционалдық диагностика әдістері бойынша пациент пен оның өкілдерін хабардар ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функционалдық диагностика әдістерін таңдау мүмкіндігі туралы пациентті немесе оның заңды өкілін хабардар ету қабілеті. 2. Функционалдық диагностиканың көрсетілген әдісін жүргізудің мақсаты мен әдістемесі туралы пациентті немесе оның заңды өкілін хабардар ету іскерлігі. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін Функционалдық диагностика әдістерін сәтті жүргізу үшін сақталуы қажет ережелерге үйрету дағдылары. 5. Дәрігерлік этика мен құқықтардың талаптарына сәйкес БАҚ-та және интернет-ресурстарда ақпарат бере білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. 2. Медициналық этика және деонтология туралы білім.

		<p>3. Нозология мен диагностика әдістеріне байланысты пациенттерге мамандандырылған ұсыныстарды білу.</p> <p>4. Денсаулық сақтау саласындағы НҚА-ны білу (пациенттің және оның заңды өкілдерінің құқықтарына қатысты).</p> <p>5. Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы негізгі НҚА-ны білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылмайды
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
<p>Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:</p>	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
	7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Функционалдық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-1		
Қызмет атауының коды:	2216-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Функционалдық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Функционалдық диагностика дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі жоғары медициналық білім беру мамандықтары бойынша алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл). Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Диагностиканың қазіргі заманғы жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып, органдар мен жүйелердің функционалдық жай-күйін бағалай отырып, білікті диагностикалық іс-шаралар көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру. 2. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру. 3. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

"Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.

Жүрек-қантамыр жүйесінің функционалдық жай-күйін бағалау үшін диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру

1. Пациенттерде жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын, оның ішінде ерте, жасырын нысандарды диагностикалаудың негізгі тәсілдерін орындау дағдылары
2. Балалардағы аурулардың жиі кездесетін және ерте түрлерінде функционалды диагностика әдістерін орындау дағдылары.
3. Егде жастағы және кәрілік жастағы аурулардың жиі кездесетін және ерте түрлерінде Функционалдық диагностика әдістерін орындау дағдылары.
4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы электрокардиографиялық зерттеудің нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары.
5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы дене жүктемесі бар электрокардиографиялық сынағалардың (велоэргометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары
6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынағалардың нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары.
7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ өзгерістерін диагностикалау дағдылары: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т. б.
8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингінің нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары.
9. Жүрек аритмиясы және миокард ишемиясы кезінде трансэзофагеальды электрокардиостимуляция (ТЖЖ) әдістемесінің дағдылары.
10. Ересектер мен балаларда В, М және доплерлік режимдерде трансэзофагеальды эхокардиографияны орындау дағдылары.
11. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін диагностикалау дағдылары: АЖЖ, жүрек аневризması, аорта аневризması және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т. б.
12. Жүректің туа біткен ақауларын эхокардиографиялық диагностикалау және ДПС хирургиясы үшін көрсеткіштерді бағалау дағдылары.
13. Операциядан кейінгі жүрек клапандарының қызметін эхокардиографиялық бағалау дағдылары.
14. Жүректің қарыншалық қызметі мен гемодинамикасының сандық көрсеткіштерін, протезделген клапандарды қоса алғанда, жүректің барлық клапандарының қызметін бағалау дағдылары (қысымды, регургитациялық ағынның ауданын, тиімді регургитациялық саңылаудың ауданын өлшеу);
15. Трансэзофагеальды эхокардиографияны орындау дағдылары: негізгі трансэзофагеальды эхокардиографиялық зерттеуді зерттеу және жүргізу үшін оңтайлы зонд позицияларын енгізу және орнату. трансэзофагеальды және транс-асқазан терезесінде табылған жүрек құрылымы мен функциясының патологиялық өзгерістерін анықтау
16. Стресс-эхокардиография, нәтижелерді түсіндіру дағдылары.
17. Трансэзофагеальды эхокардиография (ядролық магниттік-резонанстық томография, жүрек қуысының катетеризациясы және т.б.)

деректерімен корреляцияланатын кардиоваскулярлық әдістердің көрсеткіштерін бағалау дағдылары.

18. Жүргізу және түсіндіру дағдылары
перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясының (Udd) нәтижелері және перифериялық тамырлардың күйін бағалау.

19 алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары.

Білімдер:

1. Жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын диагностикалаудың негізгі тәсілдерін, оның ішінде пациенттердегі ерте, жасырын нысандарды білу

2. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу.

3. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу.

4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу.

5. Ересектер мен әр түрлі жастағы балалардағы физикалық жүктеме-сі бар электрокардиографиялық сынамаларды (велозергометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу.

6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамаларды жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу.

7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ деректерінің өзгеруін білу: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т. б.

8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингін жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу

9. Жүрек аритмиясы және миокард ишемиясы кезінде трансэзофагеальды электрокардиостимуляция (ТЖЖ) әдісін білу.

10. Ересектер мен балалардағы в, М және доплерлік режимдердегі трансторакальды эхокардиографияны орындау әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу.

11. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін білу: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т. б.

12. Жүректің туа біткен ақауларын (ДПС) эхокардиографиялық диагностикалау әдістемесін және ДПС кезінде хирургиялық араласуға көрсеткіштерді білу.

13. Хирургиялық араласудан кейін жүрек клапандарының қызметін эхокардиографиялық бағалау әдісін білу

14. Жүректің қарыншалық қызметі мен гемодинамикасының сандық көрсеткіштерін, протезделген клапандарды қоса алғанда, жүректің

		<p>барлық клапандарының қызметін бағалауды білу (қысымды, регургитациялық ағынның ауданын, тиімді регургитациялық тесіктің ауданын өлшеу);</p> <p>15. Трансэзофагеальды эхокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>16. Стресс-эхокардиографияны, көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, сезімталдықты, әдістің ерекшелігін, зерттеу хаттамасын, нәтижелерді түсіндіруді білу.</p> <p>17. Трансэзофагеальды эхокардиография деректерімен корреляцияланатын кардиоваскулярлық әдістердің негіздерін білу (ядролық магнитті-резонанстық томография, жүрек қуысының катетеризациясы және басқалар.).</p> <p>18. Перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясының (Udd) нәтижелерін білу және түсіндіру.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Бронхопульмональды жүйенің функционалдық жағдайын бағалау үшін диагностикалық шараларды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы компьютерлік спирография нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы бронх обструкциясының қайтымдылығына фармакологиялық және жүктемелік сынамалардың нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. Бронхолитикалық және бронхопровакациялық құралдармен компьютерлік спирография нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. Пикфлоуметрия нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. Плевра қуысын ультрадыбыстық зерттеу нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары. Обструктивті және шектеуші және аралас типтегі сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштерін анықтау және түсіндіру дағдылары. ӨСОА, бронх демікпесі және басқа аурулардағы көрсеткіштерді анықтау және түсіндіру дағдылары. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагностиканың негізгі әдістерін, соның ішінде пациенттердегі өкпе жүйесінің ерте, жасырын формалары мен функцияларының бұзылуын білу. Негізгі клиникалық симптомдар мен синдромдарды және тыныс алу органдарының ауруларының жиі кездесетін және ерте формаларын функционалды диагностикалау әдістерін білу. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу. Компьютерлік спирографияны жүргізу принциптерін, нормативтік көрсеткіштерін білу және әртүрлі жастағы ересектер мен балаларда өткізу нәтижелерін талдау.

		<p>6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы бронх обструкциясының қайтымдылығына фармакологиялық және жүктемелік сынама-ларды жүргізу принциптерін білу.</p> <p>7. Обструктивті, рестриктивті және аралас типтер бойынша сыртқы тыныс алу функциясының көрсеткіштерінің өзгеруін білу</p> <p>8. ӨСОА, бронх демікпесі және басқа аурулардағы сыртқы тыныс алу функциясының өзгеруін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Орталық жүйке жүйесінің, пе-рифериялық нейромоторлы аппараттың функционалдық жай-күйін бағалау үшін диа-гностикалық іс-шараларды жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық жүйке жүйесі мен перифериялық нейромоторлы аппарат патологиясы бар ересектер мен балаларда толық медициналық та-рихты жинау дағдылары. 2. Дифференциалды диагностика жүргізу дағдылары, клиникалық диагнозды негіздеу, пациенттерге, оның ішінде балаларға тексерудің қажетті аспаптық және зертханалық әдістерін тағайындау, хаттама-ларға сәйкес қосымша тексеру әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. Күнделікті электроэнцефалографиялық зерттеуді жүргізу дағдыла-ры ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда нәтижелерді жүргізу және түсіндіру 4. Балалар мен ересектердегі ұйқы күйіндегі электроэнцефалографи-ялық мониторингтің нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдыла-ры. 5. Эхоэнцефалография нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдыла-ры 6. Электроневромиография нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағ-дылары. 7. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орталық жүйке жүйесінің және перифериялық нейромоторлы ап-параттың патологиясы бар ересектер мен балалардың анамнезін жи-нау ерекшеліктерін білу. 2. Ересектер мен балалардағы патологиялық жағдайларда орталық жүйке жүйесі мен перифериялық нейромоторлы аппаратты тексеру алгоритмін білу. 3. Ересектер мен балалардағы анатомиялық-физиологиялық ерекше-ліктерді, қанмен қамтамасыз етуді, мидың иннервациясын және пе-рифериялық нейромоторлық аппаратты білу. 4. Мидың және перифериялық нейромоторлы аппараттың эмбриогенезі және эмбриогенездің бұзылуы туралы білім. 5. Ересектер мен балалардағы ми мен перифериялық нейромоторлық аппараттардың даму ауытқулары клиникасын білу. 6. Тіркеу кезінде артефактілерді анықтау және жою туралы білім. 7. Этиопатогенезді, клиникалық көріністерді, орталық жүйке жүйесі мен перифериялық нейромоторлы аппараттың ең көп таралған ауру-ларының қазіргі заманғы жіктелуін білу. 8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы электроэнцефалогра-фияның принциптерін, ережелерін және нормативтік көрсеткіштерін білу. 9. Ересектер мен балалардағы әртүрлі патологиялық жағдайлардағы ЭЭГ көрсеткіштерінің өзгеруін білу;

		<p>10. Әр түрлі жастағы балалар мен ересектердегі ұйқы күйіндегі ЭЭГ бейне мониторингінің принциптері мен нормативтік көрсеткіштерін білу.</p> <p>11. Әртүрлі жастағы балалар мен ересектердегі патологиялық жағдайлар кезіндегі ЭЭГ бейне мониторинг көрсеткіштерінің өзгеруін білу.</p> <p>12. Балалар мен ересектердегі эхоэнцефалографияны жүргізу принциптері мен нормативтік көрсеткіштерін білу.</p> <p>13. Әр түрлі патологиялық жағдайларда балалар мен ересектердегі эхоэнцефалография көрсеткіштерінің өзгеруін білу.</p> <p>14. Ересектер мен әр түрлі жастағы балаларда электроневромиографияны жүргізу әдістемесін, нормативтік көрсеткіштерін және патологиялық өзгерістерін білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.	Дағды 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарына ұсынылатын диагностикалық қызметтерді жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарына ұсынылатын аспаптық әдістерді, диагностикалық қызметтерді жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездеу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде этиологияны, гемодинамиканың ерекшеліктерін, клиникалық көріністі, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. Мамандық шеңберіндегі күрделі науқастардың санаттарына диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу "Функционалды диагностика". Аспаптық әдістерді жүргізуге көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарын тексеру. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізудің принциптері мен әдістерін білу. Кеңесші топтар мен дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, НҚА және басқа құжаттарды білу. Соңғы бес жылда Функционалдық диагностика дәрігерлері қауымдастығында танылған "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберіндегі заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. ЭХОКГ, ХМЭКГ, СМАД, жүктеме сынақтарын өткізу бойынша еуропалық, американдық мамандар қоғамының ұсынымдарын білу. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. Медициналық этика және деонтология туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>"Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.</p>	<p>"Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары мамандандырылған диагностикалық процедуралардың алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді тексеру дағдылары жүргізілетін іс-шараларды түзетумен медициналық көмек көрсету. 2. Диагностикалық іс-шараларды өткізу дағдылары "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша жоғары мамандандырылған медициналық көмек, оның ішінде доплерэхокардиография, трансэзофагеальды эхокардиография, трансэзофагеальды электрокардиография, электромиография. 3. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары 4. Пациенттерде байқалатын мәселелерді шешу дағдылары, жоғары мамандандырылған шеңберінде диагностикадан өткен "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету. 5. Медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары, оның ішінде электрондық, интервенциялық диагностика процестерін, науқастардың тіркелімін толтыру. 6. Жылдық есеп беру дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары мамандандырылған медициналық шеңбердегі диагностикалық процедураларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша көмек көрсету. 2. Диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде. 3. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде диагностикалық рәсімдерді жүргізу әдістемесін білу. 4. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде диагностикалық рәсімдерге арналған медициналық құралдар мен аппаратураның жұмыс принциптерін білу. 5. Концептуалды кәсіби және/немесе ғылыми білім (оның ішінде инновациялық) және белгілі бір саладағы және / немесе облыстардың түйіскен жеріндегі тәжірибе. 6. Кәсіби ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. <p>Белгілі бір салада қолданбалы сипаттағы жаңа білім құру.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпарат көздерін анықтау және іздеуді білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейре-

		<p>сми білім беру арқылы алған оқыту нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы білімі (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелген).</p> <p>2. "Денсаулық сақтау қызметкерлерінің Үздіксіз кәсіби даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелген).</p> <p>3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және өзін өзі талдау</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР- ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
	7	Жалпы тәжірибелік дәрігер
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Функционалдық диагностика дәрігері»:		
Топтың коды:	2216-1	
Қызмет атауының коды:	2216-1-001	
Кәсіптің атауы:	7.3 Функционалдық диагностика дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
	7.3	

СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Функционалдық диагностика дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Диагностиканың қазіргі заманғы жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып, органдар мен жүйелердің функционалдық жай-күйін бағалай отырып, білікті диагностикалық іс-шаралар көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмекті қолдануды қажет ететін пациенттерді күрделі диагностикалау жағдайларында Функционалдық диагностика дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша мамандандырылған Қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу Функционалдық диагностика дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу 	
Еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.	Дағды 1: Жүрек-қантамыр жүйесінің функционалдық жай-күйін бағалау үшін диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерде жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын, оның ішінде ерте, жасырын нысандарды диагностикалаудың негізгі тәсілдерін орындау дағдылары Балалардағы аурулардың жиі кездесетін және ерте түрлерінде функционалды диагностика әдістерін орындау дағдылары. 	

3. Егде жастағы және кәрілік жастағы аурулардың жиі кездесетін және ерте түрлерінде Функционалдық диагностика әдістерін орындау дағдылары.
4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы электрокардиографиялық зерттеудің нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары.
5. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы дене жүктемесі бар электрокардиографиялық сынағалардың (велоэргометрия, тредмил-тест, спироэргометрия) нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары.
6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынағалардың нормативтік көрсеткіштерін жүргізу және талдау дағдылары.
7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ өзгерістерін диагностикалау дағдылары: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т. б.
8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингінің нәтижелерін жүргізу және түсіндіру дағдылары.
9. Жүрек аритмиясы және миокард ишемиясы кезінде трансэзофагеальды электрокардиостимуляция (ТЖЖ) әдістемесінің дағдылары.
10. Ересектер мен балаларда В, М және доплерлік режимдерде трансэзофагеальды эхокардиографияны орындау дағдылары.
11. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін диагностикалау дағдылары: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т. б.
12. Жүректің туа біткен ақауларын эхокардиографиялық диагностикалау және ДПС хирургиясы үшін көрсеткіштерді бағалау дағдылары.
13. Операциядан кейінгі жүрек клапандарының қызметін эхокардиографиялық бағалау дағдылары.
14. Жүректің қарыншалық қызметі мен гемодинамикасының сандық көрсеткіштерін, протезделген клапандарды қоса алғанда, жүректің барлық клапандарының қызметін бағалау дағдылары (қысымды, регургитациялық ағынның ауданын, тиімді регургитациялық саңылаудың ауданын өлшеу);
15. Трансэзофагеальды эхокардиографияны орындау дағдылары: негізгі трансэзофагеальды эхокардиографиялық зерттеуді зерттеу және жүргізу үшін онтайлы зонд позицияларын енгізу және орнату. трансэзофагеальды және транс-асқазан терезесінде табылған жүрек құрылымы мен функциясының патологиялық өзгерістерін анықтау
16. Стресс-эхокардиография, нәтижелерді түсіндіру дағдылары.
17. Трансэзофагеальды эхокардиография (ядролық магниттік-резонанстық томография, жүрек қуысының катетеризациясы және т.б.) деректерімен корреляцияланатын кардиоваскулярлық әдістердің көрсеткіштерін бағалау дағдылары.
18. Жүргізу және түсіндіру дағдылары перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясының (Udd) нәтижелері және перифериялық тамырлардың күйін бағалау.

19 алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары.

Білімдер:

1. Жүрек-қантамыр жүйесі функцияларының бұзылуын диагностикалаудың негізгі тәсілдерін, оның ішінде пациенттердегі ерте, жасырын нысандарды білу
2. Балаларда жиі кездесетін және ерте кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу.
3. Егде жастағы және қартайған кезде жиі кездесетін аурулардың негізгі клиникалық белгілері мен синдромдары мен функционалды диагностикалық әдістерін білу.
4. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу.
5. Ересектер мен әр түрлі жастағы балалардағы физикалық жүктеме-сі бар электрокардиографиялық сынамаларды (VELOЭРГОМЕТРИЯ, ТРЕД-МИЛ-ТЕСТ, СПИРОЭРГОМЕТРИЯ) жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу.
6. Ересектер мен әртүрлі жастағы балаларда электрокардиографиялық зерттеу жүргізу кезінде фармакологиялық сынамаларды жүргізу әдістемесін және нормативтік көрсеткіштерін білу.
7. Әртүрлі патологиялық жағдайларда ЭКГ деректерінің өзгеруін білу: миокард инфарктісі, миокард ишемиясы, миокардит, жүректің әртүрлі бөліктерінің шамадан тыс жүктелуі және гипертрофиясы және т. б.
8. Ересектер мен әртүрлі жастағы балалардағы қан қысымы мен ЭКГ тәуліктік мониторингін жүргізу әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу
9. Жүрек аритмиясы және миокард ишемиясы кезінде трансэзофагеальды электрокардиостимуляция (ТЖЖ) әдісін білу.
10. Ересектер мен балалардағы в, М және доплерлік режимдердегі трансторакальды эхокардиографияны орындау әдістемесі мен нормативтік көрсеткіштерін білу.
11. Жүректің және ірі тамырлардың патологиялық жағдайларының эхокардиографиялық белгілерін білу: АЖЖ, жүрек аневризмасы, аорта аневризмасы және диссекциясы, гипертрофиялық және кеңейтілген кардиомиопатия, эндокардит, жүрек ісіктері, перикард аурулары, операциядан кейінгі өзгерістер және т. б.
12. Жүректің туа біткен ақауларын (ДПС) эхокардиографиялық диагностикалау әдістемесін және ДПС кезінде хирургиялық араласуға көрсеткіштерді білу.
13. Хирургиялық араласудан кейін жүрек клапандарының қызметін эхокардиографиялық бағалау әдісін білу
14. Жүректің қарыншалық қызметі мен гемодинамикасының сандық көрсеткіштерін, протезделген клапандарды қоса алғанда, жүректің барлық клапандарының қызметін бағалауды білу (қысымды, регургитациялық ағынның ауданын, тиімді регургитациялық тесіктің ауданын өлшеу);
15. Трансэзофагеальды эхокардиографиялық зерттеу жүргізу әдістемесін білу.

		<p>16. Стресс-эхокардиографияны, көрсеткіштерді, қарсы көрсеткіштерді, сезімталдықты, әдістің ерекшелігін, зерттеу хаттамасын, нәтижелерді түсіндіруді білу.</p> <p>17. Трансэзофагеальды эхокардиография деректерімен корреляцияланатын кардиоваскулярлық әдістердің негіздерін білу (ядролық магнитті-резонанстық томография, жүрек қуысының катетеризациясы және басқалар.).</p> <p>18. Перифериялық тамырлардың ультрадыбыстық доплерографиясының (Udd) нәтижелерін білу және түсіндіру.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру.	Дағды 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде күрделі науқастар санатындағы диагностикалық іс-шараларды жүзеге асыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарына ұсынылатын диагностикалық қызметтерді жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарына ұсынылатын аспаптық әдістерді, диагностикалық қызметтерді жүргізу және нәтижелерді талдау дағдылары Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары Дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыру дағдылары. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалау кезінде консультанттардың қорытындыларынан ақпаратты синтездеу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде этиологияны, гемодинамиканың ерекшеліктерін, клиникалық көріністі, сирек кездесетін патологиялық жағдайларды диагностикалауды білу. Мамандық шеңберіндегі күрделі науқастардың санаттарына диагностикалық зерттеулерді тағайындауға көрсеткіштерді білу "Функционалды диагностика". Аспаптық әдістерді жүргізуге көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде күрделі науқастардың санаттарын тексеру. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде диагностикалық іс-шараларды жүргізудің принциптері мен әдістерін білу. Кеңесші топтар мен дәрігерлік консилиумдарды ұйымдастыруды реттейтін стандарттарды, НҚА және басқа құжаттарды білу. Соңғы бес жылда Функционалдық диагностика дәрігерлері қауымдастығында танылған "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберіндегі заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу. ЭХОКГ, ХМЭКГ, СМАД, жүктеме сынақтарын өткізу бойынша еуропалық, американдық мамандар қоғамының ұсынымдарын білу. Тиімді қарым-қатынас ережелерін білу. Медициналық этика және деонтология туралы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша Медициналық қызмет-	Дағды 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша диагностикалық қызметтер шең-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жоғары мамандандырылған диагностикалық процедуралардың алдында, кезінде және одан кейін пациенттерді тексеру дағдылары жүргізілетін іс-шараларды түзетумен медициналық көмек көрсету.

<p>тер шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету.</p>	<p>берінде жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету</p>	<p>2. Диагностикалық іс-шараларды өткізу дағдылары "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша жоғары мамандандырылған медициналық көмек, оның ішінде доплерэхокардиография, трансэзофагеальды эхокардиография, трансэзофагеальды электрокардиография, электромиография.</p> <p>3. Алынған мәліметтер бойынша қорытынды жасау дағдылары</p> <p>4. Пациенттерде байқалатын мәселелерді шешу дағдылары, жоғары мамандандырылған шеңберінде диагностикадан өткен "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету.</p> <p>5. Медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары, оның ішінде электрондық, интервенциялық диагностика процестерін, науқастардың тіркелімін толтыру.</p> <p>6. Жылдық есеп беру дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Жоғары мамандандырылған медициналық шеңбердегі диагностикалық процедураларға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді білу "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша көмек көрсету.</p> <p>2. Диагностикалық процедуралардың физиологиялық принциптерін білу "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде.</p> <p>3. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық рәсімдерді жүргізу әдістемесін білу.</p> <p>4. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде диагностикалық рәсімдерге арналған медициналық құралдар мен аппаратураның жұмыс принциптерін білу.</p> <p>5. Концептуалды кәсіби және/немесе ғылыми білім (оның ішінде инновациялық) және белгілі бір саладағы және / немесе облыстардың түйіскен жеріндегі тәжірибе.</p> <p>6. Кәсіби ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. Белгілі бір салада қолданбалы сипаттағы жаңа білім құру.</p> <p>7. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпарат көздерін анықтау және іздеуді білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Шеберлікті тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмекті қолдануды қажет ететін пациенттерді күрделі диагностикалау жағдайларында Функционалдық диагностика дәрігерлеріне консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Дағды 1: Консультировать врачей функциональной диагностики при случаях сложной диагностики патологических состояний организма в рамках специальности «Функциональная»</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Функционалдық диагностиканың біліктілігі төмен дәрігерлерінің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау, оларға консультациялық-диагностикалық көмек көрсету дағдылары.</p> <p>2. Арнайы зерттеу және емдеу әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдау дағдылары.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, ҰЕҰ және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу функционалды диагностика салалары.</p> <p>2. Соңғы бес жылда функционалды диагностикалық дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.</p>

		3. Еуропалық, американдық ЭхоКГ мамандары қоғамының соңғы ұсыныстарының ережелерін білу, сондай-ақ ХМ ЭКГ, СМАД, жүктеме сынақтарын өткізу жөніндегі ережелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Еңбек функциясы 5: "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру	Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде медициналық көмекті жетілдіруді ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастардың мәліметтер базасын құру дағдылары. 2. Тізілім және жылдық есептілік бойынша ақпаратты толтыру және жинақтау сапасын бақылау дағдылары. 3. Амбулаториялық-емханалық, стационарлық, стационарды алмастыратын деңгейлерде "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде халыққа медициналық көмек көрсететін құрылымдық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру дағдылары. 4. Пациенттердің өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін жағдайлар туындаған кезде жоспарлы және шұғыл сипаттағы шараларды қабылдау дағдылары. 5. Функционалдық диагностика бөлімшелері үшін шығын материалдарын, медициналық мақсаттағы бұйымдар мен дәрілік заттарды бақылауды ұйымдастыру, аймақ бойынша қажеттіліктер жиынтығын жоспарлау және болжау дағдылары. 7. Есепті нысандар бойынша денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органға есептілікті уақтылы ұсыну дағдылары
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функционалдық диагностика саласындағы стандарттарды, ҰЕҰ және басқа да регламенттеуші құжаттарды білу. 2. Соңғы 5 жылдағы функционалды диагностикалық дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша мамандандырылған Қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу	Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша жоғары мамандандырылған Қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жүзеге асырылатын жоғары мамандандырылған медициналық қызметтер көлемін бақылау дағдылары. 2. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жүзеге асырылатын жоғары мамандандырылған медициналық қызметтердің сапасын бақылау дағдылары. 3. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің негізгі көрсеткіштеріне мониторинг жүргізу дағдылары. 4. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету сапасы және "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша медициналық құжаттаманы жүргізу мәселелерінде консультациялық көмек көрсету дағдылары. 5. "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің медициналық қызметтерін жүзеге асыратын денсаулық сақтау субъектісінің есептік және есептік құжаттамасына талдау жүргізу дағдылары. 6. Дағдылар тәуекел факторларын анықтау және "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған ме-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады

		<p>дициналық көмектің медициналық қызметтерінің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау саласындағы қоғамдық қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау саласындағы заңнамасын білу, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау. 2. Халық денсаулығының көрсеткіштерін білу. 3. Халықтың аурушандығын білу, зерттеу әдістері, талдау. 4. Медициналық статистиканы білу. 5. Денсаулық сақтау саласындағы лицензиялауды, аттестаттауды, сертификаттауды білу. 6. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлерін білу. 7. Медициналық қызметтердің сапасын сараптамалық бағалауды білу және мемлекеттік бақылау. 8. Медициналық қызметтердің сапасын сараптамалық бағалауды білу және ішкі аудит қызметі. 9. Денсаулық сақтаудағы стандарттауды білу. 10. Медициналық ұйымдарды аккредиттеуді білу. 11. Аккредиттеу стандарттарын білу. 12. Дәлелді медицина принциптерін білу. 13. Негізгі медициналық қателіктерді білу. 14. Сараптама мәселелері бойынша басқа органдармен және ұйымдармен өзара іс-қимылды білу. 15. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесін білу (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг). 16. Осы бағдарламалық кешендер негізінде денсаулық сақтау ұйымдарының жұмыс сапасына сараптамалық бағалауды білу. 17. Тәуелсіз сарапшының жұмысын ақпараттық қамтамасыз етуді білу 18. Концептуалды кәсіби және/немесе ғылыми білім (оның ішінде инновациялық) және белгілі бір саладағы және / немесе облыстардың түйіскен жеріндегі тәжірибе. 19. Кәсіби ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. <p>Белгілі бір салада қолданбалы сипаттағы жаңа білім құру.</p> <p>20. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпарат көздерін анықтау және іздеуді білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Функционалдық диагностика дәрігерлерінің қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p>

		1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).</p>		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Дәрігер терапевт	
	7	Дәрігер педиатр	
	7	Дәрігер жалпы хирург	
	7	Дәрігер акушер-гинеколог	
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер		
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Функционалдық диагностика дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-1		
Қызмет атауының коды:	2216-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.4 Функционалдық диагностика дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>"Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандықтардың номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21856 болып тіркелген)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Функционалдық диагностика дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі осы біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандану бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Диагностиканың қазіргі заманғы жоғары технологиялық әдістерін пайдалана отырып, органдар мен жүйелердің функционалдық жай-күйін бағалай отырып, білікті диагностикалық іс-шаралар көрсету, функционалдық диагностиканы жүргізу кезінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. (стандарттарды, диагностикалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу) "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. (стандарттарды, диагностикалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу) 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерді сараптау Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет 	
Еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. (стандарттарды, диагностикалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу)	Дағды 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін әдістемелік шешуді қамтамасыз ету	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналын оқыту дағдылары. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу қызметінің негіздерін білу. Қолданбалы зерттеулер әдістемесін білу. 	

		<ol style="list-style-type: none"> 3. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. 4. Функционалдық диагностиканы дамытудың өзекті мәселелерін білу. 5. Тәлімгерлік пен нұсқауды жүзеге асыру әдіснамасын білу. 6. Мастер-класстарды өткізу әдіснамасын білу. 7. Тренингтер өткізу әдіснамасын білу. 8. Жаңа технологияларды енгізу мәселелері бойынша НҚА-ны білу. 9. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу. 10. Концептуалды кәсіби және/немесе ғылыми білім (оның ішінде инновациялық) және белгілі бір саладағы және / немесе облыстардың түйіскен жеріндегі тәжірибе. 11. Кәсіби ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. <p>Белгілі бір салада қолданбалы сипаттағы жаңа білім құру.</p> <p>12.Қызметті дамыту үшін қажетті ақпарат көздерін анықтау және іздеуді білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде жоғары мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету. (стандарттарды, диагностикалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу)</p>	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша жоғары мамандандырылған медициналық көмектің тиімділігі мен сапасы мәселелерін әдістемелік шешуді қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыру кезінде пациенттердің сапасын жақсарту және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі шаралар туралы қызметкерлердің пікірін зерделеу және персоналды хабардар ету дағдылары. 2. Медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мәселелері бойынша "Функционалдық диагностика" мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмекті жүзеге асыратын ұйымның әлеуетін арттыру дағдылары. 3. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде мамандандырылған медициналық көмек қызметтерінің сапасы мәселелері бойынша денсаулық сақтау ұйымының медициналық персоналды оқыту дағдылары. 4. "Функционалдық диагностика"мамандығы шеңберінде стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдерді және мамандандырылған медициналық көмек жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеуге қатысу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу қызметінің негіздерін білу. 2. Қолданбалы зерттеулер әдістемесін білу. 3. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістерін білу. 4. Функционалдық диагностиканы дамытудың өзекті мәселелерін білу. 5. Тәлімгерлік пен нұсқауды жүзеге асыру әдіснамасын білу. 6. Мастер-класстарды өткізу әдіснамасын білу. 7. Тренингтер өткізу әдіснамасын білу. 8. Жаңа технологияларды енгізу мәселелері бойынша НҚА-ны білу. 9. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу жөніндегі нұсқаулықтар мен әдістемелік ұсынымдарды білу.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау</p>	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша стандарттарға, диагностика хаттамаларына, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша стандарттарға, диагностика хаттамаларына, алгоритмдерге және нұсқаулықтарға сараптама жүргізу дағдылары. "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды рецензиялау дағдылары. "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру дағдылары. Жаңа білім мен жаңа шешімдерге әкелетін жобаларды зерттеу, әзірлеу, іске асыру және бейімдеу дағдылары. Зерттеудегі және/немесе инновациядағы маңызды мәселелерді шешу үшін қажетті және бар білімді немесе кәсіби тәжірибені қайта қарауға және жаңартуға мүмкіндік беретін синтез бен бағалауды қоса алғанда, мамандандырылған Дағдылар мен дағдылар. Кәсіби пікірталастарға ауызша немесе жазбаша түрде қатысу дағдылары (тұжырымдаудың дұрыстығы), сондай-ақ қоғамның техникалық, қоғамдық және мәдени прогресіне ғылыми және кәсіби деңгейде ықпал ететін халықаралық академиялық басылымдарда зерттеулердің бастапқы нәтижелерін жариялау. Дағдылар идеяларды қалыптастыру (дұрыс тұжырымдау), инновациялық қызмет нәтижелерін болжау кәсіби және әлеуметтік салада кең ауқымды өзгерістерді жүзеге асыру, күрделі өндірістік және ғылыми процестерді басқару. Дағдылар белгілі бір салада немесе облыстардың түйіскен жерінде бар білімді және/ немесе кәсіби тәжірибені кеңейту немесе қайта қарау. Дағдылар жаңа идеяларды немесе процестерді дамытуға тұрақты қызығушылық таныту қабілетін және оқу процестерін түсінудің жоғары деңгейін көрсету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Стандарттарға, диагностика хаттамаларына, алгоритмдер мен нұсқаулықтарға сараптама жүргізу әдістері. Стандарттарға, диагностикалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға шолу жасау ережелері. Стандарттарды, диагностика хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидаларын Осы саланың алдыңғы қатарында тұрған жаңа күрделі идеяларды сыни талдау, бағалау және синтездеу үшін ғылым мен кәсіби қызметтің озық жетістіктерін пайдалануды білу. Қызметті дамыту үшін қажетті ақпаратты бағалау мен іріктеуді білу. Инновациялық-кәсіби қызмет саласындағы әдіснамалық білім
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1: "Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша оқу-</p>	<p>Машықтар: "Функционалдық диагностика"мамандығы бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерге сараптама жүргізу</p>

"Функционалдық диагностика" мамандығы бойынша оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерді сараптау	әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерге сараптама жүргізу»	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оқу-әдістемелік әдебиеттерге сараптама жүргізу әдістерін білу. 2. Оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерді рецензиялау ережелерін білу. 3. Оқу-әдістемелік әдебиеттер мен зерттеулерді әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидаларын білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 3: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сынпатары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Профилактика мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында Функционалдық диагностика саласында зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Клиникалық токсикология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және интерпретациялау әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Шеберлікті тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>Эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік және тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі талдау және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p>	

	Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 30 наурыздағы № 49 бұйрығы «Қазақстан Республикасында медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 30 наурызда № 32160 болып тіркелді) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 24 наурыздағы № ҚР-ДСМ-27 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарлық жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 25 наурызда № 27218 болып тіркелді). 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 маусымдағы № 106 бұйрығы «Қазақстан Республикасында стационарды алмастыратын жағдайларда медициналық көмек көрсету стандартын бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 8 маусымда № 32740 болып тіркелді).	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер терапевт
	7	Дәрігер педиатр
	7	Дәрігер жалпы хирург
	7	Дәрігер акушер-гинеколог
7	Жалпы тәжірибелік дәрігер	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1 желтоқсандағы №2 хаттама.

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
54-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Жақ сүйек-бет хирургиясы (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы,

медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АХЖ 10 – аурулар мен денсаулыққа байланысты мәселелердің халықаралық статистикалық сыныптауышы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Жақ сүйек-бет хирургиясы (ересектердің, балалардың)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101007

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт жақ-бет облысының аурулары бар халыққа білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, асқынулардың алдын алу, білік, дағды және білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау жөніндегі маманның кәсіби құзыреті саласындағы талаптарды белгілейді, олар иеленуге және жақ-бет саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес келуге тиіс хирургия. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.4 Бет-жақ сүйек дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.2 Бет-жақ сүйек дәрігер-хирургы (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері»:	
Топтың коды:	2217-5
Қызмет атауының коды:	2217-5-001
Кәсіптің атауы:	7.1 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Бет-жақ сүйек хирургиясы» мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде «Дәрігер» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін бұрынғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жақ-бет аймағының аурулары бар халыққа білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмек көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балаларға тәлімгердің бақылауымен жақ-бет аймағы ауруларына білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жақ-бет хирургиялық патологиясының алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуына жол бермеу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыруды жүргізу және тиімділігін бақылау. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Ересектер мен балаларға тәлімгердің бақылауымен жақ-бет аймағы ауруларына білікті, мамандандырылған медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету	Дағды 1: Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар ересектер мен балаларды тексеру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Шағымдарды жинау, ауру тарихы, өмір тарихы, ересектер мен балаларды клиникалық тексеру. Науқасты тексеру жоспарын құру. Жақ-бет аймағының аурулары бар науқасты басқа мамандықтағы дәрігерлерге жіберуге көрсеткіштерді анықтау. Жақ-бет аймағының аурулары және денсаулығында ақауы бар науқастардың зертханалық, морфологиялық, бейнелеу зерттеулерінің (ультрадыбыстық, рентгенологиялық: рентген, компьютерлік томография – көпсекциялық және конусты сәулелік, магнитті резонанс және т.б.) мәліметтерін интерпретациялау. 	

		<p>5. Жақ-бет аймағының абсцесстері мен флегмоналары ашылғаннан және дренаждан кейін операциядан кейінгі жаралардан бөліндіні микробиологиялық зерттеу нәтижелерін бағалау.</p> <p>6. Диагностикалық зерттеулердің қауіпсіздігін және мониторингін қамтамасыз ету</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Жақ-бет аймағының анатомиясы мен физиологиясы. 5. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының этиологиясы және қауіп факторлары, патологиялық физиологиясы, патологиялық морфологиясы және иммунопатологиясы, клиникасы, диагностика әдістері. 6. Жақ-бет аймағы ауруларының жасына байланысты және жүкті әйелдердегі ерекшеліктері. 7. Жақ-бет аймағының ауруларын диагностикалау әдістері, көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Ересектер мен балаларда диагностикалық процедураларды жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің кисталарының диагностикалық пункциясын жүргізу дағдылары 2. Жақ-бет аймағының жұмсақ және қатты тіндерінің биопсиясын жүргізу дағдысы. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының ультрадыбыстық семиотикасы. 2. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының КТ семиотикасы (соның ішінде КЛ КТ). 3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының МРТ семиотикасы. 4. Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің кисталарының диагностикалық пункциясының әдістемесі. 5. Жақ-бет аймағының жұмсақ және қатты тіндерінің биопсиясын жүргізу әдісі.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектер мен балаларда диагноз қою</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағы ауруларының дифференциалды диагностикасын жүргізу. 2. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының туа біткен және жүре пайда болған ақаулары мен деформацияларының дифференциалды диагностикасын жүргізу. 3. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы аурудың ауырлығын бағалаңыз. 4. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының алдын ала немесе клиникалық диагностикасын АХЖ және жалпы қабылданған жіктеулерге сәйкес белгілеу және негіздеу.

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағы ауруларының диагностикалық критерилері Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ауруларын дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдері Жақ-бет аймағы ауруларының классификациясы, Жақ-бет хирургиясы саласындағы аурулар мен денсаулық проблемаларының халықаралық жіктелуі. Ересектер мен балалардың жақ-бет аймағы мүшелерінің ішкі ағзаларымен және жүйелерімен байланысы, өмірлік маңызды мүшелердің жақындығы (көру, есту, ми, ас қорыту және тыныс алу жүйелері). Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторлары (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік).
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының жұмсақ тіндеріне жергілікті жансыздандырудың барлық түрлерін жасау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектер мен балалардағы жергілікті және жалпы жансыздандыруға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. Жергілікті жансыздандыруға арналған препаратты таңдаңыз. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы жергілікті жансыздандырудың барлық түрлерін орындаңыз. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы жергілікті жансыздандыру кезіндегі жергілікті және жалпы асқынуларды болжау. Жергілікті жансыздандыру кезінде және одан кейін пайда болатын төтенше жағдайлар кезінде шұғыл көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының анатомиясы және иннервациясы. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектер мен балалардағы жергілікті және жалпы жансыздандыруға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Жергілікті анестетиктердің фармакодинамикасы және фармакокинетикасы. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы жергілікті жансыздандыру әдістемесі. Ересектер мен балалардағы жергілікті жансыздандыру кезіндегі жергілікті және жалпы асқынулардың клиникалық көрінісі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар ересектер мен балаларға өмірге қауіпті жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Өмірге қауіп төндіретін жағдайларды, оның ішінде клиникалық өлім жағдайын (организмнің өмірлік маңызды функциялар, қан айналымы және (немесе) тыныс алу тоқтау), шұғыл медициналық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды анықтау. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын орындау. Өмірге қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлімді (адам ағзасының өмірлік маңызды функциялар, қан айналымы және (немесе) тыныс алу тоқтау) жағдайларда жедел медициналық көмек көрсету.

		<p>4. Ересектер мен балаларға арналған қолданыстағы клиникалық ұсынымдарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес шұғыл және өмірге қауіп төндіретін жағдайларда алғашқы медициналық көмек көрсету үшін дәрілік терапия үшін дәрілік заттарды және дәрілік емес әдістерді таңдау.</p> <p>5. Өткізілген емдеу-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау.</p> <p>6. Медициналық көмек көрсету процестерін құжаттау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ересектер мен балалардың өміріне қауіп төндіретін жағдайлардың клиникасы және дифференциалды диагностикасы.</p> <p>2. Өмірге қауіп төндіретін жағдайларда шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде науқасты бастапқы тексеруді жүргізу ережелері мен тәртібі.</p> <p>3. Жедел білікті медициналық көмек көрсету ережелері, негізгі жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу ережелері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 6:</p> <p>Ересектер мен балалардағы одонтогенді және одонтогенді емес этиологиялы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну ауруларын, сілекей бездерінің, самай буынының (ТМЖ), перифериялық бассүйек нервтерінің ауруларын емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектер мен балаларда тіс жұлу операциясын, соның ішінде импульсті және дистопиялық тістерді атипті түрде алу.</p> <p>2. Ересектерде және балаларда фурункул, карбункул, беттің іріңді лимфадениті бар іріңді ошақты ағызу.</p> <p>3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының абсцесі мен флегмонасын дренаждау.</p> <p>4. Ересектер мен балалардағы одонтогенді гаймориттің консервативті және хирургиялық емін жүргізу.</p> <p>5. Оро-антральды байланысты жою.</p> <p>6. Үлкен сілекей бездерінің зонд, бугиенаж, шығару түтігі, ересектер мен балаларда түтікке тамызуды жүргізу.</p> <p>7. Ересектер мен балалардағы сілекей бездерінің шығару жолынан сілекей тастарын алып тастау.</p> <p>8. Сілекей тас ауруы кезінде жақ асты сілекей безін экстирпациялау.</p> <p>9. Ересектер мен балалардағы самай-төменгі жақ буынының қабыну және дистрофиялық ауруларын емдеу.</p> <p>10. Беттің шеткі нервтерінің ауруларын емдеу, соның ішінде үшкіл нервтің шеткі тармақтарын блокадаларды қолдана отырып.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ересектер мен балаларда тіс жұлу операциясының техникасы, аспаптары, тіс жұлу ерекшеліктері.</p> <p>2. Ересектер мен балалардағы одонтогенді емес іріңді-қабыну процестерінің, жақ-бет аймағының этиологиясы, патогенезі, клиникасы, дифференциалды диагностикасы.</p> <p>3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының жасушалық кеністіктерінің топографиялық анатомиясы.</p> <p>4. Ересектер мен балалардағы төменгі және жоғарғы жақсүйектерге іргелес жасушалық аралықтардың абсцестері мен флегмоналарын дренаждаудағы оперативті тәсілдер.</p>

		<p>5. Жақ асты қуысының анатомиясы мен қызметінің ерекшеліктері, одонтогенді гаймориттің клиникалық көрінісі, оро-антральды байланыс, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері.</p> <p>6. Сілекей бездерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері, сілекей бездерінің жедел және созылмалы ауруларының клиникалық белгілері, ересектер мен балалардағы диагностикасы, емі.</p> <p>7. Ересектер мен балалардағы самай-төменгі жақ буынының (ТМЖ) құрылымының ерекшеліктері, этиологиясы, қабыну және дистрофиялық ауруларының клиникасы.</p> <p>8. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының иннервациясының ерекшеліктері.</p> <p>9. Невралгияның, үшкіл нерв тармақтарының нейропатиясының клиникалық көрінісі, үшкіл нервтің шеткі тармақтарының зақымдануын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері.</p> <p>10. Бет нервсінің, бет бұлшықеттерінің топографиялық анатомиясы, бет нерві нейропатиясының этиологиясы және клиникалық көрінісі (бет бұлшықеттерінің парезі, салдануы), консервативті және хирургиялық емдеу түрлері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 7:</p> <p>Жарақаттарды, бет пен ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің зақымдануын, бет қаңқасының сүйектерінің сынықтарын, жұмсақ және сүйек тіндерінің ақаулары мен деформацияларын емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ сынықтарын консервативті емдеуді жүргізу: ересектер мен балаларда репозиция, сплентинг. 2. Жақ сүйектерінің сынуын хирургиялық емдеуді жүргізу: ересектер мен балалардағы остеосинтез. 3. Ересектер мен балалардағы сынықтар үшін зигоматикалық сүйектің орнын ауыстыру. 4. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын емдеу. 5. Ересектер мен балалардағы самай буынының жедел және үйреншікті дислокациясын емдеу. 6. Ересектер мен балалардағы самай буынының анкилозын, контрактураны хирургиялық емдеуді жүргізу. 7. Ересектер мен балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеуді орындау. 8. Жергілікті тіндермен ақауларға пластикалық операция жасау, педикүла қақпақшалары, ересектер мен балаларда тіндерді тегін трансплантациялау. 9. Сүйек егуін орындап, жақ деформациясын жою. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар мен ересектердің әртүрлі жас кезеңдеріндегі бет қаңқасы сүйектерінің құрылысының анатомиялық ерекшеліктері. 2. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасының сүйектерінің зақымдануының жіктелуі, механизмі. 3. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасының сынықтарын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 4. Маманды таңдау көрсеткіштері – жақ-бет хирургы немесе нейрохирург және ересектер мен балалардағы аралас жарақаттары бар бет қаңқасының сынықтарын емдеу орны. 5. ТМЖ дислокациясының клиникалық көрінісі, ересектер мен балалардағы азайту әдістері.

		<p>6. Ересектер мен балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеу ерекшеліктері.</p> <p>7. Жақ-бет аймағындағы ақауларды жабуға арналған клапан түрлері, ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы реконструкциялық операциялар үшін белгілі бір түрдегі жапқышты қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>8. Остеопластикалық материалдардың түрлері, ересектер мен балаларда қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 8:</p> <p>Жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балалар мен ересектерді емдеу</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалар мен ересектердегі жақ-бет аймағының туа біткен ақауларының түрлерін анықтау 2. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақауларын емдеу мерзімін белгілеу 3. Жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар баланы хирургиялық араласуға дайындау 4. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақауларын емдеу әдісін таңдау 5. Операциядан кейінгі кезеңде жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балаларға күтім жасау 6. Ересектерде хейлопластика және ураностафилопластикадан кейін түзету операцияларын жасау 7. Хейлоластиканың барлық кезеңдерін орындау 8. Уранопластиканың барлық кезеңдерін орындау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өртүрлі жас кезеңдеріндегі балалардың жақ-бет аймағының анатомиялық-физиологиялық ерекшеліктері. 2. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балаларды хирургиялық емдеу әдістері. 3. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балаларды емдеудегі ауырсынуды басу әдістері. 4. Балалардағы жақ-бет аймағының туа біткен ақаулары бар балаларды хирургиялық емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 5. Ересектердегі хейлопластика және ураностафилопластикадан кейінгі түзету операцияларының ерекшеліктері мен әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:		Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 9:</p> <p>Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін стационарлық жағдайда емдеу</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің қатерсіз түзілімдерін алып тастау 2. Ересектер мен балалардағы бет пен мойынның жұмсақ тіндерінің кисталарын, сілекей бездерін алып тастау 3. Ересектер мен балалардағы жақ кисталарын алып тастау 4. Ересектер мен балалардағы жақ сүйектерінің одонтогенді және остеогенді ісіктеріне бір мезгілде сүйек егумен экскоклекция және жақ резекциясын жүргізу 5. Ересектер мен балалардағы тамырлы ісіктердің склерозды және хирургиялық терапиясын жүргізу <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерінің жіктелуі, этиологиясы, патогенезі және патогномониялық белгілері. 2. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін жоюға арналған емдеу әдістері, операция түрлері. 3. Қан тамырлары ісіктерінің склерозды терапиясы үшін дәрілік заттардың әсер ету механизмі және енгізу техникасы. 4. Лазерлік, радиохирургиялық және диатермокоагуляциялық аппаратрамен жұмыс істеу техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 10:</p> <p>Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын динамикалық бақылау және оңалту бағдарламасын жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіруді жоспарлау. 2. Балалар мен ересектердегі жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларын кешенді реабилитациялау әдістерін қолдану. 3. Балалар мен ересектердегі бет ақауларын әр түрлі типтегі жақ-бет протездерін қолданып емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының әртүрлі аурулары мен патологиялық жағдайларын қалпына келтіру шараларына медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіру принциптері. 3. Протездер түрлері және ұлпа ақауларына протездеу әдістері (ересектер мен балалар)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен жақ-бет хирургиялық патологиясының алдын алу, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуына жол бермеу, санитарлық-гигиеналық ағарту және халықтың салауатты өмір салтын қалыптастыруды жүргізу және тиімділігін бақылау.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жақ-бет хирургиялық патологиясының алдын алуы, сондай-ақ инфекциялардың алдын алуға және инфекциялық бақылауға бағытталған шараларды ұйымдастыру және жүзеге асыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ауырсынудың алдын алуға және емдеуге бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу; медициналық көмек көрсетумен байланысты инфекциялар (хирургиялық жердегі инфекциялар, катетермен байланысты қан ағымының инфекциялары, катетермен байланысты зәр шығару жүйесінің инфекциялары, төменгі тыныс жолдарының инфекциялары, қан арқылы берілетін инфекциялар (В және С гепатиті, АИТВ). 2. Үй жағдайында паллиативтік көмекті қажет ететін науқастардың ауруының алдын алуға, емдеуге және басуға қатысу. 3. Микробқа қарсы төзімділіктің қалыптасуына жол бермей, инфекцияның алдын алу және бақылау іс-шараларына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты.

		<p>2. Денсаулық сақтау объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар</p> <p>3. Медициналық көмек көрсетуге байланысты инфекциялардың алдын алу бойынша санитарлық-эпидемияға қарсы, санитарлық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар.</p> <p>4. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың алдын алу жөніндегі санитариялық-эпидемияға қарсы, санитарлық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру мен жүзеге асыруға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар</p> <p>5. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған тәрбиелік, тәрбиелік және насихаттық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірдің әртүрлі салаларында қауіпсіздік пен гигиенаны қамтамасыз ету бойынша санитарлық талаптар, ережелер мен ұсыныстар: тамақ, су, санитария, тұрғын үй жағдайлары, жеке бас гигиенасы, сондай-ақ антибиотиктерді тиісті көрсетілімдерсіз қолданумен байланысты қауіптер туралы хабарлау.</p> <p>2. Пациенттерді және олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсыныстарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, пайдасы және ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабарлау.</p> <p>4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық мәдениетті жақсарту үшін гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, инъекцияның қауіпсіз әдістері, қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және салауатты тамақтануды, дене шынықтырумен айналысудың маңыздылығын, зиянды әдеттерден бас тартуды, психологиялық салауаттылықты сақтауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Санитарлық нормалар мен стандартты сақтық шаралары, үйдегі және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік.</p> <p>2. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері.</p> <p>3. Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу	<p>Дағды 1:</p> <p>Пациентпен және/немесе оның заңды өкілдерімен сенімді қарым-қатынас орнату.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру.</p> <p>2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау.</p> <p>3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту.</p>

		<p>4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдауы үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз.</p> <p>5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психосолеуметтік аспектілері. 4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі. 5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медициналық ұйымның бейінді бөлімшелерінің дәрігерлеріне пациенттерге (ересектер, балалар) аллергологиялық және иммунологиялық көмек мәселелері бойынша кеңес беру. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберіңіз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу	Дағды 1: Медициналық практикада есепке алу және құжаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу.

		<p>4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару.</p> <p>2. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау.</p> <p>3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау.</p> <p>4. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру.</p> <p>5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері.</p> <p>2. Субъектілермен зерттеуге қатысты этикалық принциптер, нормативтік стандарттар және процедуралар.</p> <p>3. Статистикалық әдістер, мәліметтерді өңдеу және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау әдістері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	<p>Дағды 2:</p> <p>Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар.</p>

		<p>2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және максаттарға жету жауапкершілігі.</p> <p>3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)</p> <p>2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.</p> <p>3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 26 маусымдағы № 446 бұйрығы "Қазақстан Республикасында аллергологиялық және иммунологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2017 жылғы 28 шілдеде № 15397 болып тіркелді.)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересектер мен балалар)
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (ересектер)
	7	Дәрігер аллерголог және иммунолог (балалар)
10. Кәсіптің карточкасы «7.4 Бет-жақ сүйек дәрігері»:		
Топтың коды:	2217-5	
Қызмет атауының коды:	2217-5-001	
Кәсіптің атауы:	7.4 Бет-жақ сүйек дәрігері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектерге, балаларға) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, асқынулардың алдын алу, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын иеленуі тиіс дағдылар, дағдылар және білімдер тұрғысынан сараптау және жақ-бет хирургиясы саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарын сақтау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	Машықтар: 1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратурасының және сотының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ауыз және жақ-бет хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.	

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген). 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге, балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. 3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізіңіз. 4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу. 5. Жақ-бет хирургиясының медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>«Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетудің алгоритмдері мен нұсқаларын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсету саласында стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаларды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республикалық деңгейде жақ-бет хирургиялық көмек көрсету қызметтерін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу. <p>Білімдер:</p>

мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету		<p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен нұсқаулар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде диагностика мен емдеудің тиімділігін тексеру және бағалау, этикалық нормалар мен пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқауларды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулықты нығайту мен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері»:		

Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, мұрын және тамақ ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) тәлімгерлік қызметін ұйымдастыру, бақылау және жүргізу.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтары (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) қызметінде жана әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) тәлімгерлік қызметін ұйымдастыру, бақылау және жүргізу.	Дағды 1: Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жақ-бет хирургтары (ересектер, балалар) арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. 2. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау.	

		<p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Жақ-бет хирургиясы саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру.</p> <p>8. Жақ-бет хирургиясы саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және аурулардың таралуын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру.</p> <p>4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) жақ-бет хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бағытында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жақ-бет хирургтарына консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу.</p> <p>4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру.</p> <p>5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>Жақ-бет хирургтары (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер, балалар)» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратурасының және сотының, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және ауыз және жақ-бет хирургтары (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Жақ-бет хирургтерінің (ересектер мен балалар) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен сенімділігін бағалау</p> <p>2. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізу</p> <p>3. Клиникалық тәжірибедегі жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару		
	Кәсіби этика		
	Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
12. Кәсіптің карточкасы «7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургиясы» мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде «Дәрігер» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін бұрынғы жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмек көрсету, асқынулардың алдын алу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу. 2. Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту 3. Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму	
Еңбек функциясы 1:			

<p>Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар науқастарды (ересектер, балалар) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересек пациенттер мен балалардан толық ауру тарихын жинау. Ауру тарихын толтыру Ересек пациенттер мен балаларды тексеру: негізгі және қосымша зерттеу әдістерін қолдана отырып, жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясын анықтау мақсатында. Ересек пациенттер мен балалардағы тістердің, пародонт тіндерінің, ауыз қуысының шырышты қабатының, бет сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларын, патологиясын, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын анықтау Ересектер мен балалардағы сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай буынының патологиясын анықтау Пациенттерді сәулелік зерттеу әдістеріне (рентгенография, УДЗ, компьютерлік томография, көпсекциялық компьютерлік томография, жақ-бет аймағының магнитті-резонансты томографиясы, жақ сүйектерінің 3D компьютерлік томографиясы), зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне бағыттау Ересек пациенттер мен балаларда цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеу үшін биоматериал жинау
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. Жақ-бет аймағының хирургиялық аурулары бар ересектер мен балалардың анамнезін жинау ерекшеліктері. Ересектер мен балалардағы патологиялық жағдайда жақ-бет аймағын зерттеу алгоритмі. Ересектер мен балаларда бастың, жақ-бет аймағының топографиялық анатомиясы, қанмен қамтамасыз етілу, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктері. Тіс-бет аймағының эмбриологиясы, эмбриогенездің негізгі бұзылыстары. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасы сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларының, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларының клиникалық көрінісі. Ересектер мен балалардағы сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай буынының топографиялық анатомиясы, физиологиясы және патологиясы. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектердегі цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының патологиясын радиациялық, зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектер мен балаларды стационарлық деңгейде диагностикалау және емдеуді жоспарлау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар ересектерді зерттеудің негізгі және қосымша әдістерінің нәтижелерін түсіндіру 2. ICD-10 ескере отырып диагнозды анықтау 3. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектерді госпитализациялауға көрсеткіштерді анықтау 4. Жақ-бет аймағының даму аномалиясы, жедел және созылмалы аурулары, травматикалық зақымданулары, қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістері, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформациялары бар ересектерді консервативті және хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау 5. Науқастарды тиісті тиісті және мамандандырылған мамандарға жіберуді негіздеу 6. Пациенттердің өмір салтынан туындаған қауіп факторлары мен денсаулық проблемаларын анықтау 7. Жақ-бет аймағындағы аурулардың қауіп факторларын анықтау 8. Алдын алуға болатын аурулардың ерте кезеңдерін анықтау 9. Медициналық ұйымның емдеу-қорғау режимін сақтау 10. Науқасқа қатысты медициналық этика мен деонтологияны сақтаңыз <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, аспаптық, сәулелік және зертханалық зерттеулер нәтижелерін интерпретациялау кезінде ересектердегі жақ-бет аймағының нормалары мен патологиялары. 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы ICD. 3. Ауруханада емделуге жататын ересектердің жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларының, жарақаттары мен ісіктерінің зақымдануының клиникалық көрінісі және ықтимал асқынулары. 8. Ересектердің жақ-бет аймағы мүшелерінің ішкі ағзаларымен және жүйелерімен байланысы, өмірлік маңызды мүшелердің жақындығы (көру, есту, ми, ас қорыту және тыныс алу жүйелері). 9. Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторлары (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Жақ-бет аймағы аурулары мен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту</p>	<p>Дағды 1: Одонтогенді және одонтогенді емес этиологиялы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну ауруларын, сілекей бездерінің, саммай буынының (ТМЖ), шеткі бассүйек нервтерінің ауруларын стационар жағдайында емдеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда тіс жұлу операциясын, соның ішінде импульсті және дистопиялық тістерді атипті түрде алу. 2. Ересектерде және балаларда фурункул, карбункул, беттің іріңді лимфадениті бар іріңді ошақты ашу. 3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының абсцесі мен флегмонасын дренаждау. 4. Ересектер мен балалардағы одонтогенді гаймориттің консервативті және хирургиялық емін жүргізу. 5. Оро-антральды байланысты жою. 6. Үлкен сілекей бездерінің зонд, бугиенаж, шығару түтігі, ересектер мен балаларда түтікке тамызуды жүргізу. 7. Ересектер мен балалардағы сілекей бездерінің шығару жолынан сілекей тастарын алып тастау.

		<p>8. Сілекей тас ауруы кезінде жақ асты сілекей безін экстирпациялау.</p> <p>9. Ересектер мен балалардағы самай буынының қабыну және дистрофиялық ауруларын емдеу, соның ішінде ТМЖ ауыстыру операциясы.</p> <p>10. Беттің шеткі нервтерінің ауруларын емдеу, соның ішінде үшкіл нервтің шеткі тармақтарын блокадаларды қолдана отырып.</p> <p>11. Бет параличіне хирургиялық ем жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Тіс жұлу операциясының техникасы, аспаптары, ересектердегі тіс жұлу ерекшеліктері.</p> <p>2. Ересектердегі жақ-бет аймағының одонтогенді емес іріңді-қабыну процестерінің этиологиясы, патогенезі, клиникасы, дифференциалды диагностикасы.</p> <p>3. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының жасушалық кеністіктерінің топографиялық анатомиясы.</p> <p>4. Ересектер мен балалардағы төменгі және жоғарғы жақсүйектерге іргелес жасушалық аралықтардың абсцестері мен флегмоналарын дренаждаудағы оперативті тәсілдер.</p> <p>5. Жақ асты қуысының анатомиясы мен қызметінің ерекшеліктері, одонтогенді гаймориттің клиникалық көрінісі, оро-антральды байланыс, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері.</p> <p>6. Сілекей бездерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері, сілекей бездерінің жедел және созылмалы ауруларының клиникалық белгілері, ересектер мен балалардағы диагностикасы, емі.</p> <p>7. Ересектер мен балалардағы самай-төменгі жақ буынының (ТМЖ) құрылымының ерекшеліктері, этиологиясы, қабыну және дистрофиялық ауруларының клиникасы.</p> <p>8. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының иннервациясының ерекшеліктері.</p> <p>9. Невралгияның, үшкіл нерв тармақтарының нейропатиясының клиникалық көрінісі, үшкіл нервтің шеткі тармақтарының зақымдануын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері.</p> <p>10. Бет нервсінің, бет бұлшықеттерінің топографиялық анатомиясы, бет нерві нейропатиясының этиологиясы және клиникалық көрінісі (бет бұлшықеттерінің парезі, салдануы), консервативті және хирургиялық емдеу түрлері.</p> <p>11. Бет нервінің тұтастығын қалпына келтірудің хирургиялық әдістері, оның ішінде бет нервінің ақауы аймағындағы автотрансплантация.</p> <p>12. ТМЖ эндопротездеу техникасы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Науқастардағы жарақаттарды, бет пен ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің зақымдалуын, бет қаңқасы сүйектерінің сынықтарын, жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын, жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің ақаула-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жақ сынықтарын консервативті емдеуді жүргізу: ересектер мен балаларда репозиция, сплентинг.</p> <p>2. Жақ сүйектерінің сынуын хирургиялық емдеуді жүргізу: ересектер мен балалардағы остеосинтез.</p> <p>3. Ересектер мен балалардағы сынықтар үшін зигоматикалық сүйектің орнын ауыстыру.</p> <p>4. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын емдеу.</p>

	<p>ры мен деформацияларын емдеу (ересектер, балалар) стационарлық жағдайда</p>	<p>5. Ересектердегі самай буынының жедел және үйреншікті дислокациясын емдеу.</p> <p>6. Ересектер мен балалардағы самай буынының анкилозын, контрактураны хирургиялық емдеуді жүргізу.</p> <p>7. Ересектер мен балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеуді орындау.</p> <p>8. Жергілікті тіндермен ақауларға пластикалық операция жасау, педикүла қақпақшалары, ересектер мен балаларда тіндерді тегін трансплантациялау.</p> <p>9. Авто-, алло-, ксеногрансплантаттарды, синтетикалық трансплантаттарды, титан мен полиэтеркетоннан жасалған пластиналар мен торларды пайдалана отырып, сүйек тігісін жүргізу және бет қаңқасының сүйектерінің ақаулары мен деформацияларын жою.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бет қаңқасы сүйектерінің құрылысының анатомиялық ерекшеліктері 2. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасының сүйектерінің зақымдануының жіктелуі, механизмдері. 3. Ересектер мен балалардағы бет қаңқасының сынықтарын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 4. Маманды таңдаудың медициналық көрсеткіштері – жақ-бет хирургы немесе нейрохирург және ересектер мен балалардағы аралас жарақаттары бар бет қаңқасының сынықтарын емдеу орны. 5. ТМЖ дислокациясының клиникалық көрінісі, ересектер мен балалардағы азайту әдістері. 6. Ересектер мен балалардағы беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеу ерекшеліктері. 7. Жақ-бет аймағындағы ақауларды жабуға арналған клапан түрлері, ересектер мен балаларда жақ-бет аймағындағы реконструкциялық операциялар үшін белгілі бір түрдегі жапқышты қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 8. Остеопластикалық материалдардың түрлері, ересектер мен балаларда қолдануға көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері. 9. Жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің жарақаттары, ақаулары мен деформациялары бар ересектерге мамандандырылған және жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары).
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3:</p> <p>Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін стационарлық жағдайда емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің қатерсіз түзілімдерін алып тастау 2. Ересектер мен балалардағы бет пен мойынның жұмсақ тіндерінің кисталарын, сілекей бездерін алып тастау 3. Ересектер мен балалардағы жақ кисталарын алып тастау 4. Ересектер мен балалардағы жақ сүйектерінің одонтогенді және остеогенді ісіктеріне бір мезгілде сүйек егумен экскоклекция және жақ резекциясын жүргізу 5. Ересектер мен балалардағы тамырлы ісіктердің склерозды және хирургиялық терапиясын жүргізу <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерінің жіктелуі, этиологиясы, патогенезі және патогномониялық белгілері. 2. Ересектер мен балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін жоюға арналған емдеу әдістері, операция түрлері. 3. Қан тамырлары ісіктерінің склерозды терапиясы үшін дәрілік заттардың әсер ету механизмі және енгізу техникасы. 4. Лазерлік, радиохирургиялық және диатермокоагуляциялық аппаратрамен жұмыс істеу техникасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, науқастарда (ересектер, балалар) жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын динамикалық бақылау және оңалту бағдарламаларын жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіруді жоспарлау. 2. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларын кешенді реабилитациялау әдістерін қолдану. 3. Ересектер мен балалардағы бет ақауларын әр түрлі типтегі жақ-бет протездерін қолдану арқылы емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының әртүрлі аурулары мен патологиялық жағдайларын қалпына келтіру шараларына медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 2. Ересектер мен балаларда жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілімдерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіру принциптері. 3. Ересектер мен балалардағы бет тінінің ақауларын протездеу түрлері және протездеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және науқасты медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде отбасы мүшелерінің науқасқа күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және жақ-бет аймағы аурулары бар науқастардың қызметінің тұрақты бұзылуының белгілерін анықтау. 2. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның жұмысына қатысу. 3. Жақ-бет аймағының аурулары бар, дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды МСЖ өтуге жіберуге медициналық көрсеткіштерді анықтау. 4. Науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамаға клиникалық диагностикалық қорытынды жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына медициналық куәландыру жүргізу және оларды күту, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын беру тәртібі.

		<p>2. Уақытша еңбекке жарамсыздық туралы анықтамаларды, оның ішінде электрондық нысанда беру тәртібі.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>4. Емдік аурулармен және олардың салдарымен туындаған ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберуге медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттарды жүргізу, медициналық және статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмысты жоспарлаңыз және өзіңіздің тиімділік көрсеткіштеріңізді талдай отырып есеп жасау Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізуді және оның жүргізілу сапасын бақылау Мамандандырылған медициналық бөлім жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу Пациенттердің жеке деректері мен ақпаратын жұмыс барысында заңға сәйкес пайдалану Белгіленген тәртіпке сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалану <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Әрекет ету тәртібі Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қазандағы ҚР ДСМ-175/2020 «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасы нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашадағы № 21579 тіркелген). «Денсаулық сақтау саласындағы есептілік құжаттамасының нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 21879 тіркелген). «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептілікті ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № 21761 тіркелген). Электрондық есеп және құжаттама жүйелері. Пациенттің медициналық ақпаратының құпиялылығы. Медициналық статистиканың негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқу іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. Оқу және ғылыми қызметке қатысу. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау және әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіптік бірлестіктердің, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту ту-

		<p>ралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану қағидаларын іске асыратын ұйымдар үшін (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21847 тіркелген).</p> <p>2. «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз біліктілігін арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21843).</p> <p>3. Кәсіби саладағы әріптестермен желі құру және қарым-қатынас жасау мүмкіндіктері.</p> <p>4. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар, зерттеулер мен әзірлемелер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)
13. Кәсіптің карточкасы «7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар)»:		
Топтың коды:	2217-5	
Қызмет атауының коды:	2217-5-003	
Кәсіптің атауы:	7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклату-	

	<p>расын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (балаларға) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, асқынулардың алдын алу, иеленуге және сәйкес келуге тиіс дағдылар, дағдылар және білімдер тұрғысынан медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. жақ-бет хирургиясы саласындағы қолданыстағы ережелердің талаптарымен.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.	Машықтар: 1. «Жақ-бет хирургиясы (педиатрия)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету. 4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және ауыз және жақ-бет хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.	
		Білімдер: 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қа-	

		<p>зақстан Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациенттерге (балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.</p> <p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету.</p> <p>3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізу.</p> <p>4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу.</p> <p>5. Жақ-бет хирургиясының медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	<p>Дағды 1:</p> <p>Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетудің алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсету саласында стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқауларды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республикалық деңгейде жақ-бет хирургиялық көмек көрсету қызметтерін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен нұсқаулар.</p>

		2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде диагностика мен емдеудің тиімділігін тексеру және бағалау, этикалық нормалар мен пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқауларды сараптау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрестті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)
	7	Врач-хирург челюстно-лицевой (взрослый)
14. Кәсіптің карточкасы «7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)»:		
Топтың коды:	2217-5	

Қызмет атауының коды:	2217-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы (ересек)» біліктілігі. ОРК бойынша 7.3 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағының ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектерге) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету, асқынулардың алдын алу, меңгеруге және орындауға тиіс дағдылар, дағдылар және білімдер бойынша медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау. жақ-бет хирургиясы саласындағы қолданыстағы ережелердің талаптарымен.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.	Машықтар: 1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету.	

		<p>4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу.</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ауыз және жақ-бет хирургтары көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген). Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пациенттерге (ересектерге) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізіңіз. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу. Жақ-бет хирургиясының медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері Жақ-бет хирургиясы саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:

<p>«Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетудің алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу.</p>	<p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсету саласында стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқауларды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республикалық деңгейде жақ-бет хирургиялық көмек көрсету қызметтерін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды әзірлеу бойынша нұсқаулықтар мен нұсқаулар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде диагностика мен емдеудің тиімділігін тексеру және бағалау, этикалық нормалар мен пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқауларды сараптау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағды 2:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p>

	<p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Сыни тұрғыдан ойлау Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Стрессті басқару Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы."Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекі-</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	ту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, мұрын және тамақ ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектерге) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) жұмысын ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтары (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) қызметінде жана әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) жұмысын ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) қызметін ұйымдастыру және бақылау	Машықтар: 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жақ-бет хирургтары (ересектер) арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу.	

		<p>2. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру.</p> <p>3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру.</p> <p>4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау.</p> <p>6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау.</p> <p>7. Жақ-бет хирургиясы саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру.</p> <p>8. Жақ-бет хирургиясы саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және аурулардың таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру.</p> <p>4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектерге) жақ-бет хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу саласында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жақ-бет хирургтарына консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу.</p> <p>4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру.</p> <p>5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу.</p> <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Жақ-бет хирургтары (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Жақ-бет хирургиясы (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және жақ-бет хирургтары (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Жақ-бет хирургтерінің (ересектердің) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Қарым-қатынас	

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы."Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
16. Кәсіптің карточкасы «7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы» біліктілігі. ОРК сәйкес 7.2 қосалқы деңгейінде осы біліктілік бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесі. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құлақ, мұрын және тамақ ауруларымен ауыратын науқастарға (балаларға) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтерінің (балалардың) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жақ-бет хирургтары (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Жақ-бет хирургтерінің (балалар) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтерінің (балалардың) қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік ету.	Дағды 1: Жақ-бет хирургтерінің (балалардың) қызметін ұйымдастыру және бақылау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында жақ-бет хирургтары (балалар) арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында жақ-бет хирургтерінің (педиатрлардың) медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. Жақ-бет хирургиясы саласындағы науқастарды диагностикалау және емдеу процестеріне мониторинг және бағалауды ұйымдастыру. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау. Жақ-бет хирургиясы саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру. Жақ-бет хирургиясы саласындағы эпидемиологиялық жағдайды және аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Пациенттерге (балаларға) жақ-бет хирургиялық көмек көрсету кезінде асқынуларды диа-	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету.

	<p>гностикалау, емдеу және алдын алу бағытында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету.</p>	<p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз жақ-бет хирургтарына консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Жақ-бет хирургиясы саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу.</p> <p>4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқинулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру.</p> <p>5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Жақ-бет хирургтары (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. «Жақ-бет хирургиясы (педиатрия)» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру.</p> <p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Жақ-бет хирургиясы (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Тәуекел факторларын анықтау және жақ-бет хирургтары (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Қазақстан Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген).</p> <p>2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p>

Жақ-бет хирургтерінің (балалар) қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу.	3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.		
	Білімдер: 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Көшбасшылық Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.2 Бет-жақ сүйек дәрігер-хирургы (балалар)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-003		
Кәсіптің атауы:	7.2 Бет-жақ сүйек дәрігер-хирургы (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резиден-тура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
		Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	
		«Бет-жақ сүйек хирургы (балалар)» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.	

Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру	
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (балаларға) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмек көрсету, асқынулардың алдын алу.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу 2. Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту 3. Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу	Дағды 1: Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар науқастарды (балаларды) тексеру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының патологиясы бар балалардың толық анамнезін жинау 2. Ауру тарихын толтыру 3. Балаларды тексеру: негізгі және қосымша зерттеу әдістерін қолдана отырып, жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясын анықтау мақсатында. 4. Балалардағы тістердің, пародонт ұлпаларының, ауыз қуысының шырышты қабатының, бет қаңқасының сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму ауытқуларын, патологиясын, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын анықтау 5. Балалардағы сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай буынының патологиясын анықтау 6. Пациенттерді сәулелік зерттеу әдістеріне (рентгенография, УДЗ, компьютерлік томография, көпсекциялық компьютерлік томография, жақ-бет аймағының магнитті-резонансты томографиясы, жақ сүйектерінің 3D компьютерлік томографиясы), зертханалық және функционалдык зерттеу әдістеріне бағыттау 7. Балалардағы цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеу үшін биоматериал жинау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Жақ-бет аймағының хирургиялық аурулары бар балалардың анамнезін жинау ерекшеліктері. 5. Балалардағы патологиялық жағдайда жақ-бет аймағын зерттеу алгоритмі. 6. Бастың, жақ-бет аймағының топографиялық анатомиясы, балалардағы қанмен қамтамасыз етілу, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктері.

		<p>7. Тіс-бет аймағының эмбриологиясы, эмбриогенездің негізгі бұзылыстары.</p> <p>8. Балалардағы бет қаңқасы сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларының, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларының клиникалық көрінісі.</p> <p>9. Балалардағы сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай-төменгі жақ буынының топографиялық анатомиясы, физиологиясы және патологиясы.</p> <p>10. Балалардағы жақ-бет аймағы патологиясын радиациялық, зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жақ-бет аймағының патологиясы бар балаларды стационарлық деңгейде диагностикалау және емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар балаларды зерттеудің негізгі және қосымша әдістерінің нәтижелерін түсіндіру. 2. ICD-10 ескере отырып диагнозды анықтау. 3. Жақ-бет аймағының патологиясы бар балаларды госпитализациялауға көрсеткіштерді анықтау. 4. Жақ-бет аймағының даму аномалиясы, жедел және созылмалы аурулары, травматикалық зақымдануы, қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістері, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформациялары бар балаларды консервативті және хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау. 5. Науқастарды тиісті тиісті және мамандандырылған мамандарға жіберуді негіздеу. 6. Пациенттердің өмір салтынан туындаған қауіп факторлары мен денсаулық проблемаларын анықтау. 7. Жақ-бет аймағындағы аурулардың қауіп факторларын анықтау. 8. Алдын алуға болатын аурулардың ерте кезеңдерін анықтау. 9. Медициналық ұйымның емдеу-қорғау режимін сақтау. 10. Науқасқа қатысты медициналық этика мен деонтологияны сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, аспаптық, сәулелік және зертханалық зерттеулер нәтижелерін интерпретациялау кезіндегі балалардағы жақ-бет аймағының нормалары мен патологиялары. 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы ICD. 3. Ауруханада емделуге жататын балалардағы жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларының, жарақаттары мен ісіктерінің зақымдануының клиникалық көрінісі және ықтимал асқынулары. 8. Балалардағы жақ-бет аймағы мүшелерінің ішкі ағзалары мен жүйелерімен байланысы, өмірлік маңызды мүшелердің жақындығы (көру, есту, ми, ас қорыту және тыныс алу жүйесі). 9. Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторлары (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2:	Дағды 1:	Машықтар:

Жақ-бет аймағы аурулары-мен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту

Стационар жағдайында пациенттердегі (балалардағы) одонтогенді және одонтогенді емес этиологиялы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну ауруларын, сілекей бездерінің, самай буынының (ТМЖ), перифериялық бассүйек нервтерінің ауруларын емдеу

1. Балаларда тіс жұлу операциясын, оның ішінде импульсті және дистопиялық тістерді атипті түрде алу.
2. Балалардағы фурункул, карбункул, беттің іріңді лимфадениті бар іріңді ошақты ашу.
3. Балалардағы жақ-бет аймағының абсцесі мен флегмонасын дренаждау.
4. Балалардағы одонтогенді гаймориттің консервативті және хирургиялық емін жүргізу.
5. Оро-антральды байланысты жою.
6. Зонд, бугиенаж, негізгі сілекей бездерінің шығару түтігі, балаларда түтікке тамызуды жүргізеді.
7. Балалардағы сілекей бездерінің шығару жолынан сілекей тастарын алып тастаңыз.
8. Сілекей тас ауруы кезінде жақ асты сілекей безін экстирпациялаңыз.
9. Балалардағы самай буынының қабыну және дистрофиялық ауруларын емдеу, соның ішінде ТМЖ ауыстыру операциясы.
10. Беттің шеткі нервтерінің ауруларын емдеңіз, соның ішінде үшкіл нервтің шеткі тармақтарын блокадаларды қолдана отырып.
11. Бет параличіне хирургиялық ем жүргізу.

Білімдер:

1. Балалардағы тіс жұлу операциясының техникасы, аспаптары, тіс жұлу ерекшеліктері.
2. Балалардағы одонтогенді емес іріңді-қабыну процестерінің, жақ-бет аймағының этиологиясы, патогенезі, клиникасы, дифференциалды диагностикасы.
3. Балалардағы жақ-бет аймағының жасушалық кеңістіктерінің топографиялық анатомиясы.
4. Балалардағы төменгі және жоғарғы жақсүйектерге іргелес жасушалық кеңістіктердің абсцестері мен флегмоналарын дренаждаудың оперативті әдістері.
5. Жақ асты қуысының анатомиясы мен қызметінің ерекшеліктері, одонтогенді гаймориттің клиникалық көрінісі, оро-антральды байланыс, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері.
6. Сілекей бездерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері, сілекей бездерінің жедел және созылмалы ауруларының клиникалық белгілері, диагностикасы, балалардағы емі.
7. Төменгі жақсүйек буынының (ТЖЖ) құрылысының ерекшеліктері, этиологиясы, балалардағы самай буынының қабыну және дистрофиялық ауруларының клиникасы.
8. Балалардағы жақ-бет аймағының иннервациясының ерекшеліктері.
9. Невралгияның, үшкіл нерв тармақтарының нейропатиясының клиникалық көрінісі, үшкіл нервтің шеткі тармақтарының зақымдануын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері.
10. Бет нервісінің, бет бұлшықеттерінің топографиялық анатомиясы, бет нерві нейропатиясының этиологиясы және клиникалық көрінісі (бет бұлшықеттерінің парезі, салдануы), консервативті және хирургиялық емдеу түрлері.

	<p>11. Бет нервiнiң тұтастығын қалпына келтiрудiң хирургиялық әдiстерi, оның iшiнде бет нервiнiң ақауы аймағындағы автотрансплантация.</p> <p>12. ТМЖ эндопротездеу техникасы.</p>
Дағдыны тану мүмкiндiгi:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Науқастардағы (балалардағы) бет және ауыз қуысының жұмсақ тiндерiнiң жарақаттарын, зақымдануын, бет қаңқасы сүйектерiнiң сынықтарын, жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын, жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тiндерiнiң ақаулары мен деформацияларын емдеу стационарлық жағдай</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ сүйегiнiң сынықтарын консервативтi емдеудi жүргiзу: балаларда репозиция, сплнтинг. 2. Жақ сүйектерiнiң сынуын хирургиялық емдеудi жүргiзу: балалардағы остеосинтез. 3. Балалардағы сынықтар үшiн зигматикалық сүйектiң орнын ауыстыру. 4. Балалардағы жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын емдеу. 5. Төменгi жақ буынының анкилозын және балалардағы контрактураны хирургиялық емдеудi жүргiзу. 6. Балалардағы беттiң жұмсақ тiндерiнiң жарақаттарын хирургиялық емдеудi орындау. 7. Жергiлiктi тiндермен ақауларға пластикалық операция жасау, педикул қақпақшалары, балаларда тегiн тiндердi трансплантациялау. 8. Титан мен полиэтирекетоннан жасалған авто-, алло-, ксеногрансплантаттарды, синтетикалық трансплантаттарды, пластиналар мен торларды пайдалана отырып, сүйек тiгiсiн жүргiзу және бет қаңқасының сүйектерiнiң ақаулары мен деформацияларын жою. <p>Бiлiмдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бет қаңқасы сүйектерiнiң құрылысының анатомиялық ерекшелiктерi 2. Балалардағы бет қаңқасының сүйектерiнiң зақымдануының жiктелуi, механизмдерi. 3. Балалардағы бет қаңқасының сынықтарын емдеудiң консервативтi және хирургиялық әдiстерi. 4. Маманды таңдауға медициналық көрсеткiштер – жақ-бет хирургы немесе нейрохирург және балалардың аралас жарақаттары кезiндегi бет қаңқасының сынықтарын емдеу орны. 5. ТМЖ дислокациясының клиникалық көрiнiсi, балалардағы азайту әдiстерi. 6. Балалардағы беттiң жұмсақ тiндерiнiң жарақаттарын хирургиялық емдеу ерекшелiктерi. 7. Жақ-бет аймағындағы ақауларды жабуға арналған клапандардың түрлерi, балалардың жақ-бет аймағындағы реконструкциялық операциялар үшiн белгiлi бiр түрдегi жапқышты қолдануға көрсеткiштер мен қарсы көрсеткiштер. 8. Остеопластикалық материалдардың түрлерi, балаларда қолдануға көрсеткiштерi мен қарсы көрсеткiштерi.
Дағдыны тану мүмкiндiгi:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Балалардағы жақ-бет аймағының қатерсiз iсiктерiн және iсiк тәрiздi түзiлiмдерiн стационарлық жағдайда емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Балалардағы жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тiндерiнiң қатерсiз түзiлiмдерiн жою. 2. Балалардағы бет пен мойынның жұмсақ тiндерiнiң кисталарын, сiлекей бездерiн алып тастау.

		<p>3. Балалардағы жақтың кистасын алып тастау.</p> <p>4. Балалардағы жақ сүйектерінің одонтогенді және остеогенді ісіктеріне бір мезгілде сүйек егумен экскокклеация және жақ сүйегінің резекциясын жүргізу.</p> <p>5. Балалардағы тамырлы ісіктердің склерозды және хирургиялық терапиясын жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерінің жіктелуі, этиологиясы, патогенезі және патогномониялық белгілері.</p> <p>2. Емдеу әдістері, балалардағы жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін жою операциясының түрлері.</p> <p>3. Қан тамырлары ісіктерінің склерозды терапиясы үшін дәрілік заттардың әсер ету механизмі және енгізу техникасы.</p> <p>4. Лазерлік, радиохирургиялық және диатермокоагуляциялық аппаратрамен жұмыс істеу техникасы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3: Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу.</p>	<p>Дағды 1: Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және науқасты медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде отбасы мүшелерінің науқасқа күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және жақ-бет аймағы аурулары бар науқастардың қызметінің тұрақты бұзылуының белгілерін анықтау.</p> <p>2. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның жұмысына қатысу.</p> <p>3. Жақ-бет аймағының аурулары бар, дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды МСЖ өтуге жіберуге медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>4. Науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамаға клиникалық диагностикалық қорытынды жасау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына медициналық куәландыру жүргізу және оларды күту, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын беру тәртібі.</p> <p>2. Уақытша еңбекке жарамсыздық туралы анықтамаларды, оның ішінде электрондық нысанда беру тәртібі.</p> <p>3. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға медициналық құжаттаманы дайындау.</p> <p>4. Емдік аурулармен және олардың салдарымен туындаған ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберуге медициналық көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттарды жүргізу, медициналық және статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлаңыз және өзіңіздің тиімділік көрсеткіштеріңізді талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізуді және оның жүргізілу сапасын бақылау.</p> <p>3. Мамандандырылған медициналық бөлім жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Пациенттердің жеке деректері мен ақпаратын жұмыс барысында заңға сәйкес пайдалану.</p>

		<p>5. Белгіленген тәртіпке сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалану</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі міндетін атқарушы 2020 жылғы 30 қазандағы ҚР ДСМ-175/2020 «Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасы нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы» (Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашадағы № 21579 тіркелген). 2. «Денсаулық сақтау саласындағы есептілік құжаттамасының нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 21879 тіркелген). 3. «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептілікті ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № 21761 тіркелген). 4. Электрондық есеп және құжаттама жүйелері. 5. Пациенттің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистиканың негіздері.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқу іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Оқу және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау және әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіптік бірлестіктердің, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану қағидаларын іске асыратын ұйымдар үшін (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21847 тіркелген). 2. «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз біліктілігін арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет Министрлікте 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21843 тіркелген). 3. Кәсіби саладағы әріптестермен желі құру және қарым-қатынас жасау мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар, зерттеулер мен әзірлемелер.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы."Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)»:			
Топтың коды:	2217-5		
Қызмет атауының коды:	2217-5-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 Бет-жақ сүйек хирург-дәрігері (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	«Жақ-бет хирургы (ересек)» біліктілігі. Бұл біліктілік үшін жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау маманының сертификаты.		
Формалды емес және информформалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне қатысты біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарға (ересектерге) білікті, мамандандырылған, шұғыл медициналық көмек көрсету, асқынулардың алдын алу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
	Міндетті еңбек функциялары:		

<p>Еңбек функцияларының тізбесі:</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу. 2. Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту 3. Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу. 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	<p>Қосымша еңбек функциялары:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму
<p>Еңбек функциясы 1: Жақ-бет аймағының ауруларын, оның ішінде сирек және ауыр түрлерін диагностикалау және емдеу.</p>	<p>Дағды 1: Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар науқастарды (ересектерді) тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересек пациенттердің толық анамнезін жинау 2. Ауру тарихын толтыру 3. Негізгі және қосымша зерттеу әдістерін қолдана отырып, жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясын анықтау мақсатында ересек пациенттерді тексеру 4. Ересек пациенттердегі тістердің, пародонт тіндерінің, ауыз қуысының шырышты қабатының, бет сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларын, патологиясын, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын анықтау 5. Ересектердегі сілекей бездерінің, бет нервтерінің және самай буынының патологиясын анықтау 6. Пациенттерді сәулелік зерттеу әдістеріне (рентгенография, УДЗ, компьютерлік томография, көпсекциялық компьютерлік томография, жақ-бет аймағының магнитті-резонансты томографиясы, жақ сүйектерінің 3D компьютерлік томографиясы), зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне бағыттау 7. Ересек пациенттерде цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеу үшін биоматериал жинау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында жақ-бет хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарты. 2. Қызмет бейіні бойынша Қазақстан Республикасының диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамалары. 3. Қызмет бейіні бойынша халықаралық клиникалық ұсыныстар. 4. Жақ-бет аймағының хирургиялық аурулары бар ересектерге анамнез жинау ерекшеліктері. 5. Ересектердегі патологиялық жағдайда жақ-бет аймағын зерттеу алгоритмі. 6. Бастың, жақ-бет аймағының топографиялық анатомиясы, ересектердегі қанмен қамтамасыз етілу, иннервация және лимфа жүйесінің ерекшеліктері. 7. Тіс-бет аймағының эмбриологиясы, эмбриогенездің негізгі бұзылыстары. 8. Ересектердегі бет қаңқасы сүйектерінің, жұмсақ тіндердің даму аномалияларының, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларының клиникалық көрінісі. 9. Ересектердегі сілекей бездерінің, бет нервтері мен самай буынының топографиялық анатомиясы, физиологиясы және патологиясы.

		<p>10. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектердегі цитологиялық (пункция, жағынды), гистологиялық (биопсия) зерттеуге медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>11. Ересектердегі жақ-бет аймағы патологиясын радиациялық, зертханалық және функционалдық зерттеу әдістеріне медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектерде стационарлық деңгейде диагностика және емдеуді жоспарлау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ-бет аймағының хирургиялық патологиясы бар ересектерді зерттеудің негізгі және қосымша әдістерінің нәтижелерін түсіндіру 2. ICD-10 ескере отырып диагнозды анықтау 3. Жақ-бет аймағының патологиясы бар ересектерді госпитализациялауға көрсеткіштерді анықтау 4. Жақ-бет аймағының даму аномалиясы, жедел және созылмалы аурулары, травматикалық зақымданулары, қатерсіз ісіктері мен ісік тәрізді түзілістері, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформациялары бар ересектерді консервативті және хирургиялық емдеуге көрсеткіштерді анықтау 5. Науқастарды тиісті және мамандандырылған мамандарға жіберуді негіздеу 6. Пациенттердің өмір салтынан туындаған қауіп факторлары мен денсаулық проблемаларын анықтау 7. Жақ-бет аймағындағы аурулардың қауіп факторларын анықтау 8. Алдын алуға болатын аурулардың ерте кезеңдерін анықтау 9. Медициналық ұйымның емдеу-қорғау режимін сақтау 10. Науқасқа қатысты медициналық этика мен деонтологияны сақтау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клиникалық, аспаптық, сәулелік және зертханалық зерттеулер нәтижелерін интерпретациялау кезінде ересектердегі жақ-бет аймағының нормалары мен патологиялары. 2. Жақ-бет хирургиясы саласындағы ICD. 3. Ауруханада емделуге жататын ересектердің жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларының, жарақаттары мен ісіктерінің зақымдануының клиникалық көрінісі және ықтимал асқынулары. 8. Ересектердің жақ-бет аймағы мүшелерінің ішкі ағзаларымен және жүйелерімен байланысы, өмірлік маңызды мүшелердің жақындығы (көру, есту, ми, ас қорыту және тыныс алу жүйелері). 9. Жалпы аурулардың, эндемиялық, әлеуметтік маңызы бар аурулардың пайда болуының қауіп факторлары (генетикалық, тұрмыстық, өндірістік).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Жақ-бет аймағы ауруларымен ауыратын науқастарды қалпына келтіру емі және медициналық оңалту</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Одонтогенді және одонтогенді емес этиологиялы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну ауруларын, сілекей бездерінің, сәмай буынының (ТМЖ), пери-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектерде тіс жұлу операциясын орынданыз, соның ішінде импульсті және дистопиялық тістерді атипті түрде алып тастау. 2. Іріңді ошақты фурункул, карбункул, ересектердегі беттің іріңді лимфадениті. 3. Ересектердегі жақ-бет аймағының абсцесі мен флегмонасын дренаждау.

	<p>фериялық бассүйек нервтерінің ауруларын стационарлық жағдайда емдеу.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ересектердегі одонтогенді гаймориттің консервативті және хирургиялық емін жүргізу. 5. Оро-антральды байланысты жою. 6. Зонд, бугиенаж, үлкен сілекей бездерінің шығару түтігі, ересектерде түтікке тамызуды жүргізеді. 7. Ересектердегі сілекей бездерінің шығару жолынан сілекей тастарын алып тастаңыз. 8. Сілекей тас ауруы кезінде жақ асты сілекей безін экстирпациялаңыз. 9. Ересектердегі самай буынының қабыну және дистрофиялық ауруларын емдеу, соның ішінде ТМЖ ауыстыру операциясы. 10. Беттің шеткі нервтерінің ауруларын емдеңіз, соның ішінде үшкіл нервтің шеткі тармақтарын блокадаларды қолдана отырып. 11. Бет параличіне хирургиялық ем жүргізу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тіс жұлү операциясының техникасы, аспаптары, ересектердегі тіс жұлү ерекшеліктері. 2. Ересектердегі жақ-бет аймағының одонтогенді емес ірінді-қабыну процестерінің этиологиясы, патогенезі, клиникасы, дифференциалды диагностикасы. 3. Ересектердегі жақ-бет аймағының жасушалық кеңістіктерінің топографиялық анатомиясы. 4. Ересектердегі төменгі және жоғарғы жақсүйектерге іргелес жасушалық аралықтардың абсцесстері мен флегмоналарын дренаждаудағы оперативті тәсілдер. 5. Жақ асты қуысының анатомиясы мен қызметінің ерекшеліктері, одонтогенді гаймориттің клиникалық көрінісі, оро-антральды байланыс, консервативті және хирургиялық емдеу әдістері. 6. Сілекей бездерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері, сілекей бездерінің жедел және созылмалы ауруларының клиникалық белгілері, ересектердегі диагностикасы, емі. 7. Төменгі жақ сүйек буынының (ТЖЖ) құрылысының ерекшеліктері, ересектердегі төменгі жақ буынының қабыну және дистрофиялық ауруларының этиологиясы, клиникасы. 8. Ересектердегі жақ-бет аймағының иннервациясының ерекшеліктері. 9. Невралгияның, үшкіл нерв тармақтарының нейропатиясының клиникалық көрінісі, үшкіл нервтің шеткі тармақтарының зақымдануын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 10. Бет нервсінін, бет бұлшықеттерінің топографиялық анатомиясы, бет нерві нейропатиясының этиологиясы және клиникалық көрінісі (бет бұлшықеттерінің парезі, салдануы), консервативті және хирургиялық емдеу түрлері. 11. Бет нервінің тұтастығын қалпына келтірудің хирургиялық әдістері, оның ішінде бет нервінің ақауы аймағындағы автотрансплантация. 12. ТМЖ эндопротездеу техникасы.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p>	<p>Машықтар:</p>

	<p>Науқастардағы (ересектердегі) бет және ауыз қуысының жұмсақ тіндерінің жарақаттарын, зақымдануын, бет қаңқасы сүйектерінің сынықтарын, жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын, жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің ақаулары мен деформацияларын емдеу стационарлық жағдай</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жақ сүйектерінің сынуын консервативті емдеуді жүргізу: ересектерде репозиция, сплентинг. 2. Жақ сүйектерінің сынуын хирургиялық емдеуді жүргізу: ересектерде остеосинтез. 3. Ересектердегі сынықтарға арналған зигоматикалық сүйектің орнын ауыстыру. 4. Ересектердегі жақ-бет аймағының аралас жарақаттарын емдеу. 5. Ересектердегі самай буынының жедел және үйреншікті дислокациясын емдеу. 6. Ересектердегі самай буынының анкилозын және контрактура-сын хирургиялық емдеуді жүргізу. 7. Ересектердегі беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеуді орындау. 8. Жергілікті тіндермен ақауларға пластикалық операция жасау, педикүла қақпақшалары, ересектерде тіндерді тегін трансплантациялау. 9. Авто-, алло-, ксеногрансплантаттарды, синтетикалық трансплантаттарды, титан мен полиэтитеркетоннан жасалған пластиналар мен торларды пайдалана отырып, сүйек тігісін жүргізу және бет қаңқасының сүйектерінің ақаулары мен деформацияларын жою.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бет қаңқасы сүйектерінің құрылысының анатомиялық ерекшеліктері 2. Ересектердегі бет қаңқасының сүйектерінің зақымдануының жіктелуі, механизмдері. 3. Ересектердегі бет қаңқасының сынықтарын емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. 4. Маманды таңдауға медициналық көрсеткіштер – жақ-бет хирургы немесе нейрохирург және ересектердегі аралас жарақаттары бар бет қаңқасының сынықтарын емдеу орны. 5. ТМЖ дислокациясының клиникалық көрінісі, ересектердегі азайту әдістері. 6. Ересектердегі беттің жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық емдеу ерекшеліктері. 7. Жақ-бет аймағындағы ақауларды жабуға арналған клапан түрлері, ересектердегі жақ-бет аймағындағы реконструкциялық операцияларға белгілі бір түрдегі жапқышты қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 8. Остеопластикалық материалдардың түрлері, ересектерде қолдануға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер. 9. Жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің жарақаттары, ақаулары мен деформациялары бар ересектерге мамандандырылған және жоғары мамандандырылған медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсынымдар (емдеу хаттамалары). 	<p>Дағдыларды тану ұсынылады</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 3: Ересектердегі жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктерін және ісік тәрізді түзілімдерін стационарлық жағдайда емдеу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектердегі жақ-бет аймағының жұмсақ және сүйек тіндерінің қатерсіз түзілімдерін жою. 2. Ересектердегі бет пен мойынның жұмсақ тіндерінің кисталарын, сілекей бездерін алып тастаңыз.

		<p>3. Ересектердегі жақ кисталарын алып тастаңыз.</p> <p>4. Ересектердегі жақ сүйектерінің одонтогенді және остеогенді ісіктеріне бір мезгілде сүйек егумен экскоклекция және жақ сүйегінің резекциясын жүргізу.</p> <p>5. Ересектердегі тамырлы ісіктердің склерозды және хирургиялық терапиясын жүргізу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ересектердегі жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерінің жіктелуі, этиологиясы, патогенезі және патогномониялық белгілері.</p> <p>2. Емдеу әдістері, ересектердегі жақ-бет аймағының ісіктері мен ісік тәрізді түзілістерін жою операциясының түрлері.</p> <p>3. Қан тамырлары ісіктерінің склерозды терапиясы үшін дәрілік заттардың әсер ету механизмі және енгізу техникасы.</p> <p>4. Лазерлік, радиохирургиялық және диатермокоагуляциялық аппаратрамен жұмыс істеу техникасы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
	<p>Дағды 4:</p> <p>Пациенттерде (ересектерде) жақ-бет аймағының даму аномалиялары, жедел және созылмалы аурулар, жарақаттық зақымданулар, қатерсіз ісіктер мен ісік тәрізді түзілістер, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформациялары бойынша динамикалық мониторинг жүргізу және оңалту бағдарламаларын жүзеге асыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ересектердегі жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жіті және созылмалы ауруларды, травматикалық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілістерді, жақ-бет аймағының ақаулары мен деформацияларын реабилитациялауды жоспарлау.</p> <p>2. Ересектердегі жақ-бет аймағының хирургиялық ауруларын кешенді реабилитациялау әдістерін қолдану.</p> <p>3. Ересектердегі бет ақауларын әр түрлі типтегі жақ-бет протездерін қолданып емдеуге көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ересектердегі жақ-бет аймағының әртүрлі аурулары мен патологиялық жағдайларын қалпына келтіру шараларына медициналық көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер.</p> <p>2. Ересектердегі жақ-бет аймағының даму аномалияларын, жедел және созылмалы ауруларды, жарақаттық зақымдануларды, қатерсіз ісіктерді және ісік тәрізді түзілістерді, бет-жақ аймағының ақаулары мен деформацияларын қалпына келтіру принциптері.</p> <p>3. Ересектердегі бет тінінің ақауларына протездеу түрлері және протездеу әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Жақ-бет аймағының ауруларына медициналық тексеру жүргізу.	<p>Дағды 1:</p> <p>Еңбекке уақытша жарамсыздық сараптамасын жүргізу және науқасты медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Уақытша еңбекке жарамсыздық белгілерін, оның ішінде отбасы мүшелерінің науқасқа күтім жасау қажеттілігінің белгілерін және жақ-бет аймағы аурулары бар науқастардың қызметінің тұрақты бұзылуының белгілерін анықтау.</p> <p>2. Дәрігерлік-консультациялық комиссияның жұмысына қатысу.</p> <p>3. Жақ-бет аймағының аурулары бар, дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды МСЖ өтуге жіберуге медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>4. Науқастарға медициналық-әлеуметтік сараптамаға клиникалық-диагностикалық қорытынды жасау</p> <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердің еңбекке уақытша жарамсыздығына медициналық куәландыру жүргізу және оларды күту, еңбекке уақытша жарамсыздық парақтарын беру тәртібі. 2. Уақытша еңбекке жарамсыздық туралы анықтамаларды, оның ішінде электрондық нысанда беру тәртібі. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамаға медициналық құжаттаманы дайындау. 4. Емдік аурулармен және олардың салдарымен туындаған ағза функцияларының тұрақты бұзылуы бар науқастарды медициналық-әлеуметтік сараптамаға жіберуге медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттарды жүргізу, медициналық және статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлаңыз және өзіңіздің тиімділік көрсеткіштеріңізді талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электронды түрде жүргізуді және оның жүргізілу сапасын бақылау. 3. Мамандандырылған медициналық бөлім жұмысының медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Пациенттердің жеке деректері мен ақпаратын жұмыс барысында заңға сәйкес пайдалану. 5. Белгіленген тәртіпке сәйкес ақпараттық жүйелерді пайдалану <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің жетекшілігімен үздіксіз кәсіби даму	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқу іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Оқу және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау және әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіптік бірлестіктердің, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> «Денсаулық сақтау саласындағы мамандардың қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім берудің білім беру бағдарламаларын, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану қағидаларын іске асыратын ұйымдар үшін (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21847 тіркелген). «Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз біліктілігін арттыру нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет Министрлікте 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № 21843 тіркелген). Кәсіби саладағы әріптестермен желі құру және қарым-қатынас жасау мүмкіндіктері. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар, зерттеулер мен әзірлемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларды тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykoba@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
55-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Эндокринология (ересектер, балалар)»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі бар және денсаулық сақтау саласындағы сертификаты бар медицина жұмыскер;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина

және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің,

ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Эндокринология (ересектер, балалар)

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101018

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандарт Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмекті ұйымдастыру және көрсету жөніндегі маманның кәсіптік құзыреті саласындағы эндокриндік жүйе аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар), оның ішінде профилактиканы, диагностиканы, емдеуді, оналтуды, медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптаманы қоса алғанда, иеленуге және талаптарға сәйкес келуге тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде қойылатын талаптарды белгілейді эндокринология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 эндокринолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 эндокринолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 эндокринолог дәрігер - 7 СБШ-нің деңгейі
- 5) 7.2 эндокринолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 6) 7.3 эндокринолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 7) 7.4 эндокринолог дәрігер (ересектер) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 8) 7.2 эндокринолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 9) 7.3 эндокринолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі
- 10) 7.4 эндокринолог дәрігер (балалар) - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша)»:	
Топтың коды:	2212-1
Қызмет атауының коды:	2212-1-001
Кәсіптің атауы:	7.1 резидент дәрігер (мамандығы бойынша)

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған эндокринологиялық көмек көрсету Эндокринологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Амбулаториялық, стационарды алмастыратын және стационарлық жағдайларда, үйде, медициналық ұйымнан тыс жерде, тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен шұғыл және жоспарлы нысандарда білікті және мамандандырылған эндокринологиялық көмек көрсету	Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілерін анықтау үшін ересектер мен балаларды тексеру	Машықтар: <ol style="list-style-type: none"> Тәлімгердің бақылауымен Ересектер мен балаларда эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау үшін толық ауру тарихын жинау мүмкіндігі. Тәлімгердің бақылауымен эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау үшін нақты физикалық тексеруден өткізу мүмкіндігі. Дағды тәлімгердің бақылауымен эндокриндік күдікті науқастарда терінің, тері астындағы тіндердің, бұлшықеттердің, қал- 	

	қанша безінің, жүректің, өкпенің, бауырдың, ұйқы безінің, бүйректің, сүйек жүйесінің, шеткергі тамырлардың, орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жағдайын тексеру.
	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі секреция мүшелерінің патологиясы мен қызметі бұзылған Ересектер мен балалардың анамнезін алу және физикалық тексеру ерекшеліктерін білу. 2. Ересектер мен балалардың эндокриндік жүйе мүшелерінің қалыпты және патологиялық анатомиясы мен физиологиясын білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 2:</p> <p>Балалар мен ересектердегі эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау бойынша іс-шаралар жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік патологияға күдікті пациенттерге (ересектер, балалар) диагностикалық зерттеулерді тағайындау орынды. 2. Эндокриндік патологияға күдік туындаған жағдайда пациенттерге (ересектер, балалар) диагностикалық және зертханалық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру. 3. Эндокриндік аурулары бар науқастарда патологиялық процесс анықталған кезде эндокриндік жүйенің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) эндокриндік жүйе органдарының қызметін биохимия және гормоналды реттеу негіздері. 2. ҚР-да тіркелген зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін пайдалана отырып, пациентте (ересектер, балалар) эндокриндік ауруларды диагностикалау қағидаттары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Тәлімгердің қадағалауымен эндокриндік органдардың патологиясы мен функциясының бұзылуына байланысты аурулары бар ересектер мен балаларды диагностикалау, жоспарлау және емдеуді ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау кезінде АХЖ 10 бойынша диагнозды дұрыс тұжырымдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) . 2. Эндокриндік жүйенің туа біткен және жүре пайда болған негізгі аурулары бар науқасқа тәлімгердің бақылауымен амбулаторлық ем тағайындай білу. 3. Тәлімгердің бақылауындағы дағды эндокриндік аурулар патологиясы бар науқастарға клиникалық тексеру жүргізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйенің негізгі туа біткен және жүре пайда болған аурулары – 1 және 2 типті қант диабеті, семіздік, метаболикалық синдром, гипотиреозбен және тиреотоксикозбен жүретін қалқанша безі аурулары, гипотиреозбен және гиперпаратиреозбен жүретін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін білу, эндемиялық зоб, гиперкортицизм және гипокортицизм көріністері бар бүйрек үсті бездерінің аурулары, гипоСИТуитаризм және гиперСИТуитаризм көріністері бар гипофиз аурулары, жыныс бездерінің қызметі бұзылған аурулар. 2. Ересектер мен балалардағы эндокриндік жүйе патологиясы бар науқастарды тексеру және жүргізудің қазіргі заманғы қазақша клиникалық хаттамалары мен алгоритмдерін білу.

Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Ересектер мен балалардың эндокриндік органдардың патологиясы мен функциясының бұзылуына байланысты ауруларды тәлімгердің қадағалауымен диагностикалау, жоспарлау және емдеуді ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен эндокриндік жүйе ауруларының асқынуларын дер кезінде анықтай білу. 2. Тәлімгердің бақылауымен эндокриндік аурулардың жедел және созылмалы асқынуларын диагностикалау мүмкіндігі. 3. Эндокриндік жүйе патологиясы бар ауыр және диагностикалық тұрғыдан түсініксіз науқастарды анықтау жағдайлары туралы денсаулық сақтау мекемелерінің басшылары мен бас мамандарына уақытылы хабарлау мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйе ауруларының негізгі жедел және созылмалы асқынуларының – диабеттік кетоацидоздық қоманың, диабеттік гиперкүндік қоманың, қант диабетіндегі гипогликемиялық қоманың, қант диабетіндегі созылмалы бүйрек ауруларының, диабеттік перифериялық және вегетативті нейропатияның патогенезін, клиникасын және емдеуін білу. , «диабеттік табан» синдромы, тиреотоксикалық криз, микседема, жедел бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі, гиперкортицизмнің ауыр түрі, феохромоцитомалмен болатын криз, альдостеронизммен гипертониялық криз, гипо және гиперпаратиреоздық криз, қант диабеті инсипидімен криз, декомпентацияның жедел көріністері және гиперемия.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 5:</p> <p>Эндокриндік патологиясы бар пациентті медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне емдеуге жатқызуға жолдау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік патологиясы бар науқасты шұғыл және жоспарлы ауруханаға жатқызу көрсеткіштерін анықтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардағы эндокриндік жүйе патологиясы бар пациенттерді басқарудың клиникалық хаттамалары мен алгоритмдері негізінде госпитализацияға көрсеткіштерді білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Эндокриндік жүйе патологиясы бар пациенттерге шұғыл және шұғыл түрде медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді талап ететін клиникалық өлім жағдайын (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды) қоса алғанда, өмірге қауіп төндіретін жағдайларды тану. 2. Өмірге қауіп төндіретін және шұғыл түрде медициналық көмек көрсетуді қажет ететін эндокринологиядағы шұғыл жағдайларды тану 3. Шұғыл жағдайларда, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 4. Өмірге, оның ішінде клиникалық өлімге қауіп төндіретін жағдайларда (адам ағзасының өмірлік маңызды функцияларын (қан айналымын және (немесе) тыныс алуды тоқтату) шұғыл түрде медициналық көмек көрсету. 5. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясының іс-шараларын орындау. 6. Шұғыл түрде медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік препараттар мен медициналық бұйымдарды қолдану.
	Білімдер:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокринологиядағы шұғыл жағдайлар: диагностикалық критерийлер; емдеу және алдын алу принциптері. 2. Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты шұғыл жағдайлар, аурулар кезінде, оның ішінде төтенше жағдайларда пациенттерге шұғыл түрде медициналық көмек көрсетудің қағидаттары мен әдістері. 3. Базалық жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: Эндокринологиялық көмек көрсету кезінде алдын алу іс-шараларын жүргізу, микробқа қарсы тұрақтылықты қалыптастырудың, санитарлық-гигиеналық ағартудың және тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың салауатты өмір салтын қалыптастырудың алдын алу.</p>	<p>Дағды 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу. Инфекцияның алдын алу және инфекцияны бақылау.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың бастапқы профилактикасына бағытталған іс-шараларға қатысу. 2. Эндокриндік органдардың (Инсульт мектебі және т.б.) патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттер үшін "мектепті" ұйымдастыру дағдыларын меңгеру. 3. Мерзімді және профилактикалық медициналық тексерулерге қатысу. 4. Кейіннен динамикалық бақылаумен балалардың нысаналы топтарын скринингтік профилактикалық медициналық тексеруге қатысу. 5. Медициналық көмекке байланысты инфекциялардың алдын алуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыруға және өткізуге қатысу (хирургиялық аймақтың инфекциясы, қан ағымының катетері, зәр шығару жүйесінің катетері, төменгі тыныс жолдарының инфекциясы, гемоконтактілі инфекциялар (В және С гепатиттері, АИТВ)". 6. Инфекциялардың алдын алу және инфекциялық бақылау, микробқа қарсы тұрақтылықтың қалыптасуының алдын алу жөніндегі іс-шараларға қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скринингті ұйымдастыру ережелері. 2. Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың алдын алу принциптері. 3. Скринингтік зерттеулерге жататын адамдардың нысаналы топтары. 4. Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың алдын алу әдістері. 5. Денсаулық мектебінің оқу бағдарламаларын дайындау принциптері мен әдістемелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған білім бе-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың алдын алу мәселелері бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу. 2. Өмірдің әртүрлі салаларында: тамақтану, су, санитарлық жағдайлар, Тұрғын үй жағдайлары, жеке гигиена, сондай-ақ тиісті көрсеткіштерсіз антибиотиктерді қолданумен байланы-

	<p>ру, тәрбие және үгіт-насихат іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.</p>	<p>сты қауіптер туралы санитарлық талаптар, ережелер мен ұсынымдар туралы хабардар ету.</p> <p>3. Пациенттер мен олардың заңды өкілдерін ұлттық, Халықаралық хаттамалар мен ұсынымдарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, артықшылықтары мен ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету.</p> <p>4. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету.</p> <p>5. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық-гигиеналық мәдениетті арттыру мақсатында санитарлық-гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, Жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, қауіпсіз инъекция тәжірибесі қалдықтарды басқару, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу.</p> <p>6. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, физикалық белсенділіктің маңыздылығын, жаман әдеттерден бас тартуды, психологиялық әл-ауқатты қолдауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын, ұтымды және дұрыс тамақтануды, дене белсенділігін насихаттау жөніндегі іс-шаралар. 2. Инфекциялардың алдын алу және жұқпалы аурулардың таралуы әдістері. 3. Жеке гигиена, салауатты өмір салты принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласына қатысушылармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1: Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара әрекеттесу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, леч және болжамы, соның ішінде жағымсыз жаңалықтар туралы кеңес беру. 2. Пациентке және (немесе) оның заңды өкілдеріне диагностиканың, емдеудің ұсынылған әдісі, ықтимал асқынулар туралы ақпараттандырылған келісімді ала отырып хабарлау. 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауын, құндылықтарын және хабардар болу деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту. 4. Пациент немесе оның заңды өкілі саналы шешім қабылдау үшін ақпараттың түсінікті және қол жетімді болуын қамтамасыз ету арқылы процедуралар мен технологияларды түсіндіріңіз. 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациенттің дәрігермен ынтымақтастығы үшін пациенттерге жанашырлық пен қолдау көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас принциптері. 2. Пациентке емдеу әдістері мен медициналық мақсаттағы бұйымдарды таңдау туралы хабарлауға байланысты этникалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер. 3. Науқастың денсаулығының психоәлеуметтік аспектілері.

		<p>4. Заңнама талаптарын сақтай отырып, ақпараттандырылған келісімді ресімдеу процесі.</p> <p>5. Қақтығыс жағдайларындағы өзара әрекеттесу принциптері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика, емдеу, оналту, инфекциялардың таралуының алдын алуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға кешенді тәсілді қамтамасыз ету мәселелері бойынша басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтастық.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокринология мәселелері бойынша МСАК дәрігерлеріне және аралас мамандықтарға кеңес беру және олардың біліктілігін арттыруға қатысу. 2. Пациенттерге медициналық көмектің толық спектрін қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен командаларда жұмыс істеу. 3. Медициналық көмектің үздіксіздігін және қажет болған жағдайда уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу. 4. Көпсалалы топтардың, консилиумдардың, клиникалық айналымдардың жұмысына қатысу. 5. Инфекциялардың таралуын болдырмау, вакцинация жүргізу және төтенше жағдайларға ден қою үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ынтымақтасу. 6. Пациенттерді әрі қарай диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған Денсаулық сақтау қызметтеріне жіберініз. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль и функции других специалистов и служб по вопросам диагностики, лечения, реабилитации. 2. Технологии и стандарты медицинской практики. 3. Принципы эффективной коммуникации со специалистами и службами здравоохранения.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен есеп-есеп беру медициналық құжаттаманы жүргізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Есептік-есептік медициналық құжаттаманы жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уәкілетті орган белгілеген нысандар, түрлер, көлем, тәртіп және мерзімдер бойынша медициналық құжаттаманы ресімдеу. 2. Медициналық құжаттаманы талаптарға сәйкес ұйымдастырыңыз және сақтаңыз. 3. Жеке деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге байланысты нормалар мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу. 4. Кәсіби қызметте Денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы." Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысанда-

		<p>рын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу сұрақтарын тұжырымдау, гипотезаларды әзірлеу, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды шығару. Зерттеуге қатысатын пациенттердің әділдік, ақпараттандырылған келісім, құпиялылық және құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін сақтау. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректерін сыни бағалау. Зерттеу жоспары мен дизайнын, әдіснаманы таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы және деректерді жинау схемасын әзірлеуді қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларын меңгеру. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері. Адам зерттеулеріне қатысты этикалық қағидалар, реттеуші нормалар мен процедуралар. Статистикалық әдістер, деректерді өңдеу әдістері және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар ал-

		ған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.)	
		2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	
		3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Эндокринолог дәрігер (ересектер мен балалар)	
	7	Эндокринолог дәрігер (ересектер)	
	7	Эндокринолог дәрігер (балалар)	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 эндокринолог дәрігер»:			
Топтың коды:	2212-1		
Қызмет атауының коды:	2212-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.2 эндокринолог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Қажет емес		

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттердің (ересектер, балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оналтуы	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) амбулаториялық және стационарлық басқару және динамикалық бақылау. 2. Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (ересектер, балалар) эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында ЖПД /отбасылық дәрігерлердің консультациялық қызметтер көрсетуі. 2. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерді (ересектер, балалар) амбулаториялық және стационарлық басқару және динамикалық бақылау.	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау үшін пациенттерде (ересектер, балалар) толық медициналық тарихты жинаңыз. 2. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау үшін науқасқа физикалық тексеру жүргізу. 3. Эндокриндік патологиясы бар науқастарда терінің, тері астындағы тіндердің, бұлшықеттердің, қалқанша безінің, жүректің, өкпенің, бауырдың, ұйқы безінің, бүйректің, сүйек жүйесінің, перифериялық тамырлардың, орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жағдайын тексеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі секреция мүшелерінің патологиясы мен қызметі бұзылған Ересектер мен балалардың анамнезін алу және физикалық тексеру ерекшеліктерін білу. 2. Ересектер мен балалардың эндокриндік жүйе мүшелерінің қалыпты және патологиялық анатомиясы мен физиологиясын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік патологияға күдікті пациентке диагностикалық зерттеулерді негізделген тағайындау дағдылары. 2. Эндокриндік патологияға күдік туындаған кезде пациенттің диагностикалық және зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру. 3. Эндокриндік аурулары бар науқастарда патологиялық процесс анықталған кезде эндокриндік жүйенің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары. <p>Білімдер:</p>

	<p>1. Пациенттердегі (ересектер, балалар) эндокриндік жүйе органдарының қызмегін биохимия және гормоналды реттеу негіздерін білу.</p> <p>2. ҚР-да тіркелген зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін пайдалана отырып, пациенттерде (ересектер, балалар) эндокриндік ауруларды диагностикалау принциптерін білу.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Эндокриндік органдардың патологиясы мен функциясының бұзылуына байланысты аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) диагноз қою, емдеуді жоспарлау және ұйымдастыру.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау кезінде АХЖ 10 бойынша диагнозды дұрыс тұжырымдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) . 2. Эндокриндік жүйенің туа біткен және жүре пайда болған негізгі аурулары бар науқасқа тәлімгердің бақылауымен амбулаторлық ем тағайындай білу. 3. Тәлімгердің бақылауындағы дағды эндокриндік аурулар патологиясы бар науқастарға клиникалық тексеру жүргізу. 4. Медициналық қызмет көрсету процестерін құжаттау мүмкіндігі (соның ішінде электронды). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйенің негізгі туа біткен және жүре пайда болған аурулары – 1 және 2 типті қант диабеті, семіздік, метаболикалық синдром, гипотиреозбен және тиреотоксикозбен жүретін қалқанша безі аурулары, гипотиреозбен және гиперпаратиреозбен жүретін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін білу, эндемиялық зоб, гиперкортицизм және гипокортицизм көріністері бар бүйрек үсті бездерінің аурулары, гипоСИТуитаризм және гиперСИТуитаризм көріністері бар гипофиз аурулары, жыныс бездерінің қызметі бұзылған аурулар. 2. Ересектер мен балалардағы эндокриндік жүйе патологиясы бар науқастарды тексеру және жүргізудің қазіргі заманғы қазақша клиникалық хаттамалары мен алгоритмдерін білу.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 4:</p> <p>Пациенттердің (ересектер, балалар)эндокриндік органдарының патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың жедел және созылмалы асқынуларын емдеу және алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйе ауруларының асқынуларын уақтылы анықтау, 2. Эндокриндік аурулардың жедел және созылмалы асқынуларын диагностикалау дағдылары. 3. Қарқынды терапия палатасында жұмыс істеу дағдылары. 4. Эндокриндік жүйе патологиясы бар ауыр және диагностикалық түсініксіз пациенттерді анықтау жағдайлары туралы медициналық ұйымның басшылары мен бас мамандарды уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйе ауруларының негізгі өткір және созылмалы асқынуларының патогенезін, клиникасын және емдеу-диабеттік кетоацидотикалық кома, диабеттік гипертониялық кома, қант диабетіндегі гипогликемиялық кома, қант диабетіндегі созылмалы бүйрек ауруы, диабеттік перифериялық және автономды нейропатия, "диабеттік аяқ" синдромы, тиреотоксикалық дағдарыс, микседема, жедел бүйрек үсті безі жеткіліксіздік, гиперкортизолизмнің ауыр түрі, феохромоцитомандағы дағ-

		дарыс, альдостеронизмдегі гипертензиялық дағдарыс, гипо- гиперпаратиреозды дағдарыс, қант диабеті дағдарысы, гипо және гиперпитуитаризмдегі декомпенсацияның жедел көріністері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 5: Эндокриндік патологиясы бар пациенттерді (ересектер, балалар) медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне емдеуге жатқызуға жолдау.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік патологиясы бар науқасты шұғыл және жоспарлы ауруханаға жатқызу көрсеткіштерін анықтау. 2. Стационардың қабылдау демалысы жағдайында жұмыс істеу дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (ересектер, балалар) эндокриндік жүйе патологиясы бар пациенттерді жүргізудің қазақстандық клиникалық хаттамалары мен алгоритмдері негізінде емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 6: Эндокриндік жүйе патологиясы бар пациенттерге еңбекке қабілеттілігін уақытша және тұрақты жоғалтуға медициналық сараптама жүргізуді және медициналық құжаттаманы ресімдеуді ұйымдастыру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбекке қабілеттілігін уақытша және тұрақты жоғалтуға медициналық сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары. 2. Дағдылар пациентті медициналық-әлеуметтік комиссияға жіберу және медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясы үшін медициналық қорытынды ресімдеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	Дағды 1: Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және эндокриндік жүйе ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу. 2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (қант диабеті мектебі). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйе ауруларының алдын алу принциптері.

		2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.) 3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.) 4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері. 5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы. 6. Медициналық статистика негіздері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттерде (ересектер, балалар) эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында ЖПД /отбасылық дәрігерлердің консультациялық қызметтер көрсетуі.	Дағды 1: Эндокринологтарға, ЖПД дәрігерлеріне эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілері бар пациенттерді (ересектер, балалар) тексеруді және емдеуді ұйымдастыру бойынша, оның ішінде қашықтан режимде консультациялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жалпы медицинада құзыреттілікті қолдау және дамыту дағдылары. 2. Науқасты емдеу кезінде тиімді және үнемді стратегияларды таңдаңыз. 3. Медициналық ұйым деңгейінде эндокриндік патологиясы бар науқастарға көмек көрсетудің тиімді құрылымын құру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

		3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы."Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер эндокринолог

	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 эндокринолог дәрігер»:			
Топтың коды:	2212-1		
Қызмет атауының коды:	2212-1-001		
Кәсіптің атауы:	7.3 эндокринолог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне /отбасылық дәрігерлерге балалар мен ересектердегі эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету. 2. «Эндокринология (ересектер, педиатриялық)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтердің негіздерін көрсету және меңгеру көрсеткіштерін анықтау. 3. Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Эндокринологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	
Еңбек функциясы 1: Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне /отбасы-	Дағды 1: Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрі-	Машықтар: 1. Жалпы медицинада, қарқынды терапия палатасында эндокринологтың консультациялық көмек көрсету дағдылары.	

<p>лық дәрігерлерге балалар мен ересектердегі эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>герлеріне эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілерімен ересектерді, балаларды және жүкті әйелдерді тексеру мен емдеуді ұйымдастыру бойынша, оның ішінде қашықтан режимде консультациялық көмек көрсету.</p>	<p>2. Қатар жүретін патологиясы бар науқасты емдеуде ең тиімді және үнемді стратегияны таңдау мүмкіндігі.</p> <p>3. Медициналық ұйым деңгейінде эндокриндік патологиясы бар науқастарға көмек көрсету бойынша тиімді құрылым құру дағдылары.</p> <p>4. Біліктілігі төмен эндокринолог дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау дағдылары</p> <p>5. Балалар мен ересектердің эндокриндік ауруларын кешенді диагностикалау және емдеу жағдайларында мультидисциплинарлық топ құрамында эндокринолог дәрігерлерге және басқа да мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету дағдылары</p> <p>6. "Ересек, балалар эндокринологиясы"мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде зерттеу мен емдеудің арнайы әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері. 4. Эндокринологиялық дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи рандомизацияланған клиникалық зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
<p>Еңбек функциясы 2: «Эндокринология (ересектер, педиатриялық)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтердің негіздерін көрсету және меңгеру көрсеткіштерін анықтау.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1: Инсулинді сорғы терапиясы (ИРТ)</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инсулиндік сорғы терапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі 2. ЖТҚ үшін науқастарды таңдау мүмкіндігі 3. Инсулиннің тәуліктік дозасын, ЖТҚ-да базальды және болуісті инсулиннің дозасын анықтау мүмкіндігі 4. Гликемияның мақсатты деңгейін анықтау мүмкіндігі 5. Көмірсулар қатынасын және түзету коэффициентін есептеу дағдылары 6. Нан бірліктерін немесе тұтынылатын көмірсуларды есептеу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инсулиндік сорғы терапияның пайдасын, көрсеткіштерін білу. 2. Инсулин сорғысының жұмыс істеу принциптерін білу. 3. Инсулиндік сорғы туралы білім. 4. ЖТҚ үшін инсулиннің тәуліктік, базальды және болуісті дозаларын есептеу әдістерін білу. 5. СИТ кезінде гликемияның мақсатты деңгейлерін білу. 6. Көмірсу коэффициентін және түзету коэффициентін есептеу әдістерін білу.

		<p>7. Нан бірліктерін немесе көмірсулардың граммдарын есептеу әдістерін білу.</p> <p>8. Инсулин сорғысының параметрлері мен функцияларын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Үздіксіз глюкоза мониторингі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз глюкоза мониторингі көрсеткіштерін анықтау мүмкіндігі 2. LMWH артықшылықтарын анықтау мүмкіндігі 3. LMWH компоненттерінің функцияларын қолдану мүмкіндігі 4. ҰМГ көрсеткіштерінің есептерін құру мүмкіндігі 5. LMWH деректерін талдау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LMWH артықшылықтарын білу. 3. LMWH жүйесін орнату принциптерін білу. 4. ҰМГ нәтижелері туралы есепті қалыптастыру қағидаларын білу. 5. ЖМЖ нәтижелерін талдау негіздерін білу және ТМЖ деректерін ескере отырып емдеуді түзету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында эндокринологтар (ересектер, балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер, балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Эндокринология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе санасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Эндокринология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және эндокриндік аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.

		<p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен максаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер, балалар) эндокринологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз эндокринолог дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Эндокринология мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Эндокринологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету. 4. Эндокринологтар (ересектер мен балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау. <p>Білімдер:</p>

		<p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер мен балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 эндокринолог дәрігер»:		
Топтың коды:	2212-1	
Қызмет атауының коды:	2212-1-001	

Кәсіптің атауы:	7.4 эндокринолог дәрігер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерге (ересектер, балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, эндокринология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эндокриндік аурулары бар Ересектер мен балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету 2. "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: Эндокриндік аурулары бар Ересектер мен балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету	Дағды 1: Инсулиндік сорғы терапиясы (РЕТЕ)	Машықтар: 1. ЖТҚ үшін пациенттерді таңдау мүмкіндігі. 2. Инсулин сорғысын бағдарламалау параметрлерін есептеу мүмкіндігі: 1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профильдер; 7) көмірсулардың қатынасы;	

		<p>8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты.</p> <p>3. ХЕ есептеу мүмкіндігі, тағамдағы көмірсулардың граммы.</p> <p>4. Инсулин сорғысын бағдарламалау дағдылары:</p> <p>1) базальды режим; 2) уақытша базальды режим; 3) базальды профильдер; 4) көмірсулардың қатынасы; 5) сезімталдық факторы; 6) гликемияның мақсатты мәндері; 7) инсулин белсенділігінің уақыты; 8) болюс түрлері.</p> <p>5. Пациенттерді СИТ қолдану бойынша оқыту дағдылары</p> <p>6. Науқастарды нан бірліктерін, тағамдағы көмірсулардың граммдарын есептеуге үйрету дағдылары</p> <p>7. P1T есептерін қалыптастыру және түсіндіру дағдылары.</p> <p>8. P1T есептеріне негізделген P1T сәйкесінше түзету мүмкіндігі.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Инсулин сорғысының параметрлерін есептеу үшін P1T.ov пайдалану көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, артықшылықтарын білу:</p> <p>1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профильдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты; 11) болюс түрлері.</p> <p>2. P1T есептері негізінде P1T түзету принциптерін білу</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Үздіксіз глюкоза мониторингі</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. LMWH үшін науқастарды таңдау мүмкіндігі. 2. LMWH жүйесін орнату дағдылары. 3. Науқастарды LMWH қолдану бойынша оқыту мүмкіндігі. 4. NMG есептерін құру және түсіндіру дағдылары 5. LMWH есептері негізінде адекватты терапияны түзету мүмкіндігі</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. LMWH түрлерін білу.</p>

		<p>2. LMWH көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін және пайда-сын білу.</p> <p>3. ҰМГ жүйесінің жұмыс істеуінің негізгі принциптерін білу.</p> <p>4. LMWH жүйесінің құрамдас бөліктерін білу.</p> <p>5. ҰМГ қолдану ережелерін білу.</p> <p>6. NMG есептерін интерпретациялау ережелерін білу.</p> <p>7. LMWH есептері негізінде терапияны адекватты түзету ере-желерін білу.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Еңбек функциясы 2: "Эндокринология (ересек-тер, балалар)" мамандығы бойынша медициналық кө-мектің сапасын басқару	Дағды 1: Эндокринологтар(ересектер, ба-лалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапа-сын сараптау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің кө-лемі мен сапасын бақылау дағдылары 2. «Эндокринология (ересектер, балалар)»мамандығы бойын-ша медициналық көмектің негізгі көрсеткіштерін бақылау дағ-дылары . 3. «Ересектер және балалар эндокринологиясы» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттардың жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету дағдылары. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-сал-дарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олар-дың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және эндокринологтар көр-сететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындай-тын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел ха-бардар ету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Ме-дициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекі-ту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігін-де 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапа-сын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдісте-месі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі) 	
		Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
		Дағды 2: Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын арттыру жөніндегі іс-шаралар-ды әзірлеу және енгізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер, балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснама-лық колдау көрсету.

		<p>3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Эндокринологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Эндокринология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Эндокринология (ересектер, балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде эндокринологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. 2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. 3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. 4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. 5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. 2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. 3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.

		<p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>	
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
13. Кәсіптің карточкасы «7.2 эндокринолог дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-1		
Қызмет атауының коды:	2212-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.2 эндокринолог дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)</p> <p>Дәрігер (маман бейінді)</p>		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог (ересектер)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттердің (ересектер) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерді (ересектер) амбулаториялық және стационарлық басқару және динамикалық бақылау. 2. Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау 3. Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерде (ересектер) эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында ЖПД /отбасылық дәрігерлердің консультациялық қызметтер көрсетуі. 2. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерді (ересектер) амбулаториялық және стационарлық басқару және динамикалық бақылау.	Дағды 1: Амбулаториялық жағдайда эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілерін анықтау үшін пациенттерді (ересектер) тексеру	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау үшін пациенттерде (ересектер) толық медициналық тарихты жинаңыз. 2. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау үшін науқасқа физикалық тексеру жүргізу. 3. Эндокриндік патологиясы бар науқастарда терінің, тері астындағы тіндердің, бұлшықеттердің, қалқанша безінің, жүректің, өкпенің, бауырдың, ұйқы безінің, бүйректің, сүйек жүйесінің, перифериялық тамырлардың, орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жағдайын тексеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі секреция мүшелерінің патологиясы мен қызметі бұзылған Ересектер анамнезін алу және физикалық тексеру ерекшеліктерін білу. 2. Ересектер эндокриндік жүйе мүшелерінің қалыпты және патологиялық анатомиясы мен физиологиясын білу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 2: Пациенттерде (ересектер) эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау жөніндегі іс-шараларды жүргізу.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік патологияға күдікті пациентке диагностикалық зерттеулерді негізделген тағайындау дағдылары. 2. Эндокриндік патологияға күдік туындаған кезде пациенттің диагностикалық және зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру. 	

		<p>3. Эндокриндік аурулары бар науқастарда патологиялық процесс анықталған кезде эндокриндік жүйенің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары.</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттердегі (ересектер) эндокриндік жүйе органдарының қызметін биохимия және гормоналды реттеу негіздерін білу. 2. ҚР-да тіркелген зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін пайдалана отырып, пациенттерде (ересектер) эндокриндік ауруларды диагностикалау принциптерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Эндокриндік органдардың патологиясы мен функциясының бұзылуына байланысты аурулары бар пациенттерге (ересектер) диагноз қою, емдеуді жоспарлау және ұйымдастыру.</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау кезінде АХЖ 10 бойынша диагнозды дұрыс тұжырымдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) . 2. Эндокриндік жүйенің туа біткен және жүре пайда болған негізгі аурулары бар науқасқа тәлімгердің бақылауымен амбулаторлық ем тағайындай білу. 3. Тәлімгердің бақылауындағы дағды эндокриндік аурулар патологиясы бар науқастарға клиникалық тексеру жүргізу. 4. Медициналық қызмет көрсету процестерін құжаттау мүмкіндігі (соның ішінде электронды). <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйенің негізгі туа біткен және жүре пайда болған аурулары – 1 және 2 типті қант диабеті, семіздік, метаболикалық синдром, гипотиреозбен және тиреотоксикозбен жүретін қалқанша безі аурулары, гипотиреозбен және гиперпаратиреозбен жүретін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін білу, эндемиялық зоб, гипертиреоз және гипокортицизм көріністері бар бүйрек үсті бездерінің аурулары, гипоСИТуитаризм және гиперСИТуитаризм көріністері бар гипофиз аурулары, жыныс бездерінің қызметі бұзылған аурулар. 2. Ересектер эндокриндік жүйе патологиясы бар науқастарды тексеру және жүргізудің қазіргі заманғы қазақша клиникалық хаттамалары мен алгоритмдерін білу.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 4: Пациенттердің (ересектер)эндокриндік органдарының патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың жедел және созылмалы асқынуларын емдеу және алдын алу</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйе ауруларының асқынуларын уақтылы анықтау, 2. Эндокриндік аурулардың жедел және созылмалы асқынуларын диагностикалау дағдылары. 3. Қарқынды терапия палатасында жұмыс істеу дағдылары. 4. Эндокриндік жүйе патологиясы бар ауыр және диагностикалық түсініксіз пациенттерді анықтау жағдайлары туралы медициналық ұйымның басшылары мен бас мамандарды уақтылы хабардар ету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокриндік жүйе ауруларының негізгі өткір және созылмалы асқынуларының патогенезін, клиникасын және лечения - диабеттік кетоацидотикалық кома, диабеттік гиперосмолярлық

		кома, қант диабетіндегі гипогликемиялық кома, қант диабетіндегі созылмалы бүйрек ауруы, диабеттік перифериялық және автономды нейропатия, "диабеттік аяқ" синдромы, тиреотоксикалық дағдарыс, микседема, жедел бүйрек үсті безі жеткіліксіздік, гиперкортизолизмнің ауыр түрі, феохромоцитомандағы дағдарыс, альдостеронизмдегі гипертензиялық дағдарыс, гипопаратиреоидты дағдарыс, қант диабеті дағдарысы, гипо және гиперпитуитаризмдегі декомпенсацияның жедел көріністері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 5: Эндокриндік патологиясы бар пациенттерді (ересектер) медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне емдеуге жатқызуға жолдау.	Машықтар: 1. Эндокриндік патологиясы бар наукасты шұғыл және жоспарлы ауруханаға жатқызу көрсеткіштерін анықтау. 2. Стационардың қабылдау демалысы жағдайында жұмыс істеу дағдылары. Білімдер: 1. Пациенттерде (ересектер) эндокриндік жүйе патологиясы бар пациенттерді жүргізудің қазақстандық клиникалық хаттамалары мен алгоритмдері негізінде емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 6: Эндокриндік жүйе патологиясы бар пациенттерге еңбекке қабілеттілігін уақытша және тұрақты жоғалтуға медициналық сараптама жүргізуді және медициналық құжаттаманы ресімдеуді ұйымдастыру	Машықтар: 1. Еңбекке қабілеттілігін уақытша және тұрақты жоғалтуға медициналық сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары. 2. Дағдылар пациентті медициналық-әлеуметтік комиссияға жіберу және медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясы үшін медициналық қорытынды ресімдеу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	Дағды 1: Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау	Машықтар: 1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және эндокриндік жүйе ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.

		<p>2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (кант диабеті мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Эндокриндік жүйе ауруларының алдын алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1:</p> <p>Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы." Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттерде (ересектер) эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында ЖПД /отбасылық дә-	<p>Дағды 1:</p> <p>Эндокринологтарға, ЖПД дәрігерлеріне эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілері бар пациенттерді (ересектер) тексеруді және емдеуді ұйымда-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жалпы медицинада құзыреттілікті қолдау және дамыту дағдылары.</p> <p>2. Науқасты емдеу кезінде тиімді және үнемді стратегияларды таңдаңыз.</p> <p>3. Медициналық ұйым деңгейінде эндокриндік патологиясы бар науқастарға көмек көрсетудің тиімді құрылымын құру.</p>

рігерлердің консультациялық қызметтер көрсетуі.	стыру бойынша, оның ішінде қашықтан режимде консультациялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету.	Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
14. Кәсіптің карточкасы «7.3 эндокринолог дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-1		
Қызмет атауының коды:	2212-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.3 эндокринолог дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне /отбасылық дәрігерлерге ересектердегі эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету. 2. «Эндокринология (ересектер, педиатриялық)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтердің негіздерін көрсету және меңгеру көрсеткіштерін анықтау. 3. Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Эндокринологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	

		2. Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне /отбасылық дәрігерлерге ересектердегі эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету.	Дағды 1: Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілерімен ересектерді және жүкті әйелдерді тексеру мен емдеуді ұйымдастыру бойынша, оның ішінде қашықтан режимде консультациялық көмек көрсету.	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Жалпы медицинада, қарқынды терапия палатасында эндокринологтың консультациялық көмек көрсету дағдылары. Қатар жүретін патологиясы бар науқасты емдеуде ең тиімді және үнемді стратегияны таңдау мүмкіндігі. Медициналық ұйым деңгейінде эндокриндік патологиясы бар науқастарға көмек көрсету бойынша тиімді құрылым құру дағдылары. Біліктілігі төмен эндокринолог дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау дағдылары Ересектердің эндокриндік ауруларын кешенді диагностикалау және емдеу жағдайларында мультидисциплинарлық топ құрамында эндокринолог дәрігерлерге және басқа да мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету дағдылары "Ересек эндокринологиясы" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде зерттеу мен емдеудің арнайы әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің ролі мен функциялары. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері. Эндокринологиялық дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи рандомизацияланған клиникалық зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: «Эндокринология (ересектер, педиатриялық)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтердің негіздерін көрсету және меңгеру көрсеткіштерін анықтау.	Дағды 1: Инсулинді сорғы терапиясы (ИРТ)	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инсулиндік сорғы терапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі ЖТҚ үшін науқастарды таңдау мүмкіндігі Инсулиннің тәуліктік дозасын, ЖТҚ-да базальды және болусті инсулиннің дозасын анықтау мүмкіндігі Гликемияның мақсатты деңгейін анықтау мүмкіндігі Көмірсулар қатынасын және түзету коэффициентін есептеу дағдылары Нан бірліктерін немесе тұтынылатын көмірсуларды есептеу дағдылары <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Инсулиндік сорғы терапияның пайдасын, көрсеткіштерін білу. Инсулин сорғысының жұмыс істеу принциптерін білу. Инсулиндік сорғы туралы білім.

		<p>4. ЖТҚ үшін инсулиннің тәуліктік, базальды және болжасты дозаларын есептеу әдістерін білу.</p> <p>5. СИТ кезінде гликемияның мақсатты деңгейлерін білу.</p> <p>6. Көмірсу коэффициентін және түзету коэффициентін есептеу әдістерін білу.</p> <p>7. Нан бірліктерін немесе көмірсулардың граммдарын есептеу әдістерін білу.</p> <p>8. Инсулин сорғысының параметрлері мен функцияларын білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Үздіксіз глюкоза мониторингі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз глюкоза мониторингі көрсеткіштерін анықтау мүмкіндігі 2. LMWH артықшылықтарын анықтау мүмкіндігі 3. LMWH компоненттерінің функцияларын қолдану мүмкіндігі 4. ҰМГ көрсеткіштерінің есептерін құру мүмкіндігі 5. LMWH деректерін талдау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LMWH артықшылықтарын білу. 3. LMWH жүйесін орнату принциптерін білу. 4. ҰМГ нәтижелері туралы есепті қалыптастыру қағидаларын білу. 5. ЖМЖ нәтижелерін талдау негіздерін білу және ТМЖ деректерін ескере отырып емдеуді түзету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында эндокринологтар (ересектер) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Эндокринология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе санасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау. 7. Эндокринология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту. 8. Эпидемиологиялық жағдайды және эндокриндік аурулардың таралуын бақылау. <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары. 3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері. 4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау. 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары. 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (ересектер) эндокринологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру. 2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз эндокринолог дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету. 3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Эндокринология мәселелері бойынша кеңес беру. 4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну. 5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері. 2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау. 3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>Эндокринологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Эндокринология (ересектер)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. "Эндокринология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру. 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Эндокринология (ересектер)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.

		<p>4. Эндокринологтар (ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Эндокринолог дәрігерлердің (ересектер) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу	<p>Дағды 1:</p> <p>Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стресті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек, балалар)

	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)	
15. Кәсіптің карточкасы «7.4 эндокринолог дәрігер (ересектер)»:			
Топтың коды:	2212-1		
Қызмет атауының коды:	2212-1-002		
Кәсіптің атауы:	7.4 эндокринолог дәрігер (ересектер)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог (ересектер)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерге (ересектер) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, эндокринология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ересектерге эндокриндік аурулары бар жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету 2. "Эндокринология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Эндокринология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: Ересектерге эндокриндік аурулары бар жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету	Дағды 1: Инсулиндік сорғы терапиясы (РЕТЕ)	Машықтар: 1. ЖТҚ үшін пациенттерді таңдау мүмкіндігі. 2. Инсулин сорғысын бағдарламалау параметрлерін есептеу мүмкіндігі: 1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме;	

		<p>3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профильдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты.</p> <p>3. ХЕ есептеу мүмкіндігі, тағамдағы көмірсулардың граммы.</p> <p>4. Инсулин сорғысын бағдарламалау дағдылары:</p> <p>1) базальды режим; 2) уақытша базальды режим; 3) базальды профильдер; 4) көмірсулардың қатынасы; 5) сезімталдық факторы; 6) гликемияның мақсатты мәндері; 7) инсулин белсенділігінің уақыты; 8) болжас түрлері.</p> <p>5. Пациенттерді СИТ қолдану бойынша оқыту дағдылары</p> <p>6. Науқастарды нан бірліктерін, тағамдағы көмірсулардың граммдарын есептеуге үйрету дағдылары</p> <p>7. P1T есептерін қалыптастыру және түсіндіру дағдылары.</p> <p>8. P1T есептеріне негізделген P1T сәйкесінше түзету мүмкіндігі.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Инсулин сорғысының параметрлерін есептеу үшін P1T.ov пайдалану көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін, артықшылықтарын білу:</p> <p>1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профильдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты; 11) болжас түрлері.</p> <p>2. P1T есептері негізінде P1T түзету принциптерін білу</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Үздіксіз глюкоза мониторингі	<p>Машықтар:</p> <p>1. LMWH үшін науқастарды таңдау мүмкіндігі. 2. LMWH жүйесін орнату дағдылары. 3. Науқастарды LMWH қолдану бойынша оқыту мүмкіндігі. 4. NMG есептерін құру және түсіндіру дағдылары</p>

		<p>5. LMWH есептері негізінде адекватты терапияны түзету мүмкіндігі</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LMWH түрлерін білу. 2. LMWH көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін және пайдасын білу. 3. ҰМГ жүйесінің жұмыс істеуінің негізгі принциптерін білу. 4. LMWH жүйесінің құрамдас бөліктерін білу. 5. ҰМГ қолдану ережелерін білу. 6. NMG есептерін интерпретациялау ережелерін білу. 7. LMWH есептері негізінде терапияны адекватты түзету ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: "Эндокринология (ересектер)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	<p>Дағды 1:</p> <p>Эндокринологтар(ересектер) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау дағдылары 2. «Эндокринология (ересектер)» мамандығы бойынша медициналық көмектің негізгі көрсеткіштерін бақылау дағдылары . 3. «Ересектер эндокринологиясы» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету дағдылары. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын арттыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектер) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту.

		<p>2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету.</p> <p>3. Өз тәжірибеніңге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>5. Эндокринологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері</p> <p>2. Эндокринология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер.</p> <p>3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау.</p> <p>4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері.</p> <p>5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: "Эндокринология (ересектер)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу.</p> <p>2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде эндокринологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар.</p> <p>2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 2: Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.</p> <p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p>

		<p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 2:</p> <p>Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p> <p>3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 3:</p> <p>Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар).</p>	

		<p>2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу.</p> <p>3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу.</p> <p>4. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Денсаулықты ілгерілету принциптері.</p> <p>2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі;</p> <p>3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер эндокринолог (балалар)
16. Кәсіптің карточкасы «7.2 эндокринолог дәрігер (балалар)»:		
Топтың коды:	2212-1	
Қызмет атауының коды:	2212-1-003	
Кәсіптің атауы:	7.2 эндокринолог дәрігер (балалар)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2	
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.)	

	Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог дәрігер (балалар)" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Қажет емес		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттердің (балалар) профилактикасы, диагностикасы, лечение, медициналық оңалтуы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерді (балалар) амбулаториялық және стационарлық басқару және динамикалық бақылау. Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> Пациенттерде (балалар) эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында ЖПД /отбасылық дәрігерлердің консультациялық қызметтер көрсетуі. Үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерді (балалар) амбулаториялық және стационарлық басқару және динамикалық бақылау.	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау үшін пациенттерде (балалар) толық медициналық тарихты жинаңыз. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау үшін науқасқа физикалық тексеру жүргізу. Эндокриндік патологиясы бар науқастарда терінің, тері астындағы тіндердің, бұлшықеттердің, қалқанша безінің, жүректің, өкпенің, бауырдың, ұйқы безінің, бүйректің, сүйек жүйесінің, перифериялық тамырлардың, орталық және перифериялық жүйке жүйесінің жағдайын тексеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ішкі секреция мүшелерінің патологиясы мен қызметі бұзылған балалардың анамнезін алу және физикалық тексеру ерекшеліктерін білу. Балалардың эндокриндік жүйе мүшелерінің қалыпты және патологиялық анатомиясы мен физиологиясын білу. 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады	
	Дағды 2:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Эндокриндік патологияға күдікті пациентке диагностикалық зерттеулерді негізделген тағайындау дағдылары. 	

	<p>ды диагностикалау жөніндегі іс-шараларды жүргізу.</p>	<p>2. Эндокриндік патологияға күдік туындаған кезде пациенттің диагностикалық және зертханалық зерттеулерінің нәтижелерін түсіндіру.</p> <p>3. Эндокриндік аурулары бар науқастарда патологиялық процесс анықталған кезде эндокриндік жүйенің функционалдық жеткіліксіздігінің деңгейін бағалау дағдылары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <p>1. Пациенттердегі (балалар) эндокриндік жүйе органдарының қызметін биохимия және гормоналды реттеу негіздерін білу.</p> <p>2. ҚР-да тіркелген зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерін пайдалана отырып, пациенттерде (балалар) эндокриндік ауруларды диагностикалау принциптерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Дағды 3:</p> <p>Эндокриндік органдардың патологиясы мен функциясының бұзылуына байланысты аурулары бар пациенттерге (балалар) диагноз қою, емдеуді жоспарлау және ұйымдастыру.</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p> <p>Машықтар:</p> <p>1. Эндокриндік жүйенің патологиясын анықтау кезінде АХЖ 10 бойынша диагнозды дұрыс тұжырымдау қабілеті (тәлімгердің бақылауымен) .</p> <p>2. Эндокриндік жүйенің туа біткен және жүре пайда болған негізгі аурулары бар науқасқа тәлімгердің бақылауымен амбулаторлық ем тағайындай білу.</p> <p>3. Тәлімгердің бақылауындағы дағды эндокриндік аурулар патологиясы бар науқастарға клиникалық тексеру жүргізу.</p> <p>4. Медициналық қызмет көрсету процестерін құжаттау мүмкіндігі (соның ішінде электронды).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Эндокриндік жүйенің негізгі туа біткен және жүре пайда болған аурулары – 1 және 2 типті қант диабеті, семіздік, метаболикалық синдром, гипотиреозбен және тиреотоксикозбен жүретін қалқанша безі аурулары, гипотиреозбен және гиперпаратиреозбен жүретін аурулардың этиологиясын, патогенезін, жіктелуін, клиникалық көріністерін білу, эндемиялық зоб, гиперкортицизм және гипокортицизм көріністері бар бүйрек үсті бездерінің аурулары, гипоСИТуитаризм және гиперСИТуитаризм көріністері бар гипофиз аурулары, жыныс бездерінің қызметі бұзылған аурулар.</p> <p>2. Балалардағы эндокриндік жүйе патологиясы бар науқастарды тексеру және жүргізудің қазіргі заманғы қазақша клиникалық хаттамалары мен алгоритмдерін білу.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4:</p> <p>Пациенттердің (балалар)эндокриндік органдарының патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың жедел және созылмалы асқынуларын емдеу және алдын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Эндокриндік жүйе ауруларының асқынуларын уақтылы анықтау,</p> <p>2. Эндокриндік аурулардың жедел және созылмалы асқынуларын диагностикалау дағдылары.</p> <p>3. Қарқынды терапия палатасында жұмыс істеу дағдылары.</p> <p>4. Эндокриндік жүйе патологиясы бар ауыр және диагностикалық түсініксіз пациенттерді анықтау жағдайлары туралы медициналық ұйымның басшылары мен бас мамандарды уақтылы хабардар ету.</p> <p>Білімдер:</p>

		1. Эндокриндік жүйе ауруларының негізгі өткір және созылмалы асқынуларының патогенезін, клиникасын және емдеу-диабеттік кетоацидотикалық кома, диабеттік гиперосолярлық кома, қант диабетіндегі гипогликемиялық кома, қант диабетіндегі созылмалы бүйрек ауруы, диабеттік перифериялық және автономды нейропатия, "диабеттік аяқ" синдромы, тиреотоксикалық дағдарыс, микседема, жедел бүйрек үсті безі жеткіліксіздік, гиперкортизолизмнің ауыр түрі, феохромоцитомандағы дағдарыс, альдостеронизмдегі гипертензиялық дағдарыс, гипопаратиреоидты дағдарыс, қант диабеті дағдарысы, гипо және гиперпитуитаризмдегі декомпенсацияның жедел көріністері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 5: Эндокриндік патологиясы бар пациенттерді (балалар) медициналық ұйымның тиісті бөлімшесіне емдеуге жатқызуға жолдау.	Машықтар: 1. Эндокриндік патологиясы бар науқасты шұғыл және жоспарлы ауруханаға жатқызу көрсеткіштерін анықтау. 2. Стационардың қабылдау демалысы жағдайында жұмыс істеу дағдылары. Білімдер: 1. Пациенттерде (балалар) эндокриндік жүйе патологиясы бар пациенттерді жүргізудің қазақстандық клиникалық хаттамалары мен алгоритмдері негізінде емдеуге жатқызуға көрсеткіштерді білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 6: Эндокриндік жүйе патологиясы бар пациенттерге еңбекке қабілеттілігін уақытша және тұрақты жоғалтуға медициналық сараптама жүргізуді және медициналық құжаттаманы ресімдеуді ұйымдастыру	Машықтар: 1. Еңбекке қабілеттілігін уақытша және тұрақты жоғалтуға медициналық сараптама жүргізу және медициналық құжаттаманы ресімдеу дағдылары. 2. Дағдылар пациентті медициналық-әлеуметтік комиссияға жіберу және медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптама комиссиясы үшін медициналық қорытынды ресімдеу. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № ҚР ДСМ-196/2020 бұйрығы. "Еңбекке уақытша жарамсыздыққа сараптама жүргізу, сондай-ақ еңбекке уақытша жарамсыздық парағын немесе анықтамасын беру қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 20 қарашада № 21660 болып тіркелді.) 2. Медициналық-әлеуметтік сараптаманы жүзеге асыру үшін медициналық құжаттаманы ресімдеу. 3. Медициналық-әлеуметтік сараптамадан өту үшін уланудан және олардың салдарларынан туындаған дене функцияларының тұрақты бұзылуы бар пациенттерді жіберуге арналған медициналық көрсеткіштер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын	Дағды 1: Халық арасында эндокриндік аурулардың және олардың асқынуларының алдын алуға бағыттал	Машықтар:

<p>алуға бағытталған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>ған іс-шаралардың тиімділігін ұйымдастыру, жүргізу және бақылау</p>	<p>1. Салауатты өмір салтын қалыптастыруға және эндокриндік жүйе ауруларының алдын алуға бағытталған халықты санитарлық-гигиеналық ағарту жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүргізу.</p> <p>2. Жүйке жүйесі аурулары бар науқастар үшін "мектепті" ұйымдастыру және жұмыс істеу дағдыларын меңгеру (кант диабеті мектебі).</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Эндокриндік жүйе ауруларының алдын алу принциптері.</p> <p>2. Салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша санитарлық-ағарту жұмыстарының нысандары мен әдістері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 3: Медициналық құжаттаманы, медициналық-статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу</p>	<p>Дағды 1: Облыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау.</p> <p>2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау.</p> <p>3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу.</p> <p>4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану.</p> <p>5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Пациенттерде (балалар) эндокриндік органдардың пато-</p>	<p>Дағды 1: Эндокринологтарға, ЖПД дәрігерлеріне эндокриндік органдардың патологиясымен және функ-</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Жалпы медицинада құзыреттілікті қолдау және дамыту дағдылары.</p>

<p>логиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында ЖПД /отбасылық дәрігерлердің консультациялық қызметтер көрсетуі.</p>	<p>циясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілері бар пациенттерді (балалар) тексеруді және емдеуді ұйымдастыру бойынша, оның ішінде қашықтан режимде консультациялық көмек көрсетуді қамтамасыз ету.</p>	<p>2. Науқасты емдеу кезінде тиімді және үнемді стратегияларды таңдаңыз.</p> <p>3. Медициналық ұйым деңгейінде эндокриндік патологиясы бар науқастарға көмек көрсетудің тиімді құрылымын құру.</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Үздіксіз кәсіби даму</p>	<p>Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы" Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Эмпатия Қарым-қатынас Төзімділік және Құрмет Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс Стресске төзімділік Рефлексия және интроспекция Кәсіби этиканы сақтау</p>	

	Ашықтық және оқуға дайын болу Белсенділік және бастамашылық Кәсіби дамуға ұмтылу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
17. Кәсіптің карточкасы «7.3 эндокринолог дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2212-1		
Қызмет атауының коды:	2212-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.3 эндокринолог дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне /отбасылық дәрігерлерге балалар эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету. 2. «Эндокринология (балалар, педиатриялық)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтердің негіздерін көрсету және меңгеру көрсеткіштерін анықтау.	

		3. Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Эндокринологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу. 2. Эндокринолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу
Еңбек функциясы 1: Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне /отбасылық дәрігерлерге балалар эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты ауруларды диагностикалау және емдеу жағдайларында консультациялық қызметтер көрсету.	Дағды 1: Эндокринологтарға, кардиологтарға, реаниматологтарға, акушер-гинекологтарға, ЖПД дәрігерлеріне эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулардың белгілерімен балаларды және жүкті әйелдерді тексеру мен емдеуді ұйымдастыру бойынша, оның ішінде қашықтан режимде консультациялық көмек көрсету.	Машықтар: 1. Жалпы медицинада, қарқынды терапия палатасында эндокринологтың консультациялық көмек көрсету дағдылары. 2. Қатар жүретін патологиясы бар науқасты емдеуде ең тиімді және үнемді стратегияны таңдау мүмкіндігі. 3. Медициналық ұйым деңгейінде эндокриндік патологиясы бар науқастарға көмек көрсету бойынша тиімді құрылым құру дағдылары. 4. Біліктілігі төмен эндокринолог дәрігерлердің қызметіне ұйымдастырушылық-әдістемелік басшылық жасау дағдылары 5. Балалар эндокриндік ауруларын кешенді диагностикалау және емдеу жағдайларында мультидисциплинарлық топ құрамында эндокринолог дәрігерлерге және басқа да мамандықтардың дәрігерлеріне консультациялық көмек көрсету дағдылары 6. "Балалар эндокринологиясы" мамандығы бойынша Медициналық қызметтер шеңберінде зерттеу мен емдеудің арнайы әдістерін қолдануды талап ететін адамдарды қалалық, облыстық және Республикалық маңызы бар бейінді бөлімшелерге жіберудің даулы мәселелері бойынша шешім қабылдай білу.
		Білімдер: 1. Диагностика, емдеу, оңалту мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары. 2. Медициналық практиканың технологиялары мен стандарттары. 3. Денсаулық сақтау мамандарымен және қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері. 4. Эндокринологиялық дәрігерлер қауымдастығында мойындалған заманауи рандомизацияланған клиникалық зерттеулердің негізгі нәтижелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: «Эндокринология (балалар, педиатриялық)» мамандығы бойынша жоғары технологиялық медициналық қызметтердің негіздерін көрсету және меңгеру көрсеткіштерін анықтау.	Дағды 1: Инсулинді сорғы терапиясы (ИРТ)	Машықтар: 1. Инсулиндік сорғы терапияға көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтау мүмкіндігі 2. ЖТҚ үшін науқастарды таңдау мүмкіндігі 3. Инсулиннің тәуліктік дозасын, ЖТҚ-да базальды және болуісті инсулиннің дозасын анықтау мүмкіндігі 4. Гликемияның мақсатты деңгейін анықтау мүмкіндігі 5. Көмірсулар қатынасын және түзету коэффициентін есептеу дағдылары 6. Нан бірліктерін немесе тұтынылатын көмірсуларды есептеу дағдылары
		Білімдер:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Инсулиндік сорғы терапияның пайдасын, көрсеткіштерін білу. 2. Инсулин сорғысының жұмыс істеу принциптерін білу. 3. Инсулиндік сорғы туралы білім. 4. ЖТҚ үшін инсулиннің тәуліктік, базальды және болюсті дозаларын есептеу әдістерін білу. 5. СИТ кезінде гликемияның мақсатты деңгейлерін білу. 6. Көмірсу коэффициентін және түзету коэффициентін есептеу әдістерін білу. 7. Нан бірліктерін немесе көмірсулардың граммдарын есептеу әдістерін білу. 8. Инсулин сорғысының параметрлері мен функцияларын білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Үздіксіз глюкоза мониторингі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз глюкоза мониторингі көрсеткіштерін анықтау мүмкіндігі 2. LMWH артықшылықтарын анықтау мүмкіндігі 3. LMWH компоненттерінің функцияларын қолдану мүмкіндігі 4. ҰМГ көрсеткіштерінің есептерін құру мүмкіндігі 5. LMWH деректерін талдау дағдылары. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LMWH артықшылықтарын білу. 3. LMWH жүйесін орнату принциптерін білу. 4. ҰМГ нәтижелері туралы есепті қалыптастыру қағидаларын білу. 5. ЖМЖ нәтижелерін талдау негіздерін білу және ТМЖ деректерін ескере отырып емдеуді түзету.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргіз</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында эндокринологтар (балалар) арасында жоспарлар әзірлеуге қатысу және міндеттерді бөлу. 2. Эндокринолог дәрігерлердің (балалар) келісілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру. 3. Эндокринология саласындағы пациенттерді диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингін ұйымдастыру және бағалау. 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалауды жүргізу. 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын мониторингтеу шеңберінде медициналық көмектің асқыну жағдайларын немесе санасының жеткіліксіздігін анықтау және талдау. 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттің нәтижелерін талдау.

		<p>7. Эндокринология саласындағы деректер мен тәжірибені талдау негізінде медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.</p> <p>8. Эпидемиологиялық жағдайды және эндокриндік аурулардың таралуын бақылау.</p>
		<p>Білімдер:</p> <p>1. Бақылау нәтижелері мен ұсынымдарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары</p> <p>2. Денсаулық сақтау ұйымы бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары.</p> <p>3. Бөлімшелердің қызметін ұйымдастыруды, жоспарлауды, бақылауды және үйлестіруді қоса алғанда, денсаулық сақтаудағы басқару принциптері, әдістері.</p> <p>4. Ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып, құрылымдық бөлімшелердің қызметін жоспарлау.</p> <p>5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары.</p> <p>6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде пациенттердің сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету қағидаттары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2:</p> <p>Пациенттерге (балалар) эндокринологиялық көмек көрсету кезіндегі асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу мәселелерінде тәлімгерлік және консультациялық қызметтер көрсету.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Денсаулық сақтау ұйымында алғаш рет кәсіби қызметке кіріскен резидент дәрігерлердің, тағылымдамадан өтуші дәрігерлердің, дәрігерлердің тәлімгерлігін жүзеге асыру.</p> <p>2. Күрделі клиникалық жағдайларда кәсіби тәжірибесі аз эндокринолог дәрігерлерге консультациялық көмек көрсету.</p> <p>3. Басқа мамандықтағы дәрігерлерге Эндокринология мәселелері бойынша кеңес беру.</p> <p>4. Клиникалық жағдайды бағалау, асқынуларды диагностикалау, емдеу және алдын алу бойынша өз тәжірибесі мен білімі негізінде сараптамалық пікірлер ұсыну.</p> <p>5. Сараптамалық ұсыныстарды іске асырғаннан кейін кері байланыс беру, нәтижелерді талдауға көмек көрсету.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Белсенді оқыту, симуляциялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану әдістері.</p> <p>2. Медициналық қызметкерлермен, оның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау шеңберінде тиімді қарым-қатынас жасау.</p> <p>3. Оқытудың тиімділігін және түзетулердің қажеттілігін анықтау үшін білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 1: Эндокринологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. "Эндокринология (балалар)" мамандығы шеңберінде көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау.</p> <p>2. "Эндокринология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсеткіштерін мониторингтеу дағдыларын меңгеру.</p>

		<p>3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне "Эндокринология (балалар)" мамандығы шеңберінде медициналық көмек көрсету және медициналық құжаттаманы жүргізу сапасы мәселелерінде консультациялық көмек көрсету.</p> <p>4. Эндокринологтар (балалар) көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелік проблемалар туралы ұйым басшылығына қауіп факторларын анықтау және уақтылы хабарлау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы "Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді)</p> <p>2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері.</p> <p>3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау.</p> <p>4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау.</p> <p>5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі).</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Эндокринолог дәрігерлердің (балалар) қызметіне жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау</p> <p>2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз.</p> <p>3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері.</p> <p>2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Қарым-қатынас эмпатия, эмоционалды интеллект Тәлімгерлік Ынтымақтастық және топтық жұмыс Жүйелік және аналитикалық ойлау Жүйелік және аналитикалық ойлау Ұйымдастыру дағдылары Стрессті басқару Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару Кәсіби этика Сапаға ұмтылу</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағдыларын тану ұсынылады</p>
		<p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын</p>

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек, балалар)	
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)	
18. Кәсіптің карточкасы «7.4 эндокринолог дәрігер (балалар)»:			
Топтың коды:	2212-1		
Қызмет атауының коды:	2212-1-003		
Кәсіптің атауы:	7.4 эндокринолог дәрігер (балалар)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер эндокринолог (балалар)" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информативті біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Эндокриндік органдардың патологиясымен және функциясының бұзылуымен байланысты аурулары бар пациенттерге (балалар) білікті, мамандандырылған медициналық көмекті және жоғары технологиялық медициналық қызметтерді ұйымдастыру және көрсету, эндокринология саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жасау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Эндокриндік аурулары бар балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету 2. "Эндокринология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. "Эндокринология (Балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Эндокриндік аурулары бар балаларға жоғары технологиялық медициналық қызметтерді көрсету</p>	<p>Инсулиндік сорғы терапиясы (РЕТЕ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ЖТҚ үшін пациенттерді таңдау мүмкіндігі. 2. Инсулин сорғысын бағдарламалау параметрлерін есептеу мүмкіндігі: <ol style="list-style-type: none"> 1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профильдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты. 3. ХЕ есептеу мүмкіндігі, тағамдағы көмірсулардың граммы. 4. Инсулин сорғысын бағдарламалау дағдылары: <ol style="list-style-type: none"> 1) базальды режим; 2) уақытша базальды режим; 3) базальды профильдер; 4) көмірсулардың қатынасы; 5) сезімталдық факторы; 6) гликемияның мақсатты мәндері; 7) инсулин белсенділігінің уақыты; 8) болжос түрлері. 5. Пациенттерді СИТ қолдану бойынша оқыту дағдылары 6. Науқастарды нан бірліктерін, тағамдағы көмірсулардың граммдарын есептеуге үйрету дағдылары 7. PIT есептерін қалыптастыру және түсіндіру дағдылары. 8. PIT есептеріне негізделген PIT сәйкесінше түзету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инсулин сорғысының параметрлерін есептеу үшін PIT.ov пайдалану көрсеткіштерін, қарсы көрсетілімдерін, артықшылықтарын білу: <ol style="list-style-type: none"> 1) инсулиннің күнделікті сорғы дозасы; 2) күнделікті базальды мөлшерлеме; 3) сағаттық базальды мөлшерлеме; 4) стандартты базальды режим; 5) уақытша базальды режим; 6) базальды профильдер; 7) көмірсулардың қатынасы; 8) сезімталдық факторы; 9) гликемияның мақсатты мәндері; 10) инсулин белсенділігінің уақыты; 11) болжос түрлері. 2. PIT есептері негізінде PIT түзету принциптерін білу
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

	<p>Дағды 2: Үздіксіз глюкоза мониторингі</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LMWH үшін науқастарды тандау мүмкіндігі. 2. LMWH жүйесін орнату дағдылары. 3. Науқастарды LMWH қолдану бойынша оқыту мүмкіндігі. 4. NMG есептерін құру және түсіндіру дағдылары 5. LMWH есептері негізінде адекватты терапияны түзету мүмкіндігі <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LMWH түрлерін білу. 2. LMWH көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін және пайдасын білу. 3. ҰМГ жүйесінің жұмыс істеуінің негізгі принциптерін білу. 4. LMWH жүйесінің құрамдас бөліктерін білу. 5. ҰМГ қолдану ережелерін білу. 6. NMG есептерін интерпретациялау ережелерін білу. 7. LMWH есептері негізінде терапияны адекватты түзету ережелерін білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2: "Эндокринология (балалар)" мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару</p>	<p>Дағды 1: Эндокринологтар(балалар) көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау дағдылары 2. «Эндокринология (балалар)» мамандығы бойынша медициналық көмектің негізгі көрсеткіштерін бақылау дағдылары . 3. «Балалар эндокринологиясы» мамандығы бойынша ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету дағдылары. 4. Анықталған медициналық қателіктерге, олардың себеп-салдарлық байланыстарына, жағымсыз салдарларына және олардың алдын алу мүмкіндіктеріне талдау, ресімделген сипаттама жүргізу. 5. Тәуекел факторларын анықтау және эндокринологтар көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету мүмкіндігі. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы"Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 30 қазанда № 21561 болып тіркелді) 2. Денсаулық сақтау саласындағы сараптама түрлері. 3. Медициналық қызметтер мен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау. 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау. 5. Медициналық көмектің сапасына сараптама жүргізу әдістемесі (әдістері, технологиясы, талдауы, бағалауы, мониторингі)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады

	<p>Дағды 2:</p> <p>Диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу және сапасын арттыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (балалар) медициналық көмектің сапасын қамтамасыз ету мақсатында бейінді бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту. 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша бейінді бөлімшелердің медициналық персоналына әдіснамалық колдау көрсету. 3. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 4. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. 5. Эндокринологияның медициналық практикасына жаңа технологиялардың табысты трансфертін қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Эндокринология саласындағы өзекті технологиялар мен зерттеулер. 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге интеграциялау. 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері. 5. Жаңа әдістер мен технологияларды келісу және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Қосымша еңбек функциясы 1:</p> <p>"Эндокринология (Балалар)" мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы проблемаларын шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу.</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқаулықтарды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу. 2. Республика және халықаралық ынтымақтастық деңгейінде эндокринологиялық қызметті дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Халыққа эндокринологиялық көмек көрсету кезінде стандарттарды, диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларын,</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу.

	<p>алгоритмдер мен нұсқаулықтарды сараптау.</p>	<p>2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну.</p> <p>3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру.</p> <p>4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқауларды сараптау/рецензиялау ережелері мен әдістері.</p> <p>2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру.</p> <p>2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу.</p> <p>3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу.</p> <p>4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері.</p> <p>2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері.</p> <p>3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында эндокринология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу.</p> <p>2. Эндокринология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету.</p> <p>3. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу.</p> <p>4. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу.</p> <p>5. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты.</p> <p>2. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару.</p>

		3. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық пен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). 2. Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. 3. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. 4. Эндокринологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Денсаулықты ілгерілету принциптері. 2. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; 3. Денсаулықтың Әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 31 наурыздағы № 53 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында эндокринологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 наурызда № 32209 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7.1	Резидент дәрігер эндокринолог
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек, балалар)
	7	Дәрігер эндокринолог (ересек)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 27 қарашадағы
№1 хаттама.

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 14 қараша.

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

25. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрінің
2024 жылғы 25 қаңтардағы
№ 46 бұйрыққа
56-қосымша

Кәсіптік стандарт: «Ядролық медицина»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: Кәсіптік стандарт кадрларды аттестаттауды, сертификаттауды бағалау және біліктіліктілігін, дайындығын және мамандануын растау үшін негіз ретінде қолданылады және пайдаланушылардың кең ауқымы қолдануға арналған:

1) қызметкерлердің – сала бойынша мамандыққа қойылатын талаптарды түсінуі, өз біліктілігін арттыруды және мансаптық ілгерілеуді жоспарлауы үшін;

2) жұмыс берушілердің - қызметкерлерге қойылатын талаптарды, нұсқаулықтарды, міндеттерді әзірлеуі, қызметкерлерді жалдау және аттестаттау кезінде критерийлер құруы, сондай-ақ кадрлардың біліктілігін арттыру, дамыту, жоғарылату және ротациялау бағдарламаларын жасауы үшін;

3) сертификаттау және біліктілік беру бойынша қызмет жасайтын ұйымдардың (органдар) - персоналды сертификаттау кезінде бағалау материалдарын әзірлеуі және қызметкерлердің сәйкестік деңгейі бойынша біліктілік критерийлерін әзірлеуі үшін;

4) мемлекеттік органдардың – еңбек нарығын мониторингілеу және болжау үшін критерийлер ретінде кәсіптік стандартты пайдалануы үшін.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бейінді маман – жоғары медициналық білімі, денсаулық сақтау саласында сертификаты бар медицина қызметкері;

2) Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган – Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулығын сақтау, медицина және фармацевтика ғылымы, медициналық және фармацевтикалық білім беру, халықтың санитариялық-

эпидемиологиялық саламаттылығы, дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналысы, медициналық қызметтер (көмек) көрсетудің сапасы саласында басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын орталық атқарушы орган;

3) Клиникалық хаттама – пациенттің белгілі бір ауруы немесе жай-күйі кезіндегі профилактика, диагностика, емдеу, медициналық оңалту және паллиативтік медициналық көмек бойынша ғылыми дәлелденген ұсынымдар;

4) Консилиум – кемінде үш дәрігердің қатысуымен диагноз қою, емдеу тактикасын айқындау және ауруды болжау мақсатында адамды зерттеу;

5) Медицина қызметкері – кәсіптік медициналық білімі бар және медициналық қызметті жүзеге асыратын жеке тұлға;

6) Медициналық көмектің сапасы – көрсетілетін медициналық көмектің медициналық көмек көрсету стандарттарына сәйкестік деңгейі;

7) Пациент – медициналық көмек көрсетуді қажет ететін ауруының немесе жай-күйінің болуына немесе болмауына қарамастан, медициналық көрсетілетін қызметтердің тұтынушысы болып табылатын (болып табылған) жеке тұлға;

8) Профилактика – аурулардың пайда болуының, аурулардың ерте сатыларда өршуінің алдын алуға және өршіп кеткен асқынуларды, ағзалар мен тіндердің зақымдануын бақылауға бағытталған медициналық және медициналық емес іс-шаралар кешені;

9) Резидентура – мақсаты дербес клиникалық практикаға жіберу үшін тиісті мамандық бойынша дәрігердің кәсіптік біліктілігін алу немесе өзгерту болып табылатын жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беру деңгейі;

10) Тағылымдама – теориялық дайындық нәтижесінде алынған кәсіптік білімді, іскерлік пен дағдыны практикада қалыптастыруға және бекітуге, сондай-ақ одан әрі кәсіптік қызмет үшін жұмыстың өзіндік ерекшелігін, озық тәжірибені зерделеуге бағытталған бейресми білім беру нысаны;

11) Тәлімгер – медициналық білім беру бағдарламалары бойынша білім алушыларға және жас мамандарға кәсіптік бейімделуде практикалық көмек көрсету үшін медициналық ұйымның немесе медициналық білім беру ұйымының

басшысы тағайындайтын, кемінде бес жыл өтілі бар, қызметін білім берудің, ғылым мен практиканың үш тұғырлығы негізінде жүзеге асыратын медицина қызметкері;

12) Хабардар етілген келісім – адамның медициналық көмек алуға және (немесе) оның шешім қабылдауы үшін маңызы бар медициналық көмектің және (немесе) зерттеудің барлық аспектісі туралы ақпаратты алғаннан кейін нақты зерттеуге қатысуға өз келісімін жазбаша ерікті түрде растау рәсімі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) АЖХ-10 – Аурулар мен денсаулыққа байланысты проблемалардың 10-шы қайта қараудағы халықаралық статистикалық сыныптамасы

2) БА – Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 16-бабының 16-2) тармақшасына сәйкес әзірленген және бекітілген басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

3) ББХСЖ – білім берудің халықаралық стандартты жіктемесі

4) БТБА – бірыңғай тарифтік – біліктілік анықтамалығы

5) СБШ – Салалық біліктілік шеңбері

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Ядролық медицина

5. Кәсіптік стандарттың коды: Q86101033

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.1 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10 Аурухана ұйымдарының қызметі

86.10.1 Кең профильді және мамандандырылған ауруханалар қызметі

Q Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер

86 Денсаулық сақтау саласындағы қызмет

86.2 Дәрігерлік практика және стоматология саласындағы қызмет

86.22 Арнайы дәрігерлік практика

86.22.0 Арнайы дәрігерлік практика

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт адам денсаулығын тиімді емдеу және түзету үшін радиоактивті материалдар мен радиациялық әдістер мен технологияларды пайдалана отырып, ағзаның аурулары мен жай-күйін ұйымдастыру, диагностикалау және емдеу жөніндегі маманның кәсіби құзыреттілігі, қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес болуы және сәйкес келуі тиіс іскерліктер, дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау саласындағы талаптарды белгілейді ядролық медицина саласында. Мамандардың біліктілік деңгейінің өсуімен әрбір келесі деңгей алдыңғы деңгейдің функцияларын орындауды және оларды жаңа құзыреттерге сәйкес кеңейтуді білдіреді.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) 7.1 Ядролық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 2) 7.2 Ядролық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 3) 7.3 Ядролық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі
- 4) 7.4 Ядролық медицина дәрігері - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «7.1 Ядролық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-3		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.1 Ядролық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.1		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) резидент дәрігер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:

	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Дәрігер" біліктілігі "Ядролық медицина" мамандығы бойынша резидентурада оқу кезінде. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес.		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен радиоактивті материалдар мен радиациялық әдістер мен технологияларды пайдалана отырып, ағзаның аурулары мен жағдайын диагностикалау және емдеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Радиоактивті материалдар мен радиациялық әдістер мен технологияларды пайдалана отырып, ағзаның аурулары мен жай-күйін диагностикалау және емдеу бойынша білікті мамандандырылған медициналық көмек көрсету радиоактивті заттар, радиациялық әдістер мен технологиялар тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен 2. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың санитарлық-гигиеналық ағарту және салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шараларды өткізу және тиімділігін бақылау 3. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу 4. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен медициналық есеп-тіркеулер мен құжаттарды жүргізу 	
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму 	
Еңбек функциясы 1: Радиоактивті материалдар мен радиациялық әдістер мен технологияларды пайдалана отырып, ағзаның аурулары мен жай-күйін диагностикалау және емдеу бойынша білікті мамандандырылған медициналық көмек көрсету радиоактивті заттар, радиациялық әдістер мен технологиялар тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен	Дағды 1: Ядролық медициналық диагностиканың оңтайлы әдісін таңдау	Машықтар:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ядролық диагностиканың медициналық көрсеткіштерін анықтау 2. Клиникалық тапсырмаға сәйкес ядролық диагностиканың оңтайлы әдістерін таңдау 3. Радиациямен немесе диагностикалық әдістің басқа аспектілерімен байланысты ықтимал қауіптерді бағалау және пациенттің жасын, денсаулық жағдайын, аллергиясын, басқа жеке факторларды ескере отырып, оларды артықшылықтармен салыстыру 4. Пациентпен және/немесе оның заңды өкілімен диагностикалық әдісті таңдауды талқылау, пайдасын, қауіп-қатерін және күтілетін нәтижелерді түсіндіріп, оның қалауын ескеру 5. Диагностикалық қажеттіліктерге және пациенттің қауіпсіздігіне негізделген оңтайлы дозаны есептеу
		Білімдер:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ядролық диагностиканың медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері 2. Ядролық диагностиканың физикалық және радиобиологиялық негіздері 3. Ядролық диагностикалау үшін этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері, аурулардың жіктелуі және организмнің жағдайлары
		Дағдыларын тану ұсынылады	

<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		
<p>Дағды 2: Медициналық көмек көрсету стандарттарының ескере отырып, медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсыныстарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ядролық медициналық диагностиканы жүргізу</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процедураны, соның ішінде пациентті дайындауды, уақыт шеңберін және басқа мәліметтерді жоспарлау 2. Науқасқа диагностикалық тексеру жүргізу тәртібін түсіндіру және емделушіден медициналық араласуға, оның ішінде электронды құжат нысанында хабардар етілген ерікті келісімін алу 3. Түрлі типтегі құрылғыларда ядролық диагностиканы орындау 4. Ұсыныстар беру және сұрақ қою арқылы пациенттің зерттеуге дайындығын бақылау 5. Клиникалық мәселені шешуге жеткілікті көлемде ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелерін зерттеу 6. Ядролық диагностиканың әрбір кезеңінде науқастың жағдайын бақылау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ядролық диагностиканың физикалық және радиобиологиялық негіздері 2. Ядролық диагностикалау үшін этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері, аурулардың жіктелуі және организмнің жағдайлары
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 3: Зерттеу нәтижелерін түсіндіру</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен), сондай-ақ медициналық құжаттардан алынған ауру немесе жай-күй туралы ақпаратты түсіндіру және талдау 2. Зерттеу барысында алынған нәтижелерді интерпретациялау және талдау, АХЖ сәйкес күдікті аурудың нақты белгілерін және синдромдарын анықтау 3. Зерттеу деректерін бұрын орындалған диагностикалық зерттеулердің және басқа да клиникалық-аспаптық зерттеулердің нәтижелерімен салыстыру 4. Басқа медициналық ұйымдарда жүргізілген радиологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау 5. Алынған кескінмен бұрын жүргізілген зерттеулердің мәліметтерін салыстыру, интерпретациялау және талдау, патологиялық процестің динамикасын бағалау 6. Ағзалар мен дене жүйелерінің зерттеулерін түсіндіру, талдау және жазу 7. Ересектер мен балаларда жүргізілген зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, талдау және жазу 8. Науқасты әрі қарай тексеру жоспарын жасап, емдеуші дәрігерге ұсыну 9. Зерттеу нәтижелері мен басқа диагностикалық әдістердің деректері, клиникалық және патологиялық диагноздар арасындағы сәйкессіздіктердің себептерін анықтау және талдау 10. АХЖ сәйкес патологиялық процестің нозологиялық формасының тұжырымы немесе ұсынылған дифференциалды диагностикалық қатардың мәлідемесі бар зерттеу қорытындысын жасау <p>Білімдер:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелерінің радиологиялық қалыпты анатомиясы 2. Мүшелер мен жүйелердің патологиялық жағдайларының семиотикасы 3. Зерттеу хаттамаларын жазу стандарттары 4. Адам ағзасының мүшелері мен жүйелері ауруларының негізгі радиологиялық белгілері мен синдромдары 5. Ағзалар мен жүйелер ауруларының патогномониялық клиникалық-радиологиялық белгілері мен синдромдары 6. Радиологиялық симптомдар мен синдромдардың дифференциалды диагностикалық диапазоны
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 4: Оңтайлы радиотерапия әдісін таңдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың ауруын, оның ішінде түрін, сатысын, орналасуын және ісік сипаттамаларын бағалау 2. Науқастың ауру тарихын, оның ішінде алдыңғы емделулерді, операцияларды, химиотерапияны және радиотерапия әдісін таңдауға әсер етуі мүмкін басқа аспектілерді қарап шығу 3. Радиотерапия арқылы қол жеткізуге болатын мақсатты анықтау 4. Әсер ету аймағын анықтау 5. Радиацияға немесе диагностикалық әдістің басқа аспектілеріне байланысты ықтимал қауіптерді бағалау және пациенттің жасын, денсаулық жағдайын, аллергияны және басқа да жеке факторларды ескере отырып, оларды артықшылықтармен салыстыру 6. Пациентпен және/немесе оның заңды өкілімен радиотерапия әдісін таңдауды талқылау, пайдасын, қауіпін және күтілетін нәтижелерін түсіндіріп, оның қалауын ескеру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Радиотерапияның медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері 2. Радиотерапияның физикалық және радиобиологиялық негіздері 3. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері, аурулардың жіктелуі және радиотерапияға арналған организм жағдайлары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 5: Радиоактивті терапияны жоспарлау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Емдеу жоспарын құру 2. Оңтайлы дозаларды және сәулелену режимін есептеу 3. Науқастың қажеттіліктері мен қауіпсіздігін ескере отырып, мүмкін болатын жанама әсерлерді ескеру 4. Науқасқа процедураны орындау бойынша ұсыныстар беру 5. Рентген, магниттік-резонанстық немесе компьютерлік томография, ядролық медицина диагностикасын қоса алғанда, алдыңғы зерттеулердің нәтижелері мен суреттерін пайдалану 6. Терапия процедурасын позициялау және тексеруді жүргізу 7. Белгіленген дозаны мақсатты көлемде және ондағы қауіп тобындағы органдар/тіндерді анықтау

	<p>8. Радиоактивті терапияны дозиметриялық жоспарлаудың клиникалық негіздерін білу және таңдалған альтернативті жоспарларға клиникалық талдау жүргізу</p> <p>9. Терапия басталғанға дейін науқастың нақты және жоспарлы емі арасындағы параметрлер сәйкессіздігін азайту мақсатында радиоактивті терапияның дозиметриялық жоспарын тексеруді жүргізу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Терапияны жоспарлау үшін қалыпты және топографиялық анатомия, радиология, компьютерлік және магнитті-резонансты томография негіздері</p> <p>2. Радиоактивті терапия әдістері</p> <p>3. Радиоактивті терапияны жеткізу әдістері</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 6:</p> <p>Медициналық көмек көрсету стандарттарының ескере отырып, медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсыныстарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес радиотерапияны жүргізу.</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациентті дайындауды, уақыт шеңберін және басқа мәліметтерді қамтитын процедураны жоспарлау</p> <p>2. Сәулелену дозасын, ісіктің орналасуын және жеткізу әдісін анықтау</p> <p>3. Науқасқа емдеу тәртібін түсіндіру және емделушіден медициналық араласуға, оның ішінде электрондық құжат нысанында хабардар етілген ерікті келісімін алу</p> <p>4. Ұсыныстар беру және сұрақ қою арқылы науқастың зерттеуге дайындығын бақылау</p> <p>5. Лазерлік маркерлерді және басқа позицияны анықтау құралдарын пайдаланып емделушінің емдеу құрылғысында (мысалы, сызықтық үдеткіш) дұрыс орналасуын қамтамасыз ету</p> <p>6. Емдеу жоспарының дұрыс орындалуын және сәулеленуді жеткізудің дәлдігін қамтамасыз ету</p> <p>7. Ісікті жою үшін жеткілікті сәулелену дозасын қамтамасыз ете отырып, сау тіндерге әсер етуді азайту үшін емдеу жоспарына сәйкес сәулелену дозасын реттеу</p> <p>8. Ядролық диагностика процедурасының әрбір кезеңінде науқастың жағдайын бақылау</p> <p>9. Науқастың емге реакциясын, оның ішінде жанама әсерлерді және аурудың өзгерістерін бақылау. Қажет болса, емдеу жоспарына түзетулер енгізу</p> <p>10. Радиотерапия хаттамасын, оның ішінде сәулелену параметрлерін, сәулелену дозасын ж</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ядролық диагностиканың физикалық және радиобиологиялық негіздері</p> <p>3. Ядролық диагностикалау үшін этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері, аурулардың жіктелуі және организмнің жағдайлары</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Дағды 7:</p> <p>"Ядролық медицина" саласында аурулардың ағымын болжау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Емдеу кезінде асқынулардың алдын алу үшін науқастарды тексеру және емдеу жоспарын анықтау</p>

	және олардың асқынуларының алдын алу	<p>2. Науқасты емдеу кезінде асқынулардың пайда болу мүмкіндігін анықтайтын факторларды анықтау</p> <p>3. Науқасқа терапиялық және диагностикалық араласулар кезіндегі патологиялық процестің ауырлығын салыстыру</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	<p>Білімдер:</p> <p>1. Әдістемелік ұсыныстар мен нұсқаулар, радиотерапияның клиникалық хаттамаларының стандарттары (клиникалық нұсқаулар)</p> <p>2. Радиотерапия кезіндегі патологиялық процестердің даму заңдылықтары және аурудың ағымы, этиологиясы, патогенезі, ағзалар мен жүйелер ауруларының клиникалық белгілері</p>
	<p>Дағды 8:</p> <p>Медициналық көмек көрсетудің клиникалық хаттамалары мен стандарттарына сәйкес радиотерапия кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Қан айналымының және тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін қоса алғанда, жедел және шұғыл медициналық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды тану</p> <p>2. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлімді (адам ағзасының өмірлік маңызды функциялары, қан айналымы және тыныс алу тоқтау) жағдайларда пациенттерге медициналық көмек көрсету</p> <p>3. Жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік заттарды және медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану</p> <p>4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын орындау</p> <p>5. Анафилактикалық шок кезінде білікті медициналық көмек көрсету</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Радиологиялық зерттеулер кезінде асқынулар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі мен ережелері</p> <p>2. Радиологиялық зерттеулер кезінде контрастты препараттарды енгізу кезіндегі асқынулардың клиникалық белгілері</p> <p>3. Қан айналымының және тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері</p> <p>4. Радиологияда контрастты заттарды қолдану кезіндегі жағымсыз әсерлердің алдын алу</p> <p>5. Анафилактикалық шок кезінде медициналық көмек көрсету алгоритмі</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 2:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен халықтың санитарлық-гигиеналық ағарту және салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша профилактикалық іс-шараларды өткізу және тиімділігін бақылау</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Аурулардың алдын алуға, салауатты өмір салтын қалыптастыруға, денсаулықты сақтауға және нығайтуға бағытталған ағартушылық, тәрбиелік және насихаттық іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Өмірдің әртүрлі салаларында қауіпсіздік пен гигиенаны қамтамасыз ету бойынша санитарлық талаптар, ережелер мен ұсыныстар: тамақ, су, санитария, тұрғын үй жағдайлары, жеке бас гигиенасы, сондай-ақ антибиотиктерді тиісті көрсетілмдерсіз қолданумен байланысты қауіптер туралы хабарлау</p> <p>2. Пациенттерді және олардың заңды өкілдерін ұлттық, халықаралық хаттамалар мен ұсыныстарға сәйкес вакциналар, олардың маңыздылығы, пайдасы және ықтимал қауіптері туралы ақпаратпен қамтамасыз ету</p> <p>3. Тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтік бағдарламалар туралы хабардар ету</p>

		<p>4. Денсаулықты сақтау, нығайту, санитарлық мәдениетті жақсарту үшін гигиеналық дағдыларды үйрету: гигиена мен қауіпсіздікті сақтау, оның ішінде стандартты сақтық шаралары (қол гигиенасы, жөтел этикеті, жеке қорғаныс құралдары, инъекцияның қауіпсіз әдістері, қалдықтарды реттеу, дезинфекция және зарарсыздандыру) тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі, инфекциялардың алдын алу</p> <p>5. Салауатты өмір салтын, ұтымды және салауатты тамақтануды, дене шынықтырумен айналысудың маңыздылығын, зиянды әдеттерден бас тартуды, психологиялық салауаттылықты сақтауды насихаттау бойынша іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аурулардың бастапқы белгілері, сондай-ақ зиянды және қауіпті өндірістік факторлардың әсер етуі, кәсіптік аурулардың даму қауіп топтарын қалыптастыру әдістері 2. Санитарлық нормалар мен стандартты сақтық шаралары, үйдегі және жұмыс ортасындағы қауіпсіздік 3. Жұқпалы аурулардың және жұқпалы аурулардың таралуының алдын алу әдістері 4. Жеке бас гигиенасы, салауатты өмір салты принциптері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
<p>Еңбек функциясы 3:</p> <p>Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен пациенттермен, олардың қоршаған ортасымен және денсаулық сақтау саласындағы мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>Науқаспен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен өзара байланыс орнату</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқасқа немесе оның заңды өкіліне аурудың барысы, емі және болжамы туралы, оның ішінде жағымсыз жаңалықтарды хабарлау туралы кеңес беру 2. Пациентке немесе оның заңды өкілдеріне ұсынылған диагностика, емдеу әдісі, ақпараттандырылған келісімді ала отырып, ықтимал асқынулар туралы хабарлау 3. Пациентті немесе оның заңды өкілін олардың қалауларын, құндылықтарын және ақпарат деңгейін ескере отырып, шешім қабылдау процесіне тарту 4. Пациент немесе заңды өкіл негізделген шешім қабылдауы үшін ақпараттың анық және қолжетімді болуын қамтамасыз ететін процедуралар мен технологияларды түсіндіру 5. Емдеу тиімділігін арттыру және пациент-дәрігер ынтымақтастығы үшін пациенттерге эмпатия және қолдау көрсету <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентпен, оның туыстарымен немесе заңды өкілдерімен қарым-қатынас жасау принциптері 2. Науқасты емдеу әдістері мен медициналық бұйымдарды таңдау туралы ақпараттандыруға байланысты этикалық, мәдени, діни, құқықтық аспектілер 3. Науқас денсаулығының психоэмоционалдық аспектілері 4. Заң талаптарын сақтай отырып, негізделген келісімді алу процесі 5. Қажығыс жағдайындағы өзара әрекеттесу принциптері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	<p>Дағды 2:</p> <p>Басқа мамандармен және денсаулық сақтау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ядролық медицина мәселелері бойынша медициналық ұйымның мамандандырылған бөлімшелерінің дәрігерлерімен кеңесу

	<p>тау қызметтерімен диагностика, емдеу, оңалту, инфекциялардың таралуын болдырмау және салауатты өмір салтын насихаттау бойынша кешенді тәсілді қамтамасыз ету бойынша ынтымақтастық</p>	<p>2. Пациенттерге толық көмек көрсету үшін басқа медициналық мамандармен және қызметтермен командада жұмыс жасау</p> <p>3. Қажет болған жағдайда күтімнің үздіксіздігін және уақтылы араласуды қамтамасыз ету үшін басқа мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен ақпарат алмасу</p> <p>4. Көп бейінді топтардың жұмысына, консультацияларға, клиникалық турларға қатысу</p> <p>5. Жұқпалы аурулардың таралуын болдырмау, вакцинациялау және төтенше жағдайларға әрекет ету үшін қоғамдық ұйымдармен және денсаулық сақтау қызметтерімен бірлесіп жұмыс жасау</p> <p>6. Науқастарды одан әрі диагностикалау және емдеу үшін мамандарға немесе мамандандырылған денсаулық сақтау қызметтеріне жіберу</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Диагностика, емдеу, реабилитация мәселелері бойынша басқа мамандар мен қызметтердің рөлі мен функциялары</p> <p>2. Медициналық тәжірибенің технологиялары мен стандарттары</p> <p>3. Мамандармен және денсаулық сақтау қызметтерімен тиімді қарым-қатынас принциптері</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен медициналық есеп-тіркеулер мен құжаттарды жүргізу</p>	<p>Дағды 1: Медициналық тәжірибедегі есеп және құжаттама</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Медициналық құжаттаманы уәкілетті орган белгілеген нысандарға, түрлерге, көлемге, тәртіп пен мерзімдерге сәйкес жасау</p> <p>2. Қажет болған жағдайда медициналық құжаттарды ұйымдастыру және жүргізу</p> <p>3. Дербес деректерді қорғауға және медициналық ақпараттың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қатысты ережелер мен ережелерді сақтай отырып, медициналық ақпаратты құпия түрде өңдеу</p> <p>4. Кәсіби қызметте денсаулық сақтау саласындағы ақпараттық жүйелерді пайдалану</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі міндетін атқарушының 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасы нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашадағы № 21579 тіркелген)</p> <p>2. «Денсаулық сақтау саласындағы есептілік құжаттамасының нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 21879 тіркелген)</p> <p>2. «Денсаулық сақтау саласындағы есептілік құжаттамасының нысандарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде тіркелген) Қазақстан Республикасы 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 21879).</p> <p>3. «Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептілікті ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313 /2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде тіркелген) Қазақстан Республикасы 2020 жылғы 23 желтоқсандағы № 21879).</p>

		улық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсандағы № 21761 тіркелген) 4. Электрондық есеп және құжаттама жүйелері 5. Пациенттің медициналық ақпаратының құпиялылығы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Тәлімгердің бақылауымен және қадағалауымен үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Зерттеулер мен ғылыми жобаларға қатысу	Машықтар: 1. Зерттеу сұрақтарын құрастыру, гипотеза жасау, деректерді жинау және талдау, статистикалық талдау жүргізу және зерттеу нәтижелерінен қорытынды жасау 2. Әділдік, негізделген келісім, құпиялылық және зерттеуге қатысты пациенттердің құқықтары мен әл-ауқатын қорғау принциптерін құрметтеу 3. Әдебиеттерді іздеу және талдау, зерттеу деректеріне сыни баға беру 4. Зерттеуді жобалауды, әдістемені таңдауды, қосу және алып тастау критерийлерін анықтауды, хаттаманы әзірлеуді және деректерді жинауды жобалауды қоса алғанда, зерттеуді жобалау дағдыларына ие болу 5. Зерттеу нәтижелерін жазбаша түрде ұсыну және ғылыми журналдарда мақалалар жариялау
		Білімдер: 1. Ғылыми әдіс және ғылыми зерттеу негіздері 2. Субъектілермен зерттеуге қатысты этикалық принциптер, нормативтік стандарттар және процедуралар 3. Статистикалық әдістер, мәліметтерді өңдеу және нәтижелердің статистикалық маңыздылығын бағалау әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды
	Дағды 2: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	Машықтар: 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар. 2. Жеке дағдыларды үйрету: көшбасшылық, топтық жұмыс, эмпатия және бейімделу, бастамашылық және мақсаттарға жету жауапкершілігі. 3. Уақыт пен стрессті басқару дағдыларын дамыту.
	Білімдер: 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері.	

		3. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Эмпатия</p> <p>Қарым-қатынас</p> <p>Төзімділік және Құрмет</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 10 қаңтардағы № 6 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына ядролық медицина саласында медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 11 қаңтарда № 31673 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Ядролық медицина дәрігері	
10. Кәсіптің карточкасы «7.2 Ядролық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-3		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.2 Ядролық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.2		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ядролық медицина дәрігері" біліктілігі. Бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі қажет емес. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Кәсіби қызметтің жалпы мәселелеріне сәйкес келетін біліктілікті арттыру		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Радиоактивті материалдар мен радиациялық әдістер мен технологияларды қолдана отырып, ағзаның аурулары мен жағдайларын диагностикалау және емдеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:			

	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Ядролық медицина» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында диагностика жүргізу. 2. «Ядролық медицина» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында радиотерапияны жүргізу. 3. Ядролық диагностика және/немесе радиотерапия кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету 4. Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу
	Қосымша еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Үздіксіз кәсіби даму
Еңбек функциясы 1: «Ядролық медицина» мамандығы бойынша медициналық қызмет аясында диагностика жүргізу.	Дағды 1: Ядролық медициналық диагностиканың оңтайлы әдісін таңдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ядролық диагностиканың медициналық көрсеткіштерін анықтау 2. Клиникалық мәселеге сәйкес ядролық диагностиканың оңтайлы әдістерін таңдау 3. Радиацияға немесе диагностикалық әдістің басқа аспектілеріне байланысты ықтимал қауіптерді бағалау және пациенттің жасын, денсаулық жағдайын, аллергияны және басқа да жеке факторларды ескере отырып, оларды артықшылықтармен салыстыру 4. Пациентпен және/немесе оның заңды өкілімен диагностикалық әдісті таңдауды талқылау, пайдасын, қауіп-қатерін және күтілетін нәтижелерді түсіндіріп, оның қалауын ескеру 5. Диагностикалық қажеттіліктер мен пациенттің қауіпсіздігіне негізделген оңтайлы дозаны есептеу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Медицианың ядролық диагностикасы 2. Ядролық диагностиканың радиобиологиялық және физикалық негіздері 3. Ядролық диагностика үшін этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері, аурулардың жіктелуі және организмнің жағдайлары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Медициналық көмек көрсету стандарттары ескере отырып, медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсыныстарға (емдеу хаттамаларына) сәйкес ядролық медициналық диагностиканы жүргізу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациентті дайындауды, уақыт шеңберін және басқа мәліметтерді қамтитын процедураны жоспарлау 2. Пациентке диагностикалық тексеру жүргізу тәртібін түсіндіру және емделушіден медициналық араласуға, оның ішінде электрондық құжат нысанында хабардар етілген ерікті келісін алу 3. Түрлі типтегі құрылғыларда ядролық диагностиканы орындау 4. Ұсыныстар беру және сұрақ қою арқылы науқастың зерттеуге дайындығын бақылау 5. Ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелерін клиникалық мәселені шешуге жеткілікті көлемде зерттеуді жүргізу 6. Ядролық диагностиканың әрбір кезеңінде науқастың жағдайын бақылау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ядролық диагностиканың физикалық және радиобиологиялық негіздері 2. Ядролық диагностика үшін этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері, аурулардың жіктелуі және организмнің жағдайлары

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Зерттеу нәтижелерін интерпретациялау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерден (олардың заңды өкілдерінен), сондай-ақ медициналық құжаттардан алынған ауру немесе жай-күй туралы ақпаратты түсіндіру және талдау 2. Зерттеу барысында алынған нәтижелерді интерпретациялау және талдау, АХЖ сәйкес, күдікті аурудың нақты белгілерін, белгілерін және синдромдарын анықтау, күдікті ауруларды анықтау 3. Зерттеу деректерін бұрын орындалған диагностикалық зерттеулердің және басқа да клиникалық және аспаптық зерттеулердің нәтижелерімен салыстыру 4. Басқа медициналық ұйымдарда жүргізілген радиологиялық зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру және талдау 5. Алынған кескінмен салыстырғанда бұрын жүргізілген зерттеулердің мәліметтерін интерпретациялау және талдау, патологиялық процестің динамикасын бағалау 6. Ағзалар мен дене жүйелерінің зерттеулерін түсіндіру, талдау және жазу 7. Ересектер мен балаларда жүргізілген зерттеулердің нәтижелерін түсіндіру, талдау және жазу 8. Науқасты әрі қарай тексеру жоспарын жасап, емдеуші дәрігерге ұсыну 9. Зерттеу нәтижелері мен басқа диагностикалық әдістердің деректері, клиникалық және патологиялық диагноздар арасындағы сәйкессіздіктердің себептерін анықтау және талдау 10. АХЖ сәйкес патологиялық процестің нозологиялық формасының тұжырымы немесе ұсынылған дифференциалды диагностикалық қатардың мәлімдемесі бар зерттеу қорытындысын жасау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ересектер мен балалардың ағзалары мен жүйелерінің радиологиялық қалыпты анатомиясы 2. Мүшелер мен жүйелердің патологиялық жағдайларының семиотикасы 3. Зерттеу хаттамаларын жазу стандарттары 4. Адам ағзасының мүшелері мен жүйелері ауруларының негізгі радиологиялық белгілері мен синдромдары 5. Ағзалар мен жүйелер ауруларының патогномониялық клиникалық-радиологиялық белгілері мен синдромдары 6. Радиологиялық симптомдар мен синдромдардың дифференциалды диагностикалық диапазоны
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 2: «Ядролық медицина» мамандығы бойынша медициналық қызмет көрсету аясында радиотерапияны жүргізу.	Дағды 1: Оңтайлы радиотерапия әдісін таңдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науқастың ауруын, оның ішінде түрін, сатысын, орналасуын және ісік сипаттамаларын бағалау 2. Науқастың ауру тарихын, оның ішінде алдыңғы емделулерді, операцияларды, химиотерапияны және радиотерапия әдісін таңдауға әсер етуі мүмкін басқа аспектілерді қарап шығу 3. Радиотерапия арқылы жетуге болатын мақсатты анықтау

	<p>4. Әсер ету аймағын анықтау</p> <p>5. Радиацияға немесе диагностикалық әдістің басқа аспектілеріне байланысты ықтимал қауіптерді бағалау және пациенттің жасын, денсаулық жағдайын, аллергияны және басқа да жеке факторларды ескере отырып, оларды артықшылықтармен салыстыру</p> <p>6. Пациентпен және/немесе оның заңды өкілімен радиотерапиятерапия әдісін таңдауды талқылау, пайдасын, қауіпін және күтілетін нәтижелерін түсіндіріп, оның қалауын ескеру</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Радиотерапияның медициналық көрсеткіштері мен қарсы көрсеткіштері</p> <p>2. Радиотерапияның физикалық және радиобиологиялық негіздері</p> <p>3. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері, аурулардың жіктелуі және радиотерапияға арналған организм жағдайлары</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 2: Радиоактивті терапияны жоспарлау	<p>Машықтар:</p> <p>1. Емдеу жоспарын құру</p> <p>2. Оңтайлы дозаларды және сәулелену режимін есептеу</p> <p>3. Науқастың қажеттіліктері мен қауіпсіздігін ескере отырып, мүмкін болатын жанама әсерлерді ескеру</p> <p>4. Науқасқа процедураны орындау бойынша ұсыныстар беру</p> <p>5. Рентген, магниттік-резонанстық немесе компьютерлік томография, ядролық медицина диагностикасын қоса алғанда, алдыңғы зерттеулердің нәтижелері мен суреттерін пайдалану</p> <p>6. Терапия процедурасын позициялау және тексеруді жүргізу</p> <p>7. Белгіленген дозаны мақсатты көлемде және ондағы қауіп тобындағы сыни органдар/тіндерді анықтау</p> <p>8. Радиоактивті терапияны дозиметриялық жоспарлаудың клиникалық негіздерін білуге негізделген таңдалған және альтернативті жоспарларға клиникалық талдау жүргізу</p> <p>9. Терапия басталғанға дейін науқастың нақты және жоспарлы емінің арасындағы сәйкессіздікті азайту мақсатында радиоактивті терапияның дозиметриялық жоспарын тексеруді жүргізу</p>
	<p>Білімдер:</p> <p>1. Терапияны жоспарлау үшін қалыпты және топографиялық анатомия, радиология, компьютерлік және магнитті-резонансты томография негіздері</p> <p>2. Радиоактивті терапия әдістері</p> <p>3. Радиоактивті терапияны жеткізу әдістері</p>
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Дағды 3: Медициналық көмек көрсету стандарттарының ескере отырып, медициналық көмек көрсету бойынша клиникалық ұсыныстарға (емдеу хаттамалары-	<p>Машықтар:</p> <p>1. Пациентті дайындауды, уақыт шеңберін және басқа мәліметтерді қамтитын процедураны жоспарлау</p> <p>2. Сәулелену дозасын, ісіктің орналасуын және жеткізу әдісін анықтау</p>

	<p>на) сәйкес радиотерапияны жүргізу</p>	<p>3. Науқасқа емдеу тәртібін түсіндіріңіз және емделушіден медициналық араласуға, оның ішінде электрондық құжат нысанында хабардар етілген ерікті келісімін алу</p> <p>4. Ұсыныстар беріңіз және сұрақ қою арқылы науқастың зерттеуге дайындығын бақылау</p> <p>5. Лазерлік маркерлерді және басқа позицияны анықтау құралдарын пайдаланып емделушінің емдеу құрылғысында (мысалы, сызықтық үдеткіш) дұрыс орналасуын қамтамасыз ету</p> <p>5. Емдеу жоспарының дұрыс орындалуын және сәулененуді жеткізудің дәлдігін қамтамасыз ету</p> <p>6. Сәуленену дозасын емдеу жоспарына сәйкес реттеңіз, сау тіндерге әсер етуді азайта отырып, ісіктерді жою үшін жеткілікті сәуленену дозасын қамтамасыз ету</p> <p>7. Ядролық диагностика процедурасының әрбір кезеңінде науқастың жағдайын бақылау</p> <p>8. Науқастың емге реакциясын, оның ішінде жанама әсерлерді және аурудың өзгерістерін бақылау. Қажет болса, емдеу жоспарына түзетулер енгізу</p> <p>9. Радиотерапия хаттамасын, оның ішінде сәуленену параметрлерін, сәуленену дозасын және пациенттің кері байланысын дайындау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Ядролық диагностиканың физикалық және радиобиологиялық негіздері</p> <p>2. Ядролық диагностика үшін этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері, аурулардың жіктелуі және организмнің жағдайлары</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 4: Қауіп дәрежесін анықтау және асқынулардың пайда болуын болжау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Емдеу кезінде асқынулардың алдын алу үшін науқастарды тексеру және емдеу жоспарын анықтау</p> <p>2. Науқасты емдеу кезінде асқынулардың пайда болу мүмкіндігін анықтайтын факторларды анықтау</p> <p>3. Науқасқа терапиялық және диагностикалық араласулар кезіндегі патологиялық процестің ауырлығын салыстыру және асқынулардың пайда болуын болжау</p> <p>Білімдер:</p> <p>1. Әдістемелік ұсыныстар мен нұсқаулар, радиотерапияның клиникалық хаттамаларының стандарттары (клиникалық нұсқаулар)</p> <p>2. Терапия кезіндегі патологиялық процестердің даму заңдылықтары және аурудың ағымы, этиологиясы, патогенезі, ағзалар мен жүйелер ауруларының клиникалық белгілері</p> <p>3. Радиотерапия кезіндегі асқынулардың дамуын болжау</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 5: Радиотерапия кезінде пайда болатын асқынуларды анықтау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>1. Радиотерапия кезінде негізгі аурудың асқынуын дер кезінде анықтауға мүмкіндік беретін емдік-диагностикалық шаралардың тиімділігін бағалау</p> <p>2. Радиотерапия кезінде мүмкін болатын асқынулардың алдын алу</p> <p>Білімдер:</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Әдістемелік ұсыныстар мен нұсқаулар, радиотерапия бойынша клиникалық хаттамалардың стандарттары (клиникалық нұсқаулар) 2. Радиотерапия кезіндегі ағзалар мен жүйелер ауруларының этиологиясы, патогенезі, клиникалық белгілері 3. Радиотерапия кезінде мүмкін болатын реакциялар мен асқынулар
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 3: Ядролық диагностика және/немесе радиотерапия кезінде жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету	<p>Дағды 1: Еңбекке жарамсыздық сараптамасы</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қан айналымының және тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілерін қоса алғанда, жедел және шұғыл медициналық көмек көрсетуді талап ететін жағдайларды тану 2. Пациенттердің өміріне қауіп төндіретін, оның ішінде клиникалық өлімді (адам ағзасының өмірлік маңызды функциялары, қан айналымы және тыныс алу тоқтау) жағдайларда пациенттерге медициналық көмек көрсету 3. Жедел және шұғыл медициналық көмек көрсету кезінде дәрілік заттарды және медициналық мақсаттағы бұйымдарды қолдану 4. Негізгі жүрек-өкпе реанимациясын орындау 5. Анафилактикалық шок кезінде білікті медициналық көмек көрсету <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Радиологиялық зерттеулер кезінде асқынулар кезінде медициналық көмек көрсету тәртібі мен ережелері 2. Радиологиялық зерттеулер кезінде контрастты препараттарды енгізу кезіндегі асқынулардың клиникалық белгілері 3. Қан айналымының және (немесе) тыныс алудың кенеттен тоқтауының клиникалық белгілері 4. Дәрілік заттарды ядролық медицинада қолдану кезіндегі жанама әсерлердің алдын алу 5. Анафилактикалық шок кезінде медициналық көмек көрсету алгоритмі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Еңбек функциясы 4: Медициналық құжаттаманы, медициналық және статистикалық ақпаратты басқаруға қатысу	<p>Дағды 1: Денсаулық сақтау саласындағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес медициналық құжаттаманы жүргізу, медициналық-статистикалық ақпаратты талдау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмысты жоспарлау және өз қызметінің көрсеткіштерін талдай отырып есеп жасау. 2. Медициналық құжаттаманы, оның ішінде электрондық түрде жүргізу және оны жүргізу сапасын бақылау. 3. Бейінді медициналық бөлімше жұмысының Медициналық-статистикалық көрсеткіштеріне талдау жүргізу. 4. Жұмыста пациенттердің дербес деректері мен мәліметтерін заңнамаға сәйкес пайдалану. 5. Ақпараттық жүйелерді белгіленген тәртіпке сәйкес пайдалану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығы. "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сон-

		<p>дай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 4 қарашада № 21579 болып тіркелді.)</p> <p>2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-313/2020 бұйрығы."Денсаулық сақтау саласындағы есептік құжаттама нысандарын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 23 желтоқсанда № 21879 болып тіркелді.)</p> <p>3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 10 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-244/2020 бұйрығы "Бастапқы медициналық құжаттаманы жүргізу және есептерді ұсыну қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 11 желтоқсанда № 21761 болып тіркелді.)</p> <p>4. Электрондық есепке алу және құжаттау жүйелері.</p> <p>5. Пациенттердің медициналық ақпаратының құпиялылығы.</p> <p>6. Медициналық статистика негіздері.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Үздіксіз кәсіби даму	Дағды 1: Кәсіби жетілдіруге ұмтылу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіби оқыту іс-шараларына қатысу: конференциялар, семинарлар, вебинарлар, біліктілікті арттыру курстары. 2. Академиялық және ғылыми қызметке қатысу. 3. Денсаулық сақтау мәселелерін талқылау, әріптестермен тәжірибе алмасу бойынша кәсіби қауымдастықтардың, комитеттердің және жұмыс топтарының жұмысына қатысу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21847 болып тіркелді.) 2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-283/2020 бұйрығы"Денсаулық сақтау қызметкерлерінің үздіксіз кәсіптік даму нәтижелерін растау қағидаларын бекіту туралы"(Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21843 болып тіркелді) 3. Өзінің кәсіби саласындағы әріптестерімен желілік өзара әрекеттесу және қарым-қатынас мүмкіндіктері. 4. Мамандандырылған саладағы ағымдағы тенденциялар, зерттеулер және әзірлемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Эмпатия эмпатия, эмоционалды интеллект Төзімділік және Құрмет	

	<p>Бінтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Рефлексия және интроспекция</p> <p>Кәсіби этиканы сақтау</p> <p>Ашықтық және оқуға дайын болу</p> <p>Белсенділік және бастамашылық</p> <p>Кәсіби дамуға ұмтылу</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 10 қаңтардағы № 6 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына ядролық медицина саласында медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 11 қаңтарда № 31673 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	ядролық медицина дәрігер резиденті	
11. Кәсіптің карточкасы «7.3 Ядролық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-3		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.3 Ядролық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.3		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Денсаулық сақтау	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ядролық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.2 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ 7.3 кіші деңгейінің біліктілігін арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Радиоактивті материалдар мен радиациялық әдістер мен технологияларды пайдалана отырып, ағзаның аурулары мен жағдайларын ұйымдастыру, диагностикалау және емдеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ядролық медицина дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ядролық медицина дәрігерлерінің қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу 2. Ядролық медицина дәрігерлерінің қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу	
Еңбек функциясы 1:	Дағды 1:	Машықтар:	

<p>Ядролық медицина дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру, бақылау және тәлімгерлік.</p>	<p>Ядролық медицина дәрігерлерінің қызметін ұйымдастыру және бақылау</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жұмыс уақытын оңтайландыру және тиімді жұмысты қамтамасыз ету мақсатында ядролық медицина дәрігерлері арасында жоспарларды әзірлеуге және тапсырмаларды бөлуге қатысу 2. Үйлестірілген және тиімді қызметті қамтамасыз ету және пациенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында ядролық медицина дәрігерлерінің медициналық практиканы ұйымдастырумен байланысты басқа мамандармен бірлескен жұмысын үйлестіру 3. Ядролық медицина саласында науқастарды диагностикалау және емдеу процестерінің мониторингі мен бағалауын ұйымдастыру 4. Қолданылатын емдеу әдістері мен құралдарының тиімділігін бағалау 5. Медициналық стандарттар мен этикалық нормалар мен рәсімдердің сақталуын бақылау шеңберінде медициналық көмектің асқыну немесе жеткіліксіз сапасы жағдайларын анықтау және талдау 6. Көрсетілетін медициналық көмектің сапасын бағалау және емдеу нәтижелері мен пациенттердің нәтижелерін талдау 7. Ядролық медицина саласындағы деректерді талдау және тәжірибе негізінде медициналық қызметтердің сапасын арттыру
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мониторинг нәтижелері мен ұсыныстарды талқылау үшін мамандармен және әріптестермен тиімді қарым-қатынас дағдылары 2. Денсаулық сақтау ұйымының бөлімшелерінің құрылымы мен функциялары 3. Денсаулық сақтаудағы басқарудың принциптері мен әдістері, оның ішінде бөлімшелердің қызметін ұйымдастыру, жоспарлау, бақылау және үйлестіру 4. Құрылымдық бөлімшелердің қызметін ресурстарды, міндеттер мен мақсаттарды ескере отырып жоспарлау 5. Медициналық және әкімшілік персоналды басқару және ынталандыру әдістері, жанжалдарды шешу және проблемаларды шешу дағдылары 6. Құрылымдық бөлімшелердің жұмысы шеңберінде сапаны және пациенттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету принциптері
<p>Дағды 2: Ядролық медицина саласында медициналық көмек көрсету кезінде диагностика, емдеу және асқынулардың алдын алу салаларында тәлімгерлік және кеңес беру қызметтерін көрсету</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дәрігер-резиденттерге, стажер-дәрігерлерге және денсаулық сақтау ұйымында кәсіби жұмысын алғаш рет бастаған дәрігерлерге тәлімгерлікпен қамтамасыз ету 2. Кәсіби тәжірибесі аз ядролық медицина дәрігерлеріне күрделі клиникалық жағдайларда консультативтік көмек көрсету 3. Ядролық медицина саласындағы мәселелер бойынша басқа мамандықтағы дәрігерлермен кеңесу 4. Тәжірибесі мен біліміне сүйене отырып, клиникалық жағдайды бағалау, диагностикалау, емдеу және асқынулардың алдын алу бойынша ұсыныстар бойынша сараптамалық қорытындылар беру 5. Сарапшылардың ұсыныстарын орындағаннан кейін кері байланысты қамтамасыз ету, нәтижелерді талдауға көмектесу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белсенді оқыту әдістері, имитациялық оқыту, заманауи білім беру технологияларын қолдану

		<p>2. Медициналық қызметкерлермен тиімді қарым-қатынас, соның ішінде клиникалық жағдайлар мен проблемаларды талқылау</p> <p>3. Оқытудың тиімділігі мен түзетулер енгізу қажеттілігін анықтау үшін студенттердің білімдері мен дағдыларын бағалау</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 1: Ядролық медицина дәрігерлерінің қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен сенімділігін бағалау 2. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізу 3. Клиникалық тәжірибедегі жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мамандандырылған саладағы қазіргі тенденциялар мен инновациялар, жаңа диагностикалық және емдеу әдістері 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Қосымша еңбек функциясы 2: Ядролық медицина дәрігерлерінің қызметінде жаңа әдістер мен технологияларды әзірлеу және енгізу	<p>Дағды 1: Жаңа әдістер мен технологияларды дамыту және енгізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ғылыми жарияланымдарды талдау, олардың нәтижелерінің сапасы мен дұрыстығын бағалау 2. Өз тәжірибеңізге диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін үйреніңіз және енгізіңіз. 3. Клиникалық сынақтарға қатысу, клиникалық практикадағы жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ағымдағы тенденциялар мен инновациялар, жаңа мамандандырылған саладағы диагностика және емдеу әдістері. 2. Жаңа әдістер мен технологияларды енгізудің этикалық және құқықтық аспектілері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Көшбасшылық</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Ынтымақтастық және топтық жұмыс</p> <p>Жүйелік және аналитикалық ойлау</p> <p>Ұйымдастыру дағдылары</p> <p>Стрессті басқару</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Кәсіби этика</p> <p>Сапаға ұмтылу</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 10 қаңтардағы № 6 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына ядролық медицина саласында медициналық кө-	

	мек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 11 қаңтарда № 31673 болып тіркелді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	ядролық медицина резиденті дәрігер	
12. Кәсіптің карточкасы «7.4 Ядролық медицина дәрігері»:			
Топтың коды:	2216-3		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	7.4 Ядролық медицина дәрігері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:	7.4		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21856 болып тіркелді.) Дәрігер (маман бейінді)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Денсаулық сақтау	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	"Ядролық медицина дәрігері" біліктілігі. СБШ бойынша 7.3 кіші деңгейдегі бұл біліктілік үшін алдыңғы жұмыс тәжірибесі кемінде 5 жыл. Мәлімделген мамандық бойынша денсаулық сақтау саласындағы маман сертификаты.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	СБШ бойынша 7.4 кіші деңгейдегі біліктілікті арттыру (соңғы 5 жылда кемінде 7 кредит (210 сағат) көлемінде), оның ішінде медициналық қызметтер (көмек) сапасына тәуелсіз сараптама жүргізу мәселелері бойынша кемінде 4 кредит (120 сағат)		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Радиоактивті материалдар мен радиациялық әдістер мен технологияларды пайдалана отырып, ағзаның аурулары мен жай-күйлерін ұйымдастыру, диагностикалау және емдеу, ядролық медицина саласындағы қолданыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптарына ие болуы және сәйкес келуі тиіс дағдылар, Дағдылар мен білім бөлігінде медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын сараптау.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. «Ядролық медицина» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. «Ядролық медицина» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету 2. Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет	
Еңбек функциясы 1: «Ядролық медицина» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасын басқару	Дағды 1: «Ядролық медицина» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасына сараптама жүргізу.	Машықтар: 1. «Ядролық медицина» мамандығы бойынша көрсетілетін медициналық қызметтердің көлемі мен сапасын бақылау. 2. «Ядролық медицина» мамандығы бойынша медициналық көмек көрсету көрсеткіштерін бақылау дағдыларын меңгеру 3. Ішкі істер органдарының, прокуратура мен соттың, сондай-ақ басқа да мемлекеттік органдардың қызметкерлеріне «Ядролық медици-	

		<p>на» мамандығы бойынша медициналық көмектің сапасы және медициналық құжаттарды жүргізу мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсету</p> <p>4. Анықталған медициналық қателіктердің, олардың себеп-салдарлық байланыстарының, жағымсыз салдарлардың және олардың алдын алу мүмкіндіктерінің формальды сипаттамасына талдау жүргізу</p> <p>5. Тәуекел факторларын анықтау және ядролық медицина дәрігерлері көрсететін медициналық қызметтердің сапасы саласында туындайтын жүйелі проблемалар туралы ұйым басшылығын жедел хабардар ету</p> <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Медициналық ұйымдарда құпия аудит жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 28 қазандағы № ҚР ДСМ-164/2020 бұйрығы (Республиканың Әділет министрлігінде ҚР 2020 жылғы 30 қазандағы № 21561 тіркелген) 2. Денсаулық сақтаудағы тексеру түрлері 3. Медициналық қызмет пен ішкі аудит қызметінің сапасын сараптамалық бағалау 4. Денсаулық сақтаудағы стандарттау 5. Медициналық көмек көрсету сапасына сараптама жүргізу әдістері (әдістер, технология, талдау, бағалау, мониторинг)
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Дағды 2:</p> <p>Сапаны арттыру және диагностика мен емдеудің жаңа әдістерін енгізу бойынша шараларды әзірлеу және енгізу</p>		<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пациенттерге (ересектерге, балаларға) медициналық көмек көрсету сапасын қамтамасыз ету мақсатында мамандандырылған бөлімшелердің әлеуетін арттыру дағдыларын дамыту 2. Медициналық қызметтердің сапасы мәселелері бойынша мамандандырылған бөлімдердің медицина қызметкерлеріне әдістемелік қолдау көрсету 3. Жаңа диагностикалық және емдеу әдістерін зерттеп, тәжірибеңізге енгізу 4. Клиникалық тәжірибеде жаңа тәсілдердің тиімділігін бағалай отырып, клиникалық зерттеулерге қатысу 5. Ядролық медицинаның медициналық тәжірибесіне жаңа технологияларды табысты көшіруді қамтамасыз ету дағдыларын меңгеру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Статистикалық талдау мен болжаудың сандық әдістері. Медициналық көмектің тиімділігі мен сапасын бағалау көрсеткіштері мен критерийлері 2. Ядролық медицина саласындағы қазіргі технологиялар мен зерттеулер 3. Жаңа медициналық технологияларды трансферттеу процесі, оның ішінде олардың әлеуетін бағалау және тәжірибеге біріктіру 4. Ұйымдағы өзгерістерді басқару негіздері 5. Жаңа әдістер мен технологияларды үйлестіру және енгізу үшін медициналық персоналмен, әкімшілік персоналмен және басқа құрылымдармен өзара әрекеттесу
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>		<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>

<p>Қосымша еңбек функциясы 1: «Ядролық медицина» мамандығы бойынша мамандандырылған медициналық көмектің және жоғары технологиялық медициналық қызметтердің тиімділігі мен сапасы мәселелерін шешуді әдістемелік қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1: Ядролық медицина саласында медициналық көмек көрсетудің стандарттарын, диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдері мен нұсқауларын әзірлеу</p>	<p>Машықтар: 1. Дәлелдемелерді жүйелі іздеу және ақпаратты сыни талдау негізінде ядролық медицина саласында медициналық көмек көрсету саласындағы стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді, нұсқауларды және әдістемелік әзірлемелерді әзірлеу 2. Республикалық деңгейде ядролық медицина қызметін дамыту және жаңғырту жөніндегі нормативтік құқықтық актілерді, тұжырымдамаларды, жобалар мен бағдарламаларды әзірлеуге және халықаралық ынтымақтастыққа қатысу</p> <p>Білімдер: 1. Дәлелді медицинаға негізделген стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдерді және нұсқаулықтарды әзірлеу бойынша нұсқаулар мен әдістемелік ұсыныстар. 2. Медициналық көмектің сапасын бағалау әдістері, оның ішінде аудит және диагностика мен емдеудің тиімділігін бағалау, этикалық стандарттар және пациенттердің құқықтары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
	<p>Дағды 2: Ядролық медицина саласындағы медициналық көмек көрсетудің стандарттарын, диагностикасы мен емдеуінің клиникалық хаттамаларын, алгоритмдері мен нұсқауларын сараптау</p>	<p>Машықтар: 1. Стандарттарға, клиникалық хаттамаларға, алгоритмдерге және нұсқауларға сараптама/рецензия жүргізу. 2. Стандарттарды, Хаттамаларды және нұсқауларды жақсарту бойынша ұсыныстарды тұжырымдау және оларға өзгерістер немесе толықтырулар ұсыну. 3. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы туралы сараптамалық қорытынды қалыптастыру. 4. Қызметкерлерді оқыту және олардың сәтті орындалуын бақылау арқылы клиникалық тәжірибеге өзгерістер енгізу процесін қолдау.</p> <p>Білімдер: 1. Стандарттардың, клиникалық хаттамалардың, алгоритмдердің және нұсқаулардың сараптама/рецензиялау ережелері мен әдістері. 2. Стандарттарды, клиникалық хаттамаларды, алгоритмдер мен нұсқаулықтарды әзірлеу сапасы бойынша сараптамалық қорытынды қалыптастыру қағидалары.</p>
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Дағдыларын тану ұсынылады</p>
<p>Қосымша еңбек функциясы 2: Денсаулық сақтау саласындағы Академиялық қызмет</p>	<p>Дағды 1: Оқытушылық қызметке қатысу</p>	<p>Машықтар: 1. Медицина қызметкерлерінің біліктілігін арттыру. 2. Бейресми медициналық білім беру іс-шараларын (шеберлік сыныптары, семинарлар) өткізу. 3. Студенттер мен резиденттерді оқытуға қатысу. 4. Білім беру бағдарламаларын, медициналық білім беру материалдары мен стандарттарын әзірлеуге қатысу.</p> <p>Білімдер: 1. Білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бағалау принциптері. 2. Оқыту нәтижелерін тұжырымдау және оларды бағалау принциптері. 3. Мақсатты аудиторияның қажеттіліктері мен дайындық деңгейі.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 2: Зерттеу қызметіне қатысу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Алдын алу мен емдеудің жаңа әдістерін әзірлеу мақсатында неврология саласындағы зерттеулерді қолдау және жүргізу. Неврология саласындағы ғылыми жобаларға жетекшілік ету. Ғылыми комитеттердің жұмысына қатысу. Медициналық әдебиеттерге, зерттеулер мен бағдарламаларға сараптамалық бағалаулар мен шолулар жүргізу. Ғылыми мақалалар мен баяндамалар жариялау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зерттеу субъектісі ретінде адамның қатысуымен зерттеулерді жоспарлау мен жүргізудің, сондай-ақ зерттеу нәтижелерін құжаттау мен ұсынудың этикалық және ғылыми стандарты. Ғылыми жобалардың бюджеттерін қаржыландыру және басқару. Күрделі деректерді статистикалық талдау және түсіндіру әдістерін сараптамалық білу.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
	Дағды 3: Денсаулық сақтау мен денсаулық сақтауды насихаттау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> Мамандық бейіні бойынша Медициналық білімді тарату және халыққа білім беру үшін бұқаралық ақпарат құралдарында қоғамдық баяндамалар (сұхбаттар, Жарияланымдар). Мамандық бейіні бойынша өңірлік немесе ұлттық деңгейде денсаулық сақтау мәселелері жөніндегі комиссиялар мен жұмыс топтарына қатысу. Пациенттердің денсаулығын жақсартуға және қоғамды мамандық бейіні бойынша оқытуға бағытталған қоғамдық бағдарламалық бастамаларға қатысу. Неврологиялық аурулардың алдын алу және бақылау саласындағы бірлескен күш-жігер үшін қоғамдық ұйымдармен, Дәрігерлермен, ғалымдармен, мектептермен және басқа институттармен өзара әрекеттесу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> Денсаулықты ілгерілету принциптері. Қоғамдық денсаулық сақтау негіздері және осы саладағы дәрігерлердің рөлі; Денсаулықтың әлеуметтік және экологиялық детерминанттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Дағдыларын тану ұсынылады
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Қарым-қатынас</p> <p>эмпатия, эмоционалды интеллект</p> <p>Тәлімгерлік</p> <p>Адаптивті көшбасшылық және топтық жұмыс</p> <p>Сыни тұрғыдан ойлау</p> <p>Кәсіби және әлеуметтік жауапкершілік</p> <p>Өзін-өзі ұйымдастыру және уақытты тиімді басқару</p> <p>Стрессті басқару</p>	

	Оқытушылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ұмтылу Сапа мен қауіпсіздікке ұмтылу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 10 қаңтардағы № 6 бұйрығы "Қазақстан Республикасының халқына ядролық медицина саласында медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы" (Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 11 қаңтарда № 31673 болып тіркелді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптер-мен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Резидент дәрігер

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

13. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі

Орындаушы:

Халыкова М.Б., +7 (777) 999 94 17, m.khalykova@dsm.gov.kz

14. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Қазақстан Республикасы Жоғары білім және ғылым министрлігі
"Денсаулық сақтау" даярлау бағытының оқу-әдістемелік бірлестігі

Басшы:

Сыдыкова С.И.

E-mail: s.sydykova@mail.ru

Телефон нөмірі: +7 (777) 681 29 25

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 2023 жылғы 1
желтоқсандағы №2 хаттама

16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 2023 жылғы 27 қараша.

17. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы:
2023 жылғы 27 желтоқсандағы № 17392/24.

18. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 жылы.

19. Бағдарлы қайта қарау күні: 2026 жылғы 30 қараша.